

م ٦٦٥

٦٦٥

دیباجه طراز نسخهٔ سلطنت عظمی سرلوحهٔ مصحف خلافت کبری امیر المؤمنین امام المسلمین
خادم الحرمین المحترمین مطهر البلدین المکرمین السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان
ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان خلد الله خلافته وابد وابد سلطنته الی آخر الزمان حضرتلری
اشبو اوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط اسمیله مسمی کتاب بیهمتا فوائد کثیره‌یه تفهیم
فوائد دینیه قصد خالصه مبنی بوندن اقدمجه طبع وتمثیلی بابنده عنایات علیهٔ ملوکانه‌لری
ارزان بیورلوب بو اثناده کسب حسن ختام اولنوه خامهٔ طرف علومه
نسبت حضرت صادقیه حسبةً لله الجلیل کوپریلی زاده مرحوملری
کتبخانه‌سنه اشبو جلد ثالثی دخی وقف وتسبیل بیوردیلر
بوجه من الوجوه درون کتبخانه‌دن اخراج اولنمیوب
علی العاده طلبهٔ علوم استفاده ایده‌لر
فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه
علی الذین یبدلونه ان الله
سمیع علیم

بسم الله الرحمن الرحيم

فصـــــل الصاد المهمله الصدق صادك كسرى وفتحيله والمصدوقة ميمك فتحيله برسوز وبرحبر
كرچك اولمق وكرچك سويلمك معناسنه‌دركه واقعه مطابق اولمقدن عبارتدر كذب مقابليدر وعند البعض صادك
فتحيله مصدردر وكسريله اسم مصدردر كرچك وكرچكلك معناسنه پس مصدر اولدقده خبر كرچك اولمق
وبرآدم كرچك سوزلو اولمق وكرچك سويلمك معنالرينه اولور يقال صدق فلان فى الحديث وصدق فلان
الحديث صدقا ومصدوقة من الباب الاول ضدّ كذب ويقال صدق القتال ومنه المثل * صدقنى سن بكره * بومثل
هدع ماده سنده بيان اولندى مؤلفك بصائرده بيانته كوره صدق وكذب فى الاصل قول وكلامك وصفى اولمق
اوزره موضوعدركه فارسيده راست ودروغ وتركيده كرچك ويلان تعبير اولنور قول مزبور ماضى ومستقبل اولسون
ووعد وسائركونه كلام اولسون وصدق وكذب قصد اوّل ايله انواع كلامدن همان كلام خبرى يه مخصوصدر مطلب
وبعضا بالعرض امر واستفهام ودعا مثللو كلام انشائيده دخى استعمال اولنور واتساع جهتيله قائل ومخبره ده
وصف اولور وصدق برنسنه‌نك اجزاسى مجتمع واركانى تامّ وقوّتى كامل اولمق جهتيله حاصل اولمسنه اطلاق اولنور
نته كه امثلهٔ آتيه‌دن مستبان اولوروكاه اولوركه صدق اعتقاد متكلمده حاصل وثابت اولان نسنه‌ده استعمال اولنور
وكذب آنك مقابلى اولورنته كه صدق ظنى وكذب ظنى دينوروكاه اولوركه افعال جوارحده استعمال اولنورنته كه
صدق القتال وصدق فى القتال ديرلر فوروتها ونسزقتاله كرچكدن اقدام ايدوب حق حربى توفيه ايتدى معناسنه
وصدق ماده سى لازم ومتعدّى اولورايكى فعله دخى تعديه ايدرنتــه كه مقابلى اولان كذب دخى بويلجه‌در انتهى
وصدق صادك كسريله شدّت معناسنه استعمال اولنور يعنى بركمسه شدت اوزره صلاح وخيره نسبت اولنسه
صدق لفظنه مضاف ايدرلر مثلا رجل صدق وصديق صدق وامرأة صدق وحمار صدق ديرلر اضافتله يعنى
رجوليت وصديقيت وحماريتده صادقدركه اجزاء واركانى كاملدر نته كه اصطلاحمزده دخى اوكرچكدن آدم
وكرچكدن اشك تعبير اولنور ومنه قوله تعالى ولقد بوّأنا بنى اسرائيل مبوّأ صدق اى انزلناهم منزلا صالحا يعنى
منزلنده كامل وغرض ومطلوبه صالح ومرضىّ وهردراو خبرطنّ واعتقاد اولنمقده صادق منزله انزال بيورديلركه
مراد مصروشام اوله‌كه لر يدروجه مذكور اوزره شدّت وكمال معناسى اراده اولندقده اضافتله رجل صدق ديرلر
صادك كسريله ونعت اولديغى صورتده الرجل الصدق ديرلركه صادك فتحيله‌در وصادك فتحيله متانتلو دوز
وطوغرى مزراغه وصف اولور يقال رمح صدق اى صلب مستو ومتانت وسداد واستقامتى اولان آدمه وصف
اولور يقال رجل صدق اى مستقيم متين ومطلقا اجزاء واركانى تامّ وكامل آدمه وصف اولور يقال رجل صدق

اى كامل ويقال امرأة صدقة وقوم صدقون ونساء صدقات ويقال رجل صدق اللقاء وصدق النظر قيجن ناسله
كورشمسى والفت ونظر ومعامله سى ثابت ومستقيم ووجه تحقيق اوزره اولسه يعنى نفاق ومداهنه وصورت معامله
مقواه سى اوضاع ومعاملاتدن سالم اولسه وعربلرك يمينلرندندركه صدقت الله حديثا ان لم افعل كذا ديرلر
لا صدقت الله حديثا ان لم افعل كذا تأويلنده دركه لاء نافيه محذوفدر الصدق صادك ضميله وضمتينله صدق
لفظندن كه صادك فتحيله وصفدر جمعدر رهن ورهن كبى يقال قوم صدق اى صادقون وصدوق لفظندن
وسحاب وزننــده صداق لفظندن جمع اولور الصديق امير وزنــنده كرچك سوزلو راستكوى آدمه دينــور يقال
رجل صديق وصديق صدق بالاضافة مبالغة وكرچك دوستـه اطلاق اولنور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر
ومؤنثنده صديقه دخى دينور جمعى اصدقاء كلور وصدقاء كلور كرماء وزننده وصدقان كلور صادك ضميله وجمع الجمعى
اصادق كلور مترجم ديركه بيضاوى اشبو ولا صديق حميم كريمه سنده صديقك افرادى بابنده بووجهى دخى
سرد ايلمشدركه صديق لفظى عدو كبى جمعده اطلاق اولنور زيرا حنين وصهيل كبى فى الاصل مصدردر پس
وصفيتى اعتباريله تأنيث وجمعى دخى كلور انتهى وصديقك مصغرنده صديّق دينــور ياى مشدده ايله عربلر مدح
وتوفير قصديله تصغير ايدرلركه اخص واخلص اصدقاء ديمكى مراد ايدرلر تقول هو صديّقى اى اخصّ اصدقائى
الصداقة كرامه وزننــده صدق وجهيله اولان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور يقال بينهما صداقة اى محبة بالصدق
الصيدق صيقل وزننــده امين وموثوق به آدمه اطـلاق اولنور يقال فلان صيدق اى امين وقطب ديدكلرى
كوكبك اسميدركه مراد قطب شماليدر نته كه قود ماده سنده ذكر اولندى مؤلف اوراده سهى نام كوكب ايله تفسير
ايلمشيدى وصيدق پادشاهه اطـلاق اولنور ملك معناسنه المصداق مصباح وزنــنده برنسنه‌يى تصديق
ايدن شيئه دينــور دليل وبرهان كبى يقال عنده مصداق ذلك اى ما يصدّقه المصدق منبر وزنــنده لكن
شارحك لسان العرب واساس وعباب وسائر امهاتدن مصرّح التقييد تصحيحى اوزره ميمك ودالك فتحيله كه
مصدر ميميدر صدق معناسنه در پس ذو لفظنه اضافتله شول بهادره اطلاق اولنوركه دشمن اوزره حمله وهجومى
راست ودرست اوله كويا كه اول حمله‌يى وعد ايلمكله وعدنده صادق اوله ومنبر وزننـده اولديغنه كوره كه آلت
اولور بنه صحيح بلكه بونده مبالغه‌يى متضمن اولور يقال شجاع وفرس ذو مصدق اى صادق الحملة وصادق الجرى
يعنى دشمن اوزره كرچكدن حمله ايدن دلاوردر وكرچكدن سكردن آتدر الصدقة فتحاتله لوجه الله تعالى فقرايه
ويريلان نسنه‌يه دينور يقال اعطاه الصدقة وهى ما اعطى فى ذات الله تعالى مترجم ديركه صدق فعل معناسندن
مأخوذدر زيرا صدقه ريا وسمعه سز صدق واخلاصله على وجه القرب اخراج واعطا اولنان مالدن عبارتدر
زكوة كبى لكن صدقه متطوّعه وزكوة واجبه مخصوصدر وبعضا واجبه دخى صدقه اطلاق اولنور فعلنده تحرّى
صدق ايلمك علاقه سيله والحاصل مثوباته صدق رغبتى اظهار ايلديكيچون اول عطيه‌يه صدقه اطلاق اولنور
نته كه مالك زكاء ونماسنى مستلزم اولديغيچون زكات اطلاق اولنور صداق زوجه دخى صدق ماده سندندركه
زوجك زوجه‌يه صدق رغبتنى اظهار ايدر الصدقة صادك فتحى ودالك ضميله والصدقة غرفه وزنــنده
والصدقة ثمره وزننده والصدقة ضمتينله والصدقة فتحتينله والصداق كتاب وزننده والصداق سحاب
وزننده زوجه‌نك مهرينه دينور كابين معناسنه وندسه وزننده اولان صدقه‌نك جمعى صدقات كلور وصدقه‌نك كه
صادك ضميله‌در صدقات كلور كذلك صادك ضميله‌در وصدقات كلور صادك ضمى ودالك فتحيله وصدقات كلور
ضمتينله كه افصح جموعيدر صديق زبير وزننده برطاغك آديدر واسماء رجالدندر صديق بن موسى واسمعيل
بن صديق الذارع محدثلردر الصدّيق سكيت وزننده كه مبالغه صيغه‌سيدر كثير الصدق آدمه دينور يقال
رجل صدّيق اى كثير الصدق يوراده كثرت دوامدن كنايه‌در وصدّيق شيخ الخلفاء الراشدين ابو بكر رضى الله عنه
حضرتلرينك لقبلريدر امر معراجى ايشتديكى آنده تصديق ايلديكيچون تلقيب اولندى وتابعيندن ابو هندك
اسميدر ومحمد بن محمد البلخى نام محدّثك جدّى اسميدر وابو الصدّيق بكر بن عمر والناجى التابعى كنيه‌سيدر
روايت حديث ايلمشدر وخشنام بن صديق كه امير وزننده‌در على قول سكيت وزننده‌در محدّثدر الصادقة
حقيقتى اوزره ظاهر ومتبين اولان مادّه‌يه وحالته اطلاق اولنور يقال فعله فى غبّ صادقة اى بعد ما تبين له الامر
الاصداق همزه‌نك كسريله خاتونك نكاحنده تعيين مهر ايلمك معناسنه‌در يقال اصدق المرأة اذا سمّى لها صداقا
الصدق فتحتينله بعضلر نصارى طائفه‌سنك آتش كيجه‌لرينه اطلاق ايلديلر لكن بو لحن‌در صواب اولان
سين مهمله ايله سدق‌در نته كه سين ماده سنده بيان اولندى التصديق برآدمك كلامنى كرچكه نسبت ايلمك

یعنی کرچك سویلدی دیمك وکرچکلمك معناسنه‌در یقال صدقه ضد کذبه ووحشی جانور اوزره حمله وهجوم
اولندقده چوره سنه التفات ایتمیوب همان طوغریسنه سکردوب کتمك معناسنه استعمال اولنور یقال صدق
الوحشی اذا عدا ولم یلتفت لما حمل علیه المصدّق محدّث وزننده زکات اخذ ایدن عامله اطلاق اولنور یقال
اخذ المصدّق الفریضة وهو آخذ الصدقات المتصدّق متفرّق وزننده صدقه وزکات ویرن آدمه دینور یقال
هو متصدّق ای معطی الصدقات وفی التنزیل انّ المصدّقین والمصدّقات الایه اصله المتصدّقین والمتصدّقات
فقلبت التاء صادا وادغمت فی مثلها شارح دیرکه تصدّق مطلقا تفضل معناسنه اولوب بعده عرفده کندوسیله
ثواب الهی طلب اولنان فعلده که صدقه ویرمکدن عبارتدر استعمال اولندی تقول تصدّقت علی الفقراء
وتصدقت بکذا المصادقة مفاعله وزننده والصداق جدال وزننده صداقت اوزره دوستلشمق معناسنه‌در
یقال صادقه اذا خالّه التصادق تفاعل وزننده مصادقه معناسنه‌در یقال تصادقا بمعنی صادقا الصرق
فتحتیله یوفقه نسنه‌یه دینور یقال شیٔ صرق ای رقیق الصریقة سفینه وزننده یوفقه اتمکه دینور رقاقد
معناسنه جمعی صریق درهاسز وصرق کلور ضمتینله وصرایق کلور الصعفوق صادك فتحیله لئیم وفرومایه‌یه
دینور یقال رجل صعفوق ای لئیم ویمامه‌ده برقریه آدیدر آنده بین العرب بروقعه اولمشدر واکا صعفوقه دخی دینور
واشبو صعفوقدن غیری کلام عربده فعلول وزننده وارد اولمامشدر اما آخر نوب کلمه‌سی ضعیفدر فصیح اولان
خانی مضموم یاخود رانی مشدّد اولمقدر وصعفوق صعافقه‌نك مفردی اولور کماسیذکر الصعافقة عمالقه
وزننده بنو مروان خدّام وتوابعندن برطائفه‌یه اطلاق اولنور یمامه‌ده متمکن اولورلر ایدی وآنلره بنو صعفوق
دخی دیرلر صادك ضمیله‌ده زبانزده‌در وبو صعفوق کلمه‌سی اسم اعجمی اولمغله غیر منصرفدر یمامه‌ده صعفوق
نام قریه‌ده ساکن اولملریله محلك اسمیله تسمیه اولندیلر وصعافقه شول کمسه‌لره دینورکه سرمایه‌سز بازاره
واروب تاجرلر برنسنه آلدقلرنده آرالرینه بیله‌جه صوقیلوب برتقریبله حصه‌یه داخل اولورلر اوله یقال هو
من الصعافقة وهم الذین یشهدون السوق للتجارة بلا رأس مال فاذا اشتری التاجر شیئا دخلوا معهم صعفق که
جعفری وزننده‌در وصعفق که جعفر وزننده‌در وصعفوق که ذکر اولندی مفردلریدر وجمعلری صعافقه کبی
صعافیق دخی کلور الصاعقة اولومه اطلاق اولنور موت معناسنه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره صاعقه نزول
ناری یاخود عذاب وموتی مستصحب اوله‌رق جوّ سمادن ظهور ایدن اصوات شدیده‌یه اطلاق اولنوب بعده
ملازمه علاقه‌سیله بونلرك هربرنده استعمال اولندی وراغبك بیاننه کوره موت ونار وعذاب وصیحهٔ عذاب
جمله‌سی فی ذاتها شیٔ واحددر تأثیرات اعتباریله متعدده اولمشدر انتهی وصاعقه مهلك عذابه اطلاق اولنور
وصیحهٔ عذابه دینور وسوق سحابه موکّل اولان فرشته‌نك یدنده اولان آتشین قامچی‌یه دینورکه اوجی طوقندیغی
نسنه‌یی احراق ایدر یاخود سمادن دوشن آتشدن عبارتدرکه یلدرم تعبیر اولنور وصاعقه مصدر اولور
راعیه کبی یلدرم طوقندرمق معناسنه یقال صعقتهم السماء صاعقة من الباب الثالث اذا اصابتهم بها الصعق
صادك فتحیله وفتحتینله والصعقة والتصعاق تذکار وزننده برشدّت سبیله بیهوش وبیخود اولمق معناسنه‌درکه
بایلمق تعبیر اولنور یقال صعق الرجل صعقا وصعقا وصعقة وتصعاقا من الباب الرابع اذا غشی علیه الصعق
کتف وزننده وصفدر برشدّتدن بایلمش بایغین آدمه دینور وشدید الصوت کمسه‌یه دینور یقال رجل صعق
ای الشدید الصوت ودائما صاعقه توقعنده اولان کمسه‌یه دینور وخویلد بن نفیل نام کمسه‌نك لقبیدر وبنو کلابدن
برفارس لقبیدر اکا صعق دخی دیرلر ایدی ابل وزننده نسبتنده صعقی دینور عنبی وزننده که
غیرقیاس اوزره‌در تمیم قبیله‌سی مزبورك باشنه شدّتله اوردقلرندن من بعد متأثر اولوب برآواز شدید ایشتدکده
بیهوش اولور ایدی اکا مبنی لقب مزبورایله تلقیب ایلدیلر وبعضلر دیدیکه برکون طعام طبخ وترتیب ایدوب ناکهان
برشدید روزکار ظهور وتجره‌یی سرنکون ایلمکله روزکاره سبّ ولعن ایتدکده مظهر رجز الهی اولوب اول
هنکامده برصاعقه ظهور وصدمه‌سیله صوب عدمه مرور ایلدیکی باعث تلقیب اولمشدر الصعق فتحتینله
شدّتله حیقرمق معناسنه‌در یقال صعق الرعد صعقا من الباب الرابع اذا اشتدّ صوته وشدتلو اوازه دینور
صعانق علابط وزننده نجد اولکه‌سنده بنو اسد یورنده برموضعدر صعق زفر وزننده برموضع آدیدر
الصفرق صادك وفانك وراء مشدده‌نك ضمه‌لریله فالوذق اسمیدرکه پالوده محرّفی یلننه تعبیر اولنور تقول
اکلنا اصفرّقا ای فالوذقا وبرنبات اسمیدر الصفق صادك فتحی وفانك سکونیله شمارکبی سسلنور وجهله
اورمق معناسنه‌در یقال صفق رأسه صفقا من الباب الثالث اذا ضربه ضربا یسمع له صوت وبرنسنه‌یی

کیرو یه دوندرمك معناسنه‌در قپویی قپامق ایچون کیرو یه دوندرمك کبی یقال صفق الشیٔ اذا صرفه وردّه
وصفق ناحیه معناسنه‌در یقال قعد فی صفق ای ناحیة بونده صادك ضمیله وفتحتینله جائزدر ومحلّ ووضع
معناسنه‌در وصفق الجبل طاغك یوزینه دینور یاخود یوره‌سنه دینور یقال نزلوا صفق الجبل وهو وجهه
اوسفحه وصفق العنق بیونك برجانبنه دینور یقال ضربه علی صفق عنقه ای علی جانبیها وصفق الفرس
آتك بناغندن عبارتدر تقول لاتضرب صفق الفرس ای خدّیه وصفق شول صاری صویه دینورکه
اوزرینه صو دوکیلوب اصلنمش یکی سختیاندن ظهور ایدر بومعناده فتحتینله جائزدر وعند البعض
صفق دباغت اولنان شیئك ریح وطعمنه دینور وصفق وصفقه بیعك عقدی وقوعنده ال اله چالمق
معناسنه‌درکه بایع ایله مشتری ال اله آلوب قطع مادّه ایدرلر یقال صفق یده بالبیعة وعلی یده صفقا وصفقة
من الباب الثانی اذا ضرب یده علی یده وذلك عند وجوب البیع وبو معنادن اسم صفق وصفق در زمجی وزننده که
بیع وقتنده ال اله آلمغه دینور وصفق قوش قسمی قنادلرنی قاقمق معناسنه‌در یقال صفق الطائر بجناحیه اذا
ضربهما وقپویی ارقه‌سنه چویرمك علی قول قپامق معناسنه‌در بو معنایه خصیصه‌در یقال صفق الباب
اذا ردّه اواغلقه وقپویی اچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال صفق الباب اذا فتحه وکوز یومق
معناسنه‌در یقال صفق عینه اذا غمّضه وسازك تللرنی دپرندرمك معناسنه‌در یقال صفق العود اذا حرّك اوتاره
ویبانه کتمك معناسنه‌در یقال صفق الرجل اذا ذهب ویل اغاجلری اوینتمق معناسنه‌در یقال صفقت الریح
الاشجار اذا حرکتها وکاسه‌یی طولدرمق معناسنه‌در یقال صفق القدح اذا ملأه وبریره برجماعت قونمق
معناسنه‌در تقول صفقت علینا صافقة ای نزل بنا جماعة وناقه‌نك رحمی قصلوب قپانمغله ایچنده یاوریسی
اولمك معناسنه‌در یقال صفقت الناقة اذا ارتجت رحمها عن ولدها حتی یموت وقلجله اورمق معناسنه‌در یقال
صفق بالسیف اذا ضربه به وصوایله ممزوج شربتی سوزیلوب طورلمق ایچون برقابدن آخر قابه چکمك معناسنه‌در
یقال صفق الشراب اذا حوّله ممزوجا من اناء الی اناء الصفق صادك کسریله قپوقنادینه دینور یقال فتح صفق
الباب ای مصراعه وقال فی الاساس باب داره صفق واحد اذا لم یکن مصراعین الاصفاق همزه‌نك کسریله
بو دخی کیرو دوندرمك معناسنه‌در یقال اصفق الشیٔ اذا صرفه وردّه وقپویی کیرو چویرمك علی قول قپامق
معناسنه‌در یقال اصفق الباب اذا ردّه اواغلقه وکاسه‌یی طولدرمق معناسنه‌در یقال اصفق القدح اذا ملأه
وصوالو شرابی طورلمق ایچون آخر قابه چکمك معناسنه‌در یقال اصفق الشراب اذا حوّله ممزوجا من اناء الی اناء
لیصفو وبرمادّه اوزره اتفاق ایلمك معناسنه‌در یقال اصفق القوم علی کذا اذا اطبقوا وال برنسنه‌یه اتفاقی راست
کلمك معناسنه‌در تقول اصفقت یدی بکذا ای صادفته ووافقته وبرآدمه طویوره‌جق طعام کتورمك معناسنه‌در یقال
اصفق للقوم اذا جاءهم من الطعام بما یشبعهم شارح دیرکه اصفاق قیونی یاخود کچی‌یی کونده برکره صاغمق
معناسنه‌ده کلور مؤلف بو معنایی اهمال ایلدی یقال اصفق الغنم اذا لم یحلبها فی الیوم الامرّة التصفیق بو دخی
قوش قسمی قنادلرنی قاقمق معناسنه‌در یقال صفق الطائر بجناحیه اذا ضربهما وبرنسنه‌یی چویرمك معناسنه‌در
یقال صفقه اذا قلبه وممزوج شرابی تصفیه ایچون آخر قابه بوشالتمق معناسنه‌در یقال صفق الشراب اذا حوّله
ممزوجا من اناء الی اناء لیصفو وال قاقمق معناسنه‌در یقال صفق بیده اذا ضرب بباطن الراحة علی الاخری
ودوه‌یی برمرعادن آخر مرعایه تحویل ایلمك معناسنه‌در یقال صفق الابل اذا حوّل من مرعی الی آخره وکتمك
معناسنه‌در یقال صفق الرجل اذا ذهب وبیرك چوره‌سنی طولشمق معناسنه‌در یقال صفق الشیٔ اذا طافه
الصافقة بریره نازل اولان جماعت انسانی‌یه دینور الصفقة تمره وزننده مصدردرکه ذکر اولندی ولزوم
عادی علاقه‌سیله عقد اولنان بیعه‌یه اطلاق اولنور ومنه یقال صفقة رابحة اوخاسرة ای بیعة الصفاق شدّاد
وزننده شول بازرکانه دینورکه چوق سفرلر ایدوب اشمش یورتمش اولوب امور تجارتده متقلب ومتصرف وبغایت
کارکذار اوله یقال تاجر صفاق ای الکثیر الاسفار والتصرّف فی التجارة ویقال هو صفاق آفاق الصفاقة حماقه
وزننده ثوب صفیق وتفه‌لو ومحکم اولمق معناسنه‌در یقال صفق الثوب صفاقة من الباب الخامس ضدّ سخف
وبرکسه‌نك یوزلو بی‌شرم وحیا اولمق معناسنه‌در یقال صفق الرجل اذا وقح الصفیق امیر وزننده وصفدر
صفیق وتفه‌لو ومحکم طوقنمش ثوبه دینور یقال ثوب صفیق ضدّ سخیف ویك واوتانمز یوزه وصف اولور یقال
وجه صفیق ای وقح الصفوق صبور وزننده بغایت یوکسك وصرپ طاغه دینور یقال جبل صفوق ای ممتنع
ویومشق کباده یایه دینور یقال قوس صفوق ای لینة ویوکسك یالچین قیایه دینور یقال صخرة صفوق

ای ملساء مرتفعة جمعی صفق کلور کتب وزننده وزیاده سیله ضرب و بوکسك دیك یوقری عقبه یه وصف اولور
جمعی صفائق وصفق کلور ضمتیله الصفاق کتاب وزننده قاسقده قیل بتن دریتك آلتنده اولان یوفقه جه
دری یه دینور که زار کبی اولور اکثری فتق عارضه سی اکا عارض اولور عند البعض دری ایله بغرسقلرار الغی وعلی
قول بطنك دریسنك مجموعنه دینور که جلد ظاهری وجلد باطنینك مجموعی اولور یقال انشق صفاقه ای الجلد
الاسفل تحت الجلد الذی علیه الشعر اوما بین الجلد والمصران او جلد البطن کله الصوافق والصفائق حوادث
ونوائبه اطلاق اولنور صفیقه وصفاقه نك جمعیدر الصفق فتحتیله دماغك آخر ونهایتنه دینور شارح دیر که
الدماغ نسخه لری غلطدر صواب اولان بای موحده ایله الدباغ اولمقدر که دریتك الصوك دباغی اوله جقدر
وصفق یکی قربه نك وطلومك چالقاندیسی اولان صاری صویه دینور و بوعنقریب ذکر اولندی لکن اول صورت
دیکر ایله تعبیر اولنمشیدی الصفاقیق صادك فتحیله بر موضع آدیدر المصافق مصاحب وزننده شول دوه یه
دینور که برمقدار بر یانی اوزره و برمقدار بر یانی اوزره تیار اوله المصافقة مفاعله وزننده بر یاندن بر یانه دونه رك یاتمق
معناسنه در یقال صافق الرجل بین جنبیه اذا انقلب وناقه یی بوری طوتمق معناسنه در یقال صافقت الناقة
اذا مخضت وایکی ثوبی بری برینك اوزرینه کیمك معناسنه در یقال صافق بین ثوبین اذا طارق الانصفاق
انفعال وزننده کیرو دونمك معناسنه در یقال انصفق فلان اذا انصرف ورجع الاصطفاق افتعال وزننده
روزکار طوقنمغله اغاجلر اوینایوب صرصلمق معناسنه در یقال اصطفقت الاشجار اذا اهتزت بالریح وسازك
تللری اوینایوب چالنمق معناسنه در یقال اصطفق العود اذا تحرکت اوتاره التصفق تفعل وزننده بری اوته
اولطه ایلمك معناسنه در یقال تصفق الرجل اذا تردد و برخصوصه تعرض ایلمك معناسنه در یقال تصفق
للامر اذا تعرض له وناقه ترسنه یاتمق معناسنه در یقال تصفقت الناقة اذا انقلبت ظهرا لبطن الصق صادك
فتحی وقافك تشدیدیله قیاکلری اوتمك معناسنه در یقال صق الحرباء صقا من الباب الثانی اذا صر وصق بریره
زور ایله قاقیلان اکسرك صوتندن حکایه در الصلق خلق وزننده قتی آواز ایله فریاد ایلمك معناسنه در یقال
صلق الرجل صلقا من الباب الاول اذا صات صوتا شدیدا شارح دیر که اشبو لیس منا من صلق وحلق حدیثنده
واقع صلق مصائبده رفع صوت ایله نوحه وفریاد ایلمك وحلق کذلك مصائبده حلق شعر ایلمك اوله جقدر که
بونلر منهیدر وصلق دکنکله اورمق معناسنه در یقال صلق فلانا بالعصا اذا ضربه وخاتونی ارقه سی اوزره
یاتروب جماع ایلمك معناسنه در یقال صلق جاریته اذا بسطها فجامعها وبر آدمی بر عظیم فتنه یه وواقعه یه
اوغراتمق معناسنه در یقال صلق بنی فلان اذا اوقع بهم وقعة منکرة وبر آدمی کونش اسیسی چالوب کوبندرمك
معناسنه در یقال صلقت الشمس فلانا اذا اصابته بحرها الاصلاق همزه نك کسریله قتی آواز ایله فریاد ایلمك
معناسنه در یقال اصلق الرجل اذا صات صوتا شدیدا المصلق منبر وزننده والمصلاق محراب وزننده والصلاق
شداد وزننده جاری وسخنور و بلیغ آدمه دینور یقال خطیب مصلق ومصلاق وصلاق ای بلیغ الصلیقة
سلیقه وزننده کرکی کبی پشمش کبابه و بریانه دینور جمعی صلایق کلور تقول اطعمنا الصلیقة وهو لحم مشوی منضج
صلیق امیر وزننده واسط اباالتنده بر بلده در ومهره تخته سی کبی دوز واملس نسنه یه دینور یقال شیء صلیق ای
املس مترجم دیر که بوفقه اتمکه صلیق وصلیقه اطلاقی ظاهرا بو معنادندر زیرا امهات سائره ده صلیق وصلیقه
یوفقه اتمك ایله ده مفسردر الصلق فتحتیله ال آیاسی کبی دوپدوز هموار اوویه دینور جمعی اصلاق وجمع الجمعی اصالیق
کلور المصالیق مصابیح وزننده ایری بیوك طاشلره دینور وجست وچالاك دوه لره دینور المصلوق علی قول
مصلیق که مندیل وزننده در بنو عمرو بن کلاب یوردنده بر صو آدیدر صالقان لامك کسریله بلخ قضاسنده
بر قریه در و بست مضافاتندن بر بلده در الصلاقة ثمامه وزننده شول صویه دینور که بر یرده چوق اکلنوب
وچابجا ایچنه طوار کیروب بری اوته قارشدروب دوندرمکله استعماله صلاحی قالمامش اوله یقال لاتتوضأ
من الصلاقة وهی الماء الذی قد اطال فی مکان وقد صلقتها الدواب واول صویه مصلوقه دخی دینور دواب
صلق ایتدیکیچون یعنی ضرب یاخود ایقاع وقعه ایلدیکیچون بورادہ ابتدا اطال فعلی مذکر کلدی لفظ ماء
اعتباریله بعده صلقتها ضمیری مؤنث کلدی صلاقه یاخود ماء اعتباریله وتذکیر ایله صلقها نسخه لری غلطدر
ومؤلفك فهی مصلوقة قولنده هی ضمیری ینه ماء یه یاخود صلاقه یه راجعدر مؤلف عجب مشوش رسم ایلمشدر
الصلنق علندی وزننده والفك مدیله جائزدر چوق سوزلو مکثار معناسنه در التصلق تفعل وزننده خاتونی
بوری طوتمغله فریاد ایلمك معناسنه در یقال تصلقت المرأة اذا اخذها الطلق فصرخت ودابه یه وجع

مقوله

مقوله سی عارض اولمغله اضطرابندن ارقه سی اوزره یاتوب بری اوته اغنمق معناسنه در یقال تصلقت الدابة
اذا تمرغت ظهرا لبطن غما وکذا کل متألم المصطلق مصطلح وزننده جذیمة بن سعد بن عمرونك لقبیدر بغایت
خوش آواز اولمغله تلقیب اولندی خزاعه قبیله سندن ابتدا طرب وتغنی ایدن مزبوردر بنو المصطلق که قبیله
مزبوره دن بر بطن در آنك نسلندندر الصمقة فتحاتله بیره سوده دینور تقول سقانی صمقة ای اللبن الذی ذهب
طعمه وقالین وغلیظ دستی یه دینور الاصماق همزه نك کسریله قپویی قپامق معناسنه در علی قول آرقه سندن
کیرو دوندروب کرکی کبی قپایوب پرکیتمك معناسنه در یقال اصمق الباب اذا اغلقه اورده واوثقه وسودك یاخود
صوینك دادی بوزیلوب آزتمق معناسنه در یقال اصمق اللبن او الماء اذا تغیر طعمه وخبث الصامق آج علی قول
صوسز دیمکدر یقال مازال صامقا ای جایعا او عطشان المصمق محدث وزننده فرط حیرت سببیله اکل
وشربدن قالمش آشفته وحیران آدمه دینور یقال هو مصمق ای متحیر لا یأکل ولا یشرب الصندوق صادك
ضمی وفتحیله معروفدر که ترکیده دخی صندوق دینور زندوق وسندوق بونده لغتدر جمعی صنادیق کلور
الصنق ضمتیله اصند معناسنه در که صن وصنان لفظلرینك جمعیدر قولتقلرك چرکین رایحه سنه دینور
ظاهرا مفردی صناق در الصنق فتحتیله قولتق پك بد وچرکین قوقمق معناسنه در یقال صنق ابطه صنقا
من الباب الرابع اذا ذفر شدیدا الصنق کتف وزننده والصانق جمیع نسخه لرده المتین الشدید عبارتیله
مرسومدر که شدید ومتین ومستحکم اولان نسنه دیمکدر لکن مقتضای ماده اوزره المنتن الشدید اولمق یعنی نون
وتا ایله منتن مصحفی اولمق ظن اولنور که مراد قولتغی پك بد وچرکین قوقان کمسه دیمك اولور فلینظر وصنق
جثه سی بیوك و یوسری انسان وحیوانه دینور یقال رجل صنق وجمل صنقة ای ضخم کبیر بورادہ هاء مبالغه
ایچوندر الصنقة فتحاتله یومری قالین فرجه دینور وصانق لفظندن جمع اولور که دوه یه خوشجه وکوزلجه خدمت
وتیمار ایدن آدملره دینور یقال هم صنقة ای المحسنون خدمة الابل المصنق محسن زننده بودخی دوه قسمنه کوزل
نظارت وتقید وتیمار ایدن آدمه دینور جمعی مصنقون در الصناق کتاب وزننده اسروب کوکره دکده آوازی
ایراغه کیدن بلند آواز دوه یه دینور صانقان نونك کسریله مرو قضاسنده بر قریه آدیدر الاصناق همزه نك
کسریله اصرار ایلمك معناسنه در یقال اصنق علیه اذا اصر علیه وطواره کوزلجه تقید وتیمار ایلمك معناسنه در
یقال اصنق فی ماله اذا احسن القیام علیه الصوق سوق وزننده ومرادفیدر که طوار سورمك معناسنه در یقال
صاق الدابة یصوقها صوقا بمعنی ساقها الصوق صادك ضمیله چارشویه دینور سوق معناسنه وعیقة المدینه قربنده
بر موضع آدیدر واکا صوقی دخی دینور طوبی وزننده وکثیر نام شاعرك شعرنده جمع اوله رق صوقاوات عنواننده
وارد اولمشدر کویا که اجزاسی اعتباریله جمع ایلمشدر الصاق ساق وزننده ومرادفیدر که بالدره دینور الصویق
امیر وزننده سویق معناسنه در که قاووده دینور التصوق تفعل وزننده مرداره بیلاشمق معناسنه در یقال
تصوق بعذرته اذا تلطخ شارح دیر که مزهرده وسائر کتب صرفیه ده مثبت اولدیغی اوزره سین وصاد ایله لغت
اولان ماده لر رأسها لغت مستقله اولوب تبادل جهتیله دکلدر حتی صالح نام بر نحوی تبادل ادعاسنده اولمغله
ایمدی جانبکزه سالح دیمك دخی صالح اولور دیو برادیب ظریفك جواب مسکتی لطائفدن معدوددر الصهصلق
جحمرش وزننده چاغرنمان و باغرغان شماطه جی قوجه قاری یه دینور وتند وشدید صوته دینور الصهصلیق زنجبیل
وزننده بودخی چاغرغان قوجه قاری یه دینور تقول ماهذا الصهصلق من هذه الصهصلق والصهصلیق ای
الصوت الشدید من هذه العجوز الصخابة الصیق صادك کسریله والصیقة ها ایله هواده جولان ایدن توزه
دینور علی قول بری برینه طولاشق یوصه رق هوایه آغمش کثیف توزه دینور یقال سطع الصیق والصیقة ای
الغبار الجائل فی الهواء او هو التفافه وتکاثفه وارتفاعه مؤلف تردید ثانی یی مسامحه کونه رسم ایلمشدر الغبار الملتف
المتکاثف المرتفع تاویلنده در وسسه دینور صوت معناسنه وتره دینور عرق معناسنه وطوار قسمندن نشئت
ایدن بد ومنتن رایحه یه دینور وخرما یینیسنك ایچنده اولان قزل نسنه یه دینور جمعی صیق کلور عنب وزننده
وسرچه قوشنه دینور جمعی صیقان کلور وعربدن بر بطن آدیدر صیقاة صادك فتحیله بر موضعدر آنده بر وقعه
اولمغله یوم صیقاة معروفدر الصائق لازق وزننده ومرادفیدر یقال هو صائق له ای لازق فصـــل
الضاد المعجمة الضفق ضادك فتحی وفانك سکونیله بر صقندی ایله بردن دفع طبیعی ایلمك معناسنه در یقال ضفق
الرجل ضفقا من الباب الثانی اذا وضع ذا بطنه بمرة الضق ضادك فتحی وقافك تشدیدیله اجرام صلبه بری برینه
طوقنمغله سسلنمك یعنی طاق ایتمك معناسنه در یقال ضق الحجر ضقا اذا صوت کما یقال طق الضبق ضادك

مطلب

کسری وفتحیله طاراولمق معناسـنه در یقال ضاق الشیء یضیق ضیقا وضیقـا ضدّ اتسع و بوندن اسم ضادك
کسریله درکه طارلق دیمکدر وضیق ضیق لفظك مخففی اولور میت ومیت کبی طارنسـنه یه دینور ودرونده
اولان شكّ وکمانه اطلاق اولنور ضادك کسریله ده لغتدر وقلبه طارلق و برن نسـنه یه اطلاق اولنور غم وفکر
وتلاش وفقر وفاقه کبی یقال له فی قلبی ضیق ای شكّ وفی صدره ضیق ای ماضاق عنه الصدر وضیق یمامه ده
برقریه آدیدر و بخیل اولمق معناسـنه مصدراولور یقـال ضاق الرجل اذابخل وضیق ضادك کسریله وسعت
وضیق شانندن اولان نسـنه یه مخصوصدر دار وحجره کبی پس فقر و بخل وغم مقوله سـنده استعمال اولنمز
بعضلر عندنده ضادك فتحی وکسریله برابردر یعنی عموم اوزره مستعملدر یقـال فی الدارضیق بالکسرفقط او یقال
فیهاضیق وضیق بالکسر والفتح التضیق تفعل وزننده والتضایق تفـاعل وزننده طارالمق معناسـنه در
یقـال تضیق المکان وتضایق ضدّ اتسع الاضاقة همزه نك کسریله طارالتمق معناسـنه در یقال اضاقه ضدّ
اوسعه و برآدمك مال ومنـالی کیدوب طارلغه دوشمك معناسـنه در یقال اضاق الرجل اذاذهب ماله وافتقر
التضییق تفعیل وزننده بودخی طارقلمق وطارالتمق معناسـنه در یقال ضیقة بمعنی اضاقه الضیق سـید وزننده
وتخفیفله والضایق طارنسنه یه دینور ایکیسیده اسم فاعلدر اولکی ثبوتی وایکنجی حدوثی متضمندر قال الشارح
وقرئ قوله تعالی وضائق به صدرك الآیة المضیق مکیل وزننده شول مکانه وامر ومصلحته دینور که طاروصیق اوله
یقال نزل فی مضیق و یقال وقع فی مضیق وهوماضاق من الاماکن والامور ومضیق لحف اره نام جبلده برقریه آدیدر
الاضیق یك طاره جق یره دینور مؤنثی ضیقی وضوقی در ضیزی وطوبی وزنلرنده شارح دیرکه اصللری ضیق ایدی
ضادك ضمه سیله اولدهٔ یایه مجاورت ایچون ضمه کسره یه مبدل اولدی وثانیده ضمه یه مجانست ایچون یا واوه ابدال اولندی
الضیقة ضادك کسری وفتحیله فقر وفاقه یه اطلاق اولنور ضیق جمعیدرکه جمع جنسی دیمکدر یقـال اصابه
ضیقة ای فقر وسوء حال وضیقه منـازل قمردن برمنزل آدیدر شـارحك بیـانه کوره ثریا ایله دبران بیننده بمر قمر
اوله رق برکوکبدر ممر مذکور بغـایت ضیقدر یك منحوس عدّ ایدرلر قال فی الاساس فلان کوکبه ضیقة فهو ابدا
فی ضیقة وهی نجم بین الثریا والدبران وضیقه طائف ایله حنین بیننده برطریق آدیدر وعبذاب قربنده برموضع
آدیدر المضایقة مفاعله وزننده برآدمی برنسـنه ده تضییق ایلمك معناسنه درکه صقشدرمق تعبیر اولنور یقال
ضایقـه اذاعاسره الضیاق کتاب وزننده خرقه وطیب مقوله سـندن برکونه علاجه دینورکه انکله نسوان
فرجلرنی تضییق ایدرلر فصـــــل الطاء المهملة الطبق فتحتینله هرنسـنه نك قپاغنه و پوشیده سـنه
دینور جمعی اطباق کلور یقال وافق الشیء طبقه ای غطاءه مؤلفك بصائرده بیانه کوره بوماده اسماء متضایفه دندر
برنسـنه برآخرنسـنه نك مقدارنجه فوقنده قلنمق معناسـنه در بعده اول فوقنده اولان نسـنه ده و بومناسبتله برشیئه
اویغون وموافق اولان نسـنه ده بعده درجه ومنزله ده واحوال واطوارده دخی استعمال اولندی وطبق الشی
اول نسنه یه اویغون و برابر کلان شیئه دینور پاپوش تکی کبی وطبق الارض یرك یوزندن عبـارتدر ولسانمزده دخی
طبق دیدکلری نسـنه یه دینورکه ایچنه میوه وسائر مأکولات قورلر فارسیده تبوك وتبنك دینور وکوچك تپسی یه
ومیوه سپدینه دخی اطلاق اولنور وزماندن برقرنه طبق اطلاق اولنور وقرن اشهراقوالده یوزسنه مدتدر علی قول
طبق یکرمی سـنه یه اطلاق اولنور یقـال مضی طبق من الزمان ای قرن اوعشرون سنة وطبق الناس والجراد
ناسدن وچکرکه دن جمع کثیره یاخود بونلردن برجماعته اطلاق اولنور تطابق اعتباریله وحال وشان معناسنه
استعمال اولنور ترقی وتعلی منـاسبتیله ومنه قوله تعالی لترکبن طبقا عن طبق ای حالا عن حال وآرقه ده اولان
اوکورغه کمکلرینك ارالقلرنده اوینـاق برینه کلان یوفقه جه کمکلره اطلاق اولنور یقـال اصاب طبقه وهوعظم
رقیق یفصل بین کل فقارین وهر یری احاطه ایدن عام وشامل یغموره اطلاق اولنور یقال مطرطبق الارض ای عام
وعورت فرجنك صرتنه دینور وطبق اللیل والنهار کیجه وکوند وزدن وقت وفیر ومعظمنه اطلاق اولنور یقال
مضی طبق من اللیل اوالنهارای معظمهما بنات طبق دواهی وآفاته اطلاق اولنور فی الاصل حیه یه اطلاق اولنور
ایدی قیور یلوب یاندقده طبق شکلنده اولدیغیچون یقال احدی بنات طبق ای الدواهی وقبلو بغه لره وحیه لره اطلاق
اولنور و بنت طبق شول قبلو بغه درکه طقسـان طقوز یمورطه یمورطلیوب جمله سی قبلو بغه چقار یوزنجی حیه
ظهور ایدر داهیه یه اطلاقی عندالبعض بوکه مبنی در وطبق مصدر اولور طفق معناسنه که برایشه بشلیوب ایشلمك
اوزره اولمق معناسـنه یقال طبق یفعل کذا طبقا من الباب الرابع بمعنی طفق وطبق وطبق سبق وزننده برآدمك
الی یانه یاپشوب آیرلمز اولمق معناسـنه در یقال طبقت یده طبقا وطبقا اذالزقت بجنبه التطبیق برنسـنه یی

قپاقلمق معناسـنه در یقال طبق الشیء اذاغطاه و برنسـنه عامّ وشامل اولمق معناسنه در یقال طبق الشیء اذاعمّ
وسحاب هوایوزنی بتون اورتوب قپلامق معناسنه مستعملدر یقال طبق السحاب الجوّ اذاغشاه کذلك صو یاخود یغمور
یریوزنی بوریمك معنـاسنه در یقال طبق الماء وجه الارض اذاغطاه وتطبیق فی الصلاة رکوع حالنده ایکی اللری
اویلقلر ارا سنه صوقوب قصدر مقدن عبارتدر یقال طبق الراکع اذاجعل یدیه بین فخذیه وقدنهی التطبیق وقلج
ایکی کمیك ملاقی اولان مفصله راست کلوب بری برندن آیرمق معناسنه در یقـال طبق السیف المفصل اذااصابه
فابانهما وتطبیق الفرس آت سکردیرکن ایکی النی معا رفع ومعا وضع ایلمکدن عبارتدر یقـال طبق الفرس اذاقرّب
فی العدو وسحاب هر یره قپلایی یاغدرمق معناسـنه در یقال طبق الغیم الارض اذاعمّ بمطره الاطباق همزه نك
کسریله برنسـنه یی قپاقلمق واوزرینه نسـنه اورتوب قپامق معناسـنه در یقال اطبق الشیء اذاغطاه مؤنف
بونی تکرار ایلمشدر و برنسـنه ضمننده ناس اتفـاق ایلمك معناسـنه مستعملدر یقـال اطبق القوم علیه اذااجمعوا
وفلکده کواکب یك چوق کورنمك معناسنه مستعملدر یقال اطبقت النجوم اذاکثرت وظهرت الانطباق انفعال
وزننده تطبیقدن مطاوعدر یقـال طبقه فانطبق التطبق تفعل وزننـده اطباقدن مطاوعدر یقـال اطبقه
فتطبق المطابقة والطباق نفاق وزننده برنسـنه یی برنسـنه یه اویدروب مناسب ومساوی قلمق معناسنه در
یقـال طابقه مطابقة وطباقا اذاوافقه وساواه وایکی لباسی بری بری اوزرینـه کیمك معناسـنه در یقال طابق
بین قمیصین اذالبس احدهما علی الاخر و برنسـنه برنسـنه یه اویغون وجسبان اولمق معناسـنه در یقـال طابقه
اذاوافقه وآیاغی بغلوکسـه آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسـنه در یقـال یطابق المقید ای یمشی مقاربا
الخطو وآت قسمی ایاقلرنی اللری بصدیغی موضعه وضع ایده رك یوریمك معناسنه در یقال طابق الفرس اذاوضع
رجلیه مواضع یدیه الطبق طانك کسریله طبق کبی برسوری چکرکه یه و برکروه ناسه اطلاق اولنور ودبق اسمیدرکه
اوکسه و یلم قره تعبیر اولنـان لزوجتلو نسـنه درکه آنکله قوش صـید اولنور و برجنس آغاجك یمشـنه دینور
و برنسـنه یی آخرنسنه یه یاپشدیره جق شیئه دینور چریش وطوتقـال کبی ود وزاقلره وقپـالره دینور مفردی
طبقه در ونهاردن برسـاعته دینور طبقه دخی دینور یقـال مضی طبق من النهـار وطبقة ای سـاعة منه وطبق
کیج معناسـنه مستعملدرکه فارسـیده دیر دیرلر کویا که زمان مطبق اولمشـدر طبیق دخی دینور کاسبذکر
و برنسـنه نك اویغونه ومناسب کلانـنه دینور نته که فتحتینله ده لغتدر طباق وطبیق دخی بومعنایه درکاسیذکر
الطبقة فتحاتله طبق لفظنك مفردیدرکه برنسـنه نك قپاغی واوزرینه اورتیلان جسبان پوشیده سنه دینور
مؤلفـك بصائرده بیانه کوره طبق وطبقه برنسـنه نك موافقی اولان قپاغه و پوشیده سـنه موضوع اولوب
وبالتشبیه آلت قاته موافق کلان اوست قاته ویوکسك رتبه یه ودرجه یه اطلاق اولنور وجمعنده اطباق وطباق
دینور انتهی وطبقه عربدن برعاقله خاتون اسمیدرکه آنی شنّ نام برعاقل ودانا کمسه تزوج ایلدی *وافق شنّ طبقة
مثلی آندن نشئت ایلمشدر مترجم دیرکه بومثلك تفصیلی مستقصی الامثال نام کتابده مبسوطدر وعندالبعض برقومك
برقربه سی وارایدی استعمـال ایده رك آکابرقپاق دوزدیلر وقپاق بغـایت اویغون کلمکله وافق شنّ طبقة دیدیلر
یاخود طبقه ایاد قبیله سندن برجنکاور بهادر جماعت ایدی دائما ناسه مسلط وشرکیر اولوب برقبیله آنلره مقاومت
ایده مزلر ایدی لکن شنّ قبیله سی دخی نامدار پهلوانان اولمغله طبقه قبیله سنی شبخون ایدوب انلردن سائرلرك داد
وانتقامنی اخذ ایتملریله مثل مزبوری ایراد ایلدیلر برنسـنه برآخرشیئه یك مناسب وجسبـان کلدکده ایراد اولنور
الطباق کتاب وزننده وجه مذکور اوزره مفاعله دن مصدر در ومنه قوله تعـالی الذی خلق سبع سموات طباقا
الآیة لمطابقة بعضها بعضا قال الشـارح قال البیضاوی لمطابقـة بعضها فوق بعض وهو مصدر طابقت
النعل بالنعل اوطوبقت طبـاقا اوذات طباق جمع طبق کجبل وجبال اوطبقة کرحبة ورحاب وطباق برنسـنه یه
مطـابق اولان شیئه دینور طبیق کبی کماسبذکر الطباق زنار وزننـده برجنس شجردر مکه طاغلرنده
نابت اولور شربا وضمـادا سمومه نافع وجرب وحکه وجمای عتیقه لره وسانجو وبرقان وسدهٔ کبده مفـید
وشدید الاسهالدر مفردانده بونی غافث ایله و بعض کتب طبیه ده غافث یرینه استعمـال اولنور دیو مرسومدر
الطبـاقاء طانك فتحی والفك مدّیله ناقه یه آشمقدن عاجز و بینوا اولان دوه یه دینـور یقال جمل طباقاء ای عاجز
عن الضراب وتکلمـده طوتیلوب طلاقت وجری وسلاستله سویلیه مزاولان آدمه دینـور یاخود شول ثقیل
وکرانجان کسـه یه دینورکه وقت جماعده ثقلتندن خاتونك سینه سنه قپاق کبی قپـانوب چوکراوله یاخود جماعدن
عاجز سـست اندام آدمه دینـور یقال رجل طباقاء ای ینعجم علیه الکلام و ینغلق اوثقیل یطبق علی المرأة بصدره

لنقله اوعی الطابق هاجر وزننده والطاباق صاحب وزننده والطاباق اشباعله بیوك قطعه لو یصی
کرمیده وطوغله یه دینور وعضو بدنه دینورال واپاق کبی علی قول برقیونك نصف کوده سنه دینور وطابق هاجر
وزننده یاغ اریده جك طاوه یه دینور تابه فارسی معربیدر جمعی طوابق وطوابیق کلور میتر بجم دیرکه طوغله معناسنده
دخی تابه معربیدر العمة الطابقیة باشه طاوه طرزنده عمامه صارنمغه دینور که مراد اوجی چکه آلتندن کتوروب
باشده طاوه شکلنده منعقد اولمسیدر اقتعاط معناسنه و بو کونه صارنمق منهی در ظاهرا بود یارلرده احضاب
خدمتنه معین شادی تعبیرایتدکلری طائفه نك صارقلری کبی اولور یقال اعتم زید العمة الطابقیة وهی الاقتعاط
الطبق عنب وزننده بودخی دوزاغه وقپانه دینور بونکده مفردی طبقه در طانك کسریله الطبیق امیروزننده
کیجه دن برساعته دینورنته که طبق کوندزدن برساعته دینور جمعی طبق کلور طانك ضمیله یقال مضی طبیق
من اللیل ای ساعة وکیج معناسنه استعمال اولنور طبق کبی کویا که زمان مطبق اولمشدر یقال جاء طبقا وطبیقا
ای ملیا وبرنسنه یه اویغون ومطابق کلان شیئه دینور طبق وطبق وطباق کبی یقال هذا طبقه وطبقه وطباقه
وطبیقه ای مطابقه ماطبقه فعل تعجبدر مااحذقه معناسنه هرنسنه یی هرشیئه اویغون ومناسب ایلمك معناسندن
مأخوذدر تعجب اوزو استاذ آدمدر دیمك اولور الطبقة فرحه وزننده ذکر اولنان طبق لفظندن مأخوذدر که ال
یانه یاپشق اولمق معناسنه درنته که ذکر اولندی پس طبقه یانه یاپشق اله دینور که خلقی او یلجه اولور اصلا آچیلوب
قلدایه مزیقال ید طبقة ای لازقة بالجنب المطبق محسن وزننده برنسنه یی تمام اورتوب بورویجی نسنه یه دینور
بومناسبتله عقل وادراکی تماما ستر وتغطیه ایدن جنون عارضه سنه جنون مطبق اطلاق اولنور کذلك همیشه اخذ
واستیلا ایدوب اصلا مفارق ومنفك اولمیان حماعلته حمای مطبقه اطلاق اولنور قال الشارح یقال جنون مطبق
ومجنون مطبق علیه بفتح الباء فی الثانی وحمی مطبقة ومحموم مطبق الحروف المطبقة محسنه وزننده ظهر لسانی
اوست طمـاغه قپادان حروفدر که صاد وضاد وطاء وظاء حرفلریدر المطبق محدث وزننده دائما امور ومصالحه
رأی وفکریله مصیب اولان آدمه اطلاق اولنور تطبیق سیفدن مأخوذدر که ذکر اولندی یقال هو مطبق اذا کان
یصیب الامور برأیه الطرق حرق وزننده اورمق علی قول مطرقه ایله اورمق معناسنه در یقال طرقه طرقا
من الباب الثانی اذا ضربه او بالمطرقة وچهره یه شمار اورمق معناسـنه در یقال طرقه اذا صکه وطرق شول
ایرکمش صویه اطلاق اولنور که دوه لر ایچنه کیروب بول وتلویثله مردار ایتمش اوله مطروق دخی دینور کاسیذکر
وخرده طاشلر ایله فال آچمق معناسنه در نخود فالی کبی یقال طرق الکاهن اذا ضرب بالحصی و یوکی یولوب
دیمك علی قول بو مشتق ایچون چبوقله چارپمق معناسنه در یقال طرق الصوف اذا نتفه او ضربه بالقضیب
وآیغر دوه یه دینور که دائما آتی ناقه یه چکرلر بوغور تعبیر اولنور و بو تسمیه بالمصدر در یقال له طرق کثیر ای فحل
ضارب وطرق وطروق قعود وزننده ارکك دیشی یه آشمق معناسنه در یقال طرق الفحل الناقة طرقا وطروقا
اذا ضربها و بریره کیجه وقتنده کلمك معناسنه در تقول طرقنا فلان طرقا وطروقا ای اتانا باللیل وساز وطرب ونغماتدن
هر صوت وآغازه یه ونغمه یه علی حده طرق اطلاق اولنور یقال تضرب هذه الجاریة کذا طرقا وهو کل صوت او نغمة
من العود ونحوه وطرق ارکك منیسنه دینور ماء الفحل معناسـنه وعقل وادراك ضعیف اولمق معناسنه در یقال
طرق الرجل طرقا علی بناء المفعول اذا ضعف عقله و برکونه کهانت معناسنه درکه پاموغی یوکه قارشدرمق وجهیله
ابدرلر یعنی اول جهتله فال آچمق معناسنه در یقال تطرق العجوز طرقا ای تخلط القطن بالصوف اذا تکهن وطرق
طی لغتنده خرما اغاجنه دینور وطرق وطرقه برکره معناسنه استعمال اولنور یقال اختضبت المرأة طرقا وطرقین
وطرقة اوطرقتین ای مرة اومرتین وتقول اتیته طرقین وطرقتین و بو معناده طانك ضمیله ده جائزدر وطرق دوزاغه
وقپانه علی قول دوزاق طرزنده نسنه یه دینور که آنکله وحش صید اولنور طانك کسریله ده لغتدر وطرق اصفهان
قضاسنده برقریه آدیدر وطرق بولانق صو ایچمك معناسنه در یقال طرق الرجل طرقا من الباب الرابع اذا شرب الماء
الکدر المطروق طرق کبی بو دخی شول صویه دینور که ایچنده دوه لر کیروب خلط وتلویث ایلمکله مردار اولمش اوله
یقال ماء طرق ومطروق اذا خوضته الابل و بولت فیه وسست وکوشك وسلوك آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
مطروق اذا کان فیه رخاوة وشول چاره دینور که قوریدقدنصکره آکا یغمور اصابت ایلمکله نوعا طراوتلنمش اوله
یقال کلأ مطروق اذا ضربه المطر بعد یبسه الاستطراق اوفه جق طاشلر ایله فال آچمق فالجیدن فال آچمق
ایستمك معناسنه در تقول استطرقته اذا طلبت منه الطرق بالحصی و برکسنه دن دول ایچون آیغر طلب ایلمك
معناسنه در یقال استطرقه فحلا اذا طلبه منه لیضرب فی ابله المطرق والمطرقة میمك کسریله یوك چرپجك

چبوغه وطوقفه دینور وچکیجه دینور ومطرق بردوه نك اسمیدر وابو لینة ابن مطرق محدثیندندر الطرقه طانك
فتحیله برکره دیمکدر که ذکر اولندی و برآدمك کار وصنعتنه اطلاق اولنور یقال هذا النصل طرقة رجل ای صنعته
الطارق ایرته یلدزینه دینور کیجه طلوع ایتدیکیچون یقال طلع الطارق ای کوکب الصبح فی نجوم اصحابی
عندنده کاه زهره وکاه مشتری یلدزی اولور الطروقة طانك فتحیله چکلمك درجه سنه بالغ اولمش ناقه یه دینور
یقال ناقة طروقة الفحل اذا بلغت ان یضربها الفحل ودرجه مزبوره یه کلمش قیزه ده اطلاق اولنور الطارقة
برآدمك کوچك سربره دینور تقول رأیته یقعد علی طارقة ای علی سریر صغیر و برآدمك اقرباء وعشیرتنه اطلاق
اولنور یقال هم طارقته ای عشیرته الطارقیة برکونه قلاده اسمیدر المطروقة قولغنك اورته یری تمغالنمش دیشی
قیونه دینور یقال نعجة مطروقة اذا کانت قد وسمت علی وسط اذنها الطراق کتاب وزننده ذکر اولنان قیونك
قولغی اورته سنه باصیلان تمغایه دینور و بیضه مقوله سی نسنه ایلمك ایچون دوکیلوب تنکه کبی یصیلنمش دموره
دینور وقات قات دیکلمش عرب پاپوشنك هرقاتنه دینور که پاپوشك اندازه سنه بس برابر اوله کذلك پاپوشك تکنه
اویغون کلان دیکر تکنه اطلاق اولنور ومطلقا برایشه اویغون کلان ایشه دینور مثلا برکوپه نك تکی برآخر کوپه یه
اویغون کلمك کبی یقال هذا طراقه ای علی حذوه واپاق قابنك جلدینه دینور که تصمه سی نزع اولندقدنصکره
قلان جلدندن عبارتدر وشول دری یه دینور که قلقانك مقدارنجه دکرمیجه بچیلوب قلقانه قپلانمش اوله
وطراق بو معناده مفاعله دن مصدر اولور یقال طارق الترس طراقا اذا قور الجلد علی مقداره فالزقه به
الطرق طانك کسریله سموزلکه وزور وقوته دینور یقال مابه طرق ای شحم وقوة وسمن عربلر شحم ایله تاب
وقوتدن کنایه ایدرلر الطرق طانك ضمیله طریقك وطراقك که کتاب وزننده در جمعیدر الطرفة طانك
ضمیله قراکولغه دینور یقال غشیت الطرقة ای الظلمة وحرص وطمع معناسنه در یقال به طرقة ای طمع
واحمق آدمه دینور و بری بری اوزره یغلمش طاشلره دینور وعادت وقانون معناسنه در یقال هذه طرقته ای دأبه
وعادته و یوله دینور طریق معناسنه و برشیئه سبب وموصل اولان وسیله یه وطریقه مخصوصه یه دینور یقال
هذه طرقة الیه ای طریقة و بری بری اوزره قات قات یغلمش اشیاده اولان طریقه یه دینور جمعی طرق کلور صرد
وزننده بو معناده طانك کسریله ده لغتدر و یایده اولان جزکیلره یاخود یول یول کورینن نسنه یه دینور جمعی طرق
کلور صرد وزننده الطرق فتحتینله قربه نك بوکندیسنه دینور که بیو طرزنده اولور چین جبین کبی وطرق مصدر
اولور دوه نك دیزلری کوشك وضعیف اولمق علی قول انجکلرنده اکریلك اولمق معناسنه در یقال طرق البعیر
طرقا من الباب الرابع اذا کان فی رکبتیه ضعف او فی ساقه اعوجاج وقوشك یلکلری بری بری اوزره قات قات اولمق
معناسنه در یقال طرق الریش اذا کان بعضها فوق بعض وطرق صوار کیلان یرلره دینور ووقبی نام محل قربنده
برصو یك آدیدر وطرقه دن جمع اولور که حلقه حلقه اولان دوزاغه وآغه دینور وصره واردی دوه لر یه دینور
یقال هذه طرق الابل ای آثارها بعضها فی اثر بعض الاطرق احمق وزننده دیزلری کوشك یاخود انجکلری
اکریجه اولان دوه یه دینور طرقاء مؤنثیدر الاطراق همزه نك فتحیله طرق لفظنك که فتحتینله درجمعیدر که
قربه نك بوکم یرلرینه دینور بو مناسبتله اطراق البطن قارن دریسنك بری بری اوزره بوکم بوکم اولان یولرینه
اطلاق اولنور واطراق القربه مشکك بوکندیلرینه دینور که ذکر اولندی الطریق امیر وزننده معلومدرکه
یوله دینور طرق اقدام اولدیغیچون و بو مذکر ومؤنث اولور مؤنثك جمعی اطرق کلور یمین وایمن کبی ومذکرك جمعی
طرق کلور نذیر ونذر کبی واطرقاء کلور نصیب وانصباء کبی واطرقه کلور رغیف وارغفه کبی وجمع الجمعی طرقات
ضمتینله الطریقة سفینه وزننده اوزون خرما اغاجنه دینور جمعی طریق در وحال وشان معناسنه مستعملدر
یقال فلان علی طریقة حسنة ای حالة وآلاچق وسایبان دیرکنه دینور و برقومك شریف وذیشاننه اطلاق
اولنور یقال هو طریقة القوم ای شریفهم بونده مفرد وجمعی مساویدر وکاه اولور که طرائق اوزره جمعلنور
وطریقه بعض برده بوکم و بیو طرزنده اوزون اوزادی اوبرق وایسك یره دینور که یول شکلنده اولور و برنسنه نك
بوزنده اولان اوزون جزکی یه دینور وشول پلاسه دینور که یوکدن یاخود قیلدن وارشون قدر عرضی اولوب حشم
نشینلر آنی اوار ینك اوزنلغی مقدارنجه نسج ایدرلر وآنی اوار ینك برکوشه سندن او برکوشه سنه کلنجه شقه لرك ارالغنه
ایکی طرفلودیکوب وصل ایدرلر برنم چادرلرده آکا شریت تعبیر اولنور دیرکك باشی انك اورته لغنه کلوب آغرشغی
انده اولور و یقولون ثوب طرائق ای خلق ثوب اسکیوب درازدراز سوکیلوب آچلمغله کویا که هر جزؤی اعتبار یله
جمع صیغه سنده استعمال ایدرلر الطریقة سکینه وزننده سلوکلکه وکوشکلکه دینور یقال فیه طریقة

ای رخاوة ولیرومنه المثل *تحت طریقتك عنداوة* بنه که عندماده سنده بیان اولندی وطپراغی یومشق اولان
ارض سهله یه دینور المطراق محراب وزننده برنسنه‌نك اویغون واوجومنده اولان مثل ونظیرینه دینور یقال
هومطراقه ای تلوه ونظیره المطاریق مصابیح وزننده پیاده آدملره دینور شارحك بیاننه کوره مفردی
مطرق قدرمنبر وزننده که نوادردندر وصویه یقلشدقده بری بری اردینه دیزلمش دوه‌لره دینور ام طریق قبیط وزننده
صرتلانك کنیه سیدر الطریق سکیت وزننده اکری یره باقوب خاموش واپسم طوران آدمه دینور یقال
رجل طریق ای کثیر الاطراق وطوی قوشنك ارککنه دینور الاطیرق احیمر وزننده والطریق زبیر وزننده
جمازه مخصوص برجنس خرما اغاجیدر الاطراق همزه‌نك کسریله خموش واپسم اولمق معناسنه‌در یقال
اطرق الرجل اذا سکت ولم یتکلم وکوزلری یره دیکوب اپسم وخاموش طورمق معناسنه‌در یقال اطرق الرجل
اذا ارخی عینیه ینظر الی الارض وبرکسیه دول ایچون عارتی بوغورو یرمك معناسنه‌در یقال اطرق فلانا فحله
اذا اعاره لیضرب فی ابله ولهو ولعبه میل ایلمك معناسنه‌در یقال اطرق الی اللهو اذا مال الیه وکیجه‌نك ظلمتی
قات قات چوکمك معناسنه مستعملدر یقال اطرق اللیل علیه اذا رکب بعضه بعضا ودوه‌لر بری بری اردنجه کتمك
معناسنه‌در یقال اطرقت الابل اذا تبع بعضها بعضا وتزوج معناسنه مستعملدر ومنه یقال لا اطرق الله علیه
ای لا صیر الله له ماینکحه اطرقا همزه‌نك فتحی ورانك کسریله که تثنیهٔ امر حاضر بنیه‌سیله‌در بر بلده اسمیدر ومنه
قول ابی ذؤیب الهذلی *علی اطرقا بالیات الخیام* الا الثمام والا العصی* المطرق محسن وزننده بر وادی آدیدر
ونسب وحسب جهتیله دون وکتر آدمه دینور یقال رجل مطرق ای وضیع ومحدثیندن نضر کوفی پدر بنك
اسمیدر المطرقة مکرمه وزننده بری بری اوزرینه قاتلنمش نسنه‌یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله‌در مجان مطرقه
بومعنادندر مجان مجن لفظنك جمعیدر که قلقانه دینور پس مجان مطرقه بری برینك اوزرینه قاتلنوب یاخود
اوزلرینه دری وسکر قپلانمش قلقانلردیمك اولور که قات قات دیکلمش عرب پاپوشی طرزنده اولور مؤلف بونکله
اشبو لا تقوم الساعة حتی تقاتلوا قوما کان وجوههم المجان المطرقة حدیثنه تلمیح ایلمشدر معظمه وزننده
دخی مرویدر یعنی قیامت قائم اولمزتا که سزلر چهره‌لری قاتلنمش یاخود دری وسکر قپلانمش قلقان شکلنده
دکرمی ویومری وغلیظ اولان برطائفه ایله جنك ایلمدکجه پس اول صنقلوطائفه ایله محاربهٔ اسلامیه قبل قیام الساعه
واقع اوله جقدر وحدیث آخرده اوصاف سائره‌لری دخی مسرود واولمغله شراحك بیاننه کوره مراد مغول وتاتار
طائفه سیدر که مستعصم خلیفه زماننده هلاکو خان ایله بغداده وسائر دیار اسلامیه‌یه استیلای تام ایلدیلر
التطریق تفعیل وزننده مخصوص بغرتلق قوشنك یمورطلمسی وقتی کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال
طرقت القطاة اذا حان خروج بیضها وناقه‌نك کذلك خاتونك ولدی رحمنده ایلشوب طوغمسی کوجلمك
معناسنه‌در یقال طرقت الناقة بولدها اذا نشب ولم یسهل خروجه وکذلك المرأة وبرآدمك حقی
انکاردنصکره اقرار ایلمك معناسنه مستعملدر تقول طرق فلان بحقی اذا جحده ثم اقربه ودوه‌لری مرعایه
صالیوریبوب آلیقومق معناسنه در یقال طرق الابل اذا حبسها عن الکلأ ویول ایلمك معناسنه‌در یقال
طرق للابل اذا جعل لها طریقا الاطراق همزه‌نك وطای مشدده‌نك کسریله که فی الاصل افتعال وزننده‌در
دوه‌لر بری برینك اردنه دوشوب کتمك معناسنه‌در یقال اطرقت الابل اذا ذهب بعضها فی اثر بعض ودوه‌لر
جاده‌یی ترك ایدوب سائر یوللره پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال اطرقت الابل اذا تفرقت علی الطرق
وترکت الجواد التطارق بودخی دوه‌لر بری برینك ارتنه دوشوب کتمك معناسنه‌در یقال تطارقت الابل اذا ذهب
بعضها فی اثر بعض المطارقة مفاعله وزننده ایکی ثوبی بری برینك اوزرینه کیمك معناسنه‌در یقال طارق
بین ثوبین اذا طابق ای لبس احدهما علی الآخر وایکی پاپوشی بری برینك اوزرینه اندازه‌سنده راست ایدوب
دیکمك معناسنه‌در یقال طارق بین نعلین اذا خصف احداهما علی الاخری المطارقة اسم مفعول بنیه‌سیله
بری بری اوزرینه قاتلنوب دیکلمش اباق قابنه دینور عربلر قلوره‌سی کبی یقال نعل مطارقة ای مخصوفة الطریاق
قرطاس وزننده والطراق طانك کسری ورانك تشدیدیله تریاق لفظنده لغتلردر الطرموق عصفور وزننده
پراسه قوشنه دینور الطسق طانك فتحی وسینك سکونیله برنوع اولچك اسمیدر علی قول ترلادوتارلی اوزره وضع
اولنان خراج مقرره معینه‌یه دینور عندالبعض سالیانه طرزنده اولان معلوم ومعهود کسیمه دینور واهل
بغداد طای مکسوره ایله استعمال ایدوب لحن ایدرلر ولغت مزبوره مولد یاخود معرب ظن اولنور امهات
سائره‌دن منفهم اولدیغی اوزره اشبو طسق کلمه‌سی تشهٔ فارسی معربیدر تانك وشین معجمه‌نك فتحیله که باغ اولچه‌جك

اولجویه دینور بعده خراج ارضده استعمال اولندی وفیه قال فی النهایة وفی حدیث عمر رضی الله عنه کتب
الی عثمان بن حنیف فی رجلین من اهل الذمة اسلما ارفع الجزیة عن رؤسهما وخذ الطسق من ارضهما وقال الطسق
الوظیفة من خراج الارض المقررة علیها وهو فارسی معرب الطفق طانك وفانك فتحیله والطفوق قعود
وزننده برایشی ایشلمکه بشلیوب بردوزه‌یه ایشلیوب کتمك معناسنه‌در یقال طفق یفعل کذا طفقا وطفوقا
من الباب الرابع والثانی اذا واصل الفعل وبوماده اثبات موقعنه خاصدر مقام نفیده استعمال الله ماطفق دیمك
جائز دکلدر شارح دیرکه طفق فعلی افعال مقاربه‌دندر خبرك دنویله فاعله ثبوتنك حصولنه موضوعدر وکرچه
بالفعل شروع معناسنه اولوب لکن استمراری متضمندر انتهی وطفق وطفوق برآدم امل ومقصودینه
ظفر بولوب نائل اولمق معناسنه‌در یقال طفق الرجل بمراده اذا ظفر به وطفق بریره ملازمت ایلمك معناسنه‌در
یقال طفق الموضع طفقا من الباب الرابع اذا الازمه الاطفاق همزه‌نك کسریله برآدمی مرامنه نائل قلمق معناسنه‌در
یقال اطفقه الله تعالی بمراده ای اظفره به طق طانك فتحی وقافك سکونیله طاش بری برینه یاخود اجسام
صلبه‌یه طوقندقده ظهور ایدن طاقردیدن حکایه‌در الطقطقة زلزله وزننده اسمدر وجه مذکور اوزره
طاقردامغه وطاقردی‌یه دینور طق طانك کسریله صوکارندن صحرایان قوربغه‌نك صوتندن حکایه‌در
الطلوقة طانك ضمیله والطلاقة حماقه وزننده برآدم کولر یوزلو کشاده روی اولمق معناسنه‌در که عباست
وترشروی مقابلیدر یقال طلق الرجل طلوقة وطلاقة من الباب الخامس اذا کان طلق الوجه وکوندز وکیجه
نه اسی ونه صوغوق اولمق یعنی خوش ومعتدل اولمق معناسنه‌در یقال طلق الیوم اذا صار طلقا الطلق طانك
حرکات ثلاثی ولامك سکونیله والطلق کتف وزننده والطلیق امیر وزننده طلوقه وطلاقه‌دن وصفلردر
ودائما وجه لفظنه مضاف اولورلر کولر یوزلو بشاشتلو کشاده روی آدمه دینور یقال هو طلق الوجه مثلثة وطلق
الوجه وطلیق الوجه ای ضاحك الوجه مشرقة والی آچق جوانمرد آدمه طلق الیدین اطلاق اولنور طانك
فتحیله وضمتیله یقال رجل طلق الیدین وطلقهما ای سمح الیدین ولسانی جاری وآب روان کبی متکلم وفصیح
آدمه طلق اللسان اطلاق اولنور طانك فتحی وکسریله وطلیق اللسان دخی دینور ولسانه دخی صفت اولور
یقال رجل طلق اللسان وطلیقه ای ذلیق اللسان ویقال لسان طلق ای ذلق ولسان طلیق ای ذلیق وطلق بضمتین
ای ذلق وطلق کصرد وطلق ککتف ای ذو حدة واوج اباغی سکیل اولوب مثلا صاغ الی سکیل اولمیان آته
طلق الید الیمنی دیرلر طانك فتحیله یقال فرس طلق الید الیمنی ای مطلقها لا تحجیل فیها وقال فی الاساس فرس
محجل ثلاث مطلق ید اورجل ویقال محجل الایامن مطلق الایاسر وطلق طانك فتحیله آهو یه دینور ظبی معناسنه
جمعی اطلاق کلور وکلب شکاری‌یه دینور که تازی تعبیر اولنور ومنه یقال ارسل الطلق الی الاطلاق ای کلب الصید
الی الظباء وباغلو اولمیوب اباغی بوش اولان ناقه‌یه دینور شارحك بیاننه کوره ناقه‌یه مخصوص دکلدر وطلق
نه اسی ونه صوغوق اولان معتدل کوندزه وکیجه‌یه وصف اولور یقال یوم طلق ولیلة طلق وطلقة ای لاحر ولا قر
وطلق اعلام ناسدندر طلق بن علی بن طلق وطلق بن خشاف وطلق بن زید اصحابدندر وطلق مصدر اولور
خاتونی بوری طوتمق معناسنه‌در یقال طلقت المرأة فی المخاض طلقا علی بناء المجهول اذا اصابها وجع الولادة
وبرآدم الی خیر واحسانه آچق یعنی بر واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طلق فلان یده بخیر طلقا من الباب
الثانی اذا فتحها به وبونسنه ویرمك معناسنه مستعملدر یقال طلقه الشیء اذا اعطاه ایاه وایراقلشمق معناسنه‌در
یقال طلق الرجل طلقا من الباب الرابع اذا تباعد وطلق اباغی باغلو اولمیوب بوش اولان آدمه اطلاق اولنور
طانك ضمیله ده لغتدر یقال حبس فی السجن طلقا ای بلا قید ولا وثاق وآت قسمنك برباش سکرتمسنه
دینور ومنه یقال عدا الفرس طلقا او طلقین ای شوطا او شوطین الطالقة بودخی خوش ومعتدل کیجه‌یه وصف
اولور جمعی طوالق کلور یقال لیلة طالقة ای لاحرة ولا قرة طلیق زبیر وزننده ابن سفیان درکه اصحابدندر
طلقه ثمره وزننده برفرسك اسمیدر الطلاق طانك فتحیله عورت زوجندن بوش اولمق معناسنه‌درکه
قید نکاحدن خلاص اولور یقال طلقت المرأة من زوجها وطلقت طلاقا من الباب الاول والخامس اذا بانت
شارحك بیاننه کوره اشبو طلاق ماده‌سی تخلیه من القید معناسنه موضوع اولوب معانیٔ سائره آندن منشعبدر
وطلاق لفظی وجه مذکور اوزره مصدر اولوب اسم اولمق دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی الطلاق مرتان
الآیه ترکیده آندن بوشامق وبوشانمق ایله تعبیر اولنور انتهی الطالق طلاق مذکوردن وصفدر بوش اولان
عورته دینور جمعی طلق کلور رکع وزننده وطالقه دخی دینور هاایله جمعی طوالق کلور شارحك بیاننه کوره قول اول

بصریون قولیدر که نسوانه مختص اولان صفاتدندر ذات طلاق معناسنه در که نسب اوزره اولور وعند الاخفش ماضی
معناسنده طالق ومستقبلده طالقه استعمال اولنور یعنی اکر خاتون بالفعل بوش ایسه طالق دینور و بوشانمق داعیه سنده
ایسه طالقه دینور فیقال امرأة طالق ای طلقها زوجها و یقال امرأة طالقة غدا انتهی وطالق بولارسز صالمه ناقه یه
دینور علی قول صویه کیدن ناقه یه یاخود برکون بر کیجه ارالق ویروب بعده صاغیلور اولان ناقه یه دینور جمعی طوالق در
وطالقه صالمه ناقه یه دینور که اوبه نك ومرعانك هر طرفندن دیلدیکی یرلرده باشلو باشنه رعی ایدر اوله یاخود شول ناقه یه
دینور که چوبان آنی کندی نفسیچون اختیار ایدوب سائر ناقه لری علی العاده صویه کتوروب صاغدقده انی ترك ایلیه
یقال ناقة طالقة اذا اصارت ترسل فی الحی ترعی من جنابهم حیث شاءت او هی التی تترکها الراعی لنفسه فلا یحتلبها علی الماء
المطلاق والمطلیق میملرك کسریله والطلقة همزه وزننده والطلیق سکیت وزننده عورتی چوق بوشار اولان کشی یه
دینور یقال رجل مطلاق ومطلیق وطلقة وطلیق ای کثیر التطلیق ومطلاق بولارسز صالمه یاخود صویه توجه ایدن
ناقه یه دینور الاطلاق همزه نك کسریله طواری باغلیوب صالمه اوله رق صالیورمك معناسنه در یقال اطلق المواشی
ضد قیدها وطونساغی صالیورمك معناسنه در یقال اطلق الاسیر اذا خلاه وزوجه یی بوشامق معناسنه در
یقال اطلق امرأته اذا خلاها عن قید النکاح واطلاق یدخیر واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اطلق
یده بخیر اذا فتحها وبر آدمی زهرلمك معناسنه مستعملدر که قید حیاتدن بری ایدر یقال اطلق عدوه اذا اسقاه سما
واغاجی آشیلق معناسنه در یقال اطلق نخله اذا لقحه وبر آدمك دوه سی باغدن بوشانمق معناسنه در یقال
اطلق القوم اذا طلقت ابلهم التطلیق بودخی عورت بوشامق معناسنه در یقال طلق المرأة بمعنی اطلقها
واغاج آشیله مق معناسنه در یقال طلق نخله اذا لقحه و یلان صوقمش آدمك رنج ودردی ساکن اولوب راحت
اولمق معناسنه در یقال طلق السلیم علی بناء المجهول اذا رجعت الیه نفسه وسکن وجعه وسلیم تفألا یلان
صوقمش کشیه اطلاق اولنور الطلیق امیر وزننده معانیء متعدده لری قریبا بیان اولندی و بنددن خلاص
اولمش اسیره اطلاق اولنور وطلیق الاله روزکاره اطلاق اولنور مخلوقك مدخلی اولمیوب انجق بالذات طرف
ربانیدن مرسول ومسبب اولدیغنه مبنی یقال طلیق الاله اطلقنا من کرب الحر ای الریح الطلق طانك کسریله
حلال معناسنه مستعملدر یقال هولك طلقا ای حلالا صاحبی هر جهتله تصرفنه متمکن اولوب قطعا بر وجهله
متقید اولمامق علاقه سیله اطلاق اولنمشدر بمعنی مفعولدر و برنسنه دن خارج و بریء وغیر متعلق اولان آدمه
اطلاق اولنور تقول انت منه طلق ای خارج بریء الطلق فتحتینله دریدن دوز بلور برکونه باغه و بوقاغی یه
دینور ودوه قسمنك صوارمسنه مخصوص برکونه سیر وروشه دینور که دوه ایله صویك میانه سی ایکی کیجه لك مسافه
اولمغله لیلهٔ اولاده اولان سیره طلق دیرلر چوبان دوه یی اطلاق ایلمکله یولده مسببا اوتلیه رق کندیکیچون
اطلاق اولندی بو جهتله ذکر اولنان دوه لر لیلهٔ ثانیه دن اول طوالق ولیلهٔ ثانیه ده قوارب دیرلر وطلق بهره ونصیب
معناسنه مستعملدر تقول اصبت من ماله طلقا ای نصیبا و بغرسغه دینور جمعی اطلاق کلور مؤلف والمعی
والقتب عباریله تفسیر ایلمکله القتب لفظی عطف تفسیردر بغرسغه طلق اطلاقی مسبب اولدیغنه مبنی در وشبرم
اسمیدر که مصرده شربت حجازی وترکیده اغاج سودلکنی دیدکلری نباتدر علی قول طلق بشقه بر نبات اسمیدر که
بویه لرده استعمال اولنور یاخود بونی تبات ایله تفسیر وهمدر ذکری آتی حجردن حائد اولمشدر مؤلف بونکله
ابن عباده تعریض ایلمشدر وطلق برباش سکرتمکه دینور طلق کبی شوط معناسنه یقال عدا الفرس طلقا
وطلقا ای شوطا و برحجر اسمیدر که دوا ایدر کوکب الارض دیدکلریدر ترکیده اورن بولی دیرلر یمانی وهندی واندلسی
نوعی اولور اعلاسی یمانی بعده هندی و بعده اندلسی اولاندر صحیفه لری بغایت رقیق و براق ولونی صدفی اولور
دق اولندقده قتر قتر صحیفه لری و بوللری ظهور ایدر و آنلری حماملرده جام یرلرینه استعمال ایدرلر محلولنك
اعضایه طلاسی آتش یانغنه مانع اولور وطریق حلی بودر که بعض خرده چقل طاشلریله برخرقه ده ایلیه صویه
وضع وتحریك ایدنصکره سوزوب کونشده قوریدهلر واشبو طلق لفظی تلك فارسی معربیدر که فتحتینله در وکرچه
لامك سکونیله مشهوردر یاخود لامك سکونی لحن در زیرا اصلی فتحتینله در وابو حاتم طانك کسریله مثل وزننده
حکایت ایلدی المطلق محدث وزننده دائما آت یارشدرمه داعیه سنده اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
مطلق اذا کان یریدسابق بفرسه الانطلاق انفعال وزننده کتمك معناسنه در کویا که برکمسه کندوسنی
اطلاق وارسال ایلمکله اکا مطاوع اولمش اولور یقال انطلق الرجل اذا ذهب و بر آدمك یوزی کواوب بشاشلنمك
معناسنده در یقال انطلق وجهه اذا انبسط وکیدرلمك معناسنه مجهولا باء حرفیله استعمال اولنور یقال انطلق به

اذا

اذا ذهب به الاستطلاق اسهاله اوغرایوب یورك سورمك معناسنه در یقال استطلق بطنه اذا مشی التطلق
تفعل وزننده آهو اصلا برسمته میل ایلمیه رك اوق کبی طوغر یسنه قاچوب کتمك معناسنه در یقال تطلق الظبی
اذا مر لا یلوی علی شیء وآت سکرتدکدنصکره قشانمق معناسنه در یقال تطلق الفرس اذا بال بعد الجری
الاطلاق اطراد وزننده که افتعالدندر انسانك درونی آچلوب منشرح ومنبسط اولمق معناسنه در یقال
ما انطلق نفسه اطلاقا ای ما انشرح طالقان خاوران وزننده بلخ ایله مرو الروذ بیننده بر بلده اسمیدر علمادن
ابو محمد محمود بن خداش الطالقانی اورادندر وقزوین ایله ابهر بیننده بر بلده یاخود بر ایالات اسمیدر صاحب اسمعیل بن
عباد اورادندر الطوق فوق وزننده حلیات نسوان انواعندن بیونه طاقدقلری کردنبنده دینور که طانك ضمیله
طوق تعبیر اولنور یقال لها طوق من الذهب وهو حلی للعنق ومطلقا چنبر وحلقه وقسناق کبی برنسنه نك
چوره سنه دائر اماداره چور یلان شبئه دینور اکادخی طوق تعبیر اولنور دکرمن طوقی کبی جمعی اطواق کلور
ومنه المثل * کبر عمرو عن الطوق * وفق ومقدارندن دون وکمتر نسنه یه ملابس اولانك حقنده ضرب اولنور بو مثلی
ابتدا تکلم ایدن امیر حیره جذیمة الابرش در که مزبور عمروك دایسیدر اصلی بودر که جذیمه ذاتنده جلیل الشان
اولمغله اطراف امراء وملوکك اوغللرنی کتوردوب استخدام ایدر ایدی عدی بن نصر دخی اول جمله دن اولوب و بغایت
خوب ودلبر اولمغله جذیمه نك رقاش نام همشیره سی آنك افتادهٔ حالی وآشفتهٔ عشق جمالی اولمشیدی وعدی
جذیمه یه مخصوص ساقیلك خدمتن ایدر ایدی برکون رقاش عدی یه دیدیکه جذیمه نك عشرت وانبساطی وقتنده
قافیه سنی دوشوروب بنی کندیدن طلب قبل اولدخی برکیجه عالم آبده جذیمه تمام کرمی وتاب بولمغله عدی یه
بندن نه مطلوب ایدرسك مساعده ایدرم دیو تلطف ایلدکده همشیره سنك تزویجی خصوصنی نیاز ایلدی جذیمه
روی رضا اظهاریله مساعده ایلمکله رقاش جذیمه نك هوشیار اولدقدنصکره کیفیت مذکوره یی انکار ایلیه جکنی
تیقن ایلدیکندن همان اول کیجه عدی ایله دادوستاده اشتغال وشغل معهودی اکمال ایلدیلر علی الصباح
عدی عروسانه جدید ونفیس لباسلر کیوب انواع طیبله مطیب اوله رق پیشکاه جذیمه ده عرض اندام ایلدکده
اشبو عروسانه جامهٔ نازکانه ایله آرایشنك سببندن استفسار ایلدکده اولدخی کیجه همشیره سنی کندیسنه تزویج
ایلدیکنی اخبار ایلدی جذیمه بو وضعی کلیا انکار ودست تاسفله سر وروینی ضرب ولطمه ابتدار ایدرك همشیره سنه
توجه و * حدثینی وانت غیر کذوب * ابحر زنیت ام بهجین * ام بعبد وانت اهل لعبد * ام بدون وانت اهل لدون
قطعه سیله حال وشاندن استفسار ایلدکده اولدخی سن بنی ابناء ملوکدن بر کفوء کریمه تزویج ایلدك دیو اظهار
تشکر بیشمار ایلدی جذیمه اندیشهٔ دور ودراز ایله خموش اولوب بو معامله عدی یه منعکس اولدقده خوفندن
وطنی طرفنه فرار وآنده عاقبت عزم دار القرار ایلدی بو طرفده رقاش عدی ظهرندن بر ولده حامل قالوب
مدتی انقضاسنده بر اوغلان طوغوردی جذیمه اسمنی عمرو وضع ایدوب وکندیسی اولادی محروم اولمغله
تبنی ایدوب برکونه اکا مهر ومحبت ایلدیکه دقیقهٔ واحده کورمسه آرام ایده مز ایدی مرور زمانله عمرو یتشوب
جوان اولدقده سائر غلمانلر ایله دائما جذیمه ایچون منتار دیو شورمکه صحرایه عزیمت ایدر ایدی غلمانلر صنا اشدقلری
منتارك اعلالرنی کندیلری اکل وناچیز مقوله سنی جذیمه یه کتورر لر ایدی لکن عمرو اصلا اکل ایتمیوب دسترس
اولدیغی هیئتیله آلوب کتوروب * هذا جنای وخیاره فیه * اذ کل جان یده الی فیه * دیه رك نظرکاه جذیمه یه
عرض ووضع ایدر ایدی برکون نفیس وذی قیمت لباس وآرایشله صحرایه عازم اولوب ناکهان جن طائفه سی کندیسنی
اختطاف ایلمکله ناپدید اولمغین اطراف واکناف جستجو اولنوب نام ونشانی ناپیدا اولمشیدی بعد مدة بلقین
یعنی بنو القین جماعتندن مالك وعقیل ابنا فارج نام برادرلر بعض تحف وهدایا ایله جذیمه طرفنه امل ضمننده
متوجه اولملریله کذرکاهلری اولان سماوه ترانده بر وادی یه نزول ایدوب کندی مصلحتلرینه مشغول ایکن ناکهان
بر طرفدن عمرو مزبور پیدا اولوب قیافت منکره ایله بونلرك یانلرینه کلوب اوتوردی سن کیمسین دیو سؤال
ایلدکلرنده ابن التنوخیه دیو جواب ایلدیلر بونلر اکا التفات ایتمیوب یانلرنده اولان جاریه لرینه هکبه دن بر طعام
اخراج ایله دیو امر ایلملریله اولدخی چقاروب اطعام ایدرکن عمرو بکادخی طعام ویر دیو جاریه یه اشارت ایلمکله
اکادخی برمقدار طعام اعطا ایلدی بعده جاریه مزبوره باده ویررکن عمرو باده دن دخی التماس ایلمکله جاریه
لا تطعم العبد الکراع * فیطمع فی الذراع * دیمکله مثل اولمشدر بعده مرقوملر عمروی وجد تحقیق اوزره ادراك ایلملریله
آلوب جذیمه یه کتوردیلر جذیمه عمرو اولدیغنی یقین ایدوب دودست محبتله دراغوش وتقبیل ایلدکدنصکره
والده سی یانه ارسال ایلدی ومالك ایله عقیله بونك مقابلنده بندن هرنه که مطلوبکز وار ایسه حاصلدر دیمکله

انلردخی کندیسنه ندیم ومصاحب اولمغی نیاز ایلدیلر بوجهتله الی آخر العمر مرکز منادمه ده برقرار اولدیلر وعمروی والده سی حمامه ادخال وبدنی تنظیف وکیسولرنی تسریح ایدوب اکنه ملوکانه لباسلر الباس وکردننه برمجوهر آلتون طوق کچورمکله جذیمه اول طوقی کورنجه کلام مز بوری ایراد ایلدی وطوق مصدر اولور برنسنه یه کوج یتوب طاقت کتورمك معناسنه طاقه کبی یقال طاقه یطوقه طوقا وطاقة اذاقدر علیه وطوق اسمادندر مالك بن طوق هارون الرشید ایامی رجالندندر رحبة الفرات نام بلده صاحبیدر الاطواق همزه نك فتحیله هندستان جوزینك سودینه دینور که مسکردر لکن ایچن آدم روزکاره چقمد قجه نشئه سی معتدل اولور واکر روزکاره چقر ایسه سکری افراط ومشتد اولور واعتیادی اولمیان آدمك شرب مدامی عقل ودماغنی بالکلیه تباه وافساد ایدر حلاوت ونشئه سی برکون باقی اولوب برکوندنصکره سرکه کبی اکشی اولور الطوقة تمره وزننده درشت وغلیظ اراضی ارالغنده واقع یومشق ودوز ودکرمی ارضه دینور الطاق کمره دینور که مقوس بنادن عبارتدر قنطره ودیوانخانه وپنجره کمرلری کبی جمعی طاقات کلور وطیقان کلور طانك کسریله یقال بنی طاقا وهو ماعطف من الابنیة شارحك بیانه کوره بونده ومعانیٔ آتیه ده تای معربیدر وطاق برکونه ثوبه دینور که مراد پموقلی خرقه وقفتان مقوله سیدر وباشه اورتدکلری شال مقوله سنه دینور طیلسان معناسنه علی قول یشل اولانه مخصوصدر وسیستان ایالتنده بر بلده آدیدر وطبرستانده برحصن آدیدر شیطان الطاق لقبیله ملقب اولان محمد بن النعمان آنده ساکن اولمشیدی غلاة شیعه دن شیطانیه دیدکلری طائفه مسفورك اصحابیدر وطاق طاغك برون کبی سیوریلوب چقمش اوجنه دینور کذلك قویدن سوه لوب چقان سیوری قیایه دینور وکمینك کوپشته سی تختهلرینك ارالغندن طشره سوه لوب چقان تختهیه واغاجه دینور وطاقك معناسنه درکه چفت مقابلیدر یقال طاق نعل ای فرد منه وایبك برقاتنه دینور ودسته معناسنه در یقال طاقة ریحان ای شعبة منه الطائق بودخی طاغك برطرفه سیوریلوب چقان اوجنه دینور طایقان بلخ قضاسنده برقریه در التطویق برکسیه برایش تکلیف ایلمك معناسنه درتقول طوقتکه تطویقا ای کلفتکه واقدار ایلمك معناسنه درتقول طوقنی الله اداء حقه ای قوانی علیه وتطویق نفس تطویع کبی برآدمك نفسی برایشی کندوسنه تسهیل وترخیص ایلمك معناسنه درکه بوایش آساندر تمشیت ویره بیلورسن دیه رك تشجیع واغرا وتسویل ایلمکدن عبارتدر یقال طوقت له نفسه ای طوعت یعنی رخصت وسهلت و بوینه طوق کچورمك معناسنه درکرك حلی اولسون وکرك دمور مقوله سی اولسون ومنه قریٔ قوله تعالی وعلی الذین یطوقونه ای یجعل کالطوق فی اعناقهم من التطویق وقریٔ یطوقونه اصله یتطوقونه من التطوق قلبت التاء طاء وادغمت کقولهم اطیر یطیر اصله تطیر یتطیر وقریٔ یطیقونه اصله یطیوقونه قلبت الواو یاء وقریٔ یطیقونه بفتح الیاء والطاء والیاء المشددتین اصله یتطیوقونه وزنه یتفیعلونه قلبت الواو یاء والتاء طاء المطوقة معظمه وزننده بوینی قدرتدن طوقلی کوکرجین قوشنه دینور که بدننك رنکنه مخالف اولور یقال حمامة مطوقة ای ذات الطوق و بوینی کندیدن طوقلی بیوك شیشه یه اطلاق اولنور الاطاقة همزه نك کسریله برنسنه یه کوج یتوب قادر اولمق معناسنه درکه طاقت کتورمك تعبیر اولنور یقال اطاق الشیٔ واطاق علیه اذاقدر بو معنادن اسم طاقه در تاب وتوان معناسنه تقول مالی طاقة به ای قدرة الطهق نهق وزننده تیز تیز یورمك معناسنه در یقال طهق الرجل طهقا من الباب الثالث اذا مشی سریعا فصـــــل العین العبق فتحتینله والعباقة حماقة وزننده والعباقیة کراهیه وزننده بدنه مشك وعنبر مقوله سی طیب سیشوب یاپشمق معناسنه در یقال عبق به الطیب عبقا وعباقة وعباقیة من الباب الرابع اذا لزق به و بر یرده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال عبق بالمكان اذا اقام به و برنسنه یه دوشکون حریص اولمق معناسنه مستعملدر یقال عبق به اذا ولع العبق کتف وزننده شول آدمه دینور که برمقدارجه طیب سورندکده رایحه سی برمدت بدنندن کیتمیوب قالور اوله مؤنثی عبقه در یقال رجل عبق وامرأة عبقة اذا تطیبا بادنی طیب لم یذهب عنهما ایاما العبقة فتحه ایله یاغ طلوملرنده قالمش یاغ یلاشغنه دینور یقال مافی النحی عبقة ای وضر السمن عبق فتحتینله ابو اسحق اسمعیل بن عمر العبقی نام محدثك جدی اسمیدر العباقاء عینك فتحیله شول کمسه یه دینور که طوتقال کبی ناسه یاپشوب ایرلمز اوله مبرم دلنجی کبی یقال رجل عباقاء ای یلزق بك العباقیة ثمانیه وزننده مصدردر که ذکر اولندی ومکار خدعه کار آفت وعیار کسیه اطلاق اولنور مکر وشرتی ناسه یلاشوب قالدیغی تصورینه مبنی در یقال فلان عباقیة ای مکار داهیة وشول یاره اثرینه دینور که چهره نك کورینن برنده قالمش اوله وعباقیه چالی جنسندن براغاجك اسمیدر وبك طراو عیار اوغری یه دینور یقال لص عباقیة ای خارب العبقاء عینك وبانك فتحیله والعبقاة

هابله کسکین پنچه لو طوشنجل قوشنه دینور یقال عقاب عبقاء وعبقاة ای عقباة العبقان عینك وبای مشدده نك کسریله والعبقانة هابله بدخوی وبدمشرب آدمه دینور یقال رجل عبقان ربقان ورجل وامرأة عبقانة ربقانة ای سیٔ الخلق بوراده ربقان اتباعدر الاعبقاء اسلنقاء وزننده برکسه آفت ومکار اولمق علی قول بدخوی اولمق معناسنه در یقال اعبنق الغلام اذا صار داهیة اوساء خلقه التعبیق تفعیل وزننده خوش رایحه یاپمق معناسنه در یقال عبق الرجل رایحة الطیب اذا ذکیها العتق عینك کسریله کرم وحسن وجمال واصالت ونجابت وشرف وشان معنالرینه در یقال به عتق ای کرم وجمال ونجابة وشرف مؤلفك بصائرده بیانه کوره اصل عتق ماده سی قدم معناسنه درکه فارسیده دیرینه وترکیده چوقدانکی تعبیر اولنور وقدم دخی زمان ومکان ورتبه جهتلریله متصوردر بوجهتله قدیم نسنه یه وکریم وجمیل ونجیب وشریف کمسه لره ورقیدن خالی اولان کسیه عتیق اطلاق اولنور انتهی وعتق کشی زاده لك حریت معناسنه در وقول آزاد اولمق معناسنه در بونده عینك فتحیله ده لغتدر علی قول فتحله مصدر وکسرایله اسمدر که آزادلق معناسنه در العتاق والعتاقة عینلرك فتحیله بونلرده عتق کبی قول آزاد اولمق معناسنه در یقال عتق العبد عتقا وعتاقا وعتاقة من الباب الثانی اذا خرج عن الرق فهو عتیق وعاتق شارحك مصباحدن نقلنه کوره بومعناده عتق بنفسه متعدی اولمز فلا یقال عتقته پس مجهول صیغه سیله عتق العبد دیمك صحیح اولمز کذلك افعال بابندن بو معناده لازم کلمز بلکه ثلاثی لازم وافعال بابی متعدیدر انکچون معتوق دیمیوب عتیق وعاتق ومعتق دینور وعتیق مؤنثده وصف اولور وعتق برآدمك دریسی سرد ودرشت ایکن بعض علاج سببیله یوفقلوب نازك اولمق معناسنه مستعملدر یقال عتق فلان وعتق بعد استعلاج عتقا وعتقا وعتاقة من الباب الثانی والخامس اذا رقت بشرته بعد الجفاء والغلظ و برکسه اوزره یمین واجب اولمق معناسنه در یقال عتقت الیمین علیه اذا وجبت وطوار تاولنوب برار اولمق معناسنه در یقال عتق ماله اذا اصلح وآت ایلروکچوب قوزلمق معناسنه در یقال عتق الفرس اذا سبق فنجا وعتاقه برنسنه اسکی وقدیم اولمق معناسنه در یقال عتق الشیٔ وعتق عتاقة من الباب الخامس والاول اذا قدم وشراب یللیوب نشئه دار اولمق معناسنه مستعملدر یقال عتقت الخمر عتاقة اذا حسنت وقدمت وقیزیکی یتشمك معناسنه درکه هنوز تملك زوج قیدندن آزاده لکی حالدر یقال عتقت الجاریة عتقا من الباب الخامس اذا صارت عاتقا وعتق عینك فتحیله اصرمق معناسنه در اثر ابقا ایلدیکه مبنی در یقال عتقه بفیه عتقا من الباب الاول اذا عضه وطواری خوشجه تیمار ورعایتله ابو و برار ایلمك معناسنه در یقال عتق المال اذا اصلحه وطوار کندوسی صلاحیت بولمق معناسنه ده کلمکله بو معناده متعدی ولازم اولور یقال عتق المال هو اذا اصلح و بوتکرار دکلدر زیرا سابق باب ثانیدن بواولدندر وآت سائرلری تقدم ایلمك معناسنه در یقال عتق الفرس عتقا من الباب المزبور اذا تقدم نته که باب ثانیدن دخی کلور که آنفا ذکر اولندی العتق عینك ضمیله عتیق وعاتق لفظلرندن جمع اولور العتیق امیر وزننده والعاتق حائض وزننده آزاد اولمش قوله دینور شارحك بیانه کوره عاتق باب ثانیدن لازمك وصفیدر که حائض کبی نسب اوزره در آزادلو دیمك اولور وعتیق مفعول معناسنه درکه آزاد اولمش دیمك اولور انتهی لکن مؤلف اعتاق ذیلنده دخی فهو معتق وعتیق عنوانیله رسم ایلمکله ظاهرا غیر قیاس اوزره اعتاقدن دخی کلمسی ملحوظدر وعتیقك جمعی عتقاء کلور کرماء وزننده ومؤنثه دخی وصف اولور یقال عبد عتیق وامة عتیق و یقال عتیقة وعتیقه نك جمعی عتائق کلور و یقال هو مولی عتاقة ومولی عتیق ومولاة عتیقة یعنی آزادلو قول وجاریه در مولی کلمه سی عتق ایدن افندی یه اطلاق اولندیغی کبی عتق اولنان قوله ده اطلاق اولنور وعتیق قدیم اولان شیئه دینور و بیت عتیق کعبهٔ معظمه یه اطلاق اولنور شرفها الله تعالی وسبب تسمیه سنده وجوه عدیده بیان ایلدیلر اولا روی زمینده الك اول وضع وطرح اولنان بیت اولدیغنه مبنی در وعند البعض طوفانده آسمانه رفع اولنمغله قید غرقدن عتیق وآزاد اولدیغی وجه تسمیه در وعلی قول مطلقا تسلط واستیلاء جبابره دن معتق اولدیغنه مبنی در یاخود حبشه نك یعنی ملك حبشه طرفندن سوء قصد ایله هجوم ایدن ابرهه نك تسلطندن معتق اولدیغیچوندر ابابیل وفیل قصه سی معلومدر یاخود کعبهٔ معظمه یه برکسه مالك اولمیوب حر الاصل اولمسی باعث تسمیه در وعتیق بر جنس ارکك خرما اغاجنه دینور که آندن آشیلنان اغاجك خرماسی اصلادو کلمز وعتیق صویه وشیره یه وشرابه اطلاق اولنور یقال سقاه عتیقا ای ماء وطلاء وشرابا وخرمانك علمیدر وسوده اطلاق اولنور وهر شیئك کزیده سنه وخیارینه اطلاق اولنور وعتیق صدیق اکبر رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدر حسن وجماللرینه مبنی یاخود حقلرنده

لسان شریف حضرت نبویدن علیه السلام من اراد ان ینظر الی عتیق من النار فلینظر الی ابی بکر حدیث
شریفی صادر اولدیغنه مبنی در یاخود والدهلرینك تسمیهلریدر مترجم دیرکه عقب ولادتده والدهلری قوجاغنه آلوب
بیت عتیقه کتوروب یارب اعتق هذا من الموت فهبه لی دعاسیله طول عمری ایچون نیازمند اولدقده انطاق الهی ایله
رکننك برندن * یا امة الرحمن بالتحقیق * فزت بحمل الولد العتیق * یعرف فی التوراة بالصدیق * ارجوزه سی
والدهسنك وسائر حضارك مسموعلری اولدیغی سبب تلقیب اولمشدر وعند البعض اسم اصلیسی عتیق در انتهی
وعتیق بن یعقوب وعتیق بن سلمه وعتیق بن هشام وعتیق بن عبد الله المصری وعتیق بن محمد بن هارون وعتیق بن
عبد الرحمن وعتیق بن موسی وعتیق بن محمد القیروانی وولد مکرملری محدثلردر وابو عتیق محمد بن عبد الرحمن
بن ابی بکر وابو عتیق عبد الرحمن بن جابر بن عبد الله تابعیلردر وابن ابی عتیق رواة حدیثدن برماجن معروفدر
تابعین طبقهسندندر وعتیق بللمش خمره اطلاق اولنور یقال راح عتیق وعتیقة ای قدیم وصویی پاك آته اطلاق
اولنور یقال فرس عتیق ای رائع وبعضلر دیدیکه عتق لفظی عینك کسری وضمیله خمر وتمر کبی جمادات ودواته
وصف اولور نته که قدم لفظی موات وحیوانه عموما وصف اولور پس فرس عتیق دنیوب خمر عتیق دنور وخمر قدیم
وفرس قدیم دنور وعتیق دریسی سرد ودرشت ایکن بعض معالجه ایله یوفقلوب نازك اولمش آدمه دنور یقال
رجل عتیق ای الرقیق البشرة بعد الجفاء والغلظ العاتق آزادلو قوله دنور که ذکر اولندی وبللمش نشئهلو
باده به دنور عتیق کبی وککبش طلومه دنور یقال زق عاتق ای واسع ویکی پتشمش تازه قیزه دنور یقال
هی عاتق ای شابة اول ما ادرکت وهنوز اره وارممش قیزه دنور علی قول اورته جه یعنی کرچه پتشوب وهنوز اره
وارممش اولوب لکن وقتی دخی کذران ایلمامش اوله بونلر ازواج تحت تملکی قیدندن هنوز آزاده اولدقلری
ملاحظهسیلهدر و وصف خاصدر یقال جاریة عاتق ای لم تتزوج اوهی التی بین الادراك والتعنس وعاتق
اموزده رداء وشال وضع اولنان عضوه دنور علی قول اموز باشیله بیونك ارالغنه دنور ترکیده چکین تعبیر اولنور
وبو مذکردر بعضا مؤنث اولور یقال حمله علی عاتقه وهو موضع الرداء من المنکب او ما بین المنکب والعنق شارحك
بیاننه کوره تقدم معناسندندر وعاتق قزارمش اسکی یایه اطلاق اولنور عاتقه دخی دنور وهنوز اوچمغه بشلمش
قوش یاوریسنه علی قول هنوز قوتلنمامش یغرتلق وکوکرجن پلازینه دنور وعاتق لفظنك جمعی عواتق کلور
کواهل کبی العتیقة سفینه وزننده آزاد اولمش جاریهیه دنورنته که ذکر اولندی یقال امة عتیق وعتیقة واماء
عتائق واسکی نسنهیه دنور تأنیثی موصوفه ناظردر وعربلر قنطرة عتیقة وجدید دیدکلرینك وجهی بو راده
عتیقه عاتقه معناسنهدر که نسب اوزره در ذی عتق معناسنهدر وجدید لفظی مفعول معناسنه اولدیغندن
هاء ادخال اولنمامشدر ماله الفعل ایله ما وقع له الفعل بینی تفریق ایچون الاعتاق همزهنك کسریله قول آزاد
ایلمك معناسنهدر یقال اعتقه اذا اخرجه عن الرق وذلك معتق وعتیق وراکب آتی سرعت ایتدروب ایلری
کچورمك معناسنهدر که کروهدن قورتاروب آزاد ایلمش اولور یقال اعتق فرسه اذا اعجلها وانجاها واسکی
قیویی قازوب دیوارنی طاشله اورمك معناسنهدر یقال اعتق قلیبه اذا حفرها وطواها وطواری کوزلجه تقید
وتیمار ایله تاولندروب اصلاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اعتق المال اذا اصلحه وبر یری حوزه ضبطه
کچوروب ملك ایدنمك معناسنه مستعملدر یقال اعتق موضعه اذا حازه فصار له المعتق مکرم وزننده اعتاق
اولنمش قوله دنور عتیق کبی شارح دیرکه معتوق دیمك جائز دکلدر زیرا ثلاثی وجه مذکور اوزره همان لازمدر
مزید متعدیدر پس آزاد ایدنه معتق وآزاد اولنه معتق وعتیق دنور ومؤلفك عتیق لفظنی تکراری ظاهرا بوکه
اشارتدر انتهی مولی عتاقه اضافتله ومولی عتیق کذلك اضافتله ازاد اولمش قولك آزاد ایدن افندیسنه
دنور که آخر عصبات سببیهدر اشبو مولی لفظی افندیه اطلاق اولندیغی کبی آزاد اولمش قوله دخی اطلاق اولنور
پس مولی عتاقه اضافتله ایکی طرفه دخی صالحدر ومولی عتیق اضافتله افندی طرفنه صالحدر و وصفیتله
آزاده قول طرفنه صالحدر کذلك مولاة عتیق ومولاة عتیقة اضافتله قولی وجاریهیی آزاد ایدن سیده اطلاق
اولنور ومولاة عتیقة وصفیتله آزاده اولان جاریهیه اطلاق اولنور وبعض نسخهده اضافتله وبعضده اعرابله — مطلب
مضبوط اولمغله وجهین مذکورینه نسبتله ایکیسیده صحیحدر وفرائضده مولی العتاقهدن مراد افندیسیدر
عتیق زبیر وزننده اعلام ناسدندر عتیق بن محمد الجرشی وعتیق بن احمد بن حامد وعتیق بن عامر المنبجی
وبکر بن عتیق ونصر بن عتیق والغضور بن عتیق وعلی بن عتیق واحمد ومحمد ابنا عتیق محدثلردر العتقیون
زفریون وزننده عتقایه منسوب اولنلردر که الف تخفیف اولنمشدر مراد اصحابدن عبد الله بن بشر ومحدثیندن حارث بن

سعید وقاضی تدمر عبد الرحمن بن الفضل وامام مالك اصحابندن عبد الرحمن بن قاسمدر العتقاء کرماء وزننده
عتیق لفظندن جمعدر که ذکر اولندی وعتقاء کلمهسی که اشبو الطلقاء من قریش والعتقاء من ثقیف بعضهم
اولیاء بعض فی الدنیا والاخرة حدیثنده واقعدر مراد یوم فتح مکهده بعد الاسر والاسترقاق سبیللرینی تخلیه
اولنانلردر نته که طلقاء حیطهٔ اسر واسترقاقه کیرمشیکن رعایتا اطلاق اولنانلردر وعتقاء قبائل متعددهدن
برجماعتدر حجر قبیلهسندن حمیر وسعید قبیلهسندن عشیره وکنانه دن مضر وبونلردن بشقه نیجه اشخاصدن
عبارتدر ومسجد العتقاء مصرده برجامعدر مذکور عبد الرحمن بن قاسم که امام مالك صاحبیدر آنك بنا کردهسیدر
العتاق کتاب وزننده یرتجی قوشلره اطلاق اولنور مفردی عتیق در وصویی پاك نجیب آتلره اطلاق اولنور یقال
خیل عتاق ای نجائب العتائق ایکی قریه اسمیدر بری نهر عیسی وبریسی حلهٔ مزیدیه شرقیسندهدر العتاق
غراب وزننده بودخی بللمش اسکی بادهیه دنور التعتیق تفعیل وزننده اسکیتمك معناسنهدر یقال عتق الثوب
ضد جدده واصرمق معناسنهدر یقال عتقه اذا عضه المعتقة معظمه وزننده بردرلو عطر اسمیدر و بیللدلمش
اسکی خمره وصف اولور یقال خمر معتقة ای قدیمة العنق عینك کسری وضمتیله برجنس شجر اسمیدر که
آندن یای اتخاذ اولنور العثق عینك وثاء مثلثهنك فتحیله برجنس شجر اسمیدر مفردی عثقهدر وعثق الطریق
یولك جادهسنه دنور تقول اخذنا عثق الطریق ای جادته العثقة فتحاتله بوللق وآبادان ونعمت وحاصلانی فراوان
ارضه دنور یقال امست الارض عثقة ای مخصبة الاعثاق همزهنك کسریله بریر اوجوزلق و بوللق نعمتلو
برکتلو اولمق معناسنهدر یقال اعثقت الارض اذا اخصبت المتعثق متفرق وزننده والمنعثق منعقد وزننده
بری برینه قارشمش کیرشمش سحابه دنور یقال سحاب متعثق ومنعثق اذا اختلط بعضه ببعض العبدسوق
حیزبون وزننده بربوجك آدیدر العدق عینك فتحی ودالك سکونیله جمع ایلمك معناسنهدر یقال عدقه عدقا
من الباب الثانی اذا جمعه ویقینا بیلمدیکی نسنه حقنده ظن وتخمینله سوز آتمق معناسنهدر یقال عدق بظنه
اذا رجم به وموجهار ایه الی مالا یستیقنه وبرنسنه اراشدررکبی حوضك اطرافنه الصوقوب بری اوته کزدرمك
معناسنهدر یقال عدق بیده اذا ادخلها فی نواحی الحوض کطالب شیء التعدیق تفعیل وزننده بودخی یقینی
اولمدیغی نسنه حقنده مجرد رأی خودیله ظن وتخمین ایدهرك سوز آتمق معناسنهدر یقال عدق بظنه بمعنی
عدق العدق فتحتینله عدق ایله ایکی معناده دخی مرادفدر یقال عدق بظنه عدقا من الباب الرابع بمعنی عدق
وعدق بیده بمعنی عدق فی نواحی الحوض الاعداق همزهنك کسریله بودخی نسنه اراشدررکبی حوض اطرافنه
الصوقوب بری اوته کزدرمك معناسنهدر یقال اعدق بیده بمعنی عدق العودقة حوقله وزننده اعداق معناسنهدر
وعودقه اسم اولور عودق کبی که قیودن قوغه چقرهجق چنکله دنور واکا عودقه دخی دنور جمعی عدق کلور
کتب وزننده وعدقه دخی دنور فتحاتله بونك جمعی عدقدر فتحتینله وعودقه اوجی چنکللو بردموره دنور که
قورد صبد ایدنلر اکا پاره ات صاپلیوب یره دیکرلر قورد کلوب انی قاوره ینجه بوغزینه صاپلنوب قالمغله کلوب
اخذ ایدرلر العادق بللو وپایدار اوله رق رأی وفکری اولمیان آدمه دنور که رأی واحد اوزره قرار ایده میوب
دائما تلوین وتحویل ذهن ایدر اوله یقال رجل عادق الرأی ای لیس له صبور یصیر الیه العذق عینك فتحی
وذال معجمهنك سکونیله بمثلی خرما آغاجنه دنور جمعی اعذق وعذاق کلور عینك کسریله وعذق مصدر
اولور دوه سوریسندن پوغوری قوغوب سوری بی برارایه طوپلمق معناسنه یقال عذق الفحل عن الابل عذقا
من الباب الثانی اذا دفع عنها وحواها وقیونه کندی رنکنه مخالف برنسنه ایله نشان ایلمك معناسنهدر یقال
عذق الشاة اذا وسمها بالعذقة وبرکسیه برعیب وتهمت اسناد ایلمك یاخود حقنده بد سوز سویلمك معناسنه مستعملدر
یقال عذق فلانا بشر او قبیح اذا رماه به وبرشیئی برنسنهیه نسبت ایلمك معناسنهدر یقال عذقه الی کذا
اذا نسبه ودوه اسهال ایلمك معناسنهدر یقال عذق البعیر اذا ثلط ومکه آریغی دیدکلری اوتك بمشی بلورمك
معناسنهدر یقال عذق الاذخر اذا ظهرت ثمرته العذق عینك کسریله خرما سالقمنه دنور کذلك اوزم سالقمنه
یاخود خرماسی یاخود اوزمی اکل اولنمش سالقم چوپنه دنور جمعی اعذاق وعذق کلور ضمتینله یقال قطع
عذق النخل والعنب وهو القنو من النخل والعنقود من العنب او اذا اکل ما علیه وعذق مدینهده بنی امیة بن زیده
مخصوص برقلعهنك اسمیدر وعز ومجد ورفعت معناسنه مستعملدر یقال فی بنی فلان عذق قدیم ای عز ومجد
وحنالو اغاج دالنه دنور خبراء العذق خانك فتحی وعذق عنب یاخود جبل وزننده عماننا حیهسنده برموضعدر
آنده فتی وافرسدر اغاجی وجابجا میاه کثیره واردر العذقة عینك فتحی وکسریله قیونك رنکنه مخالف شول نشانه

دینورکه سائرك قیونلریه قارشوب ضایع اولمامق ایچون بیونته تعلیق ایدرلر الاعذاق همزه‌نك كسریله بودخی
قیونه عذقه تعلیق ایلمك معناسنه‌در یقال اعذق الشاة یعنی عذقها ومكه ایربغی یمش ویرمك معناسنه‌در
یقال اعذق الاذخر اذا اظهرت ثمرته الاعتذاق افتعال وزننده باشه صاریلان دلبندك ایكی اوجنی بردن ارقه‌یه
صالندرمق معناسنه‌در یقال اعتذق الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتین من خلف ویركسه‌یی برنسنه‌یه
مخصوص قلمق معناسنه‌در یقال اعتذق فلانا بكذا اذا اختصه به ودوه‌یه كندی لونه مخالف نشان ایلمك معناسنه‌در
یقال اعتذق بكرة من الابل اذا اعلم علیها لیقبضها یعنی سوریك ایچندن برگنج دوه‌یی كندی اشتراء وقبض ایلمك
ایچون نشانلدی العذقانة شیطانه وزننده دلی زفیر بدزبان عورته دینور یقال امرأة عذقانة ای سلیطة العذق
كتف وزننده اوز وچیره دست الی هرشیئه یاقشور آدمه دینور یقال رجل عذق ای لبق ورایحه‌سی تیز طیبه
دینور یقال طیب عذق ای ذكی التعذلق تدحرج وزننده دوز یوریمیوب ایكی یكا حركت ایده‌رك یوریمك
معناسنه‌در یقال تعذلق فی مشیه اذا مشی متحركا العذلوق عصفور وزننده جست وچالاك وسبكروح
اوغلانه دینور ذعلوق كبی العرق فتحتینله ذی روح قسمنك كوده‌سی دریسندن صیزوب چقان رطوبته
دینوركه ترتعبیر اولنور سائرنسنه‌لرك ترنده بالاستعاره استعمال اولنور یقال مسح عرقه وهو رشح جلد الانسان
ودیواردن صیزوب چقان رطوبته اطلاق اولنور وعوض وثوابه علی قول قلیلنه اطلاق اولنور یقال اتخذت
عنده یدا بیضاء واخری خضراء فانلت منه عرقا ای ثوابا ونفعا وسوده اطلاق اولنور ممه‌یه كلنجه طمرلردن ترشح
ایلدیكیچون ودیوار صره سنه وقوریه دینور یقال بنی البانی عرقا اوعرقین وعرقة وعرقتین ای صفا
وصفین وطاغك یوره سنده اولان یوللره اطلاق اولنور وصره صره دوه ایزلرینه اطلاق اولنور وعرق
التمر خرما یكمزینه دینور وعرق قوری اوزومه دینور زبیب معناسنه ودوه‌نك دولنه دینور نتاج الابل
معناسنه ونفع وفائده‌یه اطلاق اولنور تقول ما اصبت منه عرقا ای نفعا وصره وارد ی طوران آتلره
وقوشلره اطلاق اولنور ومطلقا هرنسنه‌نك صره‌سنه وطابورینه دینور وخرما یبراغندن حصیر طرزنده
یاپلمش نسنه‌یه دینور بوكوب زنبیل یاپمزدن مقدم علی قول زنبیله دینور بونده رانك سكونیله ده لغتدر
وآت قسمنك مصرا ویونه كیدركبی برباش سكرتمسنه دینور یقال جری الفرس عرقا ای شوطا وطلقا وعرق
القربه شدتدن ومحنت ومشقتدن كنایه‌در قربه تزلدكده رایحه‌سی بد وخبیث اولور یاخود قربه‌ده فی نفس الامر
عرق متصور اولمغله كویا كه محال نسنه‌یی متكلف اولور یاخود عرق القربه‌دن مراد قربه‌نك منفعتی یعنی ترشح
ایدن صویدر كویا اول كسه بغایت تعب ومحنته اوغرایوب ویانده وبراسهل محلده دخی صو اولمامغله مسافه
بعیده‌ده واقع قربه‌نك صوینه واروب دفع حرارت ایلمكه محتاج اولمشدر یاخود عرق القربه دیدكلری خرما
یبراغندن اورلمش حصیر طرزنده نسنه‌در كه طلوقربه‌یه كتورن آدم آنی كوكسنه طیایوب قربه‌یی آنك اوزرندن
آلور یاخود طلو واغر قربه‌یی كتورن كسه نه كونه ثقلت چكوب عرقریزا اولور ایسه اول كونه رنج ومشقته اوغرامقدن
كنایه‌در والحاصل بین العرب عرق القربه مثلدر تقول لقیت منه عرق القربة ای الشدة والمجهود والمشقة
وعرق مصدر اولور ترلمك معناسنه یقال عرق الرجل عرقا من الباب الرابع اذا ترشح جلده واوشنكن كاهل
اولمق معناسنه‌در یقال عرق الرجل اذا كسل العرق صرد وزننده چوق ترلاین شخصه دینور یقال رجل
عرق ای كثیر العرق واشبو عرق كلمه‌سی كه صرد وزننده‌در مبالغه معناسنده مطرددكلدر اما عرقه كلمه‌سی كه
همزه وزننده‌در مبالغه‌ده مطرددر زیرا فعله علی الاطلاق ثلاثی مجرد فعلنده مطرددر ضحكه كبی كه كوله‌كن
آدمه دینور العرقة ثمره وزننده بودخی طاغ یوره‌لرنده اولان انجه‌جك یوله دینوركه جلق وچغیر تعبیر اولنور
العرق كتف وزننده شول سوده دینوركه طلوم ایچره اواوب دوه‌یه یوكلمكله دوه‌نك تری نشف ایدوب طعمی
بوزلمش اوله یقال لبن عرق اذا فسد طعمه عن عرق البعیر المحمل علیه العرقه فرجه وزننده برخاتونك لقبیدركه
اسمی قلابه ایدی كتابه وزننده مزبوره‌نك اوغلو حبان بن العرقه‌دركه خندق غزوه‌سنده سعد بن معاذ رضی الله
عنه حضرتلرینه مشركین طرفندن رمی سهام ایلمشدر ومزبوره‌یه عرقه ایله تلقیب رایحه‌سی پك خوش اولدیغنه
مبنی‌در العرقة فتحاتله دیوار قورلرینك ارالقلرینه ارقوری قونان اغاجه دینوركه هاطل تعبیر اولنور ودره‌یه
دینوركه تحریكله طوره تعبیر اولنور یقال ضربه بالعرقة ای بالدرة وطونساق بند ایتدكلری یصی قولان طرزنده
باغه دینور جمعی عرق كلور هاسز وعرقات كلور فتحاتله العرق غرق وزننده والمعرق مقعد وزننده كمیك
اوزرنده اولان اتی كیروب جمله‌سنی یمك معناسنه‌در یقال عرق العظم عرقا ومعرقا من الباب الاول اذا اكل ما علیه

من اللحم

من اللحم وبرسمته كتمك معناسنه‌در یقال عرق فی الارض اذا ذهب وقربه‌یه وآزق چانطه‌سنه عراق دیكمك
معناسنه‌در یقال عرق المزادة اذا جعل لها عراقا وعرق اتی یمش كمیكه دینور جمعی عراق كلور كتاب وزننده
وعراق كلور غراب وزننده وبو نوادردندر وبعضلر عندنده اتی اوزرنده اولان كمیكه عرق واتی صویلوب اكل اولنمشه
عراق دینور غراب وزننده كما سیذكر وعلی قول ایكیسنده ذكر اولنان ایكی معنایه اطلاق اولنور وعرق بر آدمك
كوده‌سنده اتی آز اولمق معناسنه‌دركما سیذكر وعرق شول یوله دینوركه ناس آندن سلوك وتردد ایده‌رك شاهراه
اولمش اوله یقال اخذ العرق فی ذهابه وهو الطریق یعرقه الناس حتی یستوضح پس بو معروق معناسنه اولور
العراق غراب وزننده اتی اكل اولنمش كمیكه دینور وبعضلرك قولی آنفا ذكر اولندی وعراق وعراقه هاایله
صودن نطفه‌یه یعنی صافی‌یه علی قول قوغه وقربه دیبلرنده قلان برمقدارجه صویه دینور وپك چوق یغموره
دینور وعراق الغیث یغمور عقبنده بیناوته دینور یقال ما اطیب عراق الغیث ای نباته فی اثره المعرق معظم
وزننده كوده‌سنده اتی آز اولان چلمسز آدمه اطلاق اولنور یقال رجل معرق العظم ای قلیل اللحم وآزجه صوایله
ممزوج مشروبه دینور المعروق بودخی كوده‌سنده اتی آزجه چلمسز آدمه دینور یقال عرق الرجل علی بناء
المجهول عرقا فهو معروق ای قلیل اللحم وآزجه صوقاتلمش مشروبه دینور یقال سقاه معروقا وهو شراب جعل
فیه عرق من الماء ای قلیل العرق عینك كسریله طمره دینور فارسیده رك دینور بدنده اولور واغاجده اولوركه
كوك‌كه دیده طمر طرزنده تل تل صچاقلردن عبارتدر هرطرفه سوروب كیدر جمعی عروق واعراق كلور وعراق كلور
عینك كسریله وعرق هرنسنه‌نك اصل وبنیادینه اطلاق اولنور یقال له عرق كریم ای اصل واصلاوت
بتورمز چوراق یره دینور وشول یوكسك ودیك یوقری غلیظ صرپ طاغه دینوركه صرپلغندن تپه‌سنه چقمق
ممكن اولمیه وكوچك طاغه دیمكله ضد اولور وكوده‌یه دینور جسد معناسنه وبرموضع آدیدر وسوده دینور
وچوق دواب ومواشی دولنه دینور نتاج كثیر معناسنه وحسین بن عبد الجبار نام محدثك لقبیدر وایلغین اغاجی بنی
چوراق یره دینور وبربله اوزون اوزادی یوفقه‌جه قوم یغنه دینور علی قول یوكسك مكانه دینور جمعی عروقدر
وآزجه نسنه‌یه دینور یقال عرق من الماء ای قلیل ذات عرق بادیه‌ده برموضعدر حجاج عراقك میقاتیدر
وعرق بنو حنظلة بن مالكه مخصوص بر وادی اسمیدر وبصره‌ده ایكی موضع آدیدر ویالكزجه بولنمش طاغك
قطرینه دینور ویرده قلان اكشی اوت بقیه‌سنه دینور وعبد الرحمن بن عرق واوغلو محمد تابعیندندر وابراهیم
بن محمد بن عرق الحمصی محدثدر واحمد بن یعقوب المقرئ البغدادی ابن اخی العرق دیمكله معروفدر عرقه
عینك كسریله شامده بربلده‌در عروة بن مروان المسند وواثلة بن حسن العرقیان كه اعلامدندر اورادندر
مؤلف بونی تكرار ایلمشدر العروق فارسیده زرده چوبه وتركیده صاری اغاج وتحریفله زرده چاو دیدكلری
كوكك اسمیدر علی قول هرد یاخود مامیران اسمیدر وعند البعض كركم صغیر آدیدر العروق البیض مستعجله
دیدكلری نبات آدیدركه بوزیدان دیدكلریدر تلكی طشاغی وسموزلك اوتی تعبیر اولنور نسوانی سمین اولمغله
سمورمك ایچون تناول ایدرلر العروق الحمر فوه اسمیدركه قزل بویه وقزل كوك دیدكلریدر بو یاجیلر استعمال
ایدرلر العرق ضمتینله عراق لفظنك كه ذكر قیسنه دینور جمعیدر العروق عینك ضمیله دیاربنی كلابده سجانام
صویه قریب برنیچه قزل طپراقدن یغلمش اوبوكلره دینور العراق كتاب وزننده قوش یلكنك جوفنه دینور
وبنوسعد یوردنده برنیچه صولره اطلاق اولنور وصوكنارینه علی قول اوزون اوزادی قیسنه دینور كذلك
دكزك قیسنه دینور یقال یمشی فی عراق الماء وفی عراق البحر ای شاطئه وكذا شاطئ البحر طولا وقربه‌نك وصو
طلومنك دیبلرینه وضع اولنان كونه ومبشبنه دینوركه ایكی قات دیكش چكیلور وطبابه‌یه دینوركه دیكش اوزرینه
قونیلان مبشبندر دیكشك كوزلری طوتلمق ایچون قونور وعراق یالكزجه طاغك قربنه دینور ویرده قلان اكشی
اوتلرك بقیه‌سنه دینوركه دوه مرعاسندندر ومنه یقال ابل عراقیة ای ترعی بقایا الحمض وطرنغی چپ چوره احاطه
ایدن پروازه دینور وعراق قولاغك پروازی اولان كرتلكدن عبارتدر وعراق الدار فناء داردركه خانه‌نك
یوره سندن وحولوسندن عبارتدر وعراق السفره طعام صفره سنك پروازینه دینور وعراق النهر ایرمغك وارقك
اشاغی طرفندن منتهاسنه قدر قیسنه دینور وعراق الحنابطنك كوبكدن یوقری آرقوری كلان برندن عبارتدركه
بوكورار الغی اولور پروازطرزنده‌در وعراق لفظنك مجموعنده جمعی اعرقه‌در وعرق درعینك ضمی وضمتینله وعراق
بلاد معروفه‌یی محتوی اولكه‌نك اسمیدركه طولا بصره قربنده عبادان نام قصبه‌دن موصل شهرینه وعرضا
قادسیه‌دن حلوان نام بلده‌یه قدر ارضدن عبارتدر مؤنثدر مذكردخی اولور وجه تسمیه‌سنده اقاویل مختلفه واردر

بعضلر عندنده ارض مرقومه ده خرما وسائر اغاجلر فراوان اولمغله عروقلرینك یری برینه صوقشوب صیق وكور اولمسی
باعث تسمیه در یاخود ارض عربی حاشیه وپروازكبی احاطه واستكشاف ایلدیكندن اطلاق اولندی یاخود
عراق المزاده دن مأخوذدر كه ذكر اولندی ارض مرقومه ابادانلقله چول ماینده واقع اولمغله كویا كه اول ایكی دری
ارالغنه دیكیلان مبشنه تشبیه اولندی وبعضلر دیدیكه ارض مزبوره دجله نك وفراتك فیلارنده واقع اولمغله
اطلاق اولندی یاخود عراق ایرانشهر معربیدر كه كثیرة النخل والشجر دیمكدر مترجم دیركه ایرانشهر لفظنك
بو معنا ایله مناسبتی معلوم دكلدر العراقان كوفه ایله بصره یه اطلاق اولنور العرقوة عینك فتحی وقافك ضمیله
ترقوه وزننده وعینك ضمیله ده جائزدر قوغه نك آغزینه طاقیلان خاچ طرزنده ارقوری ایكی آغاجك بریسنه دینور
العرقوتان عرقوه نك تثنیه سیدر وشول ایكی آغاجه دینوركه سمر آغاجنك اوك قاشیله آرد قاشنك ارالغنده اولوب
آنلری بری برینه قاوشدروب بندایدرلر جمعی عراقی كلور عینك فتحی وقافك كسریله وعرقوه برده اولان شول
بوكسكجه تپه یه دینوركه مزارطاشلقلری طرزنده یغلمش اوله العرقاة عینك فتحیله بودخی قوغه نك اغزنده
صلیب شكلنده چاپرازیلان ایكی آغاجك برینه دینور وعرقاة عینك فتحی وكسریله اصل وبنیاد معناسنه در علی قول
مالك یعنی دواب ومواشی قسمنك اصل ومنشأ ینه دینور عرقه دخی دینور عینك كسریله وعرقاة وعرقه اغاجك
اوسچه سنه وكتوكنه دینوركه اطرافنه سوروب كیدن طمرلر وكوكلر آندن منشعب اولور او یوم دخی دینور
اورومه معناسنه ومنه یقال استأصل الله عرقاتهم ای اصلهم واورومتهم پس عرقاتهم لفظنك عینی مفتوح ایدن
تائی دخی مفتوح ایدر وبو اكثر استعمالدر زیرا عرقاة لفظی مفرددر والتی الحاق ایچوندر وعینی مكسور ایدنلر تائی
دخی مكسور ایدرلر زیرا بو صورتده عرقه لفظنك جمعی اولمش اولور ذات العراقی عینك فتحیله آفت وداهیه یه
اطلاق اولنور عراقی مذكوردندر یقال رماه الله بذات العراقی ای الداهیة عریق زبیر وزننده بصره ایله بحرین
بیننده برموضعدر عریقه جهینه وزننده برموضعدر انده بروقعه اولمغله یوم عریقه معروفدر الاعراق همزه نك
كسریله عراق اولكه سنه وارمق معناسنه در یقال اعرق الرجل اذا اتی العراق وبركسه كرم ونجابتده یاخود لؤم
ودنائتده صوی واصیل اولمق معناسنه در یقال اعرق فلان اذا صار عریقا فی اللؤم او فی الكرم واغاج كوك صالوب
كوكلشمك معناسنه در یقال اعرق الشجر اذا اشتدت عروقه فی الارض وشرابه برمقدارجه صوقاتمق معناسنه در
یقال اعرق الشراب اذا جعل فیه عرقا من الماء ای قلیلا وقوغه یی طلودن آزجه طولدرمق معناسنه در یقال
اعرق فی الدلو اذا جعل الماء فیها دون الملء التعریق اعراق ایله ایكی معنای اخیرده مرادفدر المعرقة محسنه
وزننده والمعرقة محدثه وزننده بحر قلزم ساحلنده مكه دن شامه موصل طریقك اسمیدر كه قریش آندن آمدشد
ایدرلر ایدی المعترق مفترق وزننده كوده سنده اتی آزجه اولان چلمسز آدمه دینور یقال رجل معترق ای قلیل
اللحم نته كه معرق دخی دینور الاستعراق كوده ترلمك ایچون تره باتمق معناسنه در یقال استعرق الرجل اذا تعرض
للحر كی یعرق العوارق عارقه نك جمعیدر كه كمیكدن اتی كركی كبی كروب آكل ایدنه دینور بو مناسبتله دیشلره
اطلاق اولنور وقحط سنه لره اطلاق اولنور انسانك اتی صیروب اعدام ایلدیكیچون التعرق تفعل وزننده كمیكده
اولان اتك جمله سنی كیروب یمك معناسنه در یقال تعرق العظم اذا اكل بما فیه وكورش طوتان كسه خصمنك باشنی
كندی قولتغی آلتنه قصدروب یقمق معناسنه در یقال صارعه فتعرق ای اخذ رأسه تحت ابطه فصرعه
ابن عرقان عرفان وزننده عربدن بركسه در العرقان عینك كسریله برموضعدر عارق رانك كسریله
قیس بن جروة الطائی نام شاعرك لقبیدر اشبو * فان لم تغیر بعض ماقد صنعتم * لانتحین العظم ذو انا عارقه * بیتی
باعث تلقیب اولمشدر مصراع ثانیده واقع ذو كلمه سی طی لغتنده الذی معناسنه در الاعزاق همزه نك فتحیله
برموضعدر العزق عینك فتحی وزای معجمه نك سكونیله خاصه یری یارمق معناسنه در یقال عزق الارض خاصة
عزقا من الباب الثانی اذا شقها وسرعتله یلمك معناسنه در یقال عزق الرجل عزقا من الباب الاول اذا اسرع
فی العدو وبرخبری محلنه ایصال ایلیوب عوق وتأخیر ایلمك معناسنه در تقول عزق الخبر عنی اذا حبسه وبركسه یی
اوروب سست وبیمجال یره بمامق معناسنه در تقول عزقته ضربا ای اثخنته المعزق منبر وزننده والمعزقة
مكنسه وزننده برپاره چق قازمه یه دینور كه كسر كبی یاخود آندن بیوجك اولور وبیایه دینوركه خرمن صاورلر
العزق ضمتیله خرمن صاوران آدملره دینور وبداخلاق كسه لره دینور مفردلری عزق در كتف وزننده یقال
رجل عزق ای العسر الخلق ورجال عزق بضمتین ای السیئوا الاخلاق العزق فتحتیله یاپشمق معناسنه در
یقال عزق به عزقا من الباب الرابع اذا لصق به العزیق امیر وزننده طاغ ارالقلرنده اولان اوترافلو دوزیره

دینور العزاقة جبانه وزننده والعزوق جرول وزننده شام فستغی اغاجنك فستق ویرمدیكی سنه ده
اولان یمشنه دینوركه ایچی اولمیوب دباغلر پلامود كبی آنكله دری دباغت ایدرلر یاخود بشقه براغاج یمشیدركه بغایت
بمزه اولور المتعزق متفرق وزننده عزق كبی چهره شك خویلو آدمه دینور العسبق زبرج وزننده برجنس
آجی اغاج اسمیدر كه آنكله یاره لره علاج اولنور العسق فتحتیله یاپشمق معناسنه در یقال عسق به عسقا من الباب
الرابع اذا لصق به وبرنسنه یه دوشكون اولمق معناسنه در یقال عسق به اذا اولع به وبركسه دن مطلوب اولان
شیئك طلبنده الحاح واقدام ایلمك معناسنه در یقال عسق علیه اذا الح علیه فیما یطلبه وناقه بوغوره سورتوب
اوزرینه دوشمك معناسنه در یقال عسقت الناقة علی الفحل اذا اربت علیه وبدخو یلقه وچهره شك مزاجلو لغه وتنك
مشربلكه دینور یقال فی خلقه عسق ای التواء وعسر وضیق وظلمته دینور غسق معناسنه وكتر خرماسالقمنك چوپنه
دینور التعسق تفعل وزننده عسق ایله اوج اولكی معناده مرادفدر العسق ضمتیله بورجلولری صقشدروب
تضییق ایدن آدملره دینور وخرما آشلیان آشیجی كسه لره دینور لقاحون معناسنه العسیقة سفینه وزننده بك
صولو اولان كثر شرابه دینور العسلق جعفر وزننده والعسلق زبرج وزننده والعسالق علابط وزننده
والعسلق عملس وزننده سرابه دینور كه بیابانده ایراقدن صوشكلنده مرئی اولان نسنه در وسباعدن قورده دینور وارسلانه
دینور واركك دوه قوشنه دینور ومطلقا صید وشكار خصوصنده جری ودلیر اولان برتیجی جانوره دینور وزشت چهره
بداندام قبیح الصوره كسه یه دینور وخفیف وسبكپا آدمه دینور واوزون یونلو آدمه دینور وتلكی یه دینور مجموعنك
مؤنثی هایله در جمعی عسالق در العسنق قنفذ وزننده اجزاء حسن وجمالی تام وكامل محبوبه دینور یقال غلام
عسنق ای التام الحسن العشرق شین معجمه ایله زبرج وزننده اغلات جنسندن برنباتدر تخمی بواسیره نافع
وتولید لبن وتسوید شعره باده مفیددر مفردی عشرقه در مفرداتده بونی مر وجنسندن مأخور ایله بیان ایدرلركه
تخمنه تخم مرو دیرلر العشرقة دحرجه وزننده نبات یاخود زمین یشللنمك معناسنه در یقال عشرق النبت
والارض اذا اخضرتا عشارق علابط وزننده برآدمك یاخود برموضعك اسمیدر العشق عینك كسریله
والعشق فتحتیله والمعشق مقعد وزننده بركسه نك سودیكی محبوبدن غیری نظرنده دلبر ومحبوب اولمیوب
نظری اكا حصر ایلمك علی قول افراط اوزره محبت ایلمكدن عبارتدر عفاف وعصمت جهتیله اولسون كرك
فساد ضمیر ونیت جهتیله اولسون وعند البعض محبك نظری محبوبك عیوب ونقائصنی كورمز اولوب سراپا عین
جمال مشاهده ایلمكدن عبارتدر یاخود عشق بركونه مرض وسواسیدر كه عاشق كندی فكر واندیشه سنی بعض
صورت حسنه نك استحسانی اوزره تسلیط ایلمكله مرض مزبوری كندی نفسنه جلب ایلمكدن عارض اولور
یقال عشقه عشقا وعشقا ومعشقا من الباب الرابع وهو عجب المحب بمحبوبه او افراط الحب ویكون فی عفاف
وفی دعارة او عمی الحس عن ادراك عیوبه او مرض وسواسی یجلبه الی نفسه بتسلیط فكره علی استحسان بعض
الصور قول اوله كوره ترجمه مز لازم معنا تصویری قیلنمشدر واطباء عشقی امراضدن عد ایلدیلر حتی بقراط
نصف امراضدر وفارابی ثلثان امراضدر دیدی زیرا هم نفسنه وهم بدنه متعلقدر وعشق غلیظ الطبع وفاسد
المزاج ووضیع الهمه اولان اشخاصه عارض اولماز دیدیلر شارحك بیاننه كوره عشقه دیدكلری نباتدن مأخوذدر
وبوندن اسم كذلك عینك كسریله در العاشق عشقه كرفتار آدمه دینور مذكر ومؤنثه وصف اولور مؤنثنده
عاشقه دخی دینور یقال رجل عاشق وامرأة عاشق وعاشقة التعشق تفعل وزننده تكلفله اظهار عشق ایلمك
معناسنه در یقال تعشقه اذا تكلفه العشیق سكیت وزننده عشق وعلاقه سی كثیر اولان آدمه دینوركه دائما
كوردیكی دلبرلره عاشق وآشفته اولور یقال رجل عشیق ای كثیر العشق العشق فتحتیله یاپشمق معناسنه در
یقال عشقه به عشقا من الباب الرابع اذا لصق به العشقة فتحاتله برنوع شجره در كه یشروب كیده رك انجلوب
صاپصاری اولور جمعی عشقدر جمع مفرداتده عشقه صارمشق دیدكلری نباتله مفسردر كه اغاجه صارمشوب چقار
وصارلدیغی اغاجی قوروتدر دیو مفسردر المعشوق سرمن رأی نام قصبه ده برقصرك اسمیدر ومقیاس مصرده
برموضعك آدیدر العشق ضمتیله شكوفه قسمنی خوشجه دیكوب تربیه وتیماری خصوصنده استاد اولان
كسه لره دینور كه چیچكجی تعبیر اولنور ظاهرا مفردی عشیق یاخود عشوق در العشنق عملس وزننده والعشانق
علابط وزننده ضخامتی وثقلت وجودی اولمیه رق یاقشقلوجه اوزون بویلو آدمه دینور مؤنثی هایله در جمعی
عشانقه در عینك فتحیله یقال رجل عشنق وعشانق ای طویل لیس بضخم ولا مثقل ویقال امرأة عشنقة
وعشانقة ای كذلك العصاقیة كراهیه وزننده والعصاقباء مدایله غربو وغوغا وشماطه یه دینور یقال

ماهذه العصاقية والعصاقياء اى الجلبة واللغط العطرق جعفر وزننده بر رجل اسميدر العفق عينك
فتحى وفانك سكونيله نابديد اولمق معناسنه در يقال عفق الرجل عفقا من الباب الثانى اذا غاب وضرطه لمق
معناسنه در يقال عفق الحمار اذا ضرط وقامچى ايله چوق اوروب دوكمك معناسنه در يقال عفقه بالسوط
اذا ضربه كثيرا و براز اويوب اويانمق معناسنه در يقال عفق فلان اذا نام قليلا ثم استيقظ و برايشى محكم ايليوب
سست و كوشك طوتمق معناسنه در يقال عفق العمل اذا لم يحكمه واركك مركب ديشى يه چوق آشمق معناسنه در
يقال عفق الحمار اذا اكثر ضرابها نهايه ده مطلق كثرت اضراب ايله مفسر اولمغله ظاهرا بوراده عفق حمار مثالى
تمثيل محضدر وعفق دوه صويه چوق واروب كلمك معناسنه در يقال عفقت الابل اذا ترددت الى الماء كثيرا
و بركدرمك معناسنه در يقال عفق الشئ اذا جمعه و برآدمى برنسنه دن منع ايدوب آليقومق معناسنه در يقال
عفقه عن الامر اذا حبسه ومنعه و برنسنه يى روزكار چالمق معناسنه در يقال عفقت الريح الشئ اذا ضربته وعفق
وعفوق دوه لر مرعايه صالبورلدكده صاغيه رق بردوزه يه طوغرى كتمك معناسنه در يقال عفقت الابل عفقا
وعفوقا اذا ارسلت فى المرعى فمرت على وجوهها و برآدم كنديكى يردن كيرويه چوق چوق دونوب كلمك معناسنه در
تقول انك لتعفق اى تكثر الرجوع وعفق وعفاق سحاب وكتاب وزنلرنده ناقه يى چوق صاغمق معناسنه در
يقال عفق الناقة عفقا وعفاقا اذا اكثر حلبها وسرعتله كتمك معناسنه در يقال عفق الرجل عفقا وعفقا
اذا ذهب سريعا العافق برى اونه رجوع وترددى كثير اولان هرشيئه دينور يقال هو عافق اى راجع مختلف
كثير التردد المعفاق محراب وزننده احبابى چوق زيارت ايدن آدمه دينور دائما ذهاب واياب ايلديكيچون يقال
رجل معفاق الزيارة اى كثير الزيارة العفقة تمره وزننده نابديدلكه دينور يقال يعفق العفقة اى يغيب الغيبة وعفقه
اطفاله مخصوص بردرلو لعب آديدر كه طپراغى يغوب متعارفلرى وجه اوزره اوينارلر عفاق كتاب وزننده
ابن مرى دركه باهله قبيله سندن احدب بن عمرو نام كمسه مزبورى برقحط ايامده اشترا وبريان ايدوب اكل
ايلمشدر العيفقان عينك فتحى وفانك ضميله عرفج كبى براوتك اسميدر الاعفاق همزه نك سكونيله بركسه اقتضاسى
يوغيكن بيهوده بريره چوق واروب كلمك معناسنه در يقال اعفق الرجل اذا اكثر الذهاب والمجئ فى غير حاجة
العفق ضمتينله سباعدن قورد لره دينور ذئاب معناسنه عفيق زبير وزننده اعلامدندر فرع بن عفيق
تابعيندندر التعفيق سورى يى كندكلرى سمتدن طوپلبوب كيرو دوندرمك معناسنه در يقال عفق الغنم بعضها
على بعض اذا ردها عن وجوهها المنعفق فانك فتحيله اسم مكاندر دونه جك يره دينور منعطف معناسنه
بعضلر صودن دونه جك يره تخصيص ايتديلر الانعفاق انفعال وزننده برايشه سرعتله قوشوب كتمك معناسنه در
يقال انعفقوا فى حاجتهم اذا مضوا فيها واسرعوا المعافقة مفاعله وزننده بركسه يى الداتمغه چاليوب دورشمك
معناسنه در يقال عافقه اذا عالجه وخادعه مخادعه معالجه اوزره مرتبدر وقورد كيدوب كلوب سورى يى تباه وافساد
ايلمك معناسنه در يقال عافق الذئب الغنم اذا عاث فيها ذاهبا وجائيا التعفق تفعل وزننده صغنمق معناسنه در
يقال تعفق بفلان اذا لاذ الاعتفاق افتعال وزننده ارسلان شكار اوزره دونوب صالمق معناسنه در يقال
اعتفق الاسد فريسته اذا عطف عليها و قليجله چارپشمق معناسنه دركه مشاركت ايچوندر يقال اعتفق القوم
بالسيوف اذا اجتلدوا معفق منبر وزننده بر رجل اسميدر العفلق جعفر وزننده والعفلق عملس وزننده بول
وسلبوك وصوبق فرجه دينور يقال فرج عفلق وعفلق اى واسع رخو وشاشقين و بون و بدنطق عورته دينوركه
سويلديكنى كنديسى دخى بيلمز اوله اكا عفلقه دخى دينور عملسه كبى يقال امرأة عفلق وعفلق وعفلقة اى خرقاء
سيئة المنطق العفلوق زنبور وزننده احمق و يمغز آدمه دينور العقيق امير وزننده يمنى ديدكلرى قرمزى حجرك
اسميدركه معروفدر يمن اولكه سنده و بحر روميه سواحلنده بولنور وآنك برنوعى واردركه طوزلنمش اتدن اقان
صوركنده بولانق اولوب وخفيجه آق آق خطوطى اولور حجر مرقومله تختم محاربه ومخاصمه هنكامنده خوف
واضطراب قلبى مسكن وذرورى جميع اعضادن دمك انقطاعنى موجبدر وجميع اقسامنك ذرورى ديشلرك چركك
وصفرتى مزيل ومحروقنى طلا تحرك اسنانى دافعدر مفردى عقيقه در جمعى عقايقدر وعقيق دره يه دينور
جمعى اعقه در وسيل صوينى ياردنغى آقندى يه دينور يقال نزلوا فى العقيق اى الوادى وكذا كل مسيل شقه
ماء السيل ومدينه ده و يمامه ده وطائفده وتهامه ده ونجد اولكه سنده بر موضع آديدر وبونلردن بشقه التى
قطعه موضعك آديدر وعقيق مولودك صاچنه وتويينه دينوركه موى مادرزاد تعبير اولنور كرك انسان وكرك
بهايم اولسون شارح ديركه عق ماده سى شق وقطع معناسنه موضوعدر شعر مولود قطع اولنديغنه مبنى

عقيق وعقه وعقق اطلاق اولندى وعقه فى الاصل مصدر در دره يه و آقندى يه عقيق اطلاقى منشق
اولدقلرينه مبنى در يقال قطع عقيق الولد وهو شعر كل مولود من الناس والبهايم وحجر مزبوره عقيق
اطلاقى مدار قطع دم اولديغنه مبنى در العقة عينك كسريله بودخى يكى طوغمش مولودك صاچنه وتويينه
دينور وعند البعض عقه انسان ايله حمار جنسندن اولانه مخصوصدر جمعى عقق كلور عنب وزننده
العقيقة سفينه وزننده بودخى مولودك صاچنه وتويينه دينور وايكى ياشنه وارمش جذعك يوككنه دينور
ومولودك صاچى قيرقلوب تراش اولدقده ذبح اولنان قويونه اطلاق اولنور مترجم ديركه شق معناسندن مأخوذدر
ومنه الحديث الغلام مرتهن بعقيقته اى ان اباه يحرم شفاعة ولده اذا لم يعق عنه وهى الشاة التى تذبح عند حلق
شعر المولود رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دائما قبيح اسملرى حسنه تغيير ايلمريله عقيقه يى دخى
نسيكه يه تحويل بيورديلر وعقيقه نك صفات وشروطى شرعة الاسلام نام كتابده مفصلا مشروحدر انتهى
وعقيقة البرق شمشكك سحاب ايچره قلان اوزون شعاعنه اطلاق اولنور عربلر اكا تشبيهله تابدار قليجلره عقايق
اطلاق ايدرلر وعقيقه صوطلومنه واز يق دغارجغنه دينور وايرمغه دينور نهر معناسنه وتويدن يرتلوب
قوپرلديغى حينده صارقى طرزنده قويان بزپارچه سنه دينور وسنت اولان چوجغك سنت دريسنه دينور وهوايه
طوغرى آتيلان اوقه دينور شارحك بيانته كوره بو مخصوص اوقدر كه جاهليتده اكا سهم الاعتذار دخى ديرلر ايدى
عادات جاهليه دن ديت قتيله متعلق برماده ضمننده هوايه براوق آتارلر ايدى بينلرنده متعارف اولان وجه
اوزره نزول ايدرسه رضا داده اولورلر ايدى العقق صرد وزننده بودخى شمشكك سحاب ايچره قلان اثر شعاعنه
دينور العق عينك فتحى وقافك تشديديله يارمق معناسنه در يقال عقه عقا من الباب الاول اذا شقه
ومولودك حلق شعرنده عقيقه كسمك معناسنه در يقال عق عن المولود اذا ذبح عنه وهوايه طوغرى اوق آتمق
معناسنه دركه ذكر اولندى يقال عق بالسهم اذا رمى به نحو السماء وعق صلفت اولور كما سيذكر العقوق قعود
وزننده والمعقة محبه وزننده ولد پدر ومادرينه عصيان ايلمك معناسنه دركه شق عصاى طاعت ايدر يقال عق
والده عقوقا ومعقة من الباب الاول ضدبره العاق والعق عينك فتحيله والعقق فتحتينله پدر ومادرينه
عاصى اولان ناخلفه دينور شارح ديركه صواب اولان عقق اولمقدر صرد وزننده كه عاقك معدوليدر عامر وعمر كبى
انتهى وعاق لفظنك جمعى عققه در العقق ضمتينله بودخى عاق وعاصى اولان ناخلفه دينور يقال واد عاق
وعق وعقق اى عاص لوالده عقاق قطام وزننده عقوقدن اسمدر پدر ومادره عاصيلغه دينور العق
والعقاق عينلرك ضميله آجى صويه دينور يقال ماء عق وعقاق اى مر العقوق صبور وزننده كبه قصراغه
دينور قطع عقر وقطع شبهه ايلديكنه ياخود حملى مقطوع ومجزوم اولديغنه مبنى در يقال فرس عقوق اى حامل
وكبه اولميان قصراغه دينمكله ضد اولور يقال فرس عقوق اى حائل بعضلر عندنده كبه اولميانه عقوق اطلاقى
تفأل جهتيله در جمعى عقق در ضمتينله وجمع الجمعى عقاق در كتاب وزننده وطلب الابلق العقوق مثلى كه ممتنع
الحصول اولان نسنه يى طلب معرضنده ضرب اولنور بلق ماده سنده بيان اولندى ونوى العقوق اطلاق
ايتدكلرى خرما چكردكى كه بغايت يومشق اولمغله اغزده چينور كبه آتلرملايمندن ناشى كوه ليوب اكل ايتدكلريچون
اطلاق اولندى العقاق سحاب وزننده والعقق فتحتينله قصراق كبه اولمق معناسنه در يقال عقت الفرس
عقاقا وعققا من الباب الثانى اذا حملت وعند البعض عقاق سحاب وكتاب وزنلرنده كبه اولان قصراغك بعينه
حملنه دينور وعقق يارلمق انشقاق معناسنه در يقال عق الشئ يعق كعض يعض عققا اذا انشق عقه
بقه وزننده نمر بن قاسط قبيله سندن بر بطن در وعقه هواده شمشكك اوزون اوزادى شعاعنه دينور و يرده
اولان درين چقوره دينور العق عينك كسريله بودخى يرده اولان درين چقوره دينور يقال وقع فى العقة
والعق اى الحفرة العميقة فى الارض العقة عينك ضميله چوجوق اوينجاغنه دينور العقان عينك كسريله
خرما اغاجنك واوزم اصمه سنك ديبلرندن سوروب چقان فلبزلره دينوركه اصلاح ايچون انلرى قطع ايدرلر
الاعقاق همزه نك كسريله خرما اغاجنك واوزم اصمه سنك ديبلرندن زوائد فلبزلر سوروب چقمق معناسنه در
يقال اعقت النخلة اوالكرمة اذا اخرجتا العقان و برنسنه يى آجى قلمق معناسنه در يقال اعقه اذا امره وقصراق
كبه قالمق معناسنه در مؤلف بونى تكرار ايلمشدر يقال اعقت الفرس اذا حملت بو قياس اوزره كبه قصراغه معق
دينمك لازم ايدى لكن غير قياس اوزره عقوق اطلاق اولندى و بو نوادردندر ياخود لغت رديه ده معق دخى
اطلاق اولنمشدر العواق عينك فتحى وقافك تشديديله خرما اغاجنك روادفنه دينوركه چوره سنده بيله جه بتن

فدانلرندن عبارتدر تقول اقطع عواق النخل ای روادفه العقعق فدفد وزننده برنوع آق وقاره ایله آلاجه
قوش اسمیدر که صوتی عین وقاف حرفلرینه شبیهدر ترکیده صقصغان دیدکلریدر الاعتقاق افتعال
وزننده قلجی قیندن صیرمق معناسنه‌در یقال اعتق السیف اذا استله وسحاب یاریلوب آچلمق معناسنه‌در
یقال اعتق السحاب اذا انشق الانعقاق انفعال وزننده توزهوایه اغمق معناسنه‌در یقال انعق الغبار
اذا سطع ودوکم بکشمك معناسنه‌در یقال انعقت العقدة اذا اشتدت وبلوت دفعة صاغانقله یغمور دوکمك
معناسنه‌در یقال انعقت السحابة اذا انبعجت بالماء ومطلقا یارلمق معناسنه‌در یقال انعق الشیء اذا انشق
العلق فتحتینله عامة قانه دینوردم معناسنه علی قول بك قزل قانه یاخود قیوقانه یاخوداو یوشق قانه دینور علقه
آندن برقطعه‌در یقال فی ثوبه علق ای دم او الشدید الحمرة او الغلیظ او الجامد اشبو علق ماده‌سی یاپشوب ایلشمك
معناسنه موضوعدر ومطلقا ایلشکن و یاپشقان نسنه‌یه دینور بو راده نسخه‌لر ایکی کونه در وایکیسی دخی
صحیح ومحتملدر کیمنده وکل ما علق عبارتیله که مجهول ومشدد اللام اوله‌رق مرسومدر بو که کوره مطلقا کندوسنه
ایلشیلوب علاقه اولنان نسنه دیمك اولور وکیمنده علق عنوانده که سمع وزننده‌در مرقومدر بو که کوره مطلقا
ایلشکن ویاپشقان نسنه دیمك اولور زیرا فتحتینله فعل فاعل معناسنه کلور لکن بونی ذیلنده والطین الذی یعلق
بالید معناسی مؤیددر واله یاپشقان بالجمله دینور وخصومت لازمه ومحبت لازمه معنالرینه مصدر اولورلر کما سیذکر
وعلق سلوك تعبیر اولنان سیاه واوزنجه قورده دینور که اعضایه یاپشدریلور واشجار طوروسندن حواشی
یبدیکی طورغه دینور و یولك ایشلك یرینه دینور وقیونك بکره ایلشوب ایی کچریلان نسنه‌یه دینور و بکره‌نك
کندیسنه یاخود ایب وقوغه ومحور کبی جمله ادواتنه اطلاق اولنور یاخود بکره‌یه تعلیق اولنان ایپه دینور
وعشق ومحبت ایلمك معناسنه‌در علاقه کبی کما سیذکر وعلق القربة عرق القربة معناسنه‌در که شدت ومحنتدن کنایه‌در
یقال وقع فی علق القربة ای عرقها وعلق برایشی ایشلمکه بشلیوب وآنك اوزرینه اولمق معناسنه‌در یقال
علق یفعل کذا ای طفق و بیلك معناسنه‌در یقال علق امره علقا من الباب الرابع اذا علمه و برنسنه‌یه ایلشوب
طوتلمق معناسنه‌در ومنه المثل * علقت معالقها وصر الجندب * ومثل مزبور صر ماده‌سنده بیان اولندی
مترجم دیرکه کرچه مؤلف ماده مزبوره‌یه احاله ایلدی لکن آنده بردرلو تعرض ایلمدی اصلی بودر که برقوفر بنده
بورد طوتمش برکسه برکون اول قیویه واروب ایپنی قیونك اینه بند ایلدکدنصکره قیوصاحبنه واروب حق جوار
ادعاسنده اولدی قیوصاحبی سیندن سؤال ایلدکده ایپنی قیوسنك اینه بند ایلدیکنی اخبار ایلدی قیوصاحبی
بونی ایشتدکده نه‌بیانه سویلرسن ایکی آکوب بو سمتدن برطرف اول دیو استثقال ایلدکده مزبور کلام مرقومی
ایراد ایلدی یعنی قیونك صوچکه‌جك آلتی بغلنوب وجندب اوتمکه بشلدی که حرارت ایامدن کنایه‌در پس بکا نوراردن
ارتحال امر محالدر دیمکدر برکسه کندی ایشنه کما ینبغی متانت واستحکام ویردکده ضرب اولنور و بعضلر
جف القلم مثلنك معرضنده ضرب ایتدیلر وعلق عورت کبه قالمق معناسنه مستعملدر یقال علقت المرأة
اذا حبلت وطوارك اغزینه سلوك یاپشمق معناسنه‌در یقال شربت الدابة الماء فعلقت بها العلقة ای
تعلقت وعلق برنسنه ایلشوب کچمکله یرتلمش یرتغه دینور یقال بثوبه علق ای خرق من شیء علقه و بو حاصل
بالمصدر قبیلندندر العلقة عینك ضمیله بودخی طوارك اغاج طورغندن یدکلری طورغه دینور وانسانك
کفایت مقداری تعیش ایده‌جك معیشتنه دینور یقال له علقة وهی ما یتبلغ به من العیش وشول اغاجلره
دینور که یپراقلری قیش موسمنه قالمغله دوه‌لر بهار حلولنه قدر انکله تعیش ایدرلر وقهوه آلتی وصفرالق
تعبیر اولنان طعام مختصره دینور تقول اطعمنا علقة ای لمجة وجزؤیجه نسنه‌دن کنایه اولور یقال لم یبق
عنده علقة ای شیء و برنسنه‌یه آصمقلری آصقیه دینور وایلشکه دینور تقول لی فی هذا المال علقة ای علاقة
العلاق سحاب وزننده والعلاقة سحابه وزننده بونلرده مواشینك اشجار اوجلرندن یدکلری برك وشاخه
دینور وعلاق صفرالق تعبیر اولنان طعام مختصره دینور علقه کبی که ذکر اولندی وعلاقه علق کبی برکسه‌یه
کوکل ایلشوب عشق ومحبت ایلمك معناسنه‌در کما سیذکر و برکسه‌یه یاخود برنسنه‌یه درونده اولان محبت لازمه‌یه
دینور که زائل ومنفك اولمیه عینك کسریله ده لغتدر یاخود عینك فتحیله محبت مقوله سنك ایلشکنه دینور وکسریله
قامچی مقوله سنك قولبنه دینور که کوشه تازیانه تعبیر اولنور پس علاقه اسم اولور یقال بقلبه لفلان علاقة بالفتح
ویکسر ای الحب اللازم للقلب او بالفتح فی المحبة ونحوها وبالکسر فی السوط ونحوه وعلاقه ایلشك معناسنه‌در
علقه کبی تقول لی فی هذا المال علاقة ای تعلق وذخیره جلبی ایچون قافله‌یه قوشیلوب کوندریلان دوه‌یه دینور

وصداقت

وصداقت معناسنه‌در یقال بینهما علاقة ای صداقة وخصومت معناسنه کلمکله ضد اولور یقال بینهما علاقة
ای خصومة و برآدمك ایلشوب دائما مقید اولدیغی نسنه‌یه دینور کار وصنعت وحرفت کبی یقال مالفلان علاقة
ای ما یتعلق به من صناعة وغیرها وکفاف اوزره کچنه‌جك معاشه دینور یقال لفلان علاقة ای ما یتبلغ به من عیش
وعلاقة المهر خاتونك اهل واولیاسی راضی اولوب آنکله خاتونی تزویجه تزوج ایدن آدمه تعلق والتیام ایلدکلری
مقداردن عبارتدر مثلا یوزغروشدر جمعی علایق کلور یقال ادی علاقة المهر ای ما یتعلقون به علی المتزوج وعلاقه
تابعیتدن زیاده پدری اسمیدر واولومه اطلاق اولنور العلوق قعود وزننده والعلق عینك کسریله
والعلق فتحتینله والعلاقة عینك فتحیله برکسه‌یه یاخود برنسنه‌یه کوکل ایلشوب عشق ومحبتنه کرفتار اولمق
معناسنه‌در یقال علقه وعلق به علوقا وعلقا وعلقا وعلاقة من الباب الرابع اذا هواها واحبها ذو علق فتحتینله
بنو اسد یوردنده برطاغدر آنده جماعت مزبوره ربیعة بن مالك اوزره هجوم ایلمکله بینلرنده یوم ذی علق معروفدر
العلق خلق وزننده طوار اغاج طورغندن اوتلامق معناسنه‌در یقال علقت الابل العضاة وعلقت علقا
من الباب الرابع والاول اذا رعتها من اعلاها وعلق شول یرتغه دینور که اکا برنسنه ایلشوب طوقنمغله یرتلمش اوله
یقال اصاب ثوبه علق وعلق بفتحتین کما مر ای خرق من شیء علقه وعلق برموضع آدیدر و برشجر آدیدر که دباغلر
استعمال ایدرلر وسوکمك معناسنه‌در یقال علقه علقا من الباب الاول اذا شتمه و برآدمی دیلمك معناسنه‌در یقال
علقه بلسانه اذا لسعه علقه فتحاتله اسمادندر علقة بن عبقر بن انمار بجیله قبیله‌سندن برکسه‌در که اصحابدن
جندب بن عبدالله العلقمی انك اولادندر وعلقة بن عبید ازد قبیله‌سی رجالندندر وعلقة بن قیس بربطن اسمیدر
واما محمد بن علقة التیمی الادیب عینك کسریله‌در وعلقة بن الحارث که قبیلهٔ قیس رجالندندر قبره وزننده‌در کذلك
عقیل بن علقه که شاعردر وهلال بن علقه که قادسیه وقعه‌سنده سرعسکر عجم اولان رستمك قاتلیدر قبره وزننده‌در
المعلوق بوغزینه صواچرکن سلوك یاپشمش انسان وحیوانه دینور یقال علق الرجل علی بناء المفعول فهو
معلوق اذا نشب العلق بحلقه علاق قطام وزننده اسم فعل امردر تعلق قیل معناسنه‌در تقول علاق یاهذا
ای تعلق العلق صرد وزننده غیر منصرف اوله‌رق آفت وداهیه‌نك علمیدر فلق لفظیله استعمال اولنور
عالق وفالق لفظلرندن معدولدر یقال جاء بعلق فلق ای بالداهیة وعلق اولوملره اطلاق اولنور منایا معناسنه
واشغاله اطلاق اولنور وجمع کثیره اطلاق اولنور مؤلف والعلق کصرد المنایا والاشغال والجمع الکثیر عبارتیله رسم
ایلمکله اولمنوال اوزره ترجمه اولندی انجق وجه مذکور اوزره علق لفظی داهیه معناسنده و بونلرده صرد ایله وزن
ایلمکله هله داهیه‌ده مفرد اولدیغی ظاهر اولوب لکن بو معنالر جمع اولمغله مفرد ترکینه ملایم دکلدر غالبا ذهنی اوله
متعلق اولمغله بوراده دخی من غیر تنبه صرد ایله وزن ایلدی زیرا مقتضای معنا بوراده علق جمع اولمقدر غرف کبی که
غرفه‌نك جمعیدر پس علق دخی علقه‌نك جمعی اولور غرفه وزننده فلیحرر ذو معلقه مرحله وزننده ایلشکن
آدمه دینور که هرکوردیکی واوغرادیغی نسنه‌یه ایلشوب تعلق ایدر اوله یقال رجل ذو معلقة اذا کان یتعلق بکل
ما اصابه المعلاقان میمك کسریله معلاقك تثنیه‌سیدر قوغه وزنبیل مقوله‌سنك ایکی طرفنده اولان ایپلره دینور که
آنلر ایله آصیلورلر ومعلاق وذو معلاق بحث و برهانله جدل وخصومت ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
معلاق وذو معلاق ای خصم یتعلق بالحجج ومعلاق لسانه اطلاق اولنور یقال هو شدید المعلاق ای اللسان ومطلقا
کندیسیله برنسنه ایلشدیریلوب آصیلور اولان شیئه دینور آصه‌جق چنکال واوزنکی دوالی کبی جمعی معالیق در
یقال فی بیته معالیق التمر والعنب وهو کل ما علق به الشیء ومعالیق برجنس خرما اغاجنك اسمیدر المعلوق میمك
ضمیله بودخی کندیسیله برنسنه ایلشدریلوب آصیلور اولان شیئه دینور العلقی سکری وزننده برنوع نباتدر که
داللری انجه وقیرلمسی عسیر اولور اندن سپورکه اتخاذ ومطبوخنی استسقا ایچون شرب ایدرلر مفرد وجمعنه
اطلاق اولنور العالق علقی دیدکلری نبات مزبور اوتلیان دوه‌یه دینور ومغیلان کبی ایری مبشه اغاجلرینه
بیونی اوزادوب اوتلیان دوه‌یه دینور العلیق قبیط وزننده والعلیقی قبیطی وزننده برنوع نباتدر که اغاجلره
صارمشوب طولاشور ورقنی اغزده چینمك دیش اتلرنی مقوی واغزده حادث اولان قلاع مرضنی دافع وضمادی
کوزه عارض اولان بیاضی وقبارمسنی مزیل و بواسیره مفیددر وکوکی بوکرکده اولان طاشلری پاره‌لمقده مؤثردر
جمیع مفرداتده بونی بوکورتلن دیدکلری نباتله تفسیر ایدرلر که کوچك سیاه توت کبی یمشی اولور وما کولدر
علیق الجبل وعلیق الکلب برنبات آدلریدر مفرداتده علیق الجبل بکورتلنك جبلی قسمیله مفسردر که تیکنلری
آزودالری آق وتدویره مائل اولور وعلیق الکلب بکورتلندن اکبر وشجره شبیه اولور وثمری زیتون طرزنده ویشل

بعده قرمزی اولور کسیده قوش بورنی وایت بورنی و بیان کلی دیرلر العوالق جوهر وزننده غول بیابانی یه اطلاق اولنور وحرصلو قانجق کلبه دینور وقو یروغه دینور ذئب معناسنه وسباعدن قورده دینور ذئب معناسنه وآجلغه اطلاق اولنور تقول اخذنی العوالق ای الجوع العوالق یمنده برطائفه درکه وادی الخنك نام محلده اقامت ایدرلر العلاقة کتابه وزننده قامچی مقوله سنك قولنه دینورکه ذکر اولندی و یای آصمق ایچون باغلدقلری نسنه یه دینور العلاقیة ثمانیه وزننده شول کسیه دینورکه ایلشدیکی نسنه دن آیرلمز اوله یقال رجل علاقیة اذا علق شیئا لم یقلع عنه العلقة عینك فتحیله ثوبی اغاج وچالی مقوله سی نسنه ایلشوب چکمکه دینور العلق عینك کسریله مصدردرکه ذکر اولندی وایلشك معناسنه در علاقه کبی یقال له فی هذا الشیء علق ای علاقة ونفیس وفاخر نسنه یه اطلاق اولنورکه اکا قلب تعلق ایدر جمعی اعلاق وعلوق کلور یقال جاء بالاعلاق والعلوق ای النفائس ودغارجغه دینور جراب معناسنه بو ایکی معناده عینك فتحیله ده جائزدر و بادیه علی قول بللمش کهنه سنه دینور وفاخر وکریم ثوب وقاشه دینور وقلقانه یاخود قلجه دینور و برنسنه یه علاقه سی اولان آدمه دینور بو جهتله دائما علم ومعرفته محب وتابع اولان آدمه علق علم اطلاق اولنور طالب علم وتبع علم کبی یقال هو علق علم ای یتبعه ویحبه ویقال فلان علق شر اذا کان کذلك المتعلق اسم مفعول بنیه سیله علق وعلاقه کبی ایلشکه اطلاق اولنور تقول لی فی هذا المال علقة وعلق وعلوق وعلاقة ومتعلق بمعنی العلیق امیر وزننده طوارك یمنه اطلاق اولنورکه طوربه یه وضع اولنور یقال علق مخلاة بلا علیق ای بلاقضیم علیق زبیر وزننده اسمادندر جبان بن علیق طی قبیله سندن برکسه در العلیقة سفینه وزننده علاقه کبی ذخیره جلبی ایچون قافله یه قوشیلان دوه یه دینور العلوق صبور وزننده اولومه اطلاق اولنور یقال علقت به العلوق ای المنیة وغول بیابانی یه اطلاق اولنور وآفت وداهیه یه دینور یقال اصابه العلوق ای الغول وکذا الداهیة ودوه وتلاینجق نبات واشجاره دینور و برنوع شجره دینورکه وضع حملی متقرب اولان ناقه لر اوتلار ومطلقا آدمه یاپشان شیئه دینور وشول ناقه یه دینورکه کندی کوشکندن غیری یه یاقلمغله ولدینه اصلا میل وحنین ایتمیوب هر بار یقین کلسه آنی استشمام ایدوب نتری ایدر اوله یقال ناقة علوق اذا کانت تعطف علی غیر ولدها فلا ترأمه وانما تشمه بانفها وتمنع لبنها بوراده فلا ترأمه ضمیری ولده راجعدر کرچه مقتضای نظم سباق غیره راجع اولمقدر لکن اصول سائره دن ولده ارجاعی لایح اولمشدر ازجمله زمخشری مقدمة الادبده علوق آنکه بچه رامی بو بدوشیرندهد عبارتیله رسم ایلمشدر وذکری آنی مثلی بونك ذیلنده ایراد ایلمشلردر واقعا بو معنایه ملایمی ظاهردر وزوجنك غیرنی سومین خاتونه دینور یقال امرأة علوق اذا کانت لاتحب غیر زوجها و بوغوره رام اولمیان ناقه یه دینور وولدینه یاقلمیان ناقه یه دینور ومنه قولهم * عاملنا معاملة العلوق * یقال لمن تکلم بکلام لافعل معه یعنی برکسه برسوزی سویلیوب یابرنسنه وعد ایدوب عهده سندن کلمدکده ایراد اولنور ودائما غیرك اولادنی ارضاع ایدن سود اناسنه دینور العلقة عینك کسریله یکی طوغمش چوجغه ابتدا دیکلمش ثوبه دینور علی قول یکلری یوق عرب کوملکنه دینور یاخود شول ثوبه دینورکه بچیلوب لکن ایکی طرفی اوجقور باغلیه جق یره قدر دیکلمامش اوله که بونی کوچك قیز جغزلر کینورلر یاخود نفیس وفاخر ثوبه دینور و براغاج اسمیدرکه انکله دباغت اولنور وعلقه بر رجل اسمیدر العلقات فتحاتله علقه نك جمعیدرکه عرقة القربه معناسنه در نته که ذکر اولندی ومنه یقال استأصل علقاتهم ای عرقاتهم العلاق زنار وزننده بر نبات آدیدر العلاقی رتانی وزننده مصرك طرف جنوبیسنده برحصن آدیدر العلاقی سکاری وزننده انسانه وضع اولنان القابه اطلاق اولنور مفردی علاقیه در ثمانیه وزننده العلایق بودخی القابه اطلاق اولنور مفردی علاقه در کتابه وزننده قامچی قوایی کبی آدمه طاقلدیغیچون اطلاق اولندی وشول شکارلره دینورکه ایاقلرینه دوزاقلرك ایپلری کچوب ایلشمش اوله الاعلاق همزه نك کسریله برعضوه سلوك یاپشدرمق معناسنه در یقال اعلق الرجل اذا ارسل العلق لیمص بوراده ترجمه مترجم حاصل معنادر زیرا اصل معنا یاپشمق ایچون سلوك صالیورمکدر ونفیس وفاخر ماله صتاشمق معناسنه در یقال اعلق فلان اذا صادف علقا من المال و بر بلای عظیم پیدا ایلمك معناسنه در یقال اعلق الرجل اذا جاء بالداهیة وصوچکدکلری قونغه اینك اوجنه ایکی دوه قوشمق معناسنه در یقال اعلق بالغرب بعیرین اذا قرنهما بطرف رشائه ویایه آصاجق باغ طاقمق معناسنه در یقال اعلق القوس اذا جعل لها علاقة وآوجینك دوزاغنه آو طولشوب طوتلمق معناسنه در یقال اعلق الصائد اذا علق الصید فی حبالته التعلیق برنسنه یی برنسنه یه

بکروب آصمق معناسنه در یقال علق الشیء اذا جعله معلقا اساده تعلیق برنسنه یی معلق قلمق معناسنه ده مرسومدرکه نه قطع ونه ترك ایلمکدن عبارتدر یقال علق امره وامره معلق اذا لم یصرمه ولم یترکه ومنه تعلیق افعال القلوب انتهی وتعلیق قپویی قپامق معناسنه در یقال علق الباب اذا ازلجه و برآدمك عشق ومحبتنه کرفتار اولمق معناسنه در یقال علق فلان امرأة علی بناء المجهول اذا احبها التعلق تفعل وزننده بودخی برنسنه یی برشیئه بکوروب آصمق معناسنه در یقال تعلق الشیء اذا جعله معلقا و برآدمك عشق ومحبتنه کرفتار اولمق معناسنه در یقال تعلق المرأة وتعلق بها اذا احبها الاعتلاق افتعال وزننده بودخی برمحبوبك عشق ومحبتنه کرفتار اولمق معناسنه در یقال اعتلق الغلام اذا احبه المتعلق اسم فاعل بنیه سیله علقه ایله یعنی سد رمق مقداریله تعیش ایدن آدمه دینور ومنه المثل * لیس المتعلق کالمتأنق * یعنی کفایت مقداریله تعیش ایدن آدم طعام خصوصنده تدقیق واهتمام ایدوب دیلدیکنی تناول ایدن کسه کبی دکلدر مضرب مثل معلومدر علاق شداد وزننده اعلامدندر علاق بن ابی مسلم وعثمان بن حسین بن عبیدة بن علاق محدثلردر وعلاق بن شهاب بن سعد بن مناة جاهلیه دن برکسه در العمق عینك فتحی وضمیله والعمق ضمتینله قیو ودکز مقوله سنك درینلکنه دینورکه دبنه طوغری بعددن عبارتدر یقال عمق البئر وعمقها کذا ای قعرها العماقة حماقه وزننده درین اولمق معناسنه در یقال عمقت البئر عماقة من الباب الخامس اذا صارت قعیرة وعماقه وعمق عینك ضمیله یول بعید یاخود طویل اولمق معناسنه کلور یقال عمق الطریق وعمق عماقة وعمقا من الباب الخامس والرابع اذا کان عمیقا العمیق امیر وزننده وصفدر دیبی درین قیو ودکز مقوله سنه دینور جمعی عمق کلور ضمتینله وعمق کلور عنب وزننده وعمایق کلور وعماق کلور عینك کسریله یقال بحر عمیق و بئر عمیقة ای قعیرة وعمیق بعید یاخود دور ودراز اولان یوله اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی یأتین من کل فج عمیق ای بعید اوطویل و یقال فی التعجب ما ابعد عماقة البئر وما اعمقها العمق عینك فتحیله بیابانك بعید اولان اطرافنه دینور عینك ضمیله ده جائزدر جمعی اعماق در وقورتمق ایچون کونشه وضع اولنمش خرما قورغنه دینور وطائفده بر وادی آدیدر و بلاد مزینه ده برموضع یاخود برصو آدیدر بونده فتحتینله ده جائزدر وحلب نواحیسنده برقضانك آدیدر و بادیه ده وادی القرع نام محلده بر پیکار آدیدر ونهر فرات اوزرنده برحصن آدیدرکه حالا خرابه در مؤید خلیل بن ابراهیم العمقی اورادندر العمق صرد وزننده وضمتینله ذات عرق ایله معدن بنی سلیم بیننده که مکه جاده سنده در حجاج کوفه نك برقوناق یرینك آدیدر یاخود ضمتینله خطادر عمق ذکری وزننده بر نبات آدیدر واکا عماقیه دخی دینور ثمانیه وزننده وعمق شول ارضك اسمیدرکه آنده ابوذؤیب الهذلی نام برشاعرك یار وهمدمی قتل اولنمغله مرثیه سنده اشبو * لما رأیت اخا العمق تاوبنی * همی وافرد ظهری الاغلب الشیخ * بیتیله ندبه ایلمشدر و بعضلر بونده عمق لفظنی عینك ضمیله روایت و بردره ایله بیان ایلدیلر الاعماق همزه نك فتحیله حلب ایله انطاکیه بیننده بر بلده در زمینی مصب میاه کثیره اولمغله دائما مرج وچیل اولور همان شدت صیف ایامنده برمقدارجه چکیلور و بو آنفا ذکر اولنان عمق نام قضا اوله جقدر اجزاسی اعتباریله جمع اولنمشدر حالا عمق اوه سی دیدکلری آنك اوه سیدر حشم نشین اولان اکراد طائفه سنك قشلاقلریدر العمقة فتحاتله طلومده قلان یاغ بلاشغنه دینور العمق فتحتینله حمق واستحقاق معناسنه در یقال له فیه عمق ای حق العامق ذکر اولنان عمق نام نبات اوتلیان دوه یه دینور عماق کتاب وزننده برموضعدر اعامق همزه نك فتحیله بر وادی آدیدر الاعماق همزه نك کسریله درین قلمق معناسنه در یقال اعمق البئر اذا جعلها عمیقة التعمیق اعماق معناسنه در یقال عمق البئر بمعنی اعمقها و برنسنه ده درین نظر وفکر ایلمك معناسنه درکه تدقیق وامعاندن عبارتدر یقال عمق النظر فی الامور اذا بالغ الاعتماق افتعال وزننده درین ایلمك معناسنه در یقال اعتمق البئر اذا جعلها عمیقة التعمق تفعل وزننده درینلنمك معناسنه در ومنه یقال تعمق فی کلامه اذا تنطع العمالیق والعمالقة عینلرك فتحیله عملیق اولادندن برقوم ایدی که اطراف بلاده متفرق اولمشلر ایدی وعملیق قندیل یاخود قرطاس وزننده ابن لاوذ بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام در شارح دیرکه قوم عاد بقیه سندن جبابره ایدیلر شام دیارنده تمکن ایدرلر ایدی جالوت انلردن ایدی العملقة دحرجه وزننده ایشه مك وحدتلمك علی قول اسهال ایله دفع ایتمك معناسنه در یقال عملق الصبی اذا بال وسلح اوهو الرمی بعما وسوزی درین سویلمك معناسنه در یقال عملق فی الکلام اذا عمق العملاق قرطاس وزننده شول آدمه دینورکه ظرافت وزرکتله ناسی فریفته ومنخدع ایدر اوله یقال رجل عملاق ای یخدعك بظرفه العندقة بندقه وزننده بطنك اسناغ بسنده کوبك یانندکی چقوره دینورکه بوغاز چقوری

طرزنده اولور مراد كوبك چقورى اوله جقدر العنفق جعفر وزننده برنسنه نك خفتنه دينور كه مراد خفيف نسنه
اوله جقدر بو معنادندر كه آكت دوداقله اكك ارالغنده بتن آزجه وخفيفجه صقال تللرينه عنفقه دينور مؤلف
مسامحه اوزره تفسير ايلمشدر يقال شئ عنفق اى خفيف زيرا خفت عنفقه نك معناسيدر يقال عنفق الشئ اذا خف
وقل وعنفق لفظنك مؤنثى عنفقه در يقال فى عنفقته شعرات بيض وهى شعيرات بين الشفة السفلى والذقن
العنق عينك ضمى وضمتيله والعنيق امير وزننده والعنق صرد وزننده بيونه دينور جيد معناسنه مذكر
ومؤنث اولور جمعى اعناق در وعنق ناسدن بر كروهه اطلاق اولنور تقول اتانى عنق من الناس اى جماعة ورؤساى
قومه اطلاق اولنور يقال هو عنق قومه اى رئيسهم وهم اعناق اى اشراف وعنق الكرش اشكنبه نك اسفلندن
عبارتدر كه مراد كودن بغرسغنك اشاغيسيدر وعنق الخير بر توخير وحسنه دن بر قطعه يه اطلاق اولنور يقال لفلان
عنق من الخير اى قطعة منه ومنه الحديث المؤذنون اطول الناس اعناقا يوم القيمة اى اكثرهم اعمالا او رؤساء لانهم
يوصفون بطول العنق وروى بكسر الهمزة اى اسراعا الى الجنة يعنى يوم قيامتده مؤذن زمره سى جمله دن ازيد
اعمال حسنه قطعه لرينه مظهر اوله رق محشور اولورلر بعضلر اشراف وسادات معناسنه حمل ايلمكله امت محمد
بيننده اشراف وسادات اوله رق حشر اولنورلر ديمك اولور زيرا عرب بلر رؤساء واعيانى طول اعناقله توصيف ايدرلر
ولفظ مزبور همزه نك كسريله ده مروى اولمغله اسراع معناسنه اولمغين جمله دن زياده جنته سرعت ايدن طائفه
مؤذن كروهى اولور ديمك اولور و بونده التى كونه وجه دخى ذكر ايدرلر شروح كتب احاديثده مبسوطدر وعربلر
عنق ايله برنسنه نك اوليندن كنايه ايدرلر مثلا كان ذلك على عنق الدهر ديرلر على قديم الدهر معناسنه وهم عنق اليك
ديرلر آنلر سكا مائل ومنتظرلردر ديمك يرده زيرا بيون مدار ميل وتوجه وانتظاردر ذوالعنق مقداد بن اسودك
فرسى لقبيدر ويزيد بن عامر بن ملوح نام كسه نك لقبيدر و بر شاعر جذامى لقبيدر و خويلد بن هلال البجلى لقبيدر بيونى
قالين اولديغيچون ومزبورك اوغلى حجاج بن ذى العنق جاهليه رؤساسندندر الاعناق همزه نك فتحيله عنقك
جمعيدر كه ذكر اولندى بو معنادندر كه تشبيه طريقيله روزكارك هوايه اغان توزنديلرينه اعناق الريح اطلاق
ايدرلر يقولون اقبلت اعناق الريح اى ماسطع من عجاجها المعنقة مكنسه وزننده كردانبنده دينور يقال جاءت
وعليها معنقة اى قلادة و بيوك قوملق اوكلرنده كائن انجه اوزون قوم يغننه اطلاق اولنور و بونده قياس اولان
معانقه اولمقدر زيرا جمعنده معانيق الرمال ديرلر ذوالعنيق زبير وزننده بر موضعدر ذات العنيق حاجر نام محل
قربنده بر صودر المعنقة مرحله وزننده بو كرى قبا پارچه سنه دينور وشول يره دينور كه بغايت قوراق اولمغله آنده
اقامت قابل اولميه يقال بلد معنقة اى لامقام به لجدوبته يوم عانق بين العرب يوم معروفدر الاعنق احمق
وزننده اوزون بيونلو انسان وحيوانه دينور يقال رجل اعنق اى الطويل العنق و بر آيغر آتك اسميدر كه خيول اعنقيه
اكا منسو بلردر و بونده بياض اولان كلبه دينور وابراهيم بن اعنق محدثدر بنات اعنق سلفده اعنق نام بر متمول
دهقانك قزلريدر كه پك خوب ودلبر اولملريله اشعار عربده ايراد اولنور واعنق ديدكلرى مزبور آيغرك دوللرى اولان
قسراقلره بنات اعنق اطلاق اولنور وعمرو بن احمر نام شاعرك اشبو *تظل بنات اعنق مسرجات* لرؤيته يرجن
و يغتدينا* بيتنده وجهين مزبورينله مفسردر شارحك بيانه كوره اكر اعنقدن رجل مراد اولورسه مسرج لفظى
اسم فاعل وآت مراد اولورسه اسم مفعول بنيه سيله اولور العنقاء حمراء وزننده اعنقك مؤنثيدر بو مناسبتله
سيمرغ ديدكلرى قوشه عنقاء مغرب اطلاق اولنمشدر كه معروف الاسم ومجهول الجسم قوشدر نته كه غرب ماده سنده
ذكر اولندى مترجم دير كه شارحك بيانه كوره تأنيثى داهيه اعتباريله در لكن داهيه يه عنقاء اطلاقى طائر مزبوردن
متفرعدر وجه اصحى بو فقيرك مغرب ماده سنده بيان ايلديكيدر كه ابتداديشى اوله رق خلق اولنمشدر كرچه
جثه سنك عظم وضخامتى كذلك اتوز كونه رنكدن تركبى جهتلريله كويا كه جماعت طير تأويل واعتبارى دخى ممكندر
لكن انلره حاجت يوقدر ومذكر اولان مغرب ايله توصيفى لحد تاصل وناقة ضامر قبيلندندر ياخود تذكيرى استعظام
جهتنه محمولدرز يرا عربلر شئ كبيره ذكر اطلاق ايدرلر مثلا آرى قسمنك يعسوب ديدكلرى بيوك رئيسلرينه ذكر النحل
اطلاق ايدرلر وعنقاء ايله آفت وداهيه دن كنايه اولنور وعنقاء ملوك غساندن ثعلبة بن عمروك لقبيدر كردنى اوزون
اولديغندن ملقب اولمشدر و يوكسك واطرافه حواله اولان طاغك باشنده اولان تپه يه اطلاق اولنور وقبيلهٔ
قضاعه دن بر اميرك لقبيدر وابن عنقاء بر شاعردر عنق بشرى وزننده بر ارضك ياخود بر دره نك اسميدر العنيق
امير وزننده برى برينك بيونه صارمش ايكى كسه نك هر برينه دينور يقال هو عنيقه اى معانقه العنق
فتحتينله دوه وسائر دوابه مخصوص بر كونه يوروشه دينور كه آدملرى آچوب بيونلرنى سوندروب يره دوشنه رك

اشكين يوروشندن عبارتدر نشاط وسرعتله اول رسمه يوررلر طريق حجازده كيجه ايچره دوه لر نشاطه كلوب اول كونه
يوريدكلرى مشهود مز اولمشدر واول دور ودراز بيابانى اول يوروشله قطع ايدرلر طيران ايده يوررلر قياس اولنور
يقال تسير الابل العنق وهو سير مسبطر للابل والدابة وعنق مصدر اولور بر آدم اوزون بيونلو اولمق معناسنه يقال
عنق الرجل عنقا من الباب الرابع اذا كان اعنق العناق سحاب وزننده ديشى اوغلاغه دينور جمعى اعنق
وعنوق كلور عينك ضميله ومنه المثل *العنوق بعد النوق* يعنى مقدما ناقه لر صاحبى ايكن شمدى ديشى وعلاقلره
قالدى ديمكدر مثل مزبور بر كسه وسعت ورخا صاحبى ايكن قلت ومضايقه يه دوشدكده ضرب اولنور عناق الارض
فارسيده سياهكوش ديدكلرى جانوردر تركيده قاره قولاق ديدكلرى اوله جقدر جانور مزبور دائما ارسلان اوكنجه
كيدوب ارسلانك خبرجيسى اولمغله داهيه دن و بر امر شديد وفظيعدن كنايه ايدرلر يقولون جاء بالعناق وبعناق الارض
اى بالداهية والامر الشديد وعناق وعناقه هايله خيبت وخسران ونوميدى معناسنه استعمال اولنور يقال
جاء فلان بالعناق والعناقة اى بالخيبة و بنات نعش ديدكلرى يدى كوكبك وسطنده اولان كوكبه اطلاق اولنور
نته كه قود ماده سنده تفصيل اولندى وعناق ايكى يللق زكات مالنه دينور قيل ومنه قول ابى بكر لعمر رضى الله عنهما
حين حارب اهل الردة لو منعونى عناقا مما كانوا يؤدونه الى رسول الله عليه الصلوة والسلام لقاتلتهم عليه اى زكاة عامين
و يروى عقالا وهو زكاة عام مترجم دير كه نهايه نك بيانه كوره عناقدن مراد بر ياشنى تمام ايتمامش ديشى اوغلاقدر امام
شافعى بو معنايى اخذ ايله سخالده صدقه نك وجوبنه ذاهب اولدى و بعضلر ايكى يللق مال زكاتله تفسير ايتديلر نته كه
عقال بر يللغه اطلاق اولنور وعناق مسلم بن عمرو الباهلى فرسنك اسميدر و بر موضع آديدر ودهناده بر مناره عاديه نك
يعنى ديكيلى طاش كبى بر ميل قديمك آديدر نته كه ذوالرمه اشبو *عناق فاعلى واحفين كانه * من البغى للاشباح
سلم مصالح* بيتنده ذكر ايلمشدر وعناق طى قبيله سى ارضنده بر وادى اسميدر العناقان بر موضع آديدر العناقة
سحابه وزننده غنى قبيله سى يوردنده بر صودر العانقاء نونك كسريله عرب طوشانى وترلا صيچانى ديدكلرى
جانورك يوه لرندن برينه اطلاق اولنور التعنق تفعل وزننده عرب طوشانى مذكور يوه سنه كيرمك معناسنه در
يقال تعنق اليربوع اذا دخل العانقاء وطوشان باشنى يوتى يوه سنه كوموب سيمك معناسنه در يقال تعنق الارنب
اذا دس رأسه وعنقه فى جحره التعانيق بر موضع آديدر وتعنوق لفظنك جمعى اولور التعنوق تانك ضميله
يومشق طپراقلى يره دينور المعناق محراب وزننده عنق ديدكلرى يورويشى كوزل يعنى اشكنى آچيق وراحت
اولان آته دينور جمعى معانيق در يقال فرس معناق اى الجيد العنق الاعناق همزه نك كسريله سرعت ايلمك
معناسنه در يقال اعنق الفرس اذا اسرع وكلبك كردننه قلاده كچورمك معناسنه در يقال اعنق الكلب اذا جعل
فى عنقه قلادة واكين بويلنوب سنبله سى چقمق معناسنه در يقال اعنق الزرع اذا طال وطلع سنبله واولكر يلدزى
باتمق معناسنه در يقال اعنقت الثريا اذا غابت و يل طپراق صاورمق معناسنه در يقال اعنقت الريح اذا ذرت
التراب المعنق محسن وزننده شول يوكسك وسرد يوكسك يره دينور كه اطراف وحواليسى يومشق ودوز اوله
ومطلقا يوكسك ارضه وتپه يه دينور ومنه يقال مرباة معنقة اى مرتفعة التعنيق بر كسه نك اوزرينه يوريوب
حواله اولمق معناسنه در كويا كه بيونندن قاوره يوب طوتمق ايچون يورر كبى يقال عنق عليه اذا مشى واشرف
وخرمانك فيجوغى اوزامق معناسنه در يقال عنقت كوافير النخل اذا طالت ومقعد طشره اوغرامق معناسنه در
يقال عنقت استه اذا خرجت وخرما قورغى دبنه قدر الاجه لنوب اولمغه بشلمق معناسنه در يقال عنقت البسرة
اذا بلغ الترطيب قريبا من قمعها و بر آدمى خائب ومحروم قلمق معناسنه در يقال عنق فلانا اذا خيبه و بر كسه نك
بيونى دوتوب صقمق معناسنه در ومنه حديث ام سلمة رضى الله عنها قالت دخلت شاة فاخذت قرصا تحت دن لنا
فقمت فاخذت من بين لحييها فقال رسول الله عليه السلام ما كان ينبغى لك ان تعنقيها اى تأخذى بعنقها وتعصريها
او تخيبيها من عنقه اذا خيبه كما ذكر وروى تعنكيها من التعنيك وهو المشقة والتعنيف ولو روى تعنفيها بالفاء لكان
وجها المعنقة محدثه وزننده بر بوجك آديدر المعنقات اسم فاعل بنيه سيله اوزون طاغلره وصف اولور
يقال جبال معنقات اى طوال التعانق تفاعل وزننده والمعانقة مفاعله وزننده برى برينك بيونلرينه صارلمق
معناسنه در بونلر عاشق ومعشوق كبى محبت ضمننده صارلمقده مستعملدر نته كه اعتناق خصومته مخصوصدر
شارحك بيانه كوره كاهجه احدهما آخر موضعنده دخى مستعمل اولور يقال تعانقا وعانقا اذا التوى كل واحد بعنقه
بالمحبة الاعتناق افتعال وزننده بودخى برى برينك بيونه صارلمق معناسنه در كه مشاركت ايچوندر لكن
بو خصومته خاص اولمغله برى برينك بيونلرنى قاوره يوب و بوغزينه صارمشمق اولور يقال اعتنقا فى الحرب

ونحوها بمعنى تعانقا المعتنق اسم مفعول بنيه سيله باديه ده سراب لمعان ايدن يردن اوز ون اوزادى قوم يغنك
چقوب كورينن اوجنه دينور كه كويا سراب ايله اعتناق ايلمشدر العوق سوق وزننده بركسه يى برايشدن آليقومق
معناسنه در يقال عاقه يعوقه عوقا اذا حبسه وصرفه و كيجكدرمك معناسنه در يقال عاقه اذا ثبطه وعوق
براحده خير ومنفعتى اوليان شخصه دينور فى الاصل مصدردر عينك ضميله ده جائزدر جمعى اعواق در يقال هو
عوق من اعواق اى لاخير عنده ودائما ناسى خيردن صرف ومنع ايدن شخصه اطلاق اولنور عوقه دخى دينور
يقال فلان عوق وعوقة اذا كان يعوق الناس عن الخير وعربلرك لايكون ذلك آخر عوق قوللرى آخر دهر
معناسنه مستعملدر كويا كه زمانك نهايتنه قدر اولمز ديمكدر كه عوق وتاخيرك توكنديكى وقتدر وعوق عائق
معناسنه اولور كاسيذكر ودره نك بورغاج يرينه دينور يقال نزلوا عوق الوادى اى منعرجه وحجازده برموضع آديدر
ياخود بونده ضمله در ياخود ضم ايدنلر غلط ايلديلر ياخود صرد وزننده در وعوق خاتونك زوجنك قلبنه كيروب ياننده
مرغوب ومعتبر اولمق معناسنه مستعملدر يقال ماعاقت المرأة ولالاقت عند زوجها اى لم تلصق بقلبه بو معنا حاصل
معنادر ومفعولدن اكتفا ايله بو بلجه مستعملدر وهميشه لاقت كلمه سيله مستعملدر اصل تركيب ماعاقت المرأة
زوجها عن النظر والمحبة الى الغير ولالاقت عنده اى لاصقت تقديرنده در يعنى مرأه زوجنى غيره نظر ومحبتدن
صرف ايله كندوسنه حصر وتخصيص ايلمدى ديمكدر كه عندنده وقع واعتبارى مستلزمدر ولياقة التعاق
معناسنه در وتركيب مزبور هميشه مقام نفيه مخصوصدر التعويق والاعتياق بونلرده عوق وصرف ايلمك
معناسنه در يقال عوقه واعتاقه بمعنى عاقه العائق والعوق كتف وزننده عوق كبى برايشدن آليقويوب
منع وصرف ايدن مانع ومشغله يه دينور تقول عاقنى عائق وعوق بالفتح والضم كاثر وعوق اى صارف وشاغل
يعوق ياى تحتيه نك فتحيله حضرت نوح على نبينا وعليه السلام قومنك پرستش ايتدكلرى بتك اسميدر و بعضلر
ديديكه يعوق سلفده صلحادن هركسك معتقد ومرغوبى برآدم ايدى حلول اجل موعوديله عازم دار الخلود
اولدقدنصكره ناس اكا بغايت متاسف ومتاثر اولوب جزع واضطراب ايلديلر شيطان لعين اغتنام فرصت ايدوب
هيمان برآدم صورتنه تمثل وآنلره كلوب سزه يعوقك صورتنى تمثيل ايدهيم محراب جامعه نصب ايدهسز تا كه هر نمازده
آنى مشاهده ايله تسليه بوله سز ديو تسويل ايلمكله آنلردخى رأينى استحسان ايلديلر پس لعين مسفور يعوقك
صورتنى وآندنصكره وفات ايدن يدى نفر صلحانك صورتلرنى بعينها دوزوب محرابلرينه وضع ايلديلر وآنلره
دائما تعظيم ايدر اولديلر مرور زمانله اولادلرى آباء واجدادينك تعظيملرى جهتندن غافل اولملريله آباء واجدادمز
بونلره عبوديت ايدرلر ايدى ديه رك اصنام اتخاذ و پرستش ايدر اولديلر العوائق عائقه نك جمعيدر كه برنسنه يى
جهتندن منع وعوق ايدن حالته ومشغله يه دينور ومنه عوائق الدهر اى الشواغل من احداثه العيق سيد وزننده
ضيق كلمه سنه اتباعا ايراد اولنور يقال ضيق ليق عيق اتباع وعيق ناسى دائما ايشندن كوجندن عوق وتاخير
ايدن كيسه دينور بونده ياى مشدده نك فتحيله ده جائزدر يقال رجل عيق وعيق اى ذو تعويق وتريث بونلرك
اصلى عيوق وعيوق ايدى العوق صرد وزننده والعوق عنب وزننده والعوقة همزه وزننده بونلرده ناسى
دائما امور ومصالحدن عوق وتثبيط ايدن آدمه دينور العوّق قبر وزننده بودخى عيق وعوق معناسنه در
على قول قورقق آدمه اطلاق اولنور يقال رجل عوّق اى يثبط الناس عن امورهم اوجبان وعوّق عائق
لفظندن جمع اولور العوق صرد وزننده عائق وشاغل معناسنه در وقورقق آدمه دينور وشول آدمه دينور كه
دائما آنى امور ومصالح زائده كندى ايشندن عوق ايدر اوله يقال رجل عوق اى لايزال تعوقه امور عن حاجته وقصد
ايلديكى ايشى فعله كتورر اولان آدمه دينور بو ايكى معناده واوك تشديديله ده لغتدر عوقه همزه وزننده بمعناده
برموضع آديدر عوق فتحتينله عبد القيس قبيله سندن بر بطن اسميدر فضلاى سلفدن منذر بن مالك وشيخ البخارى
محمد بن سنان العوقيان انلردندر وعوق آجلق معناسنه مستعملدر تقول اخذنى العوق اى الجوع العوق خجل
وزننده آج آدمه دينور يقال رجل عوق اوق اى جائع عاق عاق قرغه نك صوتندن حكايه در عوق نوح
وزننده سلفده طول قامتله زبانزده اولان عوج نام كسه نك پدرى اسميدر كه عوج بن عوق طول قامتده ضرب مثلدر
عامه ناسك عوج بن عنق ديملرى يكلشدر العواق غراب وزننده دانه نك يوررگن قارنندن ظهور ايدن صوته دينور
العيوق قيوم وزننده برقرمزى تابان ومشتعل كوكبك اسميدر كهكشانك دائما صاغ طرفنده ثريانك اردنجه كيدوب
وثريايه تقدم ايلمز يقال طلع العيوق وهو نجم احمر مضئ فى طرف المجرة الايمن يتلو الثريا لايتقدمها شارحك
بياننه كوره دبران ديدكلرى كوكبلر ايله ثريا ميانده اولمغله آنلرى ثريا ايله ملاقاتدن عوق ومنع ايلديكيچون عيوق

اطلاق ايلديلر و بو فيعول وزننده در واو يايه منقلب وادغام اولندى وازهرى عندنده يفعول وزننده در الاعواق
همزه نك كسريله بوادده دابه درمانده قالوب ياخود زاد راه توكنمكله سيردن كسيلوب اوبلجه قالمق معناسنه در
تقول اعوق بى الدابة او الزاد اى قطع يعنى عجزت عن السفر المعوق محسن وزننده خفقان قلبه اوغرامش
آدمه دينور يقال رجل معوق اى مخفق وآج آدمه دينور يقال هو معوق اى جائع التعوق تفعل وزننده
اوبالنوب اكلنمك معناسنه در يقال تعوق الرجل اذا تثبط العوهق جوهر وزننده اوزون آدمه دينور مذكر
ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل وامرأة عوهق اى طويل وبر يغور آديدر كه صوى دوه لرا كانسبت اولنور
ولونى سياهه مائل قرامتق اوكوزه دينور وطاغ قرلنقجى ديدكلرى قوشه دينور وقاره قارغه يه دينور ولازورد
يعنى لاجورد تعبير اولنان حجره دينور على قول لاجورده شبيه بردرلو بويه اسميدر وسماء رنكنده اولوب قرامتقجه
اولان لونه دينور كه قيومائى ولاجوردى اوله جقدر و بعضلر عندنده سياه توياو دوه يه دينور و بوز رنكلو دوه قوشنك
اوزون اولاننه دينور وقين اغاجنك كزيده سنه دينور كه ياى دوزرلر و برچمن اراسميدر العوهقان تثنيه بنيه سيله ايكى
كوكبدر كه فرقدانك يانلرينه طوغرى سنسقلر درمدارلرى قطب جاه وراسنده در العيهق صيقل وزننده جنبش
ونشاط معناسنه در يقال اخذه العيهق اى النشاط العيهقة هايله برقوش آديدر العيهاق عينك فتحيله ضلال
وكمراهى معناسنه در يقال ماهذا العيهاق اى الضلال العوهقة دحرجه وزننده برآدمى ضلال وكمراهلغه اوغراتمق
معناسنه در تقول ماذا عوهقك اى رمى بك فى العيهاق العيقة عينك فتحيله دكز يالسنه وقيسنه دينور ساحل البحر
معناسنه العيق عينك فتحيله عوق لفظنده لغتدر يقال عاقه يعيقه عيقا بمعنى عاقه عوقا وصوحصه سنه دينور يقال
اخذ عيقه اى نصيبه من الماء عيق عينك كسريله زجر وآزار كلماتندندر التعييق تفعيل وزننده سلمك معناسنه در
يقال عيق الرجل اذا صوت العيوق قيوم وزننده بر كوكب اسميدر كه آنفا ذكر اولندى واوى وياييدر زيرا عيق عوق
معناسنده كلور فصـــل الغين المعجمة الغبرقة قنفذه وزننده كوزلرى بيوجك ومكحل كبى بغايت سياه اولان
خاتونه دينور كه جاموس كوزلو تعبير اولنور يقال امرأة غبرقة العينين اى واسعتهما شديدة سواد سوادهما الغبوق
صبور وزننده اخشام وقتى ايچيلان باده وسود مقوله سى نسنه يه دينور صبوح مقابليدر يقال شرب الغبوق
وهو مايشرب بالعشى الغبق سبق وزننده غبوق ايچورمك معناسنه در يقال غبقه غبقا من الباب الاول
اذا سقاه الغبوق الاغتباق غبوق ايچمك معناسنه در يقال اغتبق الرجل اذا شرب الغبوق المغتبق ميمك
ضمى و بانك فتحيله اسم مكان اولور غبوق ايچه جك محله دينور ومصدر ميمى اولور غبوق ايچمك معناسنه الغبقان
عطشان وزننده دائما غبوق ايچن كشى يه دينور مؤنثنده غبقى دينور يقال رجل غبقان وامرأة غبقى اذا كان
يشرب الغبوق الغبقة فتحاتله شول ايبه دينور كه چفت سورن وقبودن صوچكن اوكوزك بوينندرق طورمق ايچون
لموريجى اوزره ارقورى كلان خشبه يه بند ايدرلر التغبق تفعل وزننده اخشام سودنى صاغمق معناسنه در يقال
تغبق الرجل اذا حلب بالعشى الغدق فتحتينله چوق صويه دينور يقال ماء غدق اى كثير وحسن بن بشر بن
اسمعيل بن غدق حفاظدن شيخ عبد الغنى شيخيدر وغدق مصدر اولور پكارك صويى فراوان اولمق معناسنه
يقال غدقت العين غدقا من الباب الرابع اذا غزرت بئر غدق اضافتله مدينه ده برقيو آديدر الغيدق والغيدقان
غينك ودالك فتحيله والغيداق بيطار وزننده تروتازه جوانه دينور وجوانلغه وصف اولور يقال شاب وشباب
غيدق وغيدقان وغيداق اى ناعم وغيداق كريم ومحسن آدمه وصف اولور يقال رجل غيداق اى كريم
وكلر ياور يسنه دينور وكرملو اوزون آته دينور يقال فرس غيداق اى طويل وغيدقان كريم الخلق اولان تازه جوانه
دينور يقال شاب غيدقان اى ناعم كريم الخلق الغياديق غينك فتحيله يلانلره دينور حيات معناسنه الاغداق
همزه نك كسريله والاغديداق اعشيشاب وزننده يغمورك قطراتى فراوان اولمق معناسنه در يقال اغدق المطر
واغدودق اذا كثر قطره الغيدقة دحرجه وزننده برآدمك اغزنك توكركى چوق اولمق معناسنه در يقال غيدق
الرجل اذا كثر بزاقه الغرق فتحتينله صويه بوغلمق معناسنه در يقال غرق فى الماء غرقا من الباب الرابع اذا رسب
و يابجم سود ايچمك معناسنه در يقال غرق الرجل اذا شرب الغرقة وبرآدمك احتياجى قالميوب مستغنى
وبى نياز اولمق معناسنه مستعملدر يقال غرق فلان اذا استغنى الغرق كتف وزننده والغارق ناصر وزننده
والغريق امير وزننده صويه غرق اولمش آدمه دينور غريقك جمعى غرقى كلور مريض ومرضى كبى باب رابعدن
دخى اسم فاعل ناصر وزننده كلمك مطرده در عالم وعاشق وناعم كبى الغرقة فرحه وزننده زياده سيله صويه
قانمش ارضه اطلاق اولنور يقال ارض غرقة اذا كانت فى غاية الرى الغاروق كوفه مسجدينك اسميدر كه

مرادزمینی اوله جقدر زیرافوران تنور آنك كوشه سندن اولمغله طوفان نوح واقع اولوب عالم اورادن صو به غرق
اولدی قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث علی رضی الله عنه وذكر مسجد الكوفة فی زاویته فار التنور وفیه هلاك
یغوث ویعوق وهو الفاروق الغرقة غرفه وزننده برایجم سود وشربت مقوله سنه دینور جمعی غرق در صرد
وزننده غرق زفر وزننده یمن دیارنده همدان قبیله سنه مخصوص بر بلده اسمیدر غرق فرق وزننده
وبرقریه در بوغرق مصحح دكلـدر كه زای معجمه ایله در محدثیندن جرموز بن عبدالله الغرقی اورادندر الغرقیء
غینك كسری ایله یمورطه قبوغنك اچنده بیاضنه یاپشق انجه زاره دینور وبونك محل ذكری بو مقامدر
زیراهمزه زائددر جوهری وهمدن ناشی همزه بابنده ذكر ایلدی شارح دیركه مؤلف دخی
مخصوص باب مزبورده ثبت ایلدی وجوهری اوراده همزه نك زیاده سنه تنبیه ایلدی الغرقاة دحرجه وزننده
طاوق طشره قبوقمز بالكز انجه زار ایله یمورطه یمورطلق معناسنه در یقال غرقت الدجاجة بیضتها
اذا باضتها ولیس لها قشر یابس غریق زبیر وزننده بنوسلیم یوردنده بردره آدیدر الغرقة غینك فتحیله
برایجم سود آلقی معناسنه در تقول غرقت من اللبن غرقة اذا اخذت منه كثبة الغرق كتف وزننده غریق
معناسنه در كه ذكر اولندی بومعنادن در كه برنسنه دن قورقش اولمغله چاغرمقدن سسی بوغلوب كسلمش اولان
آدمه غرق الصوت اطلاق اولنور یقال انه لغرق الصوت ای منقطعه مذعور الغریاق جریال وزننده برقوش آدیدر
الاغراق همزه نك كسریله صویه بوغمق معناسنه در یقال اغرقه وغرقه فی الماء بمعنی بومعناده ثلاثی استعمال
اولنمز واما قوله تعالی والنازعات غرقا فالغرق فیه اقیم مقام المصدر الحقیقی ای اغراقا یعنی آیت مرقومه ده
غرق كلمه سی فی الاصل اسم مصدر اولوب مصدر مقامنه اقامت اولنمشدر مترجم دیركه سعدی چلبی بووجهی
یادنصكره حذف زوائد ایله اغرق صیغه سندن مصدر اولمق احتمالنی دخی ایراد ایلمشدر ووجه اول آذی اذاة
واطاع طاعة وسلم سلاما واصاب صوابا واطاق طاقة قبیلندندر كه اسم مصدر مصدر حقیقی موضعنده مستعملدر
وبوسماعیدر انتهی واغراق بردقی كركی طولدرمق معناسنه مستعملدر یقال اغرق الكأس اذا ملأه ویای
چكن آدم یایی شدت وافراط ایله چكمك معناسنه مستعملدر كه یایی طولدرمق تعبیر اولنور یقال اغرق النازع
فی القوس اذا استوفی مدها التغریق بودخی صویه بوغمق معناسنه در یقال غرقه بمعنی اغرقه ویایی
طولدرمق معناسنه در یقال غرق النازع فی القوس اذا استوفی مدها وقتل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
غرقه اذا قتله بونك اصلی قابله اولان خاتون قیلق بلنده تولدایدن مولودی صوك صوینده بوغارلرایدی بعده
كثرت استعمال ایله مطلقا قتلده استعمال اولندی المغرق معظم وزننده والمغرق مكرم وزننده كومش ایله بالتمام
تزیین اولنمش نسنه یه اطلاق اولنور یقال لجام مغرق بالفضة ومغرق ای محلی الاستغراق برنسنه یی سراپا
قپلامق معناسنه مستعملدر یقال استغرق الشیء اذا استوعبه وشدتله بایله رق كولمك معناسنه مستعملدر
یقال استغرق فی الضحك اذا استغرب ودومنك قارنی یك بومكله قولان وكوكسلك هر برنی طوتوب صقیلامق
معناسنه مستعملدر یقال استغرق البعیر التصدیر اذا ضخم بطنه فاستوعب الحزام حتی ضاق عنه مثال مزبورده
البعیر فاعل والتصدیر مفعولدر الاغتراق افتعال وزننده آت سوری بعده جمله سنه سبق وتقدم
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اغترق الفرس الخیل اذا خالطها ثم سبقها وصولغی زیاده سیله ایچری چكمك
معناسنه مستعملدر كه هیجقرمه درجه سنده اوله یقال اغترق النفس اذا استوعب فی الزفیر ودومنك قارنی
یك بومكله كوكسلك وقولان طارالمق معناسنه در یقال اغترق البعیر التصدیر اذا ضخم بطنه فاستوعب الحزام
حتی ضاق عنه ومحبوبه دلبرباجمله انظارناسی كندیسنه مشغول قلمق معناسنه مستعملدر یقال فلانة تغترق نظرهم
ای تشغلهم بالنظر الیها عن النظر الی غیرها لحسنها الاغریراق اعشیشاب وزننده كوز یاشله طولمق معناسنه
مستعملدر شویله كه مردم دیده یاشه غرق اوله یقال اغرورقت عیناه اذا دمعتا كانها غرقت فی دمعها غاریقون
یاخود اغاریقون همزه ایله بربنات كوكك اسمیدر یاخود برنسنه در كه متعفن اولمش اشجار جوفنده تكون ایدر
تركیده قطران كوكی دیدكلری بدركه كوكه شبیه ودریای روم جزیره لرندن اغاریقنا نام جزیره دن كتورولور انجیر
وچیر كبی اغاجلرك جوفلرنده تعفن سببیله تكون ایدر مبدأ اغاجندن تكون ایلدیكی مسموع ترباقیدر
مفتح واخلاط كدره یی مسهل ومفرح وعرق النسا ووجع مفاصله بغایت مفید وصالحدر وتعلیقی لسع عقربه
مانعدر العرقدة دحرجه وزننده خلق بوغزلرندن طلاق ایله اطلاق بریمك علی قول كیجه نك ظلمی هرشیئی بوریمك معناسنه در
یقال عرقدة اللیل الناس اذا البسه اوالعرقدة البأس اللیل كل شیء كذلك بردة مقوله سنی صالیوروب اورتمك

مطلب

معناسنه در یقال غرق السلم ونحوه اذا ارسله الغرنوق زنبور وزننده والغرنوق فردوس وزننده والغرنیق
غینك ضمی ونونك فتحیله صوقوشلرندن برسیاه علی قول بیاض قوشك آدیدر وعند البعض غرنوق وغرنیق كه
غینلك معجمله در بوایكی اسم طورنا قوشنه دینور كركی كبی یاخود طورنایه شبیه برقوشدر واسمای آتیه شانك
باطبه دینور كاسیحئ كركی قوش جلیل معزدادانه قوجه غرنوق تعبیر اولنان آق طوقوشلیله مبین در قازدن بیوك وبوینی اوزون
اولور فارسیده آكا قوتو ویونك انسی غرقی ماده سنده ذكری صحیح دكلدر جوهری وهمدن ناشی اوراده
ذكر ایلدی كه نونك زائد اعتبارنه ذاهب اولمشدر شارح دیركه ابن جنی وابوحیان زائد اعتبار ایلدیكه سیبویه بوماده نك ثنائی
الرابع اولدیغنه یعنی اصالتنه قائلدر وابوحیان زائد دیده سیبویه ذاهب اولدی وابن الاثیر نهایه ده ثنائی بر ماده سنده ذكر
وبیاض وجه تسمیه ایلمشدر وغرنیق غینك ضمی ونونك فتحیله وغرنوق زنبور وزننده وغرنیق قندیل وزننده
وغرنیق سموءل وزننده وغرنوق فردوس وزننده وغرانق قرطاس وزننده وغرانق علابط وزننده بدیع سم كبی
بیاض وكل كبی تروتازه دلبرجوانه دینور جمعی غرانق وغرانقه كلور وغرنوق زنبور وزننده اوزلمش صاج طوته
دینور وبرمحرم آدیدر جمعی غرانیق در علی قول غرنوق وغرانق برنبتدر كه عوسج اغاجلرك كوكنده بتر نبات
یوموشق ولطیف اولور جمعی غرانیق كلور وعند البعض غرنوق تازه وسمقزلرولان آوتلقده دینور كه كونش وسائر
حوادث اوغرامدیغندن تروتازه اوله وغرانق اعضاء والدی تام وهربری لمعون اسم طلوتازه ذلو فتاوبه دینور
محبوبه یه ده وصف اولور یقال شاب غرانق ای تام وامرأة غرانقة ای شابة ممتلئة بسن بوراده غرانق
مفرد اولور شارح دیركه تلك الغرانیق العلی فقره سنده غرانیقدن مراد اصنامدر بیاض جهتیله طورنه كوره به
تشبیه اولنمشدر الغرانقة والغرانیقة غینلرك فتحیله شول نرم كسوه یه وصف اولوركه نسیم دلكشا آنی بری اونه
پریشان ایدراوله یقال لمة غرانقة وغرانیقة ای ناعمة تفیئها الریح الغرقسة دحرجه وزننده كوز قاری اولمغله شعاع
شمسه نظر ایدركن ایلك ایلك قسیلمسنه دینور كه قماشمق تعبیر اولنور الغرانق جندب وزننده بنوسلیم یوردنده بروادی آدیدر
غرق غینك وزای معجمه نك فتحیله مرقص قسیلمسنده برقریه آدیدر وبوغرق مصحح دكلدر الغسق فتحتین كیجه نك
ابتداء قراكولغنه دینور یقال من الغسق الی الفلق ای من ظلمة اول اللیل وغسق بعدای انجنده زوال وقره وقت كبی
زائد نسنه یه دینور مفردات سائره بیلنده كوره قرغوق اوله جقدر الغسوق قعود وزننده والغسقان فتحیله
كوزطلانوب مجرا اولمق یاخود بیاره مق معناسنه در ظلمت معناسنه دن مأخوذدر یقال غسقت عینه وغسقت
غسوقا وغسقانا من الباب الثانی والرابع اذا اظلمت اودمعت وغسقان یاره دن صاری صو آقمق معناسنه در یقال
غسق الجرح غسقانا من الباب الرابع اذا سال منه ماء اصفر وغسق ضرب وزننده وغسقان فتحاتله بولود یمور
چسنمك معناسنه در یقال غسقت السماء غسقا وغسقانا من الباب الثانی اذا ارشت ومعدن سود دوكلمك
معناسنه در یقال غسق اللبن اذا انصب من الضرع وغسق وغسقان كیجه نك قراكواولق
معناسنه در یقال غسق اللیل غسقا وغسقانا اذا اشتدت ظلمته وغسقان برنسنه دوكلمك معناسنه در
یقال غسق الماء غسقانا من الباب الرابع اذا انصب الاغساق همزه نك كسریله بودخی كیجه نك ظلم اولمق
معناسنه در یقال اغسق اللیل اذا اشتدت ظلمته وكیجه نك ابتدا قراكوسنه كیرمك معناسنه در یقال اغسق
الرجل اذا دخل فی الغسق وموذن اخشام اذانی ابتدا قراكولغه قدر تأخیر ایلمك معناسنه استعمال شرعیدر
یقال اغسق المؤذن اذا اخر المغرب الی غسق اللیل بوراده والغسوق والاغساق الاظلام عبارتی دخی مرسوم
اولمغله تكرار اولدیغندن تعرض اولندی نهایت اغساق غسوق كبی مجرد اظلام معناسنه حمل ایله تكراردن
تفصی اولنور الغاسق اسم فاعل بنیه سیله قره اطلاق اولنور یاخود شفق غائب اولدیغی حینده لیله
اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ومن شر غاسق اذا وقب ای اللیل اذا دخل اوالثریا اذا سقطت لكثرة
الطواعین والاسقام عنده سقوطها وقال ابن عباس وجماعة من شر الذكر اذا قام یعنی بعضلر
مطلقا قرایله وبعضلر لیل ایله وبعضلر خسوفه داخل قمر ایله وبعضلر ظلمته داخل كیجه ایله تفسیر
ایلدیلر زیرا موقع شر وشوردر وبعضلر ارتفاعدن ساقط اولان ثریا ایله تفسیر ایلدیلر كه
اول هنگامده طواعین واسقام چوق حدث ایدر خصوصا دوابك ومواشی هلاكلری اول اوانده اولور وطلوع
وارتفاعنده مندفع اولور نتهكه اذا طلع النجم ارتفعت العاهات حدیثنده اشارت اولنمشدر وفی الجامع الصغیر
اذا طلعت الثریا امن الزرع من العاهات وابن عباس ومفسریندن جماعت كثیره قوامه كلش ذكر ایله بیان ایلدیلركه
شرو شورلك آلت مخصوصی اولدیغی تذكردن مستغنی در الغسوق وقوف وزننده قراكواولمق معناسنه در یقال

عسق الليل غسوقا اذا اظلم الغساق سحاب وزننده والغسّاق شدّاد وزننده بارد ومنتن وبد رايحه ايچه جكه
دينور قال الشارح ومنه قوله تعالى لا يذوقون فيها بردا ولا شرابا الا حميما وغساقا اى باردا منتنا بوراده بارددن مراد
غاية الغايه باردا ولاندر كه ايچلمز رتبه سنده اوله مؤلف همان البارد المنتن عنوانيله تفسير ايلمكله مطلق ايچه جك ايله
ترجمه اولندى لكن صحاحده وسائرده الماء البارد المنتن عبارتيله مرسوم اولمغله بوراده الماء قيدى ساقط اولمق
دخى محتملدر احاسده اهل نارك جلودلرندن سيلان ايدن ماء اسود ايله مفسردر پس وجه تسميه سواد اولور مؤلفك
تفسيرنه كوره ده سواد البته تعفنه لازم وملزوم غالبدر وراغب مفرداتده ما يقطر من جلود اهل النار عبارتيله بيان
ايلمشدر وبيضاويده ما يغسق اى يسيل من صديدهم وقيل الزمهرير عبارتيله مفسر اولمغله غسق لفظنى سيل
وجريان معناسنه حمل ايلمشدر نته كه مؤلف نقيدا بيان ايلدى وغريبدر كه جواليقى غساق لفظنى لغت تركيده
صووق وقوقمش صويه ديمكله كويا كه معرب عد ايلمشدر هرحالده جيم مقابله سيله مؤلفك تفسيرى ارجحدر
وقرئ بالتخفيف والتثقيل الغشق غينك فتحى وشين معجمه نك سكونيله يومشق نسنه يه اورمق معناسنه در
الغصلفة غينك فتحى وصادك سكونيله ايوجه طوزلنمامش وخوشجه پشمامش تاتارى اته ويصدرمه دينور
الغفق غينك فتحيله ضرطه لمق معناسنه در يقال غفق الحمار غفقا من الباب الثانى اذا اخرجت منه ريح
وبرآدمى چوق اوروب دوكمك معناسنه در يقال غفق فلانا بالسوط اذا ضربه كثيرا ودوه هرساعت صويه كلمك
معناسنه در يقال غفقت الابل اذا وردت كل ساعة واركك اشك ديشى يه پيدرپى آشمق معناسنه در يقال
غفق الحمار الاتان اذا اتاها مرة بعد مرة وغفق شدتلو اولميان حفيفجه يغموره دينور وبرنسنه اوزره هجوم ايلمك
معناسنه در يقال غفق عليه اذا هجم وغائب ونابديد اولدقدنصكره ناكهانى چقه كلمك معناسنه در يقال
غفق فلان اذا آب من الغيبة فجاءة الغفقة صفقه وزننده برمقدارجه اويومق معناسنه در يقال غفق القوم غفقة
اذا ناموا نومة التغفيق اهل مجلسك كلماتنى دكليه رك اويومق معناسنه در يقال غفق فلان اذا نام يسمع حديث القوم
ويلان صوقمش آدمى اويوتمامقله تيمار ايلمك معناسنه در على قول اويقوسز قالدقدنصكره اويومق معناسنه در
يقال غفق السليم اذا عالجه وسهده او التغفيق نوم فى ارق المغفق منزل وزننده مرجع معناسنه در التغفق
تفعل وزننده بتون كون شراب ايچمك معناسنه در يقال تغفق الشراب اذا شربه يومه اجمع جوهرى بوراده
المنغفق للمنصرف عبارتيله منغفق دونجك برمعناسنه اولمق اوزره ثبت ايدوب لكن اول عين مهمله ايله اولمغله
آنده واستشهاد ايلديكى ارجوزه ده غلط ايلدى شارح دركه جوهرى اصمعى ايله ابن اعرابيدن روايت ايلمشدر
غافق صاحب وزننده اندلسده برحصن آديدر الاغتفاق افتعال وزننده احاطه ايلمك معناسنه در يقال
اغتفق به اذا احاط الغفلقة عفلقه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى ومهمله ايله افصحدر الغقّ شقّ وزننده
والغقيق حقيق وزننده زفت قينار ايكن واقر واقر سسى چقمق معناسنه در يقال غقّ القار غقا وغقيقا
من الباب الثانى اذا غلى وسمع صوته وچاقرطغان اوتمك معناسنه در يقال غقّ الصقر اذا صوّت وصو ككبش
يردن طارجه يره اقاركن چاغلمق معناسنه در يقال غقّ الماء غقا وغقيقا اذا صات صائرا من سعة الى ضيق
وغق قرغه نك سسى بوغلوب غلظلندقده اولان اوتمسندن حكايه در الغقغقة زلزله وزننده چاقرطغان اوتمك
معناسنه در يقال غقغق الصقر اذا صوّت الغقاق شدّاد وزننده والغقوق صبور وزننده جماع حالنده
فرجى اون عورته دينور يقال امرأة غقاق وغقوق اذا كانت يسمع لفرجها صوت عند الجماع الغقة فتحاتله
طاغ قرلنغچ قوشلرينه دينور غق غق غينك كسريله برنسنه قينار ايكن ظهور ايدن صوتندن حكايه در
ومنه الحديث ان الشمس لتقرب من الناس يوم القيمة حتى ان بطونهم تقول غق غق وهى حكاية صوت الغليان
الغلفق جعفر وزننده بوصونه دينور طحلب معناسنه على قول صوده نابت بركونه اوتلقدركه يصى يپراقلى اولور
ورخاوة ووسعت اوزره اولان ديركه دينور يقال عيش غلفق اى رخى وكباده كبى ملايم يايه دينور يقال قوس غلفق
اى رخوة وآحمق اوزره اولدقجه بيراغه دينور وخرمالقينه دينور وقول وفعلى حركين چوالپه وهمج قارى يه دينور
يقال تزوج غلفقا اى خرقاء سيئة المنطق والعمل الغلفاق قرطاس وزننده چاپك يوروين عورته دينور يقال امرأة
غلفاق المشى اى سريعته واوزون عورته دينور يقال امرأة غلفاق اى طويلة غلافقه غينك ضميله يمنده
زبيد ساحلنده برقريه آديدر الغلفقة دحرجه وزننده معسر وبدحال اولمق معناسنه در يقال غلفق الرجل
اذا اعسر وبدسو يلمك معناسنه در يقال غلفق الكلام اذا اساءه الغلقة غينك فتحى وكسريله والغلق سكرى
وزننده برجنس كوجك اغاج اسميدر كه حجاز وتهامه وحبش مملكتلرنده اولور آنكله اعلاد باغت اولنور وحبشه

طائفه

طائفه سى آنكله آلات حرب صواروب تسميم ايدرلر اول آلتك اصابت ايلديكى وجود اصلا فلاح بولميوب هلاك
اولور بونى مفرداتده طخشيقون ايله بيان ايدرلر كه سودلكن نوعندن سميتلو برنباتدر بلادارمنده آنكله سلاح
ناملوسنى صواررلر المغلوق شجر غلقه ايله دباغت اولنمش درى يه دينور يقال اهاب مغلوق اذا دبغ بالغلقة
الغلق خلق وزننده قپوقپامق معناسنه در يقال غلق الباب غلقا من الباب الثانى اذا ردّه و بو لغه رديه در يعنى
خطادر ياخود لغت رديئه مهجوره در فصيح اولان افعال بابندن اولمقدر وغلق بو معنادن اسمدر قپويى قپامغه
دينور وغلق بك ايراق يره كتمك معناسنه در يقال غلق فى الارض غلقا اذا امعن وغلق آرق وقوجه آدمه ودوه يه
على قول قزل بكزلو آدمه وقزل تويلو دوه يه دينور يقال رجل او جمل غلق اى كبير اعجف او احمر الغلق ضمتيله
قپانمش قپويه دينورنته كه ضمتيله فتح بونك مقابليدر يقال باب غلق اى مغلق الغلق فتحتيله مغلاق معناسنه دركه
قپويى قپايجق منداله وسوركويه وكليده دينور يقال اغلق الباب بالغلق اى المغلاق وهو ما يغلق به الباب
وغلق مصدر اولور وبرديكى قرض بدلى يانته وضع اولنان رهنى مديون وقت مشروطده اداايتمامكله مرتهن
اول رهنه مستحق اولمق معناسنه در يقال غلق الرهن غلقا من الباب الرابع اذا استحقه المرتهن وذلك
اذا لم يفتكك فى الوقت المشروط شارح ديركه فعل مزبور افعال جاهليه دن اولمغله اشبو لا يغلق الرهن بما فيه
حديثيله نهى ورفع اولندى پس غلق فك رهنك ضدى اولور وغلق خرما دالرينك ديبلرى قورولنمغله ميوه
ويرمكدن قالمق معناسنه در يقال غلقت النخلة اذا دودت اصول سعفها فانقطع حملها ودوه نك ارقه سى اصلا
اوكولميه جك وجه اوزره ياغر اولمق معناسنه در يقال غلق ظهر البعير اذا دبر دبر الايبراء المغلاق مفتاح وزننده
والمغلوق ميمك ضميله بونلرده قپويى قپايجق آلته دينور كليد وطرقاز ومندال وسوركوكبى مغلوق كلمه سى كه ميم
مضمومه ايله مكحل ومسعط كبى نوادردندر المغلق منبر وزننده قمار اوقلرندن براوق ياخود قمار تضعيف اولندقجه
يدنجيده كلان اوقه دينور جمعى مغالق كلور على قول مغالق قمارده فائز اولان اوقلرك نعوت واوصافندر
اسماسندن دكلدر الاستغلاق بازارى مخير قلميوب وجه قطعى ايله ويرمك معناسنه دركه باب معامله يى
اغلاق ايتمش اولور تقول استغلقنى فى بيعته اى لم يجعل لى خيارا فى ردّه ويقال استغلقت على بيعته اذا صار
كذلك وتكلمده حصر اولمق معناسنه در يقال استغلق عليه الكلام اذا ارتج الغلق كتف وزننده چيره شك چتين
سوزه دينور يقال كلام غلق اى مشكل غلاق شدّاد وزننده بنو تميم قبيله سندن بررجل آديدر و برشاعر
اسميدر وخالد بن غلاق محدثيندندر ياخود بو مهمله ايله در غلاق قطام وزننده برموضع آديدر عولقان صولجان
وزننده مروقضاسنده برقريه در الاغلاق همزه نك كسريله قپويى قپامق معناسنه در يقال اغلق الباب ضدّ
فتحه وزوراكى ايشلتمك اكراه معناسنه مستعملدر يقال اغلقه على شئ اذا اكرهه وآغر يوك بو كلمكله دوه نك
صرتى ياغر ايلمك معناسنه در يقال اغلق ظهر البعير اذا ادبره بالاحمال المغالقة مفاعله وزننده مراهنه
معناسنه در يقال غالقه اذا راهنه الغمق فتحتيله يرى رطوبت باصمقله مرج وچپل اولمق معناسنه دركه
هواسنك وخامتنى مستلزمدر يقال غمقت الارض وغمقت وغمقت غمقا من الباب الرابع والاول والخامس اذا ركب
عليها الندى الغمقة فرحه وزننده پك رطوبتلو اولمغله هواسى وخيم اولان ياخود صوله قريب اولان ارضه
دينوركه جذب وسريانله دائما رطوبتلو اولوب هواسنى توخيم ايدر يقال ارض غمقة اى ذات ندى وثقل او قريبة
من المياه الغمق كتف وزننده كثرت رطوبتدن رايحه سى فاسد ومتعفن اولمش نباته دينور يقال نبات غمق
اذا كان لريحه خمة وفساد لكثرة الندى المغموق شول خرما قوروغنه دينوركه نضج بولوب اولمق ايچون اوزرى
اورتلوب بورنمش اوله يقال بسر مغموق اذا كان قد غم ليدرك وينضج شارح ديركه اصل مغموق شول خرما
قوروغيدركه جزؤ بجه سركه يه طوزسوروب كماليله نضج بولمق ايچون كونشه موضوع اوله ومغموق غمقه مرضنه
اوغرامش دوه يه دينور الغمقة فتحاتله بركونه مرضدركه دوه نك اوكورغه كيكنده حادث اولور الغمهق كتف
وزننده والغيهق صيقل وزننده كرعلو اوزون دوه يه دينور وغيهق نشاط وشطارت معناسنه در ودليلكه
دينور جنون معناسنه يقال به غيهق اى نشاط وكذا جنون وبو لفظله عظم وزارت صفتلنور يعنى بيوكلكه
وآزلغه مبالغة وصف اولور يقال شئ غيهق اى عظيم ويقال شئ غيهق اى نزر الغوهق جوهر وزننده بودخى
جنون معناسنه در وقرغه يه دينور مهمله ده لغتدر الغيهقة دحرجه وزننده كوزه طمانلق كلمكله بصرى
ضعيف ايلمك معناسنه در يقال غيهق الظلام عينه اذا اضعف بصره وكوزه طمان كلوب ضعيف اولمق معناسنه در
يقال غيهقت عينه اذا اظلمت الغاق برجنس صوقوشى اسميدر غاقه دخى دينور وقرغه يه دينور غاق قافك

کسریله قرغدنك سندن حکایه در قیچن نکره اولدقده تنوین ادخال اولنور التغییق تفعیل وزننده برنسنه یی
فساده و یروب تباه ایلمك معناسنه در یقال غیق ماله اذا افسده و برنسنه نظری دنك وحیران قلمق معناسنه در
یقال غیق بصره اذا حیره و برآدم بر رأی وفکرده قرار ایتمیوب تردد وشورش اوزره اولمق معناسنه در یقال
غیق الرجل فی رأیه اذا اختلط فیه فلم یثبت علی شیء التغیق تفعل وزننده کوز طمانلنمق معناسنه در یقال تغیقت
عینه اذا اظلمت غیقه تمره وزننده تنبس قربنده برقریه در محدثیندن حسین وعمر ابنا ادریس وعبدالکریم
بن الحسین الغیقیون اورادندر وحرة النار ظهرنده بنی ثعلبه بن سعد یوردنده برموضعدر تجز بعونه تعالی
فصـــــــل الفاء الفؤاق همزه ایله غراب وزننده فواق لفظنده لغتدر که انجقرغه دینور یقال اخذه الفؤاق
ای الفواق ومصدر اولور انجقرمق معناسنه در یقال فأق الرجل فؤاقا من الباب الثالث اذا اخذه الفؤاق
وعند البعض فؤاق همزه ایله وجعك اسمیدر که معده ده متحدث اولان ریح سببیله تکوّن ایدن انجقرق علتندن
عبارتدر که علت مخصوصه در یعنی مهموز اولان فؤاق علت اولان انجقرغه وواوی اولان عادتا عارض اولاننه
مخصوصدر علتك سببی وعلاجی کتب طبیه ده مشروحدر الفتق فانك فتحی وتانك سکونیله یارمق معناسنه در
یقال فتق الشیء فتقا من الباب لاول اذا شقه وفتق شق عصای جماعت معناسنه مستعملدر که اتفاقلری یاخود
مصالحه لری بوزیلوب بینلرینه شقاق دوشوب حرب وقتال رجوع ایلمکدن عبارتدر یقال فتق فلان بینهم
ای شق عصاهم فرجع الحرب بینهم وشفق سوکوب فجر یری اغارمق معناسنه مستعملدر بونده فتحتنله جائزدر
یقال انظر الی فتق الفجر ای الصبح وشول یره اطلاق اولنور که اطراف وحوالیسنه یغمور یاغوب اورایه یاغمیه
وبوفاتق معناسنه درکه کویا که اطرافنی شق ایتمش اولور تقول نزلنا فی فتق المواضع وهو موضع لم یمطر وقد مطر
ماحوله وفتق قاسیق یاریغی تعبیر اولنان علته دینور مؤلف ایجاز وجهیله تعریف ایلمکله تفصیلی بودرکه علت
مزبوره تفرق اتصالدر یعنی شول یارقدر که قاسغك پرده لری آلتنده محتبس اولان جسمك تفرق اتصال سببیله
خارجه نفوذ ایلسیدر وکاهیجه انثیینك اوسننده اولان ایکی مجرالرك یرتلوب واسع اولمسنه اطلاق اولنور بو تقدیرجه
کبس انثیینه ایچ یاغی ویاپرده و یابغرسق نازل اولور خصوصا اعور دیدکلری بغرسق نازل اولور یاخود یارقدن
چقان شیء غلیظ یلدر ویا مائیتلی ویادموتیلی رطوبتدر وبو علت صبیاندن غیری یه حادث اولورسه برؤ وافاقتی
یوقدر ودبه دیدکلری بونك شدیدا اولانیدرکه انثیینه امعانك نزولیله بیوبوب قرعه طرزنده اولور وفتق ککیش
وکشاده ومیدانلو یره اطلاق اولنور یقال خرج الی فتق ای الی ما انفرج واتسع وخمیره مایه قاتمق معناسنه در
یقال فتق العجین فتقا اذا جعل الفتاق فیه وفتق آفت ونازله وحادثه یه اطلاق اولنور دین ومرض وفقر کبی جمعی
فتوق کلور یقال اصابتهم فتوق ای آفات کالدین والفقر والمرض التفتیق بودخی یارمق معناسنه در یقال
فتقه اذا شقه التفتق تفعل وزننده والانفتاق انفعال وزننده یارلمق معناسنه در یقال فتقه فتفتق وانفتق
ای شقه فانشق وانفتاق ناقه نك ممه سبیله کوبکی اراغنده فتق دیدکلری علت حادث اولمق معناسنه درکه
کاهیجه هلاکه مؤدی اولور وبو یك سموزلکدن تحدث ایدر یقال انفتقت الناقة اذا اخذها داء فیما بین ضرعها
وسرتها ور تمام موت به المفتق مقعد وزننده کوملکك یرتماجنه ویقاسی یریغنه دینور الافتاق همزه نك کسریله
فتق دیدکلری یره یعنی اطرافنه یغمور یاغوب اکا اصابت ایلمامش اولان یره اوغرامق معناسنه در یقال افتق الرجل
اذا صادف الفتق وبرآدمك طوارلری سموروب تاولنمق معناسنه در یقال افتق الرجل اذا سمنت دوابه وخرما
سالقمنك چوبیله مسواکلمك معناسنه در یقال افتق فلان اذا استاك بالعراجین وبرکسه اوستندن سحاب کثافتی
آچلوب برطرف اولمق معناسنه در یقال افتق القوم اذا انفتق عنهم الغیم وافتاق قرن الشمس کونش سحاب ایچره
کیروب قولغی ایازده قالمغله اندن برلمعه وشعاع ظاهر اولمقدن عبارتدر یقال افتق قرن الشمس اذا اصاب فتقا فی السماء
فبدا منه وافتاق برآدمه اکثری فتوق عارض اولمق معناسنه در یقال افتق الرجل اذا الحت علیه الفتوق کما ذکر
وککیش ومیدانلو آچق یره چقمق معناسنه در یقال افتق الرجل اذا خرج الی فتق الفتق فتحتنله عورتك فرجی رتقاء
یعنی بتشك اولمیوب یك آرق اولمق معناسنه در یقال فتقت المرأة فتقا من الباب الرابع ضد رتقت وبل قوراق
اولمیوب نعمتلو وبرکتلو اجوزلق بوللق اولمق معناسنه در یقال فتق العام اذا اخصب الفتقاء حمراء وزننده
فرجی بتشك اولمیوب آرق اولان عورته دینور یقال امرأة فتقاء ای منفتقة الفرج الفتق ضمتنله چوق سوزاو
عورته دینور یقال امرأة فتق ای المنفتقة بالکلام وطائفده برقریه آدیدر الفتیق امیر وزننده یك سموزلکدن
درسی جابجا یاریلوب پرتلمش اولان دوه یه دینور یقال جمل فتیق اذا کان قد انفتق سمنا وفتیق اللسان متکلم

ومنطیق تیز زبان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل فتیق اللسان ای حدیده وچتال دمرنه فتیق الشفرتین دینور
کویا که بریسی آخرندن آیرلمشدر یقال نصل فتیق الشفرتین اذا کانت له شعبتان وفتیق پك روشن صباح وقتنه
وصف اولور یقال صبح فتیق ای مشرق الفیتق صیقل وزننده دوالکره دینور نجار معناسنه ودمورجی یه
دینور حداد معناسنه وپادشاهه اطلاق اولنور وقپوجی یه دینور بواب معناسنه بونلرك مجموعنده فتق
معنالری ملحوظدر ذوفتاق کتاب وزننده برموضعدر الفتاق کتاب وزننده برطاغك آدیدر وخمیر مایه سنه
دینور یقال العجین لا یربو الا بالفتاق وهی الخمیرة الکبیرة تعجل ادراك العجین وخرما یلقنك بیاض دبنه دینور وخرما
سالقمنك چوبنه دینور وکونشك طلوع وظهوریله کور بین قولغنه اطلاق اولنور یقال ظهر فتاق الشمس ای
قرنها وعینها بورادة واو مع معناسنه اولمق ملحوظدر وکونشك اوکندن سحاب آچلوب برطرف اولمغه دینور
یقال ظهرت الشمس بالفتاق ای بانفتاق الغیم عنها وادویه مخلوطه دن مرکب معجونه دینور وبرمعروف صو
اسمیدر فوتق فوفل وزننده مروقضا سنده برقریه در الفیخقة جمله دحرجه وزننده یورر کن آیشی آیروب
آچمق معناسنه در یقال فیحق بین رجلیه اذا باعد الفیحق صیقل وزننده یول ومیدانلو یره دینور یقال ارض
فیحق ای واسعة المتفیحق اسم فاعل بنیه سیله آیشی آیره رق یورین آدمه دینور متفیهق معناسنه الانفعاق
انفهاق وزننده ومرادفیدر کما سیذکر الفرزدق سفرجل وزننده تنوره دوشمش کرده لره دینور که جابجا کویتوب
محترق اولور مفردی فرزدقه در تقول اطعمنا الفرزدق وهو الرغیف سقط فی التنور واتمك قرنتیسنه دینور فتات
الخبز معناسنه وبعضلر عندنده فرزدقه پارزده فارسی معربیدر که خمیر یومغنه دینور علی قول فرز ایله دق
لفظلرندن منحوت ومرکبدر زیرا خمیر دقیق اولمغله آندن برقطعه افراز اولنمشدر یعنی یومق دیدکلری دق اولنان
خمیردن برقطعه مفرزه در جمعی فرازق کلور قیاس ایسه فرازد اولمقدر وفرزدق ایله همام بن غالب بن صعصعه نام
شاعر معروف ملقب اولمشدر شارحك بیاننه کوره چهره سی تنوره دوشمش کرده یه شبیه اولمسی باعث تلقیب در
وفرزدق لفظنك تصغیرنده دخی قیاس اولان فریزد اولمقدر زیرا اسم قیچن بش حرفلو اولسه وجمله سی حروف
اصول اولسه جمع وتصغیرنده حرف اخیری حذف اولنور لکن دالك مخرجی تاء مخرجی اولوب وتاء حروف زیاده دن
اولمغله ماده مزبوره ده تایه قیاسله قافدن حذفه اولی عد اولندی وجمع وتصغیرنده یاء تعویض ایدوب فرازیق
وفریزیق دخی دینور الفرسق فرسك وزننده ومرادفیدرکه ات شفتالوسنه دینور الفرق حرق وزننده
والفرقان فانك ضمیله ایکی نسنه اراسنی آیرمق معناسنه در یقال فرق بینهما فرقا وفرقانا من الباب الاول اذا فصل
وقوله تعالی فیها یفرق کل امر حکیم ای یقضی وقوله تعالی وقرآنا فرقناه ای فصلناه واحکمناه وقوله تعالی
واذ فرقنا بکم البحر ای فلقناه وقوله تعالی والفارقات فرقا ای الملائکة تنزل بالفرق بین الحق والباطل وفرق
باشده اولان صاچ بلوکلرینك یولنه دینور که مراد آرالقیدر یقال بدا الشیب فی فرقه وهو الطریق فی شعر الرأس
وبرقوش اسمیدر وکتان بزینه دینور وبراولچك آدیدرکه مدینه ده معروفدر اوچ صاع غلال استیعاب ایدر بونده
فتحتنله جائزدر علی قول فتحتنله افصحدر وعند البعض اون آلتی رطل وعلی قول درت رطل استیعاب ایدر جمعی
فرقان کلور بطنان وزننده یقال کاله بالفرق وهو مکیال بالمدینة یسع ثلاثة آصع ویحرك اوهو افصح او یسع ستة
عشر رطلا او اربعة ارطال مترجم دیرکه بوراده نسخه لرده او اربعة ارباع مرسوم اولمغله غلط محضدر مطرزی
مغربده اقوال عدیده تحریر ندنصکره وبعضهم یقول الفرق بسکون الراء اربعة ارطال عبارتنی رسم ایلمکله
صواب اولان بوراده اربعة ارطال عنوانیله اولمقدر وتهذیبده اوچ صاع اون التی رطلی مستوعبدر دیو مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك اختلافله بیانی ملایم دکلدر زیرا اصح اقوال اوزره صاع نبوی بش رطل وثلث رطل اولمغله
اوچ صاع تمام اون التی رطل اولور مگر حجازی وعراقی اختلافنه محمول اوله وفرق دیدکلری یارلمش چکرد که
مالك اولمق معناسنه درکه دوه یه علف ایدرلر کما سیذکر یقال فرق الرجل فرقا من الباب الاول اذا ملك الفرق
شارح دیرکه کرچه مؤلفك سیاقندن ضمیرملك اکا ارجاع اولنمق متبادردر لکن صواب اولان قیون سوریسنه
راجع اولمقدر وفرق قوش حدثلمك معناسنه در یقال فرق الطائر فرقا اذا ذرق الفاروق مبالغه در بغایت فرق
وفصل ایدن آدمه دینور بومناسبتله عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینه تلقیب اولنمشدر حق ایله باطل
مابیننی کمال اوزره فرق وفصل ایلدیکنه مبنی یاخود مکه مکرمه ده آفتاب اسلامی اظهار ایدوب ایمان وکفرك میانی
فرق وفصل ایلدیکندن تلقیب اولندی وتریاق فاروق که جمیع تراییق ومرکباتك احد وافضلیدر مرض ایله صحت
بینینی فارق اولدیغیچون فاروق ایله متصف اولدی وفاروق پك قورقق آدمه دینور کما سیذکر الفرق فتحتنله

قورقق واودك اولمق كذلك قورقق معناسنه درخوفدن قلبى منصدع اولمق ملاحظه سيله در يقال فرق الرجل
فرقا من الباب الرابع اذا فزع وفرق صباح وقتنه دينور بامداد معناسنه على قول فجر سوكوب صباح برينك
آچلمسنه دينور تقول بتنا نسامر الى الفرق اى الصبح نفسه اوفلقه واوك ديشلرك ارالغى سيرك اولمغه دينور يقال
فى ثناياه فرق اى تباعد فيما بينها ودوه نك اياقلرينك بقنه قلرى برى برندن آچق وميدانلو اولمغه دينور وآت
قسمنده فرق آلما جغنك بريسى آخرينك اوزرينه حواله اولمق يعنى برطرفى يوكسك او برطرفى چوكك وباصق
اولمقدن عبارتدر وبو آت قسمنده مكاره اوصافندر وخروس قسمنده فرق ايبكى آيرق يعنى چتال اولمسندن
عبارتدر وپرچمك وصقالك تللرى سيرك اولمغه دينور وپرده نبات آيرو آيرو طاغنق اولمغه دينور معانئ مذكوره ده
فرق مصدر واسم اولور وفرق دكزك موجنه كيروب طالمق معناسنه در يقال فرق الرجل فرقا من الباب الرابع
اذا دخل فى الفرق اى الموجة وغاص فيها وفرق ديدكلرى مكيال ايله نسنه ايچمك معناسنه در يقال فرق
الرجل اذا شرب بالفرق اى بالمكيال المزبور الفاروقة والفروقة صبوره وزننده وتشديد ايله جائزدر قورقق
وبى زهره آدمه دينور كه اودك تعبير اولنور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل وامرأة فاروقة وفروقة اى فزع
وعند البعض فرق كه كتف وزننده وفرق كه ندس وزننده در وفروق كه صبور وزننده در وفروقه كه ملوله وزننده در
وفروق كه فروج وزننده در وفاروق وفاروقه يك قورقق شديد الفزع آدمه دينور وبعضلر عندنده فرق ندس
وزننده جبلى وطبيعى قورقق واودك اولانه دينور وفرق كتف وزننده برنسنه دن خوف ايلمش اولانه دينور
المفرق مقعد وزننده والمفرق مجلس وزننده باشك تپه سنك اورته سنه دينوركه صاچك هرطرفه
تفرق ايلديكى محلدن عبارتدر يقال بدا الشيب فى مفرقه ومفرقه اى وسط رأسه وهو الذى يفرق
فيه الشعر ومفرق الطريق يولك نيجه يوللره آيريلان يرينه دينور كه يول اغزى تعبير اولنور جمعى مفارق در
ومنه تقول وقفته على مفارق الحديث اى وجوهه مترجم ديركه بوراده مفرق مقعد وزننده كلديكى قياس اوزره
باب اولدن اولديغنه مبنى در ومجلس وزننده كلديكى باب ثانيدن دخى ورودينه مبنى در كرچه مؤلف بونى ذكر ايلمدى
لكن امهات سائره ده مثبوتدر حتى مصباحده وفى لغة من باب ضرب عبارتيله مرسومدر انجق لغت عاليه اولمامغله مؤلف
اكا التفات ايتميوب بوراده اشارتله اكتفا ايلدى الفروق قعود وزننده يول چتاللنمق معناسنه در على قول برخصوص
ظهور ايدوب وجه وطريقى بيلنمك معناسنه در يقال فرق له الطريق فروقا اذا اتجه له طريقان او اتجه امر فعرف وجهه
وناقه يى ياخود قانجق مركبى بورى طوتمغله درد وتلاشندن طوره ميوب برطرفه قاچوب كتمك معناسنه در يقال
فرقت الناقة او الاتان اذا اخذها المخاض فندت فى الارض الفارق بورى طوتمغله دردندن باشنى آلوب قاچوب
كيدن ناقه يه ياخود مركبه دينور جمعى فوارق وفرق كلور ركع وزننده وبر سحابدن آيريلوب بشقه جه كيدن
سحاب قطعه سنى اكا تشبيهله فارق اطلاق ايدرلر الافرق برآلماجغى ديكرندن يوكسك اولان آته دينور
يقال فرس افرق اذا كانت احدى وركيه مشرفا على الاخرى وچتال ايبكلى خروسه دينور يقال ديك افرق
اى بين الفرق وناصيه سى ياخود لحيه سى چتال هيئتنده آيرق اولان آدمه دينور يقال رجل افرق اى كان ناصيته
او لحيته مفروقة بين الفرق وآق خروسه اطلاق اولنور يقال ديك افرق اى ابيض مترجم ديركه ظاهرا اطلاقك
وجهى افرق فى الاصل حقنده حديث شريف صادر اولان خاصه لو ديك ابيضك وصفى اولوب ناسك كمال
رغبتلرينه مبنى كثرت استعمال الله كيده رك اسم منزلنده شايع اولمق ملحوظدر وخايه لرينك ارالغى ميدانلو اولان قيونه
دينور جمعى فرق كلور فانك ضميله ونك طشاق آته دينور يقال فرس افرق اى ذو خصية واحدة وقوللرينك
ارالغى ميدانلو وقولاجلو اولان آدمه دينور يقال رجل افرق اى افلج الفرقة فرحه وزننده اوتلرى پراكنده
بتمش يره دينور يقال ارض فرقة اى فى نبتها فرق يعنى اذا كان متفرقا وبعضلر ديديكه فرق كتف وزننده خرده
اولمغله يرك يوزنى اورتوب بوريميان اوته دينور يقال نبت فرق اى صغير لم يغط الارض الفرقاء حمراء وزننده
حملرينك امزكلرينك ارالقلرى كشاده اولان قيونه دينور يقال شاة فرقاء اى البعيدة ما بين الطبيين فارقين ميم ى
ماده سنده مذكوردر يعنى ديار بكر ايالتنده بر بلده در كه ميافارقين ايله متعارفدر الافراق همزه نك فتحيله اموال
مدينه دن بر موضعدر فريقات جهينات وزننده عقيق مدينه ده بر موضعدر فريق زبير وزننده تهامه ده
بر موضعدر فريق ياى مشدده مكسوره ايله صغير وزننده بحرين قربنده برچول بيابان آديدر فروق فانك ضميله
ديار سعدده بر موضعدر مفروق برطاغك آديدر وابو عبد المسيح نام كسنه نك اسميدر فروق صبور وزننده
هجر نام بلده دن اوته جه ده برعقبه آديدر وقسطنطنيه شهرينك لقبيدر شارحك بيانته كوره شرق وغرب ياخود

بحرين بينلرنى فارق اولديغنه مبنى در وبرموضع اخر اسميدر الفروقة ملوله وزننده حرمت وناموسه دينور تقول
انتهكت فروقته اى حرمته وبوكرك ياغنه دينور تقول اطعمنا الفروقة اى شحم الكليتين يوم الفروقين ايام
عربدن بر يوم معروفدر الفرق فانك كسريله عظيم قيون وكچى وصغر وآهو سوريسنه دينور على قول ايكرمجه
قيون وكچى سوريسنه ياخود صاحبنك غائب ايلديكى قيون وكچى سوريسنه دينور ياخود يوزدن اكسك اولان
قيون وكچى سوريسنه دينور وهر نسنه دن بر بلوكه دينور يقال فرق منه اى قسم وصبياندن برطائفه يه دينور
وفى الاساس رأى اعرابى صبيانا فقال هؤلاء فرق سوء ظاهرا من بعد كثرت استعمال الله اسم اولمشدر ودوه لره
علف ايده جك چكردك كلچه سنه دينور وپاره لنمش ياخود فصله فصله آيرلمش نسنه دن بر پارچه يه دينور يقال هذا
فرق منه اى فلق وطاغه اطلاق اولنور وبصتم پاره وشپه يه دينور ودكزك طالغه سنه اطلاق اولنور يقال اخذه
فرق البحر اى موجته الافراق همزه نك كسريله قوش صاغنمق معناسنه در يقال افرق الطائر اذا ذرقه
ولوخسه خاتونه فريقه يدرمك معناسنه در يقال افرق النفساء اذا اطعمها الفريقة وخسته صحته يوزطوتمق
معناسنه در على قول صاغالمق معناسنه در بعضلر عندنده افراق انسانه مدة العمر بردفعه عارض اولان علتدن
افاقته مخصوصدر چچك وقزامق كبى يقال افرق المريض من مرضه اذا اقبل وافاق اوبرئ اولا يكون الافراق
الا فيما لا يصيبك غير مرة وناقه نك چكيلان سودندن بمه سنه برمقدارجه سود كلمك معناسنه در يقال افرقت الناقة
اذا رجع اليها بعض لبنها ودوه لرى انتاج والقاح قيدلرينه دوشميوب مرعاده اياقى كبى حاللرى اوزره ترك ايلمك
معناسنه در يقال افرق القوم ابلهم اذا اخلوها فى المرعى لم ينتجوها ولم يلقحوها ذات فرقين ياخود ذات فرق
فارك كسرى وفتحيله بصره ايله كوفه بيننده بلاد تميمده بر ياصتم يار اسميدر الفرقة فانك كسريله برمقدارنى
اخراج ايلمدكجه چالقمسى قابل اولميان سود ايله طلو ياغه وطلومه دينور وناسدن بر بلوكه دينور جمعى فرق كلور
فانك كسرى وراك فتحيله وبعض اشعارده افارقه اوزره جمعلنمشدر وجمع الجمعى افراق كلور وصيغة منتهى
الجموعى افاريق كلور يقال بدت فرقة من الناس اى طائفة الفريق امير وزننده فرقه دن اكثر اولان طائفه
انسانيه يه دينور جمعى افرقاء كلور وافرق كلور افلس وزننده وفروق كلور يقال جاء فريق من الناس وهو اكثر
من الفرقة شارحك بيانته كوره فريق اسم جمعدر واحد وكثيره اطلاق اولنور الفرقان فانك ضميله
مصدردركه ذكر اولندى وقرآن كريمه اطلاق اولنور حق وباطل وحلال وحرام بينلرنى فرق ايلديكيچون مبالغة
مصدر ايله تسميه اولندى وهر نسنه يه دينوركه آنكله حق وباطل بينى فرق اوله ونصر وعون معناسنه در
ودليل وبرهان معناسنه در وصبح وقتنه على قول سحر هنگامنه اطلاق اولنور وصبيانه اطلاق اولنور مراد فرق
مذكور كبى صبيان كروهى اوله جقدر فرقه كباردن متفرق اولدقلرى تصوريله در پس بو معناده اسم جمع
منزلنده اولور ياخود فاى مضمومه ايله فرق لفظندن جمع اعتبار اولنور وحضرت موسايه نازل اولان توراة
شريفه اطلاق اولنور ودرياك بولنوب آچلمسنه اطلاق اولنور انفراق بحر معناسنه ومنه قوله تعالى واذ آتينا
موسى الكتاب والفرقان اى انفراق البحر يوم الفرقان كه قرآن كريمده يعنى اشبو وما انزلنا على عبدنا يوم الفرقان
الايه كريمه سنده واقعدر مراد يوم بدردر زيرا حق ايله باطلى ابتدا فرق ايدن كوندر الفرق فانك ضميله بودخى قرآن
كريمه اطلاق اولنور فارق معناسنه در نهايت فرقان ابلغدر الفريقة كنيسه وزننده بردرلو طعامدركه لوخسه
خاتون ايچون ترتيب ايدرلر سود ايله خرمادن ياخود برنج وسائر حبوبات ايله سوددن ترتيب ايدرلر كه لپه اوله جقدر
وسوريدن كيجه آيريلوب برطرفه طوغرى چكلوب كيدن قيون بلوكنه دينور الفراق سحاب وزننده والفراق
كتاب وزننده آيريلمغه دينور فرقه معناسنه كه اسمدر وفرئ قوله تعالى هذا افراق بينى وبينك بالفتح افريقيه
همزه نك فتحيله مغربده اندلس قرشوسنده واقع بلاد واسعه نك يعنى براولكه نك آديدر شارحك بيانته كوره افريقش
بن ابرهه نام پادشاه اسميله مسمادر مصر ايله مغرب ميانه سنده در المفرق محسن وزننده ياوريسى اولمكله فراقنه
اوغرامش ناقه يه دينور يقال ناقة مفرق اذا فارقها ولدها بموت ومفرق الجسم كوده سى انسزجه على قول سموز
اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه ضد اولور ايكيسنده دخى فرق ملحوظدر يقال رجل وفرس مفرق الجسم
اى قليل اللحم او سمين التفريق والتفرقة تكمله وزننده برى برندن آيرمق معناسنه در يقال فرقه تفريقا وتفرقة
اذا بدده مترجم ديركه ظاهر اتفرقه تجربه كبى اسم مصدر ايكن مصدر منزلنده دخى استعمال اولنمشدر زيرا تفعيل وزنى
صحيح اللام اولان بابه وتفعله تسميه وتزكيه كبى معتل اللام اولان بابه مخصوصدر انتهى وتفريق قورقتمق معناسنه
مستعملدركه شعورنى دماغندن پراكنده ايدر يقال فرقه اذا خوفه التفاريق تفرقه نك ياخود اسم قلنان تفريقك

جعیدر آروجه نسنه‌لره دینور ومنه یقال اخذحقه بالتفاریق ومن الامثال * انك خیرمن تفاریق العصا
بومثلی ابتدا اعرابدن غنیه نام عورت کندی اوغلنه خطاب ایلمشدر بیانی بودرکه مزبوره‌نك براوغلو وارایدی
شوکهٔ شکاعی کبی بغایت بنیه‌سی ضعیف ونحیف اولوب لکن زیاده‌سیله بدخوی وبدمشرب ودائما همچالی
اولان جوانلره اویوب اولاشورایدی خلاصه آفت کبی برمعنا ایدی برکون علی العاده ینه‌بردلو قلمویه شرکیر
اولوب اوزرینه اوق یلانی کبی هجوم ایلدکده او ولدخی برضربه ایله کندیسنی خاکسار ایتدکدنصکره طوتوب انفنی
قطع ایلمکله والدهسی دیتنی اخذ ایلدی فی الاصل مبتلای فقر وفاقه ایکن دیت مرقومه حالنه امداد ایدوب
برمقدارجه رطوبتنه دسترس اولدی بعد مدة ینه بربنه شرکیر اولمغله اولدخی اخذ وقولغنی قطع ایلدی
ینه والدهسی دیتنی اخذ ایلدی برکونده بریسی دوداغنی قطع ایلمکله آنکدخی دیتنی آلوب خلاصه اوغلنك کویا که
درهم درهم اتی صاتمغله وافرجه ماله نائل اولوب اوغلنه مدح وثنا معرضنده کلام مرقومی ایراد ایلدی یعنی ای اوغلم
سن عصا پاره‌لرندن خیرلوسن زیرا عصا قطع اولندقده پاره‌سندن کلبك بیونته خلطه اولور وچوی وقازق اولور
وچوال قولنته چکره جك اغاج اولور وآنك باشنه آغرشق کبی برنسنه بکورلسه بسرك دوه برونسه اغی اولور وناقه‌نك
عمهسنه بغلیجق اغاج اولور واکرعصا شجردن کوندرشکلنده قطع اولنورسه هرشق برکا نکره اولورکه مهره آته جق
زنبورکدر وشقه‌لری تفریق اولنورسه اوق اولور واول اوقلر تفریق اولندقده حظاء اولور یعنی اطفال ملعبه‌سی
اولان خرده اوقلر اولور بعده دیب چوبسی اولور بعده ایلك اکیره جك اولور بعده قبریق چنق کادلری اولورکه
کادجی آندن انسب کادلیه جك نسنه بوله مز مفرق النعم ظربان لقبیدرکه ترکیده کوجن دیدکلری بدرایحه
جانوردر بولده دوه‌لر وسائرحیوانلر کیدرکن ارالقلرینه کیروب پیدرپی ضرطه ارسال ایدر بغایت بدبوی اولمغله
حیوانلر تعفننه تحمل ایده میوب پراکنده اولورلر التفرّق تفعل وزننده والتفرّاق تانك وفانك کسری وراءنك
تشدیدیله بری برندن آیریلوب فرقه فرقه اولمق معناسنه‌در یقال تفرّق القوم تفرّقا وتفرّاقا ضد تجمع الافتراق
افتعال وزننده تفرّق معناسنه‌در یقال افترق القوم بمعنی تفرّق شارح دیرکه بعضلر تفرّقی ابدانه وافتراقی کلام
وهوایه تخصیص ایلدیلر لکن اصحّ اولان ایکیسی بردر نته که مؤلف دخی تفریق ایلدی الانفراق انفعال وزننده
آیرلمق معناسنه‌در یقال انفرق عنه اذا انفصل المنفرق میمك ضمی ونونك سکونی وراءنك فتحیله اسم مکان
ومصدر اولور انفراقدن الفرانق علابط وزننده ارسلانه دینور وارسلانك قره قولغنه دینورکه پروانك
معربیدر اوکیجه سائرجانورلری انذار ایده‌رك کیدر واولاق سوریجیسنه دینورکه اکا یول دلالت ایدر یقال
هوفرانق ای الذی یدلّ صاحب البرید علی الطریق مترجم دیرکه برهانده پروانك قره قولاق ایله وچرقه‌جی ایله
وپروانه کلبك دیدکلری بوجك ایله وفرمان شاهی ایله وینه قره قولاق ایله مفسردر الفرنق قنفذ وزننده کوتو
وکترشیئه دینور یقال شیٔ فرنق ای ردیٔ التفرنق تدحرج وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در
یقال تفرنق الشیٔ اذا فسد وحیوانك قولغی قالقوب دیك طورمق معناسنه‌در یقال تفرنقت اذن البعیر اذا شخصت
الفستق قنفذ وزننده والفستق جندب وزننده پسته معربیدرکه شام فندیغی تعبیر اولنان میوه‌در فندیغك
قرنداشیدر جکره وفم معدیه وسانجویه وآغز رایحه‌سنه بغایت نافعدر شارحك بیاننه کوره عند البعض فسق
ماده‌سندن مأخوذدرکه عربیدر فستقان فانك وتانك ضمیله مر وقضاسنده برقریه آدیدر فستقه فانك
وتانك ضمیله برمحدث لقبیدر الفسق فانك کسریله والفسوق قعود وزننده خدای متعالك امرنی ترك ایلمکله
عصیان ایدوب طریق حقدن خروج ایلمك یاخود زنا وفجور ایلمك معناسنه‌در یقال فسق الرجل وفسق
فسقا وفسوقا من الباب الاول والثانی والخامس اذا ترك امر الله تعالی وعصی وخرج عن طریق الحقّ اوفجر
وقوله تعالی انّه لفسق ای خروج عن الحقّ وقوله تعالی ففسق عن امر ربّه ای خرج وطوغری یولدن
صاپمق معناسنه‌در یقال فسق الرجل اذا جار یعنی عن قصد السبیل وتازه خرما قبوغندن طشره یوریلوب
چقمق معناسنه‌درکه مأخذ معانی اولمق منقولدر یقال فسقت الرطبة عن قشرها اذا خرجت الفاسق
طریق حقدن خارج اولان آدمه دینورکرك اصلی وکرك عارضی اولسون بعضلر عندنده معنای مزبوردن مأخوذدر
ولفظ مزبور عربیّ خالص ایکن رجال جاهلیه‌نك منثور ومنظوم کلاملرنده قطعا وارد اولمامشدر سیوطی مزهرده
دیدیکی فسق لفظنی عرب مجرّد خروج معناسنه استعمال ایدرلرایدی بعده شارع طاعت الهیه‌دن خروج فاحش
ایله خروج معناسنه نقل ایدوب بووجه اوزره خارج اولانکسه فاسق اطلاق ایلدی پس معنای مزبور
اصطلاح شرعی اولوب مؤلفك مرادی معنای مزبورده استعمال عرب واقع اولمدی دیمك اولور یوخسه خروج

مطلب

معناسنه ینلرنده متداولدر نته که فسق رطبه مثالی مرور ایلدی پس مزهرك تقریرینه کوره فسق رطبه مثالی
مجرّد تمثیل اولور لکن راغبك بیاننه کوره مخصوصدر الانفساق انفعال وزننده بودخی خرما قبوغندن طشره
چقمق معناسنه‌در یقال انفسقت الرطبة عن قشرها اذا خرجت الفسق صرد وزننده والفسیق سکیت
وزننده دائما فسق وفجور اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل فسق وفسیق ای دائم الفسق الفویسقة
مصغر بنیه‌سیله فاره‌یه اطلاق اولنور بوه سندن اضرار ناس قصدیله خروج ایلدیکیچون قال الشارح ومنه الحدیث
اقتلوا الفویسقة وفی النهایة انه علیه السلام سمّی الفارة فویسقة پس اسم مزبور تسمیهٔ نبوی اولور فساق قطام
وزننده وفسق زفر وزننده حرف ندا ایله استعمال اولنورلر اوّلکی مؤنثه وثانی مذکره مخصوصدر ایکیسیده
معدولدردر یقال یافساق للمرأة ای یافاسقة ویقال للرجل یافسق ای یا ایّها الفاسق التفسیق برآدمی فسقه نسبت
ایلمك یعنی اول فاسقدر دیمکدرکه تعدیل مقابلیدر یقال فسقه الحاکم ضدّ عدّله الفاسقیة برکونه صارق
صارمغه دینور الفشق مشق وزننده قیردق معناسنه‌در یقال فشق الشیٔ فشقا من الباب الاول اذا کسره
وفشق یمك یمکدن برنوعدرکه دوکدرك وصاچه‌رك پك پك یمکدن عبارتدر یقال فشق الرجل فشقا وهو
ضرب من الاکل فی شدّة وبرآدمه دنیا الی پك چوق توجه ایلمکله دائما دنیا ایله اوغراشوب اویناشمغه مشغول
اولمق معناسنه‌در یقال فشقوا الدنیا فشقا من الباب الثانی اذا کثرت علیهم فلعبوا بها الفشق فتحتیله
نشاط وشطارت معناسنه‌در یقال فشق الرجل فشقا من الباب الرابع اذا نشط وبرنسنه‌یه نفس طاغیلوب
یعنی پاره پاره اولوب حرص ایلمك معناسنه‌درکه تحصیلنه شدّت حرصندن نشأت ایدر یقال فشق علیه اذا حرص
وانتشرت نفسه علیه وسکردوب قاچمق معناسنه‌در یقال فشق العبد اذا هرب وصغر وقیون قسمنك بوینوزلری
ارالغی آچق ومیدانلو اولمغه دینور وحیوانك اوکده اولان ممه‌لری له کیروده اولان ممه‌لری ارالقلری آچق اولمغه دینور
التفشق تفعل وزننده توشّح بالثوب معناسنه‌درکه ثوبی صاغ قولتغندن آلوب صول اوموزینه القا ایلمکدن عبارتدر
احرام محرم کبی یقال تفشق الرجل اذا توشّح بثوبه فاشوق بخاری قضاسنده برقریه‌در المفاشقة مفاعله
وزننده ناکهانی برکسه‌یه اوزره چقه کلمك معناسنه‌در یقال فاشقه اذا باغته الفقّ فانك فتحی وقافك تشدیدیله آچمق
معناسنه‌در تقول فققته ففقا من الباب الاول اذا فتحته الفقاق سحاب وزننده والفقاقة سحابه وزننده
والفقفاق والفقفاقة فانك فتحیله بیهوده کوی وپریشان سخن احمق وبیغز آدمه دینور یقال رجل فقاق
وفقاقة وفقفاق وفقفاقة ای احمق هذرة وفقفاق یاوه وبیمعنی سوزه دینور یقال کلام فقفاق
ای سقط الفقفقة زلزله وزننده پك فقیر وخاکسار اولمق معناسنه‌در یقال ففقق الرجل اذا افتقر مدقعا وکوپك
قسمی خوفندن اورمك معناسنه‌در یقال فقفق الکلب اذا نبح فرقا وتکلمده پك دریلنوب تصنع ایلمك معناسنه‌در
یقال فقفق فی کلامه اذا تقعر وفقفقة الماء صوبك صار صار قطره‌لری دوکیلوب آقمسی صوتندن حکایه‌در
الفقفوق زنبور وزننده عقل وذهن وشعور معناسنه‌در یقال ماله فقفوق ای عقل وذهن فقاقة سحابه
وزننده برقوش آدیدر جمعی فقاق درهاسز الفقفقة فتحاتله اوغور وسکمغز عورته دینور یقال امرأة فقفقة
ای الحمق الانفقاق انفعال وزننده برنسنه یاریلوب آیرلمق معناسنه‌در یقال انفقّ الشیٔ اذا انفرج الفلق خلق
وزننده یارمق معناسنه‌در یقال فلق الشیٔ فلقا من الباب الثانی اذا شقه وفلق یاریغه وچتلاغه دینور جمعی فلوق در
یقال فی رجله فلوق ای شقوق وکرج مقوله‌سنه اورلمش درینك تو یی یولمق معناسنه‌در یقال فلق صوف الجلد
اذا نزعه نته که مرق دخی بومعنایه‌در التفلیق بودخی برنسنه‌یی یارمق معناسنه‌در یقال فلق الشیٔ بمعنی فلقه
الانفلاق انفعال وزننده والتفلق تفعل وزننده یارلمق معناسنه‌در یقال فلقه فانفلق وتفلق ای شقه فانشق
وتفلق ناسی متعجب ایده جك مرتبه‌ده افراط ومبالغه ایله سکرتمك معناسنه‌در یقال تفلق الرجل اذا اجتهد فی العدو
حتی اعجب من شدّته الفالق فلقدن اسم فاعلدر یاریجی معناسنه وقوله تعالی فالق الحبّ والنوی ای خالقه
اوشاقه باخراج الورق منه بورا ده خلق معناسی دخی فطر کبی مجازدر وفالق بنو کلاب یورننده برموضعدر انده
برکوچك صوواردر وفالق چکنی یارمش خرما اغاجنه وصف اولور یقال نخل فالق ای منشقّ عن الطلع وایکی
تپه یاخود ایکی یوکسك یرارالغنده اولان الحق اوتوراقلو دوزیره اطلاق اولنور فالقه دخی دینور ومنه یقال کان
ذلك بفالق کذا یریدون المکان المنحدر المطمئن بین الربوتین الفلقة تمره وزننده دوه‌نك قولغی التنده اشبو
رسمه باصلمش تمغایه دینورکه اورته سندن برعمود شق ایلمش حلقه‌دن عبارتدر المفلوق قولغی التنه فلقه
دیدکلری تمغا باصلمش دوه‌یه دینور الفلق فانك کسری وفتحیله آغزك شقنه یعنی برکوشه‌سنه دینور تقول کلمنی

من فلق فيه اى من شقه يعنى بكايارم آغزسو يلدى وفلق آفت وداهيه يه اطلاق اولنور و يمامه ده برقريه آديدر
وتعجب اولنه جق امر عجيبه دينور يقال يأتى بالفلق اى بالامر العجب و يارى بولنمش اغاجك برنصفندن دوزلمش
بايه دينور وايكى بولنان چبوغك هر شقنه فلق اطلاق اولنور الفلقة فانك كسريله بودخى داهيه معناسنه در
وبرنسنه نك قريشنه دينور يقال هذه فلقته اى كسرته وفلقة الجفنة آيرلمش چناغك نصفنه دينور يقال هذه
فلقة الجفنة اى نصفها الفليق امير وزننده بودخى آفت وداهيه يه دينور وامر عجيبه دينور وطائفده برقريه
آديدر وقولده برطمرك اسميدر على قول دوه نك بوينك اوكنده مجراى حلقوم قتنده اولان دوزجه چقور يره دينور
الفليقة سفينه وزننده والمفلقة محمده وزننده والفلق سكرى وزننده بونلرده داهيه يه دينور الفلق فتحتينله
صبح و بامداد معناسنه در ياخود عمود صبحدن منشق اولان يعنى عمود شكلنده ممتد اولان آيدينلقدن وضيادن
عبارتدر ياخود فجر معناسنه دركه صباح يرى اغاروب آچلمقدن عبارتدر ومنه قوله تعالى قل اعوذ برب الفلق
اى الصبح اوما انفلق من عموده او الفجر و بعضلر بونى مجموع مخلوق ايله تفسير ايلديلر وعند البعض مراد جهنمدر
ياخود جهنمده برچاهك آديدر وفلق ايكى تپه بيننده واقع آلچق اوتوراقلى دوز يره دينور جمعى فلقان كلور فانك ضميله
على قول ايكى قوملق تپه بيننده واقع دوز و آچق ميدانه دينور وطومرغه دينور كه زندانده مجرم اياغنه اوررلر يقال
مات اللص فى الفلق اى فى مقطرة السجان مكتب خواجه لرينك فلقه لرى بونلردركه فلق مفرديدر وچناق دبنده
قلان سود بقيه سنه دينور ومنه يقال تحقيرا يا ابن شارب الفلق وهو ما بقى من اللبن فى اسفل القدح واكشيوب كسلمش
سوده دينور وعمده عثر ناحيه سنده برقريه آديدر المنفلق متفرق وزننده بودخى اكشيوب كسلمش سوده دينور
الافلاق همزه نك كسريله برامر عجيب پيدا ايلمك معناسنه در يقال افلق الشاعر اذا اتى بالعجيب شارحك بياننه
كوره شعر اقسمنده بو وصف غالب اولمشدر مضامين عجيبه ومعانئ نادره وغريبه اختراع ايدن شاعر بليغه مفلق
اطلاق اولنور وافلاق آفت وداهيه احداث ايلمك معناسنه در همپشه اعلاق ماده سنه مرادفا استعمال ايدرلر
يقال اعلق وافلق فلان اذا جاء بعلق فلق كما سيذكر الافتلاق افتعال وزننده بودخى امر عجيب پيدا ايلمك معناسنه در
يقال افتلق الرجل اذا اتى بالعجيب وخلق عجبه كتوره جك درجه سكرتمكده چالشوب مبالغه ايلمك معناسنه در
يقال افتلق فلان اذا اجتهد فى العدو حتى اعجب من شدته علق فلق زفر وزنلرنده وخمسة عشر كبى مركب اوله رق
آفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال جاء بعلق فلق اى بالداهية الفليق قبيط وزننده يارمه شفتالو ديدكلرى
شفتالويه دينور كه چكردكندن يارلوب آيرلور تقول اكلت فليقا اى خوخا يتفلق عن نواه المفلق معظم
وزننده چكردكندن آيرلوب قوريدلمش يارمه شفتالويه دينور كه ريچال مقوله سى ياپارلر الفيلق صيقل
وزننده عسكره دينور جمعى فيالق در يقال جاء بفيلق عظيم اى بجيش عظيم وعظيم الهيكل آدمه دينور
يقال رجل فيلق اى عظيم مؤلف بيله معربى اولان فيلق لفظندن سكوت ايلدى كه ايپك قوردينه وآصتق تعبير
ايتدكلرى ايپك قوزه سنه دينور كتب فقهيه ده بيع فاسد بحثنده مسطوردر التفيلق تدحرج وزننده بركسه
سموزوبومرى تونمد اولمق معناسنه در يقال تفيلق الرجل اذا ضخم وسمن وتماشا ايدنلرى متعجب ايده جك رتبه
سكرتمكده جهد ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال تفيلق الرجل اذا اجتهد فى العدو حتى اعجب من شدته المفلاق
محراب وزننده نائنده آلچق وفرومايه اوله رق مفلس ومندبور كمسه يه دينور يقال رجل مفلاق اى دنى رذل قليل
الشئ يعنى معدم فلق عنب وزننده نيشابور قضاسنده برقريه آديدر الفلاق غراب وزننده والفلارق
صبور وزننده پنيرلنمش سوده دينور كه مراد سود كسبكى اوله جقدر صورتقه پنيرى كبى يقال لبن فلاق وفلوق
اى متجبن الفلاق كتاب وزننده سودك اكشيوب كسلمسنه دينور وفلاق فانك كسرى وضميله يارلمش عورطه
پاره سنه دينور الافلاق همزه نك فتحيله فلقك جمعيدر كه يارلمش عورطه پاره سنه دينور يقال صار البيض فلاقا
وانفلاقا اى متفلقا الفلاقة ثمامه وزننده برنسنه دن آيرلان پارچه يه دينور يقال فلاقة آجرة اى قطعة منه جمعى
فلاق در هاسز الفلقاء حمراء وزننده ممه سنك دلكى واسع قيونه وصف اولور يقال شاة فلقاء الضرة اى واسعها
الفلبقة سفينه وزننده آزجه صاچه دينور يقال فى رأسها فلبقة اى قليلة من الشعر الفلقان عثمان وزننده آچق
وآشكاره يلان سوزه دينور يقال جاء بالفلقان اى الكذب الصراح الفنتق قنفذ وزننده يوللرده ياپلمش خانه
وكاربانسرايه دينور تقول نزلنا الفنتق اى خان السبيل الفندق قنفذ وزننده بندق كبى فندق تعبير اولنان يمشه دينور
ويوللرده اولان خانه وكاربانسرايه دينور فنتق كبى شارح ديركه فنتق وفندق شول خانلردركه يوللر اوزره ياپارلر غرباء
وابناء سبيل اجرتسز اكا قونارلر ومصيصه نام قصبه قربنده برموضع آديدر و برمحدث لقبيدر فندق الحسين

برموضعدر الفنيدق مصغر بنيه سيله حلب قضاسنده برموضع آديدر الفنداق فانك ضميله حساب دفترينه
دينور يقال احضر الفنداق اى صحيفة الحساب شارح ديركه فنداق روزنامچه ديدكلريدركه ارباب ديوان روزنامه
تعبير ايتدكلرى دفتر اوله جقدر الفنيق امير وزننده مدينه قربنده برموضعدر وشول يغوره دينوركه بغايت
كريم ونجيب اولمغله اصلا كنديسنه تحميل كبى حالتله رنج واذا اولنموب واوزرينه ركوب اولنميه جمعى فنق دركتب
وزننده وجمع الجمعى افناق در الفنيقة سفينه وزننده غراره يه دينوركه ظرف معلومدر جمعى فنائق در
الفنق ضمتينله والمفناق محراب وزننده وجودى تروتازه ونازنده محبوبه يه دينور يقال جارية فنق
ومفناق اى منعمة وفنق سموز وتاولو كنج ناقه يه دينور يقال ناقة فنق اى فتية سمينة الافناق
همزه نك كسريله فقر ومحنتده ايكن ناز ونعيمه نائل اولمق معناسنه در يقال افنق الرجل اذا تنعم
بعد بؤس التفنيق تفعيل وزننده ناز ونعمتله پرورده ايلمك معناسنه در يقال فنق فلانا اذا نعمه
التفنق تفعل وزننده ناز ونعمتله پرورده اولمق معناسنه در يقال تفنق الغلام اذا تنعم المفانق اسم فاعل
بنيه سيله خوش ونازك وملايم ديراكه دينور يقال عيش مفانق اى ناعم فوق فانك فتحى وواوك سكونيله جهات ست
اقسامندندر برنسنه نك اوستنه دينوركه تحت مقابليدر اسم وظرف اولور وهر حالده مبنى درقچن بركلمه يه مضاف
اولسه معرب اولور مؤلفك بصائرده بياننه كوره فوق كلمه سى مكانده وزمانده وجسمده وعددده ورتبه ومنزلتده
استعمال اولنور و برقاچ نوع اوزره مستعمل اولور ازجمله علو معناسنه نحو قوله تعالى قل هو القادر على ان يبعث
عليكم عذابا من فوقكم ومن تحت ارجلكم الايه وصعود وحدور اعتباريله استعمال اولنور نحو قوله تعالى
فان كن نساء فوق اثنتين الايه وكبر وصغر جهتلرنده استعمال اولنور نحو قوله تعالى ان الله لا يستحيى ان يضرب
مثلا ما بعوضة فما فوقها الايه اشار بما فوقها الى العنكبوت وكاهجه فضيلت دنيويه واخرويه اعتباريله اولور
وقهر وغلبه اعتباريله استعمال اولنور انتهى وقوله تعالى مثلا ما بعوضة فما فوقها اى فى الصغر وقيل فى الكبر
وفوق وفواق سحاب وزننده مصدر اولورلر شرف وفضيلتده سائره غالب وسربلند اولمق معناسنه يقال
فاق فلان اصحابه يفوق فوقا وفواقا اذا علاهم بالشرف واوقك كرزى قيرمق معناسنه در تقول فقت السهم فوقا
اذا كسرت فوقه واوقك كرزى اكلمك يا اوفانمق معناسنه دركه كما سيذكر الفواق غراب وزننده برآدمى انجقرق
طوتمق معناسنه در معده دن ريح متفوق اولور يقال فاق الرجل فواقا من الباب الاول اذا شخصت الريح من صدره
وفواق وفؤوق قعود وزننده بدندن جان چقمق اوزره اولمق على قول اولمك ياخود جان ويرمك معناسنه در يقال
فاق بنفسه فواقا وفؤوقا اذا كانت على الخروج اومات اوجاد لها وناقه نك ممه سنده فيقه بركمك معناسنه در يقال
فاقت الناقة اذا اجتمعت الفيقة فى ضرعها وفواق انجقرق علتنه دينور حالت زعديه بعض مختصره عارض
اولور وصدردن يعنى معده دن بى اختيار يوقرى چقان ريحه دينوركه بودخى انجقرق اوله جقدر اوكى علتدر
ثانى عارضه در معده متأذى اولديغى نسنه دن قاچنوب منقبض اولمسيله موذى يى دفع ايچون منبسط اولمسندن
مركب برحالتدر بعض اختلاف مهموز اولان فؤاق ماده سنده بيان اولندى يقال اخذه الفواق وهو الذى يأخذ
المحتضر عند النزع والريح التى تشخص من الصدر مترجم ديركه فواق استيلا ايلدكده ايكى پرمغيله بورنى طوتوب
صولغنى قبض ايليه شويله كه آخر رمق كرته سنه واره باذنه تعالى مندفع اولور انتهى وفواق ايكى صاغمك اراليغى
اولان وقته دينور مثلا ناقه يى برمقدار صاغدقدنصكره ترك ايدرلر ياوريسى برمقدارجه اموب آندنصكره يته
صاغارلر ايشته بو ايكى صاغمك ماييننه فواق ديرلر بونده سحاب وزننده دخى جائزدر وعند البعض فواق ممه يى
صاغان كسه نك صاغاركن النى آچوب يومديغنك ماينى اولان وقتدن عبارتدر جمعى افوقه كلور اشربه وزننده
وآفقه كلور قلبله وبو آدرقيلنندر كه مقلوبدر يقال ما اقام عنده الا فواق ناقة اى ما بين الحلبتين من الوقت
او ما بين فتح يد الحالب وقبضها على الضرع واندامى سلكى ومضطرب اولان اوزون آدمه دينور كما سيذكر
الفائق هر نسنه نك كزيده واعلاسنه اطلاق اولنور يقال شئ فائق اى خيار و بيون ايله باشك بتشديكى يره
دينور يقال ضرب فائقه وهو موصل العنق والرأس الفوقة فتحاتله ادباء خطبايه اطلاق اولنور كه ادب و بلاغتده
سائردن سربلندلردر مفردى فائق در يقال هم فوقة اى ادباء خطباء الفاق طعامله طولو كاسه يه دينور شارحك
بياننه كوره اصلى فوق ايدى فتحتينله وطبخ اولنمش زيتون ياغنه دينور وصحرايه دينور و برارضك اسميدر و بنيه
واندامى سلكى ومضطرب اوزون آدمه دينور و برصوقوشى آديدر كه بيونى اوزون اولور وفاق مصدر اولور
فوق كبى بونكده اصلى فوق در فتحتينله كما سيذكر واوقك كرزى اكيلمك على قول اوفانمق معناسنه در يقال فاق السهم

يفاق فاقا وفوقا اذامال وانكسر و بو باب رابعدندر كما سيذكر الفوق فانك ضميله بودخى اندامى مضطرب سلكى اوزون آدمه دينور وفوق الذكر آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنور اوق كزينه تشبيهله وفوق طريق اوله دينوركه مسلوك اولان طريقلردن طريق اول اوله جقدر يقال اخذ فوق الطريق وهو الطريق الاوّل وبرسمته بردن اوق سرپمكه اطلاق اولنور كويا كه بركزدن آتلمش اولور تقول رمينا فوقا اى رشقا وينه اوق كزى معناسندن مأخوذ اوله رق برآدم بردوزه يه كيدوب بردخى كيرو دونوب كلمسه مارتدّ على فوقه ديرلر مضى ولم يرجع معناسنه وفوق برقوش آديدر وفنون كلامدن برفنه اطلاق اولنور ومنه تقول للرجل اذا اخذ فى فنّ من الكلام خذ فى فوق احسن منه اى فى فنّ وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ولسانك اوجنه على قول اغزك ياريغنه وشكافنه دينور واوق كزينه دينوركه اوقده كريش بندره جك كرتكدر بعضلر عندنده فوقان تثنيه بنيه سيله زنمتان يعنى اول كرتكك ايكى طرفنده اولان ديرسكلره دينوركه هر برينه فوق ديرلر جمعى فوق كلور صرد وزننده وافواق كلور وفق كلوركه فوق لفظندن مقلوبدر فانك ضمى والفك قصريله ذو الفوق مفروق ابو عبد المسيح نام كمسه نك قلجنك لقبيدر وفوق سلفده روم شاهلرندن برينك اسميدركه دنانير فوقيه اكا منسوبدر ياخود صواب اولان قافيله اولمقدر الفوقة فانك ضميله بودخى اندامى مضطرب اوزون آدمه دينور واوق كزينه دينور الفيق فانك كسريله بودخى خلقتى مضطرب سلكى اوزون كمسه يه دينور الفياق غراب وزننده فيق معناسنه در الفاقة فقر واحتياج معناسنه دركه آدمه استيلاء وقهر ايدر بودخى فوق ماده سندندر يقال اخذته الفاقة اى الفقر والحاجة الفوقاء حمراء وزننده شول بكره يه دينوركه دمورينك هر ديشنده ايكى فوق اوله يعنى اوق كزى كبى ايكى كرتك اوله يقال محالة فوقاء اذا كان لكل سنّ منها فوقان وسبورى اوجلو ذكر باشنه اطلاق اولنور يقال كمرة فوقاء اى المحدّدة الطرف الافوق احمق وزننده كزى قيرلمش اوقه دينور يقال سهم افوق اى مكسور الفوق الفوق فتحتينله اوقك كزى آكيلك ياخود قيرلمق معناسنه در بعضلر ديديكه بونك فعلى باب رابعدندر يعنى فى الاصل فاق السهم يفاق فاقا وفوقا صيغه سندندر خاف يخاف كبى بعده رفع التباس ايچون واوى تحريك اولنوب حذر محذرجنه اخراج اولندى زيرا بو فعل باب رابعدندر فيقال فاق السهم يفاق فاقا وفوقا بالتحريك اذا مال وانكسر كما ذكر الفيقة فانك كسريله ايكى صاغم اراسنده ممه ده مجتمع اولان سودك اسميدر جمعى فيق كلور هاسز وفيق كلور عنب وزننده وفيقات كلور فانك كسر ومدّيله وافواق كلور وجمع الجمع افاويق كلور وفيقة الضحى قباقوشلغه اطلاق اولنور تقول اتيته فيقة الضحى اى ارتفاعها وافاويق سحابده جمع اولان شول يغموره دينوركه ساعة بعد ساعة ياغار اوله يقال بحت السماء افاويقها وهى اجتمع فى السحاب من ماء فهو يمطر ساعة بعد ساعة وافاويق الليل كيجه نك اكثر وقتنه اطلاق اولنور تقول خرجنا بعد افاويق من الليل اى اكثره افيق امير وزننده يمنده برقريه آديدر ودمشق ايله طبريه بيننده بر بلده آديدر آنده برعقبه واردركه اخبار ملاحمده ذكر ايدرلر عامه همزه سز فيق ديرلر حضرت عيسانك عقبه مزبوره يه ده نزوللرى مرويدر الافاقة همزه نك كسريله اوق كزنى كريشه بندرمك معناسنه در تقول افقت السهم افاقة اذا وضعت فوقه فى الوتر وتقول اوفقته ايفاقا بالقلب واما افوقته فنادر وافاقه ناقه نك ممه سنده ذكر اولنان فيقه بركمك معناسنه در يقال افاقت الناقة اذا اجتمعت الفيقة فى ضرعها وخسته يه صحت ياخود خسته صحته دونمك يعنى صاغالمق معناسنه در اجتماع فيقه دن مأخوذدر يقال افاق المريض من مرضه اذا رجعت الصحة اليه او رجع الى الصحة وقحط وقلتدنصكره زمان اجوزلق بوللق اولمق معناسنه در يقال افاق الزمان اذا اخصب بعد جدب وراحت وآسايش معناسنه مستعملدر يقال ماله افاقة اى راحة وايكى صاغم بيننده ديكلنوب آرام ايلمك معناسنه در يقال افاق الحالب اذا اراح بين الحلبتين المفيق مجيب وزننده والمفيقة هاايله ممه سنده فيقه مجتمع اولمش ناقه يه دينور جمعى مفاويق در ومفيق مفلق معناسنه دركه مضامين عجيبه ابداع ايدن شاعره دينور يقال شاعر مفيق اى مفلق الاستفاقة بودخى خسته صحت بولمق معناسنه در يقال استفاق المريض من مرضه بمعنى افاق وناقه يى برمقدار فاصله ويره رك ارالق ارالق صاغمق معناسنه در يقال استفاق الناقة اذا حلبها فواقا فواقا ومنه تقول استفق الناقة اى لاتحلبها قبل الوقت يعنى ناقه يى ممه سنه سود مجتمع اولمزدن اقدم عجله ايدوب صاغمه وشرابدن فراغت ايدوب هوشيار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ما يستفيق من الشراب اى ما يكفّ مؤلفك مرادى شرابى ترك ايلمكله هميشه آيق اولمقدر صحاحده استفاق من سكره عنوانده اولمغله سرخوشلقدن آيلمق ديمك اولور وفى الاساس هو مدمن لا يستفيق من الشراب واويقودن كوز آچليوب هميشه اويور اولمق معناسنه مستعملدر ومنه يقال

رجل مستفيق اى كثير النوم استفاقه ناقه معناسنه در التفويق اوقه كز ياعمق معناسنه در يقال فوّق السهم اذا جعل له فوقا ودوه كوشكنه ارالق ارالق سود ايچورمك معناسنه در يقال فوّق الراعى الفصيل اذا سقاه اللبن فواقا فواقا المفوّق معظم وزننده آزجه آزجه اكل وشرب اولنان مأكول ومشروبه دينور التفوّق تفعّل وزننده بركسه اوزره يوكسلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال تفوّق على قومه اذا ترفع ودوه كوشكى سودى ارالق ارالق ايچمك معناسنه در يقال تفوّق الفصيل اذا شرب اللبن فواقا فواقا وناقه يى ارالق ارالق صاغمق معناسنه در يقال تفوّق الناقة اذا حلبها فواقا فواقا الانفياق انفعال وزننده دوه زياده سيله آرقليوب هلاك اولمق معناسنه در يقال انفاق الجمل اذا هزل وهلك واوقك كزى قيرلمق معناسنه در يقال انفاق السهم اذا انكسر فوقه الافتياق افتعال وزننده فقير اولمق ياخود ايچقرق استيلاسيله اولمك معناسنه در يقال افتاق الرجل اذا افتقر او مات بكثرة الفواق الفهق نهق وزننده وفتحتينله جائزدر كركى كبى طولمق معناسنه در يقال فهق الاناء فهقا من الباب الرابع اذا امتلأ وبرآدمك فهقه سنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال فهقه فهقا من الباب الثالث اذا اصاب فهقه الفهقة تمره وزننده بوينك آرقه كميكنده بتشديكى يرك باننده اولان كميكه دينوركه اوكورغه كميكلرينك اوّلكيسى اوله جقدر على قول بوينك ايچ يوزندن باشه بتشديكى يرك باننده طماق اوزرندن كوچك دل اوزره حواله اولان كميكه دينور الفاهقة عقنده قان روان اولان طعنه يه دينور على قول فهقه اوزره باصيلان داغه وصف اولوركه لفظنه وصف اولور تقول رأيت عليه فاهقة اى طعنة تفهق بالدم اى تنصب او هى كية على الفهقة الفيهق صيقل وزننده واسع نسنه يه دينور يقال حوض فيهق اى واسع وسودى پك چوق ناقه يه دينور يقال ناقة فيهق اى صفىّ المفهاق محراب وزننده صويى فراوان قيويه دينور يقال بئر مفهاق اى كثير الماء الافهاق همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال افهق الاناء اذا ملأه ودوه نك فهقه سى اوزره فاهقه ديدكلرى داغ بصمق معناسنه در يقال افهق البعير اذا كواه الفاهقة وبرنسنه فراوان اولمق معناسنه در يقال افهق البرق وغيره اذا اتسع التفهق تفعّل وزننده والانفهاق انفعال وزننده بونلرده برنسنه فراوان اولمق معناسنه در يقال انفهق الشئ اذا اتسع التفيهق تفيعل وزننده كلامده تعمق ايده رك دكرمن جقجقه سى كبى پك چوق سويلمك معناسنه در يقال تفيهق فى كلامه اذا تنطع وتوسع كانه ملأ به فمه يعنى طولدرمق معناسنه اولان فهق لفظندن مأخوذدر الفيق فانك فتحيله طاوغك صوتندن حكايه دركه مراد طوتلدقده چاغرمسندن حكايه اوله جقدر وفيق مصدر اولور جان ويرمك معناسنه يقال فاق الرجل يفيق فيقا اذا جاد بنفسه لغة فى يفوق الفيق فانك كسريله دنيايى محيط اولان طاغك اسميدر شارحك بياننه كوره قاف ايله قيق مصحفيدر وفيق پك اوزون آدمه دينور وبر موضع آديدر الافاقة همزه نك كسريله شاعر مفلق اولمق معناسنه در يقال افاق الشاعر اذا افلق وبو ماده لر يائيه وواويه دنكه ذكر اولندى افيق امير وزننده آنفا ذكر اولنان عقبه در

فصـل القاف

القربق جندب وزننده كربه فارسى معربيدركه بقال دكانه دينور واما ابو قحفان العنبرى نام شاعرك اشبو * يا ابن رقيع هل لها من مغبق * ما شربت بعد قليب القربق * بيتنده واقع قربقدن مراد بعينها بصره شهريدر پس قربق بصره نك دخى اسماسندن اولور القرطق جندب وزننده كرته فارسى معربيدركه كردكى وبو بلده ده خرقه تعبير ايتدكلرى لباسه دينور القرطقة دحرجه وزننده كردكى كيدرمك معناسنه در التقرطق تدحرج وزننده كردكى كيمك معناسنه در تقول قرطقته فتقرطق اى البست القرطق اياه فلبس القرق كتف وجبل وزنلرنده ال اياسى كبى دوز وهمواره مكانه واوه يه دينور يقال مكان وقاع قرق وقرق اى مستو وقرق فتحتينله دوز اوه لرده ياخود ايراق يبابانلرده سير ايلمك معناسنه در يقال قرق الرجل قرقا من الباب الرابع اذا سار فى القرق او فى المهامه القرق فرق وزننده طاوق سسنه دينور القرق قافك كسريله كثر صويه ونسبه دينور يقال هو من قرق اى اصل ردئ وعادت وآيين معناسنه در يقال له قرق حسن اى دأب وعادة وصغار ناسه دينور پس مفردى قرقه اولور يقال هو من قرق الناس اى من صغارهم وسدّر ديدكلرى لعبه دينوركه تركيده طقوز جن اويونى ديدكلريدر مربع الشكل اوله رق يكرمى درت جزكيلى خانه لر طرح ايدوب خرده طاشلر ايله اوينارلر وسدّر سكر وزننده سه در معربيدركه اوچ قاپولى ديمكدر وفى النهاية وفى حديث ابى هريرة انه ربّما رآهم يلعبون بالقرق فلا ينهاهم القروق صبور وزننده صمان ايله هجر بيننده بر وادى آديدر قريق زبير وزننده موضع مزبور يانينده بر موضع اسميدر القعقة فتحاتله غربان اهليه يه دينوركه اوارده بسلنن قرغه لردر وجوجق حدثنه دينور قعقه دخى دينور

تشديد ايله وقافك كسريله ده زبانزده در وقه فنا و كثر رأى وفكروتدبيره اطلاق اولنور يقال وقع فى ققه اى رأى
سوء و بعضلرديديكه چوجق حدثنه ققه دينور ققه وزننده ياخود ققه كه ثقه وزننده در چوجق قسمى برفنا ومردار
شيئه يقلشدقده زجرايچون چاغردقلرى صوتدن حكايه دركه ققه ققه ديو چاغررلر ياخود چوجق برنسنه ايله
قورقدلدقده يعنى مخاطره شيئه صالمق داعيه سنده اولدقده تخويف ايچون چاغردقلرى صوتدن حكايه در
القلق فتحتينله مضطرب و بيقرار اولمق معناسنه در يقال قلق الرجل قلقا من الباب الرابع اذا انزعج اى اضطرب
القلق جمزى وزننده بركونه قلاده اسميدر القلق كتف وزننده مضطرب و بيقرار آدمه دينوركه اسم فاعلدر
يقال رجل قلق اى مضطرب ومنه يقال امرأة قلق الوشاح اى مضطرب وشاحها بونكله عربلر چلمسز زبونجه
خاتوندن كنايه ايدرلر المقلاق مفتاح وزننده مضطرب و بى آرام آدمه دينوركه مبالغه يى متضمندر يقال رجل
وامرأة مقلاق اى مضطرب الاقلاق همزه نك كسريله دابه نك ارقه سنده ادواتى يك طورميوب برى اوته
اويناراولمق معناسنه در همزه صيرورت ايچوندر يقال اقلقت الناقة اذا اقلق جهازها اى قتبها وآلتها القوق
قافك ضميله والقاق حال وزننده كه اصلى قوق ايدى فتحتينله والقيق قافك كسريله حدى متجاوز اوزون
اولان كشى يه دينور يقال رجل قوق وقاق وقيق اى الفاحش الطول وقوق برجنس بيونى اوزون صو قوشنه
دينور وعورتك فرجنه دينور وقياصره رومدن برقيصرك آديدر دنانير قوقيه اكا منسوبدر مؤلف بونى فائله ده
ذكر ايلمشدر شارح ديركه اكا قوقا دخى ديرلر ايدى ظاهرا قوقا ديدكلرى كسوت اورام اكا منسوبدر وقاق خفيف
وشلفه سبكمشرب احمق آدمه دينور يقال رجل قاق اى احمق طائش القوقة قافك ضميله صلعه معناسنه دركه
طازلغه دينور يقال برأسه قوقة اى صلعة المقوق معظم وزننده باشنك اوكى يك طاز وقاولق آدمه دينور يقال
رجل مقوق اى عظيم القوقة القوق قافك فتحيله والقوقاة دحرجه وزننده طاوق قاق قاق ديو قاققلمق
معناسنه در يقال قاقت الدجاجة تقوق قوقا وقوقاة قوقاة اذا صوتت قهقاء صحراء وزننده برقريه آديدر
قهقوه ترقوه وزننده مصرده برولايت آديدر القيق قافك فتحيله طاوق قسمنك چاغرمسندن حكايه در
خروسى چفتلشمكه چاغردقده القيق قافك كسريله شلفه و بل قوان احمق آدمه دينور قاق كبى يقال رجل
قيق اى احمق طائش ودنيايى محيط اولان طاغك اسميدر مؤلف بونى فائله ده ذكر ايلدى القباق كتاب وغراب
وزنلرنده اوزون آدمه دينور القيقة قافك كسريله يمورطه قبوغنك ايچنده اولان انجه زاره دينور القيق زبرج
وزننده يمورطه ايچنك آقنه دينور مؤلف بونى همزه بابنده دخى ذكر ايلدى القيقان جيران وزننده ايكى موضعدر
القيقاءة قافك كسريله ارض غليظه يه دينور جمعى قواقى وقياقى كلور قاف ثانيه نك كسريله وقوق كلور عنب
وزننده شارح ديركه اصلى قوقاءة در جمع اول اصلى اوزره در ثانى لفظى اوزره در ثالث مفردى قيقه اولمق توهمنه
مبنى در فصل اللام اللبق كتف وزننده واللبيق امير وزننده ايشى يافشغى اوزره ايشلر اولان اوز وچيره
دست استاده دينور يقال رجل لبق ولبيق اى حاذق بما عمل واكنه كيديكى هرجامه براشق وياقشق اولان
آدمه دينوركه خلقى برمعنادر هرنه كيرسه ياقشوب اندامنه چسبان اولور يقال رجل لبق ولبيق اى يليق به الثوب
معناى آتيدن وصفلردر اللبقة فرحه وزننده واللبيقه ظريفه وزننده مؤنثلريدر على قول ناز وشيوه واداسى
كوزل ولباس كيوب قوشمسى نازك براشقلو محبوبه يه دينور يقال امرأة لبقة ولبيقة اى يليق بها الثوب او الحسنة
الدل واللبسة اللبق فتحتينله واللباقة كرامه وزننده هرايشده اوز وچيره دست وحاذق اولمق معناسنه در
يقال لبق الرجل ولبق لبقا ولباقة من الباب الرابع والخامس اذا حذق و بعضلر عندنده لبق ظرافت معناسنه در
يقال لبق الرجل لبقا اذا ظرف ولبق ولباقه اندامه لباس براشوب ياقشمق معناسنه در يقال لبق به الثوب ولبق به
اذا لاق اللبق سبق وزننده برنسنه يى بومشتمق معناسنه در يقال لبق الشىء لبقا من الباب الاول اذا لينه
التلبيق لبق معناسنه در يقال لبقه اذا لينه الملبق معظم وزننده جرويشله بومشدلمش تريده وصف اولور
يقال ثريد ملبق اى ملين بالدسم اللثق لامك وثاى مثلثه نك فتحيله كون روزكارسز اولوب وحوق قيراغى
دوشمكله رطوبتلو اولمق معناسنه دركه وخامتى موجبدر تقول لثق يومنا لثقا من الباب الرابع اذا ركدت ريحه
وكثر نداه الالثاق همزه نك كسريله برنسنه يى ياشاردوب اصلاتمق معناسنه در يقال الثقه اذا بلله ونداه
الالتثاق افتعال وزننده برنسنه ياشاروب اصلانمق معناسنه در يقال الثقه فالتثق اى بلله فتبلل اللثق كتف
وزننده تويلرى اصلاق قوشه وصف اولور يقال طائر لثق اى مبتل التلثيق برنسنه يى افساد وتباه ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال لثقه اذا افسده اللحق لامك فتحى وحانك سكونيله واللحاق سحاب وزننده برآدمك

آردندن يتشمك معناسنه در يقال لحق به ولحقه لحقا ولحاقا من الباب الرابع اذا ادركه الالحاق همزه نك كسريله
لازم ومتعدى اولور آردندن يتشمك و يتشدرمك معنالرينه يقال الحقه اذا ادركه والحق غيره اذا جعله مدركا
و فى القنوت ان عذابك بالكفار ملحق اى لاحق پس بوراده لازمدر لكن بوراده احسن بلكه صواب اولان اسم
مفعول صيغه سيله اولمقدر اللحوق قعود وزننده آت قسمى اتندن دوشوب آرقلامق معناسنه در يقال لحق
الفرس لحوقا من الباب الرابع اذا اضمر آت قسمنك ضمورى ايكى كونه اولور برى صاحبى عمليله و برى بنفسه اولور بوراده
لحوق ضمور معناسنه اولمق آتك دريسى هزالدن كيكنه ياخود قارنى صرتنه لاحق ولاصق اولمق تصورينه مبنى در
لاحق معاوية بن ابى سفيانك وغنى بن اعصرك وحازوق نام خارجينك وعيينة بن حارثك فرسلرى اسميدر
ولاحق الاصغر بنواسده مخصوص برفرسك اسميدر ابولاحق طغان قوشنك كنيه سيدر اللويحق مصغر
بنيه سيله بربنجى قوش آديدركه ككلك شكار ايدر الملحاق مفتاح وزننده شول ناقه يه دينوركه بغايت رونده
اولمغله سائر دوه لره يتشوب واكا اصلا سبق وتقدمله فائق اولميه لر الملحق مكرم وزننده برقوم وقبيله دن
اولميوب صكره دن انلره التصاق ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو ملحق اى دعى ملصق اللحاق كتاب وزننده
باى غلافنه دينور الالحاق همزه نك فتحيله دره نك شول يرلرينه دينوركه آنلردن صو چكيلوب يرينه اكين زرع
اولنور اوله مفردى لحق در فتحتينله الاستلحاق الحاق ديدكلرى مواضع مذكوره يه اكين اكمك معناسنه در يقال
استلحق الرجل اذا زرع الالحاق وفلان بنم اوغلمدر ديو ادعا ايلمك معناسنه در يقال استلحق فلانا اذا ادعاه اللحق
فتحتينله الحاق لفظنك مفرديدركه ذكر اولندى واولكى شيئه يتشن نسنه يه دينور واولكى ميوه نك عقبندن بردخى
ايريشن ميوه يه دينور يقال اثمر الشجر اللحق وهو الثمر الذى يلحق بعد الاول التلاحق تفاعل وزننده برى برينه يتشمك
معناسنه در يقال تلاحقت المطايا اذا لحق بعضهم بعضا اللخفوق خاى معجمه ايله عصفور وزننده جانورلرينى كبى برده
اولان ياريغه دينور اللاذقية ذال معجمه مفتوحه ايله حلب اعمالندن بربلده آديدر حالا مهمله ايله لادقيه ديدكلريدر
لرقه لامك ضميله مغربده برحصن آديدر اللزوق زاى معجمه ايله لصوق وزننده ومرادفيدركه ياپشمق معناسنه در يقال
لزق به لزوقا من الباب الرابع اذا لصق الالتزاق افتعال وزننده بودخى ياپشمق معناسنه در يقال التزق به بمعنى لزق به
اللزاق كتاب وزننده كنديسيله نسنه ياپشدريلان شيئه دينور چريش وطوتقال كبى يقال الزقه باللزاق
اى مايلزق به وجماع معناسنه مستعملدر لزاق الذهب كتاب العرب وزننده اشق اسميدركه چادر اوشغى
ديدكلرى نباتدر و برنوع دوايى داروآديدركه پراصه لونده اولور ارمن بلادندن جلب ايدرلر و بشقه بر دارو آديدركه
بول صبياندن اتخاذ اولنور يعنى بلوغه قريب غلمانك بولنى باقر ظرف ايچره بوره ارمنى ايله كونش قرشوسنده
غلظت بيدا ايدنجه بنجه مدت سحق ايدرلر جراحات خبيثه يه پك نافعدر مؤلف بونلرى تفريقله بشقه جه نسنه عد
ايلمشدر لكن مفرداتك بياننه كوره لزاق الذهب بوره ارمنى نوعندن اولان تنكارك برنوعى اوله جقدركه لحام الذهب
دخى ديرلر معدنى ومصنوعى اولور ادخالى التونك سرعتا ذوبانه باعث اولور انتهى لزاق الحجر ياخود لزاق الرخام
بردارودركه حجر مخصوصدن اتخاذ اولنور بودار وصمغ البلاط ديدكلريدركه مرمر ياخود آخر حجر اوننه طوتقال
اضافه سيله شىء واحد اولنجه دق ايتدكلرى نسنه در توكيده طاش يالمى ديرلر اللزوق صبور وزننده واللازوق
قاموس وزننده شول لاصق به دينوركه ياره اوزره ياپشدريلور صغا المنجه اندن قومز يقال داوى الجراحة باللزوق
واللازوق وهو دواء للجرح يلزمه حتى يبرأ اللزق لامك كسريله واللزيق امير وزننده برنسنه يه بتشك و ياپشق
اولان شيئه دينور ومنه يقال هو لزقى و بلزقى ولزيقى اى بجنبى اللزيق لامك ضمى وزاى مشدده نك فتحيله خليطى
وزننده كلامده اولان رطوبته يعنى لطافت وملايمته اطلاق اولنوركه سامعك درونه چريش كبى صوانوب
ياپشور يقال فى كلامه لزيق اى رطوبة اللزق فتحتينله اوى معناسنه دركه آق جكرك صوسزلقدن يانه ياپشمسندن
عبارتدر يقال لزقت الرئة بالجنب لزقا من الباب الرابع اذا الصقت به عطشا اللزيقاء قطيعاء وزننده يغمور
عقبنده طاشلرك ديبلرندن يتشروب چقان خرده اوتلره دينور الملزق معظم وزننده محكم ومتين اولميان شيئه
اطلاق اولنور يقال شىء ملزق اى غير محكم اللسوق لصوق وزننده ياپشمق معناسنه در يقال لسق به لسوقا
من الباب الرابع اذا لزق به الالتساق افتعال وزننده لسوق معناسنه در يقال التسق به بمعنى لسق الالساق همزه نك
كسريله ياپشدرمق معناسنه در تقول السقته اذا الزقته اللسق لامك كسريله واللسيق امير وزننده برنسنه يه
ياپشق اولان شيئه دينور ومنه يقال هو لسقى و بلسقى ولسيقى اى بجنبى اللسق فتحتينله صوسزلقدن آق جكر
بوكوره ياپشمق معناسنه در لزق كبى يقال لسقت الرئة بالجنب لسقا من الباب الرابع اذا الصقت عطشا و يقال لسق

البعير اذا التصقت رئته بجنبه عطشا بوذكر اولنان ماده لرك مجموعنده زای وصاد ایله ده لغتدر الملسق معظم
وزننده برقومه صکره دن ملحق اولان کسبه دینور یقال هو ملسق بهم ای دعی الملصقة مکرمه وزننده
اتنه طلوطقنه زخانونه دینور الالصاق همزه نك کسریله یاپشدرمق معناسنه در یقال الصقه بمعنی الزقه
ودوه نك آردسکیرنی یاخود بجاغنی سکیرلمك معناسنه مستعملدر یقال الصق العرقوب بعیره او بساقه اذاعقره
اللعقة لامك فتحی وضمیله یلامق معناسنه در یقال لعقه لعقة من الباب الرابع اذالحسه ولعق الاصبع اولمکدن
کنایه در یعنی ملابسه سنه مبنی در یقال لعق فلان اصبعه اذامات ولعقه لامك فتحیله بناء مره اولور برکره
یلامق معناسنه واسم اولور بر یلامتق نسنه یه دینور ومنه یقال فی الارض لعقة من ربیع ای قلیل من الرطب یعنی
ارض مذکوره ده حیوانلره بر یلامتق چایر واردر اللعقة غرفه وزننده برقاشق طلوسی نسنه یه دینور یقال العقه
لعقة وهی اسم ما تأخذه فی الملعقة الملعقة مکنسه وزننده قاشیغه دینور که یلاجق آلتدر اللعوق صبور
وزننده قاشقله یلادقلری نسنه یه دینور معجون وکلبشکر کبی اللعوق جرول وزننده عقلی آزجه اولان سبکسر
آدمه دینور که بر یلامتق عقلی اولور یقال رجل لعوق ای القلیل العقل اللعاق غراب وزننده یلانمش طعامدن
آغزده قلان بقیه یه دینور تقول مافی فی لعاق وهو مابقی فیه من طعام العقه اللعوقة دحرجه وزننده برایشی
چابك طوتمق معناسنه در یقال لعوق فی عمله اذا اسرع اللعق کتف وزننده حریص کسبه دینور یقال رجل
وعق لعق ای حریص لعقة الدم فتحاتله قان یلایان کسه لر دیمکدر که مراد بنو عبد الدار و بنو مخزوم و بنو عدی
و بنو سهم و بنو جمح قبیله لریدر قبائل مزبوره عادت جاهلیه اوزره بری بریله اعتضاد واتحاد ایلمك اوزره تعاهد
وتحالف ایلدکلرنده بردوه ذبح ایدوب دمنی یلایوب علی قول اللرنی اول دمه باترمغله کویا که عقد یمین وتوثیق عهد
ایلدیلر الالتعاق افتعال وزننده برآدمك لونی متغیر اولمق معناسنه در کویا که لونی لعق اولنمشدر یقال التعق
لونه علی بناء المفعول اذا تغیر اللفق لامك فتحی وفانك سکونیله ثوبك بر پاره سنی بر پاره یه بناشدروب دیکمك
معناسنه در یقال لفق الثوب لفقا من الباب الثانی اذا ضم شقة الی اخری فخاطهما وطلب ایلدیکی نسنه یه
یتشیوب خائب اولمق معناسنه در یقال لفق الامر اذا طلبه فلم یدرکه وطغان قوشی طالیورلدیکی شکاری صید
ایمیوب بوش دونمك معناسنه در یقال لفق الصقر اذا ارسل فلم یصطد اللفق لامك کسریله ایکی ایندن دیکلمش
جارك براینه دینور یقال ملاءة ذات لفقین ای عرضین التلفاق تانك کسریله یاخود لفاق که کتاب وزننده در بری برینه
بناشدریلوب دیکیلمجك ایکی ثوبه دینور مؤلف ثوبان عنواننده رسم ایلمکله اوبلجه ترجمه اولندی لکن مقتضا اول
ثوبلرك هر برینه اطلاق اولنمقدر حتی اساسده ماهذا بطباق لذا ولفاق عبارتیله مرسومدر التلفق تفعل
وزننده التحاق معناسنه در یقال تلفق به اذا لحقه التلافق تفاعل وزننده برقومك امور متفرقه سی رابطه والتیام
بولمق معناسنه در یقال تلافق القوم اذا تلاءمت امورهم اللفق فتحتینله برایشه بشلیوب ایشلیوب کتمك معناسنه در
یقال لفق یعمل کذا لفقا من الباب الرابع اذا طفق و بر نسنه یه نائل اولوب اخذ ایلمك معناسنه در یقال لفق الشیء
اذا اصابه واخذه الملفقة معظمه وزننده دوزمه قوشمه یالدزله اولان کلماته اطلاق اولنور یقال احادیث ملفقة
ای مزخرفة اللق شق وزننده یرده اولان یارغه وچتلاغه دینور یقال بالارض لق ای صدع واق مصدر اولور
ال ایله یاخود ال اباسیله برآدمك کوزینه اورمق معناسنه یقال لق عینه لقا من الباب الاول اذا ضرب بها بیده
او براحته اللقلق فدفد وزننده لسانه اطلاق اولنور یقال حرك لقلقه ای لسانه والکلك قوشنه دینور
یاخود بونده افصح اولان لقلاق اولمقدر جمعی لقالق کلور شارحك بیاننه کوره لقلق لقلاق مختصریدر
والکلك مفرییدر که فارسیدر اللقلقة زلزله وزننده لکلك اوتمك معناسنه در یقال یلقلق اللقلق ای یصوت
ومطلقا اضطرابله اولان صوته یاخود شدت تلو صوته دینور یقال لهن لقلقة ای صوت فی اضطراب اوشدة
الصوت ویلان قسمی متصل دلنی چقاروب حکدلرنی اویناتمق معناسنه در یقال الحیة تلقلق ای تحرك لحییها
دائما وتخرج لسنها و برنسنه بی صرصوب ارغلامق معناسنه در یقال لقلق الشیء اذا حرکه التلقلق تزلزل
وزننده بری اوته ارغلانمق معناسنه در یقال تلقلق الشیء اذا تقلقل الملقلق اسم مفعول بنیه سیله متصل
شمشك کبی حرکت ایدوب او ینار اولان یاوز کوزه دینور یقال طرف ملقلق ای حدید لایقر مکانه
اللقلقة فتحاتله آغزلری طاره جق حقوره دینور واللرله ناسك کوزلرینه ضرب ایدن کسه لره دینور که جمع
اسم فاعلدر مفردی لاق در تشدید قافله اللمق لامك فتحیله یازی یازمق معناسنه در یقال لمقه لمقا من الباب
الاول اذا کتبه و یازی سیلوب محو ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال لمق بعد ما لمق ای محا بعد ما کتب

وال آیه سیله خاصة کوزه اورمق معناسنه در یقال لمق عینه اذا ضربها بکفه و باقمق معناسنه در یقال
لمق الیه اذا نظر اللمق فتحتینله یولك اورته سنه دینور یقال اخذ فی لمق الطریق ای لقمه اللمق ضمتینله لامقك
جمعیدر که برکسه ایله اورشمغه یاخود اورمغه بشلدقده ابتدا آنك کوزینك ایچنه اورمغه ابتدار ایدن آدمه دینور
تقول رأیته لامقا وهو المبتدئ بصفق الحدقة فی ضرابه وهم لمق اللماق سحاب وزننده ماکولات ومشروباتدن
جزوی نسنه یه دینور که برداد یملق و بر یلامتق تعبیر اولنور یقال ماذاق لماقا ای شیئا التلمق تفعل وزننده
دانمق معناسنه در یقال ماتلمق بشیء ای ماتلمج اللوق سوق وزننده بومشتق معناسنه در تقول لقته الوقه
لوقا اذا لینته وکوزه اورمق معناسنه در تقول لقت عینه اذا ضربتها و دواتك مرکبنی اصلاح ایلمك معناسنه در
تقول لقت الدواة اذا اصلحت مدادها و ثابت و برقرار اولمق معناسنه در یقال هو لایلوق عندك ای لایقر اللوقة
لامك فتحیله ساعت معناسنه در یقال ذهب فلان لوقة ای ساعة اللوقة لامك ضمیله قایمغه یاخود
کره یاغنه دینور علی قول قایمقله یاخود کره یاغیله تازه خرمادن یاخود صافی یاغله تازه خرمادن مرتب طعامه
دینور واکالوقه دخی دیرلر ملوله وزننده تقول اطعمنا الوقة والوقة ای زبدة او هی بالرطب والسمن مؤلف الوقه یی
الق بابنده دخی ثبت ایلمشیدی که الق ماده سندن ایدی ظاهر ابو راده مراد همان تمثیلدر التلویق کره یاغیله
طعامی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال لوق الطعام اذا اصلحه بالزبدة اللواق سحاب وزننده برداد ملق
نسنه یه دینور یقال ماذاق لواقا ای شیئا اللوق فتحتینله حمق و بلاهت معناسنه در الالوق احمق وزننده
ومرادفیدر یقال رجل الوق ای بین اللوق احمق اللهق کتف وفرح وزنلرنده شول آق دوه یه دینور که رنکنده
نوعا اشقرلك اوله که چیل اولور مؤنثی لهقه در جمعی لهقات در ولهاق در لامك کسریله ولهق بیاض او کوزه دینور
ومطلقا آق نسنه یه دینور و پك آق نسنه یه وصف اولور کاسید کر مؤنثی لهقه در علی قول لهق پارلدیلی اولمیان
آق نسنه یه دینور ثور وثوب وشبیده وصف اولور یقال شیء لهق ولهق ای ابیض او اللهق بفتحتین الابیض لیس
بذی بریق ولهق فتحتینله مصدر اولور پك آق اولمق معناسنه یقال لهق الشیء لهقا من الباب الرابع اذا ابیض
شدیدا اللهاق سحاب وزننده بو دخی آق او کوزه ومطلقا آق نسنه یه دینور اللهاق کتاب وزننده بو دخی
شدید البیاض نسنه یه دینور مؤنثی دخی لهاق در اللهق سحق وزننده بو دخی بر نسنه پك آق اولمق معناسنه در
یقال لهق الشیء لهقا من الباب الثالث اذا ابیض شدیدا التلهق تفعل وزننده لهق معناسنه در اللهوق
جرول وزننده لافزن کسبه دینور که عهده سندن کلمیه جکی نسنه لر وعدایدر یقال رجل لهوق ای مطرمذفیاش
اللهوقة دحرجه وزننده برکسه عهده سنده اولمدیغی نسنه ایله حسن وزینت صاتمق معناسنه در یقال یلهوق
فلان اذاکان یتحسن بمالیس فیه و برایشی یاخود برسوزی وجه لایقی اوزره اهتمامله عمل وادا ایلیوب همان
کلبشی کوزل ایلمك معناسنه در یقال لهوق فی العمل والکلام اذا لم یبالغ فیه التلهوق تدحرج وزننده لهوقه
معناسنه در یقال تلهوق فی العمل والکلام بمعنی لهوق الملهق معظم وزننده لونی آق اولان شیئه دینور یقال
شیء ملهق اللون ای ابیضه اللیقة واللیق لامك فتحیله دواته لیقه قومق علی قول مرکبنی اصلاح ایلمك
معناسنه در یقال لاق الدواة یلیقها لیقة ولیقا اذا جعل لها لیقة او اصلح مدادها ودواتده مرکب لیقه یه آشمق
معناسنه در یقال لاقت الدواة اذا الصق المداد بصوفها وصغمق معناسنه در یقال لاق به اذا لاذ و برآدمك
اندامنه لباس اویوب یاقشمق معناسنه در یقال لاق به الثوب اذا لبق و برنسنه برشیئه مناسب وحسبان اولمق
معناسنه در یقال هذا الامر لایلیق بك ای لایعلق یعنی بوایش سکا یاقشمز که یاقشمزدیمکدر شارحك بیاننه
کوره بو ایکی معنای اخیرده مصدری لیاقه دخی کلور کتابه وزننده الالاقة همزه نك کسریله بو دخی دواته
لیقه قومق یا مرکبنی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال الاق الدواة بمعنی لاقها و یاپشدرمق معناسنه در یقال
الاقه بنفسه اذا الزقه ومنه یقال ما یلیق درهما من جوده ای ما یمسکه یعنی کمال جود وسخاسندن النده اقچه طوتمز
ذکر اولنان الصاق معناسندندر که کننه درهمی الصاق ایتمز معناسنك لازمیدر اللیقة لامك کسریله دواته وضع
اولنان ابریشم مقوله سیدر که لسانمزده دخی لیقه تعبیر اولنور دواته ومداده ملاصق اولدیغیچون اطلاق اولندی
ولیقه شول لز وجتلو چامور پارچه سنه دینور که ال ایله دیواره اورلدقده یاپشور اوله اللیق لامك کسریله برسیاه
نسنه در که سرمه یه قارشدررلر اللیق عنب وزننده بوفقه سحاب پاره لرینه دینور الالتیاق افتعال وزننده
برکسنه برآدمله بری برینه یاپشوب جسم واحد اولمق درجه سنده خلوص اوزره قوشوب دوستلق ایلمك معناسنه در
یقال التاق فلان بفلان اذا اصافاه کانه لزق به ولازم اولمق معناسنه در یقال التاق له اذا لزمه ومستغنی اولمق

معناسنده‌در یقال التاق فلان اذا استغنی اللباق سحاب وزننده ثبات و پایداری معناسنه‌در یقال لبس
افلان لباق ای ثبات فی الامر واوتلاغه دینور مرتع معناسنه اللباق کتاب وزننده آتش شعله‌سنه دینور
تقول آنست لباقا ای شعلة نار تجز بعونه تعالی فصـــــل المیم المأق میمك فتحی وهمزه‌نك سكونیله كه
معق وزننده‌در والمؤق میمك ضمی وهمزه‌نك سكونیله كه معق وزننده‌در والمؤقی معطی وزننده والماقی قاضی
وزننده والماق مال وزننده كه همزه الفه قلب اولنمشدر والموق همزه‌یی واوه قلبله موقع وزننده والمأقی میمك
فتحی وهمزه‌نك سكونی وقافك كسریله مأوی الابل وزننده والموق میمك ضمیله سوق وزننده والامق همزه
مضمومه ایله والمقیة میمك ضمیله كوزك بروندن جانبنه دینور كه كوزدن یاش اقه جق بردر تركیده كوزك پیكاری
تعبیر اولنور علی قول كوزك مقدمنه وعلی رأی مؤخرینه دینور شارح دیر كه مقدم العین دیدیكی ینه كوزك پیكاری
اوله جقدر ومؤخر العین قویرغی اوله جقدر بو صورتده حرف تردید ایله اومقدم العین عباره‌سی تكراردر ظاهرا
امام لیثك موق العین مؤخرها ومأقها مقدمها تعبیرندن منحولدر انتهی وبونلرك جمعی آماق كلور آبار كبی
وامأق كلور ابآر كبی ومواق كلور میمك فتحیله ومأ آق كلور میمك فتحی وهمزه‌نك مدیله شارحك بیاننه كوره ایكی
اولكی موق ومأق وامق وموق وماق لفظلرینك جمعیدر المأقة فتحاتله برحالتدر كه انسانه بكاء حالنده عارض
اولور صدرندن انجفرق كبی قوپار ایچ چكمه وكوكس كچورمه تعبیر اولنور یقال اصابته مأقة وهی شبه الفوأق كانه
نفس ینقلع من الصدر عند البكاء والنشیج المأق فتحتینله اغلركن ایچ چكمك وكوكس كچورمك معناسنه‌در
یقال مئق الصبی مأقا من الباب الرابع اذا اخذته المأقة شارحك بیاننه كوره اسم فاعل مئق در كتف وزننده ومنه
المثل * انت تئق وانا مئق فكیف نتفق * بوراده تئق تای فوقیه ایله‌در كه محلنده ذكر اولندی یعنی سن سریع الغضب
وبن ضعیف القلب اولمق حسبیله امتزاجمز ممكن دكلدر الامتئاق افتعال وزننده مأق معناسنه‌در یقال امتاق الصبی
یعنی مئق وغضب مشتد اولمق معناسنه‌در یقال امتأق غضبه اذا اشتد المؤق میمك ضمی وهمزه‌نك سكونیله
وهمزه‌نك تركیله ده لغتدر برارضك یك چقور اولان اطراف ونواحیسنه دینور جمعی اماق كلور ازمان وزننده الامأق
امهال وزننده مأقه یعنی ذكر اولنان كوكس كچورمه حالتنه داخل اولمق معناسنه‌در كه مراد اول حالته اوغرادقدر
یقال امأق الرجل اذا دخل فی المأقة ومنه الحدیث مالم تضمر والامأق ای الغیظ والبكاء مما یلزمكم من الصدقة
نهایه ده حذف همزه ایله اماق عنوانده كه كتاب وزننده درمرسوم وامأق مخفی اولمق اوزره مشروحدر المحق
سحق وزننده برنسنه‌یی محو وابطال ایلمك معناسنه‌در كه آندن اثر ونشان قومیوب بلورسز نابود ایلمكدن عبارتدر
یقال محق الشیء محقا من الباب الثالث اذا ابطله ومحاه وبرنسنه‌نك بركتنی كیدرمك معناسنه مستعملدر یقال
محق الله الشیء ای ذهب ببركته وبرنسنه‌یی اتسی یاقوب كوبندرمك معناسنه‌در یقال محق الحر الشیء اذا احرقه
التمحیق بودخی برنسنه‌یی محو وابطال ایلمك معناسنه‌در یقال محقه بمعنی محقه وعادت جاهلیه اوزره محیق
رسمنی اجرا ایلمك معناسنه‌در یقال محق الرجل اذا راعی المحیق كما سیذكر التمحق تفعل وزننده والامتحاق افتعال
وزننده محو ومضمحل اولمق معناسنه‌در یقال محقه فتمحق وامتحق ویقال امحق بتشدید المیم اصله امتحق
فقلبت التاء میما وامتحاق برنسنه‌یی اتسی چالقله كوینمك معناسنه‌در یقال محقه الحر فامتحق الامحاق همزه‌نك
كسریله بودخی برنسنه‌نك بركتنی كیدرمك معناسنه‌در یقال امحق الله الشیء ای ذهب ببركته لكن بولغت
ضعیفه‌در فصیحی ثلاثیدن اولمقدر ومحاق هلال كبی هلاك اولمق معناسنه‌در یقال امحق المال اذا هلك كمحاق
الهلال المحاق میمك حركات ثلاثیله آیك آخرینه علی قول آیك آخرنده اولان اوچ كیجه‌یه دینور یاخود قمرك
نهان اولمسندن عبارتدر كه صباح واخشام كورنمز اولور قمر كونشله برابرجه طلوع ایلمكله كونش نور قمری محق ومحو
ایلدیكیچون اطلاق اولندی یقال جاء نی فی محاق القمر وهو آخر الشهر اوثلاث لیال من آخره اوهوان یستتر
القمر فلا یری غدوة ولا عشیة المحیق امیر وزننده یوفقه‌لنوب كسكینلنمش نا ملویه دینور كمال رقتندن كویا كه
محق اولمش اولور یقال نصل محیق ای مرقق محدد ومحیق افعال جاهلیه‌دن برعمل اسمیدر كه یوم محاقده
برصویك صاحبی اولان كسه صودن برجانبه طوغری چكیلوب كندكنده برآخر كسه كلوب اول صویه نزول
وطوارنی اسقا ایدوب آخر ماه آتی‌یه قدرانده اقامت ایدر بعده صاحبی كلوب اول صویه مستحق اولور بینلرنده اول
صویه محیق تعبیر ایدرلر الماحق یك تپی كونه اطلاق اولنور یقال یوم ماحق الحر ای شدیده وماحق الصیف
یازآیامنك شدت حرندن عبارتدر یقال جاء فی ماحق الصیف ای شدة حره المدق محق وزننده طاش
قیرمق معناسنه‌در یقال مدق الصخرة مدقا من الباب الاول اذا كسرها المذیق ذال معجمه ایله امیر وزننده

صوقاتلمش سوده دینور تقول سقانی مذیقا ای لبنا ممزوجا بالماء المذق میمك فتحیله سوده صوقاتمق معناسنه‌در
یقال مذق اللبن مذقا من الباب الاول اذا مزجه بالماء ودوستلغی خلوص اوزره ایتمیوب منافقانه ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال مذق الود اذا لم یخلصه الامتذاق افتعال وزننده والامذاق همزه‌نك ومیم مشدده‌نك
كسریله كه بودخی افتعال وزننده‌در سود صو ایله ممزوج اولمق معناسنه‌در یقال مذق اللبن فامتذق وامذق
ای اختلط بالماء الممذوق صوقاتلمش سوده دینور یقال لبن ممذوق ومذیق ای ممزوج المذاق شداد وزننده
والمماذق منافق وزننده دوستلغی خلوص وصفوت اوزره اولمیان كسیه دینور احباب زمانه كبی یقال رجل
مذاق ومماذق ای غیر مخلص المذرقة دحرجه وزننده آتمق معناسنه‌در یقال مذرق به اذا رمی به المرق
فرق وزننده عجله ایله دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال مرقه بالرمح مرقا من الباب الاول اذا طعنه به بالعجلة
وتجره ده شوربایی یا ات صوینی چوق ایلمك معناسنه‌در یقال مرق الرجل اذا اكثر مرق القدر وسپی‌یه اورلمش
درینك تویی یولمق معناسنه‌در یقال مرق الجلد اذا نتف صوفه معطونا ومرق جواری واسافل مقوله‌سنك یعنی
موسقیدن بیخبر اشخاص رذله‌نك بسته وشرقی كبی طرب وتغنی ایلمسنه دینور حالا بودیارلرده آیوجی ومیمونجی
چنكانه‌لرك ومحله بكجیلرینك وبلغورلو عرب بجیلرینك توكیلری ومعنیلری كبی شارحك بیاننه كوره بونده اسمدر فعلی
تمریق‌در تقول سمعت المرق وهو غناء الاماء والسفلة ودباغت ایچون سپی‌یه اورلمغله متعفن اولمش دری‌یه دینور
یقال انتن من المرق ای الاهاب المنتن وتقول العرب فلان اصابه ذلك فی مرقك ای من جرائك وفی جرمك یعنی
من اجلك بوراده فی من معناسنه اولمغله فلان كسیه فلان ایش سندن اوتوری وسنك جرمكدن نلشی اصابت
ایلدی دیمك اولور اهاب منتن معناسندن یاخود شارحك بیاننه كوره مرق خرما اغاجنه مخصوص برآفته دخی
دینكله آندن مأخوذدر الامراق همزه‌نك كسریله بودخی تجره ده چوربایی یاخود ات صوینی چوق ایلمك
معناسنه‌در یقال امرق القدر اذا اكثر المرق فیها وبرآدم عورت یرنی آچمق معناسنه‌در یقال امرق الرجل اذا ابدی
عورته ودباغت ایچون معالجه اولنان درینك تویی یولنه جق وقتی كلمك معناسنه‌در یقال امرق الجلد اذا حان له
ان ینتف المرق میمك ضمیله تویلری قاوله‌مش قوردلره دینور امرق مفردیدر یقال ذئب امرق وذئاب مرق
ای امعط المرق میمك كسریله سپی‌یه اورلمش درینك قوقمش تویینه دینور یقال انتن من المرق ای الصوف المنتن
مرق فتحتینله موصل قضاسنده برقریه آدیدر واكینه عارض اولور برآفته دینور كه سنبله‌دن حبه‌لر قبل النضج
صاپ‌صاپردوكیلور یقال اصاب الزرع مرق ای آفة وشوربایه وات صوینه دینور مرقه آندن اخص‌در كه برمقدارجه‌سنه
دینور مؤلف ومن الطعام معلوم عبارتیله رسم ایدوب شوربایه كذلك ات صوینه دینیدیكی امهات سائره‌دن
استنباط اولندی وجه تسمیه نتف صوف معناسندن مأخوذدر ات صوینی اتدن مروق ایدوب شوربادخی ات
صوینیدن اولدیغنه مبنی‌در بعده مطلق شوربایه دخی اطلاق اولندی بو فقیر عربستانده برادیبدن * اذا فاتك اللحم
فاشرب المرقة * كلامنی مثل اوله‌رق استماع وسؤال ایلدیكمده ات صوینی اولدیغنی افاده ایلمشدر واساسده وهو الماء
الذی یمرق من اللحم عنوانیله بیان اولنمشدر ومقدمه‌ده شوربا ایله مفسردر پس مرق شوربایه وات صوینه ده
اطلاق اولنور ومرق مصدر اولور خرما اغاجنك یمشی یك فراوان اولمغله یمشی دوكمك معناسنه‌در یقال مرقت
النخلة مرقا من الباب الرابع اذا انفضت حملها بعد الكثرة ویمورطه ایكدین اولوب جلق كسمك معناسنه‌در
یقال مرقت البیضة اذا فسدت فصارت ماء المروق قعود وزننده اوق نشانك اوته جانبنه چیقوب چقمق
معناسنه‌در یقال مرق السهم من الرمیة مروقا من الباب الاول اذا خرج من الجانب الاخر ومروق سنبله‌نك
قلیچقلرینه دینور مفردی مرق‌در میمك ضمیله المارقة خوارج طائفه‌سنه اطلاق اولنور دین محمدیدن
مروق سهم كبی مروق وخروج ایلدكلری ایچون قال الشارح وفی الحدیث وذكر الخوارج یمرقون من الدین كما
یمرق السهم من الرمیة وفی حدیث علی رضی الله عنه امرت بقتال المارقین یعنی الخوارج الانمراق انفعال
وزننده بودخی اوق نشاندن اوته چكمك معناسنه‌در ومنه المثل * رویدا لغزو ینمرق * بنو كنانه‌دن برخاتون بغایت دلیر
اولمغله دائما باشنه عسكر جمع ایدوب قبائل سائره‌یه چاپل ایدر ایدی مقدما استرقاق ایلدیكی جوانلردن برینه علاقه
واتصال ایلمكله اندن حامل اولوب اول اثناده توابعی ینه برسمته آغاز ایلمك خصوصنی درمیان ایلملریله كلام مزبوری
ایراد ایلدی كه شبخون خصوصنده برمدت دخی امهال وتأخیر ایلیه‌سز تا كه بطنمده اولان ولد طشره خروج
ایدنجه دیمكدر مثل مزبور عاقبت احواله انتظار وتوقف موقعنده ضرب اولنور المریق قبیط وزننده عصفر
اسمیدر كه اصپور دیدكلری نباتدر المترق اسم مفعول بنیه‌سیله مریق ایله یاخود زعفران ایله بویانمش نسنه‌یه دینور

يقال ثوب ممرّق اى مصبوغ بالمرّيق او بالزعفران المتمرّق اسم فاعل بنيه سيله سمورمكه يوزطوتمش آته دينور
يقال فرس متمرّق اذا اخذ فى السمن المراقة ثمامه وزننده دربدن يولنان يوكه دينوركه يولنتى تعبير اولنور
ياخود دوه ايچون يولنان برمقدارجه اوت يولنتيسنه دينور الامتراق افتعال وزننده برنسنه سرعتله خروج ايلمك
معناسنه در يقال امترق الشئ اذا خرج سريعا بئرمرق فرق وزننده وفرح وزننده مدينه ده برقيو آديدر المتمرّق
محدّث وزننده سودك يوزنده يلدز يلدز چكركه كوزى كبى جابجا پارلدايان دانه دانه اوزينه دينور الامراق همزه نك
فتحيله بودخى سنبله قالچقلرينه دينور مفردى مرق درميمك ضميله مرقيه فتحاتله شامده برحصن آديدر
المزق ميمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله والمزقة هايله يرتمق معناسنه در يقال مزق الثوب مزقا ومزقة من الباب
الثانى اذاخرقه وقوش چقرمق معناسنه در يقال مزق الطائر مزقا من الباب الاول والثانى اذارمى بذرقه و بركسه نك
عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه مستعملدر يقال مزق عرض اخيه اذاطعن فيه التمزيق بودخى برنسنه يى
يرتمق معناسنه دركه مراد پاره لمقدر التمزّق تفعل وزننده يرتلمق معناسنه در يقال مزّقه فتمزّق الممزّق معظم
ياخود محدّث وزننده شأس بن نهارنام شاعرك لقبيدر زاده طبعى اولان اشبو * فان كنت مأ كولافكن خيرآكل * والا
فادركنى ولما امزق * بيتى باعث تلقيب اولمشدر وممزّق محدث وزننده بشقه برشاعرحضرمى در وممزّق كه معظم
وزننده درتمزيق كبى مصدر دراشارالمؤلف به الى قوله تعالى ومزّقناهم كلّ ممزّق الايه المزق عنب وزننده
يرتلان شيئك پاره لرينه دينور مفردى مزقه درفرقه وزننده يقال مزق ثوبه قصارمزقا اى قطعا المزاق كتاب وزننده
زياده سيله رونده وچابك ناقه يه دينوركه فرط سرعتدن يرتلمق درجه سنه واره يقال ناقة مزاق اى سريعة جدّا
مزيقياء مصغربنيه سيله ملوك يمندن عمرو بن عامرك لقبيدر هركون ايكى فاخرجامه كيوب بغايت متكبروخودبين
اولمغله بردخى كيمكدن وآخركسه نك دخى كيمسندن عاروتابى ايلمكله اخشام اولنجق ايكيسنى دخى برتوب پاره پاره
ايدرايدى اكابناء مزيقياء ايله ملقب اولدى المزقة غرفه وزننده بركوچك قوش آديدر المزقة ميمك كسريله
مطلقا يرتق پاره سنه دينور جمعى مزق درعنب وزننده كه ذكراولندى الممازقة مفاعله وزننده سكرتمكده
بربله يارشوب مسابقه ايلمك معناسنه در يقال مازقه اذاسابقه فى العدو المستق قنفذ وزننده ستق ماده سنده
بيان اولندى المشق رشق وزننده مزراق دورتمكده واورمقده على قول خاصة قامچيله اورمقده وطعام يمكده
سرعت ايلمك معناسنه در يقال مشق الطعن والضرب او بالسوط والا كل مشقا من الباب الاوّل اذا اسرع
اساسده ومقدمه ده بونلره كتابى دخى الحاق ايلمشدر نه كه مشهور وممتد اولدر لكن مؤلف تفريق ايلمشدر ومشق
فى الكتابة حروفلرى اوزاتمقدن يعنى خط جلى كبى اوزون اوزون كشيده لو يازمقدن عبارتدر يقال مشق فى الكتابة
اذامدّ حروفها ومشق بردرلو جماع ايلمك معناسنه دركه مراد سرعتلو جماع ايلمكدر وطرامق معناسنه در يقال
مشق شعره اذامشطه و برنسنه يى سونوب اوزامق ايچون چكمك معناسنه در باش درى چكمسى كبى يقال مشق الشئ
اذاجذبه ليمتدّ واثواب يرتمق معناسنه در يقال مشق الثوب اذامزقه وضعيف ضعيف طعام يمك معناسنه اولمغله
كوياكه ضد اولور زيراسرعت اكل معناسنه ده كلور نه كه ذكراولندى وسودى آزجه صاغمق معناسنه در يقال
مشق الناقة اذاحلبها قليلا وخاصة كريشى يومشمق ايچون چكوب سوندرمك معناسنه در يقال مشق الوتر اذامدّه
ليلين و برنسنه انجه اوزون اولمق معناسنه در يقال مشقت الجارية على بناء المجهول و يقال فى قدّها مشق وقدّ
ممشوق اى طويل معرّق وطوارچابك ايو وخوش اولنلرنى اوتلامق معناسنه در يقال مشقت الابل الكلأ اذا كلت
اطايبه و برآدم طعامدن برمقدارجه سنى يوب چوغنى قايده قودق معناسنه در يقال مشق الطعام اذاابقى منه اكثر
مما اكل وجديد لباس بچاغده سورنمكله ياقوب آجتمق معناسنه در يقال مشق الثوب الجديد الساق اذاحرقها
بالاصابة المشقة ثمره وزننده طوارك اياغنه بغلنان باغك اثرينه دينوركه براتمش اولور وآت وقاترمقوله سى طوارك
اياقلرى ميدانلو آچشق اولمغه دينور يقال فى قوائم الفرس مشقة اى فجج وتشحج المشاقة ثمامه وزننده صاچ
وصقال وكتان طرانوركن دوكيلان طراتى يه دينور ياخود هوايه كيدن ياطراقدن قورتلانه دينور ايكيسى برنسنه
اوله جقدر كتان طرانتيسنه اوستبو تعبيراولنور الامتشاق افتعال وزننده برنسنه يى سهولتله قاپمق معناسنه در
يقال امتشقه اذااختلسه و برنسنه يى كسوب ياخود اوب برپاره سنى آلمق معناسنه در يقال امتشقه اذاقطعه وممه ده
اولان سودك جمله سنى صاغمق معناسنه در يقال امتشق مافى الضرع اذا استوفاه حلبا المشق ميمك كسريله
كوده سى چلمسز آدمه دينور كاسيذكر وميمك كسرى وفتحيله آشى بويه سنه دينور يقال صبغه بالمشق اى بالمغرة
المشبق امير وزننده بودخى آزاتلو چلمسز آدمه دينور كاسيذكر وكيلمش لباسه دينور يقال ثوب مشبق اى لبس

وآرقلنمش براق آته دينور يقال فرس مشيق اى ضامر الممشوق بودخى چلمسز آدمه دينور يقال رجل مشق
ومشيق وممشوق اى خفيف اللحم و براغنى بولمش آته دينور يقال فرس ممشوق اى ضامر وانجه رك اوزون چبوغه دينور
يقال قضيب ممشوق اى طويل دقيق المشقة ميمك ضميله امتشاقدن اسمدركه بكى لباسك بچاغى سورتوب
ياقسنه واو يلقلرك بر برينه سورنوب آجشمسنه دينور يقال فى ساقه اوقوائمه مشقة اى حرقة من الثوب الجديد
الامشق جابجا چتلامش درى يه دينور يقال جلد امشق اى منشقق و يوروركن او يلقلرى بر برينه سوريلن آدمه
دينور جمعى مشق درميمك ضميله المشق فتحتيله برآدمك او يلقلرى بر برينه سورنور اولمق معناسنه در يقال
مشق الرجل مشقا من الباب الرابع اذا اصابت احدى ربلته الى الاخرى المشقاء امشق لفظندن مؤنثدر يوروركن
او يلقلرى بر برينه سورينن عورته دينور التمشق تفعل وزننده كيجه نك چوغى كتمك معناسنه در يقال تمشق
الليل اذاولى وتمشق جلباب الليل شفق سوكوب فجر آيدنلغى عيان اولمقدن كنايه در بونلرايچمك معناسندن مأخوذلردر
يقال تمشق جلباب الليل اذاظهر تباشير الصبح واغاجك دالى وچبوغى صو يلوب قبوغندن قاولمق معناسنه در
يقال تمشق الغصن اذاانقشر وتحسر ولباس پاره لنمك معناسنه در يقال تمشق الثوب اذاتمزق الممشوقة قامتى تازه
فدان كبى نازك وموزون ودلكش اولان محبوبه يه دينور يقال جارية ممشوقة اى حسنة القوام التماشق تفاعل وزننده
برنسنه يى چكشمك معناسنه در يقال تماشقوا اللحم اذاتجاذبوه المماشقة مفاعله وزننده بودخى چكشمك معناسنه در
يقال ماشقه الشئ اذاجاذبه وسوكشمك معناسنه در يقال ماشقه اذاسابه وچقرشمق معناسنه در يقال ماشقه
اذاصاخبه المشقة ميمك كسريله بودخى مشاقه معناسنه دركه كتان اوستبوسنه دينور واسكى ثوبه دينور يقال جاء
وعليه مشقة اى ثوب خلق على قول يموق پارچه سنه دينور جمعى مشق كلورعنب وزننده الامشاق همزه نك
كسريله قامچى ايله اورمق معناسنه در يقال امشقه اذاضربه بالسوط المطق فتحتيله خرما آغاجنه مخصوص
برعلت آديدركه اصلا ميوه طوتمز اولور المطقة ثمره وزننده طتلولغه دينور يقال مابه مطقة اى حلاوة التمطق
تفعل وزننده برنسنه نك طعمنى بيلمك ايچون طاتمق معناسنه در يقال تمطقه اذاتذوقه ولذيذ طعام يركن
يك خوشلنديغندن طماغنه اوروب اوتدرمك معناسنه در يقال ذاقه اواكله فتمطق اذاصوّت بلسانه يضمه بالغار
الاعلى المعق ميمك فتحيله برنسنه يى شدتله ايچمك معناسنه در يقال معق الماء معقا من الباب الثالث اذاشربه
شديدا ومعق اوتسز قيريه دينور يقال نزلوا فى معق اى ارض بلانبات ومعق ميمك فتحى وضميله ايراقلق
بعد معناسنه در يقال بينهما معق اى بعد ومعده فاسد اولمق معناسنه در يقال معق الرجل فهو ممعوق على بناء
المجهول اذافسدت معدته وسيل صويى اوغراديغى يرى ياروب طپراغنى صيروب كوترمك معناسنه در يقال
معق السيل الارض اذاجرفها وبدخويلغه دينور يقال به معق اى سوء خلق المعيق اميروزننده درين شيئه
دينور يقال نهرمعيق اى عميق ويقال بئرمعيقة اى عميقة المعاقة كرامه وزننده درين اولمق معناسنه در يقال
معقت البئرمعاقة من الباب الخامس اذاعمقت الامعاق همزه نك كسريله درين ايلمك معناسنه در تقول امعقت
البئر اذا اعمقتها التمعق تفعل وزننده درينلمك معناسنه در يقال تمعق الشئ اذاتعمق وبدخوى اولمق
معناسنه در يقال تمعق الرجل اذاساء خلقه الامعاق همزه نك فتحيله اعماق معناسنه دركه بعيد اولان بيابان
اطراف ونواحيسنه دينور جمعى الجمعى اماعق واماعيق كلور تمعق تنصروزننده برطاغك آديدر المقّ شقّ
وزننده آشيلمق ايچون خرماچچكنى يارمق معناسنه در يقال مقّ الطلعة مقاً من الباب الاول اذاشقها للابار
الامتقاق افتعال وزننده ياورى ممه ده اولان سودك جمله سنى اتمك معناسنه در يقال امتقّ الفصيل مافى الضرع
اذاشربه كله التمقق تفعل وزننده مشروبى تدريجى آزجه آزجه ايچمك معناسنه در يقال تمققه اذاشربه
شيئافشيئا وبرنسنه دن متأثر اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصابه جرح فاتمققه اى لم يضرّه المقق فتحتيله
اوزونلغه دينور الامقّ يك اوزونه دينور يقال فرس امقّ اى بين المقق طويل المقامق اسم فاعل بنيه سيله
اقصاى حلقومدن تكلم ايدن آدمه دينور يقال رجل مقامق اذاكان يتكلم باقصى حلقه المقاء سقاء وزننده
اتسز چلمسز او يلغه وصف اولور يقال فخذ مقّاء اى عارية عن اللحم وايراق يره دينور يقال ارض مقاء اى
بعيدة المقفة فتحاتله هنوز سود امن اوغلاقلره دينور وجاهل ونادان اشخاصه دينور التمقيق تفعيل وزننده
بركسه نفقه عيالى خصوصنى تضييق ايلمك معناسنه در يقال مقق على عياله اذاضيق عليهم وقوش ياوريسنى
آغزيله يملمك معناسنه در يقال مقق الطائرفرخه اذاغرّه المقمقة زلزله وزننده برنسنه يومشبوب سهولتله
معناسنه در يقال مقمق الشئ اذالان وسلس وسرد نسنه يى منقاد ايلمك معناسنه در يقال مقمق الشئ اذا

خبسه وذلّه وياورى اناسنك ممه‌سنى شدّتله چكوب اممك معناسنه‌در يقال مقمق امّه اذا مص ضرعها شديدا
موفق موهب وزننده اجأنام جبلده برقريه آديدر الملق خلق وزننده محوايلمك معناسنه‌در يقال ملق الشئ
ملقا من الباب الاول اذا محاه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال ملق جاريته اذا جامعها و يايقه مق معناسنه‌در يقال
ملق الثوب اذا غسله وياورى سود امّمك معناسنه‌در يقال ملق امّه اذا رضعها واورمق معناسنه‌در يقال
ملقه بالعصا اذا ضربه بها وپك پك يوريمك معناسنه‌در يقال ملق فلان اذا سار شديدا التملق تفعل وزننده
والتملاق كسرتيله ولامك تشديديله برآدمه تلطفله عرض واظهار محبت ايلمك معناسنه دركه يلتاقلمق تعبير
اولنور يقال تملقه وتملق له تملقا وتملاقا اذا تودّد اليه وتلطف له الملق فتحتيله لطف ومحبت معناسنه‌در يقال
فيه ملق اى ودّ ولطف وضميرنده اولميان نسنه‌يى لسانيله اعطا ايلمك معناسنه‌در يقال ملقه وملق له ملقا
من الباب الرابع اذا اعطاه بلسانه ماليس فى قلبه وملق دوز وهموار يره دينور تقول سرنا فى الملق اى الارض
المستوية ويوكرك آتك بغايت سريع وراحتلو والطف سكرتمسنه دينور يقال لهذا الفرس ملق وهو الطف
الحضر واسرعه وبول خاتم پرمقدن يرى اوته او يناموق معناسنه‌در يقال ملق الخاتم اذا اخرج الملق كتف
وزننده پك سرعت ولطافتله سكردن يوكرك آته دينور يقال فرس ملق اذا كان به ملق مؤنثى ملقه‌در وضعيف
وزبون آدمه دينور يقال رجل ملق اى ضعيف ولطافت واستقامتله سكرتمسنه اعتماد اولنميان يعنى چالق
سكردر اولان آته دينور يقال فرس ملق اى لايوثق بجريه المالق هاجر وزننده اكنجيلرك ترلانك طپراغنى
دوزلتدكلرى نسنه‌يه دينوركه سوركو تعبير اولنور وديوارجيلرك صيوه صيوادقلرى وصيوه دوزلتدكلرى
نسنه‌يه دينوركه تركيده فارسى تعبيرايله ماله دينور شارحك بيانته كوره مالج كبى مالق دخى ماله معربيدر المملق
منبر وزننده بودخى مالق معناسنه‌در پس بو محو معناسندن اولور التمليق ترلانك طپراغنى ذكر اولنان ماله ايله
دوزلتمك وديوارك صيواسنى كذلك ماله ايله صيوايوب دوزلتمك معناسنه‌در يقال ملق الارض والجدار اذا
ملسوهما بالمالق مالقه لامك فتحيله اندلس ديارنده بربلده آديدر الميلق حيدر وزننده جست وچابك انسان
وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ميلق اى سريع و بر رجل اسميدر الانملاق انفعال وزننده برنسنه مهره
تخته سى كبى دوز وهموار اولمق معناسنه‌در يقال انملق الشئ اذا املاس وبرنسنه صابون كبى الدن قايوب
سبوشمك معناسنه‌در يقال انملق منى اى افلت الاملاق همزه‌نك وميم مشدده‌نك كسريله كه فى الاصل افتعال
وزننده درانملاق ايله معناى اولده مرادفدر يقال امّلق الشئ اذا املس الملقة فتحاتله پالچين دوزقيايه دينور يقال قام
على الملقة اى الصفاة الملساء ملاق غراب وزننده بر نهرك اسميدر ملقونيه ياءك تخفيفيله حلزونيه وزننده قونيه
قرينده بربلده آديدر المملوق ملقدن اسم مفعولدر يايقانمش واملش معنالرينه‌در بومناسبتله ايله يكيجه قسراغه
چكلمش آيغره مملوق الذكر اطلاق ايدرلر يقال فرس مملوق الذكر اى حديث العهد بالنزاء الاملاق همزه‌نك
كسريله فقير اولمق معناسنه‌در ملاست معناسنه‌در يا خود محو معناسنه‌در يقال املق الرجل اذا افتقر وقسراق
قولون دوشورمك معناسنه‌در يقال املقت الفرس اذا ازلقت ويايقه مق معناسنه‌در يقال املق الثوب اذا غسله
الامتلاق افتعال وزننده اخراج ايلمك معناسنه‌در يقال امتلق الشئ اذا اخرجه الموق ميمك ضميله قنادلى
قرنجه‌يه دينور وغباره دينور وكوزك يكارنه دينور وقالين جزمه‌يه دينوركه مست كبى يوقه خف اوزرندن كيلور
ادك وطوماق ونسوان چدكى كبى جمعى امواق در شارحك بيانته كوره موزه معرّبيدر بونك تفصيلى جرموق
ماده‌سنده مرور ايلدى فلينظر وموق غباوته مقارن حماقته دينور يقال ما ابين موقه اى حمقه فى غباوة و بو معناده
مصدر اولوركاسيذكر المائق غبى وكندذهن اولان احمق وبيغزه دينوركه مانق وسمه تعبير اولنور جمعى
موقى كلور سكرى وزننده يقال رجل مائق واحمق مائق ورجال موقى المواقة كرامه وزننده والمؤوق قعود
وزننده والموق ميمك ضميله بركمسه كندذهن اولورق احمق يعنى سمه ومانق اولمق معناسنه‌در يقال ماق الرجل
يموق مواقة ومؤوقة ومؤوقا وموقا اذا حمق الموق شوق وزننده بازار رايكان اولمق معناسنه‌در يقال ماق البيع
يموق موقا اذا رخص وموق ميمك فتحيله وموق ميمك ضميله ومؤوق قعود وزننده ومواقه طلاقه وزننده
هلاك اولمق معناسنه‌در يقال ماق فلان موقا وموقا ومؤوقا ومواقة اذا هلك الانمياق انفعال وزننده بودخى
هلاك اولمق معناسنه‌در يقال انماق الرجل اذا هلك موقان سلطان وزننده ارمينيه‌ده برقضا اسميدر
الاستماقة بركسه‌يى احمق عدّ ايلمك معناسنه‌در يقال استماقه اذا استحمقه المهق فتحتيله صويه عارض
اولان خضرته دينوركه چوق طورمقدن عارض اولور يقال الماء علاه مهق اى خضرة الامهق احمق وزننده

شول آق نسنه‌يه دينوركه اكا اصلا حمرت قارشميوب وبرّاق اولميوب لكن كرج رنكنده اوله يعنى كرچه بياضلغى
ساده اوله لكن برق ورونق اولمامغله كرج كبى بوزنتق طونقسى اوله يقال ابيض امهق اذا كان لاتخالطه حمرة
وليس بنيرلكنه كالجص ومنه فى النهاية فى صفته عليه السلام ولم يكن بالابيض الامهق وهو الكريه البياض
كلون الجص يريد انه كان نير البياض المهيق امير وزننده يولده اولان چقور جه اياق ايزينه دينوركه چوق
چكنديكندن پرايمش اولور وارض بعيده‌يه دينور التمهق تفعل وزننده مشروبى ساعة فساعة ايچمك
معناسنه‌در يقال تمهق الشراب اذا شربه ساعة بعد ساعة التمهيق ياورى سودى بول بول امّمك معناسنه‌در
يقال مهق الفصيل الضرع اذا رضع مخرفجا المهق نهق وزننده يلمك پويدن معناسنه‌در يقال الخيل تمهق
مهقا من الباب الثالث اى تعدو فصل النون النبق سبق وزننده يازو يازمق معناسنه‌در يقال نبق
الرجل نبقا من الباب الاول اذا كتب ونبق سدر اغاجنك يمشنه دينوركه عربستان كراسى تعبير اولنور مفردى نبقه‌در
وشول اون كبى نسنه‌يه دينوركه خرما اغاجنك اوزدكنك اوزندن ظهور ايدر لذيذ اولور يكمز ايله تقويه ايدوب نبيذ
ايدرلر النبق نونك كسريله والنبق كتف وزننده بونلرده سدر اغاجنك ميوه‌سنه دينور مفردلرى ها ايله‌در
ذونبق برموضعدر التنبيق آهسته‌جه ضرطه لمق معناسنه‌در يقال نبق الحمار اذا حبق غير شديد المنبق
معظم وزننده والمنبق محدّث وزننده زوائدلرى ازاله اولنمغله برچرپيدن چقمش كبى ياقشقلو دوپدوز خرما
وسائر نسنه‌لرك صره‌سنه دينور يقال نخل منبق ومنبق اى مستو مهذب مصطف على سطر النبيقة سفينه
وزننده ايرى اصمه قوللرينك كوزلرندن آقان باشه دينور ابو نبقه حمزه وزننده بنو مطلبدن برجماعتك جدّى
كنيه‌سيدر الانبثاق افتعال وزننده استخراج كلام معناسنه‌در يقال انبثق الكلام اذا استخرجه الانبثاق
بوا جوف اولمغله محل ذكرى بوق ماده‌سيدر لكن جوهرى وهمندن ناشى بوراده رسم ايلدى النتق فتق وزننده
برنسنه‌يى صرصوب سلكمك معناسنه‌در يقال نتق الشئ نتقا من الباب الاول اذا زعزعه ونفضه وبرنسنه‌يى
يرندن طشره چكمك معناسنه‌در يقال نتق الغرب من البئر اذا جذبه وخاتونك اولادى كثير اولمق معناسنه مستعملدر
كويا كه رحمى ماده‌ء اولاددن سلكمش اولور يقال نتقت المرأة اذا كثر ولدها وسويلمك نطق معناسنه‌در يقال
لاينتق اى لاينطق الناتق والمنتاق اولادى كثير اولان خاتونه دينور وناتق فاتق معناسنه‌دركه برنسنه‌يى
شقّ ايدن كمسه‌يه دينور ورافع معناسنه‌دركه برنسنه‌يى يوقرى قالدريجى ديمكدر يقال هو ناتق له اى رافع
وبرنسنه‌يى دوشيوب بسط ايديجى‌يه دينور يقال هو ناتقه اى باسطه شارح ديركه مصدرلرى اولان نتق شق ورفع
وبسط معنالرينه‌در وچابك طوتيشن چقماغه دينور يقال زند ناتق اى وار وتيز كبه اولان نافه‌يه دينور يقال ناقة
ناتق اى سريع الحمل وشول آته دينوركه دوزوراحت يوريميوب راكبنى سلكوب ارغلار اوله يقال فرس ناتق اذا كان
ينفض راكبه وناتق حرف تعريفسز رمضان آينك علميدر صائمى سلكوب صرصدیغیچون النتوق قعود
وزننده وجودى ات ايله طولمق درجه‌سنده سمورمك معناسنه‌در يقال نتق زيد نتوقا من الباب الاول اذا سمن
حتى امتلأ المنتق مقعد وزننده آت قسمنك قارننده اوزنكى چاله‌جق وماهميز اوره‌جق يره دينور الانتاق
همزه‌نك كسريله زورمند آدملرك قالدره‌جقلرى آغر كرز طاشنى قالدرمق معناسنه‌در يقال انتق الرجل اذا شال
حجر الاشدّاء وبرآدمك خانه‌سى يماجنده خانه‌ايمق معناسنه‌در يقال انتق فلان اذا بنى داره نتاق دارغيره وچوق
اولاد طوغورر خاتون آلمق معناسنه‌در يقال انتق الرجل اذا تزوّج منتاقا وكولكه‌لك وسايبان طوتمق معناسنه‌در
يقال انتق فلان اذا عمل مظلة من الشمس شارح حمل نسخه‌لرينى تخطئه ايلمشدر ودغارجغى ايچنده اولان كوه‌لر
دوشمك ايچون سلكمك معناسنه‌در يقال انتق الرجل اذا نفض جرابه ليصلحه من السوس وصوم رمضان طوتمق
معناسنه‌در يقال انتق الشيخ اذا صام شهر رمضان النتاق كتاب وزننده برنسنه‌نك يماجنه دينور يقال داره نتاق دارى
اى بحياله التخانيق خاى معجمه ايله تخنوق افطنك جمعيدركه قيود يوارنه مشابه پاپلودپواره دينور لكن بوآندن
كوچك اولور التخانقة كلب قبيله‌سندن بنو عامر بن عوفدن برجماعته اطلاق اولنور انداق همزه‌نك فتحيله سمرقند
قضاسنده برقريه‌در ابن ابى الحسن ديمكله معروف حسن بن على بن سباع الانداقى اورادندر ومرو قضاسنده
برقريه‌در النزمق نونك وميمك فتحيله نرمه فارسى معربيدر تازه محبوب بدنى كبى نرم وملايم نسنه‌يه دينور النزق نونك
فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله والنزوق قعود وزننده آيغر قسراغه آشمق معناسنه‌در ياخود جست وخفيفلكدن
ايلرو صيچرايوب سائرلرى تقدّم ايلمك معناسنه‌در يقال نزق الفرس ونزق نزقا ونزوقا من الباب الرابع والاول
والثانى اذا نزا اوتقدّم خفة ووثب ونزق فتحتينله ونزوق غضب هنكامنده توقر ايلميوب خفيفلك ايلمك

معناسنه‌در که چکرکه کبی اورادن اورایه صیچرامقدر یقال نزق الرجل ونزق نزقا ونزقا ونزوقا من الباب الرابع
والثانی اذا طاش وخف عند الغضب الانزاق همزه‌نك کسریله آیغری قسراغه آشدرمق معناسنه‌در یقال
انزق الفحل اذا انزاه وافراطله کلمك معناسنه‌در یقال انزق الرجل اذا افرط فی ضحکه وبرآدم رشد وفطانت
ووقار صاحبی ایکن سفیه وخفیف وسبکسر اولمق معناسنه‌در یقال انزق فلان اذا اسفه بعد حلم التنزیق
بودخی آیغری قسراغه آشدرمق معناسنه‌در یقال نزق الفحل بمعنی انزقه النزق فتحتیله نزق ونزوق
معناسنه‌در که ذکر اولندی وقاب وحوض مقوله‌سی اغزینه قدر طولمق معناسنه‌در یقال نزق الاناء والغدیر
اذا امتلأ الی رأسه وقریب معناسنه‌در یقال مکان نزق ای قریب النزاق کتاب وزننده بیاپك ناقه‌یه
دینور یقال ناقة نزاق ای سریعة المنازقة مفاعله وزننده والنزاق جدال وزننده سوکشمك معناسنه‌در
یقال نازقا منازقة ونزاقا اذا تشاتما ومقاربه معناسنه‌در یقال نازقه اذا قاربه التنازق تفاعل وزننده بودخی
سوکشمك معناسنه‌در یقال تنازقا اذا تشاتما النستق قنفذ وزننده خدمتکاره دینور خادم معناسنه علی قول
بولغت رومیه‌در عربلرده تکلم ایلدیلر النسق نونك فتحی وسینك سکونیله کلماتی بری برینه عطف وربط ایدوب
انجو دیزیسی کبی اسلوب ونظام واحد اوزره ترتیب ایلمك معناسنه‌در یقال نسق الکلام نسقا من الباب الاول
اذا عطف بعضه علی بعض النسق فتحتیله انجو دیزیسی کبی بر دوزه‌یه اسلوب واحد اوزره مرتب اولان سوزه
دینور بو راده نسق منسوق معناسنه‌در یقال کلام نسق ای علی نظام واحد فی الاصل نسق مصدردر ونسق نظم اللآل
کبی دوز وهموار اولان دیشلره وصف اولور یقال ثغر نسق ای مستویة وانجو و بونجق دیزیسنه دینور وجوزا برجنك
مشتمل اولدیغی کواکبه دینور که ثریانك اکسه‌سنده جوزانك صول اموزنده واقع کواکب منتظمه‌دن عبارتدر
علی قول بونده ضمه ایله‌در ومطلقا نظام وترتیب واحد اوزره اولان شیئه دینور یقال جاء القوم نسقا وغرست النخل
نسقا النسقان تثنیه صیغه‌سیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور که فکه‌یه قریب بردن طلوع عند ابتدا ایدرلر بری یمانی
ودیکری شامیدر وفکه شمال طرفنده قصعة المساکین دیدکلری کوکبلردر الانساق همزه‌نك کسریله مسجع
ومقفی منتظم کلام ایراد ایلمك معناسنه‌در یقال انسق الرجل اذا تکلم سجعا التنسیق تفعیل وزننده بك دوز
ونظام اوزره دیزمك معناسنه‌در یقال نسق الشیء اذا نظمه المناسقة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برنسنه عقبنده
ایراد ایلمك معناسنه‌در یقال ناسق بینهما اذا تابع التناسق تفاعل وزننده والانتساق افتعال وزننده
والتنسق تفعل وزننده نظام اوزره دیزلمك معناسنه‌در یقال تناسقت الاشیاء وانتسقت وتنسقت ای انتظمت
بعضها الی بعض النشوق صبور وزننده انفیه کبی برونه چکیلان آچشدریجی دوایی دارویه دینور علی قول
رایحه‌سنی وکسکینلکنی طویمق ایچون برونه یقلشدروب استشمام اولنه‌جق دارویه دینور یقال جاء بالنشوق
واللعوق وهو کل دواء ینشق بماله حرارة او یدنی من الانف لیحدر بحه وحرّه النشق فتحتیله قوقلمق معناسنه‌در
یقال نشقه نشقا من الباب الرابع اذا شمه ودوزاغه ایلشمك معناسنه‌در یقال نشق الظبی فی الحبالة اذا علق
الانشاق همزه‌نك کسریله قوقلتمق معناسنه‌در تقول انشقته ایاه اذا اشممته ودوزاغه واغه ایلشدرمك
معناسنه‌در تقول انشقته فی الحبالة اذا اعلقته فیها المنشق مقعد وزننده برونه اطلاق اولنور النشقة
غرفه وزننده قیون وقوزی مقوله‌سنك بوینلرینه کچربلان حلقه‌یه دینور النشاق سکاری وزننده بوینه
دوزاغك حلقه‌سی کچورلمش صیدلره دینور نته که آیاقلرینه ایلشمش اولنلره علاقی دینور ومنه یقول الصائد
لشریکه لی النشاقی ولك العلاقی الاستنشاق برونه نسنه چکنمك معناسنه‌در یقال استنشق الماء اذا ادخله
فی انفه نشاق غراب وزننده دیار خزاعه‌ده برموضعدر النشق کتف وزننده شول ایلشکن آدمه دینور که
دخول ومباشرت ایلدیکی ماده‌لره ایلشوب قالور اوله یقال رجل نشق اذا دخل فی امر نشب فیه النطق نونك
ضمیله والمنطق مجلس وزننده والنطوق قعود وزننده معانی فهم اولنور حروف واصوات‌ایله سوز سویلمك
معناسنه‌در یقال نطق الرجل نطقا ومنطقا ونطوقا من الباب الثانی اذا تکلم بصوت وحروف تعرف بها المعانی
شارح دیرکه بو تعریف مقتضاسنجه نطق انسان کلماته مخصوصدر سائرلره اسنادی مجازدر الانطاق همزه‌نك
کسریله سویلتمك معناسنه‌در یقال انطقه الله ای کلّمه الاستنطاق برکسه‌دن سوز سویلمك طلب ایلمك معناسنه‌در
تقول استنطقته اذا طلبت منه النطق الناطق سویلیجی کوینده معناسنه‌در یقال هو ناطق ای متکلم وناطق
مطلقا مالدن حیوان قسمنه اطلاق اولنور نته که صامت آلتون وکومش مقوله‌سنه اطلاق اولنور ومنه یقال ماله
ناطق ولا صامت ای حیوان ولا غیره من المال الناطقة بوکوره دینور خاصره معناسنه المنطقة مکنسه وزننده

قوشاغه دینور المنطق منبر وزننده والنطاق کتاب وزننده نسوان عرب لباسلرندن بر لباسدر حقیقتی ازار کبی
برشقه‌در وسطنی بللرینه بغلیوب یوقریسنی اشاغیسنك اوزرندن دیزلرینه طوغری صالیورلر واشاغیسی برده
سورینور آنك اوچقورلغی وآغی و پاچه‌لری اولمز حالیا فستان تعبیر ایتدکلری کبی برثوبدر یقال جائت وبها منطق
ونطاق وهی شقة تلبسها المرأة وتشد وسطها فترسل الاعلی علی الاسفل الی الارض والاسفل ینجر فی الارض
لیس لها حجزة ولا نیفق ولا ساقان شارح دیرکه ابتدا آنی والدهٔ اسمعیل علیه السلام اتخاذ ایلدی وثوب
مذکور نسوانك ایش اثوابلرندندر الانتطاق افتعال وزننده خاتون نطاق بغلمق معناسنه‌در یقال
انتطقت المرأة اذا لبست النطاق وقوشاق قوشانمق معناسنه‌در یقال انتطق الرجل اذا اشد وسطه بمنطقة
وبرنسنه ایله قوت ومتانت بولمق معناسنه مستعملدر ومنه قول علی رضی الله عنه من یطل هن ابیه ینتطق به
ای من کثر بنو ابیه یتقوی به یعنی پدرینك ذکری اوزون اولان آدم آنی بلنه قوشانور طول ذکریه رکثرت
اولاددن وانتطاق آنلرایله قوت ومناعت بولمقدن کنایه‌در التنطق تفعل وزننده بودخی قوشاق قوشنمق
معناسنه‌در یقال تنطق الرجل بمعنی انتطق ذات النطاقین اسماء بنت ابی بکر رضی الله عنهما القیدر لیلهٔ
هجرتده فخر عالم علیه الصلوة والسلام حضرتلریله ابو بکر الصدیق رضی الله عنه غاره تشریف ایلدکلرنده
اکسنده اولان نطاقنی ایکی بولوب برپاره‌سنی کندیلره طعام صفره‌سنی وبرپاره‌سنی قربه‌یه باغ ایلمشیدی
ذات النطاق بونکلا به مخصوص برتبه‌یه اطلاق اولنور یوقریسی واشاغیسی سیاه اولوب وسطی قوشاق
طرزنده بیاض اولمغله اطلاق اولندی النطاقان تثنیه بنیه‌سیله عورت قرجنك ایکی طرفلو دودقلرینه اطلاق
اولنور المنطیق مبالغه صیغه‌سیله بلیغ وسخنور آدمه اطلاق اولنور یقال رجل منطیق ای بلیغ وشول
خاتونه دینور که صغریسنی بوغچه ایله طولدروب بیوك کوستورر اوله زیرا بین العرب صغر بیلو قاری مقبوله‌در
یقال امرأة منطیق اذا کانت متأزرة بحشیة تعظم عجیزتها التنطیق قوشاق قوشاتمق معناسنه‌در
یقال نطقه اذا البسه المنطقة وصو برآدمك یاربنسنه‌نك کرکاهنه چقمق معناسنه مستعملدر یقال نطق الماء
الاکمة وغیرها اذا بلغ نصفها النطق ضمتیله نطاقك جمعیدر وعباس رضی الله عنه حضرتلرینك قولنده
یعنی نعت نبویده نظم ایلدکلری قصیده ابیاتندن اشبو * حتی احتوی بیتك المهیمن من * خندف علیاء تحتها
النطق * بیتنده واقع بیتدن مراد شان وشرف مصطفویدر ونطقدن مراد بعضها فوق بعض اعراض ونواحی
جبالدر کندوسیله شد اوساط اولنان نطاق مذکوره تشبیهله رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
قوم وعشیرتلری میانده ارتفاعلری وانلرك کندیلردن مادون اولدقلرینی تمثیل ایلمشلردر المنطق اسم فاعلدر
بالتجوز عزیز وشنیع ورفیع الشان آدمه اطلاق اولنور نطق اولاد معناسنه‌در یقال رجل منطق ای عزیز
المنطقة معظمه وزننده شول اغنامه اطلاق اولنور که کرکاهلرینه قرمزی نسنه ایله نشان اولنمش اوله المنطق
معظم وزننده بلنه کمر قوشادلمش کسیه دینور ومنه جبل اشم منطق یعنی شول مرتبه یوکسك طاغدر که
سحاب آنك کرکاهنده کمر کبی قالور المنتطق انتطاقدن فاعلدر آتنه غیوبد کنده چکوب کوترن آدمه دینور
یقال جاء منتطقا فرسه اذا جنبه ولم یرکبه النعق صعق وزننده والنعیق نونك فتحیله والنعاق نونك ضمیله
والنعقان فتحاتله چوبان قیونه و کچی‌یه زجر وآزار ایله حیقرمق معناسنه‌در یقال نعق الراعی بغنمه نعقا ونعیقا
ونعاقا ونعقانا من الباب الثالث والثانی اذا صاح بها وزجرها وقرغه اوتمك معناسنه‌در یقال نعق الغراب اذا صاح
الناعقان جوزا برجنك کواکبندن ایکی کوکبه دینور شارحك بیاننه کوره بری صول ایاغنده وبری صول اموزنده
مرکوزدر وبعضیلر اهلدن ناعق بنو قیم جماعته مخصوص برفرس اسمیدر النعبق عین مهمله ایله قنفذ
وزننده احمق وعاجز آدمه دینور یقال رجل نعبق ای احمق النعبوق عصفور وزننده برقوش وبرموضع
آدیدر النعثقة دحرجه وزننده طوارك یوررکن قارنندن ایشیدیلان لارق لارق دیه‌رك سسه دینور علی قول
بو سس خایه‌لری قابلرینك ایچنده اوینامسندن حاصل اولور النعوقة نونك ضمیله نعثقه معناسنه‌در النغرقة
غین معجمه ایله قنفذه وزننده شول اکسه‌دن صارقق صاچ بلوکنه دینور که قیورجق اولمق ایچون بورلمش
واورلمامش اوله یقال ما الطف نغرقته وهی قصبة الشعر النغیق شهیق وزننده قرغه اوتمك معناسنه‌در
علی قول ماده‌ٔ مزبوره خیر اولان خصوصده اوتمسنه مخصوصدر نته که نعب شر اولان ماده‌یه مخصوصدر یعنی
عربلر قرغه‌نك آوازندن تفأل وتطیر ایلمکله تفألده نغق وتطیرده نعب استعمال اولنور یقال نغق الغراب نغیقا
من الباب الثانی اذا صاح او نغق فی الخیر ونعب فی الشر ونغیق شول ناقه‌یه دینور که ارالق ارالق بوغوق سس ایله

باغرراوله يقال ناقة نغبق اذا كانت تبغم بعيدات بين النفاق فايله سحاب وزننده بازاركاسد اولميوب رايج ورايكان
اولمق معناسنه در يقال نفق البيع نفاقا من الباب الاول اذاراج مؤلفك بصائرده بيانه كوره اشبو نفق ماده سى
مضئ ونفوذ معناسنه موضوع سائر معانى بر مناسبتله آندن منشعبلردر ونفاق چارشوده بازار قورلمق معناسنه در
يقال نفقت السوق اذاقامت و برنسنه توكنوب بتمك على قول آزالمق معناسنه در يقال نفق الشئ اذانفد وفنى
اوقل النفوق قعود وزننده اولمك معناسنه در يقال نفق الرجل والدابة نفوقا اذاماتا وياره نك قبوغى قاوله مق
معناسنه در يقال نفق الجرح اذاتقشر النفق فتحتيله بودخى برنسنه توكنمك ياخود آزالمق معناسنه در يقال
نفق الشئ نفقا من الباب الرابع اذانفد وفنى اوقل ونفق زيرزمينده اولان اغم وجانورانى وارنبه مقوله سنه دينوركه
براوجى آخر طرفه چقاراوله ومنه المثل * ضل دريص نفقه * نته كه درص ماده سنده بيان اولندى النفاق
كتاب وزننده منافقلق ايلمك معناسنه در كاسيذكر وآندن اسم اولوركه منافقلغه دينور ونفقه دن جمع اولوركه
حوايجه صرف اولنه جق نسنه يه دينور درهم وسائرى كبى يقال نفقت نفاقهم اى فنيت نفقاتهم المنفاق محراب
وزننده كثير النفقه آدمه دينور يقال رجل منفاق اى كثير النفقة النفق كتف وزننده شول آته دينوركه
سكرتمسى چابك قطع ايدراوله كه صولوقسز وميدانسز تعبير اولنور يقال فرس نفق الجرى اى سريع انقطاعه
نفيق زبير وزننده برموضعدر نافقان مرو قضاسنده برقريه در الانتفاق افتعال وزننده يرالتنده نفق
ديدكلرى زيرزمينه كيرمك معناسنه در يقال انتفق الرجل اذادخل النفق وعرب طوشانى يوه سنه دخول ايلمك
معناسنه در يقال انتفق اليربوع اذااخذ فى نافقائه وعرب طوشانى يوه سندن چقمق معناسنه در يقال
انتفق اليربوع اذاخرج من نافقائه النفقة فتحاتله حوايجه وتعيشه صرف اولنه جق اقچه وزادوزواده مقوله سنه
دينور يقال نفدت نفقته وهى ماينفقه من الدراهم ونحوها النافقة نافجه وزننده ومرادفيدركه كوبك مسكنه
دينور يقال له نافقة من مسك اى نافجة ظاهرا بودخى نافه معربيدر نافجه كبى النافقاء مداله والنفقة همزه
وزننده عرب طوشانى وترلا فارهسى ديدكلرى جانورك يوه لرنده بريوه نك اسميدر ايكى يوه اتخاذ ايدر برنى كتم
وبرنى اظهار ايدر برحيثيتله كه آنك سقفنى يوفقه جه برك يوزنه قريب ايدر قاصعاء ديدكلرى يوه سندن كلنسه
همان نافقانك سقفنى دلوب طشره فرار ايدر منافقت بوندن مأخوذدر النفق نفع وزننده عرب طوشانى نافقاء
ديدكلرى يوه سندن طشره چقمق معناسنه در يقال نفق اليربوع ونفق نفقا من الباب الاول والرابع اذاخرج
من نافقائه التنفيق تفعيل وزننده نفق معناسنه در يقال نفق اليربوع بمعنى نفق و برمتاعى رايج ورايكان
قلمق معناسنه در يقال نفق السلعة اذاروجها النيفق صيقل وزننده ايچ طونك آغنه دينوركه ايكى
پاچه سنك ارالغيدر شارحك بيانه كوره نيفه فارسى معربيدر الانفاق همزه نك كسريله برآدمك مالى دوكنوب
فقيراولمق معناسنه در ظاهرا انفاق كثيره افتقار لازمدر املاق كبى يقال انفق الرجل اذاافتقر وركسنه مالنى
خرج وصرف ايدوب دوكمك معناسنه در يقال انفق ماله اذاانفده وناسك بازارى رايج ورايكان اولمق معناسنه در
يقال انفق القوم اذانفقت سوقهم ودوه نك يك سموزلكدن توپلرى دوكلمك معناسنه مستعملدر يقال انفقت الابل
اذاانثرت اوبارها سمنا الاستنفاق بودخى مالى خرج ايدوب دوكمك معناسنه در يقال استنفق ماله اذاانفده المنتفق
منتسب وزننده برقبيله پدريدر حالا منتفق عربلرى ديدكلرى آندن منشعبدر ومالك بن المنتفق بسطام بن قيسك
قاتليدر المنافقة مفاعله وزننده والنفاق جدال وزننده بركافر كفرنى ستر ايدوب صورتا ايمان واسلام
اظهار ايلمك معناسنه در يقال نافق فى الدين اذاستر كفره واظهر ايمانه شارحك بيانه كوره وجه مذكور
اوزره عرب طوشانك نافقاء نام مستور يوه اتخاذندن مأخوذدر وبو تعبير اسلاميدر قبل الاسلام عربلر استعمال
ايلمزلر ايدى وراغبك بيانه كوره نافقاء ايكى قبولى اولمغله نفاق آندن مأخوذدر منافق كمسه كويا كه برقبودن
شرعه دخول وبرقبودن خروج ايدر انتهى وعرب طوشانى نافقاء ديدكلرى يوه سنه كيرمك معناسنه در يقال نافق
اليربوع اذااخذ فى نافقائه التنفق تفعل وزننده عرب طوشانى يوه سندن طشره چقرمق معناسنه در
تقول تنفقت اليربوع اذااستخرجته يعنى من نافقائه النقيق قافله ازيز وزننده قوربغه اوتمك معناسنه در
يقال نق الضفدع نقيقا من الباب الثانى اذاصاح وعقرب وكدى وطاوق سسلنمكده دخى مستعملدر يقال نقت
العقرب والدجاجة والهر اذاصاتت النقاقة دقاقه وزننده قوربغه يه دينور النقنقة زلزله وزننده قنقنى
نقراتله قوربغه اوتمك معناسنه در يقال نقنق الضفدع اذاصوتت وذلك اذاضوعف وكوز ايچرو باتمق
معناسنه در يقال تنقنقت العين اذاغارت النقنق زبرج وزننده اركك دوه قوشنه على قول اوركك

مطلب

اولانه ياخود چابك اولانه دينور مؤنثى نقنقه در النمرق والنمرقة نونك ورانك حركات ثلاثه سيله
كوچك يصدغه دينوركه قولتق يصدغى تعبير اولنور على قول ميثره معناسنه دركه اير وپالان يصدغيدر
بورالرده اير وپالان يصديغى متعارف دكلدر انجق محفه وتختروان ايچنه قودقلرى كوچك يصدق متعارفدر
وپالان اوزرينه اورتيلان اورتويه ونهالى يه وغاشيه يه وزينپوشه دينور شارحك بيانه كوره نمارق جمعيدر يقال
اتكأ على نمرقة اى الوسادة الصغيرة اوالميثرة ويقال جلس على النمرقة وهى الطنفسة فوق الرحل ذوالنمرق الكندى
نعمان بن يزيدك لقبيدر النمرقة زبرجه وزننده ارالرى آچق آچق اولان سحابه اطلاق اولنور النمق نونك
فتحيله كوزه طبانجه اورمق معناسنه در يقال نمق عينه نمقا من الباب الاول اذالطمها وياذى يازمق معناسنه در
يقال نمق الكتاب اذاكتبه التنميق تفعيل وزننده يازويى يك كوزل وزونقلو يازمق معناسنه در يقال نمق
الكتاب اذاحسنه وزينه بالكتابة النمقة فتحاتله مردار رايحه يه دينور يقال للشئ المروح فيه نمقة اى زهومة واننان
النمق فتحتينله يولك مسلوك اولان وسطنه وپايكاهنه دينور يقال اخذ نمق الطريق اى نهجه المنمق محسن وزننده
چكردكسز تازه خرمايه دينور يقال رطب منمق اى ماله نواة الانماق همزه نك كسريله اغاجك خرماسى
چكردكسز اولمق معناسنه در يقال انمقت النخلة اذالم يكن لرطبها نواة الناقة معلومدركه ديشى دوه يه دينور
فارسيده اشتر ماده دينور تركيده ماده بى تحريفله مايه تعبير ايدرلر جمعى نلق ونوق كلور نونك ضميله وانوق كلور
همزه نك فتحى وهمزه متوسطه نك ضميله وانوق كلور وانيق كلور قلب ايله وانيق همزه نك فتحى وپانك سكونيله
ونياق كلور نونك كسريله وناقات وانواق وجمع الجمعى ايانق كلور ونياقات كلور وانيق كلمه سنك مصغرنده
اينقات دينور قياس ايسه اينيق اولمقدر شارح ديركه لفظندن مذكرى يوقدر بلكه مذكرى جمل وناقه نك اصلى
نوقه در فتحاتله زيرا جمعى نوق كلشدر خشب وخشب كبى وهمزه ايله انوق كلمسى واوك ثقلت ضمه سنه مبنى در
وياايله اينق كلمه سنده مقلوب اولان اونقك واوى يايه مقلوبدر وبونك جمع الجمعى ايانق در وناقه لفظى نوق آتى
معناسندن مأخوذدر وناقة فلكده برنيچه كواكبه اطلاق اولنوركه ناقه شكلنده منتظملردر نوق نونك ضميله
بلخ قضاسنده برقريه در نوقان نونك ضميله طوس ايالتنك ايكى شهرندن برينك اسميدركه ديكرى طابراندر
نوقات نونك ضميله سبستان شهرنده برمحله در المنوق معظم وزننده شول اركك دوه يه دينوركه چوق قوللنمغله
ناقه كبى يواشيوب رام اولمش اوله يقال جمل منوق اى مذلل كالناقة وآشلنمش خرما اغاجنه دينور يقال نخل
منوق اى ملقح وبرصره يه ديزلمش وبرديزى يه قطار كبى يول يول وصوقاق صوقاق اولمش نسنه يه دينور مؤنثى
منوقه در يقال شئ منوق اى مصفف مطرق مسكك النواق شداد وزننده ايش ارى كاركذار آدمه دينور
يقال هو نواق اى رائض الامور ومصلحها النوقة نوبه وزننده هرنسنه ده اوزلغه وحذاقت ومهارته دينور
يقال به نوقة اى حذاقة فى كل شئ النوقة فتحاتله يهود طائفه سى طرفندن قصاب دكاننه ناظر تعيين اولنان
اشخاصه دينوركه ايچ ياغنى اندن آروب تنقيه ايدرلر زيرا آنلرك عندنده ايچ ياغى حرامدر نق نق نونلرك
ضميله ذكر اولنان نوقه دن امر حاضردر اندن ياغى تنقيه قيل ديمكدركه مرسوم ناظر قصابه امر وخطاب ايدر
پس نوق بوندن مصدر اولور النـاق باش پرمغك آلتنده اولان ات ايله سرچه پرمغك آلتنده اولان ات بيننده
بلكجه نك ايچ يوزنه مقابل والك اياسنه ملاصق يارىغه شبيه بوكندى يه دينور كذلك ديرسكك ايچ يوزنده
وقوروق صوقنك كبكى دبنده واقع اول رسمه يرلره دينور والده ظهور ايدن سبولجه لره دينور مفردى ناقه در
النوق فتحتينله آزجه حمرتى اولان بياضه دينور ناقه نك توبى كبى يقال به نوق اى بياض فيه حمرة يسيرة
التنيق والتنوق تفعل وزنلرنده بركمسه طعام ولباس خصوصنده اهتمام ايدوب دائما نفيس طعام اكل وفاخر
لباس تلبس ايدر اولمق معناسنه در يقال تنيق فلان وتنوق فى مطعمه وملبسه اذاتجود وبالغ النيقة نونك كسريله
تنوق معناسندن اسمدر نفيس يوب نفيس كبر اولمغه دينور النيق كبس وزننده طعام ولباس خصوصنده
تقيد واهتمام ايدن آدمه دينور يقال رجل نيق اذاكان يتجود فى مطعمه وملبسه الانتياق افتعال وزننده
برنسنه بى اورنديلمك معناسنه در يقال انتاق الشئ اذاانتقى النيق نونك كسريله طاغك الك يوكسك يرينه
دينور جمعى نياق كلور نونك كسريله وانياق ونيوق كلور الاستنواق ناقه لنمك معناسنه در * ومنه المثل
استنوق الجمل * اصلى بودركه مسيب بن علس نام شاعر ملوك عرب دن عمرو بن هند حضورنده برجمل وصفنى متضمن
نظم ايلديكى اشبو * وقدا تناسى الهم عند احتضاره * بناج عليه الصيعرية مكدم * بيتنى انشاد ايلدكده طرفة
بن العبد كه اول هنكامده هنوز نوجوان ومجلس مزبورده حاضر ايدى همان كلام مرقومى ايراد ايلدى زيرا صيعريه

ناقه یه مخصوص بر کونه تمغادر مسبب جمل حقنده ایراد ایلمشیدی پس مسبب طرفه نك بو تعریضندن خشمناك
اولوب لیقتلنه لسانه یعنی بو اوغلانی البته کندی لسانی قتل ایدر دیدی واقعا انجام کار کندی لسانی بلاسیله
خاکسار اولدی مثل مزبور بر آدم حین تکلمده خلط کلام ایدوب آخر کلام تقریر ایلدکده ضرب اولنور نیقیه
نونك کسریله یاخود همزه ایله انیقیه یاخود نیقیا استنبول اعمالندن بر بلده در شارح دیرکه معربانده مدینهٔ ازنیق
اولمق اوزره مرسومدر لکن نیکده معربی اولمق آندن اقربدر نیوق صبور وزننده بر جبل عظیم آدیدر و بو قافیله
نیوف مصحفی دکلدر تنوق تانك فتحیله عمان قضاسنده بر موضعدر الانیاق همزه نك کسریله بر نسنه
نکره اولمغله تماشا ایدنلری عجبه کتورمك معناسنه در تقول آنقنی الشیء انیاقا ونیقا ای اعجبنی شارحك بیانی
اوزره آنقنی مقلوبدر ونیق کلمه سی که ثلاثیدر افعال بابندن غیر قیاس اوزره وارد اولمشدر ومؤلف بو ماده یی بعینها
انق ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر نیق العقاب بین الحرمین بر موضعدر ونیق بر آخر موضع آدیدر النهق نونك
فتحی وهانك سکونیله بر قوش آدیدر وصورته سنه شبیه بر اوتك اسمیدر علی قول فتحتینله صوتره سی وصو کرده سی
دیدکلری نباتك بیانی نوعیدر النهیق نونك فتحیله والنهاق نونك ضمیله مرکب آکیرمق معناسنه در یقال
نهق الحمار ونهق نهیقا ونهاقا من الباب الثانی والرابع اذا صوت الناهقان ایکی یومری کمیکدر که بتون طرنقلی
حیوانك یوزنده کوز باشی آقدیغی برده اولور وآنلره نواهق دخی دینور صیغهٔ جمع ایله بعضلر عندنده ناهق حلق
حماردن آوازی چقدیغی یره دینور جمعی نواهق کلور فصـــــــــل الواو الوبوق قعود وزننده
والموبق موعد وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال وبق الرجل و وبق کوعد ووجل وورث وبوقا
وموبقا اذا هلك الاستیباق وبوق معناسنه در الموبق مجلس وزننده مصدردر که ذکر اولندی
واسم مکان اولور مهلك معناسنه ووعد کاهه دینور موعد معناسنه وزندانه دینور محبس معناسنه
وجهنمده بر وادی آدیدر وایکی نسنه نك بیننه حاجز وحائل اولان شیئه دینور قال الشارح قال فی الاساس قوله تعالی
وجعلنا بینهم موبقا ای مهلکا من اودیة جهنم یحول بینهم وقال فی البصائر ای من العذاب ما یهلکهم او الموبق
الموعد او محبسا وقیل وادی فی جهنم الایباق همزه نك کسریله حبس ایلمك یاخود هلاك ایلمك معناسنه در
یقال اوبقه اذا حبسه واهلکه الثقة ثای مثلثه نك کسریله والموثق موعد وزننده بر آدمه امنیتله اعتماد قلمق
معناسنه در که اینانمق تعبیر اولنور یقال وثق به کورث ثقة وموثقا اذا ائتمنه شارحك بیانه کوره اسم فاعل واثق در
الوثیق امیر وزننده محکم واستوار اولان شیئه دینور جمعی وثاق کلور واوك کسریله و بو وثاقه دن صفتدر یقال
عقد وثیق ای محکم الوثاقة طلاقه وزننده بر نسنه محکم واستوار اولمق معناسنه در یاخود بر ایشه محکم تدارك ایله
بتلر اولمق معناسنه در یقال وثق الشیء وثاقة من الباب الخامس اذا صار وثیقا او یقال وثق الرجل اذا اخذ
بالوثیقة فی امره الوثیقة سفینه وزننده والثقة عده وزننده شول نسنه یه دینور که اکا اینانلوب آنکله قلبه
اعتماد حاصل اوله تمسك وحجت وکفیل کبی یقال اخذ امره بالوثیقة والثقة ای ما یعتمد به بوراده ثقه مصدر بمعنی
مفعولدر انکیچون تذکیر وتأنیث وافراد وجمعی مساویدر و بعضا ذکور واناثده ثقات اوزره جمعلنور عدات کبی ووثیقه
جاری چوق یره اطلاق اولنور یقال ارض وثیقة ای کثیرة العشب التوثیق تفعیل وزننده بر ایشه متانت واستحکام
اوزره یاپشمق معناسنه در یقال توثق فی امره اذا اخذه بالوثیقة المیثاق والموثق مجلس وزننده عهد و پیمانه
دینور جمعلری مواثیق ومیاثق ومیاثیق کلور تقول بیننا میثاق وموثق ای عهد شارح دیر که میثاق اصلده موثاق
ایدی که بر نسنه یی باغلیه جق نسنه یه دینور وموثق مصدردر بعده مبالغهٔ عهد و پیمانده مستعمل اولدی ومصباحده
بو جمعلر میثاقك اولوب موثقك جمعی یاسز مواثق اولمق اوزره مرسومدر الوثاق واوك فتحی وکسریله بر نسنه یی
محکم بغلیه جق باغه دینور یقال شده بالوثاق وهو ما یشد به الایثاق همزه نك کسریله وثاق ایله یاخود وثاق
ایچره محکم بغلمق معناسنه در یقال اوثقه فی الوثاق اذا شده فیه التوثیق بر نسنه یی محکم واستوار قلمق معناسنه در
یقال وثقه اذا احکمه و برکسه حقنده امین ومعتمددر دیمك معناسنه در یقال وثق فلانا اذا قال فیه انه ثقة الاستیثاق
برکسه دن امین واعتماد اولنه جق وثیقه آلمق معناسنه در حجت وکفیل وتمسك آلمق کبی یقال استوثق منه اذا اخذ
منه الوثیقة الودق واوك فتحیله یغموره دینور یقال اخذنا الودق ای المطر مؤلفك بصائرده بیانه کوره ودق
مطر ارالغنده غبار کبی نسنه یه موضوعدر که ترکیده اکاقای دیرز بعده تجوزا مطرده استعمال اولنور وودق مصدر
اولور یغمور طملق معناسنه یقال ودق المطر ودقا من الباب الثانی اذا قطر وودق ووودوق وقوف وزننده بر نسنه
یه کلوب چاتمغله تولکه کلمك معناسنه در یقال ودق الیه ودوقا وودقا اذا دنا منه وامکنه ومنه المثل ※ ودق العیر الی الماء

ای دنا منه بو مثل بر نسنه یه افراط حرصندن تذلل وخضوع ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور وودق آلشوب انس
والفت ایلمك معناسنه در یقال ودق به اذا استأنس به وقارن وسعتلمك علی قول اسهال ایلمك معناسنه در یقال
ودق بطنه اذا اتسع او استطلق وبلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال ودقت السماء اذا امطرت وقلج کسکینلنمك
معناسنه در یقال ودق السیف اذا احد و بر شخصك پك سموزلکدن کوبکی سلپوکلنوب صارقمق علی قول کوبکی
چقمق کمسه کبی سموزلکدن طشره اوغرامق معناسنه در یقال ودقت سرته اذا سالت واسترخت او خرجت کانه
ابجر ووودق شول قرمزی نقطه لره و بنکلره دینور که کوزده حادث اولور دمك قیناپوب چقمسندن حادث اولور
علی قول بر انجکزدر که کوزده حادث اولوب کبده رنك بیو یوب غلیظلنور یاخود کوزده بر مرضدر که آنك ضربندن
قولق شبشوب قبارر مفردی ودقه در و بونده دالك فتحیله ده جائزدر یقال اصاب بعینه ودق ای نقط حمر
تخرج فیها من دم تشرق به اوهی لحمة تعظم فیها اومرض فیها ترم منه الاذن لکن کتب طبیه ده ودقه شحمه یه شبیه
قطعهٔ بیضادر که طبقهٔ ملتحمه ده ظهور ایدر دیو معرف اولمغله قول ثانی بو که اقربدر الایداق همزه نك کسریله
بو دخی بلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اودقت السماء اذا امطرت و بتون طرنقلی حیوان کوسنمك معناسنه در
یقال اودقت ذات الحافر اذا ارادت الفحل الوداق سحاب وزننده والودقان فتحاتله والودق فتحتینله
بونلرده بتون طرنقلی حیوان کوسنمك معناسنه در یقال ودقت ذات الحافر وودقت وداقا وودقانا وودقا
من الباب الثانی والرابع والخامس اذا ارادت الفحل الاستیداق بو دخی وداق معناسنه در یقال استودقت ذات
الحافر یعنی ودقت الودوق صبور وزننده والودیق امیر وزننده کوسنمش بتون طرنقلی حیوانه دینور
یقال فرس واتان ودوق وودیق ای بها وداق بوراده و بهاء وداق نسخه لری غلطدر الوداق کتاب وزننده
اسمدر بتون طرنقلی حیوانك کوسنکلکنه دینور یقال بالاتان وداق ای ارادة فحل الموادق مجلس وزننده اسم
مکاندر بر نسنه نك پك کلوب چاتوب تولکه کلدیکی موضعه دینور ذات ودقین ایکی طرفلو شدتله یاغان یغموره
دینور بو مناسبتله آفت وداهیه یه اطلاق اولندی ومنه قول علی رضی الله عنه تلکم قریش تمنانی لتقتلنی
فلا وربك ما بروا ولا ظفروا ※ فان هلکت فرهن ذمتی لهم ※ بذات ودقین لا یعفو لها اثر ※ امام مازنی دیدیکه امام علی
کرم الله وجهه حضرتلرندن اشبو ایکی بیتدن غیری شعر صدوری صحت بولمامشدر وزمخشری بو قولی تصویب
ایلدی الودیقة سفینه وزننده پك اسیلکه دینور یقال خرجوا فی الودیقة ای شدة الحر وسبزوات یاخود چایر او
چنلو اولان موضعه دینور تقول نزلنا فی الودیقة ای الموضع الذی فیه بقل اوعشب الودق فتحتینله بر آدمك
کوزنده ودق دیدکلری ذکر اولنان عارضه ظهور ایلمك معناسنه در یقال ودقت عینه کوجلت تیدق بکسر التاء
ودقا اذا ظهر فیها الودق بوراده مضارعت حرفنك کسری بهراء لغتنه مبنیدر الودقة فرحه وزننده ودق
عارضه سی ظهور ایلمش کوزه دینور یقال عین ودقة ای بها ودق الوادق کسکین آلته دینور یقال سیف
وادق ای حدید ودقان سحبان وزننده بر موضعدر ودقه حمزه وزننده بر رجل اسمیدر الورق واوك
حرکات ثلاثیله والورق کتف وزننده والورق جبل وزننده سکه لو اقچه لره دینور دراهم مضروبه معناسنه
جمعی اوراق ووراق کلور واوك کسریله شارحك بیانه کوره بونلر جنسدر انکیچون مؤلف جمع صیغه سیله تفسیر
ایلدی مفردلری ها ایله در الرقة رانك کسریله بو دخی سکه لو اقچه یه دینور جمعی رقون کلور شارح دیر که بوراده ایله
ارون کیبدر ومنه الحدیث فی الرقة ربع العشر ورقه بغدایجق اوتنك ابتدا نابت اولانه دینور وشول ارضه دینور که
ابتدا کوز فصلنده یاخود اورته یاز موسمنده اکا یغمور یاغمغله تازه و یشل اوتلر بتمش اوله رقه کلمه سنده هاء
واو محذوفه دن عوضدر وعد وعده کبی الوراق شداد وزننده اقچه سی چوق آدمه دینور یقال رجل
وراق ای کثیر الدراهم وکاغدجی یه دینور الوراقة کتابه وزننده کاغدجیلق حرفتنه دینور الوراق
سحاب وزننده یر یوزینك نباتله یم یشل اولمسنه دینور و بو ورقدن مأخوذ دکلدر ورق وعد وزننده اسمادندر
محمد بن عبد الله بن حمدویه بن ورق محدثدر وورق مصدر اولور اغاج یپراقلنمق معناسنه یقال ورق الشجر ورقا
من الباب الثانی اذا ظهر ورقه الورق فتحتینله کاغده دینور و یپراغه دینور شارح دیر که فی الاصل یپراغه
موضوعدر بعده یپراق کبی یوفقه دری یه اطلاق اولندیکه اکا یازو یازیلور ایدی بعده کتاب کاغدینه
اطلاق اولندی مفردلری ورقه در هایله و یر یوزنده دکرمیجه قان قطعه سنه اطلاق اولنور
علی قول یاره دن دوشمش قان پاره سنه دینور تقول رأیت فی الارض ورق الدم وهو ما استدار منه علی الارض
او ما سقط من الجراحة وخبط معناسنه در که اون کبی دوقی اولنوب اونه قاتلدقده نصکره دوه بوغزینه دوکدکلری

یبراق مجونته دینور ومطلقا جانلو حیوانه دینور تقول صادفت ورقا وهو الحی من کل حیوان ودوه وقیون واغجه
وسائر کبی مال ومواشی یه دینور وورق القوم جاعتك دلو قنلولرینه اطلاق اولنور علی قول ضعیف اولان دلو
قانلولرینه دینور یقال هم ورق القوم ای احداثهم اوضعفاء فتیانهم وناسك حسن وجماله ودنیانك جمال وبهجت
وزینتنه اطلاق اولنور یقال ما احسن ورق القوم ای حسنهم وغرته ورق الدنیا ای جمالها وبهجتها الورقة
فتحاتله ورقك مفردیدر که ذکر اولندی وورقه خسیس وناکس شخصه اطلاق اولنور ورقك ابتذالی مناسبتیله
یقال هو ورقة القوم ای خسیسهم وکریم آدمه اطلاق اولنمغله ضد اولور وبو ورقك نضارت ولطافتی تصوریله در
یقال هو ورقة بین القوم ای کریم وبعضلر دیدیکه مذکرده هاسز ومؤنثده هایله اولهرق همان خسیس معناسنه
مستعملدر یقال رجل ورق وامرأة ورقة ای خسیسان وورقه عمده بر بلده آدیدر وورقة بن نوفل بن اسد بن عبد
العزی که خدیجة الکبری رضی الله عنها جنابلرینك عم زاده لریدر خصوص اسلامی مختلف فیه در وورقة
بن حابس التمیمی اصحابدندر الوریقة سفینه وزنندده یبراغی فراوان اغاجه دینور یقال
شجرة وریقة وورقة ای کثیرة الورق الایراق همزه نك کسریله اغاج یبراقلنمق معناسنه در یقال اورق الشجر
اذا ظهر ورقه وبر آدمك اقچه سی ودواب ومواشیسی فراوان اولمق معناسنه در یقال اورق الرجل اذا کثر ماله
ودراهمه وصیاد صید ایده میوب خائب اولمق معناسنه در یقال اورق الصائد اذا لم یصد وطالب مرامنه نائل
اولمیوب محروم اولمق معناسنه در یقال اورق الطالب اذا لم ینل وغازی غنیمته ظفر بولمیوب تهی دست اولمق
معناسنه در یقال اورق الغازی اذا لم یغنم التوریق بودخی اغاج یبراقلنمق معناسنه در یقال ورق الشجر بمعنی
اورق الوراق کتاب وزننده یبراغك یاروب ظهور ایده جك هنکامنه دینور یقال قدحان الوراق ای وقت
خروج الورق الورافة سحابه وزننده دالّلری یم یشیل و یبراقلری تاب وطراوتلو خوشمنظر شجره دینور یقال
روضة ذات ورافة وهی الشجرة الخضراء الورق الحسنة ورقان سحبان وزننده بر موضعدر ورقان رانك
کسریله عرج ایله رویثه بیننده مدینه دن مکه یه مصعد طریقك صاغ طرفنده واقع بر سیاه طاغك اسمیدر
قال الشارح ومنه الحدیث ضرس الکافر فی النار مثل ورقان مورق مقعد وزننده روم پادشاهلرندن برینك
آدیدر ظاهرا ماوران معربیدر ومحدثیندن طریف مدینینك پدری اسمیدر و بونك موکل وموزن وموهب وموظب
وموحد کلماتندن اوزکه نظیری یوقدر الورقة تمره وزننده یایده اولان عیب ونقیصه یه دینور یقال ما فی القوس
ورقة ای عیب الاورق احمق وزننده لونی قرامتق بیاض اولان دوه یه دینور بولونده اولان دوه نك اتی خوش
ولذیذ اولور کرچه استعمالی و یوریسی مقبول اولمز و بو نضارت ورق معناسندن یاخود رماد معناسندن
مأخوذ در یقال جمل اورق اذا کان فی لونه بیاض الی سواد وکوله دینور رماد معناسنه و یغمورسز قوراق زمانه
اطلاق اولنور یقال عام اورق ای لامطر فیه وثلثانی صودن عبارت اولان سوده دینور یقال لبن اورق اذا صار
ثلثاه ماء وثلثه لبنا جمعی ورق کلور واوك ضمیله الورقاء حمراء وزننده دیشی قورده دینور ذئبه معناسنه وکوکرجن
قوشنه دینور یقال غنت الورقاء ای الحمامة جمعی وراق وورائق کلور صحاری وصحاری کبی نسبتنده ورقاوی دینور
واوایله وبدیل بن ورقاء اصحابدندر الاریق ترخیم اوزره اورقك مصغریدر ومنه المثل *جاء بام الربیق علی اریق
نته که ارق ماده سنده ذکر اولندی مورق مکرم وزننده فارس ایالتنده بر موضعدر مورّق محدّث وزننده
اسامیدندر مورق بن مهلب ومورق بن مشمرخ تابعیلردر وموزق بن شخیب محدّث ضعیفدر الایریقاق
احمرار وزننده اصمه نك اوزمی رنکلنمك معناسنه در یقال ایراق العنب یوراق ایریقاقا اذا الوّن المواریق میمك
ضمیله رنکلنمش اوزمه دینور وریقه جهینه وزننده بر موضعدر التورق تفعل وزننده طوار یبراق اوتلامق
معناسنه در یقال تورقت الناقة اذا اکلت الورق الموارقة مفاعله وزننده یك یقلشمق معناسنه در ومنه تقول
مازلت منك موارقا ای قریبا مدانیا المورقة مجلبه وزننده مالك کثرت ووفرتنه باعث اوله جق نسنه یه دینور
یقال التجارة مورقة للمال ای مکثرة الوسق واوك فتحی وسینك سکونیله برنسنه یی برکدروب یوکلمك معناسنه در
یقال وسقه یسقه وسقا اذا جمعه وحمله ومنه قوله تعالی واللیل وما وسق زیرا کیجه جمیع جبال وبحار واشجار
واحجاری وروی زمینی احاطه واستیعاب ایلمکله آنلری جمع ایدوب ارقه سنه یوکلنمش کبی اولور ووسق سوروب
کوتورمك طرد معناسنه در یقال وسقه اذا طرده ودیشی حیوانك رحمی ارککك منیسنی کوتوروب کبه قالمق معناسنه در
یقال وسقت الناقة اذا حملت واغلقت علی الماء رحمها وکوزیاشی حامل اولمق معناسنه در مستعملدر یقال وسقت
العین الماء اذا حملته وقال فی الاساس لا افعل ذلك ما وسقت عینی الماء ووسق التمش صاعی مستوعب کیل ومقداره

دینور علی قول بر دوه یوکیدن عبارتدر یقال عنده وسق من تمر ای ستون صاعا او حمل بعیر و بو حمل معناسندندر
قول اوله کوره التمش صاع نبوی عند اهل الحجاز اوچیوز یکرمی رطل ایدر وعند اهل العراق درتیوز سکسان
رطل ایدر نته که نهایه ده بو ایلجه مرسومدر الوسیقة سفینه وزننده شول دوه لره اطلاق اولنور که بری برینه
بغایت مونس والوف اولمغله بری اوغورلنوب سورلسه جمله سی آندن آیرلمیوب برابرجه سوریلور اوله بنی آدمده
رفقه کبیدر که بری برندن منفك اولمز یقال ساق العدو الوسیقة وهی من الابل کالرفقة من الناس فاذا سرقت
طردت معا الواسق کبه ناقه یه دینور جمعی وساق کلور واوك کسریله ومواسق ومواسیق کلور غیر قیاس
اوزره کویا که میساقك یاخود موسقك جمعلریدر الوسیق نهیق وزننده حیوانی سوروب کتورمك معناسنه در
یقال وسقه وسیقا اذا ساقه ووسیق بعموره اطلاق اولنور التوسیق غلالی التمش صاع مقدارنده بلوك بلوك
ایلمك معناسنه در یقال وسق الحنطة توسیقا اذا جعلها وسقا وسقا الایساق همزه نك کسریله
دوه یه یوك یوکلتمك معناسنه در یقال اوسق البعیر اذا حمله حمله وآغاجك خرماسی فراوان اولمق
معناسنه در یقال اوسقت النخلة اذا اکثر حملها الاستیساق دوه لر برکمك معناسنه در یقال استوسقت
الابل اذا اجتمعت الاتساق اتفاق وزننده در که اصلی اوتساق ایدی اسلوب واحد اوزره منتظم اولمق
معناسنه در یقال اتسق امره اذا انتظم المواسقة مفاعله وزننده برکمسه ایله قوتده یاخود سائر حالتده
معارضه ایدوب آنکله برابر کلمك معناسنه در یقال واسقه اذا عارضه فکان مثله ولم یکن دونه ومشاهده
معناسنه در که جنکده بری برینك اوزرینه صالوب طوتشمقدن عبارتدر یقال واسقه اذا شاهده المیساق میمك کسریله
شول قوشه دینور که اوچارکن قنادلرنی بری برینه چالوب اورر اوله جمعی میاسیق ومآسیق کلور همزه ایله الوشیق
شین معجمه ایله امیر وزننده ات یصدرمه سنه دینور علی قول بر دفعه قینادوب
قورتدقدنصکره اولان یصدرمه یه دینور که یوله کوترلر و بو کونه اولان سائردن زیاده طیانوب برقرار اولور بو ظاهرا
بزم سوکش دیدیکمز اوله جقدر یقال عنده وشیق ووشیقة ای لحم یقدد حتی ییبس او یغلی اغلاءة ثم یقدد
الوشق مشق وزننده ات یصدرمه قلمق معناسنه در یقال وشق اللحم وشقا من الباب الثانی اذا قدده ودورتمك
معناسنه در یقال وشقه بالرمح اذا طعنه به وسرعت ایلمك معناسنه در یقال وشق زید اذا اسرع ووشق پراکنده
چاره دینور یقال بالمرعی وشق ای متفرق من الرعی الاتشاق اتفاق وزننده اتی یول یصدرمه سی قلمق معناسنه در
یقال اتشق اللحم بمعنی وشقه ونیچه کسه لر برآدمی قلجله یصدرمه کبی پاره پاره طوغرامق معناسنه در یقال اتشق القوم
فلانا اذا جعلوه وشایق یعنی کما یقطع اللحم اذا قدد بو راده اتشاق اشتراك ایچوندر الواشق صاحب وزننده
بر مقدار جه سوده دینور تقول سقانا واشقا ای لبنا قلیلا وسرعتله یوروب کیدن شیئه دینور عمر وزمان کبی و باشق
لفظنده لغتدر که آتمجه قوشنه دینور و برکلب آدیدر یاوز اولوب هرشیئی پاره لدیکیچون تسمیه اولنمشدر و بروع
نام صحابیه نك پدری اسمیدر الوشاق شداد وزننده بودخی سرعتله یوروب کیدیجی نسنه یه دینور یقال شیٔ
واشق ووشاق ای ذاهب مضیّ التوشیق برنسنه یی کسوب طوغرامق معناسنه در یقال وشقه اذا قطعه
وپراکنده ایلمك معناسندر یقال وشقه اذا فرّقه التواشق تفاعل وزننده بودخی نیچه کسه لر برآدمی
قلجله یصدرمه کبی پاره پاره طوغرامق معناسنه در یقال تواشقه القوم بمعنی اتشقوه الایشاق همزه نك کسریله
برنسنه یه ایلشوب طوتلمق معناسنه در یقال اوشق الشیٔ اذا انشب فی شیٔ فلچ قننه والخترکلیده ایلشوب طوتلدیغی
کبی المواشق الختر دیشلرینه اطلاق اولنور مفردی میشاق در وشقه حمزه وزننده اندلسده بر بلده در الوشق
رکع وزننده اتشق افظنده لغتدر که چادر اوشغی دیدکلری دارودر عجیبدر که مؤلف وشق تعبیر اولنان حیواندن
سکوت ایلدی معلومدر که در یسندن اعلا کورك اولور تلبسی بواسیر ونقرس علتلرینه امانددر وغریبدر که
حیات الحیوان صاحبی دخی ذکر ایلمامشدر مفردات طبیه ده همان بو اسمله معروف جانوردر لون وشکلده قبلانه
شبیه اولور کلامیله مرسومدر لکن ظن ایدرمکه فی الاصل وشق مذکور معناسندن عربی اوله نته که کلب مرسوم واشق
ایله مسمادر الوصیق امیر وزننده برطاغ آدیدر که کنانه قبیله سنك یوردینه اندن اقرب طاغ یوقدر الوعیق نعیق
وزننده والوعاق غراب وزننده طوار یورورکن قارنندن ظهور ایدن صوته دینور الوعق وعد وزننده طوار
یورورکن قارنندن صوت ظهور ایلمك معناسنه در یقال وعق الفرس وعقا من الباب الثانی اذا اسمع من بطنه
نعیق ونعاق اذا مشی ووعق بدخوی وتنك مشرب ودارغین وجزؤی نسنه دن ضجرتلنور بی امتزاج آدمه
دینور وعقه دخی دینور ضجره وزننده وعق دخی دینور کتف وزننده یقال رجل وعق ووعقة ووعق ای شرس

سیٔ الخلق ضجر متبرم ووعقه اسم اولور چنین خو بلولغه دینور یقال به وعقة ای شراسة ووعق وعد وزننده
عجول اولمق معناسنه‌در تقول وعقت علی یا رجل کورثت وعقا ای عجلت و یقال ما اوعقك ای ما اعجلك بالتعجب
واعقه برموضع آدیدر التوعیق تعویق وزننده ومرادفیدر کویا که آندن مقلوبدر یقال وعقه ای عوّقه
وخلاف ومخالفت معناسنه‌در یقال وعقه اذا خالفه وافساد معناسنه‌در یقال وعقه اذا عاثه وبرکسه‌یی چنین
خو بلولغه وسرکشلکه نسبت ایلمك معناسنه‌در یقال وعّق فلانا اذا نسبه الی الشراسة الوغیق غین معجمه ایله
وعیق وزننده ومرادفیدر که طوار قسمنك بورركن قارننده ظهور ایدن صوته دینور علی قول بو صوت ذکری قابنك
چاقا نمسندن نشأت ایدر الوفیق امیر وزننده یولداشه اطلاق اولنور تقول هو وفیقی ای رفیقی وبرآدمك عملیدر
الوفق واوك فتحیله برنسنه برشیئه اویغون کلمك معناسنه‌در وبعضا موافق معناسنه استعمال اولنور ومنه یقال
حلوبته وفق عیاله ای لبنه قدر کفایتهم وتوفاق وتیفاق معناسنه کلور کاسیذکر وبرکسه‌نك ایشی راست کلمك
معناسنه‌در تقول وفقت امرك وفقا من الباب السادس ای صادفته موافقا التوفاق والتیفاق تالرك فتحی
وکسریله والتوفیق والمیفاق والتوفق تفعل وزننده برنسنه برشیئك حدوث وظهوری هنکامنده صورت
بولمسنده استعمال اولنور کویا که اول نسنه اول شیئك آن حدوثنه موافق اولور وبونلر فی الاصل مصدرلردر ومنه
تقول اتیتك لوفق الامر وتوفاقه وتیفاقه ای لحین حدوثه ویقال اتیتك لوفق تفعل ذلك وتوفاقه وتیفاقه
ای لحین فعلك ذلك ویقال اتیتك لتوفیق الهلال وتوفاقه وتیفاقه وتوفیقه ومیفاقه وتوفّقه ای حین اهلّ
وتیفاق تانك کسری وفتحیله حذا ومقابل معناسنه مستعملدر ومنه حدیث علی رضی الله عنه وسئل عن البیت
المعمور فقال هو بیت فی السماء تیفاق الکعبة ای حذاءها ومقابلها الایفاق همزه‌نك کسریله اوقك کرتی
کریشه قومق معناسنه‌در کریشه کرتی اویدرمقدن عبارتدر یقال اوفق السهم وبالسهم اذا وضع الفوق
فی الوتر لیرمی ولا یقال افوق نته که فوق ماده‌سنده ذکر اولندی که بو معناده افاق افاقة دینور افوق افواقا نادردر
وایفاق ناس برآدمك بانه کلوب جمله‌سنك سوزی برلکده متحد اولمق معناسنه‌در یقال اوفق القوم لفلان اذا دنوا منه
واجتمعت کلمتهم ودوه لرقطارلنوب جمله‌سی بس برابر صره‌لنمق معناسنه‌در یقال اوفقت الابل اذا اصطفت
واستوت معا وبرنسنه‌یه ناکهانی راست کلمك معناسنه‌در تقول اوفق لزید لقاؤنا علی المجهول اذا کان لقاؤه
فجأة الموافقة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه اویدرمق معناسنه‌در تقول وافقت السهم بالسهم ای قصدت له به
وبرکسه‌یه راست کلمك معناسنه‌در تقول وافقت فلانا اذا صادفته التوافق تفاعل وزننده اتفاق ایلمك معناسنه‌در
یقال توافقوا فی الامر اذا اتفقوا وباردملشمق معناسنه‌در یقال توافقوا اذا تظاهروا الاتفاق افتعال وزننده که
اصلی اوتفاق دربری برینه متقارب اولمق معناسنه‌در که مراد برلکده اولمقدر یقال اتفقا اذا تقاربا المتوفق متکلم
وزننده کلامی دوزوب قوشوب اجتماع والتیام ایله تکلم ایدن آدمه دینور یقال هو متوفّق للکلام اذا کان یجمعه
ویهیؤه التوفیق ایشی راست کتورمك معناسنه‌در یقال وفّق امره اذا جعله موافقا وبرآدمك دلیل وحجتنی
مصیب قلمق معناسنه‌در یقال وفّقه الله ای اصابه فی الحجة الاستیفاق خدای متعالدن توفیق نیاز ایلمك معناسنه‌در
تقول استوفقت الله ای سألته التوفیق ویقال انه لمستوفق له بالحجة بفتح الفاء اذا اصاب فیها التوفق تفعل وزننده
توفیقه مظهر اولمق معناسنه‌در یقال ما یتوفّق عبد الا بتوفیقه الوقّ شقّ وزننده کوچکن قوشی اوتمك
معناسنه‌در یقال وقّ الصرد وقّا من الباب الاول اذا صاح الوقواق ثرثار وزننده قورقق آدمه دینور یقال رجل
وقواق ای جبان وبرشجر آدیدر که آندن بازی یازه‌جق دیوتلر اتخاذ اولنور بو شجر هندستان طرفنده اولور
ووقواق چین اولکه‌سندن یوقریجه‌ده برمملکتك اسمیدر مترجم دیر که بعض جغرافیا کتابلرنده وقواق برجزیره
اسمی اولوب آنده شجرهٔ وقواق نابت اولمق اوزره مرسوم واول شجره‌نك وصفنده عجائب حکایات مرقومدر
الوقوقة وعوعه وزننده کوپکلر اورشمك وقوشلر جولدشمك معنالرینه‌در یقال الکلاب توقوق ای تنبح ویقال
الطیر توقوق ای تصوّت الوقواقة ثرثاره وزننده یکشاق وپرکوی آدمه دینور یقال رجل وقواقة ای مکثار
الولق خلق وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال ولق الرجل ولقا من الباب الثانی اذا اسرع وآهسته‌جه
دورتمك معناسنه‌در یقال ولق فلانا بالرمح اذا طعنه به خفیفا وقلجله اورمق معناسنه‌در یقال ولقه بالسیف
اذا ضربه به وبردوزه‌یه کتمك یاخود بردوزه‌یه یلان سویلمك معناسنه‌در یقال ولق فی السیر او الکذب اذا استمر
قال الشارح ومنه قرئ قوله تعالی اذ تلقونه بالسنتکم بفتح التاء وکسر اللام قال الراغب ای تسرعون الکذب
الولقی جمزی وزننده ناقه‌یه مخصوص بك یلك یلکه دینور یقال ناقة تعدو الولقی ای العدو وفیه شدّة وروند‌ه

وچالاك ناقه‌یه دینور یقال ناقة ولقی ای سریعة الولیقة سفینه وزننده اون وسود وصاف یاغله یاپیلان بولماج آشنه دینور الاولق همزه‌نك ولامك فتحیله دلولکه دینور علی قول دلولکه شبیه برعارضه‌یه دینور که
مراد چالقسی اولمقدر یقال اخذه الاولق ای الجنون او شبهه شارح دیر که امام فارسی بونی افعل وزننده وابن برّی
فوعل وزننده تقیید ایلدی پس اوّله کوره سرعت معناسنه اولان ولقدن اولور افکل کبی اسمدر وثانی‌یه کوره
جنون معناسنه اولان القدن اولور ومؤلف بونی الق ماده‌سنده دخی ثبت ایلدی اختلافه بناء المألوق مألوف
وزننده والمؤولق مدحرج وزننده دیوانه‌یه یاخود چالق عقللو سبکسر آدمه دینور که عقلی یلق تعبیر اولنور
ویلق تعبیری بو ماده‌دن مأخوذ ومحرّف اولمق محتملدر مأولق کلمه‌سی اولق ماده‌سندن اسم مفعولدر یقال الق
الرجل واولق علی بناء المجهول فهو مألوق ومؤولق ای مجنون او شبیهه والق صاحب وزننده اسماءندر
جندل بن والق تابعی کوفیدر الوالق خزاعه قبیله‌سنه مخصوص برفرسك اسمیدر الومق نمق وزننده
والمقة عده وزننده سومك معناسنه‌در یقال ومقه ومقا ومقة من الباب السادس اذا احبه الوامق اسم فاعلدر
یقال هو وامق له ای محبّ التومق تفعل وزننده محبت اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال یتومقه ای یتودّده
الوهق فتحتینله وهانك سکونیله جائزدر اوجی ایلمکلی ایپه واورغانه دینور که کمند تعبیر اولنور جمعی اوهاق کلور
علی قول معرّبدر یقال طرح فی عنقه الوهق وهو الحبل یرمی فی انشوطة فتؤخذ به الدابّة والانسان مترجم
دیر که معرّبا نده وهك فارسی معرّبی اولمق اوزره مرسومدر ووهق نهق وزننده آلیقومق حبس معناسنه‌در یقال
وهقه عنه یهقه وهقا من الباب الثالث اذا حبسه المواهقة مفاعله وزننده یولداشلره همپا اولوب برابرجه یورتمك
معناسنه‌در یقال هذه الناقة تواهق الاخری ای تواغد وتواضخ ودوه یوتنی اوزاده‌رق آخر دوه ایله یاریشور کبی
اشوب کتمك معناسنه‌در یقال البعیر یواهق الاخر ای یمدّ کلّ واحد اعناقه فی السیر ویباری التوهق تفعل
وزننده برآدمی کلامده مضطرّ ومتحیر قلمق معناسنه‌در که نه سویلیه‌جکنی بیلمز اولور یقال توهّق فلانا فی الکلام
اذا اضطرّه الی ما یتحیر فیه وچقل طاشلری پك قیزمق معناسنه‌در یقال توهّق الحصی اذا اشتدّ حرّه التواهق
تفاعل وزننده بری بریله برابرده برابرلشمك معناسنه‌در یقال تواهقوا اذا استووا فی الفعال ودوه‌لر یاریشور کبی
بری برینه قیزیشوب یورویشمك معناسنه‌در یقال تواهقت الرکاب اذا تسایرت تمّ بعونه تعالی فصــــل الهاء
الهبرق جعفری وزننده والهبرقی هبرزی وزننده دمورجی‌یه دینور حدّاد معناسنه وقیومجی‌یه دینور صایغ
معناسنه وبیابان اکوزینه دینور ثور وحشی معناسنه الهبلق عملس وزننده بودور آدمه دینور الهبنق
قنفذ وزننده والهبنوق زنبور وزننده وبونده هانك فتحیله جائزدر والهبینق
سمیدع وزننده والهبانق علابط وزننده تازه دلی قانلی خدمتکاره دینور وهبنق عملس وزننده احمق
وبیغز آدمه دینور وبودور کشی‌یه دینور یقال هو هبنق ای احمق وکذا قصیر هبنقه عملسه وزننده ذوالودعات
یزید بن ثروان نام احمق مشهورك لقبیدر نته که ودع ماده‌سنده بیان اولندی الهبنوقة هانك ضمیله دودکه دینور
مزمار معناسنه مفردات سائره‌ده کلیرده چالنان دودك ایله مفسردر که ترکیده سپسی وفارسیده شبنه دیدکلریدر
الهبنقة دحرجه وزننده اویلقلرك ایچ یوزلرنی بری برندن آیره‌رق یره دوشبوب اوتورمغه دینور یقال یهبنق
فی الجلوس هبنقة ویقال یجلس الهبنقة وهی ان تلزق بطون فخذیك بالارض اذا جلست وتکفهما الهدلق
زبرج وزننده اون الکنه دینور منخل معناسنه وسلپوك ومسترخی نسنه‌یه دینور واوردی بیوك دوه‌یه دینور
الهدلقة زبرجه وزننده دوه‌نك آلت چنه‌سنده اولان صارقق تویلره دینور الهراقة کتابه وزننده صودوکك
معناسنه‌در یقال هراق الماء یهریقه بفتح الهاء هراقة اذا صبه واصله اراق یریق اراقة کما سیذکر الاهراق
همزه‌نك کسریله هراقه معناسنه‌در یقال اهرق الماء یهرقه اهراقا علی وزن اکرم یکرم اکراما اذا صبه الاهریاق
همزه‌نك ورانك کسریله اهراق معناسنه‌در یقال اهراقه یهریقه بضمّ الیاء وسکون الهاء وکسر الراء اهریاقا
فهو مهریق بضمّ المیم وفتح الهاء وکسر الراء وذاك مهراق بضمّ المیم وفتح الهاء ومهراق بضم المیم وسکون الهاء
اذا صبه واصله ای اصل هراق الماء یهریق هراقة اراق یریق اراقة کاجاب یجیب اجابة واصل یریق یریق
کیکرم واصل یریق یأریق علی وزن یؤکرم خلاصه‌سی بودر که هراقه کتابه وزننده افعال بابندن مصدردر
بو ماده‌ده اوچ لغت واردر بری لغت مزبوره‌در که همزه‌یه قلب اولندی نته که ارحت وهرحت دیرلر زیرا
کلام عربده متکلم صیغه‌سنده اثناء ریقه استعمال اولنمدی بلکه همزه‌تینك اجتماعنی ثقیل کوردکلرندن هایه قلب
ایدوب اهریقه دیدیلر ولغت ثانیه اهرق یهرق اهراقا عنوانده استعمال اولنمقدر اکرم یکرم اکراما کبی وقتا که

همزه‌یی وجه مذکور اوزره هایه قلب ایلدیلر ایسه هایی نفس کلمه‌دن کبی لازم قیلوب اوزرینه الف ادخال وهانك
لزومنی عین الفعلی حذف ایلمکدن عوض ایلدیلر زیرا اهرق فی الاصل اریق ایدی ولغت ثالثه اهراقه یهریقه
اهریاقا عنوانیده‌در نته که اطاع یطیع اطاعة صیغه‌سنده اسطاع یسطیع اسطیاعا دیرلر ماضیده همزه‌نك فتحی
ومضارعده یانك ضمیله که سبنی عین الفعلك حرکهٔ محذوفه‌سندن تعویض ایلدیلر واسم فاعلنده مهریق دینور
میمك ضمی وهانك فتحی ورانك کسر ومدیله واسم مفعولنده مهراق دیرلر میمك ضمی وهانك فتحی وسکونیله ومعلوم
اوله که یهریق لفظنك که لغت اولك مضارعیدر یانك ضمی وهانك فتحیله وزنی یهفعل‌در ومهراق لفظنك که
میمك ضمی وهانك فتحیله اسم مفعولدر مهفعل‌در اما یهریق ومهراق کلمه‌لری که هانك سکونیله‌در تکلملری ممکن
دکلدر زیرا هاء وفاء ایکیسیده ساکنلردر اما هانك سکونی ظاهردر وفانك سکونی راء ساکنه‌دن بدل اولدیغنه
مبنی‌در وعربلر هریقوا علیکم اول اللیل دیرلر امر بنیه‌سیله اترلو امعناسنی اراده ایدرلر مؤلفك خلاصهٔ مرادی
منوال محرر در شافیه شرحنده دخی بو رسمه مسطوردر که مصنف یعنی ابن حاجب اراق کلمه‌سنك همزه‌سی هایه
ابدال اولندقدنصکره هایی نفس فاء الفعل توهمنه مبنی اولنه همزه ادخال وهایی اسکانیله اهراق یهریق دینلری — مطلب
تغلیط ایلمشدر وبو آنفا ذکر اولنان وجه ثانی اوله جقدر اسطاع یسطیع اسطیاعا کبی که طوع ماده‌سنده ذکر
اولندی ومصباحده مؤلفك ذکر ایلدیکی وجه اولی دحرج بابندن عد ایلمشدر هراق کلمه‌سنك اصلی هریق
ایدی دحرجه وزننده انکیچون مضارعنده هاء مفتوح اولور یدحرج کلمسنده دال مفتوح اولدیغی کبی کذلك
اسم فاعلنده واسم مفعولنده دخی مفتوح اولور وامر حاضرنده هرق دینور هانك فتحی ورانك کسریله اصلی هریق
ایدی دحرج وزننده وبعضاهاء ایله همزه‌یی جمع ایدوب اهراقه یهریقه دیرلر هایی ساکنه ایله کویا که همزه
فی الاصل یانك حرکه‌سندن عوض اولمشدر ولهذا بوزباده ایله فعل خماسی اولمز وصاحب تهذیب بونی تخطئه
ایلدی وبعضلرهایی اصلیه اعتباریله ثلاثیدن هرقه هرقا دیدیلر که باب ثالثدندر لکن مؤلف وجوهری بو قوله
التفات ایلدی پس وجه وجیه قول اولدر که مؤلفه کوره اقامه بابندن ومصباحه کوره دحرجه بابندندر که مصدری
ینه هراقه‌در اصلی هریاق ایدی دحراج وزننده یاء حذف اولنوب آخرینه هاء عوض اولمشدر وامر حاضرنده هرق
هریقا هریقوا دیرلر المهرق مکرم وزننده صحیفه‌یه دینور که یازو یازیلور وبو معربدر جمعی مهارق‌در مترجم
درکه مهره کرده معربیدر که مهره لنمش کاغده دیمکدر ومهرق مهره تخته‌سی کبی دوز وهموار اوده یه اطلاق اولنور
المهرورق اهرواقدن اسم فاعلدر شدتله دوکیلن صغاناقلی یغموره وصف اولور یقال مطر مهرورق ای صبب
التهریق برنسنه‌یی چوق دوکك معناسنه‌در ومنه تقول العرب هرق علی خمرك ای تثبت یعنی سن کرکی کبی
تثبت واستحکام ایله اصلا زیغ ایلمه دیمك یرده هرق علی خمرك دیرلر کسه‌دن باك وپروا ایلمه سکر ونشئهٔ اوزره رقات
دخی زیاده ایله دیمکدر بعده بونکله تثبتدن کنایه ایلدیلر المهرقان میمك ورانك ضمیله سحلان وزننده والمهرقان
میمك ورانك فتحیله ملکعان وزننده ومیمك ضمی ورانك فتحیله ده لغتدر دریایه دینور بحر معناسنه علی قول ساحلدن
دریانك مدی ایله طاشدیغی موضعه دینور اهراقدن مأخوذدر ومهرقان میمك ورانك ضمیله ساحل بحر بصره‌ده
بر بلده آدیدر ماهی رویان معربیدر که بالق چهره‌لو دیمك اولور مترجم دیر که ماه رویان معربی اولمق دخی روشندر
هورقان عسقلان وزننده مرو قضاسنده بر قریه‌در الهرق هانك کسریله اسکی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه
هرق ای ثوب خلق هرزوقی هانك وزای معجمه‌نك ضمی وقصریله حبس وتسجین معناسنه اسمدر شارحك
بیاننه کوره لغت نبطیه‌در زانك تقدیمیله ده لغتدر عدم انصرافی علمیت والفت تانیثه مبنی‌در المهزق مدحرج
وزننده محبوس معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره بو ماده متصرف اولمیه رق بورسمه مسموعدر الهزق کتف
وزننده رعد شدیده دینور الاهزاق همزه‌نك کسریله چوق کولمك معناسنه‌در یقال اهزق فی الضحك اذا
اکثر منه المهزاق میناق وزننده کوله کن خاتونه دینور یقال امرأة مهزاق ای کثیرة الضحك وبریرده قرار ایتمز
اولان سکمشرب ویل قوان قاری‌یه دینور الهزقة فرحه وزننده مهزاق معناسنه‌در یقال امرأة مهزاق
وهزقة ای لاتستقر فی موضع الهزق فتحتینله جنبش ونشاط معناسنه‌در یقال به هزق ای نشاط الهزرقة
دحرجه وزننده یك چرکین کولمکه دینور یقال تنفر الناس هزرقته وهی اسوء الضحك هزروقی هزروقی وزننده
ومرادفیدر وآندن مصحف دکلدر المهزرق مهزرق وزننده ومرادفیدر الهطق فتحتینله تیز تیز یورمکه
دینور یقال ماهذا الهطق ای سرعة المشی الهفتق جعفر وزننده هفته معربیدر که یدی کوندن عبارتدر
اسبوع معناسنه‌در الهقهقة زلزله وزننده شدتله یورمك معناسنه‌در یقال یهقهق الرجل ای یسیر شدیدا

وبر قومك کرامنه بعده لئام وسفله‌سنه بر مقدار جه عطیه توزیع ایلمك معناسنه‌در یقال هقهق فی القوم اذا
خوص فیهم بشیٔ من عطاء شارح ضاد معجمه ایله تخوض نسخه‌سنی تخطئه ایلمشدر الهق شق وزننده جماعه
جهد ایله خاتونی یپتاب ایلمك معناسنه‌در یقال هق المرأة هقا من الباب الاول اذا جهدها بالجماع الهقق
فتحتینله پك چوق جماع ایدن کمسه‌لره دینور یقال هم هقق ای نیاکون الهقهاق ثرثار وزننده امور ومصالحنده
قطعا فاتر ومتکاسل اولیوب مقدم وساعی اولان آدمه دینور یقال رجل هقهاق ای منکمش فی اموره الهلق
خلق وزننده والتهلق تفعل وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هلق الرجل هلقا من الباب الثانی وتهلق
تهلقا اذا اسرع الهلقی جمزی وزننده واقی معناسنه‌در که ناقه‌نك شدتله یلمسنه دینور الهمق کتف وزننده
تر وتازه وایپك کبی یومشق چایره دینور وچوق اوته دینور وقوری اوتلغه دینور الهمق هانك کسری ومیمك
کسری وفتحیله زمکی وزننده کاه اویکاکاه بویکا مستانه کبی یورمکه دینور یقال یمشی الهمقی وهو مشی علی جانب
مرة وعلی اخری مرة الهمقیق حصیص وزننده بر نوع نبات آدیدر الهمقاق هانك فتحی وضمیله بر جنس
دانه‌در که بلعم جبالنده نابت اولور قاوروب تقویت جماع ایچون اکل ایدرلر مفردی همقاقه‌در المهمق معظم
وزننده اوکونمش سویقه دینور الهمق خدب وزننده چوابه وسلکی وپریشان احمق آدمه دینور یقال رجل
همق ای احمق مضطرب الهملقة دحرجه وزننده سرعتله یورمك معناسنه‌در یقال هملق الرجل اذا اسرع
الهنق فتحتینله قلب صقندیسی کبی حالت انقباضه دینور که انسانه عارض اولور تقول اخذنی الهنق وهو شبه
ضجر یعتری الانسان الهندلیق زنجبیل وزننده چوق سوزلو پرکوی آدمه دینور یقال رجل هندلیق ای الکثیر
الکلام الهوقة هانك فتحیله اوقه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الهیق هانك فتحیله والهیقم زیادهٔ
میمله ارکك دوه قوشنه دینور وهیق انجه اوزون آدمه دینور الاهیق احمق وزننده اوزون بیونلو انسان وحیوانه
دینور یقال رجل وفرس اهیق ای الطویل العنق فصـــل الیاء الیرقان فتحاتله ورانك سکونیله اکینه
عارض اولور بر کونه آفت اسمیدر ترکیده صاپ اورمش وسام چالمش تعبیر اولنور کذلك انسانه عارض اولور بر کونه
مرض اسمیدر که ایکیسنه ده صاریلق تعبیر اولنور نته که ارق ماده‌سنده بیان اولندی مؤلف اوراده یرقان اسود
ویرقان اصفر تعبیریله ایکی کونه‌یه تقسیم ایلمشیدی ومشهوری دخی بودر لکن تذکرهٔ داوده بوفقیر کوردمکه
بر دخی اخضر نوعی اولور ایمش واول هندستاندن غیری دیارده قلیل الوقوع ایمش اصفر واسودك اجتماعی ایمش
الماروق والمیروق یرقان علتنه اوغرامش آدمه واکینه دینور یقال رجل وزرع مأروق ومیروق اذا اصابهما
الیرقان بعض نسخه‌ده ورق وبعضده رزق عنوانده مرسوم اولمغله آنلرده صالحدر الیارق هاجر وزننده یصی
دستبنده دینور که نسوان عربه مخصوص بلازکدر شارحك بیاننه کوره پاره معربیدر الیبق یانك وقافك فتحیله
خرما کوبکی دیدکلری نسنه‌یه دینور جار النخل معناسنه یقق آندن اخص‌در که بر پاره سنه وبر لقمه‌سنه دینور
ویقق بموغه دینور ویك آق اولان شیئه دینور وتأکیدا وصف ایدرلر یقال ابیض یقق ای جدا الیقق کتف
وزننده یك آق اولان شیئه دینور یقال شیٔ یقق ای شدید البیاض شارح دیرکه اولکی کسائی وثانی ابن السکیت
روایتیدر الیقایق یقق لفظندن جمعدر یقال بیض یقایق ای شدیدة البیاض الیقوقة عموه وزننده پك آق
اولمق معناسنه‌در یقال یق الشیٔ یقوقة من الباب الرابع اذا ابیض الیلق فتحتینله آق نسنه‌یه دینور یقال
شیٔ یلق ای ابیض الیلقة سمکه وزننده آق تو یلوکچی‌یه دینور الیلمق یانك ومیمك فتحیله یلمهٔ فارسی معربیدر که
قفتانه دینور قباء معناسنه جمعی یلامق‌در وبولمق ماده‌سنده دخی ذکر اولندی لکن مؤلف مادهٔ مذکوره‌ده
بوکه تصدی ایلمامشدر قالدیکه اصل فارسیده یلمه قپامه تعبیر اولنان قفتانه دینور ینساق سحاب
وزننده روم سرعسکرلرندن برینك اسمیدر که زمان خلافت صدیق اکبرده قتل وسر مقطوعی دیوان
خلافته غلطان اولدی یناق شداد وزننده اتباع تابعیندن حسن بن مسلمك جدی اسمیدر که صحابیدر

❀ بـــاب الکاف ❀ فصـــل الهمزه ❀

الأبك احمد وزننده بر موضع آدیدر الابك فتحتینله وآدمك وجودی پك اتلو سموز اولمق معناسنه‌در یقال
ابك الرجل ابکا من الباب الرابع اذا کثر لحمه الابك کتف وزننده والمئبك منبر وزننده احمق
آدمه اطلاق اولنور یقال انه لعفك ابك ومعفك مئبك ای اخرق عفك دخی بو معنایه اولمغله تأکید اولور
الاراك سحاب وزننده بر قطعه ارضه دینور وعرفاتده نمره قربنده بر موضع آدیدر نعمان الاراك ووادی الاراك
دیدکلریدر وهذیل قبیله‌سی یورنده بر طاغك آدیدر واراك اکشی اوته دینور حمض معناسنه که مراد ملوحت

ومرارتی اولان اوتدردوه قسمنك فاكهه سيدر وحمض نوعندن برشجر اسميدركه داللريله استياك اولنور تركيده
مسواك اغاجی ديرلر كه يمن طرفنه مخصوصدر جمعی ارك كلور ضمتينله واراءك كلور الارك همزه نك كسريله بودخی
اكشی اوته دينور حمض معناسنه ويقال عشب له ارك ای تقيم فيه الابل زيرا دوه قسمی شورا وتلقدن يك محظوظ
اولور الاراكية همزه نك فتحيله مسواك اغاجی اوتليان دوه لره دينور يقال ابل اراكية اذا كانت ترعى الاراك
الاركة فرحه وزننده مسواك اغاجی چوق اولان يره دينور يقال ارض اركة ای كثيرة الاراك ومسواك اغاجی
اوتلامقدن خسته اولان دوه لره دينور جمعی اراكی كلور طلاحی كبی الارك كتف وزننده والمؤرك مؤتلف
وزننده مسواك اغاجنك قوروغنه دينوركه فراوان وبری برينه صارمشق اوله يقال اراك ارك ومؤرك ای كثير
ملتف الارك فتحتينله دوه اراك اغاجی اوتلامقدن قارنی اغريوب خسته اولمق معناسنه در يقال اركت الابل
اركا من الباب الرابع اذا اشتكت من اكل الاراك فهی اركة واراكی وارك بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ارك
بالمكان اذا اقام به الاروك قعود وزننده بودخی دوه اراك اغاجی اوتلامقدن خسته اولمق معناسنه در يقال اركت
الابل اروكا من الباب الاول اذا اشتكت من اكل الاراك ويقال اركت الابل على المجهول ودوه اراك اغاجی اوتلامق
ياخود دائمی انی اوتلايوب طورمق ياخود مطلقا اوغراديغی اغاجی اوتلايوب قالمق معناسنه در يقال اركت الابل
اروكا من الباب الثانی والاول اذا رعت الاراك اولزمته واقامت فيه تأكله اوهوان تصب ای شجر كان فتقيم فيه
وبرخصوصده لج واصرار ايلمك معناسنه در يقال ارك فی الامر اذا لج وبرايشده قچنليوب كيرولنمك معناسنه در
يقال ارك فی الامر اذا تأخر ويارەنك شيشی چكيلوب اوكولمغه يوز طوتمق معناسنه در يقال ارك الجرح اذا سكن
ورمه وتماثل وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ارك بالمكان اذا اقام وبرنسنه يی بركسه عهده سنه الزام ايلمك
معناسنه در يقال ارك الامر فی عنقه اذا الزمه الارك ترك وزننده دوه يه اراك اغاجی اوتلاتمق معناسنه در تقول
اركت الابل اركا من الباب الاول اذا رعيتها الاراك وارك سبستان قضاسنده برموضع آديدر المورك ايراكدن
اسم فاعلدر اراك اغاجلغنده يوردطوتوب دوه سنه آنی اوتلادر اولان آدمه دينور ومنه يقال قوم موركون ای نازلون
بالاراك يرعونها الاريكة سفينه وزننده زفافخانه ده قوريلان سريره دينور ياخود مطلقا اتكا اولنه جق نسنه يه
دينور سرير ومنصه وفراش كبی ياخود كلين ايچون نصب اولنان قبه ياخود چادر ايچره ترتيب ايلدكلری عالی ومزين
تخته دينور واكر آنده سرير اولمز ايسه اكا حجله دينور جمعی اريك كلور هاسز واراءك كلور وبو اقامت معناسندن
مأخوذدر ومنه يقال هم متكئون علی الارائك مع بيض كالترائك فالاريكة سرير فی حجلة او كل ما يتكأ عليه من سرير
ومنصة وفراش اوسرير منجد مزين فی قبة او بيت فاذا لم يكن فيه سرير فهو حجلة قال الراغب الاريكة حجلة
علی سرير واريكه يارەنك درست اولان اتنه اطلاق اولنور كه چرك وهجرانی زائل اولدقدنصكره تازه قينايوب
ظاهر اولوب هماندن اوزرنده دری بتمكدن غيری نسنه قالمامش اوله يقال ظهرت اريكة الجرح ای ذهبت غثيثته
وظهر لحمه الصحيح الاحمر التأريك كلينی اريكه يه اوتورتمق معناسنه دركه اوكنه پرده چكوب انده اجلاس ايدرلر
داماد كلوب آنك اوزرنده زفاف ايدر يقال ارك العروس اذا سترها بالاريكة ارك فتحتينله تدمر قربنده برقريه در
ونجد وحجاز بيننده قفاحضن نام جبلده برطريق آديدر ذوارك جبل وعنق وزنلرنده يمامه ده بروادی آديدر
ذواروك همزه مضمومه ايله بروادی اسميدر ارك همزه مضمومه وضمتينله برموضعدر اريك امير وزننده
بريره آديدر اريكتان مصغر بنيه سيله ابو بكر بن كلاب قبيله سی يوردنده ايكی طاغك آديدر اراكه سحابه
وزننده اسامیء نسواندن ورجالدندر اراكة بن عبدالله ويزيد بن اراكه شاعرلردر المأروك اصل وبنياد معناسنه در
يقال هو كريم المأروك ای الاصل الارك همزه نك مديله افضل وزننده افعل تفضيلدر اريكه دن اخذ وتصرف
اولنمشدر لايق وحسبان معناسنه در ومنه يقال هو آركهم بكذا ای اخلقهم الايتراك افتعال وزننده
اراك اغاجی ايرلنوب قوتلنمك علی قول بتشوب كمالنی بولمق معناسنه در يقال ائترك الاراك اذا استحكم وضخم
اوادرك الاسكتان همزه نك فتحی وكسری وكافك فتحيله تثنيه در فرجك ايكی قيسنه دينوركه دوداقلری
تعبير اولنور علی قول قيللرندن اوته جه ايكی جانبنه ياخود ايكی كنارينه دينور اوزون زه كبی برلريدر مفردی اسكه در
وجمعی اسك در همزه نك كسری وفتحيله واسك درعنب وزننده شارح ديركه مؤلف شفرا الرحم عنوانندن
بت ايلكله رحمدن مراد فرجدر المأسوكة شول خاتونه دينوركه سنتجی خطا ايتمكله سنت اوله جق لحم زائدی
كسميوب غيری يرنی كسمش اوله يقال امرأة مأسوكة اذا كانت قد اخطأت خافضتها فاصابت غير موضع الخفض
الآسك هاجر وزننده ارجان قربنده برموضعدر الافك همزه نك كسری وفتحيله والافك فتحتينله والافوك

قعود وزننده يلان سويلمك معناسنه در يقال افك الرجل وافك افكا وافكا وافوكا من الباب الثانی والرابع
اذا كذب مؤلفك بصائرده بيانه كوره افك صرف الشیء عن وجهه معناسنه موضوع اولوب معانیء سائره آندن
منشعبدر وافك برآدمی برنسنه دن كيروچويرمك ياخود رأی واندیشه سنی دوندرمك معناسنه در يقال افك فلانا
عنه افكا من الباب الثانی اذا صرفه وقلبه اوقلب رأيه وبركسه يی يلان سويلرايلمك يعنی يلانجی قلمق معناسنه در
يقال افك فلانا اذا جعله يكذب وبرآدمی مقصودندن محروم ونوميد ايلمك معناسنه در يقال افك فلانا اذا حرمه
مراده التأفيك بودخی يلان سويلمك معناسنه در يقال افك الرجل اذا كذب الافاك شداد وزننده والافيك
امير وزننده والافوك صبور وزننده يلانجی آدمه دينور كذاب معناسنه وافيك حزم ورشدی وحيله وفطانتی
قليل اولان عاجز وچولپه آدمه دينور بومعناده بمعنی مفعولدر يقال رجل افيك ای عاجز قليل الحيلة والحزم
وكندی رأی وفكری جهتندن مخدوع وفريفته اولان آدمه دينوركه قلت رشدندن نشأت ايدر يقال هو افيك
ای مخدوع عن رأيه المأفوك افيك ايله معنای اخيرده مرادفدر وشول يره دينوركه اكا يغمور اصابت ايلميوب
وآنده اصلا نبات اولميه مؤنثی هايله در يقال مكان مأفوك وارض مأفوكة اذا لم يصبه مطر وليس به نبات
وعقل ورشد واذعانی ضعيف اولان آدمه دينور يقال افك المكان علی بناء المجهول افكا بالفتح فهو مأفوك
ای لم يصبه مطر ومابه نبات وكذا يقال افك الرجل فهو مأفوك ای الضعيف العقل الائتفاك افتعال
وزننده برنسنه ترسنه دونمك معناسنه در يقال ائتفكت البلدة اذا انقلبت المؤتفكات اسم فاعل بنيه سيله
شول بلده لردركه قوم لوط عليه السلام اوزره زير وزبر اولديلر ومنه قوله تعالى
والمؤتفكات بالخاطئة شارح ديركه صعبه وصعده وعمره ودوما وسدوم نام شهرلر ايدی ومؤتفكات شول
رياحه اطلاق اولنوركه ارسال الهی ايله برارضی تقليب ايليه ياخود مختلفة المهاب اوله يعنی نشئت ايدوب اسديكی
كرته لر مختلف اوله كه كيمی جنوبی وكيمی شمالی وغربی اوله ومنه تقول العرب اذا كثرت المؤتفكات زكت الارض
يعنی مختلف يللر اسدكده يرك زرعی قوتلو ونمادار اولور الافيكه سفينه وزننده يلان سوزه دينور جمعی افائك
كلور يقال رماه بالافيكة ای الكذب افكان سحبان وزننده بربلده آديدر الافكة فرحه وزننده قوراق سنه يه
اطلاق اولنور يقال سنة افكة ای مجدبة الافك فتحتينله چهره ده چكه ايله آغز اوجلرينك قاوشديغی يره
دينور يقال اصاب بافكه ای مجمع الفك والحطمين الافك همزه نك ضميله افوك لفظندن جمعدر يلانجيلره دينور
الاكة همزه نك وكاف مشدده نك فتحيله والاكاكة شداده وزننده شدائد زماندن اولان شديده ومحنته دينور يقال
اصابتهم الاكة والاكاكة ای الشديدة من شدائد الدهر واكه شدت حره دينور يقال ازعجته اكة الدهر
واكة الحر ای شدتهما وبدخو بلغه دينور يقال به اكة ای سوء الخلق وحقد وكينه معناسنه در يقال بقلبه اكة ای حقد
واولومه اطلاق اولنور وبركسه اوزره خشم وغضبله توجه ايلمكه دينور تقول ادهشنی اكته ای اقباله علی بالغضب
وصقشمق زحمت ومزاحمه معناسنه در تقول ماهذه الاكة ای الزحمة وهوانك راكد اولمسنه دينور الاك همزه نك
فتحی وكافك تشديديله والاكيك امير وزننده ايكيسيده وصفدر روزكارسز اسی كونه دينور يقال يوم اك
واكيك ای حار ساكن الريح واك مصدر اولور كون روزكارسز اسی اولمق معناسنه در يقال اك يومنا اكا
من الباب الاول اذا صار اكيكا وكيرودوندرمك معناسنه در يقال اكه اذا رده ومزاحمه ايلمك معناسنه در يقال
اك فلانا اذا زاحمه وتنكدل اولمق معناسنه در يقال اك فلان اذا ضاق صدره الائتكاك افتعال وزننده بودخی
هوا راكد اوله رق پك اسی اولمق معناسنه در تقول ائتك يومنا بمعنی اك وصقشمق معناسنه در يقال ائتك الورد
ای جاعة الابل الواردة اذا ازدحم وبرايش برآدمه بيوك كورنوب وبيوك كلمكله آندن استنكاف ايلمك معناسنه در
يقال ائتك من الامر اذا عظم عليه وانف منه ويوردكن اياقلری بری برينه چارپلوب طوقنمق معناسنه در يقال
ائتكت رجلاه اذا اصطكتا الالك همزه نك فتحيله آغزده نسنه چيكنمك معناسنه در يقال الك الفرس اللجام
الكا من الباب الاول اذا علكه الالوكة همزه نك فتحی ولامك ضميله والمألكة ميمك فتحی ولامك ضمی وفتحيله
والالوك همزه نك فتحيله والمألك ميمك فتحی ولامك ضميله وبوندن غيری مفعل وزننده وارد اولمامشدر مجموعی
ايلچيلك رسالت معناسنه در شارح ديركه مؤلف تشويش ايله ثبت ايلمشدر زيرا امهات سائره نك بيانه كوره
الك والوكه والوك ومألك مقعد وزننده مصدرلردر ايلچيلك ايلمك معناسنه در ومألك ميمك فتحی ولامك
ضميله ومألكه لامك ضمی وفتحيله اسمدر ايلچيلكه دينور يقال الك بين القوم الكا والوكة ومألكا والوكا
من الباب الثانی اذا ترسل ويقال بينهما مألك ومألكة ای رسالة والوكه ايلچينك حامل اولديغی رساله ونامه يه

اطلاق اولنور تقول احمل اليه الوكتى اى رسالتى انتهى والوك صبور وزننده ایلچی یه دینور یقال هو الوك
بينهما اى رسول الملك فتحتيله فرشته یه دینور لسانمزده دخی ملك دینور جن وشیطان کبی بونکده ترکیبی
بو قدر عند البعض بو ماده دن مأخوذ درکه اصلی مألك ایدی همزه لام اوزره تقديم اولندقدنصکره حذف اولندی
و بعضلر عندنده ملکدن مأخوذ درکه سبذکر المألوك مألوق وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی یقال رجل
مألوك اى مألوق الاستئلاك ایلچیلك معناسنه در یقال استألك مألكته اذا حمل رسالته الآنك همزه نك
مدی ونونك ضمیله قورشونه دینور اسرب معناسنه على قول ابیضنه دینورکه قلای اوله جقدر یاخود اسودینه
یاخود خالصنه دینور مؤلف اسرب لفظنی آنك وآنك لفظنی اسرب ایله تعریف ایدوب ورصاصی ماده سنده
ایکی نوعه تقسیم ایلمشیدی که بری اسود درکه اسربدر و بری ابیضدر که قلعیدر دیمشیدی شمدی بوراده
آنك لفظنی اسرب ایله تعریف ایلدی که کندی بیاننه کوره رصاص اسود اولور ترکیده قورشون دیدکلریدر
وقول ثانی یه کوره قلعی اولور که قلای دیدکلریدر قول ثالث که او اسوده یعنی یاخود اسودی دیمکدر ایشته
تقریر مذکور اسودی اسرب اوله جقدر بوتر دیدك زائده اولدیغی غیر ستیردر واسرب فارسیدن معربدر وآنك
لفظنك وزنی افعل درکه افلس وزننده جمعه مخصوص اولمغله مفرد اوله رق بوندن واشد لفظندن غیری وارد
اولمامشدر شارح دیر که بعضلر وزنی فاعل اولمغه ذاهب اولدیلر الأنك همزه نك فتحیله برنسنه بیو یوب
بوغونلمق معناسنه در یقال انك الشئ انكا من الباب الاول اذا عظم وغلظ واوزامق معناسنه در یقال
انك البعير اذا طال ودردناك اولمق معناسنه در یقال انك الرجل اذا توجع وخست ودنائت وارتکاب کبی اخلاق
رذیله پیدا ایدوب حرص وطمعه دوشمك معناسنه در یقال انك الرجل اذا طمع واسف لملائم الاخلاق الاوكة
شوكه وزننده غضب وشر وشور معناسنه در یقال ماهذه الاوكة اى الغضب والشر ترکیده غضبه او یکه
دیمکله ظاهر اوکه دن مأخوذ ومحرفدر الایك همزه نك فتحیله صیق و بری برینه صارمشق اغاج قورولغنه
دینور یاخود سدر واراك اغاجلغی اولان اورمانه دینور على قول مطلقا اغاجلغه دینور حتی خرمالغه دینور مفردی
ایکه در یقال نزلوا فى الایك وهو الشجر الملتف الكثير او الغيضة تنبت السدر والاراك او الجماعة من كل الشجر
حتی من النخل ومن قرأ قوله تعالى اصحاب الايكة بالایكة فهى الغيضة ومن قرأ ليكة باللام فهى اسم القرية
قرأت ثانیه یه کوره موضع ذکری لام فصلی اولور وصحیح بخاریده اصحاب الأيكة یعنی لام مشدده ایله ایکه نك
جمعی اولمق اوزره مرسوم اولمغله وهم اولمق ملحوظدر وایك مصدر اولور اغاج قورولق یاخود اورمانلق اولمق
معناسنه یقال ایك الاراك ایكا من الباب الرابع اذا صار ایكة الاستئیاك ایك معناسنه در یقال استأیك
الاراك بمعنى ایك الایك كتف وزننده میوه دار اولان اغاجلغه دینور یقال ایك ایك اى مثمر فصل الباء
الموحدة بابك هاجر وزننده مشهور صاحبخروج اسمیدر که بلاد فارسدن خرم نام قصبه دن نشئت وظهور
ایدوب جمله ممالکه استیلا ایلمکه رمق یسیر قالمشیدی بعده بر تقریبله معتصم عباسی زماننده قتل واعدام
اولندی وعبد الصمد بن بابك شعراء مفلقیندندر شارحك بیاننه کوره بابك عجمیه وعلمیله غیر منصرفدر
البتك فتك وزننده کسمك معناسنه در یقال بتكه بتكا من الباب الثانى والاول اذا قطعه التبتيك تفعیل
وزننده بودخی کسمك معناسنه در الانبتاك انفعال وزننده والتبتك تفعل وزننده کسلمك معناسنه در یقال
بتكه فانبتك وتبتك اى قطعه فانقطع وتقطع البتكة بانك کسری وفتحیله کسیلن شیئك پاره سنه دینور که کسنتی
تعبیر اولنور جمعی بتك کلور عنب وزننده یقال فى یده بتكة من الحبل اى قطعة منه واواخر لیلده اولان ظلمته اطلاق
اولنور تقول خرجت وقد بقيت بتكة من الليل اى جهمة اشبو بتك ماده سنده صحاح مترجمك بتك برنسنه یی قبض
ایدوب چکمك معناسنه ده کلور عنوانیله صحاحدن برمعنا دخی ترجمه سی قطع معناسندن متفرع اولوب معنای
مذکور تحتنده اولدیغنه بناء مؤلف التفات ایلمامشدر حتی راغب مفرداتنده بتك اعضاء وشعر قطعنده مستعملدر
یقال بتك شعره واذنه وبتكت الشعر اى تناولت قطعة منه والبتكة القطعة المنجذبة عبارتیله رسم ایلمکله معنای اول
ضمننده اولدیغی واضحدر الباتك قاطع معناسنه در ومالك بن كعب الهمدانى قلجنك اسمیدر البتوك صبور وزننده
بودخی قاطع معناسنه در یقال سيف باتك وبتوك اى قاطع البخك بخق وزننده ومرادفیدر تبوذك تانك فتحیله
عنقریب تاء فصلنده مرسومدر البركة فتحاتله برنسنه نك آرتوب چوغالمسنه دینور یقال فيه بركة اى نماء وزيادة
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل برك دوه یره چوکمك معناسنه موضوعدر که دیزلرنی وصدرنی یره قویوب
یرلشمکدن عبارتدر بو معنادن لزوم وثبوت معناسی اعتبار اولندی بروك دابه وابتراك فى الحرب و بركة الماء و برشبئه

خیر الهینك ثبوتنه برکه اطلاق وآندن زیاده ونماء معناسی وسعادت معناسی منشعب اولمشدر انتهى و برکه
سعادت معناسنه در یقال هو اهل البركة اى السعادة و برکه اسامیدندر برکة المجاشع تابعیندندر التبريك برکتله
دعا ایلمك معناسنه در یقال برك على الطعام و برك فيه اذا دعا له بالبركة ودوه چوکمك معناسنه در یقال برك البعير
اذا استناخ البريك امیر وزننده خیر و برکتلو شیئه دینور یقال طعام بريك اى مبارك فيه المباركة مفاعله
وزننده برکت و یرمك و برکتلو قلمق معناسنه در یقال بارك الله لك وفيك وعليك وباركك اى وضع فيك البركة
واما فى حديث الصلوة على النبى عليه السلام وبارك على محمد وعلى آل محمد فمعناه ادم له ما اعطيته من التشريف
والكرامة پس اهدنا ثبتنا على الهداية معناسنی متضمن اولدیغی کبی بوراده بارك دخی ادم له البركة معناسنی
متضمندر ومبارکه برنسنه یه مداومت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بارك عليه اذا واظب التبارك تفاعل
وزننده خاصة صفت الهیه دن اولمغله اشیاء سائره ده استعمال اولنمز یقال تبارك الله تقدس وتنزه فى ذاته وصفاته
پس بوراده ملازمه علاقه سیله تعالى معناسنه اولور وجمیع خیرات و برکات حضرت حقه مخصوص اولمغله
مخلوقاتدن متعالی اولدیغنه مبنی مخلوقاتده استعمال اولنمز مترجم دیرکه خصیصه دن اولمغله بوندن مضارع ومصدر
واسم فاعل صیغه لری متصرف اولمزنته که بیضاوی سوره فرقان اولنده تنصیص ایلمشدر و بنه بیضاوی
مطلب
علیه الرحمه تکاثر خیره او تزاید عن كل شئ وتعالى عنه فى صفاته وافعاله عبارتیله تفسیر ایلمشدر که قول اول حاصل
معنادر وقول ثانیده تعالى کلمه سی تزاید لفظنه عطف تفسیردر وتفاعل صیغه سی مبالغه یی متضمندر که ازلی وابدی
خیر و بر واحسانی کثیر یعنی غیر منقطعدر یاخود وجه مذکور اوزره مخلوقاتدن متعالیدر دیمکدر تعالى وتقدس
ومنزهدر مرسومدر که نواسخ ابتداء و باب استثناء و باب تعجب وامثالی اوزره مبنیه اولان افعال وصفات الهیه یه
مخصوص اولان تبارك فعلی و ینبغی وعم وهب مقوله سی فعللر صیغ مختلفه تصرفدن ممنوعلردر وتبارك برنسنه ایله
خیره تفأل ایلمك معناسنه در یقال تبارك بالشئ اذا تفأل به معنای اولده وجه مذکور اوزره متصرف اولمیوب
لکن معنای ثانیده متصرف اولور البروك قعود وزننده والتبراك تذکار وزننده دوه چوکمك معناسنه در
یقال برك البعير بروكا وتبراكا من الباب الاول اذا استناخ وثابت ومقیم اولمق معناسنه در یقال برك بالمكان
اذا ثبت واقام به و بروك ابترا کدن اسم اولور کاسیذکر و بلودك یغموری دائمی اولمق معناسنه در یقال بركت
السحاب اذا دام مطرها وچالشمق معناسنه در یقال برك الرجل فيه اذا اجتهد الابراك همزه نك کسریله دوه یی
چوکرمك معناسنه در تقول ابركت البعير اذا انخته البرك بانك فتحیله حشم نشین اولان اوبه خلقنك مجموع
دوه لرینه دینور که اونلاقدن اخشام وقتنده کلوب اوبه نك کنارلرنده بالغة ما بلغت بلود کبی چوکمش اوله هر نقدر
کثیر اولورسه ده برك اطلاق اولنور على قول چوکمش دوه سورینه یاخود پك چوق دوه لره دینور مفردی بارك در
صحب وصاحب کبی مؤنثی بارکه در وجمعی بروك در پس اسم جمع اولور یعنی ماده سندن واحدی اولان اسم جمع
اولور رکب کبی و برك کوکسه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذ در یقال ضربه بركة اى صدره ودوه نك کوکسندن
یره کلان موضعنه دینور و بر موضع آدیدر فتحتیله ده زبازده در المبترك ابترا کدن اسم فاعلدر برنسنه اوزره
چوکوب زور واقدامله طیانان کمسیه دینور یقال رجل مبترك اى معتمد على شئ ملح البرك صرد وزننده دائما
نسنه اوزره چوکر اولان کمسیه دینور البركة بانك کسریله بودخی کوکسه دینور صدر معناسنه وچوکمش ناقه نك
چوکدیکی یرده سود ینك ادرار ایلمسنه دینور که صاحبی آنی کورد کده قالدروب صاغار یقال دنا وقت بركة
الناقة وهى ان تدر لبنها وهى باركة فيقيمها ويحلبها ودوه نك کوکسنك یره کلان دریسنه دینور یاخود بونده
برك لفظنك که بانك فتحیله درجمعیدر حلبه وحلى کبی بوراده تشویش واردر زیرا مؤلف حلى ماده سنده حلى که حانك
فتحی ولامك سکونیله در جمعی حلى کلور دلو ودلى کبی یاخود حلى جمعدر مفردی حلیه در ظبیه کبی وحلیه که حانك
کسریله در جمعی حلى کلور حانك کسری والفك قصریله وحلى کلور حانك ضمیله دیو تنصیص ایلمکله بوراده
البركة او جمع البرك کحلية وحلى قولی ملایم دکلدر غالبا عباره او مفرد البرك عنوانیله ایکن قلم ناسخدن او جمع عنوانیله
واقع اولمشدر وعلى قول برك بانك فتحیله انسانك کوکسنه و برکه سائر حیوانك کوکسنه دینور یاخود برك کوکسك
ایچ یوزینه دینور و برکه حوضه دینور برك کبی جمعی برك کلور عنب وزننده و برکه بناء نوع اولور دوه بر کونه چوکمك
معناسنه یقال ما احسن بركة هذا البعير اى نوع من البروك وصاغمال قیونه دینور تثنیه سی برکتان وجمعی برکات در
یقال له بركة اى شاة حلوبة و برکه صو ایرکیلوب کوللندیکی یره دینور حالا طریق حجازده برکه لر که بانك ضمیله در
آندن محرفدر وصباح وقتی صاغیلان سوددن برصاغملغه دینور بونده بانك فتحیله ده جائزدر و بردرلو قماش

يعنى اسميدر البرك بانك كسريله بودخى حوضه دينور ومكه ايله زبيد ميانده برموضع آديدر ونجدده بنوعقيل
يوردنده برصو آديدر ومجازده برموضعدر وديكر ايكى موضع آديدر البركة غرفه وزننده بركونه صوقوشنه
دينور كه صغير وابيض اولور تركيده مارتى قوشى ديدكاريدر جمعى برك‌در صرد وزننده وابراك در اصحاب كبى
وبركان‌در رغفان وزننده بانك كسريله ده جائزدر وبركه قوربغه‌يه دينور جمعى برك‌در وديت وجاله معناسنه‌در
على قول ديتى متحمل اولوب اداسنه سعى ايدن كسه‌لره دينور واشراف واعيان كروهنه دينور تقول اتيته وعنده
بركة اى جماعة من الاشراف وذكرمنجيك آلديغى دكرمن حقنه دينور آوج اونى تعبير اولنور وديت طلبنده
اولان جماعته دينور بونده بانك حركات ثلاثيله ده جائزدر وبركة الاردنى محدثدر مكحولدن روايت ايلمشدر
الابتراك افتعال وزننده دیز اوزره چوكوب محاربه ايلمك معناسنه‌در يقال ابتركوا اذا جثوا للركب فاقتتلوا
وسكرتمكده يك چاپوب سرعت واقدام ايلمك معناسنه‌در يقال ابتركوا فى العدو اذا اسرعوا مجتهدين بوندن
اسم بروكدر وقلجك پاسنى آچان آدم پاس آچه‌جق آلتك اوزرينه يماوب چوكمك معناسنه‌در يقال ابترك
الصيقل اذا مال على المدوس وبلودك يغمورى شدتله صغانقلى دوكمك معناسنه‌در يقال ابتركت السحابة
اذا اشتد انهلالها وبلودك يغمورى دائمى اولمق معناسنه‌در يقال ابتركت السماء اذا دام مطرها وبرآدمه
سوكوب عرض وناموسنه نقص وخلل ويرمك معناسنه‌در يقال ابترك فى عرضه وعليه اذا تنقصه وشتمه البروكاء
جلولاء وزننده والبراكاء بانك فتحيله دیز اوزره چوكوب ثبات وتمكينله اولان حرب وقتاله دينور البروك
صبور وزننده ولدكبيرى وارايكن اره وارمش عورته دينور يقال امرأة بروك اذا كانت قد تزوجت
ولها ولد كبير البروك بانك ضميله اون حلواسنه دينور خبيص معناسنه البريكة بانك فتحيله اسمدر
اون حلواسى يا غنه دينور وعند البعض بريك امير وزننده قايمقله تازه خرمادن مركب طعامه دينور مترجم ديركه
بوراده عباره مشوش ظن اولنيور زيرا حسب الظاهر بريكه حلوايه ديمكدر خبيصه كبى جمعى بريك اولور وروك
اسم اولمقدر البراك كتاب وزننده برجنس بالقدر كه قوش بروني كبى برونى اولور جمعى برك كلور بانك ضميله براك
قطام وزننده اسم فعل امردر ابركوا معناسنه‌دركه كل واحداعتبار يله درثابت قدم اوله‌سز ديمكدر يقولون فى الحراب
براك براك اى ابركوا البراكية غرابيه وزننده بردرلو كمى‌يه دينور البركان بانك كسريله برشجر آديدر على قول
شور اولان نباته دينور ياخود ساقى اوزامیان نباته دينور وبرنوع نبات آديدر كه نجد بلادنده نابت اولور ياخود
نباتك خرده نوعنه دينور مفردى بركانه‌در ياخود بركان جمعدر مفردى برك‌در صرد وصردان كبى بركان
عثمان وزننده اسمادندر ابوصالح بركان تابعيدر البزكان والبزكانى بانك وراء مشدده‌نك فتحيله
والبريكان زعفران وزننده والبريكانى زعفرانى وزننده ايدن طوقنمش بركونه سياه ابايه دينور جمعى براتك
كلور حالا كميجيلرك واوطونجى مقوله‌لرينك كيدكلرى سياه ابا اوله‌جقدر برك الغماد بانك كسرى وفتحى وغين
معجمه‌نك حركات ثلاثيله عنده على قول وراء مكه‌ده بش مرحله مسافه‌ده برموضعدر على رأى اقصاى معموره
ارضده واقعدر برك النخل وبرك التزباع بانك كسريله ايكى موضعدر طرف البرك مكه‌يه اون فرسخ جبل
سطاع قربنده برموضعدر بركة ام جعفر بانك كسريله طريق مكه‌ده مغيثه ايله عذيب اراغنده بربركه‌در
بركة الخيزران فلسطين ترابنده‌در بركة زلزل بغداد قضاسنده‌در بركة الحبش وبركة الفيل وبركة رميس
وبركة جب عميره مصر ديارنده‌در بريك زبير وزننده يمامه‌ده بربلده‌در ومحدثيندن برجماعتدر البريكان
مصغر بنيه‌سيله فرسان عربدن بارك وبريك نام برادرلردر يوم البريكين ايام عربدندر بركوت عصفوت وزننده
مصرده برقريه‌در برك عنب وزننده بصره‌ده برصوقاق آديدر المبارك اسم مفعول بنيه‌سيله بصره‌ده برنهر
آديدر وواسطده برنهردركه اوزرنده برقريه واردر المباركة خوارزم ايالتنده برقريه‌در المباركية برقلعه‌دركه
موالئ بنى عباسدن مبارك تركى بنا ايلمشدر مبرك مقعد وزننده تهامه‌ده برموضعدر ومدينه‌ده برخانه‌دركه
پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مدينه‌يه تشريفلرنده ناقه‌لرى انده بروك ايلمشدر مبركان مينك وراءنك
فتحيله برموضعدر تبراك قرطاس وزننده برموضعدر برك زفر وزننده شهرذى الحجه‌نك اسم قديميدر وعوف بن
مالك بن ضبيعه‌نك لقبيدر وبرك قورقق جبان معناسنه‌در وكابوس معناسنه‌دركه اويقوده عارض اولان
آغرلقدر آغربصمه تعبير اولنور البارو ك بودخى قورقق آدمه دينور يقال رجل برك وباروك اى جبان
وكابوسه دينور تقول زاحنى البرك والباروك فى النوم اى الكابوس التبرك تفعل وزننده برنسنه ايله تيمن ايلمك
معناسنه‌در يقال تبرك به اى تيمن البروكة قسوره وزننده ديشى كرپى‌يه دينور المبركة محسنه وزننده آتشه

دينور البورك بورق وزننده ومرادفيدر كه ماده‌سنده بيان اولندى برزك قنفذ وزننده سامة بن لوى اولادندن
اسم ابن نعماندر البرتكة دحرجه وزننده برنسنه‌يى برتوب چاپچاك ايلمك معناسنه‌در يقال برتك الثوب
اذا مزقه وخرقه وبرنسنه‌يى قيمه قيمق معناسنه‌در يقال برتكه اذا قطعه مثل النملة البراتك بانك فتحيله كوچك
طپراق تپه‌لره دينور مفردى مسموع دكلدر البرشكة شين معجمه ايله دحرجه وزننده برنسنه‌نك اجزاء واعضاسنى
ياروب برى برندن آيرمق معناسنه‌در يقال برشك الجزور اذا فصلها وابان بعضها من بعض البرشتوك سقنقور
وزننده برنوع سمك بحرى اسميدر برمك جعفر وزننده يحيى بن خالد برمكينك جدى اسميدر كه انلره برامكه اطلاق
اولنور البرنكان برك ماده‌سنده بيان اولندى برزك بانك وزاى معجمه‌نك ضميله لفظ اعجميه يعنى فارسيه‌در بيوك
كبير معناسنه‌در ياخود اولو وعظيم معناسنه‌در بعده انكله وزير مشهور نظام الملك ملقب اولدى البزكى
جمزى وزننده سرعت سير معناسنه‌در يقال يسير البزكى وهو سرعة السير البشك بانك فتحى وشين معجمه‌نك
سكونيله برايشى فناء وكثرا يشلمك معناسنه‌در يقال بشك فى عمله بشكا من الباب الاول والثانى اذا اساء فيه وتيكيشى
سيرك سيرك فناء وكوتو ديكمك على قول عجله ايلمك معناسنه‌در يقال بشك الثوب اذا خاطه خياطة رديئة او عجل
ويلان سويلمك معناسنه‌در يقال بشك الرجل اذا كذب وكسمك معناسنه‌در يقال بشكه اذا قطعه ودوه‌نك
اياغى باغنى چوزمك معناسنه‌در يقال بشك عقال البعير اذا حله وبرنسنه‌يه برشى قاتمق معناسنه‌در يقال بشكه
فيه اذا خلطه وطوارى تيز تيز سورمك معناسنه‌در يقال بشك الدابة اذا ساقها سريعا وسرعتله يوريمك
معناسنه‌در يقال بشك الرجل اذا اسرع وطوار يورركن اياقلرنى تيز تيز نقليوب اشمك معناسنه‌در يقال
بشك الفرس اذا خف نقل قوائمه وبونده شينك فتحيله‌ده جائزدر وبشك آت يردن طرنقلرنى قالديره‌رق اللرنى
تمام دوشيمه‌رك وجه اوزره يوريمك ياسكرتمكه دينور يقال يعدو او يمشى البشك وهو ان يرفع بحوافره من الارض
ولا تنبسط يداه الابتشاك افتعال وزننده بودخى يلان سويلمك معناسنه‌در يقال ابتشك فلان اذا كذب وكسلمك
معناسنه‌درنته كه بشك كسمك معناسنه‌در يقال ابتشك سلكه اذا انقطع قال الشارح وفى العباب ابتشك سلاه
اى انقطع وانقطاع سلاء محنت شديده اوغرامقدن كنايه‌در عباب مأخذ قاموس اولمغله ظاهرا صواب اودر
سلكه عنوانى قلم ناسخ اثريدر وابتشاك برآدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه‌در يقال ابتشك عرضه اذا وقع فيه
البشكى جمزى وزننده چست وچيره دست وپيشكار خاتونه دينور يقال امرأة بشكى اليدين والعمل اى خفيفة
سريعة ورونده وچابك ناقه‌يه دينور يقال ناقة بشكى اى سريعة البشكانى عثمانى وزننده عربدن اولوب
عربيه بيلمز اولان احمق وبيعمز آدمه دينور يقال هو بشكانى اى احمق لايعرف العربية ومحمد بن على الهروى
البشكانى القاضى محدثدر الباضك ضاد معجمه‌نك كسريله والبضوك صبور وزننده پك كسيجى قلجه دينور
البضك بتك وزننده كسمك معناسنه‌در يقال لايبضك الله يده بضكا من الباب الثانى اى لايقطعها البطرك
قطر وزننده والبطريك جعفر وزننده بطريق معناسنه‌دركه نصارى طائفه‌سنك سرعسكرى ياخود
مجتهدلرى مشابه‌سنده اولان پاپاسلريدر على قول مجوس طائفه‌سنك اولولرينه دينور نته كه بطرق ماده‌سنده
بيان اولندى البعكوكة بانك ضميله ناسك جمعيتكاهلرينه دينور يقال اجتمعوا فى بعكوكتهم اى مجتمعهم
وبعكوكه بانك ضمى وفتحيله وبعكوك برمحله نازل اولان جماعتك منزللرنده باقى قلان آثارلرينه ياخود خواصنه
ياخود جماعته دينور ودوه‌لرده دخى استعمال اولنور وبرنسنه‌نك وسطنه دينور ودواب ومواشينك كثرتنه
وغبار وازدحامنه دينور وبعضلر ديديكه بعكوكة الصيف يازموسمنك اسيلكنك ازدحام واجتماعنه وبعكوكة
الشتاء قيش فصلنك اجتماع برودتنه اطلاق اولنور وبعكوك اسيلكه دينور حر معناسنه البعك بانك فتحيله
برنسنه‌نك اطرافنى قلجله چالمق معناسنه‌در يقال بعكه بالسيف بعكا من الباب الاول اذا ضرب اطرافه البعك
فتحتينله بدن طقناز ويومرى اولمق معناسنه‌در يقال بعك جسمه بعكا من الباب الرابع اذا غلظ واكتنز الباعك
احمق وبيعمز آدمه دينور البعكوكاء بانك فتحيله شر وشور وغربو وغوغايه دينور يقال ماهذه البعكوكاء اى الشر
والجلبة البك بانك فتحى وكافك تشديديله برنسنه‌يى يرتمق معناسنه‌در يقال بك الثوب بكا من الباب الاول
اذا خرقه وطاغتمق معناسنه‌در يقال بك الشىء اذا فرقه وبرنسنه‌يى فسخ وتباه ايلمك معناسنه‌در يقال بك الشىء
اذا فسخه نسخه‌لرده بومكررا واقع اولمشدر ومجلسده برآدمه صقشدروب مضايقه ويرمك معناسنه‌در يقال
بك فلانا اذا زاحمه بوصورتده تفريق معناسيله بيلرنده ضديت اولور شارحك بيانته كوره اوزجمه عنوانى زائددر
زيرا زحم ومزاحمه برمعنايه‌در ومتكبر ومدمغ كسه‌نك نخوت ودماغنى رد ايله اشاغيلتمق معناسنه‌در يقال بك فلانا

اذارد نخوته ووضع وبركسه نك بوینی قیرمق معناسنه در یقال بك عنقه اذا دقها وفقر واحتیاجه اوغرامق
معناسنه در یقال بك الرجل اذا افتقر وبهادرلقدن ناشی تن پرور اولماغله وجود خشونتلو سرت اولمق معناسنه در
یقال بك الرجل اذا خشن بدنه شجاعة وچالشوب چبالیه رق یاخود كثرت والحاح اوزره جماع ایلمكله خاتونه
زحمت ویروب بی تاب ایلمك معناسنه در یقال بك المرأة اذا جهدها جماعا بكة باك فتحیله
مكهٔ مكرمه نك اسمیدر علی قول ایكی طرفنده واقع ایكی طاغك مابینی اولان بقعه نك یاخود مطافك اسمیدر
دق العنق معناسندن مأخوذدر اعناق جبابره یی دق وشكست ایلدیكیچون اطلاق اولندی ابرهه وقریش كبی
یاخود مزاحمه معناسندن مأخوذدر بهرسنه آنده ناسك ازدحامی باعث تسمیه در مؤلفك بصائرده بیاننه كوره
عند البعض باء میمدن بدلدر لازب ولازم كبی یاخود آنده ظلمله الحاد ایدن جبابره نك اعناقنی دق ایلدیكیچون یاخود
ازدحامدن ناشی اطلاق اولندی ومنه قوله تعالى ببكة مباركا الآیه مترجم دیر كه ادیان سالفه یی خرق واهل كفری
تفریق ومشركینی فسخ وتباه ودماغ ونخوتلرنی رد ووضع ایلمك معنالری دخی وجه اطلاق اولمق بعید دكلدر
التباك تفاعل وزننده تراكم ایلمك معناسنه در یقال تباك الشیء اذا تراكم وناس خصوصا غلبه لك ومزدحم
اولمق معناسنه در یقال تباك القوم اذا ازدحموا التبكبك تزلزل وزننده بودخی مزدحم اولمق معناسنه در
یقال تبكبك القوم اذا ازدحموا البكبكة زلزله وزننده نسنه یی بری برینك اوزرینه طرح والقا ایلمك معناسنه در
یقال بكبك الشیء اذا طرح بعضه على بعض وغلبه لك وازدحام معناسنه در یقال بكبكوا اذا ازدحموا وبری اوته
كلوب كتمك معناسنه در یقال بكبك الناس ای یجیئون ویذهبون وبرنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقال
بكبك الشیء اذا هزه وبرمتاعك آلتنی اوستنه دوندرمك معناسنه در یقال بكبك المتاع اذا قلبه وكچی قسمی
اوغلاغنك كوده سنی بتلر كبی دیشلمك معناسنه در یقال بكبكت العنز بولدها اذا فعلت بها كأنها تعضها الابك
همزه نك وبانك فتحیله پك قوراق وقتلق زمانه دینور یقال عام ابك ای شدید ودواب ومواشی وسائری تفریق
وپراكنده ایدنه دینور واهل وقومنك امورنده سعی وكوشش ایدن اجیره دینور وبر موضع آدیدر ومقطوع الید
كمسه یه دینور یقال رجل ابك ای اجذم جمعی بكان كلور بانك ضمی وكافك تشدیدیله البكبك فدفد وزننده
قازق كبی تند وقوی آته دینور یقال ذكر بكبك ای مدفع البكباك ثرثار وزننده شول پك بودور آدمه دینوركه
بغایت قصه لغندن یوورلنور كره كبی یووارلنور اوله یقال رجل بكباك ای قصیر جدا اذا مشی تدحرج من قصره
البأك صواب وخطاسنی فرق وتمیزه قدرتی اولمیان احمق ونادانه دینور یقال احمق باك تاك اذا كان لا یدری
صوابه من خطائه تاك لفظی تأكیددر البكك ضمتیله كوجلو قوتلو دلی قانلوره دینور یقال هم بكك ای احداث
اشداء واوینانق دیخ اشكره دینور البكابك علابط وزننده بغایت جنبشلو نشاطلو شوخ مشرب آدمه
دینور یقال انه لبكابك ای مرح باكباك بر رجل آدیدر الابلنداك احرنجام وزننده برنسنه بولالمق
معناسنه در یقال ابلندك الشیء اذا اتسع وحوض یر ایله بس برابر اولمق معناسنه در یقال ابلندك الحوض
اذا استوى بالارض البلكاء بانك وسینك فتحی وكسرلریله برجنس اوتدركه اثوابه ایلشدكده اصلا آیرلنوب
ایرلمز یاپشقان اوتی كبی شارح دیر كه بومناسبتله ناظر عسكره بلسكاء اطلاق ایدرلر البلعك جعفر وزننده
صالق وصلپوق ناقه یه علی قول قوجه یاخود یومری كوده لو اولوب وقوللانلمغله رام وذلول اولانه دینور وكند ذهن
وبلید اوله رق بین الناس لئیم وحقیر آدمه دینور یقال هو بلعك ای بلید لئیم حقیر وبرنوع خرما اسمیدر
البلعكة دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه در یقال بلعكه بالسیف اذا قطعه به البلاك بانك فتحیله
قارشدرمق معناسنه در لبك كبی یقال بلكه بلكا من الباب الاول اذا لبكه البلاك ضمتیله برآدمی استخفافدن
ناشی برمقله آوردی تحریك ایلمكدن ظهور ایدن اصواته دینوركه چرطه تعبیر اولنور بالك هاجر وزننده
ابو معمر نام فقیهك فرسی اسمیدر البنك بانك ضمیله برشیئك اصلنه یاخود خالصنه دینور یقال هو بنكه
ای اصله او خالصه شارح دیر كه بن فارسی معربیدر كه برنسنه نك اصلنه وكوكنه دینور وبنك كیجه دن برساعته
دینور یقال مضى بنك من اللیل ای ساعة منه وبردرلو طیب معروف آدیدر تحفه صاحبنك بیاننه كوره بنك
توت اغاجی قبوغنه شبیه رایحه سی كوزل بر كونه قبوقدر بعضلر مغیلان یعنی اغاجنك قبوغیدر دیدیلر وبو
عطر یاندندر التبنك تفعل وزننده مقیم اولمق معناسنه در یقال تبنك بموضع اذا اقام وبراشوب پایدار اولمق
معناسنه در یقال تبنك فی عزه اذا تمكن بانك هاجر وزننده برقریه در وشیخ الفقعسی اولان سعید
بن مسلمك جدی اسمیدر البنبك قنفذ وزننده والبنبك جندل وزننده دلفین كبی برجنس دكز جانوریدر

علی قول قدرغه بالغی كبی بربالقدركه انسانی ایكی پاره ایدوب بلع ایدر البابونك بابونج دركه پاپادیه دیدكلری
نباتدر شارحك بیاننه كوره ایكیسیده بابونه معربیدر التبنیك تفعیل وزننده ایكی اوبه دن ایكی قیز برسمته
چقوب بری برینه اهل وقومنك اخبار وحوادثی نقل وبیان ایلمك معناسنه در یقال الجاریتان تبنكتا تبنیكا
وهوان تخرجا من حیهما فتخبر كل صاحبتها باخبار اهلها وایش بتورمك معناسنه در ومنه یقال اذهبی فبنكی
حاجتنا ای اقضیها علی بناء الامر البنادك بانك فتحیله بنائق معناسنه دركه لباس قولتقلرینه اوریلان
خشتكره دینور شارحك بیاننه كوره مفردی بندك اولوب معرب اولمق غالبدر بندكان عنفوان وزننده
مروقضاسنده برقریه در فقهادن محمد بن عبد العزیز اورادندر البووك قعود وزننده دوه تاولنمق معناسنه در
یقال باك البعیر یبوك بووكا اذا سمن البائك سموز دوه یه دینور جمعی بووك وبیك كلور ركع وزننده مؤنثی بائكه در
جمعی بوائك در مترجم دیر كه بائك لفظی واوی ایكن جمعنده یا ایله بیك ورودی مفردینك لفظنه نظر ایله در
نته كه قائم ونائم وصائم كلمه لرنده دخی قوم وقیم ونوم ونیم وصوم وصیم دیرلر آنجق چارپردی بو مقوله یی مطلب
شواذدن عد ایلمشدر زیرا قاعدهٔ صرف اوزره واوك یایه انقلابی مقتضی یوقدر لكن صرفیون عندنده استثقال
وتخفیف بعینه طبیبلر عندنده هردرد ایچون قوللندقلری پهلوان یاقیسی یرنده اولمغله بوبابده دخی متمشی اولور
زیرا عندلرنده برواو ایكی ضمه ایله مقدردر بونده ایسه ایكی واو واركه درت ضمه یرنده در بردخی اولك ضمه سی
اولمغله بش ضمه مجتمع اولور برضمه یی استثقال ایدرلر ایكن بش ضمه یی البته استثقال ایدرلر پس استثقالا للضمات
وقصدا للتخفیف یایه قلبله بیك ونیم وقیم دیمش اولمق بعید دكلدر فلینظر البوك بانك فتحیله اركك حیوان
دیشی یه آشمق معناسنه در یقال باك الحمار الاتان بوكا اذا نزا علیها وایكی آوج ایچره مهره كبی یووالق نسنه یی
بری اوته یووالیوب دوندرمك معناسنه در یقال باك البندقة اذا دورها بین راحتیه ونسنه صاتمق یاخود صاتون
آلمق معناسنه در یقال باك المتاع اذا باعه او اشتراه وصوچقمق ایچون صویك كوزینه اغاج مقوله سنی
صوقوب بری اوته اوینادوب قارشدرمق معناسنه در یقال باك العین اذا ثور ماءها بعود ونحوه لیخرج وجماع ایلمك
معناسنه در یقال باك المرأة اذا جامعها وبرنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در یقال باك الامر اذا اختلط وبرقومك
رای واندیشه لری عرب صاچی كبی شوریده ومختلط اولوب بروجهله مخرج صوابدن عاجز اولمق معناسنه در
یقال باك القوم رأیهم اذا اختلط علیهم فلم یجدوا مخرجا وبوك كره یاخود شیء معناسنه استعمال اولنور یقال اول
بوك ای اول مرة او شیء الانبیاك انفعال وزننده بودخی رأی واندیشه شوریده ومختلط اولمق معناسنه در
یقال انباك علیه رأیه اذا اختلط فلم یجد مخرجا المباوك اسم فاعل بنیه سیله جوار وصحبتده برآدمه مخالط
وهمحال اولان آدمه دینور یقال هو مباوك له ای مخالط فی الجوار والصحابة تبوك تانك فتحیله شام ایله مدینه
بیننده برارضك اسمیدر غزوهٔ تبوك اورادهواقعدر مترجم دیر كه اهل سیر بیانی اوزره تبوك تفعول وزننده در كه فعل
مستقبل مخاطبدر شامه موصل طریق مدینه ده واقع برقلعه آدیدر تاسعهٔ هجریه ده اورایه غزای حضرت نبوی
واقع اولمشدر مخلفین قصه سی بونده اولمشدر بعضلر قولنجه منزل مذكورده رسول اكرم صلى الله علیه وسلم اصحابدن
برجماعتك برعیناك اشمه یه صوبی چقسون دیو اوق صوقوب اویناتدقلرنی كوردكده مازلتم تبوكونها بوكا یورملریله
من بعد تبوك ایله مسمی اولدی بعده معجزهٔ علیه لریله صونبع ایدوب جریان ایلدی لكن اهل جغرافیا عندنده تبوك
نام اصلیدر حتی حلبی مرحوم عجمه دن عد ایلمكله عدم انصرافنی ترجیح ایلمشدر حالا منزل مزبور شام حاجنك
قوناغیدر عاصی خرما تعبیر ایدرلر بیان خرماسی كثیردر التبوكی یای نسبتله بردرلو طائفی اوزم اسمیدركه
تبوكه نسبت اولنور البوكاء بانك فتحیله شورش واختلاط معناسنه در یقال بین القوم بوكاء ای اختلاط باكویه
دربند شروان نواحیسندن بربلده در ومحمد بن عبد الله بن احمد بن باكویه الشیرازی صوفیه دندر تم بعونه تعالى
فصل التاء الفوقیة تبوذك تانك فتحی وذال معجمه نك فتحیله برموضع آدیدر وحفاظدن ابو سلمه موسی
بن اسمعیل المنقری یه تبوذكی اطلاقی تبوذك اهلندن برجماعت كندینك خانه سنه نزیل اولوب آنلر ایله الفت
ومجاورتلرندن ناشیدر علی قول موضع مزبورده برخانه اشترا ایلمكله سبب انتسابی اولمشدر وتبوذك طاوق احشاسی
صتان آدمه دینور قورصغی ویوركی وجكری مقوله سی حشویاتدن عبارتدر التبركة دحرجه وزننده بریرده مقیم
اولمق معناسنه در یقال تبرك بالمكان اذا اقام تبراك قرطاس وزننده برموضعدر الترك تانك فتحیله والتركان
تانك كسریله برنسنه دن فراغت ایلمك معناسنه دركه وازكچمك وبراقمق وبوشلمق تعبیر اولنور یقال ترك الشیء تركا
وتركانا من الباب الاول اذا ودعه شارح دیر كه ترك ماده سی مفعول واحده تعدیه ایلدكده طرح وتخلیه معناسنه اولور

ومفعولينه متعدّی اولدقده صبر وجعل معناسنی مضمن اولوب افعال قلوب مجراسنه جاری اولور انتهی وترك
جعل معناسنه مستعملدر يقال تركه كذا ای جعله بو صورتده كويا كه ضدّ اولور وقوله تعالى وتركنا عليه فی الاخرين
ای ابقينا يعنی ابقينا له ذكرا حسنا پس ابقاء معنای لازمی اولور وترك تريكه اولان خاتونی تزوّج ايلمك معناسنه‌در يقال
ترك الرجل تركا من الباب الرابع اذا تزوّج تريكة الاتّراك تای مشدده ايله افتعال وزننده بودخی ترك وفراغت ايلمك
معناسنه‌در يقال اتّركه بمعنی تركه التّتارك تفاعل وزننده برنسنه‌يی ترك ايدشمك معناسنه‌در يقال تتاركوا
الامر بينهم اذا تركوه التِّرْكة رانك كسريله فرحه وزننده كشينك بعد الموت ترك وابقا ايلديكی ميراث ومخلفاتنه
اطلاق اولنور يقال بقی منه تركة كثيرة ای ميراث شارح ديركه فعله بمعنی مفعوله‌در وبعضا تانك كسر ورانك اسكانيله
تخفيف اولنوركلمه وكلمه كبی پس لسان عوامده فتحتانله تركه غلطدر التريكة سفينه وزننده شول خاتونه دينوركه
آنی كسنه تزوّج ايلميوب مهجوره قالمش اوله يقال امرأة تريكة اذا كانت قد تركت ولم تزوّج وشول چمنزاره وچايرلغه
دينوركه اوتلانمسندن غفلت اولنمش اوله يقال روضة تريكة اذا اغفلت عن رعيها وسيل صوينك يرنده ترك وابقا
ايلديكی صواره دينور وايچندن ياوری چقدقدنصكره يمورطه‌يه اطلاق اولنور بعضلر دوه قوشنك يمورطه‌سنه
تخصيص ايلديلر وتوغلغه‌يه دينور بيضة الحديد معناسنه جمعی ترائك وتريك كلورهاسز يقال اقتحم فی المعركة
وعلی رأسه تريكة ای بيضة الحديد وخرماسی سلكلمش صالقمه دينور التّرِكة تمره وزننده بودخی ياوريسی
چقمش يمورطه‌يه وتوغلغه‌يه دينور جمعی ترك‌در هاسز وفی الحديث جاء الخليل علی نبينا وعليه السلام الی مكة
يطالع تركته ای هاجر وولدها اسمعيل ولوروی بكسر الراء كان وجها بمعنی الشیء المتروك يعنی تمره وزننده روايته
كوره مرادها جرايله حضرت اسمعيل درترك اولنان بيضهٔ نعامه‌يه تشبيه اولنمشدر وفرحه وزننده روايته كوره
مفعول معناسنه‌دركه شیء متروك ديمك اولور وتركه اورته بو بلوخاتونه دينور يقال تزوّج تركة ای امرأة بعد
التريك امير وزننده بمعنی اكل اولنمش صالقمه دينور يقال ما فيه الا تريك ای عنقود اكل ما عليه وخرماسی سلكلمش
داله دينور روضة التريك يمنده برمرغزار اسميدر المتاركة مفاعله وزننده برنسنه‌يی حالی اوزره ترك ايلمك
وترك ايدشمك معناسنه‌در واحد ومشاركت ايچون اولور يقال تاركه وتاركه البيع وقولهم لا بارك الله فيه ولا تارك
ولا دارك اتباع التُّرك تانك ضميله ناسدن برجنس‌در عرب وروم كبی جمعی اتراك‌در بونلر ترك بن يافث نسلندندر
بنو تركان عثمان وزننده واسط شهرنده براهل بيت يعنی برخاندان ودودمان‌در ابو التريك الاطرابلسی ومحسن بن
تريك كه زبير وزننده‌لردر محدّثلردر تركه تانك ضميله بررجل اسميدر وزيد ويزيد ابنا تركی شاعرلردر مؤلف اسم
فعل امر اولان تراك لفظندن كه قطام وزننده‌در سكوت ايلدی وبو اترك معناسنه‌در قال فی الاساس تراك تراك
صحبة الاتراك الترنوك نونله عصفور وزننده خيره جوره آدمه دينور يقال رجل ترنوك ای حقير مهزول التّك
شك وزننده برنسنه‌يی كسمك ياخود چكنيوب پاره‌لمق معناسنه‌در يقال تكّ الشیء تكّا من الباب الاول اذا قطعه
اووطئه فشدخه ونبيذ وشراب آدمی كركی كبی سرخوش ايلمك معناسنه‌در يقال تكّ النبيذ فلانا اذا بلغ منه التكتكة
زلزله وزننده تكّ ايله معنای اولده مرادفدر يقال تكتك الشیء بمعنی تكه التّاك تشديد كافله آرق يناب آدمه
دينور يقال هوتاك ای مهزول واولو محل كسيه دينور يقال رجل تاكّ ای هالك بونلر ومعنای آتی قطع معناسندن
نسب اوزره‌در واحمق ونادانه دينور جمعی تاكون وتكّكه كلور فتحتانله وتكاك كلور زهّاد وزننده وتكك كلور صرد
وزننده التّكوك قعود وزننده بركسه احمق اولمق معناسنه‌در تقول تككت يا فلان تكوكا من الباب الثانی
ای كنت تاكا التِّكّة تانك كسريله اوچقوره دينور شلوار بند معناسنه وبو قطع معناسندندر جمعی تكك كلور
عنب وزننده يقال حل تكته ای رباط السراويل الاستكاك طونه وشلواره اوچقور كچورمك معناسنه‌در يقال
استك التكة اذا ادخلها فی السراويل التّمك تانك فتحيله والتّموك قعود وزننده دوه‌نك اوركچی كركی كبی
بو يلنوب وصمصق طقناز اولمق معناسنه‌در يقال تمك السنام تمكا وتموكا من الباب الاول والثانی اذا طال وارتفع وتروّی
واكتنز التّامك وجه مذكور اوزره اولان اوركچه دينور واوركچی بيوك ناقه‌يه دينور الاتماك همزه‌نك كسريله
ناقه‌يی چايرسمورتمك معناسنه‌در يقال اتمك الكلأ الناقة اذا اسمنها تانك هاجر وزننده محمد بن يوسف السمرقندی
نام محدّثك جدّی اسميدر التّانك صاحب وزننده بك احمق آدمه دينوركه سمه تعبير اولنور يقال احمق تانك
ای شديد الحمق التّنوك قعود وزننده برآدم سمه اولمق معناسنه‌در يقال تنك الرجل ينك تنوكا اذا كان تانكا
الاتاكة همزه‌نك كسريله قيل بولمق معناسنه‌در يقال اتاك الشعر اذا نفه فصل الثاء المثلثة الثّك
شك وزننده سير وسياحت ايلمك معناسنه‌در يقال ثك فی الارض ثكا من الباب الاول اذا ساح الثكثكة

زلزله وزننده بركسه نادان اولمغله ناسله دائما عربده وغوغا ايلمك معناسنه‌در يقال ثكثك الرجل اذا حمق
وعربد وثكثكه اسم اولور شاشقين وچولپه عورته دينور يقال هی ثكثكة ای رعناء فصل الجيم
جركان سحبان وزننده اصفهان قضاسنده برقريه‌در محدّث ثبندن ابو الرجاء محمد بن احمد آندندر
الجرعكيك والجرعكوك فتحتينله وعنلرك سكونيله يك اويومش قويی يوغرده دينور تقول اطعمنی
الجرعكيك والجرعكوك ای اللبن الرائب الثخين الجكجكة جيملرك فتحيله دمودلری برينه
طوقندقده ظهور ايدن صوتدن حكايه‌در جنك جيمك فتحيله بررجل اسميدر ظاهر العجميدر زيرا جنك فارسيدر
حرب معناسنه جيكان جيمك كسريله فارسده برموضعدر ومحمد بن منصور بن جيكان محدّث كذا ابدر
فصل الحاء المهملة الحَبْك حانك فتحيله برنسنه‌يی پك بغلنوب محكم قلمق معناسنه‌در يقال حبكه حبكا
من الباب الاول والثانی اذا شدّه واحكمه وجلاه ايلديكی ثوبده اثر صنعتی كوزل ايلمك يعنی تفه لوتمين وزيبا
طوقيوب كوزل زمانلر طرح ايلمك معناسنه‌در يقال حبك الحائك الثوب اذا احسن اثر الصنعة فيه واجاد نسجه
مؤلف بونی تكرار ايلمشدر وكسمك معناسنه‌در يقال حبكه اذا قطعه وبيون اورمق معناسنه‌در يقال حبك
عنقه اذا ضربها وضرطه لمق معناسنه‌در يقال حبك بالمرأة اذا حبق واشترا اولنان شيئی مشتريدن كير و
ردّ ايلمك ياخود مشتری بايعه ردّ ايلمك معناسنه‌در يقال حبك فلانا فی البيع اذا ردّه الاحتباك افتعال وزننده
بودخی جلاه ثوبی كوزل زمانلر طرحيله خوب ومحكم طوقيمق معناسنه‌در يقال احتبك الحائك الثوب اذا اجاد
نسجه وديزلری ديكوب جامه‌سنی صرتنه واياقلرينه صاروب اوتورمق معناسنه‌دركه درويشان اصطلاحنده
كنده كيرمك وكره كيرمك تعبير اولنور يقال احتبك بازاره ای احتبی مترجم ديركه اهل بيان صنايع بديعه‌دن
احتباك صنعتی معنای اولدن اخذ ايلديلر زيرا جلاه ثوبی صيق ومتين طوقمغله خيوط ارالقرنی سدّ ايدوب
وزائد حسن ورونق ولطافت ابداع ايلديكی كبی متكلم دخی مواضع حذفه محذوفلر وضع ايله كلامی ملتئم ايدوب
ايجاز ولطافت وحسن افاده ايله زيباور ونقدار ايدر زيرا احتباك ثانيده نظيری اثبات اولنان لفظی اولدن
واولده نظيری مثبت اولنانی ثانيدن حذف ايلمكدر كذلك ايكی جمله ذكر اولنه كه هر برنده آخره متقابل كلمه
اولمغله هر برندن آخرده ذكر اولنانك ضدّنی حذف ايلمكدن عبارتدر وبو صنعتی متأخرين اختراع ايلمشدر
حتی انبته الله نباتا قول شريفنی احتباكه حمل ايلديلر فليحفظ الحبيك امير وزننده والمحبوك كوزل طريقه‌لر
وزمانلر ايله صنعتلو محكم طوقنمش قماشه دينور ومحبوك قویّ البنيه توانا آته وصف اولور يقال فرس محبوك
ای قویّ الحبكة غرفه وزننده شلوارك اوچقورلغنه دينور حجزه معناسنه وكركی بله بغلدقلری ايپه دينور
وشول قايشه دينوركه انكله پالانك صاغلو صوللو غراضيف ديدكلری اغاجلره پالانك باشنی چكوب صرارلر جمعی
حبك كلور صرد وزننده التحبّك تفعل وزننده بلنه حبكه‌يی چكوب بغلنمق علی قول جامه‌سنی قاوشدروب
صارلمق معناسنه‌در يقال تحبّك الرجل اذا شدّ الحبكة اوتلبب بثيابه وخاتون نطاق قوشنمق معناسنه‌در
يقال تحبّكت المرأة اذا انتطقت بنطاقها الحباك كتاب وزننده بودخی سمرك ايكی طرفلو اغاجلرنی باشنه
صاردقلری قايشه دينور جمعی حبك كلور كتب وزننده وحباك الحمام كوكرجين قنادلری اوزره اولان سياه سياه
اوزونجه نقشلره اطلاق اولنور الحُبُك ضمتينله قوملقده اولان زه كبی اوزون اوزون قبورم طرزنده طريقه‌لره
دينوركه روزكار سهولتلوجه اورمغله پيدا اولور كذلك دكز وسائر صو اوزره اول رسمه پيدا اولان يول يول مخيل آق
طريقه‌لره دينور مفردی حباك دركتاب كبی يقال للريح فی الرمل والماء حبك ای حروف وطرائق وپك
قيورجقدن قاورلمش كبی شكن شكن اولان صاچه دينور يقال فی رأسه حبك ای شعره جعد منكسر وحبك السماء
فلكده كواكب سير ايتدكلری طرائق ومدارتدن عبارتدر يقال حبك السماء ای طرائق النجوم بونك مفردی
حبيكه‌در قال الشارح ومنه قوله تعالى والسماء ذات الحبك ای الطرائق فمن الناس من تصوّرها منها الطرائق
المحسوسة بالنجوم والمجرّة ومنهم من اعتبر ذلك بما فيها من الطرائق المعقولة المدركة بالبصيرة وسبيكه كبی حبيكه
صاچ طوتامنده اولان شكنه دينور ودمور توغلغه‌ده زه كبی كور يتن طريقه‌يه دينور بونك جمعی حبك‌در هاسز
وحبائك وحبك درضمتينله الحبكة فتحاتله اصمه اومجه سنه دينور حبك دخی دينور هاسز وبو لامله حبله‌دن
مصحف دكلدر وسويق دانه سنه دينور عبكه‌ده لغتدر ذو الحبكه عبيده ياخود عبدة بن سعدی النهدی لقبيدر
الحُك حدب وزننده لئيم وناكسه دينور يقال رجل حبك ای لئيم الحك عتلّ وزننده تند وشديد آدمه دينور
يقال رجل حبك ای شديد التحبيك محكم بغلمق معناسنه‌در يقال حبكه اذا اوثقه وبرنسنه‌يه اوزون اوزون

مطلب

يولر ايلمك معناسنه در يقال حبك فيه اذا خطط المحبك معظم وزننده يك قبورجق صاچه اطلاق اولنور
كما جاء فى صفة الدجال محبك الشعر اى مجعده وروى حبك الشعر بضمتين بمعناه الحبك جعفر وزننده
والحبالك علابط وزننده جوره كسيه دينور الحبركى فتحتينله وقصر ايله اسم جمعدر قوم هلكى معناسنه در كه
هلاك اولان طائفه وجماعتدن عبارتدر ومفرد اولور كنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه مؤنثى حبركاة در
وقات قات صيق وقالين سحابه دينور و برى برى اوزره يغلمش قوم يغنه دينور و بوغون بوينلى آدمه دينور يقال
رجل حبركى اى الغليظ الرقبة وشول اياقلرى فرسز وضعيف آدمه دينور كه اياقلرينك فرسزلكندن مقعد كبى
حركت ايدر اوله يقال رجل حبركى اى الضعيف الرجلين كانه مقعد لضعفهما و بلندن يوقريسى اوزون واياقلرى
قصه انسان وحيوانه دينور يقال هو حبركى اى الطويل الظهر القصير الرجلين و بو حبركى لفظنك الفى تأنيث
ايچوندر يعنى غير منصرفدر وبعضا تنوين الحاق اولنور انصرافله الحنك فنك وزننده والحنكان فتحاتله
آديملرى صيق صيق آته رق تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال حنك الرجل حنكا وحنكانا من الباب الثانى اذا مشى
وقارب الخطو مسرعا و برنسنه يى جد ايله اراشدرمق معناسنه در يقال حنك الشيء اذا بحثه وقوش طپراغى
ياقوملغى اشوب بوه ايلمك معناسنه در يقال حنك النعام الرمل اذا فحصه وتوجه ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول لا ادرى اين حنكوا اى اين توجهوا التحنك تفعل وزننده بودخى آديملرى صيق صيق آته رق تيز تيز يوريمك
معناسنه در يقال تحنك الرجل اذا مشى وقارب الخطو مسرعا الحونكى جوهرى وزننده چلمسز جوره اوله رق
جوجه آدمه دينور حونك دخى دينور وحونكى يك يك طعام اكل ايدن اذعانسزه دينور يقال رجل حونكى
وحونك اى قصير ضاو و يقال حونكى اى الشديد الاكل الحونكية جوهريه وزننده بردرلو دلبند وعمامه
صارنشه دينور كه عربلره مخصوصدر ومنه الحديث كان رسول الله عليه السلام يخرج وعليه الحونكية وهى عمة
تتعممها العرب شارح ديركه حونك نام كسيه منسوبدر الحونكة دحرجه وزننده والحنكى زمكى وزننده
بودور آدمك يوريشنه دينور يقال يمشى الحونكة والحنكى اى مشية القصير الحوانك علف وغدالرى كتر
وناخوش دابه لره دينور ودوه قوشنك ياوريلرينه ياخود خرده نوعنه دينور الحنك فتحتينله بودخى دوه قوشى
ياوريلرينه ياخود خرده لرينه دينور الحرمك جعفر وزننده خرده كوده لو جوره آدمه دينور يقال رجل حرمك
اى الصغير الجسم الحرك ترك وزننده والحركة بركه وزننده قيملدامق وديرنمك معناسنه در يقال حرك الرجل
حركا وحركة من الباب الخامس ضد سكن وحرك بر آدم ذمتنده اولان حقى اداادن امتناع ايلمك معناسنه در
يقال حرك الرجل حركا من الباب الاول اذا امتنع من الحق الذى عليه و بر آدمك اموزى باشنه اورمق معناسنه در
يقال حرك فلانا اذا اصاب حاركه التحريك ديرتمك وقيملداتمق معناسنه در التحرك تفعل وزننده مطاوعيدر
تقول حركته فتحرك الحراك سحاب وزننده اسمدر ديرنشه وقيملدى يه دينور جنبش معناسنه يقال ما به
حراك اى حركة المحراك محراب وزننده آتش تحريك ايدوب اوچره جك كوسكى يه دينور المحرك مقعد
وزننده بيونك يوقرى كله طرفندن كوكنه دينور يقال ضربه محركه وهو اصل العنق من اعلاها الحارك
اعلى الكاهل اسميدر كه ارقه ده يغرينك اوست يانيدر كورك ككلرينك ملتقاسيدر واموز باشلرينك اراغيدر تركيده
جكين تعبير اولنور جيم فارسى وكاف فارسى مكسورتيله ايكى طرفنده ايكى حارك اولور كه كورك باشلرى اوله جقدر
ايكى كوركى اوراده قاوشور وحارك فى الاصل ذو حركه معناسنه اولوب بعده عضو مزبورده اسم اولدى كاهل كبى
يقال حمل على حاركه اى اعلا الكاهل وشول يومريجكه دينور كه آتك كوركى باشنك ايكى طرفنده اولور وآتك
اموزلرينه قريب بيوندن ابتدا ايلبسى يتن يره دينور كه راكب الليله اكا ياپشوب ركوب ايدر الحركوك عصفور وزننده
يغرنى يه دينور كاهل معناسنه الحركة حانك وكافك فتحيله اوبلق باشنده اولان سيورى كميكه دينور جمعى
حراك وحراكيك در الحريك امير وزننده بى رجوليت آدمه اطلاق اولنور تفاؤل قيلندر يقال رجل حريك
اى عنين وشول آدمه دينور كه بلى بك ضعيف اولمغله يوردكن نبات كوكى كبى كويا كه يردن قوپار صورتنده اوله
مؤنثى حريكه در يقال رجل حريك وامرأة حريكة اى ضعيف الخصر اذا مشى كانه يتقلع الحرك فتحتينله عنين
اولمق معناسنه در يقال حرك الرجل حركا من الباب الرابع اذا صار حريكا المحزك محترق وزننده دائما دونك
اموزى باشنه ينن آدمه دينور الحرك كتف وزننده ذكى وزيرك وجست وچالاك اوغلانه دينور يقال غلام
حرك اى خفيف ذكى الحزك حانك فتحى وزايك سكونيله برنسنه يى صاروب بغلمق معناسنده در يقال حزكه
حزكا من الباب الثانى اذا عصبه وبرنسنه يى بريره قصوب صقشدرمق معناسنده در يقال حزكه اذا ضغطه

وبند ايلمك معناسنه در يقال حزكه بالحبل اذا شده الاحتزاك افتعال وزننده برنسنه ايله بغلنمق معناسنه در
يقال احتزك بالثوب اذا احتزم الحسك فتحتينله دمور تيكنى ديدكلرى نباته دينور كه جوبان قالقدانى دخى ديرلر
ثمره سى قيونلرك يوكلرينه ايلشوب آيرلمز تركيده اكا پوتراق ديرلر و يپراغى رجله يپراغنه شبيه واندن خرده اولوب
و يپراقلرى يانندەقى وصيق ومثلث الشكل تيكنلرى اولور ثمرنى شرب كليتنده ومثانه ده اولان طاشلرى مفتت
وعصاره ورقنى شرب قوت جماع ودفع عسر بول ويلان صوقمسى خصوصنده نافع و برخانه يه مطبوخنى سرپمك
پيره قسمنى مهلكدر وحسك بركونه دمور چنكاله اطلاق اولنور كه بعينه دمور تيكنى طرزنده اوچ دانه سيورى ميخلرى
اولور جنكلرده خصوصا حصارلرده قلعه نك واوردونك دشمن كلجك يوللرينه آتارلر نه طرفندن آتسه لر حاجى
ياتمز كبى البته اول ميخلرديك يوقرى كلور على الغفله كلدكلرنده آتلرك و پياده لرك اياقلرينه ساپلغله برخطوه
ايلرى كيدن ايده مزلر و بعضا متين قامشدن دخى ايدرلر تركيده بوكه دخى دمور تيكنى وطموز اياغى تعبير اولنور
فارسيده سياخ دينور وحسك حقد وعداوت معناسنه در كاسيد كر وطارلق معناسنه در تقول حسك على حسكا
من الباب الرابع اذا غضب وطوارمق معناسنه در يقال حسكت الدابة اذا قصمت الحسيكة سفينه وزننده
والحساكة ثمامه وزننده والحسكة فتحاتله بونلرده كين وعداوته دينور تقول فى صدره على حسك وحسيكة
وحساكة وحسكة اى حقد وعداوة وحسيكه كرپى يه دينور وطوارك يم طوتمش اريه سنه دينور الحسك كتف
وزننده طارغين آدمه دينور يقال رجل حسك اى غضبان حسكان سحبان وزننده محدثيندن نيسابورى
رجاعتك نسبلرى رجالندندر الحسكك زبرج وزننده كرپى يه دينور الحساكك هرشيئك خرده وكوچك
اولنلرينه دينور الحسيك امير وزننده بودور آدمه دينور الاحساك همزه نك كسريله طواره يم طوتمق
معناسنه در يقال احسك الدابة لحسكت اى اقصمها فقصمت الحسيكة جهينه وزننده مدينه ده برطاغك
اوجنده برموضع آديدر حسك حانك ضميله اساميدندر عبدالملك بن حسك محدثيندندر الحشك حانك وشينك
معجمه نك فتحيله ممه يه سود شدتله ادرار ايدوب اركلك على قول ممه ده سود چپك طولمق معناسنه در يقال حشك
اللبن فى الضرع حشكا من الباب الرابع اذا درّ سريعا او هو سرعة تجمع اللبن فى الضرع ويايى شدتله قوروب
چكمك معناسنه در يقال حشك القوس اذا نزعها شديدا وطوارا ريه ايله يملنمك معناسنه در مهمله ده لغتدر
الحشك حانك فتحيله ناقه نك سودى چوغلسون ديو صاغموب ترك ايلمك معناسنه در يقال حشك الناقة حشكا
من الباب الثانى اذا ترك حلبها حتى يجتمع لبنها وحشك وحشوك ناقه ممه سى سودنى كندى بركدرمك معناسنه در
يقال حشكت الناقة لبنها اذا جمعته و بلودك يغمورى فراوان اولمق معناسنه در يقال حشكت السحابة اذا كثر
ماؤها وخرمانك يمشى چوق اولمق معناسنه در يقال حشكت النخلة اذا كثر حملها وناس بركمك معناسنه در
يقال حشك القوم اذا تجمعوا وهارهار صولومق معناسنه در يقال حشك نفسه اذا علاه البهر ويايك وصلابتلو
اولمق معناسنه در يقال حشكت القوس اذا صلبت الحشوك صبور وزننده ممه سنده سودى تيز بركدرن ناقه يه
دينور الحاشك ميوه سى كثير اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة حاشك اى كثير الحمل وصلابتلو يايه دينور
يقال قوس حاشك اى صلب ويدرپى متابع نسنه يه دينور يقال جاؤا حاشكا اى متتابعا الحواشك مختلف
اسن يللره دينور على قول سرعت وشديد ياخود آهسته جه اسن يللره دينور يقال رياح حواشك اى مختلفة اوشديدة
اوضعيفة شارح ديركه حشك لفظنك برمعناسى دخى بودر حواشك كه مفردى حاشكه در آندندر حشاك شداد
وزننده برنهرك آديدر الحشاك سحاب وزننده اناسنى امسون ديو اوغلاغك آغزنه بغلدقلرى اغاجه دينوركه
اسنك تعبير اولنور الحوشكة جوهره وزننده قوناغك بركوشه سندن ايشيديلان سسه دينور تقول سمعت حوشكة
وهو ما تسمعه فى ناحية من الدار والمنزل الحشكة فتحاتله جماعت معناسنه در يقال جاؤا بحشكتهم اى بجماعتهم
الحشيكة حسيكه وزننده ومرادفيدر و بو ابوزيد روايتيدر الاحشاك همزه نك كسريله طواره يم ويرمك
معناسنه در يقال احشك الدابة اى اقصمها لحشكت كما ذكر الحفلكى حبركى وزننده ضعيف البنيه جوره
آدمه دينور الحفنكى حفلكى وزننده ومرادفيدر پس الفلرى الحاق ايچوندر يقال رجل حفلكى وحفنكى
اى ضعيف الحك شك وزننده اجرامدن برنسنه يى ديكر نسنه يه شدتله سورتمك معناسنده در يقال حك الحجر
بالحجر حكا من الباب الاول اذا امره عليه صكا و بدن كشوب قاشدرمق معناسنه در تقول حككنى رأسى اى دعانى
الى حكه مؤلف بوراده تشويش وتفريطا وزره رسم ايلمشدر زيرا امهات سائره ده حك قازيمق وقاشيمق معنالريله
منصوصدر از جمله مقدمة الادبده تراشيدن وخاريدن تعبيرلريله مفسر واساسده ماحك جلدك مثل ظفرك

واحكني راسي فحككته وبي بثرة تحكني عبارتيله مرسوم ومصباحده حككت الشيء قشرته عنوانيله مرقومدر
وسائرلرده دخي بورسمه درمؤلف معناي اولي رسم ايتدكدنصكره واحتك رأسي وحكني واحكني واستحكني اي دعاني
الى حكه عبارتيله رسم ايلمكله احتكاك كچشمك وقاشنمق وقازنمق معنالرينه اولوب حك واحكاك واستحكاك
قاشندرمق معناسنه اولمش اولور نهاية الامر قازيمق وقاشيمق معناسني دعاني الى حكه تفسيرنده بالاشاره بيان
ايتمشدر مادهّ ايسه معناي مزبورده مستقل اولوب اندن فروعات تفرع ايلدي وكال ايجازدن مكركه معناي اول تحتنه
ادراج ادعاسنده اوله كه طرنغي عضوه سورتمك اولور بيان لغت معرضنده بو وتيره ايسه نامِلايمدر والحاصل حك
قازيمق وقاشيمق معناسنه در مؤلفه كوره قازندرمق وقاشندرمق معناسنه ده اولور كه كچشمك لازميدر وقالديكه
بوراده عبارهٔ اساسك عبارهسي كبي دعاني الى حكه فحككته اولوب قلم ناسخدن فحككته لفظي ساقط اولمق دخي
ملحوظدر وحك صدر ريب وكمان واثم وخلجان قلب مقولهسي درونه تاثير ايدن حالاتدن عبارتدر ومنه تقول
ماحك في صدري كذا اي لم ينشرح له صدري يعني كان في قلبي شيء من الشك والريب ويقال حك في صدري
اي عمل في صدري ودائما شر وشور وفتنه احداثنه سبب اولان آدمه حك الشر وحكاك الشر اطلاق ايدرلر
كتاب وزننده يقال انه حك الشر وحكاكه اي يحاكه كثيرا يعني يحدثه الاحتكاك افتعال وزننده كچشمك
معناسنه در تقول احتك رأسي اي دعاني الى حكه وبرنسنهيه سورتنوب وقاشنمق معناسنه در اوپوزك اغاجه
سورتنوب قاشنديغي كبي يقال احتك به اذا حك نفسه عليه ودرونده برنسنه تأثير وخلجان ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول احتك في صدري اذا عمل الاحكاك همزهنك كسريله بودخي قاشندرمق معناسنه در تقول احكني رأسي
اي دعاني الى حكه وقلبه برنسنه خلجان ويرمك معناسنه در تقول احك في صدري اذا عمل الاستحكاك
احكاك ايله معناي اولده مرادفدر تقول استحكني رأسي اي دعاني الى حكه الحكة حانك كسريله والحكاك غراب
وزننده اسملردر كچيكه دينور يقال به حكة وحكاك اي داء يحك منه كالجرب وحكاك بورق اسميدركه بوره ديدكلري
نسنه در الحك حانك كسريله شك وكمانه اطلاق اولنور قلبي قازيديغيچون يقال في صدري منه حك اي شك
التحاك تفاعل وزننده ايكي نسنه بري برينه طوقنوب يكديكري صيروب قازيمق معناسنه در يقال تحاكا
اذا اصطك جرماهما فحك كل الاخر المحاكة بري بريله برابرلك ادعاسيله يارشمق معناسنه مستعملدر يقال حاكه
اذا باراه الحكاكة ثمامه وزننده ايكي سرمه طاشني بري برينه سورتمكله ارالرندن نشاره كبي حاصل اولان سرمهيه
دينور وقازينوب وپرداخت اولنان نسنهدن دوكيلان خرده ويومشق قازنتيه ودوكنتيه دينور الحكاكات
حانك فتحي وكافك تشديديله حكاكهنك جمعيدر قلبه خلجان ويرن وساوس واوهامه اطلاق اولنور ومنه واياكم
والحكاكات اي الوساوس الحكك ضمتيله اصحاب شر وفتنهيه اطلاق اولنور وحوايج ومهمات طلبنده
الحاح وجد واقدام ايدن كسهلره اطلاق اولنور يقال هم حكك اي ملحون في طلب الحوايج مفردلري حاك در
الحكك فتحتيله رخامه شبيه برنوع آق طاشه دينور بوطاش آق ويومشق اولور عربستان طرفلرنده حواري
تعبير ايدرلر وحكك اموزلري اويناده رق بودور آدمك يوروشي كبي يوريمكه دينور يقال مشي الحكك وهو مشية
يتحرك كتفية القصير بحرك منكبيها وحكك اسم اولور برنسنهيي رفق ولطافتله يونمغه وپرداخت ايلمكه دينور
وطوارك اياغي قبارلنمق معناسنه در يقال حككت الدابة حككا من الباب الرابع اذا انحتت قوائمه خفيا
المحكك تحكيكدن كه سورتوب قاشيمق معناسنه در اسم مفعولدر * ومنه الجذل المحكك * وبوشول دير كه دينور كه
دوه آغيللرنده ديكرلر كچيك اولان دوهلر اكا سورنوب قاشنورلر ومنه المثل ❊ انا جذيلها المحكك ❊ حباب بن
منذر سقيفهٔ بني ساعدهده مشورت اثناسنده كندي رأي وتدبيرني ترجيحله عرب يفلك معرضنده * انا جذيلها المحكك
وعذيقها المرجب * ديمكله من بعد مثل اولدي جذيل جذلك مصغريدر وعذيق عذقك مصغريدر تعظيمي
متضمندر وعذيق مرجب شول خرمادالنه دينور كه طباق اورلمغله متانت واستحكام پيدا ايلمش اوله يعني خافك
شفاي صدري وتمشيت اموري بنم رأي وتدبيرمه منوطدر كه يلكچ باشلري بنم ديمكدر الاحكاك همزهنك
فتحيله حاك لفظندن جمعدر قازيجي وقاشيجي معناسنه در ومنه يقال ما انت من احكاكها اي من رجاله يعني سن
بوخصوصك تمشيتنه اهل وجسبان دكلسين الحكيك امير وزننده قازنمش آشنمش دينور وبومناسبتله كثرت
مشي سببيله فرسوده اولمش طرناغه اطلاق اولنور يقال كعب حكيك اي محكوك وقبارلنمش آت طرنغنه
دينور يقال حافر حكيك اي منحوت ولطافتله پرداخت اولنمش نسنهيه دينور يقال شيء حكيك اي منحوت
خفيا وطرنقلري قبارلنمش آته دينور يقال فرس حكيك اي منحت الحافر الاحك بودخي قبارلنمش آت

طرنغنه وصف اولور يقال حافر احك اي منحوت واغزنده ديشلري قالمامش آدمه دينور يقال رجل احك
اي لاسن في فمه الحاكة ديشه اطلاق اولنور التحكك تفعل وزننده برآدمه شر وشور ايچون تعرض ايدوب
شركير اولمق معناسنه مستعملدر يقال فلان يتحكك بك اي يتعرض لشرك الحلكة حانك ضميله والحلك
فتحتيله پك سياهلغه دينور يقال فيه حلكة وحلك اي شدة السواد وحلكه لسانده اولان عجمه لكه دينور حكله
معناسنه كويا كه مقلوبدر يقال في لسانه حلكة اي حكلة وبرجنس خرده جانوره دينور كه بالق صويه طالديغي كبي
قوملغه طالوب كيدر علي قول كرتنكله انواعندندر وحلك فتحتيله مصدر اولور پك سياه اولمق معناسنه يقال
حلك الشيء حلكا من الباب الرابع اذا اسود شديدا وحلك الغراب قرغهنك منقارينه ياخود سياهلغنه دينور
يقال لونه اسود مثل حلك الغراب اي حنكه او سواده الحالك نسب اوزره اسم فاعلدر پك سياه نسنهيه دينور
المحلولك اسم فاعل بنيهسيله والحلكك قذعمل وزننده والحلكوك عصفور وزننده والحلكوك قربوس
وزننده والمحلنكك والمستحلك اسم فاعل بنيهلريله بونلرده پك سياه اولان شيئه دينور وبونلر اتباع دكلدر
يقال شيء واسود حالك ومحلولك وحلكك وحلكوك ومحلنكك ومستحلك اي شديد السواد الحلكاء
حانك ضمي وفتحيله والحلكاء غلواء وزننده والحلكى حانك ولامك ضمي وكاف مشددهنك فتحيله علبى
وزننده بونلرده حلكه كبي برجنس كرتنكلهيه دينور الحمك فتحتيله مطلقا خرده وكوچك جوره نسنهلره دينور
مفردي حمكهدر وكهلهزه دينور ورذال ناسه اطلاق اولنور يقال هم حمك اي رذال وخرده قرنجهلره دينور
وسود امرقوز بلره دينور وخاصه بغرتلق قوشنك ودوه قوشنك جوجهلرينه دينور وبرنسنهنك اصل وطبعنه دينور
يقال كريم الحمك اي كريم الاصل والطبع ويواسز يبانلرده بيلمهرك رهبرلك ايدن نادان قولاغوزلره دينور يقال
ذهبوا بدلالة الحمك اي الادلاء الذين يتعسفون الفلاة الحمكة هايله مفرديدر وچركين وبداندام بودور عورته
دينور وحمك محدثيندن ابراهيم بن علي بن حمك الحمكي جدينك لقبيدر الحنك حانك فتحيله اوبجه قلاغوزلق
ايدوب كتمك معناسنه در يقال حنك في الدلالة حنكا من الباب الرابع اذا مضى حناك سحاب وزننده يمنده
برحصن آديدر الحنك فتحتيله اغزك ايچ يوزندن سقف اعلاسنك ايچ يوزيله چكهكملكرينك اوكلرينك اوجلرندن
اشاغيجه اولان عضوه دينوركه مراد اغزك تماما سقف اعلاسيدر فارسيده كام وتركيده دماق تعبير اولنور
بعض نسخهده او الاسفل واقع اولمغله اكا كوره اولفظي تنويع اولوركه اغزك سقف اسفلنده ده حنك دينور ياخود
واو نسخهسنه كوره والاسفل من طرف مقدم اللحيين مفهومندن مراد سقف اسفل اولوركه سقف اعلايه وسقف
اسفلهده حنك دينور وبوپك ملايمدر زيرا لسانمزده بوقريبنه اوست دماق واشاغيسنه آلت دماق تعبيري
واردر لكن زمخشري اساسده ومقدمة الادبده وهو سقف اعلى الفم عنوانيله تصريح ايلمكله ترجمهده
بو معنا تقديم اولندي وحنك لفظنك جمعي احناكدر وحنك كوچراوا اولوسه دينوركه اغرادقلري يرلري رعي ايدهرك
كيدرلر يقال هم حنك واحناك اي جماعة ينتجعون بلدا يرعونه وشول كوچك ويوكسك تپهلره اطلاق اولنور كوفه كبي
طاشي كبي يومشق وآق طاشلق اوله وبو اطلاق حنك سقف اعلايه اولنديغي تأييد ايدر وحنك يمنده عوالق
قبيلهسي يوردنده برواد آديدر ومحدثيندن عامر اصفهاني لقبيدر وحنك الغراب قرغهنك منقارينه علي قول
سياهلغنه اطلاق اولنور الحنكة فتحاتله يوكسك محلده اطرافنه مشرف قله كبي تپهيه دينور الحنك ضمتيله
رشد وفطانت اهلي خاتونه دينور اره دخي اطلاق اولنور يقال رجل وامرأة حنك اي لبيب وحنك محنك معناسنه در
كماسيذكر التحنيك بركسهنك دماغني اوغمق معناسنه در يقال حنكه اذا دلك حنكه وخرما مقولهسني
اغزده چينيوب چوجغك دماغنه جالمق معناسنه در يقال حنك الصبي اذا مضغ تمرا او غيره فدلكه بحنكه
وعمر وزمان سببيله احوال وتقلبات كثيره تجربهسي آدمك عقل ورأي وفطانتني مستحكم قلمق معناسنه مستعملدر
كويا كه فرس محنوك طرزنده مذلل ايدر يقال حنكته السن يعني حنكته كماسيذكر الاحناك همزهنك كسريله
بودخي آدمك طماغني اوغمق معناسنه در يقال احنك فلانا اذا دلك حنكه وعمر وزمان سببيله تجارب احوال
آدمك رشد ورأيي استوار ايلمك معناسنه در يقال احنكته السن اذا احكمته التجارب وكيرو دوندرمك معناسنه در
يقال احنكه اذا رده المحنك منبر وزننده يواشه تعبير اولنان دكلري ايپه دينوركه يواشمق
ايچون سركش دابهنك اغزينه بند ايدرلر وحناك حنكه معناسنه دركه حانك ضميله دركماسيذكر وحناك
اساميدندر حناك بن سنه وحناك بن ثابت وابو حناك بنو ابي بكر بن كلاب وابو حناك براء بن ربعي شاعرلردر
الحنك حانك فتحي ونونك سكونيله يواشمق ايچون طوارك اغزينه يواشه اورمق معناسنه در يقال حنك الفرس

حنكا من الباب الثانى والاول اذا جعل فى فيه الرسن و برنسنه يى كركى كبى فهم واتقان ايلمك معناسنه در يقال
حنك الشئ اذا فهمه واحكمه و خرما قوله سنى اغزده ازوب پرمقله كوچك چوجغك طماغنه چالمق معناسنه در
كرك ابتدا طعامه آلشدرمغه بشلادقده اولسون كه ابه قادينلر آغزآچه تعبير ايدرلر و كرك آلشدقدنصكره اولسون
يقال حنك الصبى اذا مضغ تمرا وغيره فدلكه بحنكه و برآدم معمر اولمغله تقلبات كثيره تجربه سى رأى واندیشه سنى
وعقل ورشدنى متين واستوار قلمق معناسنه در يقال حنكته السن فلانا اذا احكمته التجارب بو معناده فتحتيله ده
لغتدر الاحتناك افتعال وزننده بودخى بو اشيق ايچون آتك اغزينه يولاشه چكورمك معناسنه در يقال احتنك
الفرس بمعنى حنكه واحتناك السن معمر آدمى تجربه احوال زمان متين الرأى قلمق معناسنه در يقال احتنكه
السن بمعنى حنكته و بركسه اوزره غالب ومستولى اولمق معناسنه مستعملدر معناى اولدن مأخوذدر يقال
احتنكه اذا استولى عليه و چكركه برده اولان نباتاتى سپورى يمك معناسنه مستعملدر يقال احتنك الجراد الارض
اذا اكل ما عليها و برآدمك بالجمله مالنى اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتنك فلانا اذا اخذ ماله كله المحنوك
والمحنك معظم وزننده اغزده خرما قوله سنى ازوب طماغنه سوردكلرى چوجغه دينور ومحنك معظم
وزننده ومحنك مكرم وزننده ومحتنك اسم فاعل بنيه سيله وحنيك امير وزننده كثرت تجارب احوال زمان
سبيله رشد ورأيى متين واستوار اولان آدمه دينور حنك دخى دينوركه ذكر اولندى يقال رجل محنك ومحنك
ومحتنك وحنيك وحنك اى محكم الرأى بالتجارب الحنكة والحنك حارك ضميله والحنك حانك كسريله اسمدر
تجربه احوال سببيله عقل وفكرك متانت واستحكامنه دينور الاحنك افضل وزننده افعل تفضيلدر سائرلردن
ازيد آكول اولان دوه يه اطلاق اولنور يقال احنك البعيرين اى اشدهما اكلا وهو نادر لان الخلقة لا يقال فيهما افعله
يعنى خلقت افعالندن فعل تعجب واول وادیدن اولان افعل تفضيل وارد اولمز لكن شارحك بيانته كوره بو صيغ
تعجب ومفاضله دندر فعلى بو قدر الحانك حالك وزننده ومرادفيدر يقال اسود حانك اى حالك الحنكة غرفه
وزننده والحناك كتاب وزننده شول اغاجه دينوركه انكله سمرك صاغلو صوللو قاشنده اولان چوبلرى برى برينه
ضم اولنور ياخود المرى برى برينه بناشدروب صاردقلرى قايشه دينور وشول تخته يه دينوركه ناقه نك چكه سى
آلته رابيطه ايله بغليوب ايپك براوجنى بكانه كوشكك بوينه بند ايدرلر تاكه اكا ياقيلوب قبول ايليه الحنيكة سفينه
وزننده كوزل بيشلو دابه يه دينور يقال دابة حنيكة اى الجيدة الاكل التحنك تفعل وزننده صارغك كلبنى چكه
آلتدن كچوروب آلمق وجه اوزره صارنمق معناسنه در يقال تحنك الرجل اذا ادار العمامة من تحت حنكه الاستحناك
برآدم قليل الاكل ايكن صكره دن شديد الاكل اولمق معناسنه در يقال استحنك الرجل اذا اشتد اكله بعد قلة
واغاج كوكدن آيريلوب قوپمق معناسنه در يقال استحنك العضاة اذا انقلع من اصله الحوك شوك وزننده
والحياك والحياكة حارك كسريله طوقومق معناسنه در و بو تركيب واوى و يائيدر و بورادة حياك وحياكه نك
اصلى واويدر يقال حاك الثوب يحوك حوكا وحياكا وحياكة اذا نسجه و برخاطره درونده يرلشمك معناسنه
مستعملدر تقول حاك الشئ فى صدرى اذا رسخ وحوك بادروج اسميدركه تره خراسانى ديدكلريدر نباتدر
وسموزاوته دينور الحائك جلاهه دينور جمعى حاكه در قادة وقاده كبى وحوكه در فتحاتله مؤنثى حائكه در جمعى
حوائك در المحاكة ميمك فتحيله اسم مكاندر جلاهه تزگاهنه دينور دستگاه معناسنه حاكه بلاد عذره ده بر وادى
آديدر المحوكة مفعله وزننده كه ذكر اولنان محاكه نك اصليدر تزگاهه دينور بو مناسبتله قتال ومحاربه ده
استعمال اولندى كويا كه قلج تزگاهيدر ومنه تقول تركتهم فى محوكة اى قتال الحيك حانك فتحيله والحيكان
فتحاتله بودخى طوقومق معناسنه در يقال حاك الثوب يحيك حيكا وحيكانا اذا نسجه وصالنى صالنى يورمك
على قول وجودنى واموزلرنى اوينادهرق يورمك معناسنه مستعملدر حياكت هنگامنده كى اوضاع كبى يقال
حاك الرجل اذا تبختر واختال او حرك منكبيه وجسده فى مشيه وحيك برسوز درونه ايشلمك كذلك قلج ضربه يه
ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال حاك القول فى القلب حيكا اذا اخذ وحاك السيف اذا اثر وكسمك معناسنه
مستعملدركه تأثيرك لازميدر يقال حاكت الشفرة اذا قطعت الحائك والحياك شداد وزننده جلاهه
دينور مؤنثى حياكه در الحيكى جمزى وزننده والحيكانة حانك فتحى وكسرى والحيكانة حانك ضمى ونانك
فتحيله بونلرده مؤنثلردر صالنى صالنى ياخود اموزلرنى وكوده سنى اوينادهرق يورين عورته دينور الاحاكة
همزه نك كسريله بودخى تأثير ايلمك معناسنه در يقال احاك السيف اذا اثر وكسمك معناسنده در يقال احاكت الشفرة
اذا قطعت ويقال ما احاك فيه السيف اى ما حاك فيه حبك فتحتيله اسمادندر نصر ومحمد ابنا حبك محدثلردر

حبكان غيلان وزننده نيسابورده امام اهل حديث وابن امام اولان يحيى بن محمد بن يحيى الذهلى لقبيدر
الحيكة مصغر بنيه سيله طقناز و يومرى بودور عورته دينور يقال امرأة حيكة كيكة اى قصيرة مكتلة الاحتياك
افتعال وزننده كندوكبرر كبى جامه سنه صارلمق معناسنه در احتباك دخى بو معنايه در يقال احتاك بثوبه اذا احتبى به
فصل الخاء المعجمة خبك فتحتيله وثير ابن المنذر نام محدثك جدى اسميدر خنبك سمند وزننده
بلخ قضاسنده بر قريه در الخرك خرق وزننده لج واصرار ايلمك معناسنه در يقال خرك فيه خركا من الباب
الرابع اذا لج خارك هاجر وزننده بحر فارسده بر جزيره آديدر خركان فتحاتله بخاراده بر محله آديدر خسك
خانك ضميله عبد الملك نام محدثك جدى اسميدر خشك خانك ضميله محمد بن محمد بن اسحق بن عبد الله النيسابورى
لقبيدر وداود مفسرك پدرى اسميدر وابراهيم بن حسين بن خشكان كه عثمان وزننده در واعظ مشهوردر اشبو
خشك لفظى فارسيده قورى يه دينور خاشك التقاء ساكنيله مكران ايالتنده بر بلده آديدر فصل الدال المهملة
الدباكة ثمامه وزننده كرنافه معناسنه در كسلمش بداغك اغاجده قلان كنوكنه دينور الدرك فتحتيله
برآدمك آردندن يتشمكه دينور لحاق معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه الحديث اعوذ بك من درك الشقاء اى لحاقه
وتبعه معناسنه دركه طلبندن صاحب حق اولان آدمك خالى اولمديغى نسنه دن عبارتدر ضمان كبى بونده رانك
سكونيله ده لغتدر ومنه يقال ما ادركك من درك فعلى خلاصه وهو اللحق من التبعة ودرك هر نسنه نك نهايت قعرينه
دينور جمعى ادراكدر يقال بلغ الغواص درك البحر اى اقصى قعره وشول ايپ پارچه سنه دينوركه قويى ايپنك
قوغه دن طرفنه بند والحاق ايدرلر تاكه صويه اول پاره كلوب اصل ايپ صويه كلميوب چوريمكدن محفوظ اوله ودرك
اشاغى يه طوغرى اولان طبقه يه و پايه ومرتبه يه دينور نته كه درج يوقرى يه اولاندن عبارتدر جمعى دركات كلور
بو جهتله مراتب جنتدن درجات ايله ومنازل اهل جهنمدن دركات ايله تعبير اولنور يوم الدرك اوس ايله خزرج
ميانده بريوم معروفدر الادراك همزه نك كسريله ايرشمك و يتشمك لحوق معناسنه در يقال ادركه اذا لحقه
و برنسنه نك وقتى ايريشوب درجۀ كمالنى بولمق معناسنه مستعملدر يقال ادرك الشئ اذا بلغ وقته وانتهى و برنسنه
توكنوب فنا بولمق معناسنه در يقال ادرك الشئ اذا فنى الدراك شداد وزننده والمدرك والمدركة اسم
فاعل بنيه لريله سريع الادراك اولان آدمه دينور يقال رجل دراك ومدرك ومدركة اى سريع الادراك ودراك بر رجل
اسميدر التدارك تفاعل وزننده برجماعتك آخرى كلوب اولنه يتشمك معناسنه در يقال تدارك القوم اذا لحق
آخرهم اولهم وقوله تعالى حتى اذا اداركوا فيها جميعا الاية اصله تداركوا يعنى تاء داله قلب وادغام واولنه همزه
ادخال اولندى وقوله تعالى بل ادارك علمهم فى الاخرة اى جهلوا علمها ولا علم عندهم من امرها يعنى علملرى لحوق
امر آخرت خصوصنده نهايت بولدى شارح ديركه تداركه الله برحمته قولنده تدارك لحوق معناسنه در خداى متعال
اكا رحمتيله يتشه كه رحمتنى ايصال ايده ديمكدر الدراك كتاب وزننده مفاعله دن مصدردر آت آردينه دوشديكى
وحشينك آردندن يتشمك معناسنه در يقال دارك الفرس الوحش دراكا اذا لحقه و برنسنه يى برى برينك آردنجه قلمق
معناسنه در يقال دارك الشئ اذا اتبع بعضه على بعض ودراك بر كلبك آديدر المتدارك اسم فاعل بنيه سيله
اهل عروض اصطلاحنده شول قافيه يه دينوركه انده ايكى حرف ساكن بيننده ايكى حرف متحرك واقع اوله
متفاعلن كبى كه الف ونون بيننده عين ولام واقعدر وفعولن فعل كبى وفعول فل كبى كه لام اولانك سكونيله در
كوياكه متحركين بيننده واقع ساكن اول عايق اولمامغله حركات برى برينى متعاقب اولمشدر التدريك يغمورك
قطره لرى پيدر پى دوكلمك معناسنه در يقال درك المطر اذا تابع قطره الاستدراك برنسنه ايله برنسنه يى ادراك
ايلمك قيدنده اولمق معناسنه در يقال استدرك الشئ بالشئ اذا حاول ادراكه به ومثلا استدرك الخطأ بالصواب
ديرلر خطا اولان قول ورأيى صوابله ادراك ايدوب چاره سنى كورمك طلبنده اولسه كذلك فوت اولان نسنه يى
برشئ ايله يرينه كتورسه استدرك ما فاته ديرلر الدركة دالك كسريله يايه چكريلان كريش باشنك ايلكنه دينور وشول
قايشه وصرمه دينوركه يايك كريشنه وصل اولنور وقصه قولانه اكلدكلرى پارچه يه دينور المداركة مفاعله
وزننده در مصدر ثانيسى ذكر اولندى واما قولهم لا بارك الله فيه ولا دارك فاتباع المداركة اسم فاعل بنيه سيله
جماعدن طويمز اولان عورته اطلاق اولنور يقال امرأة مداركة اذا كانت لا تشبع من الجماع المدركة محسنه
وزننده بنو يربوع يوردنده برصو آديدر وايكى اموزك بيننده اولان يومريجه يه مدركه اطلاق اولنور ومدركة بن
الياس خندف ماده سنده بيان اولندى مدرك محسن وزننده بر فرسك اسميدر ومدرك بن زياد ومدرك بن الحارث
ومدرك الغفارى ابو الطفيل اصحابدندر وخلد بن دريك كه زبير وزننده در تابعيندندر دراك قطام وزننده

فعل امردر بتش معناسنه تقول دراك بمعنى ادرك الدريكة سفينه وزننده آردندن سور يلوب كيدن شكاره دينور
نفألا ياخود مألا اطلاق اولنور طريده معناسنه در الدرمك جعفر وزننده خاص بغداى اونه دينور يقال فلان
يطعم من الدرمك اى الخبز من الدقيق الحوارى و يومشق طپراغه دينور الدرموك عصفور وزننده قاليچه يه
دينور طنفسه معناسنه الدرمكة دحرجه وزننده يلمك على قول آدملرى صيق صيق اتارق يورمك معناسنه در
يقال درمك الرجل اذا عدا او قارب الخطو و بناىى دوزو ياچين ياعق معناسنه در يقال درمك البناء اذا ملسه و بريرى
بوزوب ريزه ريزه خراب وتباه ايلمك معناسنه در يقال درمك الحوض اذا كسره الدرنوك عصفور وزننده
والدرنيك دالك كسريله برجنس ثوبه ياخود بركونه دوشمه يه دينور ودرنوك قاليچه يه دينور درنك دخى دينور
زبرج وزننده الدوسك جوهر وزننده ارسلانه دينور الديسكى دالك وسينك فتحى والفك قصريله دوه
قوشندن وقيون وكچيدن برعظيم سورى يه دينور الدعك دالك فتحيله يكى لباسى كيمكله خشونتنى كيدروب
ملايم قلمق معناسنه در يقال دعك الثوب باللبس دعكا من الباب الثالث اذا الان خشنته ودشمنى رام ومنقاد ايلمك
معناسنه در يقال دعك الخصم اذا لينه وطپراغه يله مك معناسنه در يقال دعكه فى التراب اذا مرغه واوغمق
معناسنه در يقال دعك الاديم اذا دلكه المداعك معاند وزننده والمدعك منبر وزننده خصومتى تند
وشديد آدمه دينور يقال خصم مداعك ومدعك اى الد الدعك صرد وزننده ضعيف وناتوانه دينور و بوق
بوجكنه دينور و برقوش آديدر الدعك كتف وزننده نياز اونكو آدمه دينور يقال رجل دعك اى لجوج التداعك
تفاعل وزننده بريرينه خصومتلرى مشتد اولمق معناسنه در يقال تداعك القوم اذا اشتدت خصومتهم واوغراشده
بريرنى بريراوته سوروب دورشمك معناسنه در يقال تداعكوا فى الحرب اذا تمرسوا الدعكة دالك ضميله دعفه
وزننده ومرادفيدر كه بر بلوك دوه يه دينور و بولك ايشلك صرتنه دينور يقال اخذ دعكة الطريق اى سننه الدعك
فتحتينله حمق ورعونت معناسنه در يقال دعك الرجل دعكا من الباب الرابع اذا حمق الداعكة والداعك
احمق و بيعز آدمه دينور وداعكه جرأت واقدامى اولان حاقتلو عورته دينور الدعكاية دالك كسريله ششمان
آدمه دينور اروعورته اطلاق اولنور كرك طويل وكرك عريض وكرك بودور اولسون المدعوكة ميمك فتحيله
شول يره دينور كه اكا ناس چوق قونوب كوچر اولمغله مهملا تدن وطوار فضلا تندن مردار وملوث ومتعفن اوله
يقال ارض مدعوكة اذا كانت كثر بها الناس فكثر آثار المال والابوال حتى تفسدها وهم يكرهون ذلك الدك
شك وزننده ديوار مقوله سنى يقوب ريزه ريزه وخرد مرد ايلمك معناسنه در يقال دك الحائط دكا
من الباب الاول اذا دقه وهدمه ودك دوز وهموار قوملغه دينور جمعى دكاك كلور دالك كسريله
ودوز وهموار مكانه دينور جمعى دكوك در يقال مكان دك اى مستو ودك مصدر اولور يرك انيش و يوقش وچاقر
چقورنى مهره تخته سى كبى دوزلتمك معناسنه در يقال دك الارض دكا من الباب الاول اذا سوى صعودها
وهبوطها وحفورجه يره طپراق چكوب دوبدز ايلمك معناسنه در يقال دك الارض اذا كبس حفرتها بالتراب
وسويها وقيويى طپراغله اورتوب باصرمق معناسنه در يقال دك البئر اذا دفنها وطمها ودك ايوكه دينور تل
معناسنه ودك مجهول صيغه سيله خسته اولمق معناسنه در على قول بناء معلوم اوزره مستعملدر برآدمى
مرض وعلت زبون ايلمك معناسنه يقال دك الرجل على بناء المجهول اذا مرض او يقال دكه المرض
اذا اضعفه الدكة دالك فتحيله بودخى دوز وهموار قوملغه دينور ودكان معناسنه دركه قپو اوكنده وقپو
ارالغنده اوتورمق ايچون مسطح ياپلمش سد وسكى وصفه مقوله سى نشيمنه دينور تقول رأيته يقعد على الدكة
والدكان وهو بناء يسطح اعلاه للمقعد ودكه غوطهٔ دمشقده برموضع آديدر الاندكاك انفعال وزننده بريرك اتكبه
و بومريلرى وچاقرى چقورى برابر و يكسان اولمق معناسنه در يقال دك المكان فاندك الدك دالك ضميله
پك ايرى و بومرى نسنه يه دينور و يره يقين باصتم طاغه دينور جمعى دككه در قرده وزننده وادك لفظندن جمع
اولور كاسيذكر الادك يصى ارقه لى يره يقين آته دينور يقال فرس ادك اى العريض الظهر واور كجسز ياخود
يصى اور كچلو اركك دوه يه دينور يقال جمل ادك اى لا سنام له اولم يشرف سنامه الدكاء كافك تشديديله
مؤنثدر غليظ اولمان كوچك ياچق تپه يه دينور جمعى دكاوات در على قول جمع صيغه سيله مستعملدر مفردى
يوقدر ودكاء اور كجسز ياخود يصى اور كچلو ناقه يه دينور الدكك فتحتينله اسمدر دوه نك اور كجسز لكنه ياخود
يصى اور كچلولكنه دينور المدكوك الماجقلرى باصق و باصتم آته دينور يقال فرس مدكوك اى لا اشراف
لحجبته الدكان رمان وزننده دكه كبى مسطح سد وسكى وصفه مقوله سى نشيمنه دينور شارح ديركه بعضلر

عندنده نونى اصليه در تقول رأيته يقعد على الدكان وهو بناء يسطح اعلاه للمقعد ودكان همدان قضاسنده برقريه
آديدر الدكدك داللرك فتحى وكسريله والدكداك ثرثار وزننده چقور وده وخندق مقوله سى يرلرى اورتوب
يرايله بس برابر اولان قوملغه دينور على قول يره ياپشق اولان قوملغه دينور ياخود غلظتلو ارضه دينور جمعى
دكادك ودكاديك كلور يقال نزلنا بدكدك ودكداك اى رمل تكبس واستوى اوملتبد بالارض اوهى ارض فيها غلظ
المدكدكة مدحرجه وزننده مدعوكه معناسنه دركه ذكر اولندى يقال ارض مدكدكة اى مدعوكة المدكوكة مسلوكه
وزننده شول ارضه دينور كه چوره سنده سنور كبى تومسكلرى اولميوب هموار اولوب ورمث ديدكلرى نبات انبات ايدر اوله
المدكة ميمك كسريله مصكه وزننده بغايت پيشكار ايشه كوجه طيانقان جاريه يه دينور يقال امة مدكة اى قوية
على العمل ومذكره دخى وصف اولور يقال غلام مدك اى قوى الدكيك امير وزننده تام وكامل نسنه يه
اطلاق اولنور كويا كه نقصانى كبس اولنمشدر يقال يوم دكيك اى تام المدكك معظم وزننده خرما مقوله سى
نسنه ايله مأكول اولان ابوجهل قرپوزينه دينور يقال حنظل مدكك اى يؤكل بتمر وغيره التدكيك ابوجهل
قرپوزينه خرما مقوله سى طتلو قاتمق معناسنه در يقال دكك الحنظل بالتمر اذا خلطه الدلك دالك فتحى
ولامك سكونيله برنسنه يى ال ايله سورتمك واوغمق معناسنه در يقال دلك الشئ بيده دلكا من الباب الاول
اذا مرسه ودعكه وتأديب وكوشمال ايتمك معناسنه مستعملدر يقال دلك الدهر فلانا اذا ادبه وحنكه الدلوك
سلوك وزننده كونش باتمق على قول صرارمق ياخود زواله وارمق ياخود وسط سمادن زائل اولمق معناسنه در
يقال دلكت الشمس دلوكا اذا غربت او اصفرت اومالت اوزالت عن كبد السماء الدليك امير وزننده يل توزيدوب
صاوردیغى طپراغه دينور وتركمانلرك خوشمرم ديدكلرى يه جكه دينور كه قيمغله سوددن ترتيب ايدرلر على قول
خرما ايله قيمقدن مرتب اولور يقال اطعمنا الدليك وهو طعام من الزبد واللبن اوزبد وتمر و برنبات آديدر
ورداحمرك ثمرينه دينوركه چيچكى دوكلدكدنصكره بتر وتازه خرما كبى شيرين اولور شامده اكا صرم الديك ديرلر
على قول دليك بيانى قرمزى كلك ثمريدر جرم وحمرتده خرما قروغى قدر وحلاوتده تازه خرما دينه شبيه اولور
يمنده بريرينه اهدا ايدرلر بعض مفرداتده دليك چيلك ديدكلرى ميوه ايله مفسردر وچيلك اندن محرف اولمق
اقربدر ودليك امور ومصالحه ممارست ايلمش كاركذار ومجربه كار آدمه اطلاق اولنور جمعى دلك در عنق وزننده
يقال رجل دليك اذا كان قد مارس الامور التدلك تفعل وزننده برخوى ايله طبيعتلنوب خو بلنمق معناسنه در
يقال تدلك به اذا تخلق الدلوك صبور وزننده بدنه سوروب اوغوشدره جق نسنه يه دينور طيب ودهن كبى
يقال تدلك بدلوك وهو ما يدلك به من طيب وغيره ودلوك حلب ترابنده برموضع آديدر مترجم ديركه دلوك عينتاب
قضاسنده برقلعهٔ قديمه اولوب حالا برقريهٔ كبيره اولمشدر ابنيهٔ قديمه آثارنى مشتملدر ومتنبى قصائدينك برنده ذكر
ايلمشدر الدلاكة ثمامه وزننده فيقهٔ اولادنه اول صاغيلان سوده دينور وفيقه ماده سنده ذكر اولندى
المدلوك مدكوك وزننده ومرادفيدر يقال فرس مدلوك اى مدكوك و برنسنه طلبنده ابرامله اورسلنمش آدمه
دينور يقال رجل مدلوك اذا الح عليه فى المسألة وكثرت سير وسفر ايله پك اورسلنوب فرسوده اولمش دوه يه دينور
ياخود ديز لرنده كوشكلك اولانه دينور يقال بعير مدلوك اذا دلك بالاسفار اوهو الذى فى ركبتيه دلك الدلك
فتحتينله كوشكلكه دينور يقال به دلك اى رخاوة المدالكة مفاعله وزننده برآدمك حقنى اويالندرمق معناسنه در
يقال دالكه اذا ماطله الدأكة همزه وزننده بربوجك آديدر الدوالبك دالك ولامك فتحيله اثوابنه صاريلوب
قاوشديره رق سرعتله ديو شوركلى يوريمكه دينور دأ آلبك دخى دينور همزه ايله ولامك كسريله بونى مؤلف دول
ماده سنده ثبت ايلمشدر بوراده ثبتى ظاهر الفطنه نظر ايله در يوخسه بودوال ماده سندن تثنيه در فليتظر
الدؤلوك دالك ضميله امرعظيمه دينور جمعى دأ آلبك در الدلعك جعفر وزننده يومرى جثه لو سلوك ناقه يه
دينور الدموك سلوك وزننده سرعتله سكرتمك معناسنه در يقال دمكت الارنب دموكا من الباب الاول
اذا اسرعت فى عدوها و برنسنه مهره تخته سى كبى دوز وياچين اولمق معناسنه در يقال دمك الشئ اذا صار
املس الدمك دالك فتحيله برنسنه يى اون كبى اوكوتمك معناسنه در يقال دمك الشئ دمكا اذا طحنه
وكونش ارتفاع بولمق معناسنه در يقال دمكت الشمس اذا ارتفعت وايپ بوكمك معناسنه در يقال دمك
الرشاء اذا فتله وناقه يه يغور آشمق معناسنه در يقال دمك الفحل الناقة اذا ركبها الدموك صبور وزننده
صلب ومتين اولان ياخود تيز تيز دوز اولان مقاره يه دينور على قول پك بيوك اولمغله اكا دولاب دوه سى قوشيلان
مقاره يه دينور جمعى دمك كلور عنق وزننده يقال بكرة دموك اى صلبة او سريعة المر او عظيمة يسقى بها السانية

الدامكة آفت وداهيه معناسنه‌در الدمك امير وزننده تام وكامل شيئه دينور يقال شهر دمك اى تام وقاره
دينور ثلج معناسنه دموك صبور وزننده عقبة بن سنانك فرسى اسميدر وآماراجزك اشبو * انا ابن عمرو وهى
الدموك * مصراعنده واقع دموك فرسك اسمى اوليوب بلكه صفتدر سريعه معناسنه‌در سرعتله دائر اولان
دكرمانه تشبيه ايلمشدر جوهرى اسم اولمق اوزره قيد ايلمكله وهم ايلمشدر المدمك منبر وزننده يوفقه آچه‌جق
اوقلاغويه دينور مطمله معناسنه المدماك محراب وزننده بنانك برصره‌سنه دينور كه قور تعبير اولنور يقال
رفع البانى اليوم مدماكا واحدا وهو الساف من البناء الدمكمك سفرجل وزننده طيانقان قوى وشديد انسان
وحيوانه دينور الدملوك عصفور وزننده كله كبى يوالق ياپين طاشه دينور يقال جاء وبيده دملوك اى حجر
املس مستدير المدملك مدحرج وزننده يكپاره دوزلنوب تدوير تام اوزره مدور اولمش قوند وهموار وصمصق
نسنه‌يه دينور قلعه يوالقلرى كبى يقال حجر وسهم مدملك اى مخلق التدملك تدحرج وزننده قيز ممه‌سى
اغرشقلنمق معناسنه‌در يقال تدملك ثدى الجارية اذا فلك ونهد الدونك جوهر وزننده برموضع آديدر تثنيه
وجمع بنيه‌لريله ده استعمال اولنور نته كه ابن مقبل ايكى دوه‌قوشنك شدت عدوى وصفنده انشاد ايلديكى اشبو
يكادان بين الدونكين والوة * وذات القتاد السمر ينسلخان * بيتنده تثنيه صيغه‌سيله ايراد ايلمشدر كويا كه شدتله عدولرى
سببيله دريلرندن منسلخ اوله‌يازارلر ديمكدر كذلك كثير نام شاعرك اشبو * اقول وقد جاوزن اعلام ذى دم * وذى
وجى اودونهن الدوانك * بيتنده جمع صيغه‌سيله واقع اولمشدر الدندك قنفذ وزننده شول سموز قوج قيونه
دينور كه پك سموزلكندن يورركن كوده‌سنك اتلرى تريل تريل ديره‌يوب اوينار اوله الدوك شوك وزننده والمداك
ميمك فتحيله ازمك معناسنه‌در يقال داك الشيء يدوك دوكا ومداكا اذا سحقه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال داك المرأة اذا جامعها وناس شورش وغوغا وفتنه‌يه دوشمك معناسنه‌در يقال داك القوم اذا وقعوا فى اختلاط
وخلق بردن خسته اولمق معناسنه‌در كويا كه خسته‌لك مجموعنى سحق ايدر يقال داك القوم اذا مرضوا وبرآدمى
صويه ياخود طپراغه طالدرمق معناسنه‌در يقال داك فلانا اذا غته فى ماء وتراب المداك ميمك فتحيله والمدوك
منبر وزننده عطارلرك داروازه‌جك سماقيلرينه دينور الدوكة دالك فتحى وضميله شر وشور وغوغا وخصومته
دينور يقال وقعوا فى دوكة اى فى شر وخصومة التداوك تفاعل وزننده شر وغوغا ونزاع ومحاربه‌ده بربرينه
كيروب تضييق ايدشمك معناسنه‌در يقال تداوكوا اذا تضايقوا فى الشر والخصومة دهك فتحتينله شيراز ياخود
واسط قضاسنده برقريه‌در محمد بن علي وهارون ابنا حميد اورادندر الدهك دالك فتحيله برنسنه‌يى
ريزه ريزه ايدوب اوكمك معناسنه‌در يقال دهك الشيء دهكا من الباب الثالث اذا طحنه وكسره واياقله بصوب
چكنمك معناسنه‌در يقال دهك الارض اذا وطئها وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دهك المرأة اذا وطئها
دهلك جعفر وزننده بريمن ايله برحبشه مياننده برجزيره آديدر الدهالك دالك فتحيله ارض عربده معروف
برقاج سياه تپه‌لره اطلاق اولنور الديك دالك كسريله خروسه دينور جمعى ديوك واداياك وديكه‌در قرده وزننده
وكاه اولور كه طاوغه ده اطلاق اولنور نته كه اشبو * وزقت الديك بصوت زقا * مصراعنده واقعدر وديك مشفق
ومهربان آدمه اطلاق اولنور خروس خصلتى اولديغيچون وبهار موسمنه اطلاق اولنور كويا كه تلون نباتنه
مبنى در وساح اياغنه دينور اناق معناسنه بونده مفرد وجمعى برابردر وآتك قولقلرى اردنده اولان يومرى كميكه
اطلاق اولنور وهارون بن موسى نام محدثك لقبيدر ديك الجن عبد السلام نام شاعرك لقبيدر المداكة ميمك فتحى
وضميله والمديكة ميمك فتحيله خروسى چوق يره دينور يقال ارض مداكة ومديكة اى كثيرة الديك دكدك دالك
كسريله خروس كشليجك اصواتندر يقولون دكدك للديك وهو زجر لها فصل الذال المعجمة
الذكذكة زلزله وزننده حيات قلب معناسنه‌در كه قلبك كمال راحت وانبساطندن عبارتدر يقال بقلبه ذكذكة
اى حياة فصل الراء الربك سبك وزننده برنسنه‌يى قارشدرمق معناسنه‌در يقال ربك الشيء ربكا
من الباب الاول اذا خلطه وتريدى اصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال ربك الثريد اذا اصلحه وبرآدمى چاموره
براقمق معناسنه‌در يقال ربك فلانا اذا القاه فى وحل وربيكه ديدكلرى طعام ياپمق معناسنه‌در يقال ربك الربيكة
اذا عملها الارتباك افتعال وزننده قارشمق معناسنه‌در يقال ربكه فارتبك اى اختلط وچاموره باتمق معناسنه‌در
يقال ارتبك فى الوحل اذا وقع وبرآدمك ايشى شوريده اولمق معناسنه‌در يقال ارتبك الرجل اذا اختلط عليه امره
وسوزى آچق سويلميوب قارشق وطولاشق سويلمك معناسنه‌در يقال ارتبك فى كلامه اذا تتعتع وصيد دوزاغه
ايلشوب برى اوته مضطرب اولمق معناسنه‌در يقال ارتبك الصيد فى الحبالة اذا اضطرب الربيكة سفينه

وزننده

وزننده بردرلو طعامدر كه كش وخرما وصاف ياغله ترتيب اولنور وكاهجه اوزرينه صو دوكوب ايچرلر على قول
اون ايله ياخود سويقله تربيه ايدرلر ياخود خرما وبغداى يااون وكش ايله ياغى بولايوب طبخ ايدرلر واكا ربيك دخى
ديرلر ومنه المثل * عرثان فاربكوا له * يعنى قارنى آجدر اكا ربيكه ترتيب ايده سز كه اكل ايلمه اصلى بودر كه براعرابى
بياندن يوردينه كلدكده براوغلى تولد ايلديكنى تبشير ايلديلر اعرابى مبشره ما اصنع به آكله ام اشربه يعنى بن اول
اوغلانى نه‌يپايم‌يه يعنى ايچه‌يمى ديدى خاتونى بو كلامى ايشندكده كلام مزبورى ايراد ايلدى پس اكا ربيكه ياپوب تمام
اكل وشبع حاصل اولدقدنصكره كيف الطلى وامه يعنى صبى ايله اناسنك حالى نيجه‌در ديو استفسار ايلدى وربيكه
سوددن ايرلميان قيغه دينور وچاموراليه قارشق صويه دينور الربك صرد وزننده والربيك امير وزننده
والربكة هجفة وزننده ايشى شوريده ومختلط ومشوش اولان آدمه دينور الربك كنف وزننده ضعيف الحيله قليل
التدبير آدمه دينور يقال رجل ربك اى ضعيف الحيلة الربك فتحتينله برآدمك ايشى قارش مورش اولمق معناسنه‌در
يقال ربك الرجل ربكا من الباب الرابع اذا اختلط عليه امره الاربيكاك اعشيشاب وزننده برماده‌دن ايركيلوب
طورمق معناسنه‌در يقال اربأك عن الامر اذا وقف وبرآدمك فكر وانديشه‌سى شوريده اولمق معناسنه‌در يقال اربأك
رأيه اذا اختلط اربك همزه‌نك فتحى وبانك ضميله خوزستان قضاسنده برقريه‌در اربق دخى ديرلر اعلامدن على بن
احمد الفضل الاربكى اورادندر الاربك احمر وزننده بوزمتق سياه دوه‌يه دينور على قول قولقلرى وياللرى
پك سياه اولوب سائريرلرى بوزمتق اوله الرتك رانك فتحى وتانك سكونيله والرتك فتحتينله والرتكان فتحاتله
دوه آديملرى صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه‌در يقال رتك البعير رتكا ورتكا ورتكانا من الباب الاول اذا قارب
خطوه الارتاك همزه‌نك كسريله دوه‌يى وجه مذكور اوزره يورتمك معناسنه‌در تقول ارتكت البعير اذا مشيته
بالرتك وفرسز فرسز كلمك معناسنه‌در يقال ارتك الضحك اذا ضحك فى فتور المرتك مقعد وزننده مرداسنج
اسميدر كه مرده سنك ديدكلرى دارودر الردك فتحتينله بر كلمه‌در كه صيغه‌سى مهجوردر لكن آندن كلمات آتيه
يعنى رودك ومرودك كلمه‌لرى تصرف اولنمشدر الرودك جوهر وزننده والمرودك مجوهر وزننده دلبر وخوب
اندام مستثنا تازه جوانه دينور مؤنثى رودكه ومرودكه‌در يقال غلام رودك ومرودك وجارية رودكة ومرودكة اى
فى عنفوانهما حسنا الخلق ومرودك ومرودكه كلمه‌لرينك ميملرى مفتوح اولمقده جائزدر بو صورتده رباعى اولور
يعنى رودكه‌دن اسم مفعول اولميوب جوكركبى رباعى الاصل اولور پس وزنى فعولل اولور ومزهرده فوعل بابنده
شباب رودك اى ناعم عبارتيله ده رسيده نظردر قالديكه ذكرى آتى رودكه قول ثانيدن آيدر فلينظر الرودكه
دحرجه وزننده برنسنه‌يى كوزل ياپمق وكوزل ايلمك معناسنه‌در يقال رودكه اذا حسنه مردك مقعد وزننده
برزجل آديدر الروذكة ذال معجمه ايله جوهره وزننده كوچك قوزى‌يه واوغلاغه دينور جمعى روادك در راذكان
ذال مفتوحه ايله طوس قضاسنده برقريه آديدر فقهادن احمد بن حامد اورادندر رزبك زاى معجمه ايله قيط
وزننده وزير مصر اولان ملك صالح طلايعك پدرى اسميدر وطلايعك اوغلو ملك عادلدر الرشك رانك كسريله
قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل رشك اى الكبير اللحية مترجم ديركه فارسيده دخى رشك بو معنايه‌در واوق يارش
ايدنلرك سبق وتقدملرنى عد وشمار ايدن آدمه دينور اصلى رشق ايدى قافله بعده معناى مزبورده استعمال
اولندى يقال هو رشك اى الذى يعد على الرماة فى السبق لكن مؤلف رشق لفظنى ماده‌سنده بو معنايه ذكر
ايلمامشدر ورشك يزيد بن ابى يزيد الضبعى نام كسه‌نك لقبيدر كه علم فرائض وحسابده يكانهٔ عصر ايدى شارح
ديركه رشك لفظى بصريونك لساننده قسامه اطلاق اولنديغى منقولدر مترجم ديركه ابن جوزى نقلى اوزره مزبورك
صقالى پك بيوك ايمش بركيجه صقالى ايچنه بركبير عقرب كيروب اوچ كون قالمش وآكاه اولمامش فارسيده راء
مضمومه ايله رشك عقربه ديمكله تعريبا راء مكسوره ايله مزبوره رشك تلقيب ايلمشلر سبب تلقيبى بو ايمش كرچه
دميرى دخى بو حكايه‌يى نقل ايلمشدر انجق شارحك نقل مذكورنى ترجيح ايتمشدر الارضاك ضاد معجمه ايله ادراك
وزننده كوزلرى پيدرپى يوموب آچمق معناسنه‌در يقال ارضك عينيه اذا غمضهما وفتحهما الركيك امير وزننده
والركاك غراب وزننده والركاكة غرابه وزننده والارك همزه‌نك وراءنك فتحى وكافك تشديديله ذاتنده فرومايه
وناكس اوله رق رأى وعقل وادراكى ضعيف اولان آدمه دينور على قول غيرت وناموسى اولميان ياخود اهلى
عندنده وقع ومهابتى اولماغله كنديسنى اسليوب ومبالات ايلمر اولان كسيه دينور مؤنثى ركاكه‌در ومذكرى كبى
ركيك در جمعى ركان در رانك كسريله يقال رجل ركيك وركاك وركاكة وارك اى فسل ضعيف فى عقله ورأيه
اومن لا يغار اومن لا يهابه اهله وعلم وعرفانى قليل اولان آدمه ركيك العلم اطلاق اولنور يقال هو ركيك العلم

ای قلیل العلم الرّكّ شكّ وزننده والركاكة سماحه زننده برنسنه سست وضعیف اولمق معناسنه‌در یقال
رَكّ الشیء ركاورکاکة من الباب الثانی اذا ضعف و یوفقه اولمق معناسنه‌در یقال رَكّ الشیء اذا رقّ و برنسنه‌نك
بعضنی بعض اوزره آتمق معناسنه‌در یقال رَكّ الشیء ركا من الباب الاوّل اذا طرح بعضه علی بعض و برنسنه‌یی
برکسه‌نك بیونه الزام ایلمك معناسنه‌در بیونه طوق کچورمك کبی یقال رَكّ الذنب فی عنقه اذا الزمه اتاه و برنسنه‌نك
حجم وجثه‌سنی بیلمك ایچون ال ایله صقوب یوقلمق معناسنه‌در یقال رَكّ الشیء بیده اذا غمزه لیعرف حجمه وچالشه‌رق
جماع ایلمك معناسنه‌در یقال رَكّ المرأة اذا جامعها فجهدها ورَكّ آزجه یغموره علی قول چسنتیدن زیاده‌جه
اولانه دینور رانك کسریله ده لغتدر رکیکه دخی دینور کماسیذکر جمعی ارکاك ورکاك در رانك کسریله ورَكّ
بلود چسنتی یاغدرمق معناسنه‌در یقال رَكّت السماء ركا اذا جاءت بالرّك ورَكّ جبل سلمی شرقیسنده برصو
آدیدر زهیر اشبو * ثم استمرّوا وقالوا انّ مشربکم * ماء بشرقی سلمی فیه اورکاك * بیتنده ضرورت ایچون فكّ
ادغام ایلدی الاستركاك برنسنه‌یی ضعیف عدّ ایلمك معناسنه‌در یقال استركه اذا استضعفه المرتكّ مرتدّ
وزننده شول آدمه دینورکه ظاهرا بلیغ ومنطیق وسخندان کورینوب لکن وقت جدل وخصومت ومحاوره‌ده
عاجز وابکم اوله یقال فلان مرتكّ اذا کان تراه بلیغا واذا خاصم عیی وشول دوه‌یه دینورکه بنیه‌سی سست
اولوب وایلیکی خالص اولمیه یعنی صبویق وسلکی اوله یقال جمل مرتكّ ای رخو ممذوق النقی الارتكاك افتعال
وزننده برکسه ظاهر اسخنور کورینوب جدل ومخاصمه‌ده عاجز ومبهوت اولور اولمق معناسنه‌در یقال ارتكّ
الرجل اذا کان مرتکا وبری اوته مضطرب اولمق معناسنه‌در یقال ارتكّ الشیء اذا ارتجّ وبرخصوص ضمننده
مطمئنّ القلب اولمیوب شكّ وشبهه‌ده اولمق معناسنه‌در یقال ارتكّ فی امره اذا شكّ الرکرکة زلزله وزننده
برنسنه فرسز وضعیف اولمق معناسنه‌در یقال رکرك الشیء اذا ضعف ویقال به رکرکة ای ضعف الرکیکة
سفینه وزننده رَكّ کبی چسنتی‌یه یاخود چسنتیدن زیاده‌جه اولان یغموره دینور تقول ما اصابنا الارکّ ورکیکة
ای مطر قلیل اوهو فوق الدثّ وچسنتی سپه‌لمش یره دینور کماسیذکر الارکاك همزه‌نك کسریله بلود چسنتی
یاغدرمق معناسنه‌در یقال ارکت السماء اذا جاء بالرّك المرك اسم مفعول بنیه‌سیله والرّكّ رانك کسریله
بونلرده چسنتی سپه‌لمش یره دینور رکیکه کبی یقال ارض رکیکة ومرك ورَكّ اذا مطر علیها الرّك الرکاء صحراء
وزننده بایقوش سسنه دینور الرکراکة ثرثاره وزننده قیچی واو یلغلری بیوك عورته دینور یقال امرأة رکراکة
ای العظیمة العجز والفخذین الرکی رای مضمومه ایله زنی وزننده تیزاریوب صرد دربلور اولان ایچ یاغنه دینور
ومنه المثل * هو شحمة الرکی * دم حاجنده امور ومصالحکده بار و یاور اولمیان آشنا حقنده ضرب اولنور المرکوك
علاج واصلاح اولنمش قربه‌یه وطلومه دینور یقال سقاء مرکوك اذا عولج واصلح الترکرك تزلزل وزننده طلوم
ویاتق ایچنده اولان سود یاغ اولمق ایچون چالقنمق معناسنه‌در الرمکة فتحاتله قسراق آته دینور ودول ایچون
اتخاذ اولنان قسراق بارکیره دینور جمعی رمك در جمع الجمعی ارماك در مؤلف الفرس والبرذونة تتخذ للنسل عبارتیله
بیان ایلمکله مقتضای سیاق وصف مذکورایکیسنه‌ده صفت اولمقدر لکن شارح بالکز برذونه‌یه تخصیص ایلمکله
اول رسمه ترجمه اولندی تقول رکبت الرمکة ای الفرس اوالبرذونة تتخذ للنسل وضعیف وبیمجال آدمه اطلاق
اولنور یقال هو رمکة برکب الرمکة ای ضعیف الرامك صاحب وهاجر وزننده برسیاه نسنه‌درکه آنی مسکه
قاتوب قارشدررلر مفرداتك بیاننه کوره رامك زاج اسود ومازو وقشر رمّان وصمغ عربی ودبسدن مرتّب
برترکیبدر ورامك بریرده مقیم اولوب اورادن ایرلمیان آدمه دینور علی قول یتشابلکدن جماد کبی طورغون آدمه
دینور یقال هو رامك ای مقیم ومجهود الرموك قعود وزننده بریرده دائمی مقیم اولمق معناسنه‌در یقال رمك
بالمکان رموکا من الباب الاول اذا اقام به ویقال رمکت الابل اذا عکفت علی الماء الارماك همزه‌نك کسریله برآدمی
بریرده مقیم قلمق معناسنه‌در تقول ارمکته بالمکان اذا اقمته به الرمکة غرفه وزننده کول رنکنه دینورکه بوز لقدر
یقال به رمکة ای لون الرماد مؤلف وجه مذکور اوزره بونی لون رماد ایله تفسیر ایلدی لکن نهایه‌ده کدوره ایله
بیان وذکر اولنان رامکی بوندن تصویغ ایلمشدر واساسده ورقة فی سواد عبارتیله تفسیر اولنمغله قرامتق
بوز اولور پس بو قوللره کوره کول رنکندن قویو قرامتق اولور ومقدمة الادبده پك قزل رنکله بیان ایلمشدرکه
شدّت حمرتدن سیاهه مائل کورینه فلینظر الارمکاك احمرار وزننده دوه کول رنکنده بوز اولمق معناسنه‌در
یقال ارمكّ الجمل اذا کان فی لون الرماد ودوه آرق وزبون اولمق معناسنه‌در یقال ارمكّ البعیر اذا ضمر ونهك
الارمك احمر وزننده کول رنکنده بوز دوه‌یه دینور رمکان فتحاتله برموضع آدیدر یرموك یعفور وزننده

شام ناحیه‌سنده بر وادی اسمیدر ارمك همزه‌نك فتحی ومیمك ضمیله بحر یمنده برجزیره‌در الاسترماك برآدمك
اصل وحسبی معیوب ومستهجن اولمق معناسنه‌در یقال استرمك القوم اذا استهجنوا فی احسابهم رانك صاحب
وزننده برکوچك قبیله آدیدر الروکة شوکه وزننده بایقوش آوازینه دینور روکاء دخی دینور واهل بغداد
لساننده طالغه‌یه دینور موج معناسنه الرهك رانك فتحیله برنسنه‌یی ایکی طاش ارالغنده بلغور کبی خرد ایلمك
علی قول پك سحق ایلمك معناسنه‌در یقال رهك الشیء رهکا من الباب الثالث اذا اجشه بین حجرین او سحقه
شدیدا وچبالیه‌رق شدّتله جماع ایلمکله خاتونی اتعاب ایلمك معناسنه‌در یقال رهك المرأة اذا جهدها
فی الجماع و بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال رهك بالمکان اذا اقام به ورهك عمل صالح معناسنه‌در یقال له
رهك ای عمل صالح المرهوك والرهیك امیر وزننده بلغور کبی خرد اولمش یاخود پك سحق اولنمش نسنه‌یه
دینور الرهوکة دحرجه وزننده یوررکن اعضاء ومفاصل سست وسلپوك اولمق معناسنه‌درکه مراد مفاصل
واعضاسی صالق وسلپوك اوله‌رق قاغشق کبی کوشك کوشك صالقم صپچاق یوریمکدر یقال رهوك الرجل
اذا استرخی مفاصله فی المشی ومضطرب وبیقرار اولمق معناسنه‌در یقال رهوکوا اذا اضطربوا الارتهاك
افتعال وزننده رهوکه ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال ارتهك الرجل بمعنی رهوك ویقال به رهوکة وارتهاك
ای استرخاء المفاصل فی المشی الترهوك تدحرج وزننده طالغه کبی چالقنه‌رق یوریمك معناسنه‌در یقال
مرّ فلان یترهوك ای یموج فی مشیه الرهکة تمره وزننده ضعیفلکه وزبونلغه دینور یقال فیه رهکة ای ضعف
الرهکة فتحاتله صویسز وضعیف وناتوان ناقه‌یه دینور واصلا برایشه کوجه یرامیان بی خیر ومنفعت آدمه دینور
رهکه دخی دینور همزه وزننده یقال رجل رهکة ورهکة ای لاخیر فیه الرهوك جدول وزننده سموز اوغلاغه
وسموز آهویه دینور وترّ وتازه دلی قانلویه دینور یقال جدی وظبی رهوك ای سمین ویقال شابّ رهوك ای ناعم
مؤلفك ومن الشباب قولنده شباب شاب لفظندن جمعدر المرهوك مدحرج وزننده ضعیف ومضطرب
اولان شیئه دینور یقال امر مرهوك ای ضعیف مضطرب الریکان رانك کسری ویانك فتحیله ریکه لفظندن
تثنیه‌در ایکی یومر یجه مهره‌یه دینورکه اوجلری آت قسمنك ایکی طرفلو کورکلری قاوشدیغی یرك اوجلرندن
چقوب کوکلری محل مزبورك اوسط طرفندن اولور هر برینه ریکه دینور نجز بعونه تعالی فصل الزای
المعجمة الزأکان زاینك وهمزه‌نك فتحیله صالنمق تبختر معناسنه‌در یقال زأك الرجل زأکانا من الباب الثالث اذا تبختر
التزاؤك تفاعل وزننده اوتانمق معناسنه‌در یقال تزاءك منه اذا استحیی الزبعك سفرجل وزننده
والزبعکی یای مشدده ایله شول بیعار وفاحش وبی پرده کمسنه‌یه دینورکه حقنده سویلنن سوزلره اصلا مبالات
اتمیوب متأثر اولمیه یقال رجل زبعك وزبعکی ای فاحش لایبالی بما قیل فیه الزحك زاینك فتحی وحای مهمله‌نك
سکونیله یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال زحك البعیر زحکا من الباب الثالث اذا اعیا ومقیم اولمق
معناسنه‌در یقال زحك بالمکان اذا اقام به وبرنسنه‌یه پك یقین اولمق معناسنه‌در یقال زحك منه اذا دنی
وبرنسنه‌دن آلارغه اولمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال زحك عنه اذا تنحی عنه الازحاك همزه‌نك کسریله
برآدمك دابه‌سی یوریلوب قالمق معناسنه‌در یقال ازحك الرجل اذا اعیت دابّته المزاحکة مفاعله وزننده
بعید ایلمك معناسنه‌در یقال زاحکه عن نفسه اذا باعده التزاحك تفاعل وزننده بری برینه یقلشمق معناسنه‌در
یقال تزاحکوا اذا تدانوا وایراقلشمق معناسنه‌در یقال تزاحکوا اذا تباعدوا الزحلوکة زحلوفه وزننده
ومرادفیدرکه قیزاغه دینور التزحلك تزحلق وزننده ومرادفیدر الزحموك عصفور وزننده کشوثا اسمیدرکه
باغ صرمشغی دیدکلری نباتدر جمعی زحامیك در الزرك فتحتینله بدخوی اولمق معناسنه‌در یقال زرك الغلام
زرکا من الباب الرابع اذا ساء خلقه زریك زبیر وزننده اسامیدندر زریك ابن ابی زریك البصری محدّث در
الزرنوك زنبور وزننده الدکرمنك النه دینور زرنك سمند وزننده اسمادندر عبدالرحمن بن زرنك واوغلو ابو بکر
وحفیدی حسن بن محمد محدّثلردر الزوزکة زای معجمه ایله دحرجه وزننده قیناقلری ویانلری چالقیه‌رق
یوریمك معناسنه‌در یقال زوزکت المرأة اذا حرّکت الیتیها وجنبیها فی المشی الزوزك سفرجل وزننده اموزلرینی
ویانلرینی اوینادرق بدتی چالقیه‌رق یورر اولان بودوره دینور زونك دخی دینور کماسیذکر تفصیله الزعلوك
عصفور وزننده سموز دوه‌یه دینور ولئیم وناکس بودوره دینور جمعی زعاکك وزعاکیك کلور الازعکی احمری
وزننده زعکوك معناسنه‌در الزعکة زجه وزننده برمقدارجه اکلنوب طورمغه دینور یقال لهم زعکة ای لبثة
الزكّ شكّ وزننده والزکك فتحتینله والزکیك زاینك فتحیله ضعف وزبونلقدن آدیملری صیق صیق اتارق

یوریمك معناسنه در یقال زكّ الرجل زكّا وزكیكا من الباب الثانی اذا مرّ یقارب خطوه ضعفا وزكّ آرق
وزبون شخصه دینور یقال رجل زكّ ای مهزول وسكرتمك معناسنه در یقال زكّ الغلام زكّا اذا عدا وچقرمق
معناسنه در یقال زكّ بسلحه اذا رمی به وطاوق یلمك معناسنه در یقال زكّت الدجاجة اذا هرولت وطولدرمق
معناسنه در یقال زكّ القربة اذا ملأها الزكزكة زلزله وزننده بودخی زبونلقدن آدیملری صیق صیق اتارق
یوریمك معناسنه در یقال زكزك الشیخ بمعنی زكّ الزكیك مصدر در كه ذكر اولندی وخرده خرده قارشق
یورویشه دینور یقال مشی زكیكا ای مقرمط الزكازك علابط وزننده جثه سی خوار وغایشی حقیر وجوره
آدمه دینور یقال رجل زكازك ای دمیم الزكّ زاك ضمیله اوكیك قوشنك یاوریسنه دینور الزكة سكه
وزننده سلاحه دینور یقال جاء وعلیه الزكة ای السلاح الزكة زاك ضمیله درونده اولان غیظ وغمّ وتاسه یه
اطلاق اولنور یقال اخذته الزكة ای الغیظ والغمّ التزكزك تزلزل وزننده سلاحلنوب پراقلنمق معناسنه در
یقال تزكزك الرجل اذا اخذ عدته ای سلاحه الزكزاكة ثرثاره وزننده قحبه یوك عورته دینور یقال امرأة زكزاكة
ای عجزاء الازكاك همزه نك كسریله برنسنه یه وزره مصرّ ومستولی اولمق معناسنه در یقال ازك
علی الشیء اذا اصرّ واستولی وحبس بول ایلمك معناسنه در یقال ازكّ ببوله اذا حقن الازدكاك افتعال وزننده
اكین تاب وطراوت پیدا ایلمك معناسنه در یقال ازدكّ الزرع اذا ارتوی الزمكیّ كسرتینله وكافك تشدیدی
والفك قصری والزمكّ یاسز قوشك قویروغی بتدیكی یره دینور علی قول بالجمله قویروغنه یاخود كوكنه دینور
الزمك زاك فتحیله برآدمی بركسه اوزره اوچروب قشقرتمق معناسنه در تا كه آنك حقنده غیظ وغضبی مشتدّ اوله
یقال زمك فلانا علیه زمكا من الباب الاوّل اذا حرّشه حتی اشتدّ علیه غضبه وطولدرمق معناسنه در یقال زمك
القربة اذا ملأها الازمیكاك اعشیشاب وزننده یك غضبه كلمك معناسنه در یقال ازماك الرجل اذا غضب شدیدا
الزمك فتحتینله طارغلغه دینور یقال اخذه الزمك ای الغضب الزمكة فتحاتله طارغین وعجول وتیز
مشرب آدمه دینور علی قول احمق بودوره دینور یقال رجل زمكة ای عجول غضوب او احمق قصیر زملكان
زاك ومیمك كسریله دمشق قضاسنده برقریه در شیخ ابو المعالی اورادندر وبلخ قضاسنده برتفرجگاه اسمیدر
زنك زاك فتحی ونونك سكونیله احمد بن احمد نام محدّثك جدّینك جدّی اسمیدر الزنكتان فتحاتله زنكه نك
تثنیه سیدر زنكتان معناسنه در كه ذكر اولندی الزونك عملس وزننده زوزك معناسنه در كه چالقنه رق صالنی
بولانی یوریین بودوره دینور علی قول شول فضول كمسه یه دینور كه مقدارندن زیاده خود بینلك ایدوب ادا ایله ایكی
طرفنه باقنوب كویا كه كندی نفسنی برآدم قیاس ایدر اوله لكن ذاتنده بر پوله دكمز اوله یقال هو زونك ای زوزك
ای القصیر الحیاك فی مشیته كما ذكر او هو الرافع نفسه فوق قدرها الناظر فی عطفیه یری ان عنده خیرا ولیس كذلك
مترجم دیر كه اشبو زوزك وزونك امهات سائره ده قصیر دمیم ایله یعنی چركین بدانذام تصلق بودور ایله مفسردر
ولفظ مزبور فارسیدر حتی برهانده زوزك وخدنك وزننده زونك وزونكل حقیر الجثه قنبور اولان بودور ایله
مفسردر بعینه عرب اخذ واستعمال ایلمشدر الزانكی نونك كسریله شاطر آدمه دینور الزوك شوك وزننده
قرغه نك یورویشنه دینور واموزلری اوینایه رق یوریمكه دینور وصالنمق تبختر معناسنه در الزوكان فتحاتله
زوك معناسنه در عند البعض ذكر اولنسان زونك لفظی بوندن مأخوذدر المزوزكة اسم فاعل بنیه سیله مسرعه
خاتونه دینور نته كه عنقریب زوزك ماده سنده ذكر اولندی لكن معنای آخر ایله ذكر ایلمشدر زوك زاك ضمیله
یمنده برقریه آدیدر الزهك زاك فتحیله برنسنه یی ایكی طاش بیننده یارمه كبی خرد ایلمك معناسنه در یقال
زهك الشیء زهكا من الباب الثالث اذا اجشه بین حجرین ویل یرك طپراغنی صاورمق معناسنه در یقال زهكت
الریح الارض اذا سهكته الزیكان فتحاتله صالنمق معناسنه در زوكان كبی یقال زاك الرجل یزوك زوكانا وزیك
زیكانا اذا تبختر زیكون نسف قضاسنده برقریه در فصل السین المهملة السبك سبنك فتحیله
آلتون وكوموش مقوله سنی اریدوب قالبه سوزمك معناسنه در یقال سبك الذهب وغیره سبكا من الباب الثانی اذا اذابه
وافرغه التسبیك سبك معناسنه در یقال سبكه بمعنی سبكه السبیكة سفینه وزننده اریدلوب قالبه افراغ
اولنمش قطعه یه دینور كه تحریفله سوبكه تعبیر اولنور تقول عندی سبیكة من الفضة ای قطعة مذوّبة منها وسبیكه
برآدمك علمیدر سبك الضحاك سبنك ضمیله مصرده برقریه در سبك العبید بنه مصرده برقریه در شیخ
علی بن عبد الكافی اورادندر سبنك سمند وزننده ابو القاسم عمر بن محمد نام محدّثك كه حفیدی محمد بن اسمعیل
بن عمر دخی محدّثدر جدّی اسمیدر و بونلر ابن السبنك دیمكله معروفدر سنبك تای فوقیه ایله تا فصلنده مذكوردر

الاسحنكاك همزه نك وحانك كسریله كیجه پك قرانكو اولمق معناسنه در یقال اسحنكك اللیل اذا اظلم وسوز
سویلركن طوتلوب حصر اولمق معناسنه در یقال اسحنكك الكلام علیه اذا تعذّر السحكوك عصفور وزننده
والسحكوك قربوس وزننده والمسحنكك كافك كسری وفتحیله پك سیاه نسنه یه دینور یقال شعر سحكوك
وسحكوك ومسحنكك ای شدید السواد السدك سبنك فتحیله والسدك فتحتینله ایرلمامق وجه اوزره برنسنه یه
ملازم اولمق معناسنه در یقال سدك به سدكا وسدكا من الباب الرابع اذا لزمه السدك كتف وزننده برنسنه یه
دوشكون آدمه دینور یقال هو سدك به ای مولع به وایش ایشلمكده الی چابك چیره دست آدمه دینور یقال رجل
سدك ای الخفیف الیدین بالعمل ومزراق ساپجمقده ماهر وسبكدست آدمه دینور یقال هو سدك بالرمح ای طعّان
وبرنسنه یه دائما ملازم اولان كمسه یه دینور یقال هو سدك به ای لازم به التسدیك برنسنه یی بری برینك اوزرینه دیزوب
استف ایلمك معناسنه در یقال سدّك جلال التمر اذا نضد بعضه فوق بعض سدنك سمند وزننده بر رجلك
علمیدر السرك فتحتینله بركسه قوی البنیه ایكن ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال سرك الرجل سركا
من الباب الرابع اذا ضعف بدنه بعد قوّة السروكة دحرجه وزننده والتسروك تدحرج وزننده زبونلقدن یاخود
یورغونلقدن قیلو بغه كبی آغر آغر وكوشك كوشك یوریمك معناسنه در یقال یسروك فلان ویتسروك ای یمشی
ردیئا وبطیئا من عجف او اعیاء السركوك عصفور وزننده آرق دوه یه دینور یقال بعیر سركوك ای مهزول
السفك سبنك فتحیله صو وقان مقوله سی نسنه یی دوكمك معناسنه در قانده كثیر الاستعمالدر یقال سفك الدم
سفكا من الباب الثانی اذا صبّه وسرعتله چوق كلام سویلمك معناسنه مستعملدر یقال سفك الكلام اذا نثره
المسفوك والسفیك امیر وزننده دوكلمش نسنه یه دینور الانسفاك انفعال وزننده دوكلمك معناسنه در یقال
سفكه فانسفك ای انصبّ المسفك منبر وزننده چوق سوزلو پركوی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مسفك
ای مكثار السفاك شدّاد وزننده كلامه قادر بلیغ وسخندان آدمه اطلاق اولنور یقال خطیب سفاك ای بلیغ
قادر علی الكلام السفكة غرفه وزننده لجه معناسنه در كه مهمانه تقدیم اولنان ما حضردر السفوك
صبور وزننده نفس انسانیه اطلاق اولنور وكذابه اطلاق اولنور السك شكّ وزننده اكسره دینور میخ ومسمار
معناسنه سكّی دخی دینور جمعی سكاك در سبنك كسریله وسكوك در ضمله وطاره جق قیویه دینور سبنك ضمیله ده
لغتدر وطوغری یاپلمش راست وهموار بنایه دینور كذلك طوغری قازلمش چقوره دینور ومصدر اولور برنسنه نك
اوكنی طوتوب قپامق معناسنه یقال سكّه سكّا من الباب الاوّل اذا سدّه وایكی قولغی دیبلرندن كسمك معناسنه در
یقال سكّ اذنیه اذا اصطلمهما وقپونك ارقه سنه قول دموری قاقمق معناسنه در یقال سكّ الباب اذا ضبّبه بالحدید
ودوه قوشی چمقرمق معناسنه در یقال سكّ النعام ما فی بطنه اذا القاه واسهاله یستهلك معناسنه در یقال سكّ
سلحه اذا رمی به رقیقا وسكّ حلقه لری وكوزه نكلری طاره جق زرهه دینور یقال جاء وعلیه سكّ ای درع
ضیقة الحلق السكوك صبور وزننده بودخی طاره جق قیویه دینور السك سبنك ضمیله عقرب یاخود
اورمجك یوه سنه دینور ولا مث طبعه دینور یقال به سكّ ای لؤم طبع وكوزه نكلری طاره جق زرهه دینور
واوكی طوتلوب قپانمش یوله دینور یسز صوقاق كبی یقال اخذ سكّا ای طریقا منسدّا واسك لفظندن
جمع اولور كما سیذكر و بر درلو طیب آدیدر كه رامكدن اتخاذ اولنور رامك اون ایدوب الكدن كچردكدنصكره
صو ایله معجون ایدوب كركی كبی اوغارلر بعده قابه یاپشمامق ایچون بر مقدار دهن خیری ایله یلایوب بر كیجه
علی حاله ترك ایلدكدنصكره بر مقدار مسحوق خالص مسك اضافه وكركی كبی مزج وقرصلر دوزوب
وایكی كون ترك ایدرلر صكره اول قرصلری چوالدوز ایله دلوب برقنبه تسبیح كبی دیزوب یسنه او بلجه ترك ایدرلر
عتیق اولدقجه رایحه سی اطیب اولور بین الاطباء بو سكّ المسك ایله متعارفدر السكاء تشدید كافله بودخی
حلقه لری طاره جق زرهه دینور واسك لفظندن مؤنثدر كما سیذكر السكك فتحتینله صاغرلغه دینور مصدر
واسم اولور ومنه یقال فی اذنه سكك ای صمم وقولقلر كوچك وباصق وباشه یاپشق اولمق معناسنه در كه تركیده
چومار تعبیر اولنور علی قول اوستی یاخود ایچ دائره سی كوچوك ودلیكی طار اولمق معناسنه در انسانده وحیوانده
اولسون تقول سككت یا جدی خطابا للصبی سككا من الباب الرابع وهو صغر الاذن ولزوقها بالرأس وقلة اشرافها
او صغر قوف الاذن وضیق الصماخ الاسك صفتدر قولاغی وصف مذكور اوزره اولان انسان وحیوانه دینور
سكاء مؤنثیدر مترجم دیر كه سكاء ماده سی كتب فقهیه ده اضحیه بحثنده مستعملدر لكن فقهاء خلقی قولاغی اولمیان ایله
تعریف ایدرلر حتی مغربده التی لا اذن لها الا الصماخ عبارتیله بیان ایلمشدر قوش كبی ومنه كلّ سكاء تبیض وكلّ

شرفاتلد واسك صاغره دینور یقال هواسك ای اصم و بنوعبدالله بن عمرو بن كلثوم جماعتدن برینك فرسی
اسمیدر ودوه قوشنه اطلاق اولنور ایشتمزاولدیغیچون السكاكة ثمامه وزننده خرده قولقلی شخصه دینور
وكوك یوزینه ملاقی هوایه دینور سكاك دخی دینور اهل حكمته كوره طبقهٔ سابعهٔ هوائیه اولور تقول لاافعل ذلك
ولوزوت فی السكاكة والسكاك ای الهواء الملاقی عنان السماء ورأی خودیله عامل اولوب بركمسه ایله مشورت ایلمز
اولان آدمه دینور یقال هوسكاكة ای مستبد بالرأی السكاك غراب وزننده بودخی كوك یوزینه ملاقی هوایه
دینوركه ذكر واوقه یلك یاپشدریلان بره دینور السكة سینك كسریله ضربخانه سكه سنه دینور یقال هذا الدرهم
فی سكة فلان وهی حدیدة منقوشة تضرب علیها الدراهم واشجار طابورینه دینوركه مسطر واری صره ایله
دیكلمش اشجاردن عبارتدر جمعی سكك در سینك كسریله ومنه قولهم ضربوا بیوتهم سككا ای صفا واحدا
وسكه چفت چبوغی صبان دمورینه دینور یقال شق الارض بسكة وهی حدیدة الفدان وطوغری یوله وصوقاغه
دینور ومنه یقال اخذ الامر بسكته ای فی حین امكانه شارحك بیاننه كوره جمعی سكك كلورسدره وسدر كبی
مصباحده وغیریده السكة الزقاق عبارتیله مرسومدر ومغربده زقاق واسع ایله مفسردر و بومعناسكه شجردن
مأخوذدر السكی سكه یه منسوب دیمكدر بومناسبتله مسكوك آلتونه اطلاق اولنور السكسكة زلزله وزننده
ضعف وزبونی معناسنه در یقال به سكسكة ای ضعف وشجاعت معناسنه در یقال فی سجیته سكسكة
ای شجاعة السكاسك سینك فتحیله یمنده بركوچك قبیله آدیدر پدرلری ملوك یمندن سكسك بن اشرس ایدی
علی قول اسمی سكاسك بن وائله در یاخود بووهمدر صواب اولان قول اولدر نسبتنده سكسكی دینور الاستكاك
افتعال وزننده نبات كثرتندن بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال استك النبت اذا التف وقولق دلیكی
طاراولمغله ایشتمز اولمق معناسنه در یقال استكت المسامع اذا صمت وضاقت بوراده وامهات سائره ده مثال بورسمه در
ظاهرا قولغك دلیكی خلقی قپانق وجهیله طاراولمغله هواء خارج هواء واقعی قرع ایله ایچرو دماغ وقلبه ادخال
ایده مدیكی سببیله ایشتمز ولور یاخود خارجدن جسم غریب وقوعی كبی عارضه دن یاداخلدن رطوبات غلظتلنوب
عصبده تحجری كبی عارضه دن ناشی سده حادث اولمغله دلیك مسدود طرزنده طاره جق اولمغله ایشتمز اولور
فلیحرر التسكسك تزلزل وزننده یلواروق معناسنه در یقال تسكسك الیه اذا تضرع الانسكاك خاصة
بغرتلق قوشی یك هوالنوب پروازایلدكدنصكره كوكسنی اشاغی یه وبوب یوزی قپوطوغر یلغنه سوز یلوب ایتمك
معناسنه در یقال انسك القطا واعجبنی انسكاكه وهوان ینسك علی وجهه ویصوب صدره بعد التحلیق اصل
انسكاك طوغری یوله كتمك معناسنه در السكركة ضمتینله مصر بغدایندن مرتب بوزه یه دینور تقول سقانی
السكركة ای شراب الذرة السلك سینك فتحیله والسلوك قعود وزننده یول ومكان مقوله سنه كیرمك
معناسنه در یقال سلك المكان سلكا وسلوكا من الباب الاول اذا دخل فیه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اصل
یوله كیرمك معناسنه موضوعدركه یوله دوزلمك تعبیراولنور وسلك متعدی اولور یقال سلكه غیره وفیه وعلیه سلكا
ای ادخله ویقال سلك یده فی الجیب ای ادخلها فیه الاسلاك همزه نك كسریله ادخال معناسنه در یقال اسلكه
ایاه واسلك یده فی الجیب اذا ادخلها فیه السلكة سینك كسریله ایپلك تلنه دینوركه ایكنه یه چكور یلور جمعی
سلك وجمع الجمعی اسلاك وسلوك كلور یقال سلك السلكة فی الابرة ای الخیط السلكی بشری وزننده مزراق
مقوله سنك طوغر یلغنه دورتمسنه ودورتلمسنه دینور یقال طعنه السلكی ای طعنة مستقیمة وطوغری ایشه
دینور امر مستقیم معناسنه یقال امر سلكی ای مستقیم ظاهرا تانیثی حال یاخود فعله تاویلنه مبنی در السلك
صرد وزننده بغرتلق قوشنك علی قول ككلك قوشنك فریكنه دینور تقول اخذت سلكا ای فرخ القطا والحجل
ودیشیسنه سلكه دینورهایله وسلكانه دینورسینك كسریله و بونادردر جمعی سلكان كلورسینك كسریله سلیك
زبیر وزننده اسامیدندر سلیك بن عمرو یاخود سلیك بن هدبة القطفانی اصحابدندر وسلیك بن یثربی بن سنان بن
سلكة شاعر ودزد چالاك وفتاكدر سلكه كه همزه وزننده در والده سیدر ※ اعدی من سلیك ※ مثلنك منشأیدر
وسلیك العقیلی وشقیق بن سلیك شاعرلردر وسلیك بن مسحل واغر بن حنظلة بن سلیك السلیكی تابعیلردر المسلك
معظم وزننده ایپلك تلی كبی نحیف وزار آدمه دینور یقال رجل مسلك ای نحیف السلكوت جبروت وزننده
برقوش آدیدر شارح دیركه سیالكوت دخی هندستانده برشهر آدیدر المسلكة مقعده وزننده قفتانك برنماجنه
دینور السلك سینك كسریله ناقه طوغوردقده ممه سندن ابتدا چقان نسنه یه دینوركه ممه آغزی تعبیراولنور بعده
آغوز چقار السمك فتحتینله بالغه دینور السمكة هایله مفرددر وفلكده حوت برجنه اطلاق اولنور السمك

سینك فتحیله یوكسلمك معناسنه در یقال سمك البناء سمكا من الباب الاول اذا رفعه وسمك خانه نك تاوانه اطلاق
اولنور سقف معناسنه علی قول خانه نك اعلاسندن اسفلنه قدر اطلاق اولنوركه مرادیوقریسندن دبنه قدر امتدادیدر
یقال رفع سمك البیت وهو السقف اومن اعلا البیت الی اسفله لكن بیضاوی اشبو رفع سمكها آیت كریمه سنده
ای جعل مقدار ارتفاعها من الارض او ثخنها الذاهب فی العلو رفیعا عبارهسیله تفسیر ایلمكله ایكیسی دخی مؤلفك
تفسیرینه منافیدر قول اول ظاهردر وقول ثانی علی العكس در مؤلفك قولنه كوره عمق اولمسدر وهر نسنه نك
بوینه وقامتنه دینور یقال سمك الشیء ای قامته وتمام قصبه ترابنده برصو آدیدر السموك سلوك وزننده یوكسلمك
معناسنه در یقال سمك البناء سمكا فسمك سموكا ای ارتفع السماك كتاب وزننده شول نسنه یه دینوركه آنكله
برنسنه یی یوكسلدوب یوقری قالدرر لر جمعی سمك كلور ضمتینله وسماك اعزل وسماك رامح فلكده ایكی براق كوكبلردر
یاخود اسد صورتنك بوغزی چنبرینه طوغری كوكسنه كلمش ایاقلری صورتلریدر وسماك بن حرب وسماك بن ثابت
وسماك بن سعد وسماك بن مخرمه كه كوفه ده مسجد سماك صاحبیدر وسماك بن هزال صحابیلردر السماك شداد
وزننده محمد بن صبیح نام عابد ومحدثك جدی اسمیدر ودارقطنی شیخی اولان عثمان بن احمد الدقاقك جدیدر
المسماك محراب وزننده چادر دیركنه اطلاق اولنوركه آلت رفع خیمه در المسمكات مكرمات وزننده سماواته اطلاق
اولنور مسموكات لحن در یاخود انده لغتدر لكن سمك رفع معناسنه اولمغله مسموكات قیاس اوزره وارد اولدیغندن
لحینی نامملایمدر حتی نهایه ده وفی حدیث علی وباری المسموكات ای السموات السبع عنوانیله مرسومدر المسموك
اوزون شیئه دینور ومتین ومحكم ایپه واورغانه دینور السمیكاء مصغر بنیه سیله فورتدقلری خرده بالقره دینور آرپینه
وزهوز كبی سمكه فتحاتله بر رجل اسمیدر السملكة دحرجه وزننده برنسنه یی اوزون ودكرمی قلمق معناسنه در
طپوز صاپی كبی یقال سملك اللقمة اذا طولها فی تملة وتدویر السنك ضمتینله آچق شاهراه یوللره دینور السنبك
قنفذ وزننده بركونه یلمكیه دینور و بتون طرنقلو وایت طرنقلری اوجنه دینور یقال سنبك الفرس ای طرف حافره
وسنبك السیف قلیجك قننده اولان زینتك اوجنه اطلاق اولنور وسنبك المطر یغمورك اولنه دینور وسنبك البیض
توغلغه نك تپه سنه دینور وسنبك البرقع بچه نك اكسه یه بغلدقلری باغندن عبارتدر وسنبك الارض غلیظ
اولوب خیر ومنفعتی آز اولان یوره دینور و برنسنه نك وقت وزمان ادراكنه اطلاق اولنور یقال كان ذلك
علی سنبكه ای علی عهده و برنسنه دن سابق ومتقدم اولانه دینور یقال سنبك من كذا ای متقدم منه السهك
فتحتینله ترلین كمسه دن ظهور ایدن بدرایحه یه دینور یقال فیه سهك ای ریح العرق وسهك مصدر اولور ترلمش
كمسه بدقوقق كذلك تربدقوقق معناسنه یقال سهك الرجل والعرق سهكا من الباب الرابع اذا اروح ومتعفن
اتقوقوسنه و بالق ودمور پاسی قوقولرینه دینور السهكة سینك فتحیله والسهكة همزه وزننده بولرده سهك
معنالرینه در یقال ماهذا السهك والسهكة والسهكة ای قبح رایحة اللحم الخنز وكذا ریح السمك وصدء الحدید
السهك كتف وزننده تری بدقوقان آدمه دینور السهك سحق وزننده یل یرك طپراغنی صاوردق معناسنه در
یقال سهكت الریح التراب عن الارض سهكا من الباب الاول اذا اطارته وسحق ایلمك معناسنه در یقال
سهكه اذا سحقه السهوك سلوك وزننده دابه آهسته جه وملایم اشوب كتمك معناسنه در یقال سهكت الدابة
سهوكا اذا جرت جریا خفیفا الاساهیك دواتك كوناكون اشوب كیدشلرینه دینور الساهكة والسهوك
صبور وزننده والسیهك صیقل وزننده والسیهوك طیفور وزننده والمسهكة مقعده وزننده یك شدیداسن
روزكاره دینور ومسهكه ومسهك میملرك فتحیله شدیداسن روزكارك ممرینه وكذركاهنه دینور الساهك صاحب
وزننده كوزاغریسنه وكچیكنه دینور كاهل كبی اسمدر یقال بعینه ساهك ای رمد وحكة السهاك شداد
وزننده والمسهك منبر وزننده شول بلیغ وسخنور آدمه دینوركه روزكار اسر كبی فتور وفاصله سز متصل واحد
سرد كلام ایدر اوله یقال رجل سهاك ومسهك ای بلیغ یمر فی الكلام مر الریح یقال فرس مسهك ای جراء
ومسهك روزكار كبی اشوب كیدن آته اطلاق اولنور السهوك صبور وزننده طوشنجل قوشنه دینور التسهوك
ترهوك وزننده آهسته جه تانی ایله یوریمك معناسنه در یقال تسهوك الرجل اذا مشی رویدا السهیكة سفینه
وزننده بردرلو طعام آدیدر السوك شوك وزننده برنسنه یی سوروتوب اوغمق معناسنه در یقال ساك الشیء یسوك
سوكا اذا دلكه واغزی مسواكلمك معناسنه در یقال ساك فه بالعود اذا دلكه التسویك بودخی اغزه مسواك
سورمك معناسنه در یقال سوك فه بمعنی ساكه الاستیاك افتعال وزننده والتسوك تفعل وزننده مسواكلمك
معناسنه در یقال استاك الرجل وتسوك اذا تدلك بالمسواك بوایكی ماده ده فم وعود ذكر اولنمق صحیح دكلدر

المسواك آغزه سوره جك معهود اغاجدر السواك كتاب وزننده مسواكه دینور جمعی سوك در كتب وزننده
و بومؤنث ومذكر اولور وسواك وتساوك تفاعل وزننده ضعیف وفرسز یوریمك معناسنه مستعملدر كویا كه
فرط ضعفندن وجودنی ایكی طرفه سوروب وسورتونه رك یعنی پوجه اوره رق یورر یقال ساك الرجل یسوك سواكا
وتساوك تساوكا اذا سار ضعیفا سواك غراب وزننده بر رجلك علمیدر تجز بحمده تعالی فصـــل الشین المعجمة
الشبك سبك وزننده بر نسنه نك اجزاسنی بری برینه كچروب صوقشدرمق معناسنه در پنجره قفسی و بالق آغی
و پرمقلری بری برینه كچروب كلیدلمك كبی یقال شبك الشیء شبكا من الباب الثانی اذا انشب بعضه فی بعض فنشب
وامور ومصالح پیچیده وشوریده اولمق معناسنه مستعملدر ظاهرا بونك مصدری شبوك در قعود وزننده یقال
شبكت الامور اذا اختلطت والتبست الاشتباك افتعال وزننده مطاوعیدر یقال شبك الشیء فاشتبك و یقال
اشتبكت الامور بمعنی شبكت التشبیك شبك معناسنه در التشبك تفعل وزننده مطاوعیدر یقال شبك الشیء
فتشبك التشابك تفاعل وزننده بودخی امور ومصالح شوریده و پیچاپیچ اولمق معناسنه در یقال تشابكت
الامور بمعنی اشتبكت وتشابك كلب وسائر سباع چاتشمق معناسنه در كه كلیدلنورلر یقال تشابكت السباع اذا ازت
الشابك بری برینه كیریشوب صوقشمش نسنه یه دینور ذوشبك معناسنه یقال طریق شابك ای متداخل ملتبس
ودیشلری بری برینه كیرشمش ارسلانه وصف اولور یقال اسد شابك ای مشتبك الانیاب الشباك زنار وزننده
قوزغون قلجی دیدكلری نباته شبیه وآندن اعذب بر نبات آدیدر وحصیر طرزنده صوقشدرمه اولان نسنه لره دینور
پنجره قفسی و پنجره دموری وزنبوری پرده كبی هر طائفه سنه شبا كه دینور ودوه یه چاندقلری محملرك خانه لرینك
چاتجق اوجلرینك ارالقلرینه دینور كه قایشلر ایله مشبك چاتوب صرارلر وصیاد آغنه دینور شبكه كبی كاسید كر
جمعی شبابیك در وشباك اسمعیل بن مبارك نام محدثك جدی اسمیدر وعلی بن احمد بن ابی العز نام محدثك
پدرینك جدی اسمیدر الشباك شداد وزننده اسامیدندر شباك بن عائذ الدستوانی وشباك بن عمرو محدثلردر
شباك كتاب وزننده اسامیدندر شباك الضبی وشباك بن عبد العزیز وعثمان بن شباك محدثلردر وشباك
اوج موضعك آدیدر الشبكة فتحاتله آوجیلرك آغنه دینور شرك معناسنه جمعی شبك وشباك در شبنك كسریله
یقال نصب الصیاد الشباك والشبكة ای شركة وشبكه بری برینه یقین قیولره اطلاق اولنور ودیبی یقین اولان اشمه لره
اطلاق اولنور كه بونلرده بری برینه متقارب اوله وقیولری چوق ارضه دینور وترلا صحرانك بو طرینه دینور كه
دلك دلك اولور واجأ نام جبلده بر صو آدیدر وسمیراء الاسد نام محل شرقیسنده بر صو آدیدر و بنو قشیر یوردنده بر صودر
و بنو نمیر یوردنده اوج صو آدیدر و بشقه بر صو آدیدر الاشباك همزه نك كسریله بری برینه قریب قیولر ودیبی یقین
اشمه لر قازمق معناسنه در یقال اشبك القوم اذا احفروا الشبكة الشبكة غرفه وزننده صوقشمه معناسنه در بو علاقه ایله
نسب قرابته یعنی خصملغه اطلاق اولنور یقال بینهما شبكة ای نسب قرابة شبك زبیر وزننده بنو مازن بلادنده
بر موضع آدیدر شبیكه جهینه وزننده عرجاء قربنده بر وادی اسمیدر ومكه ایله زاهر بیننده بر موضع یاخود
بر قیو آدیدر و بنو سلوله مخصوص بر صو آدیدر بنو شبك شبنك كسریله بر بطن آدیدر ذوشبك فتحتینله حجازده
بلاد بنی نضر بن معاویه ده بر صو آدیدر الشبك فتحتینله طراق دیشلرینه اطلاق اولنور الشابابك بانك
فتحیله بر نبات اسمیدر كه مصرده برنوف دیمكله متعارفدر بین الاطباء شابابج ایله معروفدر مصر دیارنده اولور
الشحك سحق وزننده اوغلاق اناسنی امسون دیو آغزینه شحاك بغلمق معناسنه در یقال شحك الجدی شحكا
من الباب الثالث اذا جعل فی فمه الشحاك الشحاك كتاب وزننده اناسنی امسون دیو اوغلاغك اغزینه
ارقوری بند ایتدكلری اغاجه دینور كه اسنك وآغزلق تعبیر اولنور الشودكان شبنك ودالك فتحیله ملاح
و پراغه دینور شكه واداة سلاح معناسنه بعض نسخه ده الشبكة واقع اولمغله شارح آنی تخطئه ایلمشدر شاذك
ذال معجمه ایله هاجر وزننده محدثیندن یوسف السجستانی پدرینك اسمیدر الشرك شبنك كسریله والشركة
شبنك كسری وضمیله اورتاقلق معناسنه در تقول لی فیه شرك وشركة ای اشتراك وشرك شریك كبی اورتاغه دینور
جمعی اشراك كلور شبر واشبار كبی یقال هو شركه ای مشاركه وشركه مصدر اولور اورتاغ اولمق معناسنه یقال شركه
فی البیع والمیراث شركة من الباب الرابع اذا صار شریكه وشرك اشراكدن اسم اولور كفر معناسنه كه واحد حقیقی
اولان ذات اجل واعلایه حاشا شریك اسنادینه دینور وخصملغه وقرابته اطلاق اولنور نسبده اورتاقلق اولمق
ملابسه سیله تقول رغبنا فی شركتكم ای مشاركتكم فی النسب وشرك جبل قنان ور اسنده بر صو آدیدر الاشتراك
افتعال وزننده والتشارك والمشاركة بری برینه اورتاق اولمق معناسنه در یقال اشتركا وتشاركا وشاركا

اذا وقعت بینهما الشركة الشریك امیر وزننده اورتاغه هر برینه دینور جمعی اشراك كلور شهید واشهاد كبی
وشركاء كلور كرماء كبی مؤنثی شریكه در جمعی شرائك در الاشراك همزه نك كسریله خدای متعاله غیری بی
حاشا شریك ایلمك زعم باطلنده اولمق معناسنه در یقال اشرك بالله ای كفر المشرك والمشركی یای نسبتله كه
مبالغه نفسنه منسوبدر وصف مذكور اوزره اولان كافر ملعونه دینور الشرك فتحتینله آوجیلرك دوزاغنه
وآغنه دینور كه ایپدن اورلمش اولور كویا كه كوزه نكلر واورگولر بری برینه شریكدر دام وشصت معناسنه جمعی
نادر اوله رق شرك در ضمتینله یقال نصب الصائد الشرك وهو حبائل الصید وما ینصب للطیر وشرك الطریق
یوللرك جاده لرینه وایشلكنه دینور علی قول اولو یولده اولان چتال چتال یوللره دینور كه او یلجه چكیلوب
كیدوب بر محلده اصل جاده یه قارشمه یه مفردی شریكه در ایكیسی دخی معنای اولدن مأخوذدر قول اوله كوره
كویا كه بالق آغی سرلمش طرزنده اولدیغی تصور یله در وثانی ظاهردر یقال مضوا علی شرك الطریق ای جواده
اوهی الطرق التی لاتخفی علیك ولا تستجمع لك وشرك حجازده بر موضع آدیدر ومصدر اولور پاپوشك تصمه سی
منقطع اولمق معناسنه یقال شرك النعل شركا من الباب الرابع اذا انقطع شراكه وحجازده بر طاغك آدیدر الشراك
كتاب وزننده پاپوش تصمه سنه دینور كویا كه پاپوشله شركتی واردر جمعی شرك در كتب وزننده واشرك در
افلس وزننده یقال اصلح شراك نعله ای سیرها وچایرلقده اولان انجه یولجغزه دینور كه جیغر وجلق تعبیر اولنور
التشریك اورتاق ایلمك معناسنه در یقال شركه به اذا جعله شریكاله واپاق قابنه تصمه كچورمك معناسنه در
یقال شرك النعل اذا جعل لها شراكا واشترا اولنان نسنه نك بر مقدارنی مجموعنی آلدیغی بهاسیله بیع ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال عامل بالتشریك وهو بیع بعض ما اشتراه بما اشتراه به الشركی شبنك ضمیله هذلی وزننده
وراءك تشدیدیله جائزدر سرعتله یوروشه دینور كویا كه خطوه اولابی ثانیه یه شریك ایدر یقال سار شركیا ای سیرا
سریعا وسرعتله بیدرپی اور یلان سله وشماره دینور یقال لطم شركی ای سریع متتابع شریك زبیر وزننده
اسامیدندر شریك بن مالك بن عمرو بر بطن پدرینك اسمیدر ومسدد بن مسرهد نام كمسه نك جدی اسمیدر
ومرقوم محدثیندندر نسبی رقیة العقرب كبی مسلسل اوله رق سرهد ماده سنده بیان اولندی المشترك اسم فاعل
بنیه سیله موسوس ومهموم كبی كندی كندیسیله سویلشور اولان آدمه دینور كویا كه كندی نفسیله اشتراكی
واردر یاخود بالق آغی كبی نفسنه طولاشمشدر یقال رجل مشترك اذا كان یحدث نفسه كالمهموم الفریضة المشركة
معظمه وزننده واكا مشتركه ومسئله حماریه دخی اطلاق اولنور و بو میراثه متعلق شول مسئله دن عبارتدر كه بر خاتون
فوت اولوب زوجنی وامنی واخوان لام واخوان لاب وامی ترك ایلمكله عمر الفاروق رضی الله عنه حضرتلرندن كیفیت
تقسیمی سؤال اولندقده اصل مسئله آلتیدن كلمكله نصفنی زوجه وسدسنی امه وثلثنی اخوان لامه ویروب اخوان
لاب وامی محروم ایلدكده مزبورلر یا امیر المؤمنین طوتهلم پدرمز حمار ایمش انامز بر دكلمیدر دیدیلر حضرت عمر دخی
تفكر ایدوب اول ثلثده انلری تشریك ایلدیلر بناء علیه اول مسئله یه مشركه ومشتركه وحماریه اطلاق اولندی
الشركة فتحاتله بنواسده مخصوص بر قریه در المشارك اسم فاعل بنیه سیله اصولدن اسن یللرك بیننده هبوب
ایدن اكری یلك كرته سنه قریب كرته دن اسن یله اطلاق اولنور یقال ریح مشارك وهی التی تكون النكباء الیها
اقرب من الریحین التی تهب بینهما الشك شبنك فتحی وكافك تشدیدیله شبهه وكمان معناسنه در كه یقین مقابلیدر
جمعی شكوك در یقال ما فیه شك وهو خلاف الیقین مترجم دیر كه شك ماده سی مصباحده مبسوطدر فلیراجع
وشك مصدر اولور شبهه وكمان ایلمك معناسنه یقال شك فی الامر شكا من الباب الاول اذا ارتاب وشك كمیكده
اولان آزجه چتلاغه دینور یقال فی ضلعه شك ای صدیع صغیر فی العظم و بر كونه دارو اسمیدر كه فاره یی
اهلاك ایدر خراسانده واقع كومش معدنندن جلب اولنور تركیده صیچان اوتی دیرلر باضی وصاری یی اولور
وشك مزراغی دری وات وكیكه ایشلدوب تا اوته سنه قدر كچورمك معناسنه در یقال شكه بالرمح شكا اذا انتظمه به
یعنی خرقه الی العظم وسلاحلمنك معناسنه در یقال شك فی السلاح اذا دخل فیه ودوه نك قوللری یانلرینه
یاپشمق معناسنه در كه یتابلغندن اولوب آغسمغه بشلر یقال شك البعیر اذا لزق عضده بالجنب و بر نسنه یه
نوعا یل ایلمك معناسنه در تقول شككته والیه شكا من الباب الرابع اذا ركنت وخانه لری بر چرپیده صره واردی
یاپمق معناسنه در یقال شكوا بیوتهم اذا جعلوها علی طریقة واحدة التشكك تفعل وزننده بودخی كمان
ایلمك معناسنه در یقال تشكك فیه بمعنی شك التشكیك تفعیل وزننده بر آدمی شك وكمانه دوشورمك معناسنه در
یقال شككه فلان اذا القاه فی الشك الشكوك صبور وزننده شول ناقه یه دینور كه پك تویلو اولمغله سمیزلكنده

وز بونلغنده شك وكمان اولمغين اوركنه پاپشلوب بوقلنور اوله جمعى شك كلور شبنك ضميله الشك شبنك كسريله
پاى كوشه لرينك ارقه لرينه پچور يلان غلافلره دينور الشك شبنك ضميله شكوك لفظندن جمعدر كه ذكر
اولندى الشكة سكه وزننده سلاحه وپراغه دينور يقال جاء وعليه شكة اى سلاح وبالته مقوله سنك صاپى كيره جك
دليكه صقشوب طوتمق ايچون صوقيلان چوى يه دينور الشكة شبنك ضميله شقه وزننده ومرادفيدر كه مسافه
معناسنه در يقال بينهما شكة بعيدة اى شقة الشاكة بركونه ورم اسميدر كه بوغزده حادث اولور الشكيكة
سفينه وزننده فرقه معناسنه دركه بربلوكه دينور يقال جاءت شكيكة من الناس اى فرقة واسلوب وطريقه
معناسنه در جمعى شكايك وشكك كلور ضمتيله وخوى وخلق معناسنه در يقال له شكيكة حسنة اى خلق ومبوه
سپدينه دينور الشكى شبنك ضميله آغركه دينور كه سركش آتلره اوريلور شارحك بيانه كوره ارمينيه ده
شك نام قريه يه منسوبدر الشكاك كتاب وزننده صره صره مسطر وارى پاپلمش بيوت وخيامه دينور
الشكاكة سحابه وزننده ارضدن برناحيه يه دينور الشكشكة زلزله وزننده كسكين سلاحه دينور على قول
سلاحك كسكينلكنه دينور شنبك جعفر وزننده محدثيندن عبدالله الدينورى پدرى وعثمان بن
احمد الدينورى جدينك اسميدر شنبك زبرج وزننده محدثيندن عبدالله بن احمد النهاوندى جدينك اسميدر
شنوكه ملوله وزننده برطاغك آديدر وكثير نام شاعر ❁ فان شفائى نظرة لو نظرتها ❁ الى ثاقل يوما وخلفى شنائك
يتنده اجزاسى اعتباريله جمع بنيه سيله ايراد ايلمشدر الشوك شبنك فتحيله تيكنه دينور خار معناسنه مفردى شوكه در
وشوك مصدر اولور كوده يه تيكن باتمق معناسنه در يقال شاكته الشوكة تشوكه شوكا اذا دخلت فى جسمه
وبومعناده متعدى اولور برينك كوده سنه تيكن باتورمق معناسنه تقول شكته الشوك اشوكه شوكا اذا ادخلتها
فى جسمه وشوك السلاح حديد السلاح آدمه اطلاق اولنور كاسيذكر وبرآدمك شوكت وحدتى نمايان اولمق
معناسنه در يقال شاك الرجل يشاك شوكا من الباب الرابع اذا ظهرت شوكته وحدته الشاكة تيكنلك يره دينور
خارستان معناسنه يقال ارض شاكة اى كثيرة الشوك وشاكه وشوكه فرحه وزننده وشائكه ذائقه وزننده
تيكنلو اغاجه دينور يقال شجرة شاكة وشوكة وشائكة اى كثيرة الشوك شائك كلمه سنك اصلى شوكه ايدى فرحه
وزننده واو الفه قلب اولندى وشاكه وشيكه شبنك كسريله مصدر اولور تيكنلكه اوغرامق وتيكنلكه دوشمك
معناسنه در يقال شاك الرجل يشاك شاكة وشيكة اذا وقع فى الشوك وتيكنلكه قارشمق معناسنه در يقال شاك
الرجل الشوكة اذا خالطها وباء حرفيله متعدى اولور برآدمه تيكن طوقندرمق معناسنه يقال ماشاكه بالشوكة
اى ما اصابه بها وتيكن طوقنمق معناسنه در تقول شاكتنى الشوكة اى اصابتنى وتقول شكت الشوك اشاكه اذا وقعت فيه
بونلرك مجموعى باب رابعدندر قالديكه مثال اخير تكرار ردكلدر زيرا مثال سابقده شوك لفظى غير مذكوردر وبوراده
ظرفيت اوزره منصوبدر التشويك اغاج تيكنلو اولمق معناسنه در يقال شوكت الشجرة اذا كانت شائكة
ودبوارك اوزرنى تيكنلمك معناسنه در يقال شوك الحائط اذا جعل الشوك عليه واكين سنبله سنك دانه لرى
طاغلمزدن مقدم اوجلرى اغاروب تيكن تيكن كسكينلمك معناسنه در يقال شوك الزرع اذا ابيض قبل ان ينتشر
يعنى حدد ودوه نك آزى ديشلرى اوزامق معناسنه مستعملدر يقال شوكت لحيا البعير اذا طالت انيابه
وقوش باووسى توبلنوب اوجلرى تيكن تيكن جقمغه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال شوك الفرخ اذا اخرجت
رؤس ريشه وولى قانلو جوانك يعنى سرد لنمكه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال شوك شارب الغلام اذا اخشن
لمسه وقيزك ممه لرى اوجلرى كورنمكه باشلمق معناسنه در يقال شوك ثدى الجارية اذا تحدد طرفه وتراش اولمش
آدمك باشنك قيللرى ظهور ايلمك معناسنه در يقال شوك الرأس بعد الحلق اذا انبت شعره الاشواك همزه نك
كسريله بودخى اغاج تيكنلمك معناسنه در يقال اشوكت الشجرة اذا كانت شائكة وبو اصلى اوزره در
وبعد الاعلال اشاكه برآدمه تيكن باتورمق معناسنه در تقول اشكته الشوك اذا ادخلتها فى جسمه وبرآدمه تيكن
طوقندرمق معناسنه در يقال ماشاكه شوكة ولا اشاكه بها اى ما اصابه الشوكة شوكك مفرديدر كه ذكر اولندى
وشوكه پراغه دينور يقال جاء وعليه شوكة اى سلاح وعند البعض سلاحك حدتنه اطلاق اولنور اوله كوره
اسم وثانى يه كوره مصدر ياخود اسم مصدر اولور وشوكة القتال حرب وجدالك شدتنه ودشمنى افراط اوزره
قتل ونكايت واستيصاله اطلاق اولنور يقال دهشتنى شوكة القتال اى شدة بأسه والنكاية فى العدو وشوكه
برمرض معروف اسميدر شارحك بيانه كوره طاعون نوعندندر ظاهرا كتب طبيه ده باغره اسميله مرسوم اولان
علتدركه طاعون طرزنده اولور اكثر متطبب آنى طاعون ظن ايدرلر لكن دكلدر مصرده اكا كبه ديرلر كاف مضمومه ايله

وشامده

وشامده ضربه ديرلر وقزللق وقزل طونلى ديدكلرى علته دينور كه قورد اشنى كبى بتون كوده قپقزل اولور
وجلاهلرك چينبره ديدكلرى آلته دينور كه تيكن تيكن اولور ارش وارغاجى آنكله دوزلدرلر وعقربك ايكنه سنه
دينور وبرخاتون اسميدر وشوكة السكاك كالنجلرك طراق برينه قوللندقلرى نسنه يه دينور كه پاپش چاموره خرما
تيكنلرى ديزدكدنصكره قوريدوب كانى آنكله طرارلر المشوك ميمك فتحيله مقول وزننده كوده سنده شوكه ديدكلرى
قزللق حادث اولان آدمه دينور يقال شيك الرجل على بناء المجهول فهو مشوك اذا علت جسده الشوكة الشوكاء
حمراء وزننده هنوز اولكرى وسردلكى اولان يكى لباسه وصف اولور يقال حلة شوكاء اذا كانت عليها خشونة
الجدة شاك السلاح كافك تخفيفى وضميله وشائك السلاح وشوك السلاح كتف وزننده وشاكى السلاح
كسكين پراقلو آدمه دينور يقال رجل شاك السلاح وشائك السلاح وشوك السلاح وشاكى السلاح اى حديده
شارح ديركه شاك السلاح لفظنده شاك كلمه سى كافك كسريله اولديغى صورتده منقوص اولور قاض كبى وبونده
ايكى قول واردر برى اصلى شائك ايدى هار وهائر كبى قلب اولندى شوكه دن مأخوذدر كه حدت سلاح معناسنه در
قول ثانى شكه لفظندن كه تشديدايله دره مأخوذدر سلاح معناسنه مبالغه يى متضمندر وكافك ضميله اولديغى حينده
كذلك ايكى قول واردر برى اصلى شوك ايدى واو الفه قلب اولندى وقول ثانى شائكدن محذوفدر انتهى المشوكة
محسنه وزننده تيكنلو آغاجه دينور يقال شجرة مشوكة اى ذات الشوك وسحاء وقتاد وهراس مقوله سى
چالبلق يره دينور يقال ارض مشوكة اذا كانت فيها السحاء والقتاد والهراس شوكان شبنك فتحى وضميله بره وضع
آديدر مشوكه معظمه وزننده يمنده جبل قلحاح اوزره برقلعه در الشويكة جهينه وزننده برجنس دوه يه
دينور شارحك بيانه كوره آزى ديشلرى اوزون اولانه دينور وشويكه برموضع آديدر وقدس قربنده برقريه
آديدر شاوكان بخارا قصباسنده برموضعدر قنطرة الشوك بغداد قصباسنده نهر عيسى اوزرنده برقريه در
نسبتنده شوكى دينور شوكان جوكان وزننده بحرين قصاسنده برقريه ويمنده برحصن آديدر وسرخس ايله
ابيورد بينده بربلده در محدثيندن عتيق بن محمد بن عنبس وبرادرى ابو العلا بن محمد الشوكانيان اورادندر
تجز بعونه تعالى فصل الصاد المهملة الصأك فتحيله بركسه ترلدكده كوده سى بد وچركين قوقمق
معناسنه در يقال صئك الرجل صأكا من الباب الرابع اذا عرق فهاجت منه ريح منتنة وقان طوكمق معناسنه در
يقال صئك الدم اذا جمد وبرنسنه يه ياپشمق معناسنه در يقال صئك به اذا لزق به الصأكة تمره وزننده اصلامش
تخته واغاج رايحه سنه دينور تقول ماهذه الصأكة وهى رايحة الخشبة اذا نديت الصئك كتف وزننده تند
وشديد آدمه دينور يقال رجل صئك اى شديد المصائكة مفاعله وزننده برآدمه شدتله معامله ايلمك معناسنه در
تقول ظل يصائكنى منذ اليوم اى يشادنى الصعلكة دحرجه وزننده فقير ايلمك معناسنه در يقال صعلكه
اى افقره وقابه ايچره تريده تپه پاپمق على قول تپه سنى قبه كبى يوكسلتمك معناسنه در يقال صعلك الثريدة
اذا جعل لها رأسا ورفع رأسها وچاردوه يى سمورتمك معناسنه در يقال صعلك البقل الابل اذا اسمنها المصعلك مدحرج
وزننده يوالق نسنه يه دينور ومنه يقال رجل مصعلك الرأس اى مدوره الصعلوك عصفور وزننده
فقير وبى نوايه دينور يقال رجل صعلوك اى فقير التصعلك تدحرج وزننده فقير اولمق معناسنه در يقال
تصعلك الرجل اذا افتقر ودوه تويى دوكمك معناسنه در يقال تصعلكت الابل اذا طرحت اوبارها
عروة الصعاليك عروة بن الورد لقبيدر دائما فقرايى بردوه آغلنه بركدروب مال غنايمله بهره مند ايلديكيچون
اسمنه مضاف اولمشدر صعلكيك زنجبيل وزننده بررجل آديدر الصك شك وزننده برآدمه بريصى نسنه ايله
اورمق على قول مطلقا اورمق معناسنه در يقال صكه صكا من الباب الاول اذا ضربه شديدا بعريض اوعام
وقپويى كليدلمك باقپامق معناسنه در يقال صك الباب اذا اغلقه او اطبقه وصك نامه ومكتوبه دينور كتاب معناسنه
جمعى اصك كلور همزه نك فتحى وصادك ضميله وصكوك وصكاك كلور صادك كسريله مترجم ديركه بوندن مراد
پادشاه براتى وقاضى حجتى اوله جقدر فارسى اولان چك معربيدر لكن قاضى حجتنده مشهوردر علم صك منده اولدر
بعضلر ضرب معناسندن بمعنى مفعولدر كوياكه شهود اكا ضرب يد ايتمشلردر بوجهتله عربيدر ديديلر بوكه كوره
شهود اسملرى قيد اولنمدقجه صك اطلاق اولنمز ومؤلفه كوره ايكى صورتده دخى مطلق مكتوبه استعمالى مجازدر
الاصك والمصك ميمك كسريله شول آدمه دينوركه يورركن ديزلرى واوكجه لرى بربرينه چارپلور اوله طوارده
طوپوق چالمق تعبير اولنور يقال رجل اصك ومصك اى مضطرب الركبتين والعرقوبين وقوى وتوانا انسان
وحيوانه دينور ومصك ابن الكلبى فرسنك آديدر وقپو بند ايده جك كليد وطرقاز مقوله سنه دينور الصكك فتحتينله

يورر كن طبوق چلار اولمق معناسنه در تقول صككت يارجل صككا من الباب الرابع اى كنت مصكا الصكيك اميروزننده ضعيف وزبون معناسنه در الصكة صادك فتحيله اويله اتسنك پك شدتنه دينور اعمى لفظنك مرخم مصغرى اولان عمى كلمه سنه اضافتله استعمال اولنور تاكيد ومبالغه ايچون تقول لقيته صكة عمى اى فى اشدّ الهاجرة حرّا وعمى عمالقه دن برجبارك آديدر برقومى شدت هاجره ده بصوب نهب وغارت ايلكله ادنى ملابسه ايله اسمنه مضاف اولمشدر باى تحتيه بابنده ذكرى اعاده اولنور انشاالله تعالى الصكاك غراب وزننده سكاك كبى هوايه دينور الصلك عنب وزننده قيونك ممه سندن ابتدا چقان قويى ولز وجتلى نسنه يه دينور كه آغوز آندنصكره كلور سود اغزى تعبير اولنور التصليك تفعيل وزننده ناقه نك ممه لرنى صارقى ايله صاروب بغلمق معناسنه در يقال صلك ضرع الناقة اذا صرّ الصمكيك فتحتينله والصمكوك حلزون وزننده شرّ وشور وفساده سرعت ايدن جاهل ونادانه دينور كه پيك شرّ تعبير اولنور يقال رجل صمكيك وصمكوك اى جاهل سريع الى الشرّ و باوز وقوىّ وشديد اولان انسان وحيوانه دينور ولز وجتلى يلمشك نسنه يه دينور وقاليى وكنده وتصلق انسانه وسائر نسنه يه دينور وصمكيك برموضع آديدر وعجول اولان احمق و بيغزه دينور يقال رجل صمكيك اى احمق عجل الصمكة فتحاتله توانا اركك دوه يه دينور يقال جمل صمكة اى قوىّ المصمئكة مطمئنه وزننده يغموردن اصلانمش يره دينور يقال ارض مصمئكة اى مبتلة من المطر ودوبدوز قابلابى رطوبتلو بلوده دينور كه همان يغمور ياغدرمق اوزره اوله يقال السماء اى السحاب مصمئكة اى مستوية خليقة للمطر الاصمئكاك اعشيشاب وزننده غضبه كلمك معناسنه در يقال اصمأكّ الرجل اذا غضب وسود بوغرد كبى پك قويولنمق معناسنه در يقال اصمأكّ اللبن اذا خثر الصمكمك سفرجل وزننده بدبوى اولان شيئه دينور واركن آدمه دينور عزب معناسنه وقوىّ وتوانا آدمه دينور الصماك كتاب وزننده اوچكه صكره دن الحاق اولنان تخته يه دينور كه كوچك اولمغله الحاق ايدرلر جمعى صمك كلور كتب وزننده الصملك عملس وزننده پك قوتلو زورمند قوند كوده لو آدمه دينور جمعى صمالك در يقال رجل صملك اى الشديد القوّة والضعة الصوك شوك وزننده اوّل وتخستين معناسنه در تقول لقيته اوّل صوك وبوك اى اوّل شئ يعنى الك اوّل اكا بولشدم وحركت معناسنه در يقال مابه صوك ولا بوك اى حركة و برنسنه بلاشوب ياپشمق معناسنه در يقال صاك به الزعفران يصوك صوكا اذا لزق به وصوك اركشينك منبسنه دينور التصوك تفعل وزننده بلاشمق معناسنه در يقال تصوك فى رجيعه اذا تلطخ به الصيك صادك فتحيله ياپشمق معناسنه در يقال صاك به الطيب يصيك صيكا اذا لزق به فصـــل الضاد المعجمة المضئوك منهوك وزننده زكامه اوغرامش آدمه دينور يقال ضئك الرجل على المجهول فهو مضئوك اى مزكوم شارحك بيانه كوره مصدرى واسمى ضأك در زكام وزننده الضبوك صادك ضميله يرك تباشيرينه اطلاق اولنور كه اوّل بهارده جابجا اوتلرى قينايوب چقمغه بشلامغله تاب وطراوتلو خوشمنظر اولمسندن عبارتدر تقول اعجبنى ضبوك الارض اى تباشيرها وضبوك الغيث سحابك يغمور علامتلرنى كوسترمسنه اطلاق اولنور كه اوائلندن عبارتدر يقال قدظهر ضبوك الغيث اى اخالته للمطر الاضبيكاك اعشيشاب وزننده يرك اوتلرى ظهور ايلمك معناسنه در يقال اضباكت الارض اذا اخرج نبتها الضبرك زبرج وزننده قبا و يلقلى عورته دينور يقال هى ضبرك اى العظيمة الفخذين الضبارك علابط وزننده ارسلانه دينور واهل وعيالى چوق ثقلتلو آدمه دينور ووجودى ايرى وشديد شخصه دينور ضبرك دخى دينور قرطاس وزننده الضحك ضادك فتحى وكسريله والضحك كسرتينله والضحك كتف وزننده كولمك معناسنه در يقال ضحك الرجل ضحكا وضحكا وضحكا من الباب الرابع صدبكى وبعض ناس ضادك كسريله ضحكت ديرلر كسرهٔ حايه اتباعا وحلقيه ده بو وضع صحيحدر التضحك تفعل وزننده كولمك پيدا ايلمك معناسنه در التضاحك تفاعل وزننده كولشمك معناسنه در الضاحك اسم فاعلدر والضحاك شدّاد وزننده والضحوك صبور وزننده والمضحاك محراب وزننده والضحكة همزه وزننده والضحكة حزقه وزننده كوله كن آدمه دينور كثير الضحك معناسنه وضحاك وضحكه همزه وزننده بين العرب ذمّ وقدح محلنده ايراد اولنور كه مراد كستاخ و بى پرده اولوب دائما ناسك اقوال وافعالنه خنده ايدن بى ادبده استعمال اولنور نته كه غرفه وزننده ضحكه بوندن مذمومدر كما سيذكر وضحاك وضحوك يولك آچق و بللو يرينه و وسطنه اطلاق اولنور تقول اخذنا ضحاك الطريق وضحوكه اى المستبين منه وضحاك سلفده برشاهك اسميدر كه بتون ارضه مالك اولمشيدى والده سى جنيه اولمغله اولدخى انلره ملحق اولمشيدى مترجم ديركه ظاهر افريدونك قتل ايلديكى ضحاك ماردوش اوله جقدر كه ده آك معربيدر اون عيبلو ديمكدر برهان قاطع ترجمه مزده

مبسوطدر الضحكة غرفه وزننده خلقه كولنج اولان كسيه دينور و بو بغايت ذمّ وقدح مقامنده ايراد اولنور مسخره كبى يقال هو ضحكة اى يضحك عليه الاضحاك همزه نك كسريله كولدرمك معناسنه در تقول اضحكته ضدّ ابكيته الضاحكة شول ديشلره اطلاق اولنور كه كولدكده عيان اولورلر ياخود آزى ديشلر ايله سيورى ديشلرك بيننده اولان درت ديشدن عبارتدر ايكى قوللك مألى بردر يقال افترّ عن ضاحكته وهى كل سن بيد وعند الضحك اوالاربع التى بين الانياب والاضراس وضاحكه بنى سبيع يوردنده برصو آديدر الاضحوكة همزه نك ضميله كولمكه باعث اولان كولجك شيئه دينور يقال جاء باضحوكة اى مايضحك منه الضحك فتحتينله حيض كورمك معناسنه در يقال ضحكت الارنب ضحكا من الباب الرابع اذا حاضت قيل ومنه قوله تعالى فضحكت فبشرناها باسحق الاية اى حاضت بعض امهاتده مصدرى ضاد مكسوره ايله ضحك اولمق اوزره مرسومدر لكن مؤلفك قاعده سى اوزره فتحتينله در و كولمك معناسندن مستعاردر زيرا حائض اولان خاتون حامل اولمق غير منكر اولمغله حيضى باعث انبساطى اولور يوخسه حيض ضحك مادّه سنك معناى موضوعى دكلدر وارنب قسمى حيض كورر اولمغله مؤلف افاده ايچون آنكله تمثيل ايلدى حيوة حيوانده طوشان وصرتلان وكلب ويراسه قوشى حيض كورر اولدقلرى مطلب
مسطور در وقالديكه راغب مفرداتده حاضت ايله تفسيرى اشدّ ردّ وانكار ايله تزييف ايلمشدر فليراجع انتهى وضحك برنسنه يى عجبلمك ياخود برنسنه دن بلكلمك معناسنه مستعملدر يقال ضحك الرجل اذا عجب اوفزع و بلوده شمشك اويناءمق معناسنه مستعملدر يقال ضحك السحاب اذا برق وميمون سسلمك معناسنه در يقال ضحك القرد اذا صوّت الضحك ضادك فتحيله قاره دينور ثلج معناسنه وكره ياغنه وقيمغه دينور زبد معناسنه وباله دينور عسل معناسنه ياخود موملو باله دينور وعجب وتعجب معناسنه در وآق وبرآق ديشه دينور واغاجك چچكنه دينور و يولك وسطنه دينور وخرمانك قبچوغندن هنوز ياروب چقان طمورجغنه دينور الضحك ضادك ضميله ضحوكك جمعيدر الضاحك اسم فاعلدر كه ذكر اولندى وطاغلرده كورينن بلور كبى آق وبرآق طاشه اطلاق اولنور واعراض مدينه دن فرش نام ناحيه دن اشاغيجه ده ايكى طاغك آديدر كه برينه ضاحك وبرينه ضويحك دينور برقة ضاحك ديار تميمده برموضعدر روضة ضاحك صمّان نام جبلده برموضعدر الضريك امير وزننده اركك كركس قوشنه دينور واحمق آدمه دينور يقال رجل ضريك اى احمق وكوترم كسيه دينور يقال هو ضريك اى زمن ومادرزاد اولان اعمايه دينور يقال رجل ضريك اى ضرير وپك فقير و بينوايه دينور يقال هو ضريك اى فقير سئ الحال جمعى ضرائك وضركاء كلور الضراكة سماحه وزننده معانىء مزبوره نك مجموعنده مصدردر برآدم ضريك اولمق معناسنه در يقال ضرك الرجل ضراكة من الباب الخامس اذا كان ضريكا وبركسه ضراك اولمق معناسنه در يقال ضرك الرجل اذا كان ضراكا الضراك غراب وزننده ارسلانه دينور و بوغون كوده لو سكيرلرى ايرى اعضاسى قوند ومتين انسان وحيوانه دينور يقال رجل ضراك اى الغليظ الشديد عصب الخلق الضيراك ضادك فتحيله برجنس بالق آديدر الضك شكّ وزننده برنسنه برآدمه مضايقه ويروب تنكدل ايلمك معناسنه در يقال ضكه الامر ضكا من الباب الاول اذا ضاق عليه وقصدروب صقشدرمق معناسنه در يقال ضك الشئ اذا ضغطه الضكضكة زلزله وزننده ضكّ معناسنه در يقال ضكضكه بمعنى ضكه وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال هو يضكضك اى يمشى فى سرعة الضكضاك زنار وزننده طقناز بودوره دينور ضكاضك دخى دينور علابط وزننده مؤنثى هاءيله در يقال رجل ضكضاك وضكاضك اى قصير مكتنز التضكضك تزلزل وزننده شن وشاد وخندان اولمق معناسنه در يقال تضكضك الرجل اذا انبسط وابتهج الاضمئكاك اعشيشاب وزننده اوت كركى كبى صويه قانوب يم يشل پرتاب وطراوت اولمق معناسنه در يقال اضمأكّ النبت اذا روى واخضرّ و يرك نباتى ظهور ايلمك معناسنه در يقال اضمأكّت الارض اذا اخرج نبتها و پرخشم وغضب اولمق معناسنه در يقال اضمأكّ الرجل اذا انتفخ غضبا وسحاب شبهه سز يغمورلى اولمق معناسنه در يقال اضمأكّ السحاب اذا لم يشكّ فى مطره الضنك ضادك فتحيله مطلقا طار نسنه يه دينور وصف بالمصدر در مذكر ومؤنثده مستعملدر يقال مكان ضنك وعيشة ضنك اى ضيق وضنك وضناكه ضادك فتحيله وضنوكه ضادك ضميله طار اولمق معناسنه در يقال ضنك المكان ضنكا وضناكة وضنوكة من الباب الخامس اذا ضاق وضناكه برآدم ضعيف و بيمجال اولمق معناسنه در كرك رأى وفكرنده وكرك جسمنده ونفس وعقلنده اولسون وكرك بونلرك مجموعنده اولسون ضيق معناسندن مأخوذ در يقال ضنك الرجل ضناكة اذا ضعف فى رأيه وجسمه ونفسه وعقله الضنيك امير وزننده وصفدر

ضعیف آدمه دینور یقال رجل ضنیك ای ضعیف وطار دیرلکه دینور یقال عیش ضنیك ای ضیق وکندی اتمکیله برآدمه خدمت ایدن خدمتکاره دینور که همان بوغازی طوقلغنه خدمت ایدن خادمدن دخی مادوندر یقال هو ضنیك لفلان ای تابع له یخدم بخبزه وقطع اولنمش نسنه یه دینور الضناك غراب وزننده والضنكة غرفه وزننده زکام علتنه دینور المضنوك زکام علتنه اوغرامش کسیه دینور یقال ضنك الرجل علی المجهول فهو مضنوك ای مزکوم الضأك همزه ایله جندب وزننده والضأك جندل وزننده بنیه وترکیبی متین واندامی محکم سکیرلری قوی آدمه دینور مؤنثی ضناکه در وضناك جندب وزننده ناقهٔ عظیمه دینور الضناك کتاب وزننده بنیه وترکیبی قوند ومحکم انسان وحیوانه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور وصغریسی قیون قوبریغی کبی بیوك وثقیل اولان عورته دینور و بو فی الاصل مصدردر یقال رجل وامرأة ضناك ای الموثق الخلق الشدید ویقال امرأة ضناك ای الثقیلة العجز واولو آغاجه دینور الضوك شوك وزننده ایغرقسراغه آشمق معناسنه در یقال ضاك الفرس الحجر یضوك ضوکا اذا علیها الضواکة ثمامه وزننده والضویکة مصغر بنیه سیله جماعت معناسنه در یقال جائت ضواکة من الناس وضویکة ای جماعة ظاهرا تصغیر نوعدن برقطعه اولدیغی تصوریله در التضوك تفعل وزننده بیلاشمق معناسنه در یقال تضوك فی رجیعه اذا تلطخ الاضطواك افتعال وزننده برنسنه یی شدتله چکشمك معناسنه در یقال اضطوکوا علیه اذا تنازعوه بشدة الضیك حیك وزننده ناقه هوانك شدت حرارتندن آشوب قالمق معناسنه در یقال ضاکت الناقة تضیك ضیکا اذا تفاجت من شدة الحر فلم تقدران تضم فخذیها علی ضرعها یعنی اسبك شدتندن آیشلرنی آیروب اویلقلرنی ممه لرینه یناشدرمغه قادر اوله مدی و پرغضب اولمق معناسنه در یقال ضاك فلان علی ای امتلاء غضبا الضائك آسیلکدن آشوب قلان ناقه یه دینور جمعی ضیك در رکع وزننده فصـــــل الطاء طرك فتحاتله ری قضاسنده برقلعه آدیدر واصفهان اولکه سنده برقلعه در الطحك قبر وزننده هنوز بازل اولمامش یعنی آزیسنی یارمامش دوه یه دینور طرکونه طانك وراء مشدده نك فتحیله اندلسده بربلده در ومغربده برموضعدر الطسك طانك فتحیله طسق وزننده ومراد فیدرکه ذکر اولندی فـــــــل العین المهملة العبك عینك فتحیله برنسنه یی برنسنه یه قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال عبك الشیء بالشیء عبکا من الباب الاول اذا لبکه العبكة فتحاتله حبکه معناسنه در که سویقده اولان دانه در و برنسنه نك قرنبسنه دینور کسره معناسنه یقال هذا عبكة ذاك ای کسرته وطلومه بیلاشوب صوانمش یاغ اثرینه دینور یقال مافی النحی عبكة ای مایتعلق به من الوضر وناچیز نسنه یه دینور وثقیل و بددرون ونادان و بدلقا وبغیض کسه یه دینور یقال رجل عبكة ای عیام بغیض العبنك عملس وزننده بنیه سی محکم ومتین وشدید انسان وحیوانه دینور العتك عینك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله صواشده دشمان اوزره حمله ایتمك معناسنه در یقال عتك الرجل عتکا من الباب الثانی اذا کرّ فی القتال وآت برآدمی قاعغه صالدرمق معناسنه در یقال عتك الفرس اذا حمل للعض و یای اسکیلکدن قزارمق معناسنه در یقال عتکت القوس اذا احمرت قدما و برکسه نك الی کوکسنه طوغری بوروب چویرمك معناسنه در یقال عتك یده اذا ثناها الی صدره و برنسنه حقنده عزم ونیتی اصلا منحرف ایلمیوب طوغری وراست ایلمك معناسنه در یقال عتك فلان بنیته ای استقام لوجهه و برآدمه حواله اولوب متصل بلامانع طورمیوب اوروب دوکمك معناسنه در یقال عتك فلان علیه یضربه ای لم ینهنهه شیء وعتك دهر وزمانه دینور یقال مضی علیه عتك ای دهر و بوعاتك معناسنه در و برطاغك اسمدر العتوك قعود وزننده یالکزجه کتمك معناسنه در یقال عتك فی الارض عتوکا اذا ذهب وحده ویمین فاجره یه اقدام وجسارت ایلمك معناسنه در یقال عتك علی یمین فاجرة اذا اقدم و برآدمه آرقوری کلوب معترض اولمق معناسنه در یقال عتك علیه بخیر اوشر اذا اعترض وعورت زوجنه عقوق وعصیان ایلمك معناسنه در یقال عتکت المرأة علی زوجها اذا نشزت وعصت وعتك کبی یای کهنه لکدن قزارمق معناسنه در یقال عتك القوس عتکا وعتوکا اذا احمرت قدما و برنسنه بك آکشیمك معناسنه در یقال عتك اللبن والنبیذ اذا اشتدت حموضته وسدك ناقه نك او یلقلرنده قوریوب قالمق معناسنه در یقال عتك البول علی فخذ الناقة اذا یبس و بریره یولسز آرقوری قطع ایدوب وارمق معناسنه در یقال عتك البلد اذا عسفه و بریره صاپمق معناسنه در یقال عتکوا الی موضع کذا اذا مالوا الیه وعدلوا و برخاتون قومنه سرکرده اولمق معناسنه در یقال عتکت المرأة اذا شرفت ورأست مؤلف کرچه مصدرلری تخلیط وابهام ایدوب لکن شارحك تمییزی اوزره رسم اولندی

فلا تغفل العاتك اسکیلکدن قیزل اولان یایه دینور وکریم و بهتر نسنه یه دینور وخالص اولان رنکه دینور یقال شیء عاتك ورجل عاتك ای کریم ولون عاتك ای خالص واونکو بناز آدمه دینور یقال رجل عاتك ای لجوج و برحال اوزره ثابت اولمیوب حالدن حاله تلوّن ایدن نسنه یه دینور ونبیذ صافی یه دینور العتیك امیر وزننده پك اسی کونه دینور یقال یوم عتیك ای شدید الحر وازد قبیله سندن برفخذك اسمیدر نسبتنده عتکی دینور فتحاتله العاتكة آشی طوتمز اولان خرما آغاجنه دینور یقال نخلة عاتكة اذا صارت لاتأبر وطیب وکلکونه سورنمکدن چهره سی قیزل اولان عورته دینور یقال امرأة عاتكة ای محمرة من الطیب وعاتكه اسماء نسواندندر پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك جدّاتنده طقوز نفر عاتكه کلمشدر که عواتك ایله تعبیر اولنور اوچ نفری سلیم قبیله سندندر بری عاتكه بنت هلال درکه هاشمك جدّینك والده سیدر و بری عاتكه بنت مرّة بن هلال درکه هاشمك والده سیدر و بری عاتكه بنت اوقص بن مرّة بن هلال درکه وهب بن عبد منافك والده سیدر و باقیلری سلیم قبیله سنك غیریدندر قال فی النهایة قال النبی علیه الصلوة والسلام انا ابن العواتك من سلیم بنو سلیمی مزیّت جهتیله تصریح وتخصیص بیوردیلر وعاتكه بنت اسید وعاتكه بنت خالد وعاتكه بنت زید بن عمرو وعاتكه بنت عبد الله وعاتكه بنت عوف وعاتكه بنت نعیم وعاتكه بنت الولید صحابیه لردر عتکان عینك کسریله برموضعدر العثك عینك وثای مثلثه نك فتحیله والعثك صرد وزننده والعثك عنق وزننده خاصة خرما آغاجنك عروق واصوانه دینور الاعثك اعسر وزننده ومرادفیدرکه صولاق آدمه دینور یقال رجل اعثك ای اعسر العثكة فتحاتله ردغه معناسنه درکه صولو چاموره دینور العدك عینك فتحیله یاغی یی طوقفله چرپمك معناسنه در المعدكة مکنسه وزننده یاغی چرپجك طوقغه دینور یقال عدك الصوف بالمعدكة اذا ضربه بالمطرقة العرك ترك وزننده اوغمق معناسنه در یقال عرك الادیم عرکا من الباب الاول اذا دلکه و برنسنه یی محو واولیجه یا اصلاح اولنجه یه دك سورتمك معناسنه در یقال عرکه اذا حکه حتی عفاه و برکسه یه آزرده ایده جك شرّ وشور یاخود برحادثه ومصیبت حمل وحواله قلمق معناسنه در یقال عرکه اذا حمل علیه الشرّ والدهر دهر نازله ونکبته اطلاق اولندیغی ماده سنده بیان اولندی وعرك دوه دیرسکیله یانی سوروب یاقاشوب یره لمك معناسنه در یقال عرك البعیر اذا جزّ جنبه بمرفقه حتی خلص الی اللحم وتقلبات زمان برآدمی تادیب وکوشمال ایله متبصر وهشیار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عرك الدهر فلانا اذا حنکه وطواری مرعایه صالمه صالیویرمك معناسنه در یقال عرك الابل فی الحمض اذا خلاّها فیه تنال منه حاجتها وطواراوتلری هب اوتلامق معناسنه در یقال عرکت الماشیة النبات اذا اکلته وعرك وعراك سحاب وزننده وعروك سلوك وزننده حیض کورمك معناسنه در یقال عرکت المرأة عرکا وعراکا وعروکا اذا حاضت وعرك یرتجی جانور نجسنه دینور العارك دیرسکیله یانی سوروب یره ایدن ارکك دوه یه دینور وحائض عورته دینور العرکرك سفرجل وزننده عارك ایله معنای اولده مرادفدر و بیوك ومجسم فرجه دینور و بنیه سی قالین دوه یه دینور العرك فتحتینله اسمدر طواری ایستدیکی قدر اوتلامق ایچون مرعایه مسبب صالیورمکه دینور وجنکده برکسه مردافکن اولمق یعنی اوغراشدیغی کسه یی آقدارر بهادر اولمق معناسنه در یقال عرك الرجل عرکا من الباب الرابع اذا صار عرکا وعرك سسه دینور صوت معناسنه الاعراك همزه نك کسریله بودخی حیض کورمك معناسنه در یقال اعرکت المرأة اذا حاضت المعرك محسن وزننده حائض عورته دینور عارك ومعرك وصف خاصلردر العراکة غرابه وزننده اوّلکی فیقه دن مقدم صاغیلان سوده دینور وفیقه ماده سنده ذکر اولندی العراك کتاب وزننده والمعارکة مفاعله وزننده صواشمق معناسنه در یقال عارکه عراکا ومعارکة اذا قاتله وعراك دوه لر صوا اوزنده مزاحمه ایلمك معناسنه در یقال اورد ابله العراك ای اوردها جمیعا الماء یعنی زاحمت و بونده العراك لفظی منصوبدر فی الاصل مصدر اولوب بعده حرف تعریف ادخال اولنمشدر وحرف تعریف مصدری کندی حالندن تغییر ایلمامشدر مترجم دیرکه بو ترکیب مررت بهم الجماء الغفیر وداللك نصبیله الحمد لله قوللری قبیلندندر و بعضلر حال ترکیب ایدرلر و بونده سیبویه وابوعلی قوللری واردر کتب نحویه ده وارسلها العراك قولی برمبحثدر وعراك بن مالك اجلهٔ تابعیندندر المعرکة مقعده وزننده وراتك ضمیله ده لغتدر والمعرك مقعد وزننده والمعترك مشترك وزننده جنکاهه دینور تقول حضرنا معرکتهم ومعرکهم ومعترکهم ای موضع العراك والمعارکة الاعتراك افتعال وزننده بری بریله اوغراشمق وصواشمق معناسنه در یقال اعترکوا فی المعرکة اذا اعتلجوا ودوه لر صوا اوزره ازدحام ایلمك معناسنه در یقال اعترکت الابل فی الورد اذا ازدحمت وحایض عورت بز طوتمق معناسنه در یقال اعترکت المرأة بمعرکة اذا

احتشت بخرقة المعركة مکنسه وزننده حیض بزینه دینور العرك کتف وزننده میدان حربده مردافکن اولان
بهادره دینور جمعی عرکون کلورذکراولنان عرك لفظندن که فتحتینله دروصفدر وبری برینه صوقشمش قوملغه
دینور وسسه دینور صوت معناسنه المعروك اسم فاعل بنیه سیله بری برینه کیرشمش قوملغه دینور
ومعروك اعضاء ومفاصلی متداخل آدمه دینور کاسیذکر العرکرکة سفرجله وزننده شول عورته دینور که
شیشمان اولوب لکن صغریسی واو یلقلری انسز اولمغله بداندام وبدقیافت اوله یقال امرأة عرکرکة
ای رسحاء لحیمة قبیحة العریکة سفینه وزننده دوه نك اورکجنه علی قول اورکجك بقیه سنه اطلاق اولنور ونفس
وذات معناسنه مستعملدر یقال کریم العریکة ای النفس ویقال رجل لین العریکة ای سلس الخلق منکسر النخوة
یعنی ملایم مشرب ونازك طبیعت اولوب نخوت وخشونتدن وخلاف ونفوردن آزاده در وبونلر اورکج معناسندن
مستعاردر بوجهله طبیعت معناسنه مستعملدرنته که صحاحده مرسومدر العروك صبور وزننده شول ناقه یه دینور که
سموزلکی وزبونلغی اورکجی یوقلامغله معلوم اوله علی قول اورکجی یاغلیمیدر دکلمیدر یوقلنور اوله جمعی عرك
کلور کتب وزننده العرکة تمره وزننده کرّه ومرّه موقعنده استعمال اولنور جمعی عرکات کلور حرکات کبی تقول
لقیته عرکة ای مرّة وعرکات ای مرّات العرکی عربی وزننده بالق آوجیسنه دینور جمعی عرك در عربی
وعرب کبی وعروك درضمله وکمیجی لوندلرینه عرك اطلاقی بومعنادندر آنکده واحدی عرکی در شارح دیرکه
عرك موج وتلاطم معناسنه اولمغله اطلاق مزبور آندن مأخوذ در العریك امیر وزننده اعضاء ومفاصلی قوند
ومتداخل آدمه دینور العرکیة عربیه وزننده روسپی عورته دینور یقال امرأة عرکیة ای فاجرة ویوغون کوده لو
عورته دینور عرکانیه دخی دینور المعروك مزدحمگاه اولان صویه دینور یقال ماء معروك ای مزدحم علیه
المعروکة شول ارضه دینور که اوتلرنی مواشی بالجمله اکل ایلمکله کل باش کبی قیر وقوراق قالمش اوله یقال ارض
معروکة اذا کانت قد عرکتها الماشیة حتی اجدبت العرکة همزه وزننده رنج وجفایه تحمل آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل عرکة اذا کان یعرك الاذی بجنبه یعنی یحتمله ذوالعرکین بنوشیباندن نباتة الهندی نام کسه نك لقبیدر
المعرك منبر وزننده والمعراك محراب وزننده اسامیدندر العسك فتحتینله برنسنه یه یاپشوب آندن آیرلمیوب
قالمق معناسنه در یقال عسك به عسکا من الباب الرابع اذا لزمه والصق به العضنك ضاد معجمه ایله عملس وزننده
غلیظ وشدید نسنه یه دینور یقال شیء عضنك ای غلیظ وشدید ویومری وصمصق بیوك فرجه دینور وشول
عورته دینور که سموزلکندن وطقنازلغندن صغریلری قاوشق واویلق آره لقلری طاره جق وصمصق اوله
وبیوك فرجلو عورته دینور یقال امرأة عضنك ای اللفاء التی ضاق ملتقی فخذیها مع ترارتها وکذا العظیمة الرکب
العضنکة علسه وزننده شیشمان وتصلق عورته دینور وبیوك فرجلو عورته دینور العفك عینك فتحی وفانك
سکونیله والعفك فتحتینله بك احمق اولمق معناسنه در یقال عفك الرجل عفکا وعفکا من الباب الرابع اذا حمق
جدّا وعفك فانك سکونیله سوزی کج سویلمك یاخود سوزی غیری جهته بوروب چویرمك معناسنه در یقال
عفك الکلام عفکا من الباب الثانی اذا لم یقمه اولقدلفتا الاعفك بك احمق سمدکسیه دینور وصولاق آدمه
دینور وبر ایشی حسن ولایق اوزره ایشلمکه قادر اولمیان هیچ کسنه یه دینور وبر سوزده ثابت اولمیوب چالی قوشی کبی
بر سوزدن بر سوزه منصرف اولان آدمه دینور ومن کلّ المعانی یقال رجل اعفك ای احمق جدّا وکذا الاعسر وکذا
من لایحسن العمل وکذا من لایثبت علی حدیث العفك کتف وزننده والعفیك امیر وزننده والعنفك جندل
وزننده بك احمق وشاشقین آدمه دینور ابوعفك فتحتینله بریهودیدر که بغایت موذی وملعون اولمغله پیغمبر اکرم
صلی الله علیه وسلم سالم بن عمیر انصاری بی ارسال وملعون مزبوری سپرده دار النکال ایلمشدر العفکاء حمراء
وزننده سرکش اولان ناقه یه دینور العکة عینك حرکات ثلاثی وکافك تشدیدیله والعکك فتحتینله والعکیك
امیر وزننده والعکاك کتاب وزننده هوا طورغون اولدیغی حالده اسیسنك شدتنه دینور جمعی عکاك کلور
مفردی کبی وعکه قربه دن کوچك اولان یاغ طلومنه دینور جمعی عکك درصرد وزننده وعکاك در عینك کسریله
وعکه خانك دترمسنه واوشومسنه دینور که مقدمه سیدر یقال اخذته عکة الحمی ای عرواؤها وشول قوملغه
دینور که کونشك تأثیرندن آتش کبی قیزغین اوله بو ایکی معناده عینك فتحیله ده لغتدر وکبه ناقه یه عروض ایدر
بر کونه لونه دینور که کبه نسوانه عارض اولان چفت دیدکلری لونه شبیه اولور العکة عینك فتحیله بك اسی یره
دینور یقال ارض عکة بالنعت وارض عکة بالاضافة ای حارّة وطورغون هوالی بك اسی کیجه یه دینور یقال
لیلة عکة ای شدیدة الحرّ مع لثق واحتباس ریح العکّ والعکیك امیر وزننده بونلرده طورغون هوالی اسی کونه

دینور یقال یوم عكّ وعکیك ای شدید الحرّ وعكّ مصدر اولور هوا طورغون اوله رق بغایت اسی اولمق معناسنه در
تقول عكّ یومنا عکا من الباب الاول اذا صار عکیکا وکبه ناقه چغیت اولمش خاتون کبی بردرلو رنکه کیرمك
معناسنه در یقال عکت الناقة اذا تبدّلت لونا غیر لونها وبرکسه نك اوزینه کرّ وحمله ایلمك معناسنه در یقال
عكّ علیه اذا عطفه کما یقال عاکه عوکا وبرسوزك تکرار سویلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال عكّ فلانا
اذا حدّثه بحدیث فاستعاد منه مرّتین اوثلاثا وبرآدمك حقنی عوق وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال عکه اذا ماطله
بحقه وبرکسه اوزره تکرار بتکرار شرّ وشور القا ایلمك معناسنه در یقال عکه اشرّ اذا کرّره علیه وبرآدمی
ایشندن صرف ایدوب آلیقومق معناسنه در یقال عکه عن حاجته اذا صرفه وحبسه وبرکسه یه حجت وبرهانله
غالب اولمق معناسنه در یقال عکه بالحجة اذا قهره بها وبرآدمی اتعاب ایدنجه قدر برایشی تکرار بتکرار ایشلتمك
معناسنه در یقال عکه بالامر اذا ردّه حتی اتعبه وقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال عکه بالسوط اذا ضربه به
وبرمغلق ومبهم کلامی تفسیر وبیان ایلمك معناسنه در یقال عكّ الکلام اذا فسره وعكّ بله قوشانیلان فوطه نك
ایکی اوجلرنی صالیوروب سائرینی قوشانوب بغلمغه دینور عکی دخی دینور حتی وزننده یقال ایتزر ازرة عكّ وكّ
وازرة عکی وهی ان یسبل طرفی ازاره ویضمّ سائره بوراده وكّ واوایله دفع معناسنه در که ازاری صالیویرمکدن
عبارتدر وعكّ بن عدنان ثای مثلثه ایله ابن عبدالله بن الازد در جوهری وهمندن ناشی معدّك برادری اولمق اوزره
نوتله ابن عدنان دیو رسم ایلمشدر وعكّ علی قول حارث بن الدّث بن عدنانك لقبیدر لکن صواب اولان قول
اولدر المعاکة مفاعله وزننده بودخی برکسه اوزره کرّه وحمله ایلمك معناسنه در یقال عاکه اذا عطف علیه
العکوك جرّور وزننده طقناز بودوره علی قول شیشمان بودوره دینور یقال رجل عکوك ای قصیر ملزز اوسمین
وطبراغی پك وقاتی اولان یوره دینور علی قول ملایم وسهل یره دینور وبر رجل آدیدر المعكّ میمك کسریله
خصومتی شدید آدمه دینور یقال رجل معكّ ای خصم الدّ وشول آته دینور که برمقدار اشوب صکره ضرب وتهییج ایله
یورتمکه محتاج اوله یقال فرس معكّ اذا کان یجری قلیلا ثم یحتاج الی الضرب عکاء عینك فتحی والفك مدّیله ثغور
شامیه دن برمعروف بلده در العکی عینك ضمیله ربّی وزننده مقل سو یقنه دینور العلك عینك فتحی ولامك سکونیله
برنسنه یی اغزده ساقز کبی براوته چیکنمك معناسنه در یقال علکه علکا من الباب الثانی والاول اذا مضغه ولجلجه
وآت اغزنده کمی کومك معناسنه مستعملدر یقال علك الفرس اللجام اذا احرّکه فی فیه ودیشلری بری برینه سورتوب
غجرداتمق معناسنه در یقال علك نابیه اذا احرق احدهما بالاخر فحدث صوت العالك والعلك کتف وزننده چیکنسی
متین اولان اوزلو نسنه یه دینور که تکلفله یومشبوب اکل اولنه یقال طعام عالك وعلك ای متین المضغة العلك عینك
کسریله چیکنمکه قابل اولوب اجزاسی متفرق اولمیان نسنه لره اطلاق اولنور اسم جنس درکه ساقز تعبیر اولنور
صمغ صنوبر وصمغ ازره وصمغ فستق وسرو وینبوت وبطم کبی جمله سندن بهترّی صمغ البطم درکه
ساقز رمتی تعبیر اولنور مسخّن ومدرّ وتقویت جماعده مؤثّردر وعلك لفظنك جمعی علوك کلور العلاك شدّاد
وزننده ساقز صتانه دینور العلاك غراب وزننده والعلاك سحاب وزننده چیکنتی یه دینور یقال ماذاق
علاکا وعلاکا ای مایعلك التعلیك دری یی کوزل دباغت ایلمك معناسنه در یقال علك القربة اذا اجاد دبغها
ودوابّ ومواشی یه کرکی کبی تقید وتیمار ایلمك معناسنه در یقال علك ماله اذا احسن القیام علیه واللرنی مالنك
اوزرینه ساقز کبی یاپشدروب طوتمق معناسنه درکه افراط اوزره بخل وخست ایلمکدن کنایه در یقال علك یدیه
علی ماله اذا شدّهما بخلا العلکة فرحه وزننده ارکك دوه اسرد کده بوغزندن چقان قزل دغار جغه دینور
شقشقه معناسنه وصویه قریب اولان یره اطلاق اولنور یقال ارض علکة ای قریبة من الماء العلکات
فرحات وزننده شدید آزی دیشلره اطلاق اولنور مفردی علکه در یقال له علکات ای انیاب شداد العلك
فتحتینله والعلاك سحاب وغراب وزنلرنده برنوع شجر حجازی اسمیدر العولك جوهر وزننده آت واشك
وقیون قسمنده برطمردرکه براوجی رحملرنده اولوب وبراوجی فرجلرنده اولان لحم زائده داخل اولمشدر وعولك
اسانده اولان پلتکلکه دینور یقال فی اسانه عولك ای لحجة الاعلنکاك اسحنکاك زننده صاچ کور وطوب
اولمق معناسنه در یقال اعلنکك الشعر اذا کثر واجتمع العلکد فنحاتله سموز وخوشمنظر ناقه یه دینور العنك
عینك فتحیله والعنوك قعود وزننده قوملق بغایت متعقد ومحکم ومرتفع اولمق معناسنه در شویله که اندن
طریق وسلك ممکن اولمیه یقال عنك الرمل عنکا وعنوکا من الباب الاول اذا تعقد وارتفع فلم تکن فیه طریق وعورت
اربنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال عنکت المرأة اذا نشزت وعصت وسودیك قویو اولمق معناسنه در

يقال عتك اللبن اذا خثر ويره روان اولمق معناسنه در يقال عتك فلان اذا ذهب فى الارض وبركسه اوزرينه
حمله ايدوب سور صالمق معناسنه در يقال عتك الفرس اذا حمل وكرّ وقوم وقان پك قرارمق معناسنه در يقال
عتك الرمل والدم اذا اشتدت حمرتهما ودوه خلاصى دشوار اولان قومساله دوشوب كتمك معناسنه در يقال
عتك البعير اذا سار فى الرمل فلم يكد يتخلص منه وقپويى قپامق معناسنه در يقال عتك الباب اذا اغلقه التعتك
تفعل وزننده قوملق يغلوب منعقد ومرتفع اولمق معناسنه در يقال تعتك الرمل بمعنى عتك الاعتتاك افتعال
وزننده دوه خلاصى كوچ قوملغه دوشوب تعب ومحنته كتمك معناسنه در يقال اعتتك البعير بمعنى عتك العاتك
محكم ومعقد قوم يغننه دينور كه اندن يول ممكن اولميه ولازم وملازم معناسنه در يقال هو عاتك له اى لازم وسموز
عورته دينور وجوهر ينك قرمزى ياخود پك قزل قانه عاتك اطلاقى وهمدر بونلر تاى فوقيه ايله در العتك عينك
كسريله اصل واساس معناسنه در فتحتيله ده جائزدر يقال عتك قوىّ اى اصل وكيجه نك اوّ اندن بر بلوكه
دينور ثلثنه وارنجه على قول مظلم اولان بلوكنه ياخود ثلث باقى يه دينور بو معناده عينك حركات ثلاثيله ده
لغتدر يقال مضى عتك من الليل اى سدفة من اوّله الى ثلثه اوقطعة منه مظلمة او الثلث الباقى وهر نسنه نك وافر
ومعظمنه دينور وقاپويه دينور يقال فتح العتك اى الباب العتيك امير وزننده محكم ومتعقد قوم يغننه دينور
جمعى عتك در عينك ضميله المعتك منبر وزننده قاپو قپايجق كليده وسوركويه دينور الاعتاك همزه نك كسريله
قاپويى قپامق معناسنه در يقال اعتك الباب اذا اغلقه وچرچى وصاتجى مقوله سى قپولرده آلم صاتم ايلمك معناسنه در
يقال اعتك الرجل اذا اتجر فى الابواب وچوق وعظيم قوملغه دوشمك معناسنه در يقال اعتك فلان اذا وقع
فى الرمل الكثير العتك عينك فتحيله بر موضع آديدر عتك زفر وزننده بحرين قضاسنده بر قريه در العنقك
قافله جندل وزننده احمق وشاشقين آدمه دينور اره وعورته اطلاق اولنور وثقيل وناتراش كسيه دينور العوك
شوك وزننده بركسه اوزره دونه دونه حمله ايلمك معناسنه در يقال عاك عليه يعوك عوكا اذا عطف وكرّ وبرنسنه يه
توجه واقبال ايلمك معناسنه در يقال عاك عليه اذا اقبل وعورت كندى خانه سنه كلوب بولديغنى يمك معناسنه در
يقال عاكت المرأة اذا رجعت فى بيتها فاكلت مافيه ومنه المثل * عوكى على بيتك اذا اعياك بيت جارتك * يعنى
اى خاتون قومشوكك اونده يه جك نسنه بولمديغك حينده كندى اوجكزكه واروب بولديغنى اكل ايله وكسب
ايلمك معناسنه در يقال عاك معاشه اذا كسبه وصغنمق معناسنه در يقال عاك به اذا لاذ وبرنسنه اميدينه
دوشمك معناسنه در يقال عاك على ماله اذا رجاه وعوك اوّل وهله معناسنه در تقول لقيته اوّل عوك وبوك
اى اوّل شئ وحركت معناسنه در يقال ما به عوك اى حركة المعاك مبلك فتحيله بودخى كسب ايلمك معناسنه در
يقال عاك معاشه عوكا ومعاكا اذا كسبه ومعاك اسم مكان اولور مذهب ومسلك معناسنه وملجأ وملاذ معناسنه در
يقال هو معاكى اى ملاذى واحتمال معناسنه در يقال ليس عنده معاك اى احتمال الاعتواك افتعال
وزننده غلبه لك اولمق ازدحام معناسنه در يقال اعتوكوا اذا ازدحموا التعاوك تفاعل وزننده حرب وقتال
ايلمك معناسنه در يقال تعاوكوا اذا اقتتلوا المعوكة معركه وزننده والعويكة سفينه وزننده حرب وقتال
معناسنه در تقول تركتهم فى معوكة وعويكة اى قتال العيهكة والعوهكة عيلك فتحيله حرب وقتال
معناسنه در على قول عيهكه برى برنى يره چالمغه دينور صراع معناسنه وحيقرشمغه دينور صياح معناسنه يقال
ماهذه العيهكة والعوهكة اى القتال او العيهكة الصراع والصياح العيكان فتحاتله اموزلرى اوينادهرق
يوريمك معناسنه در يقال عاك الرجل يعيك عيكانا اذا مشى وحرك منكبيه العيكة ايكه وزننده ومرادفيدر كه
صيق اغاج قورى بلغنه دينور العيكتان ايكى طاغدر عيكان دخى دينور سيدان وزننده فصل الغين المعجمة
الغسك غسق وزننده ومرادفيدر كه ظلمت معناسنه در الغانكة شاشقين وبون عورته دينور يقال امرأة غانكة
اى حمقاء فصل الفاء الفتك فانك حركات ثلاثيله والفتوك سلوك وزننده نفسك خواهش وآرزو
ايتديكى نسنه اره وخاطره خطور ايدن ايشلره اركلوب همان تعرض وهجوم ايلمك معناسنه در يقال فتك
الرجل فتكا مثلثة وفتوكا من الباب الثانى والاول اذا ركب ماهمّ من الامور ودعت اليه نفسه وفتك بركسه نك فرصتنى
كوزه دوك دوشوروب ناكهانى همان آچقدن قتل ايلمك ياخود يارهلمق معناسنه در على قول اعمدر كرك خفيه
وكرك مجاهرة اولسون يقال فتك بفلان اذا انتهز منه فرصة فقتله اوجرحه مجاهرة او اعمّ قال الشارح ومنه الحديث
الايمان قيد الفتك يعنى اهل ايمان فتك فعلنى ارتكاب ايلمز ولجّ وعناد ايلمك معناسنه در يقال فتك فى الامر اذا لجّ
وعورت لاابالىانه اولمق معناسنه مستعملدر يقال فتكت الجارية اذا مجنت وفتوك خباثده مبالغه ايلمك معناسنه در

يقال فتك فى الخبث فتوكا اذا بالغ الافتاك همزه نك كسريله فتك ايله معناى اوّلده مرادفدر يقال افتك بمعنى
فتك الفاتك فتك وفتوكدن اسم فاعلدر وفاتك جرئ ومقدام وبهادره دينور جمعى فتاك كلور رمّان وزننده
المفاتكة مفاعله وزننده برى برينه مهارت وحذاقت وچيره دستلك اظهار ايدشمك معناسنه در يقال فاتكه
وفاتكوا اى ماهره وماهروا وبرنسنه ايله شدتله اوغراشمق معناسنه در اكل طعامه اويكه ايله اوغراشمق كبى
يقال فاتك الشئ اذا واقعه بشدة وبرايشه دورشمك معناسنه در يقال فاتك الامر اذا واقعه وبركسه طرفنه
ملازمت ايلمك معناسنه در يقال فاتك فلانا اذا داومه وصاتلق شيئه صاحبنك تقدير ايلديكى ثمنى ويرمك
معناسنه در نته كه مفاتحه بهاسو يلشوب برنسنه ويرممكدن عبارتدر يقال فاتك فلانا اذا اعطاه ما استام بيعه
كما يقال فاتحه اذا ساومه ولم يعطه شيئا التفتيك يموق ديتمك معناسنه در يقال فتك القطن اذا نفشه
ظاهرا لسانمزده بوندن تفتك مأخوذ ومحرفدر التفتك تفعل وزننده برايشه بركسه ايله مشورتسز همان كندى
نفسنه هجوم ومباشرت ايلمك معناسنه در يقال تفتك بامره اذا مضى لا يوأمر احدا فدك فتحتيله خيبر قضاسنده
بر قريه آديدر وفدكى ابن اعبد كه عربى وزننده درام عمرو بن الاهتم اولان ميّا نام خاتونك بدريدر فديك زبير
وزننده بر موضعدر الفديكات مصغر بنيه سيله خوارجدن بر طائفه در فديك نام خارجى يه منسوبلردر التفديك
يموق ديتمك معناسنه در تفتيك كبى يقال فدك القطن اذا نفشه الفذلكة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده حاسب
حساب مفصلنى تكميل وفراغت ايلمك معناسنه در يقال فذلك الحاسب حسابه اذا انهاه وفرغ منه وبو محاسبلرك
حسابى نهايته ايرشدروب خلاصه واجمال ايلديكده مقدار مبلغى بيان ضمننده فذلك كذا وكذا يعنى حساب
مز بورك جمله سى شو مقدار در ديدكلرندن مأخوذ ومخترعدر پس بسمله وحوقله كبى منحوت اولور الفرك ترك
وزننده برنسنه يى ال ايله سورتوب اوغمق معناسنه در يقال فرك الثوب والسنبل فركا من الباب الاول اذا دلكه
وبرآدمه بغض ايلمك على قول احد زوجين آخره بغض ايلمكه مخصوصدر نته كه فانك كسريله فرك وقعود وزننده
فروك وضمتين وتشديد كافله فرّك دخى بو معنايه در يقال فركه وفركه فركا وفركا وفروكا وفركانا من الباب
الرابع ومن الاول شاذ اذا ابغضه او خاص ببغضة الزوجين فيقال فركها وفركته الانفراك مطاوعدر برنسنه
ال ايله اوغلمق معناسنه در يقال فرك الثوب فانفرك واموز دوشوك اولمق معناسنه در يقال انفرك منكبه اذا زالت
وابلته من العضد الفارك والفروك صبور وزننده قول اوّله كوره مطلقا بغيض اولان وثانى يه كوره زوجنى
سوميوب بغض اوزره اولان عورته دينور المفرك معظم وزننده شول كشى يه دينور كه عورتلراندن خوشلنميوب
بغض ايدر اوله يقال رجل مفرك اذا كان تبغضه النساء المفركة معظمه وزننده شول عورته دينور كه اركلراندن
حظ ايلميوب بغض ايدر اوله يقال امرأة مفركة اذا صارت يبغضها الرجال المفاركة متاركه وزننده ومرادفيدر
يقال فاركه اذا تاركه الفرك فتحتيله قولق دبندن صالق اولوب دوشوك اولمق معناسنه دركه كوكچ قولقلى
تعبير اولنور يقال فركت اذنه فركا من الباب الرابع اذا استرخى اصلها الفركاء حمراء وزننده والفركة فرحه
وزننده دبندن صالق ودوشوك اولان قولغه وصف اولور يقال اذن فركاء وفركة اى مسترخية التفرك تفعل
وزننده يوريمكده وسوز سويلمكده فرسز وفاتر اولمق معناسنه در يقال تفرك الرجل اذا تكسر فى كلامه ومشيه
الافراك همزه نك كسريله اكين سنبله سنك الده اوغولمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال افرك الحبّ اذا امكن
ان يفرك الاستفراك سنبله نك دانه لرى اوزلنوب پكشمك معناسنه در يقال استفرك الحبّ فى السنبلة اذا سمن
واشتدّ الفريك امير وزننده شول دانه لره دينور كه كمالنى بولمغله الده اوغولمغه صالح اوله اناطوليده فريك پلاوى
بوندن اولور وفريك آشنه دينور كه باغله ياسود ايله ترتيب ايدرلر المفروك شول دوه يه دينور كه ضعفندن
وكوشكلكندن اموزلرى مفصلدن آيريلوب وكورك كيككنك وسطنده اولان يومرى كيكك جوفندكى سكيرى
يرندن جدا اولمش اوله وپك قويو بويانمش نسنه يه دينور يقال ثوب مفروك اى مصبوغ صبغا شديدا الفريكان
فانك ضمى وراى مشدده نك كسريله لسانك دبنده اولان ايكى دانه كيكلره اطلاق اولنور هر برى فريك در
فركان سمّار وجلنار وزنلرنده بر موضع ياخود ايكى موضع آديدر الفرك فانك كسريله كلواذى قربنده بر قريه
آديدر فرك عنب وزننده بر موضعدر فرك جبل وزننده اصفهان قضاسنده بر قريه در الفرك كتف
وزننده ال ايله اوغولغله قبوغندن قاولمش نسنه يه دينور افرك احمد وزننده اسامئ رجالدندر الفرتكة دحرجه
وزننده قيمه قيمق معناسنه در يقال فرتكه اذا قطعه مثل الذرّ وبرايشى بوزوب تباه ايلمك معناسنه در يقال
فرتك عمله اذا افسده وآدملرى خرده خرده اتارق يوريمك معناسنه در يقال فرتك الرجل اذا مشى مشية متقاربة

فرنك جعفر وزننده یاخود رأس الفرنك یمن جانبنه طوغری ساحل بحر هندستانده بر طاغك كلاه كبی سیوری
تپه‌سنك آدیدر الفرسك زبرج وزننده شفتالویه دینور خوخ معناسنه علی قول تویسز وقزل نوعنه دینور كه
ات شفتالو تعبیر اولنور یاخود چكردكندن آیریلور اولانه دینور كه فارسیده هلو وتركیده یارمه شفتالو و بعض
دیارده اتمك شفتالو دیرلر تقول اكلنا الفرسك ای الخوخ اوهوضرب منه اجرد احمر اومایتفلق عن نواه وانقولی
مرحوم مایتفلق لفظنده‌كی ماكلمه‌سنی نافیه‌یه حمل ایله انحراف ایلمشدر الفك شك وزننده برنسنه‌یی بتشك
ویاپشق اولدیغی نسنه‌دن آیرمق معناسنه‌در مفصل وختم مكتوب كبی یقال فك الشیء فكا من الباب الاول
اذا فصله وفك وفكوك رهن ایلدیكی نسنه‌یی قورتوب چقرمق معناسنه مستعملدر یقال فك الرهن اذا خلصه
و پیرفانی اولمق معناسنه‌در یقال فك الرجل اذا هرم ویقال فك الشیخ وفرج یعنی پك پیر اولوب چكه‌سی
دوشدی واسیری قورتومق معناسنه‌در یقال فك الاسیر اذا خلصه وقول آزاد ایلمك معناسنه‌در یقال فك
الرقبة اذا اعتقها و برنسنه‌یی طوتوب یومش وصقمش اولان آوجی آچمق معناسنه‌در یقال فك یده اذا فتحها
عمافیها وفك ال وبلك یرندن بورقیلوب چقمغه دینور كه قیرلمقدن دوندر یقال وقع فك بیده
وهوانفصال البدون الكسر وفك وفكه سلپوك وچولپه اوله‌رق احمق وشاشقین اولمق معناسنه‌در
تقول فككت یارجل وفككت فكا وفككة من الباب الرابع والخامس ای حمقت فی استرخاء ویقال به
فكة ای استرخاء فی الحمق وفك چكه‌یه دینور زنخ معناسنه ایكیسنه فكان دینور یقال ضرب فكه
ای لحیه و بو انفصال معناسندن مأخوذدر فی الاصل مصدردر الافتكاك بودخی رهنی قورتومق معناسنه‌در یقال
افتك الرهن اذا خلصه الفكاك فانك فتحی وكسریله بودخی اسیر قورتومق معناسنه‌در یقال فك الاسیر فكا
وفكاكا اذا خلصه وفكاك شول نسنه‌یه دینور كه آنی ویرمكله رهن خلاص اولور فانك كسریله‌ده لغتدر یقال
مال رهنك فكاك ای مایفتك به الانفكاك برعضو یرندن آیریلوب چقمق معناسنه‌در یقال انفكت قدمه اذا زالت
ویقال انفكت اصبعه اذا انفرجت الفكك فتحتینله اباق یرندن بورقیلوب چقمق معناسنه‌در كه مصدر
واسم اولور یقال فكت قدمه تفك فككا من الباب الرابع ویقال بقدمه فكك ای انفساخ وچكه یرندن آیریلوب
دوشمك معناسنه‌در یقال فك فكد فككا اذا انكسر واموز مفصلندن آیریلوب دوشك اولمق معناسنه‌در
یقال فك منكبه فككا وفككا بالادغام اذا انفرج واسترخی الافك صفتدر ضعف واسترخادن ناشی اموزی
مفصلندن آیریلوب دوشوك اولان كسیه دینور مؤلف بونی تكرار ایلمشدر وافك چكه‌یه دینور فك كبی یاخود
برون اوجندن اوست چكه‌نك بركدیكی یره یاخود آلت واوست چكه لرك قاوشدیغی یره دینور ایكی طرفلو اولور
هر برینه دینور الفكة فانك فتحیله صبیان عربك قصعة المساكین واطفال تركك دلنجیلر كشكولی دیدكلری
كواكب مستدیره‌یه دینور كه سماك رامحك خلفنده اولور المتفككة متفكهه وزننده كوسنك قصراغه دینور
یقال فرس متفككة ای ودیق الافكاك همزه‌نك كسریله والتفكك تفعل وزننده ناقه‌نك طوغورمسی
یاقلشمغله قویروغی دبنك ایكی طرفی صالقلنوب ومه‌سی یومك معناسنه‌در علی قول تفكك پك كوسنیوب
اركك ایستمك معناسنه‌در یقال افكت الناقة وتفككت اذا اقربت فاسترخی صلواها وعظم ضرعها ودنا نتاجها
او تفككت بمعنی اشتدت ضبعتها وتفكك حماقتدن ناشی هر فعلده صالق وسونپه و پریشان كردار اولمق
معناسنه‌در یقال هو یتفكك اذا لم یكن به تماسك من حمق یعنی فی كلامه ومشیه وغیره الفالك پیرفانی آدمه
ودوه‌یه دینور یقال رجل و بعیر فالك ای هرم وپك احمق وشاشقین آدمه دینور جمعی فككه كلور فتحاتله وفكاك
كلور رجال وزننده الفلك فتحتینله مدار النجوم اسمیدر كه كواكبك دائر اولدیغی كوك اولمش اولور جمعی افلاك
وفلك كلور ضمتینله استداره معناسندن مأخوذدر مؤلف ایجاز وجهیله تعریف ایلمشدر كرچه راغب دخی
مجری النجوم عنوانیله تفسیر ایلمشدر پس مراد مدار كواكب اولان كوك دیمكدر حتی نهایه‌ده رهو مدار النجوم
من السماء عبارتیله رسم ایلمشدر وابو عبید فلك السماء الذی یدور علیه النجوم ایله بیان ایلمشدر بناء علیه سماده
نجومك طریقه مداراتی دیمك دكلدر خلاصه فلك كندوده نجوم دوران ایدن كوكه اطلاق اولنور كه فلك البروج
وافلاك تدویرات اولور فلك اعظمه وسائر افلاكه وضعا اطلاق اولنموب بلكه تغلیبا یاخود مرسلا اطلاق
اولنمش اولور وهر شیئك مستدار ومعظمنه دینور ودریانك چالقنان طالغه سنه دینور تقول تركته كانه یدور كالافلاك
ای كموج البحر المضطرب ورو زكارك تحریك ومضطرب ایلدیكی بیوك صویه دینور یقال اضطرب كالفلاك
ای كالماء الذی حركته الریح ودوز صحرا اورته‌سنده واقع قومدن تپه‌یه دینور واطرافندن مرتفع دكرمیجه ارض

قطعه لرینه دینور مفردی فلكه در ثمره وزننده وجمعی فلاك در رجال وزننده الافلاك احمر وزننده فلكه
دیدكلری ارض مذكوره چوره سنده دائر اولان آدمه دینور الفلك فانك فتحیله قیزك ممه‌سی آغیرشقلنمق
معناسنه‌در یقال فلك ثدی الجاریة فلكا من الباب الاول اذا استدار وقیز آغرشق ممه‌لی اولمق معناسنه‌در
یقال فلكت الجاریة اذا صارت فالكا الافلاك همزه‌نك كسریله والتفلیك تفعیل وزننده بونلرده قیزك ممه‌سی
آغرشقلنمق معناسنه‌در یقال افلك ثدیها وفلك بمعنی فلك وتفلیك قیز آغرشق ممه‌لی اولمق معناسنه‌در یقال
فلكت الجاریة بمعنی فلكت وبرخصوصده لج واصرار ایلمك معناسنه‌در یقال فلك فلان اذا لج فی الامر
وقانجق كلب اركك قیرمق معناسنه‌در یقال فلكت الكلبة اذا اجعلت وحاضت یعنی اركك پك قیزدیغندن
ایچریسندن قان كلدی التفلك بودخی قیزك ممه‌سی آغرشقلنمق معناسنه‌در یقال تفلك ثدیها اذا استدار
الفالك والمفلك محدث وزننده آغرشق ممه‌لی قیزه دینور وصف خاصلردر الفلكة فانك ضمیله آغرشغه
دینور كه ایپلك اكردكلری ایكده اولور فانك كسریله‌ده جائزدر یقال صار ثدیها كالفلكة وهی شیء مدور
للمغزل سمایه فلك تسمیه‌سی بوندندر ودوه‌نك اوكورغه كمیكلری ار القلرینك قاوشدقلری اكه دینور ولسانك
دیب طرفندن اولان اوجنك اوزرندن اولان یومر بجه كوچك نسنه‌یه دینور كه كوچك دلدن بشقه‌در وآتك
ودوه‌نك كوكسلرینك چوره ودائره سنه دینور ویكپاره برقیادن اولان تپه‌یه دینور وآت قویرغنك قللرندن اورلمش
آغرشق طرزنده شول نسنه‌یه دینور كه اناسنی انمسون دیو دوه یاورینك اساتی جزئیجه یاروب اوزرینه بنداید رلر
ومطلقا ذكری اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور الفلك فانك ضمیله كمی‌یه دینور سفینه معناسنه مونث ومذكر
اولور ومفرد وجمع اولور پس اسم جنس اولمش اولور و بعضلر یعنی سیبویه دیدیكه جمع اولان فلك مفرد اولان فلكك
جمع تكسیریدر یعنی جمعده اولان ضمه وسكون مفردده اولان ضمه وسكونه مغایر اعتبار اولنور و بوجنب وطفل كبی
واحد وجمع اولان اسم قبیلندن دكلدر زیرا فعل فانك ضمیله وفعل فتحتینله شیء واحده اطلاق اولنمقده مشتركلردر
عرب ایله عرب كبی وفتحتینله اولان فعلك فانك ضمیله فعل اوزره جمع اولنمسی جائزدر اسد ایله اسد كبی پس
فانك ضمیله فعلك ینه فانك ضمیله فعل اوزرینه جمعلنمسی جائز وصحیح اولور مترجم دیر كه مصباحك وسائرك
بیاننه كوره واحد اولدقده مذكر اولور كه بناء قفل كبی اولور وجمع اولدقده مؤنث اولور كه بناء حمر كبی اولور
یاخود مركب تأویلیله مذكر وسفینه تأویلیله مؤنث اولور وجمع اولدقده وجه مذكور اوزره حروفك تغییری
تقدیری اولور دلاص وهجان كبی الفلك كتف وزننده كمیكلری صالق ومفاصللری ایری وكنده اولان تصلق
آدمه دینور ودیزینك اغرشغنده وجع اولان كسیه دینور یقال رجل فلك اذا كان به وجع فی فلكة ركبته ودزنكی
عربلر كبی اغرشق صغریلی آدمه دینور یقال رجل فلك ای له الیة كفلكة كالزنج فلك جبل وزننده سرخس
قضاسنده بر قریه آدیدر افیلكون حیزبون وزننده اوقلاغویه دینور شوبق معناسنه الافلیكان
همزه‌ء مكسوره وتثنیه بنیه‌سیله بو غزده كوچك دلی جناح طرزنده احاطه ایدن ایكی خرده ات پارچه‌سنه
دینور هر برینه افلیك دینور الفنوك سلوك وزننده بریرده اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال فنك بالمكان فنوكا
من الباب الاول اذا اقام به و برنسنه‌یه مداومت ایلمك معناسنه‌در یقال فنك علیه اذا واظب و یلان سویلمك
معناسنه‌در یقال فنك الرجل اذا كذب و برنسنه‌ده لج واصرار ایلمك معناسنه‌در یقال فنك فیه اذا لج
وعورت لاابالیانه و بی پرده اولمق معناسنه‌در یقال فنكت الجاریة اذا مجنت وسفره‌ده برنسنه قوییوب بردوزه‌یه
یوب كتمك معناسنه‌در یقال فنك فی الطعام فنوكا من الباب الاول والرابع اذا استمر فی اكله ولم یعف منه شیئا
وبرایشه كیرشمك معناسنه‌در یقال فنك فی الامر اذا دخل الافناك همزه‌نك كسریله بودخی مداومت ایلمك
معناسنه‌در یقال افنك علیه اذا واظب و یلان سویلمك معناسنه‌در یقال افنك الرجل اذا كذب ولج وعناد
ایلمك معناسنه‌در یقال افنك فی الامر اذا لج المفانكة مفاعله وزننده بودخی برایشه دخول ایلمك معناسنه‌در
یقال فانك فی الامر اذا دخل فیه الفنك امیر وزننده چكه لرك قاوشدیغی یره دینور كه ایكی طرفلو اولور ایكیسنه
فنیكان دینور علی قول آلت دودغك آلتنده عنفقه‌نك ایكی یانلرینه كلان اوجلرینك هر برینه دینور ایكیسنه
فنیكان دینور عنفقه ذقن اورته‌سنده‌كی آزجه قیللره دینور نته كه ماده‌سنده بیان اولندی قال الشارح
ومنه الحدیث اذا توضأت فلا تنس الفنیكین قال المؤلف وهو مجمع لحییك او طرفهما عند العنفقة محل مزبور
غسلده موقع غفلت اولدیغنه مبنی تنبیه صادر اولدی لكن نهایه‌ده غیر كونه تفسیر اولنمشدر و باشده تراش منتهی
اولدیغی یرده‌كی كیكه دینور وزمكی معناسنه‌در كه قوشك قویرغنك كوكنه دینور الافنیك همزه‌نك كسریله

مطلب

فنك معناسنه در الفنك . فانك فتحى ونونك سكونيله وفتحتيله عجب وتعجب معناسنه در و بركسيه تعدّى ايلمك
معناسنه در يقال فنك عليه فنكا من الباب الاول اذا تعدّى عليه ولجّ واصرار ايلمك معناسنه در يقال
فنك فيه اذا لجّ وغالب اولمق معناسنه در يقال فنك عليه اذا غلب و يلان سويلمك معناسنه در يقال فنك
الرجل اذا كذب وفنك قپويه دينور باب معناسنه الفنك فانك كسريله بودخى قپويه دينور باب معناسنه
وكيجه دن برساعته و بر بلوكه دينور فانك ضميله ده لغتدر الفنك فتحتيله قرصق تعبير اولنان جانوره دينوركه
در يسندن كورك اولور كورك انواعنك اطيبى واشرف واعدليدر جميع امزجهٔ معتدله يه صالحدر وفنك سمرقند
قضاسنده برقريه آديدر وجزيرهٔ ابن عمر قربنده اكراده مخصوص برقلعه آديدر المتفنكة متفكهه وزننده بون
عورته دينور حمقاء معناسنه الفناك شدّاد وزننده قرصق كوركى صتان آدمه دينور واحمد بن محمد الفناكى كه
فقهادندر پدرى اكا منسوبدر الفيهك حيدر وزننده بون وسيكمز عورته دينور فصـــــل الكاف
الكركى كردى وزننده طائر معروف اسميدر كه طورنا قوشنه دينور فارسيده كلنك دينور جمعى كراكى كلور كافك
فتحيله زنبق ياغيله قارشدرلمش دماغنى ومراره سنى سعوطا استعمال قوّت محافظه اراثنده عجيب الاثردر بلكه
اكثرى حافظه يه الديغى نسنه يى من بعد اونتمز اولور و يازى صو يله مراره سنى اوجكون سعوط لقوهٔ بته يه نافع
كذلك مراره سنى طلا جرب وبرص علتلرينه ظاهر المنافعدر مترجم ديركه طورنا دماغنى اكل قوّت حافظه اراثنده
بيعديل اولوب لكن رجوليتى قاطع اولديغى بعض ثقاتدن مسموع اولمشدر كرك كافك فتحيله جبل لبنان
اتكنده برقريه آديدر كرك فتحتيله بلقاء نواحيسنده برقلعه آديدر الكرّك دمّل وزننده عربلره مخصوص
برلعب آديدر شارح ديركه كره او يونيدر كه طوپ اويونى اوله جقدر انتهى وحيز ومحشه كرّكى اطلاقى بو جهتندر
غلامباره لرك اوكلرينه طوپ كبى يوالنورلر الكرك كتف وزننده قرمزى نسنه يه دينور يقال شئ كرك اى احمر
الكشك كافك فتحى وشين معجمه نك سكونيله اربه صوينه دينور ماء الشعير معناسنه مراد ارپه چورباسيدر كه اطباء
بوغردقروسى اولان كشك ايله فرق ايچون كشك الشعير اطلاق ايدرلر يوخسه ماء الشعير بشقه تركيبدر الكرمازك
كافك فتحيله ايلغين يمشنه دينور فارسيده كاف عجميله اولمغله تعريب اولندى ولفظ مزبور ايلغين مازوسى
ديمكدر زيرا فارسيده كز ايلغين اغاجنه دينور وصف تركيبى جهتيله تقديم اولنمشدر الكعك كافك فتحيله كاك
وبكسماد ديدكلرى اتمكه دينور كاك فارسى معربيدر شام كاكى معلومدر الكوكوة دحرجه وزننده ايكى طرفه
حركت وتمايل ايده رك تيز تيز يورمك على قول بودوركسه يلمك معناسنه در يقال كوكى الرجل كوكوة اذا اهتزّ
فى مشيه واسرع اوهوعدو القصير الكواكبة علابطه وزننده والكوكات كافك فتحيله بودوره دينور المكوكى
ميمك ضميله اصلا ايشه يرامز بى خير ومنفعت كسيه دينور يقال رجل مكوك اى لاخير فيه الكيكة ايكه وزننده
يموطه يه دينور بيضه معناسنه اصلى كيكيه در فيعله وزننده جمعى كياكى كلور ليالى وزننده و صغرى كييكه در
جهينه وزننده وكيكيه در ليليه وزننده الكيكاء بيداء وزننده ايشه يرامز بى خير آدمه دينور يقال هو كيكاء اى لاخير
فيه فصـــــل اللام الملأك والملأكة ميملرك وهمزه لرك فتحيله ايلچيلكه دينور رسالت معناسنه
تقول احمل اليه ملأكى وملأكتى اى رسالتى الألاكة همزه نك كسريله ايلچيلك ايلمك معناسنه در تقول الكنى
الى فلان اى ابلغه عنّى و بونك اصلى الئكنى ايدى اكرمنى وزننده همزه نك حركه سى ماقبلنه نقل اولندقدنصكره همزه
حذف اولندى الملأك مقعد وزننده فرشته يه دينور طرف الهيدن پيغمبرلره رسول اولوب ابلاغ احكام
ايلدكلريچون وزنى مفعلدر كثرت استعمالدن همزه حذف اولنوب ملك ديديلر و بعضا شاذّ اوله رق اثبات اولنور
مؤلف همزه فصلنده دخى بونى ايراد ايلمشيدى بو جهتله همزيه ولاميه اولمسى مختلف فيهدر بلكه مؤلف ملك
ماده سنده دخى ثبت ايتمشدر پس بونده اوچ كونه بلكه بعضلر لوكدن دخى مأخوذدر ديمكله درت كونه اختلاف
اولمشدر راغب وزمخشرى واكثر ائمه مهموز الفاء اولمسنه ذاهبلردر قالديكه لاميه اولديغى صورتده ذكر اولنان
ملأك وملأكه مصدر ميمى اولوب مأخذ اولمق وتركيب ارسال معناسنه اولمق لازمدر كه حتى مفعل آندن مأخوذ
واسم مكان ياخود اسم مفعول مقامنده قائم تصوّر اولنه زيرا ملائكه موضع رسالت ياخود اسم مفعول اعتبار
اولنمق صحيحدر و بو قول ابو عبيده قوليدر لكن تركيبك ارسال معناسنه اولديغى ثابت دكلدر انكچون مؤلف دخى
تلعثم وايجاز ايله ثبت ايلدى والا بو قول تكلف جهتندن اسلمدر وكتب سالفه نك برنده بو حقير كوردمكه سريانيده
مقليا تا ملاك ديمكدر ميمك وقافك فتحى وآخرده ثاى مثلثه ايله بعده عربلر تعريب ايدوب ملكا ديديلر صكره تخفيف
وتصرف ايدوب ملك وملائكه ديديلرتنه كه لفظهٔ جلالهٔ نك وآمين كلمه سنك ورحمن لفظنك اهل تحقيق سريانى

مطلب

الاصل اولديغى تنصيص ايلديلر فليحفظ اللبك سبك وزننده قاتوب قرشدرمق معناسنه در يقال لبكه لبكا
من الباب الاول اذا خلطه ولبك مخلوط نسنه يه اطلاق اولنور لبكه كبى يقال ثريد لبك وثريدة لبكة اى مخلوط وثريدى
اكل ايچون برارايه طوپلمق معناسنه در يقال لبك الثريد اذا جمعه ليأكله التلبيك بودخى قرشدرمق معناسنه در
يقال لبكه اذا خلطه اللبك كتف وزننده قارشق شوريده نسنه يه دينور يقال امر لبك اى ملتبس مختلط الالتباك
قارشق شوريده اولمق معناسنه در يقال التبك الامر اذا اختلط اللبيكة سفينه وزننده بكيله معناسنه دركه
برى برينه قرشمش كچى وقيون سورى سنه دينور وجماعت انسانيه دينور يقال جائت لبيكة من الناس اى جماعة
و بردرلو طعام آديدركه كشك واون ياخود خرما وصافى ياغله مرتب اوماج آشيدر اللباكة ثمامه وزننده بودخى
جماعت انسانيه دينور اللبكة فتحاتله لقمه يه على قول تريدن ياحيس ديدكلرى طعامدن برقطعه يه دينور
الالباك همزه نك كسريله فحش وخطاسويلمك معناسنه در يقال البك الرجل اذا اخنى واخطأ فى منطقه التلبك
تفعل وزننده برماده مشتبه ومختلط اولمق معناسنه در يقال تلبك الامر اذا تلبس اللحك سحق وزننده آغزه
دارو يعنى آغز اوتى دوكمك معناسنه در يقال لحك الصبى لحكا من الباب الثالث اذا اوجره الدواء و برنسنه يى برنسنه يه
كركى كبى ياپشدروب بتشدرمك معناسنه در يقال لحك بالشئ اذا شدّ التئامه و يلامق معناسنه در يقال لحك العسل
لحكا من الباب الرابع اذا لعقه الملاحكة مفاعله وزننده والتلاحك تفاعل وزننده بونلرده لحك معناسنه در
يقال لاحكه به وتلاحكه بمعنى لحكه مؤلف كلاحك وتلاحك عبارتيله لحك لفظنه تنظير ايلمكله اول رسمه ترجمه
اولندى يوخسه امهات سائره ده تلاحك برنسنه نك اجزاسى صوقشدرمه كبى برى برينه كيرشمك معناسيله مرسومدر
ومؤلفه كوره برنسنه برشيئه كركى كبى ياپشوب بتشك اولمق معناسنه در يقال تلاحكت فقار الظهر تلاحكا اذا اشتدّ
التيامها اللحك كتف وزننده كيچ انزال ايدن آدمه دينور يقال رجل لحك اى بطئ الانزال اللحكاء علواء
وزننده واللحكة همزه وزننده كرتنكله يه شبيه كوك رنكلو برجانور آديدر المتلاحكة متلاحقه وزننده بنيه
وتركيبى قوند وقوىّ وشديد ناقه يه دينور الملاحك ميمك فتحيله طار يرزه دينور يقال وقعوا فى الملاحك
اى المضايق اللدك لامك فتحيله واللدك فتحتيله ياپشمق معناسنه در يقال لدك به لدكا وادكا من الباب الرابع
اذا لزق به اللذك لامك وذال معجمه نك فتحيله ياره هنوز برخوشجه اوكولميوب لكن اتلرى بتوب دوزلمك معناسنه در
يقال لذك الجرح لذكا من الباب الرابع اذا استوى نبات لحمه و بعضلر عندنده لفظ مزبور صحفدر صواب اولان
ارك الجرح اولمقدر الالفك احمر وزننده صولاق آدمه دينور اعسر معناسنه واحمق كسيه دينور يقال رجل
الفك اى اعسر وكذا احمق اللفيك امير وزننده بودخى احمق آدمه دينور اللك شكّ وزننده يومرقله برآدمك
قفاسنه اورمق على قول بركسه يه اوروب اوته قاقمق معناسنه در يقال لكه لكا من الباب الاول اذا ضربه بجمعه
فى قفاه اوضربه فدفعه واتى كيكدن آيرمق معناسنه در يقال لكّ اللحم اذا فصله عن عظامه وقرشدرمق معناسنه در
يقال لكه اذا خلطه ولكّ اته دينور لحم معناسنه و برنبات آديدركه انكله نسنه بو يانور شارحك تعريفنه كوره
فارسيده لاك ديدكلرى نباتدركه لوك تعبير اولنان قرمزى بو يه انك صمغيدر اندن مهر مومى دوزيلور وانكله يالكز
ايپك و يولنه بو يانور وتفلنى قپو مجيلر استعمال ايدرلر اللكاك كتاب وزننده زحام معناسنه در يقال ماهذا اللكاك
اى الزحام واتى قوند وشديد اولان ناقه يه دينور جمعى لكك كلور صرد وزننده ولكاك كلوز زردى كبى و بودلاص
قبيلندندر اللكية واللكالك لاملرك ضميله بونلرده شديد اللحم اولان ناقه يه دينور الالتكاك صقنوب مزدحم
اولمق معناسنه در يقال التك الورد اذا ازدحم وناس عكلك طاسى كبى برى برينه كيرشمك معناسنه در يقال
التك العسكر اذا اضطمّ وتداخل وسوزده خطا ايلمك معناسنه در يقال التك فى كلامه اذا اخطأ و برآدم اقتضا
ايدن دليل وحجتى كيچ ايراد ايلمك معناسنه در يقال التك فى حجته اذا ابطأ اللكيك امير وزننده برى برينه كيرشمش
عسكره دينور و بدنده كى اته اطلاق اولنور وكوده سى صيقى و پك وطقناز آدمه دينور وقطرانه دينور و برشجر ضعيف
آديدر و برموضع اسميدر اللك لامك ضميله ذكر اولنان لكّ ديدكلرى نباتك ثفلنه ياخود عصاره سنه دينور
قپو مجيلر انكله خنجر و بچاق صابلرنى ياپشدررلر بو درهمنى شرب خفقان و يرقان واستسقا وجكر ومعده وطلاق
ومثانه اوجاعنه نافع اولوب لكن سموز آدمى اهزال ايدر و بعضلر ديديلركه لامك ضميله لكّ ذكر اولنان لكّ بويه سيله
بو يانمش دريلك يوفقه تراشه سنه دينوركه انكله خنجر و بچاق صابلرينى بند ايدرلر لامك فتحيله ده جائزدر ولك اندلس
اولكه سنده بربلده آديدر واسكندريه ايله طرابلس غرب بيننده بربلده در ولك لكيك كبى اته طولو صيقى طقناز آدمه
دينور وملكك دخى دينور معظم وزننده الملتك ملتذّ وزننده بچكين سرخوشه دينور يقال سكران ملتك اى ياس

سکرا اللکلك هدهد وزننده بودوره دیشور واری و بومری کوده‌لودوه یه دینور لکاك غراب وزننده حزن بنی
بر بوعده برموضع آدیدر اللکاء عکاء وزننده‌لوك بو یه سیله بو یانمش دریلره دینور اللالکائی آخرده همزه بعده
یای نسبتله محدث مشهور ابو القاسم هبة الله بن الحسن بن منصور الرازی الطبری نسبتیدر اللمك لامك فتحیله
واللماك غراب وزننده واللماك کتاب وزننده توتیایه دینور که کوزه چکیلوب جلا ویرر یقال اکتحل باللمك واللماك
واللماك وهو الجلاء یکتحل به العین ولمك مصدر اولور خمیری ایوجه یوغورمق معناسنه یقال لمك العجین لمکا
من الباب الاول اذا ملکه اللماك سحاب وزننده جزؤ بجه طعامه دینور که یلامتق تعبیر اولنور التلمك تفعل
وزننده جزؤ بجه نسنه طاتمق معناسنه در یقال ماتلمك بلماك ای ماذاق شیئا ودوه چکه‌لرنی بری اوته او بیادوب
کومك معناسنه در یقال تلمك البعیر اذا لوی لحییه ودل ایله دودقلری یلانمق معناسنه در یقال هو یتلمك ای یتلمظ
لمك فتحتینله ولامك هاجر وزننده نوح پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك پدرلری اسمیدر الملیك
امیر وزننده کوزلری سرمه‌لو آدمه دینور یقال رجل لمیك ای مکحول العینین الیلمك یلمع وزننده قوی و توانا
دلی قانلو یه دینور و یورجاله مخصوصدر یقال رأیت یلمکا ای شابا قویا اللوك شوك وزننده اغزده برنسنه‌یی یك یابجه
چینمك معناسنه در که کوملك تعبیر اولنور علی قول یك نسنه‌یی چینمك یاخود ساقز کبی چینمك معناسنه در یقال
لاك الشیء یلوك لوکا اذا مضغه اهون المضغ او هو مضغ صلب او علك الشیء وآت کمنی کومك معناسنه مستعملدر
یقال لاك الفرس اللجام اذا مضغه و برآدمك عرض وناموسنه طوقنوب دیلمك معناسنه مستعملدر یقال هو یلوك
اعراض الناس ای یقع فیهم اللواك سحاب وزننده چینتی یه دینور یقال ماذاق لواکا ای مضاغا وقولهم
الکنی الی فلان ذکر فی لاك یعنی الاك ده‌دن مأخوذ الکنی مثالی که ایلچیلك ایلمك معناسنه در الاك ده‌دن امردر جوهرینك
بوراده ذکری وهمدر واکا تعلق قیاسدن ذکر ایلدیکی کلاملر بالجمله تخبیط وتخلیطدر خلاصه اشبو الوك ماده‌سندن
دکلدر شارح دیر که جوهری ابوزید وابو عصفور وابو حیان امثالی اهل لغه اتباع ایلمشدر لانهم قالوا و یقال الملك
من لاك الشیء فیه ای اداره وهو مفعل کمعاد ثم حذفت العین الیکة ایکه وزننده اصحاب حجرك قریه‌لری
اسمیدر و بها قرأ نافع وابن کثیر وابن عامر فی سورة الشعراء وصاد وزمخشرینك لیکه‌نك اسم قریه اولدیغنی انکار
ایلمسی نابجادر فصل المیم المنك فتك وزننده وضمتینله و یالکز میمك ضمیله سینك بروننه علی قول
ذکرینه دینور وهر حیوانك ذکرینك اوجنه دینور وانسان ذکرینك کله سنك التنده واقع طمرك اسمیدر منینك
مخرجی اوددر یا علی قول احلیلدن ابجر وطوغری کریلوب چکیلان دریجکه دینور یاخود احلیلك وتربنه یعنی
کریشنه دینور که اوکنده کریلوب طوران طمر اوله جقدر شارح دیر که بونکله اولکی قولك فرقی نامعلومدر یاخود
شول طمره دینور که حشفه‌نك آلتی یانندن ذکرك ایچ یوزنده اولور که سنت اولان کسدده الکسکره صاغالن اورالقدر
وعورت قسمنك فرجنده دلجك تعبیر اولنان لحم زائده دینور که سنت اولدقده کسکره برنده قالور یاخود آنده اولان
طمره دینور واغاج قاونه دینور بونده میمك کسریله ده لغتدر وزماورد اسمیدر که قادن بوطی وقادین لقمه سی
تعبیر اولنان طعامدر وقرئ قوله تعالی واعتدت لهن متکا ای زماوردا او اترجا والنقولی مرحومك بوراده زماوردی
طرفنده میوه ایله تفسیری غریبدر وسوسن اسمیدر که معروف چچکدر المتك عتل وزننده بودخی عورت فرجنك
لحم زائدنه دینور المتك فتك وزننده کسمك معناسنه در یقال متك الشیء متکا اذا قطعه ومتك برنبات آدیدر که
عصاره سی بوز کبی منجمد اولور المتکاء حمراء وزننده فرجنك لحم زائدی اوزون اولان خاتونه دینور یقال امرأة
متکاء ای بظراء وایکی دلیکی براولان عورته دینور یقال هی متکاء ای مفضاة و بولنی طوتمیان عورته دینور
یقال امرأة متکاء ای لاتمسك بولها المماتکة مفاعله وزننده برنسنه‌نك بیع وشراسنده بری برینه مماهره ایلمك
معناسنه در که هر بری مهارتده غلبه ایلمك قیدنده اولمقدن عبارتدر یقال ماتکه فی البیع اذا ماهره التمتك تفعل
وزننده آزجه آزجه و یودم یودم ایچمك معناسنه در یقال تمتك الشراب اذا تجرعه المحك سحق وزننده لج
وعناد ایلمك معناسنه در یقال محك الرجل محکا من الباب الثالث اذا لج المحك کتف وزننده والمماحك معاند
وزننده والمتمحك والمحکان عطشان وزننده لجوج ومعاند آدمه دینور که اونکو تعبیر اولنور ومحکان چنین خو یلو
چپارزمشر بلو یناز بی امتزاج آدمه دینور و بونکله بعض کسه‌لر تسمیه اولندیلر یقال رجل محکان ای عسر الخلق
التماحك تفاعل وزننده لج وعناد ایدشمك معناسنه در یقال تماحکا اذا تلاحا الممحك اسم فاعل بنیه‌سیله غضوب
اوله رق لجوج اولان آدمه دینور یقال رجل ممحك ای لجوج فی الغضب الامحاك همزه‌نك کسریله برآدم دارغین
مشرب اوله رق لجوج اولمق معناسنه در یقال امحك الرجل اذا کان ممحکا مراك سحاب وزننده یمنده عدن شهرنه

برمرحله

برمرحله مسافه‌ده برموضعدر مرکه تمره وزننده زنکبارده بر بلده آدیدر المرك کتف وزننده مأبون کسبه دینور
مذکر سماعی اوله جقدر یقال رجل مرك ای مأبون المسك میمك فتحیله دری یه دینور جلد معناسنه علی قول خاصة
قوزی دریسنه دینور جمعی مسوك در برقطعه سنه مسکه دینور تمره وزننده که اخص در وتقول العرب هم
فی مسوك الثعالب ای مذعورون خائفون زیرا تلکی قسمی بغایت وهام واندیشناك اولورلر ودری یه مسك اطلاقی بدنی
ماسك اولدیغنه مبنی در ومسك مصدر اولور برنسنه‌یی صالیورمك وجه اوزره پك طتوب ضبط ایلمك معناسنه در
یقال مسك به مسکا من الباب الاول اذا احتبس واعتصم به المسك فتحتینله بوینوزدن و بغه دن وفیل کیکندن
دوزلمش بلازکلره وخلخالره دینور مفردی مسکه در وصو یی ایچمیوب طوتان پك یره اطلاق اولنور المسك
میمك کسریله طیب معروفدر برمقدارینه مسکه دینور که اخص در جمعی مسك در عنب وزننده قلبه تقویت
وسوداوی اولنلره شجاعتی مورث وخفقانه وامعاده اولان ریاح غلیظه یه نافع وسمومه مفید وجماعی مقوی در
وشمومی یاغیله ممزوجی رأس احلیله طلا تحریك قوت جماعیه ده عجیب الاثردر شارحك بیاننه کوره مشك
فارسی معربیدر عربلر اکا مشموم اطلاق ایدرلر مسك البر ترکیده مسك اوتی دیدکلری خوشبو نباتدر
مسك الجن عنبربوی دیدکلری نباتدر که سریانیده شواصر دینور الممسك معظم وزننده مسك قاتلمش
نسنه‌یه دینور یقال دواء ممسك ای خلط بالمسك التمسیك مسك سورمك معناسنه در یقال مسکه
اذا طیبه بالمسك و برنسنه‌یی پك طتوب حفظ ایلمك معناسنه در یقال مسکه اذا احتبس واعتصم به المسکان
میمك ضمیله اشترا اولنان نسنه‌نك ویریلان پیشین بهاسنه دینور تقول اشتریته بمسکانه ای بعربونه الامساك
همزه‌نك کسریله والتماسك والتمسك والاستمساك بونلرده برنسنه‌یی صالیورممك وجه اوزره طوتمق
معناسنه در یقال امسك به وتماسك وتمسك واستمسك اذا احتبس به واعتصم به وامساك آلیقومق معناسنه
مستعملدر یقال امسکه اذا حبسه وسو یلرکن ابسم اولمق معناسنه در یقال امسك عن الکلام اذا سکت و بخل
معناسنه مستعملدر یقال فیه امساك ای بخل المسکة غرفه وزننده کندیسنه تمسك اولنه جق شیئه دینور
تقول لی فیه مسکة ای ما اتمسك به وامساك بدن ایده جك اکل وشربه متعلق غدایه دینور که بدل ما یتحلل تعبیر
اولنور علی قول یتنه جك قدر قوت وغدایه اطلاق اولنور یقال ماله مسکة وهی ما یمسك البدن من الغداء
والشراب او ما یتبلغ به منهما وعقل وافره وذهن کامله اطلاق اولور که ناشایان اعمالدن امساك ایدر جمعی مسك در
صرد وزننده یقال انه لذو مسکة ای عقل وافر و بخل وخست معناسنه در بونده ضمتینله ده جائزدر ومراجعت
اولنه جق خیر وفائده یه دینور کما سیذکر المسیك امیر وزننده بودخی بدنی امساك ایده جك قوت وغدایه یاخود
یتنه جك قدر معاشه دینور وعقل وافره دینور و بخیل آدمه دینور یقال رجل مسیك ای بخیل المسکة
فتحاتله یکی طوغمش چوجغك وآت قولوننك جبهه‌لرنده اولان قبوق کبی یوفقه دریجکه دینور وقیو قازیلجق
پك ومحکم یره علی قول شول پك یرده واقع کسمه قیو یه دینور که ایچریسی طاشله اوریلوب یاپلمغه محتاج اولمیه
بو ایکی معناده میمك ضمیله ده جائزدر ودلیر و بهادر آدمه اطلاق اولنور یقال حسکة مسکة ای شجاع المماسکة
مسکه ایله معنای اولده مرادفدر وماسکه طونجی نسنه‌یه دینور تابعی موصوف اعتباریله در ومنه تقول العرب
بینهما ماسکة رحم ای واشجة رحم و بورحم ماسکه تاویلنده در المسیك سکیت وزننده والمسکة همزه وزننده
والمسك عنق وزننده بونلرده بخیل وممسك شخصه دینور یقال رجل مسیك ومسکة ومسك ای بخیل ومسیك
چوق صو آلان قربه‌یه اطلاق اولنور یقال سقاء مسیك ای کثیر الاخذ للماء ومسکه همزه وزننده شول الی قوتلو
زوردست آدمه دینور که برنسنه‌یی طتوب ضبط ایلدکده برکسه آنی الندن قورترمغه قادر اولمیه یقال رجل
مسکة ذا امسك لشیء لم یقدر علی تخلیصه منه بونك جمعی مسك در صرد وزننده المساك سحاب وزننده والمساکة
سحابه وزننده والمساك کتاب وزننده والمساکة کتابه وزننده بونلرده بخیلکه دینور یقال فیه امساك ومسکة
ومساك ومساکة ومساك ومساکة ای بخل ومساك سحاب وزننده صویی طتوب ایچمین پك یره دینور که صو آنده
ایرکیلوب قالور ومساك کتاب وزننده مراجعت اولنه جق خیر ومنفعته دینور که آنی الدن صالیورمك مناسب وممکن
اولمامغله کو یا که آدمی امساك ایدر یقال ما فیه مساك ومسکه ومسیك ای خیر یرجع الیه الممسکة مکرمه وزننده
آتك سکیل اولان ایاغنه اطلاق اولنور یاضی امساك ایلدیکیچون علی قول سکیل اولمیان ایاغه دینور المماسکة
کرامه وزننده قربه چوق صو آلور اولمق معناسنه در یقال مسك السقاء مساکة اذا صار مسیکا مسکویه
سیبویه وزننده بررجل علمیدر ماسکان سینك کسریله مکران ایالتنده برناحیه در مسیك زبیر وزننده

اسامیدندر فروة بن مسیك اصحابندندر مسكان عثمان وزننده شیخ طائفهٔ شیعه اولان عبداللهك لقبیدر ماسك
صاحب وزننده بر رجل آدیدر المسیكة سفینه وزننده صو یی صوروب ایچمز اولان پك یره دینور یقال ارض
مسیكة اذا اصارت لاتنشف الماء صلابة مشكان شین معجمه ایله عثمان وزننده بر رجل علمیدر واصطخر
قضاسنده برقریه در وفیروزآباد فارس قضاسنده برقریه در وهمدان اعمالندن بربلده در ومشكان الجمال تابعیندندر
ومعروف بن مشكان المقری وعطوان بن مشكان التابعی ومحمد بن مشكان محدثلردر مشكدانه میمك ضمیله
فارسده شول خوشبوحبه لره دینور كه بعض عطریات ایله تركیب ایدوب تسبیح كبی ایبلكه دیزوب كوچك قیزلر
بوینلرینه وقوللرینه قلاده ایدرلر محدثیندن عبدالله بن عامر بغایت خوشبوی اولمغله انكله ملقب اولمشدر
المصطكی میمك فتحی وضمی والفك قصریله والمصطكاء میمك فتحی ومدّ ایله علك رومی اسمیدر كه تركیده ساقز
تعبیر اولنور بیاضی وسیاهی اولور بیاضنك مطبوخنی شرب معده یه وخروج مقعده وامعاء وجگره وسعال
مزمنه نافع واغزقوقوسنه ودیش اتلرینه وتفتیق شهوه وتفتیح سدّه بابلرنده بغایت مفیددر الممصطك مدحرج
وزننده مصطكی قاتلمش دارویه دینور یقال دواء ممصطك اذا خلط به المصطكی المعك میمك فتحیله برنسنه یی
طپراغه سورتوب بیله مك معناسنه در یقال معكه فی التراب معكا من الباب الثالث اذا دلكه به شارح دیر كه
معك مطلقا اوغمق معناسنه كلور یقال معكه اذا دلكه ومعك برآدمی برتقریبله مغلوب ومقهور ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال معكه بالقتال والخصومة اذا لواه وبرآدمك حقنی او بالندرمق معناسنه مستعملدر یقال معك دینه
وبدینه اذا مطله به المعك كتف وزننده والممعك منبر وزننده والمماعك معاند وزننده دائما بورجنی تأخیر
ایدن آدمه دینور یقال رجل معك وممعك ومماعك ای ماطل بدینه ومعك شدید الخصومه آدمه دینور واحمق
ونادانه دینور یقال رجل معك ای الالدّ وكذا الاحمق المعاكة سماحه وزننده احمق اولمق معناسنه در یقال معك
الرجل معاكة من الباب الخامس اذا حمق التمعك تفعل وزننده طپراغه بیلنمك معناسنه در یقال تمعك فی التراب
اذا تمرّغ التمعیك طپراغه بیله مك معناسنه در تقول معكته اذا مرّغته المعكی سكری وزننده چوق دوه یه دینور
یقال ابل معكی ای كثیرة المعكوكاء میمك فتحی وضمیله قرقشه وفتنه وتوز وطمان وشرّ وشور معناسنه در كه
ایكی عسكر برینه آمیخته اولدقده پیدا اولور یقال وقعوا فی معكوكاء ای فی غبار وجلبة وشرّ المعكوكة
میمك ضمیله كثرت ووفرت ماله دینور تقول اعجبنی معكوكة المال ای كثرته المكّ شكّ وزننده ممه دن سودی
وكیكدن ایلیكی اغزایله صوروب جمله سنی امتمك معناسنه در یقال مكّ المخ مكا من الباب الاول اذا امصه جمیعه
وهلاك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مكّ الشیء اذا اهلكه واكسلتمك معناسنه مستعملدر یقال مكه اذا انقصه
ومنه مكة كما سیذكر وقوش چقرمق معناسنه در یقال مكّ الطائر بسلحه اذا رمی به الامتكاك والتمكك
تفعل وزننده بونلرده برنسنه نك مجموعنی آغزایله اموب صورمق معناسنه در یقال امتكّ المخ وتمككه اذا امصه جمیعه
وتمكك مدیونه تقاضا ایلمك معناسنه در یقال تمكك علی الغریم اذا الحّ المكمكة زلزله وزننده بودخی برنسنه نك
مجموعنی صوروب امتمك معناسنه در یقال مكمك الشیء بمعنی مكه وبوالق كبی بوارلنه رق یورمك معناسنه در كه
طقناز یومری بودور یورویشیدر یقال یتمكمك فی المشی ای یتدحرج المكاك غراب وزننده والمكاكة غرابه
وزننده صوریلوب جمله سی آغزایله آلنان نسنه یه دینور صوزیلان ایلیك كبی یقال خرج مكاكه ومكاكته
ای مصاصه مكة میمك فتحیله بلدحرام یاخود مجموع حرم شریفك اسمیدر كه داخل مواقیت اولان ارض منیفه دن
عبارتدر نقص معناسندن مأخوذدر جمع كاهی نقص وافنا ایلدیكیچون یاخود اهلاك معناسندندر آنده
ظلم وجور ایدنلری اهلاك ایلدیكیچون مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بش وجه دخی محتملدر بری ارض مرقومه ده
مطلب صوقلیل اولمغله كویا كه یردن صو یی اغزلریله اموب استخراج ایدرلر ثانی بنه اموب صورمق معناسندندر كویا كه
بهرسنه ناسی كندیسنه طوغری اموب جذب ایدر ثالثا مكّ طائر معناسندندر كویا كه عصیانی مك ودفع ایدر
رابعا مكا كه دن مأخوذدر كه وسط عظمده اولان لب ومخ اوله جقدر ارض مرقومه دخی دنیانك وسطی
وخلاصه سیدر خامسا عصاتك ذنوبنی كیكدن ایلیك صوروب چقارر كبی استخراج وازاله ایدر انتهی المكوك
تنور وزننده بركونه صوایچه جك طاسه دینور شارحك بیاننه كوره وسطی واسع وبوقریسی طاره جق اولور
ومكوك بردرلو اولچك آدیدر كه بریچق صاع آلور علی قول نصف رطل آلور سكز اوقیه قدر یاخود نصف
ویبه آلور وویبه یكرمی ایكی یاخود یكرمی درت مدّ حضرت نبوی علیه السلام مقدار یدر وعند البعض اوچ كیلجه
آلور وكیلجه برمنّ ایله برمنك یدی ثمنیدر ومنّ كه بربطماندر ایكی رطل در ورطل اون ایكی اوقیه در وبراوقیه براستار ایله

وبراستارك ثلثانیدر واستار درت مثقال ایله نصف مثقالدر ومثقال بردرهم ایله بردرهمك ثلث اسباعیدر
ودرهم التی دانقدر ودانق ایكی قیراطدر وقیراط ایكی طسوجدر وطسوج ایكی حبه در وحبه بردرهمك ثمننك
سدسیدر كه درهمك قرق سكز جزؤندن برجزؤدر ومكوك لفظنك جمعی مكاكیك در ومكاكی كلور كاف اخیری
یایه ابدال وادغام ایله المكماكة ثرثاره وزننده والممكمكة مدحرجه وزننده اعضاسی صیق ودیرنكلی عوریه
دینور یقال امرأة مكماكة وممكمكة ای مكامة المكانة كنانه وزننده جاریه قسمنه اطلاق اولنورامه معناسنه
تحقیرا مكّ طائر معناسندندر الملك میمك حركات ثلاثی ولامك سكونیله والملكة فتحاتله والمملكة میمك
فتحی ولامك ضمی علی قول حركات ثلاثیله برنسنه یه استقلال وجهی اوزره ضبط ایلمكه قادر اوله رق ظفر بولوب
زیردست استیلایه آلمق معناسنه در كه مالك اولمق تعبیر اولنور یقال ملك الشیء ملكا مثلثة وملكة ومملكة
من الباب الثانی اذا احتواه قادرا علی الاستبداد به وملك میمك حركات ثلاثیله یاخود فتحتینله ملكیت
اوزره ضبط وتصرف اولنه جق نسنه یه دینور یقال ماله ملك اوملك اوملك ای شیء یملكه وبین الاعراب برآدمك مرعا
ومشرب ودواب وه واشبسنه یاخود برآدمك كندیسی حفر ایدوب انفراد اوزره ضبط ایلدیكی قیویه اطلاق اولنور
ومنه تقول لی فی هذا الوادی ملك مثلثا وبحركة ای مرعی ومشرب ومال اوهی البئر یحفرها وینفرد بها وملك
میمك حركات ثلاثیله خاصة برآدمك صوینه اطلاق اولنور یقال لیس لهم ملك مثلثا ای ماء وملك كذلك
حركات ثلاثیله مملوك معناسنه مستعملدر ملكه كبی كما سیذكر وبرآدمك تحت اقتدارنده اولان شیئه دینور تقول
اعطانی من ملكه مثلثة ای مما یقدر علیه وینه حركات ثلاثیله قوللق رق وبندكی معناسنه در یقال طال ملكه
مثلثة ای رقه وینه حركات ثلاثیله خاتون تزوج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال املكه اباها حتی ملكها ملكا
مثلثا ای زوجه اباها فتزوجها ولا یقال ملك بها ولا املك وملك الطریق ینه حركات ثلاثیله یولك وسطنه یاخود
كنارینه اطلاق اولنور یقال اخذ ملك الطریق ای وسطه اوحدّه الاملاك همزه نك كسریله برنسندیی بركسیه
ملك ایلمك معناسنه در یقال املك الشیء اذا جعله ملكا له یملكه وبرآدمی شاه نصب ایلمك معناسنه در یقال
املكوه اذا صیروه ملكا وبرآدمه خاتون تزویج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال املكه اباها اذا زوجه اباها ولا یقال
ملك بها كما ذكر ویقال املك فلان علی بناء المجهول اذا زوّج ایضا پس املاك معلوم ومجهولدن تزویج وتزوج
معناسنه كلور شارح دیر كه مؤلفك اذا زوّج عنه ایضا كلامنده عنه ایضا عباره سی تمه تفسیردن دكلدر بلكه
تهذیبده ومحكمده قول اوّل لحیانیدن منقول اولوب بعده قول ثانی دخی آندن منقول اولدیغنی بیان ضمننده عنه ایضا
عبارتی مرسوم اولمغله مؤلف من غیرامعان اول عباره یی دخی صحیفه سنه نقل ایلمشدر انتهی واملاك امر تطلیق
محلنده استعمال اولنور یقال املكت فلانة امرها علی المجهول اذا طلقت وخمیری كركی كبی اوزلبه رك یوغورمق
معناسنه مستعملدر ملاكه دن مأخوذدر یقال املك العجین اذا انعم عجنه حتی انتهت ملاكته التمليك بودخی برنسنه یی
برآدمه ملك ایلمك معناسنه در یقال ملكه اتاه اذا جعله ملكا له یملكه وبرآدمی شاه قلمق معناسنه در یقال
ملكوه اذا صیروه ملكا وخمیری كركی كبی یوغورمق معناسنه در یقال ملك العجین اذا انعم عجنه الملك میمك
ولامك فتحیله برنسنه نك قیام ملكینه سبب اولان شیئه دینور ومنه یقال الماء ملك امر لانهم اذا كان معهم
ماء ملكوا امرهم وملك ملائكه نك مفردیدر كه فرشته یه دینور لاك ماده سنده بیان اولندی شارح دیر كه
ملك لفظنی اشبو ملك ماده سندن دخی اخذ ایلدیلر كه قوت معناسنه در الملك میمك فتحیله صویه قاندرمق
معناسنه در تقول ملكنا الماء ملكا ای اروانا یعنی فقوینا علی امرنا كما ذكر ومالك اولمق معناسنه در نته كه رأس
ماده ده تثلیثله بیان اولندی وملك الولیّ یعنی ولیّ تحت ولایتنده اولان خاتونی كندی باشنه
تزوجدن حظر ومنع ایدوب امر تزوجنده متصرف اولمسندن عبارتدر وملك ذوالملك یعنی ملك صاحبی
پادشاه وملك معناسنه در كما سیذكر وملك املاك كبی خمیری قوتله اوزلیه رك یوغورمق معناسنه در
یقال ملك العجین ملكا من الباب الثانی اذا انعم فی عجنه وآهو باوریسی قوتلنوب اناسنك ارقه سنه دوشوب كتمكه
قادر اولمق معناسنه در یقال ملك الخشف امه اذا قوی وقدر ان یتبعها الملكة فتحاتله مملوك معناسنه در تقول
ملك یمینی وملكة یمینی ای ما املكه وقوللق رقّ معناسنه در یقال طال ملكه وملكته ای رقه ویقال اقرّ
بالملكة ای بالملك مترجم دیر كه علماء وحكماء ملكه نفسانیه یی بوندن تفریع ایلدیلر واول نفس انسانیده راسخ
برصفتدن عبارتدر توضیحی بودر كه نفس ایچون افعالدن بعض افعال سببیله برهیئت مخصوصه حاصل اولور
اول هیئته كیفیت نفسانی دینور پس اول كیفیت سریع الزوال ایسه اكا حالت دینور اما تكرار سببیله نفسه ممارست

حاصل واول كيفيت مرتسم اولوب عديم الزوال يابطئ الزوال اولورسه ا كاملكه اطلاق اولنور كويا كه صاحبنك
مملوكى اولمش اولور المملكة ميمك فتحى ولامك حركات ثلاثيله مصدردر نته كه ذكر اولندى وعربلرك عبد مملكه
ديدكلرى شول قولدر كه اوزى اسير اولوب پدر ومادرى اسير اولميه نته كه عبدقن كوله زاده اولان كوله دن عبارتدر
وبعضلر عبدقن اشترا اولنان قولدر ديديلر يقال هو عبد مملكة اذا ملك ولم يملك ابواه ومملكه لامك فتحى وضميله
پادشاهك عز وملكنه وفر وداراتنه وسلطنتنه وخدم وحشم وبندكاننه اطلاق اولنور يقال ذاك الملك صاحب
مملكة اى عز وسلطان وعبيد ولامك فتحيله اسم مكاندر قلمرو سلطنتى اولان اراضى وايالاته اطلاق اولنور
ولامك ضميله مملكتك وسطنه اطلاق اولنور سرة الملك كبى الملوكة ميمك ضميله ملك معناسنه در يقال اقر بالملوكة
اى بالملك الملك ميمك ضميله اسمدر حكم ايله برنسنه نك ضبط وتصرفنه دينور وبر نسنه تصرفنده اولان شيئه
دينور مذكر ومؤنث اولور وعز وعظمت وشوكت وسلطنت معناسنه مستعملدر يقال له الملك اى العز
والسلطان وملك جلبان ديدكلرى غله يه دينور وآزجه صويه دينور وملك الدابه طوارك اياقلرينه دينور
وضمتينله لغتدر مفردى ملاك در كتاب وزننده الملك ميمك فتحيله والملك كتف وزننده والمليك امير
وزننده والمالك صاحب وزننده ملك صاحبنه دينور كه مراد پادشاهدر جمعلرى ملوك واملاك وملكاء كلور
كرماء وزننده وملك كاور ركع وزننده لف ونشر مرتب اوزره در الاملوك همزه نك ضميله اسم جمع ملوكدر
وعربدن برجماعتدر على قول حمير قبيله سنك مقاولنه يعنى ملوكنه اطلاق اولنور الملكوت رهبوت وزننده
والملكوة ترقوه وزننده مبالغه در عز وسلطنت وعظمته اطلاق اولنور وسند لله الملك والملكوت والملكوة اى العز
والسلطان شارح ديركه اهل تحقيق ملكى عالم ظاهرده وملكوتى عالم باطنده استعمال ايدرلر واشبو ملكوت وجبروت
ورغبوت ورهبوت وتربوت مقوله سنده واو وتاء زائده در مبالغه ايچوندر پس ملكوت ملك عظيم معناسنه در
التمالك تفاعل وزننده برآدم كندى نفسنه مالك اولمق يعنى نفسنك مغلوبى ومحكومى اولميوب ضبط وتصرفنه
قادر اولمق معناسنه در يقال تمالك فلان عنه اى ملك نفسه وماتمالك فلان ان وقع كذا ديرلر نفسنى ضبط
وحبسه قادر اولميوب فلان ماده يه اوغرادى ديجك يرده وشو ديوار محكم دكلدر ديجك يرده هذا حائط لا يتمالك
ديرلر الملاك سحاب وزننده اقتدار ملك معناسنه در يقال ليس له ملاك اى لا يتمالك وملاك ميمك فتحى
وكسريله برنسنه نك قوامنه اطلاق اولنور كه آنكله ا كا مالك اولنور يقال هذا ملاك الامر وملاكه اى قوامه الذى
يملك به الملاك كتاب وزننده بالخفه اطلاق اولنور كه بنا پايلور وتزوج على قول عقد نكاح معناسنه مستعملدر
بونده فتحيله ده جائزدر تقول شهدنا املاكه وملاكه اى تزوجه او عقده وقوام معناسندندر كه ناقة ملاك الابل
ديرلر ناقه نك بالجمله دوه لرا كسنه اويوب آردنه دوشرلر ديجك يرده كويا كه اول دوه لره مالك اولمغله انلرى
چكوب كوتورر المليكة جهينه وزننده صحيفه يه اطلاق اولنور وبرجماعتك اسميدر كه نسواندن صحابيه لردر
مملك تضرب وزننده برصحابيه در مليكه سفينه وزننده بنت ابى الحسن النيسابوريه در كه محدثه در مليك
زبير وزننده اساميدندر يزيد بن مليك وعبد الرحمن بن احمد بن مليك محدثلردر مليك امير وزننده اساميدندر محمد بن
على بن مليك محدثدر ملوك صبور وزننده اساميدندر محمد بن الحسن بن محمد بن ملوك واحمد بن ملوك محدثلردر
مالك صاحب وزننده امام المدينة ابن انس عليه الرحمه حضرتلريدر كه صاحب مذهبدر ومالك قتى وافر محدثين
وطقسان نفر صحابه نك ديكر اسملريدر ابومالك آجلق ياخود پك قوجه لغك كنيه سيدر تفأل قيلنمشدر
يقال اخذه ابو مالك اى الجوع او السن والكبر ملكه ميمك كسريله مكه ده ياخود تهامه ده بر وادى اسميدر ملكان
ميمك كسريله ياخود فتحيله طائفه برطاغك آديدر وفتحاتله ملكان بن جرم وملكان بن عباد قضاعه قبيله سى
رجالندندر بو ايكيدن ماعداسى ميمك كسريله در المهك ميمك فتحيله برنسنه يى كركى كبى سحق ايلمك معناسنه در
يقال مهك الشئ مهكا من الباب الثالث اذا سحقه فبالغ ونبر تيز يورمك معناسنه در يقال مهك فى المشى اذا اسرع
وجماعده جهد ايله خاتونى خاكسار ايلمك معناسنه در يقال مهك المرأة اذا جهدها جماعا وبرنسنه يى مهره تخته سى
كبى دوز وصيرمجق ايلمك معناسنه در يقال مهك الشئ اذا ملسه واركك انسانك وحيوانك صلبى ضعيف
وبيتاب اولمغله دولى اولمامز اولمق معناسنه در يقال مهك صلبه مهكا من الباب الرابع ومهك على بناء المجهول
اذا صار مهيكا كما سيذكر المهكة غرفه وزننده جوانلغك ودلوقانلولغك تمام چاغنه دينور كه بنيه
وتركيب كركى كبى قراربنده كلوب اعضاء واندام قالبنه كيرمكدن عبارتدر يقال به مهكة الشباب اى نعمته وامتلاؤه
المتمهك امتهاكدن اسم فاعلدر والممهك معظم وزننده كركى كبى چاغنى واندامنى بولمش طولغون جوانه دينور

يقال

يقال شاب متمهك وممهك اى ممتلئ شبابا المهك زملق وزننده اندامى مضطرب وسلكى اوزون آدمه دينور
وآدملرى سيرك وميدانلو آته دينور المهوك صبور وزننده يومشق يايه دينور يقال قوس مهوك اى لينة ماهك
هاجر وزننده اساميدندر يوسف بن ماهك محدثدر التمهك تفعل وزننده برايشى كوزل ايشليوب حسن ولطافت
كوستورمك معناسنه در يقال تمهك فى العمل اذا تحسن فيه وبرنسنه يى ال ايله نقش ايلمك معناسنه در يقال
تمهك بيده اذا نقشه الممهوك كلامده خطاسى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل ممهوك اى الكثير الخطأ
المهيك امير وزننده دولى اولميان اركك حيوانه دينور صلبى ضعيف وعليل اولديغندن نشئت ايدر يقال فحل
مهيك اذا ضرب فلم يلقح التماهك تفاعل وزننده بربريله لجاج وجدال ايلمك معناسنه در يقال تماهك القوم
اذا تماحكوا ولجوا نجز بعونه تعالى فصل النون النبكة فتحتينله وثمره وزننده باشى سيورى تپه يه
دينور كه اكثرى طپراغى قزل اولانه دينور على قول اينشلو يوقشلو ارضه دينور ياخود طپراقدن اولان كوچك تپه يه
دينور كه ايوك تعبير اولنور جمعى نبك در ونبك كلور فتحتينله ونباك در نونك كسريله ونبوك در نونك ضميله الانتباك
افتعال وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال انتبك الشئ اذا ارتفع وبشر وفتنه خصوصنه عزم وتصميله
قيام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتبك القوم اذا انطووا على شر النبك نونك فتحيله حمص ايله دمشق بيننده
برقريه در النباك غراب وزننده سفاح بن خالد التغلبى وكليب بن ربيعة التغلبى فرسلرينك اسميدر وبرموضع
آديدر ياخود بونباكه در النبوك قعود وزننده برموضعدر النابك صاحب وزننده مرتفع يره دينور يقال مكان
نابك اى مرتفع تنبوك تنسوخ وزننده برموضع آديدر النتك نتق وزننده برنسنه يى ال ايله كركى كبى قاوره يوب
طوتدقدنصكره كنديسنه طوغرى زور ايله چكرك آكوب يوكمك معناسنه در يقال نتك الشئ نتكا من الباب
الثانى اذا جذبه يقبض عليه ثم يكسره اليه بجفوة وبعد البول ذكرى ال ايله برى اوته اوغوب استبرا ايلمك
معناسنه در يقال نتك ذكره اذا استبرأ بعد البول ونفضه وقيل يولمق معناسنه در يقال نتك شعره اذا نتفه اندكان
همزه نك فتحى ودالك ضميله فرغانه قضاسنده برقريه در عمر بن محمد بن طاهر الصوفى اورادندر وسرخس
قضاسنده برقريه در احمد الحمادى نام زاهد مشهورك مرقدى آنده در النزك نونك كسرى وفتحيله كلر وبزمجه
تعبير اولنان جانورلرك آلت تناسلنه دينور بونلرك ايكيشر ذكرى اولور النيزك حيدر وزننده قصه مزراغه دينور
شارح ديركه بو نيزه فارسى معربيدر كرچه كاف فارسيده تصغير ايچوندر لكن بوراده تعريبه علامتدر النزك
نزق وزننده نيزك ايله دورتمك معناسنه در يقال نزكه نزكا من الباب الاول اذا طعنه بالنيزك وبرآدمه بلاموجب
بدسويلبوب طعن وآزار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال نزك فلانا اذا اساء القول فيه ورماه بغير حق النزك
صرد وزننده شول كسبه دينوركه دائما ناسى طعن وتعريض وتعييبله آزرده ايدر اوله يقال رجل نزك اى عياب
لمزة النزيكات مصغر بنيه سيله اصلا ايشه يارمز بى خير ومنفعت اولان آدملره وكچيلره دينور النسك نونك
حركات ثلاثى وسينك سكونيله وضمتينله حضرت رب ذو الجلاله اولان قوللغه وعبادت وطاعته دينور ومطلقا
حق اللهه اطلاق اولنور زكات وصدقه وذبح لله كبى وبو معناده مصدر اولور كما سيذكر النسكة نونك فتحيله
والمنسك مقعد وزننده والنساكة سماحه وزننده نسك كبى مصدرلر در حضرت خدا عز وجل درگاهنه
عبادت وطاعت ايلمك معناسنه يقال نسك الرجل ونسك نسكا مثلثة ونسكا بضمتين ومنسكا ونساكة
من الباب الاول والخامس اذا تعبد التنسك تفعل وزننده بودخى حق تعالى يه قوللق ايلمك معناسنه در يقال
تنسك الرجل اذا تعبد النسك نونك ضميله والنسك ضمتينله والنسيكة سفينه وزننده حق يولنه ذبح
اولنان قربانه دينور على قول نسك نونك ضميله قربانك دمنه ونسيكه قربانه دينور يقال من صنع كذا فعليه
نسك ونسك ونسيكة اى ذبيحة او النسك الدم والنسيكة الذبيحة ونسيكه آلتوندن ياكومشدن يوغون
سبيكه كبى قطعه يه دينور شارح ديركه بو وصفا اولانه مخصوصدر حتى عبادت معناسى بوندن مأخوذ اولديغى
بعضلردن منقولدر المنسك مجلس وزننده والمنسك مقعد وزننده نسك وعباداتك شرعه وطريقه سنه
وامور مرعيه سنه دينور كه رطريقه اعمالندن عبارتدر وعبادتگاهه دينور جمعى مناسك در ومنه قوله تعالى وارنا
مناسكنا اى متعبداتنا شارح ديركه منسك ومنسك كلمه سى اسم مكان اولور عبادتكاه معناسنه ومصدر اولور
واسم زمان اولور مناسك حجده شايع اولمشدر كه امور مشروعه مخصوصه دن عبارتدر انتهى ومنسك ومنسك
نفس نسك وعبادت معناسنه اولور وقربان ذبح ايده جك موضعه دينور بسملكاه معناسنه ومنسك مقعد
وزننده برآدمك مألوف اولديغى مكانه اطلاق اولنور النسك نونك فتحيله برنسنه يى صوايله ياييقوب پاك ايلمك

معناسنه‌در يقال نسك الثوب وغيره نسكا من الباب الاول اذا غسله بالماء فطهره وچوراق بری تطيب واصلاح
ايتمك معناسنه‌در يقال نسك السبخة اذا طيبها وكوزل سيرت وطريقه‌يه مداومت ايلمك معناسنه‌در يقال نسك
الى طريقة جميلة اذا داوم عليها ونسك منسك كبی مكان مألوف ومعتاده اطلاق اولور الناسكة شول ارضه
دينور كه يقينده اكا يغمور ياغمغله يشروب تازه لنمش اوله يقال ارض ناسكة ای خضراء حديثة العهد النسيك
امير وزننده آلتونه وكومشه اطلاق اولنور نسك صرد وزننده برقوش آديدر المنسوكة تويلری دوكلمش چبلاق
قسراغه دينور يقال فرس منسوكة ای ملساء جرداء وكوره لنمش ترلابه دينور يقال ارض منسوكة ای دمثت
بالابعار النساك شين معجمه ايله شداد وزننده خالد بن مبارك نام محدثك جدی اسميدر انطاكيه همزه‌نك فتحی
وكسری ونونك سكونی وكافك كسری ويانك تخفيفيله عواصم تعبير اولنان اولكه‌نك قاعدة الملكی اولان بلده‌نك
اسميدر كه مراد عواصم حلب الشهبادر جابجا عيون كثيره‌يی حاوی بر بلده‌در سورينك مقدار دوره‌سی اون ايكی
ميلدر ودرونده بش جبلی مشتملدر مترجم ديركه بقايای ملوك اسكندردن انطقبوس بناسيدر النكه فتحانله
نكفه معناسنه‌دركه بوغزده چقان اوره ويومری‌يه دينور النكنكة زلزله وزننده بورجلويه پك تشديد وتقاضا
ايلمك معناسنه‌در يقال نكنك على غريمه اذا شدد وبرايشی ابواوكارمق معناسنه‌در يقال نكنك العمل اذا اصلحه
النلك نونك ضمی وكسريله شجر دب ياخود زعرور اسميدر مؤلفك اولكيدن مرادی اخلاط اغاجی اوله جقدر
وزعرور آلج اغاجيدر شارحك بيانته كوره معرّب‌در ننك بقم وزننده بررجل علميدر نانك هاجر وزننده محدثيندن
احمد بن داود الخراسانی لقبيدر النوك نونك ضمی وفتحيله اسمدر حمق وبلاهت معناسنه‌در يقال به نوك
ای حمق النواكة والنواك نونلرك فتحيله والنوك فتحتينله احمق اولمق معناسنه‌در يقال نوك الرجل نواكة
ونواكا ونوكا من الباب الرابع اذا حمق الاستنواك نواكه معناسنه‌در الانوك احمر وزننده والمستنوك احمق
آدمه دينور انوكك جمعی نوكی كلور سكری وزننده ونوك كلور نونك ضميله هوج وزننده النوكاء حمقاء
وزننده ومرادفيدر جمعی نوك‌در نونك ضميله الانواك همزه‌نك كسريله برآدمی احمق بولمق معناسنه‌در
يقال انوك فلانا اذا صادفه انوك ماانوكه فعل تعجبدر مااحمقه معناسنه ولم يقل انوك به وهو القياس يعنی
قياس ايكن بوندن فعل تعجب آخر وارد اولمامشدر النهاكة نونك فتحيله غالب اولمق معناسنه‌در يقال
نهكه نهاكة من الباب الثالث اذا غلبه ولباسی اسكينجه قدر كيمك معناسنه‌در يقال نهك الثوب اذا لبسه حتى
خلق واكل طعامده افراطه كتمك معناسنه‌در يقال نهك من الطعام اذا بالغ فی اكله وبرآدمه مبالغه ايله
شتم ايلمك معناسنه‌دركه عرض وحرمتنه كركی كبی خلل ويرمكدن عبارتدر يقال نهك عرضه اذا بالغ فی شتمه
النهك نهق وزننده ممده كی سودك مجموعنی صاغوب آلمق معناسنه‌در يقال نهك الضرع نهكا اذا استوفى
جميع مافيه وبرآدمی برعارضه وعلت كركی كبی زبون وبيمجال ايلمك معناسنه‌در يقال نهكته الحمى اذا اضنته
وهزلته وجهدته ويقال نهكته نهكا من الباب الرابع كما سيذكر ونهك ونهكه برآدمه پك اشكنجه ايلمك معناسنه‌در
يقال نهكه السلطان نهكا ونهكة من الباب الرابع اذا بالغ فی عقوبته وبرنسنه‌يی اجوب دوكمك معناسنه‌در
يقال نهك الشراب اذا افناه وبرنسنه‌نك كثرت شربی شاربی زبون وبيتاب ايلمك معناسنه‌در يقال نهكه الشراب
نهكا من الباب الثالث اذا اضناه واشبو نهك ماده‌سی مبالغه معناسنی متضمندر ومنه قوله عليه السلام انهكوا
اعقابكم اولتنهكنها النار ای بالغوا فی غسلها وتنظيفها يعنی آبدستده طوبوقلريكزی كركی كبی غسل وتطهيرنه
اهتمام ايده‌سز يوخسه اورايی صكره نار جهنم احراقده مبالغه وافراط ايدر وكذا فی الحديث انهكوا وجوه القوم
ای اجهدوهم وابلغوا جهدهم يعنی جنك وقتاله تشويق وسوق واغرا ايله عسكرك يوزلرينه سل سيف هجوم
ايلكده پك مبالغه وبذل جهد ومقدور ايده‌سز ونهك فتحتينله ونهكه ضربه وزننده ونهاكه نساكه
وزننده مرض برآدمی زبون وناتوان ايلمك معناسنه‌در يقال نهكته الحمى نهكا كامر ونهكا ونهكة ونهاكة من الباب
الرابع اذا اضنته وهزلته وجهدته الانتهاك افتعال وزننده بودخی مرض برآدمی بيمجال ايلمك معناسنه‌در
يقال انتهكته الحمى يعنی نهكته الانهاك همزه‌نك كسريله بودخی برآدمه پك اشكنجه ايلمك معناسنه‌در
يقال انهكه السلطان اذا بالغ فی عقوبته المنهوك مرض وعلتدن زار وزبون اولمش آدمه دينور يقال نهك
الرجل على المجهول فهو منهوك اذا دنف وضنی ومنهوك عروضيون عرفنده بحر رجزدن ثلثانی اسقاط اولوب
ثلثی قلان بيته اطلاق اولنور نهك علنی جاری اولمش اولور شارح ديركه بحر منسرحده دخی جاری اولور النهيك
امير وزننده والناهك هرخصوصده مبالغه ايدن آدمه دينور يقال رجل نهيك وناهك ای مبالغ فی الاشياء

ونهيك

ونهيك بهادر آدمه دينور يقال رجل نهيك ای شجاع وآدمجل اولان قوی وتوانا دوه‌يه دينور وبغايت
كسكين وايشلك قلجه دينور يقال سيف نهيك ای القاطع الماضی وحسن خلق صاحبی آدمه دينور وبر رجل
اسميدر النهوك صبور وزننده بودخی بهادر آدمه دينور النهاكة سماحه وزننده نهيك اولمق معناسنه‌در
يقال نهك الرجل والفحل نهاكة من الباب الخامس اذا كان نهيكا نهيك زبير وامير وزنلرنده خرقوص ديدكلری
بوجكه دينور الانهكاك انفكاك وزننده ومرادفيدر يقال ماينهك ای ماينفك امهات سائره‌دن منفهم اولديغی
اوزره مبالغه‌نك لازمی اولان دوام معناسنی متضمن اولوب وهميشه منفيا استعمال اولنور نته كه انفكاك ماده‌سندن
ماانفك ومانفك دخی بويله‌در النيك نونك فتحيله جماع ايلمك معناسنه‌در يقال ناك المرأة ينيك نيكا اذا جامعها
النياك شداد وزننده جماع آدمه دينور ومنه المثل ❊من ينك العير ينك نياكا❊ عيراشكه دينور غالبا مغالبه معرضنده
ضرب اولنور التنايك تفاعل وزننده كوزی اويقو بصمق معناسنه‌در يقال تنايكوا اذا غلبهم النعاس
وكوزك قپاقلری فتور ونومدن يومولمق معناسنه‌در يقال تنايكت الاجفان اذا انطبق بعضها على بعض تمت
النون بعونه تعالى فصـــــــــل الواو الاونك احمر وزننده والاونكی قصر ايله اجفلی وزننده شهريز
ديدكلری برجنس خرمايه دينور ياخود سواد عراقه مخصوص بركونه خرمادر الودك فتحتينله ات ياغنه دينوركه
چرويش تعبير اولنور يقال مافيه ودك ای دسم وودك مصدر اولور ات ياغی ييلاشمغله ياغلو اولمق معناسنه‌در
يقال ودكت يده ودكا من الباب الرابع اذا دسمت الدكة عده وزننده اسمدر ياغلوغه دينور التوديك برنسنه‌يه
چرويش قومق معناسنه‌در يقال ودك الثريد اذا جعل فيه الودك الودك كتف وزننده سموز ياغلو اته دينور
يقال لحم ودك ای سمين ذو ودك الوادك سموز وچرب آدمه دينور يقال رجل وادك ای سمين الوديكة والوديك
واوارك فتحيله والودوك صبور وزننده سموز وياغلو طاوغه وصف اولنور يقال دجاجة وديكة ووديك
وودوك ای سمينة ووديكه اون ايله وچرويش ايله پيشلان بولماج آشنه دينور ودك فتحتينله ربع مسكونه
مالك اولان ضحاكك ماردوشك والده‌سی اسميدر وادث صاحب وزننده وودوك صبور وزننده وودّاك شداد
وزننده ومودك محدث وزننده اسامئ رجالدندر بنات اودك احمر وزننده دواهی وآفاته اطلاق اولنور واودك
ناسدن كنايه اولنور يقال ما ادری ای اودك هوای ای الناس الودكاء صحراء وزننده برقوملق ياخود برموضع
آديدر وديك زبير وزننده برموضع آديدر الورك واوك فتحی وكسريله والورك كتف وزننده بدنده اويلغك
اوست طرفنه دينوركه اوجه وكيكنه اوجه كيكی دينور ايكی طرفلو اولور ايكيسنه وركان دينور لحم وشحميله تركيده
قيناق تعبير اولنوركه عربيده اليه دينور وفارسيده سرون دينور وبومؤنثدر جمعی اوراك‌در ومنه يقال القوم على
ورك واحد ای متفق كما يقال ساق واحد الورك فتحتينله برآدمك قيناغی بيوك اولمق معناسنه‌در يقال
وركت المرأة وركا من الباب الرابع اذا عظمت وركه الاورك احمر وزننده بيوك قيناقلو آدمه دينور ورکاء
مؤنثيدر الورك ترك وزننده قيناق اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه‌در يقال ورك الرجل يرك وركا اذا اعتمد
على وركه وبرنسنه‌يی وركك برابرنده قلمق يعنی تمام وركی آلتك اوستنه كتورمك معناسنه‌در مثلا ابره وپالانه
بندكده قولانی وركك آلتنه كتورمك كبی يقال ورك الحبل او الرجل اذا جعله حيال وركه وارككك اشك آلت چكه‌سنی
ديشينك صغريسی اوزره قومق معناسنه‌در يقال ورك الحمار على الاتان اذا وضع حنكه على قطاتها وراكب
آتدن انمك ايچون وركنی بوكمك معناسنه‌در يقال ورك الراكب اذا ثنى وركه ليزل ای عن الدابة وبرآدمك وركنه
اورمق معناسنه‌در يقال ورك فلانا اذا ضرب فی وركه التورك تفعل وزننده بودخی وركا اوزره چوكمك معناسنه‌در
كرك بر وركی وكرك ايكيسی اوزره اولسون وكرك برنی ياخود ايكيسنی دخی يره وضع ايلسون يقال تورك الرجل
اذا اعتمد على وركه وبرآدم برنسنه‌يی فيچنه بصدروب يوكلمك معناسنه‌در يقال تورك الصبی اذا جعله على وركه
معتمدا عليها وتورك فی الصلوة وركی صاغ آياق اوزره قويوب اوتورمق على قول قيناقلرك ايكيسنی يا برنی يره
قومقدن عبارتدر اولكی وضع سنت وايكنجی منهی‌در زيرا صول وركه صول اياغك اوزرينه كلمك لازمدر
وبو وضع رجال حقنده منهی‌در ونسوان حقنده استر اولمغله صول اليه سنی يره قويوب ايكی اياقلرنی دخی
صاغ جانبندن اخراج ايدرلر يقال تورك فی الصلوة اذا وضع الورك على الرجل اليمنی او وضع اليتيه او احداهما
على الارض وراكب انمك ايچون ياخود استراحت ايچون اياغنك برنی بوكوب وركنی ايرقاشنك ايچ يوزينه
قومق معناسنه‌در يقال تورك على الدابة اذا ثنى رجله ليزل او يستريح وكيجكمك معناسنه مستعملدر
يقال تورك عن الحاجة اذا ابطأ وبركسه نجسنه بيلاشمق معناسنه‌در يقال تورك فی خرئه اذا تلطخ به وبريرده

مقيم اولمق معناسنه‌در يقال تورّك بالمكان اذا اقام به و برشيئه قادر اولمق معناسنه‌در يقال تورّك على الامر اذا قدر
التوارك تفاعل وزننده بودخى ورك اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه در يقال توارك الرجل اذا اعتمد على وركه
الوروك فعود وزننده راكب اياغنى برنى بوكوب وركنى اير ياخود پالان خانه سنه قومق معناسنه در يقال
ورك الراكب وروكا اذا ثنى رجله لينزل او يستريح ومنه المثل * لاترك فانّ الورك مصرعة * يعنى وروك راكبى
دوشورمكه سببدر وورك بر يرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال ورك بالمكان اذا اقام به و برايشه قادر اولمق معناسنه‌در
يقال ورك على الامر اذا قدر و يان اوزره ياتمق معناسنه‌در يقال ورك الرجل وروكا من الباب السادس اذا اضطجع
كانه وضع وركه على الارض المورك مجلس وزننده والموركة والواركة والوراك كتاب وزننده پالانده وايرده
قاشك ايچ يوزنه دينور كه راكب اياغنه فتور كلدكده بوكوب وركنى اورايه وضع ايدر ووراك كتاب وزننده شول
زيبا اثوب وچلتار مقوله سنه دينور كه هاودك و پالانك موركنه زينت ايچون وضع وتعليق ايدرلر جمعى ورك در
كتب وزننده وشول منقش قماشه دينور كه رنكين يوكلردن صچاقلرو پوسكلرياپوب پالانك موركنه چكرلر
ياخود شول مزين كوچك خرقه و پرده مقوله سنه دينور كه پالانك موركنه اورتيلور ايرغاشيه سى كبى پالان اورتوسى
اوله جقدر اكثرى جيدن ايدرلر الموركة مكنسه وزننده والمورك محراب وزننده پالانك اوك خانه سنه دينور
و پالان ملد رينه دينور كه ايرمندرى كبى پالانه ركوب ايدنلر آنك اوستنه قعود ايدرلر التوريك برنسنه يى وركك
برابرينه آلوب اوزينه اوتورمق معناسنه در يقال ورك الحبل اوالرحل اذا اجعله حيال وركه و برنسنه يه قادر
اولمق معناسنه‌در يقال ورّك على الامر اذا قدر و برنسنه يى ايجاب والزام ايلمك معناسنه در يقال ورّكه
اذا اوجبه و برجنحه وكناهى بركمسه يه نسبت ايدوب اكا يوكلتمك معناسنه در يقال ورّك الذنب عليه اذا حمله
و يمين ويرن آدمك خلاف مرادنى نيت ايده رك يمين ايلمك معناسنه در يقال ورّك اليمين اذا نوى غير مانواه
المستحلف المواركة مفاعله وزننده طاغى آشمق معناسنه در يقال وارك الجبل اذا جاوزه المورّك معظم
وزننده بى كناه اولوب اوزرينه كناه حمل اولنسان مظلومه دينور يقال انه لمورّك فى هذا الامر اى ليس له ذنب
توريك مذكوردن مأخوذ در ومنه توريك العلماء فى مصنفاتهم على بعض الورك واوك كسريله يابك كريش
چكره جك جانبنه دينور واغاجك وركندن يعنى كوكنه قريب يرندن دوزلمش مصنوع اولان يايه دينور الورك واوك
ضميله وضمتيله واركك جمعيدر كه ذكر اولندى الوركان واوك فتحى وراءنك كسريله برنسنه نك كوكندن ودبندن
يوقريجه ايكى يان باشنه دينور نعل موركة موعده وزننده ونعل مورك موعد وزننده ونعل موروكة دوه نك
طابانك دربندن دوزيلان اياق قابنه دينور يقال نعل موركة ومورك وموروكة اذا كانت من الوارك اى من نعل
الخف شارح ديركه ورك نعل خف اسمى دكلدر بلكه دوه نك اياغى طشرقد قده بنه دوه صغريسندن طبانك
التنه نعل يپارلر ايشته اول دريدن ياپيلان اياق قابنه نعل موركه ديرلر حتى اهل مكه اكا فارسيدن مأخوذ
اوله رق دركون وجمعنده دراكين ديرلر ودركون باب الاست ديمكدر ومورك لفظنك تذكيرى نعل كلمه سنك لفظى
اعتباريله‌در الميركة ميجنه وزننده ايرك و پالانك اوك خانه سنه دينور كه راكبك اياغنه كلال كلدكده بوكوب وركنى
اورايه وضع ايدر موركه دخى دينور المورك محسن ايراكدن اسم فاعلدر پالانك اوك خانه سنه فتور كلان اياغى
بوكوب وركنى وضع ايدن آدمه دينور بعده استعاره وجهيله مركوبده علاقه سى اولميان آدمه اطلاق اولندى ومنه
يقال هو مورك فى هذه الابل اى ليس له منها شىء الوركة فرحه وزننده بمامه ده برقوملق آديدر وركان سلمان
وزننده اصفهانده بر محله آديدر الوركاء حمراء وزننده والوركانة عطشانه وزننده بيوك قيناقلى عورته و بيوك
قوبرقلى ديشى قيونه دينور ووركاء ابراهيم الخليل على نبينا وعليه التسليم حضرتلرينك مولد شريفلرى اولان محلك
اسميدر مترجم ديركه اكثر مورخين عندنده بابل اقليمنده كوثى وكتب سالفه ده كوثاريا نام بلده ده فنا سنده برغار
ايچره تولد ايلمشدر ظاهرا وركاء اول غارك اسميدر حضرت نوح عليه السلام دخى انده تولد ايلدى وعند البعض
مولدى سوس اهواز شهرنده‌در الوركى سكرى وزننده واوك كسريله ده جائزدر برنسنه نك اصلنه واساسنه
اطلاق اولنور ومنه يقال انّ عنده لوركى خبراى اصل خبر الوزك واوك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله عورت
قسمى سرعتله يوريمك على قول چركين وبدبدیوريمك معناسنه‌در يقال وزكت المرأة وزكا اذا اسرعت
اومشت قبيحة وجماع حالتندماريله ملايمت وانقياد ايلك معناسنه در يقال وزكت عند النكاح اذا لانت وواتت
الوشك واوك فتحى وشين معجمه نك سكونيله والوشاكة نساكه وزننده سريع وچابك اولمق معناسنه در يقال
وشك الامر وشكا ووشاكة من الباب الخامس اذا اسرع ومنه وشك الفراق كما سيذكر التوشيك بودخى تيز

وسريع اولمق معناسنه‌در يقال وشّك الامر اذا اسرع الايشاك همزه‌نك كسريله سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال
اوشك الرجل اذا اسرع السير ومنه يوشك الامر ان يكون كذا و يوشك ان يكون الامر ولاتفتح شينه او فتحه لغة رديّة يعنى
وجه مذكور اوزره يوشك كلمه سى ايشاكدن فعل مستقبل اولمغله سرعت ايدر معناسنه اولوب بعده فعل مقاربه ده
استعمال اولندى پس مثال من بورده ايش شو يلجه اولمغه يقلشور ديمك اولور شارح ديركه فعل مقاربه ده مضارعك
استعمالى ماضيدن اكثردر واسم فاعلك استعمالى قليل در و بعضلر ثلاثيدن دخى استعمال ايلديلر قال فى الاساس
اوشك ذاخر وجاووشك واوشك ان يفعل و يوشك ان يخرج المواشكة ايشاك معناسنه‌در يقال واشك الرجل
اذا اسرع السير الوشيك امير وزننده سريع وچابك معناسنه در مذكر ومؤنثده استعمال اولنور يقال امرأة
وشيك اى سريعة ووشيك حازوق نام خارجينك فرسى اسميدر الوشك واوك فتحى وضميله والوشكان واوك فتحى
وضميله اسملردر سرعت معناسننه در يقال وشك الفراق ووشكانه اى سرعته وشكان واوك حركات ثلاثيله اسم
فعل ماضى در سريع اولدى معناسنه يقال وشكان مايكون ذلك اى سرع مترجم ديركه شيخ رضى قولنجه خبر
معناسنه دالّ اولان اسماء افعالك جمله سى تعجب معناسنى متضمندر مثلا هيهات كلمه سى مابعده ووشكان
مااسرعه و بطأن ماابطأه معنالرينه در زيرا اسماء افعال معناسنه دالّ اولديغى فعللردن آكد وابلغدر پس بونلرده
تعجب معناسى تأكيد مذكوردر المواشك مصاحب وزننده چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور يقال رجل و بعير
مواشك وناقة مواشكة اى سريع وقد واشك الوشاك كتاب وزننده اسمدر چابكلكه دينور الوعك واوك فتحيله
والوعكة ضربه وزننده هوا طورغون اوله رق يل اسى اولمق معناسنه در يقال وعك الحر وعكا ووعكة من الباب
الثانى اذا اشتد مع سكون الريح واستمه وجودى اورسليوب آزرده قلمق معناسنه در يقال وعكته الحمى اذا اذته و يك
يورغونلقدن نشئت ايدن درد والمه دينور يقال اخذه الوعك اى الم من شدة التعب ووعك محموم آدمه دينور
مصدريله مسمادر ووعك برنسنه يى يره اوروب يازه يازه ايلك معناسنه‌در يقال وعك الشىء وعكا اذا دكه وطپراغه
بيله مك معناسنه در يقال وعكه فى التراب اذا معكه الوعك كتف وزننده والموعوك وعك حمّادن زار وزبون
اولان آدمه دينور الوعكة ضربه وزننده مصدردركه ذكر اولندى ووعكه صواش يرينه دينور معركه معناسنه
وشدتله دوشمكه دينور وصوا اوزره دوه لرك ازدحامنه دينور الايعاك همزه‌نك كسريله طپراغه بيله مك معناسنه‌در
يقال اوعكه فى التراب اذا معكه ودوه لر صوا اوزره ازدحام ايلك معناسنه‌در يقال اوعكت الابل فى الورد اذا
ازدحمت الوكوكة زلزله وزننده طوب كبى يوارلنه رق يوريمك معناسنه‌در طقناز بودور بوريمسى كبى يقال
وكوك الرجل اذا مشى متدحرجا وجنكدن قاچمق معناسنه‌در يقال وكوك من الحرب اذا فرّ وكوكرجين اوتمك
معناسنه‌در يقال وكوك الحمام اذا هدر التوكوك تزلزل وزننده بودخى يوارلنى يوريمك معناسنه‌در
يقال توكوك الرجل اذا مشى متدحرجا الوكواك ثرثار وزننده طقناز بودور كبى يوارلنى يوريين آدمه دينور
وقورقق بى زهره آدمه دينور يقال رجل وكواك اى جبان الوكواكة ثرثاره وزننده صغريسى بيوك عورته دينور
يقال امرأة وكواكة اى العظيمة الاليتين الوك دك وزننده اوته قاقمق معناسنه‌در يقال وكه وكا اذا دفعه
وعربلرك ايتر رعك وك قوللرى عكك مادهسنده ذكر اولندى الومكة واوك فتحى وميمك سكونيله كبشلكه
دينور يقال فيه ومكة اى فسحة الونك واوك فتحى ونونك سكونيله كتى كندى قومى ايچره يرلشوب تمكن ايلمك
معناسنه‌در يقال ونك فلان فى قومه ونكا من الباب الثانى اذا تمكن فيهم الوانك يوردنده آرام ايدن قوشه دينور
واكن معناسنه يقال طائر وانك اى واكن تجز بعونه تعالى فصــــــل الهاء الهبكة همزه وزننده احمق
ونادان كمسه يه دينور يقال رجل هبكة اى احمق وطپراغى بتاق يره دينور كه يورركن اياق باتوب كيدر جمعى هبكات
كلور تقول وقعنا فى هبكة اى الارض التى تسوخ فيها الاقدام وهبكات كلب بونلدر كه كلب قبيله سى يوردنده
برنچه صولردر الانهباك انفعال وزننده بتاغه باتوب كوملمك معناسنه‌در يقال انهبكت به الارض اذا ساخت به
بوراده انهباك باء حرفيله متعدى اولمشدر يوخسه اصل بناء انفعالدر الهبركة هالك وراءنك فتحيله تروتازه ونازنين
قيزه دينور يقال تزوج هبركة اى جارية ناعمة الهبرك جعفر وزننده كماله كلمش جوانلغه دينور يقال شباب
هبرك اى تام وهبرك وهبارك علابط وزننده كمالنى بولمش جوانه دينور يقال شاب هبرك وهبارك اى تام الهبنك
عملس وزننده عقل وفكرنده نقصان اولان احمق وسمه آدمه دينور وقوغجى ونقال مقال كمسه يه دينور مؤنثى
هبنكه‌در يقال رجل هبنك اى الاحمق الضعيف يعنى فى العقل و يقال رجل هبنك وامرأة هبنكة اى الماشى بالنميمة
وهبنكه اوشنكن تنبل آدمه دينور كسلان معناسنه الهتك فتك وزننده پرده مقوله سى نسنه يى يرندن چكوب

قطع ایلمك علی قول دلمك و یرتق آچلوب آردنده کی کورینه جك قدر بر پارچه سنی یرتمق معناسنه‌در یقال هتك
الستر وغیره هتكا من الباب الثانی اذا جذبه فقطعه من موضعه اوشق جزءا منه فبدا ماوراءه الانهتاك والتهتك
تفعل وزننده پرده مقوله‌سی وجه مذکور اوزره یرتلمق معناسنه‌در یقال هتكه فانهتك وتهتك المنهتك والمتهتك
والمستهتك اسم فاعل بنیه‌لریله بیحیا و بیعاره دینورکه رسوا ایلقدن مبالات ایلمز اوله یقال رجل منهتك ومتهتك
ومستهتك ای لایبالی ان یهتك ستره الهتكة غرفه وزننده اسمدر یرتق پرده نك یرتلمش پارچه‌سنه دینور
وکیجه‌دن بر ساعته اطلاق اولنور کویا که یرتق پارچه‌سیدر تقول سرنا هتكة من اللیل ای ساعة الهنك عنب
وزننده یکی طوغمش چوجقله بیله جه چقان اش دیدکلری در یدن یرتلان پاره‌لره دینور الهترك جعفر وزننده
ارسلانه دینور الهدك هانك فتحیله بنایی یقمق معناسنه‌در یقال هدك البناء هدكا من الباب الثانی اذا هدمه
التهدك تفعل وزننده برکسیه افراط غضب وتهور ایله حواله اولوب خاطرشکن ودلآزار سوزلر سویلمك
معناسنه‌در یقال تهدك علیه بالکلام اذا تهدم الهودك جوهر وزننده سموز وملحم آدمه دینور الهنادكة
عنقریب مذکوردر مؤلف جوهری‌یه تعریض ایلمشدر الهیفك صیقل وزننده شاشقین وحمقاء عورته دینور
یقال زوج هبفکا ای حمقاء المنهفك منهمك وزننده صالق و پریشان یورر اولان آدمه دینور وخلط وخطاسی
کثیر آدمه دینور یقال رجل منهفك ای المضطرب المسترخی فی المشی وکذا الکثیر الخطاء والاختلاط پس مصدرلری
معنای مذکور اوزره در المهفك معظم وزننده منهفك معناسنه‌در الهك دك وزننده آهسته‌جه ضرطه‌لمق
معناسنه‌در یقال هك الرجل هكا من الباب الاول اذا فسا وقوش چمقرمق معناسنه‌در یقال هك الطائر اذا
خذف بذرقه ودوه قوشی صاغمق معناسنه‌در یقال هك النعام اذا سلح وسحق ایلمك معناسنه‌در یقال هك
الشیء اذا سحقه وقلجله اورمق معناسنه‌در یقال هكه بالسیف اذا ضربه به ونبیذ یاخود باده‌شاربنی کرکی کبی
سرخوش ایلمك معناسنه‌در یقال هك النبیذ فلانا اذا بلغ منه وممه‌دن سودك مجموعنی صاغوب چقرمق
معناسنه‌در یقال هك اللبن اذا استخرجه و بر آدمك کرکی کبی عرضنی یقمق معناسنه‌در یقال هك فلانا اذا نهكه
وشدتله یاخود چوق جماع ایلمك معناسنه‌در یقال هك المرأة اذا جامعها شدیدا او کثیرا وهك فاسد العقل آدمه
دینورکه وصف اولور یقال رجل هك ای فاسد العقل جمعی هككه کلور فتحاتله واهكاك کلور وصغانقلو شدید
یغموره دینور ومزراغله پیدرپی سانجمق معناسنه‌در یقال هكه بالرمح اذا دارك بالطعن وقیو او بر یلوب چوکمك
معناسنه‌در یقال هكت البئر اذا تهورت وهك طوی قوشی عجله ایله چمقرمق معناسنه‌در هكیك کبی کاسید کر
واسقاط اولنمق معناسنه‌در یقال هك الشیء علی المجهول اذا اسقط المهكوك سحق اولنمش نسنه‌یه دینور
وقوه ماسکه‌سی اولمامغله دیرینه مالك اولمیان آدمه دینور وکلامده مبالات ایلمیوب دلنه نه کلورسه سویلین فضوله
دینور یقال رجل مهكوك ای لایملك استه وکذا یتمجن فی کلامه الهكیك بودخی سحق اولنمش نسنه‌یه دینور
ومخنث وزن سبرت سخصه دینور ومصدر اولور هك کبی طوی قوشی عجله ایله چمقرمق معناسنه یقال هك
الحباری هكا وهكیکا اذا ذرق بالعجلة الهكوك عزور وزننده پك وغلیظ یره دینورکه پور تعبیر اولنور علی قول
یومشق سهل یره دینمکله ضد اولور وسموز ملحم آدمه دینور وماجن ولاابالی کمسنه‌یه دینور یقال رجل هكوك
ای سمین وکذا ماجن الهكوك صبور وزننده بودخی لاابالی وماجن کمسنه‌یه دینور الانهكاك انفعال وزننده
عورت طوغور رکن چاتیسی آیرلمق معناسنه‌در یقال انهك صلاها اذا انفرج فی الولادة ودوه چوکرکن یره
سوربنوب یاپشمق معناسنه‌در یقال انهك البعیر اذا لزق بالارض عند بروکه المنهكة منفکه وزننده طوغورمسی
دشوار اولان خاتونه دینور یقال امرأة منهكة اذا عسر ولادها الهكهكة زلزله وزننده چوق جماع ایلمك
معناسنه‌در یقال هكهك الرجل اذا اکثر من الجماع الهكهاك ثرثار وزننده چوق جماع ایدن آدمه دینور
یقال رجل هكهاك ای کثیر الشفتنة التهكك تفعل وزننده کبه حیوانك وضعی کلوب چاتمغله ممه‌لری بویوب
آیشی ککبشوب سلوکلنمك معناسنه‌در یقال تهككت الاتن اذا قربت فاسترخی صلواها وعظم ضرعها الهلك
هانك ضمیله والهلاك سحاب وزننده والتهلوك تانك ضمیله والهلوك سلوك وزننده والمهلكة مقعده وزننده
والتهلكة تانك فتحی ولامك حرکات ثلاثیله اولمك معناسنه‌در یقال هلك الرجل وهلك هلكا وهلاكا وتهلوكا
وهلوكا ومهلكة وتهلكة من الباب الثانی والثالث والرابع اذا مات مؤلفك بصائرده بیاننه کوره هلاك که میتة
سوء ایله اولمك وفنا بولمق معناسنه‌در آنکچون انبیای عظام حقلرنده استعمالی ممنوعدر وردت وجه اوزره مستعملدر
اولا برنسنه برکسه‌دن مفقود اولوب لکن سائرك عندنده موجود اوله ومنه قوله تعالی هلك عنی سلطانیه ثانیا

فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در ومنه قوله تعالی و یهلك الحرث والنسل ثالثا موت معناسنه‌در ومنه قوله تعالی
ان امرؤ هلك لیس له ولد رابعا بالکلیه محو ومعدوم اولمق معناسنه‌در که آندن فنا ایله تعبیر اولنور ومنه قوله تعالی
کل شیء هالك الا وجهه وعذاب وخوف وفقر معنالرنده دخی مستعملدر وتهلكه لفظی نوادر مصادردندر
ومؤلف منع کلمه‌سیله‌ده تنظیر ایلمکله باب ثالثدن دخی وارد اولور ایمش لکن ظاهرا شواذدندر انجق فصیح شارحی
عامی‌یه نسبت ایلمشدر انتهی وهلك وهلاك متعدی اولور یقال هلكه هلكا وهلاكا عن الباب الثانی بمعنی اهلكه
و بو تمیم لغتنه مخصوص اولدیغی مصباحده مثبتدر و برنسنه‌یه‌ك دوشکون حریص اولمق معناسنه مستعملدر
یقال هلك الیه اذا شره الاهلاك همزه‌نك کسریله هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال اهلكه بمعنی هلكه و برنسنه‌یی
صاتمق معناسنه مستعملدر یقال اهلكه اذا باعه الاستهلاك هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال استهلكه بمعنی
اهلكه ومالی طاغیدوب بتورمك معناسنه‌در یقال استهلك المال اذا انفقه وانفده التهلیك بودخی هلاك ایلمك
معناسنه‌در یقال هلكه بمعنی اهلكه الهالك هلاك اولان شیئه دینور نسب اوزره اسم فاعلدر پس تمیم لغتنده
متعدی اولمق لازمدر جمعی هلكی کلور مرضی کبی وهلك کلور رکع وزننده وهلاك کلور قطاع وزننده وهوالك
کلور شاذ اوله‌رق فوارس ونواکس کبی زیرا فواعل فاعله‌نك کذلك صفت مختصه مؤنث اولان غیر عاقلك
صفتی یاخود اسمی اولان فاعلك جمعیدر الهلكة فتحاتله والهلكاء صحراء وزننده هلاك معناسنه اسملردر یقال
وقع فی الهلكة والهلكاء ای الهلاك ویقال هی هلكة هلكاء توکید الهلك هانك فتحی وضمی ولامك سکونیله
هلاك معناسنه اسمدر ومنه تقول لاذهبن فاما هلك واما ملك ای اما ان اهلك او املك یعنی البته بن کیدرم یا هلاك
اولورم یا مطلوبمه مالك اولورم ترکیب مزبور اما ان اهلك هلكا واما ان املك ملكا سبکنده‌در که فی الاصل مفعول
مطلق‌در فعلی حذف اولنوب نیابة دلالت ایچون مرفوع اولدی یاخود فعل محذوفك فاعلیدر اما ان یقع لی هلك
وملك تأویلنده‌در یاخود مبتدای محذوفه خبر یاخود مبتدادر وملك لفظنده دخی میمك فتحی وضمی جاریدر المهلكة
میمك فتحی ولامك حرکات ثلاثیله مصدردر که ذکر اولندی واسم مکان اولور چوله و بیابانه اطلاق اولنور مفازه
معناسنه الهلكون حلزون وزننده وهانك کسریله جائزدر اوتسز ونباتسز ارضه دینور هر نقدر آنده
صو دخی اولورسه وهلكون وهلكین مدت مدیده دنبرو یغمور یاغمامش قوراق ارضه دینور یقال ارض
هلكون وهلكین اذا لم تمطر منذ دهر و بونلر صیغه جمع اوزره مبالغه‌یی متضمن اسملردر الهلك فتحتینله قحط
وقوراق سنه‌لره دینور مفردی هلكه‌در وهلكات دخی دینور فتحاتله وهلك یدی قات ارضك هر برینك اراغنه دینور
یدنجی‌یه وارنجه‌قدر وهلاك اولمش حیوانك جیفه‌سنه دینور وطاغك یوقریسیله اشاغیسنك مابیننه دینورکه
یوره تعبیر اولنور ومطلقا ایکی نسنه ارالغنده اولان بوش یره وهوایه دینور زمین ایله سقف ارالغی کبی و یوقریدن
اشاغی‌یه دوشن نسنه‌یه دینور الهلوك صبور وزننده ارکك اوزره یومیلوب دوشن کیر دیوانه‌سی روسپی عورته
دینور یقال امرأة هلوك ای فاجرة متساقطة علی الرجال وقوجه‌سیله خوش معاشرت ایدن خاتونه دینمکله ضد
اولور معنای ثانیده هلاك محبتدن ناشی متصوردر یقال امرأة هلوك ای الحسنة التبعل لزوجها وسریع الانزال آدمه
دینور الهلك ضمتینله هالكه معناسنه‌در که صفت مفرده‌در ومنه قولهم افعل ذلك اما هلكت هلك بوراده هالكه
معناسنه‌در واما کلمه‌سی همزه مکسوره ایله‌در وهلكت ماضی مؤنثدر فاعل هلك لفظیدرکه صفت مفرده‌در
هالكه معناسنه‌در ناقة سرح وامرأة عطل کبی وهلكدن مراد نفس هالكه‌در ومنونا و بعضا غیر منون استعمال
اولنور غیر منصرف اولدیغنه کوره کویا که هلك لفظی نفسنه علم اعتبار ایلمشدر واضافتله هلكت هلكه دخی واقع
اولمشدر اوله کوره هالك یعنی هلاك شاننده اولان نفسك هلاك اولورسه‌ده وایکنجی‌یه کوره آنك نفس هالكه‌سی هلاك
اولورسه‌ده اول ایشی ایشله دیمك اولور بعده کلام مزبوری توسیعله علی ما خیلك موقعنده مثل اوله‌رق اجرا
ایلدیلرکه بهمه‌حال دیمك اولور نته که لسانمزده دخی بو رسمه تعبیرلر بازده‌در مثلا افعل ذلك اما هلكت هلك
واما هلكت هلكه دیمك بهمه‌حال بن اوایشی ایشلرم دیمك اولور وعن الکسائی اما هلكة هلك جعله اسما واضاف
الیه بوندن مرادینه نفس درهی هلكة هلك سبکنده‌در وهلك بونده غیر منوندر که غیر منصرفدر وهلكه هانك
فتحیله هلاك معناسنه‌در پس اسناد مبالغه‌یی متضمن یاخود وقعت فعل محذوفك فاعلی اعتبار اولنور
وعلی کلا الوجهین قسم اول تقدیر اولنور واما ثانیده واوك حذفی جائزدر یاخود یا زائد اولوب ان وصلیه اعتبار
وواو وصلیه مقدرا اراده اولنور کذا افاد الشارح ووقع فی مسند احمد بن حنبل فی حدیث الدجال وذکر صفته
فقال اعور جعد ازهر هجان اقمر فاما هلك الهلك فان ربكم لیس باعور هکذا روی بأل یعنی بحرف التعریف بودخی

معنای مزبورده یعنی علی کل حال موقعنده مستعملدر مترجم دیرکه ابن اثیرایکی روایت دخی نقل ایلمشدر بری
والکن الهلاك کل الهلاك که هانك ضمی ولاملرك سكونیله دروبری واماهلكت هلك كه ركع وزننده در روایت
اولایه کوره هلك هلاك معناسنه اسمدر دجاله هلا کله دعادر ملعون مسفورهرنقدر ادعای ربوبیته ناسه مقدوردن
خارج بعض اوضاع وحالات تلبیس وتسویل ایدرسه ده کوزندن بکچشملك نقیصه سنی ازاله یه قادر دکلدر
مزاك نکر بکز اعور دکلدر یعنی عیب ونقیصه دن منزهدر دیمکدر وروایت ثانیه یه کوره هلك هالكك جمعیدر
ملعون مزبوره اتباع ایدن نفوس جاهله هلاك اولسون دیمکدر خلاصه کلمات مرقومه نه کونه اولورسه اولسون
بهمه حال موقعنده مثل متداولدر التهلكة تانك فتحی ولامك ضمیله مصدردرکه ذکر اولندی واسم مجراسنده استعمال
اولنورکه عاقبتی هلاکه مؤدی اولان نسنه یه وحال وکیفیته دینور یقال وقع فی التهلكة وهی کل ماعاقبته الی الهلاك
وادی تهلك تانك وهانك ضمی ولام مشدده نك کسریله باطل وبیهوده معناسنه علمدر وغیرمنصرفدر وزن فعل وعلمیتله
نته که تخیب وتضلل دخی بومثللو باطل موقعنده علمدر یقال وقع فلان فی وادی تهلك ای فی الباطل الاهتلاك
والانهلاك برکسه کندی نفسنی مهلکه یه صالمق معناسنه در یقال القطاة تهتلك وتنهلك من خوف البازی
ای ترمی بنفسها فی المهالك المهتلك اسم فاعل بنیه سیله یالخوار وعبدالبطن شخصه دینورکه ناس کندیسنی ضیافت
واطعام ایلمکدن غیری فکر ومقصدی اولمیه یقال رجل مهتلك ای لاهم له الا ان یتضیفه الناس الهلاك
نوار وزننده شول جرار وسائل مشرب طائفه یه دینورکه ناسی جر وسئوال ایده رك دورایدر اوله لر وشول اوبه
اوبه جر واستعطا ایلمك عادتلری اولان جرار طائفه سنه دینورکه یوللرندن آزوب کراه اولمش اوله لر والمره
مهتلکون دخی دیرلر یقال قوم هلاك ای الذین ینتابون الناس ابتغاء معروفهم ویقال هم هلاك ومهتلکون ای المنتجعون
الذین ضلوا الطریق الهالکی دمورجی یه دینور فی الاصل هالك قبیله سندن برکسه مشهور دمورجی اولوب
بعده کیده رك مطلقا دمورجی یه اطلاق ایلدیلر علی قول الاول بین العرب دمور ایشلین هالك بن اسدنام
کسه اولمغله هردمورجی یی صکره اکانسبت ایلدیلر وقلیج وخنجر پاسلرنی آچوب جلاویرن آدمه دخی
اطلاق ایلدیلر التهالك تفاعل وزننده برنسنه اوزرینه نفسنی القا ایله یومملوب دوشمك معناسنه در
پروانه نك چراغه دوشدیکی کبی یقال تهالك علی الفراش اذا تساقط وخاتون ایکی طرفه صالنی بولانی یوریمك
معناسنه در یقال تهالکت المرأة فی مشیها اذا تمایلت الهالکة زیاده سیله حریصه اولان نفسه وصف اولور
یقال نفس هالکة ای شرهة الهلکة هانك کسریله ساقطه وهالکه معناسنه در جمعی هالك کلور عنب وزننده یقال
فلان هلکة الهلك ای ساقطة من السواقط الهیلکون حیزبون وزننده دندانه سی اولمیان اوراغه دینور اکینی ابوجهل
بچمیوب تباه ایلدیکیچون الهالوك صحان اوتنه دینور سم الفار معناسنه کتب طبیه ده تراب هالك ایله مرسومدر
وطراثیث یعنی قولغان تیکنی تعبیر اولنان نباتدن برنوعك اسمیدر الهمك هانك فتحی ومیمك سكونیله برآدمی برایشه
کیرشدروب آنکله متمادی متوغل ایدوب اوغراشدرمق معناسنه در الانهماك انفعال وزننده والتهمك تفعل وزننده
برایشه کیریشوب جد واصرار ایله متمادی اکا متوغل اولوب اوغراشمق معناسنه در یقال همکه فی الامر همکا
من الباب الاول فانهمك وتهمك ای لججه فیه فلج یعنی جد وتمادی فیه المهموك ممدود ومتمادی اولمش نسنه یه
دینور بومناسبتله صرتنك ایکی طرفنده تکلتی دکدیکی یرلری یومری اولیوب صالق اولان آته مهموك المعدین
اطلاق اولنور یقال فرس مهموك المعدین ای مرسلهما موضع منبورلری اشاغی به طوغری ممدود اولدیغیچون
اطلاق اولندی الاهمیکاك اشمیزاز وزننده پرغضب اولمق معناسنه در یقال اهمأك الرجل اذا امتلأ غضبا
الهندکی هانك ودالك کسریله هند طائفه سندن اولان برکسه یه دینور وبوهند لفظندن متصرف دکلدر یعنی
هند لفظنه منسوب دکلدر زیرا حرف کاف حروف زیاده دن دکلدر جمعی هنادك در یقال رجل هندکی
من الهنادك ای من اهل الهند مترجم دیرکه مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر زیرا جوهری کافی زائد
اعتباریله غیرقیاس اوزره هند لفظنه نسبت ایلمشدر لکن بواعتباری ازهریدن وسائردن اخذ ایلمشدر وواقعا
کافك برمحلده زیاده سی ثابت دکلدر مکرکه لفظ مزبوری عرب ابتدا حبشه اهلندن استماعله استعمال ایلمش اوله لر
زیرا اهل حبشه اسمك آخرینه نسبته دال اولمغیچون کاف زیاده ایدرلر وقالدیکه محتملدرکه لفظ مزبور فارسیدن
مأخوذ اوله زیرا فارسیده آخره لاحق اولان کاف اداة تصغیردر اهل هند اهل فرس عندنده محقر اولمغله اکثری هندی
وهند ومقامنده هندك دیرلر نسبت تصور یله زیرا اصلی هندوك ایدی هندیجك دیمکدر بعده عرب اخذ وکافی جوهر
کلمه دن قیاسله آخرینه یاء نسبت الحاق وتعریبا دالی مکسور ایدوب هندکی دیدیلر صدر اسلامده عرب ایران

مطلب

اقلیمنی فتح واهل فرسه اختلاطله قتی وافر الفاظ فارسیه اخذ وکوناکون انلرده اجرای تلاعب ایتدکلری منهرد
منصوصدر وفیه قال الازهری سیوف هندکیة ای هندیة والکاف زائدة وصحاحده جمعی هناد که عنوانده
مثبوتدرکه واحدی منسوب اولدیغنه دالدر فلیحرر الهوك شوك وزننده والهوك هجف وزننده والیهکوك
یعفور وزننده شول احمق کمسه یه دینورکه بك نادان اولیوب دماغنده برمقدار رجحه رشد وادراك بقیه سی اوله الهوك
فتحتینله اسمدر وجه مذکور اوزره اولان حماقته دینور یقال به هوك ای حمق وفیه بقیة ومصدر اولور برآدم یهکوك
اولمق معناسنه یقال هوك الرجل هوکا من الباب الرابع اذاکان یهکوکا المتهوك متهور وزننده والهواك شداد
وزننده سرکشته ومتحیر آدمه دینور ومتهوك دائما هلاکه مؤدی اولان ورطه یه کندیسنی القا ایله ساقط وهالك
اولور اولان آدمه دینور الهوکة هانك ضمیله چقوره دینور حفره معناسنه التهویك تفعیل وزننده چقور
قازمق معناسنه در یقال هوك الرجل اذا حفر التهوك تفعل وزننده سرکشته ومتحیر اولمق معناسنه در یقال
تهوك الرجل اذا تحیر وتهور معناسنه درکه برخصوصه ملاحظه ومبالات ایلمکسزین شروع واقتحام ایلمکدر یقال
تهوك فلان اذا تهور الهواکة شداده وزننده چوراق یره دینور سبخه معناسنه الهوکة فرحه وزننده
هواکه معناسنه در الانهیاك انفعال وزننده تهوك معناسنه در یقال انهاك الرجل بمعنی تهوك التهییك
تفعیل وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال هیك الرجل اذا اسرع وچقور قازمق معناسنه درکه تهویکده لغتدر
یقال هیك الرجل اذا حفر مؤلف هیك وهیك کلمه لرنی دخی لفظلرینه نظرا بوراده ذکر ایلمسی مناسب ایدی هیك که
هاء مکسوره ایله درهیك لفظندن مخففدرکه یای مشدده مفتوحه ایله در وبوایاك لفظندن مقلوب اولان هیاك
مخففیدر تحذیر ایچوندر احذر معناسنه مستعملدر وهیك کلمه سی که هاء مفتوحه ایله در هیك لفظندن مخففدرکه
یای مشدده مفتوحه ایله درو بوهیاك مخففیدرکه اسرع معناسنه اسم فعل امردر ظاهرا مؤلف کاف خطابیه اولدیغنه
نظر ایله اواخر کابه توقیف ایدوب لکن اوراده دخی سکوت ایلمشدر فصل الیاء یك یانك فتحی
وکافك تشدیدیله فی الاصل لفظ فارسیدر برعددك اسمیدر واحد معناسنه ورؤبه نام شاعر اخذ ایدوب اشبو
وقد اقاسی حجة الخصم المحك * تحدی الرومی من یك لیك بیتنده ایراد ایلمشدر من واحد لواحد دیمکدر
وبونده یك لفظی منونا وغیرمنون مرویدر والفارسی لفظنه وزنك تحملی اولمدیغندن الرومی ایله تعبیر
ایلمشدر زیرا مرادی تحدی الفارسی دیمك ایدی مترجم دیرکه شاعر مرقوم الرومی دیمجك برده
الفرسی دیسیدی دخی اهون اولور ایدی ویك مغربده بربلده در یکك فتحتینله برموضعدر وقد تجزت
الکاف بعون الملك الکافی المعین والحمد لله اولا وآخرا والصلوة علی نبیه وآله وصحبه اجمعین

❊باب اللام❊

❊فصل الهمزة❊

الابل همزه نك وبانك کسریله وبانك سكونیله که مخففدر دوه یه دینور وبومفرددر جمعه دخی اطلاق اولنور
فی ذاته جمع واسم جمع دکلدر جمعی آبال کلور همزه نك مدیله مصغری ابیله درهاایله مترجم حقیردیرکه اصول سائره نك
وشیخ رضی وسائرك بیانلرینه کوره غنم کبی ابل کلمه سی دخی اسم جمعدر لفظندن مفردی یوقدر ومؤنثدر زیرا
لفظندن مفردی اولمیان اسماء جموع آدمیونك غیریده تانیثی واجبدر اکا بناء مصغری ابیله درهاایله وجمعنده آبال
دینورکه چوق دوه سوریلری دیمك اولور وتثنیه سنده ابلان دینورکه ایکی دوه سوریلری دیمکدر مؤلف دخی تثنیه یی
بومعنا ایله بیان ایلمکله اسم جمع دکلدر قوللرینك بیننده تناقض شائبه سی اولور ومفردی بعیردرنته که غنمك مفردی
شاه در ومؤلفه کوره جنسه دال اولورلکن غنم قبیلندن اولمز وحیاة حیوان صاحبنك تنصیصنه کوره ابل ناس
منزلنده وبعیر انسان وجمل رجل وناقه مرأه وقعود فتی وقلوص فتیه منزلرنده در فلینظر ودرمختارده
مرسومدرکه ابل تسمیه سی افخاذلرینه بول ایلدکلری تصورینه مبنی درپس بیلرنده اشتقاق کبیر مناسبتی اولور
لکن بوتوجیه وجدانه ملایم کلمدیکی غیرستیردر قالدیکه مأخذ اشتقاق اباله تصویر اولنمق اقربدر الابلان
تثنیه در ایکی سوری دوه دیمکدر یقال له ابلان ای القطیعین من الابل وابل یغمورلی سحابه اطلاق اولنور
التابل تفعل وزننده دوه ایدنمك معناسنه در یقال تأبل الرجل اذا اتخذ الابل وطوار چایرا وتلامق سبیله صودن
اکتفا ایلمك معناسنه در یقال تابلت الابل وغیرها اذا اجزأت عن الماء بالرطب وارعورتك جماعندن امتناع
ایلمك معناسنه در یقال تابل عن امرأته اذا امتنع عن غشیانها الابل همزه نك فتحیله برآدمك دوه سی چوغالمق
معناسنه در یقال ابل الرجل ابلا من الباب الثانی اذا کثرت ابله وغالب اولمق معناسنه در یقال ابله اذا غلبه
وامتناع ایلمك معناسنه در یقال ابل عنه اذا امتنع وابل وابول دوه تازه چایر یاخود یوبحه اوتلامغله صودن مستغنی

مطلب

اولمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت ابلا وابولا من الباب الاول والثانى والرابع اذا اجزأت عن الماء بالرطب
و بعضلر عندنده ابل وابول دوه لر چوبانسز صالمه ومسبب اوله رق يورديرندن ايراقلشوب غائب اولمق ياخود
وحشيلنوب ابلق كبى يبانى اولمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت اذا اهملت فغابت ولبس معها راع اوناتدت
و بركسه جماعدن ايكره نوب امتناع ايلمك معناسنه در يقال ابل الرجل عن امرأته اذا امتنع عن غشيانها وعبادته
دورشمك معناسنه در يقال ابل الرجل اذا نسك ودكنكله اورمق معناسنه در يقال ابله بالعصا اذا ضربه بها
و بركسه يى صالمه دوه لر صاحبى قلمق معناسنه در يقال ابله ابلا اذا جعل له ابلا سائمة وقيو آغزنه اباله چاتمق
معناسنه در تقول ابلت البئر اذا جعلت لها ابالة وابل يأس ياخود قورى اوتلغه دينور همزه نك ضميله ده جائزدر
التأبيل تفعيل وزننده برآدمك دوه سى چوغالمق معناسنه در يقال ابل الرجل اذا كثرت ابله و برنسنه دن امتناع ايلمك
معناسنه در يقال ابل عنه اذا امتنع ودوه قسمنه خوشجه تقيد وتيمار ايدوب طاولندرمق معناسنه در يقال ابل الابل
اذا سمنها و برآدم كندى نفسيچون بسليه جك دوه لر ايدنمك معناسنه دركه بيع ايچون اولميه يقال ابل فلان اذا اتخذ
ابلا واقتناها وتأبيل الميت تأبين معناسنه دركه ميتك صفات جميله سنى ياد وتعداد ايده رك كريه وزارى ايلمكدن
عبارتدر يقال ابل الميت بمعنى ابنه الايبال همزه نك كسريله بودخى برآدمك دوه لرى چوغالمق معناسنه در
يقال ابل الرجل ايبالا اذا كثرت ابله الابول قعود وزننده حيوان چاير يمكله صودن اكتفا ايلمك معناسنه دركه
ذكر اولندى ودوه لر بر يرده آرام واقامت ايلمك معناسنه در يقال ابلت الابل ابولا اذا اقامت بالمكان ودوه لر چوغالمق
معناسنه در يقال ابلت الابل اذا كثرت واوتلر دوه لر اوتلايجق درجه ده اوزامق معناسنه در يقال ابل العشب
اذا طال فاستمكن منه الابل الابل صاحب وزننده چاير اوتلامغله صودن مستغنى اولان حيوانه دينور جمعى
ابال در كفار كبى ودوه وقيون مصالحنده استاذ وهنرمند آدمه دينور يقال رجل آبل اى حاذق فى مصلحة الابل
والشاء ودوه صاحبى آدمه دينور يقال رجل آبل اى ذو ابل وحمص قضاسنده بر قريه آديدر ودمشق سنجاغنده
بر قريه دركه آبل السوق ديمكله متعارفدر حسين بن عامر المقرى الابلى اورادندر ونابلس ترانده بر موضعدر واردن
قربنده بر موضعدركه آبل الزيت ديمكله متعارفدر الابالة سماحه وزننده والابل فتحتينله برآدم دوه وقيون
مصالحنده اوز وهنرمند اولمق معناسنه در يقال ابل فلان وابل ابالة وابلا من الباب الاول والرابع اذا حذق فى مصلحة
الابل والشاء فهو آبل كما ذكر ودوه چوغالمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت من الباب الرابع والاول اذا كثرت
الابل كتف وزننده باب رابعدن اسم فاعلدر دوه وقيون مصالحنده استاذ اولان آدمه دينور ودوه صاحبى
كسيه دينور وسموز تومند دوه يه دينور يقال بعير ابل اى لحيم الابل افضل وزننده اسم تفضيلدر دوه وقيون
قسمنك تقيد وتيمارى خصوصنده يك اوز ويك هنرمند آدمه دينور يقال هو من آبل الناس اى اشدهم تأنقا فى رعية
الابل والشاء المؤبلة معظمه وزننده بركسه نك كندى نفسيچون و بسلمه ايچون اتخاذ ايلديكى دوه لره دينور كه
بيع ايچون اولميه يقال ابل مؤبلة اذا اتخذت للقنية الابل سكر وزننده صالمه دوه لره دينور يقال ابل ابل اى مهملة
الاوابل چوق دوه لره دينور يقال ابل اوابل اى كثيرة الابابيل همزه نك فتحيله بلوكلر وسوريلر فرق معناسنه دركه
فرقه نك جمعيدر و بو مفردى اولميان جمعدر عبابيد وشماطيط كبى يقال جاءت الابل ابابيل اى فرقا شارح ديركه
بعضلر مفردى اباله وابول وابيل اولديغنه ذاهب اولديلر و بعضلر ابابيل طاغ قرلنقجى ديدكلرى قوش اولمسنه
ذاهب اولديلر نته كه بعض كتب تفاسيرده وحياة حيوانده مرسومدر الاباله اجانه وزننده بانك تخفيفيله ده
جائزدر والايبل سكيت وزننده والابول عجول وزننده والايبال دينار وزننده كه بونك اصلى ابال ايدى
تشديد بايله قوش ودوه وآت قسمندن بر بلوكه دينور على قول پدرپى كلان بلوكلردن هر بلوكه دينور يقال
ابالة من الطير والخيل والابل وايبل وابول وايبال اى قطعة او متتابعة منها واباله اجانه وزننده بر باغ اوتلغه دينوركه
كوتريلور ومنه المثل * ضغث على ابالة * يعنى بر باغ اوتلق يوكنك اوزرنه بر طوتام اوتلق دخى وضع وتحميل اولندى
مراد ثقلت كالنده ايكن بر ثقلت دخى عارض اولدى ديمكدر مثل مزبور بليه اوزره بليه عارض اولدقده ايراد اولنور
بعضلر عندنده خصب ورخانك تعاقبنده ضرب اولنوركه اولك ضديدر و بونده دخى بانك تخفيفيله جائزدر
الايبل امير وزننده كنكه دينور عصا معناسنه وسريانى لساننده حزين وغمكين آدمه دينور ونصارى طائفه سنك
رئيسنه ياخود پاپاسلرينه دينور راهب معناسنه ياخود صاحب ناقوسلرينه دينوركه ظاهرا مؤذن مقامنده اولور
جمعى آبال در شهيد واشهاد كبى وايبل در همزه نك ضميله بو جهتله ايل الايبلين كه پاپاسلر پاپاسى ديمكدر نصارى
طائفه سى عيسى على نبينا وعليه السلام حضرتلرنى مراد ايدرلر مؤلف والحزين بالسريانية ورئيس النصارى

اوالراهب عبارتيله ثبت ايلمكله مقتضاى سياق بو معناده ايبل سريانى اولوب وسبب تسميه حزن ماده سى اولمقدر
نته كه راهب خوف معناسنه اولان رهبدندر زمخشرى اساسده ديديكه ابلت الابل ديرلر دوه ياش يونجه يمكله
صودن قانع وفارغ اولسه وتابل فلان ديرلر نكاحى وقربان نسوانى ترك ايلسه وراهبه ايبل اطلاقى بو معنادندر يقال
ابل اباله فهو ابيل مثل فقه فقاهة فهو فقيه وابن اثير دخى نهايه ده وجه مذكور اوزره بيان ايلمشدر مؤلف دخى
بو معنالرى بو قريه ده ثبت ايلمشدر فلينظر الايبلى همزه نك فتحى و بانك سكونى وباى موحده نك ضمى وفتحيله
والهيبلى صيقلى وزننده والابلى همزه نك فتحى و بانك ضميله والايبل صيقل وزننده والايبل بانك ضميله
والايبلى امير وزننده بونلرده ايبل معناسنه دركه نصارانك رئيسلرينه ياخود پاپاسلرينه ياخود چاك صاحبلرينه
دينور الابيلة سفينه وزننده والابالة ديناره وزننده والوبيلة سفينه وزننده بونلرده اباله كبى بر قوجاق
اوتلغه دينور الابالة كتابه وزننده دوه وقيون مقوله سنى كركى كبى كوزه دوب تقيد وتيمارلرينه حسن اهتمام
ايلمك معناسنه در يقال فلان حسن الابالة اى السياسة يعنى القيام على ماله واباله برآدمك اصحاب وعشيرتنه
دينور اباله كبى كما سيذكر و برآدمك استكلوسى اولان شيئه دينور طلبه معناسنه كما سيذكر وقيونك آغزينه چويردكلرى
بنايه دينوركه قيو بلازكى تعبير اولنور يقال لبس على البئر ابالة وهى شئ تصدر به البئر و بيوك وقبا اوطون باغنه
دينوركه اوزرينه سندن ايپ ايله بغليوب بوكلنور زعامه وزننده دخى لغتدر مثل مذكورده بانك تخفيفى بو معنادندر
يقال احتمل ابالة من الحطب اى حزمة كبيرة الابلة فرحه وزننده بودخى برآدمك استكلوسى وخواهشى
اولان نسنه يه دينور يقال هى ابلته اى طلبته وحاجته ودولاودوشلو خير و بركتلو ناقه يه دينور يقال ناقة ابلة
اى مباركة من الولد مؤلف بونى تكرار ايلمشدر الائتبال افتعال وزننده دوه قسمنك تقيد وتيمار ورعايتى مصلحتنه
دائما قيام واهتمام ايلمك معناسنه در يقال انه لا يأتبل اى لا يثبت على رعية الابل ولا يحسن مهنتها اى خدمتها
وراكب دوه اوزره مضرجند يسى كبى ثابت و برقرار اولمق معناسنه در يقال هو لا يأتبل اى لا يثبت على الابل
راكبا الابلى كسرتينله وفتحتينله آبل وابل كبى دوه لرى اولان آدمه دينور يقال رجل آبل وابل وابلى اى ذو ابل
الابال شداد وزننده دوه چوبانه دينور الابلة همزه نك كسريله عداوت معناسنه در يقال هو شديد الابلة
اى العداوة الابلة غرفه وزننده آفته دينور عاهه معناسنه الابلة تمره وزننده على قول فتحاتله انسانه عارض
اولان ثقلت ووخامته دينور كثرت طعامدن عارض اولان ثقلت كبى تقول اخذتنى الابلة اى الثقل والوخامة وكراهه
دينور اثم معناسنه الابل فتحتينله بودخى آدمه عارض اولان ثقلت ووخامته دينور شارحك بياننه كوره بونلرك
اصلى وبله وو بل ايدى واو همزه يه تبديل اولنمشدر الابلة عتله وزننده بردرلو طعامدركه خرمانى ايكى طاش
بيننده نيمجه دوكدكدنصكره اوزرينه سود صاغوب قارشدرمقله ترتيب ايدرلر و بر بلوك خرمايه دينور يقال ابلة
من التمر اى قدرة وابلة بصره ده بر موضع آديدركه دنياده مشهور اولان درت جنانك بريسيدركه غوطة دمشق
سغد سمرقند وشعب بوان وابلة بصره در امام مسلم شيخى شيبان بن فروخ الابلى اورايه منسوبدر وابله برآدمك
عشيرت واصحابنه دينور ابالة كبى يقال جاء فى ابالته وابلته اى اصحابه وقبيلته و برآدمك مطلوبى وخواهشكرده سى
اولان شيئه دينور كما سيذكر ابيلى مصغرا ومقصورا بر خاتون اسميدر المؤبل معظم وزننده شعرادن ابراهيم
اندلسى لقبيدر ابل همزه نك ضميله بر موضعدر الابل ضمتينله اوتلاندقدنصكره تازه دن يشروب چقان چايره
دينور الابلة كسرتين ولام مشدده ايله وضمتينله كه ذكر اولندى والابلاة همزه نك كسريله بونلرده طلب
اولنه جق نسنه يه دينور يقال هو من ابلة سوء وابلته وابلاته واباله كما ذكر اى من طلبة سوء يعنى جهت قبيحه دن
مطلوب اولان نسنه لردندر ابلى كردى وزننده طى قبيله سنه مخصوص ايكى مشهور طاغك يانده بر طاغك
آديدر ابلى حبلى وزننده بر نيجه طاغلردركه بئر معونه اوراده در المأبولة آغزينه بلازك چويرلمش قيويه دينور
يقال بئر مأبولة اى مصدرة بالابالة الابلة ثبه وزننده بودخى بيوك وقبا اوطون باغنه دينور المأبلة مأسده
وزننده دوه لى يره دينور يقال ارض مأبلة اى ذات ابل الاتل همزه نك فتحى وتانك سكونيله
والاتلان والاتلال فتحاتله اويكه وطار غلقله آدمك صيق صيق آنه رق ارقون ارقون يورمك معناسنه دركه
برنسنه ضمننده غضبناك اولان كمسه او يلجه يورى يوب كيدر يقال اتل الرجل اتلا واتلانا واتلالا من الباب الثانى
اذا قارب الخطو فى غضب وطعامدن طلوم كبى طيطلو اولمق معناسنه در يقال اتل من الطعام اذا امتلأ الاوتل
احمر وزننده طوق كسيه دينور شبعان معناسنه مؤلف بونى واو فصلنده دخى ذكر ايلمشدر ظاهرا واو همزه دن
مقلوب دينن قوله مبنى بوراده دخى ثبت ايلدى الاتل والوتل ضمتينله طوق كسه لره دينور مفردلرى اوتل در

يقال قوم اثل ووتل اى شباع شارح دير كه مؤلف نهر اثل ماده سندن ذهول ايلمشدر كه بلاد خزر و بلغار ايچره
جارى بر نهر عظيمدر الاثول ثاى مثلثه ايله وصول وزننده برنسنه كوكلنوب تمام مرتبه اصل واستحكام بولمق
معناسنه در يقال اثل الشئ اثولا من الباب الثانى اذا تاصل التأثل تفعل وزننده اثول معناسنه در يقال
تأثل الشئ بمعنى اثل واولولنمق معناسنه در يقال تأثل الشئ اذا عظم وامك چكوب سرمايه قزانمق معناسنه در
يقال تأثل المال اذا اكتسبه وقيوقازمق معناسنه در يقال تأثل البئر اذا حفرها وذخيره ايدنمك معناسنه در
يقال تأثل الرجل اذا اتخذ ميرة و برنسنه اطرافدن تدريجله بركمك معناسنه در يقال تأثل الشئ اذا تجمع التأثيل
تفعيل وزننده مالى مايه لندروب نماو بركتله فراوان ايلمك معناسنه در يقال اثل ماله اذا زكاه واصله وملكى
اولولندرمق معناسنه در يقال اثل ملكه اذا عظمه واهل ومتعلقاتنه فاخر كسوه لر الباس ايدوب نوازش
واحسان ايلمك معناسنه در يقال اثل الاهل اذا كساهم افضل كسوة واحسن اليهم و برآدمك مالى كثرت بولمق
معناسنه در يقال اثل الرجل اذا كثر ماله الاثلة ثمره وزننده بر سمتدن مجلوب اولان ذخيره يه دينور يقال جلب
اثلة اى ميرة واواسبابنه دينور متاع البيت معناسنه و بونده حركاتله جائزدر و يات و يراغه وساز وسامانه دينور
يقال اخذ اثلته اى اهبته و برنسنه نك اصل ومايه سنه دينور جمعى اثال كلور جبال وزننده يقال لفلان اثلة مال
اى اصل مال ومجازا شرف وحسبه اطلاق اولنور ومنه يقال هو يبحث فى اثلتنا اى يطعن فى حسبنا اساسده
بو معنا شجر آتى الذكر اسمى اولان اثل كلمه سندن اولمق اوزره مرقومدر واقعا نحت تعبيرى اكا قرينه اولور واثله مدينه
قربنده بر موضعدر و بغداد قضاسنده بر قريه در وهذيل بلادنده بر موضع آديدر الاثل همزه نك فتحى وثانك
سكونيله آچى ايلغين اغاجنه دينور مفردى اثله در وجمعى اثلات در فتحاتله واثول كلور ايلغين اغاجى ايكى نوع
اولور برى طرفاء و برى اثل در كه كبير اولور بو كه آچى ايلغين ديرلر اغاجى پك متين اولور قصعه وقدح پيارز ذكر
اولنان شرف وحسب معناسى بوندن مأخوذدر الاثال سحاب وزننده والاثال غراب وزننده موروث اولان
مجد وشرف وشانه اطلاق اولنور يقال هو علوّ الاثال والاثال اى المجد والشرف واثال غراب وزننده بر طاغك
آديدر وعبس قبيله سنه مخصوص بر صو ياخود بر حصن آديدر وقاعده ده بر قريه آديدر و بر دره اسميدر كه
وادى الستاره يه منتهى اولور وعمازه قربنده بر صو آديدر وعميرايله بستان ابن عامر بيننده بر موضع آديدر وضمرة بن
ضمرة النهشلى نام كمسه نك فرسى اسميدر واثال بن النعمان اصحابدندر اثيل زبير وزننده نواحى مدينه ده بر دره
آديدر عند البعض ذوائيل ايله مسمّا دركه بدر ايله صفراء بيننده واقعدر آل جعفره مخصوص خرمالغى چوق بر يردر
اثيل امير وزننده بر موضعدر ذو المأثول وذات الاثل واثيله جهينه وزننده بر موضعدر الاجل فتحتينله
بر وقتك غاية وانجامنه دينور مثلا حيات وعمر انسانى بابنده مضروب ومقدّر اولان مدّتك غايتنه دينور كه اول آنده
انسان لامحاله وفات ايدر كذلك وعده ايله آلنان بورجك نهايت مدّتنه دينور و برنسنه نك مدّت وزمانه
دينور جمعى آجال كلور آمال وزننده مؤلف بصائرده ديديكه اجل كلمه سى برنسنه حقنده مضروب ومقدّر اولان
مدّته موضوعدر بعده حيات انسانه مضروب اولان مدّته كه مراد غايتيدر استعمال اولندى ونصّ كريمده
بش وجه اوزره مستعملدر اوّلا غايت مدّت حيات كه موت مقدّردن عبارتدر ثانيا وقت معين معناسنه در
ثالثا اهلاك كفار معناسنه در رابعا عدّت مطلقه ده استعمال اولندى خامسا عذاب وعقوبت معناسنده
استعمال اولندى انتهى واجل مصدر اولور كيرولنمك معناسنه در يقال اجل الامر اجلا من الباب الرابع
اذا تأخر التأجيل تفعيل وزننده بر معين وقته قدر مدّت مهلت تعيين ايلمك معناسنه در يقال أجّله اذا حدّدله
الاجل واجل ديدكلرى بيون اغريسنه تيمار ايلمك معناسنه در يقال أجّل فلانا اذا داواه من الاجل و برايشدن
برآدمى آليقومق معناسنه در يقال أجّله عنه اذا منعه وحبسه وصوايركيلجك كولجك مقوله سى يره اطرافدن
صوكتوروب ركدرمك معناسنه در يقال أجّل الماء فى المأجل اذا جمعه فيه الاجل عاجل وزننده والاجيل
امير وزننده ذكر اولنان اجل ماده سندن اسم فاعللردر متأخر اولان شيئه دينور عاجل مقابليدر ومنه يقال يؤثر العاجل
ويذر الآجل والاجيل الاستيجال وقت معينه قدر مهلت ايستمك معناسنه در تقول استأجلته فأجّلنى الى مدّة
الآجلة عاجله وزننده آخرته اطلاق اولنور نته كه عاجله دنيايه اطلاق اولنور الاجل همزه نك كسريله بيون آغريسنه
دينور كه يصدقدن دوشمكدن ياخود يصدغك خشونتندن عارض اولان اغرى اوله جقدر و بقر وحش سوريسنه
دينور جمعى آجال در الاجل همزه نك فتحيله بيون وجه مذكور اوزره اغريمق معناسنه در يقال اجل الرجل اجلا
من الباب الرابع اذا اشتكت عنقه و بيون اغريسنه تيمار ايلمك معناسنه در يقال اجله من الاجل اجلا من الباب

الثانى اذا داواه منه و برآدمى برايشدن آليقومق معناسنه در يقال اجله عنه اذا حبسه ومنعه ومنه يقال اجلوا
مالهم اى حبسوه عن المرعى و بركمسه حقنده شرّ ومضرتله جنايت ايلمك على قول اوزرينه شرّ وفتنه توزتمق
معناسنه در يقال اجل الشرّ عليهم اذا جناه او اثاره وهيجه و برى اوغرنه سعى وكوشش ايده رك مال كسب
وجمع ايلمك معناسنه در يقال اجل لاهله اذا كسب وجمع وجلب واحتال المؤاجلة مفاعله وزننده بودخى
بيون اغريسنه علاج ايلمك معناسنه در يقال آجله اذا داواه من الاجل ومنع وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال
اجله عنه اذا حبسه ومنعه الاجل همزه نك ضميله اجيلك جمعيدر كه متأخر معناسنه در وخرما اغاجنك
چوره سنده مجتمع اولان چاموره دينور التأجل تفعل وزننده وقت معينه قدر مهلت ايستمك معناسنه در يقال تأجّل
اذا استأجل تفعل بابى استفعال معناسنده مطرده در وطاغ اوكوزلرى بركوب سورى اولمق معناسنه در يقال تأجّل
الصوار اذا صار اجلا وناس برارايه كلوب بركمك معناسنه در يقال تأجّل القوم اذا تجمعوا وكولجك مقوله سى يرده صوايركمك
معناسنه در يقال تأجّل الماء فى المأجل فتأجّل اى استنقع من اجلك ومن اجلالك همزه لرك فتحى
وكسريله من جلالك معناسنه در كه سندن اوترى ديمكدر فارسيده از براى تو مقامنده در ايكنجى اوچنجيدن مخففدر
واول جلل ماده سندندر مؤلف بو راده استطرادا ذكر ايلمشدر مترجم دير كه تحقيق همزه كوره اجل فى الاصل ذكر اولنديغى
مطلب اوزره جنايت شرّ معناسنه اولوب بعده مطلقا جنايتده شايع اولدى مثلا من اجله فعلت ذلك قولنده آنك كسب وجنايتى
سببيله ايجاب ايلديكى فعلدن ناشى بن شويله ايتدم ديمك اولوب كيده رك اتساع ايله مطلقا علت مقامنده استعمال
ايلديلر پس مجاز بمرتبتين اولور ومن كلمه سى ابتدائيه در فعل مذكوره متعلقدر مثلا من اجله ضربت قولنده ضربت
فعلنه متعلقدر ابتداء ضربى وانشاؤه من اجله سببكنده در نته كه من جرائك دخى بو يلجه در كه من ان جرته سببكنده در
المأجل مقعد وزننده والمؤجّل معظم وزننده صو بريكجك يره دينور مستنقع معناسنه اجيل زبير وزننده
اساميدندر عمر وعثمان ابنا اجيل محدثلردر وناعم بن اجيل موالى ام سلمه دندر تابعيدر اجل فتحتينله نعم لفظى كبى
كلمهٔ جوابدر يعنى ايجاب ايچون موضوعدر نعم و بلى كلمه لرى كبى تركيده اودو بلى وفارسيده آرى دينور لكن اجل
تصديقده نعم كلمه سندن احسن در ونعم استفهامده اجل كلمه سندن احسن در مثلا انت سوف تذهب دينلسه
جوابنده اجل ديمك احسن در واتذهب دينلسه جوابنده نعم ديمك احسن در اجلى جمزى وزننده بر معروف
مرعانك آديدر اجله دجله وزننده يمامه ده بر قريه در الاجّل قنب وزننده والاجّل قبر وزننده طاغ كچيسنك
اركگنه دينور الادل عدل وزننده اوكولمغه بشلين يارنك مهره سى دوشمك معناسنه در يقال ادل الجرح ادلا
من الباب الثانى اذا اسقط جلبه وسودى ياخود آيرانى يايقده يايمق معناسنه در يقال ادل اللبن اذا مخضه وحرّكه
و برآغرنسنه يى يوكلنوب امكليه رك ايقنه رق ياب ياب يور يوب كيمك معناسنه در يقال ادل الشئ اذا ادلح به
مثقلا الادل همزه نك كسريله بيون آغريسنه دينور يصدقدن دوشمكله عارض اولان اغرى اوله جقدر و پك قويو
آكشى سوده دينور تقول اطعمنا ادلا ما يطاق حمضا اى لبنا خاثرا حامضا و برآدمك امكليه رك كوتوروب كتديكى آغرنسنه يه
دينور الاردخل خاى معجمه ايله قرطعب وزننده اتنه طلو سموز آدمه دينور يقال رجل اردخل اى تارّ سمين ازل ضمتينله
بر طاغك آديدر وديار فزاره ده بر موضع آديدر وطىّ قبيله سى ديارنده بر صو يجك اسميدر اربليه همزه نك فتحى
ويانك تخفيفيله اندلس اولكه سنده بر حصن آديدر اربل زبير وزننده ابن والبة بن الحارث در كه بنو والبه دندر الارلة
همزه نك ضميله غرله وزننده ومرادفيدر كه حشفه نك در يسيدر ختانده قطع اولنور الازل همزه نك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله طارلق وشدّت وسختى معناسنه دركه اسمدر ومصدر اولور كما سيذكر يقال هو فى ازل
من العيش اى ضيق وشدّة ويقال ازل ازل ككتف مبالغة اى شدّة شديدة وحبس وتوقيف ايلمك معناسنه در
يقال ازله ازلا من الباب الثانى اذا حبسه وآتك اوركنى وكوستكنى قصالدوب صالويرمك معناسنه در يقال
ازل الفرس اذا قصر حبله ثم سيبه ودواب ومواشى يى خوفدن ياخود قوراقلقدن ناشى بيانه چقرميوب اوبه ده
آليقومق معناسنه در يقال ازلوا اموالهم اذا لم يخرجوها الى المرعى خوفا او جدبا بو معنا ذكر اولنان عمومده داخل
ايكن مؤلف تخصيص ايلمشدر كويا كه بونده زيادهٔ ضيق وشدّت متصوّردر وطارلغه وقيتلغه اوغرامق
معناسنه در يقال ازل الرجل اذا صار فى ضيق وشدّة الازل همزه نك كسريله كذب معناسنه در يقال فى كلامه
ازل اى كذب وآفت وداهيه يه دينور الازل فتحتينله قدم معناسنه در كه شيئك اوّل وابتداسى اولمامقدن يعنى
وجودك جانب ماضيده معتبر ازمنهٔ مقدرهٔ غير متناهيه ده استمرارندن عبارتدر نته كه ابد جانب مستقبلده
استمرارندن عبارتدر يقولون هو ازلىّ اى منسوب الى الازل و بونك اصلى يزلى ايدى كه لم يزل كلمه سنه منسوبدر

يعني قديم اولان شيئه لم يزل اطلاق اولنمغله آندن اختصار اولنان يزله منسوبدر بعده تخفيفا يايى الفه قلب ايدوب ازلى ديديلر نته كه ذى يزن نام ملكه منسوب اولان مزراغى نسبتده رمح ازنى ديديلر ولم يزل زوال ماده سندندر كه دوام معناسنه مستعملدر شارح ديركه بعضلر ضيق معناسنه اولان ازلدن مأخوذدر ديديلر قدمك بدايتى طرفنى تقدير وادراكدن عقول ومدركه مضايقه ده قالوب بر وجهله نافذ اولمديغنه بناء آنده استعمال اولندى وزمخشرى ديديكه بو ماده مصنوعدر كلام عربدن دكلدر كويا كه لم ازل لفظنه نظر ايدوب اختصار ايله ازلى اخذ واستعمال ايلديلر مترجم ديركه ظاهر اولدى تعبير ينه مشاكل ومقابل ايلديلر الازول صبور وزننده يك قحط وشديد اولان يله وصف اولور جمعى ازل كلور همزه نك ضميله يقال سنة ازول اى شديدة المأزل منزل وزننده اسم مكاندر مضيق معناسنه التأزل تفعل وزننده طارلمق معناسنه در يقال تأزل صدره اذا ضاق ازال سحاب وزننده يمنده صنعاء شهرينك اسم قديميدر على قول بانيسى اسميدر الاسل فتحتينله قوغه‌لق وحصير اوتى ديدكلرى نباته دينوركه سازلق اقسامندندر وتشبيهله مزراق قارغيلرينه واوقلره اطلاق اولنور وخرما اغاجنك سيورى سيورى تيكنلرينه دينور وشول چبوق طرزنده فدانلره ودالره دينوركه يپراقسز دوز وهموار بتوب آندن حصير وسپت مقوله سى نسج ايدرلر على قول اكرى اولميوب دوز وطوغرى اولان چبوقلره وشاخلره اطلاق اولنور مفردى اسله در واسلة اللسان دلك سيورى اوجنه اطلاق اولنور واسلة البعير دوه نك قضيبنه يعنى ذكرينه اطلاق اولنور واسلة النصل تمرنك يلمانه اطلاق اولنور واسلة الذراع قولك انجه‌لن يرينه اطلاق اولنور واسلة النعل پاپوشك برونندن عبارتدر واشبو اسله كلمه سى عظم ماده سنده اعاده اولنور انشاء الله تعالى التأسيل تفعيل وزننده يغمورك يره نافذ اولان رطوبتى قولك اسله سنه يعنى انجه‌لن يرينه قدر بالغ اولمق معناسنه دركه مراد طپراغه اول مقدار نفوذ ايلمكدر يقال اسل المطر اذا بلغ نداه اسلة اليد مترجم ديركه نته كه يغمور قولك عظيم اولان يرينه قدر بالغ اولسه عظم المطر ديرلر واساسده مرسومدركه براعرابى بر آخر اعرابى يه كيف كانت مطرتكم اسلت ام عظمت يعنى آثار رطوبتى قولك انجه‌لرى اولان يرى ياخود قبارى قدرمى يره نفوذ ايلدى ديو سؤال ايلدكده مابلغت الضرائر يعنى باش پرمغك ضره‌لرينه يعنى التنده اولان اته قدر بيله وارمدى ديو جواب ايلدى الاسال همزه نك مديله شمائل واخلاق وعلامات معناسنه در يقال هو على آسال من ابيه اى شبه وعلامات وبونك مفردى مسموع دكلدر شارح ديركه آسال كلمه سى دخى بو معنايه دراكا قياس اولنورسه مفردى اسل اولور ضمتينله المؤسل معظم وزننده كسكينلنمش نسنه يه دينور يقال شئ مؤسل اى محدد پس تأسيل بر نسنه يى كسكينلتمك معناسنه در الاسيل امير وزننده چبوق كبى طوغرى ودوز وصيرلجق نسنه يه دينور يقال شئ اسيل اى املس مستو وسوبو بوزه اطلاق اولنور يقال خد اسيل اى طويل مسترسل الاسالة اصاله وزننده بورسوبو اولمق معناسنه در يقال اسل خده اسالة من الباب الخامس اذا كان اسيلا اسيله سفينه وزننده بنو العنبر يوردنده برصو وبرخرمالق آديدر وبنو مالك بن امرئ القيس جماعتنه مخصوص برصو آديدر التأسل تفعل وزننده برآدم شمائل واخلاقده اتاسنه بكزه‌مك معناسنه در يقال تأسل اباه اذا اشبهه المأسل مقعد وزننده برطاغك آديدر دارة مأسل دارة عربندندر الاشل همزه نك فتحى وشين معجمه نك سكونيله ارشون واندازه مقاديرندن برمقدار معلومدركه بصره اهالسى بيننده متعارفدر جمعى اشول در واشول ايپلره دينور كويا كه آنلر ايله اولچلدكيچون اطلاق اولندى وبولغت نبطيه در الاصل همزه نك فتحيله والياصول يافوخ وزننده هر نسنه نك اسفلنه يعنى وجودينك اشاغيسنه دينوركه ديب وكوك تعبير اولنور جمعى اصول در وآصل در همزه نك مديله افلس وزننده يقال قعد فى اصل الجبل ويا صوله اى اسفله شارح مرحوم ديركه بعضلر عندنده برشئنك اصلى قاعده سندن عبارتدركه اوشئى بو قدرى مرتفع اولبور توهم ايلسك آنك ارتفاعيله سائر اوله رق مرتفع اوله اغاجك كوكى وديوارك ديبى كبى وعند البعض اصل الشئ اول شئنك وجودينك مستند اولديغى نسنه دن عبارتدر قاديكه صورت تعريفلر مختلف وما آللر متحددر وحسبه ونسبه كه صوى تعبير اولنور اصل اطلاقى بو معنادندر وعربك لا اصل له ولا فصل قوللرنده اصلدن مراد حسب وفصلدن مراد لسان اولديغى كسائيدن منقولدر انتهى واصل مصدر اولور بر كسه يى بيله رك قتل ايلمك معناسنه در يقال اصله علما اصلا من الباب الاول اذا قتله مترجم ديركه اساسك بيانه كوره بو معنا اصلك معناى موضوعندن مأخوذدركه اصل وحقيقته اصابت ايتدى معناسى اراده اولنور يا اصله دن مأخوذدركه انسانه صحراده حيه قتاله يه دينور كما سيذكر انتهى واصل بر كسه اوزرينه اصله ديدكلرى يلان صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال اصلته الاصلة اذا وثبت

علبه

علبه الاصالة كرامه وزننده بر نسنه كوكلى اولمق على قول كوكى محكم برلشوب ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در يقال اصل الشئ اصالة من الباب الخامس اذا صار ذا اصل او ثبت ورسخ اصله وبر آدمك رأى وفكر وملاحظه سى خوب وبهتر اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصل الرأى اذا جاد وبر آدم اصيل اولمق معناسنه در يقال اصل الرجل اذا كان اصيلا التأصل تفعل وزننده بو دخى بر نسنه نك كوكى برلشوب كوكلمك معناسنه در يقال تأصل الشئ اذا ثبت ورسخ اصله الاصيل امير وزننده والاصيلة هايله هلاك معناسنه در وموت معناسنه در اصالة مذكوردن مأخوذ اسمدر واصيل اندلسده بر بلده اسميدر وكوكلى نسنه يه دينور يقال شئ اصيل اى له اصل وعرق ونسب صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اصيل اى له اصل ورأى وتدبيرى ثابت ومتين اوله رق دور انديش وعاقبت بين آدمه اطلاق اولنور يقال هو اصيل اى عاقب ثابت الرأى وايكندى ايله اخشام ارالغنه دينوركه آخر نهاردر تقول لقيته اصيلا اى عشيا جمعى اصل كلور ضمتينله واصلان كلور همزه مضمومه ايله وآصال كلور همزه ممدوده ايله واصائل كلور واصلان كلمه سنك مصغرنده نادر اوله رق اصيلان دينور وكاهجه اصيلال دينور نونى لامه ابدال الله شارح ديركه بركلمه جمعه اداى عدد اوزره مصغر اولور يعنى جمع قلت وزنندن تصغير اولنور وجمع قلت افعل وافعال وافعله وفعله در اصلان كلمه سى بونلردن اولمامغله شاذ اولدى الايصال همزه نك كسريله ايكندى ايله اخشام ارا سنه كيرمك معناسنه در يقال آصل الرجل اذا دخل فى الاصيل الاصلة سفينه وزننده بر نسنه نك كوتريسنه دينور كاسيذكر وخاصة دواب ومواشينك ياخود خرمالغك مجموعنه اطلاق اولنور يقال اصلتك اى مالك او نخلك الاصلة فتحاتله بو دخى بر نسنه نك كوتريسنه دينور يقال اخذه باصلته واصلته اى كله يعنى اصل واساسيله كه مجموعيدر اخذ ايلدى واصله برجنس يلانه دينوركه كوچك على قول بيوك اولوب نفخ ونفسيله انسان وحيوانى درساعت هلاك ايدر جمعى اصل در فتحتينله اصيل زبير وزننده اساميدندر اصيل بن عبد الله الهذلى او الغفارى اصحابدندر الاصل فتحتينله صو چامورلقدن ناشى متعفن اولمق معناسنه در يقال اصل الماء اصلا من الباب الرابع اذا اسن من حمأة وات بوزلمق معناسنه در يقال اصل اللحم اذا تغير الاستئصال بر نسنه يى كوكندن قوپرمق معناسنه در يقال استأصله اذا قلعه من اصله الاصل كتف وزننده استئصال اولنمش نسنه يه دينور يقال شئ اصل اى مستأصل الاصطبل جردحل وزننده آخوره دينور موقف دابه معناسنه وبولغت شاميه در شارح ديركه مؤلف مأوى الدابة عنوانيله ايراد ايلسه انسب ايدى وبونك همزه سى اصليه در ابن دريد بونى مولداندن عد ايلدى مؤلف شاميه ايله اكا تلميح ايلمشدر وجمعنده اصاطب دينور الاصطفلين جردحلين وزننده كه ياء ونون زياده سيله در سبزواندن ها ويجه دينور مفردى اصطفلينه دركما ورد فى كتاب معاوية الى قيصر وبلغه انه اراد ان يغزو بلاد الشام ايام فتنة صفين لئن تممت على ما بلغنى من عزمك لاصالحن صاحبى ولأكونن مقدمته اليك ولاجعلن القسطنطينية البخراء حممة سوداء ولانتزعنك من الملك انتزاع الاصطفلينة ولاردنك اريسا من الارارسة ترعى الدوبل اى انتزاع الجزرة يعنى معاويه امير المؤمنين امام على كرم الله وجهه حضرتلريله صفين ملحمه سنه مشغول ايكن قيصر روم شام اوزره هجوم قصدنده اولمغله معاويه تهديدى حاوى مرسوم طرفنه اشبو نامه يى ارسال ايلدى مفهومى بودركه اكر سن مسموعم اولديغى اوزره شام اوزره عزمكى تميم وتحقيق ايدر ايسك صاحبمله يعنى حضرت مرتضى ايله مصالحه ايدوب بعده مقدمه عسكر مشار اليه اوله رق اوزريكه واروب بالله الكريم پاى تختك اولان قسطنطنيه بخرايى ياقوب يقوب سياه كومور ايده رم وسنى مملكتكدن يردن هاويج چكيلوب قوپارلديغى كبى چكوب قوپاردقدنصكره سنى خنزير چوبانى ايده رم قالديكه قسطنطنيه يى بخراء ايله توصيفى ساحل بحرده اولمغله كثير الابخره اولديغنه مبنى در وابن اثير اصطفل كلمه سنى دخى شاميه دن عد ايلمشدر الاطل همزه نك كسريله وكسرتينله بدنده بوكوره دينور خاصره معناسنه جمعى آطال در الايطل صيقل وزننده بو دخى بوكوره دينور جمعى آطل در الاطل همزه نك ضميله نسنه معناسنه در يقال ماذاق اطلا اى شيئا الافول قعود وزننده غائب ونابود اولمق معناسنه در يقال افل القمر وافل افولا من الباب الثانى والاول والرابع اذا غاب واسز كلى خاتونك سودى چكيلوب صوغشمق معناسنه در يقال افلت المرضع افولا من الباب الاول اذا ذهب لبنها الافيل امير وزننده دوه نك ابن مخاض اولانه واندن ياشلوجه اولانه ده دينور ودوه كوشكنه دينور فصيل معناسنه جمعى افال كلور همزه نك كسريله جمال وزننده وافائل كلور الآفل والآفلة صاحب وصاحبه وزننده كبه اولان برنجى جانوره دينور يقال سبعة آفل وآفلة اى حامل الافل فتحتينله جنبش ونشاطه كلمك

معناسنه در يقال افل الرجل افلا من الباب الرابع اذا نشط وامركلى خاتونك سودى بالجمله صوغشمق معناسنه در
يقال افلت المرضع اذا ذهب لبنها المأفل معظم وزننده ضعيف وناتوان آدمه دينور التافل تفعل وزننده
تكبرلك ايلمك معناسنه در يقال تافل الرجل اذا تكبر التافيل تفعيل وزننده برآدمه توقير ايلمك معناسنه دريقال
افله اذا وقره الاكل همزه نك فتحيله والمأكل مقعد وزننده يمك خوردن معناسنه در يقال اكله اكلا
ومأكلا من الباب الاول اذا تناول المطعم وفى الحديث امرت بقريه تأكل القرى اى يفتح اهلها القرى ويغنمون
اموالها فيجعل ذلك اكلا منها وهذا تفضيل لها كقولهم هذا حديث يأكل الاحاديث اشبو حديث شريفده
واقع قريه دن مراد مدينهٔ منوره در واهلى انصار كرامدر حاصل معنا بن مدينه يه هجرتله مأمور اولدم كه
اهالبسى اسلام سببيله بلاد سائره يه غالب اولوب اموال واشيالرنى اغتنام واكل ايدرلر وعند البعض مدينه نك بلاد
سائره يه جهت تفضيلنى مبين دركه مدينه يه نسبتله بلاد سائره معدوم مثابه سنده در مدينه نك قدر وشانى
آنلرى محو وكتمام ايدر ديمك اولور الاكل والاكيل امير وزننده اسم فاعلدر آكلك جمعى اكله دركاتب وكتبه
كبى واكيل اكل اولنان نسنه يه دينور يقال شئ اكيل اى مأكول وبركسه ايله برابر طعام ايدن آدمه دينور
يقال هو اكيله اى مؤاكله وجانور اكل ايلديكى ماشيه يه دينور الاكلة ضربه وزننده بناء مره در بركره يمك
معناسنه در تقول اكلته اكلة اى مرة الاكلة غرفه وزننده لقمه يه دينور وبرقرص نانه اطلاق اولنور تقول
اكلت اكلة اى قرصة ومطلقا يه جك نسنه يه دينور تقول ماذقت عنده اكلة اى طعمة بجمعى اكل كلور صرد
وزننده ذو الاكله حسان بن ثابت رضى الله عنه حضرتلرينك لقبيدر الاكلة همزه نك كسريله بناء نوعدر
طعام يمك قلغنه وهيئتنه دينور كه يش تعبير اولنور يقال يأكل الطعام اكلة حسنة وفصل وغيبت معناسنه مستعملدر
وبونده همزه نك حركات ثلاثيله جائزدر ومنه يقال للمغتاب هو يأكل لحوم الناس واكله كجيك علتنه دينور حكه
معناسنه ومصدر اولور اكال كبى كماسيذكر الاكال غراب وزننده بو دخى كجيك علتنه دينور يقال اخذه
الاكلة والاكال اى الحكة ويأكل معناسندن اسم اولور عضو سورتنوب برى برنى يمكه دينور اكال كبى وناقه نك
قارننده ولدى تويلنوب برى اوته سورتمكله ايچرى يسنده عارض اولان كجيكه دينور يقال بالناقة اكال اى حكة
فى بطنها حين نبت وبر جنينها ومصدر اولور اكله كبى بدن كجشمك معناسنه تقول اكلنى رأسى اكلة واكالا
اى حكنى وبو معناده سحاب وزننده دخى جائزدر الاكلة فرحه وزننده بو دخى كجيكه دينور وبر مرض اسميدر كه
عارض اولديغى عضوى تدريجله اكل ومحو ايدر خلق بيننده آكله مرضى ديدكلريدر يقال وقعت فى رجله اكلة
وهى داء فى العضو يأتكل منه واكله شول ناقه يه دينور كه قارننده ولدى تويلنمكله برى اوته ايچريسى سورتنوب
كجنور اوله الاكلة همزه وزننده والاكيل امير وزننده والاكول صبور وزننده يه كن پرخور آدمه دينور
يقال رجل اكلة واكيل واكول اى كثير الاكل الايكال همزه نك كسريله بركسيه برنسنه يدرمك معناسنه در
يقال اكله الشئ اذا اطعمه اياه وبرنسنه يى اكل ايلدك ديو دعوى قلمق معناسنه در يقال اكله الشئ اذا ادعاه
عليه وناس ارا الفتنه وفساد القاسيله برى برينه دوشورمك معناسنه مستعملدر يقال آكل بينهم اذا حمل بعضهم
على بعض وخرما واكين مقوله سى حاصل ويرمك معناسنه در يقال آكل النخل والزرع اذا اطعم وبرآدمى
بركسه نك اخذ وقهرينه مقتدر ايلمك معناسنه در يقال آكل فلانا اذا امكنه منه قال الشارح ولما انشد الممزق
العبدى النعمانى قوله * فان كنت مأكولا فكن خير آكل * والا فادركنى ولما امزق * قال له النعمان لا آكلك ولا اوكلك
غيرى اولكى اكلدن ثانى ايكالدندر يعنى سنى نه بن قهر ايده رم ونه غيرى يه قهر وخاكسار ايتدير رم التاكيل
تفعيل وزننده بو دخى برنسنه يى اكل ايلدك ديو ادعا ايلمك معناسنه در يقال اكله الشئ اذا ادعاه عليه وچوق
يدرمك معناسنه در يقال اكل فلان مالى وشربه اى اطعمه الناس يعنى هب مالنى خلقه يدروب ايچوردى وچوق
يمك معناسنه در تقول ظل مالى يؤكل ويشرب اى يرعى كيف شاء المؤاكلة مفاعله وزننده والاكال
قتال وزننده بركسه ايله بيله جه اكل ايلمك معناسنه در يقال آكل فلانا مؤاكلة واكالا اذا اكل معه كما يقال
واكله مواكلة فى لغة يعنى لغت رديه ده همزه سى واوه ابدال اولنور الاستئكال بركسه دن يه جك ايستمك
معناسنه در يقال استأكله الشئ اذا طلب اليه ان يجعله له اكلة اى طعمة ويقال فلان يستأكل الضعفاء اى يأخذ
اموالهم الاكل همزه نك ضميله وضمتينله ميوه يه اطلاق اولنور ثمر معناسنه يقال اكل بستانك دائم اى ثمره
ودنيادن رزق وحظ ونصيبه اطلاق اولنور يقال فلان ذو اكل من الدنيا اى رزق وحظ مفردى اكله در
عمده وزننده ورأى وعقل وادراكه اطلاق اولنور وحصافت ومتانت ذهن ورشد معناسنه مستعملدر يقال انه

ذو اكل اى راى وعقل اى حصافة ذهن ومنسوج اولان بزك وقاشك تقدلولكنه وصيقلغنه اطلاق اولنور كثرت
غزل تصورينه مبنى در يقال ثوب ذو اكل اى صفاقة وقوة الاكيلة سفينه وزننده اكيل كبى جانورك اكل
ايلديكى قيون وكچى مقوله سى ماشيه يه دينور وشول قيونه دينور كه اكل ايچون سوريدن افراز اولنمش اوله الاكولة
صبوره وزننده طوغورمز قسير قيونه دينور يقال شاة اكولة اى عاقر واكل ايچون سوريدن افراز اولنمش قيونه
دينور وجانور صيدى ايچون دوزاغه نصب اولنان قيونه دينور اكوله دخى دينور همزه مضمومه ايله وبولغت
قبيحه در المأكلة ميمك فتحى وكافك فتحى وضميله برمحلدن جلب اولنان ذخيره يه دينور يقال جاء بالمأكلة
اى الميرة واكل اولنه جق نسنه يه دينور وبونده وصف اولور يقال لفلان مأكلة اى ماينوكل ويقال شاة مأكلة
ذو الاكال مد ايله بين العرب اهل قبيله نك رؤساء وساداتنه اطلاق اولنوركه مرباع اخذ ايدرلر ومرباع غنيمت مالنك
ربعنه دينور كه جاهليتده رؤسايه عائد اولور ايدى يقال هو من ذوى الاكال اى سادة الاحياء الاخذين للمرباع
جوهرى وهمندن ناشى بالكرجه الاكال عنوانده ثبت ايلدى والآكال مد ايله اكل لفظنك جمعيدر كه اكل اولنه جق
نسنه لردر آنكچون ملوكك خواص تعبير اولنان مأكللرينه آكال الملوك اطلاق اولنور يقال آكال الملوك
اى مأ آكلهم والآكال الجند عسكرك علوفه لرينه اطلاق اولنور يقال اعطوا آكال الجند اى اطماعهم الاكلة
صاحبه وزننده اوتلايجى حيوانلره اطلاق اولنور وآكلة اللحم بچاغه اطلاق اولنور واوجى سيورى كسكين
دگنكه اطلاق اولنور وآتشه وقاءچيلره اطلاق اولنور المئكلة مكنسه وزننده اوچ آدم طويوره جق كوچك
چناغه وقوانه يه دينور وكوچك تنجره يه دينور ومطلقا ايچنده طعام اكل اولنه جق قابه دينور تقول اكلنا الطعام
من المئكلة وهى قصعة صغيرة تشبع الثلاثة وكذا برمة صغيرة وكل ما اكل فيه وبو اسم آلت بنيه سنده اولان
اسم مكانلردندر الاكل فتحتينله اعضاء واغاج مقوله سى برى برينه سورتمكله يپرانوب آشنمق معناسنه در يقال
اكل العضو والعود اكلا من الباب الرابع اذا اكل بعضه بعضا الائتكال افتعال وزننده بو دخى اكل معناسنه در
يقال ائتكل العضو والعود بمعنى اكل وبركسه پك اويكه لنوب دريا كبى جوش وخروشه كلمك معناسنه در يقال
ائتكل الرجل منه اذا غضب وهاج وپك دارغلقدن آتش كبى يانوب يافلمق معناسنه در يقال ائتكل غضبا اذا احترق
وتوهج التأكل تفعل وزننده ائتكال معنالرينه در وبرنسنه پك پارلدايوب يلابيمق معناسنه در يقال تأكل
الكحل والصبر والفضة والسيف والبرق اذا اشتد بريقه الاكال كتاب وزننده اكال كبى اسمدر عضو واغاج
مقوله سى برى برينه سورتمكله آشنوب يپرانمسنه دينور الاكال سحاب وزننده ناقه نك قارننده ولدى تويلنوب برى
اوته سورتمكله جوفى كجشمك معناسنه در يقال اكلت الناقة اكالا من الباب الرابع اذا نبت وبر جنينها فوجدت
حكة واذى فى بطنها واغزده ديشلر آشنوب يپرنمك معناسنه در يقال اكلت الاسنان اذا انكسرت اى احتكت
فذهبت الاكل اسم فاعلدركه ذكر اولندى واكل پادشاه ووالى يه اطلاق اولنورنته كه رعيت وزيردستانه
مأكول اطلاق اولنور المؤكل مكرم وزننده مرزوق ومنعم آدمه دينور يقال هو مؤكل اى مرزوق المئكال
محراب وزننده قاشيغه اطلاق اولنور ملعقه معناسنه الأل همزه نك فتحى ولامك تشديديله حركت واهتزاز ايله تيز
تيز يوريمك ياخود مضطرب وناهموار يوريمك معناسنه در يقال ال الرجل فى مشيه يؤل ويئل الا من الباب الاول
والثانى اذا اسرع واهتز واضطرب وبرنسنه صاف وبراق اولمق معناسنه در يقال ال اللون اذا برق وصفا وبلوب
سكردركن اموزلرك باشلرنده فريصه ديدكلرى اتلر يوقرى يوقرى دپره يوب اوينامق معناسنه در يقال الت فرائصه
اذا لمعت فى عدو وحربه ايله دورتمك معناسنه در يقال ال فلانا اذا طعنه وطرد ايلمك معناسنه در يقال اله اذا طرده
وتوبى ميراثك سبركنديكمك معناسنه در كه ايلك تعبير اولنور يقال ال الثوب اذا خاطه تضريبا وبركسه يى ياخود برنسنه يى
بركسه اوزره حمل وحواله قلمق معناسنه در يقال اله عليه اذا حمله عليه وتقول ما لك على اى ما حملك وال واليل
فتحتينله واليل خسته ياخود غمناك آدم اينكليوب زاريلق ايلمك معناسنه در يقال ال المريض والحزين الا واللا واليلا
من الباب الثانى اذا ان وحن وبلند آواز ايله دعا ايلمك معناسنه در يقال ال الرجل اذا رفع صوته بالدعاء ومصيبت
هنكامنده فرياد وافغان ايلمك معناسنه در يقال ال الرجل اذا صرخ عند المصيبة وآت قولقلرنى قلم كبى ديكمك
معناسنه در يقال ال الفرس اذا نصب اذنيه وحددهما وشكارى قوش آوه صالمقدن امتناع ايلمك معناسنه در يقال
ال الصقر اذا ابى ان يصيد وناله وزاريلقله دعا ايلمك معناسنه در يقال ال الرجل اذا جأر بالدعاء واله لفظندن جمع
اولور كماسيذكر الالل فتحتينله مصدر دركه ذكر اولندى وديشلر چوروب تباه اولمق معناسنه در يقال الت
اسنانه اللا من الباب الرابع اذا فسدت وطلوم قوقمق معناسنه در يقال الت السقاء اذا اروحت واللال كه

تثنیه‌در حنجرك و بجاغك ایكی یوزینه دینور هر برینه ال دینور واللان كتفك ایكی یوزینه دینور یاخود كتفده
بری برینه متطابق ایكی لحمه‌یه دینور كه بینلرنده كتف كیكنك یوزینه طوغری بر بوش اراالق واردر اوردادن ات نزع
اولنوب اول ایكی لحمه‌لردن بری آخردن فصل و تمیز اولندقده بینلرندن صوسیلان ایدر واال یلل كلمه‌سنده لغتدر كه
دیشلرك قصه و اغزك ایچنه طوغری دور یلوب اكر بجه اولسنه دینور الالیل امیر وزننده مصدردر كه ذكر اولندی
واالیل جوجغی وفات ایلمش خاتونه دینور الیله دخی دینور یقال امرأة الیل والیلة ای ثكلة و حمی عارضه‌سنك دردو
اضطرابنه دینور یقال اخذه الیل الحمی ای علزها واوری واوفق طاشلرك بری برینه طوقنملرندن حاصل اولان
جاقردی‌یه دینور و صوجاغلتیسنه دینور خریر معناسنه الالیلة الیل معناسنه‌در كه ذكر اولندی و شول
اوتلاق طوارلرینه دینور كه مرعالری بعید اوله آله دخی دینور همزهٔ مضمومه ایله الال همزه‌نك كسریله عهد
و پیمان و یمین معناسنه‌در یقال بینهما ال ای عهد و حلف و برموضع آدیدر و قومشولق جار معناسنه‌در و خصملق
قرابت معناسنه‌در یقال بینهما ال ای جار و كذا قرابة و جید و بهتر اولان اصل و معدنه دینور یقال هو من ال
ای اصل جید و معدن صحیح و حقد و بغض و عداوت معناسنه‌در یقال به ال ای حقد و عداوة و تكریلق ربوبیت
معناسنه‌در قال الشاوح ومنه حدیث لقیط انبئك بمثل ذلك فی ال الله ای فی ربوبیته والهیته و ال خدای متعالك
اسم شریفیدر و هر اسم كه آخری ال و ایل اوله اول اسم اللهه مضافدر زیرا ال و ایل اسماء خدای متعالدر لكن
راغب تفسیرنده بونی تضعیف ایلمشدر كاسیذكر اسرائیل و جبرائیل كبی و ال وحی ربانی معناسنه‌در كه
طرف ربانیدن انبیاء عظامه القا اولنان كلمه‌در و ذمت و امان و زنهار معناسنه‌در و مصیبت دمنده جزع
و فریاده دینور ومنه ماروی فی الحدیث عجب ربكم من الكم فیمن رواه بالكسر و روایة الفتح اكثر ای من جزعكم
عند المصیبة و یروی من ازلكم و هو اشبه ای من ضیقكم و شدة قنوطكم الالة همزه‌نك فتحیله یصی دمرلو حربه‌یه
دینور یقال طعنه بالالة ای الحربة العریضة و ایكلی‌یه دینور ناله معناسنه تقول مانمت من الته ای من انته
و سلاحه و بالجمله ادوات جنكه دینور و باشی چتال اولان شاخه و صریغه دینور و اقان صویك جغلتیسنه دینور
و حربه ایله دورتمكه دینور یقال القاه بالالة ای بطعنة الحربة الالال كتاب وزننده بو دخی یصی تمرنلو حربه‌یه
دینور الال همزه‌نك ضمیله اول معناسنه‌در و بو اول لفظندن متصرف دكلدر یقال آله ای اوله الالة
همزه‌نك كسریله بنای نوعدر بر كونه انین ایلمك معناسنه‌در الالال سحاب وزننده باطل و بیهوده‌یه دینور
و عربلرك هو الضلال بن الالال قوللری اتباع و مزاوجه‌در الا همزهٔ مكسوره و الف مقصوره ایله درت وجه
او زره مستعملدر اول لا استثنا ایچوندر كقوله تعالی فشربوا منه الا قلیلا ثانی غیر كلمه‌سی مقامنه قائم صفت اولور
مابعدینك ماقبلنه ذاتا و صفة تغایری حسبیله پس الا ایله یاخود مابعدیله یاخود ایكیسیله بیله جمع منكر یاخود شبه
منكر صفتلنور اول مثالی لوكان فیهما آلهة الا الله لفسدتا كریمه‌سیدر و ثانی‌یه مثال ذوالرمه‌نك اشبو * قلیل بها
الاصوات الا بغامها * مصراعنده واقع الا كلمه‌سیدر زیرا الاصوات كلمه‌سنك تعریفی تعریف جنس اولمغله منكره
شبیهدر وجه ثالث عاطفه اولور واو كبی قیل ومنه قوله تعالی لئلا یكون للناس علیكم حجة الا الذین ظلموا الایه و كذا
قوله تعالی انی لا یخاف لدی المرسلون الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد سوء الایه جمهور بونلری استثناء منقطعه
ارجاع ایلرلر بله مؤلف قیل ایله تمریضا ایراد ایلمشدر وجه رابع زائد اولور كقول ذی الرمة * حراجیج ماتنفك الا مناخة
علی الخسف اونرمی بها بلدا قفرا * ماتنفك مناخة دیمكدر الا همزه‌نك فتحیله حرف حث و تخضیض‌در جمله
فعلیهٔ خبریه‌یه مختصدر مؤلف بونلری اواخر كتابده دخی ثبت ایلمشدر الال سحاب وزننده والال كتاب
وزننده عرفاتده بر طاغك آدیدر یاخود بر اوزون قوملق یغنیدر كه عرفاتده امامك صاغ طرفنده‌در بعضلر بونی
خل وزننده ال عنوانیله بیان ایلمشلر و هم ایلدیلر الله همزه وزننده برموضع آدیدر التأبیل تفعیل وزننده
برنسنه‌نك اوجنی سبورلدوب كسكینلتمك معناسنه‌در یقال ال الشیء اذا حدده ای حدد طرفه الالل عنب
وزننده اله‌نك جمعیدر كه خصملق معناسنه‌در یقال بینهم الل ای قرابات الالل صرد وزننده اله‌نك جمعیدر كه
قوروسی بعید اولان مواشی‌یه دینور الو همزه‌نك و لامك ضمیله بر جمعدر كه كندی لفظندن مفردی یوقدر ذو
معناسنه‌در كه صاحبلر دیمكدر و همان مضاف اوله رق استعمال اولنور و كویا كه مفردی ال كلمه‌سیدر تخفیفله
زیرا حالت رفعنده واو ایله استعمال اولنور كقوله تعالی نحن اولوا قوة و حالت نصب و جرنده یاء ایله استعمال اولنور
كقوله تعالی ذرنی والمكذبین اولی النعمة وقوله تعالی لتنوء بالعصبة اولی القوة شارح دیر كه بعضلر اسم جمع
اولوب مفردی لفظنك غیرندن ذو اولدیغنه ذاهب اولدیلر مرأه ایله نسوه كبی و اولات جمع مؤنثیدر انتهی اولوا الامر

كه حكم و فرمان صاحبلری دیمكدر مراد پیغمبر اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اصحاب كرامیدر و اصحاب
كرامه اتباع و اقتدا ایدن اهل علم زمره‌سیدر و اهل علم و دین اولان ملوك و امراء فرقه‌سیدر مترجم دیر كه بو ماده امر
ماده‌سنده بسط اولندی الامل جبل و نجم و شبر وزنلرنده امید و رجاء معناسنه‌در كه تركیده بوندن اومق ایله و اومه ایله
تعبیر اولنور جمعی آمال كلور مد ایله یقال انقطع امله ای رجاؤه و امل مصدر اولور اومق و امید ایلمك معناسنه‌در
یقال امل الشیء املا من الباب الاول اذا رجاه التأمیل تفعیل وزننده بو دخی اومق معناسنه‌در لكن تكثیر ایچوندر
یقال امله بمعنی امله الاملة همزه‌نك كسریله بناء نوعدر ومنه یقال ما اطول املته ای امله او تأمیله طول املدن تعجب
مقامنده سویلنور مؤلفك او تأمیله قولنه كوره امله تأمیلدن اسم دخی اولور ایمش كه آندن اومه ایله و امید ایله تعبیر
اولنور التأمل تفعل وزننده بر ایشك غور و حقیقتنه اطلاع امیدیله بالتأنی اعادهٔ فكر ایده رك كركی كبی دوشونمك
معناسنه‌در یقال تأمل فی الامر اذا تلبث فیه والنظر امیل امیر وزننده برموضعدر و شول طولانی قوم یغنه دینور كه
طولی بر مرحله و عرضی بر میل مقداری اوله علی قول بلند و مرتفع اولانه دینور جمعی امل در كتب وزننده
امول صبور وزننده برموضعدر المؤمل معظم وزننده قوشی آتلرندن سكزنجی كلان آته دینور كه جمله‌سی
اون اولور الاملة فتحاتله بر آدمك اعوان و انصارینه دینور یقال هم املته ای اعوانه مفردی آمل در امیدوار
معناسنه زیرا فی الحقیقه اوموجیلردر آمل آنك وزننده طبرستانده بر بلده آدیدر امام محمد بن جریر الطبری
الاملی و محدث مشهور فضل بن احمد الزهری الاملی اورادندر و امل نهر جیحونه بر میل مسافه‌ده بر بشقه بلده
آدیدر عامه آكا آمو دیرلر صواب اولان آمل در شیخ البخاری عبدالله بن حماد الاملی و شیخ ابی داود احمد بن عبدة
الاملی اورادندر الاول حول وزننده والمآل معاد وزننده رجوع ایلمك معناسنه‌در یقال آل الیه الامر
یؤل اولا و مآلا اذا رجع و برنسنه‌دن كیرویه دونمك معناسنه‌در یقال آل عنه اذا ارتد و اول و ایال كتاب وزننده
برنسنه‌یك قویولنوب غلیظ اولمق معناسنه‌در یقال آل الدهن وغیره اولا و ایالا اذا خثر و اول بو معناده متعدی
اولور تقول التّه اذا جعلته خاثرا و اول و ایال و ایالة كتاب و كتابه وزنلرنده والی اولوب حكومت ایلمك معناسنه‌در
یقال آل علی القوم اولا و ایالا و ایالة اذا ولی و دواب و مواشی‌یی حسن تقید و تیمار ایله اصلاح ایلمك معناسنه‌در
یقال آل المال اذا اصلحه وساسه و قورتلمق معناسنه‌در كه وأل لفظنده لغتدر یقال آل من فلان اذا نجا و طوار
زبونلیوب آرقلمق معناسنه‌در یقال آل لحم الناقة اذا ذهب فضمرت الایال كتاب وزننده اول معناسنه‌در كه
ذكر اولندی و والئ مملكت امور و مصالح رعیتی كوزل رعایت و سیاست ایلمك معناسنه‌در یقال آل الملك رعیته
ایالا اذا ساسهم ای احسن رعایتهم الائتیال افتعال وزننده بو دخی مالی خوشجه كوروب كوزتمك معناسنه‌در
یقال ائتال المال اذا اصلحه وساسه المآل معاد وزننده اول معناسنه‌در كه ذكر اولندی و برنسنه‌یی اكسلتمك
معناسنه كلور یقال آل الشیء مألا اذا نقصه الاتیل قنب وزننده والاتیل خلب وزننده والاتیل سید وزننده
وعل اسمیدر كه طاغ كچیسی تكه‌سنه دینور كه تركیده كیك و برنوعنه صغن تعبیر اولنور و طاغ كچیسنه تركیده
جیران دیرلر معلوم اوله كه بو برقاچ نوع اولور برنوعی قوی الهیكل و اتی مبشه لكلرده اولور عربیده بقر الوحش
و فارسیده كوزن دینور و برنوعی طاغ اتكلرنده اغاجلی یرلرده اولور جثه‌سی آهودن اكبر و شتاده تویلری سیاهه
مائل و صیفده قرمزی اولور و قویرغی اولمز بونه عربیده وعل و تركیده چوپر دینور و اتی طاغلرده اولان نوعنه
بفرجلی دیرلر كه طاغ او كوزی تعبیر اولنور التأویل تفعیل وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه رد و ارجاع ایلمك
معناسنه‌در یقال اول الشیء الیه اذا رجعه الیه و تأویل الكلام مرجع كلامی تدبر و تحری و تقدیر ایله تفسیر ایلمكدن
عبارتدر یقال اول الكلام اذا دبره و قدره و فسره مؤلفك بصائرده بیاننه كوره تفسیر كلمه‌سنك اشتقاقنده
اختلاف اولندی بعضلر عندنده لفظ تفسیردن منقولدر كه طبیبك تشخیص علت ایچون قارورهٔ مریضه نظر
ایلمسندن عبارتدر و بعضلر اجرای فرس معناسنه اولان تفسیردن و بعضلر كشف معناسنه اولان سفردن
مأخوذدر دیدیلر و حقیقت عرفیه‌سی بر لفظدن مراد اولوب و فهمدن محتبس اولان معنایی كشف و ایضاحدن
عبارتدر و تأویل رجوع معناسنه اولان اولدن مأخوذدر پس عند المفسرین بر آیت كریمه‌نك معناسنی برنسنه‌یه مطلب
ارجاعله بیان ایلمكدن عبارتدر و بعضلر اول لفظندن مأخوذدر دیدیلر بو كوره تأویل كلامی اوّلنه صرف
و ارجاع ایلمكدن عبارت اولور و بعضلر حكم و سیاست معناسنه اولان ایالتدن مأخوذدر دیدیلر بو كوره
تأویل مأول اولان كسه ذهن و فكرینی سر كلامك تدبعنده تسلیط ایلمكدن عبارتدر كه كلمه‌دن مقصود اولان معنا
ظاهر و مراد متكلم عیان اوله پس تفسیر ایله تأویل بیننده فرق اولور تفسیر نزول آیتك سببندن بحث و من حیث اللغه

موضع كلامك بيانه متعلق مادّه يه مباشرتدن عبارتدر وتأويل اسرار آياتى واسشار كلماتى تفحص واحد
احتمالات آتى تعيين ايلمكدن عبارتدركه وجوه مختلفه يه محتمل اولان آتده اولور انتهى وتأويل رؤيا تعبير ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال اوّل الرؤيا اذاعبره وتأويل برخوشبو نبات آديدر و بوتثنيت بابندندر يعنى تفعيل
وزننده كلان اسملردندر التأوّل تفعل وزننده بودخى تاويل كلام معناسنه در يقال تاوّل الكلام بمعنى
اوّله الائل خلب وزننده رجه ساقط اولمش منى يه دينور وبك قويو سوده دينور على قول سودك قايمه دينور
الائل صاحب وزننده بودخى بك قويو سوده دينور الآل حال وزننده قورمى بوكسك دوه يه دينور وسرابه
دينوركه تاب آفتاب چوارق يرلره طوقنمغله شعشعه سى ايراقدن صوكبى كورينور ايلغم سالغم تعبير اولنور على قول
اوّل نهارده مرئى اولان سرابه مخصوصدركه خفيفجه برپارلديدركه ييدرپى ترفع وتموّج وتردّد ايدر صورتنده
كورينور يوصارقدر وكاهى سمتنده اولان اشخاصى ترفيع ايدر تخيل اولنور راغبك بيانه كوره آل يوءل
ماده سندندر و بومذكر در ومؤنث اولور يقال لمع الآل ولمعت اى السراب اوهوخاص بما فى اوّل النهار وآل
تخته يه وكراسته يه دينور خشب معناسنه و برنسنه نك شخصنه دينور قال الشارح فى تفسير قوله تعالى واغرقنا
آل فوعون قيل آل فرعون اى شخصه وچادر ديركنه دينور آله دخى ديرلر جمعى آلات كلور وآل برطاغك آديدر
وطاغك اطراف ونواحيسنه دينور يقال نزلوا آل الجبل اى اطرافه ونواحيه وآل الرجل كشينك اهل وعيال
واتباع واحباء واصدقاسندن عبارتدر واكثرى اشرافده واصحاب قدر وشانده استعمال اولنور آل الاسكاف
ديمزنته كه اهل الاسكاف دينور و بومعناده اصلى اهل ايدى هاء همزه يه ابدال اولندقدنصكره توالئ همزتان
استهجان اولنغله همزهٔ ثانيه الفه قلب اولنوب آل اولدى مصغرنده اويل دينور واصلنه ردّ ايله اهيل دخى
دينور يقال آل الامير اى اهله واتباعه واولياؤه شارح ديركه عند البعض اصلى اول ايدى فتحتنله واو الفه
مقلوب اولدى پس رجوع معناسندن اولور الآلة حاله وزننده بودخى چادرديركنه دينور وحالت معناسنه در
نقول رأيته فى آلة شديدة اى حالة وقاتيلق شدت معناسنه در وسريرميته دينوركه تابوت اوله جقدر و برنسنه يى
ايشلمكه وسيله اولان شيئه دينور اداة معناسنه دولكرك كسرى وكاتبك قلمى كبى يقال لايعمل الّا بالالة وهى ما اعتملت به
من اداة وآل لفظى مفرد وجمعه اطلاق اولنور على قول مفردى اوليه رق جمعدر ياخود مفرد در
جمعى آلات كلور اول حول وزننده ارض غطفانده برموضع آديدر ومكه ايله يمامه بيننده بردره
آديدر اوال سحاب وزننده بحرين دكزنده برجزيره دركه باننده مغاص لؤلؤ واردر و بكر وتغلب
قبيله لرينه مخصوص برصنم آديدر الاوّل همزه نك و واو مشدده نك فتحيله كه آخر مقابليدر وأل
ماده سنده مرسومدر الايالات همزه نك كسريله درەلره دينور اوديه معناسنه الاول فتحتنله سبق وتقدّم ايلمك
معناسنه در يقال اول الرجل اولا من الباب الرابع اذا سبق اوليل همزه نك فتحيله مغربده برطوزله آديدر الاهل
همزه نك فتحى وهانك سكونيله برآدمك عشيرت واقرباسنه دينور اولاد وعيال واخوان وسائر قوم وتبارى كبى
يقال هومن اهله اى من عشيرته وذوى قرباه آل بوندن مقلوبدر جمعى اهلون كلور واهالى كلور همزه نك
فتحيله وآخرنده ياايله ليالى كبى وآهال كلور مدّ ايله فرخ وافراخ كبى واهلات كلور هانك سكونيله وفتحيله
واهل الامر اولو الامر ديمكدر يقال اهل الامر اى ولاته واهل البيت برآدمك خانه سى سكاننه اطلاق اولنور واهل
المذهب برمذهبك سالك ومعتقدينه اطلاق اولنور واهل الرجل واهلة الرجل كشينك زوجه سنه اطلاق اولنور
واهل النبىّ عليه السلام ازواج مطهره وبنات مزهره ودامادمكرملرى اولان على المرتضادن ياحود ازواج مطهره
ايله آل اطلاق اولنان رجالدن عبارتدركه احفاد وذريات انده داخلدر واهل الانبياء هر پيغمبرك امتنه ده
اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره اهل اسماء عمومدندر از انجمله اهل الرجل شول كسه لردركه آنلرى
واول آدمى برنسب ياخود بردين يابرصناعه يابيت و بلد جمع ايلمش اوله پس فى الاصل اهل بيت الرجل برمسكنك
جمع ايلديكى كسه لر اولوب بعده تجوزا برنسبك جمع ايلدكلرنده استعمال بعده على الاطلاق اسرة حضرت نبويده
متعارف اولدى بومناسبتله اهل الرجل صاحبة البيت يعنى زوجه سنده واهل الاسلام دين اسلامك جمع ايلديكى
ذواتده استعمال اولندى وعربلرك قادم اولان آدمه مرحبا واهلا قوللرى سن مضايقه سز وسعتلو وشن وآبادان
وبرلو آشنا وخاندان اولان محله كلدك اجانب وغرباء اولان محله كلمدك ديمكدركه مراد ذات وقدر وشانكى عارف
آشنا واحبابه كلدك هرحالده خوشدل وعزيز ومكرّم اوله جقسز ديمكدر يقولون مرحبا واهلا اى صادفت
اهلا لاغرباء واهل مستحقّ ومستوجب معناسنه مستعملدر بونده مفرد وجمعه اطلاق اولنور يقال هو وهم

اهل لكذا اى مستوجب وآل معناسنه دركه اقرباء واحباء واوليايه دينور وآل كلمه سنك اصلى اهل ايدى
كما تقدم فى اول ومنه آل الله ورسوله اى اولياؤه الاهول افول وزننده اهل ايدنمك معناسنه دركه زوجه
ايدنمك وقوم وعشيرت واحباب ايدنمكدن عبارتدر يقال اهل الرجل اهولا من الباب الاول والثانى اذا اتخذ اهلا
التأهل تفعل وزننده والائتهال افتعال وزننده اهول معناسنه در يقال تأهل الرجل واتهل بمعنى اهل
الاهل صاحب وزننده شن وآبادان يره دينور يقال مكان آهل اى له اهل المأهول بالفعل كنديده شنلك
اولان يره دينور يقال مكان مأهول اى فيه اهله وقد اهل على بناء المجهول الاهلىّ ياى نسبتله خانه يه وآدمه
مونس وشنلكه مألوف اولان حيوانه دينوركه وحشى وبيانى مقابليدر يقال حمار اهلىّ اى مألوف للمنزل
الاهل كتف وزننده اهلىّ معناسنه در التأهيل قادم ومسافره مرحبا واهلا ديو آلقشلمق معناسنه در يقال
أهّل به اذا قال له مرحبا واهلا و برآدمى برنسنه يه مستحقّ وشايان كورمك معناسنه در يقال اهّله لذلك اذا رآه
اهلا له الاهل فتحتنله انس والفت ايلمك معناسنه در يقال اهل به اهلا من الباب الرابع اذا انس به الايهال
ايصال وزننده بودخى برآدمى برنسنه يه مستحق كورمك معناسنه در يقال آهله لذلك ايهالا اذا رآه اهلا له
الاستيهال مستحق اولمق استيجاب معناسنه در يقال استأهله اى استوجبه و بولغت جيده در جوهرينك
انكارى باطل و بيهوده در مترجم ديركه خيالى حاشيه سنك ديباجه سنده الحمد لله مستأهله قولى بوندندر واستيهال
اهاله اخذ ايلمك معناسنه در يقال استأهل فلان اذا اخذ الاهالة الاهالة همزه نك كسريله ايچ ياغنه
دينور على قول ارنمش وصزدرلمش دينور ياخود زيتون ياغنه دينور تقول اكلنا اهالة اى شحما وما اذيب منه
اوزينه واوطلقا قاتيق اولان شيئه دينور ياغ وسركه وسائر كبى وعربلرك * سرعان ذا اهالة * مثللرى سرع
ماده سنده بيان اولندى واهاله برموضع آديدر الاهلة فرحه وزننده ماله اطلاق اولنوركه عند العرب اجمال
ومواشيدر يقال هو اهل اهلة اى مال اهيل زبير وزننده برموضع آديدر ايل همزه نك كسريله اسماء
حسناء الهيه دندر شارح ديركه سريانيدر اسرائيل عبد الله ياخود صفوة الله ديمكدر واسمعيل مطيع الله ديمكدر
پس ايل كلمه سى نوادر اللغه قبيلندن اولور وايل برطاغك آديدر ايلياء همزه نك كسريله والفك مدّى وقصريله
وايكى صورتده لامك تشديديله والياء ياى واحده ايله والفك مدّى وقصريله قدس شريف شهرينك اسميدر
مترجم ديركه سريانيده ايليا خدايى معناسنه درزيرا ايل اسم جلال وياكلمه سى سريانيده اداة نسبتدر واليا ايليا
مخففيدر حاصل معنا بيت الله ديمكدر ايله همزه نك فتحيله مكه ايله مدينه بيننده ينبع قربنده برطاغك آديدر
وينبع ايله مصر بيننده بربلده آديدر عقبهٔ ايله مشهوردر عقيل بن خالد الاموى كه موالئ حضرت عثماندندر وآنك
اقرباسى ويونس بن يزيد كه موالئ معاويه دندر واقرباسى و برجماعت محدّثين اورادندر ايله همزه نك كسريله
باخرز قضاسنده برقريه در وايكى موضع آديدر ايلول همزهٔ مفتوحه ايله شهور روميه دن برشهرك اسميدر
ايل بقم وزننده بربلده در فصـــــل الباء البأدلة دحرجه وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال بأدل الرجل اذا مشى سريعا وبأدله كشينك ممه سيله قولتغى اراغنده اولان اته على قول ممه اتنه دينور جمعى
بأدل در بطائل وزننده وعند البعض بونك ماده سى ثلاثى اولمغله موضع ذكرى بدل ماده سيدر جوهرينك بوراده
ذكرى وهمدر البأزلة دحرجه وزننده نزاع وجدال معناسنه در يقال ماهذه البأزلة اى اللحاء والمعارضة
وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقال بأزل الرجل اذا مشى سريعا البئيل امير وزننده خيره وجوره آدمه دينور
يقال ضئيل بئيل اى صغير ضعيف البألة كرامه وزننده والبؤولة سهوله وزننده بركسه خيره وجوره اولمق
معناسنه در يقال بؤل الرجل بألة و بؤلة من الباب الخامس اذا كان بئيلا بابل صاحب وزننده عراقده برموضع آديدر
اكا سحر وخمر نسبت اولنور سحر بابلىّ وخمر بابلىّ مشهوردر شارح ديركه بابل بلده اولوب اوزره معروفدر وسريانيدر
نهر معناسنه در دجله وفرات بانلرنده واقعدر سلفده ملوك كنعانيين مقرّى ايدى نمرود حضرت ابراهيمى
اوراده ناره القا ايلدى انتهى البابلىّ والبابلية سم ايله خمره اطلاق اولنور ظاهرا بابل موقعلرى اولديغنه
مبنى در البتل بانك فتحيله كسمك معناسنه در يقال بتله بتلا من الباب الاوّل والثانى اذا قطعه و برنسنه يى
آخردن آيروب افراز وتمييز ايلمك معناسنه در يقال بتل الشيء اذا ميزه عن غيره وبتل كسلمش نسنه ده استعمال
اولنور مبالغة مبتول معناسنه ومنه يقال عطاء بتل اى منقطع لايعطى بعده عطاء يعنى برعطادركه انواعندن
منقطع وممتاز در مقدارده كنديسنه اصلا بردرلو عطاء شبيه اولمز ياخود افرادندن منقطعدر ديمكدر اكسه سى
كسلمش عطادر ديمك اولور ويقال صدقة بتلة اى منقطعة عن صاحبها يعنى قطعى اولمغله من بعد رجعت احتمالى

بوقدر التبتل تفعیل وزننده بودخی کسمك معناسنه در وتبتل معناسنه در کاسیذکر الانبتال انفعال
وزننده والتبتل تفعل وزننده کسلمك معناسنه در یقال بتله فانبتل و تبتل ای قطعه فانقطع وتقطع وخرما
فدانی بتول اولمق معناسنه در کاسیذکر یقال ابتلت الفسیلة وتبتلت اذا صارت بتولا و تبتل الی الله ماسوادن
کسیلوب وجه اخلاصله حقه توجه وعبودیت ایلمك علی قول نکاح وتزوجی ترك ایدوب زهادت ایلمك
معناسنه در یقال تبتل الی الله وبتل اذا انقطع واخلص اوترك النکاح وزهد فیه مؤلف اشبو آیت کریمه یه اشارت ایلمشدر
وتبتل الیه تبتیلا بو آیتده احتباك صنعتی وار در وتبتل تبتلا و بتل نفسك تبتیلا سبکنده در بالکلیه درکاه
حضرت حقه منقطع ومتوجه اولوب ودائما نفسنی ماسوادن قطع وتجرید اوزره اولمغی متضمن در وتبتیل دخی
تبتل معناسنه ده اولمغله رعایت فواصل وتفنن ودقیقهٔ مذکوره نکته‌لرینه مبنی اولور و بوسیبویه مذهبیدر البتول
صبور وزننده شول خاتونه دینور که رجال قسمندن بالکلیه کسیلوب اصلا آنلره دائر حاجتی وشهوت ومراجعتی اولمیه
یقال امرأة بتول ای منقطعة عن الرجال لا ارب لها فیهم مریم العذراء رضی الله عنها جنابنه بتول اطلاقی بو جهتله در
و بتول فاطمة الزهراء رضی الله عنها جنابلرینك لقبلریدر فضل ودین وحسب جهتلریله نسوان زماندن ونسوان
امتدن منقطعه وممتیزه اولدیغیجون و بتول شول خرما فدانه دینور که اغاجك کوکندن بشقه‌جه آیریلوب کوك
صالمغله اناسندن منقطع ومستغنی اوله یقال فسیلة بتول ای منقطعة عن امها مستغنیة بنفسها البتیل امیر وزننده
بودخی حضرت مریمه اطلاق اولنور بتول کبی وآناسندن آیریلوب بشقه‌جه کوك صالان خرما فدانه دینور
ودره‌نك اشاغیسنده اولان آقندی یه دینور جمعی بتل کلور کتب وزننده وصالقملری اشاغی یه طوغری صارقق
اولان اغاجه دینور و عمامه‌ده برطاغك آدیدر وبردره‌نك اسمیدر البتیلة سفینه وزننده بودخی اناسندن بشقه‌جه
بنفسه کوك صالمش خرما فدانه دینور وبتیل نام جبل مذکورفربنده برصوآدیدر وانسانك وحیوانك صغریسنه
دینور عجز معناسنه وانه طلو طقناز عضوه دینور یقال عضو بتیل ای مکتنز و بتلاء معناسنه در کاسیذکر
المبتله محسنه وزننده شول خرما اغاجنه دینور که بتیله دیدکلری فدان مذکورك اناسی یعنی اصلی اوله الاستبتال
بودخی خرما فدانی بتول اولمق معناسنه در یقال استبتلت الفسیلة بمعنی تبتلت المبتلة معظمه وزننده بغایت
خوب ودلبر محبوبه یه دینور کویا که حسن وجمال جسم واندامنه بخلش قطعی کسوت اوله یقال امرأة مبتلة
ای جیلة کانها بتل حسنها علی اعضائها وشول خاتونه دینور که تام الخلقه ومتناسبة الاعضاء اولوب اندامنك
اتلری بری بری اوزره کلمش اولمیه یعنی سرو سهی کبی برچر پیدن چقمش موزون اوله علی قول اندامنده انقباض
اولمیوب راست ونازك اوله یقال امرأة مبتلة اذا کانت لم یرکب بعض لحمها بعضا اوکان فی اعضائها استرسال
ویقال جمل مبتل اذا کان کذلك وبونکله رجال طائفه سی صفتلنمز البتلاء حمراء وزننده ابتل کلمه سندن
مؤنثدر بتیله کبی کسیك ومنقطع نسنه‌لره وصف اولور ومنه عمرة بتلاء ای لیس معها غیرها ویقال عمرة بتیلة
ویقال مر علی بتیلة و بتلاء من رأیه ای عزیمة لاترد یعنی رد وارجاعی ممکن اولمیان عزیمت قطعیه اوزره مرور
ایلدی البتة بانك ضمی وتای مثلثه‌نك سکونیله شهرت معناسنه در یقال له بتلة ای شهرة التبجیل تفعیل
وزننده برآدمه تعظیم ایلمك معناسنه در یقال بجله تبجیلا اذا اعظمه و برآدمه بجل دیمك معناسنه در یقال بجله
اذا قال له بجل البجال سحاب وزننده والبجیل امیر وزننده معظم وموقر آدمه یا خود عظیم القدر مسن واختیار
اوله رق شکل وشمائل صاحبی وجیه وسید وذیشان آدمه دینور یقال رجل بجال و بجیل ای مبجل او هو الشیخ
الکبیر السید العظیم مع جمال ونبل و بجیل بوغون وغلیظ نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیٔ بجیل ای غلیظ
البجالة اصاله وزننده والبجول قعود وزننده برآدم بجیل اولمق معناسنه در یقال بجل الرجل بجالة و بجولا
من الباب الخامس اذا کان بجیلا الباجل صاحب وزننده خوشحال وصاحب نعمت ورفه وثروت آدمه دینور
یقال رجل باجل ای الحسن الحال المخصب ودائماش وشادان آدمه دینور یقال رجل باجل ای فرحان و بونلر
باب آتیدندر البجل بانك فتحیله والبجول وصول وزننده برآدم باجل اولمق معناسنه در یقال بجل الرجل و بجل
بجلا و بجولا من الباب الرابع والاول اذا صار باجلا الابجل احمد وزننده اباقده برقالین طمرك اسمیدر علی قول آت
قسمنك قوللرینه مخصوصدر انسانده اکحل دیدکلری طمر مثابه سنده در البجل فتحتیله بهتان معناسنه در
علی قول بانك ضمیله بهتان عظیمه دینور وعجب وتعجب معناسنه در ولقمان بن عادك اشبو * خذی منی اخی ذا البجل
قولنده یرضی بخسیس الامور معناسنه در تفصیلی بودرکه برادرلرندن بریسی برخاتونه خطبه ایلدکده لقمان اول
خاتونه برادر مرقومنی ذم وقدح ضمننده کلام مزبوری ایراد ایلمشدر بونده واقع بجل کلمه سی وجه آتی اوزره حسب

وکفایه معناسندن مأخوذ اولمغله برادرم مزبور بغایت دون همت ومتنزل کسه اولمغله معالیٔ اموره صرف ذهن
ایلمیوب رذالت طبعی حسبیله دائما امور خسیسه یه رغبت وارتکاب ایدوب بو بکا کفایت ایدر دیو قصر باغ همت
ایدر دیمکدر بجلی فتحتیله و یای متکلمه اضافتله وجیمك سکونیله جائزدر حسبی معناسنه در یعنی بجل کلمه سی
اسم اولور وایکی وجه اوزره استعمال اولنور اولا حسب مرادفی اولور تقول بجلی ای حسبی یعنی بکا یتشور واسم
فعل اولور یکفی معناسنه پس بجلك و بجلنی دیرسن لاملرك سکونلریله یکفیك و یکفینی معناسنه ثانیا حرف اولور
نعم معناسنه که حرف تصدیقدر الابجال همزه‌نك کسریله کفایت ایلمك معناسنه در یقال ابجله الشیٔ اذا کفاه
البجلة تمره وزننده شجرهٔ صغیره یه دینور جمعی بجلات در وخوب ودلبر اولان شکل وسیمایه وچهرهٔ دلارایه
دینور یقال به بجلة ای بشارة حسنة و بجله برقبیله‌نك پدری اسمیدر نسبتنده بجلی دینور جیمك سکونیله اصحابدن
عمرو بن عبسه ومحدثیندن عیسی بن عبد الرحمن البجلیان آنلردندر بجیله سفینه وزننده یمنده معد قبیله سندن
برجماعتدر نسبتنده بجلی دینور حرکاتله اصحابدن جریر بن عبد الله البجلی آکا منسوبدر بنو بجاله سحابه وزننده
بربطنك اسمیدر البحل بانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله آدمی خاکسار ایدن فقر شدید معناسنه در البحدلة
دحرجه وزننده اموز باشنك آردنده اولان کورك کمیکی اکیلمك معناسنه در یقال بحدل الرجل اذا مالت کتفه
وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال بحدل الرجل اذا اسرع فی المشی وایشده ویلوب یورمقده جست وچابکلکه دینور
یقال به بحدلة ای خفة فی السعی بحدل جعفر وزننده بر رجل آدیدر البحشلة شین معجمه ایله دحرجه وزننده
قاره عربلرك رقصی کبی رقص ایلمك معناسنه در یقال بحشل الغلام اذا رقص رقص الزنج بحشل جعفر
وزننده احمد بن عبد الرحمن المحدث المصری نك لقبیدر البحظلة ظای معجمه ایله دحرجه وزننده عرب طوشانك
وفاره‌نك قالقوب صچرامسی کبی صچرایوب آتیلمق معناسنه در یقال بحظل اذا قفز قفزان الیربوع والفارة
البخضل خای معجمه ایله جعفر وزننده قالین کوده‌لی اتی چوق یومری وطوباج آدمه دینور التبخضل تدحرج
وزننده کوده‌نك اتی چوق وقالین اولمق معناسنه در یقال تبخضل لحمه اذا غلظ وکثر البخل والبخول بانك
ضمیله والبخل جبل وزننده والبخل نجم وزننده والبخل عنق وزننده ناکسلکه دینور که جود وکرم مقابلیدر
یقال به بخل و بخول و بخل و بخل ای ضد الکرم و بخل بانك ضمیله و بخل فتحتیله مصدر اولور ناکسلك
ایدوب امساك ایلمك معناسنه یقال بخل بکذا و بخل بخلا و بخلا من الباب الرابع والخامس ضد کرم وکاه
اولور که بخل ایله که فتحتیله در مبالغه ایچون بخیل اولان کسه صفتلنور یقال رجل بخل مبالغة الباخل
ممسك وناکس شخصه دینور جمعی بخل کلور رکع وزننده البخیل امیر وزننده جبلی ناکسه دینور باب
خامسدندر جمعی بخلاء کلور امراء وزننده البخال سحاب وزننده والبخال شداد وزننده والمبخل معظم
وزننده پك بخیل وناکسه دینور الابخال همزه‌نك کسریله برکسه‌یی بخیل بولمق معناسنه در یقال ابخله اذا
وجده بخیلا التبخیل برآدمی بخله نسبت ایلمك معناسنه در یقال بخله اذا رماه بالبخل المبخلة مرحله وزننده
باعث بخل اولان شیئه دینور قال الشارح ومنه الحدیث الولد مبخلة مجبنة ای ما یحمل علی البخل والجبن ویدعو الیه
البدل فتحتیله والبدل بانك کسریله والبدیل امیر وزننده برنسنه‌نك عوض وخلفنه دینور که دکشیك
تعبیر اولنور جمعی ابدال در یقال هذا بدله وبدل وبدیل ای خلف منه التبدل تفعل وزننده برنسنه‌یی
برنسنه‌دن بدل آلمق معناسنه در یقال تبدله وتبدل منه اذا اتخذه منه بدلا و برنسنه اسکی هیئتدن بوزیلوب متغیر
اولمق معناسنه در یقال تبدل الشیٔ اذا تغیر الاستبدال بودخی برنسنه‌یی برنسنه‌دن بدل آلمق معناسنه در
یقال استبدله وبه بمعنی تبدله الابدال همزه‌نك کسریله والتبدیل تفعیل وزننده بونلرده تبدل معناسنه در
یقال ابدله منه و بدله اذا اتخذه منه بدلا وتبدیل برنسنه‌یی تغییر ایلمك معناسنه در یقال بدله اذا حرفه ای غیره
مؤلف تبدیلك برنسنه‌یی شیٔ آخره دکشمك معناسندن اقتصار ایلمشدر بو معناده ایکی مفعوله تعدیه ایدر
حروف البدل عند الصرفیین اون دورت حرفدر که انلری اشبو * انجدته یوم وصال زط * کلامی جمع ایلمشدر
وادغامك غیریده شائع اولان حروف بدل یکرمی بر حروفدر که اشبو * بجد صرف شکس آمن طی ثوب عزته * کلامی
جمع ایلمشدر واشبو حروف بدلدن مراد یکدیکرك مقامنه وضع اولنان حروفدر مثلا یاء یرینه وضع اولنان واو کبی
المبادلة مفاعله وزننده والبدال جدال وزننده برنسنه‌یی برنسنه ایله دکشمك معناسنه در یقال بادله مبادلة
وبدالا اذا اعطاه مثل ما اخذه منه الابدال همزه‌نك فتحیله اولیاء الله زمره سندن برجماعتدر که حضرت حق جل
وعلا انلری ارضده اقامت یعنی بعض تصرف مصالح خلق ضمننده اذن معنوی ایله مظهر خلافت ایدر وانلر دائما

بمش نفراولورلر فرق نفری ارض شامده واتوزی بلاد سائرده اولور ایچلرندن بریسی انتقال ایلدکده سائرناسدن
برنی انتخاب وآنك یرینه اقامه واجلاس ایدرلر البدل بانك كسریله وفتحتیله شریف وكریم آدمه اطلاق اولنور
جمعی ابدال در البدل فتحتیله برآدم وجع مفاصله وقول آغریسنه مبتلا اولمق معناسنه در یقال بدل الرجل بدلا
من الباب الرابع اذا اشتكت مفاصله ویده ویقال اخذه البدل ای وجع المفاصل والیدین و برآدمك بأداه سی
اغریمق معناسنه در یقال بدل الرجل اذا اشتكت بأدلته كما ذكر فی مادته البدل كتف وزننده وجع مفاصله
وقول اغریسنه مبتلا آدمه دینور البدّال شدّاد وزننده مأكولات صاتیجی آدمه دینور كه عامه بقال دیرلر
یقال هو بدّال ای بیاع المأكولات والعامة تقول بقال زیرا بقال سبزوات صاتیجی یه دینور بادولی دالك فتحی
وضمی والفك قصریله برموضعدر بدیل زبیر وزننده اسماء رجالدندر بدیل بن ورقاء و بدیل بن میسره وبدیل بن
ام اصرم الخزاعیان وبدیل بن سلمه وبدیل بن عمرو بن كلثوم وبدیل بن ماریه وبدیل آخر كه بربلده وقبیله یه نسبتله
متعارف دكلدر جمله سی اصحابدندر واحمد بن بدیل الایامی وبرجماعت اخری وامیر وزننده بدیل بن علی الاردبیلی
وبدیل بن احمد الهروی وبدیل بن ابی القاسم الخوییّ وصالح بن بدیل محدثلردر البذل بانك فتحی وذال معجمه نك
سكونیله معلومدر كه طیب نفسله برآدمه عطیه احسان ایلمك معناسنه در یقال بذله بذلا من الباب الاول والثانی
اذا اعطاه وجاد به الابتذال افتعال وزننده برنسنه یی دائمی قوللنمق معناسنه در كه صیانت مقابلیدر یقال
ابتذله ضد صانه ومنه یقال * فرس له بذل او ابتذال * ای له حضر یصونه لوقت الحاجة یعنی برآتدر كه وقت حاجتده
اجرا ایدوب قوللنمق ایچون ذاتنده موقوف ومحفوظ بوكركلك مایه سی واردر شارح دیر كه اصل مثل فرس له صون
وبذل او ابتذال عنوانده در نته كه اساسده مرسوم اولدیغی اوزره فرس له صون وبذل دیرلر قیچن آت مقدوری
اولان جری وحضرك جمله سنی دفعة اخراج ایلیوب بعضنی بذل و بعضنی وقت اقتضا یه توقیف ایلسه نته كه
كحیل آتلرك حالیدر انتهی المبذلة مكنسه وزننده والبذلة بانك كسریله سپنده وصندوقده حفظ اولنیوب
هركون استعمال اولنان ثوبه دینور كه كونده لك تعبیر اولنور ومبذله ومبذل منبر وزننده كهنه لباسه دینور
تقول خرج علینا فی مبذلته وبذلته وهی ما لا یصان من الثیاب وتقول جاء وعلیه مبذلة ومبذل ای ثوب خلق المبتذل
والمتبذل ابتذال وتبذلدن اسم فاعل بنیه لریله كونده لك یاخود كهنه لباس تلبس ایدن آدمه دینور وداثما ایشنی
بنفسه ایشلر اولان كسبه دینور كه نفسنی مبتذل ایدر یقال هو مبتذل ومتبذل اذا كان یعمل عمل نفسه المبتذل
اسم مفعول بنیه سیله دائما قوللنلان شیئه دینور ومنه یقال سیف صدق المبتذل ای ماضی الضریبة یعنی قوللنلوب
چارپلدیغی نسنه ده كركی كبی ایشلك ونافذدر مبذول میمك فتحیله برشاعردر بذل نجم وزننده بذال شدّاد
وزننده بذیل زبیر وزننده اسماء رجالدندر البرائل علابط وزننده والبرائلی قصرایله قوشك بیونك
جورد سنده اولان دكرمیجه تویلره دینور كما كثری خروس بیونده اولور علی قول همان طوی قوشنك بیونده
اولان دكرمیجه تویلره مخصوصدر وبرائل وبرائلی وابو برائل خروسه اطلاق اولنور و برائل الارض پرده بنی
چاره وچنه اطلاق اولنور البرأله دحرجه وزننده والتبرأل تدحرج وزننده والابرئلال اشمیزاز وزننده
خروس وطوی قوشی بری بریله دوكشوركن بیونلرنده برائل دیدكاری دكرمی تویلری قبارتمق معناسنه در یقال
برأل الدیك والحباری وتبرأل وابرأل اذا نفش البرائل للقتال المبرئل اسم فاعل بنیه سیله شرّ وشوره آماده
اولان كسیه اطلاق اولنور یقال هو مبرئل للشر ای متهیئ له برآل بانك ضمیله اسماء ندر عبد الباقی بن محمد بن
برأل محدث اندلسی در برجلان بانك وجیمك ضمیله واسط قضاسنده برقریه در البرجلانیة بغدادده برمحله در
البرزل قنفذ وزننده فیل هیئت ایری آدمه دینور البرطل قنفذ وزننده والبرطلّ تشدید لامله اردنّ
وزننده بركونه قلنسوه یعنی باش كسویدر شارحك بیاننه كوره سلفده مولوی كلاهی كبی اوزون بركونه مجوزه
ایدی البرطلة ضمتیله ولامك تشدیدیله ایچریسی طاره جق اولان كولكه لكه دینور مظلة ضیقه معناسنه
البرطیل قندیل وزننده بركونه اوزون وبك طاشه دینور تركیده بلاندز طاشی دیرلر و بعضلر عندنده بردرلو دمور
كلنكه دینور كه بك متین وطولانی اولور انكله دكرمن طاشی نقر ایدرلر تركیده دیشنكی دیرلر وطاشجیلرك مطلقا
طاش قیردقلری كلنكه دینور كه واریوز تعبیر اولنور ورشوته دینور كه حق ابطال و باطلی احقاق صورتنده
كتورمك ایچون ویریلان زهرلكدر جمعی براطیل كلور شارحك بیاننه كوره بو معنای اولدن مأخوذدر یقال
القمه البرطیل ای الرشوة البرطلة دحرجه وزننده حوضك دیوار وكاری مقوله سی برابرینه برطیل دیدكاری
طاش یاپمق معناسنه در یقال برطل الرجل اذا جعل بازاء حوضه برطیلا و برآدمه رشوت ویرمك معناسنه در

یقال برطل فلانا اذا ارشاه التبرطل تدحرج وزننده رشوت المق معناسنه در یقال برطله فتبرطل اذا ارتشی
البرعل قنفذ وزننده صرتلان یاور یسنه دینور علی قول آق طوشان ایله چقالك امتزاجندن حاصل اولان
یاوری یه دینور البراغیل غین معجمه ایله براطیل وزننده صویه قریب اولان قری واراضی یه دینور علی قول
اوتلو صولو آبادان رایله بریه میاننده اولان بلاده دینور انبار وقادسیه كبی مفردی برغیل در قندیل كبی البرعلة
دحرجه وزننده براغیل دیدكاری ارض مذكوره ده ساكن اولمق معناسنه در یقال برغل الرجل اذا سكن البرغیل
البرقلة قافله دحرجه وزننده یلان سویلمك معناسنه در یقال برقل الرجل اذا كذب البرقیل قندیل وزننده
سلفده كما نكره دیدكاری آلته دینور كه آنكله یوالق آتارلر ایدی جلاهق معناسنه حالا تفك آنك بدلیدر بو صورتده
نفكه ده اطلاقی صحیح اولور اصل كمانكره زنبورك اوله جقدر كه حالا عجمده مستعملدر بعض وزراء جبخانه سنده
دخی رسیده نظردر البزل بانك فتحی وزای معجمه نك سكونیله یارمق معناسنه در یقال بزل الشیء بزلا من الباب
الاول اذا شقه وخمرك وسائر نسنه نك ظرفنی دلمك معناسنه در یقال بزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها و برنسنه یی
سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال بزل الشراب اذا صفاه و برایشی یاخود برملاحظه یی قطعی وایلشكسز
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بزل الامر والرأی اذا قطعه وبزل وبزول دوه نك آزی دیشی یاروب چقمق
معناسنه در یقال بزل ناب البعیر بزلا وبزولا اذا طلع وبزل شدت وسختی معناسنه در یقال امر ذو بزل ای شدة
انبزیل بودخی یارمق معناسنه در التبزّل تفعل وزننده یارلمق معناسنه در یقال بزّل الشیء فتبزّل ای شققه
فتشقق و برنسنه نك قابی دلمك معناسنه در یقال تبزّل الخمر وغیرها اذا ثقب آناءها الانبزال انفعال وزننده
بودخی یارلمق معناسنه در یقال انبزل الشیء اذا تشقق الابتزال افتعال وزننده بودخی برنسنه نك ظرفنی دلمك
معناسنه در یقال ابتزل الخمر وغیرها اذا ثقب آناءها البزّال غراب وزننده خمر مقوله سی نسنه نك ظرفنك دلمش
یرینه یعنی دلیكنه دینور البازل والبزول صبور وزننده آزیسی هنوز یارمش دوه یه دینور جمل وناقه یه وصف
اولور یقال جمل وناقة بازل وبزول اذا كان قدر نزل نابه جمعلری بزل كلور ركع وزننده وبزّل كلور كتب وزننده
وبوازل كلور وبو طقوزنجی سنه ده اولور كه اندنصكره براسمله مسما اولور دیشی ظهور ایلمز لكن مؤلفك اونجی
یاشنده دوه یه مخلف اطلاقی بو قوله مناقضدر نته كه خلف ماده سنده بیان ایلدی وبازل دوه نك بزول وقتنده
ظهور ایدن دیشنه ده دینور جمعی بوزان كلور وبازل تجربه احوالده كامل ورشد ودرایتده تام ومستكمل آدمه
اطلاق اولنور یقال هو بازل ای كامل فی تجربته المبزل منبر وزننده والمبزلة مكنسه وزننده سوزكویه دینور
مصفاة معناسنه البزلاء حمراء وزننده شول امر عظیمه اطلاق اولنور كه حق ایله باطل میاننی فرق وفصل ایلیه
یقال خطة بزلاء ای تفصل بین الحق والباطل وداهیه عظیمه یه اطلاق اولنور ورأی جید وفكر صائبه اطلاق
اولنور وشدائده وامور عظامه اطلاق اولنور یقال هو نهاض ببزلاء ای الشدائد ویقوم بالامور العظام البازلة
مال قسمندن شیء یسیره دینور یقال ماعنده بازلة ای شیء من مال وشول باش یارغنه دینور كه دری یی یاروب لكن اوته
صاوشمیه یقال مایلزم فی البازلة وهی الخارصة من الشجاج تبزل الجلد ولا تعدوه بزل قفل وزننده
بركیننك آدیدر بزیل زبیر وزننده عاص بن وائلك عبد آزادكرده سیدر البزّال كتّاب وزننده شول چوالدوز
طرزنده دمور آلته دینور كه انكله كوپك سوزه جك دلیكی آچلور التبزلة تانك وزایك كسریله والتبزلة مصغر
بنیه سیله بعض نسخه ده تبزله مرسومدر والتبزّلة لامك تشدیدیله بودور آدمه دینور یقال رجل تبزلة وتبیزلة
وتبزّلة ای قصیر البسل نسل وزننده حرام معناسنه در وحلال معناسنه اولمغله ضد اولور مفرد وجمعه ومذكر
ومؤنثه اطلاق اولنور زیرا فی الاصل مصدردر یقال هذا وهی بسل ای حرام وكذا حلال ودشنام ولوم وتوبیخ
معناسنه در یقال بسله بسلا من الباب الاول اذا لحاه ولامه وجاهلیده غطفان وقیس قبیله لرندن برطائفه
عندنده معتبر اولان سكز اشهر حرمك اسمیدر وابو درمك معناسنه در یقال بسله بسلا اذا عجله وشدت
وسختی معناسنه در والك ایله اون مقوله سی نسنه یی الهمك معناسنه در یقال بسله اذا نخله بالمنخل و برنسنه یی
آزجه آزجه اخذ ایلمك معناسنه در یقال بسل الشیء اذا اخذه قلیلا قلیلا وبسل اصپور صوینه وقنه صوینه
دینور وبد منظر وزشت هیئت آدمه دینور كما سیذكر وحبس ایلمك معناسنه در یقال بسله اذا حبسه وبنی عامر بن
لوی جماعتنك لقبیدر وانلر قریش ظواهرك برجناحلری ایدی جناح آخرلرینه بسل اطلاق اولنور ایدی
یای تحتیه ایله وبسل آمین معناسنه استعمال اولنور اذا دعا الرجل یقال بسلا بسلا ای آمین آمین شارحك
بیاننه كوره ایجاب معناسندن مأخوذدر وكان عمر رضی الله عنه یقول فی دعائه آمین وبسلا معناه ایجابا وتحقیقا

مترجم دیر که حل و اباحه معناسندن اولمق اقربدر یقال بسله الله بسلا ای احله پس بو راده ابسله بسلا سبکنده در که
یارب دعامی مستجاب ایدوب اول مقصودی ارزان قیل دیمک اولور و بسل و یل و هلاك معناسنه مستعملدر
لوم و شدت معناسندن مأخوذدر یقال بسلاله ای و یلاله و یقال بسلا و اسلا دعاء علیه البسیل امیر وزننده
بودخی بد منظر و کریه قیافت آدمه دینور یقال رجل بسل و بسیل ای الکریه المنظر و بوقریه آدیدر وادبای اندلسدن
حلف قرشی نام ادیبك پدری اسمیدر و قابده بیاته قالمش نبیذ و باده بقیه سنه دینور و حرام نسنه یه دینور یقال شیء
بسیل ای حرام بسل فتحتیله اجل معناسنه در که کلمهٔ تصدیقدر الابسال همزه نك کسریله حرام قلمق تحریم
معناسنه در یقال ابسله الله ای حرمه و برنسنه یی برشیئه قرشو طوتوب رهن ایلمك معناسنه در یقال ابسله
لکذا اذا عرضه و رهنه و برآدمی مهلکه و خذلانه براقمق معناسنه در یقال ابسله اذا اسلمه للمهلکة و برایشی
برآدمه احاله و سپارش قلمق معناسنه در یقال ابسله لعمله و ابسل به اذا وکله الیه و برکسه نفسنی موت و هلاکه
تمکین ایلمك معناسنه در یقال ابسل نفسه للموت اذا وطنها و خرما قوروغنی قوریدوب پخته ایلمك معناسنه در
یقال ابسل البسر اذا طبخه و جففه البسول قعود وزننده برنسنه حرام اولمق معناسنه در یقال بسل الشیء
بسولا من الباب الاول اذا کان بسیلا ای حراما و سود و نبیذ مقوله سی قتی و بدطعم اولمق معناسنه در یقال بسل
اللبن والنبیذ اذا صار باسلا الباسل حرام نسنه یه دینور و ارسلانه دینور و دلیر و بهادره دینور جمعی بسلاء
کلور امراء وزننده و بسل کلور بانك ضمیله یقال رجل باسل ای شجاع و باسل کریه و مستهجن و شدید سوزه
دینور یقال قول باسل ای کریه شدید البسل کتف وزننده حرام شیئه دینور التبسل تفعل وزننده
غضبدن یا شجاعتدن یوزی کوزی بورتوب اکشیمك معناسنه در یقال تبسل الرجل اذا عبس غضبا وعند البعض
تبسل برآدمك چهره و منظرسی پك زشت و کریه اولمق معناسنه در یقال تبسل الرجل اذا کرهت مرآته و فظعت المتبسل
متوکل وزننده ارسلانه دینور البسالة والبسال بارك فتحیله بهادر اولمق معناسنه در یقال بسل الرجل
بسالة و بسالا من الباب الخامس اذا صار باسلا التبسیل تفعیل وزننده برنسنه دن خوشلنیوب ایکرنمك
معناسنه در یقال بسله اذا کرهه البسیلة سفینه وزننده برنسنه نك طعمنده اولان آجیرق داده
دینور یقال فیه بسیلة ای فی طعمه علقمة و برنسنه نك بقیه سنه دینور البسلة غرفه وزننده رقیه و افسون اوقیان
آدمه و یریلان اجرته دینور الابتسال افتعال وزننده رقیه خوان اجرت آلمق معناسنه در یقال ابتسل الراقی اذا
اخذ البسلة المبسل معظم وزننده طعمی آجی و کریه اولان نسنه یه دینور ومنه یقال حنظل مبسل اذا اکل
وحده فعکره طعمه زیرا ساده جه یندکده طعمی پك بشیع کلور الاستبسال بودخی برآدم نفسنی موت و هلاکه
توطین و تقریر ایلمك معناسنه در یقال استبسل نفسه للموت اذا وطنه و برآدم دشمنی یا هلاك ایدرم یا بن هلاك
اولورم دیو بیمحابا و بی باك و پروا کندیسنی جنکه القا ایلمك معناسنه در یقال استبسل الرجل اذا طرح نفسه
فی الحرب یرید ان یقتل او یقتل البسکل قنفذ وزننده فسکل معناسنه در که یارش آتلرندن الڭ صکره کلان آته
دینور البسملة دحرجه وزننده بسم الله دیمك معناسنه در یقال بسمل القارئ اذا قال بسم الله مترجم حقیر
دیر که امام سیوطی مزهر نام کتابنده بو ماده ایچون باب مخصوص عقد ایدوب و بو قبیلدن اولانه منحوت اطلاق
ایلمشدر و نحت اصطلاح ادبیه ده ایکی کلمه یی بعد الاختصار ترکیب ایلمکدن عبارتدر حمدله و حوقله و حیعله
و هلله بونلردندر بسیل یای تحتیه ایله جعفر وزننده روم طائفه سندن برکسه در که دولت رشیدیه ده ترجمان
ایدی و خلف بن بسیل علماء اندلسدندر البصل فتحتیله معلومدر که صوغانه دینور مفردی بصله در و جنکده
باشه کیلان توغلغه یه دینور یقال جاؤا و فی رأسهم البصل ای بیض الحدید البصلیة بغداده بر محل آدیدر
اقلیم البصل اندلسده اشبیلیه ده بر اولکه نك آدیدر المتبصل متبصر وزننده شول نسنه یه دینور که صوغان کبی
صیق و قات قات قبوقلو اوله یقال قشر متبصل ای کثیر القشور کثیف بصله غرفه وزننده بر رجلك علمیدر
التبصیل تفعیل وزننده والتبصل تفعل وزننده صویوب چبلاتمق معناسنه در بناری سلب ایچوندر یقال
بصله من ثیابه و تبصله اذا جرده و یقال تبصلوه اذا اکثروا سؤاله حتی نفد ما عنده یعنی کثرت سؤال ایله اول آدمی
صوغان کبی صویوب بتون مالنی توکندیلر البطل والبطلان والبطول بارك ضمیله برنسنه عبث کیدوب لغو
و هدر اولمق معناسنه در یقال بطل الشیء بطلا و بطلانا و بطولا من الباب الاول اذا ذهب ضیاعا و خسرا
الابطال همزه نك کسریله برنسنه یی لغو و هدر قلمق معناسنه در یقال ابطله اذا اذهبه ضیاعا و خسرا
و هزل و یاوه سوز سویلمك معناسنه مستعملدر یقال ابطل فی الحدیث اذا هزل و برباطل و بیهوده نسنه پیدا

ایلمك معناسنه در یقال ابطل الرجل اذا جاء بالباطل البطالة اصاله وزننده یاوه و بیهوده سوز سویلمك
معناسنه در یقال بطل فی الحدیث بطالة اذا هزل و ارغاد آواره قالمق معناسنه در یقال بطل الاجیر اذا تعطل
و بهادر اولمق معناسنه در یقال بطل الرجل بطالة من الباب الخامس اذا کان بطلا ای شجیعا الباطل حق
مقابلیدر نته که خطأ صواب مقابلیدر ذاتنده ثبات و حقیقت اولمیان نسنه دن عبارتدر جمعی اباطیل کلور یقال
هو باطل ای ضد الحق و ابلیس لعینه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی وما یبدئ الباطل البطال شداد وزننده
کمال بطالتله متصف اولان شیئه دینور یقال رجل بطال ای ذو باطل بین البطول و پك بهادره دینور کما سیذکر
مترجم دیر که اصطلاحمزده آیلاق تعبیر اولنان شخصه بطال اطلاق اولنور التبطل تفعل وزننده باطل و بیهوده
نسنه ایله اوغراشمق معناسنه در یقال تبطلوا بینهم اذا تداولوا الباطل و بهادرلنمق معناسنه در یقال تبطل
الرجل اذا تشجع البطل فتحتیله والبطال شداد وزننده بهادر آدمه دینور جنکده زخمدار اولدقده نجدت
و شهامتدن زخمنه مبالات ایلمیوب او یلجه ترك و ابطال ایلدیکیچون یاخود اکفاء و اقرانك دملرینی اهراق بالمرنده هدر
و باطل اولدیغیچون اطلاق اولندی یقال رجل بطل و بطال ای شجاع تبطل جراحته فلا یکترث لها او تبطل
عنده دماء الاقران جمعی ابطال کلور مؤنثی بطله در البطلات سکرات وزننده ترهات و مالایعنی کلمات و افعاله
دینور یقال جاء بالبطلات ای الترهات الابطولة همزه نك ضمیله والابطالة همزه نك کسریله باطل و بیهوده
معناسنه در یقال بینهم ابطولة و ابطالة ای باطل البطلة فتحاتله باطلك جمعیدر جادولره اطلاق اولنور یقال
هم بطلة ای سحرة البعل بانك فتحی و عینك سکونیله شول یوکسك یره دینور که اکا هیمان سنه ده بر دفعه یغمور
اصابت ایدر اوله و مسقی اولمیان خرما و سائر اغاجلره و اکینلره دینور که دشتی تعبیر اولنور علی قول یغمور ایله مسقی
اولانلرینه دینور یقال فی البعل کذا عشرا و هو کل نخل و شجر و زرع لا یسقی او ما سقته السماء و باغچه و تارلا
صوارمق ایچون میری طرفنه و یریلان خراجه دینور که نهر خراجیدن سقی اولندقده و یریلور یقال ادوا بعلهم
و هو ما اعطی من الاتاوة علی سقی النخل و خرما اغاجنك ارککنه دینور و یونس علیه السلام قومنه مخصوص
بر بتك آدیدر بعض نسخه ده قوم الیاس واقع اولوب لکن الیاس نسخه سی صحیح و صوابدر یونس لفظی سهو قلم
ناسخدر اذ قال تعالی وان الیاس لمن المرسلین اذ قال لقومه الا تتقون اتدعون بعلا الآیة بیضاوینك بیاننه کوره
شام دیارندن بك نام بلده اهلنه مخصوص بر صنمدر اول بلده حالا بعلبك ایله مشتهردر وعند البعض بعل عن لغتنده
رب معناسنه در انتهی و بعل سلاطین سالفه دن برینك اسمیدر و بعل الشیء برنسنه نك صاحب و مالکنه دینور
یقال هو بعله ای ربه و آغرلغه دینور ثقل معناسنه و زوج معناسنه در که زوج و زوجه یه اطلاق اولنور و زوجه ده
بعله دخی دینور جمعی بعال در بانك کسریله و بعوله در بونده هاء تانیث جماعت ایچوندر و بعول در بارك ضمیله
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره زوج معناسنده حقیقت و ماعداده مجازدر استعلاء تصورندن منشعبلردر الاستبعال
بر یر یغمور صو بیله صوار یلور اولمق معناسنه در یقال استبعل المکان اذا صار بعلا و زوج اولمق معناسنه در
یقال استبعل لها اذا صار بعلا لها البعولة بانك ضمیله بودخی زوجیت معناسنه در که طرفیندن معتبردر یقال
بعل الرجل لها بعولة من الباب الثالث اذا صار بعلا لها و کذا بعلت المرأة اذا صارت ذات بعل و ابا و امتناع
و مخالفت ایلمك معناسنه در یقال بعل علیه اذا ابی التبعل تفعل وزننده خاتون زوجنه خدمت و اطاعت ایلمك
علی قول زوجی صفالنمق ایچون آراسته اولمق معناسنه در یقال تبعلت المرأة اذا اطاعت بعلها او تزینت له البعال
جدال وزننده والمباعلة مجادله وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال باعلها بعالا و مباعلة اذا جامعها و ارعورتیله
اویناشمق معناسنه در یقال باعلها اذا لاعبها و خاتون اره وارمق معناسنه در یقال باعلت المرأة اذا اتخذت بعلا
و برجماعت بری برینك قیزلرینی تزوج ایلمك معناسنه در یقال باعل القوم اذا تزوج بعضهم الی بعض و مجالست معناسنه
مستعملدر یقال باعل فلان فلانا اذا جالسه التباعل تفاعل وزننده بودخی ارعورتیله اویناشمق معناسنه در یقال تباعل
اهلها اذا لاعبها البعل فتحتیله برنسنه دن پك هیبتلنوب خوف ایلمکله مدهوش اولوب نه ایشلیه جکنی بیلمز اولمق
معناسنه در یقال بعل بامره بعلا من الباب الرابع اذا دهش و فرق و برم فلم یدر ما صنع البعل کتف وزننده وصف مذکور
اوزره اولان آدمه دینور البعلة فرحه وزننده شول چوابه و پریشان عورته دینور که لباسی حسن اسلوبله
یاقشدره میوب اندامنه اویدره مزاوله یقال امرأة بعلة اذا کانت لا تحسن لبس الثیاب بعال سحاب وزننده
عسفان قربنده بر ارضك آدیدر بعال غراب وزننده ارمینیه ده بر طاغك آدیدر شرف البعل حجاج شام
یولنده بر طاغدر بعلبك شامده بر شهرك آدیدر بکك ماده سنده ذکر اولندی مترجم دیر که بو احالهٔ موهومه در

زیرا آنده مادهٔ مزبوره یی ذکر ایلمدی قالدیکه بعل صنم اسمیدر که ذکر اولندی و بك اول صنمه پرستش ایدن
ملکك اسمیدر صنم مزبور بقعهٔ شهر مذکورده قائم ولوب کیده رك ترکیبله شهر مرقومه اطلاق اولندی البغل
بانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله دواب قسمندن قاطره دینور فارسیده استر دینور جمعی بغال کلور بانك کسریله
مؤنثی بغله در المبغولاء میمك فتحیله اسم جمعدر قاترله دینور البغل بدل وزننده بر آدمك اولادنی هجنته نسبت
ایلمك معناسنه در مادهٔ مزبوره دندر قاتر قسمی ناجنس اولدیغنه مبنی در قاتره بابا کیمدر دیو سؤال ایتمشلر اتام آتدر
دیمش یقال بغلهم بغلا من الباب الثالث اذا هجنهم التبغیل بغل معناسنه در یقال بغلهم بمعنی بغلهم
و یوریمکدن یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بغل فی المشی اذا بلد واعیی ودوه یورغه ایله اشکین
بیننده یوریمك معناسنه در یقال بغلت الابل اذا مشت بین هملجة والعنق بغیل زبیر وزننده اسمادندر
حفص بن بغیل محدثدر البقل بانك فتحی وقافك سکونیله ظاهر وعیان اولمق معناسنه در یقال بقل الشیء
بقلا من الباب الاول اذا ظهر و یرك یوزنده اوتلر بتمك معناسنه در یقال بقلت الارض اذا انبتت ورمث دیدکاری
اوت یشرمك معناسنه در یقال بقل الرمث اذا اخضر وتازه جوانك سبزه کبی خط رخساری بلورمك معناسنه
مستعملدر یقال بقل وجه الغلام اذا اخرج شعره وطوار ایچون تازه چایر بکدرمك معناسنه در یقال بقل
لبعیره اذا جمع له البقل و بقل شول اوته دینور که تخمدن بتر اوله که آنك بهرسنه یکیلیه جك اصلی واو یومی اولمیه
اوزنده اولان تخمی دائما دوکیلوب کلجك سنه تخملردن بنه ثابت اوله مفردی بقله در یقال ترعی الابل البقل
وهو ما نبت فی بزره لا فی ارومة ثابتة الابقال همزه نك کسریله بودخی براوتلانمق معناسنه در یقال ابقلت
الارض اذا انبتت ورمث دیدکاری اوتلق یشرمك معناسنه در یقال ابقل الرمث اذا اخضر وتازه نك خط
رخساری بلورمك معناسنه در یقال ابقل وجه الغلام اذا اخرج شعره واظهار ایلمك معناسنه در یقال
ابقله الله ای اظهره وانبات ایلمك معناسنه در یقال ابقله ای انبته و بر آدمك مواشیسی بقل اوتلامق معناسنه در
یقال ابقل القوم اذا رعت ماشیتهم البقل الباقل رمث دیدکاری اوتك یشروب تازه لنمشنه دینور یقال رمث
باقل ای مخضر و باقل بر عاجز وهمج و بیمغز کمسه نك اسمیدر که بین العرب *اعیی من باقل* مثلنك منشأیدر بر کون
اون برآقچه یه بر آهو اشترا ایدوب آغوشنده کتوررر ایکن بر کمسه بو آهویی قاچ آقچه یه آلدك دیو بهاسندن سؤال
ایلدکده لسانیله اون برآقچه یه آلدم دیمکی اداره ایده مدیکندن اشارتله تفهیم ایده یم زعمیله اون پرمغنی ارائت
ایچون آوجلرنی آچوب و برعدده اشارت ایچون لسانی چقردقده آهو قوجاغندن پرتاو ایدوب فرار ایلدی
بنو باقل ازد قبیله سندن بر جماعتدر وانلره بقل دخی دینور البقلة سفینه وزننده والبقالة فرحه وزننده
سبزه لو یره دینور یقال ارض بقیلة و بقلة ای مبقلة التبقیل تفعیل وزننده بودخی براوتلانمق وتازه نك خط
رخساری بلورمك معناسنه در یقال بقلت الارض اذا انبتت و بقل وجه الغلام اذا اخرج شعره وحیوانه کوزل
تقید وتیمار ایلمك معناسنه در یقال بقل الدابة اذا ساسها انتبقل تفعل وزننده بقل اراشدرمغه چقمق
معناسنه در یقال تبقل الرجل اذا خرج یطلب البقل وطوار بقول اوتلامق معناسنه در یقال تبقلت الماشیة
اذا رعت البقل البقل بانك ضمیله خاصة موسم بهارده ظهور ایدن بقل دیدکاری اوته دینور البقالة شدّاده
وزننده والمبقلة مرحله وزننده سبزه زاره دینور بونده قافك ضمیله ده جائزدر الابتقال افتعال وزننده طوار
بقول اوتلامق معناسنه در یقال ابتقلت الماشیة اذا رعت البقل و بر آدمك طواری بقول اوتلار اولمق معناسنه در
یقال ابتقل القوم اذا رعت ماشیتهم البقل بقلة الضب بر نبات آدیدر بادر نجبویهٔ بریدر که اوغل اوتنك نیسانی
نوعیدر الباقلی لامك تشدید وتخفیفی وقصر ایله والباقلاء لامك تخفیفی ومدّ ایله فول اسمیدر که بقله تعبیر
اولنان غله در مفردنده باقلاءه دینور هاء ایله علی قول مفرد وجمعی برابردر تناولی ریاح فاسده واو بقوده احلام
ردیه یعنی فساد ومختلف دوشلر کورمکی مورث وسددر وهم واخلاط غلیظه یی مولد وسعاله وطراوت بدنه نافعدر
و بعض مصلحلر ایله اصلاح اولنمشی حفظ صحت بابنده مؤثردر وزنجبیل ایله تازه سنی تناول تقویت جماعده
بیعدیدر الباقلی القبطی بر نباتدر که دانه سی بقله دن اصغر اولور ترکیده یبان بقله سی وفارسیده جامسه
دیدکاری اوله جقدر البقلة الیمانیة و بقلة الرماة و بقلة الرمل او البراری والبقلة الحامضة والبقلة الاترجیه
بر نبات آدیدر بقلهٔ یمانیه اشتر دیدکاری نباتدر و بقلة الرماة ارمینیه وخزر ومغربده کثیر اولور ورقی سکرلی
بیراغنه شبیه وآندن اصغر وکوکی انجه وشعبه لری کثیر اولورو بقلة الرمل که بقلة البراری دخی دیرلر قوم بقله سی
دیدکلریدر قنباری یه شبیه وآندن اصغر اولور و بقلهٔ حامضه قوزی قولاغی نوعندن حماض دیدکلریدر که

فارسیده

فارسیده تره ٔ سانی وساق ترشك دخی دیرلر و بقلهٔ اترجیه بادر نجبویه در که اوغل اوتی دیدکلریدر که سبزوات
بدلی تناول ایدرلر بقلة الانصار کرنب درکه لهنه دیدکاری سبزه در بقلة الخطاطیف عروق الصفر درکه
زرده چاو یاخود مامیران در البقلة المبارکة هندبادر یاخود سموز اوتیدر البقلة اللینة و بقلة الحمقاء سموز اوتیدر
پایکاهلرده بتدیکیچون حمقه مسند در بقلة الملك شاهتره در البقلة الباردة لبلاب درکه صارمشق نوعندندر
ترکیده همیل دیرلر البقلة الذهبیه قطف اسمیدر که سرمق دیدکلریدر قیون صرمشغی تعبیر اولنور
بقول الاوجاع بر نباتدر که وجع بطن ایچون مجربدر یونانیسده قاقالیا دیدکلریدر که بو اسمله مشهوردر
مغربده وافر بقیه بادیه لرنده بتر البوقال بانك ضمیله قولپسز بر داغه دینور تقول شربت من البوقال
وهو کوز بلا عروة ظاهرا تشدید قافله ترکیده بقال دیدکاری اندن محرفدر بنو بقیله جهینه وزننده
بر بطن اسمیدر البقال شدّاد وزننده اطعمه ومأکولات صتیان کمسه یه دینور و بولغت عامیه در
صواب اولان بدّال اولمقدر نته که ماده سنده بیان اولندی ومحمد بن ابی القاسم الخوارزمی
البقال که تصانیف کثیرهٔ حسنه صاحبی امام بارعدر عجم آخرینه یاء زیاده سیله امام البقالی عنوانده ذکر ایدرلر
پس یاء نسبت اولمیوب یاء عجمه اولور البكل بانك فتحیله برنسنه یی قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال بکل الشیء
بکلا من الباب الاول اذا خلطه وغنیمت معناسنه در یقال اخذ بکلا کثیرا ای غنیمة و بکیله دیدکاری طعام یاپمق
معناسنه در یقال بکل الرجل اذا اتخذ البکیلة التبکل تفعل وزننده بودخی غنیمه دینور و بو اسمدر مصدر
دکلدر تنوط کبی یقال له تبکل کثیر ای غنیمة وتبکل مصدر اولور برنسنه یه مقابل صاتمق معناسنه
مثلا دوه یی سختیانه صاتمق کبی یقال تبکله بشیء اذا عارضه به کالبعیر بالادم و بر کمسه یه شتم وضرب وقهر ایله
حواله وشر کیر اولمق معناسنه در یقال تبکله وتبکل علیه اذا علاه بالشتم والضرب والقهر وتخلیط ایلمك
معناسنه در یقال تبکل فی الکلام اذا خلط وعجب وپندار ایله صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال تبکل فی مشیته
اذا اختال البکیلة سفینه وزننده والبکالة سحابه وزننده بر درلو طعامدر که اونی رب ایله یاخود صافی یاغ
وخرما ایله قرشدروب اوماج ایدرلر علی قول کرکی کبی اصلانمش قاوت یاخود خرما وسود ایله قارشق قاوت یاخود
قاوت ایله اونی قارشدروب صو ایله وصافی یاغله یاخود زیتله مرطب اولمش قاوت یاخود قتی کسکه تازه خرما قاتیلوب
یاخود اوکونمش کش وخرمایی زیتله قارشدرمق جهتیله ترتیب اولنور و بکیله بری برینه قاتلمش قیون و کچی
سورسنه اطلاق اولنور کذلك بر آخر سوری قاتلمش سوری یه دینور یقال ظلت القطیعة بکیلة اذا اختلط الضأن
والمعز وکذا الغنم اذا القیت علیها غنم آخری وغنیمت مالنه دینور وطبیعت معناسنه در یقال کریم البکیلة ای الطبیعة
التبکیل تفعیل وزننده قارش مورش ایلمك معناسنه در یقال بکله اذا خلطه البکلة بانك کسریله بودخی
طبیعت معناسنه در وهیئت وشکل وقیافت وحال وخلقت معنالرینه در بنو بکال کتاب وزننده حمیر قبیله سندن
بر بطن در تابعیندن نوف بن فضالة البکالی انلردندر البکول امیر وزننده همدان قبیله سندن بر جماعتدر
و بکیل شول دلبر محبوبه دینور که لباس وروشنده کرکی کبی تکلف ودقت واهتمام ایدر اوله یقال جمیل بکیل
ای متنوق فی لبسه ومشیه ذو بکلان سحبان وزننده ابن ثابت نام امیردر که رعین قبیله سندندر البلل فتحتینله
والبلة بانك کسری ولامك تشدیدیله والبلال کتاب وزننده والبلالة بانك ضمیله یاشلق معناسنه در یقال به
بلل و بلة و بلال و بلالة ای ندوة البلّ بانك فتحیله والبلة بانك کسریله برنسنه یی یشارتمق واصلاتمق
معناسنه در یقال بله بالماء بلا و بلة من الباب الاول اذا نداه و بل و بلال صلهٔ رحم ایلمك معناسنه مستعملدر
نته که یبس قطع رحم معناسنه مستعملدر زیرا نداوتله بعض اشیاء بری برینه مختلط ومتصل اولور یقال بل رحمه
بلا و بلالا اذا وصلها و بل و بلول و بلل فتحتینله خسته لکدن صحت بولوب تندرست اولمق معناسنه در
یقال بل من مرضه بلا و بلولا و بللا من الباب الثانی اذا حسنت حاله و بل برشیئه پك دوشکون وآشفته اولمق
معناسنه در یقال بل بالشیء بلا اذا الهج به و بل وصف اولور شول کمسه یه دینور که دائما یمین ایده رك انکار ایله
خلقك حقنی اکل و بلع ایدوب ادا ایلمز اوله یقال رجل بل اذا کان یمنع بالحلف ماعنده من حقوق الناس وعلی بن
الحسن بن البل البغدادی محدثدر و بل یبانه کتمك معناسنه در یقال بل فلان بلا اذا ذهب فی الارض و بل
بغایت لجوج ومجادل ومعارض آدمه دینور یقال رجل بل ای الد جدل وذمتنده اولان حقوق ناسی مماطله
واکل و بلع ایدن حلاف وظلوم کمسه یه دینور و بو تکرار در و بل الطف واحسان معناسنه مستعملدر یقال
بلك الله ابنا و بلك بابن ای رزقکه وترلایه تخم اکمك معناسنه در یقال بلوا الارض اذا بذروها التبلیل تفعیل

وزننده ونسنه‌یی پك اصلاتمق معناسنه‌در الابتلال افتعال وزننده اصلاتمق معناسنه‌در یقال بلّه فابتلّ
التبلّل تفعّل وزننده بودخی اصلاتمق معناسنه‌در یقال تبلّل الشیء اذا تندّی وابتلال وتبلّل خسته افاقت بولوب
کرکی کبی تندرست اولمق معناسنه مستعملدر یقال ابتلّ من مرضه وتبلّل اذا حسنت حاله بعد الهزال وتبلّل
ارسلان جیغره‌رق پنجه‌سیله یره اوروب طاشنی طپراغنی توزتمق معناسنه‌در یقال تبلّل الاسد اذا اثار بمخالبه
الارض وهو یزأر البِلّة بانك کسریله اسم مصدردرکه ذکر اولندی وبله خیر ورزق وحسنه معناسنه مستعملدر
یقال اصاب منه بلّة کثیرة ای خیرا ورزقا ولسانك طلاقت وبیان وفصاحتله جریانه علی قول مطاوعتله
هر حرفی مخرجندن اخذ ایده‌رك آب روان کبی سلاستله جری واستمرارینه اطلاق اولنور یقال مااحسن بلّة لسانه
ای جریانه وفصاحته اووقوعه علی مواضع الحروف واستمراره علی المنطق وسلاسته وآزجه یاشلغه دینورکه
نمناکلك تعبیر اولنور یاخود مطلقا یاشلغه دینور یقال به بلّة ای بلل دون اونداوة وصحت وعافیته اطلاق اولنور
وولیمه‌یه اطلاق اولنور البَلال کتاب وزننده وبانك حرکات ثلاثیله صویه اطلاق اولنور ومطلقا کندوسیله
بوغز رطیب اولنه‌جق شیئه دینور یقال مافی سقائه بلال وهومایبلّ به الحلق وبلال مصدردر صلهٔ رحم ایلمك
معناسنه‌درکه ذکر اولندی واسامیٔ رجالدندر بلال بن رباح بن حمامه امام المرسلین علیه الصلوة فی کلّ حین
حضرتلرینك مؤذنلریدرکه بلال حبشی در رضی الله عنه وحمامه رباحك والده‌سیدر وبلال بن مالك وبلال بن
حارث المزنیان وبر محله منسوب اولمیه‌رق بلال آخر صحابه‌لردر بلال اباد برموضعدر البُلّة بانك ضمیله تازه
چایرك رطوبتنه وترلکنه دینور ومرعاده قلان چایر بقیه‌سنه دینور یقال بالمرعی بلّة ای بقیة الکلأ وعیب ونقیصه
معناسنه مستعملدر یقال طواه علی بلّته کما سیذکر وبونده بانك فتحیله جائزدر البَلّة بانك فتحیله وضمیله کنجلك
وتازه‌لك هنکامنك طراوتنه وترلکنه اطلاق اولنور یقال به بلّة الشباب ای طراوته ومغیلان کبی بیوك مبشه
اغاجلرینك چچکنه یاخود چچکلری عقبنده ظهور ایدن خرده تویی وتفتك کبی نسنه‌یه دینور وعرفط وسمر اغاجلرینك
چچکلرینه دینور یاخود انلردن حاصل اولان لزوجتلی شیره‌یه دینورکه میان بالی کبی نسنه‌در وبونده بانك کسریله لغتدر
وفقر وفاقه دنصکره اقبال ایدن زنکینلکه اطلاق اولنور تقول شکرت بلّة فلان ای غناه بعد الفقر ومرعاده قلان چایر
بقیه‌سنه دینور بانك ضمیله ده جائزده وقرظ اغاجنك یمشنه دینورکه انکله دباغت ایدرلر پلاموداوله‌جقدر البُلّی
بانك ضمیله ربی وزننده بودخی بعد الفقر اقبال ایدن غنایه دینور البَلْبَل بانك فتحیله رطوبتلو سرین روزکاره
دینور مفرد وجمعنه اطلاق اولنور یقال روّحنا البلبل ای الریح البارده مع ندی وصوت معناسنه‌در وقلیل کلمه‌سنه
اتباع اولور یقال قلیل بلیل البُلول وصول وزننده سرین رطوبتلو یل اسمك معناسنه‌در یقال بلّت الریح
بلولا من الباب الثانی اذا هبت بلیلا وقورتلمق معناسنه‌در یقال بلّ منه اذا نجا وخسته صحت بولمق معناسنه‌در
کما ذکر وبلول عیب ونقیصه معناسنه مستعملدر کما سیذکر وبر نسنه‌یه ایلشوب مبتلا اولمق معناسنه‌در کما سیجیء
البِلّ بانك کسریله شفاء معناسنه‌در یقال وجد بلا من مرضه ای شفاء ومباح معناسنه‌در یقال هو بلّ
ای مباح ویقال حلّ وبلّ ای حلال ومباح اوهو اتباع وآفت وداهیه معناسنه‌در جمعی ابلال‌در یقال هو
بلّ ابلال ای داهیة الدواهی بلال قطام وزننده صلهٔ رحمك اسمیدر یقال هو راعی بلال ای صلة الرحم
وخیر ومنفعته اطلاق اولنور یقال لاتبلّك عندنا بلال ای لایصیبك خیر الابلال همزه‌نك کسریله بودخی
قورتلمق معناسنه‌در یقال ابلّ منه اذا نجا واغاج میوه ویرمك معناسنه‌در یقال ابلّ الشجر اذا اثمر وخسته
افاقت بولمق معناسنه‌در یقال ابلّ المریض اذا برأ وحیوان باشنی آلوب یبانه قاچوب ناپید اولمق معناسنه‌در
یقال ابلت مظبته علی وجهها اذا همت ضالة واغاجه صو یوریمك معناسنه‌در یقال ابلّ العود اذا جری فیه
الماء وسیر وسیاحت ایلمك معناسنه‌در یقال ابلّ الرجل اذا ذهب فی الارض وبرکسنه نهایت درجه‌ده مفسد
وخبیث اولمق معناسنه‌در شویله‌که ناسی فساد وخباثتله عاجز ایدراوله یقال ابلّ الرجل اذا اعیی فسادا وخبثا وبرآدمه
غالب ومستولی اولمق معناسنه‌در یقال ابلّ علیه اذا غلبه البَلَل فتحتینله بلّ وبلول کبی خسته اکدن وزبونلقدن
کمال عافیت بولمق معناسنه‌در یقال بلّ من مرضه بلا وبللا وبلولا من الباب الثانی اذا حسنت حاله بعد الهزال
وبَلَل فتحتینله وضمتینله وبلوله بانك ضمیله بقیه معناسنه‌در ومنه یقال انصرف القوم ببلالهم وبلوانهم ای وفیهم
بقیة البُلّة بانك ضمی وفتحیله والبلولة والبلول والبلالة بالرك ضمیله والبللة فتحاتله والبللات حرکات
وزننده والبلالة سحابه وزننده والبللات بانك ضمیله یاشلغه دینور ومنه یقال طویته علی بلّته وبلولته
وبلوله وبلالته وبللته وبللاته وبلاته وبللاته ای احتملته علی مافیه من العیب اودارینه وفیه بقیة من الودّ بو کلام

یاشلق معناسندن یاخود بقیه معناسندندر یاخود عیب ونقیصه معناسندندرکه حقیقتلری یاشلق معناسیدر پس
مرادبن آنك عیب واساتنی تغافل وتجاهل کونه کتم واخفا ایده‌رك اوضاعنه متحمل اولدم یعنی ظاهرا حقوق
ومحبته خلل ویرمدم دیمکدر یاخود هنوزدر ونده بکا محبت بقیه‌سی اولمغله جفاسندن اغماضله ینه مدارا ومواساة
ایلدم دیمکدر بونك اصلی طلومی یاش ایکن بوکدکده دری منکسر ومعیوب قوریدقدنصکره بوکدکده البته
انداملنه کسر وخلل عارض اولور اولمغله اطوالسقاء علی بلّه وبللّه دیدکلری کلامدندر کما یقال طویت السقاء
علی بلّته بضم الباء واللام وبفتحها ای طویته وهوند وبلل فتحتینله فوز وظفر بولمق معناسنه‌در تقول بللت به
بللا من الباب الرابع اذا ظفرت به وبر محنت دلسوزه کرفتار اولمق معناسنه‌در تقول بللت به ای صلیت وشقیت
بالقباف وبرآدمك صحبتنه ملازم اولمق معناسنه‌در تقول بللت فلانا اذا لزمته وبلل وبلاله وبلول برنسنه‌یه شیفته
ومبتلا اولمق معناسنه‌در تقول بللت به بللا وبلالة وبلولا اذا منیت به وعلقته کما تقول بللت به بالفتح ابلّ بلولا وبرنسنه‌یی
بیلمك وآشنا اولمق معناسنه مستعملدر ومنه یقال مابللت به بالکسر بللا ای مااصبته ولاعلمته وبرکسنه ابلّ اولمق
معناسنه‌در یقال بلّ الرجل بللا من الباب الرابع اذا صار ابلّ کما سیذکر ورونق وتجمل وآب وتاب معناسنه
مستعملدر یقال مااحسن بلله ای تجمله الاستبلال بودخی خسته کرکی کبی صحت بولمق معناسنه‌در یقال
استبلّ من مرضه اذا حسنت حاله بعد الهزال البالّة تشدیدلامله داله وزننده خیر ومنفعته اطلاق اولنور یقال لاتبلّك
عندنا بالّة او بلال کقطام کما ذکر ای لایصیبك خیر الابلّ وصفدر پك اونکو مجادل ومنازع آدمه دینور ابلّ کبی یقال
رجل ابلّ ای الدجدل وکسه‌دن اوتانمزیك وزلو کسه‌یه دینور یقال هو ابلّ اذا کان لایستحیی ونهایت درجه‌ده
لئیم وناکسه دینورکه اصلا خیر ونفعی شائبه‌سنه برکسنه ظفریاب اولمزاوله یقال رجل ابلّ ای الممتنع والشدید
اللوم لایدرك ماعنده وناسك دائما حقنی مماطله ایله اکل وبلع قیدنده اولان حلاف وظلوم آدمه دینور یقال
فلان ابلّ ای مطول حلاف ظلوم وزناکار کسه‌یه دینور مؤنثی بلّاء درجمعی بلّ کلور بانك ضمیله یقال رجل ابلّ
وامرأة بلّاء ای فاجر المبلّ میمك کسریله خصومتده ثابت وپایدار آدمه دینور یقال خصم مبلّ ای ثبت
البُلبُل دلدل وزننده معروف قوشك اسمیدرکه لسانمزده دخی بلبل دینور وشول آدمه دینورکه بغایت جست
وسبکروح وصاحب غیرت اولمغله سفرلرده هر کسك امور ومصالحنه معاونت ایدراوله بلبلی دخی دینور نفسنه
نسبتله یقال رجل بلبل وبلبلی ای خفیف فی السفر معوان وبر ابرق اسمیدرکه جثه‌سی ال قدر اولور وبلبل اسماء
رجالدندر ابراهیم بن بلبل وحفیدی بلبل بن اسحق محدثلردر واسمعیل بن بلبل معتمد خلیفه‌نك وزیری ایدی کرماء
ناسدن ایدی وبلبل الکوز برداق وابریق امزکنه اطلاق اولنور تقول شربت من بلبل الکوزة ای من قناتها
التی تصبّ الماء البلبلة هدهده وزننده امزکلی برداغه دینور وقادینلرینه جکی هودجه دینور البلبلة زلزله
وزننده جنکده درزاقلری یری برینه کیرشدروب قارش مورش ایلمك معناسنه‌در یقال بلبلوا الاسنة اذا اختلطوها
وآراء وافکاری پریشان وپراکنده قلمق معناسنه‌در کذلك متاعی پریشان ایلمك معناسنه‌در یقال بلبلوا آراءهم
اذا فرّقوها ویقال بلبل المتاع اذا فرّقها وبلبله برنوع سیاه بوبجغه دینورکه صدفلر ایچلرنده اولور وبلبله قلبه بغایت
خراش واضطراب ویرن تاسه‌یه ووسوسه‌یه وخلجانه دینور کما سیذکر ومصدر اولور برآدمك درونه تاسه ووسوسه
وخدشه ویرمکله مضطرب وبیقرار ایلمك معناسنه البلبال بانك کسریله بودخی مصدردر بلبله معناسنه یقال
بلبل فلان القوم بلبلة وبلبالا اذا هیجهم وحرکهم البلبال والبلابل والبلبالة بالرك فتحیله بونلرده قلبه
عارض اولان تاسه‌یه وخدشه ووسوسه‌یه دینور یقال الیّ فی صدر فلان بلبلة وبلبالا وبلابل وبلبالة ای همّا شدیدا
ووساوس وبلبال قورده دینور ذئب معناسنه بلبول سرسور وزننده برموضع اسمیدر وعماده برطاغك آدیدر
بلیّ وبلیان کسرتینله وبالرك تشدیدیله وبلی حتی وزننده وبانك کسریله جائزدر بولر پك بعیدا ولمغله یری
نامعلوم اولمق مقامنده استعمال اولنور وجه مذکور اوزره باشنی آلوب یبانه کیدوب ناپود اولمق معناسنه اولان
بلول ماده‌سندن مأخوذدر ومنه یقال هو بذی بلیّ وذی بلیان وبذی بلی ای بعید حتی لایعرف وقنده اولدیغی
معلوم دکلدر دیمك یرده هو بذی بلی دیرلر ولی وزننده بانك کسریله ده جائزدر وذی بلیان دیرلر فتحاتله وبانك
تخفیفیله وذی بلیان دیرلر کسرتینله وبانك تشدیدیله وبذی بل دیرلر بانك کسریله وذی بلیان دینور بانك کسری
ولام مشدده‌نك فتحیله وذی بلیان دیرلر بانك ولام مشدده‌نك فتحیله وذی بلیان دیرلر سحبان وزننده
کذلك ذهب بذی هلیان وبذی بلیان دیرلر هانك وبانك ولام مشدده‌نك کسریله ومنصرف
وغیر منصرف اوله‌رق نیرده اولدیغی معلوم دکلدر دیمك یرده وعند البعض بلیان بعدلْ علمیدر

بو نلرك مجموعی بلول مذکور معناسندن مأخوذ ومنصرفدر علی قول بلیان وراء یمنده
یاخود اعمال هجردن برموضع اسمیدر یاخود ربع مسکونك نهایتنه دینور وخالد بن ولید رضی الله عنه حضرتلرینك
اما وابن الخطاب حی فلا ولکن ذلك اذا كان الناس بذی بلی بكسر الباء واللام والیاء المشددة وذی بلی بكسر الباء
وفتح اللام المشددة والقصر قولندن مراد ناس متفرق اولوب خلیفه سز واما مسز قالمغله فرق مختلفه وطوائف
نامؤتلفه اولمغین بری برندن حسی یا معنوی بعید اولملریدر نته كه وجه مذکور اوزره هر نسنه كه بعید اولوب محلی
نامعلوم اولسه هو بذی بلی وذی بلی وذی بلیان دیرلر بورسمه ترکیبلرده ذی صاحب معناسنه اولوب مقتضاسنه
کوره مکان یاخود وقت مقدره مضاف اعتبار اولنور ومنه اذهب بذی تسلم البلان شدادوزننده حمامه دینور كه
غسلگاهدر جمعی بلانات در تقول دخلت البلان فاغتسلت ای الحمام شارح دیر كه حالیا عامه حمام خدمتكارینه
اطلاق ایدرلر المتبلل متذلل وزننده ارسلانه دینور المبلل محدث وزننده اوتكن کوکرجینه دینور وچاغرغان
طاوس قوشنه دینور البلل صردوزننده تخمه دینور بذر معناسنه التبلبل تزلزل وزننده لسانلر مختلف ومختلط
اولمق معناسنه در مثلا کیمی عربی وکیمی فارسی وروحی اولمق کبی یقال تبلبلت الالسن اذا اختلطت ودواب
ومواشی اوتلاغك هر طرفنی تتبع ایدرك بالجمله اوتلایوب بتورمك معناسنه در یقال تبلبلت الابل الكلأ اذا تتبعته
فلم تدع منه شیئا البلابل علابط وزننده جست وچالاك آدمه دینور كه هر نه ایشه شروع ایلسه چابكلك ایله
رؤیت ایلیه جمعی بلابل در بانك فتحیله یقال رجل بلابل ای خفیف فیما اخذ المبل میمك ضمی وبانك كسریله
شول آدمه دینور كه خبث وخدعه سندن نائشی مراد ایلدیكك خصوصده سكا متابعتدن سنی عاجز ویتاب
ایدر اوله یقال رجل مبل اذا كان یعییك ان یتابعك علی ما تریده بلیل زبیروزننده صفین ترانده واقع شر یعدنك
یعنی نهرك اسمیدر وبر رجل آدیدر البالول جرؤبجه صویه دینور یقال ما فی البئر بالول ای شیء من الماء البلة
همزه وزننده زی وهیئت وقیافت معناسنه در البلة والبلولة ضمتیله حال وشان معناسنه در تقول كیف
بلتك وبلولتك ای حالك الابلة ضمتیله قبیله معناسنه در یقال جاء فی ابلته ای فی قبیلته بل بانك فتحی ولامك
سكونیله حرف اضرابدر اكر كندیدن صكره جمله ذكر اولنورسه اضرابك معناسی یا مفهوم اولی ابطال اولور كقوله
تعالی وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه بل عباد مكرمون یاخود بر غرضدن غرض آخره انتقال اولور كقوله تعالی فصلی
بل تؤثرون الحیاة الدنیا واكر كندیدن صكره مفرد كلورسه ثانیی اوله عطف ایچون اولور بعده اكر كندیدن مقدم
فعل امر یاخود كلمهٔ ایجاب ذكر اولنورسه ماقبلنی مسكوت عنه شكلنده قیلر یعنی ماقبلنه بر نسنه ایله حكم اولنمیوب
بلكه حكم مابعدینه اثبات اولنور كقولهم اضرب زیدا بل عمرا وقام زید بل عمرو واكر كندیدن مقدم نفی یاخود
نهی ذكر اولنورسه ماقبلنی علی حاله تقریر ایدوب ضد مفهومنی مابعدینه اثبات ایدر كقولهم ما قام زید بل عمرو
ولا یقم زید بل عمرو وبعضلر یعنی مبرد وعبد الوارث نفی ونهیك معنالرنی مابعدینه ناقل اولمسنی تجویز
ایلدیلر پس ما زید قائما بل قاعدا وبل قاعد دیمك صحیح اولوب ومعنا جهتلری مختلف اولور وكوفیون نهی وشبه
نهیك غیر بسنده واقع بل ایله عطف كلامی اولنمغی منع ایلدیلر پس ضربت زیدا بل ایاك قولی صحیح اولمز وكاه
اولور كه توكید اضراب ایچون بعد الایجاب واقع اولان بل كلمه سندن مقدم لاء نافیه زیاده اولنور كقول الشاعر
وجهك البدر لا بل الشمس لونا * ولاء مزبوره بعد النفی بل كلمه سنك تقریر ماقبلنی توكید ایچون زیاده اولنور كقوله
وما هجرتك لا بل زادنی شغفا بنبل بانك ضمی ونونك كسریله شعرای اندلسدن محمد بن مسلمك جدی اسمیدر
وبونده اصح اولان اماله ایله اولمقدر لكن اصطلاحا یای تحتیه ایله كتب ایدرلر البول بانك فتحیله معلومدر كه سدكه
دینور جمعی ابوال كلور فی الاصل مصدر در وبول مصدر اولور ایشه مك معناسنه در یقال بال الرجل یبول بولا
وبول ولده اطلاق اولنور یقال له بول كثیر ای ولد وعدد كثیره اطلاق اولنور وبردن صوقینایوب آقمق معناسنه
مستعملدر یقال بال الماء اذا انفجر واریمك معناسنه مستعملدر یقال بال الشحم اذا ذاب البیلة بانك كسریله اسمدر
ایشمكه دینور البولة تمره وزننده قیز اولان ولده دینور دختر معناسنه یقال له بولة ای بنت البوال غراب
وزننده بر علتدر كه چوق چوق ادرار ایتدرر یقال اصابه بوال ای داء یكثر منه البول مترجم دیر كه ظاهرا بو علت
كتب طبیه ده ذیابیطس اسمیله مرسوم اولاندر كه بو نایدر واكاغریده دواره ودولاب وزلاق الكلیه دیرلر وبو سلس
البولدن بشقه در بونده عطش دائمی اوله رق ایچدیكنی همان بول ایدر كلی ضعف اولمغله امساك ماء ایده میوب
تیز تیز ادرار ایدر اولور البولة همزه وزننده چوق ادرار ایدن آدمه دینور المبولة مكنسه وزننده اوردك تعبیر
اولنان قابه دینور كه اكا ادرار ایدرلر المبولة مرحله وزننده ادراره باعث اولان شیئه دینور یقال الشراب مبولة

ای یحمله علی البول البال حال وشان معناسنه در ومنه یقال هو كاسف البال ای سیء الحال وخاطر معناسنه در
یقال قال له فالقی له بالا ای خاطرا وقلبا وبر جنس ایری بالق آدیدر بو بالق هند وحبشه دریاسنده اولور پك
عظیم وغریب جثه سنی نقل ایدرلر وبال ترلابیلدكلری دمور بیله دینور ورفاه ورخاء معاش معناسنه در یقال له
بال ای رخاء عیش البالة حاله وزننده قاروره یه دینور ودغارجغه دینور جراب معناسنه وطیب قوبجق قابه
وقنویه دینور وحجازده برموضع آدیدر وقابرمق معناسنه اولان باله نك محل ذكری معتل بابیدر بولی سكری
وزننده اسماندندر هلال بن زید بن یسار بن بولی تابعیندندر ابوال البغال سرابه اطلاق اولنور مترجم دیر كه بغل
سفر بعیده متحمل اولدیغیچون اطلاق اولندی لكن بوراده بولدن مراد ولد اولمق اغلبدر بغالك ولدی اولمامغله
واهی اولان سرابدن كنایه ایدرلر بالویه بر رجل اسمیدر البهدل جعفر وزننده صرتلان اكنه دینور وبریشل
قوشك آدیدر بنو بهدل بنی سعددن برجماعتدر البهدلة دحرجه وزننده جست وچابك یوریمك معناسنه در
یقال بهدل الرجل اذا خف واسرع فی المشی واركشینك ممه سی بیوك اولمق معناسنه در یقال بهدل الرجل اذا
عظمت ثندوته وبهدله تمیم قبیله سندن بر رجل اسمیدر وام عاصم بن ابی النجود المقری اسمیدر البهصل عصفر
وزننده بومری كوده لو دیزمان آدمه دینور یقال رجل بهصل ای الغلیظ الجسم وآق نسنه یه دینور البهصلة
قنفذه وزننده بودور عورته دینور بانك فتحیله ده جائزدر وچاغرغان عورته دینور یقال امرأة بهصلة ای صخابة
وبشره سی پك بیاض اولان خاتونه دینور بانك فتحیله ده لغتدر یقال امرأة بهصلة ای الشدیدة البیاض البهیصل
مصغر بنیه سیله ضعیف وكز وردی آدمه دینور البهصلة دحرجه وزننده بركسه صویونوب لباسنه قار
اویناملق معناسنه در یقال بهصل الرجل اذا خلع ثیابه فقامر بها وكمیكك اتنی كروب چوره سنده اولانی
زه كبی آیقومق معناسنه در یقال بهصل الرجل اذا اكل اللحم علی العظم فتنكفه من اكنافه وناسی
مالللرندن یعنی خركله سی ایچندن سوروب اخراج ایلمك معناسنه در یقال بهصل القوم من مالهم اذا اخرجهم
البهكلة بهكنه وزننده ومرادفیدر كه نرم تن تازه محبوبه یه دینور یقال امرأة بهكلة ای غضة ناعمة البهل
بانك فتحیله آزجه صویه دینور ماء قلیل معناسنه بعض نسخه ده مال قلیل مرسومدر ولعن ونفرین ایلمك معناسنه در
مؤلف بونی تكرار ایلمشدر یقال بهل الله فلانا بهلا من الباب الثالث ای لعنه ومهل معناسنه در یقال
بهلا ای مهلا ای امهل بهلا وبر آدمی كندی رأی واراده سنه قویوب خود سر اوله رق بوشلامق معناسنه در
تقول بهلت فلانا اذا خلیته مع رأیه شارحك بیاننه كوره معنای موضوعی بودر لعن وسائر معانی منشعبه بوندن
متفرعدر التبهل تفعل وزننده مطلوب اولان نسنه نك تحصیلی سبیله رنج وزحمت چكمك معناسنه در یقال
تبهل فلان اذا عنی بما یطلب الابهال همزه نك كسریله برنسنه یی بوشلامق ترك واخلا معناسنه در یقال ابهله
اذا تركه وناقه یی صالمه صالیورمك معناسنه در كه ایستین كسه سودنی صاغوب تناول ایدر یقال ابهل الناقة
اذا اهملها كذلك سودلو ناقه نك ممه سی باغنی چوزوب اویله جه صالیورمك معناسنه در یقال ابهل الناقة اذا حل
صرارها وتركها وبركسه یی رأی واراده سنه قویوب اصلا آنك قیدوغائله سنده اولمیه رق كندی باشنه ترك ایلمك
معناسنه در تقول ابهلت فلانا اذا خلیته مع رأیه بعضلر دیدیكه اكر بو رسمه تسبیب واهمال اولنان حرائر ایسه
یعنی كشی زاده ایسه بهله دینور ثلاثیدن واكر عبید قسمی ایسه ابهله دینور افعال بابندن وابهال تخمی تمام
اكدكدنصكره ترلایه صو صالیورمك معناسنه در یقال ابهل الماء اذا ارسله فیما بذره الباهل شول ناقه یه دینور كه
ممه سنك باغی اولمیه علی قول یولارسز صالمه اوله یاخود تمغا ونشانه سی اولمیه جمعی بهل كلور بانك ضمیله ردكبی
وبهل كلور ركع وزننده یقال ناقة باهل ای لا صرار علیها او لا خطام او لا سمة وباهل خود سر آدمه دینور بادیه
اعرابی كبی یقال رجل باهل ای علی رأسه لا یصل الیه احد وبیكار وآواره كزن شخصه دینور یقال هو باهل
ای متردد بلا عمل وصویه سی وطوبقه سی اولمیان چوبانه دینور یقال راع باهل اذا كان بلا عصا البهل فتحتینله
ناقه نك ممه سی باغی چوزیلوب ولدی امراوله رق صالمه اولمق معناسنه در یقال بهلت الناقة بهلا من الباب
الرابع اذا حلت صرارها وترك ولدها یرضعها المبهلة مكرمه وزننده ممه سنك باغی چوزوب تسبیب ایتدكلری
صالمه ناقه یه دینور جمعی مباهل كلور الاستبهال ممه سنك باغی اولمیان ناقه یی صاغمق معناسنه در یقال استبهل
الناقة اذا حلبها بلا صرار ووالی رعیتی خود سر ترك ایلمك معناسنه در یقال استبهل الوالی الرعیة اذا اهملهم
واستبهلت البادیة القوم دیرلر قیچین حشم نشین طائفه سی بادیه یه نزول ایدوب مقر حكومتدن پك بعید اولمغله
تصرف وولاة قیدندن سرازاده اولوب دلخواهلری اوزره عمل وحركت ایلسه لر الباهلة طول خاتونه اطلاق

اولنور يقال امرأة باهلة اى ايم وبرقبيله اسميدر البهلة بانك فتحى وضميله اسمدر لعنت ونفرين معناسنه‌در
يقال عليه البهلة اى اللعنة المباهلة مفاعله وزننده والتبهل تفعل وزننده والتباهل تفاعل وزننده
برى برينه لعنتله بددعا ايلمك معناسنه‌در يقال باهل بعضهم بعضا وتبهلوا وتباهلوا اى تلاعنوا الابتهال افتعال
وزننده سائردن قطع تعلق ايدوب صميم واخلاصله حضرت حقه تضرع ودعا ايلمك معناسنه‌در يقال ابتهل
اليه تعالى اذا دعا وتضرع بهلل قنفد وزننده وبهلل جعفر وزننده غير منصرف اوله رق باطل وبيهوده
موقعنده مستعملدر يعنى باطل وبيهوده‌نك علميدر سبب انصرافلرى وزن فعل وعلميتدر اول فى الاصل مجهول
صيغه‌سى اولوب بعد العلم لام اولى مضموم اولمشدر يقال هو الضلال بن بهلل وبهلل اى الباطل الابهل احمد
وزننده برشجر كبيرك يمشنه دينور كه ورقى طرفاء ورقنه ويمشى سدر يمشنه شبيه اولور وبوجوهرينك توهم ايلديكى
كبى شجر عرعر دكلدر تركيده اول شجره آردج آغاجى ويمشنه آردج تخمى ديدكلريدر بخورى رحمدن جنينك
سرعت اسقاطنده مؤثر وسركه ايله طلاسى داء الثعلب علتنه نافع وبال ايله طلاسى قروح خبيثه‌نك تنقيه سنده
مفيددر البهلول بانك ضميله سرسور وزننده كوله كن خندان آدمه دينور يقال رجل بهلول اى ضحاك وجامع مجامع
خير وحسنات اولان سيد وذيشان آدمه دينور يقال هو بهلول اى سيد وجامع لكل خير شارح ديركه صورت
مجانينده اولان عقلادن بهلول دانا مجذوب معروفدر البهلة سفينه وزننده بهره معناسنه‌دركه بين القوم سيده
وشريفه اولان خاتونه دينور يقال امرأة بهلة اى بهيرة بهيل امير وزننده ابن عريب بن حيدان در بيل بانك
كسريله رى قضاسنده برناحيه‌در زهاد ومحدثيندن عبدالله بن حسن البيلى اورادندر وسرخس قضاسنده
برقريه‌در محدثيندن عصام بن الوضاح ومحمد بن احمد بن عمرويه ومحمد بن حمدون بن خالد البيليون اورادندر
تجز بحمده تعالى فصـــل التاء الفوقية التألان تانك وهمزه‌نك فتحيله بركسه باشنى يوقرى يوقرى
سلكه‌ركيورمك معناسنه‌در على قول صواب اولان نونله اولمقدر كما سيذكر ان شاء الله تعالى مؤلف بورادة تعريفده
مسامحه ايلمشدر التبل حبل وزننده دشمنلكه دينور جمعى تبول ونادر اوله‌رق تبابل كلور يقال بينهما تبل اى عداوة
وحقد وكينه معناسنه‌در يقال له فى قلبه تبل اى ذحل وبركسه‌يى خسته قلمق معناسنه‌در يقال تبله الحب تبلا
من الباب الاول اذا اسقمه وبرآدمك عقلنى آلوب سمه وبيهوش ايلمك معناسنه‌در يقال تبله اذا ذهب بعقله وزمان
حوادث ونوائبله بركسه‌يى تباه وتلف ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تبل الدهر القوم اذا رماهم بصروفه وافناهم
وبرمحبوبه عشق جماليله برعاشق بيچاره‌نك كوكلنى آشفته ودردناك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تبلت المرأة
فؤاد الرجل اى اصابته بتبل وذلك الفؤاد متبول وتنجره‌يه تابل قومق معناسنه‌در يقال تبل القدر اذا جعل فيها التابل
الاتبال همزه‌نك كسريله بودخى برآدمى درده دوشورمك معناسنه‌در يقال اتبله اذا اسقمه التتبيل تفعيل وزننده
والتوبلة حوقله وزننده والمتابلة مفاعله وزننده بونلرده تنجره‌يه تابل قومق معناسنه‌در يقال تبل القدر وتوبلها
وتابلها اذا جعل فيها التابل التابل صاحب وهاجر وزنلرنده والتوبل جوهر وزننده ابزار الطعام معناسنه‌دركه
تنجره حوايجنه دينور فلفل وكمون وسائرى كبى كه تلذيذ طعام ايچون وضع اولنور جمعى توابل كلور شارح ديركه توابل
حوايجدن اخصدر توابل تلذيذ ايچون وضع اولنان ابزاردر التابل شدادوزننده توابل صاحبنه دينور كه مراد
صاتيجيسى اوله جقدر توبال النحاس وتوبال الحديد تانك ضميله باقر ودمور چكيجلندكده اطرافه صچرايان
خرده‌لردركه تركيده توال ديرلر باقر توالى ودمور توالى تعبير اولنور ماء عسل ايله برمثقالنى شرب بلغمى قوتلو
مسهلدر تباله سحابه وزننده يمنده بربلده‌دركه خصب ورخاء ونعمتله معروفدر امويه‌دن عبدالملك حجاج ظالمى
اورايه والى ايلكله واروب خارجدن شهرى تماشا ايلدكده بكنميوب استحقار ايلديكندن بين العرب * اهون من تبالة
على الحجاج * مثل اولمشدر تبل زفر وزننده بردره‌نك اسميدر تبل سكر وزننده حلب اعمالندن بربلده‌در كفرتبل
امير وزننده رقه ايله بالس بيننده برموضعدر التنل تانك فتحيله برنوع طيب اسميدر التوزلى تانك فتحى والفك قصريله
ومديله آفت وداهيه‌يه دينور تربل زبرج وجعفر وزنلرنده برموضعدر التعل فتحتينله كاهجه آدمك بوغزينه
عارض اولان بانقسى آجى بخشمكه دينور يقال اخذه التعل اى حرارة الحلق الهائجة ويقال تعل حلقه تعلا
من الباب الرابع التفل تانك فتحى وفانك سكونيله توكرمك معناسنه‌در يقال تفل تفلا من الباب الاول والثانى اذا بصق
شارح ديركه تفل بايچه توكرمكه دينور رقيه خوانك آوجنه واوقوديغى آدمك وجودينه توتوديه‌رك رطوبتسز
توكرديكى كبى بوندن مادونى نفث بعده نفخ اولور التفل تانك ضميله والتفال غراب وزننده توكركه دينور
بصاق معناسنه وكوكه دينوررز بد معناسنه التفل فتحتينله برآدمك وجودى بد قوقمق معناسنه‌در يقال

تفل الرجل تفلا من الباب الرابع اذا تغيرت رائحته التفل كتف وزننده كوده‌سى بدقوقان آدمه دينور
التفلة فرحه وزننده والمتفال محراب وزننده كوده‌سى بدقوقان عورته دينور الاتفال همزه‌نك كسريله
برنسنه‌نك رائحه‌سنى متغير ايدوب بدقوقمق معناسنه‌در يقال اتفلت الشمس رائحته اذا غيرته التتفل تنضب وزننده
والتتفل قنفذ وزننده والتتفل درهم وزننده والتتفل جعفر وزننده والتتفل ذبرج وزننده والتتفل
جندب وزننده والتفل سكر وزننده تلكى‌يه على قول ايكنه‌يه دينور مؤنثلرى هايله‌در وتتفل تنضب وزننده
قورى اولمغه دينور على قول برشجر آديدر ياخود قرامتق يشل برنبات آديدر التكلان تانك ضميله برنسنه‌يه
يابركسه‌يه اعتماد ايلمك معناسنه‌در يقال تكل عليه تكلانا من الباب الرابع اذا اتكل وبو كرچه وكولدن مأخوذ اولمغله
موضع ذكرى واوفصلى اولوب لكن لفظنه رعايه بومقامده دخى ذكر ايلمدم التل تانك فتحى ولامك تشديديله
برآدمى يره يقمق معناسنه‌در على قول يونك برطرفى وبريكاغى يره كلمك وجه اوزره يقمق معناسنه‌در يقال تل فلانا
تلا من الباب الاول اذا صرعه او القاه على عنقه وخده وبركسه حقنده مخل ناموس اوله جق حرف اندازلق ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال تل فلانا بتلة سوء اذا رماه بامر قبيح وبرنسنه‌يى برآدمك النه خشونتله موجه وبرمك ياخود النه
براقيورمك معناسنه‌در يقال تل الشئ بيده اذا دفعه اليه او القاه وتضرع ونياز ايلمك معناسنه‌در يقال تل الرجل
اليه تلا من الباب الاول والثانى اذا تضرع ودوشمك معناسنه‌در يقال تل الشئ اذا سقط ودوكمك معناسنه‌در
يقال تل الماء اذا صبه وكوده ترلمك معناسنه مستعملدر يقال تل جبينه اذا رشح بالعرق وقيويه ايپ صارقتمق
معناسنه‌در يقال تل الحبل فى البئر اذا ارخاه فيها وتل طپراقدن تپه‌يه دينور كه اويوك تعبير اولنور وقوم كومه‌سنه
دينور وكوچك طاغ طرزنده يوكسك تپه‌يه دينور رابيه معناسنه جمعى تلال كلور جبال كبى ويصدغه اطلاق اولنور
وساده معناسنه بونك جمعى شاذ اوله‌رق اتلال در على قول تل بردرلو قماشه دينور وتل اعلامدندر عمر بن محمد بن
التل الكوفى محدثيندر المتلول والتليل امير وزننده يره چالنمش كسيه دينور ومتلول قورومى شين وديوشورملى
قوند اوكوزه دينور وتليل بوينه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعى اتله كلور اجله وزننده وتلل كلور سرر وزننده
وتلائل كلور دلائل وزننده التلة تانك كسريله چركين ايشه دينور يقال رماه بتلة سوء اى بامر قبيح بوراده سوء
لفظنه اضافتى مبالغه‌يه محمولدر وبوصرع معناسندن مأخوذ اسمدر معناى مزبورده استعمال اولندى وتله بناء نوع
اولور يان اوزره بركونه ياتمق معناسنه كه آندن ياتش ايله تعبير اولنور يقال له تلة حسنة اى ضجعة وباشلغه دينور
يقال به تلة اى بلل وحالت معناسنه‌در يقال له تلة حسنة اى حالة واوشكلكه دينور يقال فى خلقته تلة اى كسل
التلى حتى وزننده يره يقلمش كسه‌لره دينور مفردى تليل در يقال قوم تلى اى صرعى وتلى برموضع آديدر تانك كسريله ده
جائزدر المتل مبمك كسريله مقص وزننده برآدمى يره يقه جق نسنه‌يه دينور يقال تله بالمتل وهو ما يتل به وديم ديك
قوى ومتين مزراغه دينور وباوز آدمه ودوه‌يه دينور ونمازده ديم ديك طورر اولان مصلى‌يه اطلاق اولنور يقال
هو يصلى متلا وهو المنتصب فى الصلوة التلتلة زلزله وزننده برنسنه‌يى صرصوب ارغلامق معناسنه‌در يقال
تلتل الشئ اذا حركه واقلقه وارغلانمق معناسنه‌در يقال تلتل الشئ اذا زلزل ويكيك يوريمك معناسنه‌در يقال
تلتل الرجل اذا سار شديدا وطوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه‌در يقال تلتل الدابة اذا ساقها عنيفا
وقاتيلق شدت معناسنه‌در يقال لقى منه تلتلة اى شدة وتلتله شول مشربه‌يه دينوركه خرمانك ابتدا چقان يمشنك
قبجوقلرندن دوزلمش اوله وتلتلة بهراء قبيلهٔ بهراء خلقنك مضارعت حرفنى مكسور تلفظ ايلمرندن عبارتدر
شارح ديركه نته كه قبس وتميمك همزه‌يى عينه تبديللرينه عنعنه وهذيلك حاى عينه تبديللرينه فحفحه وربيعه
ومضرك كاف خطاب مؤنثدنصكره شين معجمه الحاقنه كشكشه ديرلر وبونلرك تفصيلى كتاب مزهرده مبسوطدر
مترجم ديركه لطايفندركه عقيلة قبيله‌سى اولان ليلاى اخيلية بهرائيه نام خاتون حسب العاده كندى لغتلرى
اوزره تكلم ايدرايدى بركون عبدالملك اموى حضورينه دخول ايدوب اتفاقا امام شعبى دخى حاضر بالمجلس
اولمغله ليلى ايله مطايبه بابنده بالاشاره مأذون اولدقدنصكره ليلايه خطاب ايدوب يا ليلى مابال قومك لا يكتنون
يعنى سنك قومك نيچون كنيه ايله اكتنا ايلمزلر ديدكده ليلى ويحك اما نكتنى ديديكه مرادى بزلر كنيه ايله اكتنا ايلمزمير
ديمكدركه نكتنى اكتنادن مستقبل متكلم مع الغيردر لكن كندى لغتلرى اوزره نونى مكسور اتلفظ ايلمكله جماع
معناسنه اولان نيكدن ماضى مخاطب صورتنده اولمشدركه ظاهراسنى تصرف ايلديكى ديمك اولور بس مطلب
امام شعبى جوابنده لا والله لو فعلت لاغتسلت ديمكله ليلايه حجاب ومجلسه انبساط بحساب عارض اولدى انتهى
التلة تانك فتحيله بودخى خرمايمشنك قبجوقلرندن دوزلمش مشربه‌يه دينور تلتله كبى تقول شربت بالتلة والتلتلة

وهی مشربة من قبقاء الطلع وتله بناء مر اولور برکره دوکمك معناسنه یقال تله تله ای صبه صبة واحدة ویان
اوزره یاتمغه دینور ضجعه معناسنه التال ضال کلمه سنه اتباعا ذکر اولنور یقال ضال تال التلالة والتلال
ضلاله وضلال وزنلرنده وآنلره اتباع اولورلر یقال ضلالة تلالة والضلال بن التلال اتباع التلی ربی وزننده
بوغزلنمش قیونه دینور المتالة تشدید لامله مفاعله وزننده قسراق ایچون آیغر طلب ایلمك معناسنه در یقال
ذهب یتال متالة ای یطلب لفرسه فحلا الاتلال همزه نك کسریله برنسنه یی طامع الحق معناسنه در یقال اتل المایع
اذا القطر وحیوانی بدکه بغلیوب چکوب یدمك معناسنه در یقال اتل الفرس اذا ربطه واقتاده التلل فتحتینله
یاشلغه دینور یقال به تلل ای بلل التلول صبور وزننده یدکه بطائله کلوب کوجله یدیلور اولان حیوانه دینور یقال
فرس تلول اذا کان لا ینقاد الا بطیئا التلاتل علابط وزننده قالین کوده لو صمصق طقناز آدمه دینور یقال رجل
تلاتل ای تار غلیظ المتمل مشمعل وزننده اعتدال اوزره اوزون بویلو آدمه دینور علی قول اوزون اولوب میل کبی
دیم دیك طورر اولان آدمه دینور یقال رجل متمل ای طویل معتدل او طویل منتصب الاتمیلال افعیلال وزننده
برنسنه یك اوزامق معناسنه در یقال اتمال الشیء اذا طال واشتد التملول عصفور وزننده بر نبات آدیدر که
نبطی لساننده قنابری وفارسیده برغست دیرلر ابتدای بهارده جمیع سبزواتدن اقدم ظهور ایدر ترکیده ارمنیلر
خیاری وسلوکلی بنجار تعبیر ایدرلر اکلا وضمادا بهق ووضح وبرص علتلرینه نافع ومسهل
ومعده یه وجکره صالح ومحرور ومبرود مزاجلره موافقدر مکبوسی اشتهای طعامی زیاده ایدر التاول تانبول
اسمیدر که بقطیندن یعنی ساق اوزره طور میان نبات انواعندندر قاون وصارمشق کبی ورقنك طعمی قرنفل
طعمنه شبیه اولور مغسول کرج ایله مضغ ایدرلر طعامی مشهی ونشئه بخش وجماعی مقوی ودیش اتنه ومعده
وکبده ایراث تقویت ایدیلدر و بونی اهل هند باده بدلی استعمال ایدرلر نوعا کیف ونشوه ایراث ایدر ونباتی
بوکرجه نباتی شکلنده بتوب صرمشق کبی جوارنده اولان اشجاره صاریلور هند اهلی تنبول و پان دخی دیرلر
تمیله جهینه وزننده حجازدیارنه مخصوص برجانوردر که کدی یه شبیه اولور علی قول قره قواق دیدکلری بدر جمعی
تملان در تانك کسریله وتمیلات کلور تانك ضمیله ابو تمیله یحیی بن واضح نام محدثك کنیه سیدر الاتمهلال
اقشعرار وزننده برنسنه یك اوزامق علی قول اعتدال وجهیله اوزامق معناسنه در یقال اتمهل الشیء اذا طال
واشتد او اعتدل التنبل درهم وزننده والتنبال قرطاس وزننده والتنبالة قرطاسه وزننده والتنبول
زنبور وزننده بودور آدمه دینور التنبل تنضب وزننده والتانبول ذکر اولنان تامول کلمه سنده لغتدر التنتل
درهم وزننده والتنتالة قرطاسه وزننده بودور آدمه دینور التولة تانك ضمیله همزه وزننده جادولغه دینور
سحر معناسنه علی قول سحره شبیه وضع وفعله دینور نیرنجات کبی یقال هو یعمل التولة ای السحر او شبهه
ونسوانك افسون بوجغنه دینور که قوجه لرنی تسخیر وتحبیب ایچون افسون ایدوب استصحاب ایدرلر وبك عظیم
ومنکر داهیه یه دینور جمعی تولات کلور تانك ضمی وواوك فتحیله التولة عنبه وزننده توله ایله ایکی معنای اولده
مراد قدر التولة تانك فتحی وضمی وواوك سکونیله بودخی عظیم ومنکر داهیه یه دینور التول قول وزننده سحره
دورشمك معناسنه در یقال تال الرجل یتول تولا اذا عالج السحر التال حال وزننده خرما فدانلرینه دینور مفردی
تاله در توله حمزه وزننده اسمادندر محمد بن احمد بن توله محدثدر التویلة سفینه وزننده جماعته دینور
تولی سکری وزننده اسمادندر عبدالله بن تولی تابعیندندر تویل امیر وزننده امراء مصردن حنظلة
بن صفوانك جدیدر تویل زبیر وزننده اسمادندر قبس بن تویل برکسنه در التاویلة واوك کسریله براوت
اسمیدر التولات تانك ضمی وواوك فتحیله ذکر اولنان توله نك جمعیدر که داهیه یه دینور ومنه یقال جاء بدولاه
وتولاه ودولاته وتولاته ای بالداوهی ودولات دخی داهیه معناسنه در فقره اولاده اختصار تاری حذف اولنمشدر

فصل الثاء المثلثة

الثؤلول زنبور وزننده ممه نك دوکمه جکنه دینور حلمة الثدی معناسنه وبدنده حادث اولان
خرده خرده دانه جکلره دینور که سکیل تعبیر اولنور فارسیده آزخ دیرلر کونا کون ظهور ایدر کیمی منکوس وکیمی
منشقق اولوب یونقه لنور وکیمی بدنه یاپشق اولور وبرنوعی واردر که مسمار شکلنده دبی انجه واوزون وبرطرفه
مائل ومنفتح اولور بوکه طاوق کوتی تعبیر ایدرلر جمله سی بلغمی یاسوداوی یاخود ایکیسندن مرکب خلط غلیظ
ویابسدن تحدث ایدر وثؤلول کلمه سنك جمعی ثآلیل کلور یعالیل وزننده الثألة دحرجه وزننده والتثأل
تدحرج وزننده برآدمك بدننده سکیلر بتمك معناسنه در یقال ثؤلل الرجل علی المجهول وتثأل جسده اذا خرجت به
الثآلیل الثبل ثانك ضمیله والثبل فتحتینله قاب وحوض مقوله سنك دبنده قلان بقیه یه دینور یقال لم یبق

فیه الا ثبل وثبل وهو البقیة فی اسفل الاناء وغیره الثبتل تا ایله حیدر وزننده رجولیتسز آدمه دینور یقال هو ثبتل
ای عنین وصفن دیدکلری کیکه علی قول قوجه سنه یاخود ارککنه دینور وبرجنس بیان وکوزنه دینور وکی
ارسلانی کبی صاحب شکل وقیافت اولمغله کندیدن ارلك وشجاعت مأمول ایکن هیچ یوش طاول کبی مایه دن خالی
آدمه دینور یقال انه ثیتل وهو الرجل الضخم الذی تظن ان فیه خیرا الثبتلة بیطره وزننده بعد التعاقل اظهار
حماقت ایلمك معناسنه در یقال ثیتل الرجل اذا تحامق بعد تعاقل الثجل فتحتینله برآدمك قارنی بیوبوب صارقق
یاخود بوکورلری و یانلری طلوم کبی قبارو ب بلورمك معناسنه در یقال ثجل الرجل من الباب الرابع اذا عظم
بطنه واسترخی اوخرجت خاصرتاه الاثجل والثجل معظم وزننده قارنی بیوك وصالق آدمه دینور والثجل
الوادی دره نك ککبش یرینه اطلاق اولنور الثجلاء حمراء وزننده اثجلك مؤنثیدر وککبش چانطه یه ودغارجغه
دینور یقال مزادة ثجلاء ای واسعة الاثجلین اثجل کلمه سندن جمع در داهیه سوزلره اطلاق اولنور ومنه یقال
طعن فلانا الاثجلین ای رماه بداهیة من الکلام و بو افورین وفتکرین قبیلندندر که عربلر اسماء دواهی یی
تأکید وتهویل ایچون صیغه عاقل اوزره جمع اوله رق ایراد ایدرلر ثجل قفل وزننده شق عالیه ده برموضعدر
یثجل یمنع وزننده برموضعدر ثرثال ثای مثلثه ایله خزعال وزننده احمد بن عبدالعزیز بن احمد البغدادی نام محدثك
پدرینك جدی اسمیدر بین المحدثین جزؤ مشهور صاحبیدر الثرطلة دحرجه وزننده صالقلق وسلوکلك
معناسنه در یقال به ثرطلة ای استرخاء ولباسی یره سوریه رك یورمك معناسنه در یقال مر مثرطلا اذا کان
یسحب ثیابه الثرعلة قنفذه وزننده خروسك بیوننده دکرمی طوب تویلره دینور الثرغلة انجماله قنفذه
وزننده دیشی تلکی یه دینور ثرعون زنبور وزننده براوت آدیدر الثرملة دحرجه وزننده یستهملك معناسنه در
یقال ثرمل الصبی اذا سلح وات یمك معناسنه در یقال ثرمل الرجل اذا اکل اللحم واتی تاتاری پشورمك علی قول
مسافره تیرجه یتشدرمك ایچون طعامی چیك پشورمك یاخود آتش قورنده پشورمش اتك کولنی سلکمیوب
میدانه او یلجه کتورمك معناسنه در یقال ثرمل اللحم اذا لم ینضجه اولم ینضج طعامه تعجیلا للقری اولم ینفض
ملته من الرماد لذلك وطعامی صاچند صقالنه دوکه رك والنی واغزنی یبلاشدره رق یسیجه مك معناسنه در
یقال ثرمل الطعام اذا لم یحسن اکله فانتثر علی لحیته و فمه وایشلدیکی ایشده دقت وورزش ایتمیوب همان
کلشی کوزل ایشلمك معناسنه در یقال ثرمل عمله اذا لم یتنوق فیه الثرمل قنفذ وزننده برجانور آدیدر ام ثرمل
دیشی صرتلان کنیه سیدر الثرملة قنفذه وزننده اوست دودغك طشره بوزنده اولان یوه دینور که بروندن
بروجه ده اورته سنده اولور وقابده قلان بقیه یه دینور و تلکی یه دینور و بررجل آدیدر الثعل قفل وزننده
والثعل جبل وزننده والثعلول بهلول وزننده دیشلرك اکسه سنده بتن زائد دیشه دینور که اکثری بعد البلوغ
ظهور ایدر علی قول دیشلرك منبتلری مختلف اوله رق بری برینك اوستنه آور یلوب بنکشمکه دینور یقال باسنانه ثعل
وثعل وثعلول ای سن زائدة خلف الاسنان او دخول سن تحت اخری فی اختلاف من المنبت الثعل فتحتینله
دیشلرك منبتی مختلف اوله رق بری برینك اوزرینه بنکشمك معناسنه در یقال ثعلت سنه ثعلا من الباب الرابع
اذا تراکبت احدیها علی الاخری وثعل ناقه نك واینکك وقیونك ممه لرینك باشلرنده اولان زائد نسنه یه دینور که سکیل
طرزنده اولور علی قول ممه لرینك امزکلری اوستنده برزائد امزکه یاخود امزکك اوجی چتال اوله رق زائدینه دینور
الاثعل دیشلری بری برینك اوزرینه عانوب بنکشمش اولان آدمه دینور وبین الناس احسانله فضیلت زائده سی
اولان سید وعالیشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اثعل ای سید ضخم له فضول معروف الثعلاء حمراء وزننده
شول دیشی اته وصف اولور که دیشلری بری برینك اوستنه بنکشوب عانمش اوله یقال لثة ثعلاء اذا تراکبت اسنانها
الاثعال همزه نك کسریله مهمانلر چوغالمق معناسنه در یقال اثعل الضیفان اذا کثروا واجرت عظیم اولمق
معناسنه در یقال اثعل الاجر اذا عظم ومخالفت ایلمك معناسنه در یقال اثعل القوم علینا ای خالفوا وبرماده
پك عظیم اولمغله جهت تشبث وسلوکی نامعلوم اولمق معناسنه در یقال اثعل الامر اذا عظم فلا یدری کیف یتوجه له
ودوایك کرتندن صو یك باشی پك مزدحم اولمق معناسنه در یقال اثعل الورد اذا ازدحم الثعول صبور وزننده
ملحقاتی واو بونتسی چوق اولان عسکره دینور یقال کتیبة ثعول ای کثیرة الحشو والتباع وزائد ممه سی اولان
یاخود امزکی چقته اولان ناقه یه دینور الثعل ثانك فتحی وضمیله ثعل معناسنه در که فتحتینله درته که ذکر اولندی
ثعاله ثمامه وزننده وثعال غراب وزننده دیشی تلکی یه دینور معرفة لاینصرف در و بعضلر عندنده ثعاله
عنب الثعلب اسمیدر که چقال اوزمی دیدکلریدر وثعالة الکلأ چایرك قوریسنه ویابسنه دینور المثعلة مرحله

وزننده دیشی تلکی چوق اولان یره دینور یقال ارض مثعلة ای کثیر الثعالة بنو ثعل ابن عمرو که صرد وزننده در بر جماعتدر ثعال غراب وزننده روحا ایله رویثه بیننده بر شعب آدیدر ثعل قفل وزننده نجد دیارنده بر موضعدر و بر بوجك اسمیدر که تعفن ایدن قربه لرده متکون اولور ولئیم وفرومایه کسیه دینور المثعل محسن وزننده مزدحم اولان صو باشنه دینور یقال ورد مثعل ای مزدحم الثعلول سرسور وزننده طارغین وغضبناك آدمه دینور یقال رجل ثعلول ای غضبان واوج یادرت طرفدن دخی صاغمسی ممکن اولان قیونه دینور و بو سهولت وانقیاددن یاخود ممه سنك زیاده لکندن ناشی اولور الثفل ثانك ضمی وفانك سکونیله والثافل برنسنه نك چوکندیسنه دینور که دردی مخرّ فی طورطی تعبیر اولنور یقال فی الدواء والماء علا صفوه ورسب ثفله وثافله وهو ما استقر تحت الشیء من کدرة وثفل دانه وغله جنسنه اطلاق ایدرلر تقول ترکتهم یأکلون الثفل ای الحب وال دکرمنك آلتنه بایدقلری سفره یه دینور و ثافل انسان نجسنه دینور الثفل کتف وزننده دائما برنسنه نك چوکندیسنی ولورنی وطورطوسنی اکل ایدن آدمه دینور یقال رجل ثفل اذا کان یأکل الثفل المثافل مسافر وزننده سود و یوغرت قسمی اولمامغله حبوبات ایله تعیش ایدن آدمه دینور که بدوی طائفه سنك اول صورتده احواللری شدید اولور یقال هم مثافلون ای یأکلون الثفل وهو الحب ای مالهم اللبن الثفال کتاب وزننده ایرغه دینور که ایدست آلنور وال دکرمنی آلتنه بایدقلری سفره یه دینور وزهیر نام شاعرك اشبو ﴿ فتعرککم عرك الهوی بثفالها مصراعنده واقع ثفالها کلمه سنك بای علی یاخود مع معناسنه اولمغله ظرف محلیت حالده در حال کونها طاحنة سکنده در ز براد کرمن چکنلر آلتنه سفره یی چکدکلری وقتده بسط ایدرلر وثفال دکرمنك آلت طاشنه دینور ثفال دخی دینور غراب وزننده الثفل ثانك فتحیله ال دکرمنك آلتنه سفره یایمق معناسنه در یقال ثفل الرحی ثفلا من الباب الاول اذا وقاها بالثفال و برنسنه یی برکره ده صاچمق معناسنه در یقال ثفل الشیء اذا نثره بمرة واحدة الثفال سحاب وزننده والثفل جبل وزننده آیاغی آغر حیوانه دینور الاثفال همزه نك کسریله برنسنه چوکندیلی اولمق معناسنه در یقال اثفل الشراب اذا صار فیه ثفل التثفل تفعل وزننده برنسنه طورطولنمق معناسنه در وطورطولتمق معناسنه لازم ومتعدی اولور ومنه یقال تثفله عرق سوء اذا اقصر به عن المکارم یعنی اول آدمی بد اصل وفرومایه لکی مآثر ومکارم ومروتدن قاصر و بی بهره ایلدی المثافله مثافنه وزننده ومرادفیدر که برکسه ایله بریرده چوکوب اوتورمق معناسنه در یقال ثافله بمعنی ثافنه التثفیل تفعیل وزننده طعامی سود ایله رابر یمك معناسنه در که مراد طعام ارالغنده آیران کبی جابجا سود ایچه رك یمکدر گویا که طعامی سوده ثفل ایدر تقول ثفلت عن اللبن بالطعام اذا اکلت الطعام مع اللبن الثقل قافله عنب وزننده آغرلغه دینور یقال به ثقل ای ضد الخفة وثقل وثقاله اصاله وزننده مصدر اولورلر آغر اولمق معناسنه در یقال ثقل الشیء ثقلا وثقالة من الباب الخامس ضد خف وکذلك حالتی بلورمك معناسنه مستعملدر یقال ثقلت المرأة اذا استبان حملها واعاجك دللری اوزانوب قوتلنمك معناسنه مستعملدر که اغرلقلرنی مستلزمدر یقال ثقل العرفج والثمام اذا ازوت عیدانه وقولاق برمقدارجه صاغرلنمق معناسنه در که آغرلشمق تعبیر اولنور یقال ثقل سمعه اذا ذهب بعضه الثقیل امیر وزننده والثقال سحاب وزننده والثقال غراب وزننده وصفلردر آغر نسنه یه دینور جمعلری ثقال کلور ثانك کسریله وثقل کلور ضمله وثقیل باب رابعدن دخی وصف اولور مرضی آغرلشوب مشتد اولان خسته یه دینور ثاقل کبی کما سیذکر الثقل فتحتینله مسافرك متاع وحشمنه دینور ساز وسامان و بار و بنکاه معناسنه که آغرلق تعبیر اولنور یقال للمسافر ثقل کثیر ای متاع وحشم وشول نفیس وعالیقدر نسنه یه دینور که گرانبها اولمغله صاحبی چوقلق استعمال ایلیوب حفظ وصیانت ایدر اوله یقال له ثقل کثیر وهو کل شیء نفیس مصون ومنه الحدیث انی تارك فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی بونلرك هر بری شیء نفیس ومصوندر والثقلان فی قوله تعالی ایها الثقلان الآیه الانس والجن زیرا بونلرك هر بری قطان ارض اولمغله گویا که ارضی ثقیل ایدرلر یاخود ذنوب سببیله مثقللردر الاثقال همزه نك فتحیله ثقل کلمه سنك جمعیدر که ثانك کسریله در یره مدفون اولان کنج ودفینه یه اطلاق اولنور ومدفون اولان موتایه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالی واخرجت الارض اثقالها ای کنوزها اوموتاها وانسانك متحمل اولدیغی ذنوب وآثامه اطلاق اولنور وآغر یوکلره دینور یقال حملوا الدواب اثقالا ای احمالا ثقیلة التثقیل تفعیل وزننده آغر قلمق وآغرلتمق معناسنه در یقال ثقله اذا جعله ثقیلا الاثقال همزه نك کسریله آغر یوك یوکلتمك معناسنه در یقال اثقله اذا حمله ثقیلا وکذلك بلورمك معناسنه در یقال اثقلت المرأة اذا استبان حملها و برآدمی مرض ونوم ولامت کبی

عارضه بصمق معناسنه مستعملدر یقال اثقله المرض والنوم واللؤم اذا علاه وثقله المثقل محسن وزننده حملی آغرلشوب بیانه چقان عورته وسائره دینور یقال امرأة وفرس مثقل اذا استبان حملها المثقلة معظمه وزننده دوشمه مقوله سنی بصدرن بصق طاشنه دینور که مرمردن اولور برطرفی قالقوب بورشمسون دیو قورلر المثقال محراب وزننده برشیئك کندی مثلندن وزن ومیزانه دینور که مراد آنك آغرلغنده اولان نسنه در مثلا برمثقال کش که بردینار اغرلغندن اولان کش دیمکدر یقال مثقال الشیء ای میزانه من مثله فقوله تعالی مثقال ذرة ای زنة ذرة جمعی مثاقیل در ومثقال الذهب که بر درهم و بر درهمك سبعی اوله جقدر مکوك ماده سنده تفصیل اولندی ومثاقیل مؤنت وحوائجه اطلاق اولنور یقال القی علیه مثاقیله ای مؤنته الثقال سحاب وزننده ثقیل معناسنه در که ذکر اولندی وصغر یسی بیوك علی قول آغر طبیعتلو تمکین وروزانتلو خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة ثقال ای مکفال اوروزان وایاغی آغر کند حیوانه دینور یقال بعیر ثقال ای بطیء التثقل تفعل وزننده برنسنه نك خشت وثقلتی بیلمك ایچون الده تخمینله طارتمق معناسنه در یقال تثقل الشیء بیده ثقلا من الباب الاول اذا ارزنه التثاقل تفاعل وزننده اوشنوب آغرلشمق معناسنه در یقال تثاقل وتباطأ و برکسه نجدت ومبارزته حث وتحریك اولنمشکن قیام ومبادرتدن او یالنوب تقاعد ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تثاقل القوم اذا لم ینهضوا للنجدة وقد استنهضوا الیها الثقلة فتحاتله والثقلة ثانك کسریله والثقلة تمره وزننده والثقلة عنبه وزننده والثقلة فرحه وزننده آغرلغه و بارو بنکاهه اطلاق اولنور یقال ارتحل القوم بثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم ای باثقالهم وامتعتهم کلها وثقله تمره وزننده وثقله فتحاتله طعامك ثقلتندن ایچرویه عارض اولان آغرلغه دینور تقول وجدت فی نفسی ثقلة وثقلة بعد الطعام وهی مایوجد فی الجوف من ثقل الطعام وثقله ثانك فتحیله آدمی بصدیرن او یوقلق حالتنه دینور که کوزی آچقدن قالور تقول اثقلتنی الثقلة ای النعسة الغالبة الثقل فتحتینله متاع وحشم معناسنه در که ذکر اولندی وثقل مصدر اولور خسته آغرلشمق معناسنه یقال ثقل المریض ثقلا من الباب الرابع اذا اشتد مرضه الثاقل ثقیل کبی خسته لکی آغرلشمش خسته یه دینور یقال مریض ثقیل وثاقل واصبح ثاقلا ای اثقله المرض بو راده ثاقل نسب اوزره در وتام وکامل الوزن التونه وصف اولور یقال دینار ثاقل ای کامل ویقال دنانیر ثواقل ای کوامل وثاقل بر بلده آدیدر المستثقل اسم مفعولدر ثقیل عد اولنان شیئه دینور وخسته لك ونوم ولؤم مقوله سی حالته باصلمش آدمه دینور الثقال جبال وزننده والثقلاء جهلاء وزننده ثقیلك جمعیدر صحبتلری مستثقل نادان و کرانجان کسه لره اطلاق اولنور که مقارنتلری ثقلت روحانیدر یقال هم ثقال الناس وثقلاؤهم ای یکره صحبتهم الثقل ثانك کسریله بر موضع آدیدر الثکل ثانك ضمیله موت وهلاك معنالرینه در یقال اصابهم الثکل ای الموت والهلاك و برکسه محبوبنی یاخود ولدنی یاوی قلمغه دینور بونده فتحتینله ده لغتدر یقال اقلقه الثکل والثکل ای فقدان حبیبه او ولده وثکل فتحتینله مصدر اولور برآدم سوکیلی دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمق معناسنه یقال ثکل فلان الحبیب اوالولد ثکلا من الباب الرابع اذا فقده الثاکل والثکلان عطشان وزننده سوکیلی دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمش آدمه دینور مؤنثنده کذلك ثاکل وهایله ثکلانه دینور قلیل اوله رق یقال رجل ثاکل وثکلان ای ذو ثکل وامرأة ثاکل وثکلانة ای ذات ثکل الثکول صبور وزننده والثکلی سکری وزننده بونلرده ولدنی یاوی قلمش عورته دینور الاثکال همزه نك کسریله خاتون دائما ولدنی یاوی قیلر اولمق معناسنه در یقال اثکلت المرأة اذا لزمها الثکل وولدنی یاوی قلدرمق معناسنه در یقال اثکلها الله ولدها اذا جعلها مثکلا المثکل محسن وزننده دائما ولدنی یاوی قیلان ماتمزده خاتونه دینور جمعی مثاکیل در المثکلة محسنه وزننده شول قصیده یه وصف اولور که آنده ماتمه متعلق مضامین ایراد اولنه یقال قصیدة مثکلة اذا کانت قد ذکر فیها الثکل المثکلة مرحله وزننده دوستی یاخود ولدی یاوی قلمغه باعث اولان شیئه دینور ومنه یقال رحمه للوالدات مثکلة ای داعیة للثکل الثکول صبور وزننده ولدنی یاوی قلمش خاتونه دینور که ذکر اولندی وشول بیابانه وصف اولور که اکا سلوك ایدن مفقود ونابود اوله یقال فلاة ثکول ای من سلکها فقد الاثکال همزه نك کسریله والاثکول اطروش وزننده خرمانك سالقملو چوبنه دینور عثکال معناسنه اثکال اعصار کبی افعال وزننده کلان اسمیدر الثلة ثانك ولام مشدده نك فتحیله قارشق قیون وکچی سوریسنه علی قول چوق اولان سوریسنه وعلی رأی خاصة بالکثر قیون سوریسنه دینور جمعی ثلل کلور ثانك کسریله بدره و بدر کبی وثلال کلور سلال کبی یقال له ثلة ای جماعة الغنم او الکثیرة منها اومن ضأن خاصة وبالکرجه قیون یوکنه دینور یقال کساء جید الثلة وهو الصوف وحده وقیل ودوم توبلریله

قارشق بو كه دینور وقیودن اخراج اولنان طپراغه دینور بونك جمعی ثلل كلور صرد وزننده وصحرالرده میل
ومناره كبی نشنه‌لره دینور كه یوله كیدنلر انلرك دیبلرنده كولكه لنورلر ودوه قسمنك صوسزلغی حالاتندن برحالته
دینور كه اول ایكی شرب بیننده اولان ایكی كونلك صوسزلقدر مرادایكی كون صوسزقالوب صویه كلملری اوله جقدر
الاثلال همزه‌نك كسریله برآدمك قیون سوریسی یاخود یوكی چوق اولمق معناسنه‌در یقال اثل الرجل اذا كثرت
عنده الثلة وبرآدمه دیوارك یاخود خانه‌نك ترمیم واصلاح ایله امر ایلمك معناسنه‌در تقول اثللته ای امرته باصلاح
ماثل منه المثل مقل وزننده ثله‌سی كثیر اولان آدمه دینور الثل ثانك فتحیله قیودن طپراق چقرمق
معناسنه‌در یقال ثل البئر ثلا من الباب الاول اذا اخرج منها الثلة ای التراب وثل وثلل فك ادغامله هلاك
ایلمك معناسنه‌در یقال ثلهم ثلا وثللا اذا اهلكهم وثل طوار ترسلمك معناسنه‌در یقال ثلت الدابة اذا راثت
وطپراق یاخود قوم یعنی ال ایله برطرفه چالمق یاخود برجانبندن یقوب كیدرمك معناسنه‌در یقال ثل التراب
المجتمع او الكثیب اذا حركه بیده اوكسر من احدی جوانبه وبنایی یقمق معناسنه‌در یقال ثل الدار اذا هدمه
ومنه یقال ثل الله عرشه ای اماته اواذهب ملكه اوعزه پس بوراده عرشدن مراد وجودی یاخود تخت
ملك وعزتیدر وثل قیویی طپراقلمق معناسنه‌در یقال ثل التراب فی البئر اذا اهاله واقچه دوكمك معناسنه‌در
یقال ثل الدراهم اذا صبها الثلة ثانك ضمیله جماعت انسانیه دینور ومنه یقال فلان لایفرق بین الثلة
بالفتح وبین الثلة بالضم ای بین جماعة الغنم وبین جماعة الناس وچوق اقچه‌یه دینور یقال ثلة من الدراهم
ای كثیرة بونده فتحله ده جائزدر الثلة ثانك كسریله هلاكلكه دینور هلكه معناسنه جمعی ثلل در عنب وزننده
الثلل فتحتینله هلاك ایلمك معناسنه‌در كه ذكر اولندی وهلاك معناسنه‌در كه اسمدر یقال اصابه ثلل ای هلاك
وثلل الفم اغزده اولان دیشلرك دوكلمسندن عبارتدر یقال رماه الله بثلل الفم ای ان تسقط اسنانه الثثلة
زلزله وزننده بودخی طپراق یاخود قوم یغنك برطرفنی ال ایله رخنه‌دار ایلمك معناسنه‌در یقال ثلثل التراب
المجتمع والكثیب یعنی ثله الثثلل تفعل وزننده بنا یقلمق معناسنه‌در یقال ثل الدار فتثللت الثلثل هدهد وزننده
یقلمش بنایه دینور كه یقق تعبیر اولنور هدم معناسنه كه فتحتینله درمهدوم معناسنه‌در الثلیل امیر وزننده
صوینك چاغلدیسنه دینور علی قول صودوكیلوركن شارلدیسنه دینور تقول سمعت ثلیل الماء ای صوت جریه
اوصوت انصبابه الثلثال زلزال وزننده طعمی اكشی اولان نباتاتدن برنوع نبات آدیدر الاثلال انفعال وزننده
برنسنه اوزره هرطرفدن اوشنو ایلمك معناسنه‌در یقال انثلوا علیه اذا انثالوا المثلل محدث وزننده دائما
مال جمع وادخار ایدن آدمه دینور یقال رجل مثال ای جامع للمال الثلی رتبی وزننده برباد وتباه اولمش عزت
وشوكته اطلاق اولنور یقال عزة ثلی ای هالكة الثلثلان جلجلان وزننده ایت اوزمی دیدكلری نباته دینور
وقوری چایره دینور بونده ثانك كسریله لغت اعلادر الثملة ثانك ضمی وفتحیله والثمیلة سفینه وزننده قاب ایچره
اولان شول دانه وغله‌یه وقاوده وخرمایه دینور كه قابك نصفی قدر یا نصفندن اكسكجه اوله یاخود
نصفندن زیاده جه اوله ثمله‌نك جمعی ثمل كلور صرد وزننده وثمائل كلور وثمله وثمیله حوضك یاقربه‌نك دبنده
فلان جزئیجه صو بقیه‌سنه دینور واسمه تعبیر اولنان قبوك دبندن چقان چاموره دینور ودوه‌یه قطران
یاقربه‌یه یاغ سوردكلری بوك وبیاغی پارچه‌سنه دینور وثمله رشد وحزم وفطانت اثرینه اطلاق اولنور ثمل كبی
كاسیذكر الثملة فتحاته بودخی حوض وقربه دیبلرنده قلان برمقدارجه صو بقیه‌سنه دینور ودوه وقربه‌یه
یاغلیه‌جق یوك پارچه‌سنه دینور وحیض برنه‌سنه دینور الثمالة ثمامه وزننده والثمیلة سفینه وزننده بطنده
طعام وشرابدن قلان بقیه‌یه دینور وثماله كپوكه دینور رغوه معناسنه یقال شرب ثمالة اللبن ای رغوته وثماله
عوف بن اسلمك كه بربطن پدریدرلقبیدر كندی قومنی اطعام ایدوب كپوكلی سود ایچورمكله تلقیب اولندی
الثمیلة سفینه وزننده ثمله وثماله معنالرنه‌در كه ذكر اولندی واوراقلی دوشكلی نشانه دینور كه ثملی طاشلر ایله
دوشنمش اوله ونقوش آیدر واكین یرلرنده صو ایركلك ایچون ساده طاشلر ایله چورلمش چوریكه ودائره‌یه دینور
المثملة مكنسه وزننده بودخی دوه وقربه‌یه یاغلیه‌جق یوك پارچه‌سنه دینور وسوزمه یوغردقو بجق سیده دینور كه
خرما پیراغندن ایشلنور وچوبانك آزیق چانطه‌سنه دینور كه ایچنه آزغنی قیوب اموزنه كچورر الثمل ثانك ضمیله
بودخی عقل وحزم ودرایت شائبه‌سنه اطلاق اولنور ثمله كبی یقال به ثملة وثمل ای شیء من عقل وحزم الثمل
فتحتینله سرخوش اولمق معناسنه‌در یقال ثمل الرجل ثملا من الباب الرابع اذا سكر وكولكه‌یه دینور ظل
معناسنه ومكث واقامت معناسنه‌در یقال ثمل فلان اذا اقام ومكث وثمله لفظنك جمعی اولور كه حیض برنه

دینور الثمل كتف وزننده سرخوشه دینور یقال شرب حتی اصبح ثملا ای سكرانا وبرنسنه‌یه محب اولان
كمسنه‌یه دینور تقول انا ثمل الی كذا ای محب له الثمل جمل وزننده والثمول شمول وزننده مكث واقامت
معناسنه‌در یقال ثمل الرجل ثملا وثمولا من الباب الثانی والاول اذا اقام ومكث وبرآدمه مدد ویاردم ایدوب
ایشنی كورمك معناسنه‌در یقال ثمل قومهم اذا اغاثهم وقام بامرهم وبرآدمی یدروب ایچوروب وهرلوازمنی بتورمك
معناسنه‌در یقال ثملهم ای اطعمهم وسقاهم وقام بامرهم واكل ایلمك معناسنه‌در یقال ثمل الطعام ثملا
من الباب الثانی اذا اكل ویقال ماثمل شرابه بشیء ای ما اكل قبل ان یشرب طعاما الثمال كتاب وزننده
شول آدمه دینور كه دائما قومنه مدد ویاورلك ایدوب امور وحوائجلرینه قیام ایدر اوله یقال هو ثمال قومه
ای غیاثهم یقوم بامرهم الثمال غراب وزننده والمثمل معظم وزننده شول زهره دینور كه تربیه اولنوب قابده
مدت مدیده قالمغله كماله بالغ اوله كه یلمش زهر اولور یقال سقاه الثمال والمثمل ای السم المنقع یعنی اناماحتی اختمر
وثمال ثماله‌نك جمعی اولور كه كپوكه دینور المثمل منزل وزننده ملجأ وپناه معناسنه‌در یقال هو مثمله ای ملجأه
الثامل جلاسی كهنه لنمش چوقدان پاسلو قلیجه دینور یقال سیف ثامل ای قدیم العهد بالصقال وشول محله
دینور كه لطیف وموافق اولمغله لطافتی انسانی آنده اقامته حمل وتشویق ایدر اوله المثمل محسن وزننده كپوكلی
سوده دینور كما سیذكر وثامل ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال بلد ثامل ومثمل اذا كان یحمل المقام المثمل
محدث وزننده بودخی كپوكلی سوده دینور یقال لبن مثمل ومثمل ای ذو رغوة ومثمل كوكرجن قوشنك اصوات
والحانلری اوصافندندر یعنی كوكرجنك شول كونه اوتشیدر كه سامعی باده كبی نشئه‌دار ایلیه ومنه یقال سمعت الحمام
یصوت مثملا وهو الذی یطرب ویكاد یثمل ای یسكر من یسمع صوته الثاملیة اشجع قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر
المثملة مرحله وزننده صهریجه دینور مصنعه معناسنه الثمیل امیر وزننده اكشی سوده اطلاق اولنور تقول سقانی
ثمیلا ای لبنا حامضا وطاغلرده وقیالرده صو ایركیلجك نقره‌یه وچقوره دینور ثمیل زبیر وزننده ابن عبدالله
الاشعری در كه تابعیدر التثمل تفعل وزننده قابده اولان بقیه‌یی بالجمله ایچمك معناسنه‌در یقال تثمل ما فی الاناء
اذا تحساه التثمیل تفعیل وزننده برنسنه‌دن آرتوب بقیه قومق معناسنه‌در یقال ثمله اذا ابقاه الثنتل ثای
فوقیه ایله زبرج وزننده بودوره دینور الثنتلة قنطره وزننده ایكدین یمورطه‌یه دینور ومصدر اولور بركمسه
پاكلندكدنصكره ینه مردار وملوث اولمق معناسنه یقال ثنتل الرجل اذا تقذر بعد تنظف الثول قول وزننده
بال آریسنك سوریسنه دینور جماعة النحل معناسنه مفردی یوقدر علی قول اركگنه دینور وطعمنده حموضت
اولان شجره دینور الثول فتحتینله خاصه قیون قسمنك اعضاسی كوشكلك وسلوكلك پیدا ایلمكله صالتی وسست
اولمق علی قول جنون كبی برعارضه‌در كه سراسمه اولمغله اصلا سورویه اویمیوب اوتلاقده سرسری بری اوته
دوران ایدر یقال ثولت الشاة ثولا من الباب الرابع وهو استرخاء فی اعضائها خاصة اوكالجنون یصیبها فلاتتبع الغنم
وتستدیر فی مرتعها الاثولال افعلال وزننده ثول معناسنه‌در یقال اثولت الشاة اثولالا یعنی ثول التثول تفعل وزننده
برآدمه شتم وقهر ایله حواله وشر كیر اولمق معناسنه‌در یقال تثول علیه اذا علاه بالشتم والقهر وبال آریلری بركوب
طوپلنمق معناسنه‌در یقال تثولت النحل اذا اجتمعت والتفت الانثیال انفعال وزننده یردن دوكلمك معناسنه‌در
یقال انثال التراب اذا انصب وقوه ناطقه ده سوز چوغالوب پیدرپی لسان طولمق معناسنه مستعملدر كویا كه
ناطقه‌یه كلام اوشوشوب ایدر یقال انثال علیه القول اذا تتابع وكثر فلم یدر بایه یبدأ الثویلة سفینه وزننده بربلوك
طوپ چارلغه دینور وشول جماعته دینور كه متفرق اوبه‌لردن كلوب بركش اوله‌لر الثوالة جبانه وزننده چوق
چكركه سوریسنه دینور وبو جبانه كبی اسمدر الاثول احمر وزننده مجنونه دینور واحمق وبیغز آدمه دینور
وبركسیه مدد ونصرت خصوصنده كذلك خیر وحسنه خصوصنده ومطلقا كار وعملده بطیء وكرانطبع اولان
آدمه دینور وسكر تمسی آغر قاران طواره دینور جمعی ثول در ثانك ضمیله الثول قول وزننده برآدم احمق
اولمق علی قول كندیده نوعا جنون شائبه‌سی بلورمك معناسنه‌در یقال ثال الرجل ثولا اذا حمق او بدا فیه الجنون
ولم یستحكم وقابده اولان نسنه‌یی دوكمك معناسنه‌در یقال ثال ما فی الوعاء اذا صب مافیه الاثاولة اسافله وزننده
كویا كه ثول كلمه‌سندن جمع الجمعدر كاهل وقاران اشخاصه دینور یقال اشباح اثاولة ای بطاء الثولاء حمراء
وزننده اثول كلمه‌سندن مؤنثدر یقال شاة ثولاء ای مجنونة ونعیم بن الثولاء بصره صو باشیلغنه متصرف برآدم ایدی
ثهلان سلمان وزننده برطاغك آدیدر وبررجل اسمیدر ثهل جعفر وقنفذ وجندب وزنلرنده مجهول وغیر معروف
اسمیدر یاخود اسماء باطله دندر وغیر منصرف اوله رق استعمال اولنور كه علمیت ووزن فعل سببلری واردر یقال هو

الضلال بن ثهلل ای الذی لا یعرف او من اسماء الباطل الثهل فتحتینله یاوزه یایلوب دوشمك معناسنه‌در یقال
ثهل الشیء ثهلا من الباب الرابع اذا انبسط علی الارض ثهلل جعفر وزننده ساحل کاظمه قربنده برموضعدر
الثیل ثانك کسری و فتحیله دوه‌نك و سائر حیوانك ذکری غلافنه دینور علی قول ذکرلرینه دینور و ثیل ثانك
کسریله برنبات آدیدر ثیل دخی دیرلر کبس وزننده ترکیده آیرق دیدکلری نبات اوله جقدر الاثیل احمر وزننده
ذکرینك غلافی بیوك اولان دوه‌یه دینور جمعی ثیل کلور ثانك کسریله ثیله کبسه وزننده قطن نام محلده برصودر
فصـــــل الجیم الجأل جعل وزننده بری اوته کیدوب کلمك معناسنه‌در یقال جأل الرجل جألا
من الباب الثالث اذا ذهب وجاء و یوك و یاغی برکدرمك معناسنه‌در و کندی برکمك معناسنه اولمغله لازم و متعدی
اولور یقال جأل الصوف اذا جمعه او اجتمع الجألان فتحاتله طوپال اولمق معناسنه‌در یقال جئل الرجل جألانا
من الباب الرابع اذا عرج الاجئلال افعلال وزننده برنسنه‌دن قورقمق معناسنه‌در یقال اجئل عنه اذا فزع
الجئلال دحراج وزننده بودخی بلکلیوب قورقمق معناسنه‌در یقال جئلل عنه جئلالا اذا فزع جیأل حیدر
وزننده و جیأله حیدره وزننده غیر منصرف اولورق وجیل فتحتینله والجیأل معرّف باللام اولورق
حیدر وزننده صرتلانه دینور ضبع معناسنه الجیألة حیدره وزننده یاره‌نك چرکنه دینور یقال مسح جیألة الجرح
ای عثیثه جبل جعفر وزننده یمنده دیار نهد ترانده برموضع آدیدر الجبل فتحتینله مطلقا وتد ارضه دینور
که طاغ تعبیر اولنور فارسیده کوه دینور کرك عظیم و کرك طویل اولسون اکر بشقه جه منفرد اولورسه اکمه یاخود قنه
دینور جمعی اجبل کلور افلس وزننده و جبال کلور جیمك کسریله و اجبال کلور و جبل برقومك سید و ذی‌شاننه کذلك
عالم و فاضلنه اطلاق اولنور یقال هو جبل قومه ای سیدهم و عالمهم و بخیل و ممسك شخصه اطلاق اولنور یقال
فلان جبل ای بخیل و جبل اسمادندر جبل بن جوال اصحابدندر بلاد الجبل اذربیجان او لکه سیله عراق عرب
بینده واقع مملکته دینور که نیجه بلاد و خوزستان و فارس و بلاد دیلمدن عبارتدر محدثیندن حسن بن علی الجبلی
اورایه نسبت اولنور الجبلان طی قبیله سنه مخصوص سلمی و اجأ نام ایکی طاغه اطلاق اولنور الاجبال
همزه‌نك کسریله طاغه وارمق معناسنه‌در یقال اجبل القوم اذا صاروا الی الجبال و برآدمی بخیل بولمق معناسنه‌در
یقال اجبله اذا وجده جبلا ای بخیلا و متکلمه سوز دشوارلنوب انقباض و انجماد کلمك معناسنه مستعملدر یقال
اجبل الشاعر اذا اصعب علیه القول و قیو قازان کمسه پك یره وارمق معناسنه‌در یقال اجبل الحافر اذا بلغ المکان
الصلب و زور و جبر ایلمك معناسنه‌در یقال اجبله اذا جبره و برآدمك اوقنك تمرنی یا قلچی جبل یعنی کند اولمق
معناسنه‌در یقال اجبلوا اذا اجبل حدیدهم کما سیذکر ابنة الجبل یلانه اطلاق اولنور حیه معناسنه و آفت
و داهیه‌یه اطلاق اولنور یقال رماه الله بابنة الجبل ای بالداهیة و طاغ تپه سنده نابت قین اغاجندن دوزلمش یایه
اطلاق اولنور المجبول عظیم الخلقه کوه پیکر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجبول ای عظیم الجبل جبل
وزننده اوحولوسنه دینور ساحه معناسنه و مصدر اولور یراتمق معناسنه یقال جبلهم الله جبلا من الباب الثانی
والاول ای خلقهم و برطبیعته طبیعتلندرمك معناسنه‌در یقال جبله علی الشیء ای طبعه و جبر و زور ایلمك
معناسنه‌در یقال جبله اذا جبره و جبل تصلق و غلیظ و کنده شیئه دینور مجبول معناسنه‌در و منه یقال رجل جبل
الرأس ای قلیل الحلاوة الجبل جیمك کسری و ضمیله چوق شیئه دینور کثیر معناسنه الجبل جیمك ضمیله
قوری اغاجه دینور و جماعت انسانیه دینور یقال جاء جبل من الناس ای جماعة الجبل عنق وزننده والجبل
عدل وزننده والجبل عتل وزننده والجبل طمر وزننده والجبلة طمره وزننده والجبیل امیر وزننده
بونلرده جماعت انسانیه دینور الجبل کتف وزننده تصلق و یاقشقسز یونلمش اوقه دینور یقال سهم جبل
ای الجافی البری و عند البعض مطلقا یوغون و تصلق و ناتراش نسنه‌یه دینور و دیشی دموردن دوزلمش تمرنه دینور که
کند اولوب کچمز اولور الجبلة جیمك فتحی و کسریله یوزه دینور وجه معناسنه علی قول بشره سنه دینور
یاخود ناظره مقابل کلان یرینه دینور یقال له صباحة الجبلة ای الوجه او بشرته او هی ما استقبلك منه و یوغون
کوده‌لو تصلقجه عورته دینور و عیب و نقیصه معناسنه‌در یقال ما فیه جبلة ای عیب و زور و قوت معناسنه‌در یقال به
جبلة ای قوة و یرك بکلکنه و صلابتنه دینور الجبلة جیمك کسریله و ضمیله والجبلة طمره وزننده امت و جماعت
معناسنه‌در یقال جبلة و جبلة کثیرة ای امة و جماعة و برنسنه‌نك اصل و مبناسنه دینور یقال هو قوی الجبلة ای الاصل
و ثوبك مایه و قوامی اولان نسج اولنه جق ایلکه دینور و منه ثوب جید الجبلة ای الغزل و غلظت معناسنه‌در یقال
رجل ذو جبلة ای غلیظ الجبلة جیمك ضمیله امت و جماعت معناسنه‌در و اورکجه دینور سنام معناسنه و فتحیله جائزدر

الجبلة

الجبلة طمره وزننده بودخی امت و جماعته دینور و خلقت و طبیعت معناسنه‌در یقال کریم الجبلة ای الخلقة
و چوقلغه دینور یقال به جبلة ای کثرة الجبلة حزقه وزننده بودخی چوقلق کثرت معناسنه‌در و برنسنه‌نك
اصل و اساسنه دینور الجبلة جیمك حرکات ثلاثیله والجبلة فتحاتله یرادلش خلقت و نهاد و طبیعت معناسنه‌در
یقال جبلة فلان و جبلته علی الکرم ای خلقته و طبیعته الجبال کتاب وزننده جسده و بدنه دینور یقال بعیر
عظیم الجبال ای الجسد و البدن جبیل زبیر وزننده فید قربنده برطاغ آدیدر و اقاعیه ایله مسلح میاننده
برطاغدر که آنده بان اغاجلری نابت اولور و سواحل دمشقده بربلده آدیدر عبید بن خیار و اسمعیل بن حصین
و محمد بن الحارث و ابو سعید المحدثون الجبیلیون اورادندر و رضا ابن جبیل قضاعه نسبی رجالندندر جبل جیمك
فتحی و بای مشدده‌نك ضمیله شاطئ دجله‌ده برقریه‌در موسی بن اسمعیل و حکم بن سلیمان و احمد بن حمدان
و اسحق بن ابراهیم المحدثون الجبلیون آندندر ذو جبله جیمك کسریله یمنده برموضعدر جبله غرفه وزننده عدن
ایله صنعا میاننده بربلده‌در الجبیلة سفینه وزننده قبیله معناسنه‌در الجبلة تشدید لام ایله ابله وزننده قیتلق و قوراقلق
یله دینور سنه مجدبه معناسنه التجبیل تفعیل وزننده برنسنه‌یی کسوب طوغرامق معناسنه‌در یقال جبله اذا قطعه
التجبل تفعل وزننده برنسنه‌یی سپوری آلمق معناسنه‌در یقال تجبل ما عنده اذا استنظفه الجبلة تمره وزننده
والمجبال محراب وزننده قالین کوده‌لو عورته دینور یقال امرأة جبلة و مجبال ای غلیظة جبله فتحاتله
نجده برموضع و تهامه‌ده برقریه آدیدر و ساحل بحر شامده بربلده‌در محدثیندن سلیمان بن علی و عثمان بن ایوب
و عبد الرحمن بن شعیب الجبلیون اندندر و بحرین قضاسنده برقریه‌در و حجازده برموضعدر ذکر اولنان سلیمان
بن علی اکا منسوب اولدیغی بعضلردن مرویدر و جبله اسامیدندر جبلة بن حارثه و جبلة بن عمرو بن الازرق و ابن
مالك و ابن الاشعر و ابن ابی کرب و ابن ثعلبه و ابن سعید و منسوب اولمیه‌رق نیجه جبله نام ذوات اصحابدندر و جبلة
بن سحیم و جبلة بن عطیه محدثلردر و جبلة بن ایهم آخر ملوك غساندر عمرو بن النعمان الجبلی نسلندندر
و امام محمد بن علی الجبلی جبل اندلسدندر و محمد بن عبد الواحد الجبلی الحافظ ضیاء الدین شامده جبل قاسیونه
منسوبدر و محمد بن احمد بن علی و احمد بن عبد الرحمن الجبلیان محدثلردر الجبیل امیر وزننده جماعت انسانیه
دینور که ذکر اولندی و مطلقا تصلق و غلیظ و چرکین نسنه‌یه دینور و منه یقال رجل جبیل الوجه ای قبیحه
جبله جهینه وزننده بحرین اعمالندن برقصبه‌در جبول تنور وزننده حلب قربنده برقریه‌در الجنبل قنفذ
وزننده اغاجدن مصنوع یومری و قالین قواطه‌یه و چناغه دینور جبریل جبر ماده‌سنده ذکر اولندی الجبهل
سمند وزننده تصلق و یاقشقسز آدمه دینور یقال رجل جبهل ای جاف الجثل جیمك فتحی و ثای مثلثه‌نك سکونیله
والجثیل امیر وزننده چوق و کور اولوب بری برینه صارمشمش طوپ اغاجلغه و صاچه دینور علی قول قصه
اوله‌رق قالین و قبا اولانه یاخود سیاه و کثیف اولانه دینور یاخود مطلقا صیق و قبا اولوب بری برینه صارمشق
طوپ اولان شیئه دینور الجثالة اصاله وزننده والجثولة عموسه وزننده برنسنه جثیل اولمق معناسنه‌در یقال
جثل الشعر او الشیء و جثل جثالة و جثولة من الباب الرابع والخامس اذا کان جثیلا الجثلة تمره وزننده
ایری قرنجه‌یه دینور جمعی جثل در تمر کبی و یپراقلری کور و فراوان ایری اغاجه دینور یقال شجرة جثلة ای الکثیرة الورق
الضخمة الاجثئلال اشمئزاز وزننده قوش تویلرنی قبارتمق معناسنه‌در یقال اجثأل الطائر اذا انفش ریشه
و اوت قسمی بویلنوب کور اولوب بری برینه صارمشمق یاخود بویلنوب حرکته باشلامغله یولمغه قابل اولمق معناسنه‌در
یقال اجثأل النبت اذا طال والتف او اهتز و امکن ان یقبض علیه و قوشك تویلری اورپروب قبارمق معناسنه‌در
یقال اجثأل الریش اذا انتفش و برآدم غضبه کلمکله شر و قتاله یاغنق معناسنه‌در یقال اجثأل فلان اذا غضب
و تهیأ للقتال والشر المجثئل مشمعل وزننده انلو عریض نسنه‌یه دینور و دیکیلوب طوران شیئه دینور الجثل
جیمك فتحیله یل برنسنه‌یی صیروب ایلتمك معناسنه‌در یقال جثلته الریح جثلا من الباب الاول اذا جفلته الجثال
غراب وزننده طویغار قوشنه دینور الجثالة ثمامه وزننده خزان اولوب دوکیلان اغاج یپراقلرینه دینور
الجثل فتحتینله انایه دینور ام معناسنه و زوجه‌یه دینور و منه یقال ثکلته الجثل و فسر بهما الجحل جیمك فتحی
و حای مهمله‌نك سکونیله قبا کرینه دینور حرباء معناسنه و ایری کلره دینور و آری قسمنك بکنه دینور که بیوك اولور
یعسوب معناسنه و ایری طلومه دینور و بوق بوجکنه دینور جمعی جحول و جحلان کلور جیملرك ضمیله و ایکی یانلری
ایری و قبا آدمه دینور یقال رجل جحل ای عظیم الجنبین و خرده دوه‌لره دینور و جحل اسامیدندر جحل بن حنظله
برشاعردر و حکم بن جحل و سالم بن بشر بن جحل تابعیلردر و جحل مصدر اولور یره چالمق معناسنه یقال جحله

جحلا من الباب الثالث اذا صرعه التجحيل جحل معناسنه‌در يقال جحله اذا صرعه الجحلاء حمراء وزننده
ناقهٔ عظیمه‌یه دینور الجحجل حیدر وزننده بیوك قیایه دینور وشول بیوك بالق در یسنه دینورکه اندن قلقان
دوزیلور وطلقالری وبیوك شیشه دینور المجحل معظم وزننده یره چالنمش مصروع معناسنه‌در الجحال
غراب وزننده آغو یه دینور سم معناسنه الجحدلة دحرجه وزننده برآدم دوه‌جی علی قول کرابجی اولمق معناسنه‌در
یقال جحدل الرجل اذا صار جمالا او مکاریا وفقیرایکن زنکین اولمق معناسنه‌در یقال جحدل فلان اذا استغنی
بعد فقر وبرکسه‌یی یره یقمق علی قول یغلق معناسنه‌در یقال جحدل فلانا اذا صرعه او ربطه وطولدرمق
معناسنه‌در یقال جحدل الاناء اذا ملأه ومال برکدرمك معناسنه‌در یقال جحدل المال اذا جمعه ودوه‌لری
طوپلیوب کرایه قوشمق معناسنه‌در یقال جحدل الابل اذا ضمها واکراها الجحدل جعفر وزننده والجحدل
قنفذ وزننده هر یانی اویغون اته‌ طلو سموز اوغلانه دینور الجنحدل کنهبل وزننده بودوره دینور الجحشل شین معجمه
ایله جعفر وزننده والجحشل قنفذ وزننده والجحاشل علابط وزننده جست وچالاك آدمه دینور الجحفل
جعفر وزننده چوق عسکره دینور یقال جاء الامیر بجحفل ای جیش کثیر وسید وکریم آدمه دینور یقال
هو جحفل ای سید کریم ویانلری ایری وقبا آدمه دینور یقال رجل جحفل ای العظیم الجنبین الجحفلة
جوهره وزننده بتون طرنقلو طوارك دوداغنه دینور آت وقاطر واشك کبی نته که انسان دوداغنه شفه دینور وآت
قسمنك قوللرینك ایچ یوزلرنده فلوری مقدارنده ایکی دانه تویسزجه نشانلرك ومهره‌لرك هر برینه دینورکه
خلقی تمغا طرزنده اولور وجحفله مصدر اولور آتوب یره چالمق معناسنه یقال جحفله اذا صرعه ورماه
وبرآدمی کندی فعلیله تبکیت واسکات ایلمك معناسنه‌در یقال جحفله اذا بکته بفعله التجحفل تدحرج وزننده
برکمك معناسنه‌در یقال تجحفل القوم اذا تجمعوا الجحنفل سمندل وزننده قالین دوداقلی آدمه دینور یقال رجل
جحنفل ای الغلیظ الشفة الجخدل خای معجمه ایله جعفر وقنفذ وزنلرنده هر یانی اویغون اتلو جانلو اوغلانه دینور
یقال غلام جخدل ای حادر سمین الجدل جیمك فتحی ودالك سکونیله اورکوبی محکم ایلمك معناسنه‌درکه محکم
بوکك اوله جقدر یقال جدل الحبل جدلا من الباب الثانی والاول اذا احکم فتله وجدل قازق کبی قوتی وشدید
اولان ذکره اطلاق اولنور واللرك وایاقلرك وسائر اعضانك متین ومحکم اولان اوزون کیکلرینه اطلاق اولنور
وبدنده شول کمیکه دینورکه کوك کبی بوغون ومحکم اولوب واکاسائر کمیکلر قارشیوب بشقه‌جه اوله او مجه کمیکی کبی
بونلرده کسر ایله‌ده جائز در جمعی اجدال کلور وجدول کلور وجدل مصدر اولور آهو وسائر حیوان یاور یلری قوتلنوب
اناسی آرقه‌سنه اویوب کیدر اولمق معناسنه‌در یقال جدل ولد الظبیة وغیرها جدلا اذا قوی وتبع امه وسنبله اوزلنمك
معناسنه‌در یقال جدل الحب فی السنبل اذا وقع وبرآدمی یره یقمق معناسنه‌در یقال جدله اذا صرعه علی الجدالة
وجدل قبر ومزاره اطلاق اولنور الجدیل امیر وزننده تصمه‌دن اورلمش یولاره دینور ودوه بیونه کچردکلری
اپیه دینورکه تصمه‌دن یاخود قیلدن اورلمش اوله ونسوان عربك وشاح تعبیر ایتدکلری زینته دینورکه کردنلرینه
حمائل واری طاقنورلر جمعی جدل کلور کتب وزننده وجدیل نعمان بن منذرك بر بوغور ینك اسمیدر المجدول
کمیکلری متناسب ولطیف واندام وترکیبی محکم وقوند آدمه دینور یقال رجل مجدول ای لطیف القصب محکم
الفتل الاجدل قوریجی قوند وخوش اولان عضوه وصف اولور یقال ساعد اجدل ای حسن الطی واجدل
صقر اسمیدرکه جوارح طیوردن چاقر تعبیر ایتدکلری بدر فارسیده چرغ دینور جمعی اجادل در واجدل ابوذر
الغفاری رضی الله عنه حضرتلرینك فرسی اسمیدر وجلاس بن معدی کرب الکندی فرسنك آدیدر وبنو
جدیله‌دن مشجعه‌نك فرسی اسمیدر المجدولة والجدلاء حمراء وزننده قوریجی قوند وکوزل ویاقشقلی بالدره
وصف اولور یقال ساق مجدولة وجدلاء ای حسنة الطی ومحکم اورلمش زرهه وصف اولور جمعی جدل در
جیمك ضمیله یقال درع جدلاء ودروع جدل ای محکمة وجدلاء بردیشی کلبك آدیدر وقولقلری برطرفه بوکاك
وقبوریق اولان قیونه دینور یقال شاة جدلاء ای المثنیة الاذن وبرطرفه طوغری وربجه اولان شقشقه‌یه یعنی
دوه‌نك اغزندن چقان قزل دغارجغه وصف اولور یقال شقشقة جدلاء ای مائلة وبرشیئك جهتنده سمت
وناحیه‌سنده مستعملدر ومنه یقال ذهب علی جدلائه ای علی وجهه وناحیته الاجدلی نفسنه نسبتله
بودخی اجدل کبی چاقره دینور صقر معناسنه المجدل منبر وزننده کوشکه دینور قصر معناسنه جمعی مجادل در
قال الشارح ومنه قول الاعشی * فی مجدل شید بنیانه * ای فی قصر بوراده قصیر نسخه‌لری غلطدر ومجدل بك
مجادل ومنازع آدمه دینور وبر موضع آدیدر الجدالة سحابه وزننده یره دینور ارض معناسنه یقال القاه علی الجدالة

ای الارض وعند البعض یوفقه‌جه قوم‌ساله دینور وشول خرما قورغنه دینورکه هنوز یکشیوب اکن دکرمیلنوب
یشللنمش اوله وایاقلری اوزون بجه خرده قرنجه‌یه دینور التجدیل بودخی یره یقمق معناسنه‌در الانجدال انفعال
وزننده والتجدل تفعل وزننده مطاوعلردر یره چالنمق معناسنه‌در یقال جدله جدلا فانجدل وتجدل ای صرعه
فانصرع الجدول وصول وزننده پك ومحکم اولمق معناسنه‌در یقال جدل الشیٔ جدولا من الباب الاول اذا
صلب الجدل کتف وزننده والجدل عدل وزننده جدولدن وصفدر پك وسخت اولان شیئه دینور یقال شیٔ
جدل وجدل ای صلب وجدل کتف وزننده پك منازع ومجادل آدمه دینور الجدل فتحتینله عن اقتدار شدتله
نزاع وخصومت ایدر اولمق معناسنه‌در یقال جدل الرجل جدلا اذا اشتدت خصومته وقدر علیها وبو احکام
فتل معناسندن مأخوذ در المجادلة مقاتله وزننده والجدال قتال وزننده برکسه ایله شدتله مخاصمه ایلمك
معناسنه‌در یقال جادله مجادلة وجدالا اذا خاصمه باللدد المجدال محراب وزننده بودخی پك مجادل ومنازع
آدمه دینور یقال رجل جدل ومجدل ومجدال ای شدید الجدال الجدل مقعد وزننده جماعت انسانی‌یه دینور
الجدیلة قبیله وزننده ومرادفیدر وسجیت وفطرت وشاکله معناسنه‌در یقال عمل علی جدیلته ای شاکلته
وناحیه معناسنه‌در وکوکرجین مقوله‌سی قوش قوبجق قفسه دینور وحال واسلوب وطریقه معناسنه‌در
یقال القوم علی جدیلة امرهم ای حالتهم الاولی وطریقتهم ویقالسز عرب کوملکی طرزنده بردرلو ثوبه دینورکه
عرب صبیانی وحایض خاتونلر کیررلر وجدیله اسماء نسواندندر جدیله بنت سبیع بن عمرو حمیر قبیله‌سندن
بر جماعتك والده‌سیدر نسبتنده جدلی دینور عربی وزننده الجدال شداد وزننده جدیله دیدکلری قوش قفسی
یپان آدمه دینور جدال غراب وزننده موصل اعمالندن بر بلده‌در مجادل اسم فاعل بنیه‌سیله خابور قضاسنده
بر بلده آدیدر الجدول جعفر وزننده والجدول خروع وزننده نهر صغیره دینور وخاصةً بر نهر معروف اسمیدر
الجدلة ثمره وزننده دیبك وهاون النه دینور الاجدال همزه‌نك کسریله آهو مقوله‌سی دیشی حیوانك والدی
قوتلنوب کندیسیله کزر اولمق معناسنه‌در یقال اجدلت الظبیة اذا مشی معها ولدها الجذل جیمك کسری
وذال معجمه‌نك سکونیله اغاج مقوله‌سنك یوقری طوروسی کندکدنصکره قلان او جه سنه وکوکه دینور علی قول
اغاجك کتوکنه دینورکه خرمانك کساش بداغی دیی طرزنده اولور جیمك فتحیله‌ده جائز در جمعی اجذال وجذال
کلور جیمك کسریله وجذول وجذوله کلور جیملرك ضمیله یقال انتصب کالجذل وهو اصل الشجرة وغیرها بعد ذهاب
الفرع او ما عظم من اصول الشجرة وما علی مثال شماریخ النخل من العیدان وایاق قابنك اوجنه دینور وطاعك
مرئی وظاهر اولان تپه‌سنه دینور جمعی اجذال کلور وآزجه ماله اطلاق اولنور یقال له جذل من المال ای قلیل
وشول سیوری کتوك طرزنده یوغون اغاجه دینورکه دوه قسمنك یتاغنه دیکرلر ایوز وگیجك دوه‌لر کلوب اکا سورتنمك
ایچون مصغرنده جذیل دینور ومنه قول الحباب بن المنذر * انا جذیلها المحکك وعذیقها المرجب * تصغیرلری تعظیم
ایچوندر ومنه یقال انا جذل برهان ای صاحب برهان وعربلر دواب ومواشی قسمنك ضبط وصیانت ورعایتی خصوصنده
رفیق ومعاون اولان آدمه جذل مال اطلاق ایدرلر یقولون فلان جذل مال ای رفیق بسیاسته جذل الطعان
مشاهیر عربدن علقمة بن فراسك لقبیدر الجذول وصول وزننده اغاج کبی دکلوب طورمق معناسنه‌در یقال
جذل الشیٔ جذولا من الباب الاول اذا انتصب وثبت الجذل فتحتینله شادان اولمق معناسنه‌در یقال جذل الرجل
جذلا من الباب الرابع اذا فرح الجذل کتف وزننده والجذلان سکران وزننده مسرور وشادان کسه‌یه دینور
وبعض اشعارده ضرورة جاذل عنواننده وارد اولمشدر یقال رجل جذل وجذلان ای فرح الاجذال همزه‌نك
کسریله برآدمی سوندرمك معناسنه‌در الاجتذال افتعال وزننده سونمك معناسنه‌در یقال اجذله فاجتذل
ای افرحه فابتهج الجاذل شول طلومه دینورکه ایچنده اولان سودك طعمی تغیر ایدر اوله یقال سقاء جاذل
اذا غیر طعم اللبن التجاذل تفاعل وزننده کین وعداوت ایدشمك معناسنه‌در یقال تجاذلوا اذا تضاغنوا
وتعادوا الجذلة فرحه وزننده شول آصمه‌یه وصف اولورکه صوسزلقدن چبوقلری وفلیزلری قیوروقلنمش اوله
یقال کرمة جذلة اذا ابتث وجعدت عیدانها یعنی من العطش الجرل فتحتینله طاشلره دینور پس مفردی
جرله‌در علی قول اغاجلو طاشلغه یاخود پك وسخت وغلیظ اولان مکانه دینور جمعی اجرال کلور وجرل مصدر
اولور برمحل پك وقاتی وغلیظ اولمق معناسنه‌در یقال جرل المکان جرلا من الباب الرابع اذا صلب وغلظ الجرل
کتف وزننده طپراغی پك وغلیظ اولان مکانه دینور بونکده جمعی اجرال‌در الجرول جعفر وزننده طاشلق
یره دینور سنکستان معناسنه وطاشلره علی قول القیاسنه دینور تحملنه قدر وبرتجی جانورلردن بر جانورك

اسمیدر وحطیئة العبسی نام شاعرك لقبیدر الجرول علبط وزننده والجرولة علبطه وزننده بونلرده
طاشلق یره دینور الجریال جیمك كسریله قرمزی بویه‌یه دینور یقال صبغه بالجریال وهو صبغ احمر وجریال
الذهب آلتونك جرته‌سنه دینور واصپورك ابتدا اچقان عصاره‌سنه دینور ومطلقا صافی وخالص اولان رنكه دینور
قرمزی وسائری اولسون و باده‌یه دینور خمر معناسنه علی قول باده‌نك رنكنه دینور وعباس بن مرداسك
وقیس بن زهیر نمرینك فرسلری اسمیدر الجریالة جیمك كسریله بودخی باده‌یه یاخود رنكنه دینور الجرولة
جیمك فتحیله اعلای دیار نجدده غنی قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر جرول جندب وزننده یمنده برقریه یاخود
برصو آدیدر الاجرال همزه‌نك كسریله قیو قازاركن پك و یوریه وارمق معناسنه‌در یقال اجرل الحافر
اذا حفر فبلغ الجراول الجرثلة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده ال ایله طپراغی صاورمق معناسنه‌در یقال
جرثل التراب اذا سفاه بیده الجردبیل زنجبیل وزننده جردبان معناسنه‌در واول شول كسه‌در كه سفره باشنده
برمقدار طعام آلوب صول الله حفظ ایدوب وخلق ایله برابرجه صاغ الیله یمكه بشلر خلقك اوكنده اولان طعام
بتدكدنصكره كندیسی اول صقلدیغی طعامی اكل ایدر مترجم دیر كه جردبال جردبان معربیدر عربلر اخذ ومعنای
مزبورده تلاعب ایلدیلر بعده آندن جردبیل كلمه‌سنی دخی اخذ ایتدیلر الجردحل جیمك كسریله دره‌یه دینور
وادی معناسنه و پك ایری كوه پیكر دوه‌یه دینور اركك‌نه ودیشیسنه اطلاق اولنور الجردلة دحرجه وزننده
اشاغی‌یه دوشمكه مشرف اولمق معناسنه‌در یقال جردل الرجل اذا اشرف علی السقوط ووقع فی صحیح
البخاری فمنهم الموبق بعمله ومنهم من یجردل وفی روایة فمنهم المجردل كلاهما بالجیم فیما ضبطه ابو محمد الاصیلی
وفسره بالاشراف علی السقوط وحكی ابن الصابونی المجردل بالجیم والزای المعجمة وهو وهم وروایة الجمهور
بالخاء المعجمة والراء المهملة ومعناه المقطع بالكلالیب او المصروع كما سیأتی الجرعبیل زنجبیل وزننده یوغون
وغلیظ شیئه دینور یقال شیء جرعبیل ای غلیظ الجزل جیمك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله قوری اوطونه
دینور علی قول جسام اوطونی كبی قالین اوطونه دینور كه طومرق تعبیر اولنور یقال جاء بجزل كثیر
ای حطب یابس او هو الغلیظ العظیم منه وچوق نسنه‌یه اطلاق اولنور جمعی جزال كلور جیمك كسریله یقال
شیء جزل ای كثیر و پك جومرد كریم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جزل ای كریم معطاء ورأی وفكری متین
درایت كامله صاحبی عاقل ورشید آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جزل ای عاقل اصیل الرأی وركیك اولمیوب
راست ودرست اولان لفظ وكلمه‌یه وصف اولور یقال لفظ جزل ای خلاف الركیك وكوكرجین آوازه‌سنه دینور
یقال ما الطف جزل الحمامة ای صوتها وجزل عروضیون اصطلاحنده زحافات بحر كاملدندر كه متفاعلن
جزؤینك حرف رابعنی اسكان وثانیسنی اسقاطدن عبارتدر كه مفتعلن جزؤینه نقل اولنور مترجم دیر كه كتب
عروضده خای معجمه ایله خزل عنوانیله مرسومدر نته كه مؤلف اوراده دخی ذكر ایلمشدر وجزل مصدر اولور
جزؤ مذكورده زحاف مرقومی اجرا ایلمك معناسنه یقال جزل متفاعلن جزلا من الباب الثانی اذا اسقط رابعه
واسكن ثانیه وبعضلر دیدیكه جزؤ مذكوره مجزول اطلاقی جزل عارض اولان دوه‌یه تشبیهله‌در كه وسطی اولان
حرف رابعی سنام مجزوله تشبیه اولنمشدر وجزل هاوید دوه‌نك اموزی باشی كسوب یاغر ایلمك معناسنه‌در
یقال جزل القتب غارب البعیر اذا قطعه و برنسنه‌یی قلجله چالوب ایكی پاره قلمق معناسنه‌در یقال جزله
بالسیف اذا قطعه جزلتین وجزل بر نبات آدیدر الجزیل امیر وزننده بودخی چوق نسنه‌یه دینور یقال
شیء جزیل ای كثیر الجزلة ثمره وزننده والجزلاء حمراء وزننده جزل كلمه‌سنك مؤنثلریدر كه فكر وملاحظه‌سی
اصیل ومتین اولان عاقله ورشیده خاتونه دینور وجزله صغریسی بیوك خاتونه دینور یقال امرأة جزلة ای العظیمة
العجز واتمك بقیه‌سنه دینور وسود طلومنه دینور وخرماسپدینه دینور الجزل جیمك ضمیله اجزل كلمه‌سنك
جمعیدر كما سیذكر الجزلة جیمك كسریله بیوك خرما بلوكنه دینور جزل دخی دینور هاسز یقال جزلة من التمر
وجزل ای قطعة عظیمة منه و برنسنه‌دن برپاره‌یه دینور یقال اخذ جزلة منه ای قطعة الجزل فتحتینله دوه
هاوید اغاجی تأثیرندن اموزی باشی كسلمش یاخود جدا اولمش اولمق معناسنه‌در كه اموزی باشی یاغر ایلمكله
اوراده كك چقوب بری چقور اولور یقال جزل البعیر جزلا من الباب الرابع اذا صار اجزل الاجزل احمر وزننده
وصف مرقوم اوزره اولان دوه‌یه دینور مؤنثی جزلاءدر الاجزال همزه‌نك كسریله هاوید دوه‌نك اموزی باشی یاغر
ایلمك معناسنه‌در یقال اجزل القتب البعیر بمعنی جزله الجزالة اصالة وزننده برنسنه بیوك وعظیم اولمق
معناسنه‌در یقال جزل الشیء جزالة من الباب الخامس اذا عظم و برآدم خوب رأی ونیك اندیش اولمق

معنا

معناسنه‌در یقال جزل الرجل اذا صار ذا رأی جید الجزال سحاب وزننده خرما كسیمنه دینور یقال هذا زمن
الجزال ای صرام النخل جزالی سكاری وزننده برموضع آدیدر الجوزل جوهر وزننده تازه جوانه اطلاق اولنور
تقول رأیت جوزلا ای شابا وكوكرجین پلازینه دینور وآرقلقدن دوشكون وفرومانده اولمش ناقه‌یه دینور
وزهره دینور سم معناسنه یقال سقاه الجوزل ای السم بنو جزیله سفینه وزننده كنده قبیله‌سندن
بربطن‌در جزل صرد وزننده محدثیندن سعید بن عثمانك لقبیدر جزل وجزله ثمره وثمر وزنلرنده اسامیدندر
الجطلاء حمراء وزننده سست وزبون قوجه ناقه‌یه دینور و پیرلكدن دیشلری یاخود قوتی قالمامغله
علف چیكنیوب كولر اولان ناقه‌یه دینور الجعل جیمك فتحی وضمیله والجعالة جیمك فتحی وكسریله
ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال جعله جعلا وجعالة وجعالة من الباب الثالث اذا صنعه مؤلفك بصائرده
بیانه كوره جعل كلمه‌سی اصل معناده عموم افعاله موضوعدر فعل وصنع وسائری كبی معانئ آتیه‌دن فنقی معناده
استعمال اولنسه لامحاله فعل یعنی ایشلمك معناسنی متضمندر وقرآن مبینده اون اوچ وجه اوزره مستعملدر
١ طفق واخذ وانشأ واقبل معناسنه كه برایشی ایشلمكه یونلوب بشلمق وایشلر اولمق دیمكدر یقال جعل
یفعل كذا ای طفق ٢ خلق معناسنه‌در كقوله تعالی وجعل الظلمات والنور ٣ قول وارسال معناسنه‌در
كقوله تعالی انا جعلناه قرآنا عربیا ای قلناه وارسلناه ٤ تهیئه وتسویه معناسنه‌در كقوله تعالی یجعل له
من امره یسرا ای یهیئ ٥ تقدیر معناسنه‌در كقوله تعالی قد جعل الله لكل شیء قدرا ای قدر ٦ تبدیل معناسنه‌در
كقوله تعالی وتجعلون رزقكم ٧ ادخال الشیء معناسنه‌در كقوله تعالی یجعلون اصابعهم فی آذانهم ٨ برنسنه‌یی
قلبه الهام والقا ایلمك معناسنه‌در كقوله تعالی وجعلنا فی قلوب الذین اتبعوه ٩ اعتقاد معناسنه‌در كقوله
تعالی الذین یجعلون مع الله الها آخر ١٠ تسمیه معناسنه‌در كقوله تعالی وكذلك جعلناكم امة وسطا
١١ برشیئی شیء آخردن ایجاد وتكوین ایلمك معناسنه‌در كقوله تعالی وجعل لكم من انفسكم ازواجا ١٢ برنسنه‌یی
برصفت وحالتدن آخر صفت وحالته دوندرمك معناسنه‌در كه تصییر مرادفیدر بوندن لسانمزده قلمق ایله تعبیر
اولنور كقوله تعالی جعل لكم الارض فراشا ای صیرها ١٣ برنسنه اوزره حكم ایلمك معناسنه‌در كرك حق
وكرك باطل اولسون كقوله تعالی انا رادوه الیك وجاعلوه من المرسلین پس معانئ مذكوره‌ده عموم وخصوص
یاخود اطلاق وتقیید علاقه‌لریله استعمال اولنور اصل قلمق معناسنه اولوب وافعال مرقومه‌نك هربرنده
ملحوظ ومصوردر انتهی وجعل وضع ایلمك معناسنه‌در یقال جعل الشیء جعلا اذا وضعه ویقال جعل بعضه
فوق بعض ای القاه وقلمق معناسنه‌در یقال جعل القبیح حسنا ای صیره واعتقاد ایلمك معناسنه‌در یقال
جعل البصرة بغداد ای ظنها ایاها بوراده ظن اعتقاد معناسنه‌در و بركسه ایله برخصوصی بروجه اوزره
شرطلشمق معناسنه‌در یقال جعل له كذا علی كذا اذا شارطه به علیه و برایشه یونلوب بشلمق معناسنه‌در یقال
جعل یفعل كذا ای اخذ واقبل وتسمیه معناسنه‌در ومنه قوله تعالی وجعلوا الملائكة الذین هم عباد الرحمن
اناثا ای سموا وتبیین معناسنه‌در كقوله تعالی انا جعلناه قرآنا عربیا ای بینا وعزو ونسبت ایلمك معناسنه‌در
تقول جعلت زیدا اخاك ای نسبته الیك و برائمق معناسنه اولور كقوله تعالی وجعل الظلمات والنور ای خلقهما
وتشریف معناسنه‌در كقوله تعالی وجعلناكم امة وسطا ای شرفناكم وكقوله تعالی جعل الله الكعبة
البیت الحرام قیاما ای شرفه وتبدیل معناسنه‌در كقوله تعالی وجعلنا عالیها سافلها ای بدلنا وحكم شرعی
معناسنه‌در نحو جعل الله الصلوات المفروضات خمسا وتحكم بدعی معناسنه‌در مخالف شریعت اوله‌رق حكم عندیدن
عبارتدر حكم شرعی مقابلیدر كقوله تعالی الذین جعلوا القرآن عضین وكاه اولور كه لازم اوله‌رق استعمال
اولنور فیچن افعال مقاربه‌یه داخل اولسه یعنی فعل مقاربه معناسنی متضمن اولسه كقول الشاعر * وقد جعلت
اذا ماقمت یثقلنی * ثوبی فانهض نهض الشارب الثمل * وجعل خرما اغاجنك اركك‌نه دینور الجعالة جیمك حركات
ثلاثیله والجعال كتاب وزننده والجعل قفل وزننده والجعیلة سفینه وزننده بر ایش مقابله‌سنده شرط
اولنان عوض واجرته دینور ایاق تری وال كراسی كبی یقال اعطی العامل جعالته مثلثة وجعیلته ای ما جعله له
علی عمله یعنی اجره التجاعل تفاعل وزننده برنسنه‌یی بینلرنده جعل وشریطه تعیین ایدشمك معناسنه‌در
یقال تجاعلوا الشیء اذا جعلوه بینهم الجعالة سحابه وزننده رشوته اطلاق اولنور یقال اعطی له جعالة ای رشوة
وغزا وقتاله بدل كوندریلان آدمه شرط وتعیین ایلدكلری بدل اجرته اطلاق اولنور بونده جیمك كسری وضمیله ده
جائزدر تقول اعطیت جعالته وهی ما یجعل للغازی اذا غزی عنك بجعل الجعالة جیمك كسری وضمیله

بچاورمیه دینور که آنکله آتشدن تجره‌یی طوب اندررلر جعال دخی دینور هاسیز یقال انزل القدر بالجعالة والجعال ای الخرقة الاجعال همزه‌نك کسریله برکسیه عملی مقابلنده جعل واجرت تعیین ایلمك معناسنه در یقال اجعله جعلا اذا اثبته له واجرت ویرمك معناسنه در یقال اجعل له الجعل اذا اعطاه و بچاوره ایله اوجاقدن تجره اندرمك معناسنه در یقال اجعل القدر اذا انزلها بالجعال وقانجق کوپك وسائر جانورلر ارککه قیزمق معناسنه در که بلاقیق تعبیر اولنور یقال اجعلت الکلبة وغیرها اذا احبت السفاد وصویه بوق بوجکی اوشمق یاخود صوده اولمك معناسنه در یقال اجعلت الجعلان ماء اذا کثرت فیه اوماتت فیه الاستجعال بودخی قانجق کوپك وقورد مقوله‌سی جانور بلاقیق معناسنه در یقال استجعلت الکلبة بمعنی اجعلت المجعل محسن وزننده ارککه قیزمش قانجق کوپك مقوله‌سنه دینور و بوق بوجکی اوشمش صویه دینور الجعلة تمره وزننده خرمافدانه دینور علی قول بودور خرما آغاجنه دینور یاخود کمتر اولانه یاخود عشنه ال ایرشمز اولانه دینور جمعی جعل در تمر کبی الجعل صرد وزننده سیاه وچرکین و بدمنظر و بدقیافه کمسه‌یه دینور یقال رجل جعل ای اسود دمیم واونکولجوج ومعاند کمسه‌یه دینور ودائما ناسك افعال واوضاعنی کوزدن رقیبه دینور یقال رجل جعل ای لجوج وکذا رقیب و بوق بوجکنه دینور که فارسیده سرکین کردان دینور جمعی جعلان در جیمك کسریله المجعلة محسنه وزننده بوق بوجکی چوق اولان یره دینور یقال ارض مجعلة ای کثیرة الجعلان الجعل جیمك کسریله والجعل کتف وزننده بوق بوجکی اوشمش یاخود ایچنده اولمش صویه دینور یقال ماء جعل وجعل ومجعل کامر اذا کثرت فیه الجعلان اوماتت فیه الجعل فتحتینله صو بوق بوجکیله طولمق معناسنه در یقال جعل الماء جعلا من الباب الرابع اذا امتلاء بالجعلان وبرآدم سموز اوله رق بودور اولمق معناسنه در یقال جعل الغلام اذا اقصر فی سمن وپستاز اولمق معناسنه در یقال جول فلان اذا کان لجوجا الجعول جرول وزننده دوه قوشنك یاورسنه دینور بنوجعال کتاب وزننده برجماعتدر جعله همزه وزننده برموضع آدیدر جعیل زبیر وزننده اسامیدندر جعیل بن سراقة الضمری وجعیل الاشجعی اصحابدندر وکعب بن جعیل برشاعردر الجاعل نسنه ویریجی معطی معناسنه در المجتعل آلیجی آخذ معناسنه در یقال هوجاعل ای معط وذا مجتعل ای آخذ من قولهم جعله فاجتعل ای اعطاه فاخذ الجاعلة مفاعله وزننده برآدمه رشوت ویرمك معناسنه در یقال جاعله اذا ارشاه الجعبلة دحرجه وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال جعبل الرجل اذا اسرع جعنل ثای مثلثله ایله قنفذ وزننده ابن عاهان در که قاضی افریقیه در قراء وفقهادندر الجعدل جعفر وزننده والجنعدل کنهبل وزننده والجعدل خبعثن وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور الجعفلیل زنجبیل وزننده شسوب بنان مقوله دینور یقال فی الارض جعفلیل ای قنبل منتفخ الجعفلة دحرجه وزننده سواری بی اوروب آقدارمق معناسنه در یقال طعنه فجعفله ای قلبه عن السرج فصرعه الجفل نفل وزننده برنسنه‌نك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال جفله جفلا من الباب الثانی اذا قشره وچاموری صیروب کورمك معناسنه در یقال جفل الطین اذا جرفه وخاصة فیل قسمی ترسلمك معناسنه در یقال جفل الفیل اذاراث وکیکدن اتی صیرمق معناسنه در یقال جفل اللحم عن العظم اذا نحاه و بالغی دکزطشره آتمق معناسنه در یقال جفل البحر السمك اذا القاه علی الساحل و یل بلودی چالوب سرعتله ایلتمك معناسنه در یقال جفلت الریح السحاب اذا ضربته واستخفته ویقال جفلت الریح الظلیم اذا حرکته وطردته ویره چالمق معناسنه در یقال جفل فلانا اذا اصرعه وجفل پك اوركك دوه قوشنه دینور و یغموری بوشالمغله بوش کیدن سحابه دینور یقال سحاب جفل اذا کان قد هراق ماءه ومضی وایاقلوا بری قرنجه‌یه دینور جفل کلمه‌سنده لغتدر و بردرلو سیاه قرنجه‌یه دینور وکمی‌یه دینور سفینه معناسنه جمعی جفول کلور التجفیل تفعیل وزننده جفل ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال جفله تجفیلا بمعنی جفله فی المعنیین الاولین الجفل جیمك کسریله فیل قسمنك ترسنه دینور جمعی اجفالدر الجفول قعود وزننده صاچ پژمرده و پریشان اولمق معناسنه در یقال جفل الشعر جفولا من الباب الاول اذا شعث وسرعتله چقوب کتمك معناسنه در یقال جفل الظلیم اذا اسرع وذهب فی الارض و یل سرعتله اسمك معناسنه در یقال جفلت الریح اذا اسرعت الاجفال همزه‌نك کسریله بودخی سرعتله کتمك معناسنه در یقال اجفل الظلیم اذا اسرع ویقال اجفل القوم ای انجفلوا ومتعدی اولور سرعتله یورتمك معناسنه در تقول اجفلته اذا اسرعته الجفول صبور وزننده سحابی سرعتله کوتوروب کیدن یله دینور یقال ریح جفول ای تجفل السحاب وکور وفراوان شیئه دینور یقال جمة جفول ای عظیمة و یاشلوعوریته دینور یقال

امرأة جفول ای کبیرة الجافلة والمجفل محسن وزننده سرعتله اسن یله دینور یقال ریح جافلة ومجفل ای سریعة الاجفیل ازمیل وزننده قورقق جبان معناسنه در یقال هو اجفیل ای جبان و ورکك دوه قوشنه دینور واوقی میدانلو سورن یایه دینور و یاشلوعوریته دینور یقال تزوج اجفیلا ای مرأة مسنة الانجفال انفعال وزننده سرعتله کتمك معناسنه در یقال انجفل الظل اذا ذهب وخلق یوردندن قوپوب سرعتله عزیمت ایلمك معناسنه در یقال انجفل القوم اذا انقلعوا فمضوا الجفالة ثمامه وزننده جماعت انسانی‌یه دینور وتجره‌نك یوزندن کبچه ایله آلنان کفه وکپوکه دینور وسیل صوینك سوروب ایلتدیکی خار وخاشاك مقوله‌سنه دینور که سیلندی تعبیر اولنور الجفلی جمزی وزننده والاجفلی همزه‌نك فتحیله انساندن عامه وجماعت معناسنه در که شمولی متضمندر یقال دعاهم الجفلی والاجفلی ای بجماعتهم وعامتهم بعضلر دیدیکه همزه ایله اجفلی هر نسنه‌نك جماعتنه دینور الجفل جیمك ضمیله جفولك جمعیدر که ذکر اولندی الاجفلة همزه‌نك وفانك فتحیله جماعت معناسنه در یقال جاؤا اجفلة وازفلة و باجفلتهم وازفلتهم ای بجماعتهم جفول جیمك ضمیله برموضعدر الجفال غراب وزننده سودك کوکنه دینور وچوق نسنه‌یه دینور علی قول خاصة چوق یوکه و یپاغی‌یه دینور وسیل کوتردیکی سیلندی‌یه دینور الجفیل امیر وزننده بودخی چوق یوکه و یپاغی‌یه دینور وکور اولدیغندن ترلابی بصان اکیندن تخفیف ایچون قطع اولنانه دینور الجفلة تمره وزننده قرقماش یوکه دینور که یپاغی تعبیر اولنور الجفلة تمره وزننده یپراقلری کور وفراوان اغاجه دینور یقال شجرة جفلة ای الکثیرة الورق جیفل صیقل وزننده ماه ذی القعده‌نك اسم قدیمیدر التجفل تفعل وزننده خروس یوینك تویلرینی قبارتمق معناسنه در یقال تجفل الدیك اذا انفش برایله الجافل برندن قبوب اوینیان شیئه دینور یقال هو جافل ای منزعج و بنو ذبیانه مخصوص برفرسك اسمیدر الجلالة والجلال جیملرك فتحیله برآدم یاشلو ومعمر اولمق معناسنه در یقال جل فلان جلالة وجلالا من الباب الثانی اذا اسن واحتنك مؤلفك واحتنك قولی تفسیر ارکاندن دکلدر تتمیم قبیلندندر وجلال اولو و بزرك اولمق معناسنه در یقال جل جلالا اذا عظم مؤلفك بصائرده بیانته کوره جلاله عظم قدر معناسنه اولوب وجلال که هاسزدر عظم قدر وشانده غایت وتناهی معناسنه در که آنکله همان ذات اجل واعلا موصوف اولور فقیل ذو الجلال والاکرام وحق جل وعلا یی آنکله توصیف یاذات وحدانیتنه استدلال اولنه جق اشیاء عظیمه خلق ایلدیکیچوندر یاخود احاطه‌دن عالی وجلیل اولدیغنه یاخود حواسله ادراك اولنمقدن جلیل اولدیغنه مبنی در انتهی وجلال اجل معناسنه کلور که اداة تعلیلدر کما سیذکر الجلیل امیر وزننده ایکی معنای مذکوردن وصفدر یاشلو وسالخورده آدمه دینور واولو و بزرك وعظیم معناسنه در وتمام دیدکلری نبانه دینور که بیان دار یسی تعبیر اولنان اوتدر معنای اولك جمعی جله کلور جیمك کسریله واخیرك جمعی جلائل کلور و برجلك آدیدر و یمن دیارنده برقومك اسمیدر تابعیندن ابو مسلم الجلیلی انلردندر علی قول یمنده ذو الجلیل نام وادی‌یه منسوبدر جبل الجلیل شامده برطاغك اسمیدر الجل جیمك کسری وفتحیله جلیل معناسنه در که اولو وعظیم دیمکدر وخرده ودقیق اولمیان شیئه دینور که ایری و یوك دیمك اولور ومنه یقال ماله دق ولا جل ای دقیقة ولا جلیلة و یوك دوشمه وکلیم مقوله‌سنه اطلاق اولنور که پلاس مقوله‌سنه مقابلدر وحصاد اولان اکینك قامشنه دینور که اکیر تعبیر اولنور فارسیده سباری دیرلر و بونده جیمك ضمیله وفتحیله جائزدر الجلال غراب وزننده والجلال رمان وزننده بونلرده جلیل وعظیم معناسنه وصفلردر یقال شیء جلال وجلال ای جلیل وجلال هر نسنه‌نك معظمنه ووفرتنه دینور مثلا جلال البحر دکزك انکین یرینه دینور الجلیلة والجلالة غرابه وزننده مؤنثلردر قدری عظیم اولان قادینه دینور وجلیله همان برقارن طوغورمش حیوانه دینور یقال ناقة جلیلة اذا کانت نتجت بطنا واحدا و یمشی پك چوق اولان اولو خرما اغاجنه دینور جمعی جلال کلور کسر ایله الاجلال همزه‌نك کسریله اولولمق تعظیم معناسنه در یقال اجله اذا عظمه و برآدمه جلیله دیدکلری حیوان ویرمك معناسنه در تقول ما اجلنی ای ما اعطانی الجلیلة وقوی وزورمند اولمق معناسنه در یقال اجل الرجل اذا قوی وضعیف وناتوان اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور پس همزه‌سی سلبیه اولور یقال اجل فلان اذا ضعف التجلة تحله وزننده اسمدر اولولمغه دینور تکرمه کبی الجل جیمك ضمیله جلال کبی برشیئك وافر ومعظمنه دینور یقال اخذ جله وجلاله وکبره ای معظمه وجل دابه چولنه دینور چول جل محرفیدر جیمك فتحیله ده جائزدر جمعی جلال در جیمك کسریله واجلال در یقال رفع جل الفرس ای ما یلبسه لبصانه مترجم دیرکه راغبك مفرداتده بیانته کوره جل کندوسیله معظم شیء اورتیلجك پوشنه دینور جل فرس وجلة تمر بو معنادندر صحیفه معناسنه اولان مجله دخی بوندندر کما سیذکر وجل کذلك

فتح وضمله یاسمین دیدکلری چچکه دینور وورد اسمیدر که کل تعبیر اولنان معروف شکوفه در کرك آق وقرمزی وصاری اولسون مفردی جله در شارحك بیاننه کوره کل فارسی معربیدر وجلّ واقصه قرینده برصو آدیدر وجلّ بن خق طیّ قبیله سی نسبندندر وجلّ چادر والاجق وبناقوریلان یره دینورکه اوبه یری اوله جقدر یقال جلّ بیتك ای حیث ضرب وبنی التجلل تفعل وزننده برنسنه اوزره تفوّق ایلمك معناسنه در یقال تجلله اذا علاه وبرنسنه نك وافر ومعظمنی آلمق معناسنه در یقال تجلل الشیء اذا اخذ معظمه التجالّ تشدید لامله تفاعل وزننده اولولنمق معناسنه در یقال تجالّ عنه ای تعاظم الجلی ربّی وزننده امر عظیمه دینور جمعی جلل در صرد وزننده شارح دیرکه بو اجلّ کلمه سندن مؤنثدر تأنیثی خطه یاخود داهیه تأویلیله در الجلة جیمك کسریله وجه مذکور اوزره جلیلك جمعیدر قدر وشان صاحبلری عظماء وساداته دینور یقال قوم جلة ای عظماء سادة ذووا اخطار و یاشلو وساخورده آدمه ودوه یه دینور مفرد و جمعنه ومذکر ومؤنثنه اطلاق اولنور علی قول ایکی یاشندن بازل اولنجه یه دك ناقه یه دینور یاخود ایکی یاشنده اولان ارکك دوه یه دینور یاخود ارککنه جلّ وناقه یه جله دینور یقال بعیر جلّ وناقة جلة الجلة جیمك ضمیله بیوك خرما کوفه سنه وزنبیلنه دینورکه بشقه جه بردنك اولور خرماد اللرندن ایشلنور جمعی جلال کلور جیمك کسریله وجلل کلور صرد وزننده مؤلف بونی تکرار ایلمشدر مقدّمة الادبده باش خرما دیکی ایله مفسّردر الجلل فتحتینله عظیم اولان شیئه دینور یقال امر جلل ای عظیم وصغیر وحقیر اولانه دیمکله ضدّ اولور یقال شیء جلل ای حقیر مؤلف بونیده تکرار ایلمشدر التجلیل تفعیل وزننده بودخی دابه یی چولمق معناسنه در تقول جللت الدابة اذا البستها الجلّ الجلّ جیمك فتحیله بودخی دابه یی چولمق معناسنه در تقول جللت الدابة جلا اذا البستها الجلّ وجلّ جیمك فتحی وضمیله کمی یلکنه دینور شراع معناسنه جمعی جلول در وجلّ عربدن برجماعتك پدری اسمیدر وجلیل معناسنه در یقال امر جلّ ای جلیل وحقیر معناسنه اولمغله ضدّ اولور وجلّ وجله مصدر اولور ال ایله دوه قیغنی برکدرمك معناسنه یقال جلّ البعر جلا وجلة من الباب اول اذا جمعه بیده وجنایت معناسنه در تقول جللت هذا علی نفسك ای جنیته وجلّ جلای وطن ایلمك معناسنه در کاسیذکر وبرنسنه نك کوم ومعظم اولانی آلمق معناسنه در یقال جلوا الاقط جلاً اذا اخذوا جلاله وجلّ برجماعت آدیدر جلال سحاب وزننده اسماء والقابدندر ابو الجلال زبیر بن عمرو وابو الجلال الکرمنی محدّثلردر بعضلر ثانی یی حاء مهمله ایله ضبط ایلدیلر وامّ الجلال بنت عبدالله بن کلیب العقیلیه محدّثه در ومحمد بن ابی بکر الجلالی محدّثدر ذات الجلال کتاب وزننده هلال بن قیس الاسدی فرسنك لقبیدر الجلال غراب وزننده ایری ودیزمان شیئه دینور یقال شیء جلال ای ضخم وبرطاغك آدیدر وبرنسنه نك کومنه دینور یقال اخذ جلال الشیء ای معظمه جلال شدّاد وزننده نجد اولکه سندن مکه یه کلجك یولك اسمیدر الجلالة سحابه وزننده شول صغره دینورکه بوش کزوب نجاسات تناول وتتبع ایدر اوله قال الشارح ومنه الحدیث نهی عن لحوم الجلالة ای البقرة التی تتبع النجاسات نهایه ده مطلقا نجاسات اکل ایدن حیوانله مفسّردر واحکامی مفصلدر الجلالة کناسه وزننده بیوك وقبا ناقه یه دینور الجلة جیمك حرکات ثلاثیسیله دوه قیغلرینه علی قول بردانه سنه یاخود ازیلوب طاغلمامش اولانه دینور الاجتلال افتعال وزننده طوترق ایچون دوه قیغی دیوشورمك معناسنه در یقال اجتلّ الرجل اذا التقط الجلة للوقود وبرنسنه نك کومنی آلمق معناسنه در تقول اجتللت الشیء اذا اخذت جلاله ای معظمه من جلك جیمك ضمیله ومن جلالك جیمك فتحیله ومن جللك فتحتینله ومن تجلتك تحله وزننده ومن اجلالك همزه نك کسریله ومن اجل اجلالك جمله سی من اجلك معناسنه مستعملدرکه کلمهٔ تعلیلدر سندن اوتوری دیمکدر یقال فعله من جلك وجلالك وجللك وتجلتك واجلالك ومن اجل اجلالك ای من اجلك ابتداسی تعظیم ایچون اولوب بعده کیده رك تعلیل موقعنده استعمال اولندی زیرا مثلا فعلته من جلك قولی سکا تعظیما آنی ایشلدم دیمك اولوب کیده رك توسعله سنك ایچون ایشلدم موقعنده استعمال اولندی الجلول وصول وزننده جلّ کبی جلای وطن ایلمك معناسنه در یقال جلّ القوم عن منازلهم جلولا وجلا من الباب الثانی اذا جلوا الجالّة لامك تشدیدیله جلاء وطن ایدن جماعته دینور جلان برکوچك قبیله آدیدر التجلجل زلزال وزننده یره کومولمك معناسنه در یقال تجلجل فی الارض اذا ساخ وصرصلوب ارغلانمق معناسنه در یقال تجلجل الشیء اذا تحرك وتضعضع الجلجلة زلزله وزننده برنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقال جلجل الشیء اذا حرّکه وبك چاغرمق معناسنه در یقال جلجل الرجل اذا صات شدیدا وکوك کورلدمك معناسنه در یقال جلجل السحاب اذا رعد واسان ایله برآدمی

قورقمق معناسنه در یقال جلجل فلانا اذا اوعده بالوعید وقارشدرمق معناسنه در یقال جلجل الشیء اذا خلطه وآت قسمی صفوتله کشنمك معناسنه در یقال جلجل الفرس اذا صفا صهیله وکریشی محکم بوکمك معناسنه در یقال جلجل الوتر اذا شدّ فتله المجلجل مسلسل وزننده کورلدیلی بلوده دینور یقال سحاب مجلجل ای راعد وبك ظریف اولوب اصلا عیب ظاهریسی اولمیان آدمه دینور یقال رجل مجلجل ای ظریف جدّا لاعیب فیه وقوتی تامّ وکامل اولان دوه یه دینور الجلجال ثرثار وزننده کورلدیلی وهر یره شامل یغموره دینور یقال غیث جلجال ای راعد مطبق المجلجل اسم فاعل بنیه سیله قویّ وتوانا اولان سید وذیشان آدمه دینور علی قول بلند آواز اولانه دینور یقال هو مجلجل ای سید قویّ او البعید الصوت وجریء ودفاع اوله رق ناطقه یه مالك سخنور آدمه دینور یقال رجل مجلجل ای جریء دفاع منطیق وچوق عدده دینور یقال عدد مجلجل ای کثیر الجلجل هدهد وزننده کوچك چاکه ودف پولنه دینور جرس صغیر معناسنه وسبکروح اولوب ایشده کوجده جست وچالاك ونشاطمند آدمه دینور جمعی جلاجل کلور الجلاجل علابط وزننده جلجل معناسنه در یقال غلام جلاجل وجلجل ای خفیف الروح نشیط فی عمله وجلاجل درونده جلجل کبی مختلج اولان خاطره یه اطلاق اولنور ومنه تقول ابثثه جلاجل نفسی ای ما کان یتجلجل فیها وصوت ونهیقی صاف وطوری حماره دینور جلال کبی که غراب وزننده در یقال حمار جلاجل وجلال ای صافی النهیق المجلجلة مسلسله وزننده چاك چکورلمش دوه لره دینور یقال ابل مجلجلة اذا علقت علیها الجلاجل دارة جلجل هدهد وزننده نجدده برموضع آدیدر الجلجلان جیملرك ضمیله کشنش تخمنه دینور ثمر الکزبرة معناسنه وحبّ السمسم اسمیدرکه صوصم دیدکلری غله در وحبّ القلب اسمیدرکه سویدا اوله جقدر یورکده مردمك دیده کبی دانه جکدر جلاجل جیمك فتحی وضمیله برموضع آدیدر وجیمك فتحیله برموضع آخردر المجلة میمك وجیمك فتحیله شول صحیفه یه دینورکه آنده حکمت مسطور اوله ومنه قرأ مجلة لقمان وهی الصحیفة التی فیها الحکمة وهر کتاب ومکتوبه مجله اطلاق اولنور یقال رأیته وبیده مجلة ای کتاب مترجم دیرکه جلّ کتابك جلد وغطاسنه دینمکله مجله بوندن مأخوذدر پس مجله غطا چکورلمش کتاب وصحیفه یه دینوب بعده بالتوسع مطلق کتابه اطلاق اولندی نته که جل ماده سنده بیان اولندی نهایه ده بعضلر عبرانیدن معرّب اولدیغنه ذاهب اولدقلری مرسومدر لکن وجه مذکور اوزره عربی صحیحدر مقدما کتب حکمیه یه مرغوب ومعتبر اولمغله فاخر غطاء چکورلر ایدی بعده مطلق کتابده استعمال اولندی جلولاء جیمك فتحی ولامك ضمیله بغداد قضاسنده خانقین نام بلده یه برمرحله مسافه ده برقریه آدیدر آنده اهل اسلامله عجم بیننده برواقعه اولمشدر نسبتنده جلولیّ دینور غیر قیاس اوزره المجلل محدّث وزننده اعلامدندر امّ جمیل فاطمه بنت المجلل صحابیه در التجالل تفاعل وزننده برنسنه نك کومنی آلمق معناسنه در تقول تجاللته اذا اخذت جلاله ای معظمه جلتا جیمك فتحی ولام اولانك ضمیله نهروان ناحیه سنده برقریه در جلولتین جیمك فتحی ولامك ضمیله برقریه آدیدر ابو جله جیمك ضمیله بررجلك کنیه سیدر جلاله ثمامه وزننده برعورتك آدیدر الجلال غراب وزننده جلاجل کبی سسی طوری اشکه دینور الجمل جیمك ومیمك فتحیله ومیمك سکونیله جائزدر ارکك دوه یه دینور وشذوذ اوزره ناقه یه اطلاق اولنور ومنه قیل شربت لبن جمل وبعضلر دیدیکه جمل درت یاشنه کیرمش علی قول جذع یاخود بازل یاخود ایکی یاشنه کیرمش ارکك دوه یه مخصوصدر بوکره یه وارنجه جمل اطلاق اولنمز جمعی اجمال وجامل وجمل کلور جیمك ضمیله وجمال کلور جبال کبی وجماله وجمالات کلور جیملرك حرکات ثلاثیله وجمائل کلور واجامل کلور مترجم دیرکه جمل ذکری آتی جمالدن مأخوذدر زیرا عربلر جمل قسمنی جمال وزینت عدّ ایدرلر قالدیکه مؤلف جمع عدادنده جامل کلمه سنی دخی ثبت ایلدی بقر ماده سنده باقر کلمه سنك اسم جمع اولدیغنی تنصیص ایلمکله بودخی آنك کبی اسم جمع اولمق اغلبدر حتی شیخ زمنی دخی تنصیص ایلمشدر وفی المثل ❊ اتخذ فلان اللیل جملا ای سری کله یعنی بتون کیجه طورمیوب بردوزه یه کتدی الجامل جمعدر نته که ذکر اولندی وچوبانلری وصاحبلری برابر اوله رق دوه سوریسنه دینور وعظیم اوبه یه اطلاق اولنور الجمالة ثمامه وزننده جامل دیدکلری دوه سوریسندن بربلوکه دینور علی قول ایچنده ارکك دوه اولمیان ناقه سوریسنه دینور جیمك حرکات ثلاثیله ده جائزدر وآت سوریسنه دینور جمعی جمال کلور جیمك ضمیله نادر اوله رق ومنه قول الشاعر ❊ والادم فیه یعترکن بجوّه عرك الجمالة ❊ الجمیل امیر وزننده اریمش وصیزدرلمش ایچ یاغنه دینور یقال اکل الجمیل ای الشحم الذائب وجمال ماده سندن وصف اولور خلق وخلق خوب اولان آدمه دینور یقال هو جمیل ای الحسن الخلق

والخلق درب جبل بغداده باب معروفدر اکا نجه ذوات منسو بلردر واسحق بن عمر والجبـلى برشاعر یکانه ومفلقدر الاستجمال دوه جمل اولمق مرتبه‌یه وارمق معناسنه در یقال استجمل البعیر اذا صار جملا الجمالة شدّاده وزننده دوه جملره دینور خیاله وحماره کبی یقـال هم جمالة ای اصحاب الجمال الجمالیة غرابیه وزننده جمل کبی بنیه وترکیبی قوی ومحکم وطیـانقان ناقه‌یه وصف اولور یقال ناقة جمالیة ای وثیقة کالجمل وکذا یقال رجل جمالیّ ای ضخم الاعضـاء تام الخلق الجمل فتحتینله ارکك دوه‌یه دینور که ذکر اولندی وخرما آغاجنه دینـور و برجنس دکز بالغنه دینـور که طولی اوتوز اندازه مقدارنده اولور وبو جمل البحر دیدکلریدر وجمل اسامیدندر جمل بن سعد مدحج قبیله سندن برجماعتك پدریدر تابعیندن هند بن عمرو الجملیّ انلره منسوبدر برجمل مدینه‌ده برمعروف قپودر و جمل حسین بن عبد السلام نام شـاعرك لقبیدر که امام شافعیدن روایت فقه وحدیث ایلمشدر لحی جمل لامك فتحیله بین الحرمین برموضعدر مدینه‌یه اقربدر کذلك مدینه ایله فید بیننده برموضعدر ونجران ایله تثلیث بیننده برموضعدر لحیاجمل تثنیه بنیه‌سیله یمامه ده برموضعدر عین جمل کوفه قربنده برچشمه آدیدر ابو الجمل ایوب بن محمد وسلیمـان بن داود الیمامیان کنیه لریدر که محدثلردر الجمیل زبیر وزننده والجمیل قبیط وزننـده والجملانة جیمك ضمیله والجمیلانة مصغر بنیه سیله بلبل قوشنه دینـور الجمال کمال وزنـنده برآدم خلق وخلقی کوزل اولمق معناسنه‌در یقال جمل الرجل جمالا من البـاب الخامس اذا صار جمیلا صبـاحت بیانته کوره اصلی جماله ایدی کثرت استعمالدن هاىی تخفیف اولـندی وعربلر جمالك ان لا تفعل کذا دیرلر که اغرادر یعنی شو یلجه ایلمك سکا شین ونقیصه ایراث ایدر اولمغـله آنی ایشلمیوب جمال ایراث ایده جك فعله ملازمت ایله الجمال غراب وزننده والجمّال رمان وزننده بودخی وصفدر صاحب جمال آدمه دینور الجملاء حمراء وزننـده مؤنثدر واعضـاء وترکیبی تام وهر طرفی اویغون ولطیف حیوانه دینور التجمل تفعل وزننده زینتلنمك معناسنه‌در یقال تجمل الرجل اذا تزین وار یمش یاغ اکل ایلمك معناسنه‌در یقال تجمل الرجل اذا اکل الشحم المذاب المجاملة مفاعله وزننده برآدم ایله صدق صمیمله دوستلق ایلمیوب صورتا کوزلجه معامله ایدشمك علی قول کوزل الفت ومعاشرت ایدشمك معناسنه‌در یقـال جامله اذا لم یصفه الاخاء بل ماسحه بالجمیل او احسن عشرته الجمل حمل وزننده یر کدرمك معناسنه‌در یقـال جمل الشیء جملا من البـاب الاول اذا جمعه وایج یاغنی ارتمك معناسنه‌در یقال جمل الشحم اذا اذابه الاجمـال همزه‌نك کسریله ایج یاغی ارتمك معناسنه‌در یقال اجمل الشحم اذا اذابه واجمـال برنسنه‌نك طلبنده عجله وافراط ایلمیوب تأنی واعتدال ایلمك معناسنه‌در یقال اجمل فی الطلب اذا اتأد واعتدل فلم یفرط وطـاغنق نسنه‌یی برکدرمك معناسنه‌در یقـال اجمل الشیء اذا جمعه عن تفرقه وحساب وکلامی جمله ایلمك معنـاسنه‌در که تفصیل مقـابلیدر یقال اجمل الحساب اذا ردّه الی الجملة وایولکی واحسانی چوق وکوزل ایلمك معناسنه‌در یقال اجمل الصنیعة اذا حسنها وکثرها الاجتمال افتعـال وزننده ایج یاغنی ارتمك معناسنـه‌در یقـال اجتمل الشحم اذا اذابه الجمول صبور وزننده دائما ایج یاغی اریدن آدمه دینور وسموز خاتونه دینـور الجملة غرفه وزننده معلومدر که برنسنه‌نك جمـاعتنه ومجموعنه دینور یقـال جملة الشیء ای جمـاعته وجمله قاضی دمشق اولان یوسف بن ابراهیم نام فاضلك جدّی اسمیدر الجمل سکر وزننده والجمل صرد وزننده والجمل قفل وزننده والجمل عنق وزننده والجمل جبل وزننده کمی ایپنه دینور که مراداریی هلاطیدر قرینه تعبیر اولنور وقرئ بهنّ قوله تعالی حتی یلج الجمل فی سمّ الخیـاط الآیة وجمل سکر وزننده وتخفیفله جائزدر حساب جمله دینـور که ابجـاد حروف مقطعه‌سیدر هر بری رعدده دالدار تاریخ حساب ایدرلر الجمل صحف وزننده جماعت انسانیه دینور التجمیل تفعیل وزنـنده تزیین ایلمك معناسنه‌در یقال جمله اذا زینه وعسکری خیلی مدت اویاندروب توقیف ایلمك معناسنه‌در یقـال جمل الجیش اذا اطال حبسهم الجملة سفینه وزننده آهو سربه‌سنه وکوکرچین سوریسنه دینور جمل قفل وزننده برعورتك اسمیدر جمال سحاب وزننـده برشقه جه خاون اسمیدر جمل صرد وزننده ابن وهبدر که بنوسامه جماعتی نسبندندر جمیل زبیر وزننده اخت معقل بن یسار درکه صحابیه‌در جومل جوهر وزننده برجبل آدیدر جمال سحاب وزننده وجمال جبل وزننده وجمیل امیر وزننده اسامی ناسدندر که جمله‌سی ذکر اولندی جمال غراب وزننده بر بلده‌در جمیل قبیط وزننده ابو الخطاب عمر بن حسن بن دحیه نام حافظك جدّیدر الجحمل حای مهمله ایله شمخر وزننـده صدف ابحره اولان اته دینـور که قابنه یاپشق اولور کتب طبیه‌ده ادویه اقسامندن معدوددر الجعلبیل خزعبیل وزننده هر نسنه‌دن برمقدار برکدرر اولان کسیه دینور الجعلبة خزعبله وزننـده صرتلانه

دینور و پك قوجه دوشکون ناقه‌یه علی قول بنیه‌سی قوی طیـانقلو یاوز اولانه یاخود ضعف وهزالدن فرومانده اولمشیکن صکره‌دن وجودینه تاب وتوان کلوب کمالیله قوتلنمش اولانه دینور یقال ناقة جملیلة ای هرمة او شدیدة وثیقة او التی کانت رازمة ثم انبعثت الجمعلة قنفذه وزننده بالدن یاخود یاغدن برطوپاغه دینور که جوز قدر اوله تقول اخذت جمعلة من عسل او لبن ای قدر جوزة المجمعلة مدحرجه وزننـده بدنی طوپاج عورته دینـور یقال امرأة مجمعلة اللحم ای معقدته جماعیل جیمك فتحی ومیمك تخفیفی وتشدیدیله قدس قضاسنده برقریه آدیدر الجنبل قنفذ وزننده اغاجدن دوزلمش قالین قواطه‌یه وچنـاغه دینور مؤلف بونی جبل ماده سنده دخی ثبت ایلدی ظاهرا اونی امرنده اختلافه مبنیدر وجنبل ابو عبد الله محمد بن عصمة الضبی نام محدثك جدّی اسمیدر جنثل ثای مثلثه ایله جعفر وزننده برجل آدیدر الجندل جعفر وزننـده برآدمك قالدیروب کوتره‌جکی قدر اولان طاشه دینور دالك کسریله‌ده جائزدر ومنه یقال شاد قصره بصمّ الجندل وهو ما یقله الرجل من الحجارة اساسك بیانته کوره نونی زائده‌در ظاهرا مؤلف عندنده اصلیه‌در وجندل معرفه اوله رق بربقعه‌نك اسمیدر الجندل علبط وزننده طاش یغنی اولان محله دینور الجندلة علبطه وزننده طاشلق یره دینور سنکستان معناسنه جیمك فتحیله ده جائزدر یقال ارض جندلة ای کثیرة الحجارة الجنادل علابط وزننده قویّ وعظیم اولان انسان وحیوانه دینور دومة الجندل برموضع آدیدر الجنجل جیمیله قنفذ وزننـده قوش قونمز اوته شبیه براوتك اسمیدر صلاته سنی وجاجیغی یپراغی مفرداته قوش قونمزدن برصنف اولمق اوزره مبیندر الجنعدل سفرجل وزنـنده وجیمك ضمی ودالك کسریله لغندر قالین کوده لو صمصق طقنـاز آدمه دینور یقـال رجل جنعدل ای تارّ غلیظ الجولة جیمك فتحیله خاصة جنکده جوانب میدانی طولانمق معناسنه‌در که بهادر سواری وضعیدرته که جول وجولان طوافده مستعملدر کماسیذکر یقال جال فی الحرب یجول جولة اذا دار المیدان وعسکر اعدادن کیر وچکیلوب ینه حمله ایلمك معناسنه مستعملدر که دونك چالمق تعبیر اولنور یقـال جال القوم اذا انکشفوا ثم کرّوا الجول جیمك فتحی وضمیله والجؤول قعود وزننده والجولان فتحاتله والجیلان جیمك کسریله که اصلی جولان ایدی بونلر مطلقا طولانمق معناسنه‌در یقـال جال فی الطواف یجول جولا وجؤولا وجولانا وجیلانا اذا دار وجول طپراق یرندن صاوریلوب هوایه آغمق معناسنه‌در یقال جال التراب جولا اذا ذهب وسطع وبرنسنه‌یی اختیار ایلمك معناسنه‌در یقـال جال الشیء اذا اختاره وجول جیمك فتحی وضمیله طپراغه دینور جائل معناسنه‌در وجول باء حرفیله متعدی اولور برنسنه‌یی طولاندرمق معناسنه یقال جال به اذا اداره وجول پك چوق قیون وکچی‌یه دینور وعظیم لشکره دینور ودوه سوریسنه وآت سوریسنه دینور علی قول اتوز یاقرق رأس یاخود کزیده ومنتخب اولان دوه بلوکنه دینـور ویاشلو قوجه کیکه دینـور و برشجر آدیدر وطـاغه دینـور جبل معناسنه شارح دیرکه بونده صواب اولان حبل اولمقدر که ایپه دینور وتوزه دینور غبار معناسنه التجوال تانك فتحیله تفعالدن مصدردر چوق طولانمق معناسنه‌در یقـال جوّل الرجل تجوالا اذا طاف الاجتیال افتعال وزننده طولانمق معناسنه‌در یقال اجتال الرجل اذا طاف وبرآدمی طوغری یولندن صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در یقال اجتالهم اذا حوّلهم عن قصدهم واختیار ایلمك معناسنه‌در یقـال اجتاله منهم اذا اختاره الانجیال انفعال وزننده بودخی جولان ایلمك معناسنه‌در یقـال انجال الرجل بمعنی جال وطپراق یرندن قالقوب هوایه آغمق معناسنه‌در یقـال انجال التراب اذا ذهب وسطع المجول منبر وزننـده نسوانه مخصوص برکسیم جامه‌یه دینور که قصه زیبون اوله جقدر علی قول کوچك قیزلرکیرلی برچرك لباسدر که ایچنده جولان ایدرلر وقلقانه اطلاق اولنور وخلخاله اطلاق اولنور ودرست اقچه‌یه دینـور بین النـاس جولان ایدر وبازو بنده وحمائله دینـور عوذه معناسنه وحمار وحشی‌یه دینـور وکوشه دینور وکردانلق اورته سنه چکوردکلری کوهردن یاپلمش شمسه‌یه دینـور وشول بیـاض ثوبه دینور که قارجیلر برارایه کلوب قاره بشلدقده قاراوقلری کندیسنه تسلیم اولنـان کسه‌نك یدینه ویریلور الجولان سلمان وزننده شامده برطاغك آدیدر وطپراغه دینـور وشول خرده چقللره دینور که روزکار آنلری بری اوته اویناتوب دوران ایتدررر اوله وتوزلو طپراقلو یعنی طمانلو کونه دینور کماسیذکر الجیلان جیمك فتحیله طپراغه دینـور وطمانلو کونه دینـور الجولان فتحاتله مصدردرکه ذکر اولندی ودواب ومواشینك خرده لرینه وکتزلرینه دینـور وجولان الهموم قلبه عارض اولان تاسه واندوهك ابتدای عروضندن عبـارتدر که درونده اویناپوب دورانه بشلر تقول فی قلبی جولان الهموم ای اوائلهـا الاجالة همزه‌نك کسریله طولاندرمق معناسنه‌در یقـال اجاله واجال به اذا اداره التجاول تفـاعل وزننده میدانده جولان ایدشمك معناسنه‌در یقـال تجاول الجیش اذا جال بعضهم علی بعض فی الحرب

المجاولة مفاعله وزننده مدافعه ومطارده معناسنه‌در يقال بينهم مجاولات اى مطاردات ومدافعات الاجول
احمر وزننده والجولانى والجيلانى جيملرك فتحيله بونلرده توزلو طپراقلو طمانلو كونه وصف اولور يقال يوم
اجول وجولانى وجيلانى وجولان وجيلان اى كثير الغبار والتراب وجولانى عام المنفعه آدمه دينوركه خير ونفعى
تريب وبعيده جائل اولور يقال رجل جولانى اى عام المنفعة الجائلة جولان ايدن نسنه‌يه دينور تأنيثى موصوف
اعتباريله‌در بومناسبتله ضميرده جولان ايدن خاطره‌يه وميانه‌ده دائر اولان مصلحته اطلاق اولنور ومنه تقول اجل
جائلتك اى اقض الامر الذى انت فيه الجول جيمك ضميله عقل معناسنه مستعملدر وعزم معناسنه مستعملدر
يقال لبس له جول اى عقل وكذا عزم وآت سور يسنه ودوه سور يسنه دينور وقبرك وقيونك ديبلرندن اغزاربنه قدر
بالمنه دينور ودكزك وطاغك برطرفنه دينور جمعى اجوال وجواله كلور جيمك ضميله وبربلوك دوه‌يه ودوه
قوشنه وقيون وكچى سور يسنه دينور وصويك دبنده اولان بيوك قيايه دينور الجيل جيمك فتحيله والجال
بونلرده قبرك وقيونك ودكزك وطاغك برجانبنه دينور جوله جيمك ضميله اساميدندر عبدالله بن احمد بن
جوله ومحمد بن على بن جوله وعلى بن محمد بن احمد بن جوله محدثلردر اجول احول وزننده طى قبيله‌سى
يوردنده واقع اجا وسلمى نام طاغلرك حذاسنده برطاغ آديدر ياخود برى برينه قريب برقاچ پاره‌يه دينور الجوالة
سحابه وزننده برنسنه‌نك سحلمش كزيده‌سنه دينور يقال اخذ جوالة ماله اى نقايته وخياره الجوال شداد
وزننده عقفان اليربوعى نام كسنه‌نك فرسى آديدر الاجولى احمرى وزننده پك جست وچالاك وجوال آته
دينور يقال فرس اجولى اى سريع جوال جولى سكرى وزننده برموضعدر الجويل امير وزننده
روزكارك اوكنه آلوب توزنديغى نسنه‌يه دينور قورى اوتلق واغاچ يپراغى كبى يقال مال الدنيا كالجويل وهو ماسفرته
الريح من حطام النبت الجهل سهل وزننده والجهالة رذاله وزننده بيلمز اولمق معناسنه‌دركه علم مقابليدر
يقال جهل الشئ جهلا وجهالة من الباب الرابع ضد علمه وعلى حرفيله بيلمزلنمك معناسنه اولور يقال جهل
عليه اذا اظهر الجهل الجاهل والجهول صبور وزننده بيلمز نادان معناسنه اسم فاعللردر جمعلرى جهل كلور
جيمك ضمى وضمتيله وجاهلك جمعى جهل كلور ركع وزننده وجهال كلور وجهلاء كلور ويقال هو جاهل منه
اى جاهل به يعنى اول نسنه مقدمدن آنك معلومى دكلدر بو جهل مذموم دكلدر وجاهل ارسلانه اطلاق اولنور
التجاهل تفاعل وزننده بركسه كنديسنى جاهل كوسترمك يعنى بيلمزدن كلمك معناسنه‌در يقال تجاهل زيد
اذا اظهر الجهل المجهلة مرحله وزننده برآدمى جهالته باعث ومؤدى اولان شيئه دينور يقال شغل العبث
مجهلة اى يحمل على الجهل التجهيل برآدمه جاهلدر ديو جهله نسبت ايلمك معناسنه‌در يقال جهله اذا نسبه
الى الجهل المجهل مقعد وزننده شول يابانه دينوركه آنده علامت طريق وسمت اولمامغله منزل مقصوده عزم
ووصول متعذر اوله وبونك تثنيه وجمعى بوقدر يقال ارض مجهل اذا كانت لايهتدى فيها لكن اساسده جمع
بنيه‌سيله ده مرسومدر الاستجهال برآدمى جاهل عد ايلمك معناسنه‌در يقال استجهله اذا عده جاهلا
واستخفاف واستحقار معناسنه مستعملدر يقال استجهله اذا استخفه وروزكار اغاجك داللرنى اويناتمق معناسنه
مستعملدر يقال استجهلت الريح الغصن اذا حركته فاضطرب المجهل منبر وزننده والمجهلة مكنسه وزننده
والجيهل صيقل وزننده والجيهلة صيقله وزننده كوسكويه دينوركه آنكله اوجاق وآتش قارشدررلر وجيهل
صيقل وزننده برخاتونك آديدر وبيوك بالچين قيايه دينور المجهولة شول ناقه‌يه اطلاق اولنوركه آندن هركز سود
صاغلمامش اوله ياخود تمغاسز اوله يقال ناقة مجهولة اى لم تحلب قط او لاسمة عليها الجهلاء حمراء وزننده جاهليت
لفظندن مأخوذ اولوب وآنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال كان ذلك فى الجاهلية الجهلاء وهى القديمة الجهبل جعفر
وزننده بيوك باشلو آدمه دينور يقال رجل جهبل اى العظيم الرأس وباشلو سالخورده كيكه على قول ايرى
جثه‌لو سنه دينور وجهبل بن سيف شول كسنه‌دركه پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك انتقاللرى خبرنى
اهل حضرموته ايصال ايلمشدر بنو جهبل شامده برخاندانكه جمله‌سى فقهاء ايدى الجهلة جيمك وبانك فتحيله
چركين وبدچهره عورته دينور يقال امرأة جهبلة اى قبيحة الجيل جيمك كسريله ناسدن برصنف وطائفه‌يه
دينور يقال جيل من الترك وجيل من العرب اى صنف وجيل اسفل بغدادده برقريه آديدر وزياد بن جيل ويزيد
بن جيل محدثلردر جيلان جيمك فتحيله عبدالقيس قبيله‌سندن برجماعتدر ويمنده برابانقدر وشول حفل
طاشلرينه دينوركه آنى روزكار برى اوته طوزندى كبى بوالبوب اوبنادر اوله جيلان جيمك كسريله ايرانده براقليم
يعنى براولكه‌نك اسميدر كيلان معربيدر وبرجماعته دينوركه آنلرى نوشروان بحرين ولايتنه ترتيب وتمكين

ايلمشيدى وجيلان ابو الجلد بن فروه ديمكله معروف محدث تابعينك اسميدر فصـــــــل الحاء المهملة
الحبل حانك فتحيله ايپه دينوركه نسنه بندايدرلر جمعى احبل واحبال وحبول كلور وفى الحديث حبائل اللؤلؤ
كانه جمع على غير قياس اوهو تصحيف والصواب جنابذ يعنى صفت جنته وارد اولان فاذا فيها حبائل اللؤلؤ
حديثنده واقع حبائل كلمه‌سى كوياكه غير قياس اوزره حبلك جمعيدر وبعضلر عنده مصحفدر صواب اولان جنابذ
اولمقدركه جنبذك جمعيدر كنبد معربيدركه قبه‌يه دينور شارح ديركه اولكى امام بخارى روايتيدر رمل مستطيل
معناسنه اولان حبلك غير قياس اوزره جمعى اولان حباله‌دن جمع الجمع اولمغله بالتشبيه اطلاق اولنمشدر وحبل
اساميدندر احمد بن محمد بن حبل قاضى مالقه‌دركه نحو توندندر وربيعة بن حاتم الحبلى المصرى محدثلرندندر وحبل
مصدر اولور برنسنه‌يى ايپله بغلمق معناسنه يقال حبل الشئ حبلا من الباب الاول اذا شده بالحبل ومنه المثل * ياحابل
اذكر حلا * يعنى اى بونى بندايدن كسه چوزمه‌يى خاطر كدن اخراج ايلمه كه بونك بغلمسى وار اما چوزمسيده وار
وحبل ايپه واورغانه دينور رسن معناسنه جمعى حبول در شارح ديركه بونك معناى اول ابله فرقى نامعلوم اولمغله
تكرار كبيدر لكن اولده رباط ايله تفسير ايلمكله بوندن اخص اولور واوزون اوزادى قوم يغنته اطلاق اولنور يقال
نزلوا فى حبل اى رمل مستطيل وعهد وپيمان معناسنه مستعملدر يقال بينهما حبل اى عهد وذمت وزنهار
وامان معناسنه‌در يقال قطع حبله اى ذمته وامانه وآغرلق ثقل معناسنه‌در وآفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور
ووصال وتواصل معناسنه‌در وعاتق معناسنه‌دركه اموز باشيله بيونك آره‌لغندن عبارتدر على قول اول آره لقده
اولان اوزونلغه وطريقه‌يه دينور ياخود اوراده اولان سكيره دينور وقولده وارقه‌ده برطمرك اسميدركه اضافتله
متعين اولور يقال حبل الذراع وحبل الظهر قالديكه هرعضوده اوزون وقالين اوله رق اصيل وقوام اولان طمره
حبل اطلاق ايدرلر مثلا حبل الظهر قفادن نازل آرقه طمريدركه آندن نيجه طمرلر منشعب اولور وحبل الذراع
قيفالدن ديرسك يانتده ظهور وزندين اوزرينه دائر ايكى قسمه منقسم اولور وحبل الوريد بيون طمريدر وقس
على ذلك وبصره‌ده برموضع آديدركه رأس ميدان زياد ديمكله متعارفدر بونده حانك كسريله ده جائزدر ياخود
هربرى بشقه موضعلردر وحبل عرفه‌نك يعنى جبل عرفاتك اسميدر وقوشى ميدانتك باشنه دينوركه يارشجيلر
آنده طوروب اورادن قوشرلر وحبل ينه مصدر اولور حباله ايله جانور طوتمق ياخود حباله نصب ايلمك معناسنه
يقال حبل الصيد حبلا اذا اخذه بالحبالة اونصبها له حبال كتاب وزننده اساميدندر حبال بن رفيده تابعيندندر
وحبال بن سلمة بن خويلد طليحة بن خويلدك برادرزاده‌سيدر وحبال الساق بالدرده اولان سكيرلره اطلاق
اولنور بوراده حبال ينه حبلك جمعيدر لكن مؤلف بوكه تعرض ايلمدى وحبال الذكر آلت تناسلك طمرلرندن عبارتدر
الحبال شداد وزننده ايپجى‌يه واورغانجى‌يه دينور محدثيندن ابو اسحق الحبال وبرجماعت اول حرفت اصحابيدر
المحبل معظم وزننده بودخى ايپه واورغانه دينور وقيورجق صاچه دينوركه ايپ كلابه‌سى شكلنده اولور يقال
شعر محبل اى مجعد شبه الحبل حبله ثمره وزننده عسقلان قربنده برقريه آديدر الحابول خرما اغاجنه
چقه‌جق كمنده دينور الحبالة كتابه وزننده والاحبول والاحبولة همزه‌لرك ضميله دوزاغه وآغه دينوركه
ايپدن دوزيلور يقال نصب حبالته واحبوله واحبولته اى مصيدته الاحتبال افتعال وزننده حباله ايله جانور
آولمق ياخود حباله قورمق معناسنه‌در يقال احتبل الصيد اذا اخذه بالحبالة اونصبها له المحبول شول جانوردركه
كنديسنى صيد ايچون دوزاق قورلمش اوله هرنقدر دوشمديسه‌ده المحتبل اسم فاعل بنيه‌سيله دوزاغه دوشمش
جانوره دينور الحبائل حباله‌نك جمعيدركه آغه ودوزاغه دينور نته كه ذكر اولندى ومنه حبائل الموت اى اسبابه
قال الشارح ومنه الحديث النساء حبائل الشيطان اى مصائده حبيل براح امير فلاح وزننده بهادره اطلاق اولنور
وارسلانك اسميدر بوراده حبيل محبول معناسنه‌دركه بغلنمش ديمكدر وبراح زوال معناسنه‌در ارسلان وبهادر آدم
جرأت وشجاعتلرندن ناشى يرلرنده بغلنمش كبى ثابت قدم اولدقلرينه مبنى اطلاق اولندى حبيل زبير وزننده
اساميدندر محمد بن الفضل بن ابى حبيل محدثدر الحبل حانك كسرى وفتحيله آفت وداهيه‌يه دينور جمعى حبول كلور
وداناوزيرك وصاحب رشد وفطانت آدمه دينور ومنه يقال انه لحبل من احبالها الداهية من الرجال وحبل رفق
ولطفله دواب ومواشيسنه تقيد وتيمار واهتمام ايدن آدمه دينور يقال هو حبل ماله اى قائم عليه رفيق بسياسته
الحابل دوزاق نصب ايدن آدمه دينور ومنه قولهم ثار حابلهم على نابلهم اى اوقدوا الشر بينهم يعنى بينلرنده آتش
شر وفتنه ايقاد ايدوب برى برينه دوشديلر بوراده نابل اوق آتانه دينور وحابل برك ارشنه ونابل ارغاجنه دينور
مثل مزبور بو معنادن دخى اخذ اولنور وعربلر حول حابله على نابله ديرلر زيروزبر ايلدى ديجك يرده وحابل حبله

دیدکلری نبات اکل ایدن جانوره دینور یقال ضبّ حابل اذا کان یأکل الحبلة وجادو یه دینور ساحر معناسنه
و برارضك اسمیدر الحبلة غرفه وزننده اصمه یه دینور کرم معناسنه علی قول تکا کندن واومجه سندن برقوله دینور
وفتحاتله جائزدر وسلم وسیال وسمر نام بادیه اغاجلرینك یمشنه دینور یاخود اری میشه اغاجلرینك یمشنه دینور
مغیلان یمشی کبی جمعی حبل کلور رقفل وزننده وحبل کلور صرد وزننده وحبله نسوان زینتلرندن برکونه پیرایه
اسمیدر و براوت اسمیدر که انی دائما کلرا کل ایدر الحبل فتحتینله اوزم اصمه سنه دینور و بعضلر باری اسکان ایدرلر
مفردی حبله در هایله یقال له حبل تغل صیعانا وهی الکرم والحبلة الکرمة اصمه نك چبوقلری وقوللری حباله تشبیه
اولنمشدر وحبل طولمق معناسنه مصدر اولور یقال حبل من الشراب حبلا من الباب الرابع اذا امتلأ واو یکه لنمك
معناسنه در یقال حبل فلان اذا غضب واو یکه وغم وتاسه معناسنه اسم اولور یقال به حبل ای غضب وغم وکبه
اولمق معناسنه در یقال حبلت المرأة حبلا اذا صارت حبلی واسم اولور قارنده اولان چوجغه و یاوری یه دینور
مؤنثی حبله در جمعی احبالدر الحبال غراب وزننده طولمغه دینور امتلأ معناسنه یقال به حبال من الشراب
ای امتلاء الحبلان سکران وزننده قارنی شرابدن طولمش کشی یه دینور مؤنثی حبلی در عطشی وزننده
وحالك ضمیله ده جائزدر وحبلان وحبلانه پرخشم وغضب اره وعورته دینور حبل حبل حالك فتحی و بالك سکونیله
قیون قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر الحابلة که خاتونه دینور جمعنده شاذ اوله رق حبله دینور فتحاتله
الحبلی کبری وزننده بودخی که خاتونه دینور امتلاء معناسندن مأخوذدر جمعی حبلیات در وحبالی در
حالك فتحی والفك قصریله که الف تأنیثدن مقلوب اولان یاء الفه ابدال اولنمشدر وکاهجه حبلانه دخی دینور که
مفرددر وحبلی کلمه سنك نسبتنده حبلی وحبلوی وحبلاوی دینور حالك ضمیله حبل الحبلة فتحتینله عمل العمله
وزننده که اشبو نهی عن بیع حبل الحبلة حدیثنده وارد اولمشدر مراد بطن ناقه ده اولان یاوریدر پس حبله حابله نك
جمعی اولور که ناقه لردیمکدر یاخود اصمه نك قبل البلوغ اوزمیدر یاخود بطنده اولان ولدك ملحوظ اولان ولدیدر که
جاهلیتده ولدولد مواشی بی تابیع ایدرلر ایدی پس بوکه کوره حبله مفرد مؤنث اولور قال المؤلف وهو ما فی بطن الناقة
او حمل الکرمة قبل ان یبلغ او ولد الولد الذی فی البطن وکانت العرب تفعله المحبل مقعد وزننده اسم زماندر
کبدلك وقتنه دینور یقال کان ذلك فی محبل فلان ای وقت حبل امه به ومحبل کتاب اوله اطلاق اولنور که مراد
لوح محفوظدر المحبل منزل وزننده مهبل معناسنه در که رحم یاخود رحمك نهایتیدر کاسیذکر التحبیل تفعیل
وزننده اکینك یاخود اصمه نك فلیزلرنی وچبوقلرنی بری برینك اوزرینه آتمق معناسنه در یقال حبل الزرع اذا قذف
بعضه علی بعض الاحبل اتمد واحمد وزنلرنده والحنبل قنفذ وزننده بوکرلجه یه دینور لوبیاء معناسنه
الحبالة حالك فتحی ولامك تشدیدیله اوزون اوزادی کتمکه دینور انطلاق معناسنه و برنسنه نك موسم وزمانه
دینور یقال جات حبالته ای زمانه وحینه وآغراق ثقل معناسنه در ومطرده ندر که لامك شده سیله فعاله وزننده
اولان کلمه ده لامك تخفیفی دخی جائزدر الاحباله کلمه سنده جائز دکلدرتنه که حمارة القبط وصبارة البرد کلمه لرنده مخفف
اولور الحبلی بشری وزننده کبه خاتونه دینور که ذکر اولندی وسالم بن غنم بن عوفك لقبیدر کبیر البطن اولدیغیچون
بنو الحبلی که انصاردن بر بطندر مزبورك ذریتیدندر واکا نسبتده حبلی دیرلر قیاس اوزره وحبلی دینور ضمتینله
وحبلی دینور جهنی وزننده الحبلبل حالك ضمیله بر کوچك جانوردر که هلاك اولدقدنصکره وجودینه یغمور
اصابت ایلدکده ینه جانلنور المحتبل محتمل وزننده آت قسمنك بلکجه سنه دینور که خرده تعبیر اولنور یقال
فرس طویل المحتبل ای ارساغه حبال کتاب وزننده ابن سلمة بن خویلددر که ابن اخی طلیحة بن خویلددر حبل
زفر وزننده بر موضعدر الاحبال همزه نك کسریله کبه ایلمك معناسنه در یقال احبلها اذا القحها واری
میشه اغاجلرینك چچکلری دوکیلوب یمش طوتمق معناسنه در یقال احبلت العضاة اذا تناثر وردها وعقد
الحنبل تای فوقیه ایله جعفر وزننده والحنابل علابط وزننده وجودی چلمسز اولان یاخود جوره وخرده بدن
آدمه دینور الحباجل جیمله علابط وزننده اعضاسی طوباج طقناز بودوره دینور یقال رجل حباجل
ای القصیر المجتمع الخلق الحبرکل سفرجل وزننده قالین دوداقلی آدمه دینور یقال رجل حبرکل ای الغلیظ الشفة
الحبوکل واوایله حبرکل وزننده ومرادفیدر الحبکل جعفر وقنفذ وزنلرنده بودوره دینور الحتل قتل
وزننده و یرمك معناسنه در یقال حتله حتلا من الباب الاول اذا اعطاه وحتل هر شینك ردیئ وکترینه دینور
یقال اعطاه حتلا ای ردیئا ومثل وشبه معناسنه در بونده حانك کسریله ده جائزدر الحاتل بودخی مثل ونظیر
معناسنه در الحوتل جوهر وزننده بلوغه مراهق اوغلانه دینور و یغرنلق قوشنك یاوریسنه دینور وجوره

وضعیف آدمه دینور یقال رجل حوتل ای ضعیف الحوتلة حوصله وزننده بودوره دینور الحنفل عصفر
وزننده چوملك دبنده قلان شور باوات صویی بقیه سنه دینور علی قول ات صوینك دبنده قلان قرنتی تربد بقیه سنه
دینور و یاغ طورطوسنه و پوصه سنه دینور ومالك کوتوسنه وکترینه دینور که ایوسی انتخاب اولنمش اولور وولد ایله
وصکره جه چقان چرکاب ومهملاته دینور وسفله ورذال ناسه دینور که آدم مولوزی تعبیر اولنور وتجره
دبنده قلان ات خرده مردینه دینور الحثل حانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله سوء رضاع وسوء حال معناسنه در
یقال نشأ الصبی بالحثل ای بسوء الرضاع والحال وحثل هر شینك کوتوسنه وکترینه دینور الاحثال همزه نك
کسریله صبینك رضاع وغداسنده اهتمام ایلیوب سوء حالله باقوب بسلمك معناسنه در یقال احثلته امه اذا اساءت
رضاعه فنشأ بالحثل و برآدمی زمان فقیر و بدحال ایلمك معناسنه در یقال احثله الدهر اذا اساء حاله المحثل
مکرم وزننده بد رضاع و بد غدا ولده دینور ومحثل بن حوتاء برشاعردر الحثل حانك کسریله خیره وزبون
آدمه دینور یقال رجل حثل ای ضاو الحثالة کناسه وزننده بغدای وخرما مقوله سندن آنیله جق سلکندی
مقوله سنه دینور که زوان وقبوق مثللو مهملاتدر ایشه یرامیوب آثارلر وهر شینك کوتوسنه وکترینه دینور تقول اطرح
حثالة الطعام وهی الزوان ونحوه یکون فیه والقشارة وما لاخیر فیه وکذا الردیئ من کل شیئ الحثیل حذیم
وزننده بودوره دینور و برشجر کوهی اسمیدر واوشکن کاهل وکسلان آدمه دینور و بدغدا اولان خیره
چوجغه دینور الحثل فتحتینله برآدمك قارنی بیوك اولمق معناسنه در یقال حثل الرجل حثلا من الباب الرابع
اذا عظم بطنه الحثلة حانك کسریله حوض دبنده قلان صو بقیه سنه دینور که استعماله سوافق اولمز
الحثفل حنفل وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الحثفلة دحرجه وزننده تجره دبنده قلان بقیه یی ایچمك
معناسنه در یقال حثفل الرجل اذا شرب الحثفل من القدر الحجل فتحتینلهککلك قوشنك ارککنه دینور
مفردی حجله در مؤلف الواحدة حجلة عبارتیله رسم ایلمکله مؤنثه ده اشارت ایلمشدر الحجلی حانك کسری
والفك قصریله دفلی وزننده اسم جمعدر و بونك نظیری لفظندن غیری نظیری یوقدر و بو ظربان لفظندن اسم
جمعدر لکن مصباحده وشافیه ده بو حجل وحجله دن جمع اولمق اوزره مرسومدر وککلك اتی معتدلدر نصف
مثقال جکرندن اکل وابتلاع صرع مرضنه نافع ومراره سنی آیده برکره دماغه استعاط ذکاء وفطنت ایراثنده
بغایت مفید و بصری مقویدر الحجلة فتحاتله حجل مفردیدر که ذکر اولندی وقبه طرزنده زفاف خانه ترتیب اولنان
چادره دینور که عربلر مخصوصا جوانب اربعه سی ایلکلی مستور قبه طرزنده چادر اتخاذ وثیاب وستور ایله
دروننی تزیین ایدوب اوراده زفاف ایدرلر حالا شهرلرده دخی انواع جهاز ایله آراسته بیت الزفاف وجهاز
اوطه سی معلومدر جمعی حجل کلور فتحتینله وحجال کلور حانك کسریله یقال المرأة فی حجلتها وهی کالقبة
وموضع یزین بالثیاب والستور للعروس مؤلفك وموضع قولی وهی موضع تقدیرنده در یاخود واوطغیان قلم ناشیدر
زیرا نهایه ده بیت کالقبة یستر بالثیاب عبارتیله مرسومدر وحجله خلق کوچك وخرده دوه لره دینور که غیر مقبولدر
جمعی حجل کلور فتحتینله التحجیل تفعیل وزننده کلین ایچون مجهز زفاف خانه اتخاذ ایلمك علی قول کلینی زفاف خانه یه
قومق معناسنه در یقال حجل العروس اذا اتخذ لها حجلة او ادخلها فیها وخاتون پرمقلری اوجنه آلاجه قنه یاقمق
معناسنه در یقال حجلت المرأة بنانها اذا لونت خضابها وتحجیل آت قسمنك قوائمنده اولان بیاضه دینور که سکیل تعبیر
اولنور بلکلرنی تجاوز ایدوب دیزلرنی یوقری کچمیه زیرا بو قاغی معناسنه اولان حجلدن مأخوذدر واشبو سکیل دخی کیمنك
درت ایاغنده و کیمنك ایکی ایاغیله برالنده و یا الکز برایاغنده اولور بو یلجه اولورسه اکا محجل واول آته
محجل دینور وخاصة ایکی اللرنده اولمز مادامکه ایاقلریله بیله جه اولمیه کذلك یالکز الك برنده اولمز مکر که ایاقلریله
بیله جه اوله یعنی برایاغیله یا ایکی ایاغیله بیله جه اوله پس بویلجه اولمزسه تحجیل ومحجل اطلاق اولنمز واشبو تحجیل
کلمه سی مصدردر اسم دخی اولور یقال حجلت قوائم الفرس تحجیلا علی بناء المجهول وفی قوائمه تحجیل وهو بیاض
فی قوائمه کلها او یکون فی رجلین و ید وفی رجلین فقط وفی رجل فقط ولا یکون فی الیدین خاصة الا مع الرجلین
ولا فی ید واحدة دون الاخری الا مع الرجلین مترجم دیر که سیر کبیرده مسطوردر که زمان جاهلیه ده فرس ارجل ایله
تشأم واحجل ایله تفأل ایدرلر ایدی رسول اکرم علیه الصلوة والسلام مبعوث اولوب عادات جاهلیه نك کیمی نسخ
وابطال وکیمی ابقا ومسامحه بیوردیلر اشبو تحجیل خصوصنی دخی مسامحه وابقاء ایدوب خیر الخیل الاقرح
المحجل حدیثیله فرس محجل میمون وافضل اولدیغنی بیان بیوردیلر حالا بین العرب معتبردر انتهی وتحجیل ناقه نك
ممه سنده یاغدن عارض اولان بیاضه دینور ودوه یه مخصوص بر تمغا اسمیدر وکوز چقورلنوب ایچری باتمق
مطلب

معناسنه در يقال حجلت عينه تحجيلا اذاغارت وتحجيل المقرى بين العرب مهمان ضافت ايده جك چناغه آتك
تحجيلى مقدارسود جكز قودقد نصكره اوزرينه صودوكوب چناغى طولدرمقدن عبارتدر وبونى قورااق اتامده
ايدرلركه سودك غزت وقلتى اولور يقال قراهم بتحجيل المقرى وهوان يصب فيه لبينة قليلة قدر تحجيل الفرس
ثم يوفى المقرى بالماء بوراده مقرى كله سى منبر وزننده در الحجل حجل وزننده والحجلان فتحاتله اياغى
بوقاغيلى كمسه براياغنى قالدروب ديكر اياغى اوزره چوكوب صچرايه رق يوريمك معناسنه در يقال حجل المقيد
حجلا وحجلانا من الباب الثانى والاول اذارفع رجلا وتريث فى مشيه على رجله وسكه رك يوريمك معناسنه در يقال
حجل الغراب اذانزا فى مشيه وايكى نسنه بيننده حائل اولمق معناسنه در يقال حجل بينه وبينه على بناء المجهول
اذاحيل الحجل حانك كسرى وفتحيله والحجل ابل وزننده والحجل طمر وزننده خلخاله دينور جمعى احجال
وحجول كلور وحجل حانك كسريله آقلغه دينور جمعى احجال كلور يقال به حجل اى بياض وبوقاغونك اياقلره گچه جك ايكى
طوقك هر برينه دينور وبوقاغونك كنديسنه دينور يقال حل حجله اى قيده وبونده حانك فتحيله وكسر تينله جائزدر
المحجول والمحجل معظم وزننده وجه مذكور اوزره اياغى سكل اولان آته دينور شارح ديركه اكر سكيل درت اياغنده
اولورسه اكامحجل الاربع ديرلر واكر ايكى اياقده اولورسه محجل الرجلين ديرلر واكر برااياغنده اولوب بلكنى تجاوز ايلمش
اولورسه محجل الرجل اليمنى ياخود محجل الرجل اليسرى ديرلر واكر اوج اياغنده اولوب برالنده يابراياغنده اولمسه
محجل الثلث مطلق اليديا مطلق الرجل ديرلر واكر اليله صاغ اياغنده اولورسه ممسك الايامن مطلق الاياسر ديرلر واكر
صولرنده اولورسه ممسك الاياسر مطلق الايامن ديرلر واكر صاغ اليله صول اياغنده ياخود صول اليله صاغ اياغنده
اولورسه كرك آز وكرك چوق اولسون اكامشكول ديرلر ومحجل باغدن صقرلنمش ناقه ممه سنه دينور يقال ضرع
محجل اى مبيض من آثار الصرار المحجول قعود وزننده كوز چقورلنوب ايچرو باتمق معناسنه در يقال
حجلت عينه حجولا من الباب الاول اذاغارت الحوجلة حوقله وزننده حجول معناسنه در يقال حوجلت
عينه اذاغارت وحوجله قاروره يه دينور على قول دبى بيوك اولانه دينور وبعضا لامى مشددا اولور جمعى حواجل
وحواجيل كلور الحجلاء حمراء وزننده سائراعضاسى سياه اولوب همان قوللرى بياض اولان قيونه وصف
اولور وبروادى اسميدر الحاجلات شول دوه زه دينور كه سكرلنمكله صاغ قلان اياغى اوزره سكرلك بوروبه لر
محجل تنصر وزننده كه جوهرى برفرس اسميدر ديو ثبت ايلمشدر بوتصحيفدر صواب اولان محجلى اولمقدر عينله
سكرى وزننده الحجيلاء مصغر بنيه سيله شول صويه دينور كه اكا هركز كونش طوقنمز اوله والفك قصريله
برموضع آديدر الحجال شداد وزننده براق وتابان نسنه يه دينور يقال شئ حجال اى براق الحجول صبور
وزننده ايراق نسنه يه دينور يقال منزل حجول اى بعيد حجل حجل فتحتينله مكررا ديشى قيونه مخصوص
زجر وآزاردر على قول سودنى صاغمق ايچون چاغره جق اصواتندر دتى حجل دالك ضميله اطفال عربه
مخصوص برلعبدر حجل فتحتينله اساميدندر حجل بن عمر وبنو حنيفه دن برفارس در وحجل برشاعردركه
بنومازن موالبسندن ايدى الحجيل امير وزننده اوچ اياغى سكيل اولان آته دينور يقال فرس حجيل
اى محجل ثلاث حجل حانك فتحيله پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك مغيره نام عموجه لرينك
لقبيدر الاحجال همزه نك كسريله دوه نك صول الندن باغى چوزوب صاغ اياغنه بغلمق معناسنه در يقال
احجل البعير اذااطلق قيده من يده اليسرى وشدّه فى اليمنى الحدل فتحتينله ظلم ايلمك معناسنه در
تقول حدل علىّ حدلا من الباب الرابع اى ظلمنى وبرآدمك براموزى ديكرندن يوكسك وقالقق اولمق
معناسنه در يقال حدل الرجل اذااشرف احد عاتقيه على الاخر وكوزك بربانيله بقمق معناسنه در
يقال هو يحدل حدلا اى ينظر فى شقّ عينه الاحدل والحدل كتف وزننده وصفلردر براموزى ديكرندن
قالقق اولان كشى يه دينور جمعى حدالى كلور سكارى كبى وعند البعض احدل بيونى برطرفه اكرى
اولانه دينور جمعى حدل در كتب وزننده على قول برياى اوزره يتكج كبى يانى يورر اولان آدمه دينور
وتك طناق حيوانه دينور يقال فرس احدل اى ذوخصية واحدة وصولاق آدمه دينور يقال رجل احدل
اى اعسر وبركابك آديدر وابوذر غفاريك فرسى آديدر ياخود بونده صواب اولان جيمله اولمقدر الحدل
عدل وزننده والحدول عدول وزننده جوروستم ايلمك معناسنه در يقال حدل عليه حدلا وحدولا من الباب الثانى
اذاجار وحدل وصف اولور عدل كبى يقال انه لحدل اى غير عدل المحدلة مكرمه وزننده والحدال غراب
وزننده والحدلاء حمراء وزننده شول يايه دينور كه بركوشه سى ديكر كوشه سندن قالقق اوله كه برابر اولميوب برطرفى

قاچش اولور يقال قوس محدلة وحدال وحدلاء اى بينة الحدل والحدولة يعنى تطامنت احدى سيتيها التحادل
تفاعل وزننده اوق اتان كمسه يايك اوزرينه اكيلوب بماتمق معناسنه در يقال هو يتحادل اى ينحنى على القوس الحدل
حانك كسريله طونك وشلوارك اوجقورلغنه دينور وبيون اغريسنه دينوركه باش يصدقدن دوشمك سببيله
تحدث ايدر تقول اخذنى حدل اى وجع عنق الحودل جوهر وزننده اركك ميمونه دينور بنوحدال غراب
وزننده ياخود بنوحداله ثمامه وزننده برجماعتدر حدالى سكارى وزننده برموضعدر حدال سحاب وزننده
برشجردر وشامده برموضعدر الحدال غراب وزننده دوزو ياخين نسنه يه دينور مهره تخته سى كبى يقال شئ حدال
اى املس المحادلة مفاعله وزننده تلكوكبى برنسنه يه سينه رك واغفال ايده رك وارمق معناسنه در يقال حادله
اذاراوغه الحدل ضمتينله حصص اسميدركه حولان ديدكلرى دارودر الحديل حذيم وزننده والحيدلان
صيدلان وزننده بودوره دينور الحودلة حوصله وزننده تنبه دينور اكه معناسنه حديله جهينه وزننده
بررجلك اسميدر ومدينه ده برمحله آديدر حديلاء مصغر بنيه سيله برموضعدر الخدلاء حمراء وزننده طوغريلغنه
قازلمامش قيويه دينور يقال ركية حدلاء اى مخالفة عن قصدها الحدقلة دحرجه وزننده كوزى چويره رك
بقمق معناسنه در يقال حدقل الرجل اذاادار العين فى النظر الحذل حانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله ميل
معناسنه در يقال حذلك مع فلان اى ميلك الحذل فتحتينله كوز علتلرندن برعلتدر كه كوزك قپاقلرى وپكارى
قيقزل وقرحه لر پيدا اولوب دائما ياشى سيلان ايدر اولمقدر ياخود خرده سيوجه لر پيدا اولمغله كوزك كرپكلرى
دوكلمكدن عبارتدر يقال حذلت عينه حذلا من الباب الرابع وبها حذل وهى حمرة فى العين وانسلاق وسيلان
دمع اوقلة شعر العينين وحذل برجنس شجرك دانه سنه دينوركه قحط سنه لرده اعرابيلر آندن اتمك يايوب اكل
ايدرلر وحذل كوملكك اتكنك چوره سنه دينور الحاذلة ذكر اولنان حذل علتنه اوغرامش كوزه دينور
الاحذال همزه نك كسريله كوزى حاذله قلمق معناسنه در يقال احذل عينه البكاء والحر اى جعلها حاذلة
الحذال سحاب وغراب وزنلرنده قانه شبيه برنسنه دركه سمر اغاجندن ظهور ايدر عربلر اكا حيض السمر
ديرلر بعض توت اغاجندن دخى ظهور ايدر على قول برزائد نسنه دركه شجرمز بورده نابت اولور ياخود صمغه
شبيه برنسنه دركه طلح ومغيلان اغاجلرنده حاصل اولور وحذال سحاب وزننده قرنجه يه دينور الحذل حانك
ضمى وكسريله والحذل صرد وزننده اصل ومبنا معناسنه در وحذل صرد وزننده طونك اوجقورلغنه
دينور وقوجاغه دينور آغوش معناسنه يقال فى حذل امه اى فى حجرها وحذل حانك ضميله وحذله هايله
نطاق ديدكلرى قوشاغك اشاغى كنارينه دينور الحذل حانك كسريله شول آغر يوكه دينوركه آلتنده
امكليه رك ثقلت عظيمه ايله يوريور اوله تقول رأيته وعليه حذل وهو مايدلح به مثقلا من شئ يحمله الحذل صرد
وزننده والحذل قفل وزننده والحذالة ثمامه وزننده بونلرده كوملكك اتكنك چوره سنه دينور وحذاله ثمامه
وزننده بركونه قزل صمغ اسميدر وهرنسنه نك آتيله جق دوكندى مقوله سنه دينور وصمان قربقلرينه
وتوكنديلرينه دينور التحذل تفعل وزننده برآدمك حالنه آجيوب مهر ومرحمت ايلمك معناسنه در يقال
تحذل عليه اذااشفق الحذال كتاب وزننده زعفران كبى برنسنه دركه نارچيچكنك ايچنده اولور الحوذلة حوصله
وزننده دوه نك طبانى برجانبه ميل ايدوب اكيلمك معناسنه در يقال حوذل خف البعير اذامال فى شق ويقال
فى خفه حوذلة حذيلاء رتيلاء وزننده برموضعدر حذاله سحابه وزننده برعورت آديدر الحرجل عصفر
وزننده والحراجل علابط وزننده اوزون آدمه دينور وحرجل چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور الحرجلة
حانك وجيمك فتحيله آت سوريسنه دينور حرجل دخى دينور هاسنز وچكركه سوريسنه دينور واسى ووخيم ارضه
دينور وآغسقلغه دينور يقال برجله حرجلة اى عرج ومصدر اولور وزامق معناسنه يقال حرجل الشئ اذاطال
وصف وطابورى تماملق معناسنه در يقال حرجل فلان اذاتم صفا فى صلاة اوغيرها وصاغه صوله يلوب
يورمق ياخود بغى ونشاطله يلمك معناسنه در پورده طابك يلمسى كبى يقال حرجل الرجل اذاعدا يمنة
ويسرة اوهى عدوفيه بغى ونشاط الحراجلة حانك فتحيله حرجله نك جمعيدر كه آت سوريسنه دينور ومنه يقال
جاؤا حراجلة اى على خيلهم وعراجلة اى مشاة الحرقلة قافله دحرجه وزننده بركونه يوريمكه دينور
الحركلة حرقله وزننده ومراد فيدر وحركله پياده كانه دينور رجاله معناسنه ومصدر اولور صياد شكاردن
خيبتله دونوب كلمك معناسنه يقال حركل الصائد اذااخفق حراّله حانك فتحى ولامك تشديديله مغربده بربلده
آديدر على قول بربرقومندن برقبيله در على بن احمد بن الحسن الحرالى كه تصانيف مشهوره صاحبيدر اكامنسوبدر

الحرمل جعفر وزننده اوزرلك تخمنه دينور فارسيده سپنددرلر سودايي و بلغم غليظي بغايت مسهل ودمي
مصفي ومنومدر غير مسحوقندن برنجق مثقالني اون ايكي كون سفوف وجهيله تناول عرق النسا علتنك بالكليه
دفعنده مجربدر وحرمل بر آدمك و برموضعك اسملريدر الحرملة حركله وزننده بر بشقه نبات اسميدركه
باديه نشينلر چقماق اتخاذ ايتدكلري مرخ وعفار نام اغاجلر دنصكره چقماقلرينك اجودي بو نباتدر وجملهٔ
نبتوعاتندركه سودلو اولور سودي ياغيله آلنوب قوريدلدقدنصكره ضماد اولنسه علت جربه بغايت مفيددر
وحرمله اساميدندر حرملة بن عبدالله بن حرمله امام شافعي اصحابندندر ونيجه محدثين اسملريدر حرملاء
حانك فتحيله برموضعدر الحرملية حانك فتحيله انطاكيه قضاسنده برقريه در الحريملة مصغر بنيه سيله برجنس
شجردركه كوچك نارشكلنده قوزه لري اولور ايچندن بغايت ملايم ولطيف پموق حاصل اولور آنك پموغي
خفت ونعومتي حسبيله ملوك وكبارك يوز يصدغنه وضع اولنور الاحزيلال زاي معجمه ايله اقشعرار وزننده
بر نسنه يوكسكه آغوب يوجلمك معناسنه دركرك حسي وكرك معنوي اولسون فمن الثاني يقال احزأل البعير
في السير احزءلالا اذا ارتفع ومن الاول احزأل الجبل اذا ارتفع فوق السراب و بركمك معناسنه در يقال احزأل
الشيء اذا اجتمع و برنسنه نك اجزاسي دبوشور يلوب طوپلنمق معناسنه در يقال احزأل فؤاده اذا انضم خوفا
زيرا آسوده لكده يورك منبسط اولور الحوزل جوهر وزننده والحوزلة جوهره وزننده بودوره دينور الاحتزال
افتعال وزننده لباسه بورنمك معناسنه در يقال احتزل الرجل اذا احتزم بالثوب و بعضلر عندنده بو مصحفدر
صواب اولان احتزاك اولمقدر كافله الحزنبل غضنفر وزننده شاشقين و بون عورته دينور يقال تزوج حزنبلا
اي مرأة حمقاء وكوده سي ديرنكلو طوپاج بودوره دينور و پك قوجه قاري يه دينور وعقاقير انواعندن بر نبات
آديدر كه بو اسمله معروفدر ديارشامده آندن مرتبالر ترتيب ايدرلر وحزنبل قالين دوداقلو آدمه دينور و يومري قالقق
فرجه دينور وسائر يومري قالقق نسنه يه دينور حزقيل قافله زبرج وزننده ياخود حزقيل كه زنبيل وزننده در
انبياي عظامدن بر پيغمبر ذيشانك اسميدر صلوات الله على نبينا وعليهم اجمعين شارح ديركه پيغمبر مشار اليه
بني اسرائيل انبيالرندندر حضرت موسي انتقال ايتدنصكره حضرت يوشع بن نون قائم اولوب بعده كالب و بعده
حزقيل قائم اولمشدر قومنه طاعون اصابت ايلمكله الوف يعني بغايت كثير اوله رق ديارلرندن خروج ايلديلر
بعده جمله سي بر وادي يه كلوب انده آرام ايدرلر ايكن حق جل وعلا مجموعني بردن اهلاك و بعده حضرت حزقيل
دعاسيله على العموم احيا ايلدي الحزاقلة حانك فتحيله سفله ورذال ناسه دينور يقال هم حزاقلة الناس
اي خشارتهم الحزقل زبرج وزننده طارخو يلونك مشرب آدمه دينور الحزوكل فدوكس وزننده بودوره
دينور الحزمل زبرج وزننده خبيثه وناكس عورته دينور يقال هي حزمل اي خبيثة الحسبلة بسمله
وزننده حسبي الله ديمك معناسنه در يقال حسبل زيد اذا قال حسبي الله شارحك بيانته كوره بسمله وحمدله كبي
بو دخي منحوتدر الحسدل جعفر وزننده كنه ديدكلري بوجكه دينور قراد معناسنه الحسدلي جعفري
وزننده شول قوشويه وصف اولوركه دائما كوزي وكوكلي همجوارنده اوله يعني آينده ورونده سني واحوال
وافعالني همبشه كوزه دوب تجسس وتفتيش ايدر اوله اولمقوله قوشو جوارنده دكل محله سنده اقامت نامعقولدر
يقال هو جار حسدلي وهو الذي عينه تراك وقلبه يراك مترجم ديركه اقتطاف نام كتابده مرسوم اولديغي اوزره
جار حسدلي قراد مذكوره منسوبدر قراد دابه نك توني وقاتي نه كونه تقشير ايدرسه جار حسود دخي كوز يله او يلجه
تقشير ايدر حتي حسدل ماده سي حسدل ماده سندن مأخوذ اولديغي دخي آنده مسطوردر ومنه يقال * الجار
ثم الدار * بو حقير اولجه قوشو نظريله خيليجه مصاب اولمشدر بو بابده تحري وتباعد ايله جمله يه وصيتم دركاردر
عمل ايتمك واجبه دندر الحسل نسل وزننده طواري شدتله سورمك معناسنه در يقال حسل الدابة حسلا
من الباب الاول اذا ساقها شديدا وحسل بنق ديدكلري ميوه نك هنوز يشل وخام اولانته دينور ورذيل ايلمك
معناسنه در يقال حسله اذا رذله و برنسنه دن اشته يرامز رذيل وكتر بقيه قومق معناسنه در يقال حسل منه
اذا ابقى بقية رذالا الحسل حانك كسريله كلر ديدكلري جانورك هنوز يمورطه دن چقمش ياوريسنه دينور جمعي
احسال وحسول وحسلان كلور حانك كسريله وحسله كلور عنبه وزننده ومنه المثل * لا آتيك سن الحسل * اي ابدا
يعني بن سكا حسل قسمنك ديشلري طوردقجه كلم كه ابدي كلم ديمكدن كنايه درزيرا كلر قسمنك هلاك اولنجه يه دك
ديشلري ساقط اولمز ابو حسل وابو حسيل مصغر بنيه سيله كلرك كنيه سيدر الاحتسال افتعال وزننده
يمورطه دن چقمش كلر ياوريسي آولمق معناسنه در يقال احتسل الرجل اذا اصطاد الحسل الحسيلة سفينه

مطلب

وزننده خرمانك كمترينه دينوركه قوروغي حلاوتلنمزدن مقدمجه قوريدلوب سوده ياصويه اصلتدقدنصكره
برمقدار لذيذ خرما قانمغله كسب حلاوت ايدوب اكل اولنور ورذال ناسه دينوركه آدم مولوزي تعبير
اولنور يقال هو حسيلة القوم اي خشارتهم و بوزاغي يه دينور الحسيل امير وزننده حسيله نك جمعيدر
و بقراهلي يه دينور بوندن مفردي يوقدر وهر نسنه نك كمترينه ورذالنه دينور جمعي حسل كلور كتب وزننده
الحسالة ثمامه وزننده كومشه على قول براده سنه دينور يقال اتي بحسالة اي الفضة او سحالتها واريه و بغداي
مقوله سنك دوكيلن قبوق مثللو دوكنديسنه دينور المحسول خسبس وناچيز وكمتر نسنه يه دينور يقال هو محسول
اي خسيس ومرذول الحسلات فتحاتله ديار بني ضبابده برنيچه هضبه لردر آنلرك هر برينه حسله وحسيله
دخي دينور تمره وجهينه وزننده الحسفل فايله زبرج وزننده هر نسنه نك كمترينه ورذالنه دينور نقول اعطاني
حسفله اي رديئه وخيره وجوره چوچقلره دينور جعفر وزننده دخي جائزدر الحسقل حضجر وزننده قارني بيوك
آدمه دينور يقال رجل حسقل اي الواسع البطن الحسقل قافله زبرج وزننده هر حيوانك خرده وصغير اولان
ياوريسنه دينور الحسكل حسقل وزننده ومرادفيدر جمعي حساكل كلور وحسكله كلور هايله مترجم ديركه
اشبو حسكل كلمه سنك جمعي هايله حسكله دخي كلمشدركه نوادردندر نته كه على قول كمء كلمه سنك دخي جمعي كمئه
كلمشدر تذكير وتانيث ماده سنده شيخ رضي ديديكه كاهجه تاء واحددن مفارقت ايدوب جنسه داخل اولور كمئه
وفقعه كبي كه جنسلردر كمء وفقع مفردلريدر وعند البعض بونلرده تاء بنه وحدت ايچوندر مجرد اولنلر جنسلردر پس
اشبو حسكل دخي بو قبيلدندر اختلاف مذكوره مبني مؤلف كمء ماده سنده اختلاف اوزره ثبت ايلمشدر واكثر
محلده مؤلف جنسي جمع عنوانيله ثبت ايدركه مراد جمع جنسي اوله جقدر زيرا تركيبندن واحدي اولان اسم جنس
عند الاصح جمعدر وحسكل دموزجي قيرغين دموري دوكركن صچرايان صاچنديه دينور الحسكل جعفر
وزننده هر شيئك رديء وكمترينه دينور الحسكلتان زبرجتان وزننده حسكله نك تثنيه سيدر خصيتينه دينور الحسكلة
دحرجه وزننده دوه نك حرزده نوعي بوغزلمق معناسنه در يقال حسكل الرجل اذا نحر صغار ابله الحساكة
حانك ضميله عسكرك ايشه يرامز خرده وخشاره لرينه دينور الحشل حانك فتحي وشين معجمه نك سكونيله هر شيئك
الجفنه وكمترينه دينور ومصدر اولور رذيل وكمتر قلمق معناسنه يقال حشله حشلا اذا رذله الحشيلة سفينه وزننده
بر آدمك عيالنه دينور حشبله كبي كه باي موحده ايله در ياخود احدهما آخردن مصحفدر الحاصل هر نسنه دن
حاصل شول شيئه دينوركه ماعداسي زائل اولدقدنصكره كنديسي برنده باقي وثابت اوله يعني هر شيئك برازي
كتدكدنصكره يرنده باقي وثابت اولاننده عبارتدر يقال هذا حاصله وهو ما بقي وثبت وذهب ماسواه الحصول
وصول وزننده والمحصول معقول وزننده مصدرلردر حاصل اولمق معناسنه در يقال حصل الشيء حصولا ومحصولا
من الباب الاول اذا بقي وثبت وذهب ماسواه التحصيل تفعيل وزننده حاصل اولان نسنه يي تخليص وتمييز ايلمك
معناسنه دركه سائرندن آيروب حاصل قلمقدن عبارتدر مثلا حصل تراب المعدن ديرلر آلتوني طپراغندن آيروب
خالص ايلدي وحصل الدقيق ديرلر اوني كپكندن الك ايله آيردي وحصلوا القوم في الديوان ديرلر قومك حاضر
وغائبني وزنده ومرده سني تفتيش وتمييز ايلدي معناسنه كه اصطلاحمزده يوقلامه ايله تعبير اولنور وتحصيل خرمانك
بلح ديديكي قوروغي كذلك ابتدا چقان طمورجغي حصل اولمق معناسنه در يقال حصل النخل اذا اصار بلحه او طلعه
حصلا الحصيلة سفينه وزننده اسمدر برنسنه نك برازي كتدكدنصكره باقي ومميز اولاننه دينور ومنه يقال
ماحصيلتك اي ما ميز من تحصيلك اساسك بيانته كوره جمعي حصائل در وسمي كتاب الحصائل لان صاحبه زعم
انه حصل فيه مافات الخليل التحصل تفعل وزننده برنسنه برارايه بركوب ثابت و باقي اولمق معناسنه در يقال
تحصل الشيء اذا اجتمع وثبت المحصول مصدركه ذكر اولندي وحاصل معناسنه مستعملدركه حصول بولان
نسنه دن عبارتدر ومنه يقال هذا محصول كلامه اي حاصله شارح ديركه صوم وفطر صائم ومفطر موقعنه ايقاع
اولنديغي كبي بو دخي فاعل موقعنه ايقاع اولندي الحصل فتحتينله دابه طپراق ياخود چقل يبوب جوفنده
قالمق معناسنه در يقال حصلت الدابة حصلا من الباب الرابع اذا اكلت التراب او الحصى فبقي في جوفها
ومثانه ده طاش پيدا اولمق معناسنه در يقال حصل الصبي اذا وقع الحصى في انثييه وحصل خرما قوروغنه دينور
يكشمزدن اقدم على قول يكشوب دكرميلنديكي هنكامده اطلاق اولنور وخرمانك ابتدا طمور چقلنوب چقان
جكي قوروغنه دينور صرارمغه بشلدقده و بغدايدن آيرتلنوب آتيلان نسنه يه دينوركه زوان وقره موق كبي
نسنه لردر وخرمن يرنده تميز لندكدنصكره قلان جچ و پاك غله يه دينور الحصل ثمر وزننده حصل ايله معناي

مطلب

اولده مرادفدر الاحصال همزه‌نك كسريله خرما قروغی حصل اولمق معناسنه‌در يقال احصل النخل
يعنی حصل الحصالة ثمامه وزننده بودخی بغدای ايچندن آيرلنوب آتيلان دليجه وقره موق مقوله‌سنه دينور
وخرمن برنده تنقيه وتمييز لندكدنصكره باقی قلان جج غله‌يه دينور الحصيل امير وزننده برنبات آديدر الحوصل
جوهر وزننده والحوصلاء مدّايله والحوصلة جوهره وزننده وتشديد لامله لغتدر قوشك قورسغنه دينور كه
انسانك معده‌سی يرنده‌در فارسيده سنكدان دينور غداسی اورادة حاصل اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وعند البعض
حوصله هرحيوانك قارنندن اشاغی يرينه دينور قاسغنه وارنجه قدر وحوصلة الحوض حوضك نهايتنده صويك
مستقرّ اولديغی يره اطلاق اولنور وحوصله مصدر اولور قوش كندی قورسغنی طعمه ايله طولدرمق معناسنه
يقال حوصل الطائر اذا ملأ حوصلته مترجم ديركه مؤلف حوصل ديدكلری قوشدن سكوت ايلدی واول
صوقوشلرندن كبير الجثه عظيم الحوصله برقوشدر مصرده بجع وجمل الماء دخی ديرلر آق طوشان تويی كبی تويلری
اولمغله آندن كورك اتخاذ ايدر حياة حيوان صاحبنك بياننه كوره سياه نوعی دخی اولور الاحونصال احرنجام
وزننده قوش بيونی اكبه‌سنه طوغری بوكوب قورسغنی طومالتمق معناسنه‌در يقال احونصل الطائر اذا ثنی
عنقه واخرج حوصلته الحوصل جوهر وزننده والمحوصل مجوهر وزننده بونلرده حوضك نهايتنده
صو مستقرّ اولان يرينه دينور وحوصل شول قيونه دينور قارننك كوبكندن بوقری طرفی عظيم اوله المحصوصل
اسم فاعل بنيه‌سيله شول آدمه دينور كه كبه قاری كبی كوبكندن اشاغيسی طومالوب قالقمش اوله يقال رجل
محصوصل اذا كان قد خرج اسفله من قبل سرّته كالحبلی حوصلاء حانك فتحيله برموضعدر المحصلة محدّثه
وزننده دائما معدن ترابندن التونی تحصيل وتمييز ايدن خاتونه دينور كه معدن رنجبری اولمش اولور الحبصل
صيقل وزننده سبزوتدن بادنجانه دينور الحضل حانك وضاد معجمه‌نك فتحيله خرما اغاجنك بداقلرينك ديبلری
فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال حضلت النخلة حضلا من الباب الرابع اذا فسدت اصول سعفها وآنك
اصلاحی شووجهله‌در كه بداقلرك ديبلرنده فونده ياقوب اول فاسد اولان ايفلر ودالّلر بالجمله محترق ولوب بعده يكيدن
تازه‌لنوب خوب وجيد ليفلر وبرك وشاخلر ظهور ايدر الحطل حانك كسريله سباعدن قورده دينور جمعی
احطال در الحظل حانك فتحی وظای معجمه‌نك سكونيله والحظلان حانك كسريله والحظلان فتحاتله
برآدمی تصرّفدن ومشی وحركتدن منع ايلمك معناسنه‌در يقال حظل عليه حظلا وحظلانا وحظلانا
من الباب الاول والثانی اذا منعه من التصرّف والحركة والمشی الحظل كتف وزننده والحظال شدّاد
وزننده والحظول صبور وزننده شول ممسك وحسابی متصرّف آدمه دينوركه اهل وعيالنه انفاق ايلديكی
نفقه‌يی حساب ايدر اوله يقال رجل حظل وحظال وحظول ای مقتر يحاسب اهله بالنفقة الحظلان خذلان
وزننده معنای مزبوردن اسمدر الحظلان فتحاتله مصدردركه ذكر اولندی وغضبناك آدمك يوروشنه
دينور يقال هو يحظل حظلانا ای يمشی مشی الغضبان ومقدور اولان يورويشك مجموعنی صرف وابراز ايلميوب
برازنی اليقوبق معناسنه‌در يقال حظل المشی حظلانا اذا كفّ بعض مشيه الحظل فتحتينله دوه ابوجهل
قربوزنی چوق يمك معناسنه‌در يقال حظل البعير حظلا من الباب الرابع اذا اكثر من اكل الحنظل وخرما
شاخلرينك ديبلری فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال حظلت النخلة بمعنی حضلت وقيونك ممه‌سنده ورم پيدا
اولمغله لون وقيافتی دكرده لنوب واياغی اغسمق معناسنه‌در يقال حظلت الشاة اذا ظلعت وتغير لونها لورم
فی ضرعها الحظل كتف وزننده ابوجهل قربوزنی چوق اكل ايدن دوه‌يه دينور جمعی حظالی كلور
سكاری وزننده الحفل نفل وزننده والحفول قعود وزننده والحفيل حانك فتحيله بركمك معناسنه‌در
يقال حفل الماء واللبن حفلا وحفولا وحفيلا من الباب الثانی اذا اجتمع ويقال حفل القوم حفلا اذا اجتمعوا
وبركدرمك معناسنه متعدی اولور يقال حفله اذا جمعه وچای ايكی يانلری سيل ايله طپطلو اوله‌رق آقمق معناسنه
مستعملدر يقال حفل الوادی بالسيل اذا جاء بملء جنبيه وبلوتدن صغانقلی يغمور ياغمق معناسنه مستعملدر يقال
حفلت السماء اذا اشتد مطرها وكوز ياشی چوق آقمق معناسنه‌در يقال حفل الدمع اذا كثر وحفل جمع كثيره
اطلاق اولنور كاسيذكر وبو فی الاصل مصدردر وقايرمق مبالات معناسنه مستعملدر كه بركدرمكی مستلزمدر
يقال ما حفله به ای ما بالی التحفل تفعل وزننده بودخی بركمك معناسنه‌در يقال تحفل الماء اذا اجتمع وزينلنمك
معناسنه مستعملدر كوياكه انكله جمعيت پيدا ايدر يقال تحفل فلان اذا تزين شارح ديركه صحاحده حفل ای جلا
وتحفل ای اجتلا معنالرندن مراد زين وتزين‌در وتحفل مجلسك اصحابی چوغالمق معناسنه مستعملدر يقال

تحفل المجلس اذا كثر اهله الاحتفال افتعال وزننده بودخی بركمك معناسنه‌در يقال احتفل الماء اذا اجتمع ويقال
احتفل القوم اذا اجتمعوا وچای سيل ايله مالامال آقمق معناسنه مستعملدر يقال احتفل الوادی بالسيل اذا جاء بملء
جنبيه وبرنسنه واضح وآشكاره اولمق معناسنه مستعملدر كه جمعيتك لازميدر يقال احتفل الشیء اذا اوضح وافراط
ومبالغه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتفل فيه اذا بالغ وامور ومصالحه حسن قيام واهتمام ايلمك معناسنه‌دركه
جمعيتلو طوتمقدن عبارتدر يقال هو يحتفل بالامور ای يحسن القيام بها ومبالات ايلمك معناسنه‌در يقال ما احتفل به
ای ما بالی ويول بللو وعيان اولمق معناسنه‌در يقال احتفل الطريق اذا بان وظهر لكن بونده تكرار شائبه‌سی
واردر وآت قسمی مقدوری اولان سكرتمكدن هنوز عهده اقتدارنده بقيه وار ايكن راكبنه نهايت وسعنی صرف
ايلدی صورتنی كوسترمك معناسنه‌در يقال احتفل الفرس اذا اظهر لفارسه انه بلغ اقصی حضره وفيه بقية
التحفيل تفعيل وزننده بركدرمك معناسنه‌در يقال حفله اذا جمعه وتزيين ايلمك معناسنه‌در يقال
حفله اذا زينه وتصريه معناسنه‌دركه صاتلق قيونی ممه‌سنده سود جمع اولوب پك سودلو كورنمك ايچون
برقاچ كون صاغميوب حالی اوزره قومقدن عبارتدر يقال حفل الشاة اذا صرّاها قال الشارح نهی
عن بيع المحفلة الحافل سود ايله طپطلو اولان ممه‌يه وصف اولور جمعی حفّل در ركّع وزننده يقال
ضرع حافل ای كثير لبنه وممه‌سی پك سودلو حيوانه دينور تأنيثله ده مستعملدر الحفول صبور وزننده
بودخی ممه‌سی پك سودلو حيوانه دينور يقال ناقة حافلة وحفول وشاة حافل ای كثير اللبن فی ضرعها الحفلی
جمزی وزننده والاحفلی همزه ايله جفلی اجفلی كلمه‌لرنده لغتلردركه ذكر اولندی الحفيل امير وزننده حفل كبی
جمع كثيره دينور يقال جمع حفل وحفيل ای كثير وبرنسنه‌يی مبالغه وجهيله اخذ ايدن آدمه دينور كاسيذكر
الحفيلة سفينه وزننده كوزی ومجموع معناسنه‌در يقال جاؤا بحفيلتهم ای باجمعهم المحفل مجلس وزننده
والمعفل مقعد وزننده والمحتفل احتفالدن اسم مكان اوله‌رق جمعيتگاهه دينور يقال هذا محفل القوم ومحفلهم
ومحتفلهم ای مجتمعهم الحفلة ثمره وزننده افراط ومبالغه معناسنه‌در يقال رجل حفيل وذو حفل وحفلة
ای مبالغ فيما اخذ فيه وبرخصوصده جدّ ومبالغه ايلمكه دينور ومنه يقال اخذ للامر حفلته ای جدّ فيه الحفالة
حثاله وزننده ومرادفيدركه برشيئك رذال وكثرينه دينور ودهن وطبيك رقيق اولان پوصه‌سنه وتفلنه دينور
وسود كبوكنه دينور الحفول خروع وزننده برجنس شجردركه يمشی خرده اريك قدر وآجمترق ومأكول
اولور الحوفلة حوصله وزننده ارّی ذكر باشنه دينور ومصدر اولور برآدمك ذكرينك باشی شيشوب قبارمق
معناسنه يقال حوفل الرجل اذا انتفخت حوفلته الحفال غراب وزننده جمع عظيم معناسنه‌در يقال
جاؤا حفالا ای جمعا عظيما ومجتمع اولمش سوده دينور المحافل مجادل وزننده شان وناموسنی حفظ ووقايه ايدن
آدمه اطلاق اولنور يقال هو محافظ علی حسبه محافل ای يصونه ذات الحفائل برموضعدر حفائل حانك
ضميله برموضع ياخود بر وادی اسميدر الحفيلل سميدع وزننده برشجر اسميدر الحقل عقل وزننده طپراغی پاك
ومنبت زرلايه دينور حقله دخی دينور نمر وتمره كبی ومنه المثل ✱لا تنبت البقلة الا الحقلة✱ جوهر انسانيت اصيل آدمدن
ما مولدر ديمك يرده ايراد اولنور وحقل ييراقلری كركی كبی شعبه‌لنوب ترلايی بصمش كور واوكاد كوك اكينه دينور
علی قول ديرنكلنوب طپراقدن ظهوره بشلمش اولان ياخود هنوز تازه و يشل ايكن اطلاق اولنور الحقلة ثمره
وزننده حقل معناسنه‌در يعنی مفرديدر ودوه‌يه مخصوص برعلت آديدر كه قارنی سانجيلنمقدن عبارتدر وطپراق
يمكدن ناشی آت قسمنك قارننه عارض اولان وجعه دينور وبو معناده مصدر اولور كاسيذكر الاحقال همزه‌نك
كسريله ترلا واكين حقل اولمق معناسنه‌در يقال احقلت الارض واحقل الزرع اذا صار حقلا المحاقل محافل
وزننده مزارع معناسنه‌دركه مزرعه‌نك جمعيدر مفردی محقله‌در يقال فی ارضه محاقل ای مزارع المحاقلة
مفاعله وزننده ترلاده اولان اكينی هنوز صلاحی عيان اولمزدن مقدّم صاتمق علی قول هنوز سنبله‌ده اولانی درانبار
اولان بغدايه صاتمق وعند البعض حاصلاك ثلثنه يا ربعنه ياخود آندن اقل واكثره عقد مزارعه ايلمك ياخود ترلايی
برمقدار بغدای بدلی اكرا ايلمك معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحديث نهی عن المحاقلة وهی بيع الزرع قبل بدوّ
صلاحه او بيعه فی سنبله بالحنطة او المزارعة بالثلث او الربع او اقلّ او اكثر او اكتراء الارض بالحنطة الحقلة
حانك كسريله وحركات ثلاثيله جائزدر حوضده قلان صافی صو بقيه‌سنه دينور وقابده قلان سود بقيه‌سنه دينور
وسحيلن خرما دوكنديسنه دينور وكاسه‌نك دوداغندن اشاغيجه طلوسنه دينور وعمامه‌ده برناحيه اسميدر
الحقل فتحتينله دوه ذكر اولنان حقله مرضنه اوغرامق معناسنه‌در حقله كبی كذلك آت دخی حقله ديديكی

قارب جمعه اوغرامق معناسنه‌در يقال حقل البعير والفرس حقلة وحقلا اذا اصاب الحقلة الحقل حانك كسريله
محفه‌يه دينور و بطن امراضندن برمرض آديدر وطوارك چاير يمكدن بغرسقلرنده حاصل اولان صويه‌دينور الحقال
غراب وزننده بودخی بطن دوابده چايردن حاصل اولان صويه دينور الحفيلة سفينه وزننده حفال معناسنه‌در
جمعی حفائل در وخرمانك رذال وكثرنه دينوركه آيرلنوب آتيلور الحفيل امير وزننده شول بوكسكجه ارضه
دينوركه طاغلق درجه‌سنه بالغ اولميه باصمرق بايرجه براوله جقدر وبرنبات آديدر الحوقلة حوصله وزننده
شول كردنی اوزون شبشه‌يه دينوركه سقارطاشيرلر وست وسلپوك ذكره دينور وآدملری صيق صيق آته‌رق
تيرتير يوريمك معناسنه‌در يقال حوقل الرجل اذا مشى سريعا وقارب الخطو وضعف وعجز واعيا معناسنه‌در
يقال حوقل الرجل اذا ضعف واعيا واويومق معناسنه‌در يقال حوقل الرجل اذا نام وادبار معناسنه‌در يقال
حوقل اذا ادبر وجماعدن عاجز اولمق معناسنه‌در يقال حوقل الشيخ اذا عجز عن الجماع وپير وسالخورده
آدم ناتوانلقدن اللرينی بوكرنه طياسق معناسنه‌در كه قيامه عجزدن نشئت ايدر يقال حوقل الشيخ اذا اعتمد بيديه
على خصره واونه فاقق معناسنه‌در يقال حوقله اذا دفعه الحيقل صيقل وزننده خير ومنفعتسز آدمه دينور
يقال هو حيقل ای لاخير فيه الحوفل جوهر وزننده ذكره دينور الحاقول برنوع بالق اسميدر كه يشل واوزون
اولور حقل تمر وزننده جبل اجأقربنده برقريه‌در وايله قربنده برقريه‌در وقبيلهٔ سليم يوردنده بردره آديدر
وساحل شهرتيما اسميدر مخلاف الحقل يمنده براولكه‌در حقل الرخامی نقل اليتامی وزننده برموضعدر
الحقالية غرابيه وزننده يمنده برحصن‌در حقال كتاب وزننده برموضعدر حقال سحاب وزننده
ابن نمار در الحكل حانك ضميله آوازی ايشدلمين حيوانه دينور قرنجه كبی يقال تكلم كلام الحكل واصب وهو
مالايسمع صوته كاندرمثال مزبورده تكلم امرصيغه‌سيله دريره وكهله دخی بونوعدندر وحكل سليمان پيغمبرك
على نبينا وعليه السلام اسميدر مؤلفك بصائرده بياننه كوره سليمان قول راجحده اسم اعجمی اولمغله اسم مادر
زادلری اولور پس براسم شريفی دخی حكل اولور لكن بوكه تعرض ايلمامشدر وسائرلرك بياننه كوره سليمان
اسم عربيدر حكل داود كبی علم عبريدر وحكل آت قسمنك طوبوقلری سلپوك وبوطلری باصق اولمغله يوروركن
بری برينه سورتيلوراولمغه دينور الحكلة غرفه وزننده لسانده اولان طوتقونلغه دينوركه كلامی خوشجه بيان
ايدوب آچقجه فهم اولنمز اولور يقال فی لسانه حكلة ای عجمة الحكل شكل وزننده بركلام مشكل ومشتبه اولمق
معناسنه‌در يقال حكل على الخبرحكلا من الباب الاول اذا اشكل وسكوبی برآياق اوزرنده طورغورمق معناسنه‌در
يقال حكل الرمح اذا اقام على احدى رجليه ودكنكله اورمق معناسنه‌در يقال حكله بالعصا اذا ضربه بها الاحكال
همزه‌نك كسريله بودخی بركلام وخبرمشكل ومشتبه اولمق معناسنه‌در تقول احكل على الخبراذا اشكل وبركمسه
وزره شر وفتنه قوپرمق معناسنه‌در يقال احكل عليهم اذا اثار عليهم شرا الحوكل جوهروزننده بودوره
دينور وبخيل وناكسه‌دينور الحوكلة حوصله وزننده بركونه بوريمكه‌دينور الاحتكال افتعال وزننده برماده
طوتقلوب مشكل ومشتبه اولمق معناسنه‌در يقال احتكل عليه الامر اذا اشكل والتبس ولسان عربی ايكن
عجميه تعلم ايلمك معناسنه‌در مراد عرب بلرك تركجه تكلملری كبی تكلم ايدرا ولمقدر عجميه عربيه مقابليدر روم
وترك وفرس وسائرلسانه شاملدر يقال احتكل الرجل اذا تعلم العجمة بعد العربية الحاكل برنسنه‌يی تخمين وتقدير
ايدن آدمه دينوركه اهل خبره ديديكمز اوله جقدر يقال رجل حاكل ای مخمن التحكل تفعل وزننده جهلدن ناشی
لج وعناد ايلمك معناسنه‌در هرنه خصوصده اولورسه اولسون يقال تحكل فلان اذا لج جهلا الحل حانك فتحی
ولامك تشديديله والحلول قعود وزننده والحلل فتحتينله كه نوادردندر بريره نزول ايدوب قونمق معناسنه‌در
يقال حل المكان وبالمكان حلا وحلولا وحللا من الباب الاول والثانی اذا نزل به وكاه اولوركه باء حرفيله متعدی اولور
قوندرمق معناسنه حرف باء همزهٔ افعالی معاقب اولديكده آنكله همزه‌دن استغنا اولندی يقال حل به اذا جعله
يحل وحل سكرتمك معناسنه‌در يقال حل الرجل اذا عدا ودوكی چوزمك معناسنه‌در يقال حل العقدة اذا
نقضها مؤلفك بصائرده بياننه كوره اشبو حل ماده‌سی چوزمك معناسنه موضوعدر معانی سائره برمناسبت
وتصورايله آندن منشعبدر وحل وحلول طوكش نسنه‌نك طوكی چوزيلوب اريمك معناسنه‌در يقال حل
الجامد على المجهول اذا ذيب وبرمكان مسكون اولمق معناسنه‌در يقال حل المكان على المجهول اذا سكن
وحل شيرج اسميدر كه صوصم ياغيدر شيرروغن محرفی شيرلغن تعبيراولنور يقال ما فی القنديل حل ای شيرج
الحال برمحله قونان آدمه دينور جمعی حلول كلور حانك ضميله وحلال كلور عمال وزننده وحلل كلور ركع وزننده

الاحتلال افتعال وزننده بودخی بريره قونمق معناسنه‌در يقال احتل المكان وبالمكان اذا نزل به الاحلال
همزه‌نك كسريله بريره قوندرمق معناسنه‌در يقال احله المكان وبالمكان اذا جعله يحل به وحاجی احرامدن
چقمق معناسنه‌در يقال احل من احرامه اذا خرج وبرنسنه‌يی حلال قلمق معناسنه‌در يقال احله الله ای
جعله حلالا وبرنسنه‌يی واجب ولازم قلمق معناسنه‌در يقال احله الله عليه ای اوجبه وقيونك سودی آزالمق
على قول ممه‌سی قوريمغله چايراوتلايوب يكيدن ممه‌سی سودلنمك معناسنه‌در يقال احلت الشاة اذا قل لبنها او يبس
فاكلت الربيع فدرت واشهرحرمدن چقوب اشهرحلاله كيرمك ياخود حرم شريفدن حله چقمق ياخود
درعهده ايلديكی عهد وميثاقدن چقمق معناسنه‌در يقال احل الرجل اذا دخل فی اشهرالحل اوخرج الى الحل
اومن ميثاق كان عليه وبرآدم كندی نفسنه استلزام عقوبت ايلمك معناسنه‌در يقال احل الرجل بنفسه اذا
استوجب العقوبة التحليل تفعيل وزننده بودخی برآدمی بريره قوندرمق معناسنه‌در يقال حلله المكان
اذا جعله يحل به وبرنسنه‌يی حلال قلمق معناسنه‌در يقال حلله الله ای جعله حلالا وكفارت يمين ايلمك
معناسنه‌در تحل وتحله كبی كما سيذكر وبومعنادن اخذ ايله برنسنه‌يی خفت وسهولتله طوتمقده استعمال اولنور
ومنه ضربه ضربا تحليلا ای كالتعزير يعنی لم يبالغ فيه المحالة تشديد لامله مفاعله وزننده بركمسه ايله بيله‌جه
قونمق معناسنه‌در يقال حاله محالة اذا نزل معه الحليلة سفينه وزننده برآدمك زوجه‌سنه اطلاق اولنور
وزوجنه حليل دينور وبمعنی فاعل تصوريله زوجه‌يه‌ده حليل اطلاقی جائزدر زيرا هربری آخرك محلنه حلول
ايدر بيكانه قسمی حلول ايده‌مز ياخود احدهما آخرك ازارنی حل ايدوب ياخود بربرينه حلال اولدقلرينه مبنی‌در
الحلة حانك فتحيله بغداد اعمالندن دجيل ناحيه‌سنده برقصبه‌در حالا السنه‌ده كسرايله متعارفدر وضريه‌ايله
يمامه بيننده بربوكسكجه يرك اسميدر ياخود بلاد ضبه‌ده برطراغی درست موضعك آديدر وحله سازلقدن
اورلمش بيوك زنبيله دينور وقوناق برينه دينور محله معناسنه يقال نزلوا بالحلة الوخيمة ای المحلة وشامده برموضع
آديدر وحلة الشیء حانك فتحی وكسريله برنسنه‌نك جهتنه وطوغری سمتنه دينور يقال هذه لبست بحلته
ای جهته وقصده ووجوده عارض اولان قريقلغه وضعف وفتوره اطلاق اولنور حانك كسريله‌ده جائزدر
يقال فيه حلة ای ضعف وفتور وتكسر الحلة حانك كسريله بريره قونوب آرام ايدن قوم وجماعته دينور تقول
رأيت بها حلة ای قوما نزولا وحله بناء نوع اولور قونمق هيئتنه دينوركه آندن قونوش ايله تعبيراولنور يقال لهم
حلة سهلة وهی هيئة الحلول وبرمحلده مجتمع جملهٔ بيوته اطلاق اولنوركه باديه نشينلر اوبه واهل شهرمحله تعبير
ايدرلر على قول يوزخانه‌دن عبارت اولان بيوته اطلاق اولنور يقال بها حلة ای جماعة بيوت الناس اوهی مائة
بيت ومجلسه اطلاق اولنور وقومك جمعيتگاهنه اطلاق اولنور جمعی حلال كلور حانك كسريله وحله برجنس
تيكنلی چالی‌يه دينوركه مواشی مرعاسندندر وآنلره بغايت يرار وحصيرشقه‌سنه دينور وحله بربلده آديدركه امير
عرب صدقة بن دبيس بن مزيد بنا ايلمكله حالا مزيديه ايله متعارفدر وحويزه قربنده برقريه اسميدركه دبيس
بن عفيف نام امير عرب بنا ايلمشدر وحلة ابن قيله اعمال مذاردن بربلده‌در وحله مصدر اولور حده قربان
كنديسی ذبح اولنمسی حلال اولان محله ايرشمك معناسنه يقال حل الهدی حلة من الباب الثانی اذا بلغ الموضع
الذی يحل فيه نحره ومطلقه خاتون عدتندن چقمق معناسنه‌در يقال حلت المرأة اذا خرجت من عدتها
الحلة حانك ضميله قاشدن وآخرثوبدن رداوازارك مجموعنه دينور البته حله ايكی ثوبدن اولور برثوبه اطلاق
اولنمز على قول حله ايچی استارلی ثوبه اطلاق اولنور شارح ديركه قول اول ارجحدر واول ايكی ثوب جنس واحد
اولمغه محتاجدر يقال جاء وعليه حلة وهی ازار ورداء بردا وغيره ولايكون حلة الامن ثوبين اوثوب له بطانة
وحله سلاحه اطلاق اولنور زره وسپر وسائری كبی جمعی حلل كلور صرد وزننده وحلال كلور حانك كسريله
ذوالحلة عوف بن حارث بن عبد مناة لقبيدر المحلة ميمك وحانك فتحيله قوناق برينه دينور يقال هی محلة القوم
ای منزلهم ومصرده بربلده واون درت موضع اسميدر المحلال محراب وزننده شول چايراغه ومرغزاره دينوركه
اكا ابناء سبيل چوق قونار اوله اسم آلت منزلته تنزيل اولنمشدر يقال روضة محلال اذا كانت تحل الناس فيها كثيرا
المحلتان اسم فاعل عنوانی وتثنيه بنيه‌سيله تنجره ايله ال دكرمننه اطلاق اولنوركه باديه نشينلره ادوات نزولك
الزملريدر المحلات بودخی ميمك ضمی وحانك كسری وجمع بنيه‌سيله تنجره وال دكرمنی وقوغه وقربه وچناق
وبچاق وبالته وچقماق مقوله‌سی ادواته اطلاق اولنور زيرا حوائج مزبوره‌سی موجود ومكمل اولان مسافر
دلخواهی اولان محله نزول ايدرلر والا براوبه‌يه ياخود قريه سمتنه نزول ايلمكه مضطر اولورلر يقال نزلوا ومعهم

الحلات وهی القدر والرحی والدلو والقربة والجفنة والسكین والفاس والزند من الاشیاء التی لابدّ للنازل منها
المحلة اسم فاعل بنیه سیله شول آقندی ودره آغزینه دینور كه ایچنه حشم نشین اولندن بریا ایكی اوصغشور اوله
یقال تلعة محلة اذا كانت تضمّ بیتا او بیتین الحلّ حانك كسریله حاجی احرامدن چقمق معناسنه در یقال حلّ
من احرامه حلاً من الباب الثانی اذا خرج ویقال فعله فی حله وحرمه بالكسر والضمّ فیهما ای وقت احلاله واحرامه
وحلّ ارض مكه ده حرم حوزه سندن خارج اولان محله اطلاق اولنور كه حرم مقابلیدر و بو تسمیه بالمصدردر
یقال صار فی الحلّ وهو ماجاوز الحرم وحلال اولان شیئه دینور یقال هو حلّ ای لبس بحرام وحلال اولمق
معناسنه مصدر اولور یقال حلّ الشیء حلاً من الباب الثانی اذا كان حلالا وقول العرب حلّ وبلّ ذكر
فی فصل الباء وحلّ تحلیل یمین معناسندن اسم اولور عهدهٔ یمیندن چقمغه دینور واوق نشانته دینور الحلال
سحاب وزننده احرامدن چقمش حاجی یه دینور حلّ یحلّ حلا صیغه سندندر بونده حالّ دیمز قیاس
ایسه حالّ اولمقدر یقال حلّ المحرم فهو حلّ كما ذكر وحلال لاحالّ شارحك بیاننه كوره مصدر ایله
تسمیه در حلول معناسندن التباس واهمه سنه مبنی حال اطلاق اولنمدی وحلال حرام اولمیان شیئه دینور
حانك كسریله ده جائزدر یقال شیء حلال ضدّ حرام وحلال اسامیدندر حلال بن ثور بن ابی الحلال العتكی
وبشر بن حلال واحمد بن حلال محدثلردر الحلو الحلال شبهه وریبه وافترا شائبه سندن عاری اولان كلامه
اطلاق اولنور یقال كلام حلو حلال ای لاریبة فیه الحلول قعود وزننده قونمق معناسنده ركه ذكر اولندی
وقربانلق حیوان بجده ذبح اولنه جغی محله بالغ اولمق معناسنه در حله كبی یقال حلّ الهدی حلة وحلولا اذا بلغ
الموضع الذی یحلّ فیه نحره وواجب ولازم اولمق معناسنه در یقال حل امر الله علیه ای وجب المحلّ اسم فاعل
بنیه سیله حرام اولان شیئك حرمتنی نقض ایله حلال عدّ ایدن علی قول اشهر حرمك حرمتنی نقض ایدوب رعایت
واعتبار ایلمین كسه یه دینور یقال رجل محلّ ای منتهك للحرام اولایری للشهر الحرام حرمة الحلیل امیر وزننده
بودخی حلال معناسنه در كه حرام مقابلیدر الاستحلال برنسنه یی حلال اتخاذ ایلمك یاخود بر كسه دن حلاللق
دیلمك معناسنه در كه حقوقی حلا للشمق تعبیر اولنور یقال استحله اذا اتخذه حلالا او یقال استحله الشیء اذا سأله
ان یحله له الحلال حانك كسریله نسوانه مخصوص بر كونه مركب اسمیدر محفه كبی و پالانك اسباب وادواتنه
دینور التحلة والتحلّ تانك فتحی وحانك كسریله تحلیل كبی مصدرلردر وصیغهٔ اخیره شاذدر كفارت یمین ایلمك
معناسنه دركه یمیندن حانث اولمیوب برنسنه ایله چقمقدن عبارتدر یقال حلل الیمین تحلیلا وتحلة وتحلا اذا كفرها
یمین ایدن آدم كفارت ایلدیكی عقدهٔ یمینی حلّ ایدر وتحله اسم اولور كندیسیله عقدهٔ یمینك انحلال بوله جغی
كفارته دینور شارح دیر كه استثناء بالمشیه دخی تحله در ومنه قوله تعالی قد فرض الله لكم تحلة ایمانكم ای بین
مایتحلل به عقدة ایمانكم من الكفارة والاستثناء بالمشیة مؤلفك بصائرده بیاننه كوره تحلة القسم كفارتدن واستثناء
مطلب
قولنك مقدار مدتندن دخی عبارت اولور مثلا والله افعل ذلك ان شاء الله قولنده واقع ان شاء الله كلامنك تكلمی قدر
آن یسیردن عبارتدر ومنه الحدیث لایموت لرجل ثلثة من الولد فتمسه النار الا تحلة القسم ای الاقدر مایقول
ان شاء الله یعنی بر مسلمك اوج ولدی وفات ایلسه اول كسه یه نار جهنم همان ان شاء الله دیه جك قدر مدت مس ایدر
زیاده مس ایلمز ومسّ مزبوردن مراد ورود علی النار در بعده عرب تحلهٔ قسمی قلیل مفرطده استعمال ایلدیلر
اصلی وجه مذكور اوزره یمین یرنی بوله جق فعلك مقدار جزئیسنه مباشرتدن عبارتدر مثلا بر مكانده قعود ایلمك بابنده
بر كسه یمین ایلسه اول مكان مزبورده جزئیجه قعود ایلسه یمین یرنی بولوب اول كسه حانث اولمز ایشته تحلة القسم
بوندن عبارتدر كه یمینی حلّ ایده جك قدر فعل اولور بعده لمح البصر كبی قدر یسیرده استعمال ایلدیلر كذلك
استثناء بالمشیه ایله حانث اولمامغله انك تلفظنده وقدر مدتنده استعمال ایلدیلر التحلل تفعل وزننده یمینده
استثنا ایلمك معناسنه مستعملدر كه مشیت الهیه یه تعلیقله یمین ایلمكدن عبارتدر والله افعل ذلك ان شاء الله دیمك كبی
یقال تحلل فی یمینه اذا استثنی و بر كسه یولدن كلدكدنصكره یولك عارضه سندن علیل و بیمزاج اولمق معناسنه
مستعملدر یقال تحلل السفر بالرجل اذا اعتل بعد قدومه الحلاّن حانك ضمی ولامك تشدیدیله كفارت یمین
ایچون و یریلجك نسنه یه دینور تقول اعطه حلاّن یمینه ای مایحللها واوغلاغه دینور جدی معناسنه یاخود تازه
قوزیجغزه دینور خروف معناسنه علی قول اناسنك قارنی یاروب چقردقلری اوغلاغه مخصوصدر وهدر وباطل
معناسنه مستعملدر یقال دمه حلاّن ای باطل المحلل محدّث وزننده یارشده ایكی بحث ایدن كسه یه ثالث اولانه
دینور كه اكر آنلری سبق ایدرسه اوكدلی آلوب وكیرو قالورسه غرامتدن معاف اولور شارح دیر كه مؤلفك المحلل

الفرس الثالث فی الرهان ان سبق اخذ وان سبق فلا علیه شیء عنوانیله یعنی فرس ایله تفسیری مسامحه در وشول
كسه یه دینور كه طلاق ثلاثه ایله مطلقه اولان خاتونی تزوّج ایلیه تا كه زوج اوله نكاحك حلنی مؤدی اوله یقال
فلان محلل فراجعه وهو متزوّج المطلقة ثلاثا لتحلّ للزوج الاول الانحلال انفعال وزننده دوكم چوزلمك معناسنه در
یقال حلّ العقدة فانحلت المحلل معظم وزننده آزجه ناچیز نسنه یه دینور شیء یسیر معناسنه وایچنه دوه لر
كیروب تكدیر وتغییر ایلامش صویه دینور یقال ماء محلل اذا كان قد حلته الابل فكدّرته المحلّ میمك فتحی
وحانك كسریله مصدردر مرجع كبی واجب ولازم اولمق معناسنه در یقال حلّ حق علیه محلاً من الباب الثانی
ای وجب ویقال حلّ الدین اذا صار حالا یعنی مدّت معقوده سی تمام اولمغله اداسی لازم اولدی شارح دیر كه
مدیون اولان عربلر هلالی كوردكجه لا مرحبا بمحلّ الدین وتقرّب الاجال دیدكلری بوندندر الاحلیل والتحلیل
همزه نك وتانك كسره لریله ذكرك دلیكنه دینور كذلك ممه نك دلیكنه دینور اضافتله متعین اولور الحلل فتحتیله
قونمق معناسنه دركه ذكر اولندی ودوابك ایاقلرنده اولان سلوكلكه دینور علی قول سكیرلری كوشك ویومشق
اوله رق طبوقلرنده اولان سلوكلكه دینور یاخود دوه قسمنه مخصوصدر ویقال حلّ البعیر حللا من الباب الرابع
اذا كان به حلل وهی رخاوة فی قوائم الدابة او استرخاء فی العصب مع رخاوة فی الكعب او تخص الابل ورسغ
معناسنه دركه انسانك قیناقلری چلمسز اولمغه دینور تقول حللت یارجل ای كنت ارسغ و پوچلر ودیزلر آغرقلی
اولمق معناسنه در تقول حللت یافلان ای اصابك وجع بوركك وركبتك الاحلّ معنای مزبوردن وصفدر
مؤنثنده حلاء دینور جمعی حلّ كلور حانك ضمیله احلیل اكلیل وزننده بروادی اسمیدر احلیلاء مدّ ایله
بر طاغك آدیدر وقصر ایله بنواسد یورده برشعبك آدیدر المحلّ میمك فتحی وحانك كسریله یمنده بر قریه آدیدر
الحلحلة زلزله وزننده برنسنه یی دپره دوبه او یناده رق یرندن آیروب الارغه ایلمك معناسنه در یقال حلحلهم
اذا ازالهم عن موضعهم وحرّكهم ودوه یه حلّ حلّ دیمك معناسنه در یقال حلحل الابل اذا قال لها حلّ حلّ
التحلحل تزلزل وزننده یرندن اوینایوب آلارغه اولمق معناسنه در یقال حلحلهم فتحلحلوا حلّ حلّ
حانك فتحی ولاملرك تنوینلریله یاخود حلّ سكون لامله دوه زجر وآزارندندر اشدروب یورتمك ایچون آنكله آزار
واغرا ایدرلر الحلاحل علابط وزننده بر موضع آدیدر وحلاحل ذاتنده بهادر اولان عظیم الشان آدمه دینور
یاخود كثیر المروّه عالیشان یاخود صلابتلو وجاهتلو ووقور و پرتمكین اولانه دینور و بو رجاله مخصوصدر و بوندن
فعل منصرف اولمز جمعی حلاحل در حانك فتحیله یقال هو حلاحل ای سید شجاع او الضخم الكثیر المروّة او الرزین
فی ثخانة بورادده ضخامت علوّ شانه مصروفدر المحلحل اسم مفعول بنیه سیله حلاحل معناسنه در حلحل
فدفد وزننده بر موضعدر حلحول حانك فتحیله شامده حیرون قربنده برقریه در كه یونس پیغمبرك علی نبینا
وعلیه السلام مرقد منوّرلری انده در و بونده قیاس اولان حانك ضمیله اولمقدر حلبل زبیر وزننده سلیم قبیله سی
یوردنده بر موضعدر وحرون نام آیغرك نسلندن بر فرسك اسمیدر كه مقسم بن كثیرك ایدی و بر رجلك اسمیدر الحلحال
ثرثار وزننده ابن ذری الضبی در كه تابعیندندر الحمدلة دحرجه وزننده الحمدلله حكایه سیدر كه مراد الحمد لله دیمكدر
بسمله وحسبله كبی منحوتدر یقال حمدل القاریء حمدلة اذا قال الحمد لله الحمظل ظای معجمه ایله حنظل وزننده
ومرادفیدر كه ابو جهل قرپوزیدر الحمظلة دحرجه وزننده حنظل دیوشورمك معناسنه در یقال حمظل الرجل
اذا جنی الحمظل الحمل رمل وزننده والحملان حانك ضمیله ارقه یه برنسنه یی یوكلنوب كوترمك معناسنه در یقال
حمله حملا وحملانا من الباب الثانی بمعنی احتمله وقوله تعالی انا عرضنا الامانة علی السموات والارض فابین ان یحملنها
وحملها الانسان الایة ای یخنها وخانها الانسان والانسان هنا الكافر والمنافق یعنی آیت مرقومه ده واقع حملدن
مراد تجوز طریقیله خیانتدر زیرا امانت بر حمل روحانیدر كه صاحبنه ادا ایلدكجه ذمتندن زائل وعهده سندن
خارج اولمیوب دائما آنی كویا كه ارقه سنده یوك طرزنده كوتروب طورر بو جهتندر كه عربلر اداء امانت ایلمین
آدمه حامل الامانه ومحتمل الامانه اطلاق ایدرلر پس انسان كه بورادده مراد كافر ومنافقدر بعد التحمل خیانت یعنی
اداء حقوقنده امتناع وتقصیر ایلدیلر مؤلف بصائرده قبول ایله ده تفسیر ایلمشدر وحمل علی الشیء قندرمق حث
واغرا معناسنه در یقال حمله علی الامر اذا اغراه به وعن ایله صله لندقده حلم ومسامحه وملایمت معناسنه اولور
یقال حمل عنه اذا حلم فهو حمول وحمل قارنده اولان ولده اطلاق اولنور وصف بالمصدردر جمعی حمال كلور
حانك كسریله واحمال كلور یقال سقط حملها وهو ما یحمل فی البطن من الولد وحمل یمنده بر قریه آدیدر وخاتون كبه
اولمق معناسنه در یقال حملت المرأة حملا من الباب المزبور اذا علقت ولا یقال حملت به او قلیل یعنی باء حرفیله

بو معناده تعديسى جائزدر كلدر ياخود نوادردندر مترجم ديركه حماسه ابياتندن * حملت به فى ليلة مزؤدة * مصراعنده
شراح علقت معناسنى تضمين ايتمشلردر وحمل اغاجك يمشنه اطلاق اولنور حانك كسريله ده جائزدر ياخود
حانك فتحيله هنوز ناسى قوبنده اولان ميوه يه وكسرايله ظاهره چقان ميوه يه دينور ياخود فتحله عورتك بطننده
وشجرك رأسنده اولانه وكسرايله ارقه ده ياباشده كوتريلان يوكه دينور وعند البعض اغاجك ميوه سى چوق وكور
اولمزسه كسرايله اطلاق اولنور وچوغالوب فراوان اولورسه فتحله حمل دينور جمعى احمال كلور وحمول كلور
حانك ضميله وحمال كلور كسرايله ومنه يعنى فى الحديث يعنى حديث بناء مسجد المدينة هذا الحمال لا حمال
خيبر يعنى ثمر الجنة وانه لا ينفد وقال ابن الاثير اى ان هذا فى الاخرة افضل من ذاك واحمد عاقبة وفى المشارق هذا الحمال
لا حمال خيبر هذا ابر ربنا واطهر وقال فى شرحه الحمال مصدر حمل اللبن لبناء المسجد وقوله لا حمال بالنصب يعنى
لا يكون مثل حمل خيبر وقوله ربنا بالنصب على حذف حرف النداء كانه يتمثل به عند نقله اللبن فى بنيان المسجد
وكلام مزبور موزوندر وحمل متعدى اولور يوك يوكلتمك معناسنه يقال حمله الحمل اى فعل ذلك به واظهار
غضب ايلمك معناسنه در يقال حمل الغضب اذا اظهره قيل ومنه الحديث اذا بلغ الماء قلتين لم يحمل خبثا
اى لم يظهر فيه الخبث المحمول والحميل امير وزننده برنسنه يى ارقه سنه يوكلنمش آدمه دينور يقال حمله
فهو محمول وحميل ومحمول شول آدمه اطلاق اولنور كه دائما اشكين وفاره دابه يه بنمك جهتندن بختلو ومحظوظ اوله
يقال رجل محمول اى مجدود من ركوب الفره وحميل اوغلغه اطلاق اولنور يقال هو حميله اى دعيه وغريب آدمه
اطلاق اولنور يقال هو حميل اى غريب وبرآدمك شريكنه دينور وكفيله دينور يقال هو حميل له اى شريك
وكذا كفيل وبلاد كفردن آنلسى قارنده كتورلمش ولده دينور واسلام ولايتنده طوغميوب ديارندن كوچك كتوريلان
اسيره دينور وسيل صوينك كتورديكى خاروخاشاكه دينور وثمام وشيح ديدكلرى اوتك سياهلنوب پژمرده اولانه
دينور وصواقنديسنك وسط وبطننه دينور كه اوراده هركزاوت نابت اولمز وطريقه ياخود جامعه براقلمش شول
صبى يه دينوركه قوم آخرانى كوتروب كندى بلادنده پرورش ايليه يقال هذا حميل وهو المنبوذ يحمله قوم فيربونه
الاحتمال افتعال وزننده بودخى برنسنه يى يوكلنوب كوترمك معناسنه در يقال احتمله بمعنى حمله وبرآدمك
احساتى قبول وتلقى ايدوب مقابلنده شكر وثنا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتمل الصنيعة اذا تقلدها وشكر
وغضبدن لون بشره متغير اولمق معناسنه در يقال احتمل لونه على المجهول اذا غضب وامتقع وبربلده دن بلده
اخرايه كوتريلجك اسير اشتزا ايلمك معناسنه در يقال احتمل الرجل اذا اشترى الحميل اى السبى المحمول من بلد الى بلد
الحمال حانك كسريله كوتريلان يوكه دينور فارسيده بار ديرلر جمعى احمال در يقال على ظهره حمل وهو ماحمل
ومحفه كوترن دوه يه دينور فتحله ده جائزدر الحملان حانك ضميله مصدر درنته كه ذكر اولندى وحملان برآدمه
بوكنى يوكلتمك ايچون خاصة هبه طريقيله ويريلان دابه يه دينور يقال سأله الحملان وهو ما يحمل عليه من الدواب
فى الهبة خاصة وقبو مجيلر اصطلاحنده اقجه يه حمل واضافه اولنان باقر مقوله سى قاتندى يه دينور يقولون
ما بهذا الدرهم حملان وهو ما يحمل على الدراهم من الغش الانحمال انفعال وزننده اغرا معناسنه اولان
حملدن مطاوعدر برنسنه يه اغرا ولنغله اكاحواله اولمق معناسنه در يقال حمله عليه فانحمل شارح ديركه بودخى
انعدم كبى شواذدندر الحملة تمره وزننده جنكده دشمن اوزره صالدروب هجوم ايلمكه دينور يقال له حملة
صادقة اى كرة فى الحرب الحملة حانك كسرى وضميله براوبه يه دن براوبه يه ياخود برمنزلدن برمنزله يوكلنوب
كوچمكه دينور پس بو حمل واحتمالدن اخص اولور التحميل تفعيل وزننده والحمال حانك كسرى وميمك
تشديديله كذاب وزننده برنسنه يى آخره يوكلتمك معناسنه در يقال حمله الامر تحميلا وحمالا التحمل تفعل
وزننده والتحمال كسرتيله وتشديد ميمله برنسنه يى يوكلنمك وبرماده يى اوزرينه المق معناسنه در يقال حمله
فتحمل تحملا وتحمالا التحامل تفاعل وزننده برزحمتلو كوچ نسنه يى كندى اوزرينه آلوب محنت چكمك
معناسنه در يقال تحامل فى الامر وبالامر اذا تكلفه على مشقة وبرآدمه طاقتندن خارج نسنه تكليف وتحميل
ايلمك معناسنه در يقال تحامل عليه اذا كلفه ما لا يطيق مترجم ديركه امهات سائره ده تحامل بنده على حرفيله ميل
معناسنه كذلك ظلم وجور معناسنه مستعمل اولديغى مسطور در وقال فى الاساس والشيخ يتحامل فى مشيه يعنى
آغر آغر يوريسه كويا كه صرتنده آغر يوك وار در وبو معنا مجازدر مؤلفينك تحامل تعبيرلرى ظلم معناسندندركه
صوچى اكا يوكلتمك كبيدر الاستحمال برآدم كندى امور وحوايجنى بركسيه حواله وتحميل ايلمك معناسنه در
كتخدايه امور حمل وحواله ايتدكلرى كبى يقال استحمله نفسه اذا حمله حوايجه وامورة المستحمل اسم فاعل

بنيه ميله شول آيه اطلاق اولنور كه مدت دورنده موجود اولان ناسه محنت ومشقت حمل ايليه يعنى خنامنه قدر
خلق رنج ومحنتله امرار اوقات ايده لر يقال شهر مستحمل اذا كان يحمل اهله على مشقة الحمول صبور وزننده
مبالغه در آغر يوك وچوق يوك كوترنه دينور وحليم وحوصله دار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل حمول اى ذوحلم
كما ذكر حملان عثمان وزننده يمنده برقريه در الحامل والحاملة كبه خاتونه دينور يقال امرأة حامل وحاملة
اى ذات حمل حامل صفت مختصه اولديغندن وحامله حملت صيغه سندن مبنى اولديغندن ناشيدر مترجم ديركه
كافيه شارحى شيخ رضى تأنيث بحثنده بومبحثى شرح وبسط ايلمشدر فليراجع وحامله ميوه لو اغاجه وصف اولور
يقال شجرة حاملة اى ذات حمل واوزوم طاشيه جق زنبيله اطلاق اولنور محمل كبى الحمال شداد وزننده دائما يوك
كوترنه دينور باركش معناسنه يقال هو حمال اى حامل الاحمال الحمالة كتابه وزننده حمالق حرفتنه دينور
المحمل مجلس وزننده محفه طرزنده ايكى طرفلو نسنه دركه دوه يه چاتوب هر برينه برآدم بنوب كيدر جمعى
محامل كلور حالا شام ومصر حاجلرى اوكلرنده كيدن محمل اوله جقدر كه محفه شكلنده لكن تپه سى مخروطى
اولور ناس محفل شريف تعبير ايدرلر واكا نسبته محدثيندن ابو الحسن احمد بن محمد بن القاسم بن اسمعيل بن
محمد بن اسمعيل المحاملى وولدى محمد ويحيى وبرادرى ابو القاسم الحسين منسوبلردر شارح ديركه آنى ابتدا
حجاج ظالم ايجاد ايلمشدر ومحمل شول بيوك زنبيله دينوركه آنكله سره جك يره اوزوم طاشيرلر المحمل منبر
وزننده قلج باغنه دينور كماسيذ كرواغاجك يه سوروب كيدن كوكنه وطمرينه اطلاق اولنور الحميلة سفينه
وزننده والحمالة حانك كسريله بونلرده قلج باغنه دينور يقال تقلد محمل السيف وحميلته وحمالته اى علاقته
شارح ديركه محمل كلمه سنك جمعى محامل در وحميله وحماله نك عند الخليل حمائلدر وعند الاصمعى حمائل
كلمه سنك لفظندن مفردى يوقدر بلكه مفردى محمل در الحمولة حانك فتحيله يوك طوارينه دينور كرك دوه
وحمار وكرك سائرى اولسون وحالا صرتنده يوك اولسون اولمسون يقال لهم حمولة وهى ما يحمل القوم عليه
من بعير وحمار ونحوه كانت عليه اثقال اولم تكن شارح ديركه اشبو حموله لفظى ركوبه وحلوبه قبيلندندر وحموله
بعينه يوكلره ده اطلاق اولنور يقال مرت الابل وعليها حمولة اى احمال الحمول حانك ضميله حمل كلمه سنك كه
كسر وفتحله در جمعيدر هودجلره على قول هودج چاتلمش دوه لره دينور يقال مرت الحمول اى الهوادج او الابل
عليها الهوادج الاحمال همزه نك كسريله برآدمه يوك يوكلتمك خصوصنده معاونت ايلمك معناسنه در يقال
احمله الحمل اذا اعانه وعورت كبه اولمادين ممه سنه سود كتورمك معناسنه در يقال احملت المرأة اذا نزل لبنها
من غير حبل الحمالة سحابه وزننده شول ديته دينور كه برقوم جهتندن قوم آخر تحمل ايدوب درعهده ايده لر
حمال دخى دينور سحاب وزننده جمعى حمل در كتب وزننده يقال عليهم حمالة وحمال اى الدية يحملها قوم مولف
قوم ايله تعبيرى مجرد تمثيل قبيلندن اكثريه مبنى در يوخسه برآدم دخى تحمل ايدر مثلا ايكى طائفه مقاتله ايدركن
خارجدن برى ميانه لرينه دخول ومقتوللرك ديتنى تحمل بر اله اصلاح مابين ايدر وحماله مصدر اولور كفيل اولمق
معناسنه يقال حمل به حمالة من الباب الثانى اذا كفل حماله كتابه وزننده بنى سليم وعامر بن الطفيل ومطر
بن الاشيم وعبابة بن شكس نام كسه لرك فرسلرى اسميدر حمال شداد وزننده اوفى بن مطرك فرسى اسميدر
وفقهادن رافع بن نصرك لقبيدر حميل زبير وزننده بررجل اسميدر وابو بصرة الغفارى لقبيدر وبصره باى
موحده وصاد مهمله ايله در وبنو عجله مخصوص برفرسك اسميدر كه حرون نام آيغرك دولندندر الحوامل اياقلره
اطلاق اولنور وحوامل القدم وحوامل الذراع اياقلرك وقوللرك سكيرلرينه اطلاق اولنور مفردلرى حامله در
المحامل ميمك فتحيله جمعيدر كه ذكر اولندى ومحامل الذكر وحمائل الذكر آلت تناسلك كوكنده اولان طمرايله
دريسنه اطلاق اولنور المحمل محسن وزننده شول خاتونه دينور كه كبه دكل ايكن ممه سنه سود كلمش اوله احمال
مذكوردندر الحمل فتحتينله املك قوزى يه دينور ياخود طوقلى يه وآندن صغيرجه كوچكنه دينور جمعى حملان
كلور حانك ضميله واحمال كلور يقال ذبح حملا وهو الخروف او الجذع من اولاد الضأن فادونه راغبك بياننه كوره
صغيرلردن ناشى قوچاقده حمول اولديغنه مبنى اولمغله قول اول ارجح اولور وحمل يغمورى چوق بلوده اطلاق اولنور
وبروج فلكيه دن بربرجك آديدر كه آنده مركوز اولان كواكب حمل هيئتنده در وشامده برموضع آديدر ومكه يه
قريب زيمه وسومه يانده برطاغك آديدر وحمل اساميدندر حمل بن سعدانه اصحابدندر وحمل بن مالك بن النابغه
وحمل بن بشر الاسلمى وعدام بن حمل وعلى بن السرى بن الصقر بن حمل محدثلردر وعاج نام قوملغك تپه لرندن
برتپه اسميدر وبرطاغك آديدر كه اوراده طمران نام ايكى طاغ دخى واردر الحومل جوهر وزننده طورى وصافى

اولان سیل صوینه دینور و یغمورینک کثرتندن ناشی قابقاره اولمش سیاه بلوده دینور وهرشیئك اتوانه دینور
وحارثة بن اوسك فرسی اسمیدر و برخاتونك اسمیدر که *اجوع من کلبة حومل* مثلنك منشأیدر مزبوره نك بر دیشی
کلبی وارایدی کوندزآج قویوب کیجه صالیورر ایدی و بتون کیجه چادرلنا طرافنی طولانوب حراست ایدر ایدی
برکون آجلق جاننه کارایلکله ناچار کندی قویروغنی اکل ایلدی بعده بغایت آج کسه حقنده مثل اولدی
وحومل برموضع آدیدر الاحمال همزه نك فتحیله تمیم قبیله سندن برنجه بطنه اطلاق اولنور المحمولة برجنس
بغدایه دینور که بوزاولوب سنبله سنك دانه لری بیوك اولور بنوحمیل امیر وزننده بر بطن در الحمیلة جهینه
وزننده عراقده نهر الملك ناحیه سنده برقریه در الحمیلة سفینه وزننده برکسه اوزره ثقلت ومحنت اولان آدمه
ونسنه یه اطلاق اولنور تقول هو حمیلة علینا ای کلّ وعیال بو بله محللرده تا مبالغه یه دالدر داهیه تصوّریله
الحوملة دحرجه وزننده صوکوترمك معناسنه در یقال حومل الرجل اذا حمل الماء الحنبل جعفر وزننده
بودوره دینور وکورکه دینور فرو معناسنه علی قول کهنه سنه دینور یاخود اسکی جرمه یه دینور یقال جاء حنبل
وله حنبل ای قصیر وله فرو اوخلقه اوالخف الخلق ودکزه دینور و بیوك قارنلو آدمه دینور علی قول ششمان
آدمه دینور وحنبل دیار تمیمده برمرغزاره دینور وحنبل اسامیٔ ناسدندر ابو عبدالله احمد بن عبدالله
بن حنبل صاحب المذهب وامام السنه در شارح دیرکه صواب اولان احمد بن محمد اولمقدر الحنبالة حانك کسریله
بودخی دریایه دینور وچوق سوزلو برکوی آدمه دینور الحنبال حانك کسریله بیوك قارنلو یاخود ملحم وششمان
آدمه دینور یقال رجل حنبال ای الضخم البطن اوالملحم الحنبل قنفذ وزننده مغیلان آغاجنك طمور جغنه
دینور وغاف دیدکلری شجرك یمشنه دینور وغاف ماده سنده ذکر اولندی وحنبل بوکرجه یه دینور الحنبلة
دحرجه وزننده بوکرجه یمك علی قول کورك کیمك معناسنه در یقال حنبل الرجل اذا اکل الحنبل اولبس الحنبل
التحنبل تدحرج وزننده باشی اشاغی اکمك معناسنه در یقال تحنبل الرجل اذا تطأطأ الحنابل علابط وزننده
قالین ومتین کریشه دینور یقال وتر حنابل ای غلیظ شدید ابو حنبل تای فوقیه ایله جعفر وزننده بشر بن احمد
بن فضاله نام محدثك کنیه سیدر الحنتال حانك ضمیله وهمزه ایله وهمزه سز اکردر خلو وافتراق معناسنه در
بدّ کلمه سی کبی تقول مالی منه حنتال ای بدّ یعنی بنم ایچون آنی بوشلامق بو قدر ناچار وضرور بدرنده که لابدّ چاره سز
وناکزیر دیمکدر وکلمهٔ مزبوره رباعی یاخود خماسیدر جوهری وهمندن ناشی ثلاثی ماده سنده ذکر ایلمشدر
شارح دیرکه بعض ائمهٔ صرفك قولی اولمغله وهم مترتب دکلدر الحنثل ثای مثلثه ایله جعفر وزننده ضعیف وزبون
آدمه دینور الحنجل زبرج وزننده ایری کوده لو چاغرغان شماطه جی عورته دینور یقال ابتلی فلان بحنجل ای بامرأة
ضخمة صخابة الحنجل قنفذ وزننده بر برنجی جانور آدیدر الحناجل علابط وزننده اعضاسی دیرکلو صیق
بودوره دینور الحندل جعفر وزننده بودوره دینور الحنصال والحنصالة حانك کسریله قارنی بیوك آدمه دینور
و بو بعضا مهموز اولور الحنضلة حنظله وزننده قیارده اولان صو ایرکیلجك چقوره وآنده ایرکیلان صویه دینور
علی قول کوچك صوکولنه دینور حنضله مفردیدر الحنظل جعفر وزننده معلومدرکه ابو جهل قرپوزینه دینور
افضلی صاری نوعیدر مستعمل اولان شحمیدر مفاصله منصبّ اولان بلغم غلیظی شرب یا احتقانی مسهل
ومالیخولیا وصرع وافکار فاسده وداء الثعلب وجذام عللرینه نافع کذلك شحمی خصوصا کوکی یلان وعقرب
صوقدیغنه مفیدودانه سیله بخوری وجع دندانه ومطبوخی خانه یه سرپمك اهلاك براغیده مؤثّر ویشلی دلك عرق
النسأ عللنه عظیم المنافع در ونباتنده منفردا ثابت اولانی قالدر وحنظل اسامیدندر حنظل بن حصین اصحابندر
وحنظله اون درت صحابه نك اسمیدر و بش نفر محدّث آدیدر وحنظلة بن مالك قبیلهٔ تمیمده اعز واکرم قبیله درکه
دود مانه اطلاق ایدرلر درب حنظله ری شهرنده بردر وازهٔ سور اسمیدر ذوالحناظل نکرة بن قبس نام
فارس وبهادرك لقبیدر الحنکل جعفر وزننده والحناکل علابط وزننده لئیم وفرومایه یه دینور و بودوره دینور
و بومری کوده لو تصلق وناز باکسیه دینور یقال رجل حنکل وحناکل ای لئیم وقصیر وجاف غلیظ الحنکلة
حنظله وزننده چرکین و بداندام قاره عورته دینور وتصلق و باقشقسز عورته دینور یقال تزوج حنکلة ای
دمیمة سوداء وکذا جافیة وحنکله مصدر اولور آغر آغر اویالندرق یوریمك معناسنه در یقال حنکل فی المشی
اذا تثاقل وتباطأ الحوقلة حولقه وزننده ومرادفیدر وسائر معنالری حقل ماده سنده ذکر اولندی الحول
قول وزننده یله دینور سنه معناسنه جمعی احوال وحؤول کلور حانك وهمزه نك ضمیله وحوول کلور حانك وواوك
ضمیله مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل حول ماده سی برشیئك غیردن تغیر وانفصالی معناسنه موضوعدر

کاه تغیر وکاه انفصال اعتباریله معانیٔ سائره اندن منشعبدر مثلا سنه یه حول اطلاق اولنوکه تسمیه بالمصدردر
انقلابی وشمسك مطالع ومغاربنده دورانی اعتبارینه مبنی درانتهی وحول سنه تمام اولمق معناسنه در یقال
حال الحول یحول حولا اذا تمّ وحول وحؤول همزه ایله قعود وزننده برنسنه اوزرینه یل چکمك معناسنه در یقال
حال علیه الحول حولا وحؤولا اذا اتی علیه وکذا یقال حالت الدار وحیل بها و برحالدن برحاله دونمك معناسنه در
یقال حال الشیء اذا تحوّل من حال الی حال و یای اکیلمك معناسنه در یقال حالت القوس اذا صارت معوجة ومطلقا
برنسنه اسکی حالندن متغیر اولمق معناسنه در طوغری نسنه نك اکیلمسی کبی یقال حال الشیء مثلا اذا تغیر من الاستواء
الی العوج وحول حیله معناسنه در کماسیذکر مؤلف بونی اسم سیاقنده بالمسامحه ثبت ایلدی لکن بو معناده
مصدردر وطواره صیچرایوب بنمك معناسنه در یقال حال فی ظهر دابته اذا وثب واستوی وحول وحؤول وحیلوله
قیلوله وزننده ایکی نسنه ارالغنه حاجز وحائل اولمق معناسنه در یقال حال بینهما اذا حجز وحول برنسنه نك
چوره و پیرامنه دینور حوال کبی که سحاب وزننده در یقال قعد هو حوالیه مثنی حوال وحوله وحوالیه مثنی وحواله
کسحاب واحواله جمع حول تثنیه ترکیبلرینه کوره چوره مقوسا ایکی یه تقسیم اولنور وحول قوت معناسنه کلور
حوله کبی کماسیذکر الاحالة همزه نك کسریله سنه یی تمام ایلمك معناسنه در یقال احاله الله الحول ای اتمه وکافر
اسلامه کلمك معناسنه درکه کفردن تحول ایلمکدر یقال احال فلان اذا اسلم و برآدمك ناقه سی یغوره چکلمش
ایکن اول سنه قسیر قالمق معناسنه در یقال احاله الرجل اذا صارت ابله حائلا فلم تحمل و برنسنه اوزرندن یل
چکمك معناسنه درکه بریللق اولمق تعبیر اولنور یقال احال الشیء اذا اتی علیه حول و برمحلده بریل اقامت ایلمك
معناسنه در یقال احال بالمکان اذا اقام فیه حولا وکذا یقال احوله به علی الاصل وسنه نك تمامنه ایرشمك
معناسنه در یقال احال الرجل الحول اذا بلغه یعنی وفات ایلمیوب تمام ساله ایرشدی و برنسنه برحالدن برحاله
دونمك معناسنه در یقال احال الشیء اذا تحوّل ای من حال الی حال ودینی آخر آدمه حواله وتقاص ایلمك
معناسنه در یقال احال الغریم اذا زجاه عنه الی غریم آخر و برکسه یی ضعیف عد ایلمك معناسنه در یقال
احال علیه اذا استضعفه وقوغه دن وقابدن برنسنه بوشالتمق معناسنه در یقال احال علیه الماء من الدلو
اذا افرغه منه و برکسه اوزره قامچی مقوله سی نسنه ایله اورمغه قصد وهجوم ایلمك معناسنه در یقال احال
علیه بالسوط اذا اقبل وکیجه نك ظلمتی زمین اوزره یایلمق معناسنه در یقال احال اللیل اذا انصبّ علی الارض
وصیچرایوب طوارك ارقه سنه بنمك معناسنه در یقال احال فی ظهر دابته اذا وثب واستوی و برنسنه اوزره یللر
چکمك معناسنه در یللمق وساخورده اولمق تعبیر اولنور یقال احالت الدار اذا اتی علیها احوال ای سنون وکذا
یقال احولت واحوال که همزه نك کسریله اصل اوزره در چوجق بریللق اولمق معناسنه در یقال احول الصبیّ
احوالا اذا اتی علیه حول واحاله محال سوز سویلمك معناسنه در یقال احال الرجل اذا اتی بالکلام المحال وناقه
حائل اولمق معناسنه در یقال احالت ناقته اذا صارت حائلا کماسیذکر الاحتیال افتعال وزننده بودخی
برنسنه اوزرندن یل چکمك معناسنه در یقال احتال الشیء اذا اتی علیه حول وحیله ایلمك معناسنه در یقال
احتال فلان اذا اتی بالحیلة کماسیذکر الحوالة سحابه وزننده احاله دین معناسندن اسمدر بورجلو یی
برآدمه یوز ایلدیکی اقچه یه دینور و برنهری نهر آخره دوندرمکه دینور وکفالت معناسنه در یقال قبل حوالته
ای کفالته وعبدالله بن حواله یاخود ابن حولی صحابه در المحول محسن وزننده بریللق چوجغه دینور یقال
صبیّ محول اذا اتی علیه حول ودیشی طوغوردقدنصکره ارکك طوغرمش یاخود علی العکس اولان عورته
وناقه یه دینور محیل کبی کماسیذکر الحولیّ حانك فتحیله بریللق حیوانه دینور کرك چتال طرنقلی وکرك سائری
اولسون مؤنثنده حولیه وآنك جمعنده حولیات دینور یقال اتی بالجمل الحولیّ وهو ما اتی علیه حول من ذی حافر
وغیره شارح دیرکه عربلر بونی توسیعله مطلقا صغیر نسنه ده وقصیر المدّه نسنه ده استعمال ایدرلر المستحالة
والمستحیلة صکره دن اکیلمش یایه وصف اولور یقال قوس مستحالة ومستحیلة ای معوّجة و برسنه یاخود ایکی
سنه سورلمیوب بورقالمش تارلایه اطلاق اولنور ومطلقا استواء حالندن عوج حالنه متحوّل اولان نسنه یه مستحیل
اطلاق اولنور ومستحاله بالدرینك وانجك کیکنك ایکی طرفیده اکری اولان آدمه دینور هاء نقلیه در یقال
رجل مستحالة اذا کان طرفا ساقیه معوّجین الاستحالة برنسنه اولکی حالندن حالت اخرایه دونمك معناسنه در
استقامتدن عوجه دونمك کبی یقال استحال الشیء اذا تحوّل من حال الی حال و یقال استحالت القوس اذا تغیرت
من الاستواء الی العوج و برنسنه یه بجبا حرکت ایدرمی دیو بیلك ایچون نظر ایلمك معناسنه در یقال استحاله

اذا نظر اليه هل يتحرك الحول والحيل حارك فتحيله والحول عنب وزننده والحولة صوله وزننده
والحيلة حانك كسريله والحويل عويل وزننده والمحال والمحاله ميملك فتحيله والاحتيال والتحول
والتحيل تفعل وزنلرنده امور ومصالحك تصرف وادارهسنده حذاقت وجودت فكر ونظر وقدرت معناسنهدركه
تقلب فكر صائب لازمهسيدر اصطلاحرده حيله فند ومكر ودوباره مقامنده استعمالی بوندن بعيد دكلدر بونك
لازمی كيدر مؤلف احتيال ايله تحول وتحيلی اطراد امزج ايلمشدر حيلهنك جمعی حول كلور عنب وزننده اصلی
اوزره وحيل كلور بنه عنب وزننده وحيلات كلور عنبات وزننده يقال فلان ذو حول وحيل وحول وحولة
وحيلة وحويل ومحال ومحالة واحتيال وتحول وتحيل ای ذو حذق وجودة نظر وقدرة على التصرف وحول
عنب وزننده اسمدر زوال وانتقال معناسنه ومنه قوله تعالى لا يبغون عنها حولا وحول الدهر زمانك تقاليب
وعجايبنه اطلاق اولنور وحول شول خندقه دينوركه اكاسير اياخرما اغاجلری ديكرلر الحولة صوله وزننده حيله
معناسنهدركه ذكر اولندی وزور وقوت معناسنهدر وبرحالدن برحاله دونمكه دينور تحول وانقلاب معناسنه
بوايكی معناده حول دخی مستعملدر قال الشارح ومنه لا حول ولا قوة الا بالله وآتك ارقهسنه بنمكه دينور الحول
صرد وزننده والحولة بومه وزننده والحول سكر وزننده والحولة همزه وزننده والحولی حانك فتحی
وضميله والحولول سفرجل وزننده والحولی سكری وزننده بغايت حيلهكار آدمه دينوركه هر امورنده لطف
وحذاقتله تصرف ايدر يقال رجل حول وحولة وحول وحولة وحولی وحولول وحولی ای شديد الاحتيال
ما حوله وما حيله فعل تعجبدر ما اكثر حيلة معناسنهدر ويقال هو احول منك واحيل ای اكثر حيلة يعنی افعل تفضيل
دخی كلور وبونلر سابق الذكر حيله معناسنه اولان حول بناسندن ياخود احتيال بناسندن مصوغلردر زيرا
اخفش ومبرد عندلرنده جميع مزيد ثلاثيدن فعل تعجب وافعل تفضيل مصوغ اولور التحول والتحيل تفعل وزننده
بريردن آخر يره انتقال ايلمك معناسنهدر يقال تحول عنه اذا زال الى غيره وارقهده كاره يعنی بارقه يوكی يوك كوتورمك
معناسنهدر يقال تحول الرجل اذا حمل الكارة على ظهره ويقال تحول الكساء اذا جعل فيه شيئا ثم حمله على ظهره
وحيله قلمق معناسنهدركه ذكر اولندی يقال تحول فی الامر اذا احتال وتحول واعظ ناسك قبول وعظ وپنده ايچون
نشاط واقبال وقتنی ارشدروب كوزتمك معناسنهدر يقال تحول فلانا بالموعظة اذا توخی الحال التی ينشط فيها
لقبولها لا محالة ميمك فتحيله لابد معناسنهدر محاله كلمهسی مصدر ميميدر تحول ياخود حيله معناسنهدر لا كلمهسنك
اسميدر خبری محذوف موجوده لفظيدر لابد معناسنه مستعملدركه ناچار ولا علاج ديمكدر مثلا الموت آت لا محالة
نه ديرلر موت البته كلجكدر كلسون ديو حيله وآندن خلاصه چاره وزوال وانتقال ممكن دكلدر ديمكدر المحال
غراب وزننده وجه وطريقندن منحرف اولان كلامه دينوركه مراد وقوع وامكان جهتندن خارج باطل وبيهوده
كلامدر مثلا جسم واحد حالت واحدهده ايكی مكانده بولنور ديمك كبی يقال تكلم بالمحال ای الكلام الذی عدل
عن وجهه شارح ديركه بعده مطلقا ممكن الوقوع اولميان باطل نسنهده استعمال اولندی المستحيل بو دخی محال
معناسنهدر وطلونسنهيه اطلاق اولنور يقال شیء مستحيل ای ملآن التحويل تفعيل وزننده برنسنهيی محال
قلمق معناسنهدر يقال حوله اذا جعله محالا وبرنسنهيی بريردن آخر يره ايرمق معناسنهدر يقال حوله اليه
اذا ازاله اليه بوندن اسم حول وحويل درعنب وامير وزنلرنده وبرنسنه بريردن آخر يره ايرلمق معناسنه اولمغله لازم
ومتعدی اولور يقال حول الشیء اذا تحول وكهكشان وسط فلكه وارمق معناسنهدركه يازموسمنده اولور
يقال حولت المجرة اذا صارت فی وسط السماء وناقه حائل اولمق معناسنهدر يقال حولت الناقة اذا صارت حائلا
وبرآدمك كوزنی برعارضه ايله شاشی قلمق معناسنهدر يقال حول عينه اذا صيرها حولاء الحول عنب وزننده
والحويل امير وزننده زائل اولمق معناسندن اسملردر ايرلمغه دينور زوال معناسنهنه كه ذكر اولندی يقال
لا حول عنه ولا حويل ای لا زوال ولا انتقال عنه وحويل طلب وخواهش معناسنه اسمدر محاوله معناسنهدر
وشاهد وكواهه دينور يقال هو حويل له ای شاهد وبرموضع آديدر وكفيل معناسنهدركه بوندن اسم حوالهدر
نته كه ذكر اولندی يقال يجب على حويله ای كفيله الاحتوال اصلی اوزره افتعال وزننده برآدمه ناس هر طرفدن
اوشوشو ايدوب اورتايه آلمق معناسنهدر يقال احتولوه اذا احتاشوا عليه الحوال جدال وزننده والمحاولة
مجادله وزننده برنسنهيی طلب وخواهش قلمق معناسنهدر يقال حاوله حوالا ومحاولة اذا رامه اساسده طلب
بالحيله معناسيله مفسردر وبرنسنه طرفنه حوالة نظر ايدوب دقت ولمعانله باقق معناسنهدر تقول حاولت له
بصری ای حددته نحوه ورميته به الحيلولة كينونه وزننده ايكی نسنه ارالغنه كيروب حاجز اولمق معناسنهدركه

ذكر اولندی يقال حال بينهما حيلولة اذا حجر الحوال كتاب وزننده والحول صرد وزننده والحول جبل
وزننده ايكی نسنه ارالغنه كيروب حاجز ومانع اولان شيئه دينور الحوال سحاب وزننده تغير وانقلاب معناسنهدر
ومنه حوال الدهر ای تغيره وصرفه الحولة حانك ضميله والحولان فتحاتله والحول عنب وزننده والحولان
حانك ضمی وواوك فتحيله والحولاء حانك ضميله بجملهسی صرف وتغير معناسنه اولمغله لازمی اولان عجايب وغرائب
اراده اولنور ومنه يقال هذا من حولة الدهر وحولانه وحوله وحولانه وحولائه ای من عجائبه الحائل لونی بوزلمش
نسنهيه دينور يقال شیء حائل ای متغير لونه وطی قبيلهسی يوردنده اولان ايكی طاغ يانندهبر موضع آديدر وبجدده
برموضع آديدر وبوغوره چكلمش ايكن طوتميوب قسيرقالمش ناقهيه دينور على قول برسنه ياخود ايكی ياخود برقاچ سنه
قسيرقالمشنه دينور كذلك مطلقا حمل شانندن اولان نساء وحيوان وجه مذكور اوزره قسيرقالسه وميوهدار اغاج
اولمجه ميوه طوتميوب قالسه حائل اطلاق اولنور جمعی حيال كلور حانك كسريله وحول كلور حانك ضميله وحول
كلور سكر وزننده وحولل كلور كه حانك ضمی ولامك فتحيله اسم جمعدر وكاهجه تأكيد ومبالغه ايچون حائل حول
وحائل حولل ديرلر اضافتله وعند البعض برسنه كبه قالميانه حائل وايكی سنه كبه قالميانه حائل حول وحائل حولل
ديرلر حارك ضميله پس بومبالغهيی متضمندر يقال ناقة حائل اذا كانت قد حمل عليها فلم تلقح اوالتی لم تلقح سنة
اوسنتين اوسنوات وكذا كل حائل ويقال حائل حول وحائل حولل مبالغة اوان لم تحمل سنة فحائل اوسنتين فحائل
حول وحولل وحائل ديشی كوشكه دينور طوغديغی ساعتده نته كه ارككنه سقب دينور يقال نتجت الناقة
حائلا حسنة ای الانثی من اولاد الابل ساعة توضع الحال بال وزننده انسانك ما هو عليهی اولديغی نسنهيه
دينور تأنيثله حالت دخی دينور يعنی نفسی وبدنی ووصفی اولان امور متغيرهدن انسانه مختص اولان هيئت وكيفيته
اطلاق اولنوركه انسان آنك اوزرنده قائم اولور هيئت مزبوره ذی الحال اولان انسانه لازم ومفارق دخی اولور
لكن صفتده ثبوت معتبردر وحال لفظی اعتباريله مذكر وصفت اعتباريله مؤنث اولور يقال له حال حسن وحسنة
وحالة وهی كينة الانسان وما هو عليه وحال الآن ايچنده اولديغك وقته اطلاق اولنوركه ماضی ايله مستقبل
بيننده برزخدر ماضينك نهايتی ومستقبلك بدايتيدر جمعی احوال واحوله كلور افعله وزننده شارحك بيانته
كوره اصلی حول ايدی فتحتينله وحال سياه باخچه دينور وبومشق طپراغه دينور وچارشف مقولهسی توبه سلكلمش
سمر اغاجنك يپراغنه دينور وكشينك زوجهسنه اطلاق اولنور وسوده دينور وخاصة متعفن سياه باخچه دينور
حمأه معناسنه وبو معنای اولدن اخص در وارقه يوكنه دينور نه اولورسه اولسون كاره معناسنه يقال جاءنا
يحمل حالا ای كارة وهی تحمله على ظهرك وچوجق عربهسنه دينوركه آنكله يوريمكه مشق ايدرلر وآت قسمك
صرتنده تكلتی كلان يره دينور ياخود صرتنك بوندن صغريه قدر اوزاديسنه وطريقهسنه دينور واتشی كوله
دينور رمادحار معناسنه وايچنه بخاش چار قويوب كوزدكری چول وپلاس مقولهسنه دينور ويمنده ازد
ديارنده بربلده آديدر الحالة حال معناسنهدركه مؤنثيدر جمعی حالات كلور وحالات الدهر واحوال الدهر زمانك
صروف وانقلاباتنه اطلاق اولنور يقال غيرتهم حالات الدهر واحواله ای صروفه الحولة حانك ضميله عجيبة
زمانه اطلاق اولنور جمعی حول كلور غول وزننده وداهی ومنكر نسنهيه اطلاق اولنور ومطلقا تعجب ايدهجك
نسنهيه دينور الحؤول قعود وزننده والحيال والحبالة حارك كسريله ناقه حائل اولمق معناسنهدر
يقال حالت الناقة حؤولا وحيالا وحيالة اذا صارت حائلا وحيال اسم اولور شول ايپه دينوركه دوهنك قارنی التندن
قولانيه بنداولنور تا كه قولان صيربلوب خايهسنه طوغری انميه وحيال الشیء برنسنهنك يماجنه دينور قباله معناسنه
ومنه يقال قعد حياله وبحياله ای بازائه المحول محدث وزننده تحويل مذكر معناسنهدر حائل اولان ناقهيه
دينور يقال ناقة محول ای حائل وديشی عقبنده اركك طوغرمش ياخود على العكس اولان عورته وناقهيه دينور
كما سيذكر حبويل باء تحتيه ايله زنبيل وزننده اسمادندر قرة بن حبويل محدثدر المحالة ميمك فتحيله قبوچرخنه
دينور منجنون كبی وبيوك مقارهيه دينور بكرة عظيمه معناسنه شارحك بيانته كوره تكرلكه دخی دينور
جمعی محال در هاسز ومحاول كلور وبودونمك معناسنه اولان حولندر وارقهده اكورغه ككلر ينك اورتهسنده
اولان كككه دينوركه ارقه كميكی تعبير اولنور مهرهء پشت معناسنه محال دخی دينور سحاب وزننده الحول
فتحتينله كوزشاشی اولمق معناسنهدركه برقاچ كونه اولور بياضی قوبرغنده وسياهی يكارينه طوغری اولور
وكيمنده حدقه دن برون اوزرينه مائل اولور وكيمنده قوبروغنده اولور وكيمنده يوقری قاش كيكنه طوغری مائل
وناظر اولور وكيمنده حدقه قوبرغنه طوغری مائل اولور ويقال حولت عينه حولا من الباب الرابع وفی عينه

نحول ويقال حالت تحال مثل خافت تخاف الاحولال احمرار وزننده بودخی کوز شاشی اولمق معناسنه در
يقال احوالّت عينه بمعنى حولت لكن بو مبالغه ايچوندر الاحول احمر وزننده والحول كتف وزننده كوزی
شاشی آدمه دينور مؤنثی حولاء در وكوزه ده وصف اولور يقال امرأة حولاء وعين حولاء الحولاء حانك كسری
وواوك فتحيله عنباء وشيراء وزنلرنده كه وزن مزبورده بو اوج كلمه دن غيری يوقدر حانك ضميله ده جائزدر ناقه نك
دول يتاغی اولان دری يه دينور نسوانده مشيمه دينور واول يشله مائل بر دريدر كه كدورتلو اولور صو ايله طلو
اولوب ياور بيله جه ظهور ايدر وچابچاقزل ويشل خطوطله مخطط وايچنده عرس ديدكلری دريچكلر اولور
وبو سلانك غيريدر زيرا اول ياورينك يوزنده بورلمش چقار كيدر ميجه هلاك اولور وبو معنايه مبنی عربلر ماء
وخضرت وخصبی حاوی محله نازل اولدی ديجك يرده نزلوا فی مثل حولاء الناقة ديرلر زيرا حولاء وجه مذكور
اوزره يشل وصو ايله مملو ورتان اولور الاحويلال احميرار وزننده يرك نباتلری بويلنوب بريوزی يم يشل اولمق
معناسنه در يقال احوالّت الارض اذا احضرّت واستوی نباتها بنوحواله سحابه وزننده عربدن بر بطن
آديدر بنو محوّله معظمه وزننده اصحابدن عبدالله بن غطفان اولاد وانسالنه اطلاق اولنور مقدّما اسمی
عبدالعزّی اولوب بعد الاسلام مفخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلری تحويل وعبدالله ايله تسميه بيوردملر يله
اولاد واحفادنه بنو محوّله اطلاق اولندی المحوّل معظم وزننده بغداد غربسنده بر موضعدر المحيل مميك
ضميله كه احاله دن اسم فاعلدر محول ومحوّل كبی ديشی طوغورد قدنصكره عقبنده اركك ياخود بالعكس
طوغورمش خاتونه وناقه يه دينور يقال امرأة محيل وناقة محيل ومحول ومحوّل اذا كانت قدولدت غلاما اثر جارية
اوعكست حاله بنو القين ديارنده بر موضعدر حولايا حانك فتحيله نهروان اعمالندن بر قريه در حوالی حانك
ضمی وقصريله بر موضعدر ذوحولان سلمان وزننده بر موضعدر التحاويل تجاويف وزننده برسنه
زراعت اولنوب وبرسنه زراعت اولنميان تارلاره اطلاق اولنور شارحك بياننه كوره مفردی تحويلدر ومؤلف
مسامحه ايله تفسير ايلمشدر يقال تحاويل الارض ای تخطی حولا وتصيب حولا ای تزرع سنة وسنة لا وبه تقوّی الارض
الحولول سفرجل وزننده بك چالاك وچرك محيل وداهيه آدمه دينور يقال رجل حولول ای منكر كبش ذوحوال
سحاب وزننده ملوك حميردن بر ملكك لقبيدر كه اذواء زمره سندندر الحيعلة دحرجه وزننده اذان واقامت ايدن
مؤذّن حیّ على الصلوة وحیّ على الفلاح ديمك معناسنه در وبو بسمله وحمدله كبی منحوتدر يقال حيعل المؤذّن اذا قال
حیّ على الصلوة حیّ على الفلاح الحيهل حيدر وزننده والحيهل حانك ويای مشدده نك فتحيله ويانك
كسريله جائزدر دوه مرعاسی اولان ترش وخرده نبات نوعندن بر كونه خرده شجر اسميدر كه بيراغی اولمز مفردی
حيهله وحيهله در وحميد بن ثور نام شاعرك اشبو ❀دميث به الرمث والحيهل❀ مصراعنده كه هاء مضمومه دو
لامك حركه سی هايه نقل اولندی وحيهله يانك تشديدی ولامك فتحيله وحيهل لامك سكونيله وحيهلن
تنوينله وحيهلا تنوينله وحيهلا تنوينسز حثّ واغرا كلماتندندر وبونلرك حكم آخرلری دخی واردر معتل
بابندن حیّ فصلنده ذكرلری كلور ان شاء الله تعالى الحيلة حانك فتحيله چكی سوريسنه علی قول چكی وقيون قارشق
سوری يه دينور وطاغك يوقريسندن يوالنوب انمكله طاغك دبنده چوغالوب كومه لنمش طاشلره دينور وسراة
قضاسندن بر بلده آديدر واحتيالدن اسم اولور حيل وحول كبی يقال انه لذو حيلة وحيل وحول ای حيلة
وحيل زور وقوّت معناسنه در يقال به علية حيل ای قوة ودره نك اورته سنده اير كلوب قالمش صويه دينور جمعی
احيال وحيول كلور وحيل مدينه ايله خيبر بينسنده بر موضعدر يوم الحيل ايام عربدن بر يوم معروفدر حيلان
سلمان وزننده حلب قضاسنده بر قريه اسميدر كه درون حلبه جاری مجرانك مخرجی آندندر الحيلان حانك
كسريله خرمن عربه سنك تخته لريله دمور ادواتنه دينور الحيول قعود وزننده بوزلمق معناسنه در يقال
حال الشيء يحول حيولا اذا تغير حيل حيل مكرراجير وزننده كبی قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر
فصل الخاء المعجمة الخبل خانك فتحی وبانك سكونيله بر عارضه سببيله اعضايه عارض اولان فساده
وتباهلغه دينور وفالج علتنه دينور كه عضو كوشيوب طوتمز اولور وكاه باشدن غيری جميع اعضايه عارض اولوب
حسّ وحركتدن قالور بو معنالرده فتحتنيله ده جائزدر يقال به خبل ای فساد عضو وكذا فالج واللرك واياقلرك
كسلكنه دينور جمعی خبول كلور يقال بنو فلان يطالبون بدماء وخبل ای قطع الايدی والارجل بو معنالرده
خبل وصف بالمصدر زيرا فی الاصل مصدردر وخبل اصطلاح عروضيونده بحر بسيط ورجزك مستفعلن
جزؤلرندن سين وفاء حرفلرنی اسقاط ايلمكدن عبارتدر زيرا حرف ساكن سبب خفيفك يدی مزالنده اولمغله

اسقاط اولندقده كويا كه قطع اولنمش اولور وبو زحاف مزدوجدر كه طیّ ايله خبن علتلرندن مركبدر وخبل
اصلی اوزره مصدر استعمال اولنور حبس ايلمك معناسنه يقال خبله خبلا من الباب الاول اذا حبسه ومنع
ايلمك معناسنه در يقال خبله خبلا من الباب الثانی اذا منعه واودنج معناسنه در قرض كبی يقال اخذه خبلا
ای قرضا وعاريت نسنه آلمغه دينور يقال اخذه خبلا ای استعارة وبوك كتورن جماله قول وشرطدن زائد
وريلان نسنه يه دينور يقال اعطاه خبلا وهو مازدته علی شرطك الذی يشترطه الجمال وبر آدمی مجنون
قلمق معناسنه در يقال خبله الحزن خبلا اذا جننه وبر آدمك عقلنی ياخود عضونی تباه ايلمك معناسنه در
يقال خبل فلانا اذا افسد عقله او عضوه وتقصير ايتمك معناسنه در يقال خبل عن فعل ابيه اذا اقصر الخبل
فتحتنيله جنّ وديوه دينور يقال به الخبل ای الجنّ وطوارك اياقلرينه عارض اولان فساده وبوزقلغه دينور كه
يوريمكدن قالور ودليلكه دينور بونده خانك ضمی وفتحی وبانك سكونيله ده جائزدر يقال به خبل وخبل
وخبل ای جنون وخبل برقوش آديدر كه بتون كيجه كويا كه مانت خبل ديه رك اوتر وصو طلو منه
وطلوقربه يه دينور الخابل بودخی جنّ وپری يه دينور ومفسد وفتنه كاره دينور وشيطانه دينور
الخبال سحاب وزننده نقصان معناسنه در وهلاك معناسنه در ورنج وزحمت وكلّ وعيال
معناسنه در يقال فلان خبال عليه ای كلّ وعيال وزهر قاتله دينور واهل جهنمك جيندن حرقنده بدنلرندن سيلان
ايدن صاری صويه دينور قال الشارح ومنه الحديث من شرب الخمر سقاه الله من طينة الخبال يوم القيمة وهو
صديد اهل النار وقيوك ايچريسنده اولان وبرقلق وبو چاقلولق وضعنه دينور كه بعضا قوغه اول وبرقلره وبو چاقلره
كيروب ايلشمكله ريتلور يقال هذه البئر فيها خبال وهوان تكون متلجفة فربما خلت الدلو فی تلجيفها فتخترق وجوهری
خبالی لبيدك فرسی اسميدر ديو ثبت ولبيدك اشبو ❋ نكار قرزل والجون فيها ❋ وعجلی والنعامة والخبال ❋ بيتيله
استشهادی وهمدرنه كه عجلی لفظنده دخی وهمله محجل عنواننده رسم ايلمشدر صواب اولان يای تحتيه ايله خيال
اولمقدر وخبال مصدر اولور دلورمك معناسنه يقال خبل الرجل خبالا من الباب الرابع اذا جنّ وبركسه نك الی چولاق
اولمق معناسنه در يقال خبلت يده اذا شلت التخبيل تفعيل وزننده والاختبال افتعال وزننده مجنون قلمق
معناسنه در يقال خبل فلانا واختبله اذا جننه وبركسه نك عقلنی يا عضونی فاسد وتباه ايلمك معناسنه در يقال
خبله واختبله اذا افسد عقله او عضوه واختبال طوار قسمی دلوروب بريرده آرام ايلميوب بری اوته چالقلنمق معناسنه در
يقال اختبلت الدابة اذا لم تثبت فی موطنها الاخبل احمر وزننده خبال مذكوردن وصفدر يقال هو اخبل
ای مجنون الخبل كتف وزننده شول زمانه وصف اولور كه خلقی بغايت شدّت ومضايقه وحوادثله قهر
وتباه ايليه يقال دهر خبل ای ملتو علی اهله الاستخبال طواری عاريت ايستمك معناسنه در الاخبال
همزه نك كسريله بر طواری عاريته ويرمك علی قول سوديله ويوكيله انتفاع ايلمك ايچون ياخود اوزرنده غزا ايلمك
ايچون بر آتی عاريته ويرمك معناسنه در تقول استخبلنی ناقة فاخبلتها ای استعار نيها فاعرتها واعرتها لينتفع
بلبنها وو برها او فرسا ليغزو عليه واخبال بر آدم ناقه لرنی ايكی بلوك ايدوب برسنه بر بلوكنی وكلجك سنه ديكر
بلوكنی انتاج ايلمك معناسنه درنته كه ايكی تارلاسی اولان برنی برسنه وديكرنی كلجك سنه زراعت ايلمكله تارلالری
ديكلندروب قوّت بولدرر يقال فلان يخبل ابله اخبالا وهو ان يجعل ابله نصفين ينتج كل عام نصفا المخبل
معظم وزننده بنو شماله دن وقريع وسعد قبيله لرندن برنيجه شاعرلردر كذلك كعب المخبل شاعر معروفدر المخبل
محدّث وزننده دهر وزمانك اسميدر معانی مذكوره ملاحظه لرينه مبنی در الخلّ خانك ضميله وفتحيله قلب
وخاطره اطلاق اولنور تقول وقع فی خبلی ای فی نفسی وخلدی وبو تركيب نادم وپشيمان اولدم ديجك موقعده
استعمال اولنور تقول وقع فی خبلی ای سقط فی يدی بو تركيب خيلجه تتبعه الجا ايلمكله بالآخره مأخذ مؤلف اولان
عبابده وقع فی خبلی من كذا ای فی نفسی وخلدی وهو كقولهم سقط فی يدی وقد يفتح عبارتيله مذكور اولمغله
تركيب مذكور مثل مزبور واديسنده استعمالی منفهم وسائر مأخذلردن وكتب امثالدن دخی مستنبط اولديغی
مطلب اوزره خبل ماده سی بروجه مذكور جنون وفساد عقل معناسنه اولوب حاليت ومحليت علاقه سيله ابتدا نفس
وقلبده مستعمل اولمشدرنته كه مثل مزبورده واقع يددخی نفس وقلبده استعمال اولندی ووجوهی سقط ماده سنده
تفصيل اولندی بعده مثل مزبور معرضنده استعمال اولندی زيرا عادتا قلب ونفسه واقع اولان خدشه ووسوسه
وخلجان اكثری تأسف وندامت ياخود حيرتدن ياخود زلّه وخطادن ناشی اولور پس وقع فی خبلی من كذا قولی
اول نسنه دن ناشی نادم ومتأسف ياخود متحير اولدم ياخود مخطی اولديغم معلومم اولدی ديمك اولور وبعض

ماحدده سقطت فی یدی عنوانیله مرسومدرنته که جوازی سقط ماده سنده تفصیل اولندی الخبتل تای
فوقیه ایله جعفر وزننده بودورعورته دینور الخبتل قنفذ وزننده شول چالق وشاشقین کسیه دینور که دائما ناسك
مکروه ومنفوری اولان اعمال واوضاع واشیایه اقدام ایدوب اولمغله مکروهاتله اوغراشور اوله یقال فلان
خبل ای اهوج ابله مقدم علی مکروه الناس الخبتلة دحرجه وزننده برکسه چالق وسرسم وبیمغز اولمغله دائما
مکاره ناسله اوغراشمق معناسنه در یقال هو یخبتل ای اهوج ابله یقدم علی مکروه الناس الخبرجل سفرجل
وزننده طورناقوشنه دینورکرکی معناسنه الختعلة تای فوقیه ایله آغر آغر او یالنه رق یورمك معناسنه در
یقال ختعل الرجل اذا ابطأ فی مشیه الختل قتل وزننده والختلان فتحاتله الدامق معناسنه در یقال ختله
ختلا وختلانا من الباب الثانی والاول اذا خدعه وقورد مقوله سی جانور شکاری طوتمغه آهسته آهسته سینه رك وارمق
معناسنه مستعملدر یقال ختل الذئب الصید اذا تخفی له الخاتل والختول صبور وزننده معنای مذکوردن
اسم فاعللردر الخوتل جوهر وزننده ظریف وخوشطبع آدمه دینور یقال رجل خوتل ای ظریف الخوتلی
خوزلی وزننده سیرانه رك وسینه رك یورویشه دینور که شکار یاخود برکسه نی کورمسون دیو اویله یوررلر یقال یمشی
الخوتلی وهی مشیة فی سترة ختلان سلمان وزننده بر بلده آدیدر بو بلده ترکستانده واقعدر نسبتنده ختلی دینور
خانك فتحی وتانك سکونیله شارح دیرکه بو نسبتك وجهی معلوم اولمدی مترجم دیرکه کتب جغرافیانك بعضنده مطلب
ختل قتل وزننده بدخشان اولکه سنده برولایت آدیدر اکا ختلان دخی دیرلر دیو محرر اولمغله ختلی اخفنه نسبت
اولنمش اولور و بعضنده ختل شهرك وختلان ایالتك اسمی اولمق اوزره مرسوم اولمغله نسبتی موافق اولور الختل
خانك کسریله سیرلنه جك وتستراید جك پرده مقوله سنه وموضعنه دینور وطوشان اینه دینور ختل سکر وزننده
ماوراء نهرده برولایت آدیدر مصنف الدیباج اسحق بن ابراهیم ومؤلف کتاب المحبة ابراهیم بن عبدالله وعباد
ومجاهد ابنا موسی ومحمد بن علی بن طوق وموسی بن علی وعباس بن احمد واحمد بن عبدالله وعبدالرحمن بن احمد وعلی
بن احمد الازرق وعمر واحمد ابنا جعفر وعلی بن عمر ومحمد بن ابراهیم ومحمد بن خالد وحسن بن محمد بن الجنید المحدثون
وعلی بن حازم ابو الحسن اللحیانی اللغوی الختلیون اورایه منسوبلردر المخاتلة مفاعله وزننده برآدمی الداتمق ودوباره
ایتمك معناسنه در یقال خاتله اذا خادعه التخاتل تفاعل وزننده بری برنی الداتمق معناسنه در یقال تخاتلوا
اذا تخادعوا الاختتال افتعال وزننده ناسك سرّ اسویلشدکلری فسلدی یه خفیة قولاق طتوب دیکلمك
معناسنه در یقال اختتل الرجل اذا تسمع سرّ القوم الختلة خانك فتحی وتای مثلثه نك سکونیله وفتحاتله قارندن
کوك ایله قاسیغك اراغنه دینور جمعی ختلات کلور خانك فتحی وتانك سکونیله وفتحیله وختله بیوك قارنلو عورته
دینور ومنهما یقال الختلة اشتکت ختلتها ای المرأة الضخمة البطن عن وجع ما بین السرة والعانة ختیل زبیر
وزننده امام مالکك جدی اسمیدر یاخود بو جمله در الخجل فتحتینله برآدم اوتاندیغندن متحیر ومدهوش اولوب
جماد کبی ساکن وایسمز قالمق معناسنه در یقال خجل الرجل خجلا من الباب الرابع اذا استحیی ودهش وبقی ساکتا
لا یتکلم ولا یتحرك وطوار بالجغه وتساغه اوغرامغله متحیر کبی بیمجال اولوب قالمق معناسنه مستعملدر یقال
خجل البعیر اذا سار فی الطین فبقی کالمتحیر وارقه ده اولان یوك پك آغر اولمغله آلتنده باصلوب بیتاب اولمق معناسنه
مستعملدر یقال خجل بالحمل اذا ثقل علیه واوتلر اوزایوب وچوغالوب بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال
خجل النبت اذا طال والتف وبرآدمه برماده پك مشکل وچیارز اولمغله حیران اولوب نه کونه عمل وحرکت ایده جکنی
بیلمز اولمق معناسنه مستعملدر یقال فلان خجل فلان بامره اذا التبس علیه فلا یدری کیف المخرج منه وبرکسنه دولت
واقبالنی هضم ایتمیوب سرمستلکله کویا که بو طورلغه مؤدی اولمق معناسنه مستعملدر کویا که دولت وغنا کندیسنی
باصمش اولور یقال فیه خجل ای سوء احتمال الغنی کان یأشر و یبطر عنده قال الشارح ومنه الحدیث للنساء
اذا جعتن دقعتن واذا شبعتن خجلتن یعنی آج اولدیغکز وقتده دردو تنگدن خاکسار اولورسز وطویدیغکزده
مست کبی جهانه صغمز اولورسز بعضلر موجب شرم وخجالت اوله جق اوضاعه مبادرت ایدرسز دیو تفسیر ایلدی
وبرنسنه دن اوصانوب بیقمق معناسنه مستعملدر یقال خجل منه اذا برم وکسب وطلب معاش خصوصنده کاهللك
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال به خجل فی طلب الرزق ای التوانی وفساد وتباهی معناسنه در یقال خجل الشیء اذا افسد
وکوملك وقفتان مقوله سی لباسك اتکلری پاره پاره صالقم صچاق اولمق معناسنه در یقال خجل القمیص اذا تشقق
اسافله وذلاذله الخجل کتف وزننده والمخجل محسن وزننده اوتلری پك فراوان یاخود بری برینه صارمشق
اولان یره دینور یقال واد خجل ومخجل ای مفرط النبات اوملتفه وخجل کهنه ثوبه وصف اولور یقال

ثوب خجل ای خلق و بول واوزون ثوبه وصف اولور یقال ثوب خجل ای واسع طویل و بو یلو اوزون اوته دینور
وشول ککبش چوله دینورکه آتك ارقه سنی صقمامغله بری اوته اوینایوب مضطرب اوله یقال جل خجل
ای واسع یضطرب علی الفرس الاخجال همزه نك کسریله والتخجیل تفعیل وزننده برآدمی خجل وشرمسار
قلمق معناسنه در یقال اخجله وخجله اذا جعله خجلا الخدل خانك فتحی ودالك سکونیله یومری وطولغون
نسنه یه دینور قباق طولمسی کبی اولان بالدرکبی یقال شیء خدل ای ممتلیء ضخم الخدل فتحتینله والخدالة
عداله وزننده والخدولة عموده وزننده برنسنه یومری وطولغون اولمق معناسنه در یقال خدلت الساق خدلا
وخدالة وخدولة من الباب الرابع اذا کانت خدلة الخدلة عدله وزننده وصف اولان خدل مذکورك مؤنثیدر
قباق طولمسی کبی یومری وطولغون بالدره دینور یقال ساق خدلة ای بینة الخدل ممتلئة ضخمة وشول خاتونه
وصف اولور که بالدری یومری وطولغون ودکرمی اوله فرحه وزننده دخی لغتدر جمعی خدال کلور علی قول
خدله کمکلری انجه اوله رق کوده سی اتنه طلو خاتونه دینور یقال امرأة خدلة ای الغلیظة الساق المستدیرتها
اوهی ممتلئة الاعضاء فی دقة عظام وخدله برعارضه سببیله ضعیف و پژمرده اولمش اوزم دانه سنه دینور وصاب
دیدکلری شجرك اوزدکنه دینور بونده خانك ضمیله ده لغتدر الخدلاء حمراء وزننده والخدلم خانك ولامك
کسریله بونلرده کمکلری انجه اوله رق اتنه طلو طقناز خاتونه دینور میم مبالغة زائدندر الخدافل خانك فتحیله
پك اسکی ومبتذل لباسلره دینور معاوز معناسنه و بونك مفردی مسموع دکلدر ومنه المثل غرّنی بردك من خدافلی
یعنی سنك اکنکده اولان ایکی قماشك بنی الداتمغله کندی اسکی جامه لرمك تلفنه بادی اولدی بونك اصلی بودرکه
برخاتون برکسنه نك اکنده ایکی نفیس لباس کورمکله ثروت وسامان صاحبی برآدم ظن ایدوب تزوجنه رغبت وبرتقریب
ایله عقدی صورتیاب اولوب حال ومال صاحبی اره واره یورم دیو کندی کهنه لباسلرنی طرح ایدوب استقراضله
جدید جامه لر اتخاذ ایلدی بعد المقارنه اول آدمك یالدز اولدیغی متبین اولمغله کلام مزبوری ایراد ایلدی بعضلر
بردك لفظنده کاف خطابی کسریله تکلم واصلی بورسمه بیان ایلدیکه برکسنه برخاتوندن ایکی فاخر جامه
استعاره وتلبس وکندی کهنه جامه سنی طرح ایدوب چندر وزمروزنده خاتون کلوب اول عاریت جامه لرنی استرجاع
ایلدکده اول کسنه مثل مزبوری ایراد ایلدی آخر کسنه نك مالنه طمع ایله کندی مالنی تلف وضایع ایدن کسنه حقنده
ضرب اولنور الخدفلة دحرجه وزننده اسکی لباس کیمك معناسنه در یقال خدفل الرجل اذا لبس قیصا
خلقا الخذل خانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله والخذلان خانك کسریله برآدمه مدد ونصرت ایلمیوب خوار
وذلیل ترك ایلمك معناسنه در یقال خذله وخذل عنه خذلا وخذلانا من الباب الاول اذا ترك نصرته شارح دیرکه
نصرت مأمول اولنان کسنه نصرتی ترك ایلمك لفظ مذکورك وضعنده معتبردر انتهی وکیك مقوله سی حیوان
صواحبندن یعنی سوریدن واشلرندن تخلف ایدوب یالکزجه اولمق علی قول تخلف ایدوب سوری یه یتشمیوب اویله
کندی باشنه قالمق معناسنه در یقال خذلت الظبیة وغیرها اذا تخلفت عن صواحبها او تخلفت فلم تلحق ترکیب
مذکور خذلت الظبیة القطیع او صواحبها تقدیرنده در کویا که سوریدن مفارقت وانفرادی سببیله ابنا نوعنی
مخذول ایتمش اولور ووحشیه اولان حیوان یاوریسنی ترك ایتمیوب اوزرنده برقرار اولمق معناسنه در یقال
خذلت الظبیة اذا اقامت علی ولدها وحشیه مزبوره سوری بی ترك وولدی عندنده قیام ایلمکله عبارت مرقومه ده
ترك معناسی معتبردر کذلك مثال اول کبی ولدی اوزره قیام سببیله سوریدن مفترق اولمغله کندوسی یاخود بالسببیه
ولدی سوری بی مخذول ایتمش اولور شارحك ترکیب مزبوری قلب قبیلندن دیمسنه حاجت یوقدر الخاذل
والخذلة همزه وزننده اسم فاعللردر ترك مدد ونصرت ایدن کسنه دینور مفهوم ثانیده مبالغه معتبردر وخاذل سوریدن
متخلف اولوب متفرد اولان وحشی حیوانه دینور وولدنی ترك ایتمیوب اوزرنده قائم اولان وحشی یه دینور ومنهزم
آدمه دینور و بو نسب اوزره در یقال رجل خاذل ای منهزم الخذول صبور وزننده والمخذل محسن وزننده دائما
سوریدن تخلفله یالکز باشنه اولان کیك مقوله سی حیوانه وصف اولور وخذول شول قسراغه دینور که طوغورمق
بوریسی طوتدقده اصلاری اوته اضطراب ایتمیوب یرندن برقدم ایرلمز اوله یقال فرس خذول اذا ضربها المخاض
لم تبرح من مکانها الاخذال همزه نك کسریله بودخی وحشی حیوان ولدنی ترك ایتمیوب اوزرنده اولمق
معناسنه در یقال اخذلت الظبیة اذا اقامت علی ولدها ووحشی حیوانك یاوریسی اناسنی کندیسنی خذل
وترك ایدر بولمق معناسنه در یقال اخذل ولد الوحشیة اذا وجد امه تخذله التخاذل تفاعل وزننده اخذال ایله
معنای اولده مرادفدر یقال تخاذلت الظبیة بمعنی اخذلت وبرآدمك ایاقلری ضعیف و بیمجال اولمق

معاسنه‌در كويا كه مشى حالنده اياقلرى كنديسنه تبعيت ايتميوب ترك ايدر يقال تخاذلت رجلاه اذا ضعفتا
و برآدم جنكدن ياخود عسكردن قچنلوب كيرو دونمك معناسنه‌در يقال تخاذل القوم اذا تدابروا الخذعل
زبرج وزننده شاشقين واحمق عورته دينور ومبشبندن ديكلمش بركسيم لباسه دينوركه اعراب طائفه‌سندن
حائض عورتلر و بعض بون واوغوز عورتلر دخى كيرلر الخذعلة دحرجه وزننده بركونه يوريمكه دينور مراد
اياقلرنى چكه‌رك واغسيه‌رق يوريمكدر وقار يوزمقوله‌سنى كوچك كوچك ديلمك معناسنه‌در يقال خذعل البطيخ
وغيره اذا قطعه قطعا صغارا الخذعولة خانك ضميله قبق وخيار مقوله‌سندن ديلنمش دليمه دينور
خربيل راء مهمله وباى موحده ايله قنديل وزننده آل ياسبندن مؤمن اولان ذات كزينك اسميدر
شارح ديركه تبصيرده آل فرعوندن اولمق اوزره مرسومدرنته كه قرأن كريمده حضرت موسى على نبينا وعليه الصلوة
والسلام قصه‌سنده مذكوردر وخربيل شاشقين احمق عورته على قول بك قوجه قارى‌يه دينور جمعى خرابل در
شارح ديركه بونده قياس اولان خرابيل اولمقدر الخردلة دحرجه وزننده طعام قسمنك طيب ونفيسنى يمك معناسنه‌در
يقال خردل الطعام اذا اكل خياره وخرما قوروقلرينك اكثرنى دوكوب كيرو قالانلرى سيركلمكله ايرلنوب
شهدانه اولمق معناسنه‌در يقال خردلت النخلة اذا كثر نفضها وعظم مابقى من بسرها واتى ايرى ايرى پارچه‌لمق
على قول خرده خرده طوغرايوب طاغتمق معناسنه‌در يقال خردل اللحم اذا قطع اعضائه اوقطعه وفرقه
المخردل اسم فاعل بنيه‌سيله شول خرما آغاجنه دينوركه يمشلرينك اكثرنى دوكلكله كيرو قلان قورو قلرى ايرلنوب
شهدانه اولور اوله يقال نخلة مخردل اذا اكثر نفضها وعظم مابقى من بسرها الخراديل خرده خرده طوغرانمش
وقياش اته دينوركه قيمه تعبير اولنور يقال لحم خراديل اى مخردل شارحك بيانه كوره مفردى مسموع دكلدر
المخردل مدحرج وزننده يره چالنوب يقلمش آدمه دينور مصروع معناسنه الخردل جعفر وزننده معروف دانه‌در
تركيده تحريفله خاردال ديدكلريدر برّى قسمندن برنوعنه بجى تعبير اولنور مسخن وملطف واعماق بدندن بلغمى
جاذب وقالع وملين وهاضم وطلاسى نقرس وعرق النسأ و برص علتلرينه نافع وبخورى خانه‌دن طرد حيات
خصوصنده مفيد وعصاره‌سنى تقطير وجع اذنى مسكن ومسحوقنى ضماد وجع اسنانى دفع ايتمكده بغايت مؤثردر
وخردل فارسى ديدكلرى مصرده حشيشة السلطان ديمكله متعارف اولان نباتدركه حرف ابيض يعنى تره‌دن
برقسمدركه ورقى عريض وچيچكى آق وحدتى اقل اولور الخرذلة ذال معجمه ايله خردله وزننده ومرادفيدر
يقال خرذل اللحم لغة فى خردله الخرطال خزعال وزننده برجنس معروف غله اسميدر ياخود هرطمان
ديدكلريدركه بورجغه شبيه دانه‌لردر اربه و بغداى ارالقلرنده بتر كيده كله چرى وچنالجه دخى ديرلر الخرقلة
قافله‌ دحرجه وزننده اوقى حذاقتله استادانه آتمق ياخود تأنى وسكونتله يانه رق صالبورمك ياخود نشانه
ايشلدوب اوته‌سنه بچورمك معناسنه‌در يقال خرقل الرامى فى رميه اذا اتنوق اوارسله بالتأنى اوهو امراق السهم
من الرمية الخرمل زبرج وزننده بون واوغوز عورته على قول چولپه وسلوك و پريشانه ياخود بك باشلو قوجه
قارى‌يه دينور و بك چوق ناسه دينور يقال تزوج فلان خرملا وهى المرأة الحمقاء اوالرعناء اوالعجوز المتهدمة
الخرامل خدافل وزننده ومرادفيدركه بك اسكى اثوابه دينور التخرمل تدحرج وزننده لباس كهنه لكندن
پاره‌لنمك معناسنه‌در يقال تخرمل الثوب اذا تمزق الخزل خانك وزاى معجمه‌نك فتحيله ركسه بلنى صالمش
كبى آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال خزل الرجل خزلا من الباب الرابع اذا مشى فى تثاقل وبرآدمك پارحوانك
بلى شكست اولمق معناسنه‌در يقال خزل فلان اذا انكسر ظهره التخزل تفعل وزننده بودخى بلى شكسته
كبى آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال تخزل الرجل اذا مشى فى تثاقل ويقال تخزل السحاب كانه يتراجع
تثاقلا يعنى بلود بغايت آغر يوريدكندن كويا كه كيرو كيدر تخيل اولنور الانخزال انفعال وزننده تخزل
معناسنه‌در يقال انخزل الرجل اذا مشى فى تثاقل وبرآدمك سوزينه مبالات ايتميوب عجزدن ياخود سائر حالتدن
ناشى جوابندن سكوت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انخزل عن جوابى اذا لم يعبأ به وكسلمك معناسنه‌در يقال
انخزل فى كلامه اذا انقطع الخيزل حيدر وزننده والخيزلى والخوزلى خيزرى وزننده بلى صالمش كبى كسيك
كسيك آغر آغر يورويشه دينور يقال يمشى الخيزل والخيزلى والخوزلى وهى مشية فى تثاقل كانه انكسر
ظهره الخزلة غرفه وزننده اسمدر بل قرقلغنه دينور يقال به خزلة اى كسرة فى ظهره واهل عروض
اصطلاحنده متفاعلن جزؤندن الف سقوطيله تانك ساكن اولمسنه اطلاق اولنوركه مفتعلن جزؤنه نقل اولنور
الاخزل احمر وزننده والمخزول بلى شكسته انسان وحيوانه دينور يقال هو اخزل ومخزول اى منكسر الظهر

واخزل

واخزل شول دوه‌يه وصف اولور كه اوركچى بتمامه يريوب قالمامش اوله يقال بعير اخزل اذا ذهب سنامه كله
الخزل خانك فتحى وزانك سكونيله بودخى عروضيون اصطلاحنده خزله ديدكلرى علت مرقومه‌يه اطلاق اولنور
لكن خزل مصدردر ذكر اولنان خزله اسميدر اول جزؤه مخزول دينورنته كه جمله جزل دخى بو معناده مستعملدر
و برآدمى ايشدن عوق ايدوب اليقومق معناسنه‌در يقال خزله عن حاجته خزلا من الباب الثانى اذا عوقه
وكسمك معناسنه‌در يقال خزل الشئ اذا قطعه الاختزال افتعال وزننده برآدم قوم وجماعتدن آيرلوب
منفرد اولمق معناسنه‌در يقال اختزل فلان اذا انفرد و برنسنه‌يى كسوب اسقاط ايلمك معناسنه‌در يقال اختزله
اذا حذفه و برنسنه‌يى كنديسيچون بولوب آيرمق معناسنه‌در يقال اختزله اذا اقتطعه الخزلة همزه وزننده
شول آدمه دينوركه دائما ناسى حاجت ومقصدندن عوق وتأخير ايدر اوله يقال هو خزلة اذا كان يعوق الناس
عما يريد الخزعلة دحرجه وزننده آغسيه‌رق و يكديره‌رك يوريمك معناسنه‌در يقال خزعل الضبع اذا عرج
وخمع و يقال خزعل الماشى اذا نفض رجليه يعنى اغسق كبى اياقلرنى سلكه‌رك يوريدى الخزعال خانك فتحيله
آغسقلغه دينور يقال ناقة بها خزعال اى ظلع وكلام عربده فاء الفعلى مفتوح فعلال وزنى مضاعف اولنلردن
غيريده بوقدر الاهمان خزعال وقسطال وخرطال كلمه‌لرى واردر الخزعل جعفر وزننده صرتلانه دينور
الخزعالة خانك ضميله خوراطه وشقا ايلمك معناسنه‌در يقال ماهذه الخزعالة اى المزاح والتلعب الخزعبل
فتحتنله شمردل وزننده طرفه وخوش آينده حكايه‌لره وداستانلره دينور يقال جاء بالخزعبل اى الاحاديث المستطرفة
الخزعبل خانك ضميله قذعمل وزننده والخزعبيل اشاعله باطل و بيهوده ومهمل نسنه‌يه دينور يقال اتى
بالخزعبل والخزعبيل اى الباطل مترجم ديركه مقاماتده جمع صيغه‌سيله خزعبلات عنوانندن مفهوم اولمغله خزعبل
جمعى اولمش اولور الخزعبلة قذعمله وزننده تعجب اولنه جق عجيب نسنه‌يه دينور الخزعبيلة اشاعله آدمى
كولدرجك نسنه‌يه دينور اضحوكه معناسنه الخسيل امير وزننده احمق ورذيل وكترشيئه دينور جمعى خسائل
وخسال كلور خانك كسريله يقال شئ خسيل اى رذل وناسك ناكس ورذيل وفرومايه‌سنه دينوركه آدم مولوزى
تعبير اولنور يقال هو خسيل اى خسارة القوم المخسل معظم وزننده والمخسول بين الناس مرذول ومحقر آدمه
دينور الخسل سكر وزننده والخسال رمان وزننده ارذال ناسه دينور يقال هم خسل وخسال اى ارذال
الخسل غسل وزننده برنسنه‌يى كثرتلكندن ناشى بيانه طرد ايلمك معناسنه‌در يقال خسله خسلا من الباب الاول
اذا نفاه الخسالة حساله وزننده ومرادفيدركه هر نسنه‌نك بيانه آتيله جق كوتوسنه وكترنه دينور الخشل
خانك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله ايجى چقمش چورطه‌يه دينور ومقل ديدكلرى داروية على قول يابسنه ياخود
تازه‌سنه ياخود خرده‌سنه ياچكردكنه دينور فتحتنله ده جائزدر مفردى خشله‌در ثمره وزننده وخشله درثمره
وزننده بودار و به تركيده ابوجهل قوزه‌سى تعبير اولنور كه حجاز وهندده مخصوص برشجرك يمشيدر وخشل
برجنس نبات اسميدر كه صارى وقرمزى و يشل نوعلرى اولور وخشل بلاز كلرك وخلخالرك باشلرينه واوجلرينه
دينور الخشل فتحتنله كوتو وكترشيئه دينور يقال شئ خشل اى ردئ ومصدر اولور لباس اسكيمك معناسنه
يقال خشل الثوب خشلا من الباب الرابع اذا بلى المخشل معظم وزننده والمخشول مرذول ومحقر كمسنه‌يه دينور
ومخشل مزيّن آدمه اطلاق اولنور بونده تفعيل ازاله ايچوندر يقال رجل مخشل اى محلى الخشل خانك فتحى
وشينك سكونيله رذيل ايلمك معناسنه‌در يقال خشله خشلا من الباب الاول اذا ارذله الخشيل امير وزننده
فورى سبلندى‌يه دينور غثاء يابس معناسنه الخشل كتف وزننده زبون وبيحال آدمه دينور يقال هو خشل
فسل اى ضعيف التخشل تفعل وزننده تذلل وتحقر ايلمك معناسنه‌در يقال تخشل الرجل اذا تطامن وذل
الخنشليل زنجبيل وزننده يك ايشلك سريع وماضى انسان وحيوانه دينور يقال رجل خنشليل اى ماض
الخشل خانك وبانك فتحى ولامك تشديديله طبراغى يك تيه‌يه دينور اكه اصلبه معناسنه الخشنقل جحنفل
وزننده عورت قسمنك فرجنه دينور الخصلة خانك فتحى وصادك سكونيله خوى وخلق معناسنه‌در يقال له
خصلة حسنة اى خلة وانسانده مركوز اولان فضيلت ومزيت ياخود رذيلت ودنائت صفتنه دينور لكن فضيلت
صفتنده غالب اولمشدر پس به خصله دينسه صفت فضيلتله متصفدر ديمك اولور جمعى خصال در وخصله
اوق نشانه راست دكمكه دينور على قول نشانك يك يقين بتشكنه اورمغه دينور آنكيچون ايكى دفعه نشانك اول رمعه
يك بتشده اوزسه‌لر تير اندازلر بينده راست نشانه اورمش عد اولنور خصل دخى ديرلر وخصله اوزمك نفريه تعبير
اولنان خرده شالغمنه دينور و كسلمش تيكلى شاخه دينور بو ايكى معناده خانك ضميله ده جائزدر واغاجده دالك

وچبوغك تازه و يومشق اولان اوجنه دينور فلبر كبي وعرفط نام شجرك تر وتازه اولان چبوغنه دينور بو ايكي
معناده فتحاتله ده لغتدر على قول اصل فتحاتله لغتدر الخصل اصل وزننده خصله ايله معناى ثالثده مرادفدر
واوق يارشنده ميدانه وضع اولان اوكه دينور ومنه يقال احرز فلان خصله اذا غلب اى اخذ خطره والخصل
والخصال كتاب وزننده اوق آتشمقده سائره غالب اولمق معناسنه‌در يقال خصلهم خصلا وخصالا من الباب الاول اذا
نضلهم و بو باب مغالبه‌دن اولمغله خاصلهم فخصلهم سبكنده‌در ناضلهم فنضلهم كبي و بونده فاىله فضلهم
نسخه‌سى غلطدر والخصل برنسنه‌يى كسوب آيرمق معناسنه‌در يقال خصله اذا قطعه وفصله الخصلة غرفه وزننده
ديوشورلمش طوپ صاچه دينور على قول برطوتام صاچه دينور وات پارچه‌سنه دينوركه عضو اوله قول
و بوط كبي الخصيلة سفينه وزننده بودخى خصله معناسنه‌در وات پارچه‌سنه دينور على قول عضونده
اولوب آيرلمامش اولان ات پاره‌سنه دينور او يلقلوك و بازولك وقرمجه‌لرك بالق اتلرى كبي ياخود قالين وقبا
اتلوسكره دينور جمعى خصيل در وخصائل در التخاصل تفاعل وزننده اوق يارشمقده اوكدل قومق معناسنه‌دو
يقال تخاصلوا اذا تراهنوا على النضال الخصيل امير وزننده اوق يارشنده مغلوب اولان آدمه دينور يقال هو
خصيل اى مقمور وآت وصغر مقوله‌سى حيوانك قويروغنه دينور ذنب معناسنه بوراده ذئب نسخه‌سى غلطدر
المخصال محراب وزننده اكين بيچه‌جك اوراغه دينور منجل معناسنه المخصل منبر وزننده كسكين قلجه
اطلاق اولنور سيف قطاع معناسنه التخصيل تفعيل وزننده برنسنه‌يى كسوب پاره پاره ايلمك معناسنه‌در
يقال خصله اذا جعله قطعا واغاج بودامق معناسنه‌در يقال خصل الشجر اذا شذبه وطواره يدرمك ايچون
يومشق تازه داللر كسمك معناسنه‌در يقال خصل البعير اذا قطع له الخصلة خصيله جهينه وزننده بنت
واثلة بن الاسقع در كه صحابه‌دندر بنو خصيله عربدن بر كوچك بطن در الحصالة ثمامه وزننده حصاله اقطنده
لغتدركه خرمن يرنده قلان سپورندى يه دينور الخضل ضاد معجمه ايله كتف وزننده والخاضل شول اصلاق
وعناك نسنه‌يه دينوركه رطوبتى آزجه طشره‌يه صيزوب چقار اوله يقال شئ خضل وخاضل اى ند
يترشف نداه وخضل سموز وطراوتلو نه و ريانه وصف اولور يقال شواء خضل اى رشراش وخضل بن سلمه
وخضل بن عبيد شاعرلردر الخضل فتحتيله برنسنه‌يى ياشاروب نمناك اولمق معناسنه‌در يقال خضل الشئ
خضلا من الباب الرابع اذا ندى واصلانمق معناسنه‌در يقال اخضله فخضل اى ابتل الاخضلال افعلال
وزننده برنسنه پك نمناك اولمق معناسنه‌در يقال اخضل الشئ اذا ندى واصلانمق معناسنه‌در يقال اخضله
فاخضل وكيجه پك مظلم اولمق معناسنه‌در يقال اخضل الليل اذا اظلم الاخضيلال اطميان وزننده بودخى
برنسنه پك نمناك اولمق معناسنه‌در يقال اخضأل الشئ اذا ندى واخضيلال كه احميرار وزننده‌در اخضلال
مذكور معناسنه‌در يقال اخضال الشئ اذا ندى واغاجك داللرى و يپراقلرى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال
اخضأل الشجر كاطمأن واخضال كاحمار اذا كثرت اغصانها واوراقها الاخضال همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى
اصلاتمق معناسنه‌در يقال اخضله اذا بله واصلانمق معناسنه لازم اولور يقال اخضل الشئ اذا ابتل
الاخضيضال اعشيشاب وزننده بودخى برنسنه اصلانمق معناسنه‌در يقال اخضوضل الشئ اذا ابتل
الخضلة سفينه وزننده باء عجمه‌يه وجمزاره دينور الخضلة خرقة وزننده تاب وطراوت معناسنه‌در يقال به
خضلة اى نعمة ورتع ورفاه واقبال وسامان معناسنه‌در يقال هو فى خضلة اى رفاهية ويقال يوم خضلة
بالاضافة اى يوم نعيم وزوجه‌يه اطلاق اولنور يقال خضلة الرجل اى زوجته وخضلة نسوان عرب اسامبسندندر
والكم صاغمه‌يه دينور عادتا موجب مطر ونعمت اولديغنه مبنى يقال طلعت الخضلة وهى قوس قزح و بدنى تر
وتازه ونازك خاتونه دينور يقال امرأة خضلة اى ناعمة المخضل مكرم وزننده ولامك تشديديله محمر وزننده لغتدر
تاب وطراوتلو خوش ديرلكه وصف اولور يقال عيش مخضل ومخضل اى ناعم الخضل فضل وزننده وفتحتيله
جائزدر انجويه على قول صافى وآبدار اولانه اطلاق اولنور يقال جاء وفى يده خضل كثير اى اللؤلؤ او الدر الصافى
و برمعروف بوبجق آديدر مفردى خضله‌در الخطل فتحتيله جابكلكه دينور يقال بيده خطل اى خفة وسرعة
وفاسد اوله‌رق چوق كلامه دينور و بو معناده مصدر اولور يقال خطل الرجل خطلا اى تكلم بكلام فاسد كثير
وانسان وفرس قسمنك قامتلرنده سلكيلك واضطراب اوله‌رق اوزونلغه دينور يقال فيه خطل اى طول
واضطراب كسلك مزراقده دخى وصف مذكوره دينور وخطل المرأة عورت قسمنك فاحشه الكندن عبارتدر
يقال بها خطل اى فحش وريبة وصالنه‌رق و بوريله‌رق اولان يوروييشه دينور يقال فى مشيه خطل اى تلو

وتبختر الاخطل احمر وزننده جست وچالاك آدمه دينور وهرزه‌گوى اوله‌رق اوزان و يكشاق كمسنه‌يه دينور
يقال رجل اخطل اى الكثير الكلام الفاسد واخطل القابندر اخطل تغلبى كه غياث بن غوث در واخطل
ضبعى كه ضبيعه قبيله‌سندندر واخطل بن حماد بن النمر بن تولب واخطل بن غالب شاعرلردر الخطل كتف
وزننده بودخى وصفدر اخطل معناسنه‌در واحمق و بيغز آدمه دينور يقال رجل خطل اى احمق وشول مقاتله
دينوركه تانى ايلميوب خصمه همان مزراغى ساپلمقده عجله وسرعت ايدر اوله كه مرام اوزره اوله‌مز يقال هو خطل
اى السريع الطعن العجلة ونشانه سمتنه طوغرى كيتميوب دوز اولمديغندن برطرفه صپان اوقه دينور وسرد
وغليظ ثوبه وصف اولور يقال ثوب خطل اى خشن غليظ وصپادك دوزاق ايپنه دينور والاحق ديدكلرى
چادرك وثوبك اوجلرينه واتكلرينه دينوركه اوزنلقلرندن يره سوريلور اوله وخطل اليدين اللرى سرد ودرشت
اولان آدمه دينور يقال رجل خطل اليدين اى خشنهما وسريع الاحسان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خطل
بالمعروف اى عجل عند العطاء التخطل تفعل وزننده صالنه‌رق و بوريله‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال
تخطل فى مشيته اذا تبختر وتلوى الخطل جبل وزننده اسامبدندر هلال ياخود عبدالله بن خطل شول كمسنه‌دركه
يوم فتح مكه‌ده استجاره قصديله استار كعبه‌يه صارلمشيكن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى قتلى بابنده
فرمان ايلمكله ابو برزة الاسلمى تيغيله عازم سوى نيران اولدى الخبطل صيقل وزننده كلبه دينور وكدى‌يه
دينور الخنطل جندل وزننده خنطل معناسنه‌در وآفت وداهيه‌يه دينور وچكركه سربه سنه دينور
وعطاره دينور الخطلاء حمراء وزننده انلوقواقلى قبونه دينور جمعى خطل در كتب وزننده وصاالق ودوشوك
قولغه وصف اولور يقال اذن خطلاء اى مسترخية وعه‌لرى طلوم كبى صارقق اندامى تصلمق نازيبا عورته
دينور يقال امرأة خطلاء اى جافية طويلة الثديين الخيعل صيقل وزننده كوركه دينوركه كيلور فرو معناسنه
على قول يرتما جلى ثوبه دينور ياخود شول نسوان فراجه‌سنه دينوركه برشق ديكيلوب شق آخرى ديكلميوب
او يلجه كوملك كبى ارقه‌يه آلوب كيرلر ياخود يكسز عرب كوملكنه دينور مؤلف اوقيص لاكمى له عبارتيله رسم مطلب
ايلمكله لاكمى له كلمه‌سنده لام مفخم مزلنده اولمغين معتد بها اولمديغندن كويا كم لفظى ضميره مضاف اعتبار اولنمغله
نون تثنيه ساقط اولمشدر لاغلامى له ولا اباله تركيبلرى كبى انتهى وخيعل قورده دينور ذئب معناسنه وصيرق يوزلو بى پرده
وبيحيا كمسنه‌يه دينور خليع معناسنه وغول بيابانى‌يه دينور الخيعبل برموضع آديدر الخيعلة دحرجه وزننده
برآدمه خيعل ديدكلرى ثوب مزبورى كيدرمك معناسنه‌در التخيعل تدحرج وزننده ثوب مرقومى كيمك معناسنه‌در
يقال خيعله فتخيعل اى البسه الخيعل فلبسه الخوعلة حوقله وزننده برتهمتدن ناشى كيزلنمك معناسنه‌در يقال خوعل
الرجل اذا اختبى من ريبة الخافل فاى مكسوره ايله قاچقين كوله ومحبوس كبى قاچوب كيدن آدمه دينور هارب
معناسنه يقال هو خافل اى هارب الخفنثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده والخفائل علابط وزننده عقلى
وبدنى ضعيف وزبون اولان آدمه دينور يقال رجل خفنثل وخفائل اى الضعيف عقلا وبدنا الخفاجل علابط
وزننده اصلا قولا وفعلا برايشه يرامز اولان عاجز وچولپه كند فهم آدمه دينور يقال رجل خفاجل اى فدم
الخفنجل سمندل وزننده ثقيل وكرانجان وترك ونادان كمسنه‌يه دينور وآيشق بد اندام قبيح الهيكل كمسنه‌يه دينور يقال
رجل خفنجل اى ثقيل وخم وكذا من فيه سماجة وقبح الخفنشل شين معجمه ايله خفنجل وزننده ومرادفدر الخل
خاك فتحى ولامك تشديديله تازه اوزمك وغيرينك شيره‌سندن چوضت بولان نسنه‌يه دينوركه سركه تعبير اولنور
ولفظ مزبور عربى صحيحدر آندن برمقداره خله دينور تاء تخصيصله وسركه تازه اوزمدن وقورو اوزمدن وخرما
وشكر وعسل وانجير امثالندن ورنگ نللو حبوباتدن ترتيب اولنور اجود وافضلى خل الخمر در يعنى تازه اوزم
شيره‌سندن اولان سركه‌در ابتدا خمر اولمدقجه سركه اولمامغله خل الخمر اطلاق اولنور وسائرك شيره‌لرى
اول امردن سركه اولور و بو سركه ايكى لطيف جوهردن مركب دركه بارد وحاردر معده‌يه وديش اتنه
وقروح خبيثه‌يه و يكيكه نافع وحشرات صوقمسنه وافيون تناولنك مضرتنه وآتش يانغنه ووجع اسنانه وآتشده
كرم اولانك بخارى استسقايه وعسر سمعه وقولاق كورلتيسنه وچكلتيسنه بغايت مفيد در مؤلفك بصائرده
بيانه كوره اشبو ماده فرجه بين الشيئين معناسنه موضوعدر بالجمله معانىء سائره بو رملاحظه ايله آندن منشعبدر
ازجمله خل كلمه‌سى كه سركه‌يه دينور شيره‌يه چوضت تخلل ايلديكى تصورينه مبنى در وخله كه مودت وصداقت
معناسنه‌در درونه متخلل اولمق ملاحظه‌سيله‌در وسائرلرى بونلره قياس اولنه انتهى وخل قوملقده اولان
نافذيوله على قول ايكى قومسال ارالغندن كچن يوله ياخود يغلمش ومتراكم اولمش قوملقده كچن يوله دينور

وبو مذکر دروئنث دخی اولور جمعی اخلّ کلور همزه نك فتحی وخانك ضمیله وخلال کلور خانك کسریله یقال
الحذو الخلّ ای الطریق الذی ینفذ فی الرمل او النافذ بین رملتین او النافذ فی الرمال المتراکمة ونحیف وزبون
ومختلّ الجسم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل خلّ ای نحیف مختلّ الجسم وبك کهنه جامه یه دینور یقال
ثوب اخلّ ای بال وپیونده وارقه ده اولور برطم آدیدر باشدن اتوب کلور وابن مخاضه دینور که ایکی یه کیرمش
ارکك دوه یاوریسیدر خله دخی دینور مذکر اولهرق مؤنثده کذلك خله دینور کاسیذکر بونك یاور یلغنه بیوکلك
تخللی باعث تسمیه در یقال اتاهم یقرض کانه فرسن خلّ او خله ای ابن المخاض وتویلری آزجه اولان قوشه دینور که
جابجا آرالقلرنده دریسی کورینور یقال طائر خلّ ای القلیل الریش واکشی اوته دینور حمض معناسنه وآرق
ومهزول انسان وحیوانه دینور وسموزه دیمکله ضدید اولور یقال رجل خلّ ای مهزول وکذلك سمین ودوه
کوشکنه دینور فصیل معناسنه وشر وشوره اطلاق اولنور یقال رماه بالخلّ ای بالشرّ ولیاسده اولان
پرتماجه دینور ورمان الخلّ حجازده لینه قربنده واقع قومسالره اطلاق اولنور ومحمد بن المبارك بن الخلّ
فقهادندر وکاه اولور که سرکه معناسنه اولان خلّ ایله خیردن کنایه ایدرلر حلال اولدیغیچون نته که خمر ایله شردن
کنایه ایدرلر یقال ماله خلّ ولاخمر ای خیر ولاشرّ یعنی الندن خیر وشر کلمز وخلّ مصدر اولور دوه بی نباتی اکشی
اولیان محله کوترمك معناسنه در یقال خلّ الابل خلا من الباب الاول اذا حولها الی الخلة وبرنسنه یی
دلوب اوته یانه ایشلتمك معناسنه در یقال خلّ الشیء اذا ثقبه ونفذه واناسنی امسون دیو کوشکك دلنه خلال
دیدکلری آغزلق ﭽکورمك معناسنه در یقال خلّ الفصیل اذا شق لسانه فادخل فیه الخلال وکلیم وکچه
مقوله سنك پاره لرنی خلال ایله بری برینه بتشدروب او یوقلق معناسنه در یقال خلّ الکساء اذا شده بخلال
وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه در یقال خلّ زید علی المجهول اذا احتاج وتخصیص معناسنه در اعمدن
افرازینه مبنی در یقال خلّ فی دعائه ای خص وهو ضد عمّ وخلّ وخلول کوده نك اتی اکسیلوب مهزول اولمق
معناسنه در یقال خلّ لحمه خلا وخلولا من الباب الاول والثانی اذا نقص وهزل الخلیل امیر وزننده بدنی نحیف
ومختلّ الجسم اولان آدمه دینور یقال رجل خلیل ای نحیف مختلّ الجسم وبرنسنه ایله دلنمش نسنه یه دینور
وفقیر وبی نوایه دینور یقال رجل خلیل ای معدم فقیر وبرآدمك یار ودوستنه دینور جمعی اخلاء کلور وخلان
کلور خانك ضمیله علی قول خلیل صادق دوسته دینور یاخود محبتی شائبه خللدن عاری راست ودرست وصافی
اولان دوسته دینور مؤنثی خلیله در جمعی خلیلات وخلائلدر یقال هو خلیله ای صدیقه او هو الصادق او من اصفی
المودة واصحها وخلیل اصحابدن سعید بن زید بن عمر و بن نفیلك قلجی آدیدر وابراهیم الخلیل علی نبینا وعلیه
صلواة الجلیل حضرتلرینك بلده لری اسمیدر که قدس شریف قربنده در نسبتنده خلیلی دینور مؤلف حبر
ماده سنده اسم مدینة حضرت ابراهیم علیه السلام حبرون او ولق اوزره رسم ایلمشدر قالدیکه اصل اسمی حبروندر که
بیت حبرون دخی دیرلر مدینة الخلیل تعبیری متداول ایکن کیده رك مدینه لفظی اسقاطله خلیل ز بانزد اولمشدر که
حالا خلیل الرحمن ایله متعارفدر وخلیل الرجل آدمك قلبنه یاخود انفنه اطلاق اولنور الخلة خانك فتحیله
سرکه دن برمقداره وابن مخاضه وبنت مخاضه دینورنته که ذکر اولندی وکوچك دلیکه یاخود مطلقا دلیکه دینور
وسائر قوملقلردن بشقه جه اولان قوملغه دینور وخمره یاخود اکشیسنه دینور یاخود اکشیوب بشقه کونه طعمی
متغیر اولمش خمره دینور جمعنده خلّ دینور هاسز یقال اتی بالخلة ای الخمر او حامضها او المتغیرة بلا حموضة
وخله عنده برقریه آدیدر وخفیفه عورته دینور وبرآدمك وفاتندنصکره خالی قلان مکاننه دینور وحاجه وفقر
وفاقه معناسنه در ومنه المثل * الخلة تدعو الی السلة * ای الفقر والخصاصة تدعو الی السرقة یعنی ضرورت فقر
واحتیاج اوغریلق ارتکابنه مؤدی اولور وخله خوی وخصله معناسنه در جمعی خلال در خانك کسریله یقال
هذه خلة صالحة ای خصلة التخلیل تفعیل وزننده خمر وسائر اشربه اکشیوب تباه اولمق معناسنه در یقال
خللت الخمر وغیرها من الاشربة اذا حمضت وفسدت وشیره سرکه اولمق معناسنه در یقال خلل العصیر
اذا صار خلا وسرکه ایلمك معناسنه متعدی اولور یقال خلل الخمر اذا جعلها خلا وترشی بصمق معناسنه در که
حجازیمنده خرماقور وغنی بصارلر یقال خلل البسر اذا وضعه فی الشمس ثم نضجه بالخل فجعله فی جرة
یعنی خرماقور وقلرنی ابتدا کونشده برمقدار سرکه ایله اصلادوب تربیه دنصکره دستی یه باصدی وخیار ترشیسی
باصدقده خلل الخیار دیرلر وتخلیل صقالی وپرمقلری خلالمق معناسنه در که آرالقلرینه صو ﭽکورمکدن
عبارتدر یقال خلل لحیته واصابعه اذا اسال الماء بینها الاخلال افعال وزننده بودخی شیره سرکه

اولمق معناسنه در یقال اختلّ العصیر اذا صار خلا وسرکه اتخاذ ایلمك معناسنه در یقال اختلّ الرجل
اذا اتخذ الخلّ ودوه لر شور اولیان یرده اوتلایوب قالمق معناسنه در یقال اختلت الابل اذا احتبست فی الخلة
وبرنسنه یه محتاج اولمق معناسنه در یقال اختلّ الیه اذا احتاج ودشمنی مزراغه دیزمك معناسنه در که اوته سنه
ﭽکوری قومقدن عبارتدر یقال اختله بالرمح اذا انفذه وانتظمه وکوده نك اتی اریوب مهزول اولمق معناسنه در
یقال اختلّ لحمه اذا نقص وهزل الخلال شدّاد وزننده سرکه صتان آدمه دینور که سرکه جی تعبیر اولنور
یقال هو خلال ای بایع الخلّ الخلة خانك ضمیله برجنس تیکنلی بیشه اغاجنه دینور که دوه قسمنك مرعاسندندر
وعرفج اغاجنك اورماننه دینور وشول اوته دینور که طعمی شور اولمیوب حلاوتلو اوله که حمض مقابلیدر
اشبو خله دوه قسمنك اتمکی وحمض کبابی منزله سنده در وخله شول ارضه دینور که آنده حمض اولمیه کرك خله اولسون
کرك اولمسون جمعی خلل کلور صرد وزننده وخله خلیله معناسنه در که صدیق وصمیمی یار اولان خاتونه دینور
وبرکسه طرفنه مختص اولان صداقت ومحبته دینور که آنده اصلا خلل اولمیه کرك عفت وکرك فجور وعارت
جهتیله اولسون جمعی خلال در کتاب وزننده وخله صمیمی دوسته دینور صدیق معناسنه تسمیه بالمصدردر
مذکر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور تقول هو وهی وهم خلتی ای صدیقی الخلولة خانك ضمیله والخلالة
خانك حرکات ثلاثیله معنای اولدن اسمدر که وجه مذکور اوزره دوستلشمغه وآشنالغه دینور الخلیة خانك ضمی
ولام مشدده نك کسریله که خله یه منسوبلر دیمکدر مؤنثدر والمخلة میمك ضمی وخانك کسریله والمختلة شول
دوه لره دینور که خله دیدکلری ذکر اولنان اوتلق اوتلار اوله لر یقال ابل خلیة ومخلة ومختلة اذا کانت ترعی الخلة
الاخلال همزه نك کسریله دوه یی شور اولمیوب طتلو اولان اوتده اوتارمق معناسنه در یقال اخلّ القوم اذا رعت
ابلهم الخلة ودوه لری اوتی شور اولمیان محله ایلتمك معناسنه در یقال اخلّ ابله اذا حولها الی الخلة وبرنسنه یی
رخنه دار ایلمك معناسنه در که سقطلمق تعبیر اولنور یقال اخلّ بالشیء اذا اجحف وبریری یاخود برنسنه یی ترك
ایدوب کتمك معناسنه در یقال اخلّ بالمکان وغیره اذا غاب عنه ورکه مثلا برآدم مصاف معرکه ده طوردیغی
یردن برآخر یره کتسه اخلّ فلان دیرلر ووالیٔ مملکت سرحدلرده محافظ اولان عسکری تقلیل ایلمکله سرحدلرده
رخنه ووهن وخلل پیدا ایلمك معناسنه در یقال اخلّ الوالی بالثغور اذا اقلّ الجند بها یعنی فاوهنها بالخلل فیها
ووعده یاخود حقوقه وفا ایلمیوب غدر ایلمك معناسنه در یقال اخلّ بالرجل اذا لم یف له وکذا ومحتاج اولمق
معناسنه در یقال اخلّ الرجل علی المجهول اذا احتاج ومحتاج قلمق معناسنه در تقول ما اخلك الله الیه
ای ما احوجك وخرما اغاجی قوروق طوتمق معناسنه در یقال اخلت النخلة اذا اطلعت الخلال وخرما اغاجی
یمشنی بدوفنا ویرمك معناسنه در یقال اخلت النخلة اذا اساءت الحمل مؤلف بونی کرچه اضداددن عد ایلدی
لکن ضدیتی محتل در الخلل فتحتینله ایکی نسنه بیننده اولان آچقلغه وآرالغه دینور پرمقلرك بیننده اولان
آرالق کبی وسحابده اولان سونکر آرالقلری کبی خفی وموهوم آرالغه دینور که انلردن یغمور خروج ایدر خلال کبی
کماسیذکر شارحك بیاننه کوره جمعی خلال در جبل وجبال کبی پس مؤلفك کخلاله قولی مسامحه اولور فقوله
تعالی فتری الودق یخرج من خلاله الآیة قرئ بهما وخلل برنسنه ده یاخود برخصوصده اولان وهن وضعف
حالتنه دینور که مضبوط ومستحکم اولمز یقال فی امره خلل ای وهن وانساندهرقته وحال یوفقه لغنه دینور
ورأی وتدبیر واندیشه ده اولان نظامسزلغه وپریشانلغه دینور یقال فی رأیه خلل ای انتشار وتفرّق الخلال
خانك کسریله سحابدن یغمور مخرجلرینه دینور مفردی خلل در کما ذکر یقال المطر یخرج من خلل السحاب
ومن خلاله ای مخارج الماء وایکی نسنه آرالغنه صوقلمش شیئه دینور خلل کبی کما سیذکر بونده خانك فتحیله ده
جائزدر وخلال الدار اوزك آرالقلرینه دینور که حدودلرینك ماحوللریدر زقاق کبی کرك بیوت شهر وکرك بیوت
حشم اولسون مفردی خلل در ومنه قوله تعالی فجاسوا خلال الدیار الآیة ای ما حوالی حدودها وما بین بیوتها
وبرنسنه یی دله جك آلته دینور بیز کبی کرك دموردن وکرك اغاجدن اولسون جمعی اخله در ودیش وقولاق
آرتلیه جق شیئه دینور که تحریفله هلال تعبیر اولنور فارسیده دندان فریز دیرلر ودوه کوشکی اناسنی امسون دیو
دلنی یاروب ﭽکوردکلری تخته پاره سندن دوزلمش آغزلغه دینور وپرتمش کلیم مقوله سی نسنه یی بری برینه
او یو قلیوب بتشدره جك تخته پاره لرینه دینور که بعینه کاد طرزنده اولور وخلال یوقلغه وعدم حاله دینور بو معنایه
مبنی ابو بکر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری ذو الخلال ایله ملقب اولدیلر زیرا مالکلرنی تصدق وانفاق
ایدوب قطعا کیرویه برنسنه تخلیف ایلمدیلر ومحمد بن احمد الخلالی محدثدر کذلك محدثیندن ابراهیم بن

عثمان الخلالی که کتانی وزننده در بیع خلاله منسوبدر وخلال مفاعله دن مصدر اولور کاسیذکر وخلال
دیش ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنه دینور کاسیذکر الخلل خانک کسریله بودخی ایکی نسنه ارالغنه صوقلمش
شیئه دینور خلال کبی یقال هو خللهم وخلالهم ای بینهم ودیشلرک ارالقلرنده قلان طعام بقیه لرینه دینور
خلاله کبی کاسیذکر مفردی خله وخلله در خانک کسریله التخلل تفعل وزننده ارالغه صوقلمق معناسنه در یقال
تخللهم اذا دخل بینهم ونسنه نک اورته سنه ایشلیوب کچمک معناسنه در یقال تخلل الشیء فیه اذا نفذ فیه وانقولی
مرحوم نفذ لفظنی غالبا اهمال ایله بولدیغندن برنسنه تمام اولمق معناسنه ترجمه ایلمشدر وتخلل یغمور هر یره یاغمیوب
مخصوص بر یره یاغمق معناسنه در که مراد بعض یره یاغمقدر یقال تخلل المطر اذا خص ولم یکن عاما وجماعتک
ارالغنه کیرمک معناسنه در یقال تخلل القوم اذا دخل خلالهم بو راده تقدیر مضافله خلال دیارهم تأویل اولنسه
تکراردن سالم اولور وشاخلر ارالقلرندن رطب ارامق معناسنه در یقال تخلل الرطب اذا طلبه بین خلال
السعف وبر آدمه پیدرپی دورتمک معناسنه در یقال تخلل فلانا بالرمح اذا طعنه طعنة اثر اخری
وخلال ایله دیش ارالقلرنی آریتلمق معناسنه در تقول وجدت فی فمی خلة فتخللت الخلال والخلالة خانک
ضمیله شاخلر ارالقلرنده اولان میوه یه وقورو قلر ارالغنده اولان اولمش خرمایه دینور وخلال شول عارضه یه دینور که
حلاوتلو نسنه یه عارض اولوب طعمنی اکشیدرمک ایدر یقال اصابه خلال وهو عرض یعرض فی کل حلو فیغیر طعمه
الی الحموضة وخلاله دیش ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنه دینور خلل کبی مترجم دیر که عربلر فلان یأکل خلاله
وخلله وخلالته دیرلر که کتاب وعنب وثمامه وزنلرنده دیرلر فلان دیشلری ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنی
اکل ایدر دیمکدر بونکله آنک خست ولأمتندن کنایه ایدرلر المخلول ذلنوب اوته سنه ایشلنمش نسنه یه دینور
خلیل کبی الخالة تشدید لامله والمتخلل متزلزل وزننده ارالقلری سیرک سیرک اولان شیئه دینور که بری برینه
یناشمیوب منضم ومتکاثف اولمیه یقال عسکر خال ومتخلل ای غیر متضام مترجم دیر که قاضی میرده وسائر
کتب حکمیه ده تکاثف مقابلنده تخلل تعبیرلری بو معنادندر المختل معتل وزننده شول نسنه یه دینور که وهن
وضعفندن تباه اولوب بربادلغه مشرف اوله یقال امر مختل ای واه ویوخسول آدمه دینور مخل کبی ویک صوسز
انسان وحیوانه دینور یقال رجل مختل ای الشدید العطش المخل اسم فاعل بنیه سیله والاخل خلیل
ومختل کبی یوخسوله دینور یقال رجل مخل ومختل وخلیل واخل ای معدم فقیر ویقال رجل اخل ای افقر
بونده اصل فعل معتبر اولیوب فضیلت معتبردر المخالة مفاعله وزننده والخلال جدال وحلال وزنلرنده
برکسنه ایله صدق وصفوت اوزره دوستلق ایلمک معناسنه در یقال خاله مخالة وخلالا اذا صادقه بونده خلال
وزنی شذوذ اوزره در الخل والخلة خانک کسریله صمیمی ازدل وجان دوستلغه دینور یقال انه لکریم الخل
والخلة ای المصادقة والاخاء وخل کذلک خانک کسریله وضمیله صدیق مختصه دینور که بر آدمک صمیمی یاریدر
وعند البعض ود کلمه سنه مقترن اولمدقجه ضم خا ایله خل اطلاق اولنمز جمعی اخلال کلور تقول کان فلان لی ودا
وخلا وهو بالکسر والضم ای صدیقا مختصا ولا یقال الا مع ود المخلل محدث وزننده نافع بن خلیفة
الغنوی نام شاعرک لقبیدر الخلال سحاب وزننده خرما قوروغنه دینور که مراد دکرملنوب پشللنمکه بشلامش
اولاندر کرچه مؤلف بلح ایله تفسیر ایلدی لکن مسامحه کونه بیان ایلمشدر رجا تی بسر ماده سنده تفصیل ایلمشدر
الخلة خانک کسریله دوستلغه دینور که ذکر اولندی ومبشین یاسختیان قپلانمش اولان قلج قننه دینور
علی قول زرین وسیمین قین اوزره محافظه ایچون چکیلان مبشین مقوله سی دری یه دینور وکوشه کمانه صاردقلری
دری یه دینور که تیراندازلر بیننده زاغ تعبیر اولنور طونجی اکا کچررلر ومطلقا منقش ومزین اولان مبشینه
وسختیانه دینور که انکله بعض نسنه دوزرلر جمعی خلل کلور عنب وزننده وخلال کلور خانک کسریله وجمع الجمعی
اخله در الخلخل فدفد وهدهد وزنلرنده والخلخال بلبال وزننده نسوانک زینت معروفه لریدر که اباق
بلازکلریدر عربستانده شعار قدر کومشدن دوز یلور ونازک ثوبه دینور یقال ثوب خلخل وخلخال ای رقیق
وخلخال اذربیجان اولکه سنده سلطانیه شهرنه قریب بر بلده آدیدر المخلخل اسم مفعول بنیه سیله اباقده
خلخال کچره جک یره دینور که اسم مکاندر یقال نعم الخلخال فی المخلخل الحسن وهو موضع الخلخال التخلخل
تزلزل وزننده خاتون اباغنه خلخال طاقمق معناسنه در یقال تخلخلت المرأة اذا لبست الخلخال الخلخلة
زلزله وزننده کمیک اوزرنده اولان اتک جمله سنی صیرمق معناسنه در یقال خلخل العظم اذا اخذ ما علیه من اللحم
خلیلان نونک ضمیله بر مطرب ومغنی اسمیدر جمیع نسخه لرده بضم النون عنوانیله مقیددر لکن اصل بضم الخاء

اولمقدر که مصغر اولور النون نسخه لری قلم ناسخ طغیانی اولمق ملحوظدر الخمول شمول وزننده برکسنه گنام
اولمق معناسنه در که آدی صانی باتمق تعبیر اولنور یقال خمل ذکره وصوته خمولا من الباب الاول اذا خفی فهو
خامل الاخمال همزه نک کسریله بر آدمی گنام ایدوب ذکر وشهرتنی منسی ومهجور ایلمک معناسنه در یقال
اخمله الله ای جعله خاملا وبر وقطیفه وکلیم ومقرمه وچوقه مقوله سنه خاو وصچاق ایلمک معناسنه در یقال
اخمل القطیفة اذا جعلها ذات خمل الخامل بین الناس شان وشهرتی ساقط اولان گنام آدمه دینور جمعی
خمل کلور فتحتینله یقال رجل خامل ای ساقط لانباهة له الخمیلة سفینه وزننده الحق وچقورجه باصق یره
دینور که کوزل اوت بته کی اوله علی قول اشجار انبات ایدر اولان قومساله دینور یقال نزلوا فی خمیلة وهی الارض
المنهبطة وهی مکرمة للنبات اورملة تنبت الشجر وقطیفه یه دینور که معروفدر وبری برینه صارمشق صیق وکور
اغاجلره دینور که فارسیده خیابان دیرلر واغاج قورولغی یره دینور بیرده اولورسه واسون تقول نزلنا فی خمیلة ای الموضع
الکثیر الشجر ودوه قوشنک یلکلرینه وتویلرینه دینور الخملة ثمره وزننده بودخی قطیفه یه دینور وکلیم واحرام
وزیلو وچوقه ومقرمه مقوله سی خاولی وصچاقلی نسنه یه دینور بونده کسر ایله ده جائزدر الخملة خانک کسریله
بودخی قطیفه یه دینور وبر آدمک سریره وبطانه سنه دینور که نفسنده مرکوز اولان مایه سیدر جمعی خملات در
یقال فلان خبیث الخملة ای البطانة والسریرة ویقال اسئل عن خملاته ای اسراره ومخازیه ویقال هو لئیم الخملة
او کریم الخملة وعند البعض لؤم ودنائته مخصوصدر که کریم الخمله دیمک جائز دکلدر الخمل خانک فتحیله بودخی
دوه قوشنک تویته ویلکنه دینور وخمل مصدر اولور خرما قورو وغنی بوشمق ایچون دستی مقوله سی قابه بصمق
معناسنه در یقال خمل التمر خملا من الباب الاول اذا وضعه فی الجر او نحوه لیلین وخمل قطیفه وزیلو واحرام
ونهالی مقوله سنک صچاغنه وخاوینه ویوسکنه دینور یقال قطیفة ذات خمل ای هدب وقالیچه یه دینور طنفسه
معناسنه وبر بالق اسمیدر علی قول بونده صواب اولان جیمله وخبنله اولمقدر الحمالة سحابه وزننده بودخی دوه
قوشنک تویته دینور الخمل خانک کسریله والخمالی غرابی وزننده صدق وصفوت وصمیم
اوزره اولان دوسته وآشنایه دینور یقال فلان له خمل وخمال وخمالی ای الحبیب المصافی وخمال غراب وزننده بر علت
آدیدر که انسانک مفاصلنه وحیوانک قوائمنه عارض اولور که باقلری اندن آغسیوب طوپاللنور وجمع مفاصل اوله جقدر
المخمول خمال علتنه اوغرامش انسان وحیوانه دینور یقال خمل الانسان وغیره علی المجهول فهو مخمول ای به
خمال بنوخماله ثمامه وزننده عربدن بر بطن در الخمیل امیر وزننده یومشق وملایم اولان طعامه دینور ثرید
وحلوا کبی یقال اکلوا خمیلا وهو مالان من الطعام وصیق وکثیف سحابه دینور وصچاقلو توبلره دینور
مفردی خمیله در خمل خانک ضمیله وخمیل امیر وزننده وخمیله سفینه وزننده وخمیله جهینه وزننده
اسامیدندر خمیل زبیر وزننده حبیب بن ابی ثابت الزیات نام محدثک شیخیدر که تابعیدر الاختمال افتعال وزننده
دواب ومواشی صیق اغاجلق اوتلامق معناسنه در یقال اختمل البعیر اذا رعی الخمائل الخمیجلة زنجبیله
وزننده ناس ارالغنده اولان شورش وفتنه وغوغا واختلاله دینور یقال وقعت بین القوم خمیجلة ای تهویش خنبل
حنبل وزننده بر رجل اسمیدر خنبل قنفذ وزننده دیار قبیله کلابده بر موضع آدیدر الخنثل ثای مثلثه ایله جندل
وزننده ضعیف وزبون کیسه یه دینور یقال رجل خنثل ای ضعیف وبیوک قارنلو صالقی وسلپوک خاتونه دینور یقال
تزوج خنثلا ای مرأة ضخمة البطن مسترخیة وبر وادی اسمیدر الخنجل زبرج وزننده ایری کوده لو شماطه جی
عورته دینور واوغوز شاشقین عورته دینور ودلی زفیر بدزبان بذیئه عورته دینور یقال هی خنجل ای جسیمة صخابة
وکذا حمقاء وکذا بذیئة الخنجلة دحرجه وزننده خنجل اولان عورت آلمق معناسنه در یقال خنجل فلان
اذا تزوج بخنجل الخندلة دحرجه وزننده بدنلنه طلو اولمق معناسنه در یقال خندل جسمه اذا امتلاء الخنشلة
شین معجمه ایله دحرجه وزننده پک برلکدن ناشی وجود سندره یوب مضطرب اولمق معناسنه در که قوت تماسکی
قالمیوب حرکتده سندره یوب یقلق اوزره اولور یقال خنشل الرجل اذا اضطرب من الکبر والهرم الخنشل
جندل وزننده والخنشلیل زنجبیل وزننده چابک ورونده دوه یه دینور ویومری بدنلو ایری وباوز دوه یه دینور
الخنطلیلة زنجبیله وزننده دوه وصغر سورینه دینور وبلود پاره سنه دینور الخنطول عصفور وزننده
خنطلیله معناسنه در جمعی خناطیل در که بلوک بلوک دوه لره وصغرلره دینور یقال ابل خناطیل ای متفرقة
ویقال لعاب خناطیل ای متلزج معترض بها یعنی کیک وصغر مقوله سنک اغزلرندن یلمشک سالیارلر بلوک بلوک
آقوب چکه زنده ارقوری یاپشوب قالسه لر الخال مال وزننده والده نک قرنداشنه دینور که طایی تعبیر

اولنور جمعی اخوال واخوله وخول کلور خانك ضمیله وخؤوله کلور عمومه دوزننده مؤنثی خاله درکه
والده نك قرنداشیدر تیزه تعبیر اولنور تقول هو خالی ای اخوامی وهی خالتی وهن خالاتی مترجم دیرکه امام ثعلب
بیانه کوره خال خولدن مأخوذ درکه فتحتینله در حشم معناسنه در یعنی اصلی خول ایدی یاخود خائلدن مقلوب
ومختصردر که محافظ معناسنه در ننه که عم عمم ماده سندندر جاحظ اشبو * عرق الخال لاینام * مثلك بیانده
دیدیکه ولیك خال وخاله یه مشابهتی عم وعمه یه مشابهتندن زیاده در زیرا ولدك والده سنه اولان مناسبتی
والد ینه اولان مناسبتندن زیاده در حتی اکثری والده سی عرقنه چکر لر قرآن کریمده قل کل یعمل علی شاکلته
آیتی علی لینه ایله ده تفسیر اولنمشدر آنکچون پدرینه نسبت ناخلف اولاد کثیر اولور خصوصا والده سی طرفی
فرومایه اوله البته پدرینه اول ولد عدو اولور بعض حکمادن صوردیلر که سبب ندر که بز ولدلرمزه مهر ومحبت
ایده رز انلر بزه چندان محبت ایتمزلر بلکه وجود واموال وامور مزه عداوت معامله سی ایدرلر اول حکیم تقریر
مذکور ایله جواب ویردی وحکیم آخر دیدیکه ولد مز بزدن جزؤدر البته کل جزؤه مائل ومنجذبدر وبری دخی دیدیکه
حضرت آدمك والدی اولمامغله والدحقنی بیلمامك کویا که اولادینه میراثدر وبری دخی صوفیانه دیدیکه بو عالم
ابتلایه قدوملرینه سبب اولدیغمز ایچون بزه عداوت ایدرلر انتهی کذلك ذکری آتی معنالرك جمله سنده خال کلمه سی
خائلدن مقلوب ومختصردر وخال برنسنه نك سیماسندن فراستله فهم واستنباط اولنان علامت خیره دینور
تقول اخلت فی فلان خالا من الخیر ای توسمت وعسکرك بیراغنه دینور وبرجنس قماش آدیدر که یمن العرب
معروفدر وسیاه تویلو بغوره دینور یقال له خال ای فحل اسود من الابل وبرنسنه نك صاحبنه دینور تقول
انا خال هذا الفرس ای صاحبها وبرنسنه یی کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت وتیمارنده همیشه قیام واهتمام ایدن
آدمه دینور یقال هو خال مال ای ازاؤه قائم علیه الاخالة همزه نك کسریله برنسنه ده اماره خیر تفرس
واستدلال ایلك معناسنه در یقال اخال فیه خالا من الخیر اذا تفرس التخیل والتخول تفعل وزنلرنده اخاله
معناسنه در که واوی ویائیدر یقال تخیل فیه خالا من الخیر وتخول اذا تفرس وتخول برآدمی طایی ایدنمك
معناسنه در یقال تخول خالا اذا اتخذه کما یقال تعمم عما وبرنسنه یی کوروب کوزدوب محافظه ایلك معناسنه در
یقال تخول فلانا اذا تعهده الاخوال همزه نك کسریله که اصلی اوزره در طایلر صاحبی اولمق معناسنه درکه
نجبه طایلری اولمقدن عبارتدر یقال اخول الرجل واخول علی المجهول اذا کان ذا اخوال الخائل بو دخی مالی
کرکی کبی محافظه وتیمار ورعایتنده تقید واهتمام ایدیجی آدمه دینور نته که دخی خال دخی دینور وخال بوندن مقلوب
ومختصردر نته که ذکر اولندی یقال هو خال مال وخائله ای ازاؤه وقائم علیه المخول محسن وزننده والمخول مکرم
وزننده والمخال ولوی الفه قلبله کریم الاخوال آدمه دینور نته که معم ومعم کریم الاعمام اولانه دینور وبونلر معم
کلمه سینه مقارنا استعمال اولنورلر یقال رجل معم ومعم مخول ومخول ومخال ای کریم الاعمام والاخوال
الخؤولة عمومه وزننده طایلق معناسنه در تقول بینی وبینه خؤولة ویقال هو خال ای بین الخؤولة ویقال هما
ابنا خالة یعنی ایکی تیزه اوغلانلریدر ولا تقل ابنا عمة یعنی ایکی عمه اوغلاری دیمك صحیح دکلدر نته که ابنا عم دینوب
ابنا خال دیمك مستقیم دکلدر زیرا عمه نك برادری عمه نك اوغلنه طایی اولور وطاینك همشیره سی طاینك اوغلنه
خاله اولور الخول فتحتینله آت کتك طماغنك دبنه دینور وبرآدمه منعم حقیقی جل شانه حضرتلرینك انعام
واحسان ایلدیکی قول وجاریه وحواشی وخدم وحشم ونعمت وسامانه دینور مفرد وجمعنه ومذکر ومؤنثنه اطلاق
اولنور وعند البعض مفردی خائل در اوله کوره اصلی مصدر اولمق تصور اولنور یقال لفلان خول وهو
ما اعطاه الله تعالی من النعم والعبید والاماء وغیرهم من الحاشیة وبو تعهد ورعایت معناسندن مأخوذدر
الاستخوال اصلی اوزره خدم وحشم ایدنمك معناسنه در یقال استخولهم اذا اتخذهم خولا وطایی ایدنمك
معناسنه در یقال استخول فیهم اذا اتخذهم اخوالا ویقال استخال فیهم التخویل تفعیل وزننده برآدمه
احسان وتفضل وجهیله نسنه اعطا ایلك معناسنه در یقال خوله الله المال ای اعطاه ایاه متفضلا الخولی
خانك فتحیله مالی کرکی کبی کوروب کوزه دوب حفظ وتیمار ورعایتنده حسن اهتمام ایدن آدمه دینور خائل کبی جمعی
خول کلور فتحتینله شارح دیرکه محکمه ده عربی وعرب وزنلرنده مرسومدر الخول حول وزننده والخیال
کتاب وزننده که اصلی خوال ایدی ماله حسن تقید ورعایت ایلك معناسنه در یقال خال الرجل ماله یخول خولا
وخیالا اذا رعاه وساسه وقام به اخول اخول همزه نك وواوك فتحی وآخرلرك فتحی اوزره بنا ایله ایکی اسمدر
اسم واحد حکمنده قلنمشدر پراکنده ومتفرق معناسنه مستعملدر یقال ذهبوا اخول اخول ای متفرقین اساسده

مطلب

مرسوم اولدیغی اوزره جاء الاول فالاول ثم تفرقوا اخول اخول دیرلر منتشرین ومتفرقین معناسنه وبو خول
کلمه سندن که مالی حسن رعایت ایلمك معناسنه در مأخوذدر چوبانلرك هر بری سوریلرنی آکوب اوتلاقلره
طاغلوب وهرکس سوریسی ایچون اوتلاغك کزیده سنه ابتدار واعلا چایرلر ایله طوارلرنی رعی وتیمار
ایلدکلری حالده یکدیکره نفاستله انا اخول من الآخر یعنی بنم رعیه وتعهدم آندن افضل وبهتردر
دیرلر ایدی بعده بالملابسه مطلقا متفرق وپراکنده اولان نسنه ده استعمال اولندی المخیل مکیل
وزننده خلیق الخیر معناسنه درکه سیماسنده اثر خیر وکرم لایح اولمغله افاضه خیره اهل وجسبان
آدمه اطلاق اولنور یقال انه لمخیل للخیر ای خلیق له الخولی حولی وزننده اسامیدندر اوس بن خولی واوك
فتحیله وسکونیله وخولی بن ابی خول واولك سکونیله وخولی بن اوس اصحابلردر المخول معظم وزننده
برمحدثدر وبسطام بن قیس نام کسه نك قلیجی اسمیدر الخویلاء مصغر بنیه سیله برموضع آدیدر خولان
سحبان وزننده یمنده برقبیله آدیدر کحل الخولان حضض یعنی خولان دیدکلری داروك عصاره سنه دینور
الخولة تمره وزننده دیشی آهویه دینور وخوله نسواندن اون نفر صحابیه اسمیدر علی قول درت نفری خوله در
جهینه وزننده که خویله بنت حکیم وخویله بنت ثعلبه وخویله بنت قیس وخویله بنت المخاوله در الخیل والخیلة
خانك فتحی وکسری ویانك سکونیله والخال حال وزننده که اصلی خیل ایدی فتحتینله والخیلان فتحاتله
والمخیلة میمك فتحی وخانك کسریله والمخالة میمك فتحیله والخیلولة حیلوله وزننده صانمق معناسنه درکه
فارسیده پنداشتن مرادفیدر یقال خال الشیء یخال خیلا وخیلة وخالا وخیلانا ومخیلة ومخالة وخیلولة اذا ظنه
وبو افعال قلوبدندر متکلم مستقبلنده اخال دینور همزه نك کسریله ولغت ردیه ده مفتوح اولور شارحك بیانه
کوره کسری لغت طائیه در کیده رك السنه ده کثیر الاستعمال اولمغله فصیح منزلنده اولدی وبو غیر قیاس
اوزره در التخییل تفعیل وزننده والتخیل تفعل وزننده که ظاهرا غیر قیاس اوزره تفعیلدن مصدر ثانی اوله رق
مسموعدر انجق بوزیاده طغیان قلمدن اولمق اغلبدر زیرا مأخذلرنده یوقدر برآدمه سوء ظن ایلمك معناسنه در
یقال خیل علیه تخییلا وتخیلا اذا وجه التهمة الیه وتخییل برآدمك سیماسندن خیر وکرم ونجابت تفرس واذعان
ایلمك معناسنه در یقال خیل فیه الخیر اذا تفرسه وساعدن قورد قسمی کوروب خوف ایلمك ایچون دوه یاورسینك یاننه
اوبوق نصب ایلمك معناسنه در یقال خیل للناقة اذا وضع لولدها خیالا لیفزع منه الذئب وسحاب یغمور
یاغدرمغه یاقمق معناسنه مستعملدر یقال خیل السحاب اذا تهیأت للمطر وبرنسنه دن ضرر اندیشه سیله خوف
واحتراز ایلمك معناسنه مستعملدر که خیالمق تعبیر اولنور یقال خیل عن القوم اذا کع عنهم التخیل تفعل
وزننده که باب مخصوصدر برنسنه دن فراستله بروضع وحالت یاخود برنسنه یی فراستله فهم وادراك ایلمك
معناسنه در یقال تخیله اذا تفرسه ویقال تخیل فیه الخیر اذا تفرسه وبلود یغمور یاغدرمغه یاقمق معناسنه درکه
بولانوب وقرارمغله آندن یغمور یاغمق حس اولنور یقال تخیلت السحاب اذا تهیأت للمطر وکبر وخود بینلك ایلمك
معناسنه در یقال تخیل الرجل اذا تکبر وبرنسنه برآدمك قوه متخیله سنده برصورت مثالیله صورت پذیر اولمق
معناسنه در مثلا برسواد کوروب دابه تصور وابدرکن انسان ظهور ایتمك کبی یقال تخیل الشیء له اذا تشبه المخیلة
محدثه وزننده والمخیل محدث وزننده والمخیلة مجیبه وزننده والمختالة یغمورلی قیاس اولنان بلوده وصف
اولورلر یقال سحابة مخیلة ومخیل ومخیلة ومختالة اذا کانت تحسبها ماطرة الاخیال همزه نك کسریله که اصلی
اوزره در والاخالة اماله وزننده یغمورلی ظن اولنان سحابه یاغدرمزمی دیو باقشدرمق معناسنه در
تقول اخیلنا اخیالا واخلنا اخالة ای شمنا سحابة مخیلة واخیال سحاب امطاره یاغمق معناسنه در یقال
اخیلت السماء اذا تهیأت للمطر وسباعدن قورد کوروب خوف ایلمك ایچون دوه یاورسینك یاننه اوبوق نصب
ایلمك معناسنه در یقال اخیل للناقة اذا وضع لولدها خیالا لیفزع منه الذئب واخاله ناقه نك ممه سی سودلو
کوستورمك معناسنه مستعملدر یقال اخالت الناقة اذا کان فی ضرعها لبن وزمین کونا کون نباتله مزین اولمق
معناسنه مستعملدر یقال اخالت الارض بالنبات اذا ازدانت الخال مال وزننده شول سحابه دینور که خلف
مطر ایلمیوب البته یاغدرر اوله ابر بارنده معناسنه علی قول یغمورسز اولانه دینور که مراد یغمورلی کورنمکله خلق
امید وار ایدوب صکره یغمورسز ظهور ایده شارحك بیانه کوره قول اول ارجحدر ومنه قولهم سح خال اذرعد
ای امطر سحاب لا یخلف مطره وشمشکه دینور یقال لمع الخال ای البرق وکبر ونخوته دینور یقال به خال ای کبر
وسرت اولمیوب نازك وملایم اولان ثوبه دینور وبرجنس قماش یمنی اسمیدر وبدنده اولان نقطه یه دینور که بك تعبیر

اولنور زیب جمال خوباندر جمعی خیلان کلور خانك کسریله یقال فی خدّه خال ای شامة واری و یومری طاغه
دینور یقال صعد و ابا الخال ای الجبل الضخم و یومری ایری کود پیکر دوه یه دینور یقال جاء علی خال ای بعیر ضخم
وامیرك اوکنده چکیلان سنجاغه دینور یقال عقد واخالا ای لواء ودابّه باغنه عارض اولان آغسقلغه دینور
و بو معناده مصدر اولور که اصلی خیل ایدی فتحتینله یقال خال الفرس یخال خالا من الباب الرابع اذا ظلع و یقال
فی قوائمه خال ای ظلع ومیت ستر اولنان ثوب وکفنه دینور یقال لفّ المیت فی خال وهو ثوب یستر به المیت
ویك جوانمرد وسخی آدمه دینور یقال رجل خال ای سمح و بر موضع آدیدر وفهم وفراست معناسنه در یقال
اخطأ فیه خالی ای مخیلتی وفراستی وسیاه تویلو یغوره دینور بونده واوی و یائیدر یقال له خال ای فحل اسود و برنسنه نك
صاحبنه دینور یقال هو خاله ای صاحبه وخلافت معناسنه در یقال احرز خاله ای خلافته ودثینه نام موضعك
یاجنده بر طاغك آدیدر وخودبین ومتکبر آدمه دینور یقال هو من اوضاع الخال ای المتکبر المعجب بنفسه وانیس
والیف اولمیان خالی وتنها موضعه دینور یقال رأیته فی الخال ای الموضع الذی لاانیس به وظن وتوهم وگمان
معناسنه در یقال اصاب فیه خالی ای ظنی وتوهمی وعلاقهٔ محبتدن آزاده دل اولان آدمه دینور که اصلا کندیده
واحد طرفنه عشق ومحبت شائبه سی اولمیه یقال رجل خال ای فارغ من علاقة الحب وارکن آدمه دینور یقال
هو خال ای عزب ومالی کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت وتیمارنده حسن قیام واهتمام ایدن آدمه دینور یقال
هو خال المال ای الحسن القیام علیه وکوچك تپه یه دینور اکمهٔ صغیره معناسنه و برنسنه یه دائما ملازم ومواظب
اولان آدمه دینور یقال هو خاله ای ملازمه وآتك کمنه دینور یقال لاارکب علی فرس بلا خال ای بلا لجام وقلبی
وجسمی ضعیف یعنی جبان وزبون آدمه دینور یقال لاخیر فی الخال ای الضعیف القلب والجسم و بر نبات آدیدر
نجد بلادنه مخصوص برکونه معروف شکوفه آدیدر و بو نبت اول یعنی نبات مذکور دکلدر ور یبه وگمان وتهمتدن
بری الساحه آدمه دینور یقال رجل خال ای بریء من التهمة وفراست مصیبه صاحبی آدمه دینور که تخیل
وتفرس ایلدیکی ماده ده حسن فراست واصابت فکر وکیاستی اوله ایاس وابو فراس کبی یقال هو خال ای الحسن
المخیلة بما یخیل فیه شارح دیر که خال کلمه سنده مؤلفك ذکر ایلدیکی انوزاوج معنادر بعضی واوی و بعضی یائیدر
و بونلرك اکثرنده خائل کلمه سندن مقلوب ومختصردر و بعضنده اصلی خیل در نال ونیل کبی و بعضنده اصلی
خیل در فتحتینله الاخیل احمر وزننده والمخیل مجیب وزننده والمخیول وجودی بکلو آدمه دینور اضافتله متعین
اولور مؤنثنده خیلاء دینور حمراء وزننده یقال هو اخیل واخیل الخد ومخیل ومخیول ای ذو خال الاخیل احمد وزننده
اسم اولور ق والخیلاء نفساء وزننده والخیل والخیلة خانك فتحی و یانك سکونیله والمخیلة مسیره وزننده
کبر و پندار معناسنه در یقال اتاك والاخیل والخیلاء والخیل والخیلة والمخیلة ای الکبر الخائل والمختال
والاخائل علابط وزننده خال کبی خودبین ومدمغ وصاحب وجود آدمه دینور یقال رجل خال وخائل وخال
مقلوبا ومختال واخائل ای متکبر اوچنجی لغت خائلدن مقلوب ومختصردر التخایل تفاعل وزننده
کبر و پندار ایلمك معناسنه در یقال تخایل الرجل اذا تکبر الاخیل احمر وزننده صرد اسمیدر که کوچکن
دیدکلری قوشدر یون بوران دخی دیرلر یا خود بین العرب شأمته معروف بر قوشدر علی قول شقراق اسمیدر که
آری قوشیدر اق وقره الاجه اولدیغی باعث تسمیه در جمعی خیل در خانك کسریله بنو الاخیل بنی عقیلدن
بر جماعتدر که لیلی الاخیلیه نك رهطیدر وابو الاخیل خالد بن عمر والسلفی واسحق بن اخیل الحلبی محدثلردر
الخیال والخیالة سحاب وسحابه وزنلرنده انسانك متخیله سنده یقظه ورؤیا حاللرنده مرتسم ومتشبه یعنی
صورتپذیر اولان شخص وتمثاله دینور تقول تخیل لی خیال وخیالة وهو ما تشبه لك فی الیقظة والحلم من صورة جمعی
اخیله در افعله وزننده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره خیال وخیاله فی الاصل صورت متجرده دن عبارتدر منامده
ورآئنه وصوده ومرئینك غیبتدنصکره قلبده متصوّر اولان صورت کبی بعده متخیله ده تصوّر اولنان هر نسنه ده
استعمال اولندی کذلك خیال مجراسنده اولان نال کبی نحیف ورقیق شخصلرده استعمال اولندی وتخییل برنسنه نك
صورت مجرده سنی نفسنده یعنی متخیله ده تصویر ایلمکدن عبارتدر وتخیل اول صورت مخیله نك صورتپذیر اولمسندن
مطلب
عبارتدر وحکماء قوای دماغیه دن قوهٔ متخیله یی بوندن تصرف ایلدیلر واول السانده بر قوتدر که صور محسوسه
وآندن منتزع اولان معانی جزئیه ده تصرف ایدوب کاه ترکیب وکاه تفریق ایدر الحاصل دائما صور ومعانی یه بر قالب
نسج والباس ایلمك بو قوتك شانندر و بو قوتی عقل کلیاتده استعمال ایدرسه مفکره دیرلر واکر وهم جزئیاتده
استعمال ایدرسه متخیله دینور و بو قوتك محلی وسط دماغدر عالم رؤیاده نفس ناطقه عالم شهودده حدوث ایده جك

باحدوث ایتمش اشیاء واحوالی عالم ملکوت ومثالده عقل فعالدن تلقف ایلدیکی معانیٔ روحانی یه اشبو قوت
بر صورت وقالب الباس ایلر که رؤیای صادقه بو کیفیتدن عبارتدر و بو قوت خیالیه نك غیریدر وحواس ظاهره نك
بریله محسوس اولان صورتك مدرکی حس مشترکدر آنك خازن وحافظی خیالدرنه که صور محسوسه دن منتزع
اولان معانینك یعنی امور جزئیه نك مدرکی وهم وآنك حافظی ذاکره درانتهی وخیال بر آدمك شخص وطلعتنه اطلاق
اولنور که قرالتبسی اوله جقدر یقال شاهدت خیاله ای شخصه وطلعته واو یوق تعبیر اولنان شبئه دینور که
براغاجه بر سیاه کلیم اورتوب اکینلی ترلاو باغ و باغچه کنارلرینه نصب ایدرلرتا که بهایم وطیور آنی انسان ظنیله توحش
ایدرلر فارسیده تندیسه دیرلر یقال نصب خیالا فی مزرعته وهو کساء اسود ینصب علی عود یخیل به للبهایم
والطیر فتظنه انسانا و یقال له الفزاعة وخیال بنو تغلبه مخصوص بر ارضك اسمیدر و براوتك آدیدر الخیل
لیل وزننده آت سورینه دینور جماعت افراس معناسنه لفظندن مفردی یوقدر که اسم جمع اولور علی قول
مفردی خائل در خود بینلر کبی اداو شیوه ایله یوریملریله اطلاق اولندی جمعی اخیال وخیول در وخانك کسریله خیل
دخی لغتدر وخیل آتلو عسکره دینور یقال جاءت الخیل کالسیل ای الفرسان وقزوینی قر بنده بر بلده آدیدر
وزید الخیل که شجاعتندن ناشی تسمیه اولنمشدر درکاه رسالتپناه حضرت مصطفوی علیه الصلوة والسلام ترابنه
وفود ایلدکده خیل کلمه سنی خیره تحویل ایله زید الخیر تسمیه بیوردیلر خیر دخی خیل معناسنه یعنی اثر خیر اولدیغندن
بشقه مقدما کعب بن زهیر حضرتلرینك فرسلرینی غصب واخذ ایلمك تهمتیله طرف مومی الیهدن متهوم اولمغین
اول تهمت هجنتنی ازاله قصدینه مبنی در وتقول العرب فلان لاتسایر خیلاه اولاتواقف ای لاتطاق نميمة وکذبا یعنی
فلانه قوغجیلقده و یلانجیلقده مقاومت اولنوب باشه چقلمز بوراده فعللر مجهول بنیه لریله در و من الامثال * الخیل اعلم
من فرسانها * یعنی آتلر سوارلرندن اعلمدر بر آدمك حالی ظنّ وگمانك وفقنجه ظهور ایلدکده ضرب اولنور وخیل
مصدر اولور دائما سدف دیدکلری نبات اکل ایدر اولمق معناسنه یقال خال الرجل یخال خیلا من الباب الرابع
اذا دام علی اکل الخیل الخیل خانك کسریله سذاب اسمیدر که سدف دیدکلری نباتدر وحلتیت دیدکلری
بدبوی دارویه دینور بونده فتحله ده لغتدر خیله خای مکسوره ایله اسمادندر خیلة الاصبهانی محدثدر
المخایلة مفاعله وزننده بر آدمك وضع وطوری کبی معامله ایله اکا معارضه ایتمك معناسنه در یقال خایله اذا باراه
ذوخیل اذواء تعبیر اولنان ملوك حمیردن مالك بن زیدلقبیدر ذوخیلیل خانك ولامك فتحه لریله ابن جرش بن
اسلمدر بنو المخیل معظم وزننده ضبیعهٔ اضجم قبیله سنده بر جماعتدر فصل الدال الدأل
دالك فتحی وهمزه نك سکونیله وفتحیله والدألی جمزی وزننده ضعیف وآهسته یوریمك علی قول آدیملری
صیق صیق اتارق یلك یا خود جنبشلو نشاطلو یوریمك معناسنه در بوراده دال مصدر ودألی اسمدر یقال دأل الرجل
دألا من الباب الثالث اذا مشی ضعیفة او عدا متقاربا اومشی نشیطا ودأل ودألان فتحاتله بر آدمه رنك وفند ایدرب
آلدامق معناسنه در یقال دأل فلانا دألا ودألانا اذا ختله ودأل ودألان فتحاتله ابن آوی اسمیدر که چقال دیدکلری
جانوردر تسمیه بالمصدردر الدئل دالك ضمی وهمزه نك کسریله که کلام عربده بونك نظیری یوقدر و بعضا
همزه سی مضموم اولور بو دخی چقال دیدکلری جانوردر وساعدن قورده دینور وکلنجك دیدکلری جانوره شبیه
بر کوچك جانورك آدیدر ودئل بن محلم بن غالب هون بن خزیمه شعبندن بر قبیله نك پدر بدر نسبتنده دؤلی دینور
دالك ضمی وهمزه نك فتحیله زیرا یای نسبتله کسرتینی استثقال ایلدیلر ودولی دینور همزه یی تخفیفا واوه ابدال ایله
ودیلی دینور دالك کسری ومدّیله که همزه یایه قلب ودال مجاورتیله مکسور اولمشدر خبری وزننده ودئلی دینور
دالك وهمزه نك کسریله و بو نادردر واصفهانی مرحوم کتاب اللمع شرحنده دیدیکه ابو الاسود ظالم بن عمرو
الدئلی که امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن اخذ ایله ابتدا تکلم بالنحو ایلمشدر آنك نسبتی دالك کسری وهمزه نك
فتحیله عنب وزننده دئل نام بر بشقه قبیله یه منسوبدر وابن القطاع دیدیکه دئل دالك ضمی وهمزه نك کسریله
ابو الاسودك رهطیدر که قبیلهٔ کنانه ده بر جماعتدر ودول دالك ضمی ومدیله که زور وزننده در حنیفه قبیله سنده
ودیل دالك کسر ومدّیله که زیر وزننده در عبد القیس کذلك ازد قبیله سنده بر جماعتدر شارح دیر که مؤلف بونلری
دول ماده سنده بنفسها بیان ایدر ودئل وزننده اسمك ورودنی کرچه سلب ایدوب لکن وعل وریم ماده لرنده ثبت
ایلمشدر ابن دألان بر رجل اسمیدر و بونلرك تفصیلی دول ماده سنده کلور الدؤلول عصفور وزننده آفت
وداهیه یه دینور وشورش واختلاط معناسنه در یقال وقع بینهم دؤلول ای اختلاط المداءلة مفاعله وزننده بری برینه
رنك وفند ایدوب الدامق مخاتله معناسنه در واحد ومشارکت ایچون کلور یقال دائله ای خاتله و یقال دائلا ای خاتلا

الدبل دالك فتحى وبانك سكونيله بركدرمك معناسنه در يقال دبله دبلا من الباب الثانى والاول اذا جمعه ودكنكله
يدربى اورمق معناسنه در يقال دبله بالعصا اذا تابع عليه الضرب بها ولقمه يى طو پليوب بيوك آلمق معناسنه در يقال
دبل اللقمة اذا كبرها للقم ودبل ودبول تر لايى كوبره مقوله سيله اصلاح ايلمك معناسنه در يقال دبل الارض دبلا ودبولا
من الباب الاول اذا اصلحها بالسرقين ونحوه ودبل طاعونه دينور يقال رماه الله بالدبل اى الطاعون ونهر صغيره
دينور جدول معناسنه جمعى دبول در وبركسه يه آفت ايرشدرمك معناسنه در كاسيذكر التدبيل تفعيل وزننده بودخى
لقمه يى بيوتمك معناسنه در يقال دبّل اللقمة اذا كبرها للقم الدبل دالك كسريله محبوبى ياوى قلمغه دينور يقال اخذه
الدبل اى الثكل وبلا وداهيه يه دينور جمعى دبول در ويقال دبل دابل ودبل دبيل مبالغة اى داهية دهياء
ويقال دبلته الدبول اى دهته الدواهى الدبل دالك ضميله كوچك وخرده اشكه دينور الدبيلة جهينه
وزننده داهيه يه دينور مترجم ديركه تصغيرى تكثير ايچوندر كويا كه جميع دواهى كنديده منحصر داهية منفرده
ديمكدر ياخود تصغيرينه تفأل قصدينه مبنى در ودبيله بر مرض وعلت آديدر كه جوف انسانده عارض اولور
وبوسراجه يه قريب بر چياندر اصل بر شيشدر كه ايچنده مادّه منصبّ اوله جق يرى اولور واوج درلو اولور
برى شحمبدر كه ايچى طوك ياغى كبيدر وبرى عسليدر كه ايچنده بال كبى نسنه اولور وبرى كلسيدر كه ايچنده كرج كبى
شئ اولور وبعضدن قيل وطاش كبى واغاج پاره سى وكميك كبى نسنه لر چقار ناس بونه كميك سراجه سى تعبير
ايدرلر الدبلة دالك ضمى وفتحيله بودخى دبله ديدكلرى علت مذكوره يه دينور الدبال غراب وزننده كوبره
وفشقى مقوله سنه دينور كه انكله تر لا اصلاح اولنور الدوبل حوقل وزننده خنزيره على قول اركك نه ياخود
ياور يسنه دينور وحار صو ياسنه دينور وخبيث قورده دينور ذئب عرم معناسنه واخطل نام شاعرك لقبيدر
وتلكى يه دينور الدبيل امير وزننده باديه مبشه لكندن غضا ديدكلرى اغاج قورولغنه دينور ودوزيره دينور
وارطى نام اغاجك تارمار اولان يپراغنه دينور جمعى دبل در كتب وزننده ودبيل سند اولكه سنده بر موضع آديدر
الدبلة غرفه وزننده بيوك لقمه يه دينور يقال يأخذ دبلة اى لقمة كبيرة ونسنه كومه سنه دينور وبالته نك صاب
كچوره جك دليكنه دينور جمعى دبل در كتب وزننده ودبل در صرد وزننده الدبول صبور وزننده داهيه يه
دينور وولدنى ياوى قلمش عورته دينور يقال امرأة دبول اى ثكلى ويقال فى الدعاء دبلته الدبول اى ثكلته
الثكلى اى امه دبيل زبير يا امير وزنلرنده ياخود كتب وزننده شامده بر موضع آديدر محدثيندن عبدالرحيم
بن يحيى واحمد بن محمد بن هارون وشعيب بن محمد اورادندر ديبل دالك فتحى وياك سكونى وبانك ضميله سند
اولكه سنك قصبه سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك اسميدر واكا ديبلان دخى دينور تثنيه ايله مشاهيردن محمد
بن ابراهيم الديبلى المكى اورادندر الدبكلة دحرجه وزننده دوه وقيون مقوله سى سوربنك پراكنده اولنلرنى
اطرافدن چوروب برارايه طو پليوب بركدرمك معناسنه در يقال دبكل المال اذا جمعه ورد اطراف ما انتشر
منه الدبكل جعفر وزننده دريسى قالين چركين بد منظر وبد قيافه آدمه دينور يقال رجل دبكل اى الغليظ
الجلد السمج ام دبكل صرتلانك كنيه سيدر ابن ابى دباكل علابط وزننده خزاعه قبيله سندن برشاعردر
الدجيل زبير وزننده والدجالة ثمامه وزننده قطرانه دينور الدجل دالك فتحى وجيمك سكونيله دوه يه
قطران سورمك على قول جميع بدنى قطرانلمق معناسنه در يقال دجل البعير دجلا من الباب الاول اذا طلاه
بالدجيل اوعم جسمه بالهناء وبلان دوزوب سويلمك معناسنه مستعملدر يقال دجل الرجل اذا كذب واخرق
وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دجل المرأة اذا جامعها وارضك انحاء واطرافنى بالجمله كشت وكذار ايلمك
معناسنه در يقال دجل فلان الارض اذا قطع نواحيها سيرا التدجيل تفعيل وزننده برنسنه يى بالتمام بورمك
معناسنه در يقال دجّل الشئ اذا غطاه وبرنسنه يى التونله يالدزلمق معناسنه در يقال دجّله اذا طلاه
بالذهب الدجال غراب وزننده التونه ياخود التون صوينه دينور كه آنكله نسنه يالدزلنور يقال دجّله بالدجال
اى الذهب اوماثه الدجال سحاب وزننده قلجك جوهرينه دينور وفشقى يه دينور سرجين معناسنه الدجل
قفل وزننده شورادن بورادن ركوب دير لمش اشخاصه دينور كه ديرتى تعبير اولنور يقال هم دجل اى القباط
الدجالة شدّاده وزننده پك چوق بولداشلره وصف اولور بولى احاطه ايلدكلرى ايچون يقال رفقة دجالة اى
عظيمه الدجال شداد وزننده آخر زمانده خروج وظهور ايده جك كذابدر كه ملعون معناسنه مسيح ايله ده
صفتلنور بونك اخذ واشتقاقى ذكر اولنان موادك جمله سندن محتملدر از جمله دجل ماده سندن كه دوه نك
هر يرنى قطرانلمغه دينور مرسوم دخى ارضك جمله سنى كشت وكذار ايلمكله اكا تشبيه اولندى ياخود كذب

واختراع كذب معناسندندر ياخود قطع نواحئ ارض معناسندندر ياخود تغطئه معناسنه اولان تدجيلدن
مأخوذ در كفر وطغيانيله ناسى ياكثرت جموعيله بتون روى زمينى تغطئه واحاطه ايلديكينه مبنى در ياخود حق
باطل ايله ستر ايلديكيچوندر ياخود يالدزلمق معناسنه اولان تدجيلدن مأخوذ در زيرا باطلى حق صورتنده تمويه
وتلبيس ايده جكدر ياخود دجالدن مأخوذ در كه التونه دينور كنوز ارض كنديسنه تابع ومسخر اوله جقدر
ياخود جوهر سيف اسمى اولان دجاله مسمادر اعين ناسده سحر وتلبيسله جمله سندن ممتاز ومزين كورنديكيچون
ياخود رفقهٔ عظيمه معناسنه اولان دجاله دن مأخوذ در كثرت توابعندن ناشى ياخود سرجين معناسنه اولان
دجالدندر اوث وجوديله روى زمينى مردار ايلديكيچون ياخود القباط ناس معناسنه اولان دجلدن مأخوذ در كه
كنديسنه تابع اولنلر اولمقوله اشخاص اوله جقدر مترجم ديركه نهايه ده اشبو يكون فى آخر الزمان دجالون
حديثنده كذابون موهون ايله تفسير اولنمغله جمعى دجالون اولمش اولور ومزهرده مرسومدر كه دجالك جمعنده
مالك بن انس دجاجله كلديكنى روايت ايلمشدر دجلة دالك كسرى وفتحيله نهر معروف اسميدر كه نهر بغداد در
تغطئه معناسندندر دجيل زبير وزننده نهر دجله دن منشعب بر خليج اسميدر الدحل دالك فتحى وضمى
وحاى مهمله نك سكونيله شول لغمه وير آلتنده اولان زير زمينه دينور كه اغزى طار واشاغيسى كنكش اوله شويله كه
ايچنده مشى اولنور اوله وبعضا شجر سدر انبات ايدر اوله على قول دره وچاى كنارلرنده اولان يارلرك آلتنده اولان
دليكه دينور كه صو ضربيله جانور دليكى طرزنده اويولمش اولور ياخود قيونك دبنده يان طرفندن ارقورى
اويولمش دليكه دينور ياخود حشم نشين چادرلرنده سرداب شكلنده خرق وشكافه دينور كه مسافر كلدكده
نسوان اورايه كيروب تستر ايدرلر ودحل صهريجه دينور جمعى ادحل وادحال ودحال كلور دالك كسريله ودحول
ودحلان كلور دالك ضميله الدحلة تمره وزننده قيويه دينور بئر معناسنه الدحل كتف وزننده قارنى بيوك
وسلپوك اولان آدمه دينور ومالى چوق ثروت وسامان صاحبى آدمه دينور يقال رجل دحل اى الكثير المال
ودائما ناسه رنك وفند وخدعه ايدن دوبارهجى داهيه وقلاش كمسنه يه دينور يقال رجل دحل اى داهية خداع
وشول آدمه دينور كه دائما برنسنه اشترا سنده كندى مرامنه موافق نهايه اندر نجه قدر بايعه نقصان بها
عرض ايده رك مجادله ايله تنزيل ايدر اوله يقال هو دحل اى مماكس عند البيع حتى يستمكن من حاجته
وسموزلكدن قارنى طشره اوغرامش شيشمان بودوره دينور يقال رجل دحل اى سمين قصير مندلق البطن
الدحل فتحتيله معانئ مزبوره دن مصدر در يقال دحل الرجل دحلا من الباب الرابع اذا كان دحلا
الدحول صبور وزننده شول اشمه قيويه دينور كه قازيلوب لكن قازلديغى يردن راست صو بولنميوب
صاغ وصول ديوارلرندن صوارى بلور مكله آنلرك آلتندن لغم ايدوب صو واستنباط اولنه وجوانب
واطرافى واسع اولان قيويه دينور وشول ناقه يه دينور كه دائما يولده دوه لردن الارغه كيدوب
ويوريمكده جمله سيله ياريشوب معارضه ايدر اوله يقال ناقه دحول اذا كانت تعارض الابل متنحية
عنها الدحل نحل وزننده قيونك جوانبنده برقازمق على قول چادرك كوشه سنه كيروب
قوتولنمق معناسنه در يقال دحل الرجل دحلا من الباب الثالث اذا حفر فى جوانب البئر اوصار فى جانب الخباء
وايرافلشمق على قول بركسه دن خوف وخشيتدن ناشى قاچوب پنهان اولمق معناسنه در يقال دحل عنى اذا تباعد
اوفر واستتر وخاف ودحل ديدكلرى لغمه كيرمك معناسنه در يقال دحل الرجل اذا دخل فى الدحل الداحول
صيادلرك كيك وصغن صيدى ايچون يره نصب ايتدكلرى خشت طرزنده اغاجلره دينور كه دوزاغى اكا رتيب ايدرلر
جمعى دواحل در دحلان سحبان وزننده برقريه در الادحال همزه نك كسريله دحل ديدكلرى ذكر اولنان
چقوره كيرمك معناسنه در يقال ادحل الرجل اذا دخل فى الدحل المداحلة مفاعله وزننده برآدمه تلكولك
ايدوب رنك وفند ايله فريفته ايلمك معناسنه در يقال داحله اذا راوغه وخادعه وبرنسنه يى صاحبى الدانمغله
اكسك بهايه المق معناسنه در يقال داحله اذا ماكسه ومعلومى اولان شيئى برآدمدن كتم ايدوب اوز كه سنى خبر
ويرمك معناسنه در يقال داحله اذا كتم ما علمه واخبر بغيره دحل نحل وزننده بنى يربوع يوردنده واقع درشت
يرقربنده بر موضعدر الدحال كتاب وزننده امتناع ايلمك معناسنه در يقال دحل عنه دحالا اذا امتنع دحل
دالك ضميله يمن ايله بلاد نجه بيننده بر جزيره در الدحلاء صحراء وزننده اغزى طار قيويه دينور يقال بئر دحلاء
اى الضيقة الرأس الدحقلة دحرجه وزننده برآدمك قارنى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال دحقل
بطنه اذا انتفخ الدحملة دحرجه وزننده برنسنه يى راوزنده يوارلمق معناسنه در يقال دحمل به اذا دحرجه

على الارض وپايمال وخاكسار ايلمك معناسنه‌در يقال دحمل القوم اذا تركهم مسوّين بالارض مصرعين يوطؤن
يعنى قومى بالجمله قتل وهلاك ايدوب لاشه‌لرنى پايمال وخاكسار اوله‌رق ترك ايلدى ودحمله اسم اولور شول قوجه
قارى‌يه دينور كه كوده سنده‌ات اترى قالميوب دريلرى قراته چوقدار چهرسى كبى صارقق اولمش اوله
يقال امرأة دحملة اى ناحلة مسترخية الجلد ويومرى كوده لو اتنه طلوقارى‌يه ديمكله ضد اولور يقال امرأة دحملة
اى ضخمة تارّة الدحامل علابط وزننده قالين كوده لو طقناز آدمه دينور يقال رجل دحامل اى غليظ مكتنز
الدخول قعود وزننده والمدخل مقعد وزننده كيرمك معناسنه‌در يقال دخل الدار دخولا ومدخلا من الباب
الاول نقيض خرج وباء حرفيله متعدى اولور تقول دخلت به اذا ادخلته التدخل تفعل وزننده والاندخال
انفعال وزننده والادّخال همزه‌نك ودال مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده بونلرده كيرمك معناسنه‌در يقال
تدخل فيه واندخل وادّخل بمعنى دخل الادخال همزه‌نك كسريله والمدخل ميمك ضمى وخانك فتحيله
مصدر ميمى اوله‌رق كيردرمك معناسنه‌در تقول ادخلته ادخالا ومدخلا اذا صيرته داخلا الداخلة برنسنه‌نك
ايچ يوزنه دينور ومنه تقول اغسل داخلة ازارك اى طرفه الذى يلى الجسد وفوطه قوشانمش آدمك صاغ طرفنه
كلان برينه كذلك داخلة الازار اطلاق اولنور وداخلة الارض قويتو برلردن عبارتدر طاغ ديبلرى كبى جمعى
دواخل در تقول بتنا فى دواخل الارض من المطر اى خمرها وغوامضها وداخلة الرجل برآدمك ايچ يوزنه وضمير
ودرونه اطلاق اولنور كما سيذكر الدخلة دالك حركات ثلاثيله والدخيلة والدخيل داللرك فتحيله والدخلل
دالك ضمى ولامك ضم وفتحيله والدخيلاء مصغر بنيه سيله والداخلة راحله وزننده والدخل سكر وزننده
والدخال كتاب وزننده والدخيلاء دالك ضمى وخاى مشدده‌نك فتحيله سميها وزننده والدخل دالك
فتحى وكسريله برآدمك ايچ يوزينه دينور كه ضمير ونيت ومذهب وجميع امر وكار ونادر ونيسندن عبارتدر
ودخيل ودخلل قنفذ وزننده ودخلل درهم وزننده كشينك شول درونى دوستنه وهمدمنه اطلاق
اولنور كه بالجمله سرائر امورنه محرم هرايشنه اختلاط ايدر اوله يقال فلان دخيله ودخلله ودخلله اى مداخله
مباطنه وداخل الحب ودخلل الحب كه جندب وزننده درمحبت ومودتك ضمننده اولان صفوت ويكرنكى
حالته دينور يقال قد بدا داخل حبه ودخلله اى صفاء داخله الدخل فتحتيله برآدمك عقل وادراكنه
ياخود بدننه سرايت ودخول ايدن فساد وخلله دينور يقال فى عقله او جسمه دخل وهو ما داخله من فساد ومصدر
اولور برآدمك عقلنه بادننه فساد وخلل قارشمق معناسنه يقال دخل الرجل دخلا من الباب الرابع ودخل
على المجهول دخلا بسكون الخاء فهو مدخول اذا داخله الفساد ودخل مكر وغدر وخديعه معناسنه مستعملدر
يقال هذا من دخل فلان اى من مكره وغدره وخديعته وعلت وداء معناسنه مستعملدر وبرآدمك حسب
وعرق ونسبنده اولان عيب ونقيصه‌يه اطلاق اولنور يقال فى حسبه دخل اى عيب وبرى برينه صارمشمش
صيق وكور اغاجلقه دينور يقال بارضه دخل اى شجر ملتف ويكانه اولوب برقوم وقبيله‌يه منتسب كيسان قومه
دينور بو فى الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعه اطلاق اولنور يقال هو وهم دخل لهم اى ليسوا منهم وينتسبون
اليهم ومصدر اولور برآدمك ايچ يوزى فاسد وتباه اولمق معناسنه يقال دخل امره دخلا من الباب الرابع
ذا فسد داخله الدخيل امير وزننده داخل معناسنه‌در يقال داء دخيل وحب دخيل اى داخل ويكانه‌دن
اولوب صكره‌دن برقومك بيننه كيروب انلره منتسب اولان آدمه دينور يقال هو دخيل فيهم اى من غيرهم ودخل
فيهم وشول كلمه‌يه اطلاق اولنور كه عربية صحيحه دكل ايكن كلام عرب مياننده دخول ايلمش اوله يقال كلمة
دخيل اى ادخلت فى كلام العرب وليست منه مترجم دركه كتاب مزهرده وجمهره‌ده مثال مسوطدر ودخيل
اهل عروض اصطلاحنده حروف روى ايله الف تأسيس بيننده اولان حرفه اطلاق اولنور شاعرك * كلينى لهم
يااميمة ناصب * مصراعنده واقع ناصب كلمه‌سنده اولان صاد كبى ودخيل شول آته دينور كه مرعايه اخراج اولنميوب
آخورده علف ايله بسلنور اوله يقال فرس دخيل اذا اخص بالعلف وكلع الضبى تاكسه‌نك فرسى اسميدر
وبرى برينه بغايت صوقشمش وكرشمش مفاصل اعضايه دينور كه قوند اولور دخال كبى كما سيذكر بو راده مؤلفك
رسمى مسامحه اوزره‌در المدخل مكرم وزننده ادخالدن مصدر ميمى واسم مكان اولور وشول لئيم وفرومايه‌يه
دينور كه بيكانه‌دن اولوب برجماعته ياخود برآدمه نسا انتساب داعيه سنده اوله يقال هو مدخل اى لئيم دعى
الدخل نخل وزننده مصدر دركه ذكر اولندى ودخل ايچريده اولان علته دينور وعيب ونقيصه‌يه دينور
وريبه وتهمت معناسنه مستعملدر بونده فتحتيله ده جائزدر يقال فيه دخل اى ريبة وبرآدمك ارادنه دينور كه خرج

ومصرف مقابليدر يقال دخله لا يفى بخرجه اى ما دخل عليه من ضيعته الدخّل سكر وزننده بطانه معناسنه‌دركه
ذكر اولندى واعضاء واندامى ديرنكلو برى برينه صوقشمش طوپاج غليظ الجسم آدمه دينور يقال رجل دخل
اى الغليظ الجسم المتداخله وسكيرلرك ارالقلرينه صوقشمش يومرى اتلره دينور واغاج كوكلرينك ارالقلرنده
وقووقلرنده نابت اوتلره دينور وقوشك توپلرينك ويلكلرينك طشره وايچ يوزلرى ارالقلرنده بتن يومشق توپلره دينور
وبرجنس بوزركلى قوشك اسميدر جمعى دخاخيل در ومدينه‌يه قريب ظلم ايله ملحتين بيننده برموضع آديدر الدخلل
جندب وزننده والدخلل قنفذ وزننده دخل كبى بربوز قوشه دينور الدخال كتاب وزننده بركره صوايچمش
دوه‌يى ايكى صوسز دوه‌لرك ارالغنه ادخال ايدوب حوضه سورمكه دينور تا كه كركى كبى ايچمديسه انلر ايله ايچوب
رياّن اوله دالك ضميله ده لغتدر يقال سقى بعيره بالدخال وهو ان تدخل بعيرا قد شرب بين بعيرين لم يشربا ليشرب
ما عساه لم يكن شرب ودخال آت قسمنك صاچلرينه دينور ودخال المفاصل دخيل كبى بدنده برى برينه صوقشمش
قوند ومستحكم اكلرينه دينور مؤلف بونيده مسامحه ايله بيان ايلمشدر زيرا دخول بعضها فى بعض عبارتيله
رسم ايلمشدر پس مصدر اسم فاعل معناسنه حمل اولنور الدخلة دالك كسريله برلونك لون آخره قارشمسنه
دينور ودخله ومدخل مقعد وزننده مسلك ومذهب معناسنه‌در يقال هو حسن الدخلة والمدخل اى المذهب
فى اموره الدوخلة دالك فتحى ولامك تشديديله وتخفيفيله خرما يبراغندن معمول بيوك خرماسپدينه دينور كه بردنك
اولور قزوى تعبير اولنور وقزوى غزوى محرفيدر فى الاصل غزه شهرينه منسوبدر يقال وضع التمر فى الدوخلة
وهى سفيفة من خوص يوضع فيها التمر دخول قبول وزننده برموضع آديدر الداخل زهير بن حرام الهذلىّ
نام شاعرك لقبيدر الدخيلىّ اميرى وزننده خانكى آهويه اطلاق اولنور يقال ظبى دخيلىّ اى ربيب دخله
حمزه وزننده خرمالغى چوق برقريه آديدر ووحشى بال آريسنك بال ياپديغى يره دينور كه قيا واغاج قووقلرنده
اولور هضب مداخل ميمك فتحيله ريّان نام محلّ اوزره مشرف بربارك آديدر الدخلل زبرج وزننده بدننده
ات ايچنده صوقشدرلمش بتن اته دينور الدخيلياء مصغر بنيه سيله عربلره مخصوص برلعبدر المتدخل
تدخلدن اسم فاعل بنيه سيله اموره تكلفله دخول ايدن آدمه دينور يقال هو متدخل فى الامور اذا كان يتكلف
الدخول الدخلة قبره وزننده بدنده طوپاج اته دينور المدخولة ايچى چوروب قووق اولان اغاجه دينور
يقال نخلة مدخولة اى عفنة المدخول وجودينه هزال كلمش آدمه دينور يقال رجل مدخول اى مهزول
وعقل وادراكنه فساد وخلل كلمش سرسم آدمه دينور يقال دخل الرجل على المجهول فهو مدخول اى فى عقله
دخل الدربلة دحرجه وزننده بركونه يوريمكه دينور وطبل چالمق معناسنه‌در يقال دربل الطبل اذا ضربه
الدرجلة دالك وجيمك فتحيله قلچ باغلرينه وياى سكيرلرينه چكوردكلرى نصعه‌يه وسكره دينور ومصدر اولور
قلچ باغنه ياخود يايه نصعه ياخود سكير چكورمك معناسنه يقال درجل قوسه اذا جعل بها الدرجلة الدرخبيل خاى
معجمه ايله شرحبيل وزننده داهيه وآفته دينور الدرخميل ميمله درخبيل وزننده مرادفيدر وبطىء وثقيل
الرأس تنبل آدمه دينور يقال رجل درخميل اى البطىء الثقيل الرأس الدرخملة قذعمله وزننده اعجوبه واضحوكه
نسنه‌يه دينور الدرقل قافله سبحل وزننده برجنس بزه دينور ثياب ارمنيه كبى الدرقلة هاء ايله صبيانه
مخصوص برلعب آديدر وروش واندامى خوب ودلكش محبوبه دينور بحترى معناسنه الدرقلة دحرجه
وزننده سرعتله مرور ايلمك معناسنه‌در يقال درقل الرجل اذا مر سريعا وبرآدمه اطاعت ايدوب منقاد
اولمق معناسنه‌در يقال درقل له اذا اطاع واذعن ورقص ايلمك معناسنه‌در يقال درقل فلان اذا رقص
ويوردكن آيقلرى آيرمق معناسنه‌در يقال درقل الرجل اذا تفحج وصالنى صالنى يوريمك معناسنه‌در يقال
درقل فلان اذا تبختر الدركلة شرذمه وزننده وسحله وزننده عجم خلقنه مخصوص بركونه لعب اسميدر على قول
عجم رقصنه دينور ياخود بولغت حبشيه‌در دروليه دالك وراءنك فتحيله روم ديارنده بربلده‌دركه عامه دوه‌لو تعبير
ايدرلر بو حالا اناطوليده دوه‌لو قره حصار ديدكلرى اوله جقدر الدوشلة دالك وشين معجمه‌نك فتحيله ذكرك باشنه
دينور الدعل فتحتيله رنك وفند ايله الدانمق ختل معناسنه‌در يقال دعله دعلا من الباب الثانى اذا ختله
الداعل دائما قاچغان كوله مقوله‌سنه دينور هارب معناسنه المداعلة مفاعله وزننده برآدمى ياخود برى برينى
رنك وخدعه ايله الدانمق معناسنه‌در يقال داعله اذا خاتله الدعبل زبرج وزننده قورباغه يمورطه‌سنه دينور
وتوانا ناقه‌يه دينور دعبله دخى دينور هاء ايله ويوكسك ناقه‌يه دينور كذلك دعبله دخى دينور ودعبل خزاعه
قبيله‌سندن برشاعر مشهوردركه رافضى ايدى الدعكلة دالك وكافك فتحيله اياقله يرى طبانلبوب يومشق

معناسنه‌در يقال دغل الارض اذا دغلتها برجله وطأ الدغل دالك وغين معجمه‌نك فتحيله برنسنه‌يى فاسد وتباه ايدن مفسد شيئه دينور عيب وريبه كبى يقال فيه دغل اى دخل ومفسد وبرى برينه صارمشمش اغاجلغه دينور يقال بارض كذا دغل اى شجر كثير ملتف وكثرتندن ناشى برى برينه كيريشوب صارمشمش اولنلغه دينور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر زيرا مصدر عنوانيله رسم ايلمشدر بو ايسه اسمدر يقال نبت دغل اى كثير مشتبك وشول قورقنج يره دينوركه انده بغتة قتل واغتيال خوفى اوله جمعى ادغال ودغال كلور دالك كسريله الدغل كتف وزننده والمدغل محسن وزننده جان قورقوسى اولان قورقنج على قول كيزلو ونهان مكانه دينور يقال مكان دغل ومدغل اى ذو دغل اوخوف الادغال همزه‌نك كسريله صيق اغاجلغه كيروب نابديد اولمق معناسنه‌در يقال ادغل الرجل اذا غاب فى الدغل وبرآدمى غدر وخيانتله على الغفله هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال ادغل به اذا خانه واغتاله وبرآدمى والى وحاكمه غمز وسعايت ايلمك معناسنه‌در يقال ادغل به اذا وشى به وبرنسنه‌يه فساد وخلل ويره‌جك شئ ادخال ايلمك معناسنه‌در يقال ادغل فى الامر اذا ادخل فيه مايفسده الداغلة درونده مكتوم اولان حقد وكينه‌يه دينور يقال فى قلبه داغلة لفلان اى حقد مكتتم وبرآدمك عيب ونقيصه‌سنى وغدر وجور وخيانت ايده‌جك طريقنى التماس ايدن اشخاصه دينور يقال هم داغلةٌ لك اى يلتمسون عيبك وخيانتك الدغل دالك فتحى وغينك سكونيله برمحله نهانيجه صقندرق وسينه‌رك كيرمك معناسنه‌در يقال دغل فيه دغلا من الباب الرابع اذا دخل فيه دخول المريب الدغاول دالك فتحيله آفات ودواهى‌يه دينور مفردى يوقدر جوهرى وهمندن ناشى واولك تقديميله دواغل عنوانده رسم ايلديكندن بشقه ابو عبيده‌يه نسبت ايلمكله انده دخى وهم ايلدى زيرا ابو عبيده همان دغاول عبارتيله نقل ايلدى المداغل ميمك فتحيله بطون اوديه‌يه دينور مدغل مفرديدر يقال اندسوا فى مداغل اى بطون الاودية الدغيلة سفينه وزننده دغل معناسنه‌دركه عيب وفساد وسائر معانئ مذكوره‌يى متضمندر الدغفل جعفر وزننده فيل ياوريسنه على قول قورد ياوريسنه دينور ووسعت ورخا اوزره اولان ديرلكه دينور يقال هو فى دغفل من العيش اى واسع مخصب وجوق وكورقوش توينه دينور واساميدندر دغفل بن حنظلة النسابه بونسبابندندر الدفل دالك كسريله والدفلى ذكرى وزننده برجنس مرارتلونبت يعنى شجر اسميدركه فارسيده اكاخرزهره دينور وكيده آغواغاجى ديدكلريدركه خلق اكا زقوم اغاجى ديرلر چيچكى خوشمنظر وقرمزى وبعضى صارى وسياه ويلدر ايجى اولور باغچه‌لرده تزيين ايچون بتشدررلر مطبوخنك طلاسى جرب وحكه‌يه وضمادى ديزوارقه اغريلرينه مفيد وخانه‌يه رشى طرد براغيث خصوصنده مؤثر ولبنى بعد الانقاء اون ايكى دفعه طلا برص علتنى ازاله‌ده نافعدر وچيچكى قتالدر ودفل قطرانه وزفته دينور الدقل دالك وقافك فتحيله بشى چوق خرما اغاجنه دينور خصاب معناسنه‌كه صاد مهمله ايله‌در ويك كتز ويرامز خرمايه دينور على قول متعارف اولان اجناسدن اولميانه دينور تقول ما اطعمونا الا الدقل وهواردأ التمر اومالم يكن اجناسا معروفة وكمى ديركنه دينوركه سرن تعبير اولنور ومنه يقال للمحبوب زورق بلا دقل وهو سهم السفينة الدوقل جوهر وزننده بودخى كمى سرننه دينور وآلت تناسله اطلاق اولنور وبررجل آديدر الادقال همزه‌نك كسريله خرما اغاجى كثير يمش ويرمك معناسنه‌در يقال ادقل النخل اذا اثمر دقلا وقبون خيره وجوره اولمق معناسنه‌در يقال ادقلت الشاة اذا كانت دقلة الدقلة فتحاتله والدقلة فرحه وزننده والدوقلة سفينه وزننده بغايت خيره وجوره قيونه دينور جمعى دقال دركتاب وزننده المدقل محسن وزننده صكره‌دن خيره وجوره اولش قيونه دينور الدوقلة حوصله وزننده ايرى ذكر باشنه دينور وبرشاعر آديدر الدقل نقل وزننده برآدمى برنسنه‌دن منع ومحروم ايلمك معناسنه‌در يقال دقله دقلا من الباب الاول اذا منعه وحرمه وبرآدمك اغزينه وبرونه اورمق على قول قفاسنه وچكه‌لرينه اورمق معناسنه‌در يقال دقل فلانا اذا ضرب انفه وفمه اوقفاه ولحيه وبدنده اولان ضعف وزبونلغه دينور يقال فى جسمه دقل اى ضعف الدقول دخول وزننده بريره كيروب ياخود كيدوب نابود ونابديد اولمق معناسنه‌در يقال دقل فلان دقولا اذا تغيب وكيرمك معناسنه‌در يقال دقل فيه اذا دخل دقلة فتحاتله بمامه‌ده برموضعدر الدوقلة دحرجه وزننده برنسنه‌يى اخذ واكل ايلمك معناسنه‌در يقال دوقله اذا اخذه واكله وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال دوقل المرأة اذا جامعها وخايه‌لر اكسه‌يه چقوب اويلقلرك كيروسنه جاريله‌رق سولنمك معناسنه‌در يقال دوقلت خصيتها اذا خرجتا من خلفه فصارتا ادبار فخذيه واسترختا الدكل اكل وزننده چامورى يوغورمق ايچون ال ايله پركدروب طوپلامق معناسنه‌در يقال دكل الطين دكلا من الباب الاول والثانى اذا جمعه بيده ليطين به وايافله چكنمك معناسنه‌در

يقال دكل الشئ اذا وطئه الدكلة فتحاتله سياه ومتعفن بالچغه دينور حمأة معناسنه وصبويق بالچغه دينور يقال طانه بالدكلة اى الطين الرقيق وشول عز وانفه ومناعت اصحابى كمسه‌لره دينوركه سلطان وامير طرفنه اجابت وامتثالدن تعزز واستنكاف ايدراوله‌لر بو معناده جمع اسم فاعلدر يقال هم دكلة اى لا يجيبون السلطان من عزهم التدكل تفعل وزننده شوخلق اظهاريله برآدمه ناز وشيوه ايلمك معناسنه‌در يقال تدكل عليه اذا تدلل وانبسط وعز ورفعت اظهاريله بالاپروازلق ايدوب دماغ واحكام صاتمق معناسنه‌در يقال تدكل عليه اذا ترفع واعتز وكبر وادا ايله سرفرازلق كوسترمك معناسنه‌در يقال تدكل الرجل اذا تخايل وبركسه‌دن كيرو لنوب اكسه سنه قالمق معناسنه‌در يقال تدكل عنه اذا تباطأ عنه دكاله رمانه وزننده مغربده بر زمينده بر بلده‌در الادكل ادكن وزننده ومرادفيدركه قرامتق نسنه‌يه دينور الدكلة ثمره وزننده صليان ديدكلرى اوت بقيه‌سنه دينور ياخود برپارچه‌سنه دينور التدكيل تفعيل وزننده طپراغه بيليوب آغنمق معناسنه‌در يقال دكل الدابة اذا تمرغها دكال سكارى وزننده برشيطانك اسميدر الدل دالك فتحى ولامك تشديديله والدلال سحاب وزننده والدالولاء مد ايله ناز وشيوه وعشوه‌يه دينور زوجه زوجنه جرأت يعنى كستاخلق صورتنى ظاهرا مخالفت ايدركبى كوسترمكدن عبارتدر حقيقتده مرادى مخالفت دكلدر يقال هى حسنة الدل والدلال والدالولاء وهو تدللها على زوجها تريه جرأة عليه فى تغنج وتشكل ودل ودلال مصدر اولور ناز وشيوه ايلمك معناسنه يقال دلت المرأة على زوجها دلا ودلالا من الباب الثانى اذا اظهرت جرأة عليه فى تغنج وتشكل كانها تخالفه ومابها خلاف ودل وقار وسكينه وحسن منظر وحسن سيرت معناسنه‌در يقال مااحسن دله اى هديه التدلل تفعل وزننده نازلنمق وشيوه وادا كوسترمك معناسنه‌در يقال تدللت المرأة عليه بمعنى دلت الادلال همزه‌نك كسريله بودخى شوخلق ايدوب ناز وعشوه ايلمك معناسنه‌در يقال ادل عليه اذا انبسط وبرآدمك محبتنه اعتمادى اولمغله كستاخانه اوضاع اظهارنده افراطه كتمك معناسنه‌در يقال ادل عليه اذا وثق بمحبته فافرط عليه ومنه المثل * ادل فامل وادلال هنكام محاربه‌ده خصمنه يوقريدن اشاغى حمله واخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ادل على اقرانه اذا اخذهم من فوق وكذا البازى على صيده وقورد اوبوزاولوب زبونلمق معناسنه‌در يقال ادل الذئب اذا جرب وضوى الدالة تشديد لامله اسمدر ناز وشيوه ماده‌سنه دينوركه يارصميميه ابراز وتحميل اولنور هاء اسميه‌در تقول له عليه دالة وهى مايدل على الحميم الدلالة دالك حركات ثلاثيله والدلولة عمومه وزننده برآدمى برنسنه‌يه طوغرى يول كوستوروب قولاغوزلق ايلمك معناسنه‌در يقال دله عليه دلالة مثلثة ودلولة من الباب الثانى اذا سدده اليه الاندلال انفعال وزننده برنسنه‌يه دلالت اولنمق معناسنه‌در يقال دله عليه فاندل ودوكلمك معناسنه‌در يقال اندل الماء اذا انصب الدليلى خليفى وزننده مصدردر دلاله كبى يقال دله عليه دلالة ودلولة ودليلى وعند البعض فن دلالتده معرفت ورسوخ ومهارت معناسنه‌دركه مبالغه اولور مترجم ديركه شافيه‌ده منصوص اولديغى اوزره بو باب كثرت ومبالغه‌يه موضوع مصدردر انتهى جوهرى بونى دليل ايله تفسير ايلمكله سهو ايلدى زيرا خليفى كبى مصادردندر الدلال شداد وزننده بايع ايله مشترى بيننى جامع اولان آدمه دينوركه لسانمزده دخى معتبردر دلالتدن مبالغه‌در ومحدثيندن برجماعتك اسملريدر الدلالة سحابه وزننده والدلالة كتابه وزننده اسمدر دلا للغه دينور وكتابه وزننده دلاللق اجرتنه دينور كذلك قولاغوزلق اجرتنه دينور دالك فتحيله ده جائزدر الدليل امير وزننده قولاغوزه دينور التدلدل تزلزل وزننده معلق اولان نسنه برى اوته صالنمق معناسنه‌در يقال تدلدل الشئ اذا تهدل وتحرك متدليا الدلدلة والدلدال زلزله وزلزال وزنلرنده يورركن باشى وكوده‌يى اويناتمق معناسنه‌در يقال يدلدل فلان رأسه واعضاءه دلدلة ودلدالا اذا حركه الدلدال سلسال وزننده معناى مزبوردن اسمدر يورركن باشى وكوده‌يى اويناتمغه دينور الدلدول والدلدل دالك ضميله كرپى‌يه دينور قنفذ معناسنه على قول بيوكنه دينور ياخود كرپى‌يه شبيه برجنس جانوره دينور شارحك بياننه كوره اوقلو نوعى اوله جقدر ودلدل فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك قاترى اسميدركه شهباء يعنى قير ايدى ملك اسكندريه اولان مقوقس اهدا ايلمشيدى ودلدل امر عظيم وخطب جسيم معناسنه مستعملدر يقال عن له دلدل اى امر عظيم دله علة وزننده ومدله ميمك ضمى ودالك كسريله ملوك حميردن منشجان نام ملكك ايكى قيزلرى اسملريدر دل دالك كسرى ولامك سكونيله كه فارسيده كوكله دينور فؤاد معناسنه وعرب تعريبله دل ديديلر دالك فتحى ولامك تشديديله وآنكله محبوبه‌لره تسميه ايدرلر دلويه فتحاتله عمرويه وزننده زياده بن ايوب الطوسى نام محدثك مشهور لقبيدر دليل زبير وزننده نجه محدثلرك اسميدر الدليل امير وزننده اساميدندر عبد الملك بن دليل

واحد بن محمود بن الدليل محدّثلردر دلال سحاب وزننده برمحدّث معلومدر ودلال بن عدی حمیر قبیله سنك
نسبی رجالندندر الدلدال زلزال وزننده اسمدر که ذکر اولندی وقلق واضطراب معناسنه‌در یقال اخذه
الدلدال ای الاضطراب ودلدال ودلدل هد هد وزننده شول کمسه‌لره اطلاق اولنور که ایکی مادّه بیننده متردّد
ومذبذب اولوب احدهمایی ترجیح واختیارایده میه‌لر یقال قوم دلدال ودلدل اذاتدلدلوابین امرین فلم یستقیموا
الدلی دالك ضمیله ربّی وزننده شاهراهه دینور محجّه واضحه معناسنه الدمال سحاب وزننده مدّت مدیده‌دن
قالمش چوریمش سیاه خرمایه دینور که تناوله صلاحیتی قالمامش اوله تقول ماقدّمونا الا دمالا وهو التمر العفن
الاسود القدیم ودکرك طشره آتدیغی خار وخاشاك مقوله سنه دینور وکوبره‌یه وفشقیه دینور وطوارك بصوب
چکنیوب تلویث ومردار ایلدیکی کوبره وطبراق مقوله‌سی چرکه دینور وهنوز ادراك ایتمکسزین قراروب تباه
اولمش خرماقورغنه دینور الدمل حمل وزننده والدملان فتحاتله تزلابی کوبره ایله اصلاح ایلمك یاخود کوبره‌لمك
معناسنه‌در یقال دمل الارض دملا ودملانا من الباب الاول اذا اصلحها اوسرقنها وناس بینلرنی اصلاح ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال دمل بین القوم اذا اصلح وچبان اوکولوب صاغالمق معناسنه‌در یقال دمل الدمّل
دملا من الباب الرابع اذابرئ وچبانی صاغالتمق معناسنه‌در یقال دمل الدواء الدمّل دملا من الباب الاول
اذابرأه ودمل رفق وملایمت معناسنه‌در یقال عامله بالدمل ای بالرّفق التدمّل تفعّل وزننده تزلا کوبره ایله
اصلاح اولمق معناسنه‌در یقال دمّل الارض فتدمّلت ای اصلحها فصلحت بالدمال الدوملة حوقله وزننده
مبانئ نامی اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال دومل بینهم اذا اصلح التدامل تفاعل وزننده ناس بری بریله
بینلری اصلاح اولوب بارشمق معناسنه‌در یقال تداملوا اذا تصالحوا الدمّل سکّر وزننده والدمل صرد
وزننده چبانه دینور خراج معناسنه مشدّده‌نك جمعی دمامیل در شارح دیرکه چبانه دمّل اطلاقی اندمالی
تفألندن مبنی‌در الاندمال انفعال وزننده چبان اوکولوب صاغالمق معناسنه‌در یقال اندمل الدمّل اذابرئ
المداملة مفاعله وزننده مدارا ایلمك معناسنه‌در یقال دامله اذا داراه الدمحلة حای مهمله ایله دحرجه وزننده
ومرادفیدرکه یوارلمق معناسنه‌در یقال دمحل الشیٔ اذا دحرجه الدماحل علابط وزننده اعضاسی دیرنکلو
طقناز آدمه دینور یقال رجل دماحل ای مکتنز متداخل الدمحال دالك کسریله تبرّی معناسنه‌درکه تانك
کسری وباء مشدّده‌نك فتحیله‌در واشبو تبرّی نه اولدیغی اهل لغت تفسیر ایلمدیلر قید مذکور شارحك
تقییدی اوزره‌در دانال نونله اسم اعجمیدر شارح دیرکه دانیال ایله معروفدرکه بر پیغمبرك اسمیدر دنبل
قنفذ وزننده اکراد طائفه‌سندن برعشیرت اسمیدر موصل نواحیسنده متمکن اولورلر احمد بن نصر الفقیه الشافعی
وعلی بن ابی بکر بن سلیمان المحدّث الدنبلیان انلردندر الدولة دالك فتحیله انقلاب زمان معناسنه‌درکه زمانك
حالدن حاله تغیر وانقلابندن عبارتدر یقال للدهر دولة ای انقلاب ومالده اولان عقبه یعنی مال معاقبه ومناوبه
جهتیله یکدیکرك اللرینه کچمکه دینور مثلا برمال وجاه برزمان برکسه‌نك عهده‌سنده اولوب آندن برآخره بعده
برغیره نقل وارتحالندن عبارتدر دالك ضمیله ده جائزدر بعضلر عندنده دالك ضمیله نوبت مالده وفتحیله حرب وقتالده
مستعملدرکه ایکی عسکرلر بری برینه بالنوبه کرّ وحمله ایله غلبه سندن عبارتدرکه اول بونی وکاه بو اونی سوروب کوترر
وعلی قول دالك فتحی وضمی مساویدرکه ایکیسنده دخی استعمال اولنور یاخود دالك ضمیله آخرتده وفتحیله دنیاده
مستعملدرکه ظفر دنیوی وظفر اخرویدن عبارتدر جمعی دول دردالك حرکات ثلاثی وواولك فتحیله مؤلفك بصائرده
مفهوم بیاننه کوره علی قول دوله که دالك ضمیله‌در متداول اولان شیئك بعینه اسمیدر ودالك فتحیله مصدردر ومنه
قوله تعالی کیلایکون دولة بین الاغنیاء منکم الآیة انتهی ودوله دالك فتحیله قوش قورسغنه دینور مندال اولدیغیچون
یقال اخرج دولة الطائر ای حوصلته مؤلف والقانصة لفظیله ده تفسیر ایلمکله تکراردن حفظ ایچون قانصه‌یی
تخصیص وحوصله‌یی تعمیم ایلمك ممکندر یاخود قانصه‌یی کودن بغرسغنه حمل ایلمك محتملدر ودوله دومنك اغزندن
چقان قزل دغارجغه دینور شقشقه معناسنه وآزق چانطه‌سی طرزنده برکونه ظرفه دینورکه اغزی طار اولور
ودولة البطن قارنك برطرفنه اطلاق اولنور یقال ضرب دولة بطنه ای جانبه ودوله مصدر اولور قارن
صلوکلنوب صارقمق معناسنه یقال دال بطنه یدول دولة اذا استرخی وبرنسنه الدن اله نقل ودوران ایلمك
معناسنه‌در ومنه یقال دالت الایام اذا دارت الادالة همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی نوبت وجهیله الدن اله
کچورمك معناسنه‌در یقال ادال الشیٔ اذا جعله متداولا ودشمنه غالب ایدوب انتقام آلمغه ظفر ویرمك معناسنه‌در
تقول ادالنا الله من عدوّنا ای جعل الکرّة لنا علیهم فغلبنا بالظفر وغلبه وفیروزی معناسنه‌در تقول اللهم

ادلنی

ادلنی علی فلان ای انصرنی واجعلنی غالبا علیه التداول تفاعل وزننده برنسنه‌یی نوبت بنوبت الدن اله
کزه‌رك اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تداولوه اذا اخذوه بالدول دوالیك دالك فتحیله که لبیك وحنانیك
کلمه‌لری کبی تثنیه بنیه‌سیله‌در مقدّر مفردی دوال درکه دوله معناسنه‌در بالدفعات محللرنده بیان
اولندیغی اوزره عربلر برمادّه‌دن تکرّر وتضاعف یاخود دوام ومبالغه قصد ایلدکلرنده ترکیب
مزبور کبی آندن تثنیه ترکیب ومحذوف الفعل یاخود صیغهٔ امر صورتنده ایراد ایدرلر پس دوالیك کلمه‌سی دخی
بوجمله‌دن اولمغله امر اوله‌رق برعمل وکاره متعا قبا مداول اول دیمکدرکه فعل محذوف ادل
یاخود داول اولور یاخود مصدر اوله‌رق اقبال ومرام سکامرّة بعد اخری توجه ایلسون دیمك
اولورکه فعلی محذوفدر یاخود بودخی امر اولمغله جملهٔ دعائیه‌در یقال دوالیك ای مداولة علی الامر
یعنی داول یافلان مداولة علی التأکید اودالت لك الدولة کرّة بعد کرّة اوتداول الدولة یافلان تداولا بعد تداول
ویقال فعلنا ذلك دوالیك ای کرّات بعضها فی اثر بعض وکاه اولورکه اکا حرف تعریف داخل اولوب کاف ایله
برابر جه اسم واحد اعتبار اولنمغله الدّوالیك دخی دیرلر پس تکرّر فعلك یاخود دوامك اسمی اولور مثلا خذ الدوالیك
سکنده اولور واشبو دوالیك لفظی بوربین آدمه جولانه بشلدقده ثوبی ایکی طرفدن قاوشدروب صفیحه یاپمق مطلب
بابنده دخی امر اوله‌رق استعمال اولنور تا که جولانی مضطرب اولمیوب منتظم اوله یقال دوالیك وهو امر
بالتحفز فی مشیته اذا جال یعنی تداول ثوبك من الطرفین بوراده تکرار وجه مرسوم اوزره ایکی جانبلری اعتباریله‌در
یاخود دائما قاوشدرمق اوزره اول دیو تأکید وتکراری متضمندر قالدیکه اشبو دوالیك وهجاجیك وهذاذیك
مادّه‌لری کذلك لبیك وسعدیك مفردا استعمالی اولمامغله دائما بورسمه تثنیه اوله‌رق مستعمل اولور مفردلری
مقدّر اولور اما حنانیك وحوالیك مادّه‌لرینك مفردلری مستعملدر شیخ رضی مفعول مطلق مبحثنده تفصیل
ایلمشدر الاندیال انفعال وزننده قارنده اولان نسنه صیرلمق معناسنه‌درکه اسهالدن کنایه‌در یقال اندال
مافی بطنه اذا خرج وقارن صلپوکلنوب یره طوغری صارقمق معناسنه‌در یقال اندال بطنه اذا اتسع ودنا
من الارض وبرنسنه معلق اولوب بری اوته او یناوب صالنمق معناسنه‌در یقال اندال الشیٔ اذا ناس وتعلق
الدولة همزه وزننده آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور ویقال جاء بدولاه وتولاه ویقال جاء بدولاته وتولاته
ای بالدواهی بوراده دولات وتولات دوله‌نك جمعیدر مثال اولده تا مخففدر الدویل امیر وزننده اوزرندن
برسنه کچمش قوری اوته دینور علی قول ایکی سنه کچمشنه دینور یاخود نصی وسبط دیدکلری اوته مخصوصدر
الدوالی سحابی وزننده برکونه طائفی اوزم اسمیدر الدول دالك ضمیله بنی حنیفة بن صعب بن لجیم جماعتندن
بررجل وبکر بن وائل قبیله سندن برجماعتدر فروة بن نفاثه که جاهلیت زماننده حکمران ملکت شام اولمشیدی
انلردندر ودول بن سعد مناة بن غامد ازد قبیله سندندر ودول بن حل بن عدی رباب قبیله سندندر الدیل
دالك کسریله عبد القیس قبیله سندن برجماعتدر علی قول انلر قبیلهٔ مزبوره‌دن دیل ایله مسمّا ایکی کمسه‌درکه
بری دیل بن شنّ بن اقصی بن عبد القیس وبری دیل بن عمرو بن ودیعة بن اقصی بن عبد القیس در ودیل بلاد فزاره‌ده
برموضعدر کذلك دیل بن زید ودیل بن عمرو ازد قبیله سنده‌در ودیل بن امیه ایاد قبیله سندندر وبنو الدیل کذلك
بنی بکر بن عبد مناة جماعتندندر بنو الدان کوفه‌ده بربطندر ابو خالد یزید بن عبد الرحمن نام محدّث انلردندر
ودالان بن سابقه همدان قبیله‌سی نسبندندر الدالة حاله وزننده شهرت معناسنه‌در جمعی دال درهاسز
وداله ودول حول وزننده مصدر اولورلر مشهور ورسوای اولمق معناسنه که السنه ومجالسده ذکری
متداول اولور یقال دال الرجل یدول دولا ودالة اذا صار شهرة ای مشهورا ودول قارن صلپوکلنوب صارقمق
معناسنه‌در یقال دال بطنه اذا استرخی ودول دلو کلمه سنده لغتدر که قوغه‌یه دینور یعنی اندن مقلوب دکلدر
ودول مصدر اولور زمان حالدن حاله منقلب اولمق معناسنه دوله کبی یقال دال الزمان یدول دولا اذا انقلب
من حال الی حال دولان دالك ضمیله برموضعدر المداولة مفاعله وزننده برنسنه‌یی بین الناس الدن اله
کزدروب نقل ودور ایتدرمك معناسنه‌در ومنه یقال والله یداول الایام بین الناس قال الشارح ومنه قوله
تعالی وتلك الایام نداولها بین الناس ای نصرّفها بینهم ندیل لهؤلاء تارة ولهؤلاء اخری الدول فتحتینله
الدن اله کچن نشان اوقنه دینورکه سابقدن لاحقه انتقال ایلمش اوله الدهل دالك فتحی وهانك سکونیله
ساعت زمانی معناسنه‌در یقال مضی دهل من اللیل ای ساعة وآزجه نسنه‌یه دینور یقال بقی دهل منه
ای یسیر الداهل ذاهل وزننده واله ومتحیر معناسنه‌در یقال رجل داهل ای متحیر دهلی دالك کسریله

بلاد هندك اعظمی اولان شهرك آديدر الدهبلة دحرجه وزننده حرص وشرهدن ناشی سائردن زياده
يمك ايچون لقمه لری بيوك بيوك قالدرمق معناسنه در يقال دهبل الرجل اذا كبر اللقم ليسابق فی الاكل الدهبل
جعفر وزننده برقوش آديدر وشريك نام قاضئ كوفه نك جدی اسميدر ودهبل بن كاره اكالون گروهندن تكبير
لقمه ايله متعارف برباد كاردر وابو دهبل ايكی شاعردر بری جمح قبيله سندن وديكری دبير قبيله سندندر الدهقلة
دحرجه وزننده دابه نك دريسی طابجقلنوب الدن سيوشجه قدر ال ايله طوتوب تراش ايلمك معناسنه در يقال
دهقل جلد الدابة اذا اخذه وحلقه حتی يملص دهقل جعفر وزننده قبيصه وهميل نام صحابه لرك جدلری
اسميدر الدهكل جعفر وزننده آفت وداهيه يه دينور يقال جاء بالدهكل ای بالداهية وشدائد ومحن زماندن
برشديده ومحنته دينور يقال وقع عليه دهكل ای شديدة من شدائد الدهر الدهكلة دحرجه وزننده زمينی
اياقله چكنمك معناسنه در يقال دهكل الارض اذا وطئها بالرجل وسواری عسكر برنسنه اوزرندن چكمكله
آنی نه كونه پايمال وخاكسار ايدرلرسه اول يلجه ايتمك معناسنه در يقال دهكلوه دهكلة وهی شبه الدمدمة
فی الفرسان الديل دالك كسريله تغلب وعبد القيس واياد وسائر بعض قبائلدن بر جماعتدر تديل تمپل
وزننده كه وزن فعل مضارعدر ابن جشم دركه جذام قبيله سی نسبندندر فصـــــــل الذال المعجمة الذأل
ذالك فتحی وهمزه نك سكونيله والذألان فتحاتله سرعتله يوريمك علی قول آهسته جه اداوخرامله يوريمك
معناسنه در يقال ذأل الرجل ذألا وذألانا من الباب الثالث اذا اسرع فی مشيه اومشی علی خفة ومبس
وذألان چقالك ياخود قوردك يوريشنه دينور الذألان سحبان وعثمان وزنلرنده چقاله علی قول قورده
دينور جمعی ذآليل كلور لاطه شاذ اوله رق ثعاليل وزننده ذؤله ثمامه وزننده برجل اسميدر وساعدن
قورده دينور علميت وتانيث سببلريله غير منصرفدر جمعی زئلان وذؤلان كلور ذالك كسری وضميله التذاءل
تفاعل وزننده تحقر ايلمك معناسنه در يقال تذاءل الرجل اذا تصاغر الذبل نبل وزننده والذبول قعود
وزننده اوت پژمرده اولمق معناسنه دركه صولمق تعبير اولنور يقال ذبل النبت وذبل ذبلا وذبولا من الباب الاول
والخامس اذا ذوی وآت آرقلق ياخود براق اولمق معناسنه مستعملدر يقال ذبل الفرس اذا ضمر وعربلر برآدمه
بددعا موقعنده ماله ذبل وذبله ديرلر كه ماء موصوليه در وذبل فعل ماضئ دعائيه در وذبله ضمّ به وزننده مفعول
مطلقدر ماكان له من المال اوغض الشباب ذبل ذبله سبكنده اولمغله مالك اولديغی مال ياخود طراوت
شبابی ذابل اولسون ديمك اولور و بونده ذبل ذبله عنوانيله ده زبانزده دركه بنه ذبل فعل ماضئ
دعائيه در ذبل نبل وزننده ضميره مضاف فاعلدر ذبول شاندن اولان نسنه يه اطلاق اولمغله
پژمرده اولمق شاندن اولان جميع اشياسی ذابل اولسون ديمك اولور يقال ماله ذبل ذبلا ذابلا
وذبلا ذبلا مبالغة يعنی بالجمله وجود وموجودی نبات پژمرده كبی صولوب آب وتاب ورونقدن عاری قالسون
الذبلة تمره وزننده دوه ترسنه دينور بعره معناسنه ونباتاتی پژمرده ايدن يله دينور يقال تهب الذبلة ای الريح
المذبلة الذبالة ثمامه وزننده والذبالة رمانه وزننده چراغ فتيلنه دينور جمعی ذبال درهاسر وذبال كلور
رمان وزننده ومنه قولهم لاتكن كالذبالة والذبالة تضئ للناس وهی تحترق وذبال عراب وزننده بركونه چبانلره
وياره لره دينور كه انسانك بان طرفنده چقوب ايچری طوغری اويولوب كيدر مفردی ذباله در فتيل كبی جوفه نفوذی
باعث اسميدر غالبا بو يارهجره ياخود نار فارسی ديدكلری بدر الذبل حبل وزننده دكز ياخود قره قبلو بغه سنك
قشرينه دينور كه قاپی اوله جقدر علی قول ردائه بحريه نك صرتنك كميكيدر كه اندن بلازك وطراق دوز يلور كه
بنه تعبير اولنور انكله صاچ وصقال طراق بالخاصه صاچ وصقال ديلرنده اولان كهله سر كه لری وقوقاغی
مخرج ودافعدر سائر امهاتنده قول ثانی منصوصدر وذبل برطاغك اسميدر الذبل ذالك كسريله بركسه
محوی يی ياوی قلعه دينور شكل معناسنه يقال رماه الله بالذبل ای الثكل ويقال ذبل ذبيل ای ثكل ثاكل مبالغة
الذابل پژمرده نسنه دينور كه نسب اوزره در يقال بقل ذابل ای ذوی وشول قارغی يه اطلاق اولنور كه
طلوواوزلواوليوب انجه رك وقوعی ری بر نسه ياپشق اوله يقال قنا ذابل ای دقيق لاصق الليط وذابل كلمه سنك
جمعی ذبل دركتب وزننده وذبل درركع وزننده وذابل بن طفيل اصحابدندر الذبلاء حمراء وزننده دودقلرنده
آب وتاب وطراوت اولميان عورته اطلاق اولنور يقال امرأة ذبلاء ای اليابسة الشفة التذبل تفعل وزننده انجه
واوفق يايلوعورت اركك يوروپيشی كبی يوريمك علی قول صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال تذبلت المرأة
اذا مشت مشية الرجال وهی دقيقة اوتبخترت يذبل ينصر وزننده برطاغك اسميدر اذبل دخی ديرلر متكلم بنيه سيله

الاذبال همزه نك كسريله صولدرمق معناسنه در يقال اذبل البرد الثمر اذا اذواه الذجل ذالك فتحی وجيمك
سكونيله ظلم وستم ايلمك معناسنه در يقال ذجله ذجلا من الباب الاول اذا ظلمه الذاجل ظالم معناسنه در الذحل
ذالك فتحی وحاء مهمله نك سكونيله اوج وانتقام معناسنه در علی قول برآدمه برآخر كسه طرفندن تعدی وايصال
اولنان ضرر ورخنه وجنايته ياخود عداوته مجازات طلبنه دينور ياخود مطلقا عداوته وحقد وكينه يه دينور
جمعی اذحال وذحول كلور يقال طلب عند فلان ذحلا وهو الثأر اوطلب مكافاة بجناية جنيت عليك اوعداوة
اتيت اليك اوهو العداوة والحقد وذحل برموضع آديدر الذحملة دحرجه وزننده ومرادفيدر ذحمله كبی يقال
ذحمل الحجر اذا دحرجه الذرملة دحرجه وزننده يستهلك معناسنه در يقال ذرمل الصبی اذا سلح ومهمانه
تعجيل ايچون اتمكی تنوردن كوللی كوللی چقرمق معناسنه در يقال ذرمل الرجل اذا اخرج خبزته مرمدة ليعجلها
علی الضيف الذعل فتحتينله برنسنه يی بعد الانكار اقرار ايلمك معناسنه در يقال ذعله ذعلا من الباب الاول
اذا اقره بعد الجحود الذفل ذالك فتحی وكسری وفانك سكونيله صيوق قطرانه دينور الذل ذالك ضمی
ولامك تشديديله والذلالة ذالك ضميله والذله ذالك كسريله والمذلة فتحاتله والذلالة سحابه وزننده
خوار وحقير اولمق معناسنه در يقال ذل الرجل ذلا وذلالة وذلة ومذلة وذلالة من الباب الثانی اذا هان وقوله
تعالی ولم يكن له ولی من الذل ای لم يتخذ وليا يعاونه ويحالفه لذلته به وهو عادة العرب يعنی عادت عرب بودركه
حين حاجتده دفع طارقهٔ ذلت وجلب رافقهٔ عز ومنعت قصديله معاضدت ومعاونت ايلمك ايچون بری بريله
تحالف وتعاهد ايدوب احدهما آخره ولی ومعين اولورلر لكن حضرت عز يزمطلق جل شانه وعز سلطانه
اول رسمه يار وياوردن مستغنی وجمله يه معين ومغنی در الذليل امير وزننده والذلال كبار وزننده معنای
مزبوردن وصفدر باب رابع مجراسنده در خوار وحقير آدمه دينور ذليلك جمعی ذلال در ذالك كسريله واذلاء كلور
واذله كلور اجله وزننده وقولهم ذل ذليل ای مذل اومبالغة تفسير اول اليم كيدر كه مولم معناسنه در الاذلال
همزه نك كسريله ذليل ايلمك معناسنه در يقال اذله اذا اصيره ذليلا وبرآدمك قرناء واصحابی ذليل اولمق معناسنه در
يقال اذل فلان اذا صار اصحابه اذلاء وبرآدمی ذليل بولمق معناسنه در يقال اذل فلانا اذا وجده ذليلا الاستذلال
ذليل ايلمك معناسنه در يقال استذله ای ذلله وبرآدمی ذليل وخوار كورمك معناسنه دركه خوارسمق تعبير اولنور
يقال استذله اذا رآه ذليلا وسركش دوه رام اولمق ايچون ارقه سنی قاشوب كنه لرنی آريتلمغله اوخشامق معناسنه در
يقال استذل البعير الصعب اذا نزع القراد عنه ليستلذ فيأنس به الذل ذالك ضمی وكسريله يواش ورام وآسان
اولمق معناسنه دركه صعوبت وسركشی مقابليدر يقال ذل البعير ذلا وذلا من الباب الثانی ضد صعب فهو
ذلول پس بالكسر ضمله حقارتده وضم وكسرايله سهولتده مستعملدر وذل ذالك كسريله اسم اولور مذلل
معناسنه دركه كثرت ترددايله چكنوب آسانلق پيدا ايلمش واضح وكشاده يوله اطلاق اولنور يقال ركبوا ذل
الطريق ای محجته ورفق ورحم وملايمت معناسنه در بونده ضمله ده جائزدر وقریء بهما قوله تعالی واخفض لهما
جناح الذل الايه والمعنی لن وارفق وارحم وانقد لهما وعلی قول ذالك كسريله ذلول ماده سندن مصدردر
يواش ورام اولمق معناسنه در ضمله معانئ مزبوره ده خاص در الذلول صبور وزننده ماده ثانيه دن وصفدر
يواش ورام ومنقاد اولان انسان وحيوانه دينور سركش مقابليدر جمعی ذلل كلور ضمتينله واذله كلور اعزه وزننده
يقال دابة ذلول ضد صعب التذليل تفعيل وزننده ذليل ايلمك معناسنه در يقال ذلله بمعنی اذله وآصمه نك
سالقملری اشاغی صارقوب صالنمق علی قول جمله سی برابر وهموار صارقق معناسنه مستعملدر كه اخذی سهولتلو
اولور يقال ذلل الكرم علی المجهول اذا دليت عناقيده اوسويت وخرما اغاجنك سالقملرنی صارقوب دوشمامك
ايچون داللری اوزره وضع ايلمك معناسنه دركه بونده بناسی سلب ايچوندر ومعلوما ومجهولا جائزدر يقال
ذلل النخل اذا وضع عذقها علی الجريدة لتحمله الاذلال همزه نك فتحيله ذل كلمه سندن جمعدر كه ذالك كسريله در
مجاری ومسالك معناسنه مستعملدر سهولت معناسندن مأخوذدر تته كه ذكر اولندی يقال امور الله جارية اذلالها وعلی
اذلالها ای علی مجاريها يعنی مسالكها وطرقها وحال وشان معناسنه مستعملدر يقال دعه علی اذلاله ای حاله ووجه
وسمت واسلوب معناسنه مستعملدر بو ايكی معناده مفردی مسموع دكلدر يقال جاء علی اذلاله ای علی وجهه وذلاذل
معناسنه در الذلاذل سلاسل وزننده والذلذل والذلذلة ذال اولالرك ولاملرك فتحی وذال ثانيه لرك كسريله
والذلذل علبط وزننده والذلذلة علبطه وزننده والذلذل هدهد وزننده والذلذل زبرج وزننده
والذلذلة زبرجه وزننده كوملك مقوله سی ثوبك اوزون اولمغله يره قريب صارقان اتكلری اوجلرينه دينور كه

صو نوب طورر وذلاذل وذلذلات هدهدات وزننده وذليذلات مصغر بنيه سيله اذلال كبى برسمته كيدوب كلان
يار مجلسده اولان ناسك اواخرينه اطلاق اولنور يقال هم اذلال الناس وذلاذلهم وذلذلاتهم وذليذلاتهم اى اواخرهم
الذلولى صبورى وزننده خوشخوى وملايم مشرب حليم ومتحمل آدمه اطلاق اولنور جمعى ذلولبوندر يقال هو ذلولى
اى الحسن الخلق الدميثه عير المذلة سير المحله وزننده حقارت اشكى ديمكدر بو مناسبتله قازغه اطلاق اولنور
وجودى خاكسار وكردنى مغلول وباشدن همبشه طوقق اكسك اولمز يقال هو كعير المذلة اى الوتد مترجم ديركه
بو زمينه اشبو بيت فارسى نه كوزل ملايمدر* دشمنانت همچو ميخ خيمه مى خواهم ترا* تن بخاك وسر بكوب وريسمان در
كردنست* التذلذل تزلزل وزننده برنسنه سلوك وصارقق اولمغله برى اوته اوينايوب مضطرب اولمق
معناسنه در يقال تذلذل الشئ اذا اضطرب واسترخى الاذليلاء احليلاء وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال اذلولى الرجل اذا اسرع الذميل امير وزننده دوه قسمنك يورويشندن بركونه يورويشه دينور كه كندى
قولانه طبيعتجه ملايم يوريمسندن عبارتدر على قول عنق مرتبه سندن كه آدملرى آچوب بيونلرنى اوزاده رق
صوكبى اشمكدن عبارتدر زياده ومتجاوز اولان يوريمسنه دينور يقال سار البعير سيرا ذميلا وهو السير اللين
ماكان اوفوق العنق وذميل مصدر اولور كاسيذكر الذمل رمل وزننده والذمول شمول وزننده والذميل
امير وزننده والذملان جولان وزننده دوه سير ذميل ايله يوريوب كتمك معناسنه در يقال ذمل البعير ذملا
وذمولا وذميلا وذملانا من الباب الثانى والاول اذا سار ذميلا الذمول صبور وزننده وصف مذكور اوزره
يورر اولان ناقه يه دينور جمعى ذمل در ذالك ضميله فعول بمعنى فاعلدر التذميل تفعيل وزننده دوه يى سير ذميل ايله
شدروب يورتمك معناسنه در تقول ذملت البعير اذا حملته على الذميل الذميلة سفينه وزننده يوريمكدن درمانده
اولمش دوه ره وناقه يه وصف اولور يقال ابل وناقة ذميلة اى معيية ذامل وذميل زبير وزننده اسامى ناسدندر
الذمحلة دحرجه وزننده ومرادفيدر دحرجه كبى يقال ذمحل الحجر اذا دحرجه الذال حروف هجادن حرف
معروفدر مصغرنده ذويله دينور التذويل تفعيل وزننده ذال حرفنى يازمق معناسنه در تقول ذولت ذالا
اذا كتبت الذال الذويل امير وزننده قوريمش اوتلق وميوه مقوله سنه دينور يقال نبت ذويل اى يابس
الذهل اهل وزننده والذهول شمول وزننده برنسنه يى قصدا اونودركبى ترك ايلمك معناسنه در على قول مشغوليت
سبيله غفلت ايدوب اونتمق ياخود القتدن بالكليه خاطرى فارغ وآزاده قلمق معناسنه در يقال ذهله وذهل عنه
ذهلا وذهولا من الباب الثالث اذا تركه على عمد او نسيه لشغل او هو السلو وطيب النفس عن الالف وذهل ذالك
فتحى وضميله كيجه دن برساعته دينور يقال جاء بعد ذهل من الليل اى ساعة الدهلول بهلول وزننده بوكرك
صوى آته دينور يقال فرس ذهلول اى جواد الذهل ذالك ضميله شجر بشام اسميدر كه حجازى برشجردر
عراق ومصرده دخى اولور حالا بلسان باغى ديو كتوردكلرى اندن سيلان ايدن رطوبتدر وذهل بن شيبان برقبيله در
يحيى الحافظ وقول صحيح اوزره صاحب المذهب امام احمد اول قبيله دندر واما قاضى ابو الطاهر الذهلى
سدوسيدر يعنى سدوس بن شيبان بن ذهل نسلندندر ذهيل زبير وزننده ابن عطيه در وذهيل بن عوف تابعيندندر
الذهلان ذالك ضميله كه تثنيه در ذهل بن شيبان ايله ذهل بن ثعلبة بن عكابه مراد اولور وذهلان عثمان وزننده
اساميدندر الذيل ليل وزننده هرشيئك آخر وانجامنه دينور ومنه يقال جاء فى ذيل الناس اى فى آخرهم ويقال
هو ذيل القوم اى آخرهم وذيل الازار وذيل الثوب اتكلرندن عبارتدر دامن معناسنه يقال جر ذيله وهو ما جر
من ثوبه وذيل الريح روزكارك قوملقده صدمه سندن ناشى انك سپورديسى شكلنده ظاهر اولان اثر ونشانه يه
اطلاق اولنور كويا كه اتكله سپوريلوب چكلمش طرزنده برصورت اولور وذيل الدابة حيوانك قويرغندن
عبارتدر ياخود بر طوغرى صارقان قيللو اوجنه اطلاق اولنور يقال فرس طويل الذيل اى الذنب او ما اسبل منه
وذيل كلمه سنك جمعى اذيال وذيول واذيل كلور وذيل مصدر اولور ثوب اتكلى اولمق معناسنه يقال ذال الثوب
ذيلا من الباب الثانى اذا اصارله ذيل وحيوان قويرغنى بوقرى قالدرمق معناسنه مستعملدر يقال ذال بذنبه
اذا شال وركسنه ناز وفخر ايله اتكلرنى سوريوب صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال ذال فلان اذا تبختر فجر ذيله
وعورت وناقه زبونليوب هزاله اوغرامق معناسنه در يقال ذالت المرأة والناقة اذا هزلت وبرنسنه خوار وبيمقدار
اولمق معناسنه در يقال ذال الشئ اذا هان وبرآدمك حالى الچقلامق معناسنه مستعملدر يقال ذالت حاله
اذا تواضعت وبرآدمه كستاخانه لاابالى معامله ايلمك معناسنه در يقال ذال اليه اذا انبسط يعنى تبسط غير محتشم
الاذيال همزه نك كسريله كه اصلى اوزره در والاذالة اماله وزننده بو دخى لباس اتكلى اولمق معناسنه در يقال

اذيل الثوب اذا اصارله ذيل واذاله عورتى ياخود ناقه يى زبونلدوب مهزول ايلمك معناسنه در تقول اذلت المرأة والناقة
اذا اهزلتهما وداته وعبيد وخدمتكار مقوله سنه خوشجه رعايت وتيمار ايلميه رك دائما قوللنمغله زبون وبيحال
ايلمك معناسنه در تقول اذلته اى اهنته ولم احسن القيام عليه وخاتون يشمغى يوزندن صالبورمك معناسنه در
يقال اذالت القناع اذا ارسلته التذايل تفاعل وزننده برآدمك حالى اشاغيليوب الچقلامق
معناسنه در يقال تذايلت حاله اذا تواضعت التذيل تفعل وزننده برآدمه انبساطله كستاخانه معامله ايلمك
معناسنه در يقال تذيل اليه اذا انبسط وصالنمق معناسنه در يقال تذيل فلان اذا تبختر الذائل نسب
اوزره در اوزون قويرقلى حيوانه دينور يقال فرس ذايل اى ذو ذيل وذائل وذائله اوزون اتكلى زرهه دينور
كاسيذكر وانجه ولطيف ونازك كسردنه وصف اولنور يقال خلق ذائل اى رقيق لطيف شارح ديركه
طوليت دخى معتبردر نته كه محكمده مع طول قيديله مقيددر الذيال شداد وزننده قويرغى پك اوزون حيوانه
وصف اولور ياخود بويى وقويرغى اوزون اولان كرعلو آته وصف اولور يقال فرس ذيال اى الطويل الذيل
او الطويل القد الطويل الذيل وصالنه رق يورر اولان عشوه لو آته دينور يقال فرس ذيال اى المتبختر
فى مشيه المذالة مبيك ضميله بو دخى اتكلو زرهه دينور يقال درع ذائل وذائلة ومذالة اى طويلة
وجاريه يه اطلاق اولنور خدمتله امتهان اولنديغيچون ومنه المثل* اخيل من مذالة* اى الامة يعنى فى ذاتها
خوار ومهان ايكن كبر ودماغندن ناشى بنه اداوخرامى الدن قومبان جاريه دن دخى مدتعقدر بو مثل ذاتنده
دنى وحقير ايكن كبر ونخوت نشان يادكار حقنده ايراد اولنور المذيل معظم وزننده والمتذيل پك مستعمل
ومبتذل نسنه يه دينور كه صقلنوب تقيد اولنمزاوله ايش اثوابى كبى يقال شئ مذيل ومتذيل اى متبذل ومذيل
اوزون اتكلى ثوبه دينور يقال ثوب مذيل اى طويل الذيل ذو ذيل شيبان نام كسنه نك فرسى لقبيدر الاذيال
همزه نك فتحيله ذيلك جمعيدر كه اتكلر ديمكدر بو معنادندر كه اواخر ناسه اذيال اطلاق اولنور تقول جاءنا
اذيال الناس اى اواخرهم المتذيلة اسم مفعول بنيه سيله جزؤ بجه يغمور چسنديسى اوغرامش ارضه دينور
يقال ارض متذيلة اذا اصابها لطخ من مطر ضعيف المذال محال وزننده عروضيون اصطلاحنده بحر
بسيطك وبحر كاملك آخر بيتنده واقع شول وتدينه اطلاق اولنور كه اكا برحرف زياده قلنمش اوله كويا كه حرف
مزبور ثوبك اتكى منزلنده اولور مثلا متفاعلن ومستفعلن متفاعلان ومستفعلان اولور وعلت مزبوره يه اذاله
وتذييل دخى ديرلر فصل الراء الرأل رانك فتحى وهمزه نك سكونيله دوه قوشى ياوريسنه دينور
على قول بريلق اولانه دينور مؤنثى رأله در جمعى ارؤل كلور افلس وزننده ورئلان كلور رانك كسريله ورئال ورئاله
كلور رانك كسريله المرألة محسنه وزننده ياوريلى اولان دوه قوشنه دينور يقال نعامة مرألة اى ذات رئال
الرأول فاعول وزننده طوار قسمنده ظهور ايدن آرتق ديشه دينوركه ديشلرينك كبروسنده چقار اربه يى
خوشجه قيرمبوب ايصلادركسرايمدكجه يمى ابوجه يه مز يقال فى اسنان الدابة رأول اى زيادة ورأول آتك
آغزى كپوكنه دينور ياخود ساليارنه دينور الرؤال غراب وزننده بو دخى آتك اغزى كپوكنه ياخود ساليارنه
دينور رألان سحبان وزننده اساميدندر جابر بن رألان برشاعردر طى قبيله سندن سنبس نام جماعتدندر نسبتنده
رألانى دينور ذات الرئال رانك كسريله برجمزارك اسميدر جو الرئال بر موضعدر الرئال رانك كسريله
رئل لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى وفلكده دوه قوشى ياوريسنك صورتنده نيجه كواكبه اطلاق اولنور الاسترآل
اوتلر دوه قوشى ياوريسنك بيونلرى كبى اوزايوب بويلنمق معناسنه در يقال استرأل النبات اذا طال ودوه قوشى
ياوريسنك ديشلرى بيومك معناسنه در يقال استرألت الرئلان اذا كبرت اسنانها المرائل مجاور وزننده جست
وچابك انسان وحيوانه دينور مرائله دن اسم فاعلدر رأل معناسندن منصرف قدر ومنه يقال مر فلان مرائلا
اى مسرعا الرأبلة دحرجه وزننده اياغى طاشره قش كبى برطرفه طوغرى بمانوب صرصله رق يوريمك
معناسنه در يقال رأبل فلان رأبلة اذا كان يمشى متكفئا فى جانبه كانه يتوجى وخبث ومكر وفند ودها معناسنه در
يقال فعل ذلك من رأبلته اى من دهاه وخبثه الرئبال قرطاس وزننده ارسلانه دينور وقورده دينور
وشول آدمه دينور كه اناسنك يالكزجه والدى كندى اوله كنديدن غيرى قرنداش توليد ايلمامش اوله وبور باعيدر
وبعضا همزه سوز اولمز جمعى رآبل در نوافل وزننده ورآبيل در مصابيح وزننده الترأبل تدحرج وزننده نيجه كسنه لر
اوغرلق ايلمك على قول باشبوغسز يكه باشلرينه پياده جهجته يه كيدوب چاپل ايلمك معناسنه در يقال ترأبلوا
اذا تلصصوا اوغزوا على ارجلهم وحدهم بلا وال عليهم الرئبلة رانك فتحى وبانك سكونيله وفتحاتله مطلقا

كوده ده اولان قالين وقباته دينور على قول او يلغك ايچ يوزينك اتنه دينور كه قبات تعبير اولنور ياخود حيوانك ممه سيله فرجى چوره سنده اولان اته دينور الربلة فرحه وزننده والربلاء حمراء وزننده او يلقلرينك قباانلرى بيوك اولان على قول سموزلكدن قصيقلرى طاره جق وصيق اولان عورته دينور يقال امرأة ربلة وربلاء اى عظيمة الربلات اورفغاء الربالة سحابه وزننده كوده نك اتنك چوقلغنه دينور يقال فيه ربالة اى كثرة اللحم فى بدنه الربلة عبله وزننده والمتربلة متجمله وزننده كوده سى اتلو سموز عورته دينور يقال هى ربلة ومتربلة اى كثيرة اللحم الربيلة سفينه وزننده سموزلكه دينور يقال فيها ربيلة اى سمن وخوش وبى تعب ديرلكه ورفاه وخصب ورخايه دينور يقال هو فى ربيلة من العيش اى خفض ونعمة الربل حبل وزننده ناس چوغالمق على قول برآدمك اموال واولادى فراوان اولمق معناسنه در يقال ربل القوم ربلا من الباب الاول والثانى اذا كثروا اوكثر اموالهم واولادهم وربل شول جنس نبات وشجره دينور كه اواخر صيفده خزان اولدقدنصكره يغمورسز كيجه لرك سرينلكيله يكيدن يپراق آچار اوله جمعى ربول در ويقال ربل اربل مبالغة التربل تفعل وزننده حيوان ربل ديدكلرى نبات مرقومى اكل ايلمك معناسنه در يقال تربل الظبى اذا اكل الربل ونبات وشجر ربل اخراج ايلمك معناسنه دركه اواخر صيفده برودت ليالى ايله يكيدن يپراقلر آچوب يشرمكدن عبارتدر يقال تربل الشجر اذا اخرج الربل وبو لازميله تفسيردر وتربل برآدم طوارينه ربل اوتلاتمق معناسنه در يقال تربل القوم اذا رعوا الربل وشكاره دورشمك معناسنه در يقال تربل فلان اذا تصيد وربل نباتنى اراشدرمق معناسنه در يقال تربل الرجل اذا تتبع الربل الترييل تفعيل وزننده والارباال همزه نك كسريله يرربل ديدكلرى نبات بتورمك ياخود نبات مذكورى چوق اولمق معناسنه در يقال ربلت الارض واربلت اذا انبتت الربل اوكثر ربلها المرباال ربلى چوق يره دينور يقال ارض مربال اى كثيرة الربل الربيل اميروزننده يالكزجه كزن اوغرى يه دينور يقال هو ربيل اى لص يغزو وحده الربيل حيدر وزننده اتنه طلوتر وزم ونازك بدنلو خاتونه دينور الرباال رانك كسريله ارسلانه دينور وبويلو اولوب كثرتندن برى برينه صارمشق اولان اوتلغه دينور ومموزى عنقريب ذكر اولندى وزبون وضعيف اختيار آدمه دينور اربل اثمد وزننده موصل قربنده بربلده در وديار شامده صيدا نام شهرك اسم قديميدر رباال سحاب وزننده اساميدندر حفص بن عمرو بن رباال الربالى محدثيندندر الربل قنجنبله برجنس نبات آديدر كه رنكى پك قويو يشل اولور مصر ديارندن بلبيس ترابنده كثيردر اندن ايكى درهم مقدارى اكركه لسعنك ترياقيدر تركيده بيان بلغى ديدكلريدر كه افسنتين برى اطلاق اولنور رتبيل سكيت وزننده حمال اسدى نام كسه نك قرنداشيدر كه ملحمة قادسيه ده ايكيسندن دخى آثار عظيمه سرزده ظهور اولمشدر ترابل تنصر وزننده برموضعدر الارتباال افتعال وزننده برآدمك مالى بركتلنوب فراوان اولمق معناسنه در يقال ارتبل ماله اذا كثر الربحل حاى مهمله ايله قمطر وزننده طقناز كوده لو اتنه طلو اوزون بويلو كشى يه دينور على قول خلقت واندامى تام وكامل اولانه دينور وعلى رأى عظيم الشان آدمه دينور مغنيين اولينه كوره دوه قسمنده دخى مستعملدر الربحلة قمطره وزننده اتنه طلوايرى وجودلى اندام واعضاسى خوب وزيبا اوله رق اوزون بويلو عورته دينور يقال جارية ربحلة اى ضخمة جيدة الخلق طويلة الرتبيل تاى فوقيه ايله جعفر وزننده بودوره دينور وبررجل اسميدر وصالح بن رتبيل كه رانك ضميله در محدثيندندر الرتل قنجنبله برنسنه انجودزيسى كبى وجه لطيف واسلوب متناسب اوزره منتظم ومرتب اولمق معناسنه در يقال رتل الشئ رتلا من الباب الرابع اذا تناسق وانتظم حسنا وديشلر انجو كبى آق وبراق وآبدار اولمق معناسنه در يقال رتل الثغر اذا كان ابيض كثير الماء ورتل مبالغة وصف اولور خوش ودلكش وروشن كلامه دينور يقال كلام رتل اى حسن ومطلقا خوش وپاكيزه ولطيف نسنه يه دينور وپك صيق اولميوب سيرجه اوله رق آق وبراق وآبدار اولوب انجودزيسى كبى هموار ونازك ديزلمش ديشلره دينور يقال ثغر رتل اى مفلج حسن التنضيد شديد البياض كثير الماء الرتل كتف وزننده وصفدر لطيف ودلكش وخوش آينده كلامه دينور ومطلقا خوش وپاكيزه نسنه يه دينور وانجو كبى هموار ديزلمش آق وآبدار ديشلره دينور وصوغوق صويه دينور يقال ماء رتل اى بين الرتل بارد الترتيل تفعيل وزننده كلامى برلو برنده كوزل واويغون نظام لطيف اوزره تأليف وترتيب ايلمك معناسنه در يقال رتل الكلام اذا احسن تأليفه شارح ديركه ترتيل قرآن بوندن مأخوذدر كه قرآنى دانه دار وروشن وتأنى وتأمل ايدرك آهسته آهسته اوقومقدن عبارتدر الترتل تفعل وزننده سوزى عجله سويلميوب تأنى وتدبر ايدرك سويلمك معناسنه در يقال ترتل فى الكلام اذا ترسل الرتيلاء مصغر بنيه سيله ومدوقصر ايله

هوام وحشرات ارضدن برجانوردركه اشهرى ذباب كبير شكلنده اولوب دائما چراغ اطرافنده طيران ايدر تركيده كلبك تعبير ايدرلر وبرنوعى اولور كه سياه اولوب الاجه بكلرى اولور وبرنوعى اولور كه صارى وخرده تويلرى اولور جميع جنسى زهرناك اولمغله لسعى مورّم ومولم در بوجانور عنكبوت جنسندن بوى تعبير ايتدكلرى جانوردركه صارى وسياه قسمنك زهرى عقرب قدر مؤثر وبعضا قتال اولور ورتيلاء برجنس نبات اسميدر كه چيچكى صوصام چيچكنه شبيه اولور ذكر اولنان جانورك وعقربك صوقديغى يره مفيددر الرائلة بودور آدمه دينور الارتل احمر وزننده طلاقتله تكلم ايده ميوب طوتقون سويليان آدمه دينور يقال رجل ارتل اى ارت الرجل رانك فتحى وجيمك ضمى وتخفيفا سكونيله معلومدر كه نوع انساندن انجق بلوغ وشبابيت كرته سنه وارمش اركككه دينور اطفال وصبيانه اطلاق اولنمز فارسيده مردم وتركيده اركشى تعبير اولنور على قول توكدايلديكى ساعتده رجل اطلاق اولنور مصغرنده رجيل دينور ورويجل دينور غير قياس اوزره ورجل چوق جماع ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو رجل اى كثير الجماع وپياده يه دينور راجل معناسنه وكامل ومروتى تام آدمه اطلاق اولنور يقال هذا رجل فى الرجال اى كامل ورجل كلمه سنك جمعى رجال ورجالات كلور رانك كسريله ورجلة كلور رانك فتحى وجيمك سكونيله ورجله كلور عنبه وزننده ومرجل كلور ميمك وجيمك فتحيله واراجل كلور اراذل وزننده ومؤنثنده رجله دينور ها ايله شارح ديركه اولا رجالات رجالك جمعيدركه جمع الجمع اولور ثانيا مؤنثه رجله اطلاقى على الاطلاق دكلدر بلكه اوضاع واطوارنده رجاله شبيه اولان خاتونه مقيددركه اركككسى قادين تعبير اولنور واقعا مفردات راغبده بو يلجه مرسومدر الترجل تفعل وزننده خاتون بعض اوضاع واطوارنده اركككسى اولمق معناسنه در يقال ترجلت المرأة اذا صارت كالرجل وپياده اولمق معناسنه در يقال ترجل الرجل اذا ركب رجليه وچقماغى اياقلرك آلتنه آلمق معناسنه در ارتجال ماده سنده تفصيل اولنور يقال ترجل الزند اذا وضعه تحت رجليه وكونش يوكسلوب كوندز تمام روشن اولمق معناسنه در يقال ترجل النهار اذا ارتفع مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وايپسز وكندسز اياقله قيويه اينمك معناسنه در يقال ترجل البئر وفى البئر اذا نزل يعنى من غيران يدلى وپياده يوريمك معناسنه در يقال ترجل فلان اذا مشى راجلا الرجولية والرجلة والرجلية رانك ضميله والرجولية رانك فتحيله مصدرلردر وبونلردن فعل متصرف اولمز اركك معناسنه يقال رجل بين الرجولية والرجلة والرجلية والرجولية الارجل افضل وزننده زياده سيله اركككدر يقال هو ارجل الرجلين اى اشدهما المرجل محسن وزننده دائما اركك طوغورر اولان خاتونه دينور يقال امرأة مرجل اى مذكر المرجل معظم وزننده شول قماشه دينور كه انده رجال صورتلرى نقش وتصوير اولنمش اوله يقال برد مرجل اذا كان فيه صورة الرجال شارح ديركه مؤلف بونى تكرار ايلمشدر زيرا قريبا والمرجل المعلم ديديكى بو اوله جقدر لكن معلم زنجفلى ثوب ديمك اولمغله تكرار دكلدر حتى ذكرى آتى رحل ماده سنده مؤلف اشراب ايلمشدر ومرجل برا باغندن بوزلمش وصويلمش اولان طلومه دينور وخمر ايله طولو طلومه دينور ويرده قنادلرينك اثر ونشانه لرى اولان چكركه لره دينور الرجل رانك كسريله طوپوقدن اشاغى اياغه دينور قدم معناسنه على قول اويلغك ديبندن كه قالچه باشيدر اشاغى طبانه وارنجه اطلاق اولنور جمعى ارجل كلور افلس وزننده وعربلر هو قائم على رجل ديرلر برامر عظيم تحدث واصابت ايلدكده قطعا متغير ومتأثر اولميوب اكا مقاومته ابتدار ايدر ديمك يرده ورجل برنسنه نك بربلوكنه اطلاق اولنور يقال هو رجل منه اى طائفة وطلومك يارى يسنه قدر طلو شراب وزيت مقوله سنه اطلاق اولنور وچكركه سربه سنه دينور بونك لفظندن مفردى يوقدر نته كه عانه كبى كه حمار خركله سنه دينور وخيط كبى كه دوه قوشى سوريسنه دينور وصوار كبى كه صغر سوريسنه دينور جمعى ارجال در ورجل اياق طونك پاچه سنه دينور وبرنسنه ده اولان حصه ونصيبه اطلاق اولنور يقال له رجل فيه اى سهم وحق اوبويان او يقوجى آدمه اطلاق اولنور نؤوم معناسنه ويازوسز ساده كاغده دينور وفقر وفاقه وبؤس وشدت معناسنه مستعملدر وانسان نجسنه دينور قاذوره معناسنه وعسكره اطلاق اولنور وسبق وتقدم معناسنه مستعملدر تقول الرجل لى اى التقدم بو معنالرده جمعى ارجال در ورجل برآدمك عهد وزماننه اطلاق اولنور حياتى تصورينه مبنى در يقال كان ذلك على رجل فلان اى فى حياته وعلى عهده رجل الغراب برنباتدر غراب ماده سنده بيان اولندى وركونه باغه اطلاق اولنور كه آنكله ناقه نك ممه سنى بندايدرلر ياوريسى امسون ايچون واصلا منحل اولمز رجل القوس يايك اشاغى كوشه سنه اطلاق اولنور ومنه يقال فلان لايعرف يد القوس من رجلها اى سيتها العليان من السفلى ورجل البحر دكزك كورفزنه

طلاق اولنور خليج البحر معناسنه ورجل السهم اوقك ايكى اوجلرندن هر برينه اطلاق اولنور ورجل الطائر
ادويه مخصوص بركونه داغلق اسميدر ورجل الجراد بقلة يمانيه يه شبيه بر نباتدر كه زرنب اطلاق اولنان
نبات اوله جقدر تركيده چكركه اياغى تعبير اولنور الارجل اكل وزننده زياده سيله ارديمكدر يقال هو ارجل
الرجلين اى اشدهما واياغى بيوك آدمه دينور يقال رجل ارجل اى عظيم الرجل وبر اياغى بوكرينه قدر سكيل
اولان آته دينور كه غير مطبوع عد مكر آلتنده دخى درهم قدر بياض اوله مؤنثى رجلاءدر يقال فرس ارجل اذا كان
فى احدى رجليه بياض يعنى الى الخاصرة الرجل فتحتيله بر آدم پياده اولمق معناسنه در يقال رجل الرجل
رجلا من الباب الرابع اذا لم يكن له ظهر يركبه يعنى مشى على قدميه ودابه نك بر اياغى بوكرينه قدر سكيل اولمق
معناسنه درنته كه وصفى ذكر اولندى يقال رجلت الدابة اذا كان بياض فى احدى رجليه يعنى الى الخاصرة ودوه نك
باورى يعنى هر قنچى ديلرسه انانى امسون ديو اناسيله صالبورمكه دينور كذلك اوغلاق وقوزى مقوله سنده دخى استعمال
اولنور وذكر اولان باورى يه ده رجل اطلاق اولنور كاسيذكر وتقول العرب ارتجل رجلك اى عليك شانك فالزمه
يعنى مسيب اولان باورى حيوانلرى صاليورميوب بغله ديمكدر دائما كندى حال وشانكه مقيد ومشغول اولوب
امورى مضبوط قيل پريشان ومسيب ايله ديمكدن كنايه در وصاچ وصقالنه قيورجق ونه كوشك طوغرى اولمق
معناسنه در يقال رجل الشعر اذا كان بين السبوطة والجعودة وبو معناده وصف اولنور كاسيذكر واو يلسى صاچ
صاحبنده اطلاق اولنور وابلق وخركله ايچره مسيبا صاليورلمش آته دينور واول رسمه آت سوريسنده دخى
استعمال اولنور وصف بالمصدر اولمغله افراد وجمعى مساويدر يقال فرس رجل اى مرسل على الخيل وكذا
خيل رجل ويقال بات الحصان رجل الخيل الراجل والرجل ندس وزننده والرجل كتف وزننده
والرجيل امير وزننده والرجل شكس وزننده والرجلان سحبان وزننده پياده آدمه دينور راجلك جمعى
رجال كلور قائم وقيام كبى ورجاله كلور رانك فتحى وجيمك تشديديله ورجال كلور رمان وزننده ورجالى كلور رانك ضمى
وجيمك تخفيفيله ورجالى كلور رانك فتحيله ورجلى كلور سكرى وزننده بونك اوچيده رجلان لفظنك جمعيدر
ورجلان كلور رانك ضميله راكب وركبان كبى ورجله كلور رانك ضميله ورجله كلور رانك كسريله وارجله كلور رغيف
وارغفه كبى وارجل وارجيل كلور الرجلة رانك فتحيله وكسريله يك يورمكه دينور يقال ماهذه الرجلة والرجلة
اى شدة المشى وعند البعض رانك ضميله بو معكده طباناقلغه دينور كه يوريكلك تعبير اولنور يقال هو ذو رجلة
اى قوة على المشى الرجلى سكرى وزننده ومدالهده چادرشول طاشلغله دينور كه بغايت صرب ودرشت اولمغله
طوار ايشله مديكندن ناچار طوب پياده جه مشى اولنور اوله على قول چاقر چقور اولوب كرچه دوزجه اوله لكن
سكسنتلى اوله يقال حرة رجلى ورجلاء اى خشنة يترجل فيها ومستوية كثيرة الحجارة الارتجال افتعال وزننده
ترجل كبى جماعى اياقلرى الله وضع ايلمك معناسنه در يقال ارتجل الزند اذا وضعه تحت رجليه اعراب طاقمى
چقماغى آغاجدن اتخاذ ايلدكلرى يوقرىيه كلى اليه طوتوب اشاغيسنى اياغى الله وضع ايدرك چقارلر وارتجال
قيون مقوله سى حيوانك اياقلرندن آصمق معناسنه در يقال ارتجل الشاة اذا عقلها
برجليها وعلقها برجلها وسوزى بالبداهه سويلمك معناسنه دركه تكرير وترتيب ايلمكسزين دفعى سويلمكدن عبارتدر
اويلى آدمه حاضر جواب تعبير اولنور كويا كه يردن حركت ايلمكسزين ارتجالا يعنى قاعدا سويلمش
اولور يا فيصل ديمكدن كنايه در يقال ارتجل الكلام اذا تكلم به من غير ان يهيأه وبر آدم خود رأيله ايدوب كيمسه ايله
مشورت واستشاره سز عمل ايلمك معناسنه در يقال ارتجل برأيه اذا انفرد ومنه يقال امره ما ارتجل اى
ما استبدت فيه برأيك وآت شكين ايله يورغه بيننده تقلقلق معناسنه در يقال ارتجل الفرس اذا راوح بين العنق
والهملجة وقزغانده طعام طبخ ايلمك معناسنه در يقال ارتجل الطباخ اذا طبخ الطعام فى المرجل الرجلة غرفه
وزننده قوت مشى معناسنه در كه ذكر اولندى وآت قسمنك رباغنده بوكرينه قدر شامل سكيله دينور كه غير
مقبولدر نته كه وصفى ذكر اولندى يقال بالفرس رجلة وترجيل اى بياض فى احدى رجليه الى الخاصرة الترجيل
رجله كبى اسميدر يقال له ترجيل اى رجلة وصاچ وصقال طرامق معناسنه در تقول رجلت الشعر اذا سرحته
وتقويت معناسنه مستعملدر كويا كه اياقلندرمش اولور يقال رجله اذا قواه الرجل رانك فتحى وجيمك سكونيله
خاتون ولدينى باشندن اول اياقلرى چقار اولدينى حالده طوغورمق معناسنه در كه ترس طوغورمق تعبير اولنور
يقال رجلت المرأة ولدها رجلا من الباب الاول اذا وضعته بحيث خرجت رجلاه قبل رأسه ورجل شكس كبى
وصف اولور نه قيورجق ونه دوز طوغرى اولان صاچه دينور فتحيله ده لغتدركه ذكر اولندى كاسيذكر ورجل

باورى

باورى بى اناسنى ديلدكى وقتده امسون ديو براز جه صالبورمك معناسنه در يقال رجل الفصيل اذا ارسله مع امه
ليرضع ماشاء وقوزى واوغلاق مقوله سى اناسنى امك معناسنه در يقال رجل البهم امه اذا رضعها ورجل
صاچى نه قيورجق ونه دوز طوغرى اولان آدمه دينور فتحيله ده لغتدر كه ذكر اولندى جمعى ارجال ورجالى كلور
سكارى وزننده يقال رجل رجل الشعر ورجله اى بين السبوطة والجعودة ورجل ايغر قسراغه اشمق معناسنه در
يقال رجل الفحل على الفرس اذا نزاه الرجيل امير وزننده راجل كبى پك يورر آدمه دينور رجيله دينور معناسنه
جمعى رجلى كلور سكرى وزننده ورجالى كلور سكارى وزننده يقال رجل رجيل ورجيل اى مشاء وطاقلو صلب
ومتين آدمه دينور يقال هو رجيل اى صلب وايكى طرفى دخى بعيد اولان مكانه اطلاق اولنور كه مشى كثيره محتاج
اولور يقال مكان رجيل اى بعيد الطرفين بورده الطرفين نسخه لرى غلطدر وشول آته دينور كه پك چوق يلكله
پولاد كبى متانت پيدا ايدوب هر نقدر اتعاب اولنسه قطعا تاتار آتلرى كبى يقال فرس رجيل اى موطوء كوب
لا يعرق وبالبداهه سويلمش سوزه دينور يقال كلام رجيل اى مرتجل الرجل كتف وزننده رجل ورجل كبى
نه قيورجق ونه طوغرى اولان صاچه دينور يقال شعر رجل ورجل ورجل اى بين السبوطة والجعودة وصاچى وجه
مذكور اوزره اولان آدمه دينور الارجال همزه نك كسريله باورى ديلدكى وقتده اناسنى امك ايچون بيله جه صالبورمك
معناسنه در يقال ارجل الفصيل اذا ارسله مع امه وبر آدمه ترسنه ضمننده مهلت ويرمك ويا خود پياده قلمق معناسنه در
يقال ارجله اذا امهله واجعله راجلا المرجل اسم فاعل بنيه سيله شول آدمه دينور كه چكركه سوريسنه واغراده رازق
طوتوب كباب ايدر اوله يقال رجل مرتجل اذا كان يقع برجل من جراد فيشوى منها وچماغى المربه وايا قلريله طوتان آدمه
دينور الرجلة رانك كسريله بالك برجمز اوده وآغاجلقده عرفج ديدكلرى شجرك منبتنه دينور كه انده چوق نابت اولور
وقاره طاشلق يردن دوزاويه آقان صواقدينه دينور جمعى رجل كلور عنب وزننده وجمعى قوزى قولاغى
ديدكلرى نباتدن بر كونه نباته دينور وسموزاوتنه دينور فرفخ وبقلة الحمقاء دخى دينور بابكاهده حاقعه نسبت اولنشدر
ومنه المثل * هو احمق من رجلة * بونده عامه احمق من رجله ديرلر ضميرايله رجلة التيس رانك كسريله كوفه ايله شام
بيننده بر موضعدر رجلة احجار شامده بر موضعدر رجلتا قر حزن بنى يربوع ايفلنده بر موضعدر ذو الرجل
لقمان بن توبه نام شاعرك لقبيدر المرجل منبر وزننده طراغه دينور يقال رجل شعره بالمرجل اى المشط
وطاشدن وباقردن مصنوع بيوك قزغانه دينور وبو مذكردر يقال طبخ الطعام بالمرجل وهو القدر من الحجارة
والنحاس الترجيل ثالث فتحيله كرفس ديدكلرى سبزيه دينور الممرجل اسم مفعول بنيه سيله شول ثوب
ونهالى ويرده مقوله سنه دينور كه انده مرجل يعنى قزغان صورتلرى نقش اولنمش اوله آج اعرابى طاقى
بوكونه قزغان وچچه تصوير ايدرلر يقال ثوب ممرجل اذا كانت فيه صور المراجل رجال شداد وزننده
ابن عنفوه دركه درگاه حضرت رسالتپناهى يه بنو حنيفه ايله بيله جه وفود ايلدى بعده مرتد اولوب مسيلمه نام
كذابه اتباع ايلمكله محمد بن زيد بن خطابك دلالتيله شمشير ايله واصل سرمنزل سعير اولدى بونى حاى
مهمله ايله رسم ايدنلر وهم ايلمشلردر ورجال بن هند شاعردر رجال كتاب وزننده اسميدر ابو الرجال سالم
بن عطانك محمد در والده سى عمره دن روايت حديث ايلدى وعبيد بن رجال شيخ طبرانى در الرجيلاء مصغر
بنيه سيله غبيصاء وزننده قيونلرك وكچيلرك پدر پى يعنى طبقه طبقه طوغورمالرينه اطلاق اولنور تقول العرب
اذا ولدت الغنم بعضها بعد بعض ولدتها الرجيلاء ورجيلاء رجلون معناسنه دركه كاسيذكر الراجلة شول
بيوك قوچه دينور كه چوبان كابعض اسبابنى تحميل ايدر المرجل مقعد وزننده المرجل منبر وزننده
رجيليه يعنى قاش اسميدر الرجيلون عربون وزننده رجيلاء كبى سلفده برجماعتدركه آهو كبى يوكرك
ودونده اولمزلريله آتدن زياده سكردرلر ايدى وانلر سليك المقانب ومنتشر بن وهب الباهلى واوفى بن مطر
المازنى نام اشخاص ايدى مفردنده رجلى ديرلر يوكرك ديمكدر بغايت يوكرك ديمكدر رجل ورجله رانك كسريله
اسماى در رجلاء حمراء وزننده بنو سعيد بن قرط يوردنده برصوايدر رجل عنب وزننده يمامه ده
بر موضعدر الراجل پياده يه دينور كه ذكر اولندى وشول ناقه يه دينوركه ممه سى بغلو اولوب باورى بسى
ديلديكى وقتده امر اوله يقال ناقة راجل على ولدها اى ليست بمصرورة ذو الرجيلة جهينه وزننده اوچ
كمسنه نك لقبيدر كه عامر بن مالك التغلبى وكعب بن عامر النهدى وعامر بن يزيد بن مناة در الاراجيل اوجلره
دينور كويا كه ارجله نك جمعيدر يقال هم اراجيل اى صيادون الرحل رانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
والاحول خاصة دوه قسمنك سمرينه وپالانه دينور جمعى ارحلدر فلس وافلس كبى ورحالدر رانك كسريله يقال

شدّ الرحل والراحول على البعير اى مركبه عليه ورحل انسانك مسكن ومأواسنه اطلاق اولنور يقال هذا رحل
فلان اى مسكنه و برآدمك مستصحبى اولان اسباب واثاثه اطلاق اولنور كه اوروبه وسپاهيلق تعبير اولنور يقال
التى رحله على رحل البعير وهو مايستصحبه من الاثاث الرحالة كتابه وزننده آتك ايرنه دينور يقال شدّ الرحالة
على الفرس اى السرج وعند البعض قلتاقسز اولان ايره دينور كه ساده جه كوندن اولور عربلر بورسمه ايرى
قوشى وقتنده قوللنورلر ورحاله عامر بن طفيلك فرسى اسميدر ومكرّر ارحاله رحاله قبونى صاغمق ايچون چاغره جق
اصواتندر ذوالرحاله معاوية بن كعب بن معاويه نك لقبيدر الرحل نحل وزننده دوه نك صرتنه پالان اورمق
معناسنه در يقال رحل البعير رحلا من الباب الثالث اذاحطّ عليه الرحل ورحل ورحيل برمنزلدن منزل آخره
كوچك معناسنه در يقال رحل عن المكان رحلا ورحيلا اذا انتقل و بركسه اوزره قلجله حواله اولمق معناسنه
مستعملدر كوياكه قلجى اوزرينه پالان كبى القا ايدر يقال رحل فلانا بسيفه اذا علاه الارتحال افتعال وزننده
بودخى دوه يه پالان اورمق معناسنه در يقال ارتحل البعير بمعنى رحله ودوه اصلا طورميوب يل كبى اشوب كتمك
معناسنه در يقال ارتحل البعير اذا سار ومضى و كوچك معناسنه در يقال ارتحل القوم عن المكان اذا انتقلوا
المرحول والرحيل امير وزننده پالان اورلمش دوه يه دينور ورحيل يوريمك بابنده قوىّ وتوانا اولان اركك دوه يه
دينور يقال جمل رحيل اى قوىّ على السير وارتحالدن اسمدر كوچ معناسنه در يقال غدا يوم الرحيل وهو اسم
ارتحال القوم ومكه ايله بصره بيننده برمنزل آديدر الرحلة رانك كسريله بناء نوعدر دوه يه پالان اورمق
هيئتنه دينور كه آندن پالان اوروش ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الرحلة اى الرحل للابل ورحله رانك كسرى
وضميله يوريمك خصوصنده اولان طيانقلغه اطلاق اولنور يقال بعير ذورحلة وذورحلة اى قوىّ على السير
ورحله رانك ضمى وكسريله ارتحالدن اسمدر كوچه معناسنه در تقول قربت رحلتنا ورحلتنا اى ارتحالنا
وعند البعض رانك كسريله اسمدر وضميله قصد وتوجه وارتحال اولنان سمت ومقصده دينور يقال غدا
يوم الرحلة اى الارتحال ومكة رحلتى اى الوجه الذى اقصده واريدان ارتحل اليه بوراده مؤلفك ارتحال ايله
تفسيرى تفهيم ايچوندر بوحسه معناى مصدرى دكلدر ورحله رانك ضميله بردفعه اولان سفره دينور يقال يشكى
من رحلة اى سفرة واحدة الرحال شدّاد وزننده دوه يه ياقشقلى پالان اورمق خصوصنده عارف وماهر اولان
آدمه دينور المرحلة معظمه وزننده پالانلو دوه لره دينور يقال ابل مرحلة اذا كانت عليها رحالها وصرتلرندن
پالانلرى آلنمش جلاق دوه لره دينمكله ضدّ اولور بونده بناسى ازاله ايچوندر يقال ابل مرحلة اذا كانت قد وضعت
عنها الرحال الرحول صبور وزننده والرحولة عجوله وزننده والراحلة پالانه برايان يعنى اوزرينه يوك تحميلنه
براراولان دوه يه دينور كه توانا ومنقاد اولور مؤلف الصالحة لان ترحل عبارتيله تفسير ايلمكله ابل ياخود ناقه يه
وصف اولمق منفهم اولور شارحك بيانه كوره مذكر ومؤنثه صالح مفرددر مذكر خصوصنده هاء مبالغه ايچوندر
حتى راحله نك جمعى رواحل در ومصباحك بيانه كوره بعضلر ناقه يه تخصيص ايلمشدر بوجهتله مؤلفك مرادى
بو اولمق غالبدر پس پالان اورمغه صلاحيتى اولان حمل وركوبه صالح اولمغله يوك دوه سى و بنت دوه سى ديمك
اولور ونهايه ده الراحلة من البعير القوىّ على الاسفار والاحمال والذكر والانثى فيه سواء والهاء فيه للمبالغة
عبارتيله مفسر اولمغله قول مذكورى مؤيدر الارحال همزه نك كسريله دوه يى تعليمله راحله قلمق
معناسنه در يقال ارحل الابل اوالناقة اذا راضها فصارت راحلة و برآدمك راحله لرى چوق اولمق
معناسنه در يقال ارحل الرجل اذا كثرت رواحله ودوه ضعف وزبونلقدنصكره ارقه لنوب قوّت
وشيشانت بولمق معناسنه در يقال ارحل البعير اذا قوى ظهره بعد ضعف كذلك دوه آرقلدقدنصكره
سموروب توانا اولمغله كوچه براراولمق معناسنه در يقال ارحلت الابل اذا سمنت بعد هزال فاطاقت الرحلة
و برآدمه راحله و يرمك معناسنه در يقال ارحل فلانا اذا اعطاه راحلة المرحل معظم وزننده شول قماشه
ونهالى يه دينور كه انده پالان صورتلرى منقوش اوله يقال برد مرحّل اذا كانت فيه تصاوير رحل جوهرينك بونى
خز ديد كلرى صوقيونى تفتكندن منسوج اولوب معلم يعنى زنجفلى اولان صوف ازار ايله تفسيرى جيد وموافق
دكلدر زيرا اول جميله مرجّل كلمه سنك تفسيريدر قال الشارح فى النهاية ومنه الحديث ان رسول الله خرج ذات
غداة وعليه مرط مرحّل قال المرحّل الذى قد نقش فيه تصاوير الرحال المرحل منبر وزننده قوىّ وتوانا
اركك دوه يه دينور الرحلاء حمراء وزننده شول سياه قيونه دينور كه صرتى آق اوله ياخود على العكس اوله
يقال شاة رحلاء اى سوداء وظهرها ابيض اوعكسه الارحل احمروزننده ياالكز جه صرتى آق اولان ياغز

آته دينور يقال فرس ارحل اى اسود ابيض الظهر فقط الترحّل تفعل وزننده برآدمه برامر مكروه تحميل
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ترحّله اذا ركبه بمكروه و كوچمك معناسنه در يقال ترحّل القوم اذا انتقلوا
راحيل يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك والده لرى اسميدر رحله رانك كسريله بر يصتم
طاغك آديدر الترحيل تفعيل وزننده كوچورمك معناسنه در تقول رحّلته اى اظعنته من مكانه وترحيل
اسم اوله رق استعمال اولنور بعض دوه نك كوركلرنده اولان قيراغه على قول قزللغه دينور يقال به ترحيل وهو
شهبة اوحمرة على الكتفين الراحل برمحلدن كوچن آدمه دينور جمعى رحّل در ركع وزننده المرحلة مزبله
وزننده مراحل كلمه سنك مفرديدر كه برقوناق مسافه يه دينور يقال بينهما مرحلة وهى المسافة التى يقطعها
المسافر فى نحو يوم المراحلة مفاعله وزننده برآدمك كوچمسى خصوصنده ياردم ايلمك معناسنه در يقال
راحله اذا عاونه على رحلته الاسترحال بركسه دن كنديه معاون ورفيق اولق ايچون بيله جه كوچمسنى ايستمك
معناسنه در يقال استرحله اذا سأله ان يرحل له بونده دوه سنه پالان اورمسنى ياخود كنديسنه راحله ويرمسنى
ايستمك معنالرى دخى محتملدر الرحال كتاب وزننده حيره نام ولايتده نسج اولنمش قاليچه لره دينور ابوالرحّال
شدّاد وزننده خالد بن محمد التابعىّ وابوالرحّال عقبة بن عبيد الطائى ورحال بن المنذر وعمرو بن الرحال وعلى بن
محمد بن رحال محدثلردر ورحال بن عزره شاعردر المسترحلة اسم فاعل بنيه سيله صوى پاك ناقه يه دينور
يقال ناقة مسترحلة اى نجيبة الراحولات فرزدق نام شاعرك بيتنده واقع اولمشدر مراد الاجه ومنقش
پالانلردر بيت حرفومدن مرادى اشبو * عليهن راحولات كل قطيفة * من الخزاومن قيصران علامها * بيتيدر
پس مفردى راحول دركه ذكر اولندى وقيصران بركونه الاجه قماش اسميدر الرخل رانك كسرى وخاى معجمه نك
سكونيله والرخلة هاءيله والرخل كتف وزننده خاصة دشى قوزى يه دينور جمعى ارخل ورخال كلور رانك
كسرى وضميله ورخلان كلور رانك كسريله ورخله كلور رانك فتحيله ورخله كلور عنبه وزننده رخيل زبير
وزننده بنو جعفر بن كلابه مخصوص برفرس اسميدر بنو رخيله جهينه وزننده بر بطن در الرخلة رانك
كسريله صالح بن مبارك نام محدّث نك جدّيدر الاردخل قرطعب وزننده اتنه طلوسمز آدمه دينور مؤلف بونى
همزه فصلنده دخى ذكر ايلدى همزه سنك اصالت وزياده سى بابنده اولان اختلافه بناء الردعل دال وعين
مهملتين ايله ربحل وزننده جوره وخرده يابيلو اولاده دينور يقال له ردعل كثير وهو صغار الاولاد الرذل رانك
فتحى وذالك سكونيله والرذال غراب وزننده والرذيل امير وزننده والارذل اجهل وزننده دون وخسيس
وفرومايه كسيه دينور على قول هر شيئك كوتوسنه وكترينه دينوردى معناسنه اوچنك جمعى ارذال ورذول كلور
رانك ضميله ورذلاء كلور جهلاء وزننده ورذال كلور كه بو ايكى رذيلك جمعيدر وارذلون كلور مترجم ديركه الا الذين هم
اراذلنا الاية كريمه سنده بيضاوى ديديكه اراذل ارذل كلمه سنك جمعيدر وارذل احمر كبى صفت اولمغله قياس
اولان جمعى رذل اولمقدر رانك ضميله لكن بالغلبه اسم منزلنده اولمغله اسم كبى افاعل اوزره جمعلندى حتى بوجهتله
موصوفى دخى حذف اولندى لكن صاحب مصباحك بيانه كوره اراذل ارذلك جمعيدر كه اول رذل كلمه سنك
جمعيدر كلب واكلب واكالب كبى پس اراذل جمع الجمع اولور الرذالة جهاله وزننده والرذولة عمومه وزننده
رذيل اولمق معناسنه در يقال رذل الرجل اوالشئ ورذل رذالة ورذولة من الباب الخامس والرابع اذا كان رذيلا
الرذل عزل وزننده رذيل قلمق معناسنه در يقال رذله رذلا من الباب الاول اذا جعله رذيلا الارذال همزه نك
كسريله بودخى رذيل ايلمك معناسنه در يقال ارذله بمعنى رذله و برآدمك اصحاب و ياران وهمدملرى بالذات
رذيل كمسه لر اولمق معناسنه در يقال ارذل الرجل اذا صار اصحابه رذلاء الرذال والرذالة والرذ ضميله
هر نسنه نك ايوسى سچيلوب اوكورنلدكدنصكره كيروقلان كوتوسنه وكترينه دينور يقال هذا من رذال التمر
ورذالته وهى ما انتقى جيده الرذيلة سفينه وزننده خصلت رديئه وشيمه دنيه معناسنه در فضيله مقابليدر
يقال به رذيلة ضدّ فضيلة الاسترذال برنسنه يى ناخوش كوروب كتر و رذيل عدّ ايلمك معناسنه در يقال
استرذله ضدّ استجاده رذالى العمر حبارى وزننده وارذل العمر اكل وزننده اسوء العمر معناسنه دركه
فرتوت ومعتوه اولوب دماغنه يبوست تامه وقوى ومدركه سنه وهن وخلل طارى اولمغله سوء فهم ونسيان
مستولى اولور بعينه اطفال سيرتنه منتقل اولور يقال ردّ الى رذالى العمر وارذله اى اسوءه وهو الهرم والخرف
بوراده نسخهٔ صحيحه ورذالى كحبارى وارذل العمر اسوءه عبارتيله در رذالى قولى رذالى العمر تقديرنده دركه بو اكتفاء
عند النحاة جائزدر پس حبارى كبى بونكده الفى تانيث غير حسى اولور الرسل فتحيله هر نسنه دن بربلوكه

مطلب

ویرسربه دینور جمعی ارسال در یقال رسل منه ای قطیعة منه ودوه لره علی قول دوه دن وقیون وکچی قسمندن
برسوری به دینور یقال جاء بالرسل ای الابل والقطیع منها ومن الغنم ورسل ورسالة سحابه وزننده مصدر اولور
دوه صوکبی هموار وملایم یوررا ولمق معناسنه در یقال رسل البعیر رسلا ورسالة من الباب الرابع اذا کان رسلا
وصاچ قیورجق اولمیوب صارقق اولمق معناسنه در یقال رسل الشعر رسلا ورسالة اذا کان رسلا الرسل
والرسلة رانک کسریله رفق وتأنی وتؤده معناسنه مستعملدر که برایشده زور وعنف وعجله ایتمیوب ملایمت
وسهولت وتأنی وجهیله طوتمقدن عبارتدر ومنه یقال اخذ فیه علی رسله ورسلته ای علی الرفق والتؤدة ویقال
علی رسلک وعلی رسلتک ای ارفق واتئد یعنی رفق وملایمتله طوت تأنی قیل بوراده علی حرفی مقدر فعل امر مناسبه
متعلقدر ورسل چوق سوده اطلاق اولنور متتابعا ادراری مناسبتیله یقال ما بالناقة رسل ای اللبن ما کان بوراده
ما کلمه سی مبالغه یی متضمندر کذلک زمانیه یه دخی حمل اولنمق ممکندر که مدة ثبوته سبکنده اولور وآنک قولنک
اوجنه اطلاق اولنور یقال ضرب رسل الفرس ای طرف عضده الترسل تفعل وزننده برایشی عنف وعجله ایله
طوتمیوب رفق وسهولت وتأنی ایله آهسته آهسته طوتمق معناسنه در ومنه یقال ترسل فی قرأته اذا اتئد وترفق
وتمهل الارسال همزه نک کسریله برآدمک مواشیسی سودلو اولدیغندن سودی چوق اولمق معناسنه در
یقال ارسل القوم اذا کثر رسلهم ودوه وقیون وکچی سوریلری صاحبی اولمق معناسنه در یقال ارسل القوم اذا صار وا
ذوی ارسال ای قطایع وبرآدمی برکسه اوزره تسلیطله حواله قلمق معناسنه در یقال ارسله علیه اذا سلطه علیه
وتخلیه وتسییب ایدوب صالیورمک معناسنه در یقال ارسله اذا اطلقه وکندی باشنه وکندی حالنه قومق
معناسنه در یقال ارسله اذا اهمله وکوندرمک ویوللمق معناسنه در یقال ارسله الیه اذا وجهه الیه الترسیل تفعیل
وزننده بودخی مواشیسی سودلو اولمغله سودی فراوان اولمق معناسنه در یقال رسل القوم اذا کثر رسلهم
وترسیل ترتیل معناسنه در که قرأن مبینی عجله ایتمیوب رفق وسکونت وتأنی وتدبر جهتیله قرأت ایلمکدن عبارتدر
یقال رسل قرأته اذا رتل ودوه کوشکنه سود ایچورمک معناسنه در تقول رسلت فصلانی اذا اسقیتها الرسل
الرسل نسل وزننده سهولت وملایمت وجهیله اولان یورویشه دینور یقال سیر رسل ای سهل وملایمتله
آب روان کبی لطیف وهموار یورین دوه یه دینور مؤنثی رسله در یقال بعیر رسل وناقة رسلة ای السهل السیر
وقیورجق اولمیوب صارقق اولان صاچه دینور یقال شعر رسل ای مسترسل الرسلة تمره وزننده کسل
وفتور معناسنه در یقال به رسلة ای کسل المرسال محراب وزننده پك لطیف وملایم یورو یشلو ناقه یه دینور
یقال ناقة مرسال ای سهلة السیر جمعی مراسیل در وعربك * لایکون الفتی مرسالا * قوللرنده واقع مرسال کلمه سی
ارسالدن مبالغه در وبو باب کنایه دندر لایکون مرسل اللقمة فی حلقه معناسی مراددرکه ذاتنده فتوت
ومروت جوهری مرکوز اولان آدم لقمه یی بالکزجه کندی بوغزینه صالیورمز یعنی مهمانسز اصلا طعام
تناول ایلمز دیمکدن کنایه در وبعضلر دیدیکه مراد براغاجلق واورمانلق محلدن کیدرکن اوکنه کلان شاخلری
الیله یول آچق ایچون البته طوتوب برطرف ایلمك شان فتوتدن اولمغله مروت صاحبی آدم اول شاخلری رفیقنه
طوقنوب اضرار ایلمسون دیو اللرندن صالیورمز دیمکدر که صاحب فتوت اولان همیشه همراه وهمدمنه ایصال
منفعت ودفع مضرت ایلمکله متصف اولور دیمکدن کنایه در ومرسال کوچك اوقه اطلاق اولنور یقال سهم
مرسال ای صغیر الرسالة رانك کسری وفتحیله کوندرمك معناسنه اولان ارسالدن اسمدر ایلچیلکه دینور
تقول ارسلته برسالة ورسالة شارح دیرکه بالتوسع ایلچینك حامل اولدیغی نامه یه ده رسالة اطلاق ایلدیلر پس
کتاب صغیره رسالة اطلاقی مجاز بمرتبتین اولور الرسول صبور وزننده والرسیل امیر وزننده بونلرده ایلچیلك
رساله معناسنه در یقال ارسلتهم برسول ورسیل ای برسالة شارحك بیاننه کوره بونلر فی الاصل مصدرلردر قبول
وازیز کبی بعده اسم مصدر اوله رق استعمال اولندی وبونلرك فعلی مهجوردر انتهی ورسول وصف اولور
ایلچی یه دینور مرسل معناسنه جمعی ارسل کلور ورسل کلور ضمتینله ورسلاء کلور علماء وزننده یقال هو
رسوله ای مرسله وقوله تعالی فی حکایة موسی واخیه هارون ﴿فقولا انا رسول رب العالمین﴾ ولم یقل رسل لان فعولا
وفعیلا یستوی فیهما المذکر والمؤنث والواحد والجمع بوراده مراد وصف بالمصدر اولان فعول وفعیل در وقرینة مطلب
مقابلیه ایله مؤلفك مرادی بودر وصفت اولان فعول بمعنی فاعل اولوب وفعیل بمعنی مفعول اولورسه کذلك تذکیر
وتأنیثی مساوی اولور کذلك فعول وفعیل مشتق ایله مأول اولورسه افراد وجمعی مساویدر پس رسول ذوالرساله
دیمك اولور وتثنیه دخی جمعیتی متضمن اولدیغندن مؤلف ولم یقل رسولا دیمیوب رسل عنوانیله رسم ایلدی

وبصائردن مستفاد اولدیغی اوزره اشبو رسل ورساله ماده سی انبعاث علی السهوله معناسنه موضوعدر وجه
مذکور اوزره رسل که فتحتینله در ورساله سحابه وزننده سیر اسهل معناسنه در بوندن وصف رسول ورسیل در
بو معنادن ایلچیلك معناسی اخذ وآندن رسول تصرف اولندی پس بوراده المرسل ایله تفسیری محضا تبیین
ایچون یاخود فعول بمعنی مفعل اولدیغی اشعار ایچوندر والحاصل رساله ورسول ورسیل فی الاصل مصدرلردر
سیر اسهل معناسنه بعده ایلچی اولمق معناسنه مصدر اوله رق استعمال اولندی وبو معنادن فعللری متصرف
دکلدر بعده بعضا اسم منزلنده وبعضا مبالغة وصف اوله رق استعمال اولنور استعمال اولده مصدریت جهتی مطلب
ملحوظ اولمغله مفرد وجمعی مساوی اولور واستعمال ثانیده تثنیه وجمعی مصوغدر وقالدیکه مؤلف ابتدا والاسم
الرسالة وکصبور وامیر قولی اسم منزلنده مستعمل اولان مصدر اصلی یه ناظر در بعده والرسول ایضا المرسل قولی
وصفنه ناظر درکه بمعنی مفعل در نته که ذکر اولندی انتهی ورسول برآدمه اوق بارشنده وسائر خصوصلرده موافقت
ایدن آدمه دینور یقال هو رسوله ای الموافق له فی النضال وغیره شارح دیرکه بو معناده رسیل مشتهردر وبری بریله
خبرلشن آدملرك هر برینه رسیل اطلاق اولنور التراسل تفاعل وزننده بری برینه ایلچی یوللامق معناسنه در
یقال تراسلوا اذا ارسل بعضهم الی بعض المراسل اسم فاعل بنیه سیله بالدرلری پك اوزون وقیللو اولان خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة مراسل ای الکثیرة الشعر فی ساقیها الطویلته وکندیسنه دوکورلك وخطبه ایدن
کسه ایله بیلنرنده مراسله ایدن عورته دینور خطبه ایدن کرك کندی نفسیچون وکرك آخر ایچون ایتسون یقال
مرأة مراسل اذا کانت تراسل الخطاب وعند البعض زوجندن مفارقت ایلمش عورته دینور یاخود پك قوجه
وسالخورده اولمسنه دینور یاخود اری وفات ایلمش اولانه دینور یاخود زوجنك کندیسنی تطلیق ایده جکنی سز مکله
وهنوز وجودنده هرم اولمیوب استعمال صلاحیت بقیه سی اولمغین زوج آخره وارمق قصدیله تزین ایدوب آنکله
بالمراسله خبرلشور اولانه دینور یقال امرأة مراسل اذا کانت قد فارقها زوجها او اسنت او مات زوجها او احست
منه الطلاق فتزین لاخر وتراسله وفیها بقیة بوراده مراسله خبرلشمك معناسنه در الراسلان تثنیه بنیه سیله
بدنده ایکی کورکه اطلاق اولنور علی قول کورکلرده واقع ایکی طمره اطلاق اولنور وکتف محلنده عرقا الکفین
عنوانیله رسم ایدنلر غلط ایلمشلردر وبعضلر وابلتان ایله تفسیر ایلدیلرکه ایکی بازولرك نهایت بولدیغی یردرکه
اموز باشلری یدر یاخود ایکی کورك کمکلرینك اوجلری یدر الرسیلات مصغر بنیه سیله رسلات لفظندن که رسل
کلمه سنك جمعیدر رانك کسریله که رفق وتأنی معناسنه در آندن مصغردر یواشجه وملایمجه هون وسکونت
معناسنه اولور ومنه یقال القی الکلام علی رسیلاته ای تهاون به الرسیلی مصغر بنیه سیله بر بوجك آدیدر ام رساله
کتابه وزننده دیشی قرتال قوشنك کنیه سیدر الرسیل امیر وزننده رسول معناسنه درکه ذکر اولندی وواسع
نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء رسیل ای واسع ولطیف نسنه یه دینور یقال شیء رسیل ای لطیف وآیغره
وبوغوره اطلاق اولنور یقال ارسل رسیلا لی الرسل ای فحلا ومراسل معناسنه درکه برکسه ایله خبرلشن آدمه
دینور یقال هو رسیله ای مراسله وطتلو خوشکوار صویه اطلاق اولنور یقال ماء رسیل ای عذب الرسل ضمتینله
هنوز جار طوتمامش وفراجه کیمامش کوچك قیزه دینور یقال جاریة رسل ای صغیرة لاتختمر المرسلة مکرمه وزننده
سینه یه طوغری صالنوب صارقان کردانلغه دینور علی قول بونجق وتکمه مقوله سیله آراسته اولانه دینور یقال
جائت وفی عنقها مرسلة ای قلادة طویلة تقع علی الصدر او قلادة فیها الخرز وغیرها الاحادیث المرسلة
عند المحدثین شول حدیثه اطلاق اولنور که محدث آنی اسانید متصله ایله تابعی یه قدر اسناد وروایت ایدوب واول
تابعی فم سعادتدن تلقی ایدن صحابه یی ذکر ایلمیه رك همان قال رسول الله صلی الله علیه وسلم عنوانیله طرف نبویدن
روایت ایدر اوله شارح دیرکه سعید بن المسیب ومکحول ونخعی وحسن بصری اکثر بو نهج اوزره روایت ایلدیلر
یقال جاء فی الحدیث المرسل وفی الاحادیث المرسلة وهی التی یرویها المحدث الی التابعی ثم یقول التابعی قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم ولم یذکر صحابیا مترجم دیرکه تابعیدن مادونده منتهی ومرفوع اولان حدیثه مرسل اطلاقی
مختلفدر حاکم اطلاق ایلمدی وخطیب اطلاق ایلدی نته که اهل اصول فقهیه دخی اطلاق ایلدیلر
الاسترسال برآدمدن برکسه کندیسنه سوری سوری دوه یوللمسنی ایستمك معناسنه در یقال استرسل منه
اذا قال له ارسل الی الابل ارسالا وبرکسه ایله کمال اوزره انس والفت پیدا ایلمکله میانه لرندن تکلف ووحشت
برطرف اولمغین اکا بالوب بیمحابا کستاخانه انبساطله معامله ایلمك معناسنه مستعملدر که تکلیفسز احباب
معامله سیدر یقال استرسل الیه اذا انبسط واستأنس وصاچ قیورجق اولمیوب صارقق اولمق معناسنه در

يقال استرسل الشعر اذا صار سبطا الرسال كتاب وزننده دوه نك اياقلرينه اطلاق اولنور مفردی رسل در
رانك كسريله المرسلات مكرمات وزننده كه مرسلك جمعيدر ارسال اولنمش نسنه لر ديمكدر ومنه قوله تعالى
والمرسلات عرفا اى الرياح او الملائكة او الخيل الرطل رانك فتحى وكسرى وطانك سكونيله اون ايكى اوقيه
وزننك معيار يدر هر اوقيه قرق درهمدر شارحك بياننه كوره رطل ايكى كونه در برى رطل شاميدر كه مؤلفك
تعريف ايلديكى بودر دريوز سكسان درهم اولور و برى بغداديدر كه يوز يكرمى سكز درهم ايله اربعة اسباع
درهمدن عبارتدر تفصيلى مكوك ماده سنده كذران ايلدى انتهى تقول عندى رطل سمنا وهو اثنتا عشرة
اوقية والاوقية اربعون درهما ورطل جوره اوغلانه دينور يقال غلام رطل اى قصيف و بلوغه مقارب اوغلانه
دينور مراهق معناسنه على قول هنوز وجودينك كيكلرى استحكام بولمامش صغير اوغلانه دينور وملايم ولين
آدمه دينور يقال رجل رطل اى لين ووجودى ضعيف اختيار آدمه على قول سلپوكلكه و كوشكلكه وارمش
پيركه قدم باصمش بدنى سست وبيتاب اولمغه بشلامش اولانه دينور يقال رجل رطل اى كبير ضعيف
اوذاهب الى اللين والرخاوة والكبر ورطل بالكرجه رانك فتحيله عدل وداد معناسنه در يقال ما فيه رطل اى عدل
وسلپوك وكوشك آدمه دينور يقال رجل رطل اى رخو وبون واحمق آدمه دينور وجست وروندە اركك آته دينور
بونده رانك كسريله ده جائزدر مؤنثى رطله در المرطل محسن وزننده بو دخى ملايم ولين آدمه دينور واوزون آدمه
دينور يقال رجل مرطل اى لين وكذا طويل الترطيل تفعيل وزننده صاچى ياغله ياغلوب قيورجقلرنى آچوب
دوز وملايم ايده رك صالندرمق معناسنه در يقال رطل الشعر اذا لينه بالدهن وكسره وارخاه وارسله و برنسنه يى
رطل ديدكلرى وزن مزبور ايله طارتمق معناسنه دركه مراد رطل رطل طارتمقدر يقال رطله اذا وزنه بالارطال
الرطيلاء مصغر بنيه سيله بر موضعدر الارطال همزه نك كسريله برآدمك جوره ولدى اولمق معناسنه در
يقال ارطل الرجل اذا صار له ولد رطل وعند البعض ارطال برآدمك قوللرى كوشك وسلپوك اولمق معناسنه در
يقال ارطل الرجل اذا استرخت اذناه الرطل رانك فتحيله بيلك پويدن معناسنه در يقال رطل الرجل رطلا
من الباب الاول اذا عدا و برنسنه نك مقدارنى بيلك ايچون ال ايله يوقليوب طارتشدرمق معناسنه در يقال رطل
الشىء اذا رازه ليعرف وزنه الرعل رانك فتحى وعينك سكونيله پك دورتمك معناسنه در يقال رعله رعلا
من الباب الثالث اذا طعنه طعنا شديدا وقلجله چالمق معناسنه در يقال رعله بالسيف اذا نفحه به ورعل
طاغك رون كبى چقمش سيورى اوجنه دينور انف الجبل معناسنه ورعل الرجل آدمك اكنده اولان لباسدن
عبارتدر يقال جاء يجر رعله اى ثيابه ورعل بر موضع آديدر الارعال همزه نك كسريله بو دخى پك دورتمك
معناسنه در يقال ارعله اذا طعنه طعنا شديدا الرعلة تمره وزننده دوه قوشنه دينور ونافه نك وقيونك
قولقلرينك اكسه سندن بر مقدارجه ديلنوب خدايى كوپه طرزنده صارقيديلان پاره يه دينور وسنت موضعدن
كسيلاندرى يه دينور وميوه سى كثير وفنا اولان خرما اغاجنه على قول اوزون خرما اغاجنه دينور وكشينك عيالنه
على قول كثير اولورسه اطلاق اولنور يقال له رعلة اى عيال او كثير منهم و بر بلوك آتلوره دينوركه آزجه اوله
على قول اىلرو جه كلنلرينه دينور يقال رأيت رعلة اى قطعة من الخيل قليلة او مقدمتها وعند البعض يكرمى
ياخود يكرمى بش مقدارى اولان سوارى بلوكنه دينور جمعى رعال وارعال واراعيل كلوركه جمع الجمع اوله جقدر
قال فى الاساس ومنه اراعيل الرياح اى اوائلها ورعلة اولور كه نقر جنسندن اولان اولمقدار بلوكه ده اطلاق
اولنور اشبو نقر مناسبتيله خيل مرقومدن فرس فهم اولنميه زيرا فرسان معناسنده منصوصدر مكر كه مجازا
اطلاق اولنه الرعيل امير وزننده بو دخى بر بلوك آزجه سوار بلره دينور تقول جئت فى الرعيل الاول وهى
القطعة من الخيل القليلة الرعلاء حمراء وزننده قولاغنده ذكرى مسبوق رعله اولان قيونه دينور يقال شاة
رعلاء اذا كانت باذنها رعلة وعدى بن رعلاء شاعردر المسترعل اسم فاعل بنيه سيله رعيل ديدكلرى فرقه
مذكوره ايچره جنه به چقان آدمه دينور على قول قائدلرينه دينوركه دلير اولمغله اوكلرنده چرقه طرزنده
چكوب كيدر ياخود سوارى ايچره دوه راكبنه دينور يقال كنت مسترعلا وهو الخارج فى الرعيل او هو قائدها
اوذو الابل الرعل رانك كسريله اركك خرما اغاجنه دينور ذكر النخل معناسنه ورعل وذكوان سليم قبيله سندن
منشعب ايكى قبيله در الراعل كتر واشه برابر اولان خرمايه دينور دقل معناسنه المرعل معظم وزننده
دوات ومواشينك كزيده و بهترينه دينور خيار المال معناسنه الرعلول سرسور وزننده برجنس سبزه على قول
طرخون اسميدر الارعل بدنده بره طوغرى صارقيق ودوشوك اولان ثو به دينوركه يوقرى قالدره رق يوريمكه

مضطر اولنور يقال جاء يجر ارعله اى ما تهدل من ثيابه وفى الاساس ثوب ارعل اى طويل مسترخ كذلك
پك اوزايوب بويلو اولديغندن بر طرفه اكيلوب بوكلمش اولان اوتلره دينور يقال عشب ارعل اى طال حتى انثنى
بوراده من النبات وطاب نسخه لرى غلطدر وارعل احمق آدمه دينور يقال رجل ارعل اى احمق الرعالة
جهاله وزننده حمق معناسنه در يقال به رعالة اى حمق الرعل فتحتيله احمق اولمق معناسنه در يقال رعل
الرجل رعلا من الباب الرابع اذا حمق المرعل منبر وزننده كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه يقال ضربه
بسيف مرعل اى باتك الرعلة غرفه وزننده مرسين مقوله سى خوشبو چچكلردن ترتيب اولنوب تاج كبى باشه
صوقلان چچك طوتامنه دينور ابو رعله رانك كسريله قوردك كنيه سيدر الرعال غراب وزننده بروندن
سيلان ايدن فضله يه دينور رعيل زبير وزننده ابن آبد بن الصدف اسميدركه حضرموت قبيله سنى
نسبندندر الرعولة جهورية وزننده تاتارى طبخ اولنمش كبابه و بريانه دينور يقال شواء رعولة اذا كان
لم يطبخ جيدا الرعبلة دحرجه وزننده برآدم چولپه وشاشقين خاتون آلمق معناسنه در يقال رعبل
الرجل اذا تزوج برعناء وات كسمك معناسنه در يقال رعبل اللحم اذا قطعه واثوابى بر توب پاره لمق
معناسنه در يقال رعبل الثوب اذا مزقه ورعبله اسم اولور كما سيذكر الترعبل تدحرج وزننده اثواب
پر تيلوب پاره لنمق معناسنه در يقال رعبل الثوب فترعبل وثوب اسكيمك معناسنه در يقال ترعبل
الثوب اذا اخلق الرعبولة رانك ضميله پاره لنمش اسكى ثوب پچاوره سنه دينور الرعبلة زبرجه وزننده
اسكى ثو به دينور جمعى رعابيل در و يقال ثوب رعابيل اى اخلاق هر جزؤ مؤلفى بر ثوب اعتبار اولنمشدر الرعبل
جعفر وزننده كهنه لباسلو عورته دينور على قول بون وشاشقين وچولپه اصلا خير وشره يرامز اولانه دينور
يقال امرأة رعبل اى ذات خلقان او حمقاء رعناء خرقاء وعربلر تحقير وازدراء موقعنده حماقتى تلميحله برآدمك
والده سندن كنايه ايدوب ثكلته الرعبل ديرلر يقولون ثكلته الرعبل اى امه ورعبل بن عصام وعمرو بن رعبل شاعرلردر
ياخود ثانى الجاهله در وابو ذبيان بن رعبل بين العرب ذكر وشهرت صاحبيدر الرعبلة جحفله وزننده والرعبليل
زنجبيل وزننده دوز وطوغرى اسمين يله وصف اولور يقال ريح رعبلة ورعبليل اذا كانت لم تستقم فى هبوبها
الرغل رانك ضمى وغين معجمه نك سكونيله بر نبات آديدر على قول سرمق اسميدر كه قيون صرمشغى وقاره بازى
ديدكلرى نباتدر جمعى ارغال در الارغال همزه نك كسريله بر ذكر اولنان نبات بتورمك معناسنه در يقال
ارغلت الارض اذا انبتت الرغل واكينك سنبله سى تمام اوزلنوب بوغونلنمق معناسنه در يقال ارغل الزرع
اذا جاوز سنبله الاحام و بر طرفه مائل اولمق معناسنه در يقال ارغل اليه اذا مال وخطا ايلمك معناسنه در
يقال ارغل الرجل اذا اخطأ و يول آزمق معناسنه در يقال ارغلت الابل عن مراتعها اذا اضلت و برنسنه يى
موضع مناسبنك غيرى موضعه قومق معناسنه در يقال ارغل الشىء اذا وضعه فى غير موضعه وانا ولدنى امزرمك
معناسنه در كما سيذكر الرغل رمل وزننده ذكر اولنان ارغال زرعدن اسمدر سنبله سى اوزلنوب يكتمش
اكينه دينور ورغل مصدر اولور ولد اناسنى اممك معناسنه يقال رغل الولد امه رغلا من الباب الثالث اذا رضعها
فارغلته اى ارضعته و بعضلر بونى اوغلاق قسمنه تخصيص ايلديلر الرغلة تمره وزننده هنوز سود ادن تازه
اوغلاغه وقوزى يه دينور الرغلة غرفه وزننده سنت برنده كسيلجك درى يه دينور قلفه معناسنه الارغل
هنوز سنت اولنمامش كسيه دينور يقال غلام ارغل اى اقلف وخايه لرى اوزون كسيه دينور ورفاه ووسعت
ولين وراحت اوزره اولان زمان ومعيشته دينور يقال هو فى عيش ارغل وزمان ارغل اى واسع ناعم الرغول صبور
وزننده هر بولديغنى اغتنام واكل ايدر اولان آدمه دينور يقال هو رجل رغول اذا اغتنم كل شىء واكله وشول
قيونه دينور كه قوزى كبى قيونلرك ممه سنى امر اوله يقال شاة رغول اذا صارت ترضع الغنم رغال قطام وزننده
جاريه قسمنه دينور ذكر اولنان معنايدن بر معناى مناسب ملحوظ درامه وكنيزك معناسنه ابو رغال كتاب وزننده
ثمود قومندن ثقيف قبيله سنك جد اعلاسى اولان كسه در سنن ابى داود ودلائل النبوة وسائر كتب احاديثده ابن عمر
رضى الله عنهما حضرتلرندن مروى اولەرق بو وتيره اوزره مثبتدر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلريله
طائف غزاسنه خروج وعزيمتمز خلالنده رهكزار مزده بر قبر ظهور ايلمكله فخر عالم حضرتلرى بيوردبلركه اشبو
قبر قبيله ثقيفك جدى اولان ابو رغالكدر مرسوم ثمود قومندن اولوب واشبو حرم شريفده متمكن اوله رق عروض
ايدن عوارض واكدارى آندن دفع ايدر ايدى وقتا كه حرم شريفدن خروج ايلدكده طرف ربانيدن قومنه اصابت
ايدن قهر ونقمت بوراده مزبوره دخى اصابت ايلمكله هلاك و بوراده دفن اولندى پس جوهرينك ابو رغال شول

كسنه ايدى كه بيت شريفى هدم قصديله ورودايدن حبشه طائفه سنه دليل اولوب يولده هلاك اولمشيدى ديمسى غير جيددر كذلك ابن سيده نك ابو رغال شعيب پيغمبر عليه السلام حضرتلرينك عبدى اولوب عشر اموال تحصيلنه معين وظالم وجائر ايدى بو محلده هلاك ومدفون اولدى ديديكى نابمحلدر مترجم ديركه معتدّ بها اولان كتب سيرده جوهرينك قولى مرسومدر حتى كنديسيله برابر بر نهال زرّين دفن اولنمشيدى نبش اولنسه بولنمق ملحوظدر بيورملريله فى الحال نبش واخراج ايلديلر ابارغال سحاب وزننده ضربته قربنده ايكى طاغدر الرغلاء حمراء وزننده شول ناقه يه دينوركه قولقلرى برمقدار دلنوب ديلنمش پارچه سى خداى كوبه طرزنده صالنور اوله نته كه بو بلجه اولان قيونه رغلاء دينور مهمله ايله يقال ناقة رغلاء اذا شقت اذنها وبقيت معلقة رغلان عثمان وزننده بر رجلك اسميدر الرفل نفل وزننده والرفل فتحتينله لباس كيمكده وسائر وضع وعملده بجريكسز تصلق وچولپه و پريشان اولمق معناسنه در يقال رفل الرجل ورفل رفلا ورفلا من الباب الاول والرابع اذا خرق باللباس وكلّ عمل ورفل نفل وزننده ورفلان فتحاتله اتكلرى يره سوريه رك اداء وخراملة يورمك ياخود اتكلرى صاله رق يورمك معناسنه در يقال رفل فلان رفلا ورفلانا من الباب الاول اذا جرّ ذيله وتبختر اوخطر بيده وقيونك صونى چوغالمق معناسنه در يقال رفل الركبة رفلا اذا جمّه الارفل احمر وزننده والرفل كتف وزننده وصفلردر بجريكسز چولپه آدمه دينور يقال رجل ارفل ورفل اى اخرق الرفلاء حمراء وزننده مؤنثيدر چولپه وشاشقين عورته دينور وشول عورته دينوركه حسن شيوه وناز ايله يوريمكى اويدروب بجره مديكندن اتكلرنى سوريه رك چولپه ودپوشورمسز يورر اوله يقال امرأة رفلاء اذا كانت لاتحسن المشى فتجرّ ذيلها الرفلة فرحه وزننده والرفلة كسرتينله چركين وبد منظر عورته دينور يقال امرأة رفلة ورفلة اى قبيحة ظاهرا رانك كسره سى فايه اتباعله در ورفله فرحه وزننده اتكلرنى شيوه وناز كتله سوريه رك يورر اولان خاتونه دينور يقال امرأة رفلة اذا كانت تجرّ ذيلها جرّا حسنا الارفال همزه نك كسريله بودخى اتكلرى يره سوريه رك ناز وخراملة نازبنانه يورمك ياخود اتكلرنى صاله رق يورمك معناسنه در يقال ارفل فلان اذا جرّ ذيله وتبختر اوخطر بيده واتكى صاليورمك معناسنه در يقال ارفل ذيله اذا ارسله الترفيل تفعيل وزننده تمين لفظى كبى اسمدر اتكلرنى سوريه رك صالنى يوريين آدمه دينور يقال رجل ترفيل اذا كان يرفل فى مشيه وترفيل مصدر اولور قيونك صونى چوغالتمق معناسنه يقال رفّل الركبة اذا اجمّها وترفيل اهل عروض اصطلاحنده بحر كاملك متفاعلن جزؤنه برسبب خفيف زياده ايلمكدن عبارتدركه متفاعلاتن اولور اجمام ركبه ياخود جرّ ذيل معناسندن كه طول ذيلك لازميدر مأخوذدر لكن ترفيل علتى بحر كامل مجزوءه سنه كه عروض ثالثه سنك ضرب اوّلنه مخصوصدر وترفيل برآدمى سيد وعاليشان قلمق معناسنه در يقال رفّله الملك اذا سوّده واولولمق تعظيم معناسنه در يقال رفّله اذا عظّمه وخوارلمق تذليل معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال رفّله اذا ذلّله بونده بناسى ازاله ايچوندر وتمليك معناسنه در يقال رفّله اياه اذا ملّكه اياه الرفل رانك كسريله اتكه دينور يقال ارفل رفله اذا ارسل ذيله المرفال اكثرى اتكلرنى سوريه رك خرامانى يورر اولان آدمه دينور الرفال سحاب وزننده اوزون صاچه دينور يقال شعر رفال اى طويل الرفل خدب وزننده اوزون قويرقلو دابه يه دينور ولحيم وشحيم انسان وحيوانه دينور وبول جامه يه دينور ودريسى كبكبش اولان دوه يه دينور الرفال كتّاب وزننده شول بچه مقوله سى نسنه يه دينوركه ديشى بچى يه آشسون ديو تكه نك قاسيغنه بندايدرلر المرقلة معظّمه وزننده شول ناقه يه دينوركه ياوريسى امسون ديو بر پچاوره ايله ممه سنك ديبى صاريلوب بعده اول پچاوره نك برطرفى صاليورلمكله ممه لرينك اوجلرنى بتون احاطه ايدوب بورمش اوله يقال ناقة مرقلة اذا كانت تصرّ بخرقة ثم توصل على اخلافها فتغطى بها روقل جوهر وزننده بر رجل اسميدر رقيل تنصير وزننده اساميدندر رقيل بن عبد الكريم ورقيل بن داود محدثلردر رفيل زبير وزننده ابن السلمه دركه نسر رفيل اكا منسوبدر الرفل فتحتينله قيونك دبنده آزآز مجتمع اولان صويه دينور يقال هذا رفل الركبة اى جمّها رفل رفل مكرّرا فتحتينله قيون قسمنى صاغمق ايچون چاغره جق اصواتندر الترفلة دحرجه وزننده كبر ونخوتله صالنمق معناسنه در يقال ترفل الرجل ترفلة اذا تبختر كبرا الرقلة رانك فتحى وقافك سكونيله ال يتيشمز اولان خرما اغاجنه دينور جمعى رقل درهاسز ورقال كلور يقال ماهم رجال انما هم رقال جمع رقلة وهى النخلة التى فاتت اليد الراقول خرما اغاجنه چقه جق كنده وپالهنكه دينور حابول معناسنه الارقال همزه نك كسريله سرعتله يورمك معناسنه در يقال ارقل الرجل اذا اسرع وقطع مفازه ايلمك معناسنه در يقال ارقل المفازة اذا قطعها المرقال

والمرقل محسن وزننده والمرقلة محسنه وزننده جست ورونده ناقه يه دينور يقال ناقة مرقال ومرقل ومرقلة اى مسرعة ومرقال هاشم بن عتبه نك كه اصحابدندر لقبيدر صفين ملحمه سنده على بن ابى طالب كرّم الله وجهه كنديسنه برعلم ويرمكله حامل اوله رق سرعت ايلديكيچون تلقيب اولندى وابو المرقال زفيان ايله ملقب كسه نك كنيه سيدر اسمى عطار بن اسيد ايدى بنى عوافه دن ايدى الركل شكل وزننده آت سكرتمك ايچون ايكى يانلرينه اياقله ياوزنكى ايله تپوب اورمق معناسنه در يقال ركل الفرس ركلا من الباب الاول اذا ضربه برجله ليعدو وبر اياقله اورمق معناسنه در يقال ركله اذا ضربه برجل واحدة وركل تپمه يه اطلاق اولنوركه بر اياقله اورمقدر فارسيده لكد دينور وپراصه تعبير اولنان سبزه يه دينور كرّاث معناسنه التراكل تفاعل وزننده بربرلرينه اياقله اورشمق معناسنه دركه تپشمك تعبير اولنور ملاعبه اقسامندندر يقال تراكل القوم اذا ركل بعضهم بعضا بارجلهم الركال شدّاد وزننده پراصه صاتيجى آدمه دينور الركلة تمره وزننده برباغ سبزه يه دينور يقال جاء وبيده ركلة من البقل اى حزمة المركل منبر وزننده اياغه اطلاق اولنور رجل معناسنه المركل مقعد وزننده يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه وفارس آتى اشدروب ياخود سكرتمك ايچون يانلرنده اياغيله تپوب اوره جق يره دينوركه اوزنكى يريدر المركلة معظّمه وزننده شول يره دينوركه طوارلر اياقلريله چكنيوب بصه رق پكشمش وقايلمش اوله يقال ارض مركلة اذا صارت قد كدّت بحوافر الدابّة التركل تفعل وزننده باغبان يره بل تيمك معناسنه در يقال تركّل بمسحاته اذا ضربها برجله لتدخل فى الارض مركلان مرطبان وزننده برموضع آديدر الرمل نمل وزننده معلومدركه قومه دينور فارسيده ريك دينور مفردى رمله در جمعى رمال وارمل در افلس وزننده ورمله ايله بعض نسوان تسميه اولنديلر ز قلغنه بناء ازجمله رمله بنت ابى سفيان كه امّ حبيبه در ازواج مطهراتدندر رضى الله عنهنّ ورمل مصدر اولور طعامه قوم قاتمق معناسنه وطعامدن مراد حنطه در يقال رمل الطعام رملا من الباب الاول اذا جعل فيه الرمل وبرنسنه يى قان ايله آلوده ايلمك معناسنه در يقال رمل الثوب اذا لطخه بالدم وبز وحصير مقوله سنى يوفقه جه طوقومق معناسنه در يقال رمل النسج اذا رقّقه وسرير وحصير مقوله سنى جوهر وسائر زينت مقوله سيله بزه مك معناسنه در يقال رمل السرير والحصير اذا زيّنه بالجوهر ونحوه وسريرك اوستنه شريت اوروب بكورمك معناسنه دركه مراد حصير اسكمله كبى اوتوراجق يرنى يومشق شريتلردن اوروب ياپمقدر يقال رمل السرير اذا رمل اى نسج شريطا فجعله ظهراله الارمال همزه نك كسريله رمل معناسنه در يقال ارمل النسج والسرير بمعنى رمله وبرآدمك زاد وتوشه ونفقه سى توكنوب بى زاد ونوا قالمق معناسنه در يقال ارمل القوم اذا نفد زادهم وبو معناده متعدى اولور يقال ارملوا الزاد اذا انفدوه وايپ مقوله سى نسنه يى اوزاتمق معناسنه در يقال ارمل الحبل اذا طوّله وبرنسنه قانه بيلمك معناسنه در يقال ارمل السهم اذا تلطخ بالدم وخاتون طول اولمق معناسنه در يقال ارملت المرأة اذا صارت ارملة الترميل تفعيل وزننده بودخى بز وحصير مقوله سنى يوفقه جه وخرده جه طوقومق معناسنه در يقال رمّل النسج اذا رقّقه وخاتون طول اولمق معناسنه در يقال رمّلت المرأة اذا صارت ارملة وبرنسنه يى مغشوش ومزيّف قلمق معناسنه در قوملوغله كبى يقال رمّله اذا زيّفه ويقال كلام مرمّل اى مزيّف الرمل فتحتينله والرملان فتحاتله والمرمل مقعد وزننده لينك ايله يوريمك معناسنه در يقال رمل فلان رملا ورملانا ومرملا من الباب الاول اذا هرول ومنه رملان طائف البيت الشريف ورمل عروضيون اصطلاحنده قصيده ايله رجزدن ماعدايه اطلاق اولنور شارح ديركه مؤلفك تفسيرى وضع عربه مبنيدركه قصيده ايله رجزك غيرى شعره رمل اطلاق ايدرلر واهل عروض بحر مخصوصه رمل اطلاق ايدرلركه وزنى التى كرّه فاعلاتن جزؤلرندن مركبدر نسج حصير كبى منتظم الاوتاد اولديغيچون تسميه ايلديلر انتهى ورمل آزجه يغموره دينور وبرنسنه ده اولان زياده يه دينور وبقر وحشينك اياقلرنده اولان خطوطه دينوركه كندى لونه مخالف اولور الارمل احمر وزننده فقير ومحتاج ياخود مسكين اولان كشى يه دينور مؤنثى ارملة در جمعلرى ارامل وارامله در يقال رجل ارمل وامرأة ارملة اى محتاج ومحتاجة ومسكين ومسكينة شارح ديركه نفود الزاد معناسنه اولان ارمالدن مأخوذدر غير قياس اوزره در انتهى وارمل اركن آدمه دينور عزب معناسنه يعنى مؤنثى ارمله در وعند البعض يارى اولوب احتياجى اولميان عورته ارمله اطلاق اولنمز هر نقدر قوجه سز ايسه ده يقال رجل ارمل اى عزب وامرأة ارملة اى عزبة ولا يقال للعزبة الموسرة ارملة مترجم ديركه بو ماده ده اوچ كلمه مستعملدر برى ثيب دركه مؤلفه كوره زوجندن على الاطلاق مفارقت ايتمش خاتوندر ياخود مدخول بها اولاندر داخل اولان رجله ده اطلاق اولنور قول اوّله كوره طول خاتون اولور ثانى يه

کوره بکر مقابلی اولور وبری ارمله درکه مؤلفه کوره مطلقا قوجه سز اولاندر وبعضلر عسر حالله تقیید
ایلدیلر وبری دخی ایم درکه بو دخی قوجه سز اولاندر کرك ثیب وکرك بکر اولسون ورجله دخی اطلاق اولنور وزمخشری
وساڑه کوره ثیب ار کورمش اولاندر وارمله طول اولاندر کرك اره وارسون کرك وارمسون وایم قوجه سز اولاندر
کرك ثیب وکرك بکر اولسون پس مؤلفك بیانیله بینلرنده مخالفت یوق کبیدر لکن ابن اثیرك قولی بونلره مخالفدر وارمله
عند البعض رملدن مأخوذدر که قومه دینور بی زوج خاتون بر مرتبه محتاج اولدیکه کویا احتیاج آنی قومه اوتورتدی
تنه که ذو متربه دخی بو رسمه در وعند البعض ارمله ارمال زاد معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا زوجه سز اره وزوجسز
عورته ارمل وارمله دینور لکن زوجه سی وفات ایدن کشیده استعمالی قلیلدر وزوجی وفات ایدن عورتده که طول
تعبیر اولنور استعمالی کثیردر زیرا انفاق زوجه محتاجدر انتهی وارمل مطر ومنفعتی قلیل یعنی عدیم اولان سنه یه
وصف اولنور یقال عام ارمل ای قلیل المطر والنفع ومحتاجین اولان رجال ضعفاء جماعتنه ارمله دینور انجلرنده نساء
طائفه سی یوغیسه یقال اطعم الارملة ای الرجال المحتاجین الضعفاء الارمولة اضحوکه وزننده عرفج نام شجرك کسلمش
شاخندن اوزد کنده قلان پارچه سنه دینور جمعی ارامل واراميل در الرملة غرفه وزننده بقر وحشیه نك ایاقلرنده
وصرتلرنده اولان سیاه جزکی یه دینور جمعی رمل در صرد وزننده وارمال در شارحك بیاننه کوره فی قوائم البقرة الوحشية
وفی ظهرها عبارتی نسخه لردن ساقطدر رمله تمره وزننده بش موضع آدیدر اشهری شام اولکه سنده
رمله دیدکلری بلده در محدثیندن ادریس الرملی ومکی بن عبد السلام الرمیلی که مصغر بنیه سیله در اورادندر
الرملاء حمراء وزننده ایاقلری سیاه وساٸرلری بیاض اولان دیشی قیونه دینور مذکری ارمل در یقال نعجة
رملاء ای سوداء القوائم وساٸرها ابیض المرمّل محدّث وزننده والمرمل محسن وزننده ارسلانه دینور
المرمل منبر وزننده کوجك بوقاغی یه دینور الیرمول یعفور وزننده حصیر طرزنده خرما یپراغندن اورلمش
نسنه یه دینور که یلپازه وزنبیل دوزیلور الرمال غراب وزننده حصیر اورکوسنه دینور یقال ما احسن رمال
هذا الحصیر ای مرموله المرمّل معظم وزننده شول پالوده وزیروا وحلوا مقوله سنه دینور که یورنده حصیر
اورکوسی کبی چیزکلری وبوکلری کثیر اوله یقال خبیص مرمّل اذا کبر عصده ولیه ارملول عصفور وزننده
مغربده بر بلده در ترامل تای فوقیة مضمومه ایله بر وادی اسمیدر یرمل یمنع وزننده بر موضعدر یرمله یانك
فتحیله اندلسده بر ناحیه در الارمولة اضحوکه وزننده ارکن اوغلانه دینور یقال غلام ارمولة ای ارمل
رمیله جهینه وزننده اوچ موضع اسمیدر وبر رجل آدیدر الارمعلال اقشعرار وزننده چوجق اغزندن سالیار
آقار اولمق معناسنه در یقال ارمعل الصبی اذا سال لعابه وبر نسنه اصلا نمق معناسنه در یقال ارمعل الثوب
اذا ابتل وبریان وکباب طبخ اولنورکن یاغی طملار اولمق معناسنه در یقال ارمعل الشواء اذا سال دسمه
وسرعتله کتمك معناسنه در یقال ارمعل الرجل اذا اسرع وپك آواز ایله حیقرمق معناسنه در یقال ارمعل الرجل
اذا شهق وپراکنده اولمق معناسنه در یقال ارمعلت الابل اذا تفرقت وکون وسختیان مقوله سی پك یاشاروب
اصلا نمق معناسنه در یقال ارمعل الادیم اذا ترطب شدیدا وکوز یاشی پیدر پی متصل آقمق معناسنه در یقال
ارمعل الدمع اذا تتابع الارمغلال غین معجمه ایله ارمعلال وزننده بو دخی کوز یاشی پیدر پی آقمق معناسنه در یقال
ارمغل الدمع یعنی ارمعل المرمغل مضمحل وزننده دباغته اورلمش دری یه دینور یقال جلد مرمغل
اذا وضع للدباغ الروال غراب وزننده والراوول کافور وزننده دابه قسمنك اغزی سالیارنه دینور علی قول
آت جنسنك سالیارنه مخصوصدر یقال سال رواله وراووله فی مخلاته وهو لعاب الدواب او خاص بالفرس ویقال
روال رائل مبالغة ای لعاب کثیر وروال بعض دابه نك اغزنده بتن آرتق دیشه دینور که معین اولان صره سندن
وغددندن زیاده اولور یمکه مانع اولمغله کسر واخراج ایدرلر الرائل بو دخی دابه قسمنده ظهور ایدن آرتق
دیشه دینور یقال کسر رواله ورائله ای سنه الزائدة التی لا تنبت علی نبتة الاضراس وطملاییجی وطملیان شیئه
دینور یقال دهنه حتی صار الدهن رائلا ای قاطرا الترویل تفعیل وزننده اتمکه چرویش یاغی قاتق ایلمك
علی قول صاغی یاغله اغمق یاخود پك یاغلی یاپمق معناسنه در یقال روّل الخبزة اذا آدمها بالاهالة او دلکها
بالسمن او اکثر دسمها وآت قسمی افشان ایلمك ایچون آلتنی صارقتمق معناسنه در علی قول کوشکجه قالدرمق
معناسنه در وعند البعض ترویل انسان قسمی هنوز عورته مس ووصولدن مقدم انزال ایلمك معناسنه در یقال
روّل الفرس اذا ادلی لیبول او انعظ فی استرخاء او یقال روّل الرجل اذا انزل قبل الوصول الی المرأة المرول منبر
وزننده سالیاری چوق آقان آدمه دینور یقال رجل مرول ای کثیر اللعاب وانجه وضعیف ایپ واورغان پارچه سنه

مطلب

دینور یروله حموله وزننده اندلسده بر ناحیه آدیدر دیر رولان سرسلمان وزننده قبیلهٔ سلیم یوردنده بر وادیدر
الرهبلة دحرجه وزننده بر کونه یورویشه دینور که مراد سندره یه رك وصارصله رق یورویشدر الترهبل تدحرج
وزننده صارصله رق یوریمك معناسنه در یقال ترهبل الرجل اذا مشی الرهبلة الرهبل جعفر وزننده
فهم اولنمیان سوزه دینور ظاهر اپریشان وبی سر وبن یاخود مضطرب اولدیغندن ناشیدر یقال کلام رهبل
ای لا یفهم المرهبل اسم فاعل بنیه سیله فهم اولنمیان چبره شك سوزلو آدمه دینور الرهدل جعفر وزننده
ضعیف وزبون آدمه دینور واحمق ونادانه دینور یقال رجل رهدل ای ضعیف وکذا احمق وجعفر وقنفذ وزبرج
وزنلرنده بر جنس قوش اسمیدر وبونلر رهدن لفظنده لغتلردر الرهل فتحتینله کوده نك اتی صلپوك ومضطرب
اولمق معناسنه در یقال رهل لحمه رهلا من الباب الرابع اذا اضطرب واسترخی وکوده نك اتی قباروب قبالمق
معناسنه در که سمزروب شیشمان اولمقدن عبارتدر یاخود علتسز شیشکن اولمق معناسنه در یقال رهل لحمه
اذا انتفخ او ورم من غیر داء ورهل ولادت عقبنده ظهور ایدن صولك دیدکلری صاری صویه دینور الترهیل تفعیل
وزننده بر عارضه یوزی کوزی شیشروب وجودی صلپوك ایلمك معناسنه در یقال رهّله النوم اذا اورثه الرهل
الرهل رانك کسریله شول یوفقه بلوده دینور که رطوبت تخییل ایلیه المرهّل معظم وزننده یوزی کوزی
شیشکن وجودی صلپوکلنمش آدمه دینور یقال اصبح مرهلا اذا تهیج ای وجهه وبو پك چوق اویقودن یاخود
مخمور قالمقدن نشئت ایدر الریال کتاب وزننده آغز سالیارنه دینور یقال سال ریاله ای لعابه وبو واو یه ده
لغتدر الریل سیل وزننده اغزدن سالیار آقمق معناسنه در یقال رال الصبی یریل ریلا اذا سال لعابه

فصــــل الزای المعجمة

الزبل زانك کسری وبانك سکونیله والزبیل امیر وزننده فشقی یه وکوبره یه
دینور سرقین معناسنه وزبیل زنبیل دیدکلری ظرفه دینور کما سیذکر المزبلة میمك وبانك فتحیله وشذوذا
بانك ضمیله اسم مکاندر سپورندیلکه وکوبره لکه دینور یقال الدنیا کالمزبلة ای ملقی الزبل وموضعه الزبل
حبل وزننده اکینی کوبره ایله اصلاح ایلمك معناسنه در یقال زبل زرعه زبلا من الباب الثانی اذا سمده الزبال
کتاب وزننده بال اریسنك اغزنه آلوب قوانه کتوردکی شیئه دینور وبو نکله پك آز ناچیز نسنه دن کنایه ایدرلر
یقال ما اصاب زبالا ای شیئا تنوین تحقیر ایچوندر وزانك ضمیله ده جائزدر لکن اساس نسخه لرنده النحلة
یرنده میمله النملة عنوانیله مرسوم اولمغله قرنجه نك اغزیله کوتردیکی نسنه جك دیمك اولور ومقتضای ماده یه
بو اقربدر الزبالة ثمامه وزننده بو دخی شیء یسیره اطلاق اولنور یقال ما فی البئر زبالة ای شیء یعنی من الماء
وزباله اصحابدن مالك بن الحویرث بن اشیم پدرینك جدی اسمیدر وبر موضع آدیدر وجعفر بن محمد الزبالی
محدثدر زباله سحابه وزننده بر موضعدر محدثیندن محمد بن الحسن بن عیاش الزبالی اورادندر ومحمد بن
الحسن بن زباله محدثدر وزباله بنت عتبة بن مرداس شعرادندر الزبیل امیر وزننده که ذکر اولندی والزبیل
سکین وزننده والزنبیل قندیل وزننده وبعضا زای مفتوح اولور قفه یه دینور که کوفه تعبیر اولنان ظرفدر
خرما یپراغندن اوررلر که مراد ترکیده دخی زنبیل دیدکلری اوله جقدر کونا کون شکلده یاپارلر علی قول دغارجه
دینور جراب معناسنه یاخود مطلقا حمل اولنه جق نسنه قویجق قابه دینور وعاء معناسنه وزبیل کلمه سنك
جمعی زبل در کتب وزننده وزبلاندر زانك ضمیله شارح دیرکه زبیلك جمعی زبایل در وزنبیلك جمعی زنابیل در
وزنبیله زبیل وزنبیل اطلاقی مقدما آنکله کوبره طاشیدقلرینه مبنی در ونونی زائده در الزأبل زبرج وزننده
آفت وداهیه یه اطلاق اولنور الزأبل جعفر وزننده وبانك کسریله ده جائزدر بودور آدمه دینور وهمزه نك
ترکیله زبل عنوانی اکثردر زابل هاجر وزننده سند اولکه سنده بر بلده در زنبیل قندیل وزننده اسامیدندر
احمد بن الحسین بن احمد بن زنبیل النهاوندی امام بخاری تاریخنك راویسیدر که ابو القاسم الاشقردن اولدخی
امام بخاریدن روایت ایلدی ازبله زانك ضمیله لقمه یه دینور الزبلة فتحاتله شیء یسیر معناسنه در تقول
مارزأته زبلة ای شیئا الزبتل جعفر وزننده بودور آدمه دینور یقال رجل زبتل ای قصیر الزجلة غرفه
وزننده ایکی کوزك ارالغنده اولان دری یه دینور یقال جرح زجلته ای الجلدة التی بین العینین وحالت معناسنه در
یقال هو علی زجلة حسنة ای حالة وناسك غریو وفریادینه وشماطه سنه دینور بونده زانك فتحیله ده جائزدر تقول سمعت
زجلة الناس ای صوتهم وصو مقوله سی نسنه دن حاصل اولان جزئیجه رطوبته دینور یقال اصابته زجلة منه
ای بلة وپك جزؤی وناچیز نسنه یه دینور یقال اعطانی زجلة منه ای هنیهة منه وهر نسنه دن بر پاره یه وبر بلوکه
دینور یقال زجلة منه ای قطعة ومطلقا جماعته علی قول خاصة انساندن بر کروه وجماعته اطلاق اولنور بونده

رابك فتحيله ده جائزدر وزجله بنت منظور زوجهٔ زبیردر یاخود حضرت معاویه نك آزاد كرده جاریه سیدر یاخود قرشی عاتكه نك آزاد كرده سیدر الزجل زجر وزننده برنسنه یی اوته قاقوب آتمق معناسنه در یقال زجله وبه زجلا من الباب الاول اذارماه ودفعه ومزراغك اشاغی حربه سیله دورتمك معناسنه در یقال زجله بالزج اذازجه وبعید یردن كوكرجن صالمق معناسنه در یقال زجل الحمام اذاارسلها علی بعد ودیشینك رحمنه منی دوكمك معناسنه در زجل الماء فی رحمها اذاصبه الزاجل والزجال شدّاد وزننده ایراق یردن صالنان كوكرجنه دینور كبوتر بغدادی كبی یقال هی حمام الزاجل والزجال ای یرسل علی بعد بونلر ذكر اولنان زجل ماده سندن اولمغله حمام لفظنه وصف اولدقلری صورتده البته نسب اوزره اولمق لازمدر وحسب الظاهر لامحاله وصفلر در زیرا اضافتلرنده فائده بالذكر ملحوظ دكلدر مكر بیانیه یه حمل اولنه وزاجل صاحب وهاجر وزنلرنده طلوم یاغلیه جق ایپك اوجنده اولان چوی وحلقه طرزنده اغاج پاره سنه دینور ومزراغك اشاغی حربه سنده اولان حلقه یه دینور وعسكرك باشبوغنه دینور یقال هو زاجل العسكر ای قائدهم و زید الخیل نام كسنه نك فرسی اسمیدر و بلند آوازآدمه دینور وخوانندهیه دینور یقال رجل زاجل ای رفیع الصوت وكذا المطرب الزاجل جیمك فتحیله عالم وزننده پوغور دوه نك منیسنه دینور یاخود اركك دوه قوشنك منیسنه دینور وكاهجه همزه ایله ده ملفوظدر وعلی قول اركك دوه قوشی كندی نوبتنده یمورطه سی اوزره یاتدیغی اثناده دیردن سلان ایدن نسنه یه دینور بعض نسخه ده تحضینها بیضها عنوانیله كه ضمیر مؤنثدر مرسوم اولمغله غلطدر صواب اولان مذكر ضمیرلری اولمقدر یاخود جمعیٔ متضمن جنسیت اعتبارنه مبنی در وزاجل دوه قسمنك بونلرینه مخصوص بركونه تمغا اسمیدر المزجل منبر وزننده مزراغك تمرننه دینور وقصه مزراغه وخشت دیدكلرینه دینور المزجال محراب وزننده شول اوقه دینور كه هنوز تمرنلنوب ویلك كچورلمامش اوله الزجل فتحتینله ناس بری بریله او یناشوب شماطه وهنكامه ایلمك معناسنه در یقال زجل القوم زجلا من الباب الرابع اذالعبوا وجلبوا وشرقی وبسته اوقیوب خواننده لك ایلمك معناسنه در یقال زجل الزاجل اذا طرب ورفع صوت ایلمك معناسنه در یقال زجل الرجل اذارفع الصوت و بومعنالرده اسم اوله رق مستعملدر الزجل كتف وزننده والزاجل بلند آوازآدمه دینور وخواننده یه دینور وشول نباته دینور كه اكایل طوقندیجه سسلنور اوله یقال نبت زجل اذاصوتت فیه الریح الزؤاجل همزه ایله علابط وزننده والزنجبل قندیل وزننده وهمزه بدل نون ایله ضعیف وزبون آدمه دینور یقال رجل زؤاجل وزنجبل ای ضعیف الزنجبل سفرجل وزننده آینه یه دینور مرآة معناسنه سجنجل كلمه سنده لغتدر الزجول صبور وزننده ایراق یوقشه دینور یقال عقبة زجول ای بعیدة الزجلاء حمراء وزننده جست ورونده ناقه یه دینور یقال ناقة زجلاء ای سریعة الزحل زانك فتحی وحاء مهمله نك سكونیله برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه در یقال زحل عن مكانه زحلا من الباب الثالث اذازال و یورلمق معناسنه در یقال زحل الرجل اذا اعیا ودابه یوروركن قیچن كیرولمك معناسنه در یقال زحلت الناقة اذاتأخرت فی سیرها التزحول تدحرج وزننده بودخی برنسنه یرندن آیرلمق معناسنه در یقال تزحول عن مكانه اذازال الزحول قعود وزننده برآدم یرندن آلارغه اولمق معناسنه در یقال زحل الرجل عن مكانه زحولا اذاتنحی التزحل تفعل وزننده زحول معناسنه در یقال تزحل عن مكانه اذاتنحی الزحل كتف وزننده والزحلیل نحریر وزننده مكانندن الارغه اولان آدمه دینور الزحول صبور وزننده شول ناقه یه دینور كه دوه لر ایله حوضه كلدكده منع وردّ ایچون صاحبی یارغیری كسه هرنقدر چهره سنه ضرب ایدرسه ده كیرو سنی دونوب قیچن بنه صوقیلوب حوضه كلور اوله یقال ناقة زحول اذاوردت الحوض فضرب الزائد وجهها فولت عجزها ولم تزل تزحل حتی تردوزحول ایراق یوقشه وصف اولور یقال عقبة زحول ای بعیدة فعول بمعنی فاعل نسبی اولمغله تذكیر وتأنیثی مساویدر الزحل صرد وزننده امور ومشاغلدن قیچنلیوب دائما كناره كیر اولان آدمه دینور مؤنثی زحله در یقال رجل زحل وامرأة زحلة اذا كان یزحل عن الامور و زحل زفر وزننده غیرمنصرف اوله رق خنس اطلاق اولنان كواكب سیاره دن بركوكب اسمیدر كه فلك سابعده مركوزدر بعید ومنتهی اولدیغیچون اطلاق اولندی وبو زاحلدن معدولدر فارسیده اكا كیوان دینور غلام زحل ابوالقاسم دیمكله مشتهر برمنجمدر الزحلیل نحریر وزننده دائما مكانندن بعید ومنحی اولان آدمه دینور وطار وطابنجق یالحین یره دینور كه اباق ایلشمیوب قایوب كیدر وجست وچالاك آدمه اطلاق اولنور یقال رجل زحلیل ای سریع الزحلول زانك ضمیله بودخی طار وطاینجق یالچین یره دینور

زحلیل كبی یقال مكان زحلیل وزحلول ای ضیق زلق من الصفا الازحال همزه نك كسریله برآدمی برنسنه یه ناچار قلمق معناسنه در یقال ازحله الیه اذالجاءه الیه وایراق ایلمك معناسنه در یقال ازحله اذاابعده التزحیل تفعیل وزننده بودخی ایراق ایلمك معناسنه در یقال زحله اذاابعده الزحلة همزه وزننده شول جانوره دینور كه یواسنه قیچن كیرر اوله یقال دابة زحلة اذا كانت تدخل جحرها من قبل استها واصلا سیر وسفر وسیاحت ایلمز اولان آدمه دینور یقال رجل زحلة ای لایسیح فی الارض ظاهرا بوتهكم یاخود ضدیله تسمیه قبیلندندر الازخئلال همزه ایله اقشعرار وزننده احزألال مقلوبیدر كه ذكر اولندی یقال ازخأل البعیر مقلوب احزأل الزحل حدب وزننده شول اركك دوه یه دینور كه صوادباشنده سائردوه لری زورایله كیروسوروب كندیسی ایلرویه صوقیلوب ایچر اوله الزحلة بیطره وزننده كبر وادا وشیوه ایله یوریمكه دینور یقال یمشی الزحلة ای مشیة خیلاء الزرقلة قافله دحرجه وزننده برآدمك حقّ ومطلوبنی تماما ویرمك معناسنه در تقول زرقل بحقی ای اعطانیه وقیل دیمك معناسنه در یقال زرقل الشعر اذانفشه الزعل فتحتینله نشاطمند اولمق معناسنه در یقال زعل الرجل زعلا من الباب الرابع اذانشط و بوش آت جنبش ونشاطله شوقه كلوب بری اوته قوشوب اوینامق معناسنه در یقال زعل الفرس اذااستنّ بغیرفارسه التزعل تفعل وزننده بودخی شنلنوب جنبش ونشاطلنمق معناسنه در یقال تزعل الرجل اذاتنشط الازعال همزه نك كسریله آتی جنبش وشوقه كتوروب نشاطلندرمق معناسنه در یقال ازعل الفرس اذانشطه و برنسنه یی یرندن قوپروب ازعاج ایلمك معناسنه در یقال ازعله من مكانه اذاازعجه الزعلول سرسور وزننده جست وخفیف آدمه دینور الازعبل ازمیل وزننده همیشه شوخ وشن وشقراق آدمه دینور یقال رجل ازعبل ای نشیط الزعلة تمره وزننده شول حیوانه دینور كه برسنه طوغوروب برسنه ارالق ویرر اوله یقال ناقة زعلة اذاصارت تلدسنة ولاتلداخری ودیشی دوه قوشنه دینور الزعل زانك كسریله برموضع وبررجل آدیدر الزعل كتف وزننده آجلقدن زار ومضطرب آدمه دینور كه یلان كبی قیورلوب ناله وانین ایدر اوله یقال هو زعل ای متضوّر جوعا زعبل زبیر وزننده قیس بن مرداسك فرسی اسمیدر زعل تمر وزننده زعلان سحبان وزننده اسامیٔ ناسدندر الزعبل جعفر وزننده شول آدمه دینور كه یدیكی غدایی هضم ایده میوب بدننه بدل ما یتحلل اولمامغله قارنی شیشوب و بیونی چوپ كبی انجلمش اوله یقال رجل زعبل اذالم ینجع فیه الغداء فعظم بطنه ودق عنقه وانكرك یلاننه دینور وقیا كلرنه دینور حرباء معناسنه ووالده یه اطلاق اولنور وعلی قول بون وسبكمغز اولان عورته دینور بوجهتله تحقیر ودشنام موقعنده والده دن كنایه ایله ثكلته الزعبل دیرلر كه ثكلته امه الحمقاء دیمكدر وزعبل یموق اغاجنه دینور كه عربستانده بیانی اغاج اولور وبرمحدث اسمیدر كه آندن ابوقدامة الحارث بن عبید روایت حدیث ایلدی وزعبل بن الولید الشامی وفاطمه بنت زعبل تحدیث ایلدیلر الزعبلة زانك فتحیله بدنی سموروب بیونی انجلمش اولان آدمه دینور یقال رجل زعبلة وهو من یسمن بدنه وتدق رقبته و بوذكر اولنان زعبلدن ایسه ظاهرا تجوّز اعتباری لازمدر ومصدر اولور چوق اوله رق فاخر ویركی ویرمك معناسنه در یقال زعبل فلان اذا اعطی عطیة سنیة الزعبلة زعبله وزننده بدخو یلق سوء الخلق معناسنه در الزغل زانك فتحی وغین معجمه نك سكونیله برنسنه یی دفعه دفعه دوكمك معناسنه در یقال زغل الماء زغلا من الباب الثالث اذاصبه دفعا بوراده دفع غرف وزننده جمعدر وزغل آغزدن نسنه یوسكورمك معناسنه در یقال زغله اذامجه و یاوری اناسنی امتمك معناسنه دركه لازمیله تفسیردر یقال زغل الجدی امه اذارضعها ودوه سدكنی آنارق بول ایلمك معناسنه در یقال زغلت الناقة ببولها اذارمت به الازغال همزه نك كسریله بودخی دوه سدكنی آنارق بول ایلمك معناسنه در یقال ازغلت الناقة ببولها بمعنی زغلت وقوش آغزیله یاوریسنی یملمك معناسنه در یقال ازغل الطائر فرخه اذازقه ومزراق دورتلدیكی یردن قان فشقرتمق معناسنه در یقال ازغلت الطعنة بالدم اذا اوزغت الزغلة غرفه وزننده آغزدن یوسكوریلن صومقوله سنه دینور وآزجه وناچیز نسنه دن كنایه اولور تقول ازغل لی زغلة من انائك ای صب لی شیئا واسث ودبره دینور و براوغوردن دوكیلوب یاخود آتیلان شیئه دینور بول اولسون غیری اولسون الزاغول خراسان دیارنده پنج دیه ناحیه سندن برقریه در پنج دیه معربنده بنجدیه دیرلر بای موحده وذال معجمه ایله فحول اعلامدن محمد بن الحسن بن محمد بن الحسین البنجدیهی الزاغولی اورادندر یوزعدد مجلدی حاوی قید الاوابد نام بركتاب تألیف ایلمشدر كه علم تفسیر وحدیث وفقه ولغتة مشتملدر الزغول صبور وزننده ممه امتمكه بغایت دوشكون اولان دوه وقیون مقوله سی حیوان یاوریسنه دینور یقالی

جدی وفصیل زغول ای لهج بالرضاع الزغلول سرسور وزننده جست وخفیف آدمه دینور وبر رجل آدیدر
وچوجغه دینور طفل معناسنه یقال له زغلول کثیر ای طفل شارحك بیاننه کوره جمعی زغالیلدر زغبل زبیر
وزننده اسمادندر زغبل التمار ابن شاهین نام محدثك شیخیدر مترجم دیرکه بعض فقهاء وشعراء کلاملرنده زبوف
اقجه یه زغل تعبیرلری کوریلوب لکن اصول لغتده مرسوم اولماغله ظاهرا مولددر الزغفل جعفر وزننده
برجنس اغاج اسمیدر الزغفلة دحرجه وزننده زغفل دیدکلری شجرمذکوری اوطون ایدوب یاقمق معناسنه در
یقال زغفل الرجل اذا اوقد الزغفل و یلان سویلمك معناسنه در یقال زغفل الرجل اذا کذب الزغمل قنفذ
وزننده درونده مضمر اولان کینه وعداوته دینور یقال به لفلان زغمل ای حسیکة فی قلبه الازفل همزه نك وفانك
فتحیله اسمدر خشم وغضب وحدته دینور یقال به ازفل ای غضب وحدة و بوافکل کبی اسمدر الازفلة ارمله
وزننده کروه وجماعت معناسنه در یقال جاؤا ازفلة ای جماعة الازفلة اردبه وزننده خفت معناسنه در
یقال به ازفلة ای خفة الازفلی اجفلی وزننده ومرادفیدر که ماده سنده ذکر اولندی زوفل نوفل وزننده
بر رجل اسمیدر الزفقلة ثانیده قافله دحرجه وزننده سرعتله کتمك معناسنه در یقال زفقل الرجل اذا اسرع
الزقل زانك ضمی وقافك سکونیله والزواقیل ابابیل وزننده اوغریلره دینور یقال هم زقل وزواقیل ای لصوص
مؤلف مفردلرندن سکوت ایلمشدر وزواقیل العمامه باشدن صارغك آلتندن اخراج اولنان صاچلره و پرچلره دینور
یقال اخرجوا الزواقیل من تحت العمائم وهی الشعور التی یخرجونها من تحتها بوراده مؤلف مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر
زیرا ان تخرج الشعور من تحتها عبارتیله رسم ایلمشدر اکثری محلرده بو عنوانله تعریف ایلمك عادتیدر اساسده وسائر مطلب
امهاتده وهی الشعور التی یخرجونها من تحت العمائم عبارتیله مفسر اولمغله بوراده ان کلمه سی مصدریه اولمغین
خروج ایله مأول ومصدر بمعنی اسم فاعل اولمغین الخارج ایله مسبوکدر و بو مطرده در نته که اوائل حاشیهٔ مطولده
حسن چلبی تنصیص ایلمشدر و بالدفعات محلرنده ثبت اولنمشدر فلا تغفل الزقیلة سفینه وزننده طاره جق صوقاغه
دینور الزوقلة حوقله وزننده باشدن صارغك ایکی اوجلرنی چقاروب صالیورمك معناسنه در یقال زوقل عمامته
اذا اسدل طرفیها عمامهٔ زوقلیه دیدکلری بو طرز اولان صارنشدر الزل زانك فتحی ولامك تشدیدیله والزلیل ازیز
وزننده والمزلة میمك فتحی وزانك کسریله والزلول حلول وزننده والزلل فتحتینله والزلیلی خلیفی وزننده ومد ایله
لغتدر اباق چامور دن وطایغجق یردن طاینوب قایمق یاخود برسوزده زیغ وخطا ایلمك معناسنه در مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره اباق قایمق معناسنده حقیقت وخبط وخطأ کلامده مجازدر تقول زللت یا رجل تزل وزللت تزلت
زلا وزلیلا ومزلة وزلولا وزلیلی وزلیلاء من الباب الثانی والرابع اذا زلقت فی طین او منطق و برآدمك عمر وحیاتی
چکوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال زل عمره اذا ذهب وزلیل وزلول سرعتله مرور ایلمك معناسنه مستعملدر که
کو یا قایوب کتمش اولور یقال زل الرجل زلیلا وزلولا اذا مر سریعا وزلول اقجه الدن تایوب دوکلمك علی قول
وزنی ناقص و ناتمام اولمق معناسنه در یقال زلت الدراهم زلولا اذا انصبت اونقصت وزنا الازلال همزه نك کسریله
برآدمی سورچدروب قایدرمق معناسنه در یقال ازله اذا ازلقه و برآدمه انعام واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال ازل الیه نعمة ای اسداها کو یا که نعمتی اکا ازلاق ایلمش اولور پس بو استعاره یه مبنیدر و برآدمه حق
ومطلوبندن بر مقدارنی و یرمك معناسنه مستعملدر یقال ازل الیه من حقه شیئا ای اعطاه الاستزلال بودخی
برآدمی سورچدرمك معناسنه در یقال استزله بمعنی ازله المزلة میمك وزانك فتحیله والمزلة زانك کسریله
اسم مکاندر طایغجق یالچین یره دینور که اباق ایلشمیوب قایوب کیدر اول باب رابعدن وثانی باب ثانیدندر یقال هذه
مزلة الاقدام ومزلتها ای مزلقها وزانك کسریله مصدر میمی اولور که ذکر اولندی الزلة زانك فتحیله اسمدر
اباق سورچوب قایمغه دینور وضیافت وصنیعه معناسنه مستعملدر بونده زانك ضمیله ده زبانزده در ازلال نعمت
معناسندندر یقال اتخذ فلان زلة ای صنیعة ودوکونه وولیمه یه اطلاق اولنور تقول کنا فی زلة فلان ای فی عرسه
وخطبته وجنحه و بادره یه اطلاق اولنور یقال وقعت منه زلة ای خطیئة وسقطه معناسنه مستعملدر
کرك قولا وکرك فعلا اولسون یقال وقعت فی قوله اورأیه زلة ای سقطة و بر دوستك یاخود اقربادن برینك
ضیافتی طعامندن بشتماله قیوب خانه یه کتور یلن طعامه اطلاق اولنور که خوردن و بردن قاعده سنجه در
و بو معناده لغت عراقیه یاخود عامیه در یقال فلان یرتکب الزلة وهی اسم لما یحمل من مائدة الصدیق او القریب
مترجم دیرکه قایدرمق معناسندن لغت صحیحه اولسه نه مانعدر الزل زانك ضمیله والزلل فتحتینله صیرنجق یره
دینور صیغهٔ ثانیه فی الاصل مصدر اولمغله تأنیث وتذکیری مساویدر یقال مقام زل وزلل ومقامة زلل ای یزل فیه

وزال وزن ومقدارده اولان نقصانه اطلاق اولنور یقال فی میزانه زلل ای نقصان و برآدم آریق قیچلو اولمق
معناسنه در یقال زل الرجل زللا من الباب الرابع اذا کان ازل الزلاء شول یایه وصف اولور که حذاقتلو وزلکله
اوقی تیز وچابك چقراوله کو یا که قایوب کیدر اولور یقال قوس زلاء اذا کانت یزل السهم عنها لسرعة خروجه الزال
تشدید لامله وزنی ناقص اولان اقجه یه وصف اولور یقال درهم زال ای ناقص الزلة زانك کسریله طاشلره
یاخود صیرنجق واملس وهموار اولنلرینه اطلاق اولنور پس مفردی زل اولور یقال رماه بالزلة ای الحجارة اوملسها
الزلة زانك ضمیله صولق طارلغنه دینور که علتدن ناشی اولور یقال اخذته الزلة ای ضیق النفس الزلال
غراب وزننده والزلیل امیر وزننده والزلول صبور وزننده والزلازل علابط وزننده شول صافی وخفیف
وخوشکوار صوغوق صو یه دینور که اصلا بوغزده ایلشمیوب همان مرور ایدر اوله کو یا که قایوب کیدر اولور
یقال ماء زلال وزلیل وزلول و زلازل ای سریع المر فی الحلق بارد عذب صاف سهل سلس الازل اجل وزننده
جست وچالاك معناسنه مستعملدر یقال رجل ازل ای سریع وقیچلری وقیناقلری اتسز وچلمسز اولان یاخود پك
اتسز وچلمسز اولان آدمه دینور که اصلا اوچقور طوتمز اولور یقال رجل ازل ای اسح ای خفیف الورکین او اشد
منه بوراده والخفیف الورکین قولی الارسح قولنه عطف تفسیردر الاسح نسخه لری غلط محضدر السمع الازل
سینك کسریله شول جانوردر که قورد ایله صرتلاندن تولد ایدر اصل سمع اول جانورك اسمیدر قوهٔ سامعه سی شدید
اولدیغیچون نته که ماده سنده بیان اولندی وصغریسنك اتی اولمیوب قوری دکنك کبی اولدیغیچون ازل اکا صفت
لازمه اولدی نته که صرتلانه عرج وصف لازم اولمغله عرجاء اطلاق ایلدیلر الزلزلة قلقله وزننده والزلزال
زانك حرکات ثلاثیله برنسنه یی ارغالمق معناسنه در یقال زلزل الشیء زلزلة وزلزالا مثلثة اذا حرکه شارحك
بیاننه کوره بونلردن اسم زلزالدر زانك فتحیله الزلازل زانك فتحیله بنیهٔ جمع اوزره بلایا وشدائده اطلاق اولنور
وجه مذکور اوزره اسم اولان زلزالك جمعیدر یقال اصابته الزلازل ای البلایا ازلزل همزه نك و زانك کسریله
برکلمه در که زلزلهٔ ارض هنکامنده تکلم ایدرلر فی الاصل همزهٔ استفهامیهٔ مفتوحه اولوب وزلزل صیغهٔ مجهوله ایدی
ضیق وقت سببیله تخفیفا مکسور ایلدیلر پس زلزله می اولوردیمك اولور الزلزول سرسور وزننده جست وچالاك
وظریف آدمه دینور یقال رجل زلزول ای خفیف ظریف وچابکلك خفت معناسنه در وقتال وشر وشور
وجدال معناسنه مستعملدر یقال وقع بینهم زلزول ای قتال وشر الزلزل زای اولانك ولامك فتحی وثانیه نك
کسریله اواسبابنه وخرده مرداشیایه دینور که اثاث البیت تعبیر اولنور الزلزل فدفد وزننده هارون خلیفه وقتنده
برمغنی یعنی سازنده اسمیدر سازچالمسی بین الناس ضرب مثل اولمشدر بغدادده واقع برکهٔ زلزل اکا مضافدر مؤلفك
یضرب بضربه العود المثل قولنده العود لفظی ضرب کلمه سنك که مصدردر مفعولیدر والمثل قولی یضرب کلمه سنك
نائب فاعلیدر الزلزل هدهد وزننده طبل چالمقده استاذ اولان مهتره دینور یقال هو زلزل ای طبال حاذق
الزلیل امیر وزننده اطعمه دن پالوده یه وز بروه یه اطلاق اولنور سریع المرور اولدقلریچون تقول اطعمنا
الزلیل ای الفالوذ زلول صبور وزننده مغربده بربلده در زلاله جبانه وزننده تهامه ده برعقبه آدیدر المزلل
محدث وزننده لطف واحسانی فراوان آدمه دینور یقال رجل مزلل ای کثیر المعروف الزلیة کسرتینله
زیلوچه وجاجیم تعبیر اولنان آلاجه دوشمه یه دینور جمعی زلالیدر مؤلفك الزلیة البساط قولنده البساط
لفظنك حرف تعریفی عهد خارجی یه محمولدر فلا تغفل فارسیده بو که زیلو دینور کرچه معرب ظن اولنور لکن
تعریبنه مؤلف وسائری تعرض ایلمامشدر الزمال کتاب وزننده برآدم بریانی اوزره چوکوب او بریانی یوقریجه
قالدره رق سکرتمك معناسنه در کو یا که بر اباغك اوزرینه اعتماد ایدرکه او بریاننده زور اولور یقال زمل
الرجل زمالا من الباب الثانی والاول اذا عدا معتمدا فی احد شقیه رافعا جنبه الاخر وزمال دوه نك اباغنه عارض
اولان اغسقلغه دینور یقال بالبعیر زمال ای ظلع وصوطلومنك صارقبسنه دینور جمعی زمل در کتب وزننده
وازمله دراشربه وزننده الزمول شمول وزننده تابع اولمق معناسنه در یقال زمله زمولا من الباب الاول
اذا تبعه الزامل دائما غیره تبعیت ایدن آدمه دینور یقال رجل زامل ای یزمل غیره یتبعه وشول دابه یه دینور که
جنبش ونشاطندن برطرفه اغسیوب یکدر رکبی یانی یانی یورر اوله یقال فرس زامل اذا کان کأنه یظلع من نشاطه
وزامل معاویة بن مرداس السلمی فرسنك اسمیدر الزمل حمل وزننده والزمال جمال وزننده والزملان فتحاته
دابه قسمی جنبش و وجد ونشاطندن برطرفه اغسیوب یکدرر کبی یانی یانی یورمك معناسنه در یقال زمل الفرس
زملا وزمالا وزملانا من الباب الاول اذا مشی کأنه یظلع من نشاطه وزمل برآدمی طوار اوزره اردینه آلوب

ردیف ایلمك علی قول محفه و محمل مقوله سنده کندیسنه دنك ایلمك معناسنه در یقال زمله زملا اذا اردفه او عادله
الزاملة تنبلیت دابه سنه دینور که اکا یولده بنلیوب تنبلیت یوکلنور دوه اولسون سائر طوار اولسون یقال رکب
علی الراحلة وحل علی الزاملة وهی التی یحمل علیها من الابل وغیرها مترجم دیرکه مطرزینك بیاننه کوره زامله
وجه مذکور اوزره تنبلیت طوارنه دینور ذکر اولنان زمل معناسندن کویا که اسم فاعلدر هاء اسمیت ایچوندر
و بو راحله وحموله کبیدر راحله بنك طوارینه وحموله یوك طوارینه دینور و زامله تنبلیك کندیسنده دخی
استعمال اولنور نته که امام محمدك اکری بعیر محمل فوضع علیه زاملة یضمن قولنده زامله دن مراد تنبلیدر الازمل
افکل وزننده قارشق آوازه دینور علی قول طوار یوررکن خایه سی در یسندن ظهور ایدن سسه دینور یقال
سمع منه ازملا وهو الصوت المختلط او صوت یخرج من قنب الدابة وهب وجمله معناسنه مستعملدر او لکنده
اسمدر و بونده افعلدر یقال اخذه بازمله ای جمیعه واثاث ورثاث معناسنه در کاسیذکر و عیال معناسنه در کاسیجیء
الازملة همزه نك و میمك فتحیله چوق نسنه لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در ومنه یقال له عیالات ازملة
ای کثیرة و یای چکردیسنه دینور تقول سمعت ازملة القوس ای رنینها و اثاث ومتاع معناسنه در کاسیذکر
وعیال معناسنه در کاسیذکر الازمولة اضحوکه وزننده والازمولة برذونه وزننده سسلنجی دیشی حیوانه
دینور بیان کچی وسائری اولسون الزوملة حوقله وزننده دوه سورمك معناسنه در یقال زومل الابل
اذا ساقها و احمال و اثقالری محمول اولمش دوه لره دینور یقال عیر زوملة ای التی علیها احمالها بوراده ضمیر
عیره عائددر الزملة زمره وزننده چوق بولداشلره دینور یقال جاء ومعه زملة ای رفقة وجماعت وکروه معناسنه در
الزملة زانك کسریله بریرینه صارمشمش اوزون وقصه قارشق چنلق خرمافدانلرینه اطلاق اولنور وال ارشمز
اولان خرده خرمافدانلرینه دینور یقال بالارض زملة ای ما التف من الجبار والصور من الودی وکذا ما فات الید
من الفسیل الزمیل امیر وزننده والزمل زانك کسریله برآدمك طوار اوزره آردینه بنمش آدمه دینور تقول
کنت زمیله وزمله ای ردیفه و یولده احدهما آخرك دوه لرینه یوك یوکلتمك و بنمك و بندرمك خصوصنده عمل

مطلب
وموافقتی اولان ایکی یولداشلرك هر برینه زمیل وایکیسنه زمیلان دینور والارفیقان دینور خلاصه سی بودر که
زمیل برآدمك اردینه بنن و یوکك آردینه بنن کسیه و برهودجده برآدمه عدیل اولان کسیه و یوکاری بردوه یه محمول
اولان ایکی کسه نك هر برینه و سفرده یولداشنه یوك یوکلتمك وسائر کونه مشاغلده یار و یاور اولان آدمه دینور
و رفیق بو عملرده مدخلی اولمیوب همان همراه اولان آدمه اطلاق اولنور یقال همازمیلان اذا عمل الرجلان
علی بعیریهما فاذا کانا بلا عمل فرفیقان التزمیل تفعیل وزننده کزلمك معناسنه مستعملدر یقال زمله اذا اخفاه
و برنسنه یی ثوب ایچره دوروب صارمق معناسنه در یقال زمله بثوبه اذا لفه به التزمل تفعل وزننده اثوابه
صاریلوب بورنمك معناسنه در یقال تزمل الرجل اذا تلفف بثوبه و یقال ازمل بتشدید الزای والمیم وزنه افعل
بتشدید الفاء والعین مؤلف بونکله اصلی تزمل اولدیغنه اشارت ایدر وقدقریء به معلوم اوله که تاء افتعالدن اول اشبو
اون درت حرفی متضمن اثبتدذ سشص ضط ظوی کلامنده واقع حرفلردن بری واقع اولسه تاء اول حرفه قلب

مطلب
وادغام اولنور کذلك تفعل وتفاعل تارندنصکره حروف مذکوره دن بری اولسه تاری اکا قلب وادغام
اولندقدنصکره اولرینه همزه مکسوره جلب اولنور ادثر واطهر وازمل کبی فلیحفظ الزمل سکر وزننده
والزمل صرد وزننده والزمل زانك کسریله عدل وزننده والزمیل زبیر وزننده والزمیل قبیط وزننده
والزمال رمان وزننده والزمل کتف وزننده والازمل قرشب وزننده والزمیلة جهینة وزننده
والزمیلة قبیطه وزننده والزمالة رمانه وزننده قورقق وضعیف النفس بی زهره آدمه دینور طشره ده
برمادهٔ ظهور ایلسه جبن ورخاوتندن جیقمیوب اثوابنه صاریلوب یاتار الازمیل اکسیر وزننده بچقی یه دینور که
پاپوشجیلر انکله سختیان کسرلر تقول قطعت الادیم بالازمیل وهو شفرة الحذاء وشول خلال طرزنده کسکین دموره
دینور که نقروحش اورمق ایچون مزراغك وخشتك اوجنه استوار ایدرلر که آنکله اوررلر وچکیچه دینور یقال
ضربه بالازمیل ای المطرقة و باوزننده وشدید آدمه دینور یقال رجل ازمیل ای شدید وضعیف وزبون آدمه دیمکله
ضد اولور یقال رجل ازمیل ای ضعیف الازمل همزه نك فتحی ومیمك ضمیله ازمل وازمله کبی بودخی ساهبلغه
واورو به یه دینور یقال اخذه بازمله بفتح المیم و بازمله بضم المیم و بازملته ای باثاثه الازملة فتحاتله ازمله وازمل کبی
عیال معناسنه در یقال ترك زملة وازملة وازملا ای عیالا الازدمال افتعال وزننده که تائی داله مقلوبدر
یوکی بردن ارقه یه آلوب کوتورمك معناسنه در یقال ازدمل الحمل اذا احمله بمرة واحدة ابن زوملة حوقله وزننده

برتعبیردر که برشیئه و برمادهٔ یه وجه اتقان اوزره عالم اولان آدمه اطلاق اولنور ابن بجده کبی فی الاصل زومله سوق ابل
معناسنه در عند العرب سوق ابل امر عظیم ومعتنا اولمق ملابسه سنه مبنی درواب وابن واخ کلمه لری صاحب موقعنده
مستعملدر یقال هو ابن زوملتها ای الامور ای عالم بها و ابن زومله کنیزك زاده یه اطلاق اولنور اکثری سوق ابل
خدمتنده اولدقلری ایچون یقال هو ابن زوملة ای ابن الامة و بو کویا که مصدردن معدول علم اولمغله غیر منصرفدر
الزمل زانك کسریله ردیف معناسنه در که ذکر اولندی وعبدالله بن زمل تابعیندن غیر موثوق الروایه در صغانی
مرحومك صحابیدر دیمسی غلطدر وزمل ارقه ایله کوتریلجك یوکه دینور بو معنادندر که همان یارم چوال یوکك
وارد بیحك یرده ما فی جوالقك الازمل دیرلر زمل نمل وزننده یاخود زمیل که زبیر وزننده در ابن ربیعه یاخود
ابن عمرو بن ابی العیز بن خشاف در که صحابیدر و زمیل بن عیاش که زبیر وزننده در عروة بن زبیرك آزاد کرده سندن
روایت حدیث ایلدی زمیلة جهینه وزننده بجیب قبیله سندن بربطن در محدثیندن سلمة بن مخرمة الزمیلی
آنلردندر المزملة معظمه وزننده ایچنده صو برید ایلدکلری دستی وکوپ مقوله سنه دینور و بو اهل عراق
لغتیدر اصلاق برو یبراق مقوله سیله کیجه وقتی دستی یی وکوپی صاروب سردابه یاخود یلکن سرین محله وضع
ایدرلر یقولون برد الماء فی المزملة وهی الجرة والخابیة التی یبرد فیها الماء الزنجبیل قندیل وزننده قبلانه دینور
نمر معناسنه الازمهلال اضمحلال وزننده یغمورشدتله صغانقلی یاغمق معناسنه در یقال ازمهل المطر
اذا وقع و قارار یوب آقق معناسنه در یقال ازمهل الثلج اذا سال بعد ذوبانه المزمهل مضمحل وزننده دیکیلوب
میل کبی طوران شیئه دینور یقال کان مزمهلا ای منتصبا و طوری وصافی صو یه دینور الزنجبیل زانك وجیمك
فتحیله بادمیه دینور خمر معناسنه وترکیده تحریفله زنجفیل تعبیر اولنان کوکه دینور که طپراق آلتنه ایشلیوب
کیدر نباتی قامشه وحصیر اوتنه شبیه اولور قوت مسخنه وهاضمه صاحبی و برمقدار ملین وجماعی مقوی وقوت
ذکا وحافظه یی مورث وکچینك جکری رطوبتیله مخلوطا تجفیف وسحق اولنمشی اکتحال غشاوهٔ عینی وظلمت
بصری مزیلدر شارح دیرکه معرباتك بیاننه کوره زنجبیل شکلیل فارسی معربیدر و عربلر مطلقا مستطاب اولان
شیئه زنجبیل اطلاق ایدرلر اکا بناء خمره دخی اطلاق ایلدیلر زنجبیل الکلاب برکونه نباتدر که ورقی سکود
ورقنه شبیه ودالری قرمزی اولور کلف و نمش عانلرنی مزیلدر فارسیده بوکه سك کش وترکیده فرنك بیبری
وکوپك زنجفیلی دیرلر زنجبیل العجم اشترغاز در که دوه تیکنی دیدکلریدر زنجبیل الشام راسن اسمیدر که
ترکیده آندر تعبیر اولنان نباتدر الزندبیل زنجبیل وزننده زنده پیل فارسی معربیدر که بیوك فیل دیمکدر
زنده فارسیده عظیم معناسنه در و پیل پای فارسیله فیلدر الزنقلة قافله دحرجه وزننده صرتنده آغر یوکی
اولان آدم کبی امکلیه رك ثقلتله تیز تیز یوریمك معناسنه در یقال زنقل فی مشیته اذا تحرك کالمثقل واسرع
زنقل جعفر وزننده اسامیدندر زنقل العرقی فقهاء مکه دن برفقیه غیر موثوقدر ام زنقل داهیه کنیه لرندندر
الزنقلة قافله زنفله وزننده ومرادفیدر الزوال نوال وزننده والزوول قعود وزننده والزویل زانك
فتحیله والزولان فتحاتله برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه در یقال زال الشیء عن مکانه یزول یعنی من الباب
الاول و یزال یعنی من الرابع وهی قلیلة مرویة عن ابی علی زوالا وزوولا وزویلا وزولانا اذا ذهب واستحال
وزوال وزوول بو معناده متعدی اولور تقول زلته بکسر الزای ازاله وازیله وتقول زلت عن مکانی زوالا
وزوولا یعنی متعدی اولدیغی صورتده یالکزجه فعل ماضی باب رابعدن ولازم کلدیکی صورتده یالکزجه باب
اولدن وارد اوله رق مستعمل اولمشدر بوراده مؤلفك وازیله قولی ذکری آتی یائیه نك مستقبلیدر استطرادا رسم
ایلمشدر وقولهم زال زواله وازال الله زواله دعاء بالهلاك مثال اولدیغی زواله کلمه سی فاعلدر پس بونلرده زوالدن
حرکت وتنقل مراد اولمغله اول آدمك موتنی طلب ایلمکدن کنایه در وزوال النهار کوندزك قباقوشلق اولمسندن
عبارتدر یقال زال النهار اذا ارتفع وزوال وزوول قعود وزننده وزئال کتاب وزننده وزولان جولان
وزننده کونش وسط فلکدن یعنی نصف نهاردن غروب سمتنه دونمك معناسنه مستعملدر عربلر شمسك وسط
فلکده برمقدارجه ثباتی زعم ایلملریله میلنه زوال تعبیر ایلدیلر یقال زالت الشمس زوالا وزوولا وزئالا
وزولانا اذا مالت عن کبد السماء وکوچمك معناسه مستعملدر بونده باء حرفیله متعدی اولور یقال زالت الخیل
برکبانها اذا نهضت وجدا اولمق معناسنه مستعملدر یقال زاله اذا فارقه الازوال افعلال وزننده بو دخی
برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه در یقال ازول الشیء بمعنی زال الازالة همزه نك کسریله یرندن کیدروب ایرمق
معناسنه در تقول ازلته اذا نحیته وقولهم ازال الله زواله دعاء بالهلاك التزویل تفعیل وزننده ازاله معناسنه در ا

تقون زولته بمعنی ازلته و برنسنه‌یی میدانه کتوروب تحصیل ایلمك معناسنه‌در یقال زول الشیء اذا اجاده بوراده
اجاده نسخه‌لری غلطدر الزوائل زائله‌نك جمعیدر شکاره اطلاق اولنور حرکتلرینه مبنی یقال بالارض زوائل
کثیرة ای صید ونسوانه اطلاق اولنور حسی ومعنوی عدم استقرارلرینه بناء یقال لبس للزوائل وفاء ای للنساء
ونجومه اطلاق اولنور الزائل زوال‌شاندن اولان نسنه‌یه دینور ومنه یقال زال الزائل الظل ای قام قائم الظهیرة
یعنی تمام اویله اتسیلکنك شدتی قائم اولدی معلومدرکه زوال البته ظلك وصف لازمیدر دائما زائل
اولمقده‌در شمس وسط سمایه واصل اولنجه قدر سیر وحرکت اوزره اولوب وقت مزبورده کویا که زائل اولمیوب مطلب
علی حاله طوررکبی تخیل اولنور و بو شمسك اوراده صورت اقامتندن نشئت ایدر کذلك قیام ظهیره‌ده واقع قیام
دابه‌نك فرومانده قالمسندن مأخوذ اولمق ممکندر شمس مرکز مرقومه واصل اولنجه قدر سیر سریعله حرکت
ایدوب مرکز مزبوره کلدکده ناظره نسبت کویا که توقف ایدر اول کونه وقوف مشاهده حالنده عربلر قام قائم
الظهیرة وزال زائل الظل تعبیر ایدرلر الزیلولة حیلوله وزننده کوچ یورده کلوب قونمشیکن برعارضه سببیله
رجعت یاخود برسمته میل وعزیمت ایلمك معناسنه‌درکه یورد دکشمك تعبیر اولنور یقال زال ظعنهم زیلولة
اذا اثووا مکانهم ثم بدالهم عنه بوراده اثووا کلمه‌سی یورد معناسنه اولان اوی ماده‌سندن افتعالدر المزاولة
مفاعله وزننده والزوال جدال وزننده برنسنه‌یی تحصیل ایدوب میدانه کتورمك ایچون دورشوب چالشمق
معناسنه‌در یقال زاوله مزاولة وزوالا اذا عالجه وحاوله وطالبه التزول تفعل وزننده بودخی برنسنه‌یی
دورشوب چالشه‌رق میدانه کتورمك معناسنه‌در یقال تزوله اذا اجاده نته که تزویل ماده‌سنده غلط نسخه
بیان اولندی ونهایت درجه‌ده ظریف اولمق معناسنه‌در یقال تزول الرجل اذا تناهی ظرفه الزول
زاء‌ك فتحیله تعجب اولنه‌جق نسنه‌یه دینور جمعی ازوال کلور یقال هذا زول من الازوال ای عجب من العجائب
وچاقره دینور یقال صاده بالزول ای الصقر وکشینك عورت یرینه دینور یقال کشف زوله وهو فرج الرجل
و بهادره دینور یقال هو زول ای شجاع و یمنده برموضع آدیدر وجوانمرد آدمه دینور یقال رجل زول ای جواد
و برنسنه‌نك شخص وهیکلنه دینور تقول رأیت زوله ای شخصه و بلاء وآفته دینور وزیرك وظریف اوله‌رق
چهره وسبکروح آدمه دینور مؤنثی زوله‌در جمعی ازوال در یقال رجل زول وامرأة زولة ای خفیف ظریف
فطن الانزیال انفعال وزننده جدا اولمق معناسنه‌در یقال انزال عنه اذا فارقه الزائلة غائله وزننده
هرجانلو حیوانه علی قول متحرك اولان شیئه اطلاق اولنور هاء مبالغه یاخود اسمیت ایچوندر یقال لوکان
زائلة لتحرك وهی کل ذی روح او متحرك الازدیال افتعال وزننده زائل قلمق معناسنه‌در یقال ازداله
ای ازاله التزاول تفاعل وزننده دورشوب چالشمق معناسنه‌در یقال تزاولوا اذا تعالجوا الزویل
زاء‌ك فتحیله مصدر که ذکر اولندی وتلاش واضطراب وبیقراری معناسنه مستعملدر یقال اخذه الزویل والعویل
ای الحرکة والبکاء وتقول العرب زال زویله وزال زواله ای زال جانبه ذعرا وفرقا یعنی زیاده‌سیله خوف ایلمکله
مضطرب و بیقرار اولوب یوزکی قوپمق درجه‌سنه کلدی و یقال زیل زویله و بونده فعل مصدرینه اسناد
اولنمشدر ترکیب مزبور کمال مبالغه‌یی متضمندر کویا که شدت خوفدن اضطرابی دخی مضطرب اولنمشدر
زویل زبیر وزننده بربلده‌در ومعرف باللام اوله‌رق حاجز قربنده برموضعدر زویله سفینه وزننده
بربر میننده بربلده‌در وافریقیه قربنده بربلده‌در زویله جهینه وزننده برموضع یاخود بررجل اسمیدر
باب زویله قاهره مصرده بردروازه آدیدر الزوال شداد وزننده که جوهری مشینده حرکتی کثیر وقطع
مسافه‌سی قلیل اولان کسه ایله تفسیر وارجوزه آتیه ایله استشهاد ایلمشدر لغتنده وارجوزه‌ده غلط ایلمشدر زیرا
ارجوزه کاف قافیه‌سنده منظومدر پس زوال دخی آنده کافله زوالك‌در وارجوزه‌نك اولی بودر * تعرضت
مریثة الحبالك * لناشیء دمکمك نبالك * البحتر المجدر الزوالك * فازها بقاسح بکالك * فاورکت لطعنه الدرالك
عند الخلاط ایما ارك * فداکها بصیلدوالك * بدلکها فی ذلك العراك * بالقنفریش ایما اندلاك * لکن زوك
ماده‌سنده مؤلف وصف مذکور اوزره مشی معناسنی بیان ایلمدی فلینظر الزهلول سرسور وزننده
مهره تخته‌سی کبی دوز وصیرجق نسنه‌یه دینور یقال شیء وارض زهلول ای املس و برطاغك آدیدر الزهل
اهل وزننده شر وشوردن ایرلقمق معناسنه‌در یقال زهل عن الشر زهلا من الباب الثالث
اذا تباعد عنه الزهل فتحتینله برنسنه بیاض اوله‌رق یالجین اولمق معناسنه‌در یقال زهل الشیء زهلا
من الباب الرابع اذا کان املس ابیض الزاهل بعد الاضطراب قلبی آرام واطمینان بولمش آدمه دینور یقال

هو زاهل ای المطمئن القلب الزهملة دحرجه وزننده متاع واسبابی بری بری اوزره دیزوب استف ایلمك
معناسنه‌در یقال زهمل المتاع اذا نضد بعضه علی بعض الزیل نیل وزننده برنسنه‌یی یرندن ایرمق
معناسنه‌در یقال زاله عن مکانه یزیله زیلا لغة فی ازاله و برنسنه‌یی آخردن آیروب جدا ایلمك معناسنه‌در
تقول زلته ازیله فلم یزل ای میزته فلم یتمیز الازالة اقامه وزننده والازال هاسز اقام وزننده برنسنه‌یی یرندن
ایرمق معناسنه‌در یقال ازاله عن مکانه ازالة وازالا اذا نحاه التزیل تفعل وزننده والتزییل تفعیل
وزننده که شارحك بیانه کوره لغت حجازیه‌در تفعل بابندن مصدر ثانی اوله‌رق مستعملدر پراکنده اولمق معناسنه‌در
یقال تزیل القوم تزیلا وتزییلا اذا تفرقوا التزایل تفاعل وزننده بودخی پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال
تزایلوا اذا تفرقوا و بری برندن آیریلوب جدا اولمق معناسنه‌در یقال تزایلوا اذا تباینوا واهل وجاهت کمسه‌دن
حیا وتادب قلمق معناسنه مستعملدر که اکا تقرب ایده‌میوب تباین بالشخص معامله‌سنی مستلزمدر یقال تزایل
عنه اذا احتشم الانزیال انفعال وزننده برنسنه آخردن آیراوب جدا اولمق معناسنه‌در تقول زلته فلم ینزل
ای میزته فلم یتمیز بونك اصلی ینزال ایدی جزم سببیله الف ساقط اولدی التزییل تفعیل وزننده
طاغتمق وتفریق ایلمك معناسنه‌در یقال زیله اذا فرقه ومنه قوله تعالی فزیلنا بینهم المزایلة مقاتله وزننده
والزیال جدال وزننده مفارقت معناسنه‌در یقال زایله مزایلة وزیالا اذا فارقه الزیل فتحتینله باچه‌نك
آرالقلری آچیق ومیدانلو اولمق معناسنه‌درکه آیشی آچیق اولمق تعبیر اولنور الازیل احمر وزننده معنای مذکوردن
وصفدر یقال رجل ازیل ای بین الزیل متباعد مابین الفخذین المزیل منبر وزننده والمزیال محراب
وزننده پك زیرك وهوشمند ولطیف اولان آدمه دینور یقال رجل مزیل ومزیال ای کیس لطیف مازال
مابرح معناسنه‌درکه دائما اولدی دیمکدر تقول مازلت افعله ای مابرحت یعنی همیشه آنی ایشلر اولدم و بونك
مضارعی یزال ویزیل صیغه‌لریدرکه باب رابعدن وباب ثانیدندر ونحویون اکا فعل ناقص اطلاق ایدرلر فعل
تام ایله ماده‌لری مختلفدر زیرا فعل تام زول ماده‌سندن و بو زیل ماده‌سندن مصوغدر علی قول ناقصه تامه‌دن
مغیره‌در فی الاصل فعل یعنی مفتوح العین اولوب بعده فعل بابنه که مکسور العیندر نقل اولنمشدر یاخود میز
وتفریق معناسنه اولان زاله یزیله ماده‌سندن مأخوذدر و بونده مازلت بزید ومازلت زیدا حتی فعل وحرف
نفیسز زلت افعل دخی دیرلر مازلت افعل معناسنه که حرف نفی مقدردر و بولغت قلیله‌در ومازیل فلان
یفعل کذا دیرلر کاد کلمه‌سنده کید دیدکلری کبی شارح دیرکه اشبو مازال ماده‌سی که زوال یاخود زیلدن مأخوذدر
منفی الزوال اولمغله مداومت وملازمت معناسنه مستعملدر ورفع اسم ونصب خبر خصوصنده کان کلمه‌سنك
مجراسنه اجرا اولنمشدر وآنده استثنا صحیح دکلدر واحکام سائره‌سی کتب نحویه‌ده مشروح ومبسوطدر

فصل السین السؤال غراب وزننده والسألة سفاله وزننده والمسئلة مرحله وزننده والتسآل
تذکار وزننده والسألة فتحاتله برنسنه‌یی برکسه‌دن ایستمك معناسنه‌درکه فارسیده خواستن دینور اصل
دیلنمك معناسنه موضوعدر یقال سأله کذا وعن کذا و بکذا ای عنه سؤالا وسألة ومسئلة وتسآلا وسألة من الباب
الثالث اذا استدعی بوراده بکذا لفظنده باء عن معناسنه‌در مؤلفك بصائرده بیانه کوره اشبو سؤال ماده‌سی
برنسنه‌یی برکسه‌دن بیلمکی یاخود بیلمکه مؤدی اولان شیئی کذلك برکسه‌دن مال یاخود ماله مؤدی اولان نسنه‌یی مطلب
طلب واستدعا ایلمکدن عبارتدر که بونلردن ترکیده صورمق یاخود دیلنمك ایله تعبیر اولنور معنای اولك جوابی
لسان ایله‌درکه صوریلان شیئه نه کونه ایسه جواب و یریلور ال بونده لسانك خلیفه‌سی اولور که کتابتله یاخود اشارتله
ادا ایدر ومعنای ثانینك جوابی ال ایله اولور که مطلوبی اعطا ایدر و بونده لسان الك خلیفه‌سی اولور که وعد ایدر
یاخود لا ایله رد ایدر ومعنای اولده مستعمل اولنجه مفعول ثانی‌یه وکاهجه بنفسه وکاهجه حرف جر واسطه‌سیله
تعدیه ایدر مثلا سألته کذا وعن کذا و بکذا دیرلر وعن حرفیله تعدیسی اکثردر ومعنای ثانیده استعمال اولندقده
بنفسه یاخود من حرفی واسطه‌سیله تعدیه ایدر نحو قوله تعالی واذا سألتموهن متاعا وقوله تعالی واسئلوا الله
من فضله خلاصه‌سی دیلنمك معناسنده حقیقتدر وصورمقده کویا که خبرك صحتی جوابی دیلنور اولمغله بالاستعاره‌در
انتهی و بونك امر حاضرنده سل واسأل واسل دینور همزه عینی حذفله وکاه اولور که ماضی ومستقبلك همزه‌لری
تخفیف بدلی ایله تخفیف ایدوب سال یسال دیرلر خاف یخاف کبی وامر حاضرنده سل دیرلر و بو هذیل لغتیدر و بو لغته
کوره تفاعلنده تساول دینور واو ایله یقال هما یتساولان کما یقال یتقاومان و یتقاولان کویا که خاف یخاف
ماده‌سنه قیاس اولنمشدر السؤل والسؤلة سینلرك ضمی وهمزه‌لرك سکونیله وهمزه‌لرك ترکیله جائزدر مطلوب

اولان حاجة‌ده دینور عرف ونکر کبی مفعول معناسنه‌در فارسیده خواسته مرادفیدر تقول اصبت منه سئولی وسئواتی
ای ماسألته المسئلة مرحله وزننده مصدر درکه ذکر اولندی ومفعول ایچون مستعار اولور سئول کبی مسئول
اولان نسنه‌یه دینور کما سیذکر مسائل علیه بوندندر السؤلة سینك ضمیله همزه وزننده کثیر السؤال آدمه
دینور یقال رجل سئولة ای الکثیر السؤال الاسآل همزه‌نك کسریله بر آدمك حاجت ومسئولنی قضا ایلمك
معناسنه‌درکه همزه‌سی ازاله ایچون اولور یقال اسأل سئوله ومسئلته اذاقضی حاجته و بلال بن جریرك اشبو
اذاضفتهم اوسأیلتهم *وجدت بهم علة حاضره *بیتنده واقع سأیلتهم کلمه‌سنده که سینك فتحی وهمزه‌نك مدی
ویای تحتیهٔ مفتوحه ایله در لغتین بینی جمع ایلمشدر بری اصل اولان سألته کلمه‌سندن همزه‌در وبریسی سایلته
کلمه‌سنده واقع همزه‌نك عوض وفرعی اولان یای تحتیه‌در وبوفاعلته وزننده‌در پس بونك وزنی فعایلتهم اولور
و بونظیری اولیان برمثال نادردر مترجم حقیردرکه کشاف حاشیه‌سنده سأل سائل بعذاب واقع کریمه‌سنك
تفسیرنده بووجه اوزره مشروحدرکه اشبو *سأل سائل* کریمه‌سی ایکی وجهله قرأت اولنمشدر بری مهموز
اوله‌رق وبری الفله قرأت اولنمشدرکه واودن مقلوبدر قال وخاف کبی وبوقریش لغتیدر وبونده اجوف یائی لغتی مطلب
دخی واردرنته که تفاعلنده یتساءلان و یتساولان و یتسایلان دیرلر یاخود یاء همزه‌دن مقلوبدر ورلغت دخی واردرکه سال
کلمه‌سنك الفی همزه‌دن حقلوبدر منساة ومنسأه کبی پس بلال مزبور سایلته کلمه‌سنده که سایله دندر همزه لغتنه وهمزه‌نك
فرعی اولان یاء لغتنه رعایتله ایکیسنی جمع ایلمشدر عندنده بریسی مرجح اولمامغله صبادك بالغد خنثی اطلاقی
قیلندن اولور و بعذاب واقع کلمه‌سنده باء عند الاخفش عن معناسنه‌درنته که مؤلف دخی اکا ذاهب اولمشدرکه بکذا
لفظنی عن کذا ایله بیان ایلدی وعند غیره بوراده سئوال دعا معناسنه مستعملدر و بعضلر مرادف عدّ ایلکله
مرادفنه حمل ایلدیلر التساءل تفاعل وزننده بری برنی صورشدرمق معناسنه‌در یقال تساءل القوم
اذاسأل بعضهم بعضا وبری برلرندن نسنه طلب ایدشمك معناسنه ده قابلدر السبیل والسبیلة
سینلرك فتحیله آچق اولوبوله دینور مذکر ومؤنث اولور جمعی سبل کلور کتب وزننده شارح دیرکه تأنیثی
اهل حجاز وتذکیری تمیم لغتیدر وقوله تعالی وعلی الله قصد السبیل الایة فالسبیل ههنا اسم جنس لقوله
ومنها جائر یعنی آیت مرقومده واقع سبیل کلمه‌سی اسم جنسدرکه سبیل واحد مراد دکلدر تتمه‌سنده واقع
ومنها جائر قولی قرینه‌سیله که قسمی متضمندر واسم جنس اولدیغندن ناشی قصد لفظی کندیسنه مضاف اولدی
وقوله تعالی وانفقوا فی سبیل الله ای فی الجهاد وکل ما امر الله به من الخیر واستعماله فی الجهاد اکثر یعنی شرعده
متداول اولان سبیل الهی مطلقا تقرب الی الله شرفنه موصل اولان مذهب ومسلکه واکثری غزا وجهاده
اطلاق اولنور ابن السبیل ابن الطریق دیمکدرکه یولجی‌یه اطلاق اولنور وشرعده زاد ونواسی قالمامغله بلده‌سنه
رجوعدن عاجز وفرومانده اولان یولجی‌یه دینور بیت المالدن حصه‌سی واردر یقال هو ابن السبیل ای ابن الطریق
ای الذی قطع علیه الطریق السابلة چکنمش طریق مسلوکه‌یه دینور وبونسب اوزره‌در یقال مرّ القوم
فی سابلة ای الطریقة المسلوکة وبولده کیدوب کلان یولجی طائفه‌سنه دینور جمعی سوابلدر یقال مرّت
السابلة ای القوم المختلفة علی السبیل الاسبال همزه‌نك کسریله یولك یولجیسی چوق اولمق معناسنه‌درکه
ایشلك اولمق تعبیر اولنور یقال اسبلت الطریق اذا کثرت سابلتها و پرده وازارمقوله‌سنی اشاغی صالیورمك
معناسنه مستعملدر یقال اسبل الازار اذا ارخاه و پیدرپی کوز یاشنی آقتمق معناسنه مستعملدر یقال اسبل الدمع
اذا ارسله وسحاب یغمور انزال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسبلت السماء اذا امطرت واکثار کلام ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اسبل علیه اذا اکثر کلامه علیه ولازم اولور کوز یاشی و یغمور متصلا دوکلمك معناسنه
یقال اسبل الدمع والمطر اذا هطلا واکین باش و یرمك معناسنه‌در یقال اسبل الزرع اذا اخرج سبولته السبولة
صبوره وزننده والسبلة فتحاتله والسنبلة قنفذه وزننده اکین باشنه دینور که طوب دانه لوصالقمیدر
فارسیده خوشه دینور مؤلف سنبله لفظنی بوراده استطرادا یاخود نونك اصلیه وزائده‌لکی باده اختلافه مبنی
ذکر ایلمشدر وقالدیکه روض انف نام کتابده مرسوم اولدیغی اوزره اهل حجاز عندنده سنبله‌نك نونی زائد اولمغله
اندن افعال بابی تصریفله اسبل الزرع دیرلرنته که حنظله دن احظال تصریف ایدرلر و بنوتمیم عندنده نونی
اصلیه اولمغله اندن همان سنبل سنبلة فعلنی تصریف ایدرلر وقبیلهٔ همدان سنبله‌یه سبوله وسبله اطلاق ایلمرله
انلردن قیاس اوزره اسبال تصویع ایدرلر پس بوراده وذکری آتی سنبله ماده‌سنده بواقواله ضمنا اشارت
ایتمش اولور وسنبله‌یه ترکیده بشاق تعبیر ایدرلر السبل فتحتینله یغموره اطلاق اولنور یقال وقع السبل ای المطر

وبرونه اطلاق اولنور صورت اسبالده اولدیغیچون وسوکوب صوارمغه اطلاق اولنور کویا که باشدن ایاغه اسبال
شتم ایدر یقال علاه بالسبل ای السب والشتم واکین خوشه‌سنه دینور وغشاوهٔ عین علتنه دینور که عروق
ظاهره‌نك طبقهٔ ملتحمه سطحنده منتفخ اولوب بینلرنده تتون کبی سیاه پرده‌نك انتساجندن حادث اولور اکثر کتب
طبیه‌نك بیانینه کوره سبل بر پرده‌درکه عروقه مشابه اولان اجسام غریبه‌نك کوز اوزره متولد اولان پرده‌یه
انتساجندن حادث اولور کویا که اورمجك آغنه مشابه بر زار حاصل اولور فعلی قول المؤلف یقال وقع فی عینه السبل
وهو غشاوة العین من انتفاخ عروقها الظاهرة فی سطح الملتحمة وانتساج شیء فیمابینهما کالدخان ترکیده بوعلته
پرده تعبیر اولنور بعض نسخه‌لرده وانتساج شیء یرنده وظهور شیء مرسوم اولمغله اول نسخه‌لر غلطدر ومؤلفك تعریفی
موجز صاحبنك تعریفنه موافقدر السبلة فتحاتله اوست دوداغك وسطنده اولان دائره‌یه دینور علی قول
بیغه یاخود بیغك اوجلرینه یاخود ایکی طرفلو بیقلرك قاوشدیغی یره یاخود خاصة صقالك اوجنه طوغری ذقن
اوزره نابت قیللرك مجموعنه یاخود صقالك اوکنه دینور که سینه‌یه طوغری انوب صارقار جمعی سبال کلور سینك
کسریله شارح دیرکه نسخه‌لرده سقط واقعدر زیرا او هی اللحیة کلها عبارتیله اولمغله او هی اللحیة قولی
ساقط اولمشدرکه یاخود صقالك مجموعنه ده اطلاق اولنور دیمکدر وسبله دوه‌نك آلت چکه‌سندن بوغزینه
طوغری صارقان تویلره دینور وثیاب ولباسه اطلاق اولنور یره طوغری صارقدیغیچون یقال جر سبلته ای ثیابه
وعربلر سبله ایله دوه‌نك دریسنك رقت ونزاکتندن کنایه ایدرلر یقال بعیر حسن السبلة ای رقة جلده وبالمجاوره دوه‌نك
بوغزی چقورینه اطلاق اولنور ومنه یقال کتب فی سبلة الناقة ای طعن فی ثغرة نحرها وتقول العرب جاء وقد نشر
سبلته ای جاء متوعدا یعنی بیغنی خروس کبی قباردوب سرپه‌رك کلدی که مراد ایعاد وتهدید ایده‌رك کلدی دیمکدر
زیرا اول هنکامده بیقلر خروس تویی کبی قباروب سرپیلور ذو السبلة خالد بن عوف بن نضله‌نك لقبیدرکه
رؤسای عربدندر السبلانی فتحاتله و یای نسبتله والمسبل محسن وزننده والمسبل مکرم وزننده والمسبل
محدّث وزننده والمسبل معظم وزننده والاسبل احمد وزننده سبله‌سی اوزون آدمه دینور شارح دیرکه
بوراده سبله‌دن مراد بیق اوجلریدر یقال رجل سبلانی ومسبل ومسبل ومسبل ومسبل واسبل ای طویل السبلة
ومسبل محسن وزننده ذکره اطلاق اولنور وکره دینور رضب معناسنه وقارا وقلرندن التیجی‌یه یاخود بشنجی‌یه
دینور وشهر ذی الحجه‌نك اسم قدیمیدر ایامی سنه‌نی نهایتنه اسبال ایلدیکیچون ومسبل معظم وزننده یاقشقسز
بدقیافت قوجه کشی‌یه دینور السبلاء حمراء وزننده اوزون کرپکلو کوزه وصف اولور یقال عین سبلاء
ای طویلة الهدب الاسبال همزه‌نك فتحیله سبله‌نك جمعیدرکه برونه و بیقلره یا بیقلرك اوجلرینه دینور عربلر
بالاستعاره بر طرفك کنارینه ودوداغنه اطلاق ایدرلر ومنه یقال ملأ الکأس الی اسبالها ای حروفها وشفاهها
السبلة فرحه وزننده اوزون وصارقق خصیه‌یه وصف اولور یقال خصیة سبلة ای طویلة بنو سباله سحابه
وزننده برقبیله‌در السبلة غرفه وزننده واسع وشامل اولان یغموره دینور یقال وقعت السبلة ای المطرة
الواسعة اسبیل ازمیل وزننده بر بلده آدیدر سبال کتاب وزننده مدینه ایله بصره میاننده بر موضعدر
سبل حبل وزننده یمامه قربنده بر موضعدر و بر فرسك اسمیدر وسبل بن العجلان طائفی الاصل صحابیدر
وهبیره نام محدثك پدری اسمیدر یاخود بوشین معجمه ایله‌در ذو السبل فتحتینله ابن حدقة بن نطه نام کسه‌نك لقبیدر
وسبل بر بلوك مزراقلره دینور آزاولسون چوق اولسون یقال سبل من رماح ای طائفة منها سبلل جعفر وزننده
بر موضعدر التسبیل تفعیل وزننده برنسنه‌یی فی سبیل الله وقف ومباح قلمق معناسنه‌در یقال سبله اذا جعله
فی سبیل الله تعالی ذو السبال کتاب وزننده ابو هریره رضی الله عنه حضرتلرینك دایسی اولان سعد بن صفیح
نام کسه‌نك لقبیدر سبال شداد وزننده ازد ادبن جمیل بن موسی نام محدثك والدینك جدی اسمیدر
سلسبیل زنجبیل وزننده جنتده بر چشمه‌نك اسمیدر بو جهتله معرفه وغیر منصرفدر لکن آخر آیتده اولوب
سائر فواصل آیات منون اولمغله تناسب وازدواج ایچون آخرینه الف زیاده سیله منون اولدی وعنقریب
ماده سنده بیان اولنور مؤلفك بوراده ذکری بعضلر سل سبیلا کلمه‌لرندن مرکب یعنی منحوت عدّ ایتدکلرینه
مبنیدر بنو سبیله جهینه وزننده عربدن برقبیله‌در سبلان فتحاتله بر طاغك اسمیدر ونیجه محدثلرك لقبیدرکه
سالم مولی مالك بن اوس وابراهیم بن زیاد وخالد بن عبدالله وشیخ خالد بن دهقان اولان ابو عبدالله در السبنتل
عصفر وزننده بر کونه سبزه تخمیدر السجل قمطر وزننده ایری کلرده وایری ویومری دوه‌یه و بیوك طلومه
وتنومند قیزه دینور السجلل سفرجل وزننده سجل معناسنه‌در و بنفسه صید وشکار ایلمك کرته‌سنه
بالغ اولمش ارسلان یاورسنه دینور السجلة حجله وزننده بسمله وحمدله کبی منحوته‌در بر آدم سبحان الله

دیمك معناسنه دریقال سبحل الرجل اذاقال سبحان الله السبغلل سبهلل وزننده ومرادفیدر كاسیذ كر
الاسبغلال غین معجمه ایله اقشعرار وزننده جامه اصلا نمق معناسنه دریقال اسبغلّ الثوب اذا ابتل بالماء
ویقال اسبغلّ الشعر بالدهن ای ابتل به السبغلل سمندل وزننده سلاحسز و یراقسز فارغ ومجرد آدمه دینور
تقول اتانا فلان سبغللا ای لاشیء معه ولاسلاح علیه المسبغلّ مضمحلّ وزننده ككیش وتام ووافر اولان شیئه
دینور یقال ثوب مسبغلّ ای متسع ضاف ویقال درع مسبغلة ای متسعة ضافیة السبهلل سبغلل وزننده
ومرادفیدر كه یراقسز وسلاحسز فارغ ومجرد كمسنه دینور علی قول بركمسنه‌یی مهمّ ایلمدیكندن اصلا مبالات
ایلمیوب بی باك و پروا اولوب صالنی بولاتی كزر اولان آدمه دینور یاخود دنیوی واخروی برعمل ایله مشتغل اولمیان
بطال وبیكار آدمه دینور كه آیلاق تعبیر اولنور خلاصه‌سی باطل و بیهوده دیمكدر یقال جاء فلان سبهللا ای سبغللا
اومختالا غیر مكترث اولا فی عمل دنیا ولا آخره قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه انی لاكره ان اری احدكم
سبهللا لا فی عمل دنیا ولا فی عمل آخرة مترجم دیر كه ابن اثیرك بیانه كوره بوراده دنیا وآخرة كلمه‌لری منوندر كه
نكره‌لردر لكن تنكیرلری مضافلرینه راجعدر كه عمل كلمه‌سیدر پس لا فی عمل من اعمال الدنیا ولا فی عمل من اعمال
الاخرة سبكنده‌در ویقولون یمشی فلان سبهللا اذا جاء وذهب فی غیر شیء یعنی ایشی كوجی یوغیكن بیهوده یره
كیدوب كلور ویقولون هو الضلال بن السبهلل ای الباطل السّتل قتل وزننده ناس واحدا بعد واحد برمحلدن
پیدرپی خروج وظهور ایلمك معناسنه دریقال ستل القوم ستلا من الباب الاول اذا خرجوا متتابعین واحدا بعد واحد
وكوز یاشی و انجو مقوله‌سی نسنه صارصار آقق ودیزیسندن صیریلوب دوكلك معناسنه در یقال ستل الدمع
واللؤلؤ اذا جری قطرانا فهو ساتل الاستتال افتعال وزننده والتساتل تفاعل زننده ستل معناسنه‌در
یقال استتل القوم وتساتلوا یعنی ستلوا المستل مقعد وزننده طار یوله دینور یقال وقع فی مستل ای طریق
ضیق السّتل فحتبنله طوشجل قوشنه دینور علی قول اكاشبیه یاخود كركس قوشنه شبیه برقوش اسمیدر
جمعی ستلان در سینك ضمی وكسریله وستل مصدر اولور بركمسنه‌یه اویمق تبع معناسنه یقال ستل فلانا ستلا من الباب
الرابع اذا تبعه المساتلة مفاعله وزننده اویمق متابعه معناسنه‌در یقال ساتله اذا تابعه الستالة ثمامه
وزننده هرنسنه‌نك آلچغنه وكثرینه دینور یقال بقیت ستالته ای رذالته المستول مسلوت وزننده ومرادفیدر كه
بتون اتی صیریلوب آلنمش كمیكه دینور یقال عظم مستول ای مسلوت السجل سینك فتحی وجیمك سكونیله
صوایله طپطلو اولان بیوك قوغه‌یه دینور پس بو وصفلره منافی اولانه اطلاق اولنمامق لازمدر تقول سقیته سجلا
وهو الدلو العظیمة مملوّة واشبو سجل كلمه‌سی مذكردر وقوغه طلوسی صویه دینور یقال سقاه سجلا ای ملء الدلو
وكریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سجل ای جواد و بیوك ممه‌یه اطلاق اولنور جمعی سجال وسجول
كلور ومنه المثل * الحرب بینهم سجال * ای سجل منها علی هؤلاء وآخر علی هؤلاء یعنی كاه بونلر وكاه انلر غالب اولور
پس معنای اولدن مأخوذدر قویودن صوچكن اعراب بادیه‌نك هربرینك برقوغه‌لری اولمغله بالمناوبه صوچكرلر
پس محاربه‌ده بالمناوبه ظفر وغلبه‌یه تمثیل اولنمشدر زمخشری بوراده سجال مفاعله‌دن مصدر اولمق دخی ممكندر
دیدی وسجل مصدر اولور برنسنه‌یی قوغه بوشالدركبی یوقریدن اشاغی‌یه براقمق وآتمق معناسنه‌در یقال سجل به
سجلا من الباب الاول اذا رمی به من فوق وصودوكمك معناسنه‌در یقال سجل الماء اذا صبه السجیل امیر وزننده
سجل كلمه‌سی تأكید ومبالغه ایچون ایراد اولنور یقال سجل سجیل مبالغة ویقال دلو سجیل وسجیلة ای ضخمة
بوراده تذكیر سجل اعتبارینه مبنی‌در ویقال خصیة سجیلة ای بینة السجالة مسترخیة الصفن واسعته یعنی بیوك
قوغه كبی دریلری ككیش وصارقق خایه‌در پس بو معناده سجیل كلمه‌سی سجاله‌دن صفت اولور كه باب خامسدندر
بیوك قوغه كبی ككیش وصارقق اولمق معناسنه ویقال ضرع سجیل واسجل كافضل ای متدلّ واسع وسجیل
حصه ونصیب معناسنه مستعملدر یقال اعطاه سجیله من كذا ای نصیبه وپك وصلب وشدید اولان نسنه‌یه
اطلاق اولنور یقال شیء سجیل ای صلب شدید الاسجال همزه‌نك كسریله برآدمه بر یاخود ایكی بیوك قوغه
یاخود طلوسی صوویرمك معناسنه‌در یقال اسجله اذا اعطاه سجلا او سجلین بوراده سجلا كلمه‌سنك تنوینی تعظیم
یاخود تكثیر ایچوندر زیرا اسجالك مفهومنده مأخذ جهتیله مبالغه مضموندر نته كه او سجلین قولی دخی اكا منبیدر
فلنظر واسجال برآدم تر وخیر كثیر صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال اسجل فلان اذا كثر خیره وناسی ترك وفراموش
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسجل الناس اذا تركهم و برنسنه‌یی حالی اوزره بوشلایوب ترك وتسییب ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اسجل الامر لهم اذا اطلقه قال الشارح ومنه الحدیث لا تسجلوا انعامكم ای لا تطلقوها فی زرع الناس

وحوضی طولدرمق معناسنه‌در یقال اسجل الحوض اذا ملأه السجلاء حمراء وزننده بیوك ممه‌لو حیوانه
دینور یقال ناقة سجلاء ای عظیمة الضرع وقیچی بیوك عورته وصف اولور یقال امرأة سجلاء ای العظیمة المأكمة
المساجلة مفاعله وزننده بركمسه ایله برنسنه مفاخرتنده بحث وادعا ایله یارشمق معناسنه‌در فی الاصل قوغه
یارشی ایتمك معناسنه‌در كه ایكی كمسه قویو كنارنده طوروب وهر بری ادعا ایله النده اولان بیوك قوغه ایله
صوچكرز احدهما آخردن زیاده چكرایسه اول غالب اولور بعده مطلقا برماده ضمننده ادعا ایله معارضه
ومفاخرتده استعمال اولندی یقال ساجله اذا باراه وفاخره التساجل تفاعل وزننده ایكی یاخود زیاده
آدملر بری بریله بحث وادعا ایلدكلری نسنه‌ده بالمعارضه یارش ایدشمك معناسنه‌در یقال هما یتساجلان
ای یتباریان المسجل مكرم وزننده مسبب صالیورلمش نسنه‌یه دینور مرسل ومطلق معناسنه ومنه یقال
فعلناه والدهر مسجل ای لا یخاف احد احدا وهركسه مباح ومبذول وبیدریغ اولان شیئه اطلاق اولنور
یقال شیء مسجل ای مبذول مباح لكل احد قال الشارح ومنه قول ابن الحنفیة فی قوله تعالی هل جزاء الاحسان
الا الاحسان هی مسجلة للبر والفاجر التسجیل تفعیل وزننده ذكر قوامه كلمك معناسنه‌در یقال سجل الرجل
اذا انعظ و برنسنه‌یی قوغه بوشالدركبی یوقریدن اشاغی‌یه براقمق معناسنه‌در یقال سجل به اذا رمی به من فوق
ومحكمه سجلی یازمق معناسنه‌در یقال سجل القاضی اذا كتب السجل السجلّ كسرتینله وتشدید لامله
محكمه‌ده عهود ومواثیق واحكام مقوله‌سی مواد كتب اولنان مجله وكتابه دینور جمعی سجلات در حالیا قاضینك
صور دعاوی قید ایلدیكی كتابه متعارفدر قاضیعسكرلرك روزنامچه‌لرینه‌ده اطلاق اولنور یقال كتب علیه
سجلا وهو كتاب العهد ونحوه مغربده كتاب الحكم ایله مفسردر كه قاضینك حكم حجتی اوله جقدر و بعضلر
طومار ایله بیان ایلدیلر وعند البعض سجیل كبی سنك وكل معربیدر اوائلده اكا یازارلر ایدی بعده مطلقا
مكتوب فیه اولان صحیفه‌ده مستعمل اولنوب مرتبه ثالثه‌ده قاضی سجلنده متعارف اولدی وسجل كاتبه اطلاق
اولنور واهل حبشه لساننده رجل ومردم معناسنه‌در كه اركشی دیمكدر وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك دیوانلری كاتبلرندن بركاتب مخصوصك اسمیدر و برفرشته‌نك اسمیدر السّجل سینك كسری
ولامك تخفیفیله سجل كلمه‌سنده كه تشدید لامله‌در لغتدر كتاب مرقومه دینور السُّجل سینك ضمیله سجلاء
كلمه‌سینك جمعیدر كه بیوك ممه‌لی ناقه‌یه دینور نته كه ذكر اولندی السجیل سكیت وزننده كسك طرزنده
بركونه طاشه دینور و بوسنك وكل معربیدر كه مراد قوملو چامور ایله پخته اولوب صكره متحجر اولان طاشدر
ومنه قوله تعالی ترمیهم بحجارة من سجیل ای حجارة كالمدر معرب سنك وكل او كانت طبخت بنار جهنم وكتب
فیها اسماء القوم اوقوله تعالی من سجیل ای من سجل ای مما كتب لهم انهم یعذبون بها قال تعالی وما ادراك
ما سجین كتاب مرقوم والسجیل بمعنی السجین یعنی عند البعض نار جهنمده چامور ایله مطبوخ طاشلردر كه
اوزرلرنده نازل ومصبب اوله جق اشخاصك اسملری مرسومدر یاخود سجیل بوراده سجل دیمكدر
یعنی فی الاصل سنك وكل معربی اولان سجل اولوب بعده اشباع اولنمشدر پس حجارهٔ مرقومه ایله تعذیب
اولنه جقلری مكتوب اولان كتاب محفوظ احكامندندر دیمكدر زیرا وما ادریك ما سجین كتاب مرقوم الایه كریمه‌سی
بو معنایه دلیلدر زیرا سجیل بوراده سجین معناسنه‌در كه كتاب مرقوم ایله مفسردر وازهری دیدیكه بو معنا بنم
عندمده معانی سائره‌دن احسن واثبتدر الساجول والسوجل جوهر وزننده والسوجلة جوهره وزننده
شیشه غلافنه دینور السجنجل سمندل وزننده آیینه‌یه دینور و بو لغت رومیه‌در عربلر اخذ واستعمال ایلدیلر یقال
نظر فی السجنجل ای المرآة والتونه دینور وكومش سبیكه‌لرینه دینور مفردی سجنجله‌در وزعفرانه دینور الانسجال
انفعال وزننده صو دوكلك معناسنه‌در یقال سجل الماء فانسجل ای صبه فانصب السجول صبور وزننده
سدی چوق یكی‌یه وصف اولور یقال عنز سجول ای غزیرة بعض نسخه‌ده عین سجول اولمغله اولدخی ملایمدر
سجال سجال سینلرك كسریله قیون قسمنی صاغمق ایچون چاغره جق كلمه‌لردر السحل سینك فتحی وحاء
مهمله‌نك سكونیله یالك قات ایپلكدن طوقنمش كوشك بزه دینور یقال جاء وعلیه ثوب سحل ای لم یبرم غزله
و بو معناده مصدر اولور یقال سحل الثوب سحلا من الباب الثالث اذا نسجه غیر مبرم غزله وسحل یالك قات ایپه
دینور بونلرك مقابلنه مبرم دینور یقال شده بالسحل ای الحبل الذی علی قوة واحدة و بردرلو بیاض بزه علی قول
پنبدزار بورنجكه دینور یقال جائت وعلیها سحل وهو ثوب ابیض او من القطن جمعی اسحال وسحول كلور
وسحل كلور ضمتینله وسحل كذلك مصدر اولور برنسنه‌نك قبوغنی یونوب صویمق معناسنه‌در یقال سحله سحلا

من الباب المزبور اذا قشره ونحته ويل برك يوزنى صيرمق معناسنه در يقال ان الرياح تسحل الارض اى تكشط ماعليها والجه اوكورتمك معناسنه در يقال سحل الدراهم اذا انتقدها واقچه يى فى الحال صايوب ويرمك معناسنه دركه طرنغى دينده ويرمك تعبير اولنور يقال سحل الغريم مائة درهم اذا نقده وهارل هارل قامچى ايله اورمق معناسنه دركه وجودك دريسنى صويوب صيرر يقال سحله مائة سوط اذا ضربه وسحل وسحول كوز آغليوب صاپر صاپر ياش دوكمك معناسنه در يقال سحلت العين سحلا وسحولا اذا بكت وبر آدمه اوم وشتم ايلمك معناسنه در يقال سحله فلان اذا شتمه ولامه السحيل امير وزننده بودخى بالك قات ايپلكدن طوقنمش بزه دينور وسحيل وسحال سينك ضميله اشك وقاطر قسمى آكيرمق معناسنه در يقال سحل البغل سحيلا وسحالا من الباب الثالث والثانى اذا نهق وسحيل وسحال اشك قسمنك اكيردقدنصكره بوغزنده تردّد ايدن خرلدى يه دينور الانسحال انفعال وزننده برنسنه نك قبوغى صويلمق معناسنه در يقال سحله فانسحل اى قشره فانقشر وآب روان كبى متصل تكلم ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه برنسنه نك بتون قبوغى صويلوب صيريلور يقال انسحل بالكلام اذا جرى به الساحل دكز يالسنه دينور يقال قعد بالساحل اى ريف البحر وشاطئه وبو مقلوبدر زيرا صويمق معناسنه اولان سحلدن مأخوذ اولمغله قياس اولان مسحول اولمقدر زيرا يالى يى صو صدمه ايله سحل وتقشير ايدر ياخود مضاف مقدّردر كه ذوساحل ديمكدر سحل ايديجى صو صاحبى ديمك اولور زيرا صو مدّ وجزر ايله فينك قشرنى صيروب كوترر مترجم ديركه بعضلر عيشة راضية قبيله سندن وبعضلر نسب اوزره ده اعتبار ايتديلر المساحلة مفاعله وزننده دكز يالسنه كلمك معناسنه در يقال ساحل القوم اذا اتوا الساحل السحالة ثمامه وزننده آلتون وكومش اكه لنوركن دوكيلن براده يه دينوركه اكنتى تعبير اولنور يقال هذه سحالة الذهب والفضة وهى ما سقط منهما اذا برد اوناسك سفله وفرومايه طاقمنه دينور يقال جاء ومعه سحالة القوم اى خشارتهم وبغداى واربه مقوله سى غلالك قبوقلرينه دينور المسحل منبر وزننده نسنه يونجق آلته دينور كسر كبى يقال سحله بالمسحل اى بالمنحت ودورپى يه واكيه دينور يقال سحله بالمسحل اى المبرد ولسانه اطلاق اولنور نه كونه اولورسه اولسون يعنى كرك فصيح اولسون كرك اولمسون لكن اساسده واسان مسحل جعل كالمبرد قيدى فصاحتلو لسانه تخصيصى مشعردر مؤلف ديركه جوهرينك بلا حرف عطف وصف عنوانيله واللسان الخطيب قولى سهودر صواب اولان والخطيب اولمقدر كه معناى مخصوصدر ومسحل آت كمنه دينور لجام معناسنه على قول كم طماغى ديدكلرى چتال دموره دينوركه آتك اغزينك اچنه كيرر وبليغ وسخنور خطيبه اطلاق اولنور يقال خطيب مسحل اى بليغ مؤلف آنفا جوهرى يه تعرضنده صواب اولان والخطيب اولمقدر قوليله مسحل مطلقا خطيبه ده اطلاق اولنديغنى تلميح ايتمشيكن غريبدر كه اكا تعرض ايلميوب خطيب بليغ ايله بيان ايلديلر ومسحل آت كمك اغزلغنك ايكى اوجلرنده اولان حلقه لرك هربرينه دينوركه ديركين انلره چكيلور ومنه يقال ركب فلان مسحله اى تبع غيه فإنه بعضا باشى سرد آت مسحل مزبورى آزى يه المغله صعوبت ايدوب فارسك اداره واعمالنى اصلا اصغيوب كندى باشنه كتدكده ركب الفرس مسحله ديرلر بومعنادن اخذ ايله فلان اصلا منزجر اولميوب دائما غى وطغيانه منهمك دريجك يرده ركب فلان مسحله ديرلر مؤلفك والغىّ ركب مسحله قولى وايضا الغىّ يقال ركب تقديرنده دركه مسحل غىّ وطغيان موقعنده دخى مستعملدر ديمكدر ياخود والغىّ مبتدأ وركب مسحله جمله سى خبر اولوب فاعل مقدّر ومسحله ضميرى مبتدايه راجعدر ياخود ضمير فلانه راجعدر وبو مبالغه يى متضمندر لكن سباق اقتضاسيله قول اوّل ارجحدر قال الشارح ومنه قول على كرّم الله وجهه انّ بنى امية لايزالون يطعنون فى مسحل ضلالة اى انهم يسرعون فيها ويجدّون ومسحل صقالك برطرفنه دينور على قول عذاردن اشاغى مقدّم لحيه يه وارنجه هر جانبه مسحل وايكى جانبه مسحلان دينور وجود وسخاده درجهٔ كماله رسيده اولان آدمه وصف اولور يقال رجل مسحل اى غاية فى السخاء ووالى وحاكم طرفندن اقامت حدود ايتمكه مأمور جلادّه دينور يقال هو مسحل اى جلاد يقيم الحدود بوراده جلادّ دكنك چلان كمسه دركه مضروبك دكنكله دريسنى سحل ايدر ومسحل نشيط وشاطر ساقى يه دينور واون الكنه دينور منخل معناسنه وصوطلومنك وآرق دغارجغنك اغزينه دينور وقرآن كريم قرآتنده ماهر وحاذق اولان آدمه دينور ونازك وپاكيزه بموق بزينه دينور ودائما يالكز باشنه عمل ايدن بهادر آدمه دينور وصويى پك چوق اولوب شدّتله دوكيلور اولان اولوغه دينور يقال ميزاب مسحل اذا كان لايطاق ماؤه وعزم صارم وقصد جازم معناسنه مستعملدر ومنه يقال ركب فلان مسحله اذا عزم صارما على الامر وجدّ فيه بو شكيمهٔ لجام معناسندن مأخوذدر وبالك قات

بوكلش ايه دينور مبرم مقابليدر بوراده والغىّ لفظى مرسوم اولمغله آنفا ذكر اولندى ويك فراوان يغموره اطلاق اولنور وانسانك يوزينك برجانبنه دينور يقال شاب مسحله اى عارضه وشريح بن قرواش العبسىّ فرسنك اسميدر وبر آدمك اسميدر واعشى نام شاعرك تابعى اولان جنى اسميدر السحال كتاب وزننده بودخى لجام معناسنه دينور الاسحلانىّ همزه نك وحانك كسريله طويل اللحيه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اسحلانىّ اللحية اى طويلها الاسحلانية هايله بالابلند اولوب حسن وجمال ويال وبال صاحبه سى خاتونه دينور يقال امرأة اسحلانية اى رايعة طويلة جبلة المسحلان ميمك وحانك ضميله والاسحلان اسطوان وزننده والمسحلانىّ كذلك ضمتينله اوزون بويلو على قول كور ودوزن صاچلو جوانه وصف اولور مؤنثلرى هايله در يقال شابّ مسحلان واسحلان ومسحلانىّ اى طويل اوسبط الشعر افرع السحلال سينك فتحيله بيوك قارنلو آدمه دينور مسحلان ضمتينله بروادى يا برموضع آديدر سحول صبور وزننده يمنده برموضعدر آنده ثياب نسج اولنور الاسحل كسرتينله برجنس شجردركه داللرندن مسواك اتخاذ اولنور السحلة همزه وزننده كوچك ديشى طوشانه دينور المسحول جوره وجوجه آدمه اطلاق اولنور كويا كه وجودى صيريلمش اولور يقال رجل مسحول اى صغير حقير ودوزن وككبش مكانه اطلاق اولنور وعجاج نام كمسه نك باركك دوه سى اسميدر الاساحل اسافل وزننده صو آقنديلرينه دينور يقال نزلوا فى الاساحل اى مسائل الماء الاسحال همزه نك كسريله برآدمى ناس كندينسنه شتم ودشنام ايله دائما تحقير ايدر بولمق معناسنه در يقال اسحل فلانا اذا وجد الناس يسحلونه اى يشتمونه بوراده شتم معناى مجازيدر السحبل جعفر وزننده ايرى وبيوك قوغه يه وكلره وطلومه وبومرى قارنه دينور وواسع دره يه دينوركه سجلال دخى بومعنايه دركه ماده سنده ذكر اولندى وسحبل بردره نك اسميدر السحبلة سينك فتحيله قوغه كبى صارقق خابيه دينور السحجلة دحرجه وزننده برنسنه يى اله ايله اوغوب پروزنى وبورشغى كيدرمكله دوپدوز مصيقل قلمق معناسنه در يقال سحجل الشىء اذا دلكه وصقله السحادل علابط وزننده آلت تناسله دينور ومنه المثل * هو لايعرف سحادليه من عناديله يعنى ذكرنى خايه لرندن فرق وتميز ايليه جك استعدادى يوقدر عنادل ضمله خايه يه دينور وسحادل كلمه سنده تثنيه ايرادى موقعى اولان خايه لر اعتباريله در ياخود مشاكله ايچوندر سحدل جعفر وزننده بر رجل علميدر السخلة سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله قوزى يه دينور بيوك وكوچك اولسون اركك وديشى اولسون جمعى سخل در هاسز وسخال كلور سينك كسريله وسخلان كلور سينك ضميله وسخله كلور عنبه وزننده نادر اوله رق مؤلف السخلة ولد الشاة ماكان عبارتيله تفسير ايلمكله كندى قاعده وطريقه سى اوزره اويله تعميم اولنمشدر بونسخه صحاحده وسائرده طوغديغى ساعتده قوزى يه واوغلاغه اطلاق اولنمق اوزره مرسومدر نهايت مقدمة الادبده بره نوزاده يعنى يكى طوغمش قوزى ايله مفسردر كرچه مؤلفك ماكان تعميمى اركك وديشى يه شموليله اعتبار اولنورسه نوعا اصول سائره يه موافق اولور لكن كندى طريقه سنه مخالف اولور خصوصا طوغديغى آنده قيدى دخى يوقدر فليحرّر السخل سكر وزننده والسخال رمان وزننده ضعيف وخوار واللرندن خير وشر كلمز كمسه لره دينور مفردلرى سخل در نخل وزننده يقال رجال سخل وسخال اى ضعفاء ارذال وسخل سكر وزننده چكردكى بكشمز اولان كتر خرمايه دينور شيص معناسنه السخل سينك فتحيله سخل وسخالك مفرديدركه ذكر اولندى وناقص وناتمام اولان شيئه دينوركه هنوز حدّ تمامنه بالغ اولميه وسخل مصدر اولور نفى وسلب ايلمك معناسنه درنته كه خسل دخى بومعنايه در يقال سخلهم سخلا من الباب الثالث اذا نفاهم وبرنسنه يى خدعه وصنعتله برتقريب اخذ ايلمك معناسنه در بركمسه نك يادندن اصولله برنسنه اخذى كبى يقال سخل الشىء اذا اخذه مخاتلة التسخيل تفعيل وزننده برآدمى عيبلمك معناسنه در يقال سخلهم اذا عابهم وخرما اغاجنك چكردكى وميوه سى ضعيف اولمق على قول ميوه سنى وقتندن مقدم دوكمك معناسنه در يقال سخلت النخلة اذا ضعف نواها وثمرها اونفضته وبر آدم خرماسلكمك معناسنه در يقال سخل الرجل النخلة اذا نفضها الاسخال همزه نك كسريله تأخير ايلمك معناسنه در يقال اسخل الامر اذا آخره المسخول مرذول ومحقر نسنه يه دينور يقال شىء مسخول اى مرذول ونامعلوم نسنه يه دينور يقال شىء مسخول اى مجهول سخال كتاب وزننده برموضعدر السخالة ثمامه وزننده ابو نسنه دن سچيلوب آتيلان شيئه دينور نفايه معناسنه السدل عدل وزننده برنسنه يى اشاغى صالبوروب صارقتمق معناسنه در يقال سدل الشعر سدلا من الباب الثانى والاول اذا ارخاه وارسله مترجم ديركه اشبو سدل الثوب ماده سى مسائل فقهيه دندرنته كه مغربده سدل الثوب اذا ارسله

من غير ان يضم جانبيه وقيل هو ان يلقيه على رأسه ويرخيه على منكبيه واسدل خطأ عبارتيله مرسوم اولمغله
بو معنالرده سدل عرفی اولمش اولور واسدال خطا اولمدیغی مؤلفك رسمندن ظاهردر وسدل بر مفعوله سنی برقمق
معناسنه در یقال سدل ثوبه سدلا من الباب الثانی اذا شقه وسیر وسیاحت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سدل
فی البلاد اذا ذهب الاسدال همزه نك كسریله بودخی برنسنه یی اشاغی صالیوروب صارقتمق معناسنه در یقال
اسدله بمعنی سدله المنسدل اسم فاعل بنیه‌سیله صارقق صاچه وصف اولور یقال شعر منسدل ای مسترسل
السدل سینك ضمیله وكسریله پرده یه دینور كه آصیلور جمعی اسدال كلور وسدول كلور واسدل كلور افلس
وزننده السدل سینك كسریله شول انجو دزیسنه دینور كه نسوان قلاده ایدوب كردنلرندن سینه یه طوغری
صالندررلر یقال جاءت وعلیها سدل ای سمط من الدر یطول الی الصدر السدل فتحتینله میل معناسنه در
یقال فیه سدل الی جانب ای میل الاسدل اكمل وزننده برطرفه طوغری ورب اولان شیئه دینور جمعی سدل
كلور كتب وزننده یقال ذكر اسدل ای مائل السدیل امیر وزننده حشم نشین چادرلرینك شقه‌لرنده آرقوری
توزلق طرزنده اتكلكه دینور وزفافخانه یه چكیلان زاره و پرده یه دینور و بر موضع آدیدر ومحفه وتختروان
اوتورینه دینور كه اوجلری اشاغی صارقمش اوله السودل جوهر وزننده بیغه دینور شارب معناسنه
السودلة حوقله وزننده برآدمك بیغی اوزامق معناسنه در یقال سودل الرجل اذا طال سودله السربال
قرطاس وزننده كوملكه دینور قمیص معناسنه یاخود زرهه دینور درع معناسنه یاخود مطلقا ملبوس اولان
لباسه دینور یقال جاء وعلیه سربال ای قمیص اودرع اوكل ما لبس مترجم دیركه بوراده درع زره معناسنه در
نته كه كعب رضی الله عنه دیمشدر * شم العرانین ابطال لبوسهم * من نسج داود فی الهیجا سرابیل * التسربل
تدحرج وزننده سربال كیمك معناسنه در یقال تسربل بالسربال اذا تلبس به السربلة دحرجه وزننده
سربال كیدرمك معناسنه در یقال سربلته ای البسته السربال وسربله اسم اولور یاغلو تریده دینور تقول
اطعمنی السربلة ای الثرید الدسم السرطلة سینك فتحیله یاقشقسز تصلق اوزونلغه دینور یقال فی قده
سرطلة ای طول فی اضطراب السرطل جعفر وزننده یاقشقسز مضطرب الخلقه اوزون آدمه دینور
اسرافیل همزه نك كسریله برفرشته اسمیدر كه ملائكهٔ اربعهٔ مدبره نك بریسیدر علیهم السلام واشبو اسرافیل
كلمه سی عند البعض عجمی وهمزه سی اصلیه در السراویل سینك فتحیله ایچ طونه دینور و بو فارسیدن یعنی
شلوار لفظندن معربدر ومؤنثدر بعضا مذكر اولور جمعی سراویلات در علی قول لفظ عربیدر سروال وسرواله
كلمه لرینك جمعیدر سینلرك كسریله یاخود مفردی سرویل در سینك كسریله و بوندن غیری كلام عربده فعویل
وزنی یوقدر فانك كسریله واشبو سراویل كلمه سنده نونله سراوین ومعجمه ایله شروال دخی لغتدر شارح دیركه
بونك تفصیلی كافیه شروحنده مبسوطدر السرولة دحرجه وزننده برآدمه ایچ طونی كیدرمك معناسنه در
التسرول تدحرج وزننده ایچ طونی كیمك معناسنه در تقول سرولته فتسرول ای البسته السراویل فتلبس
المسرولة مدحرجه وزننده یاقلری توپلو اولان كوكرجنه دینور كه شلوارلی وچقشیرلی تعبیر اولنور یقال
حمامة مسرولة اذا كان فی رجلها ریش ومسرول شول آته وصف اولور كه ایاغنك سكیل تعبیر اولنان بیاضی
بازولرینه واویلقلرینه شامل اوله بیاض شلوار كیدرلمش طرزنده اولور یقال فرس مسرول اذا جاوز بیاض
تحجیله العضدین والفخذین السطل سینك فتحیله لسانمزده تحریفله ستل تعبیر اولنان قولپلی طاسه دینور جمعی
سطول كلور تقول اغتسلت بالسطل وهی طسیسة لها عروة السیطل حیدر وزننده بودخی ذكر اولنان
قابه دینور علی قول لكنه دینور طست معناسنه و بو سطل معروف دكلدر و بك اوزون آدمه دینور الساطل
هوایه آغمش غباره دینور نته كه طاسل دخی بو معنایه در التسیطل تفیعل وزننده بركمسه سلاحسز اوله رق تك
وتنها كزمك معناسنه در یقال جاء یتسیطل اذا جاء وحده ولیس معه شیء یعنی من السلاح السعابل سینك
فتحیله كریملو اوزون دوه لره دینور السعال سینك ضمیله اسمدر اوكسر كه دینور كه آق جكرك واكا متصل
اولان اعضانك یعنی آلات نفسك كندیلره مستولی اولان موذی یی دفع ایچون طبیعتك حركتندن عبارتدر یقال به
سعال وهی حركة تدفع بها الطبیعة اذی عن الرئة والاعضاء التی تتصل بها وسعال وسعلة كذلك سینك
ضمیله مصدر اولور اوكسرمك معناسنه یقال سعل الرجل سعالا وسعلة من الباب الاول اذا اخذه السعال
الساعل سعال لفظی تأكید ایچون ایراد اولنور یقال اخذه سعال ساعل مبالغة و بوغازه اطلاق اولنور حلق
معناسنه واوكسركلی ناقه یه دینور السعل نعل وزننده جنبشلو ونشاطلو اولمق معناسنه در یقال سعل الرجل

سعلا من الباب الاول اذا انشط شارح دیركه صواب اولان باب رابعدن فتحتینله اولمقدر الاسعال همزه نك
كسریله نشاطمند ایلمك معناسنه در تقول اسعلته ای انشطته المسعل مقعد وزننده بودخی بوغازه اطلاق
اولنور السعلاة والسعلاء سینلرك كسریله غول بیابانی یه دینور علی قول جن طائفه سنك ساحره سنه دینور كه
جادو ومهیب ومهولنه قونجلوز تعبیر اولنور جمعلری سعالی در سینك فتحی ولامك كسریله مؤلف ساحرة الجن
عبارتیله رسم ایلمكله ظاهر انس كبی جن طائفه سنك دخی جادولری نسوان قسمندن اولور تقول نعوذ بالله
من هؤلاء السعالی ای النساء اللاتی كالسعالی وهی جمع السعلاة والسعلاء الغول او ساحرة الجن الاستعال
عورت سعلاة خوینده اولمق یعنی چاغرغان وسلیطه و بیحیا اولمق معناسنه در یقال استسعلت المرأة اذا صارت
كالسعلاة ای صخابة السعل فتحتینله چكردكی كوشك اولان ناجنس خرمانك یابسنه دینور تقول قدم
ضیفه سعلا ای شیصا یابسا السعالی سینك فتحی ولامك كسریله تركیده اوكسرك اوتی دیدكلری نباته دینور كه
عربیده خشیشة السعال دخی دیرلر یپراغی ضماد چبانلری محلل ومفجر وتازه سی جرب علتنی قلع وازاله ده مؤثردر
وسعال ودبو وضیق صدر علتلرینك افضل ادویه سندندر و بخور واستنشاقنده دخی بو تأثیر دركاردر السغبلة
غین معجمه ایله دحرجه وزننده برآدمك بدننده چوق جراحتلر پیدا اولمق معناسنه در یقال سغبل الرجل اذا كثرت به
الجراحات وطعامی اریمش چرویش یاغیله قاتق ایلمك معناسنه در یقال سغبل الطعام اذا آدمه بالاهالة وصاچی
یاغه چمدرمك معناسنه در یقال سغبل رأسه بالدهن اذا رواه المسغبل مدحرج وزننده سهل وآسان نسنه یه
دینور یقال شیء مسغبل ای سهل التسغبل تدحرج وزننده زره كیمك معناسنه در یقال تسغبل الدرع
اذا لبسها السغل سینك فتحی وغینك سكونیله والسغل كتف وزننده اللری وایاقلری انجه وجثه سی كوچك
اولان آدمه دینور علی قول اعضاسی مضطرب تصلق اولانه یا بدخلق و بدغدا اولانه یاخود نحیف ومهزول
اولانه دینور یقال رجل سغل وسغل ای الصغیر الجثة الدقیق القوائم او المضطرب الاعضاء او السیء الخلق
والغذاء او المتحدد المهزول السغل فتحتینله بركسه وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه در یقال سغل الرجل
سغلا من الباب الرابع اذا كان سغلا السفرجل سینك وفانك فتحیله ایوا تعبیر اولنان معروف میوه یه دینور
جمعی سفارج كلور مفردنده سفرجله دینور هایله واشبو سفرجلك طبیعتی قابض ومقوی و بولی مدر وطعامه
مشهی وصوسزلغی مسكن در و بعد الطعام تناولی مسهلدر ودیلوب چكردكنی اخراج وجوفنی خالی ایدوب
برینه عسل وضع ایلدكدنصكره چامورلیوب فرونده قاورلمش اولانی بغایت نافعدر السفل والسفول والسفالة
سینلرك ضمیله والسفل والسفلة سینلرك كسریله والسفال سینك فتحیله اشاغیلق والچقلق معناسنه در كه
علو عینك ضمیله وعلو تشدید واوایله وعلاوه عینك ضمیله وعلو وعلوه عینلرك كسریله وعلاء عینك فتحیله
مقابللریدر شارحك بیاننه كوره بونلرك كیمیسی اسم اوله رق استعمال اولنور كه اعلا مقابلیدر وقوله تعالی
ثم رددناه اسفل سافلین ای الی الهرم او الی التلف او الی الضلال لمن كفر هر مدن مراد ارذل عمردر السفال سحاب
وزننده والسفول قعود وزننده اشاغی اولمق معناسنه در یقال سفل الشیء وسفل وسفل سفالا وسفولا
من الباب الخامس الرابع والاول نقیض علا فهو سافل شارح دیركه بعضلر فرائض كتابلرنده وان سفلت كلمه سنده
فانك ضمنی تخطئه ایتلری ملایم دكلدر وسفول برنسنه نك یوقریسندن اشاغیسنه اینمك ودینه چوكمك معناسنه در
طورطی كبی یقال سفل فی الشیء سفولا من الباب الاول اذا نزل من اعلاه الی اسفله السفل سینك فتحی وضمی
وفانك سكونیله والسفال كتاب وزننده بركسه برنسنه ده مایه سی اشاغی اولمغله كم بهره اولمق معناسنه در
یقال سفل فلان فی خلقه وعلمه سفلا وسفلا وسفالا من الباب الخامس اذا قل حظه فیه مترجم دیركه مصباح
صاحبی بونی باب اولدن تصریف ایلمشدر التسفل تفعل وزننده سفل وسفال معناسنه در یقال تسفل
فی خلقه وعلمه بمعنی سفل السفلة سینك كسریله والسفلة فرحه وزننده ناسك اراذل واوباش وفرومایه لرینه
اطلاق اولنور یقال هو من سفلة الناس وسفلتهم ای اسافلهم وغوغائهم وسفله فرحه وزننده دابه قسمنك ایاقلرینه
اطلاق اولنور یقال سفلة البعیر سالمة ای قوائمه السافلة مزراغك دیب دمورینه طوغری نصفندن اشاغیسنه
اطلاق اولنور ومنه یقال ما عالیة الرمح كسافلته السفالة ثمامه وزننده علاوه مقابلیدر وعلاوه یل اسدیكی
یره دینور كه اوراده یل چهره یه طوقنور پس سفاله آنك مقابلیدر كه آنده یل چهره یه طوقنمز یقال قعد فی سفالة الریح
وهی ضد علاوتها ای حیث تهب وهر شیئك اشاغیسنه دینور یقال سفالة الشیء ای اسفله وسفاله هند
اولكه سنده بر بلده آدیدر السفالة سینك فتحیله احمق وخسیس وناچیز اولمق معناسنه در یقال سفل الرجل

والشیء سفالة من الباب الخامس اذا نذل المسفلة مرحله وزننده اسفل مكه‌ده بر محله آدیدر نته كه معلاة یوقری
طرفنده بر محله‌در و یمامه ده برقریه آدیدر السقل قافله نقل وزننده جلا و برمك معناسنه‌در صقل لفظنده لغتدر
یقال سقل السیف سقلا من الباب الاول بمعنی صقله السقل سینك ضمیله بو كور تعبیر اولنان عضوه دینور
صقل لفظنده لغتدر السیقل صیقل وزننده ومرادفیدر كه جلاكاره دینور الاسقیل والاسقال همزه‌لرك
كسریله عنصل اسمیدر كه بصل الفار دیدكلری نباتدر تركیده آطه صوغانی تعبیر ایدرلر السقل كتف وزننده
بو كورلری بری برینه چكمش كبی آچ آریق چلمسز آدمه دینور یقال رجل سقل ای المنهضم الخاصرتین وصرتنك
ایكی یانلریتك ای آز چلمسز قارنی ایچنه چكیك آته دینور یقال فرس سقل ای القلیل لحم المتن السكل سینك كسریله
برجنس بومری سیاه بالق اسمیدر جمعی اسكال وسكله‌در قرده وزننده السل سینك فتحی ولامك تشدیدیله
برنسنه‌یی رفق وسهولتله برنسنه‌دن چكوب چقرمق معناسنه‌در كه صیرمق تعبیر اولنور قلجی قندن صیرمق كبی
یقال سل السیف عن الغمد سلا من الباب الاول اذا انتزعه واخرجه منه فی رفق وسل سله معناسنه‌در كه
ایچنه اتمك مقوله‌سی قودقلری سپده دینور وسل برآدمك دیشلری دوكیلوب سیلمنك معناسنه‌در یقال
سل الرجل سلا اذا ذهبت اسنانه وصفت اولور دیشلری دوكیلوب سیلمنش كشی‌یه دینور مؤنثی
سله‌در یقال رجل سل وامرأة سلة ای الذاهبة الاسنان الاستلال افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی
صیروب چقرمق معناسنه‌در یقال استل السیف بمعنی سله السلیل امیر وزننده قندن صیرلمش قلجه وصف
اولور یقال سیف سلیل ای مسلول و یكی طوغمش ولده اطلاق اولنور یقال هو سلیله ای ولده وآتك طابنه دینور
مهر معناسنه وماسكه سر وسلا دیدكلری دریسر همسان ساده‌جه متولد اولان یاوری‌یه دینور نته كه ایش
مقوله‌سی ماسكه وسلا ایله متولد اولانه بقیره اطلاق اولنور وسلیل آت قسمنك دماغنه دینور وخالص شرابه دینور
ودوه اوركجنه دینور ودره ده یاخود وسطنده اولان صو مجراسنه دینور ونخاع معناسنه‌در كه اوكورغه ایلیكیدر
مردار ایلیك تعبیر اولنور تعریفی نخع ماده‌سنده مرور ایلدی وشول واسع وحقور دره‌یه دینور كه سلم وسمر دیدكلری
مبشه اغاجلری انبات ایدر اوله جمعی سلان‌در رمان وزننده لامك كثرت اجتماعندن اخیری نونه ابدال اولنمشدر
نته كه سال دخی دینور كما سیذكر وسلیل اسمادندر سلیل اشجعی صحابیدر وابو السلیل ضریب بن بقیر تابعیدر
وابو السلیل عبدالله بن ایاد وابو السلیل احمد بن صاحب آمد عبسی واوغلو سلیل بن احمد وسلیل بن بشر بن رافع
وعبدالله بن یحیی بن سلیل وزید بن خلیفة بن السلیل محدثلردر السلة سینك فتحیله وكسریله بناء مره وبناء
نوعدر اسم دخی اولور قلج صیرمغه دینور تقول اتیناهم عند السلة ای عند استلال السیوف وسلة سل مرضنه
دینور كما سیذكر و برنسنه‌یی نهانیجه اصولله چالوب اوغورلمغه دینور خمیردن قیل چكمك كبی یقال اخذه
بالسلة ای السرقة الخفیة وایچنه اتمك وسائر نسنه قودقلری سپده وطبله‌یه وكلاتیره دینور جمعی سلال كلور
سینك كسریله نته كه سل دخی دینور هاسر یقال وضعه فی السل والسلة ای الجونة وسله آت قسمی پك چوق
سكرتمكدن ناشی یاخود توكزیوب یقلمقدن ناشی ایچریسنده اویكی شیشمكله اول شیشكلكدن صولیه رق
هارهار آكوب و برمك حالته دینور اوزرینه چول آتوب بری اوته كزدیره‌رك ترلتدكجه اول حالت مندفع اولمز یقال
سكنت سلة الفرس وهو ارتداد الربو فی جوفه من كبوة یكبوها وسله بردیكشی ایكی ایكنه ایله ایكی قات صیرمله
دیكمكه دینور كه قربه وكون مقوله‌سنی او یلجه دیكرلر وحوضده یاخود ماانجنه كبی بیوك كوپلرده اولان عیب
ورخنه وسقطه یاخود حوضك دیواری اولان طاشلرك ارالقلرنده اولان یارق وچتلاق مقوله‌سی سقطه دینور
الانسلال انفعال وزننده والتسلل تفعل وزننده ناسك ایچندن نهانیجه صیریلوب كتمك معناسنه‌در
یقال انسل من الزحام وتسلل اذا انطلق فی استخفاء السلالة ثمامه وزننده برنسنه‌دن صیرلوب چقان
شیئه دینور یقال هو سلالته ای ماانسل من شیء وولده اطلاق اولنور سلیل كبی یقال هو سلیله وسلالته
ای ولده مترجم دیركه ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین كریمه‌سنده راغبك بیاننه كوره سلاله‌دن مراد
كدرات ارضیه‌دن مسلول اولان صفوه وخلاصه‌در وعربلر نطفه‌یه ده سلاله اطلاق ایدرلر السلیلة حلیله
وزننده قیز اولاده اطلاق اولنور یقال هی سلیلته ای بنته وداته قسمنك صرتنك ایكی یانلرنده اولان اوزون
اوزادی اته دینور وكوده‌ده اولان یول یول سكیره یاخود اته دینور كه بری برندن منفصلجه اولور وسلیله برجنس
اوزون بالق اسمیدر السال ضال وزننده بودخی سلم وسمر دیدكلری مبشه اغاجلری انبات ایدن ككیش
ودرین دره‌یه دینور سلیل كبی جمعی بونكده سلان كلور رمان وزننده علی قول بونك جمعی سوال كلور سینك

فتحی ولامك تشدیدیله السل سینك كسری وضمیله والسلال غراب وزننده برمرض اسمیدر بونك حقیقتی
آق جكرده حادث برپاره در ابتدای امرده بر كزلو حما عارض اولور و بو مرض اكثری ذات الرئه یاخود اوزون
اوزادی قوری اوكسرك كلوب نوازل وزكام علتلرینك عقبنده ظهور ایدركه انلردن منتقل اولور خلق بو علته
ورم وقوری خسته‌لك تعبیر ایدرلر المسلول سل مرضنه مبتلا آدمه دینور یقال سل الرجل علی المجهول
واسله الله فهو مسلول ای به سل وسلال شارحك بیاننه كوره مسلول اسلالدن اولمغله شاذدر لكن مؤلفك
مقتضای عبارتی ثلاثیدندر یاخود ایكیسندن دخی وارد اولور الاسلال همزه‌نك كسریله وجه مذكور اوزره
سل مرضنه اوغراتمق معناسنه‌در یقال اسله الله ای ابتلاه بالسل و برنسنه‌یی نهانیجه چالوب اوغورلمق
معناسنه‌در یقال اسله اذا سرقه خفیة ورشوت آلمق معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحدیث لا اغلال
ولا اسلال المسلة میمك كسریله چوالدوزه دینور فی الاصل اسم آلتدر ایپ مخیطدن اونه‌یه سلا ایدر یقال
خاطه بالمسلة وهی مخیط ضخم السلاءة رمانه وزننده خرما اغاجنك تیكننه دینور جمعی سلاء در رمان وزننده
مؤلف بونی مهموز اوله‌رق همزه بابنده ثبت ایلمكله بوراده دخی ذكرینك وجهی معلوم دكلدر فلینظر سلول
صبور وزننده قیس قبیله‌سندن برفخذك اسمیدركه بطندن اصغردر مرة بن صعصعه اولادیدر سلول والده‌لری
اسمیدر شعرادن عبدالله بن همام السلولی انلردندر ورئیس المنافقین اولان جهول وفضول عبدالله بن ابی نام
مرذولك والده‌سی اسمیدر سلی كلی وزننده بنو عامر بن صعصعه یوردنده بر موضعدر وسمی وزننده اولان سلی
لفظندن مصحف دكلدر السلان رمان وزننده بنو عمرو بن تمیم یوردنده بر وادی اسمیدر السلسل جعفر
وزننده والسلسال خلخال وزننده طتلو خوشكوار صویه دینور علی قول صوغوق صویه دینور وایچمی
آسان باده‌یه دینور السلاسل علابط وزننده سلسل معناسنه‌در تقول سقانی سلسلا وسلسالا وسلاسلا
ای ماء عذبا او باردا التسلسل تزلزل وزننده صو یوكسكدن اكبه‌یه چاغل چاغل آقمق معناسنه‌در یقال تسلسل
الماء اذا جری فی حدور ولباس اسكیوب پرینجه قدر كیلمك معناسنه‌در كه درازدر ازایلكلری چقر یقال
تسلسل الثوب اذا لبس حتی رق المسلسل مدحرج وزننده والمتسلسل متزلزل وزننده سیرك سیرك فنا
وكم نسیج اولنمش ثوبه دینور یقال ثوب مسلسل ومتسلسل ای ردیء النسج ومسلسل چبوقلی وقلملی الاجه قماشه
وصف اولور یقال ثوب مسلسل اذا كان فیه وشی مخطط السلسلة زلزله وزننده برنسنه‌یی زنجیرشكلنده
بری برینه اكلیوب متصل قلمق معناسنه‌در یقال سلسل الشیء اذا وصله به وسلسله اوركج اتندن برپاره‌یه
دینور بونده سینك كسریله ده لغتدر وسلسله طعام اكل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ماسلسل طعاما
ای ماكله السلسلة سینلرك كسریله زنجیره دینور دموردن وایپ مقوله‌سندن اولور جمعی سلاسل‌در یقال
قیده بالسلسلة وهی دائر من حدید ونحوه وسلاسل البرق شمشكك بری برینه زنجیر واری متصل پارلدیسندن
عبارتدر یقال بدت سلاسل البرق ای ماتسلسل منه وسلاسل السحاب بودخی بلود ایچره شمشكك پارلدیسندن
عبارتدر كه بلوده یلابیوب پارلده یور قیاس اولنور مفردی سلسله وسلسل‌در كسرتینله وسلسله وحره دیدكلری
بوجك اسمیدر كه ماده سنده بیان اولندی السلسال كسرتینله بر موضع آدیدر سلسل فدفد وزننده دهناء
نام محلده بر طاغك آدیدر السلاسل سلسله‌نك جمعیدر و بری بری اوزره منعقد اولوب قات قات زنجیرلنمش اوزون
اوزادی قوم ساله اطلاق اولنور كه یورمسی دخی سهوتلو اوله تقول اخذنا السلاسل وهو رمل انعقد بعضه
علی بعض و ینقاد وسلاسل الكتاب سطور كتابه اطلاق اولنور یقال ماقوم سلاسل كتابه ای سطوره ذات السلاسل
وادی القری وراسنده بر صو اسمیدر ثامنهٔ هجرتده سریهٔ عمرو بن العاص اورایه غزا ایلدی السلسبیل زنجبیل
وزننده خشونتسز نرم ولطیف وملایم نسنه‌یه دینور وآنكله لطیف وخوشكوار صو وصفلنور وخمره اطلاق
اولنور وجنده برچشمه‌نك اسمیدر شارح دیركه امهات سائره بیاننه كوره لذیذ وخوشكوار سهل واطیف
صویه دینور وعند البعض سل سبیلا كلمه‌سندن منحوت ومركبدر وعلی قول مطلقا سریع الجری اولان صویه
دینور السملة فتحاتله وسینك ضمی ومیمك سكونیله آزجه صویه دینور جمعی سمل‌در یقال مافی الحوض
الا سملة ای ماء قلیل وسیاه ومتعفن باقیه دینور حمأه معناسنه وحوض دبنده قلان صو بقیه‌سنه دینور
جمعی سمل كلور فتحتینله وسمال كلور سینك كسریله التسمل تفعل وزننده حوض دبنده قلان صو بقیه‌سنی
ایچمك یاخود اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تسمل الرجل اذا شرب السملة او اخذها ومشروبی افراطله ایچوب
چوغه كتمك معناسنه‌در یقال تسمل النبیذ اذا الح فی شربه السمل حمل وزننده حوضی سیاه بالچقدن آرتمق

معناسنه در یقال سمل الحوض سملا من الباب الاول اذا نقاه من السملة وناس بینی تصفیه واصلاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سمل بین القوم اذا اصلح وقوغه قویدن ماء قلیل چقرمق معناسنه در یقال سملت الدلو اذالم تخرج الا السملة القلیلة وبرکسه نك کوزنی چقرمق معناسنه در یقال سمل عینه اذا فقأها شارح دیرکه بعضلرك بونی قزغین دمورایله کوز چقرمغه تخصیصلری موجه دکلدر التسمیل بودخی حوضی قاره بالچقدن آریتمق معناسنه در یقال سمل الحوض اذا نقاه من السملة وقوغه قیودن ماء قلیل چقرمق معناسنده در یقال سملت الدلو اذالم تخرج الا السملة القلیلة مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وحوضدن همان ماء قلیل چقمق معناسنه در یقال سمل الحوض اذالم یخرج منه الاماء قلیل ویقال سملت الدلو اذا کانت کذلك وبرآدمه سوزی رقیق ونازکانه سویلمك معناسنه مستعملدر بوفقره جه آرجه صومعناسندن مأخوذدر یقال سمل فلانا بالقول اذا رققه الاسمال همزه نك کسریله ناس میانه سنی تصفیه واصلاح ایلمك معناسنه در یقال اسمل بینهم اذا اصلح ولباس اسکیمك معناسنه در یقال اسمل الثوب اذا اخلق الاسمال افتعال وزننده بودخی کوز چقرمق معناسنه در یقال اسمل عینه اذا فقأها السمول والسمولة سینلرك ضمیله ثوب اسکیمك معناسنه در یقال سمل الثوب سمولا وسمولة من الباب الاول اذا اخلق السمالة کرامه وزننده بودخی ثوب اسکیمك معناسنه در یقال سمل الثوب سمالة من الباب الخامس اذا اخلق الاسمال همزه نك فتحیله والسملة فتحاتله والسمل فتحتینله اسکی ثوبه دینور یقال ثوب اسمال وسملة وسمل ای خلق شارحك بیانه کوره اسمال سمل کلمه سنك جمعیدر اجزاء اعتباریله وصف اولمشدر برمة اعشار وثوب اخلاق ترکیبلری کبی وعند البعض اسمال بنیهٔ جمع اوزره وارد مفرد صیغه سیدر انتهى السمل کتف وزننده والسمیل امیر وزننده والسمول صبور وزننده بونلرده اسکی ثوبه دینور السملان سینك ضمیله برنسنه نك بقیه لرینه دینور یقال سملان النبیذ ای بقایاه السمال سحاب وزننده ماء راکد ایچره متکون اولان قورتجغزه دینور السمال شداد وزننده برشجر آدیدر وبرقبیله پدرینك لقبیدر سله ایله برآدمك کوزنی چقردیغندن ملقب اولمشدر ابو السمال العدوی که اسمی قعنب ایدی مقری وعلم قرائده صاحب تألیفدر واسد قبیله سندن برشاعرك کنیه سیدرکه شرب خمر ایلمکله امیر المؤمنین علی المرتضى رضی الله عنه حد شرب اورمشدر وسمال بن عوف اصحابدن مجاشع بن مسعودك جدیدر وسیال بن سمال بن الجریش وخلد بن ابی یزید بن سمال محدثلردر السموءل حزوءل وزننده ارض واسعه یه دینور و یومشق طپراقلو یره دینور سمویل سینك فتحیله برقوشك یاخود قوشلری چوق برشهرك اسمیدر السامل دائما اصلاح معیشت جهتنه سعی وکوشش ایدن آدمه دینور یقال هو سامل ای ساع لاصلاح المعیشة السوملة جوهره وزننده کوچك فنجانه دینور تقول سقانی بالسوملة ای الفنجانة الصغیرة المسمئل مشمعل وزننده برقوش آدیدر وآچ آریق قارنلی آدمه دینور یقال رجل مسمئل ای الضامر البطن ویك اسکی ثوبه دینور یقال ثوب مسمئل ای بال الاسمئلال اشمعلال وزننده آچ آریق قارنلو اولمق معناسنه در یقال اسمأل الرجل اذا کان مسمئلا السموءل سفرجل وزننده برقوش آدیدرکه ابو براء ایله مکنادر وکولکه یه دینور ظل معناسنه وسرکه ایچره تکون ایدن سینکه دینور وسموءل بن عادیاء بررجلدر یعنی حصن ابلق صاحبی یهودی ایدیکه وفاء عهدبابنده ضرب مثلدر ومن امثالهم اوفى من السموءل وسموءل جست وچالاك دوه یه دینور یقال قرب سموءل ای سریع السمأل جعفر وزننده بودخی کولکه یه دینور السمألة دحرجه وزننده سرکه یه سینك اوشمق معناسنه در یقال سمأل الخل اذا علاه السموءل السملة غرفه وزننده آجلغك شدتندن کوزدن صقندیله آچشرق جریان ایدن کوز یاشنه دینور کویا که کوزی سمل ایدر یعنی چقاررکبی اولدیغندن اطلاق اولندی یقال تسیل من عینه السملة ای دمع یهراق عند الجوع الشدید کانه یفقأ العین السمرطل سفرجل وزننده والسمرطول سفنفور وزننده اندامی سلکی ومضطرب اوزون آدمه دینور اسمعیل همزه نك کسریله ابن ابراهیم الخلیل على نبینا وعلیهما السلام حضرتلریدر مطیع الله معناسنه در وروایهٔ صحیحه اوزره ذبیح اولان حضرت اسمعیلدر مؤلف کرچه لغتنه تصدی ایلمدی لکن سریانی وعلى قول اشمویل معرّبی اولمق اوزره کتب معتبره ده مرسومدر وصاحب مزهرك بیانه کوره ابراهیم واسمعیل کبی الفاظ عجمیه یی عربلر قاعده لری اوزره تصرف ایدرلر مثلا تثنیه لرنده ابراهیمان واسماعیلان وجمعلرنده ترخیمله ابارة واسامع ومصغرلرنده بریه وسمیعل دیرلر المسمعل غین معجمه ایله مشمعل وزننده اوزون دوه یه دینور المسمهل مشمعل وزننده چلمسز آریق آدمه دینور السمندل سفرجل وزننده هندستانه مخصوص برقوش آدیدرکه آتش ایچنه کیرر وآتش کندیسنه تأثیر ایلمز بوقوش فارسیده سمندر

دیدکاری قوش اوله جقدر ومؤلف سمندری برجانور ردیو على الاطلاق ذکر ایلمشدر السنبلة قنفذه وزننده اکین خوشه سنه دینور جمعی سنابل در سبل ماده سنده اکا متعلق کلام بسط اولندی وسنبله بروج فلکیه دن بربرجك آدیدر وسنبله بنت ماعص وام سنبلة المالکیة صحابیه لردر وسنبله مکه ده برقیو اسمیدرکه بنوجمح وبنو عامر حفر ایلدیلر السنبلة دحرجه وزننده اکین بشاقلنمق معناسنه در یقال سنبل الزرع اذا صار ذا سنبلة وبرآدمك لباسی اوزون اولمغله آردندن یاوکندن چکوب سورمك معناسنه در یقال سنبل الرجل ثوبه اذا جره من خلفه او امامه وسنبله بیوك وتیکنلی اولان میشه اغاجنه دینور مغیلان کبی السنبلانی عنفوانی وزننده بول واوزون جامه یه دینورکه یره سوریونوراوله على قول بلاد رومدن سنبلان دیدکلری بلده یه منسوبدر یقال قمیص سنبلانی ای سابغ الطول او منسوب الى بلد بالروم سنبلان عنفوان وزننده وسنبل قنفذ وزننده روم دیارنده ایکی بلده درکه ماینلری یکرمی فرسخ مسافه در وسنبل اسامیدندر سنبل بن علی الشامی محدثدر وسنبل بواسمله معروف خوشبو شکوفه اسمیدرکه سنبل العصافیر دخی دیرلر انواع عدیده سی واردر بهتری سوری قسمیدر واضعفی سنبل هندی در مفتح وریاحی محلل ودماغی وکبد وطحال وکلی وامعایی مقوی و بولی مدر ورحمدن جریان ایدن دم مفرطی امساك بابنده پك مؤثردر وسنبل رومی دیدکلری ناردین درکه صاری اولور آتدن برنوعنه تالیان سنبلی دیرلر و برنوعنه آلامان سنبلی وسلطانی سنبل تعبیر ایدرلر سنجال سینك کسریله برموضع آدیدر السنطلة سینك فتحیله اوزونلق طول معناسنه در السنطلیل زنجبیل وزننده پك اوزون آدمه دینور المسنطل مدحرج وزننده شول ضعیف المشی آدمه دینورکه یوررکن سندره یه رك یورراوله على قول باشنی اکوب قالدره رق یورراوله یاخود وجودنی ضبط وامساك ایده میوب سرخوش کبی هرطرفه میلان ایده رك یورراوله یقال رجل مسنطل ای الضعیف المشی یکاد یسقط اذا مشى اومن ینحدر رأسه ویرتفع او المائل لایملك نفسه وشکل وخلقت واندامی مضطرب قارنی بیوك تصلق آدمه دینور یقال رجل مسنطل ای العظیم البطن المضطرب الخلق السنطالة سینك ضمیله باشی اکه رك سکون وقرار ایله یورویشه دینور سنطل جعفر وزننده عمان ظاهرنده برکوچك طاغك آدیدر السهل اهل وزننده والسهل کتف وزننده قولای وآسان شیئه دینور نسبتنده سهلی دینور سینك ضمیله که تغییر نسب قبیلندندر یقال امر سهل وسهل ورمل سهلی وهو کل شیء الى اللین وسهل قرغه قوشنه دینور وطپراغی یومشق یوریمسی آسان دوز وملایم یره دینور جمعی سهول کلور یقال نزلوا الى ارض سهل والى سهل وهو ضد الحزن ویوزینك ای چلمسزجه آدمه دینور که محاسندندر یقال رجل سهل الوجه ای قلیل لحمه وسهل یکرمی صحابی ویوز نفر محدث اسمیدر بنو سهل یمنده شهر صنعاء قضاسنده برقریه در السهالة کرامه وزننده برنسنه قولای اولمق معناسنه در یقال سهل الامر سهالة من الباب الخامس اذا کان سهلا شارحك بیانه کوره بوندن اسم سهوله در سینك ضمیله قولایلق دیمکدر التسهیل قولای ایلمك وقولایلق معناسنه در یقال سهله اذا یسره السهولة سینك ضمیله یردوز وملایم اولمق معناسنه در یقال سهلت الارض سهولة من الباب الخامس اذا کانت سهلا السهلی کردی وزننده اسم منسوبدرکه ذکر اولندی وسهلی ارض سهله ده رعی ایدن دوه یه وصف اولور یقال بعیر سهلی اذا کان یرعى فی السهل الاسهال همزه نك کسریله دوز وملایم یره وارمق معناسنه در یقال اسهل القوم اذا صاروا الى السهل وطبیعت ملایم اولوب سورمك معناسنه در یقال اسهل الرجل واسهل بطنه على المجهول اذا امشى ودواء مقوله سی نسنه طبیعتی ملایم ایدوب سورمك معناسنه در یقال اسهله الدواء اذا الان بطنه السهلة سینك کسریله شول قوم کبی خرده و یومشق طپراغه دینورکه صوآقندیسی سوروب کتورمش اوله السهلة فرحه وزننده سهله دیدکلری ذکر اولنان طپراقلو یره دینور یقال ارض سهلة ای کثیرة السهلة ویقال نهر سهل اذا کان کذلك المساهلة مفاعله وزننده عنف وشدت ایلمیوب رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در یقال ساهله اذا یاسره الاستسهال برنسنه یی قولای صیمق معناسنه در یقال استسهله اذا عده سهلا سهیل زبیر وزننده اندلسده برحصن اسمیدر وینه اوراده بروادی آدیدر وبرکوکب اسمیدرکه طلوعنده بالجمله فواکه نضج بولوب وشدت حر هوا منقضی اولور بوکوکب دیار یمنده مرئی اولدیغیچون ستارهٔ یمنی تعبیر ایدرلر مترجم دیرکه یمن خلقندن مسموعمزدرکه کرك الما مقوله سی قرمزی رنکلو میوه لر وسائر اول رنکده اولان اشیاء باذنه تعالى اول کوکبك طلوعنده رنکپذیر اولوب حتی قرمزی یه بویه یجق سختیانلری حاضر ایدوب طلوعی آنده بویه یه وضع ایدرلر ایمش وعقیق دیدکلری طاش کذلك آندن رنك آلور ایمش فسبحان القادر وسهیل بن رافع وسهیل بن عمر والانصاری وسهیل بن بیضاء وسهیل بن عامر

وسهیل بن عمرو القرشی وسهیل بن عدی صحابه لردر وسهیل بن ابی حزم وسهیل بن ابی صالح محدّث ضعیفلردر
سهیله جهینه وزننده بر کذاب اسمیدر ومنه المثل اکذب من سهیلة السهول صبور وزننده مسهل دارو یه
دینور سهله کهله وزننده عنده ابین قضاسنده بر حصن آدیدر و بر رجل اسمیدر و عنده بر ناحیه اسمیدر که
سهلین دیمکله متعارفدر التساهل تفاعل وزننده تسامح معناسنه درکه خشونت ایلمیوب رفق وملایمتله
معامله ایدشمکدن عبارتدر یقال تساهلا ای تسامحا السهبل جعفر وزننده دلیر وصاحب جرأت آدمه
دینور یقال رجل سهبل ای جریء التسویل تفعیل وزننده بر آدمه کندی نفسی بر نسنه یی کوزل ومزین
کوستورمك معناسنه در یقال سوّلت له نفسه کذا ای زینت مؤلفك عادتی همیشه واوی اولان ماده یی هائی یه
تقدیم ایتمك ایکن بوراده تأخیر ایلمکله ظاهرا تغیر الاسلوب نکته سنه مراعات ایلمشدر ومؤلفك بصائرده بیاننه کوره
تسویل نفس میل وحرص ایلدیکی نسنه یی صاحبنه سهل وتزیین ایدوب قبیح ایسه ده صورت حسنه ده تصویر
واراءت ایلمکدن عبارتدر تاکه اکا مباشرت ایلیه بعضلر عندنده سول کلمه سندن مأخوذدر که انسانك تمنی ایلدیکی
امنیه معناسنه در نهایت امنیه تقدیر وتصمیم اولنان مطلوبه ده وسول طلب والتماس اولنانده مستعملدر انتهی
وتسویل اغوای شیطانده مستعملدر یقال سوّل له الشیطان اذا اغواه السویل امیر وزننده عدیل وهمتا
معناسنه در تقول انا سویلك ای عدیلك الاسول احمر وزننده اسفلنده سولپوکلك اولان آدمه دینور یقال
رجل اسول اذا کان فی اسفله استرخاء السول فتحتینله بر آدمك بلندن اشاغیسی سولپوك اولمق معناسنه در یقال
سول الرجل سولا من الباب الرابع اذا کان اسول السولة جوله وزننده بطنده وسائر اعضاء واشیاده اولان
سولپوکلکه دینور یقال به سولة ای استرخاء وسوله نخلهٔ یمانیه ده بر تپه اوزره بر حصن آدیدر که مقدما عجیب وقریهٔ
الجمام دیرلر ایدی السولة سینك ضمیله بر نسنه یی صورمق وایستمك مسئله معناسنه در مهموز اولان سؤله ده لغتدر
السوال سینك ضمی وکسریله بودخی مهموز اولان سؤال کلمه سنده لغتدر تقول سلت اسال بفتحهما سوالا بالضم
والکسر لغة فی سألت وقولهم هما یتساولان یدلّ علی انها واوی الاصل یعنی همزه دن مبدله دکلدر نته که سئل
ماده سنده بیان اولندی السولة همزه وزننده کثیر السؤال آدمه دینور یقال رجل سولة ای کثیر السؤال
السولاء حمراء وزننده ایری قوغه یه دینور السیل میل وزننده والسیلان میلان وزننده آقمق معناسنه در
یقال سال الماء سیلا وسیلانا من الباب الثانی اذا جری وسیل آقان صویه ده اطلاق اولنور مصدر اسم موضعنه
موضوعدر یقال ماء سیل ای سائل وعند البعض سیل جریانی طغیان اوزره اولان فراوان صویه اطلاق اولنور
زیرا مبالغه یی متضمندر فارسیده سیلاب دیرلر جمعی سیول در پس لسان عامهٔ ترکیده سیل صویی بافرمان عالی ایله
قیلندر الاسالة همزه نك کسریله آقتمق معناسنه در یقال اساله ای اجراه وتمرنك یلماتی سو بولیوب
اوزاتمق معناسنه مستعملدر یقال اسال غرار النصل اذا اطاله السیلة سینك کسریله صویك آقشنه دینور
وبو بناء نوع اولور یقال مارق سیلة الماء ای جریته السائلة آت قسمنك جبهه سنده غرّه دیدکلری شول بیاضه
اطلاق اولنور که معتدل اولوب قصبهٔ انفه طوغری اینمش اوله علی قول برونك بومشغنه انوب و بروننده اولان ذاتی
بیاضه ده وارمش اوله یقال فی جبهة الفرس غرّة سائلة ای معتدلة نازلة فی قصبة الانف اوهی التی سالت
علی الارنبة حتی رثمتها السیلان سینك کسریله قلجك وبچاغك صاپلرینه کیرن دموره دینور که قوبرق تعبیر اولنور
تقول طول سیلان السیف ونحوه وهو سنخ قائمه وسیلان بر جماعتك اسمیدر وابن سیلان اصحابدندر وعیسی بن سیلان
وجابر بن سیلان محدّثلردر السیال سحاب وزننده حجازده بر موضعدر سیاله سحابه وزننده مدینه یه بر قوناق مسافده
بر موضعدر ومبشه اغاجلرندن بر جنس اغاج اسمیدر که اوزون وآق تیکنلری اولور قوپارلدقده سودی ظهور ایدر
علی قول سمر اغاجنك اوزون اولاننه دینور جمعی سیال درهاسز المسیل مبیع وزننده اسم مکاندر صویك آقدیغی یره
دینور که چوب کندیکی یول اوله جقدر رهکذر آب معناسنه نته که مسل دخی دینور فتحتینله که اصلی مسیل ایدی جمعی
مسائل ومسل کلور ضمتینله وامسله کلور ارغفه وزننده ومسلان کلور میمك ضمیله شارحك بیاننه کوره جموع اخیره شاذدر
کویاکه فعیل وزننه قیاس اولنمشدر ومسل که فتحتینله در مخففدر السیال شدّاد وزننده حساب انواعندن
بر کونه محاسبه نك اسمیدر بعض نسخه ده ضرب من الحیات واقع اولمشدر مأخذلرده دخی بویله ومبهمدر
وسیال بن سمّال محدّثدر السیالی سکاری وزننده شامده بر صو آدیدر سیلون جیحون وزننده نابلس قضاسنده
بر قریه در سیله ایله وزننده فیوم تراینده بر قریه در سیلی ضیزی وزننده بر سرحدّ اسمیدر حبس سیل
فتحتینله حرّهٔ بنی سلیم ایله سوارقیه مابینده بر موضعدر مسیلا میمك فتحیله مسیله دخی دیرلر مغربده بر بلده آدیدر که

فاطمیون بنا کرده سیدر فصـــــل الشین المعجمة الشبل شینك کسریله صید ایلمك درجه سنه کلمش
ارسلان اینکنه دینور جمعی اشبال واشبل کلور افلس وزننده وشبول وشبال کلور جبال وزننده ومنه یقال
انّ هذا الشبل من ذاك الاسد وهو ولد الاسد اذا ادرك الصید الشبول قعود وزننده ناز ونعمتله نشو ونما بولمق
معناسنه در یقال شبل الغلام شبولا من الباب الاوّل اذا شبّ فی نعمة الاشبال همزه نك کسریله بر آدمه
مهربانلق ویار و یاورلك ایلمك معناسنه در یقال اشبل علیه اذا عطف واعانه وخاتون زوجندن صکره اولادنه
شفقتا اره وارمیوب اولادی اوزره قیام ومؤنتلرینه صبر واهتمام ایلمك معناسنه در یقال اشبلت المرأة علی ولدها
اذا اقامت علیهم بعد زوجها ولم تتزوّج اشبیلیه همزهٔ مکسوره ایله ارمینیه وزننده اندلس دیارینك اعظم
بلادی اولان بلده در ذوالشبلین شین مکسوره ایله عامر بن عمرو بن حارثك لقبیدر ایکی ایکیز اوغلو اولوب ناس
انلره شبلین اطلاق ایلدکلرینه مبنی وخضر بن شبل فقهادندر وشبل بن عبّاد المکیّ وشبل بن العلاء محدّثلردر
الشابل آزی دیشلری شبکه کبی بری برینه صوقشدرلمش ارسلانه دینور واتلو جانلو یال وبال صاحبی نازنین
دلوقانلو یه دینور یقال غلام شابل ای ممتلیء نعمة وشبابا الشبلیّ شینك کسریله بر جماعتك اسمیدر که جدلری
اولان شبل نام کمسنه یه منسوبلردر پس هر بری شبلی ومجموعی شبلیه در شبیل زبیر وزننده اسمادندر شبیل بن
عوف ابو الطفیل الاحمسیّ تابعیدر جاهلیه ده فخر عالم صلی الله علیه وسلم زمانی ادراك ایلمشدر وشبیل بن عزرة
الضبیعی قتاده حضرتلرینك قائلریدر ومنبه بن شبیل ثقیف قبیله سی نسبنك رجالندندر وابو شبیل عبد الله بن
ابی مسلم محدّثدر الشثولة شینك وثای مثلثه نك ضمیله بر آدمك پرمقلری خیار کبی یوغون وغلیظ اولمق معناسنه در
یقال شثلت اصابعه وشثلت شثولة من الباب الخامس والرابع اذا غلظت الشثل شکس وزننده وصفدر
یوغون پرمقلی آدمه دینور یقال رجل شثل الاصابع ای غلیظها کما یقال شثن الاصابع الشجول جمله جرول
وزننده اباقلری اوزون آدمه دینور مشجل منبر وزننده اسامیدندر ثابت بن مشجل تابعیدر الشحلة شینك
فتحی وحای مهمله نك سکونی وتای فوقیهٔ مفتوحه ایله نتفه معناسنه درکه اوتدن و بوکدن بر پنچه بولنتی یه دینور
وبونکله ناچیز نسنه دن کنایه ایدرلر تقول اعطنی شحتلة من کذا ای نتفة منه الشخل شینك فتحی وخای معجمه نك
سکونیله مشروبی سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال شخل الشراب شخلا من الباب الثالث اذا اصفاه وحیواندن
سود صاغمق معناسنه در یقال شخل الناقة اذا حلبها وشخل صدیق دوسته علی قول مصادقت ایدن تازه
غلامه دینور شخیل دخی بو معنایه در امیر وزننده یقال له شخل وشخیل ای صدیق اوهو الغلام الحدث الذی یصادقه
المشاخلة مفاعله وزننده بر کسه ایله صفوت وخلوص اوزره دوستلق ایلمك معناسنه در یقال شاخله اذا اصافاه
المشخل والمشخلة میملرك کسریله سوزکی یه دینور مصفاة معناسنه شادل دال مهمله ایله صاحب وزننده بر رجل
علمیدر ومحمد بن شادل بن علی النیسابوری اسحق بن راهویه اصحابندندر شادله هاء ایله مغربده بر بلده در علی قول
ذال معجمه ایله در سید ابو الحسن علیّ الشاذلیّ قدّس سرّه که صوفیهٔ اسکندریه دن طائفهٔ شاذلیه نك استاذی بدر
اورایه منسوبدر واول طائفه نك مدح وترغیبلرنده استاذ ابو العباس احمد بن عطاء اشبو قطعه یی انشاد ایلمشلردر

تمسك بحبّ الشاذلیة تلق ما	تروم فحقق ذاك منهم وحصل
ولا تعدون عیناك عنهم فانهم	شموس هدی فی اعین المتأمل

شاذل ذال معجمه ایله صاحب وزننده بر رجل علمیدر وشهران بن شاذل امام مکحولك اجدادندندر شبذله حیذره
وزننده فقهاء شافعیه دن عزیزی بن عبد الملك لقبیدر شراحیل شین مفتوحه وحای مهملهٔ مکسوره ایله
اسامیدندر شراحیل بن ادّه وشراحیل بن یزید وشراحیل بن عمرو محدّثلردر وشراحیل المنقری وشراحیل
الجعفی که بعضلر عندنده بو شرحبیل در وشراحیل بن مرّه وشراحیل بن زرعه اصحابدندر واشبو شراحیل
کلمه سی سیبویه عندنده کرك حالت تعریف وکرك تنکیرده غیر منصرفدر زیرا منتهای جمع صیغه سنده در واخفش
عندنده حالت تنکیرده منصرف اولور زیرا جمع حقیقی اولمامغله علت اخرایه محتاجدر واکر مصغر قلنور ایسه
ایکیسنك عندنده دخی منصرف اولور زیرا لفظ مرقوم عربیدر سراویل بونك خلافنجه درکه حالت تصغیرده
منصرف اولمز اعجمی اولدیغیچون شارح دیر که شراحیل کلمه سی سیبویه عندنده مفاعل ومفاعیل کبیدر که
منتهای جمعدر وسائرك عندنده اعجمیدر ودیعه معناسنه در اسم جلاله اولان ایل کلمه سنه مضافدر اکا بناء حالت
تنکیرده منصرف اولور شرحبیل خزعبیل وزننده اسامیدندر شرحبیل الحنظلی وشرحبیل الجعفیّ علی قول
بو شراحیل در وشرحبیل بن غیلان وشرحبیل بن السمط وشرحبیل بن حسنه وشرحبیل بن اوس یاخود اوس بن

شرحبيل صحابه‌لردر وشرحبيل بن سعد وشرحبيل بن سعيد وشرحبيل بن شريك وشرحبيل بن مسلم وشرحبيل بن يزيد وابن الحكم محدثلردر الشروال سروال وزننده وآنده لغتدر كه شلواره دينور نته كه ذكر اولندى الشسلة فرحه وزننده شثله لفظنده لغتدر كه غليظ اياغه وغليظ پرمقلره دينور الششقلة دحرجه وزننده فلورى بوزمق معناسنه‌در يقال ششقل الدينار اذا غيره الشقاقل شينك فتحيله والشقاقل والاشقاقل همزه‌نك فتحى ولامك شدّ سيله برجنس شجر هندى كوكنك اسميدر كه آندن مرتا ترتيب اولنور ملين ومحرك جماعدر بين الاطباء شقاقل ايله متعارف اولان كوكدر الشاصلى صادك ضمى ولام مشدده‌نك فتحى والفك قصريله ولام تخفيف اولنديغى صورتده الفك مدّيله تكلم اولنور بر نبات آديدر الشوصلة حوقله وزننده بر آدم ذكر اولنان شاصلى يمك معناسنه‌در يقال شوصل الرجل اذا اكل الشاصلى الشعل فتحتينله والشعلة غرفه وزننده آت قسمنك قويرغنده اولان بياضه دينور يقال فى الفرس شعل وشعلة وهو البياض فى ذنبها كذلك پرچنده وقولقلرى توزنده اولان بياضه دينور وشعل مصدر اولور آتك قويرغنده يا پرچنده ياخود قولاغى توزنده بياض اولمق معناسنه يقال شعل الفرس شعلا من الباب الرابع اذا كان ذا شعلة وشعله علولنمش اوطون پاره‌سنه دينور كه مراد علولنمش اوجى اوله جقدر نته كه علولنمش آتش قطعه‌سنه ده دينور تقول خذ شعلة منه وهى ما اشعلت فيه من الحطب وآتش علونه دينور يقال كأنه شعلة النار اى لهبها جمعى شعل كلور كتب وزننده شارح ديركه صواب اولان صرد وزننده اولمقدر وشعله قيس بن ساعك فرسى اسميدر الاشعيلال احمرار وزننده بودخى آت قسمنك قويرغنده يا پرچنده ياخود قولقلرى اردنده بياض اولمق معناسنه‌در يقال اشعال الفرس اذا كان ذا شعلة وباشك قيللرى اورپروب ديك ديك قبارمق معناسنه مستعملدر يقال اشعالّ رأسه اذا انتفش يعنى شعره الاشعل احمر وزننده والشعيل امير وزننده والشاعل قويرغنده يا پرچنده يا قولقلرى اكسه‌سنده بياض اولان آته دينور شعلاء مؤنثيدر وشاعل نسب اوزره استعمال اولنور ذو اشعال معناسنه لابن وتامر كبى يقال رجل شاعل اى ذو اشعال مترجم ديركه مزهرده كنديلردن افعال متصرف اولميان اسماء ايچون باب مخصوص مرسوم اولوب اشبو شاعل دخى اول جمله‌ده مندرج اولمغله بوندن دخى صيغ مختلفه مبنى دكلدر الشعل جعل وزننده برنسنه‌ده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه‌در يقال شعل فى الامر شعلا من الباب الثالث اذا امعن فيه وآتش علولندرمك معناسنه‌در يقال شعل النار اذا الهبها وشعل علو كبى جست وچالاك وآتش پاره آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شعل اى خفيف متوقد وشعل تأبط شرّا اسميله مسمى شاعرك لقبيدر جست ومتوقد اولديغنه بناء التشعيل تفعيل وزننده والاشعال همزه‌نك كسريله بونلرده آتش علولندرمك معناسنه‌در يقال شعل النار واشعلها اذا الهبها واشعال دوه‌يى كركى كبى قطرانلمق معناسنه مستعملدر يقال اشعل ابله بالقطران اذا كثر عليها وعسكرى چاله‌يوب قول قول هر طرفه پراكنده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اشعل الخيل فى الغارة اذا بثها ودوه‌لرى طاغتمق معناسنه مستعملدر يقال اشعل الابل اذا فرقها وشبخون عسكرى چاپل اوزره چكركه كبى پراكنده اولمق معناسنه‌در يقال اشعلت الغارة اذا انفرقت وصوارمق يا طلومه صوقوسق خصوصنده صوبى چوغالتمق معناسنه‌در يقال اشعل السقى اذا كثر الماء وقربه‌نك يا طلومك صوبى جابجا چقوب سيلان ايلمك معناسنه‌در يقال اشعلت القربة او المزادة اذا سال ماؤها متفرقا وخنجر يا مزراق دورتمكله حادث اولان ياره‌نك قانى متفرقا ظهور ايلمك معناسنه‌در يقال اشعلت الطعنة اذا اخرج دمها متفرقا وكوزك ياشى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اشعلت العين اذا كثر دمعها الاشتعال افتعال وزننده والتشعل تفعل وزننده آتش يالكلنمق معناسنه‌در يقال شعل النار واشعلها فاشتعلت وتشعلت اى الهبها فالتهبت پس لف مرتب اوزره مطاوعدر الشعلول شينك ضميله بودخى آتش علوينه دينور الشعيلة سكينه وزننده فتيل اوجنده يانمش علوه ياخود شعله‌لو فتيله دينور جمعى شعيل دره‌اسز يقال اضاءت الشعيلة وهى المشعلة فى الذبال او الفتيلة فيها نار المشعل مقعد وزننده قنديله اطلاق اولنور اسم مكاندر المشعل منبر وزننده سوزكى يه اطلاق اولنور مصفاة معناسنه واهل باديه‌نك دريدن دوزدكلرى آياقلى كوبه دينور كه ايچنده نبيذ بصارلر مشعال دخى ديرلر مصباح وزننده المشعل محسن وزننده چوق اولوب هر طرفه منتشر اولان چكركه سوربسنه دينور يقال جراد مشعل اى كثير متفرق بنو شعل زفر وزننده تميم قبيله‌سندن بر بطن‌در الشعاليل شعارير وزننده ومرادفيدر كه پراكندكان ومتفرقين ديمكدر همان جمع اوله‌رق مستعملدر يقال ذهبوا شعاليل اى متفرقين الشغل شينك ضمى وغين معجمه‌نك سكونيله وضمتينله وشينك فتحيله وفتحتينله كه درت لغتدر ايشه كوجه اوغراشه وبر آدمك اوغراشديغى ايشه كوجه دينور كه فراغ مقابليدر جمعى اشغال

وشغول كلور تقول انا فى شغل وهو ضد الفراغ الشغل شينك فتحيله وضميله بر آدمى برنسنه ايله اوغراشدروب مشغول قلمق معناسنه‌در يقال شغله شغلا من الباب الثالث اذا جعله مشغولا الاشغال همزه‌نك كسريله بودخى مشغول قلمق معناسنه‌در يقال اشغله بمعنى شغله وبو لغت جيده‌در على قول لغت رديئه‌در ياخود قليله‌در يعنى بو معناده افعال بابندن ورودى بورسمه اختلافيدر مؤلف بونكله نوعا جوهرى‌يه تعريض ايتمشدر زيرا ولا تقل اشغلته لانها لغة رديئة ديمشدر الاشتغال افتعال وزننده برنسنه ايله اوغراشوب مشغول اولمق معناسنه‌در يقال اشتغل به اذا صار مشغولا به شارح ديركه بعضلر بوندن بناء فاعل ورودنى انكار ايلديلر زيرا افتعال اكر مطاوع اولورسه البته لازم اولور وغير مطاوع اولورسه البته كنديده معناى تعدى بولنمق لازمدر اكتسب المال واكتحلت تركيبلرى كبى واشبو اشتغلت ماده‌سى ايسه مطاوع دكلدر وآنده معناى تعدى يوقدر ديديلر لكن فى الاصل فصيح كلامده مهجور الاستعمال اولان فعلك مطاوعى اولمغله كنديده معناى تعدى بولنمشدر زيرا اصلده اشغلته فاشتغل ايدى احرقته فاحترق كبى پس اشتغلت بكذا قولنده جار ومجرور مفعول معناسنده‌در انتهى المشغول برنسنه ايله اوغراشور اولان آدمه دينور يقال شغل به على المجهول فهو مشغول ما اشغله فعل تعجبدر وبو شاذدر زيرا فعل مجهولدن بنا اولنمشدر مترجم ديركه فعل تعجب البته افعل تفضيلك مبناسندن بنا قلنور افعل تفضيلده قياس اولان تفضيل فاعل معناسندندر وبعضا غير قياس اوزره تفضيل مفعول معناسندن بنا قلنور اعذر واشهر والوم واشغل كبى پس فعل تعجب دخى اشغل بابندن غير قياس اوزره وارددر الشغل كتف وزننده والمشتغل اسم فاعل بنيه‌سيله برنسنه ايله اوغراشور اولان آدمه دينور وبونده غينك فتحيله كه اسم مفعولدر نادردر الشاغل بر آدمى مشغول ايدن كسنه‌يه دينور ومبالغة بونكله شغل توصيف اولنور يقال شغل شاغل مبالغة المشغلة مرحله وزننده مشغوليته باعث اولان ايشه كوجه دينور تقول لى مشغلة اى ما يشغلنى الشغلة تمره وزننده دوكلمش خرمنه دينور جمعى شغل در قال المؤلف ومنه الحديث خطب على رضى الله عنه على شغلة اى على كدس مؤلفك والكدس قولى البيدر قولنه عطف تفسيردر زيرا بيدر خرمن يرينه‌ده دينور الاشغولة اضحوكه وزننده شغل كلمه‌سندن افعوله‌در اوغراشيجق وتلهى ايده‌جك شيئه دينور المشغلة فابله مكنسه وزننده حيوان قسمنك قورسغنه واشكنبه‌سنه دينور كارجه وكرش معناسنه جمعى مشاغل در بوراده كارجه كراجة فارسى معربيدركه قورسغه دينور الشفصلى شينك وصادك كسرى ولامك تشديدى والفك قصريله برنوع نباتدركه يانده اولان اشجاره صارمشور على قول اول نباتك يمشنه دينوركه سمسم كبى دانه اولور الشفصلة دحرجه وزننده ذكر اولنان نباتى اكل ايلمك معناسنه‌در كذلك شاصلى ديدكلرى نبات مرقومى اكل ايلمك معناسنه‌در يقال شفصل الرجل اذا اكل الشفصلى وكذا اكل الشاصلى مؤلف شاصلى ماده‌سنده فعلى شوصله اولمق اوزره ثبت ايلمكله شفصله‌نك ملايمتى معلوم دكلدر شفقل فاء وتافله جعفر وزننده بر آدمك اسميدر ابوشفقل فرزدق نام شاعرك راوى اشعاريدر الشاقول قافله اوجى حربه لو اوكندره‌يه دينوركه بصره زراعلرى قوللنورلر وذكره اطلاق اولنور شارح ديركه مهندسلرك ومعمارلرك ومنجملرك استعمال ايلدكلرى شاقول بوندن مأخوذدر على قول شاخل معربيدر الشقل نقل وزننده جماع ايلمك معناسنه‌در يقال شقل المرأة شقلا من الباب الاول اذا جامعها والتون طارتمق معناسنه‌در يقال شقل الدينار اذا وزنه الشوقلة حوقله وزننده حلم وسكوندن ناشى توقر ايلمك معناسنه‌در يقال شوقل الرجل اذا اتزن حلما الشقاقل ششقل ماده‌سنده بيان اولندى اشقاليه همزه مكسوره ايله اندلسده بر بلده آديدر شاقوله اساميدندر ميمونه بنت شاقوله متعبدات امتدن بر خاتوندر الشكل شينك فتحى وكسريله شبه ومثل معناسنه‌در يقال هذا شكله اى شبهه ومثله مؤلفك بصائرده بيانه كوره شكل ومشاكله هيئت وصورتده مشابهتدر نته كه ند جنسيتده وشبه كيفيتده اولور انتهى وشكل بر آدمك طبع وهواسنه صالح وموافق اولان شيئه دينور ومنه تقول هذا من هواى وشكلى وهو ما يوافقك ويصلح لك وامور مختلفه مشكله‌يه اطلاق اولنان اشكال كلمه‌سندن مفرد اولور يعنى هر برى بر جنسدن اولوب يكديكره متخالف اولان امور وحوايجك هر برينه شكل دينور يقال هذه الامور اشكال اى مختلفة مشكلة شارح ديركه معناى اولده جمعى شكول در وبعضا اشكال كلور وشكل برنسنه‌نك كرك محسوس وكرك موهوم صورتنه دينور جمعى اشكال وشكول كلور يقال هذا شكل ذاك وهو صورة الشئ المحسوسة والمتوهمة وصارى وقرمزيله الاجه بر نبات آديدر واهل عروض اصطلاحنده خبن وكف علتلرنى جمع ايلمكه اطلاق اولنور خبن سبب خفيفك ساكنى حذف

وكف سابع ساكنی حذف ایلمك اولمغله شكل ذووتد مجموع اولان فاعلاتن جزئندن الف ونونك حذفندن عبارت
اولور وشكل مصدر اولور برنسنه متبین اولمیوب چارز ومشتبه اولمق معناسنه در یقال شكل الامر شكلا من الباب
الاول اذا التبس واصمه ده ونكا كده اولان اوزمك بعضسی اولمق معناسنه در كه الاجه لنمق تعبیر اولنور
علی قول سیاهلنوب اولمغه بشلمق معناسنه در كه بك دوشمك تعبیر اولنور یقال شكل العنب اذا اینع بعضه اواسود
واحد فی النضج ویازویه نقطه واعراب وضع ایلمك معناسنه مستعملدر كویا كه شكال ایله قید ایمش اولور یقال
شكل الكتاب اذا اعجمه وطوارك اباغنی كوستكلمك معناسنه در یقال شكل الدابة اذا شد قوائمها بحبل الشاكلة
شكل وشبه معناسنه در یقال هذا علی شاكلة ابیه ای شبهه وناحیه معناسنه در یقال یمشی فی شاكلة الطریق
ای فی ناحیته وجانبه ونیت معناسنه در وطریقت ومذهب معناسنه در قال الشارح قوله تعالی قل كل یعمل علی شاكلته
ای سجیته وخلقته وشاكله جهده صدغ ایله یعنی طواون ایله قولغك ارالغنده اولان بیاضه دینور یقال ما الطف
شاكلته وهو بیاض بین الاذن والصدغ وآت قسمنك بوش بوكورینك ارقوری طرفیله ثفنه سنك یعنی انجكلرندن
اویلقلرینك قاوشدیغی یرك بینده اولان دری یه دینور یقال اصاب شاكلة الفرس وهو جلد بین عرض الخاصرة
والثفنة التشكل تفعل وزننده صورت بولمق معناسنه در یقال تشكل الشیء اذا تصور واوزمك كبی پخته
اولوب الاجه لنمق معناسنه در یقال تشكل العنب بمعنی شكل التشكیل تفعیل وزننده برنسنه یی صورتلندرمك
وصورت ویرمك معناسنه در یقال شكله اذا صوره وخاتون تپه سندن صاچنی صاغلو صوللو ایكی بولك اورمك
معناسنه در یقال شكلت المرأة شعرها اذا ضفرت خصلتین من مقدم رأسها عن یمین وشمال وبرنسنه چارز
ومشتبه اولمق معناسنه در یقال شكل الامر اذا التبس واوزوم الاجه لنمق معناسنه در یقال شكل العنب بمعنی شكل
وطوارك اباغنی كوستكلمك معناسنه در یقال شكل الدابة اذا شد قوائمها بحبل الاشكال همزه نك كسریله
بودخی برنسنه مشتبه وملتبس اولمق معناسنه در یقال اشكل الامر اذا التبس وخرما اغاجنك یمشی درجه سنی
بولوب خوش ولطیف اولمق معناسنه در یقال اشكل النخل اذا طاب رطبه وكوز شكلاء اولمق معناسنه در یقال
اشكلت العین اذا كانت شكلا ویازویه نقطه واعراب وضع ایلمك معناسنه در همزه سی سلب ایچون اولمغله كویا كه
التباس واشتباهنی ازاله ایدر یقال اشكل الكتاب اذا اعجمه الاشكال همزه نك فتحیله شكلك جمعیدر كه ذكر اولندی
وملتبس ومشتبه اولان اموره وصف اولور یقال امور اشكال ای ملتبسة واشكال انجو دن یا كومشدن مصنوع
صالقم كوپه لره دینور كه بری برینه مشابه ومشاكل اوله بونكده مفردی شكل در یقال جاءت النساء وعلیهن اشكال
وعلیها شكل ای حلی من لؤلؤ اوفضة یشبه بعضه بعضا تقرطبه الاشكلة همزه نك وكافك فتحیله لبس والتباس
معناسنه در كه برنسنه ملتبس ومختلط اولمقدن عبارتدر یقال به اشكلة ای لبس وحاجت ومهمه یه دینور
تقول لی بی اشكلة الیه ای حاجة وشبه ومثل معناسنه در كما سیذكر الشكلاء صحراء وزننده بودخی حاجت
معناسنه در وشكله سی اولان كوزه دینور یقال عین شكلاء ای بها شكلة وبوكورلری آق اولان دیشی قیونه
دینور یقال نعجة شكلاء ای البیضاء الشاكلة الاشكل احمر وزننده قارشق قرمزیلی وآقلی اولان نسنه یه دینور
یاخود قزلسی وبولانقلی آق اولان شیئه دینور یقال شیء اشكل اذا كان فیه حمرة وبیاض مختلط اوما فیه بیاض
یضرب الی الحمرة والكدرة وسدر اغاجنك جبلی نوعنه دینور مفردی اشكله در وقزلسی قاره دوه یه دینور یقال
بعیر اشكل اذا اختلط سواده حمرة وكوزینك بیاضنده قرمزیلق اولان آدمه دینور كه قرمزیسی الا اولور نته كه
اشهل صاریسی الا اولور وفی الحدیث كان النبی صلی الله علیه وسلم اشكل العین ای فی بیاضها شیء من حمرة
وهو محمود محبوب فنعم ما قال فی حلیته علیه السلام * مست عشق اولمغین اول چشم خمار * حمرته مائل ایدی برمقدار
وقیل طویل شق العین یعنی كوزلرینك شقی معتدل طویل ایدی كه اكا بادامی كوز تعبیر اولنور محاسندندر شارح
قول ثانی یی تغلیط ایلمشدر واقعا وضع ماده یه مخالفدر واشكل قاتله قارشق صویه دینور ومطلقا اونك
سوادی حمرته مائل قوچ قیونه وسائر حیوانه دینور وبرنسنه یه بك بكزه ین شبئه دینور یقال هذا اشكل به ای اشبه
الشكلة شینك ضمیله قزل قارشقلی سیاه اولان رنكه دینور كه بعض دوه لرده اولور وكوزده شهله به شبیه اولور
نهایت شكله قرمزیسی آلالغه وشهله صاریسی آلالغه دینور كه قیون كوزلولك تعبیر اولنور ذكر اولنان اشكل
بوندن وصفدر یاخود شكله بیاضنده اولان آلالق اولمغله شهله سوادنده اولان آلالقدر مؤلف شهل ماده سنده
كوزك سیاهی جزئیلی قزیله مائل اولمغله نص ایلمشدر وشكله شبه ومشابهت معناسنه در كما سیذكر الشكال
كتاب وزننده كوستكه وپابونده دینور جمعی شكل در كتب وزننده یقال شد قوائم الدابة بالشكال ای بالحبل

الخاص لهما وشول ایپه دینور كه دوه نك كوكس باغیله قاسق باغنك ارالغنه چكوب بند ایدرلر كذلك قاسق
باغیله قارنی آلتندن چكیلن قولانك ارالغنه باغلدقلری باغه دینور وطوارك الریله اباقلری بینه باغلدقلری
قصه كوستكه وپابونده دینور وآت قسمنك برایاغی مطلق اوله رق اوچ ایاغنده اولان سكیله دینور وبونك
عكسنه ده دینور یقال فرس به شكال ای ثلاث قوائمه محجلة والواحدة مطلقة وعكسه ایضا قال فی النهایة
انه علیه السلام كره الشكال فی الخیل مترجم دیر كه راغب مفرداتده برایاغیله برالنده اولمغه تخصیص ایلمشدر
المشكول فن عروضده شكل زحافی جاری اولان جزؤه دینور كه حرف ثانی وسابع محذوف اولور نته كه
قریبا ذكر اولندی الشواكل شاكله نك جمعیدر شاهراهدن منشعب اولان یوللره دینور یقال اخذوا
الشواكل وهی الطرق المنشعبة عن الطریق الاعظم الشكل شینك كسری وفتحیله نسوانك ناز وشیوه
وعشوه سنه دینور یقال امرأة ذات شكل ای غنج ودل وغزل الشكل فتحتینله محبوبه ناز وشیوه لو اولمق معناسنه در
یقال شكلت المرأة شكلا من الباب الرابع اذا كانت ذات شكل وقیون وسائر حیوانك بوكوری آق اولمق معناسنه در
یقال شكل الكبش وغیره اذا كان اشكل وبرنسنه نك بیاضنده قرمزیلق اولمق معناسنه در یقال شكل الشیء اذا كان
فی بیاضه حمرة وشكل عربدن بربطن پدرینك اسمیدر وشكل بن حمید العبسی اصحابدندر واوغلو شتیر بن شكل
محدثدر الشكلة فرحة وزننده باب مز بوردن وصفدر یقال امرأة شكلة ای ذات شكل شكله تمره وزننده
برخاتون اسمیدر الشوكل جوهر وزننده پیاده عسكره دینور علی قول میمنهٔ عسكره كه صاغ قول تعبیر اولنور
یاخود میسره یه دینور وناحیه وجانب معناسنه در وسنجان تیكنی دیدكلری شجره دینور عوسجه معناسنه
الشكیل امیر وزننده آتك آغزنده اولان كك صولوغنده ظاهر اولان قانله قارشق كوپوكه دینور الشكل شینك ضمیله
شكلاء كلمه سنك جمعیدر كه بیاضی حمرته مائل كوزه دینور یقال عین شكلاء اذا كانت فی بیاضه حمرة واشكل
كلمه سنك جمعیدر كه ذكر اولندی المشاكلة مفاعله وزننده برنسنه برآخر نسنه یه اویغون اولمق معناسنه در
یقال شاكله اذا وافقه مترجم دیر كه مشاكله اهل بیان بوندن مأخوذدر كه تقارب فی الخیال علاقه سیله مجاز
قیلندندر التشاكل تفاعل وزننده بودخی موافقت معناسنه در یقال هما لایتشاكلان ای لایتوافقان
الشاكل بودخی شبه معناسنه در یقال فیه اشكلة من ابیه وشكلة وشاكل ای شبه الشلل فتحتینله ثوبه اصابت
ایدن شول سیاهلكه یه دینور كه غسل ایله زائل اولمیه یقال ما هذا الشلل بثوبك وهو سواد اصابه ولایذهب بغسله
وشلل وشل تشدیدیله مصدر اولورلر طواری اردندن سوروب قوغمق معناسنه یقال شل الابل شللا وشلا
من الباب الاول اذا طرده وال چولاق اولمق معناسنه در كه ال وچكیلوب یابس اولمقدن عبارتدر یاخود ال
بالكلیه زائل اولمق معناسنه در یقال شلت یده شلا وشللا من الباب الرابع اذا یبست اوذهبت ویقال شلت
علی المجهول وعربلر اسناد تیرانداز اوق آتدقده دعا ایدوب لاشللا ولااشلالا ولاتشلل یدك دیرلر الك دائما
صاغ ودرست اولسون دیمكدر بوراده شلال قطام وزننده در ولاتشلل نهی بنیه سیله در شارح دیر كه كذلك لاشللا
ولاعمی دیرلر الك وكوزك درست اولسون دیمكدر ولاشل عشرك دیرلر عشردن مراد اون پرمغیدر وشل كوزیدر پی
یاش صالیویروب آقمق معناسنه در طردمعناسندندر یقال شلت العین دمعها شلا من الباب الاول اذا ارسلها
مترجم دیر كه امهات سائره ده شل دیكشی سبرك سبرك دیكمك یعنی ایلمك معناسنده مرسوم اولمغله مؤلف آندن
سكوت ایلمشدر الانشلال انفعال وزننده طوارا كسه سندن سوریلوب قوغلمق معناسنه در یقال شل الابل
فانشلت وسیل صویی هنوز چوغالوب طغیان ایلمزدن اولجه آیله رق آقغه بشلمق معناسنه در یقال انشل السیل
اذا ابتدأ فی الاندفاع قبل ان یشتد ویغمور رصار صار دوكلمك معناسنه در یقال انشل المطر اذا انحدر الاشلال
همزه نك كسریله بودخی ال چولاق اولمق معناسنه در یقال اشلت یده علی المجهول بمعنی شلت ویقال اشل الرجل
علی بناء الفاعل اذا كانت یده شلاء الاشل اقل وزننده الی چولاق كشی یه دینور یقال رجل اشل ای الشلاء
یده الشلاء حمراء وزننده چولاق اله دینور یقال ید شلاء ای یابسة اوذاهبة وبصری زائل اولمش كوزه
وصف اولور یقال عین شلاء اذا كانت قد ذهب بصرها الشلیل امیر وزننده بر بلده آدیدر وشلیل دوه نك
صغریسنه اورتدكلری پلاسه وجیجمه دینور كه یوكدن یاخود قیلدن منسوج اولور تركیده كوتلك تعبیر اولنور
عربلر وتركمانلر آتلره دخی ایدرلر وجنكده زره آلتندن كیدكلری جامه یه دینور یقال لبس الشلیل ای الغلالة تلبس
تحت الدرع وبیوك زره آلتندن كیلان كوچك زرهه دینور علی قول مطلقا زرهه دینور جمعی شله در شینك كسریله
جله وزننده ودره ده یاخود دره نك وسطنده اولان صو مجراسنه دینور وقوقار ایلیك ومردار ایلیك دیدكلری ایلیكه

دبنور نخاع معناسنه وارقه اتنده اولان يول يول طريقه لره دينور كه ارقه ايله بيله جه ممتد اولور پس مفردى
شلبه در وشلبل اصحابدن جرير بن عبدالله البجلى جدينك اسميدر وشلبل بن مهلهل حافظ عبدالمؤمن الدمياطى
شيخيدر شلبل زبير وزننده ابن اسحق الزنبق دركه محدثدر وابو الشلبل النفاثى بنو كلابدن بر مشهور لص
وشاعردر المشل ميمك كسريله ديشى اشكلرك دائما آرد لرينه دوشوب سوروب كوترر اولان حشارى اركك اشكه
دينور يقال حمار مشل اى كثير الطرد وشلول وشلل معناسنه دركه ذكر اولنور الشلول صبور وزننده والشلل
عنق وزننده والشلل صرد وزننده والشلشل بلبل وزننده والشلشل فدفد وزننده ايشده كوجده جست
وسبكروح وخوش صحبت نازك طبيعت شن وشوخ آدمه دينور يقال رجل مشل وشلول وشلل وشلل
وشلشل وشلشل اى خفيف فى الحاجة سريع حسن الصحبة طيب النفس وشلول كنج ناقه يه وقبونه دينور كه دوه ده
تاب كيدر وبنو عجلان يوردنده بر صويك اسميدر وشلشل بلبل وزننده كوده سى چلمسز اولوب ايشده كوجده
جست وپهلوان آدمه دينور وشلشل فدفد وزننده پيدر پى طاملياڭ صويه وقانه دينور كه ذكر اولنور المتشلشل
مدحرج وزننده بودخى كوده سنك اتى آزجه اولوب ايشده كوجده چابك وچالاك آدمه دينور شلشل كبى يقال
رجل شلشل ومشلشل اى قليل اللحم خفيف فيما اخذ فيه الشلشلة زلزله وزننده شار شار صوطاملق معناسنه در
يقال الماء يشلشل اى يقطر وصو وقان مقوله سنى دوكمك معناسنه در يقال شلشل السيف الدم اذا صبه وشلشله
وشلشال زلزال وزننده بولى سرپه رك ايشه مك معناسنه در يقال شلشل بوله وبوله شلشلة وشلشالا اذا فرقه
وارسله منتشرا الشلشال شينك فتحيله معناى اخيردن اسمدر سرپه رك ايشمكه دينور المتشلشل اسم فاعل
بنيه سيله پيدر پى طامليان صو وقان مقوله سنه دينور يقال ماء ودم متشلشل اى متتابع القطر التشلشل تزلزل
وزننده صو مقوله سنى شارل شارل دوكمك معناسنه باء حرفيله متعدى اولور يقال تشلشل بالماء اذا صبه الشلة
شينك ضميله مطلق نيته على قول سفر خصوصنده معقود اولان نيته دينور تقول عقدت فى قلبى شلة وهى النية
او النية فى السفر وبر آدمك طلب وخواهشنده اولديغى امر بعيده دينور وبونده شينك فتحيله ده لغتدر يقال له شلة
اى امر بعيد يطلبه المثلل محدث وزننده قانجق اشكلره حرص وقصدى نهايت مرتبه ده اولان حشارى اشكه
دينور كه همان كوردكنك ارقه سنه دوشوب صالدرر اوله مثلل معظم وزننده بر طاغك آديدر كه آندن قديد نام
محله نزول اولنور الشمال شينك كسريله والشميال ياء زياده سيله كه اشباعدر والشملال شينك كسريله
صوله دينور كه صاغ مقابليدر صول اله وصول يانه وصول جهته شاملدر يمين مقابليدر شمالك جمعى اشمل
كلور وشمائل كلور غير قياس اوزره وشمل كلور كتب وزننده وشمال كلور مفردينك لفظى اوزره دلاص كبى
يقال فلان يعمل بشماله واتى من شماله وهو ضد اليمين وشمال خوى وطبيعت معناسنه در جمعى شمائلدر
يقال هو كريم الشمال اى الطبع واوغورسزلقده مستعملدر يقال زجرت له طير الشمال اى طير الشوم شارح
ديركه عربلر صول ايله تشأم ايلدكلرينه مبنى درتيه كه يمين ايله تيمن ايدرلر بركت معناسنه اولان يمن ماده سندن مأخوذدر
ديرلر ولهذا يمينه يمنى وشماله شومى اطلاق ايدرلر وشمال بر دلو تمغا اسميدر كه قيون قسمنك ممه سنه باصيلور
واكين بچن آدمك اليله قبض ايلديكى بر طوتام اكينه دينور وقيونك ممه سنه كچوردكلرى طوربه شكلنده
كيسه يه دينور كه ممه سى سوددن آغرلشدقده كچورورلر على قول بوكچى قسمنه مخصوصدر ابو الشمال
تابعيندندر ومحمد بن ابو الشمال كه عطار ديدر محدثدر ذو الشمالين اصحابدن عمير بن عبد عمروك لقبيدر ايكى
اليله ايشلر اولديغندن ملقب اولمشيدى الشمل حمل وزننده برنسنه يى صول طرفه وصواله وصول يانه آلمق
معناسنه در يقال شمل شملا من الباب الاول اذا اخذه ذات الشمال وبرنسنه يى سر يلمك وصوغومق ايچون
شمال يلنه قومق معناسنه در يقال شمل الخمر اذا عرضها للشمال فبردت وقيون قسمنك ممه سنه شمال ديدكلرى
كيسه يى كچروب بغلمق معناسنه در يقال شمل الشاة شملا من الباب الثانى والاول اذا علق على ضرعها
الشمال وشدّه وقيونك ممه سنه كچوره جك كيسه دوزمك معناسنه در يقال شمل الشاة اذا جعل لها شمالا وشمول
وعموم معناسنه دركه ذكر اولنور وشمل وشمول برنسنه يى شمله ديدكلرى احرامله اورتوب بورمك معناسنه در يقال شمله
شملا وشمولا من الباب الرابع اذا غطاه بالشملة وشمل اغاجده اولان خرمارى بالجمله ديوشورمك معناسنه در يقال شمل
النخلة شملا من الباب الاول اذا القط ما عليها من الرطب وشمل غلبه لك وازدحامه دينور يقال دخل فى شمل الجماعة
اى غمارها وبونده فتحتينله ده لغتدر الشمال شينك فتحى وكسريله حجر كعبه معظمه سمتندن اسن يله دينور وحجر بيت
شريفك شمال طرفنده در على قول قبله يه متوجه اولان آدمك صاغ طرفندن اسن يل اوله جقدر لكن صحيح اولان

قطب شمالى جهتندن مطلع شمس ايله نعش ماييندن ياخود مطلع بنات نعش ايله نسر طائرك مسقطى ماييندن
اسن روزكاردر وبو روزكار عادتا كيجه لرده هبوب ايلمز اولكى اختلاف مقبلك مقامى اعتبارينه مبنى در قالديكه مطلب
مؤلفك تعريفى اصول اربعه يه مبنى در اهل جغرافيا تقسيمى اوزره مطلع شمسدن هبوب ايدن كون طوغوسى
تعبير اولنور قطب شماله طوغرى عبوقه دك اوچ كرته سى واردر ومطلع عيوقدن هبوب ايدنه پويراز يلى تعبير
اولنور قطبه وارنجه بونكده اوچ كرته سى وار مطلع بنات نعش پويرازك وسطيدر وقطبدن هبوب ايدنه يلدز
تعبير اولنور مغيب عيوقه قدر بونكده اوچ كرته سى وار ومغيب عيوقدن هبوب ايدنه قاره يل تعبير اولنور مسقط
نسر طائره قدر بونكده اوچ كرته سى وار وبونلر پويراز عد اولنور ومسقط نسر طائركه مغيب اصل دخى ديرلر
تمام كون طوغوسى مقابليدر باطى تعبير اولنور مغيب عقربه قدر بونكده اوچ كرته سى وار ومغيب عقربدن
اسن روزكاره لدوس تعبير اولنور قطب جنوبى يه قدر وآندن اسن يله بو ديارلرده قبله يلى تعبير اولنور مطلع
عقربه قدر واندن اسن يله كششلمه تعبير اولنور انتهى وشمال كلمه سنك جمعى شمالات كلور واشبو شمال لفظى
ريح مزبوره يه اسم اوله رق وصفت اوله رق استعمال اولنور يقال هبت الشمال وريح شمال الشمل صقل
وزننده والشأمل همزه ايله جعفر وزننده والشمل فتحتينله وقليلا ميمك سكونيله والشمأل ميمك همزه يه
تقديميله جعفر وزننده وكاهجه لامى مشدد اولور والشومل جوهر وزننده والشمول صبور وزننده والشميل
امير وزننده جمله سى شمال لفظنده لغتدر ريح مزبوره يه دينور الاشمال همزه نك كسريله شمال يلنه كيرمك
معناسنه در يقال اشمل القوم اذا دخلوا فى ريح الشمال وقيونك ممه سنه شمال ديدكلرى كيسه دوزمك معناسنه در
يقال اشمل الشاة اذا جعل لها شمالا وخاصة جمله يه شر وشور وبلاء يتشدرمك معناسنه در تعميم شر معناسنه دركه
خير وحسنه ده استعمال اولنمز يقال اشملهم شرا اذا عمهم وبو بعضك قوليدر كه ذكر اولنور وبر آدمه اورتوب
بورينه جك احرام ويرمك معناسنه در يقال اشمله اذا اعطاه الشملة واحرام صاحبى اولمق معناسنه در
يقال اشمل الرجل اذا صار ذا شمل اى شملة واغاجك خرماسنى هپ ديرمك معناسنه در يقال اشمل النخلة
اذا القط ما عليها من الرطب وبوغور دوه ناقه سور يسنك نصفنى ثلثانه وارنجه قدر آشوب كبه ايلمك معناسنه در
يقال اشمل الفحل شوله لقاحا اذا القح النصف الى الثلثين نته كه مجموعنه آشمقه اقما دينور الشمل فتحتينله
پويراز يلى طوقنمق معناسنه در يقال شمل القوم شملا من الباب الرابع اذا اصابتهم الشمال وشمل وشمول كبى برنسنه
عام وشامل اولمق معناسنه دركه جمله يه يتشمكدن عبارتدر يقال شملهم الامر وشملهم شملا وشملا وشمولا
من الباب الرابع والاول اذا عمهم ويقال شملهم خيرا وشرا من الثلاثى من الباب الرابع واشملهم شرا اذا عمهم به
كه ذكر اولنور وشمل ناقه كبه قالمق معناسنه در يقال شملت الناقة لقاحا اذا اقبلته وچوقلق نسنه لر برنسنه يى اورتوب
كيزلمك معناسنه در يقال شملت ابلكم بعيرا لنا اى اخفته وشمل بر مقدارجه تازه خرمايه دينور وآزجه
يغموره دينور كذلك ناسدن وسائر نسنه دن شئ يسيره دينور جمعى اشمال كلور وبرنسنه يى تمام اورتوب
بورين پرده مقوله سى شيئه دينور كنف معناسنه الاشتمال افتعال وزننده بر آدم جامه سنه اللرى بيله طشره
قالميوب بتون بدنى احاطه ايلمك وجهيله بورنمك معناسنه در يقال اشتمل بثوبه اذا اداره على جسده كله حتى لا تخرج
منه يده بو معنادندر كه بر آدمى بر ماده احرام كه باصوب احاطه ايلسه اشتمل عليه الامر ديرلر الشملة شينك كسريله
بنانوعدر ثوبى بتون بورنمك هيئته دينور كه بوندن لسانمزده بورنش ايله تعبير اولنور يقال هو حسن الشملة
اى هيئة اشتماله وشملة صمام صمم ماده سنده مذكوردر الشملة تمره وزننده والمشمل والمشملة ميملرك كسريله
قطيفه ديدكلرى بيوك وتويلو صچاقلو احرامدن كوچك شول يوفقه احرامه دينور كه عربلر اكا بتون بدنى
بورينوب صاريتورلر يقال جاء وعليه شملة ومشمل ومشملة وهو كساء دون القطيفة يشتمل به ومشمل پاله تعبير
اولنان قصه قلچه دينور كه صاقلندقده لباس ايله ستر اولنور يقال ضربه بالمشمل وهو سيف قصير يتغطى بالثوب
التشمل تفعل وزننده والتشميل تفعلدن على خلاف القياس مصدر ثانى اولمق اوزره احرامه بورنمك معناسنه در
يقال تشمل بالشملة تشملا وتشميلا اذا اشتمل بها المشمال محراب وزننده بورغانه دينور ملحفه معناسنه
الشمول صبور وزننده والمشمولة باده يه اطلاق اولنور على قول بارد اولانه دينور رايحه سنى ناسه شامل ايلديكندن
ياخود شمال يلى كبى عصفه ونسمه سى اولديغندن اطلاق ايلديلر يقال سقاه الشمول والمشمولة اى الخمر او البارده
وشمول بر چنكى خاتون اسميدر المشمول اخلاق رضيه وشمائل بهيه صاحبى آدمه اطلاق اولنور شمال
يليله طيب ولطافت كسب ايلمش صودن مأخوذ در يقال رجل مشمول اى المرضى الاخلاق الشمل شينك

فتحی وکسریله والشملة طمرة وزننده خرما سالقمنه علی قول بعشی آزجه اولانـه دینور الشملول شبنك
ضمیله بودخی آزجه نسنه یه دینـور جمعی شمالیل در شمله حمزه وزنـنده اسامیدندر شملة بن منبب
وشملة بن هزال محدث ضعیفلردر ام شمله دنیانك وخمرك کنیه سیدر شمیله جهینه وزنـنده
اسمادندر شمیلة بن محمد بن جعفرکه امرآء مکه اولادندر محدث ضعیفدر الشملة دحرجه وزنـنده
بودخی اغاجده کی خرمالری بالجمله دیرمك معناسنه‌در یقال شملل النخلة اذا لقط ماعلیها من الرطب
وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال شملل الرجل اذا اسرع الشمالیل شعاریر وزنـنده بولك بولك دیمکدر
جمع بنیه سیله مستعملدر یقال ذهبوا شمالیل ای فرقا وشمالیل معقله ناحیه سنده برنیچه متفرق اوزون قوم‌سالره
اطـلاق اولنور الانشمال انفعال وزننده برایشده چابك وچرك اولمق معناسنه‌در یقال انشمل فی حاجته
اذا شمر وسرعتله کتمك معناسنه‌در یقال انشمل الرجل اذا اسرع التشمیل تفعیل وزننده بودخی سرعتله
یوریمك معناسنه‌در یقال شمل الرجل اذا اسرع الشملة جبله وزننده والشمال والشملال واشملیل
شینلرك کسریله جست ور ونده ناقه یه وصف اولنور یقال ناقة شملة وشمال وشملال وشملیل ای سریعة شمال
شداد وزننده ابن موسی درکه محدثدر وفرددر محدثینده همنامی یوقدر شمیل زبیر وزننده وشمال کتاب
وزننده وشمله حمزه وزننده وشامل صاحب وزننده اسامیء رجالدندر الشمردل سفرجل وزننده کنج وچابك
وخوش اندام دوه یه وسائر حیوانه دینور وشمردل بن شریك الیربوعی وشمردل بن حاجز البجلی وشمردل الکعبی
شاعرلردر الشمردلة هایله خوشمنظر وخوب اندام ناقه یه دینور الشمرذل ذال معجمه ایله شمردل وزننده وآنده
لغتدر الشمرطل شمردل وزنـنده والشمرطول سقنقور وزننده وجودی سلکی وپریشان یاقشقسز اوزون
آدمه دینور الشمطالة شینك ضمیله ایچ یاغلوجه ات پارچه سنه دینور الشمشل زبرج وزننده فیل دیدکلری
حیوانه دینور الاشمعلال اضمحلال وزننده یوکسك یره چقمق ویوکسلمك معناسنه‌در یقال اشمعل الرجل
اذا اشرف وبرنسنه یی ارامق ایچـون سرعتله اطرافه طاغلوب جستجو ایلمك معناسنه‌در یقال اشمعل القوم
فی الطلب اذا بادروا فیه وتفرقوا ودوه‌لر بوطورلق ایدوب هر بری برجانبه پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال اشمعلت
الابل اذا مضت وتفرقت مرحا وچاپل عسکری چکر که کبی دشمنك هر قولنه صالدروب منتشر اولمق معناسنه‌در
یقال اشمعلت الغارة فی العدو اذا انتشرت الشمعلة دحرجه وزننده پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال شمعل
الشیء اذا تفرق واسم اولـور جنبشلو نشاطلو ناقه یه دینور شمعل دخی دینور هاسز وشمعلة الیهود طائفهٔ یهودك
قرآتلرینـه اطـلاق اولنور مصدر واسم اولمق محتملدر یقال اعجبتنی شمعلة الیهود ای قرآءتهم وشمعلة بن فائد
وشمعلة بن طیسله وشمعلة بن الاخضر الضبی شاعرلردر المشمعل مضمحل وزننده بودخی شوقلو نشاطلو ناقه یه دینور
وسریع وخفیف الروح ظریف آدمه علی قول پك اوزون آدمه دینـور یقال رجل مشمعل ای خفیف ظریف
اوطویل واکثری سوده دینور ومشمعل بن ایاس ومشمعل بن ملحان محدثلردر الشنبلة دحرجه وزنـنده اوپمك
معناسنه‌در یقال شنبل الغلام اذا قبله شنبل جعفر وزنـنده اسامیدندر عبدالله بن شنبل محدثدر وابو شنبل
حمل بن خرج شاعردر الشنفلة فایله برنسنه مطالبه ایدرکن کیسه‌دن اقچه اخراج ایلمك معناسنه‌در یقال
شنفل المشتری اذا اخرج الدراهم فی المطالبة الشول قول وزنـنده والشولان فتحاتله ناقه قویرغنی یوقری
قالدرمق معناسنه‌درکه لقاح ایچون کذلك حلنی اعلام ایچون قالدرر یقال شالت الناقة بذنبها تشول شولا
وشولانا اذا رفعته وقویرق کندیسی قالقمق معناسنه متعدی لازم اولور یقال شال الذنب اذا ارتفع وحرف باء
واسطه سیله متعدی اولور برنسنه یی یوقری قالدرمق معناسنه نته‌که معنای اول دخی بو یلجه‌در یقال شال بالحجر
شولا اذا رفعه وعربلر شالت نعامته دیرلر برآدم اویکه‌لنوب خفت ایلدکدنصکره ساکن وآرمیده اولدقده
یقولون شالت نعامة فلان ای خف وغضب ثم سکن زیرا دوه قوشی اوچق هواسیله برمقدار جه یردن اباغی کسیلوب
لکن قوت طیرانی اولمامغله ینه فی الحال متنزل اولور وتقول العرب شالت نعامة القوم اذا خفت منازلهم
منهم یعنی قوم مزبورکوچوب یوردلری خفیف یعنی تنها وخالی قالدی وبعضلر تفرقت کلمتهم قولیله تفسیر ایلدی که
سوزلری بری برینه موافق اولمیوب متفرق اولدی دوه قوشی سوربسنك تفرقلری کبی وبعضلر ذهب عزهم قولیله
تفسیر ایلدی که اول قومك عز وشوکتلری ورونق وحیثیتلری زائل اولدی دیمکدر بونده نعامه جماعت
معناسندن مأخوذدر وشول خفیف وچابك آدمه اطلاق اولنور وطلومك وقوغه‌نك دیبلرنده قلان صو بقیه‌سنه
دینور یاخود آزجه صویه دینور جمعی اشوال‌در الاشالة همزه‌نك کسریله بودخی ناقه لقاح ایچون قویرغنی یوقری

قالدرمق معناسنه‌در یقال اشالت الناقة ذنبها اذا رفعته وبرآدم برنسنه‌یی یوقری قالدرمق معناسنه‌در
یقال اشال الحجر اذا رفعه الشائل لقاح ایچـون قویرغنی یوقری قالدران سودسز ناقه یه دینور جمعی شول
کلور رکع وزنـنده وشیل کلـور واوی یایه ابدالله وشیل کلور یاء مجاورتنه مبنی شینك کسریله وشوال کلور
کتاب وزننده الشائلة شول ناقه یه دینـورکه حملندن یاوضعندن یدی ماه مدت چکمکله سودنی بتون چکمش
اوله جمعی شول کلورکه مصدر وزنـنده‌در وبوغیر قیاس اوزره‌در واشوال کلور التشویل تفعیل وزنـنده
ناقه‌نك سودی چکیلوب اکسلمك معناسنه‌در یقال شول لبن الناقة اذا انقص کذلك ناقه شائله اولمغله سودی
بتون چکلمك معناسنه‌در یقال شولت الناقة اذا جفت البانها ودوه‌نك قارنی چکیلوب کویا که ارقه سنه
یاپشق اولمق معناسنه‌در یقال شولت الابل اذا لحقت بطونها بظهورها وطلومك دبنده آزجه صو بقیه‌سی
قومق معناسنه‌در یقال شول فی المزادة اذا ابقی شولا من الماء وصو آزالمق معناسنه‌در یقال شول الماء اذا قل
وقوغه‌نك صویی آزجه اولمق معناسنه‌در یقال شول الغرب اذا قل ماؤه وجماع ایلمکه مباشرت خلالنده ذکر
صلپو کلنوب سست اولمق معناسنه‌در تقول اخذنی التشویل ای استرخاء الذکر عند محاولة الجماع شوالة قتاله
وزنـنده عقربك علمیدر ذات الشوله اولدیغیچون وبرقوشك اسمیدر وقوغجی قاری یه اطـلاق اولنور یقال
امرأة شوالة ای نمامة الشولة صوله وزننده عقربك قویرغندن دائما یوقری قالدردیغی یردرکه اوجی اوله جقدر
تیکنلی محلیدر یقال ضربت العقرب بشولتها وهی ماتشول من ذنبها وشاشقین وبون عورته دینـور
ومنازل قمردن برمنزلك اسمیدرکه ایکی نورانی کوکبدن عبارتدر آنلره حمة العقرب دخی دیرلر شارحك بیانـنه
کوره عقرب صورتنك تیکنی منزلنده‌در وزید الفوارس الضبی فرسنك اسمیدر وعدوان قبیله سنده برسبکمغز
جاریه‌نك اسمیدر دائما افندیلرینه نصیحت ایدرایدی لکن فرط حماقتندن ناشی ضرر ووبالنی کندی کورر ایدی
بناء علیه *شولة ناصحة* مثل اولدی که احمق ناصح حقنده انت او هو شولة الناصحة دیو ضرب ایدرلر المشاولة
مفاعله وزنـنده بودخی برنسنه‌یی یوقری قالدرمق ویوقری آغدرمق معناسنه‌در یقال شاول الحجر
اذا رفعه الانشیال انفعال وزننده یوقری قالقمق ویوقری آغمق معناسنه‌در یقال اشال الحجر فانشال
ای ارتفع المشوال محراب وزنـنده یرندن قالدرمغه کوج یتشور اولان طاشه دینـور ظاهرا لازمی
اولان رمی یاخود استعمال تصوریله آلت صیغه سیله وارد اولمشدر یقال اخذ بیده مشوالا ای حجرا یشال
الشویلاء مصغر بنیه سیله برنباتدرکه ادویه‌دندر شویل دخی دیرلر قیطور زننده بونبات ترکیده وراتیقه دیدکلریدر
شوال شداد وزنـنده مر وقضا سنده برقریه‌در وشهر فطر اسمیدرکه بیرام آیدر جمعنده شواویل وشوالات
دینور شارحك بیانـنه کوره ناقه‌لرك شول اذنابی اول ماهه مصادف اولدیغی باعث اطلاق اولمشدر وصاحب
مصباحك بیانـنه کوره شوال کلمه‌سنه بعضا حرف تعریف داخل اولور ظاهرا عباس کلمه‌سی کبی وصفیت اصلیه
لمحنه مبنی اولور زیرا کتب نحویه ده منصوصدرکه اسماء شهور اعلام جنسیه بابندندر حتی شعبان ورمضان
کلمه‌لرینك عدم انصرافنك برسببی علمیتدر بوجهتله صاحب تلویحك فخر الاسلام عباره‌سندن رجب کلمه‌سی علمیت
ومعرف باللام اولان الرجب کلمه‌سندن عدل علتلریله غیر منصرفدر دیو نقلنه اعتراض ایلمشلردر لکن الحسن کبی
الرجب لفظنده دخی لمح وصفیته قائل اولسه‌لر نه مانع واردر وجه مذکور اوزره خلاف قیاسدن البته اولادر
واسامیء شهوره دائر بعض نفایس محرم ماده سنده رسم اولنور انشاءالله تعالی وسالم بن شوال تابعیندندر
وعبده بنت ابی شوال رابعة العدویه جنابلرندن روایت حدیث ایلمشدر الشویلة والشویلاء مصغر بنیه‌لریله
ایکی موضعلردر ذو الشاول واو مفتوحه ایله ابن دعام بن مالك الهمدانی درکه اذواء تعبیر اولنان ملوك حمیردندر
الاشتیال افتعال وزننده برآدمه سب وآزار ایله شر کیر اولمق معناسنه‌در یقال اشتال له اذا تعرض له وسبه
الشوشلاء شینلرك فتحیله جماعه دینـورنك معناسنه علی قول بولغت حبشیه‌در المشول منبر وزنـنده کوچك
اوراغه دینورکه آنکله چایر بچرلر الشول کتف وزننده هر عمل وخدمتده جست وچالاك اولان آدمه دینور یقال
رجل شول ای خفیف فی العمل والخدمة والحاجة سریع الشهل فتحتینله والشهلة شعله وزنـنده کوزك
سیاهی کوکلکدن آزجه وآندن احسن اولمق علی قول کوزك سیاهی قزللغه مائل اولمغه دینور وبو شکله کبی قزل
چزکیلی اولمیوب لکن سیاهی آزجه ویوفقه‌جه اولمغله کویا که قزله مائل کورینور ترکیده الا کوزلولك وقیون
کوزلولك تعبیر اولنور یقال فی عینه شهل وشهلة وهو اقل من الزرق فی الحدقة واحسن منه اوان تشرب الحدقة
حمرة ولیست خطوطا کالشکلة ولکنها قلة سواد الحدقة حتی کانه یضرب الی الحمرة وشهل مصدر اولـور

مطلب

الاكوزلو اولمق معناسنه يقال شهل الغلام شهلا من الباب الرابع اذا كانت فی عينه شهلة الاشهلال احرار
وزننده بك آلاكوزلو اولمق معناسنه‌در يقال اشهل الصبی بمعنی شهل الاشهل احمر وزننده الاكوزلو آدمه
دينور مؤنثی شهلاءدر قال فی النهاية وفی صفته عليه السلام كان اشهل العينين الشهلة حمرة فی سواد العين كالشكلة
فی البياض واشهل برصحابی اسميدر عربدن بنوعبدالاشهل ديدكلری جماعت اكا مضافدر الشهلاء اشهلك
مؤنثيدر كوزه دخی صفت اولور يقال رجل اشهل وامرأة شهلاء وعين شهلاء وشهلاء حاجته دينور الشهلة
كهله وزننده قوجه قاری‌يه دينور واورته ياشلو عاقله خاتونه دينور يقال امرأة شهلة ای نصف عاقلة وبوماده
نسايه مخصوصدر المشاهلة مفاعله وزننده برآدم ايله نزاع ايدوب سوكشمك معناسنه‌در يقال شاهله اذا شاتمه
وشارّه شهيل زبير وزننده ابن بابی‌در كه تبع تابعيندندر شهل اهل وزننده فندالزمانی الوابلی نام شاعرك
لقبيدر وشهل كذب ودروغ معناسنه‌در يقال فيه ولع وشهل ای كذب شهال سحاب وزننده مصر ديارنده
برقريه‌در التشهل تفعل وزننده ضعف وهزالدن چهره‌نك آب وتاب وطراوتی كيتمك معناسنه‌در يقال تشهل
الرجل اذا ذهب ماء وجهه الشهملة شينك وميمك فتحيله قوجه قاری‌يه دينور شهميل قنديل وزننده بربطن
پدريدر فصـــل الصاد المهملة الصألة كرامه وزننده دوه آدمجل اولمق معناسنه‌در يقال صئول البعير
صألة من الباب الخامس اذا وثب الناس اوصار يقتل الناس ويعدو عليهم اشبو ايكی صورتده دخی تعبير تركی واحددر
الصئول صبور وزننده آدمجل دوه‌يه دينور يقال جمل صئول اذا صار له صألة الصئبل امير وزننده آتك
كشنمسنه دينور صهيل معناسنه تقول اعجبنی صئبل الفرس ای صهيله الصئبل زبرج وزننده وبانك ضميله
جائزدر آفت وداهيه‌يه دينور الصحل فتحتينله سس بوغوق اولمق علی قول بوغوقلقله تيز اولمق معناسنه‌در
وعندالبعض آدمك صدرنده خشونت پيدا اولوب سس چتالمقدن عبارتدر كه دوزچقمز اولور صوغوق
اثرندن ياخود بلغم ونزله مقوله‌سی عارضه‌دن اولور يقال صحل صوته صحلا من الباب الرابع اذا بحّ اواعتد فی بحح
اوهو خشونة فی الصدر وانشقاق فی الصوت من غيران يستقيم الاصحل احمر وزننده والصحل كتف
وزننده صحل ايله متصف آدمه دينور صيدلان صادك ودالك فتحيله بربلده ياخود برموضع آديدر نسبتنده
صيدلانی دينور وغيرقياس اوزره صندلانی دينور ياء بدلی نونله وصيدنانی دينور لام بدلی نونله جمعنده صيادله دينور
لامك اصالتنه مبنی لام اوزره جمعلندی وصيدلانی منسوب اوله‌رق عطرصتان آدمه دينور مؤلف بوراده بك
ايجاز ايلمشدر زيرا امهات سائره‌نك خلاصه‌سی اوزره صيدلانی عطر وعقاقير واجزا صتانه دينور كه اسپيچار
وبحجی وچرچی مقوله‌سی اوله جقدر فارسيده پيلور دينور وعربده ابتدا انشأی قول راجح اوزره صيدلان نام
محل مزبوردن اولمغله كبده رك علم غالب اولمشدر وفصيح شرحنده ديمشدر كه صيدلان بربوجك آديدر كه اوتلق
وپراق وخار وخاشاك خرده‌لرنی بركدروب كندوسی ايچون مسكن ياپار اجزاجی وچرچی اكا تشبيها نسبت
اولندی وبعضلر سائر كونه وجه ذكر ايلمشلر لكن ارجح اولان قول اولدرتنه كه مؤلف دخی اكا تنصيص ايلمشدر
فقهادن محمد بن داود الشافعی الصيدلانی وحفيدی سليمان حرفت مذكوره‌يه منسوبلردر شارح ديركه اشبو صيدلانی
فارسيدن معربدر وجمع بونكدر مؤلفك ولده ثبتی ناملايمدر الصيدلة دحرجه وزننده اسپيچارلق وچرچيلك
وتحجيلك ايلمك معناسنه‌در يقال صيدل الرجل اذا صار صيدلانا الصاصل هاجر وزننده والصوصلاء
كربلاء وزننده براوتك اسميدر الصعلة نخله وزننده اكری اولوب وشاخلرينك ديبلری جبلاق اولان خرما
اغاجنه دينوركه ليف وپراق مقوله‌سی اولميه وباشی وبوينی انجه وخرده اولان آدمه دينور كذلك باشی خرده وانجه
اولان خرما اغاجنه ودوه قوشنه دينور الصعلاء والاصعل والصعل نعل وزننده صفت مذكوره اولان
مزبورلرك مؤنث ومذكرلريدر وصعل اوزون شيئه دينور وتوبی دوكلمش قاواق اشكه دينور الصعل فتحتينله
والاصعيلال اشميزاز وزننده انسان وخرما اغاجی ودوه‌قوشی خرده باشلو اولمق معناسنه‌در يقال صعل صعلا
من الباب الرابع واصعال اصعيلالا اذا كان اصعل صعبل زبير وزننده بررجل اسميدر المصعنل مدحرج
وزننده باشی سبوری آدمه دينور يقال رجل مصعنل الرأس ای مستطيله الصغل غين معجمه ايله كتف وزننده
سغل كلمه‌سنده لغتدر كه ذكر اولندی الصيغل يای مشدده ايله جردحل وزننده بری برينه ياپشوب طوپلنمش
خرمايه دينوركه بولندكده ارالرنده جركيلر هبتنده مرئی اولور وبوبرنی ديدكلری برجنس خرمانك غيريده اولور
بوكه يالحق خرما تعبير اولنور كذلك بری برينه ياپشوب طوپلنمش يالحفه دينور وكلام عربده بوندن غيری فيعل
وزننده كلمه يوقدر الصغبلة سغبله وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندی يقال صغبل الطعام بمعنی سغبله الصفصلی

صادلك كسری ولامك تشديديله براوتك اسميدر الاصفال همزه‌نك كسريله طواره نبات مذكوری اوتارمق
معناسنه‌در يقال اصفل الرجل اذا رعی ابله الصفصلی الصقل نقل وزننده برنسنه‌نك پاسنی آچوب يامهره‌ليوب جلا
ويرمك معناسنه‌در يقال صقل السيف والمرأة والثوب والورق صقلا من الباب الاول اذا جلاه وطواری
آرقلتمق معناسنه‌در يقال صقل الناقة اذا اضمرها وبرنسنه‌يی يره چالمق معناسنه‌در يقال صقل به الارض اذا ضرب
ودكنكله اورمق معناسنه‌در يقال صقله بالعصا اذا ضربه به المصقول والصقيل امير وزننده جلا ويرلمش نسنه‌يه دينور
الصقال كتاب وزننده اسمدر پاسدن آچغه دينور جلاء معناسنه يقال ما احسن صقال السيف ای جلاءها
وصقال قارنه اطلاق اولنور بطن معناسنه وصقال الفرس آت قسمنی دائما سيلوب سوروب كركی كبی تيمار
وپرورده ايلمسندن عبارتدر وجودی كويا كه مصقول اولور ومنه يقال الفرس فی صقاله ای فی صنعته وصيانته
الصاقل برنسنه‌يه جلا ويريجی آدمه دينور جمعی صقل دركتب وزننده المصقلة مكنسه وزننده مهره‌يه
دينوركه كاغد وبزمقوله‌سی مهره لنور يقال صقل الورق بالمصقل وهی خرزة يصقل بها مؤلف غالبه مبنی مهره‌يه
تخصيص ايلدی يوخسه مطلقا آلت صقل اولان شيئه دينور مثلا جاملرك پاسنی آچدقلری مرمرتوزی كبی
الصيقل حيدر وزننده قلچ آچوب بيله‌مك صنعتی اولان آدمه دينور جمعی صياقل وصياقله كلور يقال هو
صيقل ای شحاذ السيوف وجلاؤها الصقل صادك ضميله يانه دينور جنب معناسنه وجست ورونده دابه‌يه
دينور وبوكوره دينور صقله دخی دينور هاياله يقال فرس لاحق الصقلين ای الخاصرتين الصقل كتف وزننده
بردوزه‌يه يوريموب درلو درلو قارشق يورر اولان آدمه دينور يقال رجل صقل ای مختلف المشی وكوده سنك اتی
آزجه چلمسز اولان آته دينور كرك يانلری وبوكورلری اوزون وكرك قصه اولسون يقال فرس صقل ای القليل
اللحم طال اوقصر يعنی صقله صقل زفر وزننده عروة بن زيد الخيل نام كسنه‌نك قلچی اسميدر مصقله
ميمك فتحيله مسلمه وزننده بررجلك اسميدر صقليه كسرات ثلاثه ولامك تشديدی وياءنك تخفيفيله مغرب
دكزنده برجزيره آديدر حالا ايتاليه مملكتنه محاذی آق دكزده چجليا وسيجليا تعبير اولنان جزيره اوله جقدر صقليات
كذلك كسرات وتشديد لامله شامده برموضعدر الصقلاء صحراء وزننده برموضع آديدر المصقع منبر
وزننده مصقله كبی اسم آلتدر بومناسبتله ضرب لسانه مالك بليغ وجاری سخنور آدمه اطلاق اولنور يقال
خطيب مصقع ای مصلق الصقعل صاد مكسوره ايله سجل وزننده تازه صاغلمش سوده اصلنمش قوری
خرمايه دينور الصنقعلة صادك كسری ونونك سكونيله صوغوق مشروبه دينور يقال شربة صنقعلة
ای باردة الصليل صادك فتحيله مطلقا برنسنه سسلنمك معناسنه‌در يقال صل الشیء صليلا من الباب
الثانی اذا صوّت وآتك ديزكنی ديوشوردكن لجام اوزون اوزادی چكره‌مك معناسنه‌در يقال صل اللجام
اذا امتد صوته وقلچ طوقندقده باشده اولان توغلغه سسلنمك معناسنه‌دركه كذلك چكره‌مك تعبير اولنور يقال
صل البيض اذا سمع له طنين عند القراع ودمور ميخی زور ايله برسرد يره قاقاركن چات چات ديو چاترده‌مق
معناسنه‌در يقال صل المسمار اذا ضرب فاكره ان يدخل فی الشیء يعنی اذا سمع صوته عند الضرب ودوه‌نك
بغايت صوسزلقدن بغرسقلری قوريمغله صو ايچركن بغرسقلری اوتمك معناسنه‌در يقال صلت الابل
اذا يبست امعاؤها من العطش فسمع لها صوت عند الشرب وصوطلومی قوريمق معناسنه‌دركه چاتردی‌يی
مستلزمدر يقال صل السقاء اذا يبس الصلصلة زلزله وزننده والصلصال مدحرج وزننده مصدر اوله‌رق
بودخی برنسنه سسلنمك معناسنه‌دركه تكرری متضمندر يقال صلصل الشیء صلصلة وصلصالا اذا صوّت
ويابس نسنه‌نك اجزاسی بری برينه طوقنمغله جغشده‌مق معناسنه‌در يقال صلصل اللجام اذا توهم ترجيع
صوته پس صليل ايله بونك فرقی اولور كذلك صلصل چاك جنقرده‌مق معناسنه‌در يقال صلصل الجرس
اذا رجع صوته وبرآدمی لسانله تخويف وتهديد ايلمك معناسنه مستعملدر يقال صلصل فلانا اذا اوعده وتهدده
وعسكرك باشبوغنی قتل ايلمك معناسنه‌در يقال صلصل الرجل اذا قتل سيد العسكر ورعد مختلط كورلده‌ميوب
بردوزه‌يه طوری صوتله كورلده‌مك معناسنه‌در يقال صلصل الرعد اذا صفا صوته ولاف وكذاف ايله سوزه
آب وتاب ويره‌رك متصنعانه تكلم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال صلصل الكلمة اذا اخرجها متحذلقا وصلصله
اسم اولور كولده قلان صو بقيه‌سنه وقاب دبنده قلان دهن وزيت بقيه‌سنه دينور چالقنوب سسلندكلرينه
مبنيدر التصلصل تزلزل وزننده بودخی دمور وحلی مقوله‌سی طنقرده‌مق وچغشده‌مق معناسنه‌در يقال
تصلصل اللجام بمعنی صلصل ويقال تصلصل الحلی اذا صوّت وكولك دبنده اولان چامور قوريمق معناسنه‌دركه

باطردیبی مستلزمدر یقال تصلصل الغدیر اذا جفت حمأته الصلول حلول وزننده ات قوقق معناسنه در
کرك چیك وکرك پشمش اولسون یقال صل اللحم صلولا من الباب الثانی اذا انتن وچوق طورمقدن صو بوزلمق
معناسنه در یقال صل الماء اذا اجن الاصلال همزه نك کسریله بودخی ات قوقمق معناسنه در یقال
اصل اللحم اذا انتن وصویی بوزمق معناسنه در یقال اصل الماء القدم اذا غیره الصلال شداد وزننده
متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء صلال ای آجن ظاهرا بوراده صلال نسب اوزره در یاخود مصل معناسنه در
دراك مدرك معناسنه کلدیکی کبی الصلة علة وزننده دری یه دینور جلد معناسنه علی قول هنوز دباغت
اولنمامش قوری دری یه دینور وایاق قابنه دینور یقال لبس الصلة ای النعل ویره علی قول قو بقوری یره دینور
یاخود ایکی ممطور اولان یرلرك ارالغده کائن ممطور اولمیان یره دینور جمعی صلال در صادك کسریله ووسعتلو
فراوان یغموره دینور ومتفرق یاغان آزجه یغموره دینمکله ضد اولور بونده صادك کسریله ده جائزدر یقال
مطرة صلة ومطر صل ای واسعة وکذا متفرقة قلیلة وبر بلوك چایرلغه دینور ونمناك طپراغه دینور وزور ایله
قاقیلان میخ وقازق مقوله سنك طاقردیسنه وآت کمنك جقردیسنه دینور ودباغت ایچره اولان منتن ومدرایحه
دری یه دینور الصل صادك فتحیله بودخی متفرق یاغان آزجه یغموره دینور وصل مصدر اولور مشروبی
سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال صل الشراب صلا اذا صفاه وطپراقله قارشق غله یه صودکمکله طپراقدن
بشقه جه آیرمق معناسنه در تقول صللنا الحب المختلط بالتراب ای صببنا فیه ماء فعزلنا کلا علی حیاله وداهیه
اصابت ایلمك معناسنه در یقال صلتهم الصالة اذا اصابتهم الداهیة الصلة صادك ضمیله صویك وسائر
نسنه نك بقیه سنه دینور وند وصتی رایحه یه دینور ونمناك یرده طوران یاخود اصلاق اولان ششکین لحمه دینور که
اکشمش رایحه سی اولور مؤلف وزارة اللحم الندی عبارتیله رسم ایلمکله کرچه لحم مزبورك ششکنلکی دیمك
اولوب لکن مقتضای سیاق اسم اولمغله واللحم النار الندی تأویلنده اولمق ملایمدر الصلالة صادك
کسریله جزمه نك آستارنه علی قول قونجنه دینور جمعی اصله در اجله وزننده صلال دخی دینور هاسر
یقال فسخ صلالة الخف وصلاله ای بطانته اوساقه الصلصل بلبل وزننده والصلاصل علابط
وزننده والصلصال سلسال وزننده والمصلصل اسم فاعل بنیه سیله اکیرغان بلند آواز اشکه وصف
اولور یقال حمار صلصل وصلاصل وصلصال ومصلصل ای مصوت وصلصل بلبل وزننده صلصله
کبی کولده قلان صو بقیه سنه دینور صلصله دخی دینور صادك ضمی وهایله کذلك دهن وزیت
مقوله سنك قابده قلان بقیه سنه دینور وآتك الننده اولان پرچه دینور بونده فتحله ده زبانزده در علی قول
آتك یلبسی بندیکی یرده اولان قللرك ایچنده اولان بیاضنه دینور وقدح وکاسه یه یاخود کوچکنه دینور
وبر قوشك اسمیدر علی قول اوکیك قوشنه دینور فاخته معناسنه وحیوان کودوب اوتلاتمقده اوز وماهر اولان
چوبانه وصغر تماجه دینور وطریق مدینه ده بر موضع اسمیدر ویمامه قربنده بر صو آدیدر وبر بشقه موضع اسمیدر
وآت قسمنك ارقه سنك وسینه بندینك تویلری دوکلمکله یرلرنده قلان خرده بیاض تویلره دینور وصلصال
قوم ایله قارشق خالص وپاکیزه چاموره دینور علی قول طبخ اولنوب ساقسی یاپلمزدن مقدم اطلاق اولنور طبخ
اولندقده فخار دینور ومنه قوله تعالی خلق الانسان من صلصال الایة وهو الطین الحر خلط بالرمل او الطین
مالم یجعل خزفا شارح دیرکه عند البعض بونك اصلی صلال ایدی شداد وزننده لامك بری صاده ابدال اولندی
الصلصلة صادلرك ضمیله کولده قلان صو بقیه سنه دینور که ذکر اولندی وکوکرجن قوشنه دینور وقولقلره
طوغری نازل اولان زلف وکبسویه دینور وفره معناسنه دارة صلصل هدهد وزننده بر موضعدر الصل
صادك کسریله یلانه دینور حیه معناسنه یاخود انجه وصاری نوعنه دینور که پك شدید اولور شارحك بیانه
کوره اصلا اکا افسون تأثیر ایلمز ایمش یقال لدغته الصل ای الحیة اوهی الدقیقة الصفراء وآفت وداهیه یه
اطلاق اولنور جمعی اصلال در و ن. یقال انه لصل اصلال ای داه منکر فی الخصومة وغیرها ومثل ونظیر
معناسنه در وقرن وهمتا معناسنه در یقال هذا صل هذا ای قرنه وبر شجر آدیدر وکسجی قلجه دینور جمعلری
اصلال در الصالة ضاله وزننده بودخی داهیه یه اطلاق اولنور یقال صلتهم الصالة کما ذکر الصل
صادك ضمیله قوقمش اته وسائر نسنه یه دینور المصلة میمك کسریله ایچنده نسنه طورلده جق قابه دینور
یونی بعضلر کیجه ایله ده بیان ایتمشلر الصلیان صادك ولام مشدده نك کسریله بغدایجق اوتی دیدکلری
اوته دینور مفردی صلیانه در وچوق یغموره دینور المصلل محدث وزننده والمصلصل مسلسل وزننده

سید قوم اولان کریم وحسیب وخالص النسب آدمه دینور یقال هو مصلل ومصلصل ای سید کریم حسیب
خالص النسب ومصلل فراوان یغموره دینور یقال مطر مصلل ای جود وپاپوشچی یه دینور اسکف معناسنه که
عامه اسکاف دیرلر الصال ضال وزننده دوکلدکده بر بار بلور اولان صویه دینور که زورلو وفراوان منصب
اولدیغندن اولور یقال ماء صال اذا وقع علی الارض تنشق الصلالة ثمامة وزننده طپراقله قارشمش غله یه
صو دوکوب تحریك ایلمکله طپراقدن آیریلان غله یه دینور صلاصل علابط وزننده بنو عمرو بن حنظله جماعتندن
بنو اسمر یوردنده بر صو آدیدر الصمل حمل وزننده دکنکله اورمق معناسنه در یقال صمل فلانا بالعصا صملا
من الباب الاول اذا ضربه وبر نسنه پکشوب قاصقتی اولمق معناسنه در یقال صمل الشیء اذا صلب واشتد واغاج
صویه قانمدیغندن سردلنوب خشونت پیدا ایلمك معناسنه در یقال صمل الشجر اذا لم یجد ریا فخشن وطعامدن
چکلمك معناسنه در یقال صمل عن الطعام اذا کف عنه الصمول قعود وزننده بودخی برنسنه قاصقتی اولمق
معناسنه در یقال صمل الشیء صملا وصمولا اذا صلب واشتد الصامل والصمیل امیر وزننده قوری نسنه یه دینور
الصملیل قندیل وزننده براوك آدیدر وضعیف البنیه چلمسز نحیف آدمه دینور یقال رجل صملیل ای الضعیف
البنیة الاصمیلال اضمحلال وزننده برنسنه پك قاتیلنمق معناسنه در یقال اصمأل الشیء اذا اشتد واوتلر کور
اولمغله بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال اصمأل النبت اذا التف الصمئلة مضمحله وزننده داهیه یه دینور
الصوملة حوقله وزننده برآدمك جوع ومحنتدن کوده سنك دریسی کون کبی قو بقوری اولمق معناسنه در یقال
صومل الرجل اذا جف جلده جوعا وضرا الصومل جوهر وزننده عالیه ده برجنس شجرك آدیدر الصمل
عتل وزننده بنیه وخلقتی شدید ومحکم آدمه دینور الصنبل قنفذ وزننده والصنبل خندف وزننده
نهایت مرتبه ده زیرك وفطن وآفت وداهی آدمه دینور یقال هو صنبل وصنبل ای الداهی المنکر وصنبل
خندف وزننده تغلب قبیله سندن بر رجلك علمیدر الصندل جعفر وزننده معروف قوقولو اغاجدر که بر قاچ نوع
اولور بیاضی وصاریسی وقرمزیسی اولور بهتری قرمزی یاخود بیاض نوعیدر اورام حاره یی محلل وخفقان
وصداع وضعف معده حاره یه وجمائك انواعنه نافعدر مترجم دیرکه برهانده صندل چندل معربی اولمق اوزره
مرسومدر وصندل وصنادل علابط وزننده باشی یومری واری وکوده سی عظیم ومتین دوه یه واشکه دینور ویوم
صندل بین العرب یوم معروفدر که آنده قتال شدید اولمشدر الصندلة دحرجه وزننده دوه واشك قسمی صندل
اولمق معناسنه در یقال صندل البعیر والحمار اذا ضخم رأسه وصلب وعظم التصندل تدحرج وزننده
نسوانله خوراطه وشقا ایلیوب ارشمك معناسنه در یقال تصندل فلان اذا تغزل مع النساء الصندلانی صیدلانی
وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی المصنطل طانك کسریله دائما باشنی یره اکه رك مشی ایدن آدمه دینور یقال
رجل مصنطل اذا کان یمشی ویطاطئ رأسه الصول قول وزننده والصیال کتاب وزننده که اصلی صوال
ایدی والصوول قعود وزننده والصولان جولان وزننده والصال واوی الفه ابدال الله والمصاله مقاله
وزننده برکسه نك اوزرینه یورویش ایدوب صالدرمق معناسنه در آدمجل دوه کبی یقال صال علی قرنه یصول
صولا وصیالا وصوولا وصالا ومصالة اذا سطا علیه وبرکسیه حواله وشر کیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال
صال علی فلان اذا استطال علیه وقهره وصول ارکك یاوز دوه سائر دوه لر اوزره صالدروب کیمی قاوره یوب کیمی
تپه لمك معناسنه در یقال صال الفحل علی الابل صولا اذا قاتلها وحشاری اشك دیشی اوزره صالدروب اوکنه
قاتوب سورمك معناسنه در یقال صال العیر علی العانة اذا شلها وصول وصوله برآدمك اوزرینه کدی کبی صیچرایوب
آتلمق معناسنه در یقال صال علیه صولا وصولة اذا وثب وبرکسه حقنده برنسنه مقدر اولمق معناسنه مستعملدر
یقال صیل لهم کذا علی المجهول ای انیح بو معنا مجازدر وبو معناده همان مجهولا استعمال اولنور الصوول
صبور وزننده صالدریجی مقاتل دوه یه دینور آدمه صالدرانه آدمجل تعبیر اولنور نته که مهموزا دخی
مستعملدر المصول منبر وزننده آجیسی کیتمك ایچون ایچنده ابوجهل قاونی اصلاندقلری بردرلو قابه دینور
المصولة مکنسه وزننده ومرادفیدر که سپورکه یه دینور الصیلة صادك کسریله قامچینك اوجنده
اولان دوکومه دینور صول قول وزننده صعید مصر قضاسنده بر قریه در محمد بن جعفر الفقیه المکی
الصولی اورادندر صول صادك ضمیله بر رجلك آدیدر اعلامدن ابوبکر الصولی وعموجه زاده سی ابراهیم الصولی اکا
منسوبلردر وبر موضع آدیدر التصویل تفعیل وزننده صو ایله برنسنه یی چقرمق معناسنه در برنجك صو ایله طاشلرینی
چقرمق کبی یقال صوله اذا اخرجه بالماء وخرمنك اطرافنی سپورمك معناسنه در یقال صول البیدر اذا کنس نواحیه

وناوه ايجره قاور يلان چكركه لرى قارشدرمق معناسنه در يقال الجراد يصول فى مشواه اى يساط المصولة
معظمه وزننده صو ايله تنقيه اولنمش بغدايه ياخود چورەسى سپورلمش جج بغداى خرمنه دينور الصولة صادك
ضميله صو ايله طپراغى وكسكى تميزلنمش بغدايه دينور مؤلف تصويلك ايكى اولكى معنالرينك عقبنده وحنطة
مصولة وصولة من حنطة عباريله ثبت ايلمكله برمقتضاى سياق وجه مذكور اوزره ترجمه قلندى المصاولة
مفاعله وزننده والصيال والصيالة صادلرك كسريله دوكشمك ايچون بركمسه اوزره صچرايوب آتلمق
معناسنه در يقال صاوله مصاولة وصيالا وصيالة اذا واثبه التصاول تفاعل وزننده برى برينك اوزرينه صچرايوب
حمله ايدشمك معناسنه در يقال تصاولا اذا تواثبا صوله خوله وزننده بر رجل آديدر الصهل فتحتينله والصهل
اهل وزننده صحل معناسنه در كه صوتده جزئيجه بوغوقلق اولەرق تيزلكه دينور كه پك زيل صداسى كبى طورى
حقمبوب لنكرلوجه حدت اوزره اولمسندن عبارتدر آت كشردیسى كبى و بو محاسندندر يقال فى صوته صهل
وصهل وصحل اى حدة مع بحح الصهيل صادك فتحيله آت كشنمك معناسنه در يقال صهل الفرس صهيلا
من الباب الثانى والثالث اذا صوت وصهيل اسم اولور آتك سسنه دينور كماسيذكر الصهال غراب وزننده
بودخى آتك سسنه دينوركه كشردى تعبير اولنور يقال سمعت صهيل الفرس وصهاله اى صوته الصهال شداد
وزننده آته اطلاق اولنور كشنيجى اولديغندن ياخود پك كشنيجى اولانه دينور الصاهل كشنيجى ديمكدر
ومنه يقال رجل ذوصاهل اى شديد الصيال والهياج يعنى اسرمش دوه كبى خشم وسطوتله صولت وهيجانى
شديد اولان كمسه دركويا كه نفسنده وطبعنده برصاهل مندرج اولمغله صولت وقتنده كويا كه صهيل ايدر وصاهل
شول دوەيه دينوركه دائما اللريله واياقلريله يرى تپوب واوكنه كلنى قاورەيوب وعزت نفسندن ناشى اصلا بردفعه
اولسون بوكورميەلكن شدتندن جوفنده كورلديلر پيدا اولوراوله يقال جمل صاهل اذا كان يخبط بيده ورجله
ويعض ولا يرغو بواحدة من عزة نفسه ولجوفه دوى ويقال جمل ذوصاهل وناقة ذات صاهل الصاهلة فاعله
وزننده مصدردر صهيل معناسنه اسم اولەرق مستعملدر جمعى صواهل در يقال فرس له صاهلة رقيقة
اى صهيل وصواهل ترلا تيدكرى وكرزمه ايتدكرى بيلرك وطرپانلرك صوتلرينه اطلاق اولنور واوتلقلر ايچره
سينكلرك وزرديلرينه اطلاق اولنور تقول اعجزتنى صواهل الذبان اى اصواتها فى العشب بنوصاهله عربدن
برجماعتدر الصهطلة دحرجه وزننده سولپكلكه دينور يقال به صهطلة اى رخاوة الصيل ميل وزننده
صول كلمه سنده لغتدر يقال صال عليه يصيل صيلا لغة فى صال يصول صولا ويقال صيل كذا على بناء المجهول
اى قبض واتيح اى قدر نجز بعونه تعالى فصـــل الضاد المعجمة الضئيل همزه ايله امير وزننده خيره
وجوره چلمسز آدمه دينور يقال رجل ضئيل اى صغير دقيق حقير وبدنى آرق ونحيف آدمه دينور جمعى ضؤلاء
كلور كرماء وزننده وضئال كلور صادك كسريله المضئل اضطألدن كه افتعالدر اسم فاعلدر ضئيل
معنا رينه در الضئالة كرامه وزننده برآدم ضئيل اولمق معناسنه در يقال ضؤل الرجل ضئالة من الباب الخامس
اذا كان ضئيلا التضاءل تفاعل وزننده ضئاله معناسنه در يقال تضاءل الرجل بمعنى ضؤل و برآدم بنى
كورمسونلر ديو اوتوروب كوچلمكله كبرلنمك معناسنه دركه سينمك تعبير اولنور يقال تضاءل الرجل اذا اخفى
شخصه قاعدا وتصاغر الضؤلان ضادك ضميله ثقلت وكلفت معناسنه در يقال هو عليه ضؤلان اى كل الضؤلة
ضادك ضميله شارحك تصويبى اوزره تؤده وزننده ضعيف وبيمجال آدمه دينور الضئيلة ضئيل كلمه سنك
مؤنثيدر وكوچك دله اطلاق اولنور لهاة معناسنه وانجه يلانه دينور اوق يلانى كبى يقال ساورته ضئيلة اى حية
دقيقة الضئبل زئبر وزننده وقليلا بانك ضميله آفت وداهيه معناسنه در وكلام عربده اشبو ضئبل وزئبر
كلمەلرندن غيرى فعلل وزننده يوقدر يعنى فانك كسرى ولامك ضميله كه لغت ثانيه يه كوره در حتى مؤلف زئبر
ماده سنده آنك لحن اولديغنه دخى قول ذكر ايلدى لكن مؤلف صاد مهمله ايله ضئبل كلمه سنى دخى وزن مزبورده
ذكر ايلدى فلينظر الضحل رحل وزننده يربوزنده اولان آزجه و بوقفجه صويه دينور كه اصلا عمقى اوليه
جمعى اضحال وضحول وضحال كلور ضادك كسريله ومنه فى المسجعات * بلدكم محل * وماؤكم ضحل * وهو الماء
القليل على الارض لا عمق له اتان الضحل اتن ماده سنده بيان اولندى كه صو ايچنده اولان قيايه دينوركه برطرفى
طشره چقمش اوله وضحل مصدر اولور يرده كى صو بوقفه اولمق معناسنه يقال ضحل الماء ضحلا من الباب
الثالث اذا رق وكولك صوبى آزجه اولمق معناسنه در يقال ضحلت الغدر اذا قل ماؤها بوراده غدر ضم غينله
غديرك جمعيدر المضحل مقعد وزننده صوبى آز اولان محله دينور الضزول زاى معجمه ايله زبرج وزننده

بغايت

بغايت بخيل وجرى ناكس شخصه دينور يقال هو ضرزل اى شحيح الضاعل عينك كسريله قوى وتوانا
اركك دوەيه دينور يقال جمل ضاعل اى قوى الضعل فتحتينله تقارب نسبدن يعنى برى برى اوزره متعاقبا
طوغمقدن ناشى چوجغك وجودى جوره وخيره اولمق معناسنه در يقال ضعل الصبى ضعلا من الباب الرابع
اذا دق بدنه من تقارب النسب الضغيل غين معجمه ايله امير وزننده حجامت شيشه سى چكن آدمك اغزينك
سسنه دينور تقول سمعت ضغيلا وهو صوت فم الحجام اذا امتص محجمه الضكل شكل وزننده آزجه صويه
دينور الضيكل هيكل وزننده جثه سى بيوك و بومرى تنومند آدمه دينور فيل كبى وجبلاق آدمه دينور وفقير
وكدايه دينور جمعى ضياكل وضياكله در الاضكل احمر وزننده بودخى جبلاق آدمه دينور يقال رجل
ضيكل واضكل اى عريان الضلال والضلالة ضادلرك فتحيله والضل ضادك فتحى وضميله والضلضلة
زلزله وزننده والاضلولة اضحوكه وزننده والضلة ضادك كسريله والضلل فتحتينله يول آزغلغنه
و يولسزلغه وكمراهلغه دينوركه اسمدر هدايت مقابليدر يقال هو فى الضلال والضلالة والضل والضلضلة
والاضلولة والضلة والضلل اى ضد الهدى والرشاد شارحك بيانه كوره مؤلف مصدر ايله اسمى مختلط ايلمشدر زيرا
ضلال ايله ضلاله مصدرلردر وماعداسى اسملردر انتهى لكن اسم اولەرق دخى استعمال اولنورلر ومصدريت
صورتنده آزغون وكمراه اولمق معناسنه دركه يول آزمق معناسندن مأخوذدر تقول ضللت يارجل كزللت يعنى
من الباب الثانى ويقال ضللت كملت يعنى من الباب الرابع ضلالا وضلالة ضد اهتديت مؤلفك بصائرده
بيانه كوره ضلال وضلاله طريق مستقيمدن عمدا اوسهوا وقليلا اوكثيرا عدول ايلمك معناسنه موضوعدر
وامورصائره ده خطاء اوعمدا عدول ايلمكده دخى استعمال اولنور وغفلت ونسيانده دخى مستعملدر ووجه مطلب
آخرايله ضلال ايكى قسمه منقسم اولور برى علوم نظريه ده اولان ضلالدر معرفت وحدانيت ومعرفت نبوت
مقوله سنده اولان ضلال كبى و برى علوم عمليه ده اولان ضلالدر معرفت احكام شرعيه ده اولان ضلال كبى واضلال
دخى ايكى نوعدر برى بودركه سببى ضلال اوله مثلا برنسنه يتورمك كبى و بركسه نك ضلالنه حكم ايلمك بوقبيلدندر
و برىسى بودركه اضلال ضلاله سبب اوله برآدمى كمراه ايلمك كبى و بعض حكمادن منقولدركه انسانك اصابتى
وجه واحددن وضلالتى وجوه كثيره دن ناشى اولور زيرا استقامت وصواب نشانه مصيب اولان اوق منزلنده در
وضلالت جوانبنه ساقط اولان يرنده دركه كثيردر انتهى وضلال وضلاله يول يتورمك معناسنه دركه يول آزمق
تعبير اولنور تقول ضللت الطريق كملت يعنى من الباب الرابع وكذا يقال ضللت الدار والمنزل وكل شئ مقيم لا يهتدى له
يعنى مطلقا ثابت وبرقرار اولان برنسنه نك كه طريق ودار مقوله سيدر يرنى بيلميوب ياواره جق يولنى بولمديغك حينده
ضللته ديرسن كه باب رابعدندر واول نسنه كندى بيلمز و بولنمز اولورسه ضل عنى ديرسن كه باب ثانيدندر خلاصه
ضد هدايت معناسندن باب رابعدندن وثانيدن وروداپدر وطريق ومنزل كبى ثابت اولان نسنه لرك موضعلرنى
بيلميوب آزمق وخطا ايلمك معناسنده بالكز باب رابعدن ورودايدر واول مقوله نسنه بولنمز اولدقده باب ثانيدن
عن حرفيله وارداولور وحيوان قسمى دخى ثابت منزلنده اولمغله بونده دخى باب رابعدن ايراد اولنور وضلال وضلاله
برنسنه يى يتورمك وضايع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ضل فلان البعير والفرس ضلالا وضلالة من الباب الثانى
اذا ذهبا عنه و برنسنه ضايع اولوب يتمك معناسنه در يقال ضل البعير والفرس ضلالا من الباب الثانى والرابع
اذا ضاع و بركسه هلاك اولوب وجودى خاكسار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ضل الرجل اذا مات وصار
ترابا وعظاما وكيزلنوب غائب اولمق معناسنه مستعملدر يقال ضل الماء فى اللبن اذا خفى وغاب واونوتمق
معناسنه در يقال ضل فلانا اذا نسيه ومنه قوله تعالى فعلتها اذا وانا من الضالين تنبيه على ان ذلك سهو و برنسنه
ياركسه الدن چقوب كتمك معناسنه در يقال ضلنى فلان اى ذهب عنى فلم اقدر عليه الاضلال همزه نك كسريله
برنسنه يى يتورمك اضاعه معناسنه در يقال اضل البعير والفرس اذا ذهبا عنه مترجم ديركه صحاحده مرسومدركه
ازهرى ديديكه اضللت الشئ ديرز همزه ايله قچن دابه وناقه وسائر نسنه يى ضايع اولوب يرنى بيلمز ايسه وطريق ودار
مقوله سى ثابت نسنه نك موضعنى خطا ايدرسه ثلاثيدن و باب ثانى ورابعدن ضللته وضللته ديرلر وابن اعرابى ديديكه
اضلنى كذا ديرلر همزه ايله اول نسنه يى بولمغه قادر اولميوب عاجز اولور ايسه وضلنى كذا ديرلر كرك انسان وكرك حيوان
اولسون باب ثانيدن اولەرق غائب اولوب بولمقدن عاجز اولور ايسه انتهى واضلال برنسنه يى يره كوموب نابود
ايلمك معناسنه در يقال اضل الشئ اذا دفنه وغيبه الضال والضلول صبور وزننده آزغين كمراه معناسنه در
اول باب ثانيدن ثانى رابعدندر الضالة صاحبسز بيابانده قالمش دوه يه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور

يقال وجدضالته وهي من الابل التي تبق بمضيعة بلاربّ شارح ديركه مؤلفك دوه يه تخصيصي انحصار عربه مبني در
يوخسه اكر ضايع اولان كه تركيده يتك تعبير اولنور انسان ايسه ضالّ دينورهاسز واكر حيوان وسائر نسنه ايسه
ضاله دينورهابله الضلة ضادك ضميله دلالت صنعتنده كائن اوزلغه وحذق ومهارته اطلاق اولنور في الاصل
ضله يتكلكه دينوركه اسمدركويا دليل حاذق يتكالك ايچون مخلوقدر استنبولده كي معهود بوجك كبي يقال دليل به
ضلة اى حذق بالدلالة الضلة ضادك فتحيله حيرت معناسنه در تقول اخذني منه ضلة اى حيرة وغيبت معناسنه
يعني غائبلكه ده دينور خبر وشرده استعمال اولنور مثلا بر احبابك غيبت ومفارقتي و برنسنه نك ضياع وفقداني كبي
يقال طال ضلته واقلقني ضلته اى غيبته وقال في الاساس ذهب دمه ضلة تضلل ضمتيله ولام مشدده نك كسريله
و بعضا ضاد مفتوح اولور باطل وهدر و بيهوده معناسنده علمدر و بوتهلك وتخيب كبي تصرّ فاتندندر في الاصل
فعل مستقبلدر وحاليا غير منصرفلردر يقال وقع في وادي تضلل اى الباطل وعدم انصرافك علتي علميت
وضادك ضمي صورتنده وزن فعل اصلي وفتحي صورتنده حالي علتلريدر يقال وقعوا في وادي تضلل اى الباطل
التضليل تفعيل وزننده والتضلال تانك فتحيله برآدمي ضلالته واردرمق معناسنه دركه آزدرمق وآزغين
ايلمك تعبير اولنور يقال ضلله تضليلا وتضلالا اذا صيره الى الضلال المضلة ميمك فتحي وضادك كسريله
والمضلة فتحتيله والضلضلة علبطه وزننده شول يره دينوركه آنده يول آز يلور اوله يقال ارض مضلة
ومضلة وضلضلة اذا كانت يضل فيها يعني الطريق الضليل سكيت وزننده كثير الضلال كمسه دينور
يقال شيخ ضليل اى كثير الضلال المضلل معظم وزننده اصلا خير طرفنه موفق اولميان شخصه دينور
يقال رجل مضلل اذا كان لايوفق بخير الملك المضلّ والضليل سكيت وزننده امرء القيس نام شاعر جاهلي
مرادر مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر وفي حديث علي رضي الله عنه وقد سئل عن اشعر الشعراء فقال
ان كان ولابد فالملك الضليل يعني امرؤ القيس الضل ضادك كسريله وضميله ضلالدن اسمدر آزغينلغه دينور
ومنه قولهم مبالغة هو ضل بن ضل اى منهمك في الضلالة اولا يعرف هو وابوه اولاخير فيه وتفسير ثاني يه كوره
ضياع معناسندن اولور الضلة ضادك كسريله بيحلك وحرامزادهلك معناسنه مستعملدر ومنه يقال هو
ابن ضلة اى لغير رشدة وهدر وعبث معناسنه مستعملدر يقال ذهب دمه ضلة اى بلا ثار يعني هدرا ويقال
هو تبع ضلة بالاضافة والنعت اى داهية لاخير فيه وكذا يقال هو ضل اضلال بونده ضادك كسري وضميله جائزدر
نته كه صاد مهمله بله دخي بابنده در لكن آنده فقط مكسور اولور الضلل فتحتيله اسمدر نته كه ذكر اولندي وشول
صويه دينوركه قيا آلتندن وقو يتودن جريان ايدوب اصلا اكا كونش طوقمز اوله على قول اغاجلق ارالغندن
جريان ايدن صويه دينور الضلاضل سلاسل وزننده صو بقيه لرينه دينور مفردي ضلضله در يقال
ضلاضل الماء اى بقاياه الضلضلة والضلضل فتحتيله وضاد ثانيه نك كسريله والضلضلة علبطه
وزننده والضلاضل علابط وزننده والضلضلة قنفذه وزننده طبراغي قالين يره دينور يقال ارض ضلضلة
وضلضل وضلضلة وضلاضل وضلاضلة اى غليظة و برآدم يوكلنوب كوترمكه كوچ يتهجك طاشلره دينور
وضلاضل وضلضله علابط وعلبطه وزننده دليل حاذقه دينور تضلال تانك فتحيله بر موضع آديدر ضل
بتضلال ضادك ضميله باطل و بيهوده معناسنده مستعملدرنته كه بعض اشعارده كلمشدر الضلّ ضادك ضميله
آزمغه دينوركه ذكر اولندي وغيبوبت وفقدان معناسنه مستعملدر ومنه المثل * ياضل ماتجري به العصا * اى يافقده
وياتلفه بو مثلي ابتدا املاك جزيره اولان جذيمه نك همشيره زاده سي عمرو تكلم ايلدي وعصا جذيمه نك بنديكي
قسراغك اسميدركه بغايت يوكرك ايدي وقتا كه ملكه حيره اولان زباك دسيسه سيله جذيمه مزبوره طرفنه عازم
ودام حيله سنه كرفتار اولدقده وزيري اولان قصير فرس مرقومه يه بنوب كير ويه فرار ايلدي وصولنده عمرو قصيري
عصا اوزره تنها ايراقدن كوردكده كلام مزبوري تكلم ايلدي توقع شرو شور معرضنده ايراد اولنور ضلضله
علبطه وزننده وضلضل هدهد وزننده بر موضع آديدر ضليلاء ضادك فتحيله بر موضعدر الاضمحلال
اقشعرار وزننده بر نسنه زائل ونابود اولمق معناسنه در يقال اضمحل الشيء اذا ذهب و بونده ميمك تقديميله
امضحل ونونله اضمحن دخي لغتدر وچوزلمك معناسنه مستعملدر يقال اضمحل الحبل اذا انحل وهوادن بولود
صبريلوب آچلمق معناسنه در يقال اضمحل السحاب اذا انقشع ومادۀ مزبوره نك موضع ذكري بومقامدر
ضحل مادهسي دكلدر شارح ديركه مؤلف كرچه ميمك اصالتنه ذهابله جوهري يه تعريض ايلمشدر لكن اكثر صرفيون
زيادهسنه قائللردر الضميلة سفينه وزننده كوترم عورته على قول طوپال عورته دينور يقال امرأة ضميلة

اي زمنة اوعرجاء الضندل صندل وزننده ومرادفيدركه ضخم الرأس انسان وحيوانه دينور ياخود صواب اولان
صاد مهمله ايله اولمقدر الضهول قعود وزننده برقابده سود بركمك معناسنه در يقال ضهل اللبن ضهولا من الباب
الثالث اذا اجتمع الضهل اهل وزننده برقابده بركمش سوده دينور على قول ضهل وضهول مطلقا برنسنه تدريجله
بركمك معناسنه در يعني ضهل اسم اولميوب ضهول كبي مصدردر يقال ضهل الشيء ضهلا وضهولا اذا اجتمع شيئا
بعد شيء وضهل ناقه نك وقيونك سودي آز اولمق معناسنه در يقال ضهلت الناقة والشاة اذا قل لبنهما ومشروب
آزجه وطور بجه اولمق معناسنه در يقال ضهل الشراب اذا قل ورق ورجوع معناسنه در يقال ضهل اليه
اذا رجع و برآدمك تمام حقني ابطال ايدوب اكسك ويرمك معناسنه در وبوماء قليل معناسندن مأخوذدر
يقال ضهل فلانا حقه اذا انقصه اياه وابطل عليه الضهول صبور وزننده سودي آزجه اولان ناقه يه وقيونه
دينور جمعي ضهل دركتب وزننده يقال ناقة وشاة ضهول اى قليلة اللبن وصويي آز قيويه دينور يقال بئر ضهول
اى قليلة الماء وبمورطليجي دوه فوشنه دينور الضاهلة صويي آزجه پيكاره وآبازمه يه وصف اولور يقال عين
ضاهلة اى قليلة الماء الضهلة ثمره وزننده جزئيجه نسنه يه دينور الاضهال همزه نك كسريله اغاجك
خرماسي بلورمك معناسنه در يقال اضهل النخل اذا ظهر رطبه و برآدمه جزئيجه مال وعطيه ويرمك معناسنه در
يقال اضهله اذا اعطاه ضهلة من مال اى عطية نزرة الاستضهال برخبري تجسس ايده رك برلمعه سني حسب
الامكان اخذ ايله تحصيل ووقوف ايلمك معناسنه در يقال استضهل الخبر اذا استوخى منه ما امكنه الضال تخفيفله
مال وزننده سدر اغاجنك انهاردن بعيد اولان نوعنه دينوركه ماء مطر ايله نشو ونما بولور مفردي ضاله در على قول
بياني نوعنه دينور و برنسنه شجرك دخي آديدركه باديه اشجارندندر الاضالة همزه نك كسريله برشجر ضال
بيتورمك معناسنه در يقال اضال المكان واضيل على الاصل اذا انبت الضال الضالة باالجمله براغه دينور سلاح
معناسنه على قول سهامه دينور ذات الضال بر موضع معروف آديدر فصل الطاء الطبل طانك
فتحيله معلومدركه صورناك اولو قرنداشيدر بريوزلو وايكي يوزلو اولور جمعي اطبال وطبول كلور وطبل مصدر
اولور طاول چالمق معناسنه يقال طبل الرجل طبلا من الباب الاول اذا ضرب به وطبل خلق وناسه اطلاق اولنور
شماطه لرندن ناشي و برجنس يماني قماش اسميدركه آنده طبل صورتلري منقوشدر على قول مصرده نسج اولنور
وخراج معناسنه دركه ارض خراجيه دن آلنان مالدر ومنه هو يحب الطبلية اى دراهم الخراج الطبال شداد
وزننده طاولجي يه دينوركه مهتر اوله جقدر الطبالة كتابه وزننده طاولجيلق حرفته دينور التطبيل تفعيل
وزننده بو دخي طاول چالمق معناسنه در يقال طبل الرجل بمعني طبل مؤلف طبله دن سكوت ايلدي في الاصل
خراج اقچه سي صايدقلري تخته يه دينوب بعده تعميم ايلديلر الطوبالة طانك ضميله ديشي قيونه دينور جمعي
طوبالات كلور اركك نه طوبال اطلاق اولنمز الطحال كتاب وزننده احشاء داخليه دن طلاق ديدكلري عضوه
دينور جمعي طحل دركتب وزننده وطحال بركلبك آديدر وبنو الغبر جماعتنه مخصوص بر موضعك اسميدر ومنه المثل
ضيعت البكار على طحال * بوراده بكار بكرك جمعيدركه كنج دوه يه دينور اصلي بودركه سويد بن ابي كاهل نام كمسنه
بنو غبري اشبو * من سره النيك بغير مال * فالغبريات على طحال * ارجوزه سيله هجو ايدوب بعده مزبور سويد
برقبيله يه اسير اولمغله فكاكه سي خصوصنده بنو غبردن استعانه ايلدكده مرقوملر كلام مزبوري ايراد ايلديلر برآدم
مقدما حقنده اساءت ايلديكي كمسه دن حاجت طلب ايلدكده ضرب اولنور الطحل فتحتيله برآدمك طلاغي
بيوك اولمق معناسنه در يقال طحل الرجل طحلا من الباب الرابع اذا عظم طحاله وچامورسيله صو فاسد اولوب
قوقمق معناسنه در يقال طحل الماء اذا افسد وانتن من حماة و برنسنه نك لوني اطحل اولمق معناسنه در يقال
طحل الذئب اذا كان اطحل الطحل طانك فتحي وحانك سكونيله برآدم طلاق اغريسنه اوغرامق معناسنه در
يقال طحل فلان على المجهول طحلا اذا اشتكا طحاله و برآدمك طلاغنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال
طحله طحلا من الباب الثالث اذا اصاب طحاله و بونده حانك فتحيله ده زبانزده در حرف حلق اولديغيچون
وطولدرمق معناسنه در يقال طحل الاناء اذا ملأه الطحل كتف وزننده طلاغي بيوك آدمه دينور و بالطبع
دارغين وخشمناك آدمه دينور يقال رجل طحل اى غضبان وطلوقابه دينور يقال قدح طحل اى ملآن
و يوصونلي صويه دينور يقال ماء طحل اى مطحلب وسياه بولانق صويه دينور الطحلة طانك ضميله
بوز ايله قاره بينده بردورلو رنكدركه جزئيجه بياضه مائل اولور تركيده كوكل تعبير اولنور فارسيده نيلكون دينور
و بو طلاق رنكيدر الاطحل والطحلاء طحله دن وصفلردر كوكل شيئه دينور يقال ذئب اطحل وشاة

طحلاء اذا كان لونه طحلة اى بين الغبرة والسواد ببياض الطاحل بولانق نسنه‌يه دينور يقال شراب وغبار
طاحل اى كدر مطحل منبر وزننده اسمادندر معقل بن خويلد بن مطحل هذيل قبيله سندن برشاعردر على قول
اكا ابو المطاحل ديرلر يوم المطاحل ميمك فتحيله بين العرب بر يومدر كه آنده مقاتله ايلديلر ياخود مطاحل
برموضعدر كه قتال آنده واقعدر المطحول طولدرلمش قابه دينور يقال آناء مطحول اى مملوء طحلاء صحراء
وزننده مصرديارنده ايكى قريه آديدر الطحميل قنديل وزننده خروسه دينور يقال صاح الطحميل
اى الديك الطربال قرطاس وزننده يوللرده وبعض يوكسك تپه‌لرده نشان ايچون ياپلمش ميل ومناره‌يه دينور
وهر يوكسك وعالى بنايه دينور وطاغدن وديواردن كنكره كبى هوايه طوغرى اوزادى چقمش دبك و يالم قطعه‌يه
دينور وطاغدن سوه‌لوب چقمش بيوك قيايه دينور كه آلتى طرفندن چكلمك وهمناك اوله الطربلة دحرجه
وزننده سدكى يوقرى چوكديره‌رك ايشه‌مك معناسنه‌در يقال طربل بوله اذا مده الى فوق الطربيل قنديل
وزننده خرمن دوكجك دوكنه وخرمن عربه سنه دينور الطرابيل صوامع معناسنه‌دركه صومعهٔ راهبك جمعيدر
ومنه طرابيل الشام اى صوامعها شارحك بيانه كوره مفردى طربال‌در الطرجهالة طانك وجيمك كسريله
فنجانه دينوركه ظرف معلومدر طرجهاره كبى مؤلف طرجهاره‌يى مطلقا رسم ايلمكله طريقه‌سى اوزره اوّلى
مفتوح اولوب بوراده بالكسر قيديله تقييد ايلمكله ظاهرا بو مكسور اولور پس كالطرجهارة قولى معنايه محمول اولور
وكتب طبيه‌ده رأس حنجره اوج غضروفى مشتمل اولوب اوجنجسنه طرجهالى دينور ديو مرسوم اولمغله ظاهر
فنجان شكلنده اولديغنه مبنى اولور الاطرغلات همزه‌نك وراڭ وغين معجمه‌نك ضمى ولامك تشديديله يونده
طوقلرى اولان بوسفجق قوشلرينه وحق قرآن ديدكلرى قرى قوشلرينه واوكيك قوشلرينه دينور شارحك
بيانه كوره اطرغلّ مفرديدر الطسل نسل وزننده يريوزنده آقوب كيدن صويه دينور يقال ارض بها طسل
وهو الماء الجارى على وجه الارض ومصدر اولور سراب يرده اوينايوب يلدرادق معناسنه يقال طسل السراب
طسلا من الباب الاول اذا اضاء واضطرب الطبسل صيقل وزننده سرابه دينوركه يرده صو كبى كورينور
ويله دينور ريح معناسنه ياخود شديدنه دينور وغباره دينور وبك قراكو كيجه‌يه دينور وچوق شيئه دينور
واكنه دينور طست معناسنه نته‌كه طسيل دخى دينور سينك تقدميله الطبسلة دحرجه وزننده
برآدم بقين سفرايدوب تجارت رابحه‌يه نائل اولمغله مالى چوغالمق معناسنه‌در يقال طبسل الرجل
اذا سافر قريبا فكثر ماله وطبسله حيدره كبى بررجل اسميدر الطعل طانك فتحى وعينك سكونيله
ناسك نسبلرينه قدح وطعن ايلمك معناسنه‌در يقال طعل فى نسبه طعلا من الباب الثالث اذا قدح فيه الطاعل
اكرى ايكن طوغرولمش اوقه دينور الطفل نفل وزننده مطلقا تروتازه ونرم اولان شيئه دينور جمعى طفال
طانك كسريله وطفول كلور مؤنثى طفله‌در يقال غلام وبنان طفل وامرأة طفلة اى ناعمة فى الاصل مصدر اولمغله
مذكر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور نته‌كه بنان جمع ايكن منصف اولدى الطفالة كرامه وزننده
والطفولة عمومه وزننده برنسنه تروتازه ونرم اولمق معناسنه‌در يقال طفل الشیء طفالة وطفولة من الباب
الخامس اذا رخص ونعم وچوجقلغه دينور طفوليه كبى كما سيذكر الطفل طانك كسريله مطلقا كوچك نسنه‌يه
دينور على قول كوچك مولوده دينوركه چوجق تعبير اولنور يقال جاء ومعه طفل وهو الصغير من كل شيء
او المولود وهروحشى حيوانك دخى ولدنه طفل اطلاق اولنور جمعى اطفال كلور مترجم ديركه ابن اثيرك بيانه
كوره مؤنثلرنده طفله دخى دينور وجنس اراده‌سيله طفل واحد وجمعه اطلاق اولنور وعند البعض فى الاصل
مصدر اولديغنه مبنى در وطفل حاجت معناسنه‌در وكيجه‌يه دينور ليل معناسنه وغروبه قريب كونشه
اطلاق اولنور وآتش شراره‌سنه دينور يقال تطايرت اطفال النار وهر شيئك جزؤنه وپاره‌سنه اطلاق اولنور كرك عين
وذات وكرك حدث ومعنا اولسون ومنه يقال طفل الهم والحب اى جزؤ منه الطفل فتحتينله والطفولية
باى مشدده ايله طفاله وطفوله كبى چوجقلغه دينور بونلردن فعل متصرف اولمز يقال هو طفل بين الطفل
والطفالة والطفولة والطفولية وطفل العشى ايكندى وقتنك آخرنه اطلاق اولنور كونش صراروب غروب
ايلمكه باشلديغى هنكامده وطفل الغداة كونشك طلوعندن پرتوى هر يره استمكان يعنى ياپلديغى هنكامه قدر
اطلاق اولنور تقول آتيه فى طفل العشى وهو آخره عند الغروب وكذا يقال اتانى فى طفل الغداة وهو من لدن
ذرور الشمس الى استمكانها فى الارض وطفل قراكولغه دينور يقال جاءنى فى طفل الليل اى فى الظلمة وطفل
مصدر اولور نباتى طپراق بصمغله بوبلنوب تباه اولمق معناسنه‌در يقال طفل النبت طفلا من الباب الرابع

اذا اصابه التراب يعنى فافسد ولم يطل المطفل محسن وزننده چوجقلى خاتونه وياوريلى جانوره دينور جمعى
مطافيل ومطافل كلور يقال امرأة وظبية مطفل اى ذات الطفل وشول صوغوق كيجه‌يه دينوركه شدتٔ برودتدن
اطفالى هلاك ايدر اوله بونك همزه‌سى ازاله ايچوندر يقال ليلة مطفل اذا كانت تقتل الاطفال بردا التطفيل
تفعيل وزننده كلامى تدريجا تأمل ايله يعنى هرطرفنى بسليه‌رك سويلمك معناسنه‌در وبو ترشيح كبيدر يقال طفل الكلام
اذا اندره وكيجه كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال طفل الليل اذا دنا وحيوان كندى ياوريسنى بسلمك معناسنه‌در
يقال طفلت الناقة اذا رشحت طفلها وكونش غروبه بشلمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس اذا دنت
للغروب ودوه‌يى ياوريسى اردندن ارشمك ايچون آهسته جه سورمك معناسنه‌در يقال طفل الابل اذا رفق بها
فى السير حتى تلحقها اطفالها ونباتى طپراق بصمغله بوبلنوب فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال طفل النبات
على المجهول اذا اصابه التراب وبركسه طفيلى اولمق معناسنه‌در يقال طفل الرجل اذا صار طفيليا الطفل
نفل وزننده بودخى حيوان ياوريسنى تربيه ايلمك معناسنه‌در يقال طفلت الناقة طفلا من الباب الاول اذا رشحت
طفلها الطفول شمول وزننده كونش غروبه ياقلشمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس طفولا اذا دنت
للغروب وبركسه غروب وقتنه كيرمك معناسنه‌در يقال طفل الرجل اذا دخل فى الطفل وكونش طوغمق
معناسنه‌در يقال طفلت الشمس اذا طلعت وكونش غروب وقتنده قيزارمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
طفلت الشمس اذا احمرت عند الغروب الاطفال همزه‌نك كسريله بودخى غروب وقتنه كيرمك معناسنه‌در
يقال اطفل الرجل اذا دخل فى الطفل وكونش غروب دمنده قيزارمق معناسنه‌در يقال اطفلت الشمس
اذا احمرت عند الغروب الطفيل امير وزننده حوضلرده قالمش بولانق صوره دينور مفردى طفيله‌در وطفيل
مكه‌ده برطاغك آديدر طفيل زبير وزننده برشاعرك اسميدر وطفيل بن زلال الكوفى كه طال قاوق زمره‌سنك
پيريدر وليمه‌لره وضيافتلره دعوتسز بى تكلف وارديغيدن طفيل الاعراس ياخود طفيل العرائس ايله ملقب
اولمشيدى بعده هر طال قاوغى انكا نسبت ايدوب طفيلى اطلاق ايلديلر قال فى الاساس فلان مازال يطفل على الناس
حتى نسخ طفيل الاعراس شارح ديركه طفيلى اهل عراق اصطلاحندندر عربيده اكا وارش وواغل دينور مترجم
ديركه مؤلف ابو الطفيل عامر بن واثله‌دن كه صحابيدر سكوت ايلدى مشار اليه اصحاب كرام زمره‌سنك جمله‌سندن
الكصكره انتقال ايلمشدر هجرتك يوزيجى على قول يوز يكرمنجى سنه سنده ارتحال ايلدى رضى الله عنه الطفليل
قنديل وزننده بودخى اويونتويه وطال قاوغه دينور طفيلى كبى واندن تصرف اولنمشدر فارسيده كاسه‌ليس
ديرلر التطفل تفعل وزننده طفيلى اولمق معناسنه‌در يقال تطفل فلان اذا صار طفيليا الطفيل حذيم وزننده
چوجغه دينور طفل معناسنه وبررجلك اسميدر الطفال غراب وزننده والطفال سحاب وزننده قورى
بالچغه دينور المطافل سينك فتحيله برموضعك آديدر الطفيشل شين معجمه ايله سميدع وزننده بردرلو چوربايه
دينور وبو مرجمك چورباسى اوله جقدر الطفنشل نونله سمندل وزننده ضعيف وزبون وبيمجال آدمه دينور
معناى مزبوردن مأخوذدر الطل طانك فتحى ولامك تشديديله ضعيف وفرسز يغموره دينور على قول يغمور
قسمنك بك خفيف وضعيف اولاننه دينوركه چسنتى تعبير اولنور وعلى قول چه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور
ياخود آندن زياده جه ويغموردن اشاغيجه ياغان يغموره دينور جمعى طلال در طانك كسريله وطلل در
عنب وزننده يقال وقعنا الطل اى المطر الضعيف او هو اخف المطر واضعفه او الندى اوفوقه ودون المطر
وطل انسانه عجب ويره‌جك خوب ولطيف ودلكش نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال ليل وشعر وماء وحديث
طل اى حسن معجب وسوده اطلاق اولنور يقال سقانا طلا اى لبنا وياشلو پير آدمه اطلاق اولنور ضعف
وجودى تصوريله يقال رجل طل اى كبير سنا وبلانه دينورحيه معناسنه بونده كسر ايله ده‌ز بازده‌در وطل مصدر
اولور دانك حقنى ويرميوب اوزاتمق معناسنه يقال طل غريمه طلا من الباب الاول اذا مطله وناقه‌نك
سودى آزلمغه دينور طانك ضميله ده لغتدر وعنف وشدتله دوه سورمك معناسنه‌در يقال طل الابل
طلا اذا ساقها عنيفا وقان هدر اولمق على قول انتقامى آلنميوب اوبلجه قالمق معناسنه‌در بو معناده
مجهول صيغه‌سيله اكثردر يقال طل دمه وطل على بناء المجهول يطل كيزل يعنى من الباب الثانى وكيل
يعنى من الباب الرابع اذا اهدر اولم يثأر به وبرآدمك حقنى ابطال الله نقصان ويرمك معناسنه‌در يقال طله حقه
طلا من الباب الاول اذا نقصه اياه وابطله وطل سموزلكه ورطوبت بدنه اطلاق اولنور يقال مابالناقة
طل اى طرق ويره طل ديدكلرى رطوبت مذكوره باغمق معناسنه‌در يقال طلت الارض على بناء المجهول

اناثر عليها الطلّ وطلا ايلمك معناسنه در يقال طله بالدهن اذا طلاه به ودابنك حقني قطعا ويرميوب اوزرينه باتمق معناسنه در يقال طلّ فلانا حقه اذا منعه وطلّ وطلول قعود وزننده دمی هدر ايلمك معناسنه در تقول طلت الدم طلاً وطلولا اى اهدرته المطلول والطليل امير وزننده هدر اولان دمه دينور يقال دم مطلول وطليل اى هدر وطليل مخلوقه دينور خلق معناسنه بعض نسخه لرده الحلو عبارتيله كه طلنلونسنه ديمكدر وارد اولوب لكن شارح خلق نسخه سنی تصويب ايلمشدر و بعض نسخه ده خلق لفظی كتف وزننده مضبوط اولمغله اسكی نسنه ديمك اولور وجدانمده بو نسخه ارجحدر وطليل حصيره دينور على قول دوم اغاجندن ياخود خرما دالندن ياقبو غندن ايشلنمش اولانه دينور جمعی اطله كلور اجله وزننده وطله كلور طانك كسريله وطلل كلور كتب وزننده الاطلال همزه نك كسريله بودخی دم هدر اولمق معناسنه در يقال اطلّ دمه على المجهول اذا هدر ودمی هدر قلمق معناسنه در يقال اطلّ الله دمه اى اهدره فهو مطلّ على زنة اسم المفعول اى مهدور ورنسنه اوزرينه حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال اطلّ عليه اذا اشرف الطلالة كرامه وزننده برنسنه نك خوب ونكره اولمق معناسنه در يقال طلّ الشئ طلالة من الباب الرابع اذا عجب وطلاله اسم اولور طلل كبی ويرانه خانه وسرايدن قلان آثار بناية دينور وهر شيئك شخص وهيكلنه دينور كما سيذكر وفرح وسرور معناسنه در و كوزللكه دينور بهاء و بهجت معناسنه وحالت حسنه يه وهيئت جميله يه اطلاق اولنور تقول العجبنی طلالته اى حالته الحسنة وهيئته الجميلة الطلاء طانك ضميله سلاء وزننده هدر اولمش قانه دينور دم مطلول معناسنه بونك همزه سی لامدن مبدل اولان ياء تحتيه دن منقلبدر الطلة طانك فتحيله لذيذ خمره دينور يقال سقاه طلة اى خمر الذيذة وزوجه يه دينور يقال هی طلته اى زوجته وخوش ودلكش رايحه يه دينور يقال ماهذه الطلة اى الرايحة اللذيذة وجه درشمش چيزاره دينور يقال قعدنا فی روضة طلة اى مبلولة بالطلّ وقوجه قاری يه دينور ودلی دزفير بدزبان قاری يه دينور يقال امرأة طلة اى بذية ومطعم وملبس خصوصنده اولان خوشلغه ولطافته دينور كه دائما ترونازك طعام يبوب كوزل وفاخر لباس كيمكدن عبارتدر يقال هو يعنی الطلة اى النعمة فی المطعم والملبس الطلة طانك كسريله طليل كلمه سنك جمعيدر كه حصيره وساٸره دينور الطلة طانك ضميله بيونه دينور يقال اخذ من طلته اى عنقه وبرايجم سوده دينور جمعی طلل در صرد وزننده يقال ماسقانی ظلة اى شربة لبن الطلل فتحتينله خراب اولان خانه وعمارتدن سوه لوب قلان اثره دينور محترق اولان عرصه ده قالمش جابجا اوجاق وديوار قطعه لری كبی طلاله دخی دينور وهر شيئك شخص وقالب وهيكلنه دينور جمعی اطلال وطلول كلور وطلل الدار خانه نك دهليزنده اولان سدوسكی مقوله سی نشيمنه دينور وطلل السفينه كمينك يلكندن عبارتدر يقال مدّ الملاح طلل السفينه اى جلالها وتر وتازه شيئه دينور طری معناسنه وصويك يوزنه اطلاق اولنور يقال مشی على طلل الماء اى على ظهره يعنی وجهه وشاعرك اشبو * مثل النقالبه ضرب الطلل * مصراعنده واقع طلل كلمه سی كه لاميله درشاعر تشديد لامله ضرب الطلّ ديمك مراد ايدوب لكن وزن مطاوع اولمامغله فك ادغام ايتدكدنصكره لامی تحريك ايلدی و بعضلر طانك كسری ولامك فتحيله روايت ايلمكله اكا كوره طل كلمه سنك جمعی اولان طلالدن مقصور اولور لسده كلمه سی تليدن كه يری اصلتمق معناسنه در ماضی در الطلّ طانك ضميله سوده على قول قانه دينور التطالل تفاعل وزننده برنسنه يه بوينی سوندروب باقمق معناسنه دركه ايراق نسنه يه اوبلجه باقيلور تقول تطاللت حتى رأيته اى تطاولت فنظرت الاستطلال بوكسكه چقمغله برنسنه اوزرينه حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال استطلّ عليه اذا اشرف اطلال همزه نك فتحيله بكير الشدّ اخی نام صحابه نك ناقه سی ياخود قسراغی اسميدر مومی اليه سعد بن ابی وقاص ايله قادسيه وقعه سنده حاضر اولمشدر ودابه مرقومه نك تكلم ايلديكنی زعم ونقل ايدرلر صورتی بودر كه اثنای محاربه ده نهر قادسيه نك وراسنده بولنوب داد وستاده مشغول ايكن عجملر نهرك جسرنی قطع ايلملريله عودتنده پيش و پسندن رهكذر ممنوع اولوب اعدا دخی تضييق اوزره اولمغين متحير اولمغله دابه مذكوره يه ثب يا اطلال يعنی بونهری اوته يه برتاو ايله ديو چاغردقده دابه دخی وثب وسورة البقرة ديوب همان برق خاطف كبی اوته طرفه برتاو ايلدی وثب قولی على وثب تقديرنده دركه اوته صچرامق اوزره واجبدر ديمكدر وسورة البقرة قولی قسمدر شارح ديركه نهر مزبورك عرضی تمام قرق ذراع ايدی عجملر وجه مذكور اوزره دابه نك تكلمنی استماع و بورسمه وثوبنی مشاهده ايلدكلرنده بونلر آسمانيلردر بوجهله مقاومت ايلمك ممكن دكلدر ديوب عنانكرای سمت ادبار اولديلر الطلاطلة علابطه وزننده آفت وداهيه يه دينور و بوغزك اچنده اولان انجكزه ياخود نسنه يه ده چق يرينك اوجنده اولان

يومر بجه اته دينور على قول كوچك دل دوشمكه دينوركه علتدر بوغزدن طعام وشراب سهولتله كچمز اولور ومالك نام كسه نك پدری اسميدر من بورمالك طرف حضرت نبوی يه هزل واستهزا قبيحه سنه جسارت ايدنلرك بريسيدر وطلاطله اشك قسمنه مخصوص برمرض آديدركه اصلابلرنده تحدث ايدوب ظهورلرنی قطع وافنا ايدر الطلطالة علبطه وزننده والطلطل هاسز بونلرده آفت وداهيه يه دينور الطلاطل طانك ضمی وفتحيله بودخی مركب قسمنك صرتلرنده ظهور ايدن مرض مذكوره دينور واولومه دينور موت معناسنه وچاره وعلاج قبول ايلمين مرضه دينور ذوطلال كتاب وزننده بنومرة بلادنده برصو يا برموضع آديدر وابوسلمی ابن ربيعه نك فرسی اسميدر الطلطل هدهد وزننده مرض دائمی يه دينور يقال اخذه الطلطل اى المرض الدائم طلبطاله طارك ضميله مغربده بر بلده آديدر الطلطلة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در يقال طلطله اذا حرّكه المطلّ اسم فاعل بنيه سيله ثابت وبرقرار اولميان شيئه دينور يقال امر مطلّ اى لبس بمستقر وبو هدر معناسيندن مأخوذدركه شبنم معناسندن منشعبدر الطمل حمل وزننده خلق ومخلوقك جمله سنه دينور يقال خلق الله الطمل وهو الخلق كلهم ومصدر اولور طوارى عنف وشدّتله سورمك معناسنه در يقال طمل الابل طملا من الباب الاوّل اذا ساقها عنيفا وحصيری اراقلر بنه ايپ چكه رك اورمك معناسنه در يقال طمل الحصير اذا رمله وجعل فيه الخيوط و بزی قوبو بويامق معناسنه در يقال طمل الثوب اذا اشبع صبغه واوقلاغو ايله اتمك خميری يايوب آچمق معناسنه در يقال طمل الخبز اذا وسعه بالمطملة و بلاشدرمق معناسنه در يقال طمل الدم السهم اذا لطخه وكلّ ما لطخ بدهن اودم اوقار وشبه ذلك فقد طمل على المجهول الطمل طانك كسريله والطامل والطمول صبور وزننده عارسز و پرده سز شخصه دينوركه نه ايشلرسه اصلا حياسی وباكی و پرواسی اولميه طمل كلمه سنك جمعی طمول كلور يقال رجل طمل وطامل وطمول اى فاحش لايبالی ماصنع بوندن اسم طموله درعارسزلق وادبسزلك معناسنه وطمل بولانق صويه دينور و بو يه طوبمش بزه دينور يقال ثوب طمل اى مشبع صبغا وسياه كليه على قول مطلقا سياه نسنه يه دينور وقلاده يه دينور يقال فی عنقه طمل اى قلادة ولئيم وفرومايه يه دينور واحمق ونادانه دينور وفاسق وخبيث اوغری يه دينور واسكی ثوبه دينور وشخص وجثه سی خفی تو يسز قورده دينوركه قاولاق اولمغله شخصی كور ينوب بللو اولمز وبدخلق و بدحال و بدقيافه تو لكی فقيره دينور ياخود جبلاق اولانه دينور الطمليل طانك كسريله بودخی فاسق وخبيث اوغری يه دينور و بد خلقه و بدقيافه و بدحال فقيره دينور الطملّ طمرّ وزننده خفی الشخص اولان قاولاق قورده دينور الطملال سربال وزننده طمل معناسنه در و بدخلق و بد شكل و بدحال فقيره دينور الطملول طانك ضميله طملال ايله معنای ثانيده مرادفدر وجبلاق آدمه دينور الطمليل امير وزننده خفیّ الشان اولان آدمه دينور واركك اوغلاغه دينور كذلك ديشی اوغلاغه دينور عناق معناسنه وحصيره دينور وسياه چامورك صوينه دينور وخرما اغاجنك تيكنسنه دينور ويصی تمرنه دينور وقلاده يه دينور طيب ايله ملطخ اولديغيچون الطملة سفينه وزننده بودخی ديشی اوغلاغه دينور عناق معناسنه طملال سربال وزننده بنو حارث بن ثعلبه يه مخصوص برفرس اسميدر الطملة طانك ضمی وفتحی وفتحتينله حوض دبنده قلان صويه دينور وقاره بالچغه دينور الطملة طانك كسريله زبون وضعيف عورته دينور يقال تزوج طملة اى ضعيفة المطملة مكنسه وزننده اوقلاغو يه دينور شوبق معناسنه المطمول والطمليل امير وزننده اوقلاغو ايله آچلمش خميره دينور وقان يلاشمش اوقه دينور الطمل فتحتينله برنسنه يه يلاشمق معناسنه در يقال طمل به طملا من الباب الرابع اذا لطخ به الطملة تمره وزننده مردار ويلاشق ايشه اطلاق اولنور يقال وقع فی طملة اى امر قبيح فالتطخ به الاطمال تشديد طايله افتعال وزننده حوضده اولان صويك مجموعنی چقروب قوری بالچق قالمق معناسنه در يقال اطمل مافی الحوض اطمالا اذا اخرج فلم يترك فيه قطرة بعض نسخه ده بو مجهولا مضبوطدر الانطمال انفعال وزننده اوغريلره اوزنتی اولمق معناسنه در يقال انطمل الرجل اذا شارك اللصوص الاطمال همزه نك كسريله محو ايلمك معناسنه در يقال اطمل الدفتر اذا محاه الطمسلة دحرجه وزننده جاعدن عاجز وسست اندام اولمق معناسنه در يقال طمسل الرجل عن المرأة اذا عجز الطمسل قنفذ وزننده اوغری يه دينور جمعی طماسله در الطمسلی خوزلی وزننده محنت وشدّت وكدر وعذاب معناسنه در ومنه يقال هو يمشی فی الطمسلی اى فی الضراء الطنبلة دحرجه وزننده بعد التعاقل اظهار حماقت ايلمك معناسنه در يقال طنبل الرجل اذا تحامق بعد تعاقل طنبول طانك فتحيله مصرده ايكی قريه آديدر الطول طانك ضميله اوزامق معناسنه در يقال طال الشئ طولا اذا امتدّ

شارح دیرکه عند البعض بو ماده باب خامسدن منصرفدر نقیضی اولان قصر بابنه حمل ایله وعند البعض
باب اولدندر فعلی لازم اولمغله اسم فاعلی طویل کلور انتهی وطول طوال وطیال کبی مکث وآرام یاخود عمر
وحیات معناسنه مستعملدرکه سیذکر شارحك بیاننه کوره طول اوزنلق معناسنه اسم اولور وجمعنده اطوال دینور
یقال له طول ای خلاف عرض الاستطالة بودخی اوزامق معناسنه در یقال استطال الشیء بمعنی طال لکن
البته بونك مفهومنده اوزون اوزادی اوزامق معتبردر و برنسنه یوقری یه طوغری اوزون اوزادی چکیلوب
کتمك معناسنه در یقال استطال الشق فی الحائط اذا امتد وارتفع و برکسه اوزره فضل ورفعت داعیه سنده اولمق
معناسنه در یقال استطال علیه اذا تفضل وکبر ونخوتله برآدمه حواله اولمق معناسنه در یقال استطال علیه اذا تطاول
واعدانك قتل ایلدیکی نفوسدن ازید آنلردن قتل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال استطالوا علیهم اذا قتلوا
اکثر مما کانوا قتلوا الطویل امیر وزننده والطوال غراب وزننده وصفلردر اوزون نسنه یه دینور
مؤنثی طویله وطواله در وجمعلری طوال وطیال درطالك کسریله ثانیده واو لاجل الکسره یا یه ابدال اولندی
وطویل اهل عروض عندنده بر بحرك اسمیدر لغت مولده در مترجم دیرکه تعبیرات صرفیه ده حرف طویل
ومستطیل دیدکلری ضاد معجمه اوله جقدر نته که حرف صفیردن مرادلری صاد مهمله وزای وسین حرفلریدر
الطوال رمان وزننده افراطله اوزون شیئه دینور یقال شیء طوال ای مفرط الطول المطاولة مفاعله
وزننده باب مغالبه دندر طول قامت بابنده برآدم ایله یارشمق کذلك طول جهتنده یعنی غنا ودولت ویسار بابنده
یارشمق معناسنه در تقول طاولنی فطلته ای باحثنی فی الطول والطول فکنت اطول منه شارح دیرکه باب خامسدن
اولسه ده مغالبه ده باب اوله منقول اولور وبرنسنه نك وعده سنی اوزاتمق معناسنه در مثلا بورجی تاخیر ایلمك کبی
یقال طاوله اذا ماطله الاطالة همزه نك کسریله والاطوال اصلی اوزره برنسنه یی اوزاتمق واوزون قلمق
معناسنه در یقال اطال الشیء واطوله بمعنی طوله واطاله خاتون اوزون بویلو اولاد یاخود اوزون بویلو ولد
طوغورمق معناسنه در یقال اطالت المرأة اذا ولدت اطوالا او ولدا طویلا ومنه المثل * ان القصیرة قد تطیل
یعنی قصه بویلو عورت کاهیجه اوزون بویلو اولاد کتورر قاصر اولان کسنه دن بر فعل کامل ظهورنده ضرب
اولنور جوهری بو کلامی توهمندن حدیث اولمق اوزره ایراد ایلمشدر التطویل بودخی اوزاتمق معناسنه در
یقال طوله اذا جعله طویلا ودابه نك مرعاده طویله ایپنی کوشدوب اوزاتمق معناسنه در یقال طول للدابة
اذا ارخی طویلتها ومهلت ویرمك معناسنه درکه وعده یی اوزاتمقدن عبارتدر یقال طول له اذا امهله الطول
فتحتینله دوه نك مشفر اعلاسی یعنی اوست دوداغی اوزون اولمق معناسنه در جوهری مشفر یرینه شفه لفظیله
تعبیر ایلکله وهم ایلمشدر زیرا شفه انسان دوداغنه مخصوصدر شارح دیرکه بو انسانك برونه مرسن اطلاقی
قبیلندندر فلا وهم و بو باب رابعدن منصرفدر یقال طول البعیر طولا اذا کان فی مشفره الاعلی طول واعلال
اولندیغی التباسه مبنی در الاطول اوست دوداغی اوزون دوه یه دینور یقال بعیر اطول اذا کان فی مشفره طول
وپك اوزون نسنه یه دینور اولکیده اسم فاعل بونده اسم تفضیلدر التطاول تفاعل وزننده ایاق نسنه یه
اوزانوب باقق معناسنه در یقال تطاول الرجل اذا تعاظل وکبر وترفع ایلمك معناسنه در یقال تطاول علیه
اذا ترفع الطیلة طانك کسریله عمر وزندکانی معناسنه در یقال اطال الله طیلته ای عمره التطول درهم وزننده
والطوله سفینه وزننده والطول والطیل عنب وزنلرنده وبعض اشعارده بو ایکینك لاملری مشدد اولور
دابه نك ایاقلرینه باغلنان یاخود ایاقلرینه بغلانقد نصکره براوجنی طوتوب مرعایه صالیور یلجك ایپه دینور طوله ای
بوندن محرفدر الطوال سحاب وزننده دهرك اوزونلغنده مستعملدر ومنه یقال لا اکلمه طوال الدهر ای مدی
الدهر الطول والطیل عنب وزنلرنده والطول طانك ضمیله والطول طانك فتحیله والطیل طانك
کسریله والطول صرد وزننده والطوال سحاب وزننده والطیال کتاب وزننده مکث وآرام یاخود عمر وحیات
یاخود اوزون اوزادی کیدوب غائب اولمق معناسنه مستعملدر یقال طال طولك وطیلك وطولك وطیلك
وطولك وطوالك وطیالك ای مکثك او عمرك او غیبتك الطول طانك فتحیله والطائل والطائلة فضل ومزیت
وقدرت وغنا و وسعت ورفاهیت معنالرینه در یقال انه لذو طول ای فضل و یقال لذو طول فی کل الاحوال ای ذو قدرة
وانه لذو طول فی ماله ای ذو غنی وسعة و یقال ماهو بطائل ای دون وخسیس یعنی فضیلتی یوقدر الحق وفرومایه
وناکس در وطائل نفع وفائده معناسنه مستعملدر و بونفی مقامنه مخصوصدر یقال لم یحل منه بطائل یعنی آندن
بر فائده استفاده ایلمدی التطول تفعل وزننده برآدمی احسانله ممنون ایلمك معناسنه در یقال تطول علیهم اذا امتن

الطول قول وزننده تطول معناسنه در یقال طال علیهم یطول طولا اذا امتن طول سکر وزننده بر جنس
صوقوشی اسمیدرکه ایاقلری اوزون اولور طواله ثمامه وزننده بر موضع یاخود بر قیو اسمیدر و بنو ضبیعة
بن نزره مخصوص بر فرسك آدیدر ابو طواله عبدالله بن عبدالرحمن البخاری کنیه سیدرکه تابعیندندر
طوال غراب وزننده برآدمك اسمیدر بنو الاطول عربدن بر بطن در الطالة حاله وزننده قانجق
مرکبه دینور اتان معناسنه المطول منبر وزننده ذکره اطلاق اولنور واوزون ایپه واورغانه
ومرعاده حیوان ایاغنه بغلدقلری اورك تعبیر اولنان ایپه اطلاق اولنور جمعی مطاول کلور ومنه شدوا
مطاول الخیل ای ارسانها الطیلة کبسه وزننده بر روز کارك قرشوسندن اسن روز کاره دینور
تقول صرنا فی طیلة الریح ای نحیتها السبع الطول صرد وزننده سور قرآنیه دن یدی سورهٔ کریمه یه اطلاق اولنور که
سورهٔ بقره وآل عمران ونساء ومائده واعرافدرکه آلتی سورهٔ متوالیه در یدنجیسی سورهٔ یونس در علی قول سورهٔ
انفال ایله براءه درکه اول قائل عندنده ایکیسی بر سوره عد اولنور مؤلف بونکله اوتیت السبع الطول حدیثنه تلمیح
ایلمشدر الطویلة طویلك مؤنثیدر ومنه المثل * قصیرة من طویلة * ای تمرة من نخلة بو مثل اختصار کلام معرضنده
ضرب اولنور که مختصر مفید اوله وطویله صمان ترابنده بر مرغزارك اسمیدرکه عرضی بر میل وطولی اوچ میل مسافه
یردر وآنده بغمورایر کلجك صهریج طرزنده بر واردر الطولی طوبی وزننده اطولك مؤنثیدر وحالت رفیعه یه
اطلاق اولنور جمعی طول در صرد وزننده الطائلة طائل معناسنه درکه ذکر اولندی وکینه وعداوته اطلاق
اولنور اوزایوب کندیکیچون یقال بینهم طائلة ای عداوة وترة الطهبلة دحرجه وزننده سیر وسیاحت ایلمك
معناسنه در یقال طهبل الرجل اذا ذهب فی الارض الطهفلة دحرجه وزننده دائما داری اتمکی یمك معناسنه در
یقال طهفل الرجل اذا اکل خبز الذرة وداوم علیه الطهل فتحتینله صو بوزلق معناسنه در یقال طهل الماء
وطهل طهلا من الباب الرابع والثالث اذا اجن الطهل کتف وزننده والطاهل طورمقدن متغیر اولمش
صویه دینور التطهل تفعل وزننده بودخی صو بوزلق معناسنه در یقال تطهل الماء بمعنی طهل الطهلة
غرفه وزننده بر مقدارجه چایرلغه دینور وتر وتازه سبزه یه دینور الطهبلة دحرجه وزننده تازه سبزه یمك
معناسنه در یقال طهبل الرجل اذا اکل الطهلة الطهلئة طانك ولامك کسریله والطهئلة همزه نك تقدیمیله
والطهبلة سفینه وزننده اصلا برایشه یرامیان بی خیر ومنفعت احمق ونادانه دینور وحوض ایچره پارچه پارچه
دوکیلان صبو اچامورنه دینور جوهری بو مقامده طهلئه ماده سنی ثبت ومافی السماء طهلئة ای سحابة مثالیله
سحابه معناسنه اولدیغنی بیان ایتدکدنصکره فعلئه وزننده اولمغله همزه سی ماده لرنده ذکری سبق ایدن غرقیء
وکرفیء کلمه لرینك همزه لری کبی زائددر دیو حکم ایلدی پس انسب اولان بونلری ایکی موضعده ذکر ایلمکدر
زیرا همزه سی اختلاف اوزره درکه عند البعض زائد وعند غیرهم اصلیدر الطهمل جعفر وزننده ال ایله باصیله جق
حجمی یعنی اله کلوب طوتیجق بری اولمیان شیئه دینور یقال شیء طهمل ای الذی لا یوجد له حجم اذا مس وجوره
عورته دینور وخلقتی قبیح بدلقانومند آدمه دینور مؤنثی طهمله در یقال رجل طهمل ای جسیم قبیح الخلقة الطهملی
یای مشدده ایله بودور اولان سیاه آدمه دینور التطهمل تدحرج وزننده برآدم الی بوش یعنی براقسز سلاحسز
کزوب یورمك معناسنه در یقال تطهمل الرجل اذا مشی ولا شیء معه یعنی من السلاح و برآدمدن برنسنه اخذ
وجر ایتمك ایچون حیله ودوباره ودسیسه اعمال ایلمك معناسنه در یقال تطهمل لفلان اذا احتال ان یأخذ منه شیئا
فصـــــل الظاء المعجمة الظل ظانك کسری ولامك تشدیدیله ضح مقابلیدرکه فیء مفهومندن اعم اولور
پس کرك دائما کولکه اولسون وکرك شمس کندیدن زائل اولسون وعلی قول فیء معناسنه درکه شمس زائل
اولدقدنصکره اولان کولکه دن عبارتدر پس دائمی اولان کولکه یه که قویتی یرده اولور اطلاق اولنمز وعند
البعض مفهوملری مغایردر ظل صباحدن زواله قدر وفیء زوالدنصکره اولان کولکه دن عبارتدر جمعی
ظلال وظلول واظلال کلور تقول قعدنا فی الظل وهو نقیض الضح او هو الفیء او هو بالغداة والفیء بالعشی شارح
دیرکه ظل ستر معناسنه موضوع اولمغله قول اول ارجحدر ومن الامثال * اترکه ترك الظبی ظله * یعنی بن فلانی آهو
کندی ظلنی ترك ایلدیکی کبی ترك وفراموش ایدرم دیمکدر بغایت متوحش ونفور اولوب بر وجهله دائرهٔ انس
والفته دخول ایلمز اولان کسنه حقنده ضرب اولنور زیرا آهو قسمی برنسنه دن اورکوب توحش ایدرسه بردخی
اکا عودت ایلمز بلکه وحشی الطبع اولمغله کندی کولکه سندن نفور وتوحش ایدر مثل مزبورده واقع ترك لفظی
رانك سکونیله درکه مصدردر جوهری وهمندن ناشی ماضی صورتنده ایراد واترکه کلمه سنی اسقاط ایلدی

شارحك بيانته كوره تهذيب ومجمع الامثال وعبابده جوهری يه موافق مثبتدر واقعا ازجمله مستقصاده بورسمه
مرسومدر كه دائمی يار وهمدم مندن نفرت ومفارقت ايدن كمسه حقنده مثل ضرب ايدوب ترك الظبی ظله ديرلر
وترك وهجرانله همدمی ابعاد ايدن كمسه لا تركنك ترك الظبی ظله ديركه هجرانی ابدی يه تلميح ايدر فی الحقيقه ملايم
اولان دخی بو يله اولمقدر زيرا مؤلفك ضرب ومضربی وجدانه ملايم دكلدر وظل جنت اعلايه اطلاق اولنور
ومنه قوله تعالی ولا الظل ولا الحرور ای الجنة والنار ومرئی اولان خياله اطلاق اولنوركرك جن طائفه سندن
وكرك سائردن اولسون يقال اصابه ظل ای خيال من الجن وغيره وظل مسلمة بن عبد الملك بن مروانك فرسی
اسميدر وعز ومنعه وشوكت معناسنه مستعملدر يقال به ظل ای عز ومنعة ولباسك پروزنه اطلاق اولنور يقال
بداظل الثوب ای زئبره وكيجه يه ياخود بر بلوكنه اطلاق اولنور تقول دخلنا الظل ای الليل او جنحه وهر نسنه نك
قرالتيسنه وشخص وسوادنه ياخود تستر ايلديكی ثوب و پرده مقوله سنه اطلاق اولنور يقال هو ظله ای شخصه
اوكنه وظل الشباب جوانلغك اول هنكامنه اطلاق اولنور يقال هو فی ظل الشباب ای اوله وظل القيظ
حرارت هوانك شدتندن عبارتدر يقال سرنا فی ظل القيظ ای شدته وظل السحاب شمسی ستر ايدن پارچه سنه
ياخود يره دوشن سوادنه اطلاق اولنور وظل النهار شمس تمام ارتفاع بولوب پرتوی غالب اولديغی هنكامده
نهارك لونندن عبارتدر يقال اجبنی ظل النهار ای لونه اذا غلبته الشمس وظل كنف وحمايت معناسنه مستعملدر
يقال هو فی ظله ای كنفه وحمايته وظل اظلالدن اسم اولور برنسنه يی بوريوب اورتن اورتو يه دينور يقال هو
فی ظل ای فی ستر وغطاء الظليل امير وزننده كولكه لی يره علی قول دائما كولكه لی اولان يره دينور يقال مكان
ظليل ای ذو ظل او دائم الظل ومنه ظل ظليل او مبالغة يعنی دائمی كولكه يه اطلاقی بو معنادندر ياخود تاكيد
ومبالغه يه محمولدركه پك قويو كولكه ديمكدر الاظلال همزه نك كسريله كولكه لی اولمق معناسنه در تقول اظل
يومنا اذا صار ذا ظل و برنسنه برشئی اورتوب بوريمك ياخود اكا يقين كلكله كولكه سی بصمق معناسنه در تقول
اظلنی الشئ ای غشينی اودنا منی حتی القی علی ظله الاستظلال كولكه يه واروب اوتورمق معناسنه در يقال
استظل الظل اذا مال اليه وقعد فيه و برنسنه دن برنسنه يی كولكه لك ايدوب آنكله كولكه لنمك معناسنه در يقال
استظل من الشئ وبه اذا انظلل وآصمه نك ونكا كك صالقملی چوقلری بری برينه صارمشمق معناسنه دركه
كولكه لكی مستلزمدر يقال استظل الكرم اذا التفت نواميه وكوز ايچری باتمق معناسنه مستعملدر يقال استظلت
العيون اذا غارت وايچريدن قان فشقروب چقمق معناسنه مستعملدركه بشره يی ستر ايدر يقال استظل الدم
اذا فار من الجو الظل ظانك فتحيله والظلول قعود وزننده بر آدم كيجه اشليوب بتون كوندز ايشلمك معناسنه در
يقال ظل نهاره يفعل كذا ظلا وظلولا من الباب الرابع و بعض اشعارده ظل ليله عنوانيله ده مسموع اولمشدر كه كيجه
ايشلكده دخی مستعملدر شارح ديركه مقيد بالوقت اولميه رق صار معناسنه ده مستعمل اولمغله بو اول قبيلدندر
حتی ابن مالكدن طال ياخود دام معناسنه تامه اولديغی دخی مرويدر وناقصه اولدقده مدخولی اولان جمله نك
مضمونی اكثری استغراق نهاری مفيد اولور و بونك ماضیء متكلم صيغه سنده كاه اولور كه ظلت اعمل كذا ديرسن
لام اولانك كسريله وكاهجه لام اولايی حذفله ظلت ديرسن كه لست وزننده درو بوشاذ اولان تخفيف انواعندندر
وعربدن بعضلری لام محذوفه نك كسره سنی ظايه نقل ايله ظلت ديرلر ملت كبی الظلة ظانك فتحيله اقامت
وآرام معناسنه در يقال كان به ظلی ای اقامتی وصاغلغه دينور يقال حياك الله ظلتك ای صحتك الظلة
ظانك ضميله برنسنه يی قبلايی بوريوب اورتن اورتو يه دينور غاشيه معناسنه و برظله معناسنه دركه كولكه لكدر
سايبان معناسنه تقول قعدنا تحت الظلة ای البرطلة وسحابدن ابتدا ظهور ايدوب كولكه ايدن قطعه سنه دينور
واغاجك كولكه لك ايدن يرينه دينوركه آلتنه كيروب كولكه لنور وقوله تعالی فاخذهم عذاب يوم الظلة الاية
قالوا غيم تحته سموم او سحابة اظلتهم فاجتمعوا تحتها مستجيرين بها مما نالهم من الحر فاطبقت عليهم يعنی قرأن
كريمده اصحاب ايكه حقنده وارد اولان ظله دن مراد شول مطبق سحاب ايدی كه تحتنده باد سموم وار ايدی جمله سی
آنك تأثيريله هلاك اولديلر وعند البعض اول كون هواده بر قطعه سحاب وار ايدی شدت حرارت هوادن استراحت
ايچون آنك تحتنه التجا ايلديلر بامره تعالی سحاب مرقوم اول طائفه نك مجموعنك اوزرينه سقف كبی چوكوب
بالجمله آلتنده هلاك اولديلر شارح ديركه بعض مفسرين ديديلر كه بامره تعالی يدی كون علی التوالی حر جهنم كبی
هوا نهايت درجه ده حار اولوب شويله كه چشمه لر غليان ايلديلر بعده هوا يوزنده بر قطعه بلود ظاهر اولوب
استظلال ايلدكلرنده مطر كبی اوزرلرينه آتش امطار ايلكله جمله سی محترق وهلاك اولديلر وظله صفه طرزنده

يره دينوركه حر و برددن آنكله استتار اولنور جمعی ظلل درصرد وزننده وظلال درظانك كسريله مترجم ديركه
مغربك بيانته كوره تعبيرات فقهيه ده واقع ظلة الدار قولندن مراد باب اوزره اولان سده در الظلالة كتابه وزننده
ظله كبی كولكه لكه دينور يقال دامت ظلالة الظل وظلته وهی ما يستظل به وهوا يوزنده برطرفدن يالكزجه
كورينن بلود پاره سنه دينوركه زمينك برسمتنه كولكه صالمش اوله الظلة ظانك كسريله ظلال معناسنه در
پس اسم جمع اولوركولكه لر ديمك اولور المظلة ميمك كسری وفتحی وظانك فتحيله آلاچق تعبير اولنان بيوك
عرب چادرنه دينوركه قيلدن اولور حالا بو ديارلرده او به تعبير اولنان چادره ده اطلاق اولنور يقال اتخذ مظلة ومظلة
ای الكبير من الاخبية اوله كوره اسم آلت وثانی يه كوره اسم مكان اولور جمعلری مظال در الاظل اجل وزننده
پرمغك ايچ يوزنه دينور يقال اصاب اظله وهو بطن الاصبع ودوه بقنه غنك ايچ يوزينه ده دينور جمعی ظل كلور
ظانك ضميله و بو شاذدر وعجاج نام شاعر اشبو * تشكوا الوجی من اظلل واظلل * مصراعنده ضرورت وزن
ايچون اظهار تضعيف يعنی فك ادغام ايلمشدر ظاهر ابو افكل كبی اسمدر الظليلة سفينه وزننده دره آقنديسنك
اسفلنده اولان صوايركيلجك يره دينور وجابجا طوپ طوپ اغاجلغی كثير اولان باغچه يه ومرغزاره دينور جمعی
ظلائل كلور ملاعب ظله كولكه سيله اوينايجی ديمكدر بومنا سبتله برقوشه اطلاق ايلديلر كولكه سيله
ملاعبه ايلديكيچون دميری قرلی ايله بيان ايلمشدر كما سيذكر و يقال فی التثنية ملاعبا ظلهما وفی الجمع ملاعبات
ظلهن فاذا نكرته اخرجت الظل علی العدة فقلت هن ملاعبات اظلالهن بو صورتده اسم عدد حكمنده اولور
ملاعبات ظلهن ديمك صحيح دكلدر الظلالة سحابه وزننده برنسنه نك شخص وقالبنه دينور الظلال
سحاب وزننده مطلقا كولكه لك ايدن شيئه دينور سايبان معناسنه ظليلاء ظانك فتحيله برموضعدر
ابو ظلال كتاب وزننده هلال بن ابی مالك التابعی كنيه سيدر الظلال كتاب وزننده جنتك كولكه لرندن
عبارتدر يعنی قرأن كريمده واقع بالجمله ظلالدن مراد ظلال جنتدر كما فی قوله ان المتقين فی ظلال وعيون وظلال
البحر دريانك امواجندن عبارتدر تقول ادهشتنی ظلال البحر ای امواجه الظلل فتحتينله اغاجلق وخيابان
ارالغندن آقوب كيدن صويه دينوركه اصلا اكا كونش طوقنميه تقول استرحنا علی ظلل وهو الماء الذی يجری
تحت الشجر لا تصيبه الشمس التظليل تفعيل وزننده كولكه لك ايتمك معناسنه دركه معلومدر وآدمی تخويف
ايچون قامچيله يا دكنكله اشارت ايلمك معناسنه در يقال ظلل بالسوط اذا اشار به تخويفا الظلظل دلدل
وزننده كميلره دينور سفن معناسنه مفردی ظلظله در ظلال شداد وزننده برموضع آديدر فصل العين
المهملة عبدل جعفر وزننده ابن حنظله دركه نهاس ديمكله معروفدر قومی بيننده شريف وذيشان ايدی
ومزيد المحاربی وحكم الكوفی ابنا عبدل شاعرلردر العبادلة عينك فتحيله اصحابدن بوز يكرمی نفر ذوات
كرامدركه جمله سی عبدالله ايله مسمادر ومطلق ذكر اولندقده درت نفر ذات شريف مراد اولوركه عبدالله بن
عباس وعبدالله بن عمر وعبدالله بن عمرو بن العاص وعبدالله بن زبير حضراتيدر عبدالله بن مسعود داخل دكلدر
جوهری بو بابده توهم ايلمشدر شارح ديركه جوهری ثلاثه يه حصر ايدوب عبدالله بن زبيری ذكر ايلمدی وبو رأی
فقهادر مؤلفك بيانی رأی محدثيندر مؤلف بونی عبد ماده سنده دخی ثبت ايلمدی وعبادله كلمه سی كلمات منحوته دندر
عبدالله لفظنك معنای جمعندن منحوت ومتصرفدر العباقيل قافله ابابيل وزننده بدنده قلان مرض
بقاياسنه وعشق ومحبت بقاياسنه دينور العبل طبل وزننده ايری و يومری نسنه يه دينور عباله دن وصفدر
انسانده فی ذاته كميكلری ايری قالين كوده لو آدمه دينور مؤنثی عبله در جمعی عبال در حبال كبی يقال رجل و بعير
عبل وناقة عبلة ای ضخم وعبل مصدر اولور اغاجك يبراغنی سلكمك معناسنه يقال عبل الشجرة عبلا من الباب
الثانی اذا حت ورقها واوقه معبله ديدكلری يصی واوزون تمرن تكورمك معناسنه در يقال عبل السهم اذا جعل
فيه معبلة وكيرو رد ايلمك معناسنه در يقال عبل الشئ اذا رده وآليقومق معناسنه در يقال عبله اذا حبسه وكسمك
معناسنه در يقال عبله اذا قطعه و برنسنه يی آلوب ايلتمك معناسنه در يقال عبل به اذا ذهب به العبالة كرامه
وزننده برنسنه ايری و يومری اولمق معناسنه در يقال عبل الشئ عبالة من الباب الخامس اذا كان ضخما
العبول قعود وزننده والعبل فتحتينله بونلرده عباله معناسنه در يقال عبل الشئ عبولا وعبل عبلا من الباب الاول
والرابع اذا ضخم العبل كتف وزننده ايری و درشت نسنه يه دينور باب رابعدن اسم فاعلدر الاعبال همزه نك
كسريله برنسنه قالينلنوب اغارمق معناسنه در يقال اعبل الشئ اذا غلظ وابيض شارحك بيانته كوره فی الاصل
قوللرك قالينلنوب بياض اولمسنه بالخصيصه موضوع اولوب بعده سائرنسنه ده توسيع اولندی واعبال اغاجك

بیراغی دوشوب دوکلمك معناسنه‌در یقال اعبل الشجر اذا اسقط ورقه واغاجك یپراقلری بلورمك معناسنه‌در
یقال اعبل الشجر اذا اظهر ورقه العبلاء صحراء وزننده قیایه دینور صخره معناسنه علی قول آق اولانه دینور
واوج موضع اسملریدر وقبس بلادنده واقع باقر معدننك اسمیدر العنبل سمندل وزننده شدید وعظیم الهیکل
نسنه‌یه دینور العبل فتحتینله آچق ومنبسط اولمیوب قبورشق و بوروق اولان یپراغه دینور طرفا اغاجنك
یپراغی کبی وارطی اغاجنك یمشنه دینور علی قول شجرمز یورك غلیظ اولوب کندیسیله دباغت ایلمکه صالح اولان
اغصانه دینور وعلی قول خرده یپراغه یاخود اغاجدن دوشن یپراغه دینور وهنوز ظهور ایدن یپراغه دیمکله
ضد اولور المعبلة مکنسه وزننده یصی واوزون تمرنه دینور العبالة عینك فتحی ولامك تشدیدی وتخفیفیله آغرلق
ثقل معناسنه‌در یقال القی علیه عبالته وعبالته ای ثقله ذوالعابل ابن رحیب درکه اذواء تعبیر اولنان
ملوك یمندندر بنو عبیل امیر وزننده عرب عاربه‌دن برقبیله‌درکه حالا منقرض اولمشلردر عبیل مرقوم ابن عوص
بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام‌در العبول صبور وزننده اولومه دینور منیه معناسنه ومنه یقال عبلته
عبول ای اشعبته شعوب یقال ذلك للرجل اذا مات کما یقال غالته غول بوراده تانیث فعل منیه تصوریله مبنی‌در
مترجم دیرکه عبول شعوب کبی منیه‌نك یعنی اولومك اسمیدر پس غیر منصرف قدر ضخامت وثقلت معناسندن یاخود
سقوط ورق معناسندندر ولمح وصفیت سببیله کاه اولورکه شعوب کبی اکادخی حرف تعریف داخل اولور العبال
سحاب وزننده طاغ کلنه دینور وردجبلی معناسنه آنك اغاجی قالین وایری اولوب حتی اندن عصا اتخاذ اولنور
عصای موسی علیه السلام آنك شاخندن اولدیغی بعضلردن مروی‌در عوبل جوهر وزننده بر رجل اسمیدر
الاعبل احمر وزننده طاشلری آق اولان طاغه دینور یاخود بغایت سرد وخشن وغلیظ اولان طاشه دینورکه
قرمزی وبیاض وسیاه اولور عبله غرفه وزننده اسامیدندر عبله بن انمار عمیره قبیله‌سی رجالندندر عبله
طلحه وزننده قریش قزلرندن برخاتون ایدی که برقبیله‌نك والده‌سی ایدی اول قبیله خلقنه عبلات اطلاق اولنور
نسبتلرنده علی دینور غربی وزننده عبله فتحاتله محدثدر ابن ماکولادن روایت حدیث ایلدی عبلة البره
تمره وزننده مغربده برموضعدر العبیلة سفینه وزننده قالین کوده‌لو تومند عورته دینور یقال امرأة عبیلة
ای غلیظة وعبیلة بن قسمیل صاحب منقبه برکسه‌در العنبل والعنبلة عینلرك ضمیله فرجده اولان لحم زائده
دینور بظر معناسنه العنابل علابط وزننده یوغون شیئه دینور العنبلی سنبلی وزننده رنکی عربه
اطلاق اولنور غلظت وجودلرندن ناشی المعابل مسمك فتحیله برموضعدر المعبل محدث وزننده یصی واوزون
تمرلو اوق طاشیان آدمه دینور العبهلة دحرجه وزننده دوه‌یی بوش ومسیب صالیورمك معناسنه‌در یقال
عبهل الابل اذا اهملها وعبهله وعبهال عینك کسریله برکسه‌یه لوم وعتاب ایلمك معناسنه‌در یقال عبهله عبهلة
وعبهالا اذا عاتبه العباهل عینك فتحیله والمعبهلة مدحرجه وزننده بیانده صالمه ومسیب صالیورلمش دوه‌لره
دینور یقال ابل عباهل ومعبهلة ای مهملة العباهلة عبادله وزننده شول اقیاله یعنی ملوك یمنه یاخود مطلقا
ملوکه دینورکه دائما ملکلرنده برقرار اولوب اصلا برطرفدن زوال تطرق ایلمیه مفردی عبهل‌در جعفر وزننده
ومنه یقال ما کان لسوقة باهلة ان یباروا الملوك العباهلة وهم الاقیال المقرون علی ملکهم فلم یزالوا عنه و بو ذکر
اولنان عبهله معناسندندرکه مقید ومربوط اولمیوب کندی باشنه اولان دوه‌لره تشبیه اولنمشلردر وآخرنده‌کی
تا تاکید جمع ایچوندر المتعبهل اسم فاعل بنیه‌سیله عز ومنعه صاحبی آدمه دینور واصلا برنسنه‌دن منع اولمیوب
کندی باشنه مرخص تام اولان آدمه دینور العتلة فتحاتله ترلاده اولان بیوك کسکه دینورکه ترلا سوریلورکن
یردن قوپوب آیریلور وشول دمور قازمه‌یه دینورکه بالته‌نك باشی طرزنده اولور علی قول پایوان باشلودکنك طرزنده
اولوب انکله دیوار هدم ایدرلر ترکیده کوسکو تعبیر ایتدکلری آلت اوله جقدر ودولکرلرك واو یمما جیلرك آی دموری
دیدکلری آلته دینور واصلا کبد قالمیان ناقه‌یه دینور و یوغون دکنکه دینورکه صوپه وطوپقه تعبیر اولنور
وعجم یانه دینور جمعی عتل درهاسز وعتلة بن عبد السلمی اصحابدندر فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
تغییر ایدوب عتبه ایله تسمیه ایلدیلر زیرا عتله ذکر اولنان آلتلرك اسمی اولوب شدت وغلظتی متضمن اولمغله کریه
کوروب تغییر ایلدیلر العتل ضمتینله وتشدید لامله اکول ومنوع الخیر و بی منفعت اوله‌رق ناتراش ونادان وسنکدل
وغلیظ کسیه دینور یقال هو عتل ای اکول منوع جاف غلیظ و یوغون مزراغه دینور العتیل امیر وزننده
ارغاد واجیره دینور وخدمتکاره دینور جمعی عتلاء کلور جهلاء وزننده وعتیل مرض شدیده وصف اولور یقال
داء عتیل ای شدید العتل قنفذ وزننده وجندب وزننده فرجده اولان لحم زائده دینور بظر معناسنه العتل

قتل وزننده برآدمی کوکسندن یاکریباندن طوتوب عنف وشدتله سوریه‌رك آلوب کوترمك معناسنه‌در اوغری
ومجرم چکوب کوتردکلری کبی یقال عتله عتلا من الباب الثانی والاول اذا جره عنیفا فحمله وطوارك یولاری
دیندن قاوره یوب یدمك معناسنه‌در یقال عتل الناقة اذا قادها یعنی اخذ من اصل زمامها فقادها الانعتال
انفعال وزننده معنای مزبورك مطاوعیدر یقال عتله فانعتل المعتل منبر وزننده برآدمك کوکسندن یاکریباندن
طوتوب سوریه‌رك کوترمك بابنده قوی وتوانا اولان آدمه دینور العتل فتحتینله شر ایشه سرعت ایلمك معناسنه‌در
یقال عتل الی الشر عتلا من الباب الرابع اذا اسرع العتل کتف وزننده دائما شر وشوره سرعت وشتاب ایدر
اولان کسیه دینورکه پك شر تعبیر اولنور العتلة دحرجه وزننده برنسنه‌یی پاره پاره یرتمق معناسنه‌در یقال
عتله اذا خرقه قطعا التعتل تفعل وزننده برآدم مکانندن ایرلمق معناسنه‌در تقول لا اتعتل معك ای لا ابرح مکانی
العتول درهم وزننده سست اندام کسیه دینورکه اصلا حرکتی یاخود عورتی اغنا ایده‌جك مرتبه قوتی اولمیه یقال
رجل عتول ای لیس عنده غناء للنساء کرچه مؤلف درهم وزنیله تقیید ایدوب لکن قتول ماده‌سنده تشدید لامله
رسم ایلمکله بورایه منافی اولور العتائل عنادل وزننده اکل ایده‌جك لاشه مقوله‌سنی پاره پاره ایدن صرتلانلره
دینور شارح دیرکه اکثر نسخه‌لرده الظباء العتائل واقع اولمغله خطادر صواب اولان الضباع اولمقدر العثل ثای مثلثه
ایله کتف وزننده وفتحتینله جائزدر مطلقا چوق اولان نسنه‌یه دینور وایری و یوغون اولان نسنه‌یه دینور العثل
فتحتینله برنسنه کثیر اولمق معناسنه‌در یقال عثل الشیء عثلا من الباب الرابع اذا کان عثلا ای کثیرا وایری و یوغون
اولمق معناسنه‌در یقال عثل الشیء اذا کان عثلا ای غلیظا ضخما وعثل قیون قسمنك اشکنبه‌سنی وبغرسقلرنی
احاطه ایدن یوفقه‌جه یاغه دینورکه چوز تعبیر اولنور العثول قرشب وزننده سست وصالیق وعاجز کسیه دینور
وباشنك وکوده‌سنك قیللری چوق اولان آدمه دینور العثوثل صنوبر وزننده عثول ایله معنای اولده مرادفدر
العثول صبور وزننده احمق ونادانه دینور جمعی عثل درکتب وزننده ویك یوغون تصلق و یاقشقسز خرما
اغاجنه دینور یقال نخلة عثول ای جافیة غلیظة العثولیة جعفریه وزننده کور وصیق قباصقاله
وصف اولور یقال لحیة عثولیة ای کبیرة کثة عثال کتاب وزننده بر یوقش بیلاك یاخود ارض
قبیله جذامده بر دره آدیدر العثل عینك کسریله مال قسمنی یعنی طوارلری ایوجه کوروب کوزه‌دوب
کرکی کبی تقید ورعایت ایدر اولان آدمه دینور یقال هو عثل مال ای ازاؤه العثلول زنبور وزننده آت
قسمنك یلبسنك سکیرنه دینورکه یلی آنك اوزرنده بتر یقال اصاب عثلول الفرس وهو عصب المعرفة ینبت علیه
الشعر ام عثیل حذیم وزننده دیشی صرتلانك کنیه‌سیدر وعثیل ارکك صرتلانه دینور واصلا طیب
ودهن سورنمیوب وهرکز تزین ایلمیان آدمه دینورکه وجودی بدرایحه بغلیوب وصاج وصقالی قارش مورش
اولور یقال رجل عثیل ای لا یدهن ولا یتزین العثل فصل وزننده قرلمش کیك آکری صارلمغله اکری بتمك
معناسنه‌در یقال عثلت یده عثلا من الباب الاول اذا جبرت علی غیر استواء کما یقال عثمت یده العثجل
جعفر وزننده والعثاجل علابط وزننده قارنی بیوك آدمه دینور وککبش بیوك قربه وطلوم وچوال مقوله‌سی قابه دینور
العثجلیة جعفریه وزننده ارض یمامه‌دن وادی السلیع نام محلده برارضك آدیدر و برصویك آدیدر العثجلة
دحرجه وزننده برآدم پك پیرلکدن یاخسته‌لکدن ناشی بدندن کوجله آغر آغر دپرنوب قالقار اولمق معناسنه‌در
یقال عثجل الرجل اذا ثقل علیه النهوض من هرم او علة العثکول والعثکولة عینلرك ضمیله والعثکال
قرطاس وزننده خرما سالقمنك صاپنه یاخود سالقمنه دینور وعثکوله زینت ایچون هودج جلره آصدقلری
رنکامیز بوکدن وسائر نسنه‌دن اولان پوسکله دینورکه سالقم کبی کیدرکن بری اوته صالنور المتعثکل کافك
کسری وفتحیله سالقملی خرمادالنه دینور یقال عذق متعثکل ای ذو عثاکیل العثکلة دحرجه وزننده
هودجی عثکوله دیدکلری پوسکل ایله زینتلمك معناسنه‌در یقال عثکل الهودج اذا زینه بالعثکولة وآغر
آغر یلمك معناسنه‌در یقال هو یعثکل ای یعدو ثقیلا ذوعثکلان عسقلان وزننده اذواء تعبیر اولنان ملوك
یمندن برملکدر العجل والعجلة فتحتینله اسمدر ایومکه وایوه‌جلکه دینورکه برنسنه‌یی وقتندن مقدم
طلب وتحری ایلمکدن عبارتدر آنکیچون مذمومدر یقال اختل امره من العجل والعجلة ای السرعة وعجل
وعجله مصدر اولور ایومك معناسنه یقال عجل الرجل عجلا وعجلة من الباب الرابع اذا اسرع وعجل بالحمأة
یاخود سیاه ومتعفن بالحمأه دینور حماء معناسنه مترجم دیرکه خلق الانسان من عجل کریمه‌سنده بعضلر مطلب
بونکله تفسیر ایدوب لکن راغب بعد التزییف دیدیکه بلکه مراد عجله وسرعت معناسیدر عجله وقلت صبر

وثبات انسانك لازم ماهيتى اولمغله كويا كه آندن مخلوق اولمشدر نته كه خلق زيد من الكرم ديرلر فرط مبالغه يى متضمندر و بعضلر بونده قلب واردر ديديلر خلق العجل من الانسان ايله تأويل ايلديلر كويا كه عجله انسانك طبايع مجبوله سندن برطبيعت واخلاقندن برجزؤ اولديغنه تنبيه نكته سنه مبنى در و بالجمله عجل اطلاقى سرعت معناسندندر كه همان طبراق صويى كورديكى كبى منطين اولور العجل كتف وندس وزنلرنده والعجلان عطشان وزننده والعاجل والعجيل امير وزننده مشربى ايوه كن اولان آدمه دينور عجلان لفظنك جمعى عجالى كلور عينك فتحيله وعجالى كلور عينك ضميله وعجلان وعجيلك جمعلرى عجال كلور عينك كسريله وعجلان شهر شعبانه اطلاق اولنور چابك كلوب كنديكينه بناء زيرا آخرنده صوم مقابجى اولمغله اول خيالله اذهانده سريع الانقضاء اوله رق جلوه ايدر خصوصا ترياكيلرك وجدانلرنده هفته قدر حكمى اولور وعجلان اعلام ناسدندر التعجيل تفعيل وزننده ايومك معناسنه در يقال عجل الرجل بمعنى عجل و بركمسه يى سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال عجله اذا سبقه وكش تعبير اولنان بوغورد قوريسنى عجاجيل قلمق معناسنه در يقال عجل الاقط اذا جعله عجاجيل التعجل تفعل وزننده بودخى ايومك وايوه جنلك ايلمك معناسنه در يقال تعجل فى امره بمعنى عجل و بوغورد قوريسنى عجاجيل قلمق معناسنه در يقال تعجل الاقط اذا جعله عجاجيل الاستعجال ايودرمك معناسنه دركه برآدمه برايشى عجله ايله طوتدرمقدن وعجله ايله طوت ديو امر وتكليف ايلمكدن عبارتدر يقال استعجله اذا احثه وامره ان يعجل و برآدمك برخصوصده عجله ايلمسنى طلب ايلمك معناسنه در ومنه مر فلان يستعجل اى طالبا ذلك من نفسه متكلفا اياه كويا كه كندى نفسندن عجله ايله مرورى طلب وتكليف ايدر وسبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال استعجله اذا سبقه العجلى سكرى وزننده اوقى چابك چقوب كيدن يايه وصف اولور يقال قوس عجلى اى سريعة السهم العاجل آجل وزننده ومقابليدركه حالا وحاضر اولان شيئه دينور نته كه آجل زمان آينده اوله جق نسنه يه دينور ومنه يقال لا تبع العاجل بالآجل الاعجال همزه نك كسريله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال اعجله اذا سبقه وناقه خلقتى ناتمام ياورى دوشورمك معناسنه در يقال اعجلت الناقة اذا القت ولدها لغير تمام المعجل محسن وزننده والمعجل محدث وزننده والمعجال مفتاح وزننده شول ناقه يه دينوركه سنه سى تمامندن مقدم طوغوروب و ياوريسى ديرى قالور اوله يقال ناقة معجل ومعجال وهى ما تنتج قبل ان يستكمل الحول فيعيش ولدها ومعجل شول ناقه يه دينوركه چوكوردوب اوزرينه يتمك ايچون اياغى اوزنكيسنه وضع ايلديكى كبى برلشمكه قالميوب همان صچرايوب قالقار اوله معجله دخى دينور پس مذكرينه ده معجل دينور يقال ناقه معجل ومعجلة اذا كانت حين وضعت الرجل فى غرزها وثبت وشول خرما اغاجنه دينوركه خرماسى طرفنده وقتنده ايرشور اوله يقال نخلة معجلة اى مدركة فى اول النخل المعجل مكرم وزننده سنه تمامندن مقدم طوغوب ديرى قلان دوه كوشكنه دينور العجالة عينك كسرى وضميله والعجل والعجلة عينلرك ضميله عجله ايله ترتيب اولنان شيئه دينور طعام ماحضرى كبى قال الشارح ومنه قولهم التمر عجالة الراكب وعجله وعجلته يعنى دابه سنه ركوب ايدوب برسمته كيده جك آدم ايچون خرما طعام ماحضردركه آنك ايچون مكث ايلمك اقتضا ايلمز وفى المثل * الثيب عجالة الراكب * بو مثل سهل الحصول اولان نسنه ده ضرب اولنور وعجاله كذلك عينك كسرى وضميله وعجاله همزهء مكسوره ايله وعجل وعجله عينلرك ضميله صاغم وقتندن مقدم چوبانك اونلاقده كندى ياغيرى ايچون صاغديغى لبن قليله اطلاق اولنور تقول سقانا عجالة واعجالة وعجلا وعجلة وهى اللبن الذى يعجل الحالب لنفسه اولغيره فى الرعى من لبن يسير المعجل محدث وزننده دائما وجه مذكور اوزره عجاله اطلاق ايلدكلرى سود صاغان چوبانه دينور ودائما اهلنه اول سودى كتورن آدمه دينور يقال هو معجل اذا كان يأتى اهله بالعجالة المتعجل اسم فاعل بنيه سيله معجل معناسنه در العجال رمان وزننده والعجول سنور وزننده حيس ديدكلرى طعامدن ياخود خرمادن برصقم شيئه دينوركه آوجله همان صقوب اكلنده استعجال اولنور تقول اتانا بعجال وعجول اى بجماع الكف من الحيس اوالتمر مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وسويق ايله تخمير اولنمش خرمايه دينوركه على العجلة بى تكلف اكل وبلع اولنور راحة الحلقوم مشابه سنده اولور العجل عينك كسريله والعجول سنور وزننده اركك بوزاغيه دينور ثانينك جمعى عجاجيل كلور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر و بصائرده عجلك جمعى عجاجيل كلور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر و بصائرده عجلك جمعى عجول وعجولك جمعى عجاجيل اولديغنى تصريح ايلمشدر ومصباحك بيانته كوره عجلك مؤنثى عجله درهاايله وجمعى عجول در ضمتيله وعجله درعنبه وزننده ومغربك

بيانته كوره عجاجيل عجولك جمعيدركه سنور وزننده دركه جمعى سنانيردر وراغبك بيانته كوره بوزاغى قسمنده بركونه عجله تصور اولندى كه ثور اولدقدنصكره اول عجله منعدم اولور ودميرى ديديكه بنى اسرائيل ميعاد موسى عليه السلام تمام اولمزدن مقدم سامرى يابديغى بوزاغى يه پرستش ايتدكلرى وجه تسميه در المعجل محسن وزننده بوزاغيلى اينكه دينور يقال بقرة معجل اى ذات عجل بنو عجل فتحتيله برجماعتدر العجلة عينك كسريله عجل كلمه سنك مؤنثيدر وصوطلومنه دينور ودولابه دينوركه قيو چرخيدر جمعى عجل كلور عنب وزننده وعجال كلور جبال وزننده و براونك اسميدر وشهر انبار قربنده برموضع آديدر عجله نام برخاتونك اسميله مسمادر العجلة فتحاتله عربه يه وقاكلى به قوچويه دينور جمعى عجل درهاسز واعجال وعجال درعينك كسريله وچرخه ودولابه دينور على قول دوه چرخنه دينوركه پك بيوك اولور محاله معناسنه واثواب واثقال طاشيه جق تسكره يه وسنم عربه سنه دينوركه تخته لردن طريقه طرزنده اولور وشول اغاجه دينوركه قبونك كارنده ياپلان ميل اوزرينه ارقورى اوزادلوب قوغه آ كا آصيلور وبالجمله وسياه ومنعفن چاموره دينور وخرما اغاجنك اوزدكنده اويمه طرزنده اولان بصمغه دينوركه آنلره اياقلرى بصه رق ينه سنه چقارلر نته كه نقيراويمه بصمقلى اولان خرما اوزدكنه دينور بونلرك جمله سنده سرعت معناسى ملحوظدر وعجله يمنده برقريه آديدر دار العجلة مكه ده مسجد حرامك اتصالنده بردار در العجلىّ عربىّ وزننده عجله يه منسوب ديمكدر عربه جى مراد اولور ومنه عثمان بن شراب العجلىّ و بو فقهاء ومحدثيندندر العجلىّ عينك كسريله بنو عجل جماعتنه منسوبدر ومنه ابو الفتوح اسعدوسعدبن على العجليان كه اعلام علمادندر العجول صبور وزننده بالطبع ايوه كن آدمه دينور ووادنى ياوى قلمش واله وحيران عورته وناقه يه دينور جزع واضطرابندن برى اوته عجله ايله تردد ايلدكلرندن اطلاق اولندى جمعى عجل دركتب وزننده وعجائل دروالومه اطلاق ولنور يقال صرمته العجول اى المنية مترجم ديركه شعوب وعبول كبى بودخى غيرمنصرفدر وصفيت اصليه لمحه سيله حرف تعريف دخى داخل اولور وعجول قهوه آلتى تعبير اولنان مختصرى طعامه دينور تقول اطعمنا بالعجول اى اللهنة ومكه ده برقيو اسميدركه عبد شمس ياخود قصى حفر ايلمشدر المعاجيل مختصر اولان يوللره دينوركه شاهراه اولميوب منزله عجله ايله واريلجق يوللردر اوغرين يول تعبير اولنور مفردى معجال در يقال اخذ وا معاجيل الطرق اى مختصراتها العجيلى مصغر بنيه سى وقصر ايله والعجيلة جهينه وزننده تيز تيز سرعتله يورمكه دينور يقال سار العجيلى والعجيلة اى سريعا العجيل زبير وزننده قهوه آلتى وصفرالق تعبير اولنان طعام مختصره دينور ياخود مسافره تكلفلو طعامدن مقدم احضار اولنان مختصر بچه طعامه دينور العجالة كتابه وزننده برنبات آديدر العجلاء صحراء وزننده برموضع معروفدر العجلانية مصيصه قربنده مرج الديباج نام محلده بربلده آديدر عجلى سكرى وزننده ذو الرمه نام شاعرك ناقه سى اسميدر وثعلبة بن ام حزنه وزيد بن مرداس السلمى ودريد بن الصمه نام كمسه لرك فرسلرى اسميدر عبيد العجل صفت اوله رق حسين بن محمد نام محدثك لقبيدر العجاجيل عجولك جمعيدركه ذكر اولندى وسو بوسو بوكش صقملرينه دينوركه آوج طلوسى صقوب اكل ايدرلر المستعجلة اسم مفعول بنيه سيله شاهراهدن بشقه منزله قريب اوغرين يوله دينور تقول اخذت مستعجلة من الطريق وهذه مستعجلات الطريق بمعنى القربة والخصرة وكذا يقال هذه خدعة من الطريق ومخدع ام عجلان سجبان وزننده برقوشك كنيه سيدر العدل عينك فتحى ودالك سكونيله والعدالة عينك فتحيله والعدولة عينك ضميله والمعدلة ميمك فتحى ودالك كسريله والمعدلة دالك فتحيله جور ايتميوب نفوس وعقولده استقامتى قائم ودركار اولان امر وحاكى اجرا ايلمك معناسنه در لسانمزده عدالت ايلمك تعبير اولنور كه سلطان ووالى يه كوره ظلم وستم ايتميوب داد وانصاف ايلمكدن وحاكمه كوره حق ايله حكم ايلمكدن عبارتدر يقال عدل الوالى والحاكم عدلا وعدالة وعدولة ومعدلة ومعدلة من الباب الثانى ضد جار و يقال هو يقضى بالحق و يعدل فهو عادل من عدول وعدل بلفظ الواحد وهذا اسم للجمع و يقال رجل عدل وامرأة عدل وعدلة يعنى صيغه مز بوره دن اسم فاعل عادل كلور جمعى عدول در وعدل اسم جمع اوله رق مستعمل اولور يقال قوم عدل اى عادلون وعادل معناسنه اولور و بو فى الاصل مصدردر مبالغة وصف اولمشدر اصليتى اعتباريله مرأه يه صفت اولوب امرأة عدل دينور ووصفيتى اعتباريله علامت تأنيث ادخال اولنوب امرأة عدلة دينور مؤلف بصائرده ديديكه عدل كلمه سى مصدر اولور ومبالغة وصف اولور ذو عدل معناسنه بو صورتده تثنيه وجمعى ومؤنثى كلمز پس رجل عدل ورجلان عدل ورجال عدل وامرأة عدل ونسوة عدل دينور واكر تثنيه وجمع ومؤنث عنوانيله مرئى اولور ايسه خصم وندب كلمه لرى كبى

فی الاصل مصدر اولوب وصف اولان کلمه‌لرك مجراسنه اجرا اولنمش اولور نته که ابن جنی امرأة عدلة عنوانیله ثبت
ومصدری مؤنثه وصف اولمق ازره اجرا ایلملریله عدل کلمه سنه علامت تانیث الحاق ایلدیلر دیو حکایت ایلدی
زیرا بو صورتده ذاته منقول اولمغله تثنیه و جمع وتانیثی صحیح اولور پس منعوت به اولان عین عدالت اعتباری که معنای
مبالغه‌در ملحوظ اولور ووصف مجراسنه اجرا اولنانده سائر صفات کبی ذات ملحوظ اولور وشارح دیر که عدل
نسب اوزره اولمیان عادل بدلی اولور ایسه وصفیتنه اعتبارا صیغه ایله تصویغ اولنور وشهاب مرحوم دیدیکه مطلب
منعوت به اولان مصدرده واحد ومذکر وجمع ومؤنث مساوی اولور و بو استواء اصل مطرددر بو صورتده مصدریتی
جهتی مقطوع النظر اولمز وشیخ رضی مرحومك رجلان عدلان قولی بوکه منافی دکلدر زیرا آنده جانب معنا یعنی
وصفیت حقیقیه مراددر نته که کاهیجه منتقل الیهما اولان حالی اعتباریله تثنیه وجمعلنور دیدی ومصباحده باب
رابعدن فتحتیله عدل صیغه‌سی زیاده ایدوب جار وظلم عبارتیله تفسیر ایلدی کذلك باب خامسدن عدل عدالة
وعدولة فهو عدل ای مرضی یقنعه عبارتنی ایراد وواحده وغیره اطلاق اولنور کذلك تثنیه وجمعی دخی کلور دیو
تنصیص ایلمکله عدل بوکه کوره شکس کبی وصف اولوب باب ثانیدن مصدر دخی اولمغله ایکی جهتنه ده اعتبار
جائز اولمش اولور زیرا مصدر ایله مبالغة توصیف مطرده‌در بو صورتده مؤلفك اسم جمع اولور دیدیکی اصل
مرقومه منافی اولور ومؤلف امام کلمه‌سنی بوندن تفریق ایلمشدر نته که ماده‌سنده مبین‌در وعدل ایکی نوعدر بری عدل
مطلقدر که عقل آنك حسننی مقتضی اولوب وازمنه‌دن برزمانده نسخ وتبدیلی قابل ووجهامن الوجوه جور واعتدا ایله
متصف اولمیه محسنه احسانی مقابلنده احسان و برآدمدن رنج واذایی دفع ایدن کمسه اوزرندن رنج واذایی دفع
ایلمك کبی ونوع آخری شول عدلدر که عدالتی شرعله معلوم اولوب بعض ازمنه‌ده نسخی ممکن اوله قصاص
وارش جنایات واخذ مال مرتد کبی انتهی وعدل ومعدله وعداله اسم اولور فارسیده آ ندن داد ایله تعبیر اولنور یقال
هو اهل العدل والمعدلة والعدالة ای ضد الجور ومااقام فی النفوس انه مستقیم مؤلفك وماقام قولی ضد الجور مفهومنی
تفسیردر وسوق تعریفی عادتی اوزره مسامحه‌در وعدل برنسنه‌یی برنسنه ایله برابر اشدرمك معناسنه‌در یقال عدله
عدلا من الباب الثانی اذا وازنه بونده معنای لازم دخی مستعملدر ومحفه‌ده برآدمه دنك اولمق معناسنه‌در یقال
عدله فی المحمل اذا رکب معه وعدل مثل ونظیر معناسنه‌در جمعی اعدال درکه سیذکر واولحکمه اطلاق اولنور
لکن عادل اولمسی معتبردر یقال اعطاه بالعدل ای بالکیل و برنسنه مقابلنده اولان جزا وعوض معناسنه مستعملدر
یقال هذا عدل ذاك ای جزاؤه وفریضه ونافله معنالرینه کلور وفدیه معناسنه مستعملدر نفسنه معادل
اولدیغنه مبنی نته که فا بابنده صرف فصلنده اشبو من انتمی الی غیر ابیه لایقبل الله منه صرفا ولا عدلا حدیثنده
سبق ایلدی که فریضه ایله ونافله ایله وفدیه ایله تفسیر ایلدیلر وعدل برابرلکه دینور یقال قسموا بینهم علی العدل
ای علی السویة وطوغریلق استقامت معناسنه‌در یقال به عدل ای استقامة وعدل برکسه‌نك اسمیدر که *وضع
علی یدی عدل* مثلنك منشأیدر رمز بورتبع نام ملك عنك جلادی اولمغله قتلی مراد قطعی اولان کسه‌لرا کا تسلیم
اولنور ایدی که من بعد خلاصی ناممکن اولور ایدی بعده مطلقا نومید ومأیوس اولنان نسنه حقنده وضع علی یدی
عدل مثلنی ایراد ایلدیلر وعدل برنسنه‌یی طوغرلتمق معناسنه‌در یقال عدل السهم عدلا اذا اقامه وعدل عدول
معناسنه‌در که سیذکر و یول برسمته دونمك معناسنه‌در یقال عدل الطریق اذا مال و پوغوردوه دیشی‌یه
آشمغی فراغت ایلمك معناسنه‌در یقال عدل الفحل اذا ترك الضراب و پوغوری دیشی‌یه آشمقدن آیروب برطرف
ایلمك معناسنه‌در یقال عدل الجمال الفحل اذا نحاه یعنی عن الضراب وایکی آدمك بینی تسویه ایلمك معناسنه‌در یقال
عدل فلانا بفلان اذا سوی بینهما العادل عدل وداد ایدیجی آدمه دینور باب ثانیدن اسم فاعلدر جمعی عدول در
شاهد وشهود کبی التعدیل تفعیل وزننده حاکم حق اوزره طوغریجه حکم ایلمك معناسنه‌در یقال عدل الحاکم
الحکم اذا اقامه وشاهد مقوله‌سنی ترکیه ایلمك معناسنه‌در که مراد عدله نسبتله عادلدر دیمکدر یقال عدل فلانا
اذا زکاه وترازو کفه‌لرنی برابرلشدرمك و برابرجه طوتمق معناسنه‌در یقال عدل المیزان اذا سواه و برنسنه یوکك بردنکی
قدر اولمق معناسنه مستعملدر یقال شرب حتی عدل ای صار بطنه کالعدل واکری نسنه‌یی طوغرلتمق معناسنه‌در
یقال عدل الشیء اذا اقامه العدلة فتحاتله والعدلة همزه وزننده شاهدلری ترکیه ایدن آدملره دینور فاضلرك
ترکیه نائبلری کبی که آنلره ده برفاح مزکی لازمدر علی قول همزه وزننده مفرد وفتحاتله جمع صیغه‌سیدر المعادلة
مفاعله وزننده برنسنه ایله برابرلشمك وبرابرلك ایلمك معناسنه‌در یقال عادله اذا وازنه و بونده متعدی معناسی دخی لغتدر
و برمشکل ایشه کرفتار اولمغله فعل وترکی بیننده متردد اولمق معناسنه‌در یقال هو یعادل هذا الامر اذا ارتبك فیه ولم یمضه

وبوك

و بونك مفهومی عدال مفهومنه مغایردر که سیذکر و برآدمه محفه‌داش اولمق معناسنه‌در یقال عادله فی المحمل
اذا رکب معه و برنسنه اکرلمك معناسنه‌در یقال عادل الشیء اذا اعوج العدل عینك کسریله بو دخی مثل
ونظیر معناسنه‌در جمعی اعدالدر و یوکك بردنکنه دینور جمعی اعدال وعدول کلور یقال هذا عدل ذاك
الحمل ای نصفه العدیل امیر وزننده بو دخی عدل وعدل کبی مثل ونظیر معناسنه‌در جمعی عدلاء کلور کرماء
وزننده یقال لاعدل له ولاعدل ولاعدیل ای المثل والنظیر ومحفه‌ده برآدمه دنك اولان محفه‌داشه دینور یقال
هو عدیله فی المحمل ای معادله الاعتدال افتعال وزننده کم وکیفده ایکی حالت بیننده متوسط حالتله متصف
اولمق معناسنه‌در مثلا برجسم طول وقصر حالتلری بیننده متوسط اولمق کبی که اورته بویلو اولمق تعبیر اولنور
وصو وهوا حرارت و برودت بیننده متوسط اولمق کبی یقال اعتدل الشیء اذا توسط بین حالین فی کم وکیف ومطلقا
برنسنه متناسب وحد واسلوبی متوافق اولمغه اعتدال اطلاق اولنور یقال به اعتدال ای تناسب العدول
قعود وزننده عدل کبی یولدن صاپمق معناسنه‌در یقال عدل عن الطریق عدلا وعدولا من الباب الثانی
اذا حاد وعدول دونمك معناسنه‌در یقال عدل الیه اذا رجع المعدل مجلس وزننده والمعدول اسم مکاندر
دونوب واره‌جق وصاپه‌جق یر دیمکدر ثانی معدول الیه حکمنده‌در یقال ماله معدل ومعدول ای مصرف الانعدال
انفعال وزننده صاپمق معناسنه‌در یقال انعدل عن الطریق اذا حاد العدال کتاب وزننده ایکی شغلدن برنی ترجیح
وتصمیمله اختیاره قادر اولمیوب تفکر واعمال اندیشه ایده‌رك بینلرنده متردد قالمق معناسنه‌در ومنه تقول انا
فی عدال من هذا الامر وهو ان یعرض امران فلاتدری لایهما تصیر فانت تروی فی ذلك ویقال قطعت العدال
فیه اذا صممت مؤلف بونی کتاب وزنیله کرچه تقیید ایلدی لکن معادله کبی مفاعله‌دن مصدر اولمق اغلبدر عدولی
فتحتیله بحرین ناحیه سنده برقریه‌در وعدولی قدیم وطویل شجره دینور العدولیة یای نسبتله عدولی دیدکلری
قریهٔ مزبوره‌یه منسوب برکونه کمیلره دینور یاخود عدول نام کمیجی‌یه یاخود عدول نام طائفه‌یه منسوبدر که هجر
بلادنه نازل اولورلر ایدی و بو مفرددر جمعی عدولی‌در وعدولی کمیجی لوندینه دینور اعلام غالبه‌دن اولمشدر یقال
هو عدولی ای ملاح عدیل زبیر وزننده ابن الفرج نام شاعرك اسمیدر معدل مجلس وزننده ابن احمددر که
محدثدر المعدلات معظمات وزننده خانه‌نك کوشه‌لرینه اطلاق اولنور زوایا البیوت معناسنه العدل فتحتیله
یوکك ایکی دنکنك برابرلکنه وبرابرلشمسنه دینور یقال لیس فی الحمل عدل ای تسویة فی عدلیه العدمل
والعدملی والعداملی والعداملی عینلرك ضمیله مسن وقدیم آدمه دینور که نوحی تعبیر اولنور وایری قدیم اغاجه
دینور وایری قوجه کلره دینور العدمول زنبور وزننده قور بغه‌یه دینور ضفدع معناسنه العدمل قنفذ وزننده
ارکك قرتال قوشنه دینور العندبیل زنجبیل وزننده ابن تمره روایتی اوزره برکوچك قوشك اسمیدر علی قول عندلیبده
لغتدر العندل صندل وزننده یومری باشلو دوه‌یه دینور مذکر ومؤنثه شاملدر و یك اوزون آدمه دینور مؤنثی
عندله‌در العندلة دحرجه وزننده دوه یاوز ومتین اولمق معناسنه‌در یقال عندل البعیر اذا اشتد و بلبل اوتمك
معناسنه‌در یقال عندل البلبل اذا صوت العنادلان عینك ضمیله خایه‌لره دینور مفردی عنادل در ومنه
یقال هو ما یعرف سحادلیه من عنادلیه ای الخصیان العندلیل زنجبیل وزننده برکونه سرچه قوشیدر
العندلة عندلك مؤنثیدر که یك اوزون عورته دینور وایری ممه‌لو عورته دینور یقال امرأة عندلة ای ضخمة الثدیین
العندلیب هزاردر که بلبل در با بابنده ذکر اولندی العذل عینك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله قنه‌مق معناسنه‌در
یقال عذله عذلا من الباب الاول اذا لامه التعذیل عذل معناسنه‌در یقال عذله بمعنی عذله العذل فتحتیله
اسمدر قنه‌مغه دینور یقال لاینفعه العذل ای الملامة الاعتذال افتعال وزننده والتعذل تفعل وزننده
ملامتی قبول ایلمك معناسنه‌در که نفسنه مراجعتله جرم وخطاسنی ادراك واعتراف ایلمکدن عبارتدر یقال
اعتذل فلان وتعذل اذا قبل العذل واعتذال برنسنه‌یی ایشلمکه تمام قصد وتوجه قلمق معناسنه‌در که معنای
اولك لازمی اولور یقال اعتذل علیه اذا اعتزم واوق آتان کمسه خطا ایلمکله تکرار آتمق معناسنه مستعملدر
کویا که خطادن ناشی نفسنه لوم ایدوب تکرار آتمغه مباشرت ایدر یقال اعتذل الرامی اذا رمی ثانیة العذلة
همزه وزننده والعذال شداد وزننده دائما ناسی ملامت ایدن آدمه دینور یقال رجل عذلة وعذال ای کثیر
العذل العذلة فتحاتله والعذال رمان وزننده والعذل رکع وزننده عاذل کلمه‌سنك جمعیدر که لائم معناسنه‌در
المعتذلات معتدلات وزننده والعذل ضمتینله پك اسی کونلره وصف اولور کویا که پك اسیلکنه‌دن ناشی
کندی نفسلرینه لوم ایدرلر یقال ایام معتذلات وعذل ای شدیدة الحر العاذل عذلدن اسم فاعلدر و بدن

نسوانده شول طمره دینورکه دم استحاضه آندن خروج ایدر مؤلف بونی راء مهمله ایله عاذر عنوانده دخی ذکر
ایلمشدی و برصو یاخود برموضعك اسمیدر وجاهلیتده شعبان آینك علی قول شوال آینك اسمیدر جمعی عواذل در
العذ ّالة شد ّادة وزننده است ومقعده اطلاق اولنور المعذ ّل معظم وزننده شول کریم وجوانمرد آدمه اطلاق
اولنورکه افراط سخاسندن لوم اولنور اوله یقال هو معذ ّل اذا کان یعذل لافراط جوده و بر رجل آدیدر العرجلة
عینك وجیمك فتحیله آت سوریسندن ربلوکه دینور و پیادکان کروهنه دینور و یکی سودیسنه دینور العرجول
برذون وزننده جماعت معناسنه در العردل صندل وزننده صلب وشدید اولان نسنه یه دینور العردلة
دحرجة وزننده کوشك وسلوك یوریمکه دینور یقال یمشی عردلة ای مسترخیا العرندل سمندل وزننده
اوزون آدمه دینور وصلب وشدید کسیه دینور العرزال قرطاس وزننده ارسلان یتاغنه دینور وارسلانك
یاور یلرینه یاپدیغی یتاغه دینورکه اغاجلردن واوتلقلردن کتوروب یوه طرزنده یاپوب یاور یلرنی آنده یاتوررر وخرما
وسائر اغاج اوزره اولان باغچوان یتاغنه دینورکه ارسلان مقوله سی جانورخوفندن یاپوب آنده آرام ایدرلر وآت
بقیه سنه دینور وچوال طرزنده اولان قابه دینور وشول کوچك چادر وقولبه مقوله سی آرامکاهه دینورکه قتال
هنکامنده ملوك ورؤسا ایچون اتخاذ اولنور یقال ان ّ الجیش یقاتلون والملك ینظر من العرزال وهو بیت صغیر
یتخذ للملك اذا قاتل ومثار دیوشورنلرك قولبه لرینه دینور و یلان اینه دینور ومتاع قلیله دینور واغاجك
بداغنه دینور ودکانه دینور حانوت معناسنه وفرقهٔ انسانی یه دینور وآغراق ثقل معناسنه وذلیل وحقیر
معناسنه در وجانطه ودغارجق مقوله سنك اغزنه دینور وشول قفیه یه یعنی اکرام قبیلندن اولان طعام مقوله سنه
دینورکه خاصهٔ انسان ایچون ترتیب واختیار اولنمش اوله مسافر ایچون اختیار اولنان اطعمه کبی العرازیل
عزازیل وزننده اوغربلق ایچون مجتمع اولمش کسه لره دینور یقال قوم عرازیل ای مجتمعون فی اصوصیة العرطل
جعفر وزننده والعرطلیل زنجبیل وزننده ایری ودیزمان شیئه دینور یقال رجل عرطل وعرطلیل ای ضخم
وافراط اوزره اوزون آدمه دینور یقال رجل عرطل وعرطلیل ای الفاحش الطول العرطویل واوایله زنجبیل
وزننده یال وبال صاحبی خوش اندام وسهی قامت جوانه دینور یقال شاب ّ عرطویل ای الحسن الشباب
العراقیل قافله عرازیل وزننده آفات ودواهی معناسنه در یقال اصابتهم العراقیل ای الدواهی وعراقیل
الامور صعاب ومشکلات اموردن عبارتدر یقال وقعوا فی عراقیل الامور ای صعابها العرقلة دحرجه وزننده
طوغری یولدن صاپمق معناسنه در یقال عرقل الرجل اذا جار عن القصد وسوزی جهت واسلوبندن اکوب
صاپتمق معناسنه در یقال عرقل کلامه اذا عو ّجه و برآدمه برایشی یا برسوزی حق اوزره طوتمیوب وطوغریسنی
سویلمیوب جهتندن چویروب بوکمك معناسنه در یقال عرقل علی فلان اذا عو ّج علیه الفعل والکلام واداره
علیه کلاما غیر مستقیم عرقل جعفر وزننده ابن الخطیم درکه شاعردر العرقیل قندیل وزننده یمورطه نك
صاری یسنه دینور العرقلی حوزلی وزننده صالنه رق یوروایشه دینور یقال یمشی العرقلی وهی مشیة
یتبختر العرقال قرطاس وزننده اصلی طوغری معامله ووضعی اولمیان آدمه دینورکه سلوکی وفعل وقولی
دائما کج وچپ اولان کسه دن عبارتدر یقال رجل عرقال ای لایستقیم علی رشده العرکل جعفر وزننده دفه
دینورکه ساز اقسامندندر وطاوله دینور طبل معناسنه یقال ینقر العرکل ای الدف ّ وکذا الطبل و بررجلك
آدیدر العرهل ّ اردب ّ وزننده یاوز دوه یه دینور العراهل علابط وزننده قوروی تام ّ وکامل اولان آته
دینورکه هر بری او یغون اولور یقال فرس عراهل ای الکامل الخلق العراهیل عینك فتحیله صالمه ومسیب
دوه کروهنه دینور مفردی عرهول در زنبور کبی و بونلرك مجموعنده زای معجمه ایله ده لغتدر العزل عینك فتحی وزای
معجمه نك سکونیله برنسنه یی یرندن یا کروهندن یاخود عملندن آیروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال عزله عزلا
من الباب الثانی اذا نحاه جانبا وجماع ایدرکن انزال وقتنده کیمه قالمسون دیو ایچری انزال ایلمیوب طشره اخراج
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عزل عن امته اذا لم یرد ولدها وعزل شول مال میری یه دینورکه اداسنك وقت
معینی حلولندن مقد ّم محصل طرفندن همان وزن وانتقاد اولنمقسزین اله کچنی بیت المال طرفنه او ّل باو ّل تقدمه
طریقیله ارسال وایراد اولنوب بعده وقت معینی حلولنده طویدن حساب اولنور اوله یقال اتی بالعزل وهو ما یورد
بیت المال تقدمة غیر موزون ولا منتقد الی محل ّ النجم وعزل برموضع آدیدر التعزیل تفعیل وزننده عزل ایلمك
معناسنه در یقال عز ّله بمعنی عزله الاعتزال افتعال وزننده والانعزال انفعال وزننده والتعز ّل تفعل
وزننده عزل وتعزیلك مطاوعلریدر یقال عزله وعز ّله فاعتزل وانعزل وتعز ّل ای تنحاه جانبا فتنحی ّ واعتزال

عزل ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اعتزل المرأة بمعنی عزل عنها المعزال مفتاح وزننده سائر چوبانلره اختلاط
ایتمیوب دائما طوارلرنی بشقه جه رعی ایدن چوبانه دینور ودائما کروهندن آلارغه یه نازل اولان یولجی یه دینور
وسلاحسز آدمه دینور جمعی معازیل در یقال هو معزال ای نازل ناحیة من السفر وکذا لارمح له عربلر رمح ایله
مطلق سلاحدن کنایه ایدرلر وخست ودنائتندن قارجیلره قارشمیوب سیرجیلك ایدن کسیه دینور وعقلی
ضعیف احمق ونادانه دینورکه ناسه اختلاطدن محرومدر التعازل تفاعل وزننده ناس بری برندن جدا اولوب
بشقه جه اولمق معناسنه در یقال تعازل القوم اذا انعزل بعضهم عن بعض العزلة غرفه وزننده اعتزالدن
اسمدر بشقه لغه وآلارغه لغه وآیریلغه دینور جدایی معناسنه ومنه قولهم من اختار العزلة فالعزلة الاعزل
بالکسر بشقه جه اولان قوملغه دینور یقال رمل اعزل ای منفرد منقطع وعادتا قویرغی برطرفه اکری اولان داب ّه یه
دینور یعنی قویرغنك اکریلکی خلقی اولمیوب کندیسی اکری آلشدرمش اوله که ذمیمه در عرب فارسلری
علی الاطلاق تشأم ایدرلر خصوصا صاغ طرفنه اکری اوله ومنه یقولون اعوذ بالله من الاعزل علی الاعزل
ای من الرجل الذی لاسلاح معه علی الفرس المائل الذنب عادة و یغمورسز بلوده اطلاق اولنور وقربان اتندن
غائب حصه سنه دینور وسماکین اطلاق اولنان ایکی کوکبك برینك وصفیدرکه دیکرینه سماك رامح واکا سماك
اعزل دیرلر سماك رامحك اوکنده اولان کوکبی رمحه تشبیه ایلدیلر و بو بالکز اولمغله کویا که سلاحسزدر یاخود
بونك طلوع وظهوری ایامنده اصلا ریح و برد آثاری اولمامغله کویا که سلاحدن عاری اولمشدر مترجم دیرکه
بومناسبتله اشبو قطعهٔ بلیغه نك ثبتی روا کورلدی * لاتطلبن ّ بالة ٍ لك رتبة * قلم البلیغ بغیر جد ّ مغزل * سکن السماکان
السماء کلاهما * هذا له رمح وهذا اعزل * واعزل اومجه تعبیر اولنان ایکی یوچ کمکلرینك بریسی ناقص اولان دابه یه
دینور وسلاحسز آدمه دینورتنه که عزل دخی بومعنایه در ضمتینله ایکیسنکده جمعی عزل کلور عینك ضمیله
واعزال کلور وعزل کلور رکع وزننده وعزلان کلور ضمیله العزل فتحتینله اسمدر سلاحسزلغه دینور اعزلاء
حمراء وزننده بره دینور است معناسنه وطلوم ومشك مقوله سنك صودوکیلجك یرنه دینورکه اغزندن بشقه
اولمغله اورادن صواخذ اولنور اسفلنده اولان اغزی اوله جقدر جمعی عزالی کلور عینك فتحی ولامك
کسریله وعزالی کلور لامك فتحیله وبنو جعفر بن کلابه مخصوص برفرسك اسمیدر العزل عینك
ضمیله والعزال کتاب وزننده ضعف وزبونی معناسنه در الاعازل برموضعدر غزله غرفه وزننده
یمنده شهر نجرانه اعمالندن برقریه آدیدر العزالان عینك فتحی وتثنیه بنیه سیله طوشنجل قوشنك قویرغی اوجنده
اولان ایکی جیغه یه دینور عزیله جهینه وزننده برموضعدر المعتزلة قدریه دن برفرقه در یعنی قدری انکار
ایدنلردن برفرقه درکه اصول فرق ضاله اولان یدی فرقه نك بریسیدر زعملرنجه عندلرنده فئهٔ ضاله عد ّ اولنان
اهل سنتدن وخوارج طائفه سندن اعتزال ایتدکلرندن ناشی کندی کروهلرینه معتزله اطلاق ایلدیلر بعضلر
دیدیکه لقب مزبوری آنلره حسن بصری علیه الرحمه تلقیب ایلدی وجهی بودرکه واصل بن عطاء نام کسه که
حسن بصرینك اصحابندن وتلامذه سندن ایدی برکون جامعده درس مجلسنه خارجدن برآدم کلوب دیدیکه
ای مقتدای دین حالا زمانمزده برکروه پیدا اولدیکه اهل کبیره یی اکفار ایدرلر و برطائفه ده کفر ایله طاعت نفع
ویرمدیکی کبی ایمان ایله معصیت دخی ضرر ویرمز دیرلر پس بونده بزه نه کونه اعتقاد ایلمك لازمدر حسن بصری
جواب ویرمزدن مقدم مزبور واصل جوابه متصدی اولوب بن کبیره صاحبی مطلق مؤمندر ومطلق کافردر دیمم
بلکه اول کفر ایله ایمان بیننده برمنزله ده در نه مؤمندر ونه کافردر دیرم دیدی بعده مجلسدن قالقوب مسجدك ستونلرندن
برستون پایانه اعتزال وکلام مرقومی حسن بصری اصحابندن برجماعته تقریر ایلمکه ابتدار ایلدکده حسن
حضرتلری قد اعتزل عنا واصل دیمکله من بعد اول فرقه یه معتزله اطلاق اولندی وافعال عبادی کندی قدرتلرینه
اسناد ایدوب قدری انکار ایلدکلری ایچون قدریه ایله ده ملقب اولدیلر العزل فتحتینله طوارك صغری طرفنه دینور
ومنه یقال لسائق الحمار اقرع عزل حمارك ای مؤخره العزلة فتحاتله طوارك الماجغی اوزره اولان اومه جه کیکنه دینور
العزهول زنبور وزننده صالمه ومسیب اولان ارکك دوه یه دینور جمعی عزاهیل در وچابك وسبکپا آدمه دینور یقال رجل
عزهول ای سریع خفیف العزهل زبرج وجعفر وزنلرنده سلکی وپریشان اندام آدمه دینور وکوکرجن قوشنك ارککنه
یاخود یلازنه دینور وعزهل زبرج وزننده وعزهول زنبور وزننده سریع وسابق آدمه دینور العزهل ّ اردب ّ وزننده
بیکار وفارغ بوش کزن آدمه دینور آیلاق تعبیر اولنور یقال هو عزهل ّ ای فارغ عزهل جعفر وزننده بررجل آدیدر
و برموضعك اسمیدر المعزهل مدحرج وزننده دائما قوت وغداسی کوزل اولان آدمه دینور یقال رجل معزهل ای

الحسن الغداء عزاهل علابط وزننده بر موضع آدیدر العسل عینك وسینك فتحیله صو آقرکن یوزنده پیدا اولان
قبرجغه دینور یقال بدا العسل فی وجه الماء ای الحباب و باله دینور که فارسیده انکبین دیرلر بال آری یسنك لعابندن
عبارتدر وعند البعض ماده سی بر خفیجه شبنم کبی رطوبتدر که حق سبحانه وتعالی هواده حادث ایدوب چچك
و یپراق مقوله سی اوزره نازل اولور الهام ربانیله آری قسمی آغزلریله اول رطوبتی التقاط ایدوب قوانه کوتروب وضع
وجمع ایدر اینته بال اول رطوبت مجتمعه دن عبارتدر وآنك ماده سی بر بخار لطیفدر که خفیجه ارضدن صعود
وجو هواده امتزاجله نضج بولوب حقیقت اخرایه تحویل ایلدکدنصکره کیجه وقتی برودت هوادن کسب غلظت
ایدوب عسل اوله رق قدرت حلواسی کبی ازهار واوراق اوزره نازل اولور الهام الهی ایله آر یلر آنلری التقاط
ونقل ایدرلر وکاه اولور که بعینه عسل اوله رق نازل اولمغله خلق آنی التقاط ایدرلر و بن عسلك منافع واسماسی
بانده بر کتاب مخصوص تألیف ایلدم کتاب مزبور ترقیق الاسل فی تصفیق العسل اسمیله مسمادر وعسل کلمه سی
مذکردر ومؤنث اولور جمعی اعسال وعسل کلور ضمتینله وعسل کلور عینك ضمیله وعسول وعسلان کلور عینلرك
ضمیله وعسل ایله طتلو خوی وسجیه وشمائلدن کنایه اولور ومنه یقال هو علی اعسال من ابیه ای علی آسان یعنی فلانده
پدرینك اخلاق وشمائلنه دائر نشئه وحلاوت آثاری واردر کویا که آنك عسلندن یعنی مایه سندن مخمردر وعسل
خرما یکمزینه دینور یقال اکلنا عسلا ای صقر التمر وعرفط نام شجرك صمغنه اطلاق اولنور عسل اللبنی کسل
الکبری وزننده بخور انواعندن بر نوع طیب اسمیدر که برجنس شجردن بنفسه سیلان ایدر خوشبوی اولمغله خلق
آنکله تبخر ایدرلر عامه تحریفله حصی لبان دیرلر بو میعهٔ سائله اوله جقدر که خلق حصی لبانی دخی تحریف ایدوب
عسلبند بخوری دیرلر و بعض دیارده اکا ز یغله دیرلر وعسل الرمث رانك کسریله رمث دیدکلری نباتدن پیدا اولان
زنجلی آق شیره درکه کومش قوزه شکلنده ظهور ایدر مولف دهن العسل دیدکلری دارویی اهمال ایلدی ظاهرا
مولد اولدیغنه مبنیدر ودهن العسل یونانیده اورمالی و بین الاطباء دهن داود دیدکلر یدر که ترکیده داود پیغمبر یاغی
تعبیر اولنور بنو عسل بر قبیله در وعسل بن ذکوان بر معروف کسه درکه اخبار یوندندر اصمعی ایله ملاقات ایلدی
وعسل مصدر اولور کما سیذکر العسلی یای نسبتله عسل رنکنده اولان شیئه دینور عسلی الیهود که سلفده یهود
طائفه سی علامت امتیاز ایچون اموزلری باشنه دیکدکلری صاری پارچه دن عبارتدر اول جهتله اطلاق اولنمشدر واکا
غیار دخی دیرلر ایدی صکره قیافتلری بتون تبدیل اولدیغندن اکا حاجت قالمدی العسال شداد وزننده
قواندن بال صاغان آدمه دینور وصفوان بن عسال اصحابدندر و بك دتره یجی مزراغه دینور کما سیذکر العاسل
بودخی قواندن بال صاغان آدمه دینور یقال رجل عسال وعاسل ای مشتار العسل من موضعه وقورده دینور ذئب
معناسنه ترکیب آتیدن مأخوذدر جمعی عسل کلور رکع وزننده وعواسل کلور وشول صالح ومتقی آدمه دینور که
صلاح وتقواسنك وصف وثناسنی ناس عسل کبی استحلال ایدر اوله یعنی طتلو طتلو وصف وثنا ایدوب وثناسندن
استطابه واستلذاذ ایده لر وعاسل دتره یجی مزراغه دینور کما سیذکر العسالة جبانه وزننده آرینك بال یاپدیغی
کومجه دینور مبالغة اطلاق اولنمشدر کویا که بال ویریجیدر وتانیثی شوره اعتباریله در یقال اطردت النحل
الی العسالة ای شورتها و بال آر یسنه اطلاق اولنور تانیثی نحل اعتباریله در زیرا نحل اسم جنسدر العسل نسل
وزننده طعامه بال قاتمق و بال ایله ترتیب ایلمك معناسنه در یقال عسل الطعام عسلا من الباب الثانی والاول
اذا خلطه بالعسل و برآدمه زاد ایچون بال ویرمك وزادنی بالدن تهیئه قلمق معناسنه در تقول عسلتهم اذا زودتهم
العسل و برآدمی خوش وطتلی مدح وثنا ایلمك معناسنه درکه باللندرمق تعبیر اولنور یقال عسل فلانا
اذا طیب الثناء علیه وجماع ایلمك معناسنه در یقال عسل المرأة عسلا من الباب الثانی اذا نکحها و برآدمی خلقه
شیرین کوستوروب سودرمك معناسنه در یقال عسل الله فلانا ای حببه الی الناس وعسول وعسلان معناسنه در
کما سیذکر وعسل وعسلان فتحاتله قورد وآت تلاش وسرعتله قوشدیغندن چالقندرق و باشنی دپره دوب
اوینادرق سکرتمك معناسنه در یقال عسل الذئب اوالفرس عسلا وعسلانا اذا اضطرب فی عدوه وهز
رأسه یعنی من مضائه مسرعا وعسل سرعتله کتمك معناسنه در یقال عسل الدلیل بالمفازة اذا اسرع وعسل
چابك ورونده ناقه یه دینور و بر موضع آدیدر وعسل هلاك وتباب معناسنه مستعملدر سرعتله ذهاب معناسندن
مأخوذدر یقال عسلاله ای تعسا التعسیل بودخی طعامه بال قاتمق معناسنه در یقال عسل الطعام اذا خلطه
بالعسل و برآدمه زاد ایچون بال ویرمك معناسنه در تقول عسلتهم ای زودتهم العسل الاستعسال بال ایستمك
معناسنه در یقال استعسل القوم فعسلتهم ای استوهبوا العسل فزودتهم اياه العسل فتحتینله طاتمق ذوق

معناسنه در یقال عسل من طعامه عسلا من الباب الاول اذا ذاقه و بو خلب حلبا بابی قیلندر که باب اولدن
مصدری فتحتینله کلمشدر وعسل وعسلان فتحاتله صو روزکارك تحریکیله چالقنوب اوینامق معناسنه در یقال
عسل الماء عسلا وعسلانا اذا حرکته الریح فاضطرب وعسل سرعتله یورمك معناسنه در ومنه الحدیث کذب
علیك العسل بنصب العسل ورفعه ای علیك بسرعة المشی تتمه که کذب ماده سنده شرح اولندی العسول
قعود وزننده والعسلان فتحاتله الده مزراق پك دتره مك معناسنه در عسل کبی یقال عسل الرمح عسلا
وعسولا وعسلانا من الباب الثانی اذا اشتد اهتزازه العسول صبور وزننده عاسل وعسال کبی دتره کن مزراغه
دینور یقال رمح عاسل وعسال وعسول ای شدید الاهتزاز العنسل حنظل وزننده جست وچابك ناقه یه
دینور العسل عینك کسریله جن طائفه سندن بر قبیله اسمیدر و بنو عسل بنو عمرو بن یربوعدن منشعب بر قبیله در
عربلر آنلرك والده لری ساحرهٔ جنیه اولدیغنی زعم ایدرلر وعسل حیوان قسمنه کرکی کبی تقید وتیمار ایدوب ایوجه
کوروب کوزه دن آدمه دینور یقال هو عسل مال ای ازاؤه قصر عسل بصره ده خطهٔ بنی ضبه قربنده
بر قصرك اسمیدر صبیغ نام کسه نك پدری اولان عسل نام کسیه مضافدر وصبیغ باب غین معجمه ده بیان اولندی
لکن مؤلف اوراده صبیغ بن عسیل عنوانده ذکر ایلمشدر ذو عسل بر موضعدر المعسلة مرحله وزننده آری
قوانه دینور خلیه معناسنه العسلة فتحاتله که عسلدن تا وحدتله مفرددر بر قطعه باله دینور ومنه یقال
ما اعرف له مضرب عسلة ای اعراقه مضرب عسل آرینك بال چالاجق یریدر که کوچ تعبیر اولنور بعده برآدمك
عرق واصل ونسبنده استعمال اولندی زیرا کوچ بالك منشأیدر العسیل امیر وزننده ضربه سی سریع وشدید
اولان آدمه دینور یقال رجل عسیل ای الشدید الضرب السریع رجع الید وعطار سپورکه سنه علی قول
غالیه یعنی قایدن قلیه مسك آله جق یلکنه دینور وفیلك ودوه نك ذکرینه دینور جمعی عسل در کتب وزننده
ابن عسلة فتحاتله بر شاعردر ابو عسلة عینك کسریله قوردك کنیه سیدر العسیلة جهینه وزننده سمیراء
شرقیسنده بر صویك آدیدر وعسیله که عسل لفظندن مصغردر مطلق نطفه یه علی قول رجلك نطفه سنه
وعلی رأی جماعك دادینه ولذتنه اطلاق اولنور که عسله تشبیه اولنمشدر و بکل منها فسر الحدیث حتی تذوقی
عسیلته و یذوق عسیلتك وعسل کلمه سنده تانیث غالب اولمغله هاء ایله مصغر اولدی یاخود عسله دن مصغردر ترکیده
اندن بالجغز ایله تعبیر اولنور وقدر قلیل ایله حلبت حاصل اوله جغنه تلمیح ایچون تصغیر ایله ادا ایوردیلر العسل
ضمتینله صالح ودیندار آدملره اطلاق اولنور مفردی عاسل وعسول درتتمه که عاسل ماده سنده وجهی بیان اولندی
العسلة فرحه وزننده یمنده بلدهٔ بعدانیه اعمالندن بر قریه در العسبلة دحرجه وزننده خلق بری برینه کلوب
کیدوب تردد ایلمك معناسنه درکه بر حادثه هنکامنده یاخود عید کبی ایام معدوده ده ایدرلر یقال الناس یعسبلون
ای یختلف بعضهم الی بعض و یتردد عسجل جعفر وزننده بنو سلیم حره سنده بر موضع آدیدر العسطلة
دحرجه وزننده نظامسز شوریده سوز سویلمك معناسنه در یقال عسطل الرجل اذا کلم غیر ذی نظام
المعسطل مدحرج وزننده هذیان محموم کبی شوریده و پریشان سوزه دینور یقال کلام معسطل ای معلسط
العسقلة عینك وقافك فتحیله طپراغی پك و پور اوله رق آق طاشلق یره دینور تقول نزلنا عسقلة وهی ارض
صلبة وفیها حجارة بیض ومصدر اولور سراب ایلدرامق معناسنه یقال عسقل السراب اذا ترتع العساقیل
مثاقیل وزننده مثارله دینور مفردی عسقل در جعفر وزننده وعسقول در زنبور وزننده وعساقیل وعساقل سرابه
دینور که بریه ده صو کبی لمعان ایدر معنای مفرده موضوع اولان صیغه دندر حضاجر کبی و بلوك بلوك بلود پاره لرینه
دینور شارحك بیاننه کوره بونده جمعدر یقال فی السماء عساقیل وعساقل ای القطع المتفرقة من السحاب
عسقلان عینك وقافك فتحیله ساحل بحر شامده بر بلده درکه نصاری طائفه سی بهر سال اکا حج وزیارت ایدرلر
حالا خرابه در وبلخ قضاسنده بر قریه یاخود بر محله در محدثیندن عیسی بن احمد بن وردان العسقلانی البلخی آندندر
شارح دیر که ابن حجر بلدهٔ مذکوره دندر وعسقلان الرأس باشك تپه سنه دینور یقال ضرب عسقلان رأسه
ای اعلاه العصقول عصفور وزننده ارکك چکرکه یه دینور العصاقیل مثاقیل وزننده قصرغه یللرینه
دینور مفردی عصقول در یقال هبت العصاقیل ای الاعاصیر العصل فتحتینله وعینك کسری وصادك
سکونیله بغرسغه دینور معی معناسنه جمعی اعصال در وشجر دفلی اسمیدر که آغو آغاجی دیدکلر یدر مفردی
عصله در وعصل آت قسمنك قویرق صوقمی بر طرفه طوغری اکیلوب بورق اولمق معناسنه در شویله که یانجق
اتلرینه واروب طوقنور اوله یقال عصل الفرس عصلا من الباب الرابع اذا کان عسیب ذنبه ملتویا حتی یصبب

كاذته ويقال فى عسيب ذنبه عصل اى التواء ودكنك كبى پك وقاتى نسنه خلق اكرى اولمق معناسنه در يقال
عصل العود عصلا وهوالاعوجاج فى صلابة خلقة العصل كتف وزننده والاعصل احمر وزننده اكرى
اولان پك شيئه دينور عصل كلمه سنك جمعى عصال در عينك كسريله يقال عود وعصاعصل واعصل اى معوج
واعصل اكرى بجاقلو آدمه دينور يقال رجل اعصل اى المعوج الساق وبعضلر ديديكه اعصل برنسنه اوزره
دائما اكيلوب آوريلەرق مشغول ومداوم اولان آدمه دينور واكرى ديشه واكرى اوقه دينور يقال ناب وسهم
اعصل اى اعوج جمعى عصل در عينك ضميله المعصال مفتاح وزننده باغچوانلرك ككه وكلبرى تعبير ايتدكارى
اوجى اكرى اغاجه دينور كه آنكله اغاجك داللرنى اكوب ميوه قوپاررلر وچوكانه دينور صولجان معناسنه المعصيل
ميمك كسريله بودخى چوكانه دينور العصلاء حمراء وزننده كودەسى اتسز دكنك كبى قوبقورى اولان عورته
دينور يقال امرأة عصلاء اى لالحم عليها العصل فصل وزننده ايشەمك معناسنه در يقال عصل الصبى
عصلا من الباب الاول اذابال واغاجى اكمك معناسنه در يقال عصل العود اذاعوّجه فان كان اعوجاجه
على خلقة قلت عصل كفرح كمامرّ الاعصيلال اطميئان وزننده برنى اورمق قصديله دكنكه قاوره مق
معناسنه در يقال اعصألّ الرجل اذاقبض على عصاه التعصيل كيجكمك واغردرنمك معناسنه در يقال
عصل الرجل اذاابطأ المعصل منبر وزننده بورجلوسنه شدّت تقاضا ايدن آدمه دينور يقال هومعصل
اى مشدّد على غريمه للعاصل فانى وپك اوقه دينور المعصل محدّث وزننده آتلدقده بور يلوب برطرفه
چاوب يانه كيدن اوقه دينور العنصل قنفذ وزننده برموضع آديدر ويمامه دن طوغرى بصره يه موصل طريقك
اسميدر وعنصل كه عنصل دخى دينور جندب وزننده ومدّ ايله عنصلاء وعنصلاء دخى دينور بصل برى اسميدركه
اسقال ايله وبصل الفار ايله متعارفدر تركيده آطه صوغانى ديرلر بين الاطباء اسقيل ايله معروفدر داء الثعلب وفالج
وعرق النسا علتلرينه نافع وسركەسى سعال مزمن وربو وضيق نفس وحشرجه علتلرينه مفيد وبدن ضعيفى
مقوّى در العصل عينك ضميله اعصلك جمعيدر كه ذكر اولندى وبرموضع اسميدر العضلة عينك وضاد
معجمه نك فتحيله والعضيلة سفينه وزننده بالدر وقول مقولەسى اعضاده اولان سكيرلى قالين وقباتنه دينور كه بالق
اتى تعبير اولنور مؤلف كرچه كلّ عصبة معها لحم غليظ عبارتيله تفسير ايدوب لكن مراد ترجمه اولنان اسلوبدر
صاحب تذكره نك بيانته كوره بدن انسانده صغير وكبير بشيوز اتوز عضله واردر العضل فتحتيله برآدمك
كودەسنده بالق اتى چوق اولمق ياخود بالدرينك بالق اتى قبا ويوغون اولمق معناسنه در يقال عضل الرجل عضلا
من الباب الرابع اذاصار كثيرالعضل اوضخمت عضلة ساقه العضل كتف وزننده والعضل ندس وزننده
صفتلرده وصف مذكور اوزره اولان آدمه دينور العضل فضل وزننده برآدمى صقشدروب تضيق ايلمك
معناسنه در يقال عضل عليه عضلا من الباب الاول اذاضيق وبرآدمك ايشى پك دشوار وشديد اولمق معناسنه در
كويا كه كندينى تضيق ايدر يقال عضل به الامر اذا اشتدّ وعضل وعضل وعضلان عينلرك كسريله
بركسه برخاتونى ارەوارمقدن ظلما منع ايلمك معناسنه در يقال عضل المرأة عضلا وعضلا وعضلانا من الباب
الاول والثانى والرابع اذامنعها الزوج ظلما الاعضال همزه نك كسريله بودخى برماده صرپلنوب دشوار اولمق
معناسنه در يقال اعضل الامر اذااشتدّ وبردشوار ايش برآدمى عاجز وفرومانده قلمق معناسنه در يقال اعضله الامر
اذاغلبه واعياه وخاتونك وطاوق وسائر حيوانك طوغورمسى عسرتلو اولمق معناسنه در يقال اعضلت المرأة
والدجاجة وغيرها بولدها اذاعسر عليها وبرمشكل درد ومرض اطبايى عاجز ومغلوب ايلمك معناسنه در يقال اعضل
الداء الاطباء اى غلبهم التعضيل بودخى برخاتونى ارەوارمقدن ظلما منع ايلمك معناسنه در يقال عضل المرأة بمعنى عضلها
وبراهل مجلسه طار الملق معناسنه در يقال عضل المكان اذاضاق وبربرناسله طيطلو اولمق معناسنه در يقال عضلت
الارض باهلها اذاغصت بهم وخاتون وسائر حيوان طوغورمقدن عسرتلمك معناسنه در يقال عضلت المرأة والدجاجة
وغيرها اذاعسر عليها المعضل محسن وزننده والمعضل محدّث وزننده طوغورمسى صرپ ودشوار اولان خاتونه
وسائر حيوانه دينور ومعضل محسن وزننده پك چركين شيئه دينور كماسيذكر التعضل تفعل وزننده برعلت پك مشكل
اولمغله اطبايى چاره وتدبيردن عاجز قلمق معناسنه در يقاله تعضل الداء الاطباء اذاغلبهم يعنى فاعياهم دواءه العضال
غراب وزننده پك مشكل مرضه دينور كه طبيبلرى عاجز وفرومانده ايده يقال داء عضال اى معيى غالب يعنى
على الاطباء وشول شديد يمينه وصف اولنور كه اصلا استثناء ورجوع وانصرافى ممكن اولميوب قطعى اوله
يقال حلفة عضال اى شديدة لامثنوية فيها مترجم ديركه مثنوية استثناء ورجوع وانصراف معناسنه درتته كه نابغه نك

اشبو حلفت يمينا غيرذى مثنوية مصراعنك شرحنده استثناء ورجوعله شرح اولديغنى شهاب مرحوم ان الله على
كل شئ قدير وخالق كل شئ كريمه لرينك تفسيرنده بيضاوى مرحومك فهماعلى عمومهما بلامثنوية قولنك شرحنده
بيان ايلشدر الاعضيلال اطميئان وزننده اغاجك داللرى كور وفراوان اولمغله بربرينه صارمشمق معناسنه در
يقال اعضألّت الشجرة اذاكثرت اغصانها والتفت العضل عينك كسريله داهيه اولان آدمه دينور وپك چركن
شيئه دينور العضل فتحتيله باديه ده برموضعدركه چوق بيشه واورمانلو محلدر ياخود عينك فتحى وضادك
سكونيله در وعضل بن الهون بن خزيمه برقبيله نك پدر بدر وجرد بدكلرى ايرى صحانه دينور جوهرينك سياق
كلامنك مقتضاسى عينك ضميله اولمقدر لكن اويله دكلدر بلكه همان فتحتيله در جمعى عضلان كلور عينك كسريله
العضل صرد وزننده والعضل قفل وزننده آفات ودواهى يه اطلاق اولنور مفردلرى عضله در غرفه وزننده
وعضل صرد وزننده برموضعدر بنوعضيله جهينه وزننده بربطن در المعضلات محسنات وزننده شدائد
ونوائبه اطلاق اولنور مفردى معضله در يقال نزلت بهم المعضلات اى الشدائد العضيل قرشب وزننده
لئيم وتنكخوى وبى امتزاج كمسنه يه دينور يقال رجل عضيل اى لئيم ضيق الخلق العضبل جعفر وزننده صلابتلو پك
نسنه يه دينور العضهلة دحرجه وزننده شيشه نك اغزنى طقامق معناسنه در يقال عضهل القارورة اذاضمّ
رأسها العطل فتحتيله والعطول قعود وزننده خاتون دوزكوندن وپيرايه دن خالى اولمق معناسنه در
يقال عطلت المرأة عطلا وعطولا من الباب الرابع اذالم يكن عليها حلى وعطل فتحتيله بيونه اطلاق اولنور
لباسدن خلوتى اولديغيچون يقال انها لحسنة العطل اى العنق وبرآدمك كودەسى بيوك اولمق معناسنه مستعملدر
هرلباس اويمديغندن كذلك سرعتله ايش كوچ كوره مز اولديغندن استعمال اولندى يقال عطل الرجل عطلا
من الباب المزبور اذاعظم بدنه وبركسه مالدن ياخود ادبدن عارى وبى بهره اولمق معناسنه مستعملدر يقال
عطل الرجل من المال والادب اذا خلا والادب قولنده واو او معناسنه در وعطل شخص وهيكله اطلاق اولنور
جمعى اعطال در التعطل تفعل وزننده بودخى خاتون دوزكوندن خالى اولمق معناسنه در يقال تعطلت المرأة
بمعنى عطلت وبركسه ايشسز كوجسز بيكار قالمق معناسنه در يقال تعطل الرجل اذابقى بلاعمل العاطل
والعطل ضمتيله عطلدن اسم فاعلدر پيرايه دن خالى خاتونه دينور عاطلك جمعى عواطل در وعطل در ركع
وزننده وعطلك جمعى اعطال در يقال امرأة عاطل وعطل اى خالية من الحلى وعطل ضمتيله قلادەسى
وبولارى اولميان بوش آته ودوه يه دينور وتمغاسز دوه يه دينور وسلاحسز آدمه دينور جمعى اعطال در ومال
وادبدن بى بهره آدمه دينور المعطال محراب وزننده دائما زينت وپيرايه دن خالى اولمق معتادى اولان خاتونه
دينور يقال امرأة معطال اى المعتادة العطل المعاطل معطالك جمعيدر كه مقعد وزننده در نسوانك دوزكون
طاقنه جق عضولرينه دينور بيون وبيلكجه وطوق كبى يقال انها لحسنة المعاطل اى مواقع الحلى الاعطال
عطلك جمعيدر كه ضمتيله در وعطلك جمعيدر كه فتحتيله در نته كه ذكر اولنديلر التعطيل تفعيل وزننده قاب
مقولەسى نسنه يى بوشالتمق وبوش قومق معناسنه در يقال عطله اذافرّغه واخلاه وبرنسنه يى ضايع وتباه
اولەرق بوشلامق معناسنه در قيويى ايشلتميوب خرابه بوشلامق كبى ودياري خالى وخرابه ترك ايلمك كبى يقال
عطل الشئ اذاتركه ضياعا العطلة فرحه وزننده اندام ووجودى خوب دوه لره دينور كه زينتدن مستغنى اولورلر
يقال ابل عطلة اى حسنة الجسم واحدنده عطل دينور وسودى فراوان كزيده ناقه يه دينور كذلك سودى چوق
قيونه دينور وكوشه لريله اغاجك ارالغنه بغلدقلرى قايشى قيرلمش قوغه يه دينور العيطل حيدر وزننده
حسن اندام وتناسب اعضا ايله هريانى او يغون اوزون كردنلى خاتونه دينور ياخود مطلقا اوزون كردنلى انسان
وحيوانه دينور وبوصفتلر زينتدن مستغنى ايدر يقال امرأة عيطل اى الطويلة العنق فى حسن جسم اوهوكلّ
ماطال عنقه وعيطل اركك خرما اغاجك چچكنك دالنه دينوركه آنى آنثى قلمى ايدرلر واكاعطبل دخى ديرلر
امير وزننده ميوه دن خالى اولديغيچون المعطل معظم وزننده هذيل قبيله سندن برشاعردر ومعطل حراثت
وزراعتدن خالى بوريره دينور ارض موات معناسنه المعطلة معظمه وزننده چوبانسز صالمه دوه لره وصف
اولنور يقال ابل معطلة اى لاراعى لها عطاله سحابه وزننده بنوتميم يوردنده برطاغك آديدر العطلة غرفه
وزننده تعطل معناسندن اسمدر بوشلق وبيكارلق معناسنه در العطل عينك ضميله وضمتيله مالدن
ياادبدن بى بهره آدمه دينور يقال رجل عطل وعطل اى خال من المال اوالادب وكريشسز يايه دينور يقال
قوس عطل اى بلاوتر العطبل والعطبول والعطبولة عينلرك ضميله والعيطبول حيزبون وزننده كورلى

ودلبراتلو جانلو اوزون كردانلو تازه محبوبه به دينور جمعى عطابل وعطابيل كلور و بعضلر ديديكه عيطبول اوزون
بويلو خاتونه دينور العطال المجامله كتاب وزننده والمعاطلة مقاتله وزننده ديشيسيله جماع حالنده چاتشوب
ايلبشور اولان كلب وچكركه مقوله‌سى جانور چاتشوب چنكللشمك معناسنه‌در يقال عاظل الكلب والجراد عظالا
ومعاظلة اذا تراكب وتشدّد عند السفاد وعظال بين الشعراء تضمين قافيه ايلمكه اطلاق اولنور كه بيت مؤخرك
تمام معناسنى بيت مقدّمه مرهون ومربوط ايلمكدن عبارتدر يقال عاظل فى القافية عظالا اذا ضمن التعاظل
تفاعل وزننده والاعتظال افتعال وزننده معاظله معناسنه‌در يقال تعاظلت الكلاب واعتظلت اذا تراكبت
عند السفاد العظل عينك فتحيله كوبك چاتشمق معناسنه‌در يقال عظلت الكلاب وعظل عظلا من الباب
الاول والرابع اذا ركب بعضها بعضا مثالده عظل الكلب عنوانيله اولسه مناسب ايدى العاظل والعظلى
سكرى وزننده چفتلشمكده برى برينه يغلنوب ايرلميان چكركه‌يه دينور يقال جراد عاظل وعظلى اى متعاظلة لا تبرح
كلب مقوله‌سى سائر حيوانه‌ده وصف اولورلر التعظل تفعل وزننده والتعظيل ناس بر نسنه اوزره مجتمع اولمق
معناسنه‌در يقال تعظلوا عليه وعظلوا اذا اجتمعوا عليه يوم العظالى حبارى وزننده بين العرب بر يوم
معروفدركه انده بنو تميم بكر بن وائل قبيله‌سنه شبخون ايلدى لدى الانهزام خلق مزاحمه‌دن
برى برينك اوزرينه باصيلوب ياخود ايكيسى اوچى بردابه‌يه ركوب ايلدكلرندن ناشى اطلاق اولندى
العضل ضمّيله مأبون وكنزه اطلاق اولنور تقول لا تقرب منها فانها عضل اى مأبون المعضل محسن وزننده
والمعضئل مشمعل وزننده اغاجلق وقورواق يره دينور يقال موضع معظل ومعظئل اى الكثير الشجر العفل
عينك وفانك فتحيله والعفلة فتحاتله شول شيئه دينوركه بعض نسوانك وناقه‌نك فرجنده ظهور ايدر بعض
رجالده حادث اولان دبه‌لك كبى شارح ديركه بو قرن ديدكلرى دكلدر زيرا قرن كه آصلق تعبير اولنور
اول فرجك ايچنده قانى ات ياخود كميك تحدّث ايلمكله مدخل بتشك اولور و بوابكاره مخصوصدر وعفل دبه‌لكدركه
شبش ظهور ايدوب كذلك مدخلى سدّ ايدر وكاهجه پك بيوبوب حتى اوتوردقده يره مسّ ايدر اولورو بوا كثر
بعد الولاده ظهور ايدر و بعضلر ايكيسنى برعدّ ايلديلر انتهى مترجم حقير ديركه اشبو مادّه احكام فقهيه‌يه متعلق
اولمغله برمقدارجه ارخاى عنان روا كورلدى معلوم اوله كه بونده اوچ تعبير متداولدر برى رتق و برى عفله و برى
قرندر مؤلفك بيانه كوره رتق فرجك ايچر يسنك چاتيسنده كرچه منفذ متخيل اولوب آكن بتشك طرزنده اولمغله
بردرلو انفاذ قابل اولميه ياخود ايچ منفذى اولميوب بالكزمبالدن عبارت اوله و بوابكاره مخصوصدر وعفله وجه
مذكور اوزره بعض رجالده حادث اولان ادره كبى نسوانك فرجنده محدّث شيئه يعنى شيشه دينور وادره كه دبه‌لكدر
فتق سبيله كيسهٔ خصيه منتفخ ومتعظم اولور و بونك قرو وقيله وادره واسم عام اولان فتق كبى اسباب وانواع
مختلفه‌سى وخفيفى وشديدى وصغيرى وكبيرى واردر بو حادثه نسوانده‌دخى اولور كيمنده خلقى وكيمنده عارضى
اولور كه فرجك اغزنده سكيرلى ات كبى نسنه اولور و بيوك وكوچك اولور وكيمنده پرده اولور واكاريح ياخود ماء
ياخود اجسام سائره‌ اوب طشره‌يه طوما‌لدر پس بو ابكارده واكثرى ثيبانده ولادت زوريله حادث اولور كتب
طبيه‌ده بو رتق اسميله معبردر تركيده بوكه آصلق ديرلر مؤلفك عفله ديديكى بو اوله جقدر وقرن مؤلفه كوره عفله‌ٔ
صغيره‌در واطبايه كوره ماده‌سى خلقى كميكدر ياخود خلط صلب شديددر بوكه علاج همان غير قابلدر و بعضا
انضمام وامتلاء سببيله ده نفوذ ممكن اولمز ومؤلفك رتق ماده‌سنده تقديم ايلديكى قول بو اوله جقدر ومغربك
ومصباحك ونهايه‌نك بيانلرى دخى تفصيل مرقومه ملايمدر انجق نهايه ده عفله ايله قرنى فرق ايتمامشدر وقاضئ
شريح محضرنه رجاريهٔ قرناء كتوروب استفتا ايلدكده يره اوتوردك اكر اول حادثه يره طوقنورسه عيبدر والا عيب
دكلدر ديو افتا ايلديكنى نقل ايلمشدر بوكه كوره رتق خلقى بتشك وعفل وقرن دبه‌لك اولورنته كه مؤلفه كوره ده
ايكيسى بردر لكن صغر وكبر جهتيله فرقلرى واردر پس بينلرنده عموم وخصوص مطلق اولمق ملحوظدر فليحفظ
يقال بها عفل وعفلة وهو شئ يخرج من قبل النساء وحياء الناقة كالادرة للرجال وعفل مصدر اولور خاتونده ياخود
ناقه‌ده عفله حدوث ايلمك معناسنه يقال عفلت المرأة او الناقة عفلا من الباب الرابع اذا صارت بها عفلة العفلاء
حمراء وزننده وصف مذ بور اوزره اولان خاتونه وناقه‌يه دينور التعفيل تفعيل وزننده عفله ديديكى علت
مذكوره‌يى علاجله اوكولتمق معناسنه‌در بناسى ازاله ايچوندر يقال عفل المرأة اذا اصلح عفلتها وبر عورت حقنده
عفلادر ديمك معناسنه‌در يقال عفلها اذا نسبها الى العفلة العفل نقل وزننده كچى تكه‌سنك واكوزك باجه‌لرى
ارالقنك ياغنك كثرتنه دينور و بوانمش خصى اولنلرده مستعملدر يرا آنلر سموز واورالرى ياغلو اولور يقال فى التيس

اوالثور عفل وهو كثرة شحم ما بين رجليهما وهو اعفل وعفل درايله ذكرك بيننده اولان جزكى‌يه دينور وقوچ قسمنك
خايه‌لرينك وچوره‌بانلرينك ياغنه دينور وقوچ قسمنك سمورلكنى وآرقلغنى بيلمك ايچون ال ايله يوقلنه جق قاورام
يرينه دينور العاقل دائما اوزون لباس اوزرندن قصه لباس كير اولان آدمه دينور يقال رجل عاقل اذا كان
يلبس الثياب القصار فوق الطوال عقال قطام وزننده نسوانه مخصوص سبّ ودشنام وآزار كلماتندندر عقلان
سكران وزننده بنو ابى بكر بن كلاب يوردنده بر طاغك آديدر وعقلانه جبل عقلان قربنده برقديم صويك آديدر
العقلاء عقله‌سى اولان عورتدركه ذكر اولندى وكولكن طشره دور يلان دوداغه دينور يقال شفة عقلاء
اذا كانت تنقلب عند الضحك بنو العقيل زبير وزننده بنو مالك بن سعد جماعتيدركه عجاج راجزك قوميدر
العفنجل سمندل وزننده شول ثقيل و ياوه كوى وفضول وهرزه كاره دينوركه هر مادّه‌ده وظيفه‌سى اولميان هذر
وهذيان سوزلر تفوه ايدر اوله العفشل شين معجمه ايله جعفر وزننده والعفنشل سمندل وزننده والعفشليل
زنجبيل وزننده ثقيل وكرانجان وخير وشرّه يرامز كسيه دينور وعفشليل غليظ وناتراش ونصلق ثقيل ونادان
شخصه دينور وكوده سنك اتلرى سلپوكلنوب صالقى صالقى اولان قوجه قارى‌يه دينور وز يلوكبى تويلرى چوق اولان
كلمه دينور وديشى صرتلانه ياخود ارككنه دينور العقشال قرطاس وزننده قورقق و يواش آدمه دينوركه
كيسه شدّتله معامله ايده مز يقال رجل عقشال اى قليل البأس العفطلة دحرجه وزننده برنسنه‌يى برآخر
نسنه‌يه قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در يقال عفطله به اذا خلطه العفقل قافله جعفر وزننده بيوك يوزلو آدمه
دينور يقال رجل عفقل اى العظيم الوجه العفكل جعفر وزننده احمق وسبكمغز آدمه دينور العقل
عينك فتحى وقافك سكونيله علم وادراك معناسنه‌دركه ذهنده حاصل اولان صورتدن عبارتدر على قول اشيانك
حسن وقبح وكمال ونقصانه متعلق صفاتنى ادراكه اطلاق اولنور بو معناى اوّلدن اخص در وعند البعض ايكى
خير اولان شيئك خيرده‌ازيد وابلغ اولاننى وايكى شرّ اولان شيئك شرّ ومضرتده اشدّ واوفر اولاننى ادراكه‌دن
عبارتدر و بعضلر عندنده امور عديده‌يه اطلاق اولنور يعنى عقل برقوّت معنويهٔ مودوعه دركه انسان آنك
وساطتيله قبيح وحسن بيننى فرق وتمييز ايدر ايسته اول قوّتدن كذلك ذهن انسانده بعض مقدّمات سببيله حاصل
ومترتب اولان صور ومعانئ مجتمعه‌دن عبارتدركه آنلرك وساطتيله اغراض ومصالح وامور وجوه لايقه‌سى اوزره
مستتب ومستقيم ومستكمل اولور كذلك انسانك حركات وكلماتى بابنده كنديسنه مخصوص هيئت محموده وشيوهٔ
مطبوعه‌دن عبارتدر پس اشبو امور ثلاثه‌ده مشترك اولور لكن اوّلده حقيقت واخيرنده مجازا اولور زيرا بونلر قوّت
مذكوره‌نك اثر وثمره‌سيدر قالديكه كرچه اشبو تعريفاتله تعريف ايلديلر لكن حق اولان بودركه عقل بر نوردر وحائيدن
عبارتدركه نفس انسانى آنك وساطتيله علوم ضروريه ونظريه‌يى ادراك واذعان ايدر وآنك ابتداى وجودى ولدك
رحمده استكمال خلقتله هنوز جنين اولديغى هنكامندندر بعده تدريجله بلوغى وقتنه قدر تزايد ونماء اوزره اولور
فارسيده آكاهوش وخرد وتركيده اوص تعبير اولنور جمعى عقول در مؤلفك و يطلق لا ور لقوّة بها قولنده واقع
لقوّة كلمه‌سى لا ور قولندن بدلدر ولمعان ولهيئة قوللرى معطوفدر و بو بدل بعض طريقيله‌در ياخود مع ما عطف
عليه اعتباريله بدل كل اولور اولقوّة نسخه‌سى غلطدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل عقل امساك واستمساك
معناسنه موضوعدر وديعهٔ مذكوره انسانى امور قبيحه‌دن منع وامساك ايلديكى ملابسه‌سيله عقل اطلاق اولندى
وتسميه بالمصدردرنته كه حجر ونهى اطلاقى دخى بو ملابسه ايله‌در ومصدر اوله‌رق استعمال اولنورنته كه معقول دخى
مصدردر مفعول وزننده عقلى استعمالله هرنسنه‌يى بيلور اولمق معناسنه‌دركه اوغلان عاقل و بالغ اولمق
تعبير اولنور يقال عقل الغلام عقلا ومعقولا من الباب الثانى اذا ادرك فهو عاقل من عقلاء وفى الاساس يقال
ما فعلت منذ عقلت و يقال عقل فلان بعد الصبا اى عرف الخطأ الذى كان عليه يعنى كنديده اولان خطالك
خطا اولديغنى فهم وادراك ايلدى ومقدمة الادبده زمخشرى عقل خردمند كشت يعنى عقللو اولمق وعقل الغلام
خرد مند شد يعنى اوغلان عاقل اولدى عنوانيله تفسير ايلمكله وجه مذكور اوزره ترجمه اولندى ومصباحده باب
ثانيدن متعدّى اوله‌رق ادراك و باب رابعدن لازم معناسيله مرسومدر حتى عقلاء اوزره جمعلمنسى اكا مبنيدر
ومؤلفه كوره صالح وعالم كبى نوادردن اولور انتهى وعقل علاج يوركى قبض ايلمك معناسنه‌در يقال عقل الدواء
بطنه عقلا من الباب الثانى والاوّل اذا امسكه وفهم وادراك ايلمك معناسنه‌دركه ذكر اولنان نور روحانى اثريدر
يقال عقل الشئ عقلا من الباب الثانى اذا فهمه ودوه‌نك اياغنى بوكوب بيلكجه سنى قولنه بعلمق معناسنه‌در
يقال عقل البعير اذا شدّ وظيفه الى ذراعه و برآدم مقتولك خون بهاسنى و يرمك معناسنه‌در يقال عقل القتيل

اذاوداه و بركسه قاتلدن بدل اولوب قاتل اوزره لازم كلان خونبهاسنى كندى مالندن ادا ايلمك معناسنه در يقال
عقل عن فلان اذا ادّى جنايته بوراده عن كلمه‌سى بدليت ايچوندر و خونبها آلمق ايچون قود وقصاصى ترك ايلمك
معناسنه در يقال عقل له دم فلان اذا ترك القود للدية وعقل وعقول آهو قسمى يوكسك صرپ طاغه قاچوب
چقمق معناسنه در يقال عقل الظبى عقلا وعقولا من الباب الثانى اذا صعد وعقل كولكه تمام نصف نهار
حدّنده سيردن قالوب ثابت اولمق معناسنه در يقال عقل الظل اذا قام قائم الظهيرة وعقل وعقول بر يره صغنمق
معناسنه در يقال عقل اليه اذا لجأ وكورشيجى خصمنى صارمه تعبير اولنان فن ايله يقمق معناسنه در يقال عقل فلانا
اذا صرعه الشغربية ودوه عاقول ديدكلرى نبات اوتلامق معناسنه در يقال عقل البعير اذا اكل العاقول وعقل
خونبهايه اطلاق اولنور فى الاصل خونبها ايچون ويردكلرى دوه‌لرى كوتروب ولىّ مقتولك قپوسنه عقل و بند ايدرلر ايدى
صكره خونبهاده دخى استعمال اولندى ومنه يقال العقل على العاقلة اى الدية وقلعه يه وحصن وحصاره اطلاق
اولنور وصغنجق يره دينور تقول هو عقلى اى حصنى وملجأى وانسانك كوكلنه اطلاق اولنور قلب معناسنه بونلر تسميه
بالمصدرلردر ومحفه اورتوسى اولان قرمزى بزه دينور على قول برچشيد آلاجه قماش آديدر محفه پوشيده‌سى دخى ايدرلر
وعقل عروضيين اصطلاحنده بحر وافرك مفاعلتن جزؤندن لامى كه بشنجى حرف متحركدر اسقاط ايلمكه اطلاق
اولنور پس مفاعلن جزؤنه نقل اولنور عقل بعيردن مأخوذدر بوراده اسقاط الباء من مفاعيلن نسخه‌سى غلط محضدر
التعقيل تفعيل وزننده بودخى عاقل وخردمند اولمق معناسنه در يقال عقل الرجل بمعنى عقل ودوه‌نك دیزنى
بغلمق معناسنه در يقال عقل البعير بمعنى عقله و برآدمى عاقل ايلمك معناسنه در يقال عقله الله اى جعله عاقلا
وآصمه قورق و برمك معناسنه در يقال عقل الكرم اذا اخرج الحصرم العاقل عقل ومعقولدن اسم فاعلدر
صاحب عقل كمسه‌يه دينور جمعى عقلاء وعقّال كلور رمّان وزننده بونك عقلاء اوزره جمعلنمسى وجه مذكور اوزره
باب رابعدن دخى ورودينه مبنى درز و يا فعلاء وزننده جمع فعيل بنيه‌سنه مخصوصدر ومؤلفه كوره نوادردندر وعاقل
كيكه وجيرانه دينور ظبى معناسنه يوكسك طاغلره صعود ايلديكيچون و برطاغك اسميدر و بدى موضعك
آديدر وعاقل بن البكير بن عبدياليل اصحابدندر مقدّما اسمى غافل اولمغله نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
تحويل وعاقل ايله تسميه بيورديلر العقول صبور وزننده فهم وادراكى غالب فهيم ومدرك آدمه دينور الاعتقال
افتعال وزننده بودخى دوه‌نك دیزنى بوكوب بغلمق معناسنه در يقال اعتقل البعير بمعنى عقله و برآدمى كورشده
اياقله صارمه‌يه كتوروب يقمق معناسنه در يقال اعتقله اذا صرعه الشغربية وفارس نيزه‌سنى پاچه‌سيله ركابى
آراسنه صوقوب طوتمق معناسنه در يقال اعتقل رمحه اذا جعله بين ركابه وساقه وصاغمق ايچون قيونك اياقلرنى
حالب ايكى بجاغى ارالغنه چكوب آلمق معناسنه در يقال اعتقل الشاة اذا وضع رجليها بين ساقه وفخذه فحلبها
و برآدم ايراوزره ياخود پالان اوزره اياغنى بوكوب اوجه‌سى كلان موضعه قومق معناسنه در يقال اعتقل رجله
اذا ثناها فوضعها على المورك ومقتول ايچون ديت آلمق معناسنه در يقال اعتقل من دم فلان اذا اخذ العقل
ودل طوتلمق معناسنه در يقال اعتقل لسانه على المجهول اذا لم يقدر على الكلام العقل فتحتيله طوق چلاركبى
ديزلرى بربرينه چارپلوب سورتمك معناسنه دركه ضعفدن نشئت ايدر ياخود اياقلرى طوغرى اولميوب طشره‌يه
طوغرى يورق ودورك اولمق معناسنه دركه آت قسمنده اولورسه اكايت اللى تعبير ايدرلر يقال عقل البعير
عقلا من الباب الرابع وهو اصطكاك الركبتين او التواء فى الرجلين الاعقل وصف مذكور اوزره اولان دوه‌يه
دينور مؤنثى عقلاءدر التعاقل تفاعل وزننده برمقتولك ديتنى نيجه كمسه‌لر چكشمك معناسنه در يقال تعاقلوا دم
فلان اذا عقلوه بينهم المعقلة ميمك فتحى وقافك ضميله توزيع غرامت جهتيله ادا اولنان ماله دينور يقال صار دمه
معقلة على قومه اى غرم عليهم وخونبهايه دينور يقال لنا عند فلان ضمد من معقلة اى من دية كانت عليه جمعى
معاقلدر ومنه يقال هم على معاقلهم الاولى اى على حال الديات التى كانت فى الجاهلية يعنى ديتلرى زمان جاهليتده
نه رسمه ادا ايدرلر ايسه حالا اول وضع اوزره ادا ايدرلر و بعضلر على مراتب ابائهم عبارتيله تفسير ايلديلر ومعقله دهناء
نام موضعده بردوز اووه‌نك آديدر العقال كتاب وزننده دوه‌نك دیزنى بغلدقلرى ايپه دينور وعربلرك عقال
المئين تعبيرلرى كه مئين جمعيتيله در بوندن مأخوذدر شول شريف وعاليشان آدمه دينوركه اسير اولدقده فكاك
وفداسى نيجه يوز مهار دوه اوله وعقال دوه‌دن وقيوندن برسنه‌لك لازم كلان زكاته دينور ومنه قول ابى بكر رضى الله
عنه حين امتنعت العرب عن اداء الزكاة اليه لو منعونى عقالا كانوا يؤدونه الى رسول الله صلى الله عليه وسلم لقاتلتهم
عليه وعقال بررجلك اسميدر وعقال كنج ديشى دوه‌يه دينور التعقل تفعل وزننده برايانى بوكوب اوجه

كيكى

كيكى كلان يرك اوزرينه قومق معناسنه در يقال تعقل الرجل اذا ثناها فوضعها على المورك و بركسه‌يى دوه‌يه
اركاب ايدن آدم ايكى اللرينك پرمقلرنى بربرينه چكوروب نردبان كبى طوتمق معناسنه دركه كعبه بولنده عكاملر
اوبلجه اركاب ايدرلر يقال تعقل له بكفيه اذا شبك بين اصابعهما ليركب الجمل واقفا العقال رمّان وزننده حوط بن
ابى جابرك فرسى اسميدر وداتبه قسمنك اياقلرينه مخصوص برعلت اسميدركه يورمكه بشلدقده برساعت قدر
آغسيوب بعده كشاده ومنبسط اولور بعضلر آت قسمنه تخصيص ايلديلر عقال شدّاد وزننده اسم ابى شيظم بن
شبه‌در كه محدّثيندندر العقيلة سفينه وزننده كريمه ومخدّره اولان خاتونه دينور كويا كه كندى نفسنى خارجدن
عقل ومنع وحراست ايدر يقال هى عقيلة بين قومها اى كريمة مخدّرة وعقيلة القوم برقومك سيد وذيشانه
اطلاق اولنور اصل عقيله معناى اوّله موضوعدر بعده مطلقا عزيز ونفيس آدمه ونسنه‌يه توسيع اولندى مذكرده
تاء اسميته ياخود مبالغه‌يه محمول اولور يقال هو عقيلة قومه اى سيدهم وهر نسنه‌نك انفس واكرمنه اطلاق
اولنور وعقيلة البحر شاهدانه انجويه دينور وعقيله بغايت جنسى پاك دوه‌يه دينور العاقول دريانك اكين
برينه على قول طالغه‌سنه اطلاق اولنور ودره‌نك ونهرك بورغاج برينه دينور وچيره‌شك ومشتبه وملتبس اولان ايشه
ومادّه‌يه دينور وشول ارضه دينوركه بورغاجى چوق اولديغندن يولى بولنوب سمت مقصوده كيدلمزاوله وتركيده
يانذق اوتى ديدكلرى تيكنلى اوته دينوركه دوه مرعاسندندر دير عاقول نهروان قضاسنده بربلده‌در محدّثيندن
عبدالكريم بن الهيثم العاقولى اكا منسوبدر كذلك مغربده بربلده‌در ابو الحسن على بن ابراهيم العاقولى اورادندر
وموصل قضاسنده برقريه آديدر عاقولا الفك قصريله توراة كتابنده كوفه شهرينك اسمى اولمق اوزره مرقومدر
العاقلة فى الاصل ديت وخونبها معناسنه اولان عقلدن اسم فاعلدر جماعت عاقله ديمكدر بعده برآدمك
عصبه‌سنه اطلاق اولنديكه قتل خطا ايله ديت لازم اولدقده ديتنى چكوب ادا ايدرلر و بو صفات غالبه‌دن
اولمشدر ومنه قول الشعبى لا تعقل العاقلة عمدا ولا عبدا و بو حديث دكلدر وجه مرسوم اوزره شعبى كلاميدر
جوهرى وهمندن ناشى حديث اولمق اوزره ثبت ايلمشدر ومعناه ان يجنى الحرّ على عبد لا العبد على حرّ لانه لو كان
المعنى كذلك لكان الكلام لا تعقل العاقلة عن عبد ولم يكن ولا تعقل عبدا يعنى عن قصد جنايت ايدن آدمك ديتنى
عاقله‌سى تحمل ايلمز بلكه جنايت ايدن كمسه‌نك مالندن لازم كلور كذلك برعبد جنايت ايلسه مولاسنك عاقله‌سى اوزره
ديتى لازم كلمز بلكه جنايتى رقبه‌سنه اصابت ايدركه بو امام اعظم عليه الرحمه حضرتلرينك قوليدر اصمعى
ديديكه بو معنى هارون رشيد حضورنده ابو يوسف حضرتلرينه ايراد ايلديكمده عقلته تركيبيله عقلت عنه
تركيبنك بينى فرق ايلمدى حتى بن اكا تفهيم ايلدم شارح ديركه ابن ابى ليلى قول مذكورى خلافى اوزره تفسير ايلمشدر
يعنى احراردن برآدم برعبد اوزره جنايت ايلسه ديتنى اول جنايت ايدن آدمك عاقله‌سى متحمل اولميوب بلكه
كندينك خاصةً مالندن لازم كلور واصمعى ديدى كه ابن ابى ليلانك كلامى استعمال عربه موافقدر زيرا معنا قول
اوّل اوزره اولسه لا تعقل العاقلة عن عبد اولمق اقتضا ايدر ايدى مترجم حقير بعد الاستقراء الكثير ديركه اوّلا كلام
مرقوم امام محمدك موطّأسنده سند ابن عباس ايله لا تعقل العاقلة عمدا ولا صلحا ولا اعترافا ولا ماجنى المملوك
عنوانيله حديث اولمق اوزره مثبتدر ثانيا عبابده وفى حديث الشعبى لا تعقل العاقلة عمدا ولا عبدا ولا صلحا
ولا اعترافا عبارتيله مرسوم اولمغله حديث اوّل حديث ثانى‌يى مبيندر نته كه ابن اثير نهايه‌ده متن ثانى
عنوانيله رسم ايلمشدر يعنى عمدا اولان جنايت خاصةً جانى مالندن لازم كلوب عاقله‌سى تحمل ايلمز كذلك خطأ
اولوب صلحا اولدقلرى جنايتى كذلك من غير بينة جانينك اقرار ايلديكى جنايتى عاقله‌سى التزام ايلمز كذلك
عبد حرّ اوزره جنايت ايلسه عاقلهٔ مولاسى متحمل اولميوب رقبه‌سندن اقتضا ايدر پس حديث مرقومك
سياقى كه لا تعقل العاقلة عمدا قوليدر وسياقى كه ولا صلحا ولا اعترافا قوليدر عقله تركيبى بوراده عقل عنه معناسنه
مستعمل اولديغنه دلالت ايدرلر پس معنا لا تعقل العاقلة عن عمد وعمن صلح وعمن اعترف سبكنده اولور نته كه
هدايه شارحى اكمل بورسمه تحرير ايلمشدر واكر معنا وجه مذكور اولسه بتر نظم نقيصه‌سى لازم كلور ومؤلف
كما توهم ابو حنيفة قوليله اساءت ادب ايلمشدر زيرا هر نقدر وهمك معناى راجحى خطرات قلب ايسه‌ده مرجوحده
استعمالى شايعدر محمل مذكور امكانده اولديغندن بشقه المجتهد يخطى و يصيب مفهومى اوزره مجتهد همیشه
صائب اولمديغى معلومدر ظهور خطا صورتنده دخى وظيفه وادب اوزره حسن تعبير ايلمك اهل انصافه واجبدر
مؤلفك عادت مستمرّه‌سى جوهرى‌يه وسائره تعرّضده دائما توهم عنوانيله حرف انداز اولمغله قلمنه تعبير مذكور
طبيعت ثانيه اولمشدر حتى بو ماده‌دن چند حرف مقدمجه بنه جوهرى‌يه تعبير مزبور ايله تعرض ايلمشدر بو جهتله

امام اعظم حقنده دخی فکر ورویتسز سبق لسان قلم ایتمشدر یوخسه بو رسمه خارج حد ادب تعبیر ناسزا به آلایشدن
کعبی بالاتردر خصوصا بو مسئله کندی مذهبیله منازعه یه متعلق دکلدر وامام اعظم حضرتلرینی قچن ذکر
ایلسه امام عنوانی کبی تعبیرات تعظیمله ذکر ایلمک عادتیدر خصوصا المرقات الوفیه فی طبقات الحنفیه نام تالیفنده
مذهب حنفیده اولان فقهاء کرامه خدمت ایلمشدر والحاصل تعبیر مذکور وجه محرر اوزره جوهری لاطخه سندن
من غیر استحضار الذهن سبق ایلمکله زلة العاقل قیلندندر مع ذلک کندیسنه شین عظیم عد اولنمشدر
غریبدر که بو حقیر عر بستانده بعض شافعی اساتذه دن تلمذ سببیله انلر ایله اختلاط ایمز اولمشیدی حتی طائفه سنده
ذرۀ ما تعصب شائبه سی اولمیوب بالطبع شافعی قسمنده درکار اولمغله بو شیوه لری باعث استعجاب ایمز اولورایدی
فالمؤلف منهم تجاوز الله عنه المعاقلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر برکسه ایله عقل یارشی ایتمك
معناسنه در یقال عاقله فعقله کنصره ای غالبه فی العقل فغلبه وکان اعقل منه و برکسه ایله دیت خصوصنده برابر
اولمق معناسنه درکه بونده دیتی آنك دیتی مقدارنده اولمقدن عبارتدر ومنه المرأة تعاقل الرجل الی ثلث دیتها ای موضحته
وموضحتها سواء فاذا بلغ العقل ثلث الدیة صارت دیة المرأة علی النصف من دیة الرجل یعنی رجلك موضحه سیله
عورتك موضحه سی مساویدر پس عقل ثلث دیتنه بالغ اولدقده عورتك دیتی رجلك دیتنك نصف مقدارنه
رجوع ایدر موضحه شول باش یارغیدر که باش کمیکنك بیاضی کورنه بو مسئله نك تفصیلی بودرکه فی الاصل نسوانك دیتی
رجال دیتنك نصفی ایدی حصۀ میراث کبی سعید بن المسیب بو رسمه حکم ایلدیکه اگر مجنی علیها اولان خاتونك جنایتی
ثلث دیت کاملدن ناقص اولورسه رجل ایله مساوی اولور رجل اول جنایت واقعه مقابلنده نه مقدار دیت آلورسه
خاتون دخی اول مقدار آلور واگر ثلث دیته بالغ اولورسه رجلك دیتنك نصفنی آلور مثلا برعورتك بر پرمغنه جنایت اولنسه
اون دوه دیت آلور نته که رجل دخی بو مقدار آلور وایکی پرمغنه جنایت اولنسه یکرمی دوه آلور واوچ پرمغنه اتوز
آلور ودرت پرمغنه یکرمی دوه یه رجعت اولنور زیرا ثلث دیتی تجاوز ایلمکله نصف دیت رجله رد اولندی
شارح دیرکه شافعی واهل کوفه اکا اعتبار ایلمدیلر عورتك بر پرمغنده بش وایکی پرمغنده اون دوه اخذیله عمل
ایلدیلر العقیلی سمیهی وزننده اوزم قورغنه دینور یقال فی الکرم عقیلی ای الحصرم الاعقال همزه نك
کسریله برکسه یی عاقل بولمق معناسنه در یقال اعقله اذا وجده عاقلا وبرآدم اوزره برسنه لك زکاة واجب
اولمق معناسنه در یقال اعقل الرجل اذا وجب علیه عقال ای زکاة عام وجوهرینك ما اعقل عنك شیئا ای دع
عنك الشك قولی تصحیفدر صواب اولان ما اغفله اولمقدر غریبدر که مؤلف بونی محلندن اهمال ایلمشدر ان شاء الله
تعالی ذکر اولنور العقلة غرفه وزننده رمال اصطلاحنده اشکال رملیه دن برشکل اسمیدرکه برزوج وایکی
فرد وبرزوجدن عبارتدرکه صورتی بودر ⁚ مترجم دیرکه بین الرمالین بونك مدلولی نون حرفیدر زیرا هرشکل
برحرفه دال اولمغله استنطاق ایدرلر وترتیبلری ابجد ترتیبی اوزره در مثلا لحیانك مدلولی الف وانکیسك مدلولی باء
حرفلریدر عقیل زبیر وزننده حوران قضاسنده برقریه آدیدر واسامئ رجالدندر و برقبیله نك پدری اسمیدر
المعقل محدث وزننده ربیعة بن کعب لقبیدر المعقل منزل وزننده صغنجق یره دینور حصن وقلعه وصرپ
یرلر کبی یقال لجأوا الی معقل ای ملجأ ومعقل بن المنذر ومعقل بن یسار ومعقل بن سنان وابن مقرن وابن
ابی الهیثم که ابن ام معقل درواکا معقل بن ابی معقل دخی دیرلر جمله سی اصحابدندر عوقله جوهره وزننده
اسمادندر ذوالدین عوقله صحابیدر عقیل امیر وزننده ابن ابو طالبدرکه امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك لاب
برادرلریدر قریشك انساب وتواریخ باشنده اعلملری ایدی وعقیل بن مقرن دخی صحابیدر العقنقل سمندل
وزننده بیوك وکنکبش دره یه دینور وبری بری اوزره یغلمش قوم یغنته دینور وکلر دیدکلری جانورك قورسغنه دینور
عقل دخی دینور جعفر وزننده وچناغه وکاسه یه دینور وقلجه دینور العقابیل عینك فتحیله جمعدر مفردی
عقبول وعقبوله درعینلرك ضمیله مرض وعلت وعداوت وعشق ومحبت بقیه لرینه دینور واوچوق تعبیر اولنان
خرده سیوجلره دینورکه حمی عقبنده دوداقده ظهور ایدر فارسیده تبخاله دینور ومحنت وشدیده یه دینور وشر
وشور معناسنه در یقال هو ذو عقابیل ای شریر التعقل تدحرج وزننده برآدمی کناهی ایچون مؤاخذه
ایلمك معناسنه در یقال تعقله اذا تعقبه العقلة علبطه وزننده برآدمك دائما اردنه دوشوب جرم ونقیصه سنی
بولوب قدح ومؤاخذه ایدن کسه یه دینور یقال هو عقبلة فلان ای یتعقبه العقرطل سفرجل وزننده وبعضاعین
وقاف وطاء مکسور اولور فیل دیدکلری حیوانك دیشیسنه دینور انثی الفیلة معناسنه بو راده الفیلة عنبه وزننده
فیلك جمعی اولمغله غین معجمه ایله الغیلة لفظی غلطدر العکل شکل وزننده برکدرمك معناسنه در یقال عکل

الشئ عکلا من الباب الاول والثانی اذا جمعه ودوه لری اوته دن بری طوپلیوب سورمك معناسنه در یقال عکل
الابل اذا حازها وساقها ودوه نك بلکجه لرنی ایپ ایله قوللرینه بغلمق معناسنه در یقال عکل البعیر اذا شد
رسغ یدیه الی عضده بحبل و برخصوصده کندی قریحه ورأیندن سوز سویلیوب حکم ایلمك معناسنه در یقال
عکل فی الامر اذا قال فیه برأیه و برنسنه چیرشك مشتبه اولمق معناسنه در یقال عکل علیه الامر اذا التبس
وبرنسنه حقنده کندی فراستیله ظن وتخمین ایلمك معناسنه در یقال عکل برأیه اذا حدس و برآدمی حبس ایلمك
علی قول یره یقمق معناسنه در یقال عکل فلانا اذا حبسه او صرعه ومتاعی بری بری اوزرینه استف ایلمك
معناسنه در یقال عکل المتاع اذا نضد بعضه علی بعض واولمك معناسنه در یقال عکل فلان اذا مات
و برخصوصده چالشوب چالمق معناسنه در یقال عکل فی الامر اذا جد العکال کتاب وزننده دوه نك دیزباغنه
دینور عقال کبی الاعکال همزه نك کسریله والاعتکال افتعال وزننده بونلرده برماده چپارز ومشکل
ومشتبه اولمق معناسنه در یقال اعکل علیه الامر واعتکل اذا التبس واعتکال ناسدن عزلت ایلمك معناسنه در
یقال اعتکل الرجل اذا اعتزل وایکی اکوز بری بریله سوسشمك معناسنه در بناسی مشارکت ایچوندر یقال اعتکل
الثوران اذا تناطحا العکل عینك کسری وفتحیله لئیم وفرومایه کسیه دینور جمعی اعکال در العوکل
جوهر وزننده قوم یغننك صرتنه دینور یقال قعد علی العوکل ای ظهر الکثیب وعظیم اولان قوملغه علی قول
بری بری اوزره متراکم اولان قوم یغننه دینور و بردرلو قایغه دینورکه اعراب طائفه سی چوبان قاتوب اکل ایدرلر ومنه
مرقة عوکلیة وعوکل اصرغان طاوشانه دینور ظاهر اطوشانك بونوعیدر اولور ایمش تقول اتانی بعوکل ای بارنب
عقور وآیشاق بو دوره دینور قصیر وافحج معناسنه وحاقتلو بون عورته دینور وعربلرك قلدته قلائد عوکل قوللری که
قلدته قلائد الفضائح ایله مفسردر بن آنی رسوای ومفتضح قلدم دیمکدر معانئ مذکوره دن مأخوذدر عکل
عینك ضمیله بربلده آدیدر و برقبیله نك پدری لقبیدرکه خلق غباوت و بلادتله متصفلردر ومز بورك اصل اسمی عوف
بن عبد مناة اولوب کندیسنی عکل نام جاریه تربیه ایلمکله عکل ایله ملقب اولدی العاکل اوغورسز بخیل وناکس
بودوره دینور یقال هو عاکل ای قصیر بخیل مشؤم جمعی عکل در کتب وزننده و بررجل اسمیدر عکال کتاب وزننده
وعکیل وعکال زبیر وشداد وزنلرنده اسامئ رجالدندر العوکلان عینك فتحیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور
و برموضع آدیدر و برقبیله نك پدری اسمیدر العکلیة عینك ضمیله بنی ابی بکر بن کلاب یوردنده برصویك آدیدر
المعکل منبر وزننده چوبانك اغاجدن یراق سلکیجك دکنکنه دینور العکل فتحتینله چراغده یاغك بوصه سی
دبنه چوکوب برکمك معناسنه در یقال عکلت المسرجة عکلا من الباب الرابع اذا عکرت العکازیل عینك فتحیله
ارسلان پنجه لرینه دینور مفردی عکزوله در العل عینك فتحی ولامك تشدیدیله والعلل فك ادغام ایله صو
مقوله سی مشروبی برکره ایچدکدنصکره ایکنجی دفعه ده ایچمك علی قول متتابعا تکرار ایچمك معناسنه در یقال
عل الرجل علا وعللا من الباب الثانی والاول اذا شرب شربة ثانیة او شرب بعد الشرب تباعا وعل بو معناده
متعدی اولور یقال علّه اذا سقاه ثانیة او تباعا وطعامدن برمقدار اکل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال هذا
طعام قد عل منه علی المجهول ای اکل منه وعل صفت اولور اکثری نسوانه متردد اولان زندوسته اطلاق اولنور
یقال هو عل النساء اذا کان یزورهن کثیرا و بیوك ودیزمان کچی تکه سنه دینور وایری کنه یه علی قول خرده
کنه یه دیمکله ضد اولور ونحیف وزبون اختیار آدمه دینور ومطلقا جثه سی خرده اولوب باشلو اولان حیوانه
دینور ومرضدن کوده سنك دریلری بورش بارش اولمش آدمه دینور یقال رجل عل اذا کان قد تقبض جلده
من مرض وعل وعلل برآدمه پیدرپی اوروب دوکمك معناسنه مستعملدر یقال عل الضارب المضروب اذا تابع
علیه الضرب الاعلال همزه نك کسریله بودخی ایکنجی دفعه ده ایچورمك معناسنه در یقال اعله اذا سقاه
ثانیة و برآدمك طواری ایکنجی مرتبه ده صو ایچمك معناسنه در یقال اعل القوم اذا علت ابلهم و برآدمی خسته
وعلیل قلمق معناسنه در یقال اعله الله ای اصابه بعلة فهو معل وعلیل ولا تقل معلول والمتکلمون یقولون ولست
منه علی ثلج یعنی معلول عنوانی جائز دکلدر هر نقدر متکلمون استعمال ایدرلرسه ده و بنم اکا وثوق واعتمادم یوقدر
مترجم دیرکه مصباحك تحریرینه کوره مجهول بنیه سیله عل الانسان صیغه سی واردر مرض معناسنه و بعضلر
باب ثانیدن لازم اوله رق مبنی للفاعل ایراد ایدرلر که اسم مفعولی علیل اولور نته که مؤلف دخی مصدری علة اوله رق مطلب
رسم ایلمشدر ومغربده ذو علة ایله مفسردر پس اعله الله فهو معلول ترکیبی قول صحیح اوزره تداخل قبیلندندر
زیرا اصلی اعله الله فعل علی بناء المفعول فهو معلول در حتی خسته ایلمك معناسنه متعدی اوله رق علة صیغه سی

دخی وارد اولمغله معلول آندن قیاس اوزره مصوغدر واعلالدن قیاس اوزره اسم مفعول معلّ عنوانده دخی
واردر لکن قلیل الاستعمالدر بو تقدیرجه مؤلفك تردّدی ناملایم اولور حتی سیبویه نك کاهجه مفعل بنیه سندن
مفعول ایله استغنا اولنور قولی وجه اوّل دقیقه سنه یعنی تداخله محمول اولور نته که اجه فهو محموم واجنه فهو
مجنون قوللرنده دخی بو رسمه تعبیر ایلمشدر واعلال دوه صویی ایچوب کرکی کبی قانمقسزین دوندرمك معناسنه در
تقول اعللت الابل اذا اصدرتها قبل ریها وعلی قول بونده مجیء ایله در التعلل تفعل وزننده سائرنسنه یی
ترك ایدوب بر نسنه ایله مشغول اولوب وقت کچورمك معناسنه در علی قول آوتمق معناسنه در یقال تعلل بالامر
اذا تشاغل به اوتجزأ وعورت ایله کولوب او ینایوب ارشمك معناسنه در زندوسته علی اطلاقی بوندر یقال تعلل
بالمرأة اذا تلهی بها و خاتون نفاسدن قورتلوب پاکلنمك معناسنه در یقال تعللت المرأة من نفاسها اذا خرجت
الاعتلال افتعال وزننده تعلل ایله معنای اوّلده مرادفدر یقال اعتلّ بالامر بمعنی تعلل وخسته وعلیل
اولمق معناسنه در یقال اعتلّ الرجل اذا مرض و بر عذر وعلتله بهانه ایلمك معناسنه در یقال اعتلّ الرجل
اذا اعتذر و بر آدمی بر ایشدن عوق ایلمك علی قول اوزرینه صوچ آتمق معناسنه در یقال اعتله اذا اعتاقه عن امر
اوتجنی علیه التعالّ تشدید لامله تفاعل وزننده بو دخی خاتون نفاسدن چقمق معناسنه در یقال تعاالّت المرأة
اذا خرجت من نفاسها التعلیل تفعیل وزننده برکسه یی بر نسنه ایله آوندوب اکلندرمك معناسنه در یقال
علله بطعام وغیره اذا شغله به التعلّة تانك فتحی وعینك کسری ولامك تشدیدیله والعلّة عینك فتحیله والعلالة
عینك ضمیله آوتوب اکلنجك نسنه یه دینور که اکلنجه تعبیر اولنور یقال وماهی الاتعلّة وعلّة وعلالة یتعلل بها
وهو مایتعلل به وعلالة ابتدا صاغمه نصکره صاغیلن سوده دینور که برکرّه صاغدقدنصکره ولدی صالیویریلوب
صکره جه صاغیلن سود اولور اول صاغمه فیقه اولی دیرلر ومه ده قلان سود بقیه سنه و آتك سکرتمسندن قلان
بقیه یه ومطلقا هر شیئك بقیه سنه اطلاق اولنور وناقه یی صباح واویله واخشام وقتی صاغدقده اویله وقتی صاغیلن
سودنه دینور بو معنای سابقدن بشقه در المعالّة مفاعله وزننده ناقه یی وجه مذکور اوزره صاغمق معناسنه در
تقول عاللت الناقة اذا اخذت علالتها بو راده لام مشدده ایله عاالّت نسخه سی غلطدر العلال کتاب وزننده
معالّه دن اسمدر وجه مذکور اوزره اولان صاغمه دینور العلّة عینك فتحیله اکلنجه یه دینور که ذکر
اولندی وزوجه نك اورتاغنه اطلاق اولنور وجه آتی اوزره شربت ثانیه دن مأخوذدر یقال هی علتها ای ضرتها
جمعی علات در بو معنادندر که لاب قرنداشلره بنو العلات اطلاق اولنور امهات مختلفه دن یعنی پدرلرینك
ازواج متعدده سندن حاصل اولان اولاددر یقال هؤلاء بنو علاّت ای بنو امهات شتی من رجل واحد وانما سمیت
بذلك لان الذی تزوجها علی اولی قد کانت قبلها ناهل ثم علّ من هذه یعنی ان الرجل الذی تزوج الامهات
علی الزوجة الاولی التی قد کانت قبل الاخیرات ناهل ای شارب اول شرب ثم علّ من الاخیرات بو راده کانت وجدت
معناسنه در پس قد کانت قولی اولی کلمه سنك صفتی وناهل قولی انّ الذی قولنده ان کلمه سنك خبریدر شارح دیرکه
بنو العلات مافوق واحده اطلاق اولنور معلوم اوله که قرنداشلر اوچ قسمدر بنو الاعیان لاَ بوین و بنو العلات لاب
و بنو الاخیاف لامّ اولنلر در صاحب مصباح اشبو قطعه ده تعریف و بیان ایلمشدر * وبنی اردت تمیز الاعیان
فهم الذین یضمهم ابوان * اخیاف ام لبس یجمعهم اب * و بعکسه العلات یفترقان العلّة عینك کسریله مرض
معناسنه در اسم ومصدر اولور اسمك جمعی علل در سدره وسدر کبی علیلی اشغال ایلدیکیچون یاخود عرض متکرر
اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر که علل مذکوردن مأخوذدر و یقال علّ الرجل علّة من الباب الثانی اذا مرض ذکر
اولنان علیل بوندن مأخوذدر وجه مذکور اوزره لازم اولمغله علیل وارد اولمشدر و یقال عرضته العلّة ای المرض
وعذر وحدث و بهانه یه اطلاق اولنور که صاحبنی توجه ایلدیکی جهتدن عوق واشغال ایدر ومنه حدیث عاصم بن
ثابت ماعلّتی وانا جلد نابل ای ماعذری فی ترك الجهاد ومعی اهبة القتال ومنه المثل * لاتعدم خرقاء علّة * یعنی عذر
و بهانه نك انواعی کثیر وایرادی یسیردر شویله که نادان عورتلر دخی بر عذر و بهانه بولوب ایراد ایده بیلور بو مثل
بر مادّه نك اتیانه مقتدر ایکن اعتذار ایدن کسه حقنده ضرب اولنور که اعذاردن نهی ومنعی متضمندر وعلّه سبب
و باعث معناسنه مستعملدر بونلر مرض معناسندندر یقال هذه علته ای سببه فقهانك شرعده مثبت حکم
اولان امره علت اطلاقی بوندندر که تکرر یله حکم متکرر اولور واهل معقولك دخی علت تعبیرلری بوندندر
وصرفیونك وای حرفلرینه حرف علت اطلاقی بوندندر زیرا علیل زبان دیدر اضافت ادنی ملابسه ایچوندر یاخود
مرض کبی کلماته نفوذلرینه مبنی در وعلة بن غنم قضاعه قبیله سنك نسبی رجالندندر بو معنالرده علّه نك جمعی علات در

وعلات حالات معناسنه مستعملدر ومنه قولهم علی علاته ای علی کل حال المعلل محدّث وزننده عذر وعلتلر
سردیله خراج جابیسنی صاوب دفع ایدن آدمه دینور یقال هو معلل ای دافع جابی الخراج بالعلل وطواری برکرّه
صوارد قدنصکره تکرار صوارر اولان کسیه دینور ومیوه یی بر دفعه دیردکدنصکره تکرار دیرن آدمه دینور یقال
ناطور معلل اذا کان یجنی الثمرة مرّة بعد مرّة ومعلل برد العجوز ایامندن بر یومك اسمیدر که مراد یوم ساد سدر علّ
عینك ولام مشدده نك فتحیله کلمهٔ طمع واشفاقدر اوّلنه لام زیاده سیله لعلّ دخی دینور و بونده لغات عدیده واردر لعلّ
ماده سنده مذکوردر الیعلول یعفور وزننده صویی صاف وآق و براق اولوب جریان اوزره اولان کوله دینور
وصویك یوزنده پیدا اولان قبرجغه دینور یقال ظهر علی الماء یعلول و یعالیل ای حباب ونفاخة وآق بلوده
علی قول بر پاره آق بلوده دینور یقال فی السماء یعلول ای السحاب الابیض او القطعة البیضاء منه و یغمور عقبنده
تکرار یاغان یغموره دینور و بزی برکرّه بویادقدنصکره ایکنجی دفعه ده اولان بو یایه دینور یقال اثر الیعلول
فی الثوب وهو ماعلّ من الصبغ مرّة بعد اخری وایکی اورکجلو دوه یه دینور تقول رأیت یعلولا من الابل ای ذا السنامین
العلعل هدهد وزننده وفدفد وزننده ذکره دینور علی قول قوامه کلدکده شدتلنموب تریاکی آلتی کبی سلوك
اولانه دینور وطو یغار قوشنك ارککنه دینور وکوکس نهایتنده قارن اوزره حواله اولان لسان شکلنده کمیکه
دینور یقال اصاب علعله ای الرّهابة التی تشرف علی البطن من العظم کانه لسان العلعال سلسال وزننده
بو دخی طو یغار قوشنك ارککنه دینور وشامده بر طاغك آدیدر العلعول سرسور وزننده شر دائمی واضطراب
وفتنه وحرب وقتال معناسنه در یقال وقعوا فی العلعول ای الشر الدائم والاضطراب والقتال تعله تانك فتحیله
بر رجل اسمیدر علعل فدفد وزننده قیون وکچی قسمنه مخصوص سوره جك زجر وآزار کلماتندندر
العلیلة سفینه وزننده برکرّه طیب سوروندکدنصکره تکرار سورنمش خاتونه دینور یقال امرأة علیلة ای مطیبة
طیبا بعد طیب شارحك بیاننه کوره علیله علیل کلمه سندن دخی مؤنث اولور العلیة عینك ولام مشدده نك
کسریله وعینك ضمیله لغتدر چارداغه دینور که اوست طبقه ده اولور جمعی علالی کلور عینك فتحیله تقول قعدنا
فی العلیة ای الغرفة وعلیه وعلیه عینك کسری ولامك سکونی ویانك تخفیفیله وعلی عینك ولام مشدده نك
کسریله وعلی عینك ضمیله که بو ایکیده تا یوقدر علو وشان وشرف صاحبی کمسه لره وصف اولور یقال هو
من علیة قومه وعلیتهم وعلیتهم وعلیهم وعلیهم ای من اهل العلو والشرف والرفعة وقوله تعالی کلا ان کتاب الابرار
لفی علیین الواحد علیّ کسکین وعلیة بالهاء وعلیة بضم العین او جمع بلا واحد وسیعاد فی المعتل مؤلفك بو راده
ایرادی همان لفظنه رعایته مبنی در العلعلان عینلرك فتحیله بر جنس شجر کبیر اسمیدر التعلعل تزلزل وزننده
بر نسنه سلوك اولمغله بری اوته صالنوب او ینامق معناسنه در یقال تعلعل الشیء اذا اضطرب واسترخی علّلان
فتحاته حسمی نام محلده بر صو آدیدر العلانة سکرانه وزننده جاهل ونادان عورته دینور مذکری علان در
یقال امرأة علانة ورجل علان ای جاهلة وجاهل علیل زبیر وزننده بر آدمك اسمیدر العالّة تشدید لامله
ایکنجی دفعه دخی صوار یلان دابه یه ودوه لره دینور ذو علل معناسنه در ومنه المثل * عرض علیّ سوم العالة
یعنی آنی بکا عرضده مبالغه والحاح ایلدی که مراد سطحی ولفظی عرض ایلدی دیمکدر لسانمزده یارم آغزایله
تکلیف ایلدی دیجك یرده ضرب اولنور زیرا ایکنجی دفعه ده صوار یلان حیوانلره صویك عرضندن چندان
ابرام ومبالغه اولنمز العمل فتحتینله ایشلنجك ایشه دینور مهنت وفعل معناسنه تسمیه بالمصدردر فارسیده کار
وکردار دینور جمعی اعمالدر یقال عمله جید ورأیته فی عمل شدید ای المهنة والفعل ومصدر اولور ایش ایشلمك
معناسنه یقال عمل الرجل عملا من الباب الرابع اذا مهن وفعل مؤلفك بصائرده بیاننه کوره عمل فعل ایله
مرادفدر وعند البعض فعلدن اخص در زیرا فعل بقصد و بغیر قصد اولانه شاملدر انکیچون بعض حیوانانه
نسبت اولنور وعمل بقصد اولانه مخصوصدر ابل عواملدن غیری حیوانانه نسبت اولنمامشدر اولدخی مجازدر
و بو قول عند المؤلف راجح اولمغله المهنة والفعل عنوانیله تفسیر ایلدی انتهی وعمل دوه اشکین وایشلك اولمق
معناسنه در یقال عملت الناقة اذا کانت عملة وشمشك متصل چاقوب او ینامق معناسنه مستعملدر یقال عمل البرق اذا دام
و بر کلمه بر آخر کلمه ده انواع اعرابدن برنی احداث ایلمك معناسنه در که عرف نحو یندر یقال عمل الشیء فی الشیء
ای الکلمة فی الکلمة اذا احدث فیها نوعا من الاعراب والعامل ماعمل عملا ما فرفع او نصب او جرّ ودابه ده
عمل اذن ایله سرعتدن کنایه اولور زیرا سرعت هنکامنده شدّت سیردن قولقلرنی تحریك ایدر یقال عملت الناقة
باذنیها اذا اسرعت الاعمال همزه نك کسریله ایش ایشلتمك معناسنه در یقال اعمله اذا جعله عاملا وآلت مفعوله سی

نسنه‌یی ایشه قوللنمق معناسنه‌در یقال اعمل رأیه وآلته اذا عمل به الاستعمال برآدمی ایشلتمك معناسنه‌در یقال
استعمله غیره یعنی اعمله وآلت مقوله‌سنی ایشه قوللنمق معناسنه‌در یقال استعمل رأیه وآلته اذا عمل به مترجم
درکه ماء مستعمل بو معنادندر پس بعضلرك قیاسه مخالفدر قوللری نابجادر الاعتمال افتعال وزننده برایشی
برآدم بنفسه ایشلمك معناسنه‌در یقال اعتمل الرجل اذا عمل بنفسه مؤلفك تفسیرنه کوره اعتمال سائرك مدخل
ومعلوتی اولمیه‌رق یالکز باشنه ایشلمك اولور که مشقتی مستلزمدر لکن اساسده الرجل یعمل لنفسه و یستعمل غیره
و یعمل فی حاجات الناس عبارتیله مرسوم اولمغله اکا کوره اعتمال برآدم کندی نفسیچون یعنی اول ایش کندیسنه
عائد اولمق ایچون ایشلمك اولور مثلا کاتب کندی نفسیچون برکتاب یازمق کبی وتعمل غیر ایچون زحمت چکوب ایشلمك
اولور اکر مؤلفك تفسیری بو قوله توفیق مراد اولنور ایسه اذا عمل الرجل عملا متعلقا بنفسه تقدیر اولنور فلینظر
العمل کتف وزننده والعمول صبور وزننده وصفلردر دائما ایشلی کوجلی آدمه دینور یاخود ایش اوزره
مطبوع اولان یعنی ایشسز بیکار طوره میوب ایشه کوجه ادمان واعتیادی اولان آدمه دینور یقال رجل عمل
وعمول ای ذو عمل او مطبوع علی العمل وعمل متصل چاقوب او بنیان شمشکه وصف اولور یقال برق عمل ای
دائم العمل العملة فرحه وزننده عمل معناسنه‌در وایشلنن ایشه دینور العملة عینك کسریله بودخی ایشلنن ایشه
دینور وبناء نوع اولور هیئت عمل معناسنه که آندن ایشلنیش ایله تعبیر اولنور یقال انه لحسن العملة ای هیئة العمل
و برآدمك درونده مکنون اولان خاصه شر وفاسد وضع ونیته دینور یقال هو فاسد العملة وهی باطنة الرجل فی الشر
واجره اجرتی مقابلنده و یریلان اجرته دینور که ایشجیلك تعبیر اولنور کاسیذکر العملة عینك ضمیله والعمالة
عینك حرکات ثلاثیله بونلرده اجرت عمله دینور یقال اعطی عملته وعملته وعمالته ای اجر عمله التعمیل تفعیل
وزننده ایش ایشلین ارغاده اجرت ویرمك معناسنه‌در یقال عمل فلانا اذا اعطاه العمالة و برقوم اوزره و یوده
نصب ایلمك معناسنه‌در واول ویوده‌یه عامل دینور یقال عمل فلان علیهم علی المجهول اذا امر العملة
فتحاتله عاملك جمعیدر اللریله ایش ایشلین آدملره دینور رنجبرلر کبی یقال هم عملة ای العاملون بایدیهم
بنو العمل پیادکانه اطلاق اولنور یقال هم بنو العمل ای مشاة المعاملة مفاعله وزننده برکسه ایله برایشی
بازارلشمق معناسنه‌درکه اقچه ایله مدت معلومه یاخود مطلق اوله‌رق ایشه قوللنمقدن عبارتدر یقال عامله اذا سامه
بعمل العملین کسرتیله وتشدید لامله یاخود عملین که غسلین وزننده‌در یاخود عملین که برحین وزننده‌در
افراط اذیت واشکنجه وتعب موقعنده مستعملدر یقال عمل به العملین او العملین او العملین ای بالغ فی اذاه
پس وزن اوله کوره مفردی عمل اولور طمر وعفر وزنلرنده وثانی‌یه کوره مفرد اولور غسلین کبی که یاء ونون زائدلردر
وثالثه کوره اولك حرکات ثلاثیله مفردی عمل اولور برحین و بلغین ماده‌لرنده ذکر اولندیغی اوزره برخطب وامرك
شدت نکایتی اشعار ایچون قصد ونعمد صاحبی عقلاء مزلنده جمع سلامتله جمعلندر وب بعده علم اوله‌رق
استعمال ایدرلر بو جهتله بونلرده جمع ومفرد اعرابی جائزدر اما وزن ثانی مفرددر الیعملة یانك ومیمك فتحیله
ضوی وایشلك وایشه آلشق طیانقان ناقه‌یه دینور مذکری یعمل در و بونلر اسمدر صفت دکلردر پس جمل
یعمل وناقة یعملة دیمك جائزدر العمالة کرامه وزننده ناقه ایشلك واشکین اولمغه دینور العملة
فرحه وزننده ایشلك واشکین ناقه‌یه دینور یقال ناقة عملة ای فارهة بینة العمالة العوامل اباقلره
اطلاق اولنور یقال ضعفت عوامله ای ارجله وجفت اوکوزلرینه وخرمن دوکندکلری اوکوزلره
اطلاق اولنور مفردلری عامله‌در العامل والعاملة مزراغك صدرنه دینور که تمره‌نك آلتی یانیدر
ومنه الرمح بعامله وعاملته ای صدره بنو عامله ابن سبادرکه یمنده برجماعتدر قاسط اولادندر بنو عمل فتحتیله
یمنده برجماعتدر بنو عمیله جهینه وزننده برقبیله‌در عملی جمزی وزننده برموضعدر العملة تمره وزننده سرقت
یاخود خیانت معناسنه‌در تقول سمعت به عملة ای سرقة او خیانة المعمول سود ایله بال قارشق اولان شربته دینور
تقول سقانا شرابا معمولا وهو ما فیه اللبن والعسل عملة عینك ومیم مشدده‌نك فتحیله برموضعدر المعمل مقعد
وزننده وادی تیشده‌ها شمیونه مخصوص برملکك اسمیدر یوم الیعملة بین العرب یوم معروفدر التعمل تفعل
وزننده برایش ایچون یاخود ایش ایشلکدن تعب وزحمت چکمك معناسنه‌درکه مراد زحمت وتکلفله برزور ایش
ایشلمکدر یقال تعمل الرجل اذا تعنی مؤلف عامل الصدقه‌یی ضمنا ذکر ایلدی انشاالله تعالی سعی ماده‌سنده
تفصیل اولنور العمبل عینك ونای مثلثه‌نك فتحیله شول انسان وحیوانه دینور که جثه‌سی بیوك وسلپوك
اولدیغندن بطیء الحرکه اوله علی قول شیوه واداجهتیله لباسنی برطوغری صارقیدوب اتکلری یری سپوره‌رك

یورر اوله اصلا اتکلرنی چمره یوب یاخود بلنه صوقمز اوله وچمرك جلادتلو جنبشلو آدمه دیمکله ضد اولور مؤنثی
عمیثله‌در ودائما اوزون لباس کین آدمه دینور وکوده‌سی سلپوك بودوره دینور واوزون قوبرقلو کیکه وطاغ
کچیسنه دینور وایری ویصی کودلو متین وشدید آدمه دینور وارسلانه دینور وکریم ومتعین وذیشان آدمه دینور
یقال هو عمیثل ای سید کریم العمیثلة هاایله عمیثلك مؤنثیدرکه ذکر اولندی وتنومند ناقه‌یه دینور العمیثلیة
یای مشدده ایله کبرویه فچنلیه‌رق واتکنی سورویه‌رك اولان یوروییشه دینور یقال یمشی العمیثلیة وهی مشیة فی تقاعس
وجر ذیول العنبلة قنفذه وزننده والعنبل قنفذ وزننده فرج نسوانده اولان لحم زائده دینور وعنبله لحم زائدی
اوزون اولان خاتونه دینور وشول اغاجدن وتخته‌دن مصنوع نسنه‌یه دینور که اوزرنده هاون ودیبك مقوله‌سیله
نسنه دوکیلور مؤلف والخشبة یدق علیها بالمهراس عبارتیله بیان ایلمکله بورسمه ترجمه اولندی ظاهرا اول کونه
برنسنه اولور ایمش که اوزرینه هاون ودیبك مقوله‌سی قونوب نسنه دوکیلور عربلرك ادوات واوعیه‌لری بودیارزده
وبودیارلرك ادوات واوعیه‌لری عربستانده متعارف دکلدر فلینظر العنابل علابط وزننده قالین کریشه
دینور وضخم الهیکل آدمه دینور العنبلی سنبلی وزننده غلیظ الجثه زنکی عورته دینور العنثل ثای فوقیه ایله
قنفذ وزننده قتی ویك نسنه‌یه دینور وعورتك لحم زائدنه دینور عنبل کلمه‌سنده لغتدر العنثلة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی پاره پاره یرتمق معناسنه‌در یقال عنثل الشیء اذا خرقه قطعا العناثل عینك فتحیله شول صرتلانلره
دینور که اکیله‌سنی یعنی طعمه‌سی اولان لاشه مقوله‌سنی پاره پاره ایدر اوله ام عثل ثای مثلثه ایله جندل وزننده
صرتلانك کنیه‌سیدر ام عنبل کلمه‌سنده لغتدر العنجل قنفذ وزننده کوده‌سنك اتی کیدوب کمکلری چقمش پیر
واختیاره دینور العنجول زنبور وزننده بربوجك آدیدر العندلة دحرجه وزننده دوه‌نك سکیرلری قاصقتی
پك ومتین اولمق معناسنه‌در یقال عندل البعیر اذا اشتد عصبه و بلبل اوتمك معناسنه‌در یقال عندل الهزار
اذا صوت مؤلف بونی عدل ذیلنده دخی ذکر ایلمشدر العندل جعفر وزننده باشی بیوك دوه‌یه دینور مذکر ومؤنثه
اطلاق اولنور واوزون وکرملو دوه‌یه دینور مؤنثی عندله‌در العنادلان عینك ضمی وتثنیه بنیه‌سیله خایه‌لره
دینور ومنه هو لا یعرف سحادلیه من عنادلیه ای خصیه العندلیل عندلب وزننده سرچه جنسندن
برقوشك آدیدر العندلة عینك ودالك فتحیله ممه‌لری طلوم کبی ایری اولان عورته دینور یقال امرأة عندلة ای ضخمة
الثديين العنادل عندلیب کلمه‌سنك جمعیدر آخری حذف اولنمشدر زیرا هر اسم که ماده‌سی درت حرفدن
متجاوز اولوب وحرف رابع حرف مد ولین اولمز ایسه رباعی‌یه رد اولندقدنصکره جمع بنا اولنور شارح دیرکه
واکر حرف رابع حرف مد ولین اولورسه رباعی‌یه رد اولنمقسزین بنا اولنور العنصل قنفذ وزننده بصل الفار
اسمیدرکه آطه صوغانیدر سقل وعصل ماده‌لرنده دخی ذکر اولندی العنظل ظای معجمه ایله جندل وزننده
اورمجك اوینه دینور بیت العنکبوت معناسنه العنظلة دحرجه وزننده یلمك معناسنه‌در یقال عنظل الرجل
اذا عدا العنکل جندل وزننده طاش کبی پك نسنه‌یه دینور عینبل عینك ونونك فتحیله ابن ناجیة بن الجماهر درکه
اشعر قبیله‌سنك نسبی رجالندندر العول قول وزننده حقدن میل وعدول ایله جور ایلمك معناسنه‌در یقال عال
فی الحکم یعول عولا اذا جار ومال عن الحق وترازو حق واعتدالدن ناقص ومائل یاخود زائد اولمق معناسنه‌درکه
درهم کفه‌سی آغر اولوب مبیع کفه‌سی خفیف اولمغله هوایه آغمقدن عبارتدر یقال عال المیزان یعول عولا و یعیل
عیلا اذا نقص وجار او زاد و برماده بیوبوب مشتبه ومشکل اولمق معناسنه مستعملدر یقال عال امرهم اذا اشتد
وتفاقم و برماده شدیده برآدمی بصوب کمال اوزره ثقلت واضطراب ویرمك معناسنه‌در یقال عال الشیء فلانا
اذا غلبه وثقل علیه واهمه واهل فرائض اصطلاحنده مخرج ضیق اولمغله فریضه وسهام مخرج اوزره زائد
اولمق معناسنه‌در و بو معناده متعدی اولور یقال عالت الفریضة فی الحساب اذا زادت وارتفعت وتقول علت
الفریضة ای زدتها نته که فرائضده منبریه مسئله‌سنده عول واقع اولمشدر وعول وعیاله کتابه وزننده برآدمك
عیالی چوق اولمق معناسنه‌در یقال عال فلان عولا وعیالة اذا کثر عیاله وعول وعوول قعود وزننده وعیاله
کتابه وزننده اولاد وعیالك مؤنت ونفقه‌لرنی کورمك معناسنه‌در یقال عال عیاله عولا وعوولا وعیالة اذا کفاهم
ومانهم وعول اعوالدن اسم اولور عوله وعویل کبی که صیحه ایله و بلند آواز ایله اولان بکایه دینور ومنه یقال عیل
عوله ای ثکلته امه و یقال عیل صبری ای غلب یعنی صبرم توکندی و یقال عال عوله وعال صبری علی بناء المعلوم
ترکیب ثانی رفع معناسنه اولان عولدن مأخوذدر و یقال عیل ما هو عائله ای غلب ما هو غالبه یعنی اکا غالب اولان مغلوب
اولسون برآدمك کلامندن یاسائر نسنه‌دن تعجب اولندقده دعاء مقامنده ایراد اولنور وعول برآدمه بار وثقلت اولان

نسنه‌یه اطلاق اولنور وصف بالمصدر در تقول هذا كان علی عولا ای ثقلا و مهمات ولوازمده كندیسندن استعانت اولنان كمسنه‌یه دینور یقال هو عول له ای مستعان به وعیالك قوت ونفقه‌لرینه اطلاق اولنور یقال عال عول عیاله ای قوتهم وعربلر فلان اصلا برنسنه‌یه مالك دكلدر دیجك یرده ماله عال ولا مال دیرلر قول لفظنده قال دیدكلری كبی كه مصدردر قوت ونفقه معناسنه‌در وماله عال ومال دیرلر كه بوراده فعل ماضی صیغه‌لریله در وما كلمه‌سی نفسندن عبارتدر بو فقره فلانك عیالی كثیر اولوب وحكمنده مصیب وعادل اولمیوب جائر ومائل اولسون دیمكدر كه بددعا موقعنده ایراد اولنور واباغی سورچوب یقلان كمسه‌یه عالك عالیا دیرلر رفع معناسندندر سنی حق تعالی درست وعالی اوله‌رق یقلدیغك یردن قالدرسون دیمكدرنته كه بو محلده لعالك عالیا دخی دیرلر كه اعضا وجوارحك درست وتام اوله‌رق قالقه‌سن دیمكدر وعول و یب وو یل معناسنه مستعملدر كه وای و یازق دیمكدر یقال عولك وعول زید مثل و یبك وو یب زید الاعالة همزه‌نك كسریله بودخی فرائضی عول ایتدرمك معناسنه‌در تقول اعلت الفرائض بمعنی علته واولاد وعیالك نفقه ومؤنتلرنی كورمك معناسنه‌در یقال اعال عیاله اذا كفاهم ومانهم وحریص اولمق معناسنه‌در یقال اعال فلان اذا حرص ویقال اعیل فهو معول ومعیل یس بو معناده واوی ویائی اولور وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه‌در یقال اعال الرجل اذا افتقر الاعوال همزه‌نك كسریله برآدم عیالمند اولمق معناسنه‌در یقال اعول فلان اذا كثر عیاله وفیه یقال اعیل وفریاد ایله اغلمق معناسنه‌در یقال اعول الرجل اذا رفع صوته بالبكاء والصیاح وبركسیه نازواد ایله تكلفانه وضع ایلمك معناسنه‌در یقال اعول علیه اذا ادل وحمل وحریص اولمق معناسنه‌در یقال اعول فلان اذا حرص كما یقال اعال واعیل واوق آتلدقدنصكره یای چكره‌مك معناسنه‌در یقال اعولت القوس اذا صوتت التعییل تفعیل وزننده بودخی عیال مؤنتنی كورمك معناسنه‌در یقال عیل عیاله اذا كفاهم ومانهم وبركسه‌یی عیال ایدنوب وجه معاشنی كورمك یاخود اهمال ایدوب كندی باشنه براقمق معناسنه‌در یقال عیلهم ای صیرهم عیالا او اهملهم اشبو تعییل ماده‌سی یائیه اولان عیال ماده‌سندندر كما سیذكر التعویل تفعیل وزننده فریاد ایله آغلمق معناسنه‌در یقال عول الرجل اذا رفع صوته بالبكاء والصیاح وبركسیه نازوشیوه ایله طفره ایلمك معناسنه‌در یقال عول علیه اذا ادل وحمل ومنه یقال عول علی ما شئت یعنی بن سنك جفاوستم واوضاعكی متحمل بكاهرنه دیلرسك تحمیل ایله واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال عول علیه معولا اذا اتكل واعتمد علیه مؤلفك مثالنه كوره معول معظم وزننده مصدر میمیدر بو معناده استعمالی ماده مزبوره‌یه خاص اولور پس تعویل عنوانی معنای مزبورده مستعمل اولمزنته كه شارحك مسند هداتی دخی بونی ناطقدر وقال فی الاساس انما الدنیا دول لیس علیها معول لكن مصباحده تعویل عنوانیله مرسومدر وتعویل عاله دیدكلری سایبان طوتمق معناسنه‌در یقال عول الرجل اذا اتخذ العالة وبركسه‌دن استعانه ایلمك معناسنه‌در یقال عول علیه اذا استعان به العولة عینك فتحیله والعویل امیر وزننده اعوال وتعویلدن عول كبی اسملردر فریاد وفغان ایله اولان آغلمغه دینور یقال لفلانة عول وعولة وعویل ای البكاء بالصیاح المعول مقول وزننده غلبه معناسندن مفعولدر تقول صبری معول ای مغلوب العول عنب وزننده اعتماد معناسنه اولان تعویلدن اسمدر اعتماد معناسنه‌در یقال ما علیه عول ای اعتماد واستعانه معناسنه‌در یقال لم یتم عوله ای استعانته العیل كیس وزننده والعیال كتاب وزننده برآدمك اسلوب زاد ونفقه‌لرنی كوردیكی كمسه‌یه دینور اولاد وازواج واتباع كبی ثقلت معناسندندر وبو واویه ویائیه‌در عیل كلمه‌سنك جمعی عاله وعیایل كلور یقال نسوة عیایل مؤلف بونی عیل ماده‌سنده دخی ذكر ایلدی قالدیكه بوراده عیل وعیال كلمه‌لرنی من تكفل بهم عبارتیله بیان ایدوب واورادده عیل عیال كلمه‌سنك مفردی وجمع الجمعی عیایل اولدیغنی تصریح ایلمشدر وشارح دیر كه نهایه‌ده تصریح اولندیغی اوزره عیل كلمه‌سی عیالك مفردیدر جید وجیاد كبی كذلك جمعی عیایل كلورنته كه جیدك جمعی جیایددخی كلور وعیل بعضا جماعته دخی اطلاق اولنور وعیال بعضا مفرده دخی اطلاق اولنور وجمعنده عاله كلدیكی سیدو ماده كیدر مؤلف تشویش وتضییق ایلمشدر ونسوة عیایل قولیله كرچه جمع مؤنثه ناصح ایلیوب لكن فی الحقیقه بو ماده مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهی المعول منبر وزننده طاشجیلرك كلنك تعبیرایتدكلری آلته دینور جمعی معاول در ومنه ما زال یقرع صفاته بمعاوله ویفری ادیمه بمغازله وهی حدیدة ینقر بها الجبال العالة دوه قوشنه دینور نعامه معناسنه ویغمور دن تستر ایچون اتخاذ اولنان سایبانه دینور المعاول والمعاولة میملرك فتحیله ازد قبیله‌سندن منشعب برنیچه قبائلدر العوال شداد وزننده اسامیدندر سمرة بن العوال برمعروف كمسه‌در وخارجة بن عوال عمرو بن العاص ایله

مصر فتحنه حاضر اولدیلر الاعتوال افتعال وزننده اغلمق معناسنه‌در كه مرادف فریاد ایله اغلمقدر یقال اعتول الرجل اذا بكی یعنی مع رفع الصوت عوال غراب وزننده بنی عبدالله بن غطفاندن برجماعتدر وابكی موضع اسمیدر العیهل حیدر وزننده والعیهلة هایله والعیهول طیفور وزننده والعیهال بیطار وزننده جست ورونده ناقه‌یه دینور وصوبی پالك یاوز ناقه‌یه دینور وعیهل اركك دوه‌یه دینور وخفیف وسبك مشرب آدمه دینور كه خفتندن بر یرده قرار ایلمز اوله یل قوان تعبیر اولنور مؤنثلری عیهله‌در وشدید اسن روزكاره دینور واوزون خاتونه دینور وعیهله قوجه قاری‌یه دینور العاهل هانك كسریله پادشاه اعظمه دینور خلیفه كبی تقول قعد علی سریر ملكه العاهل وهو الملك الاعظم كالخلیفة وزوجی اولمیان خاتونه دینور العیل سیل وزننده والعیلة هایله والعیول قعود وزننده والمعیل مكیل وزننده فقیر وكدا اولمق معناسنه‌در یقال عال الرجل یعیل عیلا وعیلة وعیولا ومعیلا اذا افتقر وعیله اسم اولور فقر وفاقه معناسنه یقال هو فی عولة من عیلة ای فی بكاء من فقر وعیل ومعیل برآدمی برمشكل نسنه‌نك تحصیلی عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در تقول عالنی الشیء عیلا ومعیلا ای اعوزنی ونلزنده لكله ایكی جانبه میلانله صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال عال الرجل والفرس فی مشیه اذا تمایل واختال وتبختر وبرآدم تیكی قنده آرایوب بوله جغنی بیلمیوب متحیر قالمق معناسنه‌در یقال عال الضالة اذا لم یدر این یبغیها وعیل وعیول بریرده كزوب دونشدرمك معناسنه‌در یقال عال فی الارض اذا ذهب ودار العائل معنای اولدن اسم فاعلدر جمعی عاله وعیل كلور ركع وزننده وعیلی كلور سكری وزننده شارحك بیاننه كوره عاله عوله تقدیرنده‌در فتحاتله المعیل میمك ضمیله ارسلانه دینور وقبلانه دینور وقورده دینور صیدلرنی اعاله یعنی طلب ایلدكلری ایچون وبو كزوب دونمك معناسنه اولان عیلدن مأخوذدر یقال اعاله اذا التمسه التعیل تفعل وزننده بودخی ایكی طرفه میلانله صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال تعیل فی مشیه بمعنی عال العیالة شداده وزننده صالنی صالنی یورین خاتونه دینور یقال امرأة عیالة ای متبخترة میالة العیلان سلمان وزننده اركك صرتلانه دینور وقیسك پدری اسمدر یاخود صواب اولان قیس عیلان اولمقدر اضافتله وعربده آنك همنامی یوقدر وعیلان فی الاصل قیسك فرسی اسمدر كندیسی اكا مضاف اولمشدر العیال كتاب وزننده عیل كلمه‌سنك جمعیدر كه جید وزننده‌در كشینك نفقه ومؤنتنی رؤیت ایلدیكی كسه‌لردر فقر وعجز معناسندندر جمع الجمعی عیایل در و بو ماده عول ماده‌سنده دخی ذكر اولندی العیلة ثمره وزننده علی قول كبسه وزننده‌در صخرك پدریدر وصخر اصحابدندر واكا ابن ابی العیله دخی دیرلر وعیله فقر وفاقه معناسنه‌در كه ذكر اولندی وبرآدمك زاد ومؤنتنی كورمكه دینور تقول طال عیلتی ایاك ای طال ماعلتك یعنی چوق زماندر بن سنك مؤنتكی اداره ایده‌رم العیالة كتابه وزننده والمعالة مقاله وزننده دابه‌نك یمنه دینور یقال عیالة البرذون ای معالته ای علفه شارح دیر كه عباره‌ده سقط واردر زیرا معاله‌یی مقدم تفسیر ایلمامشدر العیل فتحتینله برآدم برخبری یا بركلامی آنك طالب ومریدی اولمیوب واول خبر وكلام شانندن اولمیان كمسه‌یه عرض ایلمك معناسنه‌در كویا كه طالب ومریدنه ظفریاب اولمدیغندن مرید اولمیان كمسه‌یه عرض ایدر اخفشك یكی‌یه درس اوقتدیغی كبی اولور وبو معناضاله‌یی قنده آرایه جغنی بیلمامك معناسنه اولان عیلدن متصرفدر قال الشارح ومنه الحدیث ان من البیان سحرا وان من العلم جهلا وان من القول عیلا وهو عرضك حدیثك وكلامك علی من لا یریده ولیس من شانه كانه لم یهتد لمن یریده فعرضه علی من لا یریده نهایه‌ده دخی بعینها بو عباره ایله مفسردر پس كانه لم یهتد كلامی التفات ایاندن اولور عیله كبسه وزننده اسماء نسواندر فصل الغین المعجمة الغتل غینك وتای فوقیه‌نك فتحیله برمحل اغاجلق اولمق معناسنه‌در یقال غتل المكان غتلا من الباب الرابع اذا كثر فیه الشجر الغتل كتف وزننده اغاجلق مكانه دینور وصیق وفراوان اولدیغندن بری برینه صارمشمش اغاجلره دینور یقال نخل غتل ای ملتف بوراده نخل كلمه‌سنی مذكر ایله وصف تمیم لغتنه مبنی‌در الغیدل حیدر وزننده وسعت ورفاهیت اوزره اولان دیرلكه دینور یقال هو فی غیدل من العیش ای واسع رغد الغدفل سجل وزننده یك اوزون كشی‌یه دینور وهریانی اویغون وتام وعظیم الخلقه دوه‌یه دینور ووسعتلو دیرلكه دینور یقال هو فی غدفل ای عیش واسع وپیریمش اسكی ثوبه دینور جمعی غدافل در ومنه المثل * غرتنی بردا من غدافلی یعنی سنك ویره جكك قماش جامه‌لرینی فریفته ایلمكله اسكی اثوابمدن دور ایلدی اصلی بودر كه بركسیه بر دولتلودن كسوت نیاز اولدخی وعد ایلمكله وعدنه فریفته اولوب آكنده اولان اسكی لباسلرنی طرح ایلدكدنصكره دولتلو اخلاف وعد ایلمكله بیچاره عریان قالدقده كلام مزبوری ایراد ایلدی الغدفلة سجله وزننده وسعتلو نسنه‌یه

دینور ثانیی موصوفی اعتباریله در یقال رحبة وملاءة غدفلة ای واسعة وملاءه ثمامه وزننده ایکی شقه‌دن
دیکلمش چارشفه دینور الغدافل علابط وزننده قویرغنك توبلری کوروفراوان اولان دوه یه یاخود قوچه دینور
یقال بعیر او کبش غدافل ای کثیر شعر الذنب الغدفلة دحرجه وزننده برآدم دائما اکل وشرب ایله یاخود
اکل وجماعله اوغراشمق معناسنه‌در یقال غدفل الرجل اذا وقع فی الاهیغین الغرلة غینك ضمیله ذکرك
باشنده سنت اوله جق دری یه دینور قلفه معناسنه الاغرل اقلف وزننده ومرادفیدر که سنتسز کشی یه
دینور یقال رجل اغرل ای اقلف واجوزلق بوللق یه دینور یقال عام اغرل ای مخصب ووسعتلو دیرلکه
دینور یقال عیش اغرل ای واسع الغرل کتف وزننده اوزون مزراغه دینور یقال رمح غرل ای طویل
وبنیه وخلقی صالق وسلپوك آدمه دینور یقال رجل غرل ای المسترخی الخلق الغریل حذیم وزننده حوض
دبنده قلان چاموره دینور وتوزه دینور غباره معناسنه وشول چاموره دینور که سیل صویی کتوروب یرك
یوزنده یاریلوب قالمش اوله کرك یاش وکرك قوری اولسون وهر بتون طرنقلی حیوانك سموکنه دینور وشول کوله
دینور که صویی چکیلوب دبنده دعامیص یعنی ایت بالغی دیدکلری سیاه خرده بوجکلر قالمش اوله که آنده قلان
صویك ایچلمکه امکان وصلاحیتی اولمیه وشیشه‌نك دبنده قلان یاغ مقوله سنك پوصه سنه وطورطوسنه دینور
الغربلة دحرجه وزننده اون وساٸر نسنه‌یی قلبورلیوب اله‌مك معناسنه‌در یقال غربل الدقیق اذا نخله قال الشارح
ومنه المثل * من غربل الناس نخلوه * یعنی خلقی قلبورلین کسه‌یی خلق دخی اون کبی الرلر وکسمك معناسنه‌در یقال
غربله اذا قطعه وقتل عام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال غربلهم اذا قتلهم وطحنهم المغربل مدحرج زننده
دون وخسیس والحق شخصه دینور یقال رجل مغربل ای دون خسیس ولاشه‌سی شیشوب قبارمش مقوله
دینور ونباه وخاکسار وبرباد اولمش ملك وسلطنته اطلاق اولنور الغربال قرطاس وزننده معروفدر که ترکیده
تحریفله قلبور دیرلر ودف ودائره دیدکلری چالقی یه دینور وقوغجی ونمام شخصه اطلاق اولنور الغرزحلة
حای مهمله ایله قندحره وزننده دکنکه دینور عصا معناسنه شارحك وصفنه کوره صو یه وصو یمانی تعبیر اولنان
بوغوندکنك اوله جقدر الغرقلة قافله دحرجه وزننده باشه‌بردن صودوکمك معناسنه‌در یقال غرقل الرجل
اذا صب علی رأسه الماء بمرة وبمورطه ایکدین اولمق وقاوفار یوز بوصالمق معناسنه‌در یقال غرقل البیضة
والبطیخ اذا فسد مافی جوفهما الغرمول زنبور وزننده ذکره دینور علی قول بوغون اوله رق سلپوك اولانه دینور
هنوز ختان اولمزدن مقدم غرمل قنفذ وزننده یعقوب نام محدثك پدری اسمیدر الغرامیل برنیجه قزل طیراقلی
بایرلره اطلاق اولنور الغزل غزل وزننده ایپلك اکیرمك معناسنه‌در یقال غزلت المرأة القطن غزلا من الباب
الثانی وغزل اکیرلمش ایپلکه دینور مغزول معناسنه الاغتزال افتعال وزننده غزل معناسنه‌در یقال
اغتزلته بمعنی غزلته الغزل رکع وزننده والغوازل ایپلك اکیرن خاتونلره دینور مفردی غازله‌در یقال نسوة
غزل وغوازل ای تغزلون الغزل المغزل میمك حرکات ثلاثه‌سیله وزایك فتحیله اکیره جك آلته دینور که ایك اوله جقدر
فارسیده دوك دینور الاغزال همزه‌نك کسریله ایپلك اکیردکن مغزلی چویرمك معناسنه‌در یقال اغزل
الغازل اذا ادار المغزل المغیزل مصغر بنیه‌سیله انجه سجیمه اطلاق اولنور المغازلة مفاعله وزننده نسوانله
عاشقانه خورطه ایدوب ارشمك وملاطفه ایلمك معناسنه‌در غزال معناسندن مأخوذدر یقال هو یغازل النساء
ای یحادثهن وبرنسنه‌یه بك یقین اولوب چاتمق معناسنه‌در یقال غازل الامر بعین اذا دنی منها الغزل فتحتیله
معناء اولدن اسمدر نسوانله عاشقانه لطیفه‌یه وخورطه‌یه دینور ومصدر اولور زنانله آلفتدلك وجهیله قونشمق
معناسنه‌در یقال غزل فلان بها غزلا من الباب الرابع اذا حادثهن وآهونك اکسه‌سند دوشوب قووان تازی
آهویی شکاردن فارا ولمق معناسنه‌در برحیثیتله که تشوب آله‌جغی آنده آهو خوفندن باغیرمغله باشمیوب تازی عدول
ایلیه یقال غزل الکلب اذا فتر وهوان یطلبه حتی اذا ادرکه ثغا من فرقه انصرف عنه المغزل مقعد وزننده
غزل کبی بودخی اسمدر زنانله عاشقانه صحبت ولطیفه‌یه دینور التغزل تفعل وزننده زنانله صحبت والفتده تکلف
ایلمك یعنی تکلفله حاصل قلمق معناسنه‌در یقال تغزل فلان اذا تکلف المغازلة بالنساء الغزل کتف وزننده
دائما نسوانله عاشقانه ارشوب مغازله ایدن زندوسته دینور یقال هو غزل ای متغزل بالنساء وهر نسنه‌دن عاجز
وضعیف اولان آدمه دینور که اصلا برشیئك اداره سنه قدرتی اولمیه یقال رجل غزل ای ضعیف عن الاشیاء
الاغزل احمر وزننده شول حمایه دینور که اصابت ایلدیکی علیلك غریم کبی کریبانی صالیورمیه یقال اصابته
حمی اغزل وهی ما کانت معتادة للعلیل متکررة بوراده تذکیر مرض تصوریله‌در الغزال سحاب وزننده

شول آهو یاوریسنه دینور که حرکت ایدوب کزمکه بشلامش اوله علی قول ط وغدغی آندن چاق کرکی کبی
سکرتمك درجه‌سنه وارنجه اطلاق اولنور جمعی غزله وغزلان کلور غینلرك کسریله یقال رأیت غزالا وهو
شادن حین یتحرك ویمشی اومن حین یلد الی ان یبلغ اشد الاحضار المغزل محسن وزننده غزالی اولان
کیکه دینور وصف خاصدر یقال ظبیة مغزل ای ذات غزال الغزالة سحابه وزننده کونشه
اطلاق اولنور خیوط الشمس تعبیر اولنان شعاعی ایپلك غزل ایدرکبی احداث وتمدید ایلدیکیچون اطلاق
اولندی علی قول طلوعی آننده وعند البعض ارتفاعی هنکامنده اطلاق اولنور وبعضلر عندنده عین الشمس
یعنی چشمهٔ آفتابه اطلاق اولنور که کونشك اوزی ومنشأ شعاعیدر یقال طلعت الغزالة ای الشمس او عند
طلوعها او عند ارتفاعها او عین الشمس شارح دیر که بونده غربت الغزالة دیمك جائز دکلدر دیو حریری
وزمخشری تنصیص ایلدیلر لکن مؤلفك قول اولنه کوره جائزدر وغزاله برخاتونك اسمیدر وبعضا حرف تعریفی
محذوف اولور وبرنوع نبات آدیدر که حلاوتلو اولمغله هر حیوان انی اکل ایدر ومحظم بن ارقك فرسی اسمیدر
وغزالة الضحی وغزالات الضحی قوشلق وقتنك اولنه یاخود کونش بربوزینه یایلدقدنصکره جه اولان وقته
دینور که کنج قوشلق تعبیر اولنور وعلی قول قوشلغك اواندن خمس نهار کذران ایدنجه قدر اطلاق اولنور
تقول لقیته غزالة الضحی وغزالات الضحی ای اولها او بعید ماتنبسط الشمس وتضحی او اولها الی مضی
خمس النهار پس غزالات اوان اعتباریله مبنی در غزال شعبان بربوجکدر دم الغزال طرخونه شبیه حریفیتلو
برنبات آدیدر قزل سودلکن کبی صویی اولمغله نسوان اعراب آنك صوییله قوللرینه بلازك طرزنده خطوط چویررلر
وغزال بن عقبه‌نك اسمیدر وغزال وغزاله اسامیدندر الغزیل ربیع وزننده هبیرة بن عبد یغوثك جدی اسمیدر
دارة الغزیل بالحارث بن ربیعه قبیله‌سنه مخصوص بر موضعدر المغازل میمك فتحیله خرمن عربه‌سنك عمودلرینه
دینور که مراد ایکلری اوله جقدر مؤلف طوس قضاسنده واقع غزاله نام قریه‌دن سکوت ایلدی اول قریه امام
ابو حامد الغزالی علیه الرحمه حضرتلرینك مولدی اولمغله نسبتی اورایه‌در بونده زایك تشدیدی خطادر نته که
مصباحده منصوصدر الغسل غینك فتحی وضمیله یایقمق معناسنه‌در یقال غسل الثوب غسلا من الباب الثانی
اذا طهره بالماء بعضلر عندنده غینك فتحیله مصدر وضمیله اسمدر که یایقمغه ویایقمغه دینور وغسل برآدمی
دوکوب وجودنی آججتمق معناسنه مستعملدر یقال غسله اذا ضربه فاوجع وچوق جماع ایلمك معناسنه مستعملدر
انسان وحیوانده استعمال اولنور یقال غسل المرأة اذا جامعها کثیرا ویقال غسل الفحل الناقة اذا اکثر
ضرابها وآت پك ترلمك معناسنه مستعملدر یقال غسل الفرس علی المجهول اذا عرق الغسیل امیر وزننده
والمغسول یایقنمش نسنه‌یه دینور جمعی غسلی وغسلاء کلور قتلی وقتلاء کبی مؤنثنده غسیل وغسیله دینور
شارح دیر که اکرچه فعیل بمعنی مفعولده تذکیر وتأنیث مساویدر لکن بونده غلبهٔ اسمیتله تاء داخل اولان صفت
مجراسنه اجرا اولندی نطیحه کبی وبونك جمعی غسالی کلور سکاری کبی المغسل مقعد وزننده والمغسل منزل
وزننده والمغتسل معتبر وزننده که اسم مکاندر خاصة میت غسل اولنان یره دینور شارح دیر که مغتسل غسل
ایده جك یره ده دینور الاغتسال افتعال وزننده بدنی یایقه‌مق معناسنه‌در که یونمق ویایقنمق تعبیر اولنور
یقال اغتسل بالماء اذا غسل بدنه وبتون بدنه طیب سورنمك معناسنه مستعملدر که کرکی کبی ترشح ایدر وجهله
سورنمکدن عبارتدر باغه جدی تعبیر اولنور یقال اغتسل بالطیب اذا انتضح وآت کرکی کبی ترلمك معناسنه مستعملدر
یقال اغتسل الفرس اذا عرق الغسل غینك ضمیله اسمدر یونوب یایقنمغه دینور غسل شرعی معلومدر
ومنه الغسل فرضه کذا وغسل اغتسال اولنه جق صویه دینور اکل اولنه جق نسنه‌یه اکل دیدکلری کبی تقول
سکبت له غسلا ای ماء ایغتسل به الغسل والغسلة غینلرك کسریله والغسول صبور وزننده والغسول
تنور وزننده بونلرده اغتسال اولنه جق صویه دینور وخطمی‌یه یعنی کندیسیله نسنه غسل ایده جك خاتم چچکنه
وچوغان مقوله سنه دینور که اعرابك صابونلریدر بو جهتله صابونه ده اطلاق اولنور وغسله غینك کسریله مطلقا
طیبه وسورینه جك دهنه اطلاق اولنور ونسوان صاچلرنی طرارکن بو مشتق ایچون صاچلرینه صاچدقلری عبیر
مقوله سنه دینور وغسل وغسله کذلك غینلرك کسریله باش یایقادقلری نسنه‌یه دینور مرسین وخاتم چچکی
وچوغان وکل تعبیر اولنان چامور کبی ومرسین یپراغنه دینور که بعض طیبله ترکیب ایدوب نسوان صاچلرینه
سوریورلر الغسالة ثمامه وزننده نسنه یایقانجق صویه دینور ویایقانمش نسنه‌نك صوینه دینور که یایقندی
تعبیر اولنور ومغسول اولان ثوب مقوله سنه دینور الغسلین غینك کسریله بودخی مغسول اولان ثوب مقوله سنه

دينور واهل جهنمك محترق اولوركن در يلرندن سيلان ايدن چركابه دينوركه يابقندى مزلنده در قال تعالى ولاطعام
الامن غسلين وهو ما يسيل من جلود اهل النار ويك اسى وكرمنا ك نسنه يه دينور وجهنمده برشجرك آديدر
شارحك بيانه كوره فعلين وزننده در ياء ونون زائد در مبالغه يى متضمندر المغسل منبر وزننده كنديسيله
نسنه غسل اولنه جق آلته دينور طاس وابريق كبى التغسيل تفعيل وزننده چوق جماع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال غسل المرأة اذا جامعها كثيرا وغسل اعضاء خصوصنده مبالغه ايلمك معناسنه در اسباغ وضوء كبى
يقال غسل الاعضاء اذا بالغ فى غسله الغسل غينك كسريله والغسل صرد وزننده والغسيل امير
وزننده والغسلة غينك ضميله همزه وزننده والمغسل منبر وزننده والغسيل سكيت وزننده ديشى يه چوق
آشيجى آيغر آته و پوغورده يه دينور على قول چوق آشوب كبه ايتمز اولانه دينور يقال فحل غسل وغسل
وغسيل وغسل ومغسل وغسيل اى كثير الضراب او يكثر الضراب ولايلقح وبو انسانده دخى استعمال اولنور
المغاسل ميمك فتحيله يمامه ده نيجه واديلره اطلاق اولنور غسل غينك كسريله بنى اسد دياونده برموضعدر
ذات غسل برموضع آخردر غسل غينك ضميله سميراء نام محلك صاغ طرفنده برموضعدر آنده برصو اولمغله
اكا غسله دخى ديرلر عسله فتحاتله تيماء نام محل ايله طى قبيله سنه مخصوص اجا وسلمى نام طاغلرك بيننده برطاغك
آديدر الغسولة فتوله وزننده حمص قربنده برقريه آديدر المغسلة مرحله وزننده مدينه ده برجبانه اسميدر كه
آنده اثواب غسل ايدرلر ابوغسله غينك كسريله قوردك كنيه سيدر الاغسال همزه نك كسريله اركك حيوان
ديشى يه چوق آشمق معناسنه در يقال اغسل الفحل اذا اكثر الضراب الغسويل غينك فتحيله برنوع اوتدر كه
چوراق يرلرده اولور الغسلة سين مهمله ايله دحرجه وزننده صويى طلازيدوب صاوردق معناسنه در يقال
غسل الماء اذا ثوره الغشقل شين معجمه ايله جعفر وزننده تلكى يه دينور الاغضيلال ضاد معجمه ايله
اخضيلال وزننده ومرادفيدر كه اغاجك برك وشاخلرى كور وفراوان اولمق معناسنه در يقال اغضألت الشجرة
اذا اخضألت الغطل غينك فتحى وطانك سكونيله كوك يوزنى بلود قپلايوب هوايى ظلمت بورمك معناسنه در
يقال غطلت السماء بومادهدن غطلا من الباب الاول اذا اطبق دجنها الاغطال همزه نك كسريله غطل معناسنه در
يقال اغطلت السماء بمعنى غطلت الغطل فتحتينله كيجه يك قرا كو اولمق معناسنه در يقال غطل الليل غطلا
من الباب الرابع اذا التبست ظلمته الغيطول طيفور وزننده هر طرفى طوتمش قپلايى ظلمته دينور وعسكرك قارشق
جغلتى وغريو وفريادلرينه دينور وقرا كولغه دينور الغبطلة غينك فتحيله غيطول ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر
وامن وآسايشله اولان اكل وشرب وفرح وسروره دينور يقال هو فى غبطلة اى اكل وشرب وفرح بالامن وكوزى
اويقو باصمغه دينور تقول اخذتنى الغبطلة اى غلبة النعاس وغبطلة الليل كيجه قراكولغى چوكمكدن عبارتدر يقال
اعتكرت غبطلة الليل اى التجاج سواده ومال مطغى يه دينور شارح ديركه مطغى كلمه سى اطغادن اسم فاعلدر كه طغيان
ايتدريجى يعنى صاحبنه باعث بطر وطغيان اولان مال ديمكدر بوراده مرام بودكلدر بلكه طغى ماده سندن مأخوذدر كه
صغر مقوله سنك باغرسنه ديمكله مال مطغى اكوز وجاموس مقوله سى باغريجى مال ديمك اولور وبو امام
فرآء مرحومدن منقولدر وغبطله نعيم دنيايه اطلاق اولنور يقال له غبطلة اى المال المطغى مترجم ديركه
بوراده طغيانه حمل ايلمك شارحك تحريرندن ارجح ظن اولنور زيرا اطغا مال قسمنك همان صفت خاصه سيدر
حتى نيجه احاديثده وصف اولهرق وارددر ازجمله اشبو ان للعلم طغيانا كطغيان المال حديثنده مصرحدر
وبو معنامتبادر در وبو محلى صاحب اساس تصريح ايلمشدر حيث قال ابطرتهم غباطل الدنيا اى نعمها المترادفة
پس مؤلفك ونعيم الدنيا قولى عطف تفسير اولور انتهى وغبطله برى بريند صارمشمش جنلق كور اغاجلغه دينور
وايلغين اغاجلغنه دينور وجماعت انسانيه دينور وسود لو كيكه وابنكه دينور الغبطل حيدر وزننده كدى يه
دينور سنور معناسنه وغبطل الضحى قوشلق وقتندن شول زماندركه كونش مشرقدن اول درجه يه كلدكده
مغرب طرفندن ايكندى وقتنك درجه سنه كلمش هيئتنده اولوركه نهارك طلوع شمسدن عشرنه قريب وقت
اولور بعض نسخده ظهر عنوانيله مرسوم اولمغله اوبله وقتنك درجه سنه كلمش كبى اولوركه زواله قريب زمان
اولور بوكه كوره قوشلغك نهايتى زمان اولور يقال جاء فى غبطل الضحى وهو حيث تكون الشمس من مشرقها
كهيئتها من مغربها وقت العصر او الظهر الغطبلة تقديم طا ايله دحرجه وزننده برآدم مال وحشم ونعمت
خصوصنده رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسنه در يقال غطبل الرجل اذا اتسع فى ماله وحشمه وصغر آلوب صاتمق
معناسنه در يقال غطبل الرجل اذا جعل تجارته فى البقر وناس بلند آوازايله شماطه ايده رك لاقردى يه طالمق معناسنه در

يقال

يقال غطبل القوم اذا افاضوا فى الحديث وارتفعت اصواتهم الغوطالة غينك ضميله باغچه يه وچمنزاره دينور
الاغطيلال اخضيلال وزننده برنسنه قات قات برى برينك اوزرينه بنكشيوب چوكمك معناسنه در امواج
بحركبى وسحاب متراكم كبى يقال اغطأل الشىء اذا اركب بعضه بعضا الغفول فايله شمول وزننده برنسنه يى
قات تحفظ وتيقظدن ناشى سهو وترك ايلمك معناسنه در يقال غفل عنه غفولا من الباب الاول اذا تركه وسهى
عنه الاغفال همزه نك كسريله غفول معناسنه در يقال اغفله بمعنى غفل عنه وبعضلر ديديكه غفل الرجل
صارغا فلا معناسنه در وغفل عنه واغفله وصل غفلته اليه معناسنه در مؤلف عقل ماده سنده ما اعقله
عنك عبارتنى ثبت ايلديكيچون جوهرى يه تعرض وصواب اولان ما اغفله عنوانده اولمقدر ديوب وبوراده آنى
ثبت ايلدى سيرافى توجيهنه كوره كلام مزبور بركلام سابقه مبنى در مثلا متكلم مخاطبه زيد ليس بغافل عنى
ديوب مخاطب دخى بلى ما اغفله عنك انظر شيئا يعنى تفقد امرك ديمش اوله كه بو بابده شك وشبهه بوقدر
على التحقيق زيد سندن غافل دكلدر ديمك اولور پس ضيق وقت ياخود اهتمام ايچون انظر كلمه سنى حذف
ايلشدر فلينظر الغفلة ثمره وزننده والغفل فتحتينله والغفلان عينك ضميله اسمدر غافللك معناسنه در
التغافل تفاعل وزننده والتغفل تفعل وزننده عن قصد غفلت كوسترمك معناسنه در يقال تغافل
الرجل وتغفل اذا تعمد الغفل التغفيل تفعيل وزننده برآدم برنسنه ايله مهم اولميوب غافل وبيخبر كندى
عالمنده ايكن على الغفلة اوزرينه وارمق باطوتمق معناسنه دركه غافللمك وغافل آوله مق تعبير اولنور يقال غفل
فلانا اذا كفاه وهو غافل لايعنى بشىء وستر ايلمك معناسنه در يقال غفله اذا ستره المغفل معظم وزننده
رشد وفطنتدن بى بهره آدمه دينور يقال رجل مغفل اى لا فطنة له وبر رجل اسميدر الغفول صبور وزننده
بون وابله ناقه يه دينوركه كيمك باوريسى كاوب كنديدن امرسه امزيراوله يقال ناقة غفول اى بلهاء الغفل
غينك ضميله شول كسيه دينوركه خيرى مأمول وشرندن احتراز اولنميه يعنى نه خيره ونه شره يرار اوله يقال رجل
غفل اذا كان لا يرجى خيره ولايخشى شره ونشان وعلامتى اولميان قار اوقنه وبوله وسائر نسنه يه دينور واثر عمارتى
اولميان ارضه دينور وتمغاسى اولميان دابه يه دينور ونصيب وغرامتى اولميان قار اوقنه دينوركه مهمل اولور وحسب
وشرفى اولميان خامل وبيوجود آدمه دينور يقال رجل غفل اى لاحسب له وشاعرى نامعلوم اولان شعره دينور
وشاعر مجهوله دينور ودوه نك توبلرينه دينور اوبار الابل معناسنه المغفلة مرحله وزننده عنفقه معناسنه دركه
آلت دوداق ايله ذقن بيننده مجتمع اولان طوپ قللره دينور جوهرى وهمندن ناشى آنك ايكى جانبيله تفسير ايلدى
شارح ديركه نهايه ده رأى رجلا يتوضأ فقال عليك بالمغفلة والمنشلة حديثنك تفسيرنده مغفله عنفقه ايله مبين در
زيرا وضوء حالنده غفلت محلى اولمغله احتياطله امر ايلديلر ومنشله سرچه پرمغنده خاتم طوران محلدر غافل
عبدالله بن مسعود رضى الله عنه حضرتلرينك جدى اسميدر وبرموضع آديدر وغافل بن صخر برادر قريم
بن صاهله در غفيله جهينه وزننده عربدن بر بطندر وغفيلة بن عوف سكون قبيله سنك نسبى رجالندندر
وغفيلة بن قاسط ربيعه رجالندندر وغفيلة بنت عامر بن عبدالله بن العوج العدوية در وهيب بن مغفل كه محسن
وزننده در اصحابدندر الغفل فتحتينله بول وچوق رفاه ورفاغتلو ماله وديرلكه اطلاق اولنور باعث غفلت
اولديغيچون يقال هو فى غفل من العيش اى كثير رفيغ واسع بنو المغفل معظم وزننده بر بطندر وكامل
بن غفيل كه زبير وزننده در محدثدر الغل والغلة غينلرك ضميله والغلل فتحتينله والغليل ازير وزننده
صوسزلغه على قول شدتنه دينوركه يك صوسز لقدر ياخود صوسز لقدن جوفك يانوب كوينمسنه دينور يقال
اخذه الغل والغلة والغلل والغليل اى عطش او شدته او حرارة الجوف وغل وغله مصدرا ولور صوصه مق
ياخود صوسز لقدن ايچر يسى كوينمك معناسنه يقال غل الرجل على المجهول غلا وغلة اذا عطش او اشتد
او احترق جوفه فهو غليل ومغلول ومغتل الغال تشديد لامله والغلان علان وزننده صوسز دوه يه دينور
بناء آتيدندر يقال بعير غال وغلان اى عطشان الغلة غينك فتحيله دوه يك صوسز قالمق معناسنه در
يقال غل البعير غلة من الباب الرابع اذا عطش شديدا الاغتلال افتعال وزننده بو دخى دوه يك صوصه مق
معناسنه در يقال اغتل البعير بمعنى غل وبركيسه غاليه سورنمك معناسنه در يقال اغتل بالغالية اذا تطيب بها
وايچمك معناسنه در تقول اغتلت الشراب اذا شربته وثياب آلتندن برثوب دخى كيمك معناسنه در تقول اغتللت
الثوب اذا لبسته تحت الثياب وقيونلره غال وغلاله ديديكى مرض او غرامق معناسنه در يقال اغتلت الغنم اذا اخذته
الغل والغلالة كما سيذكر الغليل عليل وزننده صوسز لغه دينوركه ذكر اولندى وقلبده مضمر اولان حقد

وکینه یه دینور ومصدر اولور کاسیدکر و بونجه ایله قارشق خرما چکردکنه دینور که ناقه یه ویررلر ودرونده
جایکیر اولان عشق وحزن واندوه وتاسه حرارتنه دینور یقال فی قلبه غلیل ای حرارة الحب والحزن الغل
غینك کسریله بودخی غلیل کبی درونده مضمر اولان کینه یه دینور یقال بقلبه له غل وغلیل ای حقد ومصدر
اولور برآدمك درونی برکسیه کیندار اولمق وکین بغلمق معناسنه در یقال غل صدره غلا وغلیلا من الباب
الثانی اذا حقد وضغن الاغلال همزه نك کسریله خیانت ایلمك معناسنه در یقال اغل الرجل اذا خان
ودوه یی ابوجه قاندرمیوب صوسز قومق معناسنه در یقال اغل الابل اذا اساء سقیها فلم ترو وقد غلت
الابل کما ذکر وقصاب دری یی بوزرکن اتی ویاغنی کرکی کبی صیرمیوب دریده برازنی آلیقومق
معناسنه در یقال اغل الجازر فی الجلد اذا اخذ بعض اللحم والشحم فی السلخ یعنی وترك بعضه ملتزقا
بالجلد وبرآدمك قیونلری پك صوصه مق معناسنه در یقال اغل فلان اذا اغتلت غنمه ای عطشت ودره
غلان دیدکلری نبات بتورمك معناسنه در یقال اغل الوادی اذا انبت الغلان وبرآدمك غله ومحصولی
ایرشمك معناسنه در یقال اغل القوم اذا بلغ غلتهم وبرنسنه یه دیکه شدتله بقمق معناسنه در
یقال اغل البصر اذا شدد النظر وترلا محصول ویرمك معناسنه در یقال اغلت الضیاع اذا اعطت الغلة
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وبرآدمی خیانته نسبت ایلمك معناسنه درکه فلان خائندر دیمکدن عبارتدر یقال اغل
فلانا اذا نسبه الی الغلول والخیانة الغلول قعود وزننده مطلقا خیانت ایلمك وعند البعض غنیمت مالنه مخصوصدر
یقال غل الرجل غلولا من الباب الاول اذا خان او هو خاص بالفیء الغل غینك فتحیله ادخال ایلمك معناسنه در
یقال غله فی الشیء غلا من الباب الاول اذا ادخله وداخل اولمق معناسنه لازم اولور یقال غل فیه اذا دخل
واثواب التندن غلاله کیمك معناسنه در یقال غل الغلالة اذا لبسها وصاچك دیبلرینه دهن وطیب صوقشدروب
اویوشدرمك معناسنه در یقال غل الدهن فی رأسه اذا ادخله فی اصول شعره وبرآدمك بصری سمت صوابدن
صاپمق معناسنه در یقال غل بصره اذا حاد عن الصواب واغاجلر ارالغندن صو آقوب کتمك معناسنه در یقال
غل الماء بین الاشجار اذا جری فیها وجماع ایدن آدمك ذکری پك بیوك اولمغله عورتك فرجنی طپطلو طیقامق
معناسنه در یقال غل المرأة اذا احشاها یعنی ولا یکون الا من ضخم وبرآدمك بیوننه یا النه دمور لاله کچورمك
معناسنه در یقال غل فلانا اذا وضع فی عنقه او یده الغل وعربلرك ماله ال وغل قوللری بددعادر ال وغل کلمه لری
ماضیء مجهوللردر ال قفاسندن قاقیلوب دفع اولنه وغل دیوانه اولوب بیوننه طوق ولاله کچوریله دیمکدر وبوراده
ما لفظی نفسندن عبارتدر الغلغلة دحرجه وزننده ادخال ایلمك معناسنه در یقال غلغل فیه اذا ادخل وتیز تیز
یوریمك معناسنه در یقال غلغل الرجل اذا اسرع وغلغله نیجه طاغ بوللریدر که جبل ریاندن برو کلورلر
وبرموضع آدیدر الانغلال انفعال وزننده والتغلل تفعل وزننده والتغلغل تزلزل وزننده برنسنه نك ایچنه
صوقیلوب کیرمك معناسنه در یقال انغل فیه وتغلل وتغلغل اذا دخل وتغلل وتغلغل غالیه سورنمك معناسنه در
یقال تغلل بالغالیة وتغلغل اذا تطیب بها وتغلغل تیز تیز یوریمك معناسنه در یقال تغلغل الرجل اذا اسرع
التغلیل تفعیل وزننده برکسیه غالیه سورمك معناسنه در یقال غلله بالغالیة اذا طیبه بها الغلالة کتابه
وزننده والغلة غینك ضمیله قفتان واوستلك آلتندن کیدکلری نیمتن لباسه دینور که زیبون وانتاری وایچلك
وزره کوملکی مقوله سیدر یقال برزت فلانة فی غلالة وغلة وهو شعار یلبس تحت الثوب وغلاله عظامه
معناسنه درکه قاریلرك بیوك کورنمك ایچون لباس آلتندن قیچلرینه بغلدقلری بوغچه در ودمور حلقه نك
ایکی اوجلرینی قاوشدروب وصل ایده جك برچینه دینور الغل غینك ضمیله محبوس ومجنون بیوننه والنه
کچوردکلری دمور طوقه ولاله یه دینور جمعی اغلال در الغلة غینك فتحیله صوصه مق معناسنه درکه ذکر اولندی
واسم اولور برنسنه نك دخل وما حصلاتنه دینور که محصول تعبیر اولنور خانه کراسی واجر غلام وفائدهٔ ارض
مقوله سی حاصلاتدن عبارتدر یقال اخذ غلته وهو الدخل من کراء دار واجر غلام وفائدة ارض المغلغلة مدحرجه
وزننده برشهردن برشهره مرسل ومحمول اولان رساله یه اطلاق اولنور یقال رسالة مغلغلة ای محمولة من بلد الی بلد
الغلان غینك ضمیله طلح نام بیشه اغاجنك منبتلرینه علی قول دربن وچقور دره لره دینور مفردی غال وغلیل در
وبرنوع نبات معروف اسمیدر بونك مفردی غال در الغلائل حلائل وزننده زره لره دینور علی قول حلقه لرك اوجلرنی
قاوشدروب وصل ایده جك برچینه دینور یاخود زره کوملکلرینه دینور که زره آلتندن کیلور مفردی غلیله در الغلل
فتحتینله والغلالة ثمامه وزننده قیون ویکی قسمنه مخصوص برمرض اسمیدر ممه لرنی ابوجه صاغیلموب بقیه

ترکندن حادث اولور غلغل هدهد وزننده بحرین نواحیسنده برطاغدر غلائل علابط وزننده بلاد
خزاعه دن بر بلده در المغتل مختل وزننده صوسزلقدن کتسیه دینور ومشتاق وآرزومند معناسنه مستعملدر
تقول انا مغتل الیه ای مشتاق الاستغلال برآدمه برکسنه کندی ایچون غله قزانمق تکلیف ایلمك معناسنه در یقال
استغل عبده اذا کلفه ان یغل علیه وغله موقعندن غله آلمق معناسنه در یقال استغل المستغلات اذا اخذ غلتها
الغلول صبور وزننده راحة الحلقوم کبی چیکنمکسزین جوفه داخل اولان طعامه دینور یقال نعم غلول الشیخ
هذا وهو الطعام الذی یدخله جوفه الغمل غینك فتحی ومیمك سکونیله دباغت اولنه جق دری یی دباغت
ایدرکن افساد وتباه ایلمك علی قول تویی ویوکی چوریوب طاغلمق ایچون انباشدیه بصمق یاخود تعفن ایدوب
کرشمکله تویی آسان یولنمق ایچون قومه کومك معناسنه در یقال غمل الادیم غملا من الباب الاول اذا افسده او جعله فی غمة
لیفسخ صوفه او دفنه فی الرمل فیسترخی فینتف شعره کذلك چاك نضج بولوب ادراك ایلمك ایچون خرما قورغنی
اورتوب باصرمق یاخود یره کومك معناسنه در یقال غمل البسر اذا غمه وبرآدمی ترلتمك ایچون اورتوب بوریمك
معناسنه در یقال غمل فلانا اذا غطاه لیعرق وبرنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال غمل الشیء اذا اصلحه واوزم
صالقملرنی بری برینك اوزرینه استف ایدوب دیزمك معناسنه در یقال غمل العنب اذا نضد بعضه علی بعض واوتلر
کورلکندن بری برینك اوزرینه بنکسمك معناسنه در یقال غمل النبات اذا رکب بعضه بعضا وغمل برموضع
آدیدر الانغمال انفعال وزننده ذکر اولنان غمل ادیم معناسندن علی الاختلاف مطاوعدر یقال غمل الادیم
فانغمل الغمل فتحتینله صارقینك بری بری اوزره کثرتندن ناشی یاره صقیلوب آزغمق معناسنه در یقال غمل
الجرح غملا من الباب الرابع اذا فسد یعنی من تراکب الجبائر الغمیل امیر وزننده بری برینك اوستنده بتمش
بغدایجق اوتنه دینور الغملول زنبور وزننده اغاجلق دره یه دینور علی قول عرضی آزجه اوزون اوزادی دره یه
دینور که اغاجلری واوتلری بری برینه صاریلوب چتلق اوله ویوکسك تپه یه دینور ومطلقا طوپ ومجتمع نسنه یه
دینور که مظلم ومتراکم اوله کرك اغاجلق وکرك بلود وکرك قرا کواق اولسون حتی اوطه نك کوشه سی بوهیئتده
اولمغله اکا دخی اطلاق اولنور وبرنوع سبزه اسمیدر که طبخ واکل اولنور بو سبزه قناری اوله جقدر که ارمنیلر
خیاری وسلوکلی بنجار دیدکلریدر التغمل تفعل وزننده بولالمق معناسنه در یقال تغمل الشیء اذا توسع
غملی جمزی وزننده برموضعدر المغمول بی نام ونشان اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مغمول
ای خامل الغنبول زنبور وزننده برقوش آدیدر الغنثل تای فوقیه ایله جندل وزننده بی نام ونشان اولان
آدمه دینور یقال رجل غنثل ای خامل ام غنثل صرتلانك کنیه سیدر الغنجل قنفذ وزننده
قره قواق دیدکلری جانوره دینور جمعی غناجل کلور الغنجول زنبور وزننده برجانور در حقیقتی
نامعلوم در الغندلانی غینك ودالك ضمیله ایری باشلو آدمه دینور یقال رجل غندلانی ای الضخم الرأس
الغول قول وزننده هلاك ایلمك معناسنه در یقال غاله یغوله غولا اذا اهلکه وبرنسنه یی یارکسه یی ناکهانی
اخذ ایلمك معناسنه در یقال غاله اذا اخذه من حیث لم یدر وغول باش اغریسنه دینور یقال اخذه الغول
ای الصداع وسرخوشلغه دینور یقال شرب الخمر فاخذه الغول ای السکر وبعد مفازه معناسنه در یقال
مفازة ذات غول ای بعد ورنج ومشقت معناسنه در یقال هون الله علیك غول هذا السفر ای مشقته
واوبرق الجق یره دینور وموز اغاجلغنه دینور وچوق طپراغه دینور وبرموضع آدیدر وغول الرجام راء مکسوره ایله
برشقه موضعدر الاغتیال افتعال وزننده بودخی هلاك ایلمك معناسنه در یقال اغتاله اذا اهلکه الغول
غینك ضمیله سبب هلاك اولان نسنه یه دینور یقال وقع فی الغول ای الهلکة ویقال غالته غول ای اهلکته
هلکة وآفت وداهیه یه دینور یقال اصابته الغول ای الداهیة وسعلاة معناسنه درکه تنها یابانده بعض شکل ایله انسانه
مرئی اولوب اضلال وتلاعب ایدن برجنس جن طائفه سنه دینور ترکیده قونجلوز تعبیر اولنور جمعی اغوال وغیلان
کلور غینك کسریله قال الشارح وفی النهایة وفی الحدیث لاغول ولا صفر ابن اثیر دیدیکه غول جن وشیاطیندن
برجنسدر عرب زعم ایدرلر که غول تنها یابانده انسانه صور مختلفه ایله متلون اوله رق مرئی اولوب یولدن اضلال
واهلاك ایدر بونك وجودنی فخر انام علیه السلام نفی ایلدی وبعضلر دیدیکه منفی اولان عین غول اولمیوب بلکه
صور مختلفه ایله متشکل اوله رق انسانه تسلطنی نفی ایلدیلر حتی اشو اذا تغولت الغیلان فبادروا بالاذان حدیثی
ولاغول ولکن السعالی حدیثی قول ثانی یی مؤید درتنه که مؤلف دخی بیان ایدر وغول سمادن ساقط اولان
شهابدن مخلوق اولمق اوزره مشهوردر قالدیکه واقعا برآدم کیجه لرده برتنها محلده یاخود یولده بولنوب وهم

ووحشت پیدا ایلسه کوزینه اشکال مهوله ایله متشکل صورت غریبه تخیل ایدر حقیقتی واهمه نك فعلیدر وکرچه
جن طائفه سنك وجودی شرعا ثابتدر لکن قول تحقیق اوزره تسلط واضراردن ممنوعلردر وروم ایلی اولکه سنك
بعض قطرنده جاد وتعبیر ایتدکلری شخص نقللرینه کوره غول نوعندندر ابن کمال وابو السعود وسعد الدین
حسنجانی فتوالری اوزره ارواح جنبثه کندولر ایله مناسبتی اولان اجساد خبیثه یه دخول وتصرف ایدوب کندیلر کبی
مردارلره اضرار ایدرلر لکن اهل ایمانه مسلط اوله مزلر ودفعنك چاره سی دخی فتاوای مذکوره ده مشروحدر
انتهی وغول بلا نه دینور حیه معناسنه بونك جمعی اغوال در وجن طائفه سنك ساحره سنه دینورکه جاد وتعبیر
اولنور والومه دینور منیه معناسنه وبرموضع آدیدر وبرجنس شیطانه دینورکه انسانی اکل ایدر علی قول
بو برجانوردر که بعض عرب بادیه ده آنی کوروب بیلدیلر حتی تابط شرا القبیله ملقب اولان کمسه آنی قتل ایلمشدر
وغول الوان واشکال مختلفه ایله متلون ومتشکل اولان ساحرلره واویلسی جن طائفه سنه اطلاق اولنور یاخود
مطلقا مزیل عقل اولان شیئه دینور بو معناده غینك فتحیله ده جائزدر الغوائل غائله نك جمعیدر آفات
ودواهی یه اطلاق اولنور یقال اصابتهم الغوائل ای الدواهی وغائلة الحوض حوضك کدکنه ورخنه سنه
دینورکه آندن صویی تلفه جریان ایدر وغائله تاکید داهیه ایچون غول کلمه سنه صفت اولور تاء مبالغه ایچوندر یقال
اتی غولا غائلة ای امرا داهیا منکرا المغاولة مفاعله وزننده مبادره ومسابقه معناسنه در تقول کنت اغاول
حاجة ای ابادر مترجم صحاح مبادله ایله بیان ایلمکله ظاهر انسخه سی غلط ایمش حتی نهایه ده المغاولة المبادرة
فی السیر واصله من الغول ای البعد عبارتیله مرسومدر المغول منبر وزننده بعض قامچیلره کچور یلان
دمور ناملویه دینورکه قامچی اکاغلاف مثابه سنده اولور قامچی صورتیله آنکله اوروب قطع وجرح ایدرلر ومشمل
یعنی پاله طرزنده برکونه آلته دینورکه پاله دن انجه واوزونجه اولور بو که فارسیده بلسك وترکیده پنیال وشبش تعبیر
ایدرلر واوزون تمرنه دینور وعند البعض مغول اکسه لی برکونه انجه رك قلیجه دینورکه ترکیده کورده دیدکلری اوله
جقدرکه عربلرك جنبیه تعبیر ایتدکلری دخی بو قسمدندر بو آلتی فتاکلر قوللنورلر اغتیال ایله همان اعمال ایدرلر
ومغول بر رجل اسمیدر ومغول کذلك غول دن اسم آلت اولورکه چابك هلاك ایدن نسنه یه اطلاق اولنور ومنه یقال
فرس ذات مغول ای ذات سبق کویا که سائر آتلری سبق ایله اغتیال ایدر الغولان خولان وزننده چوغانه شبیه
برنوع اکشی اوتك اسمیدر وبرموضع آدیدر التغول تفعل وزننده تلون معناسنه در یقال تغولت المرأة
اذا تلونت الاغول احمر وزننده والغول سکر وزننده رفاه ونعومتلو نرم ولطیف دیرلکه دینور یقال عیش
اغول وغول ای ناعم غویل زبیر وزننده برموضعدر الغیل میل وزننده مؤلف اللبن ترضعه المرأة ولدها
وهی تؤتی او وهی حامل واسم ذلك اللبن الغیل ایضا عبارتیله بیان ایلمکله غیل خاتون جماع اولنورکن یاخود
حامل ایکن چوجغه ویردیکی سوددن عبارت اولور زیرا مقتضای عباره بودر شارح دیرکه مؤلف عادتی اوزره
بوراده دخی مسامحه اوزره مشوشا تفسیر ایلمشدر زیرا غیل لفظنی ابتداء اسم اوله رق تفسیر ایلدکدنصکره واسم
ذلك اللبن الغیل ایضا عباره سی زائد ومهملدر اصل حق عباره غیل مصدر واسم اولمقدر مصدر بتی صورتنده
جماع اولنسان یاخود حامل اولان خاتون ولدنی امزرمك معناسنه درکه اول ولد سود خسته سی اولور یقال
غالت المرأة ولدها تغیل غیلا اذا ارضعها وهی تؤتی او وهی حامل واول سودك دخی اسمی غیلدر نته که
نهایه ده وامهات سائره ده الغیل هو ان یجامع الرجل زوجته وهی مرضع او حامل عبارتیله مفسردر وغیل اتلو
طلو بکلجه یه دینور واتنه طلو تومند دلوقنلو یه دینور وبر بوزنده اقان صو یه دینور وبرنسنه اوزره جرلمش
جرکی یه دینور ومکه ده جبل ابی قبیس دبندن آقان صویك اسمیدرکه چرچیلر آنده بزچرپرلر وآقار پیکارلی دره یه
دینور ویقین کوربن ایراق یره ونسنه یه دینور ویملم یاننده برموضع آدیدر ویمامه قربنده برموضع آدیدر
وبنوجعده یوردنده بردره آدیدر وبشقه برموضع آدیدر ومطلقا صولی یره دینور وتوبده اولان تمغایه دینور وبول
جامه یه دینور الاغالة همزه نك کسریله والاغیال اصلی اوزره غورت جماع اولنور ایکن یاخود حامل ایکن
چوجغی امزرمك معناسنه در یقال اغالت المرأة ولدها واغیلته اذا سقته الغیل کرچه مؤلف آنفا غیل کلمه سنی
وجه مشروح اوزره بیان ایدوب شارح دخی وتیره مرقومه اوزره تصحیح ایلدی لکن دردست اولان
اصولك مجموعنده بو معنا افعال بابندن مرسومدر ظاهرا مؤلفك ابتداء الغیل قولی سودك اسمی اولوب ثانیا
عباره واسم ذلك الارضاع ایکن الارضاع یرینه اللبن کلمه سی طغیان قلم ناسخ اولمق اغلبدر زیرا نهایه دن وسائردن
منفهم اولان بویلجه اولمقدر مغیل ومغال عنوانلری دخی مزیددن اولدیغی مؤیددر واغیال اغاجك برك

وشاخلری کور وصیق وبری برینه صارمشق اولمغله قویو کولکه لك اولمق معناسنه در یقال اغیل الشجر اذا صار
مغیالا کما سیذکر وکچی وقیون مقوله سی حیوان برسنه ده ایکی دفعه دول ویرمك معناسنه در یقال اغیلت الغنم
اذا نتجت فی السنة مرتین الاستغیال عورت چوجق امزرکن یاخود حامل ایکن جماع اولنمق معناسنه در
یقال استغیلت المرأة اذا جامعها زوجها غیلا واغیال ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استغیل الشجر اذا صار
مغیالا المغیل معین وزننده والمغیل محسن وزننده جماع اولنورکن یاخود حامل ایکن چوجغنه سود ویرن
خاتونه دینور المغال مباح وزننده والمغیل مکرم وزننده حالت مزبوره ده سود امن چوجغه دینور اول
اغاله دن ثانی اغیالدن مأخوذدر الغیلة غینك کسریله اسمدر حالت ارضاعده اولان جماعه وحامل خاتون
ولدنی ارضاعه دینور ومنه الحدیث لقد هممت ان انهی عن الغیلة وغیله برموضع آدیدر وشقشقه معناسنه درکه
دوه نك اسردکده اغزندن چقان دغارجغه دینور وغیله برکمسه یی حیله وخدعه ایله آلدایوب بر یره کوتروب هلاك
ایلمکه دینور یقال قتله غیلة ای خدعة فذهب به الی موضع فقتله المغتال مختار وزننده بودخی سمز طولغون
بیلکه دینور یقال ساعد مغتال ای ریان ممتلیء واتلو جانلو تومند دلوقنلو یه دینور الغیل غینك کسریله بری برینه
صارمشمش صیق وچتلق اغاجلغه دینور فتحله ده زبانزده در وسازلغه دینور وبوك تعبیر اولنان صیق مبشه یه
دینور وهر صو اودره یه دینور جمعی اغیال وغیول در وبرموضع آدیدر المغیل محدث وزننده والمتغیل متحیر وزننده
سازلقده واورمانلقده ثابت واکا داخل اولان کمسه یه دینور المغیال محراب وزننده شاخلری بری برینه صارمشق
وصیق بوداقلی اغاجه دینور که آلتی قویو کولکه لك اوله یقال شجرة مغیال ای الملتفة الافنان وارفة الظلال
التغیل تفعل وزننده اغاج مغیال اولمق معناسنه در یقال تغیل الشجر اذا صار مغیالا وبرقومك مالاری
چوغالوب کور وفراوان اولمق معناسنه در علی قول کندیلری چوغالمق معناسنه در یقال تغیل القوم اذا کثر
اموالهم او کثروا الغیلة تمره وزننده سمز عورته دینور یقال امرأة غیلة ای سمینة الغیل ضمتینله چوق
یاخود سمز وطاولی دوه لره وصغرلره دینور یقال ابل او بقر غیل ای کثیرة او سمان غیلان سلمان وزننده
ذو الرمه ایله معروف شاعرك اسمیدر وبرآدمك اسمیدرکه برقوم ایله میانه لرنده دمه دائر برماده ده عداوت اولمغله چاق
کندی کوزلرینه طبراق کیرمدکجه یعنی هلاك اولمدقجه قوم مزبور ایله مسالمه ومصافات ایلمامك بابنده یمین ایلمشیدی
برکون قوم مرقوم ناکهانی کندیسنی احاطه واوزرینه قصد وهجوم ایلملریله کویا که عهده یمیندن خروجله مصالحه یه
رام وقائل اولدیغی اشعار ایچون تحلل یاغیل دیه رك کندی کوزلرینه طبراق صاچمغه باشلدی لکن اول وضعنی
قبول ایلیوب قتل ایلدیلر تحلل کلمه سی امردر عهده یمیندن خروج ایله دیمکدر وغیل غیلاندن مرخمدر ام غیلان
سلمان وزننده شجر سمردرکه بادیه اشجارندن مغیلان اغاجی دیدکلریدر الغائلة والمغالة مقاله وزننده
درونده مضمر اولان حقد وکینه یه دینور وشر وشور معناسنه در یقال بینهم غائلة ومغالة ای شر اغیال
یاخود ذات اغیال همزه نك فتحیله یمامه ده بروادی اسمیدر الاغتیال افتعال وزننده اوغلان سمیوروب
تومند اولمق معناسنه در یقال اغتال الغلام اذا سمن وغلظ فصل الفاء الفأل فانك فتحی
وهمزه نك سکونیله طیره مقابلیدرکه لسانمزده فال دیرلر اوغور طوتمه ویمن تحری فی یوم طوتمه تعبیر اولنور مثلا برخسته
برکسه دن یا سالم وغائب تجسس ایدن یا واجد لفظلرنی استماع ایدوب شفاء ووجدانه تیمنله عزم وامید ایدر
وبو همیشه خیرده مستعملدر علی قول خیر وشرده استعمال اولنور جمعی فؤول کلور فانك ضمیله وافؤل کلور افلس
وزننده وتقول العرب لا فأل علیك ای لا ضیر زیرا اعراب طائفه سی خیر وشرده تفألدن زعم ایدرلر شارح دیرکه
همزه یی الفه قلبله فال دخی جائزدر التفاؤل تفاعل وزننده که شارحك بیانه کوره اصلی تفأل ایدی که تفعل
وزننده در همزه تخفیف والفه قلب اولنمشدر والتفأل اصلی اوزره تفعل وزننده والافتئال افتعال وزننده
فال طوتمق معناسنه در یقال تفاءل بالشیء وتفأل وافتئل ضد تطیر التفئیل تفعیل وزننده برآدمه فال
آچدرمق یا فال طوتدرمق معناسنه در یقال فأله به اذا جعله یتفأل به الفئل کتف وزننده ملحم آدمه دینور
یقال رجل فئل اللحم ای کثیره الفئال کتاب وزننده صبیانه مخصوص برلعب اسمیدر برکومه طبراق ایچره
برنسنه صاقلدقدنصکره طبراغی برقاچ بلوك اویك ایدوب اول نسنه قنقی بلوکده در دیو رفیقلرینه صورارلر الفتل
فتل وزننده بوکمك معناسنه در یقال فتل الحبل فتلا من الباب الثانی اذا لواه فهو فتیل ومفتول وبوزی برطرفه
چویرمك معناسنه مستعملدر یقال فتل وجهه عنهم اذا صرفه وفتل ذؤابه برآدمی خدعه ایله رأی واندیشه سندن
ازاله ایلمکدن کنایه اولنور یقال فتل ذوأبته اذا ازاله عن رأیه وفی الامثال مازال یفتل من فلان فی الذروة والغارب

ای یدورمن وراء خدیعته یعنی دائما حیله وخدعه آردندن طولانور که آنی فند ومکرایله مغلوب ایلمکه سعی ایدر
شارح دیرکه نهایه‌ده ومنه حدیث الزبیرانه سأل عایشة رضی الله عنهما الخروج الی البصرة فابت علیه فازال یفتل
فی الذروة والغارب عبارتنك تفسیرنده بووجهله مرسومدرکه ذروه‌دن مراد اورکجك یوقریسی وغارب اورکج ایله
بیونك اراغیدرمثل مزبورك اصلی بودرکه سرکش دوه‌یه بولار کچورمك مراد ایدنلر کسه ابتدا ذروه وغاربنی صغیه‌رق
وبیونی اوخشیه‌رق وتویلرنی لطفله اوروب بوکه‌رك کندیسنه مونس ورام ایدوب بوتقریبله اکا بولار کچورر بعده
مطلقا الطایف الحیل ایله الداتمقده استعمال اولندی وفتل بلبل اوتمك معناسنه مستعملدر یقال فتل البلبل اذا صاح
التفتیل بودخی بوکمك معناسنه در یقال فتل الحبل بمعنی فتله الفتیل امیر زننده والمفتول بوکلمش نسنه‌یه
دینور وفتیل لیفدن بوکلمش انجه سجیمه دینور که بعضا آنی کرو یدا اغاجلرینك قاوشدقلری یرده اولان حلقه‌یه‌ده
بندایدرلر وخرما چکردکنك شقنده اینلك طرزنده اولان نسنه‌یه دینور وپرمقلرك ارالقلرنده جمع اولوب اینلك
اینلك بوکلمش کیر وپاسه دینور بووجهله حاملرده تلا کلرك اخراج ایلدکلری اوزون اوزون کیر بوکلرینه‌ده
دینور وفتیل ایله ناچیر نسنه‌دن کنایه اولنور کاسیذکر الانفتال انفعال وزننده والتفتل تفعل وزننده
بوکلمك معناسنه در یقال فتله فانفتل وتفتل الفتیلة سفینه وزننده بودخی پرمقلرك ارالقلرنده بوکیلن
اینلك اینلك کیره دینور وذباله معناسنه درکه چراغ فتیلیدر فارسیده پلیته دینور یقال طوّل فتیلة السراج
ای ذبالته الفتلة تمره وزننده وفتحاتله جائزدر فتیل کبی ناچیز وحقیر نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال ماغنی عنك
فتیلا ولافتلة ای شیئا وفتلة خاصة سلم وسمر اغاجنك ثمری اولان دانه‌لرك قابنه دینورکه فاصولیه قابی طرزنده اولور
وبوهه وزطومور جقلنوب ظهور ایلدیکی هنکامده اولور وعرفط نام مبشه اغاجنك یمشنه دینور بونده فتحاتله ده
زبانزده‌در وبعضلر دیدیکه فتل که فتله‌نك جمعیدر یپراق اولمیوب لکن یپراق مقامنه قائم اولان یمش مقوله‌سی نسنه‌یه
دینورکه بعض مبشه اغاجنك یپراغی اولمیوب یپراغی یرنده زائد نسنه‌سی اولور وزمینه یایلمیان نباته دینورکه براوزدکدن
عبارت اولوب اشخون نام نبات کبی بوریلوب بوکیلور اوله الافتال همزه‌نك کسریله سلم وسمر اغاجلرینك
دانه‌لری فیجوقلنمق معناسنه در یقال افتل السلم والسمر اذا صار ذا فتلة الفتل فتحتینله ناقه‌نك دیرسکلری
کبرکین وصوقدرمه‌طوپاج اولمغله ایکی یانلرندن آچق ومیدانلو اولمق معناسنه درکویا که یانلرندن بوکلمش
کبی اولور یقال ناقة فی مرفقیها فتل ای اندماج فی مرفقیها الافتل احمر وزننده وصف مذکور اوزره اولان
دیرسکه دینور الفتلاء حمراء وزننده صفت مذکور اوزره اولان ناقه‌یه دینور وبعضلر عندنده فتلاء
اباقلری چنبر کبی مقوس اولوب آغر یور ویشلی اولان ناقه‌یه دینور الفتال شدّاد وزننده بلبل قوشنه
اطلاق اولنور فتل نغمات ومقامات ایلدیکنه مبنی یشل یجعل وزننده طخارستان اولکه‌سنده بربلده آدیدر
الفتکلین فانك ضمیله درخمین وزننده آفت وداهیه‌یه دینور الفجل فانك فتحی وجیمك سکونیله
وفتحتیله برنسنه یوغنلنوب کوشك وسلوك اولمق معناسنه در یقال فجل الشیء وفجل فجلا وفجلا من الباب
الرابع والاول اذا استرخی وغلظ التفجیل تفعیل وزننده برنسنه‌یی یصیله‌دوب انلوتمك معناسنه در یقال فجله
اذا عرضه الافجل احمر وزننده والفنجل جندل وزننده بجاقلرینك ارالغی میدانلو اولان آدمه دینور الفجل
فانك ضمیله والفجل ضمتینله طورب تعبیر اولنان سبزه‌یه دینور مفردی فجله درهایله وجع مفاصله ویرقان علتنه
وجکر اغریسنه واستسقایه ویلان وعقرب صوقانه بغایت نافع وقشری یاصویی عقرب اوزره وضع اولنسه عقربی
قاتلدر وبعد الطعام تناولی هاضم وملین وقبل الطعام اشتهایی مسکن درو تخمی سائر اجزاسندن اقوی وبعده قشری
وبعده ورقی وصکره لحمیدر حب الفجل بشقه بردارودر دهن الفجل دیدکلری یاغ آندن اتخاذ اولنور بویانی
طورب دیدکلریدرکه آندن سیغه دیدکلری یاغ اتخاذ اولنور الفجلة دحرجه وزننده والفنجلی قصرایله
کوشك کوشك یوریمکه دینور یپرآدملرك یوریمسی کبی الفاجل فارجی‌یه دینور یقال هو فاجل ای قامر
الافتجال افتعال وزننده یکیدن برنسنه پیدا ایلمك معناسنه در یقال افتجل الامر اذا اختلقه الفحل فانك
فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله هرحیوانك ارککنه یعنی دولی آلنور اولان ارککنه دینورکه آنده آیغر ودوه‌ده بوغور
تعبیر اولنور جمعی فحول وافحل کلور افلس وزننده وفحال وفحاله کلور فالرك کسریله وفحل مصدر اولور برآدم
دوه‌لر بندصوبی یاك بوغور اختیار ایدوب چکمك معناسنه یقال فحل ابله فحلا کریما من الباب الثالث اذا اختار لها
ودیشیلره ارکك صالیورمك معناسنه در یقال فحل الابل اذا ارسل فیها فحلا وفحل سهیل یلدزنه اطلاق اولنور
سائر یلدزلردن الارغد طوردیغیچون دوه‌نك بوغورینه تشبیه اولندی زیرا بوغور ناقه‌یه آشدقدنصکره الارغد اولور

ومنه یقال اماتری الفحل کیف تزهوای سهیل وفحل بن عیاش بن حسان قاتل یزید بن المهلب دربوضربه‌ده تخالف
ایلملریله بری برینه زخم یتشدروب بکدیکری قتل ایلدیلر وفحل ارکك خرما اغاجنه دینورکه دیشی‌یه آندن آشی
النور وخبر وحدیث واشعار روایت ایدن راوی‌یه دینور جمعی فحول کلور ومنه جریر والفرزدق فحل بنی مضر
ای راویهم ویقال هم فحول ای رواة وفحل ارکك خرما یپراغندن نسج اولنمش حصیره دینور یقال بسطله
فحلا ای حصیرا من فحال النخل وفحل شامده برموضع آدیدرکه صدر اسلامده اوراده وقایع واقع اولدی وفحل
علقمه نام شاعرك لقبیدر امرء القیس زوجه‌سی اولان ام جندب مزبوری شاعرلکده امرء القیس اوزره ترجیح
ایلدیکیچون امرء القیس مزبوره‌یی تطلیق ایلدکدنصکره علقمه تزوج ایلمکله آنکله ملقب اولدی وفحول الشعراء
کندیلرایله مهاجات ایدن شاعرلره غالب اولنلره اطلاق اولنور جریر وفرزدق کبی وشول شاعرلره اطلاق اولنورکه
حین مشاعره‌ده معارضلرینه تفضیل وترجیح اولنه‌لر یقال هو من فحول الشعراء وهم الغالبون بالهجاء
من هاجاهم وکذا کل من اذا عارض شاعرا فضل علیه الفحولة فانك ضمیله والفحالة والفحلة فالرك
کسریله ارککلك وایغراق معناسنه در یقال هو فحل بین الفحولة والفحالة والفحلة ای الذکورة شارحك
بیانته کوره بونلر کرچه مصدر اولوب لکن بونلردن فعل متصرف اولمز پس اسم یرنده مستعمل اولورلر الفحیل
امیر وزننده حشاری آیغر آدمه دینور یقال رجل فحیل ای بین الفحولة ودول ایچون ناقه‌یه آشمقده ماهر اولان
جنسی پاك بوغوره دینور یقال فحل فحیل ای کریم منجب فی ضرابه وضخامتده بوغوره‌یه شبیه اولان عظیم الجثه
قوچه اطلاق اولنور یقال کبش فحیل ای یشبه فحل الابل فی نبله الافتحال افتعال وزننده بودخی ناقه‌لره چکمك
ایچون صوی بوغور انتخاب ایلمك معناسنه در یقال افتحل ابله فحلا کریما اذا اختارلها الافحال همزه‌نك کسریله
برآدمه دولنی آلمق ایچون عاریت وجهیله بوغور ویرمك معناسنه در یقال افحله فحلا اذا اعاره الاستفحال هندستانده
ولایت کابل عجملرینك یعنی اصلا بردین ایله متدین اولمیان طائفه‌نك کندی عورتلری ایچره ارکك صالیورملرینه
اطلاق اولنور اورایه عربدن برتنومند عظیم الهیکل شخص وارد قده دولنی آلمق ایچون نسوانلریله مزبوری تخلیه
ایدوب دیوثلق ایدر یقال الاعلاج تستفحل وهو ما یفعله اعلاج کابل اذا رأوا رجلا جسیما من العرب خلوا بینه وبین
نسائهم لیولدفیهم مثله وخرما اغاجی صکره‌دن ارککلك ایلمك معناسنه درکه میوه ویرمز اولور یقال استفحلت
الناقة اذا صارت فحالا وبرماده بیویوب مشتد وعظیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال استفحل الامر اذا تفاقم
الفحال رمان وزننده خاصة ارکك خرما اغاجنه دینور جمعی فحاحیل در التفحل تفعل وزننده آیغره او یکمك
معناسنه درکه زعمنجه آیغرلنمق تعبیر اولنور یقال تفحل فلان اذا تشبه بالفحل یعنی فی الذکورة ولباس وطعام
خصوصنده تبذل وتخشن ایلمك یعنی تصنع وتزین ایلمیوب یلغور بولماج مقوله‌سی درشت نسنه‌لر یوب وقبا
ودرشت لباسلر کیمك معناسنه مستعملدر وبو فحوله‌دن مأخوذدرکه انثی مقابلیدر زیرا لباسده تزین وتصنع
نسوان شیوه‌سیدر بعده مطعم خصوصنده‌دخی شایع اولدی یقال تفحل الرجل اذا تکلف الفحولة فی اللباس والمطعم
فحشنهما فحلان فانك کسریله جبل احد یاننده برموضع اسمیدر الفحلتان فانك فتحیله برموضعدر فحل فانك
کسری وفتحیله وکتف وزننده برموضع ادلیدر الفحلاء برموضعدر المفحل منحمل وزننده ارکك کبی حامل
اولمیان یعنی میوه‌طوتمیان اغاجه دینور ارکك انجیر وارکك توت اغاجلری کبی الفحله فحل کلمه‌سندن مؤنثدر
بی‌پرده دلی زفیر اولوب هرکسه شرکیر اولان قاری‌یه دینور یقال امرأة فحلة ای سلیطة الفحجل جعفر وزننده
بوکلمه‌یی کرچه نحویون کتابلرنده ذکر وافحج ایله یعنی آیشق کمسه ایله تفسیر ایلدیلر لکن بنم عندمده بووهمدر
زیرا افحج آدمه فحجل دینورنه که ذکر اولندی آنلره اتباعا بندخی ایراد ایلدم التفخل خای معجمه ایله تفعل وزننده
حلم ووقار وتمکین کوستورمك معناسنه در یقال تفخل الرجل اذا اظهر الوقار والحلم وبرآدم نماز عید باخود
سور مقوله‌سنه کیده‌جك اولمغله فاخر لباسلرنی کیمك معناسنه در یقال تفخل فلان اذا تهیأ ولبس احسن ثیابه
الفداکل فانك فتحیله امور عظیمه‌یه دینور یقال عرضت علیه فداکل ای عظام الامور الفرجلة دحرجه
وزننده آیشی آیره‌رق تیزتیز یوریمك معناسنه در یقال فرجل زید اذا تفحج واسرع الفرجول برذون وزننده
قشاغی‌یه دینور فرجون معناسنه الفرزل زبرج وزننده بوقاغی‌یه دینور یقال قیده بالفرزل ای القید
ودمورجی مقراضنه دینور که انکله دمور کسرلر یقال قطعه بالفرزل ای بمقراض الحداد الفرزلة دحرجه
وزننده بوقاغی‌یه اورمق معناسنه در یقال فرزل اللص اذا قیده الفرزل قنفذ وزننده اری ودیرمان آدمه
دینور الفرعل عین مهمله ایله قنفذ وزننده صرتلان انیکنه دینور مؤنثی فرعله در جمعی فراعل وفراعله در

مترجم دیر که *اغزل من الفرعل* امثالدندر میدانی مرحومك بیاننه کوره بوراده اغزل دهشت وفتور معناسنه اولان غزل ماده سندندر نته که کلب صید آنکله متصف اولور کما ذکر الفرعلان عنفوان وزننده ارکك صرتلانه دینور الفرافل علابط وزننده بیوت شهر عمانه مخصوص بر کونه سویق یعنی قاوت اسمیدر الفرزلة حیدره وزننده شول ارضه دینور که یغمور یاغدقده صوینی چکمیوب همان آقوب کیدر اوله یقال نزلنا فی فرزلة ای الارض السریعة السیل الفسل نسل وزننده باغ وآصمه چبوغنه دینور که اناسندن قطع وغرس اولنور یقال قطع فسلا من الکرم ای قضیبا للغرس ومروتسز دنی ورذیل کمسیه دینور که انسان مواوزی تعبیر اولنور جمعلری افسل کلور افلس وزننده وفسول کلور وفسال کلور کتاب وزننده وفسل وفسوله وفسلاء کلور فانك ضمیله یقال هو فسل لا یرجی خیره ای رذل لا مروءة له وفسل مصدر اولور جوجغی ممه دن کسمك معناسنه در یقال فسل الصبی فسلا من الباب الاول اذا فطمه المفسول بو دخی مروتسز دنی وخسیس وناکسه دینور الفسالة رذاله وزننده والفسولة فانك ضمیله بر کمسه خسیس وناکس اولمق معناسنه در یقال فسل الرجل بضم السین وفسل بکسرها وفسل علی المجهول فسالة وفسولة من الباب الخامس والرابع اذا کان فسلا ومفسولا الفسیلة وسیله وزننده خرما فدانه دینور جمعی فسائل وفسیل کلور هاسز وفسلان کلور فانك ضمیله الافسال همزه نك کسریله خرما فدانی اناسندن آیروب بشقه یره دیکمك معناسنه در یقال افسل الفسیلة اذا انتزعها من امها واغترسها وبر متاعی بکنمیوب ارذال ایلمك معناسنه در تقول افسل علیه متاعه اذا ارذله وافسجه یی زیوف عد ایلمك معناسنه در یقال افسل دراهمه اذا زیفها الفسالة ثمامه وزننده دمور وباقر مقوله سی چکیجله دوکیلورکن صچرایان خردوانته دینور یقال هو اهون عندی من الفسالة وهی ما تناثر من الحدید ونحوه عند الضرب اذا طبع المفسلة محدثه وزننده شول عورته دینور که زوجی جماعه میل واراده ایلدکجه حیض واردیو اعتذار بیهوده ایله رد وامتناع ایدر اوله زوجی تزییل ایتدیکیچون اطلاق اولندی یقال امرأة مفسلة اذا کانت لما اراد زوجها غشیانها قالت انا حائض لترده الفسل فانك کسریله احمق وبیغز آدمه دینور الفسکل قنفذ وزننده والفسکل زبرج وزننده والفسکول زنبور وزننده والفسکول برذون وزننده اوکدله قوشیلان آتلردن الك صکره کلان آته دینور که اونجی اولور وفسکل رذیل وفرومایه کمسیه دینور یقال رجل فسکل ای رذل وفسکول زنبور وزننده وبرذون وزننده او یوتی کمسیه دینور که بر طائفه یه خود بخود اویوب اکسه لرندن کیدر یقال رجل فسکول وفسکول ای متاخر تابع الفسکلة دحرجه وزننده بر کمسه او یوتی اولمق معناسنه در وبر کمسه یی او یوتی ایلمك معناسنه متعدی اولور یقال فسکل الرجل اذا صار فسکولا وفسکل فلانا اذا صیره فسکولا الفشل فانك وشین معجمه نك فتحیله بر آدم ضعیف وجبان وسست وکاهل اولمق معناسنه در یقال فشل الرجل فشلا من الباب الرابع اذا کسل وضعف وتراخی وجبن الفشل فانك فتحی وشینك سکونیله والفشل کتف وزننده قورقق وضعیف واوشنکن وکندو اولان شخصه دینور جمعی فشل کلور فانك ضمیله یقال رجل خشل فشل وخشل فشل ای کسلان ضعیف مزاج جبان وفشل شینك سکونیله خاتون محفه ایچنه فشل دوزمك معناسنه در کما سیذکر یقال فشلت المرأة الهودج اذا جعلت لها فشلا الفشل فانك کسریله محفه اورتوسنه دینور علی قول محفه مندرینه دینور که نسوان آنك اوستنه اوتورلر جمعی فشول در الافتشال افتعال وزننده والتفشل تفعل وزننده خاتونلر محفه ایچره فشل ایدنمك معناسنه در یقال افتشلت المرأة فی الهودج وتفشلت بمعنی فشلت وتفشل اولنمك معناسنه در یقال تفشل الرجل اذا تزوج وصو آقمق معناسنه در یقال تفشل الماء اذا سال الفیشلة فیرله وزننده ذکرك باشنه دینور حشفه معناسنه وهر املس ومدور اولان شیئك باشنه دینور یقال قطع فیشلته وهو رأس کل محوق جمعی فیاشل در وفیاشل بر شجرك وبر صویك ونیجه قزل تپه لرك اسمیدر المفشل منبر وزننده محفه اورتوسنه دینور وشول آدمه دینور که خیره جوره اولاد حاصل اولمامق ایچون قوم واقرباسندن تزوج ایلمیوب بیکانه دن تزوج ایلیه ظاهرا قوم واقربالری بر آلای جوره وخوارك ایشلر التفشیل تفعیل وزننده که تمنین کبی اسمدر ممه یی صاغدقدنصکره بقیه قلان سوده دینور یقال احلب التفشیل ای ما بقی فی الضرع من اللبن فشال سحاب وزننده زبید قربنده بر قریه در افشولیه همزه نك ضمیله واسط قضاسنده بر قریه در الفصل وصل وزننده ایکی نسنه ارالغنده حاجز اولان شیئه دینور فی الاصل مصدر در فاصل معناسنه در یقال بینهما فصل ای حاجز واعضاء بدنده اولان ایکی کیکك قاوشدقلری یره دینور که الکیری تعبیر اولنور مفصل دخی دینور مؤلف کل ملتقی عظمین من الجسد عبارتیله تفسیر ایلمکله اویلجه ترجمه

اولندی بو خسه مقتضای ماده ایکی کیك بری برندن آیریلان یر اولمقدر کرچه ایکی معنا بینده ملازمه واردر اما مؤلفك تعریفی اوصال ماده سنه ملایمدر وعنقریب مذکور اولان فصل الجسد بوندن اعمدر زیرا بعض ملتقی اولان کمکلر واردر که کیمی اربطه واوصال ایله ملصوقدر وکیمی مدوزه در وکیمی مسلسله درو کیمنك رأسی محکم وآخرده نقره اولمغله آکا ادخال واحکام اولنمشدر وکیمی اسنان منشار شکلنده اولوب نقره لره ادخال اولنمشدر پس فصل جسد بونلره شاملدر وفصل حق سوزه دینور فاصل معناسنه در یقال قوله فصل لا هذر ای حق وفصل الجسد بدنك او یناق یرینه دینور که موضع فصلدر بدنده هر ایکی فصلك ارالغنده بر وصل واردر که اول سکیردر کیکلر بری برینه آنکله مرتبط اولمشدر وفصل نحاتدن بصریون عندنده کوفیونك عماد اطلاق ایتدکلری ضمیردن عبارتدر یعنی بصریون اول ضمیره فصل وکوفیون عماد اطلاق ایدرلر کقوله تعالی ان کان هذا هو الحق من عندك الآیة بنصب الحق لخبریته فقوله هو فصل وعماد مترجم دیر که بو ضمیرك شاننده مغنی اللبیب درت مسئله وضع وشروط وفوائدنی بسط ایلمشدر فلیراجع وفصل حق ایله باطل بینی فرق وتمییز ایله اولان حکم وقضاء معناسنه در فیصل دخی بو معنایه در یقال لم یرض بفصله وبفیصله ای قضائه بین الحق والباطل وولدی ممه دن کسمك معناسنه در یقال فصل المولود عن الرضاع فصلا من الباب الثانی اذا فطمه بوندن اسم فصال در کما سیذکر وایکی نسنه ارالغنه حاجز اولوب فاصله ویرمك معناسنه در که ما قبلنك منتهی اولدیغنی اشعار ایچون اولور حد وسنور کبی یقال فصل بینهما اذا حجز وبر نسنه یی کسوب آیرمق معناسنه در یقال فصله اذا قطعه وابانه وفصل اهل عروض اصطلاحنده بیتك عروضنه مخصوص اولان تغییره اطلاق اولنور که حشولرده اول تغییر جائز اولمیه وبو عروضدن بر یاخود بردن زیاده حرف متحرکی اسقاطله حاصل اولور پس بو یله تغییره فصل اطلاق اولنور مترجم دیر که کتب عروضده فصل عروضك وصفی اولمق اوزره بو وجهله مرسومدر که فصل شول عروضه دینور که کندیسنه صحتك یاخود علتك لزومیله اجزاء حشوه مخالف اوله نته که بو وصفله متصف اولان ضربه غایت اطلاق اولنور فصل عروض بحر طویلك لازم القبض اولان عروضی وبحر بسیطك لازم الخبن اولان عروض اولاسی کبی که بو علتلر بونلره لازم وحشولرده لازم دکلدر کذلك کاملك ورجزك عروض اولاری کبی که بونلره صحت لازم وحشولرده لازم دکلدر وعبارده تغییر مذکور ایله مغیر اولان عروضه فصل ومقابلنه صحیحه اطلاقیله مرسومدر پس مؤلفك باسقاط حرف متحرك قولی نظر وتأمله محتاج اولور انتهی المفصل منزل وزننده فصل مشروح کبی بو دخی بدنده اولان اك او یناق یرینه دینور جمعی مفاصل در کما سیذکر الفیصل حیدر وزننده فصل کبی حق ایله باطل بینی فرق وتمییز ایله اولان حکم وقضا معناسنه در وفیصل وفیصلی یای نسبتله حاکم وقاضی یه اطلاق اولنور یقال فلان فیصل وفیصلی ای حاکم وقطع ماده ایدن نافذ حکم وقضایه وصف اولور یقال حکومة فیصل ای قاطعة ماضیة ومطلقا ایکی نسنه آرالغنی تفریق ایدن شیئه دینور ومنه یقال طعنة فیصل ای تفصل بین القرنین یعنی بری بریله طوتشمش ایکی بهادرك بینی فصل وتفریق ایدر الافتصال افتعال وزننده بو دخی ولدی سوددن کسمك معناسنه در یقال افتصل المولود عن الرضاع اذا فطمه وفدانی موضع آخره نقل ایلمك معناسنه در یقال افتصل النخلة عن موضعها اذا نقلها الفصال کتاب وزننده فصل وافتصال مولوددن اسمدر ولد سوددن کسلمکه دینور قال الشارح ومنه الحدیث لا رضاع بعد فصال وهو ان یفصل الولد من امه الفاصلة تسبیح وقلاده مقوله سی دیزینك هر ایکی بونجقلری بینه دیزلمش آخر بونجغه دینور جمعی فواصل در وفواصل القرآن هر آیت کریمه نك اواخرندن عبارتدر نته که اشعارك اواخرنه قوافی اطلاق اولنور مفردی کذلك فاصله در مثلا سوره مائده نك فواصل آیاتی آلتی حرفدن عبارتدر که لام ومیم ونون ودال وباء وراء حرفلریدر لم نذر کلمه سی آنلری جامعدر وفاصله اهل عروض اصطلاحنده ایکی نوعدر بری فاصلهٔ صغری در که اوج متحرك بعدها ساکندن عبارتدر ضربت کلمه سی کبی که مؤنثدر وبری فاصلهٔ کبری در که دورت متحرك بعدها ساکندن عبارتدر ضربتا کبی وشول نفقهٔ فاصله که اشبو من انفق نفقة فاصلة فی سبیل الله فبسبعمائة ضعف حدیثنده واقعدر مراد شول نفقه در که انفاق ایدن آدمك کفریله ایمانی بینی فصل ایدر التفصیل تفعیل وزننده دیزی یه فاصله چکورمك معناسنه در یقال فصل النظم اذا جعل فیه الفاصلة وبر نسنه یی بیان ایلمك معناسنه در یقال فصله اذا بینه شارح دیر که اجمال مقابلی تفصیل بوندندر زیرا اصل تفصیل بر نسنه یی فصول متمایزه قلمق معناسنه در واطاله واکثار آکا لازمدر بو مناسبتله اکثار کلامده استعمال اولنوب بعده لازمی اولان تبیینده استعمال اولندی الفاصل

مطلب

والفصيل امیر وزننده فيصل كبی نافذ اولوب مادهٔ نزاعی قاطع اولان حكم وقضايه وصف اولور يقال حكم
فاصل وفصيل وحكومة فيصل ای ماض وفصيل بر محلده چویرلمش شول دیواره دینور كه قلعه باروسندن
یاخود سور بلده دن دون وقصیر اوله شرانپول كبی ومه دن قطع اولنمش دوه كوشكنه دینور جمعی فصلان كلور
فانك ضمی وكسریله وفصال كلور كتاب وزننده وفصيل اسامیدندر حكم بن فصيل وعدیّ بن الفصيل وبحير
بن الفصيل محدّثلردر الفصيلة هایله فصيلك مؤنثیدر و برآدمك یك قريب اولان عشيرت واقرباسنه دینور
علی قول آباء واجدادی طرفندن اقرب اولان اقرباسنه دینور ومنه كان العباس رضی الله عنه فصيلة النبیّ عليه
الصلوة والسلام شارح دیر كه فصيله فخذدن اقربدر زیراقطعهٔ لحم فخذ معناسندن مأخوذدر انتهی وفصيله
او یلق اتندن برپاره یه دینور ومطلقا اعضای بدندن رقطعه یه دینور الفصول قعود وزننده بركسه یرندن
چقوب ایرلمق معناسنه در یقال فصل فلان من البلد فصولا من الباب الاول اذا خرج منه واصمه نك خرده خرده
دانه لری بلورمك معناسنه در یقال فصل الكرم اذا خرج حبه صغيرا الفصلة تمره وزننده یرندن چقاریلوب آخر یره
نقل وغرس اولنمش خرما فدانسه دینور المفاصل مفصلك جمعیدر كه ذكراولندی ویك وقاتی طاش یغنه دینور
وایكی طاغ بیننده اولان قوم وخرده چاقل مقوله سنه دینور كه اوزرندن آقان صو بغایت صاف وبرّاق آقوب كیدر
اصلا طپرعی وچاموری اولماسغله قطعا متكدّر اولمز المفصل منبر وزننده دله اطلاق اولنور لسان معناسنه
الفصال شدّاد وزننده صله وعطیه امنیه سیله دائما نلسی مدح وثنا ایدن كسیه دینور و بو دخیلدر عربی صحيح
دكلدر يقال رجل فصال ای مدّاح الناس لیصلوه نته كه السنهٔ عوام تركیده یك ذمّام شخصه ده فصال اطلاق
اولنور كویا كه ذم ایتدیكی آدمك اعضاسنی بند بند فصل ایلمكله توجهدن بعید دكلدر فصل فانك فتحیله
اسامیدندر ابو الفصل الهرانی برشاعردر فصل زفر وزننده واحددر یعنی همنامی یوقدر واول جهینه
قبیله سندن بركسه در لكن صواب اولان قاف ایله اولمقدر فاایله غلط صریحدر اسمعیل بن خالد جنابندن بزه سند
متصل ایله مرویدر كه ظهور آفتاب اسلامدن مقدّم جهینه قبیلهٔ جهینه دن عمیر بن جندب نام برشخص وفات ایلمكله
تجهیز وتكفین اولنوب تابوته وضع اولندقدنصكره الیه باشندن پوشیده سنی آچوب قعود وابن القصل دیو عموجه
زاده سی اولان قصل نام كسه یی سؤال ایلدی اطرافنده اولان آدملر بو حالی مشاهده ایلدكده تعجبله سبحان الله
قصلی نیلرسن اول شمدی كتندی دید كلرنده اشبو تعبيرات مسجعه ایله تكلم وافادهٔ حال ایلدی * انيث فقيل لی *
لامّك الهبل * الاتری الی حفرتك تنثل * وقد كادت امّك تثكل * ارأیتك ان حوّلناك الی محوّل * ثم غيّب فی حفرتك
القصل * الذی مشی فاحزأل * ثم ملاء ناها من الجندل * اتعبد ربّك وتصلّ * وتترك سبيل من اشرك واضلّ
بو عبارده اتيث كلمه سی ماضیٔ مجهولدر وهبل فتحتبله والده ولدنی یاوی قیلمغه دینور وتنثل انتثالدن مضارع
مجهولدر قازیلان چقوردن طپراق چقرمق معناسنه در ومحوّل تحویلدن اسم مكاندر وغيب تغيبدن ماضیٔ
مجهولدر واحزألّ كلمه سی احزیلالدن ماضیدر بوریوشی آرترمق معناسنه در مفهومی بودر كه بكا رشخص كلوب
دیدیكه كورمزمیسن كه ایشته قبرك حفر اولنیور والدهك سنی یاوی قلمق اوزره در نه دیرسن رأی ایدرمسن كه
سنی بشقه یره تحويل ایدوب قصل سنك یركه دفن اولنوب حفره سنی طاش ایله طپطلوایده لم ومن بعد سن اهل شرك
وضلالت یولنی ترك ایله خالقكه طاعت وعبادت ایدرمیسن دیمكدر بعده اول قائله بندخی نعم دیو تكليفنی تقبل
ایلدم راوی دیر كه مزبور آندنصكره افاقت بولوب نیجه زمان ساحهٔ حیاتده معمر اولوب ونیجه خاتونلر تزوج
وتعدّد اولادلری ظهور ایلدی وقصل وقعهٔ مرقومه دن اوچ كون مرورنده فوت وعمیره احضار اولنان قبره دفن
اولندی المفصل معظم وزننده سور قرآنیه دن ابتدا سورهٔ حجراتدن آخر قرآنه قدر اطلاق اولنور واصح
اقوال بودر وعلی قول سورهٔ جاثیه دن یاخود سورهٔ قتالدن وامام نووی قولی اوزره سورهٔ قافدن وعلی رأی
سورهٔ صافاتدن یاخود سورهٔ صف وابن ابی الصيف روایتی اوزره تبارك سوره سندن ودزماری قولنجه
انا فتحنا سوره سندن وفقیه شام اولان فركاح روايتی اوزره سبح اسم ربك الاعلی سوره سندن وخطابی قولنجه
ضحی سوره سندن آخر قرآنه قدر اطلاق اولنور سور مرقومه بینلرنده فصول كثير اولدیغیچون یاخود بونلرده
آیت منسوخه قليل اولدیغیچون اطلاق اولندی فصل الخطاب اصل الكتاب وزننده كه قرآن كریمده
وآتيناه الحكمة وفصل الخطاب آيتنده وارد اولمشدر مراد اما بعد كلمه سیدر كه كلامی بینی فصل ایدر
وعلی قول البينة للمدّعی واليمين علی المدّعی عليه كلامیدر یاخود حق ایله باطل بینی فصل ایدن حكم وقضادن
عبارتدر المفاصلة مفاعله وزننده بركسه شريكندن آیرلمق معناسنه در يقال فاصل شريكه اذا باينه

الفصعل زبرج وزننده والفصعل قنفذ وزننده عقربه دینور علی قول كوچك یاوریسنه دینور ولئيم وفرومایه
كسه یه دینور الفضل فانك فتحی وضاد معجمه نك سكونیله زیاده معناسنه در كه آرتمغه وآرتغه دینور نقص
مقابلیدر جمعی فضول كلور يقال به علیه فضل ای ضدّ نقص ومصدر اولور آرتمق معناسنه يقال فضل
الشیء وفضل فضلا من الباب الاول والرابع ضدّ نقص و بونده برلغت دخی واردر كه باب رابع ایله باب اوّلدن
مركبدر ماضیده كسر عين ومضارعده ضمیله فضل یفضل دینور و بو تداخل اللغتين قبیلندندر وفضل هذیل
قبیله سی یوردنده برطاغك آدیدر وفضل بن عباس اصحابدندر وفضل محدّثیندن برجماعتك اسمیدر وفضل
برنسنه نك بقیه سنه دینور كه آرتق تعبیر اولنور فضله كبی كما سیذكر ومصدر اولور برنسنه دن بقیه قالمق
معناسنه يقال فضل الشیء كنصر وفضل كحسب فضلا اذا بقی منه شیء الفضال شدّاد وزننده
والمفضل منبر وزننده والمفضال محراب وزننده والمفضل معظم وزننده كثير الفضل آدمه دینور يقال
رجل فضال ومفضل ومفضال ومفضل ای كثير الفضل وفضال بن جبير تابعیندندر الفضيلة سفينه وزننده
آرتقلغه دینور يقال به فضيلة ای ضدّ نقيصة وفضل جهتیله اولان درجهٔ رفيعه یه دینور تقول رأيته فی فضيلة
ای درجة رفيعة شارح دیر كه فضيله خصلت ذاتیه یه مخصوصدر شجاعت كبی جمعی فضائل در وفاضله مزيت
متعدّیه یه مخصوصدر انعام واحسان كبی جمعی فواضل در الفاضلة فضيله دن اسمدر بلند پایه لكه دینور
التفضيل تفعيل وزننده برآدمه فضل ومزيت و یرمك یعنی سائردن زیاده اكا مزيت اثباتیله ترجیح ایلمك
معناسنه در يقال فضله علی غيره اذا مزاه الفضال كتاب وزننده كه مفاعله دن مصدردر والتفاضل
تفاعل وزننده بری بریله فضل ومزیتده ادّعا ایله یارشمق معناسنه در يقال فاضله فضالا ای مازاه و يقال
تفاضلا اذا تمازیا ومفاعله باب مغالبه ده استعمال اولنور تقول فاضلنی ففضلته ای كنت افضل منه التفضل
تفعل وزننده بركسه اوزره مزیتلمك یاخود احسانله ممنون ایلمك یاخود اقرانی اوزره فضل ومزیت ادّعا ایلمك
معناسنه در يقال تفضل عليه اذا تمزّی او تطوّل ای احسن وانا له من فضله او ادّعی الفضل علی اقرانه وتوشّح
معناسنه در كه ثوبی صاغ قولتغندن آلوب صول اموزینك اوزرندن و براوجنی صول قولتغندن آلوب صاغ
اموزندن آتمقدر يقال تفضل الرجل اذا توشّح ای خالف بين اطراف ثوبه علی عاتقه الافضال همزه نك
كسريله برآدمی لطف واحسانله ممنون ایلمك معناسنه در يقال افضل عليه اذا تطوّل وحسب جهتیله
بركسه دن افزون وزیاده اولمق معناسنه در يقال افضل عليه فی الحسب اذا صار فاضلا و برنسنه دن زیاده
كلمك معناسنه در يقال افضل عنه اذا زاد و برنسنه دن آرتوب بقیه قومق معناسنه در تقول افضلت منه الشیء
ای تركت منه وابقيته الفواضل فاضله نك جمعیدر جسیم یاخود جمیل اولان عطایا وانعامه اطلاق اولنور يقال له
عليهم الفواضل ای الايادی الجسيمة او الجميلة وفواضل المال مواشی وعقاراتدن حاصل اولان غلال ومحصولات
وتجارتدن اولان ارباح مقوله سی منافعه اطلاق اولنور يقال له مال كثير الفواضل وهی ما يأتيك من غلته
ومرافقه ولهذا قالوا اذا غرب المال قلت فواضله یعنی چفتلك بعيد اولیجق منافعی صاحبنك النه آزجه كیرر
الفضلة تمره وزننده فضل كبی بقیه معناسنه در كما سیذكر وكیجه لك لباسنه اطلاق اولنور يقال نام وعليه
فضلة وهی الثياب التی تبتذل للنوم و باده یه دینور خمر معناسنه جمعی فضلات كلور فتحاتله وفضال كلور فانك
كسريله الفضالة ثمامه وزننده بودخی بقیه معناسنه در يقال هذا فضل الماء وفضلته وفضالته ای بقيته
الفضال كتاب وزننده بودخی خمره دینور فضيل زبير وزننده اسمادندر فضيل بن عياض الزاهد شيخ الحرم در
وفضيل بن عياض التابعی ضعيف الروایه در وفضيل بن عياض الصدفی ثقه دندر وفضيل محدّثیندن برجماعتك
اسملریدر فضاله سحابه وزننده وثمامه وزننده محدّثیندن برجماعت اسملریدر وفضالة بن ابی فضاله وفضالة
بن مفضل بن فضاله محدّثلردر وفضالة بن عبيد وفضالة بن هلال وفضالة بن هند وفضالة بن عبد الله اصحابدندر
وفضاله رسول اكرم صلی الله عليه وسلم حضرتلری موالیسندن بر رجل آخردر كه برنسنه یه نسبتی یوقدر فضیله
جهينه وزننده برخاتون اسمیدر فضاله ثمامه وزننده بر موضعدر المفضل منبر وزننده والمفضلة مكنسه
وزننده والفضل عنق وزننده نسوان قسمنك خانه ده اولدیغی اثناده كیدكلری كونده لك لباسنه وایش لباسنه
اطلاق اولنور يقال جائت وعليها المفضل والمفضلة والفضل ای الثوب الذی تتفضل فيه المرأة یعنی ثوب المهنة
شارح دیر كه مؤلف بونی اخفی ایله تفسیر ایلدی زیرا تفضل كلمه سنك بورایه ملایم معناسنی ذكر ایلدی مگر توشّح
معناسندن اعتبار ایتمش اوله اول دخی بعیددر قالدیكه نهایه ده واتمهات سائره ده ثوب المهنة والعمل عبارتیله

مفسر و يقال تفضلت المرأة اذا لبست ثياب مهنتها وكانت في ثوب واحد مثاليله مبين در الفضل ضمتيله دائما
ثوب واحد كيراولان اره وعورته دينور يقال رجل وامرأة فضل اي متفضل في ثوب واحد الفضلة فانك
كسريله بناء نوعدر ذكر اولنان ثوبي كيمك حالته وهيئته دينور يقال انه لحسن الفضلة اي حالة التفضل
فضلان سحبان وزننده بر رجل اسميدر الفاضلة اهل عروض اصطلاحنده فاصلهٔ كبرايه دينور كه
عروض اركاننددرتنه كه ذكر اولندي الفضولي فانك ضميله دائما عبث ومالايعني به مشتغل اولان بوش بوغاز
كسبه دينور يقال هو فضولي اي مشتغل بما لايعنيه شارحك بيانه كوره فضول فضلك جمعيدر كه بو راده
حد و وظيفه دن زائد قول وفعل ديمكدر بعده جمعي مفرد موقعنده استعمال ايدوب لفظنه نسبتله فضولي ديديلر
انتهى وفضولي ترزي يه دينور خياط معناسنه الفضالي سماني وزننده لطف واحسانله دائما ناسي ممنون ايدن
آدمله دينور يقال هم فضالى اي المتفضلون المفضال محراب وزننده فضل وجود وسماحت صاحبي آدمه
دينور مؤنثي مفضاله در يقال رجل مفضال على قومه اي ذو فضل سمح الاستفضال برنسنه دن بقيه آرتمق
معناسنه در تقول استفضلت منه الشيء اذا تركت منه وابقيته حلف الفضول فانك ضميله كه اشبو شهدت
في دار عبد الله بن جدعان حلفا لو دعيت الى مثله في الاسلام لاجبت حديثنده وارد اولمشدر شول عهد و يميندن
عبارتدر كه مكه يه ورود ايدن بعض تجار مقوله سنه بعض اهالي جور واذا ايتملريله بر كون رؤساي قريشدن هاشم
وزهره وتيم نام كسه لر عبد الله بن جدعان خانه سنه كلوب من بعد ظالمك رفعي وظالمدن مظلومك حقك اخذي
وفضولك ردي ضمننده عقد عهد و يمين ايلديلر بو مناسبتله حلف الفضول اطلاق اولندي الفطحل هزبر
وزننده هنوز نوع انسان خلق اولنمزدن مقدم اولان زمانه دينور على قول نوح پيغمبر على نبينا وعليه السلام
دورنه دينور ياخود شول زمان سابقدن عبارتدر كه آنده طاشلر پكشميوب چامور كبي رطب ونرم ايدي
ومنه المثل ❋ كان ذلك زمن الفطحل ❋ وهو الدهر لم يخلق فيه الناس بعد اوزمن نوح عليه السلام اوزمن كانت
الحجارة فيه رطبا مترجم ديركه زمخشري مستقصاده قول ثالثله تفسير وتكاذيب عربدن اولمق اوزره تقرير
ايلمشدر ومثل مزبور قديم العهد معرضنده مضروبدر وفطحل سيل صوينه دينور وانه طلو طغناز تنومند
آدمه دينور واري و يومري دوه يه دينور فطحل جعفر وزننده وفطحل قنفذ وزننده اسامي رجالدندر
الفعل فانك كسريله حركت انساندن عبارتدر على قول آخره مؤثر ومتعدي اولان هر عملدن كنايه در تركيده
ايش وفارسيده كار دينور پس اوله كوره اعم اولوركه كرك آخره متعدي يعني برنسنه يي احداث ضمننده
اولسون كرك اولمسون وعمل ماده سنده فرقلري بيان اولنمشدي شارح ديركه راغب عليه الرحمه مفرداتده
جهت مؤثردن اولان تأثيرايله تفسير ايدوب وكرك مؤثرك ايجادايله اولسون وكرك عن علم اولسون وكرك قصدايله
اولسون وكرك بونلرك خلافيله اولسون وكرك انسان وحيواندن وكرك جماداتدن صادر اولسون ديو
تعميم وعمل وصنعي تخصيص ايلمشدر واقعا مؤلفك تعريفلرندن بو تعريف اولادر زيرا مؤلفك ابتدا تفسيري كه
حركت انسانه تخصيص ايلمشدر ياباعمير مافعل النغير حديثي آني مانعدر وتفسير ثاني يي تكلم ايدن آدمه قد فعل
ديدكلري رد ايدر هر نقدر بونلرده مجاز ايسه ده وفعل كلمه سنك جمعي فعال كلور قداح كبي انتهى وفعل ناقه نك فرجنه
وهر انسانك فرجنه اطلاق اولنور مفعول تأويليله در الفعل فانك فتحيله مصدردر ايشلمك معناسنه در يقال فعل
الرجل فعلا من الباب الثالث اذا عمل الفعال سحاب وزننده فعل حسنك اسميدر كه كوزل و پسنديده ايش ديمكدر
يقال اتى بالفعال اي الفعل الحسن وجود وكرمده اطلاق اولنور على قول خير وشرده استعمال اولنور خير وحسنه
خاص دكلدر و يالكز بر فاعلدن صدور ايدن فعله مخصوصدر ايكي فاعلدن صدور ايدرسه فعال استعمال اولنور
فانك كسريله كه مفاعله دن اولور يقال فيه السودد والفعال اي الكرم او يكون في الخير والشر الفعال قتال
وزننده وجه مذكور اوزره مفاعله دن مصدردر بركسه ايله ايش ايشلشمك معناسنه كه طرفيندن اولور يقال
فاعله اذا صانعه وفعال فعل لفظندن جمع اولور ايشلره وكار وكردارلره دينور وفعال باللّه وكسر مثلو آلاتك
صابلرينه دينور جمعي فعل در كتب وزننده الفعلة فتحاتله في الاصل فاعلك جمعيدر بعده ديوار ياپمق وقيو
قازمق مثلو ايشلري ايشلين رنجبرلرده وارغادلرده صفت غالبه اولدي يقال تسخر الامير الفعلة وهم الذين يبنون
و يحفرون الفعلة فرحه وزننده دأب وعادته اطلاق اولنور يقال هي فعلته اي عادته الافتعال برنسنه يي
يكيدن كنديلكندن ياپمق ودوزمك معناسنه در بعده قريحه سندن بريلان سوز دوزمكده غالب اولدي يقال
افتعل عليه كذبا اذا اختلقه المفتعل معتبر وزننده امر عظيم وخطب جسيم معناسنه مستعملدر يقال جاء

بالمفتعل اي بامر عظيم فعال قطام وزننده اسم فعل امردر افعل معناسنه وشول فعاله كه ثمامه وزننده در
عوف بن مالك نام شاعرك اشبو ❋ تعرض ضيطار و فعالة دوننا ❋ مصراعنده واقعدر خزاعه قبيله سندن كنايه در
وفعاله مفعوليتدن كنايه در كه استحقاري مشعردر وضيطار وكلمه سنك اصلي ضيطارون ايدي اضافت سببيله
نون ساقط اولدي وضيطار فتحي بيوك فرومايه يه دينور الفعمل جعفر وزننده اصلي فعم ايدي لامي زائده در
طيطلو ممتلي معناسنه در الفوفل فاي اولانك ضمي وثانيه نك فتحيله بر جنس ثمردر شجري نارجيل اغاجنه شبيه
اولور وصالقملري اولوب خرما شكلنده فوفل ديدكلري ثمري نابت اولور بو شجر هندستانه مخصوصدر ثمرينه
هنديده پوپل وتركيده فلفلك ديرلر بر مقدار عفوصتلي وجز نيجه آجي وسياه وقرمزيسي اولور اهل هند آني تانبول
يپراغيله اكل ايدرلر طلاسي اورام حارهٔ غليظه يي دافع واكحالي التهاب عينه نافعدر مترجم ديركه ظاهرا فوفل
پوپل معربيدر فوفله جوهره وزننده بر رجل اسميدر الفقل فانك فتحي وقافك سكونيله بياباله خرمن صاورمق
معناسنه در يقال فقل البيدر فقلا من الباب الاول اذا ذراه ورفع دقه بالمفقلة وفقل بر محصولنه دينور
يقال ارض كثيرة الفقل اي كثيرة الريع المفقلة مكنسه وزننده خرمن صاويره جق بيابه يه دينور الافقال ترلا
وچفتلك محصولدار اولمق معناسنه در يقال افقلت الارض اذا صارت فقلا فقل فانك ضميله بر جنس زهرناك
باقي اسميدر كه برمق مقدارنده اولور اصلا اكل اولنمز الفقحلة دحرجه وزننده بركسه مجلسز ومناسبتسز
چابك چابك اويكه لنوب طارلمق معناسنه در يقال فقحل الرجل اذا اسرع الغضب في غير موضعه الفقحل
قنفذ وزننده سريع الغضب آدمه دينور فقحل جعفر وزننده شيبان قبيله سندن بر جماعتدر الافكل
احمد وزننده دترمكه دينور لرزش معناسنه تقول اخذني من البرد الافكل اي الرعدة فهو مفكول شارح ديركه
بوندن فعل بنا اولنمز وهمزه سي زائددر لكن مؤلفك وهو مفكول قولي فكل ماده سنك تصرفني مشعردر پس افكل
فكلدن اسم اولمش اولور اساسده دخي مفكول عنواني مثبوتدر انتهى وافكل آري قوشنه دينور شقراق معناسنه
وجماعت وكروه معناسنه در ومنه يقال جاؤا بافكلهم اي بجماعتهم وافكل نزال بن عمرو المرادي فرسنك اسميدر
واود قبيله سندن افوه نام شاعرك لقبيدر و بر بطن پدرينك اسميدر اولادنه افاكل اطلاق ايدرلر الافاكيل افكلك
جمعيدر كه جماعت معناسنه در پس ياء اشباعيه اولور يقال عنده افاكيل من كذا اي افواج منه وتقول اخذت
بي ناقتي افكلا من السبق اي فوجانه الافتكال افتعال وزننده براشده پك سعي وجد ايلمك معناسنه در
يقال افتكل في فعله اذا احتفل الفل فانك فتحي ولامك تشديديله برنسنه يي رخنه دار ايلمك معناسنه در كه كدمك
تعبير اولنور يقال فل السيف فلا من الباب الاول اذا ثلمه وجنكده عسكري بوزمق معناسنه در يقال فل القوم
اذا هزمهم وفل منهزم اولان عسكره دينور شارحك بيانه كوره في الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعي مساويدر
ووصفيت اعتباريله جمعلنور يقال قوم فل اي منهزمون جمعي فلول وافلال كلور وفل اسم اولور كه دينور
رخنه معناسنه جمعي فلول كلور يقال به فلول اي ثلم وفل كروه وجماعت معناسنه در و برنسنه دن آريلوب صچرايان
شيئه دينور آلتون اكنتيسي ودمور براده سي وآتش قغلجمي كبي وقوراق يره دينور بونده فانك كسريله ده
جائزدر على قول شول يره دينور كه آكا يغمور ياغوب لكن اوت بتورمز اوله ياخود بعض سنه لر آكا يغمور ياغمز اوله
ياخود يغمور ياغمش ايكي ارض بيننده واقع قوراق يره دينور ياخود اوتسز صوسز قير يره دينور بونلرك جمعنده
فل دينور مفردي كبي وافلال اوزره ده جمعلنور يقال ارض فل وارضون فل وافلال اي جدبة او التي تمطر
ولا تنبت او ما اخطأها المطر اعواما او ما لم تمطر بين ممطورتين او القفرة وفل بر آدمك عقلي كيدوب ينه كلمك
معناسنه در يقال فل عنه عقله فلا اذا ذهب ثم عاد التفليل تفعيل وزننده بو دخي برنسنه يي كدمك معناسنه در
يقال فلله اذا ثلمه التفلل تفعل وزننده والانفلال انفعال وزننده والافتلال افتعال وزننده برنسنه
كدلمك ورخنه دار اولمق معناسنه در يقال فلله فتفلل وانفل وافتل اذا انثلم وتفلل عسكر صيمق معناسنه در يقال
تفلل القوم وانفلوا اذا انهزموا الفليل امير وزننده والمفلول والافل والمنفل اغزي كدلمش قلجه وصف
اولورلر يقال سيف فليل ومفلول وافل ومنفل اي منثلم وفليل شكست اولمش دوه آزيسنه دينور يقال
ناب فليل اي منكسر وكروه وجماعت معناسنه در وطوپلنمش صاچه دينور يقال شعر فليل اي مجتمع
و بونده فليله دخي دينور وخرما ليفنه دينور الفلول فانك ضميله فل كلمه سنك جمعيدر كه كدكلره دينور كه
ذكر اولندي الافلال همزه نك كسريله فل ديدكلري ارض مذكوره ده كتمك معناسنه در تقول افللنا اي
وطئنا الفل و برآدمك مالي ضايع اولوب كتمك معناسنه در يقال افل الرجل اذا ذهب ماله الفل فانك كسريله

نباتسز جلاق بره دینور وانجه صاچه دینور الاستفلال برنسنه‌نك اجزاسندن بك آزجه نسنه آلمق
معناسنه‌در که کوپاکه بریرنی کدکلش کبی اولور مثلا برنسنه‌نك عشرنی آلمق کبی یقال استفل الشیٔ اذا اخذ منه
ادنی جزء کعشره الفلی ربی وزننده منهزم اولمش عسکره دینور یقال کتیبة فلی ای منهزمة الفلفل هدهد وزننده
والفلفل زبرج وزننده برجنس حب هندی اسمیدر که ترکیده بیر تعبیر اولنور سیاهی و بیاضی اولور ترکیده آق بیر
وقاره بیر تعبیر ایدرلر بیاضی سیاهندن اصلح اولور ایکی نوعی دخی زفت ایله آغزده چیمك لزوجتلی بلغمك قلعنده
مؤثر وتناولی سکیرلری وبالق آتلرنی تسخینده بی نظیر وسانجو ونفخ مثللو عارضه لره نافع ولعوق ایله استعمالی
سعاله واوجاع صدره مفید وقلیلی قابض وکثیری مسهل ورطوباتی مجفف وبولی مدر و بعد الجماع فرزجه‌سی
رحمدن منی‌یی تبدید ایله کرکی کبی حمله مانعدر واتمادارفلفل که هنوز مثمر اولان شجر فلفل اوله چقدر جماعی مکثر
وطعامی هاضم وسانجونی مزیل ودهن ایله طلاسی حشرات صوقدیغی عضوه نافعدر لکن مفردات طبیه‌ده
دارفلفل شجر فلفلك غیری اولمق اوزره مرسومدر که فارسیده‌ا کافلفل دراز دیرلر وفلفل هدهد وزننده رشد
واذعان وکیاست صاحبی خدمتکاره دینور وخرمالیغنه دینور و برجلك اسمیدر التفلفل تزلزل وزننده
آدیملری صیق صیق آتارق صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال تفلفل الرجل اذا قارب بین الخطا وتبختر
وآغزه مسواك طوتمق معناسنه‌در یقال تفلفل الرجل اذا شاص فاه بالسواك وممه‌نك باشلری قرارمق معناسنه‌در
یقال تفلفل قادمتا الضرع اذا اسودّت حلمتاها الفلفلة زلزله وزننده تفلفل ایله ایکی معناسی اوّلده مراددر
القلیة کسرتیله وتشدید لامله شول ارضه دینور که بوسنه ظرفنده اکا یغمور یاغمامش اوله چاق کلجك سنه
اکا یغمور یاغنجه قدر اطلاق اولنور جمعی فلالی کلور علالی وزننده یقال ارض فلیة اذا کانت لم یصبها مطر
عامها حتی یصیبها المطر من القابل المفلفل مدحرج وزننده شول قماشه دینور که زمانی فلفل نقشنده اوله یقال
ثوب مفلفل ای موشی کصعاریر الفلفل وشول شرابه دینور که لسانی فلفل کبی یاقار اوله یقال شراب مفلفل
اذا صار یلذع لذع الفلفل و بك قیورجق صاچه دینور یقال شعر مفلفل ای شدید الجعودة وشول مشینه
وسختیانه دینور که دباغنده چوق یاتمغله بورتشوب یوزی فلفل دانه‌لری کبی دانه‌دانه پورتوق پورتوق اولمش اوله یقال
ادیم مفلفل اذا نهکه الدباغ الافل کدکلمش قلجه وصف اولور که ذکر اولندی وعدی بن حاتمك قلجی اسمیدر
فلفلان فالك کسریله اصفهان قضاسنده بر موضعدر الفنئل نون وهمزه ایله زبرج وزننده بودور عورته
دینور وفیل دیدکلری حیوانك یونه دینور الفنجل قنفذ وزننده قره‌قولاق دیدکلری جانوره دینور الفنجل
صندل وزننده آپشق آدمه دینور الفح معناسنه الفنجلة دحرجه وزننده ایکی پاچه‌نك اراغی میدانلو اولمغه
دینور که آپشقلق تعبیر اولنور یقال به فنجلة ای تباعد ما بین الساقین والقدمین وآهسته آهسته ضعیف ضعیف
یورویشه دینور پیرلرك یورو یشلری کبی نته که فنجلی دخی بو معنایه‌در قصر ایله یقال یمشی الفنجلة والفنجلی
ای مشیة ضعیفة فدله جندله وزننده وزیر وکاتب ابو بکر محمدك پدری اسمیدر المفنشل قنشله‌دن اسم فاعل
بنیه‌سیله دائما صقالنی الیله اوینایوب دیدکلر اولان آدمه دینور مفنشی معناسنه تقول اتانا مفنشلا ای مفتشا
یعنی منفشا الفول فانك ضمیله نخوده شبیه بر نوع دانه اسمیدر واهل شام بقله‌یه اطلاق ایدرلر علی قول قوریسنه
مخصوصدر تازه‌سنه اطلاق اولنمز مفردی فوله‌در وفوله فلسطین قضاسنده بر بلده‌در فهلل جعفر وزننده
غیر منصرف اوله‌رق باطل و بیهوده اسماسندندر ومنه قولهم الضلال بن فهلل ای الباطل شارح دیر که علمیتدن
غیری بر علت معلوم اولمامغله منعی موجب تأملدر ظاهر اوزن فعلیت دخی اعتبار اولنور الفیل فانك کسریله
بو اسمله معروف حیواندر جمعی افیال وفیول کلور وفیله کلور عنبه وزننده مؤنثی فیله‌در مترجم دیر که فارسیده پیل
دینور صاحب طرازآندن معرّب اولمق اوزره رسم ایلمشدر انتهی وفیل ثقیل وخبس وناکسه اطلاق اولنور
وفکری ضعیف ورأی وذهن وتدبیری سخیف ومخطی آدمه فیل الرأی اطلاق اولنور فانك کسری وفتحیله
کاسیذکر جمعی افیال در الفیال شدّاد وزننده فیلجی‌یه دینور که فارسیده پیلبان دیرلر یقال هو فیال ای صاحب
الفیل المفیولاء مشبوحاء وزننده فیل یاورلرینه دینور الاستفیال دوه قسمی درمانلقده فیل هیئتی
اولمق معناسنه‌در که فیللنمك تعبیر اولنور یقال استفیل الجمل اذا صار کالفیل یعنی فی عظمه التفیل تفعل
وزننده نبات کرکی کبی کرته‌سنی ومقدارنی بولوب چکلنمك معناسنه‌در یقال تفیل النبات اذا اکتهل ودلوقانلو
تمام یال وبالنی بولوب وجودنی طولدرمق معناسنه‌در یقال تفیل الشباب اذا زاد وسمورمك معناسنه‌در یقال
تفیل فلان اذا سمن و برآدم ضعیف الرأی اولمق معناسنه‌در یقال تفیل رأیه اذا ضعف الفیلولة قیلوله وزننده

و بعض نسخه‌ده فیوله مرسومدر والفیلة فانك فتحیله برآدمك فکر وذهن واندیشه‌سی ضعیف ومخطی اولمق
معناسنه‌در یقال فال رأیه یفیل فیلولة وفیلة اذا اخطأ وضعف التفییل تفعیل وزننده برآدمك رأی وتدبیرنی
پسند واستصواب ایلمیوب قبیح وخطا کورمك معناسنه‌در یقال فیل رأیه اذا قبحه وخطأه الفیل کیس
وزننده والفال حال وزننده که اصلی فیل ایدی یاخود فائلدن مقلوبدر فیل مذکور کبی رأی لفظنه مضاف
اوله‌رق رأی واندیشه‌سی ضعیف وتدبیری سخیف آدمه دینور یقال رجل فیل الرأی کما ذکر وفیل الرأی وفائل
الرأی بالاضافة وفال من غیر اضافة وفائل الرأی ای ضعیف الرأی وفال فائل دیدکلری طمره دینور
کما سیذکر وفارس اولکه‌سنده بر قصبه آدیدر پال معربیدر کتاب تقریب وسائر بعض تألیفات
صاحبی قطب فالی اورادندر وقاضی شیراز اسمعیل بن ابراهیم الفالی اورادندر وخوزستان قضاسنده بر بلده
آدیدر ابو الحسن علی بن احمد الادیب الفالی اورادندر یاخود بونك اسمی فاله‌در وفیل کیس وزننده ملحم آدمه
اطلاق اولنور یقال رجل فیل اللحم ای کثیره وفائل اوملد کمیکنك چقورنده اولان اته دینور علی قول آنده اولان
طمره دینور الفائلتان تثنیه بنیه‌سیله ایکی پاره اتجکزدر که اسفللری صغرینك ایکی طرفنده سکردن باشی تعبیر اولنان
دلرك آلتندن قوریق دبنه طوغری قویرغك صاغ وصول یاننده اولان اویلق اتلری اوزره اولوب عصعص دیدکلری
بزدم کمیکنی احاطه ایده‌رك اویلقلرك ایکی جانبلرینه منحدر اولمشلردر آنده وانسانده دخی بویله‌در وبعضلر دیدیکه
فائلتان اویلغك ایچ یوزلرینك اچنده ایکی طمرك اسمیدر هر برینه فائله دینور وبونلرده فال دخی لغتدر الفیالة فانك
فتحیله والفیولة فانك ضمیله رأی وذهن واندیشه‌ده اولان ضعف وسخافته دینور یقال فی رأیه فیالة وفیولة ای ضعف
المفایلة مفاعله وزننده والفیال جدال وزننده فیال عربه مخصوص بر لعب ملاعبه‌سندن عبارتدر خطا ایدنه فال
رأیك دیرلر نته که فأل ماده‌سنده که مهموزدر کذران ایلدی فیلان فانك کسریله باب الابواب قربنده بر موضع آدیدر
فیل فانك کسریله قدیمده شهر خوارزمك اسمیدر صکره منصوره اطلاق اولنوب بعده کرکانج ایله تسمیه اولندی
وفیل بن عراده محدّثدر وزیاد بن ابی سفیانك موالیسندن بر کمسه‌در وابو الفیل اصحابدندر فصل القاف
قبل قافك فتحی وضمّ اوزره بنا ایله بعد کلمه‌سنك نقیضیدر فارسیده پیش وترکیده ایلری واوکدون تعبیر اولنور
ویقال ائتك من قبل وقبل مبنیین علی الضمّ و یقال قبلا وقبل منونتین الاوّل بالنصب والثانی بالضمّ ویقال
قبل بالفتح شارحك مفردات راغبدن بیاننه کوره قبل تقدّم منفصله موضوعدر نته که بعد تأخر منفصله
موضوعدر وقبل قافك ضمیله وقبل ضمتینله تقدّم متصلده مستعملدر دبر ودبر مقابلیدر وقبل کلمه‌سی که بعد
مقابلیدر بحسب الاضافه ظرف مکان اولور مثلا یمندن قدس شریفه عازم اولانك مکة قبل المدینة قولی کبی
وقدسدن یمنه کیدنك المدینة قبل مکة قولی کبی وظرف زمان اولور زمان عبد الملك قبل المنصور کبی ورتبه ومنزلده
استعمال اولنور عبد الملك قبل الحجاج کبی وترتیب صناعیده استعمال اولنور تعلم الهجاء قبل الخط کبی انتهی
القبل قافك ضمیله والقبل ضمتینله اوکه دینور که آرد مقابلیدر یقال جاء من قبل وقبل ضدّ دبر ودبر وقبل الجبل
قافك ضمیله طاغك یوره سنه اطلاق اولنور یقال یمشی من قبل الجبل ای من سفحه وقبل الزمن موسمك اوّل
هنکامنه اطلاق اولنور یقال کان ذلك فی قبل الصیف ای فی اوله وقبل طوغری جهته اطلاق اولنور ومنه
قولهم اذا اقبل قبلك ای اقصد قصدك واتوجه نحوك وقبل ضمتینله عیان وآشکاره معناسنه‌در کما سیذکر القبلة
قافك ضمیله اوپوش بوسه معناسنه‌در تقول اخذت من خده قبلة ای لثمة وساحره لرك برآدمی تسخیر وطالب
طرفنه توجیه واماله ایچون سحر وافسون ایده جك بونجق مقوله‌سی نسنه‌لرینه دینور وقبون قسمنه مخصوص
برتمغا اسمیدر که قولغنك کوزدن طرفه اوکنه باصیلور وکفالت معناسنه‌در یقال قبل قبلته ای کفالته القبلة
قافك کسریله شول سمت وجهته اطلاق اولنور که کا توجهله نماز ادا اولنه یقال صلی قبلة کذا وهی الجهة التی
یصلی نحوها ومطلق جهت معناسنه‌در ومنه یقال ماله قبلة ولا دبرة ای وجهة وکعبهٔ مکرّمه‌یه اطلاق اولنور
وهر توجه واستقبال اولنان نسنه‌یه اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قبله فی الاصل بناء نوعدر برنسنه‌یه
طوغری یونلمك حالت وهیئتندن عبارتدر بعده عرفده یونلدیکی مکانه اطلاق اولندی ومنه قوله تعالی واجعلوا
بیوتکم قبلة ای متقابلة القبالة ثمامه وزننده قرشویه و یماجه دینور و بو اسمدر ظرف اوله‌رق استعمال اولنور
یقال جلس فلان قبالته ای تجاهه القبال کتاب وزننده ایاق قابنده شول تصمه‌یه دینور که اورته پرمقله
یاننده‌کی پرمغك اراغنه کچر بو حالا حرمین اهالیسنك جمجمه طرزنده اولان نعللرنده اولور القبل قافك فتحیله
نعلنه قباله دیدیکی ذکر اولنان تصمه‌یی کچورمك معناسنه‌در یقال قبل النعل قبلا من الباب الثالث اذا جعل لها

قبالين بوراده باب ثالث بلاشرط وارداولمشدر و بوراده اقبال ومقابله وقبل بينلرنده بعضلره كوره اختلاف اولمغله
عنقريب ذكراولنور وقبل كيجه قابله اولمق معناسنه در يقال قبلت الليلة اذا صارت قابلة وقبل وقبول قافك ضمى
وفتحيله قبول ديديكى روزكار اسمك معناسنه در يقال قبلت القبول قبلا وقبولا وقبولا من الباب الاول اذا هبت
وقبل برنسنه يه بشليوب اكا ادمان ومداومت ايلمك معناسنه در يقال قبل على الشئ قبلا اذا لزمه واخذ فيه
المقابلة مفاعله وزننده بودخى نعلينه قباله ديديكى تصمه چكورمك معناسنه در يقال قابل النعل بمعنى
قبلها و بركمسه ايله قرشو قرشو يه اولمق معناسنه در يقال قابله اذا واجهه و بركتاب ومكتوبى آخر كتابله مقابله
ايلمك معناسنه در يقال قابل الكتاب اذا عارضه الاقبال همزه نك كسريله بودخى نعلينه قباله چكورمك
معناسنه در قبل ومقابله كبى يقال اقبل النعل بمعنى قبلها و بعضلر بينلرنى فرق ايدوب ديديكه مقابله ذكراولنان
نعلين تصمه سنك يه كلان اوجنى عقده يه طوغرى بوكوب ايكى قات ايلمك وقبل نعلينه قباله بى بغلمق واقبال قباله
چكورمك معناسنه در فيقال قابل النعل اذاثنى ذؤابة الشراك الى العقدة وقبلها اذا شد قبالها واقبلها اذا جعل لها
قبالة واقبال كيجه قابله اولمق معناسنه در يقال اقبلت الليلة بمعنى قبلت وكوزك سياهنى برون طرفنه طوغرى
اكوب كتورمك معناسنه در تقول اقبلت عينى اذا اصغرتها قبلاء كما سيذكر و برنسنه يه يونلمك معناسنه در يقال
اقبل عليه نقيض ادبر و برآدم فى الاصل احمق ونادان ايكن عارف ودانا اولمق معناسنه در يقال اقبل الرجل اذا عقل
بعد حماقة و برنسنه يه شروع ايدوب اكا ادمان ومداومت ايلمك معناسنه در يقال اقبل على الشئ اذا لزمه واخذ فيه
و برنسنه يى برآدمك اوكنه قرشو طوتمق ياكتورمك معناسنه در يقال اقبلته الشئ اى جعلته يلى قبالته
القوابل قابله نك جمعيدر برنسنه نك اوائلنه دينور تقول اخذت الامر بقوابله اى اوائله القابلة قوابلك مفرديدر
وقابله كلجك كيجه يه دينور تقول افعله فى القابلة اى الليلة المقبلة شارح ديركه بعضلر عندنده فعل تصرف اولنور
نته كه مؤلف قبلت واقبلت عنوانلريله ثبت ايلدى و بعضلر انكار ايلديلر ومنه يقال قبح الله منه ماقبل ومادبر يعنى
حق تعالى آنك اوكنى صوكنى بى خير ايلسون وقابله ابه قادينه دينور يقال قابلة حاذقة وهى المرأة التى تأخذ الولد
عندالولادة القبول صبور وزننده بودخى ابه قادينه دينور وقبول مصدر اولورهبه ونصيحت مقوله سى نسنه يى
تلقى ايله آلوب درعهده ايلمك معناسنه فارسيده پذيرفتن مرادفيدر لسانمزده قبول ايتمك تعبير اولنور يقال قبل الشئ
قبولا من الباب الرابع اذا اخذه وكاهجه قافى مضموم اولور وقبول صبايلنه دينور زيرا دبور ديدكلرى باطى يلنه
مقابلدر ياخود باب كعبه يه مقابل اسديكيچون ياخود عند النفس مقبول ومرغوب اولديغنه مبنى در پس قبول
مقبول معناسنه در يقال هبت القبول اى ريح الصبا وقبول حسن وجمال و بشر و بشاشت وطلاقت معناسنه
مستعملدر قافك ضميله ده بعضا ازيازده در ومنه قول نديم المأمون العباسى فى الحسنين * امهما البتول وابوهما القبول *
واسم مصدر اولورنفس عفو وصفح مقوله سى نسنه يه ميل ورضا ومحبت ايليوب اكا بوتلكه دينور و بونك فعلى هجر
واماته اولنمشدركه آندن فعل تصرف اولنمز قال الشارح وفى النهاية ومنه الحديث ثم يوضع له القبول فى الارض
اى المحبة والرضا بالشئ وميل النفس اليه وقبول مصدر اولور قيودن صوچكن آدمك السندن قوغه يى آلمق
معناسنه يقال قبل القابل الدلو قبولا من الباب الرابع اذا اخذها الساقى وقبول اسامئ رجالدندر القبيل
امير وزننده بودخى ابه قادينه دينور وعيان وآشكاره معناسنه دركما سيذكر وكفيل معناسنه در يقال هو قبيل له
اى كفيل و برقومك كتخداسنه دينور يقال هو قبيل القوم اى عريفهم وضامن معناسنه در يقال صار قبيلا له اى ضامنا
مؤلف كرچه ماده سنده ضامنى كفيل ايله تفسير ايلمشدر لكن بوراده ظاهرا كفالتى اعم اعتبار ايتمشدر وقبيل خاتونك
زوجنه اطلاق اولنور وطوائف مختلفه دن مجتمع اوچ نفر وآندن زياده جماعته دينور زنج وروم وعرب آدملرى كبى
وكاه اولوركه اصل واحددن اولنلره ده اطلاق اولنور و بعضا بر پدرك اولادندن اولنلره ده دينور جمعى قبل
كلور عنق وزننده تقول رايت قبيلا من الناس وهى جماعة من الثلاثة فصاعدا من اقوام شتى وقد يكون
من نجر واحد وربما كانوا من اب واحد وخاتون اكيرديكى ايلكى بوكركن اوكنه طوغرى چكديكى تله دينور ومنه
المثل * هو مايعرف قبيلا من دبير * بوراده قبيل ذكر اولنان تلدر ودبير آنك مقابليدر و بعضلر بوراده قبيلى
رب متعال حضرتلرينه طاعت ودبيرى معصيت ايله تفسير ايلديلر ياخود قبيلدن مراد قار اوقنك فائز اولانى
ودبير خائب اولانيدر ياخود قبيلدن مراد اياق قابندن اياق كيرديكى يرك باش پرمق طرفنه كلان ودبير سرچه
پرمغه كلان يريدر ياخود قبيل بوكيلن ايبدن وايلكدن كوكسه طوغرى چكيلان تل ودبير كيرو يه دفع اولنان تلدر
نته كه ذكر اولندى ياخود قبيل بوكومك ايچ يوزى ودبير طشره يوزيدر ياخود قبيل اولكى بوكوم ودبير اك

صكره كى بوكومدر ياخود قبيل قولغك اسفلى ودبير اعلاسيدر ياخود قبيل پموغه ودبير كتانه دينور ياخود اشبو
مايعرف قبيلا من دبير قولنده كذلك مايعرف قبالا من دبار قولنده كه كتاب وزننده در قبالدن مراد شاة مقابله
ودبيردن مراد شاة مدابره دركما سيذكر ياخود قبيلدن مراد بركمسه يه توجه ايدوب كلن ودبيردن مراد اكا ارقه ويروب
كيدن آدمدر ياخود مايعرف نسب امه من نسب ابيه معناسنه دركه والده سنك صوينى پدرينك صويندن
فرق وتمييزه قدرتى يوقدر ديمكدر نسوانك شهوتى صدرلرندن نبع ايلديكنه مبنى والده يه قبيل اطلاق اولنوب
ورجالك ظهرلرندن نشئت ايلديكيچون دبير ايله كنايه اولندى وقبيل بررجل اسميدر القبالة كتابه وزننده خاتون
ابه لك ايلمك وابه اولمق معناسنه در يقال قبلت المرأة قبالة من الباب الرابع اذا كانت قابلة التقبل تفعل وزننده
برنسنه يى قبوللنمك معناسنه دركه ردايتموب آلمقدن عبارتدر يقال تقبل الشئ اذا اخذه و برايشى و برنسنه يى
برآدمه تكفيل وعهده التزامنه تفويض والزام ايلمك معناسنه در ميريدن مقاطعه وخراج وجبايت مقوله سى
عمل التزامى كبى و بونادر اوله رق تفعيل بابندن متصرفدر نته كه تقبيل دخى نادر اوله رق تفعلدن متصرفدركه
اولمقوله موادى درعهده التزام ايلمك معناسنه در تقول قبلت العامل العمل تقبلا اذا الزمته عليه بعقد ويقال
تقبل العامل العمل تقبيلا اذا التزمه بعقد و بونلر قياسدن خارج اولمغله شاذ ونادرلردر شارح ديركه قياس اوزره
قبلته اياه تقبيلا وتقبله تقبلا دخى وارددر القبالة سحابه وزننده ذكر اولنان تقبيل وتقبل ماده لرندن اسمدر
التزام تمسكنه دينور نته كه صناعه سنه يعنى التزامجيلغه قباله دينور قال فى الناس وكل من تقبل بشئ مقاطعة
وكتب عليه بذلك الكتاب فعمله القبالة بكسر القاف والكتاب المكتوب عليه القبالة بفتح القاف القبل فتحتينله
بولده كيدركن قرشودن بيدا اولان تومسك و يوجه يره دينور على قول او يوكك ياخود طاغ تپه سنه ياخود قوم يغنته
دينوركه مقابله يه كلور وآچق وايشلك يوله دينور وابه قادين ابوجه واستادانه ابه لك ايلمكه دينور يقال بالقابلة
قبل اى لطف لاخراج الولد وآيشقلغه دينور يقال فى رجله قبل اى فحج وقبل العين كوزك سياهى برونه طوغرى
ميللو اولمغه ياخود شاشيلق هيئتنده ياخود شاشيلق هيئتندن لطيف ونازك اولمغه دينور ياخود ايكى كوزك
سياهلرى بربرينه طوغرى مائل ومتوجه اولمغه ياخود برونك صرتنه ميللو اولمغه ياخود خانه چشم اوزره يعنى
كوزك او بومى اوزره ياخود يوقرى قاشه طوغرى مائل اولمغه ياخود ايكى كوزك باقشلرى بربرينه مائل وناظر اولمغه
دينور و بو معناده مصدر اولور يقال قبلت عينه وقبلت قبلا من الباب الاول والرابع و يقال بعينه قبل وهو
اقبال سوادها على الانف اومثل الحول او احسن منه او اقبال احدى الحدقتين على الاخرى او اقبالهما على عرض
الانف او على المحجر او على الحاجب او اقبال نظر كل من العينين على صاحبها وقبل دوه نك باشنه صودوكيله رك
صوايچمكه دينوركه حوضه اولوقدن صواقاركن ايچمسندن عبارتدر وقيون قسمنك بوينوزلرى يوزينه طوغرى
چوكك اولمق معناسنه در يقال قبلت الشاة قبلا من الباب الرابع اذا اصار قرناها مقبلا على وجهها و برآدم
برسوزى بى توقف بالبداهه سويلمكه دينوركه مقدمجه آنى تهيئه وتصميم ايلامشيدى يقال قاله قبلا وهو ان يتكلم
بكلام ولم يستعدله وهلالى جمله دن اول كورمك على قول مطلقا اك اول مرئى اولان شيئه دينور وقبله كلمه سندن
جمع اولوركه آغرشغه دينور فلكه معناسنه و بركونه بونجق اسميدركه نسوان عرب تسخير وتأخيذ ايچون
اكا افسون ايدرلر على قول قبل كميكدن دوزلمش دكرمى و برآلتق برنسنه دركه قاريلر بيونلرينه وآتلرك بيونلرينه ده
تعليق ايدرلر وقبل قبيل كبى عيان وآشكاره معناسنه دركما سيذكر وكلجك وقت وزمانه اطلاق اولنور بونده
عنب وزننده دخى لغتدر ومنه يقال لااكلمك الاعشر من ذى قبل وقبل اى فيما استأنف يعنى استقبل من وقت
مستقبل اومعنى المحركة لااكلمك الى عشر تستقبلها ومعنى المكسورة القاف لااكلمك الى عشر مماتشاهده من الايام
اى فيما تستقبل وقبل جبل وزننده دومة الجندل قربنده برطاغك آديدر الاقبلال احمرار وزننده والاقبيلال
احميرار وزننده كوز ذكر اولنان قبل صفتيله بك متصف اولمق معناسنه در يقال اقبلت عينه واقبالت
اذا كانت بها قبل الاقبل احمر وزننده كوزنده قبل اولان كشى يه دينور يقال رجل اقبل اى بين القبل كانه ينظر
الى طرف انفه القبلاء حمراء وزننده كنديده ذكر اولنان قبل اولان كوزه دينور و بوينوزلرى يوزينه طوغرى
چوكك اولان قيونه دينور يقال شاة قبلاء اى المقبلة القرن على وجهها القبلة فتحاتله آغرشغه دينوركه ذكر
اولندى وچشار معناسنه دركه صدره عارض اولان خشونته دينور شارح ديركه كرچه نسخه لرده چشار عنوانيله
مرسومدر لكن غلطدر صواب اولان خباز اولمقدركه ابه كومجى ديدكلرى نباتدر وابو بكر محمد بن عمر وابو يعقوب
القبليان محدثلردر شارحك بيانه كوره بو قبائله منسوب ديمكدر نته كه سيبويه قبائله نسبتده قبلى اولمغى

تنصيص ايلدى فـنه قولهم فى رجل من القبـائل قبلى وفى المرأة قبليـة وقبله دربند كه كوه البرزده باب الابواب
اوله جقدر آنك قربنده بر بلده آديدر القبلة تمره وزنـنده بودخى نسوان عربك افسون بونجقلرينه دينور القبل
صرد وزنـنده بودخى يمـاجده طاهر واشكاره اولان شيئه دينور كما سيذكر و برموضع آديدر القبل عنب
وزنـنده والقبلى عربى وزنـنده بونلرده قرشوده عيـان واشـكاره اولان شيـئه دينور تقول رايتـه قبلا
محركة وقبلا بضمتين وقبلا كصرد وقبلا كعنب وقبليـا وقبيلا اى عيانا ومقـابلة وقبل عنب وزنـنده عـند
معنـاسنه مستعملدر تقول لى قبل فـلان حق اى عنده وتاب وطـاقت ومقـاومت معنـاسنه مستعملدركه
بوندن قرشولق ايله تعبير اولنور تقول مالى به قبل اى طاقة وذى قبل كلجك زماندن كنايه اولور كه ذكر اولندى
القبيلة سفينه وزنـنده قبـائل رأسك مفرديدركه باش كاسه سنك شبكه كبى برى برينه صوقشمه اولان كمكلرك
قطعه لرينه دينـور هر برقطعه سنه قبيله دينور آنلرى برى برينه صوقشدروب بنديدن سكيره شأن دينور جمعى
شئوندر تقول كادت تصدع قبـائل رأسى من الصداع وهى قطع مشعوب بعضهـا الى بعض وقبـائل عربك
هر برينه قبيله اطلاقى بوندن مأخوذدر وآنلر بر پدرك ذريتندن منشعب اولان جماعتدر تراكه بينده بوى وايماق
تعبير اولنور مؤلفك بصائرده بيـاننه كوره جماعات انسانيه ترتيب اعضاء اوزره مرتبدر ابتدا قبيله در بعده شعب
وعمـاره كه صدر معنـاسـنه در بعده بطن وفخذ وفصيله در واعظملرى حى در كه مجموعنى جامعدر انتهى وقبيله
آت كنك باشلق ديدكلرى قايشلرك هر برسنه دينور مجموعنه قبـائل دينور يقال للجام حسن القبائل اى السيور
وقبواغزينك كارنده اولان صخره يه وحجر كبيره دينور وحصين بن مرداسك فرسى اسميدر المقبل مكرم وزنـنده
توجه ايده جك سمت ومحله دينور اقبـالدن اسم مكاندر ومصدر ميمى اولور ومنه قولهم اقبل مقبلا كادخلنى مدخل
صدق القبـالة كفاله وزنـنده ومرادفيدركه كفيل وضـامن اولمق معنـاسـنه در يقـال قبل به وقبل قبـالة
من البـاب الاول والرابع والثـانى اذا كفل به وضمن وقباله التزام تمسكـنه دينـور نته كه ذكر اولندى يقـال
تقبل العامل فاعطاه قبالة اى مكتوبا له المقـابلة اسم مفعول بنيه سيله شول قيونه دينور كه قولغندن برپاره كسوب
لـكن آيرلميوب اوك طرفنده صـالنوب طورر اوله اكر آرد طرفنده صـالنوب طورر سه مدابره ديرلر يقـال شاة
مقابلة اذا قطعت من اذنها قطعة وتركت معلقة من قدم التقابل تفاعل وزنـنده قرشو قرشو يه اولمق معنـاسنه در
يقال تقابلا اذا تواجها المقـابل اسم مفعول بنيه سيله پدرى ومادرى طرفلرندن صوى پاك ونسبى كريم آدمه
ديـنور آنده اولورسه ايكى باشى كحيلان تعبير اولنور يقـال رجل مقابل اى كريم النسب من قبل ابويه الاقبـال
افعال وزنـنده برايشه بكى باشدن بشلمق معنـاسـنه در يقـال اقبل امره اذا استأنفه وبالبداهه سوز سويلمك
وكلام وخطبه احداث ايلمك معناسنه در يقال اقبل الخطبة اذا ارتجلها المقبل اسم مفعول بنيه سيله يكى باشدن
استينـاف اولنان شيئه دينور ومنه تقول العرب رجل مقتبل الشباب اذا لم يظهر فيه اثر كبر يعنى جوانلغى مدت
مديده سوروب هنوز پيرلك اثر وشائبه سى ظهور ايلمدى كويا كه ساعت بساعت جوانلغى استيناف اولنمش اولور
قصيرى قبـال مصغر بنيه سيله وقصرايله وقبـال كتاب وزنـنده برجنس بلانه دينور كه بغايت خبيث وقتال
اولور قبلى حبلى وزنـنده غرب نام جبل نجد ايله رتان نام وادى بيننده برموضع آديدر القابل منـاده مسجد
خيف يسارى طرفنده برمسجدك اسميدر المقبول والمقبل معظم وزنـنده تعالى ثوبه دينور يقـال ثوب مقبول
ومقبل اى مرقع القبلة قافك كسريله والقبلية فتحـاتله نخله ومدينه بيننده فرع نواحيسندن برناحيه آديدر
مقبل محسن وزنـنده وقابل صاحب وزنـنده وقبيل امير وزنـنده وقبول صبور وزنـنده اسامئ رجالدندر القبعلة
دحرجه وزنـنده والقبعلة عينك تقديميله اياقلر برى برينه طوغرى مائل اولمق على قول اياغك برونلرى برى برينه
يقين واوكجه لرى ميدانلو اولمق معناسـنه در ياخود پير واختيـار يورويشى كبى ضعيف وآهسته يوريمك ياخود
اياقلر ايله طپراق صـاوورركبى يوريمك معنـاسـنه در يقـال قبعل الرجل وقعبل اذا اقبل قدمه كلها على الاخرى
اوهو تباعد مابين الكعبين اومشى ضعيف اومشى من كأنه يغرف التراب بقـدميه القتل قافك فتحى وتانك
سكونيله والتقتال تذكار وزنـنده اولدرمك معناسـنه در يقـال قتله وقتل به قتلا وتقتـالا اذا اماته بورادهٔ باء حرفيله
قتل به عنوانى ثعلبه دن مرويدر شارح ديركه قتل جسد حيواندن ازالهٔ روح ايلمك معناسـنه موضوعدركه متولى
ومباشر فعلنه مقروندر واكرفوت حيات ايله اعتبار اولنورسه اكا موت دينور انتهى وقتل برنسنديه كركى كبى مطلع
اولوب بيلمك معناسـنه مستعملدر كويا كه جهلى قتل ايدر يقال قتل الشئ خبرا اذا اعلمه يعنى علما تاما ومشروب
بوفقه جه اولمق ايچون صوقاتمق معنـاسـنه مستعملدر يقـال قتل الشراب اذا مزجه بالمـاء ولعن ونفرين ايلمك

معناسـنه در ومنه قوله تعـالى قتل الانسان ما اكفره اى لعن التقتيل تفعيل وزنـنده بودخى اولدرمك
معناسنه دركه تكثيرى متضمندر يقـال قتله بمعنى قتله القتال جدال وزنـنده والمقاتلة مجادله وزنـنده والقيتال
فيعال وزنـنده قتل ايدشمك معنـاسـنه در واحد وزياده ايچون اولور يقال قاتله قتـالا ومقاتلة وقيتالا وبركسيه لعن
ونفرين ايلمك معناسـنه مستعملدر يقـال قاتلهم الله اى لعنهم الله شـارح ديركه عربلر قاتله الله كلامنى كاه اولور كه
تعجب مقـامنده ايراد ايدرلر تربت يداه ديدكلرى كبى بومقوله كلامك معنـاسى مراد وملحوظ اولمز القتلة قافك
كسريله بناء نوعدر قتل حالتنه وهيئتنه دالدر بركونه اولدرمك معناسنه دركه آندن اولدرش ايله تعبير اولنور يقال
قتله قتلة سوء وهى هيئته القتل قافك كسريله قتل بابنده دلير وماهر دشمن مقاتله دينور جمعى اقتال كلور يقـال
هو قتل اى عدو مقـاتل وصديق دوسته ديكله ضد اولور يقـال هو قتله اى صديقه وبرنسنه نك مثل ونظيرينه
دينور يقـال ماله قتل اى نظير وبرآدمك عموجه زاده سنه دينور تقول هو قتلى اى ابن عمى وبهادر ودلاوره دينور
يقال رجل قتل اى شجاع وجنكده برآدمك همتاسنه دينور يقال قتل قتله اى قرنه وشر وشور خصوصنى خوشجه
بيلور اولان كمسيه دينور يقال انه لقتل شر اى عالم به القتل قافك ضمـيله والقتل ضمتيله قتولك جمعيدركه
صبور وزنـنده دركثير القتل آدمه ديـنور يقـال هو قتول وهم قتل وقتل اى الكثير القتل الاقتـال همزه نك
كسريله برآدمى قتل اولنمغه عرض ايلمك معناسنه دركه آنى برسببله عرضهٔ قتل ايدوب قتلنه باعث اولمقدن عبارتدر
يقال اقتله اذا عرضه للقتل المقتل معظم وزنـنده اشمش يورتمش تجارب ايله احوال كونيه يه واقف وآكاه اولمش
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مقتل اى مجرب للامور وشول بيچاره كوكله وصف اولور كه عشق ومحبت صدمه سى
آنى مقهور ومذلل ايلمش اوله يقـال قلب مقتل اى مذلل قتله الحب والعشق الاستقتال بركمسه هلاكدن بى باك
اولوب فرط شجـاعت وجلادتندن نفسنى هلاكه تسليم ايلمك معناسـنه در يقـال استقتل فلان اذا استمـات
القتيل امير وزنـنده قتل اولنمش كمسه درمذكر ومؤنثه وصف اولور يقـال رجل قتيل وامرأة قتيل اى مقتول
واكر موصوفـه اولان امرأه لفظى ذكر اولنمزسه تا ايله فرق ايدوب هذه قتيلة بنى فلان ديرلر القتول صبور
وزنـنده كثير القتل آدمه دينور كه ذكر اولندى بونده دخى تذكير وتأنيث مساوى اولور يقال رجل قتول وامرأة قتول
اى قاتل وقاتلة القتـال سحاب وزنـنده نفس وذات معنـاسـنه در يقال ناقة ذات قتـال اى ذات نفس
وثيقة وبقية جسم وجثه يه اطـلاق اولنور يقـال لم يبق به قتـال وهى بقية الجسم وزور وقوت معنـاسـنه در
يقـال انه لذو قتال اى قوة الاقتتـال افتعـال وزنـنده اشتراك ايچوندر جنك وقتال ايدشمك معنـاسـنه در يقال
اقتتلوا اذا تقـاتلوا وبرآدمى عشق ياخود جن طـائفه سى هلاك ايلمك معنـاسـنه در يقـال اقتتل فلان
على بناء المفعول اذا قتله العشق او الجن واشبو اقتتل ماده سنده افصح اولان عدم ادغامدر زيرا تاء كلمه يه لازم دكلدر
وبعضلر تاء اولانك حركه سنى قافه نقل وتارى ادغام ايدوب وماضينك همزه سى قافك سكونى ايچون زياده اولديغندن
استغنا اولنمغله ماضيده قتلوا ومضـارعده يقتلون ديديلر قافك فتحى وكسريله وبعضلر اجتماع ساكنين ايچون
ماضيده ومضـارعده قافلرى مكسور ايلديلر پس وجه اولده اسم فاعل مقتل اولور محـدث وزنـنده وثانيده
مقتل اولور ميمك ضمى وقافك كسريله واهل مكه ضمى ضمه يه اتبـاعله مقتل ديرلر ميمك وقافك ضميله التقتل
تفعل وزنـنده برايشى سهل ومناسبى وجهيله طوتمق معناسـنه دركه يوليله ويوللو طوتمق تعبير اولنور يقال
تقتل فلان لحاجته اذا اتاها لهـا وخاتون اداوشيوه سندن اكيله رك وبوكيله رك صالنى يولانى يوريمك معنـاسنه در يقال
تقتلت المرأة فى مشيتهـا اذا تثنت القتول عثول وزنـنده چولپه وعاجز وهيچ وصالق آدمه ديـنور يقال رجل
قتول اى عيى مسترخ قتله حمزه وزنـنده وقتيله جهينه وزنـنده وقتال كتاب وزنـنده وقتال شداد
وزنـنده وقتل زفر وزنـنده وقتيل امير وزنـنده اساميدندر مقاتل مجادل وزنـنده ابن حيان دركه امام
معروفدر ومقـاتل بن دوالدوز محدث ثقه دن بشقه برذاتدر على قول ايكيسى بردركه دوالدوز پدرينك لقبيدر ودوالدوز
فارسيدر تصحيف ديكن آدمه ديـنور ومقاتل بن سليمـان المفسر ضعيفدر ومقاتل بن الفضل ومقاتل بن قيس وغير
منسوب اوله رق مقـاتل محدثلردر المقتعل ثاى مثلثه ايله مشمخر وزنـنده ابوجه ودوزجه يوغالمش كيچ وچ
اوقه دينـور ياخود بومقتعل كلمه سندن مصحفدر قعل ماده سنده مرسومدر القثول عثول وزنـنده ومرادفيدركه
هيچ وپريشان وصالق كمسيه دينـور واپرى خرما صالقمته دينـور وكمكلى اپرى ات پارچه سنه دينور القحول جاى
مهمله ايله قعود وزنـنده والقحل نخل وزنـنده وحرف حلق ايچون فتحتيله افراط ضعف وهزالدن بدنك
دريسى قو بقورى اولوب كمكه ياپشمق معنـاسنه در يقـال قحل الشيخ قحولا وقحل قحلا من البـاب الثالث

ورابع وقحل على بناء المفعول قحولا اذايبس جلده على عظمه التقحل تفعل وزننده قحول معناسنه در
يقال تقحل الشيخ بمعنى قحل الاقحال همزه نك كسريله برآدمى زبونلدوب دريسى قوبقورى كبكه يابشق
ايلمك معناسنه در يقال اقحله الصوم اذايبس جلده على عظمه شارح ديركه بوتركيب مطلقا برنسنه قوريمق
معناسنه موضوعدر المتقحل اسم فاعل بنيه سيله پك زبونلقدن دريسى قوبقورى اولوب كميكنه يابشمش حالى
ديكركون آدمه دينور يقال صارفلان متقحلا وهواليابس الجلد السئ الحال القحل فتحتينله قحول معناسنه در
يقال قحل الشيخ قحلا من الباب الرابع اذايبس جلده على عظمه القحل فحل وزننده والقحل كتف
وزننده والانقحل جردحل وزننده پك پيرلكدن كوده سى قوريوب دريسى كميكنه يابشمش آدمه دينور
مترجم ديركه انقحل كلمه سى كه همزه ونونله درعندالاكثر زائده در وعندالبعض اصليه اولمغله وزنى جردحل در
مؤلف قول ثانى بى التزام ايلدى لكن بوصورتده محلى فصل همزه اولديغى عياندر مكراطرادذكرى يه حمل اولنه
وبوماده شافيه شرحنده مشر وحدر المقاحلة مفاعله وزننده مداومت وملازمت معناسنه در وجودك
ضعفندن دريسنك كميكه يابشمسى معناسندن مأخوذدر يقال قاحله اذالازمه القحال غراب وزننده قيون قسمنه
مخصوص برمرض اسميدركه دريلرى قوريوب هلاك اولورلر القحزلة زاى معجمه ايله دحرجه وزننده برنسنه يى
اوروب يره دوشورمك معناسنه در يقال قحزله اذااسقطه وضربه وقحزله اسم اولوركنكه دينور عصا معناسنه
القندويل زنجبيل وزننده بيوك باشلى آدمه دينور يقال رجل قندويل اى العظيم الرأس القذال سحاب
وزننده باشك كيروسنك ديوشورلمش طوپ وبومرى يرينه دينوركه مراد قفاچقورندن بوقرى اكسه دركذلك قفانك
ايكى جانبيدر قفاچقورندن قولغه وارنجه وآت قسمنده ناصيه نك اكسه سنده او يان باشلغى طورن يردن عبارتدر
جمعى قذل درضمتينله واقذله در يقال ضرب قذاله اى جماع مؤخر رأسه شارحك بيانه كوره تثنيه سى
قذالاندر القذل عزل وزننده برآدمك قذالنه اورمق معناسنه در يقال قذله قذلا من الباب الاول اذاضرب
قذاله وطوغريدن صاپمق معناسنه در يقال قذل فلان اذامال وجاروبركسيه اويمق على قول عيبلمك معناسنه در
يقال قذل فلانا اذاتبعه اوعابه وبرخصوصده جدّ وجهد ايلمك معناسنه در يقال قذل فى الامر اذاجدّ القذل
فتحتينله عيب ونقيصه معناسنه در يقال مابه قذل اى عيب القذعل قنفذ وزننده والقذعل سحل وزننده
لئيم وخسيس وناكسه دينور الاقذعلال اشمعلال وزننده برنسنه چپارزلنوب دشوار اولمق معناسنه در يقال
اقذعلّ الامر اذاعسر المقذعلّ مشمعلّ وزننده چابك وچالاك آدمه دينور يقال رجل مقذعلّ اى سريع
القذعل جردحل وزننده احمق ونادانه دينور القذعمله قافك ضمى وذالك فتحى وميمك كسريله خست
ودناءتى اولان بودورعورته دينور وايرى وعظيم الهيكل دوه يه دينور قذعمل دخى دينور هاسرز وناچيز نسنه
معناسنه مستعملدر معناى اولدندر يقال ماعنده قذعملة اى شئ وكنك وحقارت معناسنه در يقال مافى حسبه
قذعملة اى ضؤولة القذعميل قافك ضمله پك پير وسالخورده آدمه دينور القذامل علابط وزننده بول نسنه يه
دينور يقال فضاء قذامل اى واسع القرلى زمكى وزننده برجنس قوشدركه مارتى قوشى كبى بالق صيد ايدر
بغايت حزم وحذرصاحبى برقوشدر هوابوزنده كوزينك برى دائماصو ايچنده كى بالغه وبريسى حذرواحتياطدن
بوقرى يه ناظر اولوركه جوارحدن برى كنديسنه قصد ايليه اكانساء حزم واحتياطده ضرب مثل اولمشدر يقال
احزم من قرلى واحذران رأى خيرا تدلى * وان رأى شرا تولى * القرثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده پك خوروجوجه
اولان بودوره دينور مؤنثى قرثله در القرزحلة جردحله وزننده بردرلو بونجق اسميدركه صبيان عربلر
طاقنورلر كذلك برى برينه تفاخر ايچون ازواج اورتقلرى طاقنورلر وعصاطرزنده بارشون قدرصو په يه ود كنكه
دينور وبودورعورته دينور القرزل قنفذ وزننده لئيم وفرومايه كسيه دينور ونسوان عربك باشلرينك تپه سنه
طوپ پرچم طرزنده وضع ايلدكلرى خوطازه واول هيئتده صاچه دينور وبوقاغى يه دينور وطاش كبى پك نسنه يه
دينور واعضاسى ديرنكلى خوب ولطيف آته دينور وحذيفة بن بدرك وطفيل بن مالكك فرسلرى اسميدر
القرزلة دحرجه وزننده عورت باشنك تپه سنه قرزل قومق معناسنده دركه پرچم طرزنده صاچنى اورايه طوپلمقدن
عبارتدر يقال قرزلت المرأة القرزل اذاجعلته فوق رأسها شارح ديركه لسان العربده قرزلت المرأة شعرها اذاجمعته
وسط رأسها عبارتيله مرسوم اولمغله مؤلفك شئ تعبيرى اول رسمه صاچدن عبارت اولديغى متبين اولور القرطلة
قرشه وزننده والقرطالة قرطاسه وزننده اشك يوكنك بردنكى اولان سپده وكوفه يه دينور وقرطاله قرطالك مفرديدر
القرعبلانة قافك وراءنك وباءنك فتحيله بركوجك جانوردركه قارنى بيوك وجثه سى يصى ويابوان اولور بونك اصلى

قرعبل ايدى اوچ حرف زياده اولدى مصغرى قريعبه در القرنفل والقرنفول قافلرك فتحيله برجنس شجرك يمشيدركه
هند اولكه سنك اشاغى طرفلرنده بلاد چينه مجاور اولان سواحلده نابت اولور افاويه حاره نك اطيب واذكاسيدر
اركك وديشيسى اولور اركككنك آق چچكى اولور ثمرى اولمز وديشيسنك ثمرى اولور وچچكى اركككدن اذكا اولور
وايكى نوعى دخى لطيف واعضاى باطنيه يه مؤثر وقلب ودماغى مصفى ومقوى وخفقان وضعف بصر وغشاوه
علتلرينه نافع وآغزده اولان رائحهٔ كريهه يى مزيل وطعامى هاضم در شارحك بيانه كوره قرنفولده واواشباعيه در
المقرفل والمقرنف مدحرج وزنلرنده قرنفل كلمه سندن متصرف اسم مفعوللردر قرنفل ايله مطيب طعامه دينور
اولده نون وثانيده لام حذف اولنمشدرنته كه خماسينك تصغيرلرنده دخى بو يلجه جاريدر يقال طعام مقرفل ومقرنف
اى مطيب بالقرنفل القرقل قافله جعفر وزننده ولامك تشديديله زبانزده درعرب نسوانته مخصوص بركسيم
كوملكدر ياخود بكلرى اولميان لباسه دينور جمعى قراقل در القرمل جعفر وزننده برجنس تيكنسز بغايت
ضعيف شجرك اسميدر اياقله باصيلوب چكنانديكده همان ياريلوب طاغيلور مفردى قرمله در ومنه المثل * ذليل
عاذبقرملة * برآدم كندى دردينه درمان اولميه جق يردنى وبى خبر آدمه التجا ومراجعت ايلدكده ضرب اولنور وقرمل
عروة بن وردك فرسى اسميدر القرمل زبرج وزننده بسرك دوه نك ياوريسنه دينور على قول ايكى اوركجلى دوه يه
دينور ونسوانك صاچ باغلرينه دينوركه ترك تعبيرا اولنور وتو يلرى چوق خرده دوه لره دينور قرمليه دخى دينور
قرمل قنفذ وجعفر وزنلرنده ابن لجيم دركه ملوك حميرندن مرثد بن ذى جدن نام ملكدن صكره شاه اولمشدر
قرملاء كربلاء وزننده برموضعدر القرمول زنبور وزننده غضا نام شجرك يمشندن بركونه يمشك اسميدر القزل
قافك وزاى معجمه نك فتحيله پك چركين طو پاللغه دينور على قول بالدرلرك اتلرى زبونلقدن كمكله چوب كبى
انجه قالمسنه دينور ياخود وصف ثانيله مجتمع اولان طوپاللغه دينور وبومعناده مصدر اولور يقال قزل الرجل
قزلا من الباب الرابع وفيه قزل اى اسوء العرج اودقة الساق لذهاب لحمها اوهما جميعا وقزل اياغى كسلمش آدمك
يوريمسى كبى يوريمك معناسنه در يقال يقزل فلان اذاكان يمشى مشية المقطوع الرجل وصالنى صالنى يوريمك
معناسنه در يقال قزل الرجل اذاتبختر الاقزل احمر وزننده وصفدر اياغنده قزل اولان كشى يه دينور وبنوع يلانه
دينور وساعدن قورده اطلاق اولنور القزلان فتحاتله والقزل عزل وزننده صچرامق معناسنه در يقال قزل
الرجل قزلانا وقزلا من الباب الثانى اذاوثب وطوپال كبى يوريمك معناسنه در يقال قزل الرجل اذامشى مشية العرجان
الاقزلان تثنيه بنيه سيله طوشنجل قوشنك قويرغنك اورته سنده اولان ايكى جيغه يه اطلاق اولنور جمعى اقازل در
القزحلة قافك وحاى مهمله نك فتحيله پايه دينور قوس معناسنه المقزعل مشمعل وزننده شرف ناپايدار ايله متعين
ومتشخص اولان آدمه دينور صكره دن توره مه اعيان ودره بكلرى كبى يقال هو مقزعل اى على شرف غير مطمئن
ومطلقا سريع وتيز روشيئه دينور يقال شئ مقزعل اى سريع القزمل جعفر وزننده پك چركين جثه او بودوره
دينور القزميلة قافك كسريله ذكره دينور القسطل جعفر وزننده والقسطال والقسطلان قافلرك فتحيله
والقسطول زنبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه ام قسطل جعفر وزننده آفت وداهيه نك كنيه سيدر
القسطلانية قافك فتحيله قوس قزح ديدكلرى دائرهٔ هوائيه يه دينوركه الكم صاغمه تعبير اولنور علايم سماويه دن
غلط در وشفقك حمرتنه دينور وبردرلو ثوب اسميدركه قسطلان نام نساجه ياخود بلاد اندلسدن قسطله نام
شهره نسبت اولنور الف ونون تغيير نسب قبيلندندر مترجم ديركه بروسه قربنده كستل نام قصبه نك دخى تعريبله
نسبتى قسطلانى در قسطبيه قافك فتحى وياك تخفيفيله اندلسده بشقه برشهردر القسطلة دحرجه وزننده
دوه اسريوب كوكره مك معناسنه در يقال قسطل الجمل اذاهدر وآقان صو چاغلمق معناسنه در يقال قسطل النهر
اذاحسّ وصوت القسطال قرطاس وزننده چاغليان ايرمغه دينور يقال نهر قسطال اى مصوت القسطيلة
قافك ضميله ذكره دينور قسطبينه لفظنده لغتدر القسمل زبرج وزننده ارسلان ياوريسنه دينور وازد
قبيله سندن بربطن اسميدر قسميل ازميل وزننده بربطن پدرينك اسميدر القساملة والقساميل قافلرك فتحيله
اعرابدن برنيجه اوبه لره اطلاق اولنور قسمله قافك فتحيله جذيمة الابرش نام اميرعربك برادرى عائذ بن عمروك
لقبيدر صاحب حسن وجمال اولديغيچون تلقب اولندى پس لامى زائد اولور حسن وجمال معناسنه اولان
قسم وقسامه دن اولور القصل فصل وزننده كسمك معناسنه در يقال قصله قصلا من الباب الثانى اذاقطعه
وخرمن دوكك معناسنه در يقال قصل البر اذاداسه وبرآدمك بوينى اورمق معناسنه مستعملدر يقال قصل
عنقه اذاضربها ودابه يه قصيل يدرمك معناسنه در يقال قصل الدابة وعليها اذاعلفها القصيل وفصل قصاله

معناسنه‌در کاسیذکر وسلم اغاجنك چچکنه دینور الاقتصال افتعال وزننده بو دخی کسمك معناسنه‌در
یقال اقتصله اذا اقطعه وکسلمك معناسنه مطاوع ولازم اولور یقال قصله فاقتصل الانقصال انفعال وزننده
بودخی کسمك معناسنه مطاوعدر یقال قصله فانقصل ای انقطع القصیل امیر وزننده حصاد وقتندن
مقدم بچلمش کوك تازه اکینه دینور که طواره بدررلر فارسیده خوید دینور یقال اجتز للدابة قصیلا وهو ما اقتصل
من الزرع اخضر وجاعت وکروه معناسنه مستعملدر قطیع کبی القاصل والمقصل منبر وزننده والقصال
شداد وزننده یك کسکین قلجه وصف اولور یقال سیف قاصل ومقصل وقصال ای قطاع ومقصل
لسان حدیده وصف اولور یقال لسان مقصل ای ماض القصل فتحتینله والقصالة ثمامه وزننده قصل کبی
ترکیده کسمك و بوغوم تعبیر اولنان نسنه‌یه دینور که بغدایك ایچندن تنقیه وطرح اولنورو بعضا انی یکیدن دوکوب
صمان ایدرلر یقال هذا قصل البر وقصالته وهو ما عزل منه اذا نقی فیرمی به القصل قافك کسریله قصاله
معناسنه‌در نته که قافك فتحیله ده لغتدر وقصل اصلا خیروشره یرامیان ضعیف وناکس شخصه دینور و برایشه
یرامز اولان احمق ونادانه یاخود فرط حماقتندن ناشی نفسنه مالك اولمیان احمق ونادانه دینور یقال رجل قصل
ای فسل ضعیف وکذا احمق لا خیر فیه او من لا یتمالك حمقا القصله قافك کسریله بون ونادان عورته دینور
ودوه سوریسنه علی قول اون مهاردن قرقه وارنجه اطلاق اولنور قصل زفر وزننده جهینه قبیله‌سندن
برکسه‌در که من عاش بعد الموت کاینده قصه‌سی مذکوردر نته که فصل ماده‌سنده مرور ایلدی القصبلة قافك
کسری و بای تحتیه‌نك ولام مشدده‌نك فتحیله یضی کوده‌لو بودور آدمه ودوه‌یه دینور وطوپاچ کوده‌لو طقناز
قارنی بیوك آدمه دینور القصلة ثمره وزننده کوشك اغاجه دینور یقال شجرة قصلة ای رخوة و بعضلر دیدیکه
قصله چوق اکیندن بولنمش بر بلوك اکینه دینور ودوه سوریسنه دینور بونده قافك کسریله ده لغتدر وقیون
وکچی مقوله‌سی مواشی سوریسنه دینور القصال شداد وزننده ارسلانه دینور الاقصیلال اطمینان وزننده
برنسنه‌یی پنچه ایله قاوره‌یوب طوتمق معناسنه‌در یقال اقصأل به اذا قبض علیه و بر یرده مقیم اولمق معناسنه‌در
یقال اقصأل بالمکان اذا اقام به القصبلة دحرجه وزننده قابده اولان طعامك مجموعنی صیروب یمك معناسنه‌در
یقال قصبل الطعام اذا اکله اجمع قصدال قافك فتحیله بر موضعدر که آندن عنبر جلب اولنور القصعل
قنفذ وزننده لئیم وفرومایه وناکسه دینور وعقربه علی قول یاوریسنه دینور زبرج وزننده دخی لغتدر یاخود
خرده اولان عقربه دینور صغانی علیه الرحمه تکمله‌سنده صواب اولان فا ایله اولمقدر دیو جوهری‌یی تغلیط
ایلمکله کندیسی غلط ایلمشدر زیرا فا ایله وقاف ایله ده معنیین مذکورینده لغت فصیحه‌لردر وقصعل قوردانیکنه
دینور الاقصعلال اضمحلال وزننده کونش نصف النهار درجه‌سنده کلمك معناسنه‌در یقال اقصعلت
الشمس اذا تکبدت السماء القصفلة فا ایله دحرجه وزننده قصبله معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال قصفل
الطعام بمعنی قصبله القصملة دحرجه وزننده آدمی صبق صبق آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال قصمل
الرجل اذا قارب الخطا یعنی فی مشیه و برآدمی یره یقمق معناسنه‌در یقال قصمل فلانا اذا اصرعه وکسمك معناسنه‌در
یقال قصمله اذا قطعه وقابده وسفره‌ده اولان طعامی بتوبجه یمك معناسنه‌در یقال قصمل الطعام اذا اکله
اجمع واشك کبی یه‌جکی پك پك دیشیله قاوره‌یوب اکل ایلمك معناسنه‌در یقال فلان یقصمل اذا کان یعض
الطعام شدیدا فیأکل وقصمله اسم اولور دیشلرده تکون ایدن قورتجغزه دینورکه دیشلری اویوب چوریدر وصو
مقوله‌سنك قابده قلان بقیه‌سنه دینور کهنه وکیلور وقصمله دوه کوشکی قصمل دیدکلری علته اوغرامق معناسنه‌در
یقال قصمل الفصیل اذا اصابه القصمل القصملی خوزلی وزننده لقمه‌یی شدتله یوتمغه دینور یقال التقمه القصملی
ای التقاما شدیدا القصمل قنفذ وزننده بر مرضدر که دوه کوشکلرینه عارض اولوب وآندن هلاك اولورلر المقصمل
اسم فاعل بنیه‌سیله ارسلانه دینور ودکنکی محکم وشدید اولان چوبانه دینور القصمل زبرج وزننده بودخی
ارسلانه دینور و یاوز شدید آدمه دینور القصمل علبط وزننده والقصمل جعفر وزننده بونلرده یاوز وشدید
آدمه دینور القطل قافك فتحی وطانك سکونیله کسمك معناسنه‌در یقال قطله قطلا من الباب الثانی اذا قطعه
و برآدمك بوینه اورمق معناسنه‌در یقال قطل عنقه اذا ضربها المقطول مقطوع معناسنه‌در القطیل
امیر وزننده مقطول معناسنه‌در وخاصة کوکندن کسلمش خرما اغاجنه وصف اولور یقال نخلة قطیل
اذا قطعت من اصلها ویقال جذع قطیل وقطل بضمتین ای مقطوع التقطیل تفعیل وزننده کسمك
معناسنه‌در یقال قطله اذا قطعه و برآدمی یانی اوزره دوروب یقمق یاخود یره چالمق معناسنه‌در یقال قطله

اذا القاه علی جنبه او صرعه القطل ضمتینله قطیل کلمه‌سندن جمعدر ومقطوع معناسنه مفرد اولور
التقطل تفعل وزننده خرمانك دالی دبندن کسلمك معناسنه‌در یقال تقطل الجذع اذا انقطع من اصله المقطلة
مکنسه وزننده مطلقا نسنه قطع ایده‌جك دمور آلته دینور قطبل امیر وزننده شعرادن ابوذویب الهذلی لقبیدر
القطبلة سفینه وزننده شول آبا وثوب پارچه‌سنه دینورکه سونکر کبی آنکله اصلاق نسنه‌نك صوینی آلنور
القاطول دجله اوزرنده بر موضعدر المقطل معظم وزننده پشمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مقطل ای مطبوخ
قطربل قافك ضمی وطانك سکونی وراء مضمومه وباء موحده مشدده‌نك یاخود مخففه‌نك ضمی ولامك تشدیدیله
ایکی موضعك اسمیدر بری عراق دیارنده‌در که غربی دجله‌ده واقعدر خمرك الطفی اورایه نسبت اولنور شارحك
بیاننه کوره موضع ثانی بلدهٔ آمد مقابلنده بر قریه‌در القعال غراب وزننده اوزم مقوله‌سی نباتك چچکنه دینور
علی قول دوکیلن چچکنه دینور ودوه‌دن دوکیلن تویه دینور الاقعال همزه‌نك کسریله اوزم وقنه مقوله‌سنك
چچکی آچمق معناسنه‌در یقال اقعل النور اذا انشقت عنه قعالته الاقعیلال اشمعلال وزننده اقعال معناسنه‌در
یقال اقعال النور بمعنی اقعل وراکب مرکوب اوزره میل کبی دیم دیك طورمق معناسنه‌در یقال اقعأل الراکب
اذا انتصب الاقتعال افتعال وزننده اوزمك چچکی اصمه‌سندن سلکوب کیدرمك معناسنه‌در یقال اقتعل
القعال اذا نحاه واستنفضه القاعلة اوزون طاغه دینور القیعلة والقوعلة قافلرك فتحیله شول طوشجیل
قوشنه دینور که قاعله دیدیکی طاغ تپه‌لرنده یوه طوتوب قرار ایدر اوله یقال عقاب قیعلة وقوعلة علی الصفة
والاضافة فیهما اذا کانت تأوی الی القاعلة وتعلوها وقیعله ایری جثه‌لو یاقشقسز تصلق عورته دینور ورؤس
جبالده ایو اوتمکن ایدن طوشنجل قوشنه دینور وقوعله بر موضع آدیدر وکوچك طاغه یاخود کوچك تپه‌یه و باره
دینور ومصدر اولور ذکر اولنان طاغك یاپسه‌نك اوزرنده اوتورمق معناسنه یقال قوعل الرجل اذا قعد
علی القوعلة المقتعل اسم مفعول بنیه‌سیله خوشجه یونلمامش اوقه دینور یقال سهم مقتعل اذا لم یبر بریا
جیدا القعولة قعله وزننده ومراد قیدرکه ذکر اولندی القعل نعل وزننده آصمه وتکاك هرکنه دینورکه
تازه چبوقلرینك آلتی طیاق ایدرلر وبخیل واغورسز اولان بودوره دینور القعبل امیر وزننده ارکك طوشانه
دینور المقعالة میمك ضمی ولامك تشدیدیله شول قیایه دینورکه یرده کوکی اولمیوب یر اوزرنده دیکلوب طورر اوله
یقال صخرة مقعالة ای منتصبة لا اصل لها فی الارض القعبل جعفر وزننده والقعبل زبرج وزننده فطر
اسمیدرکه منار انواعندندر ترکیده دلوجه منار دیدکلریدر و بشقه بر بیاض نبات آدیدر وقعب معناسنه‌درکه
سود صاغجق قابه دینور اغاجدن اولور کوللك تعبیر اولنور و بر رجل آدیدر وصو بسز حرامزاده کمسه‌یه دینور یقال
رجل قعبل ای منقلع جلف القعبول زنبور وزننده قعبل ایله ایکی معناده مراد قدر المقعبل اسم
مفعول بنیه‌سیله شول آدمه دینورکه ایاقلری بری برینه طوغری دورك اولمغله یك اکری اوله یقال رجل
مقعبل القدمین اذا کان شدید القبل القعبلة قبعله وزننده ومراد قیدرکه ذکر اولندی القعثلة ثای مثلثه ایله
قعبله وزننده ومراد قیدرکه ایاقلری بری برینه مائل اولمق معناسنه‌در التقعثل تدحرج وزننده اوزلو یاپقدن
چکرکبی ایاقلری یوقری یوقری چکرك یوریمك معناسنه‌در یقال مر فلان یتقعثل ای کانه یتقلع من وحل
وجوهرینك بوراده المقثعل من السهام قولی یعنی جوهری بوراده مقثعل کلمه‌سنی رسم وایوجه یونلمامش
اوق ایله تفسیر ایلمسی وهمدر زیرا آنك موضعی قثعل ماده‌سیدر نته که ذکر اولندی واستشهاد ایچون ایراد ایلدیکی
بیت دخی مصحفدر یعنی لبیدك *فرمیت القوم رشقا صائبا* لیس بالعصل ولا بالمقتعل * بیتنده واقع مقتعل کلمه‌سی
مصحفدر روایت صحیحه فا ایله وتای فوقیه ایله‌در وروایت شاذه‌ده قاف ایله وتای فوقیه ایله وارد اولمشدرکه اقتعالدن
اولور واقتعال اوقی ایوجه یونمیوب کج ومج براقمق معناسنه‌در پس بوکه کوره‌ده موضع ذکری قعل ماده‌سی اولور
مترجم دیرکه ظفر یاب اولدیغمز صحاح نسخه‌لرنده القعثل عنواننده مرسومدرکه عین ثای مثلثه‌دن مقدمدر
بو صورتده مؤلفك ایرادی وارد اولمز القعطلة دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه‌در یقال قعطله اذا اصرعه
ومدیونه تضییق وتقاضا ایلمك معناسنه‌در یقال قعطل علی غریمه اذا ضیق فی التقاضی وسوزی چوغالتمق
معناسنه‌در یقال قعطل فی الکلام اذا اکثر منه القعطل جعفر وزننده جواس نام شاعرك پدرینك لقبیدر
اصل اسمی ثابتدر مزبورك حقنده بنو زید بن نماعه‌دن بر شاعر اشبو *فظل یمنینی الامانی خالیا* وقعطل حتی
قد سئمت مکانیا * بیتنی انشاد ایلمکله قعطل ایله ملقب اولدی القفول قعود وزننده کیرو دونمك معناسنه‌در
یقال قفل الرجل قفولا من الباب الاول والثانی اذا رجع جمع اتمهانده سفردن دونمکه مخصصدر وقفول

یوغوردوه یاخود آیغرآت دیشی یه آشمغه یرانمق معناسنه‌در یقال قفل الفحل قفولا من الباب الثانی اذا اهتاج
للضراب ومطر نازلق ایلك معناسنه در یقال قفل الطعام اذا احتکره ودری قورمق معناسنه‌در یقال
قفل الجلد وقفل قفولا من الباب الاول والرابع اذا یبس وقفول وقفل نقل وزننده برنسنه‌یی تقدیرایدوب
اورانلمق واوپلچوملك معناسنه‌در یقال قفل الشیء قفلا وقفولا اذا احرزه وغلال برکدرمك معناسنه‌در یقال
قفل القوم الطعام قفلا وقفولا من الباب الثانی اذا جمعوه وقفول خاصة اغاج قورمق معناسنه‌در یقال
قفل الشجر وقفل قفولا من الباب الاول والرابع اذا یبس القافل قفولدن اسم فاعلدر راجع معناسنه‌در
جمعی قفالدر رمان وزننده وقوری دری یه دینور بو باب اولندر یقال جلد قافل ای یابس ووجودینك
دریسی یاخود الری قورمش آدمه دینور یقال صار قافلا ای یابس الجلد او الید وبرموضع آدیدر وبررجل اسمیدر
القفل فتحتینله اسم جمعدر سفردن عودت ایدن آدملره دینور یقال رأیت القفل ای القافلین عن السفر وقفل
درینك قوریلغنه دینور یقال جلده قفل ای یبس القافلة سفردن عودت ایدن بولداشلره دینور ورجوعلرینه
تفألا سفره عزیمته آغاز ایدن جماعته اطلاق اولنور حالا بر سمته کیدن کاربانلره قافله اطلاقی بو ملابسه یه مبنی‌در
یقال هم قافلة ای رفقة قفال وکذلك مبتدئة فی السفر تفألا بالرجوع الاقفال همزه‌نك کسریله برآدمی سفردن
کیرودوندرمك معناسنه‌در تقول اقفلتهم من مبعثهم اذا ارجعتهم وقپویی کلیدلمك معناسنه‌در یقال اقفل الباب
وعلی الباب اذا جعل علیه قفلا وبرکسه کیدن آدمك آردنه یقوب طورمق معناسنه‌در که اردندن کوز دیکمك
تعبیر اولنور یقال اقفلهم اذا اتبعهم بصره وناسی برکدرمك معناسنه‌در یقال اقفلهم علی الامر اذا جمعهم
القفیل امیر وزننده قافل کبی قوری دری یه دینور وبو باب رابعدن ومبالغه‌یی متضمندر یقال جلد قفیل
ای بین القفل والیبوسة وقورمش اغاجه دینور وقامچی یه دینور وجلبکش آدمه دینور که برمحلدن صاتلق
دوه سوروب کتورنلردر یقال هو قفیل ای جلاب وایکی طاغ اراالغنده اولان قصیق یوله دینور کویا که مقفل
دروازه کبی اولمغله آنده قوشوب کتمك ممکن اولمیه اصطلاحمزده دربند تعبیر اولنور تقول اخذنا قفیلا وهو الشعب
الضیق کأنه درب مقفل لایمکن فیه العدو وبرموضعك وبر نباتك اسملریدر التقفیل تفعیل وزننده بو دخی
دری قورمق معناسنه‌در یقال قفل الجلد اذا یبس القفل نقل وزننده قفیل کبی قورمش اغاجه دینور یقال
شجر قفل وقفیل ای یابس وقفل قرن المنازل نام محل قربنده برصرپ یوقش آدیدر القفل قافك ضمیله حجازه
مخصوص برشجر اسمیدر وبررجلك علمیدر ودمور کلیده دینور جمعی اقفال واقفل کلور افلس وزننده وقفول
کلور یقال بالباب قفل وهو الحدید الذی یغلق به الباب وقفل بمنده برحصن اسمیدر الانقفال انفعال
وزننده والاقتفال افتعال وزننده اقفالك مطاوعیدر قپو کلیدلنمك معناسنه‌در یقال اقفل الباب فانقفل
واقتفل ای انغلق التقفل تفعل وزننده انقفال معناسنه‌در المتقفل والمقتفل تقفل واقتفالدن اسم فاعل
صیغه‌لریله کلیدلو قپو یه دینور بو علاقه ایله لئیم وناکسه متقفل الیدین ومقتفل الیدین اطلاق اولنور وبعضلر
عندنده هرکز الندن خیر ومنفعت وحسنه صدور ایلمین شخصه اطلاق اولنور یقال رجل متقفل الیدین ومقتفلهما
ای لئیم اولایکاد یخرج من یده خیر القفلة تمره وزننده قفا معناسنه‌در یقال ضرب قفلته ای قفاه وبرنسنه‌نك
مجموعی بردن وبرمکه اطلاق اولنور که اکسه سنده برنسنه قالمز اولور تقول اعطیته القافقلة ای بمرة ووزنی تام
اولان اقچه یه دینور یقال درهم قفلة ای وازن بوراده تاء وحدتیه در وقوری شجره یه دینور بونده فتحاتله ده
جائزدر القفلة همزه وزننده شول قوت حافظه صاحبنه دینور که هر ایشتدیکنی حفظ واز برایدر اوله کویا که
باب حافظه‌سنی اقفال ایدر اولور یقال رجل قفلة ای حافظ لکل ما یسمع القیفال قافك کسریله قولده برطمر
آدیدر که آندن فصد اولنور وبو معربدر بوطمر قولده اولان اوچ طمرك بریدر که بو که فارسیده سرارو ی ترکیده
باش طمری تعبیر ایدرلر وبوسر بانیدن معربدر وبری اکحل دیدکلری طمردر که اول اوچ طمرك اورته سنده واقعدر
وبری باسلیق‌درکه الك اشاغی اولان طمردر فارسیده بوکه رك شش دینور که آق جکر طمریدر وبونلر یونانیده اورطا
تعبیر اولنان آنا طمردن شعبه‌لردر هر عضوده بر راسمله مسمادر الاستقفال برآدم بخیل وممسك اولمق معناسنه‌در
یقال استقفل الرجل اذا بخل قافلاء برموضع آدیدر قوفیل قافك ضمیله نابلس قضاسنده برقریه آدیدر
القوفل فوفل وزننده وآنده لغتدر وفایله اشهردرکه ماده‌سنده بیان اولندی القفثلة ثای مثلثه ایله دحرجه
وزننده سرعتله برنسنه‌نك مجموعنی صیروب آلمق معناسنه‌در یقال قفثل الشیء اذا جرفه بسرعة قفرجل
سفرجل وزننده بررجلك علمیدر القفشلیل شین معجمه ایله کفچه‌لیز فارسی معربیدرکه آش قوناره‌جق کبچه یه

دینور مغرفه معناسنه القفصل صاد مهمله ایله قنفذ وزننده ارسلانه دینور القفطلة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی قاپوب آلمق معناسنه‌در یقال قفطل الشیء من بین یدی اذا اختطفه الاقفعلال اشمعلال وزننده
ال صوغوقدن یا برعارضه‌دن بوزیلوب بورتلمق معناسنه‌در یقال اقفعلت یده اذا تشنجت وتقبضت القوقل
قافلرك فتحیله ککلك قوشنك وبغرتلق قوشنك ارککلرینه دینور وانصاردن برجماعت پدرلرینك لقبیدر مرقومه
یاخود یثربه برکسه داد خواه اوله رق التجا ایلسه قوقل فی هذا الجبل وقد امنت دیمکله آنکله ملقب اولدی بوراده
قوقل کلمه‌سی قوقله‌دن امر حاضردر که یوقری چقمق معناسنه‌در یقال قوقل فی الجبل اذا ارتقی القواقلة
بطن مرقوم جماعته اطلاق ایدرلر القاقلة قافك ضمی ولامك تشدیدیله ترکیده تخفیفله قاقله دیدکلری دارویه
دینور که برنبات هندی ثمریدر عطر وافاویه قسمندندر معده‌یی وجکری مقوی وقیء وغثیانه نافع واعلال بارده‌یی
مانعدر وکبیر نوعنك قبضی صغیرندن ازید وحرافتی اندن اقل اولور القاقلی بای مشدده ایله چوغانه شبیه
ملوحیتلو برنباتدر دوه قسمنك مرغوبی اولمغله رعی ایدرلر بولی ولبنی مدر وصاری صویی مسهلدر بونباته
رجل الغروج دخی دیرلر ترکیده دوه اوتی تعبیر اولنور القل قافك ضمی ولامك تشدیدیله والقلة قافك کسریله
آزلغه وآز اولمغه دینور کثرت وکثر مقابلیدر یقال فی ماله قل وقلة ضد کثر وکثرة ومصدر اولورلر آز اولمق
معناسنه یقال قل الشیء قلا وقلة من الباب الثانی نقیض کثر وقل آزنسنه‌یه اطلاق اولنور یقال الحمد لله
علی القل والکثر ای القلیل والکثیر وقل الشیء اول نسنه‌نك اقلنه اطلاق اولنور یقال قل الرجال ای اقلهم
ویقال اخذ قله وترك کثره ای قله ومجهول وبیوجود معناسنه مستعملدر ومنه یقال هو قل بن قل اذا کان لایعرف
هو ولا ابوه نته که ضل بن ضل دخی بوموقعده استعمال اولنور وقل نفی محض موقعنده استعمال اولنور اقل کلمه‌سی
کبی نته که اکثر کل مقامنده مستعمل اولور ومنه یقال قل رجل واقل رجل یقول ذلك الا زید معناهما مارجل یقوله
الا هو قال الشارح ومنه یقال قلما یفعل کذا ولهذا یصح ان یستثنی منه علی حد ما یستثنی من النفی فیقال الا قاعدا
اوقائما وقل برکسه‌سی اولمیان فرد ویکتا آدمه اطلاق اولنور یقال رجل قل ای فرد لا احد له وقل برنسنه‌یی
کوترمك معناسنه‌در یقال قل الشیء اذا حمله ورفعه وقله دترمکه دینور یقال اخذته القلة ای الرعدة کوزمك
معناسنده کویا که اول نسنه‌یی استقلال ایلمکله تحمله مقتدر اولمق ودترمك معناسنده کویا که قوتی قلیل اولمق
تصورینه محمولدر پس ایکی معنا دخی مجازیدر القلیل امیر وزننده وصفدر آزجه نسنه‌یه دینور یقال شیء قلیل
ضد کثیر وجثه‌سی نحیف وزبون بودوره اطلاق اولنور یقال رجل قلیل ای قصیر نحیف بونك مؤنثی قلیله در
جمعلری قلیلون واقلاء کلور احباء وزننده وقلل کلور ضمتینله وقللون کلور ضمتینله وقلیل عندی آز اولان نسنه‌ده
وجثه‌سی خرده اولان انسانده وحیوانده استعمال اولنور القلال غراب وزننده والقلال سحاب وزننده
قلیل کبی صفتلردر آز نسنه‌یه دینور الاقلال همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی آزالتمق وآزقلمق معناسنه‌در یقال
اقل الشیء اذا جعله قلیلا وبرنسنه‌یی آزجه بولمق معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذا صادفه قلیلا وبرنسنه‌یی
میدانه آزجه چقرمق معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذا اتی بقلیل وبرآدمی دترمه طوتمق معناسنه‌در که دترتمك تعبیر
اولنور یقال اقلته الرعدة اذا ارعد وبرآدم زنکین ایکن فقیر اولمق معناسنه‌در یقال اقل الرجل اذا قل جدته ای ماله
وبرنسنه‌یی قالدروب یوکلنمك معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذا حمله ورفعه التقلیل تفعیل وزننده بو دخی
برنسنه‌یی آزالتمق وابتداء آزجه قلمق معناسنه‌در یقال قلله اذا جعله قلیلا المقل میمك ضمی وقافك کسریله که
اقلالدن اسم فاعلدر والاقل اجل وزننده شول فقیره اطلاق اولنور که مقدما زنکین اولوب بعده ماله
قلت کلوب لکن برمقدار آزجه بقیه‌سی قالمش اوله یقال رجل مقل واقل ای فقیر وبه بقیة واقل نفی محض موقعنده
مستعملدر نته که مثالی اوائل ماده‌ده مرور ایلدی المقالة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برآدمه آزجه عد وجزم
ایلسون دیو صورتا آزجه کوستورمك معناسنه‌در مثلا بولده صوسزلقدن اندیشه ایلمکله چوق طلب ایلمسون دیو
مستصحبی اولان صویی آزجه کوستورمك کبی تقول قالت له الماء اذا خفت العطش فاردت ان یستقل ما لك یعنی
فلا یطلب منك کثیرا وبرآدمه آزجه عطیه ویرمك معناسنه‌در تقول قالت له اذا قللت عطاءه ولسان العربده قللت
ما اعطیته عنوانیله مرسومدر القلل ضمتینله قلیل کلمه‌سینك جمعیدر که ذکر اولندی وقبائل مختلفه‌دن یاخود غیر
مختلفه‌دن اولان بلوك بلوك آدملره دینور واکر مجموعی بریره کلوب مجتمع اولسه‌لر اول صورتده قلل دینور صرد وزننده
القلة قافك فتحیله برعلتدن یاخود فقر وفاقه‌دن ناشی آخر سمته کوچمکه دینور بو مکرر قیداولنمشدر یقال احسست
بهم قلة ای نهضة من علة اوفقر القلة قافك ضمیله باشك تپه‌سنه دینور یقال قلة الرأس ای اعلاه کذلك اورکجك

وطاغك تپه‌لرینه اطلاق اولنور علی قول هر نسنه‌نك تپه‌سنه اطلاق اولنور وجماعت انسانی‌یه دینور وبیوك كوپه
دینور علی قول بیوك دستی‌یه دینور یا مطلقا دستی‌یه دینور یاخود ساقسیدن اولانه دینور یقال عنده قلة من قلال
هجر وهی الحب العظیم او الجرّة العظیمة او عامّة او من الفخار وكوچك برداغه دینمكله ضدّ اولور جمعی قلل گلور
صرد وزننده وقلال گلور جبال وزننده وقلة السیف قلجك قبیعه‌سنه یعنی پراز وانه‌سنه دینور الاستقلال برنسنه‌یی
قالدروب بو كلمك معناسنه‌در یقال استقلّ الشیء اذا حمله ورفعه وبوكسلمك معناسنه‌در یقال استقلّ الطائر
فی طیرانه اذا ارتفع ونبات اوزایوب بویلنمق معناسنه‌در یقال استقلّ النبات اذا اناف وبر یردن كوچوب كتمك
معناسنه‌در یقال استقلّ القوم اذا ذهبوا وارتحلوا وبرنسنه‌یی آز نسیمق معناسنه‌در یقال استقله اذا عده قلیلا
وطارلمق واویكدلنمك معناسنه‌در یقال استقلّ الرجل اذا غضب وبرآدمی دترتمه طوتمق معناسنه‌در یقال
استقلته الرعدة اذا ارعدت التقالّ تشدیدلام ایله تفاعل وزننده بودخی برنسنه‌یی آز نسیمق معناسنه‌در یقال
تقالّه اذا عدّه قلیلا وكونش درجه‌سندن یوریوب ارتفاع بولمق معناسنه مستعملدر یقال تقالّت الشمس
اذا ارتحلت قال الشارح ومنه الحدیث حتی تقالّت الشمس ای استقلت فی السماء وارتفعت القلّ قافك كسریله
شول طیراقه‌یی چكردكه دینوركه طوب اولمیوب یالكزجه وضعیف نابت اوله ودتره مكه دینور علی قول غضب
استیلاسنده اولان دتره مكه یاخود برنسنه‌یه اولان فرط حرص وطمعدن عارض اولان دتره مكه دینورنته كه قله
دخی بو معنایه‌در جمعی قلل گلور عنب وزننده یقال اخذه القلّ والقلة ای الرعدة او اذا كانت غضبا او طمعا
وقلّ قصه والحق دیواره دینور القلال كتاب وزننده آصمه كروبدلرینه اولر یلان طیباغه دینور وكوچك هركه
دینور القلیلة والقلیلی قافلرك ولام مشدده‌لرك كسره‌لریله والاقلیلی همزهٔ مكسوره ایله هپ وجمیع
معناسنه‌در یقال اخذ بقلیله وقلیلاه واقلیلاه ای بجملته القلیة قافك ولام مشدده‌نك كسریله جمع وجماعت
معناسنه‌در یقال ارتحلوا بقلیتهم ای بجماعتهم لم یدعوا وراءهم شیئا ویقال كل الضب بقلیته ای بعظامه
وجلده یعنی اعرابی كلری كمكیله ودریسیله بوس بتون خوره چوردی وقلیه نصاری طائفه‌سنك صومعه گونه
عبادتخانه‌لرینه دینور مترجم دیركه ابن اثیر بونی نهایه‌ده قلی ماده‌سنده رسم وبیلرنده كلاذه معرّبی اولمق
اوزره قلایه تعبیر اولنان صومعه طرزنده عبادتخانهٔ مخصوصه‌لریله بیان ایلمشدر القلقال سلسال وزننده
اصلا آرام ایلمیوب دائما سفره مداوم آدمه دینور یقال رجل قلقال ای مسفار القلقل هدهد وزننده
خفیف وچالاك آدمه دینور وقلقل وقلاقل علابط وزننده یولده رفیقلرك امورلرینه قوشوب همیشه یاری
اونه سعی واعانت ایدر اولان جست وسبكروح غیرتلو آدمه دینور یقال رجل قلقل وقلاقل ای معوان
سریع التقلقل القلقل زبرج وزننده برنباتدركه سیاه وخوشبو دانه‌لری اولور مطلقا جماعی محرّك خصوصا
سمسم ایله دق اولنوب عسل ایله معجونی اولسه بی نظیردر واكا قلقلان وقلاقل دخی دیرلر قافلرك ضمیله علی قول
ایكسی بشقه جد نباتلردر قلقلك كوكی مغاث دیدكلری كوكدر ومغاث عندالاكثر رمّان برّی كوكیدر ومنه المثل
دقك بالمنحاز حب القلقل * وعامه بونی فا ایله تكلم ایدرلر غلطدر صواب اولان قاف ایله اولمقدر ذكر اولنان دانه‌لر
دوكیلوب قیرلمز درجه‌سنده صلب ومتین اولمغله فرط صلابتده مثل اولمشدر بغایت شحیح وبخیل كمسه برنسنه
طلبیله ابرام والحاح اولنمق موقعنده ضرب اولنور منحازهاونه دینور ومثل مزبور نحز ماده‌سنده دخی ذكر اولندی
القلقلانی قافلرك ضمیله اوكیك قوشنه شبیه برقوش آدیدر القلقلة زلزله وزننده سلكمك معناسنه‌در یقال
قلقل الشیء اذا صوّت وقلقله وقلقال زلزال وزننده برنسنه‌یی ارغلیوب دپرتمك معناسنه‌در یقال قلقل الشیء
اذا حرّكه وبعضلر عندنده قلقالده قافك فتحیله ده جائزدر علی قول كسر ایله مصدر وفتح ایله اسمدر وسیر وسیاحت
ایدوب كزمك معناسنه‌در یقال قلقل الرجل فی الارض اذا ذهب بها حروف القلقلة اهل صرف وتجوید
عندنده بش حرفدن عبارتدركه قطب جد تركیبی مشعلدر عند الوقف احداث صوت ایلدكلری ایچون اطلاق
اولندی التقلقل تزلزل وزننده یری اوینه دپرتمك وارغلانمق معناسنه‌در یقال تقلقل الشیء اذا تحرّك القلی
ربّی وزننده بودور قیرزه دینور قلما قافك ضمی ولام مشدده‌نك فتحیله كه مجهول ماضیدر معلوم اولان قلّما
كلمه‌سنده لغتدر تقول قلما جئتك یعنی قلما جئتك مترجم دیركه معلوم اوله كه اشبو قلّما تركیبی كه قلّدن فعل ماضیدر
ما لفظنه متصلدر ایكی معنایه استعمال اولنور بری نفی محض معناسنه‌در وبری شیء قلیل اثبات ایچوندر مثلا قلما جاء مطلب
تركیبی اوله گوره هیچ گلمدی وثانی‌یه گوره پك آز گلدی دیمك اولور واولدن استثناء اولنور وبو قلما وطالما كلمه‌لرنده
واقع ما لفظی كافه‌در فعللری فاعل نحوی طلبندن منع ایلمشدر وبعضلر عندنده مصدریه‌در وفاعل مصدر در

قلّ مجیئه دیمك اولور لكن قول اوّل ارجحدر بناء علیه فعللره متصلا رسم اولنور ومصدریه‌یه ذاهب اولنلر عندنده
منفصلا مرسوم اولور المقلّ معظم وزننده پراز وانه‌لی قلجه دینور یقال سیف مقلّ ای له قبیعة القمل
نمل وزننده بته دینور فارسیده سپش دینور بقله‌یی دلوب باش بتی اول دلكه وضع ایدوب بلع ایلسه‌لر حمّای ربعی
دفع ایچون مجرّبدر مفردی قمله‌در القمال سحاب وزننده بودخی كهله‌یه دینور قمل قریش حبّ صنوبره اطلاق
اولنور كه چام فستغیدر قملة النسر بربوجكدر القمل فتحتینله بتلی اولمق ووجود بتلمك معناسنه‌در یقال قمل
رأسه قملا من الباب الرابع اذا كثر قمله وعرفج دیدكلری اغاجك دالّری برمقدارجه قراروب كهله شكلنده نسنه‌لر
پیدا اولمق معناسنه‌در یقال قمل العرفج اذا اسودّ شیئا وصار فیه كالقمل وناس چوغالمق معناسنه مستعملدر
یقال قمل القوم اذا كثروا وبعد الهزال سمورمك معناسنه مستعملدر یقال قمل الرجل اذا سمن بعد الهزال وبرآدمك
قارنی قباروب بیومك معناسنه مستعملدر یقال قمل بطنه اذا ضخم القمل كتف وزننده بتلی آدمه وبتلی
نسنه‌یه دینور ومنه غلّ قمل یعنی فی الحدیث من النساء غلّ قمل یقذفه الله تعالی فی عنق من یشاء ثم لا یخرجها
الا هو یعنی نسواندن برصنف واردر كه اول غلّ قمل یعنی بتلی دمورلاله‌در آنی باری تعالی دیلدیكی قوللر گردننه
كچوررو بعده لطف ورحمتندن ینه كندیسی اخراج وتخلیص ایدر بونك اصلی بودركه عربلر طوتساغك بوینه
اوزری تویلو قایشدن طوق كچوررلر اول طوتساغك زندانده طول مكثی سببیله اول تویلره كهله اوشوب
بر طرفدن محبوس اول اذا ایدر وبروجهله اول كهله‌لرك دفعنه چاره بوله‌مز بو مناسبتله منصل زوجنی آزرده ایدن
بدخوی وموذیه وملعونه عورتده مثل اولدی الاقمال همزه‌نك كسریله رمث دیدكلری نباتك یپراغی یكیجه
یاروب كهله طرزنده طمورجقلنمق معناسنه‌در یقال اقمل الرمث اذا تفطر بالنبات وقدبد اورقه صغارا القملیة
جلبیه وزننده والقملة فرحه وزننده والقملة سكره وزننده جوجه عورته دینور یقال امرأة قملیة وقملة
وقملة ای قصیرة جدّا القملیّ عربیّ وزننده حقیر الشان بودوره دینور وصكره دن بلدی اولمش بدوی‌یه دینور
یقال هو قملی ای بدوی صار سوادیا القمل سكر وزننده خرده قرنجه‌یه دینور وقناد سز چكركه‌یه دینوركه
كوزم چكركه تعبیر اولنور علی قول بوبرجنس كوچك بوجكدر كه قزل قنادلری اولور وخرده كنه‌یه شبیه بربدرایحه
بوجكده دینوركه اكینلره مستولی اولور لكن بوچكركه گبی اكل ایلمیوب دانه‌لر هنوز تازه ایكن اوزنی صوروب محو ایدر
بعضلر دیدیكه بیوك كنه اندامنده بربوجكدر مفردی قمله‌در وعند البعض مراد كهله‌در لكن بوقول مردوددر
مؤلف اشبو فارسلنا علیهم الریح والجراد والقمل آیت كریمه‌سنه تلمیح ایلمشدر قملی جمزی وزننده برموضع آدیدر
قملان فتحاتله یمنده بربلده آدیدر قموله قافك فتحیله صعید مصرده بربلده‌در البحر المحیط فی شرح الوسیط
للغزالی مصنفی احمد بن محمد القمولیّ اورادندر القمل منبر وزننده فقیر ایكن زنگین اولمش آدمه دینور التقمل تفعل وزننده
برمقدارجه سمورمكه بشلمق معناسنه‌در یقال تقمل الرجل اذا ابتدا ادنی السمن فیه القمبولیا قافك فتحیله رخامه شبیه آق
وبرآق صفحه‌لردر صوایله وسركه ایله محلولنی طلا بالخاصه حرق ناره نافعدر مفرداتده بونی طین قمبولیا عنوانیله ثبت
وتركیده كفه گیلی تعبیر ایتدكلری چامور ایله بیان ایدرلر زوجلی وقیر یلسی وصوده انحلالی بطیء اولور بلاد اندلسدن
وارمندن ظهور ایدر ولفظ مزبور یونانیدر القمیثل ثای مثلثه ایله سمیدع وزننده بدبور ویشلی آدمه دینور
یقال رجل قمیثل ای القبیح المشیة القمعل قنفذ وزننده والقمعول زنبور وزننده بیوك كاسه‌یه دینور علی قول
كوچك كولكه دینور یقال سقانی بالقمعل والقمعول ای القدح الضخم او القعب الصغیر وقمعل بوغزی طارجه
قرغانه دینور وبركوچك قوش آدیدركه بیونی وبورنی پك قصه اولور وعورت فرجنك دلجكنه دینور بونده عینك
فتحیله ده زبانزددر القمعولة قافك ضمیله بدنده اولان جابجا عقده‌یه دینوركه دوكوم گبی دوكولوب طومالور جمعی
قماعیل‌در یقال فی رأسه قماعیل ای حجر واغاج چچكنك طمورجغنه دینور القمعال قافك كسریله برقومك
سید وذیشانه دینور یقال هو قمعال القوم ای سیدهم وجوبانلرك باشبوغنه دینور القمعلة دحرجه وزننده
بركسه قمعال اولمق معناسنه‌در یقال قمعل الرجل اذا كان قمعالا ونبات واشجار طمور جقلنمق معناسنه‌در
یقال قمعل النبت اذا اخرجت قماعیله القمعالة قافك كسریله پك اكری ذكر باشنه دینور القنئل نونله وهمزه
ایله زبرج وزننده فیل دیدكلری حیوانك بیونه دینوركه یوق درجه‌سنده قصه اولور وبودور عورته دینور القنبل
والقنبلة قافلرك فتحیله انسان گروهنه وآت بلوكنه دینور جمعی قنابلدر القنابل علابط وزننده برمعروف
جارك اسمیدر وقابن كوده‌لی آدمه دینور القنبل سنبل وزننده بودخی قابن كوده‌لی آدمه دینور وجست
وسبكروح وحدّت دماغ صاحبی اوغلانه دینوركه شعلهٔ جوّاله گبی جولان ایدر یقال غلام قنبل ای حادّ الرأس

خفیف الروح و برشجر آدیدر و محمد بن عبد الرحمن القاری لقبیدر که ابن کثیرك راویسیدر دیکر راویسی
بزّی در القنبلانی قافك ضمیله شول تجره یه دینور که ناسدن برکروهی جمع ایلیه یعنی ایچنده طبخ اولنان
طعام برکروهه کافی اوله یقال قدر قنبلانی اذا کانت تجمع القنبلة من الناس شارحك بیاننه کوره صواب اولان
قنبلانیه اولمقدر لکن لفظی اعتباریله تذکیری ممکندر القنبلة قنفذه وزننده نهس دیدکلری که ابو براقش دخی
دیرلر قوشدر آنی طنوب آولیه جق دوزاغه دینور القنبلة دحرجه وزننده برآدم یالکز باشنه ایکن جماعت
صاحبی اولمق معناسنه در یقال قنبل فلان اذا صار ذا قنبلة بعد الوحدة وشجر قنبل یاقمق معناسنه در یقال
قنبل الرجل اذا اوقد شجر القنبل القنبیل زنبیل وزننده قوملرده بولنور برکونه تخم اسمیدر که قرمزی یه مائل
اولور قابض وصوغلجانلری مخرج وجرب وسعفه یه بغایت نافعدر مفرداتده بودار وقومه شبیه وحمرته مائل
صاری نسنه در وعند البعض سمادن نازل اولور من مقوله سی اولمق اوزره مرسومدر خلقك قنبیل اوتی دیدکلری
بودکلدر اول کا کنج درکه ایت اوزمی انواعندندر القنثلة ثای مثلثه ایلهٔ دحرجه وزننده ایاقله طپراق صاوروب
بوریمك معناسنه درنته که نقثله دخی بو معنایه در یقال یقنثل الرجل اذا کان یثیر التراب عند المشی القنجل
قنفذ وزننده کوابه دینور عبد معناسنه القنحل حای مهمله ایله قنجل وزننده ومرادفیدر علی قول پرامزنشر بر
کوابه دینور یقال له قنحل ای عبد او هو شر العبید القندل جندل وزننده والقنادل علابط وزننده
والقندویل زنجبیل وزننده باشی بیوك دوه یه وساژدابه یه دینور ویك اوزون شیئه دینور القندلة دحرجه وزننده
انسان وحیوانك باشی بیوك اولمق معناسنه در یقال قندل الرجل والجمل اذا عظم رأسه وکوشك وصالق
یوریمك معناسنه در یقال قندل فی مشیته اذا مشی فی استرخاء واسترسال القندلیّ جعفریّ وزننده برجنس
شجرادیدر القندیل قافك کسریله معروفدر که لسانمزده قافك فتحیله متعارفدر شارح دیرکه نونك اصالتی
وزیاده سی مختلف فیهدر القندول زنبور وزننده شام دیارنه مخصوص برشجر اسمیدر که چچکندن شریف
ومعتبر دهن استخراج ایدرلر بو شجر دارشیشعان درکه ترکیده عود فرنکی وشمشك اغاجی وقندیل اغاجی تعبیر
اولنور القندعل جردحل وزننده احمق وسبکمغز آدمه دینور القندفیل زنجبیل وزننده کنده پیل فارسی
معربیدرکه ایری فیل دیمکدر بعده مطلقا ایری ودیزمان نسنه یه اطلاق اولندی وعند البعض ایری باشلو ناقه یه
اطلاق اولنور القنذعل قندعل وزننده ومرادفیدر القنصل قنفذ وزننده بو دوره دینور القنعدل
سفرجل وزننده احمق آدمه دینور القنفلة قابلد حرجه وزننده آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال یقنفل
الرجل ای یمشی ثقیلا القنفل قنفذ وزننده بررجل اسمیدر وایری دیشی کچی یه دینور القنقل قافله جعفر وزننده
بیوك او لچکه دینور یقال اعطاه بالقنقل ای المکیال الضخم وبورکی اباغنی بره آغر آغر بصان آدمه دینور
یقال رجل قنقل ای الثقیل الوطء وقنقل کسرای عجمك تاج مخصوصی اسمیدر القول قافك فتحی وواوك سکونیله
سوزه دینور کلام معناسنه علی قول مطلقا لسانك مذل ونشر وافشا ایلدیکی یعنی تکلم ایلدیکی سوزدن عبارتدر
کرك تام وکرك ناقص اولسون جمعی اقوال وجمع الجمعی اقاویلدر تقول سمعت قوله ای کلامه او هو کل لفظ مذل به
اللسان تاما او ناقصا پس تفسیر بیننده فرق اولور زیرا تفسیر اول کلام نفسی یه ده شاملدر وثانی مخصص
باللسان در کذلك تفسیر اولدن مراد کلام مرتبدر که اجزاسی تام ومستغنی اولان سوزدر نحو بونك جمله دیدکلریدر
پس اکا کوره زید قائم کلامنه قول دینور یالکز زید لفظنه دیمز وثانی یه کوره جمله یه وزیده وقائمه قول اطلاق اولنور
بو صورتده بینلرنده عموم وخصوص من وجه اولور وبعضلر دیدیکه قول خبر اولان سوزه وقیل وقال وقاله شرّ
اولانه مخصوصدر وعلی رأی قول کلمه سی مصدردر وقیل وقال اسملردر وبعضلر دیدیکه قول وقیل قافك
کسریله وقوله قافك فتحیله ومقال ومقاله میملرك فتحیله مصدرلردر سویلمك معناسنه در خیر وشرده مستعملدر
یقال قال الرجل یقول قولا وقیلا وقولة ومقالا ومقالة اذا تکلم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قیل وقال که اسملردر
فضول کلمانده استعمال اولنورلر فارسیده کفتکو وترکیده سوزصاو تعبیر اولنور ومنه انه علیه السلام نهی عن قیل
وقال وبونلر عند البعض فی الاصل فعل ماضی اولمغله بنا محکی اوزره آخرلری مفتوحدر وعند البعض اسمیت   مطلب
سبیله مجروردر وقول وجوه عدیده یه اطلاق اولنور اظهری نطق واسطه سیله خارجه ابراز اولنان حروفدن
مرکب لفظدر کرك مفرد وکرك جمله اولسون فارسیده سخن وترکیده سوز دینور ثانی نفس انسانیده قبل الابراز متصوّر
اولانه اطلاق اولنور یقال فی نفسی قول ثالث اعتقاد معناسنه مستعملدر یقال فلان یقول بقول ابی حنیفة
رابع برنسنه یه دلالت معناسنه در یقال امتلأ الحوض فقال قطنی خامس برنسنه یه قصد وعنایهٔ صادق

معناسنه در یقال فلان یقول بکذا ای یقصده بعنایة صادقة سادس اهل معقول حدّ وتعریف معناسنه
استعمال ایدرلر یقولون انّ قول الجوهر کذا سابع الهام معناسنه مستعملدر یقال قیل به ای الهم وابن اثیر
نهایه ده دیدیکه عرب قول ماده سنی اتساع ومجاز اوزره جمیع افعالدن عبارت ایدوب کلامك غیریده استعمال
ایدرلر مثلا قال بیده دیرلر اخذ معناسنه پس مجاز بمرتبتین اولور وقال برجله دیرلر مشی معناسنه وقالت عینه دیرلر
اومأت معناسنه وقال بثوبه دیرلر رفعه معناسنه وفعل قول کلام معناسنه اولورسه مابعدنده عمل ایلمز وبعضلر
اعمال ایدوب مثلا قلت زیدا قائما دیرلر وقول ظنّ معناسنه استعمال اولنورسه استفهامه مقارن اولدیغی
حالده عمل ایدر مثلا متی تقول زیدا ذاهبا دیرلر انتهی وقول قهر وغلبه معناسنه مستعملدر یقال قال به ای غلب به
ومنه حدیث الدعاء سبحان من تعطف بالعزّ وقال به ای تردّی برداء العزّ وغلب به کلّ عزیز وملك علیه امره وقتل
معناسنه مستعملدر یقال قال القوم بفلان اذا قتلوه وابن انباری دیدیکه قال کلمه سی تکلم وضرب وغلب ومات
واستراح واقبل معنالرینه استعمال اولنور معنای اولده حقیقی وسائرده اتساعه مبنیدر که جمله سنده مجاز بمرتبتین
اولور وکاه اولور که طفق واخذ کلمه لری کبی افعاله تهیوء واستعداده دلالتله تعبیر اولنور یقال قال فاکل وقال
فضرب وقال فتکلم ونحوه وقال کلمه سنك مجهولنده قیل دینور وقول دخی آنده لغتدر قافك ضمی وواوك مدّیله
نته که کتب صرفده مبیندر وتقول کلمه سنی استفهامه مقارن اولورسه عملده تظن مجراسنه اجرا ایدرلر یعنی تظنّ کبی
تقول ایله مفعولینی منصوب ایدرلر مثلا متی تقول زیدا ذاهبا دیرلر القائل اسم فاعلدر سویلیجی متکلم معناسنه یقال
هو قائل وقال علی القلب والحذف وقوول کصبور بالهمز والواو وقائل کلمه سنك جمعی قوّل وقیل کلور رکّع وزننده
کویا که قیل لفظندندر وقاله کلور ساده وقاده کبی وقوؤل کلور ضمتینله همزه ایله وواو ایله القوّال شدّاد وزننده
والقوّالة علاّمه وزننده والتقولة والتقوالة تاءك کسریله والمقول منبر وزننده والمقوال محراب وزننده
والقولة همزه وزننده خوشکوی ونازك سخن آدمه دینور علی قول طلاقتلو فصاحتلو کثیر القول آدمه
دینور یقال رجل قوّال وقوّالة وتقولة وتقوالة ومقول ومقوال وقولة ای حسن القول او کثیره لسن ومؤنثنده
مقول ومقوال دینور وبو معنادن اسم قاله وقیل وقال درکه کوزل سوز یاخود چوق سوز دیمك اولور وشول
قال وقیل که انه نهی عن قیل وقال حدیثنده وارددر قالدن مراد ابتدای کلام وقیلدن مراد جوابدر که صحت
وحقیقتی معلوم اولمیان بیهوده سؤال وجوابدن نهی ایلمشلردر بو معنا مصدر یاخود اسم اولملرینه مبنیدر
شارح دیرکه نهایه ده فعل اولمق اوزره ده روایت مثبتدر یعنی امر مهمی ترك ایدوب فلان شویله دیدی
وبویله دینلدی دیو بیهوده تضییع جوهر انفاس ایلمکدن نهی شرعی وارد اولمشدر انتهی ابن اقوال وابن قوّال
شدّاد وزننده طلاقتلو بلاغتلو خوش سخن ونازك ادا کمسه یه اطلاق اولنور یقال هو ابن اقوال وابن قوّال
ای فصیح جید الکلام الاقوال همزه نك کسریله برکسه حقنده دیمدیکی سوزی دیدك دیو ادعا ایلمك معناسنه در
یقال اقوله مالم یقل اذا ادّعاه علیه التقویل تفعیل وزننده والاقالة اماله وزننده بونلرده اقوال معناسنه در
یقال قوّله واقاله مالم یقل اذا ادّعاه علیه المقول والمقوول اصلی اوزره اسم مفعوللردر سویلنمش سوزه دینور
یقال قول مقول ومقوول التقوّل تفعل وزننده برآدم قریحه سندن یلان سوز پیدا ایلمك معناسنه در یقال
تقوّل قولا اذا ابتدعه کذبا المقوّلة معظمه وزننده مرّة بعد اخری سویلنمش سوزه دینور یقال کلمة مقوّلة
ای قیلت مرّة بعد مرّة المقول منبر وزننده کثیر القول آدمه دینور که ذکر اولندی ولسانه اطلاق اولنور یقال له
مقول فصیح ای لسان وپادشاهه اطلاق اولنور علی قول ملوك حمیره مخصوصدر مراد ایلدیکی کلامی قول
وانفاذ ایلدیکیچون اطلاق اولندی وبعضلر دیدیکه ملك اعلادن یعنی شاهنشاهدن دون اولان ملکه
اطلاق اولنور جمعی مقاول ومقاوله کلور میملرك فتحیله القیل قافك فتحیله بو دخی حمیر قبیله سنك ملکلرینه
اطلاق اولنور اصلی قیل ایدی فیعل وزننده نافذ اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر جمعی اقوال در اصلنه مبنی
واقیال کلور لفظنه مبنی ارباح کبی الاقتیال افتعال وزننده حاکم اولمق معناسنه در یقال اقتال علیهم اذا احتکم
واختیار ایلمك معناسنه در یقال اقتال الشیء اذا اختاره القولیة بولیه وزننده اراذل واوباش مقوله سی سفله
ناسه اطلاق اولنور یقال هم القولیة ای الغوغاء القال قول معناسنه درکه ذکر اولندی وقله معناسنه درکه
صبیانك چلیك تعبیر ایتدکلری برقارش مقداری اغاجه دینور علی قول چلیکی چاله جق دکنکه دینور جمعی
قیلان در قافك کسریله قوله قافك ضمیله ابن خرشید لقبیدر که ابو القاسم القشیری شیخیدر القهبلة
قافك وبانك فتحیله کودهسی بوغون دیشی بیان اشکنه دینور وبدرلو یورویشه دینور القهبل جعفر وزننده

یوزه دینور وجه معناسنه یقال حیاالله قهبلك ای وجهك القهبلة دحرجه وزننده برآدمه حیاالله قهبلك
اداسیله دعا ایلمك یاخود تحیت حسنه ایله تحیت ایلمك معناسنه در بوندن لسانمزده القشلق ایله تعبیر اولنور
یقال قهبل فلانا اذاقال له حیاالله قهبلك اوحیاه باحسن تحیة القهل سهل وزننده والقهول قعود
وزننده بدنك دریسندن تاب وطراوت چكیلوب قوبقوری قالمق معناسنه در یقال قهل جلده وقهل قهلا
وقهولا من الباب الثالث والرابع اذایبس وقهل احسانه شكر ایلمیوب كفران ایلمك معناسنه در یقال قهل فلان
قهلا من الباب الثالث اذاكفر الاحسان و برآدمی سوء ذكرایله یاد ایدوب ذم وقدح ایلمك معناسنه در یقال
قهل فلانا اذااثنى عليه ثناء قبيحا القهل فتحتیله برآدم تنظیف بدنه تقید ومبالات ایلمیوب دائما كیرلو پاسلو
اولمق معناسنه در یقال قهل الرجل قهلا من الباب الرابع اذالم يتعهد جسمه بالماء ولم ينظفه و بركسه نك كندیسنه
ویردیكی عطیه یی آزنسیمق معناسنه در یقال قهل الرجل اذااستقل العطية التقهل تفعل وزننده بودخی
كوده نك دریسی قوبقوری قالمق معناسنه در علی قول بوكثرت عبادت ووفرت مجاهدتدن ناشی بدن نحیف اولوب
قوبقوری قالمغه مخصوصدر یقال تقهل جلده اذایبس اوهوخاص باليبس من كثرة العبادة و برآدم تنظیف بدنه
مبالات ایلمیوب چركین ووسخناك اولمق معناسنه در یقال تقهل الرجل اذالم يتعهد جسمه بالماء
ولم ينظفه و یابجه یابجه یوریمك معناسنه در یقال تقهل الرجل اذامشى مشيا ضعيفا وسس آهسته وضعیف
اولمق معناسنه در یقال تقهل صوته اذاضعف ولان القبهل والقبهلة قافلرك فتحیله انسانك یوزینه وچهره سنه
دینور ومنه قول على كرم الله وجهه لكاتبه واجعل حند ورتيك الى قبهلي اى مقلتيك الى وجهي الانقهال
انفعال وزننده برآدم پیرلكدن یا برعلتدن ناشی ضعیف وافكنده و بیمجال اولمق معناسنه در یقال انقهل الرجل
اذاسقط وضعف واماهمیان نام شاعرك حمار واتانی وصفنده انشاد ایلدیكی اشبو * تضرحه ضرحا فینقهل
مصراعنده ینقهل كلمه سی كه لامك تشدیدیله در اصل تخفیفله اولوب ضرورت ایچون تثقیل ایلدی شارح دیركه
ابن سكیت معنای مرقومده انقهلال ماده سنی دخی روایت ایلمكله اكا كوره ینقهل انفعالدن اولمز قیهل
حیدر وزننده بررجل اسمیدر القائلة نائله وزننده نصف نهار وقتنه دینور تقول اتیته عند القائلة
ای نصف النهار ومصدر اولور كماسیذكر ونصف نهار وقتنده ایچیلان صویه اطلاق اولنور حانیث علاقه سیله
یقال شربت الابل قائلة ای ماء فی وقت القائلة بورادة قائلة لفظی طرف اولمق دخی محتملدر القیل سیل وزننده
والقائلة والقیلولة حیلوله وزننده والمقال والمقیل میملرك فتحیله نصف نهار وقتنده اویومق
معناسنه در یقال قال الرجل یقیل قیلا وقائلة وقیلولة ومقالا ومقیلا اذانام فی القائلة وقیل سیل وزننده شرب
كلمه سی كبی اسم جمع اولور قیلوله ایدن كمسه لره دینور وقبل وقیول صبور وزننده نصف نهارده ایچیلان سوده
دینور تقول شربت القیل والقیول وهواللبن الذی یشرب فی القائلة و بعضلر عندنده قیل نصف نهارده سود
ایچمك معناسنه مصدردر یقال قال الرجل قیلا اذاشرب اللبن فی القائلة وقیل نصف نهارده صاغیلان
ناقه یه دینور قیله دخی دینور یقال ناقة قیل وقیلة اذاكانت تحلب عند القائلة وقیلوله ایدن آدمه دینور یقال
هوقیل ای قائل وقیل بیع معقودی فسخ ایلمك یعنی بازاری بوزمق معناسنه كلور تقول قلته البیع بكسر القاف
اقیله قیلا اذافسخته شارحك بیاننه كوره بومعنا قیل ماده سندندر كه نصف نهارده سود ایچمك معناسنه دركه
دفع حرارتی مستلزمدر دفع حرارت جهتنی تصورایله دفع عقد بیع معناسنده استعمال اولندی پس بواقالة
بیع ماده سی بابنده در و بعضلر واویه دردیدیلر مثلا تیدن ورودنی كویا كه انكار ایدوب اقاله نك همزه سنی ازاله یه حمل
ایلدیلر لكن غیر صحیحدر وقیل عاد قومندن بركسه در كه مكه یه وفود ایلمشدر یعنی دیارلرنده احتباس مطر اولمغله
استسقا ایچون برمقدار كسه لرایله مكه یه كلوب استمطار وطلب واختیارلرایله سحاب عذاب صدمه سیله مظهر
تبار اولدیلر القائل قیوله دن اسم فاعلدر جمعی قیل كلور ركع وزننده وقیال كلور رمان وزننده التقیل
تفعل وزننده قیلوله ایلمك معناسنه در یقال تقیل الرجل اذانام فی القائلة ونصف نهار وقتنده نسنه ایچمك علی قول
اولوقتده ناقه یی صاغمق معناسنه در یقال تقیل الرجل اذاشرب فی القائلة وحلب الناقة فیها و بركسه اوضاع
واخلاق واطوارنده پدرینه چكمك معناسنه در یقال تقیل اباه اذاشبهه و بریده صو بركمك معناسنه در یقال تقیل الماء
اذااجتمع التقییل تفعیل وزننده برآدمه قائله وقتنده نسنه ایچورمك معناسنه در تقول قیلته اللبن اذاسقیته اباه
عند القائلة ودوه یی قائله وقتنده صویه كتورمك معناسنه در تقول قیلت الابل اذا اوردتها الماء فی القائلة
الاقالة همزه نك كسریله بودخی دوه یی قائله وقتنده صوارمق معناسنه در تقول اقلت الابل بمعنی قلتها

و بازاری بوزمق معناسنه در تقول اقلته البیع اذافسخته وجرم وخطاسنی عفو ایلمك معناسنه مستعملدر
ومنه یقال اقال الله عثرتك واقالكها ای صفح عنك الاستقالة اقاله بیع طلب ایلمك معناسنه در یقال
استقاله اذاطلب اليه ان يقيله التقایل تفاعل وزننده بایع ایله مشتری بینلرنده معقود اولان
بازاری بوزشمق معناسنه در كه مبیع مالكه وثمن مشتری یه عائد اولور یقال تقایل البیعان اذاتفاسخا قبله قافك
فتحیله اوس وخزرجك والده لری اسمیدر و یمنده شهر صنعاء ترابنده واقع كنن نام طاغك تپه سنده بر پلانقه آدیدر
وقبله دبه علتنه دینور بونده قافك كسریله افصحدر یقال به قبلة ای ادرة و بوعارضه فتق انواعندندر زیرا برقاچ
نوع اولور قر وقبله ادره كبی قیال كتاب وزننده بادیه ده برطاغك آدیدر القبولة صبوره وزننده شول ناقه یه
دینوركه صاحبی سودنی قائله وقتنده صاغوب ایچمك ایچون مرعایه ارسال ایلمیوب خانه ده توقیف ایلیه الاقتیال
افتعال وزننده دكشمك معناسنه در یقال اقتاله به اذااستبدله به المقایلة مفاعله وزننده معاوضه معناسنه در
یقال قایله اذاعاوضه فصـــــل الكاف الكأل كافك فتحی وهمزه نك سكونیله والكألة هایله
والكؤولة عمومه وزننده زید عمر وذمتنده اولان دینی عمروك بشر ذمتنده اولان دیننه بدل صاتمق یاخود آلمق
معناسنه دركه من بعد مطلوبی بشر ذمتنه تحول ایدر یقال كأل فلان بفلان دینه كألا وكألة وكؤولا من الباب الثالث
وهوان یبیع او یشتری دیناله علی رجل بدين له على آخر الكوألل سفرجل وزننده والمكوئل مشمعل وزننده
بودور آدمه دینور علی قول قالین كوده لو بودوره یاخود آپشق اولان بودوره دینور یقال رجل كوألل ومكوئل
ای قصیر او مع غلظ او مع قبح الاكوئلال اضمحلال وزننده بركسه مكوئل اولمق معناسنه در یقال اكوأل
الرجل اذاكان مكوئلا الكبرتل سفرجل وزننده اوصورغان بوجكنك اركگنه دینور و بوق بوجكنك
یاور یسنه یاخود كندیسنه دینور الكبوئل ثای مثلثه ایله سموءل وزننده اوجاق چكركه سنه دینور و بوابن خالویه
روایتیدر الكبل كافك فتحی وكسری وبانك سكونیله بوقاغو یه دینور علی قول بیوك بوقاغو یه دینور جمعی كبول در
كافك ضمیله یقال فی ساقه كبل ای قید او اعظمه وكبل قوغه نك كنارنده بوكیلوب قبور یلان دری یه دینور علی قول
قوغه نك كنارنه دینور وتویی چوق كورك دینور یقال جاء وعليه كبل ای فرو كثیر الصوف وكبل مصدر اولور
برآدمی زندانده یاغیری برده حبس ایلمك معناسنه در یقال كبله كبلا من الباب الثانی اذاحبسه فی سجن اوغیره
وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال كبل الدین عن غریمه اذااخره عنه التكبیل تفعیل وزننده بودخی برآدمی
حبس ایلمك معناسنه در یقال كبله بمعنی كبله المكابلة مفاعله وزننده برآدم ذمتنده اولان دینی ادا ایلمیوب
تأخیر ایلمك معناسنه در یقال كابل زید غریمه اذااخره و بركسه جوارنده صاتیلان خانه نك اشتراسنه ضمیمی
ضمیرندن طلبكار ایكن سكوتله تأخیر ایدوب صاتلدقدنصكره شفعه ادعاسیله اخذ ایلمك معناسنه در و بومكروهدر
ومنه الحدیث لامكابلة اذاحدت الحدود وهی ان تباع الدار الى جنب دار وانت تريدها فتؤخر ذلك حتى يستوجبها
المشتری ثم تأخذها بالشفعة شارح دیركه ادعای مذكور شفعة جاربوتی رأی ایدن مذهبه مبنیدر الكابول
صیاد آغنه دینور وطبریه ایله عكا بیننده برقریه آدیدر كابل بانك ضمیله آمل وزننده طخارستان سرحدلرندن
بربلده آدیدر الكابلی بانك كسریله بودوره دینور یقال رجل كابلی ای قصیر الكبل فتحتیله قصه كوركه
دینور یقال فرو كبل ای قصیر الكبولاء كافك فتحی وبانك ضمیله بولماج آشنه دینور الكتلة كافك ضمیله
بركومه و برییغن خرما وچامور وسائرنسنه یه دینور یقال اعطاه كتلة من التمر وهی ماجمع منه ورطوباق انه دینور
یقال اطعمه كتلة من اللحم ای قدرة ظاهرا تركیده بركلته تعبیری بوندن محرفدر وكتله برموضع آدیدر المكتل
معظم وزننده یوارلق طوپ اولان شیئه دینور باش كبی یقال شیء مكتل ای مدور مجمع و بودور آدمه دینور و بوغون
كوده لو طوپاج آدمه دینور یقال رجل مكتل ای الغليظ الجسم المكتل منبر وزننده اون بش صاع آلور زنبیله
دینور یقال اعطاه بالمكتل وهو زنبیل يسع خمسة عشر صاعا و بر رجل اسمیدر الكتال سحاب وزننده نفس
وذات معناسنه در یقال هوكريم الكتال ای النفس وحاجت ومهمه یه دینوركه كركلو ایشدن عبارتدر یقال قضی
كتاله ای حاجته ومؤنت معناسنه در یقال كتاله علی فلان ای مؤنته وانسانك طعام وكسوت مقوله سی
مصلحتنه دینوركه رؤیت واصلاحی لازمه دندر تقول سويت كتاله وهو كل ما اصلح من طعام اوكسوة وناخوش
دیرلكه دینور یقال به كتال ای سوء عیش وكوده نك قالینلغنه و بوغونلغنه دینور یقال به كتال ای غلظ الجسم
وانه دینور تقول اكلنا الكتال ای اللحم الكتل فتحتیله بودخی كوده نك قالینلغنه دینور یقال فی جسمه كتل
ای غلظ ومصدر اولور یامشك نسنه برشیئه بیلاشوب یاپشمق معناسنه یقال كتل الشیء به كتلا من الباب الرابع

اذا تلزق وتلزج التكتل تفعل وزننده بودور آدمك يورويشى كبى يورمك معناسنه در يقال فلان يتكتل
اى يمشى مشية القصير الاكتل احمر وزننده قاتى نسنه يه دينور يقال شئ اكتل اى شديد و بلية وشحنة
اطلاق اولنور و برمعروف خرسزك آديدر واكتل بن الشماخ محدثدر الكتل قتل وزننده حبس ايلمك
معناسنه در يقال كتله كتلا من الباب الاول اذا حبسه الكتيلة سفينه وزننده ال ايرشمز اولان خرما اغاجنه
دينور يقال نخلة كتيلة اذا فاتت اليد كتبل زبير وزننده بر رجل اسميدر الكتول كافك ضميله كتله نك جمعيدر كه
كومه يه دينور بو معنادندر كه كتول الارض جابجا خرمن طرزنده تومسك تومسك يرلره اطلاق اولنور تقول نزلنا
كتول الارض وهى ما اشرف منها اكتال همزه نك فتحيله برموضعدر الكوائل توابل وزننده طريق رقه ده
برقوناق يرينك اسميدر الانكتال انفعال وزننده صاوشوب كتمك معناسنه در يقال انكتل الرجل والدهر اذا مضى
المكاتلة مفاعله وزننده برنى قتل ايلمك معناسنه در يقال كاتله الله اذا قاتله الكوثل ثاى مثلثه ايله جوهر وزننده
كمينك قيچنه دينور على قول دومنه دينور و بعضا لامى مشدد اولور تقول اقعد فى كوثل السفينة اى فى مؤخرها
يعنى ذنبها او هو سكان السفينة وكوثل بر كسنه نك اسميدر كه سباع نام شاعرا كا نسبت اولنور بونى سباعك پدر يدر
ديرل الكثل نسل وزننده بركدرمك معناسنه در يقال كثله كثلا من الباب الاول اذا جمعه وكثل جچ
بغدايه دينور يقال عنده كثل من الطعام اى صبرة اكثال همزه نك فتحيله برموضع اسميدر الكوائل كافك
فتحيله باديه ده بر ارضك اسميدر و بوناى فوقيه ايله كوائل مصحف دكلدر الكحل كافك ضمى وحاى
مهمله نك سكونيله چوق ماله دينور يقال لفلان كحل اى مال كثير و بومعناى آيدن مأخوذدر سواد اعتباريله
وكوزه چكيجك سرمه يه دينور يقال فى عينها كحل اى اثمد ومطلقا استشفا ايچون كوزه چكيلن توتيايه وكوزاوتى
مقوله سنه دينور وكحل السودان بشمه در كه چشمك وچشمه زن وكوزطاشى ديدكلرى دارودر وكحل فارس انزروت
ديدكلرى دارودر وكحل خولان حضض دركه خولان هندى ديدكلرى دارودر مكى قسمى دخى اولور
الكحال كتاب وزننده بودخى سورمه يه دينور يقال بعينه كحل وكحال اى اثمد الكحل كافك فتحيله كوزه
سرمه چكمك معناسنه در يقال كحل العين كحلا من الباب الثالث والاول اذا جعل الكحل فى عينه وكحل حرف تعريفله
ومجرد اولەرق سمانك اسميدر كوك معناسنه ومعرفه اولەرق كحله دخى اسم سماءدر تانيث وتعريفله بوغيرمنصرفدر
يقال امسكت عليهم كحلة والكحل وكحل اى السماء وكحل يل قتلق اولمق معناسنه در يقال كحلت السنة كحلا من الباب
الثالث اذا اشتدت وناسه قتلق ايرشمك معناسنه در يقال كحلت السنون القوم اذا اصابتهم وكحل منصرف وغير
منصرف اولەرق قتلق يله دينور يقال اصابهم كحل واصابتهم كحل اى السنة الشديدة وكحل يك قتلق اولمغه
دينور يقال صرحت هذه السنة كحلا اى شدة المحل المكحولة والكحيل والكحيلة والاكحل نجل وزننده
سرمه چكلمش كوزه دينور وكحيل كلمه سنك جمعى كحلى كلور سكرى وزننده وكحائل كلور التكحيل تفعيل وزننده
بودخى كوزه سرمه چكمك معناسنه در يقال كحل العين بمعنى كحلها الكحل فتحتينله كوزك كرپكلرى
بتديكى يرلرده خلقى اولان سياهلغه دينور على قول سرمه چكيلجك يرلرده اولان خلقى سياهلغه دينور كه قدرتدن
سرمه لو تعبير اولنور آهو كوزى كبى و بو معناده مصدر اولور يقال فى عينه كحل و يقال كحلت عينه كحلا من الباب
الرابع وهو ان يعلو منابت الاشفار سواد خلقة او ان يسود مواضع الكحل الاكحل احمر وزننده كوزى
قدرتدن سرمه لو كشى يه دينور مؤنثى كحلاء در كوزه ده وصف اولور واكحل قولده بر طمر آديدر على قول قولده
عرق الحياة ديدكلرى طمردر كه جميع اعضاده شعبه لرى واردر قطع اولنسه اصلا قانى ساكن اولمز و بونده
عرق الاكحل دیمك جائز دكلدر زيرا شئ كندى نفسنه مضاف اولمق اقتضا ايدر يقال قطع الاكحل وهو عرق
فى اليد وعرق الحياة شارح ديركه عرق الاكحل وعرق النساء ديمك كرچه جائز دكلدر ديو مؤلف تنصيص ايلدى
لكن يوم الاحد وشجر الاراك قبيلندن اولمق جائزدر وانسانك قولنده اوچ طمر واردر برى اكحل دركه بدن طمرى
وعرق الحياة ديرل اول اوچ طمرك اورته سنده اولان طمردر ايكنجى قيفال دركه باش طمر يدر اول اوچ طمردن
اوتلكى طمردر اوچنجى باسليق دركه جمله دن اشاغى اولان طمردرتته كه قيفال ماده سنده شرح اولندى الكحلاء
حمراء وزننده كوزلرى پك سياه اولان ياخود كوزلرى سرمه لو شكلنده اولان خاتونه دينور يقال امرأة كحلاء اى الشديدة
سواد العين او التى كانها مكحولة وان لم تكحل وتو يلرى آق كوزلرى سياه ديشى قيونه دينور يقال نعجة كحلاء
اى بيضاء سوداء العينين و برنبات آديدر كه بال آريسى رعى وآندن بال ترتيب ايدر على قول بر نباتدر كه سهل
يرلرده نابت اولوب خوشمنظر چچكى اولور ولسان الثور ديدكلرى نباته دينور مفرداتده كحلاء درت نبات ايله مبين دركه

لسان الثور ومر دقوش وخردل برى وابو خلسادر وكحلاء برقوش اسميدر الكحيلاء مصغر بنيه سيله بودخى
لسان الثور نباتنه دينور الكحلة تمره وزننده بر كونه بونجق اسميدر كه نسوان عرب تسخير وتاخيذ ايچون افسونله
استعمال ايدرلر على قول دفع نظر ايچون استصحاب ايدرلر كه كوز بونجغى ديدكلرى آلاجه مائى بونجقدر وكحله
غيرمنصرف اولەرق اسم سماءدرتته كه ذكر اولندى الكحال والكحل كافلرك كسريله بونلرده كحله ديدكلرى
ذكر اولنان بونجغه دينور الكحلة غرفه وزننده بر كونه مأكول نبات اسميدر جمعى شاذ اولەرق اكاحل
كلور الاكتحال افتعال وزننده كوزه سرمه چكمك معناسنه در يقال اكتحلت المرأة اذا جعلت الكحل بعينها
وروى زمين تازه چنلر واوتلر ايله يم يشل اولمق معناسنه مستعملدر يقال اكتحلت الارض بالنبات اذا اخضرت
اول خضرة النبات وبركسنه شدت ومحنته صاتشمق معناسنه در يقال اكتحل الرجل اذا وقع فى شدة التكحيل
تفعيل وزننده والتكحل تفعل وزننده والاكحال اهمال وزننده والاكحلال احمرار وزننده بونلرده برك
يوزى تازه چاير وچنلر ايله يم يشل اولمق معناسنه در يقال كحلت الارض وتكحلت واكحلت واكحالت بمعنى اكتحلت
المكحل منبر وزننده والمكحال محراب وزننده كوزه سرمه چكيجك ميله دينور يقال اكتحلت بالمكحل
والمكحال اى بالملمول يكتحل به المكحالان تثنيه بنيه سيله آت قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرينه ملاصق ايكى
ديك ككره دينور على قول ياتحق طرفنده اوجه ككلرندن عبارتدر الكحيل زبير وزننده نفت ياغنه دينور
نفط معناسنه على قول قطرانه دينور كه آنكله دوه لر ياغلنور وجزيره ده برموضع آديدر كحيله جهينه وزننده
برموضعدر المكحلة ميمك وحانك ضميله سرمه دانه دينور كه ايچنه سرمه قورلر و بو ضم ميمله كان اسم آلتلرك بريدر
مدهن ومسعط كبى مكحل مكحل ميملرك وحالرك ضميله قيونى صاغمق ايچون بجاغره جق نوازشلو تعبير اتدندر
سياهلغى وصفله كويا كه سياه سرمه ايله مملو مكحله در ديمكدر كحل كحيله كافلرك ضميله ديشى قيونه مخصوص
زجر وآزار كلماتندندر كه سودسويده ديمكى مراد ايدرلر يعنى ديب قارهسى ديمكدر كحل قفل وزننده برموضعدر
كحلان عثمان وزننده ابن شريح دركه برقبيله پدريدر مكحول فخر عالم صلى الله عليه وسلم موالبسندندر
ومكحول التابعى الدمشقى فقيه شامدر ومكحول على بن شبيب الازدى فرسنك اسميدر كحله فتحاتله جشم
قبيله سى يورنده برصو اسميدر التمكحل تمذهب وزننده مكحله دن تمفعل در سرمه دان ايدنمك معناسنه در يقال تمكحل
الرجل اذا اخذ مكحلة الكحثلة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده قارن بوكلكنه دينور تقول ما هذه الكحثلة اى عظم
البطن المكدل معظم وزننده مكدر معناسنه در يقال ماء وقلب مكدل اى مكدر الكندلى كافك ودالك فتحى
وقصر ايله برنوع نباتدر كه دكز صو يله نشو ونما بولور كدمل ثلاث ضمات وميم مشدده ايله صفرق وزننده
ساحل بحر يمنده واقع وصم نام قريه يه ماجنده در بالك وسطنده بر طاغك آديدر الكربل جعفر وزننده براوتك
اسميدر كه سرخ و براق چچكلرى اولور الكربلة كافك وبانك فتحيله اياقلرده اولان سستلكه وسلپوكلكه دينور
يقال به كربلة اى رخاوة فى قدميه وچامورلقده يوريمك معناسنه در يقال كربل الرجل اذا مشى فى الطين
وصويه طالمق معناسنه در يقال كربل فى الماء اذا خاض فيه وقارشدرمق معناسنه در يقال كربل الشئ به
اذا خلطه به و بغدايى آرتلیوب پاكلمك معناسنه در يقال كربل الحنطة اذا هذبها ونقاها الكربال
قرطاس وزننده حلاج طوقمغنه دينور كربال كافك ضميله فارس اولكه سنده برقصبا آديدر
كربلاء كافك وبانك فتحيله عراقده برموضع آديدر كه امام حسين رضى الله عنه حضرتلرينك مشهدلرى
آنده در كرب وبلاء فاجعه سى معلومدر بوحقير حسبنى اولمغله برقصيده ناچيزانمزك اشبو بيت رقتمآل
جمله حسبحالندندر * دم اولمز كه وجودم خون غمله اولميه آلود * بوجسمك آب وخاكى خون ودشت
كربلادندر * هر سنه محرم الحرام آينده مذكور كربلاء ترابنده جابجا دم لوننده قزللق ظهورى منقولدر و بيت
مرقوم اكا مبنيدر كرمل زبرج وزننده طى قبيله سنه مخصوص اجا وسلمى طاغلرنده برصو آديدر
وساحل بحر شامده برحصار آديدر وفلسطين قضاسنده برقريه آديدر الكسل كافك وسينك فتحيله برايشه
سستلك وآغرلقله دريمك معناسنه دركه اوشمك تعبير اولنور يقال كسل عنه كسلا من الباب الرابع اذا تثاقل
عنه وفتر وجاعده ازال هنكامنده طشره چكلمك معناسنه در يقال كسل فى الجماع اذا عزل ولم يرد ولدا
الكسل خجل وزننده والكسلان عطشان وزننده اوشكن وتنبل آدمه دينور وكسلان لفظنك جمعنده كسالى
دينور كافك حركات ثلاثى والفك قصريله وكسالى دينور لامك كسريله وكسلى دينور قتلى وزننده الكسلانة
والكسول صبور وزننده والمكسال مكثار وزننده اوشكن وتنبل قارى يه دينور كه اشك ايكولى تعبير اولنور

وكسول ومكسال مجلسدن اصلا حركت ايلمز اولان ناز پرور ونازنين محبوبه يه وصف اولمغله حقنده مدحه در
ذي اوقار وتمكيننّدن كنايه‌در يقال جارية كسول ومكسال اى منعمة لاتكاد تبرح من مجلسها الاكسال همزه‌نك
كسريله برآدمه سستلك وكسل وفتور ويرمك معناسنه در يقال اكسله الامر اذا فتره وجماع هنكامنده فتوردن
ناشى انزالدن قالمق على قول ولداولمسون ديو هنكام انزالده طشره چكمك معناسنه در يقال اكسل فى الجماع
اذا خالطها ولم ينزل اوعزل ولم يرد ولدا الكسل كافك كسريله والمكسل منبر وزننده حلاج يايندن چقمش
كيريشه دينور ومكسل صلاح وسيادت وشرف صاحبى آباء واجدادى قليل اولان صويه وصف اولور يقال
نسب مكسل اذا كان قليل الاباء فى السودد والصلاح الكوسالة كافك ضميله والكوسلة كافك فتحيله ذكرك
باشنه دينور حشفه معناسنه الكسلى خليقى وزننده كهيلى معربيدر كه لفظ هنديدر فوه يه يعنى قزل كوك
وقزل بويه كوكى ديدكلرى كوكه شبيه وحمرته مائل چوبپاره دينور مسمندر بوچوبلر تركيده آق سلبجه وسموزلك
اوتى ديدكلريدر كه برشجرك داللريدر المكسل محسن وزننده شول دره يه دينور كه پك طولانى اولمامغله
سيل صولرى اكابقين يرلردن كلور اوله يقال واد مكسل اذا كان يأتيه السيل من قريب كسيله سفينه وزننده
بررجلك اسميدر الكسطل جعفر وزننده والكسطال قسطال وزننده توزه دينور غبار معناسنه قسطل
وقسطالده لغتدر الكسملة دحرجه وزننده آدميلرى صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه در يقال يكسمل
الرجل اى يمشى فى تقارب الخطى الكوشلة شين معجمه ولام مشدده ايله دوخله وزننده والكوشالة كافك ضميله
ايرى ذكر باشنه دينور الكضل كافك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه در يقال كضله
كضلا من الباب الثانى اذا دفعه الكعل نعل وزننده هر حيوانك وضع ايلديكى آنده نجسنه دينور تقول
كنس الكعل وهو رجيع كل شئ حين يضعه وقوچ قيونلرك خايه لرينه ياپشوب صالنان چقلداغه دينور
وبودور قاره كشى يه دينور كعل دخى دينور صرد وزننده ولئيم وناكس چوبانه دينور وبرى برينه ياپشيق خرمايه دينور
وبخيل وممسك اولان زنكينه دينور يقال هو كعل اى غنى بخيل التكعل تفعل وزننده برنسنه برشيئه
پك ياپشمق معناسنه در يقال تكعل به اذا اشتد التزاقه به المكعل محدث وزننده شدت خشم وغضبدن
طلوم كبى شيشوب قبارمش آدمه دينور يقال رجل مكعل اى منتفخ غضبا وقيچى چاقيه رق يورر اولان كسيه
دينور يقال هو مكعل اذا كان يحرك استه عند المشى الكعطلة دحرجه وزننده شدتله يلمك على قول يابجه
يابجه يلمك معناسنده اولمغله ضد اولور يقال كعطل الرجل اذا عدا عدوا شديدا او بطيئا و يورغونلقدن وفتوردن
استراحت ايچون آياقلرنى سوندوروب كرنمك معناسنه در يقال كعطل بيده اذا تمطى وتمدد الكعطل جعفر
وزننده والمكعطل اسم فاعل بنيه‌سيله كعطله صاحبى ارسلانه دينور يقال اسد كعطل ومكعطل اى ذو كعطلة
بوراده كعطله ذكر اولنان ايكى معنايه ده صالحدر شارح ديركه بوراده اسد نسخه لرى غلطدر صواب اولان
شد اولمقدر نته كه ابو عمرو واشبو ❊لايدرك الفوت بشد كعطل❊ مصراعيله استشهاد وبطىء ايله تفسير ايلدى
الكعظلة ظاى معجمه ايله كعطله وزننده وجميع معانيده مراد فيدر الكفل كافك وفانك فتحيله عجز معناسنه دركه
آتك وآدمك ديب طرفيدر آرد تعبير اولنور على قول ردف معناسنه دركه داتبه اوزره آردلشان آدمك بنوب
اوتورديغى موقعدن عبارتدر ياخود قطن معناسنه دركه ايكى اوجه كمكنك ارقه طرفنده اولان مابينيدر كه
حيوانده صغرى وانسانده قيچ تعبير اولنور فارسيده سرين دينور جمعى اكفال در يقال عظيم الكفل وهو العجز
اوردفه او القطن الكفل كافك كسريله ضعف معناسنه دركه قات ديمكدر يقال جازاه بكفلا اى ضعفا
وكفلين اى ضعفين وبهره ونصيب معناسنه در يقال له كفل منه اى حظ ونصيب وحفت اوكوزينك بيوندريغى
آلتنه بيون صغلمامق ايچون وضع اولنان مجاوره يه دينور ودوه‌نك قوبمش توينك يرينه بغى تويه دينور وآت
ارقه سنده اوتوره ميان آدمه دينور يقال هو كفل اى لايثبت على الخيل وهنكام محاربه ده جبانلقدن ناشى
قچيلوب سمت فراره رهياب اولمق قصديله عسكرك اكسه جانبنده طوران كسيه دينور يقال لاينبغى لك
ان تكون كفلا وهو الرجل الذى يكون فى مؤخر الحرب همته التأخر والفرار ومثل ونظير معناسنه در يقال ماله
كفل اى مثل ودائما نقلت ومؤنتى ايل اوزره تحميل ايله كندسنى خلقك باشنه طرح والقا ايدن كدا مشرب
مخصه دينور يقال هو كفل اذا كان يلقى نفسه على الناس وكفل رجاله مخصوص برمركب اسميدر واول احرام
ياخود تاجيم مقوله سيدر كه ايكى اوجلرنى دو كليوب براوجنى دوه‌نك بالاننك اوكنه وديكر اوجنى اكسه سنه
چكوروب اوستنه بايدقد نصكره اوزرينه ركوب وقعود ايدرلر على قول بر تاجيم مقوله سندن اتخاذ اولنمش

دكرمى دوشمه دركه دوه‌نك اوركجى اوزره بسط اولنوب آنك اوزرينه ركوب ايدرلر ذو الكفل برپيغمبر عاليشان
حضرتلريدر مترجم ديركه بيضاوى سوره انبياءده حضرت الياس وعند البعض يوشع وعلى قول زكريا
عبارتيله وسوره صادده ابن عم يسع ياخود بشر بن ايوب عنوانيله على الاختلاف تفسير ايلمشدر وكتب
تواريخ معتبره‌نك اكثرنده بشر بن ايوب ايله مبين اولوب لكن نبوتى مختلف فيهادر الكفيل امير وزننده
بودخى مثيل وعديل معناسنه در يقال هو كفيله اى مثيله وضامن معناسنه دركه آخرك دينى درعهده ايدن
كسه دن عبارتدر فارسيده پايندان دينور جمعى كفلاء كلور كرماء وزننده وكفيل جمع اولور مفردى كبى نته كه
صديق دخى بويله در الاكتفال افتعال وزننده دوه ارقه سنه كفل ديدكلرى ذكر اولنان دوشمه
ترتيب ايلمك معناسنه در يقال اكتفل البعير اذا جعل له كفلا و برنسنه يى اكسه طرفنه آلمق معناسنه در
يقال اكتفل به كذا اذا ولاه كفله اى جعله وراءه الكافل عائل معناسنه دركه برآدمى بسلمكى درعهده ايدن آدمه
دينور تقول جعلنى كافله اى عائله وطعام اكل ايلمز اولان على قول صوم وصال طوتان ياخود حالت صيامده
اصلا تكلم ايلميوب سكوتى التزام ايدن آدمه دينور جمعى كفل كلور ركع وزننده پس قول اوله كوره اهل
رياضت اولور يقال رجل كافل اذا كان لايأكل او يصل الصيام او الذى جعل على نفسه ان لايتكلم فى صيامه
وكفيل كبى ضامن معناسنه در جمعى كفل كلور ركع وزننده يقال هو كفيل بنفسه وبماله وكافل اى ضامن
الكفل نفل وزننده برآدمك مؤنتنى درعهده ايلمك معناسنه در يقال كفله كفلا من الباب الاول
اذا كان كافلا له وكفل وكفول شمول وزننده وكفاله كرامه وزننده برآدمه كفيل اولمق معناسنه در
يقال كفل بالرجل وكفل وكفل كفلا وكفولا وكفالة من الباب الثانى والاول والخامس والرابع اذا كان كفيلا له
قال الشارح وفى المغرب والمصباح كفلت بالمال وبالنفس وكفلت عنه بالمال لغريمه والاسم الكفالة التكفيل تفعيل
وزننده بودخى برآدمك مؤنتنى التزام ايلمك معناسنه در يقال كفله اذا كان كافلا له وبرآدمى كفيل قلمق معناسنه در
يقال كفله اياه اذا ضمنه التكفل تفعل وزننده كيل اولمق معناسنه در يقال تكفل بالرجل بمعنى كفل به الاكفال
همزه‌نك كسريله بودخى كفيل قلمق معناسنه در يقال اكفله اياه اذا ضمنه المكافل اسم فاعل بنيه‌سيله برى
برنى حمايت ودادوامداد ايتمك ايچون حلف وشرط ايدن كسه لرك هر برينه اطلاق اولنور كذلك اتحاد اوزره عقد
عهد وپيمان ايدنلرك هر برينه اطلاق اولنور يقال هو مكافله اى مجاور ومحالفه وكذا معاقده ومعاهده الكل
كافك ضمى ولامك تشديديله برلفظ مفرددر كه جميع اجزانك شمول واستغراق اوزره اسميدر مذكر ومؤنثنده
مساويدر يقال كل رجل وكل امرأة وبعضلر عندنده كل رجل وكلة امرأة دينور كه مؤنثده هايله‌در وكلهن
منطلق ومنطلقة دينور كه اولده لفظ اوزره وثانيده معناى اضافى اوزره محمولدر وكاه اولور كه كل كلمه‌سى بعض
معناسنه استعمال اولنمغله اضداددن اولور شارحك بيانه كوره قول اصح اوزره مجاز يدرنته كه بعض دخى اكثر
وكل مقاملرنده مستعمل اولور مترجم ديركه دده جونكى نام مجموعه ده بو مبحثلر مبسوطدر وكل وبعض كلمه لرى
معرفه لردر كلام عربده معرف باللام اوله رق وارد اولمديلر زيرا معناى اضافى متضمنلردر مثلا كل منطلق وبعض
منطلق كلهم وبعضهم سبكنده درلر ومعرف باللام اولملرى جائزدركه حرف تعريف اضافتدن عوض اولور
وكل كلمه‌سى موصوفك متصف اولديغى صفتده كماله دلالت ايچون ذكر اولنور يقال هو العالم كل العالم يعنى فلان
علم صفتنده نهايت درجه يه بالغ عالم تام وكاملدر ديمكدر الكل كافك فتحيله بچاغك وقلجك صرتنه دينوركه
كسمز طرفيدر يقال ضربه بكل السيف اى قفاه وبرآدمك وكيلنه اطلاق اولنور ثقلتنى متحمل اولديغيچون
يقال هو كل له اى وكيل ويتيمه اطلاق اولنور عجزندن ناشى صنم معناسنه بعض نسخه ده ضنيم عنوانيله كه ظلم معناسنه در
مرسوم اولمغله ثقلت معناسى تصور يله بودخى ملايمدر وكل مصيبت حادثه يه دينور يقال اصابه كل اى مصيبة حادثة
ويتيمه اطلاق اولنور يقال هو كل اى يتيم واصلا ايشه كوجه يرامايان بى خير ومنفعت ثقيل وكرانجان شخصه دينور
يقال رجل كل اى ثقيل لاخير فيه وعيالمند آدمه دينور يقال هو كل اى عيل وعياله دينور وآغرلغه دينور يقال
عليه كل اى عيال وكذا ثقل جمعى كلول كلور ويورغنلغه دينور كاسيذكر وولدى ووالدى اولميان آدمه دينور
يقال رجل كل اى لاولد له ولا والد وبو ايكى معناده مصدر اولور كاسيذكر وكليل كبى كسمز كند بچاغه وقلجه دينور
كاسيذكر الكلال والكلالة كافلرك فتحيله يورغنلغه دينور كل كبى يقال اخذه الكل والكلال والكلالة
اى الاعياء الكلة كافك كسريله والكلالة كرامه وزننده والكلولة والكلول كافلرك ضميله يورلمق وفرومانده
اولمق معناسنه در يقال كل الرجل كلا وكلة وكلالة وكلولا من الباب الثانى اذا اعيا وبرآدم ولد ووالدسز اولمق

معناسنه‌در یقال کل الرجل اذا صار کلا ای لا ولدله ولا والد وکوزده حدت بصر اولمیوب فرسز خیره اولمق
کذلك قلج وبچاق مقوله‌سی کسمز کند اولمق معناسنه‌در یقال کل البصر والسیف وغیره اذا لم یقطع وکذا یقال
کل لسانه وبصره اذا نبا ولم یحقق المنظور الکلیل امیر وزننده خیره کوزه وکسمز آلته دینور ترکیده اول
کوزه چونکی وطونق تعبیر اولنور بصری ضعیف وفرسز اولور هر نسنه‌یی واقع حال اوزره کورمز یاخود بقیدن
برکونه وایراقدن برکونه کوره ودخی انواعی واردر یقال بصر وسیف کلیل ای لا ینفذ ولا یقطع التکلیل تفعیل
وزننده بودخی بصر خیره وآلت کسمز کند اولمق معناسنه‌در یقال کلل البصر والسیف اذا لم یقطع وبرکسنه
اهل وعیالنی تلف وبی امان وبیچاره براقوب دیار آخره باشن آلوب کتمك معناسنه‌در یقال کلل الرجل اذا ذهب
وترك اهله بضیعة وبر خصوصده چبالیوب جد وجهد ایلمك معناسنه‌در یقال کلل فی الامر اذا جد وبرماده‌ء
مهواه‌دن اصلا قچلنمیوب اقدام ایله دلیرانه حمله وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال کلل السبع اذا حمل ولم یحجم
شارح دیرکه عربلر الاسد یهلل ویکلل والنمر یکلل ولا یهلل دیرلر یعنی ارسلان کاه اولور که حمله ایدر لکن وارمیوب
بنه کیرو رجعت ایدر وقپلان برکره حمله ایلدکدنصکره اصلا رجعت ایلمیوب البته وار وب کارنی اجرا ایدر زیرا
قپلان بالطبع خونی وسفاك وغدار اردر انتهی وتکلیل برنسنه‌دن خوف ایلمکله قچلنوب کیر وطورمق معناسنه
اولمغله ضد اولور یقال کلل عن الامر اذا احجم وجبن وبر آدمه تاج کیدرمك معناسنه‌در یقال کلل فلانا اذا البسه
الاکلیل الاکلال همزه‌نك کسریله برنسنه بر آدمك کوزنی فرسز خیره ایلمك معناسنه‌در یقال اکل بصره البکاء
اذا جعله کلیلا وبر آدمك دوه‌سی فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال اکل الرجل اذا کل بعیره ودوه‌یی یوروب
درمانده قلمق معناسنه‌در یقال اکل البعیر اذا اعیاه الکلالة سحابه وزننده مصدردرکه ذکر اولندی وکلاله
والدی وولدی اولمیان کشی‌یه دینورکه تسمیه بالمصدردر ونسبی اولاشق وپیوند اولمیان قریبه دینور مثلا هو ابن
عم الکلالة دیرلر اوز عموجه‌زاده‌سی اولمیوب پدری طرفندن عشیرتی ولدی اولسه نته که بونك مقابلنده ابن عمه لحا
دیرلر لاصق النسب معناسنه که اوز عمزاده‌سی اولور پس بوکه کوره بعید اولان عصبه دخی کلاله اولور
وعند البعض کلاله تکلل النسب قولندن مأخوذدر که احاطه معناسنه‌در یعنی نسبی نسبکی احاطه ایدندر عمزاده
مقوله‌سی کبی وعلی قول کلاله لام قرنداشلردر اخوة للام معناسنه یاخود بعید اولان عمزاده‌لردر یاخود والد
وولددن غیری اولان اقربالردر یاخود عصبه‌دن شول کسه‌درکه آنکله بیله جه لام قرنداشلری وارث اوله‌لر پس
وجه مذکور اوزره بدی کونه تفسیر اولنمشدر یقال ورثه کلالة وهو الرجل الذی لا والدله ولا ولد وما لم یکن من النسب
لحا اومن تکلل نسبه بنسبك کابن العم وشبهه اوهی الاخوة للام او بنو العم الاباعد اوما خلا الوالد والولد اوهی
من العصبة من ورث معه الاخوة للام الکلة کافك فتحیله کسمز کور بچاغه دینور یقال شفرة کلة ای کالة الکلة
کافك ضمیله کیر ولکه دینور تأخیر معناسنه وکل کلمه‌سندن مونث اولورکه ذکر اولندی الکلة کافك کسریله
حالت معناسنه‌در یقال بات فلان بکلة سوء ای بحالة سوء وانجه پرده‌یه دینورکه زار تعبیر اولنور یقال قعد وراء الکلة
ای الستر الرقیق وجبنلك تعبیر اولنان پرده‌یه دینورکه سیوری سینك ایچون قور یلورنا موسیه دخی دینور یقال بات
بالکلة وهی غشاء رقیقة یتوقی بها من البعوض وجبن کسر تیله تاتار وترك لسانده سیوری سینکه دیمکله جبنلك
تعبیری فصیح اولور وکلة هودج ومحفه باشلرینه آصدقلری قرمزی یوك پارچه‌سنه دینورکه زینت ایچون آصارلر
الاکلیل همزه‌نك کسریله تاجه دینورکه سلاطین سلفك باش کسوتلریدر احاطه معناسندندر یقال رأسه اکلیل
ای تاج وعصابه طرزنده باش باغنه دینورکه انواع جواهر ایله مزین اولور بونسوانه مخصوصدرکه باشلرینه
کیرلر شارحك بیانی اوزره حالا بوسمتك نسوانلرینك باشلرینه کیدکلری خوطاز طرزنده اولورکه تپه‌لرینه وضع
ایدرلر بوجهتله اول خوطازه‌ده اطلاق اولنور وخوطاز قطاس محرفیدر واکلیلك جمعی اکالیل‌در واکلیل
منازل قمردن برمنزل اسمیدرکه درت عدد کواکب منتظمه‌دن عبارتدر وطرنغك جوره‌سنی احاطه ایدن
اته دینور وشول سحابه دینورکه اوزرینه زار چکلمش طرزنده مرئی اوله اکلیل الملك پادشاه تاجی
دیمکدر ایکی کونه نباته دینورکه برینك یپراغی حلبه یعنی بوی یپراغنه ورایحه‌سی انجیر رایحه‌سنه شبیه وچچکی
صاری وهر دالنك او جنده نصف دائره یعنی هلال فلك شکلنده اکلیلی یعنی غلافی اولوب وایچنده بوی تخمنه
شبیه خرده ومدور وصاری تخملری اولور وبرینك یپراغی نخود یپراغنه شبیه وزمین اوزره منبسط چوق داللری اولوب
وچچکی صاری وبعضی بیاض وهر دالنده خرده ومدور اکالیل یعنی غلافلری اولور ایکیسیده محلل ومنضج
ومفاصل واحشاده اولان اورام صلبه‌یی ملیندر مفردانده بوایکی نبات بر نبات اولمق اوزره مرسومدر برقاج نوعنی

دخی تصور ایدرلر وبوترکیده قوج بوینوزی دیدکلری نبات اوله جقدر اکلیل الجبل برنبات آخردر یپراغی
انجه واوزون وبری برینه صقشمش وسیاهه مائل ودالری قتی وچچکی بیاض ایله کوك ماینده اولوب وثمری
قتی وقور بدقده خردلدن خرده تخملری منتثر اولور ویپراغنده مرارت وحرافت اولوب ورایحه‌سی خوش اولور
مدر ومحلل وسده‌لری مفتح وخفقان وسعال واستسقایه نافعدر بونبات ترکیده بیربه دیدکلری نباتدر التکلل
تفعل وزننده برنسنه‌یی چپ چوره احاطه ایلمك معناسنه‌در یقال تکلل به اذا احاط وتکلل السحاب بلود نور برق ایله
شعله‌لنوب بیاضندن سیاهی آچلوب سچلمسندن عبارتدر یقال تکلل السحاب اذا تبسم المکللة معظمه وزننده
چپ چوره‌سی کوناکون چچکلر ایله محاط اولان باغه وچمنزاره وصف اولور یقال روضة مکللة ای محفوفة
بالنور الانکلال انفعال وزننده آهسته‌جه کولمك معناسنه‌در یقال انکل الرجل اذا ضحك وقلج کورلنمك
معناسنه‌در یقال انکل السیف اذا ذهب حده وسحاب تبسم ایلمك معناسنه‌در که پرتو برق ایله شعله‌لنوب
اچلمقدن عبارتدر یقال انکل السحاب اذا تبسم وشمشك آهسته‌جه یلابمق معناسنه‌در یقال انکل البرق اذا لمع خفیفا
الاکتلال افتعال وزننده بودخی انکلال سحاب معناسنه‌در یقال اکتل السحاب بمعنی انکل الکلکل فدفد
وزننده والکلکال سلسال وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه علی قول یون چنبرلرینك ماینه دینور
یاخود کوکس تخته‌سنك ایچ یوزنه دینور یقال ضرب کلکله وکلکاله ای صدره اوهو مابین الترقوتین او باطن الزور
وآت قسمی باندقده قولان بندایده جك یردن که بوش بوکوری اوله جقدر زمینه طوقنان برینك ارالغنه اطلاق
اولنور الکلکل هدهد وزننده بغایت جست وچالاك آدمه دینور علی قول قالین کوده‌لی بودوره دینور
یقال هو کلکل ای ضرب او قصیر غلیظ مونثی کلکله‌در الکلاکل علابط وزننده کلکل معناسنه‌در مؤنثی
کلاکله‌در کلان شداد وزننده برطاغك آدیدر الکلل فتحتینله حال معناسنه‌در یقال بات بکلل سوء ای
حال سوء الکلاکل زلازل وزننده جماعات معناسنه‌در مفردی کلکله‌در زبرجه وزننده که جماعت دیمکدر
کلال غراب وزننده اسامیدندر ابن عبد یالیل بن عبد کلال شول کسه‌در که فخر انام علیه السلام حضرتلری
ایمان ایچون نفس همایونلرینی عرض بیورمشیکن مراد شریفلرینه اجابت ایلمدی مرسوم طائف اهالیسنك
سرکرده‌لری ایدی قبل الهجرة بالنفس حضرت سید الانام واروب عرض اسلام بیوردقده اجابتدن قطع نظر
جور واذا ایلمشیدی الکمال جمال وزننده اسمدر برشیئك جمیع اجزاسنك یرلو یرنده کفایت وتمامنه دینور
یقال به کمال ای تمام وکمال وکمول مصدر اولورلر برشیئك جمیع اجزاسی یرلو یرنده تام وکافی اولمق معناسنه یقال
کمل الشیء وکمل وکمل کمولا وکمالا من الباب الاول والخامس والرابع اذا تم الکامل والکمیل امیر وزننده ابواب
مذکوره‌دن اسم فاعللردر اجزاسی تام وکافی اولان شیئه دینور یقال شیء کامل وکمیل ای تام وکامل بحور عروضدن
بربحرك اسمیدرکه التی کره متفاعلن جزئندن عبارتدر وکامل میمون بن موسی المری ورقاد بن المنذر الضبی وهلقام
الکلبی وحوفران بن شریك وسنان بن ابی حارثه وزید الفوارس الضبی وشیبان الهندی وزید اسخیل الطائی
فرسلرینك اسملریدر التکامل تفاعل وزننده والتکمل تفعل وزننده برنسنه کاملی بولمق وکاملنمك معناسنه‌در
یقال تکامل الشیء وتکمل اذا کان کاملا الاکمال همزه‌نك کسریله والاستکمال والتکمیل تفعیل وزننده
برنسنه‌یی تام وکامل قلمق معناسنه‌در یقال اکمله واستکمله وکمله اذا اتمه وجمله ای جعله جملة الکمل فتحتینله
کوتری معناسنه‌در یقال اعطاه المال کملا ای کاملا الکاملة عمرو بن معدی کربك فرسی اسمیدر ویزید بن قنان
نام کسنه‌نك فرسی اسمیدر الکاملیة روافضك اشر واخبثی اولان برطائفه‌در مترجم دیرکه ملل ونحلده مرسومدرکه
کاملیه طائفه‌سی ابوکامل نام کسنه‌نك اصحابیدر مسفور جمیع صحابه کرامی امام علی حضرتلرینك بیعت
ونصرتنی ترك ایتدیلر دیو اکفار وامام علی حضرتلرینی طلب حقنی ترك ایلدی دیو اکفار ایلدی وعند الموت تناسخ
ارواحه قائلدر المکمل منبر وزننده خیر وشر جهتلرنده کامل ووافی کسبه دینور یقال رجل مکمل ای کامل
للخیر والشر الکومل جوهر وزننده یمنده برحصن اسمیدر کمل کافك فتحیله ومکمل معظم وزننده
وکمیل زبیر وزننده وکمله جهینه وزننده اسامی‌ء ناسدندر الکملول زنبور وزننده قناری ایله معروف اولان
نباته دینور که شجرة البهق دخی دیرلر فارسیده برغست دیرلر ترکیده ارمنیلر خیاری وسلوکلی بنجار دیرلر ابتدای
بهارده سائر سبزه‌لردن مقدم سوك وعوسج انبات ایدن اراضی طیبه‌ده چوق یتشور لطیف وجلاء وبرق ووضع
عارضه‌لرینه اکلا وضمادا انفع وایام قلیله‌ده آنلری مزیل ومعده‌یه وجکره صالح ومزاج محروره ومبروده موافق
وملاعی طعامه مشتهی‌در الکمثل تای فوقیه ایله جعفر وزننده الکماتل علابط وزننده پك قاتی نسنه‌یه دینور

المكمئلة مدحرجه وزننده قوروملى قوند وقوى تركيب واعضاسى صمصقى ناقه يه دينور يقال ناقة مكمئلة الخلق اى متداخلة مجتمعة الكميئل ثاى مثلثه ايله عميثل وزننده بودوره دينور الكمهلة دحرجه وزننده يوله كيدن آدم اتكلرنى ديوشوروب بلنه بغلمق معناسنه در يقال كمهل الرجل اذا جمع ثيابه وحزمها للسفر و برآدمك حق ومطلوبنى ادا ايلميوب امتناع ايلمك معناسنه در يقال كمهل علينا اى منعنا حقنا و برخبرى يابرسوزى بركسه دن صقلوب كزلمك معناسنه در يقال كمهل الحديث اذا اخفاه وعماه وجمع مال ايلمك معناسنه در يقال كمهل المال اذا جمعه الاكمهلال اضمحلال وزننده كرپى كبى بوزيلوب طورطوب اوتورمق معناسنه در يقال اكمهل الرجل اذا انقبض وقعد واقرنبع التكمهل تدحرج وزننده مجتمع اولمق معناسنه در يقال تكمهل الشىء اذا اجتمع المكمهل مزعفر وزننده دانه لو بموغه دينور كه چكيت تعبير اولنور الكنبل قنفذ وزننده والكنابل علابط وزننده صلب وشديد آدمه دينور وكنابل برموضع آديدر الكنتأل ثاى فوقيه ايله جردحل وزننده بودوره دينور الكندلى كافك ودالك فتحى وقصر ايله ومد ايله برنوع نباتدر كه ماء بحر ايله نشو ونما بولور وبو نبات شوره ديمكله معروفدر وقشرى ابدع يعنى دم الاخوين ديدكلرى دارودر وآنكله دباغت اولنور صمغى جماعى مقوى در الكنفليل زنجبيل وزننده قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل كنفليل اللحية اى ضخمها وقباصقاله دينور يقال لحية كنفليلة اى ضخمة الكنهبل سفرجل وزننده وبانك ضميله ده زبانزده در والكنهبل جعفر وزننده برنوع ايرى اغاج اسميدر كه ميشه اغاجلرندندر وايرى سنبله لو اربه صاپنه دينور كهل جعفر وزبرج وزنلرنده برموضع اسميدر وكاه اولور كه علميت وتانيث سببيله غير منصرف اولور علميتى بقعه اعتباريله درو زبرج وزننده كهل بنى عوف بن عاصم جماعتنه مخصوص برصو آديدر الكنهدل سفرجل وزننده ايرى و بوغون شيئه دينور وصلب وشديد نسنه يه دينور الكهل اهل وزننده شول كمسه يه دينور كه صقالنه قيرسوب وجود واوضاعنده كمال وتمكين شيخوخت امارهسى ظهور ايلمش اوله على قول اوتوز ياخود اوتوز درت ياشندن اللى بر ياشنه وارنجه كهل دينور جمعى كهلون كلور وكهول كلور كافك ضميله وكهال كلور كافك كسريله وكهلان كلور كافك ضميله وكهل كلور ركع وزننده مؤنثى كهله در جمعى كهلات در كافك فتحى وهانك سكونيله وفتحاتله جائزدر وعند البعض كهله تعبيرى جائز دكلدر الا شهله لفظنه ازدواجه بالمشاكله ايراد اولنور يقال هو كهل وهى كهلة اذا وخطه الشيب ورأيت له بجالة او هو من جاوز الثلاثين اوار بعا وثلاثين الى احدى وخمسين اولا يقال امرأة كهلة الا مزدوجا بشهلة فيقال امرأة شهلة كهلة وكهل اوزانوب قدر وكمالى بولمش نباته اطلاق اولنور يقال نبت كهل اى متناه وتقول العرب طار له طائر كهل اى له جد وحظ فى الدنيا يعنى دنيا جهتنده بخت ونصيب وافر صاحبى اولسه وبو بخت واقبالك كمال ووفورندن كنايه در الاكتهال افتعال وزننده برآدم كهل اولمق معناسنه در يقال اكتهل الرجل اذا صار كهلا واهل لغت بو ماده نى ثلاثيدن استعمال ايلمامكله كهل الرجل ديمك صحيح دكلدر كرچه حديث آتيده ثلاثيدن مأخوذ اوله رق كاهل كلمه سى وارد اولمشدر اولدخى اختلاف اوزره در مانصه ان الرجل سأل النبى عليه السلام الجهاد معه فقال هل فى اهلك من كاهل بكسر الهاء ويروى من كاهل بفتح الميم والهاء اى من تزوج فلما قال له ماهم الا اصبية صغار اجابه فقال عليه السلام تخلف وجاهد فيهم ولا تضيعهم پس اوله كوره كاهل كهولتله متصف كمسه ديمكدر وثانى يه كوره مكاهله دن اولور كه تزوج معناسنه مستعملدر شارح ديركه اوله كوره كاهل بعيددن مأخوذ اولمقده محتملدر زيرا عربلر فلان كاهل بنى فلان ديرلر عهدتهم فى الملمات وسندهم فى الملمات معناسنى اراده ايدرلر كه اهل وعيالنك امورينه متكفل ومتعهد آدم ديمك اولور انتهى والاكتهال باغچه نك چچكلرى سراپا آچق معناسنه مستعملدر يقال اكتهلت الروضة اذا عمها نورها المكتهل اسم فاعل بنيه سيله تمام بوينى بولمش وقدر ومقدارينه وارمش نباته وصف اولور يقال نبت مكتهل اى متناه ومكتهله شول ديشى قيونه دينور كه باشى صقر اوله يقال نعجة مكتهلة اى مخمرة الرأس بالبياض الكاهل صاحب وزننده على الاختلاف كهولتله متصف آدمه دينور كه ذكر اولندى وحارك معناسنه در كه ارقه نك يوقريسنده ايكى كورك اوست باشيدر على قول ارقه نك بيون كوكه طوغرى يوقريسنك مقدمنه دينور كه ارقه نك ثلث اعلاسيدر التى عدد اكورغه كميكلرينى مشتملدر ياخود ايكى كورك اراغنه دينور كه تركيده يغرنى تعبير اولنور فارسيده يال دينور ياخود بيونك ارقه يه قاوشديغى يره دينور يقال ضرب كاهله وهو الحارك اومقدم اعلى الظهر مما يلى العنق وهو الثلث الاعلى وفيه ست فقرا ومابين الكتفين شارح ديركه كاهل اسمدر جمعى كواهل درو كاهل بنو اسددن برقبيله نك پدرى اسميدر كه كاهل بن اسد بن خزيمه در وآنلر امرء القيسك پدرينك قاتللريدر وعربلر شديد الغضب آدمه واسرمش دوه يه ذو كاهل اطلاق ايدرلر كاهل موقع

قوت اولديغنه مبنى درحتى دوه نك بوك محليدر يقال رجل ذو كاهل اى شديد الغضب ويقال فحل ذو كاهل اى هائج وشوكت صاحبى منيع الجانب آدمه شديد الكاهل اطلاق اولنور يقال انه لشديد الكاهل اى منيع الجانب ابو كاهل قيس بن عائذ البجلى اصحابدندر الكهلول زنبور وزننده كولكن خندان آدمه دينور يقال هو كهلول اى ضحاك وكريم آدمه دينور يقال رجل كهلول اى كريم كهل سهل وزننده وكاهل صاحب وزننده وكهيل زبير وزننده وكهلان سكران وزننده اسامى ناسدندر كهيلة جهينه وزننده برموضعدر كهال غراب وزننده بركاهن جاهلى اسميدر الكهول جرول وزننده والكهول صبور وزننده اورمجكه دينور عنكبوت معناسنه الكهبل جعفر وزننده بودوره دينور و برجنس ايرى شجر اسميدر وبو كنهبل ايله ايكى معناده دخى مرادفدر الكهدل جعفر وزننده اننه طلوسموز تازه خاتونه دينور وقوجه قارى يه ديمكله ضد اولور يقال تزوج كهدلا اى شابة سمينة وكذا عجوزا واورمجكه دينور ويكى يتشمش قيزه دينور و بررجل و براجز علميدر الكهمل كهدل وزننده ثقيل وبى مزه وناهضم كمسه يه دينور يقال جاء كهمل اى ثقيل وخم المكهمل مدحرج وزننده جمله وجمع معناسنه در يقال اخذ الامر مكهملا اى باجمعه كول زفر زننده فارس قضاسنده رقريه درعا تمه كواردير لر صغانى مرحومك ظن ايلديكى كبى شيرازده محله اسمى دكلدر الكولان كافك فتحى وضميله بردى نباتنه دينور كه توغالق وحصير اوتى ديدكلريدر وماوراء النهرده بربلده آديدر الكولة ثمره وزننده يمنده برحصن اسميدر الكوألل سفرجل وزننده بودوره دينور الاكوئلال اشمعلال وزننده بودور اولمق معناسنه در يقال اكوألّ الرجل اذا قصر اشبو كوألل واكوئلال ماده لرنى جوهرى ك أ ل ماده سنده وهمدن ناشى ذكر ايلمشدر شارح ديركه مؤلف دخى اوراده ثبت ايلمكله تعارضا تساقطا قبيلندن اولور التكول تفعل وزننده بركت معناسنه در يقال تكولوا اذا اجتمعوا و بركسه اوزرينه متصل و پيدر پى شتم وضربله اوشونوب ايدوب حواله اولمق معناسنه در يقال تكولوا عليه اذا اقبلوا عليه بالشتم والضرب فلم يقلعوا الانكيال انفعال وزننده تكول ايله معناى اخيرده مرادفدر يقال انكالوا عليه بمعنى تكولوا التكاول تفاعل وزننده جعلى قصه لنمق معناسنه در يقال تكاول الرجل اذا تقاصر الاكول اطول وزننده طاغلر شكلنده جابجا تومسكلى اولان ارضه دينور الكيل سيل وزننده والمكال مقال وزننده والمكيل مسيل وزننده اولچمك معناسنه در يقال كال الطعام يكيل كيلا ومكالا ومكيلا اذا وزنه بالكيلة ويقال كاله طعاما وكال له طعاما بمعنى يعنى مفعولينه تعديه ايدوب وبعضا مفعول اوله لام داخل اولور پس كاله طعاما قولى اكا بغداى اولچدى كه اكا اولچك ايله ياخود اولچه رك بغداى ويردى ديمك اولور حتى راغب كلته الطعام اذا اعطيته كيلا عبارتيله رسم ايلمكله تضمين بابندن اولديغنى تلميح ايلمشدر وكال له طعاما قولى اكا ويرمك ايچون بغداى اولچدى ديمكدر پس بيضاوى مرحومك سوره مطففين اولنده حذف وايصالدن عد ايلمسنه حاجت قالمزنته كه عصام دخى لغتده لامدن مجرد اورودنى تصريح ايلمشدر فلينظر وكيل مكيال كبى اولچكه ده اطلاق اولنور وآقچه يى وزن ايلمك معناسنه مستعملدر يقال كال الدراهم اذا وزنها وچقماقدن آتش چقميوب آتشسز اولمق معناسنه مستعملدر چقماقدن مراد اعرابك اغاجدن اولان چقماغيدر آتش برينه خرده حكاكه لرى چقمق ملابسه سيله استعمال اولندى يقال كال الزند اذا كبا و برنسنه يى برنسنه يه قياس ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه آنك اولچكنه توفيق ايدر يقال كال الشىء بالشىء اذا قاسه به وكيل چقماق چاقيلوركن صچرايان خرده خرده پاره لرينه اطلاق اولنور وعربلر هذا طعام لا يكيلنى ديرلر لا يكفينى كيله معناسنى مراد ايدرلر كه تضمينى متضمن در واذا اطلع سهيل * رفع كيل * ووضع كيل * ديرلر يعنى سهيل يلدزى طوغدقده اولچك برى رفع و برى وضع اولنور كه حرارت هوا زائل اولوب برودتك عارض اولمسنى مراد ايدرلر الاكتيال افتعال وزننده بو دخى اولچمك معناسنه در يقال اكتال الطعام بمعنى كاله بوراده مؤلف قصر ايلمشدر زيرا اكتيال اولچك ايله نسنه آلان آدم كندى نفسيچون اولچمك واولچوب آلمق معناسنه دركلور قال الراغب اكتلت عليه اذا اخذت منه كيلا وفى المصباح اكتلت منه وعليه اذا اخذت وتوليت الكيل بنفسك ويقال كال الدافع واكتال الآخذ وعلى حرفيله صله لنمق خصوصنده سوره مطففين اولنده ابو السعود حضرتلرينك كلام نفيسى واردر فليراجع الكيلة كافك كسريله اسمدر اولچويه دينور المكيل منبر وزننده والمكيال محراب وزننده والمكيلة مكنسه وزننده كيل كبى اولچكه دينور يقال اخذه بالكيل والمكيل والمكيال والمكيلة وهو ما كيل به التكايل تفاعل وزننده برى برينه مكافات اوزره معامله ايلمك معناسنه در يقال هما يتكايلان اى يتعارضان بالشتم اوالوتر وقولهم لا تكايل بالدم اى لا يجوز لك ان تقتل الا قاتلك يعنى قاتلدن غيرى يى قتل جائز دكلدر طرفينده فضل ومزيت جهتيله مساوات معتبر دكلدر قاتل كرك مقتولدن

دون وكرك افضل اولسون بهر حال قصاص اكا مترتب اولور المكايلة مفاعله وزننده برآدمه بركسه هرنه سويلديسه
اولدخى آكا آنى سويلمك ياخود آنك كندى حقنده ايشلديكنى اولدخى ايشلمك معناسنه مستعملدر ياخود كديسنه شتم
ايدنك شتمندن ازيد شتم ايلمك معناسنه مستعملدر لسان عوام تركيده بوندن اوچكنه اوچك بلكه برباش
زياده ويرمك تعبير اولنور يقال كايله اذا قال له مثل مقاله اوفعل كفعله اوشاتمه فاربى عليه الكيول عيوق وزننده
جنكده الك كيروده اولان طابوره دينور يقال قام فى الكيول اى فى آخر الصفوف فى الحرب وقورقق بيدل
كمسنه دينور يقال رجل كيول اى جبان وبو كسك يره دينورتپه كبى وچقماقدن صچرايان آتشسز سياه قغلجمه
دينور مترجم دير كه ابن اثيرك بيانته كوره آخر صف وجبان معنالرى كيل الزند معناسندندر كه آتشى چيقمز
ديمكدر ياخود جبان معناسى معناى اخيردندر كه كيروده بربوكسك يرده طوروب ايلرونك حالنه نظر ايدر بومناسبتله
بو لطيفه ثبت اولندى برمحاربه هنكامنده برآق صقاللو پيرواختيار كمسه عسكرك كيروسنده برآلارغه محلده توقف
ايدرايمش نفرانك برى يانته واروب اولادك مشابه سنده كمسه لر ايلروده جنك ايده بورلرسن آق صقالكدن اوتانميوب
بويله كيروده طورمق روا ميدر ديو سرزنش ايتدكده آى اوغل بن دائما بويلجه كيروده طورمقله بوآق صقاله مالك
اولدم بوخسه ايلرويه اقتحام ايلسم ايدى قاره صقاله دخى مالك اولمز ايدم ديو جواب ايلمشدر ومن القصة الحصة
الكيل هين وزننده بودخى چقماقدن صچرايان آتشسز سياه قغلجمه دينور يقال خرج من الزند الكيول والكيل
اى السحانة التكلى تجلى وزننده تكيل كلمه سندن مقلوبدر جنكده الك كيروده كى طابورده طورمق معناسنه در
يقال تكلى الرجل اذا قام فى الكيول التكييل تفعيل وزننده بركسه قورقق اولمق معناسنه در يقال كيل الرجل
اذا كان كيولا اى جبانا فصـــــل اللام لتله لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله برموضع آديدر لعل
فتحتيله ولام مشدده مفتوحه ايله ولعل لام مخففه نك سكونيله كلمۀ طمع واشفاقدر يعنى مرجو ومأمولى ياخود
مخوف ومكروهى توقع وامبد ايچوندر كه حاصلى محبوبى ترجى ومكروهدن انديشه واشفاقه دلالت ايدر مثلا
لعل الله يغفرذنبى ديرلر اميدر ومأمولدر كه خداى متعال كناهمى مغفرت ايليه ولعل زيدا يموت ديرلر قورقرم كه
زيد وفات ايليه ديمكدر بومعنالردن فارسيده مكر وشايد كلمه لريله تعبير اولنور وبونده يكرمى سكز لغت واردر ١ لعل
ولعل كه ذكر اولندى ٣ علّ بغير لام ٤ عنّ نون مشدده ايله ٥ غنّ غين معجمه ايله ٦ انّ همزه ونون مشدده ايله ٧ لأنّ
لام وهمزه ونون مشدده ايله ٨ لونّ لام وواوونون مشدده ايله ٩ رعلّ راء وعين ولام مشدده ايله ١٠ لعنّ
لام وعين ونون مشدده ايله ١١ لغنّ لام وغين معجمه ونون مشدده ايله ١٢ رغنّ راء وغين معجمه ونون مشدده ايله
١٣ وعلّ افعل ديـنور عين ولام مشدده وياى متكلم ايله ١٤ وعلنى افعل دينور نون وقايه زياده سيله ١٥
لعلى دينور ١٦ لعلنى دينور ١٧ لعلّى دينور نون مشدده ايله ١٨ لعنى دينور نون وقايه ايله ١٩ لغنى
غين معجمه ايله ٢٠ لغنّى نون وقايه ايله ٢١ لونّى نون مشدده ايله ٢٢ لونّى نون وقايه ايله ٢٣ لأنّى همزه ونون مشدده ايله
٢٤ لأنّى نون وقايه ايله ٢٥ انّى همزۀ مفتوحه ايله ٢٦ انّى نون وقايه ايله ٢٧ رغنّى غين معجمه ايله ٢٨ رغنّى
نون وقايه ايله مترجم دير كه مؤلفك بصائرده وشهابك درة الغواص شرحنده اشبو لعل كلمه سنه متعلق نفايس اولمغله
طالب اولنلر مراجعت ايده لر اللمال سحاب وزننده وغراب وزننده سرمه يه دينور يقال بعينه لمال ولمال
اى كحل التلمل تفعل وزننده آغزك ايچنده اولان بقيۀ طعامى دل ايله يلاشدرمق معناسنه در يقال تلمل بفمه
اذا تلمظ اللولاء صحراء وزننده ضر وشدت ومحنت معناسنه در يقال وقع فى اللولاء اى الشدة والضر لال
حال وزننده فقهادن احمد بن على بن احمدك بدرينك جدى اسميدر ولال فارسى اولمغله دلسزه دينور اخرس
معناسنه الليل سيل وزننده والليلاة الف وهايله كيجه يه دينور كه غروب شمسدن فجر صادقك طلوعنه قدر
على قول شمسك طلوعنه قدر مدتدن عبارتدر جمعى ليالى كلور غير قياس اوزره ياء زياده سيله ولياءل كلور كه مقلوبدر
شارح دير كه ليلاة ليله نك اصليدر زيرا مصغرى لييليه در وليله ليلك مفرديدر تمره وتمر كبى ومرزوقى ديديكه ليل ازاء
نهارده وليله ازاء يومده استعمال اولنور انتهى وليل طوى قوشنه دينور حبارى كبى على قول ياور يسنه دينور
وكروان قوشنك كه چاغرغان طوى ديدكلر بدر ياور يسنه ده دينور وعرجة بن سلامة الكندى نام كمسه نك قلجى اسميدر
وتقول العرب البس ليل ليلا اى ركب بعضه بعضا يعنى برنسه نك اجزاسى برى برينك اوستنه بنكشدى الليلاء
حمراء وسكرى وزنلرنده كيجه نك طول وشدتى افاده ضمننده تأكيد ايچون ايراد اولنور عند البعض يك قراكو اولان
كيجه يه ياخود اوتوزنجى كيجه سنه وصف اولورنته كه دهماء يكرمى طقوزنجى ودعجاء يكرمى سكزنجى كيجه در
يقال ليلة ليلاء وليلى اى طويلة شديدة اوهى اشد ليالى الشهر ظلمة اوليلة ثلاثين الأليل احمر وزننده واللائل

صاحب وزننده والمليل معظم وزننده بونلرده تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال ليل اليل ولائل ومليل اى شديد
الظلمة الالأل همزه ايله اهمال وزننده والاليال همزۀ ثانيه بدلى ياايله كيجه يه كيرمك معناسنه در يقال الأل القوم
والليلو اذا دخلوا فى الليل اولكيده همزۀ اولى مناسبتيله ياء همزه يه ابدال اولنمشدر ام ليلى سياه باده نك كنيه سيدر كه
باباس قاره سى ديدكلر يدر وليلى باده نك ابتداى كيف ونشئه سنه اطلاق اولنور بخار تصور ينه مبنى در تقول اخذتنى
الخمر ليلاهـا اى نشوتها وبدء سكرها وبر خاتون اسميدر جمعى ليالى كلور حرة ليلى باديه ده برقاره طاشلق تپه در
ابن ليلى المزنى وابوليلى الاشعرى وابوليلى الجعدى وابوليلى المازنى وابوليلى الغفارى وابوليلى الخزاعى
صحابه لردر الملايلة مفاعله وزننده اجيرى كيجه لكله طوتمق معناسنه در نته كه مشاهره آيلقله ومياومه كونده لكله
معامله دن عبارتدر تقول لايلته اذا استأجرته لليلة ويقال عامله ملايلة كياومه مياومة من اليوم فصـــــل الميم
المأل ميمك فتحى وهمزه نك سكونيله والمئل كتف وزننده سموز ويوموى كوده لو كشى يه دينور مؤنثى مأله
ومثله در المؤولة عمومه وزننده والمألة كرامه وزننده بركسه سموز وتنومند اولمق معناسنه در يقال مأل الرجل
ومئل مؤولة ومألة من الباب الثالث والرابع اذا كان مألا اى سمينا ضخما المأل والمألة ميملرك فتحيله برايشه
قبل الوقوع بايتوب آماده اولمق معناسنه در يقال جاء امر ما مأل له ومامأل مألة من الباب الخامس والثالث
اى لم يستعد له ولم يشعر به المأنة ثمره وزننده باغچه يه وچمزاره دينور روضه معناسنه و كرمنه دينوردى
معناسنه جمعى مئال در ميمك كسريله المثل قتل وزننده برنسنه يى صرصوب ارغالمق معناسنه در يقال مثل الشئ
مثلا من الباب الاول اذا زعزعه وحركه المثل ميمك كسرى وثاى مثلثه نك سكونيله والمثل فتحتيله والمثيل امير
وزننده شبيك بكزرى وبكتاشى شبه ومانند معناسنه در جمعلرى امثالدر يقال هذا مثله ومثله ومثيله اى شبهه
وقول العرب فلان مستراد لمثله اى مثله يطلب ويشح عليه يعنى فلان نسنه كتاب اولمغله مثل ومانندى مطلوب اولوب
وكنديسنى فدا ايلميوب حقنده بخل وضنت اولنه جق يادكار بيهمتادر ديمكدر المثل فتحتيله شبه ومانند
معناسنه دركه ذكر اولندى ودليل وحجت معناسنه مستعملدر يقال اقام له مثلا اى حجة وقصه وحديث وداستان
معناسنه در يقال بسط له مثلا اى حديثا وبرنسنه نك صفتنه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى مثل الجنة التى
وعد المتقون اى صفة الجنة شارح دير كه مثل تعبير اولنان كلام كه قبولله متسم وتداول ايله مشتهر در شبه
معناسندن مأخوذدر كويا كه محاضرى اولان كمسه موردنى مضربنه مثل ونظير ايده رك ايراد ايدر التمثيل
تفعيل وزننده برقصه وبرلافردى بيان ايلمك معناسنه در يقال مثل بالمثل اى بالحديث اذا بينه وافاده وحدثه
وبرنسنه يى برنسنه يه بكزتمك معناسنه در يقال مثله به اذا شبهه به وبرنسنه نك بعينه صورتنى نقش وكتابت
مقوله سيله تصوير ايلمك معناسنه در شويله كه شئ مصورك شخصنه نظر ايدر كبى بعينه تصوير ايليه يقال
مثل الشئ له اذا صوره حتى كانه ينظر اليه وبرآدمه مثله تعبير اولنان عقوبتله اشكنجه قلمق معناسنه در يقال
مثل لفلان اذا نكل به الامتثال افتعال وزننده بودخى مثل وقصه بيان ايلمك معناسنه در يقال
امتثل المثل اى الحديث بمعنى مثله وبركمسه مثل جهتيله بالمناسبه ابيات ثلاثه انشاد ايلمك معناسنه در
يقال امتثل عندهم مثلا حسنا اذا انشد بيتا ثم آخر ثم آخر نته كه تمثل دخى بو معنايه دركه سيذكر وبرنسنه نك
صورتنه كيرمك معناسنه در يقال امتثله اى تصوره شارحك بيانته كوره تمثيلك مطاوعيدر فيقال مثله له
فامتثله اى صوره له فتصوره وبرآدمك طريقه ومسلكنه تابع اولوب اصلا آندن عدول وتجاوز ايتميه رك اقتدا
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال امتثل طريقته اذا اتبعها فلم يعدها وقاتلى قصاص ايلمك معناسنه در يقال
امتثل منه اذا اقتص التمثل تفعل وزننده بودخى مثل وقصه بيان ايلمك معناسنه در يقال تمثل الحديث
وبالحديث بمعنى امتثل قال الشارح ومنه قول جرير ※ والتغلبى اذا تنحنح للقرى ※ حك استه وتمثل الامثالا ※ وتمثل
امثال كبى برمناسبتله مثل قصديله ابيات ثلاثه انشاد ايلمك معناسنه در يقال تمثل عندهم مثلا حسنا اذا انشد
بيتا ثم آخر ثم آخر شارح دير كه مؤلفك صورت تفسيرندن ابيات ثلاثه انشاد اولنمد قجه امتثال وتمثل اطلاق اولنميه جغى
منفهم اولور لكن امهات سائره نك منطوقى اوزره مصراع واحدده دخى مستعملدر ومنه قول عائشة كان عليه
السلام يتمثل بقول الشاعر ※ ويأتيك بالاخبار من لم تزود ※ پس مؤلفك مرادى مطلقا متعدد منظومه ديمك اولور
وبو معناده امتثال وتمثل بنفسه وباء حرفيله متعدى اولور كما قال فى الاساس هذا البيت مثل تمثله عندنا وتمثل به
ونمثله ونمثل به ومؤلف تمثل صور تلنمك وبرشيئك صورتنه كيرمك معناسنه ده ورودنى اهمال ايلدى وتمثل
برنسنه يى بركلامى مثل ضرب وايراد ايلمك معناسنه در يقال تمثل بالشئ اذا ضربه مثلا ويقال هذا البيت مثل

تمثل به وقصاص آلمق معناسنه در يقال تمثل منه اذا اقتص الامثولة اضحوكه وزننده اسمدر تمثل اولنان
يته دينور المثال كتاب وزننده مقدار معناسنه در يقال هذا على مثاله اى مقداره وقصاص معناسنه در
يقال اخذ منه مثاله اى قصاصه و برنسنه نك اورنكنه وصفته دينور يقال هذا على مثال ذاك اى على صفته
ودوشكه دينور يقال نام على المثال اى الفراش جمعى امثله ومثل كلور كتب وزننده التماثل يتفاعل وزننده
خسته صحت وافاقته يقلشمق معناسنه در و بو مثول وقيام معناسندندر يقال تماثل العليل اذا قارب البرء الامثل
افضل وزننده ومراد فيدر جمعى اماثل در يقال هذا امثل قومه اى افضله راغبك بيانه كوره اشبه وامثل كلمه لرى
فى الاصل اشبه بالافاضل وامثل بالافاضل اولوب بعده كثرت دوران سبيله مشبه به اسقاط ومطلق افضل مقامنده
اقامه واستعمال اولنديلر وانلردن صيغه تصريف اولندى وقوله تعالى اذيقول امثلهم طريقة اى اعدلهم
واشبههم باهل الحق واعلمهم عند نفسه بما يقول المثالة كرامه وزننده فاضل اولمق معناسنه در يقال مثل الرجل
مثالة من الباب الخامس اذا فضل المثلى ميمك ضميله امثلك مؤنثيدر اقصى وقصوى كبى وقوله تعالى ويذهبا
بطريقتكم المثلى اى الطريقة التى هى الاشبه بالحق المثيل امير وزننده مثل ونظير معناسنه دركه ذكر اولندى
وفاضل معناسنه در يقال رجل مثيل اى فاضل التمثال تانك فتحيله تفعيلدن مصدر در برنسنه يى آخره
بكزتمك معناسنه يقال مثله به تمثيلا وتمثالا اذا شبهه به التمثال تانك كسريله مصنوع اولان صورته دينور كرك
قلم ايشى وكرك سائر كونه اولسون تقول رأيت تمثالا فى يده اى صورة واشعث بن قيس الكندى قلجنك اسميدر المثول
قعود وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال مثل بين يديه ومثل مثولا من الباب الاول والخامس
اذا قام منتصبا وسينوب يره ياپشمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال مثل الرجل اذا لطأ بالارض ويردن ايرلمق
معناسنه در يقال مثل فلان اذا زال عن موضعه و برنسنه يى برنسنه يه بكزتمك معناسنه در يقال مثل فلانا فلانا
و بفلان اذا شبهه به و بكزمك معناسنه در يقال مثل فلان فلانا اذا صار مثله المثل غسل وزننده والمثلة ميمك
ضميله برآدمه غيره عبرت اوله جق عقوبت ايلمك معناسنه در بروتى وقولغنى وسائر بعض اعضاسنى كسمك وكوزنى
اويمق كبى يقال مثل بفلان مثلا ومثلة من الباب الاول اذا نكل المثلة ميمك فتحى وثانك ضميله وسكونيله اسمدر
عبرت آله جق عقوبته دينور جمعى مثولات كلور ميمك فتحيله ومثلات كلور ميمك فتحى وثانك ضميله الامثال همزه نك
كسريله برآدمى قصاص جهتيله قتل ايلمك معناسنه در يقال امثله اذا قتله بقود الماثل صاحب وزننده
عقوبت معناسنه اولان مثل كلمه سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال مثل ماثل اى جهد جاهد هر شديد محنتى
اكا تشبيه ايدرلر وماثل اثر وعلامتى بالكليه نابود اولوب خاكسار اولمش رسم بناء وعمارته دينور يقال كان رسم
الدار ماثلا اى الذاهب الاثر الماثول مدينه ده بر موضعدر المائلة چراغپادركه شمعدان طرزنده اولور چراغه
وايلكمن تعبير اولنور بو مناسبتله شمعدانه ده اطلاق اولنور يقال اتى بالمائلة اى بمنارة المسرجة المثل ميمك
كسريله ابن مجل بن لجيم در ملوك يمنددر امويه دن عبد الملك بن مروان طرفنه يمندن بر طائفه ورود ايدوب
حضورنده مثول واثناى مصاحبده عبد الملك ذكر اولنان مثل لفظنى مصحف اوله رق ما المل منكم تعبيريله
استفسار ايلدكده مرقوملر مرادنى فهم ايدوب فى ذاتهم ادب آشنا اولملريله اسلوب حكيمانه ايله يا امير المؤمنين كان ملك لنا
يقال له المثل ديدكلرنده عبد الملك شرمسار اولدى و بنو المثل بن معاويه بر قبيله در ابو الشعثاء يزيد الكندى آنلردندر
المثل ميمك ضميله فلج نام محلده بر موضعدر كه رحى المثل دخى ديرلر الامثال همزه نك فتحيله بصريه قريب ريخجه
طاغلو ارضه اطلاق اولنور كه برى برينه متشابهلردر المجل ميمك فتحى وجيمك سكونيله والمجل فتحتينله والمجول
قعود وزننده كثرت عملدن ال ناسورلنوب قبارمق معناسنه در يقال مجلت يده ومجلت مجلا ومجلا ومجولا من الباب
الاول والرابع اذا نفطت من العمل فمرنت وطوارلى طرنغى طاشر قدقد نصكره اوكولوب قبلنمق معناسنه در وعند
البعض مجل بدنده درى ايله اتك بيننده صو حادث اولمق معناسنه دركه آتش اصابتندن ياخشونتلونسنه استعمالندن
حادث اولور تركيده بوكه دخى قبارمق تعبير اولنور و بعضلر عندنده مجله كه مجل لفظنك مفرديدر شول يوفقه دريكه
دينوركه ايش ايشلكدن قباروب ايچنده صو طولار تركيده قبارجق تعبير اولنور بونك جمعى مجال در ميمك كسريله
ومجل در تمره وتمر كبى يقال مجل الحافر اذا نكبته الحجارة فبرئ فصلب او المجل ان يكون بين الجلد واللحم ماء او المجلة
قشرة رقيقة يجتمع فيها ماء من اثر العمل ومنه يقال جاءت الابل كالمجل اى رواء ممتلئة يعنى دوه لر صويه كركى كبى
قاوب قارنلرى مجل كبى صوايله طبطلو كلديلر الامجال همزه نك كسريله بو دخى ال كثرت عملدن نصرلنوب
قبارمق معناسنه در يقال امجلت يده بمعنى مجلت وايشى الى قبارتمق معناسنه در يقال امجل يده العمل اذا اصبرها

ماجلة الماجل طاغك ودره نك دبنده مجتمع اولان صويه دينور و باب مكه ده بر موضع آديدركه اطرافدن
ترشح ايدن صو آنده مجتمع اولور المحل فحل وزننده مكر وكيد معناسنه در يقال لا يضرّه محله اى مكره وكيده
وتوزه دينور غبار معناسنه وقوراقلغه وقيتلغه دينور يقال اصابهم محل اى شدة وجدب وانقطاع المطر ومحول
وممحله كبى قوراق يره دينور كاسيذكر ومصدر اولور بر قوراق اولمق معناسنه يقال محلت الارض محلا من الباب
الثالث اذا كانت ممحلة ومحل ومحال كتاب وزننده امير ووالى وحاكمه غمز وسعايتيله برآدمه كيد وضرر ايراث
ايلمك معناسنه در يقال محل بفلان ومحل به ومحل به محلا ومحالا من الباب الثانى والرابع والخامس اذا كاده بسعاية
الى السلطان ومحل اصلا خير ومنفعتى اولميان جماد خلقت كسيه اطلاق اولنور ارض محله تشبيهله يقال
رجل محل اى لا ينتفع به المحلة تمره وزننده والمحول صبور وزننده والممحلة محسنه وزننده والممحل
محسن وزننده كه بو امحالدن قليلدر والممحال محراب وزننده محل كبى قوراق يره دينور يقال ارض محل
ومحلة ومحول وممحلة وممحل وممحال اى جدبة المحالة مقاله وزننده بر قوراق اولمق معناسنه در
يقال محلت الارض محالة من الباب الخامس اذا كانت جدبة الامحال همزه نك كسريله بر محل قيتلق
وقوراقلق اولمق معناسنه در يقال امحل البلد اذا اجدب فهو ماحل وممحل قليل وناس قيتلغه صاتشمق معناسنه در
يقال امحل القوم اذا اجدبوا الماحل قيتلق وقوراق شهره ومحله دينور ممحل دخى دينوركه امحالدندر لكن غير قياس
اوزره ماحل مستعملدر ممحل قليلدر وماحل وجودى متغير اولمش آدمه دينور المتماحل متمايل وزننده بك
اوزون اولوب اندامى پريشان ومضطرب وناز يبا دوه يه وآدمه دينور ومنه كلام على رضى الله عنه ان من ورائكم
امورا متماحلة اى فتنا بطول شرحها و بو كلام مرتضويدر جوهرى توهمندن ناشى حديث عنوانيله تقييد ايلدى
كذلك امور اكلمه سى منصوبدر جوهرى تغيير ايدوب مرفوع رسم ايلمشدر شارح ديركه حديث موقوف جمله سندن
اولمق احتمالندن بشقه كلام اصحابه حديث اطلاقى اصولده مقرردر واقعا نهايه ده دخى وفى حديث على
عنوانيله مثبتدر وجوهرى همان امور متماحلة كلاميله اكتفا ايلمشدر ومتماحل ايراق اوبه يه واوه دينور يقال دار
متماحلة اى متباعده و وجودى متغير اولمش كسيه دينور ماحل دخى دينور تقول رأيته متماحلا وماحلا اى متغير البدن
التمحل تفعل وزننده حيله ايلمك معناسنه در يقال تمحل له اذا احتال و برآدمك حق ومطلوبنى ادا خصوصنده
آنى كلفت وزحمته اوغراتمق معناسنه دركه اداى اونجله ادا ايتمكدن عبارتدر يقال تمحل له حقه اذا تكلفه له
مؤلفينك تمحل تعبيرلرى بوندندر الممحل معظم وزننده اوزامش نسنه يه دينور يقال شئ ممحل اى مطول
وشول سوده دينوركه طعمى اكشيمكه بشلمش اوله على قول طلومه وضع وحفظ اولنوب لكن هنوز طعمى تمام متغير
اولمقسزين شرب اولنه يقال لبن ممحل اى اخذ طعم حموضة او ماحقن فلم يترك يأخذ الطعم وشرب المحال
كتاب وزننده كيد ومكر معناسنه در يقال هو ضعيف المحال اى الكيد وفند وحيله ايله بر خصوص ومصلحتى
طلب وتسخير ايلمكه دينور يقال فازمطلبه بالمحال وهو روم الامر بالحيل وتدبير معناسنه در يقال قوى المحال
اى التدبير وقدرت معناسنه در وجدال معناسنه در يقال هو شديد المحال اى الجدال وعذاب وعقاب وعداوت
معنالرينه در ومفاعله دن مصدر اولور دشمنلك ايلمك معناسنه يقال ماحله مماحلة ومحالا اذا عاداه وزور وقوت
معناسنه در وشدت ومحنت وهلاك معناسنه در يقال وقع فى المحال اى الشدة والهلاك وهلاك ايلمكه دينور
وبنه مفاعله دن مصدر اولور مماحله كبى بركسه ايله زور وقوت خصوصنده مباحثه ايدوب يارشمق معناسنه
تا كه احدهمانك قوتى آخردن زياده اولديغى ظاهر اوله يقال ماحله مماحلة ومحالا اذا قاواه حتى يتبين ايهما اشد
المحالة سحابه وزننده بيوك بكره يه وچرخه دينوركه اكا دوه قوشوب قيودن صو چكرلر تاء وحدتيه در يقال
استق على المحالة اى البكرة العظيمة مؤلف بونى حول ماده سنده دخى ثبت ايلمشيدى كه دونمك معناسندن
مأخوذدر بوراده ميمى اصليه اعتبار ايلمشدر ظاهرا مكر وحيله ياخود قوت وشدت معنالرندن متصوردر ومحاله
دوه قسمنك ارقه او كورغه لرندن براو كورغه يه دينور جمعلرى محال كلور هاسز و جمع الجمع محل كلور ميمك ضميله
واسكله يه دينوركه ديوارجيلر وصواجيلر آنك اوزرنده اوتوروب عمل ايدرلر قاره چاو دخى تعبير اولنور يقال
عمل الطيان على المحالة وهى الخشبة التى يستقر عليها الطيانون المحال سحاب وزننده بو دخى بيوك بكره يه
وچرخه دينور ونسوان دوز كوبلرندن بر دوز كون آديدركه اوكورغه كمكلرى هيئتنده اولور يقال جاءت وعليها
المحال وهو ضرب من الحلى يكون على هيئة الفقار الممحلة مرحله وزننده تازه اوغلاق در يسندن اولان
سود طلومنه دينور المحل كتف وزننده شول آدمه دينوركه اكسه سندن قوغلوب اوزون اوزادى سود بله رك

درمانده و بیمجال قالمش اوله یقال صار زید محلا ای مطر وداحتی اعیا التمحیل تفعیل وزننده قوتلندرمك
وقوت ویرمك معناسنه در تقول محلنی یافلان ای قوتنی الماخل خای معجمه ایله داخل وزننده قاچغین آدمه
دینور ماخ کبی یقال هو ماخل وماخ ای هارب المدل میمك کسریله شول خیره وچلمسز لاغر آدمه دینور که
بك لاغرلکندن قرالتبسی کوجله بلوروب تشخیص اولنه یقال فلان صیره المرض مدلا وهو الرجل الخفی الشخص
القلیل اللحم المدل میمك فتحیله خسبس ودنی کسیه دینور یقال هو مدل ای خسبس و یوغورد کبی بك قویلمش
سوده دینور یقال لبن مدل ای خاثر مدل جبل وزننده ملوك قبیلهٔ حمیردن برینك اسمیدر مدلین سقسین
وزننده اندلسده برحصن آدیدر شارح دیر که اندلس اولکه سنده دکلدر بلکه حالا آق دکزده مدللی دیدکاری
جزیره اوله جقدر المدلاء صحراء وزننده نجران شرقیسنده برقوملق آدیدر مداله سحابه وزننده برموضعدر
التمدل تفعل وزننده مندیل ایله سیلمك معناسنه در یقال تمدل بالمندیل بمعنی تمندل ظاهرا نون داله مبدلدر
المذل ذال معجمه ایله عمل وزننده برعارضه سببیله تنکدل ومضطرب و بیقرار اولمق معناسنه در یقال مذل الرجل
مذلا من الباب الرابع اذا ضجر وقلق ومذل او یوشقلغه وسنلکه دینور یقال اخذه المذل ای الفترة والخدر
المذل کتف وزننده وصفدر برعارضه سببیله تنکدل ومضطرب و بیقرار آدمه دینور یقال صار مذلا ای ضجرا
وقلقا ومذیل معناسنه در کما سیذکر المذل عزل وزننده والمذال مقال وزننده برآدم رازنی حفظ وکتم
ایده میوب افشا ایلمك معناسنه در یقال مذل فلان بسره ومذل ومذل مذلا ومذالا من الباب الاول والخامس
اذا افشاه باین اخیر بنده طبیعی اولور و بذل وسماحت ایلمك معناسنه در یقال مذلت نفسه بالشیء ومذلت من الباب
الرابع والخامس اذا سمحت و برعضو اویوشمق معناسنه در یقال مذلت رجله من الباب الرابع اذا خدرت
ومذل وصف اولور پك باذل وسخی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مذل النفس ومذل الید ای سمح المذیل امیر
وزننده مذل کبی وصفدر سرنی صقلامیوب افشا ایدر اولان اغزی کوشك آدمه دینور یقال هو مذل ککتف ومذیل
اذا کان یفشی بسره ومذیل بیقرار اولان خسته به دینور یقال مریض مذیل اذا کان لایتقار وفارسیده نرم
آهن دیدکاری دموره دینور که دیشی دمور تعبیر اولنور پولاد وچلیك ارکك دموردر الامذال همزه نك کسریله
بودخی برعضو اویوشمق معناسنه در یقال امذلت رجله اذا خدرت و یقال به امذال ای فترة وخدر المذل میمك
کسریله مذل کلمه سنده لغتدر که بغایت خیره ولاغر وخیال آدمه دینور المذلی قنلی وزننده مذل
یاخود مذیل کلمه سنك جمعیدر که بیقرار خسته یه دینور بو جهتله اصلا آرام ایلمیوب دائما حرکت واضطراب
اوزره اولان کسه لرده استعمال اولندی یقال رجال مذلی ای لایطمئنون الممذل منبر وزننده اهلنه پز ونکلك
ایدن قورمساغه دینور یقال سمعت انه ممذل ای قواد علی اهله الامذلال احمرار وزننده بودخی برعضو
اویوشق اولمق معناسنه در یقال امذلت رجله بمعنی امذلت الممذئل مشمعل وزننده اویقوسنی آلمامش
یاخود مخمور وجنازه کش کبی نفس ومزاجنده غلظت وفتور وانتفاخ عارض اولمش آدمه دینور یقال
اصبح ممذلا ای خاثر النفس المذال کتاب وزننده مذاء معناسنه در که قورمساقلغه وقلتبانلغه دینور
یقال به مذال ای مذاء و برکسه زوجه سیله همفراش ایکن زوجه سنك آشناسی کلمکله همسر اولسون دیو
فراشدن یانجه یانجه یوارلنه رق الارغه یه چقمغه دینور قال الشارح ومنه الحدیث الغیرة من الایمان
والمذال من النفاق ویروی المذاء من النفاق وهو ان یقلق الرجل بفراشه الذی یضاجع فیه حلیلته و یتحول عنه حتی
یفترشها غیره الممرجل مزعفر وزننده برجنس الاجه قماش آدیدر مؤلف بونی رجل ماده سنده ثبت ومرجل
صورتلری منقوش الاجه قماش ایله بیان ایلمشدی المردلة دحرجه وزننده رایشی احکام ومتانت وجهیله
ایشلمیوب کوشك و بیاغیجه ایشلمك معناسنه در یقال مردل العمل اذا لم یحکمه المرطلة دحرجه وزننده
برعمله مداومت ایلمك معناسنه در علی قول فساد اولان عمله مداومت ایتمکه مخصوصدر یقال مرطل العمل
اذا ادامه ولا تکون الا فی فساد و برآدمه برنسنه یلاشدرمق معناسنه در یقال مرطل فلانا بالطین وغیره اذا لطخه به
و برآدمك عرضنه طوقنمق معناسنه در یقال مرطل عرضه اذا وقع فیه واصلاتمق معناسنه در یقال مرطل
المطر فلانا اذا بله الامزهلال اضمحلال وزننده هوا بوزنده بلود آچلمق معناسنه در یقال امزهل السحاب
اذا انقشع وقارار یمك معناسنه در یقال امزهل الثلج اذا اذاب و بوازمهل ماده سندن مقلوبدر المسل
فتحتینله اطرافندن مفرز خط کبی طوغری واوزون اوزادی ارضه دینور وصو آقدیسنه دینور مسیل الماء
معناسنه جمعی امسله کلور ومسل کلور ضمتینله ومسلان کلور میمك ضمیله ومسائل کلور شارح دیر که مسائل

مسیل تصورینه مبنی اولمق غالبدر المسالة مقاله وزننده بعض یوزده اولان یاقشقلو ودلبرسو بولکه و آقندیلغه
دینور یقال فی وجهه مسالة ای طول فی حسن المسل نسل وزننده آقمق معناسنه در یقال مسل الماء
مسلا من الباب الاول اذا سال الامتسال افتعال وزننده قلجی قیندن صیرمق معناسنه در یقال امتسل
السیف اذا استله مسولی تنوفی وزننده ومدایله برموضع آدیدر المشل میمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله آزجه
سود صاغمق معناسنه در یقال مشل از جل اللبن مشلا من الباب الاول اذا حلبه قلیلا وقلجی قیندن صیرمق
معناسنه در یقال مشل السیف اذا استله الممشل منبر وزننده سهولتله سود صغان آدمه دینور یقال هو
ممشل ای حالب رقیق بالحلب التمشیل تفعیل وزننده ناقه آزجه سود و یرمك معناسنه در علی قول سودی
اعضاسنه یایلغله ممه یه سود پك آز انمك معناسنه در یقال مشلت الناقة اذا ازلت شیئا قلیلا او انتشرت درتها
الامتشال افتعال وزننده قیندن قلج صیرمق معناسنه در یقال امتشل السیف اذا استله موشیل میم مضمومه
ایله بوصیر وزننده ارمیه قضاسنده برقریه در غانم بن حسین الفقیه ابو الغنایم الموشیلی اورادندر یاخود موشیلایه
منسوبدر که نصاری طائفه سنه مخصوص برکتابدر مومی الیهك جدی مهتدی اولمشیدی المشول شمول وزننده
کوده نك اتی آزالمق معناسنه در یقال مشل لحمه مشولا من الباب الاول اذا قل ومنه یقال فخذ ماشلة ای قلیلة
اللحم و یقال رجل ممشول الفخذ ای قلیل اللحم المصل اصل وزننده والمصالة سحاب وزننده یوغردی
قینادوب صقدقدنصکره غلیظنه که کش تعبیر اولنور آنك صویه دینور که بردفعه دخی قینادوب صفرلر ترکلر قاره
قوروت وقاره کش تعبیر ایدرلر فارسیده اکاترف وکشك سیاه دیرلر پك حامض و باردوردی الکیموس والهضم
ومعده یه مضر برنسنه در یقال سقاه المصل والمصالة وهو ماسال من الاقط اذا طبخ ثم عصر ومصل ومصول
قعود وزننده طاملمق معناسنه در یقال مصل الشیء مصلا ومصولا من الباب الاول اذا قطر و یوغوردی
خرما چو بندن ایشلنمش سپت مقوله سی ظرفه یاطوربه یه قویوب صوینی سوزمك معناسنه در که اکاطوربه
یوغوردی تعبیر اولنور یقال مصل اللبن مصلا اذا صار فی وعاء خوص او خرق لیقطر ماؤه مؤلفك ظاهر
عباره سی لازم اولمسنی مشعردر لکن مسامحه یی متضمن در محکمده وسائر اصولده اذا وضعه فی وعاء عبارتیله
مرسومدر ومصل کش تعبیر اولنان یوغرد قوریسنی مصل دوزمك معناسنه در یقال مصل الاقط اذا عمله
و یاره دن جزء یجه چرك صیزوب سیلان ایلمك معناسنه در یقال مصل الجرح اذا سال منه شیء یسیر ومدیون
دائنه حقندن پك آزجه نسنه و یرمك معناسنه مستعملدر یقال مصل لفلان من حقه اذا خرج له منه یعنی
شیء یسیر ومالی ناباجاره صرفله تباه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مصل ماله اذا افسده یعنی صرفه فیما
لاخیر فیه المصول قعود وزننده طاملمق معناسنه در که ذکر اولندی وصویی یوغردن سوزوب آیرمق معناسنه در
یقال مصل اللبن مصولا اذا امیز عنه الماء المصالة میمك ضمی وفتحیله کوبدن صیزوب آقان صیرتدی یه دینور
الماصل حاصل وزننده آزجه و یرکی یه دینور یقال نال منه ماصلا ای عطاء قلیلا وآزجه سوده دینور الممصل
محسن وزننده والممصال محراب وزننده شول قیونه دینور که سودی کولکه صاغلدقده مایه سز وقوتسز
اولمغله طاوغه چکمکسزین آچلی آچلی و یروب همان متزایل اوله یقال شاة ممصل وممصال اذا کانت یتزایل
لبنها قبل ان یحقن وممصل شول خاتونه دینور که رحمنده جنین هنوز مضغه ایکن دوشورر اوله یقال امرأة ممصل
اذا کانت تلقی ولدها مضغة الممصل منبر وزننده بو یه جی سوزکوسنه دینور که آنکله بو یه سوزرلر الامصال
همزه نك کسریله بودخی مالی بیوجه تباه ایلمك معناسنه در یقال امصل ماله اذا افسده وقیونك بالجمله سودنی
صاغمق معناسنه در یقال امصل الغنم اذا حلبها مستوعبا یعنی مافیها المصلاء حمراء وزننده بازولری انجه
خاتونه دینور یقال امرأة مصلاء ای الدقیقة الذراعین الاستمصال قارن اسهاله اوغرامق معناسنه در یقال
استمصل البطن اذا اسهل الامضحلال اضمحلال وزننده ومراد فیدر یقال امضحل الشیء بمعنی اضمحل
المطل قتل وزننده وعده یی ودینی اوزادوب کجکدرمك معناسنه در یقال مطل العدة والدین مطلا من الباب
الاول اذا سوفه وایپی سوندروب اوزاتمق معناسنه در یقال مطل الحبل اذا مده ودموری دوکوب اوزاتمغله
سبیکه ایدوب توغلغه دوزمك معناسنه در یقال مطل الحدید اذا سبکه وطبعه وصاغه بیضة الامتطال
افتعال وزننده والمماطلة مفاعله وزننده بونلرده وعده یی ودینی لیت ولعل ایله اوزادوب کجکدرمك معناسنه در
یقال امتطل الوعد والدین وماطله اذا سوفه وامتطال اوت اوزایوب کوراولمغله بری برینه صارمشمق معناسنه در
یقال امتطل النبات اذا التف المطول صبور وزننده والمطال بطال وزننده دائما وعدی یاخود دینی اوزادوب

بچکدرر اولان کسیه دینور یقال رجل مطول و مطال ای مسوف و مطال دموری دوکوب مغفر دوزن آدمه دینور که
توغلغه جی تعبیر اولنور المطالة کتابه وزننده دموری دوکوب مغفر دوزمك حرفتنه دینور الممطول
هر دو کلموب سبیکه طرزنده اوزاتمش نسنه یه دینور قلج و بچاق دمورلری کبی المطلة تمره وزننده و فتحاتله
حوضك دبنده قلان صو بقیه سنه دینور المطلة غرفه وزننده طلومدن دوکیلان آزجه صو و شراب
مقوله سنه دینور ماطل بردوه پوغورینك اسمیدر ابل ماطلیه اکا نسبت اولنور المعل نعل وزننده حیوانك
خایه لرنی چقرمق معناسنه درکه انه مك و انسانده خادم ایتمك و خر وسده املیق ایتمك تعبیر اولنور یقال
معل الحمار معلا من الباب الثالث اذا استل خصیه و برنسنه یی قاپمق معناسنه در یقال معل الشیء اذا اختطفه
واختلسه و برآدمی ایو دروب ازعاج ایلمك معناسنه در یقال معله عن حاجته اذا عجله وازعجه و برآدم عجله ایلمکله ایشنی
تباه و برباد ایلمك معناسنه در یقال معل امره اذا عجل به وقطعه وافسده و سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در
یقال معل الرجل اذا اسرع فی السیر و بولده کیدرکن دابه لری بری برندن کسوب آیرمق معناسنه در
یقال معل رکابه اذا اقطع بعضها عن بعض واغاج و تخته مقوله سنی یارمق معناسنه در یقال معل الخشبة اذا شقها
وناقه نك فرجندان صوقوب انجندن یاوری بی عجله ایله چکوب چقرمق معناسنه در یقال معل الحوار اذا مده من حیاء
الناقة واستخرجه بعجلة بوراده اوکلمه سیله اواستخرجه نسخه لری غلطدر و برآدمك عرض وناموسنه خلل
ویروب دیلمك معناسنه در یقال معل به اذا وقع به الامعال همزه نك کسریله بودخی برآدمی ایشندن ایو دروب
ازعاج ایلمك معناسنه در یقال امعله عن حاجته اذا عجله وازعجه المعالة مقاله وزننده شر وشور معناسنه در
یقال هو صاحب معالة ای شر المعل کتف وزننده دائما عجله ایدیجی آدمه دینور یقال رجل معل ای
مستعجل بطن معوله معونه وزننده برموضعدر الامتعال افتعال وزننده برکسیه سرعت واختلاسله
مزراغی پیدرپی سانجمق معناسنه در یقال امتعل فلانا اذا ادارك الطعان فی اختلاس مغیل غین معجمه ایله
امیر وزننده مغربده شهر فاس قربنده بربلده آدیدر آندن نیچه محدثلر ظهور ایلدی بنو مغاله مقاله وزننده
انصاردن برقوم وجماعتدر المغالة مقاله وزننده غش وغدر وخیانت معناسنه در یقال به مغالة ای خیانة
وغش وغمز وسعایت معناسنه در کاسیذکر المغل میمك فتحی وغینك سکونیله طوارچار ایله بیله جه طپراق
عکله یورکی اغریمق معناسنه در یقال مغلت الدابة مغلا من الباب الثالث والاول اذا اکلت التراب مع البقل
فاخذها وجع فی بطنها ومغل که خاتونك چوجغه امزردیکی سوده دینور فتحتینله ده زبانزده در ومغل ومغاله
برآدمك والی وحاکم یاننده سوء حالنی ذکر ایله غمز وسعایت ایلمك معناسنه در علی قول عموما یعنی والی یاننده
وسائر محللرده مساوینی نقل ایله دیلمك معناسنه در یقال مغل به مغلا ومغالة من الباب الثالث اذا وشی به عند
السلطان او عام المغلة فرحه وزننده چارایله بیله جه طپراق یمکله یورکی آغرین دابه یه دینور یقال دابة مغلة
اذا صارت قد اکلت التراب مع البقل فوجع بطنها المغلة تمره وزننده اسمدر دابه یه وجه مذکور او زره عارض
اولان اغری یه دینور یقال بالفرس مغلة ای وجع بطن من اکل التراب وفساد معناسنه در یقال به مغلة ای فساد
ومغله شول قیونه دینورکه برسنه ده ایکی دفعه دول ویره جمعی مغال در میمك کسریله یقال نعجة مغلة اذا کانت تنتج
فی عام مرتین الامغال همزه نك کسریله برآدمك دوه لری مغله دیدکاری مرض مذکوره اوغرامق معناسنه در
یقال امغل القوم اذا امغلت ابلهم وکبه خاتون چوجغی امزرمك معناسنه در یقال امغلت الحامل ولدها اذا ارضعته
بالمغل وخاصة دیشی قیون برکونه درده مبتلا اولمق معناسنه درکه هرکبه اولد فجه اول دردسبیله دوانی راقور
علی قول امغال قیون قسمی بهر سنه متصل طوغرمق وعند البعض برسنده ایکی دفعه کبه اولمق معناسنه در یقال امغلت
الشاة اذا اصاب وجع فی بطنها کلما حملت القت ولدها اوهوان تنتج سنوات متتابعة اوان یحمل علیها فی السنة مرتین
وامغال خاتون بهرسنه چوجغی هنوز ممه دن کسلمکسزین کبه قالوب طوغورمق معناسنه در یقال امغلت المرأة اذا ولدت
کل سنة وحملت قبل الفطام المغل فتحتینله کبه خاتون چوجغی امزرمك معناسنه در یقال مغلت الحامل
ولده مغلا من الباب الرابع اذا ارضعته و برآدمك کوزی بوز یلوب فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال مغل الرجل
اذا فسدت عینه الممغل محسن وزننده چوجغنی امزرن کبه خاتونه دینور و بهرسنه کبه قالور اولان خاتونه
دینور الممغل منبر وزننده طپراق یمکه دوشکون اولان کسیه دینور یقال هو ممغل ای مولع باکل التراب مؤلفك
احاطه ده ملتزمی ایکن مغل ماده سنی که میم مضمومه ایله قبائل اتراکدن راو عماق آدیدر اهمال ایلمشدر واتراك
اصلی مغل بن النجه خان بن ترك بن یافث بن نوح علیه السلام در بونك برادری تاتاردر تاتار او عماغی دخی اندن

توره مشدر المقل نقل وزننده باقمق معناسنه در یقال مقله مقلا من الباب الاول اذا نظر الیه وصویه طالدرمق
معناسنه در یقال مقله فی الماء اذا غمسه قال الشارح ومنه الحدیث اذا وقع الذباب فی الطعام فامقلوه فان فی احد
جناحیه سما وفی الاخر شفاء وانه یقدم السم ویؤخر الشفاء ومقل صویه طالمق معناسنه در یقال مقل فی الماء
اذا غاص فیه وممه دن برکونه سودا ممکه دینور وقیونك دبنه دینور یقال وقع فی مقل البئر ای اسفله و برآدم
دوه سنك کوچك کوشکنك ممه دن کندیسی امدکده چوق امکله سود طوقنور دیو اندیشه سندن الیه آزجه
آزجه سود ایچورمك معناسنه در یقال مقل فصیله اذا سقاه فی کفه قلیلا قلیلا وذلك اذا خاف علیه من شربه اللبن
و برقابه ذکری آتی مقله دیدکلری چقل طاشنی قیوب اوزرینه صودوکمك معناسنه در یقال مقل المقلة اذا القاها
فی الاناء وصب علیها الماء المقل میمك ضمیله کندر اسمیدر که آق کونلك دیدکلری دارودر یهود طائفه سی
تبخر ایدرلر و برنوع صمغ اسمیدر که برشجردن حاصل اولور هندی وعربی وصقلی قسمی اولور مجموعی سعال ونهش
وحشرات و بواسیر وتنقیه رحم وتسهیل ولادت وانزال مشیمه و بوکرکده حادث اولان طاشلری ازاله ورباح غلیظه یی
تحلیل بابنده نافع و مدر ومسمن ومقوی واورامی محلل ودافعدر اشبو دارو بلاد عربده خصوصا یمنده نابت
برشجرك صمغیدر مقل ازرق دیمکله معروفدر ترکیده کورن دیرلر وصفرته مائل اولانه مقل الیهود دیرلر پس مؤلفك
کندر ایله بیان ایلدیکی بو اولمق کرکدر وغبرت وسواده مائل اولانه صقلی دیرلر ظاهرا صقلیه اطه سنه
منسوبدر ونواحی یمندن ظهور ایدن بادنجانی اولورا کا مقل عربی دیرلر صاف وحمرته مائل اولانه هندی دیرلر
المقل المکی دوم اغاجنك ثمریدر نضج بولدقده اکل اولنور عفوصتلی وخشونتلی قابض و بارد ومعده یی مقویدر
بونك تازه سنه بهش وقورو یسنه دقل دیرلر المقلة میمك ضمیله کوزك آق وقاره سنی جامع شحمه سنه دینور علی قول آق
وقاره سنه دینور یاخود حدقه یه دینور که کوزك بیوك قاره سیدر جمعی مقل کلور صرد وزننده وقوله هذا خیر یعنی
ماورد فی حدیث ابن مسعود وسئل عن مسح الحصا فی الصلوة فقال مرة وترکها خیر من مائة ناقة لمقلة ای خیر
من مائة تختارها بعینك ونظرك یعنی نماز ایچره موضع سجده دن مسح حصا ایلمك خصوصندن سئوال اولندقده
برکره مسح ایلمك جائزدر لکن آنی دخی ترك ایلمك نظر کده کزیده و پسندیده اولان یوز ناقه یه مالك اولمقدن
افضلدر المقلة تمره وزننده شول خرده طاشلره دینور که اهل سفر بریه ده صویك قلتندن تشنه یی بانلرنده موجود
اولان صو یی تقسیم ایلدکلرنده اول طاشلری برقابه قویوب آنلری اورتجك مقداری صو وضع وهر کسه اولقدرجه
صو توزیع ایدرلر یقال تقاسموا الماء بالمقلة ای حصاة القسم توضع فی الاناء اذا عدم الماء فی السفر ثم یصب علیه
مایغمر الحصاة فیعطی کلا منهم سهمه التماقل تفاعل وزننده ایکی کسه بری برنی صویه طالدرمق
معناسنه در یقال تماقلا اذا تغاطا فی الماء الامتقال افتعال وزننده پیدرپی صویه طالمق معناسنه در یقال امتقل
الرجل اذا غاص مرارا المکلة میمك فتحی وضمی وکافك سکونیله قیونك دبنده ایرکیلوب برکش صو ماده سنه دینور
علی قول آندن ابتدا چکیلوب اخراج اولنان صویه دینور تقول اعطنی مکلة بئرك وهی جمة البئر او اول مایستقی
من جمتها بوراده نسخه صحیحه بودر و بعضلر عندنده مکله قیونك دبنده قلان آزجه بقیه یه دینور یاخود قابده
قلان آزجه بقیه یه دینور قول اوله کوره اضداددن اولور المکول قعود وزننده قیونك دبنده مکله دیدیکی صو
اولمق معناسنه در یقال مکلت البئر مکولا من الباب الاول اذا کانت بها مکلة المکول صبور وزننده انچنده مکله
دیدیکی صو اولان قیویه دینور جمعی مکل کلور کتب وزننده وشول قیویه دینور که صو یی آزالمغله اطرافدن آزجه
آزجه ایرکیلوب برمقدارجه دبنده مجتمع اوله یقال بئر مکول اذا قل ماؤها فاستجم حتی اجتمع الماء فی اسفلها
المکل عنق وزننده والمکل کتف وزننده والممکلة مکرمه وزننده والممکولة بالجمله صو یی چکیلوب
اخراج اولنمش اسکی قیویه دینور یقال قلیب مکل ومکل وممکلة وممکولة اذا کانت قد نزح ماؤها الممکل منبر
وزننده صو یی آزجه کوله دینور یقال غدیر ممکل ای القلیل الماء وانچنده صو اولان قیویه دینور یقال بئر ممکل اذا کان
فیها ماؤها الاستمکال تزوج ایلمك معناسنه در یقال استمکل بفلانة اذا تزوجها المکال غراب وزننده
ایچ یاغنه دینور بوراده قوتدن کنایه در یقال مابالناقة مکال ای شحم المکولی صبوری وزننده لئیم و بدکهر
کسیه دینور یقال رجل مکولی ای لئیم المماکل مماثل وزننده بولدیغی وکوردیکی نسنه زی جمع وادخار ایدن
آدمه دینور میکائیل میمك کسریله ملائکه اربعه دن برفرشته اسمیدر علیهم السلام ونونله میکائین دخی لغتدر
شارح دیرکه حق سبحانه وتعالی اول فرشته یی روی زمینده کائن انسان وحیوانك ارزاقنی تحصیله مؤکل ایلمشدر
الملل فتحتینله والملة غله وزننده والملال والملالة مهملرك فتحیله اوصانمق معناسنه در تقول مللته ومللت منه

مللا وملة وملالة وملالا من الباب الرابع اذا سئمته الاستملال بودخی اوصانمق معناسنه‌در تقول استمللته بمعنی مللته الاملال همزه‌نك كسريله برآدمی يوروب اوساندرمق معناسنه‌در يقال املنی وامل علی ای ابرمنی و برآدمك سفر وغربتی مديد اولمق معناسنه مستعملدر يقال امل عليه السفر اذا طال واملاء طريقيله يعنی بريسی سو يليوب كنديسی يازمق معناسنه‌در يقال امله ای قال له فكتب عنه الملول والملولة صبور وصبوره وزننده والمالولة فاعوله وزننده والملالة شداد وزننده وصفادر ملالتلو اوصانق آدمه دينور مؤنثنده دخی ملول وملوله دينور يقال هوملول وملولة ومالولة وملالة وذوملة وهی ملول وملولة شارح ديركه اولكی ملوله‌ده تاء مبالغه ايچوندر ومالوله ناموره وزننده مبالغه‌در وذوملة بونلرك فاعل معناسنه اولدقلرينه اشارتدر الملل فتحتينله مصدردركه ذكر اولندی ودومنك قولغی توزينه باصيلور بركونه تمغا اسميدر الملة غله وزننده مصدردركه ذكراولندی واسی كوله دينور يقال اطعمه خبزملة وهی الرماد الحار خبزمله اسی كولده پشمش اتمكه دينوركه اعراب واحشام طائفه‌سی پشوررلر وبعض طشره دكرمانلرده دخی پشوررلر بوغچه تعبير ايدرلر وآتش قورينه دينور جمره معناسنه وحما حرارتندن عارض اولان تره دينور ملال كبی كماسيذكر الملال غراب وزننده بودخی حما ترينه دينور يقال اخذ المحموم الملة والملال ای عرق الحمی الملة ميمك ضميله ديكشك ابتدا چاتيسند دينوركه ايلمه وايلندی تعبير اولور يقال الثوب علی الملة ای الخياطة الاولی الملة ميمك كسريله دين وشريعته اطلاق اولنور امللت الكتاب ماده سندن مأخوذدر يقال ملة ابراهيم خير الملل ای شريعته ودينه اساسده زمخشری ديديكه مله طريق مسلوكه معناسنه‌در دين وشريعت شاهراه مستقيم اولمغله آنكله تسميه اولندی ومله ديت وخونبها معناسنه‌در يقال احذ ملته ای ديته التملل تفعل وزننده والامتلال افتعال وزننده برملته ملتلنمك معناسنه‌در يقال تملل ملة الاسلام وامتل اذا دخل فيها وسرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال تملل فی المشی وامتل اذا اسرع وتملل خسته اكدن ياخود غم وتاسه‌دن مضطرب و بيقرار اولمغله بری اوته چباليوب دونشدرمك معناسنه‌در تقول تمللت اذا تقلبت مرضا اوغما الملّ ميمك فتحيله يای واوق مقوله‌سنی طوغرلتمق ايچون آتشه طوتمق معناسنه‌در يقال مل القوس اوالسهم بالنار ملا من الباب الاول اذا عالجه بها وبرنسنه‌يی آتش قورينه كومك معناسنه‌در يقال مل الشیء فی الجمر اذا ادخله فيه وسرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال مل فی المشی اذا اسرع وثوبی چاتوب ايلمك معناسنه‌در يقال مل الثوب اذا خاطه يعنی بالملة واتمكی باتی كوله كوموب پشورمك معناسنه‌دركه كول باصدی و بوغاچه ياپمق تعبير اولنور يقال مل الخبز اواللحم اذا ادخله فی الملة و برآدمك سفر وغربتی اوزامق معناسنه‌در يقال مل عليه السفر اذا طال وارقه اغريسنه اوغرامق معناسنه‌در تقول مللت ومللت ملا من الباب الرابع والاول اذا اصابك الملال وحما تقلندن ترلمك معناسنه‌در يقال مل المحموم اذا اخذه الملال ومرضدن ياغم وتاسه‌دن بيقرار اولوب بری اوته دونمك معناسنه‌در تقول مللت اذا تقلبت مرضا اوغما وبرنسنه‌يی بيقرار ايدوب بری اوته چو يروب دوندرمك معناسنه‌در تقول مللته ملا من الباب الاول اذا قلبته الملال غراب وزننده حما تقلندن عارض اولان تره دينور وقلج قبضه‌سنك اغاجنه دينوركه باجاغی اوله جقدر اوزرنی طلا وتزيين ايدرلر ويايك ارقه‌سنه دينور يقال كسر ملال القوس ای ظهره وبرموضع آديدر وبدنده كبك ايچره عارض اولان حرارته دينوركه حمانك شدتندن كمكلرك ايچنه تأثير ايدر وارقه اغريسنه دينور ومرضدن ياغم وتاسه‌دن بيقرار اولوب بری اوته چباليوب دونمكه دينور يقال اخذه الملال ای التقلب مرضا اوغما الملبل امير وزننده والمملول اسی كولده پشمش اتمكه دينور بوغچه وكول بصدی كبی يقال اطعمه مليلا ومملولا ای خبز الملة ومليل آينده وروندهسی چوق ايشلك يوله دينور مملّ كبی كماسيذكر المليلة سفينه وزننده بودخی كبكه تأثير ايتمش حرارته دينور المملّ ميم اولانك ضمی وثانيه‌نك فتحيله بودخی آينده وروندهسی چوق ايشلك يوله دينور يقال طريق مليل ومملّ ای سلك فهو معلم لاحب التمليل تفعيل وزننده والتململ تزلزل وزننده بونلرده مرضدن ياخود تاسه‌دن دوشك ايچره بيقرار اولوب بری اوته دونشدرمك معناسنه‌در تقول مللت وتململت اذا تقلبت مرضا اوغما الململ علابط وزننده جست وروندهاشكه دينور يقال حمار ململ ای سريع الملّی ميمك فتحی والفك قصريله اشكين وچاپك ناقه‌يه دينور يقال ناقة مملی ای سريعة الململة زلزله وزننده سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال ململ الرجل اذا اسرع المملول ميمك ضميله كوزه سرمه چكه‌جك ميله دينور يقال كحل عينه بالمملول ای المكحال وتلكونك ودوه‌نك ذكرلرينه دينور ودمور قلمه دينوركه لوحه دفتره آنكله يازو يازارلر يقال كتبه بالمملول ای بالحديدة التی يكتب بها فی الواح الدفتر مليل جبل وزننده برموضعدر

ملبله سفينه وزننده مغربده بربلده آديدر ملاله جبانه وزننده بجايه قربنده برقريه‌در الملی ربی وزننده كركی كبی پشكين اتمكه دينور يقال خبزة ملی ای منضجة ملول تنور وزننده اساميدندر هارون بن ملول وشعيب بن اسحق المعروف بابن اخی ملول محدثلردندر المليل زبير وزننده قرغه‌قوشنه دينور وبررجل اسميدر وابومليل ابن عبدالله وابومليل ابن الاغر صحابه‌لردندر الانملال انسلال وزننده ومرادفيدركه برنسنه‌نك ايچندن صيرلوب چقمق معناسنه‌در يقال انمل منه اذا انسل المال حال وزننده برآدمك مالك اولديغی نسنه‌يه دينور فارسيده خواسته دينور جمعی اموالدر يقال له مال كثير وهوما ملكه من كل شیء شارحك بيانينه كوره اصلی مول در مترجم ديركه مال اور بحثك اسمی اولان موله‌دن مأخوذ اولمق خاطره‌سی دروننده خلجان ايدر المول قول وزننده والمؤول شمول وزننده مالدار اولمق معناسنه‌در تقول ملت يافلان بكسر الميم تمال وملت بضم الميم تمول مولا ومؤولا من الباب الرابع والاول ای صرت ذامال و برآدمه مال و يرمك معناسنه‌در تقول ملته مولا من الباب الاول اذا اعطيته المال التموّل تفعل وزننده والاستمالة چوق مال صاحبی اولمق معناسنه‌در تقول تمولت واستملت يافلان ای كثر مالك التمويل تفعيل وزننده برآدمی مالدار ايلمك معناسنه‌در يقال موّله اذا صيره ذامال المال اصلی مائل اولمغله بعد القلب عينی زائل اولمشدر مال صاحبی ديمكدر الميل سيد وزننده كه واو يايه مبدله‌در والموّل بودخی سيد وزننده صاحب مال آدمه دينور مال كلمه‌سنك جمعی ماله كلور قائد وقاده كبی ومالون كلور مؤنثی مالة‌دركه اصلی مائلة بعده مالئة اولوب عينی حذف اولنمشدر كذلك جمعی دخی ماله كلور ومالات كلور يقال رجل مال وميل وموّل ومالون وهم مالة وهی مالة وهن مالة ومالات ای كثير المال الامالة همزه‌نك كسريله بودخی برآدمه مال و يرمك معناسنه‌در تقول املته اذا اعطيته المال المولة ميمك ضميله اورمجكه دينور عنكبوت معناسنه مويل زبير وزننده شهور عربيه‌دن شهر رجبك اسم قديميدر المهل اهل وزننده وفتحتينله‌ده لغتدر حرف حلق ايچون والمهلة ميمك ضميله برخصوصده عجله وتشديد ايتميوب رفق وتأنی ايله ميدان و يره‌رك طوتمق معناسنه‌در يقال مهل فی عمله مهلا ومهلة من الباب الثالث اذا عمله بالسكينة والرفق ويقال عمل ذلك فی مهل ومهلة ای علی تؤدة وسكينة ومهله طوری قطرانه دينور مهل كبی وپاتراغه دينور يقال اخذ مهلته ای عدته و برآدمه سن وعمر ياخود ادب وعرفان جهتيله اولان سبق وتقدم معناسنه مستعملدر ومنه يقال اخذ علی فلان المهلة اذا تقدمه فی سن اوادب الامهال همزه‌نك كسريله برآدمه برخصوصده تعجيل وتضييق ايلميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه‌در يقال امهله اذا رفق به و برماده‌ده افراطله عذر وبهانه ايراد ايلمك معناسنه‌در يقال امهل فلان فيه اذا بالغ واعذر و برآدمه برماده ضمننده مهلت وزمان و يرمك معناسنه‌در مثلا اداء دينك وقتی حلول ايتمشكن برزمان دخی تأخير ايدوب ميدان و يرمك كبی يقال امهله اذا انظره التمهيل تفعيل وزننده بودخی مهلت وزمان و يرمك معناسنه‌در يقال مهله اذا اجله التمهل تفعل وزننده برخصوصده عجله ايتميوب سكونت وتأنی اوزره اولمق معناسنه‌در يقال تمهل فی عمله اذا اتأد وبر خير وحسنه‌ده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه‌در يقال تمهل فلان اذا تقدم فی الخير مهلا ميمك فتحی وآخرك نصبيله مصادر محذوفة الافعال قسميندندر سقيا ورعيا كبی اصلی امهلنی مهلا ايدی بكا مهلت و ير عجله ايلمه ديمكدر مفرد ومذكر ومؤنث وجمعی برابردر تقول مهلا يارجل و يارجال و يافلانة ای امهلنی و بركمسه برماده‌ده مهلت طلبيله مهلا ديسه ياخود مأمور اولسه آنی رد ايچون لامهل والله ديرلر لامهلا ديمزلر زيرا اولكی عدم مساعده‌يی مشعردر وثانی لاتقل مهلا ايهامنی مذكردر وتقول ما مهل والله بمغنية عنك شيئا بالرفع وعربلر رزق فلان مهلا ديرلر برآدمه ايشلديكی كناهك عقوبتنده تعجيل اولنميوب تأخير ايله كنديسنه مهلت وميدان و يرلدكده فيقال فلان رزق مهلا ای ركب الخطا يافمهل ولم يعجل المهل ميمك ضميله جميع معدنيات جواهره شامل اسم جنس‌در كومش والتون و باقر ودمور كبی يقال احرز المهل وهو اسم يجمع معدنيات الجواهر كالفضة ونحوها وطوری قطرانه دينور مهله كبی يقال طلا ابله بالمهل والمهلة ای بالقطران الرقيق وارمش توجه و باقر ودموره دينور يقال هو كالمهل ای الصفر الذائب اوالحديد وزيتون ياغنه ياخود طورطوسنه ياخود طوری اولانه دينور وكولده پشمش اتمكدن دوكيلن كوله وقوره دينور وآغويه دينور يقال سقا مهلا ای سما و ياره‌دن آقان اريكه دينور يقال يسيل المهل من الجرح ای القيح وميتك كوده‌سندن آقان صاری صويه دينور المهل اهل وزننده مصدردركه ذكر اولندی ومهل مضموم كبی بودخی ميتك جسدندن آقان صاری صويه دينور ودوه‌يه قطران سورمك معناسنه مصدر اولور يقال مهل البعير مهلا من الباب الثالث اذا طلاه بالخضخاض وطوار رفق وسهولتله

اوتلامق معناسنه‌در يقال مهلت الغنم اذا رعت على مهلتها المهل فتحتينله بودخی میتك جسدندن آقان
صاری صویه دینور وخیر وحسنه خصوصنده سائره سبق وتقدم ایلمکه دینور یقال فلان ذومهل ای تقدم
فی الخیر وبرآدمك تقدم ایدن کذشته اسلافنه دینور یقال رحم الله مهلك ای اسلافك المتقدمین المهلة
میمك حرکات ثلاثی وهانك سکونی وفتحیله بودخی میتك جسدندن آقان صاری صویه دینور الماهل جست
وسریع معناسنه‌در وسابق ومتقدم معناسنه‌در ابومهل فتحتینله عروة بن عبد الله الجعفی کنیه‌سیدر که اتباع
تابعیندندر الاستمهال برکسه‌دن برخصوصده مهلت ومیدان ایستمك معناسنه‌در یقال استمهله اذا استنظره
الانمهلال انفعلال وزننده دیکنه طوغری دیکیلوب طورمق معناسنه‌در یقال انمهل الشیء اذا اعتدل وانتصب
وبرنسنه‌دن فتور وسکونت کلمکله سست وفاتر اولمق معناسنه‌در یقال انمهل الشیء اذا سکن وفتر المهصل قنفذ
وزننده قالین یاپیلواشکه دینور یقال حمار مهصل ای غلیظ المیل سیل وزننده والممال میم مفتوحه ایله
معاب وزننده والممیل معیب وزننده والتمیال تذکار وزننده والمیلان فتحاتله والمیلولة قیلوله
وزننده اعتدالدن بریکا صاپوب آکیلمك معناسنه‌در یقال مال الیه یمیل میلا وممالا وممیلا وتمیالا ومیلانا ومیلولة
اذا عدل فهو مائل وتقول العرب هو لاتمیل علیه المربعة ای قوی یعنی فلان پك قوتلو زورمنددر دیجك یرده
هو لاتمیل علیه المربعة دیرلر مربعه مکنسه وزننده طوار اوزره یوك قالدیره جق آغاجه دینور ومیل متعدی اولور
برنسنه‌یی بریکا طوغری اکمك معناسنه یقال ماله اذا صیره مائلا المائل برجانبه طوغری اکلمش نسنه‌یه دینور
خمیده معناسنه جمعی ماله کلور ومیل کلور رکع وزننده الامالة همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی برطرفه طوغری
اکمك معناسنه‌در یقال اماله اذا صیره مائلا ودوه‌یه طنلواوت اوتارمق معناسنه‌در یقال امال الابل اذا رعاها الخلة
التمیل تفعیل وزننده اماله معناسنه‌در یقال میله بمعنی اماله وشك وتردد معناسنه مستعملدر یقال ماملوا
ای لم یشکوا وتقول میلت بین امرین اذا ترددت الاستمالة برطرفه طوغری صاپوب آکیلمك معناسنه‌در
یقال میله فاستمال وبرنسنه‌یی خرمندن بغدای آلور کبی ایکی آوجله یاخود ایکی قوللری آچوب اللری بری برینه
قاوشدیرمه‌او چوسیله کندوبه طوغری چکوب آلمق معناسنه‌در یقال استماله اذا کتاله بالکفین او بالذراعین
وبرآدمك کوکلنی کندی طرفنه جذب واماله ایلمك معناسنه‌در یقال استمال فلانا واستمال بقلبه ای اماله المیلاء
صحراء وزننده باشه برکونه دلبند صارنمغه دینور ظاهر الکبر وصارنمقدر وخاتونلر صاچلرنی برطرفه خمیده
ومائل ایده‌رك طرایوب ودوزوب قوشمغه دینور که آلفندلر شیوه سیدر ومیلاء اورکجی برجانبه طوغری مائل اولان
دوه‌لره دینور یقال ابل میلاء ای مائلة السنام وبری برینك اوستنه متراکم اولمش بیوك قوم یغننه دینور وشاخلری
چوق وکور آغاجه وصف اولور یقال شجرة میلاء ای الکثیرة الفروع المیول قعود وزننده کونش غروبه واروب
چاتمق علی قول وسط سمادن زواله وارمق معناسنه‌در یقال مالت الشمس میولا اذا اصغت للغروب اوزالت
عن کبد السماء ویول منزله یقلشمق معناسنه‌در تقول مال بنا الطریق اذا قصد ای قرب ومنه لیلة قاصدة
المیل فتحتینله برنسنه خلقی برطرفه مائل اولمق معناسنه‌در وکاه اولور که بناء وعمارتده دخی استعمال اولنور که
معمار اکری یاپدیغندن اولور یقال میل الشیء میلا من الباب الرابع اذا کان مائلا خلقة الامیل احمر وزننده برجانبه
طوغری خلقی مائل اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء امیل ای مائل خلقة واکر اوزره طوغری اوتوره مزاولان
آدمه دینور یقال رجل امیل اذا کان یمیل عن السرج فی جانب وقلقانسز علی قول قلجسز یاخود مزراقسز
ساده آدمه دینور یقال رجل امیل ای لا ترس معه اولاسیف اولارمح وقورقق آدمه اطلاق اولنور یقال هو امیل
ای جبان المماثلة مفاعله وزننده یاصقن ایلمك معناسنه‌در تقول مایلنا الوالی فمایلناه ای اغار علینا فاغرنا علیه
المیل میمك کسریله کوزه سرمه چکجك آلته دینور ترکیده دخی میل دینور یقال کحل عینه بالمیل ای بالملمول وکوز
ایریشی قدر یره دینور که آندن اوته‌یه نظر ایشلمز یقال بینهما قدر میل ای قدر مد البصر ویوللرده مسافه نشانی
ایچون یاپدقلری مناره‌یه دینور وبعضلر دیدیکه میل برحد ومقدار ایله محدود ومعین دکلدر بلکه همان متراخی
ومستطیل مسافه‌دن عبارتدر وعند البعض طقسان التی بیك اصبع مقدارندن عبارتدر علی قول اوج بیك وعلی رأی
درت بیك ذراع مقداری مسافه‌یه دینور فرسخ ماده‌سنده اختلاف ایلدکلری اوزره بعضلر قدماء ذراعیله
طقوز بیك ذراع وبعضلر محدثین ذراعیله اون ایکی بیك ذراع تقدیر ایلدیلر ومیل کلمه‌سنك جمعی امیال ومیول‌در
شارح دیرکه طقسان التی بیك اصبع تقدیر ایدن قولله درت بیك ذراع تقدیر ایده‌نك بیننده منافات یوقدر زیرا
هر ذراع یکرمی درت اصبعدن عبارت اولمغله درت بیکه ضرب اولندقده طقسان التی بیك حاصل اولور ومؤلف

فرسخ ماده‌سنده کرچه بیان ایلمیوب لکن برد ماده‌سنده بریدی فرسخان واثنا عشر میلا عبارتیله تعریف ایلمکله
هر فرسخ التی میلدن عبارت اولمش اولور هر فرسخ ایسه اوچ میلدن عبارتدر که میل فرسخك ثلثی اولور ومیل
درت بیك خطوه‌در وهر خطوه بر بچق ذراعدر پس التی بیك ذراع ایدر وفرسخ اوچ میل اولمغله اون سکز بیك ذراع
ودرت یوز اوتوز ایکی بیك اصبع ایدر انتهی ومیل بنت مشرح تابعیه‌در المائلات مائله لفظنك جمعیدر که مائل
مؤنثیدر وشول مائلات که اشبو صنفان من اهل النار لم ارهما بعد قوم معهم سیاط کاذناب البقر یضربون بها
الناس ونساء کاسیات عاریات مائلات ممیلات رؤسهن کاسنمة البخت الملائلة لا یدخلن الجنة ولا یجدن ریحها
حدیثنده واردر مراد کبر ونخوتله تبختر ومیلان ایده‌رك مشی ایدن نسواندر وممیلات قلوب رجالی کندیلره بر تقریبله
اماله وجذب ایدنلردر یاخود عرض جمال ایچون نقابلرنی برجانبه اماله ایدنلردر المیلة حیله وزننده وقت وزمانه
دینور جمعی میل درعنب وزننده یقال مضی بینهما میلة ای حین وزمان فصل النون النأل نونك فتحی
وهمزه‌نك سکونیله والنألان فتحاتله والنئیل نفیر وزننده برآدم باشنی یوقری طوتوب سلکه‌رك یوریمك معناسنه‌در
صرتنده یوکی اولان آدم سکردرکن باشنی یوقری طوندیغی کبی یقال نأل الرجل نألا ونألانا ونئیلا من الباب الثالث
اذا مشی ونهض برأسه یحرکه الی فوق کمن یعدو وعلیه حمل ینهض به وآت یاخود صرتلان ارغلنه‌رق یوریمك
معناسنه‌در یقال نأل الفرس او الضبع اذا اهتز فی مشیه وحسد ایلمك معناسنه‌در یقال نأل فلانا اذا حسده
وعربلر نأل کلمه‌سنی ینبغی موقعنده استعمال ایدرلر که لایق ومناسب اولور دیمکدر یقولون نأل ان تفعل ای ینبغی
شارح دیرکه نته که نول ماده‌سی دخی بو معنایه مستعملدر که تناولدن مأخوذدر ظاهرا بو آندن متغیردر نته که ماده‌سنده
مشروحدر النؤول صبور وزننده نأل ونألاندن وصفدر باشنی یوقری طوته‌رق یوریین آدمه وارغلنه‌رق
یوریین آته وصرتلانه دینور النئدل زبرج وزننده آفت وداهیه‌یه دینور النئدلان نونك ودالك کسری ودالك
ضمیله نیدلان لفظنده لغتدر کما سیذکر النارجیل همزه ایله نارجیل کلمه‌سنده لغتدر که هندستان جوزیدر
النئطل زبرج وزننده پك شنیع وشدید داهیه‌یه دینور یقال اصابه النئطل ای الداهیة الشنعاء وپك زیرك وصاحب
فطنت آدمه دینور یقال رجل نئطل ای داه النأملة دحرجه وزننده ایاغی بوقاغیلو کسه یوریمك وانك
یورویشی کبی یوریمك معناسنه‌در یقال نأمل المقید اذا مشی ویقال نأمل الرجل اذا مشی مشیة المقید النبل
نونك ضمیله ذکاء ونجابت معناسنه‌در که فطنت وکرم وشرف جهتیله فاضل وعالیقدر اولمقدن عبارتدر یقال
فیه نبل ای ذکاء ونجابة النبالة کرامه وزننده برآدم نبل صفتیله متصف اولمق معناسنه‌در یقال نبل الرجل
نبالة من الباب الخامس اذا کان فیه نبل النبیل امیر وزننده والنبل فتحتینله وشارحك تصویبی اوزره حبل وزننده
وصفلردر ذکاء وشرف وحسب جهتیله فاضل وعالیقدر اولان آدمه دینور نبل کلمه‌سنك مؤنثنده نبله دینور ونبلك
ونبلك جمعلری نبال کلور کرام کبی ونبیلك جمعی نبل دخی کلور فتحتینله ادم وادیم کبی یاخود بو شارحك بیاننه کوره
اسم جمعدر کذلك جمعی نبله کلور فتحاتله ونبیل تیرانداز لك فننده استاذ اولان آدمه دینور نابل کبی کما سیذکر
وابو عاصم النبیل محدث وثقه‌در النبیلة نبیل کلمه‌سنك مؤنثیدر حسن وجمال باینده فضل ومزیت صاحبه‌سی
خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة نبیلة فی الحسن ای بینة النبالة فاضلة وفائقة وکذا الناقة والفرس والرجل یقال
ناقة نبیلة وفرس ورجل نبیل ای فاضل فی الحسن ونبیله جیفه‌یه دینور میته معناسنه ونبیلة بنت قیس صحابیه‌در
التنبل تفعل وزننده برآدم نبیل اولمق معناسنه‌در یقال تنبل الرجل بمعنی نبل ونبل دیدکلری طاشله استنجا
ایلمك معناسنه‌در یقال تنبل بالنبل اذا استنجی بها واولمك معناسنه‌در یقال تنبل البعیر والرجل اذا مات وبو معنیه
معناسنه اولان نبیله‌دن مأخوذدر وبرآدم فی ذاته نبالت بوغیکن تکلفله نبیلملمك وفضیلت تصنعیله فضلایه
بکزنمك معناسنه‌در یقال تنبل فلان اذا تکلف النبل وبرنسنه‌نك ایچندن کزیده وافضلرنی سچوب آلمق
معناسنه‌در یقال تنبل الرجل منه اذا اخذ الانبل فالانبل ومطلقا اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تنبل ما عندی
ای اخذه الانتبال افتعال وزننده سهام معناسنه اولان نبل ونبالدن یاخود یراق معناسنه اولان نبلدن مأخوذدر
برکسه یات ویراغنی دوزوب قوشوب آماده اولمق معناسنه‌در ومنه المثل * ما انتبل نبله الا باخرة * وبونده لغت
اربعه دخی واردر نبال ونباله که نونلرك فتحیله‌در ونبل ونبله که نونلرك ضمیله‌در اول خصوصده تنبه ایلمیوب غافل
اولمغله آماده اولمدی دیمکدر بو مثل فرصت فوت اولدقدنصکره تدارکه ابتدار ایدن کسه حقنده ضرب اولنور
والانتبال اولمك معناسنه‌در یقال انتبل الرجل اذا مات وقتل ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال انتبل
فلانا اذا قتله وسرعتله برنسنه‌نك مجموعنی بردن قالدروب یوکلنمك معناسنه‌در یقال انتبل الشیء اذا احتمله بمرة

سريعا النبل فتحتيله بيوك طاشلره و بيوك كسكلره دينور مفردى نبله در وكوچك طاشلره وكسكلره دنمكله ضد
اولور واستنجا ايده جك طاشلره دينور النبل صرد وزننده بودخى استنجا ايده جك طاشلره دينور شارحك بيانه كوره
مفردى نبله در غرفه وغرف كبى التنبيل تفعيل وزننده برآدمه استنجا طاشلرى ويرمك معناسنه دريقال نبله النبل
والنبل اذا اعطاه اياها الاستنبال برنسنه نك كزيده وافضلنى اخذ وانتخاب ايلمك معناسنه در يقال استنبل المال
اذا اخذ خياره التنبالة والتنبال تانك كسريله بودوره دينور يقال رجل تنبالة وتنبال اى قصير وتنباله بودوراغه
دينور يقال فيه تنبالة اى قصر النبل حبل وزننده اوقلره دينور سهام معناسنه و بو جمعدر لفظندن مفردى يوقدر
على قول مفردى نبله در تمر وتمره كبى جمعى انبال در ونبال درسهام وزننده ونبلان درنونك ضميله شارحك بيانه كوره
نبل عربلرك قوللندقلرى اوقه مخصوصدر وعند الافصح لفظندن مفردى يوقدر مفردنده سهم دير ونبل مصدر
اولور برآدمه اوق آتمق معناسنه ياخود برآدمه اوق ويرمك معناسنه در يقال نبله نبلا من الباب الاول اذا رماه بالنبل
او اعطاه النبل واوق اتانلر ايچون يردن آتيلان اوقلرى ديوشورمك معناسنه در يقال نبل على القوم اذا لقط النبل لهم
و بركسنه يى آزجه آزجه طعام ويره رك او يوئلندرمك معناسنه در يقال نبل فلانا بالطعام اذا عاله به الشئ بعد الشئ
ورفق وسهولته معامله ايلمك معناسنه در يقال نبل به اذا رفق ودوه سورمك معناسنه در يقال نبل الابل اذا ساقها
ودوه نك مصلحت ومهمه سنى رؤيت وتنظيم ايلمك معناسنه در يقال نبل الابل اذا قام بمصلحتها و يولده يك اشوب
كتمك معناسنه در يقال نبل الرجل اذا سار شديدا النبال شدّاد وزننده اوق صاحبنه دينور كه مراد اوق طاشيان
واوق ايله تجارت ايدندر واوق ايشلين آدمه دينور كه اوقجى تعبير اولنور و بوكه نابل دخى دينور النبالة كتابه وزننده
اوقجيلغه دينور يقال هو نبال ونابل حسن النبالة اى صانع النبل النابل اوقجى يه دينور واوق آتمقده استاد
وماهر تيراندازه دينور يقال هو نابل وابن نابل اى حاذق وابن حاذق يعنى مطلقا برايشده حاذق اولانه ده اطلاق
اولنور ❊ وثار حابلهم على نابلهم ❊ مثلى حبل ماده سنده بيان اولندى النبل ركع وزننده نابلك جمعيدر استاذ
تيراندازه دينور يقال قوم نبل اى رماة المتنبل اسم فاعل بنيه سيله اوق طاشيان آدمه دينور يقال هو متنبل
اى حامل النبل الانبال همزه نك كسريله برآدمه اوق ويرمك معناسنه در يقال انبله اذا اعطاه النبل وخرما اغاجى
تازه يمش ويرمك معناسنه در يقال انبل النخل اذا ارطب واوقلرى يوغون يوغون دوزمك معناسنه در يقال انبل
قداحه اذا جاء بها غلاظا النبلة غرفه وزننده جزاء وعوض معناسنه در يقال نال منه النبلة اى الثواب والجزاء
ولقمه به دينور وبات وبراغه دينور نباله كبى كما سيذكر نابل باى مضمومه ايله آنك وزننده بررجل اسميدر
وافريقيه ده برموضع آديدر اعلامدن احمد بن على بن عمار النابلى اورادندر انبل احمد وزننده اندلسده شهر
بطليوس نواحيسندن برناحيه در نبل زفر وزننده بنت بدردركه محدثه در النبالة ثمامه وزننده نبله كبى بات وبراغ
و پوصانه دينور يقال اخذ نبالته ونبلته اى عدّته وعتاده المنابلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر
اوق يارشمق معناسنه در و بعضلر نباله ده يعنى فضيلتده مباحثه ايلمكله بيان ايلديلر تقول نابلته فنبلته اى كنت
اجود نبلا منه او اكثر نبالة النبتل جعفر وزننده دمور كبى قتى و پك نسنه يه دينور و برموضع آديدر و بررجل
علميدر وعبد الله بن نبتل منافقيندندر النتل قتل وزننده والنتول قعود وزننده والنتلان فتحاتله ايلرويه
كچمك معناسنه در يقال نتل من بينهم نتلا ونتولا ونتلانا من الباب الثانى اذا تقدّم ونتل برآدمى ايلرويه چكمك
معناسنه در يقال نتله نتلا اذا جذبه الى قدّام وزجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال نتله اذا زجره ونتل شول
دوه قوشى يمورطه سنه دينور كه ايچينه صو طولدروب برينه ده دفن ايدرلر نتل دخى دينور فتحتيله بونى اعراب
طائفه سى قيش ايامنده ايدرلر شدّت حرارتده صو بولمديغى وقتلر چقروب ايچرلر ونتل دغارجغى سلكوب ايچنده
اولان توشه يى چقرمق معناسنه در يقال نتل الجراب اذا نثله الاستنتال بودخى ايلرويه كچمك معناسنه در
يقال استنتل من بينهم اذا تقدّم التناتل تفاعل وزننده اوتلربرى بردن اوزون اولمق معناسنه در يقال تناتل
النبت اذا صار بعضه اطول من بعض ناتل هاجر وزننده عربدن بررجل اسميدر ومحمد بن احمد الناتلى محدثدر
شارحك بيانه كوره آمل طبرستان ايالتنده ناتل نام قصبه يه منسوبدر ناتل صاحب وزننده ربيعة بن مالكك
فرسى اسميدر ياخود ثاى مثلثه ايله در نتله حمزه وزننده نتيله جهينه وزننده اسامى‌دندر النثلة سفينه وزننده
وسيله معناسنه در يقال هى نتيلته اى وسيلته النتل زبرج وزننده والنتبل زنبيل وزننده والنتالة
قرطاسه وزننده بودوره دينور و بو تنباله مصحفى دكلدر يقال رجل نتل ونتبل ونتالة اى قصير النثل نونك فتحى
وثاى مثلثه نك سكونيله قيودن طپراق چقرمق معناسنه در يقال نثل الركية نثلا من الباب الثانى اذا استخرج

ترابها وتركشدن اوقلرى چقروب طاغتمق معناسنه در يقال نثل الكنانة اذا استخرج نبلها فنثرها و كيملوكسه
اكندن كيمى چقروب براقمق معناسنه در يقال نثل درعه اذا القاها عنه واتى پاره ليوب چوملكه صالمق معناسنه در
يقال نثل اللحم فى القدر اذا وضعه فيها مقطعا واكننه كيم كيمك معناسنه در يقال نثل عليه درعه اذا صبها عليه
اى لبسها شارح ديركه بوماده خلع عليه الثوب وخلعه عنه قبيلندندر انتهى ونثل طوار ترسلمك معناسنه در يقال
نثل الفرس نثلا من الباب الاول اذا راث النثيلة سفينه وزننده والنثالة ثمامه وزننده قيودن چقريلان
طپراغه دينور ونثيله بقيه معناسنه در وسموزاته دينور النثول صبور وزننده اكثرى اتى نجره يه پاره ليوب صالان
خاتونه دينور المنثل منبر وزننده چوق ترسلين آته دينور النثيل امير وزننده آت فشقيسنه دينور النثلة ثمره
وزننده ايكى بيغك ارالغنده اولان ييوه دينور وزرهه دينور على قول بول اولانه دينور يقال جاء وعليه نثلة اى درع
او واسعة منها نائل صاحب وزننده نثل ماده سنده ذكر اولندى التناثل تفاعل وزننده برنسنه يه اوشوتى
ايلمك معناسنه در يقال تناثلوا اليه اذا انصبوا النجل نونك فتحى وجيمك سكونيله ولده دينور يقال هو نجله
اى ولده و پدره دنمكله ضدّ اولور شارحك بيانه كوره نجل فى الاصل مصدر دركما سيذكر ولده اطلاقى منجول
ووالده اطلاقى ناجل معناسنه در يقال نجله اب كريم اى والده ومصدر اولور آتمق معناسنه در يقال نجل الشئ نجلا
من الباب الثانى اذا رماه وعمل وفعل معناسنه در يقال نجله جيد اى عمله وناسدن جمع كثير معناسنه در وشدتله
يورمك معناسنه يقال نجل الرجل اذا سار شديدا وآچق يوله دينور شاهراه معناسنه يقال اخذوا النجل
اى المحجة وچوجق مشق ايلديكى لوحه سنك يازوسنى سيلوب محو ايلمك معناسنه در يقال نجل الصبى لوحه
اذا محاه ودورتمك معناسنه در يقال نجله بالرمح اذا طعنه به و يارمق معناسنه در يقال نجله اذا شقه ونجل يردن
ودره دن صيزوب چقان صيزندى يه دينور يقال يرشح النجل من الارض اى النز وآقان صويه دينور يقال به
نجل اى ماء سائل ونجل ولد حاصل قلمق معناسنه در يقال نجله ابوه نجلا من الباب الاول اذا ولده وذبح اولنمش
حيوانك دريسنى يوزركن ابتدا بجاقلرينك آكسه سكيرلرندن ياروب يوزمك معناسنه دركه حالا قصابلر اويله
ايدرلر يقال نجل الاهاب اذا شقه عن عرقوبيه ثم سلخه و برآدمه اياغيله اورمق معناسنه در يقال نجل فلانا
اذا ضربه بمقدّم رجله و برنباتله يم يشل اولمق معناسنه در يقال نجلت الارض اذا اخضرت وناس ايله بشر
وآشوب قوپرمق معناسنه در يقال نجل الناس اذا شارهم و برنسنه يى عيان ايلمك معناسنه در يقال نجل الشئ
اذا اظهره الاستنجال يردن صيزوب چقان صوچوغالمق معناسنه در يقال استنجلت الارض اذا كثر نجلها نجل
نونك ضميله حجازده ضغينه نام محلك اشاغى سمتنده برقريه در النجل فتحتينله برآدمك كوزينك دائره سى بيوك
اولمق معناسنه در يقال نجل الرجل نجلا من الباب الرابع اذا وسعت عينه ونجل كريچ دوزه جك چاموره
قاتمق ايچون تسكره ايله كوبره طاشيان كسه لره دينور مفردى ناجل در يقال هم نجل اى نقالوا الجعولطين
اللبن الانجل احمر وزننده بيوك كوزلو آدمه دينور جمعى نجل در نونك ضميله ونجال دركرام وزننده
يقال رجل انجل اى واسع العين واوزون اوله رق انلو وككبش شيئه دينور يقال شئ انجل اى واسع عريض
طويل الناجل كريم النسل اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ناجل اى كريم النسل
المنجل منبر وزننده اوراغه دينور كه آنكله اكين بچيلور فارسيده داس دينور اساسك بيانه كوره رمى معناسنه
اولان نجلدن مأخوذدر كه اكينى بچوب آتاجق آلتدر و يارەيى بيوك اچان مزراق تمرننه دينور و برى برينه صارمشق
كوك اكينه دينور يقال زرع منجل اى ملتف وكثير الولد آدمه دينور يقال رجل منجل اى كثير الولد وطانلريله
يورركن قاقوب يردن منشار چقرر اولان دوه يه دينور يقال بعير منجل اذا كان ينجل الكمأة بخفه وصبيانك
مشق ايلدكلرى تعليم تختهلرينك يازولرنى سيلجك نسنه يه دينور سونكر كبى منجل مقعد وزننده برطاغك آديدر
الانجيل همزه نك كسرى وفتحيله عيسى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتابك اسميدر وصحيفه
اعتباريله تانيثى جائزدر مترجم ديركه زاهرده مسطوردركه انجيل عند بعض اهل اللغه اصل ودستور معناسنه دركه
نازل اولديغى قوم آنك مضمونيله عامل اولوب حلال وحرام خصوصنده اكا مراجعت ايدرلر و بو والد معناسنه
اولان نجلدن مأخوذدر وعلى قول انجيل تسميه اولنديغى حضرت حق جلّ وعلا آنى اظهار ايتديكيچوندر
نزولى ايامنده حق بالكليه مندرس اولمشيدى حق بيان ايچون آنى اظهار ايلدى و بو اظهار معناسنه اولان نجلدن
مأخوذدر وابو عمرو ديديكه مخاصمه معناسنه اولان تناجلدندر كتاب مزبور نازل اولدقده آنك خصوصنده ناس
منازعه ايتدكلرى ايچون تسميه اولندى وآملى كشكول نام تأليفنده ديديكه انجيل مژده و بشارت معناسنه دركه

عبرانیدر کتاب مزبورایله عامل اولنلری جنت ایله تبشیر ایلدیکیچون تسمیه اولندی وعند البعض انکلیون یاخود
انکیل عبرانی معربیدر و برهانده قول اخیره منحصر امرسومدر وکشکول صاحبنک مرادی دخی بو اولمق ملحوظدر
التناجل تفاعل وزننده نزاع وخصومت ایدشمك معناسنه در یقال تناجلوا اذا تنازعوا الانتجال افتعال وزننده
برنسنه کرکی کبی ظاهره چقوب بوریمك معناسنه در یقال انتجل الامر اذا استبان ووضح و برآدم دیواری دبندن
ترشح ایدن صویی طپراقدن پاك ایدوب صافی قلمق معناسنه در یقال انتجل الرجل اذا اصفی ماء النجل من اصل
حائطه النجیل امیر وزننده برجنس شوراوتك اسمیدر علی قول شوراوتلرك قوپوب قیر یلان پراغنه دینور
مفردانده نجیل ایرق تعبیر اولنان اوت ایله مبیندر ونجیلك جمعی نجل در ضمتینله الانجال همزه نك کسریله برآدم
طواری نجل دیدیکی نبات مذکور اوتلامغه صالیورمك معناسنه در یقال انجل دابته اذا ارسلها فی النجیل نجیل زبیر
وزننده مدینه ده برموضعدر علی قول ینبع ناحیه سنده در نجیل امیر وزننده مسلح نام محل قربنده بر دوزاوه نك اسمیدر
نجیله جهینه وزننده عماد ایله ضریه بیننده واقع وادی نشناش نام محلده برصو آدیدر مناجل منازل وزننده برموضع
آدیدر النحل نونك فتحی وحاء مهمله نك سکونیله بال آریسنه دینور ندکر ومؤنثنه اطلاق اولنور ادباء علمادن ابو الولید
النحلی اکا منسوبدر که انکله تجارت ایدر ایدی مفردی نحله در تمر وتمره کبی ونحل مصدر اولور بلاعوض برآدمه
نسنه بخش ایلك علی قول عموم اوزره ویرمك معناسنه در که انواع عطایه شاملدر مؤلف بوراده مثال کتور میوب
واشاغیده وبالضم مصدر قولی بونك اسم اولمسنی اشعار ایدر واعطا اولنان نسنه یه اطلاق اولنور منحول معناسنه
یقال هو نحل منی ای عطیة وناحل معناسنه مستعملدر که لاغر ونحیف آدمه دینور یقال رجل نحل ای ناحل
و برقریه اسمیدر محدثیندن منیح بن سیف النحلی اورادندر ونحل یکی ایلره اطلاق اولنور اهله معناسنه نحافتدن
ناشی اطلاق اولنور و بو اسم جمعدر ونحل برکسیه برآخرك سو یلدیکی سوزی عزو واسناد ایلك معناسنه در
یقال نحله القول نحلا من الباب الثالث اذا نسبه الیه یعنی قولا قاله غیره و برآدمه سوکك معناسنه در که لسانمزده
بوندن و برشدرمك ایله تعبیر اولنور یقال نحل فلا نا اذا سابه النحل نونك ضمیله مصدردر برآدمه عطیه و یرمك
معناسنه در یقال نحله نحلا اذا اعطاه شارح دیر که بو معناده فتحله مستعمل دکلدر آنفا مؤلفك فتحله ذکر ایلدیکی
بو در سبق قلم واقع اولمشدر لکن آنك اسم مصدر اولمق احتمال غالبی اشعار اولندی انتهی ونحل خاتونه مهر و یرمك
معناسنه در یقال نحلها اذا اعطاها المهر ونحلان معناسنه در کاسیذکر النحلة نونك کسری وضمیله زوجه یه
و یریلان مهر وکابینه دینور ودعوی معناسنه در یقال لم یسمع نحلته ای دعواه النحلی بشری وزننده
و یرکی یه دینور بخشش معناسنه تقول هذا منی نحلی ای عطیة الانحال همزه نك کسریله و یرمك معناسنه در
یقال انحله ماء اذا اعطاه و برکسه برآدمه مالندن برمقدار نسنه تخصیص وافراز ایلك معناسنه در یقال انحله مالا
اذا خصه بشیء منه ووجودی ارقلتمق معناسنه در یقال انحله الهم اذا اهزله التنحیل تفعیل وزننده انحال ایله
ایکی معنای اولده مرادفدر النحل والنحلان نونلرك ضمیله برآدمه اعطا اولنان شیئه دینور یقال هذا له نحل
ونحلان ای عطیة الانتحال افتعال وزننده والتنحل تفعل وزننده برآخر آدمك نسنه سنی بنمدر دیو نفسنه
عزو ایله ادعا ایلك معناسنه در مثلا برشاعرك شعرنی بنمدر دیو ادعا ایلك کبی یقال انتحل الشیء وتنحله اذا ادعاه
لنفسه وهو لغیره النحول قعود وزننده وجود آرقلمق معناسنه در یقال نحل جسمه ونحل ونحل نحولا من الباب
الثالث والرابع والاول والخامس اذا ذهب من مرض او سفر الناحل والنحیل امیر وزننده وجودی ارقلیوب
چوپ کبی خیره ولاغر اولان آدمه دینور نحیلك جمعی نحلی کلور سکری وزننده وناحلك مؤنثی ناحله در وانجه
بایلودوبه و یوفقه قلجه وصف اولور یقال جمل وسیف ناحل ای رقیق نحله تمره وزننده کنده نام کسه نك
وسبیع بن الخطیم نام کسه نك فرسلری اسمیدر و بعلبك قربنده برقریه آدیدر ابو نحیلة البجلی جهینه وزننده در
اصحابدندر علی قول معجمه ایله در نحلین غسلین وزننده حلب قضاسنده برقریه در محدثیندن عامر بن سیار
النحلی اورادندر باء ونون ساقطدر النخل نونك فتحی وخاء معجمه نك سکونیله برنسنه یی اوکورتمك معناسنه در
یقال نخل الشیء نخلا من الباب الاول اذا اصفاه واختاره ونخل خرما اغاجنه دینور مؤنث ومذکر اولور مفردی
نخله در جمعی نخیل کلور نونك فتحیله نته که نخیل نخل کبی اسم جمع اولور شارح دیر که صاحب مصباحك بیاننه کوره
مطلقا مفردیله کندی بینی هاء ایله فرق اولنان اسم جمع که نخل وتمر و بر و بقر کبیدر اهل حجاز آنلری مونثا استعمال
ایدرلر فیقولون هی النخل واهل نجد وتمیم مذکرا استعمال ایدرلر فیقولون هو النخل وهو التمر ونخل کریم
واما نخیل کلمه سی بالاتفاق مونثدر انتهی ونخل مصدر اولور اوراون الهمك معناسنه یقال نخل الدقیق نخلا من الباب

الاول اذا غربله شارح دیر که مؤلف بو ماده یی دخی عجیب ایجاز ایلدی زیرا نخل ماده سنك اون الهمك معناسی
کتب لغویه نك جمله سنده ثابت ایکن کندوسی ایماء ایله اکتفا ایلدی واشاغیده وتنخیل الثلج والودق عنوانیله
کلامی بتر ایلدی واقعا شارحك دیدیکی کیدر اکا بناء بو حقیر شارحك تصریحی اوزره انلری تمثیل
وترجمه ایلمشدر واون الهمك معناسی تصفیه واختیار معناسندن ماخوذدر ونخل سحاب قارودیی یاغدرمق معناسنه
مستعملدر یقال نخل السحاب الثلج والودق اذا صبه ونخل برکونه نسوان پیرایه سنه دینور نخل شکلنده دوزرلر
و برموضع آدیدر التنخل تفعل وزننده والانتخال افتعال وزننده بونلرده برنسنه یی اوکورتمك معناسنه در
یقال تنخل الشیء وانتخله اذا اصفاه واختاره النخالة ثمامه وزننده اوکورتلنوب اختیار اولنان کزیده یه دینور
یقال هی نخالته ای ما تخلت منه والکدن کپك اونه دینور یقال هی نخالة وهی ما نخل من الدقیق والکده
قلان کپکه دینور وچورندی یه دینور یقال نخل الدقیق ورمی نخالته ای ما بقی فی المنخل مما ینخل اشبو کپك
خواصندندر که صو ایله یاخود سبزواتدن طورب صو یله مطبوخنی عقرب صوقدیغی یره ضماد ایلسه لر
بغایت نافعدر المنخل میمك وخانك ضمیله وخانك فتحیله اون الیه جك الکه دینور و بو قیاسدن خارج اولان
اسم آلتلردندر النخیل امیر وزننده نخل کبی خرما اغاجنه دینور اسم جمعدر ونخل کلمه سنك جمعی اولور
خرما اغاجلری وخرمالق دیمك اولور نخیله جهینه وزننده حضرت عائشه نك موالیسندندر ونخیله طبیعت
وسجیت معناسنه در شارحك بیاننه کوره بو معناده وآتیده سفینه وزننده در نسخه لرده سقط واقعدر یقال له
نخیلة کریمة ای طبیعة ونصیحت معناسنه در یقال هو لا یقبل النخیلة ای النصیحة ونخیله جهینه وزننده
بادیه ده برموضعدر وعراقده برموضعدر که امام علی رضی الله عنه حضرتلریله خوارج طائفه سنك جنکاهیدر
وابو نخیلة العکلی وابو نخیلة السعدی راجزلردر وابو نخیلة البجلی وابو نخیلة اللهبی صحابه لردر المنتخل معظم
وزننده برشاعردر ومنه المثل * لا افعله حتی یؤوب المنتخل * یعنی منتخل کتدیکی یردن رجعت ایدنجه قدر آنی ایشلم
مز بو ر برخصوص ایچون برسمته عزیمت ایدوب بردخی عودت ایلمامکله تابید ایچون ضرب مثل اولدی المتنخل
اسم فاعل بنیه سیله مالك بن عو یمر الهذلی نام شاعرك لقبیدر نخل زبیر وزننده شامده برموضع آدیدر
ومدینه قربنده بر پیکارك اسمیدر و بشقه ایکی موضعلردر ذو النخیل امیر وزننده مغمس ایله اثیره بیننده
برموضعدر و یمنده برموضعدر نخلة الشامیه ونخلة الیمانیه مکه مکرمه یه برمرحله مسافه ده ایکی وادی اسمیدر
ونخله بش موضعك دخی اسمیدر ذو النخلة مسیح بن مریم علیهما السلام مراد در زیرا جذع نخله یانینده
سرزده عالم شهود اولمشدر بنو نخلان سلمان وزننده ذو کلاع قبیله سندن بر بطندر وعمران بن سعید النخلی
تابعیندندر وابراهیم بن محمد النخلی تاریخ صاحبیدر الندل عدل وزننده برنسنه یی آخر یره نقل ایلك معناسنه در
یقال ندله ندلا من الباب الاول اذا نقله وصفره دن اتمك وسپتدن خرما مقوله سنی آوجلیوب کومه سیله آلمق
معناسنه در یقال ندل الخبز من السفرة والتمر من الجلة اذا غرف بکفه کتلا وتناوله وقاپمق معناسنه در یقال ندله
اذا اختلسه و یورك سورمك معناسنه در یقال ندل بسلحه اذا رمی وندل کیر و پاسه دینور یقال یده ندل ای وسخ
الندل فتحتینله وجود کیرلنمك معناسنه در یقال ندلت یده ندلا من الباب الرابع اذا وسخت المندل منبر وزننده
چیلاق کبی کوردیکی نسنه یی همان قاپوب آلور اولان آدمه دینور یقال هو مندل ای مختلس و پك ومتین
ذکره دینور المندل مقعد وزننده جزمیه واد که دینور خف معناسنه وهندستانده بر بلده آدیدر وعود اغاجنه
علی قول ایوسنه واعلاسنه دینور المندلی یای نسبتله بو دخی عود اغاجنك اعلاسنه دینور پس مبالغة نفسنه
نسبت اولور علی قول مندل شهرنه منسوب اولانه دینور که عودك اعلاسی آندن مجلوب اولور ابن منده
مرحله وزننده ملوك عربدن برملك ایدی الندل ضمتینله دعوت وضیافت خدمتکارلرینه دینور که مهمانلره
خدمت ونقل طعام ایدرلر یقال هم ندل ای خدم الدعوة الندلان نونك ودالك کسری ودالك ضمیله
والندل درهم وصیقل وزنلرنده ونونك کسری ودالك حرکات ثلاثیله ونونك فتحی ودالك ضمیله والندلان
نونك کسری وهمزه نك سکونی ودال مکسوره ایله ومضمومه ایله والندل نونك کسری ودالك ضمیله انسانه
او یقو ایچره عارض اولان آغرلغه دینور که آغر بصمه وآل بصمه تعبیر اولنور کابوس معناسنه علی قول اکا شبیه
برعارضه یه دینور المندیل میمك کسری وفتحیله والمندل منبر وزننده ال سیلجك دستماله دینور تقول خذ المندیل
والمندل وهو الذی یتمسح به اساسك ومصباحك بیاننه کوره نقل معناسندن و بعض آخرك بیاننه کوره وسخ
معناسندن ماخوذدر و بو حالا هاولی ومقرمه وچوره تعبیر اولنان دلبندك مجموعنه شاملدر التندل تفعل وزننده

والتمندل تمسكن وزننده دستمال ایله سیلمك معناسنه‌در یقال تندّل بالمندیل وتمندل اذا تمسّح به النودلة
حوقله وزننده بر آدم پك پیرلكدن قاغشیوب صارصق اولمق معناسنه‌در یقال نودل الشیخ اذا اضطرب كبرا
وخایه‌لر صالق وسلپوك اولمق معناسنه‌در یقال نودلت خصیتاه اذا استرختا النودل جوهر وزننده نسوان
عمه‌سنه دینور و بر رجل اسمیدر النئدل زبرج وزننده امر جسیم وعظیم معناسنه‌در یقال عن له نئدل
ای امر جسیم الاندیال انفعال وزننده كه بطن اسهال اولمق معناسنه‌در بونك موضع ذكری دول ماده‌سیدر
جوهری وهمندن ناشی بوراده ذكر ایلمشدر النذل نونك فتحی وذال معجمه‌نك سكونیله والنذیل امیر وزننده
جمیع احوال واوضاعنده خسیس ودنی ومحتقر وكم مایه كسیه دینور جمعی انذال ونذول كلور نونك ضمیله
ونذیلك جمعی نذلاء كلور كرماء وزننده یقال هو نذل ونذیل ای خسیس محتقر فی جمیع احواله النذالة رذاله
وزننده والنذولة عمومه وزننده بر كیسه نذیل اولمق معناسنه‌در یقال نذل الرجل نذالة ونذولة من الباب الخامس
اذا كان نذیلا النارجیل جوز هندی اسمیدر كه هندستان جوزی تعبیر اولنور مفردی نارجیله‌در و بعضا مهموز
اولور شجری خرما اغاجنه شبیه اوزون و بغایت تر وملایم اولمغله اوزرینه چقان آدم تازه نهال اوزره چقمش كبی یره
طوغری اكیلوب باصیلور وصوی اولان داللرینك هر برنده اوتوز عدد نارجیل حاصل اولور وآنلرده بر كونه سود
حاصل اولور كه اكا طواق دیرلر نته كه ماده‌سنده بیان اولندی اوزرندن یل چكوب اسكیمش صوغلجانلری مخرج
ومسهل وتازه‌سی تقویت جماعده مؤثردر النزول شمول وزننده والمنزل مقعد وزننده قونمق معناسنه‌در
یقال نزلهم ونزل بهم وعلیهم نزولا ومنزلا من الباب الثانی اذا حلّ مؤلفك بصائرده بیانته كوره اینمك معناسنه
موضوعدر قونمق معناسی لزوم علاقه‌سیله مجازدر ونزول خاصه حجاج منایه كلوب قونمق معناسنه‌در یقال
نزل القوم اذا اتوا منی التنزیل تفعیل وزننده اندرمك معناسنه‌در یقال نزّله تنزیلا اذا صیّره نازلا الانزال
همزه‌نك كسریله والمنزل مجمل وزننده تنزیل معناسنه‌در یقال انزله انزالا ومنزلا بمعنی نزّله مؤلفك بصائرده
بیانته كوره تنزیل برنسنه‌یی تدریجله متفرقا اندرمك وانزال اندن اعمدر الاستنزال انزال معناسنه‌در یقال
استنزله بمعنی انزله التنزّل تفعل وزننده تدریجله آزجه آزجه اینمك معناسنه‌در یقال تنزّل الرجل اذا نزل
فی مهلة النزل ضمتینله قوناق یرینه دینور تقول نزلنا نزلا لطیفا ای منزلا ومهمان ایچون تهیئه واحضار اولنان
طعامه دینور نزل دخی دینور زانك سكونیله جمعی انزال كلور یقال اعدّ لضیفه النزل وهو ما هیّئ للضیف ان ینزل علیه
وبركتلو رزق وطعامه دینور یقال هو نزل ای طعام ذو بركة وفضل وزیاده معناسنه‌در وعطاء وبخشش معناسنه‌در
وبر یره قونمش جماعته دینور یقال هم نزل ای نازلون بو معناده نازل ونزیل لفظلرندن جمعدر واكلمش اكینك كور
وبركتلو اولوب اوكوب تمسنه دینور یقال زرع ذو نزل ای ذو ریع وزكاء ونماء وبو نده زانك سكونیله ده لغتدر النزل نونك
ضمی وزانك سكونیله مهمان ایچون تهیئه اولنمش طعامه واكینك اوكوب كور وبركتلو اولمسنه دینور ومنی‌یه اطلاق
اولنور نطفه معناسنه النزیل امیر وزننده بو دخی بركتلو طعامه دینور یقال طعام نزیل ای ذو بركة وقصر ونقصانی
اولمیوب اندامی تام اولان لباسه دینور یقال ثوب نزیل ای كامل ومهمانه دینور یقال هو نزیله ای ضیفه النزل فتحتینله
بو دخی اكلمش اكینك بركتلولكنه واوكادلغنه دینور یقال زرع ذو نزل ای ریع ونماء ومصدر اولور اكین پك اوكوب تمك
معناسنه یقال نزل الزرع نزلا من الباب الرابع اذا راع ونمی ونزل یغموره اطلاق اولنور یقال سحاب ذو نزل
ای مطر النزل كتف وزننده شول قوناق یرینه دینور كه اكا چوق قونیلور اوله یقال مكان نزل ای ینزل فیه كثیرا
وشول یره دینور كه پك ومتین اولمغله یغموری ایچمیوب همان آقار اوله یقال مكان نزل ای صلب سریع السیل النزال
جدال وزننده ایكی عسكر دوه‌لردن انوب آتلنوب محاربه ایلمكه دینور یقال حاربوا بالنزال وهو ان ینزل
الفریقان عن ابلهما الی خیلهما فیتضاربوا التنازل تفاعل وزننده ایكی عسكر دوه‌لردن انوب آتلنوب جنك
ایدشمك معناسنه‌در یقال تنازلوا اذا نزلوا عن ابلهم الی خیلهم فتضاربوا شارح دیر كه فی الاصل ایكی فارس
بری برینه نزال نزال یعنی آتكدن نزول ایله ده پیاده‌جه جنك ایده‌لم دیو چاغرمقدن عبارتدر وزمخشری
آتلردن انوب پیاده جنك ایدشمكله بیان ایلدی نزال قطام وزننده اسم فعل امردر انزل معناسنه‌در مفرد
ومذكر وجمع ومؤنثه ایراد اولنور یقال تداعوا نزال ای قال بعضهم بعضا انزل نحارب راجلا المنزلة میمك فتحی
وزانك كسریله قوناق یرینه دینور یقال طریق قریب المنزلة ای موضع النزول وپایه معناسنه مستعملدر بونده
جمع قلنمز یقال له منزلة عند الامیر ای درجة وخانه وسرایه اطلاق اولنور یقال له منزلة عالیة ای دار النزالة
ثمامه وزننده ارككك انزال ایلدیكی منی‌یه دینور النزالة كتابه وزننده سفر ایلمك معناسنه‌در تقول نازلت

ازل نزالة ای اسافر النازلة محنت وبلیه ونائبه‌یه اطلاق اولنور یقال اصابته نازلة من نوازل الدهر
ای شدیدة النزلة تمره وزننده اكینی كور واوكات اولان یره دینور یقال ارض نزلة ای ذاكیة الزرع وزكام علتنه
دینور یقال اصابته نزلة ای زكام ومصدر اولور زكامه اوغرامق معناسنه یقال نزل الرجل نزلة من الباب الرابع
اذا زكم ونزولدن بناء مرّه اولور بر كره اینمك معناسنه‌در یقال نزل نزلة ای مرّة نزیل زبیر وزننده اسامیدندر
مضارب بن نزیل محدّثیدر ونزیل بن مسعود الكلبی كذلك محدّثدر النزلات نونك فتحی وزانك كسری وفتحیله
ریع وبركت ونماء معناسندن جمعدر بعده برقومك حاللری منتظم وآرامش وآسایش اوزره اولمسنده استعمال
اولندی ومنه تقول تركت القوم علی نزلاتهم ای علی استقامة احوالهم منازل میمك فتحیله ابن فرعان دركه شاعردر
قرن المنازل طائف قربنده برقریه‌در النزل نونك كسریله طوب ومجتمع نسنه‌یه دینور المنزل مجلس وزننده
بنات نعش دیدكلری یدی كوكبه دینور كه یدیكر تعبیر اولنور وصحراده قوناق یرینه دینور یقال نزلوا منزلا لطیفا
ای منهلا وخانه وداره اطلاق اولنور تقول شریت منزلا ای دارا منازل مساعد وزننده نزّال شدّاد وزننده
اسامی رجالدندر النسل نونك فتحی وسینك سكونیله خلق ومخلوقه دینور وولد وذریته دینور كه دول دوش
تعبیر اولنور جمعی انسالدر یقال له نسل كثیر ای ولد ونسل مصدر اولور ولد حاصل قلمق معناسنه یقال نسل
الولد نسلا من الباب الاول اذا ولده وحیوانك تویلری قوپوب دوكمك معناسنه‌در تقول نسلت صوفه اذا انتفته
واسقطته ونسل ونسل فتحتینله ونسلان سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال نسل الماشی نسلا ونسلا ونسلانا
من الباب الثانی والاول اذا اسرع النسیلة سفینه وزننده بو دخی ولد وذریته دینور یقال لفلان نسیلة كثیرة
ای ولد وچراغ فتیله‌سنه وباله دینور عسل معناسنه الانسال همزه‌نك كسریله دول پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال
انسل الوالد اذا ولد وحیوانك تویلری دوكیلوب دوشمك معناسنه‌در یقال انسل صوف الدابة اذا اسقط
وبو معناده متعدّی اولور تقول انسلت الصوف اذا اسقطته و بغدایجق اوتی اوجلرنده اولان توی كبی نسنه‌لرنی اراز
ایتدكدنصكره دوكمك معناسنه‌در یقال انسل الصلیان اطرافه اذا ارزها ثم القاها ودوه قسمی تویلرنی
دوكوب قاولیه‌جقلری زمان كلوب چاتمق معناسنه‌در یقال انسلت الابل اذا حان لها ان ینسل وبرها وتقدّم ایلمك
معناسنه‌در یقال انسل القوم اذا تقدّمهم النسول وصول وزننده حیوانك توبی قاولیوب دوشمك معناسنه‌در
یقال نسل الصوف نسولا من الباب الاول اذا سقط النسیل امیر وزننده والنسال غراب وزننده حیواندن
قوپوب دوكیلن تویلره دینور مفردلری ها ایله‌در ونسیل باله دینور عسل معناسنه ونسال بغدایجق اوتنك
سنبله‌سنه دینور كه قوریدقده اوزی اولمامغله اوچوب صاوریلور التناسل تفاعل وزننده بری بریندن طوغوب
اورهمك معناسنه یقال تناسلوا اذا انسل بعضهم بعضا النسل فتحتینله كوك ایچیردن چقان سوده دینور
الناسلة چلمسز اویلغه وصف اولور یقال فخذ ناسلة ای قلیلة اللحم الناشلة شین معجمه ایله بو دخی اتسز
وچلمسز اولان اویلغه دینور یقال فخذ ناشلة ای ناسلة قلیلة اللحم النشول وصول وزننده اویلق چلمسز
واتسز اولمق معناسنه‌در یقال نشلت فخذه نشولا من الباب الاول اذا كانت ناشلة النشل نونك فتحی
وشینك سكونیله برنسنه‌یی سرعتله یریندن چكوب چقرمق معناسنه‌در یقال نشل الشیء نشلا من الباب الاول
اذا اسرع نزعه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال نشل المرأة اذا جامعها وتنجره‌دن كپچه‌سز ال ایله‌ات چقرمق
معناسنه‌در یقال نشل اللحم نشلا من الباب الاول والثانی اذا اخرجه من القدر بیده بلا مغرفة وعند البعض نشل
بر پشمش عضوی الینه آلوب اتی آغزیله كمیروب یمك معناسنه‌در یقال نشل اللحم اذا اخذ بیده عضوا فتناول
ما علیه من اللحم بفیه واتی حوایجسز ساده‌جه طبخ ایلمك معناسنه‌در یقال نشل اللحم اذا طبخه بغیر توابل الانتشال
افتعال وزننده بو دخی چوملكدن اتی ال ایله چكوب چقرمق معناسنه‌در یقال انتشل اللحم بمعنی نشله النشیل
امیر وزننده والمنتشل اسم مفعول بنیه‌سیله چوملكدن ال ایله چقرلمش اته دینور ونشیل حوایجسز طبخ
اولنمش ساده‌جه اته دینور یقال اطعمه النشیل ای اللحم المطبوخ بلا توابل وهنوز صاغلمش سوده دینور یقال
سقاه النشیل ای اللبن ساعة الحلب وانجه وخفیف قلیجه دینور كه قامچی قلج تعبیر اولنور یقال ضربه بالنشیل ای بالسیف
الخفیف الرقیق وقیودن الك اول چقرلمش صویه دینور المنشلة میمك وشینك فتحیله پرمقده خاتم موضعنه
دینور كه ابدست آلوركن اورایی تفقد ایلمك مستحبدر جوهری بونی وفی الحدیث عنوانیله ذكر ایلمكله وهم ایلدی
زیرا اول بعض تابعین كلامی جمله‌سندندر شارح دیر كه ابن اثیر نهایه‌ده وفی حدیث ابی بكر قال لرجل فی وضوئه
علیك بالمنشلة عبارتیله رسم ایلمشدر كذلك اساسده دخی وفی الحدیث عبارتیله مرسومدر المنشال محراب

وزنـنده بخی کش دیدکاری دمور آلته دینور که آنکله تنجره دن اث چکوب چقررلر واکامنشل دخی دینور منبر
وزنـنده یقال نشل اللحم من القدر بالمنشال والمنشل وهو حدیدة ینشل بها اللحم منها و منشال حجر بن
معاویه نك فرسی اسمیدر التنشیل تفعیل وزنـنده برآدمه قهوه آلتی یدرمك معناسنه مستعملدر فی الاصل
برمقدارجه نشیل یدرمك معناسنه در ومنه تقول نشل ضیفك ای سلفه النشال شداد وزنـنده همدم
ورفقاء وار ایکن آنلره باقیوب یالکزجه تنجره یه اتمك پارچه سی باتوب اکل ایدر اولان صوغسز آدمه
دینور یقال هو نشال وهو من یأخذ حرف الجردقة فیغمسه فی القدر فیأکله دون اصحابه ظاهرا شامده
کبسه یاریجی عبار وطرّاره نشال تعبیری بوندن مأخوذدر النصل والنصلان نونك فتحی وصادلرك
سکونیله اوق ومزراق تمرنـنه دینور وقلج وبچاق ناملوسنه دینور جمعی انصل کلور افلس کبی ونصال
کلور نونك کسریله ونصول کلور وکدی اوتی دیدکاری اوتك قلچغنه دینور و باشه دینور جمیع اجزاسیله
کوز وقولق وقاش وسائر اندامیله در یقال اصاب نصله وهو الرأس بجمیع مافیه وقفاده اولان بومری یره دینور
یقال ضرب نصله ای قمحدوته وبعض دوه وآت قسمنك باشلرنده اولان تمرن کبی اوزونلق حالتنه دینور یقال
رأس البعیر والفرس نصل ای طول وایکدن چقرلمش ایلکه دینور ونصل مصدر اولور اوق تمرنه چوب کرکی کبی
یرلشوب طونمق معناسنه در یقال نصل السهم فی النصل نصلا من الباب الاول اذا ثبت فیه واوقی تمرنه یرلشدرمك
معناسنه در تقول نصلت السهم اذا اثبته فی النصل واوق تمرندن چقمق معناسنه اولمغله ضد اولنور یقال نصل
السهم اذا خرج من النصل ونصل الرأس باشك تپه سندن عبارتدر یقال ضرب نصل رأسه ای اعلاه وقبضه سی
چقمش قلج وبچاق مقوله سنه دینور که وصف بالمصدردر یقال معول نصل اذا خرج عنه نصابه الانصال
همزه نك کسریله والتنصیل تفعیل وزنـنده اوقه تمرن چکورمك معناسنه در یقال انصل السهم ونصله اذا جعل
فیه نصلا واوقك تمرننی چقرمق معناسنه اولمغله ضد اولور بابلری ازاله ایچون اولور یقال انصل السهم ونصله
اذا ازال النصل عنه وانصال مطلقا اخراج ایلمك معناسنه مستعملدر تقول انصلته منه اذا اخرجته النصول
قعود وزنـنده صقالك بویه سی صیریلوب رنکی زائل اولمق معناسنه در یقال نصلت اللحیة نصولا من الباب
الاول والثالث اذا خرجت من الخضاب ویلان وعقرب وآری مقوله سنك صوقدیغی یرك ایکنه سی وسمی زائل
و برطرف اولمق معناسنه در یقال نصلت اللسعة والحمة اذا خرج سمهما وزال اثرهما وطوارك طرنغی یرندن
قوپوب چقمق معناسنه در یقال نصل الحافر اذا خرج من موضعه الناصل بویه سی زائل اولمش صقاله
دینور یقال لحیة ناصل اذا زال خضابها و بو وصف خاصدر الانصولة اضحوکه وزنـنده کدی اوتنك قبچوغنده
اولان چکنه یاخود هوانك اسیلکندن قوریوب قابلمش کدی اوتنه دینور الاستنصال هوانك اسیلکی
کدی اوتنك قلچقلرنی انصوله قلمق معناسنه در یقال استنصل الحر السفاء اذا جعله اناصیل واستخراج
معناسنه در یقال استنصل الشیٔ اذا استخرجه وکدی اوتنك قلچقلرنی و بشاغنی روزکار صاوروب دوکمك
معناسنه در یقال استنصل الهیف السفاء اذا اسقطه النصیل امیر وزنـنده بارشون قدر اوزون طاشه دینور که
آنکله نسنه دق اولنوردنك الی کبی وانسانك وحیوانك اغزینك طماغنه دینور وتمیز لنمش باك بغدایه دینور
وچکه لرك التندن بویون ایله باشك قاوشدیغی یره اولان مفصله دینور یقال ضرب نصیله وهو مفصل مابین العنق
والرأس تحت اللحیین وطوارك برونك واغزینك اوجنه دینور وفرج نسوانده اولان لحم زائده دینور و بالتهیه
دینور فاس معناسنه وباشك تپه سنه دینور المنصیل مندیل وزنـنده والمنصال منهال وزنـنده بونلرده ذکر
اولنان نصیل دیدکاری طاشه دینور المنصل میمك وصادك ضمیله والمنصل مکرم وزنـنده قلجه دینور
التنصل تفعل وزنـنده برکاهدن صیریلوب چقمغله بریٔ الذمه اولمق معناسنه در یقال تنصل الی فلان
من الجنایة اذا خرج وتبرأ بوراده الی ایله صله لندیغی اعتذار معناسنی تضمینه مبنیدر وتنصل برنسنه یی چقرمق
معناسنه در یقال تنصل الشیٔ اذا اخرجه وبرنسنه یی سائرك ایچندن اورندیلمك معناسنه در یقال تنصل الشیٔ
اذا تخیره وبرآدمك مصحوبی اولان نسنه لرنی بالجمله آلمق معناسنه در یقال تنصل فلانا اذا اخذ کل شیٔ معه
منصل الاسنة یاخود منصل الال محسن وزنـنده وال همزه مفتوحه ولام مشدده ایله مزراقدن واوقدن تمرنلری
وحربه لری چقاریجی دیمکدر بومناسبتله زمان جاهلیتده رجب آینه اطلاق اولنور ایدی زیرا ماه مزبور
حلولنده جنك وقتالی ترك وتأخیرایله آلات واسلحه یی تعطیل ایدرلر ایدی یقال قد حل منصل الاسنة او الال
ای شهر رجب الانتصال افتعال وزنـنده کدی اوتنك قلچقلری چقمق معناسنه در یقال انتصل السفاء اذا اخرج

نصله المنصلة میمك وصادك ضمیله برموضع آدیدر المنصال محراب وزنـنده اوجیوز مقدار سواری عسکردن
قلیل اولان عسکره دینور یقال ارسل علیهم منصالا ای جیشا اقل من المقنب النضل نونك وضاد معجمه نك
فتحیله انسان وحیوان بغایت یوریلوب زبون وبیمجال اولمق معناسنه در یقال نضل البعیر نضلا من الباب
الرابع اذا هزل واعیا وتعب الانضال همزه نك کسریله انسان وحیوانی پك یوروب زبون وبیتاب ایلمك
معناسنه در تقول انضلت البعیر اذا اهزلته واتعبته نضل فضل وزنـنده برموضع آدیدر نضله حمزه وزنـنده
اسامیدندر نعمان بن نضله ونضلة بن خدیج ونضلة بن عبید ونضلة بن طریف وابن عمرو وابن ماعز صحابه لردر
وابو نضله هاشم بن عبد منافك کنیه سیدر المناضلة مفاعله وزنـنده والنضال قتال وزنـنده والنیضال
قیتال وزنـنده تیراندازلر اوق یارشمق معناسنه در یقال ناضله مناضلة ونضالا ونیضالا اذا باراه فی الرمی وبرکسنه
طرفندن عذر بیانیله یاخود مخاصمه ایله آندن دفع ضرر ومحذور ایلمك معناسنه در یقال ناضل عنه اذا دافع
النضل فضل وزنـنده اوق یارشمقده خصمی چکمك معناسنه در باب مغالبه ده مستعملدر تقول ناضلته فنضلته
نضلا من الباب الاول ای سبقته التنضل تفعل وزنـنده والانتضال افتعال وزنـنده اخراج ایلمك معناسنه در
یقال تنضله وانتضله اذا اخرجه وانتضال اورندیلمك معناسنه در یقال انتضل منه اذا اختاره ودوه قوللرنی
صالوب آته رق یوریمك معناسنه در یقال انتضلت الابل اذا رمت بایدیهم فی السیر وبری برینه تفاخر ایلمك
معناسنه در یقال انتضل القوم اذا تفاخروا النئضل همزه ایله زبرج وزنـنده آفت وداهیه معناسنه در یقال
اصابه نئضل ای داهیة النطل نونك فتحی وطانك سکونیله اوزم دانه سنك اوزی اوزره اولان انجه قبوغه دینور که
زار تعبیر اولنور یقال هوارق من النطل وهو ما علی طعم العنب من القشر وشراب ایچون اصلانمش قوری اوزمك
ابتدا صقوب شیره سی آلندقدنصکره تکرار صوقویوب اصلانمغله حاصل اولان شیره یه دینور که مکدر وغلیظ اولور
یقال سقاه من النطل ولم یسقه من السلاف وهو ما رفع من نقیع الزبیب بعد السلاف یعنی اذا نقع الزبیب فاول
ما رفع من عصارته هو السلاف فاذا صب علیه ثانیة فهو النطل الناطل عاطل وزنـنده برایچیم صو وسود
وباده مقوله سی مشروبه دینور تقول سقانی ناطلا من الماء وغیره ای جرعة وشراب پیمانه سنك دبنده
قلان بقیه یه دینور یقال ما فی النبطل ناطل ای فضلة وشرابه دینور خمر معناسنه وشرابك پیمانه سنه دینور و بونده
طانك فتحیله ده و همزه ساکنه ایله ده لغتدر یقال عنده ناطل من خمر وناطل وناطل ای مکیال وناطل ایله جزئیجه
نسنه دن کنایه اولنور تقول ما ظفرت منه بناطل ای بشیٔ یعنی یسیر النیطل صیقل وزنـنده بودخی شراب
پیمانه سنه دینور ودهاتدن اولان زیرك وصاحب فطنت آدمه دینور یقال رجل نیطل ای داه وذکری اوزون
انسان وحیوانه دینور مؤلفك الطویل المذاکیر عنوانده ایرادی افراد اعتباریله در وقوغه یه دینور دلو معناسنه
وآفت وداهیه یه دینور النطل قتل وزنـنده خمر صقمق یعنی اوزمی صقوب شیره سنی وشرابنی آلمق معناسنه در
یقال نطل الخمر نطلا من الباب الاول اذا عصرها وخسته نك باشنه ادویه ایله مطبوخ آزجه صودوکمك
معناسنه در یقال نطل رأس العلیل بالنطول اذا جعل الماء المطبوخ بالادویة فی کوز ثم صبه علیه قلیلا قلیلا
النطول صبور وزنـنده ادویه ایله مطبوخ اولان صویه دینور که خسته نك اعضاسی اوزره دوکرلر
النطل نونك کسریله شرابك پوصه سنه دینور یقال سقاه النطل ای خثارة الشراب النطلة جرعه وزنـنده
ومرادفیدر که بر یودم و برایچیم صویه دینور یقال ما فی الدن نطلة ای جرعة وال ایله طلومك اغزندن چقاریلان
برمقدارجه نسنه یه دینور النطلاء صحراء وزنـنده داهیه یه دینور الانتطال افتعال وزنـنده طلومدن
برمقدارجه شراب صیرقمق معناسنه یقال انتطل من الزق اذا اصب منه یسیرا المناطل میمك فتحیله صیقلمش
شیره لره وشرابلره دینور معاصر معناسنه الانطلة اجوبه وزنـنده دواهی وآفاته دینور یقال رماه بالانطلة
ای بالدواهی النعل نونك فتحی وعینك سکونیله ایاغی یره جبلاق طوقنمقدن حفظ ایده جك نسنه یه دینور که
ایاق قابی و پاپوش تعبیر اولنور فارسیده پای افزار دیرلر انواعنه شاملدر هر محلده برکونه دیکوب ایاقلرینه کیرلر
وزکیده نالین دیدکاری که چامورلقده کیلور نعلین محرفیدر ونعل کلمه سی مؤنثدر وهایله نعله دخی لغتدر جمعی نعال
کلور نونك کسریله ظاهرا نعله ده کی هاء وحدتیه در ومحدثیندن حسین بن احمد بن طلحه واسحق بن محمد
وابو علی بن دود ما النعالیون نعال عملنه منسوبلردر ونعل قلج قنك دیبك تعبیر اولنان دمورنه دینور یقال لسیفه
نعل ای حدیدة تکون فی اسفل غمده وچقلری پرلاق پك و پوریه دینور که نبات بتورمز اوله یقال سلکوا نعلا
من الارض وهی قطعة غلیظة منها یبرق حصاها ولا تنبت وذلیل وخاکسار آدمه دینور که هرکس پایمال ایدر

اوله يقال ما كنت نعلا اى ذليلا اوطأ كما نوطأ الارض وكوشهٔ كمان صرتنه صار يلان سكيره دينور كه زاغ تعبير
اولنور على قول كمانك بتون ارقه سنه صاردقلرى درى به دينور يقال لقوسه نعل اى عقب يلبس على ظهر سيتها
اوجلد على ظهر القوس كله وزوجه يه اطلاق اولنور يقال خلع نعله اى زوجته وچفتجيلرك صبان دمورينه
دينور وبر جنس بالق آديدر كه باشى يومرى اولور وشطب نام طاغك باشنده بر يلانقه آديدر وطوار اياغنه قاقيلان
دموره دينور كه نعل محرّفى نال تعبير اولنور طوارك پاپوشى يرنده در ونعل مصدر اولور بر آدمه اياق قابى بغشلمق
معناسنه يقال نعلهم نعلا من الباب الثالث اذا وهب لهم النعال وطوارى نالمق معناسنه در يقال نعل الدابة
اذا البسها النعل النعل فتحتيله بر آدم اياق قابى كيمك معناسنه در يقال نعل الرجل نعلا من الباب الرابع اذا لبس
النعل التنعل تفعل وزننده والانتعال افتعال وزننده بونلرده اياق قابى كيمك معناسنه در يقال تنعل
الرجل وانتعل اذا لبس النعل وانتعال پياده جه سير وسفر ايلمك معناسنه در يقال انتعل الرجل الارض اذا سافر
راجلا وطپراغى پك و پور يه اكين اكمك معناسنه در على قول او يلسى يرده كيمك معناسنه در يقال انتعل الرجل
اذا زرع فى الارض الغليظة او ركبها الانعال همزه نك كسريله بودخى طوارى نالمق معناسنه در يقال انعل الدابة
اذا البسها النعل و بر آدمك اياق قابلرى چوق اولمق معناسنه در يقال انعل الرجل اذا كثرت نعاله التنعيل
تفعيل وزننده بودخى طوارك اياغنى نالمق معناسنه در يقال نعل الدابة اذا البسها النعل بونى مؤلف تكرار
ايلمشدر ودوه نك اياقلرى آشوب فرسوده اولمسون ديو دريدن نال دوزوب چكورمك معناسنه در يقال نعل البعير
اذا البس خفه بجلد لئلا يحفى الناعل اياق قابلرى كثير اولان آدمه دينور غير قياس اوزره انعالدن فاعلدر
ايفع ويافع كبى يقال انعل الرجل فهو ناعل اى كثير النعال و اياغى پاپوشلو آدمه دينور يقال رجل ناعل اى ذو نعل
وصلب ومتين طوار طرنغنه اطلاق اولنور يقال حافر ناعل اى صلب وبيابان اشكنه دينور تقول رايت ناعلا
اى حمار الوحش المنعل مكرم وزننده بودخى اياغى پاپوشلى آدمه دينور يقال رجل منعل اى ذو نعل وطرنغى
پك ومتين داته يه دينور يقال فرس منعل اى شديد الحافر شارحك بيانته كوره مسهب كبى بونلرده غير قياسيدر
ومنعل شول آته دينور كه بيلكجه سى نهايت بولديغى يرده طرنغك اوزرنده تو يلرى بياض اولوب لكن ذكر ميجه
اولميه وبو انعالدن اسم مفعولدر على قول انعال آتك طرنقلرى اوزره اولان قيللرك خاتم تعبير اولنان جزئيجه بياضلقدن
متجاوز بياض اولمسندن عبارتدر الحاصل بيلكجه نك طرنغه قاوشديغى آشق كبكى اوزره اولان قيللرك بياض
اولمسنه انعال واول صفتده اولان آته منعل اليدا والرجل دينور يقال فرس منعل يد كذا او رجل كذا او اليدين
او الرجلين اذا كان فى مآخير ارساغه بياض ولم يستدر والانعال هو ان يجاوز البياض الخاتم وخاتم ميم بابنده
ماده سنده مرسومدر المنعل مقعد وزننده والمنعلة مقعده وزننده طپراغى غليظ اولان ارضه دينور وبو
اسم وصفت اولور تقول نزلنا منعلا وارضا منعلا ومنعلة اى غليظة بنو نعيلة ابن مليك بن ضمره در
جهينه وزننده درعرب بدن بر بطن در ذات النعال زبير بن عوام حضرتلرينك فرسى اسميدر النعابل
مساجد وزننده طارق بن ديسق نام كسه نك قومنه اطلاق اولنور النعثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده اركك
صرتلانه دينور واحمق پير واختيار آدمه دينور و بر يهودى اسميدر كه مدينه ده اولور ايدى واوزون صقاللو بر آدمك
اسميدر كه حضرت عثمانك محاسنى طولانى اولمغله بعد الوقعه عداوت وشماتت ايدنلر اكا تشبيهيله ازدرا ايدرلر ايدى
وعلى بن نعثل محدثدر النعثلة دحرجه وزننده بر كدرمك معناسنه در يقال نعثل الشئ اذا جمعه وبونلكه
واوغوزلغه دينور يقال به نعثلة اى حمق وقوجه آدمك يوريمسنه دينور يقال يمشى النعثلة اى مشية الشيخ وادا
وخرامله آيغلرنى آچوب اياقلرنى ايكى طرفه چوير رك يوريمكه دينور اياقلرنى طالديروب طپراق آلور كبى يقال
هو ينعثل اى يمشى مفاجا ويقلب قدميه كانه يغرف بهما وهو من التبختر المنعثل اسم فاعل بنيه سيله شول آته
دينور كه يوردكن آيشنى آيروب اياقلرنى يردن آلوركن چاموردن حفارر كبى آلور اوله يقال فرس منعثل اذا كان
يفرق قوائمه عند المشى فاذا رفعها فكانما ينزعها من وحل النعظلة ظاى معجمه ايله دحرجه وزننده آغر آغر يلمك
معناسنده در يقال هو يعنظل اى يعدو بطيئا وصاغ صوله بوجه اوزرق يوريمك معناسنده در شيمان بودور
يور يمسى كبى يقال يعنظل الرجل اذا كان يحك فى المشى يمنة ويسرة النغل نونك وغين معجمه نك فتحيله دباغت
ايدركن ابسانتده درى چوق يا تمغله چوريوب تباه اولمق معناسنده در يقال نغل الاديم نغلا من الباب الرابع
اذا افسد فى الدباغ و يارة آزمق معناسنه مستعملدر يقال نغل الجرح اذا افسد و بر آدمك نيتى فاسد اولمق معناسنه
مستعملدر يقال نغلت نيته اذا ساءت و بر آدمك درونى كيندار اولمق معناسنه مستعملدر تقول نغل قلبه على

ای

اى ضغن وقوتجيلق ونقل مقال ايله ناسك بينى شوريده وافساد ايلمك معناسنه در يقال نغل بينهم اذا افسد
ونمّ الانغال همزه نك كسريله دباغ درى يى دباغتده چوريدوب برباد وافساد ايلمك معناسنه در يقال
انغل الاديم اذا افسده النغلة غرفه وزننده اسمدر دباغت اولنان درينك چوركللكنه وبوزغنلغنه دينور
يقال بالاديم نغلة اى فساد النغلة فرحه وزننده ايچى بوزوق وچورك فاسد جوزه وصف اولور يقال
جوزة نغلة اى متغيرة زنخة النغولة نونك ضميله مولود فاسد اولمق معناسنه در كه مراد حرامزاده وحيز اولمقدر
يقال نغل المولود نغولة من الباب الخامس اذا فسد النغل نونك فتحى وغينك سكونيله والنغل كتف وزننده
والنغيل امير وزننده ولدزنايه وحرامزاده يه دينور مؤنثلرى هاايله در يقال غلام نغل ونغل ونغيل وجارية نغلة
ونغلة ونغيلة اى لزنية نغيل زبير وزننده اسمادندر مالك بن نغيل محدثدر النغبول زنبور وزننده برقوشك
و براوتك اسملريدر المنغدل منعدم وزننده ايرى وسلپوك باشلى آدمه دينور يقال رجل منغدل الرأس اى مسترخيه
فى عظم وضخم النغضل ضاد معجمه ايله جعفر وزننده اياغى آغرداته يه دينور يقال برذون نغضل اى ثقيل
النفل نونك وفانك فتحيله مال غنيمته دينور كه طويملق تعبير اولنور عطاء الهى اولديغيچون اطلاق اولندى
يقال اصاب الغازى نفلا اى غنيمة وبخششه دينور يقال اعطاه نفلا اى هبة جمعى انفال ونفال كلور نونك
كسريله ونفل جاجق وصلاته پايلان اوتلردن بر كونه اوت اسميدر كه خوشبو صارى چچكلرى اولور آت قسمى
مسمندر النفل صرد وزننده هر آيك ابتدا اوچ كيجه دنصكره اولان اوچ كيجه يه اطلاق اولنور كه دردنجى
وبشنجى والتنجى اولور النفل نونك فتحى وفانك سكونيله بر آدمه مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال نفله النفل
نفلا من الباب الاول اذا اعطاه اياه ويمين ايلمك معناسنه در يقال نفل الرجل اذا حلف وبر آدمه عطيه ويرمك
معناسنه در يقال نفله اذا اعطاه نافلة من المعروف و پادشاه مال غنيمتى كندى قبول الجيوب على العموم عسكره
بخش ايلمك معناسنه در يقال نفل الامام الجند اذا جعل لهم ما غنموا وبر آدمك من غير وجوب ايشلديكى ايشه دينور
نافله كبى كماسيذكر وصوغوق برد معناسنه در يقال اصابه نفل اى برد الانفال همزه نك كسريله بودخى بر آدمه
مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال انفله النفل اذا اعطاه اياه وبركسه كون اغاجنى بالته ايله كسوب دوه سنه
يدرمك معناسنه در يقال انفل الرجل اذا اخذ الفاس وقطع القتاد لابله التنفيل تفعيل وزننده بودخى بر آدمه
مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال نفل النفل اذا اعطاه اياه وبر آدمه يمين ويرمك معناسنه در يقال نفله اذا حلفه
وبركسه اوزرندن بر ضرر ومحذور دفع ايلمك معناسنه در يقال نفل عنه اذا دفع عنه النافلة مال غنيمته دينور
يقال اصاب نافلة اى غنيمة وعطيه يه اطلاق اولنور يقال اعطى نافلة سنية اى عطية ومن غير وجوب اتيان اولنان
فعل وعمله دينور نفل كبى ومنه نافلة الصلوة ونفلها فرضه اوزره زائد اولوب كذلك واجب اولمديغيچون اطلاق
اولندى ونافله ولدك ولدينه اطلاق اولنور كه طورون تعبير اولنور يقال له نافلة اى ولد ولد التوفل جوهر
وزننده دريايه دينور بحر معناسنه ووركى يه دينور وبرنجى جانورلرك بعض ياوريلرينه دينور واركك صرتلانه
واركك چقاله دينور وشدت معناسنه در يقال وقع فى نوفل اى شدة وكثير العطاء آدمه دينور يقال رجل
نوفل اى معطاء وخوب ودلبر تازه جوانه دينور تقول رايت نوفلا اى شابا جميلا ونوفل بن ثعلبه ونوفل بن حارث
وابن طلحه وابن عبدالله وابن فروه وابن معاويه وابن مساحق صحابه لردر النوفلة جوهره وزننده طوزله يه
دينور تقول نزلنا قرب نوفلة اى مملحة الانتفال افتعال وزننده ايسمك معناسنه در يقال انتفل الشئ منه
اذا طلبه منه وبرنسه دن تبرّى قيلوب بيزار ايلمك معناسنه در يقال انتفل منه اذا تبرأ واتقى منه ونافله نماز
قلمق معناسنه در يقال انتفل الرجل اذا صلى النوافل التنفل تفعل وزننده بودخى نافله نماز قلمق معناسنه در
يقال تنفل الرجل اذا صلى النوافل وسائر عسكرك آلدقلرندن ازيد غنيمت آلمق معناسنه در يقال تنفل على اصحابه
اذا اخذ اكثر مما اخذوا من الغنيمة نفيل زبير وزننده بر رجل اسميدر النوفلية جوهريه وزننده قيون يوكندن
طوقنمش جارشكلنده بردرلو اورتودر كه نسوان عرب باشلرينه اورترلر النقل نونك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يى
يردن بر آخر يره كوچورمك معناسنه در يقال نقل الشئ نقلا من الباب الاول اذا حوّله ونقل اسكى جزمه يه ومستعمل
واسكى پاپوجه دينور نونك كسريله وفتحتيله ده لغتدر جمعى انقال ونقال كلور نونك كسريله تقول جاءنا فى خف
نقل ونعل نقل اى خلق ومصدر اولور دوه نك طاشدن طاشه قيوب مجروح اولان طابانه دربدن يامه اورمق
معناسنه تقول نقلت خف البعير اذا رقعته وفرسوده اولمش جزمه يى ياخود پاپوجى يمايوب مرمت واصلاح
ايلمك معناسنه در تقول نقلت الخف او النعل اذا اصلحته و رتق اثوابى يمامق معناسنه در تقول نقلت الثوب اذا رقعته

ونقل عشرت مزه‌سنه دینور که اوزرینه تناول اولنان نواله‌دن عبارتدر و بعضا نونی مضموم اولور علی قول
ضمه‌سی خطادر یقال تفکهوا بالنقل وهو ما ینتقل به علی الشراب ودوه‌لری کندی باشلرینه صوایچمکه آلشدرمق
معناسنه‌در تقول نقلت الابل اذا جعلتها تشرب نقالا الانتقال افتعال وزننده بریردن بریره کوچمك معناسنه‌در
یقال نقله فانتقل النقلة غرفه وزننده انتقالدن اسمدر کوچمکه وکوچه دینور یقال اسرعوا النقلة ای الانتقال
وقوغجیلغه دینور یقال حرش بینهم بالنقلة ای بالنمیمة النقلة نونك کسریله اناسی اونده اخشاملمش قاری قیزه
دینور که باشلوغندن برکسه تزوجنه رغبت ایلمیوب اویلجه مهجوره قالمش اوله یقول سمعت فلانا یخطب نقلة وهی
المرأة التی ترکت ولا تخطب لکبرها النواقل برقریه‌دن برقریه‌یه منقول اولان اموال خراجیه‌یه دینور یقال قسمت
النواقل ای الاخرجة التی تنقل من قریة الی قریة و برقومدن قوم آخر طرفنه نقل ایدن قبیله خلقنه دینور المنقال
محراب وزننده والنقال شداد وزننده والمناقل مقاتل وزننده اپاقلرنی بصدیغی یردن چابك آلوب آتان آته
دینور یقال فرس منقال ونقال ومناقل ای سریع نقل القوائم النقیل نونك فتحیله آت ناقللمغه دینور یقال فرس
ذونقیل ای سرعة نقل القوائم وغریب آدمه دینور مؤنثی نقیله‌در ونقیل دینور هاسز یقال رجل نقیل ای غریب
وامرأة نقیلة ونقیل و یغمور یاغمش یردن یاغمدیق یره آقوب کلان سیل صوینه دینور یقال سیل نقیل اذا جاء من ارض
ممطورة الی غیرها و بردرلو یوروشه دینور که مراد آدیملری تیز تیز آلهرق یوریمکدر المناقلة مفاعله وزننده والنقال
قتال وزننده آت نقالیه‌رق یوریمك علی قول لنك ایله اشکین بینده یوریمك معناسنه‌در یقال ناقل الفرس مناقلة ونقالا
اذا اسرع نقل القوائم اوسار بین العدو والخبب وهمدملر بالمناوبه لاقردی ایلمك معناسنه‌در یقال ناقله الحدیث
اذا حدث کل واحد الی الاخر المنقلة محدثه وزننده شول باش یارغنه دینور که اتك آلتنده کمیك اوزره اولان زارکبی
انجه انجه خرده کمکار ظاهر ومنتقل اوله یقال اصابته شجة منقلة وهی التی تنقل منها فراش العظام وهی قشور
تکون علی العظم دون اللحم المنقلة مرحله وزننده ومراد فیدر تقول سرنا منقلة ای مرحلة المنقل
مقعد وزننده طاغ یولنه دینور واسکی جزمه‌یه واسکی پاپوجه دینور النقیلة سفینه وزننده برتق جزمه‌یه و رتق
پاپوجه اوریلان یامه‌یه و پینه‌یه دینور و بیریمش دوه طبانته اوریلان دریدن یامه‌یه دینور جمعی نقایل
ونقیل‌در ونقیلة العضد بازوده قره‌جه تعبیر اولنان یرده اولان بالق اتنه دینور الانقال همزه‌نك کسریله
بودخی رتق اپاق قابی یماپوب مرمت ایلمك معناسنه‌در تقول انقلت الخف اوالنعل اذا اصلحته التنقیل تفعیل
وزننده انقال معناسنه‌در تقول نقلت الخف یعنی نقلته النقلة فتحاتله دره‌دن آقان سیل صوینك چاغلدیسنه
دینور تقول سمعت نقلة الوادی ای صوت سیله النقل فتحتینله بری برینه بلند آواز ایله قرشولقلی سوز دوندرمکه
دینور تقول سمعت نقلهما وهی مراجعة الکلام فی صخب و برآوقدن چیقاریلوب آخر اوقه یکورلمش یلکه
دینور وطاشلره دینور مفردی نقله‌در و برعلت اسمیدر که دوه‌نك طبانته عارض اولور النقال کتاب وزننده
یصی وقصه تمرلره دینور مفردی نقله‌در تمره وزننده ونقال دوه قسمی ابتدا صوپی وثانیا ایچه‌جك صوپی برکسه‌نك
سوقی اولمیه‌رق کندی باشلرینه ایچمکه دینور یقال شربت الابل نقالا وهوان تشرب عللا ونهلا بنفسها من غیر
احد النقال شداد وزننده برنسنه‌یی نقل ایدیجی دیمکدر حارث بن شریح و بسام بن یزید واحد بن محمد وحسین
بن ابی بکر ونفیس بن کرم النقالون محدثلردر هر بری برکونه نقل فعلنده بولنمغله توصیف اولندیلر از جمله حارث بن شریح
یدامام شافعیدن کتاب الرساله‌یی عبدالرحمن بن مهدی‌یه نقل ایلمکله نقال ایله ملقب اولدی وناقل بن عید محدثدر
المنقل مقعد وزننده اسکی اپاق قابنه دینور که ذکر اولندی وشول منقل که کیت نام شاعرك اشبو * وصارت اباطحها
کالارین * وسوی بالحفوة المنقل * بیتنده واقعدر میمك ضمیله درجوهرینك توهم ایلدیکی کبی میمك فتحیله دکلدر ومیمك
فتحیله نقبله ایله اپاق قابنه یامه اورن آدمه دینور بو راده مراد اپاغی یالوجلی کسه دیمکدر وحفوه یالن اپاقلقدر وارین
ارینك جمعیدر که آتشه دینور پس معنا مکه‌نك دره‌لری فرط حرارتدن آتشین اولمغله متنعل وحافی آنده یکساندر
پس حفوه‌ذو حفوه تقدیرنده اولور یاخود حفوه اوتلاغك اوتی دو کمکد دینور ومنقل اوتلاغك برینك اوتلری
دوکند کدنصکره نقل اولنان دیکر اوتلاغه دینور بو که کوره جمیع مرعالری یکساندر یعنی اوتلقلو واوتسز
اولمقده مساویدر الناقلة کوچر اولی طائفه‌یه دینور یقال هم ناقلة ای لیسوا بقاطنین ونواقل الدهر
ماده‌سندن دخی مفرد اولور که انسانی حالدن حاله نقل وتحویل ایدن حوادث ونوائب زماندن عبارتدر یقال
اصابته نواقل الدهر ای نوائبه التی تنقل من حال الی حال الانقلاء انصباء وزننده برجنس خرمایه دینور النقلة
ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده پیروسا خورده آدمك یوریمه‌سنه دینور که ایاغی سوریه‌رك یوریمکله طپراق صاوررد

اوله یقال یمشی النقثلة وهی مشیة الشیخ یثیر التراب فی مشیه النکول شموم وزننده برنسنه‌دن خوف واندیشه
ایلمکله اقدام ایلمیوب قیچنلمق معناسنه‌در یقال نکل عنه ونکل نکولا من الباب الثانی والاول والرابع اذا نکص وجبن
التنکیل تفعیل وزننده برآدمه سائرلره مدار خوف وعبرت اوله‌جق برایش ایتمك معناسنه‌در علی قول برآدمی
قبول کرده‌سی اولان نسنه‌دن برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال نکل فلانا اذا صنع به صنیعا یحذر غیره اونحاه عما قبله
النکال سحاب وزننده والنکلة غرفه وزننده والمنکل مقعد وزننده اشکنجه وعقوبته دینور که سائرلره
مدار عبرت اولور نه درلو اولورسه اولسون یقال جعله نکالا لهم ونکلة ومنکلا وهو ما نکلت به غیرك کائنا ما کان
ومنکل مقعد وزننده قیبایه دینور صخر معناسنه النکل شکل وزننده اشکنجه ونکالی قبول ایلمك معناسنه‌در
یقال نکل الرجل نکلا من الباب الرابع اذا قبل النکال النکل نونك کسریله کندیسیله اشکنجه وعقوبت
اولنه‌جق شئه دینور ومنه یقال انه لنکل شر ای ینکل به اعداؤه یعنی اعداسنه مدار تنکیل وعقوبتدر وشدتلو
بوقاغی‌یه دینور جمعی انکال‌در علی قول آتشدن اولان بوقاغی‌یه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالى ان لدینا
انکالا و جحیما فالنکل القید الشدید اوقید من نار ونکل برکونه آت کمنه علی قول مزل سورن اولاقلرك قوللندقلری
کمه دینور قنطارمه وشبش کبی ولجامك دمورینه اطلاق اولنور که آتی ضبط ایدر و یولاره اطلاق اولنور النکلة
غرفه وزننده سائره عبرت اوله‌جق اشکنجه‌یه دینور که ذکر اولندی وتقول العرب رماه الله بنکلة ای بما ینکله به یعنی
آنی برعقوبته کرفتار ایلسون که ناسه مدار عبرت اوله النکل فتحتینله شول ایه دینور که بیوك قوغه‌نك اشاغیسنه
بغلدقدنصکره براوجنی دخی قوغه‌نك اغاجنه بغلرلر اکاعناج دخی دیرلر و بهادر وزورمند وجنك وجدال
خصوصنده مجرب ومبدیء ومعید اولان دلاوره اطلاق اولنور یقال هو نکل ای قوی مجرب مبدیء معید و بو وصفله
متصف اولان آته ده اطلاق اولنور ومنه الحدیث ان الله یحب النکل علی النکل مبدیء ومعید اصلا فاتر وسست
اولمیان مقدم وغیور آدمه اطلاق اولنور مثلا غزا وجهادك برنی ادا ایلدکدنصکره فیصل و یمیوب برینه دخی
مبادرت ایدر و بو صفتده اولان یاخود مؤدب ومنقاد اولان آته ده اطلاق اولنور المنکل منبر وزننده اشکنجه آلتنه
دینور الانکال همزه‌نك کسریله دفع ایلمك معناسنه‌در یقال انکله اذا دفعه ومنه الحدیث مضر صخرة الله
التی لا تنکل ای لا تدفع عما وقعت علیه الناکل قورقق وضعیف آدمه دینور یقال رجل ناکل ای ضعیف جبان
نکیتل تای فوقیه ایله سفیرج وزننده اصحابدن برذاتدر النلنل هدهد وزننده ضعیف وناتوان کسیه دینور
النمل نونك فتحی ومیمك سکونیله و بعضا ضمیله قرنجه‌یه دینور فارسیده موردیرلر مفردی نمله‌در جمعی نمال‌در نونك
کسریله شارحك بیاننه کوره نمله‌ده تاء وحدتیه اولمغله ذکر وانثایه شاملدر و بو ماده حرکت معناسندن مأخوذدر
النملة زنخه وزننده قرنجه‌لو یره دینور یقال ارض نملة ای کثیرة النمل المنمول قرنجه اوشمش نسنه‌یه دینور
یقال طعام منمول اذا کان قد اصابته النمل النملة نونك حرکات ثلاثی ومیمك سکونیله والنمیلة سفینه وزننده
قوغجیلغه دینور نمیمه معناسنه النمل کتف وزننده والنامل والمنمل محسن وزننده والمنمل منبر وزننده
والنمال شداد وزننده قوغجی‌یه دینور یقال رجل نمل ونامل ومنمل ومنمل ونمال ای نمام ونمل کتف وزننده
جنبش ونشاطندن برده آرام ایلمیوب کثیر الحرکه اولان آته وصف اولور یقال فرس نمل ای لا یستقر فی مکان وشول
آدمه دینور که بغایت چیره دست اولمغله کوردیکی ایشی همان بعینه عمله کتورر اوله علی قول هر صنعتده استاذ
اولان آدمه دینور یقال رجل نمل ای خفیف الاصابع لا یری شیئا الا عمله اوحاذق النمل حمل وزننده قوغجیلق
ایلمك معناسنه‌در یقال نمل فلان ونمل نملا من الباب الاول والرابع اذانم واغاجه چقمق معناسنه‌در یقال نمل فی الشجر
نملا من الباب الاول اذا صعد الانمال همزه‌نك کسریله بودخی قوغجیلق ایلمك معناسنه‌در یقال انمل فلان
اذانم النملة نونك فتحیله کذب ودروغ معناسنه‌در یقال فیه نملة ای کذب ونمله بعض دابه قسمنك طرنغنده
اولان چتلاغه دینور که تو یی نهایت بولدیغی یردن طرنغك بوینلن برینه وارنجه اولان یارقدر معاینددر یقال
بالفرس نملة ای شق فی حافره وانسانك جنبنده ظهور ایدر برکونه یاره اسمیدر نمل دخی دیرلر کذلك بدن انسانی‌یه
عارض اولور برکونه خرده سبوجیلره دینور که ابتدا آتش کبی احتراق والتهاب ایله وجز نجه شبش ایله ظهور ایدوب
بعده قرنجه کبی اطرافه یورویوب یایلور سببی حدتلو صفرادر که دقیق طمرلرك اغزلرندن خروج ایدوب حدتندن
وشدت لطافتندن ظاهر بشره‌نك داخلرنده محتبس اولمیوب طشره‌اورر کتب طبیه‌ده بو ایکی علت شئ واحد
اولمق اوزره مرسومدر اکثری انسانك جنبنده تحدث ایدر اکر صفراده پك حدت وشدت یوق ایسه بثره‌لر ظهور
وقرنجه کبی اطرافنه سیروسریان ایدر وقرنجه اصرر کبی اجیدر بو که طشره ترکبسنده سیرجك واصرغی تعبیر

اولنور واکر غلیظ وحاده ایسه برمحلی قرنجه یوه‌سی کبی اویوب متقرح اولور اکا قرنجه یوه‌سی وکوسنبك
یوه‌سی تعبیر اولنور کتب طبیه ده جاورسیه وساعیه ورطبه اسملریله انواعی مرسومدر وحیاة الحیوانده
رقیه‌سی مرقومدر وابو نمله عمار بن معاذ الانصاری اصحابدندر المَمْلَة معظمه وزننده
والنملی سکری وزننده خفتندن قطعا برده آرام ایلمز اولان خاتونه دینور یقال امرأة نملة ونملی اذا کانت
لاتستقر فی مکان التنمّل تفعل وزننده ناس قرنجه کبی قیناپوب کیریش چقش اویناموق معناسنه‌در یقال
تنمّل القوم اذا تحرکوا ودخل بعضهم فی بعض النَّمَل فتحتیله برعضوا ویوشمق معناسنه‌در یقال نملت یده نملا
من الباب الرابع اذا خدرت واغاجه طیرمانوب چقمق معناسنه‌در یقال نمل فی الشجر اذا صعد المُنمَل معظم
وزننده یامه اورلمش نسنه‌یه دینور یقال ثوب منمل ای مرفوء ویازلمش نامه‌یه یاخود خرده قرنجه کبی خرده
وصیق یازیلو مکتوبه دینور سیاقت یازوسی کبی که اواٸلده اکاغبار دینورایدی یقال ورق منمل ای مکتوب
اومتقارب الخط المَنْمَل مکرم وزننده بودخی خرده وصیق یازیلو مکتوبه دینور النَّمَلة غرفه وزننده
حوضده قلان صو بقیه‌سنه دینور نملی جمزی وزننده مدینه قربنده برصو اسمیدر النَّمْلان فتحتاله برنسنه
اوزره حواله ومشرف اولمغه دینور المنمول زنبور وزننده لسانه دینور النّاملة بوجلیره دینور یقال
هم ناملة ای ساٸلة النّمِل کتف وزننده بکی طوغدقده آوجنه قرنجه وضع اولنمش چوجغه دینور عربلر فطنت
وکیاست صاحبی اولمسنه تفأل ایدرلر یقال رجل نمل اذا جعل فی یده نملة اذا ولد نمله حمزه وزننده نمیل
زبیر وزننده نمیله جهینه وزننده اسامیدندر ونمیله منسوب اولمیه‌رق ونمیلة بن عبدالله بن فقیم اصحابدندر
واسمعیل بن نمیل ومحمد بن عبدالله بن نمیل الخلالان محدثلردر المؤنمل اسم فاعل بنیه‌سیله پرمقلری قصه اولوب
اوجلری بوغون اولان آدمه دینور یقال رجل مؤنمل الاصابع ای غلیظ اطرافها فی قصر المناملة مفاعله
وزننده ایاغی بوقاغیلی آدمك یورویشی کبی یوریمك معناسنه‌در یقال ینامل الرجل اذا کان یمشی مشیة المقید
الانملة همزه‌نك ومیمك حرکات ثلاثیله که مجموعی طقوز لغت اولور پرمغك اوجنه دینور که طرنق اولان یریدر
جمعی انامل وانملات کلور شارحك بیانته کوره طرنق اولان بوغومدن عبارتدر وهمزه‌سی زاٸده‌در النَّوال
نونك فتحیله والنّال حال وزننده والنّاٸل ویرکی‌یه دینور یقال هو کثیر النوال والنال والناٸل ای العطاء شارح
دیر که نال کلمه‌سنك اصلی نول ایدی النَّول قول وزننده برآدمه عطیه ویرمك معناسنه‌در تقول نلته بضم النون ونلت له
ونلت به انوله نولا من الباب الاول اذا اعطیته ویقال نالت المرأة بالحدیث والحاجة ای سمحت اوهمت یعنی
محبوبه‌سی اکا صحبت کرمنی احسان ایلدی یاخود نیازنه مساعده ایدوب کندیسه اقبال ایلدی وتقول العرب
نوالك ان تفعل کذا ونوالك ومنوالك ان ینبغی لك بونلرتناولدندر فی فعله نوال صلاحك سبکنده‌در وبعضلر نول
ونوالی بهره ونصیب معناسنه حمل ایلمکله سنك بویلجه ایلمك بهره ونصیبکدر نفعی سکا عاٸددر وسنك راتبه‌حقك
منزله‌سنده دردیمکدر بعده ینبغی معناسنه استعمال اولندی که سکا لایق ور واولان بودر وبویلجه ایلمکدر
دیمکدر وعکسنده مانولك دیرلر ماینبغی لك ان تناله معناسنه‌درکه شویله ایلمك سکا لایق دکلدر دیمك اولور
شارح دیر که فراء دیدیکه مادهٔ مزبوره‌انی معناسنه یعنی برنسنه‌نك وقتی کلوب چاتمق معناسنه اولان نولدندر
عربلر نال له ان فعل کذا نولا والم یأن لك والم ینل لك دیرلر وابن مالك نولك کلمه‌سنی مبتدأ وان تفعل جمله‌سنی خبر
ترکیب ایدوب لکن ماکان نولك ان تفعل کلامیله آنی رد ایلدیلر وجامع شرحنده نولك فعل معناسنی یعنی ینبغی
معناسنی متضمن مبتداوان تفعل فاعل اولوب مبتدانك خبری مقامنه قاٸم اولمشدر دیو مرسومدر ومفردات راغبده
نوال صلاحك فیه تقدیریله مشروحدر واساسده نولك ان تفعل کذا بمعنی حقك وماینبغی ان تعطیه من نفسك
عبارتیله ونهایه ده ینبغی لك وحظك عنوانیله مفسردر والحاصل بوماده فی الاصل عطاء معناسنه اولوب
بعده حظ ونصیب معناسنه مستعمل اولمغله بوراده سنك نصیب اولان قدر وشانکك مقتضای لیاقتی شویله
ایلمکدر دیمك اولور بوموقعده مثل اولمشدر انتهی ونول صو بی آقان چایه ودره‌یه دینور وکمی اجرتنه دینور که
تحریفله نولین تعبیر اولنور یقال لم یعط نول السفینة ای جعله وجلاهلرك سرمین دیدکاری اغاجه دینور که
نسج اولنان بزی اکاصرارلر سرمین محرفی سلمن اغاجی تعبیر ایدرلر جمعی انوال درومنوال دخی بومعنایه‌در
الانالة همزه‌نك کسریله والتنویل تفعیل وزننده برآدمه عطیه ویرمك معناسنه‌در تقول انلته اباه ونولته
ونولت علیه ونولت له اذا اعطیته وانالة یمین ایلمك معناسنه‌در یقال انال بالله اذا حلف ومعدنده جوهر
بولنمق معناسنه مستعملدر کویا که معدن جوهر اعطا ایتمش اولور یقال انال المعدن اذا اصیب فیه شیء النّال

ویرکی‌یه دینور که ذکر اولندی اصلی نول ایدی ونال سخی وجوانمرد علی قول احسانی چوق اولان آدمه دینور
یقال رجل نال ای جواد اوکثیر النال شارح دیر که ابن سیده دیدیکه بوفعل وزننده‌در یعنی
اصلی نول‌در که مصدردر مبالغةٌ وصف اولور یاخود اصلی ناٸل اولوب بعد القلب عینی زاٸل اولمشدر انتهی
النّایل والنّیل سیل وزننده برآدم جوانمرد اولمق یاخود کثیر الانعام اولمق معناسنه‌در یقال نال الرجل ینال
ناٸلا ونیلا من الباب الرابع اذا صار نالا مانوله فعل تعجبدر یقال مانوله ای ما اکثر ناٸله النّولة جوله وزننده
عطیه‌یه دینور تقول مااصبت منه نولة ای نیلا وبوسه‌یه دینور تقول اصبت من خدها نولة ای قبلة وبرحصار
آدیدر ونوله بنت اسلم صحابیه‌در علی قول نویله درجهینه وزننده وعلی بن محمد بن نوله محدثدر المناولة
مفاعله وزننده برنسنه‌یی الی اوزادوب ویرمك معناسنه‌در التّناول تفاعل وزننده برنسنه‌یه ال صونوب آلمق
معناسنه‌در تقول ناولته الشیء فتناوله ای اعطیته فاخذه المنول والمنوال منبر ومحراب وزنلرنده جلاهلرك سلمن
اغاجنه دینور که نسج اولنان بزی اکاصرارلر بومعنادندر که عربلر برطاٸفه اخلاق واوضاعده یکسان ویکرنك
اولسه لرهم علی منوال واحد دیرلر استوت اخلاقهم معناسنه ومنوال جلاهه دینور یقال هومنوال ای حاٸك
النّول نونك ضمیله سیاه عربلردن برطاٸفه‌نك علمیدر النّالة حرم شریفك چوره‌سنه دینور علی قول
ساحهٔ مکهٔ مکرمه‌یه اطلاق اولنور النّوال سحاب وزننده عطاء معناسنه‌در که ذکر اولندی وبهره ونصیب
معناسنه‌در یقال اخذ نواله ای نصیبه نوّال شدّاد وزننده ومنوّل محدّث وزننده اسامی رجالدندر
منوله مقوله وزننده برقبیله‌نك والده‌سی اسمیدر ناٸله برصنمك اسمیدر که اسف ماده‌سنده ذکر اولندی وناٸله
بنت سعد صحابیه‌در وابو ناٸله سلکان بن سلامه اصحابدندر النّهل نونك وهانك فتحیله اول شرب معناسنه‌در که
ابتدای امردن صو ایچمکه دینور زیراده قسمی ابتداء صویه کتوروب اسقا ایلدکدنصکره بتاغنه کتوررلر
بودفعه ده ایچمکه نهل دیرلر بعده ینه صویه کتوروب اسقا ایدرلر بعده مرعایه کتوررلر بودفعه ایچمکه علل دیرلر
بعده مطلقا انسان وحیوانده استعمال اولندی یقال سقی الابل نهلا ای شربا اولا ویقال سقی عللا بعد نهل
ونهل ومنهل مقعد وزننده مصدر اولورلر ابتدای امردن صو ایچمك معناسنه‌در یقال نهلت الابل نهلا ومنهلا
من الباب الرابع اذا شربت فی اول الورد ونهل ناهل کلمه‌سندن جمع اولور کما سیذکر واکل اولنان طعامه اطلاق
اولنور النّواهل والنّهال جیاع وزننده والنّهل خدم وزننده والنّهون فضول وزننده والنّهلة
عمله وزننده والنّهلی سکری وزننده ناهلك جمعلریدر که ابتداء امردن صو ایچن دوه‌لره دینور الانهال همزه‌نك
کسریله دوه‌یی اول مرتبه‌ده صوارمق معناسنه‌در یقال انهل الابل اذا اسقاها نهلا وبرآدمك دوه‌سی ابتداء
امرده صو ایچمك معناسنه‌در یقال انهل القوم اذا نهلت ابلهم وبرآدمی طارلتمق معناسنه‌در یقال انهله
اذا اغضبه وکفایت ایلمك معناسنه مستعملدر که صویه قانمق معناسنه اولان نهلدن مأخوذدر کما سیذکر
تقول انهل تلان ای حسبك الان وتلان الآن معناسنه‌در تنه که ماده سنده مرسومدر المنهل مقعد
وزننده حیوان صواره جق وصو ایچه جك صواده دینور پیکار وحوض وآیازمه ونهر وخرق کارلرنده اولان
صولاق کبی فارسیده آبخور دیرلر یقال وردوا منهلا ای مشربا وصو ایچمك معناسنه مصدر میمی اولور
یقال نهل الماء منهلا اذا شرب وصوادی اولان محله دینور یقال وردوا منهلا ای موضعا فیه المشرب وبریه‌ده
مسافر قونجق قوناق یرینه دینور که اکثری صوادلی اولور یقال نزلوا منهلا ای منزلا بالمفازة النّاهلة صوادلی
یرلره تردد ایدن کسه‌لره دینور یقال هم ناهلة ای مختلفة الی المنهل المنهال محراب وزننده دوه‌یی ابتداء امرده
چوق صوارر اولان آدمه دینور یقال رجل منهال ای کثیر الانهال وشول بوکسك قوم تپه‌یه دینور که قوملری طورمیوب
داٸما هارل اشاغی انوب او برلقده اوله یقال کثیب منهال ای عال لایتماسك انهیارا وقبر ومزاره دینور ونهایت
مرتبه‌ده کریم وجوانمرد اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو منهال ای غایة فی السخاء وبرارضك اسمیدر ومنهال
القیسی اصحابدندر علی قول صواب اولان ملحان اولمقدر المنهل منبر وزننده بودخی قبره دینور وبغایت کریم
وسخی آدمه دینور نهیل زبیر وزننده بررجل آدیدر النّهلان سکران وزننده چوق صو ایچن شارب معناسنه‌در
وصویه قانمش انسان وحیوانه دینور یقال شرب فهو نهلان ای ریان وصوسزه دینکله ضد اولور یقال هو
نهلان ای عطشان النّاهل کذلك ریان وعطشان معنالرینه اضداددندر شارحك بیانته کوره ری وعطش
معنالرینه اولان نهلدن که فتحتیله‌در مأخوذدر مؤلف اوزره بوماده مستندرکدر منهل محسن وزننده سلیم
قبیله‌سی یوردنده برصو اسمیدر النّواهل آچ دوه‌لره اطلاق اولنور یقال ابل نواهل ای جیاع النّهلة دحرجه

وزننده یك پیر اولمق معناسنه در یقال نهل فلان اذا اسنّ وآغر آغر یورمك معناسنه در یقال ینهل
الشیخ ای یمشی فی ثقل ونهبله اسم اولور ایری جثه‌لو دزمان ناقه‌یه دینور النهبل جعفر وزننده یك پیر آدمه دینور
مؤنثی نهبله در یقال شیخ نهبل وعجوز نهبلة ای مسنّ وفی سنن الترمذی فی حدیث الدجال فیبظر حنهم بالنهبل
وهو تصحیف والصواب بالمیم یعنی بو منزل وزننده مهبل کلمه‌سندن مصحفدر نته که هبل ماده‌سنده مرسومدر
النهشل شین معجمه ایله جعفر وزننده ساعدن قورده دینور ذئب کبی وچاقر طغانه دینور که مراد بلبان تعبیر
اولنان طغاندر و بونلر اصرمق معناسندندر و برکشینك و برقبیله‌نك اسملریدر واختیارلقدن مضطرب و پریشان
اندام اولمش قوجه‌یه دینور علی قول وجودنده برمقدارجه قوّت بقیه‌سی قالمش قوجه‌یه دینور مؤنثی نهشله‌در
یقال هو نهشل ای مسنّ مضطرب کبرا ووفیه بقیة وابو نهشل لقیط بن زرارة التمیمی کنیه‌سیدر شارحك بیاننه کوره
نهشل کلمه‌سی فعلل وزننده منصرفدر وزن فعلیتی غیر معتبردر النهشلة دحرجه وزننده قوجامق معناسنه در
یقال نهشل الرجل اذا کبر ودیش ایله اصروب یره لمك معناسنه در یقال نهشله اذا عضه تخمیشا و برنسنه‌یی
پك آج آدمك اکل ایلمسی کبی اکل ایلمك معناسنه در یقال نهشله اذا اکله اکل الجایع وعاریت آلنمش ناقه‌یه بنمك
معناسنه در یقال نهشل الرجل اذا رکب الهشیلة ای الناقة المستعارة النهضل ضاد معجمه ایله جعفر وزننده
یك پیر وساخورده آدمه دینور وقوجه کرکس قوشنه وقوجه طغانه دینور النیل سیل وزننده والنائل حال
وزننده که الف یادن مقلوبدر والنائلة حاله وزننده مطلوبه ایرشمك معناسنه درکه دسترس اولمق تعبیر اولنور
تقول نلت مطلوبی انیله واناله نیلا ونالا ونائلة من الباب الثانی والرابع ای اصبته ومتعدی اولور تقول نلته اتاه
ای صبرته نائلا ونیل دسترس اولدیغك شیئه دینور نائل کبی کما سیذکر و برآدمی دللیوب ناموسنه طوقنمق معناسنه
مستعملدر یقال نال فلان من عرضه ای سبه ونیل ونیله ونوله نونك ضمیله دسترس اوله‌جغك شیئه دینور
یقال ما اصاب منه نیلا ونیلة ونولة وهو ما تصیبه من خیر الانالة همزه‌نك کسریله برآدمی برنسنه‌یه دسترس
ایلمك معناسنه درکه نائل قلمق تعبیر اولنور تقول انلته اتاه وانلت له ای جعلته نائلا له النائل نیل کبی دسترس
اولدیغك نسنه‌یه دینور تقول اصبت منه نیلا ونائلا وهو ما نلته النائلة مصدردرکه ذکر اولندی وخانه‌نك قاعه
وایوانه اطلاق اولنور یقال رأیته یقعد فی نائلة الدار ای فی قاعتها النیل نونك کسریله نهر مصرك اسمیدرکه
انهار اربعه دندر وکوفه و یزد قصالرنده برقریه اسملریدر و بغداد ایله واسط بیننده بر بلده در ونیل نبات عظلم
اسمیدرکه چویداوتیدر آندن نیلج یعنی چوید اتخاذ اولنور یبراقلرنی آلوب اتّی صو ایله غسل ایدرلر تا که اوزرنده اولان
غبار طرزنده کوکلك زائل الوب یم یشل قالور آندن اول صو بی حالی اوزره قورلر تا که طور یلوب چوید چامور کبی
دبنه چوکر بعده اوستنده کلان صو بی سوزوب دوکدنصکره دبنه چوکن قور یوب چوید اولور طبیعتی مبرّد
واورامك ابتداسنده طلاسی محلل ودرت اریه قدرنی ماء بارد ایله حل وشرب هیجان اورامی مسکن وسیلان دمی
دافع وعارضة عشق قبل التمکن مزیل وضمادی کلف و بهق علتلرینه مفید ورحمندم دائمی یی قاطع وداء
الثعلب وحرق ناره نافع وهندی نوعندن بر درهمنی براوقیه کلبشکر ایله تناول وحشت وغمّ وهمّ وخفقانی دافعدر
ونیل بنفشه برنباته دخی دینورکه ساقی محکم ودالّری خرده و یبراقلری صغیر اولور وایکی طرفی نظام اوزره مرتب
اولور ومحمد بن نیل الفهر وابو النیل الشامی محدثلردر و بونلرده نونك فتحیله ده زبانزده در نیال غراب وزننده
برموضع آدیدر تجز بحمده تعالی فصـــل الواو الوأل واوك فتحی وهمزه‌نك سکونیله والوؤول قعود
وزننده والوئل ویل وزننده برنسنه‌یه یا رکسنه‌یه صغنوب قورتلمق معناسنه‌در یقال وأل الیه وألا ووؤولا
ووئیلا من الباب الثانی اذا لجأ الیه وخلص ووأل صغنجق یره دینور تسمیه بالمصدر یقال اتخذه وألا ای موئلا
ونجات طلب ایلمك معناسنه‌در یقال وأل الرجل اذا طلب النجاة و بریره قوشوب مبادرت ایلمك معناسنه در یقال
وأل الی المکان اذا بادر الیه و برمحل قشقیلی وکوبره‌لی اولمق معناسنه در یقال وأل المکان اذا صار ذا وألة کما سیذکر
الموألة مفاعله وزننده والوئال جدال وزننده بودخی بره یا خود برکسنه‌یه صغنوب قورتلمق معناسنه‌در یقال
واءل الیه مواءلة ووئالا اذا لجأ وخلص ونجات ایستمك معناسنه در یقال واءل فلان اذا طلب النجاة الوألة
تمره وزننده قیون و کچی ودوه قسمنك بریکوب درطوب اولمش قیغلرینه دینور و یالکزجه دوه‌نك آمیخته اولمش بول
وابعارنه دینور الایئال همزه‌نك کسریله یریری قشقلیق ایلمك معناسنه در یقال اوأل المکان اذا جعله
ذا وألة الموئل محفل وزننده اسم مکاندر صغنجق یره دینور یقال هو موئل القوم ای ملجأه وسیل صو یی
قرارایده‌جك محله اطلاق اولنور یقال هذا موئل السیل ای مستقره الاوّل همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحیله

برنسنه‌نك ابتداٴ و پیشینه دینور که آخری مقابلیدر یقال هو اوّله ای ضدّ آخره واوّل کلمه‌سنك اصلی اوءل ایدی
افضل وزننده تخفیف ایچون همزه واوه قلب وادغام اولندی علی قول اصلی ووءل ایدی فوعل وجوهر وزننده
وجمعی اوائل کلور واوالی کلور قلب مکان اوزره واوّلون کلور مؤنثنده اولی دینور همزه‌نك ضمیله فضلی کبی و بونك
جمعنده اول دینور صرد وزننده اخری واخر کبی واوّل دینور رکع وزننده واوّل کلمه‌سی صفت قلنورسه
غیر منصرف اولور وزن فعل ووصف علتلریله یقول لقیته عاما اوّل واکر صفت قلنمز ایسه منصرف اولور
تقول لقیته عاما اوّلا وتعریف واضافتله عام الاوّل قلیل ونادردرکه موصوفك صفته اضافتی قبیلندن اولور
ومارأیته مذعام اوّل دیرسن که صفت اولمق اوزره مرفوعدر و مذعام اوّل دیرسن که ظرفیت اوزره منصوبدر
مذعام قبل عامنا قوّه‌سنده در وابدأ به اول دیدیکك صورتده غایتلك اوزره مضموم اولور فعلته قبل دیدیکك کبی
وفعلته اوّل کل شیء دیدیکك وقتده منصوب ایدرسن فعلته قبل فعلك دیدیکك کبی و برآدمی دونکی کوندن برو
کورمسك مارأیته مذامس دیرسن واوته‌کی کوندن برو کورمسك مارأیته مذاوّل من امس دیرسن واکر ایکی کون
مقدمدن برو کورمسك مارأیته مذاوّل من اوّل من امس دیرسن و بوندن زیاده‌یه تجاوز اولنمز و یقال هذا اوّل
ای بین الاوّلیة بو صورتده اسمیت اوزره منوّن اولور شارح دیرکه مؤلف اشبو اوّل ماده‌سنی همزه بابندن
اول فصلنده ثبت ایلمشدر کویا که رجوع معناسندن مأخوذدر معدوداتك کویا که مرجعیدر و بونده مذهب
تحقیق بودرکه اشبو اوّل کلمه‌سی برشیء مستعملدن مشتق دکلدر آنکیچون کندیده وصفیت معناسی خفی اولمغله
وصفیتنی موصوف ذکریله اعتبار ایلدیلر پس لقیته عاما اوّل دیدکده اوّل کلمه‌سی عام لفظنه صفت اعتبار
اولنور اوّل من هذا العام معناسنه اولورکه ما نحن فیه اولان عامك ماقبلی اولان عام دیمك اولور ترکیده کچن یل
ویلدر ایله تعبیر اولنور ولقیته عاما اوّلا دیدکده اوّلا کلمه‌سی عاما لفظندن بدل ولقیته فعلنه متعلق ظرف محض
اولور عاما سابقا فی الجملة علی هذا العام قوّه‌سنده اولورکه بو یلدن مقدمجه اولان یل دیمك اولور یلدرکی یله وآنك
ماقبلی اولان یله شاملدر ومؤلفك ابدأ به اوّل قولنده غایتلك اوزره مضموم اولور دیدیکنده غایتدن مراد بناسی مطلب
عارضی اولان کلمات قبیلندن اولور دیمکدرکه کلمه فی الاصل مضاف اولوب بعده مضاف الیه لفظا لا نیة متروك
اولورکرك ظرف اولسون من قبل ومن بعد کبی وکرك اولمسون حسب ولا غیر کبی ومصباحك بو بابده خلاصه‌سی
بودرکه اوّل کلمه‌سی مفتتح عدددرکندی ایچون ثانی واردر و بو آخر مقابلیدر وواحد معناسنه اولور ومنه
فی صفات الله تعالی هو الاوّل ای هو الواحد الذی لا ثانی له صفتنك وله شروط الاوّل کذا قوللرنده استعمال
ایلدکلری اوّل بو معنایه مبنیدر واقوال فقهاده اوّل ولد تلده الامة حرّ قولنده کذلك واحد معناسنه محمولدر
واشبو واحد معناسنه اولان اوّلك مؤنثی اولی کلورکه واحده معناسنه اولور ومنه قوله تعالی الا الموتة الاولی ای سوی
الموتة التی ذاقوها فی الدنیا ولیس بعدها اخری نته که آخر کلمه‌سی دخی واحد معناسنه اولوب مؤنثنده اخری دینور
فقوله علیه السلام فی ولوغ الکلب یغسل سبعا فی روایة اولاهن وفی روایة اخراهن وفی روایة احداهن الکل الفاظ
مترادفة علی معنی واحد ولا حاجة الی التأویل و بونك اصلی اوءل ایدی که مهموز الوسطدر تخفیفا همزه واوه قلب
وادغام اولندی واوّل کلمه‌سنده معنای تفضیل واردر هر نقدر فعلی یوق ایسه‌ده وافعل تفضیل کبی استعمال
اولنور که مفرده وتثنیه‌یه وجمعه لفظ واحد ایله وصف اولور و یقال الاوّل واوّل القوم واوّل من القوم وافعل
تفضیل کبی مستعمل اولدیغنه بناء کندیدن حال وتمیز اوله‌رق منصوب واقع اولور و یقال انت اوّل دخولا وانتما
اوّل دخولا وانتم اوّل دخولا وافعل تفضیل معناسنی یا خود وزنی متضمن اولدیغندن ناشی غیر منصرف اولور
ابن حاجبدن منقولدرکه اوّل کلمه‌سی افعل تفضیلدر لکن فعلی یوقدر نته که ءابل کلمه‌سی دخی بو کونه‌دردوه قسمنه
کوزل تیمار ایدن کمسه وصفیدر و بو بصریونك مذهبیدر واصحّ اولان بودر زیرا کوفیون قولی اوزره فوعل اولسه
مؤنثنده اولة دینور ایدی وتعریف واضافتله عام الاول دیمك جائزدر لکن ترکیب اوزره عام اوّل جائز دکلدر
وشارح دیرکه مؤلفك بصائرده اول ماده‌سنده ذکری رجوع شمه‌سی اعتباریله اولوب وقاموسده وأل ماده‌سنده
رسمی سبق ومبادرت معناسی شائبه‌سنه مبنیدر مترجم دیرکه اشبو کلام آتی استماعه حقیقدر معلوم اوله که اوّل کلمه‌سی
لا محاله غیر منصرفدر زیرا عامه ائمه لغت آخرك ضدّی ایله تفسیر ایلدیلر پس اوّل صفت تقدمله ذات مبهمه‌دن عبارت
اولور نته که آخر صفت تأخر ایله ذات مبهمه‌دن عبارتدر وذات مبهمه‌دن مراد بر صفتله موصوفیتی وقوعی صحیح اولان
نسنه‌در کرك جسم وکرك زمان ومکان وکرك حدث اولسون پس اوّل کلمه‌سی موضوع للوصفیه اولمغله وصفیت
ووزن فعل علتلریله البته غیر منصرف اولور اوسط کبی بو جهتله صاحب قاموسك وسائرك اذا جعلت اوّلا صفة

منعته والا صرفته كلاملرى مرضى دكلدر زيرا وصفيتده اصل وضع معتبر اولمغله آنده جاعلك جعلى جارى اولمز
حتى جاعل بر وصف اصلى بى اسم قيلسه وصفيتى اعتبارندن اخراج ايده مزنته كه بر اسم اصلى بى وصف قيلمغله اعتبار
وصفيته اخلال ايده مزو قالديكه اول لفظنك صفت اولماسى بابنده مسرود اولان مثلا لقيته عاما اول لامقوله سى مثاللرده
اول كلمه سى خالى دكل يا زمانك يا مكانك يا حدثك صفتى اولور منع صرفده ايسه وصفيت اصليه كفايت ايدر والحاصل
اول كلمه سى اكر موضوع للصفة ايسه اسم قيلنديغى صورتده صرفنك وجهى يوقدر زيرا معتبر اولان همان وصفيت
اصليه در واكر موضوع لغير الصفة ايسه صفت قلنديغى حينده منع صرفنك وجهى يوقدر زيرا وصفيت
عارضه يه اعتبار يوقدر وصفت وغير صفتك احتمال اشتراكى دخى ثابت دكلدر واحتمال مجرد ايسه اثبات
وضع بابنده غير مفيددر نهايت عدم صرفى معلوم ايكن رعاية لاشتهار الصرف منصرف عنوانيله تعبير
اولنمقده مضايقه يوقدر فلا تغفل وقالديكه منصرف اوله رق اولا عنوانى ثانيا لفظنه مشاكله يه محمولدر
سلاسلا واغلالا قول شريفى كبى فليحفظ الموئل محدث وزننده مواشبسى اولان آدمه دينور يقال رجل موئل
اى صاحب الماشية وآله حمزه وزننده برالحق قبيله اسميدر بنوموءله مسعده وزننده بر بطن در وألان سحبان
وزننده شكر بن عمروك كه بر قبيله پدريدر لقبيدر ووألان بن قرفة العدوى ومحمود بن وألان العدنى محدثلردر وائل
اسامیدندر وائل بن قاسط بر قبيله نك پدريدر ووائل بن حجر ووائل بن ابى القعيس وابو وائل شقيق بن سلمه
اصحابدندر الوبل واوك فتحى وبانك سكونيله ايرى دانه لو شدتله ياغان يغموره دينور يقال جاد وبل
اى المطر الشديد الضخم القطر ووبل مصدر اولور ايرى دانه لو شديد يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال وبلت
السماء وبلا من الباب الثانى اذا امطرت الوبل وشدتله شكار سوروب كتمك معناسنه مستعملدر يقال وبل الصيد
اذا طرده شديدا وبر آدمى دكنكله هارل هارل دوكمك معناسنه مستعملدر يقال وبله بالعصا اذا ضربه بها الوابل
بودخى ايرى دانه لى صاغانقلى شديد يغموره دينور تقول اخذنا فى الطريق وابل بمعنى وبل ووابل مدينه نك
بوقرى سمتنده بر موضع آديدر وهشام بن يونس اللؤلؤى نام محدثك جدى اسميدر الوبيل امير وزننده شديد
نسنه يه دينور يقال ضرب وبيل اى شديد وصويه وطوبقه ديدكلرى يوغون دكنكه دينور يقال ضربه بالوبيل
اى العصا الضخمة ونوعا بو مشقلغى اولان چبوغه دينور يقال ضربه بالوبيل اى القضيب فيه لين ونصارانك
چاك چالدقلرى اغاجه دينور يقال صك النصرانى الناقوس بالوبيل وهى خشبة يضرب بها الناقوس وبر قوجاق
اوطونه دينور وحريجى طوقمغنه دينور يقال دق القصار الثوب بالوبيل وهو مدقه وهواسى آغر ووخيم اولان
مرعايه دينور يقال مرعى وبيل اى وخيم وشول وبيل كه طرفه نلم شاعرك اشبو * فمرت كهاة ذات خيف جلالة
عقيلة شيخ كالوبيل الندد * بيتنده واقعدر مراد دكنكدر ياخود حريجى طوقمغيدر جوهرينك وهم ايلديكى كبى
برباغ اوطون دكلدر شارح ديركه صغانى دخى جوهرى يه موافق تفسير ايلدى الميبل منبر وزننده بودخى صويه
وصويماتى تعبير اولنان يوغون دكنكه دينور وقايشدن بوكلمش قبر باجه دينور كه انكله دوه قسمنى ضرب ايدرلر
يقال ضرب البعير بالميبل وهى ضفيرة من قد مركبة فى عود يضرب بها الابل الوبيلة سفينه وزننده بودخى
صويه يه وصويماتى يه دينور وبرباغ اوطونه دينور واوتلاقلرى بدهوا وثقيل ووناكوار اولان يره دينور يقال ارض
وبيلة اى وخيمة المرتع جمعى وبل در كتب وزننده الموبل مجلس وزننده بودخى صويه يه وصويماتى يه دينور
الابالة اجانه وكتابه وزننده بودخى برقوجاق اوطونه دينور مؤلف بونى همزه فصلنده دخى ذكر ايلدى ومنه المثل
ضغث على ابالة * ظاهرا بوراده همزه واودن مبدلدر وشاح واشاح كبى الوبالة والوبال واوك فتحيله والوبولة
واوك ضميله اوتلاق وخيم ووناكوار اولمق معناسنه در يقال وبل المرتع وبالة ووبالا ووبولا من الباب الخامس اذا وخم
كذلك بر وخيم اوتلاقلو اولمق معناسنه در يقال وبلت الارض اذا صارت وخيمة المرتع الاستيبال بر يرك هواسى وخيم
اولمغله مزاجه ناموافق بولمق معناسنه در يقال استوبل فلان الارض اذا لم توافقه وان كان محبا لها وقيون وكچى قسمى
اركگه قيزمق معناسنه در يقال استوبلت الغنم اذا ارادت الفحل الوبلة والابلة فتحاتله كه همزه واودن مبدلدر
ثقيل وناكوار طعام اكلندن نشئت ايدن معده فسادنه دينور يقال اخذته وبلة الطعام وابلته اى تخمته
ووبله قيونده عارض اولان اركگه قيزغنلغه دينور يقال بالشاة وبلة اى شهوة للفحل الوبال سحاب
وزننده شدت وثقلت معناسنه در يقال اخذه الوبال اى الشدة والثقل مترجم ديركه بو معنا وخامتدن
مأخوذدر پس سوء عاقبه ده استعمالى مجاز بمرتبتين اولور ووبال ضمرة بن جابر بن قطن نام
كسه نك فرسى اسميدر وبنو اسد يوردنده بر صو آديدر الابيل امير وزننده پير وسالخورده آدمه دينور

ومنه قولهم ابيل على وبيل اى شيخ على عصا بونكده همزه سى واودن مبدلدر الوابلة فابله وزننده
بازونك واويلغك باشلرينك اوجلرينه دينور على قول كوركك اوجنه ياخود ديز اغرشغى ديدكلرى كيكه ياخود
اويلغك طوب ويومرى اولان اتنه دينور كه بوط اوله جقدر يقال هو يشكو الوابلة وهى طرف رأس العضد والفخذ
اوطرف الكتف اوعظم فى مفصل الركبة اوما التف من لحم الفخذ ودوه وقيون وكچى قسمنك دوللرينه دينور يقال
وابلة كثيرة وهى نسل الابل والغنم الوبلى جمزى وزننده شول سودلو حيوانه دينور كه ابتدا وبل كبى يعنى صاغانقلى
يغمور كبى سودى چقوب بعده على العاده ادرار ايدر اوله يقال ناقة وشاة وبلى اذا كانت تدر بعد الدفعة الشديدة
كالوبل الموابلة مفاعله وزننده مداومت وادمان ايلمك معناسنه در يقال وابله اذا واظبه الميبلة مكنسه وزننده
طوره يه دينور يقال ضربه بالميبلة اى بالدرة الوثل واوك وثاى فوقيه نك ضميله شول كسه لره دينور كه قارنلرى شرابدن
طلوم كبى مملو اوله شرابدن مراد هر درلو شربتدر مفردى اوثل در احمر وزننده يقال رجل اوثل ورجال وثل اذا
ملؤا بطونهم من الشراب الوثل واوك وثاى مثلثه نك فتحيله ليفدن بوكلمش ايپه واورغانه دينور الوثيل امير
وزننده ليفه دينور وانجه وضعيف ايپه دينور ومطلقا اغاج قبوغندن و بپراغندن وليفدن وكندردن بوكلمش ايپه
واورغانه دينور وضعيف نسنه يه دينور وبر موضع معروف اسميدر وسحيم نام شاعرك پدرى اسميدر الموثول
موصول وزننده ومرادفيدر التوثيل تفعيل وزننده برنسنه يى بر يره كركى كبى يرلشدروب پايدار ايلمك معناسنه در
يقال وثل الشىء اذا اصله ومكنه وجمع ايلمك معناسنه در يقال وثل المال اذا جمعه ذووثله فتحاتله اذواء تعبير
اولنان ملوك حميردن بر ملك لقبيدر وثله فتحاتله بر قريه اسميدر وثال شداد وزننده بر رجل اسميدر واثله
اسامیدندر واثلة لالبنى شول كسه در كه حجر اسودى بياض اولمق اوزره مشاهده ايتدم ديو حكايت ايلدى ظاهر اپك
معمر ايمش واوغلو ابو الطفيل عامر اصحابدندر وواثلة بن الاسقع وواثلة بن الخطاب وابو وثلة الهذلى صحابه لردر
الوجل واوك وجيمك فتحيله قورقويه دينور يقال فى قلبه وجل اى خوف وقورقمق معناسنه مصدر اولور موجل
دخى مصدر ميميدر مقعد وزننده يقال وجل ياجل وييجل وبكسر اوله وجلا وموجلا من الباب الرابع
اذا خاف يعنى بونك مستقبلنده درت لغت واردر برى ياجل دركه واو الفه قلب اولنمشدر وبرى ييجل دركه يايله در
بنو اسددن ذكرى آتى يعلم كلمه سنه قياسله در برى يوجل دركه اصل اوزره در وبرى ييجل دركه ياى اولانك كسريله در
بنى اسد لغتنه اتباعله دركه انلر ييجل وايجل ونيجل ديرلر مضارعت حرفنى مكسور ايدرلر واما يعلم كلمه سنده ياى مكسور
ايلمزلر ياء اوزره كسره يى ثقيل عد ايدرلر و ييجل كلمه سنده يارك برينه آخردن قوت حاصل اولمغله مكسور ايدرلر وبونك
امر حاضرنده ايجل دينور كه واو يايه منقلب اولور الموجل منزل وزننده اسم مكاندر محل خوف معناسنه در شارح
ديركه بو موعد كبيدر كه مضارعنده واوى ساقط اولان معتل الفاء صيغه سنك اسم مكانى مطلقا مكسور العين كلور
الاوجل احمر وزننده والوجل كتف وزننده وصفلردر قورقق آدمه دينور وجلك جمعى وجال كلور واوك
كسريله ووجلون كلور فرحون وزننده مؤنثى وجله در المواجلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر قورقلق
بابنده يارشمق معناسنه در يقال واجله فوجله وجلا من الباب الاول اى كان اشد وجلا منه الوجيل امير وزننده
والموجل موعد وزننده صوايركيلجك چقوره دينور ايجلى همزه نك كسرى وقصرايله بر موضعدر ايجلن
همزه نك كسرى وجيم ولامك فتحيله مغربده بر قلعه آديدر ايجيلين همزه نك وجيمك كسريله اندلسده شهر
مرء كش اوزره مشرف بر جبل آديدر الوجالة نجاله وزننده پير اولمق معناسنه در يقال وجل الرجل وجالة من الباب
الخامس اذا كبر الوجول اصول وزننده پير آدملره دينور شيوخ معناسنه الوحل واوك فتحى وحاى مهمله نك
سكونيله وفتحيله صولى صبويق چاموره دينور كه طوار قسمى كومبلور جمعى اوحال ووحول كلور يقال طريق
ذو وحل ووحل اى طين رقيق ترتطم فيه الدواب ووحل فتحتينله صبويق صولى چاموره دوشمك معناسنه در
يقال وحل الرجل وحلا من الباب الرابع اذا وقع فى الوحل الاستيحال والتوحل تفعل وزننده بر محل صبويق
چامورلى اولمق معناسنه در يقال استوحل المكان وتوحل اذا صار ذا وحل الموحل منزل وزننده اسم مكاندر
صبويق چامورلى يره دينور يقال هذا موحل لا يطاق فيه المشى اى موضع الوحل واسم اولور صبويق چاموره
دوشمكه دينور الموحل مقعد وزننده مصدر ميميدر صبويق چاموره دوشمك معناسنه در يقال وحل الرجل
وحلا وموحلا اذا وقع فى الوحل وبر موضع آديدر الايحال همزه نك كسريله بر آدمى صبويق چاموره دوشورمك
معناسنه در تقول اوحلته اذا اوقعته فى الوحل وبر آدمى بر ورطه يه اوغرادوب شر وشور ايله باصدرمق معناسنه در
يقال اوحل فلانا شرا اى اثقله به المواحلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر صبويق چاموره طالوب يعنى

انده یوریوب چقمق خصوصنده یارشمق معناسنه‌در وانقولبنك بالحق ایدشمك تعبیری چاموزلیدر تقول واحلته
فوحلته احله ای کنت اخوض للوحل منه الانحال تای مشدده ایله افتعال وزننده یمینده استثنا ایلمك معناسنه‌در
والله افعل ذلك ان شاء الله دیمك کبی یقال اتحل فی یمینه اذا تحلل واستثنی شارح دیرکه کرچه بونك اصلی اوتحل
اولمغله واوتایه مبدل ومدغم اولدی لکن وضع ماده‌یه ملایمتی معلوم اولمدی مترجم دیرکه استثناء ایله اولان یمین اوزاو
یاپشقان بالحق کبی اولمیوب خلاصی اسهل صولوصیویق بالحق کبی اولمسی مدار ملایمت ماده‌در فلینظر الودل
عدل وزننده طلومی ایچنده اولان ایران یاغ اولمق ایچون چالقیوب یایمق معناسنه‌در یقال ودل السقاء یدل ودلا
اذا مخضه الودیلة ذال معجمه ایله سفینه وزننده آیینه‌یه دینور وجلا ویرلمش کومش پارچه‌سنه دینور علی قول
اعمدر کرك مجلا وکرك غیر مجلا اولسون جمعی وذیل کلور ووذایل کلور تقول اقبل علی بوجه کالوذیلة وهی المرآة
اوالقطعة من الفضة المجلوة اواعم واورکج یاغندن بر پارچه‌یه دینور کذلك قیون قویرغنك یاغندن بر پارچه‌یه دینور
وشول جاریه‌یه دینور که قیناقلری قصه وقامت واندامی لسان کبی سیوری اوله یقال امة وذیلة ای لسناء قصیر
الالیتین وقد وقامتی موزون جنبشلو شوخ وشنکل قیزه دینور یقال جاریة وذیلة ای نشیطة رشیقة الوذلة فتحاتله
بودخی قدی موزون شوخ وشنکل قیزه دینور وجست وچالاك آدمه دینور یقال خادم وذلة ای خفیف الوذالة
زنخه وزننده شطارتلو سیهی قد محبوبه‌یه دینور الوذالة رذاله وزننده قصابك لاعلی طریق القسمه کسدیکی
انه دینور التوذل تفعل وزننده قصابدن پاره لنمك بتونات الحق معناسنه‌در یقال توذلوا من الجزار اذا اخذوا منه
الوذالة الورل فتحتیله کلره شبیه بر جانوردر علی قول کرتنکله انواعندن ایری وقویرغی اوزون باشی کوچك
اولاندر کیده بو که بو زمجه تعبیر اولنور جلدی سیاه وخشونتلی وصاری خطوطله مخطط وابلق اولور لحمی بغایت
حار وزیاده سیله مسمن ونجسنی طلا بدنده اولان تمرکی وبرص عارضه لرینی مزیل وشحمنی طلا ایدوب دلك ایلمك
معظم ذکر درجمعی وریلان درواوك کسریله واورال وارءل کلور همزه ایله افلس وزننده و بومقلوبدر الورلة تمره
وزننده بتو کلاب یورنده برقیونك اسمیدر اورال همزهٔ مفتوحه ایله برموضعدر الورنتل سمندل وزننده آفت
وداهیه‌یه دینور وامر عظیم معناسنه‌در و برموضع آدیدر الورنتلی قصر ایله ورنتل معناسنه‌در الوسیلة
سفینه وزننده والواسلة پایه ورتبه وقربته دینور که ملوك یانده اعتبار اولنور یقال له عند الملك وسیلة وواسلة
ای منزلة ودرجة وقربة مؤلف بصائرده دیدیکه وسیله حقیقتده کندیسیله برنسنه‌یه رغبتله توصل اولنه جق نسنه‌دن
عبارتدر و بو توصلدن اخصدر زیرا بو رغبتی متضمندر بعده بو مناسبتله پایه ومنزلتده استعمال اولندی التوسیل
تفعیل وزننده حق تعالی درکاهنه تقرب ایده جك عمل ایشلمك معناسنه‌در یقال وسل الی الله تعالی اذا عمل عملا
تقرب به الیه تعالی التوسل تفعل وزننده توسیل معناسنه‌در یقال توسل بمعنی وسل واوغریلق ایلمك
معناسنه مستعملدر تقول اخذ فلان ابلی توسلا ای سرقة الواسل واجب ولازم معناسنه‌در یقال صار علیه واسلا
ای واجبا وراغب الی الله اولان آدمه دینور یقال هو واسل ای راغب الی الله تعالی مویسل مصغر بنیه سیله
طی قبیله سی یورنده برصو آدیدر ام موسل منزل وزننده بر بار اسمیدر اوسله همزهٔ مفتوحه وسین مکسوره
ایله همدان قبیله سنك اسمیدر الوشل واوك وشین معجمه نك فتحیله طاغدن یاخود قیادن صزوب اقان ازجه صویه
دینور که قطره لری بری برینه متصل اولمیه علی قول طاغك بوقریسندن صزوب اینن ازجه صویه خاصدر یقال
مافیه الاوشل وهو الماء القلیل یتحلب من جبل اوصخرة ولا یتصل قطره اولا یکون الامن اعلی جبل وچوق صویه
دیمکله ضد اولور یقال فیه وشل ای ماء کثیر کذلك ازجه کوز یاشنه وچوق کوز یاشنه اطلاق اولنور وتهامه‌ده
برجبل عظیم اسمیدر وایکی موضع آدیدر ووشل هیبت وخوف وخشیت معناسنه‌در تقول اخذنی منه الوشل
ای الهیبة والخوف الوشل واوك فتحی وشینك سکونیله والوشلان فتحاتله صو سیلان ایلمك علی قول طاملق
معناسنه‌در یقال وشل الماء وشلا ووشلانا من الباب الثانی اذا سال اوقطر و برآدمك حالی ضعیف وفقیر وکدا
اولمق معناسنه‌در یقال وشل الرجل اذا ضعف واحتاج وافتقر ونیاز وتضرع ایلمك معناسنه‌در یقال وشل
الیه اذا ضرع الواشل دائما کندیدن صو صزوب سیلان ایدن طاغه دینور یقال جبل واشل ای لا یزال یتحلب
منه ماء الایشال همزه نك کسریله برآدمك نصیبنی اکسلدوب ازویرمك معناسنه‌در یقال اوشل حظه اذا اقله
وصویی ازجه صزندی بولمق معناسنه‌در یقال اوشل الماء اذا وجده وشلا وسود امکی اوکرنسون دیو صاحبی
ناقه‌نك ممه‌لرنی کوشکك اغزینه و یرمك معناسنه‌در یقال اوشل الفصیل اذا ادخل اطباء الناقة فی فیه لیتعلم الرضاع
الوشول قعود وزننده برآدمك غناسی قلتبولوب حالی ضعیف اولمق معناسنه‌در یقال وشل الرجل وشولا

اذا قل غناؤه الاوشال همزهٔ مفتوحه ایله ذکر اولنان وشل کلمه‌سنك جمعیدر که طمله طمله صزوب اقان صویه
دینور بو مناسبتله بری برینك اردنجه قطار کبی ورود ایدن کمسه‌لره اطلاق اولنور یقال جاء القوم اوشالا ای یتبع
بعضهم بعضا المواشل میمك فتحیله برنیچه مواضعك اسملریدر الوصل اصل وزننده والصلة صادك
کسریله وضمیله برنسنه‌یی برنسنه‌یه اولاشدروب یتشدرمك واکلمك معناسنه‌در یقال وصل الشیء بالشیء وصلا
وصلة وصلة من الباب الثانی اذا لامه ووصلك الله بالکسر لغة فی الفتح یعنی لغت قلیله‌ده باب رابعدن دخی کلمشدر
شارحك بیاننه کوره صله‌نك اصلی وصل ایدی وعدوعده کبی وصاده ضمی اصلی واومضمومه ایله وصله اولدیغنه
مبنیدر لکن وصله لازمه مخصوص اولمغله فرق ایچون واوی حذف وبیان ضمه ایچون صادی مضموم ایلدیلر ووصل
وصله عاشق معشوقنه قاوشمق معناسنه‌در کرك عفاف ونزاهت وکرك خباثت وجهیله اولسون یقال وصله وصلا
وصلة اذا التأم یکون فی عفاف الحب ودعارته الوصول قعود وزننده والوصلة واوك ضمیله والصلة عده
وزننده برنسنه‌یه ایریشوب اولاشمق معناسنه‌در یقال وصل الشیء ووصل الیه وصولا ووصلة وصلة اذا بلغه وانتهی
الیه ووصله اسم اولور بتشکلکه واولاشقلغه دینور یقال بینهم وصلة ای اتصال و برنسنه‌یی برنسنه‌یه اکلیوب
یتشدیرن شیئه دینور که الك تعبیر اولنور جمعی وصل درصرد وزننده التوصیل تفعیل وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه
اولاشدیروب اکلمك معناسنه‌در یقال وصله به اذا لامه الایصال همزه‌نك کسریله ایرشدرمك واولاشدرمق
معناسنه‌در یقال اوصله الیه اذا بلغه وانهی الیه الاتصال اتصاف وزننده برنسنه‌یه همیشه اولاشق و یتشك
اولمق معناسنه‌در یقال اتصل به اذا لم ینقطع الواصلة شول عورته دینور که صاچی قصه وازجه اولمغله
سائرك صاچندن کندی صاچنه اکلر اوله یقال امرأة واصلة اذا کانت تصل شعرها بشعر غیرها المستوصلة صاچنه
صاچ اکلمك طالبه اولان عورته دینور قال الشارح ومنه الحدیث لعن الله الواصلة والمستوصلة فالواصلة التی تصل
شعرها شعر غیرها والمستوصلة الطالبة لذلك نهایه‌ده عایشهٔ صدیقه‌دن مروی اوله‌رق مرسومدر که واصله کنج ایکن
فاحشه اولوب عجوز اولدقده پزونکلك ایدن ملعونه‌یه دینور وحدیث مرقومده واصله‌دن مراد بودر المواصلة
مفاعله وزننده والوصال جدال وزننده محب محبوبنه واصل اولمق معناسنه‌در وصله کبی کرك عفاف وعصمت
وکرك خبث وشناعت جهتیله اولسون یقال واصله مواصلة ووصالا یکون فی عفاف الحب ودعارته الموصل مجلس
وزننده برایپك آخر ایپه اکلنن برینه دینور یقال هذا موصل الحبلین ای معقدهما وموصل بربلده آدیدر حالا
دیار بکردن اوته ضمیمه‌ سیله موصل دیدکلریدر ایکی ایالت معقدی اولدیغیچون تسمیه ایلدیلر وعراق ایله جزیره میاننده
بر ارضك اسمیدر الموصلان تثنیه بنیه سیله بلدهٔ مرقومه ایله جزیرهٔ ابن عمره اطلاق اولنور الاوصال همزه‌نك
فتحیله وصل کلمه‌سنك جمعیدر که واو مفتوحه ایله‌در مفاصله دینور که بدنده الك واویناق یرلری یاخود کمکلری بری برینه
قاوشدیغی یرلره دینور شارح دیرکه مؤلفك بو عبارهسی مخالفدر زیرا فصل ماده‌سنده بیاننه کوره وصل الك یرلرنده اولان
یومشق سکیره دینور که اکلری بری برینه اکلیوب بتشدرر پس بوراده ضدیله تفسیر ایلمشدر مکرکه وصل یتشدیکی
اعتباریله وفصل ایرلدیغی اعتباریله اوله انتهی واوصال وصل کلمه‌سندن جمع اولورکه واوك کسری وضمیله‌در بدنده
شول کمیکه دینور که اصلا قیرلمیوب و بشقه جه اولوب سائر کمیکه قارشمز اوله اومجه کمیکی کبی الوصیلة سفینه وزننده
اون قارن بری بری اوزره دول طوغورمش ناقه‌یه دینور وقیون وکچی قسمندن یدی قارن ایکیز اوله‌رق دیشی طوغورنه
دینور واکر یدنجیده ارکك ودیشی اوله‌رق ینه ایکیز طوغوررسه وصلت اخاها دیوب من بعد اناسنك سودینی نساء
طائفه‌سی ایچمیوب همان رجال ایچوب سائبه اولان دوه مجراسنه اجرا ایدرلر و بعضلر دیدیلر که وصیله همان غنم
یعنی قیون قسمنه مخصوصدر که دیشی طوغردقده کندیلره عائد اولوب ارکك طوغوردقده بتلری ایچون تخصیص
وذبح ایدرلر واکر ارککلی دیشلی اکیز طوغوررسه وصلت اخاها دیوب اول ارککی بتلری ایچون قربان ایلمزلر یاخود
شول قیونه دینور که برسنه ارکك وایکنجی سنه دیشی طوغورر اوله اول ارککی دیشی‌یه رعایتا ذبح ایلمزلر واکر تخالف
ایدوب ارکك ظهور ایدرسه هذا قربان لالهتنا دیوب صنملری ایچون انی قربان ایدرلر و بو اوضاع جاهلیه‌دن ایدی
کمافی التنزیل ماجعل الله من بحیرة ولا سائبة ولا وصیلة الآیه ووصیله معمور وآبادان ومزارع ومراتعی فراوان
اولان یره اطلاق اولنور و برچشید چبوقلی الاجه قماش یمنی اسمیدر و بولداشلره اطلاق اولنور تقول
ذهبنا وصیلة کثیرة ای رفقة وقلجه اطلاق اولنور وایلك بومعنده دینور کبة الغزل معناسنه وارض
واسعه‌یه دینور یقال ارض وصیلة ای واسعة لیلة الوصل واوك فتحیله ایك اخر کیجه‌سنه اطلاق
اولنور تقول جاء نالیلة الوصل ای اخر لیالی الشهر حرف الوصل فن عروض اصطلاحنده

بینده روی اولان حرفدن صکره مذکور اولان حرفه اطلاق اولنور روی حرفنك حرکه سنی وصل ایلدیکیچون
اطلاق اولندی وحرف مزبور قومه درت حرفدن عبارتدر واو ویاء والف وهاء ساکنه ومتحرکه در ومتحرکه اولان
هانك حرکه سنه نفاذ واکا تابع اولان حرف لینه خروج اطلاق ایدرلر مثلا شاعرك اشبو * سقیت الغیث
ایتها الخیامو * مصراعنده میم رویدر واشباعدن حاصل اولان واو وصلدر کذلك اشبو * کانت منازله
من الاتامی * مصراعنده روی میمدر ویاء وصلدر و * فازلت ابکی عنده واخاطبه * مصراعنده روی باء ووصل
هاء ساکنه در و * اذا ما رأینا زال منا زویلها * مصراعنده روی لامدر ووصل هاء مفتوحه در آنك فتحه سنه نفاذ
واکا تابع اولان الفه خروج دیرلر مؤلف الف وصله مثال ایراد ایلمدی واول اشبو * اقل اللوم عاذل والعتابا
مصراعنده واقع القدر الموصول برجانور اسمیدر که اشك آریسنه شبیه اولور وآنك کبی آدمی صوقار وبر رجل
اسمیدر موصل معظم وزننده اسامیدندر اسمعیل بن موصل محدثدر الوصیل امیر وزننده دائما سنکله
هر یره بیله جه کیروب چقان یعنی قطعا سندن مفارقت ایتمز اولان آدمه دینور یقال هو وصیلك وهو من یدخل
معك ویخرج یعنی لایفارقك تصل تعد وزننده بلاد قبیله هذیلده برقیو آدیدر واصل اسامی رجالدندر
واصله بن جناب صحابه در یاخود صواب اولان واثله بن الخطاب اولمقدر ابو الوصل اصحابدندر الوعل واوك
فتحیله فلس وزننده والوعل کتف وزننده والوعل دئل وزننده وبو نادر در طاغ کچیسنك تکه سنه دینور
جمعی اوعال ووعول کلور واوك ضمیله ووعل کلور ضمتینله وموعله کلور مشیخه وزننده ووعله کلور فرحه وزننده
کذلك مؤنثی وعله در فرحه وزننده شارحك بیاننه کوره موعله ووعله اسم جمعدر ومؤنثك جمعی وعالدر واوك
کسریله انتهی ووعل نعل وزننده شریف وعالیشان آدمه اطلاق اولنور جمعی اوعال ووعول در یقال هلك
الاوعال ای الاشراف وبقی الاوغال ای الانذال وملاذ وملجأ معناسنه در یقال هو وعله ای ملجأه بو معنادندر که
عربلر مالك عنه وعل دیرلر مالك عنه بد وخلو معناسنه که سنکچون آندن مفارقت ایلمك یوقدر دیمکدر ملجأ
معناسندن مأخوذدر کذلك هم علینا وعل واحد دیرلر مجتمعون معناسنه که انلر بالاتفاق والاتحاد اوزرمزه قصد
ایده جکلردر دیمکدر هم علینا الب واحد دیدکلری کبی طاغ کچیلری دائما سوری سوری اجتماعله کزدکلرندن نلشی
اخذ واستعمال ایلدیلر ووعل شوال آینك اسم قدیمیدر ومصدر اولور بو کسکه چقمق معناسنه یقال وعل
الرجل وعلا من الباب الثانی اذا اشرف الوعل کتف وزننده شهر شعبانك اسم قدیمیدر جمعی اوعال ووعلان در
واوك کسریله الاستیعال صغنمق معناسنه در یقال استوعل الیه اذا لجأ وجیرانلر طاغه قاچوب کتمك
معناسنه در یقال استوعلت الاوعال اذا ذهبت فی الجبال الوعلة تمره وزننده لباسك ایلکنه دینور که اکا تکمه
کچور بلور وطاغك صرپ یرینه دینور یاخود طاغدن طومالوب چقان بو کسك یالم قیایه دینور ووعلة القدح
ووعلة الابریق کاسه نك وابریغك قولپلرندن عبارتدر وبرشاعر جرمی آدیدر ووعلة بن یزید اصحابدندر
وعال غراب وزننده برموضع یاخود برجبل آدیدر وعیله جهینه وزننده برصو اسمیدر ذو اوعال همزه نك
مفتوحه ایله برموضعدر وعلان سحبان وزننده برقبیله نك پدری اسمیدر ویمنده برحصن آدیدر وعل تمر
وزننده وعلتان تثنیه اوله رق ایکی حصن اسملریدر المستوعل اسم مفعول بنیه سیله طاغلرك تپه لرنده طاغ
کچیلرینك حصن کبی محفوظ ومنیع مأوا لرینه دینور جمعی مستوعلات در ام اوعال همزه نك فتحیله برمعروف
یاصیم طاغك آدیدر التوعل تفعل وزننده طاغك تپه سنه چقمق معناسنه در تقول توعلت الجبل اذا علوته
الوغل واوك فتحی وغین معجمه نك سکونیله ضعیف وناکس وبی اعتبار وهر خصوصده دون همت ومقصر آدمه
دینور یقال هو وغل ای ضعیف نذل ساقط مقصر فی الاشیاء وبری برینه صارمشق چتلق وقوریلق اغاجلغه
دینور وقوش یمی تعبیر ایتدکلری نه دینور که کوکرجینلر اکل ایدرلر ویلاندن نسب ادعا ایدن صویسزه دینور
یقال انه لوغل ای مدع نسبا کاذبا وصغنجق یره دینور یقال هو وغله ای ملجأه وبدغدا اولان کسبه دینور یقال
رجل وغل ای السیئ الغذاء ودعوتسز وتکلیفسز مجلس طعام وشرابه همان صوقیلوب کیرمك عادتی اولان
یوزسز وعارسز آدمه دینور واغل دخی دینور کما سیذکر واول کسه نك کیروب ایچدیکی شرابه ده وغل دینور
شارح دیر که وغل وواغل شرب مجلسنده وورش ووارش طعام خصوصنده مستعملدر مؤلف اولا تعمیم بعده
تخصیص ایلمکله تاملایمدر مکر ثانی اکتفایه حمل اولنه الوغول کتف وزننده بودخی بدغدا کسبه دینور الواغل
بودخی مجلسه بی دعوت صوقیلوب کیرر اولان یوزسزه دینور که کیرتی تعبیر اولنور یقال رجل وغل وواغل
ای داخل علی القوم فی طعامهم وشرابهم الوغول دخول وزننده برنسنه ایچره کیروب کیرلنمك علی قول پك ایراق

کتمك معناسنه در یقال وغل فی الشیء وغولا من الباب الثانی اذا دخل فیه وتواری او یقال وغل اذا ابعد وذهب
الایغال همزه نك کسریله پك ایراق کتمك معناسنه در یقال اوغل فی البلاد اذا ذهب وبالغ وابعد وکذا یقال
اوغل فی العلم وبرآدمی عجله ایله بر یره صوقمق معناسنه در یقال اوغلته الحاجة فیه اذا ادخلته فیه التوغل تفعل
وزننده بودخی پك ایراق کتمك معناسنه در یقال توغل فی البلاد والعلم اذا ذهب وبالغ وابعد الموغل اسم فاعل
بنیه سیله بالعجله برنسنه ایچره صوقیلوب کیرن شیئه دینور الاستیغال بدنی غسل ایدرکن قولتق وقاسیق یرلرنی
غسل ایلمك معناسنه در یقال استوغل الرجل اذا غسل مغابنه الوقل نقل وزننده آزجه نسنه یه دینور یقال
مافیه الا وقل ای شیء قلیل ومصدر اولور برنسنه نك قبوغنی صویوب کیدرمك معناسنه تقول وقلت الشیء وقلا
من الباب الثانی اذا قشرته الواقل کمالنی بولمش تمام یتشمش اولان یاخود هر طرفی تام ووافر اولان شجر
مقوله سنه دینور یقال قصب واقل ای بالغ او وافر التوقیل توقیر وزننده ومرادفیدر تقول وقلته اذا وقرته
وتوقیل مرو دیدکلری نباتك اسمیدر الوقل نقل وزننده طاغه چقمق معناسنه در یقال وقل فی الجبل وقلا
من الباب الثانی اذا صعد وبرایاغی قالدروب اوبرایاغی بصمق معناسنه در یقال وقل الرجل اذا رفع رجلا واثبت
اخری ووقل شجر مقل اسمیدر یاخود ثمرینه یاخود ثمرینك قوریسنه دینور تازه سنه بهش دینور جمعی اوقال در
الوقل کتف وزننده والوقل ندس وزننده والوقل جبل وزننده طاغه چقمقده قوی وتوانا
انسان وحیوانه دینور یقال فرس وقل ووقل ووقل ای صاعد یعنی قوی فی الصعود الوقلة تمره وزننده ذکر
اولنان مقل یمشنك جکردکنه دینور جمعی وقول در وبك کوچك باشلی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وقلة الرأس
ای صغیره جدا الوقل فتحتینله طاشلره دینور حجاره معناسنه مفردی وقله در وخرما اغاجنك دالری کسلدکدنصکره
بداق یرنده قالان کتوکه دینور که دبندن کسلیوب برمقداری اموز هیئتنده قالمغله اکا باصوب یوقری چقمق
ممکن اولور التوقلة تای فوقیه ایله جوهره وزننده طاغه صعود ایتمسی خوب وراحت وبی اضطراب
اولان آته دینور یقال فرس توقلة ای حسن الصعود فی الجبل الوکل اکل وزننده هر خصوصده
حضرت خدای متعاله اعتماد وانقیاد ایلمك معناسنه در یقال وکل بالله وکلا من الباب الثانی
اذا استسلم الیه ووکل ووکول وصول وزننده برایشی بالکلیه برآدمه سپارش ایدوب اصمرلمق معناسنه در
یقال وکل الیه الامر وکلا ووکولا اذا سلمه وترکه ودابه یوریمکدن یقوب سست وفاتر اولمق معناسنه در یقال وکلت
الدابة اذا فترت فی السیر التوکل تفعل وزننده بودخی ایشده خدای متعاله اعتماد وانقیاد ایلمك معناسنه در یقال توکل
علی الله اذا استسلم الیه وبرایشده اظهار عجز ایدوب غیره سپارش واعتماد ایلمك معناسنه در یقال توکل فی الامر اذا اظهر
العجز واعتمد علی الغیر الایکال همزه نك کسریله والاتکال افتعال وزننده بونلرده خدای متعاله تسلیم امور ایله
انقیاد واعتماد ایلمك معناسنه در یقال اوکل بالله واتکل علیه ای استسلم الیه الوکل فتحتینله والوکلة
همزه وزننده والتکلة کذلك همزه وزننده که تاء واودن مبدلدر والمواکل مسافر وزننده شول آدمه دینور که
کندی امور ومصالحنده بنم کبی عاجز اولمغله دائما غیره سفارش وتفویض ایدر اوله یقال رجل وکل ووکلة وتکلة
ومواکل ای عاجز یعنی یکل امره الی غیره الوکال کتاب وزننده طوار ایوجه اشیموب بد وفا یوریمك معناسنه در
یقال واکلت الدابة وکالا اذا اساءت السیر ومواکله ووکال بری برینه اعتماد ایدوب ایشلرنی سپارش ایدشمك
معناسنه در یقال واکلوا اذا اتکل بعضهم علی بعض التواکل تفاعل وزننده مواکله معناسنه در یقال
تواکلوا یعنی واکلوا بوراده اکثر نسخه لرده تواکلوا مواکلة ووکالا عنوانندنده وارد اولمغله نسخه لردن وواکلوا
کلمه سی ساقط در وتواکل برآدمی ناس بالکلیه ترك وفراموش ایدوب آندن بی قید اولمق معناسنه در یقال تواکله
الناس اذا ترکوه یعنی لم یعنوه جدا ومنه قول امیة بن الصلب * سدر تواکله القوائم اجرد * ای لاقوائم له بو شعری
برفرس وصفنده سویلمشدر الوکیل امیر وزننده معلومدر که برآدمك برایشی کندیسنه بالکلیه سپارش
وتفویض ایلدیکی کسه دن عبارتدر یقال هو له وکیل فی الامر ای موکول الیه وکاه اولور که جمعه ومؤنثه دخی
اطلاق اولنور شارح دیر که بوراده بمعنی مفعولدر وحافظ معناسنه بمعنی فاعل دخی اولور التوکیل تفعیل وزننده
برآدمی وکیل قلمق معناسنه در یقال وکله توکیلا اذا جعله وکیلا الوکالة واوك فتحی وکسریله اسمدر وکیلکه
دینور موکل مقعد وزننده برطاغك یاخود برحصارك اسمیدر وربیعة بن غزالة السکونی فرسك اسمیدر التکلان
تانك ضمیله اسمدر توکل معناسنه در اظهار عجز ایله غیره اعتماد ایلمکه دینور تاء واودن منقلبه در یقال علیه التکلان
ای التوکل المتوکل توکل ایدیجی دیمکدر ومتوکل العجلی ومتوکل بن عبدالله بن نهشل ومتوکل بن عیاض شاعرلردر

ومتوكل خلفاء عباسيه‌دن جعفر بن محمدك لقبيدر وابو المتوكل الناجى محدثدر الولوال بلبال وزننده
ومرادفيدر كه غصه وتاسه معناسنه در يقال اخذه الولوال اى البلبال وويل وهلاكه دعا ايلمكه ديور تقول
سمعت ولوال المرأة وهو الدعاء بالويل وبونده مصدر اولمق دخى محتملدر وولوال اركك بيقوشه ديور الولولة
زلزله وزننده والولوال بلبال وزننده باى چكره مك معناسنه در يقال ولولت القوس ولولة وولوالا اذا صوتت
ونوحه ايدن عورت فرياد وفغان ايله آغلمق معناسنه دركه مراد واويلاديه‌رك اغلمقدر يقال ولولت المرأة اذا اعولت
مترجم ديركه مضاعف اولان فعلال وزننده مفتوح الفاء اوله‌رق دخى لغتدر ولول فدفد وزننده عتاب بن اسيدك قلچى
اسميدر الوهل فتحتيله برآدم ضعيف اولوب هرنسنه‌دن بلكليوب قورقار اولمق معناسنه‌در يقال وهل الرجل
وهلا من الباب الرابع اذا ضعف وفزع وبرنسنه‌ده سهو ونسيان حسبيله غلط ايلمك معناسنه در يقال
وهل عنه اذا غلط فيه ونسيه الوهل كتف وزننده والمستوهل هرنسنه‌دن بلكليوب قورقر اولان آدمه ديور
يقال رجل وهل ومستوهل اى فزع التوهيل تفعيل وزننده قورقتمق معناسنه در يقال وهله اذا فزعه الوهل
اهل وزننده ذهن صوابدن صاپوب آخر نسنه‌يى وهم ايلمك معناسنه‌در يكلش اكلمق ويكلش وارمق تعبير اولنور
يقال وهل الى الشئ يوهل ووهل يهل وهلا من الباب الثالث والثانى اذا ذهب وهمه اليه الوهلة سهله وزننده
وفتحاتله والواهلة هرشيئك اوّل وابتداسنه ديور بوندن ابتداى امر ايله تعبير اولنور تقول لقيته اوّل وهلة
وواهلة اى اوّل شئ شارحك بيانه كوره فى الاصل وهله وواهله فزعه وفازعه معناسنه دركه برنسنه‌يى اوّل
امرده كورنجه عارض اولان خوف وفزعدن عبارتدر بعده هرنسنه‌نك ابتداى كرّه سنده استعمال اولندى لكن
بوكه كوره تجريدى متضمن اولور التوهل تفعل وزننده برآدمى ياكلتمق قيدنده اولمق معناسنه در يقال توهل
فلانا اذا عرضه لان يغلط وهيل واوك فتحيله ابن سعد بن مالك بن النخع دركه بر بطندر محدّثيدن على بن مدرك
الوهيلى انلردندر الاوّل همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحيله آخر مقابليدر نته كه وأل ماده سنده بسط اولندى
كرچه اهل لغت اوراده رسم ايلديلر لكن موضع ذكرى بومقام اولمغله اشارت اولندى نحويون ديديلر كه اوائل كه
اوّلك جمعيدر اصلى اوأول ايدى الف ايكى واوه احاطه ايدوب وبريسى كلمه‌نك اوجنه مقارن اولمغله ضعيف
وكلمه دخى جمع اولمغله مستثقل اولديغندن ضعيف اولان واو الفه قلب اولنوب اوائل ديديلر وكاهجه قلب مكان
ايدوب اوالى ديرلر مؤلف كويا كه اصلى وَوَل اولمسنه اعتنا ايلمشدر الويل ليل وزننده حلول الشرّ معناسنه در
يقال ويل له اى حل به الشرّ بعضلر ديديكه ويل كلمهٔ تفجيعدر برمصيبت حدوثنده ايراد اولنور لسانمزده واى
يازيق وحيف ودريغ ايله تعبير اولنور يقال ويله وويلك وويلى وحالت ندبه ده ويلاه ديرلر كندسنه اصابت ايدن
امر فظيعدن ناشى كويا كه ويل وهلاكى دعوت ايدر وويل كلمهٔ عذاب اولوركه برادلق وهلاك وخسار معناسنه
اولور يقال ويل له اى هلاك وعذاب له وتقول ويل الشيطان مثلثة اللام مضافة وويلا له مثلثة منوّنة شارح ديركه
بو التى وجه اوزره اولمشدر اضافت صورتنده مرفوعيتى ابتدا ايله اولوب خبر تقدير اولنور وكسرى صورتنده اصلى
وى للشيطان اولور وى كلمه‌سى حزن وخسران معناسنه در كثرت استعمالدن ناشى وى لفظنه متصل اولدى
وفتحى صورتنده يالضبة كلمه سنده اولان لام كبى مفتوح ايلديلر يعنى آنك اصلى يالضبة اولمغله يا كلمه سيله كثرت
استعمالدن حرف واحد منزلنده اولوب حركاتدن برحركه ايله معتبر اولمامغله فتحه‌يى اختيار برله مفتوح ايلديلر
انتهى وويل جهنمده برده ياخود برقيو اسميدر ياخود جهنمك برقاپوسى آديدر ويقال رجل ويلمه بكسر اللام اى داهية يعنى
عربلر بوتركيبى مثل مجراسنده استعمال ايدرلر فلان عجب آفت وز بركدر ديجك موقعده تفوه ايدرلر شارحك بيانه
كوره بونلرك اصلى ويل لأمه ايدى تركيب وتخفيفله ويلمه ديديلر بوراده وى كلمهٔ مفرده كذلك لام كلمهٔ مفرده اولوب
وى كلمه‌سى تعجب معناسنه اولمغله والده‌سنه تعجبدركه بويله عقل وذهانتده بيهمتا ولد طوغورمش ديمك اولور ياخود
قاتله الله وتربت يداه كلاملرى كبى معناسى ملحوظ اولميوب همان تعجب ضمننده استعمال اولنه ياخود ويل كلمهٔ مخصوصه
اولوب عذاب وخسار معناسنه اولمغله والده‌سى برباد اولسونكه بومثللو آفت وداهى ولد طوغوردى ديمك اوله كه مطلب
مقام تأسف وانفعال اولور ياخود والده‌سنه حيف كه بويله اولادى يالكز طوغوردى بونك مثلنى بردخى
طوغورمدى ديمك اولور بعده تركيب وتخفيفله كلمهٔ واحده ايدوب داهى معناسنه بالتعجب استعمال ايلديلر
كذلك برنسنه‌يى بغايت بسند ايلكله تعجب واستجاده مقامنده ويلمه ديرلر بودخى ويل لأمه معناسنه در
وويل لام مخففيدر نته كه لاب لك ديرلر كه لا ابالك مخففيدر وداهى لفظنه مبالغة هاء الحاق اولنديغى
كبى اكا دخى هاء الحاق ايدوب ويلمه ديديلر پس بونده كى هاء ضمير دكلدر هاى مبالغه در صورت

اوّلده

اوّلده پك داهى وزيرك وثانيده پك ايو وپك كوزل معناسنده مستعملدر معناى اوّلده تجريد اولنمغله قطع ملحوظ
دكلدر كه اصواتدن اولمش اولور نته كه امام فرّاء على الاطلاق ويل ماده سنى اصواتدن عد ايلمشدر وقال الزجاج
قولهم ويلمه فى تقدير يقال له من دهائه ويلمه وزمخشرينك كلامندن مستفاد اولان بودركه ويلمه كلمه‌سى وجه مذكور اوزره
وى لامه ياخود ويل لامه كلمه سندن منحوتدر آخرنده كى هاء ضمير در مابعدنده كلان كلمه تميزدر اضمار على شريطة
التفسير ضميرا كارا جعدر ربه رجلا قوللرى كبيدر يقال ويلمه رجلا وقال ذو الرمة * ويلمها روحة والريح معصفة * والغيث
مرتجز والليل مقترب * وفى النهاية ومنه حديث على كرّم الله وجهه ويلمه كيلا بغير ثمن لو ان له وعاء اى يكيل العلوم
الجمة بلا عوض الا انه لا يصادف واعيا الويل للتعجب وقيل وى كلمة مفردة ولامه مفردة وهى كلمة تفجع وتعجب
وحذفت الهمزة من امه تخفيفا والقيت حركتها على اللام وينصب مابعدها على التميز وكافيه شرحنده
شيخ رضى مفعول مطلق واسماء افعال مبحثلرنده بوماده‌يى تفصيل وتحقيق ايلمشدر فليراجع الويلة هايله
رسوايلغه ديور يقال رماه الله بالويلة اى الفضيحة التويل تفعيل وزننده برآدمى ويل وهلاك دعاسيله چوق
ذكر ايلمك معناسنه دركه مراد ويل ايله اكا چوق بد دعا ايلمكدر يقال ويله وويل له اذا اكثر له من ذكر الويل
التوايل تفاعل وزننده برى برينه ويل ايله دعا ايدشمك معناسنه در يقال هما يتوايلان اى يدعو احدهما على الاخر
بالويل التويل تفعل وزننده بركمسه كنديسنه اصابت ايدن حادثه دن ناشى ويلى ويلى ديو نفسنه دعا ايلمك
معناسنه در يقال تويل الرجل اذا دعا بالويل لما نزل الوائل والوئل كتف وزننده والويل امير وزننده
ويل كلمه‌سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال ويل وائل وويل وئل وويل ويئل مبالغة تجزت الواو بحمده تعالى فصل الهاء
الهبل فتحتينله والده ولدنى ياوى قلمق معناسنه در يقال هبلته امه هبلا من الباب الرابع اذا ثكلته وهبل حال
وشان وشغل معناسنه مستعملدر كما سيذكر المهبل معظم وزننده تهبيل اولنان كمسه دركه كنديسنه هبلتك
امك يعنى مادرك سنك هلاككه ايچون اغلسون ديلمش كمسه‌يه ديور يقال هو مهبل اى مقول له هبلتك امك
وشيشكين يوزلو لحيم وتنومند آدمه ديور يقال رجل مهبل اى لحيم مورّم الوجه المهبل منبر وزننده جست
وخفيف آدمه ديور المهبل منزل وزننده قارنده دول ياتاغنه ديور رحم معناسنه على قول رحمك چاق اوته
دبنه ديور ياخود طريق ذكره ديور كه فرجله رحمك اراليغيدر ياخود رحمك آغزنه ديور ياخود رحمده نطفه نازل
اولان دول ياتاغنه ديور ياخود ولد طوغديغى آنده نزول ايلديكى موقعه ديور ومهبل دبره ديور است
معناسنه وطاغدن دره‌يه قدر بوش اراليغه ديور الاهتبال افتعال وزننده چوق يلان سويلمك معناسنه در
يقال اهتبل الرجل اذا كذب كثيرا وصياد صيد وشكار اراشدرمق معناسنه در يقال اهتبل الصيد اذا ابتغاه
وبرآدم ولدنى ياوى قلمغله كريه وزارى قلمق معناسنه در يقال اهتبل على ولده اذا ثكل ومنه يقال اهتبل هبلك
على الامر اى عليك بشانك يعنى سن كندى حال وشانكه مشغول اول ديمكدر لسانمزده دخى بوموقعده وارسن
كندى اولوكه آغله تعبيرى واردر واهتبال رنجبرلكله كسب وكاره چالشمق معناسنه در يقال اهتبل لاهله اذا اكتسب
واغتنام ايلمك معناسنه در يقال اهتبل كلمة حكمة اى اغتنمها التهبيل تفعيل وزننده والتهبل تفعل وزننده
بونلرده امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در يقال هبل الرجل لعياله وتهبل اذا اكتسب الهبال شدّاد وزننده
انواع فند وطريق ايله كسب وكار ايدر اولان آدمه ديور يقال هو هبال اى كاسب محتال وصياده ديور الهبل
ابل وزننده ايرى جثه لو قوجه آدمه كذلك اويلسى دوه‌يه ودوه قوشنه ديور الهبل طمر وزننده والهبل
هجف وزننده كى ارسلانى كبى تنومند آدمه على قول پك اوزون آدمه ديور مؤنثى هابله در يقال رجل هبل وهبل
وامرأة هبلة وهبلة اى عظيم اوطويل هبل صرد وزننده جاهليه‌ده مشركين قريشك بر بتلرى اسميدركه
كعبهٔ معظمه ده طورر ايدى ذكر اولنان عظم وضخامت معناسندندر وكلب قبيله سندن بر بطن اسميدر اهالبسنه
هبلات ديرلر الهبل سجل وزننده برشجر آديدر هبيل امير وزننده بر بطن پدر يدر ابن هبوله ياخود ابن الهبوله كه
معرفدر ياخود ابن الهبوله صبوره وصبور وزنلرنده ملوك عربدن برملك ايدى الهبلى زمكى وزننده صالنه رق
يوريمكه ديور يقال يمشى الهبلى اى بالتبختر الاهبال همزه‌نك كسريله سرعت ايلمك معناسنه در يقال
اهبل الرجل اذا اسرع الهبالة سحابه وزننده طلب وخواهش معناسنه در يقال ماله هبالة اى بطلب وبرناقه‌نك
اسميدر هباله ثمامه وزننده برموضع آديدر هبيل زبير وزننده اساميدندر هبيل بن وبره وهبيل بن كعب
اصحابدندر هابيل ابن آدم عليه السلام دركه برادر قابيلدر شارح ديركه قابيل هابيلى شامده جبل قاسيونده
برمغاره ايچره قتل ايلدى حالا موضع دمى معروفدر زيرا حضرت آدم حجه كيدوب قابيل اكبر اولادى اولمغله

خاتمانه وصی نصب ایلدی اوخلالده برادری هابیلی قتل ایدوب حضرت آدم بعد العود سؤال ایلدکده بیلمم دیو
جواب ایلدی حضرت آدم کیفیتی ادراک ایلدکده اللهم العن ارضا شربت دمه عنوانیله دعا ایلمکین دمنی ارض ابتلاع
ایلیوب حالا اثری باقیدر هنبل حنبل وزننده ابن یحیادرکه محدثدر الهبركل سفرجل وزننده اندامی خوب
و بدنی نازك تازه جوانه دینور تقول رأیت هبركلا ای شابا حسن الجسم الهتل قتل وزننده والهتول قعود
وزننده والتهتال تذكار وزننده والهتلان فتحاتله هطل معناسنه درکه سحاب پیدر پی ایری دانه لو
یغمور یاغدرمق معناسنه در علی قول بو هطل مفهومندن ازیددر وعند البعض هتلان متصل یاغان یواشجه
یغموره دینور یقال هتلت السماء هتلا وهتولا وتهتالا وهتلانا من الباب الثانی اذا هطلت اوهو فوق الهطل
اوالهتلان المطر الضعیف الدائم بوراده مؤلفك اوالهتلان قولی مصادر سائره دن اکتفا ایله بنه مصدر اولوب
المطر الضعیف قولی بالمسامحه متصل یواشجه یغمور یاغدرمق معناسنه درديمك اولور یاخود یالکزجه هتلان
مصدر اولمیوب معنای مزبورده اسم اولمسی دخی محتملدر الهتل ركع وزننده هاتلك جمعیدر مطرمز بوری
امطار ایدن سحابه دینور یقال سحایب هتل ای هطل هتلی سکری وزننده بر نبات اسمیدر هتیل امیر وزننده
بر موضع آدیدر الهملة دحرجه وزننده کیزلو سوز سویلمك معناسنه در یقال هتمل الرجل اذا قال بکلام
خفی واسم اولور کیزلو سوزه دینور شارحك بیانه کوره جمعی هتامل در المهتمل اسم فاعل بنیه سیله قوغمجی یه
دینور یقال رجل مهتمل ای نمام الهثملة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده فساد وآشوب وفتنه واختلال
معناسنه در یقال وقعوا فی هثملة ای فساد واختلاط الهجل هانك فتحی وجیمك سكونیله اوبرق والحق
اوتوراقلی یره دینور ایکی طاغ بیننده اولان یركبی جمعی اهجال وهجال كلور كافك كسریله وهجول كلور اصول
کبی وهجلات كلور فتحاتله الهجیل امیر وزننده هجل معناسنه در الهوجل جوهر وزننده نشانسز
وعلامتسز ایراق بیابانه دینور یقال سلكوا هوجلا ای مفازة بعیدة لاعلم لها وشول ناقه یه دینور که بونلکندن
وحماقتدن سرعتله یوریوب کیدر اوله یقال ناقة هوجل اذا كان بها هوج من سرعتها وقلاغوزه دینور
دلیل ورهبر معناسنه وکاهل واوشنکن ثقیل آدمه دینور یقال رجل هوجل ای بطیء ثقیل واحمق وسبکمغز
آدمه دینور یقال رجل هوجل ای احمق وفرجی واسع فاری یه دینور وروسبی یه دینور یقال هی هوجل ای فاجرة
وکوشك وصالنق یوریشه دینور یقال یمشی هوجلا ای مسترخیا وبك اوزون کیجه یه دینور لیل طویل معناسنه
وکوزده قلان او یقو بقیه سنه دینور که انی تکمیل ایلمدکجه دماغ آسوده اولمز تقول انتبهت وفی عینی هوجل ای بقیة
النعاس وکمی دمورینه دینور لنکر معناسنه یقال ارسی السفینة بالهوجل ای بالانجر وشول اوزون احمق آدمه
دینورکه حمقندن دائما تیز تیز وچالق چالق یورر اوله یقال رجل هوجل ای اهوج الهجول عجول وزننده
بودخی فرجی بول عورته دینور الهاجل اویقوجی آدمه دینور یقال رجل هاجل ای نائم وکثیر السفر آدمه
دینور یقال رجل هاجل ای کثیر السفر الهوجلة حوقله وزننده اویومق معناسنه در یقال هوجل زید اذا نام
وهجل دیدکلری ارض مذکورده کتمك معناسنه در یقال هوجل فلان اذا سار فی الهجل المهاجلة مفاعله
وزننده بودخی هجل دیدکلری ارضده کتمك معناسنه در یقال هاجل فلان اذا سار فی الهجل و بر خصوصده
یارشمق معناسنه در یقال هاجله اذا ساجله الاهجال همزه نك كسریله دوه لری مسبب صالیورمك معناسنه در
یقال اهجل الابل اذا اهملها و بر نسنه یی توسیع ایلمك معناسنه در یقال اهجل الشیء اذا وسعه ومالی تلف
وضایع قلمق معناسنه در یقال اهجل المال اذا ضیعه ابو الهنجل بر آدمك کنیه سیدر الهنجل قنفذ وزننده
ثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال رجل هنجل ای ثقیل الاهتجال افتعال وزننده بر نسنه یی یکیدن پیدا ایلمك
معناسنه در یقال اهتجل الشیء اذا ابتدعه المهجل ضمیله واضح اولمیان یوله دینور یقال طریق هجل
ای غیر ملحوب المهجل منزل وزننده مهبل معناسنه درکه رحمه دینور علی الاختلاف بیان اولندی الهجال
هانك فتحیله عورت قسمی بر آدمه کوزنی چویروب غمز واشارت ایلمك معناسنه در یقال هجلت المرأة بعینها هجلا
من الباب الاول اذا ادارتها تغمز الرجل المهجلة مكرمه وزننده ایکی دلیکی بر اولمش عورته دینور یقال امراة
مهجلة ای مفضاة التهجیل تفعیل وزننده بر آدمك ناموسنی دیلمك وعرضنه طوقنمق معناسنه در یقال هجل
فلانا اذا وقع فیه الهجول اصول وزننده متصل اقان کوز یاشلرینه دینور هاجل مفردیدر یقال دموع هجول
ای سائلة الهیجفل جحمرش وزننده اوقی خفیف اولان یایه دینور یقال قوس هیجفل ای خفیفة السهم الهدیل
هانك فتحیله کوکرجین قوشنك آوازنه دینور علی قول یبانی کوکرجینه مخصوصدر تقول سمعت هدیل الحمام

ای صوته اوهو خاص بوحشیها وهدیل مصدر اولور کوکرجین اوتمك معناسنه یقال هدل الحمام هدیلا من الباب
الثانی اذا صوت وهدیل کوکرجین پلازنه دینور علی قول ارکك کوکرجینه دینور یاخود هدیل بر کوکرجین یاوریسی
ایدی که نوح پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام زماننده ایدی صوسزلقدن هلاك اولدی علی قول یرتجی قوشلردن بری
انی صید ایلمکله حالا بر کوکرجین یوقدرکه آنکیچون کریه وافغان ایلمیه الهدل عدل وزننده بر نسنه یی اشاغی
صالیوروب صارقتمق معناسنه در یقال هدل الشیء هدلا من الباب الثانی اذا ارسله الی اسفل وارخاه الهدل
فتحتیله دوه نك دوداغی صارقق اولمق معناسنه در یقال هدل المشفر هدلا من الباب الرابع اذا استرخی ودوه نك
دوداغنده یاره چقمغله دوداغی اشاغی صارقق معناسنه در یقال هدل البعیر اذا اخذته القرحة فاسترخی مشفره
الهادل والاهدل صارقق حیوان دوداغنه دینور یقال مشفر هادل واهدل ای مسترخ الهدلاء حمراء وزننده
دورك دوداغه وصف اولور یقال شفة هدلاء ای منقلبة عن الذقن التهدل تفعل وزننده خایه لرك دریسی
سلپوکلنوب قوغه کبی صارقق معناسنه در یقال تهدلت الخصیة اذا استرخی جلدها الهدال سحاب وزننده
اشاغی صارقق اغاج دالنه دینور الهدالة سحابه وزننده جماعت معناسنه در یقال جاءت هدالة من الناس
ای جماعة وهداله بر شجر اسمیدر که سمر دیدکلری اغاجده نابت اولور واندن دکلدر جمعی هدال در سحاب کبی و یمنده
بر قریه آدیدر الهبدلة حیدره وزننده چیلق قوشنه دینور الهدل هانك كسریله اکشی یوغرده دینور یقال
بن هدل ای ادل الهدبل سبحل وزننده صاچی چوق وفراوان آدمه دینور علی قول صاچی پیاغیلنوب اصلا
یو یوب طرامیوب نظام و یرمز اولان آدمه دینور یقال رجل هدبل ای الکثیر الشعر او اشعث الذی لا یسرح رأسه
وثقیل وکرانجان آدمه دینور الهدمل زبرج وزننده اسکی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه هدمل من الثیاب ای
خلق وزمان قدیمدن قالمش نسنه یه دینور که اوزرندن چوق مدت کذران ایلمش اوله وشول کور صاچلی آدمه دینور که
صاچی پیاغیلنوب اصلا یو یوب طرامز اوله یقال رجل هدمل ای کثیر الشعر الاشعث الهدمل سبحل وزننده
اسکی جامه یه دینور وثقیل وکرانجان آدمه دینور و بوکسك او یوکه دینور یقال بالارض هدمل ای تل عال الهدملة
سبحله وزننده اغاجلغی چوق قومساله دینور واسکی زمانه دینور یقال بقی من الهدملة ای الدهر القدیم و بر موضع
آدیدر وجماعت انسانی یه دینور یقال جاءت هدملة ای جماعة من الناس الهدملة دحرجه وزننده بر کسنه
اثوابنی برتمق معناسنه در یقال هدمل الرجل اذا خرق ثیابه الهاذل ذال معجمه مکسوره ایله کیجه نك وسطنه
دینور یقال جاءنی هاذل اللیل ای فی وسطه الهذلول زنبور وزننده جست وچالاك اولان آدمه دینور کذلك چابك
اوقه وقورده وصف اولور یقال رجل وسهم وذئب هذلول ای خفیف وعجلان بن نکره وجابر بن عقیل السدوسی
فرسلرینك اسمیدر وکریملومتین وتوانانه دینور یقال فرس هذلول ای طویل صلب وکوچك ایوکه دینور تل صغیر
معناسنه وکوچك صوخرقنه دینور وانجه وخرده قوملره دینور وهبیرة بن ابی وهب المخزومی قلجنك اسمیدر وآفت
وبلاء معناسنه در یقال اصابه هذلول ای آفة وکیجه نك اولنه علی قول بقیه سنه دینور وایراقده کورینن یغموره
دینور وانجلاش سحابه دینور الهوذلة حوقله وزننده سرعتله یوریمك معناسنه در علی قول چالقنه رق سکرتمك
معناسنه در یقال هوذل فی مشیه اذا اسرع او اضطرب فی عدوه وسود طلومی چالقوب یایلمق معناسنه در یقال
هوذل السقاء اذا تمخض وجماع خصوصنده ضعیف وبیمجال اولمق معناسنه در یقال هوذل الرجل اذا ضعف
فی الجماع وچو کدروب ایشه مك معناسنه در یقال هوذل ببوله اذا نزاه ورمی به هذیل زبیر وزننده اصحابدندر پدر ومادری
مقعد ایدیلر وهذیل بن مدرکة بن الیاس بن مضر بر کوچك قبیله نك پدریدر وابو هذیل صحابیدر الهذملة دحرجه
وزننده آدیملری اوفق وصیق آتارق یوریمك معناسنه در هذمله کبی یقال هذمل الرجل ای یمشی مقرمطا الهرجلة
دحرجه وزننده قارشق شوریده یوریمك معناسنه در یقال هرجل فلان اذا مشی مختلطا الهرجل قنفذ وزننده ادیملرینی
سیرك سیرك آتارق یورین آدمه دینور یقال رجل هرجل ای بعید الخطو الهراجیل اراجیف وزننده اوزون ادملره دینور
وایری ودیزمان دوه لره دینور مفردی هرجول در الهرطال قرطاس وزننده اوزون ادمه دینور یقال رجل هرطال ای طویل
الهراعلة فراعنه وزننده ناکس وفرومایه لره دینور هرعال مفردیدر یقال هم هراعلة ای لئام هرقل قافله سبحل
وزننده وزبرج وزننده قیاصرهٔ رومدن بر قیصرك آدیدر ابتدا التونه سکه ضرب ایدن وکلیسا ومناسترلری
احداث ایدن بودر مترجم دیرکه مرسوم زمان سعادتده معاصر اولمغله دیوان رسالتدن الی هرقل عظیم الروم
عنوانیله نامهٔ شریفه لانه صدر اولدی و بوارکلیس معربیدر وهرقل زبرج وزننده اونالکنه دینور منخل معناسنه
هرقله سبحله وزننده روم اولکه سنده بر بلده آدیدر حالا آناطولیده ارکیلی دیدکلری بلده درکه هرقل مرسوم

بناکرده سیدر الهرکلة هانك وکافك فتحیله والهرکلة علبطه وزننده والهرکلة سبحله وزننده والهرکولة
برذونه وزننده والهرکبل قندیل وزننده تن واندامی خوب ورعنا ومشی ورفتاری لطیف ودلارا محبوبه یه دینور الهراکل
علابط وزننده بومری کوده‌لو تنومند انسان وحیوانه دینور یقال رجل وجمل هراکل ای ضخم جسیم الهراکلة
هانك فتحیله ایری بالقلره دینور قدرغه بالغی وفالینوس کبی علی قول صوکبلرینه یاخود دکز دوه‌لرینه دینور
ودکز جانورلرندن صغیرلری ایری وبیوك اولان جانورلره دینور وامواج بحرك جمعیتکاهنه دینور که اطرافدن
موجلر کلوب اوراده تکثر وتجمع پیدا ایدر وجوهری ابن احمر نام شاعرك اشبو * رای من دونها الغواص هولا
هراکلة وحیتانا ونونا * بیتنی معنای مزبوره استشهاد ایچون ایراد ایلمکله وهم ایلمشدر زیرانده اولان هراکله ایری
بالقلر یاخود دکز کلبلری یاخود دکز دوه‌لری دیمکدر نته که ذکر اولندی شارح دیرکه نیجه ائمه دخی جوهری کبی
تفسیر ایلدیلر وهراکله‌نك مفردی هرکل در زبرج وزننده الهرکلة دحرجه وزننده صالنه‌رق یوریمك
معناسنه‌در یقال هو یهرکل ای یمشی فی اختیال الهرکولة برذونه وزننده شول خاتونه دینور که فچی بیوك
وسموز اولمغله قرامان قیونك قویرغی کبی دتره‌یه‌رك یوررا اوله یقال امرأة هرکولة ای المرتجة الارداف الهرملة
دحرجه وزننده برآدمك بدنندن قیل یولمق معناسنه‌در یقال هرمله اذا نتف شعره ومطلقا قیل ویوك یولق
وکسمك معناسنه‌در یقال هرمل الشعر اذا نتفه وقطعه وکذا الوبر وقوجه قاری‌یك یاشلولغندن چوریوب
فرسوده اولمق والدن کتمك معناسنه‌در یقال هرملت العجوز اذا بلیت کبرا وبرایشی تباه وبرباد ایلمك معناسنه‌در
یقال هرمل عمله اذا افسده الهرمل زبرج وزننده‌یك قوجه قاری‌یه دینور وصالق وچولپه همج وپریشان
عورته دینور ویك قوجه ناقه‌یه دینور الهرمول زنبور وزننده تراش اولوب یاخود صاچی قیرقدقدنصکره باشك
اطرافنده قلان قیللره دینور کذلك قوشك ودوه‌نك تویلرنی یولدقدنصکره جابجا قلان تویی بولکنه دینور
الهرمولة زنبوره وزننده اسکی کوملکك ولباسك اتکلرنده اولان پارچه پارچه صالقم صچاغه دینور الهرولة
دحرجه وزننده سکرتمه ایله یوریمه بیننده اولان یوریمکدر که یلمك تعبیر اولنور علی قول عنق دیدکلری یوریمکدن
زیاده جه‌در یاخود سرعتله یوریمکدر خلاصه‌سی لنك ایله یوریمکدر یقال هرول الرجل اذا مشی بین العدو والمشی
اوبعد العنق اواسرع مترجم دیر که محشی سعدی چلبی بو ماده‌یه هرل کلمه‌سنی که فتحتینله‌در استدراك ایلمشدر
واول شارح بخاری ابن حجرك ثبتی اوزره زوجه‌نك زوج اولدن اولان ولدینه دینور الهزل عزل وزننده
طرز ولغو وخوراطه ایلمك معناسنه‌در کرك قولده وکرك فعلده اولسون وبوجدك مقابلیدر که اول برایشی
لطیفه کونه ایلیوب کرچکدن قصد ایله ایتمکدر یقال هزل فی فعله اوقوله وهزل هزلا من الباب الثانی والرابع
ضد جد وهزل هانك فتحی وضمیله انسان وحیوان آرقلیوب لاغر اولمق معناسنه‌در یقال هزل الرجل هزلا
من الباب الاول اذا صار مهزولا وآرقلتمق معناسنه متعدی اولور تقول هزلته انا هزلا من الباب الثانی اذا صیرته مهزولا
وبرآدمك حیوانلری مهزول اولمق معناسنه‌در یقال هزل القوم اذا هزلت اموالهم وبرآدمك مواشیی قیرلمق
معناسنه‌در یقال هزل الرجل اذا موتت ماشیته وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه مستعملدر یقال هزل الرجل
اذا افتقر المهازلة مفاعله وزننده بودخی خوراطه ایلمك معناسنه‌در یقال هازله الرجل بمعنی هزله الهزل
کتف وزننده دائما لاغ وخوراطه ایدن آدمه دینور یقال رجل هزل ای کثیر الهزل الاهزال همزه‌نك کسریله
برآدمی لاغ وخوراطه‌یه‌یك مشغول بولمق معناسنه‌در یقال اهزل فلانا اذا وجده لعابا وبرآدمك حیوانلری آرقلمق
معناسنه‌در یقال اهزل القوم اذا هزلت اموالهم ویل قوراق اولمغله صحراده اوت اثری اولمدیغندن دواب ومواشی‌یی
صالیورمیوب اوبه‌ده وخانه‌ده آلیقومق معناسنه‌در یقال اهزل القوم اذا احبسوا اموالهم عن شدة وضیق
الهزالی هانك ضمیله لاغ ولطیفه‌یه دینور یقال وقعت بینهما هزالة ای فکاهة الهزال هانك ضمیله اسم اولور
آرقلغه دینور یقال به هزال ای ضد سمن ومصدر اولور آرقلمق معناسنه یقال هزل الرجل هزالا
علی بناء المجهول ای صار مهزولا التهزیل تفعیل وزننده آرقلتمق معناسنه‌در تقول هزلته اذا جعلته مهزولا
المهازل میمك فتحیله مهزله‌نك جمعیده که مرحله وزننده‌در حیوانلری مهزول ایلمکه باعث اولان قوراقلغه دینور
یقال اخذتهم المهازل ای الجدوب هزال شداد وزننده اسامیدندر هزال بن مرة وهزال بن ذباب بن یزید ومنسوب
اولیه‌رق دیکر هزال صحابه‌لردر هزیل زبیر وزننده ابن شرحبیل‌در که تابعیندندر جاهلیه زمانی ادراك
ایلمشدر هزیله جهینه وزننده بنت حارث‌در که ام المؤمنین میمونه جنابلرینك همشیره‌لریدر صحابیه‌در
کذلك هزیله بنت مسعود وبنت عمرو وبنت سعید صحابیه‌لردر الهیزلة حیدره وزننده بیراغه اطلاق اولنور

روزکار آنکله اوغراشوب اوینا شدیغیچون یقال سار وافیهم هیزلة ای رایة الهزلی سکری وزننده یلانلره
اطلاق اولنور که وصف غالبدر حیات معناسنه وبونك مفردی یوقدر الهزبلة باء موحده ایله دحرجه وزننده
یك فقیر وخاکسار اولمق معناسنه‌در یقال هزبل الرجل اذا افتقر فقرا مدقعا الهزبلیلة زنجبیله وزننده
ناچیز نسنه‌یه دینور یقال ما فیه هزبلیلة ای شیء الهزامل هانك فتحیله اصوات معناسنه‌در اصلی ازامل‌در
همزه‌ هایه مقلوبدر الهشبلة شین معجمه ایله سفینه وزننده صاحبنك اذن ودستوری اولمیه‌رق برآدمك سوار اولدیغی
دابه‌یه دینور وغصبا اخذ اولنان دوه‌یه وسائر حیوانه دینور یقال ابل هشبلة ای مغصوبة الاهتشال افتعال
وزننده صاحبنك اذنی اولمیه‌رق دابه‌سنه بینمك معناسنه‌در تقول اهتشلت فرسه اذا رکبته بغیر اذن صاحبه
الاهشال همزه‌نك کسریله برآدمه دابهٔ مغصوبه ویرمك معناسنه‌در یقال اهشله اذا اعطاه الهشبلة الهبشلة
حیدره وزننده یاشلو سموز ناقه‌یه دینور یقال ناقة هبشلة ای مسنة سمینة التهشیل تفعیل وزننده ناقه ممه‌سنه
آز جه سود کتورمك معناسنه‌در یقال هشلت الناقة اذا انزلت شیئا من اللبن الهیضلة ضاد معجمه ایله حیدره وزننده
اورته یاشلو عورته دینور یقال امرأة هیضلة ای نصف وسودی چوق ناقه‌یه دینور وبومری کوده‌لو ایری واوزون
عورته دینور وقوجه قاری‌یه وسائر حیوانه دینور یقال امرأة واتان هیضلة ای مسنة وسلاحلو عسکره وجماعته
دینور یقال جماعة هیضلة ای متسلحة وناسك غریو وفریادلرینه دینور تقول سمعت هیضلة الناس ای اصواتهم
الهیضل حیدر وزننده بودخی سلاحلو جماعته دینور وچوق عسکره دینور یقال جاء هیضل ای جیش
کثیر الهضل فضل وزننده چوق نسنه‌یه دینور کثیر معناسنه ومصدر اولور پك چوق سوز سویلمك معناسنه
یقال هضل بالشعر وبالکلام هضلا من الباب الاول اذا سح سحا الهضلاء حمراء وزننده اوزون ممه‌لو عورته
دینور یقال امرأة هضلاء ای الطویلة الثدیین الاهضال همزه‌نك کسریله بلودیك چوق یغمور یاغدرمق
معناسنه‌در یقال اهضلت السماء اذا سحت بمطرها وقیودن قوغه‌یی چکرکن دیوارنه چارپمغله صوینی سرپمك
معناسنه‌در یقال اهضلت الدلو اذا اضر بها جال البئر فنضحت بالماء الهطل هانك فتحیله والهطلان فتحاتله
والتهطال تذکار وزننده پیدرپی بلوك بلوك ایری دانه‌لو یغمور یاغمق معناسنه‌در یقال هطل المطر هطلا وهطلانا
وتهطالا من الباب الثانی اذا امطر متتابعا متفرقا عظیم القطر وهطل اسم اولور متصل یاغان ضعیف یغموره
دینور یقال امطر السحاب هطلا وهو المطر الضعیف الدائم وهطل آتی سکرتدرمکله کوده سنك ترینی شیئا
فشیئا دوکمك معناسنه مستعملدر یقال هطل الجری الفرس اذا اخرج عرقه شیئا بعد شیء وآهسته جه یوریمك
معناسنه‌در یقال هطلت الناقة اذا سارت سیرا ضعیفا وکوز یاش آقتمق معناسنه مستعملدر یقال هطلت العین
بالدمع اذا سالت به الهطل هانك ضمیله پیدرپی یاغان ایری قطره‌لو دائمی یغموره دینور الهطلاء حمراء وزننده
هطل معناسنه‌در یقال دیمة هطل وهطلاء ولا یقال سحاب اهطل کما یقال سحابة هطلاء یعنی مؤنث
اوله‌رق هطلاء استعمال اولنور که دیمه وسحابه کلمه‌لرینه صفت اولور لکن مذکر اوله‌رق اهطل مستعمل دکلدر
نته که روعاء دیرلر حدید القلب اولان قسراغه ومذکرنده اروع دیمزلر الهطل کتف وزننده والهطال شداد
وزننده مطره وسحابه وصف اولور یقال مطر وسحاب هطل وهطال وسحایب هطل کرکع جمع هاطل الهطل
هانك کسریله قورده دینور ذئب معناسنه واوغری‌یه دینور یقال هو هطل ای لص واحمق آدمه دینور بوراده
واوسز الاحمق نسخه‌لری خطادر ویوریلوب فرومانده اولمش انسان وحیوانه دینور علی قول دوه‌یه مخصوصدر
الهطلی سکری وزننده یاپجه یاپجه یوریان ناقه‌یه دینور یقال ناقة هطلی اذا کانت تمشی رویدا وهطلی
وهطلی جمزی وزننده سوریدن منقطع اولان علی قول سوریجیسی اولمیوب باشلو باشلرینه صالمه کیدن دوه‌لره
دینور یقال ابل هطلی وهطلی ای منقطعة اومطلقة لا سائق لها الهیطل حیدر وزننده تلکی‌یه دینور
وماوراء النهر اولکه‌سنك اسمیدر وکندیلرایله غزا اولنور اولان برمقدارجه سپاهه دینور وترك طائفه‌سندن علی قول
هندولردن برجنس مخصوص ایدی که سلفده ظهور ایلدیلر وصاحب شوکت ومناعت ایدیلر وآنلره هیاطل
وهیاطله دخی دینور ایدی برمدت هندستان طرفلرنده دولتلری مستمر اولمشدر مؤلف مفرد وجمعی برعد ایلمشدر
وبو قیصر وقیاصره وکسری واکاسره کبیدر آخرنده‌کی تاء بو مقوله اقصای جمعه داخل اولور مفردینك عجمه
اولدیغنه اشارت ایچون وعدم دخولی دخی جائزدر وقالدیکه برهانده مرسومدر که هیتال تاء ایله نام ولایت ختلاندر
پادشاهلرینه هیاتله دینور پس هیطل مخففا هیتال معربی اولوب جمعنده هیاطله دینمشدر هطال شداد وزننده
زید الخیل الطائی فرسنك اسمیدر وبرطاغك آدیدر الهیطلة حیدره وزننده باقر تجره‌یه دینور پاتیلهٔ فارسی

معربیدر التهبطل تدحرج وزننده خسته لکدن صاغالمق معناسنه در یقال تهبطل من المرض اذا برأ الهبقل
هانك کسری وقافك سکونیله کنج دوه قوشنه دینور وچالقیی همج اوزون آدمه دینور یقال هو هبقل ای طویل
اخرق الهبقل کتف وزننده اج کیسه دینور جایع معناسنه در الهباقل ارکك فاره یه دینور الهبقل حیدر
وزننده ارکك دوه قوشنه دینور وکلره دینور ضب معناسنه الهبقلة دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور که
مراد آغر آغر یوریمکدر الهیکل صیقل وزننده مطلقا ایری و دیرمان نسنه یه دینور و کریملو اوزون آته دینور
وکالنی بولوب مقدارنجه یوغونلمش واوزامش نباته دینور ونصاری طائفه سنه مخصوص شول بیته وحجره یه
دینور که آنده مریم علیها السلام صورتنی وضع ایدرلر ونصارانك مناسترلرینه ده هیکل دینور یقال کانه الراهب
فی هیکله ای فی دیره و یوکسك بنایه دینور یقال بناء هیکل ای مرتفع وهیکل بن جابر اصحابدندر برهانده مشروح
اولدیغی اوزره هیکل اعجمی اولهرق بتخانه یه وصورته دینور اسلاف حکماء اعتقادلرنده کواکب انوار مجرده نك
ظلال وهیاکلی اولمغله هر کوکب ایچون مناسب طلسم وضع واول طلسم ایچون بیوت بنا ایدوب اول بیوته هیاکل
النور دیرلر ایدی الهیکلة دحرجه وزننده نبات اوزایوب یوغونلمق معناسنه در یقال هیکل النبات
اذا صار هیکلا وهیکله اسم اولور بیوك جثه لو تنومند خاتونه دینور یقال امرأة هیکلة ای عظیمة التهاکل
تفاعل وزننده نزاع ایدشمك معناسنه در یقال تهاکلوا فی الامر اذا تنازعوا التهکیل تعثیر وزننده آیغرآت
وعورت قسمی شیوه ورفتار ایله یوریمك معناسنه در یقال تهکیل الحصان والمرأة اذا مشی اختیالا الهلال هانك
کسریله بر کیجه لك علی قول ایکی کیجه لك یکی آیه دینور ماه نو معناسنه یاخود اوچ کیجه یه قدر یاخود یدنجی کیجه یه
قدر هلال اطلاق اولنور وهر آیك آخرنده یکرمی التنجی ویکرمی یدنجی کیجه لك آیه ده هلال اطلاق اولنور
ماعدایه یعنی ماینینه قمر دینور وهلال آزجه صویه اطلاق اولنور یقال ما فیه الا هلال ای ماء قلیل وتمرنه اطلاق
اولنور سنان معناسنه ویلانه علی قول ارککنه اطلاق اولنور ویلان قاوینه دینور که صویلمش دریسیدر وآرق
ومهزول ارکك دوه یه دینور وسمرك و پالانك ایکی بوکورنی بری برینه قاوشدیرن دموره دینور واپاق قابنك اباغه
کچن بندن یره طوقنان محلنه دینور وتوزه دینور غبار معناسنه واشك قسمنك سکرنی کسجك کوچك دهره
کبی بر بچاغه دینور وسیل صوینی طشره صاومق ایچون چادرك چوره سنه قازیلان خرقك نصف دائره کبی
مقوس سنه دینور ودوه قسمنه مخصوص بر تمغانك اسمیدر که یکی آی شکلنده اولور ودلبر ومحبوب اوغلانه دینور
تقول رأیت هلالا ای غلاما جمیلا وهوازن قبیله سندن بر جماعت آدیدر ودکرمن طاشنك قیرلمش اوجنه دینور
وطولانی دوشمش قالدرم طاشلرینه دینور وانسانك طرنقلری دبنده اولان بیاضه دینور ویغمور بوره سنه دینور
تقول اخذنا الهلال ای دفعة من المطر وهلالك جمعی اهله کلور اجله کبی واهالیل کلور وهلال مهاناة کبی مفاعله دن
مصدر اولور کما سیذکر واون آلتی صحابه کرام اسمیدر وابو هلال التیمی دخی صحابه در الهلال سحاب وکتاب
وزننده یغمورك اولنه دینور یقال جاء الهلال والهلال ای اول المطر هلال غراب وزننده تهامه ده بر دره
بولیدر که سراة اولکه سنده یسوم ناحیه سندندر وکلور الهل هانك فتحی ولامك تشدیدیله یغمور صاغانقلی یاغمق
معناسنه در یقال هل المطر هلا من الباب الاول اذا اشتد انصبابه ویکی آی کورنمك معناسنه در یقال هل الهلال
اذا ظهر وآیك غره سی کورنمك معناسنه در که شهره مسند اولور یقال هل الشهر اذا ظهر هلاله ولا تقل اهل الشهر
اهلالا وفرحناك اولمق معناسنه در یقال هل الرجل اذا فرح وحیقرمق معناسنه در یقال هل الرجل اذا صاح وهل نازك
نسج اولنمش ثوبه دینور یقال ثوب هل ای رقیق النسج الانهلال انفعال وزننده بو دخی یغمور صاغانقلی دوکلمك
معناسنه در یقال انهل المطر اذا اشتد انصبابه وکوز یاشی صاپرصاپر آقمق معناسنه در یقال انهلت العین اذا سالت بالدمع
الاستهلال بو دخی یغمور شدتله دوکلمك معناسنه در یقال استهل المطر اذا اشتد انصبابه ویکی آی کورنمك معناسنه در
یقال استهل الهلال علی المجهول اذا ظهر وصبی والده سندن تولد ایلدیکی آنده بکا ایله چاغرمق معناسنه در
یقال استهل الصبی اذا رفع صوته بالبکاء یعنی عند الولادة وکذا کل متکلم رفع صوته او خفض وقلج غلافندن
صیرلوب چقمق معناسنه در یقال استهل السیف اذا استل وآی یکی اولمق معناسنه در ومنه یقال اتیته فی استهلال الشهر
ای فی وقت استهلاله الاهلال همزه نك کسریله آی کورنمك معناسنه در یقال اهل الهلال واهل علی المجهول
اذا ظهر مؤلفك ولا تقل اهل قولیله نهیی شهره اسناد اولنمق صورتنده در کذکر اولندی واهلال چوجق تولد ایلدیکی
آنده بکا ایله چاغرمق معناسنه در یقال اهل الصبی یعنی استهل ویکی آیه باقمق معناسنه در یقال اهل الرجل
اذا نظر الی الهلال وقلج مضروبك اعضاسندن بر مقدارنی کسوب ایرمق معناسنه در که هلال واری اولور یقال

اهل السیف بفلان اذا قطع منه ویك صوسز کسه توکرکی یغلمقله بوغزینه نوعا رطوبت کلمك ایچون دلنی کوچك
دله طوغری قالدروب بوکمك معناسنه در یقال اهل العطشان اذا رفع لسانه الی لهاته لیجتمع له ریقه وبر آدم آیك
غره سنی کورمك معناسنه در یقال اهل الشهر اذا رأی هلاله وحج ایدن کسه بلند آواز ایله تلبیه ایلمك معناسنه در
یقال اهل الملبی اذا رفع صوته بالتلبیة التهلل تفعل وزننده بشر وسروردن یوز کولوب ایشیق معناسنه در
یقال تهلل الوجه اذا تلألأ وشمشك چاقمغله سحاب ایدینلمق معناسنه در یقال تهلل السحاب اذا تلألأ وکوز یاشی
صاپرصاپر آقمق معناسنه در یقال تهللت العین اذا سالت بالدمع الاهتلال افتعال وزننده بو دخی چهره وسحاب
ایشیق معناسنه در یقال اهتل الوجه والسحاب اذا تلألأ وبر آدم تبسم ایلمکله دیشلری ایشیق معناسنه در یقال
اهتل الرجل اذا افتر عن اسنانه الهلیلة سفینه وزننده شول یره دینور که انا یغمور یاغوب چوره سنده اولان
یرلره یاغمامش اوله یقال ارض هلیلة ای ممطورة دون ما حولها التهلیل تفعیل وزننده لا اله الا الله دیمك معناسنه در
یقال هلل المؤمن اذا قال لا اله الا الله شارحك بیاننه کوره هیلله دن مأخوذدر که بسمله وحوقله کبیدر وتهلیل بر نسنه دن
قورقمغله قچنلیوب قاچمق معناسنه در یقال هلل عنه اذا نکص وجبن وفر و یازی یازمق معناسنه در یقال هلل
الکاتب اذا کتب الکتاب و بر آدمه شتم ایدرکن امساك ایدوب کیرو نوب ایسم اولمق معناسنه در یقال هلل
عن شتمه اذا تأخر الهلل فتحتینله قورقویه دینور تقول اخذنی منه الهلل ای الفرق و یغمورك اولنه دینور واورمجك
اوینه دینور که تل تل نسج ایتدیکیدر وهله لفظندن که مطره دینور جمع اولور یقال مطرت فی هذا العام هلل کثیرة
ای امطار وقیل دیدکلری حیوانك دماغنه دینور که سم ساعه در تناول ایدن فی الحال هلاك اولور الهلهل دلدل
وزننده قاره دینور ثلج معناسنه الهلهل فدفد وزننده آغویه دینور یقال سقاه هلهلا ای سما واهتمامسز
کوشك وپازاری طوقنمش سیرك بزه دینور یقال ثوب هلهل ای سخیف النسج وانجه و یوفقه طوقنمش بزه وقماشه
دینور یقال ثوب هلهل ای رقیق وتعبیراتی ومضمونی نازك قاشی لطیف شعر وغزله دینور یقال شعر هلهل ای رقیق
الهلهلة زلزله وزننده بزی اهتمامسز کوشك وپازاری طوقومق معناسنه در یقال هلهل الثوب النساج اذا
نسجه سخیفا وبر نسنه یه یك یقلشوب چاتمق معناسنه در یقال هلهل یدرکه ای کاد وصوتی دوندیره رك ازکی ایلمق
معناسنه در خواننده لرك ترجیعلری کبی یقال هلهل الصوت اذا رجعه وبر خصوصده مهل وتانی ایله حرکت ایدوب
انجامنه منتظر اولمق معناسنه در یقال هلهل الرجل فی الامر اذا انتظر وتأنی واونی بر سخیف نسنه ایله الهمك
معناسنه در یقال هلهل الطحین اذا نخله بشیء سخیف وآت قسمنی هلا دیو زجر وازار ایلمك معناسنه در یقال
هلهل بفرسه اذا زجره بهلا الهلهال سلسال وزننده والهلاهل علابط وزننده بونلرده نازك وانجه
طوقنمش ثوبه ولطیف ونازك شعره دینور یقال ثوب وشعر هلهال وهلاهل ای رقیق وهلاهل چوق اولهرق صافی
صویه دینور یقال بالغدیر ماء هلاهل ای صاف کثیر دو هلاهل یاخود ذو هلاهله اذواء تعبیر اولنان ملوك
یمندن بر ملکدر المهلهل اسم مفعول بنیه سیله بو دخی نازك ولطیف ثوبه وشعر وکفته یه دینور هلیان کسر تیله
ویانك تشدیدیله وذو هلیان نابود ونابدید اولهجق یره مستعملدرلر که بلیان دخی بو معنایه در بلل
ماده سنده تفصیل اولندی یقال ذهبوا بهلیان وبذی هلیان ای بذی بلیان مؤلف بونلری معتل بابنده دخی ذکر
ایلمشدر الاهالیل اکالیل وزننده امطار معناسنه در مفردی یوقدر یاخود اهلول در اسلوب کبی تهلل تفعل
وزننده باطل ولغو وبیهوده نك اسمیدر یقال ذهب دمه فی تهلل ای فی الباطل وبو علمیت ووزن فعل ایله غیر
منصرفدر الهالة غله وزننده یغموره دینور وآیك ابتداسنه دینور وچراغدانه وشمعدانه دینور ومسرجه معناسنه
وناچیز نسنه یه اطلاق اولنور یقال ما اصاب هلة ای شیئا الهل هانك کسریله بو دخی آیك ابتداسنه دینور تقول
اتیته فی هلة الشهر وهله واهلاله ای استهلاله یعنی وقت استهلاله وهل یا الکزجه برقات جامه ایله طوران خاتونه دینور
یقال امرأة هل ای متفضلة فی ثوب واحد المهالة مقاتله وزننده والهلال قتال وزننده بر آدمی هر آی
آیلقله قوللنمق معناسنه در یقال هاله مهالة وهلالا اذا استأجره کل شهر بشیء المهللة محدثه وزننده شول
دوه لره دینور که یك زبون اولملریله بللری یای کبی مقوس اوله یقال ابل مهللة ای ضامرة منقوسة المهلل معظم
وزننده هلال کبی مقوس اولمش نسنه یه دینور یقال شیء مهلل ای منقوس مهلهل اسم فاعل بنیه سیله
بر شاعرك لقبیدر که اسمی عدی یاخود ربیعه ایدی اشعار عربی یه ابتدا رقت ویرانك صورتی و برن مرقوم اولمغله
مهلهل ایله ملقب اولدی نته که شعرای رومده کی باقی مرحوم کبی یاخود اشبو * لما توغل فی الکراع هجینهم * هلهلت
اثأر مالکا او صنبلا * بیتی تفوه ایلمکله سبب تلقیب اولدی الهلی هانك ضمیله ربی وزننده غم وتاسه دنصکره

شرفورود ايدن فرح وانبساطه دينور تقول وجدت الهلى اى الفرجة بعد الغم ذوالهلالين زيد بن عمر بن
الخطاب رضى الله عنهما لقبيدر والده سى ام كلثوم بنت على بن ابى طالب اولمغله ايكى جد امجددن كنايه ايله
ملقب اولدى هل هانك فتحى ولامك سكونيله كلمهٔ استفهامدر ام و بل وقد كلمه لرى منزله لرنده استعمال اولنور
وجزاء معناسنه كلور وجحد ونفى معناسنه اولور وامر معناسنه اولور وكاه اولور كه هل كلمه سنه حرف تعريف داخل
اولوب اسم معرب اولور ابو الدقيش نام اعرابى يه هل لك فى زبد وتمر ديدكلرنده جوابنده اشد الهل ديدى حروف
اصولك عددى اسمده تكميل اولمق ايچون لامى مشدد قيلدى وهل كلمه سنده ال دخى لغتدر ومصغرنده هليل دينور
وهليه وهلى دينور ياى مشدده ايله هلا هانك فتحى ولامك تشديديله كلمهٔ حث وتحضيضدر كه لوم وعتاب
كونه قندر معنى دلالت ايدر هل ايله لا كلمه سندن مركبدر وعربلرك حيهل الثريد كلاملرنده حى اسم فعل امردر اقبل
وهلم معناسنه در هل كلمه سيله مركب اولمغله اسم واحد قلنوب اسرع لفظنه اسم قلندى مفرد وجمعى برابردر
شارح ديركه وقف حالنده حيهلا دينور فتحه بى بيان ايچون الف الحاق اولنور عجله كل ديمك معناسنه در
انتهى وحيهل الصلوة ديرلر ائتوها معناسنه كه نمازه اقبال ايدك ديمكدر وكاف خطاب الحاقيله حيهلك ديرلر
هلم وتعال معناسنه بونك تفصيلى حى ماده سنده در هلا هانك فتحى والفك قصريله وهال حال وزننده
آت قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر يقين كل ديمكدر مثلا بنك طاشنه بناشمقده برى كل
بناش ديجك برده تفوه ايدرلر الهمل فتحتينله ليلا ونهارا كندى باشنه صالمه ترك اولنوب
تقيد اولنميان ايلق دوه ره دينور يقال ابل همل اى سدى متروك ليلا ونهارا الهمل حمل وزننده
دوه قسمى ليلا ونهارا چوبانسز صالمه كزمك معناسنه در يقال هملت الابل هملا من الباب الثانى اذا تركت
سدى وهمل وهملان فتحاتله وهمول شمول وزننده كوز ياشى خروشله آقمق معناسنه در يقال هملت عينه هملا
وهملانا وهمولا من الباب الثانى والاول اذا فاضت الهامل ليل ونهار چوبانسز صالمه كزوب يورين دوه يه
دينور جمعى هوامل وهموله كلور وهامله كلور وهمل كلور فتحتينله وهمل كلور ركع وزننده وهمال كلور رخال
وزننده وهملى كلور سكرى وزننده شارح ديركه نسخه لرده فهى هامل عنوانده واقعدر ماشيه اعتباريله در
ياخود طغيان قلم ناسخدر وجمع عدادنده هامله جمع اولوب هاء تانيثله جمعيت موصوف اعتباريله در وفتحتينله همل
اسم جمعدر وهملى ورودى وصفيت اعتباريله در ومصباحده ونهايه ده همل فتحتينله هاملك جمعى اولمق اوزره
مرسومدر كذلك مصباحده فتحتينله مصدر اولمق اوزره ده مثبوتدر پس رأس ماده ده مؤلفك افرازى اسم جمع ياخود
مصدر اصلى اولديغنى مشعردر وهمل وهملان وهمول يغمور اراالق ديكه رك دائمى ياغمق معناسنه در يقال
هملت السماء اذا دام مطرها فى سكون الانهمال انفعال وزننده بودخى كوز ياشى طاشوب آقمق معناسنه در
يقال انهملت عينه بمعنى هملت الهمل هانك كسريله بدوى كليملرندن بر كونه كليمه دينور واسكى قبل چادره
دينور تقول رأيته يقعد فى همل اى بيت خلق من الشعر ويمانى ثوبه دينور يقال جاء وعليه همل اى ثوب مرقع
الهمل فتحتينله خرما اغاجندن قوپمش ليفه دينور كه صابونله استعمال اولنور واصلا اوكونده مانعى اولمامغله
هميشه سيلان اوزره اولان صويه دينور يقال ماء همل اى سائل لا مانع له الاهمال همزه نك كسريله برنسنه يى
رغبت والتفات ايلميوب بوشلامق معناسنه در على قول حالى اوزره ترك ايدوب قولاغندن مهجور ايلمك معناسنه در
يقال اهمله اذا خلى بينه وبين نفسه اوتركه ولم يستعمله الهمال رمان وزننده سست وكوشك وسلپوك نسنه يه
دينور يقال شئ همال اى رخو وشول ارضه دينور كه حروب وقتاله مخصوص اولمغله خراب اولوب بركمسه عمارتنه
قصد ورغبت ايلميه يقال ارض همال اذا كانت قد تحامتها الحروب فلا يعمرها احد بوراده نسخه لر تحامتها
عنوانده مرسومدركه تحامى ماده سندن ماضى مؤنثدر بربرى قوريلق محمى ايلمك معناسنه در كويا كه حروب
اورابى كندى نفسنه تخصيصله قوريلق ايلمش اولور كه خلاصه سى قبائلك جنكاه مخصوصى اولور لكن لسان
العربده هابله تهامتها عنوانده مرسوم اولوب انصباب معناسنه اولمغله آنده بك چوق جنك وجدال اولمغله خراب
اولمش ديمك اولور وماده يه بوملايمدر همال شداد وزننده بررجل اسميدر هميل زبير وزننده ابن الدمون دركه
صحابيدر الهمالى هانك فتحيله مرعاده قلان اوت بقيه لرينه دينور وضعيف طبوره دينور وبونك مفردى يوقدر
وبرتق لباسلره دينور الهمرجل سفرجل وزننده جنسى بالك بوكرك آته دينور واشكين ورونده ناقه يه دينور ومطلقا عجول
وخفيف وسريع انسانه وحيوانه دينور الهنبلة دحرجه وزننده صرتلان كبى بربكا طوغرى يكدروب اغسيه رق
يوريمك معناسنه در يقال هنبل الرجل اذا ظلع ومشى مشية الضباع بوراده السباع نسخه لرى غلطدر هنتل جندل

وزننده

وزننده برموضعدر الهنجل قنفذ وزننده ثقيل وكرانجان آدمه دينور الهندويل زنجبيل وزننده ايرى وديزمان
شبثه دينور وبون وصالق وعقلى ضعيف هيچ آدمه دينور الهول قول وزننده برآدمى بلكلندروب قورقتمق
معناسنه در يقال هاله يهوله هولا اذا افزعه وهول شول قورقنج نسنه نك قورسنه دينوركه آندن نه كونه حالت
حادث اوله جغى نامعلوم اولمغله اوطرفدن دائما انديشه ناك اولنور هول بحر كبى جمعى اهوال وهوول كلور هانك
ضميله يقال ركب هول الليل وهول البحر وهو المخافة من الامر لايدرى ما هجم عليه وهول سرخوش كسه اختلال
دماغ سببيله بعض صور ومخيلات توهم ايلمكله آندن بلكلنوب اوركمك معناسنه در يقال هيل السكران يهال
هولا على المجهول اذا رأى تهاويل فى سكره ففزع منه التهويل تفعيل وزننده قورقنج نسنه ايله برآدمى
قورقتمق معناسنه در يقال هوله اذا افزعه وتهاويل كلمه سندن مفرد اولور كاسيذكر ومزين لباسله وحليات له
بزنمك معناسنه در يقال هولت المرأة اذا تزينت بزينة اللباس والحلى وبرخصوصى تشنيع ايلمك معناسنه دركه
هائليتله وصف وتعريف ايلمكدرتاكه مخاطب اول امره تقرب ايلميه يقال هول الامر اذا شنعه وبرآدمى قورقيده جق
قورقنج نسنه يه دينوركه اسم اولور يقال هوله بالتهويل وهو ما يهول به وتهويل اهل جاهليت افعالندن شول
نسنه دركه هرقومك برقبولرى وارايدى وآنلرك خداملرى اولوب ايچنده آتش ياقوب خدمت ايدرلر ايدى ايكى
كمسه بيننده خصومت واقع اولوب يمين ويرمك اقتضا ايلدكده اول آتشك يانه ايلتوب خفية خادملر آتش ايچره
طوز طرح ايتملريله آتش چاتر پاتر اوتوب مضطرب اولدقجه خادملر اول كسه يى تخويف ايدرلر ايدى تا كه يمينى خلاف
ايسه نكول ايدر ايدى ايشته بوفعله تهويل واول آتشه هوله ديرلر هانك ضميله الاهتيال افتعال وزننده
برنسنه دن بلكلنوب قورقمق معناسنه در يقال هوله فاهتال الهبلة حبله وزننده كه اصلى هوله ايدى بودخى
انجامى نامعلوم اولان قورقنج نسنه دن عارض قورقويه دينور الهائل والمهول مقول وزننده هول
كلمه سنى تأكيد اولورلر يقال هول هائل ومهول تأكيد بوراده مهول مرطوب ومبسور كبى نسبت اوزره كلان
مفعوللردندر التهاويل الوان مختلفه يه اطلاق اولنور يقال به التهاويل اى الالوان المختلفة وكوناكون نقوش
ونصاوير وحليات زينتلرينه اطلاق اولنور مفردلرى تهويلدر يقال تزينت المرأة بالتهاويل وهى زينة التصاوير
والنقوش والحلى المهول محدث وزننده جاهليه ده ذكر اولنان تهويل عمليله يمين ويرن كسه يه دينوركه
آتشكدهٔ مزبورك خادميدر الهولة هانك ضميله ذكر اولنان تهويل جاهليه آتشنه دينور وعجب اولان
نسنه يه دينور يقال انه لهولة اى عجب وشول محبوبه يه دينوركه نهايت مرتبه ده خوب ودلبر اولمغله حسن وجمالى
تماشا ايدنلرى آفت كبى تهويل ايليه يقال انها لهولة اى تهول بحسنها من نظر اليها الهول هانك ضميله قورقنج
نسنه يه دينور وياوز وتيزدل ناقه يه هول الجنان اطلاق اولنور يقال ناقة هول الجنان اى حديد القلب التهول
تفعل وزننده قورقنج اولمق معناسنه در يقال تهول الشئ اذا كان هائلا وبرناقه يى برياورى يه يالقمرادلنوب
ناقه امتناع ايلمكله صاحبى بريرتجى جانور صورتنه كيروب ناقه يى قورقتمق معناسنه مستعملدر يقال تهول الرجل
الناقة اذا تشبه لها بالسبع لتكون ارأم وبرآدمك مالنه كوز دكورمك قصدنده اولمق معناسنه در يقال تهول
لماله اذا اراد اصابته بالعين الهولول سفرجل وزننده خفيف وسبكمشرب آدمه دينور چالى قوشى كبى يقال رجل
هولول اى خفيف الهالة آى آغيلنه دينور يقال خرج القمر من هالته اى من دارته شارح ديركه هاله لفظى
هائله مخففيدر عادتا يغموره دلالت ايلديكيچون اعراب طائفه سى تدارك اوزره اولورلر وبعضلر هاله يى قرينده
استعمال ايدرلر وهاله عبد المطلبك زوجه سى اسميدركه والدهٔ حضرت حمزه در وهاله ام الدرداء دركه صحابيه در
وابوهاله وابنة هند نبش ماده سنده ذكر اولندى ابوالهول برشاعرك كنيه سيدر ومصرده هرمان يانده
برانسان باشى صورتيدركه طاشدن تراشيده در طلسم رمال اولمق اوزره منقولدر حالا هانك ضميله متداولدر الهال
حال وزننده آل معناسنه دركه سرابه دينور وهال تنوينله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر الهيل سيل
وزننده برنسنه يى بوشالدوب دوكمك معناسنه در يقال هال عليه التراب يهيل هيلا اذا صبه وهيل تپه دن دوكيلن قومه
دينور الاهالة همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى بوشالدوب دوكمك معناسنه در الانهيال برنسنه صاپر صاپر
دوكلمك معناسنه در يقال اهال التراب فانهال اى صبه فانصب وناس بركسه اوزره شتم وضرب ايله اوشوتى ايلمك
معناسنه در يقال انهالوا عليه اذا تتابعوا عليه وعلوه بالشتم والضرب التهييل تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى
دوكمك معناسنه در التهيل تفعل وزننده دوكلمك معناسنه در يقال هيل التراب فتهيل اى صبه فتصبب
الهيال سحاب وزننده والهيلان فتحاتله يغندن دوكيلان قومه دينور الهال والاهيل احمر وزننده

والمنهال منقاد وزننده برقرار اولميوب دائما آقوب دوكيلن قومه دينور يقال رمل هال واهيل ومنهال اى منصب
بوراده هال هائل لفظندن مقلوب ومحذوف العجزدر الهيل سيل وزننده والهيلمان هانك فتحى ولامك
فتحى وضميله ايكى كلمه در كه مال كثير معناسنه استعمال اولنور على قول قوم ايله روزكار ديمكدر كه آنلرك عددنجه
ديمكدر ياخود بوش وهوا ايله كلدى ديمكدر يقال جاء بالهيل والهيلمان اى بالمال الكثير او الرمل والريح الاهيل
برموضعدر الهيول صبور وزننده ذرّه تعبير اولنان خرده غباره دينور كه كونشك شعاعى باجه دن اوطه ايچره
نفوذ ايلدكده فرنجه اياغى كبى ظاهر اولور شارحك بيانه كوره عبرانيدن معرّبدر الهالة آى آغيلنه دينور
پس واوى ويائى اولور بونده دخى اصلى هايله در صبّ مطر ملاحظه سنه مبنى درجمعى هالات كلور هيلاء صحراء
وزننده مكه ده برقاره طاغك آديدر الهيولى هانك فتحى وياىك ضمى والفك قصريله وابن قطاّع نقلى اوزره
ياى مضمومه نك تشديديله ده جائزدر پموغه دينور قطن معناسنه اوائل يعنى حكماء سلف طينت عالمه بالتشبيه
هيولى اطلاق ايلديلر پموق اصل انواع ثياب اولديغى كبى سرشت عالم دخى اصل انواع صور كونيه در وعند البعض
اصطلاح فلاسفه ده برموصوفدر كه اهل توحيدك ذات بحث الهى بى توصيف ايلدكلرى صفتلريله متصفدر
يعنى كميت وكيفيتسز واكاسمات حدوثدن برعلامت مقترن اولميه رق برموجوددن عبارتدر بعدما كاصنعت صانع
بيچون حلول وعرضلر اعتراض ايلمكله آندن اشبو عالم كون وفساد حادث اولدى خلاصه سى صور جنسيه ونوعيه يه
قابل ماده دن مجرد برجوهردر هبله تمره وزننده برديشى كچى اسميدر كه برخاتونك ايدى كنديسنه آزار
واذا ايدن كسه بول سود ويروب نوازش ايدنلره ويم ويرنلره بو بنوزيله ضرب ايدرايدى ومنه المثل *هيل خيرحاليبك
تنطحين* بوراده منادى مرخمدر فصل الباء البسل يانك فتحى وسينك سكونيله قريش ظواهرك
يعنى مكه نشين اولميوب ظواهر مكه يه نازل اولان قريش طائفه سنك اعتضاد ايتدكلرى ايكى قبيله نك بريسيدر كه
ديكرى بسل در مراد بنو عامر بن لوىّ قبيله سيدر البلل فتحتيله اوست ديشلرك قصه لغنه على قول
نظامسز اختلاف اوزره بتوب اغز ايچره دورك ويايق اولمسنه دينور يقال فى اسنانه يلل اى قصر فى اسنانه
العلى او انعطاف الى داخل الفم واختلاف نبتها ته كه الل دخى بو معنايه در همزه ايله و يلل قيانك دوزلكنه
و يالجيلغنه دينور الايلّ همزه نك و يانك فتحى ولامك شده سيله ديشلرى وصف مرقوم اوزره اولان كشى يه
دينور مؤنثى يلاء در وغليظ وتومسك ارضه دينور كه تپه كبى طومالوب چقمش اوله يقال قفّ ايلّ
اى غليظ مرتفع وطرنقلرى قصه اولان آت وقاتر اياغنه دينور يقال حافر ايلّ اى قصير السنبك ياليل
بركسه اسميدر وبرصنم آديدر وعبد ياليل كلل ماده سنده ذكر اولندى يليل زمزم وزننده
وادى الصفراء قربنده برموضع آديدر يوله يانك ضميله محدثيندن احمد بن محمد اليهنىّ جدّينك اسميدر
تجز اللام بعون الله الملك المنعام والصلاة والسلام على خير الانام الى قيام الساعة وساعة القيام

❁ باب الميم ❁ ❁ فصل الهمزه ❁

ابام باى موحده ايله غراب وزننده وابيم باى تحتيه مشدده ايله غريب وزننده وابيمه دخى دينور جهينه وزننده
نخله يمامه ده ايكى شعب اسميدر كه بينلرنده برطاغ واردر ابامه اسامه وزننده ابن غطفان دركه جذام قبيله سنك
نسبى رجالندندر وابامة بن سلمه وابامة بن ربيعه سكون قبيله سى خلقندندر وابامة بن وهب الله خثعم قبيله سنك
نسبى رجالندندر و بونلردن ماعداسى اسامه در سينله الاتم ختم وزننده قربه نك ايكى نكنده سنى سوكوب برى برينه
اولاشدرمغله ايكيسنى براتمك معناسنه در يقال اتمت القربة اتما من الباب الثانى اذا فتق خرزتاه فصارتا واحدة
وكسمك معناسنه در يقال اتمه اذا قطعه وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال اتم بالمكان اذا اقام به الاتم
فتحتيله كيجكمك واو يالنمق معناسنه در يقال اتم الرجل اتما من الباب الرابع اذا ابطأ الاتم همزه نك ضميله والاتم
ضمتيله يبان زيتونه دينور عتم لفظنده لغتدر الاتوم صبور وزننده فرجى صغير عورته دينور يقال امرأة اتوم
اى الصغيرة الفرج وايكى دلكى براولان عورته ده ديمكله ضدّ اولور يقال امرأة اتوم اى مفضاة بوراده مفلضة
نسخه لرى غلطدر و بونك فرجنده وسعت اولمغله ضدّيت ثابتدر الاتيسام همزه نك كسريله والتأتيم تفعيل
وزننده عورتك ايكى دلكينى براتمك معناسنه در يقال آتم المرأة واتمها اذا صيرها اتوما المأتم مقعد وزننده رجال
ونسواندن حزن ومصيبت ياخود فرح ومسرّت ديرنكنه دينور على قول نسوان ياخود كنج وتازه نسوان
ديركنه مخصوصدر يقال حضروا مأتم فلان وهو كل مجتمع فى حزن اوفرح او خاص بالنساء اى بالشواب شارحك
بيانه كوره اسم مصدر واسم مكان اولور و بوقطع وفتق معناسندندر واساسك بيانه كوره حزن ومصيبت ضمننده

جمعيت نسوانده غالب اولمشدر كه حالا السنه ده همزه بى الفه قلبله متد اولدر فارسيده اكاشيون دينور الاتمات
حاصلات وزننده آتمه نك جمعيدر يورلوب فرومانده قالمغله او يالنوب آغر آغر يورييين دوه لره دينور قطع وابطاء
معنالرندن مأخوذدر يقال ابل آتمات اى معيية مبطئة الاثم همزه نك كسرى وثاى مثلثه نك سكونيله كناه وذنب
معناسنه در وخمره وقماره اطلاق اولنور وحلال ومباح اولميان عملى ايشلمك معناسنه در يقال اثم الرجل
اثما من الباب الرابع اذا عمل مالا يحلّ واثم ومأثم مقعد وزننده كناه ايلمك معناسنه در يقال اثم الرجل اثما ومأثما
اذا اذنب واثم ومأثم اشكنجه وعقوبته دينور كه كناه جزاسيدر الاثام قاسم وزننده والاثيم امير وزننده والاثام
شدّاد وزننده والاثوم صبور وزننده كناهكاره دينور الاثم همزه نك فتحيله برماده يى بركسه اوزره كناه عدّ
ايلمك معناسنه در كه اول كسه يى آنك سببيله كنهكار عدّ ايلمكدن عبارتدر يقال اثمه الله فى كذا اثما من الباب
الثالث على الشذوذ ومن الباب الاول اى عدّه عليه اثما المأثوم برماده ضمننده كنهكار عدّ اولنمش آدمه دينور
الايثام همزه نك كسريله برآدمى كناهه قومق معناسنه در يقال آثمه اذا اوقعه فى الاثم التأثيم تفعيل وزننده
بركسه يه كنهكار اولدك ديمك معناسنه در يقال اثمه اذا قال له اثمت وتأثيم اسم اولور اثم معناسنه تبيت كبى التأثم
تفعل وزننده كناهدن توبه واستغفار ايلمك معناسنه در يقال تأثم الرجل اذا تاب من الاثم وكناهدن پرهيز ايلمك
معناسنه در يقال تأثم الرجل اذا تحرّج بونك بناسى سلب ايچوندر الاثام سحاب وزننده جهنمده بردره نك
اسميدر وعقوبت ونكال معناسنه در كه كناهك جزاسيدر كتاب وزننده دخى جائزدر يقال لقى اثامه ومأثمه اى عقوبته
الاثيم امير وزننده كنهكار معناسنه در كذكراولندى وكذابه اطلاق اولنور يقال رجل اثيم اى كذّاب واثيم واثيمه
هاءيله چوق چوق كناه ارتكابنه دينور يقال هو متهافت على الاثيم والاثيمة اى كثرة ركوب الاثم واثيم ابوجهل
ملعونه اطلاق اولنور الاثوم صبور وزننده بودخى كذابه دينور المؤاثم ملازم وزننده صورت حالندن
كركى كبى روندهلك مأمول ايكن خلاف مأمول يورر اولان انسان وحيوانه دينور يقال هو مؤاثم اذا كان يكذب
فى السير الاثمات آثمه نك جمعيدر يورلوب كسلمكله آغر آغر يورييين ناقه لره دينور يقال نوق اثمات اى مبطئات
معييات مؤلف بونى عنقريب تاى فوقيه ايلده رسم ايلمشدر لغت مخصوصلردر ياخود احدهما آخردن مصحفدر
الاجم رجم وزننده برنسنه دن كثرت مداومت سببيله بيقوب اوصانمق معناسنه در يقال اجم الطعام وغيره اجما
من الباب الثانى اذا كرهه وملّه وصو بوزلمق معناسنه در يقال اجم الماء اذا تغير وبرآدمى خوشلنمديغى نسنه يه
اوغراتمق معناسنه در يقال اجم فلانا اذا حمله على ما يكرهه التأجم تفعل وزننده طارلمق واو يكه لنمك
معناسنه در يقال تأجم عليه اذا غضب وآتش علولنمك معناسنه در يقال تأجمت النار اذا ذكت وهوا يك اتمى
اولمق معناسنه در يقال تأجم النهار اذا اشتدّ حرّه وارسلان كندى بتاغى اولان بوكه كيرمك معناسنه در يقال
تأجم الاسد اذا دخل فى اجمته الاجيم اجيج وزننده ومرادفيدر كه آتش علونه دينور يقال اجيم النار
اى اجيجها الاجم همزه نك فتحيله مربع ومسطح اولان خانه يه دينور تقول رأيته يقعد فى اجم اى بيت مربع مسطح
الاجم ضمتيله حصن وحصاره و پلانقه يه دينور جمعى آجام در عنق واعناق كبى ومدينه ده برحصن مخصوص
آديدر الاجم فتحتيله شامده فراديس قربنده برموضع آديدر الاجمه فتحاتله برى برينه كيركين صارمشق صيق
وكور اغاجلغه دينور كه بوك تعبير اولنور اكثرى ارسلان يتاغى اولور جمعى اجم كلور همزه نك ضميله واجم كلور
ضمتيله واجم كلور فتحتيله وآجام كلور همزه نك مديله واجمات كلور فتحاتله الاجام همزه نك مديله قور بغه لره
دينور ضفادع معناسنه الايجام برنسنه دن بركسه يى خوشلندرميوب بيزار ايلمك معناسنه در يقال آجمه منه
ايجاما اذا كرّهه اليه الاجوم صبور وزننده نلسى نفسندن بيزار ايدن كسه يه دينور يقال هو اجوم اى يؤجم الناس
اى يكره اليهم انفسها ضمير تانيث جماعت اعتباريله در الادمة همزه نك ضميله خصملق و يقينلق معناسنه در
يقال بينهما ادمة اى قرابة ووسيله معناسنه در بونده فتحاتله ده جائزدر تقول اتخذته ادمة اى وسيلة وخلطه
والفت وموافقت معناسنه در يقال بينهم ادمة اى خلطة وموافقة وادمه دوه قسمنده براون دركه تو يى سياهه
مائل اولمقدر قرامتق تعبير اولنور على قول آقچل اولمقدر ياخود يك آقلقدر ياخود لون مزبور آهو قسمنده آقچل
اولمقدر وانسانده قاره ياغزلقدر سمرت معناسنه كه بغداى اكلو اولمق تعبير اولنور الادم همزه نك فتحيله ايكى نسنه
بيننى بتشدرمك معناسنه در يقال ادم بينهم ادما من الباب الثانى اذا لأم واتمكى قاتيغه بولامق معناسنه در يقال
ادم الخبز اذا خلطه بالادم كذلك برآدمك اتمكنى قاتيغه بولامق معناسنه در يقال ادم القوم اذا ادم لهم خبزهم
وادم برقومك تعين ومعروفيتلرينه مدار اولان متشخص وذيشان سركرده لرينه دينور كاسيذكر ومصدر اولور

رقومه مدار تعین اولهرق سرکرده اولمق معناسنه یقال ادم فلان القوم ادما من الباب الاول اذا صار لهم ادما الایدام
همزه نك کسریله بودخی ایکی نسنه ارا الغنی بتشدرمك معناسنه در یقال آدم بینهم ایداما اذا لأم و برنسنه یی
اتمکه قاتیق ایلمك معناسنه در یقال آدم الخبز بمعنی ادمه وسختیانك ایچ یوزنی طشره کتورمك معناسنه در یقال
آدم الادیم اذا اظهر ادمته الادمة تمره وزننده وفتحاتله والادام کتاب وزننده آدم کبی شول ذیشان ومتعین آدمه
دینورکه قومی کندی سببیله بین الانام متعارف ونامدار اولهلر و بو اصلاح والأم معناسندندر یقال هو ادم اهله وادمتهم
وادمتهم وادامهم ای اسوتهم الذی به یعرفون وادام مطلقا اویغون وجسبان اولان شیئه دینور یقال هو ادامه
ای موافقه و برخاتون اسمیدر ومکه یه برمرحله مسافه ده برقیو آدیدر واتمك قاتیغنه دینور فارسیده نانخورش
دینور جمعی آدمه کلور همزه نك مدیله که اصلی اءدمه در وآدام کلور که اصلی اءدام ایدی تقول اکلت الخبز بلا ادام
وهو ما یؤتدم به ادام سحاب وزننده برموضعدر الائتدام افتعال وزننده اتمکی قاتیقله تناول ایلمك معناسنه در
یقال ائتدم الرجل اذا اکل الخبز مع الادام واشبو ادام خلطه والفت معناسندن مأخوذدر وائتدام اغاجه
صو یوروب تاب وطراوت پیدا ایلمك معناسنه در یقال ائتدم العود اذا جری فیه الماء الادیم امیر وزننده قاتیق
اولمش طعامه دینور یقال طعام ادیم ای مأدوم وادیم هذیل بلادنده برموضع آدیدر وابرش کلبی فرسنك اسمیدر
ودری یه دینور جلد معناسنه یاخود قرمزی یه بویانمشنه دینور علی قول دباغت اولنمش دری یه دینورکه سختیان
تعبیر اولنور جمعی آدمه کلور همزه نك مدیله که افعله وزننده در وادم کلور ضمتینله وآدام کلور همزه نك مدیله وادم
کلور فتحتینله که بو اسم جمعدر یقال قطع الادیم ای الجلد او هو احمره او مدبوغه ومنه یقال ظل صائما ادیم النهار
ای عامته یعنی بتون کوندز صائم اولدی او یقال اعجبنی الیوم ادیم النهار ای بیاضه وتقول جئتك ادیم الضحی ای فی اوله
و یقال لبس تحت ادیم السماء وفوق ادیم الارض اکرم منه وهو ما ظهر منهما ادیم زبیر وزننده تهامه ایله یمن بیننده
تثلیث نام موضعه مجاور برموضع آدیدر ادیمه جهینه وزننده برطاغك آدیدر الادمة فتحاتله بدنده دریك ایچ یوزنه
دینورکه ات جانبنه کلور علی قول طشره یوزنه دینورکه قیل بتن یوزیدر وباشك دریسنك طشره یوزنه دینور
و یرك ایچ یوزنه دینور باطن الارض معناسنه المؤدم مکرم وزننده دریسنك ایچ یوزی تر وملایم آدمه دینور
نته که مبشر دریسنك طشره یوزی خشونتلو اولان آدمه دینور بعده بو ایکی کلمه بالمعیه اوز وحاذق ومجرب
وکارآگاه واحوال آشنا کمسه یه اطلاق اولندی که موقعلرینه کوره حسب الاقتضاء ملایمت وخشونتله معامله ایدر
وظاهرا خشونتلو کورینور لکن باطنا ملایم اولور یقال رجل مؤدم مبشر ای حاذق مجرب جمع لین الادمة وخشونة
البشرة مؤنثی مؤدمه ومبشره در الادم فتحتینله والادومة همزه نك ضمیله قره یاغز اولمق معناسنه در یقال
ادم الصبی وادم ادما وادومة من الباب الرابع والخامس اذا کان به ادمة الادم همزه نك مدیله احمر وزننده
ذکر اولنان ادمه رنکنده اولان آهویه ودوه یه دینور وقاره یاغز کمسه یه دینور جمعی ادم کلور همزه نك ضمیله
وادمان کلور کذلك همزه نك ضمیله مؤنثنده ادماء دینور حمراء وزننده وشاذ اولهرق ادمانه دینور جمعی
ادم کلور همزه نك ضمیله وآدم ابو البشر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك اسمیدر وشاذ اولهرق ادم دخی
دینور فتحتینله که الف تخفیف اولنور جمعی اوادم کلور مترجم دیرکه مؤلفك سیاقندن آدم ادمه دن یاخود ادیم
ارضدن مشتق عربی اولمسنه ذهابی منفهم اولور نته که شافیه ده دخی اصلی همزتینله اءدم اولهرق افعل وزننده
عربیتی مرسومدر و جمعنده همزه واوه قلب اولنور قالدیکه جمعیتی ذریتنه متعلقدر برقبیله پدرینك اسمیله قبیله مسما
اولدیغی کبی وعند البعض اصلی سریانی اولهرق آدام ایدی خاتام وزننده بعده تعریبله الف ثانیه حذف اولندی
وامام شعبی عبرانی اولوب وزنی فاعل اولدیغنده ذاهب اولدی آذر و عاذر کبی وسریانیده آدم طپراغه دینور
دیدی وکشافده زمخشری و بیضاوی وسائر اهل تحقیق عجمی اولدیغنی تنصیص ایلدیلر پس عربی واعجمی
دینلره کوره ده غیر منصرف اولور انتهی وابوبکر احمد بن آدم الآدمی محدثدر الادمان فتحاتله برشجر اسمیدر
وخرما اغاجنك یمشنه عارض اولان چورکلکه وسیاهلغه دینورکه اغاجك تباه اولمسنه مؤدی اولور یقال رکب
فی النخلة ادمان ای عفن وسواد فی قلبها ادمی اربی وزننده یاخود معرف اولهرق برموضع آدیدر الایدامة
همزه نك کسریله طپراغی پك ومحکم اولوب اصلا طاشلری اولمیان ارضه دینور جمعی ایادیم کلور جوهری بونك
مفردینی سلب ایلکله وهم ایلمشدر الادم فتحتینله قبر ومزاره دینور وبرنی دیدکلری برکونه خرمایه دینور
وذی قار قربنده برموضع آدیدر وعمق قربنده برموضعدر ویمنده شهر صنعاء قضاسنده برقریه آدیدر وهجر قربنده
برناحیه آدیدر وعمان نواحیسندن برناحیه اسمیدر ادیم غلیم وزننده سراة ایله تهامه و یمن بیننده برارضك

اسمیدر ووادی القری یاننده برموضع آدیدر ادمام همزه نك ضمیله مغربده بربلده در المأدوم قاتیق اولمش
طعامه دینورکه ذکر اولندی ومنه قولهم اطعمتك مأدومی ای ائتیتك بعذری یعنی بطانه احوالمده اولان عذر وعلتمی
سکا ایراد ایلدم و بوکا یاندندر اذیم ذال معجمه ایله زبیر وزننده اسامیدندر اذیم الثعلبی صحابه در الارم همزه نك
فتحی وراءنك سکونیله حاضر اولان طعامك مجموعنی اکل ایلمك معناسنه در یقال ارم ما علی المائدة ارما من الباب الاول
اذا اکله فلم یدع شیئا و بمشمق معناسنه در یقال ارم فلانا اذا الینه و برقومی استیصال ایلمك معناسنه در یقال ارمت السنة
القوم اذا افطعتهم و برنسنه یی محکم بغلمق معناسنه در یقال ارم الشیء اذا شده واصرمق معناسنه در یقال ارم علیه اذا عض
وایپی محکم بوکك معناسنه در یقال ارم الحبل اذا فتله شدیدا الارمة فرحه وزننده خلقی استیصال ایدن قوراق وقیتلق
سنه یه دینور یقال سنة ارمة ای قاطعة مستأصلة الارم رکع وزننده آزی دیشلره دینور و پرمغك اوجلرینه
دینور وطاشلره دینور وخرده چقل طاشلرینه دینور المأرومة والارماء حمراء وزننده شول ارضه دینورکه طوارلر
بتون اشجار ونباتاتی سیلوب سپورمکله اصول وفروعلرندن برنسنه قالمامش اوله یقال ارض مأرومة وارماء ای لم
یترك فیها اصل ولا فرع و بو استیصال خطله ناسده دخی مستعملدر ومأرومه هر یانی اویغون اعضاء واندامی
درنکلو متناسب محبوبه یه اطلاق اولنور فتل معناسندن مأخوذدر یقال جاریة مأرومة ای حسنة الارم یعنی
مجدولة الخلق الارام همزه نك مدیله نشان ایچون برتپه ده نصب اولنان میل ومناره لره دینور یقال مفازة لیست
فیها آرام ای اعلام وعلی قول بو عادی اولنلره یعنی پك قدیم اولنلرینه مخصوصدر مفردی ارم در عنب کبی وارم در
کتف کبی وارمی در عنبی کبی وفتحتینله جائزدر وایرمی در حیدری وزننده و یرمی در یانك وراءنك فتحیله کما سیذکر
الاروم همزه نك ضمیله بودخی اعلام معناسنه درکه نشان ایچون دیکیلن میل ومناره لردر وعاد قومنك قبورینه
دینور واروم الرأس باشلرك تپه دن طرفه اوجلرینه اطلاق اولنور شارح دیرکه مفردی ارمه در غرفه وزننده ارم
عنب وزننده وارام سحاب وزننده عاد اولی یاخود عاد اخیره نك پدرلری اسمیدر علی قول بلده لری اسمیدر
یاوالده لری یاخود قبیله لرینك اسمیدر وارم ذات العماد که قرآن مبینده وارد اولمشدر مراد دمشق شام یاخود
اسکندریه شهریدر وارم فارس اولکه سنده برموضعدر ارم الکلبة یاخود ارمی الکلبة بصره ایله مکه میاننده
برموضعدر ارام سحاب وزننده جذام قبیله سی دیارنده برطاغك وبرصویك آدیدر وارام قبائل
رأسك قاوشدقلری یره دینور وقبیله باشده اولان کیك قطعه لرینه دینور نته که ذکر اولندی الارومة همزه نك
فتحی وضمیله هرنسنه نك کوکسنه دینورکه مراد کوم وفراوان اولان کوکدر ترکیده اکا او یوم تعبیر اولنور جمعی
اروم در یقال ارومته قوتیه ای اصله المؤرم معظم وزننده کیك قطعه لری ایری اولان باشه وصف اولور یقال
رأس مؤرم ای ضخم القبائل و بوقربسی بویل اولان توغلغه یه دینور یقال بیضة مؤرمة ای واسعة الاعلی الارم
فتحتینله والاریم امیر وزننده والارمی عنبی وزننده وهمزه نك فتحیله ده جائزدر والایرمی حیدری
وزننده وهمزه نك کسریله لغتدر ناسدن برکمسه واثر ونشان معنالرینه مستعملدر میل ومناره معناسندن مأخوذدر
یقال ما بالمکان ارم واریم وارمی وایرمی ای احد وعلم شارحك بیاننه کوره نفی موقعنه مخصوصدر وارمی وایرمی کلمه لرنده
یاء وحدتیه در کویا که ارم وایرم جنس عد اولنمشدر جمعی آرام در نته که ذکر اولندی ارما فتحتینله وارم
جبل وزننده حلف وقسمه مقرون اولهرق اما وام معناسنه مستعملدر ارما لفظی اما معناسنه درکه حرف
استفتاحدر وارم کلمه سی ام معناسنه درکه بل مرادفیدر یقال ارما والله ای اما والله وارم والله ای ام والله نته که هما
وحرمی وجربی وعزمی والله اما والله مقامنده مستعملدر واما لفظی حقا معناسنه در و بونلر استعمالات عربدر
هر برینك مناسبت معنویه سی واردر ماده لرنده مشروحدر جمله سی قسم و یمین مقامنده در ارم همزه نك
ضمیله طبرستانده برموضعدر ارمیه همزه نك ضمی ومیمك کسری و یانك تخفیفله آذربیجان اولکه سنده بربلده
آدیدر اروم صبور وزننده بنی سلیم یوردنده برطاغك آدیدر آرم احد وزننده برموضعدر یرزمی حسمی
وزننده مدینه قربنده برقیو آدیدر الاورم همزه نك فتحیله ورم ماده سنده مرسومدر آرم صاحب وزننده
مازندران اولکه سنده بربلده در خسرو بن حمزة المؤدب اورادندر ودهستان قربنده برقریه در آرام همزه نك
مدیله بین الحرمین برطاغك آدیدر ذات آرام قبیله ضباب دیارنده برطاغدر ذو آرام برمرتفع و پك براعیدرکه
آنده عاد قومی نشان ایچون اعلام جمع ایلمشلردر الازم همزه نك فتحی وزای معجمه نك سکونیله والازوم قعود
وزننده برنسنه یی دیشلرك مجموعیله قاور یوب پك اصرمق معناسنه در یقال ازم الشیء ازما وازوما من الباب الثانی
اذا عضه بالفم کله شدیدا وآتك طماغنی دیشلریله صقوب آزی یه چالمق معناسنه در یقال ازم الفرس علی فاس

الجام اذاقبض و يل يك قوراق وقيتلق اولمق معناسنه مستعملدر يقال ازم العام اذا اشتدّ قحطه وخلق قيروب
بچورمك معناسنه مستعملدر يقال ازم القوم اذا استأصلهم و برآدم بركسيه ياخود برمحله ايرلمامق وجه اوزره ملازمت
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ازم بصاحبه و بالمكان اذا لزم و برنسنه يى محكم بوكمك معناسنه در يقال ازم
الحبل اذا احكم فتله ودائمى برنسنه اوزره اولمق معناسنه در يقال ازم عليه اذا واظب و برآدم مزرعه وچفتلك
مقوله سى ملكنى محافظه ايلمك معناسنه در يقال ازم بضيعته اذا حافظ وقاپويى قپامق معناسنه در يقال ازم الباب
اذا اغلقه و برنسنه بوريشوب بورتلوب طورطوپ اولمق معناسنه در يقال ازم الشئ اذا انقبض وانضمّ
و برنسنه يى ديش ايله و بچاق مقوله سيله كسمك معناسنه در يقال ازم الشئ بنابه او بالسكين اذا قطعه
و برنسنه دن امساك وفراغت ايلمك معناسنه در يقال ازم عن الشئ اذا امسك عنه و يمكى ترك ايدوب كيرو طورمق
معناسنه در قال الشارح سأل كسرى الحارث بن كلدة وهو طبيب العرب ما اصل الطب قال الأزم قال فما الازم
قال ضبط الشفتين والرفق باليدين قال اصبت وازم طعام اوزره طعام ادخالندن پرهيز ايلمك معناسنه در
يقال هو يأزم اى لايدخل الطعام على الطعام وصمت وسكوت معناسنه در يقال عليك بالازم اى الصمت
الازم صاحب وزننده والازوم صبور وزننده برنسنه يى ديشلرينك مجموعيله قاوره يوب پك اصرد
اولان آدمه دينور وازم آزى ديشه دينور جمعى ازّم كلور ركّع وزننده وازوم كذلك آزى ديشه دينور
جمعى ازم كلور عنق وزننده الازم فتحتينله بودخى برنسنه بوريشوب طورطوپ اولمق معناسنه در
يقال ازم الشئ ازما من الباب الرابع اذا انقبض وانضمّ ومهمان اوزره مهمان قوندرمق معناسنه در تقول ازم بى
عليه اى الم الازمة ثمره وزننده والازمة فرحه وزننده والازومة ملوله وزننده پك قوراق وقيتلق
يله وصف اولور يقال سنة ازمة وازمة وازومة اى شديدة وازمة ثمره وزننده وفتحاتله كونده براو يون يمك يمكه دينور
يقال اعتاد فلان فى اليوم ازمة اى اكلة واحدة وشدّت ومحنت معناسنه در جمعى ازم كلور ثمره وثمر كبى وازم كلور
عنب وزننده بدره وبدر كبى قال الشارح ومنه اشتدّى ازمة تنفرجى المأزم منازل وزننده مأزم كلمه سنك جمعيدر كه
منزل وزننده در هر نسنه نك صقشوب تنك وتقلت اولان يرينه دينور ومنه مأزم الارض والفرج والعيش اى مضايقها
بو جهتله جمع ايله يعنى مزدلفه ايله عرفات بيننده واقع طاره جق يره مأزم اطلاق اولندى واكا مأزمان دخى دينور تثنيه
صيغه سيله ايكى طرفنده كى جبل اعتباريله ومأزمان مكه ايله منا ارالغنده برموضعك دخى اسميدر الازمة صاحبه
وزننده بودخى شدّت ومحنته دينور يقال وقعوا فى آزمة اى شدّة وآزى ديشه دينور جمعى اوازم كلور ازيم امير
وزننده باديه ده برطاغك آديدر ازام قطام وزننده قيتلق وقوراق سنه يه دينور يقال اصابتهم ازام اى السنة
المجدبة الازوم صبور وزننده والازام غراب وزننده برنسنه يه مداوم اولان كمسه يه دينور يقال هو ازوم به
وازام اى ملازم له المتازم متألم وزننده قحط وشدّته اوغرامش آدمه دينور يقال هو متازم اى اصابته ازمة ازم
فتحتينله ايرانده سيراف قضاسنده برناحيه در محدّثيندن بحر بن يحيى بن بحر الازمى اورادندر واهواز ايله رامهرمز مياننده
برموضعدر مهربان ديمكله معروف محمد بن على النحوى الازمى اورادندر اسامة همزه مضمومه ايله معرفه اوله رق
ارسلانك علم جنسيدر يقال هذا اسامة عاديا اى جريئا وحرف تعريفله الاسامة دخى لغتدر كافيه شارحى شيخ رضى
معرفه بحثنده تحقيق ايلمشدر فليراجع واسامه اساميدندر اسامة بن زيد فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك
مواليسندندر و بغايت سوديكى ذواتندر واسامة بن شريك الثعلبى واسامة بن عمير الهذلى وابن مالك الدارمى
وابن اخدرى الشقرى صحابه لردر و بونده همزه سز سامه دخى لغتدر واسم كلمه سى معتل اللام اولمغله سمو ماده سنده
مرسومدر الاشم همزه نك وشين معجمه نك فتحيله ذكر اولنان ازم لفظنده لغتدر كه مهمان اوزره مهمان قوندرمق
معناسنه در تقول اشم بى على فلان اشما من الباب الرابع بمعنى ازم اشموم همزه نك ضميله مصدرده ايكى قريه اسميدر
الاصطكمة همزه نك كسرى وطانك فتحيله كوئنده پشمش اتمكه دينور كه طشرا اهاليسى بوغچه تعبير ايدرلر تقول اكلت
اصطكمة اى خبز الملة الاضم همزه نك وضاد معجمه نك فتحيله حقد وكينه معناسنه در يقال بقلبه اضم اى حقد
وحسد معناسنه در وطارغنلق غضب معناسنه در جمعى اضمات كلور فتحاتله واضم مصدر اولور طارلمق معناسنه در
يقال اضم عليه اضما من الباب الرابع اذا غضب و برآدمه اذا ورنجيده ايدمرلك شر كبرا اولمق معناسنه در يقال اضم به
اذا علق يؤذيه وآيغر حيوان ديشيلره صناشوب كيمنى قاپوب كيمنى او كنه قاتوب قوغمق معناسنه در يقال اضم الفحل
بالشول اذا علق بها نطردها و بعضها اضم عنب وزننده برطاغك آديدر وشول وادى اسميدر كه مدينه منوّره
اول واديده بنياد وآباد اولمشدر مدينه نك اتصالنده اولان برينه قناة ديرلر ومدينه دن يوقرى سدّ قناة يانده اولان

برينه شظاة ديرلر وآندن اشاغى يه اضم ديرلر ذو اضم مكه ايله يمامه بيننده برموضع آديدر الاطم ضمتينله كوشكه
دينور قصر معناسنه ومطلقا طاشدن ياپلمش حصن وحصاره دينور پلانقه وقله وطابيه وشانص كبى كه
فارسيده دزه ديرلر اطوم مدينه بوندندر كه سلفده طاملرى اوزره تحصن ايده جك قله لر بنا وآنده متحصن اولورلر ايدى
واطم مطلقا مربع ومسطح كاركير خانه يه دينور جمعى آطام كلور همزه نك مدّيله واطوم كلور لسانمزده اوطه تعبيرى
اطم محرفى اولمق ذهنده جولان ايدر وقولهم آطام مؤطمة كمعظمة مثل اجناد مجنّدة يعنى رفعت ومناعتنى توصيف
ايچون ايراد اولنور واطم الاضبط بن قريع يمنده برحصن در الاطم فتحتينله او بكه لنوب طارلمق معناسنه در يقال
اطم الرجل اطما من الباب الرابع اذا غضب و برآخر نسنه يه منضمّ اولمق معناسنه در يقال اطم اليه اذا انضمّ
واطام مرضنه اوغرامق معناسنه در يقال اطم الرجل والبعير اذا اصابه الاطام الاطيمة سفينه وزننده
آتش ياقجق اوجاغه دينور الاطوم صبور وزننده دكز قبلو بغه سنه دينور كه دريسى غليظ اولور و برجنس بالق
اسميدر كه ايرى ودريسى غليظ اولور وشول يايه دينور كه كريشى بغرينه ياپشق اولمغله باصق اوله يقال قوس
اطوم اى لازق وترها بكبدها وكرپى يه دينور قنفذ معناسنه واكوزه دينور وصدفه دينور كه انجو قابيدر الاطام
غراب وزننده والاطام كتاب وزننده برعارضه سيله بول وفضلاتك منقبض اولمسنه دينور كه علت
مخصوصه در الاطم همزه نك فتحيله ذكر اولنان علته اوغرامق معناسنه در يقال اطم الرجل والبعير اطما على بناء
المجهول واطم عليه فهو مأطوم اذا اصابه الاطام واصرمق معناسنه در يقال اطم بيده اطما من الباب الثانى
اذا عضّ وچفرمق معناسنه در يقال اطم بسلحه اذا رمى به وقيونك اغزنى طاره چق ياپمق معناسنه در يقال اطم
البئر اذا ضيق فاها و پرده يى صاليورمك معناسنه در يقال اطم على البيت اذا ارخى ستوره الائتطام افتعال
وزننده بودخى اطام ديدكلرى مرض مزبوره اوغرامق معناسنه در يقال ائتطم الرجل على بناء المجهول
اذا اصابه الاطام التأطم تفعل وزننده پك غضبناك اولمق معناسنه در يقال تأطم الرجل اذا تأجّم وغضب
وطالغه لر يوكسلوب برى برينه چارپلمغله برى برى اوستنده چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال تأطم السيل اذا ارتفعت
امواجه فتكسر بعضها على بعض وكيجه پك قرا كو اولمق معناسنه در يقال تأطم الليل اذا اشتدّت ظلمته وكدى
قسمى اويوركن ميرلدايوب خيرلدامق معناسنه در يقال تأطم السنور اذا اخرّ فى نومه و بركسه مافى الضميرنى
كتم وامساك ايدوب آچمازده قومق معناسنه در يقال تأطم فلان اذا اسكت على مافى نفسه الايطام همزه نك
كسريله قاپويى قپامق معناسنه در يقال آطم بابه ايطاما اذا اغلقه التأطيم تفعيل وزننده اورتو ايله محفه يى
ومحملى اورتمك معناسنه در يقال اطّم الهودج اذا ستره بثياب آطام همزه نك مدّيله يمامه ده برقريه در الاكمة
فتحاتله جنس واحد طاشلقدن اولان يوكسك تپه يه دينور كه يغين اولميه على قول طاغدن الحق تپه يه دينور
ياخود اطرافندن پك يوكسك اولان يره و بايره دينور كه طپراغى غليظ اولوب لكن غلظتنده طاش درجه سنه
بالغ اولميه جمعى اكم كلور فتحتينله واكم كلور ضمتينله وآكم كلور اجبل وزننده واكام كلور جبال وزننده وآكام
كلور اجبال وزننده واكمه طى قبيله سى يوردنده اجأ نام طاغك هضباتندن برهضبه آديدر وحاجز قربنده برموضع
آديدر كه اكمة العشرق ديمكله متعارفدر الاستيكام برمحل تپه لك اولمق معناسنه در يقال استأكم الموضع
اذا صار اكما واوتوره جق يرى ملايم بولمق معناسنه در يقال استأكم مجلسه اذا استوطأه المأكم والمأكمة
ميمك فتحى وكافك فتحى وكسريله اوجه كميكنك باشنده اولان اته دينور كه ايكى طرفلو ايكى ات پارچه سيدر كه
بانجق اتى تعبير اولنور على قول ايكى قطعه اتدر كه قيناقلر ايله ارقه نك ايكى جانبنى وصل ايلمشلردر كه پوچ اتى تعبير
اولنور جمعى مآكم كلور منازل وزننده المؤاكمة مفاعله دن اسم فاعل بنيه سيله والمؤكمة محدثه وزننده
مآكم ديدكلرى اتلرى بيوك اولان عورته دينور يقال امرأة مؤاكمة ومؤكمة اى العظيمة المأكمتين وهى لحمة
على رأس الورك وهما ثنتان او لحمتان وصلتا بين العجز والمتنين الاكم همزه نك فتحى وكافك سكونيله يرده اولان
اوتلرك مجموعى رعى اولنمق معناسنه در يقال اكمت الارض على المجهول اكما من الباب الاول اذا اكل جميع مافيها
اكام غراب وزننده برطاغك آديدر التأكيم تفعيل وزننده صغرى بيوك اولمق معناسنه در يقال اكمت المرأة
اذا اغلظ كفلها المأكوم غم واندوه سببيله رنكى متغير اولمش آدمه دينور يقال رجل مأكوم اى كمد غمّا الالم
فتحتينله آغرى يه دينور جمعى آلام در همزه نك مدّيله يقال به الم شديد اى وجع شارح دير كه الم وجعدن اعمدر
حتى مؤلف ذال بابنده لذه يى كه خوشلقدر ضدّ الالم ايله تعبير ايلدى پس الم ناخوشلق ديمك اولور كرك وجع ايله
وكرك فتور واندیشه كبى عارضه ايله اولسون انتهى والم مصدر اولور دردناك اولمق معناسنه يقال الم رأسه الما

من الباب الرابع اذا وجع الایمة همزه نك ولامك فتحیله بودخی وجع معناسنه در یقال اخذه الام والایمة
ای الوجع وحرکت وجنبش معناسنه در یقال مابه ایمة ای حرکة وسس معناسنه در تقول سمعت ایمته
ای صوته الالم کتف وزننده دردناك آدمه دینور یقال رجل الم ای وجع التألم تفعل وزننده دردناك
اولمق معناسنه در یقال تألم الرجل اذا توجع الایلام همزه نك کسریله دردناك ایلمك معناسنه در یقال آلمه
ایلاما اذا اوجعه الالیم امیر وزننده آجیدوب آغریدن نسنه یه دینور یقال ضرب الیم ای مولم وبو سمیع ومسمع
کبیدر وایجاع وایلامی نهایت درجه یه بالغ اولان اشکنجه وعذابه دینور یقال عذاب الیم اذا بلغ ایجاعه غایة البلوغ
الألومة همزه نك فتحیله خست ولؤم ودنائت معناسنه در یقال به الومة ای لؤم وخسة وبرموضع آدیدر الامّ
همزه نك فتحی ومیمك تشدیدیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال امّه امّا من الباب الاول اذا قصده وباشی
دماغه وارنجه یارمق معناسنه در یقال امّ فلانا اذا اصاب امّ رأسه الائتمام افتعال وزننده بودخی قصد
ایلمك معناسنه در یقال ائتمّ شیئا اذا قصده واقتدا ایلمك معناسنه در یقال ائتمّ به اذا اقتدی ویقال ایتمّ به
علی البدل یعنی شدّه بی استثقالا یایه ابدال ایدوب ایتمّ دخی دیرلر التأمیم تفعیل وزننده والتأمّم تفعّل وزننده بونلرده
قصد ایلمك معناسنه در یقال امّمه وتأمّمه اذا قصده وبونلرده همزه بی یایه ابدال ایله یمّمه وتیمّمه دخی دیرلر وتیمّم توضؤ
بالتراب معناسنه مستعمل اولور که عرف شرعیدر قصد معناسندن مأخوذدر یقال تیمم التراب اذا توضأ به
بونکده اصلی تأمّم ایدی همزه یایه ابدال اولندی وتأمّم انالق ایدنمك معناسنه در یقال تأمّم فلانة اذا اتخذها امّا
المئمّ میمك کسری وهمزه نك فتحیله استاذ رهبره دینور یقال هو مئمّ ای دلیل هاد ودائما اوکجه ایلروده کیدن
ارکك دوه یه دینور که سائرلری اکا اویوب اردنجه کیدرلر پیشاهنك تعبیر اولنور مؤنثی مئمّه در هایله الامّة همزه نك
کسریله حالت معناسنه در یقال له امّة حسنة ای حالة وبوراده حالتدن بناء نوع اولمق محتملدر امامت ماده سندن
وامّه مذهب ودین معناسنه کلور همزه نك ضمیله ده لغتدر ونعمت معناسنه در وشان وهیئت معناسنه در ودیرلك
خوشلغنه دینور یقال به امّة ای غضارة عیش وسنت وعادت معناسنه در بونده هانك ضمیله ده جائزدر
وطریقه وروش واسلوب معناسنه در یقال له امّة معتدلة ای طریقة واماملق معناسنه در امامت کبی وامامه
او یمقدینور یقال صلی بالامّة ای بالائتمام بالامام الامّة همزه نك ضمیله انواع خیری جامع اولان آدمه دینور جماعت
کثیره مقامنده در قال الشارح وبه فسر قوله تعالی انّ ابراهیم کان امّة الایة وهو الرجل الجامع للخیر وامام ومقتدایه
دینور یقال هو امّتهم ای امامهم وکندیلره پیغمبر کوندریلان جماعته دینور کرك ایمان ایلسونلر که امّت اجابت
اطلاق اولنور کرك ایمان ایلمسونلر که امّت دعوت اطلاق اولنور وهر قبیله دن بر طائفه وجماعته دینور وهر حیوان
جنسنه دینور قال الشارح وفی الحدیث لولا انّ الکلاب امّة من الامم لامرت بقتلها وشول آدمه دینور که سائر ادیانه
مخالف دین حق اوزره اوله ووقت وحین معناسنه در وقد وقامت معناسنه در وبوزه دینور وجه معناسنه وفرح ونشاط
معناسنه در وطاعت وانقیاد معناسنه در وعالم ودانایه دینور یقال هو امّة ای عالم وامّة الوجه یوزك بیوك وطولغون برینه
اطلاق اولنور که حسن وجمال علامتنك محلیدر وامّة الطریق کذلك یولك اولو برینه اطلاق اولنور یقال ذهبوا
من امّة الطریق ای معظمه وامّة الرجل برآدمك قوم وجماعتنه اطلاق اولنور وامّة الله حضرت خالق لایزالك
مخلوقندن عبارتدر الامّ همزه نك ضمیله بودخی هر قبیله دن بر کروهه دینور وحیواندن هر جنسه دینور
وآنایه دینور فارسیده مادر دیرلر بونده همزه نك کسریله ده جائزدر یقال له امّ خبرة ای والدة وبونده امّة دخی
دینور هایله وامّهه دخی دینور جمعلری امّات وامّهات کلور علی قول امّهات ذوی العقوله وامّات بهائمه مخصوصدر
پس بونده درت لغت اولور امّ که همزه نك ضمیله در وامّ در همزه نك کسریله وامّه در هایله وامّهه در ایکی هایله
شارح دیر که اهل تحقیق قولی اوزره امّه وامّهه لغت مخصوصه لردر امّ لفظنك اصلی کذلك امّهه در هاء مزیده کلدر
انتهی وامّ لفظی اب کلمه سنه تغلیب ایدوب هما امّاك دیرز هما ابواك معناسنه وعند البعض بوندن مراد والده ایله
خاله در یقال هما امّاك ای امّك وخالتك شارح دیر که قول اوله کوره اصل معناسندن مأخوذ اولمغله خلاف قیاس
مؤنث مذکره تغلیب اولندی وامّ برآدمك باشلو ومسنه اولان زوجه سنه اطلاق اولنور وبرآدمك مسکن ومأواسنه
اطلاق اولنور وبرقوم وجماعتنك خدمتکارنه دینور یقال هو امّ القوم ای خادمهم وهر نسنه نك اصل وعمادنه
دینور یقال هو امّه ای اصله وعماده وامّ القوم بر جماعتك باشبوغنه وسرکارنه اطلاق اولنور یقال هذا امّ القوم
ای رئیسهم وامّ القرآن سورۀ فاتحه در علی قول شرایع واحکام وفرایض آیتلرندن هر آیت محکمه یه اطلاق
اولنور تقول قرأت امّ القرآن ای الفاتحة او کل آیة محکمة من آیات الشرائع والاحکام والفرائض امّ النجوم

کهکشان فلکدر یقال ماشبه مجلسك بامّ النجوم وهی المجرة امّ الرأس دماغدر علی قول دماغ اوزره اولان
انجه زاردن عبارتدر یقال بلغت الشجة امّ الرأس ای الدماغ او الجلدة الرقیقة التی علیها کتب نشر بحده
بیان اولندیغی اوزره دماغ ایکی زار ایله محصندر بریسی باش چناغنه مماسدر شویله که درزلرینه مخالطدر ثانی بونك
آلتنده در ونرم ولطیفدر کرچه دماغه مماس دکلدر لکن غلیان غیظ وغضب وقتنده دماغ قالقوب اکا طوقنمق
صورتنده اولور اینته بوزاره امّ رأس وامّ دماغ دیرلر امّ الرمح بیراغه اطلاق اولنور یقال تجمعوا تحت امّ الرمح
ای اللواء امّ التنائف تای فوقیه مفتوحه ایله بیابانك کبیه سیدر مفازه معناسنه شارح دیر که بونك مفردی تنوفه در
امّهات سائره ده اشدّ المفاوز واشقها عبارتیله مفسردر امّ البیض دیشی دوه قوشنك کنیه سیدر وامّ مطلقا
شول شیئه اطلاق اولنور که اصل کبی سمتنده اولان نسنه لر اکا منضم ومرتجع اوله اقطار دائره نك مرکزی اولان
نقطه کبی امّ القری مکه مکرمه در کره ارضك علی مازعموا وسطی اولدیغنه مبنیدر یاخود اهل اسلامك قبله
ومقصدلری اولوب یاخود قرای سائره دن قدر وشانی عظیم اولمغله اطلاق اولندی امّ الکتاب اصل کتاب
یاخود لوح محفوظ مراددر یاخود سورۀ فاتحه در یاخود مجموع قرآن کریم مراددر مترجم دیر که بوراده او اللوح
لفظنده غالبا او عنوانی قلم ناسخ طغیانیدر صواب اولان واو ایله اولمقدر که اصل کلمه سنی عطف تفسیر درتبه که
بیضاوی امّ الکتاب ای اللوح المحفوظ فانه اصل الکتب السماویة عبارتیله بیان ایلمشدر وعربلرك ویلمه قوللری
ویل ماده سنده بیان اولندی ولا امّ لك قوللری ذمّ وقدح معرضنده مستعملدر که مخاطبك لقیط اولدیغندن
کنایه ایدرلر وکاهجه مدح مقامنده دخی استعمال اولنور که نسوان مقوله سی ناقصاتدن بویله کامل ظهوری
محال کبی بر معنا در دیمك دقیقه سیله تعجب اولنور الامومة همزه نك ضمیله والده اولمق معناسنه در
یقال امّت فلانة امومة ای صارت امّا ویقال ما کنت امّا فامّمت امومة من الباب الرابع ای صرت امّا
الاستئمام آنالق ایدنمك معناسنه در یقال استأمّها اذا اتخذها امّا الامیم امیر وزننده والمأموم باشی
امّ رأسه وارنجه قدر یارلمش آدمه دینور یقال رجل امیم ومأموم ای اصابته الشجة الی امّ رأسه وامیم قدّ
وقامتی خوب وموزون آدمه دینور ومأموم شول دوه یه دینور که اورمقدن یاخود یاغر اولمقدن ناشی
صرتنك تویلری کتمش اوله وطی قبیله سندن بر رجل اسمیدر الآمّة همزه نك مدّی ومیمك شدّه سیله
والمأمومة شول باش یاریغنه دینور که امّ رأسه قدر وارمش اوله یقال شجة آمّة ومأمومة ای بلغت امّ الرأس
الامیمة جهینه وزننده کندولر ایله باش یاریلور اولان طاشلره دینور وامّ کلمه سندن مصغر اولور ودمورجی
چکیجکنه دینور یقال ضربه بالامیمة ای بمطرقة الحداد واون ایکی صحابیه خاتون اسمیدر وابو امیمة الجشمی یاخود
جعدی اصحابدندر المأموم باشی امّ رأسه وارنجه یارلمش آدمه دینور وصرتنك تویلری اورمقدن یاخود
یاغر اولمقدن ناشی زائل اولمش ارکك دوه یه دینور وطی قبیله سندن بر رجل اسمیدر الامّی همزه نك ضمیله
والامّان رمّان وزننده یاز ویازمق بیلمیان آدمه دینور علی قول شول آدمه دینور که اصلا اوقوب یازمغی تعلیم
وتعلم ایلمیان طائفه عجره نسبت ایلمکله آنلر کبی اوقوب یازمقدن ویازوبی واوقومغی بیلمکدن بی بهره اولوب
واول جبلت اوزره نشو ونما بولمش اوله یقال هو امّی وامّان وهو من لا یکتب او من علی خلقة الامّة لم یتعلم الکتاب
وهو باق علی جبلته شارح دیر که بوراده امّان کلمه سنك اصلی امّانی ایدی الف ونون تغییر نسب ایچوندر
وتخفیفا یاء محذوفدر وعلی خلقة الامّة قولنده امّة کلمه سندن مراد قوم وجماعت عربدر زیرا آنلر علم وکتابتدن
بی بهره ایدیلر ووالده مراد اولدیغنه کوره والده سندن تولدی خلقت اوزره دیمکدر که اولمقوله افعال واوضاعدن
عاری اولور یاخود آناسنك خلقتی اوزره در که نسوان قسمی درس وکتابتدن بی بهره اولورلر وبو وصف مفخر عالم
صلی الله علیه وسلم حقنده فضیلت جلیه در بلا تعلم علوم اولین وآخرینی جامع وکلمات مکتوبه یی وکتابتی
عالم اولمسی معجزۀ کبرادر مترجم دیر که برکسنه نك علما وتعلیما کندیلری اوزره فضل وتفوقی نقیصه سندن مصون
اولمسی دخی فضائل مذکوره دندر انتهی وامّی اصلا سوز بیلمز غبی وعاجز وناتراش ونامؤدب کمسیه اطلاق
اولنور یقال رجل امّی ای غبی جلف جاف قلیل الکلام الامام سحاب وزننده اوکه دینور که فارسیده پیش دیرلر
قدّام لفظی کبی جهات سته دندر ورآء نقیضیدر اسم اولور وظرف اولور وبو مؤنثدر بعضا مذکر اولور
وقولهم امامك بالنصب کلمة تحذیر یعنی اوکه باق واوککدن بصیرت اوزره اول امامه ثمامه وزننده
او جبوز مهار دوه یه اطلاق اولنور که اسمدر یقال اعطاه امامة ای ثلاثمائة من الابل شارح دیر که تته که هنده
یوزدوه یه اسمدر انتهی وامامه بنت قشیر وبنت حارث وبنت العاص وبنت قریبه صحابیه لردر وابو امامة الانصاری

وابو امامة بن سهل بن حنيفه وابن سعيد وابن ثعلبه وابن عجلان اصحابدندر وابوامامة بن سهل بن حنيفه
محمد تيندن عبدالرحمن الامامى منسوبدر زيرا آنك اولادندندر أمّا همزه نك فتحى وميمك تشديديله حرف
شرطدر جوابنده فاء لازمدر كقوله تعالى فامّا الذين آمنوا فيعلمون انه الحق من ربهم الايه وكاه اولور كه
ميم اولاسى استثقالا للتضعيف ياى تحتيه يه ابدال ايدوب ايما ديرلر كقول عمرو بن ابى ربيعة رأت رجلا ايما
اذا الشمس عارضت * فيضحى واما بالعشى فيخصر * واما كلمه سى تفصيل ايچون اولور كه غالب احوالى بودر
ومنه قوله تعالى اما السفينة فكانت لمساكين الاية وكقوله تعالى واما الغلام فكان ابواه الايه وقوله تعالى
واما الجدار فكان لغلامين الاية وتأكيد ايچون اولور كقولك اما زيد فذاهب اذا اردت انه ذاهب لا محالة
وانه منه عزيمة اما همزه نك كسريله شرط معناسنه مستعملدر كه كلم مجازاتدن اولور بو صورتده اصلى ان وما
اولوب تركيب وادغامله اما اولدى وبعضا همزه سى مفتوح وبعضا ميم اولاسى يايه قلب اولنور كقول الشاعر * ياليتما
امنا شالت نعامتها * ايما الى جنة ايما الى نار * وكاه ولوركه احد جزئيى اولان ما كلمه سى حذف اولنور كقول الشاعر
سقته الرواعد من صيف * وان من خريف فلن يعدما * اى امامن صيف وامامن خريف واما كلمه سى بش
معنايه دلالت ايدر اول شك وترديد ايچون اولور كقوله جانى اما زيد واما عمرو اذا لم يعلم الجائى منهما ثانى ابهام ايچون
اولور كقوله تعالى اما يعذبهم واما يتوب عليهم ثالث ايكى نسنه بيننده تخيير ايچون اولور كه ايكيسنى جمع
جائز دكلدر كقوله تعالى اما ان تعذب واما ان تتخذ فيهم حسنا رابع اباحه ايچون اولور كه جمعى جائز دكلدر
كقولك تعلم اما فقها واما نحوا بو معنايه ورودنده نحاتدن برجماعت نزاع ايلديلر خامس تفصيل ايچون اولور
كقوله تعالى اما شاكرا واما كفورا الامم فتحيله يقينلق معناسنه در يقال بينهما امم اى قرب وقولاى
ويسير نسنه يه دينور يقول ماطلبت الاشيئا امما اى يسيرا وبللو وعيان شيئه دينور يقال امره امم اى بين
وقصد ووسط معناسنه در كه اعتدالدن عبارتدر يقال ماركب الا امما اى قصدا ووسطا المؤام ميمك ضمى
والفك مديله كه مفاعله دندر بودخى بللو وآشكار ايشه دينور واويغون وموافق معناسنه در يقال هو مؤامّ له
اى موافق الأمّ همزه نك فتحيله والامام كتاب وزننده والامامة كتابه وزننده ناسه تقدم ايلمك يعنى
اوكلرينه كچمك معناسنه در يقال امّهم وامّ بهم امّا وامامًا وامامةً من الباب الاول اذا تقدّمهم وامامه اسم مصدر
اولور امامليق معناسنه كه عرف شرعده اهل نمازه مقتدا اولمقدن عبارتدر ومنه قول الفقهاء ويكره امامة الفاسق
اى تقدمه اماما مؤلفك وهى الامامة قولنده ضمير عادتى اوزره فعله يه راجعدر كه اسم مصدرى امامه ديمكدر
پس ترجمه ده امامه لفظى سائر بعض اصولدن مأخوذدر انلرده هم مصدر وهم اسم اوله رق مرسومدر اشتراك
صورتنده مؤلفك وهى قولنده واو عاطفه يه حمل اولنور فلينظر الامام كتاب وزننده شول آدمه دينور كه
كندوسنه ائتمام واقتدا اولنه كرك رئيس اولسون وكرك اولمسون جمعى مفردينك لفظى اوزره امام در وبو عدل
كلمه سنك حد ووجهى اوزره دكلدر زيرا بونك تثنيه سنده امامان ديديلر بلكه تقديرا جمع مكسرنده مفردى كبى
امام دينور وشاذ اوله رق جمعى ائمه كلور همزه نك فتحى وياءنك كسريله كه همزه ثانيه يايه مبدلدر وائمة كلور
همزه ايله كه اصلى اوزره در مترجم ديركه عدل كلمه سى اسم جمع اولور ومصدر اولور ومبالغة وصف بالمصدر اولور
بو صورتله مؤنث وتثنيه وجمعى مساويدر وكاهجه وصف مجراسنه جارى اولمغله مؤنثنده عدله وتثنيه سنده
عدلان دينور پس مؤلفك حد عدل اوزره دكلدر ديديكى صورت اولايه كوره اولور كه مصدريت بالكليه زائل مطلب
اولميان صورتدر جنب كبى اما مصدريت طرفى اعتبار اولنميوب خصم كلمه سى قبيلندن يعنى وصفيتى معتبر اولديغى
حينده تثنيه وجمعى وتأنيثى صحيحدر حتى مؤنثنده امامه دينور واشبو امام لفظى فى الاصل مصدر اولوب بعده
اسم اولمشدر انكچون تثنيه سنده امامان وجمعنده امام دينور مفردى اوزره دلاص وهجان وفلك كبى بلكه ائمة دخى
كلور كه اصلى ائممه ايدى ويايه قلبله ايمه دخى دينور والحاصل مؤلفك ايكى ماده ده سرد ايلديكى كلامدن
منفهم اولديغى اوزره عدل كلمه سى اوچ صورتى متضمندر كه اسم جمع ومصدر ووصف اولمقدر وامام كلمه سى
دخى اوچ صورتى متضمندر مصدر ووصف واسم اولمقدر هر برينك مقتضاسى اجرا اولنور بو جهتله امام عدل
حدندن خارجدر وبعض اصولدن نقل وتصريحله بو مبحث عدل ماده سنده زياده جه اشباع اولندى انتهى وامام
معمارلك چريپ ايچديكلرى ايپه دينور كه بنايى آنكله تسويه ايدرلر يقال سوّى المعمار بنائه بالامام اى بالخيط الذى
يمدّ على البناء فيبنى ويوله اطلاق اولنور تقول اخذت امامًا مستقيمًا اى طريقا وبرايشك دائما اوزرينه اولوب اصلاح
وتنظيمنه تقيد واهتمام ومداومت ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو امام ذلك الامر اى قيمه مصلحه وقرآن كريمه

اطلاق اولنور واسوه انام نبى همام عليه الصلوة والسلام حضرتلرينه اطلاق اولنور وخليفه يه اطلاق اولنور كه
امام المسلمين در يقال هو امام اى خليفة ولشكرك باشبوغنه اطلاق اولنور يقال هو امام الجند اى قائدهم واطفال
مكتبك يوميه تعلم ايلدكلرى سبقلرينه ودرس حصه لرينه اطلاق اولنور وبر نسنه نك قالب واندازه سنه اطلاق اولنور كه
آنك اوستنه رسم وتقويم اولنور ودليل ورهبره دينور ودوه لرك اوكنجه طرب وتغنى ايدن خواننده يه دينور كه دوه لر
آنك نغمه سنه روان اولورلر حادى معناسنه در وقبله جانبنه دينور تقول توجهت الامام اى تلقاء القبلة وياپك كريشنه
دينور وتر معناسنه وكاركير بنالرده مبنانك مدار تسويه سى اولان اغاجه دينور وامام كلمه سى آم لفظندن كه مد ايله در
جمع اولور صاحب وصحاب كبى قاصد معناسنه در ومحمد بن عبد الجبار ومحمد بن اسمعيل البسطاميان محدثلردر
الايم فتحيله والاوم واو ايله افعل تفضيلدر امامت خصوصنده احسن وافضل ديمكدر ميم ياء وواوه مبدله در
يقال هذا ايم منه واوم اى احسن امامة ام همزه مفتوحه ايله معناى استفهامله حرف عطفدر وبعضا بل
معناسنه اولور كه اضراب ايچون اولور والف استفهام معناسنه اولور كقولك ام عندك غداء حاضر وكاه اولور كه
هل كلمه سى اوزره داخل اولور تقول ام هل عندك عمرو وكاهجه زائد اولور الانام سحاب وزننده والآنام
ساباط وزننده والانيم امير وزننده جمله مخلوقه دينور على قول جن وانس ياخود يوزنده اولان مخلوقك
مجموعنه دينور كه ساوى يه اطلاق اولنمز قال فى الاساس لورزقنا الله عدل سلطانه لاتام انامه فى ظل امانه
الاوام غراب وزننده صوسزلق لغه دينور على قول صوسزلق حرارتنه دينور يقال فى جوفه اوام اى عطش
اوحرّ عطش وتتونه دينور دخان معناسنه وباش دونمسنه دينور كه اكثرى صفرادن تحدث ايدر تقول اخذنى
الاوام اى دوار الرأس وكريشه دينور وتر معناسنه وصوسزلقدن اولان فريادہ دينور تقول سمعت اوامه اى ضجته
من العطش الاوم نوم وزننده صوسزلقدن درون يانمق معناسنه در يقال آم الرجل يؤوم اوما اذا اشتدّ
حرّ عطشه وتوتسى ويرمك معناسنه در يقال آم النحل وعليها اذا دخن عليها لتخرج من الخلية وصوسزلقدن
فرياد ايلمك معناسنه در يقال آم من العطش اذا ضجّ وبرنسنه يى محافظه ايدوب امورنه رعايت واهتمام ايلمك
معناسنه در يقال آمه اذا ساسه الاءام كتاب وزننده اوم معنالرينه مصدردر وتتونه دينور دخان معناسنه
جمعى ايم كلور كتب وزننده المؤوّم معظم وزننده بيوك باشلو على قول چركين باشلو انسان وحيوانه دينور
يقال رجل وفرس مؤوّم اى العظيم الرأس او المشوّه التأويم تفعيل وزننده صوصاتمق معناسنه در يقال
اوّمه اذا اعطشه الآمة قامه وزننده اگريلق وبوكلك معناسنه در يقال بالعام آمة اى خصب وعيب ونقيصه يه
دينور يقال ما به آمة اى عيب ويكى طوغان طفلك كوبكنه ياپشوب بيله جه چقان شيئه دينور كه بغرسق كبى بر نسنه در
على قول طوغدقده چوجغى صاردقلرى برمقوله سنه دينور ياخود چوجقله بيله جه چقان فضله يه دينور آم
نام وزننده بر بلده آديدر ثياب آميه اكا منسوبدر وجزيرة ابن عمرده برقريه آديدر الاوم صرد وزننده بغايت
معظم ومهول كيجه لره دينور يقال ليال اوم اى منكرة الايم كيس وزننده زوجى اولميان خاتونه دينور كرك بكر
وكرك ثيب اولسون يقال امرأة ايم اى لازوج لها بكرا او ثيبا شارح ديركه ايمه دخى منقولدر هايله انتهى بونك جمعى
ايايم كلور وايامى كلور يتامى وزننده وايم زوجه سى اولميان اره دخى دينور يقال رجل ايم اى لا امرأة له مصباحك
بيانه كوره رجل دخى كرك مقدمدن تزوج ايلمسون وكرك ايلمسون واياى كلمه سنك اصلى ايائم ايدى وايم حرّه اولان
خاتونه دينور كه امه مقابليدر يقال امرأة ايم اى حرّة وبرآدمك قزى وهمشيره سى وخاله سى كبى قريب خصمنه
دينور وحيه ضربته نام محلده برطاغك آديدر وآق ولونى لطيف يلانه دينور على قول مطلقا يلانه دينور حيه
معناسنه الايم همزه نك فتحيله والايوم قعود وزننده والايمة همزه نك فتحيله والايمة همزه نك كسريله
خاتون ارسز قالمق معناسنه در يقال آمت المرأة ايما وايوما وايمة وايمة من الباب الثانى اذا اقامت لاتتزوّج بكرا
او ثيبا وعربلر بددعا معرضنده ماله آم وعام ديرلر ايكيسيده ماضى صيغه سيله در وما كلمه سى موصوله در هلكت
امرأته وماشيته حتى يئيم ويعيم معناسنه كه هم زوجه سى وهم صاغيلور مواشيسى هلاك اولوب عورتسز وسودسز
اوله رق پريشان حال قالسون ديمكدر الائامة اعامه وزننده ايم اولان خاتونى تزوج ايلمك معناسنه در تقول
امت الايم ائامة اى تزوجتها ايما بعض نسخه ده ائتمتها عنوانيله مرسوم اولمغله مصدرى ائتيام اولور افتعال
وزننده وبو نسخه اوّلكيدن ارجحدر وائتمتها كلمه سنك اصلى ائتيمتها ايدى ياء حذف اولندى الايمان سكران
وزننده زوجه سى وفات ايلمش آدمه دينور يقال رجل ايمان عيمان اى هلكت امرأته وماشيته يعنى زوجه سى
ومواشيسى هلاك اولمغله زوجه يه وسوده محتاجدر الايمى سكرى وزننده زوجى وفات ايدن عورته دينور كه

زوجه محتاجدر ايمانك كلمسنك مؤنثيدر يقال امرأة ايمى حيى اى هلك زوجه وماشيته المأيمة مرحله وزننده
خاتونى ارسز قومغه باعث اولان شيئه دينور يقال الحرب مأيمة للنساء اى تقتل الرجال فتدع النساء بلاازواج
التأيم تفعل وزننده برآدم مدت مديده تأهل ايتميوب اركن قالمق معناسنه در يقال تأيم الرجل اذا امكث زمانا
لم يتزوج التأييم تفعيل وزننده برآدمى جفتسز قومق معناسنه در اراولسون وعورت اولسون يقال ايمه الله تعالى
اى جعله ايما الايم همزه نك كسريله بودخى آق ولونى لطيف يلانه ياخود مطلقا يلانه دينور جمعى ايوم كلور
الآمة هامه وزننده عيب معناسنه در يقال ما به آمة اى عيب ووضع وانحطاط معناسنه در يقال فى ذلك آمة علينا
اى نقص وغضاضة يعنى وضع وانحطاط القدر بنواتام كذاب وزننده عربدن بربطن در المؤيمة محسنه
وزننده مالدار اولوب ارسز اولان خاتونه دينور يقال امرأة مؤيمة اى موسرة ولاز وج لها الايام غراب
وزننده والايلم كتاب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض اسميدر وايام كتاب وزننده دخانه دينور وزيد بن
الحارث والعلاء بن عبد الكريم الاياميان محدثلردر شارحك بيانه كوره ايام نام قبيله يه منسوبلردر وايام مصدر
اولور اوم كبى بال آريسنه توتسى ويرمك معناسنه يقال آم النحل ايامامن الباب الاول اذا دخن عليها البشتار العسل
وعربلرك ايم الله قوللرى كه قسمدر يمن ماده سنده در فصـــــــل البـاء ابنبم سفرجل وزننده تثليث
قرنبنده برموضعدر بينم دخى ديرلر باء تحتيه ايله البتم بانك ضمى وتانك سكونيله والبتم فتحتينله والبتم زمج
وزننده فرغانه قصاسنده برناحيه يا برحصن ياخود برجبل آديدر البجم رجم وزننده والبجوم هجوم وزننده
عجزسبيله ياخود برنسنه دن قورقمقدن يامهابتدن ناشى ايسم اولمق معناسنه در يقال بجم الرجل بجما وبجوما
من الباب الثانى اذا سكت من عى اوفزع اوهيبة واو يالنوب كيجكمك معناسنه در يقال بجم الرجل اذا ابطأ
ومنقبض اولمق معناسنه در يقال بجم الرجل اذا انقبض التبجيم تفعيل وزننده بجم ايله ايكى معناى اخيرده
مرادفدر وبرنسنه يه دقت ايله نظر ايلمك معناسنه در يقال بجم النظر اذا احدق البجارم بانك فتحى ورانك
كسريله آفات ودواهى معناسنه در يقال رماه الله بالبجارم اى بالدواهى البحوم حاى مهمله ايله جعفر
وزننده صويى فراوان كوله دينور يقال غدير بحوم اى كثير الماء بخذم خاء وذال معجمتين ايله جعفر وزننده
بررجل اسميدر البذم بانك ضمى وذال معجمه نك سكونيله فكرمتين ورأى وحزم معناسنه در يقال رجل
ذوبذم اى رأى وحزم ونفس وذات معناسنه در وكثافت معناسنه در يقال به بذم اى كثافة وچالاكلك
جلادت معناسنه در يقال هوذو بذم اى جلد وسمورلكه دينور يقال به بذم اى سمن وتحميل اولنسان تكاليف
وعارضاتى احتماله اولان صبروثبات وتحمله دينور وزور وقوت معناسنه در البيذمان بانك فتحى
وذالك ضميله براوتك اسميدر البذيم امير وزننده زورمند آدمه دينور يقال رجل بذيم اى قوى وبدرايحه لو
آغزه دينور يقال فم بذيم اى المتغير الرايحة وعند الغضب دماغى متغير اولميوب كما كان عاقل وهشيار اولان
آدمه دينوركه اول وقتده خبط ايلميوب نفسنى نابجا وضع وحركتدن ضبط وحفظ ايدن حوصله دار آدمدن عبارتدر
يقال رجل بذيم اى عاقل عند الغضب البذيمة هاايله بذيم ايله معناسى اخيرده مرادفدر وبذيمة جابر بن سمره نك
عتقاسندندر وابو عبد الله بن بذيمة اتباع تابعيندندر البذامة كرامه وزننده برآدم غضب هنكامنده
خبط وخطا ايلميوب تمكينلو عاقل ومتبصر اولمق معناسنه در يقال بذم الرجل بذامة من الباب الخامس اذا كان
بذيما الابذام همزه نك كسريله ناقه نك كوسنمكدن فرجى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال ابذمت الناقة
اذاورم حياؤها من شدة الضبعة المبذم منبر وزننده توانا اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مبذم اى قوية باذام
بادام فارسى معربيدركه ميوهٔ معروفدر عربيده لوز دينور بونكله بعض كسه لر تسميه اولندى ازجمله باذام
ابو صالح كه عتيق امهانى درمفسر ومحدثدر امام على حضرتلرندن وسيدهٔ امهانى جانبندن روايت ايلدى
لكن ضعيفدر وباذام عجمه وعلميله غير منصرفدر البرم فتحتينله شول لئيم كسيه دينوركه بخل ولؤمندن
قارجيلرايله رابر قاره كيرمزاوله يقال رجل برم اى لايدخل مع القوم فى الميسر بخلا ومنه المثل* ابرما قرونا
اى ثقيل ويأكل مع ذلك تمرتين تمرتين* يعنى داخل مجلس اولميوب ثقيل وناتراش اولديغندن بشقه خرمانى
ايكيشر ايكيشر مى اكل ايدر وبرم كلمه سنك جمعى ابرام كلور وبرم مصدر اولور برنسنه دن بيقوب اوصانمق معناسنه
يقال برم به برما من الباب الرابع اذا سئم وضجر وبرم ايرى مبشه اغاجنك يمشنه دينور وهنوز دارى باشى قدر اولمش
خرده اوزم قورغنه دينور يقال بدا البرم اى حب العنب اذا كان مثل رؤس الذر وطاغ قله لرينه دينور مفردى برمه در
وبرناقه نك اسميدر وسوالك اغاجلرينه دينور كذلك مفردى برمه در شارح ثمرانك ايله بيان ايلمشدر وذوب اولنمش

رواق سرمه يه دينور يقال صب فى اذنه البرم اى الكحل المذاب الابرام همزه نك كسريله اصمه نك قورقلرى
دارى باشى قدر اولمق معناسنه در يقال ابرم الكرم اذا اصار حبه مثل رؤس الذر وايپى ايكى قات ايدوب بوكمك
معناسنه در يقال ابرم الحبل اذا جعله طاقين ثم فتله وبرآدمه برنسنه ضمننده ثقلت ويروب ملول ايدوب
اوصاندرمق معناسنه در يقال ابرمه فبرم اى امله فمل وبرايشى محكم واستوار قلمق معناسنه در يقال ابرم الامر
اذا احكمه البرام كتاب وزننده بودخى برمه نك جمعيدركه مسواك اغاجيدر التبرم تفعل وزننده برنسنه دن
ملالت كلوب اوصانمق معناسنه در يقال تبرم منه اذا امل المبارم مكارم وزننده ايلك بوكجك ايكلره دينور
مفردى مبرم درمنبر وزننده المبرم محسن وزننده برم يعنى ايرى مبشه اغاجى يمشنى دروب دوشورن آدمه دينور
وبرمه ديدكلرى چوملك يپان على قول طاغلردن اول چوملك طاشلرنى قطع ايدن آدمه دينور يقال رجل مبرم
اى صانع البرمة اوهو من يقتلع حجارتها من الجبال وثقيل وكرانجان كمسنه يه اطلاق اولنوركويا كه همدملرينك
وجودلرنى قلع وقمع ايدر يقال رجل مبرم اى ثقيل وداعًا بيهوده وبى معنى افسانه كوى اولان كمسنه يه اطلاق اولنور
يقال هو مبرم اى غث الحديث البرم بانك فتحيله بودخى برايشى محكم ومتين ايلمك معناسنه در يقال برم الامر برما
من الباب الاول اذا احكمه وبركسه برماده ضمننده سزدايده جك دليل وبرهان ايرادنه قصد ونيت ايلمشيكن
احضارندن عاجز اولمق معناسنه مستعملدركويا كه اندن ملالت كلمكله ترك ايلمش كبى اولور يقال برم بحجته برما
من الباب الرابع اذا نواها فلم تحضره البريم امير وزننده صباح وقتنه دينور يقال جاءنى فى البريم اى فى الصبح وقيطان
تعبير اولنان خيطه دينوركه آق وقرمزى خيطلردن بوكوب نسوان اعراب آنى بللرينه قوشانورلر وقوللرينه
بغلرلر ومطلقا قارشق ايكى رنكدن مركب آلاجه نسنه يه ده دينور وشول ايپه دينوركه الاجه اولوب نسوان قسمى
آنى جواهر ايله تزيين ايدوب حمائل كبى طاقنورلر يقال جاءت وعليها بريم وهو حبل للمرأة فيه لونان مزين بجوهر
وسرمه ايله قارشق آقان كوز ياشنه اطلاق اولنور يقال سال من عينه بريم اى دمع مختلط بالاثمد وقبائل مختلفه دن
مجتمع قوم وكروه ناسه اطلاق اولنور يقال جاء بريم من الناس اى لفيف وعسكره اطلاق اولنور اخلاط ناسدن
مجتمع اولوب ياخود آنده قبائل مختلفه نك كونا كون شعار وعلامتلرى واقع اولديغيچون يقال بريم عظيم اى جيش
وحرز وعوذه يه دينوركه رنكارنك الاجه ايله ديكوب اطفاله تعليق اولنور وقيون وكچى قارشق سورى يه دينور
ومتهم آدمه دينور يقال هو بريم به اى متهم ودوه نك اور كجيله قاره جكرنه دينوركه طولا قطع اولوب ايپ مقوله سى
نسنه ايله برى برينه صاروب پشوررلر اوركج آق وجكر سياه اولمغله الاجه لغى باعث تسميه در تقول اشولنا من بريمها
اى كبدها وسنامها بقدان طولا ويلفان بخيط اوغيره البرمة غرفه وزننده طاشدن دوزلمش چوملكه دينوركه
مراد بجر البرام ديدكلرى برنوع طاشدن دوزلمش اولاندر جمعى برم كلور بانك ضميله وبرم كلور صرد وزننده
وبرام كلور جبال وزننده المبرم مكرم وزننده ايكى قات بوكلمش ايپلكله طوقنمش ثوبه دينور يقال ثوب مبرم
اى المفتول الغزل طاقين وبرجنس بز اسميدركه بوغاصى ديدكلرى بدر طشره مملكتلرده ديروم تعبير ايدرلر
ايكى قات ايپلكدن نسج اولنور البيرم حيدر وزننده عتله معناسنه دركه ديوار جيارلك ديوار يقجق آلتلريدر
على قول عتلة نجاره مخصوصدر كه دولكرلرك آى دمورى ديدكلريدر فارسيده اسكنه ديرلر وبيرم اريدلمش
سرمه يه دينور كحل مذاب معناسنه وبرطيل معناسنه دركه اوزون ويك طاشدركه پلاندز طاشى تعبير ايدرلر
البرام غراب وزننده كنه يه دينور قراد معناسنه جمعى ابرمه كلور اجوبه وزننده ابرم احمد وزننده بربلده آديدر
ياخود ونبات اسميدر برم بانك ضميله برموضعدر برمه سرمه وزننده بررجل اسميدر برام سحاب وزننده
وبرام قطام وزننده برموضع آديدر بريمه جهينه وزننده اسامئ عربدندر بيرمان پهلوان وزننده
ابو بكر الازمى اللغوى لقبيدر برثم ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده عبد الرحمن نام محدثك پدرى اسميدر البرجمة
قنفذه وزننده پرمقلرك طشره يوزينك بوغوم باشنه على قول ايج يوزينك بوغوم باشنه دينور ياخود جميع
بوغوم باشلرينه دينور كرك ظاهر وكرك باطن اولسون كه الك واويناق يرلرينك تكمه لرى اوله جقدر ياخود پرمق
قلمك صرتنه دينور ياخود سلاميانك يعنى پرمقده اولان انجه انجه كيكلرك اوجلرينه دينوركه آوجى يومد قده
طشره طوغرى توموب چقار اورته بوغوملرك طشره يوزندن اويناق يرينك عقده لرى اولور جمعى براجم كلور
بانك فتحيله يقال اصاب برجمه وهو المفصل الظاهر او الباطن من الاصابع اوهو مفصل الاصابع كلها اوظهور القصب
من الاصابع اورؤس السلاميات التى اذا قبضت كفك نشزت وارتفعت لكن نهايه ده من الفطرة غسل البراجم
حديثى ذيلنده هى العقد التى فى ظهور الاصابع يجتمع فيها الوسخ عبارتيله مفسر اولمغله اكا كوره مطلقا پرمقلرك

بوغوملرینك طشره یوزنده کی او یناق برینك نکمه‌زی اولور که دریلرنده بیو اولمغله کیر تخلل ایدر و برجمه
قوش قسمنك پنجه‌سنك اورته پرمغینه دینور که جوارحده صویه تعبیر اولنور البراجم برجمه‌نك جمعیدر
وحنظلة بن مالك تمیم اولادندن برقوم اسمیدر ومنه المثل *ان الشقی وافد البراجم* اصلی بودر که عمرو بن هند نام
امیرك بنو دارم بن مالك بن حنظله‌دن برکسنه برادرینی قتل ایلمکله عمرو آنلردن یوز نفر کسنه‌یی احراق بالنار
ایلمك بابنده یمین ایلمکله طقسان طقوز نفرینه دسترس اولوب احراق ایلدی برکون براجم دیدکلری
قوم مزبوردن برکسنه اول سمتدن کذران ایدرکن عمرو اولحالده ینه بریسنی احراق ایدر اولمغله مزبورك
مشامنه‌ات رایحه‌سی کلمکین امیر بریان طبخ ایتدره یور شوندن بزدخی حصه یاب تناول اوله‌لم دیه‌رك واردقده
عمرو اول شخصدن نام وشانی سؤال ایلمکله مزبور دخی براجمدن اولدیغنی افاده ایتدکده همان اخذ
واحراق ایلمکله یوز نفری تکمیل ایلدی کال مرتبه حرصندن کندو بی مهلکه‌یه دوشورن کسنه حقنده ضرب اولنور
وهیاج البرجمی تابعیندندر وحفص بن عمران ومحمد بن زیاد وسنان بن هارون وعمرو بن عاصم البرجمیون
محدثلردر بونلرده بانك فتحی لحن وخطادر البرجمة دحرجه وزننده درشت وغلیظ سوز سویلمك معناسنه‌در
یقال برجم الکلام اذا اغلظه البرسام بانك کسریله برعلت اسمیدرکه عیاذا بالله تعالی مبتلا اولنلر مختل
الدماغ اولمغله هذیان تکلم ایدر یقال به برسام وهی علة یهذی فیها مفردات طبیه‌ده مرسوم اولدیغی اوزره برسام
فارسی معربیدرکه بای مفتوحه ایله در ورم الصدر معناسنه در خلاصه‌سی ذات الجنب دیدکلری علت انواعندندر
حتی موجز نام کتابده ذات الجنب ویسمی شوصة وبرسام عبارتیله اتحادلری مرسومدر وتذکره صاحبی ومنها ذات
العرض وذات الصدر والبرسام عبارتیله انواعندن اولدیغنی تحریر وبیان ایلمشدر ومؤلفك هذیان سویلردیدیکی
سرسام علتنك وصفیدرکه اول دماغه عارض اولور المبرسم مدحرج وزننده برسام علتنه اوغرامش آدمه دینور
یقال برسم الرجل علی المجهول فهو مبرسم ای به برسام الابریسم همزه‌نك کسری وسینك فتحی وضمیله ایپکه دینور
حریر معناسنه علی قول ابریشم فارسی معربیدر بدنی مسخن ومعتدل واکتحالی بصری مقوّی در شارح دیرکه
بعضلر ابریسمی بو کلمش ایپکه وقزّی خام ایپکه وحریری مطبوخ اولوب هنوز بوکلمامش اولانه تخصیص ایلدیلر
البرسیم بانك کسریله قرط دیدکلری نباتك تخمنه دینور که بونجه‌یه شبیه یاالدن بیوك اولور مؤلف قرط ماده‌سنده
بونجه‌یه شبیه اولوردیو بیان ایدوب لکن مفرداتده بونجه انواعندن فارسیده سه‌برکه دیرلر اوج یپراقلو اولوردیو
مبیندر ومصریلر مطلق بونجه‌یه برسیم دیرلر وبرسیم قاهرهٔ مصرده برصوقاغك اسمیدر محمد ثقه‌تیندن عبد العزیز
البرسیمی اورایه منسوبدر البرشمة شین معجمه ایله دحرجه وزننده حزن واندوه اظهار ایلمك معناسنه‌در
علی قول چهره‌یی بوروشدرمق معناسنه‌درکه انفعال اثریدر یقال برشم الرجل اذا وجم واظهر الحزن او شنج الوجه
وکونا کون بنکلر ایله برنسنه‌یی بنکلیوب نقش ایلمك معناسنه در چوچغك یوزینی درلو درلو نقطه‌لر ایله وبنکلر ایله نقش
وتزیین ایلدکلری کبی یقال برشم فیه اذا الوّن فیه النقط الوانا یعنی من النقوش کما یبرشم الصبیّ وبرشمه وبرشام
دحراج وزننده برنسنه‌یه متصل باقوب طورمق یاخود دیکه باقمق معناسنه‌در یقال برشم الیه برشمةً وبرشاما اذا ادام
النظر الیه واحدّه البراشم علابط وزننده حدید النظر آدمه دینور البرشم قنفذ وزننده بچه‌یه دینورکه عربستان
وانا طولی نسوانلری یوزلرینه طوتنورلر یك کوزل عادتدر یقال جاءت وفی وجهها برشم ای برقع البرشوم بانك ضمی
وفتحیله بصره‌یه مخصوص برجنس خرما اغاجیدرکه میوه‌سی سائردن مقدّم ایرشور البرصوم عصفور
وزننده شیشه مقوله‌سنك اغزلری باغنه دینور البرطام قرطاس وزننده والبراطم علابط وزننده ایری ویومری
دوداقلو آدمه دینور یقال رجل برطام وبراطم ای الضخم الشفة وبرطام دوداغه وصف اولنور یقال شفة
برطام ای ضخمة البرطم جعفر وزننده تکلمده عجزی اولان آدمه دینور یقال رجل برطم ای العییّ اللسان
البرطمة دحرجه وزننده برغضب اولمق معناسنه‌درکه کال غضبدن طلوم کبی شیشوب قبارمقدر یقال برطم
الرجل اذا انتفخ غضبا وبرآدمی پك او یکه‌لندروب طارلتمق معناسنه درکه متعدی اولور یقال برطم فلانا اذا اغاظه
وکیجه پك مظلم اولمق معناسنه‌در یقال برطم اللیل اذا اسودّ التبرطم تدحرج وزننده برسوزدن ناشی طارغنلق
پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال تبرطم الرجل اذا تغضب من کلام قاموسده وصحاحده بو عباره ایله مرسوم اولمغله بو رسمه
ترجمه اولندی لکن زمخشری مقدمة الادبده تبرطم خشم کرفتن بادندیدن عبارتیله بیان ایلمکله اکا کوره
کومردنوب صوموردنه‌رك طارلمق یاخود طارغنلقدن کومردنوب صوموردنمق دیمك اولور اکر بو صواب ایسه
مؤلفك بورسمه تفسیری مسامحه‌یه مبنی اولور البرعم والبرعوم والبرعمة والبرعومة بانك ضمیله اغاجك هنوز

یاروب

یاروب چقان یمشنك چچکنك قبجوغنه دینور علی قول هنوز اچلمامش چچکنه دینورکه طومورجق تعبیر اولنور البرعمة
دحرجه وزننده والتبرعم تدحرج وزننده اغاجك برعومی ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال برعمت الشجرة
وتبرعمت اذا اخرجت برعمتها البراعیم بانك فتحیله برموضع اسمیدر علی قول شول قومسالره دینورکه ارالقلرنده
بقول انبات ایدر حوزه‌لر اوله وبراعیم الجبال طاغلرك سیوری سیوری تپه‌لرینه اطلاق اولنور البرهمة دحرجه
وزننده کوزی قیپوب وقپاغنی دپرتمیه‌رك برنسنه‌یه متصل باقوب طورمق معناسنه‌در یقال برهم الیه اذا ادام النظر
الیه فی سکون الطرف وبرهمه اسم اولور برعمة الشجر معناسنه بونده قنفذه وزننده دخی جائزدر ابراهیم اسم
اعجمیدر بونده یدی لغت واردر ابراهیم ابراهام ابراهوم هانك ضمیله ابراهم یانی حذفیله وهانك حرکات
ثلاثیله ابرهم الفسز هانك فتحیله که یدی لغت اولور مصغرنده بریه دینور زبیر وزننده همزه‌نك ومیمك طرحیله
علی قول ابیره دینور سفرجلده سفیرج دیدکلری کبی وعند البعض بریهیم دینور همزه‌سنی زائد توهم ایلمشدر وجمعی
اباره واباریه واباره‌ه وبراهم وبراهیم وبراهمه وبراه کلور میمسز مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ابراهیم خلیل
الرحمن علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك اسم شریفیدر لفظ سریانیدر اب ایله راهیم لفظندن مرکبدرکه
اب رحیم دیمکدر ارض عراقدن بابل ولایتندن کوثی نام قصبه‌ده تولد ایلدی غوطهٔ دمشق قرالرندن برزه نام قریه‌یه
نسبتی انده متمکن اولدیغنه مبنی‌در الابراهیمون اون ایکی نفر اصحاب کرامدرکه اسملری ابراهیم ایدی البراهمة
برطائفه‌درکه حق جل وعلا حضرتلرینك پیغمبر ارسالنی تجویز ایلمزلر یقال هو من البراهمة وهی قوم لا یجوّزون
علی الله بعثة الرسل مترجم دیرکه مصباحك بیاننه کوره براهمه هندولرك عباد وزهادینه اطلاق اولنور مفردی
برهمن درنونی تنوینه مشابهدرکه نسبتده ساقط اولوب برهمی دیرلر علی قول بو حکماء هنوددن برهمان نام شخصه
منسوبدرکه توابعنه تمهید قواعد عقائد ایدن کسنه اوله‌جقدر بو صورتده نسبتی غیر قیاس اوزره اولور و بونلر
بعثت انبیایی تجویز ایلمزلر ولحوم حیوانی تحریم ایدرلر ذنوب وعدواندن بری اولان حیواناتی ایلام وتعذیب حکمتدن
خارج ظلمدر دیرلر وبرهانده برهمن هندستانده مجوس قومنك پاپاسلرینه علم خاص اولمق اوزره مرسومدر وتفصیل
عقائدلری کتب کلامیه‌ده مبسوطدر الابراهیمی برنوع سیاه خرمایه دینور الابراهیمیة اوچ قریه آدیدر
بریسی واسط قضاسنده وبریسی جزیرهٔ ابن عمرده وبریسی نهر عیسی قضاسنده واقعدر ابو البرهسم سین
مهمله ایله سفرجل وزننده عمران بن عثمان الزبیدی الشامی کنیه‌سیدرکه قرأت شواذ صاحبیدر البرزم زای معجمه
ایله جرزم وزننده برنسنه‌یی دیشلرك اوجلریله اصرمق معناسنه‌در علی قول درت اوك دیشلر ایله واول دیشلرك
اردنده اولان درت دیش ایله اصرمق معناسنه‌در یقال برزم علیه برزما من الباب الثانی والاول اذا عض بمقدم اسنانه
او بالثنایا والرباعیات وواغر یوکی بوکلنوب اصلا استثقال ایلمیه‌رك بی محابا حرکته مقتدر اولمق معناسنه‌در
یقال برزم بالعبء اذا حمله فاستمرّ به وباش پرمقله وشهادت پرمغیله سود صاغمق معناسنه‌در یقال برزم الناقة
اذا حلبها بالسبابة والابهام وبرآدمك باشنی قاپوب الم معناسنه‌در یقال برزم فلانا ثوبه اذا سلبه ایاه کما یقال بزّه
ایاه وبر ایشه قطعی عزیمت ایلمك معناسنه‌در یقال برزم الامر اذا اصرّ علیه ای عزم وغلیظ سوز سویلمك معناسنه‌در
یقال برزم القول اذا اغلظ وقیرمق معناسنه‌در یقال برزمه اذا کسره ویایك کریشنی سبابه وابهام ایله چکوب صالیورمك
معناسنه‌در یقال برزم وتر القوس اذا اخذه بالسبابة والابهام ثم ارسله المبازمة مفاعله وزننده ایشی عزم قطعی ایله کسوب
بچمك معناسنه‌در یقال فلان ذو مبازمة فی الامر ای ذو صریمة البرزیم امیر وزننده سبزه باغی صاریلان خرما یپراغنه دینور
وحوملك دبنده قلان ساده ات صوینه دینور وجوهری برزیم لفظنی خیط القلاده ایله یعنی قیطان ایله تفسیر
ایلمکله تصحیف ایلمشدر صواب اولان لغتده واستشهاد ایلدیکی ابیاتده دخی راء مکرره ایله اولقدر مؤلفك راء
مکرره‌دن مرادی راء مهمله‌در وبو اهل تجوید اطلاقاتندندر زیرا تکریر راء مهمله‌نك صفتیدر الابرام والابریم
همزه‌لرك کسریله کر وقولان مقوله‌سنك اوجلرنده اولان طوقه‌یه دینورکه اکثری دموردن اولور دیکر اوجلرینی اکا
کچوررلر اصرمق معناسندن مأخوذدر الابزام اکرام وزننده برآدمه نسنه ویرمك معناسنه‌در یقال ابزمه
الفا اذا اعطاه ایاه البزمة بانك فتحیله کونده براو بون طعام ایلمك معناسنه‌در یقال فلان یأکل بزمة ای اکلة
واحدة واتوز درهم وزننده دینور یقال اعطاه بزمة ای وزن ثلاثین درهما الابتزام افتعال وزننده کون کچورمك
معناسنه‌در یقال ابتزم الیوم کذا ای سبق به البسم بانك فتحی وسینك سکونیله آهسته ولطیف کولمك
معناسنه‌درکه کندی ایشیده‌جك قدر کولمکدن عبارتدر صرتمق تعبیر اولنور یقال بسم الرجل بسما من الباب
الثانی وهو اقلّ الضحك واحسنه وبرنسنه‌یی طاتمق معناسنه مستعملدر تقول ما بسمت فی الشیء ای ما ذقته

الابتسام افتعال وزننده والتبسم تفعل وزننده بونلرده آهسته ونازکانه کولمك معناسنه‌در یقال ابتسم الرجل
وتبسم بمعنی بسم الباسم والمبسام محراب وزننده والبسام شدّاد وزننده اکثری تبسم اوزره اولان آدمه دینور
المبسم منزل وزننده اوك دیشلره اطلاق اولنور محلّ بسم اولدیغیچون المبسم مقعد وزننده مصدر میمیدر بسم
معناسنه بسام شدّاد وزننده وبسامه شدّاده وزننده اسامیدندر واحد بن محمد الطبسی البسامی محدّثدر
بسطام بانك کسریله اسماء رجالدندر بسطام بن قیس بن مسعود شیبان قبیله‌سندن برکسه‌در وبسطام ایرانده
بربلده آدیدر بانك فتحیله ده زبانزده‌در یاخود فتحی لحن‌در اول بلده ده کوزاغریسنه وعارضهٔ عشقه مبتلا اولمش
کسه مرئی اولماشدر اکر آنلردن بری اول بلده‌یه ورود ایلسه باذنه تعالی افاقت بولور عارف معروف ابو یزید
بسطامی ومحدّثیندن عمر ومحمد ابنا محمد وحسین بن عیسی البسطامیون اورایه منسوبلردر وعلی بن احمد بن
بسطام البسطامی جدّنه منسوبدر بودخی محدّثدر البشم بانك وشینك فتحیله تخمه وامتلا اولمق
معناسنه‌در طشره ترکیبنده ککك آزمق تعبیر اولنور یقال بشم الصبی من کثرة اللبن بشما من الباب الرابع اذا اتخم
ورنسنه‌دن بیقوب اوصانمق معناسنه مستعملدر یقال بشم منه اذا سئم الابشام همزه‌نك کسریله امتلا ایلمك
معناسنه‌در یقال ابشمه الطعام اذا اتخمه البشام سحاب وزننده برخوشبو شجر اسمیدر یپراغی خضاب
ودالرندن مسواك ایدرلر بوشجر بو اسمله معروفدر حجازیدر عراق ومصرده دخی اولور حالا دهن بلسان مفقود
اولمغله آندن حاصل اولان دهنی بلسان یاغی دیو کوررلر بشامه سحابه وزننده اسامیدندر بشامة بن العذیر
وبشامة بن حزن شاعرلردر البصم بانك ضمی وصادك سکونیله سرچه پرمقله یانینده‌کی آدسز پرمغك اوجلرینك
آچلدیغی حالده ماینی اولان مقداره دینورکه باش پرمقله شهادت پرمغنك آچلدیغی حالده ماینی اولان مقداره
فتره دینور کذلك سائر پرمقلرك ارالقلرینك دخی اسم مخصوصلری واردر یقال طوله قدر البصم ای ماین طرف
الخنصر الی طرف البنصر وبوغونلق غلظت معناسنه‌در یقال رجل اوثوب ذو بصم ای غلیظ البضم بانك
ضمی وضاد معجمه‌نك سکونیله نفس معناسنه‌درکه روح حیوانیدر یقال کریم البضم ای النفس ودانه‌دن هنوز
چقوب بیومکه باشلامش سنبله‌یه دینور البضم هضم وزننده اکینك دانه‌لری ایریلمك معناسنه‌در یقال بضم
الزرع بضما من الباب الاول اذا اغلظ حبه وسنبله‌نك دانه‌لری بمقدارجه ایریلشوب پکشمك معناسنه‌در یقال
بضم الحب اذا اشتد قلیلا البطم بانك ضمیله وضمتینله حبة الخضراء اسمیدرکه ساقز اغاجنك یمشیدر چتلنك
ومنوش تعبیر اولنور علی قول شجرنه دینور یمشی مسخن وبولی مدرّ وجماعی مقوّی وسعال ولقوه وکلیه علتلرینه
نافع وقوریمش یپراغی اوقادوب الکدن کچوردکدنصکره طلا ایلمك صاچ وصقالی منبت ومحسن‌در البظرم
ظای معجمه ایله جعفر وزننده خاتمه دینور یقال فی اصبعه بظرم ای خاتم التبظرم تدحرج وزننده پرمغی یوزکلی
احمق وبیغرکسه یوزکلو پرمغنی لاقردی ایتدیکی آدمك لاقردی اثناسنده یوزینه طوغری اشاره وامالهٔ ایده‌رك
تکلم ایلمك معناسنه‌در یقال تبظرم الرجل اذا کان احمق وعلیه خاتم فیتکلم ویشیر به فی وجوه الناس شارح دیرکه
اول کسه بظرمیت دینور زنجبیل وزننده البعیم امیر وزننده برنبك اسمیدر واغاجدن دوزمه صورته دینور کذلك
اغاج یوصه‌سندن دوزلمش صورته دینور بال مومندن دوزلدیکی کبی بوراده من الصبغ نسخه‌لری غلطدر صواب
اولان من الصمغ اولمقدر وشول عاجز ومفحم وبی ناطقه کسه‌یه دینورکه اصلا شعر ومنظوم نظم وانشادنه قادر
اولمیه سلفده بین العرب انشاد شعره مقتدر اولمیان کسه انساندن معدود اولمزایدی یقال هو بعیم ای مفحم
لایقول الشعر بعثم ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده مسجد حیره صاحبی عبان نام کسه‌نك پدری اسمیدر البغام غین
معجمه ایله غراب وزننده والبغوم قعود وزننده آهوقسمی زاریلق ایدرکبی یانق یانق کندی یاوریسنه باغروب
ملمه‌مك معناسنه‌در یقال بغمت الظبیة بغاما وبغوما من الباب الثالث والاول والثانی اذا صاحت الی ولدها بارخم
مایکون من صوتها وناقه کسیك کسیك حنین وزاری ایلمك معناسنه‌درکه یاوریسنه شوق وآرزو ایله حنین
ایلمکدر یقال بغمت الناقة اذا قطعت الحنین ولم تمدّه وصغن وجیران مقوله‌سی مله‌مك معناسنه‌در یقال بغم
التیتل والایّل والوعل اذا صوّت وبرآدم سوزی خوشجه افاده وبیان ایلیوب آکلادرآ کلامز آرقن سویلمك
معناسنه‌در یقال بغم فلان بصاحبه اذا لم یفصح له عن معنی ما یحدّثه التبغم تفعل وزننده بغام ایله اوج معنای
اولده مرادفدر بغم لغم وزننده وبغوم صبور وزننده بنت المعدّل اسمیدرکه صحابیه‌در المباغمة مفاعله وزننده
برآدم ایله آرقون آرقون لاقردی ایلمك معناسنه‌در عاشقك معشوقه لاقردیسی کبی یقال باغمه اذا حادثه بصوت
رخیم بغثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده بررجل اسمیدر البقم بانك وقاف مشدّده‌نك فتحیله بو یه اغاجی دیدکلریدرکه

شجری عظیم اولور احشابی صباغلر استعمال ایدرلر بقم بو یه سی معروفدر اغاجنك یپراغی بادم یپراغنه شبیه
وساقی قزل اولور احشابنك مطبوخیله بو یه بویارلر ذروری یاره‌لری اوکولدوب وهراعضادن سیلان دمی قاطع
وقرحه‌لری مجفف درو کوکی سمّ ساعه‌در شارح دیرکه بقم معرّبدر واقعا برهان قاطعده بکم معرّبی اولمق اوزره مرقومدر
البقم سکّر وزننده شجر جوز مائل اسمیدرکه ترکیده تاتوله دیدکلری نباتدر بادنجان نباتی قدر اولور دانه‌لری مسکر
ومخدّردر البقامة ثمامه وزننده یپاغی دوکدیسنه دینورکه خالصی اکیریلوب کیرویه قلان ایشه پرامز طلاشندن
عبارتدر اکیرلمسی ممکن اولمز کذلك یورغانجیلرك وبوکجیلرك ایشه پرامدیغندن آتدقلری خرت ومرت طراتی
وطلاش مقوله‌سی یپاغی دوکدیسنه دینور بوراده النجار نسخه‌سی که رایله‌در غلطدر صواب اولان النجاد
اولمقدر داللهکه یورغانجی‌یه دینور وعقلی آزجه رأی وفکر واندیشه‌سی ضعیف خیره دل آدمه اطلاق
اولنور یقال هو بقامة ای القلیل العقل الضعیف الرأی البقم یانك ضمیله وضمتینله بربطن اسمیدر
باقوم یاقوت وزننده رومی الاصل نجاردرکه سعید بن العاص عتیقیدر مسجد نبویده منبر شریفی اول دوزمشدر
شارحك بیاننه کوره اصحابدندر البقم فتحتینله دوه عنظوان دیدیکی اوت اوتلامغله خسته‌لنمك معناسنه‌در
یقال بقم البعیر بقما من الباب الرابع اذا عرض له داء من اکل العنظوان التبقم تفعل وزننده قیونك قارننده
قوزیسی پك بیومکله آغرلشوب حرکتدن قالمق معناسنه‌در یقال تبقمت الغنم اذا ثقل علیها اولادها فی بطونها فلم تتحرّ
البکم فتحتینله والبکامة کرامه وزننده دلسز اولمق معناسنه‌در خرس کبی علی قول عجز وبلاهته مقارن
اولاندلسزلکدر یعنی ابله ونادان اولمغله نطقدن عاجز اولمق حسبیله اولان دلسزلکدر یاخود آنادن دلسز وکوزسز
وقولاقسز طوغمغه دینورکه مادرزاد اوله‌رق دلسز وکور وصاغر اولمقدن عبارتدر یقال بکم الصبی بکما وبکامة
من الباب الرابع اذا خرس اوهو مع عمی وبله اوان یولد لا ینطق ولا یسمع ولا یبصر الابکم احمر وزننده والبکیم
امیر وزننده معنای مزبوردن صفتدر ابکم لفظنك جمعی بکمان در بانك ضمیله وبکم دربانك ضمیله البکامة
کرامه وزننده بکم معناسنه‌درکه ذکر اولندی وعن قصد دلسزلك ایدوب ایسم اولمق معناسنه‌در یقال بکم
الرجل بکامة من الباب الخامس اذا امتنع عن الکلام تعمدا وبرآدم بیلمدیکندن یاعن قصد جماعدن منقطع
اولمق معناسنه مستعملدر یقال بکم الرجل اذا انقطع عن النکاح جهلا اوعمدا التبکم تفعل وزننده
سوزده حصر اولمغله تکلمدن طوتیلوب قالمق معناسنه‌در یقال تبکم علیه الکلام اذا ارتج ذو بکم عنق
وزننده برموضع آدیدر البلم فتحتینله خرده بالقلره دینور آرینه وطرهوز کبی وبلم ناقه قسمنك کوسنکلکده
دینور علی قول پك کوسنیکدن فرجی شیشمکه دینور بلمه دخی بومعنایه‌در فتحاتله یقال بالناقة
بلم وبلمة ای ضبعة اوهو ورم الحیاء من شدّة الضبعة وبلمه دوداغك شیشوب قبارمسنه دینور یقال ماهذه
البلمة فی شفتك ای الورم البلم بانك فتحی ولامك سکونیله ناقه کوسنمك معناسنه‌در یقال بلمت الناقة بلما
من الباب الاول اذا اشتهت الفحل الابلام همزه‌نك کسریله بلم معناسنه‌در یقال ابلمت الناقة بمعنی بلمت
وتقبیح ایلمك معناسنه‌در یقال ابلم علیه الامر اذا قبحه وطمیوب سکوت ایلمك معناسنه‌در یقال ابلم الرجل
اذا سکت الابلم احمر وزننده قالین دوداقلو آدمه دینور یقال رجل ابلم ای الغلیظ الشفتین وبرجنس نبات
ماکول اسمیدرکه بقله طرزنده قرونلری اولور ومقل اغاجنك یپراغنه دینور بونده همزه‌نك حرکات ثلاثیله لغتدر
الابلمة همزه‌نك ولامك حرکات ثلاثیله بودخی مقل اغاجنك یپراغنه دینور ومنه یقال المال بیننا شق الابلمة
ای نصفین زیرا اول یپراق اورته‌سندن طولانی دوزشقّ اولنور البیلم حیدر وزننده حصیر اوتنك طوزاغنه
دینورکه یموق طرزنده اولور ودواکیرلرك آی دموریه دینور بیرم کبی ویموق قوزه‌سنه دینور جوز القطن معناسنه
وقامش وقارغی طوزاغنه دینور المبلم محسن وزننده والمبلام محراب وزننده پك کوسنیکدن سلنه‌مز اولان
ناقه‌یه دینور ومبلم هنوز بوغوره چکلمیوب وطوغور مامش اولان کنج ناقه‌یه دینور التبلیم تفعیل وزننده تقبیح
ایلمك معناسنه‌در یقال لا تبلم علیه امره ای لا تقبح بیلمان پهلوان وزننده یمنده یاخود سند ولکه‌سنده یاخود
هندستانده برموضع آدیدر سیوف بیلمانیه اورایه منسوبدر وعبدالرحمن بن البیلمانی عمر بن الخطاب رضی الله عنه
عتقاسندندر الابلیم همزه‌نك کسریله عنبره دینور یقال اتی من الهند بالابلیم ای بالعنبر وباله دینور عسل معناسنه
البلماء صحراء وزننده آیك اون دردنجی کیجه‌سنه دینور لیلة البدر معناسنه بلام غراب وزننده حمض دیدکلری
نباتك تازه ویشل اولانه دینور غریبدرکه مؤلف بالام ماده‌سندن ذهول ایلدی قال فی النهایة فی ذکر ادم اهل الجنة
قال ادامهم بالام والنون قالوا وما هذا قال ثور ونون شرّاحك خلاصهٔ تحقیقلری اوزره بالام لفظ عبرانیدر اوکونه

دبور ونون بالغه دينور البلتم تاى فوقيه ايله جعفر وزننده طلاقتله تكلمدن عاجز اولان كمسيه دينوركه پلتك
تعبير اولنور يقال رجل بلتم اى العىّ الثقيل اللسان وخلق وناس معناسنه در يقال فيه بلتم كثير اى خلق وناس
كثير البلجمة جيمله دحرجه وزننده طوارك اياغنى بچلغان وطوبوق چالمه كبى مرضلردن ناشى صارقى ايله صارمق
معناسنه در يقال بلجم البيطار الدابة اذا عصب قوائمها من داء يصيبها البلدم جعفر وزننده كوكسك
مقدمنه دينوركه بوغاز سميدر تركيده دوش تعبير اولنور على قول بوغاز ايله بوغازك قر طلاق باشق اولان برك مجموعنه
وعلى قول آت قسمنك بوغازنده قلد ايوب اوينيان برينه دينور يقال اصاب بلدمه وهو مقدم الصدر او الحلقوم
وما تصل به من المرئ او ما اضطرب من حلقوم الفرس وكندذهن وبدمنظر وثقيل الهيئه اندامى مضطرب
ياقشقسز ناتراش آدمه دينور وكسمز كور قلجه دينور يقال سيف بلدم اى كهام البلندم سفرجل وزننده
والبلدام والبلدامة بانك كسريله بونلرده كند ذهن بدمنظر ناتراش ونادان چوليه كمسيه دينور لكن زيادهٔ
حروف زيادهٔ معنايه دالّ اولمغله بونلر بلدم لفظندن ابلغ اولور البلدمة دحرجه وزننده قورقمق معناسنه در
يقال بلدم الرجل اذا خاف البلسمة دحرجه وزننده برنسنه دن قورقغله اصم وخموش اولمق معناسنه در يقال
بلسم الرجل اذا سكت عن فزع وچهره يى اكشيدوب بورتمق معناسنه در يقال بلسم الرجل اذا كرّه وجهه
التبلسم تدحرج وزننده بودخى چهره يى اكشيدوب بورتمق معناسنه در يقال تبلسم الرجل اذا كرّه وجهه
البلسام برسام وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى البلنسم سمندل وزننده قطرانه دينور البلعوم زنبور
وزننده والبلعم قنفذ وزننده بوغازده طعام مرور ايده جك يره دينوركه قرتلاق اوله جقدر بوغازده ايكى مجرا
واردر برى مرئ وبلعوم دركه معده نك يوليدر وبرى مجراى هوادر يقال قطع بلعومه وبلعمه وهو مجرى الطعام
فى الحلق وبلعوم حمار قسمنك دوداغنده اولان صقرلغه دينور ويوكسكجه براكتدن كلان صوكار يرينه دينور
البلعم جعفر وزننده يك يك يودانا اكول وكستاخ آدمه دينور يقال رجل بلعم اى اكول شديد البلع وبلعم برمعروف
كمسه اسميدر ياخود بو بلعام در القله اشبو كمسه بلعم بن باعورا ديدكلريدركه كنعانيوندن ايدى اسم اعظم بيلور ايدى
وبغايت عابد وپرهيزكار و اسم اعظم بركاتيله مستجاب الدعوه ايدى حضرت موسى عليه السلام بنى اسرائيل
اوزرلرينه مأمور اوروبدلرنده قومى دفع موسى بابنده دعا ايلمسنى نياز وبالآخره اطماع ايله الزام ايلديلر معاذ الله
تعالى تخذيل الهى ايله حضرت موسى حقنده دعايه جسارت ايلدكده درونندن برمرغ ابيض خروج وطيران ايدوب
ولسانى صدرينه ساقط اولوب كلب كبى لهث ايده رك مرد اولدى نعوذ بالله من الخذلان وبلعم روم نواحيسنده
بربلده آديدر وبرقبيله اسميدر بونك اصلى بنو العم ايدى بنو الحارث وبنو العنبر كلمه لرنده تخفيفيله بلحارث وبلعنبر
ديدكلرى كبى بونده تخفيف ايلديلر البلغم غين معجمه ايله جعفر وزننده اخلاط اربعه دن برخلط اسميدر
واخلاط اربعه صفراء وسوداء ودم وبلغمدن عبارتدر البمّ بانك فتحى وميمك تشديديله طنبورك ولاغوتهنك
قالين تلنه دينوركه آوازى دخى قالين اولور بام تلى تعبير اولنور زير مقابليدر شارحك بياننه كوره ايكيسيده فارسيدن
معربدر وبمّ كرمان اياتنده بربلده آديدر البمّ بانك ضميله بيقوشه دينور بوم كبى البنام بنان وزننده
ومرادفيدركه برمغك اوجنه دينور وقولهم هذا ابنم اى ابن والميم زائدة و ذكر فى بنى يعنى معتل بابنده بنى ماده سنده
مرسومدر البوم والبومة بانك ضميله بايقوشه دينور بونلردن هر برى مذكر ومؤنثه اطلاق اولنوركه تاء وحدتيه
اولور شارح ديركه فارسى ايله لغت متوارده در وبومة محمد بن سليمان نام محدثك لقبيدر البهيمة سفينه وزننده
درت اياقلو حيوانك جمله سنه دينور چارپا معناسنه برّ و بحرده اولانه شاملدر على قول مطلقا تميز وادراكى اولميان
جانلويه دينوركه انساندن ماعدا بالجمله حيوان اولور جمعى بهايم كلور يقال هو كالبهيمة وهى كل ذات اربع قوائم
ولو فى الماء او كل حىّ لا يميز البهمة تمره وزننده قوزى يه كذلك اوغلاغه كذلك بوزاغى يه دينور جمعى بهم كلور
تمره وتمر كبى وهانك فتحيله ده جائزدر حرف حلق اولديغيچون وبهام كلور سهام كبى وجمع الجمعى بهامات كلور
يقال انى بالبهمة وهى اولاد الضأن والمعز والبقر الابهم ابكم وزننده هر نطق وتكلمه قدرتى اولميان آدمه دينور
يقال رجل ابهم اى اعجم الاستبهام كلامدن عجز وحصر ايله طوتيلوب اصم وخموش اولمق معناسنه در
يقال استبهم عليه على المجهول اذا استعجم فلم يقدر على الكلام وبرايش چاره سز اولوب مشكل ومغلق اولمق
معناسنه در يقال استبهم الامر اذا اشتبه البهمة تخمه وزننده مشكل وشديد امر وحادثه يه دينور يقال وقع
فى بهمة اى خطة شديدة وشول بهادره دينوركه كمال قوت وسطوتندن ناشى اخذ ومقاومت وتغلب ايده جك سمت
وجهتى نامعلوم اوله يقال هو بهمة اى شجاع لا يهتدى من اين يؤتى وقبايه اطلاق اولنور صخره معناسنه وعسكره

اطلاق اولنور جمعى بهم كلور صرد وزننده التبهيم تفعيل وزننده قوزى يى ياخود اوغلاغى يا بوزاغى يى
آنالرندن آيرمق معناسنه در يقال بهموا البهم اذا فردوه عن امهاته وبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال بهموا
بالمكان اذا اقاموا الابهام همزه نك كسريله برايش مغلق ومشتبه اولمق معناسنه در يقال ابهم الامر اذا اشتبه
وبرآدمى برايشدن برطرف ايلمك معناسنه در يقال ابهم فلانا عن الامر اذا نحاه وبهمى ديدكلرى نبات بتورمك
معناسنه در يقال ابهمت الارض اذا انبتت البهمى شارح ديركه ابهام قاپويى قپامق معناسنه ده كلورته كه مبهم
عنوانيله اكا اشارت ايلدى مؤلفينك ابهام ومبهم تعبيرلرى بوندن مأخوذدر البهمى حبلى وزننده نبات معروف
اسميدركه صبيانك پسى پسى وطشره صبيانلرينك ابه پسكى ديدكلرى قلچقلى اوتدركدى اوتى تعبير اولنور اربه
نباتنه شبيه لكن اندن اصغر اولور وبهمى كلمه سى مفرد وجمع اطلاق اولنور على قول مفردنده بهماة دينوركه
الفى الحاق ايچون اولور البهمة فرحه وزننده بهمى ديدكلرى نبات مزبورى چوق اولان يره دينور يقال ارض
بهمة اى كثيرة البهمى المبهم مكرم وزننده قپانمش قاپويه دينور يقال باب مبهم اى مغلق ومجوف اولميوب
مصمت اولان شيئه دينور يقال شئ مبهم اى اصمت وشول حرام ومحظور اولان شيئه اطلاق اولنوركه اباحه
وتحليلنه بوجه من الوجوه سمت وجهت ممكن اولميه حرام قطعى تعبير اولنور تحريم تزوج امّ واخت كبى الابهم
اكرم وزننده بودخى مصمت اولان شيئه دينور البهيم امير وزننده يك سياه نسنه يه دينور جمعى بهم كلور
بانك ضميله وبهم كلور ضمتينله يقال شئ بهيم اى اسود بو مقامده نسخه لرده ناسخك تقديم وتاخيرى واردر بو جملرى
مبهم ذيلنده نسخ ايلمشلردر وبهيم بنو كلاب بن ربيعه يه مخصوص برفرسك اسميدر وشول آته دينوركه رنكى صافى
اولوب اصلا غيرى رنك والاجه لق قارشمامش اوله كه يكرنك تعبير اولنور نه طونده اولورسه اولسون مذكر ومؤنثه
اطلاق اولنور يقال فحل وفرس بهيم اى لاشية فيه وقاره ديشى قيونه دينور ودوبدوز اولوب اصلا ترجيع وترديدى
اولميان آوازه دينور يقال صوت بهيم اى لا ترجيع فيه وشول خالص وصافى رنكه دينوركه اكا رنك آخر قارشمامش
اوله يقال لون بهيم اى لم يشبه غيره بو راده يشبه كلمه سى شوب ماده سندندر ومنه الحديث يحشر الناس بهما
اى ليس بهم شئ مما كان فى الدنيا نحو البرص والعرج او عراة يعنى بو حديثده بهم كلمه سى كه بانك ضميله دربهيم لفظندن
جمعدر خالص ويكسان رنكه دينور بوراده تجوز اوزره مستعملدركه مراد عالم دنيايه مخصوص اولان كورلك
وطوباللق وابرشلق كبى امراض وعاهاتدن صحيح وسالم اوله رق محشور اولورلر ديمكدر وبعضلر عراة ايله تفسير
ايلديلر كه دنيايه مخصوص اولان امتعه والبسه دن عارى اوله رق حشر اولنورلر ديمكدر البهايم بانك فتحيله
جمى ترانده رنجه طاغلره اطلاق اولنور يكرنك اولدقلريچون وآنده واقع صويه منجس ديرلر وبهايم برارضك
اسميدر ذو الاباهيم بنو قطيعه دن زيد نام شاعرك لقبيدر الابهام همزه نك كسريله باش برمغه دينور اللك واياغك
اولسون وبو مؤنثدر بعضا مذكر اولور جمعى اباهيم واباهم كلور وبو اعصار كبى افعال وزننده كلنلردندر سعد البهام
وعد الكرام وزننده منازل قمردن برمنزل آديدر مؤلف سعد ماده سنده بونى منازلدن عدّ ايلمامشدر الاسماء المبهمة
نحويون عندنده اسماء اشارتدن عبارتدر هذا وهؤلاء وذاك واولئك كبى البهرم جعفر وزننده والبهرمان
قهرمان وزننده اصبور چچكنه دينور عصفر معناسنه وبهرم قنه يه دينور حناء معناسنه البهرمة بانك وراتك
فتحيله چچكك حسن ورونقنه وآب وتابنه دينور يقال اعجبتنى بهرمة النور اى زهره واهل هندك عبادتنه دينوركه
مراد براهمه ديدكلرى مجوس طائفه سنك عبادتلريدر وبهرمه مصدر اولور صاچ وصقالى كركى كبى قنه ايله بويه مق
معناسنه در يقال بهرم لحيته اذا حناها مشبعة التبهرم تدحرج وزننده خضاب سببيله صاچ قزارمق معناسنه در
يقال تبهرم الرأس اذا احمرّ يعنى من البهرمة بهرام بانك فتحيله بررجل اسميدر مراد ملوك فرسدن بهرام بن يزدجرد
اوله جقدر ونعمان بن عتبة بن العتكى فرسنك اسميدر المبهرم مدحرج وزننده عصفر ايله بويانمش نسنه يه
دينور يقال ثوب مبهرم اى معصفر البهصم صاد مهمله ايله قنفذ وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور
فصــــل التاء التوأم جوهر وزننده جميع حيواناتك بربطندن جفت طوغورديغى ولده دينوركه
فارسيده همشكم وتركيده ايكيز ديرلر كرك ايكى وكرك زياده اولسون وكرك اركك وديشى اولسون وكرك مختلط
اولسونلر هر برينه آخره نسبتله توأم دينور جمعى توائم كلور وتوأم كلور تانك ضميله رخال كبى ومذكرنده توأم
ومؤنثنده توأمه دخى دينور وايكيسى جمع اولدقده توأمان دينور كذلك توأم دينور همباز وجان وهمازوج
ديدكلرى كبى شارح ديركه مؤلف بونى واو فصلنده دخى رسم ايلدى تانك اصليه اولوب وواودن انقلابى مختلف
اوليدغنه بناء انتهى وتوائم النجوم برى برينه صوقشمش هيئتده اولان كواكبه اطلاق اولنور كذلك توائم اللؤلؤ

صدف البحر وبری برینه صقشمش انجولردن عبارتدر وتوأم جوزاء برجنده منازل قمردن برمنزل آدیدر شارح دیرکه
آنده اولان ایکی منزله توأمان دیرلر که هقعه ایله هنعه اوله جقدر هر برینه توأم دیرلر وتوأم قمار اوقلرندن براوقه
علی قول ایکنجی چقان اوقه دینور فازاولورسه ایکی نصیبی وخاسر اولورسه ایکی غرامتی واردر واسامی رجالدندر
نته که توأمه اسامی نسواندندر توأمه بنت امیه بن خلف صحابیه در اهل حدیثدن صالح بن ابی صالح آنک عتقاسندندر
شارح دیرکه امام خلیل قولی اوزره توأم لفظنک اصلی ووأم ایدی واو تایه قلب اولندی نته که مؤلف واو ماده سنده دخی
ذکر ایلمشدر الاتآم اکرام وزننده ایکیز طوغورمق معناسنه در یقال اتأمت الأم اذا ولدت اثنین فصاعدا
من بطن واحد وخاتونک ایکی دلیکنی بر ایلمک معناسنه در یقال اتأم المرأة اذا افضاها المتئم محسن وزننده ایکیز
طوغوران عورته وحیوانه دینور وصف خاصدر المتآم محراب وزننده هر بار ایکیز طوغورر اولان عورته وحیوانه
دینور المتاءمة مفاعله وزننده برقارندن ایکیز ایشی اوله رق طوغمق معناسنه در یقال تاءم اخاه متاءمة اذا ولد معه
وارشی وارغاجی ایکیشر قات اوله رق بز طوقومق معناسنه مستعملدر یقال تاءم الثوب اذا نسجه علی طاقین
فی سداه ولحمته وآت برباش سکرتدکدنصکره ینه سکرتمک معناسنه مستعملدر یقال تاءم الفرس اذا جاء جریا
بعد جری التئم تانک کسریله والتوم تانک ضمیله والتئیم امیر وزننده ایکیزک ایشنه دینور هر بری آخره
نسبتله در یقال هو تئمه وتؤمه وتئیمه ای ولد معه التوامیة غرابیه وزننده انجو دانه سنه دینور التؤام
غراب وزننده عمان اولکه سنک قصبه سی اولان شهره یکرمی فرسخ مسافه ده بر بلده آدیدر جوهری بونی جوهر
وزننده تقیید وقصبهٔ عمان ایله تفسیر ایلمکله ایکی وجهله وهم ایلمشدر وتوأم بحرین ترابنده برموضع آدیدر التوءمان
ترمان وزننده برجنس خرده اوتک اسمیدر التئمه تانک کسریله خاتونک صاغملق اتخاذ ایلدیکی قیونه دینور
الاتآم تشدید تایله افتعال وزننده ذکر اولنان صاغملق قیونی بوغزلمق معناسنه در یقال اتآم الرجل اذا ذبح
التئمة بوراده افعال وزننده اولان نسخه غلطدر التوءمات جوهرات وزننده توءمه لفظندن جمعدر نسوانه
مخصوص محفه کبی برکونه مرکب اسمیدر که مشاجر دیدکلری اوستی آچق مرکب طرزنده بونکده اورتوسی اولمز
بوراده کالمشاجب نسخه لری غلطدر صواب اولان کالمشاجر اولمقدر التحم تانک فتحی وحای مهمله نک سکونیله
جلاه بزی آلاجه طوقومق معناسنه در یقال تحم الحائک الثوب تحما من الباب الاول اذا وشاه التاحم آلاجه
بز طوقیان جلاهه دینور الاتحمی ادهمی وزننده والاتحمیة هابله والمتحمة مکرمه وزننده والمتحمة
معظمه وزننده برجنس قماش معروف اسمیدر ومتحم معظم وزننده رنکی اشقره مائل سیاه آته دینور که ترکیده
قوکور تعبیر اولنور یقال فرس متحم اللون ای اسود الی الشقرة المحمة غرفه وزننده پک سیاهلغه دینور یقال به
تحمة ای شدة السواد التحمة فتحاتله شول قاشلره دینور که جبوقلری وقبلری صاری اوله الاتحم ادهم وزننده
ومرادفیدر که یاغز آته دینور یقال فرس اتحم ای ادهم التخوم تانک وخای معجمه نک ضمیله ایکی ارضک بینی فصل
ایدن سنوره دینور فارسیده مرزدیرلر کرک نشان منصوب وکرک جد معین اولسون و بو مؤنثدر جمعی تخوم کلور
مفردی کبی وتخم کلور عنق وزننده وعلی قول تخوم جمعدر مفردی تخم در تانک ضمیله کذلک تخم وتخومه در تانک
فتحیله وتخوم انسانک مراد ودلخواهی اولان حاله دینور المتاخمة مفاعله وزننده برارض بر آخر ارضه همسنور
اولمق معناسنه در یقال ارضنا تتاخم ارضکم ای تحاذها التخمة تانک ضمیله که امتلا اولمغه دینور وخم ماده سنده
مرسومدر الترم حذیم وزننده برموضع آدیدر الترم امیر وزننده متواضع لله اولان آدمه دینور یقال
رجل تریم ای متواضع لله تعالی ومعائب ونقائصله علی قول کیر و پاسله آلوده وملوث کسیه دینور یقال رجل
تریم ای ملوث بالمعایب او بالدرن الترم فتحتینله طوار قسمنک دبری آغریمغه دینور لاترما فتحاتله کلمات
تخصیصدندر لاسیما معناسنه در خصوصا دیمکدر تارم هاجر وزننده آذربیجان اولکه سنده بر ایالت آدیدر
وفارس اولکه سنده فرج نام بلده ایله همسنور بر بلده آدیدر وسکون رایله تارم دخی دیرلر الترجمان عنفوان
وزننده والترجمان زعفران وزننده والترجمان ایهقان وزننده شول آدمه دینور که بر لغتی آخر لغتله بیان وتفسیر
ایلیه وترجمان بن هریم بن ابی طحمه بر معروف کسه در الترجمة دحرجه وزننده بر لسانی آخر ایله تفسیر و بیان ایلمک
معناسنه در یقال ترجم اللسان وترجم عنه اذا فسر کلامه بلسان آخر واشبو فعل بر ماده نک اصالت تاسنه دلالت
ایدر مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر زیرا جوهری بونی رجم ماده سنده رسم ایلدی کویا که رجم
کلمه سندن مأخوذ اولوب تانک زیاده سنه ذاهب اولدی الترکمان عنفوان وزننده ترک قومندن بر طائفه در بر آیده
آنلردن ایکیوز بیک نفر کسه ایمانه کلمکله مبالغهٔ ایمانه اضافتله کندیلره ترک ایمان دیدیلر بعده کثرت استعمالله تخفیف

ایدوب ترکمان دیدیلر مترجم دیرکه کتب فارسیه ده بورسمه مرسومدر که قوم مزبور اوضاع واطوارده ترک
طائفه سنه مشابه اولمغله ترکمان اطلاق اولندی مان لفظی فارسیده شبه ومثل معناسنه در تغلم غین معجمه ایله
جعفر وزننده برموضع آدیدر و برطاغک اسمیدر یاخود اول طاغک اسمی تغلمان در زعفران وزننده تغمی بتهی
وزننده مهرة بن حیدان قبیله سندن بر قبیله در المتغمة مرجه وزننده تخمه وامتلا ایلمکه باعث اولان طعامه
دینور یقال طعام متغمة ای متخمة الاتغام همزه نک کسریله تخمه وامتلا ایلمک معناسنه در یقال اتغمه اذا
اتخمه تکمه غرفه وزننده مرتام کسه نک قزینک اسمیدر که غطفان علی قول سلیم نام قبیله پدرلرینک والده سیدر
التلم فتحتینله ترلاده چفت سوررکن صبان دموری یاروب کندیکی آرق کبی یاریغه دینور علی قول مطلقا یرده
اولان یاریغه وخندکه دینور جمعی اتلام کلور التلم تانک کسریله غلام معناسنه در یقال هذا تلم فلان ای غلامه
وچفتجی یه دینور یقال هو تلم ای اکار وقیومجی یه دینور صائغ معناسنه علی قول قیو مجلرک اوزون کورکنه دینور
جمعی تلام کلور تانک کسریله التلام سحاب وزننده تلامیذ دیمکدر که شاکردلر دیمک اولور یعنی اصلی تلامیذ
اولوب ذالی حذف اولنمشدر جوهری بوراده تلام کلمه سنی بو معنادن غیری ایله بیان ایلمیوب حصر ایلمشدر وحالا که
بو ماده دن اولمیوب بلکه محل ذکری باب الذال اولمقدر شارح دیرکه مؤلف ذال بابنده تلمیذ ماده سنی بیان ایلمدی
وتلامیذ کلمه سندن بالکز ذالک حذفنه قصر ایلدی زیرا صورت مزبوره ده یاء وذال اسقاط اولنمغه محتاجدر
غریبدر که مؤلف جوهری یه حرفکیرلک تهالکندن تحریر وتقریرنده رابطه یی غائب ایلمشدر زیرا اصول سائره نک
اکثرنده تلامیذک مفردی اولان تلمیذ بر اسه لغت عربیه اولوب شاکرد معناسنه اولمق اوزره مرسومدر وتلام لفظی
العجمی معرب اولوب صاغه وغلمان صاغه وتلامیذ معناسنه اولمق اوزره مرقومدر بو صورتده مترجم اولمز واکر
عندیه ایله لغت ثابت اولیدی اشبو تلمیذ کلمه سی لمذ ماده سندن مأخوذ اولدیغنه حکم اولنور ایدی زیرا لمذ
بر نسنه یی دیشلرک اوجلریله اکل ایلمکدر شاکرد دخی استاذندن استحصال ایلدیکی علوم ومعارفی تدریجی
اخذ ایلدکلری تصوریله آندن تصرف ایدوب شاکرده تلمیذ اطلاق ایلدیلر دیمک موافق اولور ایدی زیرا بوکونه
اخذ وتصرفله اول کلمه یه تاء ادخالی تصرفات عربیه دن کثیرة الامثال در و بو بحث لمذ ماده سنده اشباع
اولندی التم تانک حرکات ثلاثی ومیمک تشدیدیله والتمام کذلک تانک حرکات ثلاثیله والتمامة تانک فتحی
وکسریله بر نسنه کامل اولمق معناسنه در که جمیع اجزاسی کمال بولمقدن عبارتدر یقال تم الشیء تما وتماما
مثلثین وتمامة وتمامه من الباب الثانی اذا کمل مؤلف کمالی تمام ایله بیان ایلمکله مثال مزبور کمل لفظیله تفسیر
اولندی شارح دیرکه مفردات راغبده مرسوم اولدیغی اوزره تمام الشیء اول نسنه نک برحده بلوغ
وانتهاسندن عبارتدر که من بعد خارج نسنه انضمامنه محتاج اولمیه پس ناقص مقابلیدر که
البته خارج انضمامنه محتاجدر وکمالی حصول مافیه الغرض ایله تفسیر ایلدی انتهی وتم وتمام
ماده سی باء وعلی حرفلریله صله لنددقده متعدی اولور بر نسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال تم به
وتم علیه اذا جعله تاما الاتمام همزه نک کسریله بر نسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال اتمه اذا جعله تاما
وحامله مدت حملی نهایت بولوب طوغرمسی کلوب چاتمق معناسنه در که آیی کونی تمام اولمق تعبیر اولنور یقال
اتمت الحبلی اذا دنا ولادها ونبات قسمی تمام مقدارنی بولمق معناسنه مستعملدر یقال اتم النبت اذا اکتهل وآیک
نوری تمام طلوب بدر اولمق معناسنه در یقال اتم القمر اذا امتلأ فبهر فهو بدر تمام کما سیذکر وبر آدمه تم و یومک
یعنی دموربیل و یرمک معناسنه در یقال اتم فلانا اذا اعطاه التم التتمیم تفعیل وزننده بو دخی بر نسنه یی تمام
ایلمک معناسنه در یقال تممه تتمیما وتتمة بمعنی اتمه وقیریلان نسنه آیرلمامق اوزره چتلامق علی قول چتلایوب
یارلدقدنصکره آیرلمق معناسنه در یقال تمم الکسر اذا انصدع فلم یبن او انصدع ثم بان ومجروحی صولوق و یرمیوب
ایشنی چابک بتوروب تپه لمک معناسنه در یقال تمم علی الجریح اذا اجهز وبرکسه قمار اوقندن فائز اولدیغی نصیبنی
غیره و یرمک معناسنه در یقال تمم القوم اذا اعطاهم نصیب قدحه وبر عربک هوا وهوسی یا رأی وفکری یا محله
ولکرامکاهی تمیمی اولمق یعنی تمیم قبیله سی اهالیسیله هم اولمق معناسنه در یقال تمم الرجل اذا صار هواه اورأیه
او محلته تمیمیا و بر نسنه یی نهایتنه یتشدروب اهلاک وافنا ایلمک معناسنه در که ایشنی بتورمک تعبیر اولنور یقال
تمم الشیء اذا اهلکه و بلغه اجله وصبی یه تمیمه طاقمق معناسنه در یقال تمم المولود اذا علق التمیمة علیه الاستتمام
بو دخی بر نسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال استتم الشیء اذا اتمه و بر نسنه نک اتمامنی ایستمک معناسنه در یقال
استتم النعمة اذا سأل اتمامها و برکسه دن دموربیل طلب ایلمک معناسنه در یقال استتمه اذا طلب منه التم فاتمه

ای اعطاه اياه التمام والتمامة تانك فتحيله والتتمة تحله وزننده برنسنه نك نقصانی كنديسيله مكمل اولان
شيئه دينور يقال هذه الدراهم تمام المائة وتمامتها وتتمتها اى ماتتم بها وتمام اوچ نفر صحابه اسميدر وتمامه بنت حسين
بن قنان محدثه در وعروضيون اصطلاحنده شول بيته اطلاق اولنور كه نصف دائره نك نصفنی استيفا واستكمال
ايدوب نصف اخری حشوسز تنده قاله كه حشوه عروض ايتمه سی جائز اولان عارضه انده دخی جائز اوله وعند البعض
شول بيته دينور كه اجزاسنه زحاف دخولی ممكن ايكن زحافدن سالم اوله ليل التمام كتاب وزننده اطول ليالئ شتادر كه
شب يلدا تعبير اولنان كيجه در بونده اضافتله ليل التمام وصفت اوله رق ليل تمام ونسبتله ليل تمامی دخی جائزدر علی قول
ليل التمام شول اوچ كيجه در كه نقصانی مستبان اولميه كه تساوئ ليل ونهار هنكامنده اولور وعلی رأی اون ايكی ساعته
ودخی زياده يه بالغ اولان كيجه دن عبارتدر يقال هذه ليلة التمام وليلة تماميه اى اطول ليالی الشتاء اوهی ثلاث لايستبان
نقصانها اوهی اذا بلغت اثناعشرة ساعة فصاعدا التم تانك كسريله والتمام تانك كسری وفتحيله ولد قسمی
تمام وقتنده خلقی مكمل اوله رق طوغمغه دينور يقال ولدته امه لتم وتمام ای تمام الخلق بو راده لتم كلمه سنده كی لام
وقت معناسنه در وتمام آی بدر اولمغه دينور وبدر اولمش آيه وصف اولور يقال هذه ليلة تمام القمر ای ليلة بدره ويقال
بدر تمام بالفتح والكسر والاضافة ويقال بدر تمام بالوصف المتم اسم فاعل عنوانيله آيی كونی تمام اولمش كبه يه
دينور يقال حامل متم اذا دنا ولادها التتمم تفعل وزننده بو دخی تميم قبيله سی خلقنه اويمق معناسنه در يقال
تتمم فلان اذا اصار هواه اورأيه او محلته تميميا وقيريلان نسنه آيرلمامق اوزره چتلامق علی قول چتلادقد نصكره
ايرلمق معناسنه در يقال تتمم الشئ اذا انصدع ولم يبن اوانصدع ثم بان واياغی شكست اولان آدم انكله كزوب
طوردكن كسوب ايرمق معناسنه در يقال تتمم الرجل اذا كان به كسر يمشی به ثم ابت التميم اميروزننده خلقت
وبنيه سی تام وكامل اولان آدمه دينور يقال ولد تميم ای تام الخلق وياوز وشديد انسان وحيوانه دينور وتميمه
كلمه سندن جمع اولور وتميم بن مر بن ادبن طابخه برقبيله پدريدر غير منصرفدر قبيله تأويليله ثقيف كبی ومنصرف
اولور واون سكز صحابۀ كرام اسملريدر التميمة سفينه وزننده كوز بونجغنه دينور كه الاجه وبنكلو بونجقدر
اپيه ياخود صريمه ديزوب دفع نظر ايچون اطفال بيونلرينه تعليق ايدرلر جمعی تميم وتمايم كلور عربلر بونی كويا كه
تمام دواء وشفاء عد ايدرلر وتميمه بنت وهب وتميمه بنت اميه صحابيه لردر المتم ميمك ضمی وتانك فتحيله كوبكنك
طمری منقطع اولمش كسبه دينور التم صرد وزننده والتم عنب وزننده قبل ويوك وتوی قرقندبلرينه
دينور نسج اولنان نسنه يی آنكله اتمام ايدرلر مفردلری تمه درونمه در ضمله وكسر ايله التم تانك فتحيله اسم
جمعدر تام اولان نسنه لره دينور يقال دراهم تم ای تمام التم تانك كسريله بالتثليه دينور فاس معناسنه ودمور بيله
وچاپه يه دينور مسحاة معناسنه التمة والتمی تانك ضميله برآدمه هبه اولنان بيله وچاپه يه دينور المتم معظم
وزننده شول نسنه يه دينور كه اجزاسی كفايت واعتدال اوزره اولدقدنصكره اكا نسنه زياده اولنمش اوله يقال شئ
متمم ای زيد عليه بعد اعتداله كه فن عروضده متمم بوندن مأخوذدر بحر رملك ضربنده فاعلاتن كلديكی كبی ومتمم
بن نويرة التميمی بر شاعردر المتمم محدث وزننده شول آدمه دينور كه قارده اوق مرة بعد اخری فائز اولمغله
مبحث اولان جزورك لحمنی فقراء ومساكينه تصدق واطعام ايدر اوله علی قول قمار جزورك كه يكرمی سكز ياخود
اون قسم اولور اولدكلو مقامر بولنمامغله خارجدن كيروب بقيه يی اخذ ايله نصيبلرنی تكميل ايدن كمسه يه دينور التتمة
زلزله وزننده يپه يلكدن بركونه سيدر كه كلامی تاء وميم حرفلرينه ردايده رك سو يلمكدن عبارتدر علی قول دلنی
سو يلركن اوست طماغنه چاله رق سو يلمكدن عبارتدر يقال فلان يتمتم الكلام ای يرده الی التاء والميم اوهو
ان تسبق كلمته الی حنكه الاعلی ويقال به تمتمة التمتام سلسال وزننده لساننده تمتمه اولان آدمه دينور وموثی
تمتامه در وتمتام محدثيندن محمد بن غالب الضبی التمتام لقبيدر التمامة تمامه وزننده بقيه معناسنه در يقال مافيه
تمامة ای بقية تمام شداد وزننده نجح كه ارك اسملريدر التنام تشديد ميمله تفاعل وزننده هر كس كلوب
تمام اولمق معناسنه در يقال تتاموا ای جاؤا كلهم وتموا التمتم هدهد وزننده سماق اسميدر كه معروف اكشی
دانه لردر التمتم فدفد وزننده شول آدمه دينور كه اياغی شكست اولوب لكن انكله كزوب يوريمكه امكانی وار ايكن
قطع اولنمش اوله التنوم تنور وزننده بر جنس عشلو شجر اسميدر بعض مفرداتده بونی خمان ايله بيان ايلمشلر كه
تركيده مرور ديدكاری نباتدر كبيری وصغيری اولور كبيری شجره قريبدر صغيرنه يرمروری تعبير اولنور وتحفه ترجمه سنده
صامر بومادن يعنی پاتپال اوتی وكونه بقسان ديدكاری نباتدن برنوع اولمق اوزره مرسومدر ثمرنی تره تحميله شرب
صو غلجانلری مخرج وورقنی مسركدايله ضماد بدندن سكيلری قالعدر مفردی تنومه در التم تانك فتحيله دوه ذكر

اولنان تنوم اوتلامق معناسنه در يقال تنم البعير تنما من الباب الاول اذا اكل التنوم التومة تانك ضميله انجويه
دينور جمعی توم كلور قفل كبی وتوم كلور صرد كبی يقال فی قرطها تومة كبيرة ای لؤلؤة صحاحده انجو دانه سی كبی
كومش نكمه ايله مفسردر واساسده بعضلر عندنده عنوانيله مرسومدر لسانمزده نكمه تعبيری همان تومه محرفی ظن
اولنور وتومه بيوك حبه لو كوپه يه دينور يقال صبية ذو تومة ای قرط فيه حبة كبيرة ودوه قوشی يمورطه سنه دينور
ام تومه صدفك كنيه سيدر توماء تانك ضميله دمشق قضاسنده برقريه در تومی طوبی وزننده
حواريوندن برذات اسميدر تومی واوك فتحيله اربی وزننده جزيره ده برموضع آديدر توم
نوح وزننده انطاكيه قضاسنده برقريه در توم فتحتينله يمامه ده برقريه در تويمه جهينه وزننده
بنوسليم يوردنده برصو آديدر المتوم معظم وزننده بيونی قلاده لو آدمه دينور يقال حبی متوم ای مقلد
التهم فتحتينله ياغ وات مقوله سی نسنه بوزلمق معناسنه در يقال تهم الدهن واللحم تهما من الباب الرابع اذا تغير
وبرنسنه بدرايحه بغلمق معناسنه در كه قوقمق تعبير اولنور يقال تهم اللحم اذا زهم وبركمسه برنسنه دن عجزی
ظهور ايتمكله متحير اولمق معناسنه در يقال تهم فلان منه اذا اظهر عجزه وتحير ودوه اوتلاديغی اوتلغی بكنميوب
يكرنه رك اوتلامغله ايچنه سيكميوب زبونلمق معناسنه در يقال تهم البعير اذا استنكر المرعی فلم يستمرئه واصلا
روزكار قلدا ميوب هوا راكد اوله رق بغايت اسی اولمق معناسنه در يقال وقعنا فی تهم وهو شدة الحر وسكون الريح
التهمة فتحاتله متغير اولمش ياغ وات مقوله سنك بدرايحه سنه دينور يقال فيه تهمة ای خبث ريح وزهومة ودريايه
طوغری انكين وانكبه اولان ارضه دينور تهم دخی دينور بونلر كويا كه فی الاصل تهامه دن مصدرلردر يعنی تهامه
بونلردن مأخوذدر زيرا تهامه نك بالجمله اراضيسی بحره طوغری انكبه در التهم كتف وزننده بدرايحه بغلمش
نسنه يه دينور تهامه تانك كسريله مكۀ مكرمه نك اسميدر شدت حرارت معناسنه اولان تهمدن مأخوذدر
وبر ارض معروفه نك اسميدر كه غور ونجد بلادنه متاخم ارضدن عبارتدر جوهری وهمندن ناشی بلده ايله
تفسير ايلدی نسبتنده تهامی دينور تانك كسريله وتهام دينور تانك فتحيله يمان كبی يقال رجل تهامی وتهام وقوم
تهامون كيانون شارح ديركه لغت ثانيه تغيرات نسب قبيلندندر المتهام محراب وزننده ارض تهامه يه چوق
تردد ايدن آدمه دينور يقال هو متهام ای كثير الاتيان الی تهامة الاتهام همزه نك كسريله تهامه اولكه سنه كلمك
ياخود ارض تهامه يه قونمق معناسنه در يقال اتهم الرجل اذا اتی تهامة اونزل فيها وبرلك هواسنی وخيم
وثقيل بولمق معناسنه در يقال اتهم البلد اذا استوخمه المتاهمة مفاعله وزننده والتتهم تفعل وزننده بونلرده
ارض تهامه يه كلمك ياخود قونمق معناسنه در يقال تاهم الرجل وتتهم بمعنی اتهم التهمة تمره وزننده شهر وبلده
معناسنه در وتهامه لفظنده لغتدر تهم زفر وزننده جواری اسماسندندر تهام كتاب وزننده يمامه ده برواديی اسميدر
التهمة غرفه وزننده وهم ماده سنده مرسومدر التيم تانك فتحی وياءنك سكونيله قوله دينور يقال هو تيم الله ای عبد الله
بكر وائل قبيله سندن بربطن اولان تيم الله بن ثعلبة بن عكابه معنای مذكوردن اسمدر وتيم الله نمر بن قاسط
قبيله سی نسبنك رجالندندر واضافتسز بالكز تيم ايله تسميه ايدرلر ازجمله تيم بن مرة قريش نسبنده ابو بكر الصديق
رضی الله عنه حضرتلرينك قوميدر يعنی جديدر وتيم بن غالب بن فهر كذلك قريش رجالندندر وتيم بن قيس
بن ثعلبة بن عكابه تيم الله مرقومك برادريدر وتيم بن شعبان بن ثعلبه مزبورك عمزاده سيدر وتيم اللات ضبه
قبيله سندن بركسه در وتيم بن ضبه مزبورك عموجه سيدر وتيم اللات بن ثعلبه خزرج قبيله سندندر التيم
تانك فتحيله برآدمی بنده ايلمك معناسنه در يقال تامته المرأة اوتامه العشق يتيم تيما اذا عبده وذلله التتييم
تفعيل وزننده تيم معناسنه در يقال تيمته المرأة اوالعشق بمعنی تامته التيمة تانك كسريله همزه ايله تئمة دخی لغتدر
بك آجلق ومضايقه هنكامنده ناچار ذبح اولنان قيونه دينور وفرق عدد قيوندن نصاب آخره وارنجه زائد اولان
قيونلره دينور وسائمه اولميوب خانه ده صاغلمق اتخاذ اولنان قيونه دينور وتميمه معناسنه در كه اطفاله تعليق
اولنان كوز بونجغيدر التيماء حمراء وزننده شنلكسز واوتسز صوسز مضل ومهلك اولان علی قول واسع اولان
ارضه دينور يقال ارض تيماء ای قفرة مضلة مهلكة اوواسعة وبيابانه دينور مفازه معناسنه وبرموضع آديدر
وجوزاء برجنده اولان جوزاء صورتنده مركوز كواكبه اطلاق اولنور تيم فتحتينله غافق قبيله سندن بربطن در
ماضی بن محمد التيمی انلردندر انس حضرتلرندن روايت ايلمشدر متيم معظم وزننده بر رجل اسميدر

فصـــل الثاء المثلثة الثتم ختم وزننده ديكشی تباه ايلمك معناسنه در يقال ثتمت المرأة خرزها ثتما
من الباب الاول اذا افسدته واسهاله دفع طبيعی ايلمك معناسنه در يقال ثتم الرجل بما فی بطنه اذا رمی به التثم

تفعل وزننده والانثثام انفعال وزننده برآدم بدونلسز اسوزلر سويلمك معناسنه در يقال نثم فلان وانثثم اذا انفجر بالقول القبيح ونثم اثواب پاره لنمق معناسنه در يقال تنثم الثوب اذا تقطع واث زياده پشمكله يپرلوب مهترئ اولمق معناسنه در يقال تثنم اللحم اذا تهرأ واشمه تعبير اولنان قيوچوكوب يقلمق معناسنه در يقال تثنم الحسي اذا تهدّم الثجم رجم وزننده بركمسه يى يا برنسنه يى برنسنه دن سرعتله صرف ايلمك معناسنه در يقال ثجمه عنه ثجما من الباب الثانى اذا صرفه عنه سريعا الثجم فتحتينله برنسنه دن چابك منصرف اولمق معناسنه در يقال ماهذا الثجم اى سرعة الانصرف الاثجام والتثجيم برنسنه دائمى اولمق معناسنه در يقال اثجم الشئ اذا دام ويغمور سرعتله متصل ياغمق معناسنه در يقال اثجمت السماء وثجمت اذا اسرع مطرها ودام الثدم ثانك فتحيله ثقيل وسلپوك چولپه كمسه يه دينور كه ادارهٔ كلامدن ونفوه ايتديكى كلامه دليل و برهان ومثل ايرادندن عاجز ونادان اوله ياخود وجودى غليظ ششمان و ياقشقسز تصلق اوله رق احمق و بيغر شخصه دينور مؤنثى ثدمه در يقال رجل ثدم وامرأة ثدمة اى فدم عيىّ من الكلام والحجة مع ثقل ورخاوة او الغليظ السمين الاحمق الجافى الثدام كتاب وزننده سوزكوبه دينور مصفاة معناسنه المثدم معظم وزننده اغرى سوزكيلى بردق وابريق مقوله سنه دينور يقال ابريق مثدم اى وضع عليه الثدام الثدقم زبرج وزننده سوز بيلمز وسوزا كلمز ثقيل وناتراش كمسه يه دينور و بر رجل اسميدر الثرم فتحتينله اغزده ديش كوكندن قيرلمق على قول ثنايا ورباعيادن قيرلمغه مخصوصدر ياخود اوك ديشلره خاصدر يقال ثرم الرجل ثرما من الباب الرابع اذا انكسرت سنه من اصلها اوسن من الثنايا والرباعيات او خاص بالثنية الاثرم احمر وزننده معناى مزبوردن وصفدر ثرماء مؤنثيدر واثرم اهل عروض اصطلاحنده شول جزوه دينور كه آنده قبض وخرم علتلرى مجتمع اوله خرم وتد مجموعك اولنى وقبض بشنجى حرف ساكنى حذفدن عبارتدر مثلا مفاعيلن فاعلن وفعولن عول فالور وعلى قول فعول جزؤنه مخصوصدر كه خرم وقبض اولوب عول فالور يعنى بحر طويل ايله متقاربه مخصوصدر الثرم ثانك فتحيله برآدمك وجه مذكور اوزره ديشلرنى قيرمق معناسنه در يقال ثرمه ثرما من الباب الثانى اذا جعله اثرم الاثرام همزه نك كسريله ثرم معناسنه در الانثرام انفعال وزننده اثرامك مطاوعيدر يقال اثرمه فانثرم الاثرمان تثنيه صيغه سيله ليل ونهاره اطلاق اولنور ناقصلرى تصوريله الثرمان سلمان وزننده چوغانه شبيه براكشى شجر نباتيدر دوه وقيون فرعاسندندر ثرم فتحتينله يمامه ده برطاغك اسميدر ثرام سحاب وزننده يمامه ده برصرپ بوقش آديدر ثرمه فتحاتله آق دكزده سجليه آطه سنده بربلده آديدر الثرتم ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده قابده قلان طعام وقاتيق مقوله سى بقيه سنه دينور على قول چناقده وقواطه ده قلان بقيه يه خاصدر الثرطمة دحرجه وزننده من غير غضب ولاتكبر باشى يره اكوب اپسم وساكت طورمق معناسنه در يقال ثرطم فلان فى المجلس اى اطرق من غير غضب ولاتكبر وحيوان بغايت سمورمك معناسنه در يقال ثرطم الكبش اذا تناهى فى السمن المثرطم اسم فاعل بنيه سيله نهايت درجه ده سمورمش انسان وحيوانه دينور على قول دابه قسمنه مخصوصدر الثرعامة قرطاسه وزننده برآدمك زوجه سنه دينور على قول مطلقا عورته دينور التثطعم تدحرج وزننده ناسه سوز ايله حواله وشركير اولمق معناسنه در يقال تثطعم على اصحابه اذا علاهم بالكلام الثطعمة دحرجه وزننده معناى مزبوردن اسمدر الثعم ثانك فتحى وعينك سكونيله برنسنه يى چكوب قوپرمق معناسنه در يقال ثعمه ثعما من الباب الثالث اذا نزعه التثعم تفعل وزننده بريرآدمه بغايت خوب كلوب آندن خوشلنمق معناسنه در تقول ثعمتنى ارض كذا اى اعجبتنى الثعامة ثمامه وزننده روسپى عورته دينور سفهايى كنديسنه نزع ايلديكيچون الثغام غين معجمه ايله سحاب وزننده برنبات اسميدر كه فارسيده درمنه ديرلر بوصورتده آق بوشان ديدكلرى نبات اولور لكن برهانده جاورد ايله مفسردر كه ياندق اوتى ديدكلرى بياض نبكندر مفردى ثغامه در الاثغام انصباء وزننده ثغامه دن اسم جمعدر الاثغام همزه نك كسريله برنغام بتورمك معناسنه در يقال اثغم الوادى اذا انبت الثغام وصاچ ثغام كبى اغارمق معناسنه در يقال اثغم الرأس اذا صار كالثغامة بياضا وطولدرمق معناسنه در يقال اثغم الاناء اذا ملأه وبرآدمى او يكه لندرمك على قول سويندرمك معناسنه در يقال اثغم فلانا اذا اغضبه او فرّحه الثاغم ثغام كبى آق اولان رنكه دينور يقال لون ثاغم اى ابيض كالثغام الثغم كتف وزننده شكاره باولبوب دداغمش تازى يه دينور يقال كلب ثغم اى ضار المثاغمة مفاعله وزننده او پشمك معناسنه در يقال ثاغمت المرأة المرأة اذا لاغنها الثكم ثانك فتحى وكافك سكونيله برآدمك ارنه دوشوب ياخود ايزنى سوروب كتمك معناسنه در يقال ثكم آثارهم ثكما من الباب الاوّل

اذا اقتصها و برنسنه يه مداومت ايلمك معناسنه در يقال ثكم الامر اذا لزمه و بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ثكم بالمكان اذا اقام الثكم فتحتينله ثكم كلمه سيله ايكى معناى اخيرده مرادفدر يقال ثكم الامر ثكما من الباب الرابع اذا لزمه ويقال ثكم بالمكان اذا اقام وثكم الطريق وثكم الطريق صرد وزننده يولك آچق طوغرى وبللوصرتنه دينور يقال اخذ ثكم الطريق وثكمه اى سننه ثكامه ثمامه وزننده بربلده آديدر ثكمه عروه وزننده بر رجل اسميدر الثلم ثانك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يى رخنه دار ايلمك معناسنه در كه كدمك تعبير اولنور قلج اغزنده ودیوارده اوله بغى كبى يقال ثلم الاناء والسيف ونحوه ثلما من الباب الثانى اذا كسر حرفه التثليم تفعيل وزننده ثلم معناسنه در الانثلام انفعال وزننده والتثلم تفعل وزننده مطاوعلردر يقال ثلمه ثلما وثلمه تثليما فانثلم وتثلم الثلمة غرفه وزننده اسمدر كه دينور رخنه معناسنه يقال به ثلمة وهى فرجة المكسور والمهدوم الثلم فتحتينله بودخى برنسنه يى كدمك معناسنه در يقال ثلم السيف ثلما من الباب الرابع اذا كسر حرفه ودره نك وچايك قيسندن كدك آچلمق معناسنه در يقال ثلم الوادى اذا انثلم حرفه وثلم برموضع آديدر كه ثلماء دخى ديرلر مثلم معظم وزننده برموضع آديدر المثلم لام مشدده نك فتحيله برارضك اسميدر الاثلم فن عروضده اثرم معناسنه در كه خرم ايله قبض علتلرى مجتمع اولان جزؤه دينور كرچه مؤلف بورسمه بيان ايلدى لكن كتب عروضده بينلرى فرق اوزره مرسومدر الثم ثانك فتحى وميمك تشديديله برنسنه يى اياقله بصوب چكنمك معناسنه در يقال ثم الشئ ثما من الباب الاول اذا وطئه و برنسنه يى مرمت واصلاح ايلمك معناسنه در يقال ثمه اذا اصلحه و بركدرمك معناسنه در يقال ثمه اذا جمعه و بوحشيش بركدرمسنده كثير الاستعمالدر والى اوت ايله سيلك معناسنه در يقال ثم يده بالحشيش اذا مسحها به وقيون اغزيله اوت قوپرمق معناسنه در يقال ثمت الشاة النبت اذا قلعته بفيها وطعامى بخشى يمان ديمبوب مجموعنى سپورى يمك معناسنه در يقال ثم الطعام اذا اكل جيده ورديئه التثميم تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى اياقله بصوب چكنمك معناسنه در يقال ثممه اذا وطئه وبنشك كبكى آيرمق معناسنه در يقال ثم العظم اذا ابانه وذلك اذا كان عنا الثمة ثانك ضميله برطوتام اوته دينور تقول اخذت من الحشيش ثمة اى قبضة الثموم صبور وزننده اغزيله اوت قوپران قيونه دينور المثم والمثمة ميملرك كسريله شول كمسه در كه ايو كوتو ديميوب مجموع طعامى سيلوب سپوراوله يقال رجل مثم ومقم ومثمة ومقمة اذا كان يأكل الطعام جيده ورديئه ومقم كذلك برنسنه نك مجموعنى سپوروب آلان كمسه يه دينور الانثمام انفعال وزننده برنسنه يا بركمسه اوزره اوشوب دوشمك معناسنه در يقال انثم عليه اذا انثال و وجود اريمك معناسنه در يقال انثم جسمه اى ذاب وقوجامق معناسنه در يقال انثم الرجل اذا شاخ الثم ثانك ضميله او متاعنه دينوركه قاب قاجاق وخرده مرت مقوله سيدر ومنه يقال ماله ثم ولارم اى ماله ثم ثانك ضمى وميم مشدده نك فتحيله حرفدر يعنى حرف عطفدر امور ثلاثه يى اقتضا ايدر يعنى اوچ معنايه دلالت ايدر وهر برنده نحويونك اختلافى واردر اول مابعدنى حكمده ماقبلنه تشريك ايدر بعضلر عندنده كاهجه بومعنادن تخلف ايدر كه عاطفه اولميوب زائد اولور كما فى قوله تعالى وظنوا ان لاملجأ من الله الا اليه ثم تاب عليهم ثانى ترتيب اقتضا ايدر على قول اقتضا ايلمز كما فى قوله تعالى وبدأ خلق الانسان من طين ثم جعل نسله الاية ثالث مهلت اقتضا ايدر على قول كاهجه بوندن متخلف اولور كقولك اعجبنى ماصنعت اليوم ثم ماصنعت امس اعجب زيرا بوراده ثم كلمه سى ترتيب اخبار ايچوندر ذكر اولنان اخبارين بيننده ايسه مهلت وتراخى يوقدر ثمّ ثانك فتحيله براسمدر كه آنكله مكان بعيده اشارت اولنور هناك معناسنه دركه اوراده ديمكدر تقول رأيته ثم اى هناك بوراده هناك كلمه سى هاء مفتوحه ونون مشدده ايله در واشبو ثم كلمه سى ظرفدر اعرابله تصرف اولنمز واشبو اذا رأيت ثم رأيت الاية كريمه سنده ثم كلمه سى رأيت فعلنك مفعولى اولمق اوزره معرب اولسنه قائل اولنلر وهم ايلديلر مترجم ديركه صاحب كشافك بيانه كوره رأيت فعلنك ظاهر ومقدر مفعولى يوقدر عموم وشيوعه دالدر يعنى مصدرى لام استغراقله مقدردر كه اذا اوجدت الرؤية ثم سبكنده در پس معنا رائينك بصرى نيره يه اوغرارسه نعيم كثير وملك كبيردن غيرى نسنه ادراك اولنمز ديمكدر وثم لفظى ظرفيت اوزره منصوبدر فى الجنة ديمكدر المثم والمثمة ميملرى وثالرك فتحيله آت قسمنك كوبكك كسلديكى يره دينور الثمثام سلسال وزننده شول آدمه دينوركه بغايت زور باز ويه مالك اولمغله طوتديغى نسنه يى قيروب اوفادر اوله يقال رجل ثمثام اى اذا اخذ الشئ كسره الثمام غراب وزننده واليثموم ينبوت وزننده برنبات معروف اسميدر بونبات يبان داريسى ديدكلرى اوتدر كه سمراوتى دخى ديرلر بعينه دارى باشى ودارى صاپى كبى اولور بيانده بتر دوكوب صوينى كوزه صقارلر بياض عينى دافعدر مفردى ثمامه در بدويلر بو اوتى قتيق ايدوب هاويد وسمر

ويصديق ايجلرينه حشو ايدرلر وسازلقدن يابدقلری هوغ تعبير اولنان بيوت اوزرينه سطح ايدرلر وبونبات
بك قصير اولمغله تناولی يسير اولديغندن مطلقا سهل التناول اولان نسنه ده ضرب مثل ايدوب هو علی طرف
الثمام ديرلر وثمام بن الليث محدثيندندر المثموم سطحی ذكر اولنان ثمام ايله اورتلمش اوه دينور يقال بيت
مثموم ای مغطی بالثمام صخيرات الثمامة صادك ضميله فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلری بدر غزاسنه
عزيمتلری خلالنده واقع قوناقلردن برينك اسميدر وثمامة بن اثال وثمامة بن ابی ثمامه وثمامة بن حزن وثمامة
بن عدل صحابه لردر الثميمة سفينه وزننده اغزی بغلو اولان ابريغه ومطهره يه دينور الثمثم فدفد وزننده
شكار كلبنه دينور كه فارسيده يوزه وتركيده زغر ديدكلری كلب اوله جقدر وثمثم العبدی شعراددر وزر بن ثمثم
الضبی سهم بن اصرم ايله قتال ايدن كمسه در الثمة ثانك كسريله پير واختيار آدمه دينور الثممة زلزله وزننده
فاك جماعك اغزنی قپاق ايله قپامق معناسنه در يقال ثمثم الاناء اذا غطی رأسه واكبقومق معناسنه در يقال
ثمثموا ساعة ای احتبسوا حتی نستريح وبرايشی ايوجه بجره ميوب فناء وناخوش يابمق معناسنه در يقال
ثمثم العمل ای ما جاد واكچنده سود اولان طلومك اغزنی بغليوب ديركه آصمق معناسنه در وثمرنك وناملونك اغزی
اكيلوب دونمك معناسنه در يقال هذا سيف لايثمثم نصله ای لاينثنی اذا ضرب به ولايرتد المثم ميمك كسريله
مسن وزننده شول مروتلو عالی همتلو آدمه دينور كه حامی ومحافظی اولميان بيكسلره حامی وراعی اولوب
ومركوبی اولميوب پياده قالنلری اركاب واهل قبيله نك عاجز وقاصر قالدقلری امور ومصالحلرنی مرمت
واصلاح ايدر اوله يقال هو مثم ای يرعی علی من لاراعی له ويفقر من لاظهر له ويثم ما عجز عنه الحی من امرهم
الثمثم تزلزل وزننده توقف ايلمك معناسنه در يقال تثمثم عنه اذا توقف واركيلوب طوتيله رق تكلم ايلمك
معناسنه در يقال تكلم وما تثمثم ای ما تلعثم الثوم ثانك ضميله صرمساغه دينور بستانی اولور كه معروفدر
وبری اولور كه بيان صرمسغی تعبير اولنور عربيده ثوم الحيه ديدكلريدر بستانيدن اقوی اولور ايكی نوعی
دخی مسخن ومحلل وصوغلجانلری مخرج وبغايت مدر وافضل خواصی نسيان عارضه سنی دافع وربو
وسعال مزمن وطحال وخاصره ريحلرنی وقولنج وعرق النسا وبان وقالجه اغريلرنی ونقرس وحشرات ويلان
وعقرب صوقدقلری يره وقدوز كلب اصرديغی يره نافع وعطش بلغمی وتقطير بول وبوغازه يابشان سلوك
وبلغمدن تصفيه خصوصنده مفيد وجماعی مقوی وقاورلمشی ديش اغريسنی مسكن ومبرود المزاج اولنلرك
وبيرلك صحتنی محافظدر وبواسير وزخير وخناز يرودق علتلرينه وكبه خاتونلره وامزكلی خاتونلره وصداع
اصحابنه مضردر مصلحی جرثی طوز ايله صوايچره طبخ اولنوب بادم ياغی اضافه ايلمك وبعد الاكل اكشی
نارمص ايلمكدر الثومة ثوم لفظنك مفرديدر وثومه قلج قبضه سنك پرازوانه سنه دينور قبيعة السيف معناسنه
بنو ثومة بن مخش برقبيله در اعلامدن حكم بن زهرة الثومی انلردندر الثومة عنبه وزننده برشجر عظيم اسميدر
ثمری اولمز ورايحه سی مورد اغاجندن اطيب اولور ودالرندن مسواك اتخاذ اولنور شری طاغنده كورمشدر رز
فصـــــــل الجيم الجثم ثای مثلثه ايله رسم وزننده والجثوم قعود وزننده اولديغی يردن اصلا قلدامق
اوزره يرلشوب اوتورمق علی قول كوكسی اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه دركه انسانده ديزچوكوب وكوكسی
اوزره يصيله رق اوتورمق اولور وعلی رأی يره كوكس ويره رك چوكوب اوتورمق معناسنه در قوشلك كوكس
ويروب اوتورمسی كبی يقال جثم الانسان والطائر والنعام والخشف واليربوع جثما وجثوما من الباب الثانی
والاول اذا لزم مكانه فلم يبرح اووقع علی صدره اوتلبد بالارض وجثوم كيجه ياری اولمق معناسنه مستعملدر يقال
جثم الليل جثوما اذا انتصف ويا كين قسمی يردن يوكسلوب قالقمق معناسنه در يقال جثم الزرع اذا ارتفع عن الارض
واستقل نباته وخرما دالنك قوروغی ايريلنوب بيومك معناسنه در يقال جثم العذق اذا عظم بسره وچامور
وطپراق وكول مقوله سنی بركدرمك معناسنه در يقال جثم الطين والتراب والرماد اذا جمعه يعنی جمع كل واحد
منها وجثوم عرب ديارنده برصوبك وبرطاغك آديدر وطپراق تپه يه دينوركه معناسنه دارة الجثوم بنی الاضبط
جماعتنه مخصوص برموضعدر الجاثم والجثوم صبور وزننده جثم وجثومدن اسم فاعلدر معانی مختلفه سی
اوزره متصف اولان انسان وحيوانه دينور بعض نسخه ده فهو جاثم جمعه جثوم عبارتيله مرسوم اولمغله اكا كوره
بالكز جاثم اولور الجثم رسم وزننده مصدردركه ذكر اولندی ووصف اولور يردن يوكسلوب قالقمش اكينه
دينور فتحتينله ده جائزدر وقوروغی ايريلنمش خرما دالنه دينور الجثمة غرفه وزننده چامور طپراق ياخود كول
كومه سنه دينور الجثام غراب وزننده والجاثوم اويقوده عارض اولان آغرلغه دينوركه آغربصمه تعبير

اولنور كابوس معناسنه در وجاثوم اويقوجی تنبل آدمه دينوركه سير وسفره لياقت واقتداری اولماز الجثامة
شداده وزننده كند ذهن بليد ونادان كمسه يه دينور يقال رجل جثامة ای بليد وحليم وسهل العطف سيد ومتعين
آدمه دينور يقال هو جثامة ای سيد حليم واويقوجی تنبل آدمه دينور جاثوم كبی يقال رجل جاثوم وجثامة
ای نوام لايسافر وصعب بن جثامه اصحابدندر وجثامة المرية صحابيه در الجثمة همزه وزننده والجثم صرد
وزننده بونلرده اويقوجی تنبل آدمه دينوركه بردرلو سير وسفره لياقت واقتداری اولميه الجثمان عثمان وزننده
جسم وبدن معناسنه در وشخص وقالب معناسنه در وفرزدق نام شاعرك اشبو ❊ وبات بجثمانية الماء نيبها
الی ذات رحل كالماء تم حسرا ❊ بيتنده واقع جثمانية الماء قولندن مراد صويك كنديسيدر ياخود وسطی يا معجمی
مراددر الجحمة فتحاتله بودخی يوكسك تپه يه دينور جاثم اسمادندر جاثم بن مريد الدلال محدثدر آندن ابراهيم
بن نهد روايت ايلمشدر علی قول حای مهمله ايله در الاجحام همزه نك كسری وجيمك سكونيله برايشه اقدام
ايليوب كيروطورمق معناسنه دركه وازكلمك تعبير اولنور يقال اجحم عنه اذا كف وبرآدمی هلاك ايلمك مرتبه سنه
كلمك معناسنه دركه هلاك ايده يازمق تعبير اولنور يقال اجحم فلان ای دنا ان يهلكه الجحيم امير وزننده علوی
بغايت شديد اولان آتشه دينور وبری برينك اوزرنده قات قات بنان آتشه دينور وچقور يرده يانان عظيم آتشه
دينور وبك اسی يره دينور الجحمة جيمك فتحی وضميله بودخی قات قات يانان آتشه دينور وكوزه دينور عين معناسنه
توقدی ايچون الجاحم بودخی بك اسی مكانه دينور وبك شعله لو آتش قورينه دينور وجنك وجدالك اكين ومعظم
ومزدحم كاهنه دينور ومعركه حربده اولان قتال شديده دينور الجحم رحم وزننده آتشی يا قوب علولندرمك
معناسنه در يقال جحم النار جحما من الباب الثالث اذا اوقدها وجحم وجحوم آتش علولنمك معناسنه در
يقال جحمت النار جحما وجحوما من الباب الرابع اذا اضطرمت ويقال جحمت النار جحما من الباب الخامس
اذا اضطرمت الجحام غراب وزننده برمرض آديدركه كوزده ظهور ايدر علی قول كلاب قسمنك باشلرنده ظهور ايدر
الجحجام شداد وزننده بخيل وناكسه دينور جحم صرد وزننده برقوش آديدر الجحم عنق وزننده شرم
وحياسی اولميان كمسه لره دينور يقال هم جحم ای القليلو الحياء التجحيم تفعيل وزننده اصلا كوزينك قپاقلرنی
وكرپكلرنی قلداتميه رق برنسنه يه كوز بلردوب باقمق معناسنه در علی قول قبه قبه دقتله باقمق معناسنه در
تقول جحمنی بعينه اذا استثبت فی نظره لاتطرف عينه اوا حدّ النظر الجاحمة بلرمش كوزه دينور يقال عين
جاحمة ای شاخصة الاجحم احمر وزننده كوزی بك قزل اوله رق دائره سی واسع اولان آدمه دينور جحماء
مؤنثيدر جحمی جحم دركتب وزننده وجحمی كلور سكری وزننده واجحم بن دندنه رجالات عربدن بركسه در
الجوحم جوهر وزننده قرمزی كله دينور حوجم معناسنه التجحم تفعل وزننده برآدم فرط حرص وبخلندن
ناشی يانوب ياقلمق معناسنه دركه برطرفدن حرص جمع وبرطرفدن مصرفی كوردكجه آتشلره يانار يقال تجحم الرجل
اذا تحرق حرصا وبخلا وبرمحل وحال مقوله سی نسنه صقشوب طارلمق معناسنه در يقال تجحم المكان اوقلبه
اذا انضايق الجحدمة مرحله وزننده سرعتله يلوب يورمق معناسنه در يقال جحدم الرجل اذا عدا سريعا
جحدم جعفر وزننده اسمادندر جحدم بن فضاله ومنسوب اولميه رق جحدم اصحابدندر الجحرمة دحرجه
وزننده بدخويلق وتنك مشربلكه دينور يقال به جحرمة ای ضيق وسوء خلق الجحرم جعفر وزننده
والجحارم علابط وزننده بدخوی وتنك مشرب آدمه دينور يقال رجل جحرم وجحارم ای به جحرمة الجحشم
شين معجمه ايله جعفر وزننده يانلری قبا دوه يه دينور الجحظم ظای معجمه ايله جعفر وزننده بيوك كوزلو آدمه دينور
يقال رجل جحظم ای الكبير العينين الجحلمة دحرجه وزننده ره چالمق معناسنه در يقال جحلمه اذا صرعه
الجخدمة خای معجمه ايله دحرجه وزننده ايش ايشلكده ويوريمكده سرعت ايلمك معناسنه در يقال جخدم فلان
اذا اسرع فی العمل والمشی الجدمة فتحاتله بودور آدمه دينور جمعی جدم درهاسز وكونو وكتزقيونه دينور
شاه رديئه معناسنه وبرقبچوقده چتال بتمش خرما قورقلرينه دينور وخرمنده دوكيلوب اوفانمامش اكين باشنه
دينوركه بشاق خرده سيله قلان كسمكدن عبارتدر الجدم فتحتينله برجنس قوش اسميدركه سرچه
شكلنده وبرونلری قزل اولور وبرنوع خرما اسميدر الجدامه ثمامه وزننده شول كسمكه دينوركه خرمن
صاوريلوب صمانی چيجدن آيرلدقدنصكره بعض بشاق خرده سيله قالور آنی تكرار دوكوب تفريق ايدرلر جدمه كبی
وجدامه اسامئ نسواندندر جدامه بنت وهب وجدامه بنت جندل وجدامه بنت حارث صحابيه لردر الجدم
هدم وزننده خرما اغاجی بمش ويردكدنصكره قورومق معناسنه در يقال جدمت النخلة جدما من الباب الاول

اذا اثمرت و يبست الجدامى غرابى وزننده برجنس خرما اسميدر الجدامية غرابيه وزننده داللرى ميوه‌لرى
يك فراوان شاخ برشاخ اولان خرما اغاجنه دينور اجدم همزه‌نك كسرى ودالك فتحيله آت قسمنه مخصوص
زجر وآزار كلماتندندر اقدام ايچون تقوه ايدرلر اصلى هجدم ايدى الاجدام اقدام وزننده آت قسمنه اشوب كتمكه
اقدام ايچون اجدم ديمك معناسنه‌در يقال اجدم الفرس اذا قال له اجدم الجذم جيمك كسرى وفتحى وذال معجمه‌نك
سكونيله برنسنه‌نك كوكنه دينور اصل معناسنه‌در جمعى اجذام وجذوم‌در الجذم فتحتينله فهم قبيله‌سى بلادنده
بارضك اسميدر وجذم صدر اولور برآدمك الى كسيلمك معناسنه يقال جذمت يده جذما من الباب الرابع
اذا انقطعت الجذم كتف وزننده جست وچالاك انسان وحيوانه دينور الجذم جزم وزننده كسمك معناسنه‌در
يقال جذمه جذما من الباب الثانى والاول اذا قطعه وخاصة ال كسمك معناسنه‌در تقول جذمت يده اذا قطعتها
التجذيم بودخى كسمك معناسنه‌در الانجذام انفعال وزننده والتجذم تفعل وزننده كسلمك معناسنه‌در
يقال جذمه فانجذم وتجذم اى قطعه فانقطع الجذمة جيمك كسريله مطلقا اوجى كسيلوب دبى قالمش قطعه‌يه
دينور تقول رأيت فى يده جذمة حبل اى قطعة منه قد قطع طرفه وبقى اصله وقامچى‌يه اطلاق اولنور سوط معناسنه
الجذمة فتحاتله خرما اغاجنك الثنه سنده اولان بيتبسنه دينور كه اجود والطف اودر الجذام والمجذامة ميمك
كسريله امور وقضايايى طبان قلج كبى قطع وفصل ايدن رأى قاطع صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مجذام
ومجذامة اى قاطع للامور فيصل ومجذامه حقوق والفت ومحبتى چابك قطع ايدن فلك مشرب آدمه دينور يقال
هو مجذامة اى سريع القطع للمودة ومجذام بنو يربوع جماعتندن برينك فرسى اسميدر الاجذم احمر وزننده
مقطوع اليد آدمه دينور على قول برمقلرينك اوجلرى دوشمش آدمه دينور يقال رجل اجذم اى المقطوع اليد
او الذاهب الانامل ومجذوم كسيه دينور جوهرى اجذم ديمك جائزدكلدر ديو منع ايلمسى وهمدر شارحك بيانته كوره
جوهرى فصاحتنى منع ايلمشدر الاجذام همزه‌نك كسريله بودخى ال كسمك معناسنه‌در تقول اجذمت يده
اذا قطعتها وسرعتله يورمك معناسنه مستعملدر يقال اجذم السير اذا اسرع فيه وآتك سكرتمك معناسنه‌در
يقال اجذم الفرس اذا اشتد عدوه وبرنسنه‌دن فراغت ايدوب واز كلمك معناسنه‌در يقال اجذم عن الشىء اذا اقلع
وبرنسنه‌يه عزم ايلمك معناسنه‌در يقال اجذم عليه اذا عزم الجذمة تمره وزننده وفتحاتله الك كسيلان يرينه
دينور الجذمة غرفه وزننده اسمدر ال كسلكنه دينور الجذام غراب وزننده معاذالله تعالى برعلت آديدر كه
سودانك جميع بدنه انتشارندن تحدث ايدوب جمله اعضانك مزاجى وهيئتى فاسد ومتغير اولور وبدنده يرامز ياره‌لر
وحبالر ظهور ايدر وكاه اولور كه اعضانك يريوب دوكلمسنى مؤدى اولور تركيده مسكينلك ديدكلريدر وجذام برقبيله
اسميدر حسمى طاغلرنده ساكن اولورلر معد نسلندن منشعبلردر المجذوم جذام علتنه اوغرامش كسيه دينور
يقال جذم الرجل على بناء المجهول فهو مجذوم اى به جذام المجذم معظم وزننده والاجذم احمر وزننده كه
ذكر اولندى مجذوم معناسنه‌در جذيمة سفينه وزننده عبد القيس قبيله‌سندن برقبيله آديدر نسبتنده جذمى
دينور عربى وزننده وبعضا جيمى مضموم اولور وجذيمة الابرش فهم قبيله‌سندن ابن مالك‌در كه امير اولكاى
حيره در زبا نام ملكه‌نك مقارنيدركه قصه‌لرى معلومدر الجذمان جيمك ضميله ذكره على قول ذكرك كوكنه
دينور الجذماء حمراء وزننده شيبان قبيله‌سندن برخاتوندر كه برشاء نام خاتونك ضره‌سى ايدى بركون
برشاء نام خاتونى طوتوب آتشه آتمغله اعضالرى يانوب صويلديغندن اكا برشاء ديديلر وبرشاء دخى
برتقريبله آنك النى قطع ايلمكله اكا دخى جذماء اطلاق ايلديلر الاجذم اسلم وزننده اسماندندر كروس
بن الاجذم شعراندندر شعب المجذمين معظم وزننده مكه مكرمه‌ده برشعب اسميدر الجرم جيمك فتحى
ورانك سكونيله كسمك معناسنه‌در يقال جرمه جرما من الباب الثانى اذا قطعه وجرم وجرام سحاب
وكتاب وزنلرنده خاصة خرما بچمك كسمك معناسنه‌در يقال جرم النخل جرما وجراما وجراما اذا صرمه
وخرما اغاجنك اوزرنده اولان خرمالرى رطب ايكن رسيده اولدقده نه مقداره بالغ اولور ديو تخمين ايلمك
معناسنه‌در يقال جرم النخل اذا خرصه وكناه ايلمك معناسنه‌در يقال جرم الرجل اذا اذنب وكسب وكار ايلمك
معناسنه‌در يقال جرم لاهله اذا كسب وبرآدمه جنايت ايلمك معناسنه‌در يقال جرم عليهم واليهم جريمة اذا جنى
جناية وقيونك يوكنى قرقمق معناسنه‌در يقال جرم الشاة اذا جزها وجرم اسى‌يه دينور وبو كرم فارسى معربيدر
تقول يومنا هذا جرم اى حار وهواسى بغايت اسى اولان ارضه دينور واهل يمن لغتنده بركونه قايغه دينور جمعى
جروم‌در ظاهرا نيل مصرده جرم ديدكلرى بيوجك قايق اوله‌جقدر وجرم طى قبيله‌سندن بربطن اسميدر

وجرم بن زبان قضاعه قبيله‌سندن بربطن‌در الاجترام افتعال وزننده بودخى خرما اغاجنك ميوه‌سنى تخمين
ايلمك معناسنه‌در يقال اجترم النخل اذا خرصه وكناه ايلمك معناسنه‌در يقال اجترم فلان اذا اذنب وامك
چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه‌در يقال اجترم لاهله اذا كسب الاجرام همزه‌نك كسريله بودخى كناه ايلمك
معناسنه‌در يقال اجرم الرجل اذا اذنب وبرآدمه جنايت ايلمك معناسنه‌در يقال اجرم عليهم واليهم اى جنى
عليهم وتنومند اولمق معناسنه‌در يقال اجرم الرجل اذا عظم يعنى جرمه وجسده ورنك صافى وخالص اولمق
معناسنه‌در يقال اجرم لونه اذا صفا وبرنسنه‌يه قان بلاشمق معناسنه‌در يقال اجرم به الدم اذا الصق وبرآدمك
صوتى صافى اولمق معناسنه‌در يقال اجرم الرجل اذا صفا صوته المجرم اجرامدن اسم فاعلدر والجريم امير
وزننده ثلاثيدندر كنهكاره دينور وفى قوله تعالى وكذلك نجزى المجرمين اى الكافرين ومجرم بررجل آديدر
والجريم قورى خرمايه دينور وچكرده دينور وتنومند آدمه دينور مؤنثى جريمه‌در جمعى جرام كلور كرام كبى يقال
رجل جريم وامرأة جريمة اى العظيم الجسد الجريمة سفينه وزننده صوچه وكناهه دينور وجنايت معناسنه‌در
يقال اخذ فلان بجريمته اى بجنايته وجريمة القوم اول زمره‌نك كنديلر ايچون كسب وكار ايدن عملدارلرينه دينور
يقال هذا جريمة القوم اى كاسبهم وبرآدمك الصوك ولدينه دينور يقال هذا جريمته اى آخر ولده الجرمة
جيمك كسريله خرما كسن كسه‌لره دينور يقال جاءت جرمة وهى القوم يجترمون النخل الجرم جيمك ضميله
كناهه دينور جمعى اجرام وجروم كلور يقال ماله جرم اى ذنب الجرمة كلمه وزننده بودخى كناهه دينور الجرامة
ثمامه وزننده كسيلوركن اغاجدن يره دوشن خرمايه دينور وكسلمش خرمايه دينور كه كسنتى تعبير اولنور على قول
خرما كسيلدكدنصكره بداق باشلرنده قالمغله صكره‌دن كسيلان بشاق خرمالره دينور يقال هذا جرامة نخلك
اى التمر المجروم او ما يجرم منه بعد ما يصرم يلقط من الكرب وبغداى وارپه كسموكنه دينور كه بشاقلو قالمغله
تكرار دوكيلوب تميزلنور التجرم تفعل وزننده برآدمه برجرم وتهمت اسناد ايلمك معناسنه‌در يقال تجرم عليه
اذا ادعى عليه الجرم وان لم يجرم وزمان كچوب كتمك معناسنه مستعملدر انقطاع معناسندندر يقال تجرم الليل
اذا ذهب وتكمل ويقال تجرم الحول اذا انقضى وتم الجرم جيمك كسريله جسد وتن معناسنه‌در جمعى اجرام
وجروم وجرم كلور ضمتينله شارح ديركه جماداتده استعمالى غالبدر وجرم بوغازه دينور حلق معناسنه وصوت
وآوازه دينور على قول صوتك بلند اولمسندن عبارتدر يقال له جرم الصوت اى جهارته ورنك ولون معناسنه‌در
الجرمان جيمك كسريله بودخى جسد وتن معناسنه‌در المجروم بودخى تنومند آدمه دينور المجرم معظم وزننده
تمام اولان يله اطلاق اولنور يقال حول مجرم اى تام التجريم تفعيل وزننده برطائفه ايچندن چقوب كتمك
معناسنه‌در قطع معناسندندر تقول جرمناهم اى خرجنا عنهم لسانمزده مصادره موقعنده والى فلانى تجريم
ايلدى تعبيرى مولددر اسناد جرم ايلمكدن مأخوذدر لاجرم فتحتينله وآخرك فتحيله بونده برقاچ لغت دخى
واردر لاذا جرم ولا ان ذا جرم ان مفتوحه ايله ولا عن ذا جرم ولاجر حذف ميمله ولاجرم رانك ضميله كرم وزننده
ولاجرم جيمك ضميله بونلرك مجموعى لابد معناسنه‌در كه چاره‌سز وضرورى ديمكدر على قول حقا معناسنه‌در
ياخود لامحالة معناسنه‌در كه شبهه‌سز والبته ديمكدر وعند البعض اصل معناسى بودر كثرت استعمالله بردرجه‌يه
وارديكه قسم مقامنده مستعمل اولدى آنكيچون قسم جوابى كبى بونكده جوابنه لام ادخال ايدوب مثلا لاجرم
لاتينك ديديلر شارحك بيانته كوره قطع معناسندن مأخوذدر كه فى الاصل آنى كسمك وآندن كسلمك يوقدر ديمكدر
بعده لازمى اولان معناى مزبورده استعمال اولندى جرم جيمك كسريله بدخشان اولكه‌سنده بربلده آديدر
بنو جارم عربدن ايكى بطن‌در الجرم فتحتينله خرما كسيلوركن يره دوشنلرى اكل ايلمك معناسنه‌در يقال
جرم الرجل جرما من الباب الرابع اذا صار يأكل جرامة النخل جاجرم جيمك فتحى ورانك سكونيله نيسابور ايله
جرمان بيننده بربلده آديدر اجرم احمد وزننده خثعم قبيله‌سندن بربطن‌در الاجرام همزه‌نك فتحيله چوبان
قسمنك ساز وسلبنه دينور وايكى درلو ركى اولان باقلره دينور الجرثومة جيمك وثاى مثلثه‌نك ضميله برنسنه‌نك
كوكنه دينور اصل معناسنه‌در على قول اغاجك ديبلرنده يغلمش طپراق كومه‌سنه دينور ويل صاوردينى
طپراغه دينور وقرنجه يواسنه دينور وبوغازلى باشنده اولان يومريجه يره دينور كه دل دينده اولور وابو ثعلبة
الخشنى جرثوم بن ناشر ياخود ناشم اصحابندندر على قول اسمى جرهم‌در الاجرنثام احرنجام وزننده والتجرثم
تدحرج وزننده يوكسكدن اشاغى‌يه دوشمك معناسنه‌در يقال اجرنثم الرجل وتجرثم اذا سقط من علو الى سفل
ودرطوب ديرنشوب قلدانمه‌يه رق يرنده ساكن اولمق معناسنه‌در يقال اجرنثم الرجل وتجرثم اذا اجتمع ولزم موضعه

وتجرثم برنسنه‌نك كومنى اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال تجرثم الشئ اذا اخذ معظمه جرثم قنفذ وزننده بنى اسد
يوردنده برموضع ياخود برصويك آديدر وشديد بن قيس بن هانئ بن جرثمه محدثدر المجرنثم اسم فاعل بنيه‌سيله
مريض اولان فرجه دينور يقال ركب مجرنثم اى مستهدف الجرجمة جيمله دحرجه وزننده ايچمك معناسنه‌در
يقال جرجم الماء اذا شربه ويره يقمق معناسنه‌در يقال جرجمه اذا صرعه وبنايى يقمق على قول هدم
ايلكسزين سوكوب بوزمق معناسنه‌در يقال جرجم البيت اذا هدمه اوقوضه وطعام اكل ايلمك معناسنه‌در
يقال جرجم الطعام اذا اكله التجرجم تدحرج وزننده يره يقيلوب دوشمك معناسنه‌در يقال تجرجم الرجل اذا سقط
وتجدل وقبويه يوارلنوب كيتمك معناسنه‌در يقال تجرجم الشئ اذا انحدر فى البئر وبنا هدم اولنمقسزين سوكيلوب
بوزلمق معناسنه‌در يقال تجرجم البيت اذا تقوض وبنا يقلمق معناسنه‌در يقال تجرجم البناء اذا انهدم واكل وشربده
اكثار وافراط ايلمك معناسنه‌در يقال تجرجم فى الاكل والشرب اذا اكثر وجانور يتاغنده طورطوب قلدانميه‌رق
اوتورمق معناسنه‌در يقال تجرجم الوحشى وغيره فى وجاره اذا انقبض وسكن الجرجوم عصفور وزننده اصبور
چيكنه دينور واقران وهمتالرنى صرع ايدن پهلوان كورشجى يه دينور يقال هو جرجوم اى صرعة الجراجم
جيمك فتحيله طلومده اولان سودك برى اوته چالقندقده ظهور ايدن سسنه دينوركه وجردى تعبير اولنور
الجراجمة عمالقه وزننده عربدن برطائفه‌دركه جزيره‌ده تمكن ايدرلر على قول نبط شام قوميدر الجرجمان
عنفوان وزننده اكول آدمه دينور الجردم جعفر وزننده برجنس چكركه‌دركه باشلرى يشل وبدنى سياه اولور
واوزان ويركوى آدمه دينور يقال رجل جردم اى مكثار الجردمة دحرجه وزننده جردبه معناسنه‌دركه
فرط حرص ودنائتدن ناشى طعام يركن آخركسه يمسون ديو صول اليله طعام اوزرنى قپامقدن عبارتدر يقال
جردم فى الطعام بمعنى جردب وقابده اولان طعامك مجموعنى سيلوب سپورمك معناسنه‌در يقال جردم مافى الجفنة
اذا اتى عليه وبرآدم التمش ياشنى كچمك معناسنه‌در يقال جردم الستين اذا جاوزها وبتون اتمكك مجموعنى يمك
معناسنه‌در يقال جردم الخبز اذا اكله كله وچوق سويلمك معناسنه‌در يقال جردم الرجل اذا اكثر الكلام
وسرعت ايلمك معناسنه‌در يقال جردم الرجل اذا اسرع الجرذمة ذال معجمه ايله بودخى سرعت ايلمك
معناسنه‌در علمده وسيرده اولسون يقال جرذم الرجل اذا اسرع الجرزم زاى معجمه ايله جعفر وزننده والجرزم زبرج
وزننده قاتقسز قورى اتمكه دينور الجرسمة دحرجه وزننده برنسنه‌يه قيه قيه باقمق معناسنه‌در يقال جرسم
اليه اذا احد النظر الجرسام جيمك كسريله برسام معناسنه‌دركه علت معروفه‌در وزهر قاتله دينور يقال
سقاه الجرسام اى السم الذعاف الجرشمة شين معجمه ايله دحرجه وزننده خسته‌لكدن افاقت بولمق معناسنه‌در
يقال جرشم الرجل اذا اندمل بعد المرض وچهره‌سى بوروشوب اكشيمك معناسنه‌در يقال جرشم الرجل اذا كره
وجهه الجرضم ضاد معجمه ايله قنفذ وزننده والجراضم علابط وزننده اكول واينهان آدمه دينور الجرضم
جعفر وزننده ضعف وهزالدن افتاده اولان پير واختيار آدمه دينور الجرضم قرشب وزننده بودخى اكول
واينهان آدمه دينور وبيوك سموز قيونه دينور جرهم قنفذ وزننده يمنده برقبيله آديدركه حضرت اسمعيل على نبينا
وعليه السلام انلردن تزوج ايلدى وجرهم بن ناشر جرثم ماده‌سنده ذكر اولندى الجراهم علابط وزننده ارسلانه
دينور وايرى وديرمان دوه‌يه دينور مؤنثى جراهمه‌در الجرهام قرطاس وزننده بودخى ارسلانه دينور وهر امور
وخصوصنده چالشقان آدمه دينور المجرهم اسم فاعل بنيه‌سيله بودخى امور ومصالحنده چالشقان آدمه دينور
يقال رجل جرهام ومجرهم اى جاد فى امره الجزم عزم وزننده كسمك معناسنه‌در يقال جزمه جزما من الباب
الثانى اذا قطعه وشروط واستثناسز حتم وقطعى وجه اوزره يمين ايلمك معناسنه‌در يقال جزم اليمين اذا امضاها
وبرايشى اصلا ايلنك قالمامق اوزره كسوب بچمك معناسنه‌در يقال جزم الامر اذا قطعه قطعا لاعودة فيه
ونحويون عندنده جزم كلمه‌نك آخرنده اولان حرفك حركه‌سنى اسكان ايلمكدن عبارتدركه حركه‌سنى قطع ايدر
لم ينصر كلمه‌سى كبى يقال جزم الحرف اذا اسكنه وبرنسنه‌دن قورقوب عاجز اولمق معناسنه‌در يقال جزم عنه
اذا جبن وعجز وبرخصوصده اصلا طنيوب خموش واپسم اولمق معناسنه‌در يقال جزم عليه اذا سكت وقرآن
كريمده حروفى يرلو يرينه وضع ايدوب مخرجلرندن اخراجله دانه‌دار اوله‌رق فصاحت وبيان وتأنى وسكونت
وجهيله اوقومق معناسنه‌در يقال جزم القرأة اذا وضع الحروف مواضعها فى بيان ومهل وقربه‌يى طولدرمق
معناسنه‌در يقال جزم السقاء اذا ملأه وخرما اغاجنك اوزرنده اولان ميوه‌يى تخمين وتقدير ايلمك معناسنه‌در يقال
جزم النخل اذا خرصه ودفع طبيعى ايدركن فضله‌نك بارسينى چقروب بارسينى كسه قومق معناسنه‌در

وعلى قول نجس آتمق معناسنه‌در يقال جزم بسلحه اذا اخرج بعضه وبقى بعضه اوخذفه وطلوم كبى ايچروسى
طولمق درجه‌سنده اكل ايلمك على قول يكرمى درت ساعتده براو يون طعام ايلمك معناسنه‌در يقال جزم الرجل
اذا اكل اكلة تملأ عنها او اكل فى كل يوم وليلة اكلة وبرنسنه‌يى بركسه اوزره ايجاب والزام قلمق معناسنه‌در يقال
جزم على فلان كذا وكذا اذا اوجبه ودوه صويه قانمق معناسنه‌در يقال جزمت الابل اذا رويت من الماء
وعند الكتاب جزم تسويه حروف وكلماتدن عبارتدر برچرپى اوزره راست وهموار يازمقدر يقال جزم الخط
اذا سوى حروفه وشول قلمه دينوركه اوجى محرف قطع اولنميوب دوز قطع اولنمش اوله‌تته كه عربلر وهنديلر
او يلجه قطع ايدرلر وبونى الاصل مصدردر يقال قلم جزم اى مستوى القط لا حرف له وعرب اشبو حروف
معجمدن مؤلف ومرتب اولان خط متعارفه جزم اطلاق ايدرلر سلفده حمير طائفه‌سنك خطلرندن مقطوع
ومأخوذ اولديغيچون شارح ديركه اول خطه مسند ديرلر حالا يمنده متعارفدر وجزم ناقه‌نك فرجنه ادخال ايلدكلرى
نسنه‌يه دينور واكادرجه دخى ديرلر نته كه درج ماده‌سنده بيان اولندى وجزم الامور وقتندن مقدم ظهور ايدن
امر وماده‌يه دينور نته كه وزم وقتنده ظهور ايدنه دينور هرنه اولورسه اولسون التجزيم تفعيل وزننده بودخى
برخصوصده اصلا طنيوب ساكت اولمق معناسنه‌در يقال جزّم عليه اذا سكت وبرنسنه‌دن خوفه دوشمكله
عاجز اولمق معناسنه‌در يقال جزّم عنه اذا جبن وعجز وطلومى طولدرمق معناسنه‌در يقال جزّم السقاء
اذا ملأه الجازم والمجزم منبر وزننده طلو طلومه دينور يقال سقاء جازم ومجزم اى ملأن وجازم صويه قانمش
دوه‌يه دينور يقال بعير جازم وابل جوازم اى رتان ومجزم بر رجل آديدر الاجترام افتعال وزننده خرما اغاجنك
ميوه‌سنى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه‌در يقال اجترم النخل اذا خرصه وبرمالك كيمى كسوب آلوب كيمى كيرو
قومق معناسنه‌در يقال اجترم جزمة من المال اذا اخذ بعضه وابقى بعضه وخرما سره‌جك برياخود آغيل
اشترا ايلمك معناسنه‌در يقال اجترم خطيرته اذا اشتراها الانجزام انفعال وزننده كمك قيرلمق معناسنه‌در
يقال انجزم العظم اذا انكسر التجزم تفعل وزننده دكنك مقوله‌سى نسنه چتلايوب يارلمق معناسنه‌در يقال
تجزمت العصا اذا تشققت الجزمة جيمك كسريله برنسنه‌دن كسلمش قطعه‌يه دينور وبوزعدد وآندن زياده‌جه
اولان ماشيه سورى يه سنه دينور على قول اوندن قرقه وارنجه دينور ياخود بربلوك دوه‌يه دينور وبرسورى قيونه دينور
مجزم معظم وزننده بررجل اسميدر الجوازم سودايله طلو اولان طلوملره دينور مفردى جازم دركه ذكر اولندى
الجسم جيمك كسريله انسانك وسائر خلقتى عظيم ومتشخص اولان انواع حيوانك بدن واعضالرينك جماعتنه
يعنى مجموعنه دينور جمعى اجسام وجسوم كلور تركيده كوده تعبير اولنور شارح ديركه مؤلف بو تعريفده ابوزيده
اقتفا ايلدى لكن ابن دريد مطلقا ادراك اولنان يعنى مبصر اولان شخص ايله تعريف ايلدى پس ابوزيدك
ومؤلفك تفسيرلرينه كوره جسد ايله موافق اولور جماد ونباته وجرم صغيره جسم اطلاق اولنمز وابن دريده كوره
حيوان وجماد ونباته وجرم صغيره شامل اولور ومؤلف بصائرده اهل معقوله اقتدا ايدوب جسمى ابعاد ثلاثه‌دن مركب
نسنه ايله تعريف ايلدى يعنى طول وعرض وعمق اولان نسنه‌دن عبارتدرديدى وجسمك اجزاسى تجزئه وتقطيعله
اجسام اولمقدن زائل اولمز ديدى انتهى الجسمان جيمك ضميله جسم معناسنه‌در يقال له جسم لطيف وجسمان
وهى جماعة البدن والاعضاء من الناس وسائر الانواع العظيمة الخلق الجسامة كرامه وزننده عظيم الجسم
اولمق معناسنه‌در يقال جسم الرجل جسامة من الباب الخامس اذا عظم الجسيم امير وزننده والجسام غراب وزننده
وصفلردر تنومند وعظيم الخلقه شيئه دينور مؤنثلرى هايله‌در واتلو جانلو سموز آدمه دينور يقال رجل جسيم
اى بدين وشول محله دينوركه صحن زميندن يوكسك اولوب لكن اكام وچقوب آشار اوله جمعى جسام در
كتاب كبى بنو جوسم جوهر وزننده سلفده عربدن برجماعت ايديلر حالا منقرضلردر بنو جاسم بر قديم
جماعت آديدر التجسم تفعل وزننده عظيم نسنه‌يه عزم واقدام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تجسم الامر والرمل
اذا ركب معظمهما وبرارضك برسمتنى قصد ايدوب اوراسنه توجه وعزم ايلمك معناسنه‌در يقال تجسم الارض
اذا اخذ نحوها وبرطائفه‌دن برآدمى اختيار ايلمك معناسنه‌در يقال تجسم من العشيرة فلانا اذا اختاره الاجسم
اضخم وزننده ومرادفيدركه پك ايرى ديرمان شيئه دينور جاسم صاحب وزننده شامده برقريه اسميدر الجشم
جيمك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله والجشامة كرامه وزننده برآدم برزحمتلو كوچ ايشى اوزرينه آلوب رنج
وزحمتنى مرتكب اولمق معناسنه‌در يقال جشم الامر جشما وجشامة من الباب الرابع اذا تكلفه على مشقة
التجشم تفعل وزننده جشم معناسنه‌در يقال تجشمه بمعنى جشمه الاجشام همزه‌نك كسريله والتجشيم

تفعيل وزننده برآدمی رنج وزحمته اوغراتمق معناسنه‌در تقول اجشمنی الامر وجشمنی ای کلفنی اياه الجشم
فتحتینله والجشم شينك سكونيله آغرلق معناسنه‌در تقول القی علی جشمه وجشمه ای ثقله وفتحتینله
سموزلکه دینور سمن معناسنه‌در الجشم كتب وزننده سموز کسه‌لره دینور یقال قوم جشم وابل جشم
ای سمان الجشم صرد وزننده انسانك وحيوانك جوفنه دینور علی قول کوکسه مشتمل ایکولریله برابر
کوکسه دینور وآغرلق ثقل معناسنه‌در وجشم مضر قبیله‌سندن ویمن خلقندن وتغلب قبیله‌سندن
برجماعت آدیدر وثقیف وهوازن قبیله‌لری نسللرینك رجالندن برکسه‌نك اسمیدر وبیهق قضاسنده
برقریه آدیدر وبرعبد حبشی اسمیدرکه حارث بن لؤی نام کسه‌یی تربیه ایلمکله حارثك اولادنه بنو جشم اطلاق ایلدیلر
الجشم محسن وزننده ارسلانه دینور الجضم جيمك وضاد معجمه‌نك ضميله كثير الاكل آدمه دینور
شارحك بیاننه کوره مفردی کویا که جاضم‌در الجنضم جندب وزننده يانلری وبلی ایری وقبا آدمه دینور التجضم
تفعل وزننده برنسنه‌یی بتون اغزایله الق معناسنه‌در یقال تجضم الشیء اذا اخذه بالفم الجعم فتحتینله طمع
ایلمك معناسنه‌در یقال جعم فیه جعما من الباب الرابع اذا طمع وبرآدم بوغازی واسع اولمغله قالین وقبا سوزلو
اولمق معناسنه‌در جعم الرجل اذا غلظ کلامه فی سعة حلق واث قسمنه‌یك اشتهالو اولوب چوق اکل ایدر اولمق
معناسنه‌در یقال جعم الی اللحم اذا قرم وهوا کول ودوه قسمی شوراوت وبتکنلك بولمامغله کمیکلر ونجس کلاب
اکل ایدر اولمق معناسنه‌در یقال جعمت الابل اذا قضمت العظام وخرء الکلاب لشبه قرم بها یعنی دوه قسمی
ذکر اولنان مرعایی بولمیجق انلره اشتها ایدر وبرآدم طعامه بی اشتها اولوب اصلا کوکلی ایستمز اولمق معناسنه‌در
یقال جعم فلان اذا لم یشته الطعام بو جهتله معنای اسبق بیننده تضاد اولور ودوه قسمی یك پیر اولمغله دیشلری
دوکلمك معناسنه‌در یقال جعمت الابل اذا ذهبت اسنانها یعنی من الکبر التجعم تفعل وزننده بودخی طمع ایلمك
معناسنه‌در یقال تجعم فیه اذا طمع وباشلو قوجه دوه حزین حزین بوکورمك معناسنه‌در یقال تجعم العود اذا تحنن
الجعم كتف وزننده اته‌یك مشتهی اولمغله چوق اکل ایدن کسه‌یه دینور وطعامه اشتهاسی اولمیان آدمه دینور
الجعم جيمك كسريله بودخی اته‌یك اشتهادار اولان اکوله دینور الجعم جيمك فتحیله طعامه بی اشتها اولمق
معناسنه‌در یقال جعم فلان جعما من الباب الثالث اذا لم یشته الطعام ودوه نسنه اکل ایلمسون وبرکسه‌یی
اصرمسون دیو اغزنه باغ ایلمك معناسنه‌در که اسنك اوروق تعبیر اولنور یقال جعم البعیر اذا وضع علی فیه ما یمنعه
من الاکل والعض المجعوم طعامه اشتهاسی اولمیان آدمه دینور وبومرطوب کبی نسب اوزره‌در الجعماء
حمراء وزننده پیرلکدن هپ دیشلری دوکلمش دوه‌لره دینور یقال ابل جعماء ای ذهبت اسنانها کلها
وناقه‌یه ده وصف اولور ودبر ومقعده دینور وبونامش قوجه قاری‌یه دینور مذکرنده اجعم دینمز الاجعام
همزه‌نك كسريله برك نباتی کوکلر بنه دك اوتلانمش اولمق معناسنه‌در یقال اجعمت الارض اذا اکثر الحنك
علی نباتها فاکله والجاه الی اصوله بوراده حنك فتحتینله اوتجیلره دینور که جابجا طوارلرنی رعی ایدرلر ویقال
اجعم الشجر ای اکل ورقه الی اصوله واجعام استیصال معناسنه‌در یقال اجعم الشیء اذا استأصله الجیعم
حیدر وزننده آج وجایع معناسنه‌در المجعم مقعد وزننده صغنجق یره دینور یقال هو مجعم له ای ملجأ الجعام
غراب وزننده برعلتدر که دوه‌یه وسائر دوابه عارض اولور یازمو سمند نصکره یغمور سببیله بکیدن تازه‌لنن اوت
یمکدن نشئت ایدوب اسهاله دوچار اولورلر الجعثم زبرج وزننده بغدایجق اوتنك کوکلرینه دینور الجعثوم
زنبور وزننده ایری ذکر کله‌سنه دینور جعثمة قنفذه وزننده هذیل قبیله‌سندن علی قول ازد السراة قبیله‌سندن
برجماعتدر الجعثمات جيمك وثانك ضميله یابلره اطلاق اولنور قسی معناسنه وبوفی الاصل جماعت مزبوره‌یه
منسوبدر اعلای دوزرلر ایدی التجعثم تدحرج وزننده بوز یلوب دیرنشمك معناسنه‌در یقال تجعثم الشیء
اذا انقبض ودخل بعضه فی بعض الجعشم شين معجمه ایله جعفر وزننده اورته‌یه دینور وسط معناسنه الجعشم
قنفذ وجندب وزنلرنده طوپاج وقوند کوده‌لو بودوره دینور وتنومند اوزون آدمه دینمکله ضد اولور وقنفذ وزننده
اسامیدندر جعشم بن خلیبة بن جعشم وسراقة بن مالك بن جعشم اصحابدندر الجلم جيمك فتحی ولامك سكونيله
کسمك معناسنه‌در یقال جلمه جلما من الباب الثانی اذا قطعه وکیك اوزره اولان اتی صویوب الق معناسنه‌در
یقال جلم الجزور اذا اخذ ما علی عظامها من اللحم وقیونك یوکنی قرقمق معناسنه‌در یقال جلم الصوف اذا جزه
الاجتلام افتعال وزننده کیك اوزره اولان اتی صیروب الق معناسنه‌در یقال اجتلم الجزور بمعنی جلمه الجلامة
ثمامه وزننده قرقلمش یوکه دینور که قرقنتی تعبیر اولنور الجلم جيمك كسريله قیونك یوکرك یاغنه دینور که

بوکرکاری احاطه ایدن یاغدر المجلوم محلوق وتراشیده معناسنه‌در یقال هن مجلوم ای محلوق بوراده هن فرجدن
کنایه‌در الجلمة فتحاتله دریسی یوزلمش قیون کوده‌سنه دینور ایچی چیقوب پاچه‌سی کسلدکدنصکره
وکوتری هپ معناسنه‌در یقال اخذه بجلمته ای باجمعه بونده جيمك ضمی ولامك سكونيله ده جائزدر الجلمة
ثمره وزننده بودخی کوتری جمله معناسنه‌در الجلام زنار وزننده توپلری قیرقلمش قاولاق کچی تکه‌لرینه دینور
مفردی جلامه‌در الجلم فتحتینله برجنس قیوندر که ایاقلری اوزون اولوب وبجاقلرنده توی اولمیوب طازا اولور
طائف شهرنه مخصوصدر وکیك وکچی تکه‌لرینه وقیون قوچنه دینور جمعی جلام‌در کتاب کبی وبوك قرقه جق مقصه
دینور وکنه‌یه دینور قراد معناسنه ودوه قسمنه مخصوص برتمغا اسمیدر وآیه دینور قمر معناسنه علی قول
هلاله دینور واوغلاغه دینور الجیلم حیدر وزننده بودخی آیه دینور قمر معناسنه جلثم ثای مثلثه ایله
جعفر وزننده بررجل اسمیدر الجلحمة وحرجه وزننده ایپ بوکمك معناسنه‌در یقال جلحم الحبل اذا فتله
الاجلحمام اقشعرار وزننده ناس هر طرفدن کلوب برکمك معناسنه‌در یقال اجلحم القوم اذا اجتمعوا الاجلخمام
خای معجمه ایله اجلحمام وزننده ناس هرطرفدن کلوب برکوب پك چوق ومزدحم اولمق معناسنه‌در یقال
اجلخم القوم اذا استکثروا واجتمعوا الجلسام جيمك كسريله عامه‌نك برسام دیدکلری علته دینورکه ماده‌سنده
بیان اولندی پس فصیحی جلسام اولور الجلاعم جيمك فتحیله بنی سعد دن بربطن درکه یمامه ایله بحرین بیننده
متمکن اولورلر الجلهمة قنفذه وزننده وجيمك وهانك فتحیله دره‌نك قیيسنه دینور تقول رأیته یقعد فی الجلهمة
ای فی حافة الوادی وقنفذه وزننده شدت ومحنت معناسنه‌در ومشکل ایشه دینور امر عظیم معناسنه‌در
یقال وقع فی جلهمة ای شدة وکذا خطة وامر عظیم وبررجل اسمیدر الجلهم قنفذ وزننده ایری وبیوك فاره‌یه دینور
وبرخاتون اسمیدر الجلهوم عصفور وزننده جماعت کثیر معناسنه‌در الجلاهم جيمك فتحیله ربیعه قبیله‌سندن
منشعب برکوچك قبیله اسمیدر الجم جيمك فتحی ومیمك شدیدیله چوق نسنه‌یه دینور یقال مال جم ای کثیر
وجم الظهیرة نصف نهارك تمام طوافلغی کرته‌یه اطلاق اولنور تقول سرنا فی جم الظهیرة ای فی معظمها
وجم الماء صویك انکین یرندن عبارتدر وجم کلمه‌سنك جمعی جمام کلور جيمك كسريله وجموم کلور وجم وجمام
حرکات ثلاثه‌ایله مصدر اولورلر اولچکی باشلو اولچمك معناسنه یقال جم الکیل جما وجماما من الباب الثانی
اذا کاله الی رأس المکیال وجم وجمام سحاب وزننده یورغون آت بنلیوب دیکلمك معناسنه‌در یقال جم الفرس
جما وجماما اذا ترك ولم یرکب فعفا من تعبه وجم کمیکك اتی چوق اولمق معناسنه‌در یقال جم العظم اذا کثر لحمه
وصو برکسون دیو آلیوب حالی اوزره ترك ایلمکله ارکك معناسنه‌در یقال جم الماء اذا ترکه یجتمع وبرایش
وبرنسنه پك یقلشوب چاتمق معناسنه‌در یقال جم الامر اذا دنا وکیله اوزرنه باش یغمق معناسنه‌در تقول جممت المکیال
اذا جعلته علی رأسه طفافا الجميم امیر وزننده بودخی چوق معناسنه‌در یقال شیء جميم ای کثیر وچوق چاره
واوته دینور یاخود تمام بویلنمش وهریره یایلمش اولانه دینور جمعی اجماء کلور لبیب والباء کبی الجمة جيمك
ضميله بودخی صویك انکین وفراوان اولان یرینه دینور یقال وقع فی جمة الماء ای معظمه وباشده اولان صاچك
کور وفراوان اولانه دینور که کثرتندن اوموزلره قدر نازل اولور وجمه جماعت عظیمه‌یه دینور وسلیمان بن جمه تابعیدر
محدثیندندر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الجم جيمك كسريله شیطانه یاخود شیاطینه اطلاق اولنور الجم جيمك
ضميله برکونه صدف بحری اسمیدر الجموم عموم وزننده کول وقیومقوله سنك صویی برکوب چوغالمق معناسنه‌در
یقال جم الماء جموما من الباب الاول والثانی اذا کثر واجتمع وقیونك صوغلمش صویی کیر وظهور ایلمك معناسنه‌در
یقال جمت البئر اذا تراجع ماؤها الجمام سحاب وزننده آیغرآت وبوغور دیشی‌یه اشمغی برمدت ترك ایلمکله
صلبنده منیسی مجتمع ومتکثر اولمق معناسنه‌در یقال جم الفرس جماما اذا ترك فتجمع ماؤه ودیکلمکه وآسوده لکه
دینورکه اسمدر یقال وجد جمامه ای راحته الاجمام همزه‌نك كسريله بودخی آت قسمی بنلیوب صولوقلنمق
ودیکلمك معناسنه‌در یقال اجم الفرس اذا ترك فلم یرکب فعفا من تعبه ومتعدی اولور آتی دیکلندرمك معناسنه‌در
یقال اجم فرسه اذا ترکه ولم یرکب علیه فعفا من تعبه وصو برکسون دیو حالی اوزره ترك ایله ارکك معناسنه‌در
یقال اجم الماء اذا ترکه لیجتمع وبرنسنه کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال اجم الامر اذا دنا واولچکك اوزرینه باش
یغمق معناسنه‌در تقول اجممت المکوك اذا جعلته علی رأسه طفافا الاجم اعم وزننده اوزرنده اتی چوق
کمیکه دینور یقال عظم اجم ای کثیر اللحم ومزراقسز آدمه دینور یقال رجل اجم ای لا رمح معه وبوینوزسز
قباق قوجه دینور یقال کبش اجم ای بلا قرن وعورت قسمنك فرجنه اطلاق اولنور بو ینوزسز اولدیغیچون

وجناغه دينور الجمة جيمك فتحيله كيلرده وقايقلرده قيج التنده اولوب صرآن صولر بركدبكي يره دينور كه
سينتنه تعبيراولنور يقال تعفنت جمة السفينة وهي الموضع الذي يجتمع فيه الرشح من خروزه وصوبي فراوان
قيويه دينور يقال بئر جمة اي الكثيرة الماء ومقوللرينك ديتني طلب ايدن جماعته دينور بومعناده جيمك
ضميله ده لغتدر يقال جاءني جمة عظيمة اي جماعة يسئلون الدية المجمم معظم وزننده صاچي فراوان اولمغله
اوموزلرندن اشاغي يه قدرايز اولان آدمه دينور يقال رجل مجمم اي ذوالجمة الجماني رماني وزننده باشنك
صاچي طوب وكوراوله رق اوزون اولان آدمه دينور يقال رجل جماني اي طويل الجمة شارحك بيانينه كوره
بونده نونك زياده سي خلاف قياس اوزره در واكرجمه ايله برآدم مسما اولوب واكا نسبت اولنسه جمي دينور الجمام
كتاب وزننده آيغر چكلمكدن برمدت ترك اولنمغله صلبنده مجتمع اولان مني يه دينور وجمام حركات ثلاثه ايله
وجم جبل وزننده باشلو اوچيلان اوچكك باشنه دينور يقال اعطاه جمام المكوك مثلثة وجمه وهو ماعلى رأسه
فوق طفافه وجمام غراب وزننده اسامي ندر كاسيذ كر وجام كتاب وزننده جميع بطونك منسوب اولدقلري
قبيله لره دينور جاجم كبي كاسيذ كرشارحك بيانينه كوره بونك جمعي جمجمه در جمجمه وزننده التجميم تفعيل وزننده
بودخي اوچكه باش يغمق معناسنه در تقول جممت المكوك اذاجعلت رأسا عليه و برك اوتلري چايرلري جميم
اولمق معناسنه در يقال جم النبت اذا صار جميما وتجميم مطلقا خاتونه ويريلان متعه يه دينور مؤلفك رسمنه كوره
تمتين كبي اسمدر ظاهرامقدم مصدراولوب بعده اسم اولمشدر الجمان عطشان وزننده والجمام شدادوزننده
باشلو اوچكه دينور وجام بن عمي حمير قبيله سي نسبنك رجالندندر وجمان بن هداد ازد قبيله سندندر الجماء
صماء وزننده طلو قواطه يه دينور يقال جمجمة جماء اي ملأى وجماء العظام كيكلري پك اتلو خاتونه وصف اولور
يقال امرأة جماء العظام اي كثيرة اللحم وعربلرك جاؤا جماء غفيرا والجماء الغفير قوللري كه باجمعهم معناسنه
مستعملدر غفرماده سنده بيان اولندي وجماء مهره تختهسي كبي دوپدوز پاچين نسنه يه دينور تأنيثي موصوف
اعتباريله در يقال ارض وصخرة وعمارة جماء اي ملساء وجنكلرده باشه كيلان توغلغه يه دينور الجموم
صبور وزننده صوبي فراوان قيويه دينور يقال بئر جموم اي الكثيرة الماء ومايه لو آته اطلاق اولنور كه
بر دفعه سكرتدكدنصكره اصلا اشاغيلوب بلافتورتكرار سكردراوله يقال فرس جموم اي كلماذهب منه
جري جاءه جري آخر التجمم تفعل وزننده بودخي اوت جميم اولمق معناسنه در يقال تجمم النبت
اذا صار جميما الجميمة سفينه وزننده شول تازه بغدايجق اوتنه دينور كه نباتي يادم آيلق اولمغله رعي ايدن حيوانك
قاوره منه كلوب اغزني طولدرراوله جميمه اميمه وزننده كه بنت صيفي در كذلك جميمة بنت جمام بن الجموح كه
بدري غراب وزننده درايكيسيده صحابيه لردر الاستجمام بريرك صوبي تجمع ايدوب كثرت بولمق معناسنه در
يقال استجم الماء اذا كثر واجتمع وبرك چايرلري كورنمك معناسنه در يقال استجمت الارض اذا اخرج نبتها المجم
فتحتيله كوكسه اطلاق اولنور صدر معناسنه ومنه يقال هو واسع المجم اي رحب الذراع واسع الصدر شارح ديركه
اصل مجم قيونك دبنده صو مجتمع اولان يرينه دينور كه قيونك طشتي وتكنه سي تعبيراولنور بومناسبتله صدره دخي اطلاق
اولندي الجمي ربي وزننده بقله يه دينور باقلاء معناسنه الجمجمة زلزله وزننده والتجمجم تزلزل وزننده
سوزني آچق سويلميوب يعني حروفلري بري برندن تميز ايدمرك دانه دار اداايتميوب دكرمندن داري چكركبي سويلمك
معناسنه در يقال جمجم الكلام وتجمجم اذالم يبين كلامه وجمجمه برنسنه يي درونده كتم واخفا ايلمك معناسنه در
يقال جمجم الشيء اذااخفاه في صدره وهلاك ايلمك معناسنه در يقال جمجم فلانا اذااهلكه الجمجمة جيمك
ضميله باشك چناغنه دينور كاسة سر معناسنه علي قول دماغه ظرف اولان كيكه دينور جمعي جمجم در هاسز
بونك تفصيلي جحف ماده سنده مرورايلدي و بركونه اوچك اسميدر وچوراق يرده قازلمش قيويه دينور واغاجدن
دوزلمش چناغه دينور وقواطه يه دينور تقول سقاني في جمجمة اي قدح من خشب الجماجم جمجمه نك جمعيدر
وجماجم سادات واشرافه اطلاق اولنور يقال هم الجماجم اي السادات وجميع بطونك منتسب اولدقلري قبائله
دينور عظيم اولديغيچون جميع بطوني جمع ايدرمثلا كلب بن وبره قبيله سي كبي كه كلبي دينسه بطوندن شيء آخره
نسبته حاجت قالمز وجماجم جرجان شهرنده برصوقاغك آديدر دير الجماجم كوفه قربنده برموضع آديدر وحسن بن
يحيي وعلي بن مسعود الجماجميان محدثلردر الجماوان شداداوزننده مدينه قربنده ايكي پاره اطلاق اولنور
الجمجم هدهد وزننده بركونه پاپوشه دينور و بومعربدر حالامكده جمجمه ديدكلري پاپوش اوله جقدر فارسيده
جمجم ديرلر جيملرك كسريله الجمة جيمك فتحي ونونك سكونيله وفتحيله برنسنه نك جماعتنه دينور و يقال اخذه

بجمنته اي كله الجوم قوم وزننده برلكده اولان چوبانلره دينور اسم جمعدر يقال هم جوم اي رعاء يكون امرهم
واحدا وجوم مصدراولور برنسنه طلب ايلمك معناسنه كرك خير وكرك شر اولسون يقال جام الرجل يجوم
جوما اذاطلب شيئا خيرا اوشرا الجام نام وزننده كومشدن اولان قابه دينور كاسه ومشربه وسائري كبي جمعي
اجؤم كلور همزه ايله افلس وزننده واجوام وجامات كلور وجوم كلور جيمك ضميله يقال شرب من الجام وهواناء من فضة
وجام نيسابور اعمالندن برقصبه آديدر عارف ابونصر احمد بن الحسين واوغلو شيخ الاسلام اسمعيل ومحدثيندن
سليمان بن حمزه و يوسف بن عمر الجاميون اورايه منسوبلردر جويم زبير وزننده فارس ايالتنده بربلده آديدر
عامه بونك ياسني مضموم تفوه ايدرلر الجهم سهم وزننده والجهم كتف وزننده يومري وطوپاچ ودورك
چركين يوزه دينور يقال وجه جهم وجهم اي غليظ مجتمع سمج وجهم سهم وزننده برآدمي ترش وعبوس چهره ايله
قرشولمق معناسنه در يقال جهم فلانا وجهمه جهما من الباب الثالث والرابع اذااستقبله بوجه كريه وجهم
عاجز وضعيف و بيمجال آدمه دينور يقال رجل جهم اي عاجز ضعيف وارسلانه دينمكله ضد اولور وجهم بن
قيس ياخود بوزبير وزننده در وجهم بن قثم وجهم نامنده ايكي ذات دخي كه بري بلوي وبري اسلمي در صحابه دندر
الجهامه ندامه وزننده والجهومة عمومه وزننده برآدمك يوزي طوپاچ يومري ودورك چركين اولمق معناسنه در
يقال جهم وجهه جهامة وجهومة من الباب الخامس اذا كان جهما التجهم تفعل وزننده بودخي برآدمي بدچهره ايله
قرشولمق وقرشوسنه وارمق معناسنه در يقال تجهمه وتجهم له اذااستقبله بوجه كريه الجهمة جيمك فتحي
وضميله اواخرليلك ابتداسنه دينور علي قول آخرندن هنوز قرا كولق بقيه سنه دينور يقال خرج في جهمة الليل
اي اول مأخيره اوبقية سواد من آخره وبيوك قزغانه دينور الاجهام افتعال وزننده جهمه ليل وقتنه كيرمك
معناسنه در يقال اجهم الرجل اذادخل في جهمة الليل الجهمة غرفه وزننده سكسان مهار مقداري دوه
بلوكنه دينور الجهوم صبور وزننده بودخي عاجز وزبون وضعيف آدمه دينور الجهيم زبير وزننده ياخود
لامسرابن الصلت وجاهمة بن العباس صحابه لردر الجهام سحاب وزننده يغمورسز بلوده دينور علي قول يغموري
ياغمش اولانه دينور يقال ماهو الاجهام اي سحاب لاماء فيه اوهراق ماؤه الاجهام همزه نك كسريله بلود
جهام اولمق معناسنه در يقال اجهمت السماء اذاصارت جهاما جيهم حيدر وزننده بررجل اسميدر و برموضع
آديدر كه آنده جن طائفه سي چوقدر الجيهمان ريهقان وزننده زعفرانه دينور جهدمه مرحله وزننده بشير بن
الخصاصيه نك خاتونيدر كه نبي اكرم صلي الله عليه وسلم حضرتلرني رؤيت ايلديلر جهرم جعفر وزننده فارس
اولكه سنده بربلده آديدر دوشمه ياخودكان جنسندن ثياب جهرميه ديدكلري اورايه منسوبدر الجهضم جعفر
وزننده بيوك باشلو دكرمي يوزلو آدمه دينور وياللري ميدانلو وكوكسي كڭبش كمسه يه دينور وارسلانه دينور
وبررجل اسميدر التجهضم تدحرج وزننده تعظم وتكبرايله طفره لنمق معناسنه در يقال تجهضم الرجل
اذاتغطرس وتعظم وبوغورده ساير بوغورلري كوكسيله چالوب چارپوب پايمال ايلمك معناسنه در يقال تجهضم
الفحل علي اقرانه اذاعلاهم بكلكله جهنام ضمتيله ونون مشدده ايله اعشي نام شاعرك تابعه سي اولان جنيك
اسميدر وعمرو بن قطن نام كمسه نك لقبيدر بونده كسرتينله زبان زده در جهنام كسرتينله قيس بن حسانك فرسي
اسميدر وجهنام جيمك حركات ثلاثيله وجهنم عملس وزننده ديبي دربن قيويه دينور يقال ركية جهنام
وجهنم اي بعيدة القعر وجنت مقابلي اولان جهنم اعاذنا الله منها آنكله تسميه اولندي شارح ديركه بوصورتده تأنيث
وعلميتله غيرمنصرف اولور وتأنيثي مسماسي اولان بئر ياخود نار اعتباريله در و بعضلر اصلي كهنام عبراني اولمسنه
ذاهب اولمغله اكا كوره اعجميد اولور الجيم ميم وزننده اسرمش ديشي يه قزمش دوه يه دينور وديبا تعبيراولنان
قماشه دينور ديباج معناسنه لفظمز بورك بومعناره ورودي كتاب الجيم مؤلفي ابوعمرودن ناقل اوله رق بعض
علماء كرامدن مسموعمز اولدي وجيم حروف هجادن برحرف معهوده در ومؤنثدر التجييم تفعيل وزننده جيم
حرفي يازمق معناسنه در يقال جيم جيما اذا كتب الجيم فصل الحاء المهملة المحبرم مزعفر وزننده
حب رمان چورباسنه دينور كه عربستانده معروفدر الحبرمة دحرجه وزننده حب رمان چورباسي پاعق
معناسنه در يقال حبرم الرجل اذا اتخذ الحبرمة شارحك بيانينه كوره اشبو حبرمه ماده سي حب ايله رمان
كلمه سندن منحوتدر الحتم ختم وزننده خالص معناسنه در بونده محت لفظندن مقلوبدر يقال شيء محت
وحتم اي خالص وحكم وقضا معناسنه در يقال حتم مقضي اي حكم وايجاب والزام معناسنه در يقال وقع بجمته
اي بايجابه وبرايشي محكم ومتين ايلمكه دينور جمعي حتوم كلور شارح ديركه بوراده بعض نسخه ده تقديم وتاخيرواقعدر

صواب اولان واحكام الامر وايجابه عنوانده اولمقدر وحتم لفظى فى الاصل مصدردر اسم موقعنده دخى مستعملدر
وحتم مصدر اولور بركسه اوزره بر نسنه ايله حكم ايلمك معناسنه يقال حتم بكذا حتما من الباب الثانى اى قضى وبر نسنه يى
بركسه اوزره ايجاب والزام ايلمك معناسنه در يقال حتم عليه الامر اذا اوجبه وبر ايشى متين ومحكم قلمق معناسنه در
يقال حتم الامر اذا احكمه الحاتم حاكم وزننده ومرادفيدر كه قاضى يه دينور جمعى حتوم كلور يقال حتم الحاتم بكذا
اى حكم القاضى وسياه قرغه يه اطلاق اولنور كه قوزغون تعبير اولنور وغراب البين اطلاق ايلدكلرى قرغه يه ده
اطلاق اولنور كه منقارى اياقلرى قزل اولور آكين قرغه سى ديدكلر بدر عربلر بونلرك آوازندن فراقه تطير ايدرز
كوياكه بونلر فراقله حكم ايتدكلرينه مبنى اطلاق ايلديلر وحاتم بن عبدالله بن سعد الطائى جود وسخاده ضرب
مثل اولنان كمسه در لسان عامه ده تاى مفتوحه ايله متداولدر كه محرفدر التحتم تفعل وزننده بر نسنه يى نفسنه
واجب ولازم قلمق معناسنه در يقال تحتم الشئ اذا جعله حتما يعنى على نفسه وآغزده ملايم اولان نسنه اكل
ايتمك معناسنه در يقال تحتم الرجل اذا اكل شيئا هشا فى فيه وحتامه يى يمك معناسنه در يقال تحتم فلان اذا
اكل الحتامة وبر آدمك حقنده تفأل ايله خير اميد ايلمك معناسنه در يقال تحتم لفلان بخير اذا تمنى له خيرا وتفأل له
وبر نسنه ايچون منبسط وصفا ياب اولمق معناسنه در يقال تحتم لكذا اذا هش له ويقال هو ذو تحتم اى هشاش
المتحتم اسم مفعول بنيه سيله كديسيله هشاشت كلوب نشاطمند اولنه جق نسنه يه دينور ومنه يقال هو
غض المتحتم اى هش مرتاح دائما الحتمة غرفه وزننده سياهلغه دينور يقال به حتمة اى سواد الحتمة فتحاتله
اوفانمش شيئه يه دينور الحتامة ثمامه وزننده طعام اكل اولندقدنصكره صفره ده وتبسيده قلان طعام بقيه سنه
دينور على قول اكل اولنوركن دوكيلوب دوشن طعام دوكنديسنه دينور يقال اكل الحتامة فلم يطرحها وهى
ما بقى على المائدة من الطعام او ما سقط منه اذا اكل الحتومة حانك ضميله اكشيلكه دينور يقال فى طعمه حتومة
اى حموضة الاحتتام اطمينان وزننده قطع ايلمك معناسنه در يقال احتتم الامر اذا قطعه الاحتم احمر
وزننده سياه نسنه يه دينور يقال شئ احتم اى اسود حتم تاى فوقيه ايله زبرج وجعفر وزنلرنده برموضع آديدر
الحتمة حانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله وفتحيله طپراغى قزل كوچك تپه يه دينور على قول قاره طاشلق تپه يه
دينور وبروك اوجنه دينور ارنبه معناسنه وكوچك آت قولونه دينور مهر صغير معناسنه جمعى حثام كلور
حانك كسريله ومكه ده حجون قربنده برموضع آديدر وبلالام برخاتون اسميدر وابو حثمه حضرت فاروق
جليسلرندندر وابن ابى حثمه ابوبكر بن سليمان المحدث علماء قريشدندر الحثمة غرفه وزننده صو بندندن صو يك
دوكيلجك موقعنه دينور الحوثم جوهر وزننده انساندن ودوه قسمندن معتدل الطول اولانه دينور كه مراد
اوزونلغه مائل اورته بويلو اولمقدر الحثماء صحراء وزننده سيل صويى اقوب كيدكدنصكره دره ده قلان قوم
بقيه سنه دينور الخثم خصم وزننده ويرمك معناسنه در يقال حثم له حثما من الباب الاول اذا اعطاه الحثرمة
دحرجه وزننده دوداق قالين اولمغه دينور يقال به حثرمة اى غلظ الشفة الحثرمة زبرجه وزننده بروك اوجنه
دينوركه بوشق بردر على قول الك اوجنه دينور و بروك الننده اوسط دوداغك اورته سنده اولان خرده
دائره يه دينور الحثارم علابط وزننده دوداقلرى قالين آدمه دينور يقال رجل حثارم اى الغليظ الشفة الحثلم
زبرج وزننده طبب مقوله سى ياغك ياخود صافى ياغك دبنده قلان طورطوسنه و پوصه سنه دينور الحجم
حانك فتحى وجيمك سكونيله بر نسنه نك ال سوروب يوقلنه جق واله طوقنه جق يومريجه جثه ومقدارنه دينوركه
چليم تعبير اولنور جمعى حجوم كلور يقال حجم الكتاب ضخم وهو ملمسه النائئ تحت اليه وحجم مصدر اولور منع ايلمك
معناسنه يقال حجمه عنه حجما من الباب الاول اذا منعه وقيرك ممه سى تومورب اغرشقلمق معناسنه در يقال
حجم ثدى الجارية اذا نهد وكبكده اولان انى كيروب يمك معناسنه در يقال حجم العظم اذا عرقه وامك وصورمق
معناسنه در يقال حجم الصبى ثدى امه حجما من الباب الاول والثانى اذا مصه الحجام شداد وزننده بر نسنه يى
بك امروب صوريجى كمسه يه دينور مصاص معناسنه در دائما حجامت ايدن آدمه حجام اطلاقى بو معنايه مبنيدر
وافرغ من حجام ساباط مثلى سبط ماده سنده مرور ايلدى الحجوم صبور وزننده والمحجم منبر وزننده رفق
وسهولتله حجامت ايدن اوزاسناذه دينور يقال حاجم حجوم ومحجم اى رفيق وحجوم نسوانك فرجنه اطلاق
اولنور مصوص اولديغيچون والمحجم منبر وزننده والمحجمة مكنسه وزننده حجامت آله جق شيشه يه دينور الحجامة
كتابه وزننده حجاملق حرفته دينوركه حجامتچيلك تعبير اولنور الاحتجام افتعال وزننده حجامدن حجامت آلدرمق
ايستمك معناسنه در يقال احتجم الرجل اذا طلب الحجامة الاحجام همزه نك كسريله برايشدن كيرو طوروب

وازكلمك ياخود خوف وهيبتدن چكنلمق معناسنه در يقال احجم عنه اذا كف عنه او نكص هيبة شارح ديركه
بو معناده احجام منع معناسنه اولان حجمك مطاوعيدر كيتّه فاكب قبيلندندر واحجام قيزك ممه سى تومورب
اغرشقلمق معناسنه در يقال احجم ثدى الجارية اذا نهد وخاتون هنوز طوغمش ولدنى الك اول امزرمك معناسنه در
يقال احجمت المرأة للمولود اذا ارضعته اول رضعة المحجام محراب وزننده دائما هر نسنه دن خوف وهيبتله
چكنليوب كيرو طورور اولان كمسه يه دينور الحجام كتاب وزننده اصرمسون ديو خويسرزدوه نك اغزينه ياخود
بروندرغنه بغلدقلرى اسنك تعبير اولنان شيئه دينور الحوجمة جوهره وزننده قرمزى كله دينور ورد احمر
معناسنه جمعى حوجم در التحجيم تفعيل وزننده بركسه يه شدتله ديكه ديكه باقمق معناسنه دركويا كه نظريله
قاتى ايلكنى صوروب چقارر يقال حجم اليه اذا نظر اليه شديدا الحدم حانك فتحى ودالك سكونيله وفتحيله
آتشك پك حرّ واحراقنه دينور يقال ما اشد حدم النار وحدمها اى شدة احراقها وحميها الاحدام همزه نك
كسريله آتش كذلك هوانك اسيلكى يانوب طوتشمق معناسنه در يقال احدمت النار والحرّ اذا اتقدا
الاحتدام افتعال وزننده بركسه يه افراط غيظ وغضبدن پر آتش اولوب يانوب يا قلمق معناسنه در يقال احتدم
عليه غيظا اذا تحرّق وآتش علولنمك معناسنه در يقال احتدمت النار اذا التهبت وقانك قرمزى اولمق
معناسنه در شويله كه سياهلق درجه سنه بالغ اوله يقال احتدم الدم اذا اشتدت حمرته حتى يسود التحدّم
تفعل وزننده احتدام ايله معناى اولده مرادفدر يقال تحدّم عليه غيظا اذا تحرّق الحدمة فتحاتله آتش علوينك
پارلديسنه وكورلديسنه دينور تقول سمعت حدمة النار اى صوت التهابها وحيه قسمنك جوفندن كلان
سسه على قول انسانك غيظ وغضبدن ناشى ايچريسندن ظهور ايدن كورلدى كبى كومور ديسنه دينور
حدمه غرفه ياخود همزه وزننده برموضع معروف اسميدر الحدمة فرحه وزننده چابك قينار اولان تنجره يه
وچوملكه دينور يقال قدر حدمة اى سريعة الغلى الحذم حانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله
بر نسنه يى كسمك على قول تيز وچابك كسمك معناسنه در يقال حذمه حذما من الباب الثانى اذا قطعه او قطعا
وحيا ومطلقا سرعت ايلمك معناسنه در يقال حذم فى قرأته وغيرها اذا اسرع الحذم كتف وزننده پك
كسيجى نسنه يه دينور يقال سيف حذم اى قاطع الحذيم حانك كسرى ويانك فتحيله بو دخى پك كسيجى
نسنه يه دينور وهر ايشده اوز واستاذ اولان چيره دست آدمه دينور يقال هو حذيم اى حاذق ونجد
اولكه سنده برموضع آديدر وتيم الرباب قبيله سندن بر متطبب كمسه نك اسميدر وحذيم بن عمر والسعدى
وحذيم بن حنيفة بن حذيم وابو حنيفه وابو حنظلة بن حذيم صحابه لردر وسليم بن حذيم وتميم بن حذيم تابعيلردر وبو تميم
بن حذلمك غيريدر الحذم قنفذ وزننده كسلمش قوشك اوچمسنه دينوركه كسيك كسيك اوچر الحذمه ضمتيله
پك چابك طوشنلره واوزاوغريلره دينور الخذم صرد وزننده والحذمة همزه وزننده آديملرنى صيق
آتهرق يوريين بودوره دينور اوّلك مؤنثى هايله در الحذمان فتحاتله سرعتله يوريمك معناسنه در يقال
حذم الرجل حذمانا من الباب الثانى اذا مشى مسرعا وآغر آغر او يالنه رق يوريمك معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال يحذم اى يمشى بطيئا حذام قطام وزننده وسحاب وزننده برخاتون اسميدر حذمه همزه وزننده
برفرس اسميدر الحذام غراب وزننده ياب ياب او يالنه رق كسل وبطالتله اولان يوريشه دينور قطع معناسنه ندر
يقال اشترى عبدا حذام المشى اى بطيئا كسلان حذيمه سفينه وزننده ابن يربوع بن غيظ بن مرّه در الحدرمة
دحرجه وزننده كثرت كلام معناسنه در يقال حذرم فلان اذا اكثر الكلام الحذارمة علابطه وزننده چوق
سوزلو اوزان آدمه دينور يقال رجل حذارمة اى مكثار الحذلمة دحرجه وزننده آته تيمار واصلاح ايلمك
معناسنه در يقال حذلم فرسه اذا اصلحه واغاجى اوق كبى يونوب بچاق كبى كسكين ايلمك معناسنه در يقال حذلم العود
اذا برأه واحدّه وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال حذلم الرجل اذا اسرع وطولدرمق معناسنه در يقال
حذلم سقاءه اذا ملأه وعجله سندن يوارلنور كبى يوريمك معناسنه در تحذلم دخى بو معنايه دركما سيذكر التحذلم
تدحرج وزننده بو دخى سرعتله يوريمك معناسنه در يقال تحذلم الرجل اذا اسرع وبر آدمك فضول حمق
وچولپه لغى كيدوب ادب وعرفان صاحبى اولمق معناسنه در يقال تحذلم الرجل اذا تادّب وذهب فضول حمقه
وسرعتدن يوارلنور كبى يوريوب كتمك معناسنه در يقال مرّ فلان يحذلم ويتحذلم اى مرّ كانه يتدحرج الحذلوم
زنبور وزننده پك چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور الحذلم جعفر وزننده طقناز كوده لو بودوره دينور
وتميم بن حذلم تابعيدر الحرم حانك كسريله حرام لفظنده لغتدركه حلال ومباح مقابليدر استعمالى ممنوع

اولان نسنه‌دن عبارتدر جمعی حرم کلور ضمتینله وحریم وحرمان معناسنه مصدر اولور کاسیذکر و واجب
معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی وحرم علی قریة اهلکناها الآیة ای واجب شارح دیرکه وحرام قرأتنه کوره
حرام کندی معناسنه‌در لکن اشبو حرم قرأتنه کوره کسائی واجب ایله تفسیر ایلدی و بو مجازدر الحرم حانك
ضمیله والحرام سحاب وزننده برنسنه برکسه اوزره ممنوع اولمق معناسنه‌درکه مراد تسخیر الهی یاخود منع قهری
ایله عن اصل ممنوع اولمقدر یقال حرم الشیء علیه حرما وحراما من الباب الخامس اذا کان ممنوعا مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره اصل حرام که ممنوع منه اولان نسنه‌دن عبارتدر یا تسخیر الهی ایله اولور یاخود منع قهری ایله یاخود
من جهة العقل یاخود من جهة الشرع اولور یاخود امر و مصلحتنك مرتسم اولدیغی جهتدن اولور اشبو قاموسده
بو محلده ایراد ایلدیکی مثاللر ظاهرا معنای واحد قیاس اولنمغله تکرار وهم اولنور لکن ذکر اولنانك حرمتی وجه مذکور
اوزره‌در ومثال آتینك حرمتی عارضیدر پس بو ایکی حرامك بیننده فرق فارق واردر انتهی ویقال حرمت الصلوة
علی المرأة ای الحائض وکذا السحور علی الصائم حرما وحرما بضمتین من الباب الخامس اذا امتنع فعلها وحرم
احرام بالحج معناسنه اسمدر حل مقابلیدر قال الشارح ومنه الحدیث قالت عائشة رضی الله عنها کنت اطیب النبی
علیه السلام لحله وحرمه ای وعند احرامه الحرم فتحتینله والحرام سحاب وزننده بودخی برنسنه برکسه‌دن
ممنوع اولمق معناسنه‌در یقال حرمت الصلوة علی الحائض وحرم السحور علی الصائم حرما وحراما من الباب
الرابع اذا امتنع فعلها وحرم فتحتینله مطلق ذکر اولندقده مراد حرم مکهٔ مکرمه‌درکه حرم الله وحرم رسول الله‌در
علیه الصلوة والسلام و بو حل مقابلیدرکه مواضع معروفهٔ محدده‌نك خارجی حل وداخلی حرمدر نیجه افعال
انده ممنوع ومحظوردر وکا محرم دخی اطلاق اولنور وتثنیه صیغه‌سیله حرمان مکهٔ مکرمه ایله مدینهٔ منوره‌یه
اطلاق اولنور وحرم لفظنك جمعی احرامدر وحرم الرجل حریم معناسنه‌در کاسیذکر وحرم مصدر اولور
بر آدم قمارده همیشه مغلوب اولمق معناسنه یقال حرم فلان حرما من الباب الرابع اذا قمر ولم یقمرهو واونکولك
وبنازلق ایلمك معناسنه‌در یقال حرم فیه اذا لج ومحك وابو الحرم محدثیندن برجماعتدر التحریم تفعیل
وزننده حق جل وعلی برنسنه‌یی حرام قلمق معناسنه‌در یقال حرمه الله ای جعله حراما وشهر حرامه کیرمك
معناسنه‌در یقال حرم الرجل اذا دخل فی الشهر الحرام و بر آدمه قمارده غالب اولوب یکمك معناسنه‌در یقال
حرم فلانا اذا قمره الحرام سحاب وزننده مصدردرکه ذکر اولندی واسم اولورکه حلال مقابلیدر ممنوع منه
اولان شیئه دینور یقال هو حرام علیه ضد حلال واشهر حرمدن مفرد اولور کاسیذکر وحرام اسامیدندر
مدینه اهالیسی بیننده اسم شایعدر حرام بن عثمان مدنی ومحدث واهی وضعیفدر ومحمد بن حفص وموسی بن
ابراهیم الحرامیان محدثلردر وحرام بن عوف وحرام بن ملحان وحرام بن معاویه یاخود بو زای معجمه ایله‌در وحرام بن
ابی کعب صحابه‌لردر وعربلرك حرام الله لا افعل قوللری یمین الله لا افعل ترکیبی قبیلندندر که بینلرنده یمیندر شارحك
بیاننه کوره بو عقیل قبیله‌سنه مخصوصدر رب متعالك حلال ایلدیکی نسنه‌یی بکا حرام اولسون دیمکدر وحتی
بوندن تصرفله تحریم لفظنی یمین ایلمك معناسنه استعمال ایلدیلر انتهی المحارم میمك فتحیله حق تعالینك حرام
قلدیغی نسنه‌لردر مفردی محرم درمقعد وزننده یقال اتقوا المحارم ای ما حرم الله تعالی ومحارم اللیل قورقنج کیجه‌لردن
عبارتدر که پك خطرناك اولمغله آنلرده بیمحابا یوله کیتمك حرام اولور یقال سری فی محارم اللیل ای مخاوفه المحرم
معظم وزننده بودخی حرم مکه‌یه اطلاق اولنور وشول دوه‌یه اطلاق اولنورکه کرچه برمقدار قوللنمغله اورته‌جه
بو اشیوب لکن دلخواه اوزره قوللنمسی هنوز دشوار اوله وسرداولیوب اله ملایم طوتقنور اولان بر ونه دینور ویکی
قامچی‌یه دینور ودباغت اولنمامش دری‌یه دینور وشهر الله الاصب اسمیدر جمعی محارم ومحاریم ومحرمات کلور
شارح دیرکه کرچه مراد اول شهورسنه اولان آیدرکه محرم الحرامدر لکن مؤلفك اصب ایله توصیفی ملایم دکلدر
زیرا اصب لفظی اصم کبی ماه رجبك وصفیدر دخولنده سلاحلردن دوکلدیکیچون یعنی آنده قتال ترك
اولندیغیچون متصف اولمشدر ومؤلف بونی ماده سنده بیان ایلمامشدر کذلك شهر الله دخی رجبك اوصافندندر
حتی اشهر حرم تعریفنده کندوسی دخی تصریح ایلمشدر لکن اشهر مبارکه‌نك هر برینه تعظیما شهر الله اطلاق — مطلب
اولنمشدر نهایت بر وصف مخصوصله تمییز ایدرلر مثلا محرمه شهر الله الحرام ورجبه شهر الله الاصم وشعبانه
شهر الله المعظم ورمضانه شهر الله المبارك اطلاق ایدرلر وقالدیکه اصب وصفی محرمه رجبدن ازید ملایمدر
ومؤلف صم ماده‌سنده رجبی اصم ایله وصف ایلمشدر فلینظر انتهی ومحرم اسامی رجالدندر الاحرام همزه‌نك
کسریله حرم مکه‌یه داخل اولمق یاخود هتك وفسخ اولنمیان حرمته یاخود شهر حرامه داخل اولمق معناسنه‌در

یقال احرم الرجل اذا دخل فی حرم مکة اوفی حرمة لا تهتك اوفی الشهر الحرام وبرنسنه‌یی حلال ایکن حرام قلمق
معناسنه‌در یقال احرم الشیء اذا جعله حراما وحج ایچون وعمره ایچون احراملنمك معناسنه‌درکه حلال اولان
نسنه کندوسیله حرام اولان اعماله کیرمکدن عبارتدر یقال احرم الحاج والمعتمر اذا دخل فی عمل حرم علیه به
ما کان حلالا و بر آدمی قمارده یکمك معناسنه‌در یقال احرم فلانا اذا قمره الحریم امیر وزننده شول شیئه دینورکه
تحریم اولنمغله اصلا یاپشلیوب وطوقنلمز اوله یقال شیء حریم وهو ما حرم فلم یمس و بر آدمك اورتاغنه دینور یقال
هو حریمه ای شریکه و عامه‌ده بر موضع آدیدر و بغدادده بر محله آدیدرکه طاهر بن حسین طرفنه نسبت
اولنور مرقوم مأمون خلیفه‌نك وزیری وسرعسکری ایدی اعلامدن ابن اللتی الحریمی اورادندر وحریم احرامه
کیرمش آدمك کیندیکی لباسنه دینورکه لسانمزده احرام تعبیر اولنان فوطه‌لردر کذلك احرامه کیرمش آدمك
ارقه‌سندن چقردیغی لباسنه دینورکه احرامده اولدقجه انی تلبس ایلمز وحریم الدار اول خانه‌یه مضاف اولان
حقوق ومنافعنه اطلاق اولنورکه چوره سنده و یوره سنده خانه‌یه لازم اوله‌جق یرلردن عبارتدر سائرك تعرضی
حرامدر مثلا زبیل دوکجك یرکبی وحریم البئر قیو قازیلورکن یوره سنده طپراغی القا اولنه‌جق محللردن عبارتدر
شارح دیرکه کتب فقهیه‌ده مسائل مخصوصه‌یی مشتملدرکما کثری هر طرفندن قرارشون محل ایله تحدید ایلدیلر
وحریم الرجل کشی‌یه صون وحمایتی واجب اولوب وآنلردن بیکانه‌نك دخل وتعرضنی منع ودفع ضمننده مقاتله
اولنه‌جق نسنه‌لردن عبارتدرکه اصطلاحمزده عرض وناموس تعبیر اولنور وکا حرم دخی دینور کاذکر جمعی
احرام وحرم کلور ضمتینله یقال هو یحمی حریمه وحرمه وهو ما یحمیه و یقاتل عنه وحریم مصدر اولور حرمان کبی
کاسیذکر واسامیدندر حریم ابن جعفی بن سعد العشیره‌در ومالك بن حریم الهمدانی جد مسروق‌در الحریم
حانك فتحیله والحرمان حانك کسریله والحرم والحرمة کذلك حانك کسریله والحرم والحرمة حانك
فتحی ورانك کسریله والحریمة حانك فتحیله برکسه‌دن برنسنه‌یی منع ایلمك معناسنه‌درکه اول کسه‌یی اندن
محروم ایلمك تعبیر اولور یقال حرمه الشیء وحرمه حریما وحرمانا وحرما وحرمة وحرما وحرمة وحریمة
من الباب الثانی والرابع اذا منعه وقولهم احرمه لغیة یعنی بو معناده افعال بابندن ورودی لغت فصیحه دکلدر
المحروم خیردن ممنوع اولان یعنی همیشه مدبر وبدبخت اولوب فلاحدن بی بهره اولان آدمه دینور خزینه‌یه ده
کیرسه بنه خائب وخاسر خروج ایدر یقال فلان محروم ای ممنوع عن الخیر واصلا مالی نما وبرکت بولمز آدمه
اطلاق اولنور یقال هو محروم اذا کان لا ینمی له مال وشول اهل حرفت آدمه دینورکه هر نقدر سعی واقدام ایلسه
بهرحال برقزانجه نائل اوله‌مز اوله یقال هو محروم ای محارف لا یکاد یکسب ومحروم بر بلده آدیدر ومحروم اسماء
رجالدندر الحریمة مصدرکه ذکر اولندی ومفعول معناسنه وصف اولورکه ممنوعه دیمك اولور ومنه حریمة
الرب وهی التی منعها من شاء یعنی کشینك حریمه‌سی شول نسنه‌لردرکه کندی مال وملکی اولمغله دیلدیکی
کسه‌لردن آنی منع ایدر اوله یعنی قبضهٔ تصرفنده اولمغله دیلدیکنه اعطا ودیلدیکنه منع ایدر اولدیغی نسنه‌دن
عبارتدر تاء اسمیت ایچوندر یاخود تأنیثی موصوف اعتباریله‌در الحرام حانك کسریله چتال طرنقلی حیوان
وقورد وکلب مقوله‌سی جانور ارککه قیزمق معناسنه‌درکه بالغمق تعبیر اولنور یقال حرمت ذات الظلف
والذئبة والکلبة حراما من الباب الرابع اذا ارادت الفحل الحرمی سکری وزننده حرامدن وصفدر ارککه
قیزمش حیوان مذکوره‌یه دینور جمعی حرام کلور جبال کبی وحرامی کلور سکاری وزننده الحرمة حانك کسریله
معنای مرقومدن اسمدر حیوان مذکورك ارککه قیزغنلغنه دینور یقال شاة و بقرة وکلبة حرمی و بها حرمة
ای ارادة الفحل و بونده فتحاتله حرمه دخی لغتدر وحدیثده ذکور اناسی قیزغنلغنده دخی استعمال اولندی
قال الشارح وفی النهایة ومنه الحدیث الذین تدرکهم الساعة تبعث علیهم الحرمة وهی بالکسر الغلمة وطلب
الجماع پس حدیث مذکورده مجاز اولور زیرا وصف مذکور اذل بهائم صفتیدر الاستحرام حرام معناسنه‌در
یقال استحرمت ذات الظلف والذئبة والکلبة اذا ارادت الفحل الاشهر الحرم ضمتینله که حرامك جمعیدر ذوالقعده
وذوالحجه ومحرم ورجب آیلرندن عبارتدر شهور اربعه‌در جاهلیه اهلی شهور مذکوره‌ده قتالی کندیلره حرام
ایلمشلر ایدی قال الشارح وهی اربعة واحدة فرد وهو رجب وثلاثة سرد وهی ذوالقعدة وذوالحجة والمحرم
الحرمة حانك ضمیله والحرمة ضمتینله والحرمة همزه وزننده فسخ وانتهاکی حلال اولمیان شیئه دینور کشینك
عرض وناموسی کبی یقال لا یلیق بك ان تهتك حرمته وحرمته وحرمته وهی ما لا یحل انتهاکها که وعهده وذمت
معناسنه‌در یقال هو فی حرمته ای فی ذمته ومهابت معناسنه‌در یقال هو اهل الحرمة ای المهابة توقیر مقامنده

مستعمل اولان احترام بو معنادندر و بهره ونصيب معناسنه در وقوله تعالى ومن يعظم حرمات الله الآية
اى ماوجب القيام به وحرم التفريط فيه اشبو آيت كريمه ده حرمات حرمه نك جمعيدر عرفه وعرفات كبى مراد
قيام واداسى عباد اوزره واجب اولوب تفريط وتقصيرى حرام اولان اعمال مأموره در الحرم صرد وزننده
بودخى حرمه نك جمعيدر برآدمك زوجه سنه واجانبدن حمايه سى لازم اولان اهل وعياله دينور المحارم ميمك
فتحيله بودخى حرم معناسنه در مفردى محرمه در مكرمه وزننده ورانى مفتوح اولوب محرمه دخى دينور مقعده
وزننده المحرم مقعد وزننده برآدمه تزوجى حلال اولميان اقربادن عبارتدر ذكور اولسون واناث اولسون
يقال رحم محرم اى محرم تزوجها ويقال هى له محرم وهو لها محرم التحرم تفعل وزننده ناموس ابرنسنه دن
عزت نفس وجناب وجلالتله قورنمق معناسنه در يقال تحرم منه بحرمة اذا تمنع وتحمى بذمة المحرم محسن
وزننده برآدمك مصالحه ايلديكى كمسه اطلاق اولنور يقال هو محرمك اى مسالمك و برآدمك حريم وحمايتنده
اولان آدمه دينور و بركمسه نك هر وجهله اذا وتعرضى حرام وناروا اولان آدمه اطلاق اولنور كه اول آدمدن هميشه
معاف ومسلم اولور يقال انه لمحرم عنك اى يحرم اذاه عليك واسمادندر حريم زبير وزننده حضرموت
قبيله سندن بر بطن اسميدر على قول بو امير وزننده در عبدالله بن يحيى الحريمى التابعى انلردندر وجعشم
بن حليه نك جدى اسميدر وحضرموت قبيله سى نسبنك رجالندن بركمسه نك اسميدر حضرموتك منتهى اولديغى
بطن پدرى اولان صدف نام كمسه دن بر پور حريم تولد ايلدى واكا حروم وجذام واجذوم دخى ديرلر ايدى
احرم احمد وزننده اسمادندر احرم بن هبيرة الهمدانى جاهليه دندر حرمى عربى وزننده اسمادندر حرمى
بن حفص القسملى وحرمى بن عمارة العتكى ثقاة محدثيندندر ابو الحرم ضمتيله ابن مذكور الاكافدر الحيرم
حيدر وزننده صغره دينور بقر معناسنه مفردى حيرمه در حرمى والله سلمى تالله وزننده اماوالله قبيلندندر كه
بين العرب كلمات قسميه دندر الحروم صبور وزننده رحمى قپانق اولمغله قطعا گبه اولمز اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة حروم اى المعتاصة الرحم الحارم مانع معناسنه در ومنه يقال هو بحارم عقل اى له عقل يعنى عقل كامل
صاحبيدر كه ناسزالردن مانعدر وظاهر اجرد قطيفة قبيلندندر ومحمود بن تكش الحارمى شهر حماة صاحبى
وحكمرانى ايدى مترجم ديركه حارم حلبه ايكى مرحله مسافه ده بر بلدهء صغيره نكده آديدر الحرامية سحابيه
وزننده بنو زنباع يوردنده برصو آديدر كذلك بنو عمرو بن كلاب يوردنده برصودر الحرمان حانك كسريله ايكى
واديدر كه صوبى بطن ليث يوردنه منصب اولور حرمة حانك كسريله حمى ضربه جنبنده برموضعدر حرمان
حانك كسريله يمنده دملوه قربنده برحصن آديدر الحرمان فتحتينله وتشديد ميمله براز كوچك تپه لره دينور كه
اصلا نسنه انبات ايلمزلر محرمه مقعده وزننده طى قبيله سى جبالندن سلمى نام جبل محاضرندن برمحضر
اسميدر كه صويه واره جق موضع اوله جقدر الحورم جوهر وزننده صامت وناطقدن مال كثيره دينور يقال له
حورم اى مال كثير من الصامت والناطق الحرجمة دحرجه وزننده دوه لرى كيرو نوسكروب برى برى اوزره
طوپلمق معناسنه در يقال حرجم الابل اذا رد بعضها على بعض الاحرنجام افرنقاع وزننده بركمسه
برايشى اراده ايدوب صكره اندن رجوع ايلمك معناسنه در يقال احرنجم الرجل اذا اراد الامر ثم رجع عنه
وناس ياخود دوه لر برى برى اوزره طوپلنوب صقشمق معناسنه در يقال احرنجم القوم او الابل اذا اجتمع بعضهم
على بعض وازدحموا المحرنجم اسم فاعل بنيه سيله عدد كثيره دينور الحردمة دحرجه وزننده برايشده
اونكولك ايلمك معناسنه در يقال حردم فى الامر اذا لج الحرزمة زاى معجمه ايله لعنت ونفرين ايلمك معناسنه در
يقال حرزمه الله اى لعنه وطولدرمق معناسنه در يقال حرزم الاناء اذا ملاء حرزم جعفر وزننده ماردين قربنده
برقريه در و باركات دوه اسميدر وشعرادن اغلب كلبى پدر بنك اسميدر الحرسم زبرج وضفدع وزنلرنده آغو يه دينور
سم معناسنه واولومه دينور موت معناسنه الحرسم جعفر وزننده كوشديه دينور زاويه معناسنه حرقم قافله
جعفر وزننده برموضع آديدر الحراقم حانك فتحيله سحبانه وكوسله يه دينور وتمه وترشه بو بادقلرى قزل
بو يابه دينور الحزم عزم وزننده والحزامة كرامه وزننده والحزومة عمومه وزننده برآدم دائما رشد وروينله
امورنى مضبوط ايدوب اتقان واستحكام وجهيله طوتار اولمق معناسنه در يقال حزم الرجل حزما وحزامة
وحزومة من الباب الخامس اذا كان يضبط الامر ويأخذ فيه بالثقة فهو حازم وحزيم وحزم اسماندندر حزم بن
ابى كعب اصحابدندر وحزم بن ابى حزم القطعى تبع تابعيندندر وابو محمد بن حزم تصانيف صاحبى ذات معروفدر
وابو الحزم جهور اندلسده قرطبه شهرينك رئيسى ايدى وحزمه بنت قيس كه اخت فاطمه در صحابيه در وعجاج

نام

نام شاعرك قبرى اسميدر وحزم كذلك مصدر اولور برنسنه يى محكم چكوب بغلمق معناسنه يقال حزمه حزما من الباب
الثانى اذا شده ودابه يه قولان چكمك معناسنه در يقال حزم الفرس اذا شد حزامه وحزم غليظ ياخود مرتفع ارضه
دينور الحازم والحزيم امير وزننده حزامه دن اسم فاعلدر دائما رشد و بصيرتله امورنى مضبوط ايدوب اتقان
واستحكام جهتيله طوتان آدمه دينور حازمك جمعى حزمه در كاتب وكتبه كبى وحزيمك جمعى حزماء در كرماء كبى وحازم
اسامندندر امام ابو بكر محمد بن موسى الحازمى صاحب تصانيفدر واحمد بن محمد بن ابراهيم بن حازم الحازمى محدثدر
وحازم بن ابى حازم وحازم بن حرمله وحازم بن حزام ومنسوب اولميه رق حازم صحابه لردر وقيس بن ابى حازم تابعيدر
زمان سعادتى ادراك ايلك قريب ايدى الاحزام همزه نك كسريله دابه يه قولان بايمق وقولان طاقمق معناسنه در
يقال احزم الفرس اذا جعل له حزاما التحزم تفعل وزننده والاحتزام افتعال وزننده دابه نك قولانى چكلمك
كذلك برآدم بلنه قولان كبى قوشاق قوشانمق معناسنه در يقال تحزم الفرس والرجل واحتزم اذا تلبب الحزيم
امير وزننده كوكسه دينور على قول كوكسك اورته سنه دينور جمعى احزمه وحزم كلور كتب وزننده الحيزوم
قيصوم وزننده حزيم معناسنه در و بدنده ارقه ايله قارنك چپ چوره دائره سنه دينور كه كوكسدن اشاغى وقاسقلردن
يوقرى دائره سيدر على قول يوزك طرفنده اولان ايكو ايله كوكس طرفندن حلقومى دائر اولان يره دينور كه كوكس
قاوشديره جق ير اولور وغليظ ياخود توسك ارضه دينور وجبريل عليه السلام حضرتلرينك فرسلرى اسميدر
شارح ديركه اكا فرس الحيوة دخى اطلاق اولنور حضرت موسى يى بحردن چكورمكه بنوب كلشيدى سامرى انك
اياغى تراغندن اخذ وعجل صورتنه طرح ايلشيدى كذلك بدر غزاسنده دخى اول آته سوار اولمشيدى الحزمة غرفه
وزننده بر باغ و بردمت شيئه دينور اورنه سندن بغلنديغيچون جمعى حزم كلور ضمتينله تقول اخذت منه حزمة
وهى هزم واسيل بن احنف وحنظلة بن فاتك نام كمسه لرك فرسلرى اسميدر المحزم منبر وزننده والمحزمة مكنسه
وزننده والحزام والحزامة كتاب وكتابه وزنلرنده قولانه وچوجق بغرداغنه وسائر بو مقوله نسنه لره دينور
وضحاك بن عثمان و ابراهيم بن المنذر كه امام بخارى شيخيدر وابو بكر شيبة بن عبد الرحمن بن عبد الملك الحزاميون
محدثلردر وحكيم بن حزام كنديسى و پدرى صحابه درواوغلو حزام كذلك حزام بن دراج تابعيلردر وحزام بن هشام
وحزام بن اسمعيل وموسى بن حزام الترمذى محدثلردر الاحزم احمر وزننده بودخى غليظ ياخود مرتفع ارضه
دينور و كوكسلو وقارنلو انسان وحيوانه دينور اهضم مقابليدر كه كوكسى وقارنى باصق اولاندر يقال رجل وفرس
احزم اى ضد الاهضم وحيزوم ديديكى عضو مذكورى بيوك اولانه دينور يقال رجل احزم اى العظيم الحيزوم
ونبيشة السلمى فرسنك اسميدر واحزم بن دهل سامة بن لؤى نسبنك رجالندندر قاضىء بصره عباد بن منصور
واشراف عربدن عبدالله ذوالمحبين انك نسلندندر الاحزيزام اشميزاز وزننده برنسنه طوپلنوب صيقشمق
طوپاج اولمق معناسنه در يقال احزوزم الشىء اذا اجتمع واكتنز و بر ير غليظ اولمق معناسنه در يقال احزوزم
المكان اذا غلظ و برآدم پك طولغون اولميه رق قارنلو اولمق معناسنه در يقال احزوزم الرجل اذا ابطن ولم يمتلىء
الحزم فتحتينله انسانك وحيوانك كوكسى طونغون اولمق معناسنه در كه ضيق نفسى مؤديدر يقال حزم الرجل
حزما من الباب الرابع اذا غص فى صدره الحزمة ضمتينله وتشديد ميمله بودوره دينور الاحزام احزاب وزننده
ومراد فيدر يقال هم احزامه اى احزابه ظاهرا مفردى حزم اولور حزب كبى حزمى والله حرمى والله وزننده وانك كبى
كلماتيمينيه ندر اما والله دخى بو قبيلدندر الحزام شداد وزننده قولانجى يه دينور علامه عماد الدين الحزامى كذا كا
منسوبدر متاخريندندر حزيمه سفينه وزننده اسامندندر حزيمة بن حرب بجيله قبيله سى نسبندندر وحزيمة بن حيان
بنو سامة بن لؤى نسبنده در وحزيمة بن نهد قضاعه ده در وزبير بن حزيمه وهبيرة بن حزيمه روايت حديث ايلديلر
وابو حزيمه سعد بن عباده نك جديدر الحزيمتان والزبيتان باهله قبيله سندن ايكى كمسه در برينك اسمى حزيمه
و برينك زبينه در و بعضا يكديكره تغليب اولنور حزرم جعفر وزننده برجبل معروف اسميدر الحسم حانك فتحى
وسينك سكونيله كسمك معناسنه در يقال حسمه حسما من الباب الثانى اذا قطعه وطمرى كسوب قانى ديكمك ايچون
داغلمق معناسنه در يقال حسم العرق اذا قطعه ثم كواه لئلا يسيل دمه و برمرضى دوا ايله قطع وازاله ايلمك معناسنه در
مستعملدر يقال حسم الداء اذا قطعه بالدواء و بركمسه دن برنسنه يى ويرميوب منع ايلمك معناسنه مستعملدر كه
ويروب طوردكن ويرمامكدن عبارتدر يقال حسم فلانا الشىء اذا منعه اياه المحسمة مرحمه وزننده برنسنه نك
باعث قطعى اولان شيئه دينور ومنه يقال هذا محسمة للداء اى يقطعه الحسام غراب وزننده كسكين قلجه دينور
على قول اغزينه دينور كه چالم يريدر اوراسيله ضرب وقطع اولنور يقال ضربه بالحسام اى بالسيف القاطع او طرفه الذى

يضرب به وحسام الليالى دائمه اولان يعنى پك اوزون اولان ليله به اطلاق اولنور وبر رجل اسميدر الانحسام انفعال
وزننده كسلمك معناسنه در يقال حسمه فانحسم اى قطعه فانقطع المحسوم رضاعدن مقطوع اولان
صبى يه دينور وغداسى بد وفنا اولان صبى يه دينور الحسوم حانك ضميله اوغورسوزلغه دينور
يقال فيه حسوم اى شؤم وبرايشه امك چكوب ادمان وجهيله چالشمق معناسنه در يقال حسم فى العمل حسوما
اذا دأب فيه وحاسم لفظندن جمع اولور كه قاطع معناسنه در وقوله تعالى سبع ليال وثمانية ايام حسوما اى متتابعة
او الليالى الحسوم التى تحسم الخير عن اهلها وايام حسوم بالصفة وتضاف كذلك شارحك بياننه كوره تتابع معناسى
حسمت الدابة قولندن مأخوذ در يقال حسمت الدابة اذا تابعت بين كيها لكن مؤلف بو معنادن ساكت اولمشدر
ومعناى ثانى قطع ومنع معنالرندندر وبعض مفسرين نحسات ايله تفسير ايلديكه شؤم معناسندندر وبعضلر
قطعى استيصاله حمل ايلديلر وبعضلر حسوم لفظنى مصدر اعتبار ايلديلر علت اوزره منصوبدر ديديلر وايام
مزبوره ايام عجوز ايديكه عاد قومنك صرصر ايله برباد اولدقلرى كوندر برچارشنبه كونندن بدأ ايدوب اوبرچارشنبه
كونى تمام اولدى الحيسمان ريهقان وزننده بومرى وايرى كوده لو قاره باغر آدمه دينور يقال رجل حيسمان اى ضخم
آدم وحيسمان بن اياس الخزاعى اصحابدندر حسمى حانك كسرى والفك قصريله باديه ده برار ضك اسميدر آنده
نيجه بوكسك طاغلر واردر كه اصلا توزدن خالى اولمز وجذام قبيله سنه دينور حسم زفر وزننده اساميدندر حسم
ابن ربيعة بن الحارث بن سامة بن لؤى در الحسامية غرابيه وزننده حميد بن حريث الكلبى فرسنك اسميدر حسم
عنق وزننده وحسم صردوزننده وحاسم صاحب وزننده بر موضع آديدر الحسمى عمرى وزننده بدنى قيللو آدمه
دينور يقال رجل حسمى اى كثير الشعر الحشمة حانك كسريله پك اوتانمغه دينور شويله كه اوتانديغندن بوزيلوب قالور
اوله وبو اسميدر تقول اخذنى منه الحشمة اى الحياء والانقباض وحشمه برآدم همنشينى اولان كمسنه خوشلنميوب آزرده
اوله جق سوز ايشتدرمكله رنجيده ايلمكه دينور بونده حانك ضميله ده لغتدر الاحتشام افتعال وزننده برادمدن اوتانمق
معناسنه در يقال احتشم منه وعنه اى استحيى الحشم حانك فتحى وشينك سكونيله برآدمى اوتاندروب شرمسار ايلمك
معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الثانى اذا اخجله وبركمسه باننده كلان آدمى خوشلنميوب آزرده اوله جق كلام
اسماع وتشنيعله رنجيده ايلمك معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الاول والثانى اذا اذى من جلس اليه بتسميعه
ما يكره وبرآدمى طارلتمق معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الرابع اذا اغضبه الاحشام همزه نك كسريله حشم
ايله معانى ثلاثه ده مرادفدر يقال احشمه بمعنى حشمه الحشم فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال حشم الرجل حشما
من الباب الرابع اذا غضب وحشم احشام لفظندن مفرد اولور حشمه معناسنه كما سيذكر وبرآدمك مطلوبى اولان شيئه
دينور يقال هو حشمه اى طلبته التحشيم تفعيل وزننده بودخى طارلتمق معناسنه در يقال حشمه اذا اغضبه الحشمة
تمره وزننده والحشمة فتحاتله والاحشام همزه نك فتحيله كه حشم لفظندن جمعدر سبب واسباب كبى برآدمك اهل
وعبيد وهمجوارى مقوله سى خاصه ومتعلقاتنه دينوركه اول آدمك غيرتنى چكوب حميتلرندن ناشى اعداسنه
وبدخواهنه غضب ايدر اولهلر وبونده احشامك مفردى اولان حشم مفرد وجمعه اطلاق اولنور مصدر اصلى
اولديغيچون يقال هو من حشمه وحشمته واحشامه وحشمه اى خاصته الذين يغضبون له من اهل وعبيد اوجيرة
وحشم كشينك عيالنه وخصم وافر باسنه اطلاق اولنور مترجم ديركه كوچر طائفه سنه حشم اشين تعبيرى قوم
ومتعلقاتلريله اوبه اولدقلرى بنيه مبنى در يالكز حشم واحشام دخى دينور الحشوم قعود وزننده وجوده هزال ونحافت
كلدكدنصكره طاولنمغه يوزطوتمق معناسنه در يقال حشم الرجل حشوما من الباب الثانى اذا اقبل بعد هزال
ودابه قسمى اوائل بهارده چايره بولوب اوتلامغله جانلنوب وقارنلنوب طاولنمق معناسنه در يقال حشمت الدابة
فى اول الربيع اى اصابت منه شيئا فسمنت وصلحت وعظم بطنها وجزئى نسنه اكل ايلمك معناسنه در تقول ماحشم
من طعامنا اى ما اكل وصياد ناچيز شكار بولمق معناسنه در يقال ماحشم الصيد اى ما اصابه وبوريلوب درمانده
اولمق معناسنه در يقال حشم الرجل اذا اعيى وبوز بلوب بورتمق معناسنه در يقال حشم منه اذا انقبض وحشوم
حشم كبى برآدمك طلب ايلديكى نسنه يه دينور الحشماء كرماء وزننده برآدمك قومشولرينه دينور تقول هم حشمائى
اى جيرانى كويا كه حشمك جمعيدر ومهمانلره دينور يقال فى بيته حشماء اى الاضياف الحشمة غرفه وزننده كشينك
عورتنه دينور وعهده وذمام وحرمت معناسنه در ورحم وقرابت وخصملق معناسنه در يقال بينهما حشمة اى قرابة
الحشيم امير وزننده ناسدن شرم وحيا ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل حشيم اى محتشم التحشم تفعل
وزننده خلقدن استحياء سببيله برناسزا نسنه دن استنكاف ايلمك معناسنه در تقول انى لاتحشم منه اى انف منه

واستحيى

واستحيى الحشم ضمتينله حياء تام صاحبى آدملره دينور مفردى حشيم در يقال هم حشم اى ذووا الحياء التام
حشم حانك كسريله وحبشم حيدر وزننده اسامى رجالدندر الحصم خصم وزننده ضرطه لمق
معناسنه در على قول بو آت قسمنه مخصوصدر يقال حصم بها اى بالمرأة حصما من الباب الثانى اذا ضرط
اوخاص بالفرس الحصوم صبور وزننده اوصورغان آدمه دينور يقال رجل حصوم اى ضروط الحصيم
امير وزننده خرده چقل طاشلرينه دينور الحصماء حمراء وزننده ضرطه جى قانجق مركه دينور الانحصام
انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال انحصم الشئ اذا انكسر المحصمة مكنسه وزننده دمورجيلرك دمور
دوكجك بيوك چكيجلرينه دينور يقال ضربه بالمحصمة اى بمدقة الحديد الحصرم زبرج وزننده خام وناپخته
خرمايه دينور كه قورق تعبير اولنور وبغايت بخيل وجرى آدمه اطلاق اولنور كذلك اوزمك ابتدا كرته سنه دينور
هنوز يشل اولدقجه كه اكا دخى قورق تعبير اولنور كولكه ده قوريمشنك مسحوقنى حمامده كركى كبى بدنه سورمك
اول سنه ظرفنده بدنده حصفه تحدثنه مانع ووجودى تقويت وتبريد خصوصنده نافعدر وحصرم قيودن
قوغه چقره جق چنكله دينور يقال اخرج الدلو بالحصرم وهى الحديدة التى تخرج بها الدلو وبودور آدمه دينور
وبيان ناراغاجنك يمشنه دينور ومطلقا هرنسنه نك اكل وتناوله صلاحيتى اولميان كترينه دينور وغورك
بن الحصرم الحصرمى صادقدن روايت حديث ايلدى غريبدركه پدر وپسر ناپخته لكدن فورتلامشلر زيرا غوره
دخى فارسيده قورغه دينور وكاف اداة تصغيردر الحصرمة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال
حصرم القربة اذا ملأها وياى قورمق معناسنه در يقال حصرم القوس اذا شد توتيرها وقلم يونتمق معناسنه در
يقال حصرم القلم اذا برأه واپى محكم بوكمك معناسنه در يقال حصرم الحبل اذا فتله شديدا وبخل معناسنه در
يقال به حصرمة اى شح المحصرم مدحرج وزننده جاهليت واسلامى ادراك ايلمش شاعره دينور لبيد كبى يقال
شاعر محصرم اى مخضرم وصووغك تأثيرندن طو پلنميوب طاغيلان كره ياغنه دينور يقال زبد محصرم اى متفرق
لايجتمع من شدة البرد الحصلم زبرج وزننده طپراغه دينور تراب معناسنه الحضجم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده
والحضاجم علابط وزننده كوده سنك اتلرى قالين وجودى تصلق ياقشقسز آدمه دينور يقال رجل حضجم
وحضاجم اى جاف غليظ اللحم الحضرمة دحرجه وزننده برآدم كلامنده عربيه يه مخالف لحن وخطا ايلمك
معناسنه دركه دائما لحن ايله تكلم ايلمكدن عبارتدر يقال حضرم الرجل اذا لحن فى كلامه واغاجك قبوغنى
صويوب قوپرمق معناسنه در يقال حضرم الرجل اذا انتزع لحاء الشجر وياپك كيريشنى چكوب قورمق
معناسنه در يقال حضرم القوس اذا شد توتيرها وقارشدرمق معناسنه در يقال حضرمه اذا خلطه الحضرمى
ياى مشدده ايله اوجى سبوريجه وياپوسى ايوجه ياقشقلو اياق قابنه دينور يقال نعل حضرمى اى ملسن شارح
ديركه حضرموت شهرنه منسوبدر الحضرمية لسانده اولان لكنته دينور يقال فى لسانه حضرمية اى لكنة
المحضرم مدحرج وزننده مخضرم معناسنه دركه جاهليه واسلامى ادراك ايلمش شاعره دينور يقال شاعر
محضرم اى مخضرم الحضرميون حضرموت شهرنه منسوب اولان كمسه لردر جمعنده حضارمه دخى دينور
وفى الاصل حضرموت شهرندن اولوب مصرده ساكن اولان حضارمه جماعتى خير بن نعيم القاضى وآل بن لهيعة
وحيوة بن شريح وغوث بن سليمان وعمرو بن جابر وزياد بن يونس نام محدثلردر وكوفه ده متمكن اولان حضارمه
اوس بن ضمعج وسلمة بن كهيل ومطين وسائرلريدر وبصره ده آرام ايدنلر مقرئ بصره يعقوب كه قرائده جواد
ايدى وبرادرى احمد وسائر برفرقه جماعتدر وشامده قرار ايدنلر جبير بن نفير واوغلو وكثير بن مرة ونصر بن علقمة
وبرادرى محفوظ وعفير بن معدان ويحيى بن حمزة الحضرميون واعلام علماء زمره سنده علاء بن الحضرمى
وحضرمى بن عجلان وحضرمى بن احمد بونلرك جمله سى محدثلردر الحطم حانك فتحى وطانك سكونيله قيرمق
معناسنه در على قول قورى نسنه يى قيرمغه مخصوصدركه اوفاتمق اولور يقال حطمه حطما من الباب الثانى اذا
كسره اوخاص باليابس التحطيم تفعيل وزننده بودخى حطم معناسنه در يقال حطمه بمعنى حطمه الانحطام
انفعال وزننده والتحطم تفعل وزننده مطاوعلردر يقال حطمه فانحطم وتحطم اى كسره فانكسر وتكسر
وتحطم برآدمه غيظ وكينه دن پرآتش اولمق معناسنه در حطمه معناسندن مأخوذ در يقال تحطم فلان غيظا
اذا تلظى الحطمة حانك كسريله والحطامة ثمامه وزننده قيرلمش نسنه يه دينوركه قيرق تعبير اولنور يقال
هذا حطمته وحطامته وهى ماتحطم من ذلك وحطمه لفظنك جمعى حطم دركسره وكسر كبى ومنه يقال صعدة
حطم باعتبار الاجزاء يعنى هر جزؤى اعتباريله جمع ايله وصف اولندى الحطام غراب وزننده قورى نسنه نك

قبرنبسنه دينور وحطام البيض يمورطه نك قبوغنسه اطلاق اولنور كه مرادقرنبسيدر الحطيم امير وزننده
حجر كعبهٔ معظمه يه اطلاق اولنور كه جانب شمالبسنده اولان محلدر بيت شريفدن مخرجدر على قول آنك ديوارنه
دينور ياخود ركن ايله زمزم ومقام ابراهيم مابيننده عبارتدر و بعضلر بو تفسيرده حجرى دخى ضم وزياده ايلديلر كه
دردينك مابيني اولور وعلى قول مقام ابراهيمدن باب بيته وارنجه محلدر ياخود ركن اسود ايله باب بيتك مقام ابراهيمه
وارنجه مابينيدر كه ناس آنده دعا ايچون مزدحم ومنكسر اولورلر واهل جاهليه اوراده مجتمعا تحالف وتعاهد
ايدرلر ايدى وحطيم كيجن سنه دن قالمش نباته اطلاق اولنور حطيم زبير وزننده تابعيندندر الحطمة حانك
فتحى وضميله والحاطوم قوراق وقيتلق يله اطلاق اولنور يقال اصابتهم حطمة وحاطوم اى سنة شديدة
وحاطوم طعامى هضم ايتدريجى كوارانسنه يه دينور يقال نعم حاطوم الطعام البطيخ اى الهاضوم الحطوم
صبور وزننده والحطام شداد وزننده والمحطم منبر وزننده ارسلانه اطلاق اولنو الحطمة همزه وزننده
چوق دوه سوريسنه وچوق قيون وكچى سوريسنه دينور اوغرادقلرى نسنه لرى حطم ايلدكلر يچون ويك
شدتلو آتشه دينور وجهنم اسماسندندر على قول برقاپوسنك اسميدر درونه القا اولنانلرى كسر ايلديكيچون
اطلاق اولندى وشول مرحمتسز وشفقتسز سنكدل چوبانه دينور كه مواشى بى شدتله زجر وضرب ايده رك
برى برينه قاتوب قيروب كچوررر اوله وآكا حطم دخى دينور صرد وزننده ومنه الحديث شر الرعاء الحطمة
اى الراعى الظلوم للماشية يهشم بعضها ببعض و بو حديث صحيح اولمغله جوهرى وفى المثل عبارتيله ضرب مثل
اوله رق ايراد ايلمسى وهم در مترجم دير كه حديث اولمق مثل اولمغه منافى دكلدر الآن حمى الوطيس كبى حتى نهايه ده
مثل مضروب اولديغى مصرحدر وزمخشرى مستقصاده ثبت ايلمشدر وحطمه اساميدندر حطمة بن محارب
دائما زره ايشلر زرهچى برآدم ايدى دروع حطميات آكا منسوبدر ياخود سيوفى كسر ايدن قوى ومتين زرهلر
ديمكدر ياخود يافته لرى انلو آغر زرهلره اطلاق اولنور الحطم فتحتينله دواب اياغنه مخصوص برعلت آديدر
الحطم كتف وزننده فى نفسه قيريلوب اوفانوراولان شيئه دينور خطابى كاغد وكورك نسنه لر كبى يقال شئ
حطم اى متكسر فى نفسه بنوحطامه ثمامه وزننده بر بطن در و بو بنو خطامه نك غيريدر كه اول معجمه ايله در
الحفم حانك فتحى وقافك سكونيله كوكرجين قوشنه دينور على قول كوكرجينه شبيه بشقه برقوشدر الحقيان
حانك فتحى وتثنيه بنيه سيله كوزلرك طولون طرفلرندن قوبرقلرينه اطلاق اولنور هر برى حقيم در الحكم حانك
ضميله قضا معناسنه اسمدر كه شونسنه شويله در ديمكدن عبارتدر جمعى احكام در وحكم وحكومه مصدر اولور
شونسنه شويله در ديو امضا ايلمك وفصل خصومتله قاضيلق ايلمك معناسنه يقال حكم عليه بالامر حكما
وحكومة من الباب الاول اذا قضى عليه به وكذلك يقال حكم بينهم اذا قضى وفصل و بو منع معناسندن مأخوذدر
وحكومه اسم اولور احكومه كبى فصل خصومت معناسنه الحاكم انفاذ حكم ايدن كسه دركه قاضى اوله جقدر
جمعى حكام در يقال هو حاكم بينهم اى منفذ الحكم وزمان جاهليه ده كائن حكام عرب كه آنلرك هرماده ضمننده
حكوملرى دستور العمل ونافذ ايدى اشبو اشخاص مذكوره دن عبارتدر اكثم بن صيفى وحاجب بن زراره واقرع
بن حابس وربيعة بن مخاشن وضمرة بن ضمره كه بونلر تميم قبيله سنك حاكمى ايدى وعامر بن الظرب وغيلان بن سلمه
حاكم قبيلهٔ قيس ايديلر وحاكم قريش اولان عبد المطلب وابو طالب وعاصى بن وائل وعلاء بن حارثه وحاكم قبيلهٔ
اسد اولان ربيعة بن حذار وحاكم كنانه اولان يعمر بن الشداخ وصفوان بن اميه وسلمى بن نوفل در الحكم فتحتينله
بو دخى حاكم معناسنه در شارحك بيانه كوره حكم حاكمدن ابلغدر ومفرد وجمعه اطلاق اولنور انتهى وتثنيه
صيغه سيله حكمان ذكر اولندقده مراد اصحابدن ابو موسى الاشعرى ايله عمرو بن العاص دركه امام بالحق على
المرتضى طرفندن ابو موسى ومعاويه جانبندن عمرو تعيين اولنمشلر ايدى وحكم باشلوكون كچورمش يير آدمه اطلاق
اولنور يقال رجل حكم اى مسن ويمن اقليمنده براولكه نك اسميدر و بكرمى مقدار صحابهٔ كرام واتوز قدر
محدثين اسملريدر المحاكمة مفاعله وزننده مدعى اولان آدم خصمنى حاكم حضورينه دعوت ايدوب مرافعه
ايلمك معناسنه در يقال حاكمه الى الحاكم اذا دعاه اليه وخاصمه التحكيم تفعيل وزننده برآدمى برماده ضمننده
حكم اتخاذ ايدوب مقتضاسيله حكم ايلمسنى امر والتماس ايلمك معناسنه در يقال حكمه فى الامر اذا امره ان يحكم
وتحكيم الحرورية نصب حكم خصوصنده امام على كرم الله وجهه اوزرينه بغى وخروج ايدن خوارج طائفهٔ
حروريه نك لا حكم الا الله ديملرندن عبارتدر نصب حكم بابنده امام حضرتلرنى تخطئه ايله خروج ايلديلر وتحكيم
برآدمى فساددن منع ايلمك معناسنه در يقال حكم فلانا اذا منعه عن الفساد وبرآدمى مراد ودلخواهندن منع

مطلب

ومحروم قلمق معناسنه در يقال حكمه اذا منعه مما يريد الاحتكام افتعال وزننده برآدمك تحكيمنى قبول ايدوب
حكم اولمق معناسنه در يقال حكم فلانا فى الامر فاحتكم فيه التحكم تفعل وزننده حاكمك مادهٔ محكومه ده
حكمى نافذ اولمق معناسنه در يقال تحكم فى الامر اذا جاز فيه حكمه الاحكومة اضحوكه وزننده اسمدر حكومه
كبى الحكيمة حكيمك مونثيدر كه حكمتله متصفه اولان خاتونه دينور جمعى حكيمات در وبين العرب حكيمات
صخر بنت لقمان وهند بنت الحسن وجمعة بنت حابس وبنت عامر بن الظرب نام خاتونلر ايدى وعلى بن يزيد بن
ابى حكيمه ومحمد بن عبد الله بن ابى حكيمه محدثلردر الحكمة حانك كسريله عدل وعلم وحلم ونبوت وقرآن وانجيله
اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره منع عن الفساد ومنع لقصد الاصلاح معناسندن مأخوذدر علماء
تعاريف متعدده ايله تعريف ايلديلر واكثرى صفات الهيه دن اولان حكمتى معرفة الاشياء وايجادها على غاية الاحكام
والاتقان عنوانيله وحكمت انسانيه يى معرفة الموجودات وفعل الخيرات عبارتيله تعريف ايلديلر وتنزيل مبينده
مذكور اولان حكمت وجه مذكور اوزره عدل وعلم وحلم ونبوت وقرآن وانجيل معنالرينه وارددر وطاعت بارى
وفقه ودين وعمل بالدين وخشيت وفهم وورع وتقوى وعقل وقول وفعلده اصابت وتفكر فى امر الله تعالى
واتباع امر معنالرينه ده مستعملدر انتهى الاحكام همزه نك كسريله برنسنه يى متين واستوار ايلمك معناسنه در
يقال احكم الشئ اذا اتقنه وبرآدمى محافظه ايدوب فساددن منع ايلمك معناسنه در يقال احكمه اذا منعه
عن الفساد وبرآدمى برايشدن دوندرمك معناسنه در يقال احكمه عن الامر اذا رجعه وبرآدمى ديلديكى نسنه دن
منع ايلمك معناسنه در يقال احكم فلانا اذا منعه مما يريد وآتك لجامنه حكمه كچورمك معناسنه در يقال احكم الفرس
اذا جعل للجامه حكمة الحكم حانك فتحى وكافك سكونيله بو دخى برآدمى فساددن منع ايلمك معناسنه در يقال
حكمه حكما من الباب الاول اذا منعه عن الفساد وبرايشدن رجوع ايلمك معناسنه در يقال احكمه عن الامر
فحكم اى رجعه فرجع وبرآدمى مرادندن منع ايلمك معناسنه در يقال حكمه اذا منعه مما يريد وآتك لجامنه حكمه
طاقق معناسنه در يقال حكم الفرس اذا جعل للجامه حكمة الاستحكام برنسنه متين ومحكم اولق معناسنه در
يقال احكم الشئ فاستحكم اى اتقنه فصار متقنا شارح دير كه شهابك بيانه كوره متين واستوار اولمش نسنه يه
عامه نك فتح كافله مستحكم قوللرى خطادر زيرا فعلى لازم اولمغله البته كافك كسريله اولمق لازمدر الحكمة
فتحاتله آت قسمنك لجامندن ايكى طرفلو چكه لرنى احاطه ايدن دموره دينور كه كمك ايكى طرفلو قوللريدر اوستلرنده
ايكى حلقه اولور باشلغك قوللرنى انلره كچوررلر والتلرنده دخى ايكى حلقه اولور دير كينك ايكى قولنى آكا كچوررلر
وحكمة الانسان آدمك يوزينك ياخود باشنك مقدمنه اطلاق اولنور وامر وشان وحال معناسنه مستعملدر
يقال حكمته كذا اى شانه وامره وحكمة الضائنه قيون قسمنك اككندن عبارتدر يقال ضرب حكمة الضائنة
اى ذقنها وقدر وپايه ومنزله معناسنه مستعملدر يقال هو اعظم حكمة منك اى قدرا ومنزلة المحكمة مكرمه
وزننده غير منسوخ اولان سوره يه وصف اولور يقال سورة محكمة اى غير منسوخة مؤلفك مرادى كنديده آيت
منسوخه اولميان سوره ديمكدر غير منسوخة فيها تقديرنده در بصائرك اوائلنده بسط ايلديكى اوزره يوز يكرمى
درت سوره دن كنديده ناسخ ومنسوخ آيات اولان قرق اوچ سوره در ياخود مؤلفك مرادى غير منسوخيت بالنفس
سوره نك وصفى اولمقدر زيرا بونده محل مزبورده بيان ايلديكى اوزره منسوخ اوچ نوع اوزره در برى كتابتى وقرائتى
منسوخ اولاندر نته كه انس حضرتلرندن مرويدر كه سورهٔ براءه يه مقارن برسورهٔ طويله وار ايدى كه زمان سعادتده
تلاوت ايدرايدك بعده بكليتها منسوخ اولوب بين المسلمين همان اشبو آيت قالدى لوكان لابن آدم واديان من ذهب
لابتغى اليهما ثالثا ولو كان ثالثا لابتغى رابعا ولا يملأ جوف ابن آدم الا التراب ويتوب الله على من تاب نوع ثانى كتابتى
منسوخ وحكمى باقى اولاندر اشبو * الشيخ والشيخوخة اذا زنيا فارجموهما البتة نكالا من الله والله عزيز حكيم * ثالث
حكمى منسوخ وكتابتى باقى اولاندر مثالى كثيردر انتهى الايات المحكمات سورهٔ انعامده قل تعالوا اتل ما حرم ربكم
الايه كريمه سندن آخر سوره يه قدر آيات كريمه دن عبارتدر كه اوامر ونواهى صريحه يى مشتملدر على قول متشابه
ومحتمل اولميوب محكم ومتين اولمغله سامعى قطعا تأويله محتاج اولميان آيتلردن عبارتدر اقاصيص انبياء كبى المحكم
محدث وزننده كه طرفه نك شعرنده واقعدر اشمش يورتمش جهانديده واحوال آشنا پيرآدمدن عبارتدر جوهرى
كافى مفتوحا قيد ايتمكله وهم ايلمشدر واشبو ان الجنة للمحكمين حديثنده وارد اولان محكم لفظى كافك فتحيله
وكسريله مرويدر كسر روايتنه كوره منصف من نفسه معناسنه در وآنلر اصحاب اخدوددن شول قومدركه
كفار كنديلرى قتل ايله كفر بيننده تخيير بلدكلرنده اسلام اوزره ثباتله قتل اولنمغى اختيار ايلديلر الحكيم امير

مطلب

وزنـده حکمتله متصف اولان آدمه دینور واسماء رجالدندر حکیم بن امیه وابن جبله وابن حزام وابن حزن
وابن قیس وابن طلیق وابن معاویه صحابه لردر وحکیم نامنده یکرمی مقدار محدث واردر حکیم زبیر وزننده
اسماءندر حکیم بن سعد وابن معاویه وابن عمار وابن عبدالله بن قیس واوغلو صلت بن حکیم وعموجه زاده سی
حکیم بن محمد محدثلردر حکیمه جهینه وزننده بنت غیلان الثقفیه در که صحابیه در وحکیمه بنت امیه تابعیه در
حکام شداد وزننده ابن اسلم الکنانی درکه ثقاتدندر و بنو حکام تهامه ده بر بطندر احکم احمد وزننده
اسامیدندر سعد بن احکم تابعیدر حکمان سلمان وزننده بر رجل اسمیدر و بصره ده بر موضع آدیدر که حکم بن
ابی العاص اسمیله مسمادر حکمون حمدون وزننده بر رجل اسمیدر الحکامیة شدادیه وزننده ذکر
اولنان بنی حکامه مخصوص بر خرمالق آدیدر محکم معظم وزننده معروف محکم الیمامه درکه مرتد بن غزاسنده
خالد بن الولید آنی قتل ایلدی ذوالحکم ضمیله اکثم بن صیفی پدری اولان صیفی بن رباح لقبیدر الحلم حانك
ضمی ولامك سکونیله وضمیله دوشه دینور که اویخوده اولان آدمك عالم خیالده مشاهده ایلدیکی مثاللدن
عبارتدر جمعی احلام کلور یقال رأی فی حلمه کذا ای فی رؤیاه وحلم مصدر اولور دوش کورمك معناسنه یقال
حلم فی نومه حلما من الباب الاول ای رأی فی منامه رؤیا وباء وعن حرفیله صله لندقده بر آدمك حقنده دوش
کورمك معناسنه در استخاره جیلر کبی یاخود اول آدمی دوشنده کورمك معناسنه اولور یقال حلم به وعنه
اذا رأی له رؤیا اوراه فی النوم وحلم حانك ضمیله رؤیاده جماع ایلمك معناسنه در یقال حلم الغلام اذا جامع فی النوم
احتلام دخی بو معنایه در بونلردن اسم حلم در عنق وزننده بو که عوام ترکیده دوش آزمق تعبیر اولنور الاحتلام
افتعال وزننده حلم ایله ایکی معناده دخی مرادفدر یقال احتلم الرجل اذا رأی فی نومه رؤیا ویقال احتلم الغلام
اذا جامع فی رؤیاه التحلم تفعل وزننده والاحلام انفعال وزننده بونلرده دوش کورمك معناسنه در یقال تحلم
الرجل والحلم بمعنی حلم وتحلم یلاندن رؤیا دوزوب سویلمك معناسنه در یقال تحلم الحلم اذا استعمله قال فی الاساس
تحلم فلان اذا قال حلمت بکذا وهو کاذب وقال ابن الاثیر فی النهایة ومنه الحدیث من تحلم کلف ان یعقد بین شعیرتین
ای قال انه رأی فی النوم مالم یره یقال حلم بالفتح اذا رأی وتحلم اذا ادعی الرؤیا کاذبا یعنی بر آدم یلان رؤیا نقل ایلسه
آخرتده ایکی آرپه دانه سنی بری برینه بتشدرمك تکلیفیله عقوبته دوچار اولور که عقاب شدیددن کنایه در زیرا
رؤیای صادقه نبوتدن جزؤدر ونبوت انجق وحی ایله اولور پس کاذب فی الرؤیا اولان شخص کورمدیکی نسنه یی
حق تعالی کندیسنه کوستوردیکنی ادعا ایلمکله نبوتدن دخی جزؤ اعطا ایلدیکنی ادعا ایتمش اولور بو جهتله
افتراء علی الله اولور اکچه بن یقظه ده کذب علی الخلق تشنیعه سندن اشعدر انتهی وتحلم ذاتنده حلیم اولمیان
آدم کوجله حلیملنمك وحلم کوسترمك معناسنه در یقال تحلم الرجل اذا تکلف الحلم ومواشی طاولنمق معناسنه در
یقال تحلم المال اذا سمن وچوجق وکلر وچکرکه مقوله سی وجودلنوب سمورمکه یوزطوتمق معناسنه در یقال
تحلم الصبی والضب والجراد اذا اقبل شحمه الحلم حانك کسریله السانده یواشلغه دینور یقال فیه حلم ای اناة
وعقل معناسنه مستعملدر سبب حلم اولدیغیچون جمعی احلام وحلوم کلور ومنه قوله تعالی ام تامرهم احلامهم
ای عقولهم وحلم مصدر اولور آدم یواش اولمق معناسنه یقال حلم الرجل حلما من الباب الخامس اذا کان حلیما
الحلیم امیر وزننده حلم ایله متصف اولان کسنه یه دینور جمعی حلماء کلور علماء وزننده واحلام کلور اشراف وزننده
وحلیم مهزول اولان بدنه یورتمکه بشلامش تاب وقوته وسموزلکه دینور وطاولی دوه یه دینور یقال بعیر حلیم
ای سمین وحلیم اسمادندر حلیم بن وضاح فقهادندندر وصاحب تصانیف اولان ابو عبدالله حسین بن محمد بن
الحسن الحلیمی وبرادری حسنك جدی اسمیدر که مومی الیه آکا منسوبدر وحلیم بن داود ومحمد بن حلیم المروزی
محدثلردر التحلیم تفعیل وزننده والحلام کذاب وزننده بر آدمی یواشتمق یاخود یواشلق ایتمسیله امر ایلمك
معناسنه در یقال حلمه تحلیما وحلاما اذا جعله حلیما وامره بالحلم وحلم دیدیکی بوجك اوشمش دریدن اول
بوجکلری آریلیوب قوپرمق معناسنه در یقال حلم الجلد اذا نزع الحلم عنه الاحلام همزه نك کسریله بر خاتون
حلیم اولاد طوغورمق معناسنه در یقال احلمت المرأة اذا ولدت الحلماء ذوالحلم عامر بن الظرب لقبیدر الاحلام
همزه نك فتحیله حلم لفظندن جمعدر که عقول معناسنه در واجسام معناسنه کلور بونك مفردی یوقدر
یقال لهم احلام عاد ای اجسامهم احلم همزه نك فتحی ولامك ضمیله اسمادندر احلم بن عبید البخاری
وعمر بن حفص بن احلم محدثلردر الحلمة فتحاتله ممه نك وسطنده یعنی اوجنده اولان خرده دانه یه دینور که
ممه نکمه سی تعبیر اولنور وشجر سعدان اسمیدر و بر نبات آخر آدیدر وخرده کنه یه دینور قراد صغیر معناسنه

مطلب

علی قول ایری سنه دینمکله ضد اولور ترکیده بو که صقرغه تعبیر اولنور و برکونه خرده کوه کبی بوجکه دینور که
دریلره اوشوب اکل ایدر چن اول دری دباغت اولنسه اکل ایلدیکی موضعلر صیریق ودلیك دلیك اولمغله
ایشه یرامز اولور جمعی حلم درهاسز وحلمه بر کوچك قبیله اسمیدر وهدر اولان قانه دینور یقال کان دمه حلمة
ای هدرا الحلم فتحتینله طوارکنه لو یاخود صقرغه لی اولمق معناسنه در یقال حلم البعیر حلما من الباب الرابع
اذا کثر حلمه ودری یه حلمه دیدکلری ذکر اولنان بوجك اوشمك معناسنه در یقال حلم الجلد اذا وقع فیه الحلم الحلم
کتف وزننده کنه یاخود صقرغه اوشمش دوه مقوله سنه دینور مؤنثی حلمه در یقال بعیر حلم وعناق حلمة التحلمه
تانك ولامك کسریله بو دخی صقرغه یاخود کنه اوشمش کچی یه دینور جمعی تحالمه در الحلم حانك فتحیله دریدن
حلمه دیدکلری بوجکی آریلیوب قوپرمق معناسنه در یقال حلم الجلد حلما من الباب الاول اذا نزع الحلم عنه الحلام
زنار وزننده اوغلاغه دینور جدی معناسنه وارکك قوزی یه دینور وعدوان قبیله سندن بر جماعت آدیدر
وهدر اولان قانه دینور یقال دم حلام ای هدر الحالوم کش تعبیر اولنان یوغردقور یسندن بر درلو یه دینور
علی قول زیاده سیله قیو اولدیغندن تازه پنیر طرزنده اولان سوده دینور شارحك بیاننه کوره تلمه دیدکاریدر حلیمه
سفینه وزننده حلیمك مؤنثیدر واسامی نسواندندر حلیمه بنت ابی ذؤیب فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مرضعه لریدر وحلیمه بنت الحارث بن شمر شول خاتوندر که پدری حارث عدوسی اولان منذر بن ماء السماء نام
امیر اوزره عسکر تجهیز وتوجیه ایلدکده مزبوره حلیمه طیبله مملو برلکن چقروب عادت عرب اوزره تهییج غیرت
ایچون بالجمله عسکری تطییب ایلدی بناء علیه یوم مرقوم یوم معروف اولمغله مایوم حلیمة بسر دیدیلر وکیده رك
السنه ده متداول اولوب مثل اولدی بین الناس بك مشهور ومتعین اولان نسنه حقنده ضرب اولنور کذلك ذکری
عالی شریف ونامدار کسنه حقنده ایراد اولنور ابو حلیمه معاذ القاری اصحابندندر حلیمه جهینه وزننده
بر موضع آدیدر حلیمات جهینات وزننده دهناء نام محلده برنیجه قوم یغنه اطلاق اولنور یاخود بطن فلج
نام محلده نیجه تپه لره اطلاق اولنور الحلمان فتحاتله بر موضع آدیدر الحلم حیدر وزننده خرده بوجکلره دینور
الحلسم تشدید لامله جردحل وزننده حریص آدمه دینور یقال رجل حلسم ای حریص الحلقوم
زنبور وزننده بوغازه دینور حلق معناسنه الحلقمة دحرجه وزننده بوغازی کسمك معناسنه در یقال حلقمه
اذا قطع حلقومه ای حلقه المحلقم اسم فاعل بنیه سیله شول خرما قورغنه دینور که چوپی بتدیکی یرده
اولان نسنه دنبر ونضج بولمغه بشلامش اوله یقال رطب محلقم اذا بدا فیه النضج من قبل قمعها ویقال رطبة
حلقامة الاحلنقام احرنجام وزننده طعامدن چکیلوب ترك ایلمك معناسنه در یقال احلنقم الرجل
اذا ترك الطعام الحلکم قنفذ وجعفر وزنلرنده سیاه نسنه یه دینور الحلکمة دحرجه وزننده سیاهلغه دینور
یقال فیه حلکمة ای سواد الحم حانك ومیمك تشدیدیله قضاء وتقدیر معنالرینه در یقال حم الامر
علی بناء المجهول حما من الباب الاول ای قضی ویقال حم له ذلك ای قدر وقصد معناسنه در یقال حم حجه
اذا قصده وتنوری وفرون مقوله سنی قیزدرمق معناسنه در یقال حم التنور اذا سجره وایچ یاغنی
ارتمك معناسنه در یقال حم الشحمة اذا اذابها وصویی ایصتمق معناسنه در یقال حم الماء اذا سخنه
ودوه نك کوچوب کتمسنی تعجیل ایلمك معناسنه در یقال حم ارتحال البعیر اذا عجله وحق جل وعلا برکسنه حقنده
برنسنه قضا ایلمك معناسنه در یقال حم الله له کذا ای قضاه له و برکسنه یه برنسنه مهم وضروری اولمق معناسنه در
یقال حمه الامر اذا اهمه وهم وحاجت معناسنه در بونده حانك ضمیله ده جائزدر ومنه یقال ماله حم ولاسم ای هم
بعضلر بونی مال اطلاق اولنور نسنه ایله تفسیر ایلدیلر فقالوا اماله حم ولاسم ای لاقلیل ولاکثیر وضروری
وناچار معناسنه ده مستعملدر یقال ماله حم عنه ای ماله بد و برنسنه نك کثیر ووافرینه اطلاق اولنور یقال
اخذ من حم الشیء ای من معظمه وحم الظهیرة اویله اسیلیکنك شدتندن عبارتدر تقول جاءنی فی حم الظهیرة
ای فی شدته وصویی پاك دوه یه دینور جمعی حمائم کلور و بر آدمه ایصتمه اوغرامق معناسنه در یقال حم الرجل
وعلی المجهول اذا اصابته الحمی بونده محموم دیمز زیرا خلاف قیاس اوزره احامدن مستعملدر کما سیذکر اویقال
حممت حمی علی المجهول کذلك وآتش قرارمق معناسنه در یقال حممت الجمرة حما کمل ملا من الباب الرابع
اذا صارت حممة وصو قیزدمق معناسنه در یقال حم الماء اذا سخن وحم اسامی رجالدندر الاحمام همزه نك کسریله
بو دخی صویی ایصتمق معناسنه در یقال احم الماء اذا سخنه وخدای متعال برکسه حقنده برنسنه یی قضا
ایلمك معناسنه در یقال احمه الله له کذا ای قضاه له و برنسنه یه یقین اولوب چاتمق معناسنه در یقال حم الشیء

اذادنا وحضر ورنسنه برآدمه مهم اولمق معناسنه در يقال احم الامر فلانا اذا اهمه و برآدم صوغوق صوايله
يايقانمق معناسنه در كه حرارتنى ازاله ايچون ايدر بناسى سلب ايچوندر يقال احم فلان نفسه اذا غسلها بالماء البارد
و بر رايصتمه لو اولمق معناسنه در يقال احمت الارض اذا صارت ذات حمى و برآدمى محموم قلمق معناسنه در
يقال احمه الله فهو محموم و يقال حمت حمى بوجهتله ثلاثيدن محموم وارد اولور حتى اساسده حم الرجل
حمى شديدة وهو محموم عبارتيله مرسومدر واحمام برنسنه يى قاره قلمق وقارارتمق معناسنه در يقال احمه الله
اى جعله احم التحميم تفعيل وزننده بودخى صويى ايصتمق معناسنه در يقال حم الماء اذا سخنه و برآدمك
يوزنى كومورايله قرارتمق معناسنه در يقال حم فلانا اذا سخم وجهه بالحمم وتازه اوغلان مزلف اولمق معناسنه در
يقال حم الغلام اذا بدت لحيته و باشك تراشى كلوب قرارمق معناسنه در يقال حم الرأس اذا نبت شعره بعد ما حلق
ومطلقه يه متعه و يرمك معناسنه در يقال حم المرأة اذا متعها بالطلاق و يرك چايرلرى ظهور ايدوب يرك يوزى
قرامتق يم يشل اولمق معناسنه در يقال حمت الارض اذا بدا نباتها اخضر الى السواد وقوش ياوريسى تو يلنمكه
بشلمق معناسنه در يقال حم الفرخ اذا نبت ريشه الحمام كتاب وزننده اسمدر قضاء الموت وقدره معناسنه در
قال الشارح ومنه شعر ابن رواحه * هذا حمام الموت قد صليت * اى قضاؤه وقدره بوراده موت مقضى ومقدر
معناسى دخى محتملدر فى الاصل تقدير معناسنه مصدر اولمغله مفعول معناسنه اولور الحمام غراب وزننده
مطلقا ايه قسمنه عارض اولان حمى علتنه دينور مثلا دوه يه چوق چكردك يمكدن عارض اولمغله كوده سنه
چاپور سوروب تبريد ايدرلر وحمام قومى يننده متعين وشرف وشان صاحبى آدمه دينور يقال هو حمام القوم
اى السيد الشريف و بر رجل اسميدر وذو الحمام بن مالك اذواء تعبير اولنان ملوك يمنندندر الحمام سحاب وزننده
يبانى كوكرجن قوشنه دينور كه بيوته مألوف اولمز على قول مطلقا كردنى مطوق اولان قوشه دينور كوكرجن وقرى
واوكيك كبى مفردى حمامه در هاء وحدتله حيه لفظى كبى مذكر ومؤنثه حمامه اطلاق اولنور اركگنه حمام دينمز
جمعى حمائم كلور شارح دير كه مؤلف يمامه يى دخى يبانى كوكرجن ايله بيان ايلدى لكن اكثر اهل لغت عندنده
حمامه اهلى و يمامه يبانى كوكرجن ايله مفسردر انتهى اشبو كوكرجن قسمنك يونده مجاورتى خدر وفالج
وسكته وخود وسبات علتلرندن امانه سبب ولحمى جماعى مقوى ودمى ومنى يى مكثر وزننده ايكن قارنى ياروب
عقرب صوقديغى يره ضماد زهرى جاذب و بره وافاقتى بانده مجرب ودمنى جبهه يه طلا رعافى قاطعدر ومحدثيندن
محمد بن يزيد الحمامى ومحمد بن احمد بن محمد بن فوارس وابو سعد الطيورى وهبة الله بن الحسن وداود بن على بن
رئيس الرؤساء الحماميون ذكر اولنان حمامه يه منسوبلردر وحمام بن الجموح ومنسوب اولميه رق ديكر حمام صحابه لردر
الحمة حانك ضميله مقدر ومقضى اولان شيئه دينور ومنه حمة الفراق تقول عجلت بنا و بكم حمة الفراق اى ما قدر منه
وقضى جمعى حمم كلور صرد وزننده وحمام كلور جبال وزننده شارح دير كه بوراده حمى قيزغنلق معناسندن
دخى ممكندر حرق ومضطرب ايلديكيچون وحمه بر كونه لون اسميدر كه دهمه ايله كمته يننده اولوب وحوه
ديدكلرى لوندن دون اولور يعنى نه سياه ونه قويو قرمزى اولور كه زيتونى تعبير اولنور نسوان اعرابك دودقلرينك
رنكى كبى وات قسمنده كستانه طوريسى تعبير اولنور يقال به حمة وهى بين الدهمة والكمتة ودون الحوة
وحمه بر بلده آديدر ومخفف اولان حمه لفظنده لغتدر كه عقربك صوقجق تيكننه دينور و بر موضع آديدر وحمى
علتنه دينور يقال اخذته الحمة اى الحمى وتحمم لفظندن اسم اولور سياهلق معناسنه يقال به حمة اى سواد المحامة
تشديد ميمله مفاعله وزننده برنسنه يه يا بركيه يقلشمق معناسنه در يقال حامه اذا قاربه ومطالبه معناسنه در
تقول حاممته اى طالبته الحميم امير وزننده يقين خصمه دينور جمعى احماء كلور خليل واخلاء كبى وكاه اولوركه
جمع ومؤنثده اطلاق اولنور يقال هو وهى وهم حميمى اى قريبى واسى صويه دينور جمعى حمائم كلور
وصوغوق صويه دينمكله ضد اولور تقول اغتسلت بالحميم اى بالماء الحار وكذلك بالماء البارد و يك اسى
وكرمناك اولان ياز وقتنه دينور تموز آبى كبى وهوانك يك اشتداد حرارتى عقبنده ياغان يغموره دينور وكوده دن
ترشح ايدن تره دينور عرق معناسنه المحم مهم وزننده بودخى آدمك يقين خصمنه دينور يقال هو محمه اى قريبه
الحميمة سفينه وزننده بودخى اسى صويه دينور وايصتمش سوده دينور يقال سقانى حميمة اى لبنا مسخنا
وجنسى پاك اولان صوى دوه يه دينور جمعى حمائم كلور الاستحمام اسى صوايله يايقانمق معناسنه در
يقال استحم الرجل اذا اغتسل بالحميم وترلمك معناسنه در يقال استحم الرجل اذا عرق الاحتمام افتعال وزننده
برآدم كيجه ايچره برنسنه يى مهم ايدوب تاسه لنمك ياخود غصه وتاسه دن او يوميوب بيدار قالمق معناسنه در

يقال احتم الرجل اذا اهتم بالليل اولم ينم من الهم وكوزه اصلا اغريسى اولمسيورق او يقو كلميوب تا بصباح
او يانق طورمق معناسنه در يقال احتمت العين اذا ارقت من غير وجع الحامة عامه وزننده ومراد فيدر يقال
جاؤا حامة اى عامة و برآدمك مختص اقربا ومتعلقاتنه دينور اهل وعيال واولاد واقرباسى كبى يقال
هم حامة فلان اى خاصته ودوه قسمنك كريده سنه دينور الحمام شداد وزننده ديماس معناسنه دركه
اسانمزده دخى حمام تعبير اولنان محل اغتسالك اسميدر فارسيده كرمابه دينور وحمام لفظى مذكردر جمعى
حمامات در لكن مصباحده مرسومدر كه حمام لفظنده تأنيث اغلبدر انكيچون جمعى قياس اوزره حمامات
كلور پس مذكرك جمعى خلاف قياس اولور وظاهرا تانيثى بقعه تصوريله مبنيدر ولطائفندر كه ادبادن برى
هذه الحمام عبارتيله مؤنثا ايراد ايلمكله مخاطب حمام مذكردر نيچون تأنيثنه منحرف اولديكز ديو استفسار ايلدكده
نسوان حمامنى مراد ايلدم ديو جواب و يرمشدر وآدابندر كه حمامدن چقان آدمه طاب حمامك ديمك جائزدكلدر
زيرا اول حمامه دعا اولور بلكه طابت حمتك دينور كه حانك كسريله حاملنمق ياخود ترمعناسنه در ياخود طاب
حميمك ديمك كركدر زيرا خسته نك ترى بدرايحه وصاغك ترى خوشبوى اولمغله دائما صحت وعافيت اوله
ديمكدن كنايه اولور وابو الحسن الحمامى مقرئ القرآن در ذات الحمام اسكندريه ايله افريقيه ميانده
برقصبه آديدر الحمة حانك كسريله اسى صوقاينايوب چقان پيكاره دينور كه اصحاب علت آنك صويله استشفاء
واغتسال ايدرلر تركيده ايليجه تعبير اولنور و بروسه شهرنده قابلوجه وروم ايليده بانه تعبير ايدرلر وحمه حم لفظندن
مفرد اولوركه صزلمش اچ باغنه وقويرق ياغنه دينور على قول قاقرداغنه دينور و يمامه ده بر وادى آديدر حمتا الثوير
ايكى طاغه اطلاق اولنور الحمة حانك كسريله حاملنمغه دينور اسمدر وتره دينور عرق معناسنه والوه
دينور منيه معناسنه الحمى حانك ضمى والفك قصريله بو اسمله معروف مرضك آديدر كه انواعى واردر ايسمه
ديدكلرى دترمه لو عارضه اندن برنوعدر الحمة ميمك وحانك فتحيله والحمة ميمك ضمى وحانك كسريله ايسمه لو
وحمالو ارضه دينور ياخود ايسمه سى وحماسى چوق يره دينور يقال ارض محمة ومحمة اى ذات حمى او كثيرتها
وحمى ايرائنه باعث اولان نسنه يه دينور يقال لانا كل منه فانه محمة وهى ماحم عليه ومحمه صعيد مصر قضاسنده
برقريه آديدر وشرقيه مصرده برقضانك اسميدر وضواحى اسكندريه ده برقريه آديدر الاحم فتحتينله برداغه
دينور قدح معناسنه و يك قاره نسنه يه دينور يقال شئ احم اى اسود وآق نسنه يه دينمكله ضد اولور يقال شئ
احم اى ابيض اليحموم يعفور وزننده والحمحم سمسم وهدهد وزنلرنده بونلرده سياه نسنه يه دينور و يحموم
توتونه دينور دخان معناسنه و برقوش آديدر وقاره طاغه دينور وامام حسين بن على المرتضى حضرتلرينك
فرسى اسميدر وهشام بن عبد الملك امو ينك دخى فرسى اسميدر كه حرون نام فرسك نسلندن ايدى وحسان الطائى
ولقمان بن منذرك دخى فرسلرى اسميدر ومصرده برطاغك آديدر وغربى مغيثه ده برصويك آديدر وقبيلهٔ ضباب
ديارنده برطاغك آديدر وهدهد وزننده حمحم برقوشك آديدر الحمم فتحتينله برنسنه قرارمق معناسنه در يقال
حممت حمما من الباب الرابع اى صرت اسود الاحمياء افعيعال وزننده والتحمم تفعل وزننده والتحمحم
تزلزل وزننده بونلرده قرارمق معناسنه در تقول احموميت وتحممت وتحمحمت اى صرت اسود شارح دير كه
احمياء ماده سى معتل اولمغله بوراده اطرادى ذكر اولنمشدر انتهى وتحمحم حمحمه معناسنه دركه ذكر
الحماء حانك فتحيله انانك دبرنه دينور است معناسنه سياهلقدن مأخوذدر جمعى حم كلور حانك ضميله
الحمم صرد وزننده كومور دينور فحم معناسنه مفردى حممه در الحمامة سحابه وزننده حمام لفظنك مفرديدركه
كوكرجنه دينور وكوكسك اورته سنه دينور وعورته ياخود كوزل ودلبر اولانه دينور يقال جاءت حمامة اى مرأة
او جميلة و برصو اسميدر ودواب ومواشى قسمنك كزيده سنه دينور ودوه نك كوكسندن يره كلان دكرمى مهره سنه
دينور وسپورلمش پاكيزه كوشك حولوسنه دينور وقوغه يه چور يلان بكره يه دينور وقپو حلقه سنه دينور وحمامة
الفرس آتك كوكسنه دينور وحمامه اياس بن قبيصه نك وقرا ابن زيدك فرسلرى اسميدر وحمامة الاسلمى وحبيب بن
حمامه بونلرى بعضلر سلسلهٔ اصحابده ذكر ايلديلر حمان حانك كسريله تميم قبيله سندن برجماعته دينور
حومه صبوره وزننده ملوك يمندن برملك اسميدر حمه حانك فتحيله اسامينددر عبد الرحمن بن عرفة بن حمه
واحمد بن العباس بن حمه محدثلردر الحمحمة زلزله وزننده باركير وآت قسمى اوقرامق معناسنه دركه باركيرمى
كوردكده وآت صاحبنى كوردكده پك كشنيوب ايچرسندن آهرق سهلجه و بواشجه كشنمكدن عبارتدر تحمحم
دخى بو معنايه در يقال حمحم البرذون وتحمحم وحمحم الفرس وتحمحم اذا صوت عند الشعير وتحمحم اذا عرحين يقصر

فى الصهيل واستعان بنفسه وحمحمه اكوز قسمى دابشى بهچكلديكى هنكامده بو اشيجه بوكورمك معناسنه‌در
يقال حمحم الثور اذا نب للسفاد الحمحمة حانك كسرى وضميله برنبات آديدر على قول لسان الثور ديديكى
نباتدر جمعى حمحم كلور الحمام حانك فتحيله حبق بستانى اسميدر كه عريض الورق اولور حبق نبطى
دخى ديرلر مفردى حمامه‌در تركيده فرنكى فسلكن ولالهٔ خطايى ديدكلرى نباتدر زكامى دافع وسدهٔ دماغى مفتح
وقلبى مقوى وقاورلمشى كل باغى وماء بارد ايله شرب اسهال مزمنى قاطعدر ومحمد بن عبدالله ابو المغيث الحمامى
محدثيندندر آل حاميم همزه‌نك مديله كه ذوات حاميم دخى اطلاق اولنور قرآن كريمده حاميم كلمه‌سيله مفتتح اولان
سورهٔ معلومه‌لردر حواميم ديمك جائزدكلدر لكن بعض شعرده وارد اولمشدر وحاميم اسم اعظمدر ياخود قسمدر
ياخود الرحمن اسم شريفنك حروف مقطعه‌سيدر تمامى از اونون حرفلريدر كه ابتداى سوره‌لردر قال الشارح
قال ابن مسعود آل حاميم ديباج القرآن اى زينته لما فيه من امور الآخرة وكذا فى الحديث قولوا حم لا ينصرون ابن اثير
ديديكه حاميم اسماء الهيه‌دن اولمغله اللهم لا ينصرون معناسنه‌در ياخود قسمدر والله لا ينصرون معناسنه‌در
ياخود سوره‌لر قومه ذيشان اولمغله استنزال رحمت بابنده كنديلرايله استظهار اولنور پس لا ينصرون كلام مستانف
اولور كوياكه حم كلمه‌سنى ديديكمز حينده نه ترتب ايدر ديو استفساره جواب اولور وشهاب مرحوم درة الغواص
شرحنده ديديلر كه حواميم وطواسين فصيح اشعارده وارد اولمشدر قوابيل كبى كه قابيل جمعيدر وآل حاميم
كلمه‌سنده اولان آل اهل معناسنه دكلدر بلكه اسماء مركبه مقوله‌سندن تثنيه وجمعى صحيح اولميان كلماتك جمع
وتثنيه‌سنى مراد ايتدكده عربلر آل وذو كلمه‌لرنى ادخال ايدوب تثنيه ياخود جمع معناسنى اراده ايدرلر مثلا بكار نيجه تابط
شرا اسميله مسما كسه‌لر كلدى ديجك يرده جاءنى آل تابط شرا ديرلر پس آل حاميم وذوات حاميم بو قبيلدندركه
حاميم اطلاق اولنان سوره‌لر ديمكدر صحبت معنويه‌دن مجازدر انتهى المحام ميمك ضميله ثابت وبرقرار
معناسنه‌در تقول انا محام على هذا اى ثابت حمحام حانك فتحى وآخرك كسرى اوزره بناسيله اسم فعلدر برنسنه
قالمدى هب دوكندى معناسنه‌در يقال قلت ابقى عندكم شئ قال حمحام اى لم يبق شئ نته كه همهام ومحماح
وبحباح دخى بو معنايه‌در حميه جهينه وزننده بلقاء ناحيه‌سنده بركوچك باده آديدر حم حانك كسريله
طى قبيله‌سى ديارنده بردره آديدر حم حانك ضميله ديار بنى كلابده نيجه قاره طاغجغزلردر الحمايم حانك فتحيله
يمامه‌ده برنيجه طاغلردر حمويه شبويه وزننده اسامى‌دندر عبدالله بن احمد بن حمويه السرخسى راوىٔ
صحيح بخارى‌در وبنو حمويه الجوينى نيجه مشايخ كرامدر مترجم ديركه فاضل مشهور سعد الدين الحموى شهابك
بيانته كوره حانك فتحى وميم مشدده‌نك ضمى وواوك كسريله‌دركه جدى اولان حمويه‌يه منسوبدر حم حانك فتحيله
وحم حانك ضميله وحمان عمران وزننده وحمان عثمان وزننده وحمامه نعامه وزننده وحممه همزه
وزننده وحمام غراب وزننده وحمحمه كركره وزننده وحمى حانك ضمى وميمك ضمه‌يه اماله‌سيله وحمامى
غرابى وزننده اسامى عربدندر الحميمات حانك ضميله حميمه‌نك جمعيدر آتش قورنه دينور جمره معناسنه
التحمة تحلة وزننده تفعيلدن مصدردر مطلقه‌يه متعه ويرمك معناسنه‌در تحميم كبى بوجهتله متعه ضمننده اعطا
والباس ايلدكلرى ثيابه ثياب التحمة اطلاق اولنور الحممة حانك ونونك فتحيله بايقوش قوشنه دينور بومه معناسنه
حنم جمعيدر الحنتم جعفر وزننده صرلى يشل دستى‌يه دينور يقال جاء وفى يده حنتمة اى جرة خضراء وحنظل
اغاجنه دينور وبرارضك اسميدر وسياه بولتلره دينور حناتم دخى دينور يقال ظهرت فى السماء حنتم وحناتم اى سحائب
سود الحنتمة هايله ذكر اولنان حنتم وحناتمك مفرديدر وحنتمة بنت عبدالرحمن بن الحارث‌دركه شارحك بيانته
كوره صحابيه‌در وحنتمه بنت ذى الرمحين والدهٔ عمر بن الخطاب‌در رضى الله عنه وبو ابوجهلك همشيره‌سى دكلدر
نته‌كه بعضلر اويله وهم ايلديلر بلكه عموجه زاده‌سيدر الحندم جعفر وزننده قزل بويه ديدكلرى كوكك
شجرى اسميدر مفردى حندمه‌در وبر رجلك علميدر الخندمان حانك ودالك كسريله جماعت معناسنه‌در
على قول طائفه معناسنه‌در ياخود برقبيله اسميدر الحوم قوم وزننده بيك مهاره قدر اولان دوه سوريسنه
دينوركه بيك بيوك سورى اولور على قول عدد معين ايله محدود اولميان بيوك سورى‌يه دينور والحوم والحومان
فتحاتله مصدر اولورلر برنسنه‌نك چوره‌سنى طولنمق معناسنه يقال حام الطير على الشئ يحوم حوما وحومانا
اذا دوم وكذا يقال حامت الابل حول الماء اذا طافت والحوم والحيام كتاب وزننده والحؤوم قعود وزننده والحومان
فتحاتله برنسنه‌يى قصد وطلب ايلمك معناسنه مستعملدر يقال حام فلان على الامر حوما وحياما وحؤوما وحومانا
اذا رامه الحائم معين مذكوربندن اسم فاعلدر جمعى حوم كلور حانك ضميله لكن شارحك بيانته كوره ركع

مطلب

وزننده‌در وحائم صوسز عطشان معناسنه‌در يقال بعير حائم وابل حوائم وحوم اى عطشان الحومة ثمره
وزننده هر نسنه‌نك كومنه ومعظمنه ياخود اشد اولان يرينه دينور مثلا حومة البحر درياك انكين يرينه دينور
وحومة الرمل وحومة القتال قوملغك ومعركه‌نك كوم وجمعيتلو يرينه دينور ياخود معركه‌نك جنكى پك شديد
اولان يرينه دينور الحومانة حانك فتحيله طپراغى غليظ اولوب لكن صرب اولميان مكانه دينور جمعى حومان در
وحوامين كلور وبرنبات آديدر بونك جمعى حومان‌در بونبات بونيجه انواعندن ترفيل ديدكلريدر حام سام
وزننده ابن نوح عليه السلام‌در ابو السودان‌در يعنى سياه زنكى آدملر آنك ذريتندن نشأت ايلديلر ومنه غلام حامى
اى اسود وانجب بن احمد الحامى محدثندر الحومة حانك ضميله بلاوره دينور الحوم حانك ضميله شول باده‌يه
دينوركه پك كسكين اولوب باشه اورمغله بخارى كاسهٔ سرده دوران ايدر اوله نسخه‌لردن الخمر كلمه‌سى ساقط اولمشدر
التحويم تفعيل وزننده استدامه معناسنه‌در يقال حوم فى الامر اذا استدام الحيمة حانك فتحيله يمنده ايالت
جند قرالرندن برقريه اسميدر الحيم مكتل وزننده بغايت دماغى تيز زيرك وهوشمند اولان صبى‌يه دينور
فصل الخاء المعجمة الختم شتم وزننده والختام كتاب وزننده برنسنه‌يه مهر بصمق معناسنه‌دركه
مهرلمك تعبير اولنور يقال ختمه ختما وختاما من الباب الثانى اذا طبعه وختم القلب حق جل وعلا كفارك قلوبنى
سد ايدوب ايمان واعتقادات حقه‌يه دائر نسنه فهم ايتميوب واعتقاد وايمانه متعلق نسنه صدور ايلمز قلمقدن
عبارتدر يقال ختم الله على قلبه اى جعله لا يفهم شيئا ولا يخرج منه شئ وختم برنسنه‌يى اتمام ايدوب آخرلمك
معناسنه مستعملدر كوياكه آنى سد وختم ايتمش اولور يقال ختم الشئ ختما اذا بلغ آخره واكينى اكدكدنصكره
ابتدا صوارمق معناسنه مستعملدر يقال ختم الزرع وعليه اذا سقاه اول سقية وختم باله اطلاق اولنور عسل
معناسنه وبو وصف بالمصدردر وآرى قوانلرينك آغزلرينه اطلاق اولنور وبال آريسى انجه موم ايله كوجك
بوزنى صيوامق معناسنه‌دركه صرلمق تعبير اولنور بال مومندن انجه زاركبى موم ايله صيوايوب سد ايدركوياكه
كوميجى مهرلمش اولور يقال ختم النحل اذا جمع شيئا من الشمع رقيقا ارق من الشمع فطلاه به الختام كتاب وزننده
مصدردركه ذكر اولندى وختام برنسنه‌يى مهرليجك بالچغه دينوركه سلفده بالحق استعمال ايدرلرايدى حالا
معروف مهر مومى استعمال اولنور يقال ختم الكتاب بالختام اى الطين الذى يختم به عليه الخاتم تانك فتحيله ختم
اولنه‌جق نسنه اوزره باصيلان شيئه دينوركه مهر تعبير اولنور يقال وضع عليه الخاتم وهو ما يختم به وزينت
ايچون پرمغه كچوردكلرى يوزكه دينور واشبو خاتم ماده‌سنده يدى لغت واردر ١ خاتم كه تانك فتحيله‌در ٢ خاتم
تانك كسريله ٣ خاتام ٤ خيتام خانك فتحيله ٥ ختام كتاب وزننده ٦ ختم فتحتينله ٧ خاتيام تانك كسريله‌در جمعى
خواتم وخواتيم كلور وخاتم برنسنه‌نك انجامنه وصوكنه دينور يقال خاتمته خير اى عاقبته وآخرته وخاتم القوم
تانك فتحى وكسريله برقوم وزمره‌نك الك آخرى اولان آدمه دينور يقال هو خاتم القوم وخاتمهم اى آخرهم وخاتم
القفا تانك فتحيله انسانك قفاسى چقورنه اطلاق اولنور نقرة القفا معناسنه وخاتم آت قسمنك اياغنده اولان سكلجه
صقرلغه دينوركه بللو بللوسز اولور تحديم ديدكلرى صقرلقدن آز اولور يقال ما فى قوائم الفرس الا خاتم وهو اقل
الوضح وخاتم الفرس قسراغك ممه‌لرندن قارنته يقين اولان ممه‌سى باشنه اطلاق اولنور الخاتمة تانك كسريله
بودخى برشيئك آخر وانجامنه دينور التختم تفعل وزننده پرمغه خاتم طاقمق معناسنه‌در يقال تختم بالخاتم اذا
جعله فى اصبعه وبرنسنه‌دن تغافل ايدوب طنميوب ايسم اولمق معناسنه مستعملدر يقال تختم عنه اذا تغافل
وسكت وبرماده‌يى كتم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تختم بامره اذا كتمه وباشه دستار صارنمق معناسنه
مستعملدر يقال تختم الرجل اذا تعمم وبو معنادن اسم تختمه‌در تذكره وزننده المختم معظم وزننده اياقلرنده
خاتم اولان يعنى سكلجه صقرلغى اولان آته دينور يقال فرس مختم اذا كان فى قوائمه خاتم المختم منبر وزننده شول
جوزه دينوركه برنسنه‌يه سوروب دوز وپاك ايلمك ايچين ايلدكدنصكره آكا اويمه اويارلر فارسيده تير ديرلر لكن لغات
فارسيه‌ده بو معنايه تيربولنميوب انجق بوارلق معناسنه‌ده كلديكى مرسومدر مؤلف اول لغتك دخى اهلى اولمغله
بزلره اويله ضبط ايلمك لازمه دندر المختوم اولجكه اطلاق اولنور صاع معناسنه مقدار معدلى اوزره ختم
اولنديغيچون الختم ضمتينله آت قسمنك اوبناق برلرنده آشق والك تعبير اولنان بندلره دينور مفردى ختام دركتاب
وزننده وخاتم درعالم وزننده الخترمة دحرجه وزننده عجز ياخود خوف وفزع سببيله تكلمدن خاموش اولمق
معناسنه‌در يقال خترم الرجل اذا سكت عن عى او فزع الختلمة دحرجه وزننده برنسنه‌يى نهانيجه اوغورلقله
اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال ختلم الشئ اذا اخذه فى خفية التختيم ثاى مثلثه ايله تفعيل وزننده برنسنه‌يى

یصیلدوب انلولنمك معناسنه‌در یقال خثمه تخثیما اذا عرّضه الخثم فتحتینله برون یصی یاخود قالین اولمق
کذلك قولقلرك اوجلری مقوله‌سی یصی و یایوان اولمق معناسنه‌در یقال خثم الرجل خثما من الباب الرابع اذا
کان انفه عریضا اوغلیظا وکذلك اذا کانت اذنه عریضة ویقال خثم انفه وخثمت اذنه کذلك کلنك دیدکلری
آلت جونکلوب یصیلمق معناسنه‌در یقال خثم المعول اذا صار مفلطحا وناقه‌نك ممه‌لرینك دلکلری قپانمق معناسنه‌در
یقال خثمت احلاف الناقة اذا انسدّت الاخثم احمر وزننده وصفدر یصی برونلو آدمه دینور و یایوان یصی برونه
دینور وارسلانه دینور ونامولسی انلو قلیجه دینور و یومری قالین فرجه دینور الخثیم امیر وزننده بودخی یومری قبا
فرجه دینور المخثمة معظمه وزننده اوجی سیوری اولمیه‌رق جرمی یصی و یایوان اباق قابنه دینور یقال نعل
مخثمة ای معرّضة بلا رأس الخثمة غرفه وزننده اکوز قسمنك برونلرنده اولان قصه لغه و یصیلغه دینور الخثماء
حمراء وزننده شول ناقه‌یه دینور که طبانی دکرمی و بقنه‌قلری قصه اوله یقال ناقة خثماء ای المستدیرة الخف
القصیرة المناسم و یمامه‌ده برموضع آدیدر خیثمه حیدره وزننده ابن الحارث درکه اصحابدندر خثیم حیدر وزننده
وخثامه اسامه وزننده واخثم احمر وزننده وخثمان عثمان وزننده وخثیمه جهینه وزننده اسامیء رجالدندر
الختم خانك فتحیله برآدمك بروتی اوروب اورزمك معناسنه درکه یام یصی قالور یقال ختم انفه ختما من الباب
الاول اذا دقّه ابن خثیم زبیر وزننده عبدالله بن عثمان درکه محدثدر الخثارم علابط وزننده هر نسنه‌دن
تطیرایدن یعنی بدفال ایدوب تشأم ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل خثارم ای متطیر وعمرو البجلی نام کمسه‌نك
که کمیت نام شاعرك عموجه‌سیدر پدری اسمیدر وقالین دوداقلی آدمه دینور یقال رجل خثارم ای الغلیظ الشفة
الخثرمة خانك وراتك کسریله حثرمه معناسنه‌درکه اوست دوداغك اورته‌سنده اولان نکمه جکه دینور الخثرمة
دحرجه وزننده برایشده بحرکسز چولیه وهیچ اولمق معناسنه‌در یقال ماهذا الخثرمة ای الخرق فی العمل خثعم
جعفر وزننده برطاغك آدیدر انده متمکن اولنلره خثعمیون اطلاق اولنور وخثعم بن انمار معد قبیله‌سندن
منشعب برقبیله‌نك پدرلری اسمیدر و بارکك دوه‌نك اسمیدر اول قبیله خلقی آنی بوغزلدقدن ناشی پدرلری خثعم ایله
تسمیه اولندی وابن ابی خثعم عمر بن عبدالله درکه محدثدر وخثعم ارسلانه دینور المخثعم مدحرج وزننده بودخی
ارسلانه دینور و یوزی انلو ودکرمی آدمه دینور یقال رجل مخثعم الوجه ای مکلثمه الخثعمة دحرجه وزننده
بدن قانه بیلاشمق معناسنه‌در علی قول اعمال عرب‌دن برعملدر واول برقوم تعاون وتناصر اوزره عهد و پیمان
ایده‌جك اولدقلرنده برارایه کلوب برحیوانی ذبح ولحمی اکل ایلدکدنصکره قاتی برقاب ایچره وضعوا کابعض طیب
خلط ایلیوب اللرنی اکا باتوردقلری حالده عقد عهد ومیثاق ایدرلر ایشته خثعمه بوندن عبارتدر وخثعمه
قزل تو یلوکجی یه دینور قیونه اطلاق اولنمز یقال عنز خثعمة ای حمراء الخثلمة دحرجه وزننده قارشمق
اختلاط معناسنه‌در و برنسنه‌یی اوغورلین کبی لوجه آلمق معناسنه‌در یقال ختلمه اذا اخذه فی خفیة
ختلم جعفر وزننده بر رجل آدیدر الخجام کتاب وزننده والخجوم صبور وزننده فرجی بول قاری‌یه دینور یقال
امرأة خجام وخجوم ای الواسعة الهن الخدمة خانك کسریله وفتحیله برآدمك ایشنی کوجنی کوروب بنده‌لك
و پیشکارلق ایلمك معناسنه‌درکه تحریفله خذمت ایلمك تعبیر اولنور یقال خدمه خدمة وخدمة من الباب الثانی والاول
اذا عمل له الخادم خدمتکاره دینور فارسیده پیشکار دیرلر جمعی خدام کلور کاتب وکتاب کبی وخدم کلور فتحتینله
مؤنثنده کذلك خادم دینور وخادمه دینور هایله شارح دیرکه خادم اسم مجراسنه اجرا اولنمشدر حدث معناسنده
هاء الحاق اولنور تقول هذه خادمة غدا الاختدام افتعال وزننده برآدمك خدمتکاری اولمامغله ایشنی کوجنی
کندیسی کورمك معناسنه درکه کندی نفسنه خدمتکارلق ایلمکدر یقال اختدم الرجل اذا خدم نفسه قال
الشارح ومنه یقال لابدّ لمن لم یکن له خادم ان یختدم و برکسه‌دن خدمتکار ایستمك معناسنه‌در یقال
اختدمه اذا استوهبه خادما الاستخدام بودخی برکسه‌دن خدمتکار ایستمك معناسنه‌در الاخدام همزه‌نك
کسریله برآدمه خدمتکار و یرمك معناسنه‌در یقال استخدمه واخدمه فاخدمه ای استوهبه خادما فوهبه له
الخدمة فتحاتله شول حلقه طرزنده قالین ومحکم تسمه‌یه دینورکه دوه‌نك بیلکنه بغلیوب اکا دوه‌نك اباغنه
دیکدکلری چارغی بندایدرلر و بر یده دائره اولمش ناس حلقه‌سنه دینور ومنه یقال فض الله خدمتهم ای فرق
جمعهم وخدمه خلخاله اطلاق اولنور یقال جاءت وفی رجلها خدمة ای خلخال و بالدره اطلاق اولنور جمعی
خدام کلوم کتاب وزننده المخدّم معظم وزننده اباقده خلخال کچره‌جك یره دینور ودوه‌نك بیلکچه‌سنده
ذکر اولنان خدمه دیدکلری تسمه کچره‌جك یره دینور مخدّمه دخی دینور هایله ونسوانك اباقده طون پاچه‌لرنی

بغلدقلری طون حلقه‌سنه دینور زیرا انلر طونلرینك پاچه‌لرنی طپوق اوزره چکوب بندایدرلر طون اوراده قبورم
قبورم بری سپورر یقال مخدّم سراو یلهما بذ ای رباطه عند اسفل رجله وشول آته دینور که اباغنده اولان
سکیلی طرنق اوزره دائره کبی اولان قیللردن بوقربچه دکرمی اوله واکا اخدم دخی دینور علی قول سکیلی
بیلکلرینك بتوتی یاخود بعض یرنی تجاوز ایلمش اوله یقال فرس مخدّم واخدم اذا کان تحجیله فوق اشاعره
اوجاوز البیاض ارساغه او بعضها الخدماء حمراء وزننده اللری وایاقلری آق اولان قیونه دینور علی قول بر اباغی
آق وسائر بدنی سیاه اولانه دینور یاخود بچاغی بیلکچه‌سنه قریب قرامتق آق اوله یاخود آقچل قاره اوله کذلك
بو صفت اوزره اولان طاغ کچیلرینه ده دینور الخدمة غرفه وزننده خدماء لفظندن اسمدر حمرت کبی الخدمة
خانك فتحیله لیل ونهاردن برساعته دینور یقال مضت خدمة من لیل اونهار ای ساعة الخدمة عنبه وزننده
قایشه دینور المخدوم شول آدمه دینور که جن طائفه‌سندن تابعه‌سی اوله که خدّام صاحبی تعبیر اولنور
المخدّمون معظمون وزننده مخدّم کلمه‌سنك جمعیدر خدم وحشمی فراوان آدمه دینور یقال قوم مخدّمون ای کثیروا
الخدم ابن خدام کتاب وزننده برشاعردر یاخود بوذال معجمه‌بله‌در وابو اسحق ابراهیم الخدامی که فقهادندر
خانك ضمیله‌در ابو الفرج مهمله ایله تقیید ایلمشدر لکن وهمدر معجمه ایله اولمق ملحوظدر الخذم خانك فتحی وذال
معجمه‌نك سکونیله کسمك معناسنه‌در یقال خذمه خذما من الباب الثانی اذا قطعه وشکاری قوش شکارینه
یاخود طعمه‌سنه پنجه اورمق معناسنه‌در یقال خذمه الصقر اذا ضربه بمخلبه وکسلمك معناسنه‌در یقال
خذم الشیء خذما من الباب الرابع اذا انقطع وسرخوش اولمق معناسنه‌در یقال خذم فلان اذا سکر التخذیم
تفعیل وزننده والتخذم تفعل وزننده بونلرده کسمك معناسنه‌در یقال خذّمه وتخذّمه اذا قطعه وتخذّم کسلمك
معناسنه‌در یقال تخذّم الشیء اذا انقطع الخذیم امیر وزننده سرخوشه دینور مؤنثی خذیمه‌در یقال رجل
خذیم ای سکران وامرأة خذیمة ای سکری وکسلمش قولغه دینور یقال اذن خذیم ای مقطوعة الخذم فتحتینله
سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال خذم الرجل خذما من الباب الرابع اذا اسرع الخذم کتف وزننده
والخذوم صبور وزننده والمخذّم معظم وزننده کسکین قلیجه دینور یقال سیف خذم وخذوم ومخذم
ای قاطع وخذم خوشطبع و نیکخوی کریم وجوانمرد آدمه دینور جمعی خذمون در یقال رجل خذم ای سمح طیب
النفس ومرداس بن ابی عامرك فرسی اسمیدر الخذامة ثمامه وزننده برنسنه‌دن کسلمش پاره‌یه دینور که کسنتی
تعبیر اولنور یقال هذه خذامته ای قطعته الخذماء حمراء وزننده شول قیونه دینور که قولغی لرقوری کسیلوب
لکن قوپوب آیرلمامغله بریق قالمش اوله یقال شاة خذماء وهی الّتی شقت اذنها عرضا ولم تبن الخذمة
تمره وزننده دوه‌یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدر و بوزمان اسلامده احداث اولنان تمغالردندر خذام کتاب
وزننده محارب قبیله‌سندن بربطن‌در وحباش بن قیس بن الاعور نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر وابن خذام آنفا خدم
ماده‌سنده ذکر اولندی الاخذام همزه‌نك کسریله برکسه ذلّ وحقارتی اقرار ایدوب اسیر اولمق معناسنه‌در
یقال اخذم الرجل اذا اقرّ بالذلّ وسکن وسرخوش ایلمك معناسنه‌در یقال اخذمه الشراب اذا اسکره خذیم زبیر
وزننده اسامیدندر محمد بن ربیع بن خذیم محدثدر مخذم منبر وزننده حارث بن ابی شمر الغسانی نام امیرك قلیجی اسمیدر
ذوالخذمة فتحاتله عامر بن معبدك لقبیدر الخذاریم خانك فتحیله پك کهنه پاره پاره لباسه دینور یقال ثوب
خذاریم ای رعابیل ای اخلاق و بو برمه اعشار قبیلندندر الخذلمة دحرجه وزننده سرعتله یورمك معناسنه‌در
یقال خذلم الرجل اذا اسرع و بو حای مهمله ایله ده لغتدر الخرم خانك فتحی وراتك سکونیله برنسنه‌نك دیکشنی
ونکنده‌سنی سوکوب ایرمق معناسنه‌در یقال خرم الخرزة خرما من الباب الثانی اذا فصمها و برآدمك برونك دیرکنی
یرمق معناسنه‌در یقال خرم فلانا اذا شق وترة انفه وخرم طاغك برونه دینور که سیوری چقان اوجندن عبارتدر
وخرم عروضیون اصطلاحنده فعولن جزؤندن فاء یاخود مفاعلین جزؤندن میمك اسقاطندن عبارتدر پس فعولن
عولن قالمغله فعلن جزؤنه نقل اولنور ومفاعلین فاعیلن قالمغله مفعولن جزؤنه نقل اولنور وخرم علی عارض اولان بیته
مخروم واخرم دیرلر وخرم کلمه‌سنك جمعی خروم در بوراده والمیم من مفاعلین نسخه‌لری غلطدر التخریم تفعیل وزننده
بودخی برنسنه‌نك دیکشنی سوکوب یرمك معناسنه‌در یقال خرّم الخرزة بمعنی خرمها التخرّم تفعل وزننده
مطاوعدر دیکش سوکیلوب یرلمك معناسنه یقال خرّمه الخرزة فتخرّمت ای فصمها فانفصمت و برنسنه‌یی تمامه
کسوب ایرمق معناسنه‌در بو مناسبتله برطائفه‌یی بالجمله استیصال ایدوب کوکنی کسمك معناسنه مستعملدر یقال
تخرّمت المنیة القوم اذا استأصلتهم واقتطعتهم وتخرّم الزند برآدم برکسه‌یه ظلم وحیف ایله شر کبر اولمق معناسندن

عبارتدر تقول فلان يتخرّم زنده اى يركبنا بالظلم والحمق شارح ديركه متخرّم اولان زند يعنى برطرفى كسيلوب برلمش
اولان چقمـاغك آتشى چقمامغله خير ومنفعتى اولمديغندن خير وفائده‌سى اولميوب همان بيهوده جور وجفا واوضاع
احمقانه ايله القـاء ثقلت ايدن كسه‌دن كنايه ايدوب يتخرّم زنده ديرلر فائده سز استيلا ايدر ديمكدر كذلك تخرّم زبده
ديرلر كه باء موحـده ايله‌در كره ياغنه ديـنور غضبى ساكن اولدى ديجك يرده استعمال ايدرلر انتهى وتخرّم خرميه
طائفه‌سنك دين وآيينلرينه تابع اولمق معناسـنه‌در يقـال تخرّم الرجـل اذا دان بدين الخرّميّة الخرم فتحتينله
برآدمك بورنك ديركى يرلمك معناسـنه‌در يقال خرم الرجل خرما من البـاب الرابع اذا تخرّمت وترة انفه الخرمة
فتحاتله برونده يرلمش يره ديـنور كه يريق تعبير اولنور الخرماء حمراء وزنـنـده يرلمش قولغه دينور يقال اذن خرماء
اى متخرمة وصفراء نام محلده برچشمه آديدر وزيد الفوارس الضبى وراشد بن شمـاس المعنى فرسلرينك اسميدر وبنى
ابى ربيعه‌يه مخصوص برفرس اسميدر وخرماء شول يوكسك بايره ديـنور كه برطرفى چقور وايسيك يره انكبه اوله على قول
شول تپه‌يه دينور كه برجانبى بغـايت صرب اولمغله اورادن صعود ممكن اولميه وقولغى ارقوريدن يرلمش ديشى كچى‌يه
وصف اولور يقـال عنز خرماء اذا كانت قدشقت اذنها عرضا خرم خانك ضميله برموضع ياخود برنيچه خرده
طـاغلرك اسميدر وخرم الاكمة تپه‌نك توكوب كسلديكى يردن عبـارتدر كماسيذكر الاخرمان تثنيه صيغه‌سيله
اوست طمـاغك يوقرى اوجلرنده چكه‌لردن ايروجه ايكى كميكه اطلاق اولنور واخرما الكتفين ارقه‌ده كورك كميكلرينك
قوللر طرفنده اولان اوجلرينه ديـنور على قول كورك كميكلرينك اشـاغى اوجلرندن عبارتدر كه كعبره ديدكلرى
يومر بجه كميكى احاطه ايلمشدر يقـال اصاب اخرما الكتفين وهما عظمان منخرمان من قبل العضدين اوطرفا اسفل
الكتفين اللذان اكتفا كعبرة الكتف بوراده فى زياده‌سيله اخرما فى الكتفين نسخه لرى غلط صرفدر الاخرم
اخرمان لفظندن مفردر وكوزى يرتلان آدمه دينور يقال رجل اخرم اى منقطع العينين وقولغى يرتق آدمه ديـنور وبورننك
ديركى يريق كسيه دينور وملوك رومدن برينك اسميدر وبنو سليم يوردنده برطاغك آديدر وطرف دهناده برطاغك آديدر
رانك ضميله ده زيارده در ونجده ده برطاغك آديدر المخرم مجلس وزننده خرم كبى بودخى تپه‌نك توكوب كسلديكى يره
دينور يقال نزلوا فى خرم الاكمة ومخرمها اى منقطعها ومخرم الجبل ومخرم السيف طاغك وقلجك بورنلرندن عبارتدر
جمعى مخارم در ومخارم يك وغليظ يرلرده اولان يوللره اطلاق اولنور وكيجه‌نك اوائلنه اطلاق اولنور تقول سرنا مخارم
الطرق فى مخارم الليل اى الطرق فى الغلظ فى اوائل الليل الخورمة جوهره وزنـنـده بورنك اوك طرفنه على قول
دلكلرينك ارالغنه ديـنور وخورم كلمه‌سندن مفرد اولور كه يار يغى وچتلاغى اولان قيايه ديـنور الاخترام افتعال
وزنـنـده كسلمك معنـاسنه‌در بومناسبتله اولمك معناسنده مستعملدر تقول اخترم فلان عنا على المجهول اذا مات
ويقال اخترمته المنية اى اخذته وبرقومى استيصـال ايدوب اوته‌سنى كسمك معنـاسنه مستعملدر يقـال اخترمت
المنية القوم اذا استأصلتهم واقتطعتهم الخارم رانك كسريله صوغوق نسنه‌يه ديـنور بارد معنـاسنه وتارك
معنـاسنه‌در يقـال هو خارم العلم اى تارك ومفسد معناسنه‌در وخاصة صوغوق روزكاره دينور الخريم اميروزننده
ماجن ولاابالى‌يانه مشرب كسيه ديـنور يقال رجل خريم اى ماجن الخرامة كرامه وزنـنـده برآدم ماجن ولاابالى اولمق
معنـاسنه‌در يقـال خرم الرجل خرامة من البـاب الخامس اذا كان خريما الخرّم سكر وزنـنـده شجرك نباتنه
دينور كه مراد اغاجك داللرى وبداقلرى ويپراقلريدر كه تاب وطراوتلو اوله وكدروز جتسز خوش وملايم ديرلكه
دينور على قول خرم لفظى معربدر يعنى فارسيدن معربدر لكن فارسيده مسرور وشادان معناسيله مبين اولمغله
ظاهرا معنـاى مزبور مجاز اولور وخرّم حافظ حسين بن ادريسك پدرينك لقبيدر وخرّمه لفظندن جمع اولور كه
بوكرلجه‌يه شبيه برنبـات اسميـدر لونى بنفسجى وبغايت خوشبو وخوشمنظر اولور استصحابى باعث محبت وچكندن
ترتيب اولنان باعله ادهان ذكر اولنان محبت خصوصنده نافع وعداوتى دافعدر بونباتى مفرداتده ارغوانى شبوى
ايله بيـان ايدرلر وبعض مفرداتده تركيده اناسنه دل دوندرن تعبير ايدرلر بعينه فاصوليا قابى كبى چچكلرى اوزون
اوزون وورنكى كوكجل مور اولور اوجنده خرده برصار بجه‌تل كبى نسنه‌سى اولمغله انى لسان عد ايدوب كوياكه لسانى
اكسه‌سنه چكلمش اولور ديو مرسومدر وخرّمه فارس ديارنده برقريه آديدر بابك الخرمى ديدكلرى مجوسى مشهور
اورادندر مسفور معتصم خليفه زماننده ظهور ومزدكيه آيينى خلقه نشر ايلدى تناسخ اعتقادنده اولوب ونسوانده
هركس مشترك‌ـدر ديو اباحت نسا ايله فتى وافر فساده باعث واكثر بلاده مستولى اولدى وخرّميه ديدكلرى
طائفه بونك قوميدر ام خرّمان برموضع آديدر مخرّم محدّث وزنـنده بغدادده برمحله‌در يزيد بن مخرّم نام كسيه
منسوبدر الخرمان عثمـان وزنـنده يلان سوزه ديـنور كذب معناسـنه الخزام زنار وزنـنده طاعت وعبادتدن

بالـكليه منقطع اولوب مدام ارتكاب معـاصى واثام ايدن كسه‌لره ديـنور يقـال هم خرام اى المتخرمون فى المعاصى
وبوكوياكه خارمك جميدر وخرام احمد بن عبدالله وعمرو بن حمويه نام محدثلرك جدلرى اسميدر خريم زبير وزنـنده
اساميدندر موسى بن عامر وسعيد بن عمرو بن خريم ومحمد بن ابى حموش الخريميون محدثلردر وخريم بن فاتك بن الاخرم
وخريم بن ايمن اصحابندر الخرومانة خانك فتحيله بربدرايجه اوتدر كه صويه يقين دوه‌ياتاقلرنده بتر مخرّم معظم وزنـنـده
بررجل اسميدر الخرثمة خانك وثاى مثلثه‌نك فتحه‌لريله وكسره‌لريله اياق قابنك اوجنه دينور كه بورنى تعبير اولنور
اكرخرثمه‌سى يوغيسه اكا اسنه ديرلركه كوكسندن اوجـنه واربجه لسان هيئتنده مخروطى اولور الخرشوم شين
معجمه ايله زنبور وزنـنده طاغك دره‌يه ياخود صحرايه طوغرى حواله چقان برونه دينور وبيوك طاغه دينور وپك وغليظ
ارضه دينور الخرشمة ميم مشدده ايله هرشفه وزنـنـده بودخى پك وقالين ارضه ديـنور المخرنشم اسم فاعل
بنيه‌سيله خودبين متعظم وكبرآلود كسيه دينور يقال رجل مخرنشم اى متعظم متكبر فى نفسه وآرقليوب متغير اللون
اولان آدمه دينور وكوده‌سى كرپى كبى طوپاج اعضالرى بودور آدمه ديـنور الخرطوم زنبور وزنـنده والخرطم
قنفذ وزنـنده بورنه دينور على قول بورنك اوكنه دينور كه اوج طرفيدر ياخود ايكى طرفلو طماقلرك بورنه قاوشديغى
يره دينور يقـال اصاب خرطومه وخرطمه اى انفه اومقدّمه اوهو ماضممت عليه الحنكين شارح ديركه خرطوم
فيلك انفنه موضوعدر بعده على الاطـلاق استعمال اولندى وخرطوم چابك سرخوش ايدن كسكين خمره دينور
ياخود صـبقيلان اوزمدن اك اوّل آقان شيره‌يه دينور كه اياقله چكنمزدن اوّل آقار شيره بورنى تعبير اولنور آنك شرابى
پك تيز اولور يقـال شرب الخرطوم اى الخمر السريعة الاسكار اوهو ما يجرى من العنب قبل ان يداس ذو الخرطوم
عبدالله بن انيس رضى الله عنه قلجنك اسميدر وخرطوم الجبارى برشاعردر اسمى عبدالله بن زهيردر وخرطومان
حشم بن الخـزرج ايله عوف بن الخزرج در وخرطوم لفظنك جمعى خراطيم كلور وخـراطيم برقومك اعيـان
وذيشانلرينه اطلاق اولنور يقال هم خراطيم القوم اى ساداتهم الخراطم علابط وزنـنده باشى بولمش قوجه‌مانى
قارى‌يه دينور الخرطمة دحرجه وزنـنده برآدمك رونه اورمق ياخود برونى برطرفه طوغرى اكمك معناسـنه‌در
يقـال خرطمه اذا ضرب خرطومه اوعوّجه الاخرنطـام احرنجام وزنـنده كبر ودماغدن ناشى برونى يوقرى
طوتمق معنـاسـنه‌در يقـال اخرنطم الرجل اذا رفع انفه واستكبر وغضبناك اولمق معنـاسنه‌در يقال اخرنطم
الرجل اذا غضب الخرطمان عنفوان وزنـنده پك اوزون آدمه دينور الخزم زاى معجمه ايله عزم وزنـنده دلمك
معنـاسنه‌در يقال خزم اللؤلؤ خزما من البـاب الثانى اذا ثقبه ودوه‌نك برونه خزامه كچورمك معنـاسنه‌در يقال
خزم البعير اذا جعل فى جانب منخره الخزامة وخزم اهل عروض اصطلاحنده بيتك اوّلنه يعنى شطر اوّلك صدرنه
بردن درده قدر حرف زياده ايلمكدن عبارتدر كه اول حرف تقطيعده معتدّ بها اولمز شارح ديركه عند الاخفش
مصراع ثانينك ابتداسنده ده زياده قلنور برحرف ياايكى حرف اولور بونده اوج ودرت اولمز مثلا بحر طويلدن اشبو
واذا انت جازيت امرأ السوء فعله * اثبت من الاخـلاق ما انت راضيا * بيتك شطر اولنده واو زياده اولمشدر
بنه فعولن تقطيعنده‌در الخزامة كتابه وزنـنـده بره معناسـنه‌در كه دوه‌نك برونك برطرفنه كچوردكلرى حلقه‌در
برونده‌رق تعبير اولنور وخزامة النعلين شول انجه ترشه‌يه ديـنور كه آنكله نعلين تصمه‌زينى برى برينه ديكوب
قاوشدررلر التخزيم تفعيل وزنـنده بودخى دوه‌نك برونه برونده‌رق كچورمك معناسنه در يقـال خزم البعير بمعنى
خزمه الخزمى سكرى وزنـنده برونلرينه برونده‌رق كچورلمش دوه‌لره دينور وطبور قسمنك جمله‌سى كذلك دوه‌قوشى
مخزومه ومخزّمه اولورلر زيرا برونلرينك ثره‌لرى بالجمله دلك اولور التخزم تفعل وزنـنده دلنمك معناسـنه‌در
ومنه يقال تخزّم الشوك فى رجله اذا شكها ودخل فيها المخازمة مفاعله وزنـنده ايكى آدم برمحلده بولشمق قوليله
هر برى بريوله سلوك ايلمك معنـاسنه‌در يقـال خازمه الطريق اذا اخذ فى طريق واخـذ الآخر فى طريق حتى
التقيا فى مكان الخـازم پك صوغوق روزكاره دينور يقـال ريح خازم اى خارم الخزم فتحتينله دوم اغاجنه
شبيه برشجر آديدر قبوغندن ايپ بوكيلور الخزام شدّاد وزنـنـده شجر مزبورى صاتيجى آدمه دينور مدينه‌ده
سوق الخزامين ديدكلرى چارسو اكا مضـافدر الخزمة فتحاتله مقل اغاجنك يپراغنه دينور وخزمه اساميدندر
خزمة بن خزمه وحارث بن خزمه ونهيك بن اوس بن خزمه وزايك سكونيله حارث بن خزمه وعبدالله بن ثعلبة بن خزمه
اصحابندر الخزامى حبارى وزنـنـده برنباتدر على قول خيرى البر يعنى يبانى شبوى اسميدر چچكى بالجمله
صحرا چچكلرندن خوشبوى اولور تبخيرى مطلقا رايحه منتنه‌يى مزيل وفرزجه‌سى رحمى منقى اولمغله محبل واندن
معمول شربتك شربى كبد وطحال ودماغ باردى مصلحدر بونبات خلقك تحريفله حسامه ديدكلريدر حسامه

روحی معر وقدر الخزومة صبوره وزننده صغر اینکنه دینور علی قول باشلو وقصه کوده لو اولانه دینور
جمعی خزائم وخزوم کلور الاخزم احمر وزننده ارککك بلانه دینور وقصه طماقلی ذکره دینور واسامیدندر ابو اخزم
الطائی حاتم نام کریم مشهورك جدی یاخود جدینك جدیدر اخزم نام اوغلو وفات ایدوب آنك برقاچ اوغللری
قالمشیدی برکون زمانه عمننده جمله سی مرقومك اوزرینه خروج وهجوم وضرب وجرح ایملریله اشبو ✻ ان بنی
زملونی بالدم ✻ من یلق آساد الرجال یکلم ✻ ومن یکن دره به یقوم ✻ شنشنة اعرفها من اخزم ✻ قطعه سنی نظم
وایراد ایدوب پدرلری اخزم دخی کندیسنه بوکونه عقوق وعصیان صاحبی اولمغله اولادلری دخی انکله همخوی
اولدقلرینی اشعار ایلدی ومن بعد مصراع اخیر ضرب امثال اولدی بوراده دره لفظی اکریلك وشنشنه
کسرتیله خوی وطبیعت معناسنه در واخزم مدینه قربنده برطاغك آدیدر وبرمعروف جنسی پاك دوه بوغورینك
اسمیدر الخزماء حمراء وزننده قصه ذکر باشنه دینور یقال کرة خزماء ای القصیر الوترة خزام غراب وزننده
نجدده بردره اسمیدر الخزیمیة زبیریه وزننده اجفر ایله ثعلبیه نام محل بیننده برحجاج قوناغنك اسمیدر خازم
اسامیدندر خازم بن الجهید وابن جبله وابن القاسم وابن مروان یاخود بو حای مهمله ایله در وخازم بن خزیمه وخازم بن
محمد بن خازم القرطبی وابن محمد الجهنی وابن محمد الرحبی وپدرلری خازم اولنلردن سعید بن خازم السکوفی
وخزیمة العباسی واحمد اللهیقی ومحمد الضریر ابو معاویه ومسعده وخالد وحسن بن مخلد بن خازم وعبدالله بن
خالد بن خازم وکنیه سی ابو خازم اولنلردن ابو خازم جنید بن العلاء وعبدالغفار بن حسن وعبدالحمید القاضی
واحمد بن محمد بن صلب وعبدالله بن محمد وابن الفراء وبن ابی یعلی جمله سی محدثلردر ومحمد بن جعفر بن محمد
واسمعیل بن عبدالله واحمد وجعفر ابنا محمد وامام کبیر محمد بن عمر بن ابی بکر الخازمیون علماء کرامدندر وحسین
بن اسمعیل الشدانقی که محدثدر خزیمة بن ثابت الانصاری نسلندندر وامام محمد بن اسحق بن خزیمه ومحمد بن
علی بن محمد بن علی بن خزیمة الخزیمیان جدلرینه منسوبلردر خزیم زبیر وزننده اسامیدندر ابراهیم بن
خزیم ومحمد بن خزیم الشاشیان محدثلردر ومحمد بن خضر بن خزام که شداد وزننده در یاخود ابن ابی خزام در
امام بغوی دن سماع وتلقی ایلدی مخزم معظم وزننده بر رجل اسمیدر خزیمه جهینه وزننده بو دخی
اسامیدندر خزیمة بن اوس وابن ثابت وابن حکیم وابن جزی وابن جهم وابن الحارث وابن خزمه وابن
عاصم وابن معمر وثمامه وزننده خزامه بن یعمر اللیثی اصحابدندر وابن ابی خزامه یاخود ابو خزامه بن خزیمة
زهرینك شیخیدر وخزامه بنت جهمه صحابیه در الاخشوم اسلوب وزننده چوالك قولپنه دینور الخشم خانك
وشین معجمه نك فتحیله ات تعفن ایدوب قوقمق معناسنه در یقال خشم اللحم خشما من الباب الرابع اذا تغیرت رائحته
وخشم وخشوم قعود وزننده برآدمك بورنك دلیکی ککبش اولمق معناسنه در یقال خشم الرجل خشما وخشوما
من الباب المزبور اذا انسع انفه وبورون ایچنده قروح وسرطان وباسور مقوله سی علت عروضندن بدرایحه بغلمق
معناسنه در یقال خشم الانف اذا تغیرت رائحته من داء فیه وبرآدمك ککزی زائل اولمق معناسنه درکه قوت
شامه سی عاطل اولمغله اصلا رایحه طویمز اولور خشام دخی بو معنایه در غراب وزننده یقال خشم فلان خشما
وخشاما اذا سقطت خیاشیمه الاخشام همزه نك کسریله والتخشم تفعل وزننده بونلرده ات بوزلمغله قوقمق
معناسنه در یقال اخشم اللحم وتخشم اذا تغیرت رائحته الخیشوم قیصوم وزننده بورنك قصبه سندن نخره نك مافوقیله
خشارم رأسدن نخره نك ماتحتنه دینور قصبة الانف بورون ککیکیدر ونخره بورنك ایلروسیدر وخشارم الرأس باشدن بورون
ایچره اینن یوفقه کرتلکلردر پس خیشوم مقدم دماغده حس مشترك اولان یره متصل موضع اولور که ترکیده ککز
تعبیر اولنور جمعی خیاشیم دروعند البعض خیاشیم انفك نهایتنده اولان کرتلکلردن عبارتدر که بورون ایله دماغك
بیننده اولور وعلی قول بورنك ایچنده اولان طمرلره دینور انکچون جمع اوله رق استعمال ایدرلر الخشم خانك فتحیله
برآدمك ککزنی ازمك معناسنه در یقال خشمه خشما من الباب الثانی اذا کسر خیشومه الاخشم احمر وزننده
بورنك ایچی ککبش اولان آدمه دینور وککزی طوتقون کمسنه یه دینور که اصلا رایحه طویمز اولور وبونه دخی وصف
اولور المخشم معظم وزننده والمخشوم والمتخشم اسم فاعل بنیه سیله سرخوشه دینور یقال رجل مخشم ومخشوم
ومتخشم ای سکران التخشیم تفعیل وزننده کسکین شرابك رایحه سی ککزه صچرامغله ادمی سرخوش ایلمك
معناسنه در یقال خشمه الشراب اذا ثورت رائحته فی الخیشوم فاسکرته الخشمة غرفه وزننده تخشیمدن اسمدر
الخشام غراب وزننده ارسلانه دینور وبیوك بورونه دینور وبیوك طاغه دینور وثعلبة بن الخشام فارس مشهوردر
الخشام شداد وزننده عمرو بن مالك نام محدثك لقبیدر بورنی بیوك اولدیغندن ملقب اولدی الخشرم جعفر

وزننده آری جماعتنه دینور کرك بال آریسی وکرك اشك آریسی اولسون مفردی خشرمه در وآری بکنه دینور
امیر النحل معناسنه وآریلرك بال یاپدقلری کوجه دینور وبو مشبك کوفکی طاشلره دینور وبر رجل اسمیدر وشول
تومسك تپه طرزنده طاشلق یره دینور که طاشلری خرده وفرسوده اوله جمعی خشارمه در الخشارم خانك فتحیله
برموضع آدیدر وخشارم الرأس خیشومده اولان یوفقه کرتلکلره دینور الخشارم علابط وزننده سسلره دینور
اصوات معناسنه در وغلیظ اولان بورونه دینور الخشرمة دحرجه وزننده صرتلان برنسنه اکل ایدرکن اغزنی
اوندرمك معناسنه در یقال خشرمت الضبع اذا صوتت فی اکلها خشسبرم خانك وشینك فتحی وسین مهمله نك
سکونی وباء وراء مفتوحتیله ریاحین بریه انواعندندر شارحك بیانه کوره بو خوش اسپرم معربیدر که فارسیده ریحان
طیب دیمکدر مرادیسان فسلکنی دیدکلریدر خشنام خانك ضمیله بر رجلك علمیدر خوشنام فارسی معربیدر که
آدی خوش آدم دیمکدر الخصومة خانك ضمیله اسمدر جدل ونزاع معناسنه در یقال کنا فی خصومة ای جدل
ومفاعله دن مصدر اولور برآدم ایله چکشمك معناسنه مخاصمه کبی پس خصومه بو بابده نوادردن اولور وباب
من بورمغالبه ده استعمال اولنور یقال خاصمه مخاصمة وخصومة فخصمه یخصمه خصما من الباب الثانی ای جادله
فغلبه وهو شاذ یعنی باب مغالبه دن غلبه معناسنی متضمن اولان فعل البته باب اولدن کلمك مطرد ایکن بونده باب
ثانیدن کلمکله قیاسدن خارجدر معلوم اوله که فاعلته ففعلته بابنده یعنی مغالبه بابنده حروف حلقدن عاری اولان
فعلك مضارعی ضمه یه رد اولنور عالمته فعلمته اعلمه دینور وحرف حلقی مشتمل اولورسه باب ثالثدن اولور فاخره ففخره
یفخره دینور صحیح اولان بابلرك جمله سنده حال بو یلجه در واکر معتل اولورسه وجدت وبعت ورمیت وخشیت وسعیت مطلب
کبی بونلرك جمله سنده کسره یه رد اولنور مکر که معتل واوی یعنی اجوف وناقص واوی اوله اول صورتده ضمه یه رد
اولنور راضیته فرضوته ارضوه وخاوفنی فخفته اخوفه کبی اما بو نزاع وجدال معناسنی متضمن اولان بابده جاری اولمز
مثلا نازعته فنزعته دیمزلر زیرا غلبته لفظیله استغنا حاصل اولمشدر پس ما نحن فیه ده فخصمه یخصمه عنوانی که باب
ثانیدندر قیاسا واستعمالا شاذ اولورزیرا قیاسده باب اوله رد اولنوب واستعمالده خصمه یرینه غلبه لفظی ایراد اولنمق
لازمدر الاختصام افتعال وزننده مشارکت ایچوندر بریله خصومت ایدشمك معناسنه در یقال اختصم القوم
وتخاصموا بمعنی ومن قرأ قوله تعالی وهم یخصمون الآیة یعنی یخصمون کلمه سنی خانك فتحی وصاد مشدده نك کسریله
قرائت ایدنلر اصلی یختصمون ایدی دیدیلر که افتعالك تاسی صاده قلب وادغام وفتحه سی خایه نقل اولندی وبعضلر
فتحه یی نقل ایلیوب اجتماع ساکنیندن ناشی اذا حرك الساکن قاعده سنه مبنی خایی مکسور ایلدیلر وابو عمرو خانك
حرکه سنی اختلاس یعنی حرکه غیر متمیزه ایله قرائت ایلدی اجتماع ساکنیندن احترازایله واما ساکنینی جمع ایلمك
لحن در مؤلف بو نکته ایله امام نافع قرائتنه تعریض ایلمشدرکه ثانی مدغم اولان یرده اجتماع ساکنینی تجویز ایلمشدر
وبوراده جوهرینك ویقال السیف یختصم جفنه اذا اکله قولی غلطدر بو ضاد معجمه ایله در الخصم خانك فتحیله
مصدردر که ذکر اولندی نزاع وجدال ایلمك معناسنه ومنه قراءة حمزة وهم یخصمون بکسر الصاد من الباب الثانی
وخصم مخاصم معناسنه اولور که وصف بالمصدر اولور جمعی خصوم کلور وکاه اولور که مفرد وتثنیه وجمع ومذکر
ومؤنثی مساوی اولور بو محلك مفصلی بودر که خصم لفظی فی الاصل وجه مذکور اوزره مصدردر وکاه جهه برکسیه
مبالغة وصف اولوب مخاصم معناسنه اولور اکر مصدریت جهتی مقطوع النظر اولوب وصفیتی ملحوظ ومعتبر
اولورسه تثنیه لنوب جمعلنور واکر وصف اولوب مصدریت جهتی ملحوظ اولورسه مفرد وتثنیه وجمعی ومذکر
ومؤنثی مساوی اولور الخصیم امیر وزننده مخاصم معناسنه در که ایکی خصمك هر برینه اطلاق اولنور جلیس
ومجالس کبی جمعی خصماء کلور کرماء کبی وخصمان کلور خانك ضمیله یقال هو خصیمه ای مخاصمه الخصم کتف
وزننده جدال وخصومتی شدید آدمه دینور یقال رجل خصم ای مجادل جمعی خصمون کلور الخصم خانك
ضمیله جانب معناسنه در تقول ضعه فی خصمه ای جانبه وبرنسنه نك کوشه سنه دینور یقال وقع المتاع فی خصم
الوعاء ای زاویته وناحیه معناسنه در یقال قعد فی خصم ای ناحیة وطلومك ومشکك اشاغی اغزی طرفندن اولان
اوجنه دینور که دیب طرفی اوله جقدر یوقری طرفنه عصم دینور جمعی اخصام وخصوم کلور یقال اخذ بخصم
الراویة وعصمها فرفعها ای بطرفها الاسفل وبطرفها الاعلی واخصام العین کوزك کرپك بومیلان کنارلرینه
اطلاق اولنور که کرپك دیبلری اولور الاخصوم اخسوم وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الخصمة ثمره وزننده
شول خاصیتلو مهره وجوهر مقوله سنه دینور که برآدم جنك ومعرکه یاخود حضور سلاطینه وارەجق اولدقده
امان وسلامت بولمق ایچون طاقنورلر بعض خاصیتلو جوهر یاخود خواص واوفاقی مشتمل خاتم وطلسم مقوله سی

اوله جقدر و بعض نسخه‌ده حای مهمله ایله من حروزعنوانده مرسوم اولمغله حرز وتعویذ و بازو بنده مقوله‌سی
نسنه اولور الخصوم خانك ضمیله درهلك دیبلرینه کذلك اغزلرینه اطلاق اولنور ذکر اولنان خصم لفظندن
جمعدر الخضم خانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله اکل ایلمك علی قول اغزك الك اوته سنده
اولان آزی دیشلریله اکل ایلمك یاخود اغزی طولدیره رق حرص وشره ایله یمك معناسنه‌در یاخود
خیار مقوله‌سی رطب نسنه‌لری یمکه مخصوصدر چاترچاتر وخاترخاتر یمك اولور یقال خضم الشیء خضما وخضمه خضما
من الباب الرابع والثانی اذا اکله او باقصی الاضراس اوهو ملء الفم بالمأکول اوخاص بالشیء الرطب کالقثاء
وکسمك معناسنه‌در یقال خضمه خضما من الباب الثانی اذاقطعه و برآدم مالدن برمقدار افراز ایدوب برکسنه‌یه
ویرمك معناسنه مستعملدر یقال خضم له من ماله اذا اعطاه وضرطه لمق معناسنه‌در یقال خضم بها ای بالمرأة
اذاحبق الخضامة ثمامه وزننده خضم اولنان یعنی وجه مذکور اوزره اکل اولنان ییتی‌یه دینور الخضیمة سفینه
وزننده تر وتازه یشل اوتلغه وچایره دینور وچایرلو چنلو لطیف ونرم ومنبت ارضه دینور وصوده طبخ اولنمش
بغدایه دینور اطفالك دیش بغدایی کبی الاختضام افتعال وزننده بودخی کسمك معناسنه‌در یقال اختضم
الشیء اذاقطعه ومنه یقال اختضم الطریق اذاقطعه ویقال السیف یختضم جفنه ای یقطعه و یأکله المخضم
محسن وزننده شول شوراجه صویه دینور که آجیلق درجه سنده اولمامغله طوار ایچوب لکن انسان ایچه مزاوله
یقال ماء مخضم اذاکان لم یبلغ ان یکون اجاجا یشربه المال لاالناس المخضم معظم وزننده والمخضم مکرم
وزننده دنیاسی وسعت اوزره اولان مضایقه سزحال ومال صاحبی نیکبخت آدمه دینور یقال رجل مخضم ومخضم
ای موسع علیه فی الدنیا الخضمة حزقه وزننده برنسنه‌نك اورته سنه دینور وسط معناسنه وهرشیئك کوم
وفراوان برینه دینور یقال اخذ من خضمته ای من معظمه وقولك قالین و یوغون برینه دینورکه قرهجه‌لری اولور
وهرشیئك خالصنه اطلاق اولنور ومنه یقال هو فی خضمة قومه ای فی مصاصهم الخضم خدب وزننده
چول ودریادل وکریم وجوانمرد اولان متعین وذیشان آدمه دینور و بورجاله مخصوصدر نسوانه وصف اولنمز
جمعی خضمون کلور یقال رجل خضم ای سید حمول معطاء وخضم دریایه دینور وجمع کثیره دینور واری
جثه‌لو عظیم الهیکل آته دینور یقال فرس خضم ای ضخم و یك کسیجی قلجه دینور یقال سیف خضم ای قاطع
و بلکویه دینورکه بچاق بیلنور مسن معناسنه زیرا بچاق مقوله‌سی دموری بیلیوب قطع ایدر اولمغله سببیت
علاقه سیله اطلاق اولندی جوهری بونی میمك ضمی وسینك کسریله اخذایلمکله المسن من الابل یعنی یاشلو
قوجه دوه ایله تفسیر ایلمکین غلط ایلدی وابی وجزه نك بیتنده بومعنایه وارد اولمشدر دیو استشهاده اشارت
ایدوب و بیتی ذکر ایلمدی واول بیت بودر * شاکترغامی قذوف الطرف خائفة * هول الجنان نزور غیر مخداج * حری
موقعة ماج البنان بها * علی خضم یسقی الماء عجاج * بیت ثانیده اولان حری کلمه‌سی شاکت لفظك فاعلیدر معنای
بیت دخلت فی کبدها حدیدة عطشی الی دم الوحش وقد وقعها الحداد واضطرب البنان بتحدیدها علی مسن
مسق دیمکدر پس حاصل معنا بچاقچی بیلکویه سوردکن پرمقلرینك اوجلری بری اوته متحرك ومضطرب اولان
حدیدهٔ مسقیه که دم آهویه تشنه در وصف مذکور اوزره اولان آهونك جکرکوشه سنه طوقنوب اورایه
صاپلندی دیمك اولور الخضم بقم وزننده انساندن جمع کثیره دینور و بر بلده و برصو اسملریدر و بر رجل آدیدر
علی قول عنبر بن عمرو بن تمیمك اسمیدر قبیله سنده استعمالی غالب اولمشدر کثیرالاکل اولدقلرندن اطلاق
اولنمشدر زیرا خضم صیغه‌سی ابنیهٔ مبالغه دندر الخضمان جربان وزننده ومرادفیدرکه کوملكك یقاسنه دینور
الخضمة خانك فتحیله خصمه وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی الخضرم زبرج وزننده صویی چوق قیویه دینور
یقال بئر خضرم ای کثیرالماء و بیوك دریایه دینور بحر سفید کبی یقال بحر خضرم ای غطمطم ومطلقا چوق
فراوان شیئه وواسع نسنه‌یه دینور وکریم وبخشنده آدمه دینور یقال رجل خضرم ای جواد معطاء وناسك
حوایج ومهماتی حمول ومتکفل دریادل متعین وذیشان آدمه دینور یقال رجل خضرم ای سید حمول جمعی
خضارم وخضارمه کلور خانك فتحیله وخضرمون کلور که جمع سالمدر و بونلر رجاله مخصوصلردر نسوانه اطلاق
اولنمزلر الخضارم علابط وزننده بودخی سید حمول آدمه دینور الخضرم علبط وزننده کلر یاور یسنه
دینور وطنلو صویه دینور علی قول طتلو ایله آجی بیننده اولانه دینور قیو صویی کبی المخضرم اسم مفعول بنیه‌سیله
سنت اولنمامش آدمه دینور یقال رجل مخضرم اذاکان لم یختتن وعمرینك نصفی جاهلیت زماننده ونصفی اسلام
عهدی واوانده کذران ایدن آدمه دینور علی قول جاهلیت واسلامی ادراك ایدن کسنه‌یه دینور یاخود جاهلیت

واسلامی مدرك اولان شاعره دینور لبید کبی یقال هو مخضرم وهو الماضی نصف عمره فی الجاهلیة ونصفه
فی الاسلام اومن ادرکهما اوشاعر ادرکهما شارح دیرکه حلو ومر بیننده یاخود خفیف وثقیل بیننده اولان صو
معناسندن مأخوذدر وعند البعض خضرمه قطع معناسنه اولمغله اول معنادن مأخوذدر لکن مؤلف
مهملتین ایله وضاد معجمه ایله ده ثبت ایلمکله تامل اولنمق لازمدر انتهی ومخضرم پدری ابیض وکدی اسود اولان
کسنه‌یه دینور یقال هو مخضرم ای اسود ابوه ابیض وناقص الحسب اولان آدمه دینور ومخضرم النسب برآدمك
اوغل ایدندیکی کسنه‌یه دینورکه اوغلاق تعبیر اولنور و پدری مجهول اولان یاخود ولد سراری‌یه اطلاق اولنور
وشول اته دینورکه ارکك طوار ایمیدر یوخسه دیشی طوار ایمیدر نامعلوم اوله یقال لحم مخضرم اذاکان لایدری امن
ذکر ام من انثی وطاتسز ناخوش طعامه دینور یقال طعام مخضرم ای تافه وثقیل وخفیف بیننده میانه اولان
صویه دینور المخضرمة مدحرجه وزننده قولاغنك اوجی کسلمش ناقه‌یه دینور یقال ناقة مخضرمة اذاکانت قطع
طرف اذنها و بوخضرمه دن مأخوذدرکه قطع معناسنه‌در وختان اولمش خاتونه دینور یقال امرأة مخضرمة
ای مخفوضة الخضارمة خانك فتحیله عجم صنفندن برطائفه‌درکه ابتدای اسلام هنکامنده وطنلرندن چقوب
دیارشامده ساکن اولدیلر مفردی خضرمیدر خانك وراءنك کسریله محدثیندن عبدالکریم بن مالك وهبار
بن عقیل وعباس بن حسن الحضرمیون آنلردندر شارح دیرکه طائفهٔ مزبوره بلاد عربه متفرق اولدیلر آنلردن
بصره‌ده اقامت ایدنلره اساوده وکوفه‌ده آرام ایدنلره احامره وشامده تمکن ایدنلره خضارمه وجزیره‌ده توطن
ایدنلره جراجمه و یمنده ساکن اولنلره ابناء وموصلده قرار ایدنلره جرامقه اطلاق اولندی المتخضرم اسم
فاعل بنیه‌سیله شول کره یاغنه دینورکه صووغك شدتندن طلومده طاغنق وکسیك کسیك اولوب بردرلو
طوپلنمز اوله یقال زبد متخضرم ای متفرق لایجتمع من البرد الخطم خانك فتحی وطانك سکونیله امر عظیم معناسنه‌در
یقال هذا خطم ای خطب جلیل و برموضع آدیدر وقوشك برونه دینور منقار معناسنه ودابه قسمك برونلرینك
واغزلرینك اوکلرینه واوجلرینه دینور وانسانك برونه دینور وخطم مصدر اولور برآدمك یاخود حیوانك برونه
اورمق معناسنه یقال خطمه خطما من الباب الثانی اذاضرب انفه ودوه‌نك برونه خطام طاقمق علی قول
خطام ایچون برونی یوفقه‌جه کدمك معناسنه‌در یقال خطم البعیر بالخطام اذاجعله علی انفه اوجز انفه و بر
آدمه سوزایله قهر وغلبه ایلمك معناسنه مستعملدر شویله که مقابله سنده شق شفه‌یه قادر اولمیه یقال خطمه بالکلام
ای قهره ومنعه حتی لاینبس وسختیانك کنارلرنی پرواز ایدوب دیکمك معناسنه‌در یقال خطم الادیم اذاخاط
حواشیه وخطم وخطام کتاب وزننده یایه کریش چکورمك معناسنه‌در یقال خطم القوس بالوتر خطما وخطاما اذا
علقها یعنی علق الوتر علیها المخطم مجلس وزننده والمخطم منبر وزننده بونلرده انسانك برونه دینور یقال ضرب
علی خطمه ومخطمه ومخطمه ای علی انفه التخطیم تفعیل وزننده بودخی دوه‌نك برونه خطام چکورمك معناسنه‌در
یقال خطم البعیر بالخطام اذاجعله علی انفه الخطام کتاب وزننده مصدردرکه ذکر اولندی و یایه چکوریلان
شیئه دینور کریش اولسون وابریشم وقیطان مقوله‌سی اولسون وخاصة یایك کریشنه اطلاق اولنور ودوه‌یی یدمك
ایچون برونه چکوریلان نسنه‌یه دینورکه یولار تعبیر اولنور کرك ایپ وکرك قایش ولیف مقوله‌سی اولسون جمعی
خطم کلور کتب وزننده یقال وضع علی البعیر خطامه وهوما وضع فی انفه لیقتاد به شارح دیرکه ابن اثیر خطام ایله
زمامی بوکونه فرق ایلدیکه خطام ذکر اولنان اوزون یولاره دینور وزمام برونه چکوردکلری انجه ایپدن حلقه‌یه
دینورکه یولاری اکا چکوردلر انتهی وخطام برکونه تمغا اسمیدرکه دوه‌نك برونه یاخود ارقوریدن یکاغنه طوغری
یوزینه یاصیلور وکاه بروکاهجه ایکی دانه بصارلر ومنه یقال جمل مخطوم خطام اوخطامین بالاضافة الاخطم
اوزون برونلو آدمه دینور یقال رجل اخطم ای الطویل الانف وسیاه آدمه دینور المخطم معظم وزننده شول آته
دینورکه برونندن آلت چکه سنه طوغری صقراوله یقال فرس مخطم اذا اخذ البیاض من خطمه الی حنکه
الاسفل واوزرنده جزکیلر اولان خرما قورغنه دینور مخطم دخی دینور محدث وزننده الخطمی خانك کسری
وفتحیله نبات معروفدرکه چیچکنه خطمی چیچکی تعبیر اولنور محلل ومنضج وملین وعسر بوله مفید ومثانه‌ده
اولان طاشلری دافع وعرق النسا وامعاده اولان قرحه‌لره وارتعاش ونضج جراحات وتسکین وجع خصوصنده
نافع وسرکه ایله ضمادی بهق علتنی ومضمضه‌سی دیش اغریلرنی مزیل کذلك سرکه ایله ضمادی حیوانات سمومنه
وآتش یانغنسنه وصوایله مخلوط تخمی یاسحق اولنمش کوکی ضماد آتش یانغنی قورپدوب اوکو لتمقده مؤثردر
واتسی صوایله مستخرج اولان لعابنده جلوس عقیم خاتونه وورم مقعده مفیددر ذات الخطمی تبوك قلعه‌سی

بولنده برموضعدر كه انده مسجد نبوى عليه السلام واردر خطيم زبير وزننده ابن على بن خطيم دركه محدثيندندر
خطيم امير وزننده اصحابدندر وخطيم بن نويره وقيس بن الخطيم شاعرلردر ونجم بن الخطيم محدثدر وخطيم
عباد بن عبد العزى لقبيدر جمل وقعه سنده برونه اورلمغله ملقب اولدى خطام كتاب وزننده بررجل اسميدر
وخطام الكلب برشاعردر خطمه ثمره وزننده برموضعدر وخطمه وخطيمه جهينه وزننده ابنا سعد بن ثعلبه دركه
طى قبيله سندندر وخطمه انصاردن بربطن دركه بنو عبد الله بن مالك بن اوس در بنو خطامه ثمامه وزننده
ازد قبيله سندن برجماعتدر الخطام شداد وزننده رايحه سى ككرزى طوتوب طولدرر اولان تيز مسكه وصف
اولور يقال مسك خطام اذا كان يفغم الخياشيم الخوعم جوهر وزننده بون واحمق آدمه دينور يقال رجل خوعم
اى احمق الخيعامة خانك فتحيله بدكار اولان كمسه حقنده اوصاف شنيعه دن بروصفدر ياخود مأبون ديمكدر خيفم
حيدر وزننده حكايهٔ صوتدر خيفمانه خانك فتحيله بنو تميم ديارنده بك قديم وعادى برقيونك اسميدر الخلم خانك كسريله
دوست وصديق معناسنه در يقال هو خلمه اى صديقه و برآدمك همدمنه دينور يقال هو خلمى اى صاحبى وآهو
يتاغنه على قول اورمانلق ايچره اتخاذ ايلديكى اينه دينور وشىء عظيم معناسنه در وقيون بوكركنك ياغنه دينور جمعى
اخلام وخلماء كلور علماء وزننده الخالم ظالم وزننده بغايت دوز وهموار اولان نسنه يه دينور كه اجزاء واندامنك
برى برندن قطعا تفاوتى اوليه يقال شىء خالم اى مستو لا يفوت بعضه بعضا الخلمة خانك كسريله بول
چارلقده اوتليان دوه لره دينور يقال ابل خلمة اى رتاع الاختلام افتعال وزننده والتخليم تفعيل وزننده
اختيار ايلمك معناسنه در يقال اختلمه وخلمه اذا اختاره المخالمة مفاعله وزننده دوستلق ايلمك معناسنه در
يقال خالمه اذا صادقه الخلجم جعفر وزننده والخليجم سميدع وزننده تنومند وعظيم الهيكل آدمه دينور
على قول اعضاء واندامى كرى علو اوزون آدمه دينور الخم خانك فتحى وميمك تشديديله سپورمك معناسنه در يقال
خم البيت والبئر خما من الباب الاول اذا كنسهما وخم الثياب ثنا وستايش ايلمكده مستعملدر يقال هو يخم ثياب
فلان اى يثنى عليه يعنى اوستنه توز قوندرميوب دائما مدح وثناسنى ايدر وخم سود صاغمق معناسنه در يقال
خم الناقة اذا حلبها وخم وخموم قعود وزننده ات بوزيلوب قوقمق معناسنه در و بو مطبوخ ومشوى اولان
اتده كثير الاستعمالدر يقال خم اللحم خما وخموما من الباب الثانى والاول اذا انتن وخم وصف اولور قوقمش اته
دينور يقال لحم خم اى منتن وخم سودك طعمى طلومك بد رايحه سى تغيير ايلمك معناسنه در يقال خم اللبن
اذا غيره خبث رايحة السقاء وقفسده طاوق حبس اولنمق معناسنه در يقال خم الدجاج على المجهول
اذا حبس وكسمك معناسنه در يقال خمه اذا قطعه و برآدمى كوزل ثنا ايلمك معناسنه مستعملدر نته كه خم
الثياب دخى مستعملدر يقال خم فلانا اذا اثنى عليه طيبا وپك آغلمق معناسنه در يقال هو يخم اى يبكى شديدا
الاختمام افتعال وزننده بو دخى سپورمك معناسنه در يقال اختم البيت والبئر اذا كنسهما وكسمك
معناسنه در يقال اختمه اذا قطعه الاخمام همزه نك كسريله بو دخى سودك طعمى طلومك بد رايحه سى بوزمق
معناسنه در يقال اخم اللبن اذا غيره خبث رايحة السقاء الخمة ميمك كسريله سپوركه يه دينور الخمامة
ثمامه وزننده سپورندى يه دينور كاسه معناسنه وطعام دوكندى يسنه دينور كه اجر وثواب ايچون ديو شروب
اكل ايدرلر المخموم سپورلمش اوطه يه وقيويه دينور بو مناسبتله درونى غل وحسد وكينه مقوله سى غبار
وقاذوراتدن پاك و پاكيزه آدمه مخموم القلب اطلاق اولنور ومنه الحديث سئل عليه السلام اى الناس افضل
فقال الصادق اللسان المخموم القلب اى النقيه من الغل والحسد الخم خانك ضميله طاوق قفصنه دينور
و بروادى اسميدر خانك فتحيله ده زبازده در ومكه ده برقيو اسميدر كه عبد شمس بن عبد مناف حفر ايلمشدر
غدير خم بين الحرمين جحفه يه اوچ ميل مسافه ده برموضعدر ياخود خم موضع مرقومده برميشه اسميدر آنده
بركول واردر كه صويى سميلودر اوراده تولد ايدن ولد بلوغه قدر ياشايوب قالمز مكر كه مقدمجه اورادن محل ديكره
انتقال ايده ل وخم برده قازلمش شول يوجك چقوره دينور كه دينه كول قويوب بكى طوغان قوزيلرى واوغلاقلرى
اورايه وضع وحفظ ايدرلر آغيل كبى اولوب محفوظ اولورلر جمعى خممه كلور قرده كبى وقوصره سيدندن يابدقلرى
قوللغه دينوركه سپدك ايچنده صمان طولدروب آنده طاوق يصدررلر الخم خانك كسريله اشجار واثماردن
خالى قالمش بستانه دينور الخمان شداد وزننده ضعيف وفرسز مزراغه دينور وشامده برموضع آديدر الخمان
خانك ضميله رذيل وفرومايه اسفال ناسه دينوركه انسان مولوزى تعبير اولنور يقال هو من خمان الناس
اى رذالهم وشجرك ومتاعك كونوسنه وكثرنه دينور وخانك ضميله بر نبات آديدر كه خمامى دخى دينور خزامى

وزننده تركيده مرورديدكلريدر مطبوخى استسقا علتنه ويلان صوقانه نافع وسقطه دن عارض اولان كسر ووثى
وقدوز كلب اصرديغى يره مفيد وتسويد شعرده مؤثردر الخمخمة زلزله وزننده خنخنه معناسنه دركه
سوزى ككزدن سويلمكدر يقال فلان يخمخم اى يخنخن الخمخم سمسم وزننده سودى چوق ثمه يه دينور
ويكنلو بر نبات آديدر همان كنديسنه سورنوب اوغرايانلره ياپشوب ايلشور ظاهر قاهرهٔ مصرده چوق
اولور بعضلر بونى لسان الثور توهم ايلديلر لكن دكلدر اول حاء مهمله ايله در بونى مفرداتده صغردلى ديدكلرى
نباتله بيان ايدرلر كه لسان الثورك غيريدر بعضلر قوش اتمكى دينور ديديلر الخمخم هدهد وزننده در ياجانورلردن
بركوچك جانور آديدر الخمخار ثرثار وزننده ابن الحارث دركه اصحابدندر اخيم همزه نك كسريله
مصرده بربلده آديدر و بنى عنزه يوردنده برموضعدر خمام زنار وزننده وغراب وزننده ازد قبيله سندن
بربطن درخويل بن محمد الزاهد وفرزدق بن جواس نام محدثلر آنلردندر الخنيم امير وزننده ممدوح وستوده
خصال آدمه دينور يقال رجل خنيم اى ممدوح وثقيل ومستثقل شخصه دينور يقال رجل خنيم اى الثقيل الروح
وهنوز صاغلمش تازه سوده دينور الخمامة كنابه وزننده قوشك يلكلرى آلتنده اولان فاسد توبه دينوركه
مردار توى تعبير اولنور خماء حناء وزننده برموضعدر التخمم تفعل وزننده صفره ده قلان اتمك وطعام
دوكنديسنى وقرنتيسنى اكل ايلمك معناسنه در يقال تخمم الرجل ما على الخوان اذا اكل بقايا ما عليه من كسار
وحتات الخندمة مؤلفك قاعده سى اوزره خانك فتحيله اولمقدر لكن سائر محللرده زبرجه وزننده مضبوطدر
مكه ده برطاغك اسميدر الخندمان خانك ودالك كسريله برقبيله آديدر الخمة فتحاتله صدردن آخروب بلغم
اخراج ايدركن صولوق طارلغى عارضه سنه دينور يقال اخذه الخمة اى ضيق فى النفس عند التنخم تخمم
تضرب وزننده برموضع ياخود برجبل آديدر الخامة هواسى بد وثقيل وخسته اكلى اولان يره دينور شارحك
بياننده كوره اصلى خومه در يقال ارض خامة اى وخمة وخامه طورپ ديدكلرى سبزه يه دينور نخله معناسنه
جمعى خام در وساق واحده اوزره نابت تازه اكينه دينور و بو يائيه اولمغله مادهٔ آتيه ده مرسومدر جوهرى
وهمندن بوراده ذكر ايلدى الخومان فتحاتله بريروخيم اولمق معناسنه در يقال خامت الارض تخوم خومانا
اذا كانت خامة الاخامة همزه نك كسريله صفون معناسنه دركه آت اوچ اياغى اوزره طوروب اللرينك ياخود
آياقلرينك برنى يوقريجه چكوب طرنغى ديكمك معناسنه در يقال اخام الفرس اذا اصفن و بو واويه و يائيه اولمغله
مادهٔ آتيه ده دخى مثبتدر الخيمة خانك فتحيله ابانين ديدكلرى طاغلرك اوست طرفنده برتپه نك اسميدر
وخيمه بيوت اعرابدن مستدير اولان بيته دينوركه چادر تعبير اولنور و بعضلر ديديكه اوچ ياخود درت عمود اوزره
ترتيب اولنور اوزرنى ثمام ديدكلرى اوتلقله اورتدكلرى بيتدركه حرارت هوادن انده مستظل اولورلر ياخود مطلقا
اغاج داللرندن ترتيب ايتدكلرى بيته دينوركه تركيده بونلره صلاش تعبير اولنور خلاصه سى اعراب طائفه سى
قيلدن مدور قبه طرزنده اتخاذ ايدرلر و بعضا مستطيل اولور ودريدن دخى دوزرلر لسانمزده بونلره چادر
تعبير اولنور واغاچدن چاتدقلرينه تركمان لساننده آلاچق تعبير اولنور وسازلقدن يابدقلرينه هوغ تعبير اولنور
وحالا متعارف اولان چادرلر محدثدر اوتاق وشمسيه وقبه وآيلاق چادرلرى كبى كونا كون احداث اولنمشدر
وخيمه نك جمعى خيمات كلور فتحاتله وخيام كلور خانك كسريله وخيم كلور خانك فتحى و يانك سكونيله وخيم كلور
عنب وزننده الاخامة والاخيام اصلى اوزره خيمه قورمق معناسنه در يقال اخام الخيمة واخيمها اذا بناها
واخامه آت اوچ اياغى اوزره طوروب اول برنى برمقداجه چكوب طرنغى ديكه رك طورمق معناسنه در نته كه واويه ده
دخى ذكر اولندى يقال اخام الفرس اذا اصفن التخييم تفعيل وزننده خيمه يه كيروب اوتورمق معناسنه دركه
خيمه نشين اولمق تعبير اولنور يقال خيم القوم اذا دخلوا فى الخيمة و برمحلده مقيم اولمق معناسنه مستعملدر
يقال خيموا بالمكان اذا اقاموا به و برخوشبو نسنه نك رايحه سى سنمك ايچون منديل مقوله سيله اورتوب بورمك
معناسنه در يقال خيم الشىء اذا غطاه بشىء كى يعبق به الخيم خانك فتحيله والخيمان فتحاتله والخيوم
والخيومة خانك ضميله والخيمومة ديمومه وزننده والخيام كتاب وزننده برنسنه دن قورقوب
چكنمك معناسنه در يقال خام عنه خيما وخيمانا وخيوما وخيومة وخيمومة وخياما اذا نكص وجبن و بركسه برآدمه
كيد ومكر ايدوب ضرر وخامتى كنديسنه عائد اولمق معناسنه در يقال خام فلان اذا كاد كيدا فرجع عليه
واياغى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال خام رجله اذا رفعها الخامة ساق واحده اوزره بتمش اكينه دينور
على قول تازه اكين دسته سنه دينور ياخود صاپنه دينور الخيام دباغت اولنمامش درى يه دينوركه تركيده دخى

خام دری تعبیر اولنور یاخود دباغتنده اهتمام اولنمامش دری به دینور وهنوز چرپلامش بزه دینور بو معنا الرده
فارسیدن معربدر وطورب تعبیر اولنان سبزه به دینور تنده که واو به ده دخی ذکر اولندی ومحدثیندن احمد بن
محمد بن عمرو الخامی خام کون عملنه منسوبدر التخیم تفعل وزننده بر آدم چادرنی قورمق معناسنه در یقال
تخیم هنا ای ضرب خیمته به وطیبك ر بحه سی صارلدیغی نسنه یه یاخود لباسه سینمك معناسنه در یقال
تخیمت الریح الطیبة فی الثوب اذا عبقت به الخیم خانك کسریله خوی وطبیعت معناسنه در لفظندن مفردی
یوقدر یقال هو کریم الخیم وهم کریم الخیم ای السجیة والطبیعة وقلجك نا ملوسنده اولان جوهره دینور فرند معناسنه
الخیم مکیل وزننده بجلاش اکین دمدینه ودسته سنه دینور مؤلف بوراده مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر ومخیم بر وادی
یاخود برجبل آدیدر المخیم معظم وزننده والمخیمات معظمات وزننده بطن بیشه ده بنو سلوله مخصوص
بر خرمالق آدیدر خیم خانك فتحیله وذو خیم وذات خیم بر موضع آدیدر الخیماء خانك کسری
ومدّ وقصرایله ویانك فتحیله ده ز بازده در بنی اسد یوردنده بر صو آدیدر خیم عنب وزننده بر طاغك آدیدر
فـــصل الدال الدأم دالك فتحی وهمزه نك سکونیله برجانبه میل ایدوب اکیلان شیئه طباق اوروب
طرغرلتمق معناسنه در یقال دأمه دأما من الباب الثالث اذا دعمه و بر نسنه یی اورتوب بورین شیئه دینور التدأم
تفعل وزننده صو بر نسنه یی بوریوب اورتمك معناسنه در یقال تدأم الماء الشیء اذا غمره و بوغور ناقه یه
آتیمق معناسنه در یقال تدأم الفحل الناقة اذا تجللها التداءم تفاعل وزننده بر نسنه تراکم ایدوب متراحم
اولمق معناسنه در یقال تدأمه الامرا ذا تراکم علیه وتزاحم الدأماء صحراء وزننده دکزه دینور بحر معناسنه
مؤلف بونی دوم ماده سنده دخی ثبت ایتمشدر هر برینك مناسبتی واردر المدأم منبر وزننده شول عسکره دینور که
کثرتندن اوغرادقلری کوه وصحرایی بوریوب احاطه ایلیه یقال جیش مدأم ای یرکب کل شیء المتدأم اسم
مفعول بنیه سیله مأبون کسبه دینور که کلکز تعبیر اولنور یقال هی متدأم ای مأبون الدثمة ثای مثلثه ایله
سفینه وزننده صحانه دینور فأره معناسنه الدجم رجم وزننده محزون وغمناك اولمق معناسنه در یقال
دجم الرجل دجما من الباب الرابع ودجم علی المجهول اذا حزن ومظلم اولمق معناسنه در یقال دجم اللیل دجما
من الباب الاول اذا اظلم ودجم کون وضرب ونوع معناسنه در یقال امن هذا الدجم هو ای من هذا الضرب
الدجم صرد وزننده دجمه نك جمعیدر که چوقلقدن بر نسنه یی بوریوب احاطه ایدن شیئه دینور ومنه اخذته
دجم العشق ای غمراته وظلمه الــدجم عنب وزننده دجمه نك جمعیدر دالك کسریله احباب و یاران
واصحاب معناسنه در یقال هو کثیر الدجم ای الاخدان والاصحاب ورسوم وعادات معناسنه در یقال هم کریم الدجم
ای العادات الدجمة دالك فتحی وضمیله بر سوزه دینور تقول ماسمعت له دجمة ای کلمة الدحم حای مهمله ایله
رحم وزننده بر نسنه یی شدتله اوته قاقق معناسنه در یقال دحمه دحما من الباب الثالث اذا دفعه شدیدا وجماع
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دحم المرأة اذا نکحها الداحوم تلکی دوزاغینه دینور الدحم دالك کسریله
اصل وبنیاد معناسنه در یقال هو من دحم فلان ای من اصله دحم دحمان دالك فتحیله دحیم
زبیر وزننده اسامی رجالدندر دحمه رحمه وزننده دحام غراب وزننده اسامی نسواندندر دحمه بنت
جدیع ام یزید بن المهلب در ابو النجم اشبو * لم یقض ان یملکنا ابن الدحمه * مصراعنده ضرورت وزن ایچون
تحریك ایلمشدر الدحسم والدحسمان والدحسمانی داللرك وسینلرك ضمیله قاره یاغز اولوب اندامی دیرنکلو تومند
آدمه دینور ودحسمان تخلیط امور ایدن کسیه دینور که نادانلغندن طوتدیغی مصلحتی عرب صاچی کبی
شوریده وافساد ایدر یقال انه لدحسمان الامر ای تخلطه الدحقوم قافله عصفور وزننده عظیم الخلقه
انسان وحیوانه دینور دحموق ودحموق کبی الدحلمة دحرجه وزننده بر نسنه یی طورطوپ ایدوب طاغدن
یا بر یوکسك یردن اشاغی به یاخود قیو یه القا ایلمك معناسنه در یقال دحلم الشیء اذا دهوره من جبل الی مهواة او بئر
الدخم دالك فتحی وخای معجمه نك سکونیله بر نسنه یی عنف وازعاجله اوته قاقق معناسنه در یقال دخمه دخما
من الباب الثالث اذا دفعه بازعاج وجماع ایلمك معناسنه در یقال دخم المرأة اذا جامعها الدخشم شین معجمه ایله
جعفر وزننده والدخشم قنفذ وزننده یومری وایری کوده لو قاره آدمه دینور و بودور کسیه دینور
و بر رجل اسمیدر مؤلف دخش فصلنده میمی زائد اولمق اوزره ثبت ایلمشدر ونسخه لرده حرف تعریفدن
مجرد مرسوم اولمغله ابتردر الدودم علبط وزننده والدوادم علابط وزننده قانه شبیه بر نسنه درکه سمره
یاخود غرز دیدکاری بادیه اشجارندن حاصل اولور مومیا مقامنه قائم وآنك فعلنی اجراده مجربدر اکثر شام بلادندن

بیروت طاغلرنده بولنور بو ماده یی دوم ماده سنده ذکر ایلمك وهمدر الدرم دالك وراءنك فتحیله آدمك
بالدری دوز وهموار اولمق معناسنه در یقال درم الساق درما من الباب الرابع اذا استوی وطوپوقلری یا کیکلری
سموزلکدن ات بصوب بوریمك معناسنه در شویله که طوپوغك وکیکك حجمی ات التنده قالوب بلورسز اوله
یقال درم الکعب او العظم اذا واراه اللحم حتی لم یبن له حجم ودیشلر چوریوب دوکلمك معناسنه در یقال
درمت الاسنان اذا تحاتت ودوه نك قوجه لقدن دیشلری آشنوب دوکلمك اوزره اولمق معناسنه در یقال درم البعیر
اذا ذهبت اسنانه ودنا وقوعها الدرم دالك فتحی وراءنك سکونیله والدرم کتف وزننده والدرم
کرم وزننده والدرمان فتحاتله والدرامة کرامه وزننده کرپی وطوشان مقوله سی حیوان سرعتله
آدیملرنی صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال درم القنفذ درما ودرما ودرماودرما ودرمانا ودرامة من الباب الثانی
اذا قارب الخطو فی عجلة الدرماء حمراء وزننده شول خاتونه دینور که اتنه طلو اولمغله طوپوقلرنی ودرسکلرنی
ات بوریوب بلورسز ایلمش اوله یقال امرأة درماء اذا کانت لا تستبین کعوبها ومرافقها وکل ما غطاه الشحم
واللحم وخفی حجمه فقد درم کما ذکر بین العرب بو صفتده اولان نسوان معتبر اولمغله همان بونی نسوانده
استعمال ایدوب مذکرندن قطع نظر ایلدیلر ودرماء قزل یبراقلی براوتك آدیدر وطاوشانه دینور ارنب معناسنه
الدرمة فرحة وزننده والمدرمة معظمه وزننده جابجا چقفلری و یومریلری اولمیوب دوز وهموار اولان
یاخود سرد اولمیوب ملایم ولطیف اولان زرهه وصف اولور یقال درع درمة ومدرمة ای ملساء اولینة ودرمه
طاوشانه دینور عند الاکثر ارنب مؤنثه اطلاق اولنمغله اکثری اسامیسی مؤنث عنوانده اولور الادرم احمر وزننده
دیشلری چوریوب دوکلمش آدمه دینور ودوپدوز هموار نسنه یه دینور و بر موضع آدیدر و بنو الادرم قریشدن
بر جماعتدر الادرام همزه نك کسریله کوچك چوجغك دیشلری اوینادق معناسنه در که یرلرندن اصل متین
دیشلر چقمغه بشلدقده اولور دیش سورمك تعبیر اولنور یقال ادرم الصبی اذا تحرکت اسنانه لیستخلف اخر
ودوه کوشکی ایشنجی یاخود الثنجی یاشنه وارمق معناسنه در که اراده دیشلرنی القا ایدر یقال ادرم الفصیل
اذا شرع للاجذاع والاثناء و بر درماء دیدکلری نبات مزبور بتورمك معناسنه در یقال ادرمت الارض
اذا انبتت الدرماء الدرامة جبانه وزننده طاوشانه دینور وکرپی به دینور وچرکین بور و یشلو بودور وجوجه
عورته دینور یقال امرأة درامة ای السیئة المشی القصیرة فی الصغر الدروم صبور وزننده بودخی بدبور و یشلو
بودور جوجه عورته دینور وکیجه لرده ناسز محلاره تردد ایدن باشی طشره عورته دینور یقال امرأة دروم
اذا کانت تجیء وتذهب باللیل شارحك بیاننه کوره الذی یجیء نسخه لری غلطدر الدرام شداد وزننده
کرپی به دینور وچرکین بور و یشلو آدمه دینور یقال رجل درام ای القبیح المشیة الدارم فضانام شجره شبیه
بر شجر معروف آدیدر ودارم بن ابی دارم اصحابدندر ودارم بن مالك بن حنظله تمیم قبیله سندن بر جماعت پدریدر
مقدما اسمی بحر ایدی بر کون پدرینه بعض کسه لر اقتضا ایدن بردیت خصوصنده استعانه ایلملریله پدری مزبور
بحره یا بحر ایتنی بخریطة المال دیو انجه کیسه سنی کتورمکله امر ایلدی اولدخی واروب کیسه یی ارقه سنه الوب
کندی صغیر وکیسه کبیر وثقیل اولدیغندن آلتنده طوشان کبی درامله یعنی آدیملرنی خرده خرده اتارق کتورمکله
دارم ایله تلقیب ایلدیلر الدریم امیر وزننده اتلو جانلو نازکبدن تازه دلبر دلو قنلو یه دینور الداروم شامدن
مصر یولنده غزه دن اوته ده بر قلعه آدیدر التدریم تفعیل وزننده طرنقلری کسد کدنصکره دوزلتمك معناسنه در
یقال درم اظفاره اذا سواها بعد القص المداریم میمك فتحیله مداری معناسنده در که مدران لفظندن جمعدن
دائما وسخناك والوده اولان آدمه دینور مدرام لفظندن جمعدر الدرم کتف وزننده بر شجر آدیدر وشیبان
قبیله سندن بر کسه اسمیدر * اودی درم * مثلنك منشأیدر قتل اولنوب انتقامی اخذ اولنمدیغندن علی قول قارظ
عنزی کبی نابدید اولدیغندن ضرب اولندی اودی هلاك معناسنه در الدرخمین خای معجمه ایله شرجبل وزننده
آفت وداهیه معناسنه در مبالغة جمع عاقل بنیه سنده در یقال رماه الله بالدرخمین ای الداهیة الدردم
زبرج وزننده کیجه لرده ناسز محلاره تردد ایدن باشی طشره عورته دینور وقوجه ناقه یه دینور اندرعم
زبرج وزننده احمق وکم مایه بدزبان کسیه دینور یقال رجل درعم ای ردیء بذیء الدرقم قافله زبرج وزننده وقح
وحیثیتی اولمیان بی قدر وساقط کسیه دینور ودجالك اسمیدر شارح دیر که صواب اولان اسم للرجال اولمقدر که
رجالك جمعدرنته که محکمده هو من اسماء الرجال عنوانیله مثبتدر الدرهم منبر وزننده والدرهام
محراب وزننده والدرهم زبرج وزننده وزن معلوم اسمیدر که مکك بابنده ذکر اولندی التی دانق وزندن

عبارتدر جمعی دراهم ودراهیم کلور شارح دیرکه بعده سکه‌لو فضه‌ده دخی استعمال اولندی که اقجه تعبیر اولنور ودرم فارسیدن معربدر مترجم دیرکه یونانی اولان درخمی معربی اولدیغی بعض کتب اسلافده رسیدهٔ نظردر انتهی ودرهم منبر وزننده اطرافی دیوارلو باغچه‌یه دینور واسامیدندر درهم ابوزیاد ودرهم ابومعاویه اصحابندندر ودرهم حداش بن زهیرك فرسی اسمیدر وحماد بن زید بن درهم محدثدر المدرهم مدحرج وزننده اقچه‌سی چوق آدمه دینور یقال رجل مدرهم ای کثیر الدراهم ولا تقل درهم مبنیا للمفعول لکنه اذا وجد اسم المفعول فالفعل حاصل یعنی بونك فعلی کرچه استعمال ایلمدیلر لکن اسم مفعول موجود اولیجق البته آنك فعلی حاصلدر الدرهمة دحرجه وزننده ابه کومجنك پراقلری درهم شکلنده اولمق معناسنه‌در یقال درهمت الخبازی اذا صار ورقها کالدراهم المدرهم مشمعل وزننده عملمانده پیرفانی‌یه دینور یقال شیخ مدرهم ای ساقط کبرا الادرهمام اشمعلال وزننده بر آدمك کوزلری کورمکدن قالمق معناسنه‌در یقال ادرهم بصره اذا اظلم ویك پیرفانی اولمق معناسنه‌در یقال ادرهم فلان اذا کبر سنه الدسم دالك وسینك فتحیله چرویش یاغنه دینور یقال طعام کثیر الدسم ای الودك و یاغك زفیرنه و بلاشغندن اولان کیر و پاسه دینور یقال بیده او بثیابه دسم ای وضر ودنس ومصدر اولور طعامك چرویش یاغلو اولمق معناسنه‌در یقال دسم الطعام دسما من الباب الرابع اذا کثر ودکه و بر آدمك الی یاخود لباسی یاغدن زفیر اولوب وکیرلو پاسلو اولمق معناسنه‌در یقال دسمت یده او ثوبه اذا کانت دسمة و یقال یده من الدسم سطلة یعنی الی پك زفیرلولکدن بعینه یاغ سطلی اولمشدر ودسم بر نسنه‌نك لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه‌در یقال دسم الشیء اذا کان اغبر الی السواد الدسم رسم وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال دسم المرأة دسما من الباب الاول اذا جامعها وشیشه‌نك اغزنی طبقامق معناسنه‌در یقال دسم القارورة اذا سدها و بر نسنه‌نك اثرو نشانی کیدروب بلورسز ایلمك معناسنه‌در یقال دسم الاثر اذا طمسه ویری یغمور برمقدارجه اصلاتمق معناسنه‌در یقال دسم المطر الارض اذا بلها قلیلا وقپویی قپامق معناسنه‌در یقال دسم الباب اذا اغلقه ودوه‌یی قطرانلمق معناسنه‌در یقال دسم البعیر دسما من الباب الثانی اذا طلاه بالهناء ودسم بر نسنه‌نك اوجنه وکوشه‌سنه اطلاق اولنور کویا که اول نسنه‌نك بیلاشغی اولور ومنه تقول انا علی دسم الامر ای علی طرف منه ودسم مکه قربنده بر موضع آدیدر الادسام همزه‌نك کسریله بودخی شیشه‌نك اغزنی طبقامق معناسنه‌در یقال ادسم القارورة اذا سدها الدسام کتاب وزننده شیشه‌نك طبقاجنه دینور یقال دسم القارورة بالدسام ای السداد الدسمة غرفه وزننده طلومك برتغی سد اولنه‌جق یامه‌یه دینور وقرامتق بوزلغه دینورکه فعلی آنفا ذکر اولندی یقال به دسمة ای غبرة الی السواد وخسیس وکم مایه انسان مولوزی کسیه دینور یقال ماهو الا دسمة ای ردیء شارحك بیانینه کوره بونده تسمیه بالمصدردر الادسم احمر وزننده پك یاغلو نسنه‌یه دینور و یاغدن زفیرلنمش نسنه‌یه دینور ولونی قرامتق بوز اولان شیئه دینور مؤنثی دسماء در الدیسم حیدر وزننده تلکونك قانجق کوپکدن اولان یاورسنه دینور علی قول قوردك قانجق کوپکدن اولان ایکنه دینور تقول رأیت دیسما ای ولد الثعلب من الکلبة او ولد الذئب منها وآیویه دینور دب معناسنه علی قول یاورسنه دینور و بال آریسنك اوغولنه دینور فرخ النحل معناسنه وظلمت وسواد معنالرینه‌در و بر نبات اسمیدر مفرداتده حماحم ایله تفسیر ایدرلر که فرنك فسلکنی دیدکلریدر ودیسم قطرب نام امام لغوینك اصحابندن ابو الفتح اللغوی اسمیدر وهر امورده رفق وتانی وشفقت اوزره اولان ملایم مشرب آدمه دینور یقال هو دیسم ای رفیق بالعمل مشفق وتلکویه دینور الداسم راسم وزننده بودخی امور ومعاملاتده رفق وشفقت اوزره اولان ملایم وشانی آدمه دینور الدیسمة حیدره وزننده خرده قرنجه‌یه دینور التدسیم تفعیل وزننده دفع چشم زخم ایچون چوجغك زنخدانی چقورنی آزجه سیاه نسنه ایله قاره لیوب بکلمك معناسنه‌در ومنه حدیث عثمان رضی الله عنه انه رأی صبیا تأخذه العین جمالا فقال دسموا نونته ای سودوها لئلا تصیبه العین الدسیم امیر وزننده کثیر الذکر آدمه اطلاق اولنور ومنه الحدیث الضعیف لا تذکرون الله الا دسما یحتمل ان یکون مدحا وان یکون ذما یعنی ابو الدرداء حضرتلرندن مروی ارضیتم ان شبعتم عاما ثم عاما لا تذکرون الله الا دسما حدیثنده واقع دسم لفظی که رسم وزننده قاروره اغزنی طبقامق معناسندن مأخوذ اولمغله درونلری ودهانلری ذکر خدای متعال ایله طولمش وطبقانمش دیمك اولور که مدح اولور یاخود تدسیم نونه‌دن مأخوذ اولمغله قلت معناسنی متضمن اولدیغندن ذم اولور کرچه نسخه‌لرده غائب صیغه‌سیله لا یذکرون عباره‌سیله مرسوم اولوب لکن نهایه‌ده عبارت مرقومه ایله مثبوت اولمغله بعینها نقل اولندی دسمان عثمان

وزننده

وزننده بر موضع آدیدر الدشمة شین معجمه ایله غرفه وزننده خیر ومنفعتسز جماد کبی شخصه دینور یقال ما انت الا دشمة ای لا خیر فیك الدعم دالك فتحی وعینك سکونیله بر طرفه میل ایلمش نسنه‌یه طیاق اوروب طوغرلتمق معناسنه‌در یقال دعم الشیء دعما من الباب الثالث اذا مال فاقامه وجماع ایلمك علی قول دورتمدرمك یاخود ایچنه بوس بتون صوقمق معناسنه‌در یقال دعم المرأة اذا جامعها او طعن فیها او اولجها اجمع الدعمة والدعامة والدعام دالك کسریله تمکین ایچون بینه اوریلان دیرکه دینور که پاینده تعبیر اولنور یقال مال حائطه فدعمه بدعمة ودعامة ودعام وهو عماد البیت واصمه کرویدنه اوریلان طیاغه دینور جمعی دعم کلور عنب وزننده ودعائم کلور ودعامة القوم بر قومك سید وسرکرده‌لرینه اطلاق اولنور یقال هو دعامة قومه ای سیدهم و بکره‌نك ایکی اغاجلرینك هر برینه یعنی قبونك ایکی جانبنده اولان اغاج میللرك هر برینه دینورکه چرخی انلره وضع ایدرلر ایکیسنه دعامتان دیرلر ودعامه اسامیدندر دعامة بن غریز واوغلو قتاده بن دعامه اصحابندندر الادعام تشدید داالله افتعال وزننده دعامه‌یه طیانمق معناسنه‌در یقال ادعم الرجل اذا اتکأ علی الدعامة الدعمی کردی وزننده دولکره اطلاق اولنور یقال هو دعمی ای نجار بو جهتله کراسته جیه‌ده اطلاقی صحیحدر ودعمی الطریق یولك اولو برینه یاخود اورته‌سنه اطلاق اولنور یقال اخذ دعمی الطریق ای معظمه او وسطه وقوامی پك ومحکم شیئه دینور یقال شیء دعمی ای شدید الدعام وشول آته دینورکه کوکسنده یاخود سینه بندیرنده صقرلغی اوله ادعم دخی دینور ودعمی بن جدیله بر قبیله پدریدر الادعم احمر وزننده بودخی کوکسنده یاخود سینه بندیرنده صقرلغی اولان آته دینور یقال فرس دعمی وادعم اذا کان فی صدره اولبته بیاض الدعامة سحابه وزننده شرط معناسنه مستعملدر مشروطك ادعامی تصور یله‌در یقال له دعامة ای شرط دعام غراب وزننده عربدن بر بطن عظیم اسمیدر دعام کتاب وزننده بر رجل اسمیدر دعمان سحبان وزننده بر موضعدر دعمه غرفه وزننده اجا نام جبلده بر صو آدیدر الدعرم زبرج وزننده جثه‌سی خوار وحرکین اندامسز بودوره دینور ودعقس معناسنه‌درکه سائر دوه‌لر ایچدکدنصکره ایچن دوه‌یه دینور ذلتندن ایلروبه صوقلیوب دوه‌لرك ایچمنه منتظر اولوب انلردنصکره واروب ایچر الدعرمة دحرجه وزننده آدیملری طوشان کبی تیز تیز وصیق صیق اتارق یورمك معناسنه‌در یقال یدعرم فی مشیه ای یخطی قصرا فی عجلة دعسم جعفر وزننده بر رجل اسمیدر دعشم شین معجمه ایله بر رجل آدیدر دعانیم اقانیم وزننده خثعم قبیله‌سندن بنو الحلبس یوردنده بر صو آدیدر الدغم دالك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله اسی یاخود صوغوق بر آدمی قبلامق معناسنه‌در یقال دغمهم الحر والبرد ودغمهم دغما من الباب الثالث والرابع اذا غشیهم و برونك کمکنی ایچنه طوغری ازمك معناسنه‌در یقال دغم انفه دغما من الباب الثالث اذا کسره الی باطن وقابی قپاقلیوب اورتمك معناسنه‌در یقال دغم الاناء اذا غطاه ورغم کلمه‌سنی تأکید ایچون ایراد اولنور یقال فی الدعاء رغما له دغما شغما الادغام همزه‌نك کسریله بودخی اسی یاصوغوق برکسه‌یی قبلامق معناسنه‌در یقال ادغمهم الحر والبرد اذا غشیهم و یوزی قرارتمق معناسنه‌در یقال ادغمه الله ای سود وجهه یعنی اذله وآتك اغزینه کم کچورمك معناسنه‌در یقال ادغم الفرس اللجام اذا ادخله فی فیه وصرفیون اصطلاحنده بر حرفی آخر حرف ایچره درج وادخال ایلمکدن عبارتدرکه جنس واحددن اوله‌لر یقال ادغم الحرف فی الحرف ای ادخله وطعامده آج کوزلولکدن ناشی اهل صفره کندیسنی سبق ایدرلر دیو تیز تیز لقمه‌یی چیکنمیوب یوتمق معناسنه‌در ادغم فلان اذا بادر القوم مخافة ان یسبقوه فاکل بلا مضغ و بر آدمی خوار وخاکسار ایلمك معناسنه‌در یقال ادغمه الله ای ارغمه الدغمة غرفه وزننده والدغم فتحتیله آت الوانندن بر لوندرکه چهره‌سی ودوداقلری اطرافی قرامتق اولوب سائر جسدینك سیاهلغندن اشد اوله مراد آچق یاغز اولوب لکن چهره‌سی ودوداقلری اطرافی بدنندن زیاده یاغز اولمقدر خلاصه‌سی بوزمتق یاغزدرکه ترکمانلر قوکور تعبیر ایدرلر مقبول لون دکلدر الادغیمام احمیرار وزننده آت دغمه رنکنده اولمق معناسنه‌در یقال ادغام الفرس اذا کانت به دغمة الادغم احمر وزننده دغمه رنکنده اولان آته دینور مؤنثی دغماء در بو طونده اولان آته فارسیده دیزج دینور یقال فرس ادغم اذا کانت به دغمة وهی من الوان الخیل ان یضرب وجهه وجحافله الی السواد و یکون ذلك اشد سوادا من سائر جسده مؤلف کرچه فارسیده دیزج دینور دیو بیان ایلدی لکن دیزج دیزه معربیدرکه یاغز آته کذلك بوز آته دینورکه قرامتق اوله بعض قوردك و یبان اشککنك رنکلری طرزنده اولان یاغز اولورکه یلبسی وچهره‌سی واغزینك چوره‌سی زیاده‌جه قرامتق اولور وادغم برونی سیاه اولان حیوانه دینور وککزندن سویلر اولان آدمه دینور یقال رجل ادغم ای یتکلم من قبل انفه الادغام دالك تشدیدیله افتعال وزننده بودخی بر حرفی آخر حرف ایچره درج

وادخال ایلمك معناسنه‌در یقال ادغم الحرف فی الحرف اذا ادخله الدغمان عثمان وزننده سیاه آدمه دینور علی قول عظیم الهیكل سیاه آدمه دینور و بر رجل اسمیدر دالك فتحیله ده زبانزده در الداغم راغم وزننده واكا مؤكدا ذكر اولنور یقال رجل راغم داغم الدغام غراب وزننده بوغاز اغری یللرندن بر كونه اغری یه دینور دغیم زبیر وزننده بر رجل اسمیدر الدغم دالك ضمیله بیض معناسنه‌در یعنی ادغم لفظندن جمع اولوب آق نسنه لره دینور بو جهتله كویا كه ضد اولور الدقم دالك فتحی وقافك سكونیله شدید غم واندوهه دینور كرك بورج وكرك سائر جهتدن اولسون یقال اخذه الدقم ای الغم الشدید من دین وغیره ودقم مصدر اولور برآدمك دیشلرنی اوفاتمق معناسنه یقال دقه دقما من الباب الاول والثانی اذا كسر اسنانه و برآدمی آنسزین اوته قاقمق معناسنه‌در كذلك كوكسنه قاقمق معناسنه‌در یقال دقه اذا دفعه مفاجأة وكذا یقال دقه اذا دفعه فی صدره واچریده اولان كسه اوزره روزكار كیرمك معناسنه‌در یقال دقت الریح علیه اذا دخلت الدقم فتحتیله ضرر وزیان معناسنه‌در یقال به دقم ای ضرر شارح دیر كه صواب اولان ضرز اولمقدر زائین معجمتین ایله كه مخرج كلامی ضاد حرفنه اورمقسزین سویلیه‌مز اولمق معناسنه‌در ودقم برآدمك اوك دیشلری چوریوب دوكلمك معناسنه‌در یقال دقم الرجل دقما من الباب الرابع اذا ذهب مقدم اسنانه الاندقام انفعال وزننده بو دخی بر كسه اوزره طشره‌دن روزكار كیرمك معناسنه‌در یقال اندقمت الریح علیه اذا دخلت الدقم فلز وزننده دیشلری قیریق آدمه دینور یقال رجل دقم ای المكسور الاسنان الدقم هجف وزننده واسع نسنه‌یه دینور الادقم احمر وزننده اوچ دیشی صنمش آدمه دینور دقم مذكوردن وصفدر یقال رجل ادقم اذا كانت قد انكسرت ثلاث من اسنانه المدقم محسن وزننده شول قاری‌یه دینور كه فرجی پك واسع اولمغله هر نسنه‌یی بردن بلع ایدر اوله علی قول جماع اولنوركن فرجی اوتراوله یقال امرأة مدقم اذا كانت یلتهم فرجها كل شیء او یصوت فرجها عند الجماع دقیم زبیر وزننده دقان عثمان وزننده اسامی رجالدندر الدقة فرحه وزننده پك قوجه‌لقدن دیشلری دوكیلوب چكه‌لری الدن كتمش دوه‌یه وقیونه دینور الدكم دالك فتحی وكافك سكونیله برآدمك كوكسنه قاقمق معناسنه‌در یقال دكم فی صدره دكما من الباب الاول اذا دفع و بر نسنه‌یی بری بری اوزره دوكوب خرد ایلمك معناسنه‌در خرمن دمتلرنی دوكدكلری كبی یقال دكم الشیء اذا دق بعضه علی بعض التداكم تفاعل وزننده ایتشمك معناسنه‌در یقال تداكموا اذا تدافعوا الاندكام انفعال وزننده برتنك یاخود شدتلو یره صوقیلوب كیرمك معناسنه‌در یقال اندكم فلان اذا انقحم دكه تمره وزننده مغربده بر بلده آدیدر التدكیم تفعیل وزننده بر نسنه‌یی بر نسنه ایچره صوقمق معناسنه‌در یقال دكمه فیه اذا ادخله فیه و برآدمك بوغازینك اورته‌سنه باش ایله سوسوب قاقمق معناسنه‌در یقال دكم فلانا برأسه اذا نطحه فی حاق حنجورته دكیم زبیر وزننده بر رجل اسمیدر الدلم فتحتیله بر نسنه دوز وطابنجق یالچین اوله‌رق پك سیاه اولمق معناسنه‌در یالچین سیاه قیا كبی یقال دلم الشیء دلما من الباب الرابع اذا اشتد سواده فی ملوسة ودوداق صارقق اولمق معناسنه‌در یقال دلمت الشفة اذا تهدلت واسم اولور دوداقده اولان صارقلغه دینور یقال فی شفته دلم ای هدل وحیه‌یه شبیه بر جانور اسمیدر كه حجاز دیارینه مخصوصدر پك یاوز جانور اولمغله ؕ اشد من الدلم ؕ ضرب مثل اولمشدر و بر رجلك اسمیدر الادلیمام احمیرار وزننده بو دخی بر نسنه دوز و یالچین اوله‌رق پك سیاه اولمق معناسنه‌در یقال ادلام الشیء اذا اشتد سواده فی ملوسة وكیجه پك قراكو اولمق معناسنه‌در یقال ادلام اللیل اذا ادلهم الادلم احمر وزننده قره یاغز آدمه دینور یقال رجل ادلم ای آدم و پك سیاه آدمه و پك سیاه طاغه دینور وارسلانه دینور وارندج معناسنه‌در كه زاج تعبیر اولنان قاره بویه‌در الدلام سحاب وزننده سیاهلغه دینور یقال به دلام ای سواد وسیاه نسنه‌یه دینور یقال شیء دلام ای اسود الدلماء حمراء وزننده آیك اوتوزنجی كیجه‌سنه اطلاق اولنور یقال هذه لیلة الدلماء ای لیلة ثلاثین الدیلم حیدر وزننده بر معروف طائفهٔ انسانی اسمیدر برهانده مسطور اولدیغی اوزره دیلم ایرانده كیلان ایالتنده بر شهردر خلقی بغایت شدید اولوب صاحلری قیورجق اولور آنلره دخی دیلم اطلاق اولنور فی الاصل آكراد قسمندن بر صنف ایدیلر ودیلم آفت وداهیه معناسنه‌در ودشمن وعدو معناسنه مستعملدر یقال هو دیلم من الدیالمة ای عدو من الاعداء وجماعت وكروه معناسنه مستعملدر وقرنجاق وكذلك بره دینور كه حوض ایاقلرنده ودوه یتاقلرنده اولور وزاج قوشنك اركگنه دینور یقال صاد دیلما وهو ذكر الدراج وبادیه‌ده سلم اغاجنك اسمیدر وبنو ضبه جماعتنك لقبیدر پك سیاه اولدقلرندن ملقب اولدیلر وبنی عبس یوردنده بر صویك آدیدر وبغرتلق قوشندن بر نوع یاخود اركگنه دینور ودیلم بن فیروز یاخود فیروز بن دیلم اصحابدندر

وبو پیغمبرلك ادعاسنده اولان اسود عنسی نام كذابك قاتلی فیروز دیلمی دكلدر اول دیلم طائفه‌سنه منسوبدر وجبل دیلمی اضافتله مكه‌ده مروه اوزره مشرف طاغك اسمیدر ابو دلامه ثمامه وزننده بر كسه‌نك كنیه‌سیدر مأمون خلیفه‌یه معاصر وكتب ادبیه‌ده لطائف ومناقبی مثبت بر شوخ وشیرینكار آدم ایدی وابو دلامه مكه‌ده حجون اوزره مشرف بر طاغه اطلاق اولنور الدلم صرد وزننده فیل دیدكلری حیوانه دینور دلام غراب وزننده دلیم زبیر وزننده اسامیدندر الدلثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والدلاثم علابط وزننده جست وچالاك انسان وحیوانه دینور الدلخم خای معجمه وتشدید لامله جردحل وزننده جثه‌سی عظیم یومری واری دوه‌یه دینور وشدید علت ومرضه دینور یقال اخذه دلخم ای داء شدید وخفیف اویقویه علی قول اوزون اوزادی اویقویه دینور وهر ثقیل نسنه‌یه دلخم دینور الدلظم ظای معجمه ایله جعفر وزننده وزبرج وسبحل وجردحل واردب وزنلرنده بغایت یاشلو اولمغله عملمانده اولمش ناقه‌یه دینور وسبحل وزننده قوی وتوانا اركك دوه‌یه و یاوز وشدید آدمه دینور الدلقم قافله زبرج وزننده قوجه قاری‌یه دینور و پك یاشلولغندن دیشلری آشنوب اوفانمش ناقه‌یه دینور الادلهمام اقشعرار وزننده پك قراكولق بصمق معناسنه‌در یقال ادلهم الظلام اذا كثف ویقال اسود مدلهم مبالغة الدلهم جعفر وزننده مظلم معناسنه‌در یقال لیل دلهم ای مظلم وقورده دینور ذئب معناسنه و بغرتلق قوشنك اركگنه دینور وعشق وهوادن دیوانه وارسرسم ووالـه وآشفته اولمش عاشقه دینور یقال هو دلهم ای المدله العقل من الهوی ودلهم بر رجل اسمیدر الدلهام قرطاس وزننده ارسلانه دینور وایشلك كاركذار ونافذ كسه‌یه دینور یقال رجل دلهام ای ماض الدم دالك فتحی ومیمك تشدیدیله بر نسنه‌یی بر شیئه سوروب صوامق معناسنه‌در یالدز وبویه سورمك كبی یقال دمه به دما من الباب الاول اذا طلاه به ودیواری كرج ایله صوایوب یادانه چالمق معناسنه‌در یقال دم البیت اذا جصصه وكمی‌یی زفت ایله قلفاتلمق معناسنه‌در یقال دم السفینة اذا قیرها وكوزك طشره‌سنه دمام یعنی اصپور وزعفران مقوله‌سی نسنه سورمك معناسنه‌در یقال دم العین اذا طلا ظاهرها بدمام ویری دوزلتمك معناسنه‌در یقال دم الارض اذا سواه و بر كسه‌یه تمام درجه‌ده شدید عذاب ایله عذاب ایلمك معناسنه‌در یقال دم فلانا اذا عذبه عذابا تاما و برآدمك باشنی ازوب خرد ایلمك یاخود یارمق معناسنه‌در یقال دم رأسه اذا شدخه او شجه واورمق معناسنه‌در یقال دمه اذا ضربه وسرعتله یورمك معناسنه‌در یقال دم الرجل اذا اسرع وخلقی استیصال وجهله ریزه ریزه قیروب كچورمك معناسنه‌در یقال دم القوم اذا طحنهم فاهلكهم وعرب طاوشانی یوه‌سنك اغزنی طپراغله دوپدوز اورتوب بلورسز ایلمك معناسنه‌در یقال دم الیربوع جحره اذا غطاه وسواه وآیغر قسراغه آشمق معناسنه‌در یقال دم الحصان الحجر اذا نزا علیها و بر ده متارك اوزرنی طپراقلیوب كومك معناسنه‌در یقال دم الكماة اذا سوی علیها التراب ودم بر نسنه‌یه طلا اولنان شیئه دینور دمام كبی كما سیذكر و بر نبات آدیدر ودم مخففده لغتدر كه قانه دینور دم مخففه‌نك اصلی دمی ایدی شارح دیر كه ننه كه شاعرك اشبو ؕ اهان دمك فرغا بعد عزته ؕ یا عمرو بغیك اصرارا علی الحسد بیتنده تضعیفله وارد اولدی لكن ینه اصلی دمی اولوب یاء میمه قلب وادغام اولنمق ملحوظدر التدمیم تفعیل وزننده بو دخی كوزك طشره‌سنه زعفران وخولان مقوله‌سی نسنه سورمك معناسنه‌در یقال دمم العین اذا طلا ظاهرها بدمام الدمدمة زلزله وزننده بو دخی ناسی استیصال وجهله خاكسار ایدوب ریزه ریزه قیروب كچورمك معناسنه‌در طلا معناسندن مكرردر یقال دمدم القوم ودمدم علیهم ای طحنهم فاهلكهم وخشم وغضب معناسنه‌در یقال اخذته الدمدمة ای الغضب و برآدمه خشم وغضبله كومورده‌نرك سوزسویلمك وآلاباندە ویرمك معناسنه‌در یقال دمدم علیه اذا كلمه مغضبا الدمیم والدمیمة دالك فتحیله شول چوملكه دینور كه قیریغی جبر ومرمت اولندقدنصكره اوزری طحال یاكبد یاخود دم ایله صوانمش اوله بونی ایوجه طوتسون دیو ایدرلر یقال قدر دمیم ودمیمة ای مطلیة بالطحال او الكبد او الدم بعد الجبر ودمیم جثه‌سی حقیر وچركین خیره وجوره آدمه دینور جمعی دمام كلور جبال وزننده مؤنثی دمیمه‌در جمعی دمائم كلور ودمام كلور جمع مذكری كبی یقال رجل دمیم ای حقیر یعنی قبیح الدم عنب وزننده قیریق ویاریق چوملك قیریغی ویاریغی صیوایجق نسنه‌یه دینور قان كبی وقویواغوز كبی اعراب طائفه‌سی بو مقوله ایله صوارلر براطین حكمت مقوله‌سی انلرده اولمز الدمام كتاب وزننده صیوایه دینور نه كونه اولورسه اولسون یقال دمه بالدمام وهو ماطلی به وكوچك چوجقك جبهه‌سنه طلا ایلدكلری دوایه دینور خولان مكی كبی ویغمورسز سحابه دینور یقال بدا فی السماء دمام ای سحاب لاماء فیه المدموم كوده‌سی لحم وشحم ایله مملو اولوب نهایت درجه‌ده سموز اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس

مدموم ای المناهی السمین الممتلئ بالشحم الدمة دالك كسريله كهله يه دينور قله معناسنه وقرنجه يه دينور
وهيئتی خرده وحقير بودور آدمه دينور وكدی يه دينور هرّه معناسنه ودوه قيغنه دينور بعره معناسنه وقيون
بتاغنه دينور الدمة دالك ضميله طريقه واسلوب معناسنه در يقال هو فی دمة حسنة ای طريقة وبر لعب آديدر
وداماء معناسنه دركه سبذكر المدمة ميمك كسريله اغاجدن بر آلتدر كه دیشلری اولور چفتجيلر اكين اكدكدنصكره
انكله اكيلان يری تسويه ايدرلر سوركو تعبير اولنور الدممة صرده وزننده والداماء ميمك تشديديله كه اصلی داماء
ايدی عرب طوشانك بوه لرندن برينك اسميدر كه ديكرلرينه نافقاء وقاصعاء وراهطاء دينور وشول طپراغه دينوركه
عرب طوشانی كندی بواسندن طشره چكوب آنكله بو اسنك اغزنی اورتوب بلورسز ايلرجمعی دوامّ كلور فی الاصل
فواعل وزننده الدمامة كرامه وزننده بر آدم چركين وچودلی خوار وبد منظر اولمق معناسنه در يقال دممت
يافلان ودممت دمامة من الباب الثانی والاول والرابع والخامس ای اسأت يعنی صرت قبيح المنظر الادمام
همزه نك كسريله بدونا سزا ايش ايشلمك معناسنه در يقال ادممت يافلان ای قبحت الفعل وبر كمسه چركين وبد هيئت
اولمق علی قول خرده وچركين اولادی اولمق معناسنه در يقال ادمّ الرجل ای اقبح اوولدله ولددميم الديموم
والديمومة دالك فتحيله ككبش بيابانه دينور الدمدامة دالك فتحيله بر نوع اوت اسميدر كه هاويج كوكی كبی
اولوب بك ولذيذ اولمغله اكل اولنور جمعی دمدام كلور هاسز الدمّ دالك كسريله دبه لكه دينور يقال به دمّ
ای ادرة الدمادم علابط وزننده بر نوع نباتدر ايكی صنف اولور بری زياده سيله قرمزی وبريسی اندن اچق اولوب
وتبه سنده سياهلق اولور ايكی نوعيده اغزدن اقان سالياری قاطعدر وايكی نوعندن دخی يارم دنك مقدارنی شرب
دماغ صبيانی مقويدر الدمدم زبرج وزننده قوری اوتلغه دينور واوزرندن يل چكمش بغدايجق اوتنك قوريسنه
دينور دمدم جعفر وزننده بر موضع آديدر دمّی زنكی وزننده نهر فرات اوزره بر قريه آديدر الدمّاء غلواء
وزننده داماء معناسنه دركه عرب طوشانی بوه لرندن برينه دينور المدمّم معظّم وزننده ايجنك ديواری طاشله
اورلمش ديی يقين قويه دينور الدمّة والدمّامة دالك كسری ونونلرك تشديديله بودور آدمه دينور وخرده
قرنجه يه دينور التدنيم تفعيل وزننده بركمسه دنی والحق وفرومايه اولمق معناسنه در يقال دنّم الرجل اذا ندل
وياي ولكن مقوله سی چكره نك معناسنه در ترنّم كبی يقال دنّمت القوس والطست اذا صوتت الدندم زبرج
وزننده قرارمش اسكی اوته دينور الدوم نوم وزننده والدوام والديمومة داللرك فتحيله دائم وبرقرار اولمق
معناسنه در يقال دام الشیء يدوم ويدام دوما ودواما وديمومة من الباب الاول والرابع اذا ثبت وامتد
وقولهم دمت تدوم نادرة يعنی ماضيده عينك كسری ومضارعده ضميله شاذدر شارح ديركه بومتّ تموت وفضل
يفضل كبی شواذدندر وعند البعض تداخل اللغتين قبيلندندر كه دمت باب رابعدن وتدوم اولدن اخذ اولنمشدر
انتهی ودوم دائم وثابت معناسنه اولورکه وصف بالمصدر اولور يقال ظلّ دوم ای دائم ودوم ودوام متحرك
نسنه سكونت بولمق معناسنه مستعملدركه ديكمك تعبير اولنور يقال دام الشیء اذا سكن ومنه الماء الدائم وقوغه
صوايله طپطلو اولمق معناسنه مستعملدر يقال دامت الدلو اذا امتلأت ودوم سحاب دائم المطر اولمق معناسنه در
كما سيذكر ودوم بر شجر اسميدركه مقل آنك ثمريدر بلاد عربده خصوصا عمنده اولور وسدر اغاجنه ده دوم دينوركه نبق
آنك ثمريدر وبك اولو اغاجه دخی دينور مؤلفك ماكان قولنده ماء لفظی مبالغه ايچوندر ودوم اسمادندر دوم بن جبر
بن سبا اولاد خطاندندر الادامة همزه نك كسريله برنسنه يی دائم ايلمك معناسنه در يقال ادام الشیء اذا جعله
دائما وقوغه يی طولدرمق معناسنه در يقال ادام الدلو اذا املأها وسحاب ديمه ديدكلری يغمور ياغدرمق
معناسنه در يقال ادامت السماء اذا مطرت ديمة وقينايان تنجره نك قينامسنی تسكين ايچون صوغوق صو سرپمك
معناسنه در يقال ادام القدر اذا نضحها بالماء البارد لبسكن غليانها واوقی باش پرمق اوزره چكرتمك معناسنه در
يقال ادام السهم اذا نقره علی الابهام وتنجره نك غليانی ساكن اولدقدنصكره ساج اياغندن اندرميوب علی حاله
قومق معناسنه در يقال ادام القدر علی الاثفية اذا ابقاها عليها بعد الفراغ الاستدامة بر خصوصده
عجله ايلميوب تأنی قلمق علی قول دوامنی طلب ايلمك معناسنه در يقال استدامه اذا تأنی فيه او طلب دوامه
وقوش هواده دائره كبی دور ايده رك پرواز ايلمك معناسنه دركه بوكسلمك ايچون دوران ايدرلر يقال استدام الطائر
اذا حلق فی الهواء وحق طلب بابنده مديونه رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال استدام غريمه
اذا رفق به تنه كه استدماء دخی بو معنايه در المداومة مفاعله وزننده بو دخی برايشده عجله ايلميوب تأنی قلمق
معناسنه در علی قول دوامنی طلب ايلمك معناسنه در يقال داوم الامر اذا تأنی فيه او طلب دوامه الديّوم قيّوم

وزننده دائم وهميشه نسنه يه دينور يقال شیء ديوم ای دائم الدائم هميشه وثابت نسنه يه دينور وآقيوب طورن
صويه دينور يقال ماء دائم ای ساكن الديمة دالك كسريله رعد وبرقسز سكون اوزره چوق زمان ياغان يغموره
دينور علی قول بش كون ياخود التی يا يدی كون ياخود بر كون بر كيجه متصل ياغان يغموردن عبارتدر وعند البعض
ديمه نك اقل مدتی ثلث نهاردر ياخود ثلث ليل مقداريدر واكثرينه حد يوقدر جمعی ديم كلور قربه وقرب كبی
وديوم كلور يقال مطرتهم السماء بديمة وهو مطر يدوم فی سكون بلا رعد وبرق او يدوم خمسة اوستة اوسبعة او يوما
وليلة اواقله ثلث النهار اوالليل واكثره ما بلغ يعنی ما بلغ من العدة ويقال مازالت السماء دوما دوما وديما ديما
ای دائمة المطر الديم دالك فتحيله دوم كبی سحاب دائمة المطر اولمق معناسنه دركه ذكر اولندی وسحاب
ديمه ديدكلری مطر ياغدرمق معناسنه در يقال دامت السماء تديم ديما اذا مطرت ديمة التدويم والتديم تفعيل
وزنلرنده بونلرده سحاب ديمه ياغدرمق معناسنه در يقال دوّمت السماء وديمت اذا مطرت الديمة پس بو واويه
ويائيه در وكلب قسمی پك اوزون اوزادی سكردوب كتمك معناسنه در يقال دوّمت الكلاب اذا امعنت فی السير
وكونش فلكده دوران ايلمك معناسنه در يقال دوّمت الشمس اذا دارت فی السماء وكوزك سياهی اغرشقده
دوز كبی دوران ايدر هيئتده كورنمك معناسنه دركه كوزی چرخ كبی دونر تعبيری زيادة در يقال دوّمت عينه
اذا دارت حدقتها كأنها فی فلكة كذلك چورابه باغ قوندقده يوزنده قلقان شكلنده دوران ايلمك معناسنه در
يقال دوّمت المرقة اذا اكثر فيها الاهالة حتی تدور فوقها وبر نسنه يی پيشارتمق معناسنه در يقال دوّم الشیء
اذا بله وزعفران مقوله سی داروی صويه اصلاتمق معناسنه در يقال دوّم الزعفران اذا دافه وتنجره قينار ايكن
غليانی تسكين ايچون صوغوق صو سرپمك معناسنه در علی قول مطلقا بر نسنه ايله تنجره نك غليانی تسكين ايلمك
معناسنه در يقال دوّم القدر اذا نضحها بالماء البارد لبسكن غليانها او كسر غليانها بشیء وقوش هواده دائره
قوروب دوران ايلمك معناسنه دركه آيلنمق تعبير اولنور بالايه صعود ايچون دوران ايده رك پرواز ايدر يقال دوّم
الطائر اذا حلق فی الهواء بعضلر ديديكه تدويم قوش قنادلرنی اوينتميه رق پرواز ايلمسندن عبارتدر يقال دوّم
الطائر اذا طار فلم يحرك جناحه ودوّامه اوينامق معناسنه در تقول دوّمت الدوّامة ای لعبتها الدوّامة رمّانه
وزننده فرلاق ديدكلری نسنه دركه اوغلانجقلر اوينارلر اغرشق كبی صاپلو اغاجدن يارلر جمعی دوّام در هاسز
المديمة ميمك فتحيله ديمه ديدكلری يغمور ياغمش يره دينور يقال ارض مديمة اذا اصابتها الديمة المدام غراب
وزننده مطر دائمی يه دينور وخمره دينور مدامه دخی دينور مبتلا اولان مداومت ايلديكيچون واشربه ساره نك
مداومت شربنه آدم طاقت كتورميوب اكا مستطيع اولديغيچون اطلاق اولندی يقال شرب المدام والمدامة
ای الخمر الدماء مدّ ايله دريايه دينور اصلی دوماء ايدی دالك وواوك فتحيله ياخود واوك سكونيله بو صورتده اعلال
يعنی واوی الفه قلب اولنمسی شاذّ اولور الديموم ديم ماده سنده ذكر اولندی المدوم منبر وزننده والمدوام
محراب وزننده تنجره نك غليانی تسكين ايده جك اغاجه دينور چومچه كبی دومة الجندل كه دوماء الجندل
دخی دينور داللرك ضميله در بر حصن آديدر كه حجاز ايله شام مياننی فاصلدر دومان سحبان وزننده ابن بكيل بن
جشم دركه همداندن بر قبيله پدريدر الدومی رومی وزننده ابن قيس بن ذهل دركه اصحابندندر الدام بر موضع
آديدر يدوم يقول وزننده بر جبل ياخود بر وادی اسميدر ذو يدوم يمنده بر قريه ياخود بر نهرك اسميدر الدوام
غراب وزننده باش دونمسی عارضه سنه دينور كه باش چكرنمه تعبير اولنور يقال اخذه الدوام ای الدوار
المديم مقيم وزننده دائما رونی قنايان آدمه دينور يقال هو مديم ای راعف الدومة تمره وزننده خايه يه دينور
خصيه معناسنه شجر دوم ثمرينه تشبيهله در وبر ميخانه جی عورتك اسميدر الدومان فتحاتله قوشك هواده
ياخود صو چوره سنده دونمه سنه دينور مدامه سحابه وزننده بر موضع اسميدر التدوّم تفعل وزننده
بر نسنه يه منتظر اولمق معناسنه در يقال تدوّم الرجل اذا انتظر الدهمة دالك ضمی وهانك سكونيله قاره لغه
دينور يقال فيه دهمة ای سواد الادهم احمر وزننده قاره نسنه يه دينور يقال شیء ادهم ای اسود ياغز آته
ادهم اطلاقی بو جهتله در وپرده اولان يكی اياق ايزنه دينور وبوزلمش اسكی ايزه دخی دينمكله ضدّ اولور
شارح ديركه بوزلمش اسكی ايزه اغبر دخی دينور كذلك وطأة دهماء ووطأة غبراء دخی اول معنايه در مؤلفك
من الاثار قولی ايز معناسنه اولان اثرك جمعيدر وبای موحده ايله من الابار نسخه لری غلطدر انتهی وادهم
سياهی غالب اولان دوه يه دينور كه بياضی بلورسز اولمش اوله اندن زياده سياه اولانه جون ديرلر دهماء مؤنثيدر
وادهم بو قاغی يه اطلاق اولنور جمعی اداهم در يقال حمله علی الادهم ای القيد وادهم هاشم بن حرملة المرّی

وعنترة بن شداد العبسي ومعاوية بن مرداس السلمي نام كسه لرك و بنو بجير بن عبادك فرسلری اسمیدر الادهمام
احمرار وزننده آت ادهم اولمق معناسنه در يقال ادهم الفرس ادهماما اذا صار ادهم الادهيمام احميرار وزننده
برنسنه سياه اولمق معناسنه در يقال ادهام الشيء ادهيماما اذا اسود الدهام غراب وزننده سياه نسنه يه
دينور يقال شيء دهام اي اسود و بر معروف دوه بوغورينك اسميدر ابل دهاميه اكا منسوبلردر الدهماء
حمراء وزننده ادهمك مؤنثيدر ودهماء تجربه يه اطلاق اولنور يقال بيده الدهماء اي القدر واسكي وقديم ابزه وطاءه
دهماء اطلاق اولنور بوراده نسخه لرده والوطأة الدهماء لفظي ساقطدر وتو يلري خالص قزل اولان قيونه دينور
يقال شاة دهماء اي الخالصة الحمرة وعدد كثيره دينور وجماعت انسانيه دينور و برآدمك سيما وهيئتنه دينور
و براوت آديدر كه يصي اولور انكله دباغت ايدرلر ومعقل بن عامر وخباشة الكناني فرسلرينك اسميدر وآيك يكرمي
طقوزنجي كيجه سنه دينور يقال اتاني ليلة الدهماء اي في ليلة تسع وعشرين الدهم دالك ضميله آيك اخراوچ
كيجه سنه دينور ودهم مخلوقاته اطلاق اولنور سواد كبي ومنه يقال اي الدهم هو واي دهم الله هو اي اي خلق الله
هو الادهام همزه نك كسريله برآدمه كلك وكويه لك ايلمك معناسنه در يقال ادهم فلانا اذا ساءه الدهم وهم
وزننده برنسنه نا كهاني كلوب بصمق واستيلا ايلمك معناسنه در يقال دهمك الامر ودهمك دهما من الباب الرابع
والثالث اي غشيك الدهيم زبير وزننده آفت وداهيه يه دينور ام الدهيم دخي ديرلر واحمق وسبكمغز آدمه دينور
وعمر بن الزبان الذهلي ناقه سنك اسميدر مزبور برادرلر يله قتل اولنوب رؤس مقطوعه لري اول ناقه يه تعليق
وتسييب اولنمغله * اشأم من الدهيم * ضرب مثل اولمشدر وثوابة بن دهيم محدثلردندر التدهيم تفعيل وزننده برنسنه يي
قرارتمق معناسنه در تقول دهمت النار اذا اسودتها المدهم اسم مفعول بنيه سيله متدأم وزننده ومرادفيدر كه
مأبون شخصه دينور دهلم غراب وزننده ادهم احمد وزننده دهمان عثمان وزننده اسامي رجالدندر
الدهماء حمراء وزننده والمدهامة ميمك ضميله شول باغچه يه وصف اولور كه نباتاتي پك فراوان و پرتاب وطراوت
اولمغله كيرودن قرامتق قو يو يشل كور ينور اوله يقال حديقة دهماء ومدهامة اي خضراء تضرب الى السواد نعمة
وريا ومنه قوله تعالى * مدهامتان * اي سوداوان من شدة الخضرة من الري الدهثم ثاي مثلثه ايله جعفر وزننده
ياوز وشديد دوه يه دينور وملايم مشرب نازك طبيعت آدمه دينور ودوز وملايم ارضه دينور دهثمه دخي ديرلر ودهثم
بن قران محدثدر الدهدمة دحرجه وزننده بنايي يقمق معناسنه در يقال دهدم البيت اذا هدمه و يقلمش
نسنه نك آلتلري اوستلرينه چويرمك معناسنه در يقال دهدم الشيء اذا قلب بعضه على بعض التدهدم تدحرج
وزننده دوشمك معناسنه در يقال تدهدم الشيء اذا سقط الدهشمة دحرجه وزننده برنسنه يي كيزلمك
معناسنه در يقال دهشم الشيء اذا اخفاه دهشم شين معجمه ايله جعفر وزننده بر رجل آديدر الدهكم جعفر
وزننده پيرفاني يه دينور يقال شيخ دهكم اي بال التدهكم تدحرج وزننده برامر شديده بيجا صالديرق
معناسنه در يقال تدهكم فلان اذا اقتحم في امر شديد وناكهاني حيقه كلمك معناسنه در يقال تدهكم علينا اذا تدرأ
الديمة دالك كسريله مطر دائمي يه دينور و بو واويه ويائيه دار الدعومة دالك فتحيله پك ايراق بيابانه دينورشد كه
دوم ماده سنده بيان اولندي جوهري وهمندن ناشي بوراده ذكر ايلدي شارح ديركه بعضلر دوامدن اخذ ايلديلر
فصـــل الذال المعجمة الذأم ذالك فتحي وهمزه نك سكونيله برآدمي ذم وتحقير ايلمك معناسنه در يقال
ذأمه ذأما من الباب الثالث اذا حقره وذمه وطرد ايلمك معناسنه در يقال ذأمه اذا طرده واهانت ايلمك معناسنه در
يقال ذأمه اذا خزاه الاذآم همزه نك كسريله برآدمي قورقتمق معناسنه در يقال اذأمه اذا رعبه الذأمة
تمره وزننده كلمه معناسنه در تقول ماسمعت له ذأمة اي كلمة الذأجمة جمله ذأمه وزننده ومرادفيدر تقول ماسمعت له
ذأجمة اي كلمة الذحلمة حاي مهمله ايله دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه در يقال ذحلمه اذا ذبحه و برنسنه يي
اورق يره آتمق معناسنه در يقال ذحلمه اذا دهوره التذحلم تدحرج وزننده اورق يره آتلمق معناسنه در يقال
ذحلمه فتذحلم اي تدهور الذرم ذالك فتحي وراءنك سكونيله صقنديله چوجق طوغورمق معناسنه در يقال
ذرمت المرأة بولدها ذرما من الباب الاول اذا رمت بها اذرمه همزه نك وراءنك فتحيله آدنه شهرينك قضاسنده
برقريه آديدر الذلم فتحتيله دره نك وچايك اياغي باندبغي يره دينور يقال نزلوا في ذلم الوادي اي مغيض مصبه
الذم ذالك فتحي وميمك تشديديله والمذمة ميمك وذالك فتحيله يرمك وقرامق معناسنه در اوكمك مقابليدر
يقال ذمه ذما ومذمة من الباب الاول ضد مدحه وتقول العرب افعل كذا وخلاك ذم اي خلا منك ذم اي لا تذم
بوراده افعل امر صيغه سيله در وواو خلاك لام تعليل معناسنه اولمغله سن شويلجه ايشله كه سندن ذم ولوم زائل

اولسون يعني بين الناس ملوم ومذموم اولميه سن وذم برونده سموك آقمق معناسنه در يقال ذم انفه وذن اذا سال
المذموم ممدوح اولميان كسه يه دينور الذميم امير وزننده مذموم معناسنه در يقال رجل مذموم وذميم ضد ممدوح وذميم
صويي آز قيويه دينور وصويي چوق قيويه ديمكله ضد اولور ذميمه كبي وشول خرده سبوجيلره دينور كه حرارتدن
ياخود چيچكدن انسانك چهره سنده تحدث ايدر ورطوبت ونم معناسنه در على قول چه تعبير اولنان رطوبته دينور
شبنم معناسنه كه كيجه لر اشجار ونباتاته دوشوب بيلاشديغي طپراق يربرچامور پارچه لري كبي اولور وذميم اوغلاغك
برونی اوزرنده اولان بياضه دينور ومكروه صويه دينور وسموكه دينور مخاط معناسنه وتكه قسمنك ذكرندن بنفسه اقان
بوله دينور بوراده بول كلمه سي مخاط اوزره مقدم مرسوم اولان نسخه لر غلطدر وقيون قسمنك ممه سندن بنفسه
سيلان ايدن سوده دينور الذم ذالك فتحي وكسريله مذموم معناسنه در ذالك فتحي وصف بالمصدردر وكسري
حب لفظي كبي مفعول معناسنه در الاذمام همزه نك كسريله بركسه يي يا برنسنه يي مذموم بولمق معناسنه در
يقال اذمه اذا وجده ذميما و برآدمي حقير كورمك ياخود بين الناس آني مذموم ترك ايلمك معناسنه در يقال
اذم بهم اذا تهاون اوتركهم مذمومين في الناس وطوار بوالده يوريلوب اشلرندن تخلف ايلمك معناسنه در
كويا كه اول جهتله ذمه مستحق ايش ايشلمش اولور ياخود قليلة الماء معناسنه ذميمدن مأخوذدر يقال
اذمت ركابهم اي اعيت وتخلفت و برآدم مذمت اولنه جق ايش ايشلمك معناسنه در يقال اذم فلان اذا اتى
بما يذم عليه و بركسه دن برنسنه حقنده عهد وامان آلمق معناسنه در يقال اذم له عليه اذا اخذله الذمة و برآدمي
امانه آلوب مدد ايلمك معناسنه در بونلر ذمامدن مأخوذدر يقال اذم فلانا اذا اجاره التذام تفاعل وزننده
بري برلريني فصل ومذمت ايلمك معناسنه در يقال تذاموا اذا ذم بعضهم بعضا المذمة ميمك فتحي وذالك كسري
وفتحيله مصدردر كه ذكر اولندي وذم وقدح اولنمغه باعث اولان نسنه يه دينور ومنه يقال قضى مذمته اي احسن
اليه لئلا يذم يعني فلان كسنه بني ذم ايلمسون ديو اكا احسان ايلدي ويقال رجل ذو مذمة اي كل على الناس
يعني فلان ناس اوزره بار وثقلدر و بو طوارك يوريلوب درمانده قالمسي معناسندن مأخوذدر ومذمة حق وحرمت
معناسنه مستعملدر كه ترك وتهاوني موجب ذم وقدحدر يقال هو يحفظ مذمته اي حقه وحرمته و برآدمك حق
وحرمتني ترك ايلمكدن عارض اولان رقت وعار معناسنه مستعملدر بونده ذالك كسريله ده جائزدر ومنه يقال
اخذتني منه مذمة اي رقة وعار من ترك الحرمة ويقال اذهب مذمتهم بشيء اي اعطهم شيئا فان لهم ذماما شارح ديركه
بو معنا ذمام ماده سنده ذكر اولنه جق حديث آتيدن مأخوذدر انتهى وعربلرك البخل مذمة قوللري ذالك
فتحيله در ذم وقدح اولنمغه باعث خصلتدر ديمكدر الاستذمام بركسه ذم وقدح اولنه جق ايش ايشلمك
معناسنه در يقال استذم اليه اذا فعل ما يذمه على فعله الذموم ذالك ضميله عيوب معناسنه در پس مفردي
اولان ذم عيب معناسنه اولور يقال به ذموم اي عيوب الذمة ذالك فتحيله والذميمة سفينه وزننده ذميم كبي
صويي آز وصويي چوق اولان قيويه دينور كه اضداددن اولور ذمه نك جمعي ذمام كلور ذالك كسريله يقال بئر ذمة
وذميم وذميمة اي قليلة الماء وغزيرته وذميمه كوترملكه دينور يقال به ذميمة اي زمانة تمنعه الخروج الذمام كتاب وزننده
مذمه كبي حق وحرمت معناسنه در كه اضاعه سي مستوجب مذمت اولور جمعي اذمه كلور اعزه وزننده قال الشارح
ومنه الحديث سئل النبي عليه السلام ما يذهب عني مذمة الرضاع فقال غرة عبد او امة يعني بمذمة الرضاع مذمة
المرضعة يعني مذمة رضاع مرضعه دن مراد حرمت مرضعه يي ترك ايلمكدن لاحق اولان رقت وعاردر ونخعي ذمام
المرضعة ايله يعني حق وحرمت مرضعه ايله تفسير ايلدي زيرا عربلر اوغللريني ممه دن كسدكده مرضعه يه اجرتندن
بشقه بخشش ويرمكي استحباب ايدرلر ايدي پس سائل دايه يه نه ويرملك كركدر كه تمام حقني ترك ايلمكدن عارض اولان
عار ونقيصه يي ازاله ايليه ياخود حقي تمام وكامل ادا اولنمش اوله ديو سؤال ايلمشدر وابن اثير ديديكه ذالك فتحيله باعث
ذم اولان نسنه ديمكدر وذالك كسريله حق وحرمت معناسنه در الذمة ذالك كسريله عهد وامان معناسنه دركه
نقضي موجب ذم اولور يقال هو ذمتي اي له عهد وكفالت معناسنه در يقال له عليه ذمة اي كفالة ودعوت
طعامنه دينور كرك ضيافت وكرك وليمه اولسون يقال حضرنا ذمته وهي مأدبة الطعام او العرس وكنديلرايله
عهد و پيمان اولنمش قوم وجماعته دينور كه محل ذمتلردر يقال هم ذمة اي المعاهدون شارح ديركه فقهانك ثبت
في ذمتي كذا قوللري عهد معناسندندر كه محل التزام عهدده استعمال ايدرلر الذمامة ذالك فتحي وكسريله
بو دخي كفالت معناسنه در الذم ذالك كسريله كفالت معناسنه در وفرط هزالدن اولو بحل كرته سنه وارمش
انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ذم اي المفرط الهزال الهالك الذمذمة زمزمه وزننده آز بخشش

و يرمك معناسنه‌در يقال ذمذم الرجل اذاقلل عطيته الذمامة ثمامه وزننده بقيه معناسنه‌در المذمم معظم
وزننده يك مذموم آدمه دينور يقال رجل مذمم اى مذموم جدا المذم ميمك كسريله مسن وزننده والمذمم
متم وزننده برندن قلدايه‌مز اولان آدمه دينور زمانت معناسنه اولان ذميمه دندر يقال رجل مذم ومذم اى لاحراك به
ومذم متم وزننده عيبلو نسنه‌يه دينور يقال شئ مذم اى معيب التذمم تفعل وزننده موجب مذمت اولان
نسنه‌دن استنكاف ايلمك معناسنه‌در بناسى سلب ايچوندر يقال تذمم الرجل اذا استنكف ومنه يقال لولم اترك الكذب
تأثما لتركته تذمما ذوذم ذالك ونونك فتحيله سعد بن قيس الهمدانى لقبيدر الذيم ذالك فتحى و يانك سكونيله
والذام حال وزننده عيب وذم وقدح معنالرينه‌در يقال ذامه يذيمه ذيما وذاما اذاعابه و يقال ذامه اذاذمه فهو
مذيم ككيل على النقص ومذيوم اى معيب ومذموم قال الشارح ومنه المثل *لاتعدم الحسناء ذاما* اى عيبا يعنى هرنه قدر
دلبر اولسه بنه عيب ونقيصه‌سى بولنور فصــــــل الراء المهملة الرأم رانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله
بر نسنه‌يه يا بر كمسنه‌يه محبت ايدوب آنكله آلشمق وانس والفت ايلمك معناسنه‌در يقال رئم الشئ رأما من الباب الرابع
اذا احبه والفه ورأم ورئمان رانك كسريله ياره اوكولمغله اغزى دير نشوب بتشمك معناسنه‌در يقال رئم الجرح
رأما ورئمانا اذا انضم للبرء وناقه ولدنه ياقلمق معناسنه‌در يقال رئمت الناقة ولدها اذاعطفت عليه ولزمته ورأم
ايپ بوكمك معناسنه‌در يقال رأم الحبل رأما من الباب الثالث اذافتله شديدا وقريق چناق مقوله‌سنى كندلمك
معناسنه‌در يقال رأم القدح اذا اصلحه ورأم بو معناسنه‌در كه دوه‌نك ياورسى هلاك اولمغله سودى برمز اولدقده
اول ياورينك دريسنى يوزوب صمان ايله طولدررلر اناسى آنى ياوريسى ظنيله ياقلوب بوتقريبله سودنى صاغارلر
اول ياورينك صورت مزبوره‌سنه بو ديرلر ورأم برموضع آديدر الرؤم صبور وزننده والرائمة والرائم ياوريسنه
ياقلمش ناقه‌يه دينور يقال ناقة رؤم ورائمة ورائم اى عاطفة على ولدها ورؤم شول اكدى و آلشقان قيونه دينور كه
بانده چكنلرك اثوابنى يلاراوله يقال شاة رؤم اى الوف تلحس ثياب من مربها الارآم همزه‌نك كسريله ناقه‌يى
كندى ياوريسندن غيريه ياقمق معناسنه‌در يقال ارأم الناقة اذاعطفها على غير ولدها و يارەيه تيمار ايدوب
اوكولتمك معناسنه‌در يقال ارأم الجرح اذاعالجه حتى رئم و بركمسه‌يى برماده‌يه جبر و اكراه ايلمك معناسنه‌در
يقال ارأم فلانا على الشئ اذا اكرهه وايپى محكم بوكمك معناسنه‌در يقال ارأم الحبل اذافتله شديدا الرآم
رانك كسريله بياضى خالص وصافى اولان آق آهويه دينور جمعى ارآم كلور اجرام كبى وآرام كلور آمال كبى يقال
كانها رأم اى ظبى خالص البياض شارح ديركه صيغه ثانيه جمع مقلوبدر الروأم غراب وزننده اغزدن اقان سالياره
دينور رمام كتاب وزننده حمير قبيله‌سنه مخصوص بر بلده آديدر الرئم دئل وزننده انسان دبرنه دينور است
معناسنه و برموضع آديدر الروائم رانك فتحيله ساج اياغنه وچاتمه اوجاق طاشلرينه اطلاق اولنور اثافى معناسنه
رماده انيس اولوب ياقلديغيچون اطلاق اولندى ومنه يقال رئمت الروائم الرماد اى الاثافى لان الرماد كالولدلها
الرأمة ثمره وزننده تسخير ومحبت ايچون افسونله استعمال ايلدكلرى بونجغه دينور الترأم تفعل وزننده اسركمك
معناسنه‌در تقول ترأمته اى ترحمت عليه الرومة رانك ضميله كه توتقال دينور بونى جوهرى مهموز قياسيله بوراده
ذكر ايلمسى وهمدر زيرا بواجوفدر شارح ديركه ثعلب مهموزا روايت ايدوب وماده دخى مناسبتلو اولمغله جوهرى‌يى
توهيم وهمدر دارة الارآم همزه‌نك فتحيله دارات عربدن بر داره‌در الرتم رانك وبانك فتحيله برى برينه متصل صيق
چاره دينور الرتم كتم وزننده قيروب اوفاتمق معناسنه‌در على قول كسر انفه مخصوصدر يقال رتمه رتما من الباب
الثانى اذا كسره ودققه اوخاص بكسر الانف ورتم قيريلوب خرد اولمش نسنه‌يه دينور كه وصف بالمصدردر ورتوم
معناسنه‌در ونشأت ايلمك معناسنه‌در يقال رتم فى بنى فلان اى نشأ ورتم ديدكلرى ذكرى آتى نبات اكل
ايلمكله بايلمق معناسنه‌در يقال رتم الرجل اذا اخذه غشى من اكل الرتم ومواشى رتم ديدكلرى نبات اوتلامق
معناسنه‌در يقال رتمت المعزى اذارعت الرتم وسوز سويلمك معناسنه‌در يقال مارتم فلان بكلمة اى ماتكلم بها
المرتوم والرتيم امير وزننده قيراوب خرد اولمش نسنه‌يه دينور رتم كبى ورتم او بالندرق آغراغر يورمك معناسنه‌در
يقال رتم الرجل رتيما اذاسار بطيئا الرتمة ثمره وزننده سارش اولنان نسنه‌يى اونودرسه تذكر ايچون برآدمك
ياخود كندينك پرمغنه بغلديغى ايلكه دينور جمعى رتم در تمر كبى الرتيمة سفينه وزننده رتمه معناسنه‌در يقال
هو ذكور لايحتاج الى عقد الرتمة والرتيمة وهى خيط يعقد فى الاصبع للتذكير رتيمه‌نك جمعى رتائم در ورتام در جبال
وزننده * ديدم برماغكه بند ايت اونتمه رشته جانى * اوشوخ دلستانم طولامش برماغنه آنى * ورتيمه سفره عازم اولان
اعرابينك بند ايلدكلرى اغاج چوقنه دينور جاهليتده بركمسه سفر ايلمك مراد ايلدكده تنهاجه براغاجك ايكى دانه

دالنى برى برينه بند ايدر ايدى سفردن عودت ايلدكده اكر اول داللرى حالى اوزره بغلو بولورسه خاتوننى بيكانه‌يه
تسليم دامن ايلمامش پاكيزه اولوب واكر كشاده بولورسه خيانت ايلمش اعتقاد ايدر ايدى الارتام همزه‌نك
كسريله پرمغه تذكير ايچون رتيمه بغلمق معناسنه‌در يقال ارتم فلانا اذا عقد الرتيمة فى اصبعه ودوه كوشككنك اورچكى
ياغ بغلبوب سموزلنمك معناسنه‌در يقال ارتم الفصيل اذا اجذى سنامه الارتتام افتعال وزننده والترتم
تفعل وزننده بركمسه پرمغنه رتيمه بغلمق معناسنه‌در يقال ارتمه فارتتم وترتم الرتم فتحتينله قاطرطرناغى ديدكلرى
نباته دينور ايپلك كبى انجه اولمغله رتم ديدكلرى رشته‌يه تشبيه اولنمشدر چچكنه شبوى چچكنه وتخمى مرجمكه
شبيه اولور چچكى وتخمى قوتلو مقيى ودالرينك عصاره‌سنى على الريق شرب كذلك دكز صويله منقوعنى احتقان
عرق النسا علتنه نافع وتخمندن يكرمى بردانه‌سنى على الريق ابتلاع كوده‌ده چقان چبانلرى دافعدر رتم
لفظنك مفردى رتمه‌در هايله ورتم صوايله طلوطلومه ومشكه دينور وآچق اولو يوله دينور شاهراه معناسنه
وكبرلو سوزه دينور و يك اوتانمغه دينور يقال اخذه منه الرتم اى الحياء التام ورتيمه ديدكلرى ذكر اولنان
اغاج داللرينه دينوركه سفر براولان عرب برى برينه بند ايدر الرتماء حمراء وزننده شول ناقه‌يه دينوركه رتم
ديديكى ذكر اولنان نباتى بغايت سووب داد انمغله اراوب بولوب رعى ايدر اوله وطلوصو طلومنى كوتوراولان
ناقه‌يه دينور الرتام غراب وزننده قيرلوب اوفانمش نسنه‌نك قيرنتيسنه واوفنتيسنه دينور الرتامى سكارى
وزننده رتم ديديكى نبات مذكورى اكل ايلمكله بايغنلق عارض اولان كمسه‌لره دينوركويا كه مفردى رتيم در
الراتم مقيم وثابت معناسنه‌در يقال مازال راتما على هذا الامر اى مقيما الترتم قنفذ وجندب وزنلرنده
شر وشور دائمى يه دينور يقال شر ترتم وترتم اى دائم ارتم احمد وزننده اسميدر خالده بنت ارتم كردم نام
كمسه‌نك والده‌سيدر مزبور كردم حنين غزوه‌سنده دريد بن الصمه‌يى مزراغله طعن وقتل ايلدى الرثم رانك
وثاى مثلثه‌نك فتحيله والرثمة غرفه وزننده آت قسمنك برونى اوجنده اولان آقلغه دينور ياخود اوست
دوداغندن برونه قدر يايلمش اولانه وعلى قول برونده آقلغه دينوركه صقرلق تعبير اولنور يقال بالفرس رثم ورثمة
اى بياض فى طرف انفه او كل بياض اصاب الجحفلة العليا فبلغ المرسن او بياض فى الانف ورثم مصدر اولور آت
رثمه‌لو اولمق معناسنه يقال رثم الفرس رثما من الباب الرابع اذا كان به رثمة الارثمام احمرار وزننده رثم معناسنه‌در
يقال ارثم الفرس بمعنى رثم الرثم كتف وزننده والارثم احمر وزننده رثمه‌لو آته دينور رثماء مؤنثيدر ورثماء
شول ديشى قيونه دينوركه برونك اوجى سياه وسائر اعضاسى آق اوله يقال نعجة رثماء اى سوداء الارنبة وسائرها
ابيض الرثم رانك فتحى وثانك سكونيله بر آدمك برونى ياخود اغزنى ازوب قناتمق معناسنه‌در يقال رثم انفه اوفاه
رثما من الباب الثانى اذا كسره حتى تقطر منه الدم وخاتون برونه طيب سورمك معناسنه مستعملدر يقال
رثمت المرأة انفها بالطيب اذا الطخته المرثوم والرثيم امير وزننده برونى ياخود اغزى ضربه ايله ازيلوب قانامش
آدمه دينور واول برونه وآغزه‌ده وصف اولور ومطلقا شكست اولوب قانله آلوده اولان عضوه‌ده اطلاق
اولنور المرثم منبر وزننده والمرثم مجلس وزننده برونه اطلاق اولنور يقال ضرب مرثمه ومرثمه اى انفه الرثيمة
سفينه وزننده فارەيه دينور شارح ديركه فايله اولان نسخه‌لر غلطدر صواب اولان قافله اولمقدركه سياه و بيوك قبايه
دينور الرثمة ثمره وزننده ياخود فتحاتله ضعيف چسنتى يغموره دينور جمعى رثام در جبال وزننده يقال خرجنا
وفى السماء رثمة اى ركّ من المطر و برخبر و برلاقردى نبذه‌سنه اطلاق اولنور يقال هل عندك رثمة من خبر اى طرف
منه المرثمة معظمه وزننده رثمه ديدكلرى مطر مزبور ياغمش يره دينور يقال ارض مرثمة اى ممطورة الرثمة يرثم
ينصر وزننده بنى سليم يوردنده بر طاغك آديدر الرجم رانك فتحى وجيمك سكونيله قتل ايلمك معناسنه‌در بو معنا
ومعانئ سائره رمى بالحجاره معناسندن متفرعدر يقال رجمه رجما من الباب الاول اذا قتله و بر آدمك ناموسنه
بهتان ايلمك معناسنه‌در يقال رجمه اذا قذفه وغيب معناسنه‌در يقال قاله رجما اى غيبا وظن وكمان معناسنه‌در
يقال قال ذلك رجما اى ظنا ودوست معناسنه‌در يقال هو رجم فلان اى خليله ونديم ومصاحبه دينور يقال هو
رجمه اى نديمه ولعن ونفرين معناسنه‌در يقال رجمه رجما اذا لعنه وسوكمك معناسنه‌در يقال رجمه اذا شتمه
و بر نسنه‌يى كليا ترك وقطع ايلمك معناسنه‌در يقال رجم فلانا اذا هجره وقوغمق معناسنه‌در يقال رجمه اذا طرده
و بر آدمى طاشه طوتمق سنكسار معناسنه‌در يقال رجمه اذارماه بالحجارة ورجم بركمسه‌يه آتيلان طاشك اسميدر
جمعى رجوم‌در قال الشارح وفى النهاية وفى حديث قتادة خلق الله هذه النجوم لثلاث زينة للسماء ورجوما
للشياطين وعلامات يهتدى بها فالرجوم جمع رجم وهو ما يرجم به بوراده رجومدن مراد شهابلردر كواكب مركزلرنده

ثابت اولوب ملائك آنلرك علو آتش كبی نورندن اخذو شیاطینی اوزره رمی ایدرلر ورجم قبره طاشدن نشان وعلامت
نصب ایلمك علی قول قبراوزره رجام دیدیكی طاشلر وضع ایلمك معناسنه‌در یقال رجم القبر رجما من الباب الاول
اذا علمه اووضع علیه الرجام وآتش كبی شدتله یلمك معناسنه‌در یقال جاء یرجم اذا مر وهو یضطرم فی عدوه
بوراده برجم لفظی ساقط اولان نسخه‌لر ساقطدر الرجم فتحتینله قبویه دینور بئره معناسنه وتوره دینور ودكرمی
ككبش یره دینور حفره معناسنه واجا نام جبلی قربنده برجبل آدیدر وقبره ومزاره دینور وقرنداشلره دینور اخوان
معناسنه مفردی كراع لغوی بیانی اوزره رجم در رانك فتحی وجیمك سكونیله وفتحیله لكن بوكونه جمع ومفردك
كیفیتی بزه نامعلومدر الرجمة رانك فتحیله وضمیله بودخی قبر ومزاره دینور الرجم ضمتینله شیاطین اوزره رمی
اولنان نجومه اطلاق اولنور كه مراد شهابدر نته كه آنفا ذكر اولندی شارحك بیانه كوره مفردی رجم در جحیم وزننده
وقبراوزره نصب اولنان طاشلره دینور كه قبر آنكله مسنم اولور الرجمة غرفه وزننده بودخی قبراوزره نصب اولنان
طاشلره دینور جمعی رجم كلور صرد وزننده ورجام كلور جبال وزننده وعلی قول رجم ورجمة قبراوزره نصب اولنان
طاشدن علامت ونشانه دینور كه سنك مزار اوله جقدر ورجمة صرتلان اینه دینور وجار الضبع معناسنه ومیوه‌سی
فراوان اولان خرما اغاجی یقلامق ایچون یانینده ودسنك طرزنده بوقریسنه طوغری یاپدقلری سدّه وسكی‌یه دینور
رجبه دخی دینور المراجم میمك فتحیله بد وقبیح سوزلره دینور شارحك بیانه كوره مفردی مرجمة در
مكنسه وزننده یقال تراموا بالمراجم ای بقبیح الكلام المراجمة مفاعله وزننده مناضله معناسنه‌در كه
بنفسه اولورسه آتشمق معناسنه‌در وعن حرفیله متعدی اولورسه بركسه طرفندن عذر بیانیله یاخود وجه آخر ایله
محذورنی دفع ایلمك معناسنه اولور بوراده معنای ثانیدر یقال راجم عنه ای ناضل عنه وبركسه ایله سوزده
یاخود سكرتمكده یاجنك ایلمكده مبالغه وجهیله یارشمق معناسنه‌در یقال راجمه فی الكلام والعدو والحرب
اذا بالغه باشد مساجلة مرجوم العصری بنی عصر جماعتندندر جاهلیده عبد القیس قبیله‌سنك
اشرافندن ایدی ومرجوم اسمنده برآدم دخی وارایدی كه سادات عربدن ایدی بركسه ایله ملك حیره حضورنده
مفاخره ایدوب ملك مرقومه فخر ایله حكم ایدوب قدرجنك بالشرف دیمكله مرجوم ایله ملقب اولدی ومرجوم
بادیه‌ده مضحیات حجاجدن برمضحی یعنی بركونی قوناغك اسمیدر مراجم مزاحم وزننده ابن العوام دركه محدثدر
الارتجام افتعال وزننده برنسنه بری بری اوزره قاتلنوب بنكشمك معناسنه‌در یقال ارتجم الشیء اذا ركب بعضه
بعضا الترجمان ترجم ماده‌سنده كذران ایلدی مترجم دیر كه راغب مفرداتنده بوراده ثبت ایدوب رجم
كلام معناسندن مأخوذ اولدیغنی اشعار ایلمشدر الارجام همزه‌نك فتحیله برطاغك اسمیدر رجمان رانك فتحی
وضمیله خابور قضاسنده برقریه آدیدر المرجام محراب وزننده یوتی سوندروب اوزاده رق یورر اولان
علی قول شدید السیر اولان دوه‌یه دینور وصانه دینور كه آنكله طاش آتیلور رجام كتاب وزننده بر وضعدر
ومرجاس معناسنه‌در واول شول طاشه دینور كه رایپه یغلوب قیویه صارقدررلر وآنكله قیوایچره اولان صویی
چالقه‌رق بولاندررلر تا كه اول بولانق صو چكیلوب قیو پاك اوله وكاه اولور كه قوغد اغاجنك اوجنه بندایدرلر
تا كه قوغه آغرلشوب تیزنزول ایلیه پس بوطاشده رجام دینور وقیو اغزنه یاپیلان بنایه دینور كه اوزرینه
بارقوری اغاج وضع ایدوب قوغه‌یی اكا تعلیق ایدرلر چرخ منزلنده اولور ورجامان تثنیه بنیه سیله قیو اغزنده
ایكی طرفلو دیكلمش اغاجلره دینور كه چرخك ایكی اوجلری انلره وضع اولنور المرجم منبر وزننده بغایت
یاوز وشدید آدمه اطلاق اولنور كویا كه آنكله دشمن رجم اولنور یقال رجل مرجم ای شدید كانه یرجم به عدوه
وشول آته دینور كه شدید الوطأ اولمغله یوردكن طرنقلریله یرك طپراغنی وطاشنی كیرو پوسكوررر اوله یقال فرس مرجم
اذا كان یرجم الارض بحوافره المرجم معظم وزننده شول خبره ولاقردی‌یه دینور كه حقیقتنه وقوف
حاصل اولمیه ظن وتخمینله سویلنمش اولمغله مظنون ومشتبه اوله یقال حدیث مرجم اذا كان لا یوقف علی حقیقته
الرحمة رانك فتحی وحای مهمله‌نك سكونیله وفتحیله والمرحمة میمك وحانك فتحیله والرحم رانك ضمیله
وضمتینله بركسه‌یی اسیركمك ورقت وشفقت ایلمك معناسنه‌در یقال رحمه رحمة ورحما من الباب الرابع
اذا رق له وغفر وتعطف مؤلفك بصائرده بیانه كوره رحمت مرحومه احسانی مقتضی رقتدن عبارتدر كه اسیركمك
تعبیر اولنور عطفدن ابلغدر وكاه اولور كه رقت مجرده‌ده ورقتدن مجرد احسانده استعمال اولنور رحم الله فلانا كبی
لكن آنكله خدای متعال وصفلنسه همان احسان مجرد مراد اولور رقت مراد اولمز زیرا رقت قلبك حالیدر پس
غایتی اولان احسان اراده اولنور ورحمن اسمی انجق خدای متعاله مخصوصدر ورحیم مخلوقده وصف اولور

زیرا رحمن ابلغدر وامام مبرّد وثعلب دیدیلر كه رحمن لفظی سریانیدر واصلی خای معجمه ایلدر ورحم رانك ضمیله
مصدر اولدیغی كبی اسم دخی اولور ومؤلفك والمغفرة والتعطف قولی تخصیص بعد التعمیم درانتهی وقوله تعالی
والله یختص برحمته من یشاء ای یختص بنبوته الترحیم تفعیل وزننده والترحم تفعل وزننده بركسه حقنده
رحمه الله دیو دعا ایلمك معناسنه‌در یقال رحّم علیه ترحیما وترحّم ای قال له رحمه الله لكن اولی یعنی تفعیل بابندن
ورودی فصیحدر یعنی تفعل بابنه نسبتله افصحدر زیرا مؤلفك والاولی الفصحی قولنده فصحی افصحك مؤنثیدر الرحمی
طوبی وبشری وزننده معنای مزبوردن اسمدر الرحموت رانك وحانك فتحیله فعلوت وزننده كه مبالغه‌در مرحمت
عظیمه معناسنه‌در وهمان رهبوت كلمه‌سیله مزدوج ومقترن اوله‌رق استعمال اولنور ومنه یقال رهبوت خیر لك
من رحموت ای ان ترهب خیر من ان ترحم یعنی سنده رحم واحسانه متحمل حوصله اولمامغله طغیانكه
باعث اولدیغندن ناشی سكا دائما خوف وخشیت مركزنده اولمق حقكده موجب خیر وصلاحیدر شارح دیر كه
اشبو رحموت ورهبوت وملكوت وجبروت ولاهوت وطاغوت مقوله‌سی عند الاكثر مصدر معناسنی مفید اسمدر
وعند البعض مصدردر الرحم رانك كسریله والرحم كتف وزننده نسوانده ودیشی حیوانده اولان دول   مطلب
یتاغنه دینور كه ولد آنك ایچنده تكون ایدر فارسیده زهدان دینور یقال وقعت النطفة فی الرحم والرحم وهو بیت
منبت الولد ووعاؤه وخصملغه دینور قرابه معناسنه یاخود اصل واسبابه دینور جمعی ارحام كلور شارح دیر كه
مؤلفك واصلها واسبابها قولنده او اصلها لفظی تفسیردن دكلدر مؤلف زیغ ایلمشدر زیرا مأخذی اولان محكمده
والرحم اسباب القرابة واصلها الرحم التی هی منبت الولد عبارتیله مثبت اولمغله مؤلف زیغ نظرایله تفسیردن
ظن ونقل ایلمشدر واساسه‌دهی علاقة القرابة وسببها عبارتی آنی مؤیددر واسباب قرابتدن مراد اخوت
وعمومت كبی وسائل قرابتدر ورحم لفظی مؤنثدر قرابت اعتباریله انتهی ام رحم وام الرحم رانك ضمیله
مكه مكرمه‌نك كنیه‌سیدر بوراده رحم رحمت معناسنه اولمغله اصل رحمت دیمك اولور المرحومة مدینه منوره
اسماسندندر شرّفهما الله تعالی الرحوم صبور وزننده والرحماء حمراء وزننده شول خاتونه وحیوانه دینور كه
طوغورد قدنصكره رحمی آغریمغله اندن هلاك اوله الرحامة كرامه وزننده والرحم رانك فتحیله والرحم
فتحتینله خاتون یاخود حیوان طوغورد قدنصكره رحم اغریسنه مبتلا اولمق معناسنه‌در یقال رحمت
المرأة والناقة ورحمت علی المجهول رحامة ورحما ورحما من الباب الخامس والرابع اذا اشتكت رحمها بعد الولادة
بعضلر دیدیكه رحامه ورحم برعلتدر كه رحمده حادث اولمغله دول طوتمز اولور علی قول طوغورد قدنصكره
صوكی دوشمز اولور كه هلاكی مؤدیدر مؤلف بوراده دخی مسامحه ایلمشدر زیرا اول علتك اسمی رحام در
غراب وزننده ورحامه ورحم وجه مذكور اوزره مصدرلردر الراحم حانك كسریله رحمی متورّم اولان
حیوانه دینور یقال شاة راحم ای وارمة الرحم رحمویه عمرویه وزننده رحیم زبیر وزننده مرحوم
مرقوم وزننده اسامیدندر محمد بن رحمویه ورحیم بن مالك الخزرجی ورحیم بن حسن الدهقان ومرحوم العطار
محدثلردر رحمه طلحه وزننده اسماء نسواندندر الرخم رانك وخای معجمه‌نك فتحیله قویی سوده دینور تقول
سقانی رخما ای لبنا غلیظا واسیركمكه دینور عطف معناسنه ومحبت وملایمت معناسنه‌در ومنه یقال القی علیه
رخمته ورخمه ای عطفه ومحبته ولینه بوراده رخمه مفردیدر شارح دیر كه رخم مصدر اوله‌رق دخی مستعمل اولور
فیقال رخمه رخما من الباب الرابع اذا عطف علیه ورخم شام ایله نجد میاننده برموضع آدیدر ومكه‌ده
برشعب آدیدر وقرتال تعبیر اولنان قوشه دینور مفردی رخمه‌در مراره‌سی یلان وسائر زهرناك جانورك
صوقدیغی یره طلا اولنور نافعدر وخردل ایله لحم قدیدنی بدی دفعه‌یه قدر تبخیر نسواندن باغلو اولان كسه‌نك
باغی چوزلمك ایچون مجربدر وصاغ قنادینك تویلرنی نسوانك پاچه‌سی ارالغنه وضع تسهیل ولادته باعث
ونجسنی تبخیر خانه‌دن طرد هوام خصوصنده نافع كذلك خمردن منقلب سركه ایله اصلنمش نجسنی طلا برص
علتنی مزیل وقاورلمش جگرینك مسحوقنی خمر ایله اصلدوب اوچ كونه دك متوالیا كونده اوچركره
ایچورمك جنونی دفع ایچون مؤثردر الرخم ضمتینله سود آغوزینك كلچه سنه وطوپاجنه دینور الارخام همزه‌نك
كسریله طاوق یمورطه بصمق معناسنه‌در یقال ارخمت الدجاجة علی بیضها اذا حضنتها الرخم رانك فتحیله
والرخم فتحتینله والرخمة فتحاتله ارخام معناسنه‌در یقال رخمت الدجاجة البیض وعلیه رخما ورخما
ورخمة من الباب الاول اذا حضنته شارح دیر كه بوراده ضمیرلر مشوّشدر ورخم ورخمه جوجقله والده‌سی اریشوب
اویناشمق معناسنه‌در یقال رخمت المرأة ولدها رخما ورخمة من الباب الاول والثالث اذا لاعبته ورخم

وشفقت ایلمك معناسنه در پس مهمله ومعجمه بر معنایه در تقول رخت الشیء ای رحمته وصوت یا کلام آهسته ونرم
وملایم اولمق معناسنه در یقال رخم الصوت اوالکلام رخما من الباب الاول اذالان وسهل المرخم محسن
وزننده والراخم قوچلغه طاوغه دینور یقال دجاجة مرخم وراخم اذاکان قدحضنت البیض الرخامة
وخامه وزننده بودخی صوت یا کلام نرم وآهسته ورقیق اولمق معناسنه در یقال رخم الکلام رخامة من الباب
الخامس اذالان وسهل وقیز نرم وآهسته وانجه سوزلو اولمق معناسنه در یقال رخمت الجاریة اذاصارت
سهلة المنطق الرخیمة سفینه وزننده والرخیم امیر وزننده صوتی انجه و یواش وسوزی نرم ولطیف اولان قیزه
دینور یقال جاریة رخیمة ورخیم اذارخم صوتها وکلامها الترخیم تفعیل وزننده قوچلغه طاوغی یمورطه یه
بصدرمق معناسنه در یقال رخم الدجاجة اهلها اذاالزموها البیض وترخیم نحویون اصطلاحنده اسمك
حالت نداده حرف اخیرنی اسقاط ایلمکدن عبارتدر سهل کلام معناسنه اولان رخامه دن مأخوذ در زیرا کلمهٔ
مرخمه ایله نطق سهل وآسان اولور مثلا یامالك و یاعثمان کلمه لرنده یامال و یاعثم دینور الرخامی سکاری
وزننده والرخامة ثمامه وزننده بر نبات اسمیدر ورخامی نرم ولطیف اسن روز کاره دینور الرخام غراب
وزننده برجنس آق وملایم طاش اسمیدر حمری واصفر وزرزوری یعنی قرمزی وصاری والاجه اولانی سائر
اصناف احجاردندر که رخامدن دکلدر بوراده حمری حمرته منسوب دیمکدر که یك قرمزی اولمیوب قزلجه دیمکدر
وزرزوری الاجه دیمکدر زیرا زرزور صغرجق قوشنه دینور که الاجه اولور پس مؤلفه کوره بیاض اولمیانی
رخامدن معدود دکلدر و بوطاش یومشق مرمر اوله جقدر که سنك مزار ایدرلر بانمشنك مسحوقنی یاره اوزره
اکسه لر فی الحال دمنی قاطع ومسحوقندن برمثقالنی اوچ کونه قدر عسل ایله شرب دموی چبانلری دافع واوجهٔ
قبرایندکلرینك مسحوقنی معشوقك اسمنی یاد ایده رك شرب مرض عشقی مزیلدر شارح دیرکه حجر مزبورا کثر
عربستانده اولور رخمان سحبان وزننده برموضعدر که آنده تابط شرا دیدکلری شاعر قتل اولندی ارخمان
همزه نك فتحی وخانك ضمیله فارس اولکه سنده بر بلده آدیدر رخیم امیر وزننده بردره اسمیدر رخیم زبیر وزننده
بررجل اسمیدر رخمه جهینه وزننده برصو اسمیدر رخیمه سفینه وزننده بمامه ده بنی وعله یوردنده برصو آدیدر
رخجه حمزه وزننده برموضعدر الیرخم والیرخوم ینصر و یعفور وزنلرنده والترخوم تای فوقیهٔ مفتوحه ایله
قرنال قوشنك ارککنه دینور الترخم قنفذ وزننده منصرف اوله رق وترخم غیرمنصرف اوله رق وترخم
جندب وزننده وترجه قنفذه وزننده وترخه جندبه وزننده ناس معناسنه در تقول ماادری من ای ترخم
مصروفا ومن ای ترخم ممنوعا وترخم مصروفا وممنوعا وترخمة وترخمة ای ای الناس هو رخیم امیر وزننده یاخود
زبیر وزننده ذکری آتی خالد بن رخیم البصری وحسن بن رخیم که محدثلردر پدری اسمیدر الرخماء حمراء
وزننده شول قیونه دینور که باشی آق وسائر یری سیاه اوله یقال شاة رخماء ای ابیض رأسها واسود سائرها الارخم
احمر وزننده باشی آق وسائر یری قاره اولان آته دینور یقال فرس ارخم ای الابیض الرأس وسائره اسود ترحم
عنصر وزننده حمیردن برقبیله آدیدر ذوترحم بن وائل بن الغوث اذواء حمیردندر ومحمد بن سعید وعمرو بن ابهر
الترجمان محدثلردر الردم هدم وزننده قاپو وکدك مقوله سی یرلری تماما قپامق علی قول ثلث مقدارنی قپامق
معناسنه در یاخود ردم سد معناسندن اکثر وابلغدر زیرا ردم کدکی قات قات نسنه ایله قپایوب برکتمك معناسنه در
یقال ردم الباب والثلمة ردما من الباب الثانی اذاسده کله او ثلثه اوالردم اکثر من السد وردم بحر بن ابالتنده
برقریه اسمیدر ومکه ده برموضعدر که بنی جمح جماعتنه مضاف اولوب ردم بنی جمح دیرلر اول ایسه بنی قراد جماعتنه
مخصوصدر وردم یقیلان دیواردن ساقط اولان طاشه وطپراغه دینور وردم ری طرفله یأجوج ومأجوج قومی
بیننده واقع سده دینور که ذوالقرنین بنا ایلمشدر ومنه قوله تعالی اجعل بینکم وبینهم ردما و یابدن اوق
چقدقدنصکره ظهور ایدن سسه دینور که چکردی تعبیر اولنور علی قول مطلقا سسه دینور وخیر ومنفعتسز
کسدیه دینور کماسیذکر وضرطه یه دینور و یابی طنفردتمق معناسنه در یقال ردم القوس ردما اذاصوتها و برنسنه
دائمی اولمق معناسنه در یقال ردمت السحاب والورد والحمی ردما من الباب الاول اذادامت واغاج قور یدقدنصکره
یشرمك معناسنه در یقال ردمت الشجرة اذااخضرت بعد یبوستها وسیلان ایلمك معناسنه در یقال ردم
الشیء اذاسال الردم فتحتینله ردم لفظنك معناسی اولندن اسمدر که سد و بند معناسنه در جمعی ردوم در
المردام محراب وزننده والردام غراب وزننده بونلرده بی خیر ومنفعت کسبه دینور یقال رجل ردم ومردام
وردام ای لاخیرفیه وردام ضرطه یه دینور الردم رانك کسریله برموضع آدیدر المردم معظم وزننده بمالی

ثوبه دینور یقال ثوب مردم ای مرقع الردیم امیر وزننده اسکی جامه یه دینور جمعی ردم در کتب کبی یقال
ثوب ردیم ای خلق وردیم شهسواران عربدن برینك اسمیدر سد کبی عظیم الهیکل اولمغله تسمیه اولنمشدر الترددم
تفعل وزننده اثوابی یمامق معناسنه در یقال تردم ثوبه اذارقعه واثواب اسکی و یرتق اولدیغندن یمالو اولمق
معناسنه در یقال تردم الثوب اذااسترقع واخلق ومیانه ده خصومت ممتد اولمق معناسنه در یقال تردمت
الخصومة اذا بعدت وطالت و برآدمك آردنی اراشدروب جستجوایده رك نه حالده اولدیغنه واقف اولمق
معناسنه در تا که برخللی وارایسه سد ایلیه یقال تردم فلانا اذاتعقبه واطلع علی ماهوفیه وعورت یا برغیر حیوان
ولدنی اسرکیوب یافلمق معناسنه در یقال تردمت الناقة علی ولدها اذاعطفت المتردم اسم مفعول
بنیه سیله لباسده یامه اورلمش یره دینور الاردام همزه نك کسریله بودخی برنسنه دائمی اولمق معناسنه در
یقال اردمت السحاب والورد والحمی اذادامت واغاج قور یدقدنصکره یشرمك معناسنه در یقال اردمت
الشجرة اذااخضرت بعد یبوستها وطواری دورتمك معناسنه در یقال اردم البعیر اذاغمزه ردام کتاب وزننده
اسامیدندر محمد بن یوسف بن ردام محدثدر الاردم ارقم وزننده استاد کمیجی یه دینور جمعی اردموندر یقال هو
اردم ای ملاح حاذق الردمة رانك کسریله قوصره وسپت دیبلرنده قلان بقیه یه دینور الترذیم تفعیل وزننده
عورت وسائر حیوان ولدنی اسرکیوب مهربانلق ایلمکله یافلمق معناسنه در یقال رذمت الناقة علی ولدها
اذاعطفت الردیمه سفینه وزننده لفاق طرزنده بری برینه دیکلمش ایکی ثوبه دینور ولفاق کتاب وزننده ایکی
ایندن دیکلمش فوطه یه دینور وردیمه نك جمعی ردم کلور کتب وزننده ردمان سلمان وزننده یمنده برموضع
آدیدر وردمان بن ناجیه وردمان بن وائل وابن رعین برقبیله پدرلریدر دارة المردمه مرحمه وزننده بنی مالك
بن ربیعه یه مخصوصدر الرذم رانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله والرذمان فتحاتله اقمق معناسنه در یقال رذم
انفه رذما ورذمانا من الباب الثانی اذاسال ورذم الحق وکم مایه کمسیه دینور یقال رجل رذم ای فسل الراذم
سودنی طولمه کبی بردن ادرار ایدن ناقه یه دینور یقال ناقة راذم اذادفعت بلبنها الرذوم صبور وزننده مطلقا
سیلان ایدن نسنه یه دینور وشول طلو کاسه یه وچناغه دینور که پك طولغنلغندن ناشی کنارلرندن طاشوب آقار اوله
یقال قصعة رذوم ای ممتلئة تصب جوانبها وایلکلی عضوه دینور جمعی رذم کلور کتب وزننده وفتحتینله
لغتدر عمود وعمد وعمد کبی الرذم فتحتینله چناق کنارلرندن طاشوب آقار اولمق وجهیله طپطلو اولمق معناسنه در
یقال رذمت القصعة رذما من الباب الرابع اذاصارت رذوما ورذم متفرق کروه انسانی یه دینور که اسم جمعدر
یقال رأیت رذما من الناس ای متفرقین واسکی لباسه دینور یقال صارفلان بعدالخز فی رذم ای خلقان الرذام
غراب وزننده بودخی الحق وکم مایه کسیه دینور الارذام همزه نك کسریله چناق اغزندن دوکیلوب آقاروجه
اوزره طولمق معناسنه در یقال ارذمت القصعة بمعنی رذمت و برنسنه اوزره زیاده اولمق معناسنه در یقال ارذم
علی الخمسین اذازاد الروذمة جوهره وزننده بارکیر قسمنك یوریشنه دینور یقال یمشی الروذمة وهی مشی
البرذون الرذمان فتحاتله برمقدارجه کروه انسانی یه دینور یقال هو فی رذمان من الناس ای لبسوا بالکثیر الرزم
رانك ضمی وزای معجمه نك فتحیله یراوزره ثابت وقائم اولان نسنه یه دینور وارسلانه دینور المرزم محسن وزننده
رزم معنالرینه در مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الرازم شول دوه یه دینور که پك زبونلغندن قیامه قدرتی
اولمیوب لاشه کبی یره یاپشوب قالمش اوله یقال بعیر رازم اذاکان لایقوم هزالا الرزوم قعود وزننده والرزام
غراب وزننده دوه ناتوانلغندن قیامه قادر اولمیوب یره یاپشوب قالمق معناسنه در یقال رزم البعیر رزوما
ورزاما من الباب الثانی والاول اذاصار رزاما الرزمة فتحاتله چوجق سسنه دینور تقول سمعت رزمة ای صوت
الصبی وناقه نك ولدنه اوزلیوب تحنن ایلدکده بوغزندن اخراج ایلدیکی رقتلو سسچکزه دینور ومنه المثل * لاخیر
فی رزمة لادرة فیها * یعنی ذاتنده سودسز ایکن سودی وارکبی ظهور ایدن آوازهٔ ناقه ده خیر یوقدر بو مثل وعد
ایدوب وفا ایلمین کسه حقنده ایراد اولنور الارزام همزه نك کسریله رعد پك کورلده مك علی قول یاینجه
کورلده مك معناسنه در یقال ارزم الرعد اذااشتد صوته اوصوت غیر شدید وناقه یاوریسنی اوزلمك معناسنه در
یقال ارزمت الناقة اذاحنت علی ولدها ومنه المثل * لاافعله ماارزمت ام حائل * وانسانك وحیوانك جوقنده
جولان ایدن یل سسلنوب قورلدامق معناسنه در یقال ارزمت الریح فی الجوف اذاصاتت الرزمة رانك کسریله
برثوبه درطوب صارلوب بغلنمش نسنه یه دینور که بوغچه تعبیر اولنور فارسیده پرونده دینور یقال عنده رزمة
من الثیاب وهی ماشد منها فی ثوب واحد ورزمه ضرب شدید معناسنه در رانك فتحیله ده لغتدر الترزیم تفعیل

وزننده اثوابی بوغچه بوغچه ایدوب بغلمق معناسنه در یقال رزم الثیاب اذا شدّها یعنی رزما بوراده رزم
رزمه نك جمعیدر وترزیم برمحلده اصلا جدا اولمامق وجه اوزره ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال رزّم القوم
اذا ضربوا بانفسهم الارض لایبرحون المرازمة مفاعله وزننده معاقبه فی الطعام معناسنه درکه هرکون
طعامی دکشدیره رك اكل ایلمكدن عبارتدر یقال رازم فی الطعام اذا عاقب بان یأكل یوما لحما و یوما عسلا
و یوما لبنا ونحوه لایداوم علی شئ واكلی شكر ایله ولقمه لری حمد ایله خلط ومعاقبه ایلمك معناسنه در بونلربده
كویا كه بوغچه بوغچه ایدر یاخود مرازمه دائما نفس وجرب طعامه حصر ایلیوب كاه تر وكاه خشك وكاه حلو
وكاه حامض وكاه قاتقسز وكاه قاتقلی اكل ایلمكدن عبارتدر یاخود برصفره ده ذكر اولنان مقوله لردن بالمقابله
اكل ایلمكدر كه مثلا نرم طعام وارایسه خشونتلوسنی وحلو وارایسه حامضنی دخی بولندروب كاه اندن وكاه
بوندن تناول ایلمكدن عبارتدر و بكل فسر قول عمر رضی الله عنه اذا اكلتم فرازموا ای عاقبوا فی الطعام كما ذكر
اوالمرازمة ان تخلط الاكل بالشكر واللقم بالحمد اواكل اللین والیابس والحلو والحامض والجشب والمأدوم ومرازمه
ایكی نسنه بینی جمع ایلمك معناسنه در یقال رازم بینهما اذا جمع و بر یرده مدّت مدیده آرام ایلمك معناسنه در
یقال رازم الدار اذا اقام بها طویلا ومرازمة السوق پازارده تمام یوك دنكندن ناقص نسنه اشترا ایلمكدن
عبارتدر یقال رازم السوق اذا اشتری منها دون ملء الاحمال الرزم عزم وزننده اولمك معناسنه در یقال
رزم الرجل رزما من الباب الاول اذا مات و برنسنه یی اخذ ایتمك معناسنه در یقال رزم بالشیء ای اخذبه وطوغورمق
معناسنه در یقال رزمت الامّ به اذا ولدته وخصمنی یكوب اوستنه چوكمك معناسنه در یقال رزم علی قرنه
اذا غلب علیه وبرك و برنسنه یی طوپلیوب بوغچه ایلمك معناسنه در یقال رزم الشیء رزما من الباب الثانی
والاول اذا جمعه فی ثوب الرزمة رانك فتحیله صوغوق اولمق معناسنه در یقال رزم الشتاء رزمة اذا برد ونوء
المرزم معناسنه دركه ذكری آتی مرزمان دیدكلری كوكبلرك سقوطندن عبارتدر اول هنكامده بردك شدتی
اولمغله اطلاق اولندی ورزمه علوفه ووظیفه یه دینور یقال اكل الرزمة ای الوجبة ام مرزم منبر وزننده
بو یراز یلنه دینور شمال معناسنه علی قول مطلقا یله دینور ریح معناسنه المرزمان منبران وزننده كه تثنیه در
ثوابتدن ایكی كوكبدر كه شعرای شامی وشعرای یمانی دیدكلری كوكبلر ایله یعنی انلره مقارن اولورلر هر برینك
نوء وسقوطی دلیل برد ومطر در ذراع مقبوضه انلرك بریدر وفرقد وفرقدان كبی بونلره ده مرزم ومرزمان دخی دیرلر
الرزام كتاب وزننده یاوز وسركش چتین آدمه دینور یقال رجل رزام ای شدید صعب ورزام بن مالك
بن حنظله تمیمدن برقبیله پدریدر رزم عزم وزننده مراد قبیله سی دیارنده برموضعدر خوارزم بربلده آدیدر كه
ماوراء النهرده واقعدر عند البعض اصلی خوار رزم ایدی خانك ضمیله مضاف اوله رق بعده تخفیف اولنوب
خوارزم دیدیلر معلوم اوله كه تقویم البلدان صاحبنك بیانی اوزره خوارزم خانك حركه سی فتحه ایله ضمه بیننده
واو معدوله ایله وراء مهمله وزای معجمهٔ مفتوحه ایله ماوراء النهرده برمملكت آدیدر وجه تسمیه سنده دیمشلردكه
بوخوار لفظیله كه حقیر معناسنه در زمین معناسنه اولان زم لفظندن مركبدر زیرا خلقی خوار اولوب كورمیجه
اطاعت ایلمزلر و بعضلر دیدیكه سلاطیندن بری برقومی بو بیابانه نفی ایدوب واردقلرنده خانه لر یاپوب تمكین
ایلدیلر برزماندنصكره ملك مرقوم منفیلری تفحص ایچون آدم كوندروب كلدكده كوردیكه اولر یاپمشلر
واو طونلر یغمشلر نهردن بالق صید ایدوب طبخ ایدرلر انلرك لساننده خوار لحم وزم اوطون معناسنه
اولمغله ات واوطون یری آنجق دیه رك تركیب اولنوب خوارزم دیدیلر ومؤلفك عند البعض خوار لفظی كه
غراب وزننده در رزم لفظنه مضاف اوله رق خوار رزم اولوب بعده تخفیفله رانك بری حذف اولنوب خوارزم
دیدیلر قولنه كوره خوار صوت ورزم فارسیده جنك معناسنه اولمغله جنك اوازی دیمك اولور خلقی جنكاور
ودائما حرب وقتال ایله مشتغل اولملریله هر زمان اورادن آواز جنك مسموع اولمغله كیده رك آنده اسم اولمش اولور
وتعریب ایدوب خوارزم دیدیلر كه خانك وواوك ورانك فتحیله در وقول ثانی یی شقیق بن سلك نام شاعرك اشبو
وخافت من جبال الصغد نفسی ❊ وخافت من جبال خوارزم ❊ بیتی مؤیّد در و بعضلر دیدیكه خوار غراب وزننده
خوارزمی لساننده اته دینور ورزم ذكر اولندیغی اوزره اوطونه دینور وجه تسمیه سی مادهٔ مرقومه در انتهی
المرازمة میمك كسریله اشكین ورونده ناقه یه دینور یقال ناقة مرزامة ای فارهة المرتزم ارتزامدن اسم مفعولدر
یره یاپشدرلمش دیمكدر تقول تركته بالمرتزم ای الزقته بالارض رستم رانك ضمی وتانك فتحیله و بعضا
مضموم اولور اسم فارسیدر محدثیندن برجماعتك اسمیدر الرستمیون برجماعتدر كه جدلری اولان رستم نام كسه

منسو بلردر الرسم رانك فتحی وسینك سكونیله اسمه تعبیر اولنان قبویه دینور كه طپراغله اورتلوب یاصیلمش اوله
و برنسنه نك اثر ونشانه دینور علی قول برنسنه نك اثری بقیه سنه دینور مثلا خرابه یرك باقی قلان اثر ونشانی كبی
وعند البعض آثاردن شخص وسواد مرئیسی هركز قالمیان اثره دینور مثلا یره برابر ویران اولان خانه نك تحت التراب
تملی كبی جمعی ارسم كلور افلس وزننده ورسوم كلور ومنه یقال عفت رسوم الدیار ای الآثار او بقایاها او هی
مالاشخص له من الآثار شارح دیركه شیوه وعرف وعادت معناسنه متداول اولان رسم اثر ونشان معناسندندر
ورسم مصدر اولور برحادثه بریری خراب و یباب ایدوب یره برابر اثرنی قومق معناسنه در یقال رسم الغیث الدیار
رسما من الباب الاول اذا عفاها وابقی اثرها لاصقا بالارض و برآدمه برنسنه ایله امر ایلمك معناسنه در یقال رسم له كذا
اذا امره به وارض ایچره ناپدید اولمق معناسنه دركه اولمكدن كنایه در یقال رسم فی الارض اذا غاب فیها
و بركسه ایچون مرسوم یعنی وظیفهٔ معینه كتب وتعیین ایلمك معناسنه در یقال رسم علی كذا اذا كتب شارحك
بیاننه كوره اول وظیفه یه مرسوم دینور جمعی مراسیم در بعضا تخفیفله مراسم دخی دیرلر الترسم تفعل وزننده
برنسنه نك باقی قلان نشانه وآثارینه نظر ایلمك معناسنه در یقال ترسم الدار اذا نظر الی رسومها ومكتوب واشعار
مقوله سنی اوقیوب مفهومنه كركی كبی امعان ودقت ایلمك معناسنه مستعملدر تقول بصیغة الامر ترسم هذه القصیدة
ای ادرسها وتذكرها الرسیم رمیم وزننده دوه یره زور وشدتله بصمغله طبانی یرده تأثیر ایلمك معناسنه در
یقال رسمت الناقة رسیما من الباب الاول اذا اثرت فی الارض ودوه قسمی بركونه یوریمك معناسنه دركه
ذمیل دیدكلری یوریمكدن زیاده اولور كه طبانلری یره تأثیر ایدر یقال رسم البعیر رسیما من الباب الثانی
اذا سار فوق الذمیل ورسیم اصحابدن برذات اسمیدركه هجر نام بلده اهالیسندن و بنو عبد القیس جماعتندندر
الارسام همزه نك كسریله دوه یه زور و برمكله بری شدتله چكندوب طبانتی یرده تأثیر ایتدرمك معناسنه در
تقول ارسمت الناقة ولا تقل ارسمت هی الارتسام افتعال وزننده برآدمك امر ایلدیكی نسنه یه امتثال
ایلمك معناسنه در یقال رسم له كذا فارتسم ای امره به فامتثل وخدای متعال دركاهنه تكبیر وتعوّذ والتجا ودعا
ایلمك معناسنه در یقال ارتسم لله تعالی ای كبّر له وتعوّذ ودعی الروسم جوهر وزننده آفت وداهیه یه دینور
وشول تمغایه دینور كه اكا خاتم كبی برایكی خط قازوب آنكله طلوقوب اغزینه مهر اورورلر كذلك شول كوچك
تختهیه دینور كه تمغا نقشی اولمغله آنكله جج خرمن مهرلنور روشم دخی دینور شینك معجمه ایله واقعا بزم دیارلرده اكا رشم
تعبیر ایدرلر خرمنی شحنه رشملدی دیرلر كوپ قپاغندن یوجك قوللی وتمغالی تخته در تمغا بصار كبی آنكله جج خرمنك
هر طرفنه بصارلر تا كه مهر التنده قالوب دست خیانتدن محفوظ اولور بوجهتله حالا كیله ودرهم مقوله سی اوزره
یاصیلان تمغاره ده اطلاق اولنور وروسم علامت معناسنه در واثر ورسم معناسنه در والتونه جلا و یره جك نسنه یه دینور
الراسوم بو دخی روسم كبی طلوقوب اغزینه مهر اوره جق تمغایه دینور الرواسیم رانك فتحیله زمان جاهلیتده
استعمال ایلدكلری كتابلره دینور مراد بینلرنده احكام واوضاع جاهلیه اوزره متداول اولان كتابلردر آنلر كتابی اولمامغله
كتب سماویه وكتب شریعتلری اولمیوب نهایت حكمالری بعض كتاب ترتیب وآنكله عمل واعمال ایدرلر ایدی
یهودك مزامیر دیدكلری كتاب كبی الراسم ماء جاری معناسنه در یقال ماء راسم ای جار الرسم فتحتینله كوزل
ولطیف یوروبشه دینور یقال له مشی رسم ای حسن المشی المرسم منبر وزننده رسیم كبی دوه یه مخصوص
بركونه یوروبشه دینور كه مراد ایاقلرنی پك پك بصه رق شدّت وسرعتله اولان یورویشیدر المرتسم معظم وزننده
چبوقلو وقلملو نسج اولنمش الاجه ثوبه دینور یقال جاء وعلیه ثوب مرتسم ای مخطط الرسوم صبور وزننده
بركون بركیجه متصل یورر اولان دوه یه دینور یقال بعیر رسوم اذا كان یبقی علی السیر یوما ولیلة الرشم رانك فتحی
وشین معجمه نك سكونیله یازو یازمق معناسنه در یقال رشم الیه رشما من الباب الاول اذا كتب وروشم دیدكلری
تمغا ایله جج خرمنی مهرلمك معناسنه در یقال رشم الطعام اذا ختمه یعنی بالروشم الروشم روسم وزننده ومرادفیدر كه
رشم تختهسنه دینور الراشوم راسوم وزننده ومرادفیدر الرشم فتحتینله صرتلان قسمنك چهره سنده اولان
قرامتغه دینور وهنوز ظهور ایلمكه بشلامش نباته دینور و یرده اولان یغمور اثرینه و بیلاشغنه دینور ومطلقا
اثر ونشانه معناسنه در بونده شینك سكونیله ده لغتدر ومصدر اولور طعامی قوقلیوب اوزرینه حریص وشره مند
اولمق معناسنه یقال رشم الرجل رشما من الباب الرابع اذا صار ارشم الرشماء حمراء وزننده چهره سی قرامتق اولان
دیشی صرتلانه دینور یقال ضبع رشماء اذا كان فی وجهه رشم الترشیم تفعیل وزننده بو دخی یازو یازمق
معناسنه در یقال رشم الرجل اذا كتب الارشام همزه نك كسریله روشم ایله برطلوقابی مهرلمك معناسنه در

يقال ارشم الرجل اذا ختم اناءه بالروشم وآهو قسمى هنوز ظهور ايدن كوريه نباتى كوروب اوتلامق معناسنه در
يقال ارشمت المهاة اذا رأت الرشم فرعته واغاج بپراقلنمق معناسنه در يقال ارشم الشجر اذا اورق وشمشك آهسته جه
چاقمق معناسنه در يقال ارشم البرق اذا اوشم الارشم احمر وزننده چبوق چبوق الاجه ومنقس اولان
شيئه دينور وطعامى قوقليوب حرص وشرهه دوشكون اولان آدمه دينور يقال رجل ارشم اذا كان يتشمم الطعام
ويحرص عليه وغير ممدوح اولان آزجه يغموره دينور يقال غيث ارشم اى قليل مذموم وكوپكه دينور
كلب معناسنه الرضم رانك وصادك فتحيله طاغ آرالغنده اولان قصق يوله كيرمك معناسنه در يقال رضم الرجل
رضما من الباب الاول اذا دخل فى الشعب الضيق الرضم رانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله انسانك وطوارك
اشكنى آغر وكند ولمق معناسنه ر يقال رضم الشيخ رضما من الباب الثانى اذا ثقل عدوه وكذا الدابة واكين اكمك
مقوله سى ايش ايچون يرى سوكوب سورمك معناسنه در يقال رضم الارض اذا اثارها بالزرع ونحوه و برآدم
خانه سنده طاش كبى آغر دوشوب بر يره چقميوب اوتورمق معناسنه در يقال رضم فى بيته اذا سقط لايبرحه
و بركيسه يى يره اورمق معناسنه در يقال رضم به الارض اذا ضرب بها ورضم رضام معناسنه در كه سيذكر
فتحتيله ده لغتدر وقوش يرندن قلداميوب ثابت اولمق معناسنه در يقال رضمت الطير اذا ثبتت ورضم زباله ايله شقوق
يننده بر موضع آديدر وتيماء نواحيسنده بر موضع آديدر ذات الرضم وادى القرى نام محلده بر موضعدر الرضام كتاب
وزننده شول قيا كبى عظيم طاشلره دينور كه بنالرده برى برى اوزره وضع وترتيب اولنور قلعه بارولى بنك ايرى طاشلرى
كبى رضم دخى دينور يقال بنى داره بالرضم والرضام اى بالصخور العظام يرضم بعضها على بعض الرضمان فتحاته
آديملرى صيق صيق آتارق يلمك معناسنه در يقال رضم الرجل رضمانا اذا تقارب العدو المرضم منبر وزننده
شول شديد وقوى دوه يه دينور كه يوردكن ايرى ايرى طاشلرى اياقلريله چارپوب برى برينك اوزره آتار اوله يقال
بعير مرضم اذا كان يرمى الحجر بعضه على بعض الرضيم امير وزننده والمرضوم قيا كبى بيوك طاشلر ايله ياپلمش
بنايه وصف اولور يقال بناء رضيم ومرضوم اى مبنى بالصخر الرضيم رانك ضميله رضيم لفظندن مصغر در
بر قوشك اسميدر رضام غراب وزننده بر نبات آديدر ورضام جزؤ يجه نباته دينور يقال رضام من نبت اى قليل منه
الرضمة همزه وزننده اصلا يوسندن قلداميوب دائما چوكوب اوتورر اولان قوشه دينور الرضمان سلمان
وزننده اشكنى آزكند دوه يه دينور يقال بعير رضمان اى ثقيل الرطم رانك فتحى وطانك سكونيله برآدمى نجات
وخروجى قابل اولميان بر ايشه كرفتار ايلمك معناسنه در يقال رطمه رطما من الباب الاول اذا اوحله فى امر لايخرج
منه شارحك بيانه كوره رطم برآدمى چاموره بولامق معناسنه موضوعدر معانىٔ سائره اندن متفرعدر انتهى
ورطم ذكرى تمام يرلشدرمك وجهيله جماع ايلمك معناسنه در يقال رطم المرأة اذا نكحها بكل ذكره وچقرمق
معناسنه در يقال رطم بسلحه اذا رمى الارتطام افتعال وزننده جميع طرق نجات مسدود اولان بر مشكل ايشه
كرفتار اولمق معناسنه در يقال رطمه فى امر فارتطم و يقال ارتطم عليه الامر اذا لم يقدر على الخروج منه و برنسنه
مزدحم ومتراكم اولمق معناسنه در يقال ارتطم الشئ اذا ازدحم وتراكم وفضلهٔ طبيعيه يى دفع ايليوب حبس ايلمك
معناسنه در يقال ارتطم السلح اذا حبسه الترطم تفعل وزننده بودخى حبس فضله ايلمك معناسنه در يقال
ترطم السلح اذا حبسه الراطم دائما برنسنه يه لزوم ومقارنت اوزره اولان شيئه دينور يقال هو راطم له اى لازم
الارطام همزه نك كسريله حبس وتوقيف اولنمق معناسنه در يقال ارطم البعير على المجهول اذا احتبس كما يقال
رطم البعير على المجهول من الثلاثى وخاموش اولمق معناسنه در يقال ارطم الرجل اذا سكت الرطام غراب وزننده
ارطامك معناى ثانيدن اسمدر احتباس معناسنه در الرطوم صبور وزننده فرجى طاره جق عورته دينور يقال امرأة
رطوم اى الضيقة الجهاز جوهرى وهمندن ناشى واسعة الفرج ايله بيان ايلمشدر كذلك فرجى طاره جق ناقه يه دينور
وآصلق تعبير اولنان عورته دينور يقال امرأة رطوم اى رتقاء الرطمة غرفه وزننده شول دشوار ايشه دينور كه سمت
وجهتى بيلنميه يعنى تسهيل وتمشيتى برله عهده سندن خروجى قابل اولميه المرطومة افعال شنيعه ايله متهومه اولان
عورته دينور يقال امرأة مرطومة اى مريبة بسوء الرعام سحاب وزننده حدتله ديكه ديكه بقمغه دينور يقال
يقال ماهذا الرعام اى حدة النظر الرعام غراب وزننده آت وقيون قسمك بورنلرندن اقان سموكه دينور على قول
اعمدر سائر حيوانك دخى اطلاق اولنور جمعى ارعمه كلور اجوبه وزننده ورعام مصدر اولور قيونك زبونلبوب
آرقلديغندن بورندن سموك آقار اولمق معناسنه يقال رعمت الشاة رعاما من الباب الثالث اذا اشتد هزالها فسال
رعامها الرعامة كرامه وزننده رعام معناسنه در يقال رعمت الشاة رعامة من الباب الخامس اذا اشتد هزالها

رعامها الرعم رانك فتحيله برنسنه يى حفظ وصيانت ايچون كوروب كوزتمك معناسنه در يقال رعم الشئ رعما
من الباب الاول اذا راقبه ورعاه وكونشك غروبنه كوز ديكوب منتظر اولمق معناسنه در يقال رعم الشمس
اذا راقب غيوبتها ورعم بر طاغك آديدر الرعوم صبور وزننده بورنى سموكلى زبون قيونه دينور ونفس
معناسنه در كه روح انسانيدر يقال هو كريم الرعوم اى النفس وپك آرقليوب زبونلمش انسان وحيوانه دينور
يقال رجل و بعير رعوم اى الشديد الهزال و بر خاتون اسميدر الرعامى حبارى وزننده والرعامة ثمامه
وزننده بر شجر آديدر ورعامى جكرده اولان زياده يه دينور كه جكر كوشه تعبير اولنور الرعموم رانك ضميله
بدنى بالوده كبى تر وترم ونازك محبوبه يه دينور يقال امرأة رعموم اى ناعمة الترعيم تفعيل وزننده قيونك بورنندن
اقان سموكى سيلمك معناسنه در يقال رعم الشاة اذا مسح رعامها الرعم رانك كسريله ايچ ياغنه دينور و بر خاتون
اسميدر ام رعم رانك كسريله ديشى صرتلانك كنيه سيدر رعمان سكران وزننده رعيم زبير وزننده
اساميدندر الرغم رانك حركات ثلاثى وغين معجمه نك سكونيله والمرغمة مرحمه وزننده كره معناسنه در كه
خوشلنمامقدن عبارتدر اسملردر تقول فعلت ذلك على رغمه ومرغمته اى على كره منه ورغم رانك فتحى وغينك
سكونيله مصدر اولور برنسنه دن خوشلنميوب كريه كورمك معناسنه يقال رغمه ورغمه رغما من الباب الرابع
والثالث اذا كرهه ورغم طپراغه دينور يقال الق على الرغم اى التراب وبرايشى برآدمه زوراكى طوندرمق
معناسنه در يقال رغمه رغما من الباب الثالث اذا قسره وذل وحقارت معناسنه در يقال رغم انف فلان رغما
من الباب الرابع اذا ذل و بوكنايه بابندندر و يقال رغم انفى لله مثلثة الراء اى ذل عن كره يعنى باب رابعدن وثالثدن
وخامسدندر ولله قولى لامر الله تقديرنده اولمغله نفسم ايستميوب خوشلنميه رق ذل وتواضع ايدر اولدى ديمكدر
ورغم برآدمى محض تذليل وتنكدير ايچون برايش ايشلمك معناسنه در تقول رغمته اى فعلت شيئا على رغمه الرغام
غراب وزننده بودخى طپراغه دينور و بو ماده بو معنايه موضوعدر يقال القاه فى الرغام اى التراب ورعام معناسنه در كه
مهمله درسم وكه دينور ياخود لغت رديئه در الارغام همزه نك كسريله طپراغه سورمك معناسنه در يقال ارغمه
الذل اى الصقه بالتراب يعنى پك خاكسار ايتدى اصطلاحمزده دخى بورنى طپراغه سورتدى تعبيرى زبانزده در
و برآدمى خوشنود ايتميوب غضبناك ايلمك معناسنه در يقال ارغمه اى اسخطه شارح ديركه بوراده تشويش نسخه
واردر زيرا اصل مأخذ لرده وارغمه اسخطه وارغمه الله وادغمه سوده عنوانلرنده مثبتدر وارغام ادغام
معناسنه دركه بوز قرارتمقدر كه تذليل وتحقيردن كنايه در يقال ارغمه الله وادغمه اى سود وجهه المرغم مقعد
وزننده والمرغم مجلس وزننده بورونه اطلاق اولنور الترغيم تفعيل وزننده برآدمك حقنده خوار وحقير
اولسون ديو دعا ايلمك معناسنه در يقال رغمه اذا قال له رغما رغما وقولهم راغم داغم اتباع الرغماء حمراء
وزننده بورنك اوجى آق اولان قيونه دينور على قول بورنك اوجنده سائر بدننك لونته مخالف لون اوله يقال
شاة رغماء اذا كان على طرف انفها بياض اولون يخالف سائر بدنها المرغامة ميمك كسريله بد مشرب ونادان
قارى يه دينور كه دائما زوجنى اغضاب ايدر اوله يقال امرأة مرغامة اى مغضبة لبعلها الرغام سحاب
وزننده يومشاق طپراغه دينور على قول طپراقله قارشق قومه دينور و بر قوملق اسميدر المراغمة مفاعله
وزننده بركسه ايله نزاع ايدوب آنى ترك وفراموش ايلمك معناسنه در يقال راغمهم اذا نابذهم وهجرهم و برآدمدن
ايراقلشمق معناسنه در يقال راغمه اذا تباعد عنه ودشمنلك ايلمك معناسنه در يقال راغمهم اذا عاداهم
و برآدمى طارلتمق معناسنه در يقال راغمه اذا غاضبه الترغم تفعل وزننده برآدمه طارغنلق پيدا
ايلمك معناسنه در يقال ترغم عليه اذا تغضب الرغامى حبارى وزننده رعامى لفظنده لغتدر كه
جكر كوشه يه دينور ورغامى لفظنده لغتدر كه بر نبات اسميدر و بورونه دينور وآق جكرك بوغورتلغنه دينور كه
قرتلاق دخى تعبير اولنور المراغم ميمك ضمى وغينك فتحيله كيده جك يره دينور يقال وجد فى الارض مراغما اى مذهبا
وقچه جق يره دينور تقول مالى عنك مراغم اى مهرب قال الشارح ومنه قوله تعالى يجد فى الارض مراغما كثيرا
اى مذهبا يذهب اليه اذا رأى منكرا يلزمه ان يغضب منه ومراغم حصن وحصاره اطلاق اولنور وموقع اضطرابه
دينور يقال وقع فى المراغم اى المضطرب رغمان سلمان وزننده بر رجل اسميدر رغيمان رانك ضميله بر موضعدر
رغيم زبير وزننده بر رجل اسميدر المرغمة مرحله وزننده عربلره مخصوص بر لعب آديدر الرغامة ثمامه وزننده
مطلوب ودلخواه اولان شيئه دينور تقول لى عند فلان رغامة اى طلبة الرقم رانك فتحى وقافك سكونيله يازو
يازمق معناسنه در يقال رقم الراقم رقما من الباب الاول اذا كتب و يازويه نقطه واعراب وضعيله تبيين ايلمك

معناسنه‌در یقال رقم الکتاب اذا اعجمه وبینه رقم حسابی بوندن مأخوذدر وثوبی مخطط قلمق معناسنه‌در شارحك
بیانی اوزره بو اوچ کونه معنایی محتملدر اولا اوثوبی یول یول چبوقلی الاجه نسج ایلمك ثانیا بارر کالر نشان
ایچون جزکیلر ایلمك ثالثا برطرفنه بهاسنی واندازه سنك عددنی رسم ایلمك معنالریدر یقال رقم الثوب اذا خططه
ورقم آفت وداهیه معناسنه‌در یقال جاء بالرقم ای بالداهیة وبرچشید چبوقلی الاجه قاشك اسمیدر علی قول
خز ایله منسوج قطنی قماشه دینور یاخود برد دیدکلری قماش جنسندندر یقال جاء وعلیه رقم ای ضرب مخطط
من الوشی اومن الخز اومن البرود ورقم چوق نسنه‌یه دینور کاسیذکر الترقیم تفعیل وزننده رقم ایله اوچ معنای
اولده مرادفدر یقال رقمه بمعنی رقمه وترقین معناسنه‌در که دیوان میری کاتبلری رقاع وتوقیعات وحسبانات
دفترلرینه علامت مخصوصه ایله نشان ایلمك معناسنه‌در که برمحلی تسوید ایله ابطال ایلمکدن عبارتدر تا که آنك
صورتی روزنامچه‌یه نقل وتبییض اولنمش ظنیله صکره‌دن حسابه ادخال اولنمیه حالا دیوان کاتبی بیننده مثلا برفرمانلو
کسه‌نك عفوی ظهورنده فرمانلو دفترندن اسمنی چالدقده قیدی ترقین اولنمق تعبیری بو قبیلدندر ومحلول
وقوعنده دفتردن اسمی ترقین اولنمق وقضاة عساکر روزنامچه‌لرندن کذلك تذکرهٔ توجیهلرنده مرفوع چکلمك
بو جمله‌دندر یقال رقم الکاتب ای رقن وهی علامة لاهل دیوان الخراج یجعل علی الرقاع والتوقیعات والحسبانات
لئلا یتوهم انه بیض کیلا یقع فیه حساب المرقم منبر وزننده قلمه اطلاق اولنور وعربلر برشدید الغضب کمسه بیهوده
خشم وغضبنی طاشردقده طغی مرقك وغلا وطفح وارتفع وقذف مرقك دیرلر کویا که قلمی طغیان ایدوب
مسطردن زایغ اولسنی طغیان غضبدن کنایه ایدرلر المرقومة شول دابه‌یه دینور که اایاقلری چزکیلو داغلنمش
اوله یقال دابة مرقومة اذا کانت فی قوائمها خطوط کیات ویقال ثور وحمار وحش مرقوم القوائم ای مخططها
بسواد یعنی خلقی سیاه سیاه جزکیلری اوله ومرقومه نبات قلیلی اولان یره دینور که سیرك سیرك برمقدارجه آلاجه
نبات اوله الرقة ثمره وزننده باغچه‌یه وچمزاره دینور روضه معناسنه ودره‌نك برجانبنه یاخود صو بی مجتمع اولان
بریره دینور وابه کوبجی دیدکلری نباته دینور الرقة فتحاتله برنبات آدیدر الرقتان ثمرتان وزننده طوارك
ایکی اللرینك ایچ یوزلرنده طرنغه شبیه ایکی مهره‌درکه بری برینه مقابل اولور علی قول اشك قسمنك یانجق اتلرنی
احاطه ایلمش ایکی اثر ونشانه‌یه دینور که داغلمقدن پیدا اولمشدر یاخود آتدن ایکی مهره‌درکه آت قسمنك قوللرینك
ایچ یوزلرینه قریب یرلرنده اولور اوزرلرنده توی اولمز یاخود جاعرتاندن عبارتدر مؤلفك جعر ماده‌سنده جاعرتان
موضع الرقتین من است الحمار قولی معنای اخیری مؤیددر ورقتان صمان ناحیه‌سنده ایکی چمزاره دینور الرقم
فتحتینله آفت وداهیه معناسنه‌در ومدینه‌ده برموضع آدیدر سهام رقمیات اورایه منسوبدر یوم الرقم بین العرب
یوم معروفدر الرقم کتف وزننده آفت وداهیه‌یه دینور وچوق نسنه‌یه دینور رقم کبی یقال جاء بالرقم
وبالرقم ای بالکثیر الرقیم امیر وزننده برموضع آدیدر وخرام بن وابصه‌نك فرسی اسمیدر واصحاب کهفك
قریه‌سی اسمیدر یاخود مغاره‌لری اولان طاغك یاخود کلبلرینك اسمیدر یاخود مغاره‌لری اولان دره‌نك یاخود
صخره‌نك اسمیدر یاخود رصاصدن دوزلمش برلوحك اسمیدرکه انده اصحاب کهفك نسبلری واسملری
ودینلری وکندیدن خوفله فرار ایتدکلری ملکك اسمی وقصه‌لری نقش اولنمشدر ورقیم یازو پاره‌جق دواته یعنی
دیوبده ولوحه دینور مترجم دیرکه بعضلر اصحاب رقیمی بشقه کسه‌لر ایله تفسیر ایلدیلر قصه‌سی تفسیر بیضاویده
مبسوطدر الارقم احمر وزننده بردرلو یلانه دینورکه جمیع یلانلردن یرامز اولوب دائما لدغ ایچون انسان قصدنی
جستجو ایدر علی قول آقلوقاره‌لو آلاجه یلانه دینور یاخود ارکك الاجه یلانه دینور مؤنثنده رقشاء دینور رقاء دیمز
وارقم تغلب قبیله‌سندن برکوچك قبیله‌یه دینور جماعتنه اراقم دینور الرقیمة سفینه وزننده رشد وفطانت
اهلی کارکذار ومدبره ومدبرهٔ امور اولان خطمان خاتونه دینور یقال امرأة رقیمة ای عاقلة برزة رقیم زبیر وزننده
اسمادندر حبصه بنت رقیم اصحابدندر الرکم راءنك فتحی وکافك سکونیله برنسنه‌یی برکدروب بری بری
اوزره یغمق معناسنه‌در یقال رکم الشیء رکما من الباب الاول اذا جمعه فوق آخر حتی یصیر رکاما مرکوما الرکام
غراب وزننده بری بری اوزره یغلمش نسنه‌یه دینورکه یغین تعبیر اولنور یقال رکمه حتی صار رکاما کرکام الرمل وقات
قات اولمش بولوده دینور وبیوك سوری‌یه دینور یقال قطیع رکام ای ضخم الرکم فتحتینله بودخی قاتلنمش سحابه
دینور یقال سحاب رکم ای رکام الارتکام افتعال وزننده برنسنه بری بری اوزره قات قات تغلیب صقشمق
معناسنه‌در یقال ارتکم الشیء اذا اجتمع یعنی بعضه فوق بعض المرتکم اسم مفعولدر ومرتکم الطریق یولك
دوزجاده‌سنه اطلاق اولنور کویا که سائر فروع وشعبه‌لری آنده جمع اولنمشدر یقال هذا مرتکم الطریق ای جادته

الرکة غرفه وزننده بالحق کومه سنه دینور التراکم تفاعل وزننده جمع اولوب بری بری اوزره صقشمق
معناسنه‌در یقال تراکم الشیء اذا اجتمع الرم راءنك فتحی ومیمك تشدیدیله والمرمة میمك وراءنك فتحیله خلل
بولمش نسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسنه‌درکه اوکارمق تعبیر اولنور یقال رمه رما ومرمة من الباب الثانی والاول
اذا اصلحه وقیون وکچی مقوله‌سی حیوان اغزیله اغاج بداقلرینك اوجلرنی قاوره‌یوب اوتلامق معناسنه‌در یقال رمت
البهیمة اذا تناولت العیدان بفمها واکل ایلمك معناسنه‌در یقال رم الشیء اذا اکله ورم ورمة راءنك کسریله ورمیم
کبی چوریمك معناسنه‌در یقال رم العظم رمة ورما من الباب الثانی اذا بلی الارتمام افتعال وزننده
بودخی بهیمه اغزیله بداق اوجلرنی چکوب اوتلامق معناسنه‌در یقال ارتمت البهیمة اذا تناولت العیدان بفمها
ودوه یاوریسی اورکچی ابتدا ایله بوقلمق درجه‌سنه بالغ اولمق معناسنه‌در یقال ارتم الفصیل وهو اول ما یجد
لسنامه مسا الارمام همزه‌نك کسریله بودخی کمیك چوریمك معناسنه‌در یقال ارم العظم اذا بلی وفی الحدیث
قالوا یا رسول الله کیف تعرض صلاتنا علیك وقد ارمت علی وزن ضربت ای بلیت اصله ارممت فحذفت
احدی المیمین کما حست فی احسست وارمام کمیك ایلکلمك معناسنه‌در یقال ارم العظم اذا جری فیه الرم ای المخ
وخاموش اولمق معناسنه‌در یقال ارم الرجل اذا سکت ولهو وهوایه میل ایلمك معناسنه‌در یقال ارم الی اللهو
اذا مال الرمیم امیر وزننده مصدردرکه ذکر اولندی ووصف اولور چوریمش کمیکه دینور یقال عظم رمیم
ای بال الاسترمام دیوار کهنه لنمکله مرمت واصلاحه محتاج اولمق معناسنه‌درکه لسان حاله مرمتنی
دعوت وطلب ایدر یقال استرم الحائط اذا دعا الی اصلاحه الرمة راءنك ضمیله وکسریله چورك ایپ
پارچه‌سنه دینور یقال فی رأس الوتد رمة ای قطعة حبل بال شارح دیرکه نسخه‌لردن بال لفظی ساقط اولمشدر
انتهی ذوالرمة نام شاعر آنکله ملقب اولدی شارحك بیاننه کوره * اشعث باقی رمة التقلید * مصراعنه مبنی
تلقیب اولندی وبعضلر دیدیکه هنوز طفل ایکن برپارچه اسکی ایپ ایله کتابی کردانه چکروب مکتبه کیدرکن
برکسه کوروب ذوالرمة دیو نوازش ایلدیکی باعث تلقیب اولمشدر ورمة نجد دیارنده بربیوك اوه‌نك اسمیدرکه
اکا نیجه دره‌لر وچایلر منصب اولور وکاه اولورکه میمی تخفیف ایدرلر ومنه المثل * کل بنی یحسبنی الا الجریب
فانه یروینی * یعنی عربلر ذکر اولنان اوه‌نك لساندن مثل مزبوری تفوه ایلدیلر جمیع اولادم یعنی بکا منصب
اولان دره‌لرم صویی بکا آزجه آزجه ایچوررلر لکن جریب دیدکلری بیوك دره بنی صویه قاندررمضرب مثل
معلومدر ورمة آلته دینور جبهه معناسنه وبالجمله وبالکلیه معناسنه‌درکه هپ وقوجمیعا اولنور برکسه
بردوه‌نك بیوننه برچورك ایپ پارچه‌سی بغلیوب بیع ایتدکده مزبور ایپی دخی مشتری‌یه ویرمکله دفعةالیه برمته
دیدیلر من بعد بجملته وکله معناسنه استعمال اولندی یقال دفعه الیه برمته ای بجملته الرمة راءنك کسریله
مصدردرکه ذکر اولندی وچوریمش کمکلره دینور عظام بالیه معناسنه شارح دیرکه صواب اولان
العظم البالی اولمقدر زیرا رمة مفرددر جمعی رمم در عنب وزننده یقال الله یحیی الرمم ای العظام البالیة
وقنالو قرنجه‌یه دینور واغاج قوردنه دینور الارمام همزه‌نك فتحیله والرمام کتاب وزننده والرمم
عنب وزننده رمه‌نك جمعلریدر ویقال حبل ارمام ورمام ورمم ای بال وبوثوب اخلاق قبیلندندر الرم راءنك
کسریله فی الاصل چوریمش کمیکه دینورکه تراب اولور وعربلر الطم لفظیله ذکر ایدوب پك فراوان نسنه
مراد ایدرلر یقولون جاء فلان بالطم والرم ای بالبحری والبری اوالرطب والیابس اوالماء والتراب اوبالمال
الکثیر وصویك کوتروب کتدیکی نسنه‌یه دینور علی قول صو بوزنده اولان او تلق وسازلق مقوله‌سنك
قیرنتیسنه دینور وکمیك ایچره اولان ایلیکه دینور المرم میمك ضمی وراءنك کسریله کمکلری ایلیك
طوتمغه باشلامش ناقه‌یه دینور الرم راءنك ضمیله درونده اولان هم وتاسه‌یه دینور یقال فی قلبه رم
ای هم ومکه‌ده برکهنه قیونك اسمیدر وحجازده بر بیناك آدیدر رم راءنك فتحیله بش قریه اسمیدر مجموعی
شیراز اولکه‌سنده‌در المرمة میمك فتحی وراءنك فتحی وکسریله هر حنسال طرنقلی حیوانك دوداغنه
دینور الرمرام زلزال وزننده برکونه بوز رنکلی نبات آدیدر بردان دیدکلریدرکه ترکیده آی چچکی دیرلر رمرم
فدفد وزننده یاخود یرمرم برطاغك آدیدر دارة الرمرم سمسم وزننده رمان رمانتان راءنك ضمیله
ارمام همزهٔ مفتوحه ایله برموضعلردر الرم فتحتینله بروادی اسمیدر الترمرم تزلزل وزننده
سویلمکه آغز اچوب دپرنوب یانمق معناسنه‌در یقال ترمرموا اذا حرکوا للکلام ولم یتکلموا الرمامة ثمامه
وزننده کفاف معاشه دینور یقال اکتفی بالرمامة ای البلغة الترمم تفعل وزننده کمیك کمرمك معناسنه‌در

يقال ترتم الرجل اذا تعرق   المرامم   ميمك فتحيله يلكلرى چكر يلوب اصلاح اولنمش اوقلره دينور مفردى
مرموم در يقال سهم مرموم وسهام مرامم اى المصلحة الريش   المرمات   مهمات وزننده دواهى وآفاته
دينور مفردى مرمّه در   الرمم   ضمتيله رشد وفطانتلو ذهن وزكا صاحبه سى قيزلره دينور مفردى راتمه در
يقال جارية راتمة وجوار رمم اى كيسة   الرمام   غراب وزننده مبالغه در پك چوريمش كيكه دينور   الرنم
ضمتيله خوش آوازه وخوب نغمه لر ايله بسته وشرقيلر سويليان موسيقى آشنا چنكى طائفه دينور مغنيات
مجيدات معناسنه   الرنم   فتحتيله صوت وآوازه دينور يقال له رنم لطيف اى صوت   الرنيم   رانك فتحيله
ازكيلر ايله ايرلمق معناسنه در فارسيده سرايدن مراد قيدر يقال رنم المطرب رنيما اذا طرّب صوته   الترنيم
تفعيل وزننده بودخى خوش ودلكش ازكيلر ايله ايرلمق معناسنه در يقال رنّم المطرب والحمام والجندب والقوس
وكذا كل ما استلذّ صوته ترنيما اذا طرّب صوته   الترنم   تفعل وزننده پستلى تيزلى خوش ازكيلر ايله نغمه
وآهنك ايلمك معناسنه در يقال ترنم البلبل اذا رجّع صوته   الرنمة   تمره وزننده   والترنموتة   فعللوته وزننده كه
مبالغه در پستلى تيزلى ازكيلر ايله اولان خوش ودلكش نغمه يه دينور يقال له رنمة حسنة وترنموتة اى ترنم
الترنموت   عنكبوت وزننده شول يايه دينوركه آتيلوركن نغمه وترانه كبى خوش وشيوه لو طنقرديسى اوله يقال
قوس ترنموت اى لها حنين عند الرمى   الرنمة   فتحاتله برخرده نبات آديدر   رنوم   صبور وزننده برموضعدر
الروم   نوم وزننده   والمرام   ميمك فتحيله طلب ايلمك معناسنه در يقال رامه يرومه روما ومراما اذا طلبه
وروم قولغك يومشغنه دينور ضمه ده لغتدر يقال اصاب روم اذنه اى شحمته   واهل تجويد اصطلاحنده
روم الحركه كلمه ده اولان كيزلوجه حركه مختلسه دن عبارتدر وبو اشمامدن اكثردر زيرا اشمامده حركه استماع
اولنور هرنه كلو خفيه ومختلسه ايسه ده بين بين اولان همزه نك حركه سى كبى همان حركه يه اشارت اولور
الحاصل درست حركه دكلدر يقال وقف القارئ على الروم وهى حركة مختلسة مختفاة وهى اكثر من الاشمام
لانها تسمع   ومرام مطلب معناسنه كلور يقال هو بعيد المرام اى المطلب   الروم   رانك ضميله نوع انساندن
برصنف وطائفه در كه روم بن عيصو بن اسحق عليه السلام نسلندن منشعبلردر وروم لفظى جمع اولور
مفردنده رومى دينور زنج وزنجى كبى يقال رجل رومى وهم روم   الرومة   رانك ضميله توتقاله دينور
غراء معناسنه وطبريه قضاسنده برقريه اديدر ومدينه ده برقيو اسميدر   التروم   تفعيل وزننده اكلمك
معناسنه در يقال روّم الرجل اذا لبث و برآدمى برنسنه يى طلب ايدر قيلمق معناسنه در يقال روّم فلانا وروّم به
اذا جعله يطلب الشئ   و برنسنه دنصكره بنه برنسنه يى تحصيل فكرنده اولمق معناسنه در يقال روّم رأيه
اذا هم بشئ بعد شئ   رامه   باديه ده برموضعدر اكثرى اشعارده تثنيه صيغه سيله ايراد ايدرلر ايكى طرفى اعتباريله
ومنه المثل * تسألنى برامتين سلجما * موضع مزبورده برخاتون شوهرندن شلغم طلب ايلمكله كلام مزبورى تفوّه
ايلدى موقعى اولميان محلده نسنه طلب اولندقده ايراد اولنور   رومان   رانك ضميله برموضعدر رومان الرومى
ورومان بن نعجه اصحابندر   ام رومان   ام عائشة الصديقه در اسمى زينب ايدى   الرومانى   رانك ضميله
يمامه ده برموضعدر   روميه   رانك ضمى ويانك تخفيفيله مدائن شهرلرندن برشهر اسميدر كه حالا خرابه در   وروميه
روم اولكه سنده دخى بربلدهٔ عظيمه در ابن خردادبه نقلى اوزره طاوق بازارى ديدكلرى چارشونك
طولى برفرسخ مقدار يدر و بدستانى اوچ فرسخ مقدارى مسافه در واسكله سنده باقردن معمول كورفزا ولوب
وآنده بازركان دكانلرى واردر واول دكانلر شول مرتبه وسعتلودر كه هر برنده صاحبنك سفينه لرى طورر
وشهرينك سورينك ارتفاعى سكسان وعرضى يكرمى ذراعدر و بومر قومك نقلى اولمغله * فان يك كاذبا
فعليه كذبه * حالا شهر مزبور ايتاليا اولكه سنده روميه ديدكلريدر كه پاپانك قرار كاهيدر واقعا اصحاب
جغرافيا سلفده پك عظمتنى روايت ايدرلر وخردادبه خانك ضمى وذال معجمه نك كسرى ويای تحتيه نك سكونى
وآخرده هاايله مضبوطدر اصلى خورداد ابدى كونش وبركبسى ديمكدر وبه كلمه سى صوتدر وبعضلر
باى موحده ايله تقييد ايلمكله نه كوزل عطية شمس ديمك اولور وبعضلر خرزاء ضبط ايلمكله ابن الشمس ديمك اولور
شارح ديركه مدائنده اولان روميه نوشروان بناسيدر وروميه اولان روميه اوّل ملوك روم اولان رومس
بناسيدر   التروّم   تفعل وزننده برآدمى مسخره لغه المق معناسنه در يقال تروّم به اذا تهزّأ   الروام   غراب
وزننده دوه نك اغزنده اولان كپوكه دينور لغام معناسنه   الرومى   رانك ضميله بوش كينك يلكنه دينور
نته كه طولو كينك يلكنه مربع ديرلر ورومى بن مالك شعرادندر وابن الرومى متأخرين شعرادندر   ابورومى

طوبى وزننده وابو الروم بن عمير اصحابندر   الرام   نام وزننده برشجر اديدر   الرهمة   رانك كسرى
وهانك سكونيله متصل ياغان چسنى كبى ضعيف يغموره دينور جمعى رهم كلور عنب وزننده ورهام كلور
جبال وزننده يقال وقعت رهمة اى مطر ضعيف دائم   الارهام   همزه نك كسريله بلود رهمه ياغدرمق
معناسنه در يقال ارهمت السماء اذا اتت بالرهمة   المرهومة   رهمه ديدكلرى يغمور ياغمش باغچه يه ومرغزاره
دينور يقال روضة مرهومة ولاتقل مرهمة قياس ايسه ارهامدن مرهمه كلمكدر   المرهم   مقعد وزننده
باره اوزره اوره جق يومشق دوايه دينوركه تحريفله ملهم تعبير اولنور ذكر اولنان رهمه دن مأخوذدر ملايمتندن
ناشى اطلاق اولندى يقال وضع على الجرح المرهم وهو طلاء لين يطلى به الجرح مؤلف اشتقاقنى بيانله معرّب
زعم ايدنلره تعريض ايلمشدر   بنورهم   رانك ضميله عربدن بربطندر   الرهام   غراب وزننده آوجى اولميان
قوش نوعنه دينور وعدد كثير معناسنه در   الرهام   سحاب وزننده زبون وآريق قيونه وكچى يه دينور   الرهوم
صبور وزننده آريق ومهزول قيونه دينور يقال شاة رهوم اى مهزولة وظن وتردّدى وواهمهٔ احتمالاتى چوق
ضعيف الطلب آدمه دينور احتمال صابعقدن مطلوبى عزم واهتمامله طلب ايليه مز يقال رجل رهوم اى ضعيف
الطلب يركب الظن   الرهمان   فتحاتله دوه يورو يشندن بركونه يورو يشه دينوركه ضعف وهزالدن ايكى
طرفه پوچه اوره رق يوريمكدن عبارتدر   رهمان   سكران وزننده برموضع اديدر   رهيمه   جهينه
وزننده شام ايله كوفه بيننده بر پيكار اديدر   ابورهم الانمارى   رانك ضميله   وابورهم السمعى والغفارى
وابن قيس الاشعرى وابن مطعم الارحبى   وابورهمه وابو رهيمه رانك ضميله على قول ايكيسى بردرجمله سى
صحابه در   الريم   رانك فتحيله آرتق فضل وزياده معناسنه در يقال له على هذا ريم اى فضل   وعلاوه
معناسنه دركه يوكى دابه يه چاندقدنصكره ايكى دنك ارالغنه وضع اولنان برمقدارجه فضله يه دينور تركيده
سربار فارسى محرفى زلبر تعبير اولنور   يقال الريم اثقل على الدواب من الحمل اى العلاوة   وخرده طاغلره دينور
وقبر ومزاره دينور على قول قبرك وسطنه دينور   ونسنه دن ايراقلشمق معناسنه در يقال رامه يريمه ريما
اذا تباعد عنه   وريم خالص آق اولان آهويه دينور نته كه مهموزا رأم دخى دينور   وكوندزك قرا كولق
قاوشنجه قدر آخر وقتنه دينور يقال قد بقى ريم من النهار وهو آخره الى اختلاف الظلمة   وريم   وريمان فتحاتله
ياره اوكولمغله اغزى قاوشوب بتشمك معناسنه در يقال رام الجرح يريم ريما وريمانا اذا انضم فمه للبرء   وريم
دوه نك صرتنده اولان يوكى برطرفه طوغرى آغمق معناسنه در يقال رام حمل البعير اذا مال   ودوه بى بوغزليوب
اولشدردكدنصكره باقى قلان حصه يه دينور على قول فضله قلان كميكنه دينوركه بوغزلين قصابه ويريلور
وساعت طويله معناسنه در يقال مضى من الليل او النهار ريم اى ساعة طويلة   وپايه ودرجه معناسنه در
يقال له ريم رفيع اى درجة   وايرلمق براح وزوال معناسنه در تقول مارمت افعل اى مابرحت   وتقول مارمت المكان   مطلب
ومارمت منه اى مابرحت   شارح ديركه ابن مالك عندنده مارام افعال ناقصه دندر كان ومادام كلمه لرينك
اخواتندندر مابرح ومازال معناسنه در آنلركبى نفيه مخصوصدر انتهى   وقطع وافتراق معناسنه در يقال ريم به
اذا قطع   بريم   يبيع وزننده اسماندندر نهيك بن بريم محدثدر و بريم بربلانقه نك اسميدر   تريم   تاى فوقيه
مفتوحه ايله حضرموت ايالتنده بربلده اديدر   مريمه   ميمك فتحى ورانك كسريله ينه حضرموت ايالتنده بربلده در
ريم   رانك كسريله بلاد مغربده برموضعدر ومقدشوه قربنده برموضعدر   ريمه   رانك كسريله مدينه ده بنى شيبه يه
مخصوص بروادى اسميدر   ريمه   تمره وزننده يمنده برناحيه در كذلك يمنده برحصن اديدر   ابوريمه   رانك فتحيله
صحابى بصريدر   المريم   مقعد وزننده شول خاتونه دينوركه عفيفه و پاكدامن اوله رق رجال قسميله
صحبت ولاقردى ايلمكدن خوشلنور اوله يقال هى مريم اذا كانت تحب حديث الرجال ولاتفجر   ومريم برخاتون
اسميدر يعنى اسم بنت عمراندر كه والدهٔ حضرت عيسادر عليهما السلام مؤلفك بصائرده بياننه كوره
مريم اسم اعجميدر عجمه وعلميت علتلريله غير منصرفدر ولفظ عبرانيدر خادمة الله معناسنه ياخود امة الله
معناسنه در ياخود محرّره معناسنه در وعند البعض مريد در   الترييم   تفعيل وزننده زائد وافزون اولمق
معناسنه در يقال ريّم عليه اذا زاد   ريمان   سلمان وزننده ايكى موضع اسملريدر فصل الزاى المعجمة
الزأم   زانك فتحى وهمزه نك سكونيله   والزوأم   غراب وزننده فورى وفى الحال اولمك معناسنه در يقال
زأم الرجل زأما وزؤاما من الباب الثالث اذا مات وحيا   وطعامى پك پك شدتله اكل ايلمك معناسنه در يقال
زأم الطعام اذا اكله شديدا   و برآدمى قورقتمق معناسنه در يقال زأم الرجل اذا ذعره   وحق و بطلانى

مشكوك اولان برسوز تفوه ايلمك معناسنه در تقول زأم لي كلمة اي طرحها لا ادري احق هوام باطل وبرآدمك
ايچرسنى صوغوق قبلامغله اوشبوب دترمك معناسنه در يقال زأمه البرد اذا ملأ جوفه حتى اخذه قل الترئيم
تفعيل وزننده بودخى قورقمق معناسنه در يقال زأمه اذا ذعره الزأم فتحتينله برنسنه دن پك بلكلیوب
قورقرا ولمق معناسنه در يقال زئم فلان زأما من الباب الرابع وزئم على المجهول اذا اشتد ذعره الزئم كتف
وزننده وصفدر پك بلكليوب قورقمش آدمه دينور الازدآم افتعال وزننده بودخى برنسنه دن پك
قورقمق معناسنه در يقال ازدأم الرجل اذا اشتد ذعره الزأمة تمره وزننده صوت شديد معناسنه در
تقول سمعت زأمة اى صوتا شديدا وحاجت ومهمه معناسنه در وشدتله يمكه وايچمكه دينور يقال
اعجبتني زأمته اى شدة اكله وشربه ويله دينور ريح معناسنه وكفايت مقدارى زاد وذخيره يه دينور
يقال له زأمة اى مايكفي من الطعام اى الذخيرة وكلمه معناسنه در تقول ماكلمني بزأمة اى بكلمة ويقال مايعصيه
زأمة اى كلمة يعنى آنك برسوزينه مخالفت ايلمز الزوأم غراب وزننده چركين وناخوش اولومه دينور
بهادران عندلرنده دوشكنده اولان اولوم كبي على قول فور بچه اولان اولومه دينور يقال موت زوأم اى كريه او مجهز
الازآم همزه نك كسريله بركسه يى برايشه جبر واكراه ايلمك معناسنه در يقال ازأمه على الامر اذا اكرهه
وياره يى صقمغله دريسى قانه باتشوب قان ياره نك اوزرنده قورمق معناسنه در على قول ياره يه تيمار ايدوب صاغالتمق
معناسنه در يقال ازأم الجرح اذا غمزه حتى لزق جلدته بدمه وييس الدم عليه او داواه حتى برئ الزوأمى غرابى
وزننده خونى وقتال آدمه دينور يقال رجل زوأمى اى قتال الزئم زانك كسريله كوزه دينور يقال يرمون فى زئمك
اى فى عينك وحسب ونسبه دينور يقال طعنوا فى زئمه اى فى حسبه الزءمة مرحله وزننده عجله وشتاب معناسنه در
يقال مر بزءمة اى بعجلة الزجة زانك فتحى وجيمك سكونيله كيزلوجه سويلنن كلامدن مسموع اولان برسوزه
دينور تقول سمعت زجة اى شيئا من الكلمة الخفية مؤلفك تفسيرى عادتى اوزره مسامحه قيلنمشدر وزجه برسوز جكزه
دينور ضمله ده لغتدر يقال لم اسمع له زجة اى نبسة ويقال مايعصيه زجة اى كلمة نته كه زأمه دخى بو معنايه در
وطوغوران خاتونك وسائر حيوانك ايقنديسنه وصقنديسنه دينور زجه وزكه كبي يقال ولدته بزجة اى بزحرة
الزجوم صبور وزننده طنقردامسى فرسز اولان يايه دينور على قول سسلوجه اولانه دينور يقال قوس زجوم
اى الضعيفة الارنان او الحنون وشول ناقه يه دينور كه بدخوى اولمغله سائر ناقه نك ياورىسنه اصلا ياقلميوب قوقلديجه
شك وكمان ايلكله قبول ايلمز اوله الارجم احمر وزننده آچق وسربست بوكوره مز اولان دوه يه دينور يقال
بعير ازجم اذا كان لا يرغو ولا يفصح بالهدير زجم سكر وزننده برقوش آديدر الزحم مهمله ايله رحم وزننده
والزحام كتاب وزننده برآدمه مضايقه ايلمك معناسنه در كه صقشدرمق تعبير اولنور طار يرده قصد يروب
صقشدرمق كبي يقال زحمه زحما وزحاما من الباب الثالث اذا ضايقه وزحم اسم جمع اولور يقال قوم زحم اى مزدحمون
وبررجل اسميدر الازدحام افتعال وزننده والتزاحم تفاعل وزننده خلق غلو وغلبه لك ايدوب صقشمق معناسنه در
يقال ازدحم القوم وتزاحموا اى تضايقوا زحم زانك ضميله مكه مكرمه نك اسميدر ياخود ام الزحم درغلبه لكى
مشتمل اولديغيچون المزحم منبر وزننده كثير الزحام ياخود شديد الزحام اولان كسيه دينور يقال رجل مزحم
اى كثير الزحام او شديده المزاحمة مفاعله وزننده صقشدرمق معناسنه در يقال زاحمه اذا ضايقه وبرنسنه يه
پك يقلشمق معناسنه مستعملدر يقال زاحم الخمسين اذا قاربها ابو مزاحم مجادل وزننده فيل ديدكرى جانورك
كنيه سيدر وقريق بو بنوزلو اوكوزه اطلاق اولنور وخواقين تركدن عرب قوميله الك اول حرب وقتال ايدن خاقانك
كنيه سيدر ومزاحم بن ابى مزاحم زفر الكوفي ومزاحم بن مزاحم كه عمر بن عبد العزيزك معتقيدر ومزاحم بن داود
محدثلردر ومزاحم برفرسك اسميدر الزحمة تمره وزننده اسمدر صقشمغه دينور وزجه معناسنه در كه طوغوران
خاتونك ولادت بوريسيله اولان ايقنديسنه وصقنديسنه دينور كه انكله ولد طشره اوغرار زحويه عمرويه وزننده
اسمادندر زكريا بن يحيى بن زحويه محدثدر زجه غرفه وزننده ابن عبد الله الكلبي دركه مرج راهط وقعه سنده
ضحاك الفهري نام كسه نك قاتليدر الزخم زانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله بر موضع آديدر وزخم مصدر اولور
شدتله اوته قاقمق معناسنه يقال زخمه زخما من الباب الثالث اذا دفعه شديدا الزخم فتحتينله ات بوزيلوب قوقمق
معناسنه در يقال زخم اللحم زخما من الباب الرابع اذا خبث وانتن الازخام همزه نك كسريله زخم معناسنه در
يقال ازخم اللحم بمعنى زخم الزخم كتف وزننده بوزيلوب قوقمش اته دينور الزخمة فتحاتله اسمدر قوقمش
اته اولان بد قوقويه دينور ياخود برنجى جانور اتنه مخصوصدر على قول زخمه زفرى چوق اولان اتك طعمى فاسد

اولديغندن عارض اولان اجيلغه دينور اجيش ياغ كبي يقال فى اللحم زخمة اى رائحة كريهة او خاص بلحم السبع
اوهوان يكون نمسا كثير الدسم والزهومة الزخماء حمراء وزننده كوده سى بدبوى اولان عورته دينور الازدخام
افتعال وزننده برنسنه يى يوكلنمك معناسنه در يقال ازدخم الحمل اذا احتمله الازدرام افتعال وزننده يوجك
لقمه يى يوتمق معناسنه در يقال ازدرمه اذا ابتلعه الزرم فتحتينله كلب وكدى مقوله سنك فضله سى دبرنده قصيلوب
قالمق معناسنه در يقال زرم الكلب والسنور زرما من الباب الرابع اذا بقى جعره فى دبره ومطلقا برنسنه منقطع اولوب
طورمق معناسنه در يقال زرم بوله ودمعه وكلامه اذا انقطع الازرئمام اقشعرار وزننده بودخى برنسنه منقطع
اولوب طورمق معناسنه در يقال ازرأم بوله اذا انقطع الزرم زانك فتحيله كسمك معناسنه در يقال زرمه
زرما من الباب الثانى اذا قطعه وطوغورمق معناسنه در يقال زرمت به امه اذا ولدته وحذر واحتراز معناسنه در
يقال ماهذا الزرم اى الحذر وبروادى اسميدر كه نهر دجله يه منصب اولور الازرام همزه نك كسريله والتزريم
تفعيل وزننده بونلرده كسمك معناسنه در يقال ازرمه وزرّمه اذا قطعه وازرام خاصة تبول ايدن كسه نك
بولنى كسدرمك معناسنه در يقال ازرمه اذا قطع عليه بوله الزرم كتف وزننده قوم وقرابتى قليل اولان ذليل
وبى حيثيت آدمه دينور يقال رجل زرم اى ذليل قليل الرهط وبريرده ثبات وآرام ايلمز اولان متحرك آدمه دينور
يقال هو زرم اى لا يثبت فى مكان المزرئم مقشعر وزننده والزرأمم زانك ضمى ورانك فتحيله منقبض معناسنه در
الازرم اسلم وزننده كدى يه دينور سنور معناسنه الزردمة دحرجه وزننده برآدمى بوغمق ياخود بوغزنى
صقوب قصمق معناسنه در يقال زردمه اذا خنقه او عصر حلقه ويوتمق معناسنه در يقال زردم الشئ اذا ابتلعه
وزردمه بوغزده اولان يومرى يه دينور غلصمه معناسنه على قول نسنه يوده جق يره دينور الزراهمة علابطه وزننده
غليظ اولان نسنه لره دينور واسكى وكهنه نسنه لره دينور الزعم زانك حركات ثلاثيله سويلمك معناسنه در حق وصدق
سوزده وباطل وكذب سوزده مستعمل اولمغله اضداددندر واكثرى متحقق اولميوب مشكوك ومشتبه اولان محلده
استعمال اولنور يقال زعم الرجل زعما مثلثة من الباب الاول اذا قال قولا حقا او كذبا باطلا واكثر مايقال فيمايشك فيه
مثلا برقولك صدق وكذبى مشتبه اولان يرده قال كذا دير كذا يعبوب زعم كذا ديرلر شارح ديركه انكچون زعموا مطية الكذب
ديرلر الزعمى زانك ضميله كذاب آدمه دينور يقال رجل زعمى اى كذاب وصادق القول آدمه دينور يقال هو
زعمى اى صادق الزعيم امير وزننده كفيل معناسنه در يقال هو به زعيم اى كفيل وبرقومك سيد وسركارنه
دينور على قول امور ومصالحلرنده جمله طرفندن تكلم ايدن سوز صاحبلرينه دينور جمعى زعماء كلور كرماء وزننده
يقال هو زعيم القوم اى سيدهم ورئيسهم او المتكلم عنهم الزعم والزعامة زانك فتحيله كفيل اولمق معناسنه در
يقال زعم به زعما وزعامة من الباب الاول اذا كفل به وزعم زانك فتحيله وضميله ظن وكمان
معناسنه در تقول زعمتني كذا اى ظننتني وحيوانك سودى مقدمجه صويق وناخوش ايكن ايو وخوش
اولمق معناسنه در يقال زعم اللبن اذا اخذ يطيب الزعم فتحتينله طمع معناسنه در يقال
زعم اليه زعما من الباب الرابع اذا طمع الزعامة كرامه وزننده كفالت معناسنه در كه ذكر اولندى
وشرف وشان ورياست معناسنه در يقال له زعامة اى شرف ورياسة وسلاح معناسنه در يقال تقلد الزعامة
اى السلاح وزرهه دينور يقال جاء وعليه الزعامة اى الدرع واينكه دينور بقره معناسنه بونده عينك تشديديله ده
لغتدر ومال غنيمتدن باشبوغه واعيان قومه افراز اولنان حصه يه دينور يقال لانأخذها فانها زعامة اى حظ
السيد من المغنم ومالك كزيده سنه وافضل واكثرينه دينور كرك ميراث وكرك سائر جهتدن اولسون يقال
اخذ الزعامة من المال اى افضله واكثره من ميراث ونحوه الزعم كتف وزننده پك ياغلو جرب كباب وبريانه دينوركه
چويردكن ياغى صار صار آتش اوزره آقار اوله يقال شواء زعم اى كثير الدسم سريع السيلان على النار الازعام
همزه نك كسريله برآدمى طمعه دوشورمك معناسنه در يقال ازعم فلانا اذا اطمعه واطاعت ايلمك معناسنه در
يقال ازعم اليه اذا اطاع وبرايش امكانه كلمك معناسنه در يقال ازعم الامر اذا امكن وسود خوشلنمغه باشلمق
معناسنه در يقال ازعم اللبن اذا اخذ يطيب ويرك ابتدا نباتى بلورمكه باشلمق معناسنه در يقال ازعمت الارض
اذا طلع اول نبتها المزاعم منابر وزننده شول ايشه دينوركه حقيقتى متبين اولمامغله آنده منازعه واقع اوله يقال
امر فيه مزاعم اى منازعة بونك مفردى مزعم در مقعد وزننده كه اسم مكاندر جمع عنوانى هر كس آنده بركونه
سويلكله ياخود طرفيندن قيل وقال كثير واقع اولمغله منازعات وقوعنه مبنى در الزعوم صبور وزننده والزعموم
عصفور وزننده فصاحت وطلاقتى اولمديغندن حقيقتى اوزره اداى مرامدن عاجز وطوتغون اولان آدمه دينور

يقال رجل زعوم وزعوم اى العيى اللسان وزعوم شول ناقه وقيون مقوله سنه دينور كه كوده سنك ياغى آزارله كه
ز بونلغندن كنايه در و ياغى چوق اولانه دينوركه سموز اكندن كنايه در بو جهتله اضداددندر يقال ناقة وشاة زعوم
اى القليلة الشحم ويقال زعوم اى الكثيرة الشحم وشول ناقه وقيون مقوله سنه دينوركه سموزاكنده وز بونلغنده
شك واشتباه اولنه يقال شاة زعوم اذا كانت قد شك ابها طرق ام لا المزعمة مكرمه وزننده بودخى ز بون اولان
وسموز وقوتلو اولان حيوانه دينور زعوم كبى الزعمة زانك فتحيله زعم لفظندن بناء مره در جمعى زعمات كلور
ومنه تقول هذا ولازعمتك ولازعماتك اى لااتوهم زعماتك تذهب الى رد قوله بو كلام ايكى محلده استعما اولنور ولا
بركسه برنسنه يى بشقه ظن ايله حقيقتى شوبله در ديو خلاف واقع بيان ايدوب بعده خلافى ظاهر اولدقده ايراد
اولنور ثانيا برماده ده آنكله مشورت اولنوب خطا جهتنى ايراد ايتدكده مستشير اولان آدم قول مزبورى رد وابا ايله
جهت صوابى ابراز ايدوب هذا ولازعمتك ولازعماتك ديرلر يعنى حق وصواب بودر بن سنك زعم وظن ايلديكك
سمتلرى توهمله عمل وتلقى ايلمم ديمكدر پس لازعمتك فعل مقدرلااتوهم كلمه سيله منصوبدر المزعامة ميمك
كسريله يلانه دينور حيه معناسنه التزعم تفعل وزننده كوجله يلان سوز دوزمك معناسنه در يقال تزعم
الرجل اذا تكذب المزعم مقعد وزننده چندان اعتماد اولنميه جق ايشه دينوركه حقيقتى متبين اولمامغله حقنده
هركس بركونه زعم ايدر اوله يقال امر مزعم اذا كان لا يوثق به المزاعمة مزاحمه وزننده ومرادفيدر يقال زاعمه
اى زاحمه الزغوم غين معجمه ايله صبور وزننده على قول زغوم كه عصفور وزننده در فصاحت وطلاقتى اولمامغله
اداى مرامدن كما ينبغى عاجز وطوتغون اولان آدمه دينورنته كه عين مهمله ايله ده لغتدر يقال رجل زغوم اوزغوم
اى العيى اللسان زغيم زبير وزننده برقوش آديدر التزغم تفعل وزننده دوه قسمى بوكورمسنى آجق وسربست
چيقرميوب چكه‌رنده ترديد ايلمك معناسنه در يقال تزغم الجمل اذا ردد رغاءه فى لهازمه اشبو تزغم لفظنك
اصل معناى موضوعى بودر بعده كثرت استعماله طارغين وخشمناك كبى تكلم ايلمكده استعمال اولندى يقال تزغم
الرجل اذا تكلم كالمتغضب زغمه غرفه وزننده برموضعدر الزغلة زانك فتحى وضميله شك وشبهه ووهم
معناسنه در ودرونده مضمر اولان كينه وعداوته دينور وخراش وخدشه درونه دينور يقال وقع منه فى قلبى زغلة
اى حسكة الزقم زانك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يى لقمه ايدوب يوتمق معناسنه در يقال زقمه زقما من الباب
الاول اذا لقمه التزقم تفعل وزننده تكلفله لقمه يى يوتمق معناسنه در يقال تزقمه اذا تلقمه الازقام همزه نك
كسريله برآدمه برنسنه يى يوتدرمق معناسنه در الازدقام افتعال وزننده يوتمق معناسنه مطاوعدر يقال
ازقمه فازدقم اى ابلعه فابتلعه الزقوم تنور وزننده بردرلو طعامه دينوركه خرما ايله قيمقدن ترتيب اولنور وزقوم
جهنمده برشجرك اسميدر وباديه ده نابت برنبات آديدركه ياسمن طرزنده چچكلرى اولور تركيده دخى زقوم اغاجى
تعبير اولنور حالا تماشى ايچون باغچه لرده دخى يتشدرلمشدر وزقوم اهل جهنمك طعامنه دينور وغور بلادندن
اريحاء نام بلده يه مخصوص برشجر آديدر مفرداتك بيانه كوره شجر اولدن برنوعدركه حجازى وشامى اولور حجازى
نوع اول وشامى بونوعدر خرمايه شبيه ميوه سى اولور حلو وبرمقدارجه عفوصتلو اولور وچكردكندن استخراج
اولنان دهن رياح بارده يى ومواد بلغميه يى واوجاع مفاصلى تحليل ونقرس وعرق النسا وقالچه اچلرنده اولان ريحى
ازاله ايلمكده عظيم المنافع وعجيب الاثردر ومقدارشربتى اوچ ياخود بش كونه قدر يدى بشر درهمدر وكاه اولوركه
كوترملرى اياغه قالدرر ودبرلركه بو فى الاصل اهليلج كابلى اولوب بنو اميه هندستاندن جلب وار يحاء ارضنده
زدع وغرس ايلديلركيده زك ارض مزبوره طبيعتنى تغيير ايلمكله بوصورته منقلب اولدى الزقة زجه وزننده
طاعون ووباء معناسنه در يقال رماه الله بالزقة اى بالطاعون الزكام غراب وزننده والزكة زجه وزننده
خلقك دماغى ورشحه ونزله ديدكلرى علت اسميدركه دماغك ايكى بطن مقدملرندن فضلة رطوبتك برون
دلكلرينه سيلانندن عبارتدر سببى نزله دركه غدائنده صالح اولان اشياء ايله دماغ غدالنوب وغدايه صالح
اولميانى فضله اولوب اغزدن وبروندن مندفع اولور المزكوم زكام عارضه سنه اوغرامش آدمه دينور يقال زكم
الرجل على المجهول فهو مزكوم اى اصابه الزكام الزكم زانك فتحيله والازكام همزه نك كسريله برآدمى زكام
علتنه اوغراتمق معناسنه در يقال زكمه الله زكما من الباب الاول وازكمه اى جعله مزكوما وزكم جاعده منى يى
آتدرمق معناسنه مستعملدر يقال زكم بنطفته اذا رمى بها وقربه يى طولدرمق معناسنه در يقال زكم القربة اذا
ملأها الزكمة غرفه وزننده ثقيل ونصلق وناتراش كسبه دينور يقال هو زكمة اى ثقيل جاف وبرآدمك اك
صكره طوغان ولدنه دينور يقال هو زكمة ولد ابويه اى آخره الزكمة زجه وزننده ولد طوغوراتك ايقنديسنه

وصقنديسنه دينوركه آنكله ولد طشره اوغرارتنه كه زجه دخى دينوركه بيان اولدى يقال اخرجت الولد بزكمة
واحدة اى بزحرة الزلقوم حلقوم وزننده ومرادفيدر الزلم فتحتيله والزلم صرد وزننده چتال طرنقلى
حيوانك بقنه غنه دينور ظلف معناسنه على قول بقنه غك اكسه سنده اولان سيور بچه مهره يه دينور
ويلكسر اوقه دينور وقارا وقنه دينوركه جاهليتده آنلر ايله استقسام ايدرلر ايدى مثلا بركسه برامره مباشرت
ايده جك اولسه اوقك برينه امر وبرينه نهى تحرير وبرظرف ايچره وضع ايدوب النى اكا ادخال ايدر ايدى
نه كونه چقر ايسه آنكله عامل اولور ايدى جمعى ازلام كلور وزلم وزلم آطه طاوشانه دينور وبر معناسنه كه
وبارك مفرديدر جمعى ازلام كلور التزليم تفعيل وزننده برنسنه يى يومشدوب دوزلتمك وطوغرلتمق معناسنه در
قتى يايى يومشدوب طوغرلتمق كبى يقال زلمه اذا سواه ولينه ودكرمن طاشنك كلنك ايله اطرافنى ديشوب
دورلتمكله دكرملندرمك معناسنه در يقال زلم الرحى اذا ادارها واخذ من حروفها وبرآدمه ناخوش غدا
ويرمك معناسنه در يقال زلم غذائه اذا اساءه المزلم معظم وزننده خفيف وشوخ وظريف اولان بودوره دينور
يقال رجل مزلم اى قصير خفيف ظريف واعضاسى دير نكلى قوندباپولى آته دينور يقال فرس مزلم اى الملزز الخلق
وقولغنك اوجى كسلمش دوه يه وقيونه دينور جنسى پاك اولان دوه نك وقيونك نشان ايچون قولغنك اوجلرندن قطع
ايدرلر وكسمى خوب وموزون وطرح وقطعه سى لطيف اوقه دينور وطاغ كچيسنه دينور وجوره آدمه دينور يقال
رجل مزلم اى الصغير الجثة الازلم احمر وزننده نشان ايچون قولغنك اوجلرى كسلمش صويى پاك اركك
دوه يه وقيونه دينور مؤنثى زلماءدر الازلم الجذع جيمك وذال معجمه نك فتحيله طاغ كچيسنه دينور جذع تازه
معناسنه در طاغ كچيسى وصغن پك چوق ياشامغله آنكله توصيف اولنور كويا كه بهر سنه تازه‌لنورلر بوملابسه ايله
شديد وكثير البلاء دهر وزمانه اطلاق اولنور الزليم امير وزننده بودخى قطعه سى موزون وكسمى لطيف اوقه
دينور الزلمة زانك فتحى وضمى ولامك سكونيله وفتحاتله والزلمة همزه وزننده قطع معناسنه اولان زلم
لفظندن مأخوذلردر بونلر تركيده كسيم وبچم ايله تعبير اولنور وهمبشه عبد ايله جاريه ده استعمال اولنور يقال
هو العبد زلمة وزلمة وزلمة اى قده قد العبد اوحذوه حذو العبد اويشبهه كانه هو وكذلك الامة يعنى شو آدم كوله
كسيمنده وچر پسنده در ياخود كوله قلغنده در ياخود بركونه كوله يه شبيهدركه كويا كه كوله در وزلمة كلمه سى تمييزيته
منصوبدر الزلمة فتحاتله بعض يكى قسمنك قواغنده اولان خلق اندن اصق كوپه يه دينوركه ايكى دانه اولورسه
زلمتان دينور زنمه دخى دينور الزلماء حمراء وزننده ازلم لفظنك مؤنثيدر وطاغ كچيسنك ديشيسنه دينور وچقر
طغانك ديشيسنه دينور المزلئم مشمعل وزننده چوب كيديجى على قول سير وذهابنده وساز افعالنده كتدكجه
آرتور وب مزداد ايديجى انسان وحيوانه دينور يقال هو مزلئم اى ذاهب ماض اوالمرتفع فى سيرا وغيره ومحل آخره
نقل وارتحال اوزره اولان آدمه دينور الازلئمام اقشعرار وزننده كون قباقوشاق اولمق معناسنه در يقال
ازلأمت الضحى اى انبسطت زلم زبير وزننده زلام شداد وزننده اساميدندر الزلم زانك فتحيله خطا
ايلمك معناسنه در يقال زلم الرجل زلما من الباب الاول اذا اخطأ وطولدرمق معناسنه در يقال زلم الاناء
اذا ملأه ووبركى يى ازالتمق معناسنه در يقال زلم عطاءه اذا قلله وبرون كسمك معناسنه در يقال زلم انفه
اذا قطعه الازدلام افتعال وزننده برونى ديبندن كسمك معناسنه در يقال ازدلم انفه اذا استأصله وبرآدمك
باشنى كسمك معناسنه در يقال ازدلم رأسه اذا قطعه الزلم فتحتيله شهرزوور بنده برطاغك آديدر وبرنبات
اسميدركه تخمى وچچكى اولمز برك آلتنه سورمش انجه انجه كوكلرى اولور وآنده يابوان دانه‌لرى اولوركه حلو ومقويدر
المزلهم مشمعل وزننده جست وشيرمرد آدمه دينور يقال رجل مزلهم اى خفيف الزم زانك فتحى وميمك
تشديديله بغلمق معناسنه در يقال زمه زما من الباب الاول اذا شده ودوه نك باشنده اغرى حادث اولمغله باشنى
يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال زم البعير بانفه اذا رفع رأسه لالم به وبركسه باشنى يوقرى طوتمق معناسنه
مستعملدر يقال زم الرجل برأسه اذا رفعه وزم الانف برونى هوايه طوتمق معناسنه دركه كبر ونخوتله دماغ
ايلمكدن كنايه در يقال زم الرجل بانفه اذا شمخ وطولدرمق معناسنه در يقال زم القربة اذا ملأها ودوه يه يولار
يكورمك معناسنه در يقال زم البعير اذا خطمه ويورمكده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال زم الرجل
اذا تقدم فى السير وتكلم ايلمك معناسنه در يقال زم الرجل اذا تكلم وقورد قوزوى يى قاپوب باشنى يوقرى طوته‌رق
آلوب كوتورمك معناسنه دركه قوزينك بيوندن قاوره مغله قوزينك باشى يوقرى قالور يقال زم الذئب السخلة
اذا اخذها رافعا رأسها الزموم قعود وزننده طولمق معناسنه لازمدر يقال زم القربة زما فزمت هى زموما

ای ملأها فامتلأت الزمزمة زلزله وزننده اوزون اوزادی کورلده یه‌رك وبانقولیه‌رق سسلنمك معناسنه‌در
ایراقدن طاغ ایچنده‌ن کلان طوپ ورعد آوازی کبی یقال زمزم الشیء اذا صات بعیدا وله دوی و بو معناده اسم
اوله‌رق استعمال اولنور تقول سمعت زمزمة ای صوتا بعیدا وله دوی و پیدرپی کوك کورلده‌مك معناسنه‌در که شدیده
اولمامغله کورلدیسی خوش ومعتدل و یغموری فراوان اولور یقال الرعد یزمزم ای یصوت متتابعا وهو احسنه صوتا
واثبته مطرا وزمزمه آتش پرست طائفه‌سی طعام ایدرکن دمساز اولدقلری نغمه‌یه دینور که کگزلرنده
و بوغزلرنده برگونه ازگی ایله ورانه ایله تردید وترجیع آواز ایلمکدن عبارتدر نه شق شفه ونه تحریك لسان ایدرلر
بیلنرنده اول کلام مصنوعدر بیگانه‌لر فهم ایلمیوب همان کندیلری فهم ایدرلر بو معناده کذلك مصدر واسم اوله‌رق
استعمال اولنور یقال زمزم العلوج ای تراطنوا علی اکلهم وهم صموت لا یستعملون لسانا ولا شفة لکنه صوت تدیره
فی الخیاشیم والحلوق فیفهم بعضهم عن بعض وزمزمه ارسلان کومور دیسنه دینور الزمام کتاب وزننده
برنسنه‌یی باغلیه‌جق باغه دینور بولاره زمام اطلاقی بو جهتله‌در جمعی ازمه کلور الزمزمة زالرك کسریله جماعت
انسانی‌یه دینور علی قول دوه قسمندن وانساندن اللی نفردن عبارت گروهه دینور یقال جاءت زمزمة ای جماعة
اوهی خمسون من الابل والناس وجن طائفه‌سندن یاخود برنجی جانوردن بربلوکه و برسوری‌یه دینور وشول
دوه سوریسنه دینور که ایچنده کوچکلری اولمیه یقال زمزمة من الابل ای جماعة مافیها صغار الزمزیم زالك
کسریله بودخی ایچنده صغیر اولمیان دوه سوریسنه دینور الزمزوم عصفور وزننده گزیده ومنتخب دوه‌لره
علی قول یوز مهار دوه‌یه دینور وزمزوم القوم برقوم وجماعتك گزیده وخلاصه ونخبه‌سنه دینور یقال هو
زمزوم القوم ای سرهم بضم السین الزمزم جعفر وزننده والزمازم علابط وزننده چوق صویه دینور
یقال ماء زمزم وزمازم ای کثیر و زمزم وزمازم کعبهٔ مکرمه‌نك یاننده اولان معروف قیونك اسمیدر شارح دیر که
کثرت ماء سبیله اطلاق اولندی وتانیث وعلمیله غیر منصرفدر پس بعضلرك لفظ سریانیدر قوللری غیر معتبردر
گویا که ابتداء جریانه بشلدقده هاجر جنابلری زم زم دیو خطاب ایلمکله من بعد زمزم اطلاق اولندی سریانیده
زم طور گتمه دیمك معناسنه ایمش زمّ بقم وزننده بودخی بئر زمزمك اسمیدر التزمزم تزلزل وزننده
دوه کوکره‌مك معناسنه‌در یقال زمزم الجمل اذا هدر الزمام رمان وزننده یوکسك بویلو اوته دینور الازمیم
همزه‌نك کسریله محاق گیجه‌لرندن بر گیجه‌یه دینور و برموضع آدیدر وآیك اواخرنده هلال شکلنده گورینن آیه
دینور که نوری آز اولمغله اول شکله گیرر الزمم فتحتینله قرشو ومقابل معناسنه‌در یقال وجهی زمم بیته ای تجاهه
وقریب معناسنه مستعملدر تقول داری زمم داره ای قریب منها ویقال امرهم زمم امم ای متقارب زم زالك
فتحیله جیحون ساحلنده بر بلده آدیدر زمّ زالك ضمیله برموضعدر زمرزم حمیر وزننده خوزستانده برموضعدر
الازدمام افتعال وزننده خودبینلك ایلمك معناسنه‌در یقال ازدم الرجل اذا تکبر وقورد قوزوسنی قاپوب باشنی
یوقری طوته‌رق ایلتمك معناسنه‌در یقال ازدم الذئب السخلة اذا اخذها رافعا رأسه زنیم نونله زبیر
وزننده ساریه جنابلرینك والده‌سی اسمیدر وساریه اصحابدندر نهاوند غزاسنده اهل فرس ایله کارزاره مشغول
ایکن فرس عسکرندن برمقداری اوغورلنوب لشکر اسلامك وراءنده اولان جبله قصد واول تقریبله بغتة
ارقه‌دن هجوم ایلمك صددنده ایکن مدینه‌ده خلیفه فاروق اعظم حضرتلری منبر اوزره خطبه اوقورکن
بو حالی کشف ربانی ایله عین الیقین مشاهده ایلدکده خلال خطبه‌ده همان یا ساریة الجبل الجبل دیو
ندا ایلدی ساریه دخی اسماع الهیله ندای فاروقی استماع ایلمکله جبل طرفنه التفات ایلدکده
کیفیت مزبوره‌یی مشاهده ایدوب فی الحال آنلری دخی جمله کوه انداز ایله طعمهٔ تیغ قهر ونکال ایلدیلر
و بو کرامات حضرت فاروقیه‌دندر رضی الله عنه وزنیم برجوجه آدمك اسمیدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری آنی گوردکده عافیت واعتدال وجود نعمتنه تشکراً سجدهٔ شکران ایدرلر ایدی وزنیم ذویب الطهوی
نام شاعرك اسمیدر کذلك انس بن ابی ایاس نام شاعرك جدّی اسمیدر الزنمتان فتحاتله که زنمه‌نك تثنیه‌سیدر
بعض قیون وکچی قسمنك قولقلری بوشنده قریب وگردنلکنه مقابل اتدن خلق آصقی کوپه‌یه دینور زلمه وزلمتان
دخی دینور شارح دیر که مؤلف زلمتان لفظنی زنمتان ایله بیان ایلدی لکن امهات سائره‌نك بیانلرینه گوره زلمتان
بعض اغنامك بوغزلرنده اولان وزنمتان بیناگوشلرنده اولان کوپه‌دن عبارتدر وزنمتان اوق گزینك گرتکنك ایکی
اوجلرینه اطلاق اولنور نونك سکونیله ده جائزدر الزنمة ثمره وزننده والزنمة فتحاتله والزنمة همزه وزننده
زلمه وزلمه معناسنه‌درکه ذکر اولندی یقال هو العبد زنمة وزنمة وزنمة ای زلمة بودخی قطع معناسنه

اولان زنمهٔ آتیدن مأخوذدر وزنمه فتحاتله بر نبات آدیدر وصوبی پاك اولان دوه‌نك کسیلان قولاغنك پارچه‌سنه
دینور که دیبندن کسیموب اویله‌جه کوپه طرزنده صالنوب قالور صوبی پاك اولدیغنه نشان ایچون ایدرلر الزنم
کتف وزننده والازنم احمر وزننده والمزنم معظم وزننده زنمه‌لو دوه‌یه دینور مونثی زنمه‌در وزنماء ومزنمه‌در معظمه
وزننده الزنم فتحتینله زلم وزننده ومرادفیدر که قیون وکچی بقنه غنك اردنده اولان مهره‌یه دینور الزنیم
امیر وزننده برقومه صکره‌دن ملحق اولوب آنلردن اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل زنیم ای مستلحق فی قوم
لیس منهم واوغلانه دینوردعی معناسنه ذکر اولنان زنمهٔ اذن معناسندندر وشول فرومایه ولئیم کمسنه‌یه دینور که
لؤم ودنائتله یاخود شرّ وشناعتله معروف اوله یقال هو زنیم ای لئیم معروف بلؤمه او شرّه المزنم معظم وزننده
زنیم ایله ایکی معناده مرادفدر وخرده دوه‌لره دینور و بر دوه پوغورینك اسمیدر ازنم احمد وزننده بنی
یربوعدن بر بطندر وازنم بن جشم تسمیه‌دن بربطن پدریدر و برموضع آدیدر الزنام غراب وزننده آفت وداهیه
معناسنه‌در وهارون رشیدك سازنده‌لرندن براستاد نی‌زنك اسمیدر الترنیم تفعیل وزننده برکسه‌یی مخاصمه ایچون
برآدمه یوللامق معناسنه‌در تقول زنموا الی هذا الخصم ای بعثوه لی لیخاصمنی الازنام همزه‌نك کسریله اغاج قسمی
قیونك کوپه‌سی کبی صالقم صالقم یمشلنمك معناسنه‌در یقال ازنم الشجر اذا صارت له زنمة الازنم الجذع ازلم الجذع
معناسنه‌درکه ذکر اولندی الزهومة والزهمة زالرك ضمیله قوقمش سموزاتك رایحه‌سنه دینور یقال اخذت
زهومة اللحم وزهمته وهی ریح لحم سمین الزهم زالك ضمیله مطلقا متعفن رایحه‌یه دینور یقال به زهم ای ریح
منتنة ووحشی جانورك یاخود دوه قوشنك وآتك ایچ یاغنه دینور علی قول مطلقا ایچ یاغنه دینور وزباد ایله
معروف یعنی قلیه مسك دیدکلری عطره دینور که زباد دیدکلری کدینك قویرقلری آلتندن دریله مبالی بیندن
صیزوب آلورلر الزهم فتحتینله برنسنه‌یه یاغ بیلاشوب زفر اولمق معناسنه‌در یقال زهمت یده زهما من الباب
الرابع اذا دسمت وتخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در یقال زهم الرجل اذا اتخم الزهمة فرحه وزننده یاغ بیلاشق اله
دینور یقال یده زهمة ای دسمة الزهم کتف وزننده گوده‌سی سموز و یاغلو لحیم وشحیم آدمه دینور علی قول
گوده‌سنده سموزلك بقیه‌سی اولانه دینور یقال رجل زهم ای سمین کثیر الشحم او الذی فیه باقی طرق المزاهمة
مفاعله وزننده برکسه‌یه دشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال زاهمه اذا عاداه و برآدمه کوجنوب بیزار اولق ایلمك
معناسنه‌در یقال زاهمه اذا حاکه ومفارقت معناسنه‌در یقال زاهمه اذا فارقه و یقین اولمق معناسنه‌در
یقال زاهمه اذا قاربه بو جهتله ضدّ اولور کذلك سیروشی حالنده و بیع وشراء وسائر افعال ومعاملاتده مداناة
ومقاربت معناسنه مستعملدر زهمان سکران وزننده وزایك ضمیله برکلبك و برموضعك آدلریدر الزهم
وهم وزننده سموزلکدن کیك ایلکلمك معناسنه‌در یقال زهم العظم زهما من الباب الاول اذا امخ و برآدمی
برنسنه‌دن زجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال زهم فلانا عن کذا اذا زجره عنه و برکمسه‌نك حقنده چوق سوز
سویلمك معناسنه‌در یقال زهم فلانا اذا اکثر الکلام علیه الازهام همزه‌نك کسریله بودخی سموزلکدن کیکلر
ایلیك بغلمق معناسنه‌در یقال ازهم العظم اذا امخ الزهمان عطشان وزننده امتلا اولمش آدمه دینور الزهزمه
زمزمه وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی ودوه آدیملرینی صق صق آته‌رق یورغلامق معناسنه‌در یقال زهزم
البعیر اذا ارتك فی المشی زهام غراب وزننده برموضعدر زهدم جعفر وزننده عنترة العبسی نام شاعر و پهلوانك
فرسی اسمیدر و بشر بن عمرو والی یاحی فرسنك اسمیدر وزهدم ارسلانه دینور وچقر طغانه علی قول طغان
باوریسنه دینور وابرق ایله زبازده اولان مواضعدن برموضعك آدیدر الزهدمان تثنیه‌بنیه‌سیله بنو عبس
قبیله‌سندن ایکی برادره اطلاق اولنور برینك اسمی زهدم و برینك کردم یاخود قیس ایدی وزهدم بن مضرّب تابعی
موثوقدر الزام جام وزننده هر نسنه‌نك ربع مقدارنه دینور یقال مضی من النهار زام ای ربع ومضی زامان
ای نصفه زیرا ایکی ربع نصف اولور وزام نیسابور اولکه‌سنده برایالت آدیدر عامهٔ ناس جام دیرلر جمیله الزوم قوم
وزننده اهل یمنه مخصوص بردرلو طعام آدیدر که سود ایله ترتیب ایدرلر لذیذ اولور زوم زالك ضمیله حجازده
برموضعدر وارمینیه اولکه‌سنده برناحیه‌در زومان زالك ضمیله اکراد قومندن بر طائفه و بر بوی آدیدر الزویم
امیر وزننده برکش نسنه‌یه دینور یقال شیء زویم ای مجمع الزامات فرق معناسنه‌درکه فرقه‌نك جمعیدر بلوکلر
وگروهلر دیمکدر مفردی زامه‌در یقال زامة من الناس وزامات ای فرقة وفرق الزیم عنب وزننده متفرق اته
دینورکه اعضاده مجتمع اولمامغله ظاهر اولمیه یقال لحمه زیم ای متفرق یعنی متفرق فی اعضائه لیس بمجتمع
فی مکان فیبدن و پراکنده دابه‌لره دینور کذلك پراکنده چاپل عسکریه دینور وجابر بن حی التغلبی واخنس

بن شهاب فرسلرينك اسميدر وبو علميت وفرقه تأويليله تأنيث علتلريله غير منصرفدر الزيمة تمره وزننده نخلة
يمانيه ده برقريه آديدر الزيمة زانك كسريله شول دوه سوريسنه دينور كه اقلى ايكى اوچ واكثرى اون بش قدر
اوله التزيم تفعل وزننده بلوك بلوك پراكنده اولمق معناسنه در يقال تزيم الخيل اذا تفرق وبدنك اتى پارچه پارچه
وبلوك بلوك اولمق معناسنه در يقال تزيم اللحم اذا صار زيما زيما وكوده ده اولان ات پك دپرنكلى وصيق وطقناز
اولمق معناسنه اولمغله كويا كه ضد اولور يقال تزيم اللحم اذا اشتد اكتنازه وانضم بعضه الى بعض الزيزم
زاى اولانك كسريله جن طائفه سنك جولديلرندن حكايه در الزيم زانك فتحيله مخاطبى اسكات ايدیجى سوز
سويلمك معناسنه در يقال زام له يزيم ويزام زيما من الباب الثانى والرابع فاسكته اى تكلم له بكلمة فاسكته بها
الازيم احمر وزننده بوكورمز اولان دوه يه دينور يقال بعير ازيم اذا كان لا يرغو فصــــل السين المهملة
السأم سينك فتحى وهمزه نك سكونيله والسأم فتحتينله والسأمة ضربه وزننده والسآمة كرامه وزننده
والسآم سحاب وزننده برنسنه دن بيقوب اوصانمق معناسنه در كه بزمك وبيزار اولمق تعبير اولنور يقال سئم
الشئ ومنه سأما وسأما وسأمة وسآمة وسآما من الباب الرابع اذا مل السؤوم صبور وزننده اوصانق وبيقغين
آدمه دينور كه بزكين وبيزار تعبير اولنور الاسأم اكرام وزننده برآدمى برنسنه دن بيقدروب اوصاندرمق وبزدرمك
معناسنه در تقول اسأمته اذا جعلته سؤوما السنهم قنفذ وزننده فتحى بيوك آدمه دينور يقال رجل سنهم اى الكبير
العجز السجوم قعود وزننده والسجام كتاب وزننده كوز ياشى آزجه آقمق على قول چوق آقمق معناسنه در
يقال سجم الدمع سجوما وسجاما من الباب الاول اذا سال قليلا او كثيرا السجم رجم وزننده والسجوم هجوم
وزننده والسجمان فتحاتله متعديدر كوز ياشى آقتمق وبلود يغمور آقتمق معناسنه يقال سجمت العين والسحابة الماء
سجما وسجوما وسجمانا من الباب الثانى والاول اذا قطر دمعها وسال قليلا او كثيرا ويقال سجم الرجل الدمع وسجم
وسجوم برايشدن اويالنوب كيجكمك وآغردپرنمك معناسنه در يقال سجم عن الامر اذا ابطأ الاسجام همزه نك
كسريله والتسجيم تفعيل وزننده والتسجام تذكار وزننده برآدم كوز ياشنى آقتمق معناسنه در يقال اسجم
الرجل الدمع وسجمه تسجيما وتسجاما اذا صبه السجم فتحتينله بللو وآشكاره اولان صويه دينور يقال بالارض
سجم اى ماء بين وآقان كوز ياشنه دينور وسكود اغاجنك يپراغنه دينور الاسجم ازيم وزننده ومرادفدر كه
بوكورمز اولان دوه يه دينور الساجوم بركونه بويه آديدر وبرده نك اسميدر اسجوم صبور وزننده والمسجام
محراب وزننده شول ناقه يه دينور كه صاغيلوركن پاچه‌لرنى كروب باشنى يوقرى ديكوب طوتاراوله وبو افراط
ادرارى موجبدر يقال ناقة سجوم ومسجام اذا فشحت رجليها عند الحلب وسطعت برأسها السحم سينك
وحاى مهمله نك فتحيله والسحمة غرفه وزننده والسحام غراب وزننده سياهلغه دينور سواد معناسنه
الاسحم اسود وزننده ومرادفيدر كه سياه نسنه يه دينور وبو بنوزه دينور قرن معناسنه وبرصنم آديدر وشول
قانه دينور كه عربلر برماده ضمننده عهد ويمين ايلدكلرنده اللرنى اكا طالدررلر وسحابه اطلاق اولنور ومه تكمه سنه
اطلاق اولنور كه ممه نك باشنده اولان خرده دانه درسياهجه اولور حلمة الثدى معناسنه وخمر طلوسنه اطلاق
اولنور السحم فتحتينله برشجر آديدر ودموره دينور حديد معناسنه السحم ضمتينله دموزجى چكيجلرينه دينور
ذوسحيم زبير وزننده برموضع آديدر وسحيم ابن تبع اسميدر كه شهزاده يمن ايدى وسحيم مثلم بن مشخرة الضبي
فرسنك اسميدر واثمه لغتدن برذاتك اسميدر السحماء سوداء وزننده دبره اطلاق اولنور وبرشجر آديدر وشريك
بن السحماء اصحابدندر سحماء والده سنك اسميدر پدرى عبدة بن مغيث ايدى ابو سحمه طلحه وزننده باهله
قبيله سندن براجزك كنيه سيدر وسحمة بنت كعب قضاعه قبيله سى نسبندندر سحمه غرفه وزننده برجل
آديدر وجزء بن خالدك فرسى اسميدر سحم زفر وزننده نعمان بن منذرك فرسى اسميدر سحامه ثمامه وزننده
يمامه ده كلب قبيله سى يوردنده برصو آديدر سحامه سحابه وزننده برمحدث اسميدر سحام غراب وزننده
يمنده برقضا آديدر وفلج نام محلده بروادى آديدر وبركلبك اسمى اولان سخام خاى معجمه ايله در جوهرى مهمله وهم
ايلمشدر الاسحام همزه نك كسريله بلود يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال اسحمت السماء اذا صبت ماءها
الاسحمان افعوان وزننده برشجر آديدر اسحمان زبرقان وزننده برطاغك اسميدر بونده همزه نك ضمى خطادر
وسياه نسنه يه دينور السخم سينك وخاى معجمه نك فتحيله سياهلغه دينور يقال به سخم اى سواد الاسخم
اسود وزننده ومرادفيدر يقال شئ اسخم اى اسود السخيمة سفينه وزننده والسخمة غرفه وزننده
برآدمك حقنده قلبك قرارسنه وحقد وكينه يه دينور يقال به لفلان سخيمة وسخمة اى حقد المسخم

معظم وزننده برآدمك حقنده كين طوتمش كسه يه دينور يقال هو مسخم بفلان اى به سخيمة التسخم تفعل
وزننده بركسيه برآدمك قلبى قراروب كين وعداوت بغلمق معناسنه در يقال تسخم فلان عليه اذا تحقد التسخيم
تفعيل وزننده بركسه حقنده برآدمى طارلتمق معناسنه در يقال سخم بصدره اذا اغضبه وبرنسنه يى سياه ايلمك
معناسنه در يقال سخم الله وجهه اى سوده وصويى اصمق معناسنه در يقال سخم الماء اذا اسخنه وات
قوفمق معناسنه در يقال سخم اللحم اذا انتن السخام غراب وزننده والسخامى والسخامية ياى مشدده ايله
باده خوشكواره دينور وسخام كوموره اطلاق اولنور وتنجره قاره سنه دينور يقال طلاه بالسخام اى بسواد
القدر وقوشك يلكلرى الته اولان يومشق تويلره دينور يقال وجه الغلام لين كالسخام وهو الريش اللين تحت
ريش الطير وقطنى واطلس كبى يومشق وملايم قماشه وثوبه دينور يقال ثوب سخام اى لين المس السخماء
حمراء وزننده جابجا سهل وغليظ اولان قره طاشلق تپه يه دينور السدم فتحتينله غمكين اولمق على قول ندامتله
غمكين اولمق ياخود حزن واندوهه مقارن غيظ وغضب پيدا ايلمك معناسنه در يقال سدم الرجل سدما
من الباب الرابع وهو الهم اومع ندم او غيظ مع حزن وبرنسنه يه پك دوشكون حريص اولمق معناسنه در يقال
سدم بالشئ اذا لهج به وحرص وسدم فحل مسدوم معناسنه در كما سيذكر السادم والسدمان سكران
وزننده غمكين ياخود ندامته مقارن غمكين ياخود حزن واندوهه مقارن غيظناك آدمه دينور المسدوم فحل
سدم معناسنه در السدم كتف وزننده والمسدم معظم وزننده مسدوم وسدم كبى اسرمش دوه يه دينور
على قول ديشى دوه سور يسنه صالبور يلوب بينلرنده اسريوب كزمكله ناقه لر كوسنيدكده صوى اولمامغله
ديشيلره آشمسون ديو ايچلرندن اخراج اولنان اركك دوه يه دينور ياخود ديشى يه آشمقدن ممنوع اولان دوه يه دينور
نه كونه ممنوع اولورسه اولسون يقال فحل مسدوم وسدم وسدم ومسدم اى هايج او الذى يرسل فى الابل فيهدر
بينها فاذا ضبعت اخرج عنها استهجانا لنسله او الممنوع من الضراب باى وجه كان وسدم ومسدم فشقروب
آتيلور اولان صويه دينور السدم ندس وزننده والسدم جبل وزننده والسدم عنق وزننده بونلرده ديك
ديك فشقروب آتيلور اولان صويه دينور جمعلرى اسدام وسدام كلور جبال وزننده على قول مفرى وجمعلرى برابردر
يقال ماء مسدم وسدم وسدم وسدم وسدم اى مندفق السديم امير وزننده كثير الذكر اولان آدمه دينور يقال
رجل سديم اى كثير الذكر وجو سماده اولان يوفقه چه ميسه وطمانه دينور على قول مطلقا طمانه وميسه دينور
السدم سينك ضميله والسدم ضمتينله طولمش ياخود اوزرى طپراقله اورتيلوب بلورسز اولمش قيويه دينور يقال
ركية سدم وسدم اى مندفنة السدم ردم وزننده قاپويى سد ايلمك معناسنه در يقال سدم الباب سدما من الباب الاول
اذا ردمه المسدم معظم وزننده صالمه دوه يه دينور وشول دوه يه دينور كه صرتى ياغر اولمغله برمدت ها ويدى آكنوب
بوش قاله رق ياغرى قپانوب صاغالمش اوله السدم كتف وزننده قيس مجنون وفرهاد كبى شديد العشق اولان
عاشق آشفته يه دينور يقال عاشق سدم اى شديد العشق سدوم صبور وزننده جوهرى لوط عليه السلام قومنك
قريه سى اولمق اوزره رسم ايدوب غلط ايلمشدر صواب اولان سذوم اولمقدر ذال معجمه ايله ومنه المثل * اجور من قاضى
سذوم * وعند البعض سذوم حمص ايالتنده بربلده در شارح ديركه اهل تحقيقك بيانه كوره سذوم ذال معجمه ايله سدوم
معربيدر مترجم ديركه سذوم لوط قومنه مخصوص آلتى قصبه نك بريسيدر آنده برقاضى وارايدى جور ايله مثلدر
جورندن برى بودر كه بركون حضورنه ايكى كمسه كلوب برى آخردن دعوا ايلدى كه بنم بونك ذمتنده بيك درهم
حقم واردر مدعى عليه دخى اقرار ايدوب لكن بش سنه دنصكره مستحق اوله جقدر سزدن نيازايدرمكه بش سنه
نمامنده بن مزبور بيك درهمى ادا ايچون كتوردكده بلكه بو آدمى بوله مم كرم ايدوب بونى بش سنه حبس ايلسكز كه
اولوقتده حاضر بوليم پس مدعى عليهك بو سوزيله مدعى امر قومى بش سنه حبس ايلمشدر انتهى السرم سينك
فتحى وراءنك سكونيله كلب قسمنى اغر ايلمكه مخصوص زجر كلمه سيدر يقال سرماسرما اذا هيجه السرم سينك
ضميله قارنده اولان طوغرى بغرسغك اوجنه دينور كه مقعدك ايچ حلقه سيدر فضلات آندن خروج ايدر السرم
فتحتينله دبر آغريسنه دينور السرمان سينك ضميله حمران وزننده برجنس آرى اسميدر كه پك خبيث
وموذى اولور اشك آريسى ديدكلريدر التسريم تفعيل وزننده پاره پاره كسمك معناسنه در يقال سرمه
اذا قطعه المتسرمة متورمه وزننده بلوك بلوك دوه يه دينور يقال جائت الابل متسرمة اى متقطعة السرجم
جميله جعفر وزننده پك اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه الساسم سينك فتحيله عالم وزننده برجنس
سياه شجر اسميدر على قول آبنوس اغاجيدر ياخود شيزى ديدكلرى شجردر ياخود براغاجدركه آندن ياى دوزيلور

مؤلف شيرى كلمه سنى آبنوس ياخود ساسم ياخود خشب جوزدر ديو رسم ايلمشدر ظاهر اساج اغاجيدر السرطم
جعفر وزننده والسرطم زبرج وزننده اوز ون نسنه يه دينور وشول آدمه دينور كه بليغ وفصيح اولمغله كلامى
بيان وفصاحت اوزره ادا ايدر اوله يقال رجل سرطم اى البين القول فى كلامه وشول تنومند وعظيم الخلقه آدمه
دينور كه بوغزى واسع وسريع البلع واكول اوله يقال هو سرطم اى الواسع الحلق السريع البلع مع جسم وخلق
السطام سينك كسريله آتش كوركى تعبير اولنان دمور كوز كه دينور كه انكله آتش اوچر يلور وقابو طرقزنه
وبند النه دينور وشيشه طقاجنه دينور وقلجك اغزنه دينور السطم سينك فتحيله بودخى قلجك اغزنه دينور
الاسطمة طرطبه وزننده برقوم وجماعتك وسط واشرافنه ياخود بر مصلحتلرى ظهورنده مرجع ومجمعلرى
اولان كاركذار ومصلحت بيلنلرى اولان آدمه دينور يقال اسطمة القوم اى وسطهم واشرافهم او مجمعهم السطم
ضمتيله اصول معناسنه دركه اصلك جمعيدر يقال عادت الاشياء فى سطمها اى اصولها بونك مفردى سطام در
السطم لطم وزننده قابويى بركتمك معناسنه در يقال سطم الباب سطما من الباب الاول اذا اردمه الاسطام
همزه نك كسريله آتش اوچره جك كوسكى يه دينور يقال حول النار بالاسطام اى بالمسعار وعبدالله بن اصرم
نام كسنه نك قلجى اسميدر بنو سعدم جعفر وزننده بنو مالك بن حنظله قبيله سندن بر بطن در ميمى زائددر
السعم سينك فتحيله دوه يوريمسندن بر كونه يورويش اسميدر كه تيز تيز يوريمك اوله جقدر يقال سعم البعير
سعما من الباب الثالث وهو ضرب من سير الابل السعوم صبور وزننده تيز تيز يوراولان ناقه يه دينور
سعيم زبير وزننده اصحابدن مرداس بن عقفانك جدى اسميدر المسعام محراب وزننده على قول مشعان وزننده
سرعتله آقان سيلابه دينور يقال سيل مسعام اى سريع السغم سينك فتحى وغين معجمه نك سكونيله جماع
ايلمك على قول انزالدن خوشلنميوب همان صوقوب چكمك معناسنه در يقال سغم جاريته سغما من الباب الثالث
اذا جامعها وهو ان لا يحب الانزال فيدخل ثم يخرج وسغم دغم كبى رغم لفظنى تأكيدا ايراد اولنور يقال رغما له دغما
سغما وبو تأكيد اولديغيچون واودن مجرد اولور السغم كتف وزننده بد غدا آدمه دينور يقال رجل سغم اى السيء
الغذاء المسغم معظم وزننده والمسغم مكرم وزننده خوش غدا آدمه دينور كه دائما نفايس اكل ايدر يقال
هو مسغم ومسغم اى الحسن الغذاء واتلو جانلو وتازه وناز كبدن اوغلانه دينور يقال غلام مسغم ومسغم
اى ممتلئ البدن نعمة الاسغام همزه نك كسريله اوغلان اتلو جانلو وتازه وناز كبدن اولمق معناسنه در يقال
اسغم الغلام على المجهول وكذا اسغم على المجهول اذا كان مسغما وبرآدمى آزرده دل ايلمك وخاطرينه طوقنمق
معناسنه در يقال اسغم فلانا اذا بلغ قلبه الاذى التسغيم تفعيل وزننده يودم يودم ايچورمك معناسنه در
سغمه الماء اذا جرعه اياه سيغم ضيغم وزننده بر بلده در السقام قافله سحاب وزننده والسقم جبل وزننده
والسقم قفل وزننده خسته لكه دينور يقال به سقام وسقم وسقم اى مرض مؤلف بصائرده مرضى
تعميم ايلمشدر كه جسمانى ونفسانى اولور لكن سقم جسمانى يه مخصوصدر وسقم فتحتينله وسقم قفل وزننده
وسقامه كرامه وزننده مصدر اولور خسته اولمق معناسنه يقال سقم الرجل وسقم سقما وسقما وسقامة
من الباب الرابع والخامس اذا مرض السقيم امير وزننده وصفدر خسته يه دينور بيمار معناسنه جمعى سقام
كاور كرام كبى سقام غراب وسحاب وزنلرنده بر وادى آديدر سقمان سلمان وزننده بر موضعدر السوقم
جوهر وزننده بر جنس اولو اغاجك اسميدر السقمونيا سينك فتحى وياى تحتيه نك تخفيفى وقصريله بر نبات آديدر كه
انجه دن مدكبى بلمنك رطوبت استخراج وتجفيف اولنور اول رطوبته دخى سقمونيا دينور تركيده محموده اوتى
ورطوبته محموده تعبير اولنور بغايت مسهلدر معده واحشايه مخالفتى مسهلات سائره دن اكثردر بناء عليه ساده جه
استعمال اولنميوب فلفل وزنجبيل وانيسون كبى اشياء معطرات مصلحات ايله استعمال اولنور آلتى شعيره
مقدارندن يكرمى يه قدر مصلحلر ايله استعمالى مرة صفرايى واقاصى بدندن لزوجات رديئه يى جاذب وبرجزء
محموده برجزء تربدى تازه سد ايله على الريق شرب قارنده بودانه صوغلجان قوموب بالجمله اخراج ايلمكده عجيب الاثر
ومجربدر مترجم ديركه مفرداتده سقمونيا يونانى اولوب عربيسى محموده اولمق اوزره مرسومدر حتى بك مسهل اولمغله
شاعر اشبو بيت هزل آميزى تفوه ايلمشدر * عواقب الصبر فيما قال قائلهم * محمودة قلت اخشى ان تخرينا * السقطم مطلب
زبرج وزننده فاره يه دينور السكم حيدر وزننده باجه باجه وآديملرى صق صق يوريين ضعيف آدمه
دينور وبر رجل آديدر السكم سينك فتحى وكافك سكونيله برآدم سيكم اولمق معناسنه در يقال سكم فلان
سكما من الباب الاول اذا اصار سيكما السلم سينك فتحى ولامك سكونيله بر قوللى قوغه يه دينور سقا قوغه سى

كبى جمعى اسلم كلور افلس وزننده وسلام كلور جبال وزننده ومصدر اولور يلان صوقمق معناسنه يقال
سلمته الحية سلما من الباب الاول اذا لدغته شارحك بيانه كوره سلامته تفألدر وسلم ديدكلرى اغاجله درى يى
دباغت ايلمك معناسنه در يقال سلم الجلد سلما من الباب الثانى اذا دبغه بالسلم وقوغه اسكيوب بر عملكه عملندن
فارغ اولوب ترميم واحكام ايلمك معناسنه در يقال سلم الدلو اذا فرغ من عملها واحكمها السلم سينك كسريله
وفتحيله بارشمغه دينور صلح معناسنه در مذكر ومؤنث اولور يقال خذوا بالسلم اى بالصلح شارحك بيانى اوزره
تانيثى نقيضى اولان حرب لفظنه حمل ايله در وسلم مصالحه ايدن كمسه ده اطلاق اولنور نته كه حرب محاربه ايدن
كمسه ده اطلاق اولنور تقول انا سلم لمن سالمنى وحرب لمن حاربنى اى مصالح ومحارب وسلم سلام معناسنه دركه انقياد
واطاعت ايلمكدر واسلام معناسنه دركه مسلم اولمقدر قال الشارح وبه قرئ قوله تعالى ادخلوا فى السلم كافة وفسر
بالاسلام السلم فتحتينله سلف معناسنه دركه بيوع انواعندن بر نوعك اسميدر يقال عقد عقد السلم اى السلف مؤلف
سلفى سلم ايله وسلمى سلف ايله تعريف ايلدى قدورينك بيانه كوره سلف وسلم لغتده ايكى بدلك برينك تعجيلى
وآخرك تأجيلنى متضمن عقددن عبارتدر وعرف شرعده ثمنك تعجيلى ومثمن اولان مالك تأجيلنى موجب
عقدده مخصوص اولدى شروط واوصافى كتب فقهيه ده مبسوطدر وسلم انقياد واستسلام معناسنه در ومنه قوله تعالى
والقوا اليكم السلم اى الاستسلام والانقياد وسلم بر شجر اسميدر بو شجر مغيلان اغاجى انواعندندر مصر تيكنى
وسنط اغاجى تعبير اولنور عشنه قرظ دينور كه بلاموداوله جقدر آنكله درى دباغت اولنور مفردى سلمه در وسلم
تسليمدن اسم اولور كه حضرت بارى تعالانك امر وحكمنه رضا وانقياددن عبارتدر واسير كه دينور يقال اخذه
بالسلم اى بالاسر واسير وكرفتاره دينور يقال هو سلم اى اسير المسلوماء ميمك فتحى والفك مديله ذكر اولنان
سلم نام اغاجلرى چوق يره دينور يقال ارض مسلوماء اى كثيرة السلم السلمة فرحه وزننده طاشه دينور جمعى
سلام دركتاب وزننده وهر برى تر ونازك ولطيف اولان خاتونه دينور يقال امرأة سلمة اى الناعمة الاطراف وسلمه
اساميدندر سلمة بن قيس الجرمى وسلمة بن حنظلة السحيمى صحابه لردر وبنو سلمه انصاردن بر بطن در وسلمة
بن كهلاء بجيله قبيله سى نسبنددر وسلمة بن الحارث كنده قبيله سى نسبنددر وسلمة بن عمرو بن ذهل وسلمة بن غطفان
بن قيس وعميرة بن خفاف بن سلمه وعبدالله بن سلمة البدرى الاحدى وعمرو بن سلمة الهمدانى وعبدالله بن سلمة
المرادى رجال محدثيندندر پس جوهرينك عربده انصاردن بطن اولان سلمه دن غيرى سلمه يوقدر قولى خطادر
شارح ديركه جوهرى بنو سلمه يى انكار ايلمشدر سلمه فتحاتله اصحابدن فرق نفر ياخود اولمقدار ذوات اسميدر
واتوز نفر ياخود اول قدر محدثين اسملريدر وسلمة الخير وسلمة الشر ايكى معروف كمسه در وام سلمه بنت امية كه
امهات مؤمنيندندر وام سلمه بنت يزيد وام سلمه بنت ابى حكيم ياخود بو ام سليم ياخود ام سلمان در صحابيه لردر
السلام سينك فتحيله نقص وعيب وفناء وزوال شائبه سندن سالم ومنزه اولان دائم وباقى حق جل وعلا
حضرتلرينك اسماء حسناسندندر فى الاصل مصدردر وسلام سلامه كبى مصدردر عيوب وآفاتدن برئ وسالم
اولمق معناسنه در يقال سلم من العيوب والآفات سلاما وسلامة من الباب الرابع اذا برئ وبين الاسلام تحيت
اولان سلام عليكم بو معنادندر كه سلامتله دعا ايلمكدر اسم اوله رق دخى استعمال اولنور وسلام يلان صوقمش
كمسه يه دينور سليم كبى كما سيذكر وسمبساط نام قلعه قربنده بر موضع آديدر ومكة مكرمه نك اسميدر وحجازده
بر طاغك آديدر وقصر السلام رقه ده هارون رشيدك بر كوشكى اسميدر وبر شجر آديدر بونده سينك كسريله ده
زبانزده در لطايفدندر كه بر اعرابى يه بر آدم تحيت قصديله السلام عليك ديدكده اعرابى جوابنده والجحجاث
عليك ديدى اول آدم باهو بونه كونه جوابدر ديو اعتراض ايلدكده سلام وجحجاث ايكى كونه آجى اغاجلردر سن
بر يسنى بكا حواله ايلدك بن دخى سكا ديكرينى تفويض ايلدم ديو جواب ايلدى وسلام اساميدندر عبدالله بن سلام
الحبر وبرادرى سلمة بن سلام ويكانى سلام وسلام بن عمرو صحابه لردر وابو على الجبائى محمد بن عبدالله بن سلام در
ومحمد بن موسى بن سلام السلامى كه جدنه منسوبدر محدثدر دار السلام جنت اعلادر كه داخل اولنلر آفاتدن ونعيمى
انقضاسندن سالم اولورلر تقول اللهم ادخلنا دار السلام اى الجنة نهر السلام نهر دجله در مدينة السلام
بغداد بهشت انساندر محدثيندن حافظ محمد بن ناصر وعبدالله بن موسى وشعرادن محمد بن عبدالله السلاميون
بغداده منسوبلردر السليم امير وزننده والمسلوم بونلرده سلام كبى يلان صوقمش كمسه يه اطلاق اولنور وبو
تفأل قيلنمشدر يقال رجل سلام وسليم ومسلوم اى لديغ سلام كتاب وزننده بر صو اسميدر سلام غراب
وزننده بر موضع آديدر سليم زبير وزننده اساميدندر سليم بن منصور قيس غيلان قبيله سندن منشعب بر قبيله

بدر بدر كذلك جذامدن برقبيله پدريدر واون بش صحابه اسميدر وام سليم بنت ملحان وام سليم بنت سحيم
صحابيه لردر ذات السليم برموضعدر درب سليم بغداد دروازه لرندن بر دروازه در سليمه جهينه وزننده
بر رجل اسميدر ابو سلمى بشرى وزننده زهير نام شاعرك پدريدر ابو سلمى سكرى وزننده وزغ ديدكلرى
آلاجه كلرك كنيه سيدر سلمان سينك فتحيله برطاغك آديدر ومراد قبيله سندن بر بطن در عبيدة السلمانى
آنلردندر زمان سعادتده اسلامه كلوب لكن شرفياب صحبت اولمدى وسائر بعض محدثين سلمانيين دخى آنلردندر
خطيب سلمانى كبى وسلمان بن سلامه وابن ثمامه وابن خالد وابن صخر وابن عامر وابن الاسلام الفارسى اصحابدندر
اخير سلمان فارسى حضرتلريدر ابو سلمان بوق بوجكنك كنيه سيدر السلم سكر وزننده نردبانه دينور مؤنثدر
وبعضا مذكر اولور درجه ومرقاة كبى جمعى سلالم وسلالم كلور يقال صعد على السلم اى المرقاة شاح دير كه جاى
سلامت اولان محل فوقانى به تسليم ايلديكيچون اطلاق اولندى وسلم اوزنكويه اطلاق اولنور يقال جعل بالفرس
سلما اى غرزا وربان بن سيارك فرسى اسميدر وعانه ديدكلرى كواكبك صاغ طرفنك اشاغى سمتنده نيجه كوكبلره
اطلاق اولنور كه نردبان شكلنده در وسلم سبب معناسنه مستعملدر كه برنسنه يه موصل اولان وسيله در يقال
اتخذه سلما اى سببا السلامة كرامه وزننده سلام كبى عيوبدن وآفتدن برى وپاكيزه اولمق معناسنه در يقال
سلم الرجل عن العيب والافة سلاما وسلامة من الباب الرابع اذا نجا وبرئ منها وسلامه اساميدندر سلامة بن عمير
بن ابى سلامه صحابه در وسيار بن سلامه محدثدر وسلامة بنت الحر الازديه وسلامه بنت معقل الخزاعيه وسلامه كه
حاضنهٔ ابراهيم بن حضرت مصطفى بدر عليهما السلام صحابيه لردر التسليم تفعيل وزننده آفتدن محفوظ
وبرى قلمق معناسنه در يقال سلمه الله تعالى من الافة اى وقاه اياها وبرنسنه يى برآدمه طپشرمق معناسنه در
تقول سلمته الى فلان اذا اعطيته اياه ورضا معناسنه دركه خداى متعالك حكم وقضا وقدرنه راضى اولوب
امرينه بيون صونوب هرنه ظهور ايدرسه خيرا وشرا قبول تامله قبول ايلمكدن عبارتدر يقال هو فى التسليم اى
فى الرضى وسلام معناسنه دركه مراد تحيه در سلام عليكم ديو سلام وبرمكدر كه تحيت وسلامتله دعا ايلمكدن
عبارتدر يقال سلمه اى قال له سلام عليكم التسلم تفعل وزننده تسليم اولنان نسنه يى اخذ وقبض ايلمك
معناسنه در تقول سلمته اليه فتسلمه اى اعطيته فتناوله واسلامه كلمك معناسنه در يقال كان كافرا ثم تسلم اى اسلم
الاسلام همزه نك كسريله اطاعت وانقياد ايلمك معناسنه در يقال اسلم الرجل اذا انقاد ومسلمان اولمق معناسنه در
يقال اسلم اليهودى اى صار مسلما وبرآدمى مخذول ايلمك معناسنه دركه همزه سى سلب ايچوندر يقال اسلم العدو
اذا خذله وطپشرمق تفويض معناسنه در يقال اسلم امره الى الله تعالى اى سلمه ومشغول ودركار اولديغى نسنه يى
ترك ايلمك معناسنه در تقول اسلمت عنه اذا تركته بعد ما كنت فيه التسالم تفاعل وزننده برى بريله صلح ايدوب
بلا منازعه معناسنه در يقال تسالما اذا تصالحا وتقول العرب هولا يتسالم خيلاه اى لا يقول صدقا فيسمع منه يعنى
فلانك ايكى فرقه سوارى سپاهى برى بريله صلح ايلمز ديمكدر كه فلان كلامى راست سويلمزكه استماع وقبول اوله ديجك
موقعده ايراد اولنور ز يرا ايكى سوارى عسكرى برى بريله مصالحه ايلديكده يكديكره قصد وهجوم ايلميه رك على حالهما
بوللرينه كيدرلر پس كلام مزبور ايكى سوزى برآرايه كلمز وبرى برينه اويمز كذا ايدر ديمكدن كنايه اولور زيرا ايكى سوزى
برى برينه منافر ومصادم اولانكسه كذا ايدر المسالمة مفاعله وزننده بركسه ايله صلح ايلمك معناسنه در برى برينك
شرندن سالم اولورلر يقال سالما اذا صالحا الاستلام افتعال وزننده والاستلأم استفعال وزننده خاصة
حجر اسودى لمس ايلمك معناسنه دركه زيارت ايلمك تعبير اولنور اوپمك ايله يا ال سورمك ايله اولور يقال استلم الحجر
يعنى الاسود استلاما واستلأمه استلاما اذا لمسه امابالقبلة او باليد شارحك بياننه كوره سلمه دن مأخوذدر كه حجر
معناسنه در يا خود سلامدن مأخوذدر كه تحيت معناسنه در واستفعالده لأمه دن مأخوذدر كه درع وسلاح
معناسنه دركويا كه آنك زيارتى عذابدن حرز ووقايه اولور وابن اعرابى اجتماع معناسنه اولان ملأمه دن مأخوذدر
ديدى واستفعالده استعمالى قليلدر انتهى واستلام اكينك سنبله سى ظهور ايلمك معناسنه در يقال استلم الزرع
اذا اخرج سنبله وصلح ايدشمك معناسنه دركه مشاركت ايچوندر ومنه يقال هولا يستلم على سخطه اى لا يصطلح
على ما يكرهه الأسلم مصغر بنيه سيله سرحد پرمقله آدسز پرمق بيننده اولان طمره دينور الاستسلام امتثال
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال استسلم الرجل اذا انقاد واصلا شاشوب صاپيه رق منصل يولك وسطندن كتمك
معناسنه مستعملدر يقال استسلم تكم الطريق اذا ركبه ولم يخطئه التمسلم تمفعل وزننده كه باب مخصوصدر
بركسنه مسلم اسميله تسميه اولمق معناسنه در يقال كان فلان يسمى محمدا ثم تمسلم اى سمى بمسلم اسالم همزه

مضمومه ايله سراة اولكه سنده برطاغك آديدر مدينهٔ سالم اندلسده برشهردر السلامية سينك فتحيله ثماء نام
محل يانده بنى حزن يوردنده برصويك آديدر وبر بشقه صويك آديدر سلام شداد وزننده صعيد اولكه سنده
برقريه در خيف سلام مكه قضاسنده برناحيه در وسلام بن سلم وابن سليمان وابن ابى سلام وابن شرحبيل وابن
ابى عمره وابن مسكين وابن ابى مطيع محدثلردر وسلام بن ابى الحقيق وسلام بن محمد بن ناهض وسعد بن جعفر بن سلام
ومحمد بن سلام البيكندى كه محدثلردر تشديد وتخفيفلرنده اختلاف اولنمشدر سلميه سينك ولامك فتحى وميمك سكونيله
حمص قربنده بربلده در محدثيندن عتيق السلمانى فتحاتله در ذوسلم فتحتينله برموضعدر وذوسلم بن شديد بن
ثابت اذواء يمندندر سلمى سكرى وزننده نجد ديارنده برموضع آديدر وطائف شهرنده برقله نك اسميدر وطى
قبيله سنه مخصوص برطاغك آديدر كه مدينه نك شرقيسنده واقعدر وبرقبيله آديدر وبرنبات اسميدر وايكى صحابه
اسميدر واون التى صحابيه نك اسميدر ام سلمى ابورافع جنابلرينك زوجه سيدر سلمى حبلى وزننده
اساميدندر سلمى بن عبدالله بن سلمى وسلمى بن غياث وسلمى بن منقذ وابو سلمى القتبانى على قول بو سكرى وزننده
محدثلردر السلامان سينك فتحى وتثنيه بنيه سيله برشجر آديدر وبنى شيبان يوردنده برصو آديدر وبر رجل اسميدر
سلامه شداده وزننده بنت عامردر كه معتقهٔ حضرت عائشه در وسلامهٔ المغنيه شول مطربه در كه عبدالرحمن
بن عبدالله بن ابى عمار كه تابعيندن عباد اهل مكه دندر مزبوره يه تعشق ايلمشيدى وعبدالرحمن افراط عبادتندن
قس ايله ملقب اولمغله مزبوره يى كنديسنه اضافتله سلامة القس اطلاق ايلديلر السلامية شداديه وزننده
موصل قضاسنده برقريه در عبدالرحمن بن عصمه نام محدث ونيجه محدثلر اورادندر السلامى حبارى وزننده
دوه نك بقنغنده اولان كميكه دينور وانسانك اللرنده واياقلرنده اولان كوچك كميكه دينور كه پرمق اوزنلغنده واندن
قصه رق اولور جمعى سلاميات كلور ميمك فتحى ويانك تخفيفيله مؤلف عظام صغار طول اصبع واقل فى اليد والرجل
عبارتيله رسم ايلمكله او بلجه ترجمه اولندى لكن سائر امهاتده وكتب تشريحده مشروح اولديغى اوزره سلامى
پرمق كميكى اوله جقدر كرك الك وكرك اياغك اولسون هر پرمقده اوچر سلامى اولور كه انجه اوزنجه كميكلردر اغلظلرى
سوافل وادقلرى اواخردر پس مؤلفك فى اليد والرجل قولى ذكر الكل واراده الجزء قبيلندن اولور وسكارى وزننده
سلامى جنوب طرفندن اسن يله وصف اولور كه بوديارلرده قبله يلى وقبله لدوسى تعبير اولنور السليم امير وزننده
يلان صوقمش كمسه يه دينور كه ذكر اولندى على قول اولو محل يارهلويه دينور يقال رجل سليم اى لديغ او جريح
الذى اشفى على الهلكة وآتك وبار كيرك طرنقلرينك ايچ يوزندن چوره سنده قبل بتن يرايله طرنغنك جوفى بيننه كلان
يرينه دينور وافات وامراضدن برى وسالم اولانه دينور جمعى سلماء كلور كرماء كبى سالم لامك كسريله عبدالله
بن عمر بن خطابك ولدى اسميدر جوهرى سالم لفظنى كوزايله رونارالغنده اولان درى ايله تفسيرى غلط وعبدالله
بن عمرك بيتيله استشهادى باطلدر شارح ديركه بيت مزبور بودر * يديروننى فى سالم واريغه * وجلدة بين العين
والانف سالم * پس عبدالله سالمى كمال محبتندن ذكر اولنان درى منزلنده قلمشدر لكن بيت مرقوم زهيرك اولوب
عبدالله انكاء تمثل ايلديكى شيخمك تصحيحكرده سى اولمغله جوهرينك كلامى غلط وبطلاندن سالم اولور
ذات اسلام همزهٔ مفتوحه ايله سلم اغاجى انبات ايدن ارضه اطلاقى اولنور سلم سينك فتحيله اساميدندر سلم
بن زرير وابن جناده وابن ابراهيم وابن جعفر وابن ابى الدبال وابن عبدالرحمن وابن عطيه وابن قتيبه وابن قيس محدثلردر
باب سلم اصفهانده برمحله در كذلك شيرازده برمحله در كتاب الكنايه مولفى ابو خلف محمد بن عبدالملك السلمى الطبرى
انلرك برندن اولمق محتملدر وكتاب مرقوم فقه شافعى فننده بغايت بديعدر سلمى سكرى وزننده ابن جندل دركه
فرددر يعنى بو اسمده يكادر سلمانين سينك ضميله برموضعدر ذوالسلومه صبوره وزننده بنى الهان بن مالكدن
بركسه در سلومه تنوره وزننده بنت حريث بن زيددر كه عدى بن رقاع نام شاعرك زوجه سيدر ذى تسلم تسمع وزننده
بركلمه دركه محل يمينده استعمال اولنور تقول لا بذى تسلم ما كان كذا اى لا والله الذى يسلمك وتثنيه ده بذى تسلمان
وجمعنده تسلمون ومفرد مؤنثده تسلمين وجمعنده تسلمن دينور كذلك اذهب بذى تسلم واذهبا بذى تسلمان واذهبوا بذى
تسلمون ديرلر اذهب بسلامتك معناسنه وذو كلمه سى انجق تسلم كلمه سنه مضاف اولور نته كه لدن كلمه سى عامل اولدقده انجق
غدوه كلمه سنى نصب ايلمكله خاصدر مترجم ديركه مغنى اللبيبده مرسوم اولديغى اوزره عربك اذهب بذى تسلم قوللرنده
باء حرفى ظرفيت ايچوندر وذى زمن محذوفك صفتيدر وصاحب معناسنه در بو جهتله موصوف نكره اولور اذهب
فى وقت صاحب سلامة سكنده اولور كه مظنهٔ سلامت اولان وقتده كيت ديمك اولور وعند البعض ذو الذى معناسنه
اولمغله موصوف محذوف معرفه اولور وجمله اعرابدن محلى اولميه رق صله اولمغله اذهب فى الوقت الذى تسلم

مطلب

فیه دیمك اولور لكن ذوهمان طی لغتنده الذی معناسنه اولمغله بوقولی تضعیف ایلدیلر و بعضلر اذهب بذی
تسلم قولنی بالشان الذی یقال لك فیه تسلم عبارتیله تفسیر ایلدیلر و بعضلر بنه ذوصاحب معناسنه اولوب مقدر الامر
لفظنك صفتی اولمغله اذهب بالامر الذی هوصاحب سلامتك تا و یلنده در دیدیلر وسیبویه لاافعل ذلك بذی تسلم
قولنی لاافعل ذلك بذی سلامتك عبارتیله بیان ایلمشدر وفعل مستقبل مصدر تقدیرنده درو بو عربه مخصوص
یمین كلماتندندر كه لسانمزده باشك ایچون ایشلم تعبیری بو قبیلدندر انتهی سلام شداد وزننده اسامیدندر
وخطیئه نام شاعرك درع وصفنده نظم ایلدیكی اشبو * جدلاء محكمة من صنع سلام * مصراعنده سلام افظندن
مرادی داود علیه السلام در من صنع داود دیمكی مرادایدوب لكن قافیه موافق اولمدیغندن سلیمان لفظنه انتقال
واكا دخی وزن مطاوعت ایلمامكله سلام كلمه سنه ارتحال ایلدی مترجم دیر كه مؤلفك بو توجیهی حفید افندی
مرحومك تصرفات مخصوصه لری قبیلندندر لطیفه بركبیر الانف كمسه نك یانده برآدم بو كون هواخوشجه دكلدر
دیمش همان اول كمسه شدت انفعالله ترك مجلس ایدوب كتمش سببنی سؤال ایتدكلرنده بنم انفمه تعریض ایلدی لطیفه
زیراهوادكر محنته متعلقدر دكرده ایسه قابق اولمغله بونك انفی قایق كبی كبیردر دیو بنی هزل ایتدی دیمش سلیمان
سینك ضمیله اسامیدندر كه بر پیغمبر ذیشانك اسم شریفیدر مؤلف بصائرده اسم اعجمی اولسنی
ترجیح ایلمشدر وسلیمان بن ابی سلیمان وابن صرد وابن عمرو وابن مسهر وابن هاشم وابن اكیمه اصحابدندر
وام سلیمان ایكی صحابیه در مسلم محسن وزننده بكرمی قدر صحابه اسمیدر مسلمه مرحله وزننده
اسامیدندر مسلمة بن مخلد وابن اسلم وابن هانی وابن قیس وابن شیبان صحابه لردر مسلم محسن وزننده
مسلم معظم وزننده سلم جبل وزننده سلم عدل وزننده مسلمه محسنه وزننده مسلمه مرحله وزننده
اسلم احمد وزننده سالم آنك وزننده سلیمه جهینه وزننده اسامیء ناسدندر السلالم علابط
وزننده خیبر قلاعندن برقلعه نك آدیدر سلمون قلمون وزننده بش موضع اسمیدر مؤلف مسیلمة الكذاب
اسمندن سكوت ایلدی ظاهرا استهجانله صون لسانه مبنی در السلتم تای فوقیه ایله زبرج وزننده آفت
وداهیه معناسنه در وغول بیابانیه دینور و یك قیلق یله دینور وشول قوجان دوه یه دینور كه بتون دیشلری
كیدوب وآت دودغی بر درجه ده صارقمش اوله كه بوقاری چكمكه قادر اولمیه وسلتم ناچیز نسنه معناسنه
مستعملدر یقال ماصاب سلتما ای شیئا السلجم جمله جعفر وزننده شلغم تعبیراولنان معروف سبزه
اسمیدر بونده ثای مثلثه ایله ثلجم وشین معجمه ایله شلجم دیمك جائزدكلدر یاخود لغت ردیئه در وسلجم كریملو
واوزون آته واوزون نمرنه دینور واوزون آدمه دینور و باشلو اولوب تند وشدید اولان اركك دوه یه دینور جمعی
سلاجم كلور وصبق وقالین وكورصقاله دینور وچكه لری اوزون اولان باشه دینور وصوبی چوق كهنه
قبویه دینور السلاجم علابط وزننده اوزون آدمه دینور و باشلو اوله رق یاوز اركك دوه یه دینور
بونكده جمعی سلاجم كلور سینك فتحیله المسلخم خای معجمه ایله مشمعل وزننده مدتغ ومتكبر كمسه یه
دینور یقال رجل مسلخم ای متكبر السلعام عین مهمله ایله ضرغام وزننده بیوك قارنلو بوغزینك دلیكی
بول آدمه دینور یقال رجل سلعام ای الواسع الحلق العظیم البطن واوزون برونلو آدمه دینور و برونی انجه
واوزون قورده دینور ابوسلعامه سینك كسریله قوردك كنیه سیدر السلقم قافله جعفر وزننده ارسلانه
دینور وچكه سی پك وشدید اولان دوه یه دینور واوزون برونلو آدمه دینور یقال رجل سلقم ای الطویل الانف
السلاقم علابط وزننده بودخی ارسلانه دینور السلقمة صلقمه وزننده ومراد فیدر كه آزی دیشلری
بری برینه سورمك معناسنه در یقال سلقم الرجل بمعنی صلقم وربه وسوء ظن ایلمك معناسنه در یقال
سلقمه اذارابه السلقامة سینك كسریله دیشی قورده دینور السلهم جعفر وزننده چلمسز انجه آرق
آدمه دینور یقال غلام سلهم ای ضامر واوزون آدمه دینور وخسته لكدن یكیجه قورتلوب قالمش آدمه
دینور یقال هو سلهم ای ناقه من المرض ومدحج قبیله سندن برجماعت آدیدر سلهم زبرج وزننده بررجل
اسمیدر المسلهم مشمعل وزننده لونی متغیر اولمش نسنه یه دینور الاسلهمام اشمعلال وزننده برنسنه نك
لونی متغیر اولمق معناسنه در یقال اسلهم لونه اذا تغیر السم سینك فتحی ومیمك تشدیدیله دلیكه دینور یقال
اضیق من سم الابرة ای ثقبها و بو معنادندر كه عربلر اصاب سم حاجته دیرلر مقصد ومطلبك دلیكنی بولدیكه
اصابت ایلدی دیمك اولور وسموم الانسان وسمام الانسان بدن انسانیده اولان دلكلردن عبارتدر كه
آغز و برون وقولق وسائر دلكلر دروسم آغوبه دینور زهر معناسنه بوایكی معناده سینك حركات ثلاثیله ده

لغتدر جمعی سموم كلور وسمام كلور سینك كسریله وسم سینك فتحیله قاطر بونجغی مقوله سی نسنه لره دینور كه
دكزدن چقار وآت قسمنك ككزنده اولان ایكی طمرك هر برینه دینور ایكیسنه سمان دینور سم الفار صچان
اوتنه دینور سم الحمار دفلی اسمیدر كه آغو اغاجی دیدكلری شجردر فارسیده خرزهره دینور سم السمك
شجرهء ماهی زهره دركه بالق اوتی دیدكلری داروك نباتیدر بوصیر دیمكله معروفدر مفاصل اغریلرینه وقالچه
وآرقه اغریلرینه ونقرس علتنه نافعدر ومستعمل اولان قشریدردوكوب صویه براقسه لرا كل ایدن بالقلرسرخوش
اولوب صویك یوزنه چقرلر و بیراغنده قوت ودهنیت اولمغله چراغلرده فتیل یرینه یقارلر وسم لفظی مصدر
اولور برآدمه زهر ایچوردك معناسنه یقال سمه سما من الباب الاول اذا سقاه السم وطعامه یاشرابه زهر قاتمق
معناسنه در یقال سم الطعام اذا جعل السم فیه وشیشه نك اغزنی طیقامق معناسنه در یقال سم القارورة
اذا سدها وایكی كمسه یی بارشدرمق معناسنه در یقال سم بینهما اذا اصلح و برنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در
یقال سم الشیء اذا اصلحه و برنسنه یی بركیسه یه مخصوص قلمق ومخصوص اولمق معناسنه متعدی ولازم
اولور یقال سم النعمة الیه فسمت هی ای خصها فخصت و برماده نك كنه وغورینه نظر ایدوب دقت وامعانله
بوقلمق معناسنه در یقال سم الامر اذا سبره ونظر غوره المسام میمك فتحیله مسمه نك جمعیدر كه موضع سم
معناسنه دركندیده دلیك اولان یره دینور مسام الجسد بو معنادندر كه بدنده اولان منافذدر مراد بشره ده اولان
خفی وخرده منفذلردر كه عرق و بخار انلردن ترشح وخروج ایدر اول دلكلره سموم وموقعلرینه مسام دینور یقال
هذا دواء یفتح مسام الجسد ای ثقبه پس اطبانك مسامات تعبیرلری جمع الجمع صورتنده اولور وتخفیفی غلطدر
السامة عامه وزننده خاصه معناسنه در یقال عرف ذلك العامة والسامة ای الخاصة واولوده اطلاق
اولنور وزهرناك حیوانه دینور و بولابن وتامز قبیلندندر وسام ابرص كه سم ابرص دخی دینور برنوع زهرناك
ایری وآلاجه كلردر برص ماده سنده بیان اولندی اهل المسمة سهل المذمة وزننده كشینك خاصه واقارب
ومتعلقاتنه اطلاق اولنور السموم صبور وزننده اتسی یله دینور كه سام یلی تعبیراولنور اكثری كوندز
هبوب ایدر سمیتلو اولمغله طوقندیغی برباد ایدر جمعی سمائم كلور یقال اصابته السموم ای الریح الحارة المسموم
بادسموم اسدیكی كونه دینور تقول سم یومنا علی المجهول فهو مسموم ویقال یوم سام ومسم علی زنة اسم الفاعل
ای ذوسموم السمسم زمزم وزننده والسماسم علابط وزننده تلكی یه دینور ثعلب كبی وسمسم
اغوبه دینور سم معناسنه وكوچك جثه لو قورده دینور علی قول مطلقا قورده دینور و برقومسال ادیدر
وسماسم خفیف الروح ولطیف وسریع انسان وحیوانه دینور و برقوش ادیدر السمسام ثرثار وزننده
قورده دینور وسماسم ایله معنای ثانیده مرادفدر السمسم زبرج وزننده شیرلغن یاغنك دانه سنه دینور كه
تحریفله صوصم تعبیراولنور فارسیده كنجد دینور لزوجتلی ومعده یی وفمی مفسد یعنی آغزده رائحهء كریهه یی
مورثدر مصلحی عسلدر منهضم اولانی بدنی مسمن و بیراغنك مطبوخیله نطول شعری مصلح ومطولدر
و برنوعی كه فارسی تعبیر ایله جلبهنك دیمكله معروفدر بودیارلرده جبل هندی دیدكلریدر افعالده خربق
دیدكلری داروبه قریبدركاه اولور كه اندن نصف درهمی بردرهمه دك مفلوجه اسقا ایلمكله خلاص بولورلر
لكن بر درهمی استعمال خطرناكدر مفردی سمسمه در هایله مترجم دیر كه بو معنادن مأخوذ اوله رق اهل
تصوف بیننده سمسمه اصطلاحلرندندر شول معرفت دقیقه دن عبارتدر كه غایت خفادن دقیق اولور
عبارتدن اشارتله ادراك اولنمز وسمسم جلجلان اسمیدر كه كشنش دیدكلری تخمدر و برنوع حبه اسمیدر
و برقومسال ادیدر مفتوح اولان سمسم مصحفی دكلدر السمسم سینلرك ضمیله و بعضا مكسور اولور
یاخود جوهری كسر ایله تقییدنده غلط ایلدی قزل قرنجه لره دینور مفردی سمسمه در شارح دیر كه ضمله
وكسر ایله اولدیغی نیجه ائمهء لغت ثبت ایلدی وسمسم چابك وچالاك آدمه دینور السمسمة زلزله وزننده
تلكی قسمی لنك ایله یلك معناسنه در یقال سمسم الثعلب اذا عدا السمسام سحاب وزننده والسمسمان
والسمسمانی سینلرك ضمیله بونلرده خفیف الروح لطیف وسریع انسان وحیوانه دینور السمامة سحابه
وزننده آدمك شخص وسوادنه دینور كالبد معناسنه یقال هو بهی السمامة ای الشخص وآت قسمنك
كردننده تویدن بردائره اسمیدر كه مقبول نشانه در وخرابه بنادن قالمش مشخص اثره دینور و بیراغه دینور
لواء معناسنه وطلعت انسانی یه دینور یقال هو حسن السمامة ای الطلعة السمة سینك ضمیله خرما
بیراغندن طوقنمش صفره یه دینور كه خرما كسدكلری وقتده انی اغاجك آلتنه بسط ایدرلر تا كه دوكیلنلر

اكا واقع اوله جمعى سمم در صردكبي وقرابت معناسنه در يقال بينهماسمة اى قرابة السمة سينك كسريله وفتحيله انسانك دبرنه دينور سمويه سينك وميم مشددهنك ضميله اسمعيل بن عبدالله نام حافظك لقبيدر الاسم فتحتينله دلكلرى طاره جق برونه وصف اولور يقال انف اسم اى الضيق المنخرين المسم ميمك كسريله مسن وزننده دسترس اولديغى طعامى قدرتى يتشديكى مقدارى اكل ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل مسم اذا كان يأكل ماقدر عليه سمى ربى وزننده حجازده بر وادى اسميدر السمان شداد وزننده برنباتدر السمان سنك ضميله جبل سرانده برقريه‌در سمايم سنك فتحيله صحار قربنده بر بلده‌در السنغ نون مشدده ايله جرد حل وزننده رغم لفظنه اتباعا ذكر اولور يقال رغماله سنغما على قول بوشين معجمه ايله‌در سنبو سينك وبانك فتحيله مصرده بارنده ايكى قريه‌در البسنام سحاب وزننده دوه‌نك اوركجنه دينور جمعى اسنمه كلور وسنام الارض برك اورته‌سنه اطلاق اولنور وسنام بصره ايله يمامه بيننده برطاغك آديدر وماوان ايله ربده بيننده برطاغ آديدر و بصره ده برطاغك آديدر كه دجال ايله برابرجه يوريجكى منقولدر الاسنام همزه‌نك كسريله بنى اسد يوردنده برطاغك آديدر وخلى ديدكلرى نباتك يمشنه دينور مفردى اسنامه‌در المسنمة محسنه وزننده اسنام ديديكى نبات انبات ايدن يره دينور يقال ارض مسنمة اذا كانت تنبت الاسنام السنم سكر وزننده صغره دينور بقره معناسنه سنوم صبور وزننده برموضعدر السنمة فتحاتله اوتك اوجلرنده سنبله مثالنده اولان چكنه دينور السنم فتحتينله دوه بيوك اوركجلو اولمق معناسنه‌در يقال سنم البعير سنما من الباب الرابع اذا صار سنما التسنيم تفعيل وزننده دوه‌يى سموردوب اوركجنى بيوتمك معناسنه‌در يقال سنم الكلاء البعير اذا عظم سنامه وقابى باشلوطولدرمق معناسنه مستعملدر يقال سنم الاناء اذا ملاءه و برنسنه‌نك اوزرنه واوسط طرفنه چقمق معناسنه مستعملدر يقال سنم الشئ اذا علاه وتسنيم القبر تسطيح مقابليدر كه قبرك اوزرنى اوركج شكلنده يكى يايمقدن عبارتدر يقال سنم القبر ضد سطحه وتسنيم جنتده برصويك اسميدر كه جنتك غرف وقصورلرى اوزرندن جريان ايدر كه هر برينه اوغريوب كذران ايدر على قول برچشمه‌در كه اهل جنت اوزره يوقريدن اشاغى به جارى اولور الاسنام همزه‌نك كسريله بودخى دوه‌يى سموردوب اوركجنى بيوتمك معناسنه‌در يقال اسنم البعير يعنى سمنه وتوز وتتون مقوله سى يوقرى هوايه آغمق معناسنه‌در يقال اسنم الدخان اذا ارتفع وآتشك علوى يك عظم اولمق معناسنه‌در يقال اسنمت النار اذا عظم لهيبها السنم كتف وزننده بويلنوب اوجلرنده چچكى چقمش نباته دينور واوركجى بيوك دوه‌يه دينور يقال بعير سنم اى عظيم السنام اسنمه همزه‌نك فتحى ونونك ضميله ياخود ذات اسنمه طخفه قربنده برتپه‌نك آديدر التسنم تفعل وزننده بودخى برنسنه‌نك اوزرينه چقمق معناسنه‌در يقال تسنمه اذا علاه و برآدمى تغلبله آلمسزين تيزدست طوتمق معناسنه‌در يقال تسنمه اذا اخذه معافسة المسنم معظم وزننده هاودى آلنوب من بعد كوبدن آزاده اولمش دوه‌يه دينور السنمات فرحات وزننده بنى نمير يوردنده برنيچه اوزون اوزادى الجق طاغلره اطلاق اولنور السوم نوم وزننده والسوام غراب وزننده برمتاعى صاتلق ايلمك معناسنه‌در تقول سمت بالسلعة اسوم بها سوما وسواما اذا عرضتها للبيع وصاتلق متاعه قيمت آرتمغله پهايه چقرمق معناسنه‌در تقول سمت بالسلعة اذا غاليتها مؤلف بوراده اقتصار ايلمشدر زيرا ساثر اصولده مرسوم اولديغى اوزره سوم طرفيندن تحقق ايدر ابتدا سوم البايع دركه متاعنى صاتلق ايلكله پها تعيين ايلمكدر ثانيا سوم المشترى دركه آلمغه طالب اولوب بشقه پها عرض ايلمكدر يقال سام البايع سلعته وسامها المشترى مؤلفك سرد ايلديكى ايكنجى معنا لايسوم الرجل على سوم اخيه حديثندن مأخوذ دركه بايع ايله مشترى بيننده قرار واقع اولمشيكن خارجدن بركسه كندى آلمق ايچون قرار كرده دن زائد قيمت عرض ايلمكدن عبارتدر وسوم بردوزه‌يه آب روان كبى مرور ايلمك معناسنه‌در يقال سامت الابل اوالريح اذا مرت واستمرت وطوار اوتلامق معناسنه‌در يقال سامت المال اذا رعت و برآدمه رنج ومحنتلو برايش تكليف ايلمك على قول رنج ومحنته كرفتار ايلمك معناسنه‌در يقال سامه الامر اذا كلفه اياه و بواكثرى عذاب وشر وظلم مقوله سى حالاتده استعمال اولنور وسوم قوش برنسنه اوزرينه دونوب طولشمق معناسنه‌در يقال سامت الطير على الشئ اذا حامت المساومة مكالمه وزننده والسوام جدال وزننده بودخى برمتاعه قيمت ارتمغله پهايه چقرمق معناسنه‌در تقول ساومت بالسلعة اذا غاليت مؤلف بونده دخى اقتصار ايلمشدر زيرا امهات سائره‌نك بيانلرينه كوره مساومه ابتدا بايع صاتلق متاعنه برپها تعيين ايدوب صكره مشترى اندن ازجه پها عرض ايلمكدر بووتيره ايله پهاسو يلشه‌رك بينلرنده قرارداده اولور بوندن لسانمزده بازارلشمق ايله تعبير اولنور تساوم دخى بومعنايه در

الاستيام افتعال وزننده مساومه معناسنه‌در تقول استمت بالسلعة وعليها اذا غاليتها وصاتلق متاعك پهاسنى سؤال ايلمك معناسنه‌در تقول استمته السلعة وعليها اذا سألته سومها يعنى اكا پها تعيين ايلمسنى طلب ايلدم السيمة سينك كسريله والسومة سينك ضميله اسملردر تعيين وتسميه اولنان پازاره دينور كه مراد قيمتيدر يقال انه لغالى السيمة والسومة اى السوم التسويم تفعيل وزننده بودخى برآدمه رنج ومحنتلو برايش تكليف ايلمك ياخود محنتلو برايشه كرفتار قلمق معناسنه‌در يقال سومه الامر اذا كلفه اياه اواولاه اياه وآته نشان ايچون تمغا باصمق معناسنه‌در يقال سوم الفرس اذا جعل عليه سيمة اى علامة و برآدمى هرنه ايشلرسه ايشلسون ديو كندى باشنه وكندى حالنه قومق معناسنه‌در يقال سوم فلانا اذا خلاه وسومه لما يريده و برآدمى بركسه كندى مالنه حاكم ايدوب هروجهله تصرفنى اكا طپشرمق معناسنه‌در چفتلك كتخداسى كبى يقال سومه فى ماله اذا حكمه وطوارى كندى باشنه مسيب اوتلاغه صاليورمك معناسنه‌در يقال سوم الخيل اذا ارسلها و برقومى شبخون ايلمكله احواللرنى تباه و برباد ايلمك معناسنه‌در يقال سوم على القوم اذا اغار فعاث فيهم السوام سحاب وزننده والسائمة كندى باشنه اوتلاغه صاليورلمش دوه‌لره دينور يقال له سوام وسائمة اى ابل راعية مؤلفك دوه‌يه تخصيصى عرب طائفه‌سنه نسبتله‌در بو خسه جميع ماشيه ودابه‌ده جاريدر مكر اول وضعى دوه‌يه اولوب بعده متسع اولمش اوله الاسامة همزه‌نك كسريله دوه‌لرى كندى باشنه اوتارمق معناسنه‌در يقال اسام الابل اذا ارعاها وقيونك اغزنى توسيع ايچون برقازمق معناسنه‌در يقال اسام الحفرة على الركية اذا حفرها و برنسنه‌يه حواله نظر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسام اليه ببصره اى رماه به السيمة سنك كسريله والسومة سنك ضميله والسيماء سنك كسرى ومد وقصرايله والسيمياء الفك مديله علامت ونشان معناسنه‌در يقال فيه سيمة الصلاح وسومته وسيماه وسيماؤه وسيمياؤه اى علامته شارح ديركه علم سيميا ايله متداول اولان سيميا لفظ عبرانى اولان شيم‌به معربيدر كه آله معناسنه‌در المسومة معظمه وزننده كه اشبو حجارة من طين مسومة كريمه‌سنده واقعدر بعض مفسرين عليها امثال الخواتيم و بعضلر معلمة ببياض وحمرة و بعضلر معلمة بعلامة يعلم انها ليست من حجارة الدنيا عبارتيله تفسير ايلديلر يعنى شول طاشلردر كه اوزرلرنده مهر مثالى نقشلر وارايدى كه من عندالله اولديغنه علامات ايدى ياخود آق وقرمزى الاجه ايدى ياخود انلرده دنيا حجاره‌سندن اولمدقلرنى معلم بركونه علامت ونشانه وارايدى و بونلر تسويمك معناى اولندن مأخوذدركه نشانه قلمق معناسنه‌در السامة حاله وزننده قيونك اغزنى توسيع ايچون قازيلن حفره‌يه دينور جمعى سيم در عنب وزننده وطاغلرده اولان شول طمره دينور كه طاغك اصل طينتنه مخالف اوله والتونه وكومشه على قول معدنلرده اولان التون وكومش طمرلرينه دينور جمعى سام در واغاجك اوزكنه دينور وعربستانده برموضعدر و يمنده ايكى قريه آديدر و بصره‌ده برمحله آديدر كه بنوسامه دخى ديرلر وسامة بن لؤى بن غالب كعبك برادريدركه رجال نسب مصطفويه‌ندر عليه السلام محدثيندن ابراهيم بن الحجاج السامى و برجماعت بصريون اكا منسوبلردر السام حال وزننده خيزران اغاجنه دينور وهذيل يوردنده برطاغك آديدر واسم ابن نوح عليه السلام در وقبالرده صوابر كلجك خلق اويمه چقوره دينور سمويه سينك كسرى وميمك ضميله اصحابدندر فى الاصل بلقاء شهرندندر نصرانى ايكن اسلامه كلدى المسامة ملامه وزننده شول انلو وقالين تخته‌يه دينور كه قپونك آلت ايشكنه وضع اولنوب قپونك قاعده‌سى آنك اوزرنده اولور ومحفه‌نك اوكده اولان قالين دكنكه دينور السوام سحاب وزننده آتك كوزلرى التنده اولان ايكى چقوره دينور ايكيسنه سوامان ديرلر سوام غراب وزننده برقوش آديدر يسوم يقول وزننده جبال فرقده متصل برطاغدركه همان آنده اوق وياى دوزدكلرى نبع وشوحط اغاجلرى بتوب واول اغاجلرده ميمون كروهى ايوا ايدرلر السهم سينك فتحى وهانك سكونيله حظ ونصيب معناسنه‌در جمعى سهمان وسهمه كلور سينلرك ضميله يقال له فى هذا سهم اى حظ وقمار اوقنه دينور كه آنكله مقارعه اولنور يلكسر وتمرنسز ساده اولور جمعى سهام كلور مقارعه معناسنه مساهمه بوندندر وسهم نبل كلمه سنك مفرديدر كه عربى اوقه دينور فارسيده تيردينور زيرا نبل كلمه سنك لفظندن مفردى يوقدر شارحك بيانه كوره بونكده جمعى لفظندن سهامدر وسهم البيت تركيده دخى اوق تعبير اولنان دير كه دينور كه آنى سقف آكنه اوزادوب سائر ديركلرى واغاجلرى آنك اوزرينه استوار ايدرلر وسهم معاملات ومساحانده آلتى ارشون مقداره اطلاق اولنور يقال ضرب المساح بسهمه فى الارض وهو مقدار ست اذرع فى معاملات الناس ومساحاتهم وارسلان طوتجق قولبه‌نك قپوسى اوزره وضع ايتدكلرى

مصنع طاشه دینور که ارسلان اول قولبه قپوسندن ایچری کیروب زنبرکله وضع اولان طعمه یه یاپشدقده قپان
تخته سی کبی اول طاش دوشوب قپویی سد ایدر وسهم قریشدن برقبیله آدیدر که بنوسهم ایله متعارفدر کذلك باهله
قبیله سندن برقبیله آدیدر السهم ضمتیله کونشك پرتوندن هواده ایلك ایلك تخیل اولنان خرده نسنه لره
دینور که اسی کونلرده متخیل اولور چوجقلر شیطان عربه سی تعبیر ایدرلر وحرارت غالبه معناسنه در وعاقل
وحکیم کارکذارلره دینور یقال هم سهم ای عقلاء حکماء عمال السهمة غرفه وزننده خصلغه دینور یقال
بینهما سهمة ای قرابة وبهره ونصیب معناسنه در یقال له فی هذا سهمة ای نصیب السهام سحاب وزننده
بودخی اسی کونلرده هواده ایلك ایلك متخیل اولان نسنه لره دینور مخاط الشیطان معناسنه ویاز کونلرنده
هوانك آتشین اسبسنه دینور که انسان وحیوانی علو کبی چالوب برباد ایدر نته که بادیه ده واقعدر یقال فی یومنا
هذا سهام وهو حر السموم ووهج الصیف ویقال سهم الرجل علی المجهول اذا اصابه السهام السهام غراب
وزننده وفتحله ده جائزدر بدنه عارض اولان آرقلغه وبوزقلغه دینور سام بلی چالمش کبی یقال به سهام ای ضمر
وتغیر سهام کتاب وسحاب وزنلرنده یمنده بروادی آدیدر بعض نسخه ده وبفتح لفظی اشاغیده مرسوم اولمغله
طغیان قلمدر محلی بورادر السهوم هجوم وزننده برکسه یا برحیوان آرقلیوب لون وبدنی متغیر اولمق معناسنه در
یقال سهم الرجل وسهم سهوما من الباب الثالث والخامس اذا ضمر وتغیر لونه وبدنه وچهره ترش وعبوس اولمق
معناسنه در یقال سهم وجهه اذا عبس ویقال بوجهه سهوم ای عبوس السهام غراب وزننده دوه یه
مخصوص برمرض آدیدر شارحك بیاننه کوره بوراده وبالضم لفظی ساقطدر ومرض مزبور دوه یی اسی چالمقدن
عارض اولور المسهوم سهام علتنه اوغرامش دوه یه دینور المسهمة معظمه وزننده سهام علتنه اوغرامش
دوه لره دینور یقال بعیر مسهوم اذا اصابه السهام ویقال ابل مسهمة اذا اصابها السهام الساهمة آرقلیوب
زبونلنمش ناقه یه دینور یقال ناقة ساهمة ای ضامرة السهوم صبور وزننده طوشنجل قوشنه دینور سهم الرامی
برکوکب آدیدر ذوالسهم معاویة بن عامرك لقبیدر غنایمدن احراز ایلدیکی سهم وحصه سنی دائما قرناء واصحابنه
اعطا ایلدیکیچون ملقب اولدی ذوالسهمین کرز بن الحارث اللیثی لقبیدر المسهم معظم وزننده سهام شکلنده
چبوقلی نسج اولنمش قماشه دینور المسهم مکرم وزننده هجین اولان آته دینور که ایکی باشدن عربی وکحیل
اولمیاندر بوزآت تعبیر اولنور وشول کسبه دینور که دردعشق ومحبتدن وجودی نال قلم کبی قالمش اوله یقال رجل
مسهم الجسم ای ذاهبه فی الحب ومسهم ذکری آتی اسهامدن نادر اوله رق اسم فاعل اولور الاسهام همزه نك
کسریله سوری چوغالدوب اوزاتمق معناسنه در یقال اسهم الرجل فهو مسهم کاسهب فهو مسهب زنة
ومعنی بونلر نوادردندر زیرا قیاس اولان هانك کسریله اولمقدر ساهم کنده قبیله سنه مخصوص برفرس اسمیدر
فصـــل الشین المعجمة الشأم شینك فتحی وهمزه نك سکونیله وبعضا تخفیفا الفه قلبیله قبله نك صول
طرفنده واقع بلادك یعنی اولکه نك اسمیدر قبله نك مشأمه سنده یعنی صول جانبنده وقوعی باعث تسمیه در نته که
یمن اولکه سی یمین قبله ده اولمغله یمن اطلاق اولدی وبعضلر دیدیلر که بنی کنعاندن برقوم اول اولکه یه تشأم یعنی
صول طرفلرنده واقع اولمغله اکا عزم وارتحال ایتدکلریچون شام تسمیه اولندی وعلی قول سام بن نوح علیهما
السلام اورایه نازل اولوب آبادان ایلمکله اسمیله مسما اولدی زیرا سام سریانیده شین معجمه ایله در یاخود شامه دن
ماخوذدر که خال معناسنه در اولکهٔ مرقومه نك ارضی جابجا خال کبی آق وقزل وسیاه اولمغله اسم مزبور ایله
تسمیه اولندی پس قول اخیرلره کوره مهموز اولمز وشام مؤنثدر ارض تأویلیله وبعضا مذکر اولور شارح دیرکه
زمخشری سائر اهالی شرق کبی حسبی ماده سندن اهل شامه بغض وعداوتلری اولمغله اساسده هو من اهل
الشأم والشأم عن مشأمة القبلة وهم اصحاب المشئمة عبارتیله تعریض وازدراء ایلمشدر الشأمی همزه ایله
اصلی اوزره در والشآمی سحابی وزننده والشآم سحاب وزننده اسم منسوبلردر لفظ اخیر تهام ویمان کبیدر
شارح دیرکه شام لفظنده قولین اخیرینه کوره شامی همزه سز اولمق لازمدر الاشأم همزه نك کسریله شام
اولکه سنه کلمك معناسنه در یقال اشأم الرجل اذا اتی الشام التشأم تفعل وزننده شامه نسبتلمك معناسنه درکه
بن شاملویم دیمکدن عبارتدر یقال تشأم الرجل اذا انتسب الی الشام وصول طرفه عزیمت ایلمك وصول طرفه
یاتمق وصولمق ونمك معنالرینه در یقال تشأم الرجل اذا اخذ نحو شماله وبرنسنه یی اوغورسز عد واتخاذ ایلمك
معناسنه در یقال تشأموا به مثل تطیروا التشئیم تفعیل وزننده برآدمی شام طرفنه تسییر ایلمك معناسنه در یقال
شأمهم اذا سیرهم الی الشأم الشؤم شینك ضمیله اوغورسزلق معناسنه در یقال به شؤم ای ضد الیمن شارح دیرکه

عربلر برسمته کیدرکن صول طرفدن مرئی اولان جانوری تطیر ایلمکله اوغورسزه شؤم اطلاقی آندن منشعب اولمشدر
انتهی وشؤم سیاه دوه لره دینور وآق تویلو دوه لره دینور بوایکی معناده لفظندن مفردی یوقدر الشأم شینك
فتحی وهمزه نك سکونیله برآدمی اوغورسزلغه اوغراتمق معناسنه در یقال شأمهم وعلیهم شأما من الباب الثالث
اذا جر علیهم الشؤم الشائم برآدمی اوغورسزلغه اوغرادیجی کمسیه دینور الشأمة سلامه وزننده اوغورسز اولمق
معناسنه در یقال شؤم فلان علیهم شأمة وشئم علی المجهول ای صار شؤما علیهم ما اشأمه فعل تعجبدر فلان
نه عجب اوغورسزدر دیمکدر المشؤوم مذموم وزننده والمشوم مقول وزننده اوغورسز بداختر ومنحوس کمسیه دینور
مترجم دیرکه درة الغواص نام کتابنده حریری دیمشدرکه بلاهمز مقول وزننده مشوم دیمك اوهامدندر صواب اولان
مشؤوم اولمقدر مذموم وزننده یقال شؤم الرجل علی المجهول فهو مشؤوم ویقال شأم فلان اصحابه اذا مسهم
بشؤم من قبله یعنی یاران وهمدملرینه اوغورسزلغی سرایت ایتدردی وشهاب شرحنده دیدیکه کلام مزبورك
مقتضاسی مشوم فاعل معناسنه اولمقدر نته که مستور ساتر معناسنه در وشریف مرتضی قولی اوزره بو عرب
مطلب
استعمالی دکلدر زیرا عربلر بالنفس بدبخت اولانه مشوم وغیره بدبختلکی ساری ولاحق اولانه شائم دیرلر قالدیکه
مشؤوم مضروب وزننده ومشوم مقول وزننده ایکیسیده صحیحدر نهایت وزن ثانی خلاف افصحدر ومادهٔ
مرقومه شأمه دن مأخوذدر که صول جانبه دینور نته که اوغورلیلق معناسنه اولان یمن یمنه دن مأخوذدرکه صاغ
طرفه دینور زیرا عربلر خیر ومنفعتی یمینه وشر ومضرتی شماله نسبت ایدرلر حتی فلان عندی بالیمین دیرلر فلانك
یانمده وقع وحرمتی واردر معناسنه وفلان عندی بالشمال دیرلر فلان یانمده بی عزت وحیثیتدر دیمك برده ومفسرینك
اصحاب میمنه ایله اصحاب مشأمه نك تفسیری خصوصنده اقاویل عدیده لری اولمغله محللرنده مشروحدر انتهی الاشائم
اشأم لفظنك جمعیدر ایامن مقابلیدر که ایمن کلمه سنك جمعیدر اوغورسزلر ونامبارکلر دیمکدر ویقال طائر اشأم ای جار
بالشؤم ویقال جری لهم الطائر الاشأم والطیر الاشائم زیرا عربلر قوش ایله تفأل وتطیر ایدرلر الشومی طوبی
وزننده اشأم لفظندن مؤنثدر صول اله وصف اولور یقال ضربه بالید الشومی ضد الیمنی الشأمة تمره وزننده
والمشأمة مرحله وزننده یمنه ومیمنه مقابلیدر که صول جانب دیمکدر الشئمة شینك کسریله طبیعت معناسنه در
یقال هو کریم الشئمة ای الطبیعة نته که همزه سز دخی لغتدر المشاءمة مفاعله وزننده برآدمی یا برنسنه یی
صول طرفه المق معناسنه در تقول شائم باصحابك علی الامر ای خذبهم ذات الشمال الشم فتحتیله صوغوق
معناسنه در یقال یوم شدید الشم ای البرد ومصدر اولور صوغوق اولمق معناسنه یقال شم الماء شما من الباب
الرابع اذا برد الشم کتف وزننده اوشومش آدمه دینور علی قول قارنی آچ اوله رق اوشومش آدمه دینور یقال
رجل شم ای بردان اومع الجوع والومه دینور موت معناسنه واغویه دینور سم معناسنه بونلره برودتلرندن ناشی
اطلاق اولندی الشمة فرحه وزننده سموز بقره یه دینور یقال بقرة شمة ای سمینة شبام سحاب وزننده
برنبات آدیدر الشبام کتاب وزننده اناسنی امتسون دیو اوغلاق آغزینه ارقوری کچوردکلری اغاجه دینور که
اسنك تعبیر اولنور وشبام برقبیله وشامده برموضع ویمنده قبیلهٔ همدان یوردنده برطاغ وجبل کوکبان نحنده حمیر
قبیله سنه مخصوص بربلده وزمر یاننده بنی حبیب قبیله سنه مخصوص بربلده وحضرموت ایالتنده بربلده
اسملریدر وشبام نسوانك یوزلرینه طوتدقلری پچه نك باغنه دینور که ایکی طرفلو ایکی دانه اولمغله شبامان دیرلر
اکسه لرندن بری برینه بند ایدرلر الشبم خدب وزننده بودخی اوغلاق اغزینه اوربلان اسنکه دینور الشبم
شبنك فتحیله اوغلاق اغزینه اسنك کچورمك معناسنه در یقال شبم الجدی شبما من الباب الاول اذا جعل الشبم
فی فیه التشبیم تفعیل وزننده شبم معناسنه در یقال شبم الجدی بمعنی شبم المشبم معظم وزننده تشبیمدن
اسم مفعولدر ومنه المثل * تفرق من صوت الغراب * وتفرس الاسد المشبم * یعنی قرغه آوازندن قورقوب
واغزی اسنکلی ارسلانی صید ایدرسن مثل مزبور شیء حقیردن خوف وخشیت ایدوب امر خطیره اقدام واقتحام
ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور بر بدویه خاتون براغزی بغلو ارسلان صید وضبط ایدوب بعده برقرغه آوازی ایشتمکله
خوف ایلدکده کلام مزبوری تفوه ایلدیلر الشبرم قنفذ وجعفر وزنلرنده بودور کشی یه دینور وقنفذ وزننده بخیل
وناکسه دینور وکوفه قربنده بنی عجل جماعتی یوردنده برصویك آدیدر ومبشه اغاجلرندن برتیکنلی اغاج
آدیدر که وباء وطاعونه نافعدر وبرشقه نبات آدیدرکه مرجمکه شبیه دانه لری اولور وکوکی سود ایله مملؤ وغلیظ
اولور ورقی ولبنی وثمری بالجمله مسهلدر لکن لبنی استعمال خطرناکدر مستعمل اولان کوکیدر برکون برکیجه تازه
سدابچره نقع وسدی اوچ دفعه تجدید بعده اخراج ایدوب تجفیف ایلدکدنصکره هندبا ورازیانه عصاره سنه

تكرار نقع واوج كون على حاله ترك ايدوب بعد التجفيف تربد وهليلج وصبر ايله براو آندن قرصلر دوزوب استعمال
ايدهلر بو صورت اصلاح اولندقده دواى فائق ودارو رائق اولور بو نبات تركيده اغاج سدلكنى ديدكلر بدر كه
مصريلر اكا شربت حجازى تعبير ايدرلر الشبرمة قنفذه وزننده كديه دينور سنور معناسنه واورغاندن
وايپلكدن طاغلوب آيريلان تللره دينور المشبرم مدحرج وزننده بودخى اورغاندن وايپلكدن آيريلان
تللره دينور الشتم كتم وزننده والمشتمة مرحله وزننده والمشتمة تاءنك ضميله سوكمك معناسنه در يقال
شتمه شتما ومشتمة ومشتمة من الباب الثانى والاول اذا سبه المشتوم والشتيم امير وزننده سوكلمش آدمه دينور
مؤنثى مشتومه وشتيم در مذكرى كبى وشتيم بدمنظر وزشت پيكر كمسيه اطلاق اولنور يقال رجل شتيم اى كريه
الوجه وآزغين چهره لو ارسلانه دينور الشتيمة سفينه وزننده اسمدر سوكش ودشنام معناسنه در
المشاتمة مفاعله وزننده والتشاتم تفاعل وزننده سوكشمك معناسنه در يقال شاتما وتشاتما اى تسابا
شارح ديركه مشاتمه اكثرى واحد ايچون استعمال اولنور فيقال شاتمه اى شتمه المشتم معظم وزننده والشتامة
جبانه وزننده بونلرده آزغين وعبوس چهره لو ارسلانه دينور الشتامة سلامه وزننده بدچهره اولمق معناسنه در
يقال شتم الرجل شتامة من الباب الخامس اذا كان شتيما شتيم زبير وزننده ابن ثعلبه دركه ضبه قبيله سندن
برقبيله پدريدر يا خود صواب اولان شيم اولمقدر ياى تحتيه ايله وشتيم بن خويلد الفزارى شاعردر الاشتوم اسلوب
وزننده تبس قضاسنده برحصار اسميدر الشجم ضمتينله مناره كبى اوزون وخبيث وداهيه وعفريت اولنلره
دينوركه جبه وصفيدر مفردى غير مسموعدر الشجم فتحتينله هلاك معناسنه در يقال شجم الرجل شجما
من الباب الرابع اذا هلك الشحم جعفر وزننده ارسلانه دينور واوزون نسنه يه دينور وانسانك جسدنه ياخود گردننه
دينور الشحم شينك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله ايچ ياغنه دينور وتقول العرب لقيته بشحم كلاه اى فى حال
نشاطه يعنى فلانه نشاط وانبساطى حالنده ملاقى اولدم ديجك يرده لقيته بشحم كلاه ديرلر كلى بوبركه دينور كه
اتمقوت بدندر وشحم مصدر اولور برآدمه ايچ ياغى يدرمك معناسنه يقال شحمه شحما من الباب الثالث اذا اطعمه
الشحمة تمره وزننده تاى تخصيصله شحمدن برپاره يه دينور وبرقوش اسميدر وعربه مخصوص برلعب آديدر وشحمة
الارض مناره اطلاق اولنور كذلك آق قورتجغزلره دينوركه چامورلقده اولور على قول برصوغلجانى ديدكلريدر
وشحمة الاذن قولغك يومشغنه دينوركه كوپه يكره جك يريدر وشحمة المرج خاتم چچكنه دينور وشحمة الحنظل
ابوجهل قربوزينك چكردكلرندن غيرى ايچنده اولان اتنه دينور اغاج قاوننك اتى كبى وشحمة الرمان نارك چكردكلرى
ارقه سنده اولان صارى بچه انجه زاره دينور خروزلرى بينى فصل ايدر ابوشحمه عبدالرحمن بن عمر بن الخطاب
كنيه سيدر وعباس بن محمد بن ابى شحمه محدثدر الشحيم لحيم وزننده سموز آدمه دينور يقال رجل شحيم
اى سمين الشحامة كرامه وزننده سموز اولمق معناسنه در يقال شحم الرجل شحامة من الباب الخامس اذا كان
شحيما المشحم محدث وزننده خانه سنده ايچ ياغى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل مشحم اى الكثير الشحم
فى بيته المشحم محسن وزننده دوه لرى سموز آدمه دينور الشحم كتف وزننده شيره سى ازجه اولان
اتلى اوزمه وصف اولور يقال عنب شحم اى قليل الماء وايچ ياغنه مشتهى آدمه دينور يقال رجل شحم اى مشتهى
الشحم الشحم فتحتينله ايچ ياغنه اشتهاكار اولمق معناسنه در يقال شحم الرجل شحما من الباب الرابع اذا كان
شحما الشاخم والشخام شداد وزننده ايچ ياغى صاتيجيسنه دينور الشخم شينك فتحى وخاى معجمه نك
سكونيله والشخوم قعود وزننده طعام بوزيلوب فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال شخم الطعام وشخم وشخم
شخما وشخوما من الباب الثالث والرابع والخامس اذا فسد التشخيم تفعيل وزننده طعامى فاسد وتباه ايلمك
معناسنه در تقول شخمت الطعام اى افسدته الاشخام همزه نك كسريله سودك رايحه سى بوزلمق معناسنه در
يقال اشخم اللبن اذا تغيرت رايحة الاشخم احمر وزننده اق قبله دينور يقال شعر اشخم اى ابيض وچالرسز
وچنسز باغچه يه دينور يقال روض اشخم اى لانبت فيه وشول باغرا شكه دينوركه چهره سنك وبروننك سياهى
سائر جسدندن زياده اوله يقال حمار اشخم اى ادغم الشخم ضمتينله ككرلرى طوتق كمسه لره دينوركه اصلا
رايحه آلمزلر كرك طيب وكرك خبيث اولسون الاشخيمام احميرار وزننده اوتلرك تازه سى قوريسنه قارشمق
معناسنه دركه بعض يرى تازه وبعض يرى قورى اولمقدن عبارتدر يقال اشخام النبت اذا اختلط الرطب باليابس
الشدقم جعفر وزننده والشداقم علابط وزننده ارسلانه دينور واوردى ككبش آدمه دينور يقال رجل
شدقم اى واسع الشدق وشدقم بردوه يوغورينك اسميدركه نعمان بن منذرك ايدى ابل شدقيات انك نسلندندر

الشذام ذال معجمه ايله سحاب وزننده طوزه دينور ملح معناسنه وعقربك وآرينك ايكنه سنه دينور الشبذمان
شينك فتحى وذالك ضميله قورده دينور ذئب معناسنه الشبذمانة هاايله كنجور وندهناقه يه دينور الشرم شينك
فتحيله برشجر آديدر ودريانك آنكين يرينه على قول كورفزنه دينور يقال اضطربت السفينة فى شرم البحر
اى فى لجنه اوفى خليجه شارح ديركه وضع ماده يه معناى ثانى ملايمدر وشرم پك چوق چاره دينوركه كثرتندن ناشى
طوار قسمى همان باشلرندن اوتلايوب اشاغيلرينه محتاج اولميه وشرم برموضع آديدر شرماء دخى ديرلر صحراء وزننده
وشرم مصدر اولور يارمق معناسنه يقال شرم الشئ شرما من الباب الثانى اذا شقه وبروننك اوجنى كسمك
معناسنه در يقال شرم انفه اذا قطع ارنبته بوراده ما بين الارنبه نسخه لرى غلطدر وبرآدمه مالندن برمقدار جه
افراز وتخصيص ايلمك معناسنه مستعملدر يقال شرم له من ماله اذا اعطاه قليلا الشرماء صحراء وزننده
شرم ديدكلرى موضع مذكوره دينور وايكى دليكى بر اولان عورته دينور يقال امرأة شرماء اى مفضاة الشرم
فتحتينله برون اوجى كسيك اولمق معناسنه در الاشرم احمر وزننده بروننك اوجى كسلمش آدمه دينور يقال رجل
اشرم اى بين الشرم مشروم الانف بوجهتدن سركرده حبشه اولان ابرهه يه اشرم اطلاق اولنور ايدى فيل
وقعه سنده طاشك ريسى بروننك اوجنه راست كلوب قطع ايلمشيدى واروب ملكلرينه وقعه يى اخبار ايلدكده
فى الحال اولدخى هلاك اولدى الشرمة غرفه وزننده برطاغك آديدر الشرمة فتحاتله شجر قربنده برموضعدر
الشروم صبور وزننده والشريم امير وزننده شرماء كبى ايكى دليكى بر اولمش عورته دينور وشريم فرجه
اطلاق اولنور يارق اولديغيچون الشارم نشانك بركوشه سنى ياران اوقه دينور يقال سهم شارم اذا كان يشرم
جانب الغرض التشريم تفعيل وزننده برنسنه يى پك يارمق ويارق يارق ايلمك معناسنه در يقال شرمه اذا شققه
وشكار پاره لو اوله رق قاچوب قورتلمق معناسنه در يقال تشرم الصيد اذا انفلت جريحا التشرم تفعل وزننده
يارلوب پاره پاره اولمق معناسنه در يقال تشرم الشئ اذا تمزق وتشقق الشرذمة شينك وذال معجمه نك كسريله
ازجه جماعت انسانى يه دينور يقال جاءت شرذمة من الناس اى قليل وسفر جلدن وسائر نسنه لردن برپاره يه
وبربلوكه دينور جمعى شراذم وشراذيم كلور وشراذم كهنه وپاره پاره جامه لره اطلاق اولنور يقال ثياب شراذم
اى اخلاق منقطعة الشطم ختم وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال شطم المرأة شطما من الباب الاول
اذا نكحها الشيظم ظاى معجمه ايله حيدر وزننده كنج اولوب اوزون وتوانمند اولان دوه يه وآته وانسانه دينور
جمعى شياظمه در مؤنثى شيظمه در وقوجان بيوك كرپى يه دينور وبررجل آديدر وارسلانه دينور الشيظمى
حيدرى وزننده شيظم ايله معناى اولده مرادفدر وضرب لسانه مالك طلاقتلو فصاحتلو سخنور آدمه دينور يقال
هو شيظمى اى مقول فصيح وسكيرلرى قوى وايرى وبوكسك ياپيلو آته دينور وارسلانه دينور التشيظم تدحرج
وزننده بركمسه حقنده حدى متجاوز سوزلر ايله حواله وشر كير اولمق معناسنه در يقال تشيظم عليه بالكلام اذا تخطرف
الشعم شينك فتحيله ناس بينلرنى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال شعم بينهم شعما من الباب الاول اذا اصلح الشعموم
زنبور وزننده پك اوزون آدمه دينور شعثم ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ابن حيان دركه مصر فتحنده حاضر اولمشدر
وشعثم بن اصيل محدثدر ذويب بن شعثم على قول ابن شعثن در اصحابدندر ومهلهل نام اميروشاعرك يوم الشعثمين
قولنده شعثمين كلمه سنى كرچه تفسير ايلمامشلر لكن ظاهرا برموضع آديدر كه انده بروقعه واقع اولمشدر شارح ديركه
خلاصه اقوال اهل ادب بودركه شعثمان ايكى كمسه دركه مهلهل يدنده مقتول اولديلر بعضلر ديديكه برى شعثم
وبرى شعيث ايدى كه معاويه بن عامرك اوغللريدر تغلب اولمشدر ومهلهل مرقومك قولندن مرادى اشبو * فلونبش
المقابر عن كليب * فيخبر بالذنائب اى زير * بيوم الشعثمين لقر عينا * وكيف لقاء من تحت القبور * وذنائبدن مراد يوم
الذنائبدركه حرب البسوس وقعه سيدر مزبور شعثمين ديدكلرى كمسه لرى مهلهل كليبك انتقامنه قتل ايلدى الشغموم
غين معجمه ايله عصفور وزننده والشغميم قنديل وزننده اوزون بويلو خوب اندام وخوش سيما آدمه دينور
بو صفتده اولان سائر حيوانه ده اطلاق اولنور يقال رجل شغموم وشغميم وامرأة وناقة شغمومة وشغموم وشغميم اى طويل
مليح الشغم كتف وزننده حريص وشرهمند كمسه يه دينور المشغوم سودى چوق اولان ناقه يه دينور
الشقم شينك وقافك فتحيله برجنس خرما اسميدر على قول برشوم ديدكلرى نوعيدر مفردى شقمه در الشكم شينك
ضميله والشكمى بشرى وزننده اسملردر عوض وجزاء معناسنه درو بركى يه دينور عطا معناسنه شارح ديركه بوماده عوض
ومجازات اوله رق اعطا ايلمكه موضوعدر وبعضا اطلاق وتقييد علاقه سيله همان اعطاء معناسنده ده استعمال
اولنور نته كه مؤلفك عباره سى اكا تلميحدر انتهى الشكم شينك فتحيله برآدمه برنسنه مقابلنده عوض وجزا ايلمك

معناسنه‌در یقال شکمه شکما من الباب الاول اذا جزاه وشکم وشکیم اصرمق معناسنه‌در یقال شکمه
شکما وشکیما اذا عضه وشکم رشوت و یرمك معناسنه مستعملدر کویا که شکیمه ایله اغزنی بند ایدر یقال شکم الوالی
اذا رشاه الاشکام همزه‌نك کسریله بودخی برآدمه برنسنه مقابلنده عوض ومکافات ایلمك معناسنه‌در یقال
اشکمه اذا جازاه الشکیمة سفینه وزننده انفه وانتصار صفتنه اطلاق اولنور که شدید وشهم النفس آدمك برکسه
جانبندن کندی طرفنه درکار اولان ظلم وقهر واستیلا کبی وضعی قطعا هضم وتحمل ایتمیوب ابا وامتناع وشدتله
مقابله ومقاومت ایلمسندن عبارتدر و بو شکیمه فرسدن مأخوذدر یقال فلان ذو شکیمة ای ذو انفة وانتصار من الظلم
وسرکش وشدید النفس وصاحب عار وحمیت اولمغله اصلا فرد واحده سرفرو وانقیاد ایتمز اولان آدمه شدید
الشکیمه اطلاق اولنور یقال فلان شدید الشکیمة ای انف ابی لاینقاد وشکیمه عهد و پیمانه اطلاق اولنور یقال بینهما
شکیمة ای عهد واستکبار وترفع معناسنه‌در یقال هو ذو شکیمة ای ذو شمم بوراده فهد وسم نسخه‌لری غلطدر
و برنسنه‌یه بکزه‌مکه اطلاق اولنور یقال لهبه شکیمة ای شبه وطبع وطبیعت معناسنه‌در وکدن آتك اغزنه ارقوری
کیرن دموره دینور که فأس لجام یعنی کم طماغی دیدکلری چتال دمور انده اولور وصولوق وایکی طرفلودر کین اکا
چکور بلور ترکیده آغزلق تعبیر اولنور باشی سرد وسرکش آتلره قالین وقوی ایدرلر جمعی شکائم وشکم کلور ضمتینله
وشکیم کلور هاسز ذکر اولنان معانی بوندن مأخوذدر الشکم فتحتینله آچقمق معناسنه‌در یقال شکم الرجل
شکما من الباب الرابع اذا جاع الشکم کتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الشکیم امیر وزننده مصدردر که
ذکر اولندی وشکیم القدر قزغانك قولپنه اطلاق اولنور شکامه ثمامه وزننده شکیم زبیر وزننده مشکم
منبر وزننده اسامی ناسدندر الشالم والشولم والشیلم شینلرك ولاملرك فتحیله زوان اسمیدر که بغدای
ارالقرنده اولور و بو عند الاکثر دلوجه دیدکلریدر که شیلم وزوان شئ واحددر وعند الاقل شیلم قرموق دیدکلریدر
الشلم قنب وزننده فعلجمه دینور ومنه یقال فلان یتطایر شلمه ای شراره من الغضب شلم بقم وزننده وشلم کتف
وزننده وشلم جبل وزننده بیت المقدس اسمیدر که حرم قدس شریف اولور کتف وزننده ماعدا اسمین عجمه ووزن
فعل علتلریله غیر منصرفدر وعبرانیده شهر مرقومك اسمی اورشلیم در شارحك بیاننه کوره شلم وسائری قدس
شهرینك اسمیدر شلام سحاب وزننده واسط ایله بصره بیننده بربطیحه‌در الشم شینك فتحی ومیمك تشدیدیله
والشمیم شینك فتحیله والشمیمی خلیقی وزننده و بو زمخشریدن منقولدر قوقلمق معناسنه‌درکه قوای خمس
ظاهره‌دن برونده اولاندر تقول شممت الریحان اشمه بالفتح وشممته اشمه بالضم شما وشمیما وشمیمی من الباب
الرابع والاول اذا اخذ ریحه بحس الانف التشمم تفعل وزننده والاشتمام افتعال وزننده والتشمیم تفعیل
وزننده برنسنه‌یی کرکی کبی قوقلمق معناسنه‌در تقول تشممته واشتممته وشممته بمعنی شممته شارح دیرکه بوراده شمیته
نسخه‌سی غلطدر لکن تظنی لفظنده تظنن کبی بونده دخی تخفیفا میم اخیره‌یی یایه قلب ایتمك مطرده‌در
وامثالی واقعدر الاشمام همزه‌نك کسریله برکسیه برنسنه‌یی قوقلتمق معناسنه‌در یقال اشممه الطیب اذا جعله
یشمه وکبر وماغدن ناشی باشی یوقری طوترق کتمك معناسنه‌در یقال اشم الرجل اذا مر رافعا رأسه وبرنسنه‌دن
عدول ایلمك معناسنه‌در یقال اشم عنه اذا عدل واشمام اهل تجوید اصطلاحنده برحرفه ضمه یاخود کسره
اذاقه ایلمکدن عبارتدر شویله که اول حرکه‌لر کمال ضعفدن مسموع ومعتد بها اولمیه واکر اشعارده اولورسه
وزنه کسر وخلل عارض اولمیه شارح دیرکه اشمام رومدن اقل اولور زیرا روم اختلاس حرکه اولمغله حرکهٔ خفیه
اولوب ایشیدلمکه قابل اولور واشمام مجرد دودقله ضمه یا کسره اشارت اولمغله ایشیدلمکه قابل اولمز پس اشمام اولنان مطلب
حرفه‌یك ضعیف اولدیغندن متحرك دیمز ساکن یاشبیه بالساکن اطلاق اولنور واشعارده تقطیع ووزنی اخلال
ایلمز نته‌که اشبو * متی انام لایؤرقنی الکرا * لیلا ولا اسمع اجراس المطی * بیتنده لایؤرقنی کلمه‌سنده واقعدر که مجزوم
القافدر انتهی واشمام سنت ایدن کسه سنت موضعی دیندن بودامیوب همان برمقدارجه‌سنی قطع ایلمك
معناسنه‌در کرك اوغلان وکرك قیز اولسون یقال اشم الحجام الختان والخافضة البظر اذا اخذ منهما قلیلا
المشامة مفاعله وزننده والتشام تفاعل وزننده قوقلشمق معناسنه‌در یقال شاما وتشاما اذا اشم احدهما
الاخر ومشامه برآدمه‌یك صیقی یقین اولوب سرائر واحوالنه نظر واطلاع ایلمك معناسنه مستعملدر تقول شاممه
علی الامر ای انظر ما عنده وقاربه وادن منه الشمام شداد وزننده ترکیده یلغج وشمام مجرفی شمامه وفارسیده
دستنبویه دیدکلری نسنه‌درکه ابوجهل قاونی طرزنده کوچك وقرمزی ویشل وصاری الاجه ومخطط اولور
رایحه‌سی بارد ورطب اولوب دماغی ملین ونومی جالب واکلی تلین طبیعتده مؤثردر الشمامات شمامه‌نك

جمعیدر که جبانه وزننده‌در تشمم اولنان ریح طیبه‌یه دینور الشمیم امیر وزننده یوکسك نسنه‌یه دینور
یقال بناء شمیم ای مرتفع المشموم مسك دیدکلری عطره اطلاق اولنور یقال جاء وعلیه رائحة المشموم ای المسك
الشمم فتحتینله یقینلق معناسنه‌در یقال فی داره شمم ای قرب وایراقلق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
فی داره شمم ای بعد وطاغده اولان یوکسکلکه دینور یقال فی الجبل شمم ای ارتفاع وبرونك دوز واسلوب
واندامی خوش ولطیف اوله‌رق قصبه‌سنك یوکسك و بومشغنك دیکجه اولمسنه دینور علی قول برونك بومشغی
قصبه‌نك خوش ولطیف دوزلکنه وارا اولمق یعنی یوقریدن بومشغنه کلنجه سبیکه کبی حسن ولطافتله چکیملی
وآقندیلی هموار اولوب وقصبه‌نك یوکسکلکی ذلف دیدکلرندن زیاده‌جه اولمسنه دینور وذلف برون کوچك
و بومشغی دوز وقصبه باصفجه اولمغه دینور وعند البعض شمم برون انجه واوزون اولوب بومشغنك اوجی آقندیلی
اولمغه دینور که طغان برونلو اولمق تعبیر اولنور یقال فی انفه شمم وهو ارتفاع قصبة الانف وحسنها واستواء اعلاها
وانتصاب الارنبة اوورود الارنبة فی حسن استواء القصبة وارتفاعها اشد من ارتفاع الذلف او ان یطول الانف ویدق
وتسیل روثته شارح دیرکه شمم بومعنالرده مصدر دخی اولور انتهی وشمم تکبرلك ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال شم الرجل شمما اذا تکبر وصنعمق و بوقلمق معناسنه مستعملدر یقال شم الرجل علی المجهول اذا اختبر
الاشم برونی وصف مذکور اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل اشم ای فی انفه شمم وعار وحمیت صاحبی سید
وذیشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اشم ای سید ذو انفة و باشلری یوکسك اوزره وصف اولور یقال منکب
اشم ای المرتفع المشاشة شمام سحاب وزننده برطاغك آدیدر برقة شماء برجبل معروفدر الشماشم شینلرك
فتحیله خرما کسلدکدنصکره ساقمده قلان تازه خرما بقیه‌لرینه دینور اشموم اسلوب وزننده مصر اقلیمنده
ایکی بلده آدیدر الشنم شینك فتحی ونونك سکونیله طرملامق معناسنه‌در یقال شنم وجهه شنما من الباب الاول
اذا خدش و برنسنه‌یی ایله کوده‌نك دریسنی یاروب یرتمق معناسنه‌در یقال رمی فشنم اذا خرق طرف الجلد الشنم
ضمتینله قولغی کسك انسان وحیوانلره دینور الشنم قنب وزننده شلم معناسنه‌درکه فعلجمه دینور یقال
یتطایر شنمه ای شلمه شنتم جندل وزننده ابوعاصم یاخود ابوسعید السهمی درکه اصحابدندر علی قول شنیم در
یای تحتیه ایله الشنخم خای معجمه ایله جردحل وزننده سموز سمین معناسنه‌در الشنعم جردحل وزننده‌یك
واوزون آدمه دینور الشنغم غین معجمه ایله جردحل وزننده رغم کلمه‌سنه اتباع ومزاوجة ایراد اولنور یقال رغما
شنغما اتباع علی قول سین مهمله ایله‌در الشنقم قافله جردحل وزننده آزجه نسنه‌یه دینور شیء قلیل معناسنه
الشهم سهم وزننده والمشهوم میمك فتحیله یك زیرك وذکی الفؤاد تیز فهم وآتشین ذهن وچیره مزاج آدمه
دینور جمعی شهام کلور یقال رجل شهم ومشهوم ای ذکی الفؤاد متوقد وجنبشلو نشاطلو جست وتوانا آته
اطلاق اولنور یقال فرس شهم ای سریع نشیط قوی واوامر واحکامی نافذ مسموع الکلام سید وسرکاره وصف
اولور بونك جمعی شهوم‌در یقال هو شهم ای سید نافذ الحکم وشول طاشه دینور که ارسلان صیدی ایچون
یاپدقلری قولبه‌نك قپوسی اوزره وضع اولنور ارسلان ایچری کیروب طعمه‌یه یاپشدقده زنبرکلو مصنع اولمغله همان
دوشوب قپویی سد ایدر واکا مهمله ایله سهم دخی دینور وشهم بن مرة محارب قبیله‌سندن برشاعردر وشهم بن
مقدام ثوری شیخیدر وشهم بن عبدالله وسلمة بن شهم محدثلردر وابوشهم یزید بن ابی شیبة صحابه‌در وشهم مصدر
اولور آته زجر وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال شهم الفرس شهما من الباب الثالث اذا زجره وشهم وشهوم قعود
وزننده برآدمی قورقتمق معناسنه‌در یقال شهم فلانا شهما وشهوما من الباب الثالث والاول اذا افزعه الشهامة
کرامه وزننده برکسه شهم اولمق معناسنه‌در یقال شهم الرجل شهامة من الباب الخامس اذا کان شهما وکذا
الفرس الشهام سحاب وزننده سعلاة معناسنه‌درکه قونجلوزه دینور الشیهمة حیدره وزننده قوجه قاری‌یه
دینور الشیهم حیدر وزننده بیوك کرپی‌یه دینور یاخود ارککی نوعندن اوقلری ایری اولانه دینور
الشاهسبرم هانك کسری وباء ورانك فتحه‌لریله شاهسفرم دخی دینور فایله ریحانه دینور که فسلکن تعبیر اولنان
شکوفه‌در شارحك بیاننه کوره شاه اسپرم معرب‌در سلطانی فسلکن دیدکلریدر الشیمة شینك کسریله
خوی وطبیعت معناسنه‌در مهموز دخی لغتدر یقال هو حسن الشیمة ای الطبیعة ویردن قاز یلان طپراغه دینور
التشیم تفعل وزننده بر ولد خوی وطبیعتده پدرینه چکمك معناسنه‌در یقال تشیم فلان اباه اذا اشبهه فی الشیمة
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر ودخول معناسنه‌در یقال تشیم الشیء فی الشیء اذا دخل فیه وصاح وصقاله
قبرسرمك معناسنه مستعملدر یقال تشیم الشیب اذا علاه الشامة حاله وزننده بدنده شول نشان ونقطه‌یه دینورکه

سائر اعضاسنك لوننه مخالف اوله ترکیده بك و بنك وفارسیده خال دینور جمعی شام وشامات کلور ومحمد بن محمد ومحمد بن اسمعیل الشامانیان محدثلردر شارح دیرکه زمخشری شامه بی ات بك ایله تفسیر ایلمشدر وشامات نیسابورك نواحیء اربعه سندن برناحیه در مرقوملراوراده منسو بلردر انتهی وشامه بدنده اولان سیاه اثره دینور لکه کبی که خلقی وعارضی اولور کذلك ارضده اولان جابجا سیاه اثره اطلاق اولنور جمعی شام کلور وسیاه ناقه یه دینور وعربلرك ماله شامة ولازهراء دیدکلری بومعنادندرکه ماله ناقه سوداء ولابیضاء دیمکدر وشامه آیك صفحه سنده اولان سیاه لکه یه دینورکه کلف تعبیر اولنور و بلاد شام همزه ایله شأم ماده سنده بیان اولندی وابن شام بر محدثدر اسمی ابراهیم بن محمد بن احمد بن هشام در شام مزبورهشامك لقبیدر وابن الشامه یحیی الثقفی درکه محدثدر وذوالشامه خالد بن جعفر البرمکی لقبیدر مقدما باشنده بربیوك خال اولمغله ملقب اولمشیدی کذلك محمد بن عمر بن الولید بن عقبه نك لقبیدر وشامه مکه ده برطاغك آدیدر لکن بومتقدمینك تصحیفیدر صواب اولان شابه اولمقدر بای موحده ایله وجمیع کتب محدثینده میمله واقعدر المسیم مکیل وزننده والمسوم مقول وزننده والمشبوم معیوب وزننده والاشیم احمر وزننده بدننده بکلری اولان آدمه دینور یقال رجل مشیم ومشوم ومشبوم واشیم ای به شامات المشیمة مکیله وزننده محل ولد اسمیدر یعنی شول یوفقه زارکبی دری یه دینورکه رحمده دول آنك ایچنده تکون ایدوب تولدنده اکثری برابرجه چقار ترکیده دول یتاغی وایش وصکره چقانه صوك تعبیر اولنور جمعی مشیم درهاسز ومشایم در ومنه السجع * لیس بمفطوم عن شیمة * مفطور علیها فی المشیمة * ای فی محل الولد الشیم ضیم وزننده دلچی قینه قومق معناسنه در یقال شام سیفه یشیمه شیما اذاغمده وقلچی قیندن صیرمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شام سیفه اذااستله وتوجهی نه سمته در ونیره یاغدرر دیو شمشکه نظر ایلمك معناسنه در یقال شام البرق اذانظر الیه این یقصد واین یمطر وقیرك فرجنه آلتی کماینبغی ادخال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شام اباعمیر اذانال من البکر مراده ابوعمیر ذکرك کنیه سیدر وبرآدمك ایاقلرنی توزه طپراغه بیله مك معناسنه در یقال شام فلانا اذاغبر رجلیه بالشیام وبرآدمك بشره سنده سیاه بنکلر بلورمك معناسنه در یقال شام فلان اذاظهرت بجلدته الرقة السوداء وشیم وشیوم جنکده صدق وصمیمله دشمنه حمله وهجوم ایلمك معناسنه در یقال شام الرجل شیما وشیوما اذاحقق الحملة فی الحرب ودخول ایلمك معناسنه در یقال شام فی الشیء اذادخل وسواری کسه آتی اشدرمك ایچون اباقلری ایله قارنتی تپمك معناسنه در یقال شام فی الفرس ساقه اذارکله بها وبرنسنه یی برنسنه ایچره کیزلمك معناسنه در یقال شام الشیء فی الشیء اذاخبأه فیه وبرنسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در شیم برق معناسندن مأخوذدر تقول شم مابینهما علی الامر ای قدره الاشآم اکرام وزننده والانشیام انفعال وزننده بونلرده داخل اولمق معناسنه در یقال اشأم الشیء فی الشیء وانشام اذادخل وانشیام برکسه منظور الیه اولمق معناسنه در یقال انشام الرجل اذاصار منظورا الیه التشییم تفعیل وزننده بودخی دخول ایلمك معناسنه در یقال شیم فیه اذادخل وبرکسه اللرنی باشنه یاخود ثوبنه طولایوب جنك ایلمك معناسنه درکه قلقان برینه باشنی یاثونی طوتارق حمله ایلمکدن عبارتدر یقال شیم بدیه فی رأسه اوثوبه اذاقبض علیه بهما الاشتیام افتعال وزننده بودخی داخل اولمق معناسنه در یقال اشتام فیه اذادخل الشیام سحاب وزننده دوز وملایم ارضه دینور الشیام شینك کسری وفتحیله طپراغه دینور وفاره یه دینور جمعی شیم کلور شینك کسریله میل وزننده نوشیم احمد وزننده برقبیله در وصلة بن اشیم تابعیندندر الاشیمان تثنیه بنیه سیله ایکی موضعدر الشیم فتحتینله شول ارضه دینورکه اصلا قاز یلوب سوکلمامکله خلقتی اوزره صلابتله قالمش اوله ترکیده یور تعبیر اولنور شبیم زبیر وزننده وشینك کسریله ده زبانزده در ابوعاصم الصحابی اسمیدر علی قول نون وتاء فوقیه ایله شتیم در وشبیم ابومریم البکری تابعیندندر وعروة بن شبیم حضرت عثمانك قاتللرندندر الشیماء حمراء وزننده اشیم لفظندن مؤنثدر بدننده شامه لری اولان خاتونه دینور وشیماء مرضعهٔ حضرت مصطفوی اولان حلیمهٔ سعدیه نك قزیدرکه رضاعا اخت حضرت نبویدر علیه السلام اسیم شینك کسریله برنوع باق اسمیدر مفرداتده ایت بالغی ایله ویونس بالغی ایله مفسردر تجز بعونه تعالی

فصـــل الصاد

الصأم صادك وهمزه نك فتحیله صوبی پك چوق ایچمك معناسنه در یقال صئم الرجل صأما من الباب الرابع اذااکثر من شرب الماء الصائم صوسزه دینور یقال هو صائم ای عطشان الصأم صادك فتحیله دلالت ایلمك معناسنه در یقال صأم الجیش علیهم صأما من الباب الثالث اذادلهم علیهم الصتم کتم وزننده وفتحتینله غلیظ وشدید نسنه یه دینور یقال شیء صتم ای غلیظ شدید وکهولت درجه سنك نهایتنه بالغ

اولمش آدمه دینور یقال رجل صتم ای بالغ اقصی الکهولة وتام وکامل معناسنه در یقال الف صتم ای تام الصتم صادك ضمیله صتم لفظنك جمعیدر یقال اموال صتم ای تامة وحروف صتم حروف ذلق اطلاق اولنان نون وفاء ولام ومیم وراء وبای موحده دن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور الصتمة سفینه وزننده والصتمة غرفه وزننده بك قیایه دینور الصتام غراب وزننده ایری و یومری باشه دینور یقال هامة صتام ای ضخمة التصتم تفعل وزننده بك سکرتمك معناسنه در یقال تصتم الرجل اذاعدا شدیدا المصتم معظم وزننده مکمل معناسنه در یقال شیء مصتم ای مکمل وتقول اعطیته القا مصتما ای مکملا واونه سی چقمز دیسرز دریه وصوقاغه دینور یقال واد وزقاق مصتم ای لامنفذله الاصتمة همزه نك وتانك ضمی ومیمك تشدیدیله اصطمه وزننده ومرادفیدرکه برنسنه نك کوم وانکین برینه دینور الصحمة صادك ضمیله الواندن صارویه مائل سیاهلغه دینور علی قول جزؤ بجه سیاهه مائل بوزلغه یاخود اجل قرمز یلغه دینور یقال به صحمة ای سواد الی الصفرة اوغبرة الی سواد قلیل اوحمرة فی بیاض الاصحم احمر وزننده صحمه دن وصفدر مؤنثی صحماء در الاصحیمام احمیرار وزننده اوت قویی یشل اولمق معناسنه در یقال اصحام النبت اذا اشتدت خضرته واوت صرارمق معناسنه اولمغله ضد اولور علی قول بعض یری قویی یشل و بعض یری صاری اولمق معناسنه در یقال اصحام النبت اذااصفارت اوخالط سواد خضرته صفرة ویغمور منقطع اولمغله یرك نباتی متغیر اولمق معناسنه در یقال اصحامت الارض اذاتغیرنبتها وادبر مطرها واکینی صوغوق چالمق علی قول قوریمغه بشلمق معناسنه در یقال اصحام الزرع اذاضربه قر اوبدا فی الیبس الصحماء حمراء وزننده توزی چوق صحرایه دینور مغبره معناسنه که فیفاء مغبره دیمکدر وبراوتك اسمیدر اصحمه همزه نك وحانك فتحیله ابن بحردرکه ملك حبشه نجاشی درزمان سعادتده شرفیاب اسلام اولدی شارحك بیانه کوره مظهر صحبت اولمامغله تابعیدر اوزرینه صلوة الغائب ادا اولنمشدر الاصطحام افتعال وزننده اباغ اوزره دیکلوب دیرك کبی طورمق معناسنه در یقال اصطحم الرجل اذاانتصب قائما الاصطخام خای معجمه ایله اصطحام وزننده ومرادفیدر یقال اصطخم الرجل بمعنی اصطحم الصخم صادك فتحیله کونش چالوب یاقمق معناسنه در یقال صخمته الشمس صخما من الباب الاول اذالفحته الصخماء حمراء وزننده بعض یری ملایم و بعض یری غلیظ اولان قاره طاشلق تپه یه دینور الصدم هدم وزننده برپك نسنه یی کندی کبی برپك نسنه یه اوروب چارپمق معناسنه در یقال صدم الحجر بالحجر صدما من الباب الثانی اذاضربه وبرآدمه برمشکل ایش اصابت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال صدمه امر شدید اذا اصابه واوته قاقشدرمق معناسنه در یقال صدمه اذا دفعه المصادمة مفاعله وزننده طوقشدرمق معناسنه در یقال صادمه اذاضاربه الاصطدام افتعال وزننده چارپشمق وطوقشمق معناسنه در یقال صادمه فاصطدما التصادم تفاعل وزننده بودخی طوقشمق معناسنه در دریاده ایکی قایغك بری برینه چاتوب طوقشدیغی وطالغه لرك طوقشدیغی کبی یقال تصادما اذاتضار با وصقشمق معناسنه مستعملدر یقال تصادموا اذاتزاحموا الصدام کتاب وزننده برمرض آدیدرکه دواب قسمنك باشلرینه عارض اولور بونده صادك ضمی صحیح دکلدر کرچه ادواء جمله سندن اولمغله قیاس اولان مضموم اولمقدر صداع ودوار کبی وصدام قیس بن نشبه وزفر بن الحارث ولقیط بن زراره نك فرسلری اسمیدر و بررجل آدیدر المصدم منبر وزننده بررجل آدیدر الصدمة ضربه وزننده نزعه معناسنه درکه آلن اوستنك طازلغنه دینور یقال به صدمة ای نزعة و بناء مرة اولور برکره قاقمق معناسنه در یقال صرعه بصدمة ای بدفعة واحدة الاصدم احمر وزننده آلننك اوزری طاز آدمه دینور یقال رجل اصدم ای انزع الصدمتان صادك فتحی ودالك سکونیله وکسریله جبینان معناسنه درکه ایکی طرفلو آلنه دینور ایکی طلون تعبیر اولنور علی قول ایکی طرفنه دینورکه قولقلره طوغری برلردر صذوم ذال معجمه ایله سذوم وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی یقال هذا قضاء صذوم وسذوم ولا یقال بالدال المهملة الصرم صادك فتحی وضمی وراءك سکونیله برنسنه یی ایلشك قومیه رق کسوب آیرمق معناسنه در یقال صرمه صرما وصرما من الباب الثانی اذاقطعه قطعا بائنا کذلك متکلمك سوزی واغاجك یمشنی کسمك معناسنه در یقال صرم فلانا اذاقطع کلامه ویقال صرم النخل والشجر اذاجزه ومکث وآرام ایلمك معناسنه در یقال صرم فلان عندنا شهرا اذامکث وکسلمك معناسنه لازم اولور یقال صرم الحبل اذاانقطع وصرم کون تعبیر اولنان ایشلنمش دری یه دینور چرم فارسی معربیدر الاصطرام افتعال وزننده بودخی قطع معناسنه در یقال اصطرمه اذاقطعه الانصرام انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال انصرم الحبل اذاانقطع الاصرام همزه نك کسریله خرما کبی وقتی کلوب چالمق معناسنه در یقال اصرم

النخل اذا حان له ان يصرم و بركسه فقير وصاحب عيال اولمق معناسنه در يقال اصرم الرجل اذا صار اصرم الصرام صادك فتحى و كسريله خرما كسيمى وقتنه دينور يقال حان صرام النخل وصرامه اى اوان ادراكه فيقطع الصريمة عزيمه وزننده ومرادفيدركه برحاجته صدق وصميمله قصد وتوجه ايلمكدن عبارتدر يقال له بها صريمة اى عزيمة و برايشى قطع ايلمكه اسمدر يقال فلان ذو صريمة فى الامور اى يقطعها و بيوك قوملقدن آيرلمش پارچه يه دينور واكينى بچلمش تارلايه دينور يقال نزلوا بالصريمة اى الارض المحصود زرعها و برموضع اديدر وكيجه دن بر بلوكه دينور الصريم اميروزننده صريمه كبى بيوك قوملقدن ايرلمش پارچه يه دينور ومنه قولهم افعى صريم اوراتك انكركى شديد اولمغله ضرب مثلدر وصريم صباح وقتنه اطلاق اولنور كيجه دن منقطع اولديغيچون وكيجه يه اطلاق اولنمغله ضد اولور و كيجه دن بر بلوكه دينور يقال مضى صريم من الليل وصريمة اى قطعة منه واناسى امسون ديو اوغلاق اغزنه چكوربلان اسكه دينور وسباه طپراقلى يوريره دينور كه اصلا نبات انبات ايلمه و برموضع و بررجل اسملريدر وصريم كسلمش نسنه يه دينور يقال شئ صريم اى مجذوذ مقطوع وتقول العرب جاء صريم سحراى خائبا آيسا بوراده سحر سينك فتحيله آق جكره دينوركه اويكن تعبير اولنور تهكه بن اندن نوميد اولدم ديجك يرده انقطع منه سحرى ديرلر زيرا مقصود اولان نسنه يه نفسك تعلق سببيله آدمك اويكنى منتابه سنداولور واويكنك انقطاعى هلاكى مستلزم مدر الصارم كسيجى كسكين قلجه اطلاق اولنور يقال ضربه بالصارم اى السيف القاطع وجلادتلو حدتلو بهادره وصف اولور يقال رجل صارم اى ماض شجاع وارسلانه دينور الصروم صبوروزننده بودخى سيف قاطعه دينور و برنسنه يى كسمك خصوصنده قوى ومقتدر آدمه دينور يقال رجل صروم اى قوى على الصرم وشول ناقه يه دينوركه حوضدن شارد دوه لر صوينى ايچوب كيدوب اولوجهله حوض خالى قالدقجه صويه تقرب ايلمز اوله الصرامة كرامه وزننده قلج كسيجى اولمق و برآدم جلادتلو دلير و بهادر اولمق معناسنه در يقال صرم السيف صرامة من الباب الخامس اذا كان صارما و يقال صرم الرجل اذا كان صارما الصرام غراب وزننده بودخى برنسنه يى قطع خصوصنده قوى وتوانا آدمه دينور وصرام جنك وحرب اسماسندندر وآفت وداهيه يه اطلاق اولنور وتغزيردنصكره ممه ده باقى قلان سوده دينور كه ادى الاحتياج بالضرورة صاغيلور وتغزير حيوان ضعيف اولديغندن كون آشورى صاغمغه دينور ومنه المثل ✿ حلبت صرام ✿ بومثل عذر و بهانه نهايته بالغ اولدى ديجك يرده ضرب اولنور شارح ديركه بعضلر بونى قطام وزننده ضبط ايلديلر بنوصريم امير وزننده برجماعتدر التصرم تفعل وزننده جلادتلنمك معناسنه در يقال تصرم الرجل اذا تجلد و پاره پاره كسلمك معناسنه در يقال تصرم الشئ اذا انقطع المصرمة معظمه وزننده شول ناقه يه دينوركه ممه سنك دليكلرى قوريمغله سودى چقمامق ايچون ممه سى كسلمش اوله و بوحالت اكاقوتى مورثدر وكاه اولوركه ممه سنه برعلت عارض اولمغله داغلدقلرندن سودى منقطع اولور اكا دخى مصرمه دينور الصرمة صادك كسريله بكرميدن اوتوزه قدر ياخود اللى يه و قرقه قدر ياخود اوندن قرقه قدر ياخود اوندن بكرمى مابينده اولان دوه بلوكنه دينور و بلود پارهسنه دينور وصرمه اساميدندر صرمة بن قيس وصرمة بن انس ياخود ابن ابى انس وصرمه ياخود ابو صرمة العذرى اصحابندر وصرمه ضرمه نام كسه نك پدريدر كه ضاد ماده سنده مرسومدر الصرم صادك كسريله ضرب وصنف معناسنه در تقول اخذت صرما منه اى صنفا وجماعت انسانى يه اطلاق اولنور جمعى اصرام واصارم واصاريم وصرمان كلور صادك ضميله وتعلجه لو جزمه يه دينور الاصرمان تثنيه بنيه سيله كوچكن قوشيله قرغه يه اطلاق اولنور وليل ونهاره اطلاق اولنور وقورد ايله قرغه يه اطلاق اولنور المصرم منزل وزننده صحراده شول تنك يره دينوركه يغمور ياغدقده سيل صوينى اطرافنه يايلمديغندن سريع السيل اوله المصرم منبروزننده ايك يابان آدمك ايك پرداخت ايلديكى كوچك اوراق شكلنده آلته دينور يقال هو حديد كالمصرم وهو منجل المغازلى الصرماء صحراء وزننده صوسز بيابانه دينور يقال وقعوا فى الصرماء اى مفازة لا ماء بها وسودى آز اولان ناقه يه دينور جمعى صرم كلور قفل وزننده الصيرم حيدر وزننده راى وتدبيرى متين واستوار اولان آدمه دينوركه سيف قاطع كبى تدبيريله امور ومصالحى قطع ايدر يقال هو صيرم اى المحكم الرأى وآفت وداهيه يه دينور و بركون بركيجه ده همان براو يون طعام اكل ايلمكه دينور يقال هو يواظب الصيرم اى الوجبة و يقال هو يأكل الصيرم اى مرة واحدة الاصرم احمروزننده والمصرم محسن وزننده فقير الحال كثير العيال آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اصرم ومصرم اى فقير كثير العيال صرام قطام وزننده صرام كبى جنك وحرب اسماسندندر صريم زبير وزننده صرمى ذكرى وزننده اساميدندر اصرم الشفرى احمد

وزننده

وزننده واصرم ياخود اصيرم الاشهلى كه اسمى عمرو بن ثابتدر اصحابندر الصرمة تمره وزننده صرم لفظندن اسمدر كسمكه دينور بوملابسه ايله او يكه سى متمادى سوروب كيدر اولمغله غضبدن رجوعى بطائت اوزره اولان آدمه مبالغة اطلاق اولنور كويا كه مغضوبنى تمادئ غضبى سببيله قطع وازاله ايدر زيرا او يكه سى چابك مندفع اولان كسه نك مغضوبه اولقدر ضررى اولمز يقال هو صرمة من الصرمات اى بطئ الرجوع من غضبه الاصطمة اسطمه وزننده ومرادفيدركه برنسنه نك كوم وجمعيتلو يرينه دينور درياك انكيني كبى على قول وسطنه دينور يقال اصطمة الشئ واسطمته اى معظمه ومجتمعه اووسطه الاصطكمة همزه نك وطانك ضميله كوادهه بشمش اتمكه دينور تقول اطعمنا اصطكمة اى خبزة الملة الصيقم قافله حيدر وزننده بدرايحه نسنه يه دينور جيفه كبى يقال هو صيقم اى المنتن الرايحه الصكم صادك فتحى وكافك سكونيله برنسنه يى اوروب اوته قاقق معناسنه در يقال صكمه صكما من الباب الاول اذا ضربه ودفعه وآت سركشلكله كمى آزىيه آلوب باشنى طوغريلغنه زورا كى اوزاتمق معناسنه در كويا كه راكبنى اسلوب غلبه ايتمك قصدنده اولور يقال صكم الفرس على لجامه اذا عضه ثم مد رأسه كانه يريد ان يغالب الصكمة صدمه وزننده شدتله طوقنوب چارپلمغه دينور يقال صرعه بالصكمة اى بالصدمة الشديدة الصواكم نوائب ومصائبه اطلاق اولنور يقال اصابتهم الصواكم اى النوائب الصكم سكر وزننده اخفاف معناسنه دركه خفك جمعيدر دوه نك طبانته دينور مفردى صاكمدر الصلم صادك فتحى ولامك سكونيله كسمك معناسنه در على قول قولغى و برونى ديبلرندن كسمك معناسنه در يقال صلمه صلما من الباب الثانى اذا قطعه اوقطع اذنه وانفه من اصله التصليم تفعيل وزننده صلم معناسنه در يقال صلمه بمعنى صلمه الاصلم احمر وزننده قولقلرى دبندن كذلك برونى دبندن كسلمش آدمه دينور يقال رجل اصلم اى مقطوع الاذنين وكذا مقطوع الانف و پره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه وعروضيون اصطلاحنده صلم علتى جارى اولان جزوه اطلاق اولنور وصلم مصراعك آخر اجزاسى اولان وتد مفروقك اسقاطندن عبارتدر بحر سريع ومديده تخصيص ايدرلر مثلا بحر سريعده آخر اجزاسى اولان مفعولات جزؤنك آخر جزؤى اولان وتد مفروق كه لات لفظيدر حذف اولنوب مفعو قالمغله يرينه فعلن وضع اولنورنته كه اشبو * قالت ولم تقصد لقيل الخنى * مهلا فقد ابلغت اسماعى * بيتنده واقعدر پس بوراده نسخه لرده تحريف قلم نساخ واقع اولمشدر زيرا اصل عباره الاصلم ما جرى فيه الصلم وهو ان يكون الوتد المفروق من آخر الجزء ساقطا عنوانيله اولمقدر المصلم معظم وزننده شول آدمه دينوركه قولقلرى پك خرده اولمغله كويا كه خلقى ديبلرندن كسلمش كبى اوله يقال رجل مصلم الاذنين كانه مقطوعهما خلقة الصلامة صادك حركات ثلاثيله ناسدن بركروه وفرقه يه دينور يقال جاءت صلامة من الناس اى فرقة الصلام زنار وشداد وزنلرنده سدر يمشى اولان عربستان كراسينك چكردكنك اوزنه دينوركه مأكولدر الصيلم حيدر وزننده امر شديد معناسنه در يقال وقع فى صيلم اى امر شديد وآفت وداهيه يه دينور وقلجه دينور و بركون بركيجه ده براو يون طعام ايلمكه دينور صيرم كبى يقال هو يأكل الصيلم اى الصيرم والوجبة الصلمة غرفه وزننده توغلغه يه دينور يقال جاء وفى رأسه صلمة اى مغفر الصلم فتحتينله ياوز وتند وشديد آدملره دينور كويا كه صالمك جمعيدر الاصطلام افتعال وزننده برنسنه يى تمامه دبندن كسمك معناسنه در يقال اصطلم الشئ اذا استأصله الصيلمة حيدره وزننده استيصال ايدن وقعه وحادثه يه دينور يقال وقعة صيلمة اى مستأصلة الاصلخمام خاى معجمه ايله اقشعرار وزننده اياق اوزره ميل كبى ديكلوب طورمق معناسنه در يقال اصلخم الرجل اذا اصطخم وطارلمق واو يكه لنمك معناسنه در يقال اصلخم الرجل اذا غضب الصلخام قرطاس وزننده اوزون ياخود متين وشديد وطيانقان دوه يه دينور يقال بعير صلخام اى طويل اوصلب شديد الصلخم جعفر وزننده والصلخم جردحل وزننده والمصلخم مسبطر وزننده تند وشديد وايشلك ونافذ آدمه دينور وصلخم ومصلخم ضرب طاغه دينور يقال جبل صلخم ومصلخم اى ممتنع الصلخدم شمردل وزننده ياوز وشديد دوه يه دينور الصلدم زبرج وزننده ارسلانه دينور وطرنغى پك ومتين اولان آته دينور الصلادم علابط وزننده صلدم معناسنه در الصلدام قرطاس وزننده بودخى طرنغى پك ومتين آته دينور مؤنثى صلدامه در الصلقمة دحرجه وزننده ديشلرى برى برينه اوروب غجردامق معناسنه در يقال صلقم البعير اذا قرع بعض انيابه ببعض الصلقم جعفر وزننده ديشلرى برى برينه اوروب غجرداديجى انسانه وحيوانه دينور وارسلانه دينور وايرى وديزمان دوه يه دينور الصلقم زبرج وزننده پك ياشلو قوجه قارى يه دينور يقال تزوج صلقما اى عجوزة كبيرة

و بومری ودیرماند وه یه دینور الصلقام قرطاس وزننده ارسلانه دینور وایری دوه یه دینور الصلاقم صادك
فتحیله باشلره دینور رؤس معناسنه وآزی دیشلره دینور انیاب معناسنه مفردی صلقام یاخود ملقوم در الصلهام
قرطاس وزننده ارسلانه دینور ودلیر وجریء آدمه دینور یقال رجل صلهام ای جریء الاصلهمام اقشعرار
وزننده برنسنه صلب ومتین اولمق معناسنه در یقال اصلهم الشیء اذا اصلب الصم فتحتیله والصم ادغامله
صاغر اولمق معناسنه در آدمه وقولغه مسند اولور یقال صم الرجل یصم بفتحهما وصمم باظهار التضعیف
نادرا صما وصمما من الباب الرابع اذا انسدت اذنه وثقل سمعه وکذا یقال صمت الاذن اذا انسدت وصم شیشه نك
اغزنی طیقامق معناسنه در یقال صم القارورة اذا سدها وطاشله اورمق معناسنه در یقال صمه بحجر اذا ضربه به
وصم الصدا هلاك اولمقدن کنایه در یقال صم صداه ای هلك بوراده صدا مطلق صوت معناسنه در کذلك
عربلرك صمت حصاة بدم قوللری جنکده قانك کثرت اوزره آقسندن کنایه در یعنی قان شول درجه ده چوق
آقدی که یره طاش القا اولنسه یا اوزره اصابت ایلمیوب قانه دوشمکله سسی مسموع اولمز ومنه قول امریء القیس
صمی ابنة الجبل ※ او المراد الصدی او الصخرة صدی طاغ سمتلرنده وقبه ایچره منعکس اولان سسه دینور مترجم دیر که
مستقصاده بو وجهله مرسومدر که صمی ابنة الجبل امثالدندر ای جلك قیزی صاغر اوله سن دیمکدر اصلی امریء
القیسك اشبو ※ بدلت من وائل وکندة عدوان ※ وفهما صمی ابنة الجبل ※ قولندن مأخوذ در بوراده ابنة الجبلدن
مراد چقل طاشلر یدر که مراد قانك وجه مذکور اوزره کثرتله انصباب وجریانی ایستمکدر یاخود طاغدن عکس
ایدن صدادر که ینقو تعبیر اولنور یعنی شر وفتنه برمرتبه یه بالغ اولدیکه غریو وغوغا وهنکامه دن کلام مزبور ایله صدایه
خطاب اولنور اولدی زیرا غریو وفریادك کثرتندن صدا مسموع اولمقدن قالور و بعضلر صخره ایله تفسیر ایلمشدر که
قیالردن دخی صدا منعکس اولور و بعضلر یاوزحیه ایله بیان ایلدی اکا کوره صمی کلمه سی لاتجیبی الرقی معناسیله
مأول اولور و بعضلر داهیه ایله تفسیر ایلدیلر خلاصه امر فظیع وشدید حدوثی موقعنده ضرب اولنور انتهی
الاصمام همزه نك کسریله بودخی صاغر اولمق معناسنه در یقال اصم الرجل بمعنی صم ومتعدی اولور یقال اصمه الله
تعالی ای جعله اصم وشیشه نك اغزینه طیقاج دوزمك معناسنه در یقال اصم القارورة اذا جعل لها صماما
وبر آدمی صاغر بولمق معناسنه در یقال اصمه اذا صادفه اصم واصمام الدعاء نصح ولوم وتوبیخی استماع وقبول
ایلمز آدملره تصادف ایلمکدن کنایه اولور یقال اصم دعاؤه اذا وافق قوما صما یسمعون عذله الاصم وصغدر
قولغی صاغر آدمه دینور جمعی صم وصمان کلور صادك ضمیله و بك وقوند وقوی طاشه وصف اولور یقال
حجر اصم ای صلب مصمت وزمان جاهلیتده ماه رجبی اصم ایله توصیف ایدرلر ایدی زیرا اشهر حرمدن اولمغله
آنده داد وفریاد واستمداد تعبیرتی اولان یالفلان و یاصباحاه ادالری مسموع اولمز ایدی واصم شول کسه یه اطلاق
اولنور که کندیدن خیر ومنفعت مأمول اولمیوب لکن الفت ومودتی دخی فدا اولنمیه کویا که کندیسنه ندا اولنوب
لکن ایشتمز اوله یقال رجل اصم اذا کان لایطمع فیه ولایرد عن هواه ورقیه وافسون کار ایتمز اولان یلانه وصف
اولور یقال حیة اصم ای لایقبل الرقی واولیاء اللهدن حاتم نام ذاتك لقبیدر که حاتم اصم ایله معروفدر شارح دیر که
برکون استفتاء ضمننده حضورنه برخاتون کلوب خلال مکالمه ده اول خاتوندن برحبقة ناکهانی ظهور ایلمکله حاتم
اول آنده کندیسنه صاغرلق پیدا ایلدی تا که خاتون فضله صوتنی استماع ایلدیکنی حس ایله شرمنده اولمیه ومن
بعد اولمنوال اوزره تصامم ایدوب ناس کندیسنی حقیقی اصم اعتقاد ایدرلر ایدی التصامم تفاعل وزننده صاغرلق
کوستورمك معناسنه در یقال تصام فلان عن الحدیث ای اری انه اصم الصمام والصمامة والصمة صادرك
کسریله شیشه طیقاجنه دینور تقول سددت فم القارورة بالصمام والصمامة والصمة ای السداد الصماء
صادك فتحیله اصم لفظندن مؤنثدر قوند وقاتی اولان صوم قیایه دینور یقال صخرة صماء ای صلبة مصمتة وسموز
ناقه یه علی قول کبه اولانه دینور جمعی صم کلور صادك ضمیله ومعده دن صکره طعام واردیغی اینجه بغرسغك
اوجنه دینور که بك اولور مترجم دیر که بو بغرسغه اهل تشریح اثنی عشری اطلاق ایدرلر زیرا طولی صاحبنك
اصبع وسطاسیله اون ایکی پرمق مقدار یدر واکا بواب دخی اطلاق ایدرلر اسفل معده نك دلیکنده داخل اولور
بوراسی سائرلرندن سخت اولور وصماء طپراغی قالین ارضه وصف اولور وداهیهٔ شدیده یه اطلاق اولنور واشتمال
الصماء توبله اعرابك بورندکلری کبی بورنمکدر که احرامی صاغ جانبندن صول قولنك وصول اموزینك اوزرندن
کتوروب بعده ارقه دن صول قولنك وصول اموزینك اوزرندن آتمغله تماما بورنمکدن عبارتدر که اللری وایاقلری
وجمله اعضاسی مسدود اولور علی قول ازار واحرام مقوله سندن یالکزجه برقاب ثوبی بورنمکدن عبارتدر

شو یله که اکننده آندن غیری ثوب اولمیوب وآنك برجانبنی قالدروب منکب آخری اوزره آتوب لکن بدنی تماما ستر
ایده مدیکندن بعض عورت یری ظاهر اوله یقال اشتمل فلان الصماء وهو ان یرد الکساء من قبل یمینه علی یده الیسری
وعاتقه الایسر ثم یرده ثانیه من خلفه علی یده الیمنی وعاتقه الایمن فیغطیهما جمیعا او الاشتمال بثوب واحد لیس علیه
غیره ثم یضعه من احد جانبیه فیضعه علی منکبه فیبد ومنه فرجه شارح دیر که تعریف ثانی فقهاء قولیدر ایکی
تعریفده دخی محذور اولمغله نهی نبوی صادر اولمشدر ظاهرا قول اول صلوة حالتنه مبنی در واشتمل الصماء ترکیبی
اشتمل الشملة الصماء تأویلنده در صمام قطام وزننده داهیهٔ شدیده یه دینور ومنه قولهم صمی صمام ای زیدی
یاداهیة یعنی ای آفت وداهیه سن زیاده اول زیرا مشتد اولدقده کویا که صخرهٔ صماء کبی آندن آوازه ظهور ایلمز
اولور صمام صمام مکررا کذلك قطام وزننده اسم ایسم دیمك محلنده ایراد اولنور که اسم فعل امر اولور
یقال صمام صمام ای تصاموا فی السکوت الصمان والصمانة صادك فتحی ومیمك تشدیدیله قومسال یانده
اولان پك وطاشلق یره دینور وصمان عالج نام محلده برموضع آدیدر الصمة صادك کسریله شیشه طیقاجنه دینور که
ذکر اولندی ودلیر و بهادره دینور وارسلانه دینور ودرید نام شاعرك پدری اسمیدر مزبورك برادریله کندیسنه صمتان
دیرلر ایدی وارکك حیه یه دینور ودیشی کرپی یه بنور الصم صادك کسریله بودخی بهادره وارسلانه دینور الصمصمة
زمزمه وزننده دیشی کرپی سسلنمك معناسنه در یقال صمصمت الصمة اذا صاتت وتصمیم فی الامر معناسنه در
یقال صمصم فی الامر بمعنی صمم کما سیذکر الصمیم صادك فتحیله برعضوك قوامی یعنی اول عضوی حامل اولان
کیکه دینور انجك کیکی کبی یقال ضربه فاصاب صمیمه ای العظم الذی به قوام العضو وهر نسنه نك
خالصنه دینور یقال هو صمیمه ای بنکه وخالصه وصمیم الحر والبرد حرارت و برودتك اشدته اطلاق اولنور که
خالصی اوله جقدر یقال جاء فی صمیم الحر وصمیم البرد ای فی اشده و یمورطه نك قوری اولان طشره قبوغنه دینور
وحسب ونسبی مغشوش اولمیه رق تلون وتلاعب مقوله سی معایبدن صاف وآزاده آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل صمیم ای محض و بونك مفرد وجمعی برابردر التصمیم تفعیل وزننده برایشه یاخود برنسنه یه
قطعا نکول ایلمامك وجه اوزره عزیمت صادقه ایله عزیمت ایلمك معناسنه در یقال صمم فی الامر والشیء اذا مضی
و برنسنه یی دیشیله صالیورممك وجه اوزره اصروب طوتمق معناسنه در یقال صمم الشیء اذا عض فنیب
وقلج کمیکه ایریشوب کمیکی دخی کسمك معناسنه در واکراك واو بیناق برینه راست کلوب بری برندن آیرسه
تطبیق دینور یقال صمم السیف اذا اصاب المفصل وقطعه وطبق شارح دیر که نسخه لرده غلط واردر زیرا جمیع
اصولده صمم السیف اذا مضی فی العظم وقطعه فاذا اصاب المفصل وقطعه یقال طبق عبارتیله مرسومدر
ونسخه لرده وصمم السیف اذا اصاب المفصل وطبق عنوانیله مرقومدر واقعا طبق ماده سنده التطبیق
اصابة السیف المفصل عنوانیله مثبت اولمغله شارحك تصحیحی اصوبدر انتهی وتصمیم آته صاحبی علفی دریغ
ایلمیوب دائما علف اکلنه مقتدر ایلمکله سموروب قارن قاسیق بغلمق معناسنه مستعملدر یقال صمم الرجل
الفرس العلف اذا امکنه منه فاحتقن فیه الشحم والبطنة و برآدمه برلاقردی یی یا برقصه یی ازبرلتمك معناسنه در
یقال صمم صاحبه الحدیث اذا اوعاه ایاه الصمم فتحتیله والصمصام والصمصامة صادرك فتحیله والصمصم
زبرج وزننده والصمصم علبط وزننده والصماصم علابط وزننده والصماصمة علابطه وزننده
فتور سز شوقلو عزیمت صادقه صاحبی دلیر ومقدام وتوانا آدمه وآته دینور یقال رجل وفرس صمم وصمصام
وصمصامة وصمصم وصمصم وصماصم وصماصمة ای مصمم وصمصام قطعا برنسنه دن یوزی دونمز واکیلوب
بوکلمز اولان کسیجی قلجه دینور صمصامه دخی دینور یقال ضربه بالصمصام والصمصامة ای بالسیف الذی لاینثنی
وصمصام عمرو بن معدی کرب حضرتلرینك قلجی اسمیدر وصمصم زبرج وزننده قالین کوده لو بودوره دینور
وقلج کبی ایشلك ودلیر ومقدام آدمه دینور یقال هو صمصم ای جریء ماض الصمصمة زبرجه وزننده
وصادرك فتحیله برقوم وجماعتك متعین رئیس وذیشانه دینور یقال هو صمصمة القوم ای وسطهم یعنی سیدهم
وجماعت انسانیه دینور جمعی صمصم درهاسز وصمصم علبط وزننده وصماصم علابط وزننده ارسلانه دینور
الصمصم فدفد وزننده پك بخیل وجری کمسیه دینور یقال رجل صمصم ای بخیل جدا الصمیصاء غبیراء وزننده
غرزد یدکلری نباته شبیه ونبات اسمیدر الاصمان تثنیه بنیه سیله بلادبنی عامر بن صعصعه ده ایکی موضعه
اطلاق اولنور بری اصم الجلجاء و بریسی اصم السمره در بلاد مزبوره صکره بنو کلاب یوردی اولمشدر الصنم
صادك ونونك فتحیله رایحه بد وچرکین اولمق معناسنه در مصدر واسم اولور یقال صنمت الرایحة صنما من الباب الرابع

اذاخبث وقول جنسی بیو یوب قوتلمك معناسنه‌در یقال صنم العبد اذاقوی وصنم مشرکینك پرستش ایتدکلری
بته دینور وثن معناسنه وصنم لفظی شمن معربیدر که فارسیدر مترجم دیرکه بعضلر صنم ایله وثن بیننی فرق ایلدیلر
صنمی جواهر معدنیهٔ مذابه‌دن دوزلمش بته ووثنی احجار واخشابدن ساخته بته تخصیص ایلدیلر الصنم
کتف وزننده قویّ وزورمند کوله‌یه دینور یقال عبد صنم ای قویّ الصنمة فتحاتله قوش یلکنك بتون
قامشنه دینور وآفت وداهیه‌یه دینور صلمه لفظنده لغتدر الصنمان فتحاتله دمشق قضاسنده برقریه آدیدر
التصنیم تفعیل وزننده صورت دوزمك معناسنه‌در یقال صنم الرجل اذاصوّر وناقه‌یه خوشجه تقیدوتیمار ایلمکله
سودنی چوغالتمق معناسنه‌در یقال صنم النوق اذاغرزها الصنمات فرحات وزننده صنمه‌نك جمعیدر
سودی چوق ناقه‌یه دینور بنوصنامه ثمامه وزننده اشعر قبیله‌سندن بربطن‌در صنم صادك ضمیله
برموضع آدیدر اقلیم الاصنام اندلس اولکه‌سنده برایالت آدیدر بنوصنیم زبیر وزننده بربطن‌در
الصهیم قندیل وزننده سید وشریف وعالیشان آدمه دینور یقال هوصهیم ای سید شریف وبوکورمز اولان دوه‌یه
علی قول بدخوی اولانه دینور یقال جمل صهیم ای لایرغو والسیئ الخلق وشول جسور ودلیر ومقدام آدمه دینورکه
مراد ایلدیکی نسنه‌دن اصلاد ونعوب وصاپعوب ثبات واصرار ایله اقدام ایدر اوله یقال رجل صهیم اذاکان لاینثنی
عن مراده وخالص نسنه‌یه دینور کرك خیرده وکرك شرده اولسون یقال هوصهیم ای خالص وباقیجی‌یه ویریلان
بخشه دینور حلوان کاهن معناسنه التصهم ندحرج وزننده صهیم آدمه یعنی سید وعالیشان کمسیه شبیه
وضع وعمل وحرکت ایلمك معناسنه‌در یقال تصهم الرجل اذاعمل عمل الصهیم الصیهم قطر وزننده
والصیهم جردحل وزننده جنسی قالین ایری وشدید آدمه علی قول دائما باشنی یوقری طوتر اولان آدمه دینور
یقال رجل صیهم وصیهم ای غلیظ ضخم شدید اورفاع لرأسه مؤنثی صیهمه وصیهمه‌در الصوم نوم وزننده
والصیام کتاب وزننده اوروج طوتمق معناسنه‌در یقال صام الرجل یصوم صوما وصیاما اذاامسك عن الطعام
والشراب والکلام والنکاح والسیر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره صوم امساك وسکون عن الفعل معناسنه
موضوعدر وعرف شرعده طعام وشراب وجماعدن نیته مقارن خیط ابیضدن خیط اسوده قدر امساك ایلمکده
استعمال اولندی انتهی وصوم اولومی دانمق معناسنه مستعملدر افراط جوع وعطشدن مغشی علیه اولوب
هلاك درجه‌سنه وارمق تصورینه مبنی‌در یقال صام منیته اذاذاقها ودوه قوشی چفرمق معناسنه مستعملدر
اوحالده سکون وتوقف ایلدیکیچون یقال صام النعام اذارمی بذرقه وصوم دوه قوشنك نجسنه دینور
اسم مفعول معناسنه‌در وصوم بربدمنظر شجرك اسمیدر وشجرمز بورك آلتنده کولکه لنمك معناسنه‌در
یقال صام الرجل اذاتظلل بالصوم ونصف نهار وقتی اولمق معناسنه مستعملدر کویا که شمس اول درجه‌ده
توقف یدرکبی تخیل اولنور نته که تفسیرآتی مشعردر یقال صام النهار اذاقام قائم الظهیرة وصمت وسکوت معناسنه‌در
نته که شارت اولندی یقال صام الرجل اذاصمت ویل ساکن اولمق معناسنه مستعملدر یقال صامت الریح
اذارکدت وصوم شهر رمضانه اطلاق اولنور حال ومحل علاقه‌سیله یقال جاء شهر الصوم ای شهر رمضان
وکلیسایه دینور یقال النصرانی فی صومه ای بیعته وصوم صائم اولان آدمه اطلاق اولنور مفرد وجمعی برابردر
مصدر اصلی اولمق حسبیله یقال رجل صوم وقوم صوم ای صائم الصائم والصومان عطشان وزننده والصوم
قوم وزننده اوروجلو آدمه دینور جمعی صوّام وصیام کلور رمان وزننده وصوّم وصیم کلور رکع وزننده وصیم کلور صادك
کسریله یا مجاور ایچون وصیام کلور کتاب وزننده وصیامی کلور سکاری وزننده الصوام سحاب وزننده صوسز
قیر یره دینور یقال ارض صوام ای یابسة لاماء بها المصام والمصامة هایله آت طوراجق یره دینور اخورکبی یقال
هذامصام الفرس ومصامته ای موقفه الصیم قنب وزننده کوده‌سی دیرنکلو وطقناز ویك شدید انسان وحیوانه دینور
فصـــل الضاد الضبثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والضباثم علابط وزننده ارسلانه دینور وضبثم
بن ابی یعقوب ابعیندندر الضبارم علابط وزننده والضبارمة علابط وزننده ارسلانه دینور ودشمن اوزره
دلیر وبی پروا بهادره دینور یقال رجل ضبارم وضبارمة ای جریئ علی الاعداء الضبثم ثای مثلثه ایله حیدر وزننده
ارسلانه دینور الضجم فتحتیله آغز اخود آورد یاخود دوداق یاخود چکه یایون اکری اولمق معناسنه‌در کذلك
قیو ویاره مقوله‌سنده دخی مستعملدر مصدر واسم اولور یقال مثلا ضجم فدا وشدقه وکذلك البئر والجرح ضجما
من الباب الرابع اذاعوج ویقال فی فه ضجم ای عوج الاضجم وصفدر ضجم ایله متصف کشی‌یه دینور
وضبیعة اضجم برقبیله‌در پدرلرینه مضاف اولمشدر مزبور کردهان اولدیغیچون ملقب اولمشیدی وبوقیس

قفه دیدکلری کیدر التضاجم تفاعل وزننده اختلاف معناسنه‌در یقال تضاجم الامر بینهم اذااختلف
المتضاجم اسم فاعل بنیه‌سیله اغزی اکری کردهان آدمه دینور یقال رجل متضاجم ای معوج الفم الضجمة
غرفه وزننده بربد رایحه بوجك اسمیدر ضجعم قنفذ وجعفر وزنلرنده بربطن پدرینك اسمیدر اهالیسنه
ضجاعم وضجاعمه دیرلر ضادك فتحیله فتحیله نسبت ایچون آخرینه ها زیاده اولندی مزبورلر سلفده ملوك شام ایدیلر الضخم
ضادك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله والضخم فتحتینله والاضخم احمد وزننده ومیمك تشدیدیله جائزدر شارحك
بیاننه کوره تشدید حالت وقفده اشعاره مخصوصدر زیرا بعض عرب ماقبلی متحرك اولان حرف اوزره وقف
ایلدکده آنی مشدّده ایدر والضخام غراب وزننده ایری وقبا وعظیم اولان شیئه دینور علی قول عظیم الجرم کثیر
اللحم اولان انسان وحیوانه دینور یقال هوضخم وضخم واضخم واضخم وضخام ای عظیم اوعظیم الجرم کثیر
اللحم شارح دیرکه بونلر بالجمله وصفدر ووزن اولك جمعی ضخمات کلور کذلك خانك سکونیله زیرا صفتدر عینك
تحریکی اسمه مخصوصدر انتهی الضخم عوج وزننده والضخامة سلامه وزننده برنسنه ضخم اولمق
معناسنه‌در یقال ضخم ضخما وضخامة من الباب الخامس اذاکان ضخما الضخم ضادك فتحیله وصفدرکه
ذکر اولندی وواسع یوله اطلاق اولنور یقال طریق ای واسع وآغر صویه وصف اولورکه خوشکوار اولمز یقال
ماء ضخم ای ثقیل وبنوعبد بن ضخم سلفده عرب عاربه‌دن برجماعت ایدی حالا منقرضلردر الاضخومة اضحوکه
وزننده عرب نسوانك بیوك کوسترمك ایچون قیچلرینه بغلدقلری بوغچه‌یه دینور عظامه معناسنه‌در المضخم
منبر وزننده صدمات وضرباتی شدید آدمه دینور یقال رجل مضخم ای شدید الصدم والضرب وشان وشرف عظیم
صاحبی اعیان وسرکاره دینور یقال هومضخم بین قومه ای سید شریف ضخم الضخمة خدبه وزننده
بدنی دوشکلی خوشمنظر ونازك تن خاتونه دینور الضرم فتحتینله پك آجقمق علی قول پك آجلقدن یاخود سائر
عارضه‌دن یانوب یاقلمق معناسنه‌در اشتعال نار معناسندن مأخوذدر یقال ضرم الرجل ضرما من الباب الرابع
اذااشتدّ جوعه اوحرّه وافراط خشم وغضبدن پرآتش اولمق معناسنه مستعملدر یقال ضرم علیه اذااحتدم
غضبا وصفره‌ده اولان طعامدن قطعا ترك ایلمامك اوزره طعامه آتش کبی کیرشمك معناسنه مستعملدر یقال ضرم
فی الطعام اذاجدّ فی اکله لایدفع منه شیئا وآتش علولنمك معناسنه‌در یقال ضرمت النار اذااشتعلت التضرّم
تفعل وزننده بودخی برآدمه پك اویکه لنوب پرآتش اولمق معناسنه‌در یقال تضرّم علیه اذااحتدم غضبا
وآتش علولنمك معناسنه‌در یقال تضرّمت النار اذااشتعلت الاضرام همزه‌نك کسریله والتضریم
تفعیل وزننده والاستضرام آتشی طوتشدروب علولندرمك معناسنه‌در یقال اضرم النار وضرّمها
واستضرمها اذااوقدها الاضطرام افتعال وزننده بودخی آتش علولنمك معناسنه‌در یقال اضرم النار
فاضطرمت وصاچ وصقال کرکی کبی قیرسرمك معناسنه مستعملدر یقال اضطرم المشیب اذااشتعل الضرام
کتاب وزننده آتش علولندیره جك اوطون قیرقلرینه دینور یاخود ضعیف ویومشق اولنلرینه یاخود کندیده
آتش قوری اولمیانه یاخود علولی اوطونه دینور ترکیده بونلره طوترق وکوسکی تعبیر اولنور واکا ضرامه دخی
دینور هایله تقول اشعل النار بالضرام والضرامة ای دقاق الحطب اوماضعف ولان اومالاجمرله اومااشتعل
من الحطب الضرم کتف وزننده آج آدمه اطلاق اولنور یقال هوضرم ای جائع وطوشنجل قوشنك یاوریسنه
دینور ویك یوکرك دونده آته وصف اولور یقال فرس ضرم ای عدّاء الضرمة فتحاتله اوجی یانغله آتشلو
اولان خرمادالنه یاخود یاوشان تعبیر اولنان اوته دینورکه طوترق ایدرلر وآتش قورینه دینور یاخود مطلقا
آتشه دینور نار معناسنه وعربلر خانه‌ده برکمسه یوقدر دیجك یرده مابا آلدار نافخ ضرمة دیرلر یعنی برآتش اوفلیجی
یوقدرکه فرد واحد یوقدر دیمکدن کنایه‌در ضرمه حمزه وزننده ابن ضرمه درکه صاد مکسوره ایله‌در هاشم
بن حرمله‌نك جدیدر الضرم ضادك ضمی وکسریله برخوشبوی شجر آدیدر ثمری بلوطه وچچکی سعتر چچکنه
شبیه وآندن اتخاذ اولنان عسل انواعندن افضل اولور علی قول اسطوخودوس اسمیدر که لفظ یونانیدر ترکیده
قاره باش دیدکلری نباتدر الضرامة کتابه وزننده شجر بطم اسمیدرکه ساقز اغاجی دیدکلریدر ضریم حذیم
وزننده برجنس شجرك صمغیدر الضریم حیدر وزننده حریق معناسنه‌درکه یانمش نسنه‌یه دینور شارح دیرکه
امّهات سائره‌ده امیر وزننده مرسومدر ضریمة جهینه وزننده یمنده برحصار آدیدر الضرزم زبرج وزننده
والضرزم جعفر وزننده قوجه ناقه‌یه دینور علی قول کنجلکدن هنوز برمقدارجه بقیه‌سی قالمش اولانه
دینور یاخود یاشلو اولوب سودی آزجه اولانه دینور وضرزم زبرج وزننده پك صوقجی یلانه دینور یقال افعی

ضرزم اى شديد العض الضرزمة دحرجه وزننده بك اصرمق معناسنه در يقال ضرزمه اذا عضه شديدا ضرسام قرطاس وزننده برمعروف صو بك آديدر الضرسامة ضرغامه وزننده سلپوك ولئيم واصلا ايشه يرامز چولپه آدمه دينور يقال رجل ضرسامة اى رخو لئيم فسل الضرضم ضاد معجمه ايله جعفر وزننده ارسلانه دينور ومطلقا يرتيجى جانورك اركگنه دينور الضرطم زبرج وزننده ايرى قارنلو انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ضرطم اى الضخم البطن الضراطمى ضادك ضميله ايرى وتصلق باقشقسز فرجه دينور الضرغم غين معجمه ايله جعفر وزننده والضرغام جريال وزننده والضرغامة جرياله وزننده ارسلانه دينور وضرغامه بهادر ودلاوره اطلاق اولنور يقال هو ضرغامة اى شجاع وقوى وتوانا بوغوره وآيغره اطلاق اولنور وياوز آدمه اطلاق اولنور رجل شديد معناسنه بعض نسخه ده والوحل الشديد عبارتيله مرسوم اولمغله شدتلو اوزلو چامور ديمك اولور لكن نسخهٔ اولى اصوبدر الضرغمة دحرجه وزننده والتضرغم تدحرج وزننده ارسلانلمق معناسنه در كه ارسلان كبى بهادرلق ايلمكدن عبارتدر يقال ضرغمت الابطال وتضرغمت اذا فعلت فعل الضرغام وتشبهت به الضغم لغم وزننده اصرمق معناسنه در على قول اوك ديشلر ايله اصرمقدن يواشجه اصرمق ياخود خوشلنديغى نسنه يى اغزنى طولديره رق قاوره يوب اصرمق معناسنه در يقال ضغم الشئ وضغم به ضغما من الباب الثالث اذا عضه اوعضا دون النهش اوهوان يملأ فمه مما هوى اليه الضغامة ثمامه وزننده اصروب براقلان شيئه دينور كه اصرقلى نسنه اولور يقال هو ضغامته اى ما مضغه ولفظه الضيغم حيدر وزننده دائما اصرمق شاندن اولان انسان وحيوانه دينور وارسلانه دينور ضيغمى دخى دينور باى نسبتله الضم ضادك فتحى وميمك تشديديله برنسنه يى برشيئه بناشدروب قوشمق معناسنه در يقال ضمه اليه ضما من الباب الاول اذا قبضه اليه الانضمام انفعال وزننده مطاوعدر برنسنه برشيئه بناشوب قوشلمق معناسنه در يقال ضمه اليه فانضم التضام تفاعل وزننده برى برينه بناشوب قوشلمق معناسنه در يقال تضاموا حتى تتاموا مائة رجل المضامة مفاعله وزننده برنسنه يى برشيئه قوشمق معناسنه در يقال ضامه اليه اى ضمه وتقول ضامنى صاحبى الى امر كذا اى ضمه الاضطمام افتعال وزننده بركسه برنسنه يى كندى نفسنه ضم ايلمك معناسنه در كه كندى قبوللنمقدن عبارتدر يقال اضطم الشئ اذا ضمه الى نفسه وقپلامق معناسنه مستعملدر يقال اضطم عليه اذا اشتمل الضمام غراب وزننده شول نسنه يه دينور كه آنكله برنسنه برشيئ آخره ضم والحاق اولنه الضم والضمام ضادلرك كسريله داهيهٔ شديده يه دينور و بونك صاد مهمله دن مصحف اولمسى مظنوندر وصاد مهمله ايله صوابدر الاضمامة همزهٔ مكسوره ايله جماعته اطلاق اولنور جمعى اضاميم كلور جماعات معناسنه ومنه يقال فرس سباق الاضاميم اى جماعات الخيل مترجم ديركه لسانمزده سپاره تعبير اولنان اطفال جزؤلرينه اضباره اطلاق ايلدكلرى بو ملابسه ايله در الضموم صبور وزننده ايكى اوزون تيمار الغندن كلان درهيه دينور الضمضم فدفد وزننده طارغين آدمه دينور غضبان معناسنه وخشمناك ارسلانه دينور وجرأتلو دلير و پردل آدمه دينور وجسيم وتنومند كسه يه دينور يقال هو ضمضم اى جرئ وكذا جسيم وضمضم بن الحارث وضمضم بن قتاده اصحابدندر وضمضم بن حوس وضمضم بن زرعه وضمضم الملوكى ابو المثنى محدثلردر الضماضم علابط وزننده والضمضم علبط وزننده بونلرده ارسلانه وجرئ ودلير آدمه دينور الضمضمة زلزله وزننده برآدم كندى نفسنى تشجيع وتقويتله بهادرلق ايلمك معناسنه در يقال ضمضم فلان اذا شجع قلبه ومال موجودك مجموعنى سپوروب المق معناسنه در يقال ضمضم المال اذا اخذه كله وارسلان حيقرمق معناسنه در يقال ضمضم الاسد اذا صوت الضمام كتاب وزننده اساميدندر ضمام بن ثعلبه وضمام بن زيد بن ثوابه اصحابدندر الضمضام زنار وزننده كوردوكى والى يتشديكى نسنه يى قبوللنور اولان آدمه دينور يقال رجل ضمضام اذا كان يحتوى على كل شئ الضمة ضادك فتحيله قوشى يه اطلاق اولنور آنلرى برى برينه ضم ايلديكيچون يقال استبقوا فى الضمة اى الحلبة الضوم نوم وزننده ضيم لفظنده لغتدر كه ظلم معناسنه در يقال ضام يضوم ضوما لغة فى ضام يضيم ضيما الضهزم زاى معجمه ايله زبرج وزننده لئيم وكم مايه كسه يه دينور يقال هو ضهزم اى لئيم الضيم ضادك فتحيله بركسه نك حق ومطلوبنى نقص ايلمك معناسنه در يقال ضامه حقه يضيمه ضيما اذا انتقصه وظلم وبيداد معناسنه در كه اسمدر جمعى ضيوم كلور يقال ماهذا الضيم اى الظلم وبو فى الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله رق استعمالده جعلندى الاستضامة بودخى برآدمه جور ايدوب

حقى

حقنى اكسك و يرمك معناسنه در يقال استضامه حقه اذا انتقصه المضيم مكيل وزننده والمستضام حق تنقيص ايله جور اولنمش آدمه دينور يقال هو مضيم ومستضام اى منتقص حقه الضيم ضادك كسريله طاغك بر كوشه وناحيه سنه دينور وسرانده برموضع معروف ياخود بر وادى ياخود برجبل آديدر ضيم زبير وزننده ابن مليح الفهمى دركه رجالات عربدندر تم بعونه تعالى

فصـل الطاء

الطحمة طانك حركات ثلاثى وحاى مهمله نك سكونيله بربيوك وچوق نسنه نك براوغوردن يوريوب كلان كومنه دينور چايك وسيل صوينك طلازى و كيجه نك بردن آفاقه چوكوب بصان قرا كولغى كبى يقال اتتهم طحمة الوادى اوالسيل اوالليل اى دفعته وجماعت معناسنه در يقال طرقتهم طحمة من الناس اى جماعة ابو طحمه طلحه وزننده عدى بن حارثه نك كنيه سيدر كه شرفاى عربدندر الطحمة همزه وزننده چوق دوه لره دينور وجنك ومعركه سى شديد اولان بهادره دينور كه بردن شهاب كبى حمله ايدوب اصلا روكردان اولميه يقال هو طحمة اى شديد انعراك الطحماء صحراء وزننده والطحمة ثمره وزننده بر نبات على قول آبرق ديدكلرى نبات ايدر المطحوم طلو نسنه يه دينور يقال اناء مطحوم اى مملوء الطحوم صبور وزننده عنف وشدتله بردن آتيلوب يوررا اولان نسنه يه دينور سيل وموج كبى يقال شئ طحوم اى دفوع الطحرمة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال طحرم السقاء اذا ملأه وياى كريش طاقمق معناسنه در يقال طحرم القوس اذا وترها الطحرمة زبرجة وزننده نسنه معناسنه در يقال ما عليه طحرمة اى شئ الطحلمة زبرجه وزننده بر پارچه بلوده دينور يقال ما فى السماء طحلمة اى غيم الطخمة خاى معجمه ايله ثمره وزننده كچى سوريسنه دينور طخمه طانك كسريله خوشب نام تابعينك پدرى اسميدر الطخمة غرفه وزننده بورنك اوكنده اولان سياهلغه دينور الاطخم احمر وزننده شول قوچه دينور كه باشى سياه وسائر اعضاسى قومرال اوله يقال كبش اطخم اى رأسه اسود وسائره كدر ويا غزآنه دينور كه بورنى ودودقلرى سمتى زياده جه سياه اوله وانسانك ودابه نك بورنلرى اوكنه دينور وشول تاب وطراوتى چكلمش اته دينور كه لونى بوزيلوب پصدرمه كبى قرامتق اولمش اوله يقال لحم اطخم اى جاف يضرب الى سواد الطخيم امير وزننده اطخم ايله معناى اخيرده مرادفدر يقال لحم طخيم اى اطخم الاطخمام احمرار وزننده ات قوريوب پصدرمه كبى قرامتق اولمق معناسنه در يقال اطخم اللحم اذا صار اطخم الطخوم نخوم وزننده ومرادفيدر كه سنور وحدودلره دينور الطخم طانك فتحيله والطخامة فخامه وزننده تكبرلك ايلمك معناسنه در يقال طخم الرجل طخما من الباب الثالث وطخم طخامة من الباب الخامس اذا تكبر طخيم زبير وزننده ابن ابى الطخماء دركه شاعردر الطخارم علابط وزننده طارغين واويكه لو آدمه دينور يقال رجل طخارم اى غضبان الطرم طانك كسرى وفتحيله كومج بالنه دينور تقول اطعمنا طرما اى شهدا وقيمغه دينور زبد معناسنه وقوانلرده طولمش باله ياخود بال ايله طپطلو قوانه دينور وطرم مصدر اولور قوانلر بال ايله طپطلو اولمق معناسنه يقال طرمت بيوت الزنابير طرما من الباب الرابع اذا امتلأت من الطرم الطرامة ثمامه وزننده بعض ديشلره چوكمش خضرته دينور يقال باسنانه طرامة اى خضرة وديشلرك ارالغنه صوقشمش طعام پارچه لرينه دينور كه خلال ايله اخراج اولنور الاطرام همزه نك كسريله ديشلرك اوزرلرى يشللنمك معناسنه در يقال اطرمت اسنانه اذا ركبت عليها الخضرة وديشلرك ارالرنده طعام بقيه سى قالمغله اغزك طعمى ورايحه سى بوزلمق معناسنه در يقال اطرم فوه اذا تغير للطرامة الطرمة طانك حركات ثلاثى وراك سكونيله اوست دوداغك اورته سنده اولان بيوه دينور الطرمة ثمره وزننده جكره دينور كبد معناسنه الطرم طانك ضميله اوجاغه دينور طرمه دخى دينور هاله و برشجر آديدر الطرم فتحتينله قواندن بال صيزوب اقمق معناسنه در يقال طرم العسل طرما من الباب الرابع اذا سال من الخلية التطرم تفعل وزننده سوزى طوتقون طوتقون سويلمك معناسنه در وعند البعض قارشق وشوريده سويلمك معناسنه در يقال تطرم فى كلامه اذا التاث التطريم تدحرج وزننده چاموره بيلاشمق معناسنه در يقال تطريم فى الطين اذا تلوث الطريمة دحرجه وزننده صو بوزيلوب يوصونلنمق معناسنه در يقال طريم الماء اذا خبث وعرمض و برنسنه قات قات اولمق معناسنه در يقال طريم الشئ اذا اطبق اى صار طبقا على طبق الطريم حذيم وزننده باله دينور عسل معناسنه وصيق وقالين سحابه دينور ومنه يقال طار طريمه اذا احتد يعنى پك خشم وغضبه كلدى ديمكدن كنايه اولور الطرثمة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده غضبدن ياخود كبر ودماغدن باشى يره ديكوب ايسم وخاموش طورمق معناسنه در

يقال طرخم الرجل اذا اطرق من غضب او تكبر الطرحوم حاى مهمله ايله عصفور وزننده اوزون طويل معناسنه در
ويرده چوق طورمغله متغير اولمش صويه دينور يقال ماء طرحوم اى آجن المطرخم خاى معجمه ايله
مشمعل وزننده ياني اوزره ياتمش آدمه دينور مضطجع معناسنه در وطارغين آدمه دينور يقال رجل مطرخم
اى غضبان وخودبين ومتكبر آدمه دينور وهر ياني او يغون اسباب اندامى تمام تازه ودلبر جوانه دينور يقال شاب مطرخم
اى الحسن لتام الاطرخام اشمعلال وزننده كوزك نورى فرسز وضعيف اولمق معناسنه در يقال اطرخم الرجل
اذا كل بصره وكيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال اطرخم الليل اذا اسود الطرسمة دحرجه وزننده
بركسه باشنى اشاغى اكوب ساكت واپسم طورمق معناسنه در يقال طرسم الرجل اذا اطرق وجنكدن ياغيرى
نسنه دن قورقوب جكلمق معناسنه در يقال طرسم عن القتال وغيره اذا انكص الطرشمة شين معجمه ايله كيجه
قرا كو اولمق معناسنه در يقال طرشم الليل اذا اظلم الاطرغمام غين معجمه ايله افعلال وزننده متكبر وخودبين
اولمق معناسنه در يقال اطرغم الرجل اذا تكبر المطرهم مشمعل وزننده هنوز باشنه بولار چكور لمامش كوره
وعجمى دوه يه دينور كه سركشلك ايدر يقال بعير مطرهم اى مصعب لم يمسسه حبل وقد وقامتى معتدل يال وبال
صاحبى تازه جوانه دينور الاطرهمام اشمعلال وزننده جوان يال وبال صاحبى موزون قامت قو يمق معناسنه در
يقال اطرهم الشاب اذا اصار مطرهما الطسوم قعود وزننده محو ونابود اولمق معناسنه در يقال طسم الشىء طسوما
من الباب الثانى اذا انطمس الطسم رسم وزننده متعديدر محو ونابود ايلمك معناسنه در تقول طسمته اذا طمسته
الطسم فتحتينله امتلاء اولمق معناسنه در يقال طسم الرجل طسما من الباب الرابع اذا اتخم وتوز وطمان
بصيغه دينور يقال ماهذا الطسم اى الغبرة وقرا كولغه دينور ظلام معناسنه الاطسمة همزه نك ضميله
اسطمه وزننده ومراد قيدر كه برنسنه نك كوم برينه دينور دريانك انكين يرى كبى الطواسيم طانك فتحيله كه
قرآن كريمده طسم سورهلريدر بونده وطواسين وحواميم سورهلرنده صواب اولان ذوات مفردلر ينه مضاف اولهرق
ذوات طسم وذوات طس وذوات حاميم ديمكدر نته كه حم ماده سنده بيان اولندى مؤلف اوراده بالكز حاميمه
متعلق كلام بيان ايلدى لكن مترجم حقير شهابدن نفيس مقاله ونقل وتحرير ايلمشدر الطسام غراب وزننده
والطسام سحاب وزننده والطسام شداد وزننده چوق توزه دينور تقول رأيته فى طسام الغبار وطسامه
وطسامه اى فى كثيره طسم رسم وزننده عاد قومندن برقبيله دركه حالا منقرضلردر الطسيم زبير وزننده
طسم مزبوردن مصغردر بو معنادندر كه عربلر برآدمك برمحله ياخود بركار ومشغله يه تردد اشتغالى بيهوده وباطل
ولاطائل اولوب قطعا برمنفعت اوجنه دسترس اولمسه اورده مياه طسيم ديرلر زيرا قبيله مزبوره منقرض
ومضمحل اولمشدر تصغيرى تحقير ايچوندر الطعام سحاب وزننده بغدايه اطلاق اولنور يقال فلان
يحتكر فى الطعام اى فى البر شارح دير كه دوه قسمنه مال اطلاقى كبى طعام دخى بغدايه غالب اولمشدر انتهى
وطعام مطلقا اكل اولنه جق شيئه دينور جمعى اطعمه كلور جمع الجمعى اطعمات كلور وطعم طانك فتحيله وطعام
مصدر اولورلر نسنه اكل ايلمك معناسنه در يقال طعمه طعما وطعاما من الباب الرابع اذا اكله وطعم الشىء اول
نسنه نك داد ومزه سنه دينور كه چاشنى دخى ديرلر قوت ذائقه ايله معلوم اولان كيفيتدر آجيلق وطتلولق
و بونلرك ميانه سى اولان داد ومزه كبى كرك طعام وكرك شرابده اولسون جمعى طعوم كلور يقال طعمه حلو ومر
واشتها اولنان طعامه دينور يقال احضر طعما وهو مايشتهى من الطعام واشتهايه مدار اولان شيئه دينور
مثلا طعامك لذتى وحلاوتى واعتدالى كبى واغاج آشى يى قبول ايدوب طوتمق معناسنه در يقال اطعم الغصن فطعم
طعما من الباب الرابع اى وصل به غصنا فقبل الوصل وطويمق معناسنه مستعملدر يقال مايطعم آكل هذا
اى مايشبع وبو باب ثالثدندر زيرا مؤلف كيمنع لفظيله تقييد ايلمدى الاطعام همزه نك كسريله برآدمه طعام
يدرمك معناسنه در يقال اطعمه اذا اصيره يطعم وخرما آغاجنك يمشى يتشمك معناسنه مستعملدر يقال اطعم النخل
اذا ادرك ثمره واغاجى اشيلامق معناسنه در يقال اطعم الغصن اذا وصل به غصنا من غير شجره الطاعم
والطعم كتف وزننده طعام خصوصنده خوشحال اولان آدمه دينور كه وسعتى اولمغله طعامى فراوان
ونفيس اولان آدم اوله جقدر يقال رجل طاعم وطعم اى حسن الحال فى المطعم وطاعم طعامدن مستغنى اولمش
آدمه دينور تقول انا طاعم عن طعامكم اى مستغن المطعم منبر وزننده شديد الاكل آدمه دينور ومؤنثى مطعمه در
المطعم مكرم وزننده واسع الرزق آدمه اطلاق اولنور يقال هو مطعم اى مرزوق المطعام محراب وزننده
خاندان ومضياف وميزبان آدمه دينور يقال رجل مطعام اى كثير الاضياف والقرى الطعمة غرفه وزننده

يبجك نسنه يه دينور كه يمنى تعبير اولنور فارسيده خوراك دينور جمعى طعم كلور صرد وزننده وطعام
ضيافته دينور يقال اتخذ لاخوانه طعمة اى دعوة وجهت كسب ومعاشه دينور يقال فلان عفيف الطعمة
اى نقى المكسب وطعمه اساميدندر طعمة بن ابيرق صحابه در وطعمة بن عمرو الكوفى محدثدر الطعمة طانك كسريله
بناء نوعدر سيرت اكل طعام معناسنه دركه يمش تعبير اولنور يقال انه لخبيث الطعمة اى السيرة فى الاكل الطعم
طانك ضميله دادمق معناسنه در يقال طعمه طعما من الباب الرابع اذا ذاقه وبرنسنه يه كوچ يتمك
معناسنه مستعملدر يقال طعم عليه اذا اقدر وطعم طعامه دينور وقدرت معناسنه مستعملدر يقال
هذا البس فى طعمه اى قدرته واشباع ايدن طعامه اطلاق اولنور يقال انه طعام طعم اى يشبع من اكله
شارحك بيانه كوره موصوفك صفته اضافتى قبيلندندر صلوة الاولى كبى التطعم تفعل وزننده برشيئى
داد شدرمق معناسنه در يقال تطعم منه اذا ذاق وفى المثل ❊ تطعم تطعم ❊ اى ذق حتى تشتهى فتأكل يعنى
هله بركره جك دادوب چاشنيسنى كور كه حظ ايلديككدن سكا اكل ايلمكه شوق واشتها حاصل اولسون بو مثل
برايشه مباشرت ايلمكدن انديشه وتأخر ايدن كمسنه يه تشويق واغراض ضمننده ايراد اولنور الطعوم صبور وزننده
والطعيم امير وزننده اكله صلاحيتى اولان قربانلق حيوانه دينور كه نه آرق ونه سموز اوله يقال جزور طعوم
وطعيم اى بين الغثة والسمينة بونلرك تانيثلرى ذبيحه اعتباريله در التطعيم تفعيل وزننده بودخى اغاجه آشى
اورمق معناسنه در يقال طعم الغصن اذا وصل به غصنا من غير شجره وسموزلكدن كيكلره ايليك يوريمك
معناسنه در يقال طعم العظم اذا امخ بونده ثلاثى نسخه سى غلطدر الاطعام طانك تشديديله افتعال وزننده
خرما قورغى طتلولنمق معناسنه در يقال اطعم البسر اذا صارله طعم وتقول العرب هو لايطعم اى لايتادب
ولاينجع فيه مايصلحه يعنى فلان كنديسنه مدار فوز واصلاح اوله جق نصح وارشاد وعبرت تاثير ايلمامكله هركز
هشيار ومتادب اولمز ديجك محلده ايراد اولنور المطعم محدث وزننده والطعوم صبور وزننده والمطعم
افتعالدن اسم فاعل بنيه سيله سموز اولمغله كيكلرى ايلكلى اولان دوه يه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال بعير
وناقة مطعم وطعوم ومطعم اى بهانقى ومطعم محدث وزننده شول سوده اطلاق اولنور كه طلومدن اكا طعم
ورائحة طيبه سرايت ايلمش اوله يقال لبن مطعم اى اخذ فى السقاء طعما وطيبا المستطعم اسم مفعول بنيه سيله
آت قسمنك دودقلرينه اطلاق اولنور المطعمة مكرمه وزننده والمطعمة محسنه وزننده يايه اطلاق اولنور
الاستطعام طعام طلب ايلمك معناسنه در يقال استطعمه اذا طلب الطعام وقول على رضى الله عنه اذا
استطعمكم الامام فاطعموه اى اذا استفتح فافتحوا عليه يعنى امام قرائده حصر اولوب سزدن فتح طلب ايدرسه
فتح ايليه سز ديمكدر كويا كه قرائتى امام افنديلك اغزينه ادخال ايدرلر التطاعم تفاعل وزننده والمطاعمة
مفاعله وزننده اركك كوكرجين چفتلشمكه مباشرتدن مقدمجه اغزنى ديشى كوكرجينك اغزينه ادخال ايلمك
معناسنه مستعملدر كويا كه اوپشوب ايشه توطئه ايدرلر وبرى برينك اغزينه طعمه ويردكبى برغريب معامله ايدرلر
يقال تطاعمت الحمامتان وطاعمتا اذا ادخل فمه فى فم انثاه مطعم محسن وزننده ابن عدى دركه اشراف قريشدندر
المطعمة محسنه وزننده بوغزك باشنه دينور كه بومريجه آندر غلصمه معناسنه كه معده يه طعام آندن روان
اولور المطعمتان محسنتان وزننده قوش قسمنك اياقلرنده ايلرى طوران برى برينه مقابل ايكى پرمغه اطلاق اولنور
شارح دير كه بو جوارح طيوره مخصوصدر كه پنجه سنك ذكر اولنان پرمقلريله اخذ طعمه ايدر الطعومة صبوره
وزننده بوغزليوب اكل ايلمك ايچون خانه ده آليقونيلان قيونه دينور يقال شاة طعومة اذا حبست لتؤكل طعيم
زبير وزننده بررجل آديدر الطغام غين معجمه ايله سحاب وزننده فرومايه واراذل وسفله كمسنه لره دينور يقال هو
طغامة من الطغام اى وغد من الاوغاد وكثير ونامعتبر قوشلره دينور مفردلرى طغامه در واحمق وبيمغز كمسنه يه
دينور الطغومة والطغومية طانك ضميله مصدرلردر حمق ودنائت معنالرينه در الطغم فتحتينله دريايه دينور
وچوق صويه دينور التطغم تفعل وزننده برنسنه يى بيلمزلنمك معناسنه در يقال تطغم الرجل
عليه اذا تجاهل الطلمة طانك ضميله اتمكه دينور يقال جاء وفى يده طلمة اى خبزة الطلام زنار وزننده تنوم
اسيدر كه حب الشاهدانج در تركيده كندر وكنور تخمى ديدكلريدر ورقنه اسرار وورق الخيال ديرلر الطلم
فتحتينله مسواكى ترك ايلمكدن ناشى ديشلره عارض اولان كير وپاسه دينور يقال علا فى اسنانه طلم اى وسخ من ترك
السواك الطلم طانك ضميله اوزرينه طبخ اولنان اتمكى پايدقلرى صفره يه دينور الطلم طانك فتحيله طبخ اولنان
اتمكلرى ديزوب دوزلتمك معناسنه در يقال طلم الخبزة طلما من الباب الاول اذا سواها وعدلها التطليم تفعيل

هنوز طبخ اولمش اتمكى صو غمتق ايچون ال ايله اوروب طابلمق معناسنه در يقال طلم الخبزة اذا ضربها باليد ومنه قول حسان
رضى الله عنه * يطلمهن بالخمر النساء * اى تمسح النساء العرق عنهن بالخمر * يعنى دائما جنك وغارته مشغول اولديغمزدن
بو كرك كحيلان آتلرمز هر زمان عرقناك اولمغله نسوانلر آتلرى اللريله اتسى اتمك تبريد ايدر كبى خمارلر يله اوخشايه رق
تزنى سيلوب ترويح ايدرلر بعضلر لامك تقديميله يلطمهن روايت ايلملريله ضعيف ياخود مردود در شارح ديركه
تطليم مسح عرق معناسنه مستعملدر نته كه لسان العربده وطلم العرق عن جبينه اى مسحه عبارتيله مرسومدر
انتهى الطلحام حاى مهمله ايله قرطاس وزننده بر موضع آديدر الطلحوم دنبور وزننده بر يرده چوق طورمقدن
متغير اولمش صويه دينور يقال ماء طلحوم اى آجن الطلخوم خاى معجمه ايله طلحوم وزننده ومرادفيدر الاطلخمام
اطرخمام وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال اطلخم الرجل والليل بمعنى اطرخم الطلخام قرطاس وزننده
ديشى فيله دينور و بر موضع آديدر وطلحام لفظنده لغتدر الطم طانك فتحى وميمك تشديديله والطموم عموم
وزننده صو چوغالوب قبارمغله هر يرى باصوب بوريمك معناسنه در يقال طم الماء طما وطموما من الباب الاول
اذا غمر وطولدرمق معناسنه در يقال طم الاناء اذا ملأه وقيويى اورتوب دوبدوز بلورسز ايلمك معناسنه در
يقال طم الركية طما من الباب الاول والثانى اذا دفنها وسواها وبرنسنه يك چوغالمغله قباروب بوجلمك معناسنه
مستعملدر يقال طم الشيء اذا كثر حتى علا وغلب وباشك برمقدار يرنى تراش ايلمك معناسنه در يقال طم رأسه
اذا عض منه شارح ديركه اساسده اذا حلقه عبارتيله مبين اولمغله تمام تراش ايلمك اولور وطم صاچى قرقمق
على قول اوروب طورطوب باشده بوكمك معناسنده در يقال طم شعره اذا جزه او عقصه وقوش اغاجك تپه سنه
قونمق معناسنه در يقال طم الطائر الشجرة اذا علاها وطم وطميم جست وچالاك اولمق على قول روى زمينده
سير وسياحت ايتمك ياخود آهسته جه سكرتمك معناسنه در يقال طم الرجل والفرس طما وطميما من الباب
الثانى والاول اذا خف اى اسرع او ذهب على وجه الارض او عدا عدوا سهلا الطامة قيامته اطلاق ولنور جمله
اوزره غالب ومستولى اولديغيچون يقال نعوذ بالله من هول الطامة اى القيامة وداهيه به اطلاق اولنور يقال
رماه بالطامة اى بالداهية الطم طانك كسريله صويه اطلاق اولنور على قول صويك يوزنده اولان
خار وخاشاك وسائر نسنه يه دينور ياخود موجك وسيل صويك آلوب كوترديكى سبلنتى يه دينور ودريايه اطلاق
اولور وعدد كثيره دينور وقيويى قپايوب اورتدكلرى طپراغه دينور وعجب معناسنه در وتعجب اولنه جق عجيب
نسنه يه دينور ودوه قوشنك اركگنه دينور و بيوك ذكره دينور وجنسى پاك بوكرك آته دينور الطميم امير وزننده بودخى
صويى پاك بوكرك آته دينور يقال فرس طم وطميم اى جواد الاطمام همزه نك كسريله قيللرى وتويلرى قيرقمق
زمانى ياقلشمق معناسنه در يقال اطم شعره اذا حان له ان يجز الاستطمام اطمام معناسنه التطميم تفعيل
وزننده قوش اغاجك دالنه قونمق معناسنه در يقال طمم الطائر اذا وقع على غصن الطمطم والطمطمى
طانك كسريله والطمطمانى طانك ضميله لسانده عجمه اولمغله كلامى كما ينبغى بيان ايده مز اولان آدمه دينور
يقال رجل طمطم وطمطمى وطمطمانى اى فى لسانه عجمة وطمطمانية حمير قبيلهء حمير اغننده اولان بعض كلمات
منكره دن عبارتدر كه كلام عجمى يه شبيه اولور مثلا طاب الهواء ديجك يرده طاب هواء ديرلر الطمة طانك ضميله
انسان نجسنه اطلاق اولنور عذره معناسنه و بر كومه قورى اوتلق پارچه سنه دينور الطومة طانك ضميله
اولومه دينور يقال اخذته الطومة اى المنية وآفت وداهيه يه دينور وديشى قبلو بغه يه دينور المطهم معظم
وزننده شيشمان آدمه دينور يقال رجل مطهم اى السمين الفاحش السمن و بدنى نحيف ودقيق اولان آدمه ديمكله
ضد اولور پس بناسى سلب ايچون اولور يقال رجل مطهم اى النحيف الجسم الدقيقه وتام وكامل اولان نسنه يه
دينور يقال شيء مطهم اى تام ويقال اغيد مطهم الحسن اى تامه وحسن وجمالده فايق اولان محبوبه دينور
يقال غلام مطهم اى البارع الجمال و يوزى شيشكن آدمه دينور يقال رجل مطهم اى المنتفخ الوجه و يوزى
دكرمى وطوپاج آدمه دينور يقال رجل مطهم اى المدور الوجه المنتفخه التطهم تفعيل وزننده ايكرنمك
معناسنه در يقال تطهم الطعام اذا كرهه وتوحش ايلمك معناسنه مستعملدر تقول فلان يتطهم عنا اى يستوحش
التطهم تفعيل وزننده اوركك معناسنه در يقال طهم منه اذا نفر وايرى وضخامتلو اولمق معناسنه در يقال
طهم الشيء اذا ضخم ويقال فيه تطهيم اى ضخم الطهم طانك فتحيله وضميله ناس وخلق معناسنه مستعملدر
يقال ما ادرى اى الطهم هو اى اى الناس هو الطهمة فرحه وزننده يوزينك اتى چلمسز اولان خاتونه دينور
يقال امرأة طهمة اى قليلة لحم الوجه الطهمة غرفه وزننده صحمه معناسنه دركه الواندر محلنده ذكر

اولندى يقال فى لونه طهمة اى صحمة طهمان سلمان وزننده وعثمان وزننده ز بازده در نبى اكرم صلى الله
عليه وسلم حضرتلرينك كوله لريدر وسعيد بن العاصك دخى كوله سى اسميدر كه ايكيسيده صحابه لردر على قول
اسملرى ذكوان در وابراهيم بن طهمان ائمه اسلافدندر مؤلف على ارجاء فيه عبارتيله تقييد ايلمكله ظاهرا مرجئه دن
اولديغنى ايما ايلمشدر الطيم طانك فتحيله حق جل وعلى برآدمى برنسنه يه مجبول ومفطور ايلمك معناسنه در
يقال طامه الله على الخير يطيم طيما اى جبله و برآدم كوزل عملو نيكوكار اولمق معناسنه در يقال طام الرجل
اذا حسن عمله فصل الظاء الظأم ظانك فتحى وهمزه نك سكونيله كفتكو وجغلتى وشماطه معناسنه در
يقال ماهذا الظأم اى الكلام والجلبة و برآدمك زوجه سنك اينشته سنه دينور كه بجاناق تعبير اولنور يقال هو
ظأمه اى سلفه وظأم جماع ايلمك معناسنه در يقال ظأم المرأة ظأما من الباب الثالث اذا جامعها المظاءمة
مفاعله وزننده ايكى آدم ايكى همشيره المق معناسنه دركه برى برينه بجاناق اولمقدن عبارتدر يقال ظاءم فلانا
اذا تزوج كل منهما اختا الظعام ظانك كسريله ظعان معناسنه دركه محفه يه دينور الظلم ظانك ضميله برنسنه يى
محلنه وضع ايلميوب محل مخصوصنك غيرى يه وضع ايلمكه دينور كه اسمدر يقال فعلك هذا ظلم اى وضع الشيء
فى غير موضعه و بوندن مصدر حقيقى ظانك فتحيله دركه سيذكر مؤلف بصائرده ديمشدر كه ظلم ماده سى ظلمتدن
مطلب مأخوذدر وضع الشيء فى غير موضعه معناسنه در وضع مزبور يا زياده ايله يا نقصان ايله يا وقتدن يا مكاندن
عدول ايله اولور وظلم اوچ كونه اولور برى بين الانسان و بين الله تعالى اولور بونك اعظمى كفر وشرك ونفاق در
ثانى بين الظالم و بين الناس اولور ثالث بين الظالم و بين نفسه اولور قالديكه ظلمك انواع ثلاثه سى فى الحقيقه
ظلم للنفس در ظالم بر ظلمه ابتدا ايلديكده ابتدا نفسنه ظلم ايتمش اولور نته كه وما ظلمهم الله ولكن كانوا انفسهم يظلمون
كريمه سى آنى ناطقدر انتهى الظلم ظانك فتحيله مصدر حقيقيدر برشيئى موقع مخصوصنك غيرى يه وضع ايلمك
معناسنه در مثلا عدل واحسان يرينه برآدمه جور و بيداد ايلمك كبى يقال ظلمه ظلما من الباب الثانى اذا فعل له
الظلم و برآدمك حقنه ظلم ايلمك معناسنه دركه حقنى ويره بوب يانقصان ويروب ياخود مالنى غصب ايلمكدن
عبارتدر يقال ظلمه حقه اذا فعل لحقه الظلم ونقص معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى ولم تظلم منه شيئا
اى ولم تنقص وموقعى اولميان محلده يرقازمق معناسنه مستعملدر يقال ظلم الارض اذا حفرها فى غير موضع
حفرها وحيوانى علتى يوغيكن ذبح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ظلم البعير اذا نحره من غير داء ودره نك
وچايك صويى مقدما هركز اوغرامديغى يرلره وارمق معناسنه مستعملدر يقال ظلم الوادى اذا بلغ الماء منه
موضعا لم يكن بلغه قبله وهنوز اويوب يوغرد اولمزدن مقدم طلومك سودينى برآدمه ايچورمك معناسنه در يقال
ظلم الوطب اذا سقى منه اللبن قبل ان يروب واركك اشك كبه اولان قانجق اشكه آشمق معناسنه مستعملدر يقال
ظلم الحمار الاتان اذا اسفدها وهى حامل ولبن ادراك ايلمزدن اول خلقه ايچورمك معناسنه مستعملدر يقال
ظلم القوم اذا اسقاهم اللبن قبل ادراكه شارح ديركه لبنك ادراكندن مراد يوغرد اولمسى اولمغله معناى اول ايله
متحد اولور ازهرى ديديكه كرچه بزه بو مثال بو يلجه روايت اولندى لكن وهمدر صواب اولان ظلم الوطب وظلم اللبن
اذا سقى منه قبل ان يروب عنوانيله اولمقدر انتهى وظلم كيجه قرا كو اولمق معناسنه در يقال ظلم الليل ظلما
من الباب الرابع اذا اظلم وظلم قاره دينور ثلج معناسنه وهذيل التغلبى قلجنك اسميدر وظلم ديشك آب
وتاب وصفاء ور ونقنه اطلاق اولنور كه شدت بياضندن ديشلره مزج وسرايت ايلمش سياهلق نمايشنده تخيل
اولنور قلجك صويى وجوهرى كبى يقال تبسمت عن اسنان ذوات ظلم وهو ماء الاسنان وبريقها وهو كالسواد
داخل عظم السن من شدة البياض كفرند السيف وظلم منع معناسنه مستعملدر يقال ماظلمك ان تفعل كذا
اى ما منعك الظالم والظلوم صبور وزننده اسم فاعللردر ظلم و بيداد ايديجى ستمكاره دينور التظلم تفعل
وزننده بودخى برآدمك حقنه يا مالنه ظلم ايلمك معناسنه دركه حقنى ويرميوب يا مالنى غصب ايلمكدن عبارتدر
يقال تظلمه حقه اذا ظلمه اياه و برآدم ظلمى كندى نفسنه اسناد ايلمك معناسنه دركه اكابن ظلم ايتدم ديمكدن عبارتدر
يقال تظلم الرجل اذا احال الظلم على نفسه وظالمك ظلمندن شكايت ايلمك معناسنه در يقال تظلم منه اذا شكى
من ظلمه الاظلام تشديد ظا ايله افتعال وزننده والانظلام انفعال وزننده بركمسنه طوع واختياريله ياخود
ناچارى ظالمك ظلمنه بيون صونوب بو كلمك معناسنه در يقال اظلم الرجل وانظلم اذا احتمل الظلم التظليم
تفعيل وزننده بركمسه يى ظلم و بيداده نسبت ايلمك معناسنه دركه اول ظالمدر ديمكدن عبارتدر يقال ظلم فلانا
اذا نسبه الى الظلم المظلمة مرزله وزننده والظلامة ثمامه وزننده مظلوم حقنه دينور كه ظالمدن دادو تظلم

ابلدیکی نسنه‌دن عبارتدر یقال عندفلان مظلمتی وظلامتی ای ما تظلمته الظلام ظانك کسریله والمظالمة مکالمه وزننده که مفاعله‌دن مصدرلردر برآدمه ظلم ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال اراد ظلامه ومظالمته ای ظلمه الظلمة ظانك ضمیله وضمتیله والظلماء صحراء وزننده والظلام سحاب وزننده قرا کولغه دینور یقال علت الظلمة والظلمة والظلماء والظلام وهوذهاب النور شارح دیرکه نورایله ظلمت بینلرنده تقابل العدم والملکه واردر زیرا ظلمت عدم النور عما من شانه ان یستنیرایله معرفدر نته که مؤلف عندنده دخی مرضی بودر و بعضلر نوره منافی عرض ایله تعریف ایلمکله اکا کوره تقابل تضاد اولور نته که موت وحیات دخی بورسمه‌در انتهی وظلماء صفت اولور یقال لیلة ظلماء ای شدیدة الظلمة و یقال لیل ظلماء وهوشاذ کما حکی لیل قراء بونلرده لیل لیله مقامنه وضع اولنمشدر الظلمة ظانك فتحیله بودخی شدید الظلمه اولان کیجه‌یه دینور وظلمه اصلی ظلماء اولمغله زوائدی طرح اولنمشدر یقال لیلة ظلمة ای شدیدة الظلمة الاظلام همزه‌نك کسریله قرا کو اولمق معناسنه‌در یقال اظلم اللیل اذا صار مظلما وقرا کولغه کیرمك معناسنه‌در یقال اظلم القوم اذا دخلوا فی الظلام ودیشك آب وتاب ورونقی زیاده اولمغله انجوکبی پارلدامق معناسنه‌در یقال اظلم الثغر اذا تلألأ وبرکسه ظلمه دوش اولمق معناسنه‌در یقال اظلم الرجل اذا اصاب ظلما شارح دیرکه بوراده ظلم ظانك فتحیله درکه دیشك آب وتابنه دینمکله برآدمك دیشلرینك آب وتاب ولمعاننه دوش اولمق دیمك اولور نته که اضاء الرجل دیرلر اصاب ضوءا معناسنه ومنه قول الشاعر * اذا ما اجتلی الرائی الیها بطرفه * غروب ثنایاها اضاء واظلما المظلم محسن وزننده شر وشوری کثیر اولان کونه اطلاق اولنور یقال یوم مظلم ای کثیر الشر ومظلم ومظلام محراب وزننده بغایت چیره‌شك ودشوار ایشه اطلاق اولنور که جهت کشایشی وسمت تشبث وتمشیتی معلوم اولمیه یقال امر مظلم ومظلام اذا کان لایدری من این یؤتی و یك سیاه صاچه وصف اولور یقال شعر مظلم ای حالك وشول نباته وصف اولور که یك سبز ومطرا اولمغله قرامتق کورینور اوله که یك قویو یشل اولور یقال نبت مظلم ای ناضر یضرب الی السواد من خضرته الظلم فتحتینله کیجه‌ده وکوندزده آدمك بصرنی سد ایدن شخص وسوادك اولنه یعنی ابتدا کورینن جزؤنه یا جزئیسنه دینور ومنه تقول لقیته ادنی ظلم اوذی ظلم ای اول کل شیء اوحین اختلط الظلام اوادنی ظلم القرب اوالقریب یعنی یاخود قرا کوقا وشدیغی وقتده یاخود هر قریب اولان شیئك قربندن اقرب اولان یاخود هر قریب اولان نسنه‌نك شخصندن اقرب اوله‌رق ملاقی اولدم وظلم قرالتی‌یه اطلاق اولنور تقول رأیت ظلمه ای شخصه وسواده وطاغه دینور جمعلری ظلوم کلور ظانك ضمیله و برموضع آدیدر ظلم عنب وزننده قبلیه‌ده بر وادی آدیدر الظلم زفر وزننده هرآیدن شول اوچ کیجه‌لره دینور که درع دیدکلری کیجه‌لردن که ایام بیض کیجه‌لرینك عقبنده کلان اوچ کیجه‌در صکره اولور پس لیالی بیض ایله طقوز کیجه اولورلر تقول بت عنده فی لیال ظلم وهی ثلاث لیال یلین الدرع الظلیم امیر وزننده دوه قوشنك ارککنه دینور جمعی ظلمان کلور ظانك کسری وضمیله شارحك بیاننه کوره عنداعتقاد العرب دوه اولمدیغندن ناشی کویا که مظلوم اولدیغنه مبنی در وظلیم ارض مظلومه‌نك یعنی محلی اولمیان برده قازیلان ارضك طپراغنه دینور یقال نقل الظلیم ای تراب الارض المظلومة شارح دیرکه ارض مظلومه شول ارضه اطلاق اولنور که آنده قیو یاخود حوض حفر اولنه که مقدما هرگز حفر اولنمامش اوله وظلیمان تثنیه بنیه‌سیله ایکی کوکب اسمیدر وظلیم عبدالله بن سعدك کوله‌لرندندر که تابعیدر ونجد اولکه‌سنده بر وادی اسمیدر وعبدالله بن عمر بن الخطابك فرسی آدیدر ومؤرج سدوسی وفضالة بن هندك فرسلری اسمیدر ظلیم زبیر وزننده یمنده برموضع آدیدر وظلیم بن حطیط محدثدر وظلیم بن مالك رجل معروفدر وذوظلیم حوشب بن طخمه تابعیدر الظلام کتاب وزننده ولامك تشدیدیله لغتدر وظلم عنب وزننده وظالم صاحب وزننده برنوع نباتدرکه اوزون فلبرلری اولور ظلمه ظانك کسریله وضمیله هذیل قبیله‌سی نسواندن برفاحشه‌نك اسمیدرکه * اقود من ظلمة * مثلنك منشأیدر مدت عمرنی زنا وفجورایله امرار ایدوب تمام عجوز اولوب عمل مانده قالدقده برکچی تکه‌سی اشترا ایدوب دائما آنی کچیلرینه چکوب تماشا ایلمکله صفایاب اولورایدی کهف الظلم ظانك ضمیله بررجل معروف آدیدر المظلم معظم وزننده قرنال قوشنه دینور وقرغه‌یه دینور وشول نباته دینور که مقدما یغمور اصابت ایلمین برده نابت اوله الظلام کتاب وزننده جزوی نسنه‌یه دینور شیء یسیر معناسنه ومنه یقال نظر الی ظلاما ای شزرا یعنی بکا کوزینك قویرغیله یا اچمازدن نظر ایلدی مظلومه یمامه‌ده برمزرعه آدیدر مظلم محسن وزننده مداین قربنده برساباط آدیدر ساباط آلتندن یول کچن کوشکه ومنزله دینور اظلم احمد وزننده بنی سلیم ارضنده برطاغك آدیدر وارض حبشه‌ده برطاغك آدیدر

مطلب

آنده

آنده باقر معدنی واردر و بطن الرمه نام محلده برموضع آدیدر وذات جیش نام محلده برسیاه طاغك آدیدر واظلم افعل تفضیلدر زیاده سیله ظالمه دینور ومنه یقال لعن الله اظلمی واظلمك ای الاظلم منا الظمة فتحاتله کره یاغی چقمدیق برابچم سوده دینور تقول سقانی ظمة ای شربة من اللبن الذی لم تخرج زبدته فصـــل العین العبام سحاب وزننده سوز بیلمز عاجز وثقیل ونادان کمسه‌یه دینور یقال هو عبام ای عیی ثقیل العباماء عینك فتحیله احمق وبیغز آدمه دینور العبامة سلامه وزننده برکسه احمق اولمق معناسنه‌در یقال عبم الرجل عبامة من الباب الخامس اذا کان عباماء العبم هجف وزننده دیزمان وتنومند اوله‌رق اوزون آدمه دینور یقال رجل عبم ای طویل عظیم جسیم العبام غراب وزننده چوق صویه دینور یقال ماء عبام ای کثیر عتم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده بررجل اسمیدر العتم کتم وزننده برایشه یاریره کیریشوب عزم ومباشرت ایلمشیکن آندن فراغت ایلمك معناسنه‌در علی قول مراد ایلدیکی ایشی ایشلمکدن توقف ایلمك معناسنه‌در یقال عتم عنه عتما من الباب الثانی اذا کف بعد المضی فیه اواحتبس عن فعل شیء یریده و کیجکمك معناسنه‌در یقال عتم قراه اذا ابطأ وکیجه‌نك بربلوکی کچمك معناسنه‌در یقال عتم اللیل اذا مر منه قطعة وقیل یولمق معناسنه‌در یقال عتم الشعر اذا نتفه وناقه ینسو وقتی صاغلمق معناسنه‌در یقال عتمت الابل عتما من الباب الاول والثانی اذا حلبت عشاء التعتیم تفعیل وزننده بودخی برایشه یاخود بریره کیریشوب عزم ومباشرت ایلمشیکن فراغت ایلمك معناسنه‌در یقال عتم عنه اذا کف بعد المضی فیه و کیجکمك معناسنه‌در یقال عتم قراه اذا ابطاء ومنه یقال ماعتم ان فعل کذا ای مالبث و برنسنه‌دن قیجلمق معناسنه‌در یقال حمل علیه فاعتم ای مانکص وعتمه وقتنده یوله کتمك یاخود دوه‌لری اواوقتنده صویه کتورمك یاخود صودن کیرو کوترمك معناسنه‌در یقال عتم الرجل اذا سار فی العتمة اواورد اواصدر فیها وقوش آدمك باشی اوستنده ابراقلشمیوب قنادلرنی قاقه‌رق طولشوب چورنمك معناسنه‌در یقال عتم الطائر اذا رفرف علی رأس الانسان ولم یبعد الاعتام همزه‌نك کسریله او یالنوب کیجکمك معناسنه‌در یقال اعتم قراه اذا ابطأ وکیجه‌نك بربلوکی صاوشمق معناسنه‌در یقال اعتم اللیل اذا مر منه قطعة وعتمه وقتنده یوله کتمك یاخود دوه‌لری صویه کتورمك یاخود صواروب کیرو کوترمك معناسنه‌در یقال اعتم الرجل اذا سار فی العتمة اواورد اواصدر فیها وناقه ینسو وقتنده صاغلمق معناسنه‌در یقال اعتمت الابل اذا حلبت عشاء الاستعتام بودخی ینسو وقتنده ناقه صاغلمق معناسنه‌در یقال استعتمت الابل اذا حلبت عشاء وناقه‌نك ممه‌سنده سود ایرکلمك ایچون صاغمسنی کیجه‌نك بروقتنه قدر تأخیر ایلمك معناسنه‌در و بو عمل مغربدن مقدمجه برمقدار سودنی صاغوب بعده بوشلیوب بتاقلرنده یاتورلرتا که کیجه‌نك بروقتنه دك تکرار سود ممه‌لرنده ایرکیلور بعده قالدروب ینه صاغارلر یقال استعتموا نعمکم حتی یفیق ای اخروا حلبتها حتی یجتمع لبنها وافاقه ایکی صاغم اراغنده سود برکمکه دینور العتمة فتحاتله شفق مغرب باتدقدنصکره کیجه‌نك ثلث اولنه دینور علی قول عشاء آخره نمازینك وقتنه دینورکه ینسو وقتی تعبیر اولنور یقال اتانی عتمة اللیل ای ثلث اللیل الاول بعد غیبوبة الشفق اووقت صلاة العشاء الآخرة وحیوان ممه‌سنده ابتدا صاغلدقدنصکره عتمه وقتنه قدر ایرکیلان سوده دینور که تکرار اولوقتده صاغیلور وکیجه‌نك قرا کولغنه دینور واخشامدنصکره دوه‌لرك یایلمدن رجوعنه دینور وعربلرك قراء اربع عتمة ربع قوللری معنای ثانیء مذکوردن مأخوذدر قدر ما یحتبس فی عشائه معناسیله مأولدر قراء حمراء وزننده مهتاب کیجه‌یه دینور وربع صرد وزننده ربیع زماننده طوغان دوه یاوریسیدرکه هنوز سود امر اوله مترجم دیرکه بو تعبیرات عربدندر تفصیلی بودرکه عربلر آی ابن لیله یعنی برکیجه‌لك اولدقده عتمة سخیلة حل اهلها برمیلة دیرلر رمیله رمل کلمه‌سندن مصغردر مرادی هلالك اول کیجه تمکثی قوزی قسمنك ایکنجی امسی بیننده اولان مقدارجه دیمکدر زیرا ابتدا اناسنی برآغزامدردکدنصکره بغلیوب بعده اناسنی صاغوب صکره قوزی‌یی تکرار صالیویروب امزردرلر اهلها ضمیری کیجه‌یه راجعدر زیرا اول کیجه قراکولق اولمغله هرکس اولدیغی قوملقده که مراد منزلیدر آرام ایدرلر وآی ایکی کیجه‌لك اولدقده حدیث امتین بکذب ومین دیرلر زیرا اول کیجه ایکی خانه‌نك جاریه وخادمه‌لری بری بریله خارج دارده بولشوب لکن همان جزؤیجه قونشه بیلورلر زیرا هنوز غروب هلاله قدرخانه‌لرینك خدمتلرینه مشغول اولورلر واوچنجی کیجه اولدقده حدیث فتیات غیرمؤتلفات دیرز قیزلر وجه مذکور اوزره اول مقدارجه بری بریله مهتابده قونشوب صحبت ایدرلر ودردنجی کیجه‌ده قراء اربع عتمة ربع لاجائع ولامرضع دیرلر زیرا آیك مقدار مکثی دوه کوشکنك ایکنجی امسی هنکامنك مقدارنجه‌درکه مقدما برآغزامدیکدن جایع اولمیوب وشبع کلنجه امدیکدن مرضع دخی دکلدر العاتمات شول کوکلره اطلاق

مطلب

اولنور كه قوراق سنه‌ده هوا بوزى پوص وطمان اولمغله پرتو وضيالرى طونق اولور العتم عينك ضميله
وضمتيله يبانى زيتون اغاجنه دينور العتوم قبصوم وزننده اياغى آغر كند وكاهل دوه‌يه دينور وابرى ودرمان
آدمه دينور عتم عين مضمومه ايله بر رجل آديدر وبر فرس اسميدر العتوم صبور وزننده شول ناقه‌يه دينور كه
بنسو وقتى ارشمد كيجه سودو بر مزاوله العاتم كاتم وزننده وقتسز كيج كلان مهمانه وصف اولور يقال جاءنا ضيف
عاتم اى بطئ ممس العتم عينك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله صنمش كميك اكرى صارلمق معناسنه‌در على قول
اله مخصوصدر يقال عثم العظم المكسور عثما من الباب الاول اذا انجبر على غير استواء او يختص باليد وبو معناده
متعدى اولور تقول عثمت العظم او اليد المكسور اذا جبرته على غير استواء وديكشى سيرك وكوشك ديكمك
معناسنه‌در يقال عثمت المرأة المزادة اذا خرزتها غير محكمة وياره اوزره درى بتوب ناسور لنمغله اوكولمقدن قالمق
معناسنه‌در يقال عثم الجرح اذا اكب واجلب ولم يبرأ بعد الاعثام همزه‌نك كسريله بودخى ديكشى سيرك
وكوشك ديكمك معناسنه‌در يقال اعثمت المرأة المزادة بمعنى عثمت العثم سفرجل وزننده ارسلانه دينور
وكر علو ياوز وشديد اركك دوه‌يه دينور مؤنثى عثمه‌در الاعثام افتعال وزننده بركسه‌دن استعانتله انتفاع
ايلمك معناسنه‌در يقال اعثم به اذا استعان وانتفع وبرنسنه‌يه ال صوتمق معناسنه‌در يقال اعثم بيده اذا
اهوى بها العثوم قبصوم وزننده صرتلانه دينور وفيل ديدكلرى جانوره دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور
العثام عينك فتحيله بر شجر آديدر مفردانده شجر الدلب ايله مفسردر كه چنار اغاجيدر وعند البعض آق قواق
اغاجيله مين‌دز وعثام بدويلرك چكر كه‌دن ترتيب ايتدكلرى طعامه دينور العيثمى حيدرى وزننده بيان
اشكنه دينور حمار وحش معناسنه عثمه حمزه وزننده اسامدندر سويد بن عثمه تابعيدر وعثمة الجهنى صحابه‌در
عثام شداد وزننده محدثدر وعثام بن على محدثدر مسجد العيثم حيدر وزننده مصرده جامع عمرو بن العاص
قربنده بر مسجددر العثمان سلطان وزننده طوى قوشنك ياوريسنه دينور واژدها ياوريسنه‌ده دينور
وجيه‌يه على قول ياوريسنه دينور وابو عثمان حيه‌نك كنيه‌سيدر وعثمان يكرمى نفر صحابهٔ كرام اسملريدر
عثامة شداده وزننده ابن قبس دركه صحابه‌در عثم عينك فتحيله ابن الربعه دركه صحابه‌در عثيم زبير
وزننده ابن كثير دركه تابعيدر وعثيم بن بسطام محدثدر عثمه عينك ولامك فتحيله بر موضع آديدر العجم عينك
ضميله والعجم فتحتينله عربك خلافيدر كه عرب صنفندن ماعدا صنف انسانى‌يه دينور تركى وهندى وايرانى
وسائرلرى كبى جمله سنه عجم وعجم دينور عرب وعرب مقابليدر يقال هو من العجم والعجم اى ليس من العرب
الاعجم اسلم وزننده عربدن اولميان كسه‌يه دينور مفردى وجمعى برابردر يقال رجل وقوم اعجم اى ليس بعربى
وكلامى فصاحت وبيان اوزره ادايه مقتدر اولميان آدمه دينور اعجمى دخى دينور كه مبالغة نفسنه منسوبدر
يقال رجل اعجم واعجمى اذا كان لا يفصح الكلام ودلسزه اطلاق اولنور يقال هو اعجم اى اخرس وزياد نام
شاعرك لقبيدر وشول طالغه‌يه دينور كه پاره لنميوب بتون اولمغله صوبى سرپلوب صاچلميه وكورلتيسى وفاشيرتيسى
ايشدلميه اكا بحرى لساننده اولو قوم تعبير اولنور يقال موج اعجم اذا كان لا يتنفس فلا ينضح ماء ولا يسمع له صوت
بنو الاعجم عربدن ايكى بطندر العجمى عربى وزننده جنسى عجم اولان آدمه دينور كه عجم جنسندن اولان
آدم اوله چقدر هر نقدر عرب كبى اهل بيان وفصاحت اولورسه‌ده جمعى عجم كلور عرب عربى وروم ورومى كبى
يقال هو عجمى اى جنسه العجم وان افصح العجمى عينك فتحى وجيمك سكونيله عاقل ومميز دقيقه شناس
آدمه دينور اختيار معناسنه‌دندر كما سيذكر يقال رجل عجمى اى عاقل مميز الاعجام همزه‌نك كسريله سوزى
عجمه‌يه واردرمق معناسنه‌در كه كلامى فصاحت وبيانله ادا ايده ميوب مقصودى اغلاق وابهام ايلمكدن عبارتدر
يقال اعجم الكلام اذا ذهب به الى العجمة وبازوبى نقطه لمق معناسنه‌دركه عجمه وابهامى نقطه وحركه واعراب
وضعيله ازاله ايلمكدر بناسى سلب ايچوندر يقال اعجم الكتاب اذا نقطه العجم رجم وزننده بودخى يازوبى نقطه لمق
معناسنه‌در يقال عجم الكتاب عجما من الباب الاول اذا نقطه جوهرينك ثلاثيدن ورودنى نهى وانكار ايلمسى وهمدر
شارح ديركه جوهرى ازهرى‌يه وسائر بعض ائمه‌يه متابعت ايلدى ومؤلف ابن سيده‌يه موافقت ايلدى وقالديكه افعال
بابى سلب ايچون كلديكى كبى بعض ثلاثى بابى دخى كلور ما نحن فيه‌ده اولديغى كبى انتهى وعجم نجم وزننده قوبرق صوقنه
دينور عينك ضميله ده لغتدر يقال اصاب بعجمه اى باصل ذنبه وخرده دوه‌يه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور جمعى
عجوم در وعجم وعجو. قعود وزننده برنسنه‌يى اصرمق ياخود آغزده اكل ايچون ياخود يكلكنى يو مشقلغنى بلمك ايچون چيكنمك
معناسنه‌در يقال عجم الشئ عجما وعجوما من الباب الاول اذا عضه اولا كه للاكل وللخبرة وصنه‌مق ودنه‌مك معناسنه‌در

يقال عجم فلانا اذا رازه وقلجى تجربه ايچون برى اوته صالمق معناسنه مستعملدر يقال عجم السيف اذا هزه تجربة
وتقول العرب ما عجمتك عينى منذ كذا اى ما اخذتك يعنى فلان مدتدنبرو كوزم سنى قاوره‌يوب طوتمدى كه كورمدم
ديمكدن كنايه‌در وبو اصرمق معناسندندر بوخسه كوزم طوتمدى كه سكا اعتماد قالمدى ديمك دكلدر كذلك
بركسه چشم آشنالغى اولان آدم ايچون بونى كوزم اصره يور بيلجكم كبيدر ديجك يرده جعلت عينى تعجمه ديرلر
وصنه‌مق معناسندن مأخوذ اوله‌رق صغر قسمى بوينوزنى تجربه وامتحان ايچون اغاجه ضرب ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال الثور يعجم قرنه اذا ضرب به الشجرة يبلوه وفى الحديث عن ام سلمة رضى الله عنها انها قالت نهانا النبى
عليه السلام ان نعجم النوى اى اذا طبخ التمر للدبس يطبخ عفوا بحيث لا يبلغ الطبخ النوى فيفسد طعم الحلاوة ولانه
قوت للدواجن فلا ينضج لئلا يذهب طعمه يعنى خرما پكمز ايلمك ايچون طبخ اولندقده شدتله طبخ اولنميوب
آهسته‌جه وسهلجه طبخ اولنه تاكه چكردكنه نفوذ وسرايت ايلمكله چكردكك طعمى پكمزه چقوب لذتنى
تغيير ايلميه ياخود چكردكى خانه پرور اولان دوه وقيون قسمنك قوت وعلفلرى اولمغله پك طبخ وانضاج اولندقده
چكردكه دخى نفوذ وتأثير ايلمكله طعمى فاسد وكنديسى منفعت اولديغندن اول حيوانلر آنى قبول واكل ايلميوب
وغيرى طعملرى اولماملغله آج ومضطرب قالورلر بوراده دخى عجم اصرمق معناسندندر كوياكه طبخ چكردكى
اصرمش اولور كه تأثيرندن كنايه‌در التعجيم تفعيل وزننده بودخى يازوبى نقطه لمق معناسنه‌در اعجام وعجم كبى
سلب ايچوندر يقال عجم الكتاب اذا نقطه الاستعجام سوزدن عجز سببيله خموش اولمق معناسنه‌در يقال
استعجم الرجل اذا سكت يعنى من العجز وتقول سألته فاستعجم من الجواب اى عجز وسكت واويقو باصمغله قرأته
قادر اولميوب دمبسته قالمق معناسنه‌در يقال استعجم القرآءة اذا لم يقدر عليها لغلبة النعاس العجم فتحتينله والعجام
غراب وزننده چكرد كه دينور نوى معناسنه‌در مترجم ديركه اعجام كتاب بو معنادن دخى مأخوذ اولمق بعيد دكلدر
زيرا نقطه چكرد كه مشاكلدر العجمة عينك ضمى وكسريله كلامى فصاحت وبيان اوزره ادا ايده ميوب
تعقيد وابهامله تكلمه دينور كه دل طوتقونلغى تعبير اولنور وقوم بغنه ياخود چوق قوملغه دينور المعجم
مكرم وزننده كليدلنمش قپويه اطلاق اولنور يقال باب معجم اى مقفل العجماء حمراء وزننده بهيمه‌يه اطلاق اولنور
تكلمه قادر اولمدقلرى ايچون قال الشارح ومنه الحديث جرح العجماء جبار اى جرح البهيمة هدر وشول قومساله
اطلاق اولنور كه آنده اصلا اغاج قسمى اولميه يقال رملة عجماء اى لا شجر بها وعمامه‌ده بر وادى آديدر
وصلوة نهاره اطلاق اولنور آنلرده جهر ايله قرأت بولنمديغيچون ومنه الحديث صلاة النهار عجماء العجام
شداد وزننده بيوك راسه قوشنه دينور وطاغ قرلنقجنه دينور العواجم ديشلره اطلاق اولنور
اصرمق معناسندندر مفردى عاجمه‌در تقول لم تبق فى فى من العواجم اى الاسنان المعجم مقعد وزننده
نفس وذات معناسنه مستعملدر تجربه معناسندن مأخوذ در امتحانكاه حوادث وامور اولديغنه مبنى‌در ومنه
يقال رجل صلب المعجم اى عزيز النفس المعجمة مرحله وزننده سمزلكه وقوت بدنه اطلاق اولنور يقال
ناقة ذات معجمة اى قوة وسمن وبقية على السير حروف المعجم مكرم وزننده حروف ابجاد مقطعاتيدر بوراده
معجم افعال بابندن مصدردر مدخل ومخرج كبى پس حروف معجم اعجام شانندن اولان حروف ديمك اولور كه اكثره
محمول اولور لكن مؤلف بصائرده حروف معجم كه حروف مقطعه‌در موصوله‌نك دلالت ايلديكنه دال اولمدقلريچون
معجم اطلاق اولندى ديو توجيه ايلمشدر شارح ديركه وبو حروف الخط المعجم تأويلنده‌در مسجد الجامع وصلوة الاولى
قبيلندندر كه مسجد اليوم الجامع وصلوة الساعة الاولى تقديرنده‌در العجمة تمره وزننده چكردكدن بتشمش
خرما اغاجنه دينور وپك وياخين قبايه دينور جمعى عجمات كلور فتحاتله العجومة صبوره وزننده سير وسفر
خصوصنده توانا اولان ناقه‌يه دينور العجمجمة سفرجله وزننده عجومه معناسنه‌در يقال ناقة عجومة
وعجمجمة اى قوية على السفر المعجوم جارود ايله ملقب بشر بن المعلى نام كسه‌نك قلجى اسميدر ذات العجم
رجم وزننده حنظلة بن اوس السعدى فرسنك اسميدر ابو العجماء الشيبانى تابعيدر العجرم زبرج وزننده
برقانى بوجك اسميدر كه اغاجلرده اولور وجثه‌سى غليظ وسمين وشديد اولان طوپاج بودوره دينور بونده عينك
فتحيله ده لغتدر العجرم قنفذ وزننده ياوز وشديد اركك دوه‌يه دينور مؤنثى عجرمه‌در ذات العجرم بر موضعدر
العجارم علابط وزننده والعجرم جعفر وقنفذ وزنلرنده تند وشديد آدمه دينور وعجارم قوى وشديد
ذكره اطلاق اولنور العجارم عينك فتحيله دابه قسمنك اويلقلرى ايله ذكرلرينك ديبلرى يننده اولان بغرت
بغرت يومريجه يره دينور كه اوج طرفدن كلان بغرتلرك مجمعيدر المعجرم مدحرج وزننده دوكلرى چوق

چبوغه دینور یقال قضیب معجرم ای الکثیر العقد ودوه‌نك اورکجنه دینور ومطلقا عقده‌لنمش معقد نسنه‌یه دینور
قوم یغنی کبی یقال رمل معجرم ای معقد   العجرمة عینك حرکات ثلاثیله بوزمهار دوه‌یه دینور علی قول ایکیوز
یاخود اللی ایله یوز ماینده اولانه دینور وعجرمه عینك ضمیله برشجر آدیدر عینك کسریله ده زبانزددر جمعی
عجرم وعجارم کلور عینك ضمی وکسریله وعجرمه بررجل آدیدر   العجرمة دحرجه وزننده سرعتله
یورمك معناسنه‌در یقال عجرم الرجل اذا اسرع   العجمسة دحرجه وزننده جست وچابکلکه دینور
یقال به عجمسة ای خفة وسرعة   العجالم عینك فتحیله اهل یمندن برقوم وطائفه‌در نسبتلرنده عجلمی دینور
العجهوم عصفور وزننده صوقوشلرندن برقوشك اسمیدر   العدم عینك ضمی وضمتیله والعدم فتحتیله
یاوی قلمق فقدان معناسنه‌در ومال فقدانده غالب اولمشدر وفقدان کرك ابتدای امردن بولمامق وکرك یوق ویاوی
قلمقدن اعمدر یقال عدمه عدما من الباب الرابع اذا فقده و برنسنه‌یی ترك ایدوب کتمك معناسنه‌در مستعملدر
تقول مایعدمنی هذا الامر ای مایعدونی   الاعدام همزه‌نك کسریله یوق ایلمك معناسنه‌در یقال اعدمه الله
ای جعله عدیما و برنسنه‌یی بولمامق معناسنه‌در که اول نسنه اکا یوق اولمقدن عبارتدر تقول اعدمنی الشیء
ای لم اجده بونده مسندالیه متکلم اولوب لکن مرجعی بنه شیء اولور واعدام وعدم که عینك ضمیله شاذ اوله رق
افعالدن مصدر کلمشدر یوقلغه دوشمك معناسنه‌در یقال اعدم الرجل اعداما وعدما اذا افتقر شارح دیرکه
بو ترکیب ایسر یوسر ایسارا و یسرا واخش الخاشا وخشا قبیلندندر که بو یلجه استعمال اولندیلر وفی الحقیقه اسم
مصدرلردر مصدر موقعنده مستعمللردر انتهی واعدام منع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اعدم فلانا اذا منعه
العدم کتف وزننده فقیر و بی نوایه دینور جمعی عدماء کلور علماء وزننده یقال رجل عدم ای فقیر
العدماء حمراء وزننده اوتسز چلاق ارضه وصف اولور یقال ارض عدماء ای بیضاء وباشی آق اولوب
سائر یرلری مخالف اولان قیونه دینور یقال شاة عدماء ای بیضاء الرأس وسائرها مخالف له   العدام عینك فتحیله
تازه خرمادن برنوعدر که مدینه‌ده جمله‌نك اواخرنده یتشور   العدیم امیر وزننده بون واحمق آدمه دینور
ومجنونه اطلاق اولنور معدوم الادراك اولدقلرینه مبنیدر وفقیر و بینوایه دینور   العدامة سلامه وزننده
احمق اولمق معناسنه‌در یقال عدم الرجل عدامة من الباب الخامس اذا کان عدیما ای احمق   الانعدام
انفعال وزننده که متکلمون وجد فانعدم عنوانیله ثبت ایدرلر لحن وخطادر شارح دیرکه زیرا باب انفعال علاج
وتأثیره مختص اولمغله عدم واعدام ماده‌لرینه مطاوع اولمق ممکن دکلدر علم فانعلم جائز اولمدیغی کبی لکن کرك متکلمون
وکرك فقهاء کتابلرنده استعمال ایلملریله صحیحه کبی شایع اولمشدر وخطأ مستعمل صواب مهجوردن اولی وفهمه
اقربدر عدامه سحابه وزننده بنوجشم یورنده برصو آدیدر   المعدوم معلوم وزننده موجود مقابلیدر
ومنه هو یکسب المعدوم ای مجدود ینال مایحرمه غیره یعنی اول بربخت واقبال صاحبی آدمدر که غیرك محروم
اولدیغی نسنه‌یه نائل اولور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث المبعث قالت له
علیه السلام خدیجة انك تکسب المعدوم وتحمل الکل ابن اثیر بو معنادن بشقه ایکی معنا دخی بیان
ایلمشدر بریسی بودرکه ناسك محتاج اولوب برطریقله ظفریاب اولمدقلری شیء معدومی کندیلره کسب واعطا
ایدرسن دیمکدر ثانی معدومدن مراد فقیرکسه‌درکه شدت احتیاجندن نفسی معدوم مثابه‌سنده اولمغله فقیره مال
کسب ایدرسن دیمك اولور پس تکسب کلمه‌سی تأویل اوله کوره مفعول واحده متعدی اولور که معدوم کلمه‌سیدر
وثانی وثالثه کوره مفعولینه متعدی اولور کسبت زیدا مالا ادیرلر زیده مال قزانوب اعطا ایلدم معناسنه پس ثانی‌یه کوره
سن ناسه عندلرنده اولان شیء معدومی اعطا ایدرسن دیمك اولور که مفعول اول محذوف اولور وثالثه کوره فقیره
مال اعطا ایدرسن دیمك اولور که مفعول ثانی محذوف اولور   العذم عینك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله اصرمق
معناسنه‌در علی قول او یکه ایله درشت نسنه اکل ایلمك معناسنه‌در یقال عذم الفرس عذما من الباب
الثانی اذا عض او اکل بجفاء و برآدمه لوم وعتاب ایلمك معناسنه‌در یقال عذمه اذا لامه ودفع ایلمك معناسنه‌در
یقال عذم عن نفسه اذا دفع وسوکمك سب ودشنام معناسنه‌در یقال عذمه عذما من الباب الرابع اذا شتمه
ومنه یقال هی تعذم زوجها ای تشتمه اذا سألها الوطء فی الدبر   العذیمة سفینه وزننده اسمدر لوم وعتاب
معناسنه‌در جمعی عذائم‌در وعذیمه شول خرما اغاجنه دینور که خرما ویروب لکن چکردکی اولمیه   العذام
شداد وزننده بره‌نك اسمیدر برغوث معناسنه جمعی عذم کلور کتب وزننده   العذام زنار وزننده حمض
انواعندن برشجر آدیدر مفردی عذامه‌در   عذم فتحتیله یمنده بروادی آدیدر وبرنبات آدیدر   عذامه سحابه

وزننده بررجل آدیدر   العذمذم سفرجل وزننده کیل جزاف معناسنه‌درکه آنه‌جق نسنه‌نك مجموعنی بردن
سیلوب سپورن او لچکه دینور وموت کثیر معناسنه‌درکه معاذالله متنفس ابقا ایلمیه   العرام غراب وزننده
عسکرك حدت وشدت وکثرتنه دینور یقال فی هذا الجیش عرام ای حدة وشدة وکثرة وعرام العظم اتی کمیرلمش
کمیکه دینور یقال عظم عرام ای عراق وعرام الشجر قبوغی صویلمش اغاجه دینور وعوسج دیدکلری اغاجك
قاولیوب دوشن قبوغنه دینور وعرام الرجل کشینك بدخویلغنه وچتینلکنه وکستاخلکنه دینور یقال به عرام
ای شراسة واذی وعرام وعرامه کرامه وزننده مصدر اولور بدخوی و بد مزاج اولوب دائما ناسی قولا وفعلا
آزرده ایدر اولمق معناسنه یقال عرم الرجل وعرم عرامة وعراما من الباب الاول والثانی والخامس اذا اشتد
واوغلان اله آوجه صغمیوب اوقده صپانده طورمز بوطور وهوایی اولمق یاخود حیرز وکستاخ اولمق معناسنه‌در یقال
عرم الصبی علینا وعرم اذا اشر ومرح و بطر اوفسد   العارم والعرم کتف وزننده بدخوی وکستاخ
معناسنه‌در ویك بارد کونه اطلاق اولنور یقال یوم عارم ای نهایة فی البرد وعارم منذر بن الاعلم نام کسه‌نك فرسی
اسمیدر وسجن عارم شول زندانه‌در که مختار بن عبد الثقفی کوفه‌یه عزیمتی خلالده برابر کتمسون دیو عبدالله بن الزبیر
محمد بن الحنفیه‌یی انده حبس ایلمشدر   العرم عینك فتحیله کمیکك اتنی صویمق معناسنه‌در یقال عرم العظم
عرما من الباب الاول والثانی اذا نزع ماعلیه من لحم وممه امك معناسنه‌در یقال عرم الصبی امه اذا رضعها
ودوه اغاج داللرنی اوتلیوب کمیرمك معناسنه‌در یقال عرمت الابل الشجر اذا نالت منه و برآدمه کستاخانه
بد معامله ایلمك معناسنه‌در یقال عرم فلانا اذا اصابه بشراسة وعرم یاغلولغه دینور یقال فیه عرم ای دسم
وچوملك ایچره قلان بقیه‌یه دینور   التعرم تفعل وزننده بودخی کمیکك اتنی صویمق معناسنه‌در یقال تعرم
العظم اذا نزع ماعلیه من لحم   العرم فتحتیله کمیك و بریان مقوله سنك رایحه‌سی پایلمق معناسنه‌در یقال عرم
العظم عرما من الباب الرابع اذا اقتر وعرم برنسنه‌ده اولان آقلوقاره‌لو آلاجه‌لغه دینور علی قول آقلوقاره‌لو
خرده خرده بنکلولکه دینور وقیون قسمنك دوداغنده اولان آقلغه دینور عرمه دخی دینور کما سیذکر وعرم اته
دینور لحم معناسنه   العرمة غرفه وزننده بودخی برنسنه‌ده اولان آقلوقاره‌لو آلاجه‌لغه یاخود آقلوقاره‌لو خرده
خرده بنکلولکه دینور وقیون قسمنك دوداغنده اولان آقلغه دینور   الاعرم احمر وزننده عرمه‌لو قیونه دینور
مؤنثی عرماء در یقال ضأن اعرم ونعجة عرماء اذا کان به عرمة جمعی عرم کلور عینك ضمیله وعرم بغرتلق
قوشنك یمورطه‌لرینه دینور آقلوقاره‌لو خرده بنکلی اولدیغیچون واعرم مطلقا ایکی رنکلو نسنه‌یه دینور
وابرش حیوانه دینور وقیون ایله کچی قارشق سوری‌یه دینور وختانسز آدمه دینور جمعی عرماندر عینك کسریله
وجمع الجمعی عرامین‌در   العرماء حمراء وزننده اعرم لفظندن مؤنثدر وآلاجه حیه‌یه دینور   العرمة فتحاتله
طبخ اولنان شیئك رایحه‌سنه دینور یقال سطعت عرمة الطبیخ ای رایحته ودکواده کدنصکره صاورمق ایچون
یغلمش خرمنه دینور وقوم یغلان محله دینور ودهناء نام محله ملاصق بر پك یرك اسمیدر که یمامه ترابنده عارض
دیدکلری طاغه مقابلدر   العرمة فرحه وزننده بعض دره‌نك اوکنه ارقوری کلان سد و بنده دینور
بیلاك کبی جمعی عرم‌در هاسز یاخود عرم لفظی جمعدر مفردی یوقدر یاخود عرم صویی حبس ایچون دره‌لر ایچره
یاپیلان سد و بنده دینور وکوسنبك دیدکلری کور صیچانك ارککنه دینور وشدتلو یغموره دینور و برده‌نك اسمیدر
و بکل فسر قوله تعالی فارسلنا علیهم سیل العرم   العرمان عریان وزننده ایچنده یغمور صویی ارکیلوب
طوریلان چقوره وخلیق او بمه نقره‌یه دینور مفردی عریم‌در امیر وزننده بوراده عرم نسخه‌لری غلطدر کذلك
اعرم دخی مفردیدر   عرمی والله عینك فتحی والفك قصریله اما والله ترکیبنده لغتدرکه حلف وقسم موقعنده ایراد
اولنور حرمی والله کبی عرم معناسندن مأخوذ اولمغله اثم وکبکم صو بلسون شویله ایشلمزسم موقعنده‌در مثلا
یقولون عرمی والله لا افعلن کذا   عارمه بارض معروفه‌نك اسمیدر   عرمان سحبان وزننده برقبیله پدریدر
العریم امیر وزننده آفت وداهیه معناسنه‌در   عارم عرام غراب وزننده   وعرام حمام وزننده اسامیدندر
عریمه جهینه وزننده بنی فزاره‌یه مخصوص برقوملق آدیدر   التعریم تفعیل وزننده قارشدرمق معناسنه‌در
یقال عرمه به اذا خلطه   العرمرم سفرجل وزننده شدید شیئه دینور وچوق عسکره دینور یقال جیش
عرمرم ای کثیر   عوارم برنیجه الحق طاغلرك وصولرك اسمیدر   العرتمة عینك وتای فوقیه‌نك فتحیله
بورنك مقدمنه دینور یاخود بورنك دیرکیله دوداغك ارالغنه دینور یاخود بورنك اوکنده اوست دوداغك اورته‌سنده
اولان دائره‌یه دینور ومنه یقال فعله علی عرتمة انفه ای علی رغم انفه   العرجوم عصفور وزننده یاوز وشدید

ناقه يه دينور الاعرنجام احرنجام وزننده فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال اعرنجم الشيء اذا فسد
العردمان عنفوان وزننده وجودى تصلق وشديد ياخود بيونى يوغون آدمه دينور يقال رجل عردمان
اى الشديد الجافى او الغليظ الرقبة العردم جعفر وزننده كميكلرى وسكرلرى ايرى وجثه سى عظيم اولوب
اتى آزجه اولان آدمه دينور يقال رجل عردم اى ضخم ازّ غليظ قليل اللحم ومطلقا شديد انسان وحيوانه دينور
و بيونه دينور يقال هو غليظ العردم اى العنق العردمة دحرجه وزننده شدّت وصلابت معناسنه در
يقال به عردمة اى شدّة وصلابة العردام قرطاس وزننده اوجنده پوسكل كبى صالقملرى اولان شاخه دينور
العرزم زاى معجمه ايله جعفر وزننده صيق وطوپاچ وشديد اولان انسان وحيوانه دينور و بررجل علميدر كوفه ده
جبانة عرزم ديدكلرى نمازكاه اكا مضافدر عبد الملك بن ميسرة العرزمى اورايه نازل اولمشدر واول محدّثدر
وعرزم ارسلانه دينور العرازم علابط وزننده والعرزام قرطاس وزننده والعرزمّ قرشبّ وزننده
بونلرده ارسلانه دينور الاعرزام احرنجام وزننده برنسنه بوزيلوب طورطوب اولمق معناسنه در يقال
اعرزم الشيء اذا تجمع وتقبض العرزم زبرج وزننده قوجه حيه يه دينور العرصم جعفر وزننده اكول وابنهان
آدمه دينور وشوخ وشاطروش آدمه دينور يقال رجل عرصم اى اكول وكذا نشيط العرصمّ قرشبّ وزننده
جلسز انجه رك آدمه دينور يقال رجل عرصمّ اى الضئيل الجسم وكوده سى ديرنكلو قوىّ وشديد آدمه ديمكله ضدّ
اولور يقال رجل عرصمّ اى قوىّ شديد البضعة وارسلانه دينور العرصام قرطاس وزننده والعراصم علابط
وزننده بونلرده ارسلانه دينور العرصوم عصفور وزننده بخيل وناكسه دينور يقال رجل عرصوم اى بخيل
العرهوم عصفور وزننده مناره دينور وخرما صالقمنك صاپنه دينور ووجودى صمصقى طولغون وترونازك
شبئه دينور كرك انسان وكرك سائر نسنه اولسون العراهم علابط وزننده عرهوم ايله معناى اخيرده
مرادفدر وارى وديزمان دوه يه دينور مؤنثى ع‍ هممه در على قول ايكيسيده مؤنثه اطلاق اولنور مذكره اطلاق اولنمز
وارسلانه دينور العرهم جعفر وزننده والعرهمّ قرشب وزننده بونلرده ارسلانه العزم عينك فتحى وضمى
وزاى معجمه نك سكونيله والمعزم مقعد وزننده والمعزم مجلس وزننده والعزمان عينك ضميله والعزيم
والعزيمة عينلرك فتحيله برنسنه يى ايشلمكه قطعى ربط قلبله قصد وتوجه قلمق معناسنه در على قول
برايشده جدّ وسعى واهتمام ايلمك معناسنه در يقال عزم على الامر وعزمه عزما وعزما ومعزما ومعزما وعزمانا
وعزيما وعزيمة من الباب الثانى اذا اراد فعله وقطع عليه او جدّ فى الامر ويقال عزم الامر نفسه اى عزم عليه
و بو مبالغة قلب قبيلندندر كقولهم هلك الرجل وانما هو اهلك وعلى لفظيله آند ويرمك معناسنه مستعملدر يقال
عزم على الرجل اذا اقسم عليه وعزايم اوقومق معناسنه در يقال عزم الراقى اذا قرأ العزائم اولوا العزم رسل كرامدن
شول پيغمبر عاليشانلردر كه حضرت حق جلّ وعلانك كنديلردن اخذ عهد وميثاق ايلديكى اوامر عليهٔ ربانيه نك
تمشيت واجراسى بابنده عزم وجدّ واهتمام ايلديلر بعضلر ديديكه اولو العزم نوح وابراهيم وموسى ومحمد عليهم
الصلوة والسلامدر وزمخشرى ديديكه اولو العزم جدّ وثبات صاحبى اولان پيغمبر ذيشانلردن عبارتدر كه
احكام الهيه يى تبليغده جدّ واقدام ايدوب قومنك رنج واذيتلرينه صبر وثبات وتحمل ايلديلر پس زمخشرى يه
كوره ده معدود ومعين اولمز وعند البعض نوح وابراهيم واسحق ويعقوب ويوسف وايوب وداود وعيسى
عليهم السلام در شارح ديركه وعند البعض آدم وابراهيم وموسى وداود وسليمان وعيسى ومحمد عليهم الصلوة
والسلامدر العزايم عزيمه نك جمعيدر افسونه دينور رقيه معناسنه كويا كه مرضه شفاياب اولمق ايچون يمين
ويريلور ياخود جنجى خواجه لرك زعملرنجه روحانيونه يمين ويريلور وبعضلر ديديكه عزايم آيات قرآنيه دن
عبارتدر كه آفات وامراض اصحابنه شفا وافاقت رجاسنه قرأت اولنور حقنده اثر وارد اولان خواصّ آيات
كريمه كبى الاعتزام افتعال وزننده والتعزم تفعل وزننده بونلرده عزم معناسنه در يقال اعتزمه
وعليه وتعزّمه بمعنى عزمه واعتزام سكرتمكده ويوريمكده وسائر عملده فتور ورخاوتسز قصد دائم اوزره اولمق
معناسنه در يقال اعتزم الرجل اذا الزم القصد فى الحضر والمشى وغيره وآت قسمى سكردركن ديزكنى اسلبوب
ديكنه سردلك ايدوب كندى باشنه كتمك معناسنه مستعملدر يقال اعتزم الفرس اذا مرّ جامحا العوزم
جوهر وزننده كنجلكدن هنوز بقيهٔ قوّت قالمش ياشلو ناقه يه دينور وقوجه قارى يه دينور و بودور خاتونه دينور
العزوم صبور وزننده عوزم ايله ايكى معناى اولده مرادفدر العزّام شدّاد وزننده والمعتزم اسم فاعل
بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور المعزم محدث وزننده افسونكره دينور يقال هو معزم اى الراقى العزيم

امير

امير وزننده يك سكرتمكه دينور عدو شديد معناسنه بعض نسخه ده تشديد واو ايله العدوّ الشديد عنوانيله اولمغله
اولدخى ممكندر امّ العزم وعزمه وامّ عزمه عينلرك كسريله انسانك دبرينه اطلاق اولنور العزم عينك فتحيله
قورى اوزم جبره سنه دينور جمعى عزم در كتب وزننده العزمىّ ياى نسبتله قورى اوزم جبره سى صتان آدمه
دينور وعهد و پيمانه صاحب وفا اولان آدمه دينور يقال رجل عزمىّ اى الموفى بالعهد العزمه غرفه وزننده
بر آدمك قوم وقبيله وعشيرت واقرباسنه دينور جمعى عزم كلور صرد وزننده يقال هو من عزمة فلان اى من اسرته
وقبيلته العزم فتحتينله شول آدملره دينوركه دوستلقلرى منافقانه وهرجايى اولميوب صحيح وصميم وصافى اوله
مفردى عازم در يقال هم عزم وهو عازم اى المصحعون للمودّة العزمه ثمره وزننده حقّ معناسنه دركه
حقوقك مفرديدر ومنه ما فى حديث الزكاة عزمة من عزمات الله اى حقّ من حقوقه اى واجب مما اوجبه العزايم
عزيمه نك جمعيدر كه افسونه دينور وعزائم الهى بارى ذو الجلال حضرتلرينك امر وايجاب ايلديكى فرائضدن
عبارتدر ومنه حديث ابن مسعود ان الله يحبّ ان تؤتى رخصه كما يحب ان تؤتى عزائمه اى فرائضه التى اوجبها
وامرنا بها العسم فتحتينله الده واياقده بيلكك اوينساق يرندن روح وقوّت زائل اولمغله قوريوب ال ياخود اياق
اكرى اولمق معناسنه در يقال عسم الرجل عسما من الباب الرابع اذا يبس مفصل رسغه وتعوّج منه يده
اوقدمه ويقال فى يده اوقدمه عسم الاعسم صفت مذبوره اوزره اولان كشى يه دينور مؤنثى عسماء در الاعسام
همزه نك كسريله الى قورتمق معناسنه در يقال اعسم يده اذا ايبسها وكوز علتلو اولمغله دائما ياشى آقار اولمق
ياخود چرك وچپاقلو اولمق معناسنه در يقال اعسمت عينه اذا ذرفت او غمصت العسم رسم وزننده طمع ايلمك
معناسنه در يقال عسمه عسما من الباب الثانى اذا طمع ويقال هذا امر لا يعسم فيه اى لا يطمع فى مغالبته
وقهره وعسم وعسوم قعود وزننده كسب ايلمك معناسنه در يقال عسم الرجل عسما وعسوما اذا كسب
وكوز علتلو اولمغله دائما ياشاروب آقق ياخود چرك وچپاق طوتمق ياخود قپاقلرى يوموق وياصيق اولمق
معناسنه در يقال عسمت عينه اذا ذرفت او غمصت او انطبقت اجفانها بعضها على بعض و برايشده چالشوب دورشمك
معناسنه در يقال عسم فى الامر اذا اجتهد و بى پروا انلس ايچره هجوم ايله كير يشوب قارشمق معناسنه در يقال عسم
فلان وسط القوم اذا اقتحم حتى خالطهم غير مكترث فى حرب كان اولا العسوم صبور وزننده والعاسم عيالى ايچون
امك چكوب كسب وكار ايدر اولان آدمه دينور عسومك جمعى عسم در كتب وزننده يقال هو عسوم وعاسم
اى كادّ لعياله وعسوم اولادى چوق ناقه يه دينور العسوم قعود وزننده آزلغه دينور يقال به عسوم اى قلة
العسمة ثمره وزننده جزؤ بجه يه جكه دينور يقال ما ذاق الاعسمة اى اكلة المعسم مجلس وزننده پك ازجه
جرعه يه اطلاق اولنور كه اكا طمع اولنمز يقال ما فى قدحك معسم اى مغمز اى مطمع العسمىّ عينك فتحيله
اصلاح امور ومصالح ايدن كار كذار آدمه دينور يقال رجل عسمىّ اى مصلح لاموره واموري تعويج ايدن آدمه
ديمكله ضدّ اولور يقال رجل عسمىّ اى معوّج لاموره ودوباره جى فريبا آدمه اطلاق اولنور يقال رجل عسمىّ
اى مخاتل الاعتسام افتعال وزننده اسكى پابوج ياجزمه الوب كيمك معناسنه در يقال اعتسم النعل او الخفّ اذا
اخذه خلقا فلبسه وقيونلر طوغوردقدنصكره چوبان كلوب قوزولرك هر برنى انالرينه سوق ايلمك معناسنه در يقال
اعتسمت الشاة اذا وضعت واتى الراعى فالقى الى كل واحدة ولدها العسمة فتحاتله والعسوم ضمتينله قورى
اتمك قبرقلرينه دينور العسمان فتحاتله طوار قسمى لنك ايله يلمك معناسنه در يقال عسمت الدابة عسمانا اذا خبت
الاعسام همزه نك فتحيله جسم وخلقت معناسنه مستعملدر عسمه لفظندن جمعدر يقال بعير حسن الاعسام
اى الجسم والخلقة و بو ثوب اخلاق قبيلندندر ذو عبسم حيدر وزننده ابن اغرب دركه اقيال يمنندندر بنو عسامه
ثمامه وزننده برقبيله در عاسم برموضعدر على قول عالج نام موضعده برقوم يغنك آديدر وعسامه بررجل اديدر
العسجمة دحرجه وزننده چابكلك معناسنه در يقال به عسجمة اى خفة وسرعة العشم والعشمة عينك
وشين معجمه نك فتحيله طمع معناسنه در يقال به عشم وعشمة اى طمع وعشم وعشوم قعود وزننده قوريمق
معناسنه در يقال عشم الشيء عشما وعشوما من الباب الرابع اذا يبس التعشم تفعل وزننده عشم معناسنه در
يقال تعشم الشيء بمعنى عشم العشمة فتحاتله ضعف وهزالدن وجودى دكنك كبى قوريمش آدمه دينور
يقال رجل عشمة اى اليابس هزالا و پيرفانى يه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور على قول بلى بوكلش بابجه يابجه
ادملرى صيق اتارق بورر اولان پيره دينور وقورى اتمكه دينور العبشم حيدر وزننده والعشم فتحتينله قورى
اتمكه وصف اولور يقال خبز عبشم وعشم اى يابس اوفاسد الاعشم احمر وزننده مختلط ايكى لونله ملون

اولان نسنه‌یه دینور و یك باشلو عملمانده انسانه دینور یقال رجل اعشم اذا کان قد عسا کبرا ورطوبت کورمیوب
دائما توز وطپراقله آلوده اولمق سببیله قورمش اغاجه دینور وشول اغاجه دینور که قوری یرلری رطبندن اکثر اوله
العشماء حمراء وزننده شول ارضه دینور که انده توزدن وطپراقدن قورمش اغاجلر اوله العشومة عینك
فتحیله سخبر دیدکلری شجره شبیه بر شجر آدیدر وصرار وب قورمش نباته دینور جمعی عشوم درها سز العشم
ضمتینله بر جنس اغاجدر مفردی عاشم وعشم در کتف وزننده عشم عینك فتحیله بر موضعدر العشم عینك
فتحیله دوه سمورمکه یوزطوتمق معناسنه در یقال عشم بعیرك عشما من الباب الاول اذا اخذ فیه السمن عاشم
عالج نام محلده بر قوم یغنك آدیدر العشرم جعفر وزننده خشونتلو وشدتلو نسنه‌یه دینور العشرّم عملس
وزننده شهامتلو نافذ وکار کزار آدمه دینور یقال رجل عشرّم ای شهم ماض وارسلانه دینور و بر آدمك اسمیدر
العشارم علابط وزننده ارسلانه دینور العصم عینك فتحی وصادك سکونیله چالشوب کسب وکار ایلمك معناسنه در
یقال عصم الرجل عصما من الباب الثانی اذا اکتسب ومنع ایلمك معناسنه در یقال عصم الشیٔ اذا منعه ویقال
عصمه الطعام اذا منعه من الجوع وحفظ وصیانت ایلمك معناسنه در یقال عصمه اذا وقاه و بر نسنه‌یه ال ایله یاپشمق
معناسنه در یقال عصم الیه اذا اعتصم به وقربه‌یه عصام ایلمك معناسنه در یقال عصم القربة اذا جعل لها
عصاما الاعصام همزه‌نك کسریله بودخی قربه‌یه عصام قیلمق معناسنه در یقال اعصم القربة بمعنی عصمها
وآتك اوزرنده ثابت ومحکم اوتوراميوب بکیچری اوتوریشی کبی ایرقاشنه یاپشه‌رق اوتورمق معناسنه در یقال اعصم
الراکب اذا لم یثبت علی ظهر الخیل و بر آدمه یاپشه‌جق نسنه دوزوب حاضرلمق معناسنه در یقال اعصم فلانا
اذا هیأ له ما یعتصم به وال ایله یاپشوب صالیورمك اوزره طوتمق معناسنه در یقال اعصم بفلان اذا امسك به ورا کب
دوشمیم دیو آتك یلینسه یاپشوب قاوره‌مق معناسنه مستعملدر یقال اعصم بالفرس اذا امسك بعرفه کذلك دوه‌نك
راکبی هاو یدا یپلرندن بریته یاپشوب طوتمق معناسنه مستعملدر یقال اعصم بالبعیر اذا امسك بحبل من حباله
العصیم امیر وزننده تره دینور عرق معناسنه ودوه او یلغنه یاپشمش وسخ وچرکه دینور ودوه‌نك تویی دوکلدکدنصکره
دیلرندن سوروب چقان سیاه تویلره دینور وهر شیئك بقیه‌سنه دینور وخضاب وحنا مقوله‌سی نسنه‌لرك یرنده قلان
اثر ونشانه‌سنه دینور العصم عینك ضمیله وضمتینله بودخی بر نسنه‌دن قلان اثر ونشانه دینور یقال ما بقی
من الخضاب الاعصیم وعصم ای بقیة واثر العصمة عینك کسریله اسمدر منع معناسنه در یقال هو فی عصمته
ای فی منعه وقلاده‌یه دینور عینك ضمیله ده لغتدر جمعی عصم کلور عنب وزننده وجمع الجمعی اعصم در کذلك
جمع الجمعی عصمه کلور عنبه وزننده وصیغهٔ منتهای جموعی اعصام کلور ابو عاصم قاودك کنیه‌سیدر تقول
اطعمنا اباعاصم ای سویقا واکثری آش تعبیر اولنان طعامك کنیه‌سیدر یقال اطعمه اباعاصم ای سکباجا الاعتصام
افتعال وزننده بر نسنه‌یه ال ایله یاپشوب طوتمق معناسنه در یقال اعتصم به اذا امسکه بیده وقورنمق معناسنه
مستعملدر یقال اعتصم بالله ای امتنع بلطفه من المعصیة یعنی خدای متعالك لطفنه تمسکله معاصیدن قورنوب
محفوظ اولدی الاعصم احمر وزننده شول جیرانه وآهویه دینور که ایکی قوللرنده یاخود برنده بیاض اولوب
سائر بدنی سیاه یاخود قزل اوله مؤنثی عصماء در العصم فتحتینله آهو یا طاغ کچیسی اعصم اولمق معناسنه در یقال
عصم الظبی والوعل عصما من الباب الرابع اذا کان اعصم العصمة غرفه وزننده معنای مزبوردن اسمدر
آهونك وجیرانك اعصملغنه دینور العصام کتاب وزننده سرمه‌یه اطلاق اولنور کوزك نورنی حفظ ایلدیکیچون
یقال فی عینها عصام ای کحل وآت ودوه مقوله‌سی حیوانك قویرغنك انجه‌رك یرینه دینور جمعی اعصمه‌در وعصام
بن شهبر نعمان بن منذرك دربانیدر ومنه قولهم * ماوراءك یاعصام * زمخشری مستقصاده بونی مثل اوله‌رق ثبت
ایلمشدر برنسنه‌دن استخبار موقعنده ایراد اولنور مرقوم عصام خسته اولوب وموتی ارجاف اولنمشیکن افاقت
بولوب نعمان حضورنه کلدکده اکا کلام مزبور ایله استفسار ایلمشدر انتهی ومن الامثال * کن عصامیا ولاتکن عظامیا
بو مثلك منشائی * شاعرك اشبو * نفس عصام سوّدت عصاما * وعلمته الکرّ والاقداما * بیتیدر مراد عصام خارجیدر
عرب اکا خارجی اطلاق ایتدکلری سابقهٔ دولت وحشمتی یوغیکن کندی کیاست ورشد واقبالیله خروج ایلدیکنه
مبنی در پس بیت مزبورك مفهومی عصام مزبور مقدما اثر سیادتدن بی بهره ایکن نفسنك استعداد
وکیاست ورشادی کندینی مرکز سیادته ابلاغ ایدوب وکدیسنه کرّ وحرب واقدامی تعلیم ایلدی
وکن عصامیا ولاتکن عظامیا قولی شرف وشان سنك کندی مکتسبك ومایهٔ ذاتك اولسون عظام
رفات قیلندن اولان آباء واجداد ایله اولمسون یعنی زاده اسکله طفره فروش عز وشرف اولمق معتبر دکلدر

مقبول اولان شرف کسبیدر وعصام هودجك ومحفه‌نك باغنه دینور وقوغه وقربه ومطهره مقوسنك باغنه دینور
وچوال وغراره مقوله‌سنك قولپنه دینور جمعی اعصمه وعصم کلور عینك ضمیله وعصام کلور مفردینك لفظی
اوزره دلاص وفلك کبی المعصم منبر وزننده قولده بلازك بکره‌جك یره دینور علی قول اله دینور جمعی معاصم در
یقال امرأة ریّا المعاصم وهی مواضع السوار او الایدی ومعصم چکینك اسمیدر وصاغمق ایچون چاغره‌جق کلمات‌ندر که
معصم معصم دیو چاغررلر آخرلری ساکن‌در العصوم صبور وزننده والعیصوم قیصوم وزننده اکول
و پرخوار آدمه دینور العواصم برنیجه بلاددیعنی برایالتدر که شهر انطاکیه آنك قصبه‌سیدر شارح دیرکه عواصم
حلب اطلاق اولنور کویا که حلب شهرینك حوالیسنده محافظلریدر عاصم هذیل بلادنده بر موضعدر
العاصمیة رأس عین قربنده بر قریه‌در العاصمة مدینه وشهره اطلاق اولنور العصم عینك ضمیله بنی
بنوز بید جماعتنه مخصوص بر حصار آدیدر وهذیل قبیله‌سی یوردنده بر طاغك آدیدر عاصم واعصم ومعتصم
ومستعصم ومعصوم وعصم عینك ضمیله وعصیم زبیر وزننده وعصیمه جهینه وزننده اسامیدندر
الغراب الاعصم شول قرغه‌در که ایاقلری و برونی قزل اوله یاخود قنادنده آق بلك اوله الاعصام همزه‌نك فتحیله
کوپك قسمنك بینونلرنده اولان بولارله‌دینور مفردی عصمه‌در عینك ضمیله وعصام‌در عینك کسریله العضم عینك
فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله یایك قبضه‌سنه دینور جمعی عضام در عینك کسریله و یابا تعبیر اولنان پرمقلو اغاجه
دینور که انکله خرمن صاوریلور جمعی اعضمه وعضم کلور عینك ضمیله وآت ودوه قسمنك قویرقلری صوقنه
دینور وطاغ کچیسنه دینور وچفتجیلرك اوجنه صبان دموری کچوردکلری تخته‌یه دینور که صبان اککی تعبیر
اولنور وطاغلرده اولان شول طمره وخطه دینور که طاغك سائر لونته مخالف اوله العضام عینك کسریله
بودخی آت ودوه قسمنك قویرق صوقلرینه دینور العضوم صبور وزننده طیانقلو صلب ومتین ناقه‌یه دینور
العیضوم طیفور وزننده اکول وایتهان کیسه‌ دینور یقال رجل عیضوم ای اکول وقاوره‌یوب اصر یجی حیوانه
دینور یقال جمل عیضوم ای عضوض العظم عینك ضمیله آتلمش وحلاچلنمش یوکه دینور صوف منفوش
معناسنه و بر موضع آدیدر العظم ضمتینله هلاك اولان نسنه‌لره دینور مفردی عظیم وعاظم در یقال قوم عظم
ای هلکی العظم عینك کسری وظای معجمه‌نك فتحیله اولولغه دینورکه اسمدر فارسیده بزرکی دینور یقال به
عظم وهو خلاف الصغر وعظم وعظامه کرامه وزننده مصدرلردر اولو اولمق معناسنه یقال عظم الشیٔ عظما
وعظامة من الباب الخامس ضد صغر العظیم امیر وزننده والعظام غراب وزننده والعظام زنّار
وزننده صفتلردر اولو وبزرك نسنه‌یه دینور التعظیم تفعیل وزننده اولو ایتمك واولولمق معنالرینه‌در یقال
عظمه اذا فخمه وکبره ومذبوحی کمیك کمیك پاره‌لمق معناسنه در یقال عظم الشاة اذا قطعها عظما عظما
الاعظام همزه‌نك کسریله بودخی اولو ایلمك واولولمق معناسنه در یقال اعظمه بمعنی عظمه و بر نسنه‌یی
بیوك کورمك و بیوك بیلمك و بیوك طوتمق معناسنه در یقال اعظمه اذا رآه عظیما وکوپکه کمیك یدرمك معناسنه در
یقال اعظم الکلب عظما اذا اطعمه ایاه الاستعظام بودخی بر نسنه‌یی بیوك کورمك و بیوك بیلمك و بیوك طوتمق
معناسنه در یقال استعظمه اذا رآه عظیما و بر نسنه‌نك کومنی آلمق معناسنه در یقال استعظم الشیٔ اذا اخذ
معظمه وتکبرلك ایلمك معناسنه در یقال استعظم فلان اذا تکبر التعظم تفعل وزننده بودخی بیوکلنوب کبر ایلمك
معناسنه در یقال تعظم الرجل اذا تکبر العظم عینك ضمیله اسمدر کبر ونخوت معناسنه در و بر نسنه‌نك
کومنه دینور عینك فتحیله ده لغتدر یقال اخذ عظمه ای معظمه ای اکثره التعاظم تفاعل وزننده بر نسنه
عظیم کورنمك معناسنه در یقال تعاظمه اذا اعظم علیه ویقال هو امر لایتعاظمه شیٔ ای لایعظم شیٔ بالاضافة الیه
یعنی اول بر امر عظیمدر که اکا نسبتله هیچ بر نسنه عظیم اولمز العظمة فتحاتله والعظامة رمّانه وزننده
والعظموت جبروت وزننده صیغهٔ مبالغه‌لردر کبر ونخوت وزهو معناسنه در لکن عظمهٔ باریٔ ذوالجلال
وصف مذکور ایله صفتلنمق جائز دکلدر و بونکله قچن عباددن بریسی وصفلنسه حقنده قدح وذمیه در زیرا
مراد کبر وتجبردر که صفات شیطانیه‌دندر واما عظمت ربانی کیف وحدّ وتمثیل حوصله‌سنه کنجیده دکلدر همان
عظیم اولدیغنی اعتقاد ایلمك واجبدر والله هو العظیم وله الکبریاء وعظمة اللسان ذلك قالین اولان یرندن عبارتدر که
ایلریسیدر وعظمة الساعد بازونك دیرسك یانندہ بالق اتی اولان قبا یرندن عبارتدر ز یرا ساعد ایکی مقداردر بری
دیرسك یانیدر که بالق اتی وسکیرلی ات اولان یریدر و بریسی ال ایاسنك اوته سیدر که اکا اسله دیرلر العظیمة سفینه
وزننده والمعظمة مکرمه وزننده شدائد ونوازل زماندن نازلهٔ شدیده‌یه اطلاق اولنور یقال نزلت به عظیمة

ومعظمة اى نازلة شديدة العظم عينك فتحيله كيكه دينور فارسيده استخوان ديرلر جمعى اعظم درافلس كبى
وعظام درعينك كسريله وعظامه درآخرنده كى هاء تانيث جمع ايچوندر وعظم برموضع آديدر وعظم الرحل
سمرك ادوات واسبابسز اخشابندن عبارتدر وعظم الفدان اوجنه صبان دمورى پكوردكلرى تخته دركه صبان
اككى تعبيراولنور العظمى غربى وزننده بياضه مائل كوكرجن قوشينه اطلاق اولنور ذوالعظم كعب بن
نعمان الشيبانى لقبيدر ذوعظم عينك ضميله خيبرنواحيسندن برناحيه در العظم عزم وزننده كوپكه
كميك بدرمك معناسنه در يقال عظم الكلب عظما اذا اطعمه العظم العظمة عينك فتحيله برآدمك كميكنه
اورمق معناسنه در يقال عظم فلانا عظمه اذا ضرب عظامه عظم وضاح باخود عظيم وضاح زبير وزننده
عربلره مخصوص برلعب آديدر الاعظامة همزهء مكسوره ايله والعظمة غرفه وزننده والعظامة كتابه
وزننده والعظامة رمانه وزننده نسوان عربك بيوك كورنمك ايچون قيچلرينه بغلدقلرى بوغچه يه دينور زيرا
بين العرب صغربلى عورت مقبوله در عظام قطام وزننده شامده برموضع آديدر العظمة فرحه وزننده
والمعظومة آلات كيره دن حظ ايدوب خوشلنوراولان عورته دينور يقال امرأة عظمة ومعظومة اى مشتهية للايور
العظمية العظم فتحتينله يولك جادهء سنه اطلاق اولنور يقال يذهب من عظم الطريق اى من جادته
المعظوم شول دوه كوشكنه دينوركه من بعداناسنى امسون ديو لسانده اولان كيكى كسر اولنمش اوله العظمات
فتحاتله قومك اشراف وساداتنه اطلاق اولنور يقال هم عظمات القوم اى ساداتهم العظرم زبرج وزننده
خاصة ارسلان نجسنه دينور العظلم زبرج وزننده قراكو كيجه يه دينور يقال جاء فى العظلم اى الليل المظلم
وبرشجرك عصاره سنه دينور على قول برنبات آديدركه انكله نسنه بويانور ياخود وسمه ديدكلر يدر مفرداتده عظلم
چويت اوتيله مفسردركه چويت آنك عصاره سيدر التعظلم تدحرج وزننده كيجه پك قراكو اولمق معناسنه در
يقال تعظلم الليل اذا اظلم العظلمة دحرجه وزننده قراكولق ظلمت معناسنه در العظلام قرطاس
وزننده هوابوزينه چوكن سبلكه و پوصلغه وطمانلغه دينور العفاهم فاياله علابط وزننده توانا وجلد وچالاك
ناقه يه دينور ورفاهيتلو خوش وكوزل ديرلكه دينور يقال له عفاهم اى رفاهية العيش و پك سكرتمكه دينور
عدو شديد معناسنه العقم عينك ضمى وقافك سكونيله قسيرلق معناسنه در نسوانك رحملرنده برهزمه وعارضه
اولديغندن حامل اولمازلر يقال بها عقم وهى هزمة تقع فى الرحم فلا تقبل الولد مترجم ديركه مؤلف سبب عقمى
بالكز رحمه عزو ايلمشدر اركك طرفندن دخى اولور تذكره ده داود يوزقدر اسباب ثبت ايلمشدر فلبراجع وعقم
وصفى ديشى يه مخصوص دكلدر اركك ده وصف اولور كاسيذ كرنسه كه عقردخى بويلجه در العقم فتحتينله
والعقم عينك فتحى وضميله خاتون قسير قالمق معناسنه در يقال عقمت المرأة وعقمت وعقمت عقما وعقما
وعقما من الباب الرابع والاول والخامس ويقال عقمت على المجهول اذا كانت عقيما وعقم عينك فتحيله
متعدى اولور قسير قيلمق معناسنه در يقال عقمها الله عقما من الباب الثانى اى جعلها عقيما و برآدمك مفاصل
اعضاسى قوريوب عمل وحركتدن قالمق معناسنه در يقال عقمت مفاصله على البناء للمفعول اذا يبست وساكت
وخموش اولمق معناسنه در يقال عقم الرجل عقما من الباب الرابع اذا سكت الاعقام همزه نك كسريله بودخى
قسير قيلمق معناسنه در يقال اعقمها الله اذا جعلها عقيما العقيم امير وزننده والعقيمة هاايله حمل قبول
ايليان رحمه دينور يقال رحم عقيم وعقيمة اى معقومة وقسير قالمش خاتونه وصف اولور جمعى عقائم وعقم
كلور عينك ضميله يقال امرأة عقيم اى معقوم شارح ديركه رحم مؤنث اولمغله وصفى تانيثنه نظرا مؤنث ولفظى
اعتباريله مذكر اولور ومرأه وصف خاص اولمغله مذكر اوارد اولور انتهى وعقيم ولدى اولميان اركشى يه ده
وصف اولور بونك جمعى عقماء كلور كرماء وزننده وعقام كلور عينك كسريله وعقمى كلور سكرى وزننده يقال
رجل عقيم اذا كان لا يولد له وعربلرك الملك عقيم قوللرى ملك وسلطنت بابنده نسب نافع اولمديغنه مبنى در
زيرا ملك وسلطنت طلبى ضمننده اب وولد واخ وعم كبى اقارب قتل واتلاف اولنور وريح عقيم لاقح اولميان يعنى
سحاب پيدا ايلميامكله سبب حادىء امطار اولميان يله اطلاق اولنور يقال ريح عقيم اى غير لاقح وحرب عقيم شديد
اولان جنكه اطلاق اولنور كاسيذكر العقام سحاب وزننده بودخى ولدى اولميان كشى يه دينور وعقيم كبى
حرب وقتاله وصف اولور كاسيذكر وبدخوى آدمه وصف اولور يقال رجل عقام اى سىء الخلق و بروجهله
برء وافاقت بولميان درد وعلته وصف اولور و بونده عينك ضمى افصحدر يقال داء عقام وعقام اذا كان
لا يبرأ و كنج اولوب ياوز وشديد اولان ناقه يه دينور يقال ناقة عقام اى بازل شديدة العقام غراب وزننده عقيم

وعقام كبى پك تند وشديد اولان حرب وقتاله وصف اولوركه استيصال عسكرايدر يقال حرب عقيم وعقام وعقام
اى شديدة وشدت ومختلوكونه وصف اولور يقال يوم عقام اى شديد وعقام برجنس بالق اديدر و برنوع
دكز يلاننه دينوركه اسود اطلاق اولنان قاره يلانى كاه و بيكاه دكزك قيسنه واروب صفيرايلدكده عقام دكزدن
طشره چقوب برزمان برى برينه صارمشوب قوچشدقدنصكره آيريلوب هر برى برلرينه كيدرلر المعاقم ميمك
فتحيله آت قسمنك ارقه كميكنك مؤخرنده فريده اطلاق اولنان اوكورغه كميكلرى ايله قويرق صوقى بيننده اولان
قبورغه لره دينور ومعاقم الخيل آتك مفاصلنه دينور مفردلرى معقم درمنزل وزننده العقم والعقمة عينلرك
فتحى وكسريله قرمزى بورنجك جاره دينوركه نسوان اورتنورلر على قول مطلقا قرمزى ثوبه دينور وعقمه عينك
كسريله آلاجه قماشه دينور العقمى كردى وزننده شرف وكرم وحسبى قديم اولان كشى زاده يه دينور يقال
هو عقمى اى القديم الشرف والكرم وغريب وغامض واستخراجى كوچ كلامه دينور بونده كسرايله ده لغتدر يقال
كلام عقمى اى غريب غامض التعاقم تعاقب وزننده ومرادفيدر الاعتقام افتعال وزننده قيويى قازاركن
صويه قريب اولدقده يانده مجددا بركوچك مختصر قيو دخى قازمق معناسنه در اولكى قيونك صويى آجيدر
طتلوميدر بيلمك ايچون اكرطتلو ايسه بقيه سنى دخى حفرايدوب توسيع ايليه المعاقمة مفاعله وزننده مخاصمه
معناسنه در يقال عاقمه اذا خاصمه التعقيم تفعيل وزننده اسكات ايلمك معناسنه در يقال عقمه
اذا اسكته عقمه تمره وزننده بروادى آديدر وعقمة القمر آيك عودتندن عبارتدر ظاهرا مطلعدن هر بار طلوعى
اوله جقدر عقامه سحابه وزننده بر رجل آديدر وعبدالله بن محمد بن على بن ابى عقامه فقهاء شافعيه دندر
العقيم زبير وزننده ابن زياددركه تابعيدر عقرمى عقربى وزننده يمنده برموضع آديدر العكم عينك فتحى
وكافك سكونيله متاعى برثوبله چكوب بغلمق معناسنه دريوك دنكنى شريتمك كبى يقال عكم المتاع عكما
من الباب الثانى اذا شده بثوب وعكم آدمك بدننده بالك ايچ يوزنه دينور يقال اشتكى عكمه اى داخل جنبه
و برآدمك زيارتندن ممنوع اولمق معناسنه در يقال عكم الرجل عنه على المجهول اى صرف عن زيارته ومنتظر
اولمق معناسنه در يقال عكم اليه اذا انتظر و بركسه اوزره يوريوب حمله ايلمك معناسنه در يقال عكم عليه
اذا كر و برارض ومحله قصد وتوجه ايلمك معناسنه در يقال عكم الارض كذا اذا امها وكيرولنمك تأخر معناسنه در
يقال ماعكم عن شتمه اى ماتأخر ودوه سمروب كوده سى قات قات باغ بغلمق معناسنه در يقال عكمت الابل
اذا سمنت وحملت شحما على شحم الاعكام همزه نك كسريله برآدمه متاعنى صاروب بغلمق خصوصنده ياردم
ايلمك معناسنه در يقال اعكمه اذا اعانه على العكم العكم عينك كسريله متاعى صاروب بغدقلرى شريت
مقوله سى باغه دينور و يوك دنكنه دينور جمعى اعكام در ومنه يقال هما عكما عير اى عدلاه و برارقه يوكى نسنه يه
دينوركه بوغچه ايدوب صرتنه يوكلنورلر كاره معناسنه فارسيده پشتواره دينور جمعى عكوم كلور وقبو بكره سنه
وچرخنه دينور وشول نهالى مقوله سى چيته دينوركه نسوان طائفه سى اكاذخيره لرنى وضع ايدرلر العكام كتاب
وزننده بودخى متاعى صاروب بغليجق شريت مقوله سنه دينور جمعى عكم در عينك ضميله التعكيم تفعيل
وزننده بودخى دوه سمروب قات قات باغ بغلمق معناسنه در يقال عكمت الابل اذا سمنت وحملت شحما على شحم
العكمة غرفة وزننده قارن كوشه سنه دينور يقال ما بقى فى بطن الدابة عكمة الامتلاءت اى زاوية العكوم
صبور وزننده دونوب صابه جق يره دينور و بردفعه اوغلان و بردفعه قيز طوغورن خاتونه دينور يقال امرأة عكوم
اى معقاب الاعتكام افتعال وزننده يوك دنكلرنى قالدروب يوكلتمك ايچون برابرلشدرمك معناسنه در يقال
اعتكموا اذا سووا بين الاعدال ليحملوها وطورطوب بركمك معناسنه در يقال اعتكم الشىء اذا ارتكم عكيم
زبير وزننده بر رجل اسميدر المعكم منبر وزننده كرده سنك اتى صمصيق طقناز آدمه دينور يقال رجل معكم
اى مكتنز اللحم عكرمه زبرجه وزننده معرفه اوله رق يعنى غير منصرف اوله رق كذلك حرف تعريفله ديشى
كوكرجنه على قول ديشى قرى يه دينور وعكرمة بن حفصة بن قيس عيلان برقبيله پدريدر العكرم زبرج وزننده
كيجه نك سواد وظلمته دينور يقال علا عكرم الليل اى سواده العكارم علابط وزننده بلى قبيله سندن برقبيله در
العلم عينك كسريله بيلمك معناسنه در يقال علمه علما من الباب الرابع اذا عرفه مؤلف بصائرده معرفتى ادراك الشىء
بتفكر وتدبرلاثره عنوانيله تعريف ايدوب وعلمى حق معرفتله تعريف وعلم اعم اولديغنى تنصيص ايلمشدر وراغبك
بيانه كوره معرفتك مقابلى انكار وعلمك مقابلى جهل در ومعرفت بالتفكر بيلمك اولمغله يعرفه الله قولى حق تعالى يه
نسبتى جائز اولماز بلكه يعلمه الله ديمك لازمدر زيرا علم برشيئك حقيقتنى بيلمكدن عبارتدر كرك حضورى اولسون

علم الهی کبی وکرك حصولی اولسون علم عباد کبی وعلم وجه دقت اوزره بیلمکه ده اطلاق اولنور شعور وفطنت کبی
کاسیذکر وعوافینك اعتقاد جازم ومطابق ایله ده تعریفلری معنای لغویدن مستفاضدر نته که مفردات راغبده
بالاشاره مسطر وحدر انتهی وعلم برآدم فی نفسه بیلور اولمق معناسنه در یقال علم هو فی نفسه اذا کان یعلم شارح دیرکه
مقتضای سیاق بودخی سمع بابندن اولقدر لکن صواب اولان باب خامسدن اولمسیدر زیرا امثال مزبوره لازمدر فی نفسه
عالم اولدی معناسنه درچون صفت علم مزاوله وممارسله ذاتنده عزیز اولمغله عالمیت حاصل اولور پس باب رابعدن
باب خامسه منقول اولمش اولور انتهی وعلم شعور وتفطن معناسنه مستعملدر یقال علم به اذا شعر پس بو معناده
باالهصله لنور وبرنسنه یی اتقان واحکام ایلمك معناسنه مستعملدر که علمك لازمیدر یقال علم الامر اذا اتقنه
العالم والعلیم علم ایله متصف اولان کسه در دانا معناسنه جمعی علماء کلور شعراء کبی وعلام کلور جهال کبی
شارح دیرکه علماء عالم وعلیمك جمعیدر وعلام یالکز عالمك جمعیدر عالمده صفت علم ملکه وعزیزه اولمغله باب خامسه
نقل ایله علیم معناسنه اولمغله جمع تکسیری انکله متحد اولدی التعلیم تفعیل وزننده والعلام عینك کسریله
کذاب وزننده اوکرتمك معناسنه در یقال علمه العلم تعلیما وعلاما اذا صیره یتعلم وسپاهی جنکده کندی کندیسنی
اعلان ایچون بر مخصوص دلاورلك نشانی قلمق معناسنه در یقال علم نفسه اذا وسمها بسیماء الحرب الاعلام
همزه نك کسریله بودخی اوکرتمك وبیلدرمك معناسنه در یقال اعلمه العلم بمعنی علمه وجنکده آته ملون یولك
اصمق معناسنه در که مراد آنکله کندی آتی اولدیغنی بیلدرمك ایچون علامت قلمقدر یقال اعلم الفرس اذا علق
علیه صوفا ملونا فی الحرب کذلك جنکده کندویه دلاورلك نشانی وضع ایلمك معناسنه در یقال اعلم نفسه اذا
وسمها بسیماء الحرب التعلم تفعل وزننده اوکرنمك معناسنه در که تدریجله بیلور اولمقدن عبارتدر یقال علمه العلم
فتعلمه وبر ایشی اتقان واحکام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تعلم الامر اذا اتقنه العلامة شداده وزننده والعلام
شداد وزننده والعلام زنار وزننده والتعلمة زبرجه وزننده والتعلامة تانك کسریله زیاده سیله عالم ودانا
آدمه دینور یقال هو علامة وعلام وعلام وتعلمة وتعلامة ای عالم جدا شارح دیرکه علامه ده کی هاء توکید
مبالغه ایچوندر کویا که علم ودانشده داهیه اولدیغنی اراده یه مبنی در انتهی وعلامة علام علم نسبده ماهر آدمه
دینور یقال هو علامة وعلام ای نسابة المعالمة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر بیلمکلك خصوصنده
یارشمق معناسنه در یقال عالمه فعلمه کنصره ای غلبه علما العلمة غرفه وزننده والعلم فتحتینله والعلمة فتحاتله
اوست دوداقده اولان یریقلغه علی قول برطرفنده اولان یریقلغه دینور یقال به علمة وعلم وعلمة ای شق فی شفته
العلیاء اوفی احد جانبیها وعلم فتحتینله بو معناده مصدر اولور یقال علم الرجل علما من الباب الرابع اذا کان فی شفته
علمة الاعلم وصفدر اوست دوداغی یاخود برطرفی یریق آدمه دینور نته که افلح آلت دوداغی یریق اولانه دینور
ومنه یقال الاعلم غیر الافلح العلم عینك فتحیله برنسنه یه علامت ونشان ایلمك معناسنه در یقال علمه علما من الباب
الاول والثانی اذا وسمه وبرآدمك اوست دوداغی یارمق ویریق ایلمك معناسنه در یقال علم شفته علما من الباب الثانی
اذا شقها العلامة سحابه وزننده والاعلومة اضحوکه وزننده نشانه معناسنه در علامه نك جمعی علام درهاسز
یقال به علامة الخیر واعلومته ای سمته وعلامه ایکی عرض بینده اولان فصل وسنوره دینور و یوللرده نشان ایچون
منصوب اولان میل ومناره دینور که سمت ره قصد آنکله معلوم اولور العلم فتحتینله بودخی ایکی ارضی فاصل اولان
سنوره دینور و یوللرده منصوب اولان میل ومناره کبی نشانه دینور واوزون طاغه علی قول مطلقا طاغه دینور جمعی
اعلام وعلام کلور عینك کسریله وثوب وقماشده اولان نمغایه دینور که نشان ایچون ایدرلر وسنجاغه دینور رایه
معناسنه وبیراغه دینور سنجاق امیرنشانی و بیراق سائر سرکرده نشانی اولدیغیچون و رقوم وجماعتك سید
وذیشانه دینور جمعی اعلام کلور المعلم مقعد وزننده مظنه معناسنه در یقال هو معلم الخیر ای مظنته وشول
اثر ونشانه دینورکه آنکله برنسنه یه استدلال اولنور یول نشانی کبی العلامة رمانه وزننده بودخی وسیله
استدلال اولان اثر ونشانه دینور العلم عینك فتحیله بودخی علم وعلامه معناسنه در العالم لامك فتحیله
مجموع مخلوقاته اطلاق اولنور علی قول بطن فلکك حاوی اولدیغی یعنی زیر فلکده قرده موجود اولان جملۀ جواهر
واعراضه دینور شارح دیرکه فی الاصل ما یعلم به الشیء معناسنه در مخلوقاته که ماسوای الهیدر اطلاق موجدی
اولان ذات اجل واعلایی بیلمکه دلالتده وسیله اولدیغنه مبنی در جمعی عالمون کلور واشبو عالم الله باسم لفظندن
غیری فاعل وزنی الف ونون ایله جمعلندیکی غیر واقعدر وجمعیتی انواع واصناف اعتباریله در عالم انسان وعالم آب
وعالم نار کبی یاخود اشرف مخلوقات اولان انسانك تغلیبنده مجمولدر التعالم تفاعل وزننده برنسنه یی هرکس

بلشمك

بیلشمك معناسنه در یقال تعالمه الجمیع ای علموه الایام المعلومات ماه ذی الحجه نك ابتدا اون کونندن عبارتدر که
آخری یوم النحردر العلام غراب وزننده والعلام زنار وزننده چاقرطغانه دینور وآنجه قوشنه دینور وعلام
زنار وزننده قنه یه دینور حناء معناسنه العلامی غرابی وزننده جست وچالاك ورشیدوذکی آدمه دینور یقال
رجل علامی ای خفیف ذکی علام شدادوزننده بر رجل اسمیدر العیلم حیدر وزننده دریایه دینور وکرۀ
ارضی حامل اولان صویه دینور که مراد کرۀ ماء اولور کرچه حامل دکلدر لکن او بلجه متخیلدر واتلو جالمور
وناز کبدن محبوبه دینور وقوربغه یه دینور وصویی چوق علی قول صویی چوراق قیویه دینور وبر رجلك اسمیدر
وارکك صرتلانه دینور که عیلام دخی دینور العلماء حمراء وزننده زرهه دینور درع معناسنه الاعتلام افتعال
وزننده بیلمك معناسنه در یقال اعتلمه ای علمه وصو آقمق معناسنه در یقال اعتلم الماء اذا سال علیم زبیر
وزننده بر رجل آدیدر علمین العلماء اوّلده عینك ولامك فتحیله شامده بر ارضك اسمیدر علم السعد فتحتینله
دومه قربنده بر طاغك آدیدر علثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر العلجوم عصفور وزننده خرمالغی
چوق بستانه دینور وارکك قوربغه یه دینور وبك چوق صویه دینور وکیجه نك ظلمتنه دینور ودکزك طالغه سنه
دینور وکه تعبیر اولنان بوجکه دینو وقره یاغرآهویه دینور وارکك دوه قوشنه دینور وقیون قوچنه دینور
وطاغ کچیسنه دینو وقوجه اکوزه دینور وقاز قوشنك ارککنه دینور وبر جنس قوش آدیدر و یاوز وشدید دوه یه
علی قول کزیده واعلاسنه دینور جمعلری علاجیم در العلجم جعفر وزننده اوزون شیئه دینور المعلنجم اسم
فاعل بنیه سیله درطوپ قوم یغنه دینور یقال رمل معلنجم ای متراکم العلذمی ذال معجمه ایله علقمی وزننده شول
اکول وحریص آدمه دینور که الندکجدیکی نسنه یی بالتمام اکل ایدر اوله یقال رجل علذمی ای حریص یأکل
ماقدر علیه العلقم قافله جعفر وزننده ابوجهل قاونه دینور حنظل معناسنه وطلفا آجی وتلخ نسنه یه دینور
وآجی اولان سدر یمشنه دینور نبقة مرة معناسنه وپك آجی صویه دینور یقال شرب علقما وهو اشد الماء مرارة
العلقمة دحرجه وزننده آجی اولمق معناسنه در یقال علقم الشیء اذا کان مرا وطعامه آجی نسنه قاتمغله آجتمق
معناسنه در یقال علقم طعامه اذا امره وعلقمه اسامیدندر علقمة الخصی وعلقمة بن عبدة الفحل وعلقمة بن علاثه
شاعرلردر وعلقمه مغربده بر بلده آدیدر العلاقة عینك فتحیله بلبیس قربنده بر شهر آدیدر علقماء عینك
فتحیله بر موضعدر العلکوم عصفور وزننده یاوز وشدید دوه یه وسائر حیوانه دینور مذکر ومؤنثنه دینور العلکم
قنفذ وزننده والعلاکم علابط وزننده والمعلکم مزعفر وزننده علکوم معناسنه در وعلاکم لفظنك جمعی علاکم کلور
عینك فتحیله علکم جعفر وزننده بر رجل آدیدر العلکمة دحرجه وزننده دوه نك اورکجی بیوك اولمق
معناسنه در یقال علکم البعیر اذا اعظم سنامه العلهم قرشب وزننده والعلهم جردحل وزننده والعلاهم
علابط وزننده پك ایری ودبزمان دوه یه دینور العم عینك فتحی ومیمك تشدیدیله پدرك برادرنه دینور که عموجه تعبیر
اولنور جمعی اعمام وعمومه کلور عینك ضمیله واعم کلور همزه نك فتحی وعینك ضمیله وجمع الجمعی اعمون کلور اظهار
تضعیفله مؤنثی عمه در تقول هذا عمی ای اخوابی ویقال هما ابنا عم ولا یقال ابنا خال وتقول ابنا خالة لا ابنا عمة زیرا
ایکی برادر یکدیکرك اوغلنه کوره عم اولوب واوغللری بری برینه نسبتله عمزاده لر اولورلر لکن داینك اوغلنه نسبت
داینك قزقرنداشنك اوغلی تیزه زاده اولور کذلك ایکی قزقرنداش یکدیکرك اوغلنه تیزه اولوب واوغللری بری برینه
تیزه زاده اولورلر لکن عمه نك اوغلنه عمه نك قرنداشی اوغلو دایی زاده اولور مترجم دیرکه بعض اصولده ابناعمة
صورتی رسم ایلمشلر مثلا زیدك قیز قرنداشی عمرو تزوج وعمرونك قیز قرنداشی زید تزوج ایدوب هر برندن اولاد
حاصل اولسه زیدك قیز قرنداشی زیدك اوغلنه وعمرونك قیز قرنداشی عمرونك اوغلنه عمه اولور وکندیلر ابناعمه
اولورلر بعده کلام منع اطلاقیده دکلدر بلکه منع جوازده در دیو تأویل ایلدیلر شارحك بیاننه کوره عم شمول
معناسندن مأخوذدر که شمول ابوت اوله جقدر انتهی وعم جماعت کثیره یه دینور واوتلغك وچایر مقوله سنك مطلب
مجموعنه دینور وبر موضع آدیدر وحلب ایله انطاکیه بیننده برقریه آدیدر عکاشه العمی نام شاعر اورادندر وعمه اوزون
خرما اغاجلرینه دینور بو نده ضمه ده لغتدر وبر قبیله پدری اولان مالك بن حنظله نك لقبیدر قبیله خلقنه عمیون
دیرلر وبعضلر دیدیکه عمه نسبتده عموتیون دینور فرق ایچون کویا که عمی لفظنه منسوبدر وعم باشه دلبند
صارنمق معناسنه در یقال عم راسه علی المجهول عما ای لفت علیه العمامة العمومة عینك ضمیله مصدردر
عموجه اولمق معناسنه تقول ما کنت عما ولقد عممت عمومة من الباب الرابع ای صرت عما المعم میمك ضمی
وعینك فتحی وکسریله کثیر الاعمام یاخود کریم الاعمام آدمه دینور یقال رجل معم ومعم ای کثیر الاعمام

اوكرعمهم التعمم تفعل وزننده برآدمی عمی دیو چاغرمق وعمی دیمك معناسنه‌در یقال تعممته النساء اذا دعونه
عما وباشه صارق صارغمق معناسنه‌در یقال تعمم الرجل اذا لبس العمامة الاستعمام برآدمی عمو وجه
ایدنمك معناسنه‌در تقول استعممته اذا اتخذته عما وباشه عمامه صارنمق معناسنه‌در یقال استعم الرجل اذا لبس
العمامة عم عینك كسریله حلب قضاسنده برقریه آدیدر مفتوح العین اولان عم مذكوردكلدر العمامة كتابه
وزننده جنكده باشه كیلان توغلغه‌یه دینور مغفر معناسنه وزره كلاهنه دینوركه اشق تعبیر اولنور بیضه
معناسنه وباشه صاریلان صارغه دینور جمعی عمائم وعمام كلور عینك كسریله وعربلر فلان امن ورفاه وآسایش
بولدی دیجك برده ارخی عمامته دیرلر زیرا ارخاء عمامه صفا وانبساط هنكامنده اولور وعمامه صال تعبیر اولنان
شیئه دینوركه اغاجلری چاتوب بغلدقدنصكره قایق كبی اوستنه بنوب آنكله بحر ونهری عبور ایدرلر یقال
عبر النهر علی العمامة وهی عیدان مشدودة یعبر علیها الاعتمام افتعال وزننده بودخی صارق صارنمق
معناسنه‌در یقال اعتم الرجل اذا لبس العمامة وسود كپو كلمك معناسنه مستعملدر یقال اعتم اللبن اذا ارغی
واوت اوزایوب قرار وكالنی بولمق معناسنه مستعملدر كه من بعد ذبوله بوزطوتر یقال اعتم النبت اذا اكتهل العامة
تشدید میمله یاخود صواب اولان تخفیفله اولمقدر عمامه كبی صاله دینوركه قایق كبی بنوب نهری اوته كچرلر قول
اخیره كوره عامه عومدن مأخوذ اولور وعامه تشدید ایله خاصه مقابلیدر یقال عامة الناس ضد الخاصة
التعمیم تفعیل وزننده برآدمك باشنه عمامه صارمق معناسنه‌در یقال عمم رأسه علی المجهول ای لفت علیه العمامة
وبركسه قومنه سید ورئیس قلنمق معناسنه‌در زیرا عمامه عربك تاجی منزله‌سنده‌در یقال عمم فلان علی المجهول
اذا سود وسود كپو كلمك معناسنه‌در یقال عمم اللبن اذا ارغی العمة عینك كسریله بناء نوعدر صارق
صارنمق هیئت وحالتنه دینوركه صارنش تعبیر اولنور یقال هو حسن العمة ای الاعتمام العمیم امیر وزننده
كثیر ومجتمع اولان شیئه دینور جمعی عمم دركتب وزننده یقال شیء عمیم ای كثیر مجتمع وبرموضع آدیدر وكدی
اوتنك قوریسنه دینور وبرقوم وجماعتك صمیم وخالص اولان كشی زاده‌سنه دینور یقال هو عمیم القوم ای صمیمهم
العمم فتحتینله عمیمك معناسی اولندن اسمدر چوقلغه وفراوانلغه دینور یقال فیه عمم ای كثرة واجتماع وانسانك
وسائرك بنیه وخلقتلرنده اولان بیوكلكه وایریلكه دینور ومطلقا تام وعام اولان نسنه‌یه دینور یقال امر عمم
ای تام عام وخاصه مقابلی اولان عامه‌دن اسم جمع اولور وهركسه خیر ومنفعتی شامل اولان خیرلو نفاع آدمه
دینور معم كبی كاسیذكر العمیمة سفینه وزننده والعماء جماء وزننده اوزون بویلو بالابلند نسنه‌یه دینور
مذكرنده اعم دینور یقال جاریة ونخلة عمیمة وعماء ای طویلة ورجل ونخل اعم ای طویل جمعی عم درعینك
ضمیله الاعم وجه مذكور اوزره عماء لفظنك مذكریدر وقالین شیئه دینور یقال شیء اعم ای غلیظ الیعموم
یعفور وزننده اوزون اوته دینور یقال نبت یعموم ای طویل العمم ضمتینله عمیم لفظندن جمعدر عام وتام
وكامل اولان اشیایه دینور ومنه یقال استوی علی عممه ای تمام جسمه وماله وشبابه العموم هجوم وزننده جمله‌یه
شامل اولمق معناسنه‌در یقال عم الشیء عموما من الباب الاول اذا شمل الجماعة العم عینك فتحیله متعدیدر شامل
قلمق معناسنه‌در یقال عمهم بالعطیة عما اذا شملهم المعم میمك كسریله عم كبی هركسه بر وخیری شامل خیرلو
نفاع آدمه دینور یقال هو عمم ومعم ای خیر یعم بخیره وعقله العمیة عینك ضمیله وكسریله بیوكلكه دینور یقال
به عمیة ای كبر العماعم جماجم وزننده پراكنده جماعاته دینور العمی عینك ضمیله قمی وزننده عام معناسنه‌در
نته‌كه قصری خاص معناسنه‌در یقال رجل عمی ای عام وقصری ای خاص المعمم معظم وزننده شول آته
اطلاق اولنور كه صارق صارنمش كبی باشی بیاض اولوب بیونده بیاضلق اولمیه یاخود تمام ناصیه‌سی صقر اولوب
ومنبتنه قدر انمش اوله یقال فرس معمم ای الابیض الهامة دون العنق او ابیضت ناصیته كلها ثم انحدر البیاض
الی منبت الناصیة العمعمة زلزله وزننده برامیرك عسكری آزالدقدنصكره بنه چوغلمق معناسنه‌در یقال
عمعم الرجل اذا كثر جیشه بعد قلة عمی حتی وزننده برخاتونك آدیدر عمان قبان وزننده شامده بربلده آدیدر
معنم مكرم وزننده بررجل آدیدر العندم جعفر وزننده ایكی قرداش قانی دیدكلری دارو اسمیدر علی قول بقم اسمیدر
العنم فتحتینله حجازه مخصوص برشجر آدیدر كه قزل یمشلری اولور محبوبه‌نك قنه‌لی پرمقلری اوجلرینی اكا تشبیه
ایدرلر علی قول خرنوب شامی اغاجنك دالاری اوجلرینه دینور وشول خیوطه دینوركه باغلرده كرویت یاپیلان
آصمه‌لرك قوللری اكا صاریلور ومغیلان اغاجنك تیكنه دینور مفردی عنمه‌در وعنمه وزغ دیدكلری كلردن
برنوعه دینور وبررجل آدیدر الاعنام همزه‌نك كسریله حیوان عنم دیدیكی شجر مزبوری اوتلامق معناسنه‌در

یقال

یقال اعنمت الماشیة اذا رعت العنم العنمة تمره وزننده انسانك دوداغنده اولان یاریغه دینور یقال فی شفته عنمة
ای شقة العنمی غربی وزننده كل آل كبی قرمزی وخوب وخوشمنظر چهره محبوبه دینور تقول رأیت غلاما له
وجه عنمی ای حسن احمر العینوم قیصوم وزننده اركك قوربغه‌یه دینور عینم حیدر وزننده برموضعدر
المعنم معظم وزننده قنالی پرمق اوجنه دینور یقال بنان معنم ای مخضوب العوم نوم وزننده صوده یوزمك
معناسنه‌در یقال عام فی الماء یعوم عوما اذا سبح ودوه وكمی بردوزه یوریوب كتمك معناسنه مستعملدر یقال
عامت الابل والسفینة اذا سارت العومة عینك ضمیله بربوجك آدیدر جمعی عوم در صرد وزننده بو بوجك
سیاه یوزك قاشنه شبیه اولور دائما صوده یوزوب كزر العام حال وزننده ییله دینور فارسیده سال دینور جمعی
اعوام در ویقال مر علیه عام ای سنة ویقال سنون عوم توكیدا شارح دیركه عام عومدن مأخوذدر شمس تمام
سنه‌یه دك اون ایكی برجده عوم وسیر ایلدیكنه مبنیدر انتهی وعام نهاره اطلاق اولنور شارح دیركه بو غلطدر
صواب اولان عیام اولمقدر المعاومة مفاعله وزننده اغاج برسنه یمش ویروب برسنه خالی قالمق معناسنه‌در یقال
عاومت النخلة اذا حملت سنة ولم تحمل سنة واجیر وخدمتكاری ییللق ایله طوتمق معناسنه‌در یقال عاوم فلانا
اذا عامله بالعام وشول معاومه كه حقنده نهی شرعی وارد اولمشدر مرادی بو سنه‌لك اكینی برآدمك سنه آتیه‌ده حاصل
اوله‌جق اكینته مقابل بیع ایلمكدر یاخود مدیونك ذمتنده دین متقرر اولمغله مقدار دینی اوزره برازمبلغ زیاد ایدوب
وعده‌سنی برسنه صكره‌یه تأخیر ایلمكدن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة
فی حدیث البیع نهی عن المعاومة وهی بیع ثمر النخل والشجر سنتین وثلاثا فصاعدا وقال فی لسان العرب ان تبیع
زرع عامك بما یخرج من قابل فی ارض المشتری وقال الازهری ان تبیع زرع عامك او ثمر نخلك او شجرك لعامین
او ثلاثة وقال المؤلف ان تبیع زرع عامك او ان تزید علی الدین شیئا وتؤخره التعویم تفعیل وزننده بودخی اغاج
برسنه میوه ویروب برسنه بوش قالمق معناسنه‌در یقال عومت النخلة اذا حملت سنة ولم تحمل سنة وبچلمش اكین
صاپلرینی طوتام طوتام ایدوب بری برینك اوزرینه قومق معناسنه‌در یقال عوم الحصد اذا وضعه قبضة قبضة
العامة حاله وزننده صحراده قرشودن ظهور ایدن سوارك نیه‌سنه دینوركه ابتدا كوزه كورینور علی قول باشنده
صارق اولمدیغچه عامه اطلاق اولنمز وصارلمش صارق طولامنه دینور وطوف معناسنه‌در كه نهرلرده اوزرینه
بنوب صال كبی عبور ایتدكلری نسنه‌یه دینوركه برنیچه طلوملری بری برینه چاتوب بند ایدرلر تركیده كلك تعبیر اولنور
مؤلف عمم ماده‌سنده بونی صال ایله بیان ایلمشیدی زیرا صال اغاجلردن وكلك طلوملردن اولور وعامه دمت اولمش
اكین صاپنه دینور جمعی عام در عائم بربتك آدیدر عوام غراب وزننده برموضعدر عویم زبیر وزننده
اسمادندر عویم بن ساعدة الهذلی وعویم الانصاری صحابه‌لردر العوام شداد وزننده صوده یوزر كبی هموار
یوركك آته اطلاق اولنور یقال فرس عوام ای سابح وعوام اصحابدن حضرت زبیرك پدری اسمیدر المستعام
دریاده مركوب اولان مركبه دینور كمی وقایق وصال وكلك مقوله‌سنه شاملدر العیهم حیدر وزننده شدید
نسنه‌یه دینور وچابك ورونده ناقه‌یه دینور وفیل دیدكلری حیوانك اركككنه دینور وبرموضع آدیدر العیهامة
عینك فتحیله بودخی چابك ناقه‌یه دینور العیهمان عینك وهانك فتحیله شول آدمه دینوركه كیجه ایله یوریوب
یول اوزرنده اویوب قالور اوله او یقوجی چولپه شخص اوله‌جقدر یقال هو عیهمان ای لا یدلج وینام علی ظهر الطریق
العیهمی حیدری وزننده ایری واوزون نسنه‌یه دینور یقال رجل عیهمی ای ضخم طویل العیهوم طیفور
وزننده برجنس اغاجك كوكنه دینور وقزل ودوبدوز مصیقل سختیانه دینور وبرموضع آدیدر العیهمة دحرجه
وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال عیهم الرجل اذا اسرع عهمه حمزه وزننده بررجل علمیدر العیمة
عینك فتحیله خاصة سوده اولان شهوت وآرزویه دینور تقول بی عیمة ای شهوة الی اللبن وصوسزلغه دینور
یقال به عیمة ای عطش وعیم وعیمه بو معنالرده مصدر اولورلر یقال عام الرجل یعیم ویعام عیما وعیمة من الباب
الثانی والرابع اذا كان به عیمة العیمان عطشان وزننده سوده پك مشتهی آدمه دینور مؤنثی عیمی در ویقال رجل
عیمان ایمان اذا ذهبت ابله وماتت امرأته یعنی دوه‌لری هلاك اولوب سوددن محروم قالوب وسود صاغان زوجه‌سی
وفات ایلدكده زیرا دوه‌لرك سود صاغمق وصو كتورمك كبی خدمتلرینی نسوانلری تمشیت ایدرلر الاعامة اقامه
وزننده سوده محتاج قلمق معناسنه‌در وبو معناده لازم اولور یقال اعامه الله ای تركه بغیر لبن فاعام هو ای بقی
بلا لبن وبرقومك مواشیلری هلاك اولوب سودلری ازالمق معناسنه‌در یقال اعاموا اذا قل لبنهم العیمة عینك
كسریله مالك یعنی دوه‌نك كزیده واعلاسنه دینور یقال اعطاه من العیمة ای من خیار المال الاعتیام افتعال

وزننده مالك كز يده سنى المق معناسنه در يقال اعتام الرجل اذا اخذ العيمة العيام سحاب وزننده نهار معناسنه در
تقول سرنا العيام كله اى النهار المعيم مقيم وزننده اوزون سنه يه دينور كه مراد شدت ومحنتلو اولان سنه در يقال عام
معيم اى طويل فصــــل الغين المعجمة الغتم كتم وزننده هوانك بغايت اسيلكنه دينوركه انسان وحيوانى
بوكالدوب هلاك ايلـك درجه سنده اوله تقول وقعنا غتم اى شدة الحر يكاد يأخذ بالنفس الغتمة عجمة وزننده
ومراد فيدركه لسانده اولان طوتقنلقدر يقـال فيه غتمة اى عجمة فى المنطق الاغتم احمر وزنـنده لساننده
عجمه اولمغله اصلا بر كلامى فصاحت و بيانله ادايه مقتدر اولميان آدمه دينور هنوز لسان ايله الفت ايدن عبيد واماء كبى
جمعى غتم كلور غينك ضميله وغتميه نسبتله غتمى دخى دينور يقال رجل غتمى اى اغتم وغتمى بك قويو اولديغندن
قابه دوكده خاشردسى اولميان سوده اطـلاق اولنور يقـال لبن غتمى اى ثخين لاصوت لصبه حياض غتيم
زبير وزننده اولوم القابندندر يقـال وقع فى حياض غتيم اى مات الاغتام همزه نك كسريله برآدمى اوصاندرنجه
قدر زيارته ملازمت ايلمك معناسنه در يقال اغتم الزيارة اذا اكثر منها حتى يمل الاغتام افتعال وزننده تخمه
وامتلا اولمق معناسنه در يقـال اغتم الرجل اذا اتخم الاغثم ثاى مثلثه ايله احمر وزنـنده بياضى سوادنه غالب
اولان صاچه دينور يقال شعر اغثم اذا اغلب بياضه على سواده الغثمة غرفه وزننده الواندن قرامتق بوزلغه واكاشبيه
لونه دينور يقال فى لونه غثمة اى ورقة ونحوها الغثم غينك فتحيله برآدمه بردن وافر نفيس واعلا مال ويرمك معناسنه در
يقال غثم له غثما من الباب الاول اذا دفع له دفعة من المال جيدة الغثمة سفينه وزننده بردرلو طعام آديدركه بدو يلر
جكركه دن يپارلر الغثمة فرحه وزننده شيردان وقرق بار ديدكلرى نسنه يه دينوركه احشاء حيوانيه دندر المغثوم
كنديسنه بعض نسنه قاتلمش نسنه يه دينور يقال شئ مغثوم اى مخلط الغثم غينك ضميله پنيرمايه سى ديدكلرى نسنه دركه
مأكولدر قبات معناسنه كه قبه نك جعيدرانفحه دخى دينور لكن شارح بو نيده بحث ايله تفسير ايلمشدركه قرق بار
وشيردان ديدكلر بدر مؤلفك غثمه يى آنكله بيانى شارحه موافقدر الغيثمة بيطره وزننده شورش وفتنه وقتـال
معناسـنه در يقال ماهذه الغيثمة اى القتال والاضطراب الغثوم غينك ضميله غموج مقلوبيدركه غمج جعيدر
طنلو اولميان صويه دينور حنظلة بن مصبح نام شاعرك شعرنده غثوم عنوانده وارد اولمشدر الغذم غينك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله غثم معناسنه كه برآدمه دفعة مال نفيس ويرمكدر يقال غذم له من ماله غذما من الباب الاول بمعنى
غثم و برنسنه يى شره وحرصله هارل هارل يمك على قول آد ايله يعيوب دوكه رك صاچه رق كستاخانه يمك معناسنه در
يقـال غذمه وغذمه غذما من البـاب الرابع والاول اذا اكله بنهمة او بجفاء وشدة الاغتذام افتعـال وزننده
غذم ايله معناى ثابنده مرادفدر يقال اغتذمه بمعنى غذمه ودوه كوشكى اناسـنك سودنى هب امك معناسـنه در
يقـال اغتذم الفصيل مافى ضرع امه اذا شرب جميعه المتغذم اسم فاعل بنيه سـبله والغذم زفر وزننده اكول
وابنهان آدمه دينوركه صغر كبى هرشيئى اكل ايدر الاغذام همـزه نك كسريله والغـذمة دحرجه وزننده
بودخى دوه كوشكى اناسنك هب سودنى امك معناسنه در يقال اغذم الفصيل مافى ضرع امه وغـذمه اذا شرب
جميعه الغذامة رمانه وزننده دوه مرعاسـندن حمض نوعندن برنباتدر جمعى غذام در هاسز الغذم فتحتينله
بودخى براوت آديد الغذيمة سفينه وزننده ذكر اولنـان اوتى بتورن ارضه دينور وككبش قيويه دينور يقال بئر
غذيمة اى واسعة وبومعنـادندركه الق فى غذيمة فلان ماشئت ديرلر الق فى رحب باعه وصدره معناسـنه يعنى
بغايت كريم ومتحمل ودريادل اولمغله هرنه تكليف ونياز ايدرسن لطف وتحمل ايدر وغذيمه غذمه معناسـنه در
كه سبـذكر الغذمة ثمره وزننده كلمه معناسـنه در تقول ماسمعت منه غذمة اى كلمة ومصدر اولور بغايت سبزه
ونباتى چوق يره اوغرامق معناسـنه يقال غذموا بالغذمة غذمة اذا اصابوهـا الغذمة غرفه وزننده الواندن
قرامتق بوزلغه دينور يقال فى لونه غذمة اى غبرة كدرة و برپاره ماله دينور يقال اعطاه غذمة من المال اى قطعة
منه وچوق سوده دينور بونده فتحاتله ده جائزدر جمعى غذم كلور صرد وزننده وغذم كلور جبـل وزنـنده وغذمه
جارى وچمنى حددن بيرون ارضه دينور غذيمه دخى دينور يقـال وقعوا فى غذمة من الارض وغذيمة اى واقعة
منكرة يعنى من البقل والعشب ذوغذم ضمتينله برموضع ياخود برجبل آديدر الغذايم كثرت وجميتدن برى برى
اوزرينه قات قات بنكشمش نسـنه لره دينور مفردى غذيمه در التغذم تفعل وزننده طعامى داتمق معناسـنه در
يقال تغذم الشئ اذا تطعمه الغذرمة دحرجه وزننده برنسـنه يى كـيل ووزنسز اورانلبوب مارده صاتمق
معناسـنه در يقال غذرم الشئ اى غذمره اى باعه جزافا وسوز قارشمق معناسـنه در يقال غذرم الكلام اذا
اختلط الغذارم علابط وزننده چوق صويه دينور يقال ماء غذارم اى كثير وكيفما اتفق اولحويه دينور يقال

كيل غذارم اى جزاف التغذرم تدحرج وزنـنده اصلا اركليوب وتردد وتلعثم ايليوب همـان يمين ايلمك
معناسنه در يقال تغذرم الرجل يمينا اذا حلف بها ولم يتتعتع غرمى سكرى وزننده برموضع آديدر وغرمى حرف
اسـتفتاح اولان اما معناسـنه بركلمه دركه يمين معناسنه استعمال اولنور يقال غرمى وجدك كما يقال اما وجدك
نته كه مهمله ايله عرمى وحا ايله حرمى دخى بو معنـايه مستعملدر نته كه ماده لرنده ذكر اولندى الغـرمى سكرى
وزننده اشك ابكولى كرانجان عورته دينور يقال امرأة غرمى اى ثقيلة الغرام غينك فتحيله برشيئه پك دوشكونلكه
دينور حرص وولوع معنـاسـنه در يقال به غرام اى ولوع وشر دائم معناسـنه در وهلاك معناسـنه در وعذاب
معناسـنه در قال الشارح ومنه قوله تعالى ان عذابها كان غراما اى دائما او هلاكا المغرم مكرم وزننده دردعشقه
كرفتار اولان آشفته يه دينور يقـال هو مغرم اى اسير الحب وثقلت دينه كرفتار اولان آدمه دينور يقـال هو مغرم
اى اسير الدين و برنسـنه يه پك دوشكون حريص اولان آدمه دينور يقـال هو مغرم به اى مولع قال الشارح يقال
اغرم به على المجهول فهو مغرم الغـريم امير وزننده بورجلويه دينور يقـال هو غريم له اى مديون والاجق
صاحبنه دينمكله ضد اولور يقـال هو غريمه اى دائنه الغرامة سحابه وزننده والغرم قفل وزننده والمغرم
مكرم وزننده اداسى لازم اولان نسـنه يه دينور دين وديت كبى يقال عليه غرامة وغرم ومغرم وهو مايلزم اداؤها
الاغرام همزه نك كسريله والتغريم تفعيل وزننده بركسـه ذمتنده متقرر اولوب اداسى لازم اولان نسـنه يى اودتمك
معناسـنه در تقول اغرمته وغرمته اذا جعلته مؤديا زمخشرى مقدمة الادبده بنا وان افكندش خواسـته راعبارتيله
تفسير ايلمكله اكا مالى اودتدى ديمك اولور ومصباحده اغرمه اذا جعله غارما عبـارتيله مرسوم اولمغله آنى مديون
ايتدى ديمك اولور پس بو ايكى معنايه ده وارد اولمش اولور الغرم غينك فتحيله والغرامة سلامه وزننده ذمتنده
اداسى لازم كلان نسـنه يى اوده مك معناسنه در يقال غرم الدية غرما وغرامة من الباب الرابع اذا اداها الاغرنشام
شين معجمه ايله احرنجام وزننده برآدمك ضعف وهزالدن كوده سـنك اتى صولوب قارنى الجلوب ايچرى چكمك
معناسـنه در يقال اغرنشم الرجل اذا ذبل لحمه وخمص بطنه الغرطمانى طاى مهمله ايله عنفوانى وزننده خوب
چهره دلبر دلى قنلويه دينور يقـال فتى غرطمانى اى الحسن الوجه الغرقم قافله جعـفر وزننده حشفة ذكره
دينور غوزم كوره وزنـنده شهر هرات قضاسـنده برقريه در الغسم غينك وسينك فتحيله هوا بوزنه عارض
اولان قراكولغه كذلك توز و بوص وطمانلغه دينور تقول ماهذا الغسم اى السواد واختلاط الظلمة والهبوة
والغبرة الغسوم هجوم وزننده كيجه پك قراكو اولمق معناسـنه در يقال غسم الليل غسوما من الباب الاول اذا اظلم
الاغسام همزه نك كسريله غسوم معناسـنه در يقال اغسم الليل بمعنى غسم الاغسام همزه نك فتحيله والغسم
صرد وزننده بلود پاره لرينه دينور يقال فى السماء اغسام وغسم اى قطع من سحاب الغشم غينك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله ظلم ايلمك معناسـنه در يقال غشمه الوالى غشما من الباب الاول اذا ظلمه وغشم سراة ارضنده
بر وادى آديدر ودوه لره صاغ وعليل ديميوب جمله سـنه بردن قطران سورمك معناسـنه در يقال غشم الابل غشما من الباب
الثانى اذا هنأه يصبه على صحيحه وسقيمه واوطونجى كيجه وقتى ايوسنه وكوتوسنه باقميوب بى تأمل كيفما اتفق اوطون
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال غشم الحاطب اذا احتطب ليلا فقطع كل ماقدر عليه بلا نظر وفكر الغشم فتحتينله
اسمدر دوه لرى صحيح وسقيم ديميوب جمله سـنى بردن قطرانلمغه دينور غبشم حيدر وزنـنده بر رجل آديدر
الغشمشمة والغشمشة فتحاتله جرأت واقدام وشجاعت معناسـنه در يقال انه لذو غشمشمة وغشمشمة
اى ذو جـرأة ومضاء المغشـم منبر وزنـنده والغشمشم سفرجل وزنـنده شول دلير ودلاوره دينوركه
بركسه دن اسـتعانت ايتميوب همان كندى باشـنه صالدروب قصد ايلديكى نسـنه دن هر نقدر مهول وخطرناك
ايسه ده اصلا يوز دوندرمز اوله يقـال هو مغشم وغشمشم اذا كان يركب رأسه فلا يثنيه عن مراده شئ
الغضرم ضاد معجمه ايله جعفر وزبرج وزنلرنده شول غليظ يره دينوركه طپراغى چوق و يومشق و پاپشقان اوله
وشول اوزلو قزل قورى بالچغه دينوركه جابجا چتلامش اوله على قول كوفكى طـاش كبى وكرج كبى يومشق اولوب
بورركن اياق كوميلور اولان يره دينور الغطم هجف وزنـنده والغطيم قرشب وزنـنده والغطمطم سفرجل
وزنـنده عظيم دريايه دينور وغطم دريادل وحوصـله دار قلبى ككبش آدمه اطـلاق اولنور يقـال رجل غطم
اى واسع الاخلاق وجمع كثيره اطلاق اولنور الغطم ميمك تشديديله قو يوسوده دينور الغلم فتحتينله والغلمة
غرفه وزنـنده برآدمك شهوت جماعيه سى غالب اولمق معنـاسنه در يقـال غلم الصوفى غلما وغلمة من البـاب الرابع
اذا اغلب شهوة وغلمه خاصة پوغور وآيغر قسمى حشارى اولمق معنـاسنه در يقـال غلم البعير اذا هـاج من الغلمة

الاغتلام افتعال وزننده غلم معناسنه در يقال اغتلم الرجل والبعير بمعنى غلم الغلم كتف وزننده والغليم
سكيت وزننده والمغليم منديل وزننده اسم فاعللردر شهوت جماعيه سى غالب آدمه دينور مؤنثى غلمه در فرحه
وزننده ومغتلمه ومغلمه ومغليم وغلميه وغليم در سكينه وسكيت وزنلرنده الاغلام همزه نك كسريله برنسنه
برآدمى شهوته كتورمك معناسنه در معجون مقوى كبى يقال اغلمه الشيء اذا هيج غلمته الغلام غراب وزننده
بيغى ترلمش چاره وحد بنه وارمق اوزره اولان اوغلانه دينور على قول تو لدى كوندن جوان اولنجه قدر غلام
اطلاق اولنور ركهولت كرته سنه وارمش آدمه ده دينكله ضد اولور جمعى اغلمه وغلمه وغلمان كلور غينلرك
كسريله مؤنثى غلامه در الغلومة والغلومية والغلامية اسملردر غلاملغه دينور الغيلم حيدر وزننده كوز
قبولرده اولان صومنبعنه دينور وجماعه مشتهيه اولان قيزه دينور يقال جارية صارت غيلما اى مغتلمة وقور بغه يه
دينور وبرموضع آديدر واركك قبلو بغه يه دينور وباشنك اورته سى يصى صاچى چوق دلى قانلو يه دينور نفسنه نسبتله
غيلمى دخى دينور وبعضلر يعنى ليث لغوى غيلم مشط ومدرى معنالرينه ده كلور ديو ثبت ايلديلر لكن مصحفدر
صواب اولان فايله فيلم اولمقدر وغيلم كس وكسه معناسنه مستعمل اولور يقال ما بالدار غيلم اى احد غلم زبير
وزننده ابن سام بن نوح عليه السلام در تغلم تمنع وزننده برارضك اسميدر تغلمان تثنيه اوله رق برموضع
آديدر الغلصمة غينك وصادك فتحيله باش ايله بيون بيننده اولان اته دينور تركيده سكسن اتى ديرلر سينلرك ضميله
على قول كوچك دل ايله قزل اويكنك قاوشديغى يرده اولان يومرنجه يه دينور ياخود بوغازدليكك باشنه دينور
شوارب وحرقده سيله كه تركيده اوكوك باشى تعبير اولنور ياخود لسانك كوكنه دينور يقال اشتكى غلصمته وهو
اللحم بين الرأس والعنق او العجرة على ملتقى اللهات والمرئ او رأس الحلقوم بشواربه وحرقدته او اصل اللسان
وغلصمه سادة وشرفاء معناسنه مستعملدر وكروه وجماعت معناسنه در ومصدر اولور ذكر اولنان غلصمه يى
كسمك معناسنه يقال غلصمه اذا قطع غلصمته وبرآدمك غلصمه سندن طوتمق معناسنه در يقال غلصمه
اذا اخذ بغلصمته وشرف وتعين معناسنه مستعملدر يقال هو في غلصمة من قومه اى في شرف وعدد يعنى
قومى ايچره صايلور شريف وذيشاندر ذو الغلصمة حرملة بن عبد الله العجلى لقبيدر كه فارس وشاعر در غلصمه سى
اورطرنده بيوك ايدى المغلصمات مدحرجات وزننده مغلصمه نك جمعيدر كه بيونى بغلو خاتونه اطلاق اولنور
يقال هن مغلصمات اى مشدودات الاعناق يعنى كردنلرى چوره وكردنبند مقوله سى پيرايه ايله بغلو اولان
محبوبه لردر الغم والغماء غينلرك فتحى وميملرك تشديله والغمة غينك ضميله غصه واندوه معناسنه در غم
لفظنك جمعى غموم كلور يقال اخذه الغم والغمام والغمة اى الكرب شارح ديركه غم ماده سى ستر وتغطئه
معناسنه موضوعدر حزن واندوهه اطلاقى سرور قلبى ستر ايتديكنه مبنى در انتهى وغم مصدر اولور برآدمى
غصه ناك ايلمك معناسنه در يقال غمه غما من الباب الاول اذا حزنه ودابه نك اغزنه و برونه غمامه كچورمك
معناسنه در يقال غم الحمار وغيره اذا القم فمه ومنخريه الغمامة وبرنسنه يى اورتوب بورتمك معناسنه در يقال
غم الشيء اذا غطاه وكون زياده سيله اسى اولمق معناسنه در تقول غم يومنا اذا اشتد حره وغم يك اسى كونه
اطلاق اولنور كه وصف بالمصدر در يقال يوم غم وليلة غم اى ذو حر وستر معناسندن اوله رق هلال سحاب
رقيق ايله مستور اولمق معناسنه مستعملدر يقال غم الهلال على المجهول اذا حال دونه غيم رقيق وبرخبر باشى
اورتيلو مبهم وسربسته اولمق معناسنه مستعملدر يقال غم الخبر عليه على المجهول اذا استعجم الاغتمام
افتعال وزننده والانغمام انفعال وزننده غصه ناك اولمق معناسنه در يقال غمه فاغتم وانغم واغتمام
اوت چوغالوب بويلنمق معناسنه در يقال اغتم النبت اذا طال وكثر وانغمام اورتنوب بورنمك معناسنه در يقال
غمه اى غطاه فانغم الاغمام همزه نك كسريله غمناك ايلمك معناسنه در يقال ما اغمك لى وما اغمك بى وما اغمك
على اى ما احزنك وهوانك اسى اولمق معناسنه در يقال اغم يومنا اذا اشتد حره وهو ابلو دلو اولمق
معناسنه در يقال اغمت السماء اذا صارت ذا غمامة الغمام والمغم ميمك ضميله اسم فاعللردر غم كبى
يك اسى وقته دينور يقال يوم غم وغام ومغم اى ذو حر اوذو غم ويقال ليلة غم وغمى كحتى وغمة الغمة
غينك ضميله باشى اورتلو مبهم ايشه دينور يقال امر غمة اى مبهم وطلوم مقوله سى نسنه نك دبنه دينور المغموم
سحاب ايله مستور هلاله دينور يقال غم الهلال فهو مغموم اذا حال دونه غيم رقيق ومبهم وسربسته خبره دينور
وزكام اوغرامش آدمه دينور الغمى حتى وزننده ومد ايله والغمى غينك ضميله والغمية غينك ضميله
هوا آچقلق اولمامغله هلالك مستور لغنه دينور يقال صمنا للغمى والغماء والغمى والغمية اى صمنا على غير

رؤية الهلال الغمامة سحابه وزننده ومرادفيدر على قول بياض بلوده دينور جمعى غمام وغمائم در وابى داود
الايادى نام كسه نك ياخود بعض ملوك آل منذرك فرسى اسميدر وغمام جعفر طيارك قلجى اسميدر المغم محدث
وزننده صويى چوق بلوده ودكزه دينور يقال غيم وبحر مغم اى كثير الماء كراع الغميم كافك ضميله وامير
وزننده حرمين بيننده مكه يه ايكى قوناق مسافه ده بر وادى آديدر غينك ضميله زبير وزننده اولان روايت وهمدر
زبير وزننده ديار حنظله ده بر بشقه وادى آديدر وغميم غينك ضمى وياى مشدده نك كسريله بنى سعد
يوردنده برصويك آديدر الغمام غراب وزننده زكام علتنه اطلاق اولنور شامه يى سد وستر ايلديكيچون
المغمة اسم فاعل بنيه سيله اوتى فراوان يره اطلاق اولنور يقال ارض مغمة اى كثيرة النبات الغمم
فتحتينله جبهه وقفايى صاچ انوب بوريمكه دينور الاغم صاچى انوب جبهه ووجه وقفاسنى بوريمش
آدمه دينور يقال هو اغم الوجه والقفا وقابلايى سحابه دينور كه اصلا فرجه سى اولميه يقال سحاب اغم
اى لا فرجة له الغمغمة زلزله وزننده اوكوزلر برنسنه دن بلكلوب قورقدقلرى وقتده بوكورشمك
معناسنه در يقال غمغمت الثيران اذا صاتوا عند الذعر وبهادرلر جنكده حيقروب كورلده مك معناسنه در
يقال الابطال تغمغم اذا صاتوا عند القتال وسوزى واضح وآشكاره سويليوب مبهم ومشوش سويلمك معناسنه در
يقال غمغم الكلام اذا لم يبين التغمغم تزلزل وزننده بودخى سوزى بيان ايده ميوب مريل مريل سويلمك
معناسنه در يقال تغمغم الرجل اذا لم يبن كلامه الغميم امير وزننده قويلمق ايچون آتشده ايصدلمش سوده
دينور يقال سقانا غميما اى لبنا قد سخن حتى يغلظ وقورى اوتك آلتنده نابت تازه اوته دينور الغمى ربى وزننده
آفت وداهيه يه دينور وبرقريه آديدر وشول امر شديده دينور كه سمت سلوك وتشبث وجهت سلامتى مشكل ومستور
اوله غينك فتحيله ده لغتدر الغمى غينك فتحى وقصريله جنكده عسكرى بصوب احاطه ايدن توزه وطمانه
وشدت ومحنته اطلاق اولنور الغموم غينك ضميله خرده وخفى اولان يلدزلره اطلاق اولنور غام مفرديدر
المغاممة مفاعله وزننده ايكى آدم برى برنى غمناك ايلمك معناسنه در يقال غاممته اى غممته وغمني الغمامة
كتابه وزننده شول طوربه مقوله سنه دينور كه علفدن منع ايچون آنكله دوه نك وسائر طوارك آغزلرنى بوردرلر
وناقه نك كوزلرنى ياروتى بغلايه جق باغه وصارقى يه دينور وچوجغك ختان يرينك دريسنه دينور بونده غينك
ضميله ده لغتدر غنثم قنفذ وزننده ابن توابة الطائى در كه محدثدر الغنم فتحتينله قيون جنسنه موضوع
اسمدر ومؤنثدر لفظندن مفردى يوقدر شاة مفرديدر ذكور واناثدن هر برينه ومختلط اولدقلرنده مجموعنه اطلاق
اولنور جمعى اغنام وغنوم واغانم كلور وتثنيه قلنوب غنمان دينور ايكى سورى اراده سيله يقال راح على فلان
غنمان اى قطيعان شارح ديركه غنم لفظنك مصغرى غنيمه در زيرا شول اسماء جموع كه لفظندن واحدى اولميوب
واناسدن غيرى ايچون اوله لاجرم اكا تانيث لازمدر وغنم غنيمتدن مأخوذدر آلت دفاعى اولميوب وذاتنده سهل مطلب
ورام حيوان اولمغله كويا كه جمله يه غنيمت اولور وبو اسم عين اولمغله مصدردن اخذى خلاف مشهوردر المغنمة
مكرمه وزننده والمغنمة معظمه وزننده فراوان قيونه دينور يقال غنم مغنمة ومغنمة اى كثيرة الغنيم امير وزننده
والمغنم مقعد وزننده والغنيمة سفينه وزننده والغنم قفل وزننده دشمندن آلنان طويملق ماله دينور
فيء معناسنه مترجم ديركه مطرزى مغربده فيء وغنيمت ونفل بينلرنى ابو عبيده دن روايتله بورسمه فرق ايلمشدركه
غنيمت اهل شركدن حرب قائم اولديغى حالده عنوة اخذ اولنان ماله دينور بونك حكمى بعد التخميس باقيسى
غانمينه تخصيص اولنور وفيء بعد الحرب ظفرياب اولنان مالدر كه تخميس اولنميوب كافه مسلمينك حقى اولور
ونفل غزاته سهملرندن زائد اعطا اولنان ماله دينور مثلا سر عسكر باشى بكلك مالى قاتلكدر ديو ترخيص ايلسه
غازينك قتل ايلديكى كافرك مالى كنديسنك اولوب سهمنه معدود اولمز پس بو اطلاقات شرعيه دن اولور انتهى
الغنم غينك ضمى وفتحيله والغنم فتحتينله والغنيمة سفينه وزننده والغنمان غينك ضميله دشمندن مطلب
طويملق آلمق معناسنه در يقال غنم الغازى غنما وغنما وغنيمة وغنمانا من الباب الرابع اذا اصاب فيئا وغنم غينك
ضميله برنسنه يه رنج ومشقتسز نائل اولمق معناسنه مستعملدر يقال غنم الشيء غنما اذا فازبه بلا مشقة وعلى قول
معناى اولده غنم فيء لفظى كبى اسمدر غنيمه معناسنه كه طويملغه دينور وغينك فتحيله مصدردر الغنامى
قصارى وزننده غايت استفاده معناسنه در بو وزنلرده اولان كلمه لر ماده سنك نهايتنه دلالت ايدر يقال غناماك
ان تفعل كذا اى قصاراك يعنى مبلغ جهدك والذى تغنمه التغنيم تفعيل وزننده برآدمه غنيمت بخش وانعام ايلمك
معناسنه در يقال غنمه كذا انفله اياه الاغتنام افتعال وزننده والتغنم تفعل وزننده برنسنه يى غنيمت

بيلمك معناسنه در يقال اغتمه وتغمه اذا عده غنيمة غنام شداد وزننده اسمادندر غنام ابو عياض وغنام بن
اوس البياضى صحابه لردر وبردوه نك اسميدر غنم غينك فتحيله ابن ثعلب بن وائل دركه برقبيله پدريدر غنيم
زبير وزننده ابن قيس دركه تابعيدر غنامه سحابه وزننده برخاتونك آديدر يغنم يمنع وزننده ابن سالم بن
قنبردر وقنبر غلام حضرت حيدردر وعبد الله بن مغنم كه مقعد وزننده در صحبتنده اختلاف اولندى غنيمان
غينك ضميله برموضعدر غنمه فتحاتله ابن ثعلبة بن تيم الله در الغيهم حيدر وزننده غيهب كبى ظلمت
معناسنه در الغيم غينك فتحيله بلوده دينور سحاب معناسنه يقال دون الهلال غيم اى سحاب وغيظ
وكينه معناسنه مستعملدر يقال لفلان فى قلبه غيم اى غيظ ودوه قسمنه مخصوص قلاب مرضى كبى برمرض
آديدر لكن غيم هلاك ايلمز پك صوصسزلقدن يوركى محترق اولور وغيم پك صوصديوب يورك يانمق معناسنه در
يقال غام الرجل يغيم غيما اذا عطش وحر جوفه وهوا بلودلو اولمق معناسنه در يقال غامت السماء اذا صارت
فيها سحابة المغيوم غيم علتنه اوغرامش دوه يه دينور الغيمان عطشان وزننده صوسزلقدن يوركى يانمش
آدمه دينور مؤنثنده غيمى دينور وغيمان بن خثيل امام مالك حضرتلرينك جديدر ذوغيمان اذواء تعبير
اولنان ملوك حميردن برملك لقبيدر الاغامة اقامه وزننده والاغيام اصلى اوزره والتغييم تفعيل وزننده
والتغيم تفعل وزننده هوا بلودلنمق معناسنه در يقال اغامت السماء واغيمت وغيمت وتغيمت بمعنى غامت واغيام
برمحلده مقيم اولمق معناسنه مستعملدر يقال اغيم القوم اذا اقاموا يعنى كا غيم و برآدمه صوسزلق اوغرامق
معناسنه در يقال اغيم القوم اذا اصابهم غيم اى عطش وتغيم كيجه نك ظلمتى سياه بلود كبى بصوب چوكمك
معناسنه مستعملدر يقال اغيم الليل اذا جاء كالغيم مغامه ميمك فتحيله اندلس اولكه سنده بر بلده آديدر
فصــــــل الفاء الفأم فانك فتحى وهمزه نك سكونيله صويه قانمق معناسنه در يقال فأم من الماء فأما
من الباب الثالث اذا روى وحيوان اغزنى اوت ايله طيطلو ايلمك معناسنه خصائصدندر يقال فأم البعير اذا ملأ
فاه من العشب الفئم فتحتينله فأم ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال فئم البعير فئما من الباب الرابع بمعنى فأم ودوه نك
بغرنيسى طاولولقدن باغ بغلمق معناسنه مستعملدر يقال فئم حارك البعير اذا امتلأ شحما التفأم تفعل وزننده
بودخى حيوان اغزنى اوت ايله طيطلو ايلمك معناسنه در يقال تفأم البعير بمعنى فأم الافآم اكرام وزننده
دوه نك سمرينه بر مقدار دخى زياده ايلكه بولاتمق معناسنه در يقال افأم القتب اذا وسعه وزاد فيه التفئيم
تفعيل وزننده افآم معناسنه در يقال فأم القتب بمعنى افأمه المفأم مكرم وزننده والمفأم معظم وزننده
توسيع اولنمش سمره دينور الفؤم صرد وزننده پاره پاره و ريزه ريزه معناسنه در يقال قطعوه فؤما اى قطعا
قطعا الفئام كتاب وزننده جماعت انسانيه دينور لفظندن واحدى يوقدر ومحفه مندرينه دينور
جمعى فؤم كلور كتب وزننده المفأم منبر وزننده والمفآم محراب وزننده بغرنيسى شحم ايله طيطلو
اولان دوه يه دينور الافحم جميله احمر وزننده آوردى قالين آدمه دينور يقال رجل افحم اى فى شدقه
غلظ الفحم فانك وحانك فتحيله والفحم لحم وزننده والفحيم امير وزننده كومره دينور مفردى
فحمه در جمعى فحام كلور فانك كسريله وفحوم كلور وفحمة الليل كيجه نك اولى ياخود پك قارانغى ياخود
غروب شمس ايله انسانك اويقويه واردوغى وقتك ما بينده اطلاق اولنور و بو يازكيجه لرينه مخصوصدر تقول اتيته
عند فحمة الليل اى اوله او اشد سواده او ما بين غروب الشمس الى نوم الناس وفحمة السحر شفق صبح وقتندن
عبارتدر كه هنوز سوادى اولو و فحمة بن جبر نصف الليله اطلاق اولنو وفحم مصدر اولور فحمة الليل وقتنده
شراب ايچمك معناسنه يقال فحم الرجل فحما من الباب الثالث اذا شرب فى فحمة العشاء وجوابه مقتدر اولميوب
دمبسته قالمق معناسنه در يقال فحم الرجل اذا لم يطق جوابا الافحام همزه نك كسريله فحمة ليل وقتنده يوله
كتميوب اولوقتى صاوشدرمق معناسنه در يقال افحموا عنكم من الليل اى لا تسيروا فى فحمته بونك بابى سلب
ايچوندر وغم وكدر مقوله سى عارضه شاعرى شعر انشادندن آليقومق معناسنه در يقال افحم الهم الشاعر اذا
منعه من قول الشعر وشاعرى خوش ودمبسته بولمق معناسنه در يقال هاجاه فافحمه اى صادفه مفحما يعنى
لا يقول الشعر وچوجق صولوغى كسلنجه قدر اغلامق معناسنه در يقال افحم الصبى على المجهول اذا بكى حتى
انقطع نفسه الخ. مجادل بوندن مأخوذدر التفحيم تفعيل وزننده بودخى فحمة ليل وقتنده يوله كتميوب اولوقتى
صاوشدرمق معناسنه در بونكده بابى ازاله ايچوندر تقول فحموا عنكم من الليل اى لا تسيروا فى فحمته و برنسنه يى سياه
ايلمك معناسنه در يقال فحمه اذا سوده الفحوم والفحومة فانك ضميله پك سياه اولمق معناسنه در يقال فحم الشئ

فحوما

فحوما وفحومة من الباب الخامس اذا اسود الفاحم والفحيم امير وزننده پك سياه نسنه يه دينور يقال شئ
فاحم وفحيم اى اسود وفاحم باغرغان قوچه دينور فحم كبى كما سيذكر وجارى اولميوب ساكن اولان صويه دينور
يقال ماء فاحم اى ساكن لا يجرى المفحم مكرم وزننده سوزدن عاجز اولوب خوش اولان آدمه دينور يقال
رجل مفحم اى عيى واشعار سويلمكه مقتدر اولميان آدمه دينور يقال هو مفحم اذا كان لا يقدر ان يقول شعرا
الفحم فانك فتحيله والفحام والفحوم فانك ضميله چوجق اغلامقدن صولوغى كسلمك معناسنه در يقال فحم
الصبى وفحم فحما وفحاما وفحوما من الباب الثالث والرابع اذا بكى حتى انقطع نفسه و يقال فحم الصبى على المجهول
وقوچ باغرمق معناسنه در يقال فحم الكبش اذا صاح وفحوم قيونك صويى جارى اولميوب طورغون اولمق
معناسنه در يقال فحمت القليب فحوما من الباب الاول اذا سكن ماؤها الفحم كتف وزننده فاحم كبى
باغرغان قوچه دينور يقال كبش فاحم وفحم اى صياح الافتحام افتعال وزننده اخشام وقتى شراب ايچمك
معناسنه در يقال افتحم الرجل اذا اغتبق الفخامة خاى معجمه ايله كرامه وزننده ايرى ودبزمان اولمق معناسنه در
يقال فخم الشئ فخامة من الباب الخامس اذا ضخم الفخم ضخم وزننده وصفدر ايرى ودبزمان شيئه دينور
يقال شئ فخم اى ضخم وقدر وشانى عظيم آدمه اطلاق اولنور يقال رجل فخم اى عظيم القدر وفصاحت
وبلاغتله ممتاز وذيشان كلامه وصف اولور يقال كلام فخم اى جزل التفخيم تفعيل وزننده تعظيم وتبجيل
معناسنه در يقال فخمه اذا عظمه وتفخيم الحروف حرفلرى اماله ايلميوب قبا وقالين تلفظ ايلمكدر يقال فخم
الحروف اذا ترك الامالة فيها شارحك بيانته كوره تفخيم اهل حجاز واماله بنو تميم ادالريدر لكن علم تجويدده تفخيم
ترقيق مقابلى اولمق اوزره مشروحدر الفخمية جهنيه وزننده تعظيم وتكبر واستعلاء معناسنه در يقال
ما هذه الفخمية اى التعظم والاستعلاء الفخمان زعفران وزننده شول عظيم الشان آدمه دينور كه رتق
وفتق امور جمهور دست رأى وتدبيرينه مفوض اولمغله جميع مصالح آنك حل وعقديله صورت بولوب كندى بسيز اصلا
برمصلحت قطع وتمشيت اولنميه يقال رجل فخمان اى معظم يصدر عن رأيه ولا يقطع امر دونه الفدم فانك فتحى
ودالك سكونيله شول بليد وكند ذهن ونادان وثقيل وچولپه وصالقى آدمه دينور كه سوز سويلديكندن جماد كبى طوروب
ثقلتدن غيرى نسنه بيلميه يقال هو فدم اى عيى عن الكلام فى ثقل ورخاوة وقلة فهم وغليظ الوجود تصلق
وبد اندام احمق آدمه دينور جمعلرى فدام كلور فانك كسريله مؤنثى فدمه در يقال هو فدم اى غليظ جاف احمق
وپك قويو قرمزى بويانمش اولان على قول قرمزلغى شديد اولميان ثوبه دينور بعض نسخه ده مفدم عنوانده
مرسومدر مكرم وزننده ونهايه ده دخى اوبلجه در ولسان العربده ايكيسى دخى مثبتدر فيقال ثوب فدم ومفدم
اى مشبع حمرة او ما حمرته غير شديدة وفدم مصدر اولور ابريق وبرداق مقوله سنك اغزنه بزدن سوزكى بغلمق معناسنه
يقال فدم فم الابريق فدما وفدم عليه بالفدام من الباب الثانى اذا وضع الفدام عليه الفدامة كرامه وزننده
والفدومة فانك ضميله بركسه فدم اولمق معناسنه در يقال فدم الرجل فدامة وفدومة من الباب الخامس اذا كان
فدما الفدام كتاب وزننده والفدام سحاب وزننده والفدام شداد وزننده والفدوم تنور وزننده
شول نسنه يه يعنى برپاره سنه دينور كه عجم ومجوس طائفه سى صو ايچديكلرى وقتده ابريق سوزكوسى كبى اغزلرينه
بنديدرلر وبرداق وابريق مقوله سنك اغزنه بغلدقلرى سوزكويه دينور المفدم معظم وزننده والمفدم
مكرم وزننده اغزنده سوزكو اولان قابه دينور يقال ابريق مفدم ومفدم اذا كان عليه مصفاة التفديم تفعيل
وزننده ابريق مقوله سنك اغزنه بزدن سوزكو ايلمك معناسنه در تقول فدمت الابريق اذا جعلت عليه مصفاة
ومجوسى صو ايچركن اغزنه سوزكو كبى نسنه طوتمق معناسنه در يقال فدم المجوسى فاه اذا وضع الفدام عليه الفدام
كتاب وزننده غمامه معناسنه دركه طوارى علفدن منع ايچون آغزنه كچوردكلرى طوربه مقوله سنه دينور الفدغم
غين معجمه ايله جعفر وزننده هربانى او يغون كوزل تنومند آدمه دينور وخوب ودلبر طولغون يوزه دينور وصوينه
قانمش ممتلى سبزه يه دينور الفدغمة دحرجه وزننده برآدم طولغون كوزل يوزلو اولمق معناسنه در يقال فدغم
الرجل على المجهول اذا ملئ وجهه الفرم والفرمة فانك فتحيله والفرام كتاب وزننده نسوانك فرجلرنى
تضييق ايلدكلرى دارويه دينور شاب كبى الفرماء حمراء وزننده والمستفرمة فرجنى علاجله تضييق ايدن
قارى يه دينور يقال امرأة فرماء ومستفرمة اذا كانت تضيق فرجها بالفرم اى الدواء الذى يتضيق به الفرج
الفرامة كتابه وزننده والفرام كتاب وزننده نسوانك فرجنه طوتدقلرى برپاره سنه دينور كه پرده بزى تعبير
اولنور سيلانى منع ايچون طوتنورلر على قول حيض بچاوره سنه دينور الافترام افتعال وزننده خاتون فرامه

طوتمق معناسنه در يقال افترمت المرأة اذا احلت الفرامة فرماء صحراء وزننده كرچه جوهرى بر موضع ايله تفسير ايلمش لكن سهودر صواب اولان قافله اولمقدر كذلك استشهاد ايچون انشاد ايلديكى بيتده دخى تصحيف ايلمشدر شارح ديركه ابن حبيب فا ايله تنصيص ايلمشدر الافرام همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال افرم الحوض اذا ملأه الافرم احمر وزننده ديشلرى كدك آدمه دينور يقال رجل افرم اى المتحطم الاسنان و بر رجل اسميدر كه مصرده بر جامع بنا ايلمشدر الافرنجام احرنجام وزننده ات قسمنك يوزى پشوب اوزى هنوز چيك قالمق معناسنه دركه تاتارى پشمك تعبير اولنور يقال افرنجم اللحم اذا نشيط من اعلاه ولم ينشو الفرزوم عصفور وزننده شولد كرمى خشبه دينوركه پاپوشجيلر اوزرنده ايش كسرلر كتوك تعبير ايدرلر على قول قاف ايله در الفرصمة دحرجه وزننده برنسنه يى قيروب كسمك معناسنه در يقال فرصمه اذا كسره وقطعه و بو لغت روبه نام شاعرك شعرنده وارد اولمشدر الفرضم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده ياشلو قوجه قبونه دينور على قول قيريق بورنلو يه دينور وديشلرى اوفانمش قبونه ده دينور ومهرة بن حيدان قبيله سندن بر بطن اسميدر قاف ايله قرضم مصحفدر وذهبن نام صحابينك پدرى اسميدر الفرضمى زبرجى وزننده عظيم الهيكل اولوب بره بك بك بصان دوه يه دينور الفرطوم عصفور وزننده چزمه نك سيورى بورنه دينور المفرطمة مدحرجه وزننده بورونى سيورى چزمه لره ومستلره دينور يقال خفاف مفرطمة اى ذات فرطوم الفرطمة دحرجه وزننده چزمه يه بورون يابمق معناسنه در يقال فرطم الخفاف اذا رفعها بالفرطوم ظاهرا سلف پاپوشجيلر بورنلو كسمكى بيلموب صكره دن يابارلر اوله مؤلف ديركه جوهرى كرچه بو ماده يى فا ايله رسم ايلدى لكن صواب اولان قاف ايله اولمقدر الفرقم قافله جعفر وزننده آدمك ذكرى باشنه دينور المفرقم مزعفر وزننده صقالى كيج اغاران قاره قوجه آدمه دينوركه ذاتنده بدغدا ودرشتخوار اوله الفسحم قنفذ وزننده سينه سى قلقان كبى گكبش اولان آدمه دينور يقال رجل فسحم اى الواسع الصدر وذكر باشنه دينور وفسحم بنت عبد الله بن ابى وفسحم بنت اوس بن خولى صحابيه لردر وزيد بن الحارث بن فسحم اصحابدندر فسحم بونك والده سيدر الفصم فانك فتحى وصاد مهمله نك سكونيله قيرمق معناسنه در يقال فصمه فصما من الباب الثانى اذا كسره وبناء يقلمق معناسنه در يقال فصم البيت على المجهول اذا انهدم الانفصام انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال فصمه فانفصم اى كسره فانكسر وكسلمك معناسنه در يقال انفصم الشيء اذا انقطع التفصم تفعل وزننده بودخى قيرلمق معناسنه در يقال تفصم الشيء اذا انكسر الافصام همزه نك كسريله حمى محمومى صالبورمك ياخود يغمور آچلمق معناسنه دركه قطع معناسندندر يقال افصمت الحمى او افصم المطر اذا اقلع الفصيم امير وزننده ايرى باشنه اطلاق اولنور وعل معناسنه در يقال فأس فصيم اى ضخمة الافصم قيريق نسنه يه دينور يقال خلخال افصم اى منفصم الفطم ختم وزننده كسمك معناسنه در يقال فطمه فطما من الباب الثانى اذا قطعه وچوجغى سود امكدن آيرمق معناسنه دركه سود دن كسمك تعبير اولنور يقال فطم الصبى اذا فصله عن الرضاع المفطوم والفطيم امير وزننده ممه دن كسلمش صبى يه دينور جمعى فطم كلور كتب وزننده الفطام كتاب وزننده اسمدر چوجغك سوددن كسلمسنه دينور الفاطم صاحب وزننده ياوريسى بر ياشنه وارمش ناقه يه دينور يقال ناقة فاطم اذا بلغ حوارها سنة الافطام همزه نك كسريله قوزينك ممه دن كسلجك وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال افطمت السخلة اذا حان ان تفطم الفاطم والمفطومة والفطيم امير وزننده ممه دن كسلمش قوزى يه دينور فاطمه بكرمى صحابيه اسميدر وشول فواطم كه حديثده يعنى اعطى النبى عليه السلام عليا حلة سيراء وقال شققها خمرا بين الفواطم حديثنده وارد اولمشدر مراد فاطمة الزهراء ووالدهٔ حضرت مرتضى اولان فاطمة بنت اسد وفاطمه بنت حمزه در ياخود فاطمه بنت عتبة بن ربيعه در وشول فواطم كه توليد حضرت مصطفوى خدمتيله شرفياب اولديلر يدى نفر فاطمه لردر برى قرشيه ايكيسى قيسيه وايكيسى يمانيه و برى ازديه و برى خزاعيه در الانفطام انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال فطمه فانفطم اذا قطعه فانقطع و برآدم منهى اولديغى نسنه دن نهى ومنعى قبول ايلكله آندن فارغ اولمق معناسنه مستعملدر يقال انفطم عنه اذا انتهى عنه التفاطم تفاعل وزننده برآدمك ممه دن كسلمش قوزيلرى واوغلاقلرى بنه انالرينه قوششوب اوشمق معناسنه در يقال تفاطم القوم اذا الهج بهم بامهاتها بعد الفطام فطيمه جهينه وزننده بر موضع آديدر و بر اعرابيه اسميدركه بر داستان صاحبه سيدر الفعامة سلامه وزننده والفعومة عمومه وزننده طبطلو اولمق معناسنه در يقال فعم الساعد والاناء فعامة وفعومة من الباب الخامس اذا امتلأ وقيزك يال وبال واندامى تمام حد كمالى بولوب

بلكلر

بلكلرى و بالدرلرى طولغون اولمق معناسنه مستعملدر يقال فعمت المرأة اذا استوى خلقها وغلظ ساقها الفعم شكس وزننده وصفدر طلو نسنه يه دينور فعمل دخى دينور لام زياده سيله كه ابلغ اولور يقال اناء فعم اى ممتلى الفعمة فرحه وزننده معناى ثانيدن وصفدر يال و بالى رسيدهٔ كمال اولوب بلكلرى و بالدرلرى قبق طولمسى كبى طولغون محبوبه يه دينور الافعام همزه نك كسريله والتفعيم تفعيل وزننده طولدرمق معناسنه در يقال افعم الاناء وفعمه اذا ملأه وافعام مسك وطيب درون خانه يى رايحهٔ طيبه ايله قپلامق معناسنه مستعملدر يقال افعم المسك البيت اذا طيبه و برآدمى پرغضب ايلمك معناسنه در ياخود دماغنى رايحهٔ طيبه ايله لبريز ايلمك معناسنه در يقال افعم فلانا اذا اغضبه او ملأ انفه رايحة الفعم فانك فتحيله بودخى طولدرمق معناسنه در يقال فعم الاناء وفعمه فعما من الباب الرابع والثالث اذا ملأه وفعم بر شجر على قول كل تعبير اولنان چچك اسميدر ورد معناسنه فعوعم ياخود فعمم سفرجل وزننده بر موضع آديدر الافعيعام اعشيشاب وزننده قاب كركى كبى طلوب طاشمق معناسنه در يقال افعوعم الاناء والحوض اذا امتلأ وفاض الفغم فانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله والفغوم قعود وزننده خوش رايحه دماغى آلوده ايدوب طوتمق معناسنه در يقال فغمه الطيب فغما وفغوما من الباب الثالث اذا سد خياشيمه كذلك رايحهٔ طيبه سدهٔ بدنيه لرى اچمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال فغمته الرايحة السدة اذا فتحتها وفغم اويمك معناسنه در يقال فغم المرأة اذا قبلها وممه امك معناسنه در يقال فغم الجدى امه اذا رضعها وفغم لسان ايله وخلال ايله ديش ارالقلرندن چقارلان طعام بقيه سنه دينور قال الشارح ومنه الحديث كلوا الوغم واطرحوا الفغم الوغم ما تساقط من الطعام والفغم ما تخرجه من خلل اسنانك المفاغمة مفاعله وزننده بودخى اويمك معناسنه در يقال فاغم المرأة اذا قبلها الفغم فتحتينله برنسنه يه پك حرصله دوشكون اولمق معناسنه در يقال فغم بالشيء فغما من الباب الرابع اذا لهج وحرص ودائمى بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال فغم بالمكان اذا اقام به ولزمه الافغام همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال افغم الاناء اذا ملأه و يقال افغم مكانه اذا ملأه بريحه الانفغام انفعال وزننده مزكومدن زكام آچلمق معناسنه در يقال انفغم الزكام اذا انفرج الفغم فانك ضميله وضمتينله اغزك مجموعنه دينوركه ديشلرى ولسانى وآوردى حاويدر على قول چكه لر ايله بيله جه اككه دينور ومنه يقال اخذ فلان بفغمه على المجهول اى شق عليه يعنى پك رنج ومشقته كرفتار اولدى المفغم مكرم وزننده برنسنه يه اغراء وتشويق اولنمغله اكا دوشكون اولان آدمه دينور يقال هو مفغم به اى مغرى به يعنى حريص عليه الفقم فانك وقافك فتحيله طولمق معناسنه در يقال فقم الاناء فقما من الباب الرابع اذا امتلأ وفقم وفقم قافك سكونيله برآدمك اوست ديشلرى ايلروجه اولمغله الت ديشلره راست قپانميوب آشورى اولمق معناسنه در يقال فقم الرجل فقما وفقما من الباب المزبور اذا كانت ثناياه العليا متقدمة فلا يقع على السفلى وفقم فتحتينله طاشقين سرور ونشاطله بوطورلنمق معناسنه در يقال فقم الرجل اذا اشر وبطر و برآدمك مالى توكنمك ياخود چوغالمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال فقم ماله اذا نفد او كثر وفقم وفقم قافك سكونيله وفقوم قعود وزننده بر ماده استقامت اوزره اولميوب كج ومج اولمق معناسنه دركه نتيجه وانجامى راست ودرست كلمز يقال فقم الامر فقما وفقما وفقوما اذا لم يجر على استواء و برايش عظيم ودشوار اولمق معناسنه در يقال فقم الامر اذا عظم وفقم فتحتينله پفمق معناسنه در يقال اكل حتى فقم اى بشم الافقم احمر وزننده اوست ديشلرى ايلروجه اولمغله آلت ديشلرندن آشورى اولان آدمه دينور وافقم بر رجل اديدر وراست ودرست اولميوب كج ومج اولان ايشه اطلاق اولنور يقال امر افقم اى اعوج الفقامة فخامه وزننده بودخى بر ماده راست ودرست اولميوب كج ومج اولمق معناسنه در يقال فقم الامر فقامة من الباب الخامس اذا لم يجر على استواء و بر ماده عظيم اولمق معناسنه در يقال فقم الامر اذا عظم التفاقم تفاعل وزننده بودخى بر ماده بيوبوب دشوار اولمق معناسنه در يقال تفاقم الامر اذا عظم الفقم فانك فتحيله وضميله چكه يه دينور على قول چكه لرك برينه دينور ايكيسنه فقمان دينور وكلب قسمنك بورننك اوجنه دينور ومصدر اولور برآدمك چكه سندن قاوره يوب طوتمق معناسنه يقال فقمه فقما من الباب الاول اذا اخذ بفقمه وجماع ايلمك معناسنه در يقال فقم المرأة اذا نكحها التفقم تفعل وزننده بودخى برآدمك چكه سندن قاوره يوب طوتمق معناسنه در يقال تفقمه اذا اخذ بفقمه المفاقمة مفاعله وزننده بودخى جماع ايلمك معناسنه در يقال فاقم المرأة اذا جامعها الفقم ضمتينله اغزه دينور فم معناسنه فقيم زبير وزننده كنانه قبيله سندن بر جماعتدر نسبتنده فقمى دينور عرنى كبى جماعت مزبوره جاهليه ده اشهر حرمى تاخير ايدن طائفه در

وفقیم دارم قبیله سندن برجاعتك دخی اسمیدر بونك نسبتنده فقیمی دینور قیاس اوزرهٔ الفقم کتف وزننده
دائما خصملرینه غالب اولان شیرمرد آدمه دینور یقال رجل فقم فهم اذا کان یعلو الخصوم فهم کلمه سی مزاوجه
ایچوندر نته که لقم لهم دخی دیرلر الفیلم حیدر وزننده عظیم الهیکل آدمه دینور فیل کبی یقال رجل فیلم
ای عظیم وقورقق آدمه دینور یقال رجل فیلم ای جبان وصاچی چوق وکور آدمه دینور وواسع قبویه
دینور وطراغه دینور مشط معناسنه ومبشین صفره یه دینور وچوق طورطویه و پوصدیه دینور زیت وشیرلغن
طورطوسی کبی الافتلام افتعال وزننده برون کسمك معناسنه در یقال افتلم انفه اذا جدعه التفیلم
تدخرج وزننده اوغلان سموروب ایریلمك معناسنه در یقال تفیلم الغلام اذا سمن وضخم الفلقم جعفر وزننده
واسع نسنه یه دینور یقال شیء فلقم ای واسع الفلهم جعفر وزننده نسوان فرجنه دینور وواسع قبویه دینور
شارح دیرکه فلهم جلاه مکوکنده دینور مؤلف بومعنادن سکوت ایلدی الفم فانك حرکات ثلاثیله اغزه
دینور فارسیده دهن دیرلر وفم اصلده فوه ایدی و بعضا میمی مثلثهٔ مشدد اولور نته که فوه ماده سنده
مشروحدر شارح دیرکه تشدید میم اشعاره یعنی ضرورته مخصوصدر وفم دری یی برکره دباغت ایلمکه دینور که
براغز دباغت تعبیر اولنور یقال فم من الدباغ ای مرة منه فم فانك ضمی ومیم مشدده نك فتحیله ثم کلمه سنده
لغتدرکه حرف عطفدر یقال جاء زید فم عمرو ای ثم عمرو الفوم فانك ضمیله صرمسغه دینور تقول
اکلت فوما ای ثوما و بغدایه دینور ونخوده دینور واتمکه دینور خبز معناسنه ومطلقا کندیدن اتمك یاپیلان
حبوبه دینور ومطلقا منعقد نسنه یه دینور کرك صوغاندن وصرمسقدن وکرك بیوك لقمه دن اولسون
الفامی فوم صاتیجی آدمه دینور فومی کلمه سندن مغیردر یقال هو فامی ای بایع الفوم الفیوم تنور وزننده
مصر دیارنده بربلده ادیدر افامیه سحابیه وزننده شام اولکه سنده بربلده ادیدر فامیه عراقده برقریه
اسمیدر فامین بخارا قضاسنده برقریه در الفومة فانك ضمیله اکین سنبله سنه دینور وایکی پرمق
ارالغنه قصد ایلوب کوتریلان شیئه دینور یقال هو علی قدر فومة وهی ماتحمله بین اصبعیك الفوم صرد
وزننده مهموز اولان فوم معناسنه در که پاره پاره دیمکدر یقال قطعه فوما ای فؤما الفهم وهم وزننده
والفهم فتحتیله والفهامة سلامه وکتابه وزنلرنده والفهامیة فانك فتحیله و بانك تخفیفیله اکلمق معناسنه در
فارسیده شناختن مرا دفیدر یقال فهم الکلام فهما وفهما وفهامة وفهامیة من الباب الرابع اذا علمه
وعرفه بالقلب الفهم کتف وزننده تیز فهم اولان فطانتلو آدمه دینور یقال رجل فهم ای سریع الفهم
الاستفهام برنسنه یی اکلمق ایستمك معناسنه در الافهام همزه نك کسریله والتفهیم تفعیل وزننده
اکلتمق معناسنه در تقول استفهمنی الشیء فافهمته وفهمته اتاه وانفعال بابندن انفهم عنوانی لحن وخطادر
التفهم تفعل وزننده تدریجله اکلمق معناسنه در یقال تفهمه اذا فهمه شیئا بعد شیء فهم سهم وزننده
برقبیله پدریدرکه ابن عمرو بن قیس بن عیلاندر الفیم یانك تشدیدیله کیس وزننده شدید وتوانا آدمه دینور
جمعی فیوم در یقال رجل فیم ای شدید الفیمان فانك فتحیله عهد معناسنه در پیمان فارسی معربیدر یقال
بیننا فیمان اکید ای عهد فصل القاف القتام تای فوقیه ایله سحاب وزننده توزه دینور یقال ارتفع القتام
ای الغبار القتمة غرفه وزننده الوانده بوزلغه دینور یقال به قتمة ای لون اغبر وقتمه برکریه الرائحه نبات ادیدر
القتمة فتحاتله رائحهٔ کریهه یه دینور یقال به قتمة ای رائحة کریهة الاقتم والقاتم سیاه نسنه یه دینور یقال شیء اقتم
وقاتم ای اسود الاقتمام احمرار وزننده قرارمق معناسنه در یقال اقتم الشیء اذا اسود القتوم قعود وزننده
توز قالقوب هوایه آغمق معناسنه در یقال قتم الغبار قتوما من الباب الاول اذا ارتفع حیاض قتیم زبیر وزننده
اولومدن کنایه در حیاض غنیم کبی و بوتوز طپراق معناسنددر یقال اورده حیاض قتیم ای الموت القثم قافك فتحی
وثای مثلثه نك سکونیله برآدمه دفعهٔ نفیس مال و برمك معناسنه در یقال قثم له من المال قثما من الباب الاول اذا غثم
ومال جمع ایلمك معناسنه در یقال قثم المال قثما من الباب الثانی اذا جمع وچلداق بیلاشدروب مردار ایلمك معناسنه در
یقال قثمه بالجعر قثما اذا الطخه به قثم زفر وزننده ابن عباس بن عبدالمطلب درکه صحابیدر وقثم قاثم لفظندن
معدولدر کثیر العطاء آدمه دینور یقال هو قثم ای الکثیر العطاء ومحضا طریق بر وخیره صرف وعیالنه
انفاق ایچون کسب وجمع مال ایدن آدمه دینور یقال هو قثم ای جموع للخیر والعیال وطریق شر
ونامرضی یه صرف ایچون جمع مال ایدن کسیه ده دینکله ضد اولور یقال فلان قثم ای جموع للشر وقثم
ارکك صرتلانك اسمیدر مرداراق معناسنددر القثوم صبور وزننده بودخی خیر وعیال ایچون جمع مال ایدن آدمه

دینور قثام قطام وزننده دیشی صرتلانه دینور وجاریه یه اطلاق اولنور که سب وترذیل اداتیدر یاقثام دیرلر
یاقذار کبی وغنیمت کثیره یه دینور الاقتثام افتعال وزننده استیصال معناسنه در یقال اقتثمه اذا استأصله
وچوق مال آلمق معناسنه در یقال اقتثم مالا کثیرا اذا اخذه و برنسنه نك جمله سنی سیلوب سپوروب المق معناسنه در
یقال اقتثم الشیء اذا اجترفه و برکدرمك معناسنه در یقال اقتثمه اذا جمعه القثمة غرفه وزننده الوانده
بوزلغه دینور یقال به قثمة ای غبرة ومردارلغه دینور که اسمدر وقثمه وقثم فتحتیله چلداق بیلاشمغله مردار
اولمق معناسنه در یقال قثم الشیء وقثم قثمة وقثما من الباب الرابع والخامس اذا تلطخ بالجعر القثم حسم
وزننده والقثامة قسامه وزننده بوزرنکلی اولمق معناسنه در یقال قثم الشی قثما وقثامة من الباب الخامس
اذا اغبر القحوم حای مهمله ایله قعود وزننده برکسه اوکنی آردنی فکر وتامل ایدوب کوزتمیه رك برایشه صالدرمق
واتیلوب کیرمك معناسنه در متهور دلاورلرك بی پروا جنکه کیردکلری کبی یقال قحم فی الامر قحوما من الباب الاول
اذا رمی بنفسه فیه فجأة بلارویة التقحیم تفعیل وزننده برآدمی برایشه قحوم ایتدرمك معناسنه در تقول قحمته
اذا ادخلته فی الامر من غیر رویة وآت راکبنی یوزی اوزره اتوب یره چالمق معناسنه در یقال قحمه الفرس اذا رماه
علی وجهه الاقحام همزه نك کسریله بودخی برآدمی بی اندیشه برایشه صالدرمق معناسنه در تقول اقحمته
بمعنی قحمته وناس قوراقلغه اوغرامغله اوتلوصولو اباداں محله وارمق معناسنه در یقال اقحم اهل البادیة علی المجهول
اذا اجدبوا فدخلوا الریف ودابه یی نهره صوقمق معناسنه در یقال اقحم فرسه النهر اذا ادخله فیه مترجم دیرکه مؤلفك
حشو کبی زائد کلمه یه مقحم تعبیرلری بوندن مأخوذدر الانقحام انفعال وزننده والاقتحام افتعال وزننده
بونلرده بی ملاحظه برایشه صالدروب کیرمك معناسنه در یقال اقحمته فانقحم واقتحم واقتحام برنسنه یی حقیر
عدایلمك معناسنددر که خوارسیمق تعبیر اولنور یقال اقتحمه اذا احتقره و یلدز باتمق معناسنه در یقال اقتحم
النجم اذا غاب وهجوم ایلمك معناسنه در یقال اقتحم المنزل اذا هجمه و بوغورکندیلکندن ناقه یه قصد ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اقتحم الفحل الشول اذا هجمها من غیران یرسل فیها القحمة تمره وزننده یمنده
بربلده در القحمة غرفه وزننده اسمدر بی ملاحظه برایشه صالدرشه دینور یقال هو رکب القحمة
ای الاقتحام ومهلکه وخطرناکه دینور یقال هو فی قحمة ای مهلکة وقوراق وقیتلق یله دینور جعلری قحم
کلور صرد وزننده یقال وقعوا فی قحمة ای سنة شدیدة وقحط وقحم الطریق یولك صرب وصعوبتلو یرلرینه
دینور یقال رکبوا قحم الطریق ای مصاعبه وقحم الشهر آیك آخراوچ کیجه سندن عبارتدر یقال بقی قحم
الشهر ای ثلاث لیال اخره التقحم تفعل وزننده بودخی آت راکبنی یوزی اوزره اتوب یره چالمق معناسنه در
یقال تقحم الفرس براکبه اذا رماه علی وجهه المقحم مکرم وزننده ضعیف و بیمجاله دینور یقال رجل مقحم
ای ضعیف وشول دوه یه دینور که برسنه ده هم التی وهم یدی یاش دیشلرنی دیشه مش اوله که برسنه ده ایکی کونه
یاشه دخول وقحوم اتمش اولور یقال بعیر مقحم اذا اثنی واربع فی سنة فاقحم سنا علی سن و بادیه ده نشئت ایدن
بدوی یه دینور القحم قحم وزننده والقحوم صبور وزننده یك یاشلو قوجه یه دینور مؤنثی قحمه در یقال
رجل قحم وقحوم وامرأة قحمة ای الکبیر السن جدا وقحوم تیزتکرلنوب نزول ایدن چرخه ومقاره یه دینور یقال
محالة قحوم ای سریعة الانحدار القحامة قافك فتحیله والقحومة قافك ضمیله معنای اولدن اسملردر یك قوجه لغه
دینور و بونلر فی الاصل مصدرلردر کندیلردن فعل تصرف اولنمدی اسم موضعنده استعمال اولندیلر یقال
به قحامة وقحومة ای کبر سن جدا القحم قافك فتحیله سالك بردوزه یه اشدیروب کتمك معناسنه در یقال قحم
الفلا وزقحما من الباب الثالث اذا طواها و برنسنه یه واروب یاتمق معناسنه در یقال قحم الیه اذا دنا القاحم
پك سیاه نسنه یه دینور یقال اسود قاحم ای فاحم المقحام مقدام وزننده همان کندیلکندن ناقه یه صالدریجی
بوغوره دینور الاقحمة نسخه لرده همزه نك وحانك فتحیله اقحمه ایله مفسر اولەرق مرسومدر اقحمه عنوانی ایسه
مجلنده ثابت دکلدر شارح دخی تعرض ایلامشدر مکر که اجوبه وزننده اوله که قحیه نك جمعیدر ذروات وسقوفات
مقوله سنه دینور واقحمه لفظی اندن مقلوب اوله احتمالات سائره یه ظفر یاب اولنمدی قحم لحم وزننده بررجل
آدیدر قحذم ذال معجمه ایله جعفر وزننده بررجل اسمیدر قحزم زای معجمه ایله بررجل آدیدر القحزمة دحرجه
وزننده صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال قحزمه عن الشیء اذا صرفه التقحزم تدحرج وزننده ایلشمك
معناسنه در یقال تقحزم فی امره اذا نشب القحثم خای معجمه ایله حیدر وزننده اطرافندن یوکسك ومرتفع
اولان شیئه دینور القحثمان قحثمان وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی القدم فتحتیله والقدمة غرفه

وزننده سابقه فی الامر معناسنه درکه برخصوصده سائرلری سبق وتقدّم ملك اثروحالتندن عبارتدر یقال له قدم
وقدمة وقدم فی هذه الحذمة ای سابقة وقدم فتحتیله خیرو برّ وحسنه جهتنده درجه ومرتبه صاحبی آدمه دینور
مؤنث قدمه در یقال هو قدم فی الخیرای له مرتبة فیه واباغه دینور رجل معناسنه وقدم لفظی مؤنثدر جوهرینك
تذکیرایله واحد الاقدام تعبیری سهودر صواب اولان واحدة الاقدام اولمقدر هایله جمعی اقدام کلور شارح دیرکه
عضوناویلیله تذکیری جائزدر مؤلف لام بابنده رجلی القدم اومن اصل الفخذالی القدم عبارتیله تعریف ایدوب
بورادهقدمی الرجل عنوانیله تعریفی غریبدرا کثر اهل لغت رجلی قالجه باشندن طبانه قدرو بعضلری طبانی دخی
ادخال ایدوب وقدمی یالکز طوپوقدن اشاغی ایله واکثری طبان ایله تعریف ایلمشلردر نته که مغربده ومصباحده
مصرحدر وزمخشری مقدمهده کف پای ایله تفسیرایلدی که ایاق آیهسی دیمکدر پس بودخی طبان اولور بونلره
کوره احد هما بی اخرده استعمال مجاز اولور انتهی وقدم برقبیله آدیدر وبرموضع اسمیدر وبهادره اطلاق اولنور
مفرد وجمعی وتانیث وتذکیری مساویدر یقال رجل قدم وامرأة قدم من رجال ونساء قدم اذا کانا جریئین ویقال
هم ذووالقدم ای السابقة والتقدم فی الشجاعة واما ماجاء فی الحدیث الذی فی صفة النار انه علیه السلام
قال لاتسکن جهنم حتی یضع رب العزة فیها قدمه ای حتی یجعل الله الذین قدّمهم لها من الاشرار فهم قدم
الله للنار کما ان الاخیار قدم الله الی الجنة اووضع القدم مثل للرّدع والقمع ای یأتیها امر یکفها عن طلب المزید
یعنی بوراده قدمدن مراد تقدیم اولنان نسنه اولمغله معنا رب العزة حضرتلری وفق مرادی اوزره جهنمه تقدیم
وادخال ایلیهجکی اشراری بالتمام وضع وادخال ایلمدکجه جهنمك هل من مزید دیهرك فورت وسورتی ساکن
اولمزو بعضلر دیدیکه وضع قدم برنسنه یی قلع وقمع ایلمکدن کنایه اولمغله امرالهی شرفورود ایدوب جهنمی مزید
طلبندن منع ونهی ایدنجه قدر ساکن اولمز دیمکدر شارح دیرکه حدیث متشابهاتدن اولمغله اهل تحقیقك بونده
اقاویل کثیرهسی واقعدر القدمة غرفه وزننده سابقه فی الامر معناسنه درکه ذکراولندی واسم اولوردلیرلك ودلاورلك
معناسنه یقال به قدمة ای جرأة القدم عنب وزننده بودخی سابقه فی الامر معناسنددر وقدم وقدامه سلامه وزننده مصدر
اولور برنسنه قدیم ودیرین اولمق معناسنه که حادث اولمق مقابلیدر یقال قدم الشیء قدامة وقدما من الباب الخامس اذا
تقادم وقدم بو معنادهاسم اولور قدیملکه دینور یقال به قدم ای ضدّ حدوث القدیم امیر وزننده والقدام غراب
وزننده وصفلردرزمان جهتیله اسکی وچوقدنکی نسنهیه دینوردیرین معناسنه که حادث مقابلیدر جمعی قدماء کلور کرماء
وزننده وقدامی کلور قصاری وزننده وقدائم کلور القدم قافك ضمیله وضمتیله بودخی دلیروبهادره اطلاق اولنور که
جنکده عسکره تقدم ایدر یقال رجل قدم وقدم ای شجاع وقدم ضمتیله ایلروایلرو تقدم ایلمکه دینور ومنه یقال هو یمشی
القدم اذا مضی فی الحرب یعنی اذا تقدم سائره القدم هدم وزننده والقدوم قعود وزننده تقدم ایلمك معناسنه درکه
برکمسهنك اوکنه کچمکدن عبارتدر یقال قدم القوم قدما وقدوما من الباب الاوّل اذا تقدّمهم وقدم دلیرلك
وجرأت ایلمك معناسنه در یقال قدم فلان وقدم قدما من الباب الاول والرابع بمعنی اقدم التقدیم تفعیل وزننده
بودخی اوکه کچمك معناسنه درکه نفسنی تقدیم ایتمش اولور یقال قدّم القوم ای تقدّمهم شارح دیرکه مصنفینك
مقدّمه تعبیرلرنی بعضلرك متقدمه معناسیله تفسیرلری بوندندر وتقدیم برآدمی ایلری سوروب اوکه کچورمك
معناسنه در تقول قدّمته اذا جعلته مقدّما وتقدیم یمین بعینه یمین ایلمکدن عبارتدر که یمینی حکم اوزره تقدیم
ایتمش اولور تقول قدّمت یمینا ای حلفت الاستقدام بودخی تقدّم معناسنه در یقال استقدم القوم ای تقدمهم
ودلیر وکثیرالاقدام اولمق معناسنه در یقال استقدم الرجل اذا کان قدوما الاقدام همزهنك کسریله دلیرلك
ایلمك معناسنه درکه نفسنی ایلری کچورمك لازمیدر یقال اقدم علی الامر اذا شجع وبرآدمی ایلری کچوردك
معناسنه در تقول اقدمته بمعنی قدّمته واقدام یمین تقدیم کبی بعینه یمین ایلمکدن عبارتدر تقول اقدمت یمینا
اذا حلفت القدم ضمتیله والقدمیه یای مشدّده ایله والیقدمیة بای تحتیهنك فتحی ودالك ضمیله والتقدمیة
تای فوقیهٔ مفتوحه ایله والتقدمة دالك ضمیله ایلرولك معناسنه اولوب بعده جنکده دشمن عسکرینه سائردن
مقدّم حمله واقدام ایلمکده استعمال اولندی یقال هو یمشی القدم والقدمیة والیقدمیة والتقدمیة والتقدمة
اذا مضی فی الحرب نهایهده بونلر تقدم فی الشرف وتبختر معنالریله ده مفسردر المقدام والمقدامة میملرك کسریله
والقدوم صبور وزننده والقدم کتف وزننده مطلقا دلیر اولوب پك اقدام صاحبی آدمه دینور التقدم
تفعل وزننده دلیر ومقدام اولمق معناسنه در یقال تقدّم الرجل اذا کان قدوما واوکه کچمك معناسنه در یقال
تقدّم الرجل اذا کان مقدّما وبرآدمه برنسنه ایله امر ووصیت ایلمك معناسنه مستعملدرکه مصلحت اوزره تقدیم

ایلمش اولور یقال تقدّم الیه فی کذا ای امر واوصاه به المقدّمة محدّثه وزننده متقدّمه معناسنه مستعملدر نته که
تصریحی ذکراولندی بو معنادندر که عسکرك ایلری کیدن بلوکنه که چرخجی تعبیر اولنور مقدّمة الجیش اطلاق اولنور
وامام ثعلب دالك فتحیله روایت ایلدی که باشبوغ طرفندن تقدیم اولنمش اولور تانیثی طائفه وجماعت اعتباریلهدر یقال
هم مقدمة الجیش ومقدمته علی قول ثعلب ای متقدّموه ومقدّمة الابل سائرناقهلردن مقدّم دول طوتوب واتناج ایدن
ناقهلره اطلاق اولنور ومقدمة الشیء اول نسنهنك اوّلنه اطلاق اولنور مقدمة الکتاب کبی وآلندهکی پرچمه اطلاق اولنور
ناصیه معناسنه وآلنه اطلاق اولنور جبهه معناسنه وصاچی برکونه طرامغه دینور یقال امتشطت المرأة المقدّمة
وهی ضرب من الامتشاط القادمة والقدامی قصاری وزننده بونلرده مقدّمة الجیش معناسنه در یقال هم قادمة
الجیش وقدامه ای مقدّمته وقادمه سمرك اوك قاشنه دینور وبی ضبینه بوردنده برصو آدیدر مقدم العین محسن
وزننده ومقدّم العین معظم وزننده کوزك بروندن طرفه اوجنه دینور که کوزك پیکاری تعبیر اولنور ومقدم الوجه
یوزك منظرهیه کلان یرندن عبارتدر جمعی مقادیم کلور ومقدم الرحل ومقدّم الرحل که محسن ومعظم وزنلرندهدر
سمرك اوك قاشنه دینور القادم انسانك باشنه اطلاق اولنور که اعضانك مقدّمیدر جمعی قوادمدر واینکك وناقهنك
کوبکدن طرفه اولان ایکی اوك ممهلرینه قادمان اطلاق اولنور وقادم قدوم آیدن اسم فاعلدر سفردن وطننه
عودت ایدوب کلان آدمه دینور جمعی قدم کلور عنق وزننده وقدّام کلور زنار وزننده وقادم الرحل سمرك اوك
قاشنه دینور وبر رجل اسمیدر وبرکوچك طاغك آدیدر القوادم والقدامی حباری وزننده قوش قنادینك اوك
طرفندهواقع درت علی قول اون عدد یلکلره دینور خوافی مقابلیدر مفردی قادمهدر المقدام محراب وزننده کثیر
الاقدام آدمه دینور که ذکر اولندی وبرخرمالق آدیدر ومقدام بن معدی کرب اصحابدندر القدوم هجوم
وزننده والقدمان حرمان وزننده سفردن عودت ایدوب وطنه کلمك معناسنه در یقال قدم من سفره قدوما
وقدمانا من الباب الرابع اذا آب القدوم صبور وزننده دولکرلرك کسر تعبیر ایتدکلری آلته دینور وبو مؤنثدر
جمعی قدائم وقدم کلور ضمتیله وحلب قضاسنده برقریه آدیدر ونعمان نام محلده برموضع آدیدر ومدینهده برجبل
آدیدر وسراة دیارنده برصرپ بیلاك آدیدر وبرموضع آدیدر که اوراده حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه السلام اختتان
ایلدیلر وبعضا دالی مشدّد قلنور شارحك بیاننه کوره موضع مزبور شام دیارندهدر وقدوم دوس بلادنده برطاغده
برصرپ یوقش آدیدر ویمنده برحصار آدیدر القیدوم قیصوم وزننده والقیدام قیدار وزننده برنسنهنك
صدرینه واوّلنه دینور یقال قیدوم الشیء وقیدامه ای مقدّمه وصدره وقیدوم الجبل طاغك برون کبی ایلرویه چیقان
سیوری اوجنه دینور وقیدوم وقیدام اوکه دینور قدّام معناسنه قدّام زنار وزننده جهات ستهدن اوك جهتنه
دینور وراء مقابلیدر وبو مؤنثدر بعضا مذکر اولور مصغری قدیدیمه وقدیدیم درهایله وهاسز شارح دیرکه بنیهٔ اولی
شاذدر زیرا باعیلك مصغرینه هاء لاحق اولمز وحرف مدّی متضمن اولمغله فعیعیل اوزره تصغیر اولندی انتهی وقدّام
جزار معناسنه درکه قربان ذبح ایدن کسهدر ظاهر اقربانی ذبح ایدرکن اوکنده یاتورر اولمسی باعث اطلاقدر وقدّام
قادم لفظندن جمع اولور که سفردن عود وور ودایدن کسهلره دینور یقال هؤلاء القادمون والقدّام ای الآئبون من السفر
وبادشاهه اطلاق اولنور وبرقومك سید واعیانه کذلك سائردن عالیشان اولان آدمه اطلاق اولنور المقدمة محسنه
وزننده والمقدّمة معظمه وزننده مقدم ومقدّم کبی سمرك اوك قاشنه دینور القدم قافك فتحیله برکونه قرمزی برزه
دینور قدم زفر وزننده یمنده برکوچك قبیله آدیدر وبرموضع اسمیدر اندن اعلا برلر چقارلر ابه قدمیه اکا منسوبدر
قدام قطام وزننده عروة بن سنان العبدی وعبدالله بن العجلان النهدیّ فرسلرینك اسمیدر وبرقانجق کلبك آدیدر
قدومی هیولی وزننده جزیرهده یاخود بابل ترابنده برموضع آدیدر القدیم سکیت وزننده والقدّام شدّاد وزننده
قدّام کبی پادشاهه اطلاق اولنور وبرقومك سید وسرکردهسنه دینور وناسدن شرف وشانله عالی ومتقدم اولان
آدمه دینور قادم صاحب وزننده مقدّم معظم وزننده مقدام مصباح وزننده قدامه ثمامه وزننده اسامیٔ
ناسدندر وقدامة بن حنظله وابن عبدالله وابن مالك وابن مظعون وابن ملحان صحابهلردر الاقدم ارسلانه
اطلاق اولنور القدمیة عربیه وزننده برکونه سختیانه دینور القدمیة قافك ودالك ضمیله صالغمه دینور یقال
یمشی القدمیة ای یتبختر قدومه صبوره وزننده برصرپ یوقشك آدیدر ذواقدام همزهٔ مفتوحه ایله برطاغدر
القدم کتف وزننده والقدمة فرحه وزننده قره طاشلق تپهنك درشت وغلیظ اولان یرینه دینور القدحة
قافك کسریله قطره وزننده که صرّحت بقدحة قوللرنده واقعدر وضحت القصة بعدالتباس معناسنهدر یعنی
ملتبس ومشتبه اولان قصه وواقعه معناسنه استعمال ایدرلر نته که بو معناده صرّحت جدّا وبجداء وبجدّ

وبجدان دخی دیرلر نته که جدد مادّه سنده ذکر اولندی صرّحت لفظنك فاعلی قصه‌ در شارحك بیاننه كوره
اصل وضعی تارمار و پراکنده معناسنه‌ در القذم قافك کسری وذال معجمه‌ نك فتحیله هجفّ وزننده سریع
وشدید آدمه دینور وجواد ومعطاء اولان سید وذیشانه دینور یقال رجل قذمّ ای سید معطاء القذم
زفر وزننده بودخی قذم معناسنه‌ در القذم ضمتینله باتمش وبلورسز اولمش قیواره دینور القذم جزم
وزننده برآدمه دفعةً مال نفیس ویرمك معناسنه‌ در یقال قذم له من المال قذما من الباب الاول بمعنی قثم له
القذمة غرفه وزننده بر یودم صویه دینور جرعه معناسنه القذم فتحتینله صوبی یودم یودم ایچمك معناسنه‌ در
یقال قذم قذمةً قذما من الباب الرابع اذا جرع جرعةً القرم فتحتینله ات یك اشتهالو آرزومند اولمق معناسنه‌ در
بعده سائرنسنه‌ ده دخی استعمالی شایع وکثیر اولوب حتیّ معشوق ومحبوبه اولان شوق وآرزوده دخی استعمال
اولندی یقال قرم الی اللحم قرما من الباب الرابع اذا اشتدّت شهوته الیه وتقول قرمت الی لقائك قرما اذا اشتقت
الیه القرم قافك فتحی ورانك سكونیله دول ایچون حفظ واختیار اولنان ارکك دوه‌ یه دینور علی قول هنوز ایپ
ویولار کچورلمامش ارکك دوه‌ یه دینور جمعی قروم کلور وسید وذیشان آدمه اطلاق اولنور یقال هو قرم
من القروم ای سید الاقرم احمر وزننده قرم ایله معنای اولده مراد فدر وجوهرینك الاقرم فی الحدیث لغة
مجهولة قولی خطادر شارح دیرکه مراد اشو حدیثدر عن دکین بن سعید قال امر النبی علیه السلام عمران یزوّد النعمان
بن مقرن المزنیّ واصحابه ففتح غرفة له فیها تمر کالبعیر الاقرم ابوعبید دیدیکه اقرم کلمه‌ سی بو معناده بنم معلومم دکلدر
بنم معلومم اولان بعیر مقرم اولمقدر پس جوهری ابوعبیدك کلامنه نظر واعتنا ایلمشدر ابوعبید ایسه امام جلیل
الشاندر واقرم اسامیدندر عبدالله یاخود عبیدالله بن اقرم اصحابدندر القرم قافك ضمیله برشجر آدیدر که جوف
بحرده نابت اولور غلطت وباصلقده چناره شبیه اولور الاقرام همزه‌ نك کسریله ارکك دوه‌ یی غبوب و فوللغبوب
همان دول ایچون حفظ وتربیه ایلمك معناسنه‌ در یقال اقرم الفحل اذا جعله قرما القرم صرم وزننده برنسنه‌ نك
قبوغنی کیدرمك معناسنه‌ در یقال قرمه قرما من الباب الاول اذا قشره وسوکمك معناسنه‌ در یقال قرم فلانا
اذا سبه واكل ایلمك معناسنه‌ در یقال قرم الطعام اذا اكله وقرم وقروم قعود وزننده ومقرم مقعد وزننده وقرمان
فتحاتله ممه‌ دن کسیلوب ابتدا اوت یمکه بشلیان حیوان اوت یمك علی قول قرسز ضعیف ضعیف یمك معناسنه‌ در
یقال قرم البعیر قرما وقروما ومقرما وقرمانا من الباب الثانی اذا تناول الحشیش وذلك فی اوّل اكله او هو كل ضعیف
وقرم حبس ایلمك معناسنه‌ در یقال قرم فلانا اذا حبسه ودوه‌ نك بروندن آیرمیه‌ رق برازدری کسوب بنه یرینه
یاپشدرەرق یاخود بروندن بوقریجه یردن کسمك تاکه بولار کچوره‌ جك یره دوشمکله بولار آنك اوزرینه کلوب رام
ور بون ایلیه بعضلر دیدیکه انی نشان وعلامت ایچون ایدرلر واول نشانه‌ ده قرم دیرلر یقال قرم البعیر اذا قطع من انفه
جلدة لاتبین وجمعها علیه اوقطع جلده من فوق خطمه لیقع علی الموضع الخطام لیذلّ اوانما یکون هذه للسمة تسمی
بذلك ایضا وقرم قارا وقلری اوزره اولان نشانه دینور القرمة غرفه وزننده وجه مذکور اوزره دوه‌ نك بروندن
کسیلن درینك پرچه‌ سنه دینور القرام کتّاب وزننده قرمه معناسنه‌ در وآل پرده‌ یه ودواغه دینور علی قول
بوکدن الاجه ومنقش ایشلنمش انجه نهالی‌ یه دینور که قیواره پرده ایدرلر یاخود بغایت انجه زاره وچارشبه دینور
القرمة تمره وزننده والقرمة والقرامة قافلرك ضمیله بونلرده وجه مذکور اوزره دوه‌ نك بروندن کسیلان
درینك پرچه‌ سنه دینور وقرمه تمره وزننده قارا وقلری اوزره وضع اولنان نشانه دینور ودوشك چارشفنه دینور
التقرم تفعل وزننده بودخی ممه‌ دن کسیلوب هنوز اوت یمکه بشلیان حیوان اوت یمك یاخود قرسز بایجه بایجه
یمك معناسنه‌ در یقال تقرّم البعیر اذا تناول الحشیش وذلك فی اوّل اكله او اكل ضعیفا القرماء حمراء
وزننده روننده قرم مذکور اولان ناقه‌ یه دینور یقال ناقة قرماء اذا كان بها قرم التقریم تفعیل وزننده تعلیم
اكل ایلمك معناسنه‌ در یقال قرّمه اذا علمه الاكل المقرم منبر وزننده والمقرمة مکنسه وزننده قرام
معناسنه‌ در که ذکر اولنان پرده یاخود زاردر ودوشك چارشفنه دینور که ایچنه دوشك صاربلور مترجم دیرکه
بوزسلجك مندیله مقرمه تعبیری میمك کسریله در لسان ناسده میمك فتحیله متداولدر و بومولددر القرامة ثمامه
وزننده تنوره وفرونه یاپشمش اتمك پارچه‌ سنه دینور یقال ما اطعمنی قرامة وهی ما التزق من الخبز بالتنور وعیب
ونقیصه معناسنه‌ در یقال ما به قرامة ای عیب ودوه‌ نك کوکسنده اولان طبق کبی دکرمی مهره‌ یه دینور القرمیة
قافك کسریله دوه‌ نك روننده لغنك دبنده اولان دوکومه دینو قرمان سلمان وزننده وبعضلر بی مفتوح اولود
روم اولکه‌ سنده براقلیم آدیدر حالا اناطولیده قرمان ایالتی اوله جقدر که فتحاتله زبازده در قرمی جمزی وزننده

ومدّ ایله یمامه‌ ده بنی امرء القیس بن زید مناة جماعتی یوردنده برموضعدر و بین الحرمین برموضعك دخی اسمیدر قرمونیه
قافك فتحیله مغربده برایالت آدیدر بنو قریم زبیر وزننده برجماعتدر قارم صاحب وزننده بر رجل آدیدر
الاستقرام ارکك دوه خاصةً دول ایچون اتخاذ ایله پرورده اولمق معناسنه‌ در یقال استقرم بکره ای صار قرما
المقرم مکرّم وزننده شول ارکك دوه‌ یه دینور که قوللانلمیوب همان دول ایچون حفظ وپرورده اوله قرم کبی یقال
فحل مقرّم اذا کان لایحمل علیه ولایذلّل وانما هو للفحلة مقروم اسامیدندر ربیعة بن مقروم الضبی شعرادندر
قرم ابل وزننده یاخود زبیر وزننده بربلده‌ ٔ معروف آدیدر مراد بحرسیاه ساحلنده قریم اولکه‌ سیدرکه
سابقا تاتارخان حکومتکاهی ایدی خلصها الله تعالی عن ید من استولی علیها القردم دال مهمله ایله جعفر وزننده
سوز بیلمز عاجز وثقیل آدمه دینور یقال رجل قردم ای عییّ القردمانی قافك فتحی والفك قصریله کرویا اسمیدرکه
انیسونه شبیه اولور قرمان کمونی وطتلوجه اوت تعبیر اولنور علی قول بیانی نوعنه دینورکه تبرقفوسی اولور کیك کمونی
وکیك صرمسی تعبیر اولنور ولغت مزبوره رومیه‌ در القردمانی قافك ضمی ویانك تشدیدیله که منسوبدر خفتان
تعبیر اولنان پموقلی قالین جامه‌ یه دینورکه جنکلرده پهلوانلر زره آلتندن کیرلر فارسیده کبر دینور کاف عربینك
فتحی وبانك سكونیله قزاکند دخی دیرلر علی قول برکونه سلاح اسمیدرکه سلفده اکاسرهٔ عجم خزینه‌ لرینه وضع
وادخار وحین حاجتده استعمال ایدرلر ایدی یاخود ثوب کردوانی طرزنده قالین زرهه دینور یاخود توغلغه‌ یه
یاخود توغلغه‌ لی زره کلاهنه دینورکه اشیق تعبیر اولنور ولفظ مزبور معربدر شارح دیرکه اکثر ائمه کرد ماند
فارسیدن معربدر دیدیلرکه کافك فتحیله در کرد ماضیدر ایشلدی معناسنه وماند کذلك ماضیدر قالدی معناسنه
بعد الترکیب معمول متروك معناسنه استعمال ایلدیلر اکاسرهٔ عجم خزینه‌ لرینه مخصوصه اطلاق ایلدیلر بعده تعریب
وتخفیفله قردمانی دیدیلر وکردوانی برکسیم لباسدرکه قالین اولور اکراده مخصوصدر القردحة قافك کسری
وفتحی ودال مفتوحه ایله پراکنده وتارمار معناسنه‌ در یقال ذهبوا بقردحة اوذهبوا قردحة ای تفرّقوا وقردحه قدحه
معناسنه‌ درکه ذکر اولندی القرذحة ذال معجمه ایله قردحه کبی قدحه معناسنه‌ در یقال صرّحت بقردحة وبقرذحة
یعنی قدحة القرزوم عصفور وزننده فرزوم معناسنه‌ درکه پابوشچی کنوکنه دینور القرزام قرطاس وزننده
دون وکمتر شاعره دینور قالدرم شاعری کبی یقال شاعر قرزام ای دون المقرزم مزعفر وزننده حقیر ولئیم وفرومایه‌ یه
دینور یقال رجل مقرزم ای حقیر لئیم القرزمة دحرجه وزننده پریشان وقبوله ناشایان شعر تفوّه ایلمك معناسنه‌ در
یقال هو یقرزم شعره ای یجیء به ردیئا القرشوم شین معجمه ایله عصفور وزننده والقرشام قرطاس وزننده
والقراشم علابط وزننده بیوك کنه‌ یه دینور قراد عظیم معناسنه وقرشوم برشجر آدیدرکه میمون قسمی انده
ابوایدرلر وبعضلر دیدیکه قراشیم خیاشیم وزننده شول کنه‌ لره دینورکه رمث دیدکلری اوت نوعندن برنوع
اوت واردرکه ایکی قات طبق طرزنده اولور وانده برآق بوجك ظهور ایدوب کیده‌ رك کنه اولور مفردی قراشم در
قافك ضمی وفتحیله القرشم اردبّ وزننده صلب وشدید نسنه‌ یه دینور یقال شیء قرشم ای صلب شدید
وقوجه کلره دینور القرشامة قرطاسه وزننده آتمجه قوشنه دینور یقال صاد بالقرشامة ای الباشق
وبربوجك آدیدر القراشماء قافك ضمیله براوتك اسمیدر القرصمة دحرجه وزننده کسوب قیرمق معناسنه‌ در
یقال قرصمه اذا کسره وقطعه قرضم ضاد معجمه ایله زبرج وزننده مهرة بن حیدان قبیله‌ سندن برقبیله پدرینك
آدیدر یاخود قرضم در قابله القرضمة دحرجه وزننده برکسه آله بیلدیکی وکوزی کوردیکی نسنه‌ لری المق
معناسنه‌ در یقال هو یقرضم کلّ شیء ای یأخذه وکسمك معناسنه‌ در یقال قرضمه اذا قطعه قراضم علابط
وزننده مدینه‌ ده برموضع آدیدر القرطم زبرج وزننده اصپور تخمنه دینور قولنج علتنه نافع وبلغم لزجی مسهل
واسی صوینی تازه صاغلمش سوده دوکمك سودی مجمد ومستحلی ایله باشی وبدنی اوچ دفعه غسل کهله‌ یی وبدنده
اولان خشونتی دافع وچهره‌ یی محسّن ولبی جماعی مقوّی کذلك مستحلی ایله احتقان بلغمی مسهلدر المقرطمة
مدحرجه وزننده شول جزمه‌ لره دینورکه برونلرینه منقار طرزنده یامه اورلمغله برونی سیوری اوله یقال خفاف مقرطمة
ای مرقعة ملکمة فی جوانبها مفردی مقرطم در جوهرینك بونی فا ایله رسم ایلمسی سهودر شارح دیرکه امام لیث
فا ایله ثبت ایلمشدر القرطمة دحرجه وزننده کسمك معناسنه‌ در یقال قرطمه اذا قطعه قرطمه زبرجه وزننده
اندلسده بربلده آدیدر وقرطمه کوکرجن قوشنك برونلری دیبلرنده اولان ایکی نقطه‌ نك برینه دینورکه دلیك شکلنده
اولور ایکیسنه قرطمتان دینور القرطمان عنفوان وزننده هرطمان اسمیدرکه چناجه وهورله دیدکلری غله‌ در
یاخود جلبان اسمیدرکه بورچق دیدکلری غله‌ در القرعامه قافك کسریله کرکی کبی ایربلنوب کمال ومقداری

بولمش خرما وسائر اغاجه دینور یقال نخلة وشجرة قرعامة ای ضخمة تامة القرقم زبرج وزننده ذکرك باشنه
دینور حشفه معناسنه المقرقم مزعفر وزننده سودخیره‌سی دیدکلری جوره چوجغه دینورکه بو یومز اولور
فارسیده شیرز ده دیرلر که سود اورغونی دیمکدر القرقة دحرجه وزننده چوجغك طعمه‌سنه اهتمام ایلیوب
اولور اولمز نسنه‌یدرمکله بدغدا ایلمك معناسنه‌در یقال قرقم الصبی اذا اساء غذائه القزم قافك وزای معجمه‌نك
فتحیله برکسه دنیء وحقیرالوجود اولمق معناسنه‌درکه دنائت ظاهره و باطنه‌یی جامع اولمقدن عبارتدر علی قول
دواب ومواشی قسمنده قزم خرده وصغیرالجسم اولمق وانسانده اخلاقی بخل ودنائت وارتکاب مقوله‌سی اوصافله
حقیر وکتر اولمقدن عبارتدر یقال قزم الرجل قزما من الباب الرابع وهو الدناءة والقماءة اوهو صغر الجسم
فی المال وصغر الاخلاق فی الناس وقزم فرومایه وسفله وزدال ناسه دینور فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی
ومذکر ومؤنثی مساویدر وعند البعض تثنیه ومؤنث وجمعی دخی کلور وصفیت اعتباریله یقال رجل وامرأة
ورجال ونساء قزم ویقال رجلان قزمان وامرأة قزمة ورجال اقزام وقزامی وقزم بضمتین ونساء قزمات
قال الشارح ومنه حدیث علی کرم الله وجهه فی ذم اهل الشام جفاة طغام عبیدا قزام وقزم ایشه یرامزکوتو وکتر
ماله دینور وبرکسه رذیل وناکس وبدکوهر اولمق معناسنه‌در یقال قزم الرجل قزما من الباب الرابع اذا کان
قزما وبو دورلغه دینورکه اسمدر یقال به قزم ای قصر القزم قافك فتحیله والقزم کتف وزننده والقزم
عنق وزننده والقزم جبل وزننده ناکس وبی‌مایه وکترشخصه دینورکه انسان مولوزی تعبیر اولنور مؤنثی
هایله‌در القزام کتاب وزننده لئیم وناکس کسه‌لره دینور یقال قوم قزام ای لئام القزام غراب وزننده
اللدن برکسه قورتیلوب خلاص اولمز اولان کسیه دینور مبرم دانجی کبی واولومه اطلاق اولنور القزم کتف
وزننده والقزم جبل وزننده جثه‌سی خرده وجوره اوله‌رق لئیم اولوب اصلا برایشه یرامز اولان کسیه دینور
جمعی قزم کلور عنق وزننده واقزام کلور القزمة فتحاتله بودور آدمه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور
یقال رجل وامرأة قزمة ای قصیر وقصیرة القزم عزم وزننده عیبلمك معناسنه‌در یقال قزمه قزما من الباب
الاول اذا عابه قزمان ثعبان وزننده ابن الحارث العبسی نام منافقدرکه فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
آنك حقنده ان الله لیؤید هذا الدین بالرجل الفاجر بیوردیلر القسم قافك فتحی وسینك سکونیله بولمك
معناسنه‌در یقال قسم المال قسما من الباب الثانی اذا جزأه وحادثه زمان برقوم وجمعیتی بلوك بلوك پراکنده
وپریشان قلمق معناسنه مستعملدر یقال قسم الدهر القوم اذا فرقهم وقسم وبرکیه اطلاق اولنور عطاء
معناسنه فی الاصل مصدر اولمغله جمعی یوقدر ورأی وفکر واندیشه‌یه اطلاق اولنور ملازمه یاخود سببیت علاقه‌سیله
یقال هو سدید القسم ای الرأی وشك وکمان معناسنه مستعملدرکه اندیشه منقسم اولور یقال مافیه قسم
ای شك ویعموره وصویه اطلاق اولنور مقسوم اعتباریله وقدر وتخمین ایلمك معناسنه مستعملدر ملازمه
علاقه‌سیله علی قول برایشی ایشلیوب ایشلمامك بیننده تردده دوشمك معناسنه مستعملدر یقال قسم امره قسما
اذا قدره اولم یدر مایصنع فیه مؤلف اشو قدر معناسنی تکرار ایلمشدر مکر بری اسمیته محمول اوله وقسم برموضع
آدیدر وخوی وخلق معناسنه‌در ودأب وعادت معناسنه‌در بو ایکی معناده کسرایله ده لغتدر وقلبه لایح
اولان برخاطره مظنون ایکن بعض امارات ودلائل ایله قوت بولوب یقین وحقیقته منقلب اولمغه دینور تقول فلته کذا
بقسم ظنی وهوان یقع فی قلبك الشیء فتظنه ثم یقوی ذلك الظن وحصاة القسم شول خرده چقللره دینورکه برقاب
ایچره وضع ایدوب اوزرلرینه آنلری اورتجك قدر صو قویوب اول وضع اوزره هرکسه صوتوزیع ایدرلر وبو عملی سفرده
بولنوب صوقلیل اولان محلده اجرا ایدرلر یقال اقتسموا الماء بحصاة القسم وهی حصاة تلقی فی اناء ثم یصب فیه من الماء
مایغمره التقسیم تفعیل وزننده بودخی بولمك معناسنه‌در یقال قسم المال اذا جزأه ونوائب زمان
برزمره‌یی پراکنده وپریشان قلمق معناسنه مستعملدر یقال قسم دهر القوم اذا فرقهم القسم قافك کسریله
والمقسم منبر وزننده والمقسم مقعد وزننده والاقسومة اضحوکه وزننده حصه ونصیب معناسنه‌در
قسم لفظنك جمعی اقسام وجمع الجمعی اقاسیم کلور تقول اعطیته قسمه ومقسمه ومقسمه واقسومته ای نصیبه
وهذا ینقسم قسمین قوللرنده مصدر اراده اولنور سه قافك فتحیله اولوب وحصه ونصیب یاخود شیء
مقسومدن جزء مراد اولورسه که اسم اولور قافك کسریله اولور القسیم امیر وزننده بودخی بهره
ونصیب معناسنه‌در جمعی اقسماء کلور نصیب وانصباء کبی وقسیم برنسنه‌یی بولشدیرن آدمه دینور مقاسم
معناسنه‌در جمعی اقسماء وقسماء کلور کرماء وزننده وایکی‌یه تقسیم اولنان نسنه‌نك بربلوکنه دینورکه

احدهما آخره نسبت قسیم‌در یقال هو قسیمه ای شطره وقسامه‌دن که حسن معناسنه‌در وصف اولور کوزل وخوب
ودلبر محبوبه دینور کویا که هراندامنه اجزاء حسن وجمال مقسوم اولمشدر جمعی قسم‌در قافك ضمیله مؤنثی قسیمه‌در
یقال غلام قسیم ای جمیل الانقسام انفعال وزننده بولنمك معناسنه‌در یقال قسمه فانقسم المقاسمة مفاعله
وزننده بولشمك معناسنه‌در یقال قاسمه الشیء اذا اخذ کل قسمه القسامة ثمامه وزننده مال صدقه‌یه
اطلاق اولنور بین الفقراء مقسوم اولدیغیچون وتقسیم مال ایدن آدمك کندی ایچون رأس مالدن افراز ایلدیکی
نسنه‌یه دینور قال الشارح ومنه الحدیث ایاکم والقسامة وهی مایعزله القسام لنفسه ویواجر معیندن بشقه اولاندرکه
حالا قسمت کاتبلری خلال تحریرده تصادف ایلدکلری بعض نفیس نسنه‌لری اختلاس ایدرلر ایشته اول قسامه‌در
وحرامدرنته که نهایه‌ده مصرح حذرا انتهی المقسم معظم وزننده ناسه‌لو آدمه دینور کویا که قلبی غم وتاسه‌دن
پاره پاره اولور یقال رجل مقسم ای مهموم وحسن وجمال صاحبی دلبر محبوبه دینور کویا که اجزاء جمال هراندامنه
مقسوم‌در یقال هو مقسم ای جمیل القسامة سلامه وزننده کوزل اولمق معناسنه‌در اجزاء حسنك هراعضاسنه
مقسوم اولمسی تصوریله قسمدن منصر قدر یقال قسم الغلام قسامة من الباب الخامس اذا کان جمیلا واسم
اولور بین العدو والمسلمین واقع اولان صلح وصلاحه دینورکه هرطرف اندن حصه‌یاب اولور جمعی قسامات کلور
یقال وقع بین العدو والمسلمین قسامة ای هدنة وقسامه شول جماعته دینورکه برنسنه حقنده یمین ایدوب آنی اخذ
ایده‌لر یاخود آنك حقنده شهادت ایده‌لر یقال هم قسامة وهی جماعة یقسمون علی الشیء ویأخذونه او یشهدون
مترجم دیرکه مؤلف بونده پك ایجاز ایلدی زیرا قسامه حلف معناسنه اولان اقسامدن اسم اوله‌رق مطلق یمین
معناسنه‌در بعده شول یمینه اطلاق اولندیکه اولیاء قتیل اوزره تقسیم اولنور مثلا برقریه ترابنده برکسه‌نك ملکی
اولمیان خالی محلده جریحا برقتیل بولنوب قاتلی نامعلوم اولمغله ورثه‌سی اهالیء قریه‌دن ادعا ایلدکده ولی مقتول
اختیار ایلدیکی اللی آدمه یمین ویروب واکر اللی آدم بولنمزایسه یمین ویریلان کسه‌لره اللی یمین تمامنه‌دك یمین
تکریر اولنور وبینه بینه اولمیه‌رق مثلا قربنده عداوتی ظاهر اولان عمر واوزره بالدلاله دعوا ایلسه‌لر اولیاء قتیل مطلب
اشبو عمر وزیدی قتل ایلدی دیو اللی تمامنه‌دك یمین ایدرلر ایشته بو ایکی صورتده یمین ایدن جماعته‌ده قسامه
اطلاق اولندی اکر مدعیلر یمین ایدرلرسه دیته مستحق اولورلر واکر متهمون یمین ایدرلرسه دیت لازم کلمزنته که
کتب فقهیه‌ده مشروحدر ومنه حکم القاضی بالقسامة انتهی وقسامه حسن وجمال معناسنه اسم اولور
یقال به قسامة ای حسن القسم فتحتیله والمقسم مکرم وزننده یمین بالله معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره
قسم اسم ومقسم مخرج کبی مصدردر یقال اقسم بالله قسما ومقسما ای یمینا ومقسم اسم مکان اولور موضع یمین
معناسنه‌در الاقسام همزه‌نك کسریله یمین ایلمك معناسنه‌در یقال اقسم الرجل اذا حلف الاستقسام
برکسه‌دن یمین طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استقسمه به اذا طلب عنه القسم شارح واو ایله وبه نسخه‌سنی تخطئه
ایلمشدر ومؤلف بولشمك معناسندن ساکت اولمشدر التقاسم تفاعل وزننده بری بریله آند لشمق معناسنه‌در
یقال تقاسما اذا تحالفا وبرنسنه‌یی بولشمك معناسنه‌در یقال تقاسما المال اذا اقتسما بینهما القسمة قافك
فتحی وسینك کسری وفتحیله بودخی حسن وجمال معناسنه‌در یقال به قسامة وقسمة ای حسن وبوزه
دینور وجه معناسنه علی قول ناظرك نظرینه مقابل کلان یرینه یاخود اوزرنده بنی قبللره یاخود برونه یاریوك
ایکی طرفلو سمتنه یاخود برونك اورته‌سنه یاخود قاشك اوست طرفنه یاخود یکاقلرك عیان اولان یرلرینه یاخود
ایکی کوزك اراغنه یاخود بوزك یوقری طرفنه یاخود یکاغك یوقری طرفنه یاخود کوزباشی آقدیغی یره یاخود
ایکی یکاق ایله برونك اراقلرینه دینور وقسمه عطارك طبله‌سنه وقوتوسنه دینور یقال کانه قسمة العطار ای جونته
القسم کتف وزننده والقسمة سفینه وزننده بونلرده عطارك طبله‌سنه وقوتوسنه دینورکه ایچنه طیب
وضع ایدرلر وقسمه چارشویه دینور سوق معناسنه القسومیات قافك فتحیله برموضع‌در القسامی سحابی
وزننده شول آدمه دینورکه بزلری ابتدا دوروسیله دوروب بوکه تا که قیورمی آنك اوزرینه مقرر اولوب قالور اوله
ظاهر ایو قاتجیلرده وبرجیلرده اولور یقال طوی القسامی ثیابه وهو من یطویها اول طیها حتی تنکسر
علی طیها شارح دیرکه حسن معناسنه اولان قسامه‌یه منسوبدر زیرا اولکی دوروسی اوزره بوکیلوب قالدقده
بورشیوب کوزل اولور وقسامی شول آته دینورکه برطرفدن بش باشنه واروب وبرطرفدن رباعه‌دیشنی هنوز
برافغله رباع اوله یقال فرس قسامی ای اقرح من جانب ورباع من جانب وهو فرس معروف اسمیدر وایکی
نسنه بیننده اولان شبهه‌یه دینور القسام سحاب وزننده کوزللکه دینور یقال به قسام ای جمال وشدتلو

اسیلکه علی قول یازکونلرنده نصف نهاراسیلکنك اوّلنه یاخود کونشك طلوعی وقتنه دینور که اولوقتده کونش
بغایت خوشمنظر اولور وبنوجعده یه مخصوص برفرس آدیدر قسام قطـام وزننده سوید بن شدّاد العبشمی
قصراغنك اسمیدر الاقاسیم اقسومه نك جمعیدر بین العباد نحن قسمنا کیلاریندن مقسوم اولان روزی وقسمت
ونصیبلره دینور تقول رضینا اقاسیمنا وهی الخطوظ المقسومة بین العباد قسامة سحابه وزننده اسامیدندر
قسامة بن زهیر وقسامة بن حنظله صحابه لردر قاسم صاحب وزننده اسامیدندر و بش نفر صحابه اسملریدر
قسیم امیر وزننده وقسیم زبیر وزننده بونلرده اسمدر مقسم منبر وزننده بریره نام خاتونك زوجی اسمیدر که
مغیث دیمکله معروفدر قسحم حای مهمله ایله قنفذ وزننده ابن حذام بن الصدفدر و بوقایله قسحم مصحفی
دکلدر القشم قافك فتحی وشین معجمه نك سکونیله طعام یمك علی قول چوق یمك معناسنه در یقال قشم الطعام
قشما من الباب الاول اذا اکله اواکثر اکله وطعامی اوکورتلیوب خوش ولطیف اولانی اکل ایلمك معناسنه در
یقال قشم الطعام اذا انقی منه الردیء واکل طیبه وخرما یپراغنی زنبیل وحصیر وسپت مقوله سی نسنه اورمك
ایچون یارمق معناسنه در یقال قشم الخوص اذا شقه لیسفه وقشم باغچه یه جاری صو مجراسنه دینور واولمك
معناسنه در یقال قشم الرجل قشما اذا مات و بو معنا کراع لغویدن منقولدر القشم قافك کسریله سرشت
وطبیعت معناسنه در یقال کریم القشم ای الطبیعة ودره ده یاخود باغچه ده اولان طاره جق صو آقدیسنه
دینور یاخود مطلقا صو آقدیسنه دینور جمعی قشوم کلور وجسم و بدن معناسنه در یقال صغیر القشم
ای الجسم وشکل وهیئته دینور و پشوب قزار دلمش اته دینور وایچ یاغنه دینور و برنسنه نك اصل و بنیادنه
دینور یقال قوی القشم ای الاصل القشم فتحتینله وشینك سکونیله شول آق خرما قورغنه دینور که لذیذ اولمغله
هنوز ار پشوب کمالنی بولمزدن مقدّم اکل اولنور اوله تقول اکلت قشما وهو البسر الابیض الذی یؤکل قبل ادراکه
وهو حلو صحاح مترجمی بونی آق بغدای ایله ترجمه ایلمکله ظاهرا نسخه سنده بسری مصحفا بر عنوانده بولمشدر
القشام سحاب وزننده ایشه یارامز اولمغله مطروح اولان بوکه و پیاغی یه دینور القشام غراب وزننده خرما
اغاجنه آفت اصابت ایلمکله قورغی رطب اولمزدن مقدّم دوکلمکه دینور یقال اصاب النخل قشام اذا انتفض قبل
استواء بسره ونیمسی وصفره مقوله سنده قلان دوکندی طعام بقیه سنه دینور که اکله صلاحیتی اولمیه قشامه
دخی دینور و بر رجل آدیدر القشیم امیر وزننده قوری سبزه یه دینور جمعی قشم در قافك ضمیله المقشم مقعد
وزننده قشم کلمه سندن اسم مکاندر موضع اکل معناسنه ومنه یقال ما اصابت الابل منه مقشما ای لم تصب منه مرعی
واواومه دینور که اسم اولور القشعم جعفر وزننده قوجه کشی یه دینور وقوجه کرکس قوشنه دینور واری
نسنه یه دینور وارسلانه دینور وربیعة بن نزارك که ابو قبیله در لقبیدر یاخود بو اردبّ وزننده در ام قشعم جنك وقتالك
کنیه سیدر واولومك کنیه سیدر یقال حلت به ام قشعم ای المنیة مترجم دیرکه * الی حیث القت رحلها ام قشعم
مصراعنده موت مراددرود اهیه نك کنیه سیدر وصرتلانك واور مجکك کنیه سیدر وقرنجه یو اسنه اطلاق اولنور
القشعمان قافك وعینك ضمه و فتحه لریله والقشعام قرطاس وزننده بیوك وارکك کرکس قوشنه دینور
القشعامة قرطاسه وزننده قپان وفق تعبیر اولنان دوزاغه دینور یقال نشب العصفور بالقشعامة ای بالفخ
القشعوم زنبور وزننده خرده جثه لو جوره آدمه دینور یقال الرجل قشعوم ای الصغیر الجسم وکنه تعبیر اولنان
بوجکه دینور القصم قافك فتحی وصادك سکونیله برنسنه یی قیروب ارمق علی قول مطلقا قیرمق معناسنه در
هر نقدر ایرلمزسه ده یقال قصمه قصما من الباب الثانی اذا کسره وابانه او کسره وان لم یبن و بر آدم مراد ومقصدینه
وارمقسزین کلدیکی یردن یعنی بولدن کیرودونمك معناسنه مستعملدر که قطع عزیمت ایدر یقال قصم فلان
اذا رجع من حیث جاء یعنی ولم یتم الی حیث قصد الانقصام انفعال وزننده والتقصم تفعل وزننده برنسنه
قیریلوب آیرلمق معناسنه در یقال قصمه فانقصم وتقصم القصم فتحتینله اوك دیشلر بار یسندن قیرلمغه دینور
وقصم حکرکه بوطرلیغه دینور مفردی قصمه در الاقصم احمر وزننده اوك دیشلری بار یسندن قیریلوب
کتمش آدمه دینور یقال هو اقصم الثنیة ای منکسرها فهو بین القصم القصماء حمراء وزننده طشره
بو بوزی قیریق اولان کچی یه دینور نته که عضباء ایچ بوبوزی قیریق اولانه دینور جمعی قصم کلور قافك
ضمیله القصم والقصمة قافك حرکات ثلاثه سیله قیرنتی یه واوفاتی یه دینور ومنه الحدیث استغنوا ولو عن قصمة
السواك یعنی ما انکسر منه اذا استیك به یعنی ناسدن استغنا ایده سز هر نقدر طلب وسؤال ایدجککز نسنه مسواك
پارچه سندن ایربلان اولردخی اولورسه ده انیدخی جرّ وسؤال داعیه سنده اولمیه سز واشبو قصم وقصمه کلمه لرنده قافك

کسر وضمی صغانی روایتیدر وفتحی ابن عدیسك باهر نام کتابندن منقولدر وقصمه قافك فتحیله نردبان پایه سنه دینور
یقال هذه الدرجة ثلثون قصمة ای مرقاة القصم کتف وزننده تیز قیریلور اولان نسنه یه دینور کورك کبی
یقال شیء قصم ای سریع الانکسار القصم زفر وزننده اوغر ادیغنی وطوقندیغنی نسنه یی قیروب اوفادر اولان
آدمه دینور یقال رجل قصم اذا کان یحطم ما لقی القصمة سفینه وزننده اری مبشه اغاجلری بتورن قومساله دینور
علی قول بری بر ینه چاتیق صیق مبشه اغاجلغنه دینور جمعی قصیم در وجمع الجمعی قصم در قافك ضمیله وقصایم در
وقصیمه برموضع آدیدر قصیم امیر وزننده بین الیمامة والبصره برموضع آدیدر و بشقه برموضع آدیدر که بطن
فلج نام محلدن کیدن یول آنك اورته سندن چکوب کیدر القصم قافك فتحیله اسکی چموغه دینور علی قول اسکی
چموق اغاجنه دینور القصم قافك کسری یاخود فتحیله اوتلانمش اوتك یرده قلان کوکه دینور جمعی اقصام در
القیصوم طیفور وزننده بر نبات آدیدر که ارکك ودیشی نوعلری اولور ترکیده آبوطنه دیرلر دوایی نباتدر غایت
مرارتلو اولور منفعتی وجلریله چچکنده در اسمه طوتان آدمك بدنی آنکله اوغمق شدّت قشعریره یی دافع و بخوری
اهوامی طارد وتازه سنك مسحوقنی شربی عسرنفس وعسر بول وحیض وعرق نسا علتلرینه نافع و سرعت
انبات شعر وقتل دیدان خصوصنده باهر المنافعدر القصلام قرطاس وزننده شول ارکك دوه وسائر حیوانه
دینور که هر شیىء اصروب کسر وقطع ایدراوله القضم قافك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله دیشك اوجلریله
نسنه یمك علی قول قوری نسنه یمك معناسنه در که چاردیلی پاردیلی اولور قوری سمید وکورك کبی یقال قضم الرجل
قضما من الباب لرابع اذا اکل اطراف اسنانه او اکل یابسا ومنه المثل * یبلغ الخضم بالقضم * ای الشبعة تبلغ بالاکل
باطراف الفم یعنی دیشلرك اوجلریله آزجه آزجه یه رك شبع حاصل اولور وصول و بلوغی بعید اولان مقصده بایجه
بایجه تدریجی عزم وتحمل ایله ایریشیلور دیجك محلده ایراد اولنور القضام سحاب وزننده والقضیم امیر
وزننده والمقضم مقعد وزننده والقضمة لقمه وزننده اصروب یه جك نسنه یه دینور که یمنی تعبیر اولنور
یقال ما ذقت قضاما وقضیما ومقضما وقضمة وهو ما یقضم علیه ومقضم مقعد وزننده دیشی اوجلریله نسنه
ییجك محله دینور نته که مخضم اغزطولدیره رق نسنه ییجك محله دینور بر اعرابی مکه یه کلوب عمزاده سنه مهمان
اولدقده ان هذه بلاد مقضم ولیست ببلاد مخضم دیدی مرادی مکه نك زاد وذخیره سنك قلتنی یاخود اهل مکه نك
اصحاب ریاضت اولدقلرنی کنایه در القضم فتحتینله قلجه دینور وقضیم کلمه سندن جمع اولور که اوزرینه کاغد
کبی یازو یازیلان اق ترشیه دینور کاسیذکر وقضم مصدر اولور دیشلر چتلامق یاخود قاروب چور یمکله اوجلری
کدکلوب اوفانمق معناسنه در یقال قضم الرجل وقضمت اسنانه قضما من الباب الرابع اذا انصدعت او تکسرت
اطرافه وتغلت واسودت الاقضم احمر وزننده والقضم کتف وزننده دیشلری چتلاق یاخود چور یوب
سیاهلنمغله اوجلری فرسوده اولمش آدمه دینور موّنثی قضماء در ودیشه دخی وصف اولور وقضم کتف وزننده
اغزی صنق کهنه قلجه دینور القضیم امیر وزننده بودخی اغزی صنق کهنه قلجه دینور یقال سیف قضم
وقضیم ای عتیق منکسر الحدّ وهکبه یه دینور عیبه معناسنه واق وساده صحیفه یه دینور علی قول نه کونه
دریدن اولورسه اولسون که اکا یازو یازیلور سلفده انلره یازارلر ایدی یقال رقه علی القضیم ای الصحیفة البیضاء
یعنی من الجلد کاغذ کراوای ادیم کان ومیشین صفره یه دینور قضیمه دخی دینور وخطلری نقشلی اولان حصیره دینور
وطوارار په سنه دینور که یم تعبیر اولنور یقال قضمت الدابة قضیمها ای شعیرها وکومشه اطلاق اولنور فضه
معناسنه القضام زنار وزننده دوه مرعاسی اولان شور اوتلقدن برنوعك اسمیدر یاخود طحماء دیدکلر یدر و بك
بوی سوروب اوزامغله یمشی خفیف وقلیل اولان خرما اغاجنه دینور که قوتی تو یته و یر رجمعی قضاضیم در الاقضام
همزه نك کسریله دوه چکه لرنی دتره دوب اوینا تمق معناسنه در یقال اقضم البعیر اذا قعقف لحیه وزمانه قحط
اولمغاه جلبکشان ذخیره یی ازجه کتورمك معناسنه در یقال اقضم القوم اذا امتار وا شیئا قلیلا فی القحط
الاستقضام اقضام ایله معنای اولده مرادفدر یقال استقضم القوم بمعنی اقضموا المقاضمة مفاعله وزننده
برنسنه یی تدریجله ازجه ازجه المق معناسنه در یقال قاضم الشیء اذا اخذه یسرا بعد شیء ومشتری نسنه یی
بوك بوك الموب دسته دسته وطوتم طوتم کوزه جك مقداری المق معناسنه در یقال قاضمه المشتری اذا اشتراه رزما
رزما دون الاجمال القضعم عین معجمه ایله جعفر وزننده پك یاشلو قوجه آدمه دینور القضعم زبرج وزننده
قوجه ناقه یه دینور القطم قطم وزننده ونسنه یی اصرمق علی قول طعمنی یاخود کیفیتنی بیلمك ایچون دیشلرك
اوجلریله آهسته جه طوتوب داتمق معناسنه در یقال قطمه قطما من الباب الثانی اذا عضه او تناوله باطراف

اسنانه فذاقه وكسمك معناسنه در يقال قطمه اذا قطعه القطم فتحتيله برنسنه يه اشتها ايلمك معناسنه در يقال قطم
الفحل الضراب والرجل النكاح او اللحم اوغيره قطما من الباب الرابع اذا اشتهاه القطم كتف وزننده وصفدر برنسنه يه
مشتهى وآرزومند اولان شخصه دينور القطامى قافك فتحى وضمى ويانك تشديديله والقطام سحاب وزننده چاقر
جنسنه دينور على قول انه آكشوب دادانمسنه دينور مؤلفك اواللحم منه قولى كتف وزننده در وقطامى
كوزى پك كوره كن آدمه دينور يقال رجل قطامى اى الحديد البصر وصيد وشكاره طغان كبى
رفع رأس ايدن شخصه دينور وپك كسكين نبيذ وشرابه دينور يقال سقاه قطاميا اى نبيذا شديدا وكلب
قبيله سندن برشاعر لقبيدر اسمى حصين بن جمال وكنيه سى ابو الشرقى ايدى وتغلب قبيله سندن
برشاعرك دخى لقبيدركه اسمى عمير بن شييم ايدى المقطم منبر وزننده برنجى قوشك پنجه سنه دينور يقال
اخذه القطام بمقطمه اى بمخلبه المقطم معظم وزننده مصرده قرافه اوزره حواله بر طاغك اسميدر
ابن ام قطام سحاب وزننده سلفده كنده قبيله سنك اميرلرى ايدى القطيم اردب وزننده آدمه صاليجى
اركك دوه يه دينوركه آدمجل تعبير اولنور يقال فحل قطيم اى صئول قطام قافك فتحى وميمك كسرى اوزره
بناسيله برخاتون اسميدر اهل نجد بونى غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر شارح دير كه اهل حجاز مطلقا
فعال وزننده اولان اسمى كسر اوزره مبنى ايدرلر فاعله دن معدول اولديغيچون وحرف تعريف ادخال
ايلمزلر وجمع قلمزلر اما اهل نجد غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر عمر كلمه سى كبى يقولون هذا قطام بالرفع مطلب
وبو ذكر اولنان اختلاف آخرنده حرف رآء اولمديغى صورتده در قطام ورقاش كبى واكر حضار وجعار
وسفار كبى آخرنده راء اولورسه اهل نجد اهل حجاز ايله متفقلردر قطامه ثمامه وزننده بررجل اديدر
القطمية سفينه وزننده طعمى بوزلمش سوده دينور واتمك وسائر نسنه قرنديسنه دينور وآوج طلوسى
بغدايه دينور القبعم حيدر وزننده كدى يه دينور سنور معناسنه وقوجمان ايرى دوه يه دينور القعم قافك
فتحيله كدى ماولمق معناسنه در يقال قعم القبعم قعما اذا صاح القعم فتحتيله بعض آدمك قيناقلرنده اولان
اكريلكه وبومر يلغه دينوركه طشره چقق اوله رق برطرفه اكرى اولمقدن عبارتدر يقال فى البنيه قعم
اى ميل وارتفاع وبركسه برمرضه اوغرامق معناسنه در يقال قعم الرجل قعما من الباب الرابع اذا
اصابه دآء الاقعام همزه نك كسريله يوكسلمك معناسنه در يقال اقعمت الشمس اذا ارتفعت وبرآدمى
يلان صوقوب درساعت هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقعمته الحية اذا لسعته فقتلته وبركمسه برعلت
اوغرامق معناسنه در يقال اقعم الرجل على المجهول اذا اصابه دآء القعمة غرفه وزننده مالك يعنى
دوه قسمنك كزيده سنه دينور يقال قعمة المال اى خياره القعضم ضاد معجمه ايله جعفر وزننده وزرج
وزننده ضعيف وزبون آدمه دينور على قول ديشلرى دوكلمش قوجه يه دينور القلم فتحتيله قامشه دينور
على قول يونلمش اولانه دينور حالا يازو يازه جق قلمه قلم اطلاقى بوكه مبنيدر جمعى اقلام در وقلام در قافك
كسريله وبو قطع معناسندن مأخوذدر وقلم يلكسز اوقه اطلاق اولنور زلم معناسنه شارح دير كه
ايكى طرفى اعتباريله قلمان دخى دينور نته كه جلمان ومقراضان ديدكلرى كبى وقلم طول خاتونك طوللغى
زمانك اوزامسنه دينوركه تزوجدن مقطوعه اولور يقال ملتها قلم ايمتها اى طولها وقار اوقنه دينور
المقلمة معظمه وزننده طول خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مقلمة اى ايم وتقول العرب الف مقلمة اى كتيبة
شاكة السلاح يعنى آلات واسلحه زى تيز برعسكردر كويا كه مجموعى مزراق يلمانى كبى يونلوب تجديد اولنمشدر
القلم صرم وزننده طرنق وقامش مقوله سى سردنسنه يى كسمك معناسنه در يقال قلم الظفر وغيره قلما
من الباب الثانى اذا قطعه التقليم تفعيل وزننده قلم معناسنه در يقال قلمه بمعنى قلمه القلامة ثمامه وزننده
كسنتى يه دينور تقول لم يغن عنى قلامة ظفر وهى ماسقط منه المقالم مظالم وزننده مقلم لفظندن جمعدر كه
كسجك يره دينور بوجهتله مزراغك بوغو لرينه مقالم اطلاق اولنور كه قارغيده پك ظاهردر يقال
مقالم رمحه كثيرة اى كعوبه المقلم منبر وزننده دوه نك ذكرى غلافنه دينور المقلمة مكنسه وزننده قلمدانه
دينور آلت منزلنه منزلدر يقال وضع القلم بالمقلمة وهى وعائه القلام زنار وزننده قاقلى اسميدر كه حمض
نوعندن دوه اوتى ومسك اوتى ديدكلرى نباتدر الاقليم قنديل وزننده اقاليم سبعه نك مفرديدر كه
يدى اقليم تقدير اولنان كره ارضدن برحصه مقطوعه در فارسيده كشور دينور ومصرده برموضع اديدر
اقليميه ياى مخففه ايله روم ديارنده بربلده اديدر قلمون فتحتيله دمشق ترابنده برموضع اديدر دير القلمون

بلده فيوم ترابنده برموضعدر ابو قلمون روم قماشلرندن برجنس قماشك اديدر درلو درلو رنكلرده
نمايش ايدر حالا جانفس ديدكلريدركه جانفزا محرفيدر القالم ظالم وزننده اركن آدمه دينور يقال
هو قالم اى عزب جمعى قلمه در فتحاتله قلميه عربيه وزننده روم ديارنده براولكه اديدر اقلميا همزه نك
كسريله اسم بنت آدم عليه السلام در واقليما التونك وكومشك دبنه چوكن چوككنه دينوركه سبك
اولندقده بوزينه چقار على قول ذوب اولنوركن چقان دخانه دينور مفردات ده بوكونه مرسومدركه
اقليميا يونانيده شول نسنه دركه التون وكومش وباقر مقوله سى اجساد منطرقه ذوب اولندقده كبوك
وچكوك كبى فوقنده وتحتنده مجتمع ومنعقد اولور تحتنده اولان دخى كبوك نوعندندر وعلبسى دخى اولوركه نقره ايله
كوز طاشندن دوز بلور ياخود اقليميا التون وكومش جنسى معدندن هنوز ظهور وجسم حجردن مفترق اولدقده
جوهرلرندن حاصل اولان كبوكدر اقلام همزۀ مفتوحه ايله افريقيه ديارنده بر بلده اديدر وفارس اولكه سنده
برطاغك اسميدر القلحوم حاى مهمله ايله زنبور وزننده عظيم الخلقه آدمه دينور يقال رجل قلحوم اى
عظيم الخلق القلحم اردب وزننده فى نفسه متعظم ومدمغ آدمه دينور وپير وسالخورده آدمه دينور
يقال هو قلحم اى متعظم فى نفسه وكذا مسن القلحامة قرطاسه وزننده پك ياشلو پير فانى يه دينور
يقال شيخ قلحامة اى هرم الاقلحمام اقشعرار وزننده پك پير فانى اولمق معناسنه در يقال اقلحم الرجل
اذا هرم القلخم خاى معجمه ايله جردحل وزننده ايرى وديزمان اركك دوه يه دينور القلذم ذال معجمه ايله
جعفر وزننده بول وصولو فرجه دينور يقال حر قلذم اى واسع كثير الماء القلذم سميدع وزننده
صوبى چوق قيويه دينور القلزمة دحرجه وزننده يوتمق معناسنه در يقال قلزمه اذا ابتلعه
واؤم وخساست معناسنه در يقال به قلزمة اى لؤم وغريو وفرياد معناسنه در يقال ماهذه القلزمة
اى الصخب التقلزم تدحرج وزننده بودخى يوتمق معناسنه در يقال تقلزمه اذا ابتلعه وبركمسه
بخل ودنائت وخستنده اولمك معناسنه دركه بخلى اوكنه هلاك اولمقدن عبارتدر يقال تقلزم الرجل اذا مات
بخلا القلزم قنفذ وزننده عمرو بن معدى كربك قلچى اسميدر ومصر ايله مكه بيننده جبل طوره قريب
بربلده اديدر بحر القلزم كه سويس دكزى ديدكلريدر اكا مضافدر زيرا شهر مزبور بحر مسفورك براوجنده
واقعدر ياخود كنديسنه داخل وراكب اولنلرك اكثرنى ابتلاع ايلديكيچون بحر مزبوره قلزم اطلاق
ايلديلر شارح دير كه شهر قلزم حالا خرابه در يرينه سويس بنا اولندى وبحر مرقومده فرعون مع جنوده
غرق اولندى بودخى وجه تسميه اولور القلعم اردب وزننده پك ياشلو پير آدمه دينور يقال شيخ قلعم
اى مسن القلعم جعفر وزننده قوجه قارى يه دينور قلعم درهم وزننده بررجل علميدر القلهمة
دحرجه وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال مر فلان يقلهم اى يسرع قلهم جعفر وزننده بررجل
اديدر القلهذم ذال معجمه ايله سفرجل وزننده جست وسبكپا آدمه دينور يقال رجل قلهذم اى خفيف وبحر
عظيمه دينور القلهزم سفرجل وزننده اورته بويلو آدمه دينور على قول باشى وقوللرى التنده كى سيورى كيكلرى
ايرى وبومرى آدمه دينور وبودوركسه يه دينور يقال رجل قلهزم اى مربوع والضخم الرأس واللهزمتين وكذا قصير
وقورمى بقشقلى كوزل انداملى آته دينور القمة قافك كسرى وميمك تشديديله باشك تپه سنه دينور فارسيده
تارك ديرلر يقال ضرب قمة رأسه اى اعلاه وهرشيئك تپه سنه وبوقرينه اطلاق اولنور وجماعت انسانى يه دينور
وايج ياغنه دينور شحم معناسنه يقال قمة من الناس اى جماعة اكلوا قمة اى شحما وسمو زلكه دينور يقال اخذته القمة
اى السمن وجسم وبدنه دينور يقال القى عليه قمته اى بدنه وبويه دينور يقال هو حسن القمة اى القامة القمامة
ثمامه وزننده بودخى جماعت انسانى يه دينور وسپورندى يه دينور جمعى قمام در يقال جمع قمامة البيت اى كناسته
وقمامه برنصرانيه خاتون اسميدركه قدس شريفده بركليسانك باديدر واسميله مسما اولدى ووقاص بن قمامه
برشاعردر وابو قمامه جبلة بن محمد محدثدر القمة قافك ضمه ايله ارسلانك اغزيله اخذ ايلديكى نسنه يه دينور
القم قافك فتحيله سپورمك معناسنه در يقال قم البيت قما من الباب الاول اذا كنسه وحيوان يردن اولان
اوتك مجموعنى اوتلمق معناسنه مستعملدر يقال قمت الشاة اذا اكلت ماعلى الارض وانسان صفره ده وسينيده اولان
طعامك جمله سنى سپوروب يمك معناسنه مستعملدر يقال قم الرجل اذا اكل ماعلى الخوان وبوغوردوه ناقه لرك
مجموعنه آشوب دوله قومق معناسنه مستعملدر يقال قم الفحل الناقة اذا القحها كلها وقورمق معناسنه در
يقال قم الشئ اذا جف المقمة ميمك كسريله سپوركه يه دينور وچتال طرنقلى حيوانك دودغنه اطلاق اولنور

یردن نسنه‌یی دودقلریله سپوره رك آكوب اكل ایتدكلری ایچون و بو معناده میمك فتحیله ده جائزدر الاقتمام افتعال وزننده بودخی صفره ده اولان طعامك مجموعنی سپوروب یمك معناسنه‌در یقال اقتم ماعلی الخوان اذا اكله و برایشه دورشوب چالشمق معناسنه‌در یقال اقتم الشیء اذا عالجه وشاشوب صاپیه‌رق برنسنه‌یه طوغریجه سو یكنوب طیانمق معناسنه‌در یقال اقتم الشیء اذا اعتمده فلم یخطئه و بولك دكی هنوز یره اوب قرارلشمقسزین سلكمك معناسنه‌در یقال اقتم العدل اذا انتسغه قبل ان یستقر فی الارض المقم میمك كسریله صفرده اولان طعامی سپوروب خوره یچورر اولان اكول آدمه دینور یقال رجل مقم اذا كان یأكل ماعلی الخوان الاقمام همزه‌نك كسریله بودخی بوغور ناقه‌لرك مجموعنه آشوب دوله قومق معناسنه‌در یقال اقم الفحل الناقة اذا القحها كلها القمیم امیر وزننده قوری اوت و چاپره دینور التقمم تفعل وزننده سپورنتیلر اراشدرمق معناسنه‌در یقال تقمم الرجل اذا تتبع الكناسات و برنسنه‌نك اوزرینه چقمق معناسنه‌در یقال تقمم الشیء اذا تسنمه التقمقم تزلزل وزننده بودخی برنسنه اوزرینه چقمق معناسنه‌در یقال تقمقم الشیء اذا تسنمه وصو ایچره طالوب غرق اولنجه قدر كتمك معناسنه‌در یقال تقمقم الرجل اذا ذهب فی الماء وغمر حتی غرق و بوغورچوكش ناقه اوزره آشمق معناسنه‌در یقال تقمقم الفحل الناقة اذا اعلاها باركة لیضربها القمقام قافك فتحی وضمیله سید و عالیشان آدمه دینور یقال رجل قمقام ای سید وامر عظیم معناسنه‌در یقال وقع فی قمقام من الامر ای عظیم ودریایه دینور علی قول انكین یرینه دینور بوراده تقدیم وتاخیر واردر زیرا نسخه‌لرده والبحر والعدد الكثیر او معظمه عنوانده مرسومدر كه طغیان قلم ناسخدر وعدد كثیره دینور یقال عدد قمقام ای كثیر وخرده كنه‌یه وصقرغه‌یه دینور كه طواره یاپشور و برنوع كهله‌یه دینور كه قیللرك دیبلرینه یاپشور مترجم دیر كه كتب طبیه‌ده قمقام قرق ایاق دیدكلری بوجك ایله مفسردر كه ایاقلری چوق كهله كبی برخرده بوجكدر صاچه صقاله اوشوب قیللرك دیبلرینه یاپشور سببی وعلاجی كتب مزبوره‌ده مشروحدر القمقمان قافلرك ضمیله والقماقم علابط وزننده بونلرده دریانك انكین یرینه دینور القمقمة زلزله وزننده برنسنه‌یی بركدروب برارایه كتورمك معناسنه‌در یاخود بركسیه خرده كنه‌لر مسلط ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال قمقم الله عصبه ای جمعه وقبضه او سلط علیه القردان الصغار معناسی اول دخی حق تعالی سكیرلرنی قیوروب بوزشون دیمكدر التقمیم تفعیل وزننده برنسنه‌یی قورتمق معناسنه‌در تقول قممته اذا جففته القمقم هدهد وزننده دستی‌یه دینور جره معناسنه ومعروف قابك اسمیدر ككم معرب بیدر كه فارسیدر مراد كوكم تعبیر اولنان دستی كبی بیوك قابدر كه ابریقك بیوك قرنداشیدر شارح دیر كه قمقمه تعبیر اولنان شیشه كه گلاب مقوله‌سی قورلر بوندن مستعاردر وقمقم بوغزه اطلاق اولنور حلقوم معناسنه القمقم قافلرك كسریله قوش یلكنه دینور وقوری خرما قورغنه دینور قبقم مضغر بنبه‌سیله برصویك آدیدر القبقم حیدر وزننده بوغزینك دلیكی كنكیش آدمه دینور یقال رجل قبقم ای واسع الحلق القنمة قافك ونونك فتحیله متغیر اولمش زیتون یاغی مقوله‌سنك بدبو وزق رایحه‌سنه دینور تقول للزیت قنمة ای خبث ریح القنمة فرحه وزننده ذكر اولنان بد رایحه نسنه بیلا شمغله فناقوقان اله وصف اولور یقال یده قنمة اذا كانت بها قنمة القنم فتحتینله قربه وطلوم مقوله‌سی بد قوقمق معناسنه‌در یقال قنم السقاء قنما من الباب الرابع اذا انتم وجوز ایچی فاسد اولمق معناسنه‌در كه طشره تركیبنده قاقیرجق تعبیر اولور یقال قنم الجوز اذا افسد ودوه وآت وسائر نسنه اصلانمغله كوده‌سنه توزچوكوب كیرلنمك معناسنه‌در یقال قنم الابل والفرس ونحوه اذا اصابه الندی فركبه الغبار فاتسخ الاقنوم اسلوب وزننده اصل معناسنه‌در جمعی اقانیم در ولفظ مزبور رومیدر شارح دیر كه نصارانك اقانیم ثلاثه تعبیرلری اصول ثلاثه دیمكدر بو معنادندر القوم قافك فتحی وواوك سكونیله اسم جمعدر بالمعیه رجال ونساء جماعتنه اطلاق اولنور علی قول رجال جماعتنه مخصوصدر یاخود نسوان بالتبعیه داخل اولور وقوم لفظی مذكر ومؤنث اولور جمعی اقوام وجمع الجمعی اقاوم واقاویم واقائم كلور كه واو یایه مبدلدر شارح دیر كه قوم فی الاصل مصدردر جماعته اطلاقی مبالغه قبیلری تصوریله مبنیدر وعند البعض قائم لفظنك جمعیدر زور وزائر وصوم وصائم كبی لكن مؤلفه كوره رهط ونفر كبی اسم جمعدر مفردی رجل وامرأدر وتذكیر وتأنیث جائزدر زیرا واحدی اولمیان اسماء جموع انسان ایچون اولورسه تذكیر وتأنیثی جائزدر ومصغرنده هرحالده قویم دینور رهیط كبی وعلامت تأنیث همان فعلده الحاق اولنور واكر اسماء جموع انساندن غیری ایچون اولورسه مصغرنده‌ها الحاق اولنور مترجم دیر كه اشبو كذبت قوم نوح المرسلین كریمه‌سنده صاحب كشاف وقاضی القوم مؤنثة وتصغیرها قویمة عبارتیله ثبت ایلمریله ظاهرا جماعت معناسی

مطلب

اعتبار ایلدیلر القوم كذلك نوم وزننده والقومة نومه وزننده والقامة حاله وزننده والقیام كتاب وزننده كه اصلی قوام ایدی آیاق اوزره قالقوب طورمق معناسنه‌در یقال قام الرجل یقوم قوما وقومة وقامة وقیاما اذا انتصب و برایشه مباشرت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال قامت المرأة تنوح ای طفقت و برایش راست ومعتدل اولمق معناسنه‌در یقال قام الامر اذا اعتدل و باء حرفیله قیام اعضاء كه متعدی اولور دردناك ایلمك معناسنه مستعمل اولور تقول قام بی ظهری ای اوجعنی یعنی وجعندن اوتوره میوب بنی قالدردی سائر اعضاده دخی بو رسمه‌در وارعورتك مؤنت لازمه‌سنی كوروب جمله امورنده اوزرینه ناظر وثابت ومتولی اولمق معناسنه مستعملدر یقال قام الرجل المرأة وعلیها اذا مانها وقام بشأنها وصوطوكق معناسنه مستعملدر یقال قام الماء اذا جمد ودابه‌نك یورغنلقدن كیده میوب طورمق معناسنه مستعملدر یقال قامت الدابة اذا وقفت و بازار رایج اولمق معناسنه مستعملدر كه بازار طورمق وقیزشمق تعبیر اولنور یقال قامت السوق اذا نفقت بوراده مؤلف ذكر اولنان قیام ظهر مثالنی تكرار ایلمشدر وصاتلق نسنه مشتری اوزره قیمت معلومه قرارداده اولمق معناسنه مستعملدر كه فلانك اوزرنده شو بهایه طوردی تعبیر اولنور یقال قامت الامة مائة دینار اذا بلغت قیمتها مؤلف بوراده قیام بشأن المرأة معناسنی تكرار ایلمشدر القائم اسم فاعلدر ایاقده طوران آدمه دینور جمعی قوم وقیم كلور ركع وزنلرنده وقوام وقیام كلور رمان وزنلرنده وقائم السیف قلجك قبضه‌سنه اطلاق اولنور وقائم برنسنه اوزره ثابت ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور ومنه قول حكیم بن حزام قال بایعت رسول الله صلی الله علیه وسلم ان لااخر الا قائما ای ان لاأموت الا ثابتا علی الاسلام القوام قتال وزننده مفاعله‌دن مصدردر بركسه‌ایله بیله جه قائم اولمق معناسنه‌در تقول قاومته قواما اذا قمت معه وقوام اسم اولور فی الاصل مصدر ثلاثیدر برایشك و برنسنه‌نك نظامی ومدار ثبات وعمادنه دینور كه اول ایش واول نسنه آنكله صورت وجود وثبات بولور واوی یایه ابدال قیام دخی دینور یقال هو قوام ذلك الامر وقیامه ای نظامه وعماده وملاكه القومة نومه وزننده بناء مره‌در بركره قالقوب طورمق معناسنه‌در ومنه مابین الركعتین قومة ای قیام واحد شارحك بیاننه كوره بوراده ركعتیندن مراد ركوع وسجوددر المقام مرام وزننده اسم مكاندر قیامده ایكی ایاغك طوردیغی یره دینور یقال لم ینفك عن مقامه ای موضع قدمیه واقامه معناسنه مصدر میمی اولور یقال لامقام لك به ای لا اقامة لك الاستقامة راست ومعتدل اولمق معناسنه‌در یقال استقام الامر اذا اعتدل مؤلف بونی تكرار ایلمشدر و برنسنه‌یه بها وقیمت تقدیر وتعیین ایلمك معناسنه‌در تقول استقمت السلعة اذا ثمنته بوراده تذكیر ضمیر مبیع یاخود شیء تصوریله‌در الاقامة همزه‌نك كسریله كه اصلی اقوام ایدی واوك حركه‌سی ماقبلنه نقل اولندقده كره واو الفه قلب اولنمغله التقاء ساكنین واقع اولدیغندن عند الخلیل الف ثانیه وعند الاخفش الف اولی حذف اولنوب محذوفه بدل آخرینه هاء زیاده قلندی استقامه كلمه‌سنده دخی بویله‌در و به اضافت حالنده هابی حذف اولنور والقامة حاله وزننده كه اسم مصدردر مصدر موقعنه منزلدر بریرده دائمی طورمق معناسنه‌در كه مقیم اولمق تعبیر اولنور یقال اقام بالمكان اقامة وقامة اذا دام به و برنسنه‌یی دائم وثابت ایلمك معناسنه‌در یقال اقام الشیء اذا ادامه و برآدمی یرندن ایاغه قالدرمق معناسنه‌در یقال اقام فلانا ضد اجلسه واكری نسنه‌یی طوغرلتمق معناسنه‌در یقال اقام درءه اذا ازال عوجه التقویم تفعیل وزننده بودخی اكری‌یی طوغرلتمق معناسنه‌در یقال قوم درءه اذا ازال عوجه وعدله مؤلف بونی تكرار ایلمشدر وتقویم برنسنه‌یه قیمت تعیین ایلمك معناسنه‌در تقول قومت السلعة اذا ثمنته المقامة میمك فتحیله مجلس معناسنه‌در یقال هذا مقامة فلان ای مجلسه وقوم وجماعت معناسنه‌در یقال فیه مقامة ای جماعة المقامة میمك ضمیله مقام كبی اقامه‌دن مصدردر اقامه معناسنه یقال لامقام ولامقامة له ای لا اقامة له وایكیسیده اسم مكان اولورلر یقال هذا مقام الحی ومقامتهم ای موضع اقامتهم القامة حاله وزننده والقیمة والقومة والقومیة قافلرك فتحیله والقومیة قافك ضمیله والقوام قافك فتحیله انسانك بوینه دینور قامه‌نك جمعی قامات وقیم كلور عنب وزننده یقال هو طویل القامة والقیمة والقومة والقومیة والقوام ای الشطاط وقامه قیودن صو چكمك بكره‌یه دینور جمیع اسباب وادواتیله جمعی قیم كلور عنب وزننده ونجد اولكه‌سنده برطاغك آدیدر القویم امیر وزننده والقوام شداد وزننده قامتی خوب وموزون آدمه دینور قویمك جمعی قوام در جبال كبی یقال هو قویم وقوام ای حسن القامة وقویم طوغری نسنه‌یه دینور یقال شیء قویم ای مستقیم القیمة قافك كسریله برنسنه‌نك دكرینه و بهاسنه دینور اصلی واودر زیرا بها متاعك مقامنه قائم اولور جمعی قیم كلور عنب وزننده وقیمه ثبات ودوام معناسنه‌در ومنه یقال ماله قیمة اذا لم یدم

علی شیٔ ماأقرمه طوغریلق معناسندن فعل تعجبدر و بوشاذدر زیرا تقویم ماده سندن مبنی درمزیددن ایسه
فعل تعجب منصرف اولمز قیاس اولان ماأشدّ تقویمه دیمکدر شارح دیرکه قویم لفظندن اعتبار ایله تجویز ایلدیلر
نته که ماأشدّه وماأفقره دیرلرکه اشتدّ وافتقر ماده لرندندر لکن شدید وفقیر لفظلرینه اعتبار ایلدیلر القوام
سحاب وزننده عدل معناسنه‌در وبرآدمك مدار معاشی اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال هو قوامه وهو ما یعاش به
القوام غراب وزننده برمرضدرکه قیون قسمنك ایاقلرینه عارض اولمغله اصلا یاتمیوب دائما ایاقده طورر القومیّة
قافك ضمیله بودخی قوام الامر معناسنه‌درکه برنسنه نك مدار وجود وثباتیدر القائمة طوار قسمنك بر ایاغنه
دینور جمعی قوائم در وکتابدن برورقه‌یه اطلاق اولنور وقائمة السیف قائم کبی قلجك قبضه سنه اطلاق اولنور
وعین قائمة شول کوزه اطلاق اولنورکه کورمسی زائل اولوب لکن حدقه سی صحیح وسالم اوله یقال عین قائمة اذا
کان قد ذهب بصرها والحدقة صحیحة القیوم والقیام قافلرك فتحی و یالرك تشدیدلریله بدأ وأوّل وحدوثدن
منزّه ومبرّا ازلیّ وقدیم اولان حضرت رب متعالك اسماء حسناسندندر وقرأ عمر رضی الله عنه الحیّ القیّام
وهولغة شارحك بیاننه کوره قیوم فیعول وقیام فیعال وزننده‌در اصللری قیووم وقیوام ایدی قال البیضاوی الدائم
القیام بتدبیر الخلق وحفظه وقال ابن الکمال القائم بذاته المقوّم لغیره القویمة جهینه وزننده برساعت زمانی‌یه
اطلاق اولنور یقال مضت قویمة من نهار ای ساعة القوائم هذیل قبیله سی یورده رنجه طاغلره اطلاق
اولنور القائم سلفده سرّ من رأی نام قصبه‌ده برعمارت آدیدر وقائم بامر الله عباسیه‌دن ابو جعفر عبد الله بن احمد
نام خلیفه‌نك لقبیدر مقامی حیاری وزننده یمامه‌ده برقریه در المقوم منبر وزننده صبان قولپنه دینورکه چفت
سورن اکا یاپشور المقوّم معظم وزننده قیس بن مکشوح المرادی قلجك آدیدر الاقتیام افتعال وزننده برون
کسمك معناسنه‌در یقال اقتام انفه اذا جدعه القهم فتحتینله طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه‌درکه کوکلی
ایستمز اولمقدر یقال قهم الرجل قهما من الباب الرابع اذا قلّ شهوته للطعام بوراده قلت عدمدن کنایه‌در الاقهام
همزه‌نك کسریله اغماض ومسامحه ایلمك معناسنه‌در یقال اقهم فی الشیٔ اذا اغمض و برنسنه‌دن ایکرنمك
معناسنه‌در یقال اقهم عنه اذا کرهه وطعامه اشتهاسز اولمق معناسنه‌در یقال اقهم عن الطعام اذا لم یشته
وطعامه مشتهی اولمق معناسنه‌در یقال اقهم الی الطعام اذا اشتهاه و بو رغب ماده سی کبیدرکه عن والی ایله
صله لندقده مقابل معنایه دال اولور وهو آیاز اولمق معناسنه‌در یقال اقهمت السماء اذا انقشع الغیم عنها فهم
فهم وزننده ابن جابردرکه همدان قبیله سندن بربطن پدریدر وعربده بوندن ماعدا فهم ایله مسما بطن بوقدر
ماعداسی فابله‌در وقهم بن هلال بن النهاس ونهاس بن قهم محدثلردر القهطم زبرج وزننده فرومایه اوله رق
شماطه‌جی چاغرغان آدمه دینورکه شلتاق تعبیر اولنور یقال رجل قهطم ای لئیم ذو الصخب و بررجل علمیدر
القهقم اردب وزننده الله کبرن نسنه‌نی کرداب کبی یوداراولان آدمه دینور یقال رجل قهقم ای الذی یبتلع کل
شیٔ فصـــــل الکاف الکتم کافك وتانك سکونیله والکتمان کافك کسریله برسوزی وخبری کیزلمك
وصقلمق معناسنه‌در یقال کتم الحدیث کتما وکتمانا من الباب الاول اذا ستره واخفاه وایکی مفعوله تعدیه ایدر
یقال کتمه ایاه اذا ستره التکتیم تفعیل وزننده کتم معناسنه‌در یقال کتمه بمعنی کتمه الاکتتام افتعال وزننده کتم
معناسنه‌در یقال اکتتمه بمعنی کتمه وصرارمق معناسنه‌در یقال اکتتم الشیٔ اذا اصفرّ المکاتمة مفاعله وزننده کتم
معناسنه‌در یقال کاتمه بمعنی کتمه الکتمة کافك کسریله اسمدر خبری صاقلمغه دینور الکتوم صبور وزننده والکتمة
همزه وزننده سرّی پك کتم ایدن آدمه دینور و کتوم شول ناقه‌یه اطلاق اولنورکه کبه اولمسیکن قویرغنی قالدرمغله
کبه لکنی بیلدرمز اوله جمعی کتم در کتب وزننده وشول یایه دینورکه اغاجنده اصلا چتلاق اثری اولمیوب درست اوله
الکاتم اسم فاعلدر کتم ایدیجی معناسنه‌در ومکتوم معناسنه استعمال اولنورکه مبالغة کاتم ایله وصفلنور یقال سرّ
کاتم ای مکتوم ودیکجی‌یه دینور خارز معناسنه المکتام محراب وزننده بودخی کبه لکنی بیلدرمین کبه ناقه‌یه دینور الکتوم
قعود وزننده کبه ناقه قویرغنی قالدرمغله کبه لکنی بیلدرمز اولمق معناسنه‌در یقال کتمت الناقة کتوما من الباب
الاول اذا کانت کتوما ویای کتوم اولمق معناسنه‌در یقال کتمت القوس اذا صارت کتوما وکتام وکتوم کتاب
وزننده طلومك دیکیشی صیق ومحکم اولمغله اصلا ایچنده‌کی صرزمز اولمق معناسنه‌در یقال کتم السقاء کتاما وکتوما
اذا امسك اللبن والشراب الکتیم امیر وزننده والکاتم والکاتمة بونلرده اغاجنده چتلاق اولمیوب درست اولان
یایه وصف اولور کتوم کبی یقال قوس کتیم وکتوم وکاتم وکاتمة اذا کانت لاصدع فی نبعها وکتیم صیق
ومحکم طلوم دیکشنه دینورکه اصلا برنسنه صزوب چقمیه یقال خرز السقاء کتیم ای لاینضح و بوکورمز اولان

ارکك دوه‌یه اطلاق اولنور یقال جمل کتیم ای لایرغو الاکتم احمر وزننده قارنی بیوك علی قول پك طوق
آدمه دینور یقال رجل اکتم ای عظیم البطن او شبعان الکتم فتحتینله والکتمان کافك ضمیله برنبات آدیدرکه
قنه‌یه قاتلوب آنکله صاچ وصقال خضاب اولنور برمدت رنکی ثابت اولوب قالور کوکك مطبوخیله مرکب کبی
یاز و یاز یلور بو نبات وسمه اوله جقدرکه چوپت اوتیدر مکتوم وکتیم امیر وزننده و کتیمه جهینه وزننده
اسامیدندر ومکتوم غنی بن اعصر قبیله سنه مخصوص برآیغرك آدیدر وعبد الله یاخود عمرو بن قیس بن امّ مکتوم
المؤذن الاعمی صحابیدر المکتومة برنوع دهن اسمیدرکه ایچنه زعفران یاخود کتم دیدکلری نبات مذکوری
مزجله ترتیب ایدرلر قرمزی اولور ومکتومه زمزم قیوسنك اسمیدر کتمی حبلی وزننده برطاغك آدیدر کتمه
غرفه وزننده برموضعدر تکتم مضارع مؤنث مجهول بنیه سیله برخاتون اسمیدر وزمزم قیوسنك اسمیدر جرهم
وقعه سندنصکره مکتوم قالمشیدی الکتمة تمره وزننده کلمه معناسنه‌در یقال ما راجعته کتمة ای کلمة کتم صرد
وزننده بربلده آدیدر الکثم کافك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله خیار مقوله سی سردجه نسنه‌یی اغرده‌ اصروب
قوپرمق معناسنه‌در یقال کثم الخیار ونحوه کثما من الباب الاول اذا ادخله فی فیه فکسره و ترکش مقوله سی نسنه‌یی
سوکوب بوزمق معناسنه‌در یقال کثم الکنانة اذا نکثها وایز سورمك معناسنه‌در یقال کثم الاثر اذا اقتصه و برآدمی
برنسنه‌دن صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در یقال کثمه عن الامر اذا صرفه و برکدرمك معناسنه‌در یقال کثم الشیٔ
اذا جمعه و برنسنه‌یه پك یقین وارمق معناسنه‌در یقال کثمه کثما من الباب الرابع اذا دنا منه واو یالنوب کیجکمك معناسنه‌در
یقال کثم الرجل اذا ابطأ الاکثام همزه‌نك کسریله پك یقلشمق معناسنه‌در یقال اکثمك الصید ای قاربك وطولدرمق
معناسنه‌در یقال اکثم القربة اذا ملأها و کیرلنوب صقلنمق معناسنه‌در یقال اکثم فی بیته اذا توارى الاکثم احمر وزننده
قارنی ککبش آدمه و پك طوق آدمه دینور نته‌که تا ایله اکتم دخی بو معنایه‌در یقال رجل اکثم ای الواسع البطن
والشبعان وطریق واسعه دینور وایری و یومری فرجه دینور واکثم بن الجون صحابیدر واکثم بن صیفی حکام
عربدندر و یحیی بن اکثم القاضی العلامه معروف ذاتدر مأمون خلیفه متعه‌یی اباحه ایتمشیکن منع وصرف ایدن
ذاتدر رحمه الله تعالی التکثم تفعل وزننده توقف معناسنه‌در یقال تکثم الرجل اذا توقف ومتحیر اولمق معناسنه‌در
یقال تکثم الرجل اذا تحیر واکیلوب بوکلمك معناسنه‌در یقال تکثم اذا انثنی و برنسنه‌یه پرده‌لنوب کیزلنمك معناسنه‌در
یقال تکثم الرجل اذا توارى الانکثام انفعال وزننده محزون اولمق معناسنه‌در یقال انکثم الرجل اذا حزن المکاثمة
مفاعله وزننده برنسنه‌یه یقلشمق معناسنه‌در یقال کاثمه اذا قاربه و مخالطه معناسنه‌در یقال کاثمه اذا خالطه
الکثمة فتحاتله مشرو بدن قالمش خاتونه دینور یقال امرأة کثمة ای الریا من شراب وغیره وایری منارة دینور الکاثمة
بودخی ایری منارة دینور یقال کماة کاثمة وکثمة ای غلیظة الکثم فتحتینله شکار صیادك تو اکنه کلمکه دینور
یقال رماه عن کثم ای عن کثب الکثحمة حای مهمله ایله قنفذه وزننده قوری اولنلق اوفندیسنه دینور
یقال کثحمة من درین ای حطام من یبس وقصه وطوب قبورجق صقاله دینور الکثحم قنفذ وزننده
صقالی قصه وطوب وقبورجق اولان آدمه دینور یقال رجل کثحم اللحیة ولحیة کثحمة وهی التی کثفت
وقصرت وجعدت الکثعم جعفر وزننده فرجی ایری و یومری اولان عورته دینور وقبلانه یاخود پارس دیدکلری
جانوره دینور الکثعمة شحمه وزننده اهل یمن لغتنده کوزه دینور عین معناسنه‌در شارح دیرکه صواب اولان
عنب اولمقدرکه اوزمدر الکیخم خای معجمه ایله حیدر وزننده اولو وعظیم معناسنه‌در و بونکله ملك
وسلطنت وصفلنور یقال ملك وسلطان کیخم ای عظیم الکخم کافك فتحی وخانك سکونیله برآدمی اوته قاقوب
یرندن آیرمق معناسنه‌در یقال کخمه کخما من الباب الثالث اذا دفعه عن موضعه الکدم هدم وزننده
اغز او جیله قاوره‌یوب اصرمق علی قول بر دمور نسنه ایله دورتوب برملك معناسنه‌در یقال کدمه کدما من الباب الاول
والثانی اذا عضه بادنی فمه او اثر فیه بحدیدة وآوی سوروب کتمك معناسنه‌در یقال کدم الصید اذا طرده الکدمة
تمره وزننده برمه ونشانه دینور یقال فی بدنه کدمة ای وسم واثر و بدنده یاره وچبان مقوله سی صغالدقدنصکره
قلان باشه‌یه دینور الکدمة فتحاتله حرکت معناسنه‌در یقال مابه کدمة ای حرکة الکدمة فرحه وزننده
ایری جثه‌لو دیشی قیونه دینور یقال نعجة کدمة ای غلیظة الکدمة دجنه وزننده شدید وغلیظ الجثه آدمه دینور
جاموس کبی الکدام غراب وزننده اوتلمش چایرکوکنه دینور یرده قیریلوب اورسلنوب قالمغله یغموری کوردکده
یشروب ظهوره بشلیه واختیار آدمه دینور و بعنده برموضع آدیدر کدام شدّاد وزننده ابن بجیلة المازنی درکه
فرسان عربدندر کدام کتاب وزننده کدیم زبیر وزننده مکدم معظم وزننده اسامی رجالدندر المکدم

مقعد وزننده مطلب معناسنه مستعملدر نته كه كدم طلب معناسنه مستعملدر يقال كده في غير مكدم
اى طلب في غير مطلب يعنى اولميه جق نسنه طلب ايلدى و بومثل سائردر الكدم صرد وزننده برجنس
جكركه در كه سياه و باشلرى بشل اولور المكدم معظم وزننده اصرلمغله كودهسى بره لنمش انسان وحيوانه دينور
يقال حار مكدم اى معضض الاكدام همزهنك كسريله طوتساق كركى كبى محكم بنده چكلمك معناسنهدر
يقال اكدم الاسير على المجهول اذا استوثق منه المكادمة مفاعله وزننده بردابه يردن اوتى تمامه اولميوب بعض يرنى
قوپروب ديشلمك معناسنهدر كه كيروسنى برهليوب براقور يقال الدابة تكادم الحشيش اذا لم تستمكن منه الكدامة
ثمامه وزننده اكل اولنمش نسنهنك بقيهسنه دينور كه مراد ديشلند كدنصكره فلان بقيهدر يقال بقيت منه كدامة
وهى بقية الشىء المأكول الكرم فتحتينله نفاست وعزت وشرف معناسنهدر كه لؤم وخساست مقابليدر
يقال به كرم اى ضد لؤم مؤلف بصائرده ديديكه كرم ايله حضرت بارى عزشانه صفتلند قده احسان وانعام
ولطفى مراد اولور وانسان وصفلنسهاندن ظاهر اولان اخلاق حميده وافعال پسنديده مراد اولور واثرى
ظهور ايلمدكجه كريم اطلاق اولنمز پس كرم اصول جهتندن اولميوب ذاتى ونفسى اولور و بعضلر ديديكه كرم حريته
مماثلدر لكن حريت محاسن صغيره وكبيره به اطلاق اولنور وكرم همان محاسن كبيره يه مخصوصدر تجهيز غزاة
ضمننده انفاق مال كبى و بيكسلره دستگير اولمق وضعفايه ترتب ايدن ديت وتكاليفى تحمل ايلمك كبى واشبو
ان اكرمكم عند الله اتقاكم آيت كريمهسنده كمال ورع وتقوى ايله متصف اولنه اكرم اطلاق اولنديغنك وجهى بودركه
كرم افعال محمودهدن عبارت اولوب وافعال محمودهنك انفس واعزى كنديسيله اشرف وجوه قصد اولنان
فعل اولوب واشرف وجوه كنديسيله وجه ورضاى الهى قصد اولنان وجه اولمغله بركمسه محاسن
افعاليله وجه ورضاى الهى بى قاصد وطالب اولسه اول كمسه وكماله متصف اولسه لاجرم اتقى واكرم اولور
وكاه اولور كه كرم ايله اشياى سائرهده وصفلنور انتهى الكرامة سلامه وزننده والكرم كذلك
فتحتينله والكرمة فتحاتله بركسه كرم صفتيله متصف اولمق معناسنهدر يقال كرم الرجل كرامة وكرما وكرمة
من الباب الخامس اذا كان كريما الكريم امير وزننده والكريمة هابله والكرمة فرحه وزننده والمكرم
والمكرمة ميملرك ضمى وراءك فتحيله والكرام غراب وزننده والكرام والكرامة رمان ورمانه وزنلرنده
صفتلردر كرم ايله متصف آدمه دينور وكريمك جمعى كرماء وكرام كلور كافك كسريله وكرائم كلور غير قياس اوزره
ورمان وزننده كرامك جمعى كراون كلور شارحك بيانته كوره كريمه لفظنده هاء مبالغه ايچوندر انتهى وكرم
لفظى كه مصدردر مبالغة وصف اولور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساوى اولور يقال رجل وامرأة كرم ورجال
ونساء كرم اى كريم وتقول العرب كرما اى ادام الله كرمالك و بوجدا وسقيا ماده لرى كبى فعلى مهجورا مضمردر
وكرم ارض طيبه يه وصف اولور يقال ارض كرم اى كريمة طيبة و يقال ارض وارضان وارضون كرم زيرا وجه
مذكور اوزره وصف بالمصدردر وتقول العرب افعل كذا وكرامة لك بالفتح وكرما وكرمة وكرمى وكرمة عين وكرمانا
بضم الكافات ولا يظهرون له فعلا يعنى اكرمك كرامة وكراما د يمزلر مصدر ايله فعلدن استغنا ايدرلر افعل كذا
حرمة وكرامة تقديرندهدر يعنى بن بوايشى محضا سكا حرمة واكراما ايدرم ديمكدر نته كه افعل كذا حبا وكرامة لك
دخى ديرلر ونعم عين ونعمة عين ونعامى عين دخى ديرلر كه سنك كوزلرك آيدين يعنى ممنون ومنبسط اوله جغنك ايچون
ايدرم ديمكدر ولا افعل ذلك لا حبا ولا كرامة ولا كراما دخى ديرلر پس افعل كذا تركيبى متكلم مستقبل اولوب فعل
محذوف اكرمك اولور المكرمان ميمك وراءك فتحيله خلق ومشربى واسع متحمل وكريم ورؤف آدمه اطلاق
اولنور يقال يا مكرمان لكريم الواسع الخلق و يقال رجل مكرمان المكارمة مفاعله وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر كرم بابنده ياشمق معناسنهدر يقال كارمه فكرمه كنصره اى عارضه فى الكرم فغلبه الاكرام
همزهنك كسريله والتكريم تفعيل وزننده حرمت وتعظيم ايلمك معناسنهدر يقال اكرمه وكرمه اذا عظمه
ونزهه واكرام اولاد كرام صاحبى اولمق معناسنهدر يقال اكرم الرجل اذا اتى باولاد كرام وتكريم السحاب
بلودك چوق يغمورلو اولمق معناسندن عبارتدر يقال كرم السحاب و يقال كرم السحاب على المجهول
اذا غزر ماؤه الكريم امير وزننده كرملو آدمه دينور كه ذكر اولنور وعفو وسمحى غالب آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل كريم اى صفوح وكريم لفظنك تثنيهسنده كريمان دينور عرف شرعده حج وجهاده اطلاق اولنور
ومنه الحديث خير الناس مؤمن بين كريمين اى بين الحج والجهاد او معناه بين فرسين يغزو عليهما او بعيرين
يستقى عليهما وابوان كريمان مؤمنان شارح ديركه كرچه مؤمنان كريمان لفظنى تفسيردر لكن سياقك مقتضاسى

او بين ابوين مؤمنين اولمقدر زيرا نهايهده بين ابوين مؤمنين او بين اب مؤمن وابن مؤمن عبارتيله مرسومدر
انتهى وشول كريم كه اشبو واعتدنا لها رزقا كريما آيت كريمهسندهواقعدر كثير معناسنهدر زيرا رزق كثير
قليلدن اشرفدر وقل لهما قولا كريما آيتنده واقع كريم سهل وملايم معناسنهدر زيرا قول ملايم قول
غليظدن اشرفدر المكرام منعام وزننده پك چوق كرم ايدن آدمه دينور يقال رجل مكرام اى مكرم للناس
الكرامة سلامه وزننده كرم معناسنهدر كه ذكر اولندى وعزيزلك معناسنهدر تقول له على كرامة اى عزازة
وكرامه كوپ ودستى قپاغنه دينور ومنه حبا وكرامة نته كه حب مادهسنده بيان اولندى وكرامه شيخ امام بخارى
اولان محمد بن عثمانك جدى اسميدر وكرامة بن ثابت الانصارى صحبتنده اختلاف اولندى وكرامه بلود پك چوق
يغمورلو اولمق معناسنهدر يقال كرم السحاب كرامة من الباب الخامس اذا كثر ماؤه وتارلا كوبره لنمكله اكينى
نشو ونما الوبركتلو اولمق معناسنهدر يقال كرمت ارضه اذا دملها فزكى زرعها الاستكرام كريم نسنهيى
طلب ايلمك ياخود برنسنهيى كريم بولمق معناسنهدر يقال استكرم الشىء اذا طلبه كريما او وجده كريما التكرم
تفعل وزننده والتكارم تفاعل وزننده ناسزا نسنهدن صاقنوب پرهيز ايلمك معناسنهدر يقال تكرم عنه وتكارم
عنه اذا تنزه كويا كه شين ونقيصهيى موجب حالاتدن احتراز وتباعد ايله نفسنه اكرام ايدوب مكرم اولدى المكرم
والمكرمة ميملرك فتحى وراءك ضميله والاكرومة اضحوكه وزننده اسملردر فعل كرم معناسنهدر عوندن معونه
وعجبدن اعجوبه اسم اولدقلرى كبى شارحك بيانته كوره اولكيلرك جمعى مكارم واكرومهنك اكاريمدر ومنه يقال
ن اجل المكارم اجتناب المحارم ومكرمه طبراغى بايتومنبت اولان ارضه وصف اولور يقال ارض مكرمة اى كريمة
الكرم كافك فتحى وراءك سكونيله باش اوزمه دينور عنب معناسنه وفى الحديث لا تسموا العنب الكرم فانما الكرم
الرجل المسلم معلوم اوله كه اوزمه كرم اطلاقى شيرهسندن اتخاذ اولنان خمر كرم وسخاخصلتنه محرك وسائق
اولديغنه مبنى در فى الاصل وصف اولهرق كرم اطلاق اولنمشيدى فتحتينله بعده تخفيفا رانى اسكان قلندى
قالديكه كرم حقيقى حضرت كريم وهاب جل شانه صفتيدر بعده مؤمن ومسلم صفتيدر وجه مذكور اوزره
مبالغة موصوف مقامنه قائم اولدى پس نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك عنبه كرم تسميهسندن نهى
بيلمرى حقيقته محمول اولميوب بلكه وجه آتى يه رمز واشارتدر يعنى كرم مادهسندن مشتق ومأخوذ اولان اسم ايله
اسمى اشبو نوع عنب اسم مزبور ايله تسميهيه لايق دكلدر بلكه اكا مسلم ومتقى ومؤمن قسمى احق واولادر
خصوصا حضرت بارى عزشانه اسميله مشاركته غيرت وعصبيت مقتضاسى بروجهله تأهيل ايلمك روا دكلدر
لاسيما آندن منهى اولان خمر اتخاذ اولنور اولمغله اسم مرقومه بردرلو مناسب دكلدر بلكه جفنه وحبله وزرجون كبى
اسملر ايله تسميه ايلمك مناسبدر پس كرم مادهسندن مأخوذ اسم انجق مسلم ومؤمنه لايقدر وانما الكرم الرجل
المسلم قول شريفى فانما المستحق للاسم المشتق من الكرم المسلم سبكندهدر خلاصهسى اطلاقى نهى
اولميوب استحقاقى نهى اولور شارح ديركه بو مادهلرده عندن مراد اوزمك اصمهسيدر كه تكاك تعبير اولنور وحالا
السنه نامسده كرم اوزم باغنده مستعملدر وكرم قلادهيه دينور يقال جاءت وفى عنقها كرم اى قلادة ومولوزدن
وطاشلردن پاكيزه اولان ارضه اطلاق اولنور وبوغمق تعبير اولنان كردانلقدن برنوعك اسميدر بعضلر ديديكه
بنات كرم بركونه نسوان پيرايهسيدر كه جاهليتده اتخاذ واستعمال ايدرلر ايدى جمعى كروم كلور كرم فتحتينله
برموضع آديدر كرمى سكرى وزننده تكريت قضاسنده برقريه آديدر كرمان كافك فتحيله و بعضا
كافى مكسور اولور ياخود كافك كسرى لحندر ايرانده فارس ايله سجستان بيننده براقليم عرفى آديدر وغزنه ايله
مكران قربنده بربلده آديدر وكرمانى بن عمرو كه كافك كسريله در محدثدر الكرمة ثمره وزننده برموضع آديدر
وطبس قضاسنده برقريه آديدر وكرمه شول جوز طرزنده دكرميجه كبكه دينور كه قالجه باشنده او بلغك نهايتنده
اولور كرمه غرفه وزننده يمامهده برناحيه آديدر الكريمة سفينه وزننده آدمك برونه اطلاق اولنور
يقال كريمتك اى انفك ومطلقا شريف اولان عضوه اطلاق اولنور اذن وعين ويد كبى الكريمتان تثنيه
بنيهسيله انسانك ايكى كوزنه اطلاق اولنور كرم جبل وزننده كرام كتاب وزننده كريم عزيز
وزننده كريمه سفينه وزننده كريم زبير وزننده مكرم معظم وزننده مكرم مجمل وزننده اسامى ناسدندر
كرام شداد وزننده بودخى اساميدندر محمد بن كرام كه كراميه طائفهسنك رئيس ومقتداسيدر وآنلر مشبهه
طائفهسيدر كه خداى متعال جوهردر عرش اوزره مماس ومستقردر ديرلر تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا التكرمة تاءك
وراءك فتحى وكسريله تكريم معناسنهدر كه تفعيلدن مصدر ثانيدر شارحك بيانته كوره بو شواذدندر زيرا تفعله وزنى معتله

مخصوص صدر و مصاحده تکریمدن اسم اولمق اوزره مرسومدر و تکرمه اسم اولور یصدغه دینور وساده معناسنه کرمینه
صرد یه وزننده برقریه آدیدر کرمینیه فتحیله و یانک تشدیدیله و تخفیفیله یاخود کرمینه بخارا ایالتنده بر بلده آدیدر
الکرتیم تای فوقیه ایله قندیل وزننده بالتهیه دینور یقال کسره بالکرتیم ای بالفأس الکرتوم عصفور وزننده
دوز و یالجین طاشه دینور واطرافندن یوکسک اولان اوزون اوزادی ارضه دینور و بنو عذریه مخصوص بر حرّه
آدیدر کرثمه کافک وثای مثلثه نک فتحیله ابن جابر بن هراب در که بنی سامة بن لؤی نسبی رجالندندر الکردم
جعفر وزننده بودور آدمه دینور و بهادره دینور یقال هو کردم ای شجاع وکردم بن سفیان وکردم بن ابی السنابل
یاخود کردم بن ابی السائب در وکردم بن قیس صحابه لردر وکردم بن شعبه درید بن الصمه نک قاتلیدر الکردوم
عصفور وزننده بودخی بودوره دینور الکردمة دحرجه وزننده بودور آدمک سکرتمسی کبی سکرتمک علی قول
بریان اوزره ینکج کبی سکرتمک معناسنه در یقال کردم الرجل اذا عدا عدو القصیر او علی جنب واحد وعسکری
پارایه کنوروب یصامق معناسنه در یقال کردم القوم اذا جهم وعاهم التکردم تدحرج وزننده برنسنه دن
خوفله سکردوب کتمک معناسنه در یقال تکردم الرجل اذا عدا فزعا الکرزم زای معجمه ایله جعفر وزننده بالتهیه
دینور وقصه بورنلی آدمه دینور یقال رجل کرزم ای قصیر الانف و بر رجل آدیدر الکرزیم قندیل وزننده
بودخی بالتهیه دینور و بلیهٔ شدیده یه دینور جمعی کرازیم در الکرزم قنفذ وزننده کثیر الاکل کمسنه یه دینور یقال
رجل کرزم ای الکثیر الاکل الکرزمة دحرجه وزننده اویله وقتی طعام یمک معناسنه در یقال کرزم الرجل
اذا اکل نصف النهار وکرزمه بر رجل آدیدر الکرسمة دحرجه وزننده باشی یره اکوب ساکت واپسم طورمق
معناسنه در یقال کرسم الرجل اذا ازم واطرق الکرشمة کافک وشین معجمه نک فتحیله یوزه دینور وجه معناسنه
الکرشوم عصفور وزننده چرکین یوزلو آدمه دینور یقال رجل کرشوم ای قبیح الوجه الکرصمة صاد
مهمله ایله دحرجه وزننده جنکده دشمنه مقابل اولوب حمله ایلمک معناسنه در یقال کرصم فلان اذا واجه
القتال وحمل علی العدو الکرکم هدهد وزننده زعفرانه دینور وساقره دینور واصپور دیدکلری نباته دینور
انلردن بر قطعه یه کرکمه دینور ها ایله الکرکمان عنفوان وزننده رزق وروزی معناسنه در یقال اکل کرکمانه
ای رزقه الکزم زای معجمه ایله عزم وزننده ایچلی نسنه یی اوک دیشلر ایله قیروب یمک ایچون یحیی جغرمق
معناسنه در یقال کزم الشیء بمقدم فیه کزما من الباب الاول اذا کسره واستخرج ما فیه لیأکله الکزم کتف
وزننده قورقق آدمه دینور که هرنسنه دن هیتلنوب خوف ایدر یقال رجل کزم ای هیبان الکزم صرد
وزننده نغر دیدکلری قوش اسمیدر که بلبل قوشیدر الکزم فتحتینله بخل وخست معناسنه در یقال به کزم ای بخل
وشدت اکل معناسنه در و بورون قصه لغنه کذلک پرمقلرک قصه لغنه دینور وآنک دودقلری قالین اوله رق قصه
اولمغه دینور ظاهرا بونلر مصدردر الاکزم احمر وزننده وصف مذکور اوزره اولان آته و برونه دینور مؤنثنده
کزماء دینور یقال فرس وانف اکزم وید کزماء ای قصیر واکزم بخیله دینور یقال هو اکزم البنان ای بخیل
الیکزوم صبور وزننده قوجه لقدن دیشلری دوکلمش ناقه یه دینور الاکزام همزه نک کسریله انقباض
معناسنه در یقال اکزم الرجل اذا انقبض وطعامی بیقمق درجه سنده چوغه کتمک معناسنه در یقال اکزم
عن الطعام اذا اکثر حتی لا یشتهی التکزیم تفعیل وزننده ایاغک پرمقلری طباندن طرفه اکیلوب قیورق اولمق
معناسنه در یقال فی رجله تکزیم ای تقفع التکزم تفعل وزننده فاکهه یی قبوغیله یمک معناسنه در یقال
تکزم الفاکهة اذا اکلها من غیر ان یقشرها الکزمة تمره وزننده بدنده صیق ودیرنکلی اولان یاغه دینور
یقال شحمة کزمة ای مکتنزة الکسعوم زنبور وزننده حمیر لغتنده حماره دینور میمی زائده در الکسم
کسب وزننده ومرادفیدر که امک چکوب قزانج ایلمک معناسنه در یقال کسم الرجل لعیاله کسما من الباب الثانی
اذا کسب وجنکی قزشدرمق معناسنه در یقال کسم الحرب اذا اوقدها و برنسنه یی ال ایله خرده خرده
اوفاتمق معناسنه در یقال کسم الشیء اذا فتته وکسم چوق قوری اوتلغه دینور و بر موضع آدیدر الکیسوم
طیفور وزننده والیکسوم یعفور وزننده والاکسوم اسلوب وزننده تاب وطراوتلی یاخود چاری چپنی چوق
وصیق باغچه یه و مرغزاره دینور یقال روضة کیسوم و یکسوم واکسوم ای ندیة او متراکم النبت واکسومک جمعی
اکاسیم کلور ابو یکسوم یعفور وزننده قرآن مبینده مذکور اولان فیلک صاحبیدر یعنی ابرهه نک هدم کعبه
قصدیله جلب واستصحاب ایلدیکی فیلک صاحبی اولان کمسه در کیسم حیدر وزننده عربدن بر بطن
ربدرید وخلقنه کیاسم دیرلر حالا منقرضلردر الکسوم صبور وزننده هر امورده ایشلک وکارکذار آدمه دینور که

مصلحت اری تعبیر اولنور یقال رجل کسوم ای ماض فی الامور کشاجم شین معجمه وجیمله علابط وزننده بر رجل
اسمیدر شارح دیر که بو بر شاعرک لقبیدر وهر حرفی بر صنعته دالدر کاف کتابت وشین شعر والف ادب وجیم
نجوم ومیم موسیقی یه دالدر مزبور اشبو صنایعی جامع اولدیغندن کشاجم ایله ملقب اولدی وهر کیمده صنایع
مزبوره مجتمع ایسه اکا اطلاق اولنور الکشم کافک فتحی وشینک سکونیله پارس دیدکلری جانوره دینور
فهد معناسنه وکشم مصدر اولور بورنی دیبندن کسمک معناسنه یقال کشم انفه کشما من الباب الاول اذا قطعه
باستیصال الاکشم بودخی پارسه دینور وخلقتی ناقص اولان آدمه دینور کذلک حسبنده نقصان اولان آدمه
دینور الکشم فتحتینله برکسه نک خلقی کذلک حسبی نقصان اولمق معناسنه در یقال کشم الرجل کشما
من الباب الرابع اذا کان فی خلقه نقصان وکذا فی الحسب الکاشم صاحب وزننده انجدان ذومی اسمیدر که
خروس کوزی تعبیر اولنان نباتدر الکصوم صاد مهمله ایله قعود وزننده برنسنه دن ارقه ویروب کیرو دونمک
یاخود مقصده وارمیوب همان کلدیکی یردن دونوب کیرو کلمک معناسنه در یقال کصم الرجل کصوما من الباب
الاول اذا ولی وادبر او رجع من حیث جاء ولم یتم الی مقصده الکصم خصم وزننده عنف وشدتله بر آدمی اوته
قاقق معناسنه در یقال کصم فلانا کصما اذا دفعه بشدة الکظم کافک فتحی وظای معجمه نک سکونیله
اویکه یی اظهار ایلمیوب هضم ایلمک معناسنه در یقال کظم الغیظ کظما من الباب الثانی اذا رده وحبسه
وقاپو یی قپامق معناسنه در یقال کظم الباب اذا اغلقه ونهر وخرق و باجه مقوله سنی سد ایلمک معناسنه در
یقال کظم النهر والخوخة اذا سدهما الکظوم قعود وزننده دوه کویش کتورمکدن فارغ اولمق معناسنه در
یقال کظم البعیر کظوما اذا امسک عن الجرة و برکسه خموش واپسم اولمق معناسنه در یقال کظم الرجل علی المجهول
اذا سکت الکظیم امیر وزننده والمکظوم غمکین آدمه دینور یقال رجل کظیم ومکظوم ای مکروب الکظم
فتحتینله بوغزه دینور علی قول اغزه یاخود بوغزلغه دینور که صولوغک مخرجیدر یقال اخذ بکظمه وهو الحلق
او الفم او مخرج النفس شارح دیر که خلیل وسائرک قوللری اوزره کظم ظانک سکونیله مخرج نفسه دینور ظانک
حرکه سی همان بر شعرده واقعدر سائر معانی بوندن اخذ وتصویغ اولنمشدر الکظم رکع وزننده ساکت واپسم
آدملره دینور کاظمک جمعیدر یقال قوم کظم ای ساکتون الکظامة کتابه وزننده درهنک اغزنه دینور ونسوانک
مثانه سنه دینور وشول قیویه دینور که یانده اولان قیویه اندن لغم وکاریز ایله صو کچر اوله وترازو باشنک حلقه سنه
دینور که کفه لرک ایپلری اکا بند اولنور و یایک اوست کوشه سی اوجنه بغلنان تسمه یه دینور که طونج تعبیر اولنور
وترازونک باشنده اولان مسماره یاخود ذکر اولنان حلقه سنه دینور ودوه نک بورننه بغلدقلری ایپه دینور وشول
سکیره دینور که اوق بلکنه یاخود بلک کچه جک انجه برینه صاریلور الکظیمة سفینه وزننده بودخی بر برینه
زیر زمیندن لغم وکاریز کچن قیویه دینور وصوطلومنه دینور الکظام کتاب وزننده برنسنه نک اغزی باغنه دینور
ومنه یقال اخذ بکظام الامر ای بالثقة کاظمه بر موضع آدیدر الکعم کافک فتحی وعینک سکونیله دوه اصرمسون
یاخود نسنه یمسون دیو اغزنی بغلمق معناسنه در یقال کعم البعیر کعما من الباب الثالث اذا شد فاه لئلا یعض
او یأکل وکعم وکعوم قعود وزننده او پمک معناسنه در یاخود کمال شوق وشرهندن دودقلری اغزنه الهرق
او پمک معناسنه در یقال کعم المرأة کعما وکعوما اذا قبلها او التقم فاها فی القبلة المکعوم والکعیم اصرمسون
یاخود نسنه یمسون دیو اغزی بغلنمش دوه یه دینور الکعام کتاب وزننده دوه نک اغزنی بغلدقلری باغه دینور
المکاعمة مفاعله وزننده بودخی او پمک یاخود دودقلرنی اغزنه الهرق او پمک معناسنه در یقال کاعم المرأة
اذا قبلها والتقم فاها فی القبلة ومحبوبه ایله بر لباس ایچره صارمشوب یاتمق معناسنه در یقال کاعم المرأة اذا ضاجعها
فی ثوب واحد بو ماده نه رعنا شیوه ومعانی یی مشتملدر الکعم کافک کسریله سلاحک وسائر نسنه نک قابنه
وغلافنه دینور جمعی کعام در کافک کسریله وکعوم در کافک ضمیله وکعوم الطریق یوللرک اغزلرینه اطلاق
اولنور کیعوم طیفور وزننده بر رجل آدیدر الکعسم جعفر وزننده بیابان اشکنه دینور الکعسوم عصفور
وزننده حمار اهلی یه دینور ایکیسی بکده جمعلری کعاسم وکعاسیم کلور الکعسمة دحرجه وزننده برنسنه دن
ارقه چوروب قاچمق معناسنه در یقال کعسم الرجل اذا ولی هاربا الکلام سحاب وزننده سوزه دینور
قول معناسنه مفید اولسون غیر مفید اولسون علی قول بنفسه مکتفی اولان سوزه دینور که اسنادی متضمن تام
ومفید اولان سوزدن عبارتدر پس قولدن اخص اولور یقال اتی بکلام طیب وهو القول او ما کان مکتفیا بنفسه
مترجم دیر که مصباحده مرسومدر که کلام فی الحقیقه نفس متکلمده قائم معنادر اکا عبارتله دلالت واشارتله

تنبيه اولنور نته كه اشبو * ان الكلام لفى الفؤاد وانما * جعل اللسان على الفؤاد دليلا * بيتنده مصرع حذر وذكرى
آنى كلم ماده سندن مشتقدر كه جرح وتأثير معناسنه در نته كه جامى او ثل شرح كافيه ده بسط ايلمشدر الكلام
غراب وزننده طپراغى قالين يره دينور وطبرستان قضاسنده بر قريه آديدر الكلمة كافك فتحى ولامك كسريله
لفظهٔ واحده يه دينور كرك اسم وكرك فعل وحرف اولسون يقال نطق بكلمة فصيحة اى بلفظة وكلمه قصيده يه
اطلاق اولنور كلمه نك جمعى كلم درهاسز الكلمة كافك كسريله بودخى لفظهٔ واحده معناسنه در جمعى كلم در
كسره وكسر كبى الكلمة ثمره وزننده بودخى كلمه معناسنه در جمعى كلمات كلور پس اوچ لغت اولمشدر
الكلمة الباقية يعنى اشبو وجعلها كلمة باقية آيت كريمه سنده واقع كلمهٔ باقيه دن مراد كلمهٔ توحيددر حضرت
بارى عز شانه آنى حضرت ابراهيمك اعقابنده ابقا ايلمشدر كلمة الله عيسى على نبينا وعليه السلام در كنديلريله
وكلاملريله انتفاع اولنديغى حسبيله اطلاق اولندى ياخود خلقت وفطرتى بلا اب همان كن امر شريفيله
وجود بولديغنه مبنى در مترجم دير كه ياخود كلام الهى ايله اهتدا اولنديغى كبى كندوسيله اهتدا اولنديغنه مبنى در
مؤلفك ذكر ايلديكى وجه ثانى يه حضرت آدم ايله وجه ابلغ اوزره اعتراض اولنور بو بابده كتب صوفيه ده وجوه
مقنعه مرسوم اولمغله فليراجع التكليم والكلام كذاب وزننده بر آدمه سوز سويلمك معناسنه در يقال كلمه تكليما
وكلاما اذا حدثه ويارهلمق معناسنه در يقال كلمه اذا جرحه التكلم تفعل وزننده بودخى سوز سويلمك معناسنه در
يقال تكلم الرجل اذا تحدث التكالم تفاعل وزننده بعد المفارقه بربريله جوابلشمق معناسنه در يقال تكالما
اذا تحدثا بعد تهاجر التكلام والتكلامة تانك كسرى وكافلرك سكونيله وكافلرك كسرى ولاملرك تشديدلريله ده
لغتدر والتكلمانى سلمانى وزننده ولامك فتحيله ده لغتدر والكلمانى كافك ولام مشدده نك كسريله والكلمانى
كسرتينله وميمك تشديديله وبو ايكى اخيره نك نظيرلرى يوقدر جمله سى هر كلامى جيد وپاكيزه ومنقح فصيح
وسخنور آدمه دينور بعضلر ديديكه كلمانى كه كسرتينله وميمك تشديديله چوق سوزلو پركوى آدمه دينور مؤنثى
كلمانيه در الكلم كافك فتحى ولامك سكونيله يارهيه دينور جرح معناسنه در جمعى كلوم در وكلام در كافك
كسريله يقال وضع المرهم على كلمه اى جرحه وكلم مصدر اولور يارهلمق معناسنه يقال كلمه كلما من الباب الثانى
اذا جرحه المكلوم والكليم امير وزننده يارهلويه دينور يقال هو مكلوم وكليم اى مجروح الكلثوم ثاى مثلثه ايله
زنبور وزننده يوزى ويناقلرى اتلى وطولغون آدمه دينور يقال رجل كلثوم اى الكثير لحم الخدين والوجه
وفيل تعبير اولنان حيوانه دينور على قول بيوك نوعنه دينور زندفيل معناسنه در وسنجق شقه سنه دينور وكلثوم
بن الحصين وكلثوم بن علقمه وكلثوم بن هدم بن امرئ القيس اصحابدندر مرقوم كلثوم بن هدم انصاردن شول
ذاتدر كه فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى مدينه يه هجرت بيوردقلرنده ابتدا اكا نزيل اولوب خانه سنده
درت كون اقامتدنصكره ابو ايوب الانصارى خانه سنه نقل ايلديلر ام كلثوم بنت رسول الله عليهما السلام در
ورضى الله عنها مترجم دير كه مؤلف حضرت موسانك همشيره سى اسمى اولان كلثم ذكرندن سكوت ايلدى
جنتده مريم وآسيه كبى آنكدخى تزوجيله فخر عالم عليه السلام موعود اولمشدر نته كه جامع الصغيرده مذكوردر
الكلثمة كافك وثانك فتحيله يوزدورك اولميه رق اتلوجه وطولغونجه اولمغه دينور كه محاسندندر يقال فى وجهه كلثمة
وهى اجتماع لحم الوجه بلا جهومة المكلثمة مزعفره وزننده دورك اولميه رق يوزى اتلوجه وطولغونجه اولان
خاتونه دينور يقال امرأة مكلثمة اى بوجهها كلثمة الكلحم حاى مهمله ايله زبرج وزننده طپراغه دينور الكلدم
دال مهمله ايله جعفر وزننده صلابتلو نسنه يه دينور صلب معناسنه در الكلدوم زنبور وزننده بودوره دينور
الكلسمة دحرجه وزننده بر آدم ذمتنده اولان حقوق تكاسلندن ناشى ادا ايلميوب اوزاتمق معناسنه در يقال
كلسم الرجل اذا تمادى كسلا عن قضاء الحقوق وسرعتله كتمك معناسنه در يقال كلسم الرجل اذا ذهب
فى سرعة وقصد وتوجه ايلمك معناسنه در يقال كلسم اليه اذا قصد الكلشمة كافك وشين معجمه نك فتحيله
قوجه قارى يه دينور يقال تزوج كلشمة اى عجوزا الكلصمة صاد مهمله ايله دحرجه وزننده برنسنه دن خوفله
قاچوب كتمك معناسنه در يقال كلصم الرجل اذا فر هاربا الكم كافك ضمى وميمك تشديديله جامه نك يكنه
دينور فارسيده آستين ديرلر جمعى اكمام وكممه كلور عنبه وزننده مترجم دير كه ظاهرا سو بوجه نسنه يه ناسك
كمى شكل ديدكلرى اشو كم لباس شكلنه تشبيهه مبنى در الكم كافك كسريله خرما ايشنك وسائر اغاج چيچككنك
اوزرنده اولان قابه دينور كه قپوق تعبير اولنور جمعى اكمه واكمام واكاميم كلور والكمامة كافك كسريله كتابه وزننده
كم معناسنه در الكم كافك ضميله والكموم عموم وزننده اغاجك چچكلرى قپچوقلنمق معناسنه در يقال كمت النخلة

كما وكموما على المجهول فهى مكموم وتازه دوه ياوريسى قوت بولنجه قدر صاحبنك شفقتندن ناشى چول مقوله سيله
اورتيلوب بورنمك معناسنه در يقال كم الفصيل اذا اشفق عليه فستر حتى يقوى التكمى تشق وزننده غشى
واحاطه اولنمق معناسنه در يقال القوم تكموا على المجهول اذا اغمى عليهم وغطوا شارح دير كه اصلى تكمم ايدى
ميم اخيره يايه مبدل اولدى مؤلف بونى معتل بابنده دخى ثبت ايلدى واساسده تكمم عنواننده مرسومدر الاكمام
همزه نك كسريله لباسه يكك ايلمك معناسنه در يقال اكم القميص اذا جعل له كمين واغاجك چچكى قپچوقلنمق
معناسنه در يقال اكمت النخلة اذا اخرجت اكمامها التكميم تفعيل وزننده اكمام معناسنه در يقال كممت النخلة بمعنى اكمت
الكمام والكمامة كافلرك كسريله دوه اصرمسون ديو اغزينه بغلدقلرى باغه دينور الكم كافك فتحيله برنسنه يى
اورتوب بورتمك معناسنه در يقال كم الشئ كما من الباب الاول اذا غطاه وبرنسنه نك اغزينى قپامق معناسنه در يقال
كم الحب اذا سد رأسه وناس بركمك معناسنه در يقال كم الناس اذا اجتمعوا الكمكام ثرثار وزننده بردرلو ساقزه دينور
على قول يمنه مخصوص ضرو ديدكلرى شجرك قرفنه يعنى قشرنه دينور مفرداتده صمغ ايله مفسردر كه حصى لبان
محرفى عسلبند ديدكلرى بخور اوله جقدر وككام طوپاچ كوده لى بودوره دينور مؤنثى ككامه در الكمة كافك ضميله
ذكرى اولان باش كسوتنه دينور باشى اورتديكيچون يقال جاء وفى رأسه كمة اى قلنسوة مدورة التكمكم تزلزل وزننده
ذكر اولنان باش كسوتى كيمك معناسنه در يقال تكمكم الرجل اذا لبس الكمة وبورنمك معناسنه در يقال تكمكم
فى ثيابه اذا تغطى المكمة ميمك كسريله مذبه وزننده شول كيسه طرزنده طوربه يه دينور كه اشكك اغزينه
كچورورلر واكينجيلرك سوركو تخته سى ديدكلرى آلته دينور كه تارلايه تخم صاچدقدنصكره اوزرنى انكله طپراقلوب
دوزادرلر الاكمة همزه نك فتحى وكافك كسريله كمام لفظنك جمعيدر كه ذكر اولندى بو مناسبتله آتلرك يم طوربه لرينه
اطلاق اولنور كم كافك فتحى وميمك سكونيله اوزره بناسيله اسم ناقص مبهم در ايكى وجه اوزره مستعملدر برى
عددك مقدارندن سؤال ايچون اولور كه استفهاميه در نه قدر وقاچ نسنه در معناسنه كه فارسيده چند مرادفيدر
وبرى خبريه اولور كثير معناسنه واستفهاميه اولدقده مابعدنى تمييزيت اوزره منصوب ايدر مثلا كم رجلا عندك
كبى كه سنك يانكده قاچ ادم واردر ديمكدر وخبريه اولدقده رب كلمه سنك عملى كبى يعنى مابعدنى مجرور ايدر كم درهم
انفقت كبى كه سن چوق اقچه ويردك ديمكدر وكاه اولور كه مابعدى مرفوع اولور كم رجل كريم قد اتانى كبى وبعضلر
ديديكه كم كلمه سى بسيط دكلدر بلكه كاف تشبيهله ماء استفهاميه دن مركبدر الفى حذف اولندقدنصكره تخفيف
ايچون ميمى اسكان اولندى وكم كلمه سى كاه اولور كه اسم تام اولور بوصورتده اخرى مشدد اولوب منصرف اولور
وهمان مقدار معناسنه اولور تقول اكثر من الكم والكمية قال الشارح الكمية المقادير التى يستفهم عنها بكم والكيفية
التى يستفهم عنها بكيف الكمنة كافك فتحى ونونك سكونيله يارهيه دينور يقال بيده كمنة اى جراحة الكانم
صاحب وزننده سودان يعنى زنكى طائفه سندن برصنف آديدر الكانمى برشاعر مشهوردر طائفهٔ مذكوره دندر
الكوم نوم وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال كام المرأة يكوم كوما اذا نكحها كذلك ايغر قسراغه اشمق
معناسنه در يقال كام الحصان الفرس اذا نزا عليها وكوم نسوانك فرجنه اطلاق اولنور الكومة كافك ضميله
تپه لى طپراق يغنه دينور التكويم تفعيل وزننده طپراغى كومه كومه يغمق معناسنه در يقال كوم التراب
اذا جعله كومة كومة اى قطعة قطعة ورفع رأسها الكوم كافك ضميله بر بلوك دوه يه دينور الكوماء حمراء
وزننده اوركجى بيوك ناقه يه دينور الكوم فتحتينله ناقه كوماء اولمق معناسنه در يقال كومت الناقة كوما
من الباب الرابع اذا كانت كوماء الاكوم احمر وزننده يوكسك نسنه يه دينور يقال تل اكوم اى مرتفع الاكومان
تثنيه بنيه سيله انسانك ممه لرينك التى يانلرينه دينور كام فيروز فارس اولكه سنده برموضع آديدر المكامة ميمك
ضميله جماع اولنمش خاتونه دينور اكوامدن اسم مفعولدر يقال امرأة مكامة اى منكوحة كومه كافك ضميله
برخاتون اسميدر الاكتيام افتعال وزننده اياغك پرمقلرينك اوجلرى اوزره اوتورمق معناسنه در يقال اكتام
الرجل اذا قعد على اطراف اصابع الرجل الكيمياء كافك كسريله اكسيره دينور ياخود شول داروية دينور كه معدنى يه
يعنى طوز وشاب وتنكار وكهرچله وبوره ونوشادر مقوله سنه حل وتركيبله فلك شمسيده يعنى عملى التونده ياخود
فلك قمريده يعنى كومشده اجرا ايدر خلاصه سى اجزاسنى حل وعقد ايله تركيب ايلدكدنصكره انكله باقرى التون
ياخود كومش ايدرلر مترجم دير كه مؤلف اكسيرى ماده سنده كيميا ايله تفسير ايدوب وبوراده ابتدا كيميايى اكسير ايله
بيان ايلدى بعده حرف ترديد ايله اختلاف كونه ثبت ايلدى ذيل ترديد ايسه اكسيرك معناسيدر وكيميا عند الاكثر
يونانيدر حيله وحذق ايله ممزوج صنعت معناسنه در معربى مد ايله در ومؤلف كيميا كران اصطلاحيله تفسير ايلمشدر

ز برا الاشياء مذكوره يه معدنی ومعادن سبعه نك هر برينه سياره نك بريله تعبير ايدرلر وعند البعض خيميا معربيدر كه
پنده یونانيدر برء الساعه معناسنه در وعلى قول كيميه معربيدر كه عبرانيدر من الله معناسنه در وقالديكه علم جفرك وكيميانك
فی نفس الامر صحتنده شبهه يوقدر لكن استخراجلرنده غايت صعوبت وار در ممتنع درجه سنده در عند المحققين
تبديل صورت نوعيه قبيلندندر وصورت نوعيه نك تبدلنى بو حقير مشاهده ايلمشدر برسازلغك باش طرفندن ثلثانه قدر
خيه اولوب هنوز قوبرق طرفى سازاوله رق رأى العين منظورم اولمشدر لكن فن مزبورك استحصالى زهد وورع
ونفوس قدسيه ايله ارتباطه ومكاشفه يه ياخود تعليم استاد كامله موقوفدر يوخسه بيهوده مباشرت محضا سوداى
خام وافناى عمر ومال درال كبرى ايله يوز قاره لغندن غيرى مايه سى قالمز حق جل وعلى كمسه يى بو مكره مبتلا ايلميه
الكهم وهم وزننده شدائد برآدمك كوزنى قورقيدوب جرأت واقدامدن فرومانده ايلمك معناسنه در يقال
كهته الشدائد كهما من الباب الاول اذا جبنته عن الاقدام الاكهام همزه نك كسريله كوزك نورى ضعيف
وفرسز اولمق معناسنه در يقال اكهم بصره اذا كلّ ورقّ الكهام سحاب وزننده كسمز كور قلجه دينور يقال
سيف كهام اى كليل وتكلمدن عاجز لسانه وصف اولور يقال لسان كهام اى عيّ وكنده واياغى آغر قابران آته
وصف اولور يقال فرس كهام اى بطئ وعملمانده قوجه وافتاده آدمه وصف اولور يقال رجل كهام اى
مسن لاغناء عنده ويقال قوم كهام يعنى مفرد وجمعه وصف اولور الكهيم امير وزننده كهام معناسنه در
كهيم حيدر وزننده بر رجل آديدر الكهكم جعفر وزننده بادنجان اسميدر كه معروف سبزه در وپك باشلو قوجه
آدمه دينور وهر نسنه دن هيبتلنوب خوف وتوحش ايدن آدمه دينور كهكامه دخى دينور ثرثار وزننده
الكهم كافك كسريله حبر لغتنده صاحب معناسنه در فصل اللام اللؤم لامك ضمى
وهمزه نك سكونيله بركسه الجق وناكس وفرومايه اولمق معناسنه در يقال لؤم الرجل لؤما من الباب الخامس ضد كرم
اللئيم امير وزننده وصفدر ناكس ودنى وفرومايه كسنه يه دينور جمعى لئام كلور لامك كسريله ولؤماء كلور كرماء وزننده
ولؤمان كلور لامك ضميله الالأم همزه نك كسريله برادمك لئيم اولادى اولمق ياخود لئيملر خصلتنى اظهار ايلمك
معناسنه در كه لئيملك ايلمكدن عبارتدر يقال الأم الرجل اذا ولد اللئام او اظهر خصالهم وچتلاق نسنه يى
كسنه ليوب بتشدرمك معناسنه در يقال الأم القمقم اذا شدّ صدوعه واصلاح ايلمك معناسنه در يقال الأم
فلانا اذا اصلحه الملأمان ميمك وهمزه نك فتحيله والملأم مقعد وزننده واللأمان لامك فتحى وضميله
بالطبع لؤم ودنائله متصف كسيه دينور يقال ياملأمان ويا ملأم و يا لأمان ولؤمان اى يا لئيم اللأم لامك فتحيله
برآدمى لوم وخسته نسبت ايلمك معناسنه دركه فلان لئيمدر ديمكدن عبارتدر يقال لأمه لأما من الباب الثانى
اذا نسبه الى اللؤم واوقه لؤام ديدكلرى يلك كچورمك معناسنه در يقال لأم السهم اذا جعل عليه ريشا لؤاما واصلاح
ايلمك معناسنه در يقال لأم فلانا اذا اصلحه ولأم شخص وقالبه دينور وبر رجل اسميدر ولؤام ديدكلرى يلك كچورلمش
اوقه دينور التلئيم تفعيل وزننده والملاءمة مفاعله وزننده بودخى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال لاءمه
ولاءمه اذا اصلحه وملاءمه موافقت معناسنه در يقال لاءمه اذا وافقه الالتئام افتعال وزننده والتلأم
تفعل وزننده والتلاءم تفاعل وزننده فاسد نسنه اصلاح اولمق معناسنه در يقال التأم الشئ وتلأم وتلاءم
اذا تصلح الملأم مقعد وزننده والملأم منبر وزننده والملأم مصباح وزننده لئيم اولنلرى معذور طوتوب
يعنى لؤملرنى بر عذر وبهانه ايله اوزرلرندن دفع ايله وقايه ايدر اولان آدمه دينور يقال هو ملأم وملأم وملأم اى
يعذر اللئام اللأمة تمره وزننده زرهه دينور درع معناسنه جمعى لأم كلور تمره كبى ولؤم كلور صرد
كبى الاستلام لئام اولان قبيله دن تزوج ايلمكله لئيم قاينلر پيدا ايلمك معناسنه در يقال استلأم اصهارا اى اتخذهم
لئاما وتزوج فى اللئام وزره كيمك معناسنه در يقال استلأم الرجل اذا لبس اللأمة وبرادمك لئيم پدرى اولمق معناسنه در
يقال استلأم فلان الأب اى له اب سوء اللؤام غراب وزننده شول قوش يلكنه دينور كه برى برينه ملاءم اوله
يعنى قوش قنادنى دوشوردكده ايچ يوزى او بريلكك ارقه سنه كلان يلكدر كه صيق ومحكم اولمغله مقبولدر
ولؤام حاجت معناسنه در يقال له لؤام اى حاجة اللئم واللئام لاملرك كسريله مثل ومانند معناسنه در
جمعى الأم كلور امثال كبى ولئام كلور لامك كسريله كه لئمك جمعيدر يقال هو لئمه ولئامه اى مثله وشبهه ولئم
نفس بينده واقع بارشقلغه وصلح واتفاقه اطلاق اولنور يقال وقع بينهم لئم اى صلح واتفاق وباله دينور عسل
معناسنه اللمة لامك ضمى وميمك تخفيفله برنسنه نك مثل ومشاكل وموافقنه دينور ومنه قول عمر رضى الله عنه
وقد تزوجت شابة شيخا فقتلته ايها الناس لينكح الرجل لمته من النساء ولتنكح المرأة لمتها من الرجال اى شكله ومثله

وبونك

وبونك اصلى لؤم ايدى آخرنده اولان هاء وسطندن محذوف اولان همزه دن عوضدر اللومة همزه وزننده
شول كسنه يه دينور كه كنديسى خلقه اكرام واحساندن بى بهره اولمغله سائرك لطف واحسانى استبعاد وجهيله
حكايه ايدر اوله يقال رجل لؤمة اذا كان يحكى ما يصنع غيره يعنى انه لئيم لا يعطى و يحكى مستبعدا صنيعة الكريم
ولؤمه چفتجيلرك بالجمله ادوات و يراغنه دينور صبان ودمورى وسائرى كبى وشول متاع نفيسه دينوركه پك خوب
وفاخر اولمغله غيره نه بخش ونه اعاره اولنور اوله يقال متاع لؤمة اى يبخل به لحسنه الملأئم معظم وزننده
زرهلو وجوشنلو آدمه دينور يقال رجل ملأئم اى مدرّع اللبم لامك وبانك فتحيله ارقه ده كورك كبى
سكريمك معناسنه در تقول لبم كتفى لبما من الباب الرابع اذا اختلج اللتم كتم وزننده برنسنه ايله بركسه نك
بوغزينه دورتمك معناسنه در يقال لتم منحره لتما من الباب الاول اذا طعنه واورمق معناسنه در يقال لتمه
اذا ضربه وآتمق معناسنه در يقال لتم السهم اذا رماه اللتم فتحتينله پاره يه دينور جراحه معناسنه ملتم
منبر وزننده ولتيم امير وزننده ولاتم صاحب وزننده اسامئ ناسدندر ملاتمات ميمك ضمى وتانك كسريله
ازد قبيله سندن منشعب برقبيله در اهاليسنه نسبلرندن سؤال اولندقده بزاره بنوملاتم ديرلر ديو جواب ايدرلر
تانك فتحيله پس ملاتم جدلرينك اسمى اولور اللثم لامك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله دوه طبانيله طاشلرى
اوفاتمق معناسنه در معناى آتيدن مأخوذ در يقال لثم البعير الحجارة بخفها لثما من الباب الثانى اذا كسرها
ومشت ايله برآدمك اغزنه يا بورننه اورمق معناسنه در يقال لثم انفه اذا لكمه وخاتون اغزنه يشمق طوتمق
معناسنه در يقال لثمت المرأة اذا شدت اللثام على فمها ومحبوبه نك اغزنى اوپمك معناسنه در يقال لثم فاها
ولثم لثما من الباب الرابع والثانى اذا قبلها الملثوم طاش كسمكله مجروح اولان طبانه دينور يقال خف ملثوم
اى مرثوم اللثام كتاب وزننده نسوانك اغزلرينه طوتدقلرى نقابه دينوركه ياشمق تعبير اولنور يقال جاءت
وعلى فمه لثام اى نقاب الالتثام افتعال وزننده والتلثم تفعل وزننده خاتون ياشمقلنمق معناسنه در يقال
التثمت المرأة وتلثمت اذا شدت اللثام على فمه اللثمة لامك كسريله بناء نوعدر ياشمق طوتنشنه دينور يقال
هى حسنة اللثمة اى الالتثام اللثيمة حيدريه وزننده خاتون يشمغى چاپك طوتمغه دينور اللجام جميله كتاب
وزننده دابه اغزينه اوريلان اويانه دينور لكام فارسى معربيدر ولجام بسطام بن قيسك فرسى اسميدر كه بنو النهيم
جماعتندن اخذ ايلمشيدى ولجام نسوانك حيض بزينه اطلاق اولنوركه آت اويانى كبى چكوب بند ايدرلر
ودوه يه مخصوص برتمغا آديدر جمعى لجم كلور كتب وزننده والجمه كلور اسمه وزننده وعربلر فلان مصلحتدن
صوسز و يورغون بى تاب وتوان عود وانصراف ايلدى ديجك يرده فلان لفظ لجامه ديرلر كه جاء وقد قرض
رباطه ديرلر ادمدن خلاص بولان آهو كبى جميع قيوداتى قطع ايدوب كلدى ديجك يرده يقال لفظ فلان لجامه
اى انصرف من حاجته مجهودا من الاعياء والعطش التلجم تفعل وزننده خاتون حيض بزى طوتمق معناسنه در
يقال تلجمت المرأة اذا شدت فرجها اللجام الالجام همزه نك كسريله آتى اويانلمق ياخود لجام ديدكلرى تمغا ايله
تمغالمك معناسنه در يقال الجم الدابة اذا البسها اللجام اووسمها به وصو ايچنده اولان آدمك اغزنه قدر
بوريوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال الجمه الماء اذا بلغ فاه اللجم صرد وزننده برجانور آديدر على قول
سام ابرص ديدكلرى كلرك اسميدر ياخود قور بغه اره دينور مفردى لجمه در غرفه وزننده اللجم ضمتينله لجم
معناسنه در اللجم فتحتينله واللجام غراب وزننده كنديسندن تشأم اولنان شيئه دينور اللجمة غرفه
وزننده هواء معناسنه در وينه سى يصى طاغه دينور ودره نك برناحيه سنه دينور اللجمة فتحاتله طوارك
چهره سنده او يان اوريلان يره دينور اللجم رجم وزننده اثواب ديكمك معناسنه در يقال لجم الثوب لجما من الباب
الاول اذا خاطه التلجيم تفعيل وزننده بودخى صواغزه قدر بوريوب چقمق معناسنه در يقال لجمه الماء اذا بلغ فاه
روضة الجام ياخود روضة اجام مدينه منوره قربنده برمرغزار اسميدر ملجم مكرم وزننده بر رجل آديدر
اللحم لامك فتحى وحاء مهمله نك سكونيله وفتحيله اته دينور فارسيده كوشت دينور جمعى الحم كلور افلس كبى
ولحوم كلور ولحام كلور ولحمان كلور لامك ضميله وهر نسنه نك اوزينه وايچنه اطلاق اولنور يقال لحم الثمر اى لبه
ولحم مصدر اولور برايشى محكم قلمق معناسنه در يقال لحم الامر لحما من الباب الاول اذا احكمه وكمكدن ات صويمق
معناسنه در يقال لحم العظم اذا عرقه وقيوجى قبريق نسنه يى ياپشدرمق معناسنه دركه لحيملك تعبير اولنور يقال
لحم الصايغ الفضة اذا الأمها و برآدمه ات يدرمك معناسنه در يقال لحمه لحما من الباب الثالث اذا اطعمه اللحم و بر يرده
ايلشوب قالمق معناسنه در يقال لحم الرجل لحما من الباب الرابع اذا نشب فى المكان وقتل اولنمق معناسنه در

يقال لحم الرجل على المجهول اذا قتل اللحمة تمره وزننده ات پارچه سنه دينور لحمدن اخصدر اللحمة غرفه
وزننده خصملقه دينور يقال بينهما لحمة اى قرابة ونسج اولنان ثوبك ارغاجنه دينوركه ارش مقابليدر يقال
هذه لحمة الثوب وهى ماسدى به بين سدى الثوب ولحمة البازى طغانه صيد ايتديكى شكاردن ويريلان ات پاره سنه
دينور بو ايكى معناده لامك فتحيله ده جائزدر يقال هذه لحمة البازى اى مايطعمه مما يصيده ولحمة جلدة الرأس
باش دريسنك ايچ يوزنه دينوركه اته مجاور اولور الملحمة مرحله وزننده عظيم القتال اولان وقعه يه وجنك
وآشوبه دينور يقال وقعت بينهم ملحمة اى وقعة عظيمة القتل اللحم كتف وزننده ارسلانه دينور وكوده سى
اتلو تومند آدمه دينور واى پك سووب چوق اكل ايدر اولان آدمه دينور وشول خانه يه اطلاق اولنوركه انده ناسك
فصل وغيبتى چوق واقع اولور اوله وبه فسر الحديث ان الله يبغض البيت اللحم وهو الذى يغتاب فيه الناس كثيرا
ودائمات اكل ايدر ياخود اتدن پك خوشلنور اولان طغان مقوله سنه دينور يقال باز لحم اذا كان يأكل اللحم
او يشتهيه المستلحم اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور اللحيم امير وزننده بودخى كوده سى اتلو تومند آدمه
دينور يقال رجل لحم ولحيم اى الكثير لحم الجسد وات صاحبنه دينور يقال رجل لحيم اى ذو لحم وبرنسنه نك
موافق ومشاكلنه دينور يقال هذا لحيم هذا اى وفقه وشكله ومقتوله دينور قتيل معناسنه اللحامة كرامه وزننده
برآدمك كوده سى اتلو اولمق معناسنه در يقال لحم الرجل لحامة من الباب الخامس اذا كان لحيما وات يمكى پك
سور اولمق معناسنه در يقال لحم الرجل اذا كان قرما الى اللحم اللحم فتحتيله لحامه معناسنه در يقال لحم الرجل
لحما من الباب الرابع بمعنى لحم اللاحم صاحب وزننده بودخى شول طغان مقوله سنه دينوركه دائمات اكل
ايدر اوله ياخود اتدن پك خوشلنور اوله جمعى لواحم در ولاحم ذو لحم معناسنه در نسبت اوزره لابن وتامر كبى
وات يديرن آدمه دينور يقال رجل لاحم اى ذو لحم وكذا مطعم اللحم الملحم محسن وزننده دائمانسه ات اطعام ايدر
اولان آدمه دينور يقال رجل ملحم اى مطعم اللحم الملحم مكرم وزننده ات اطعام اولنان آدمه دينور وبرجنس
بزه دينور شارحك بياننه كوره ارشى ايپك اولوب ارغاجى ايپك اولمياندر وملحم صكره دن برقومه ملحق اولان آدمه
دينور يقال هو ملحم بهم اى ملصق اللحام شداد وزننده ات صاتجى يه دينور المتلاحمة حانك كسريله
شول باش ياريغنه دينوركه اته تأثير ايدوب لكن باش كميكى اوزره سمحاق ديديكى بوفقه زاره ايرشمامش اوله يقال
شجة متلاحمة اذا اخذت فى اللحم ولم تبلغ السمحاق وشول خاتونه دينوركه فرجنك ايكى طرفلو اتلرى صيق
اولمغله بغايت طاره جق اوله على قول فرجى بتشك اولانه دينوركه آصلق تعبير اولنور يقال امرأة متلاحمة
اى ضيقة ملاحم الفرج اورتقاء الالحام همزه نك كسريله برآدم بركسه يه قدرت بولوب سب ودشنامله عرض
وناموسنه خلل ويرمك معناسنه در يقال الحم عرض فلان اذا امكنه منه يشتمه وطوار يولده طوروب ضربه
محتاج اولمق معناسنه در يقال الحمت الدابة اذا وقفت ولم تبرح فاحتيجت الى الضرب وجلاه بزه ارغاج آتوب
طوقومق معناسنه در يقال الحم الثوب اذا نسجه ومنه المثل ❊ الحم ماسديت ❊ اى تمم ماابدأت يعنى ارش آتديغك
بزه ارغاج دخى آت كه بر كامل اولسون بو مثل شروع ايتديكك ايشى ناقص قومیوب اكمال واتمام قبل ديجك يرده
ضرب اولنور والحام برآدمك خانه سنده ات چوق اولمق معناسنه در يقال الحم الرجل اذا كثر فى بيته اللحم واكين
دانه لنمك معناسنه در يقال الحم الزرع اذا صار فيه حب ابو اللحام شداد وزننده تغلب قبيله سندن برشاعردر
الاستلحام يول ايزلمك على قول يولك پك كيكش اولاتى ايزليوب كتمك معناسنه در يقال استلحم الطريق اذا تبعه
اوتبع اوسعه ويول بول اولمق معناسنه در يقال استلحم الطريق اذا اتسع وجنكده دشمن اورته سنه دوشمك
معناسنه در يقال استلحم الرجل على المجهول اذا وهق فى القتال الملاحم سميك ضمى وحانك فتحيله پك بوكاش
ايه دينور يقال رجل ملاحم اى شديد القتل نبى الملحمة وفى المرحمة وزننده اسماء نبويه دندر عليه الصلوة
والسلام نبى القتال معناسنه در بعضلر نبى الصلاح وتأليف الناس كأنه يؤلف امر الامة عبارتيله تفسير ايلديلر
معناى اوله كوره قتال مشركينله مأمور پيغمبر ديمكدر وثانى يه كوره ملحمه كلمه سى احكام واصلاح معناسندن
اعتبار اولنمغله امور واحوال ناسى اصلاح واحكام وبينلرنى تأليف وتأنيس امريله مبعوث پيغمبر ديمك اولور الالتحام
افتعال وزننده يازه اوكولمغله افزى بتشمك معناسنه در يقال التحم الجرح للبرء اذا التأم وجنك قيزيشوب شدت
بولمق معناسنه در كه لحمه كبى ايكى سپاه برى برينه كيرشمكدن عبارتدر يقال التحمت الحرب اذا اشتدت اللحاسم
لامك فتحى وسينك كسريله طاره جق دره لرك صولرى آقه جق يرلرينه دينور لحسم مفرديدر قنفذ وزننده اللخم
لامك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله كسمك معناسنه در يقال لخمه لخما من الباب الاول اذا قطعه وچهره يه طبانجه

اورمق معناسنه در يقال لخمه اذا لطمه ولخم يمنده برقبيله نك آديدر ولخم برآدمك يوزى اتلو وقالين اولمق
معناسنه در يقال لخم الرجل لخما من الباب الثالث اذا كثر لحم وجهه وغلظ وبونك فعل ونصر فى مهجور
وغير مستعملدر اللخم لامك ضميله دكز بالقلرندن برجنس بالق اسميدركه كوسج ديدكلرى بالق اوله جقدر اللخمة
تمره وزننده وجوده عارض اولان فتور وثقلته دينور يقال به لخمة اى ثقل نفس وفترة اللخمة فتحاتله واللخمة
همزه وزننده ثقيل وكرانجان آدمه دينور يقال رجل لخمة ولخمة اى الثقيل الجبس ولخمه فتحاتله طاغك صرتندن
آشان يوقش يوله دينور وجاده برواد ى اسميدر اللخام كتاب وزننده شمارلشمق معناسنه در يقال لاخمه لخاما
اى لاطمه لطاما شارحك تصبيحى اوزره وكسحاب الفطام نسخه لرى غلطدر صواب اولان ككتاب اللطام
اولمقدر نته كه مأخذى اولان محكمده او بلجه مضبوطدر اللخامة سلامه وزننده بودخى برآدمك يوزى اتلو
وغليظ اولمق معناسنه در يقال لخم الرجل لخامة من الباب الخامس اذا كثر لحم وجهه وغلظ لخم كبى بوندن دخى
امثله مختلفه متصرف دكلدر افعال مهجوره دندر اللخجم جيمله جعفر وزننده قارنى واسع دوه يه دينور وآچق
يوله دينور يقال طريق لخجم اى واضح وفرجى بارد عورته دينور يقال امرأة لخجم اى الباردة الفرج اللدم هدم
وزننده يوزه سله اورمق معناسنه در يقال لدم وجهه لدما من الباب الثانى اذا لطمه وبرآدمه بارنسنه يه طرديسى
چاطرديسى ايشيديلور آغرنسنه ايله اورمق معناسنه در يقال لدمه بالصخرة اذا ضربه بها ويرتق يماق
معناسنه در يقال لدم الثوب اذا رقعه وقولهم رجل فدم ثدم لدم اتباع اللادم لدم لفظندن اسم فاعلدر
جمعى لدم در فتحتيله خادم وخدم كبى التلديم تفعيل وزننده بودخى لباس يرتغنى يماق معناسنه در يقال
لدّم الثوب بمعنى لدمه الالتدام افتعال وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال التدم الرجل اذا اضطرب
ونايحه قارى نوحه ايدركن اللريله سينه سنه اورمق معناسنه در يقال التدمت المرأة اذا ضربت صدرها فى النياحة
التلدم تفعل وزننده لباس اسكيوب يرتقلمغله مرمتلنمك معناسنه در يقال تلدم الثوب اذا اخلق واسترقع
ومتعدى اولور كهنه لباسى مرمت ايلمك معناسنه يقال تلدم ثوبه اذا رقعه اللديم امير وزننده اسكى ثوبه
دينور يقال ثوب لديم اى خلق اللدام كتاب وزننده يامه لره ويمه لره دينوركه آنلر ايله يرتق ثوب وجزمه قوله لرى
يمانور شارح ديركه لدام فى الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعه اطلاق اولنور اللدم فتحتيله قرابتلره اولان حرمتلره
دينور مفردى لادم در قرابتى حرمت يامه كبى برى برينه وصل واصلاح ايلديكنه مبنى اطلاق ولندى ويقولون اللدم
اللدم اذا ارادوا التوكيدا المحالفة اى حرمتنا حرمتكم وبيتنا بيتكم يعنى عربلر تحالف وتعاهدلرى حينده اللدم اللدم
ديرلر يمينلرنى وعهدلرنى اكد ايله تأكيد ايدرلر عرض وناموسده وسائر امور واحوالده قطعا تكليف ومغايرتمز يوقدر
برى بريمز ايله برلكده يز ديمكدر الملدم منبر وزننده والملدام مصباح وزننده چكردك قيره جق طاشه دينور
وملدم وجودى شيشمان احمق ونادان وثقيل آدمه دينور يقال رجل ملدم اى الاحمق الثقيل اللحيم ام ملدم حمى
عارضه سنك كنيه سيدر اطمه دن ياخود يامه كبى ياپشوب ايلشمكدن مأخوذدر يقال اخذته ام ملدم وهى الحمى
الالدام همزه نك كسريله برآدمى صتمه ايلشمه طوتمق معناسنه در يقال الدمت عليه الحمى اذا دامت اللدمة تمره
وزننده رخبرلو برلاقردينك اوجنه وكوشه سنه اطلاق اولنور يامه كبى يقال لدمة من خبر اى طرف منه لدمان سلمان
وزننده برمعروف صوك آديدر ملادم ملازم وزننده بررجل آديدر اللذم لامك فتحى وذال معجمه نك سكونيله برنسنه دن
عجب كلمك معناسنه در يقال لذمه الشئ لذما من الباب الرابع اذا اعجبه وبريره پايدار اولوب طورمق معناسنه در يقال لذم
بالمكان اذا لزمه الالذام الزام وزننده ومرادفيدر يقال الذم فلان بفلان اذا لزمه وبرنسنه يه پك دوشكون اولمق
معناسنه در يقال الذم به على المجهول اى اولع الملذم مكرم وزننده برنسنه يه پك دوشكون آدمه دينور يقال هو
ملذم به اى مولع اللذمة همزه وزننده اصلا خانه سندن طشره چقميوب دائما خانه نشين اولان آدمه دينور
يقال رجل لذمة اى لايفارق بيته اللزم لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله واللزوم قعود وزننده واللزام
واللزامة لاملرك فتحيله واللزمة واللزمان لاملرك ضميله برشئ برنسنه دن اصلا منفك اولميوب آنكله ثابت
ودائم اولمق معناسنه در يقال لزمه لزما ولزوما ولزاما ولزامة ولزمة ولزمانا من الباب الرابع اذا ثبت ودام معه الملازمة
مقاتله وزننده واللزام قتال وزننده لزوم معناسنه در يقال لازمه ملازمة ولزاما بمعنى لزمه الالتزام افتعال وزننده
ملازمه معناسنه در يقال التزمه بمعنى لازمه والزام كلمه سنه مطاوع اولور برنسنه يى كندى اوزرينه لازم
ايدنمك معناسنه يقال الزمه الشئ فالتزمه وبرآدمك بوينه صارمشوب دراغوش ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال التزمه اذا اعتنقه شارح ديركه ملتزم كعبة معظمه بوندن مأخوذدر الالزام همزه نك كسريله برنسنه يى

برآدمه لازم قلمق معناسنه در یقال الزمه الشیء فالتزمه اللزمة همزه وزننده شول شیئه دینور که ایلشدیکی نسنه دن
باپشقان اوتی کبی ایرلمز اوله یقال هو لزمة ای اذا لزم شیئا لایفارقه اللزام کتاب وزننده اولومه اطلاق اولنور
وحساب یوم قیامته اطلاق اولنور و بر نسنه یه پك لازم وملازم اولانه دینور یقال هو لزام ای ملازم جدا
وفیصل معناسنه در که ایکی نسنه مابینی فاصل اولاندر ایکی طرفه دخی ملازم اولور اللزم کتف وزننده
بودخی فیصل معناسنه در اللازم اسم فاعلدر ومنه ضربة لازم ای لازب وویل الرباجی یاخود بشر بن
عمرو بن اهیب فرسنك اسمیدر لزام قطام وزننده لازمه معناسنه در یقال سبة لزام ای لازمة وکذا ضربة لزام
الملازم مداوم وزننده ومرادفیدر ومعانق معناسنه در الملزم منبر وزننده جندره ومنگنه تعبیر اولنان آلته دینور که
مجلدلر وقاشیجیلر قوللنورلر فارسیده تخته جامه دیرلر اللزم فتحتینله بر نسنه یی فصل وتمییز ایلمکه دینور
یقال لزمه لزما من الباب الرابع اذا فصله اللسم فتحتینله محضا عجز کلامدن ناشی سکوت ایلمك معناسنه در
عقل ورشاد جهتیله اولان سکوته اطلاق اولنمز یقال لسم الرجل لسما من الباب الرابع اذا سکت عیا لاعقلا
الالسام همزه نك کسریله برآدمه دلیل تلقین ایلمك معناسنه در یقال السمه حجته اذا لقنه وبرآدمه بر نسنه یی الزام
ایلمك معناسنه در یقال السمه الطریق اذا الزمه ایاه وبر کیسه بر نسنه یی طاتدرمق معناسنه در یقال ما السمته
ای ما اذقته ونسنه طلب ایلمك معناسنه در یقال السم الشیء اذا طلبه الاستلسام بودخی نسنه طلب ایلمك
معناسنه در یقال استلسم الشیء اذا طلبه اللسوم لزوم وزننده ومرادفیدر یقال لسمه لسوما من الباب الرابع
ای لزمه لزوما اللسام سحاب وزننده داده جق جزؤی نسنه یه دینور که دادملق تعبیر اولنور اللسم حسم
وزننده طاتمق معناسنه در یقال مالسم لساما ای ما ذاق شیئا اللضم لامك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله
عنف والحاح ایلمك معناسنه در یقال لضمه لضما من الباب الثانی اذا عنف علیه والح اللطم لامك فتحی وطانك
سکونیله ال آیه سیله برآدمك یوزینه یابدننك صفحه سنه شمار اورمق معناسنه در یقال لطمه لطما من الباب الثانی
اذا ضربه خده او صفحة جسده بالکف مفتوحة ومنه المثل *لوذات سوار لطمتنی* یعنی کاشکی بکا طبانجه اولان
قوللری بلازکلی رفادن اولیدی که مراد اشراف دودماندن بر خاتون اولیدی دیمکدر بر خاتونه کفو وعدیلی اولمیان
فرومایه دن بر عورت سیله اورمغله کلام مزبوری تفوه ایلدی برآدمه ادا ایدن بری اساءت ایدوب یاخود زباندرازلق
ایلدکده ایراد اولنور ولطم یاپشدرمق معناسنه مستعملدر یقال لطمه به ای الصقه الملاطمة مفاعله وزننده
واللطام قتال وزننده بودخی لطم معناسنه در یقال لاطمه ملاطمة ولطاما بمعنی لطمه ومشارکت ایچون
اولور الملطمان مقعدان وزننده ملطم لفظندن تثنیه در که اسم مکاندر ایکی یکاغه اطلاق اولنور اللطیم
امیر وزننده بر یکاغی صقر اولان آته دینور جمعی لطم درلامك ضمیله یقال فرس لطیم ای الابیض الملطم وقوشی
آنلرندن طقوزنجی آته دینور که مجموعی اون اولور ومسك تعبیر اولنان عطره دینور ومطلقا نسوانك زلفلرینه
سورندکلری طیب وعطره دینور وبر بوغوردوه اسمیدر وربیعة بن مکدم وفضالة بن هند الغاضری فرسلرینك
اسمیدر ولطیم باباسی وآناسی وفات ایلمش اوغلانه دینورنه که یتیم باباسی وفات ایلمش اولانه وعجی غنی وزننده آناسی
وفات ایلمش اولانه دینور یقال غلام لطیم اذا ماتت ابواه وغلام یتیم اذا مات ابوه وعجی اذا ماتت امه شارح دیر که
بوراده نسخه لر مشوشدر صواب اولان واللطیم من مات ابواه والیتیم من مات ابوه والعجی من ماتت امه عنوانینده
اولمقدر ولطیم شول دوه یاورسنه دینور که عادت عرب اوزره سهیل یلدزی طوغدقده چوبان آنك ایکی
قولاغندن طوتوب سهیل یلدزنه قرشو بونی کوردکی خدا حفظ یون من بعد سکار قطره سود اممك بو قدر دیه رك
یوزینه طبانجه اوروب اناسندن آیروب وآناسنك یتون ممه لرنی بند ایلیه ومکرر الطیم اطیم قیونی صاغمق ایچون
چاغره جق اصواتندندر اللطیمة سفینه وزننده بودخی مسك تعبیر اولنان طیبه دینور ومسك قوتیلان قابه
یاخود مسك چارشوسنه دینور علی قول بر محلدن مسك جلب ایدن قافله یه دینور التلطم تفعل وزننده چهره
بوزارمق معناسنه در یقال تلطم وجهه اذا اربد التلطیم تفعیل وزننده مکتوبی مهرلمك معناسنه در یقال
لطم الکتاب اذا ختمه الملطم معظم وزننده لئیم وناکسه اطلاق اولنور الملطم منبر وزننده هکبه نه توز وطپراق
بیلاشمسون دیو آلتنه فرش ایتدکلری مشمبنه دینور الالتطام افتعال وزننده بری برینه طبانجه اورشمق
معناسنه در یقال التطم القوم اذا لطم بعضهم بعضا ودریانك موجلری بری برینه چارپلمق معناسنه مستعملدر
یقال التطمت الامواج اذا ضرب بعضها بعضا اللاطم واللاطم ملازم وزننده اسامی رجالدندر اللعثمة
ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده والتلعثم تدحرج وزننده برایشده عجله واقدام ایلمیوب توقف وتانی قلمق

علی قول ایرکیلوب تامل وتبصر ایلمك معناسنه در یقال لعثم فی الامر وتلعثم اذا تمکث فیه وتوقف وتانی اونکص
عنه وتبصر اللعم فتحتینله اغزدن اقان سالیاره دینور اللعذمة ذال معجمه ایله لعثمه وزننده ومرادفیدر
اللعذمی جعفری وزننده حریص آدمه دینور التلعذم تدحرج وزننده نسنه اکل ایلمك معناسنه در تقول
ما تلعذمنا شیئا ای ما اکلنا التلعسم تلعثم وزننده ومرادفیدر یقال تلعسم فی امره بمعنی تلعثم اللغام غین معجمه ایله
غراب وزننده دوه نك اغزی کپوکنه دینور اللغم رغم وزننده دوه اغزندن کپوك صاچمق معناسنه در یقال
لغم الجمل لغما من الباب الثالث اذا رمی بلغامه وبرآدمه یقین کرده سی اولمیه رق مشکوك ومبهم بر نسنه دن
صالیق ویرمك معناسنه در یقال لغم فلان اذا اخبر صاحبه بشیء لاعن یقین الملاغم میمك فتحیله ملغمه نك
جمعیدر اغزك چوره لرینه اطلاق اولنور که مواضع لغامدر التلغم تفعل وزننده اغز اطرافنه نسنه
سورنمك معناسنه در یقال تلغم بالطیب اذا جعله فی الملاغم وتکلم ایدرکن اغزك اطرافنی اوینانمق
معناسنه در که مراد اوزرنی اوینادرق تکلم ایلمکدر یقال تلغموا بالکلام اذا حرکوا ملاغمهم به اللغماء
حمراء وزننده چهره سی صقر اولان قیونه دینور اللغم فتحتینله آزجه طیب وعطره دینور ولسانك
قصبه وعروقنه دینور ومؤثر ومخدش اولان اراجیف واکاذیبه دینور اللغذمی ذال معجمه ایله جعفری
وزننده والملغذم مندحرج وزننده شدید الاکل آدمه دینور اللفام فاء ایله کتاب وزننده بورن اوجنك
اوزرنده اولان نقابه دینور که مراد بورنه قدر طوتندقلری یشمق اوله جقدر نته که اغزه قدر طوتیلانه لثام دینور اللفم
لامك فتحیله خاتون لفام طوتمق معناسنه در یقال لفمت المرأة لفما من الباب الثانی اذا شدت لفامها وهو ما علی طرف
الانف من النقاب وقیرلك بورننه کوپه ودوه نك بورنسه لق کچورمك معناسنه در تقول لفمته اذا خزمته التلفم
تفعل وزننده والالتفام افتعال وزننده بودخی خاتون یشمق طوتمق معناسنه در یقال تلفمت المرأة والتفمت اذا
شدت نقابها وتلفم برآدم صارغنك اوجنی اغزندن کوروب یشمق کبی صارنمق معناسنه مستعملدر یقال تلفم
بعمامته اذا تلثم اللقم لامك وقافك فتحیله واللقم صرد وزننده یولك کوم ومعظم برینه یاخود وسطنه دینور
یقال اخذوا لقم الطریق ولقمه ای معظمه اووسطه اللقم لامك فتحیله سرعتله نسنه یمك معناسنه در یقال
لقم لقما من الباب الرابع اذا اکله سریعا ویولك وسائر نسنه نك اغزنی طوتمق معناسنه در یقال لقم الطریق
وغیره لقما من الباب الاول اذا سد فمه الالتقام افتعال وزننده یوتمق معناسنه در یقال التقمه اذا ابتلعه والتلقام
والتلقامة قرطاس وقرطاسه وزنلرنده وکسرتینله وقافك تشدیدیله لقمه یی بیوك قالدیرن آدمه دینور یقال رجل
تلقام وتلقامة وتلقام وتلقامة ای عظیم اللقم اللقمة لامك ضمیله وفتحیله یوتمق ایچون تهیئه اولنان طعمه یه دینور
اللقیم امیر وزننده یوتلمش نسنه یه دینور الالقام همزه نك کسریله دوه اثنای مشیده ارالق ایلمك
معناسنه در یقال القم البعیر اذا عدا فی اثناء مشیه لقیم زبیر وزننده ولقمان عثمان وزننده اسامیدندر ومعروف
لقمان حکیمك نبوتی بابنده اختلاف اولندی ولقمان بن شبیة بن معیط اصحابدندر ولقمان بن عامر الحمصی محدثدر
الحنطة اللقیمیة زبیریه وزننده بر نوع بغدایدر که لقمه کبی ایری اولور سمراة اولکه سنده نابت اولور یاخود طائف
قضاسنده لقیم نام قریه یه منسوبدر التلقم تفعل وزننده صو کثرتندن ناشی قارنده بری اوته اوینایوب قورلدامق
معناسنه در یقال یتلقم الماء فی بطنه ای یتقبقب من کثرته اللکم لامك فتحی وکافك سکونیله یومرق ایله اورمق
معناسنه در علی قول برآدمك کوکسنه اورمق یاخود اوته قاقمق معناسنه در یقال لکمه لکما من الباب الثانی اذا
ضربه بالید مجموعة اولکزه اودفعه الملکمة معظمه وزننده ال ایله ضرب اولنه رق یاپلمش اتمك قرصنه دینور
یقال قرصة ملکمة ای مضروبة بالید الملکم منبر وزننده والملکم معظم وزننده واللکام شداد وزننده شول
جزمه یه دینور که بغایت پك ومحکم اولمغله یورودکن طاشلری ریزه ریزه ایدر اوله یقال خف ملکم وملکم ولکام ای
صلب یکسر الحجارة بوراده خف دوه طبانی اولمق دخی جائزدر وملکم معظم وزننده شول جزمه یه ده دینور که
بورنه یاخود بر طرفنه زائد یامه اوریلوب اوزادلمش یاپیودلمش اوله جبل اللکام غراب ورمان وزنلرنده شامده
بر طاغدر که جاوشیرز وافامیه قصبه لرینه مسامت اولوب وبراوجی چکیلوب صهیون وشغر وبکاس قصبه لرینه
اوغرایوب انطاکیه قضاسنده منتهی اولور ملکوم میمك فتحیله مکه ده بر صویك آدیدر اللم لامك فتحی ومیمك
تشدیدیله جمع ایلمك معناسنه در یقال لم الشیء لما من الباب الاول اذا جمعه ویقال لم الله شعثه ای قارب بین
شتیت اموره یعنی حضرت خدا آنك پریشان اولان امورنی دیرنشدروب مجتمع ایلیه که خیر دعادر ویقال ان
دارنا لمومة ای تجمع الناس وتربهم وتصلحهم وقونمق معناسنه در یقال لم به اذا نزل اللمم میمك کسریله مجنی

وزننده شول خاندانه دینور که دائما قومنی یاخود عشیرت واقرباسنی باشنه جمع ایدوب اکرام واحسان ایدر اوله
یقال رجل ملمّ اذا کان یجمع القوم اوعشیرته ویغمهم بمعروفه وشیء شدیده دینور یقال شیء ملمّ ای شدید الملمّ اسم
فاعل بنیه‌سیله بلوغه یاقلشمش اوغلانه دینور یقال غلام ملمّ اذا قارب البلوغ اللمم فتحتینله دلیلکه دینور
یقال به لمم ای جنون وصغار ذنوب معناسنه‌در شارح دیرکه مؤلف کرچه جنون ایله تفسیر ایلدی لکن ماده
قرب معناسندن اولمغله جنونه قریب یاخود جن طوقنمسنه قریب برحالت ایله تفسیر اولنمق اصوب ایدی پس
بوکه کوره لسانمزده چالق تعبیر اولان حالت اولور وصغار ذنوب معناسی دخی قرب معناسندندر کویا که باشلو
کناه اولمیوب کناهه قریب برمعادعکدر ومنه قوله تعالی الذین یجتنبون کبائر الاثم والفواحش الا اللمم ای صغار
الذنوب وقال الراغب وهو مقاربة المعصیة ویعبّر به عن الصغیرة ولمم معنای اولده اسم ومصدر اولور ویقال ملموم
ای به لمم الالمام همزه‌نک کسریله ذنوب صغاره مباشرت ایلمک معناسنه‌در یقال المّ الرجل اذا باشر اللمم
وقونمق معناسنه‌در یقال المّ به اذا نزل واوغلان بلوغ درجه‌سنه یقلشمق معناسنه‌در یقال المّ الغلام اذا
قارب البلوغ وبرنسنه برشیئه یقلشمق معناسنه‌در یقال المت النخلة اذا قاربت الارطاب وافعال مقاربه‌دن کاد
معناسنه استعمال اولنور یقال المّ یفعل کذا ای کاد یفعل کذا ومنه الحدیث وانّ مما ینبت الربیع ما یقتل حبطا
او یلمّ ای یقرب من ذلک الالتمام افتعال وزننده بودخی قونمق معناسنه‌در یقال التمّ به اذا نزل وزیارت ایلمک
معناسنه‌در یقال التمّه اذا زاره الملموم مجنونه دینور وملمّ معناسنه‌در کما سیجیء اللمة لامک فتحیله جن
طوقنمقدن اولان چارپقلغه دینور یقال اصابته من الجن لمة ای مسّ اوقلیل وشدّت معناسنه‌در العین اللامّة
بدنظر کوزه دینور که نسنه نظر ایدرسه اصابت ایدر اوله علی قول مطلقا شرّ وفزع ومسّ ومهول مقوله‌سی
حالتلردن خوف ایدر اولان کوزه دینور که قاپی تعبیر اولنور قال الشارح ومنه حدیث الدعاء اعوذ بکلمات الله التامّة
من شرّ کل سامّة ومن کل عین لامّة ای المصیبة بسوء اوهی کل ما یخاف من فزع وشرّ وقال فی النهایة ای ذات
لمم ولذلک لم یقل ملمّة واصلها من المت لتزاوج قوله سامّة اللمة لامک ضمیله یار وصاحب وهمدمه دینور یاخود
همسفر اولان یار ورفیقه دینور وبرآدمک مونس والوفی اولان نسنه‌یه وکسیه دینور مفرد وجمعه اطلاق اولنور
تقول هو وهم لمتی ای صاحبی اواصحابی فی السفر ومونسی اللمة لامک کسریله طوقیق ضربندن یابلوب طاغلمش
قازق نسنه‌سنه دینور وقولق یومشغندن اشاغی صارقان صاچه دینور جمعی لمم کلور عنب وزننده ولمام کلور
لامک کسریله ذو اللمة عکاشة بن محصن فرسنک اسمیدر رضی الله عنه اللمام کتاب وزننده لمه‌نک جمعیدر لامک
کسریله نزول ونزله معناسنه اسمدر بعده برآدمی کون آشوری زیارتده استعمال اولندی ومنه یقال هو یزورنا
لماما ای غبا الململم مدحرج وزننده قلعه کلمه‌سی وطوب بوالغی کبی صمصقی یوس بوالق مدوّر نسنه‌یه دینور
ململوم دخی دینور یقال شیء ململم وململوم ای مجتمع مدوّر مضموم الململمة مدحرجه وزننده فیل خرطومنه دینور
یلملم یای تحتیه مفتوحه ایله یاخود الملم که همزه ایله‌در یاخود یرمرم مکه‌یه ایکی مرحله مسافه‌ده برطاغک آدیدرکه
حجاج یمنک میقاتیدر لم لامک فتحیله لمّا لامک فتحی ومیمک تشدیدیله والم والمّا همزه زیاده‌سیله حروف
جازمه‌در لم کلمه‌سی نفی ماضی ایچون موضوعدر یقال لم یفعل ذلک ولما کلمه‌سی برنیجه معنایه دلالت ایدر اوّلا حین ووقت
معناسنه اولور تقول لما جاء القوم قاتلناهم ای حین جاء القوم ولم معناسنه اولور اتیتک ولما اصل الیک ای لم اصل الیک
والا معناسنه اولور که استثنا ایچون اولور تقول سألتک لما فعلت ای الا فعلت ومنه قوله تعالی ان کل نفس لما علیها
حافظ ای ما کل نفس الا علیها حافظ وکذا قوله تعالی وان کلّ لما جمیع لدینا محضرون ای ما کلّ الا جمیع لدینا وقرأة
عبد الله ان کلهم لما کذب الرسل الایه پس جوهرینک لما کلمه‌سی الا معناسنه معروف دکلدر دیو انکاری جید دکلدر
اللملوم عصفور وزننده کروه وجماعت معناسنه‌در المّ هلمّ وزننده وآنده لغتدر تقول المّ الینا ای هلمّ کما سیذکر
فی مادته لم لامک کسری ومیمک فتحی اوزره بناسیله برحرفدرکه آنکله برنسنه استفهام اولنور اصلی ماء
استفهامیه اولوب اوزرینه لام جارّه داخل والفی تخفیف اولندی ووقف حالنده آخرینه هاء الحاقیله لمه دخی دیرسن
پس آندن ترکیده نیچون ایله تعبیر اولنور تقول لم ذهبت یعنی نیچون کتدک اللملم فدفد وزننده چوق ویغناق
نسنه‌یه دینور یقال جیش لملم ای کثیر مجتمع اللملمة زلزله وزننده برنسنه‌یی یواراق ایلمک معناسنه‌در طوپ
یوالغی وکره کبی یقال لملم الحجر اذا اداره اللوم نوم وزننده واللومی قصریله واللائمة نافله وزننده اسملردر
عذل وعتاب وسرزنش معناسنه‌درکه ترکیده قنامق تعبیر اولنور یقال استحق اللوم واللومی واللائمة ای العذل
ولوم وملام وملامة میملرک فتحیله مصدرلردر قنامق معناسنه‌در یقال لامه علی کذا یلومه لوما وملاما وملامة

اذا عذله ولوم قورقویه دینور وکسلمک معناسنه‌در یقال لیم به اذا قطع الملیم مکیل وزننده والملوم مقول
وزننده لوم وعتاب اولنمش آدمه ولوم وعتابه مستحق اولانه دینور مترجم دیدکه بونلر اسم مفعوللردر اسم فاعل
لائم در وبو ماده واوی ایکن یائی کبی ملیم کلمک قیاسه مخالفدر شوب ماده‌سندن مشیب کبی شاذدر نته که شافیه
شرحنده مشروحدر الالامة اقامه وزننده بودخی لوم ایلمک معناسنه‌در یقال الامه بمعنی لامه ولوم وعتاب
اولنه‌جق ایش ایشلمک معناسنه‌در علی قول لوم وعتابه سزا ایش صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال الام الرجل
اذا اتی ما یلام علیه اوصار ذا لائمة التلویم تفعیل وزننده پک لوم وسرزنش ایلمک معناسنه‌در یقال لوّمه اذا
لامه مبالغة ولام حرفی یازمق معناسنه‌در یقال لوّم الکاتب لاما اذا کتبها الالتیام افتعال وزننده مطاوعدر
لوم وعتابی قبول ایلمک معناسنه‌در یقال لامه فالتام ای قبل منه اللوم اللوّام زنّار وزننده واللوّم واللیّم رکّع
وزنلرنده لائم لفظندن جمعلردر یقال رجل لائم وقوم لوّام ولوّم ولیّم اللومة فتحتینله ناسه چوق لوم وعتاب
ایلیجیه دینور الملاومة مفاعله وزننده والتلاوم تفاعل وزننده بربرینه لوم وعتاب ایدشمک معناسنه‌در تقول
لاومته ای لمته ولامنی ویقال تلاوموا کذلک الاستلامة لوم وعتابی موجب ایش ایدایلمک معناسنه‌در یقال
استلام الرجل الیهم اذا اتاهم بما یلومونه اللومة لامک ضمیله شول آدمه دینورکه دائما خلق اکا لوم وسرزنش ایدر
اوله یقال رجل لومة ای ملوم وتوقف وانتظار معناسنه‌در تقول لی فیه لومة ای تلوّم اللوءمة همزه وزننده
دائما ناسی لوم وتعبیر ایدن آدمه دینور یقال رجل لومة ای لوّام اللومة نومه وزننده واللامة موجب لوم اولان
ایشه دینور یقال جاء بلومة ولامة ای ما یلام علیه ولومه کوچ بالنه دینور وقورقویه دینور التلوّم تفعّل وزننده
برنسنه‌یه منتظر اولوب طورمق معناسنه‌در یقال تلوّم فی الامر اذا تمکث وانتظر بونده تفعّل تجنّب ایچون اولمغله
ملامتدن اجتنابا عجله ایلمیوب ظهور امره منتظر اولور اللام حال وزننده قورقویه دینور اصلی لوم‌در لامه کبی
یقال به لام ولامة ولوم ای هول وانسانک شخص وقالبنه دینور تقول رایت لامه ای شخصه ویقینلق قرب
معناسنه‌در وشدید شیئه دینور وحروف هجادن برحرفدر اتوز معنایه دلالتله وارد اولور حرف جرّ اولانی
یکرمی ایکی معنایه کلور ۱ لام استحقاق در نحو الحمد لله ۲ لام اختصاص در نحو المنبر للخطیب ۳ لام تملیک در نحو
وهبته لزید ۴ شبه تملیک در کقوله تعالی جعل لکم من انفسکم ازواجا ۵ لام تعلیل در کقوله تعالی لتکونوا شهداء
علی الناس ومنه ایضا قول امرئ القیس * ویوم عقرت للعذاری مطیتی * ای من اجل العذاری ۶ لام توکید النفی در
کقوله تعالی ما کان الله لیطلعکم ۷ الی معناسنه اولور کقوله تعالی بان ربک اوحی لها ای الیها ۸ علی معناسنه‌در
کقوله تعالی وان اسأتم فلها ای فعلیها ونحو قوله تعالی ویخرّون للاذقان ای علی الاذقان ۹ فی معناسنه‌در کقوله
ونضع الموازین القسط لیوم القیامة ای فی یوم القیامة ۱۰ عند معناسنه‌در کقولهم کتبته لخمس خلون ای عند خمس
مضین اوبقین وبوکه لام تاریخ دخی دینور ۱۱ بعد معناسنه‌در کقوله تعالی اقم الصلوة لدلوک الشمس ای بعده
۱۲ مع معناسنه‌در کقول الشاعر * فلما تفرقنا کانّی ومالکا لطول اجتماع لم نبت لیلة معا * ای مع طول اجتماع ۱۳ حرف
جرّ اولان من معناسنه‌در کقولهم سمعت له صراخا ای منه ۱۴ تبلیغ معناسنه‌در کقولک قلت له ای بلغته ۱۵
عن معناسنه‌در کقوله تعالی وقال الذین کفروا للذین امنوا لو کان خیرا ما سبقونا الیه ای عن الذین ۱۶ لام صیرورة‌در که
لام عاقبه ولام مآل دخی دیرلر کقوله تعالی فالتقطه آل فرعون لیکون لهم عدوّا وحزنا ای اتماما له وعاقبته ومصیره
العدواة وکقول الشاعر * فللموت تغذو الوالدات سخالها * کما لخراب الدهر تبنی المساکن * ای عاقبة ذلک ۱۷ لام
قسم وتعجبدر یعنی تعجب معرضنده قسمه دلالت ایدر وبو لام اسم جلاله مخصوصدر کقول الشاعر * لله یبقی علی الایام
ذوحید * ۱۸ قسمدن مجرد اولان تعجبدر ویستعمل فی قولهم لله درّه ونداء مقامنده دخی استعمال اولنور کقولک یا للماء
بکسر اللام ای یا قوم للماء ادعوکم وانما شاعرک اشبو * یا للرجال لیوم الاربعاء اما * ینفک یحدث لی بعد النهی طربا
بیتنده واقع لاملر جارّه‌در لکن مستغاث به ایله مستغاث له بینلرنی فرق ایچون اوّلکی لامی مفتوح ایلدیلر ۱۹ لام
تعدیه‌در کقولک ما اضرب زیدا لعمرو ۲۰ لام توکیددرکه لام زائده‌در کقوله تعالی نزّاعة للشوی ونحو قوله تعالی
یرید الله لیبین لکم ۲۱ لام تبیین در کقولک سقیا لزید وقوله تعالی وقالت هیت لک مترجم حقیردیرکه مؤلف یکرمی
ایکنجی معنادن سکوت ایلدی ظاهرا قلم نساخدن ساقط اولمشدر ومغنی اللبیب ترتیبی اوزره ذکر ایلدکله آنده لام
الملک اوچنجی رتبه‌ده مثبتدر کقوله تعالی له ما فی السموات وما فی الارض وبصائرده لام الصله دخی مرسومدر
انّهی وجازم اولان لام امردر نحو قوله تعالی فلیستجیبوا لی ولیؤمنوا بی وعامل اولمیان لام ابتدادر کقوله
تعالی وانّ ربک لیحکم بینهم ۲ لام زائده‌در کقول الشاعر * ام الحلیس لعجوز شهربه * ۳ لام جوابدرکه لو ولولا

کلمه لرینه وقسمه جواب واقع اولاندر نحو قوله تعالى لو تزيلوا لعذبنا وقوله تعالى ولولا دفع الله الناس بعضهم
ببعض لفسدت الارض وقوله تعالى تالله لقد آثرك الله علينا ٤ حرف شرط اوزره ایدن ایچون داخل اولان لامدر
یعنی عقبنده کلان جواب قسمه مبنی اولوب شرطه مبنی اولدیغنی اعلام ایچون داخل اولور واکا لام موطئة ولام
مؤذنه دخی دیرلر کقوله تعالى ولئن قوتلوا لاینصرونهم ٥ لام تعریف در نحو الرجل ٦ اسماء اشارته داخل اولان
لامدر نحو تلك شارح دیرکه تلك لفظنده تاء هاء معناسنه در ولام ذا معناسنه در وکاف مشار الیهادر مؤنثه
اشارتدر انتهى ٧ جاره اولیان لام تعجبدر کسولك لظرف زید اللامیة یمنده برقصبه اسمیدر اللهم وهم وزننده
وهاك فتحیله برنسنه یی همان بردفعده یوتمق معناسنه در یقال لهم الشیء لهما من الباب الرابع اذا ابتلعه بمرة
التلهم تفعل وزننده والالتهام افتعال وزننده لهم معناسنه در یقال تلهمه والتهمه بمعنى لهمه والتهام یاوری
اناسنك ممه سنده اولان سودی هپ امتمك معناسنه در یقال التهم الفصیل مافی الضرع اذا استوفاه ولون
متغیر اولمق معناسنه در یقال التهم لونه على المجهول اذا تغیر اللهم کتف وزننده واللهم صرد وزننده
واللهوم صبور وزننده والملهم منبر وزننده اکول وایشهان آدمه دینور اللهم خدب وزننده پك فکر ورشد
واندیشه صاحبی لبیب ودانا اوله رق کریم وعظیم الکفایه وکثیر العطا آدمه دینور جمعی لهمون در یقال هو لهم
ای رغیب الرأی جواد عظیم الکفایة وبحر عظیمه دینور وصویی پاك وبغایت بویوك آته دینور کذلك صویی پاك
وهر خصوصده سائری سابق آدمه دینور ولهم بن جلحب جدیس قبیله سندن وفی ذاته سابق وجواد بر کسه در
اللهمم زبرج وزننده واللهمیم قندیل وزننده وضمیله اغتدر بونلرده ذکر اولنان لهم معنالرینه در
ام اللهیم زبیر وزننده داهیه نك وحمانك واولومك کنیه لریدر خلقی بلع ایتدکلری ایچون وانلره لهیم دخی
دینور اللهموم عصفور وزننده سودی چوق ناقه یه دینور وواسع یاره یه دینور یقال جرح لهموم ای
واسع بعض نسخه ده خایله خرج عنوانده مرسوم اولمغله اولدخی ملایمدر ونسوانك فرجنه دینور ویغموری
چوق بلوده دینور وعدد کثیره دینور وعظیم عسکره دینور وکثیر الخیر آدمه دینور اللهام غراب
وزننده بودخی عظیم عسکره دینور الالهام همزه نك کسریله برنسنه یی یوتدرمق معناسنه در
یقال الهمه الشیء اذا ابلعه وخدای متعال بطریق الفیض عبدك قلبنه برنسنه یی القاء وتلقین ایلمك
معناسنه در معنای مزبوردن مأخوذ در یقال الهمه الله خیرا ای لقنه اياه الاستلهام خدای متعالدن
مطلوب اولان نسنه یی قلبه الهام ایلمکی نیاز ایلمك معناسنه در یقال استلهمه الله الشیء اذا سأله ان یلهمه
اللهم لامك کسریله قوجه اکوزه دینور ومطلقا یاشلو حیوانه دینور جمعی لهوم کلور ملهم مقعد
وزننده خرمانی چوق برموضع آدیدر یوم ملهم بنو تمیم ایله حنیفه میاننده وقوع اولان حرب وقتالدن
عبارتدر اللهمة غرفه وزننده سو یقدن برآوج نسنه یه دینور که برآتملق تعبیر اولنور اللهیم زبیر وزننده
واسع نجره یه دینور اللهجم جعفر وزننده بیوك کاسه یه دینور وچکنانمش مسلوك واسع یوله دینور
یقال طریق لهجم ای واسع مذلل التلهجم تدحرج وزننده برنسنه یه دوشکون حریص اولمق معناسنه در
یقال تلهجم به اذا اولع به ویول چکنانمش آچق وبللو وایشلك اولمق معناسنه در یقال تلهجم الطریق
اذا استبان واثر فیه السابلة اللهذم ذال معجمه ایله جعفر وزننده کسکین نمرنه دینور وواسع فرجه دینور
اللهذمة دحرجه وزننده والتلهذم تدحرج وزننده کسمك معناسنه در یقال لهذمه وتلهذمه
اذا قطعه وتلهذم اکل ایلمك معناسنه در یقال تلهذمه اذا اکله اللهزمتان لامك وزای معجمه نك
کسریله لهزمه دن تثنیه در قولاق التنده چکه لرك نهایت بولدقلری یرده اولان ایکی طرفلو سیوری کمکلره
دینور که قولاق طوزلرینه مجاورلردر جمعی لهازم کلور اللهزمة دحرجه وزننده برآدمك ذکر اولنان
کمکلرنی کسمك معناسنه در یقال لهزمه اذا قطع لهزمتیه وصقاله قیرسمك معناسنه در یقال لهزم
الشیب خدیه اذا خالطهما اللهازم لامك فتحیله بنو تیم الله بن ثعلبه نك لقبیدر اللهاسم لامك فتحی وسینك
کسریله طاره جق درملرك صو آقندیلرینه دینور مفردی لهسم در قنفذ وزننده اللیم لامك کسریله یارشمغه
دینور صلح معناسنه وبرآدمه قد وقامتده وشکل وشمائلده شبیه اولانه دینور یقال هو لیمه ای شبهه
فی قده وشکله وخلقه لیمه لامك کسریله ساحل بحر عمانده برقریه آدیدر اللیمون لامك فتحیله ثمر معروفدر
وکاهیجه نونی ساقط اولوب لیمو دیرلر اکثری نوعنك طبعنده باد زهریت اولمغله سمومك مجموعنه مقاوم
وهر بابده منفعتی عظیم وکثیردر شارحك بیاننه کوره فارسیدن یاخود یونانیدن معربدر فصل

الميم المرهم میمك وهاك فتحیله معروفدر که یاره اوزره وضع اولنان دوای مرکبدر ترکیده ام تعبیر اولنور
جوهری بونی رهم ماده سنده ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر زیرا عربلر مرهمت الجرح دیرلر اکر میمی زائد اولیدی
البته رهمت الجرح دیرلر ایدی شارح دیرکه مؤلف کندیلری رهم ماده سنده ثبت ومأخذ اشتقاقنی دخی
بیان ایلمدیلر الملم فتحتینله لئیم ودنی النفس آدمه دینور یقال هو ملم ای لئیم الموم میمك ضمیله معروفدر که
ترکیده دخی موم دیرلر شمع معناسنه صاحب نهایه نك بیاننه کوره فارسیدن معربدر وموم جلاء مکوکنه
دینور وپاپوشجی آلاتندن برآلتدر وبرسام علتنه دینور که ماده سنده بیان اولندی یقال به موم
ای برسام وبدن صبیانده تکون ایدن پك شدید چیچك عارضه سنه دینور المموم مفعول وزننده برسام
علتنه کذلك شدید چیچك علتنه اوغرامش آدمه دینور یقال میم الرجل موما فهو مموم اذا اصابه برسام
او اشد الجدری مامه حاله وزننده اسامیدندر کعب بن مامه جواد معروفدر مهیم مریم وزننده کلمه
استفهامدر ماحالك وشانك معناسنه در بعضلر احدث لك شیء عبارتیله تفسیر ایلدیلر یقال مهیم ای ماحالك
وشانك یعنی حال وشانك نیجه در نه عالمده ونه حالده سن یاخود خانه وعشیرتك نه حالده در ایولر خوشلر میدر
یاخود حوادث دهردن سکا برحادثه ایرشدیمی صاغ واسنمیسن خلاصه سی حال وکیفیتدن سؤال واستفهامدر
شارح دیرکه ابن مالك توضیحده دیدیکه مهیم اسم فعلدر امردر اخبرنی معناسنه در ومبرد کاملده ما الخبر
عنوانیله تفسیر ایلدی وزمخشری مقدمه ده چه خبر ایله بیان ایلدی وسهیلی دیدیکه مهیم لفظی یمانیه در اصلی
مه یامن اویامقبل ایدی بعده ایجاز وتخفیف ایدوب مهیم دیدیلر نته که ای شیء کلمه سنده ایش دیرلر ومه اسم
فعل امردر بوشله وفراغت ایله معناسنه در وبعضلر اصلی ماهی یامن ایدی دیدیلر ضمیر مؤنث حال وقصه یه
راجعدر مهما میمك فتحیله اواخر کتابده حروف لینه بحثنده مرسومدر میمه میمك فتحیله اصفهان
ایالتنده برناحیه آدیدر المیم کسر ایله حروف معجمدن برحرف معلومدر شارح دیرکه لام کبی تمویم فعلندن
تصرف اولنور میم یازمق معناسنه فصل النون النئیم نسیم وزننده اکلمك ناله وزاری قلمق معناسنه در
علی قول صقندی وایقندی ایله قنی قنی صولومق معناسنه در یاخود ضعیف ضعیف درمانسز سسلنمك
معناسنه در یقال نأم الرجل نئیما من الباب الثانی والثالث اذا انّ اوهو کالزحیر اوصوت خفی اوضعیف
وبای چکرمك معناسنه در یقال نأمت القوس اذا صوتت وارسلان کوردنمك معناسنه در یقال
نأم الاسد اذا صات وآهو مله مك معناسنه در یقال نأم الظبی اذا صوت النأمة نغمه وزننده ومرادفیدر
یقال له نأمة طیبة ای نغمة وسسه دینور یقال سمعت نأمته ای صوته ویقال اسکن الله نأمته مشدده ای
اماته ایکنجیده نأمه دخی صوت معناسنه در نته که ماده سنده مبیندر الانتئام افتعال وزننده فواره
کبی برآدمك اغزندن قبیح وناسزا سوزلر بوشانمق معناسنه در یقال انتأم فلان بقول سوء ای انفجر
بالقول القبیح ولفظ مزبور کویا که نئم فعلندن افتعالدر النئم ثای مثلثه ایله اثم وزننده والانتئام افتعال
وزننده بد وناسزا سوز سویلمك معناسنه در یقال نئم فلان نئما من الباب الثانی وانتئم اذا تکلم بالقبیح
نجیرم نونك وراك فتحی وجیمك کسریله بصره ده برمحله آدیدر اندن وافر علماء ظهور ایلدی النجم نونك
فتحی وجیمك سکونیله یلدزه دینور جمعی انجم وانجام ونجوم کلور ونجم کلور ضمتینله یقال طلع النجم
ای الکوکب ومعرف باللام اوله رق النجم اولکر یلدزینك علمیدر که فارسیده پروین دینور یقال کبد النجم
ای الثریا مترجم دیرکه اولکر اون بر یلدزی مشتملدر آلتیسی مرئیدر یدنجیسیله حدت بصر امتحان اولنور
فخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری مجموعنی رؤیت وتعداد ایدرلر ایدی نته که شفاء شریفده مشروحدر
ونجم ساقی اولمیوب قبق وخیار تکنکی کبی یره یایوان ومنبسط اولان نباته دینور یقال بالارض نجم کثیر
ای نبات علی غیر ساق ومحدود ومعین اولان وقته اطلاق اولنور زیرا عربلر اوقاتی نجم ایله تحدید ایدرلر ونجم
معرف اوله رق بررجل آدیدر واصل وبنیاد معناسنه در یقال هو من نجم صدق ای من اصل
صدق ووقت معینده ادا اولنه جق علوفه ووظیفه یه اطلاق اولنور التنجم تفعل وزننده سهر
عارضه سندن یاخود عشق دردندن تا بصباح اویومیوب یلدزلره باقوب باقمق معناسنه در که
بین الشعراء انجم شمار اولمق تعبیر اولنور یقال تنجم الرجل اذا رعی النجوم من سهر او عشق المنجم محدث وزننده
والمتنجم والنجام شداد وزننده شول کسه در که بحسب السیر والمواقیت نجومه نظر ایدر اوله یعنی نجومك طلوع

وغروب وسائر اوضاعی فننه آشنا اولمغله احوالنی ضبط وتقویم ایدر اوله منجم باشی افندی معلومدر یقال هو منجم
ومتنجم ونجام ای ینظر فی النجوم بحسب مواقیتها وسیرها النجوم ظهور وزننده ومرادفیدر یقال نجم الشیء
نجوما من الباب الاول اذا ظهر وطلع ونسنه‌یی جسته جسته ادا ایلمك معناسنه‌در که وقت مضروب ومعین
معناسندن یاخود وقت معینده ادا اولنه جق وظیفه معناسندن مأخوذدر یقال نجم المال اذا اداه نجوما الانجام
همزه‌نك کسریله ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال انجم الشیء اذا ظهر وطلع وبغمور وصوغوق وحمی مقوله‌سی نسنه
مندفع اولمق معناسنه‌در یقال انجم المطر وغیره اذا اقلع التنجیم تفعیل وزننده برنسنه‌یی وقت وقت جسته جسته
ادا ایلمك معناسنه‌در یقال نجم المال اذا اداه نجوما النجمة ثمره وزننده وفتحاتله بر نبات معروفدر علی قول
جیمك سکونیله بشقه وفتحیله بشقه بر نباتدر مفردات‌ده نجمه آیرق ایله مفسردر ذوالنجمه حمارك لقبیدر نبات
مرقومدن خوشلندیغی ایچون المنجم مقعد وزننده معدن معناسنه‌در یقال فلان منجم الباطل والضلال
ای معدنه وآچق یوله دینور شاهراه معناسنه المنجم منبر وزننده تراز وتك دلنی کچوردکلری ارقوری دموره
دینور المنجام مجلسان وزننده والمنجمان منبران وزننده اباغك ایکی یانلرنده اولان سبور بجه کمکلره
دینور که ایکی اباق برارایه دوزجه کنورلدکده بری برینه مقابل اولور بوکه کوره مراد هر اباغك طبانتك ایکی
طرفنده اولان کمیکلر اولور که اخمصك اوست وآلت طرفلرنده اولان تومسکجه کمیکلردر یقال اشتکی منجماه ومنجماه
وهما عظمان ناتئان من ناحیتی القدم شارح دیرکه لسان العربك بیاننه کوره طوبوق کمیکی اولور که یومری کمیکلردر
النجام کتاب وزننده بر وادی یاخود بر موضع آدیدر النحم نونك فتحی وحاء مهمله‌نك سکونیله والنحیم
امیر وزننده والنحمان فتحاتله بوغز آرتلیوب تنحنح ایلمك معناسنه‌در علی قول زحیر کبیدر که صفندی
وایقندی ایله قتی قتی بوغزنی صولودوب خرلدامقدن عبارتدر بلغم اخراجیچون یاخود بوزحیردن زیاده در
یقال نحم الرجل نحما ونحیما ونحمانا من الباب الثانی اذا تنحنح او هو کالزحیر او فوقه وپارس دیدکلری جانور اورمك
معناسنه‌در یقال نحم الفهد اذا صوت النحام شداد وزننده چوق تنحنح ایدن آدمه دینور یقال رجل نحام
ای کثیر النحیم وبخیل وجری یه دینور کندیدن نسنه طلب اولندقده تنحنح ایدر اولدیغیچون یقال رجل نحام
ای بخیل وارسلانه دینور وسلیك بن السلكه‌نك فرسی آدیدر واصحابدن نعیم بن عبدالله القرشی لقبیدر حقنده
مفخر انام علیه السلام حضرتلری دخلت الجنة فسمعت نحمة من نعیم بیوردقلریچون تلقیب اولندی نحمه سعله
معناسنه‌در که مراد تنحنح صوتیدر وبعضلر دیدیکه مومی الیهك لقبی نحام دُرغراب وزننده ونحام برفارس یعنی
برجندی لقبیدر نحم فتحتینله نعم کلمه سنده لغتدر که کلمه تصدیق در شارحك بیاننه کوره بولغت سعدیه در
عن لفظنده حن دیدکلری کبی النحام غراب وزننده اوردکه شبیه برقوش آدیدر مراد آنقط تعبیر اولنان قوشدر
جوهری نونك فتحی وحانك تشدیدیله تقیید ایلمکله وهم ایلمشدر شارح دیرکه سهیلی دخی جوهری کبی ضبط ایلمشدر
النحم خدب وزننده شدتله تنحنح ایدن کسه‌در الانحام افتعال وزننده اعتزام معناسنه‌در یقال انحم
علی کذا وکذا اذا اعتزم علیه النخمة نونك فتحی وخاء معجمه‌نك سکونیله والنخامة ثمامه وزننده واوکسر وب
وآخردقده کوکسدن وبوغازدن چقان بلغمه وروندن آقان سموکه دینور نخاعه معناسنه ونخمه حسن وجمال
معناسنه‌در یقال له نخمة عجیبة ای حسن النخم نونك فتحی وخانك سکونی وفتحیله ده جائزدر اوکسروب
یا آخرمقله کوکسدن یاخود بوغزدن بلغم دفع ایلمك یا روندن دفع ایلمك معناسنه‌در یقال نخم الرجل نخما من الباب الرابع
اذا دفع بشیء من صدره او من انفه وایرلایوب اوینامق علی قول بك کوزل ایرلامق معناسنه‌در یقال نخم الرجل نخما
من الباب الاول اذا لعب وغنی او هو اجود الغناء التنخم تفعل وزننده بودخی آخیرمقله بلغم دفع ایلمك معناسنه‌در
یقال تنخم الرجل اذا دفع بشیء من صدره او من انفه النخوم صبور وزننده مصر اولکه‌سنده برسنجاق آدیدر
النخم فتحتینله تعب واعیا معناسنه‌در یقال به نخم ای اعیاء شارحك بیاننه کوره مصدر دخی اولور
باب رابعدن الندم فتحتینله والندامة سلامه وزننده پشیمان اولمق معناسنه‌در یقال ندم علیه ندما وندامة
من الباب الرابع اذا اسف وندم اثر ونشانه دینور التندم تفعل وزننده بودخی پشیمان اولمق معناسنه‌در یقال
تندم علیه اذا اسف النادم والندمان سکران وزننده پشیمان آدمه دینور ندمانك جمعی ندامی کلور سکاری
وزننده ونادمك جمعی ندام کلور کتاب وزننده وندام کلور زنار وزننده وندمان ندیم معناسنه‌درکه همبزم شراب
اولان آدمه دینور بونك دخی جمعی ندامی کلور وندام کلور کتاب وزننده وکاه اولورکه ندمان ندیمدن جمع اولور
الندیم امیر وزننده والندیمة هاءیله همقدح اولان کسبه دینور جمعی ندماء کلور کرماء وزننده یقال هو ندیمه

ای منادمه پس مطلق مصاحبه ندیم اطلاقی توسع وجهیله‌در ومحمد بن حسن بن ندیمه ابو بکر الصیدلانی درکه
امام سمعانی شیخیدر المنادمة مفاعله وزننده والندام قتال وزننده برآدمه بزم شرابده همدم اولمق معناسنه‌در
یقال نادمه منادمة وندامًا اذا جالسه علی الشراب الندم نونك فتحیله زیرك ورشید وظریف آدمه دینور یقال
رجل ندم ای کیس ظریف الانتدام افتعال وزننده قولای وسهو وانلو اولمق معناسنه‌در یقال خذ ما انتدم
ای ما تیسر نریمان تونك فتحیله بر رجل علیدرکه اعجمیدر نیرمان نونك فتحیله همدان قضاسنده برقریه آدیدر
النزم عزم وزننده پك اصرمق معناسنه‌در یقال نزمه نزما من الباب الثانی اذا عضه شدیدا المنزم منبر وزننده
دیشه دینور سن معناسنه النزیم امیر وزننده برباغ وبرطوتام سبزه‌یه دینور وبو ماده‌لری کرچه ابن عباد محیط نام
کتابنده ثبت ایلدی لکن بونلرك مجموعنده صواب اولان باء موحده ایله اولمقدر النسم فتحتینله نفس الروح
معناسنه‌درکه بدنده جانك صولوغندن عبارتدر حیات وراحتی موجب حالتدرکه مراد صولوق آلوب ویرمکدر تقول
راحة الروح فی نسمها ای فی نفسها ونفس الریح معناسنه‌در که روزکارك نفسلنوب آهسته وخوش وملایم اسمسندن
عبارتدر جمعی انسام کلور تقول وجدت نسم الریح ای نفسها وبوزلمش وجاده لقدن چقمش اسکی یوله دینور وسودو
یاغلو زفیر ققوسنه دینور وبرجنس قوش آدیدرکه تویلرینك اوزرلری یشل اولور بغایت سرعتله پرواز ایدر مفردی
نسمه‌در النسمة فتحاتله نسم ایله معنای اولده مرادفدرکه روحك نفسلنمسندن عبارتدر یقال نسم الروح ونسمته
ای نفسه وانسانه دینور جمعی نسم کلور هاسز ونسمات کلور فتحاتله شارح دیرکه نسم ونسمه نفس روح
معناسنه اولوب بعده نفس وروح وذات معناسنده استعمال اولندی بوملابسه ایله انسانه دخی اطلاق اولندی
یقال والله باریء النسمة والنسمات ای نفس الروح او النفوس او الانسان ونسمة مملوك ومملوکه‌یه اطلاق اولنور
یقال اعتق نسمة ای مملوکا او مملوکة ونسمه پك صولیغه دینورکه ضیق نفسدن منبعث اولورکه علتدر یقال
اصابه نسمة ای ربو النسیم امیر وزننده بودخی روزکارك نفسلنمسنه دینورکه خوش وآهسته وملایم اسمسندن
عبارتدر تقول وجدت نسیم الریح ای نفسها مترجم دیرکه نسیم خوش ولطیف روزکارده دخی استعمال
اولنور نته که صحاحده ومقدمه‌ده مشروحدر کما قال الشاعر * نسیم الصبا بلغ سلامی الیهم * ونسیم ونسم رسم
وزننده ونسمان فتحاتله روزکار اسمك معناسنه‌در یقال نسمت الریح نسما ونسیما ونسمانا من الباب الثانی اذا هبت
ونسیم جانه دینور یقال فلان ثقیل النسیم ای الروح وتره اطلاق اولنور عرق معناسنه ونسم رسم وزننده
دوه طبانیله یره اورمق معناسنه‌در یقال نسم البعیر بخفه نسما اذا ضرب وبرنسنه متغیر اولمق معناسنه‌در
یقال نسم الشیء اذا تغیر النسم صیقل وزننده بودخی روزکار نفسلنمسنه دینور وجاده اولمیان اسکی یوله دینور
النسامة سلامه وزننده یرچیللو مرج اولمق معناسنه‌در یقال نسمت الارض نسامة من الباب الاول اذا نزت النسم
فتحتینله بودخی برنسنه متغیر اولمق معناسنه‌در یقال نسم الشیء نسما من الباب الرابع اذا تغیر التنسم تفعل وزننده
صولوق آلمق معناسنه‌در یقال تنسم الرجل اذا تنفس وروزکار اشتمام ایلمك معناسنه‌در یقال تنسم النسیم
اذا تشممه وبرمکان رائحه طیبه ایله معطر اولمق معناسنه‌در یقال تنسم المکان بالطیب اذا ارج وتانی وتدریجله
طلب وتحصیل علم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تنسم العلم اذا تلطف فی التماسه المنسم مجلس وزننده
دوه‌نك طبانه دینور یقال منسم البعیر ای خفه شارحك بیاننه کوره بقنه غنه اطلاق اولنور واثر وعلامت
معناسنه‌در تقول وجدت منسما من الامر ای علامة ویوله دینور طریق معناسنه وتوجه وسلوك ایده جك سمت
وجهته دینور یقال الی این منسمك ای مذهبك ووجهك المنسم محدث وزننده محیی النسمات معناسنه‌درکه
حقیقی حضرت باریء متعالدر مجازا مملوك آزاد ایدن ومستحقینه ادرار معاش ایدن آدملره اطلاق اولنور الاناسم
همزه‌نك فتحیله ناس معناسنه‌درکو یا که نسمه‌نك جمعی اولان انسامك جمعیدر التنسیم تفعیل وزننده برایشه
ابتدا ایلمك معناسنه‌در یقال نسم فی الامر اذا ابتدأ وقول آزاد ایلمکله احیا قلمق معناسنه‌در یقال نسم النسمة
ای احیاها واعتقها الناسم قاسم وزننده اولو مجل خسته‌یه دینور یقال مریض ناسم ای اشفی علی الموت النشم
نونك وشین معجمه‌نك فتحیله برجنس اغاج اسمیدرکه اندن یای دوزیلور التنشیم تفعیل وزننده ات بوزلمق
معناسنه‌در یقال نشم اللحم اذا تغیر وبرنسنه‌یه شروع وابتدا قلمق معناسنه‌در یقال نشم فی الامر اذا ابتدأ
وبرشره کریهه‌یه ایلشوب اوغراشمق معناسنه‌در یقال نشم فی الشر اذا اخذ ونشب ویرچیللو اولمق معناسنه‌در
یقال نشمت الارض اذا نزت وبلند وعالی ایلمك معناسنه‌در یقال نشم الله ذکره ای رفعه التنشم تفعل وزننده
بودخی برایشه بشلامق معناسنه‌در یقال تنشم فی الامر اذا ابتدأ وتانی وتلطفله علم طلب وتحصیل ایلمك

معناسنه در یقال تنشم العلم اذا تلطف فی التماسه النشم فتحتیله اوکوز آقلو قاره لو بنکلی اولمق معناسنه در
یقال نشم الثور نشما من الباب الرابع اذا کان فیه نقطة بیض وسود النشم کتف وزننده آقلو قاره لو آلاجه اوکوزه
دینور المنشم مجلس وزننده ومقعد وزننده عطر اقسامندن بردرلو خوشبو دانه درکه بغایت سکین اولمغله
ازمسی مشکل اولور بعضلر قرون السنبل ایله تفسیر ایلدیلر که سم الساعه در فی الحال هلاک ایدر مفرداته بیش
اقسامندن اولمق اوزره مرسومدر و بعضا سنبل هندی کوکلرینک ارالقلرنده بولنور ومنشم مکه ده برعطاره
خاتون اسمیدر پدرینه وجیه دیرلرایدی عربلر مقاتله مراد ایتدکلرنده آنک عطریله تعطر یدوب جنکه توجه
ومباشرت ایدرلرایدی بینلرنده قتال مشتد ومقتول کثیر اولورلرایدی و بوکیفیتی خاصه سندن عد ایدرلرایدی
بناء علیه * اشأم من عطر منشم بین العرب مثل اولمشدر ومنشم برنوع یمش اسمیدرکه سیاه و بدرایحه اولور و برموضع
آدیدر وحب البلسان اسمیدر النصمة نونک وصادک فتحیله صورت معناسنه درکه مراد مشرکلرک پرستش
ایلدکلری صورتدر النضم نونک فتحی وضاد معجمه نک سکونیله اوزاو وطوبجه بغدایه دینور مفردی نضمه در
یقال به نضم کثیر ای حنطة حادرة سمینة النظم نونک فتحی وظای معجمه نک سکونیله دیزمک معناسنه در یقال
نظم اللؤلؤ نظما من الباب الثانی اذا الفه وجمعه فی سلک ونظم منظوم معناسنه کلورکه دیزلمش نسنه یه دینور یقال له
نظم ای منظوم وچکرکه سور یسنه دینور وجوزاء صورتنده اوچ کوکبک اسمیدر مترجم دیرکه کتب هیئتده نظام
عنوانیله مرسوم وساج اباغی شکلنده بری برینه متقارب اوچ خفی کوکب ایله مصوردر ونظم برموضع آدیدر واولکر
دیدکلری طوپ یلدزه اطلاق اولنور ودبران دیدکلری کوکبه دینور ومصدر اولور بالق وکلر قسمی جوفلرنده
انطومتان پیدا ایلمک معناسنه در یقال نظمت السمکة والضب اذا اتی بانطومتان النظام کتاب وزننده
نظم کبی مصدردر دیزمک معناسنه در یقال نظم اللؤلؤ نظما ونظاما اذا الفه وجمعه فی نظم ونظام دیزی یه
اطلاق اولنور انجو دیزیسی وتسبیح دیزیسی کبی جمعی نظم کلور کتب وزننده و برایشک ثبات وقیامنه مدار وسبب
اولان نسنه یه وحالته اطلاق اولنور جمعی انظمه کلور واناظیم کلور یقال هو نظام امره ای ملاکه وسیرت وهدی
وطریقت معناسنه مستعملدر ودأب وعادت معناسنه مستعملدر ونظاما السمکة انطومتان معناسنه در
کاسیذکر ونظام درطوپ منعقد اولان قوملغه دینور التنظیم تفعیل وزننده بودخی دیزمک معناسنه در یقال
نظم اللؤلؤ بمعنی نظمه و بالق وکلر قسمی قارنلرنده انطومتان پیدا ایلمک معناسنه در یقال نظمت السمکة والضب
بمعنی نظمت الانتظام افتعال وزننده والتنظم تفعل وزننده دیزلمک معناسنه در یقال نظم اللؤلؤ فانتظم
وتنظم وانتظام متعدی اولور مزراغی برباندن سانجوب اول برباندن چقرمغله کویا که ایکی یانی حبه دیزر کبی
مزراغه دیزمک یاخود احشاسنی دیزمک معناسنه مستعملدر یقال انتظمه بالرمح اذا اختله النظامان نونک
کسریله والانظامان همزه نک کسریله والانطومتان همزه نک ضمیله بالغک وکلرک قارنلرنده یاغدن ایکی
اوزون رشته درکه قویرقلرندن ناقولقلرینه قدر اوزون اولوب جابجا یمورطه لری انلرده دیزیلی اولور الانظام
همزه نک کسریله بالق وکلر قارنلرنده ذکر اولنان یمورطه دیزیسی پیدا ایلمک معناسنه در یقال انظمت السمکة والضب
بمعنی نظمت الانظام همزه نک فتحیله وجه مذکور اوزره دیزیلی اولان یمورطه لره دینور وطوپلنوب منعقد
اولان قوملغه دینور و بونجق وتسبیح دیزیسنه دینور الناظم والمنظم محدث وزننده والمنظم محسن وزننده
قارننده ذکر اولنان یمورطه دیزیسی پیدا ایدن بالغه وکلره دینور النظیم امیر وزننده شول طاغ ارالغنده
اولان دره یولنه دینور که آنده صره صره صو کولجکلری اوله وشول قبوله دینور که نسق واحد اوزره صره صره
اولوب بری برینه صو کولجکلری اوله و برموضع آدیدر النظیمة سفینه وزننده برموضع آدیدر النظام شداد
وزننده متکلمیندن ابراهیم بن سیار المعتزلی لقبیدر ومحمد بن عبد الجبار الشاعر الاندلسی لقبیدر نظام کتاب وزننده
اعشی الهمدانی که اسمی عبد الرحمن بن عبد الله بن الحارثدر جدینک جدی اسمیدر ومز بور اعشی شاعر مشهوردر
النعیم نونک فتحیله والنعمی نونک ضمیله والنعمة نونک کسریله خوش دیرلکه ورفاه وراحته ونظافت حال ومالده
دینور نعمه کلمه سنک جمعی نعم کلور عنب وزننده وانعم کلور افلس وزننده یقال هو فی نعیم ونعمی ونعمة
ای فی خفض ودعة ومال ونعمه فرح ومسرت معناسنه مستعملدر یقال رأیته فی نعمة ای مسرة و ید بیضاء صالحه یه
دینور نعمی دخی دینور طوبی وزننده یعنی شول خالص وصمیم بخشش واحسان وعطیه یه دینور که نفیس وفراوان
اولمغله نائلی اولان آدمک اموروا حوالنه صالح ومفید اولور جمعی انعم کلور ونعم کلور عنب وزننده ونعمات کلور
کسرتیله که هل حاز بوکونه اتباع ایدرلر ونعمات کلور عنبک فتحیله یقال نال منه النعمة والنعمی ای الید البیضاء

الصالحة

الصالحة مترجم صحاح بونی جولرحدن اولان ید ظن ایلمشدر عربلر صمیم وخالص نسنه یه بیضاء اطلاق ایدرلر التنعم
تفعل وزننده ناز ونعمت ورفاه ومعیشتله خوشدل اولوب پرورشلنمک معناسنه در یقال تنعم الرجل اذا ترفه بوندن
اسم نعمه در نونک فتحیله و یالن اباق یورمک معناسنه در یقال تنعم الرجل اذا مشی حافیا و برمکان مزاجه موافق
وملایم کلمک معناسنه در یقال اتیت ارضهم فتنعمتنی ای وافقتنی و برآدمی بریرده طلب ایدوب اراشدرمق معناسنه در
یقال تنعم فلانا بالمکان اذا طلبه و دابه یی الحاح واقدامله سورمک معناسنه در یقال تنعم الدابة اذا الح علیها سوقا دائما
و پیاده یوریوب اباقلرینی قوللنمق معناسنه در یقال تنعم قدمیه اذا ابتذلهما النعمة نونک فتحیله تنعمک معنای اولندن
اسمدر رفاه وراحتله اولان دیرلکه دینور یقال هو فی النعمة ای الرفاه النعمة نونک کسریله والمنعم مقعد وزننده
مصدرلردر ناز ونعیم ایچره خوشحال اولمق معناسنه در یقال نعم الرجل ونعم نعمة ومنعما من الباب الرابع والاول
والثانی ونعم عیشه اذا رفه و یقال هذا منزل ینعمهم بالحرکات الثلاث و یقال ینعمهم کیکرمهم ای کثیر النعمة موافق
التناعم تفاعل وزننده تنعم وترفه معناسنه در یقال تناعم الرجل بمعنی تنعم المناعمة مفاعله وزننده تنعم معناسنه در
یقال ناعم الرجل اذا تنعم و برآدمی مرفه ومنعم قلمق معناسنه در یقال ناعمه اذا رفهه و ایپی محکم بوکمک معناسنه در
تقول ناعم حبلک ای احکمه التنعیم تفعیل وزننده برآدمی نعمتلندیروب رفاه وراحتده قلمق معناسنه در یقال نعمه
اذا رفهه و بریره یالین اباق وارمق معناسنه در یقال نعمهم اذا اتاهم حافیا و برادمک جوابنده نعم دیمک معناسنه در یقال
نعم فلانا اذا قال له نعم وتنعیم مکه یه اوچ یادرت میل مسافه ده برموضع اسمیدر بیت شریفه حلال اولان اطراف محللرک
اقربیدر صاغ طرفنده جبل نعیم وصول جانبنده ناعم نام طاغلر اولمغله تنعیم ایله تسمیه اولندی انده اولان وادینک اسمی
نعمان در الناعمة والمناعمة میمک ضمی وعینک کسریله والمنعمة معظمه وزننده ناز و نعمله پرورده اولان خوش
عیش وخوش غدا خاتونه دینور یقال جاریة ناعمة ومناعمة ومنعمة ای حسنة العیش والغذاء وناعم ومناعم ومتناعم تروتازه
وهموار ومستقیم نباته دینور یقال نبت ناعم ومناعم ومتناعم ای سواء وناعم نرم ولطیف نسنه یه دینور یقال ثوب ناعم
ای لین وناعمه باغچه یه ومرغزاره دینور روضه معناسنه التنعیمة تانک مفتوحیله برشجر آدیدر که یپراقلری بغایت
تروتازه ومطرا اولور حالا بو دیارلرده کل او یسیم دیدکلری اوله جقدر المنعم معظم وزننده بودخی نرم ولطیف
ونازک نسنه یه دینور یقال کلام منعم ای لین النعمی بشری وزننده نعمت ونعیم و ید بیضاء صالحه معناسنه درکه
آنفا ذکر اولندیلر ونعامی ونعام معناسنه درکاسیذکر النعماء نونک فتحی ومدایله بودخی نعمه کبی ید بیضاء صالحه
معناسنه درکه تفصیل اولندی الانعام همزه نک کسریله نعمت احسان ایلمک معناسنه در یقال انعم الله النعمة
علیه وانعمه بها ای احسن و برآدمی مسرور وفرحناک ایلمک معناسنه کلور ومنه یقال انعم الله بک عینا ای اقربک
عین من تحبه او اقر عینک بمن تحبه یعنی سنک دیدارکله سودیکک آدمک کوزنی روشن ایلسون یاخود سنک کوزکی
سودیککک کیمسه نک دیدار یله روشن ایلسون نته که ثلاثیدن و باب رابعدن نعم الله بک عینا ونعمک عینا دخی بو مقامده
ایراد اولنور و بونلرک اعرابلری عنقریب مشروحدر وانعام زیاده قلمق معناسنه مستعملدر یقال انعم ان یحسن
ای زاد و برنسنه ده مبالغه ایلمک معناسنه در امعان کبی یقال انعم فی الامر اذا بالغ و بر یره یالین اباق وارمق معناسنه در
یقال انعمهم اذا اتاهم حافیا و برنسنه یی تروتازه وتاب وطراوتلو قلمق معناسنه مستعملدر ومنه قولهم انعم الله صباحک
ای جعله ذا نعومة ولین وطراوة شارح دیرکه بونده امر صیغه سیله انعم صباحا وانعم مساء وتخفیفله عم صباحا دخی دیرلر
صباحک خیر اولسون مقامنده النعیم امیر وزننده نعمت معناسنه درکه ذکر اولندی ونعیم الهی خدای متعالک
مخلوقه احسان ایلدیکی عطیه دن عبارتدر یقال مازال علیک نعیم الله ای عطیته النعمة نونک ضمیله انعام
کبی کوزی ایدین قلمق معناسنه مستعملدر یقال نعم الله بک عینا ونعمک نعمة من الباب الرابع ای اقر الله بک عین
من تحبه او اقر عینک بمن تحبه و یقال نعم عین ونعمة عین ونعام عین ونعم عین بفتح النونات ونعمی عین ونعامی
عین ونعام عین ونعم عین ونعمة عین بضم النونات ونعمة عین ونعام عین بکسر النونات ای افعل ذلک انعاما لعینک
واکراما یعنی بن بو ایشی سکا محضا محبت واطاعتمدن ناشی ایشلدم تا که مشاهده ایلدکده دیده لرک روشن اوله
و بونلرک جمله سی مجرورا مضمر اولان فعل ایله منصوبلردر مترجم دیرکه نهایه ده مطرف نعم الله بک عینا ترکیبنی تجویز
ایلیوب انعم الله عینا ترکیبنی تصویب ایلمشدر لکن زمخشری بک لفظنده بای تعدیه وعینا کلمه سنی مفعول اولان — مطلب
کافدن تمییز ایلمکله توجیه وتصحیح ایلدی پس معنا نعمک الله عینا یمکدرکه نعم عینک واقرها سکنده در واقرتک
عین من تحبه معناسنه کوره نعم متعدی اولمغله عینا لفظی مفعولی اولوب وتنوین مضاف الیهدن عوض اولور ووجه
مذکور اوزره بعضا جاری حذف وفعلی ایصال الله نعمک عینا دخی دیرلر وانعم الله بک عینا قولنده معنای اوله کوره

باء حرفی زائده اولور وانعام نعمه داخل اولمق معناسنه‌ده کلمکله بو معنا مراد اولورسه باء زائده اولیوب تعدیه ایچون
اولور مطرف ترکیب اولده تمیزی فاعل اوره منتصب تخیل ایلمکله استنکار ایلمشدر النعم فتحتیله انماج یشروب
تاب وطراوتلنمك معناسنه‌در یقال نعم العود نعما من الباب الرابع اذا اخضر ونضر و برآدم خوشدل ومنبسط
اولمق معناسنه‌در یقال نعمه تنعیما فنعم بذلك نعما ای قال له نعم فسر بذلك النعامة سحابه وزننده دوه قوشنه
دینور مؤنثدر ومذکر اولسور نعام اندن اسم جنس در مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومنه المثل ❊انت کصاحبة النعامة
اصلی بودرکه نسوان عربدن بری بیکس و بی نوا اولمغله امور وخصوصنی عشیرت وجیرانلری تعهد ایدرلر ایدی
برکون صحراده کشت وکزار ایدرکن بردوه قوشی کوردیکه صعر ورد بدکاری صمغ غلیظی اکل ایلمکله بوغزنده طیقانوب
قالد یغندن حرکته بیمجال اولمش یاتور همان واروب اخذو بشمغیله براغاجه بند ایلدکدنصکره من بعد برطرفه
نقل وارتحال خصوصنده جیرانمه دوه‌لرینه احتیاجم قالمدی باروبنکاهمی بو که تحمیل ایدرم دیه‌رك ممنونا اوبه‌یه
کلوب لسان استغنا ایله ❊من کان یحفنا و یرفنا فلیترك❊ یعنی بوآنه قدر بوری تعهد و بکا عون واحسان ایدنلر
من بعد فراغت ایلسونلر دیو بلند آوازایله ندا ایلدی بعده چادرنی یقوب اثاث ورثاثنی نه حال ایسه نعامه‌یی بند ایلدیکی
شجریانه ایصال ایتدی مکر نعامه بوغزنده قلان غصه‌یی یودوب و برتقریبله بنددن خلاص اولمش اولمغله شمدی
مزبوره بوحالی کوردکده حیران ونادم و پشمان اولوب قالدی پیاسه برنجه کیدرکن اوده کی بلعوردن چقدی
هم نعامه‌دن محروم وهم اهل قبیله‌نك اعانتندن مأیوس اولدی مثل مزبور اعتماد اولنمیه جق نسنه‌یه اعتماد ایله
خیبت وخسرانه دوچار اولان کمسه حقنده ضرب اولنور مترجم دیرکه راغبك بیاننه کوره دوه‌یه تشبیهله بوقوشه
نعامه اطلاق ایلدیلرکه نعم لفظندن اخذ دوه‌دن بشقه اولدیغندن تغییر صورتله نعامه دیدیلر ونعامه ونعام بیابانه
دینور وشول اغاجه دینور که قیونك ایکی جانبده اولان میللر اوزره ارقوری قورلرکه دولاب اوقی تعبیر اولنور ونعامه
یدی رأس فرس اسمیدرکه حارث بن عباد وخالد بن نضلة الاسدی ومرداس بن معاذ الجشمی فرسیدرکه بوصمعر نام
قسراغك دیشی دولیدر وعینة بن اوس المالکی ومسافع بن عبدالعزیز والمنفخر الغبری وفراص الازدی فرسلریدر
ونعامه اباغه یاخود طبانه اطلاق اولنور وطاغ تپه‌سنده سایبان کبی بنا اولنمش صلاح مقوله‌سنه دینور که صعود
ایدنلره استراحت ایچون بنا ایدرلر ونعامة الفرس اتك دماغنه یاخود اغزنه دینور و یوله دینور طریق معناسنه
ونفس وذات معناسنه‌در وفرح وسرور معناسنه‌در واکرام معناسنه‌در وچابك ومستعجل اولان یك وساعی‌یه
دینور وقیونك ایچنده طومالوب طوران برلو قیابه دینور و بالدرده انجك کمیکنه دینور وظلمت معناسنه‌در
وجهل ونادانی معناسنه‌در و بیابانده علامت ایچون نصب اولنان نشانه دینور وقیو اوزره طوروب خلقه صو
چکوب ویرن آدمه دینور ودماغی احاطه ایدن انجه دری‌یه دینور ونجد اولکه‌سنده برموضع ادیدر ونعامه
جماعت انسانی‌یه دینور ومنه قولهم شالت نعامتهم که شول ماده‌سنده بیان اولندی ونعامه حیره اولکه‌سنده
حکمران اولنلرك علم مخصوصیدر تبع یمن ونجاشی حبشه کبی و بیهس نام کمسه‌نك لقبیدر و بونعامه قطری
بن الفجاءه لقبیدر ونعامة الضبی اصحابندندر النعم فتحتیله و بعضا عینك اسکانیله دوه وقیون قسمنه دینور
بعضلر دوه‌یه تخصیص ایلدیلر جمعی انعام کلور وجمع الجمعی اناعیم کلور راغبك بیاننه کوره نعم دوه‌یه مخصوصدر
زیرا عندالعرب اعظم نعمتدر لکن جمعی اولان انعام دوه وصغر وقیون قسمنه اطلاق اولنور لکن ایچلرنده دوه اولمدقجه
اطلاق اولنمز النعام والنعائم نونلرك فتحیله منازل قمردن برمنزل اسمیدر نعامه صورتنده‌در النعامی قصاری
وزننده جنوب یلنه علی قول جنوب ایله صبا بیننده‌ن هبوب ایدن یله دینور عربستانده رطوبت وطراوته سبب اولدقلریچون
نعم و بئس کلمه‌لری که افعال مدح وذم قسمندندر نعم مدح و بئس ذم ایچوندر بونلرده درت لغت وار بری نعم در
نونك فتحی وعینك کسریله که علم وزننده ۲ نعم در کسرتینله ۳ نعم در نونك کسری وعینك سکونیله ٤ نونك فتحی وعینك
سکونیله بئس کلمه‌سی دخی بو منوال اوزره‌در و بونلر متصرف دکللردر وعربلر ان فعلت فبها ونعمت دیرلر وقفا ووصلا
آخرنده اولان تاء حرفی ساکنا ثابت اولور زیرا تاء تأنیثدر فبها کلمه‌سنده ضمیر معین اولان خصلت لفظنه راجعدر
فبالخصلة ونعمت هی سکنده‌در وکاه اولور که نعم کلمه‌سنه ماء لاحق اولوب ادغامله دن اکتفا اولنور و بعضا
عینی مفتوح اولور تقول دققته دقا نعما بکسر النون والعین ای نعم مادققته مترجم دیرکه نعم الرجل زید ونعم رجلا
زید دیرلر زید ایو وکوزل کسه‌دردیمکدر و بئس الرجل زید و بئس رجلا زید دیرلر زید کوتی و یرامز کسه‌در
دیمکدر واشبو ❊من توضأ للجمعة فبها ونعمت❊ حدیثنك تفسیرنده ابن اثیر دیدیکه ونعمت الفعلة والخصلة
هی تقدیرنده‌در مخصوص بالمدح محذوفدر و باء فبها فعل مضمره متعلق اولمغله فبهذه الخصلة او الفعلة ینال الفضل

مبکنده

مبکنده‌در و بنه ابن اثیر دیدیکه نعما اصلنده نعم ما ایدی ادغام اولنوب نعما دیدیلر بونده اولان ماء کلمه‌سی
نه موصوله‌در نه موصوفه‌در بلکه شیئا و یلنده اولمغله نعما بالمال قولی نعم شیئا المال تقدیرنده‌در و باء حرفی زائده‌در
وزمخشری ان الله نعما یعظکم به آیت کریمه‌سنك تفسیرنده دیمشدرکه نعما کلمه‌سنده اولان ماء محتملدرکه
منصوب اولوب یعظکم کلمه‌سیله موصوف اولمغله نعم شیئا یعظکم به تقدیرنده اوله یاخود مرفوع اولوب یعظکم
کلمه‌سنه موصول اوله که یعظکم کندیسنك صله‌سی اولور پس نعم الشیء الذی یعظکم به تقدیرنده اولور ومخصوص
بالمدح محذوف اولمغله نعما یعظکم به ذالك المأمور به دیمك اولور لکن کتب نحویه‌ده مقرردرکه نعم کلمه‌سنك فاعلی
مظهر اولدقده البته لام جنس ایله محلی یاخود محلی بلام الجنس اولانه مضاف اولور بوصورتده ماء موصوله‌نك
فاعل اولمسی جائز اولمز مکر که ماء بوراده الذی معناسنه اولوب ومعرف بلام الجنس کبی ابهامی مشتمل اولمغله تاویل
اولنه وابن هشام دیدیکه ماء نکرۀ تامه وتمیزدر وجمله انك صفتیدر وفاعل مستتردر نعم هو شیئا یعظکم به
تقدیرنده‌در و بعضلر ماء معرفۀ موصوله‌در دیدیلر انتهی النعمان نونك ضمیله قانه دینور دم معناسنه شقایق
النعمان که کلنجك چچکیدر حمرتندن ناشی اکا مضاف اولمشدر یاخود امیر حیره نعمان بن المنذر آنی حمایت ایلمکله
کندیسنه مضاف اولدی معرة النعمان مضرة الثعبان وزننده شام اولکه‌سنده بر بلده‌در نعمان بن بشیر رضی الله
عنه خلال سفرده اورایه اوغرادقده اوغلو وفات ایدوب اورایه دفن ایلدکندن کندویه مضاف اولدی النعمانون
اتوز نفر اصحاب کرامدرکه هپ نعمان اسمیله‌در الانعمان همزه‌نك فتحی وعینك ضمیله ایکی وادیدر یاخود
انعم ایله عاقل دیدکلری طاغلره تغلیبا اطلاق اولنمشدر النعایم نون مفتوحه ایله نواحی مدینه‌ده برموضعدر
نعمایا نونك فتحی وآخرده یاء تحتیه ایله برجبل آدیدر الانعم افلس وزننده عالیه مدینه‌ده برموضعدر نعم
نونك ضمیله رحبة بن مالك بن طوق قضاسنده برموضعدر و برخاتون ودرت موضع اسمیدر برقه نعمی غرفه
ترکی وزننده برق عربدن برقه‌در النعمانیه مصرده برقریه‌در وواسط ایله بغداد میاننده بر بلده‌در بونلرك
هر برنده کل تعبیر اولنان چامورك معدنی واردر وسنجار قضاسنده برقریه آدیدر نعمان سحبان وزننده جبل
عرفات ارقه‌سنده بروادی اسمیدرکه نعمان الاراك دیمکله معروفدر آنده مسواك اغاجلری نابت اولور وکوفه
قربنده بروادی آدیدر وارض شامده نهر فراته قریب بروادی اسمیدر وتنعیم دیدکلری محلده بروادی و بشقه ایکی
موضع آدیدر ونعمان بن قراد و یعلی بن النعمان تابعیلردر ناعم صاحب وزننده ومنعم محدث وزننده
ونعمان عثمان وزننده ونعمی حبلی وزننده ونعیم زبیر وزننده وانعم افلس وزننده وتنعم تنصر
وزننده اسامی رجالدندر ونعیم اون التی نفر صحابه اسمیدر بنعم یمنع وزننده برقبیله آدیدر نعیمان مصغر
تنیه‌سیله اسامیدندر نعیمان بن عمرو اصحاب بدردندر برك مزاح ولطیفه جی خوشطبع اولمغله مفخر انام علیه السلام
حضرتلرینی اکثری خنده‌ناك ایدرلر ایدی ازجمله برکون امیر عسکر ابو بکر رضی الله عنه حضرتلریله بر غزایه بالمعیه
عازم اولوب اثناء راهده اصحابدن سویبط بن حرمله‌یی مملوکمدر دیه‌رك برتقریبله براعرابی‌یه اون مهار کنج دیشی
دوه‌یه بیع وتسلیم ایلدی حضرت ابو بکر استماع ایلدکده دوه‌لری بدندن اخذ واعرابی‌یه رد ایله سویبطی تخلیص
ایلدی فخر عالم علیه السلام حضرتلری وسائر اصحاب کرام بوقصه‌دن وافر زمان خنده ایلدیلر التناعم تفاعل
وزننده بر بطن اسمیدر المنعم عینك ضمیله مؤلفك قاعده‌سی اوزره میم مفتوح اولور وشارحك تصحیحنه
کوره منبر وزننده‌در سپورکه‌یه دینور نعم فتحتیله و بعضا عینی مکسور اولور ومعافی بن زکریا النهروانی نقلی
اوزره نعام که اشباعله‌در آنده لغتدر بلی کلمه‌سی کبی حرف جوابدر لکن نعم کلمه‌سی جواب واجبده مستعملدر ترکیده
اود وفارسیده آری معناسنه‌در لاونعم معلومدر شارح دیرکه نعم لفظی حرفدر ملخص استعمالی بودرکه
خبردنصکره ذکر اولنورسه تصدیق وافعل ولاتفعل کلماتندنصکره اولورسه وعد واستفهامدنصکره اولورسه
اعلام ایچون اولور نعامك قصارك وزننده ومرادفیدرکه نهایت سعی واقدامك دیمك اولور جابجاذکر
اولنمشدرکه بووزنده اولان ماده‌لر غایته دلالت ایدرکویا که فعل مزبور نهایت سعی واقدامکله نائل اوله جغك
نعمتدر دیمکی تخییل ایدر یاخود نهایت نعمتك فعل مزبوردر اکر ایشلمز ایسك نعمتك ناقص اولمش اولور دیمکدر
یقال نعامك ان تفعل کذا ای قصارك المنعام محراب وزننده مبالغه اوزره انعام واحسان صاحبی آدمه دینور
یقال رجل منعام ای مفضال النغم نونك وغین معجمه‌نك فتحی و بعضا سکونیله کیزلو سوزه دینور کلام خفی
معناسنه مفردی نغمه‌در ونغم ونغمه غینلرك سکونیله ایرلامق معناسنه‌در فارسیده سرایدن مراد فیدر یقال
نغم المطرب فی الغنا ونغم نغما ونغمة من الباب الثانی والاول والرابع اذا تکلم فیه موسقیده اولان نغمه بوندن اسمدر

مطلب

ونغم مشروبی آزجه ایچمك معناسنه‌در یقال نغم فی الشراب نغما یعنی نغب النغمة غرفه وزننده برایچیم
صویه وسائر مشروبه دینور جرعه معناسنه جمعی نغم کلور صرد وزننده ویقال نغم نغما یعنی یك از اولمقله
برصولوقده ایچدی التنغم تفعل وزننده یودجی ایرلامق معناسنه‌در یقال تنغم فی الغنا یعنی نغم النقمة نونك
کسری وفتحیله والنقمة فرحه وزننده عقوبتله اولان جزاء ومکافاته دینور جمعی نقم کلور کلم وزننده ونقم
کلور عنب وزننده ونقمات کلور کلمات وزننده یقال حلت به النقمة والنقمة وهی المکافاة بالعقوبة النقم
نونك فتحیله والنتقام تکلام وزننده عقوبتله جزا ایلمك معناسنه‌در یقال نقم منه ونقم نقما ونقاما من الباب
الثانی والرابع اذا عاقبه ونرایشی کریه وناخوش کورمك معناسنه‌در یقال نقم الامر اذا کرهه ونبرتیز اکل ایلمك
معناسنه‌در یقال نقمه اذا اکله سریعا الانتقام افتعال وزننده عقوبتله جزا ایلمك معناسنه‌در که اخذکینه ایلمك تعبیر
اولنور یقال انتقم منه اذا عاقبه النقم فتحتینله بولك اورته‌سنه دینور الناقمة رقاش بنت عامرك لقبیدر ناقم صاحب
وزننده بر بطن پدری اولان عامر بن سعد بن عدی نام کسنه‌نك لقبیدر رقاش مزبوره‌نك پدر پدر وناقم عمان شهرنه
مخصوص بر جنس خرما اسمیدر نقم نونك ضمیله یمنده برقریه آدیدر النقیمة سفینه وزننده نفس وذات معناسنه‌در
یقال هو میمون النقیمة ای النقیبة شارحك بیاننه کوره اصلی نقیبه‌در نقمی حبلی وزننده برموضع آدیدر نقمی جمزی
وزننده نواحی مدینه‌ده برموضعدر النکمة تمره وزننده عظیم اولان نکبت ومصیبته دینور یقال اصابته النکمة ای النکبة
والمصیبة الفادحة النم نونك فتحی ومیمك تشدیدیله ناس بیننه نقل کلامله فساد القا ایدوب بری برینه دوشورمك
معناسنه‌در که قوغجیلق ایلمك تعبیر اولنور یقال نم الحدیث نما من الباب الثانی والاول اذا رفعه اشاعة له وافسادا وورش
بین الناس واغری وبلاله سوزی دوروب قوشمق معناسنه مستعملدر یقال نم الکلام اذا زینه بالکذب ومسك
رایحه‌سی طاغلمق معناسنه مستعملدر یقال نم المسك اذا سطع ونم وصف اولور قوغجی‌یه دینور جمعی نمون
وانماء کلور مؤنثی نمه‌در النموم صبور وزننده والنمام شداد وزننده والمنم مجن وزننده بونلرده قوغجی‌یه
دینور نمومك جمعی نم کلور نونك ضمیله النمیمة سفینه وزننده اسمدر قوغجیلغه دینور شارحك بیاننه کوره
نمیم دخی دینور هاسز یقال هو یمشی بالنمیمة ای برفع الحدیث واوق قبورینك سسنه اطلاق اولنور وبازوبازدکن
قلمدن مسموع اولان جزردی‌یه دینور وفسلدی فس فسنه اطلاق اولنور که ایکی آده فسلدی ایدرکن دودقلرینك
فس فس اوتمسندن عبارتدر الناممة میمك تشدیدیله آهسته جه حس وحرکت معناسنه‌در یقال به
نامة ای حس وحرکة وحیات نفس معناسنه مستعملدر ومنه یقال اسکت الله نامته ای امانه نه که همزه ایله نأمه
دخی مستعملدر النمام شداد وزننده برخوشبو نبات آدیدر ترکیده مارصمه دیرلر ریاحین انواعندندر بول
وحیض مدر ورحمدن اولمش جنینی وصوغلجانلری مخرج وکهله بی مهلك وسکنجبین ایله بر مثقالنی شرب
بالخاصه آری صوقمش کسه نافعدر النمنمة زلزله وزننده یالدزلمق ونقش وتزیین ایلمك معناسنه‌در یقال
نمنمه اذا زخرفه ونقشه وروزکار طپراغك یوزنی یاری یازلمش طرزنده آلای آلای یول یول ایلمك معناسنه‌در یقال
نمنمت الریح التراب اذا خطته وترکت علیه اثرا کالکتابة النمنم والنمنیم نونلرك کسریله روزکارك طپراغك
یوزنه یاری نقشی کبی یول یول بسط ایلدیکی اثرلرنه دینور النمنم هدهد وزننده وفلفل وزننده که نونلرك
کسریله اولور کنج وتازه کسه‌لرك طرنقلرنده اولان بیاضه دینور مفردی نمنمه ونمنمه‌در النمة نونك کسریله
کهله‌یه علی قول قرنجه‌یه دینور النمی قمی وزننده خیانت وعیب معناسنه‌در یقال به نمی ای خیانة وعیب
وحکی طاشنه دینور صنجة المیزان معناسنه ودشمنلك عداوت معناسنه‌در وطبیعت وسرشت معناسنه‌در وپوله
ومغشوشه دینور که باقردن اولور علی قول قورشون ایله یاخود باقر ایله مغشوش اولان اقچه‌یه دینور مفردی نمیه‌در هایله
جمعی نماءی کلور وانسانك اصل ومایه وجوهرنه دینور یقال هو کریم النمی وهو جوهر الانسان واصله وکس
وکیسه معناسنه مستعملدر یقال ما بالدار نمی ای احد النمیة هایله مؤنثدر که ذکر اولندی واوکیك قوشنه
دینور فاخته معناسنه النوم لوم وزننده والنیام کتاب وزننده اویومق یاخود اویومق معناسنه‌در یقال
نام الرجل ینام نوما ونیاما من الباب الرابع اذا نعس اورقد وقیرلك یالدری اتلو وطوالغوناولمغله خلخال جقردامز
اولمق معناسنه مستعملدر یقال نام الخلخال اذا انقطع صوته من امتلاء الساق وبازار کاسد اولمق معناسنه مستعملدر
یقال نامت السوق اذا کسدت ویل دیکلمك معناسنه مستعملدر یقال نامت الریح اذا سکنت وآتش سونمك
معناسنه مستعملدر یقال نامت النار اذا همدت ودریا ایمانلمق معناسنه مستعملدر یقال نام البحر اذا هدأ وثوب
اسکیمك معناسنه مستعملدر یقال نام الثوب اذا اخلق وبرآدم درکاه حقده توضع وابتهال ومسکنت عرض ایلمك

معناسنه مستعملدر یقال نام الرجل اذا تواضع لله وحیوان اولمك معناسنه مستعملدر یقال نامت الشاة اذا ماتت
والی حرفیله برنسنه‌یه یاخود برکسنه‌یه سکون وآرامش وانس واطمینان بولمق معناسنه مستعملدر که‌بتون بتون آکا
نفسی یاتوب رام اولمق وآنکله آویتوب قالمقدن عبارتدر یقال نام الیه اذا سکن واطمأن النیمة نونك کسریله اسمدر
اویقویه دینور وبرکیجه‌لك یکنه جك قوت وغدایه اطلاق اولنور لزوم علاقه سبیله یقال ماله نیمة لیلة ای بیتة
النائم اسم فاعلدر جمعی نیام کلور نونك کسریله ونوم ونیم کلور رکع ورنلرنده ونوام ونیام کلور رمان وزنلرنده
ونوم کلور قوم وزننده یاخود بواسم جمعدر قوم کبی مؤنثی نائمه‌در جمعی نوم دررکع وزننده النؤوم صبور
وزننده والنومة همزه وزننده والنوم صرد وزننده وصفلردر مبالغه‌یی متضمنلردر مؤنثده دخی نؤوم دینور
صبور وزننده الانامة همزه‌نك کسریله والتنویم تفعیل وزننده اویوتمق معناسنه‌در یقال انامه ونومه
اذا ارقده وانامه قتل معناسنه مستعملدر یقال اناءه اذا قتله وحط وشدت ناسی قیروب کچورمك معناسنه مستعملدر
یقال انامت السنة الناس اذا هشمتهم وبرآدمی نائم بولمق معناسنه‌در یقال انام فلانا اذا اوجده نائما نومان
سکران وزننده که وصفدر چوق اویور اولان آدمه دینور وبونك استعمالی ندایه مخصوصدر یقال یانومان
ای کثیر النوم المنام والمنامة میملرك فتحیله اسم مکانلردر خوابکاه معناسنه یقال هذا منامه ومنامته
ای موضع نومه ومنامه قطیفه‌یه اطلاق اولنور تقول رایته یقعد علی المنامة ای القطیفة وسد وسکی تعبیر اولنان
صفه‌یه اطلاق اولنور خوابکاه اولدیغیچون یقال اتیته وهو قاعد علی المنامة ای الدکان المناومة مفاعله
وزننده باب مغالبه‌ده استعمال اولنور وبوخصوصده یارشمق معناسنه تقول ناومنی فنمته نوما من الباب الاول
ای غلبته الاستنامة بودخی برآدمه آشوب آنکله قرار وآرامش بولمق معناسنه‌در یقال استنام الیه اذا سکن
واطمأن ومواضعه ایله اویورشکلده اولمق معناسنه‌در یقال استنام الرجل اذا اری النوم من نفسه کاذبا النومة
نونك ضمیله همزه وزننده وصفدر که ذکر اولندی ومبالغه صیغه‌سی اولور والنویم امیر وزننده اویقوجی آدمه
دینور ومغفل یاخود بی نام ونشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل نومة ونویم ای مغفل وخامل النوم غراب
وزننده اویقو بصعفه واویقو آغرلغنه دینور یقال یاخذه نوام ای یعتریه النوم التناوم تفاعل وزننده
مواضعه اویورشکلی کوسترمك معناسنه‌در یقال تناوم الرجل اذا اری النوم من نفسه کاذبا التنوم تفعل
وزننده احتلام اولمق معناسنه مستعملدر یقال تنوم الرجل اذا احتلم النائمة اولومه اطلاق اولنور منیه
معناسنه شارح دیرکه بوراده منیه نسخه‌لری محرفدر صواب اولان میته اولمقدرکه اولو دیمك اولور نته که جثه‌یه
نائمه اطلاق اولنور ونائمه بلانه اطلاق اولنور حیه معناسنه النیم نونك کسریله بودخی قطیفه‌یه دینور یقال
نام علی النیم ای القطیفة المستنام میمك ضمیله شول اوتوراقلو یره اطلاق اولنور که آنده صواریکلور اوله تنیم
منیب وزننده وبامین آمین وزننده بر موضع آدیدر النامة حاله وزننده نسوان فرجنك قاعه‌سنه یعنی
ساحه‌سنه دینور که اوتوراق یریدر نومان سکران وزننده برنبات آدیدر النهم فتحتینله والنهامة سلامه
وزننده پك آچ کوزلولکله اکل وشربه زیاده سیله دوشکون اولوب شبع وغنا کلمز کرسنه‌ده حریص ومشتهی اولمق
معناسنه‌در یقال نهم فی الطعام نهما من الباب الرابع ونهم علی المجهول وهو افراط الشهوة فی الطعام وان لا تمتلئ عین
الاکل ولایشبع وبرنسنه‌یه پك دوشکون آرزومند اولمق معناسنه‌در یقال نهم بکذا اذا اولع به النهم کتف
وزننده والنهیم امیر وزننده والمنهوم اصلا طویمق بیلمیان آچ کوزلو حریص وشره همند آدمه دینور ومنهوم
برنسنه‌یه پك دوشکون آرزومند آدمه دینور یقال هو منهوم بکذا ای مولع به النهمة تمره وزننده حاجت معناسنه‌در
یقال قضی نهمته ای حاجته وبرنسنه‌یه درکار اولان شهوت تامه وهمت بالغه‌یه دینور یقال اشتو فی منه نهمته
ای بلوغ همته وشهوته وتامه معناسنه‌درکه کومور دیمکه دینور یقال سمعت نهمة الاسد والرجل ای نامته ونهم ونهیم
معناسنه‌درکه سبذکر النهم وهم وزننده ضیق نفسله قیق قیق صولومق معناسنه‌در یقال نهم الرجل نهما
من الباب الثانی اذا نحم ونهم ونهیم حیقره‌رق تهدید ایله زجر وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال نهمه نهما ونهیما من الباب الثانی
اذا صاح علیه وتوعده وزجره ونهم ونهیم ونهمه دوه‌یه بوریمك ایچون آزار ایله حیقرمق معناسنه‌در یقال
نهم ابله نهما ونهیما ونهمة من الباب الثالث والثانی اذا زجرها بصوت وچقل طاشی مقوله‌سنی فسکه ایله برکسیه
آتمق معناسنه‌در یقال نهم بالحصی اذا خذفه المنهام محراب وزننده شول دوه‌درکه زجر ایله منزجر
اولوب کیدر اوله جمعی مناهیم کلور النهام والنهامی نونلرك حرکات ثلاثی ویای نسبتله دمورجی‌یه دینور
حداد معناسنه ودولکره دینور النهمة مرحله وزننده دولکر ایشلیه جك موضعه دینور النهامی نونك

كسر ايله بضلرك قولنه كوره پاپاسه دينور راهب وصاحب دير معناسنه نونك ضميله ده لغتدر وسهل وآسان يوله
دينور يقال طريق نهامى اى سهل نهم نونك كسريله ابن ربيعه دركه بر بطن پدر يدر نهم نونك ضميله
بر شيطان ياخود مزينه قبيله سنه مخصوص بر صنم آديدركه عبدنهم ديدكلرى كسنه لرى انكله تسميه ايلديلر نهم
زفر وزننده ابى عبدالله بن كعب بن ربيعة بن عامر بن صعصعه بر بطندر النهام غراب وزننده بر كونه قوش
آديدر على قول بيقوشه دينور وكشيشه دينور راهب معناسنه النهام شداد وزننده والنهامة شدّاده وزننده
ارسلانه دينور ونهام آچق وواضح يوله دينور المناهمة مفاعله وزننده بر آدم ايله بيله جه حيقرمق معناسنه در
يقال ناهمه اذا اخذمعه فى النهيم اى الصوت النيم نونك كسريله نعمت تامّة معناسنه در يقال به نيم اى نعمة تامة
وكنديسيله انس وآرام واطمينان اولنان آدمه دينور يقال رجل نيم اى يستنام اليه ويونس به وبر شجر آديدر كه اندن
قواطه وچناق اتخاذ اولنور ويومشق ولطيف وملايم نسنه يه دينور حسى اولسون ثوب كبى ومعنوى اولسون
عيش وزندكانى كبى ويل اسوب اوغرامغله قوملق اوزره ظاهر اولان يول يول طريقه لره دينور واسكى كوركه دينور
يقال جاء وعليه نيم اى فرو خلق منيون ميمك فتحيله مصرده بر قصبا اسميدر تجزالنون بعونه تعالى
فصل الواو الوأم قتال وزننده والمواءمة مفاعله وزننده بر آدمه موافقت ايلمك ياخود مباهات
ايلمك معناسنه در يقال واءمه وأما ومواءمة اذا وافقه او باهاه ومنه المثل ❋ لولا الوأم لهلك الانام ❋ وفسر بالمعنيين
الاول ظاهر والثانى ليسوا يأتون بالجميل خلقا وانما يفعلونه مباهاة وتشبها يعنى موافقت معناسنه كوره ناسك
برى بريله انس والفتده وسائر معاملاتده موافقتلرى اولمسه مصلحتلرى مضمحل وكنديلرى تلف وپريشان
اولورلر وثانى يه كوره اهل كرم كه لطف واحسانى عن طبع ايدرلر وجبلتده مكارم اولميلر انلره تشبه وتباهى جهتيله
ايدرلر اكر بو مقوله لر وجه مذكور اوزره تقليد ايله سائره مباهات ايلمسه لر رشك وحسدلرندن هلاك اولورلر
مترجم ديركه بعض امهاتده فخر ومباهات معناسنه اشبو لولا الوأم لهلك اللئام عنوانيله مرسومدر التوءمان
تاى فوقيه مفتوحه ايله ايكيز اولان ايكى ولده دينور هر برنه توءم دينور مؤنثى توءمه در جمعى تواءم در قشعم
وقشاعم كبى وتؤام در غراب وزننده يقال هما توءمان وهذا توءم وهذه توءمة جوهرى اشبو توءم ماده سنى تاء
فصلنده ذكر ايلمكله وهم ايلمشدر شارح ديركه مولف بونى تاء فصلنده دخى ذكر ايلدى زيرا بعضلر تانك اصليه
اولمسنه وبعضلر واودن منقلب زائده اولمسنه ذاهب اولديلر قول ثانى يه كوره موافقت معناسندن مأخوذ اولور
انتهى وصالح بن نبهان كه مولى التوءمه ديمكله معروفدر تابعيندندر وتوءمان برجنس اوت آديدركه صغير
وثمرى كونه شبيه اولور الاتآم همزه نك كسريله ايكيز طوغورمق معناسنه در يقال اتأمت المرأة اذا ولدت
اثنين فى بطن المتئم محسن وزننده ايكيز طوغوران خاتونه دينور المتوآءم متوافق ومتناسب معناسنه در يقال
غنّى المطرب غناء متوائما اى متوافقا ومتناسبا لم تختلف الحانه الموأم معظم وزننده بيوك باشلو آدمه دينور
يقال رجل موأم اى العظيم الرأس وزشت خلقت وبد منظر آدمه دينور يقال رجل موأم اى مشوّه الخلق
التوئيم تفعيل وزننده حق تعالى بر آدمى چركين وبدخلقت قلمق معناسنه در يقال وأمه الله توئيما اى شوّه
خلقه توءم جوهر وزننده حبش قبائلندن بر قبيله آديدر الوأم واوك فتحى وهمزه نك سكونيله بغايت اتسى
وكرناك اوه دينور كرك قاره او اولسون وكرك صوبه لى واوجاقلى مقوله سى اولسون يقال بيت وأم اى دفئ
الوأمة فتحاتله شول آدمه دينور كه برايشى ايشلويوب وغيرك ايشلديكنى حكايه ايدر اوله يعنى سائرده بونى بنم كبى
ايدر ياخود ايتدى ديو نقل ايدر اوله يقال رجل وأمة اى يعمل ويحكى مايصنع غيره المؤامة معظمه وزننده تپه سز
اولان توغلغه به دينور الوتم واوك فتحى وتاى مثلثه نك سكونيله بر نسنه يى طوز كبى دوكوب اوفاتمق معناسنه در
يقال وثمه وثما من الباب الثانى اذا كسره ودقه وآت طرنغيله يرى اوروب سوكمك معناسنه در يقال وثم الفرس
الارض اذا رجمها بحوافره ووثم ووثام كتاب وزننده اياغى طاش كسوب قنامق معناسنه در يقال وثمت الحجارة
رجله وثما ووثاما اذا ادمتها ووثم ووثيمه بر كدرمك معناسنه در تقول ثم للوثيمة بالامر اى اجمع اهلها الوثيمة
سفينه وزننده طاشلره دينور حجاره معناسنه واوتاق كومه سنه وبغداى كومه سنه دينور ووثيمة بن موسى
محدثدر الوثيم امير وزننده كوده سى صمصيقى طقناز آدمه دينور يقال رجل وثيم اى المكتنز لحما الوثامه
كرامه وزننده طقناز كوده لو اولمق معناسنه در يقال وثم الرجل وثامة من الباب الخامس اذا كان وثيما الميثم
منبر وزننده متانت واستحكامندن برى شدّتله چكنار اولان چزمه يه ودوه طبانه دينور يقال خف ميثم اى شديد الوطئ
وبر رجل آديدر الوثم فتحتينله آزلق قلت معناسنه در يقال وثمت ارضنا وثما من الباب الرابع اذا قل نباتها

ويقال

ويقال فى التعجب ما او ثمها اى ما اقل رعيها المواثمة مفاعله وزننده اياقلرى بر يره بر كدروب كندو بى آثار كبى
بر تاوايده رك سكرتمك معناسنه در يقال واثم فى العدو اذا ضاربر كانه يرمى بنفسه الوجم جمله كنف وزننده
والواجم صاحب وزننده شدت حزن وغمدن چهره سى منقبض اولوب باشنى يره ديكوب خموش واپسم طوران
آدمه دينور تقول رأيته وهو وجم وواجم اى عبوس مطرق لشدة الحزن الوجم رجم وزننده والوجوم
قعود وزننده غيظ وانفعالدن ناشى سكوت ايدوب طورمق معناسنه در يقال وجم الرجل وجما ووجوما
من الباب الثانى اذا سكت على غيظ وبر نسنه دن خوشلنميوب يكرنمك معناسنه در يقال وجم الشئ اذا كرهه
وبر آدمك كوكسنه اورمق معناسنه در يقال وجم فلانا اذا لكزه ووجم چولپه وكلز آدمه دينور يقال رجل وجم
اى ردئ ويقال هو وجم سوء اى رجل سوء يعنى برامزو بدكار وبدكردار كسنه در ووجم فتحتينله جابجا تپه لر
اوزره طاشلردن يغلمش اويوغه دينور كه يول بيلنمك ايچون ياپيلان او بوقلردن اغلظ واطول اولور وبونلر عاد
قومندن قالمشدر جمعى اوجام در بعضلر ديديكه اوجام شول بناره دينوركه صحرالرده انلر ايله جهت وجانب
ادراك واستدلال اولنور ووجم خوفدن ناشى سكوت ايلمك معناسنه اولور تقول لم اجم عنه اى لم اسكت عنه
فزعا الوجيم امير وزننده يك اسى كونه دينور يقال يوم وجيم اى شديد الحر الوجمة ثمره وزننده
بكرمى درت ساعتده براو يون يمك يمكه دينور وجبه كبى يقال يأكل وجمة اى وجبة وبر موضع آديدر
الوجمة فتحاتله عارلنه جق صفت وخصلته دينور يقال بنوق الوجمة اى المسبة الاوجم احمر
وزننده قولنمق كوم وفراوان برينه دينور الوجم فتحتينله بخيل وناكسه دينور يقال رجل
وجم اى بخيل ولئيم وفرومايه اوله رق خفيف الجسم آدمه دينور يقال رجل وجم اى الخفيف الجسم اللئيم
الميجمة مكنسه وزننده طوقمه دينور كذين معناسنه ميجنه دخى دينور مؤلف فارسى ايله تفسير ايلدى
وكذين كزين معربيدر الوجيمة سفينه وزننده آفته اوغرامش علف وحبوباته دينور الوحم واوك وحاى
مهمله نك فتحيله خاتونلر آش يرمك معناسنه دركه درلو درلو نسنه لره اشتها ايدركما سيذكر يقال
وحمت الحبلى كورث يورث ووحل يوجل وحما وهو شدة شهوة الحبلى لمأكل ووحم خاتونك آش يرديكى
نسنه يه ده دينور وجماعه ومطلقا هر نسنه يه آرزو واشتهاء ايلمك معناسنه در يقال وحم الجماع وغيره
اذا اشتهى وقوش اوچركن قنادلرى سسلنمكه دينور تقول سمعت وحم الطير اى خفيفه الوحام كتاب
وسحاب وزنلرنده معناى اولدن اسمدركه نسوانك آش يرمه حالتنه دينور يقال بها وحام اى شهوة على الحبل
مترجم ديركه كتب طبيه ده مشروح اولديغى اوزره بونك سببى مثلا حامل اولان خاتونك طمثى بدننده قالوب خلط
ردى اولمغله ابتداى حملده مخالف نسنه لر آرزو ايدركومور وچاقور مقوله سنه دخى اشتها ايدر بعده طمث جنينه
غدا اولمغله اول حالت زائل اولور وبو حالت بعض آدملرده دخى اولوركيمى طپراق وكيمى كرميت يمكه مبتلا
اولور اكا دخى وحام دينور سببى طبيعى معتاده مخالف اخلاط رديه در الوحمى سكرى وزننده آش
يرن كبه خاتونه دينور جمعى وحام كلور واوك كسريله ووحامى كلور سكارى وزننده التوحيم تفعيل وزننده
آش يرن خاتون ايچون عادت عرب اوزره قيون بوغاز ليوب كوكلى ايستديكنى يدرمك معناسنه در تفعيل ازاله
ايچوندر بدويه لر اكثرى اته آش يرلر ايمش يقال وحم فلانة اذا ذبح لها واطعمها ماتشتهى وقيرلمش اصمه
چبوغندن صو رشح ايلمك معناسنه در يقال وحم العود اذا نطف منه الماء مكسورا الوحيم وجيم وزننده
ومرادفيدر كه يك اسى كونه دينور يقال يوم وحيم اى وجيم الوخم واوك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله والوخم
كتف وزننده والوخيم امير وزننده والوخوم صبور وزننده هضمى كوچ ثقيل وكثيف آدمه دينور جمعى
وخاى كلور سكارى وزننده ووخام كلور واوك كسريله واوخام كلور وخامى ووخام كتف وزننده اولان وخمك
وو خيمك جمعيدر واوخام اولك وثانينك جمعيدر يقال رجل وخم ووخم ووخيم اى ثقيل الوخامة سلامه وزننده
والوخومة والوخوم واوك ضميله وكسده ثقيل وناكوار اولمق معناسنه در يقال وخم الرجل وخامة ووخومة
ووخوما من الباب الخامس اذا كان وخيما كذلك طعام هضمى كوچ وثقيل وناكوار اولمق معناسنه در يقال
وخم الطعام اذا كان وخيما الوخام سحاب وزننده والوخوم صبور وزننده والوخمة فرحة وزننده
والوخمة حمزه وزننده والوخيمة سفينه وزننده والموخمة محسنه وزننده والموخمة محمده وزننده هواسى
آغر وفنا اولمغله مرعاسى دوابه يرامز اولان ارضه دينور يقال ارض وخام ووخوم ووخمة ووخيمة وموخمة
وموخمة اذا كانت لا ينجع كلأها الوخيم امير وزننده ثقيل آدمه دينوركه ذكر اولندى وثقيل اولمغله مزاجه

صالح وموافق اولمیان طعامه دینور یقال طعام وخیم ای لایوافق التوخم تفعل وزننده والاستیخام
برطعامی ثقیل وناکوار بولمق وثقیل عد ایلمك معناسنه‌در یقال توخم الطعام واستوخمه اذا لم یستمرئه التخمة
همزه وزننده برعلت آدیدرکه ثقیل وناموافق طعام اکلندن عارض اولور واشعارده خانك سکونیله کلمشدر
لسانمزده تخمه اولمق وامتلا اولمق تعبیر اولنور جمعی تخم کلور صرد وزننده وتخمات کلور بونك اصلی وخمه در
التخم تانك فتحیله اصلی وخم ایدی تخمه اولمق معناسنه در یقال تخم الرجل وتخم تخما من الباب الثانی والرابع
اذا اتخم الاتخام همزه‌نك وتای مشدده نك کسریله بودخی تخمه وامتلا اولمق معناسنه در یقال اتخم الرجل
بمعنی تخم بونك اصلی اوتخم ایدی الاتخام همزه‌نك کسریله تخمه ایلمك معناسنه در یقال اتخم فلانا الطعام
اذا صیره متخما وبونك اصلی اوخم ایدی المتخمة مصنعه وزننده تخمه اولمغه باعث اولان طعامه دینور یقال
هو متخمة ای یتخم منه الموخمة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر تخمه اولمقده یارشمق معناسنه در تقول
واخمنی فوخمته کوعدته ای کنت اشد تخمة منه اعراب قسمنك عجایب مباحثه لری اولور الوخم فتحتینله
باسوره شبیه برعلتدرکه ناقه‌نك فرجنده حادث اولور الوخمة فتحاتله وخم علتنه اوغرامش ناقه‌یه دینور یقال
ناقة وخمة ای بها وخم ودم واوك فتحی ودالك سکونیله بررجل علمیدر وتغلب قبیله سندن بربطن آدیدر
وجشم بن ودم بن بلی قضاعه نسبنك رجالندندر الوذم واوك وذای معجمه‌نك فتحیله فضل وزیاده معناسنه‌در
یقال به وذم ای زیادة وسکیله دینورکه بدنده چقار ثؤلول معناسنه در وخایه ایله بیله جه ذکره دینور وشول
سکیل تعبیر اولنان دانه جکلره دینورکه ناقه نك رحمنده ظهور ایدوب دوادن منع ایدر وقوغه نك کوشه لرایله
اغاجنك ارالغنه بند ایلدکلری تسمه لره دینور وبررجل آدیدر ومصدر اولور قوغه‌نك ذکر اولنان تسمه لری
قوپمق معناسنه در یقال وذمت الدلو وذما من الباب الرابع اذا انقطع وذمها الایذام اکرام وزننده قوغه‌یه
وذم بغلمق معناسنه در یقال اوذم الدلو اذا شدها بالوذمة وبرکسه کندی اوزرینه حجی واجب قلمق معناسنه در
یقال اوذم الحج اذا اوجبه علی نفسه الوذمة فتحاتله بغرسغه واشکنبه‌یه دینور جمعی وذام کلور واوك کسریله
الوذیمة سفینه وزننده بیت الله الحرامه کوندریلان هدیه‌یه وبرکزاره دینور جمعی وذایم کلور التوذیم تفعیل وزننده
کلبك معلم اولدیغی بیلنمك ایچون بوینه قایشدن قلاده کچورمك معناسنه‌در یقال وذم الکلب اذا شد فی عنقه
سیرا لیعلم انه معلم وزیاده قیلمق معناسنه در یقال وذم علی الخمسین اذا زاد وبرنسنه‌یی قیمه قیمه کسوب طوغرامق
معناسنه در یقال وذم الشیء اذا قطعه تقطیعا الوذماء حمراء وزننده طوغورمز اولان حیوانه دینور عاقر
معناسنه الوذائم منذور اولان امواله دینور تقول مالی وذائم ای کله منذور فی سبیل الله الورم فتحتینله عضو بدنده
برعارضه سببیله تحدث ایدن شیشه دینور یقال بیده ورم ای نتوء وانتفاخ ومصدر اولور شیشمك معناسنه
یقال ورم جلده یرم کورث یرث اذا انتفخ وورم انف طارلمقدن کنایه‌در یقال ورم انفه اذا غضب ونبات طوغون
وبویلو اولمق معناسنه مستعملدر یقال ورم النبت اذا سمق التورم تفعل وزننده بودخی اعضا شیشوب
قبارمق معناسنه در یقال تورم جلده اذا انتفخ التوریم تفعیل وزننده برعضوی اوروب شیشیرمك معناسنه در
تقول ورمته اذا ضربته ذا ورم واو یکه لندرمك معناسنه در تقول ورمت انفه اذا اغضبته کذلك تورم انف تکبر
وتعظم معناسنه مستعملدر یقال ورم بانفه اذا شمخ وتکبر الایرام همزه‌نك کسریله ناقه نك ممه سی شیشمك
معناسنه در یقال اورمت الناقة ذا ورم ضرعها الاورم احمر وزننده ناس معناسنه در علی قول چوق ناسه
دینور وجمعیتلو عظیم عسکره یاخود جراد کبی پك منتشر ومبسوط اولان عسکره دینور اورم الکبری واورم
الصغری واورم البرامکه واورم الجوزاء حلب قضاسنده درت قریه در اورم الجوزاء دیدکلری قریه ده اعاجیب
دهردن براعجوبه واردرکه اول قریه‌یه مجاور اولان قریه لردن قریه مزبوره طرفنه کیجه ایچره نظر اولندقده
انده اولان هیکلده آتش شعله سی مشاهده اولنور فقط هیکل مرقومه کلندکده اصلا آتشه وشعله‌یه
متعلق حالت مشهور اولمز شارح درکه بونك نظیری العهدة علی الناقل مصرده اولان اهرامك
بوقریسندن نظر اولنسه اشاغیده صف اندره صف قبور مشاهده اولنور واشاغی اندکده قبوردن اثر ونشانه
کورنمز الموزم مجلس وزننده اغزده دیش بتجك یره اطلاق اولنور ایدا اتمکه بشلدقده ورماك اولدیغیچون
الموزم معظم وزننده شیشمان آدمه دینور الوزم عزم وزننده بورج اودمك معناسنه در یقال وزم الدین
یزم وزما اذا قضاه وآزجه نسنه یانه اولقدرجه نسنه جمع ایلمك معناسنه در یقال وزم الرجل اذا جمع قلیلا الی مثله
وبرنسنه‌یه کدك کدمك معناسنه‌در یقال وزمه اذا ثلمه ومنه یقال وزم فلان فی ماله وزمة علی بناء المفعول

ای ذهب منه شیء کما سیذکر یعنی مالندن برمقدار کتمکله رخنه لندی ویکرمی درت ساعتده براو بون طعام یمك
معناسنه در یقال یزم الرجل ای یأکل فی الیوم مرة الی الغد وبرباغ اوتلغه وسبزه‌یه دینور ومقدار معناسنه در
وزمه کبی وطوشنجل قوشی کدی یواسنده جمع ایلدیکی اته دینور ووقتنده ظهور ایدن شیشه دینور التوزیم
تفعیل وزننده برآدم یکرمی درت ساعتده براو بون یمکه نفسنی آلشدرمق معناسنه در یقال وزم نفسه اذا کان
یأکل وزما الوزیمة سفینه وزننده بودخی برباغ سبزه‌یه دینور الوزیم وزیمه معناسنه در وکلرو چکرکه مقوله سنك
بصدرمه سنه دینورکه قوریدوب دوکدکدنصکره یاغله خلط ایدوب بدویلر اکل ایدرلر وتجره ده قلان شوربا
بقیه سنه دینور وهر شیئك بقیه سنه دینور وبربانه وکبابه دینور شواء معناسنه الوزمة ثمره وزننده مقدار
معناسنه در وزم کبی یقال قلیل الوزم والوزمة ای المقدار ومنه وزم فلان فی ماله وزمة کما ذکر الوزام کتاب
وزننده سرعت معناسنه در الوزام شداد وزننده کوده سی اتلو ملحم آدمه دینور المتوزم اسم فاعل بنیه سیله
اباغنی یره پك بصدرق یورر اولان آدمه دینور الموزم اسم مفعول بنیه سیله ارضه اطلاق اولنور الوازم صاحب
وزننده ابن ذر الصحابی در الوسم رسم وزننده بدنه باصلمش داغه دینور جمعی وسوم در یقال بجنب الدابة وسم
ای اثر الکیّ ووسم وسمه وعد وعده وزنلرنده مصدر اولورلر داغلمق وتمغالمق معناسنه یقال وسمه وسما وسمة
من الباب الثانی اذا کواه وسمه نشان ایچون حیوانه باصلمش تمغایه دینورکه کوناکون صورت اوزره اولور وسام دخی
دینور کتاب وزننده یقال ماسمة دابتك ووسامها وهو ماوسم به الحیوان من ضروب الصور شارح درکه کوفیونه
کوره اسم لفظنك اصلی وسم در معنای مزبور دندر المیسم میمك کسریله داغلغیه دینور جمعی مواسم ومیاسم
کلور یقال وسم دابته بالمیسم ای بالمکواة ومیسم اسم اولور یعنی داغ وتمغانك اسمی اولور ودلبرك چهره سنده
اولان حسن وجمال اثرینه وآنه دینور یقال امرأة ذات میسم ای علیها اثر الجمال واصحابدن مسلم بن خبشه نك اسم
قدیمیدر فخر انام علیه السلام حضرتلری استهجان ایدوب مسلم ایله تسمیه بیوردیلر الموسم مجلس وزننده اسم
زماندر وقت علامت معناسنه در حاجك بهرسنه هنکام اجتماعلرنده غالب اولدی یقال حان موسم الحج ای
مجتمعه التوسیم تفعیل وزننده حاج موسم حجه حاضر اولمق معناسنه درکه اول هنکامده مجتمع اولمقدن عبارتدر
یقال وسم الحاج اذا شهد الموسم التوسم تفعل وزننده برنسنه‌یی علامتلرندن ظن صحیحله ادراك ایلمك
معناسنه در فطانت وفراست کبی یقال توسم الشیء اذا تخیله وتفرسه واول بهار یغموریله نابت اولان چایر
اراشدرمق معناسنه در یقال توسم الرجل اذا طلب کلأ الوسمی الوسمة تمره وزننده والوسمة فرحه وزننده
چویت یپراغنه دینور ورق النیل معناسنه علی قول برشقه نبات آدیدرکه یپراغیله خضاب اولنور وقوت محالله
صاحبیدر الوسامة والوسام واوك فتحیله حسن وجمال وآن صاحبی اولمق معناسنه در یقال وسم الغلام
وسامة ووساما من الباب الخامس اذا کان صاحب الجمال الوسیم امیر وزننده خوب وخوشلقا دلبره دینور جمعی
وسماء کلور کرماء کبی موثی وسیمه در اسماء همزه مفتوحه ایله اسامی نسواندندر ذکر اولنان وسامه دن مأخوذ در
اصلی وسماء ایدی فعلاء وزننده المواسمة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر حسن وجمال بابنده یارشمق معناسنه
یقال واسمه فی الحسن فوسمه ای غلبه فیه الوسمی رسمی وزننده اول بهارده یاغان یغموره دینور یری نباتله وسم
ایلدیکیچون یقال اصاب الارض الوسمی ای مطر الربیع الاول الموسومة اول بهار یغموری یاغمش ارضه دینور
یقال ارض موسومة ای اصابها الوسمی موسوم مالك بن الجلاح نام کسه‌نك فرسی اسمیدر وموسومه شول
زرهه دینورکه اشاغیسندن یوقریسنه قدر کوناکون نقش وزینتله آراسته اوله یقال درع موسومة ای مزینة بالغشیة
من اسفلها الوشم واوك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله بدنده ایکنه ایله آچلان شکله دینورکه برعضوی ایکنه لیوب
منار ایلدکدنصکره اوزرینه چویت اکوب کوکمکوك برشکل ایدرلر ترکیده نعل ودوکون تعبیر اولنور حالا ایکیجیلرك
جمله سنده لازمه ماهیت اولمشدر جمعی وشوم کلور ووشام کلور واوك کسریله یقال بیدها وشم وهو غرز الابرة
فی البدن وذر النیلج علیه ووشم مصدر اولور بدنه نعل کسمك معناسنه یقال وشمتها الواشمة وشما من الباب
الثانی اذا غرزت عضوها بالابرة ثم ذرت علیه النیلج ووشم هنوز اوج کوستروب بتمکه بشلامش نباته اطلاق
اولنور یقال فی الارض وشم من النبات وهو شیء تراه منه اول ماینبت ووشم عمامه قرینده بربلده آدیدر التوشیم
تفعیل وزننده بودخی نعل کسمك ودوکون آچمق معناسنه در یقال وشمتها الواشمة بمعنی وشمتها الاستیشام
بدنه نعل کسمکی ایستمك معناسنه در یقال استوشم فلان اذا طلب الوشم الوشوم واوك ضمیله برموضع آدیدر
ووشم لفظندن جمعدرکه ذکر اولندی بومعنا ایله وشوم المهاة آهو قسمنك قوللرنده اولان خطوطه اطلاق اولنور

ذوالوشوم عبدالله بن عدی البرجی فرسنك اسمیدر الایشام همزه نك كسریله باغك قروغی الاجه لنمغه
بشلمق علی قول تمام پشوب اولمق یاخود بومشبوب خوش ولطیف اولمق معناسنه‌در یقال اوشم الكرم
اذا ابتدأ یلوّن اوتم نضجه اولان وطاب وقیزك ممه‌لری بلورمك معناسنه‌در یقال اوشمت الجاریة اذا بدا ثدیها
وصاچ وصقالده قیرچوغالمق معناسنه‌در یقال اوشم الشیب فیه اذا كثر و برآدمه سب وتعییرایله عرض وناموسنه
طوقنمق معناسنه‌در یقال اوشم فی عرضه اذا عابه وسبه وطوارهنوز بتمكه بشلامش چایرلغه اوغرامق معناسنه‌در
یقال اوشمت الابل اذا صادفت مرعی موشما وشمشك آهسته‌جه چاقمق معناسنه‌در یقال اوشم البرق اذا لمع
خفیفا وبرایشه شروع ایلمك معناسنه‌در یقال اوشم فلان یفعل كذا ای طفق وبرشیئه تأمل ایله بقمق
معناسنه‌در یقال اوشم فیه اذا انظر الوشمة تمره وزننده یغمور قطره سنه اطلاق اولنور تقول مااصابتنا وشمة
ای قطرة مطر وكلمه معناسنه مستعملدر تقول ماعصیته وشمة ای كلمة الوشیمة سفینه وزننده شر وعداوت
معناسنه‌در المتشمة متفقه وزننده *هو اعظم فی نفسه من المتشمة* مثلنك منشابدر واول برعورتدر كه كندیسنه
كوزل ولطیف كورنمك ایچون مقعدنه نعللر كسمشیدی ومتشمه‌نك اصلی موتشمه‌در الوصم واوك فتحی وصادك
سكونیله برنسنه‌یی سرعتله بغلمق معناسنه‌در یقال وصمه وصما من الباب الثانی اذا شدّه بسرعة وبرنسنه‌یی
آیرمقسزین یارمق معناسنه‌در یقال وصم العود اذا صدعه من غیر بینونة وعیبناك ایلمك معناسنه‌در یقال وصم
الشیء اذا عابه ووصم شاخه‌ده اولان بكمه‌یه دینور یقال فی العود وصم ای عقدة وعار وعیب معناسنه‌در جمعی وصوم
كلور ووصم یمنده برقریه آدیدر الوصم فتحتینله خسته‌لكه دینور یقال اصابه وصم ای مرض التوصیم تفعیل وزننده
دردناك ایلمك معناسنه‌در یقال وصّمته الحمّی ای آلمته وتوصیم كسل وفتور معناسنه‌در كه وجوده عارض اولور مؤلفك
سبكنه كوره اسم اولور لكن اشبو اصبح ثقیلا موصّما حدیثی مقتضاسی مصدر اولور التوصّم تفعل وزننده دردناك
اولمق معناسنه‌در یقال وصّمته الحمّی فتوصّم ای آلمته فتألم الوصمة تمره وزننده بدنه عارض اولان قیرقلغه وكسل وفترته
دینور تقول عرض لی وصمة ای كسل وفترة الوصیم امیر وزننده سرچه پرمقله آدسز پرمغك اراسنه دینور الوضم
واوك وضادمعجمه‌نك فتحیله ات طپراغه بلاشمسون دیو آلتنه وضع اولنان تخته وكتوك وحصیر مقوله‌سنه دینوركه
انی آنك اوزرینه قورلر جمعی اوضام واوضمه كلور ومنه یقولون تركهم لحما علی وضم ای اوقعهم فذللهم واوجعهم
یعنی آنلری پایمال وخاكسار ایلدی زیرا وضم اوزرنده اولان لحم آشكاره میدانده اولمغله هركسه اخذ ایلمسی آسان اولور
الوضم هضم وزننده انی ذكر اولنان وضم اوزره قومق معناسنه‌در یاخود انه وضم یاپمق معناسنه‌در یقال وضم اللحم
وضما من الباب الثانی اذا وضعه علی الوضم او عمل له وضما الایضام همزه‌نك كسریله وضم معناسنه‌در
یقال اوضم اللحم بمعنی وضمه ویقال اوضم له الوضیمة سفینه وزننده شول كروه انسانی‌یه دینور كه ایكیوز
یاخود اوچیوز نفر آدمی مشتمل اوله یقال جائت وضیمة من الناس ای صرم فیهم مأتا انسان او ثلاثمائة وبرقومه نزیل
ومهمان اولان برمقدارجه جماعته دینور وماتم طعامنه دینور یقال اطعموا الوضیمة ای طعام المأتم وبركومه
اوتلغه دینور الاستیضام برآدمه ظلم ایلمك معناسنه‌در یقال استوضمه اذا ظلمه التوضم تفعل وزننده
جماع ایلمك معناسنه‌در یقال توضم المرأة اذا جامعها الوطم واوك فتحی وطانك سكونیله ایاقله بصوب
چكنامك معناسنه‌در یقال وطمه وطما من الباب الثانی اذا وطئه وپرده‌یی صالیورمك معناسنه‌در یقال وطم الستر
اذا ارخاه الوطمة واوك فتحی وظای معجمه‌نك سكونیله تهمت معناسنه الوعم واوك فتحی وعینك سكونیله
طاغده اولان شول طمره دینوركه طاغك سائرلوننه مخالف اوله جمعی وعام كلور واوك كسریله ووعم مصدر اولور
كلمهٔ دعا وتحیتدر كه خوش وشن وآبادان اول دیمكدر یقال وعم الدیار ووعمها كوعد وورث وعما ای قال لها
انعمی ومنه قولهم عم صباحا ومساء وظلاما یعنی صباحك واخشامك وكیجه‌ك خیر وخوش اولسون شارح دیر كه
بعضلر بونی انعم لفظندن مخفف اولمق اوزره بیان ایلدیلر الوغم واوك فتحی وغین معجمه‌نك سكونیله نفس
وذات معناسنه‌در یقال كریم الوغم ای النفس وثقیل وناتراش واحمق آدمه دینور یقال رجل وغم ای ثقیل احمق
وحرب وقتال معناسنه‌در واوج وانتقام معناسنه‌در یقال اخذ وغمه ای ترته ودرونده جایگیر اولان حقد وكینه‌یه دینور
یقال فی قلبه وغم ای حقد ثابت فی صدره وقهر ایلمك معناسنه‌در یقال وغمه وغما من الباب الثانی اذا قهره
وبرآدمه من غیر تحقیق برخبر نقل ایلمك معناسنه‌در یقال وغم بالخبر بمعنی لغم الوغم فتحتینله برآدمه كین وعداوت
بغلمق معناسنه‌در وكسمك تعبیر اولنان انفعالده دخی مستعملدر یقال وغم علیه وغما من الباب الرابع اذا حقد
التوغم تفعل وزننده خشمه كلمك معناسنه‌در یقال توغم علیه اذا اغتاظ الوقم واوك فتحی وقافك سكونیله

قهر ایلمك معناسنه‌در یقال وقمه وقما من الباب الثانی اذا قهره وبرآدمی تذلیل وخاكسار ایلمك یاخود بك چركین
ردّ ایله ردّ ایلمك معناسنه‌در یقال وقمه اذا اذله اورده اقبح الردّ وبرآدمی پك محزون ایلمك معناسنه‌در یقال وقمه
اذا احزنه اشدّ الحزن وراكب دابه‌یی توقیف ایچون یولارینی یادیزكینی عنف وزور ایله چكمك معناسنه‌در یقال
وقم الدابة اذا جذب عنانها لیقف وتجره‌نك قپاسی دیكمك معناسنه‌در یقال وقت القدر اذا سكن غلیانها
وبرچكانوب اوتلری اوتلمق معناسنه‌در یقال وقت الارض علی بناء المجهول اذا اكل نباتها ووطئت الوقام
كتاب وزننده قلجه دینور وقامچی‌یه ودكنكه دینور واپه دینور یقال ربطه بالوقام ای الحبل وضربه بالوقام
ای السیف والسوط والعصا واقم راقم وزننده مدینه‌ده برقله‌نك اسمیدر حرة واقم مرقوم قوله‌نك برطرفنده واقع
قاره طاشلقدر كه اكا مضاف اولمشدر التوقم تفعل وزننده لسانله قورقتمق زجر وتهدّد معناسنه‌در یقال توقمه
اذا تهدّده وقصد وتعمد معناسنه‌در یقال توقمه اذا تعمده وبرنسنه‌ده مبالغه ایدوب اوزاتمق معناسنه‌در یقال
توقم فیه اذا اطنب وشكار اولدرمك معناسنه‌در یقال توقم الصید اذا قتله وبرسوزی كركی كبی اخذ واصغا
ایدوب ازبرلمك معناسنه‌در یقال توقم الكلام اذا تحفظه ووعاه الایقام همزه‌نك كسریله بودخی قهر وتذلیل
وخاكسار ایلمك معناسنه‌در یقال اوقمه بمعنی وقمه الوكم واوك فتحی وكافك سكونیله وقم كبی طواربری چكنیوب
بتون اوتلرینی اوتلمق معناسنه‌در یقال وكت الارض وكما علی المجهول اذا اكل نباتها ووطئت وبرآدمی محزون
وغمناك ایلمك معناسنه‌در یقال وكمه وكما من الباب الثانی اذا حزنه ومقهور وخاكسار ایلمك معناسنه‌در یقال
وكمه اذا قمعه وغمناك اولمق معناسنه‌در یقال وكم الرجل كورث یرث اذا اغتمّ والسلام علیكم لفظنده كافی مكسور
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال هم یكمون السلام ای یقولون السلام علیكم بكسر الكاف عربلر بونكله اعجامه
تعریض ایدرلر الوكمة تمره وزننده رنجی جانور بناقلری اولان مبشیه وبوكه دینور غیضة مسبعه معناسنه‌در
بوراده غلیظة مشبعه نسخه‌لری غلط محضدر الولم واوك فتحی ولامك سكونیله وفتحیله قولانه دینور حزام
معناسنه وبوقاغی‌یه دینور یقال فی رجله ولم ای قید وشول ایپه دینور كه دوه‌نك كوكس باغندن چكروب ارقوری
براوجنی كتوروب قولانه بندایدرلر تا كه قولان وكوكسلك مضبوط اوله الولیمة سفینه وزننده دوكون طعامنه
دینور علی قول مطلقا ضیافت طعامنه دینور تقول شهدت الولیمة ای طعام العرس اوهو كل طعام صنع لدعوة
وغیرها الایلام همزه‌نك كسریله ولیمه ترتیب ایلمك معناسنه‌در یقال اولم الرجل اذا صنع الولیمة وبرآدمك
عقل واخلاقی ناقص وپریشان اولمیوب تام ومجتمع اولمق معناسنه‌در یقال اولم فلان اذا اجتمع خلقه وعقله بعض
نسخه‌ده خلقه كلمه‌سی خانك فتحیله مضبوط اولمغله اكا كوره خلقت واندامی وعقل وادراكی تام ومضبوط اولمق
دیمك اولور الولمة تمره وزننده برنسنه‌نك تمامیت وجمعیتنه دینور وولمه اندلس دیارنده برحصار آدیدر الونیم
واوك فتحیله سینك نجسنه دینور تقول بالثوب ونیم ای خرء الذباب الونمة فتحاتله ونیم معناسنه‌در الونم
واوك فتحی ونونك سكونیله والونیم واوك فتحیله سینك صچمق معناسنه‌در یقال ونم الذباب ونما وونیما من الباب
الثانی اذا سلح الوهم سهم وزننده خطرات قلبدن اولان خاطره‌یه دینور كه قلبه شویله برایش كلمه تعبیر اولنور
علی قول شكّ وتردّد اولنان نسنه‌نك مرجوح طرفنه دینور كه راجح طرفی یقیندر جمعی اوهام كلور یقال فی قلبه
وهم وهو من خطرات القلب اومرجوح طرفی المتردّد فیه ووهم طریق واسعه دینور وایری وعظیم الهیكل آدمه
دینور وضخامت وقوت صاحبی اوله‌رق رام وذلول اولان اركك دوه‌یه دینور بونلرك جمعی اوهام ووهوم كلور
ووهم كلور ضمتینله ووهم مصدر اولور قلبه مرادك غیری عارض اولان خاطره‌یه یاخود مشكوكك طرف مرجوحنه
صاپمق معناسنه‌در یقال وهم فی الشیء وهما من الباب الثانی اذا ذهب وهمه الیه حكمانك وهم وواهمه تعبیر ایتدكلری
قوت دماغیه بوندندر واول حواس طریقلرندن متادی اولمیه‌رق محسوساتده موجود اولان معانی جزئیه‌یی ادراك
ایدن قوتدن عبارتدر الوهم فتحتینله حسابده غلط ایلمك معناسنه‌دركه یكلش صایمقدر یقال وهم فی الحساب
وهما من الباب الرابع اذا غلط الایهام همزه‌نك كسریله حسابده یا كلمه‌ده برمقدارینی اسقاط ایلمك معناسنه‌دركه
اكسك حساب ایلمك تعبیر اولنور یقال اوهم كذا من الحساب ای اسقط بعضلر دیدیكه اوهم ووهم وعد وزننده
ووهم ورث وزننده برمعنایه‌دركه اسقاط فی الحساب معناسنه‌درلر وایهام برآدمی وهم وگمانه دوشورمك معناسنه‌در یقال
اوهمه غیره اذا اوقعه فی الوهم وبركسه‌یه تهمت القا ایلمك معناسنه‌در یقال اوهمه اذا ادخل علیه التهمة التوهم تفعل
وزننده ظنّ وگمان ایلمك معناسنه‌در یقال توهم كذا اذا ظنّ التوهیم تفعیل وزننده برآدمی وهمه دوشورمك
معناسنه‌در یقال وهمه اذا اوقعه فی الوهم التهمة تانك ضمیله همزه وزننده اسمدر ظنّ وتوهم اولنان صفت

وخصلته دینور اصلی واوایله وهمه ایدی پس لسان ناسده هانك سكونیله تهمت غلط اولور یقال هوصاحب تهمة وهی
مایتهم علیه الاتهام اكرام وزننده والاتهام تای مشدده ایله افتعال وزننده برآدمه تهمت القا ایلمك معناسنه‌در كه
تهمتلو قلمق تعبیر اولنور یقال اتهمه واتهمه اذا ادخل علیه التهمة اتهم لفظك اصلی اوهم ایدی واتهام افتعال وزننده
بركسه تهمتلو اولمق معناسنه‌در یقال اتهمه فاتهم المتهم اسم فاعل بنیه‌سیله والتهیم امیر وزننده تهمتلو
آدمه دینور یقال رجل متهم وتهیم ای ذوتهمة مترجم دیركه تهیم كلمه‌سنك مأخذی كرچه بوراده مثبت اولمیوب
لكن ابن كمال شرح مفتاحده دیمشدركه تهمه رطبه وزننده اسمدر وهانك سكونیله مصدردر پس تهیم لفظی
آندن متصرف اولمش اولور الوهمة واوك فتحیله تهمت معناسنه‌در یقال به وهمة ای تهمة وقوعجیلغه دینور
غمیه معناسنه ووهمه طبرستان ایالتنده بر بلده آدیدر واندلس اولكه‌سنده برسنجاق آدیدر یاخود اول وهمیه‌در
فصل الهاء الهبرمة دحرجه وزننده چوق یمك معناسنه‌در یقال هبرم الرجل اذا اكل كثیرا وچوق
سویلمك معناسنه‌در یقال یهبرم الكلام ای یكثر الهتم كتم وزننده برآدمك آغزنه اوروب اوك دیشلرنی دیبلرندن
دوشورمك معناسنه‌در یقال هتم فاه هتما من الباب الثانی اذا القی مقدم اسنانه الاهتام همزه‌نك كسریله هتم
معناسنه‌در یقال اهتم فاه بمعنی هتم الهتم فتحتینله اوك دیشلر دیبلرندن قیرلمق معناسنه‌در یقال هتم الرجل
هتما من الباب الرابع اذا انكسرت ثنایاه الاهتم احمر وزننده اوك دیشلری دیبلرندن قیرلمش آدمه دینور یقال
رجل اهتم ای المنكسرة الثنایا واهتم سنان بن خالدك لقبیدر قبیلهٔ كلاب وقعه‌سنده اورلمغله اوك دیشلری
شكست اولمشیدی الهیتم حیدر وزننده دوه مرعاسندن اولان حمض انواعندن برشجر آدیدر هیتم دخی دیرلر
ثای مثلثه ایله التهتم تفعل وزننده قیرلمق معناسنه‌در یقال تهتم الشیء اذا انكسر الهتیمة سفینه وزننده حمض
تعبیر اولنان شوراوتك خرده‌سنه دینور هاتم صاحب وزننده وهتیم زبیر وزننده اسامیء ناسدندر الهتامة
ثمامه وزننده قیرلمش نسنه‌نك قیرنتیسنه واوفانتیسنه دینور كساره معناسنه التهتیم تفعیل وزننده برآدمی
ضعیف وبیمجال ایلمك معناسنه‌در یقال مازال یهتمه بالضرب ای یضعفه التهاتم تفاعل وزننده بری برندن
دعوای باطل ایلمك معناسنه‌در یقال تهاتما اذا تهاترا الهثم هانك فتحی وثای مثلثه‌نك سكونیله برنسنه‌یی دوكوب
ازمك معناسنه‌در یقال هثم الشیء هثما من الباب الاول اذا دقه حتی انسحق وبرآدمه كزیده مالدن برمقدارنی
دفعة ویرمك معناسنه‌در یقال هثم له من ماله اذا اقثم الهیثم حیدر وزننده هیثم دیدكلری شجر آدیدر وكركس
وطوشنجیل قوشلرینك یاورولرینه دینور وقزل قوم تپه‌سنه دینور یاخود یومشق اولان قوم تپه‌یه دینور وقاعه ایله
زباله بیننده برموضع آدیدر وبررجل آدیدر الهیثم ضمتینله اوبر بلوب دوكیلور اولان قوم یغنلرینه دینور الهثرمة
دحرجه وزننده چوق سویلمك معناسنه‌در یقال هثرم الكلام اذا اكثره الهجوم قعود وزننده آنسزین
برآدمه صالدروب یتشمك علی قول بریره دستورسز كیرمك یاخود كیرمك معناسنه‌در یقال هجم علیه هجوما
من الباب الاول اذا انتهی الیه بغتة اودخل بغیراذن اودخل وهجوم متعدی اولور یقال هجم فلانا اذا ادخله وبنا
یقلمق معناسنه‌در یقال هجم البیت اذا انهدم وهجم رجم وزننده وهجوم كوزاچری باتمق معناسنه‌در یقال
هجمت عینه هجما وهجوما اذا غارت ومعده اولان سودك جمله‌سنی صاغمق معناسنه‌در یقال هجم مافی الضرع
اذا حلبه ونسنه ساكن واپسم اولمق معناسنه‌در یقال هجم الشیء اذا سكن واطرق وهجم طرد ایلمك معناسنه‌در
یقال هجم فلانا هجما اذا طرده وهجم بیوك كاسه‌یه دینور فتحتینله ده لغتدر جمعی اهجام‌در وفزاره قبیله‌سی
یوردنده برصو آدیدر وهجم تره دینور عرق معناسنه وترلمك معناسنه مصدر اولور یقال هجمته الهواجرای
اسالت عرقه الاهجام همزه‌نك كسریله آنسزین برآدمی بریره ادخال ایلمك معناسنه‌در یقال اهجم فلانا اذا
ادخله یعنی بغتة ومعده اولان سودی بالجمله صاغمق معناسنه‌در یقال اهجم مافی الضرع اذا حلبه ودوه‌لری
یتاقلرینه كتورمك معناسنه‌در یقال اهجم الابل اذا اراحها وبرنسنه‌یی ساكن قلمق معناسنه‌در یقال اهجم الله
تعالی المرض عنه فهجم ای قلعه وفتر الهجوم صبور وزننده بغتة هجوم ایدر اولان آدمه دینور وشول شدید
روزكاره دینور كه اوغرادیغی خانه‌لری وثمام دیدكلری اوتلری قلع وبرباد ایدر اوله وابوقتاده حارث بن ربعی رضی
الله عنه حضرتلرینك قلجی آدیدر الانهجام انفعال وزننده بودخی بناچوكوب یقلمق معناسنه‌در یقال انهجم
البیت اذا انهدم الاهتجام افتعال وزننده بودخی معده اولان سودی هپ صاغمق معناسنه‌در یقال اهتجم
مافی الضرع اذا حلبه المهجوم ایلری حوز بلوب دیركلری بری برینه چاتلمش چادره دینور یقال بیت مهجوم اذا
كان قد حلت اطنابه فانضمت اعمدته الهجیمة سفینه وزننده اویمش سوده دینوركه یوغرد اولور یاخود

یوغرد كبی قویولنمش سوده دینور یاخود یایقده هنوز چالقنمامش اولانه دینور یاخود یایقده چالقنوب كرچه هنوز
یوغرد اولمیوب لكن یوغرد اولمغه بشلامش اوله الهجمة تمره وزننده اولی قرق عدد اولان دوه سوریسنه
دینور مراد قرقدن اشاغی اولمیوب قرق وزیاده اوله علی قول یتمش ایله یوز مهار مابینی اوله یاخود یتمشدن یوزه
قریب مقداره بالغ اوله وهجمة الشتاء ایام شتانك شدت بردندن عبارتدر وهجمة الصیف یاز ایامنك شدت
حر وكرمیندن عبارتدر تقول نحن فی هجمة الشتاء اوالصیف ای فی شدة برده اوحره انسا هجیمه جهینه
وزننده فرسان عربدن ایكی فارس معروفدر بنو الهجیم زبیر وزننده عربدن بربطندر الهیجمان هانك فتحی
وجیمك ضمیله بر رجل آدیدر الهیجمانة هایله شهدانه الجوبه دینور واركك اورجكه دینور وعنبر بن عمروك قزی
اسمیدر هجدم هانك كسری ودالك فتحیله اجدم كلمه‌سنده لغتدر كه آت قسمنی یوریدوب اشدرمك ایچون
زجر واقدام كلمه‌سیدر منقولدر كه اك اول آته راكب اولان حضرت آدمك اوغلو قابیل ایدی كه قاتل هابیلدر
قصد ایچون هابیل اوزره حمله ایتدكده آلتنده اولان آته زجر واقدام ایچون هج الدم دیمكله كیده‌رك تخفیف
اولنوب هجدم دیدیلر شارح دیركه اولوقتده لسان سریانی اولمغله هجدم الدم تركیبی مكر حكایه اولوب كیده‌رك
تخفیف وزجر اداتی اولمش اوله الهجعمة دحرجه وزننده جرأت واقدام معناسنه‌در یقال به هجعمة ای جرأة
واقدام الهدم هانك فتحی ودالك سكونیله بنایی یقوب ویران ایلمك معناسنه‌در یقال هدم البناء هدما من الباب
الثانی اذا نقضه وبرآدمك اوروب بلنی قرمق معناسنه مستعملدر یقال ضربه فهدمه ای كسر ظهره وهدم هدر
وباطل اولان دمه اطلاق اولنور مهدوم معناسنه‌در فتحتینله ده لغتدر یقال دمه هدم ای هدر وكیده باش
چكزنوب یقلمق معناسنه‌در یقال هدم الرجل علی المجهول اذا اخذه الهدام التهدیم تفعیل وزننده بنایی
یقمق معناسنه‌در یقال هدم البناء بمعنی هدمه الهدم هانك كسریله ییرتمش اسكی لباسه دینور علی قول بالی
اولانه یاخود یوكدن اولان اسكی كلیم وكچه مقوله‌سنه مخصوصدر جمعی اهدام كلور وهدم كلور عنب وزننده
وبك قوجه پیرفانی‌یه اطلاق اولنور واسكی جزمه‌یه اطلاق اولنور وبر رجل آدیدر الهدم كتف وزننده مخنث
وحیز كسبه دینور تقول لاتعاشر فلانا فانه هدم ای مخنث الهدم فتحتینله برارضك آدیدر وقیونك اطرافندن یقیلوب
قبو ایچره دوشمش طاشلره وطپراقلره دینور وهدم وهدمه فتحاتله مصدر اولور لر ناقه‌یه كوسنمك معناسنه شویله كه
همان یمعایا یغورك اوكه چوكر اوله یقال هدمت الناقة هدما وهدمة من الباب الرابع اذا اشتدت ضبعتها الهدیم امیر وزننده
برده كچی سنه‌دن قالمش اوت بقیه‌سنه دینور الهدمة فرحه وزننده یك كوسنك اولان ناقه‌یه دینور جمعی هدمی كلور
سكاری وزننده وهدمه كلور قرده وزننده المهدم محسن وزننده هدمه معناسنه‌در التهدم تفعل وزننده والاهدام
اكرام وزننده بونلرده ناقه یك كوسنمك معناسنه‌در یقال تهدمت الناقة واهدمت اذا اشتدت ضبعتها وتهدم برآدمه افراطله
خشمه كلوب آلاینده ویوه‌رك تخویف وتهدید ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تهدم علیه غضبا اذا توعده الهدام غراب
وزننده كمی ایچره عارض اولان باش دونمسنه دینور یقال اخذنی فی السفینة هدام ای دوار الهدمة تمره وزننده
چسنتی یغموره دینور یقال امطرت السماء هدمة ای مطرة خفیفة وبردن ویریلان بر بلوك دوه‌یه دینور
المهدومة مطرخفیف یاغمش ارضه دینور یقال ارض مهدومة ای اصابتها الهدمة ذومهدم منبر ومقعد
وزنلرنده اقیال حمیردن اذواء تعبیر اولنان ملوكك برینك لقبیدر كذلك حبش ملوكندن برینك لقبیدر
ذوالاهدام همزهٔ مفتوحه ایله متوكل بن عیاض نام شاعرك لقبیدر ونافع نام كسه‌نك لقبیدر كه فرزدق نام شاعر
آنی هجو ایلدی التهادم تفاعل وزننده بری برندن دعوای باطل ایدشمك معناسنه‌در یقال تهادموا اذا تهادروا
المتهدمة پك قوجه قاری‌یه وسائر دیشی حیوانه اطلاق اولنور یقال عجوز وناب متهدمة ای فانیة الهندام
هانك فتحیله اندام فارسی معربیدر وفارسیده اندام بدنه واعضانك براشقلغنه وهیئت اجتماع واطافتنه دینور
المهندم اسم مفعول بنیه‌سیله هندام مذكوردن متصرفدر مقدار بجه اصلاح اولنوب دوزلمش قوشولمش
براشقی بولمش نسنه‌یه دینور یقال شیء مهندم ای مصلح علی مقدار ویقال له هندام الهذم هانك فتحی
وذال معجمه‌نك سكونیله سرعتله كسمك معناسنه‌در یقال هذمه هذما من الباب الثانی اذا قطعه بسرعة وسرعتله
طعام یمك معناسنه‌در یقال هذم الطعام اذا اكله بسرعة الهیذام هانك فتحیله اكول آدمه دینور ودلیر
وبهادره دینور وبررجل آدیدر الهذام غراب وزننده بودخی بهادره دینور وكسكین قلجه دینور المهذم
منبر وزننده بودخی كسكین قلجه دینور الهیذم حیدر وزننده یك وچالاك آدمه دینور هذمه هانك ضمیله
ابن لاطم دركه مزینه قبیله‌سنك نسبی رجالندندر هذم فتحتینله ابن عناب در كه طی قبیله‌سنك نسبی رجالندندر

وسعد بن هذيم كه زبير وزننده برقبيله نك پدرلرى در اصل پدرينك اسمى زيد ايدى لكن هذيم نام بر عبد اسودك تربيه سنده
نشو ونما بولمغله كنديه غالب اولدى الهذرمة دحرجه وزننده تيز تيز سويلمك وتيز تيز اوقومق معناسنه در
يقال يهذرم الكلام والقرأة اى يسرع الهذارم والهذارمة هانك ضميله تيز تيز سويلبوب وتيز تيز اوقور
اولان آدمه دينور الهذرمى هانك فتحى والفك قصريله كه اصلى فعللى وزننده در شماطه جى شلتاق ادبسز
غوغاجى فتنه انكيز عورته دينور يقال انها الهذرمى الصخب اى كثيرة الجلبة والشر والصخب الهدلمة دحرجه
وزننده تيز تيز يورمك معناسنه در يقال هدلم الرجل اذا مشى فى سرعة الهرم فتحتينله والمهرم والمهرمة
ميملرك وهالرك فتحيله پك پير وسالخورده اولمق معناسنه در يقال هرم الرجل هرما ومهرما ومهرمة من الباب
الرابع اذا بلغ اقصى الكبر الهرم كتف وزننده پك پير وسالخورده آدمه دينور جمعى هرمين وهرمى كلور قتلى وزننده
مؤنثى هرمه وجمعى هرمات كدلك هرمى كلور الاهرام همزه نك كسريله والتهريم تفعل وزننده پك پيرفانى
ايلمك معناسنه در يقال اهرمه الدهر وهرّمه اى جعله هرما الهرمان هانك ضميله عقل وهوش معناسنه در
يقال ماله هرمان اى عقل الهرمان هانك ورانك فتحيله كه هرم لفظندن تثنيه در مصرده ايكى قديم بنايه
اطلاق اولنور كه انلرى حضرت ادريس على نبينا وعليه الصلوة والسلام طوفاندن علومى حفظ ووقايه ايچون
بنا ايلديلر يعنى كتابلرنى انده وضع وحفظ ايلديلر على قول سنان بن المشلشل بنا ايلدى ياخود اسلافدن بعض
كسه لركه مراد سلاطين مصردر بنا ايلدى فن نجوم دلالتيله طوفان نوح عليه السلامك ظهورنى ادراك ايلمكله
طب وسحر ونيرنجات وطلسم مقوله سى فنونى انده وقايه يعنى جدارلرينه رسم ايلدى ومصرده بونلردن ماعدا
نيچه اهرام صغار واردر شارح ديركه مشهورى حضرت ادريس بنا كرده سيدر وصابئه طائفه سنك زعمنه كوره
برنده شيث عليه السلام قبرى وبرنده اوغلو صابى قبرى واردر وقربلرنده ابو الهول نام شخصك قبرى واردر
الحاصل اعجب عجائب برماده در حقيقتى علم اللهه محولدر مترجم ديركه ابن كمال مرحومك تحقيق طلسم بابنده
تأليف ايلديكى رساله ده بو عبارتله مرسومدر كه فاطميوندن الحاكم بامر الله مصرى فتح وتسخير ايلدكده بعض كنوز
فتح اولوب ايچنده برآدم صورتى بولنديكه آدينه ابو الهول ديرلر ايدى فلاسفهٔ مصردن برى وضع ايدوب طلسمله
موكل ارواحى وار ايدى سرقه دن وغائبدن صورسه لر خبر ويررايدى ونطق ايدر ايدى حاكم بامر الله امر ايلديكه
كيجه ايله كسه خانه ودكانى قپامسون آچق براقسون هر كيمك اشياسى ضايع اولورسه ضامنم ديدى خلق دخى
امتثال ايلدى اول كيجه درتيوز دكاندن متاع ونقود سرقه اولدى يارنكى كون صاحبلرى حاكمه كلديلر اودخى
ابو الهولى كتوردوب برر برر صوردقده كيم الديغنى وحالا قنده اولديغنى بالجمله خبر ويردى پس آدملر كوندروب
جمله سنى بولدرلر كتوردوب اشيانى برر برر صاحبلرينه ويردى ودرتيوز سارقى قتل ايتدى بوندنصكره برفرد
اوغرلغه جرأت ايتميوب دكانلر وخانه لر كيجه كوندز آچق قالوردى حاكم بامر الله فوتندنصكره بعد زمان
بر اوغرى بر تقريبله فرصت بولوب ابو الهولى اوغورلبوب پاره لدى بو حكايه يه كوره مؤلفك ذكر ايلديكى بشقه
اولور ابن هرمه حمزه وزننده قوجه كنبنك وقوجه عورتك الـ صكره اولان ولدنه دينوركه اختيار دولى تعبير
اولنور وبر شاعرك كنيه سيدر بن هرمه حزم نى عوال ديدكلرى محلده برقبودر الهرم هانك فتحى ورانك سكونيله
برنبات وبر شجر آديدر على قول سموز اوتنه دينور مفردى هرمه در يوم الهرم اياعرىدن بر يوم معروفدر
ذو الهرم طائفه دن بر مار اسميدر كه عبد المطلبك ياخود ابو سفيانك ايدى الهوارم هانك فتحيله شول دوه لره
دينوركه هرم ديدكلرى نبات مذكورى اوتلامغله حكدلرى التنده اولان تويلرى غارمش اوله يقال ابل هوارم
اذا كانت تأكل الهرمة فتبيض منها عثانينها اهرم كتف وزننده نفس وذات معناسنه در وعقل وخرد
معناسنه در وبو دعد نام شاعرك لقبيدر الهرمة فرحه وزننده دشى ارسلانه دينور التهريم تفعل وزننده
قوجالتمق معناسنه در يقال هرّمه الدهر بمعنى اهرمه وتعظيم وتوقير ايلمك معناسنه در يقال هرّمه اذا عظمه
وقيمه قيمق معناسنه در يقال هرّم اللحم اذا قطعه قطعا صغارا هرمىّ حرمىّ وزننده ابن عبد الله دركه
اصحابدندر هرم كتف وزننده اسامیدندر هرم بن حسان وهرم بن حنبش وهرم بن قطبه وابن عبد الله
وابن مسعده صحابه لردر هرم هانك كسريله ابن هنى بن بلى دركه قضاعه قبيله سنك نسبى رجالندندر هريم
زبير وزننده ابن سفيان دركه محدثدر الهرمى سكرى وزننده قورى اوطونه دينور الهروم صبور وزننده
بدخوى وبد كردار اولان خبيثه عورته دينور ذو هرم احمد وزننده بر رجل آديدر التهارم تفاعل وزننده بر
اولمايانكسه مواضعه ً بيرلك صورتى كوسترمك معناسنه در يقال تهارم الرجل اذا ارى انه هرم الهرمة

ثاى مثلثه ايله عرثمه وزننده ومرادفيدر كه برونك ايلريسنه دينور وكلب قسمنك برونى دلكلرينك ارالغنده اولان
سياهه دينور وبر رجل آديدر وارسلانه دينور الهرثم جعفر وزننده والهراثم علابط وزننده بونلرده
ارسلانه دينور الهرشم شين معجمه ايله قرشب وزننده كوفكى طاشى كبى يومشق وكوشك طاشه دينور وطپراغى
يومشق طاغه دينور الهرشمة هايله سودى چوق قيونه وپكى يه دينور وپك يره ديمكله معناى اول ايله ضد
اولور الهرطمان عنفوان وزننده حبوباتدن برنوع غله دركه اريه ايله بغداى بيننده متوسط اولور اسهال
وسعاله نافعدر مفرداتده بورچق انواعندن فيك ومردمك وبسيله ديدكلرى دانه ايله مفسردر الهزم عزم
وزننده كوده بى ياخود خيار وقاون مقوله سنى ال ايله پك بصوب صقمغله ازوب چقورلدوب براقمق معناسنه در
يقال هزم الشئ هزما من الباب الثانى اذا غمزه بيده فصارت فيه حفرة وبرآدمه ارقه سندن اورمغله قيناقلرى
ارالغى ايچرى باتوب كوكسى طشره اوغرامق معناسنه در يقال هزم فلانا اذا ضربه فدخل ما بين وركيه وخرجت
سرته وياى چكره مك معناسنه در يقال هزمت القوس اذا صوتت وبرآدمك حقنى جورايدوب كسرايلمك
معناسنه مستعملدر يقال هزم له حقه اذا هضمه وعسكرى بوزوب صندرمق معناسنه مستعملدر يقال هزم العدو
اذا كسرهم وفلهم وقيو قازمق معناسنه در يقال هزم البئر اذا حفرها وهزم اوبرق چقوريره دينور ويغمور سز
بوفقه بلوده وصف اولور يقال سحاب هزم اى رقيق بلا ماء ومائل قلمق معناسنه در تقول هزمت عليه على المجهول
اى عطفت الانهزام انفعال وزننده برنسنه ال ايله پك باصيلوب صقلمغله ازيلوب چقورلنمق معناسنه در
يقال هزمه فانهزم الهزمة تمره وزننده برنسنه ده ال ايله بصيلوب صقلمغله پيدا اولان ازكلك چقورنه
دينور جمعى هزم درهاسن وهزوم كلور وهزمه اسامیدندر سهم بن مسافر بن هزمه يمنده بر سپهسالار ايدى
التهزم تفعل وزننده بودخى ياى چكره مك معناسنه در يقال تهزمت القوس اذا صوتت ودكنك ياخود سحاب
طراقه ايله چتلامق معناسنه در يقال تهزمت العصا والسحاب اذا تشققت مع صوت مؤلف بونى تكرار ايلمشدر
وطلوم وقربه قوريوب بوكلم بوكلم قيرلمق معناسنه در يقال تهزمت القربة اذا يبست وتكسرت الهزيمة
سفينه وزننده والهزيمى خليفى وزننده اسملردر عسكر بوزغونلغنه دينور يقال وقعت على الجيش هزيمة
وهزيمى اى انهزام الهزائم عزائم وزننده صويى چوق قيولره دينور مفردى هزيمه در وآرق وزبون دابه لره دينور
الاهتزام افتعال وزننده بلوديغمور دوكركن طراقه ورعد ايله چتلامق معناسنه در يقال اهتزمت السحابة
بالماء اذا تشققت مع صوت وبوغزلمق معناسنه در يقال اهتزم الشاة اذا ذبحها وبرنسنه يه سرعتله قوشوب كتمك
معناسنه در يقال اهتزمه اذا ابتدره واسرع اليه ومنه المثل * اهتزموا الى ذبيحتكم * اى بادروا الى ذبحها قبل
هزالها يعنى قربانلركزى ذبح ايلمكه شتاب وسرعت ايليه سز زيرا طوردقجه مهزول اولور بو مثل فرصتى اغتنام
ايلمك موقعنده ضرب اولنور وآت سكردركن سكرتمسنك هارلديسى ظاهر ومسموع اولمق معناسنه در يقال
اهتزم الفرس اذا سمع صوت جريه الهزم فتحتينله پاى چكرديسنه وطنقرديسنه دينور الهزيم اميروزننده
كوك كورلتيسنه دينور رعد معناسنه وسكردركن آوزاى شدتله ظهور ايدن كورلتيلى آته دينور وبلوتدن شدتله
ياريلوب بوشانان صغانقلو متصل يغموره دينور كاسيذكر المتهزم اسم فاعل بنيه سيله بودخى كوك كورلتوسنه
دينور الهزوم صبور وزننده پك چكرده يوب طنقرده يجى يايه دينور يقال قوس هزوم اى مرنة بينة الهزم الهزمة
فرحه وزننده شدتله قينار اولان تنجره يه دينوركه هارلديسى ظهور ايدر يقال قدر هزمة اى شديدة الغليان الهزم
كتف وزننده بودخى بلوتدن شدتله چتلايوب بوشانان صاغانقلى يغموره دينور هزيم كبى يقال غيث هزم وهزيم
اذا كان لا يستمسك ورام وبواشانه دينور يقال فرس هزم اى طبع الهازمة آفت وداهيه يه دينور هزم زفر
وزننده ام المؤمنين ميمونه بنت حارث بن حزن بن بجيرك جدى نك جدى اسميدر بنو الهزم بربطندر الهيزم
حيدر وزننده صلب وشديد نسنه يه دينور وبر رجل آديدر مهزم منبروزننده ومهزم معظم وزننده ومهزام
مفتاح وزننده وهزام شدادوزننده اسماء رجالندندر الهزوم قعود وزننده فجر طلوع عليه ظلمت ليل چتلايوب
اچلمق معناسنه مستعملدر يقال هزم الليل هزوما اذا انصدع للصبح المهزام مفتاح وزننده شول اغاجه دينوركه
اطفاللر انك باشنى ياقوب برى برنى طوتشدروب قاچرورق ملاعبه ايدرلر وآتش قارشديره جق كوسكويه دينور
وقصه دكنكه دينور هزيم زبيروزننده يمامه ده نيچه خرما قلر ونيچه قريه لر اسميدر وسعد بن ليث القضاعى
لقبيدر وهزيم بن اسعد حضرموت نسبى رجالندندر وذو هزيم يمنده بربلده در الهزوم هانك ضميله الجبان
قبيله سى بلادندن بربلده در ابو المهزم معظم وزننده يزيد ياخود عبد الرحمن بن سفيان دركه تابعيدر الهيسم

هاءك فتحی وسینك سكونیله هشم لفظنده لغتدر كه ذكر اولنور یقال هسمه هسما لغة فی هشمه الهسم ضمتیله
حسم لفظنده لغتدر كه داغ و یاقی اورن كسه‌لره دینور هوسم جوهروزننده طبرستان ارقه‌سنده بر بلده‌در
الهشم هاءك فتحی وشین معجمه‌نك سكونیله قوری نسنه‌یی اوفادوب خرد ایلمك معناسنه‌در علی قول قبق كبی
ایچی بوش نسنه‌یی اوفاتمق یاخود خاصه باشی وكیكی قیروب اوفاتمق معناسنه‌در یاخود یوزی و برونی یاخود مطلقا
هر نسنه‌یی اوفاتمق معناسنه‌در یقال هشمه هشما من الباب الثانی وهو كسر الشیء الیابس او الاجوف او كسر
العظام والرأس خاصة او الوجه والانف او كل شیء المهشوم والهشیم امیروزننده هشم اولنمش نسنه‌یه دینور
الانهشام انفعال وزننده بر نسنه قیریلوب اوفانمق معناسنه‌در یقال هشمه فانهشم وحیوان زبونلیوب عملمانده
اولمق معناسنه مستعملدر یقال انهشمت الابل اذا خارت وضعفت التهشم تفعل وزننده انهشام معناسنه‌در
یقال هشمه فتهشم ومتعدی اولور قیروب اوفاتمق معناسنه یقال تهشمه اذا كسره و برآدمه تعظیم واكرام ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال تهشم فلانا اذا اكرمه وعظمه وناقه‌نك ممه‌سنی صاغمق علی قول بتون آوجله صاغمق
معناسنه‌در یقال تهشم الناقة اذا حلبها او هو الحلب بالكف كلها وروزكار قوری اوتلغی خرد خشخاش و برباد
ایلمك معناسنه‌در یقال تهشمت الریح الیبیس اذا كسرته ورحم وشفقت نیاز ایلمك معناسنه‌در یقال تهشمه اذا
استعطفه و بو معناده متعدی اولور یقال تهشم علیه ای تعطف وحیوان زبونلیوب ناتوان اولمق معناسنه‌در یقال
تهشمت الابل اذا خارت وضعفت الاهتشام افتعال وزننده بودخی صاغمق یاخود پرمقلر ایله صاغمق بتون آوجله
صاغمق معناسنه‌در یقال اهتشم الناقة بمعنی تهشمها و بركسه‌یه هضم نفس ایله او ضاعنه تحمل ایدوب زبونلق
كوسترمك معناسنه‌در تقول اهتشمت نفسی له ای اهتضمتها له التهشیم تفعیل وزننده بودخی برآدمه تعظیم
واكرام ایلمك معناسنه‌در یقال هشمه اذا اكرمه وعظمه هاشم صاحب وزننده ابن عبد مناف‌در كه ابو عبد المطلب‌در
اسمی عمرودر اك اول ثریدی مرقوم هشم ایلدیكدن ناشی ملقب اولدی الهاشمة شول باش یاریغنه دینور كه
كمكلری اوفاتمش اوله علی قول باشك كمیكنی قیروب لكن فراش دیدكلری یوفقه كمیكه تأثیر وآبانه ایلمامش اوله یاخود
كمیكلری قیرمغله كمیكلر طاغلوب اخراج اولنوب اول یوفقه كمیكلر دخی ایرلمش اوله یقال شجة هاشمة اذا كانت
هشمت العظم او هشمت العظم ولم یتباین فراشه او هشمته فنفش واخرج وتباین فراشه الهشیم مهشوم
معناسنه‌در كه ذكر اولندی وشول قوری اوتلغه دینور كه پاره‌لنوب ریزه ریزه اولور اوله علی قول مطلقا قوری
اوتلغه دینور یقال رعت الماشیة الهشیم وهو نبت یابس متكسر او یابس كل كلا وهر شیئك قوریسنه دینور
و بدنی ضعیف وزبون وناتوان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل هشیم ای الضعیف البدن الهشیمة سفینه وزننده
اغاجلری قوریمش ارضه دینور وشول قوری اوطونه دینور كه اوطونجی انی هر نه وجه اوزره اولورسه اخذ ایلمك ممكن اوله
بو معناده‌ندر كه فلان بغایت سخی وكریم‌در سائلدن هر كز نسنه دریغ ایلمز بای حال اكا احسان ایدرد بیجك برده ماهو الا
هشیمة كرم دیرلر الهشم ضمتیله طپراغی كوشك و یومشق طاغلره دینور و سود صاغن كمسه‌لره دینور هاشم مفردیدر
الهشام كتف وزننده جوانمرد آدمه دینور الهشام كتاب وزننده جوانمرلكه دینور یقال به هشام ای جود
وهشام اون بش صحابه اسمیدر واتوز محدث آدیدر هشیم زبیروزننده ابن بشیردر كه محدثدر المهشام مفتاح
وزننده جابك صنوبرز بونلین ناقه‌یه دینور یقال ناقة مهشام ای سریع الهزال الهشمة هاءك فتحیله طاغك
یومشق طپراقلی اولوب كوفكی طاشلق اولان یرینك طپراقلری وطاشلری خرد اولوب طاغلمسنه دینور الهشمة
فتحاتله طاغ كبسنه دینور جمعی هشماتكلور هبشم حیدروزننده ومهشم محدث وزننده اسماء رجالدندر
الهاشمیة كوفه ایالتنده بر بلده‌در سفاح خلیفه‌نك بنا كرده سیدر وری قضاسنده بر بلده‌در وطریق مكه‌ده
خزیمه شرقیسنده برصویك ادیدر مهشمة معظمه وزننده یمامه‌ده بر قصبه‌در الهشمشمة سفرجله وزننده
ارسلانه دینور الهصم هاءك فتحی وصادك سكونیله قیرمق معناسنه‌در یقال هصمه هصما
من الباب الثانی اذا كسره الهیصم حیدروزننده بر نوع طاشدر كه بغایت یالجین ودوزاولوراندن حقه اتخاذ اولنور
وقوی وشدید آدمه دینور وارسلانه دینور الهصم صردوزننده والمهصم منبروزننده والهصام شداد وزننده
والهصمصم غشمشم وزننده بونلرده ارسلانه دینور الهیصمیة حیدریه وزننده معتزلی اولان كرامیه
طائفه‌سندن بر فرقه‌در كه محمد بن الهیصم نام كسه‌نك اتباع واشیاعیدر الهضم هاءك فتحی وضاد معجمه‌نك
سكونیله معده‌ده اولان طعامی سكرتمك معناسنه‌در یقال هضم الدواء الطعام هضما من الباب الثانی
اذا هكه مترجم دیر كه اساطین اطباء بو ماده‌دن قوه هاضمه تفریع ایلدیلر توضیحی بودر كه طبیعت انسانیه‌ده

مطلب

بدی قوت تعیین ایلدیلر دردی خدام واوچی مخدوم‌در بدیلر خدام اربعه هاضمه وجاذبه وماسكه ودافعه‌در
ومخدوم ثلاثه نامیه وغاذیه ومولده‌در مجموعنه طبایع سبع دینور هاضمه بر قوتدر كه غدایی برحاله تغییر ایدر كه
مغتذیدن بالفعل بر جزء اولمغه صالح اولور وآنك بش مرتبه‌سی واردرنه كه محلنده مشروحدر وهضم آنسزین
برآدمه هجوم ایلمك یاخود یوكسك محلدن اوزرینه انسزین اینمك معناسنه مستعملدر یقال هضم علیهم اذا هجم
او هبط و برآدمه حقنی یا مالنی غصب ومصادره ایله ظلم ایلمك معناسنه‌در یقال هضم فلانا اذا ظلمه وغصبه الاهتضام
افتعال وزننده والتهضم تفعل وزننده بونلرده برآدمك مالنی غصبله ظلم ایلمك معناسنه‌در یقال اهتضمه
وتهضمه اذا ظلمه وغصبه الهضیم امیروزننده مالی مغصوب اولان مظلومه دینور وهضیم شول خاتونه دینور كه
قارنی دوز و بوكورلری لطیف و یانلرینك اتلری آزجه اولمغله نهال سروسهی كبی اوله وا كاسوكلون قارنلو تعبیر
اولنور واو یلسی قارنه ده وصف اولور یقال امرأة هضیم ای اخمص البطن ولطیف الكشح واقل انجفار الجنبین
ویقال بطن هضیم ای اخمص وشول آچلمدق خرما چچكنه دینور كه هنوز قبچوغی ایچره اولوب غنچه كبی بری بری
ایچنده كیرشمش اوله ومنه قوله تعالی ونخل طلعها هضیم ای منهضم منضم فی جوف الجف وقامشدن
اولان نای ودودك مقوله‌سنه دینور مهضومه دخی دیرلر كاسیذ كر الهضیمة سفینه وزننده اسمدر غصب
جهتیله اولان ظلم و بیداده دینور الهضام شداد وزننده والهاضوم والهضوم صبوروزننده هاضم طعام
اولان دوایه دینور جوارش معناسنه و بذل وانفاق مال ایدر اولان كریم وجوانمرده دینور وهضوم یدكریمه یه
دخی وصف اولور یقال ید هضوم ای تجود بما لدیها جمعی هضم كلور ضمتینله وهضام وهضوم ارسلانه
دینور الهضم فتحتینله برآدم سوكلون قارنلو اوله رق بوكورلری لطیف و یانلرینك اتلری آزجه اولمغله حده‌دن
چكلمش كبی موزون وسهی اولمق معناسنه‌در یقال هضم الغلام هضما من الباب الرابع اذا اخمص بطنه ولطف
كشحه وقل انجفار جنبیه وآت قسمنده ایكولری طوغری اولوب وقارننك یوقری یانلری میدانلو اولیوب ایكی طرفلو
بری برینه قاوشق كبی درنكلو اولمق یاخود ایكولری دوز وطوغری اولوب قارننك یوقری یانلری ایچری چكیك اولمقدن
عبارتدر و بو معنایدندر بو صورتده قارنی آزجه واوكی میدانسز اولور یلكی قارنلی و یلكی اوكلی تعبیر اولنور
الاهضم احمر وزننده وصف مذكور اوزره اولان آته وآدمه دینور مؤنثنده هضماء وهضیم دینور نته كه ذكر
اولندی یقال امرأة هضماء وهضیم اذا كانت اخمص البطن والطف الكشح مع قلة انجفار الجنبین واهضم
اوك دیشلری غلیظ اولان آدمه دینور وهضیم كبی سوكلون قارنه دینور المهضوم بودخی حده‌دن چكلمش كبی
سوكلون قارنه دینور الهاضم صاحب وزننده كوشكجه نسنه‌یه دینور یقال شیء هاضم ای فیه رخاوة المهضومة
والمهضمة معظمه وزننده قامشدن اولان نای ودودك مقوله‌سنه دینور یقال قصبة مهضومة ومهضمة وهضیم
للتی یزمر بها الهضم هاءك فتحی وكسریله آلچق اوتوراقلی ارضه دینور ودره‌نك اورته‌سنه دینور وتبخیر اولنه جق
بخوره دینور جمعی اهضام وهضوم كلور اهضام تباله همزه مفتوحه ایله تباله نام شهرك قریه‌لرینه اطلاق اولنور
بومهضمه معظمه وزننده برجماعتدر المهضومة بر نوع طیب اسمیدر كه مسك و بان ایله تركیب ایدرلر
الهضیمة سفینه وزننده میت ایچون مرتب اولان طعامه دینور جمعی هضایم كلور عربستانده عادتدر كه میت
واقع اولان خانه‌یه ایكی اوچ كون احبابلر وقومشولر طعام ارسال ایدرلر نته كه رسول اكرم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری جعفر طیارك شهادتی خبری كلدكده خانه‌سنه طعام كوندردیلر الهضیمیه زبیریه وزننده بر موضع
اسمیدر الاهضام همزه‌نك كسریله دوه‌نك قولون دیشلری دوشوب غیری دیشلری بتمك معناسنه‌در یقال
اهضمت الابل للاجذاع والاسداس اذا ذهبت رواضعها وطلع غیرها هضیم حذیم وزننده بر وادی اسمیدر
مترجم دیر كه مؤلف هطم ماده‌سندن سكوت ایلدی كه هاءك فتحی وطاء مهمله‌نك سكونیله در شیوطی در نثیر نام
كتابنده ثبت وسرعت هضم ایله تفسیر ایلمشدر ونهایه‌ده دخی بو عبارتله مرسومدر وفی حدیث ابی هریرة فی شراب
اهل الجنة اذا شربوا منه هطم طعامهم وقال ابن الاثیر الهطم سرعة الهضم واصله الحطم وهو الكسر فقلبت
الحاء هاء پس مؤلف اغت اصلیه اولمدیغنه بناء ثبت ایلمامش اولور وقال شیخ الاسلام زكریا فی حاشیة البیضاوی
الاهطمان قیل هما جبلان الهقم هاءك وقافك فتحیله بك آجقمق معناسنه‌در یقال هقم الرجل هقما من الباب
الرابع اذا اشتد جوعه الهقم كتف وزننده بك آجقمش آدمه دینور الهقم هجف وزننده اكول آدمه دینور
ودریایه اطلاق اولنور الهیقم حیدر وزننده دكزك كورلتیسنه دینور ولقمه بودر كه بوغزدن ظهور ایدن صوتی
حكایه اولور واوزون اركك دوه قوشنه دینور وواسع دكزه دینور التهقم تفعل وزننده قهر وخاكسار ایلمك

معناسنه در یقال تهقمه اذاقهره ویبوك بیوك لقمه یوتمق معناسنه در یقال تهقم الطعام اذا ابتلعه لقما عظاما
الهیقمانی حیدرانی وزننده یك اوزون آدمه دینور التهکم تفعل وزننده قیو وسائر بنا چوکوب یقلق
معناسنه در یقال تهکمت البئر ونحوها اذاتهدمت واستهزا ایلمك معناسنه در یقال تهکم به اذا استهزأ به و پیدرپی
مزراق دورتمك معناسنه در یقال تهکمه اذاطعنه متدارکا وصالتق معناسنه در یقال تهکم الرجل اذاتبختر
و برآدمه پك اویکه لنوب خشمه کلمك معناسنه در یقال تهکم علیه اذا اشتد غضبه وفوت اولان نسنه یه پشیمانلق
ایدوب تاسف ایلمك معناسنه در یقال تهکم علی الامر الفائت اذاتندم وطاقت کتورلمیحك درجه ده افراط
اوزره یغمور یاغمق معناسنه در یقال تهکم المطر اذا امطر کثیرالایطاق وطرب وتغنی ایلمك معناسنه در یقال
تهکم الرجل اذاتغنی الاهکومة اضحوکه وزننده اسمدر هزل واستهزاء معناسنه در التهکیم تفعیل وزننده
برکسه ایچون طرب وتغنی ایلمك معناسنه در تقول هکمت له اذاغنیت له المستهکم اسم فاعل بنیه سیله خودبین
ومتکبر آدمه دینور یقال رجل مستهکم ای متکبر الهکم کتف وزننده دائما بیهوده ومالایعنی یه کیریشوب
دورشور اولان شریر وبدکار وهرزه کاره دینور یقال رجل هکم ای شریر مقتحم علی مالایعنیه الهلیم الیم
وزننده پاپشقان شیئه دینور یقال شئ هلیم ای لاصق الهلمان کسرتینله ومیمك تشدیدیله جوق نسنه یه
دینور ایمك اولسون وسائری اولسون الهیلمان هانك فتحی وضمیله هلمان معناسنه در الهلام غراب وزننده
دریله بشمش بوزاغی بریانه دینور علی قول اکثی آش دیدکلری طعامك یاغی سوزلمش وتبرید اولنمش صوینه
دینور تحفة المؤمنین ترجه سنده بوکونه مرسومدر که هلام اغذیه انواعندندر بوزاغی امثالنی صو وطوز ایله
قیناد وب صوینی متقاطر اولنجه برمحلده ترك ایدرلر وبحسب الاقتضاء بقول حارّه یاخود بقول بارده یی سرکه ایله
قیناد وب صیر که دن چقدقدنصکره لحم مزبوری اول سرکه ایله قیناد رلر افعالی اضافه اولنان بقولك مزاجنه
تابعدر الهلم ضمتینله طاغ کچکلرینه دینور که چوپرتعبیر اولنور الهلم قنب وزننده صالتق وسلپوك آدمه دینور
مؤنثی هلمه در الاهتلام افتعال وزننده برنسنه یی کیدرمك معناسنه در یقال اهتلم به ای ذهب به هلم هانك
فتحی ولامك ضمی ومیم مشدده نك فتحی اوزره بنا سیله اسم فعل امردر بری کل دیمکدر تعال معناسنه در اصلی
هالم ایدی که هاء حرف تنبیهدر ولم کلمه سی لم ماده سندن که جمع ایلمك معناسنه در فعل امر اولمغله ضم
نفسك الینا یعنی سن کندیکی بزه بناشدرکه مراد بزم یانمزه کل دیمك اولور بعده فی الاصل الم اولق حسبیله لامده
بنه سکون تقدیریله الف حذف اولنوب کلمهٔ بسیطه کبی استعمال اولندی مفرد وجمعی مذکر ومؤنثی مساویدر
وبو حجازیون عندنده درکه غیرمتصرفدر وبنو تمیم رد کلمه سنك مجراسنه اجرا ایدرلر هلم وهلما وهلموا وهلمی
وهلممن دیرلر واهل نجد دخی حجازیون کبیدر ولازم ومتعدی اولور هلم الینا وهلم شهداءکم کبی که برو کتورك دیمکدر
وکاه اولورکه لامله صله لنوب هلم لك دینور هیت لك کبی ونون مثقله لاحق اولوب هلمن دیرلر ومؤنثنده میم مکسور
وجمعنده مضموم اولور وتثنیه مذکر وتثنیه مؤنثده هلمانّ دیرلر وجمع مؤنثده هلممنان دینور نون اخیره نك تخفیفله
وبرکسه سکا هلم الی کذا وکذا دیسه جوابنده الم اهلم دیرسن همزه نك وهانك فتحیله یعنی نیره یه کله یم دیمکدر اصلی
الم الم ایدی الی ماالم کلمه سندن مخففدر هاء حالی اوزره ترك اولنور کذلك هلم کذا دیسهلر جوابنده لااهلمه دیرسن
وکاه اولورکه بالکسر همزه مضموم اولور وبعضا همزه ولام مضموم اولور وبعضا همزه مضموم ولام مکسور اولور
لااعطیکه معناسنه شارح دیرکه لسان العربده مرسوم اولدیغی اوزره هلم کلمه سی عندالبصریین وجه مذکور اوزره هاء
تنبیه ایله لم کلمه سندن مرکبدر وعندالکوفیین هل ایله ام کلمه سندن مرکبدر بعده کلمهٔ مفرده کبی استعمال اولندی اهل
حجاز عندنده اسم فعل امر اولمغله غیرمتصرفدر وتمیم واهل نجد عندنده فعل اولمغله رد کلمه سی کبی منصرفدر هانی
زائددر واهل حجاز عندنده اکا نون ثقیله وخفیفه دن بریسی داخل اولمز لکن تمیم ونجدیون عندنده داخل اولور وهلم
کلمه سی اعط معناسنده کلور ودعوت ایچون استعمال اولنور مثلا برآدمی طعامه دعوت معرضنده هلم لك دیرلر پس
مؤلفك هلم الی کذا وکذا قولی تعال معناسنه در وهلم کذا قولی اعط معناسنه اولمغله جوابنده لااهلمه دینور لااعطیکه
معناسنه الهلمه دحرجه وزننده والاهلام اکرام وزننده برآدمی هلم دیو یانه چاغرمق معناسنه در یقال هلم به
واهلم به اذادعاه الهلم فتحتینله هلم لفظنك جوابیدرکه هلم دیو یانه دعوت ایدن آدمه اطاعتله جوابدر واره یم
وکله یم دیمکدر نعم کبی یقال جاد بهلم اذااطاعه اهلم آنك وزننده طبرستانده بر بلده در الهلدم زبرج
وزننده یماری بللو اولان یمالو کلیمه دینور وقالین ویوغون کچه یه دینور یقال بسط له الهلدم ای الکساء
الظاهر الرقاع وکذا اللبد الجافی الغلیظ الهلقم قافله زبرج وزننده یاشلو عورته دینور وقوی وزورمند آدمه

دینور واوردلری واسع آدمه دینور الهلقم اردب وزننده شول سید وذیشان سرکاره دینور که قومنك دیت
وغرامت وسائر تکالیف شاقه یوکلرنی کندیسی متحمل اولور اوله یقال رجل هلقم ای سید ضخم ذوالحمالات
واکول آدمه دینور الهلقامة قرطاسه وزننده والهلقم علبط وزننده والهلقام قرطاس وزننده بونلرده
اکول آدمه دینور وهلقامه ایری واوزون آدمه دینور وارسلانه دینور و بررجل آدیدر الهم هانك فتحی ومیمك
تشدیدیله حزن واندوه معناسنه در جمعی هموم کلور یقال اخذه هم ای حزن ودروننده عزم وتصمیم اولنان
خصوصه دینور یقال له هم عظیم وهوماهم به فی نفسه بوراده هم به ترکیبی قصد وعزم معناسنه در کرچه
مؤلف بومعنایی بوراده ذکر ایلمدی لکن بصائرده رسم ایلمشدر کما فی قوله تعالی وقد همت به وهم بها الایه
وآندن اسم همه در هانك کسریله جمعی همم در عنب وزننده وهم ومهمه فتحاتله محزون وغمناك ایلمك
معناسنه در یقال همه الامر هما ومهمة من الباب الاول اذاحزنه وهم ارتمك معناسنه در یقال هم الشحم
اذااذابه ویقال هم السقم جسمه ای اذابه واذهب لحمه ومهمه دن سود صاغمق معناسنه در یقال هم اللبن اذاحلبه
وناقه یه سودینك پك کثرتی زحمت واضطراب ویرمك معناسنه در یقال هم الغرز الناقة اذاجهدها وحشرات
ارض تعبیر اولنان جاورلی بوزنده کزوب یوریمك معناسنه در یقال همت خشاش الارض همامن الباب الثانی
اذادبت الاهمام همزه نك کسریله بودخی محزون ایلمك معناسنه در یقال اهمه الامر اذاحزنه و پیرفانی اولمق
معناسنه در یقال اهم الشیخ اذاصارهما الاهتمام افتعال وزننده محزون اولمق معناسنه در یقال
اهمه الامر فاهتم ای حزنه فاغتم شارح دیرکه برایشه قیام واقدام ایلمك معناسنه متداول اولان اهتمام بومعنانك
لازمیدر الانهمام انفعال وزننده یاغ مقوله سی نسنه ارتمك معناسنه در یقال هم الشحم فانهم ای اذابه فانذاب
وپیرفانی اولمق معناسنه در یقال انهم الشیخ اذاصارهما الهامّة میمك تشدیدیله مطلقا دابه یه دینور جمعی هوام
کلور ذکر اولندیغی اوزره دبیب معناسنه اولان هم لفظندندر شارحك بیاننه کوره مخوف اولان حشرات
ارضه شایع اولدی کلر ویلان وعقرب کبی نه که سامه ذات السم اولنلره مخصوصدر التهمم تفعل وزننده
برنسنه یی جستجو ایلمك معناسنه در یقال تهمم الشئ اذاطلبه وتجسسه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برآدمك
باشنی بتمك معناسنه در یقال تهمم رأسه اذافلاه الهاموم صعف وهزالدن اریمش اولان دوه اورکنه
دینور الهمام غراب وزننده اوریجدن اریمش یاغه دینور وقاردن اریوب آقان صویه دینور وعظیم الهمه وقوی
العزیمه پادشاهه ووالی یه دینور یقال ملك همام ای عظیم الهمة ونفسنده بهادر اولوب سخی وجوانمرد اولان
سید وذیشان آدمه دینور وبورجاله مخصوص وصفدر جمعی همام کلور کتاب وزننده یقال رجل همام ای سید
شجاع سخی وهمام ارسلانه دینور وزبان بن کعبك فرسی اسمیدر الهمهام زلزال وزننده بودخی بهادر وسخی
وکریم اولان ذیشان آدمه دینور وارسلانه دینور الهمة هانك کسری وفتحیله ضمیرده فعله جقرلمسی قصد
واراده اولنان خصوصه دینور ومیل طبع وشوق وهوی معناسنه در یقال به همة صادقة وهی ماهم به
من امر لیفعل وکذا الهوی الهم والهمة هانك کسریله پیرفانی یه دینور جمعی اهمام کلور مؤنثی دخی
همه در جمعی همات کلور وهمایم کلور غیرقیاس اوزره الهمومة هانك ضمیله والهمامة سلامه وزننده
مصدرلردر پك پیرفانی اولمق معناسنه در یقال هم الرجل هموما وهمامة اذاصارهما لاهمام حرف نفی ایله
وقطام وزننده لااهم معناسنه درکه قصد وعزم ایلمم دیمکدر یقال لاهمام ای لااهم بذلك ولا افعله وهمام
کذلك قطام وزننده بهمم معناسنه مستعملدر که همهمه دن فعل مستقبلدر کما سیذکر یقال جاء زید همام ای بهمهم
شارحك بیاننه کوره اشبو همام کلمه سی عزم وقصد معناسنه اولان هم وهمه معناسنه که مصدرلردر اسم فعلدر
پس لاهمام قولی لاهمة دیمکدر اساسده لاهمام لی عبارتیله مرسوم اولمغله مؤلف صله یی ایراد ایلمامکله تنقیص
ایلمشدر یاخود قلم ناسخ اسقاطیدر کذلك همهمه دن دخی اسم فعل اولور لکن اصول سائره ده همهام عنوانده
مرسومدر وهمهام قالدی توکندی معناسنه ده اسم فعل اولهرق مستعملدر کما سیذکر همك هانك فتحی ومیم
مشدده نك ضمیله وهمتك هانك کسریله حسبك وناهیك معناسنه مستعملدر که سکا کفایت ایدر دیمکدر یقال
هذا رجل همك وهمتك من رجل ای حسبك وبونلر اقصی همك وهمتك سبکنده لردر الهمیم امیر وزننده
والهمیم تفعیل وزننده اسم اوله رق تمنین کبی ضعیف یغموره دینور یقال فی السماء همیم وتهمیم ای مطر ضعیف
وهمیم شول سوده دینور که یاتق طلومنه جمع اولنوب لکن هنوز یوغرد اولمقسزین شرب اولنه الهموم صبور
وزننده صاغانقلی چوق یغمور ازال ایدن بلوده دینور یقال سحاب هموم ای صبوب للمطر وکوزل ولطیف

یوروبشلو ناقه یه دینور وصو بی چوق قیویه دینور یقال بئر هموم ای الکثیرة الماء و بیل اسدکجه بری اوته صالنان
سازاغه وقامشلغه دینور الهمهمة زلزله وزننده سوزی پك یاپجه سویلمك معناسنه در شویله که مخاطب
ایشدوب لکن مآل ومفهومنی فهم ایلمیه ترکیده مرلدانمق تعبیر اولنور یقال همهم الکلام اذا اخفاه وچوجغی
اویوتمق ایچون نی چالمق معناسنه در یقال همهمت الطفل اذا نوّمت بصوتها وحزن وغمدن کوکسده صوت
طیقانمغله خیرلدامق معناسنه در یقال یهمهم الزئیر اذا ردّد فی صدره من الهمّ وصغر وفیل مقوله سی حیوانلر
کومورد نمك معناسنه در ومطلقا بوغوق وطیقانق سسله سسلنمك معناسنه در وبر رجل آدیدر الهمهیم
قندیل وزننده والهمهوم عصفور وزننده ارسلانه دینور وهمهیم کوکسده آوازنی تردید ایدن حماره دینور
الهماهم هانك فتحیله هموم وغموم معناسنه در الهمّام شدّاد وزننده قوغجی یه اطلاق اولنور یقال رجل
همّام ای نمّام وهمام اسامیدندر همام بن الحارث وابن زید وابن مالك صحابه لردر وایام بردك اوچنجی کوننه
اطلاق اولنور که برودته تصمیم کونی اوله جقدر یقال هذا یوم الهمام ای الیوم الثالث من البرد مترجم دیر که همام
عزم معناسنه اولان همّ ماده سندن دخی فعال اولور کما فی الحدیث اصدق الاسماء حارث وهمام لانه ما من احد
الا وهو یهمّ بامر الهمامیة واسط قضاسنده بر بلده در که همام الدوله منصور بن دبیس نام کمسنه نك بنا کرده سیدر
الهمهامة ثرثاره وزننده والهمهومة عصفوره وزننده عظیم اولان دوه سوریسنه دینور عکرة عظیمه معناسنه
الاستهمام برآدم کندی قومنك مصلحتلری ضمننده درد ومحنته اوغرامق معناسنه در یقال استهمّ فلان اذا اعتنی بامر قومه
همهام هانك فتحی وآخرینك کسری اوزره بناسیله برنسنه قالمدی توکندی معناسنه مستعملدر مثلا برکمسه ابقی شیء
عندك یعنی یانکده برنسنه قالمدمی دیو سؤال ایلسه جوابنده همهام دیرلر لم یبق شیء معناسنه شارح دیر که کلمهٔ مزبوره
اسم فعلدر الهینمة هانك ونونك فتحی وبینهما یانك سکونیله پك یاپجه سسلنمك ویاپجه سویلمك معناسنه در
یقال هینم الرجل اذا صات خفیا وهینمه برنوع اوت آدیدر الهینم صیقل وزننده پموغه دینور قطن معناسنه
الهینمة هلعه وزننده نسوان عربك تسخیر ایچون افسون ایلدکلری بونجغه دینور وبدخلقت وچرکین بودوره
دینور الهیم فتحتینله خرمایه دینور علی قول برجنس خرما اسمیدر الهیوم حیزوم وزننده پك یاپجه سویلمکله
فهم اولنمیان کلامه دینور یقال نطقه هیوم وهو کلام لا یفهم بنوهمام قثّاء وزننده جن قبائلندن برقبیله در
الهوم قوم وزننده برك ایچ یوزنه دینور بطنان الارض معناسنه هوم المجوس بردواء معروفدر که فارسیده
هرانیه دیرلر مثانه ده اولان طاشی مفتت وبولی ادرارده مؤثردر مفرداتده هوم المجوس ساقی بردانه وبجدوقتی وچکی
صاری وقرمزی ویاسمینه شبیه وورقی خرده برشجردر ارغوان زرد انواعندندر دیو مرسومدر وبعضلر عجم دیارنه
مخصوص برکونه یاسمیندر دیدیلر وبرهانده یاسمینه شبیه برشجردر مجوس طائفه سی زمزمه هنگامنده آنك چوغندن
اللرنده طوتمق آیینلرندن اولمغله کندیلرینه مضاف اولدی دیو مبیندر التهویم تفعیل وزننده والتهوّم تفعّل
وزننده اویوقلیان آدم باشنی بری اوته صالمق معناسنه در یقال هوّم الرجل وتهوّم اذا هزّ رأسه من النعاس الهوّام
شدّاد وزننده ارسلانه دینور الهام حال وزننده یمنده برقریه آدیدر الهامة حاله وزننده مصر چولنده برکوره
آدیدر الهومة حومه وزننده بیابانه دینور الهوام غراب وزننده هیام معناسنه در که عشق ومحبتك شدتندن
عاشقه عارض اولان آشفته لکه دینور یقال به هوام ای هیام الاهوم اهون وزننده باشی بیوك آدمه دینور یقال
رجل اهوم ای العظیم الهامة مترجم دیر که مؤلف باش معناسنه اولان هامه یی یائیه اولان هیم ماده سنده رسم ایلیوب
بوراده ذکر ایلمامشدر نهایه ده وسائر ماخذلرده واویه ده وکیمده واویه ویائیه ده دخی ذکر ایلمشلر حتی تهویم وتهوّم تحریك
هامه معناسنه اولمق اوزره تصریح ایلمشلر کما فی الاساس هوّموا وتهوّموا ای هزّوا هاماتهم من النعاس پس اهوم لفظی
هامه دن اولمش اولور مؤلف تهویم واهوم ماده لرنده کویا که اشارت ایلمش اولور الهیم هانك فتحیله والهیمان
فتحاتله عاشق اولمق معناسنه در یقال هام الرجل یهیم هیما وهیمانا اذا احب امرأة الهیم هانك کسریله صوسز
دوه لره دینور یقال ابل هیم ای عطاش مفردی اهیم در الهیّام رمّان وزننده عشاق معناسنه در مفردی
هائم در وقلبی وسوسه ناك اولانکسه لره دینور یقال هو هائم ای موسوس وهم هیّام ای موسوسون الهیام سحاب
وزننده شول قوملغه دینور که پك یومشق اولمغله اصلا طورمیوب اتمانوب اقار اوله یاخود خرده وقوری طپراقلی
قومساله دینور که قطره دوشدیکی انده بودوب جکر اوله وهانك ضمیله ده لغتدر الهائم والهیوم صبور وزننده
متحیر آدمه دینور یقال رجل هائم وهیوم ای متحیر الهیمان عطشان وزننده ومرادفیدر وهیماء مرضنه اوغرامش
دوه یه دینور جمعی هیام در کتاب وزننده عشقك شدتندن ناشی عاشقه عارض اولان جنونه

شبیه حالته دینور که سرسملك آشفته لك تعبیر اولنور یقال به هیام وهو کالجنون من العشق الهیماء صحراء وزننده
صوسز چوله وبیابانه اطلاق اولنور وجهت وجانبی بولنمیان بیابانه دخی دینور یهماء معناسنه ودوه قسمنه مخصوص
برمرض آدیدر که پك چوقدن ایرکیلوب طوران صو ایچمکله عارض اولور الهامة حاله وزننده هرشیئك یعنی
هرحیوانك باشنه دینور جمعی هام در هاسرن وهامه کیجه قوشلرندن صدی دیدکلری قوش اسمیدر مشهوری بیقوش در
مترجم دیر که نهایه ده لاعدوی ولاهامة حدیثنده هامه دن مراد طائر مزبور اولمق اوزره مشروحدر عربلر سلفده
زعم ایدرلر ایدیکه انتقامی آلنمیان مقتولك روحی هامه اولوب همیشه اسقونی دیو چاغررایمش انتقامی النددقده اوچوب
کیدرایمش وهامه طیورلیلدن برطائر علی قول بومدر وعند البعض هرمیتك کیکلری یاخود روحلری هامه اولمق
اوزره زعم وانکله تشأم ایدرلرایمش بعده شرع طرفندن نفی اولندی انتهی وهامه برقومك رئیس وسرکارینه اطلاق
اولنور وآنه دینور المستهام مستدام وزننده آشفته وحیران کوکله دینور عاشق کوکلی کبی یقال قلب مستهام
ای هائم التهیّم تفعّل وزننده خوب ولطیف یوریمك معناسنه در یقال فلان یتهیّم ای یمشی مشیة حسنة
هیماء مصغر بنیه سیله مجاشع قبیله سی یوردنده برصو آدیدر قصر ایلمده زبازده در هیم الله ایم الله وزننده
ومرادفیدر که قسمه موضوع کلماتندر هاء همزه دن مبدله در الاهتیام افتعال وزننده برآدم کندی نفسیچون کسب
وکار طریقه لرینه دورشمك معناسنه در یقال هو لایهتام لنفسه ای لایحتال الاهیم احمر وزننده نجوم کورنمز
اولان کیجه یه وصف اولور یقال لیل اهیم ای لانجوم فیه فصل الیاء التحتیة الیتم یانك
ضمی وتاء فوقیه نك سکونیله والیتم فتحتینله یالکزلق انفراد معناسنه در یقال به یتم ویتم ای انفراد اصل
موضوع ماده بو معنادر وبعضلر دیدیلر که یتم ویتم برطفلك پدری وفات ایلمکله پدرسز قالمغه دینور وبو بنی آدمه
مخصوصدر وبهائم وحیواناتده والده سز قالمقدن عبارتدر بعضك بوندن مرادی بو معنایه موضوع اولوب انفراد
معناسی بوندن مأخوذدر دیمکدر خلاصه انسانده یتیملك بابا طرفندن وحیوانده انا طرفندن اولور ویتم یانك
ضمی وفتحیله مصدر اولورلر طفل یتیم اولمق معناسنه یقال یتم الصبی ویتم یتما ویتما من الباب الثانی والرابع اذا
فقد اباه الیتیم امیر وزننده یالکز فرد ویکانه اولان نسنه یه دینور یقال هو یتیم ای فرد ونظیری کیاب اولان
نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء یتیم ای عزیز نظیره ویتیم ویتمان سکران وزننده پدری وفات ایلمش نابالغ
صبی یه دینور بالغ اولدقده اسم یتیم اندن زائل اولور جمعی ایتام ویتامی کلور سکاری وزننده ویتمه کلور فتحاتله
ویتمه کلور مشیخه وزننده یقال طفل یتیم ویتمان اذا لم یبلغ الحلم وقد فقد اباه الایتام همزه نك کسریله خاتونك ولدی
یتیم قالمق معناسنه در یقال ایتمت المرأة اذا صار اولادها یتامی الموتم محسن وزننده اولادی یتیم قالمش خاتونه
دینور جمعی میاتیم در یقال امرأة موتم ونسوة میاتیم الیتم فتحتینله برایشده قصور وفتور اوزره اولمق معناسنه در
یقال یتم الرجل یتما من الباب الرابع اذا قصر وفتر وبواده یورلمغله آغر آغر یوریوب اویالنمق معناسنه در یقال یتم
الرجل اذا اعیا وابطأ مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الیتم یانك فتحیله همّ وحزن معناسنه در یقال فی قلبه یتم
ای همّ الیتائم یای تحتیه نك فتحیله بادیه ده بیجه قوملقلردر که بری برندن منقطع ومنفردلردر علی قول وجه مذکور
اوزره بیجه جباله اطلاق اولنور الیتیم تشدیدیاله صغیر وزننده یاخود بیرو وزننده برطاغك آدیدر یارم هاجر
وزننده اصفهان قضاسنده برقریه آدیدر وبرموضع اخر آدیدر نته که ابو تمام شعرنده ذکر ایلدی الیاسمون سین
مفتوحه ایله معروف چچکدر که ترکیده یاسمین تعبیر اولنور انواعی اولور لطیف چچکدر مفردی یاسم در صاحب وزننده
یاخود هاجر وعالم وزننده در وبونك عالمون لفظندن غیری نظیری یوقدر وبعضلر عندنده فارسیدن معرب اولمغله
جمع مجراسنه جاری اولمز ویاسمینك بیاض وصاری نوعی اولور استشمامی پیروسالخورده لره نافع وصداع بلغمی یه
وزکام عارضه سنه مفید وقوری اولان مسحوقنك ذروری شعر اسودی مبیض ومسحوق اولان چچکك صویندن
بروقیه سنی اوچ کون متوالیا شرب رحمدن افان دمی قطع ایلمکده مجربدر الایلة همزه نك ولامك فتحیله درنوب
قلدامغه دینور حرکت معناسنه وسسه دینور تقول ماسمعت له ایلة ای صوتا وبو افعله وزننده در فیعله وزننده
دکلدر یعنی زائد اولان همزه سیدر یلملم فتحتینله لم ماده سنده ذکر اولندی الیم یانك فتحی
ومیمك تشدیدیله دریایه دینور بحر معناسنه ویم کلمه سنك نه جمع مکسری ونه جمع سالمی کلور ویم یبانی کوکرجنه دینور
حمام وحشی معناسنه ویم اشترنجی قلجنك آدیدر ونجد اولکه سنده برصو آدیدر ویم مصدر اولور دریایه القا
اولنمق معناسنه یقال یمّ الرجل علی المجهول فهو میموم ای طرح فی الیم ودکز طاشمغله ساحل دکز ایچره قالمق
معناسنه در یقال یمّ الساحل علی المجهول اذا غلبه البحر فطمی علیه الیمام سحاب وزننده والیمم فتحتینله

بونلرده یبانی کوکرجینه دینور حمام وحشی معناسنه التیمم تفعل وزننده کرکی کبی قصد وآهنك ایلمك
معناسنه در یقال تیممه اذا توخاه وتعمده اصلی تأمم ایدی یاء همزه دن مبدل اولدی وعرف شرعده آبدست
بدلی وجه مشروع اوزره طهارت شرعیه قلمق معناسنه مستعملدر که یوزی والّری درسکه وارنجه طپراغله
مسح ایلمکدن عبارتدر قصد صعیدی متضمندر یقال تیمم المریض اذا مسح وجهه ویدیه بالتراب التیمیم
تفعیل وزننده بودخی قصد ایلمك معناسنه در یقال یممه اذا قصده وخسته یه تیمم ایتدرمك معناسنه در
یقال یمم المریض للصلاة اذا مسح وجهه ویدیه بالتراب فتیمم هو الیمامة والیمام یانك فتحیله قصد وعمد
معناسنه در ویمامه زرقاء ایله ملقبه شول قیزك اسمیدر که اوچ کونلك مسافه ده اولان نسنه یی کورر ایدی کوزی
کوك اولدیغندن زرقاء اطلاق اولنمشیدی ٭ ابصر من زرقاء ٭ مثلنك منشأیدر ویمامه جو دیدکلری اولکه نك
اسمیدر که مدینه ایله مکه نك شرقی وسطندن بصره وکوفه یه اون آلتی مرحله یه دك ارضدن عبارتدر مزبوره یه
منسوب واسمیله مسمادر اولکهٔ مزبور ارض حجازك سائرلرندن ازید واکثر خرمالقلری مشتملدر ومسیلمهٔ الکذاب
اوراده دعوای نبوّت ایلدی نسبتنده یمامی دینور ویمام ویمامه اوك جهته دینور امام معناسنه تقول امض
یمامی ویمامتی ای امامی ظاهرا بونلرده دخی یاء همزه دن مبدله در المیمم معظم وزننده همیشه مطالب وآماله
ظفریاب اولان آدمه دینور یقال هو میمم ای ظافر بمطالبه یمی حتی وزننده بطحه ده برنهرك آدیدر لطیف
ونازك بالقلری اولور الیمة یانك فتحیله برموضع آدیدر بنو یم عربدن بربطن در الینم یانك ونونك فتحیله
برقطونا اسمیدر که قارنی یارق تخمی دیدکلری دارودر مفردی ینمه در وبرنشقه اوتك دخی اسمیدر که پاره لرده
استعمال اولنور ترکیده قلج اوتی ویاره اوتی دیدکلریدر الیوم قوم وزننده معروفدر که کون تعبیر اولنور فارسیده
روز دینور جمعی ایام در اصلی ایوام ایدی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره یوم طلوع فجردن غروب شمسه قدر
ونهار طلوع شمسدن معتبردر انتهی ویقال یوم ایوم کلیل الیل ویوم یوم ککتف ویوم ووم ککتف ایضا
واو یادن مبدله در ویوم ذو ایام ویوم ذو ایاویم ای شدید او آخر یوم فی الشهر یعنی شدّت ومحنتلو کون یاخود
سلخ کونی دیمکدر وعربلر ایام الله دیرلر نعم الله معناسنه که حالیت ومحلیت اعتباریله در تقول ذکرهم بایام الله
ای بنعمه تعالی المیاومة مقاتله وزننده والیوام قتال وزننده کونلك ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال یاومه میاومة
ویواما اذا عامله بالایام یام حام وزننده یمنده برقبیله آدیدر ونوح علیه السلام حضرتلرینك اوغلنك آدیدر که
طوفانده غرق اولدی یویم حویب وزننده حبش قبائلندن برقبیله آدیدر الیهم فتحتینله دلولکه دینور یقال
به یهم ای جنون الایهم احمر وزننده عقل وفهم وادراکدن بی بهره آدمه دینور یقال رجل ایهم ای لاعقل له
ولافهم وطانیجق دوز ویالچین طاشه دینور وصرپ طاغه دینور وصاغر آدمه دینور یقال هو ایهم ای اصم
وچول صحرایه دینور برنیه معناسنه وبهادره دینور واسامیدندر جبلة بن الایهم آخر ملوك غساندر الایهمان تثنیه
بنیه سیله عند اهل البادیه سیل صو یله اسرمش آدمجل دوه یه اطلاق اولنور وعند الحاضره یعنی اهل امصار عندنده
سیل صو یله یانغنه اطلاق اولنور یقال اعوذ بالله من الایهمین ای السیل والجمل الهائج الصئول عند اهل البادیة
والسیل والحریق عند الحاضرة الیهماء صحراء وزننده جهت وجانبی بولنمیان بیابانه دینور یقال فلاة یهماء
ای لایهتدی فیها ویك قحط وشدید سنه یه دینور که اصلا فرج وانشراحی نایاب اوله تجز المیم بعون الله الکریم

٭ بــــــاب النون ٭ فصــــــل الهمزة ٭

الابن همزه نك فتحی وبانك سکونیله تهمت ایلمك معناسنه در یقال ابنه بشیء ابنا من الباب الاول والثانی اذا اتهمه
وبر آدمی یوزینه قرشو عیبلمك معناسنه در یقال ابنه اذا عابه فی وجهه وپاره ده قان طورمقدن قرارمق معناسنه در
یقال ابن الدم فی الجرح اذا اسود المأبون تهمت اولنمش آدمه دینور کرك خیر وکرك شر جهتیله اولسون یقال
هو مأبون بخیر او شر واکر مطلق ذکر اولنورسه شرایله متهم دیمك اولور یقال هو مأبون ای متهم بشر ظاهرا
خبرده تهمت ظن وکمان معناسنه حمل اولنور التأبین تفعیل وزننده بودخی بر آدمی یوزینه قرشو عیبلمك
معناسنه در یقال ابنه اذا عابه فی وجهه وپشروب یمك ایچون دوه نك طمرندن فصد ایلمك معناسنه در که
اهل بادیه قحط ایامنده ایدرلر یقال ابن الرجل اذا فصد عرق البعیر لیؤخذ دمه فیشوی ویؤکل ووفات ایلمش
آدمك محاسن اوصافنی یاد ایدرك مدح وثنا ایلمك معناسنه در یقال ابنه اذا مدحه بعد موته وایزه اویمق
معناسنه در یقال ابنه اذا اقتفی اثره وبر نسنه یه منتظر اولمق معناسنه در یقال ابنه اذا ترقبه التأبن تفعل
وزننده بودخی ایزه اویمق معناسنه در یقال تأبنه اذا اقتفی اثره الابنة همزه نك ضمیله اغاج دالنده اولان تکمه یه

دینور یقال عود کثیر الابنة ای العقدة وعیب ونقیصه معناسنه در علت معهوده بوندن مأخوذدر یقال
فی حسبه ابنة ای عیب ورجل خصیف معناسنه در که خصافت صاحبی یعنی عقل ورشدی متین ومستحکم آدمه
دینور شارح دیرکه خصیفك بورایه مناسبتی بوقدر خیضف اولمق اغلبدر که ضروط دیمکدر انتهی وابنه دوه نك
بوغرنده اولان یومریجه یه دینور وحقد وکینه معناسنه در یقال فی قلبه ابنة ای حقد الابن کتف وزننده
قویو وغلیظ اولان طعام وشرابه دینور الاتان همزه نك کسری وبانك تشدیدیله برنسنه نك وقتنه علی قول
اوّل هنکامنه دینور یقال اتان الشیء ای حینه اواوّله شارح دیرکه وزنی فعالدر بعضلر نونی زیاده یه حمل
ایله وزنی فعلان اولمق اوزره رسم ایلدیلر که اب ماده سندن اولور الابن صاحب وزننده قوری طعامه دینور
یقال طعام آبن ای یابس ابان سحاب وزننده اسامیدندر ابان بن عمرو وابن سعید اصحابدندر ونیچه
محدّث اسملریدر وابان کلمه سی منصرفدر فعال وزننده در وابان حاجر شرقیسنده برطاغك آدیدر که انده خرمالق
وصوواردر وبنی فزاره یورنده برطاغك آدیدر ذوابان برموضعدر ابانان ایکی طاغه اطلاق اولنور برینه
متابع وبرینه ابان دینور بعده تغلیب اولندی الابانة کتابه وزننده برکلمه درکه جمیع اصحاب ویاران معناسنه در یقال
جاء فی ابانته ای فی کل اصحابه ابنی همزه نك ضمیله لبنی وزننده برموضعدر ابین زبیر وزننده ابن سفیان درکه
محدّثدر دیرابون تنور وزننده یاخود ایبون که افیون وزننده در جزیرهٔ ابن عمرده برمناستردر اکا قریب براوزون
اوزادی عمارت واردر آنده برمزار عظیم اولمغله نوح پیغمبرك علی نبینا وعلیه السلام قبری اولمق اوزره منقولدر
الاتان تای فوقیه ایله سحاب وزننده دیشی اشکه دینورها ایله اتانه لغت قلیله در جمعی آتن در همزه نك مدّی وتانك ضمیله
عناق واعنق کبی واتن کلور ضمتینله واتن کلور تانك سکونیله ومأتوناء کلور شارحك بیاننه کوره بو اسم جمعدر واتان قیو
باشنده صو چکن آدمك طوردیغی یره دینور بو ایکی معناده همزه نك کسریله ده لغتدر ومحفه نك قاعده سنه یعنی دوشکی
اولان اغاجه دینور که تختهلر آنك اوزرینه یاپیلور واتان الضحل دیبی یقین قیونك اغزنده اولان شول قیایه دینور که اوزری
بوصونن بغلیوب دوز وطانیجق اوله علی قول صو ایچره اولان شول قیایه دینور که نصفی صو ایچره ونصفی طشره ده اوله
الاتن همزه نك فتحی وتانك سکونیله والاتون قعود وزننده بریرده ثابت ومقیم اولمق معناسنه در یقال اتن بالمکان
اتنا واتونا من الباب الثانی اذا اقام وثبت الاتنان فتحاتله آدمی صیق صیق آته رق یوریمك معناسنه در یقال اتن
الرجل اتنانا اذا قارب الخطو الاتون تنور وزننده وبعضا مخفف اولور اتمکجی وکرجی مقوله سنك فرونلرینه
وحمام کلخننه دینور جمعی اتن کلور همزه نك ضمیله واتاتین کلور که مشدده نك جمعیدر الاتن همزه نك فتحیله یتن
معناسنه درکه یکی طوغان چوجغك ایاقلری باشندن مقدم ظهور ایلمکه دینور که ترس طوغمقدر نته که ماده سنده
مرسومدر وخاتون چوجغی ترس طوغورمق معناسنه در یقال اتنت المرأة اتنا بمعنی یتنت الاتن ضمتینله
بوجه یرلره دینور الایتان اکرام وزننده بودخی چوجغی منکوس طوغورمق معناسنه در یقال آتنت المرأة بمعنی
ایتنت ای ولدت الولد منکوسا وهو ان یخرج رجلاه قبل یدیه الاثین ثای مثلثه ایله امیر وزننده کوکلونسنه یه دینور
یقال شیء اثین ای اصیل اثان سحاب وزننده ابن نعیم درکه تابعیدر الاثنة غرفه وزننده صیق وچتلق مغیلان
اغاجلغنه دینورنته که اول رسمه سدر اغاجلغنه عیص دینور جمعی اثن کلور صرد وزننده الاثن ضمتینله بت وصنم
معناسنه اولان وثن لفظندن جمع اولور وثن لفظنك جمعی ضمتینله وثن اولوب بعده واوی همزه یه ابدال اثن دیرلر
ومنه قرأ جماعات من القراء ان یدعون من دونه الا اثنا الایة الاجن جمیله صاحب وزننده لون وطعمی متغیر
اولمش صویه دینور یقال ماء آجن ای المتغیر الطعم واللون الاجن همزه نك فتحی وجیمك سکونیله والاجن
فتحتینله والاجون قعود وزننده صویك طعم ولونی متغیر اولمق معناسنه در یقال اجن الماء واجن اجنا واجنا
واجونا من الباب الثانی والاول والرابع اذا تغیر طعمه ولونه واجن چرپی بزچرپمك معناسنه در یقال اجن القصار
الثوب اجنا اذا دقه الاجنة همزه نك حرکات ثلاثیله وجنه معناسنه درکه یکاغه دینور الاجانة همزه نك
کسری وجیمك تشدیدیله والایجانة یای تحتیه ایله والانجانة نونله معروف قابدر جمعی اجاجین در شارحك
بیاننه کوره بیوك طاس وتغار ولکنجه دیدکلری قابلر اوله جقدر زمخشری مقدمه ده بالکرطاس ایله تفسیر ایلدی
وبعض نسخه ده یای تحتیه ایله ایجانه یرنده لامله الجانه مرسومدر جمله سنك اصلی اجانه در تشدید جیمله الاحنة
همزه نك کسری وحای مهمله نك سکونیله حقد وکینه معناسنه در یقال به له احنة ای حقد واویکه یه دینور
غضب معناسنه جمعی احن کلور عنب وزننده الاحن همزه نك فتحیله مصدردر برکسیه حقد وکین بغلمق
معناسنه در یقال احنه احنا من الباب الرابع اذا حقده وطارلمق معناسنه در یقال احن علیه اذا غضب

المؤاخنة مفاعله وزننده مخاصمه ومعادات معناسنه‌در يقال آخنه اذا عاداه الاخنى خاى معجمه ايله عاخنى
وزننده برخشيد چبوقلى الاجه‌نك اسميدر وآلجق كان برنه دينور الاخنية صاحبيه وزننده يايلره دينور فسى
معناسنه المؤدن همزه‌ء ساكنه ودال مهمله‌ء مفتوحه ايله مكرم وزننده بودوره دينور واو ايله مودن لفظنده
لغتدر الاذريون همزه‌نك مدى وذال معجمه‌نك فتحيله بر درلو صارى چچكدركه اورته سنده قطيفه خاوى كبى
سياه خاوى اولور تركيده كوچكنه قره كوز وبيوكنه آى چچكى ديرلر مزاجى حار ورطبدر عجملر نظاره سندن پك
خوشلنوب اعتبار ايدرلر ويپراقلرنى خانه‌لرى ايچره نثر ايدرلر پك خوشبوى اولمز شارحك بياننه كوره آذركون
فارسى معربيدركه آتش رنكلو ديمكدر الاذن همزه‌نك كسريله وفتحتينله والاذان والاذانة همزه‌لرك فتحيله
بيلمك معناسنه‌در يقال اذن بالشئ اذنا واذنا واذانا واذانة من الباب الرابع اذا علم به ومنه قوله تعالى فأذنوا
بحرب من الله اى كونوا على علم ويقال فعله باذنى اى بعلمى واذن واذين امير وزننده بر آدمه بر نسنه ضمننده
دستور ويرمك معناسنه‌دركه اذن ويرمك تعبير اولنور بوندن اسم اذن‌در همزه‌ء مكسوره ايله دستور واجازه
معناسنه‌در يقال اذن له فى الشئ اذنا واذينا اذا اباحه له الاذين امير وزننده اذن كبى بيلمكه دينور تقول فعله
باذنى واذينى اى بعلمى وقولغه دينور اذن كبى واذين اذان معناسنه‌دركه نماز ايچون نداى معهوددر ومؤذنه دينور
ومحدثيندن محمد بن جعفرك پدرينك جدّى اسميدر وبر قومك زعيم ومصلحتكذارينه دينور يقال هو اذين القوم
اى زعيمهم وكفيل معناسنه‌در وشول محله دينوركه هر طرفدن اكا اذان سسى كلور اوله تقول نحن فى مكان اذين
اذا كان يأتيه الاذان من كل ناحية وابن اذين ابو نواسك نديمى ايدى الايذان همزه‌نك كسريله بيلدرمك معناسنه‌در
يقال آذنه الامر وبالامر اذا اعلمه وبر خوش نسنه بر آدمه عجب ويرمك معناسنه‌در يقال آذنه الشئ اذا اعجبه ومنع
ايلمك معناسنه‌در يقال آذنه اذا منعه واوتلر جابجا قورويغه باشلمق معناسنه مستعملدر كويا كه قورويغه يوز
طوتديغنى لسان حالله اعلام ايدر يقال آذن العشب اذا بدا يجف فبعضه رطب وبعضه يابس وبر كمسه‌نك قولغنه
اورمق معناسنه‌در يقال آذنه اذا اصاب اذنه واذان اوقومق معناسنه‌در يقال آذن المؤذن بمعنى اذّن التأذين
تفعيل وزننده چوق اعلام ايلمك معناسنه‌در يقال اذّن الامر اذا اكثر اعلامه وبر كمسه‌نك قولغنى بورمق
معناسنه‌در يقال اذّن فلانا اذا عرك اذنه وبر آدمه صو مقوله‌سى شربه ويرميوب شربدن ردّ ومنع ايلمك
معناسنه‌در بناسى ازاله ايچوندركه سلب اذن ودستور ايدر يقال اذّنه اذا ردّه عن الشرب فلم يسقه واياق
قابنه وسائر نسنه‌يه قولاق كچورمك معناسنه‌در يقال اذّن النعل وغيرها اذا جعل لها اذنا وتأذين اسم اولور
اذان معناسنه تقول سمعت تأذينه اى اذانه واذان اوقومق معناسنه‌در يقال اذّن المؤذن بالصلاة اذا اعلم بها
الاستيذان دستور ديلمك معناسنه‌در يقال استأذنه اذا طلب منه الاذن الاذن فتحتينله بر خوش سوزى
خوشلنوب تعجب ايده‌رك ديكلمك على قول مطلقا ديكلمك معناسنه‌در يقال اذن اليه واذن له اذنا من الباب
الرابع اذا استمع معجبا اوعام ومشامه طعامك رايحه‌سى كلمكله اشتها وآرزولنمق معناسنه‌در يقال اذن لرايحة
الطعام اذا اشتهاه الاذن همزه‌نك ضميله والاذن ضمتينله معروفدركه قولغه دينور وبو مؤنثدر جمعى آذان
كلور مدّ ايله وتقول العرب لبست اذنى له اى اعرضت عنه اوتغافلت يعنى بن قولقلرمى آنك جهتندن اورتدم
ديرلركه آندن اعراض ايتدم ياخود تغافل ايلدم ديمكدن كنايه‌در ويقال جاء فلان ناشرا اذنيه اى طامعا واذن
هر نسنه‌نك ال ايله ياپشه‌جق قبضه‌سنه وقولپنه اطلاق اولنور تقول خذ من اذنه اى مقبضه ويقال اخذ من اذن
الكوز اى عروته واذن بنو بكر بن كلاب يوردنده بر طاغك آديدر وسوزى اصغا وقبول ايدن آدمه اطلاق اولنوركه
سوز اسلر وسوز ديكلر آدم تعبير اولنور مفرد وجمعى مساويدر يقال فلان اذن اى مستمع قابل لما يقال له ويقال هم
اذن واذنا القلب تثنيه بنيه‌سيله يوركك يوقريسنده اولان ايكى طرفلو ايكى كوچك نسنه‌دن عبارتدركه
قولقلرى برنده‌در واذن ياخود ام اذن سماوه ترابنده بر سياه قيالق آديدركه آندن دكرمن طاشى قطع ايدرلر
ذو الاذنين انس بن مالك رضى الله عنه حضرتلرينك لقبيدر كلمات حضرت نبويى كركى كبى استماع وحفظ
ايلديكيچون ملقب اولدى ياخود مزاح ومطايبه‌ء نبوى جهتيله ملقب اولدى الاذانى غرابى وزننده والاذن آدم
وزننده قولقلرى بيوك واوزون آدمه دينور يقال رجل اذانى وآذن اى عظيم الاذن طويلها ويقال نعجة اذناء وكبش آذن
اى عظيمة الاذنين الاذن همزه‌نك فتحى وذالك سكونيله قولغه اورمق ياطوقنمق معناسنه‌در يقال اذنه اذنا
من الباب الاول اذا اصاب اذنه وقولاق آغريمق معناسنه‌در يقال اذن الرجل على المجهول اذا اشتكى اذنه اذينه
جهينه وزننده عماليق طائفه‌سندن بر پادشاه آديدر وبر وادى اسميدر بنو اذن همزه‌ء مضمومه ايله بر بطن‌در

اذن الحمار بر نباتدركه هاويج كبى ايرى كوكى اولور نخلو اولمغله اكل اولنور اذان القار مد ايله بر نباتدر بارد ورطبدر
قاورلمش ارپه اونيله ضمادى كوزده اولان ورمى تحليل ايدر بونى مفرداتده مرزنكوش ايله بيان ايلمشلر واقعا فارسيده
دخى مرزنكوش صيچان قولغى ديمكدر تركيده تحريفله مرجانكوش ديدرلر آذان الجدى لسان الحمل ديدكلرى
نباتدركه سكيرلى يپراق تعبير اولنور آذان العبد چوبان دودكى ديدكلرى نباتدر آذان الفيل قلقاس ديدكلرى
سبزه‌دركه شامده معروفدر آذان الدب بوصيردركه قاطرقويرغى وصغرقويرغى ديدكلرى نباتدر وتركيده
آيو قولغى ديدكلرينه حالبى دينور آذان القسيس قياقروغندن بر نوعدركه قدح مريم وجمعه كوبكى وسقسى
كوزلى ديدكلريدر آذان الارنب خذنى معك اطلاق ايتدكلرى ياپشقان اوتيدركه طوشان قولغى وطول عورت
يپراغى تعبير ايدرلر اذن الشاة بركونه نباتدر مفرداتده لصيق ايله مفسردر الاذان سحاب وزننده اسمدر
وجه معروف اوزره كلمات معهوده ايله جماعت مسلمينى نمازه دعوت ايچون ندايه دينور شارح ديركه ايذان
مقامنه قائم اولور اعلام معناسنه ومصاحده تأذيندن اسم اولمق اوزره مرسومدر كلام وجهار تكليم وتجهيزدن اسم
اولديغى كبى انتهى واذان اقامه معناسنه‌دركه جماعت اماملره فرضه قيام ايچون اقامت كتورمكدن عبارتدر التاذن
تفعل وزننده يمين ايلمك معناسنه‌در يقال تاذن الرجل اذا اقسم وبيلدرمك معناسنه‌در يقال تاذن الامر اذا اعلمه
وامير اولان آدم ناسه اعلا صوتله بر ماده ضمننده نهى وتهديد ايلمك معناسنه‌در يقال تاذن الامير فى الناس اذا نادى فيهم
بتهديد المئذنة مكنسه وزننده اذان اوقويجق موضعه ياخود مناره‌يه دينور يقال اذن فى المئذنة اى موضع الاذان
اوالمنارة وصومعه‌يه اطلاق اولنور اذن همزه‌نك كسرى وذالك فتحيله بر كلمه‌دركه جزاء وجوابده ذكر اولنور
ان كان الامر كما ذكرت تأويلنده‌در يعنى بر آدم آيتك الليلة يعنى بو كيجه سكا كلورم ديسه جوابنده اذن اكرمك
ديرلركه واقعا ديديكك كبى كلورسك بنده سكا اكرام ايدرم ديمكدر وكاه اولوركه همزه‌سنى حذف ايدوب ذن ديرلر
واكر اذن اوزره وقف ايدرسك نوننى لفظ تبديله اذا ديرسن الآذن حاجب وزننده ومرادفيدركه سلاطين پرده‌دارنه
ودربانه دينور الاذنة فتحاتله حبه ودانه‌نك يپراغنه دينور كرك غلالده وكرك ميوه‌لرده اولسون كه ابتدا چقان
خرده يپراقلريدر يقال خرجت اذنة الحب اى ورقه وخرده دوه‌لره وقيونلره اطلاق اولنور وصمانه دينور
تبن معناسنه جمعى اذن درهامثر واذنه سبب اشتها اولان طعام رايحه‌سنه دينور يقال هذا طعام لا اذنة له
اى لا شهوة لريحه واذنه طرسوس قربنده بر شهر اديدر حالا الفك مد ايله وذال مهمله ايله آدنه ديدكلريدر شارحك
بياننه كوره ابو سليم اذنه نام كمسه بنا كرده‌سيدر واذنه مكه قربنده بر طاغ آديدر اذين امين وزننده اساميدندر
منصور بن اذين وعلى بن حسن بن آذين محدثلردر اذون صبور وزننده رى قضاسنده بر موضعدر الاذنات
فتحاتله حمى فيد نام محلده بر قاچ كوچك تپه‌لردر فيد ايله ماينى اون ميل مقداره قريبدر مفردى اذنه‌در المؤذنة
مكرمه وزننده بر قوش آديدر وسليمان بن اذنان محدثدر الارن فتحتينله والارين امير وزننده والاران
كتاب وزننده جنبشلنوب نشاطلنمق معناسنه‌در يقال ارن الرجل ارنا وارينا وارانا من الباب الرابع اذا انشط
الارن كتف وزننده والارون صبور وزننده شن وشاد ونشاطمند آدمه دينور وارون آغويه دينور
يقال سقاه ارونا اى سما وقيل يبنسنه دينوركه سم اولمغله اكل ايدن هلاك اولور جمعى ارن‌در كتب وزننده
وارون طبرستانده بر بلده آديدر الاران كتاب وزننده جنازه غسل ايتدكلرى تنه شوى تخته‌سنه على قول
تابوته دينور وقلجه دينور ووحشى جانور ياتاغنه دينور جمعى ارندر كتب وزننده وبر موضع اسميدركه
اكا قرنسبت اولنور وشاة اران اضافتله اركك صغرك لقبيدر اينكى طلب ايدر اولديغيچون وبو شاة غنم ومعز
وبقردن اعم اولان قول ولغته مبنى‌در الميران ميراث وزننده بو دخى وحشى جانور ياتاغنه دينور جمعى مآرن
كلور مصابيح كبى المؤارنة مقاتله وزننده فخر ومباهات ايلمك معناسنه‌در والاران قتال وزننده
يقال آرنه مؤارنة وارانا اذا باهاه وبوغانك ايسمك معناسنه‌دركه اينكه قزمسندن عبارتدر يقال ارن الثور البقرة
اذا طلبها الارنة غرفه وزننده تازه چاپنيره دينور يقال اطعمنى ارنة اى جبنا رطبا وايچه‌جك شرابه دينور
وبر جنس دانه اسميدركه سود ايچره طرح اولندقده قيلنوب پنير اولور اراتى دخى ديرلر حبارى وزننده كذلك ارين
دخى دينور زبير وزننده واكاربى دخى دينور باى موحده ايله الارن قرن وزننده اصرمق معناسنه‌در يقال
ارنه ارنا من الباب الاول اذا عضه الارين امير وزننده هدر وباطل معناسنه‌در يقال دمه ارين اى هدر
ومكان معناسنه‌در وبر موضع آديدر ارن جبل وزننده بر بلده آديدر ارينه جهينه وزننده مدينه‌ده بر ناحيه
آديدر ارينبه زبيريه وزننده ضريه قربنده غنى قبيله‌سنه مخصوص بر صو آديدر ارون صبور وزننده وخيف

الارين امير وزننده وارينه جهينه وزننده بر موضعلردر ارن كنف وزننده عمير بن جبل البجلي فرسنك
ادیدر اران شداد وزننده اذربيجان اولكه سنده براقليم عرقي يعني برمملكت آديدر وقزوين ايالتنده برقلعه اسميدر
ومضر قبيله سي ديارنده مدينهٔ حران آديدر الارانية سحابيه وزننده حمض اشجارندن طويل الساق اولان
شجره دينور الاسن صاحب وزننده طعم ولوني متغير اولمش صويه دينور يقال ماء اسن اي آجن الاسن
فتحتينله والاسون قعود وزننده صوبك طعم ولوني متغير اولمق معناسنه در يقال اسن الماء واسن اسنا واسونا
من الباب الثاني والاول والرابع اذا تغير طعمه ولونه واسن قيويه كيرن ادم قيونك بدرايحه سندن بايلمق معناسنه در
يقال اسن الرجل اسنا من الباب الرابع اذا دخل البئر فاصابته ريح منتنة فغشي عليه الاسن همزه نك فتحيله برادمك
مقعدنه تيمه اورمق معناسنه در يقال اسن له اسنا من الباب الثاني والاول اذا كسعه برجله وبرنسنه يي ابقا ايلمك
معناسنه در تقول اسنت له اي ابقيت له التاسن تفعل وزننده كچن اوقاتي تذكر ايلمك معناسنه در يقال تاسن
الرجل اذا تذكر العهد الماضي وبرخصوصده اوبالنوب اكلنمك معناسنه در يقال تاسن فلان اذا ابطأ واعتل
وبركسه پدرينك خويله خويلنمق معناسنه در يقال تاسن اباه اذا اخذ اخلاقه وصو متغير اولمق معناسنه در يقال
تاسن الماء اذا تغير الاسن ضمتينله خوي معناسنه در يقال له اسن كريم اي خلق وبمنده بروادي ادیدر وقولان واورغان
مقوله سنك برقاتنه دينور وبدنده شحم بقيه سنه يعني قوت بقيه سنه دينور يقال سمنت ناقته
على اسن اي على بقية شحم جمعي آسان كلور الاسن همزه نك كسريله والاسن عنل وزننده بونلرده شحم وقوت
بقيه سنه دينور الاسنة سفينه وزننده كيريش قاتلرندن برقاته دينور جمعي اسائن در وشول بالك قات نصمه يه
دينور كه برقاج قات ايدوب قولان باديركين ايدرز مراد بونلركده برقاتيدر اسني همزه نك كسري وفتحيله صعيد
مصرده بربلده در مهمات نام كتابك وسائر بعض مؤلفات صاحبي علامه عبد الرحيم بن حسن الاسنائي الفقيه
الشافعي اورادندر الاشنة همزهٔ مضمومه وشين معجمه ايله برنسنه دركه بليد وچام اغاجلرنده تكون ايدوب المره
صارمشور اغاج كوكندن قاولمش يوفقه قبوغه شبيه وبياض وخوشبوي اولور كه اغاج يوصوني تعبير اولنور
اشني حسني وزننده صعيد مصرده برقريه در وبو سمله ايله اسني دكلدر اشونه همزه نك ضميله اندلسده
برحصاردر الاشنان همزه نك ضمي وكسريله معروفدر كه چوغان ديدكلري نباته دينور جرب وحكه عللرينه
نافع وجالي ومنقي ودم حيضي مدر ورحمدن جنيني حيا وميتا مسقطدر التاشن تفعل وزننده اشنان ايله ال يايقمق
معناسنه در يقال تاشن الرجل اذا غسل يديه بالاشنان وبعض محدثلر منسوبلردر محمد بن احمد بن هلال
الرقي الاشناني كبي الاصيان مصغر بنيه سيله اصيلال كلمه سنده لغتدر كه اصيل كلمه سنك مصغريدر ايكندي ايله
اخشام ارالغي اولان وقته دينور تقول لقيته اصيانا اي اصيلالا اطان ظاي معجمه ايله كتاب وزننده بر موضعدر
الافن دفن وزننده وقنمز سود صاغمق معناسنه در وبوحيواني افساد ايدر يقال افن الناقة افنا من الباب
الثاني اذا حلبها في غير حينها وياوري اناسنك ممه سنده اولان سودي هب امك معناسنه در يقال افن الفصيل
اذا شرب ما في الضرع كله وناقه نك سودي آز اولمق معناسنه در يقال افنت الناقة افنا من الباب الرابع اذا قل
لبنها وخداي متعال برآدمي مأفون قلمق معناسنه در يقال افنه الله افنا من الباب الثاني اذا جعله مأفونا الافنة
فرحه وزننده سودي آزجه اولان ناقه يه دينور المأفون عقل ورأي وادراكي ضعيف وواهي سبكمغز آدمه دينور
يقال رجل مأفون اي الضعيف الرأي والعقل ذكر اولنان افن الفصيل ماده سندندر كويا كه عقل وادراكي
بالكليه منزوع اولمشدر وبيهوده لاف وكذافله تمدح ايدن فضوله دينور يقال رجل مأفون اي متمدح بما ليس
عنده وشول طعامه دينور كه ظاهرا يك خوش كورينوب لكن خير وصلاح ومنفعتي اولميه يقال افن الطعام
على المجهول افنا فهو مأفون وهو الذي يعجبك ولا خير فيه الافين امير وزننده بودخي رأي وعقل ورشدي
واهي سبكمغز آدمه دينور ومنه المثل * ان الرقين يغطي افن الافين * يعني زينت ظاهره احمقك حمقني
ستر ايدر وافين بيهوده يره لاف وكذافله تمدح ايدن فضوله دينور وجورك جوزه دينور ودوه كوشكنه دينور
الافن همزه نك فتحي وفانك سكونيله وفتحتينله جوز چورك اولمق معناسنه در يقال افن الجوز افنا من الباب
الرابع اذا صار افينا وافن برنبات آديدر كه افاني دخي دينور سكاري وزننده بوني ايت اوزمي ديدكلري نباته بيان
ايدرلر الافان تشديد فاايله اتان وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك وقت وزماننه ياخود اول هنكامنه دينور يقال اخذه
بافانه اي باتانه التافن تفعل وزننده اكسلمك معناسنه در يقال تافن الشيء اذا تنقص وبرآدم متصف اولمديغي
رشد وروئيت خلقيله تخلق كوستوروب بيهوده زيركلك اظهار ايلمك معناسنه در يقال تافن الرجل اذا تخلق بما ليس

فيه ونذهي وبرايشك اونه سني بوقلبوب آراشدرمق معناسنه در يقال تافن اواخر الامور اذا تتبعها الافقة
حقنه وزننده طاشدن ياپلمش اوه دينور جمعي افق در صرد وزننده شارحك بيانه كوره قوش قسمنه مخصوصدر كه
كومس اوله جقدر الايقان ايقان وزننده ومرادفيدر كما سيجيء يقال آاقن الامر لغة في ايقن الاكنة همزه نك
ضميله وكنه معناسنه دركه قوش يواسنه دينور اكينه جهينه وزننده ابن زيد التميمي النابغي در الين امير
وزننده حمير وقضاسنده برقريه در الامن همزه نك فتحي وميمك سكونيله والامن صاحب وزننده اسملردر
قورقوسزلغه دينور كه درونده خوفدن اثر اولميوب ساكن وآسوده اولمسندن عبارتدر يقال هو في امن منه وآمن
وهو ضد الخوف ظاهرا صاحب وزننده آمن كاهل وحارك كبي اسمدر ياخود مبالغه در وآمن وامان سلام
وزننده وامن فتحتينله وامنه فتحاتله وامن همزه نك كسريله مصدرلردر قورقوسز آسوده اولمق معناسنه در
يقال امن الرجل امنا وامانا وامنا وامنة وامنا من الباب الرابع ضد خاف الامن صاحب وزننده والامين
امير وزننده قلبنده خوف واندیشه اولميوب آسوده دل اولان آدمه دينور وامين غدر وخيانت نقيصه سندن
مأمون اولان موثوق ومعتمد آدمه دينور وقوي وزورمند آدمه دينور قوتنه اعتماد اولنديغيچون يقال رجل امين
اي قوي ومؤتمن معناسنه دركه اسم فاعلدر برنسنه يي بركمسه ايناتوب اعتماد ايدن آدمه دينوركه انك حقنده
صافدل اولور يقال رجل امين اي مؤتمن ومؤتمن معناسنه دركه اسم مفعولدر معتمد عليه آدمه دينور بوصورتده
ضد اولور يقال رجل امين اي مؤتمن وامين اسماء صفات الهيه دن براسم شريفدر شارح ديركه اسم الهي
مؤمن در عبادني ظلمدن واوليا ومطيعلرني عذابدن امين ايديجي معناسنه در مكركه بورادده امين آمن معناسنه
اوله كه اسم فاعلدر الامنة همزه وزننده وفتحاتله شول آدمه دينوركه هرخصوصده اكا هركس امن واعتماد ايدر اوله
يقال هو امنة وامنة اي يأمنه كل احد في كل شيء الامن همزه نك فتحيله برآدمي برنسنه اوزره امين قلمق معناسنه در
يقال امنه على كذا امنا من الباب الرابع اذا جعله امينا عليه وامن دين وخلق وخوي معناسنه مستعملدر ومنه
يقال ما احسن امنك اي دينك وخلقك وبونده فتحتينله ده لغتدر ووثوق واعتماد معناسنه در يقال ما امن ان يجد
صحابة اي ما وثق اوما كاد پس قول ثاني يه كوره قرب معناسنه اولور التأمين تفعيل وزننده والائتمان افتعال
وزننده والاستيمان بونلرده برآدمي برنسنه اوزره امين قلمق معناسنه در يقال ائتمنه على كذا واتمنه واستأمنه بمعنى
امنه عليه شارح ديركه استيمان امان طلب ايلمك وامانه داخل اولمق معنالرينده ده كلور انتهى وتأمين برآدمي امن
وامان اوزره قلمق وامان ويرمك معناسنه در يقال امنه اذا جعل في الامن الامانة سلامه وزننده برآدم امين
ومعتمد اولمق معناسنه در يقال امن الرجل امانة من الباب الخامس اذا كان امينا وامانه بومعناده اسم اولور يقال
هو اهل الامانة اي ليس فيه خيانة وامين كمسه عهده سنه وديعه قلنان نسنه يه دينور يقال ادى امانته اي وديعته
مترجم ديركه هدايه شرحي نهايه ده مسطوردركه امانه وديعه دن اعم در زيرا مال مضاربه وعاريه وبضاعه ومال
شركت مقوله سنه امانه اطلاق اولنور ووديعه اطلاق اولنمز انتهى وقوله تعالى انا عرضنا الامانة على السموات
والارض الايه اي الفرائض المفروضة او النية التي يعتقدها فيما يظهره باللسان من الايمان ويؤديه من جميع
الفرائض في الظاهر لان الله تعالى ائتمنه عليها ولم يظهرها لاحد من خلقه پس بركمسه لسانله ظهار ايلديكي
توحيد وتصديق قلبنده دخي اضمار واعتقاد ايلسه اماني ادا ايلمش اولور واكر ظاهرده تصديق وتوحيد
ايدوب باطنده تكذيبله نفاق ايدرسه اماني حامل اولوب ادا ايلمز اولور مؤلفك بصائرده بيانه كوره بعضلر
اماني كلمهٔ توحيد ايله وبعضلر عدالت ايله وبعضلر حروف تهجي ايله وبعضلر عقل ايله تفسير ايلديلر وقول
اخير محدر زيرا معرفت توحيد وسائري آنكله متحصل اولور وحمل ماده سنده مؤلف انساندن مراد كافردر
وحمل امانتدن مراد خيانتدر ديو دقيقه بيان ايلمشيدي وبعضلر عندنده طبيعيه واختياريه يه شامل طاعت الهيدر
لكن اغلب اولان عقل وتكليفدر واباء وامتناعدن مراد اباء طبيعيدر كه عدم لياقت وقابليتلرندن عبارتدر وحمل انساندن
مراد نوع انسانك فطرتلرنده مركوز اولان قابليت واستعدادلريدر وظلوم وجهول اولملري قوت غضبيه وشهويه لرينك
غالب اولمسنه مبني در قال لسان الغيب ٭ آسمان بار امانت نتوانست كشيد * قرعهٔ عشق بنام من ديوانه زدند *انتهى
الامنة فتحاتله بودخي خيانت مقابليدر كه اسمدر يقال به امنة اي ليس فيه خيانة الائمان رمان وزننده بودخي
وصفدر امين ومعتمد معناسنه در الايمان همزه نك كسريله برآدمي سويلديكي سوزده تصديق ايلمك معناسنه دركه
اينانمق تعبير اولنور كويا كه خلافدن مخاطبي امين ايدر وتصديق شرعيده كندي نفسني عقابدن امين ايدر
يقال آمن به ايمانا اذا صدقه ووثوق واعتماد ايلمك معناسنه در يقال آمنه اذا وثقه وخضوع ومسكنت

مطلب

اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال آمن له اذا اظهرله الخضوع وشریعتی قبول ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
آمن فلان اذا قبل الشریعة وبرآدمی امن وامان اوزره قلمق معناسنه‌در یقال آمنه بمعنی اٰمنه الامن کتف
وزننده نفسنه امین وسالم اولمق ایچون برکسه‌دن استجار ایله زیرپناهنده اولان آدمه دینور یقال
هوامن له ای مستجیراه لیأمن علی نفسه الامون صبور وزننده بنیه وترکیبی قوند وقوی وموثوق اولان ناقه‌یه
دینور که فتور وعثار غائله سندن مأمون اولور یقال ناقة امون ای وثیقة الخلق جمعی امن درکتب وزننده
الامن مد ایله احد وزننده مالك خالص واشرفنه اطلاق اولنور که ابتذالدن امین اولور تقول اعطیته
من آمن مالی ای من خالصه وشریفه آمین همزه‌نك مدی وقصریله و بعضا ممدودك میمی مشدد اولور
وامام واحدی بسیط نام تفسیرنده اماله اولنمسنی دخی ذکر ایلدی اسماء الهیه‌دن بر اسم شریفدر علی قول
اسم فعل امردر اللهم استجب معناسنه یاخود کذلك فلیکن معناسنه یاخود کذلك فافعل معناسنه‌در
وعبد الرحمن بن آمین یاخود یامین تابعیدر مترجم دیرکه مصاحفده مرسومدرکه آمین اصل قصر ایله‌در مدی
اشباعیه‌در زیرا عربی اوزانده فاعیل یوقدر بعده اسم فعل اولوب اللهم استجب معناسنه وضع اولندی وتشدیدی
خطادر وتقول امنت علی الدعاء تامینا اذا قلت عنده آمین وراغب صه ومه کبی اسم فعل اولمسنی تنصیص
ایلدی و بعضلر اسماء الهیه‌دن دیدیلر لکن ابو علی القسوی دیدیکه بوقائلك بوندن مرادی امین لفظنده
حق تعالی‌یه راجع ضمیر واردیمکدر زیرا استجب معناسنه‌در وشیخ رضی دیدیکه آمین قابیل وهابیل کبی اوزان
سریانیه‌دندر افعل معناسنه که حق تعالی‌درگاهنه دعا ونیازدرتنه که ابن عباس معناسنی سؤال ایلدکده حضرت مطلب
رسول الله علیه الصلوة والسلام بویله بیوردیلر وآخری این وکیف کبی فتح اوزره مبنی اولندی وکاهجه النی تخفیفا
حذف اولنور کریم وزننده امین اولور وفی الاصل نذیر ونکیر کبی مصدر اولوب صکره اسم فعل اولمق دخی بعید
دکلدر الاٰمان رمان وزننده وصفدرکه ذکر اولندی واٰمی معناسنه‌درکه یازو یازمیان و یازو بیلمیان
آدمه دینور شارح دیرکه بوام ماده سندندرتنه که محلنده ذکراولندی واٰمان اکیجیلره دینور زراع معناسنه
المأمونة والمأمن مقعد وزننده عراقده ایکی بلده‌در آمنه صاحبه وزننده بنت وهب درکه نبی اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك والده‌لرینك اسمیدر وبدی صحابه ادیدر وابو آمنة الفزاری صحابه‌در
یاخود بو ابو یامنه‌در وآمنة بن عیسی فتحاتله امام لیثك کاتبیدرکه محدثدر امین زبیر وزننده اسامیدندر امین
الحرمازی وامین العبسی وامین بن عمرو المعافری وابو امین البهرانی وابو امین که صاحب ابی هریره درروات‌ندر
الاٰن همزه‌نك فتحی ونونك تشدیدیله والانین طنین وزننده والاٰنان غراب وزننده والتأنان تذکار
وزننده دردوالمدن ناشی اینکلمك وناله قلمق معناسنه‌در یقال ان المریض انا وانینا وانانا وتأنانا من الباب الثانی
اذا تأوه وان کلمه سی که فعل ماضیدرکان وثبت معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لا افعله ما ان فی السماء
نجم ای ماکان وبو امثالدن اولمغله متصرف دکلدر وان کذلك مصدردردوکمك معناسنه‌در یقال ان الماء انا اذا صبه
الاٰنان غراب وزننده والاٰنان شداد وزننده والاٰنة همزه وزننده چوق اینکلیوب نالان اولان آدمه دینور
یقال رجل انان وانان وانة ای کثیر الانین مؤنثی انانه‌در الاٰنة همزه‌نك مدیله قیون قسمنه اطلاق اولنورتنه که
حانه ناقه قسمنه اطلاق اولنور و بعضلر جاریه ایله تفسیر ایلدیلر تعب خدمتدن نالان اولدیغیچون یقال ماله حانة
ولا آنة ای ناقة وشاة اوناقة وامة الاٰن صرد وزننده کوکرجنه شبیه بر قوش ادیدر صوتندن ناله وانین تخیل
اولنورکویا که اوه اوه دیو اوتر المئنة مطنه وزننده لایق وجسبان معناسنه‌در یاخود مخلقه معناسنه‌درکه
محل لیاقت دیمکدر یقال انه لمئنة ان یکون کذا ای خلیق او مخلقة و بوکلمه تحقیق اولان ان کلمه سندن
متصرف مفعله‌در جدیربان یقال فیه انه کذا سکنده‌در کذلك انه مئنة للخیر دیرلرکه حقنده انه لخیر دیمکه محل
وسزاکسه‌در دیمکدر و بوان کلمه سندن مأخوذ دکلدر زیرا ان حرفدر بلکه ترکیب مذکورك معناسندن
مأخوذدر التأنی تفعل وزننده والتنانین تفعیل وزننده جهد ایله برآدمی خوشنود ایلمك معناسنه‌در
بنیاسی ازاله ایچوندر تقول تاننته واننته اذا ترضیته بتراٰنی حتی وزننده یاخود هنا وزننده یاخود انی که
نبی وزننده‌در بنوقریظه قبولرندن برقبودر اٰنی حتی وزننده حیث وکیف واین معنالرینه‌در وحرف شرط
اولور تقول انی تکن اکن ان همزه‌نك کسریله ونونك تشدیدیله وان همزه‌نك فتحیله حروف مشبهه بالفعل
اقسامندندر اسملرینی نصب وخبرلرینی رفع ایدرلر وکاه اولورکه ان که همزه‌نك کسریله‌در اسمنی وخبرینی معا
نصب ایدر کقول الشاعر * اذا اسود جنح اللیل فلتأت ولتکن * خطاك خفافا ان حراسنا اسدا * ابوراده حراس

اسمی واسدا خبریدر ایکیسیده منصوبدر وفی الحدیث ان قعر جهنم سبعین خریفا وکاه اولورکه کندیدن صکره
واقع اولان مبتدا خبریت اوزره مرفوع اولوب اسمی ضمیر شان محذوف اولور کقوله علیه السلام ان من اشده
الناس عذابا یوم القیامة المصورون والاصل انه ومکسوره ایله خبر تأکید اولنور وکاهجه تخفیف اولنور ان
دینور بوصورتده قلیلا اعمال وکثیرا اهمال اولنور وعند الکوفیین تخفیفی جائز دکلدر ومکسور اولان ان نعم
معناسنه حرف جواب اولور کقول الشاعر * بکرت علی عواذلی یلحیننی والومهنه * ویقلن شیب قد علاك
وقد کبرت فقلت انه * ای نعم وان ماده سنك همزه سی طقوز موضعده مکسور ١ اولور لفظا یاخود معنا ابتداء کلامده
واقع اولدقده نحو ان زیدا قائم ٢ حرف تنبیه اولان الا کلمه سندن صکره نحو الا ان زیدا قائم ٣ اسم موصوله صله واقع
اولورسه نحو کقوله تعالی وآتیناه من الکنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة ٤ قسمه جواب اولورسه کرك اسم
وخبرنده لام اولسون کرك اولمسون نحو والله انه لقائم وانه قائم ٥ قول ماده سیله محکی یعنی مقول قول اولورسه نحو قال الله
انی منزلها علیکم و بعضلر بو صورتده مفتوح اولمسنه ذاهب اولدیلر وامام فراء عندنده قول ماده سندن حکایه
اولورسه مکسور وتفسیر اولورسه مفتوح اولور ٦ واو حالیه‌دن صکره اولورسه نحو جاء زید وان یده علی رأسه ٨ اسم
عیندن خبر اولورسه نحو زید انه ذاهب وامام فراء بو قوله مخالفت ایلدی ٧ لام معلقه‌دن مقدم اولورسه کقوله
تعالی والله یعلم انك لرسوله ٩ حیث کلمه سندن صکره اولورسه نحو اجلس حیث ان زیدا جالس وفتح ان ماده سنك
مابعدینی تأویل بالمصدر قلمق لازم کلورسه همزه سی مفتوح اولور و بولو کلمه سندن صکره اولدقده اولور نحو لو
انك قائم لقمت ومفتوح اولان ان مکسوره‌نك فرعیدر پس مکسور اولان انما کلمه سی کبی انما دخی حصر معناسنی
مفید اولور یعنی حکمی مذکور ایچون اثبات وماعدادن نفیی افاده ایدر واشبو قل انما یوحی الی انما الهکم
اله واحد کریمه سنده ایکی نوع دخی مجتمع اولدی اولکی انما کلمه سی که مکسوره‌در قصر الصفة
علی الموصوف اولوب وایکنجی انما که مفتوحه‌در قصر الموصوف علی الصفه ایچوندرکه اله صفت وحدته
مقصوردر و بعض نحویونك معنای حصر همان مکسوره‌یه منحصردر دیملری مردوددر ومفتوح اولان
ان لعل معناسنه حرف ترجی اولور کقولك ائت السوق انك تشتری لحما ای لعلك تشتری قیل ومنه قرأة
من قرأ وما یشعرکم انها اذا جاءت لا یؤمنون آیت مرقومه‌ده ما کلمه سی استفهامیه‌در مبتدادر ویشعرکم
خبریدر ایکی مفعوله متعدیدر چونکه مشرکلر اقتراح ایتدیکمز آیت نازل اولورسه البته ایمان ایدرز دیو ایمان
غلیظه ایلملریله مؤمنون آیات مرقومه نزولنی تمنی ایلدیلر تاکه ایمان ایلیه‌لر اکا مبنی حق جل وعلا بیوردیلرکه
آیات مقترحه‌لری نازل اولدقده ایمان ایده جکلرینی بزه نه شیء اعلام ایلدی پس حسب الظاهر مناسب اولان
ایمانلرینی انکار دربو خصوصده عدم ایمانلرینی انکار دکلدر اکا بناء بعضلر لا حرفنی زائد اعتبار ایلدیلر
و بعضلر لعل معناسنه‌در دیدیلر لکن صاحب کشاف استفهام نفی معناسنه اولمغله عدم
علملرینی اخبار درمعناسزلر واقعده وعلم الهیده اولانی وانلرك ایمان کتورمیه جکلرینی بیلمزسز
دیمکدر ان همزه‌نك کسری ونونك سکونیله بش کونه مستعملدر ١ شرطیه اولور کقوله تعالی ان ینتهوا
یغفرلهم وکقوله تعالی وان تعودوا نعد و بعضا لاء نافیه‌یه مقارن اولمغله نون لامه قلب اولنوب
الا دیرلر خفیف الفهم اولنلر بونی الاء استثنائیه ظن ایدرلر کقوله تعالی الا تنصروه فقد نصره الله وقوله تعالی
الا تنفروا یعذبکم ٢ نافیه اولور ما معناسنه بوصورتده بعضا جمله اسمیه‌یه داخل اولور کقوله تعالی ان الکافرین
الا فی غرور ای ما الکافرون و بعضا جمله فعلیه‌یه داخل اولور کقوله تعالی ان اردنا الا الحسنی ای ما اردنا پس
نحاتدن بعضلرك ان کلمه سی لاء استثنائیه ولما کلمه‌لرندن مقدم واقع اولمدقجه نافیه اولمزدیوب واشبو ان کل نفس
لما علیها حافظ کریمه سیله استدلاللری اشبو ان عندکم من سلطان کریمه سیله و قل ان ادری اقریب ما توعدون
کریمه سیله مردود اولور ٣ مشدده اولان ان کلمه سندن مخفف اولور بوصورتده جملتین یعنی بعضا جمله اسمیه
و بعضا فعلیه اوزره داخل اولور جمله اسمیه‌یه داخل اولدقده اعمال واهمال عن العمل اولور یعنی بصریون
عندنده عامل اولور نحو قوله تعالی وان کلا لما لیوفینهم علی قرأة الحرمیین وابی بکر وکوفیون عندنده عمل جائز
دکلدر نحو قوله تعالی وان کل لما جمیع لدینا محضرون وجمله فعلیه‌یه داخل اولدقده اهمالی یعنی عدم اعمالی
واجب اولور نحو قوله تعالی وان کانت لکبیرة وشول برده که ذکر اولنان ان کلمه سندن صکره لام مفتوحه واقع
اوله آنك اصلی لا محاله مشدده اولان ان کلمه سیدر ٤ زائد اولور کقول الشاعر ما ان اتیت بشیء انت تکرهه ٥
بعضا قد معناسنه اولورکه تحقیق ایچون اولور قیل منه قوله تعالی ان نفعت الذکری ای قد نفعت وقوله تعالی

واتقوا الله ان كنتم مؤمنين وقوله تعالى لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله آمنين وكذلك قول الشاعر * اتغضب
ان اذنا قتيبة حزتا * اى قد حزتا وبوندن بشقه مطلقا محقق الوقوع اولان فعل موقعلرينك جمله سنده قد معناسنه
اولور وعند البعض بونلر ماولدر مؤلف اذ معناسنده كلديكندن ساكت اولمشدر ان همزه نك فتحى ونونك
سكونيله اسم اولور وحرف اولور اسم اولانى ايكى نوعدر بعض نحاتك قولنده ضمير متكلم اولور مثلا ان فعلت ديرلر
بن ايشلدم معناسنه واكثر عندنده وصل حالنده نونك فتحيله در ووقف حالنده الف الحاقيله انا ديرلر وضمير مخاطب
اولور انت انت وانتما وانتم وانتن كبى كه عند الجمهور ضمير ان لفظيدر تاء حرف خطابدر شئ واحد كبى قلنمشدر
وحرف اولان ان كلمه سى درت نوع اوزره در اولا مصدريت حرفى اولوب فعل مضارعى نصب ايدر وبو ايكى
محلده واقع اولور اولا ابتداء كلامده واقع ومدخولى مصدر ايله ماول اولمغله مبتدا حكمنده اولوب محلا مرفوع
اولور كقوله تعالى وان تصوموا خير لكم اى صومكم ثانيا بقيندن بشقه معنايه دال اولان بر كلمه دن صكره واقع
اولور كذلك محلا مرفوع اولور كقوله تعالى الم يأن للذين آمنوا ان تخشع قلوبهم پس بوراده فاعل اولمغله محلا
مرفوع اولور خشوع قلوبهم تاويلنده در وكاه اولور كه محلا منصوب اولور كقوله تعالى وما كان هذا القرآن ان يفترى
الايه بوراده كان كلمه سندن خبر اولمغله محلا منصوبدر وبعضا محلا مجرور اولور كقوله تعالى من قبل ان يأتى احدكم
الموت بوراده قبل كلمه سنه مضاف اليه اولمغله محلا مجروردر وكاه اولور كه ذكر اولنان ان كلمه سى داخل اولديغى
فعل مضارعى جزم ايدر كقول الشاعر * اذا ما غدونا قال ولدان اهلنا * تعالوا الى ان يأتنا الصيد نحطب * وبعضا
داخل اولديغى فعل مضارع مرفوع اولور كقراءة ابن محيصن لمن اراد ان يتم الرضاعة برفع الميم وهى من الشواذ
وبعضا مشدده اولان ان كلمه سندن مخفف اولور كقوله تعالى علم ان سيكون منكم مرضى ومفسره اولور نحو قوله
تعالى فاوحينا اليه ان اصنع الفلك يعنى اصنع وبعضا زائد اولوب همان تاكيدى مفيد اولور نحو قوله تعالى ولما ان جاءت
رسلنا وان كلمه سى شرطيه اولور مكسوره كبى بو صورتده نفى ايچون اولور مكسوره كبى واذ معناسنه اولور
قيل ومنه قوله تعالى بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم اى اذ جاءهم ولئلا معناسنه اولور قيل ومنه يبين الله لكم ان تضلوا
اى لئلا تضلوا لكن صواب اولان بوراده ان مصدريه در در كراهة ان تضلوا تاويلنده در الاون عون وزننده
راحت وحضور وآرام معناسنه در يقال هو على اون اى دعة وسكينة ورفق وسهولت ايلمك معناسنه در
يقال آن على نفسه يؤدن اونا اذا رفق وآهسته وآغر آغر يورمك معناسنه در تقول امش على الاون اى رويدا
وتقول انت اون اونا واون خورجك وهكبه نك بر كوزينه دينور يقال وضعه فى اون الخرج اى احد جانبيه وبر موضع
آديدر الاين صاحب وزننده رفاه وراحت وحضور صاحبى آدمه دينور يقال رجل آين اى رافه وادع بونك
مؤنثى آينه در كه جمعى اوين وآينات كلور ومنه يقال بيننا وبين مكة ثلاث ليال اوائن اى روافه وعشر ليال
آينات اى وادعات يعنى مكه ايله بزم مابينمز راحت اوچ باخود اون مرحله در التأوين تفعيل وزننده اشك يوب
ايچوب قارنى بوك دنكى كبى طلوب قبارمق معناسنه در يقال اون الحمار اذا اكل وشرب حتى امتلأ بطنه فصار
كالعدل وبر آدم حد ومقدارندن تجاوز ايلميوب ما تحمل تانى ومسكنت اوزره حركت ايلمك معناسنده در رفق
وسهولت معناسنه در تقول اون على قدرك اى اتئد على نحوك التأون تفعل وزننده تاوين ايله ولد مرادفدر
يقال تاون الحمار يعنى اون الاوان سحاب وكتاب وزنلرنده وقت وحين معناسنه در جمعى آونه در زمان وازمنه
كبى وبعضا آونه نك واوى يايه مبدل اولور كسره ايچون ومنه يقال فلان يصنعه آونة وآينة اذا كان يصنعه مرارا
ويدعه مرارا يعنى بر كره ايشلر وبر كره ترك ايدر كه وقت وقت ايشلرديمكدرتته كه احيانا ايشلر تعبير اولنور واوان
قلونغدره دينور سلاحف معناسنه مفردى مسموع دكلدر ذو اوان مدينه ده بر موضعدر واوان دخى بر موضعدر
الايوان همزه نك كسريله بيوك صفه يه دينور كه ازج ديدكلرى كمرلو طولانى بنا كبى اولور جمعى ايوانات كلور
واواوين كلور واوان دخى دينور باسر كتاب وزننده بونك جمعى اون كلور همزه نك ضميله وايوان آنك اوبانه دينور كه
باشنه كورد كلر بدر اوبان وباشلق تعبير اولنور بونك جمعى بوانات در مترجم ديركه اوبان لفظى ايوان محرفى اولمق
ملحوظدر ذو ايوان اقيال يمندن رينك لقبيدر اوانى سكارى وزننده بغداد قضاسنده بر قريه در اعلامدن
يحيى بن الحسين ويحيى بن عبد الله الاوانيان اورادندر ونواحى موصلده بر قريه آديدر اوابن همزه نك فتحيله
بر بلده آديدر الاهان كتاب وزننده خرما سلقمنك چوبنه دينور عرجون معناسنه الاهن هاجر وزننده حاضر
وموجود اولان مال قديمه دينور يقال اعطاه من آهن ماله اى من تلاده وحاضره شارح ديركه صواب اولان
صاحب وزننده اولمقدر عاهن لفظندن مبدلدر الابن زبن وزننده يورلمق ورنج وزحمت چكمك معناسنه در

شارحك بيانه كوره عند الاكثر متصرفدر فيقال آن الرجل يئين اينا اذا اعيى ويلانه دينور حيه معناسنه
وزجل معناسنه در مقتضاى ماده اياق معناسى اولمقدر ونسخه لرك مقتضاى ضبطى اركشى ديمكدر وبو كلمش
بو كه دينور رجل معناسنه ووقت معناسنه در يقال جاء فى اين غير منقسم اى حين ومصدر اولور بر نسنه نك
وقتى كلوب چاتمق معناسنه يقال آن آنه يئين اينا اى حان وقته ويقال آن اينك ويكسر للباء وآن آنك
بمد الالف يعنى بقلب الياء الفا اى حان حينك اين كيف وزننده مكاندن سؤاله دلالت ايدر يعنى ظرف
مكاندر استفهامى متضمندر يقال اين زيد اى فى اى مكان تقول فى جوابه فى الدار بوندن تركيده قنده
ونيرده ايله تعبير اولنور ايان همزه نك فتحى وكسرى ويانك تشديديله زماندن سؤاله دلالت ايدر كه ظرف
زماندر نه وقتده ديمكدر يقال ايان ترجع اى اى حين واحمد بن محمد بن ايان الدمشقى محدث متاخردر
الان حال وزننده ايچنده حاضر اولديغك وقتك اسميدر ظرف غير متمكن در معرفه واقع اولمشدر وبو كه الف ولام
تعريف ايچون داخل اولمدى زيرا موضوعى اولان وقت حاضرده مشاركى يوقدر كه تعيينى موجب اوله پس النجم
والذى كبى اولور يقال الان انك اى هذا الوقت وقتك وكاه اولور كه لامى مفتوح قيلوب تخفيفا همزه لرى حذف
ايدرلر كقول الشاعر * فبح لان منها بالذى انت بائح * شارحك بيانه كوره حرف تعريفى عهد حضورى ايچوندر الان
ديمك شمديكى وقتده ديمكدر مترجم ديركه لفظة جلاله ده اولان الف ولام دخى قبيل اولدن اولمق اسلمدر زيرا حق
جل وعلا اعرف المعارفدر فصل الباء التبأن تفعل وزننده ايزه اويمق معناسنه در تقول تبأنت
الطريق والاثر اذا تبعتهما البينى بانك فتحيله كه بين لفظنه منسوبدر محدثيندن محمد بن بشر بن بكير البينى نسبتيدر
شارحك بيانه كوره بين باد غيس ايله سرخس بيننده بر قصبه در بتان غراب وزننده طريثيث اعمالندن بر قريه در
ابو الفضل البتانى الفقيه الزاهد آندندر بتان بانك كسرى باخود فتحى وتانك تشديديله حران قضاسنده بر قريه در
احمد بن جابر البتانى المنجم اورادندر ومحمد بن المهنا ابن البانتى كه تاى مكسوره ونون مشدده ايله در بعض محدثيندن
سماع حديث ايلدى مؤلف نسبتندن سكوت ايلمشدر البثنة بانك فتحى وكسرى وثاى مثلثه نك سكونيله دوز
وملايم ارضه دينور وقمغه دينور زبده معناسنه وبدنى پالوده كبى تر وترم ونازك دلبر محبوبه يه دينور يقال جارية
بثنة اى حسناء بضة وبار ونعيم ايچره خوشحاللغه وتاب وطراته دينور يقال هو فى بثنة اى نعمة فى نعمة وبثنه
دمشق قضاسنده بر قريه آديدر البثنية غربيه وزننده بر جنس اعلا بغدايه دينوركه قريه مذكوره ده حاصل
اولور وملايم قوملغه دينور جمعى بثن در عنب وزننده البثن ضمتيله باغچه لر ومرغزارلره دينور بثينه جهينه
وزننده عذره قبيله سندن بر خاتون آديدر كه جميل نام شاعرك محبوبه سى ايدى وبصره ايله بحرين بيننده بر موضع
آديدر ابو بثينه بر شاعردر بثيون صهيون وزننده مصرده بر بلده در بثان رمان وزننده اسمادندر يوسف
بن بثان محدث مصريدر البحون حاى مهمله ايله جعفر وزننده ريى اوزرينه بغلمش قوم يعنه دينور وسرعتله
آديمى صيق صيق آتارق يورر اولان آدمه دينور يقال رجل بحون اذا كان يقارب فى مشيه ويسرع وبر نوع خرما
اسميدر وبر رجل آديدر البحونة هاء ايله بودور خاتونه دينور وقارنلو قربه يه دينور وبر رجل آديدر البحانه بانك
فتحيله بيوك قوصره سنه دينور وآتشدن صحرا ايان بيوك قفلجه دينور البحناء صحراء وزننده بودخى بيوك
قوصره سپدنه دينور بحنه جهينه وزننده اسماددر عبد الله بن بحينه صحابه در بحينه مزبورك والده سيدر
پدرى مالك بن مالكدر البحنة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده بر خصوصده آغر وكوشك دپرنمك معناسنه در
يقال بحثن فى الامر اذا تراخى فيه البخن بانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله بك اوزون آدمه دينور الابخنان اقشعرار
وزننده والابخنان ادهيمام وزننده اولمك معناسنه در يقال ابخان الرجل وابخان اذا مات والبخنان ادهيمام
وزننده ناقه سودنى صاغان آدمه آيشنى آيروب كرمك معناسنه در يقال ابخانت الناقة اذا تمددت للحالب الابخنان
اسوداد وزننده اويومق معناسنه در يقال ابخن الرجل اذا نام وآياقده ديكيلوب طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال ابخن الرجل اذا انتصب قائما وناقه سودنى صاغان آدمه كرلمك معناسنه در يقال ابخنت الناقة اذا تمددت
للحالب البخدن دال مهمله ايله جعفر وزننده وجودى نرم ونازك قيزه دينور ورخاتون اسميدر البدن فتحتيله
باشدن والللردن واياقلردن ماعدا كوده يه دينور على قول عضو معناسنه در ياخود ذبح اولنمش دوه نك كوده سنه
مخصوصدر كه سائرده مجاز اولور يقال هو ضعيف البدن وهو من الجسد ماسوى الرأس والشوى والعضو وخاص
باعضاء الجزور وبدن ياشلو پير آدمه اطلاق اولنور يقال رجل بدن اى مسن وقصه زرهه اطلاق اولنور يقال
جاء وعليه بدن اى درع قصيرة بدن لفظنك جمعى ابدان در وقوچه طاغ كچيسى تكه سنه دينور بونك جمعى

ابدن كلور افلس وزننده وبدن برآدمك حسب ونسبنه اطلاق اولنور يقال فلان كريم البدن اى النسب والحسب
البادن صاحب وزننده والبدين امير وزننده والمبدّن معظم وزننده ايرى كودهلو تنومند آدمه دينور مؤنثده
كذلك بادن وبادنه وبدن دينور جمعى بدن كلور كتب وزننده وبدن كلور ركع وزننده البدن بانك فتحى وضمى
ودالك سكونيله والبدان والبدانة بارك فتحيله تنومند اولمق معناسنهدر يقال بدنت المرأة وبدنت بدنا وبدانا
وبدانة من الباب الخامس والاول اذا كانت بادنة التبدين تفعيل وزننده پير وضعيف اولمق معناسنهدر يقال
بدّن الرجل تبدينا اذا اسنّ وضعف وزره كيدرمك معناسنهدر يقال بدّن فلانا اذا البسه درعا المبدان محراب
وزننده شول دابهيه دينوركه آز علف وتيمار ايله چاك سموروب قوتلنور اوله يقال فرس مبدان اى شكور سريع
السمن البدنة فتحيله شول ابل وبقره دينوركه قربان ايلمك ايچون مكهيه هدى اولنور وبو غنم جنسندن
اضحيه كيدر يعنى قربانلق قيونه اضحيه اطلاق اولنديغى كبى مكهيه هدى اولنان قربانلق دوهيه وصغره بدنه
اطلاق اولنور مذكر ومؤنثى مساويدر جمعى بدن كلور كتب وزننده وجه تسميه ضخامتيدر بادن هاجر وزننده
بخارى قضاسنده برقريه آديدر ابو عبد الله البادنى الشاعر المجوّد اورادندر البأذنة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده
برآدم بيلديكى نسنهيى انكار واصرار ايله تشدّد ايلميوب مسكنت وخضوع ايله اقرار ايلمك معناسنهدر يقال بأذن
الامر اذا عرف الامر واقر به واستخذى اشبو بأذنه مادهسى مهموز اولمغله اول فصلده ذكر اولنمق حقيق ايدى
لكن اهل لغت بو رادهده ذكر ايلملريله آنلره اقتفا اولندى باذان الفارسى شادان وزننده كه يمنده ابناء تعبير اولنان
فارسى الاصل كسنهلردن ايدى زمان حضرت مصطفويده شرفياب اسلام اولدى مقدّمى كسرى طرفندن يمنده
والى ايدى البرنى شرقى وزننده برجنس معروف خرما اسميدر انواعنك بهتريدر برنيك فارسى معربيدر ابو
واعلا ميوه ديمكدر وعلى بن عبد الرحمن بن الاشقر البرنى وست الادب بنت المظفر بن البرنى رواة حديثندندر
البرنيه شرقيه وزننده ساقسيدن دوزلمش بركونه قابه دينور مقدمة الادبده بيوك كوپ ايله مفسردر وهنوز پليچ اولان
خروسه دينور جمعى برانى كلور يبرين ياى تحتيه ايله ياخود ابرين همزه ايله احساء نام موضع قرشوسنده برمحل
آديدر ابرينه همزهنك فتحى وكسريله مرو قضاسنده برقريه آديدر برين زبير وزننده ابن عبد الله
ابو هند الدارى دركه اصحابدندر البرثن ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده انسانك پرمقلريله كفنه دينوركه
پنجه تعبير اولنور كذلك ارسلان پنجهسنه دينور على قول مطلقا يرتجى جانورك چيناغنه دينوركه انسانك
پرمقلرى مثابهسندهدر وبرثن برقبيله آديدر وعبد الرحمن بن ام برثن تابعيدر برثن الاسد مرثد بن علس
نام كسنهنك قلجى اسميدر وبرثن دوهيه مخصوص بركونه تمغا اسميدر برثان دخى دينور قرطاس وزننده البرذون
ذال معجمه ايله جردحل وزننده دابهيه دينوركه انواعنه شاملدر مؤنثى برذونه وجمعى براذين در شارح ديركه جميع
آمهانده برذون اسب تركى ايله مبيندركه سمر باركيرى اوله جقدر المبرذن اسم فاعل بنيهسيله برذون صاحبنه
دينور البرذنة دحرجه وزننده برآدمى قهر وغلبه ايله خاكسار ايلمك معناسنهدر يقال برذنه اذا قهره وغلب عليه
وجوابدن عاجز ومبهوت اولمق معناسنهدر يقال برذن الرجل اذا اعيا عن الجواب وبرذون كبى يورمك معناسنهدر
يقال برذن الرجل اذا مشى مشى البرذون البرزين قنديل وزننده شول مشربهيه دينوركه ابتدا ظهور ايدن خرما
طوموروجغنك قشرندن اتخاذ ايدرلر البراشن شين معجمه ايله علابط وزننده كوزنى بلردوب ديكه ديكه باقان آدمه
دينور يقال رجل براشن اذا كان بعد نظره وبحدّه برشان برهان وزننده برقبيله آديدر البرطنة برطمه وزننده
ومرادفيدركه برنوع لعب اسميدر البرهان بانك ضميله دليل وحجت معناسنهدر يقال جاء بالبرهان اى الحجة
شارح ديركه برهان عند البعض زمان ومدّت معناسنه اولان برههدن مأخوذدر ثبات واستمرارى متضمن اولديغيچون
پس نونى زائدهدر وعند البعض بره مادهسندندر كه صحت بعد العلة وقطع معنالرينهدر وعند الزمخشرى برهرهه
مادهسندندر كه مرآت بيضا به دينور وضوح وانكشافى متضمن اولديغيچون نته كه سلطان زيت معناسنه اولان سليط
لفظندن مأخوذدر اشاره واضحه مناسبتيله انتهى وبرهان اساميدندر برهان بن سليمن السمرقندى محدثدر وبرهان
نحاتدن عمرو بن مسعودك جدى اسميدر البرهنة دحرجه وزننده برمادهيه دليل وبرهان اقامه ايلمك معناسنهدر
يقال برهن عليه اذا اقام عليه البرهان شارح ديركه زمخشرينك اساسده بياننه كوره برهن عنوانى مولددر صواب
اولان ابره اولمقدر جاء بالبرهان معناسنه ابن برهان سلمان وزننده عبد الواحد النحوى وحسين بن عمر المحدث
كنيهلريدر واحمد بن على بن برهان الفقيه امام غزالى اصحابندندر عامى اولان آدمك مذهب واحد ايله تقيد اولمسى
لازم اولمديغنه ذاهب اولوب وبونى امام نووى ترجيح ايلدى وبرهان مشايخ وصلحادن محمد بن على الدينورى لقبيدر

البزيون زاى معجمه ايله جردحل وزننده والبزيون عصفور وزننده انجه ديبايه دينور سندس معناسنه المبازنة
مفاعله وزننده اظهار حق ايلمك معناسنهدر يقال بازن بالحق اى جاء به الابزن همزهنك حركات ثلاثى وزايك
فتحيله ايچنده اغتسال اولنان حوضه دينور وكاهجه باقردن بيوك قزغان طرزنده دوزوب ايچنده اغتسال ايدرلر
مترجم ديركه آب زن معربيدر كه فارسيدر آدم بو ينجه واندن قصهجه دموردن ياخود باقردن مصنوع تابوت شكلنده
برظرفدر كه اوزرنده قپاغى اولور طبيبلر خستهيى انك ايچنده ياتوروب باشنى اول دلكدن طشره چقاررلر واوزرينه
مطبوخلر واقتضاسنه كوره ادويهٔ حاره ايله قينامش صودوكوب غسل وتيمار ايدرلر بعده مطلقا كوچك حوضه
دخى اطلاق اولنور انتهى واهل مكه صفا يانده اولان چشمهنك صويى كلوب بركديكى محله بازان اطلاق ايدرلر
كوياكه آزان ديمكى مراد ايدرلر كه مقصودلرى آزن ديمكدر پس بازان آزن محرفى اولان آزان محرفى اولور ومحل مرقوم
حوضه شبيه اولمغله آزن اطلاق اولنمشدر وبعض علماء عصر لحن مزبورى بعض كتابلرنده تصحيح ايله وعين بازان
من عيون مكة عبارتيله ثبت ايلدكلرى منظورمز اولدقده مادهٔ مرقومهدن محرف اولديغى كنديلره تنبيه ايلديكمزده
متنبه اولديلر شارح ديركه مؤلفك تقريرايلديكى صفايه متصل نردبان ايله اينيلور مجراى عيندر بازان نام اميرك بنا كردهسى
اولمق اوزره مشهوردر الابزين همزهنك كسريله ابريم وزننده ومرادفيدر كه كمر وقولان مقولهسنك طوقهسنه
دينور جمعى اباذين در برزين زبير وزننده اساميدندر هشام بن برزين محدثدر برزان غراب وزننده اصفهان
قضاسنده برقريهدر محدثيندن مطهر بن عبد الواحد وابو الفرج البرزانى بيسان آنديندر ابزون اسلوب وزننده
برشاعر عمانى اسميدر برزانه ثمامه وزننده اسفرائن قضاسنده برقريهدر بزبان عثمان وزننده مرو شهرنده
برمحلهدر بسن بانك وسينك فتحيله حسن كلمهسنه اتباعا ذكر اولنور يقال حسن بسن الابسان همزهنك كسريله
برآدمك خويى وطبيعتى كوزل اولمق معناسنهدر يقال ابسن الرجل اذا احسنت سجيته شارح ديركه اشبو سجيته
نسخهلرى غلطدر صواب اولان سحنته اولمقدر كه برآدمك صورت واسلوب وقيافتى كوزل اولمق ديمكدر واقعا
اصول سائرهده شارحك قولنه موافق مثبتدر الباسنة صاحبه وزننده چفتجيلرك صبان دموريته دينور واهل
صنعتك الات وادواتنه دينوركه اوادانلق تعبير اولنور وكتان طرائقيسندن طوقنمش قالين بيوك چواله دينور جمعى
بأسن در محاسن وزننده باسيان سينك كسريله خوزستانده بربلدهدر بيسان سلمان وزننده شام ديارنده برقريهدر
نته كه سين بابنده ذكر اولندى البستان بانك ضميله بوستان فارسى معربيدر كه قفو محلى ديمكدر جمعى بساتين
وبساتون در ويوسف بن عبد الخالق البستانى تحديث ايلمشدر وبستان ابن عامر مكه قربنده برموضعدر كه نخلهٔ
يمانيه ايله نخلهٔ شاميهنك موقع اجتماعيدر وبستان ابراهيم قبيلهٔ اسد بلادنده برموضعدر وبستان المستاة بغداد
دار الخلافهسنده برباغچهدر باشان شين معجمه ايله هرات قضاسنده برقريهدر باشتان نيسابورده برقريهدر
بشنه بانك فتحيله اندلسده قرطبه قضاسنده برقريهدر محدثيندن ابن البشنى هشام بن محمد اورادندر بصان
صاد مهمله ايله غراب وزننده وبصان رمان وزننده شهر ربيع الاخرك اسم قديميدر جمعى بصانات وابصنه
كلور بصنى فتحتيله وتشديد نونله برقريهدر آنده اعلا پردهلر ونهاليلر ايشلنور ستور بصنيه معروفدر البطن بانك
فتحيله بدنده قارنه دينور فارسيده شكم ديرلر وبو مذكردر جمعى ابطن وبطون وبطنان كلور بانك ضميله يقال
اعتل بطنه وهو خلاف الظهر وبطن قبيلهدن كوچك اولان اوبهيه دينور على قول فخذدن كوچك وعمارهدن
بيوك اولانه دينور بونك جمعى ابطن وبطون در وبطن هر نسنهنك ايچريسنه دينور يقال بطن الشئ اى جوفه
وقوشك يلكنك اوزون اولان شقنه دينوركه ديوشوردكده ايچرووده قالور جمعى بطنان در وبطن يكرمى موضع آديدر
ومصدر اولور قارنه اورمق معناسنه يقال بطنه وبطن له بطنا من الباب الاول اذا ضرب بطنه وبطن وبطون
قعود وزننده كيزلو اولمق معناسنهدر يقال بطن الشئ بطنا وبطونا اذا خفى وبر نسنهيى بيلمك معناسنه مستعملدر كه
ايچ يوزينه مطلع اولمقدن عبارتدر يقال بطن خبره اذا علمه وبرآدمك امور واسرارنه داخل ومحرم خواصندن اولمق
معناسنه مستعملدر يقال بطن من فلان اذا صار من خواصه ذوالبطن نجس ورجيعه اطلاق اولنور يقال
القى ذا بطنه اى رجيعه وقارنده اولان ولده اطلاق اولنور يقال القت المرأة ذا بطنها اى ولدت ويقال القت
الدجاجة ذا بطنها اى باضت وامثالدندر كه * الذئب يغبط بذى بطنه ديرلر يرا قورد قسمى دائما انسان ومواشى
قسمنه شوق وجلادتله سكردوب هجوم ايدر اولمغله هر نقدر آج اولورسهده طوق ظن اولنور بو مثل ايچ يوزى سكدر
ومنكوب ايكن ظاهر حالنك تجملنه نظرا رشك وغبطه اولنان كسه حقنده ايراد اولنور البطن كتف وزننده
بك زنكين بوطور وطاشقين آدمه دينور يقال رجل بطن اى اشر متموّل وقارنندن غيريهيه همى اولميان عبد البطن

آدمه دینور علی قول طویمق بیلمیان آکول وایتهانه دینور یقال رجل بطن اذا کان همه بطنه اوهوالرغیب لاینتهی
من الاکل المبطان محراب وزننده بودخی طویمق بیلمیان آدمه دینور البطین امیر وزننده بیوك قارنلو آدمه
دینور یقال رجل بطین ای عظیم البطن وایراق یره دینور یقال مکان بطین ای بعید و محمد بن الولید بن عبد الملك بن
مروانك فرسی ادیدر و برخارجی لقبیدر ومسلم بن ابی عمران نام محدثك جلیلك لقبیدر البطانة کرامه وزننده برادم
بیوك قارنلو اولمق معناسنه در یقال بطن الرجل بطانة من الباب الخامس اذا کان بطینا شارح دیرکه
بطانه اکول اولمق معناسنده کلور و بوندن اسم بطنه در بانك کسریله که کثرت اکل معناسنه در ومنه المثل
البطنة تذهب الفطنة ٭ المبطن معظم وزننده قارنی چلمسز آج آرق اولان آدمه دینور که سوکلون قارنلو تعبیر اولنور
بنیاسی ازاله ایچوندر یقال رجل مبطن ای ضامر البطن وصرتی وقارنی بیاض اولان آته دینور کویا که صرتیله
قارننه بیاض آستر چکلمش اوله و بو بطانه دندر یقال فرس مبطن ای ابیض الظهر والبطن المبطون
قارن آغریسنه اوغرامش آدمه دینور البطن فتحتیله قارن اغریسنه دینور یقال بطن الرجل علی بناء المجهول
اذا اشتکی بطنه فهو مبطون و یقال اصابه البطن ای داء البطن التبطین تفعیل وزننده برآدمك قارننه اورمق
معناسنه در یقال بطنه اذا ضرب بطنه وجامه یه آستار چکمك معناسنه در یقال بطن الثوب اذا جعل له بطانة ودویه
قولان چکمك معناسنه در یقال بطن البعیر اذا شدّ بطانه وتراش اولدقدنصکره صقالك چکه و اکك آلتلرندن
اسره ایله یاخود مقراض ایله المق معناسنه در که تکمیل محاسن در یقال بطن لحیته اذا اخذ شعرها من تحت الذقن
والحنك شارح دیرکه بوراده لاء نافیه ادخالیله ان لایؤخذ نسخه‌لری غلطدر واقعا نهایه ده وسائر امهاتده ان یوخذ
عنوانده مرسومدر الباطن کزلونسنه یه دینور جمعی بواطن در شارح دیرکه اسماء حسنادن اولان باطن
اسم شریفی همین ظاهر اسم شریفیله مزدوجا ذکر اولنور اوّل وآخر ومقدّم ومؤخر کبی ادراك ابصاردن محجوب
معناسنه در مترجم دیرکه شاکر احمد پاشا جوزی بالخیر اسماء حسنا شرحنده بو رسمه نظم و بیان ایلمشدر

نور الظاهر ایتسه داده بروز	اوله الباطن اسمی فیض افروز
ذات پاکی بیلندی بالا ثار	محتجبدر ولی عن الابصار
صنعی اولمش همیشه ذاته دال	معرفت کنه ذاتی امر محال
ظاهر عند مؤمن عبده	باطن عن منافق بجحده

الاستبطان برآدمك داخل امورینه مطلع وواقف اولمق معناسنه در یقال استبطن امره اذا وقف علی دخلته
البطانة کتابه وزننده راز وسریره یه اطلاق اولنور یقال هو یعرف بطانته ای سریرته و برقضاو کوره نك و برمملکتك
وسطنه دینور وبرآدمك امور واحوالنه محرم وهمراز اولان خاصه وهمدمنه دینور یقال هو بطانته ای الداخل الولیجة
من خواصه ولباسك آستارنه دینور یقال بطن ثوبه ببطانة حسنة وهی خلاف الظهارة و بطانه خارج مدینه ده
برموضع آدیدر الابطان همزه‌نك کسریله جامه یه استار چکورمك معناسنه در یقال ابطن الثوب اذا جعل له بطانة
ودوه یه قولان چکمك معناسنه در یقال ابطن البعیر اذا شدّ بطانه الباطن کزلویه دینور که ذکر اولندی
و برنسنه نك ایچ یوزنه دینور وچقوریره دینور جمعی ابطنه در وجمع کثرتی بطنان در بانك ضمیله وغلیظ یرده اولان
صو آقندیسنه دینور جمعی بطنان در بطان کتاب وزننده برچرکین کچی آدیدر و برفرس اسمیدر ابو البطین
دخی دیرلر ایدی ایکیسیده محمد بن ولیدك ایدی و بطان دوه نك سمرنه چکیلان قولانه دینور جمعی ابطنة و بطن
کلور بانك ضمیله و بطان شقوق ایله تغلیب میاننده برموضع آدیدر وهذیل بلادنده برموضع آدیدر و یمنده
بر بلده آدیدر عریض البطان رفاه ووسعتله خوشحال وآسوده بال اولان آدمه اطلاق اولنور زیرا تاولو سموز
دوه نك قولانی عریض وکبیر اولور یقال فلان عریض البطان ای رخیّ البال البطنة بانك کسریله مال واقبال
طولغنلغی سببیله افراط اوزره فرح ومسرّت طاشغنلغنه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذ در یقال ترت به
البطنة ای البطر والاشر وامتلاء طعامه دینور یقال اخذته البطنة ای الکظة بطین زبیر وزننده برشاعردر
ومنازل قمردن برمنزل آدیدر ساج ایاغی شکلنده مثلث اوچ خرده کوکبدن عبارتدر که حمل صورتنك بطننده
واقعدر ذو البطین اسامة بن زیدك لقبیدر رضی الله عنه الباطنة ساحل بحر عمانده برقریه در و بصره ده
وکوفه ده خانه لرك وچارشولرك جمعیتکاهلرینه باطنه اطلاق ایدرلر مراد شهرك داخلی وکوم اولان بر یدرشه که
خارجنه ضاحیه اطلاق ایدرلر البعکنة بانك وکافك فتحیله بوریمسی کوج اولان صرپ قومساله دینور
یقال رملة بعکنة ای تشتد علی الماشی بغدان بغداد لفظنده لغت سابعه در نته که ماده سنده بیان اولندی

التبغدن تدحرج وزننده بغداد شهرینه داخل اولمق معناسنه در یقال تبغدن الرجل اذا دخل بغدان الابقان
قافله اکرام وزننده برآدم خصب ورفاه ووسعت حال اوزره اولمق معناسنه در یقال ابقن الرجل اذا اخصب جنابه
واحمد بن بقنه که بانك وقافك ونون مشدده نك فتحیله در اندلسده علو بوندن بنو جود دولتنك وزیری ایدی المبکونة
ملعونه وزننده خوار وذلیله عورته دینور البلان شدّاد وزننده که حمامه دینور بلل ماده سنده ذکر اولندی
البلسن قنفذ وزننده مرجمکه دینور عدس کبی وحبوباتدن بر بشقه غله اسمیدر که مرجمکه شبیه اولور مفردی
بلسنه در البلسان فتحاته پلسنك اغاجنه دینور بلس ماده سنده ذکر اولندی بلقین بانك ضمی وقافك کسریله
وغرنیق وزننده مصرده برقریه در علامة الدنیا صاحب عمر بن رسلان الفقیه الشافعی البلقینی اورادندر
البلهنیة بانك ضمی ولامك فتحی ونونك کسریله رفاهیت ووسعت معیشت ونظام حال معناسنه در یقال هو
فی بلهنیة من العیش ای سعة ورفاهیة مؤلف بونی بله ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر البنة بانك ونون مشدده نك
فتحیله خوش وکوزل رایحه یه دینور و بد ومنتن رایحه یه ده دینور جمعی بنان در کتاب وزننده تقول شممت منه
بنة طیبة و بنة منتنة ای رایحة وآهو قسمنك خاصة قیغنك رایحه سنه دینور و بنة الجهنی صحابه در یاخود بو بای
تحتیه ایله در و بنه کابل قضاسنده برموضع آدیدر و بغداد قضاسنده برقریه در واندلسده برحصن آدیدر المبنّ
ابنان لفظندن اسم فاعلدر قیغلری رایحه سی اولان آهو یتاغنه دینور یقال کناس مبنّ ای ذو بنة بنه بانك
ضمیله محدثیندن ایوب بن سلیمان الرازی جدینك اسمیدر البنّ بانك فتحیله برید ومقیم اولمق معناسنه در یقال
بنّ بالمکان بنّا من الباب الثانی اذا اقام به الابنان همزه‌نك کسریله بنّ معناسنه در یقال ابنّ بالمکان بمعنی
بنّ البنان سحاب وزننده پرمقلره علی قول اوجلرینه دینور مفردی بنانه در یقال بنانها مخضبة ای اصابعها
اواطرافها و بنو اسد یوردنده برصویك و برطاغك آدیدر ونجدده برموضع آدیدر بنان غراب وزننده
برموضعدر ومحدثیندن برجماعت اسمیدر بنان شدّاد وزننده اسامیدندر بشار بن بنان محدثدر یاخود بو بای
تحتیه ایله در وحرب بن بنان و بنان بن یعقوب الکندی محدثلردر یاخود بو تای فوقیه ایله در البنانة سحابه
وزننده بنان مفردیدرکه ذکر اولندی و برموضعك و برقصرك اسمیدر البنانة ثمامه وزننده چایری وچمنی چوق
مرغزاره دینور وعربدن برجماعت اسمیدر محدثیندن ثابت البنانی انلره منسو بدر و بصره ده برمحله آدیدر سعد
بن لؤی بن غالبك ام ولدی اولان بنانه یه منسو بدر وثابت مرقوم اوراده دخی ساکن اولمشدر التبنین تفعیل
وزننده قیونی بیانه صالیورمیوب بسی یه بغلمق معناسنه در یقال بنّن الشاة اذا ارتبطها لیسمنها البنین امیر وزننده
صاحب تمکین عاقل ودانا واهل ثبات آدمه دینور یقال رجل بنین ای متثبت عاقل وعبد الغنی بن بنین محدثدر
البنی فنی وزننده برنوع بالق آدیدر نیل نهرنده اولور وموسی بن هارون نام محدثك و بشقه برآدمك لقبلریدر
کویا که بن لفظنه منسو بدر البنّ بانك ضمیله برنسنه در که مربّی دیدکلری ترشی کبی طعام یدرمك ایچون اتخاذ
اولنور که مراد بدرلو صلاطه یاخود ترشی اوله جقدر شارح دیرکه حکیم داودك بیاننه کوره بن یمن دیارنه مخصوص
برشجرك ثمریدر بندق مقداری دانه‌لری اولور قبوغی صو بلدقده یاریسندن ایکی پاره اولور تجفیف رطوبات وسعال
وبلغمی ونزلانی ازاله وفتح سدّه ایچون مجربدر حالا قهوه اغاجی دیدکلری بدرکه ثمرینه قهوه اطلاق اولنور ظهوری
قریب العهد اولمغله مؤلفك عصرنده متعارف دکل ایدی وحالا عربستانده دوکلمش قهوه‌یه بن اطلاق ایدرلر اوائلده
اهل یمن آنك یپراغندن ودانه‌لرندن ترشی وصلاطه مقوله‌سی پیدار ایدی مترجم دیرکه کاتب چلبی مرحوم جهاننما
نماده تفصیلا ذکر ایلمشدر و بن اسامیدندر ابو القاسم بن البنّ واحمد بن علی البنّ محدثلردر البنّ بانك کسریله
بدنده قات قات سموزلك اثرینه وقوتنه دینو رومنه یقال بنّ علی بنّ ای طرق علی طرق ای قوة من الشحم والسمن
علی قوة ومتعفن و بدبوی محله دینور یقال مکان بنّ ای المنتن الرایحة بن بانك فتحی ونون مخففه نك سکونیله بل
کلمه سنده لغتدرکه اضراب ایچوندر البنبان ثرثار وزننده ایشه دینور عمل معناسنه وکوتو وکم سوزه دینور یقال
اتی بالبنبان ای المنطق الردیء وتمیم یوردنده برصو آدیدر بنین زبیر وزننده ابن ابراهیم القرشی درکه محدثدر
البون عون وزننده یمن اولکه سنده ایکی مملکت آدیدر برینه بون اعلا و برینه بون اسفل دیرلر قرآن مبینده مذکور
اولان بئر معطله وقصر مشیدك هر بری برنده واقعدر و بوندن مصدر اولور فضل ومزیت جهتیله آخره راجح
وغالب اولمق معناسنه یقال بانه یبونه بونا مثل بانه یبینه بینا ای طاله فی الفضل والمزیة البون بانك ضمی وفتحیله
ایکی نسنه آراسنده اولان مسافه یه دینور یقال بینهما بون بعید ای مسافة بعیدة و بلاد مزینه ده برموضع آدیدر
و یمنده بر بلده وهرات قضاسنده برقریه آدیدر تل بونی شوری وزننده کوفه ده برقریه در البوان بانك ضمی

وكسر ايله چادرك وآلاچغك ديركنه دينور جمعى ابونه در اجوبه وزننده و بونكلور بانك ضميله و بونكلور صعود وزننده بابه دانه وزننده بنت بهز بن حكيمدر كه برداستانلو خاتوندر وعمرو بن بانة المغنى نوادر وغرائب صاحبى بركسنه ايدى البونه بانك فتحيله كوچك قيز جغرزه دينور بنت صغيره معناسنه بونه بانك ضميله افريقيه ده برلده در شارح الموطأ مردان بن محمد البونى وشيخ الطريقه احمد بن على البونى اورادندر و بر وادى آديدر ووليد بن ابان بن بونه محدثدر وعبد الملك بن بونه كه بانك ونونك ضميله در بر شيخ اندلسيدر ابن دحيه آندن روايت حديث ايلدى بوانه ثمامه وزننده ينبع وراسنده بر باصتم طاغك آديدر وبنو جشم يوردنده برصو آديدر و بنو عقيل يوردنده دخى برصو آديدر شعب بوان شداد وزننده فارس اولكه سنده برموضع آديدر كه جنان اربع دنيويه نك بر يدر ديكرلرى غوطهٔ دمشق وسغد سمرقند وابلهٔ بصره در بوانات بانك ضميله ينه فارس ديارنده برموضعدر البان حال وزننده مصرده برقريه در ونيسابورده برقريه در و برشجر اسميدر كه ثمرينك دانه لرى اولور آندن لطيف دهن اتخاذ اولنور بو شجر باديه اشجارندندر وعربستان بلادنده دخى باغچه لرده يتشدرمشلردر دوز وطوغرى وورقى سكود ورقنه شبيه اولور دانه سنه حب البان وفستق الهاويه وفارسيده تخم غاليه ديرلر وشجرنه تركيده سورقون اغاجى و بن اغاجى ديرلر شعراى عرب قد محبوبى اكا تشبيه ايدرلر دانه سنى سركه ايله طلا برش ونمش وكلف وحصف و بهق وجرب وسعفه وتقشر جلد عارضه سنه نافع وسركه ايله شرب جكرك وطحالك صلابتنه مفيددر و برمثقالنى شرب خاصة فى بلغمى يه مؤثردر ذو البان برموضع آديدر و برجبل اسميدر ابوان همزهٔ مفتوحه ايله دمياط قضاسنده برقريه در وصعيد ديارنده ايكى قريه در البوين زبير وزننده برموضعدر بانويه نونك ضميله عبد الباقى نام امام نحوينك پدرى اسميدر وطاهر بن ابى بكر نام محدثك جدى اسميدر البهن حيدر وزننده نسترن اسميدر كه مصر كلى ديدكلرى آق ولطيف چچكدر البهنانة بانك فتحيله طيبة النفس والرايحه اولان على قول تكلمده وسائر عملده نرم وملايم ورفق ولطافت اوزره اولان خاتونه دينور وسبكروح ودائماشن وخندان اولان خاتونه دينور يقال امرأة بهنانة اى الطيبة النفس والريحة واللينة فى عملها ومنطقها وكذا الضحاكة الخفيفة الروح بهان قطام وزننده برعورت اسميدر الباهين برنوع خرما اسميدر ياخود برجنس خرما اغاجيدر كه هردم بهاردر هر موسمده يكى چچكلرى وجابجا مبسره ومرطبه ومثمره داللرى اكسك اولماز البهونية بهمنيه وزننده كرمانيه ايله عربيه بيننده اولان دوه يه دينور كه مراد بو ايكى جنسدن متولد اولاندر بختى تعبير اولنور كه بخت نصره منسوبدر البهكن جعفر وزننده تر وتازه ونازكبدن جوانه دينور مؤنثى بهكنه در وشبابه دخى وصف اولور يقال غلام وشاب بهكن وجارية بهكنة اى غض ويقال شباب بهكن التبهكن تدحرج وزننده قيجى بيوك قارى بهكنه روشيله يورمك معناسنه در يقال تبهكنت الجرّاء فى مشيتها اذا مشت مشية البهكنة البهمن جعفر وزننده بر نبات كوكيدر كه غليظ طوروب كوكه شبيه واكثرى اكرى اولور احمر نوعى اولور كه قزل بهمن ديرلر وآق نوعى اولور كه آق بهمن تعبير اولنور عصبلر قطع وتجفيف ايدرلر خفقان بارده نافع وقلبى بغايت مقوى وتقويت جماعده مؤثردر و بهمن بر رجل اسميدر كه مراد قدماى ملوك ايراندن برينك اسميدر كه بهمن بن اسفنديار بن كشتاسبدر بهمنماه شهور فارسيه دن اون برنجى آيك اسميدر كه او نكبيسى فروردينماه ٢ اردبهشتماه ٣ خردادماه ٤ تيرماه ٥ مردادماه ٦ شهريورماه ٨ مهرماه ٧ آبانماه ٩ آذرماه ١٠ ديماه ١١ بهمنماه ١٢ اسفندارمذماه اوله جقدر البين زين وزننده اضداددندر جدالق فرقت معناسنه در يقال وقع بينهم بين اى فرقة ووصلت معناسنه در يقال تقطع بينهما اى وصلهما واسم اولور نته كه شمدى ذكر اولندى وظرف متمكن اولور يعنى ظرف مبهم اولوب ايكى يه وزياده يه ياخود بولمرك نائبنه اضافتله معناسى متبين اولور قال الشارح قوله تعالى لقد تقطع بينكم على قرأة الرفع فهو الاسم بمعنى الاصل وعلى قرأة النصب فهو ظرف وبين ارالقلغه دينور يقال بينهما بين اى بعد وايكى نسنه ارالغنده اولان خلل ووسطه دينور كه ارالق تعبير اولنور مثلا جلس بين القوم ديرلر جلس وسطهم معناسنه ولقيه بعيدات بين ديرلر بعيدات مصغر بنيه سيله و بين كلمه سنه مضاف اوله رق احيانا معناسنه دركه ملاقاتك ارالغى برزمان آچدقدنصكره ملاقى اولوب بعده ينه آچوب صكره ينه ملاقى اولدى ديمكدر وبين وبينونه كينونه وزننده مفارقت معناسنه در يقال بانوا بينا و بينونة من الباب الثانى اذا فارقوا وبين وبينونه وبيون قعود وزننده جدا اولمق معناسنه در يقال بان الشئ بينا وبينونة وبيونا اذا انقطع ويقال بانت المرأة عن الرجل اذا انفصلت عنه بطلاق البين باى مكسوره ايله ناحيه معناسنه در وايكى ارض ارالغنده اولان فصل وسنوره دينور وغليظ يوكسك يره دينور وكوز ايرمى مسافه يه دينور وبحران قربنده

برموضع آديدر وحيره قربنده ومدينه قربنده برموضع آديدر وفيروزآباد فارس قضاسنده برقريه آديدر و بغداد ايله دفاع ارالغنده برنهر آديدر الابانة اقامه وزننده كسمك معناسنه در يقال ابانه اذا قطعه و برنسنه يى واضح وعيان قلمق معناسنه در تقول ابنت الشئ اذا اوضحته وواضح وعيان اولمق معناسنه در يقال ابان الشئ اذا اتضح وآيرمق معناسنه در يقال ضربه فابان رأسه من جسده اى فصله وقيزى قوجه يه ويرمك معناسنه دركه پدرى خانه سندن فصل وابعاد ايدر يقال ابان بنته اذا زوجها البائن عقد جديده احتياج وجهيله مطلقه اولان خاتونه دينور يقال امرأة بائن اى منفصلة عن زوجها بطلاق وشول آدمه دينوركه سودنى صاغه جغى حيوانك صولندن كلوب صاغمغه بشلار اوله نته كه معلى صاغندن كلان آدمه دينور وكريشدن پك ايراق يعنى پك ميدانلو اولان يايه دينور بائنه دخى دينور يقال قوس بائن وبائنة اذا بانت عن وترها كثيرا اودى ايراق اولان ككبش قيويه دينور البائنة تطليقه يه صفت اولور هاسز وصف اولماز شول طلاقه دينوركه زوج استرجاع مطلقه يه مالك اوله ميوب عقد جديده محتاج اوله يقال تطليقة بائنة اى ذات بينونة وبوعيشة راضيه قبيلندندر البيان عيان وزننده بللو وواضح وآشكاره اولمق معناسنه در يقال بان الشئ يبين بيانا اذا اتضح وبو معناده متعدى اولور تقول بنت الشئ ابين اى اوضحته وعرفته وذكاء وفطنته مقارن برمعنا ومقصودى افصاح واظهار ايلمك معناسنه در تقول فهمت الكلام ببيانه اى افصاحه مع ذكاء شارحك بيانته كوره بيان وضوح وظهور معناسنه اسم دخى اولور البين سيد وزننده وصفدر واضح وآشكاره نسنه يه دينور جمعى ابيناء كلور هين واهيناء كبى وفصيح وسخنور آدمه دينور جمعى ابيناء وابيان وبيناء كلور كرماء وزننده يقال رجل بين اى فصيح التبيين تفعيل وزننده بو دخى واضح وآشكاره اولمق وواضح وآشكاره قلمق معنالرينه لازم ومتعدى اولور تقول بينته اى اوضحته وبين الشئ اذا اتضح وبرآدم قيزنى قوجه يه ويرمك معناسنه در يقال بين بنتها اذا زوجها واغاجك هنوز يپراقلرى بلورمك معناسنه مستعملدر يقال بين الشجر اذا ابدا ورقه وظهر اول ماينبت وحيوانك بوينوزى توموب ظهور ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بين القرن اذا نجم التبين تفعل وزننده والاستبانة بونلرده واضح وعيان قلمق وواضح وعيان اولمق معنالرينه متعدى ولازم اولور يقال تبينته واستبنته اى اوضحته وتبين الشئ واستبان اذا اتضح التبيان تانك كسرى وفتحيله بيان كبى مصدردر واضح وآشكاره قلمق معناسنه در و بونده تانك كسرى شاذدر زيرا مصادر تانك فتحيله تفعال اوزره كلور يقال بان الشئ بيانا وتبيانا اذا اوضحه المبين ميمك ضميله معين وزننده والمبين محسن وزننده ابانه دن اسم فاعلدر المباينة مفاعله وزننده جدا اولمق معناسنه در يقال باينه اذا هاجره التباين تفاعل وزننده آيرلشمق معناسنه در يقال تباينا اى تهاجرا البيون صبور وزننده بائن كبى ديبى درين ككبش قيويه دينور يقال بئر بيون و بيون اى البعيدة القعر الواسعة غراب البين عربلر بونكله فراق وهجرانه تطير ايدرلر مراد آلا قرغه در ياخود بورنى واياقلرى قزل اولان قرغه در كه اكين قرغه سى ديدكلريدر اما سياه قرغه يه كه قوزغون ديدكلريدر اكا حاتم اطلاق ايدرلر قطعى فراقى حتم وايجاب ايدر زعمنده اولدقلريچون بين بين مكرر اولنورك فتح اوزره بنالريله ايو ايله كوتى ارا سنده ميانه اولان نسنه ديمكدر يقال هذا الشئ بين بين اى بين الجيد والردئ بونلر ايكى اسم اولوب بعده اسم واحد قيلنوب وآخرلرى فتح اوزره مبنى اولدى وهمزهٔ بين بين ديدكلرى همزهٔ مخففه اوله جقدر يعنى همزه نك حركه سنه موافق وملايم اولان حرف علت بيننده قلنمشدر مثلا اكر همزه مفتوح ايسه همزه ايله الف بيننده تلفظ اولنور سأل كبى واكر مكسور ايسه همزه ايله ياء بيننده اولور سئم كبى واكر مضموم ايسه همزه ايله واو ميانده اولور لؤم كبى شارح ديركه همزهٔ بين بين قطعا ابتداده واقع اولماز زيرا ساكن كبى ضعيفدر وضعفندن ناشى بين بين اطلاق اولندى بينا الف مقصوره ايله اصلى بين ايدى نونك فتحيله اشباع اولنمغله الف تحدث ايلدى وبينما كلمه سى كه ما زياده اولنمشدر ايكيسيده كلمات ابتدادندر يقال بينا نحن كذا وبينما نحن كذا اذ حدث كذا يعنى بز اول اثناده ايكن ناكاه شويله برايش ظهور ايلدى اصمعى ديديكه بينا كلمه سنك موضعنه بين لفظى وضع اولنمق صحيح اولورسه مابعدى مجرور اولور كقول الشاعر * بينا تعنقه الكماة وروغه يوما اتيح له جرئ سلفع * واصمعيدن ماعدا نحاة بينا وبينما كلمه لرينك مابعدلرنى مبتدا وخبر اولمق اوزره مرفوع قلديلر الكواكب البيانيات بانك فتحيله شول كوكبلردركه منازلدن اولمامغله انلره شمس وقمر نازل اولمزلر قطب وجدى وفرقدان كبى بيان شداد وزننده اسمادندر ابو على بن بيان صاحب كرامات زاهد معروفدر بيانه جبانه وزننده مغربده برقريه در حافظ المسند قاسم بن اصبغ البيانى اورادندر ومحمد بن سليمان المقرى اول

قریه‌نك بلده سنه منسوبدر که مراکشی‌در بیان سحاب وزننده اندلسده بطلیوس قضاسنده برموضعدر
و یوسف بن المبارك بن البینی که بانك کسریله در محدثدر بینون جیحون وزننده یمنده برحصن آدیدر بینونه
بحرین قضاسنده برقریه‌در وبینونة الدنیا و بینونة القصوی بنی سعد شقنده ایکی قریه‌در بینه قینه وزننده
بین الحرمین وادی الرویثه‌ده برموضعدر کثیر نام شاعر آنی اشبو * الا سوق لما هیجتك المنازل * بحیث التقت من بینتین
العباطل * بیتیله مدح وثنا ایلمشدر وتثنیه اعتبار ایلمشدر طرفانی تصوریله تجز بعونه تعالی فصـــــل التاء
التاءن تای فوقیه وهمزه ایله تفاعل وزننده حیله وخدعه ایلمك معناسنه‌در تتاون کبی یقال تتاءن الرجل الصید
تتاءنا وتتاون تتاونا اذا خدعه واحتاله یعنی جاءه من هنامرة ومن هنامرة التبن تانك کسریله وفتحیله صمانه
دینور وشریف وجوانمرد اولان ذیشان آدمه دینور یقال هو تبن ای سید سمح وشریف وساعدن قورده دینور
وشول بیوك کاسه‌یه دینور که یکرمی آدمه کفایت ایدر اوله یقال شرب تبنا من اللبن وهو قدح یروی العشرین
التبن تانك فتحیله طواره صمان ویرمك معناسنه‌در یقال تبن الدابة تبنا من الباب الثانی اذا اطعمها التبن التبن
فتحتینله والتبانة سلامه وزننده رشد وفطانتلو زیرك اولمق معناسنه‌در که دقایق اموره اطلاعه قدرتدن
عبارتدر یقال تبن الرجل تبنا وتبانا من الباب الرابع اذا فطن التبن کتف وزننده خرده‌بین زیرك ودانا آدمه
دینور یقال رجل تبن ای فطن دقیق النظر والبله هرنسنه‌یی اوینار اولان آدمه دینور یقال رجل تبن ای یعبث
کل شیء التتبین تفعیل وزننده بودخی فطانتلو زیرك وخرده‌بین اولمق معناسنه‌در یقال تبن الرجل بمعنی تبن
التبان شداد وزننده صمان صاتیجی‌یه دینور وموسی بن ابی عثمان التبان واسمعیل بن الاسود التبان محدثلردر
التبان رمان وزننده عورت مغلظه‌یی ستر ایده جك کوچك سراویله دینور که تحریفله طومان وایچ طون تعبیر
اولنور یقال صلی فی تبان ای سراویل صغیر یستر العورة المغلظة مترجم دیرکه معربانده تنبان فارسی معربی اولمق
اوزره مرسومدر بدنی حفظ ایدیجی معناسنه اولوب بعده سراویل مزبورده علم اولدی ومحمد بن تبان محدثدر
الاتبان تای مشدده ایله افتعال وزننده اباغ طومان کیمك معناسنه‌در یقال اتبن الرجل اذا لبس التبان
تبان غراب وزننده یاخود رمان وزننده تانك کسریله ده زبانزده‌در تبع الحمیری لقبیدر اکا اسعد تبان دخی دیرلر
ایدی بیت شریفی ابتدا اکسا ایدن بودر وحسین بن علی بن تبان التبانی که غراب وزننده‌در محدثدر بونی نونله تنان
ضبط ایدنلر وهم ایلدیلر تون فوعل وزننده نسف قضاسنده برقریه‌در علامه ابوبکر بن محمد بن احمد والقمان
بن عیسی وجعفر بن محمد المحدثون التوبنیون اورادندر تبنین تانك فتحیله بربلده‌در محدثندن ایوب بن
ابی بکر بن خطلبا التبنینی آندندر تزن زفر وزننده یمنده برموضعدر التزنی حبلی وزننده فاحشه
دیمکدر عربلر سب ودشنام موقعنده جواری قسمنه وفاحشه‌یه تزنی وحرامزاده‌یه ابن تزنی تعبیر ایدرلر
و بو رنو ماده سندن مأخوذ اولمق جائزدر زیرا رنت المرأة دیورلر مجهول بنیه سیله ادیم النظر الیها معناسنه
مؤلف بونی رنو ماده سنده دخی ثبت ایلدی ولسان العربده بعضلر وزنی فعلی دیدیلر فاجره معناسنه
و بعضلر تفعل دیدیلر فعل مستقبل مجهول اولوب بعده فاجره‌ده علم اولمشدر التقن تانك وقافك فتحیله
بکره دینور یقال فی ثوبه تقن ای وسخ الاتقان همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی محکم واستوار ایلمك معناسنه‌در یقال
اتقن الامر اذا احکمه التقن تانك کسریله سرشت وطبیعت معناسنه‌در یقال الکرم من تقنه ای طبیعته
واوز واستاد آدمه آدینور یقال هو تقن ای حاذق وسلفده برتیرانداز ایدی که تیراندازلقی ضرب مثلدر
شارح دیرکه مستقصاده ارمی من ابن تقن عنوانیله درکه اسمی عمرو اولمق اوزره مرسومدر وتقن قیونك دیننده
قلان متعفن قاره بالچغه دینور وآرقلرك وجدوللرك وصو آقندیلرینك دیبلرینه چوکن بالچغه دینور التتقین
تفعیل وزننده چامورلو صو ایله تارلا صوارمق معناسنه‌در یقال تقنوا ارضهم اذا سقوها بالماء الخاثر انجود
تاکرتی ضمتینله ونونك تشدیدی وقصر ایله اندلسده برقریه‌در التلنة ضمتینله وفتح نا ایله‌ده لغتدر اکلنوب
قالمغه دینور لبث معناسنه وحاجت معناسنه‌در تقول به تلنة ای حاجة التلون والتلونة تانك ضمیله
تلنه معناسنه‌در تلان تانك ونونك فتحیله الآن معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره اصلی الآن ایدی
تخفیف اولنوب لان اولدی همزه بدلی تا ادخال اولندی التن تانك کسری ونونك تشدیدیله مثل وقرن وهمتا
معناسنه‌در یقال فلان تن فلان ای مثله وقرنه التنین امیر وزننده تن معناسنه‌در الاتنان همزه‌نك
کسریله بعید اولمق معناسنه‌در یقال اتن الرجل اذا ابعد ومرض چوجغی بیوتمیوب خیره جوزه قومق
معناسنه‌در یقال اتن المرض الصبی اذا قصعه فلا یشب تنه جنه وزننده اسمادندر طلحه بن ابراهیم بن

تنه محدثدر التنین سکیت وزننده اژدهایه دینور یقال رأیت فی البادیة تنینا ای حیة عظیمة وفلکده
اژدها شکلنده شول بیاض خفی شکله اطلاق اولنور که جسدی بروج سته‌ده وقویرغی یدنجی برجده‌در وقویرغی
انجه وسیاه وبوکلمدر وشکل مزبور کواکب سیاره تنقلی کبی تنقل ایدر فارسیده اکا هشتنبر دیرلر جوهری فلکده
برموضع اولمق اوزره تفسیر ایلمکله وهم ایلمشدر لکن مؤلف دخی بیانده اکمال ایلمامشدر زیرا کتب ریاضیانده
مشروح اولدیغی اوزره تنین فلك رأس وذنب عقده‌لری اولان مدار وممره اطلاق اولنور که ماینلری التیشر برج
اعتبار اولنمشدر وشمس وقمر اول عقد تینده دقیقة واحده‌ده مجتمع اولسه‌لر کسوف وخسوف واقع اولور
ورأسدن اعتبار ایله ذنب یدنجی برجه منتهیدر بوندن بشقه قطب شمالی‌یه طولنمش براژدها صورتی دخی
واردر لکن مراد صورت اولدر وتنین ابراهیم بن المهدی لقبیدر پك سموز اولمغله ملقب اولمشیدی واقبال
یمندن شرحبیل بن عمروك قلجی اسمیدر التبنان تانك کسریله ساعدن قورده دینور و برنسنه‌نك اورنکنه
دینور یقال هو علی تبنانه ای مثاله ظاهرا بونك اصلی تنان‌در تشدید ایله دنار ودینار کبی المتانة
تشدید نونله مفاعله وزننده مقایسه معناسنه‌در یقال تان بینهما اذا قایس التنتنة زلزله وزننده
برآدم اسکی یاران واصدقاسنی ترك ایدوب سائره یار وهمدم اولمق معناسنه‌در یقال تنتن الرجل اذا ترك
اصدقاءه وصاحب غیرهم التون تانك ضمیله چوجقلرك بچاوره‌دن یاپدقلری طوپه دینور که انکله اوینارلر
وخراسانده بربلده‌در که قاین قربنده‌در اعلامدن اسمعیل بن ابی سعد التونی واحمد بن محمد بن احمد التونی
اورادندر تونه شلفده دمیاط قربنده برجزیره ایدی حالا صو بصمغله مغموردر اعلامدن عمر بن احمد وعمرو
بن علی وسالم بن عبد الله وعبد المؤمن بن خلف التونیون اورادندر التتاون تفاعل وزننده مهموز
اولان تتاءن معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال تتاون الصید بمعنی تتاءن الاتون کلخنه دینورتنه که
اتن ماده سنده ذکر اولندی التهن فتحتینله اویومق معناسنه‌در یقال تهن الرجل تهنا من الباب الرابع
اذا نام التهن کتف وزننده اسم فاعلدر نائم معناسنه‌در یقال هو تهن ای نائم التین تانك کسریله
معروفدر که انجیره دینور کمالنی بولمش تازه انجیر بالجمله فاکهه‌لرك احمد واطیبیدر غداسی کثیر ونفخ وریحی قلیل
وجاذب ومحلل وسده کبد وطحالی مفتح وملیندر ومواد عفنه‌یی طرف جلده دافع اولمغله اکثاری مولد کهله‌در
وتین شامده برطاغك ادیدر کذلك شامده برمسجدك اسمیدر وغطفان یوردنده برطاغك ادیدر ودمشق
شهرینك اسمیدر طور تیناء تانك فتحی وکسریله والفك مدی وقصریله طور سینا لفظنده لغتدر التبنة
تانك کسریله دبر ومقعده دینور وبرصو ادیدر وعیسی بن اسمعیل نام محدثك لقبیدر التیان شداد وزننده انجیر
صاتیجی‌یه دینور ادبادن کتاب الموعب صاحبی تمام بن غالب بن عمر التیانی اکا منسوبدر التبنان تانك
کسریله بنی نعامه دیارنده ایکی طاغه اطلاق اولنور وتینان مفرد اوله رق قورده دینور ذئب کبی تنه که
تن ماده سنده ذکر اولندی تیناث تانك کسریله بحرشامده برلیمان ادیدر فصـــــل الثاء المثلثة
الثاءن همزه ایله والثاون واو ایله تفاعل وزننده تتاءن وتتاون کبی حیله وخدعه ایلمك معناسنه‌در
یقال ثاءن الصید وثاون بمعنی تتاءن وتتاون الثبن غین وزننده والثبان کتاب وزننده ثوبك اوجنی
قبوروب دیکمك معناسنه‌در که اوزون اولدقده ایدرلر علی قول برنسنه‌یی برظرفه یاخود اوکلا تکنه قویوب
قوجاقده کوتروب کتمك معناسنه‌در یقال ثبن الثوب ثبنا وثبانا من الباب الثانی اذا ثنی طرفه وخاطه اویقال
ثبن الشیء اذا جعله فی الوعاء وحمله بین یدیه وکذا اذا لفق علیه حجزة سراویله من قدام التثبن تفعل وزننده
ثبن معناسنه‌در الثبن امیر وزننده والثبان کتاب وزننده والثبنة غرفه وزننده ایچنه نسنه
قویوب کوتردك ایچون اتکك بوکیلان یرینه دینور الاثبان همزه‌نك کسریله ایچنه نسنه قویوب کوترمك
ایچون اتکی ظرف کبی بوکمك معناسنه‌در تقول اثبنت فی ثوبی اذا جعلت فیه ثبنا المثبنة مرحله وزننده
نسوانك آینه وسائر ادواتی وضع ایده جکی طوربه‌یه دینور ثبنه فرحه وزننده برموضعدر سعید بن ثبان که
رمان وزننده‌در محدثدر الثتن ثانك وتانك فتحیله ات بوزیلوب قوقمق معناسنه‌در یقال ثتن اللحم
ثتنا من الباب الرابع اذا انتن ودیش اتلری سولپومك معناسنه‌در که اول وقت بد رایحه پیدا ایدر یقال ثتنت
اللثة اذا استرخت الثتنة فرحه وزننده سولپومش دیش اتنه دینور یقال لثة ثتنة ای مسترخیة الثجن
ثانك فتحی وجیمك سکونیله وفتحیله پك ودرشت وصرپ اولان یوله دینور یقال اخذوا فی ثجن ای فی طریق
فی غلظ وحزونة الثخونة ثانك وخای معجمه‌نك ضمیله والثخانة سلامه وزننده والثخن عنب

وزننده برنسنه قالین ویك وصیق اولمق معناسنه در یقال ثخن الشیٔ ثخونة وثخانة وثخامن الباب الخامس
اذا غلظ وصلب الثخین امیر وزننده وصفدر قالین ویك وصمصق نسنه یه دینور وحلیم ومتحمل آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل ثخین ای حلیم الاثخان همزه نك کسریله دشمنك جرح وقتلنده افراط ایلمك
معناسنه در یقال اثخن فی العدو اذا بالغ فیهم الجراحة ومنه قوله تعالی حتی اذا اثخنتموهم ای غلبتموهم
وکثر فیهم الجراح و برآدمی پك دوکمکه سست و بی مجال ایلمك معناسنه در یقال اثخنه اذا اوهنه
الاستثخان برآدمی اویقو بصمق معناسنه در یقال استثخن منه النوم ای غلبه المثخنة مکرمه وزننده
ایری کوده لو عورته دینور یقال امرأة مثخنة ای ضخمة الثدن فتحتینله اتك رایحه سی بوزلمق معناسنه در یقال
ثدن اللحم ثدنا من الباب الرابع اذا تغیرت رایحته و برآدمك وجودنه ات بصوب ششمانلق کلکله آغرلشمق
معناسنه در یقال ثدن فلان اذا کثر لحمه وثقل الثدن کتف وزننده والمثدن معظم وزننده ملحم
اولمغله بدنی ثقیل اولمش آدمه دینور التثدین تفعیل وزننده بودخی برآدم ملحم اولمغله وجودی آغرلشمق
معناسنه در یقال ثدن الرجل علی المجهول اذا کثر لحمه وثقل الثدنة فرحه وزننده
والمثدنة مکرمه وزننده خلقتنده نقصان اولان عورته دینور یقال امرأة ثدنة ومثدنة
ای ناقصة الخلق المثدنة معظمه وزننده چرکین و بدهیئت وجهیله ملحمه اولان عورته دینور یقال امرأة
مثدنة ای لحمة فی سماجة المثدن معظم وزننده خلقتنده نقصان اولان آدمه دینور وفی حدیث ذی الثدیة
انه مثدن الید ای مخدجها مقلوب من مثند مرسوم ذوالثدیه امام علی کرم الله وجهه اوزرینه خروج ایدن خوارجك
رئیسلری ایدی اسمی ثرمله ایدی قولی پك قصه اولوب همان ثدی مقدارنده اولمغله ذوالثدیه ایله ملقب اولمشیدی
نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مرسومك خروج ایدوب وطعمهٔ ذوالفقار اوله جغنی جناب مرتضایه اعلام
ایلمشلر ایدی واقعا تحکیم ماده سنده بغی وخروج ایدوب دلالت ذوالفقار ایله عازم دارالبوار اولدی حدیث
مرقومده واقع مثدن مثند لفظندن مقلوبدر که ثندوه دن مأخوذدر وثندوه ارکك آدم ممه سنه دینور شارح دیرکه
بعض محدثین مقلوب اولمدیغنه ذاهب اولدیلر زیرا مثدن وجه مذکور اوزره ناقص الخلقه دیمکدر مسفور ایسه
ناقص الیدایدی و بوراده ذی الیدین نسخه لری غلط محض در الثرن فتحتینله برآدم دوستلرینه رنج وآزار ایدر
اولمق معناسنه در یقال ثرن الرجل ثرنا من الباب الرابع اذا آذی صدیقه وجاره الثفنة فرحه وزننده دوه نك
چوکدکده یره کلان اعضاسنه دینور کوکسی ودیزلری واو یلقلری دیبلری کبی جمعی ثفنات کلور وثفنة الانسان
آدمك دیزنه دینور که ساقی ایله فخذی قاوشوب برکدیکی یردن عبارتدر مؤلف رکبة ومجتمع الساق والفخذ عبارتیله
ایراد ایلمکله ومجتمع قولی عطف تفسیردر زیرا رکبه نك ماده سنده اختلاف اوزره تعریف ایلدی وثفنة الخیل آت قسمنك
بجاقلرنده او یلقلرینك ایچ طرفندن قاوشدیغی یره دینور وصاپی یه دینور عدد معناسنه وکروه وجماعت انسانی
معناسنه در یقال جاءت ثفنة من الناس ای جماعة وسپدك وقوصره نك اشاغیلرندن ایکی کوشه لرینه دینور
وشول ناقه یه دینور که سودنی صاغان آدمه ثفنه لریله اوروب چارپر اوله الثفن فتحتینله برمرض آدیدرکه دوه نك
ثفنه لرنده تحدث ایدر ومسلم بن ثفنه یاخود ابن شعبه محدثدر المثفان محراب وزننده شول ارکك دوه یه دینورکه
ثفنه سی یالرینه وقارننه طوقنور اوله یقال جمل مثفان اذا اصابت ثفنته جنبه و بطنه الثفن ثانك فتحی وفانك
سکونیله اوته قاقق معناسنه در یقال ثفنه ثفنا من الباب الثانی اذا دفعه و برآدمه تابع اولمق علی قول اکسه سندن
کلمك معناسنه در یقال ثفنه اذا تبعه اواتاه من خلفه ودوه برآدمی ثفنه لریله اوروب چارپمق معناسنه در یقال
ثفنت الناقة اذا ضربت بثفناتها الثفن فتحتینله ال کثرت عملدن درشتلنوب غلاظتپید ایلمك معناسنه در
یقال ثفنت یده ثفنا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل الاثفان همزه نك کسریله کثرت عمل الی غلیظ ایدوب
ناسورلندرمق معناسنه در یقال اثفن یده العمل اذا اغلظها ذوالثفنات فانك کسریله علی بن الحسین بن علی
لقبیدر که زین العابدین حضرتلریدر رضی الله عنهما ولقب علی بن عبدالله بن العباس لقبیدر که خلفای عباسیه نك
پدرلری بدربدر بشیوز کوك ز یتون اغاجی اولوب کل یوم هر برینك آلتنده ایکی رکعت نماز قلمق عادتی اولمغله سجده
اعضاسی دوه نك دوشی کبی غلیظ ودرشت اولمشیدی کذلك رئیس خوارج اولان عبدالله بن وهب لقبیدر طول
سجودی آنك ثفناتنده تأثیر ایلمکله ناسورلندرمشیدی المثافنة مفاعله وزننده برآدمله دائما همنشین اولمق
معناسنه در یقال ثافنه اذا جالسه ولازمه المثافن ملازم وزننده والمثفن محسن وزننده برآدمه دائما همنشین
اولان کسیه دینور الثکنة غرفه وزننده قلاده یه دینور وسنجاغه دینور وقبرومزاره دینور ویرده اولان چقور

آتش اوجاغنه دینور و برنسنه یی سزایده جك قدر چقوره دینور وکوکرجین سوریسنه دینور وقلبده منوی اولان
نیته دینور کرك ایمان وکرك کفر جهتندن اولسون ودوه نك بیوننه تعلیق ایلدکلری الاجه بوك پاره سنه دینور
وسرعسکر سنجاغی آلتنه دینور که عسکرك جمعیتکاهلریدر هر نقدر آنده بیراق وسنجاق دخی بوغبسه ده صورت
ثانیه ده سرعسکرك چوره ودائره سی اولور جمعی ثکن درصرد وزننده قال الشارح ومنه الحدیث یحشر الناس
علی ثکنهم وهو جمع الثکنة ای الرایة ای علی ماماتوا علیه وادخلوا فی قبورهم من الخیر والشر اوالثکنة
مرکز الاجناد ومجتمعهم علی لواء صاحبهم ثکن فتحتینله برطاغك آدیدر الاثکون اسلوب وزننده خرما
سالقمنك چوپنه دینور علی قول سالقمنه دینور الثمن ثانك ضمیله وضمتینله والثمین امیر وزننده برنسنه نك
سکز جزؤندن برجزؤنه دینور علی قول کسورك یعنی اجزاء ثمانیه نك هر برکسرینه مطرد الاطلاق اولنور ثمن لفظنك
جمعی اثمان کلور یقال هذا ثمن ذاك وثمنه وثمینه ای جزؤ من ثمانیة او یطرد ذلك فی هذه الکسور مترجم دیرکه
سکزنجی یه ثامن دینور اشبو آحاد اعدادی نسب اوزره درلر مثلا ثامن ذی ثمان دیمکدر وتاسع که طقوزنجی دیمکدر
ذی تسع وعاشر که اونجیدر ذی عشر دیمکدر الثمن ثانك فتحیله برنسنه نك سکزده برنی آلمق معناسنه در یقال
ثمنهم ثمنا من الباب الاول اذا اخذ ثمن مالهم و برجماعتك سکزنجیسی اولمق معناسنه در یقال ثمنهم ثمنا من الباب
الثانی اذا کان ثامنهم الثمانی یمانی وزننده سکز عددك اسمیدر و بومنسوب دکلدر یعنی الفی یاء نسبتدن بدل دکلدر
علی قول فی الاصل ثمن لفظنه منسوبدر که وجه مرقوم اوزره یدی عددی سکز ایدن جزؤدن عبارتدر که ثمانك
مطلب ثمیدر تغییر نسب طریقه سیله اولی مفتوح ایدوب و یاء نسبتك برنی حذف واتك بدلنه الف الحاق ایلدیلرنته که
یمنه نسبتده یمانی دیوب وتبرهٔ مذکوره اوزره قیلدیلر پس ثمانك یایی عند الاضافه ثابت اولور قاضی کلمه سنك یایی ثابت
اولدیغی کبی تقول ثمانی نسوة وثمانی مائة کما تقول قاضی عبدالله ورفع وجر حاللرنده مع التنوین ساقط ونصب
حالنده ثابت ومنصرف اولور واما اعشی نام شاعرك * فلقد شربت ثمانیا وثمانیا * وثمان عشرة واثنتین وار بعا
بیتنده که ثمان عشرة واقع اولمشدر حق ثمانی عشرة اولمقدر یانك حذف اولندیغی طوال الایدلغی اوزره درکه حق
طوال الایدی اولمقدر المثمن معظم وزننده سکز رکنلو وسکز کوشه لو نسنه یه دینور یقال شکل مثمن اذا جعل له
ثمانیة ارکان ومسموم آدمه دینور یقال رجل مثمن ای مسموم ومحموم کسیه دینور یقال رجل مثمن ای محموم
الثمن ثانك کسریله سکز کونده برکره صوار یلان دوه نك سکزنجی کوننه دینور که اولکون صوار یلور الاثمان
همزه نك کسریله برآدمك دوه سی سکز کونده برصوایچمك معناسنه در یقال اثمن الرجل اذا وردت ابله ثمنا
و برجماعت سکز نفر اولمق معناسنه در یقال اثمن القوم اذا صاروا ثمانیة واشترا اولنان متاعك بهاسنی ویرمك
معناسنه در یقال اثمنه سلعته واثمن له اذا اعطاه ثمنها الثمن فتحتینله برنسنه نك قیمتنه وبهاسنه دینور جمعی
اثمان واثمن کلور یقال اعطی ثمنه وهو ما استحق به ذلك الشیٔ الثمانون سکسان عددك اسمیدر ومنه المثل
احمق من صاحب ضأن ثمانین * اصلی بودرکه براعرابی کسرای عجمه برخصوص ضمننده مژده ایلمکله اولدخی
مقابلنده بندن نه دیلرسك حاصلدر دیو ترخیص ایلدکده سکسان عدد قیون التماس ایلدیکنه مبنی حماقتده ضرب
مثل اولدی وثمانین بربلده آدیدرکه نوح علیه السلام بنا ایلدی قچن سفینه دن خروج ایلدکلرنده سکسان
نفر آدم مستصحبلری اولمغله آنی بنا وابوا ایلدیلر عمر بن ثابت الثمانینی النحوی اورایه منسوبدر ثمینه سفینه وزننده
بربلده یاخود برارض اسمیدر جوهری ثمانیه ایله رسم ایلمکله سهو ایلمشدر الثمانی ثانك فتحیله براوتك اسمیدر
و بریرده سکز صخرهٔ عظیمه آدیدرکه ثمانی ایله معروفدر المثامن میمك فتحیله بنی ظالم بن نمیر یورننده برموضع آدیدر
الثن ثانك کسری ونونك تشدیدیله شول قوری اوتلغه دینورکه کرتندن یری بری اوزره بنکشیوب متراکم اوله علی قول
قرارمش اغاج دالرینه دینور سبز واتدن وساراونلقلردن قرارمش اولانه اطلاق اولنمز الثنان کتاب وزننده بری برینه
صارمشمش صیق وفراوان نباته دینور ثنان غراب وزننده برموضعدر الثنة ثانك ضمیله قاسیغه دینور عانه معناسنه
علی قول قاسیق ایله کو بکك بیننده اولان بوفقه دری یه دینور وآت قسمنك بلکلرینك اکسه سنده اولان صچاق کبی تویه
دینور جمعی ثنن درصرد وزننده الاثنان همزه نك کسریله برنسنه چوریوب پیریمك معناسنه در یقال اثن اللحم اذا بلی
الثوینا هو بنا وزننده اتمك اچیلان خمیر بو الغی آلتنه صاچدقلری اونه دینور تخته یه یاپشمسون ایچون صاچرلر
ترکده اوروه تعبیر اولنور یقال یلزم الثوینا الخباز وهو الدقیق یفرش تحت الفرزدق اذا طلم الثأون تفاعل وزننده
تثاءن کبی الداتمق وحیله وخدعه ایتمك معناسنه در یقال تثاون للصید بمعنی تثاءن الثین ثانك کسریله دریادن
انجو چقاران طالعجه دینور یقال هو ثین ای مستخرج الدرة من البحر والجودلیجی استاذه دینور یقال فلان ثین

ای مثقب اللؤلؤ نجز بعونه تعالى فصـــــل الجيم الجؤنة جيمك ضمى وهمزه نك سكونيله
عطار سپدنه وطبله سنه دينور كه اوزرى بنه مبشين قيلايوب ايچنه اشيا قورلر و بو مهموز الاصل در ابن قرقول رواتي
اوزره همزه سی تليين اولنوب جونه دخی دينور جمعی جون در صرد وزننده الجبن جيمك ضمى وضمتيله والجبن
عتل وزننده معروفدر كه پنيره دينور كه سوددن چالنور محدثيندن احمد بن موسى واسحق بن ابراهيم الجبنيان بعنه
منسوبلردر واما محمد بن احمد الجبنى دمشق شهرنده سوق الجبن ديدكلرى چارشويه منسوبدر اندن اولان مسجدك
امامى ايدى التجبن تفعل وزننده سود پنير كبى پك غليظ اولمق معناسنه در يقال تجبن اللبن اذا صار كالجبن الجبان
سحاب وزننده والجبان شداد وزننده والجبين امير وزننده قورقق بى زهره آدمه دينور جبان كلمه سنك كه
سحاب وزننده در جمعی جبناء كلور كرماء وزننده مؤنثی جبان وجبانه وجبين در هاسز وهايله يقال رجل جبان
وجبان وجبين وامرأة جبان وجبانة وجبين اى هيوب للاشياء لايقدر عليها وعربلر فلان بغايت كريم وجوانمرد
ادمدر ديجك يرده هو جبان الكلب ديرلر يرا مهمانلرك كثرت تواردندن انيس اولمغله اصلا اورييوب خموش طورر
الجبانة سلامة وزننده والجبن جيمك ضميله والجبن ضمتيله برادم قورقق و بى زهره اولمق معناسنه در
يقال جبن الرجل جبانة وجبنا وجبنا من الباب الخامس اذا كان جبانا الاجبان همزه نك كسريله برآدمى
قورقق بولمق معناسنه در ياخود قورقق صايمق معناسنه در يقال اجبنه اذا وجده جبانا او حسبه جبانا الاجتبان
افتعال وزننده اجبان معناسنه در يقال اجتبنه بمعنى اجبنه وسودى پنير چالمق معناسنه در يقال اجتبن اللبن
اذا اتخذه جبنا التجبين تفعيل وزننده برآدمى قورققلغه نسبت ايلمك معناسنه در يقال هو يجبن على المجهول
اى يرمى بالجبن الجبينان جيمك فتحى وتثنيه بنيه سيله جبهه نك ايكى اوجلرينه دينور كه ايكى طرفندن جبهه يى
تقويس ايدرك قاشلر ايله باشده قيل بتديكى يرك ماييننده عبارتدر انك ماوراسنه صدغ دينور كه طولون تعبير اولنور
على قول ناصيه حذاسندن جبهه نك اوزرنده قيل بتمكه بشليان يردن اعتبار ايله برطولوندن او برطولونه وارنجه يرك
هر اوجنه جبين دينور جمعی اجبن واجبنه وجبن كلور ضمتيله الجبان شداد وزننده والجبانة شداده وزننده
مقبره يه دينور وصحرايه دينور وطپراغى صوى منبت ارضه على قول بو كسكيجه دوزوهموره يره دينور مترجم ديركه
اشبو جبانه كلمه سنده تاء وحدتيه در امام خليل عندنده قطع معناسنه اولان جب وجوب ماده سندن مأخوذ فعلان
وزننده در صحراء و بيابانه موضوعدر حالت ومحليت علاقه سيله مقبره يه ده اطلاق اولنور حالا صحراده اولان
نماز كاه عيد وموتايه ده اطلاق بو ملابسه ايله در وسائرلرينك عندنده اشبو جبن ماده سندن فعال وزننده در كه نسب
اوزره در جبون صبور وزننده يمنده برقريه آديدر جبان سحاب وزننده خوارزم ايالتنده برقريه در جابان
ابو ميمون دركه صحابه در الجحن جيمك وحاى مهمله نك فتحيله چوجغك غداسى بد وناخوش اولمق معناسنه در
يقال جحن الصبى جحنا من الباب الرابع اذا ساء غذاؤه الجحن كتف وزننده غداسى ناخوش صبى يه دينور و بيومز
اولان جوره سوداورغونى اوغلانه دينور وضعيف وخرده نباته دينور وكنه تعبير اولنان بوجكه دينور قراد
معناسنه الاجحان همزه نك كسريله چوجغك غداسنى ناخوش قلمق معناسنه دركه برامز نسنه لر ايله بسلمكدن
عبارتدر يقال اجحن الصبى اذا اساء غذائه وفقروفاقه دن ياخود بخل وخستدن ناشى اهل وعيالنك نفقه ومعاشى
مضايقه ايله كورمك معناسنه در يقال اجحن الرجل اذ ضيق على عياله فقرا او بخلا الجحن جيمك فتحيله اجحان ايله
معناى ثانيده مرادفدر يقال جحن الرجل جحنا من الباب الثالث بمعنى اجحن التجحين تفعيل وزننده بودخى جحن
معناسنه در يقال جحن الرجل بمعنى جحن جحوان سلمان وزننده بر رجل اديدر المجحن مكرم وزننده بودخى بويسز
ضعيف اوغلانه دينور الجحنة غرفه وزننده بودخى كنه يه دينور قراد معناسنه الجحناء مصغر بنيه سيله دائمى كركلو
نسنه يه دينور ومنه يقال جحناء القلب ولو بحاء اى مازمه ولو بجاء كه جيمله در حوج ماده سنده ذكر اولنمشدر
جيحون جيمك فتحيله نهر خوارزم دركه آموية ديدكلرى نهر عظيمدر اوته يقاسنه ماوراء النهر اطلاق اولنور جيحان
جيمك فتحيله شام ايله روم اولكه سى بيننده بر نهردر و بو جهان معربيدر رحالا جهان صوبى تعبير ايتدكلرى نهردركه
آدنه قربندن جريان ايدر الجخة جيمك وخاى معجمه نك ضمى وتشديد نونله جماع حالنده بدلك اتمكله حفظ اولنمان
عورته دينور يقال امرأة جخة اى رديئة عند الجماع الجدن فتحتيله كوزل سسه دينور حسن صوت معناسنه
و يمنده براوه ياخود بردره يا برموضع اديدر ذوجدن يمنده حمير ملوكندن برينك لقبيدر كه اول علس بن اشرح بن
حارث بن صيفى بن سبا در ملكه ملكت سبا اولان بلقيسك جديدر بغايت حسن صوته مالك ايدى و يمنده ابتدا
طرب وتغنى ايدن بودر جدان شداد وزننده ابن جديله دركه ربعه دن بربطن پدريدر الاجدان همزه نك

كسريله بعد الفقر زنكين اولمق معناسنه در يقال اجدن الرجل اذا استغنى بعد فقر الجذن جيمك كسرى وذال
معجمه نك سكونيله جذل معناسنه دركه اغاج طومروغنه وكوكه دينور و برنسنه نك كوكنه واصلنه دينور يقال جذنه
قوى اى اصله جوذنه جوهره وزننده ابو الطفيل الصحابى معتقه سنك آديدر على قول اسمى جونه در ذالسز
وجوذان ياخود ابن جوذان صحابه در الجرون قعود وزننده براشده دائما وزرش وادماتله رسوخ بولوب مهارت
پيدا ايلمك معناسنه در يقال جرن فلان جرونا من الباب الاول اذا تعود الامر ومرن وثوب مقوله سى كثرت استعمالدن
فرسوده اولمق معناسنه در يقال جرن الثوب والدرع اذا انسحق ولان واونا وكتمك معناسنه در يقال جرن الحب
اذا طحنه الجارن يلان ياور يسنه دينور واشلك قديم يوله دينور يقال طريق جارن اى دارس الجرن جيمك
ضميله خرمن يرينه دينور وطاشدن او يولمش بيوك ديبك شكلنده قورنه يه ومصلق ديدكلرى اوبمه يه دينور كه اندن
ابدست النور حمام قورنه سنه عربستانده جرن اطلاقى بوندندر تقول توضأت من الجرن وهو حجر منقور يتوضأ منه
ومحدثيندن عمرو بن العلاء اليشكرى لقبيدر الجرين اميروزننده بودخى خرمن يرينه واوكودلمش اونه دينور نه كونه
غله نك اولورسه اولسون المجرن منبروزننده بودخى خرمن يرينه دينور و پك اكول آدمه دينور يقال رجل مجرن اى
اكول جدا الاجران همزه نك كسريله خرمايى خرمن يرنده بركدرمك معناسنه در يقال اجرن التمر اذا جمعه فى الجرين
الجران كتاب وزننده دوه نك بيوننك اوكنده بوغزله چق يردن بوغزى چقور ينه قدر يره دينور جمعی جرن در
كتب وزننده وجران العود عينك فتحيله نمر قبيله سندن برشاعرك لقبيدر اسمى عامر بن حارثدر جوهرى اسمى مستورد
اولمق اوزره رسم ايلمكله غلط ايلدى وباعث تلقيبى تحت نكاحنده اولان ايكى خاتونه اشبو * خذا حذرا ياجارتى فانى
رايت جران العود قد كاد يصلح * بيتنى انشاد ايلديكيدر يعنى مزبور عود ديدكى باشلو قوجه دوه نك بوغزى
دريسندن قامچى اتخاذ ايلمشيدى نسوانلرنى ضرب وتاديب ايچون وبيت مرقومك مفهومى زوجه لرنى تهديدى حاويدر
الاجتران افتعال وزننده خرما ياخود غله ايچون جرين اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اجترن الرجل اذا اتخذ
جرينا جيرون جيحون وزننده دمشق شهرنده برموضع آديدر الجريان جيمك كسريله جريال وزننده
ومرادفدر كه قرمزى بويه يه دينور المجرن معظم وزننده پك چوق قوللنلمق ايله سردلكى كيدوب ملايم
اولمش قامچى يه دينور يقال سوط مجرن اذا كان قد مرن قده ولان الاجرعنان اقشعرار وزننده ارجعنان
لفظندن مقلوب واول معنايه دركاسيذكر يقال اجرعن وهو قلب ارجعن جازان زاى معجمه ايله برواديى
آديدر الجزن جيمك فتحيله طومروغه وايرى يارمه يه دينور يقال حطب جزن اى جزل جمعی اجزن كلور
الجسنة جيمك ضمى وسينك سكونيله برنوع بالق آديدر كه چتال بوينوزى اولور الجسان رمان وزننده
دف چالان چنكيلره دينور مفردى جاسن در يقال هم جسان اى الضاربون الدفوف الاجسنان اقشعرار
وزننده برنسنه طاش كبى پك وسخت اولمق معناسنه در يقال اجسأن الشئ اذا صلب الجوشن شين معجمه ايله
جوهر وزننده كوكسه دينور يقال ضرب جوشنه اى صدره وجنك اسبابندن زرهه دينور يقال خرج وعليه
جوشن اى درع مترجم حقيردر كه فارسيده جوشن زره طرزنده بركونه كيم آديدر كرچه زره طرزنده اولور لكن
زره يالكز حلقه لردن اولور اما جوشن حلقه حلقه اولوب ارالقلرينه اوفق اوفق تنكه لر نصب اولنور انتهى
محدثيندن عبد الوهاب بن رواح ابن الجوشنى جوشن عملنه منسوبدر وقدمادن قاسم بن ربيعة الجوشنى جدى
اولان جوشنه منسوبدر وعيينة بن عبد الرحمن بن جوشن الجوشنى الغطفانى محدثدر وجوشن الليل كيجه نك
وسطنه ياخود صدرنه واولنه اطلاق اولنور يقال مضى جوشن الليل اى وسطه او صدره المجشونة ايشى چوق
اولوب اصلا ايشسز كوجسز طورمز اولان شن وشبر مرد خاتونه دينور يقال هى مجشونة اى الكثيرة العمل
النشيطة الجشنة جيمك ضميله والجشنة دجنه وزننده برقوش آديدر ذوالجوشن شرحبيل بن قرط الاعور
الصحابى لقبيدر ابتداعربده جوشن تلبس ايدن مرقومدر اكابناء انكله ملقب اولدى ياخود كوكسى پك يومرى
اولديغندن ياخود كسراى عجم كنديسنه جوشن اعطا ايلديكندن ملقب اولدى الجعن جيمك فتحى وعينك
سكونيله بدن صولپو كلنوب دريسى بورشوب بورشمق معناسنه در و بوندن فعل تصرف مهجوردر جعونه
لفظى كه جيمك وعينك فتحيله بررجل اسميدر آندن مأخوذدر وجعونه سمز بودوره دينور يقال رجل جعونة
اى قصير سمين بعض نسخه ده بو نلر صبوره وزننده مضبوطدر الاجعان همزه نك كسريله كوده نك اتى
قابلنوب غليظ اولمق معناسنه در يقال اجعن الرجل اذا تعلج لحمه واشتد الجعثن جيمك وثاى مثلثه نك كسريله
صليان ديدكلرى اوتك كوكلرينه دينور وفرزدق نام شاعرك قيز قرنداشى اسميدر التجعثن تدحرج وزننده

پرنسنه بورشوب درطوب اولمق معناسنه در یقال تجعش الشیء اذا تقبض و تجمع الجعش مرغفر وزننده
کوده سی دیرنکلی طوباج آدمه دینور یقال رجل مجعش الخلق ای مجتمعه الجعاثن علابط وزننده بمنده
برقبیله در الجفن جیمك فتحی وفانك سکونیله کوز قپاغنه دینور جمعی اجفن واجفان وجفون کلور وقلج قیننه
دینور بونده جیمك کسریله ده لغتدر یقال وضع السیف فی جفنه ای فی غمده واصمه نك کوکنه علی قول چبوقلرینه
دینور یاخود برنوع اوزم اسمیدر وجفن برآدم نفسنی مدانس ورذائلدن تنزیه وتصفیه ایلمك معناسنه در یقال جفن
نفسه جفنا من الباب الاول اذا ظلفها من المدانس وجفن برجنس خوشبو شجر آدیدر وطائفده برموضع آدیدر
ودوه یی بوغزلیوب اتنی چناقلر ایچره ناسه اطعام ایلمك معناسنه در یقال جفن الناقة اذا نحرها واطعم لحمها
فی الجفان الجفنه تمره وزننده کریم وجوانمرد آدمه دینور یقال هو جفنة ای کریم وکوچك قیویه دینور وچناغه وقواطه یه
دینور قصعه معناسنه جمعی جفان در جیمك کسریله وجفنات در فتحاتله وجفنه یمنده برقبیله آدیدر التجفین
تفعیل وزننده والاجفان همزه نك کسریله چوق جماع ایلمك معناسنه در یقال جفن الرجل واجفن اذا جامع
کثیرا جفینه جهینه وزننده برخمار یعنی میخانه جی آدمك اسمیدر *عند جفینة الخبر الیقین* مثلنك منشأیدر
و بونده جهینه دیمك صحیح دکلدر و بعضلر عندنده صحیحدر زیرا اصلی بودر که کلاب قبیله سندن حصین بن عمر
وابن معاویة بن عمرو بنی جهینه دن اخنس نام کمسنه ایله کشت وکذار ایده رك برمحله نزول ایلدیلر ایکیسی دخی فتاك
اولمغله جهنی حصین کلابی یی قتل ومالنی اخذ ایلدی حصینك صخره نام قرقرنداشی هرموسم عربده قرنداشنه
ندبه ایدوب کریه وزاری ایدر ایدی علی العاده برموسمده دخی کریه وافغان ایدرکن اخنس کوش ایتدکده اشبو
تسائل عن حصین کل رکب *وعند جهینة الخبر الیقین* بیتنی انشاد ایلکله کلام مزبور مثل اولدی جلن
فتحتیله ایکی قنادلو قاپونك بریسنك اوریلورکن ظهور ایدن صوتندن حکایه در نته که بلق دیکر قنادینك
صوتندن حکایه در پس جلنبلق ایکیسنك بردن قپاندیغنك صوتلرندن حکایه اولور الجلحن حای مهمله ایله
زبرج وزننده والجلحان قرطاس وزننده پك بخیل وناکس شخصه دینور یقال رجل جلحن وجلحان
ای ضیق بخیل الجمان غراب وزننده انجویه دینور علی قول انجو شکلنده کومشدن دوزلمش تکمه یه وقوزه یه
دینور مفردی جمانه در یقال سال العرق من وجهه کالجمان ای اللؤلؤ وهنوات اشکال اللؤلؤ من فضة ونسوان
عرب زینتلرندن برکونه زینته دینور که صختیانی آت بچدسی کبی دیلم دیلم ترشه ایلدکدنصکره حصیر کبی نسج ایدوب
والوان بونجقلر استوار ایدوب حمائل کبی طاقنورلر و بلرینه کمر ایدوب قوشانورلر واوزری کومشنمش یاخود
کومش ایله بالدزلنمش بونجغه دینور وبارکك دوه نك آدیدر و برطاغك اسمیدر واحمد بن محمد بن جمان محدثدر
جمانه ثمامه وزننده برخاتون آدیدر و برقوملق آدیدر وطفیل بن مالکك فرسی اسمیدر الجمن جیمك ضمیله
والجمن ضمتیله ثمامه شقنده برطاغك آدیدر جمین قبیط وزننده ابو الحارث المدنی اسمیدر که محدثدر کرچه بونی
محدثون نونله ضبط ایلدیلر لکن صواب اولان زای معجمه ایله جمیز اولمقدر حتی ابو بکر بن مقسم اشبو*ان اباالحارث
جمیز*قدا وتی الحکمة والمیز*انشیده سنده تصریح ایلدی جمهان عثمان وزننده تابعیندن برمحدث اسمیدر
الجن جیمك فتحی ونونك تشدیدیله والجنون قعود وزننده برنسنه یی ستر وپنهان ایلمك معناسنه در یقال
جنه اللیل وجن علیه جنا وجنونا من الباب الاول اذا ستره وکل ماستر عنك فقد جن عنك مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره جن ماده سی ستر معناسنه موضوع اولوب معانی سائره آندن منشعبدر وجن رحمده جنین مستور
اولمق معناسنه در یقال جن الجنین فی الرحم جنا من الباب الثانی اذا استتر وجن وجنون دلورمك معناسنه در که
عقل مستور اولور یقال جن الرجل جنا وجنونا علی المجهول اذا صار مجنونا وجن جیمك کسریله وجنون وجنان
کتاب وزننده کیجه مظلم اولمق یاخود قراکو قاوشمق معناسنه در یقال جن اللیل جنا وجنونا وجنانا اذا اظلم
او اختلطت ظلمته ویقال واراه جن اللیل وجنونه وجنانه ای ظلمته او اختلاط ظلمته وجنون یرك اوتلری بالجمله چچك
آچمق معناسنه در یقال جنت الارض علی المجهول اذا اخرجت زهرها ونورها الاجنان همزه نك کسریله
بو دخی قراکولق بصوب برنسنه یی ستر ایلمك معناسنه در یقال اجنه اللیل اذا ستره ومیتی تکفین ایلمك معناسنه در
یقال اجن المیت اذا کفنه و پنهان اولمق معناسنه در یقال اجن عنه اذا استتر و برآدمی دلو ایلمك معناسنه در
یقال اجنه الله فهو مجنون فلا تقل مجن کما یقال احبه فهو محبوب وکبه خاتون جنینی رحمنده ستر وقبض ایلمك
معناسنه در یقال اجنت الحامل الجنین ای سترته فی الرحم الجن جیمك کسریله کیجه نك ظلمته یاخود اختلاطنه
دینور که ذکر اولندی وجن الناس وجنان الناس که سحاب وزننده در مجتمع ناسك کوم وفراوان اولان یرینه

دینور داخل اولانی ستر ایلدیکیچون تقول لقیته فی جن الناس وجنانهم ای معظمهم وجن ملائکه یه اطلاق
اولنور مستور اولدقلریچون جنه دخی دینور مؤلف بصائرده دیدیکه جن حقنده ایکی کونه مقاله واردر بریسی
بودرکه جن مطلقا حواسك مجموعندن مستتر اولان روحانیونه اطلاق اولنور که انس مقابلی اولور بو صورتده
مطلب ملائکه وشیاطین داخل اولور پس ملائکه ایله جن بینده عموم وخصوص مطلق واردر هر ملائکه جن در
وهر جن ملائکه دکلدر ثانی روحانیونك بعضنه اطلاق اولنور زیرا روحانیون اوچ قسمدر اخیاردر که ملائکه در
واشراردر که شیاطیندر واوساطدر که اخیار واشراری مشتملدر جن طائفه سیدر پس بوراده مؤلف قول اولی
اوزره تفسیر ایلدی مترجم دیرکه اشبو جن مبحثنك تفصیلی بدر الدین السبکی مرحومك آکام المرجان فی احکام الجان
نام کتابنده مشروحدر انتهی وجن برنسنه نك تازه لکی ونو ظهورلغی هنکامنه اطلاق اولنور زیرا حسن وبداعتی
خافی اولمغله قلوبی مفتون ایدر یقال جن الشباب وغیره ای اوله وحدثانه وجن النبت نبات قسمنك چچکلرندن
عبارتدر یقال اعجبنی جن النبت ای زهره ونوره وعربلر لاجن بهذا الامر دیرلر لاخفاء فیه معناسنه الجنن فتحتیله
قبر ومزاره کذلك کفنه ومیته اطلاق اولنور ستر معناسندن مأخوذلردر جمعلری اجنان در الجنان سحاب
وزننده ثوب ولباسه اطلاق اولنور وجودی ستر ایلدیکیچون وکیجه یه اطلاق اولنور یاخود قراکولغنه دینور
و برنسنه نك ایچریسنه دینور که کوزه کورنمز یقال هو فی جنانه ای جوفه شارح دیرکه بوراده نسخه لرده وجوف
مالم تر عبارتیله درکه مرئی اولمیان شیئك جوفی دیمك اولور وصف مذکور ایسه جوفك ملایمیدر مکر ما لفظنی
معرفة عامه اعتباریله الشیء معناسنه حمل ایله وجوف الشیء الذی لم تر سبکنده اوله که عدم رؤیت جوفك صفتی
اولور یاخود اضافة الشیء الی صفته قبیلندن تکلف اولنه وجنان برطاغك آدیدر وحریم خانه یه دینور و یورکه
وقلبه علی قول محل سر اولان کوکله دینور یقال فلان ضعیف الجنان ای القلب اوهو روعه وجنانه اطلاق اولنور
روح معناسنه جمعی اجنان کلور جنان شداد وزننده اسامیدندر عبدالله بن محمد بن الجنان محدثدر
وابو الولید بن الجنان ادیب ومتصوفدر جنان کتاب وزننده برمحبوبه قیزك اسمیدر که ابو نواس الحکمی
اشعارنده انکله تشبیب ایدر ایدی ورقه ده برموضع آدیدر وباب الجنان حلب شهرنده برمحله در ومحمد بن
احمد السمسار ونوح بن محمد الجنانیان محدثلردر وجنان جنت لفظندن جمع اولور وعمرو بن خلف بن جنان
مقریء ومحدثدر الاستجنان کیزلنمك معناسنه در یقال استجن الرجل اذا استتر ودلورمك معناسنه در
یقال استجن فلان علی المجهول اذا صار مجنونا و برآدمی شوق وجنبش وطربه کتورمك معناسنه در یقال استجنه
اذا استطربه الجنین امیر وزننده رحمده اولان ولده دینور بمعنی مفعولدر جمعی اجنه واجنن کلور اجله وافلس
وزنلرنده ومطلقا مستور وپنهان اولان شیئه دینور یقال شیء جنین ای مستور المجن والمجنة میملرك کسری
وجیملرك فتحیله والجان والجنانة جیملرك ضمیله قلقانه دینور ترس معناسنه سار اولدیغیچون وتقول العرب
قلب فلان مجنه ای اسقط الحیاء وفعل ماشاء اوملك امره واستبد به یعنی حیا وحجابی برطرف ایدوب بی پروا ایلدیکی
ایشلر اولدی یاخود زمام اموری یدغیرده ایکن شمدی خود بخود امورنی قبضة اراده واستقلالنه آلدی دیمك یرده
ایراد اولنور ومجن وشاح معناسنه در که نسوان عرب زینتلرندندر الجنة جیمك ضمیله برنسنه یی ستر ووقایه ایدن
شیئه دینور یقال هو جنة له ای بقیه وشول مقرمه ومندیل مقوله سنه دینور که نسوان آنکله صرتندن ماعدا
اوکنی واکسه سنی وبوزنی وکوکسنك ایکی یانلرنی بوربوب اورترلر و برقع کبی آنده ایکی کوزلك اولور الجنی
جیمك کسریله جن یاخود جنه لفظنه منسوب دیمکدر شارحك بیاننه کوره مراد جن صنفندن یاخود جماعتندن
واحد دیمکدر که روم ورومی کبی اولور یقال رأیت جنیا ای واحدا من الجن او الجنة وعبدالسلام بن عمر
وابو یوسف الجنیان روایت حدیث ایلدیلر الجنة جیمك کسریله جن صنفنك طائفه وجماعتنه دینور یقال
هو من الجنة ای من طائفة الجن پس جن لفظندن اخص اولور تاء وحدت جنسیه یه دال اولور وجنه جنوندن
اسم اولور دلیلك معناسنه یقال به جنة ای جنون وجنه جن کبی ملائکه یه اطلاق اولنور المجنة میمك وجیمك
فتحیله طائفه جن مقری ارضه دینور یقال ارض مجنة ای کثیرة الجن ومکه قربنده برموضع آدیدر بعضا میمی
مکسور اولور ودلیلك جنون معناسنه در یقال به مجنة ای جنون التجنن تفعل وزننده والتجان تشدید نونله
تفاعل وزننده دلورمك معناسنه در یقال تجنن زید وتجان اذا صار مجنونا وتجنن یرك نباتی بالجمله چچك اچمق
معناسنه در و بو تحرج وتأثم بابندندر یقال تجننت الارض اذا اخرجت زهرها ونورها وتجنن وتجانن دلی اولمیان
آدم مصنع دلولك صورتی کوسترمك معناسنه در یقال تجنن علی فلان وتجانن اذا اری من نفسه الجنون

المجنون دلو يه دينور ديوانه معناسنه يقال اجنه الله فهو مجنون كما ذكر لكن ثلاثى مجهولدن وارد اولمغله بو شاذ اولمامق مطرده در الجانّ تشديد نونله جن لفظندن اسم جمعدر اكن زمخشرينك مقدمه ده وؤلغك بصائرده بيانه كوره جانّ ابو الجنّ درنتسه كه ادم ابو البشردر و بعضلر عندنده جانّ برقوم مخصوصدر انساندن مقدم خلق اولنديلر وجان برنوع حيه اسميدر كه كوزلرى سياه اولور اكثرى خانه لرده دور ايدر و بركسه يى آز رده ايلمز المجنونة پك اوزون خرما اغاجنه اطلاق اولنور يقال نخلة مجنونة اى طويلة الجنة جيمك فتحيله خرما وسائر اشجارى مشتمل باغچه يه دينور اشجار وظلاليله ارضى ستر ايلديكيچون جمعى جنان در كتاب وزننده تقول دخلنا الجنة وهى حديقة ذات النخل والشجر الجننة سفينه وزننده طيلسان شكلنده كارلرى زنجفلو بر كونه ثوبه دينور كه نسوان عرب اتلبس ايدرلر الجنن ضمتيله اصلى جنون ايدى كه دليلكه دينور تخفيفا واوى حذف اولنمشدر جنونه خروبه وزننده محدثيندن يوسف بن يعقوب الكنانى لقبيدر جنون خروب وزننده اسمادندر جنون الموصلى غسان بن ربيعدن روايت حديث ايلدى اجنك همزه نك فتحى وجيمك كسريله من اجل انك معناسنه در يعنى تركيب مذكوردن مختصردر وبله كلمه سى كبى يقال من اجنك كذا اى من اجل انك كذا الجناجن زلازل وزننده كوكسده اولان قبورغه لره دينور مفردى جنجن وجنجنه در جيملرك كسرى وفتحيله وجنجون در جيمك ضميله المجنون والمجنين ميملرك فتحيله صودولابنه دينور كه طوار ايله ياخود صو ايله دونوب صوچكيلور باغچه لرده ونهرلرده اولان دولاب اوله جقدر و بو مؤنثدر مترجم ديركه بونى زمخشرى خرمن دوكجك چرخ ايله بيان ايلمشدر وشافيه شرحنده چارپردى وزنى فنعلول وفنعليل ياخود فعللون وفعلليل اولديغنى تفصيل ومعرب اولمسنى تصريح ايلمشدر وتانيثى ظاهرا آلت تاويلنه مبنى در جنبنه جهينه وزننده عقيق مدينه ده برموضعدر و نجد ديارنده ضريه ايله حزن بنى يربوع بيننده برمرغزار آديدر ووادى القرى ايله تبوك بيننده برموضع آديدر الجنبات دار الخلافه بغدادده برموضع آديدر ابو جنه جيمك كسريله اسد قبيله سندن برشاعردر كه ذو الرمه نام شاعرك دايسى ايدى ذو المجنين ميمك كسريله عتبة الهذلى لقبيدر دائما ايكى قالقان طاشير ايدى المنجنه منجنه وزننده شول ارضه دينور كه اوتلغى كور وفراوان اولمغله هر بلوكى برسمته ذاهب اولمغله كويا كه تجنن ايلمشدر يقال ارض منجنة اذا كانت كثرعشبها حتى ذهب كل مذهب بيت جن جيمك كسريله جبل الثلج تخته برقريه آديدر نسبتنده جنانى دينور جيمك كسريله الجون جيمك فتحيله شدت خضرتندن قرامتق اولان پك قويو يشل اوته دينور وقرمزى نسنه يه دينور وآق نسنه يه دينور وقاره نسنه يه دينور وكوندوزه دينور نهار معناسنه جمعى جون در جيمك ضميله وجون ياغزآته ودوه يه دينور ومروان بن زنباع العبسى وحارث بن ابى شمر الغسانى وحسيل الضبى وقتب بن سليط النهدى ومالك بن نويرة البربوعى وامرئ القيس بن حجر وعلقمة بن عدى ومعاوية بن عمرو بن الحارث فرسلرينك اسميدر وجون بن قتاده اصحابدن ياخود تابعيندندر وجون مصدر اولور قارارمق معناسنه يقال جان وجهه يجون جونا اذا اسود الجوان جيمك فتحى وثنيه بنيه سيله يايك ايكى كوشه سنه دينور يقال جونا القوس اى طرفاه وابو عمران عبد الملك بن حبيب الجونى واو على عويد محدثلردر الجونة تمره وزننده كونشه دينور يقال طلعت الجونة اى الشمس وقرمزى نسنه يه دينور وكوموره دينور ومكه ايله طائف بيننده برقريه آديدر الجونة جيمك ضميله آت قسمنده اولان ياغزلغه دينور وعطار طبله سنه دينور بونك اصلى مهموزدر جمعى جون كلور صرد وزننده وكوچك طاغه دينور الجونى كردى وزننده برنوع بغرتلق قوشنه دينور كه قارنى وقنادلرى سياه اولور التجون تفعل وزننده عروس قپوسنى شطارت ايچون كرج مقوله سيله اغارتمق معناسنه در كذلك ميت قپوسنى ماتم ايچون قرارتمق معناسنه در كه عادت عربدندر يقال تجون باب العروس اذا ابيضه وتجون باب الميت اذا سوده جوين زبير وزننده خراسان اولكه سنده برايالت آديدر وسرخس قضاسنده برقريه در الجوناء حمراء وزننده كونشه دينور شمس معناسنه يقال طلعت الجوناء اى الشمس وتجربه دينور وسياه تويلو ناقديه دينور ذكر اولنان جون لفظندن مأخوذدر المجوجن مجوهر وزننده قوقش صويه دينور يقال ماء مجوجن اى منتن جوان غراب وزننده وجوين زبير وزننده اسامندندر الجونين جيمك ونونك فتحيله بحرين قضاسنده برقريه در الجوانة شداده وزننده دبره دينور است معناسنه جاوان اكرادن براو يماق آديدر حله مزيديه ده متمكن اولورلر فقهادن محمد بن على الجوانى انلردندر جهينه مصغر بنيه سيله برقبيله آديدر * وعند جهينة الخبر اليقين * مثلى جفن ماده سنده ذكر اولندى وجهينه طبرستان اولكه سنده برقلعه در وموصل قضاسنده برقريه در تصانيف كثيره صاحبى

حسين

حسين بن نصر بن محمد الجهينى اورادندر الجهنة غرفه وزننده اواخر ليلك ابتداسنه دينور جهمه معناسنه الجهانة ثمامه وزننده تازه قيزه دينور يقال جارية جهانة اى شابة الجهن جيمك فتحيله بويوك اتى غليظ اولمغه دينور الجهن جيمك ضميله دكز قييسنه براوق آتمى مسافه قدر قريب اولان كورفزه دينور كه ساحل متصل اولميه واكر متصل اولورسه شعب دينور الجهون قعود وزننده برنسنه قريب اولمق معناسنه در يقال جهن الشئ جهونا من الباب الاول اذا قرب ودنا جيهان جيمك فتحيله بر رجل آديدر نهر جيهان جحن ماده سنده ذكر اولندى جبّان شداد وزننده اندلسده بر بلده در قدماء اعلامدن ابن مالك وابو جبان اورادندر ايكيسيده امام العربيه در وابو حيان بعضا پدرينك جدى اولان حيانه نسبت اولنور كه حاى مهمله ايله در وجبّان اصفهان قضاسنده برقريه در طلحة بن الاعلم الحنفى اندندر وموسى بن محمد بن جبّان ومحمد بن خلف بن جبّان محدثلردر نجز بعونه تعالى فصــــــــل الحاء المهملة الحبن فتحتيله برمرضدر كه انسانك قارنده عارض اولمغله قارن شيشوب قبارر بين الاطباء استسقا ديدكلرى علتدر يقال به حبن وهو داء فى البطن يعظم منه الحبن حانك فتحى وبانك سكونيله وفتحيله استسقا علتنه مبتلا اولمق معناسنه در يقال حبن الرجل على المجهول وحبن حبنا وحبنا من الباب الرابع اذا اصابه حبن وحبن پرغضب اولمق معناسنه مستعملدر يقال حبن عليه حبنا اذا امتلأ غضبا الاحبن احمر وزننده استسقا علتنه اوغرامش آدمه دينور مؤنثى حبناءدر الحبن حانك كسريله ميموث ديدكلرى جانوره دينور و بركونه قبارجق اسميدر كه قان چبانى كبى بدنده ظهور ايدر ومطلقا بدنده ظهور ايدوب شيشوب ايرينلنن سبوجه و ياره مقوله سنه دينور وقان چبانه دينور جمعى حبون كلور الحبنة حانك كسريله بودخى سبوجه و ياره مقوله سنه دينور وقان چبانه دينور الحبن حانك فتحيله شجر دفلى اسميدر كه آغو اغاجى ديدكلريدر خلق اكا زقوم اغاجى ديرلر الحبين امير وزننده بودخى شجر مزبوره دينور الحبناء حمراء وزننده بيوك قارنلو عورته دينور يقال امرأة حبناء اى الضخمة البطن ومغيره ويزيد وصخر نام برادرلرك والده لرى اسميدر كه اوچيده شاعر ايدى پدرلرى عمرو بن ربيعه در وبيورطلمز اولان كوكرچينه دينور جمعى حبن در حانك ضميله وانلو طوپاج اياغه وصف اولور حبينة جهينة وزننده وام حبين زبير وزننده برجنس جانوره دينور تركيده كرتنكله ديدكلريدر كه كلره شبيه وايرى وقارنى بيوك اولور دائما باشنى بوقرى قالديره رق كيدر طاشلق يرلرده ومقبره لرده كثير اولور وام حبين لفظى معرفه در بعضا لام تعريف داخل اولور لكن بعد الحذف شاذ اولمق اوزره نكره اولمز المحبنطئ مطمئن وزننده طارغين آدمه دينور يقال رجل محبنطئ اى غضبان حبونن سفرجل وزننده بر رجل علميدر و بروادى اسميدر حبونه سموره وزننده قاسم البرزالى نام محدثك جدى اسميدر وعبد الواحد بن حسن بن حبين كه زبير وزننده در محدثدر على قول نونله حنين در الحتن حانك فتحى وكسرى وتانك سكونيله مثل وهمتا معناسنه در يقال هو حتنه اى مثله وقرنه ويقال هما حتنان اى سيان فى الرمى بس اوق آتمقده اولان برابرلكده استعمال غالب اولمشدر و باطل و بيهوده معناسنه در يقال اتى بالحتن اى الباطل الحتن فتحتيله طاغلرك اوجلرينه دينور وحتن مصدر اولور برنسنه سخت وشديد اولمق معناسنه يقال حتن الحر حتنا من الباب الرابع اذا اشتد الحاتن شول كونه دينور كه اول وآخرى اسيلكده يكسان اوله يقال يوم حاتن اذا استوى اوله وآخره حرا المحتتن اسم فاعل بنيه سيله هر برى بس برابر اولان دوز وهموار نسنه يه دينور يقال شئ محتتن اى مستو لا يخالف بعضه بعضا الحتناء حمراء وزننده تويسز قولاق دوه يه دينور الحتنان حانك ضميله حتال وزننده ومرادفيدر كه ضرورى وناچار معناسنه در يقال ماله عنه حتنان اى حتال اى بدّ وفراق الحتنى جمزى وزننده آتيلان اوقلرك يكسانلغنه دينور يقال وقعت النبل حتنى اى متساوية الاحتنان همزه نك كسريله اوق اتان آدمك هب آتديغى اوقلر بر يره اوغرامق معناسنه در يقال احتن الرجل اذا وقعت سهامه فى موضع واحد التحاتن تفاعل وزننده برابرلشمك معناسنه در يقال تحاتنوا فى الامر اذا تساووا حوتنان حانك فتحيله بر بلده آديدر حتن حانك وثاى مثلثه نك ضميله هذيل بلادنده برموضع آديدر الحجن حانك فتحى وجيمك سكونيله اغاجى اكوب بوكمك معناسنه در يقال حجن العود حجنا من الباب الاول اذا عطفه و برآدمى برايشدن چويروب آليقومق معناسنه در يقال حجن فلانا عن الشئ اذا صده وصرفه وچوكان ايله برنسنه يى كنديسنه طوغرى چكمك معناسنه در باغچوانلرك ككه ايله اغاجك دالنى چكدكلرى كبى يقال حجنه اذا جذبه بالمحجن التحجين تفعيل وزننده بودخى اغاجى اكوب بوكمك معناسنه در يقال حجن العود اذا عطفه وتحجين دوه يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر كه اكريجه اولور الاحتجان افتعال وزننده برنسنه يى محجن ايله بوريه چكمك

معناسنه‌در يقال احتجنه اذا جذبه بالمحجن ومالى قبض وتملكله درعهده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتجن المال
اذا ضمه واحتواه المحجن فتحتيله اكريلكه دينور يقال به حجن اى اعوجاج وبرنسنه‌يه بخل وضنت ايلمك
معناسنه‌در يقال حجن عليه وبه حجنا من الباب الرابع اذا ضن ومقيم اولمق معناسنه‌در يقال حجن بالدار اذا اقام
وحجن كنه تعبير اولنان بوجكه دينور وطوار قسمنه عارض اولان كوتورملكه دينور يقال فى دابته حجن اى زمن
الحجنة غرفه وزننده بودخى اكريلكه دينور يقال به حجنة اى اعوجاج وحجنة الثمام بيان داريسى ديدكلرى
اوتك يپراغنه اطلاق اولنور وبونده فتحاتله ده زبانزده‌در وحجنة المغزل ايكك باشنده اولان اكريجه دموره
دينور التحجن تفعل وزننده اكيلك معناسنه‌در يقال تحجن الشئ اذا اعوج المحجن منبر وزننده
والمحجنة مكنسه وزننده چوكانه وباغچوانلرك ككه تعبير ايتدكلرى اوجى اكرى اغاجه دينور ومطلقا
اكرى نسنه‌يه دينور ومحجن بن الادرع ومحجن بن ابى محجن اصحابدندر الحجناء حمراء وزننده معاويه
البكائى فرسنك اسميدر وبراوجى اشاغى جبهه‌يه طوغرى مائل اولان قولاغه دينور على قول هر برينك
براوجلرى جبهه‌يه طوغرى برينه مقابل مائل اولانه دينور يقال اذن حجناء اى المائلة احد طرفيها قبل الجبهة
سفلا او التى اقبلت اطراف احداهما على الاخرى قبل الجبهة الاحجن احمر وزننده والحجن كتف وزننده
اوجلرى بوكلم بوكلم صارقق وقبورجق صاچه دينور يقال شعر احجن وحجن اى متسلسل مسترسل رجل جعد
الاطراف وحجن كنه ديدكلرى بوجكه دينور الاحجان همزه‌نك كسريله ثمام ديدكلرى اوتك يپراغى ظهور
ايلمك معناسنه‌در يقال احجن الثمام اذا اخرجت حجنته الحجون صبور وزننده تنبل وكاهل آدمه دينور
يقال رجل حجون اى كسلان ومعلاة مكه‌ده برطاغك آديدر وبرموضعك اسميدر وحجون شول غزوه‌يه دينوركه
خصم طرفنى اغفال ايچون ابتدا اصل مقصود اولان جهتى اضمار وسائر سمتى اظهار ايلدكدنصكره بغتة جهت
مقصوده تحول وعزم اولنه على قول بعيد وطويل اولان غزوه‌يه اطلاق اولنور يقال فلان يغزو الغزوة الحجون
وهى كل غزوة يظهر غيرها ثم يخالف الى ذلك الموضع او هى البعيدة الطويلة حجين زبير وزننده ابن المثنى دركه
محدثدر احجن احمر وزننده اساميدندر لهب بن احجن برقبيله‌دركه فن عيافه ايله معروفلردر الحوجن
جوهر وزننده قرمزى كله دينور ورد احمر معناسنه حوجم دخى دينور حجن حائك فتحيله ابن المرقع دركه
صحابه‌در حجينه جهينه وزننده اسمادندر حجشنه حائك وشين معجمه‌نك فتحيله محدثيندن يحيى بن الفضل
الموصلى جدينك اسميدر الحذن حائك ضمى وذال معجمه‌نك سكونيله طوناوجقورلغنه دينور حجزه معناسنه
الحذنة عتله وزننده بودوره دينور وقولاغى كوچك آدمه دينور يقال رجل حذنة اى الصغير الاذن وشول دوه‌يه
دينوركه كوچكدن قعده اتخاذ اولنمغله ادوات واثقال تحميل ايده‌رك قوللانلمغله اوركجى اريوب باصق
قالوب وقارنى ضخامت پيدا ايلمكله طوباج قالمش اوله وعمامه قربنده برموضع اديدر الحذنتان علتان
وزننده انسانك ايكى قيناقلرينه دينور وايكى خايه‌لره دينور وايكى قولاغه دينور الحران حائك كسرى
وضميله دابه حرون اولمق معناسنه‌دركه اشدرمك وسكرتمك مراد اولندقده خيرچينلق واوكولك ايدوب
اشيوب وسكرتميوب كيرى كيرى كتمك وسكردركن همان طوردى ويرمكدن عبارتدركه تحريفله هارنلق
تعبير اولنور وبو ذات الحافر اولانه مخصوصدر آت وقاطر كبى يقال حرنت الدابة وحرنت حرانا وحرانا
من الباب الاول والخامس اذا استدر جريها وقفت بورادة اذا استدر لفظى مجهول صيغه‌سيله‌در وبايع
ومشتريدن هربرى شاعك بهاسنده نه اشاغى اتمك ونه يوقارى چقمق معناسنه مستعملدر يقال حرن
فى البيع اذا لم يزد ولم ينقص وبموق آتمق معناسنه‌در يقال حرن القطن حرانا من الباب الاول اذا ندفه
الحرون صبور وزننده وصفدر هارينلق ايدن دابه‌يه دينور وشول شكاره دينوركه اصلا طاغك
طوروسندن آيرلمز اوله ومسلم بن عمرو الباهلى ياخود شقيق بن جرير الباهلى فرسنك اسميدر وحبيب بن المهلب
نام كسنه‌نك لقبيدر المحارين ميمك فتحيله كومج باللرينه دينور وبال كومجنه ياپشوب آيرلميان آريلره دينور
تاكه بال صاغان النده اولان اغاجله كنديسنى قوپروب دفع ايليه وبموق چكردكلرينه دينور مفردى محران‌در
مفتاح وزننده حران شداد وزننده مصيصى برشاعردر وشام ديارنده بربلده‌در نسبتنده حرنانى
دينور نونى زياده سيله حرانى ديمز هرنقدر قياس ايسه ده بنو حرنه كسرتيله وتشديد نونله بربطن‌در
حرين زبير وزننده بررجل اسميدر الحردون داله جردحل وزننده حردون لفظنده لغتدر ذال
معجمه ايله الحرذون ذال معجمه ايله حردون‌دركه اركك كلره دينور ياخود بشقه برجانورك اديدر مفرداتنده حرذون

سرياني اوله رق ترکيد کرتنکله ديدکلري جانور ايله مفسردر الحراسن حائك فتحى وسينك كسريله برنوع
بالق اسميدر الحراسين حائك فتحيله آرق وزبون دوه‌لره دينور مفردى يوقدر وقوراق قيتلق سنه‌لره
دينور الحزن حائك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله وفتحتيله غم واندوهه دينور جمعى احزان‌در يقال
اخذه حزن وحزن اى هم وحائك ضميله حزن مصدر اولور برآدمى غمكين ايلمك معناسنه يقال حزنه الامر
حزنا من الباب الاول اذا جعله حزينا وحزن فتحتيله كذلك مصدر اولور غمكين اولمق معناسنه يقال
حزن الرجل حزنا من الباب الرابع اذا صار حزينا التحزن تفعل وزننده والتحازن تفاعل
وزننده والاحتزان افتعال وزننده بونلرده غمناك اولمق معناسنه‌در يقال تحزن الرجل وتحازن
واحتزن اذا صار حزينا وتحزن برآدمه برنسنه ضمننده آجيوب دردناك اولمق معناسنه‌در يقال تحزن
عليه اذا توجع الحزنان سكران وزننده والمحزان محراب وزننده باب رابعدن اسم فاعللردر غمكين
آدمه دينور الاحزان همزه‌نك كسريله بودخى بركسه‌يى غمكين قلمق معناسنه‌در يقال احزنه
اذا جعله حزينا بعضلر ديديكه احزنه جعله حزينا معناسنه‌در وحزنه حزنا جعل فيه الحزن معناسنه‌در
تمكين وتقريرى متضمندر واحزان غليظ ودرشت وسرديره اوغرامق معناسنه‌در يقال احزن الرجل اذا صار
فى الحزن المحزون والحزين امير وزننده والحزن كتف وندس وزنلرنده كه باب اولدن وصفلردر
والمحزن مكرم وزننده كه احزاندن اسم مفعولدر غمكين آدمه دينور اولرك جمعى حزان كلور كرام وزننده
وحزناء كلور كرماء وزننده عام الحزن حائك ضميله ام المؤمنين خديجة الكبرى رضى الله عنها ايله عم النبى
عليه السلام ابو طالبك وفات ايلدكلرى سنه‌در عليه السلام حضرتلرى پك محزون اولمغله اطلاق ايلديلر
الحزانة ثمامه وزننده سلفده عرب طائفه‌سى عجم اوزره ابتدا قدوملرنده حسب الشرط والمعاهده
مستحق اولدقلرى سابقه‌يه دينوركه خانه ومزرعه ونزلا مقوله‌سى املاكدن عبارت ايدى بينلرنده بو وجه
اوزره قرار داده اولمشيدى حزونة ارضدن مأخوذدر وحزانه برآدمك اهل وعيالنه دينور لوازم وامورلريچون
متحزن ومتضجر اولديغى تصورينه مبنيدر ومنه فلان لايبالى اذ اشبعت خزانته ان تجوع حزانته الحزون
صبور وزننده بدخوى قيونه دينور الحزن والحزنة حائك فتحى وزائك سكونيله سرد وغليظ يره
دينور يقال ارض حزن وحزنة اى غليظة خلاف سهلة وحزن غسان قبيله‌سندن برجماعتدر وبلاد
عربه اطلاق اولنوركه عربستان تعبير اولنور على قول بلاد عربده ايكى حزن نام محل واردر برى زباله ايله
نجد بيننده اولان ارضدر وبرى بنى يربوع يوردنده برموضعدركه دوز اوه‌لرى ونيجه مرغزارلرى مشتملدر ومنه
قولهم من تربع الحزن وتشتى الصمان وتقيظ الشرف فقد اخصب يعنى برآدم بهار موسمنده حزن وقيش
فصلنده صمان وياز ايامنده شرف نام محللرده آرام ايلسه اصلا جدب وقلتدن آزرده اولميوب خصب ورخا ايله
امرار ايام ايدر وحزن بن ابى وهب اصحابدندر الحزن صرد وزننده درشت وغليظ طاغلره دينور
مفردى حزنه‌در صبره وصبر كبى وبرطاغك اسميدر حزين امير وزننده نجد ديارنده برصويك اديدر
وبررجل اسميدر حزان سحاب وزننده وحزانه ثمامه وزننده وحزين زبير وزننده اساميدندر التحزين
تفعيل وزننده رقت صوتله قرآن كريم اوقومق معناسنه‌دركه قلوبه مؤثر اولور حزين حزين اوقومق تعبير اولنور
يقال هو يقرأ بالتحزين اى يرقق صوته الحسن حائك ضميله كوزللكه دينور جمعى محاسن كلور غير قياس اوزره
يقال بوجهه حسن اى جمال وحسن مصدر اولور كوزل اولمق معناسنه يقال حسن الغلام وحسن حسنا
من الباب الخامس والاول اذا كان جميلا الحاسن والحسن فتحتيله والحسين امير وزننده والحسان غراب
وزننده والحسان رمان وزننده اسم فاعللردر كوزل نسنه‌يه دينور حاسن باب اولدندر ذو حسن معناسنه‌در
حسن وحسين كلمه‌لرينك جمعى حسان كلور حائك كسريله ورمان وزننك حسانون كلور مؤنثى حسنه وحسناء
وحسانه‌در رمانه وزننده وحسنه وحسناء كلمه‌لرينك جمعى حسان وحسانه‌نك جمعى حسانات كلور ولا يقال
رجل احسن فى مقابلة امرأة حسناء يعنى كرچه حسناء كلمه‌سنك حسب القياس مذكرى احسن اولمقدر لكن
مهجوردرتنه كه امرد كلمه‌سنك مؤنثى مرداء ايكن مهجور اولمشدر ولهذا امرأة حسناء ديرلر مقابلنده رجل احسن
ديمزلر وغلام امرد ديرلر مقابلنده جارية مرداء ديمزلر بلكه افعل تفضيل اراده سيله هو الاحسن ديرلر جمعى
احاسن‌در ومنه احاسن القوم اى حسانهم الحسنى بشرى وزننده اسمدر كوزللكه دينوركه ابو عمل وخصلتدن
عبارتدر يقال فيه الحسنى اى ضد السوءى مؤلف بصائرده حسن وحسنه وحسنى بينلرنى شو وجهله فرق

ایلمشدرکه حسن اعیان واحداثه شاملدر وحسنه وصف اولورسه کذلك اعیان واحداثه شامل اولوب واکر
اسم اولورسه همان احداثه اطلاق اولنور اعیانه اطلاق ولنمز نهی وحسنی عاقبت حسنه معناسنه در ودیدار
الهی ایله شرفیاب اولمق نعمتنه دینور یقال یسرنا الله الحسنی ای العاقبة الحسنة والنظر الی الله تعالی واعدا
اوزره فوز وظفر معناسنه مستعملدر وشهادت نعمتنه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی هل تربصون الا احدی
الحسنیین الایة وحسنی لفظنك جمعی حسنیات وحسن کلور صرد وزننده المحاسن میمك فتحیله غیرقیاس
اوزره حسن لفظنك جمعیدرکه ذکر اولندی کویا که مفردی محسن تخیل اولنمشدر ومحاسن محسن لفظندن که
مقعد وزننده اسم مکاندر جمع اولور وجود انسانیده موقع حسن وجمال اولان یرلره دینور وعند البعض بو معناده
مفردی یوقدر یقال انظر الی محاسن بدنه ای المواضع الحسنة احسن معظم وزننده کوزللنمش معناسنه درکه
مراد حسن اوزره مجبول دیمکدر یقال وجه محسن ای حسن التحسین تفعیل وزننده کوزل قیلمق معناسنه در
یقال حسنه الله ای جعله حسنا الاحسان همزه نك کسریله ایولك ایلمك وبرنسنه یی ایو وکوزل ایلمك
معناسنه در یقال احسنه ضد اساءه وبرنسنه یی ایو وکرکی کبی بیلمك معناسنه در یقال هو یحسن الشیء ای
یعلمه وحسن دیدکلری بوکسك قوم یغنی اوزره اوتورمق معناسنه در یقال احسن الرجل اذا جلس علی الحسن
المحسن والمحسان دائما ناسه ایولك ایدن آدمه دینور الحسنة فتحاتله بوآکه وایو حالته وایو نسنه یه دینور
نته که آنفا فرق وبیان اولندی یقال فیه حسنة ای ضد سیئة جمعی حسنات کلور وحسنه برخاتون اسمیدر
واصطخر قضاسنده برقریه آدیدر وطریق یمنده صعده وعثر بیلرنده بنجه طاغلره اطلاق اولنور واجأ نام جبلك
بررکننه دینور الحسینی مصغر بنیه سیله والفك قصری وم‌ّیله قصاری معناسنه مستعملدرکه نهایت جهد
ومبلغ مساعی دیمکدر یقال حسیناه ان یفعل ذلك ای قصاراه بو مقوله ترکیب کثیردرنته که بوقریلرده ماده لرنده
ثبت اولندی هر بر ماده نك نهایت اعتباریله معنالری ملحوظ اولور مثلا بو ماده ده حسن واطفك درجه غایتی
شویله ایلمکدر اکر ایلمز ایسه بد وفنا اولور دیمك اولور الاستحسان بکنمك وپسند ایلمك معناسنه در یقال استحسنه
اذا عده حسنا الحسن فتحتیله والحسین مصغر بنیه سیله ایکی جبل یاخود ایکی اوزون قوم سال آدیدر
حسن دیدکلرینك یاننده بسطام بن قیس مدفوندر جمع اولندقده تغلیبا حسنان دینور وحسن وحسین طی
قبیله سندن ایکی بطن در وآسماء رجالدندرلر وحسن فتحتیله مطلقا ذاتنده حسنله متصف خوب وپسندیده
شیئه دینور واندلسده برحصار آدیدر ویمامه ده برقریه در وبرخوشمنظر شجر آدیدرکه الاء دیدکلری شجر اوله جقدر
وقولده دیرسکدن اوته جه ده اولان قرجه کمیکنه دینور بونده ضمله ده لغتدر وبوکسك قوم یغنی‌ه دینور الحسنة
حانك کسریله طاغك برجانبندن طومالوب جقان بوکسك یرینه دینور جمعی حسن کلور عنب وزننده حسینه
خدیجه وزننده وحسینه جهینه وزننده ومحاسن مزاحم وزننده ومحسن معظم وزننده ومحسن معلن
وزننده وحسین امیر وزننده اسامیدندر وحسنه جهینه وزننده عبد الملك بن مروانك سرجله سی اولان خاتونك
اسمیدر وحسینة بن المعرور تحدیث ایلدی احسان همزه مفتوحه ایله عدن قربنده براسکله آدیدر الحسنی
عربی وزننده معدن نقره قربنده برقیو آدیدر ومأمون خلیفه نك وزیری اولان حسن بن سهلك قصری آدیدر
الحسنیة عربیه وزننده موصل ایالتنده بربلده آدیدر الحسناء مصغر بنیه سیله وشجردرکه قصه یپراقلری اولور
الاحاسن یمامه ده بعض طاغلره اطلاق اولنور التحاسین تحسین لفظندن جمعدرکه تفعیل وزننده اسمدر کوزل
اولان شیئه دینور ومنه کتاب التحاسین خلاف المشق یعنی سرعت وقلت مبالاتله یازلیوب تأنی ورعایتله نظام
وقاعده اوزره یازیلان یازو ودر خطاط یازولری کبی حسنون حانك فتحی وضمله مقری اولان نمارك اسمیدر
هبیره نك اصحابندندر وحسنون النباء وحسنون بن الصیقل المصری وابو نصر بن حسنون وابو الحسن که
حانك ضمیله طاوس بن احمددر محدثلردر وام الحسن کمال بنت الحافظ عبد الله بن احمد السمرقندی وام الحسن
کرعه بنت احمد الاصبهانیه محدثه‌لردر وحسن که ضمله در امام احمدك ام ولدیدر وحسن بن عمر وطی قبیله سی
رجالندندر وبرادری حسن که حانك فتحی وسینك سکونیله در فردلردر یعنی همنامالری یوقدر حشن شین
معجمه ایله جندب وزننده یعقوب بن اسحق بن محمد بن حشن الخراسانی نام محدثك بدر ینك جدی اسمیدر الحشن
فتحتیله سود زفیرندن اولان کیره دینور تقول بیدی حشن ای وسخ من دسم اللبن ومصدر اولور طلومه خیلی
مدت سودقوتوب ارالقده تطهیر اولنمدیغندن جرکلنوب بدرایحه یغلمق معناسنه یقال حشن السقاء حشنا
من الباب الرابع اذا کثر استعماله بحقن اللبن فیه فاروح ولزق به وسخه الاحشان همزه نك کسریله طلومه واقر

زمان

سود قویوب ارالقده تطهیر ایلمامکله جرکلندروب قوقتمق معناسنه در یقال احشن السقاء اذا اکثر استعماله
بحقن اللبن فیه فاروح ولزق به وسخه الحشنة حانك کسریله حقد وکینه معناسنه در یقال به لفلان حشنة
ای حقد المحاشنة مفاعله وزننده بری برینه سوکمك معناسنه در یقال حاشنه اذا سابه التحشن تفعل
وزننده امك چکوب کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال تحشن الرجل اذا اکتسب المحشئنّ مطمئن
وزننده طارغین آدمه دینور یقال رجل محشئنّ ای غضبان الحصانة کرامه وزننده بناء ومکان پك صرب
اولمق معناسنه در شویله که اکا التجا ایدنه ال ایرشمیوب امین وآسوده اوله یقال حصن البناء والمکان
حصانة من الباب الخامس اذا منع الحصین امیر وزننده صرب ومنیع محله وبنایه دینور یقال مکان
حصین وقلعة حصینة ای منیع ومحکم ومتین زرهه اطلاق اولنور وجودك حصنی اولدیغیچون یقال درع
حصین وحصینة ای محکمة الاحصان همزه نك کسریله برمکانی قلعه کبی صرب ومنیع قلمق معناسنه در یقال
حصنه اذا جعله حصینا وزوج زوجه سنی نامحرمدن حفظ وصیانت ایلمك معناسنه در یقال احصن البعل زوجتها
اذا اعصمها ویقال احصنه فلانا التزوج اذا اعصمه وخاتون کندیسی حرامدن صاقنمق معناسنه درکه نفسنی
حفظ اتمش اولور یقال احصنت المرأة اذا عفت وتزوج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احصن الرجل او المرأة
اذا تزوج التحصین تفعیل وزننده بودخی بر بناء ومکانی صرب ومنیع ایلمك معناسنه در یقال حصنه بمعنی
حصنه وزوجه یی حرامدن حفظ ایلمك معناسنه در یقال حصنها البعل اذا اعصمها الحصن حانك کسریله
شول صرب ومنیع ومحکم موضعه دینورکه دروننه وصول قابل اولمیه جمعی حصون کلور واحصان کلور وحصنه
کلور عنبه وزننده وحصن یکی آیه اطلاق اولنور هلال معناسنه بورادده هلاك نسخه لری غلطدر وسلاحه
اطلاق اولنور یقال جاء وعلیه حصنه ای سلاحه وحصن یکرمی بر موضع اسمیدر وبنو حصن فزاره دن برجماعتدر
وحصن اسماء رجالدندر الحصان سحاب وزننده نامحرمدن پرهیز اوزره اولان خاتونه دینور یاخود متزوجه یه
دینورکه عفت لازمیدر جمعی حصن کلور ضمتیله وحصانات کلور حانك فتحیله یقال امرأة حصان ای عفیفة
اومتزوجة وحصان شهدانه انجوبه اطلاق اولنور الحصن حانك حرکات ثلاثیله خاتون عفیفه وپاکدامن
اولمق معناسنه در یقال حصنت المرأة حصنا من الباب الخامس اذا کان حصانا الحاصن والحاصنة والحصناء
حمراء وزننده عفیفه وپرهیزکار خاتونه دینور جمعی حواصن وحاصنات کلور المحصنة اسم فاعل بنیه سیله
والمحصنة اسم مفعول بنیه سیله عفیفه وپرهیزکار خاتونه دینور اول نفسنی احصان ایلدیکیچون وثانی زوج احصان
ایلدیکیچوندر علی قول متزوجه یه یاخود حامله اطلاق اولنور تزوج وحمل حالتلری دخی سبب احصاندر الحواصن
که خاتونلره دینور مفردی حاصنه در یقال نسوة حواصن ای حبالی المحصن مکرم وزننده حرامدن نفسی
محفوظ اولان کشی یه دینور ومتزوج کشی یه دینور وبو مسهب ماده سی کبی نوادردندر الحصان کتاب وزننده
آیغر آته دینور کویا که راکبنه حصن اولور علی قول شول آیغره دینورکه پك صوی وکریم اولمغله نطفه سی صیانت
اولنوب هر آته چکلمز اوله جمعی حصن درکتب وزننده یقال رکب الحصان وهو الفرس الذکر او الکریم المصون
بمائه التحصن تفعل وزننده آت نطفه سی مصون صوی آیغر اولمق معناسنه در یقال تحصن الفرس اذا صار
حصانا ابن المحصن والتحصین المحصن منبر وزننده کلیده اطلاق اولنور قفل معناسنه وزنبیله اطلاق اولنور
یقال وضعه فی المحصن ای الزبیل ومحصن بن وحوح اصحابدندر ابو الحصن حانك کسریله وابو الحصین
زبیر وزننده تلکی یه اطلاق اولنورکه کنیه سیدر ثعلب معناسنه ابو الحصین امیر وزننده عثمان بن عاصمك
کنیه سیدرکه تابعیدر وابو الحصین عبد الله بن احمد امام نسأی شیخیدر وابو الحصین الوادعی ومحمد بن اسحق بن
ابی حصین محدثلردر حصن حانك کسریله وحصین زبیر وزننده وحصین امیر وزننده اسامی
رجالدندر الحصانیات حانك فتحیله قوشلره اطلاق اولنور الاحصنة اجوبه وزننده اوق تمرلرینه دینور
حصنان حانك کسریله بربلده آدیدر ووادی لیه نام محلده برقلعه آدیدر نسبتنده حصنی دینور حصنانی دیمز
نونلرك اجتماعی استثقال ایتدکلریچون الحضن حانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله انسانك قولتغی آلتندن
بوکوره وارنجه قدر یره دینور علی قول کوکس وایکی بازو ایله ماینلرندن عبارتدرکه قوجاق تعبیر اولنور یقال
اخذ الصبی فی حضنه وهو مادون الابط الی الکشح او الصدر والعضدان ومابینهما وبرنسنه نك جانب وناحیه سنه
دینور جمعی احضان در یقال اعنش الطائر فی حضن الاکة ای فی جانبها وناحیتها وصرتلان ابنه دینور
وجار الضبع معناسنه وحضن الجبل طاغك چوره سنه دینورکه بوره تعبیر اولنور علی قول دیبنه دینور یقال

صاد الصيد في حضن الجبل وهو ما اطاف به او اصله و بو ایکی معناده حانك ضمیله ده لغتدر الحضن فتحتیله
فیل کبکنه دینور عاج معناسنه ونجد ولایتنده برطاغك آدیدر ومنه المثل ❊ انجد من رأی حضنا ❊ یعنی حضن نام
طاغی کورن مسافر نجد اولکه‌سنه کلمش اولور وحضن تغلب قبیله سندن منشعب برقبیله آدیدر الاعز الحضنیة
ذکر اولنان حضن دیدکلری جبله یاخود قبیله‌یه منسوب کچیلر دیمکدر بك سیاه یاخود بك قزل تویلو اولور الحضن
حانك فتحی وضادك سکونیله والحضانة کتابه وزننده چوجغی قوجاغه آلمق یاخود بسلمك معناسنه در یقال
حضن الصبی حضنا وحضانة من الباب الاول اذا جعله فی حضنه اورباه وحضن وحضان وحضانة کتاب
وکتابه وزنلرنده وحضون قعود وزننده قوش یمورطه‌لری قنادلری آلتنه آلوب بصمق معناسنه در یقال حضن
الطائر بیضه حضنا وحضانا وحضانة وحضونا اذا رخم علیه للتفریخ وحضن احسانی برکسه‌دن آخره صرف
ایلمك معناسنه در که اکا ویرمیوب غیره ویرمکدن عبارتدر و بو ناحیه معناسندن مأخوذدر یقال حضن معروفه
عن جیرانه اذا کفه وصرفه وحضن وحضانه سحابه وزننده برآدم برکسه‌یی برنسنه دن برطرف ایدوب آنده
کندیسی مستقل اولمق معناسنه در یقال حضن فلانا عن کذا حضنا وحضانة اذا نحاه عنه واستبد به دونه
وبرآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه در یقال حضنه عن حاجته اذا حبسه ومنعه الاحتضان افتعال وزننده بودخی
چوجغی قوجاغه المق یاخود بسلمك معناسنه در یقال احتضن الصبی بمعنی حضنه وبرکسه‌یی ایشندن آلیقومق
معناسنه در یقال احتضنه عن حاجته اذا حبسه ومنعه المحضن مقعد وزننده والمحضن منزل وزننده قوشك
یمورطه بصه‌جق موضعه دینور که فوللق تعبیر اولنور الحاضنة اطفالی تربیه ایدن دایه خاتونه دینور نته که رجالدن
اولانه لالا تعبیر اولنور مؤلف لفظ فارسیله تفسیر ایلمشدر وحاضنه قصه صالقملی خرما اغاجنه دینور علی قول
صالقملری ظهور وفیجوقلرندن آیرلمش اوله‌رق چوپلری قصه اولانه دینور الحضون صبور وزننده برممه‌سی
دیکرندن بیوك اولان قیونه وناقه‌یه وعورته دینور وخایه‌سنك بری آخرندن بیوك اولان کشی‌یه دینور ودوداغنك بریسی
دیکرندن بیوك اولان فرجه دینور الحضان کتاب وزننده قیون وناقه وعورت حضون اولمق معناسنه در یقال حضنت
حضانا من الباب الخامس اذا کانت حضونا الاحضان همزه‌نك کسریله برآدمی خوارلمق وخوار کورمك معناسنه در
یقال احضنه واحضن به ای ازری به و برآدمك حقنی ایلمتك معناسنه در که قوتمغه چالوب کوترمکدن عبارتدر یقال
احضن بحقی ای ذهب به الحواضن حاضنه‌نك جمعیدر که ذکر اولندی و یقال للاثافی سفع حواضن ای جواثم
سفع لفظنه که دمورساج ایاقلرینه دینور حواضن لفظی وصف ایدرلر جواثم معناسی مراد ایدرلر کوله وآتشه
کوکس ویروب طوردیغیچون المحضنة مکنسه وزننده ساقسیدن دوزلمش دیبی یقین یایو بجه چاناغه دینور که
آنده کوکرجین یصدررلر بونه ده فوللق تعبیر اولنور حضین زبیر وزننده اسمادندر ابوساسان حضین بن المنذر
تابعیدر الحضنة غرفه وزننده اسمدر یمورطه یاصقلغنه دینور بومعلا بسه ایله مظلوملغه ومغدورلغه اطلاق اولنور
ومنه یقال اصبح فلان بحضنة سوء اذا اصابته هضیمة فلم ینتصر یعنی ظلم اصابت ایدوب انتقامنی آلمدی الحفن
حانك فتحی وفانك سکونیله برنسنه‌یی برملر بتسك اولدیغی حالده ایکی آوجله آلمق علی قول ایکی ال ایله کندیسنه
طوغری صیروب چکمك معناسنه در یقال حفن الشیء حفنا من الباب الاول اذا اخذه براحتیه والاصابع
مضمومة اوجرفه بکلتا الیدین وآرجه عطیه ویرمك معناسنه در یقال حفنه اذا اعطاه قلیلا
الحفن فتحتیله اباقلرنی طپراق صاورورکبی دونده رك یوریمکه دینور الحفنة حانك ضمی وفتحیله برآوج طلو
نسنه‌یه دینور یقال اعطاه حفنة منه ای ملء الکف شارح دیرکه ملء الکفین اولمق لازمدر وحفنه چقوره اطلاق
اولنور وقبالرده اولان خلق اویمه‌یه دینور که صوایرکیلور جمعی حفن در صرد وزننده الاحتفان افتعال
وزننده برآدم ایکی الیله برکسه‌نك دیزلرینك ایچ یوزینه صوقوب قالدروب کوترمك معناسنه در یقال احتفن فلانا
اذا جعل یدیه تحت رکبتیه واخذه ثم اضطجع ثم احتمله واغاجی یردن چکوب قوپرمق معناسنه در یقال احتفن الشجر
اذا اقتلعه من الارض و برنسنه‌یی کندی نفسیچون المق معناسنه در یقال احتفن الشیء اذا اخذه لنفسه المحفن
منبر وزننده آوجیله برنسنه‌یی حوق اخذ ایدر اولان آدمه دینور الحفان شداد وزننده حف ماده‌سنده ذکر
اولندی حفینه جهینه وزننده که ❊ وعند جفینة الخبر الیقین ❊ مثلك منشأیدر جهن ماده‌سنده کذران ایلدی
شارح دیرکه بونده اوج کونه اختلاف واردر نته که مؤلف ذکر ایلدی بنوحمین زبیر وزننده بر بطن در
جفینن سمیدع وزننده وارض اسمیدر الحقن حانك فتحی وقافك سکونیله آلیقومق معناسنه در یقال حقنه
حقنا من الباب الثانی والاول اذا حبسه وقتل اولنه جق آدمك دمنی اراقه ایلیوب قتلدن آزاده قلمق معناسنه

مستعملدر

مستعملدر که اهدار مقابلیدر یقال حقن دم فلان اذا انقذه من القتل و یاغی چقرمق ایچون سودی طلومه قومق
معناسنه درکه مراد تازه سنی اسکیسی اوزره طلومده برکدرمکدر تا که تمام اولدقده یایوب یاغنی چقاررلر یقال
حقن اللبن فی السقاء اذا صبه لیخرج زبدته المحقون والحقین امیر وزننده آلیقونمش محبوس معناسنه در الاحتقان
افتعال وزننده بودخی حبس ایلمك معناسنه در یقال احتقنه اذا حبسه و برآدمك بولی محتبس اولمغله حقنه استعمال
ایلمك معناسنه در یقال احتقن المریض اذا احتبس بوله فاستعمل الحقنة شارح دیرکه فی الاصل بول احتباسنده
استعمال اولنور ایدی بعده انقباضده دخی اطباء استعمال ایلدیلر و باغچه‌نك اطراف وجوانبی مرتفع اولمغله ایچرسنه
خواله ومشرف اولمق معناسنه در یقال احتقنت الروضة اذا اشرفت جوانبها علی سرارها الحقنة تمره وزننده
بروجعدرکه بطن انسانه عارض اولور جمعی احقاندر شارحك بیاننه کوره ریحك یاخود طبیعتك انقباضندن
متحدث وجع اوله جقدر الحقنة غرفه وزننده فی الاصل احتباس بول ایچون بعده انقباض ایچون اسفلدن
استعمال اولنان دوایه دینور لساننمزده دخی حقنه تعبیر اولنور وآلتنه شرنقه تعبیر اولنور الحاقنة معده‌یه دینور
و بدنده بیون چنبریله کوپریجك کمکلرینك اراغنه یاخود قارنك اشاغیسنه دینور ومنه المثل ❊ لالحقن حواقنك
بذواقنك ❊ حواقن حاقنه‌نك وذواقن ذاقنه‌نك جمعیدر ذاقنه تحت ذقنه دیمکله سنك حاقنه‌لرکی ذاقنه‌لرکه
یاپشدررم دیمکدر قهر وغلبه ایله تهدید موقعنده ایراد اولنور المحقن منبر وزننده سود مجتمع اولان طلومه دینور
وطلومك اغزنه وضع ایتدکلری خونی‌یه دینور که انکله طلومه سود قورلر المحقان محراب وزننده شول آدمه
دینورکه دائما حبس بول ایدوب تبول ایلدکده میراب کبی اکثار ایدر اوله اصطلاحمزده کاسقاء تعبیر اولنور
نته که آخرشقنه حمال تعبیر اولنور یقال رجل محقان اذا کان یحقن البول فاذا بال اکثر الاحقان همزه‌نك
کسریله طلومده سودك انواعنی برکدرمك معناسنه در تا که اسکیسی تازه‌سنه قاتمغله خوش اوله یقال احقن الرجل
اذا جمع انواع اللبن حتی یطیب الحاقن شول یکی آیه دینورکه ارقه‌سی اشاغی‌یه طوغری یاتق واوجلری
یوقری سمته مائل اوله یقال طلع الهلال حاقنا وهو الذی ارتفع طرفاه واستلقی ظهره وحاقن طلومه سود جمع
ایدن آدمه دینور ومنه المثل ❊ انا منه کحاقن الاهالة ❊ ای حاذق به یعنی بن او خصوصده استاذ وحاذقم دیمجك یرده ایراد
اولنور زیرا طلومك یاغنی طلومه چکن کسه کرکی کبی برودت بولدیغی تیقن ایلمدکجه چکمز زیرا اتسی اولورسه
طلوم محترق اولور الحلان رمان وزننده لام بابنده ذکر اولندی الحلزون حانك ولامك فتحی وزای معجمه‌نك
ضمیله مرعالرده اولور برنوع بوجك اسمیدر صدف انواعندندر قبوقلو سموکلو بوجك دیدکلریدر معده‌یه پك صالحدر
وقدوزکلب طلادیغی یره نافع واورام مزمنه‌یی تحلیل وجراحاتی اوکولتمق بابنده مفیددر وصدف محروقی جرب
وبهق عللرینی دافع واسنانی جالی وضمادی باطن الجمدن تیکنلری جاذب وسرکه ایله جبهه واصداغه طلا رعافی
قاطعدر الحلقانة والحلقان حارك ضمیله کوکنکه بشلامش خرما قورغنه دینور یاخود ثلثانی رطب اولمشنه
دینور یقال بدی فی النخل حلقانة وحلقان وهو البسر بدی فیه النضج او بلغ الارطاب ثلثیه الحلقنة دحرجه
وزننده خرماقورغی حلقان اولمق معناسنه در یقال حلقن البسر اذا صار حلقانا بعضلرنونك زیاده‌سنه ذاهب
اولدیلر حمدونه حانك فتحیله هارون رشیدك دختری اسمیدر وحمدونة بن ابی لیلی محدثدر الحمن والحمنان
حارك فتحیله کنه تعبیر اولنان بوجکك خرده نوعنه دینور مفردلری حمنه وحمنانه در وحمنان طائف اوزمندن
برنوع اوزمه دینور که قومله اوزمی کبی پك خرده اولور علی قول ایری اوزم دانه‌لری ارالغنده اولان خرده دانه‌یه دینور
المحمنة مقعده وزننده والمحمنة محسنه وزننده خرده کنه‌سی چوق یره دینور یقال ارض محمنة ومحمنة ای کثیرة الحمن
حمنن قردد وزننده ابن عوفدر که صحابیدر وسماك بن مخرمه بن حمین که زبیر وزننده در کوفه‌ده برمسجد بنا
ایلمشدر معروفدر حمنه طلحه وزننده اسماء نسواندندر حمنه بن المعذبه شول جاریه‌درکه شرفیاب اسلام اولوب
لکن برکافرك تحت تملکنده اولمغله اسلامه کلدیکیچون دائما اشکنجه وتعذیب ایدرایدی ابوبکر الصدیق رضی الله
عنه واقف اولدقده اشترا واعتاق ایلدیلر نته که بلال رضی الله عنه حضرتلرینی دخی او یلجه ایلدیلر وحمنه بنت
جحش وحمنه بنت ابی سفیان صحابیه‌لردر حمینه جهینه وزننده بنت طلحه درکه صحابیه‌در الحوامین
حانك فتحیله صرب اولمیان پك وغلیظ یره دینور مفردی حومانه‌در ومنه حومانة الدراج که برموضعدر الحومان
حانك فتحیله بادیه‌یه مخصوص برنبات آدیدر الحنین انین وزننده شوق وآرزو معناسنه در آنانك ولدینه اولان
شوق وآرزوسی کبی یقال به حنین الیه ای شوق وشدت بکاء وطرب واشتیاق معناسنه در یعنی شدت آرزو
واشتیاقدن ناشی پك اغلمق علی قول حزندن یاخود فرحدن ناشی ناله وزاری قلمق معناسنه در ناقه‌نك باوریسندن

جداولدقده شوقله رقتلو حزین ناله ایلدیکی کبی یقال حنّ الرجل حنینا من الباب الثانی اذا استطرب ای اشتاق ویقال ماهذا الحنین ای شدّة البکاء والطرب اوصوت الطرب عن حزن اوفرح وحنین بای چکرمك معناسنه مستعملدر یقال حنّت القوس اذا صوّتت الحانّ حنیندن اسم فاعلدر مشتاق وآرزومند معناسنه در الاستحنان بودخی مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در یقال استحنّ الیه اذا اشتوق التحنان تشدید نونله استحنان معناسنه در یقال تحانّ الیه اذا اشتاق الحانّة والمستحنّ ناقه یه اطلاق اولنور الحنّانة شدّاده وزننده یایه اطلاق اولنور قوس معناسنه علی قول بك طنقردایجی یایه دینور وشول خاتونه دینور که اوّلکی زوجی حنین وتحزن ایدرك یاد وتاسف ایدر اوله قال الشارح ومنه الحدیث لاتتزوجنّ حنّانة ولامنّانة فالحنّانة هی التی کان لها زوج قبل فتذکره بالحنین والتحزّن الحنان سحاب وزننده رحمت ورأفت معناسنه در یقال حنّ علیه حنانا اذا رحم علیه ورزق وروزی معناسنه در وبرکت معناسنه در وهیبت ووقار معناسنه در ورقّت قلب معناسنه در وشرّ طویل معناسنه در حنان الله آخرك نصبیله معاذالله معناسنه مستعملدر محذوف الفعل مصدر در اسئل حنان الله سبکنده در که بو عملدن حق تعالانك رحمتیله بعید ومحفوظ اولمغی نیاز ایدرم دیمکدر حنانیك تثنیه بنیه سیله لبیك وسعدیك کبی تکراری متضمندر بکامرّة بعداخری یعنی دائما رحم ورأفت قیل معنادرسنه یقال حنانیك ای تحنن علیّ مرّة بعداخری وحنانا بعد حنان الحنّان شدّاد وزننده برشیئه پك شوق وحنین ایدن آدمه دینور یقال هو حنّان الیه ای یشوق الیه وحنّان عظیم الرحمه اولان حق جلّ وعلا حضرتلرینك اسماء حسناسندندر رحیم معناسنه در شارح دیرکه بو حنین ماده سندن دکلدر بلکه حنان ماده سندندر که رحمت معناسنه در فالله حنّان ای رحیم و بعضیلر دیدیکه حنّان کندیدن اعراض ایدنه اقبال وتلطف ایدیجی دیمکدر وحنّان شول اوقه دینور که پرمق ارالغنده فیر فیر دوندرلدکده فیرلدیسی ظهور ایدر اوله وآچق وواضح یوله دینور شاهراه معناسنه وجهینه قبیله سندن برشاعر اسمیدر وعربده برفرس معروف آدیدر واسد بن نواسك لقبیدر وشول دوه یه دینور که پك سرعتندن حنین وناله ایدەرك کیدر اوله یقال خمس حنّان ای بائص له حنین من سرعته ابرق الحنان برموضعدر ومحمد بن ابراهیم بن سهل الحنانی محدّثدر الحانّ حانك کسری ونونك تشدیدیله حنّاء لفظنده لغتدر که قنه یه دینور الجنّ جانك کسریله جنّ طائفه سندن برقبیله وجماعت اسمیدر اصلا بیاضی اولمیان سیاه کلب آنلردندر علی قول جن طائفه سنك ضعفاسنه دینور یاخود کلبلرینه دینور یاخود انس ایله جنّ بیننده برجنس مخلوق اسمیدر قال الشارح فی النهایة وفی حدیث علیّ رضی الله عنه انّ هذه الکلاب التی لها اربعة اعین من الجنّ وهم حیّ من الجنّ منهم الکلاب السود البهم اوسفلة الجنّ وضعفاؤهم اوکلابهم اوخلق بین الجنّ والانس الحنّ حانك فتحیله مهربانلق ایلمك معناسنه در علی قول جنون معناسنه در ومنع وصرف ایلمك معناسنه مصدر در تقول حنّ عنّی شرّك حنا من الباب الاول ای کفه واصرفه ویقال حنه حنا اذا صدّه وصرفه بنوحنّ حانك ضمیله عذره قبیله سندن برجماعتدر الحنّة حانك کسریله وفتحیله دلولکه دینور یقال به حنّة ای جنّة المحنون مصروع یاخود مجنون معناسنه در حنّ دیدکلری جنّ طائفه سی طوقنمش دیمك اولور یقال رجل محنون ای مصروع اومجنون التحنّن تفعل وزننده ترحّم وتعطف معناسنه در یقال تحنّن علیه اذا ترحم حنّه حای مفتوحه ایله والدهٔ حضرت عیسی اولان مریم جنابلرینك والده سی اسمیدر وحنّة الرجل کشینك زوجه سنه اطلاق اولنور یقال هی حنّته ای زوجته وحنّة البعیر دوه نك بوکورمسندن عبارتدر وحنه عمر وصحابی والده سنك اسمیدر وجد بن عبدالله نام معبرك جدّی اسمیدر ومحمد بن ابی القاسم بن علی نام محدّثك جدی اسمیدر وهبة الله بن محمد بن هبة الله نام محدّثك جدّی اسمیدر الحنون صبور وزننده شول یله دینور که اسرکن ناقه کبی صزلیه رق اسراوله یقال ریح حنون ای لها حنین کالابل وشول ثیبه خاتونه دینور که اوّلکی زوجندن قالمش ولدنی کوروب کوزتسون دیواره وارمش اوله یقال امرأة حنون ای متزوجة رقّة علی ولدها الیقوم الزوج بهم الحنون تنور وزننده قنه چچکنه دینور فاغیه معناسنه علی قول هر شجرك چچکنه دینور التحنین تفعیل وزننده اغاج چچك آچمق معناسنه در یقال حنّنت الشجرة اذا نوّرت وچچکده همتاسی اوزره حمله ایتمشکن قورقوب کیرو قاچمق معناسنه در یقال حمل فحنّن ای هلل وکذب یعنی رجع وجبن حنونه تنوره وزننده یوسف بن یعقوبك لقبیدر که زعفه دن روایت حدیث ایلدی واما علیّ بن حسین بن حنویه یای تحتیه ایله در عمرویه کبی الاحنان همزه نك کسریله یای طنقردتمق معناسنه در یقال احنّ القوس اذا صوّتها وخطا ایلمك معناسنه در یقال احنّ الرجل اذا اخطأ حنین زبیر وزننده طائف ایله مکه بیننده برموضع اسمیدر اکرآنکله موضع مراد اولورسه

منصرف وبقعه مراد اولورسه ممنوع اولور وبر رجل آدیدر وحنین برجزمه جی اسمیدر رجع بخفی حنین مثلنك منشأیدر براعرابی مزبوره کلوب برچفت جزمه یه مشتری اولوب پازارلشدقده پك ناقص بها ویرمکله منفعل اولدی پس اعرابی یه فندو ومکیده قصدیله جزمه نك برتکنی کذرکاهی اولان طریقه تعلیق ایدوب برتکنی دخی برمقدارجه ایلرویه القا ایلدی اعرابی یوردنه طوغری عزیمتله اوّلکی تکنی کوردکده حنینك جزمه سنه عجب مشابهدر برتکی دخی اولسیدی آلوردم دیه رك مرور ایدوب کندی وقتاکه ایلرویه واردقده اول برتکی دخی کورمکله غنیمت بیلوب همان دوه سنی اوراده بند وعودت ایلدی حنین ایسه کمینده تلکی کبی مترصد ایدی همان صچرایوب دوه یه سوار وبرطرفه ایلغار ایلدی بوجانبدن اعرابی جزمه یی آلوب کیرو کلدکده کوردیکه دوه کوردکی یردن چکسون جراسنی مثلی رونمون در پس جزمه لری آلوب پیاده جه خائبا قبیله سنه رجوع وبو قصه شیوع بولمغله * رجع بخفی حنین * کلامی مثل اولدی حاجتندن تهی دست عودت ایدن کمسه حقنده ضرب اولنور ومحمد بن الحسین واسحق بن ابراهیم الحنینیان محدّثلردر حنین امیر وزننده وحنین سکیت وزننده وحرف تعریفله در سلفده جمادی الاول وجمادی الاخری آیلرینك اسملریدر اوّل اوّلك وثانی ثانینك اسمیدر جمعی احنه کلور وحنون کلور وحنائن کلور یحنه یانك ضمی وحانك ونون مشدده نك فتحیله ابن رؤبه درکه ایله نام بلده نك ملکیدر نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری انکله اهل جربا واهل اذرح اوزره مصالحه ایلدیلر یعنی ایله وجربا واذرح اهالیسی سنه ده برمقدار مال ویرمك اوزره عقد صلح ایلدی الحنحنة زلزله وزننده رحم واشفاق ایلمك معناسنه در یقال حنحن علیه اذا اشفق الحنن فنحنله بوق بوجکنه دینور جعل معناسنه حن حانك ضمیله عذره قبیله سندن برجماعت آدیدر حنانه سحابه وزننده برچوبان آدیدر حبناء حانك فتحیله شامده برموضع آدیدر حنا حانك کسری ونونك شده سیله اسمادندر علیّ بن احمد بن حنّا واحمد بن محمد بن احمد بن حنّی که حانك ونونك تشدیدیله در محدّثلردر بنوحنّا کتّاب مصردندر التحوّن تفعل وزننده ذلیل وخاکسار اولمق معناسنه در یقال تحوّن الرجل اذا ذلّ وهلك حونه طلحه وزننده دمیه بنت سابطك لقبیدر الحین حانك کسریله دهر وزمان معناسنه در علی قول وقت مبهم یعنی مطلقا وقت معناسنه در که جمیع ازمانه صالح اولور کرك طویل وکرك قصیر اولسون کرك سنه وکرك ازید اولسون علی قول قرق سنه مدّته مخصوصدر یاخود یدی یاخود ایکی سنه یه یاخود التی آیه یاخود ایکی آیه مخصوصدر یاخود هر صباح واخشامه اطلاق اولنور ویوم قیامته اطلاق اولنور ساعه کبی واجل ومدّت معناسنه در وقوله تعالی فتول عنهم حتی حین ای حتی تنقضی المدة التی امهلوها جمعی احیان وجمع الجمعی احایین کلور وقوله لات حین ای لیس حین مؤلف تا بابنده بونی تفصیل ایلدی خلاصه سی بونده اوچ مذهب واردر بری لات فعل ماضی در نقص معناسنه در ثانی اصلی لیس ایدی هانك

مطلب کسریله علم وزننده یاء الفه قلب اولندقدنصکره سین تایه ابدال اولندی ثالث لاء نافیه وتاء تانیث ایچون تاء ثمّت کبی یاخود لاء نافیه وتاء حین لفظنك اولنه زیاده قلنمشدر زیرا امامده یعنی مصحف حضرت عثمانده متصلا مرسومدر وحین لفظنه اختصاصی قولنی شیخ رضی ردّ ایلمشدر وعربلر ایکی وقتك بیننی یعنی برنسنه نك اولدیغی وقتله بیانی وقتنك بیننی تبعید مراد ایتدکلرنده حین کلمه سنی اذکلمه سنه مضاف ایدوب حینئذ درلر التحیین تفعیل وزننده وقت تعیین ایلمك معناسنه در یقال حیّنه اذا جعل له حینا کذلك ناقه یی برکون برکیجه ده صاغمق ایچون توقیت ایلمك معناسنه در یقال حیّن الناقة اذا جعل لها فی کل یوم ولیلة وقتا یحلبها وحق تعالی برآدمی رشاد واستقامتدن بی بهره قلمق معناسنه در یقال حیّنه الله اذالم یوفقه للرشاد التحیین تفعیل وزننده بودخی ناقه یی صاغمق ایچون توقیت ایلمك معناسنه در یقال تحیّن الناقة بمعنی حیّنها وبرآدم رشاد وتوفیقدن محروم اولمق معناسنه در یقال حیّنه الله فتحیّن الحین والحینة حانك کسریله اسملردر ناقه یی برکون وبرکیجه ده بروقت معیّنده صاغمغه دینور یقال کم حینة ناقتك ای متی وقت حلبها ویقال کم حینتها ای کم حلابها وحینه برکون برکیجه ده برابون طعام یمکه دینور حانك فتحیله ده لغتدر یقال هو یأکل الحینة ای مرّة فی الیوم واللیلة وحین معناسنه در که وقت دیمکدر لکن بواخصدر یقال ماالقاه الا الحینة بعد الحینة ای الحین بعد الحین الحین زین وزننده والحیونة کینونه وزننده برشیئك وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال حان حینه یحین حینا وحیونة اذا قرب وآن وا کینك سنبله سی قوریمق معناسنه در که حصادی قریب اولور یقال حان السنبل اذا یبس وهلاك اولمق معناسنه در یقال حان فلان اذا هلك ویقال الدین حین ای هلاك ومحنت وبلیه معناسنه در یقال وقع فی الحین ای المحنة ورشاد وتوفیقدن بی بهره اولمق معناسنه در یقال حان الرجل اذالم یوفق للرشاد وبوهلاك معنوی ومحنت باطنیدر المحاینة مفاعله وزننده وقت تحدیدیله

معامله قلمق معناسنه در بنه كه ساعتله معامله به مساوعه دينور يقال عامله محاينة مثل مساوعة الاحيان همزه نك كسريله برمدت اقامت وآرام ايلمك معناسنه در يقال احين فلان بالمكان اذا اقام به يعنى حينا وناقه نك صاغمسى وقتى ياخود بوكلتمسى وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال احينت الابل اذا حان لها ان تحلب او يعكم عليها و بر آدمه قصد وطلب ايلديكى نسنه نك حصولى يقلشمق معناسنه در يقال احين القوم اذا حان لهم ما حاولوه الاحانة اقامه وزننده هلاك ايلمك معناسنه در يقال احانه الله اذا اهلكه الحائن احمق و بمغز آدمه دينور يقال رجل حائن اى احمق الحائنة مهلك اولان حادثه ونازله يه دينور جمعى حوائن در يقال نزلت بهم حائنة اى نازلة مهلكة الحانوت حنت ماده سنده مسبوقدر الحانية باده يه دينور خمر معناسنه الحانة ميخانه يه دينور يقال رأيته فى الحانة يشرب الحانية اى فى موضع بيع الخمر يشرب الخمر مترجم دير كه مطرزى مقامهٔ غوطيه شرحنده ديديكه حانه حيندن مأخوذدر هلاك معناسنه وميخانه مهلكهٔ عرض ومال اولمغله بونكله تسميه اولندى انكيچون خمره حانيه ديديلر ونسبتنده حانوى دخى ديديلر حينى ضيزى وزننده بر بلده اديدر المحيان مقياس وزننده ميقات مرادفيدر كه وقت وحين معناسنه در يقال حان محيانه اى حينه حيان شداد وزننده اسمادندر عبدالله بن محمد بن جعفر بن حيان الحيانى كه محدثدر جدينه منسوبدر كذلك حافظ ابو الشيخ عبدالله بن محمد بن جعفر بن حيان الحيانى الاصفهانى تصانيف كثيره صاحبيدر و بونك حفيدى محمد بن عبد الرزاق الحيانى وعبيد الله بن هارون الحيانى محدثلردر وابو حيان النحوى متاخريندندر تمت بتوفيقه تعالى فصــــــــــل الخاء المعجمه الخبن غبن وزننده والخبان كتاب وزننده اوزون لباس مقوله سنى قاتلمق معناسنه در يقال خبن الثوب وغيره خبنا وخبانا من الباب الثانى اذا عطفه وخاطه ليقصر وذخيره يى قحط انديشه سنه مبنى صقلمق معناسنه در يقال خبن الطعام اذا غيبه وخباه للشدة وخبن اهل عروض اصطلاحنده ايكنجى حرفى اسقاط ايلمكدن عبارتدر مثلا مستفعلن جزؤندن سينى اسقاط ايلمك كبى مفاعلن جزؤنه منقول اولور معناى اولدن مأخوذدر لكن كتب عروضده سبب خفيفك ثانيسنه مخصوص اولمق اوزره مثبتدر الخبنة غرفه وزننده قوجاقده كوتوربلان نسنه يه دينور يقال اكل واتخذ خبنة وهى ما تحمل فى الحضن و بر موضع آديدر الخبنات فتحاتله خبنات معناسنه در كه غدر وفسادات ديمكدر يقال انه لذو خبنات اى خنبات الخبون صبور وزننده اولوعه اطلاق اولنور تا بديد ايلديكيچون يقال خبته خبون اى غيبته منيه يعنى مات كما يقال شعبته شعوب الخبن خانك ضميله طولومك ودغار جغك اغزيله ايچوره جك قولپنك اراغنه دينور الخبن عتل وزننده والمخبئن مطمئن وزننده طقناز وطوپاچ كوده لو آدمه دينور الخابن قانى وشديد نسنه يه دينور ودرونده وقتى ايچون بلان سوز تهيئه وكتم ايدن كمسنه يه دينور يقال رجل خابن اذا كان يخبن الكذب ويعده الاخبان همزه نك كسريله سراو يل قبور جغنده نسنه كيزلمك معناسنه در مراد لباس انكنى قبوريوب ايچنده نسنه بوكمكدر يقال اخبن الرجل اذا خبأ فى خبنة سراو يله شيئا خبان غراب وزننده بمنده بر وادى آديدر الخبعثنة ثاى مثلثه ايله قذعمله وزننده يومرى كوده لو شديد آدمه دينور وارسلانه دينور خبعثن دخى دينور قذعمل وزننده وخبعثن صيقى وطقناز انسان وحيوانه دينور الخبعثن سفرجل وزننده ارسلانه دينور الختن خانك فتحى وتانك سكونيله اوغلانى وقيزى سنت ايلمك معناسنه در يقال ختن الولد ختنا من الباب الثانى والاول اذا قطع غرلته وكسمك معناسنه در يقال ختن الشئ اذا قطعه الختين والمختون سنت اولمش اوغلانه دينور وقيزه كذلك ختين وهايله مختونه دينور الختان كتاب وزننده والختانه كتابه وزننده اسملردر يقال كافى ختان فلان وختانته وختان ذكرده سنت موضعنده ده اطلاق اولنور ومنه الحديث اذا التقى الختانان فقد وجب الغسل اى موضع الختن وختانه ستچيلك حرفته دينور الختن فتحتيله برآدمك كوبكوسنه دينور داماد معناسنه على قول برآدمك زوجه سى طرفندن اولان خصمنه دينور قاين اتا وقاين كبى جمعى اختان مؤنثى ختنه در يقال هذا ختن فلان اى صهره اوهو كل من كان من قبل المرأة كالاب والاخ مؤلف صهرى داماد ايله وانسنه ايله بيان ايلمشيدى وختن محدثيندن محمد بن الحسن الاستراباذى لقبيدر فقهاء شافعيه دن ابو بكر الاسمعيلى ختنى اولمغله اويله شعارف اولدى الختون والختونة خانك ضميله مصاهره معناسنه در يقال بينهما ختون وختونة اى مصاهرة واولنمك معناسنه در يقال ختن فلان ختونا وختونة اذا تزوج المخاتنة مفاعله وزننده بركمسه قيز و يروب قيز آلمغله خصملق پيدا ايلمك معناسنه در يقال خاتنه اذا تزوج اليه بوراده تزوج اصهر وصاهر معناسنى متضمن اولمغله الى ايله صله لندى ختن زفر وزننده بر بلده در متأخريندن على بن محمد الختنى اورادندر بو بلده تركستان بلادندندر الختنة فتحاتله قاين اتايه دينور يقال هذه ختنة فلان اى ام زوجته الخاتون كلمهٔ عجميه دن

مرأة شريفه ديمكدر تركيده قادين اندن محرفدر الخدن خانك كسريله والخدين امير وزننده برآدمك يار وصاحبنه دينور تقول هو خدنى وخدينى اى صاحبى و بركمسنه ظاهرى و باطنى هر امورنده همدم وغمكسار اولان آدمه دينور يقال هو خدنه وخدينه اى يخادنه فى كل امره ظاهر و باطن الخدنة همزه وزننده چوق دوست طوتان آدمه دينور يقال رجل خدنة اى يخادن الناس كثيرا خدان شداد وزننده ابن عامردر كه اسد بن خزيمه نسبنك رجالندندر الخدعونة عصفوره وزننده قبق تعبير اولنان سبزه دن بر ديله و بر قطعه يه دينور الخذنتان خانك وذال معجمه نك ضمى ونون مشدده نك فتحيله انسانك ايكى قيباغنه ياخود ايكى خايه سنه ياخود ايكى قولاغنه دينور حاى مهمله ده لغتدر الخذانية خانك ضمى و يانك تخفيفيله ايرى كوده لو جلد وتوانا اركك دوه يه دينور يقال جمل خذانية اى ضخم جلد خربان سحبان وزننده كلمهٔ فارسيه در حافظ الحمار ديمكدر كه اشكجى ديمك اولور بونكله بعض كمسنه لر مسمى ومشتهر اولديلر از جمله خربان بن عبيدالله والسرى بن سهل بن خربان وقاضى احمد بن اسحق بن خربان محدثلردر خرشنه شين معجمه ايله خردله وزننده روم ديارنده بر بلده در طراز المذهب نام كتاب تعريبده حالا اناطوليده بلدهٔ اماسيه اولمق اوزره مرسومدر بانيسى اولان خرشنة بن روم بن سام بن نوح عليه السلام ايله مسمادر وآكا سلفده سيف الدولهٔ حمدانى غزا ايتمكله متنبى بر قصيده ايله وصف ايلمشدر بو بيتلر آندندر

حتى اقام على ارباض خرشنة　تشقى به الروم والصلبان والبيع
للسبى ما نكحوا والقتل ما ولدوا　والنهب ما جمعوا والنار ما زرعوا

الخراطين خانك فتحيله برصو غلجانى و ير بغرسغى ديدكلرى اوزون قورتجغزلردر كه چامورلرده اولور مدرّ ومحلل ومثانه ده اولان طاشلرى مفتت و يرقان علتنه نافعدر الخزن خانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله مالى برمكان محرزده حفظ ايلمك معناسنه در يقال خزن المال خزنا من الباب الاول اذا احرزه وخزن وخزون قعود وزننده ات بوزلمق معناسنه در يقال خزن اللحم خزنا وخزونا اذا تغير شارح دير كه بو ادخارك معناى لازميدر ومصباحده خنز ماده سندن مقلوب اولمق اوزره مرسومدر الاختزان افتعال وزننده بو دخى مالى مكان محرزده حفظ ايلمك معناسنه در يقال اختزن المال اذا احرزه و بولك يقين اولاننه سلوك ايلمك معناسنه در كويا كه اقربى احرازايدر يقال اختزن طريقا اذا اخذ اقربه الخزن فتحتيله والخزانة سلامه وزننده بوزلمش ات بوزلمق معناسنه در يقال خزن اللحم خزنا وخزن خزانة من الباب الرابع والخامس اذا تغير الخزين امير وزننده بوزلمش اته دينور يقال لحم خزين اى متغير الخزانة كتابه وزننده اسمدر خازنلكه دينور ومال مخزون وضع اولنان مكانه دينور كه لسانمزده خزينه تعبير اولنور و بونده خاء مفتوح اولمز مؤلف ولا يفتح قوليله تعبير لطيف ايلمشدر يقال خزن المال فى الخزانة اى مكان الخزن وانسانك كوكلنه اطلاق اولنور يقال اجعله فى خزانتك اى قلبك المخزن مقعد وزننده بو دخى مال خزينه سنه دينور تركيده مغازه مخزن محرفيدر الخزان شداد وزننده والخازن لسانه اطلاق اولنور خزينه دار ضمائر قلبيه اولديغنه مبنى در يقال احفظ خزانك وخازنك اى لسانك وخزان شول تازه خرمايه دينور كه آغاجدن ايچريسى قرارمش اوله المخازن مخزنك جمعيدر ومخازن منزل مقصوده اقرب اولان يوللره اطلاق اولنور يقال اخذ والمخازن الطريق اى مخاصره الاخزان همزه نك كسريله بعد الفقر زنكين اولمق معناسنه در يقال اخزن الرجل اذا استغنى بعد فقر وعلى بن احمد واحمد بن موسى الخازنيان محدثلردر الاخسان همزه نك كسريله بركمسه عزيز ايكن ذليل اولمق معناسنه در يقال اخسن الرجل اذا ذل بعد عز الخشن كتف وزننده والاخشن احمر وزننده وصفلردر سرد ودرشت نسنه يه دينور جمعى خشاندر كتاب وزننده مؤنثى خشنه وخشناء در يقال شئ خشن واخشن اى اخرش الخشانة سلامه وزننده والخشن خانك فتحيله والمخشنة مرحله وزننده والخشونة خانك ضميله والخشنة غرفه وزننده برنسنه سرد ودرشت اولمق معناسنه در يقال خشن الشئ خشانة وخشنا ومخشنة وخشونة وخشنة من الباب الخامس ضد لان وتقول العرب هو خشن الجانب واخشنه وذو خشنة وخشونة اى صعب لا يطاق يعنى فلان كس ياخود فلان آت ضبط وتحملى محال درجه سنده سرد وسركشدرنته كه مقابلنده سهل العطف ولين الجانب تعبير اولنور الاخشيشان اعشيشاب وزننده والتخشن تفعل وزننده برنسنه پك سرد ودرشت اولمق ياخود سرد لباس كيمك ياخود سرد سويلر اولمق ياخود بلغور و بولماج مقوله سى خشونتلو ديرلكله كچنمك معناسنه در يقال اخشوشن الشئ والرجل وتخشن اذا اشتدت خشونته اولبس الخشن او تكلم به او عاش عيشا خشنا بو نلرك مجموعنده اخشيشان ماده سى ابلغدر واو كلمه سى تنويع ايچوندر المخاشنة مفاعله

وزنده برآدم ایله سرد معامله ایلمك معناسنه در یقال خاشنه ضد لاینه الاستخشان برنسنه یی درشت بولمق
معناسنه در یقال استخشنه اذا وجده خشنا التخشین تفعیل وزننده برآدمی کوجندروب اوبکه لندرمك
معناسنه مستعملدر یقال خشن صدره اذا اوغره الخشناء حمراء وزننده برنوع سبزه در که یك یشل واله کرچه
سردجه طوقنوب اکن اغزده ملایم وسموزاوتی کبی لزوجتلی اولور وخشناء جابجا کیکلری چیقق زبون وآرق
ناقه یه وصف اولور وخشناء بنت وبره کلب بن وبره نك همشیره سیدر وبات ویراقلری کثیر اولان عسکره اطلاق
اولنور یقال کتیبة خشناء ای کثیرة السلاح وابو الخشناء عباد بن حسیب کنیه سیدر که اهل اخبار دندر
المخشنة سموزلکی چرکین رتصلق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مخشنة ای دمیمة الطرق الاخشن احمر وزننده
دمیم الحال یعنی حال ومعاش جهتی ناملایم وصعوبتلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اخشن ای دمیم الحال
واخشن سدوس قبیله سندن برتابعی اسمیدر که موثوق در وادهم بن محرز الشاعر الفارسی التابعی جدینك
اسمیدر خشین زبیر وزننده اسامیدندر جابر بن خشین فزاره نسبنك رجالندندر وخشین بن النمر قضاعه
نسبنك رجالندندر که ابو ثعلبة الخشنی رهطیدر ومحمد بن عبد السلام ومصعب بن محمد بن مسعود وپدری شارح
کتاب سیبویه وحسن بن یحیی ومسلمة بن علی الشامیان الخشنیون اعلام ومحدثیندر وابو خشینة ازیادی که جهینه
وزننده در وابو خشینه حاجب بن عمر ومحدثلردر مخاشن مجاور وزننده وحسن کنف وزننده وخشان
شداد وزننده وبونده خانك مکسوره ایدرلر اسامی رجالندندر الخصین امیر وزننده کوچك بالته یه دینور
وبو مؤنثدر مذکردخی اولور جمعی خصن در کتب وزننده واخصن در اجبل وزننده یقال ضربه بالخصین
ای بالفاس الصغیرة فأس لفظی مؤنثدر الخضن خانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله برآدم دابه سنه طارلغله
اویکه سندن اوزرینه هجوم ایدوب بدنندن اصرمق معناسنه در یقال خضن الناقة خضنا من الباب الاول
اذا حمل علیها وعض من بدنها وبرآدمدن انسانیت منصرف اولمق معناسنه در یقال خضنت عنه المروة
علی المجهول اذا صرفت المحضن منبر وزننده دابه قسمنك اوزرینه بك وارمغله ذلول ومهزول ایدر اولان آدمه
دینور المخاضنة مفاعله وزننده زنان طائفه سیله لاغ وملاعبه ایلمك معناسنه در یقال بات یخاضنها
ای یغازلها وبری برینه فحش سویلمك معناسنه در یقال خاضنوا اذا تراموا بقول الفحش الخفن خانك فتحی
وفانك سکونیله قارن سولپومك معناسنه در یقال خفن بطنه خفنا من الباب الاول اذا استرخی الخیفان
کیوان وزننده چکرکه یه دینور الخفآن حفآن وزننده ومرادفیدر که دوه قوشنك یاوریسنه دینور
خاقان قافله وزننده بر رجل علمیدر وترکستان پادشاهلرینك علم مخصوصیدر قیصر روم ورای هند کبی
التخقین تفعیل وزننده خاقاندن منتصر قدر ترك طائفه سی برآدمی خاقان نصب ایلمك معناسنه در
یقال خقنه الترك علی انفسهم ای ملکوه ورأسوه الخمن امن وزننده برنسنه حقنده ظن وحدس ایله
یاخود وهم ایله سوز سویلمك معناسنه در که اوراتلمق تعبیر اولنور مثلا برنسنه نك طولی اندازه ایله معلوم دکل
ایکن ظن وقیاسله اتوزاندازه دردیمك کبی یقال خمن الشیء خمنا من الباب الاول اذا قال فیه بالحدس او الوهم
التخمین تفعیل وزننده خمن معناسنه در یقال خمن الشیء بمعنی خمنه الخمان شداد وزننده فرسز ضعیف
مزراغه دینور یقال رمح خمان وقناة خمانة ای ضعیف وناسك سفله وفرومایه مقوله سنه دینور یقال هم خمان
الناس ای خشارتهم ورذیتهم الخامن خامل وزننده ومرادفیدر که بی نام ونشان آدمه دینور یقال هو خامن الذکر
ای خامله الخمن فتحتینله جیفه مقوله سنك بد رایحه سنه دینور یقال فیه خمن ای نتن خمان کتاب وزننده
بلاد قضاعه ده برنیجه طاغلره اطلاق اولنور الخن خانك فتحی ونونك تشدیدیله کسمك معناسنه در یقال خن
الجذع خنا من الباب الاول اذا قطعه وبرآدمك مالنی المق معناسنه در یقال خن ماله اذا اخذه وقابدن برنسنه یی
آزجه آزجه چقرمق معناسنه در یقال خن الجلة اذا استخرج منها شیئا بعد شیء وبرآدمك حریمنی وخانماتنی
پایمال ایلمك معناسنه در یقال خن القوم اذا وطیء مخنتهم المخنة محبه وزننده برآدمك حریمنه دینور ودره نك
طاره جق وقصیق برینه دینور واوچورم صو آقندیسندن دربه صودوکیلجك یره دینور وبولك آغزنه دینور
وخانه وسرایك وسطنه دینور واواوکنه وحولویه دینور وبرونه علی قول اوجنه دینور وککزدن سو یلسنه دینور
یقال یتکلم بالمخنة ای بالغنیة واحق بوله دینور یقال اخذوا فی مخنة ای محجة بینة ومرعانك کزیده برینه دینور
ونسنه بیحك یره دینور ومنه یقال فلان مخنة لفلان ای مأکله له خنه خانك فتحیله اخت یحیی بن اکثم در که محمد
بن نصر المروزی نام فقیهك حلیله سیدر الخنة خانك ضمیله سنك موضعنده کسیجك دری یه دینور فرله معناسنه

وككزدن

وککزدن سو یلمکه دینور غنه معناسنه علی قول غنه یه شبیه یاخود اندن زیاده یاخود اندن اقبح وجهله سو یلمکه دینور
الاخن فتحتینله ککزدن سو یلین آدمه دینور جمعی خن در خانك ضمیله الخنین انین وزننده ککزدن اغلمق
یاخود ککزدن کولمك کبی اغلمق یاخود کولمك معناسنه در یقال خن الرجل خنینا من الباب الثانی اذا بکی او ضحك
کالبکاء او الضحك فی الانف المخن میمك کسریله مسن وزننده اوزون آدمه دینور وبو مخن مصحفی دکلدر مخن میمك
فتحیله مخن معناسنه در الخنان سحاب وزننده رفاه ووسعت معاش معناسنه در یقال عیشه بالخنان ای بالرفاهیة
الخنان کتاب وزننده چوجق سننه دینور ختان معناسنه الخنان غراب وزننده برمرضدر که قوش قسمنك
بوغزنده حادث اولور کذلك برمرض آدیدر که کوزده عارض اولور ودوه یه عارض اولان زکام علتنه دینور وزمن الخنان
عند العرب برزمان معروفدر که منذر بن ماء السماء دورنده علت مرقومه دن قتی وافر دوه لر هلاك اولمشدر الخنخنة
زلزله وزننده کلامی ککزدن خمغم ایده رك مبهمجه سو یلمك معناسنه در یقال خنخن الرجل اذا لم یبن فی کلام
فتحنخن فی خیاشیمه الخن خانك کسریله بوش کمی یه دینور یقال رکبوا الخن ای السفینة الفارغة الاخنان
همزه نك کسریله مجنون ایلمك معناسنه در یقال اخنه الله ای اجنه فهو مخنون وبو غیر قیاس اوزره در الخنة
خانك ضمیله حمه وزننده ایری کوده لی قوجه اوکوزه دینور المخنة مجنه وزننده والمخنة محدثه وزننده خصب
ورخا اوزره اولان سنه یه دینور یقال سنة مخنة ومخنة ای مخصبة الاستخنان تعفن ایلمك معناسنه در یقال
استخنت البئر اذا انتنت الخون عون وزننده والخیانة کتابه وزننده والخانة والمخانة مقاله وزننده امانته غدر
ایلمك معناسنه در یقال خانه یخونه خونا وخیانة وخانة ومخانة اذا اؤتمن فلم ینصح ویقال خانه العهد والامانة ای
فی العهد والامانة وخون ضعف معناسنه در یقال فی ظهره خون ای ضعف وفرسز تا فتق معناسنه در یقال
خان الرجل اذا نظره فترة الاختیان افتعال وزننده بودخی امانت وعهده غدر ایلمك معناسنه در یقال اختانه
بمعنی خانه مفردات راغبده اختیان خیانته قصد ومراوده ایتمك معناسنه مرسومدر الخائن والخائنة بونده
تاء مبالغه ایچوندر والخؤون صبور وزننده والخوان شداد وزننده خیانه دن اسم فاعللردر خائن لفظنك جمعی
خانه کلور وخونه کلور فتحاتله وخوان کلور رمان وزننده التخوین تفعیل وزننده برآدمی خیانته نسبت ایلمك
معناسنه در که فلان خائندر دیمکدن عبارتدر یقال خونه اذا نسبه الی الخیانة وبرنسنه یی اکسلتمك معناسنه مستعملدر
یقال خونه وخون منه اذا انقصه وبرنسنه یی کوروب کوزتمك معناسنه در کویا که خیانتدن محفوظ ایدربناسی
ازاله ایچوندر یقال خونه اذا تعهده التخون تفعل وزننده بودخی برنسنه یی اکسلتمك معناسنه در یقال تخونه
اذا انقصه وبرنسنه یی کوروب کوزتمك معناسنه در بناسی تجنب ایچوندر یقال تخونه اذا تعهده خائن العین
ارسلانه اطلاق اولنور فتور ایله نظر ایلدیکیچون خائنة الاعین نامحرمه اچرزدن اوغورلین باقغه دینور یاخود
ریبه وخیانت نظریله باقغه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی یعلم خائنة الاعین الآیة وهی ما یسارق من النظر
الی ما لا یحل اوان ینظر بریبة بیضاوی النظرة الخائنة او خیانة الاعین عبارتیله تفسیر ایلمکله اسناد مجازی اولور
زیرا فی الحقیقه خائن ناظر دروثانی یه کوره خائنه کلمه سی مصدر اولور عافیه وکاذبه کبی الخوان غراب وزننده والخون
کتاب وزننده سینی یه وتبسی یه وسفره یه دینور که اوزرینه طعام وضع واکل اولنور اخوان دخی لغتدر همزه مکسوره
ایله ومنه الحدیث ای حدیث الدابة حتی ان اهل الاخوان لیجتمعون فیقول هذا یا مؤمن وهذا یا کافر وخوان
کلمه سنك جمعی اخونه وخون کلور خانك ضمیله شارحك بیانه کوره فارسیدن معربدر الخوان شداد وزمان
وزنلرنده سلفده شهر ربیع الاول اسمیدر جمعی اخونه در الخوانة شداده وزننده دبر ومقعده اطلاق اولنور خون
خانك ضمیله اسامیدندر عصام بن خون واحمد بن خون محدثلردر خیوان ایوان وزننده یمنده بربلده در خین
خانك کسریله ایرانده بربلده در الخان دکانه دینور حانوت معناسنه یاخود دکان صاحبنه دینور وتجار ساکن
اولدیغی محله دینور که لسانمزده دخی خان تعبیر اولنور شارحك بیانه کوره بونلر فارسیدن معربلردر نته که اوه خانه
دیرلر خنین خانك فتحیله طوس قضاسنده برقریه در مظفر بن منصور نام فقیه وادیب اورادندر فصل
الدال الدبنة دالك ضمیله بیوك لقمه یه دینور یقال اخذ دبنة ای لقمة کبیرة الدبن دالك کسریله قیون اغیلنه
دینور التدثین ثای مثلثه ایله تفعیل وزننده قوش یقین یقین یرلره تیز تیز قونارق اوچوب کتمك معناسنه در پاره لو
قوش کبی یقال دثن الطائر اذا طار واسرع السقوط فی موضع متقاربة واغاجده یوه ایدنمك معناسنه در یقال
دثن الطائر فی الشجر اذا اتخذ عشا الدثنة ثمره وزننده ازجه صو یه دینور دثنه فرحه وزننده اصحابدن
زید جنابلرینك پدری اسمیدر دثین امیر وزننده برطاغ آدیدر الدثینة جهینه یاخود سفینه وزننده بنی سیار

بن عمرو بجاعتی یوردنده برموضع یاخود برصو اسمیدر مقدّما اسمی دفینه اولمغله تشأم ایدوب دثینه دیدیلر الدجن
دالك فتحی وجیمك سكونیله قاره بلود طمان كبی بر یوزنی یاخود افاق واقطاری طوتوب قبلامق معناسنه‌در یقال
نحن فی دجن منذ ایام وهو الباس الغیم الارض او اقطار السماء ودجن چوق یغموره دینور جمعی ادجان كلور
ودجون ودجن كلور ضمتینله ودجان كلور ومن الاول یقال یوم دجن علی الاضافة ویوم دجن
علی النعت وكذلك لیلة دجن ولیلة دجن ویقال یوم ولیلة دجنة كحزقة كما سیذكر
الادجان همزه‌نك كسریله ذكر اولنان قبلایی بلودلی یاخود چوق یغمورلی كونه كیرمك معناسنه‌در یقال
ادجن القوم اذا دخلوا فی الدجن و یغمور وجا مقوله سی عارضه دائمی اولمق معناسنه‌در یقال ادجن المطر
والحمی اذا داما و بلود متصل یغمور یاغدرمق معناسنه‌در یقال ادجنت السماء اذا دام مطرها وكون قبلایی
طومانلو و بلوتلو اولمق معناسنه‌در یقال ادجن الیوم اذا صار ذا دجن الادجیجان اعشیشاب وزننده بودخی
كون قبلایی طومانلو و بلودلو اولمق معناسنه‌در یقال ادجوجن الیوم بمعنی ادجن الدجنّة عتلّ وزننده
والدجنة حزقة وزننده ودالك كسریله‌ده جائزدر قراكوالغه دینور ظلمت معناسنه وشول قبلایی سحابه دینور كه
مظلم اولوب یغموری اولمیه دجنه‌نك جمعی دجن در عتل كبی وعند البعض دجنه هایله ظلمه ودجن قبلایی سحابه
دینور یاخود دجنه مظلم سحابه دینور نونك تخفیفیله‌ده جائزدر وفات قات قاره بلودك آفاق واطرافی قبلامسنه
دینور تقول وقعنا فی دجنة منذ ایام وهی الباس الغیم وتكاثفه المدجان محراب وزننده قراكو كیجه‌یه دینور یقال
لیلة مدجان ای مظلمة الدجون قعود وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال دجن بالمكان دجونا من الباب
الاول اذا اقام وقوش وقیون وسائر حیوان اوه آلشمق معناسنه‌در كه ایكدی اولمق تعبیر اولنور یقال دجنت الحمام
والشاة وغیرهما اذا الفت البیوت الداجن اوه آلشق ایكدی حیوانه دینور جمعی دواجن در اسم مغزلنه مغزلدر
ودولابه قوشیلان اركك دوه‌یه دینور دجون دخی دینور صبور وزننده یقال جمل داجن ودجون ای سان المدجونة
دولاب چكمكه آلشدرلمش ناقه‌یه دینور الدجانة جبانه وزننده والدیدجان دیدبان وزننده متاع یوكلنور اولان
دوه‌یه دینور الدجنة هجنه وزننده پك چركین سیاهلغه دینور یقال به دجنة ای اقبح السواد الادجن احمر
وزننده وصفدر پك چركین سیاهه دینور مؤنثی دجناء در یقال رجل ادجن وامرأة دجناء ای اقبح سوادا المداجنة
مفاعله وزننده مداهنه ایلمك معناسنه‌در یقال داجنه اذا داهنه الداجنة آفاق واقطاری مستوعب اولان
یغموره دینور دیمه كبی یقال مطرة داجنة ای مطبقة داجون رمله فضاسنده بر قریه‌در ابو بكر المقری اورادندر
ابو دجانه ثمامه وزننده سماك بن خرسه‌نك كنیه سیدر كه صحابیدر دجنی دالك ضمی یاخود كسری وقصرایله
و بعضا مدّ ایله شول ارضك اسمیدر كه حضرت آدم علی نبینا وعلیه السلام آنك ترابندن خلق اولندی علی قول
حای مهمله ایله‌در قال الشارح ومنه الحدیث خلق الله آدم من دجنی ومسح ظهره بنعمان السحاب وهی ارض
بین مكة والطائف دجین زبیر وزننده ابن ثابت در كه كنیه سی ابو الغصن ولقبی جحی در هدی وزننده یاخود
جحی بشقه كسه‌در وجحی عربك نصر الدین خواجه سیدر اطائفی پك چوقدر الدحن دالك وحای مهمله‌نك
فتحیله بر آدم طوماچ قارنلو بودور اولمق معناسنه‌در یقال دحن الرجل دحنا من الباب الرابع اذا عظم بطنه فی قصر
الدحن كتف وزننده والدحونة دالك كسریله قتوله وزننده والدحنة خدبه وزننده والدحنة كسریله
طوماچ قارنلو بودوره دینور ودحنه خدبه وزننده تومسك بره دینور ودحن كتف وزننده دوباره جی متلاعب
خبیث وبدكاره دینور یقال رجل دحن ای خب خبیث دحنه حمزه وزننده احمر نام شاعرك جدی اسمیدر
دحین زبیر وزننده ابن ربیب در كه تابعیدر دخنی دجنی وزننده آنفا دجن ماده سنده ذكر اولندی الدخن
دالك ضمی وخای معجمه‌نك سكونیله حب جاورس اسمیدر كه قره جه داری وصورت داریسی دیدكلری خرده
داری‌یه دینور بعض دیارده اكا جیم مضمومه ایله جوازداری تعبیر ایدرلر علی قول آندن خرده واملس بر كونه غله در
بارد ویابس وقابضدر الدخان غراب وزننده والدخن جبل وزننده والدخان رمان وزننده تونه دینور عثان
معناسنه جمعی ادخنه ودواخن ودواخین كلور ابنا دخان غنی و باهله قبیله‌لرینه اطلاق اولنور الدخن فتحتینله
طعامه تون سیكمكله طعمی تونسی اولمق معناسنه‌در یقال دخن الطعام دخنا من الباب الرابع اذا اصابه دخان فاخذ
ریحه وركسه بدخوی وتیره درونا ولمق معناسنه‌در یقال دخن خلقه اذا ساء وخبث ورنسه‌نك اونی
قرامتق بوز اولمق معناسنده‌در یقال دخن الشیء اذا صار ادخن ودخن درونده اولان حقد وكینه‌یه اطلاق اولنور
یقال به لفلان دخن ای حقد و بدخو یلغه اطلاق اولنور یقال به دخن ای سوء الخلق وتقول العرب هدنة

علی دخن ای سكون لعلة لا للصلح یعنی مصالحه صورتنده بر منادر كه ضمیمی مصافات دكلدر كه بعض غرض
وعلت ضمننده منعقد اولمشدر ودخن قلیجك نامل وسنده اولان جوهره اطلاق اولنور فرند السیف معناسنه
وعقل ودین وحسبده اولان تغیره اطلاق اولنور یقال فی عقله اودینه اوحسبه دخن ای تغیر ویانان آتش ایچره
اوطون آتمغله شعله سی تباه اولوب توتمك معناسنه‌در یقال دخنت النار دخنا من الباب المزبور اذا القی علیها
حطب فافسدت یهیج لها دخان ونبات یاخود دابه‌نك لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه‌در یقال دخن النبت
والدابة اذا صارت الوانهما كدرة فی سواد الدواخن اوجاقلرده وكلخنلرده اولان باجه‌لره دینور كه تون اورادن
طشره خروج ایدر تونلك و بخاری تعبیر اولنور داخنه مفردیدر الدخنة غرفه وزننده الواندن قرامتق بوزلغه
دینور یقال به دخنة ای كدرة فی سواد واوطه‌لری تونسیلدكلری تونسیه دینور الادخن احمر وزننده لونی
قرامتق بوز اولان نسنه‌یه دینور دخناء مؤنثیدر الدخنان سحنان وزننده ومرادفیدر كه پك اسی كونه وصف
اولور یقال یوم دخنان ای سخنان الدخناء حمراء وزننده یاخود دخنان ثعبان وزننده بر كونه سرچه قوشنه
دینور كه قرامتق بوز اولانیدر ابو دخنة غرفه وزننده بر قوشدر المدخنة مكنسه وزننده مجمره‌یه دینور یقال
طیبه بالمدخنة ای بالمجمرة الدخن دالك فتحیله والدخون قعود وزننده آتش توتمك معناسنه‌در یقال
دخنت النار دخنا ودخونا من الباب الثالث والاول اذا ارتفع دخانها ودخون هوایه توز آغمق معناسنه مستعملدر
یقال دخن الغبار دخونا اذا سطع الادخان همزه‌نك كسریله والتدخین تفعیل وزننده والادّخان تشدید داله
افتعال وزننده بونلرده آتش توتمك معناسنه‌در یقال ادخنت النار ودخّنت وادّخنت اذا ارتفع دخانها وادّخان
افتعال وزننده اكینك دانه‌لری بكشمك معناسنه‌در یقال ادّخن الزرع اذا اشتد حبه الدخنة دالك ضمیله
بودخی اوتك ودابه‌نك لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه‌در یقال دخن النبت والدابة دخنة من الباب الخامس اذا
صارت الوانهما كدرة فی سواد دخین زبیر وزننده ابن عامر در كه تابعیدر الدخشن شین معجمه ایله جعفر وزننده
بومری كوده‌لو یاوز اركك دوه‌یه دینور وقالین كوده‌لو آدمه دینور دخشن قنفذ وزننده بر رجل آدیدر الددن
داللرك فتحیله لعب ولهو معناسنه‌در نته كه دد وددا قفا وزننده ودیدا ودیدان كه فتحاتله در بو معنایه‌در نته كه
دال بابنده ذكر اولندی الددان سحاب وزننده اصلا خیر ومنفعتی یرامیان جاد مقوله سی شخصه دینور یقال رجل
ددان ای لاغناء عنده یعنی لا منفعة منه لاحد وكسمز قلیجه دخی دینور و پك كسیجی قلیجه دیمكله ضد اولور الدیدن والدیدان
والدیددان داللرك فتحیله آیین وعادته دینور یقال دیدنه ودیدانه ودیددانه ان یفعل كذا ای عادته الدیدبون حیزبون
وزننده بای موحده بابنده مذكوردر جوهری وهمندن ناشی بوراده ذكر ایلدی الدرن فتحتینله دغربده بر برزمینده
برطاغك آدیدر وكیر و پاسه دینور یاخود مصدردر كیرلنمك معناسنه‌در یقال درن الثوب درنا من الباب الرابع اذا وسخ
و بیلاشمق معناسنه‌در یقال درنت یده بالشیء اذا تلطخت الادران همزه‌نك كسریله بودخی كیرلنمك معناسنه‌در
یقال ادرن الثوب بمعنی درن و بو معناده متعدی اولور تقول ادرنت الثوب ودوه‌در بن دیدكلری اوت قوریسنی اونلامق
معناسنه‌در یقال ادرنت الابل اذا رعت الدرین الدرن كتف وزننده كیرلو نسنه‌یه دینور المدران محراب وزننده پك
كیرلو نسنه‌یه دینور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور الدرین امیر وزننده والدرانة ثمامه وزننده چوروب ریزه ریزه اولمش
اوتلق قوریسنه دینور كرك حمض وشجر وكرك چایر وسبزه اولسون المدران محراب وزننده دائما درین دیدكلری اوتلق
قوریسنی اوتلیان كیكه دینور یقال ظبی مدران اذا كان یأكل الدرین المدرن محسن وزننده قوری اوطونه دینور یقال
حطب مدرن ای یابس الادرون فرعون وزننده طوار یملكنه دینور معلف معناسنه وطویله ایپنه دینور كه
طوار بغلنور آری دخی دینور وكیرو پاسه دینور ووطن معناسنه‌در واصل و بنیاد معناسنه‌در الدران سحاب
وزننده تلكی‌یه دینور درنی بشری وزننده بر موضع آدیدر دالك فتحیله ده زبانزده‌در نسبتنده درنی دینور ودرنی
بنت عبعبه بر شاعره‌در ام درن فتحتینله دنیانك كنیه سیدر ام درین امیر وزننده قوراق یرك كنیه سیدر ارض
مجدبه معناسنه دارین رانك كسریله بحرین ترابنده بر موضعدر مسك داری اكا منسوبدر اسكله اولمغله اورادن
چقدیغندن نسبت اولنور درینه جهینه وزننده بر احمق آدمك اسمیدر وثقة الدوله علی بن محمد الدرینی
دمشقده مدرسه ثقتیه واقفیدر كه تحدیث وروایت ایلدی درانه رمانه وزننده برخاتون اسمیدر الدرن كتف
وزننده كیرلو پاسلو نسنه‌یه دینور كه ذكر اولندی بو معنادندر كه عربلر فلانك اللری دائما خیر واحسانه ملاصقدر
دیمك ایره‌یدادر تثنیان بالخیر وایدیهم دران وهو درن الیدین دیرلر زیرا و یریلان اقمه‌نك البته اله كیری بلاشور
الدرانة دالك فتحیله دربان كلمه‌سنك جمعیدر كه فارسیدن معربدر قپوجی‌یه دینور بوّاب معناسنه الدرجنّة

دحرجه وزننده ناقه ولدندن نفرت ایتدکده تصکره یاقلمق معناسنه در یقال درجنت الناقة علی ولدها اذا رئمته
بعد نفار الدرخبین خای معجمه ایله شرحبیل وزننده آفت وداهیه معناسنه در وبطیء الحرکه آدمه دینور
نته که میله درخبین دخی بو معناره در الدراقن قافله علابط وزننده وبعضا رای مشدد اولور قیسی وزردالو
دیدکلری میوه یه دینور مشمش معناسنه زرد الوك چکردکی آجی اولور وشفتالو یه دینور خوخ معناسند
وبو لغت شامیه در مفرداتده دراقی دیدکلری برکونه شفتالو دراقن معرّبی اولمق اوزره فرسودمدر الدشن دالك
فتحی وشین معجمه نك سکونیله ویرمك معناسنه دریقال دشن الشیء دشنا من الباب الاول اذا اعطی التدشن تفعل
وزننده آلمق معناسنه در یقال تدشن الشیء اذا اخذه داشان بر بلده آدیدر الداشن صاحب وزننده
دشن کلمه سندن مفر بدر بونکله هنوز تلبس اولنمامش یکی لباس وهنوز مسکون اولمامش یکی خانه مراد ایدرلر
مترجم دیرکه ظاهرا فارسیدن معرّب اولمق کرکدر زیرا دشن فارسیده اهل بازارك ابتدا بازارلغنه دینورکه استفتاح
محر فی سفته تعبیر ایدرلر پس معنای مزبوردن بوندن مأخوذ اولور دشنی سکری وزننده مصر اولکه سندن
صعید اعلا قضاسنده بر بلده در فقیه ومتقی احمد بن عبد الرحمن الدشناوی اورادندر الدعن دالك فتحیله
شول حیث تعبیر اولنان نسنه یه دینورکه خرما چبقلرنی شریت ایله اوروب حصیر شکلنده ایدرلر اوزرینه خرما سررلر
الدغن کتف وزننده والمدعن مکرم وزننده بدخوی وبدغدا آدمه دینور الدعن خدب وزننده ماجن
ولاابالی آدمه دینور جمعی دعنه در عنبه وزننده الدعانة سحابه وزننده بر آدم لاابالی اولمق معناسنه در یقال
دعن الرجل دعانة من الباب الثالث اذا مجن مادعنه فعل تعجبدر نه عجب ماجن ولاابالیدر دیمکدر دعان سحاب
وزننده مدینه ایله ینبع بیننده بر وادی اسمیدر الدعکن جعفر وزننده خوشخوی وملایم مشرب چلبی آدمه
دینور یقال هو دعکن ای دمث حسن الخلق وقوتلانمش ایشلك بارکیره دینور الدعکنة هابله بنیه سی متین
طبانقلی سموز ناقه یه دینور دالك کسریله ده جائزدر الدعکنة اردبه وزننده بو مری فرجه دینور الدغن دالك
فتحی وغین معجمه نك سکونیله کون قبلایی قره بلودلو اولمق معناسنه در یقال دغن بومنا دغنا بمعنی دجن الدغنة
دجنه وزننده ومرادفیدر وام ربیع بن رفیع اسمیدرکه ابو بکر رضی الله عنه حضرتلرنی اجاره وانقاذ ایلدی
علی قول بو کلمه وزننده یاخود حزمه وزننده در لکن صحیح اولان اولکیدر محدثلر لحن ایدرلر دغانین دالك فتحیله
عمرو بن کلاب بلادنده نجد هضباته اطلاق اولنور دوغان سحبان وزننده راس عین قضاسنده بر قریه در
دغینه جهینه وزننده احمق کسیه علمدرکه هر احمق آدمه اطلاق اولنور یاخود بربون وسبکمغز خاتونك
اسمیدرکه معروفه در وعبد الله بن محمدکه ابو الهیثم شیخیدر وابراهیم بن احمد الداغونیان محدثلردر شارح دیرکه
اهل مروخر من عربه سی صنان آدمه داغونی اطلاق ایدرلر الدفن دالك فتحی وفانك سکونیله بر نسنه یی یره
کومك معناسنه در یقال دفنه فی التراب دفنا من الباب الثانی اذا ستره وواراه فیه ودوه لر کندی باشلرینه برسمتی
طوتوب کتمك معناسنه در یقال دفنت الابل اذا سارت علی وجهها وناقه دائما صویه کلدکده دوه لرك اورته
یرنده اولمق معناسنه در یقال دفنت الناقة اذا کانت دفونا الادفان دال مشدده ایله افتعال وزننده بو دخی
بر نسنه یی کومك معناسنه در یقال ادّفنه بمعنی دفنه وقول قسمی بیع اولنه جغی شهره وصولدن اقدم قاچوب
کتمك معناسنه در یقال ادّفن العبد اذا ابق قبل وصول المصر الذی یباع فیه الاندفان انفعال وزننده والتدفن
تفعل وزننده دفن اولنمق معناسنه در یقال دفنه فاندفن وتدفن الدفن دالك کسریله بر موضعدر الدفین
امیر وزننده دفن اولنمش نسنه یه دینور مدفون کبی جمعی ادفان ودفناء کلور کرماء کبی وطپراق پور یوب اورتمکله
بلورسز اولمش قیویه وحوضه وبیکاره دینور ومستوره خاتونه اطلاق اولنور دفینه کبی یقال امرأة دفین ودفینة
ای مستورة جمعی دفنی کلور سکری وزننده ودفاین کلور وداء دفین شول مرضه دینورکه مستتر ایکن ظاهر اولمغله
اندن بدنه فساد ودرد والم تحدث ایلیه دفن دخی دینور دالك کسریله یقال فیه داء دفین ودفن وهو الذی ظهر
بعد خفاء فنشأ منه شرّ وعرّ المدفان محراب وزننده والدفان کتاب وزننده دفین کبی طپراق پور یمکله
بلورسز اولمش قیویه واسمیه دینور یقال رکیة دفین ومدفان ودفان ای مندفنة الدفینة سفینه وزننده
دفن اولنمش نسنه یه دینور تاء اسمیه در وبر اچنه کومولمش ماله دینور کنز معناسنه جمعی دفاین در یقال وجد
فلان دفینة ای کنزا ودفینه بر موضع آدیدر وبنو سلیم یوردنده بر منزل آدیدر المدفان محراب وزننده والدفون
صبور وزننده والمدفون شول دوه یه وآدمه دینورکه افندیسندن فرار ایدن قول کبی لا لحاجة کندی باشنه بر سمتی طوتوب
کیدر اوله نته که دفن فعلی اولمغله ذکر اولندی ومدفان چوریمش طلومه دینور ودفون شول قوله دینورکه بیع

اولنه جغی شهره وصولدن مقدم فرار ایلمش اوله وشول ناقه یه دینورکه صویه کلدکده سورینك اورته سنده کلمك عادتی
اوله یقال ناقة دفون اذا کانت عادتها ان تکون وسط الابل اذا اوردت دوفن جوهر وزننده بر کشینك وبر خاتونك
اسملریدر التدافن تفاعل وزننده بری برندن اسرار واحواللرنی صقلمق معناسنه در یقال تدافنوا اذا تکاتموا
الدفنیّ عربیّ وزننده بر چشید چوقلی الاجه قاشك اسمیدر الدفن شکس وزننده بی نام ونشان آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل دفن ای خامل دافنة الجذم جیمك کسریله پك یاشلو لغندن دیشلری بتون فرسوده اولمش
قوجه اکوزه دینور جذم جیمك کسریله اصل معناسنه در یقال بقرة دافنة الجذم وهی التی انسحقت
ضراسها هرما الدافناء مدّ ایله بر ایشك ایچ یوزنه دینور یقال دافناء الامر ای داخله الدقن
دالك فتحی وقافك سکونیله بر آدمك چکه سنه اوردق معناسنه در یقال دقن فی لحی الرجل من الباب
الاول اذا ضرب فیه وبر آدمه بر نسنه یی ویرمیوب محروم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دقن فی لحیه
اذا منعه وحرمه الدکنة غرفه وزننده سیاهه مائل رنکه دینورکه توتون رنکلی اولمقدر قراتق تعبیر
اولنور بعض دیارده قهوه رنکی تعبیر ایدرلر یقال به دکنة ای لونه الی السواد الدکن فتحتینله بر نسنه قراتق
رنکلی اولمق معناسنه در یقال دکن الشیء دکنا من الباب الرابع اذا کان مائلا الی السواد الادکن احمر
وزننده قراتق نسنه یه دینور الدکن دالك فتحیله بر متاعی بری بری اوزره استف ایلمك معناسنه در
یقال دکن المتاع دکنا من الباب الاول اذا نضد بعضه علی بعض التدکین دکن معناسنه در یقال
دکنه بمعنی دکنه الدکان رمان وزننده حانوت معناسنه در ترکیده دخی دکان دینور وبو فارسیدن
معربدر جمعی دکاکین در شارح دیرکه بعضلر دك وبعضلر دکن ماده سندن اخذ ایله عربیته ذاهب اولدیلر
نته که مؤلف دکك ماده سنده دخی ذکر ایلدی فی الاصل دکان قپو ارالغنده سکی وسد تعبیر اولنان نشیمنه
دینور بعده چارشو دکانلرینه اطلاق اولندی الدکناء حمراء وزننده بیر وکشنش وزعفران مقوله سی حوایجی
چوق تریده دینور یقال ثریدة دکناء ای کثیر الابازیر الدکیناء عفیراء وزننده حشراتدن برجانور جك
ادیدر دوکن جوهر وزننده ودکین زبیر وزننده اسامیدندر الادلهنان ادلهمام وزننده
ومرادفیدرکه قوجالمق معناسنه در یقال ادلهنّ الرجل اذا کبر وشاخ مؤلف کرچه لغة فی ادلهمّ عنوانیله
رسم ایدوب لکن ادلهمامك بو معنایه ورودنی ذکر ایلمامکله ظاهرا احق عباره ولغة فی ادلهمّ اولوب نسخه لردن
واوساقط اولمشدر الدمن دالك کسریله قالب قالب یکه لنمش کوبره یه وفشقیه ودوه قیغنه دینور یقال
فی دمنته دمن کثیر ای سرقین متلبد وبعر ودمن بر نسنه یه مداومت ایدن آدمه دینور ادماندن مأخوذدر دمنه
دخی دینور بو جهتدن دائما مالنی تقید ایدوب رعایت وتیمارنده مدامومت ایدن آدمه دمن مال ودمنة مال
اطلاق ایدرلر یقال هو دمن مال ودمنة مال ای سائسه التدمین تفعیل وزننده مواشی بر یری کوبره لك
وفشقیلق ایلمك معناسنه در یقال دمنت الماشیة المکان اذا بعرت فیه وبر آدمه بر خصوص ضمننده
رخصت ویرمك معناسنه در یقال دمّنه اذا رخص له وملازمت ایلمك معناسنه در یقال دمّن بابه اذا لزمه
المندمن فشقیلق مکانه دینور الدمنة دالك کسریله داردن وناسدن باقی قالمش آثار ونشانه یه دینور
ویورد یرینه دینور یقال وقفوا علی دمنة وهی البقعة التی سوّدها اهلها ودرونده مضمر اولان حقد وکینه
قدیمه یه اطلاق اولنور یقال فی قلبه دمنة ای حقد قدیم وخانه یه قریب موضعه اطلاق اولنورکه خانه نك
سپورندی مقوله سی فضلاتی القا اولنورکه سپورندیلك تعبیر اولنور مزبله معناسنه نهایه ده ایاکم وخضراء
الدمن حدیثنده مرسومدر خضراء الدمن سپورندیلك فلیزی دیمکدر فرومایه نسبدن نشئت ایلمش کوزل عورتدن
کنایه درکه تحذیر بیورلمشدر ودمنه دائما ماله رعایت وتقید ایدن آدمه دینورکه ذکر اولندی جمعی دمن کلور هاسز
ودمن کلور عنب وزننده وکتاب کلیله ودمنه بر کتابدرکه حکمای هند وضع وتالیف ایلمشدر حالا همایونامه
دیدکلری کتاب آنك ترجمه سیدر الدمن دالك فتحیله دروننده بر آدمه مدت مدیده کین طوتمق معناسنه در یقال
دمن علیه دمنا من الباب الرابع اذا ضغن ابدا وخرما اغاجی چوریوب قرارمق معناسنه در یقال دمنت النخلة
اذا عفنت واسودّت وترلایی کوبره لمك معناسنه در یقال دمن الارض دمنا من الباب الاول اذا دملها الدمان
سحاب وزننده کوله دینور رماد معناسنه وفشقیه وکبره یه دینور وخرما اغاجنك چوریوب قرارمسنه دینور یقال
بالنخلة دمان ای عفن واسوداد وترلایی کوبره لین آدمه دینور یقال هو دمان ای یسرقن الارض الادمان فتحاتله
ابن قطاع روایتی اوزره بو دخی خرما اغاجنك چوریوب قرارمسنه وچورکلکنه وسیاهلغنه دینور الادمان همزه نك

کسریله برنسنه یه مداومت ایلمك معناسنه در یقال ادمن الشیء اذا ادامه الدمینی سمیی وزننده عرب
طوشانك اینه دینور مدمن معظم وزننده برموضع آدیدر الدمون تنور وزننده چرکین وقبیح نسنه یه
دینور و برموضع آدیدر دمینه جهینه وزننده اسمادندر عبدالله بن دمینه برشاعردر دامان عراقده
برقریه در تفاحی کثیر اولور دمامین دالك فتحیله صعید مصرده برقریه در الادمان همزه نك فتحیله اوتلق ایله
شجر بیننده اولان اشجاردن برشجر آدیدر وخرما اغاجنه مخصوص برآفت اسمیدر دومین دالك فتحی ومیمك
کسری و بعضا فتحیله حمص قربنده برقریه آدیدر الدنّ دالك فتحی ونونك تشدیدیله بیوك کوپه دینور راقود
عظیم معناسنه علی قول دستیدن اوزون وسو بو اولانه دینور یاخود شول دستیدن کوچك کوپه دینور که دیبی
سیوری اولمغله چقوره اوتورتمدقجه طورمز اوله یقال وضعه فی الدن ای الراقود العظیم او اطول من الحب
او اصغر له عسعس لایقعد الا ان یحفر له ودنّ اسامیدندر راشد بن دن بن معبد تابعیدر الدنان تثنیه بنیه سیله
ایکی جبل معروفدر الدنن فتحتینله ارقه بوکری قنبور اولمق معناسنه در یقال به دنن ای انحناء فی ظهره و بیون
کوکسه یاپشق وایچری چکمش طرزنده قصه اولمق معناسنه در و بوچار پا قسمنده معایبدندر یقال به دنن ای دنوّ
وتطامن فی الصدر والعنق ودنن بر بلده آدیدر الادنّ وصفدر دنن صفتیله متصف اولان شخصه دینور دنّاء
مؤنثیدر وآلچق اوه دینور که چوکك طرزنده اولور یقال بیت ادنّ ای متطامن الدندنة زلزله وزننده سینك
وآری قسمی وزردامق معناسنه در یقال یدندن الذباب والزنبور ای یصوت وتقول اقلقنی دندنة الذباب ای صوته
وسوزی آچق وواضح ایلمامك وجه اوزره تکلم ایلمك معناسنه در وزردی کبی کومورد نمك تعبیر اولنور یقال
دندن الرجل ای نغم ومافهم منه کلام ومافهمت دندنته وهی هینمة الکلام الدنین انین وزننده بودخی
کومورد نمك معناسنه در یقال دنّ الرجل دنینا اذا نغم ولایفهم منه کلام الدندن زبرج وزننده دندنه
ودنین معناسنه اسمدر وچوریوب قرارمش اوته وشجره دینور وصلدان دیدکلری اوتك کوکنه دینور الادنان
همزه نك کسریله مقیم اولمق معناسنه در یقال ادنّ بالمکان اذا اقام الدنّ دالك فتحیله والتدنین تفعیل
وزننده بونلرده سینك وآری وزردامق معناسنه در یقال دنّ الذباب دنّا ودنّن تدنینا اذا صوّت وطنّ الدنّة
دالك کسریله قرنجه یه شبیه بر بوجك آدیدر الدنادن دالك فتحیله اوزون لباسك یره قریب صارقان
اتکلری اوجلرینه دینور ذلاذل معناسنه در دنین زبیر وزننده اسمادندر ظالم بن دنین ماویه نام خاتونك
پدریدر که بنی دارم بن مالك بن حنظله اولان عبدالله ومجاشع وسدوس نام کسه لرك والده سیدر الدنیة کوپه
منسوب دیمکدر بومناسبتله سلفده قاضی افندیلرك قلنسوه زینه اطلاق اولنور حالا متعارف اولان عرف
وکوچك تپه لو دیدکلرینه اطلاقی ملایمدر دون دالك ضمیله فوق کلمه سنك نقیضیدر غایت مرتبه دن برو دیمکدر که
آندن اشاغیجه تعبیر اولنور یقال هو دونه ضدّ فوقه مؤلفك بصائرده بیانته کوره عند البعض دنوّ مقلوبیدر
ودون ظرف اولور اقرب معناسنه کما سیذکر واولك معناسنه کلور یقال مشی دونه ای امامه واکسه معناسنه
اولور یقال قعد دونه ای وراءه وفوق معناسنه کلمکله اوّل ایله ضد اولور وغیر معناسنه کلور قیل ومنه
الحدیث لیس فیما دون خمس اواق صدقة ای فی غیر خمس اواق قیل ومنه الحدیث اجاز الخلع دون عقاص رأسها
ای بماسوی عقاص رأسها ومعناه بکل شیء حتی عقاص رأسها یعنی مختلعه اولان خاتون افتدای مامالك ایلدکده
زوج عقاص رأسندن ماعداسنه مالك اولور ایکنجی یه کوره عقاص رأسنه ده مالك اولوردیمك اولور پس عقاصدن
مراد صاچ اولمغله صاچ باغنده ده مالك اولوردیمك اولور بوکه کوره دون فوق وعلی معناسنه اولور ودون شریف
معناسنه کلور یقال شیء دون ای شریف وخسیس وکثیر معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال شیء دون ای خسیس
وامر معناسنه اولور که مراد امر حاضردر اسم فعل اولور خذ معناسنه یقال دونك الدرهم ای خذه ووعید
معناسنه در یقال دون صراعی وادن دونك دیرلر ای اقترب منی ودون کلمه سی اوزره حرف جرّ اولان من داخل
اولور وقلیلا باء جاره دخی داخل اولور یقال من دونه وبدونه واقرب معناسنه اولور که ظرف اولور یقال هذا دونه
ای اقرب منه وقبل معناسنه اولور ومنه قولهم دون النهر جماعة ای قبل ان یصل الیه وحقیر وساقط معناسنه اولور
یقال هذا رجل من دون ای من حقیر ساقط ولا یقال رجل دون ودون کلمه سندن فعل متصرف اولمامغله
فعل تعجب اوله رق ما ادونه دیمك جائز دکلدر وکاف خطابله دونك اغراء معناسنه در یقال دونکه ای الزمه فاحفظه
مترجم دیر که بعض محققین دیدیلر که دون کلمه سی فی الاصل ادنی مکان من الشیء معناسنه موضوعدر یقال هذا
دون ذاك اذا کان احط منه قلیلا وتدوین کتاب بوندن مأخوذدر زیرا بعض ورقه بعضه تقریب اولنور ویقال

دونك

دونك هذا ای خذه من ادنی مکان منك بعده اتساع اولنوب احوال ورتبه لرده استعاره اولندی ودون دینور
قضاسنده برقریه آدیدر وهمدان قضاسنده برقریه در بعضا آنك نسبتنده قاف زیاده ایدوب دونقی دینور عمیر بن
مرداس الدونقی اکا منسوبدر دوین دالك ضمی وواوك کسریله نیسابور قضاسنده برقریه در وارمینیه اولکه سنده
بر بلده آدیدر محدثیندن نصر الله بن منصور وعبدالله بن رزین اورادندر دوان غراب وزننده عمان قضاسنده
برناحیه در دوّان شدّاد وزننده فارس اولکه سنده برموضعدر الدودن علبط وزننده قرداش قانی دیدکلری
دارویه دینور الدون عون وزننده برکسه خسیس یاخود ضعیف اولمق معناسنه در یقال دان الرجل یدون دونا
اذا صار دونا خسیسا او ضعیفا الادانة اقامه وزننده دون معناسنه در یقال ادین الرجل ادانة علی المجهول
بمعنی دان الدیوان دالك کسریله وفتحیله اهل جیش واهل عطیه نك اسم ورسم وعلوفه ووظیفه لرینه متعلق
دفاتر وصحایفك مجتمعنه اطلاق اولنور اسلامده ابتدا آنی حضرت عمر رضی الله عنه وضع ایلدی جمعی دواوین
ودیاوین کلور شارح دیر که مؤلف مجتمع الصحف والکتاب یکتب فیه اهل الجیش واهل العطیة عبارتیله تفسیر
ایلمکله مراد عسکری وعلوفه خوارلرك اسامیلری تحریر اولنان اوراق ودفاترك وتحریر ایدن کاتبلرك جمعیتکاهی
اولان مکان اولور زیرا مجتمع لفظی اسم مکاندر وکتاب کتبه نك جمعیدر فعال وزننده کتّاب دکلدر لکن امهات
سائره ده ابتدا جمع اولنان اوراقه موضوع اولمق اوزره مرسومدر زیرا ابتدا تسمیه ایدن نوشروان در برکون زمره
کتّاب قرارکاهی اولان قلمه کلوب بونلرك سرعتله حساب وکتابلرینی تماشا ایلدکده استعجاب واستعظامله
این کار دیوانست یعنی بوامر عظیم طوق انساندن خارج اولوب همان جن طائفه سنك کاریدر دیمکله من بعد
لفظ مزبور یازدقلری جریده ده قرار داده اولدی واسلامده حضرت عمر صیانة لبیت المال وضع ایلدی بعده
دفتر مرقوم ترتیب اولنان موضعده اطلاق اولندی که حالا دفترخانه تعبیر اولنور وتوسیعله دعاوی دیکلنوب احکام
اجرا اولنان محضر پادشاهان وامرایه ده اطلاق اولندی ودیوان اشعاره دخی اجتماع ملابسه سنه مبنی در وقالدیکه
اشبو دیوان کلمه سنك بعضلر وجه مذکور اوزره معرّب لکنه ذاهب اولوب وآندن تدوین وتدوّن فعللری متصرف
اولدی دیدیلر و بعضلر عربیتنه ذاهب واصلی دوّان در دیدیلر واو شدّه ایله نته که دینار ودیباج کلمه لرنده دخی
بوکونه مقالات جاریدر بناء علیه جمعنده دواوین ودیاوین دیدیلر زیرا اصلی واوی و یائی اولدیغی مختلف فیهدر
یاخود کسره ایچون واو یایه منقلب اولمغله جمعك بری اصله وبری فرعه کوره اولور مترجم دیر که ظن ایدرمکه اشبو
دیوان لفظی الفاظ متوارده دندر یعنی هم فارسی هم عربیدر زیرا نوشروان زماننده اقدم شعراء جاهلیه نك
وسائرلرینك کلامنده واقع اولدیغی کورلمشدر ومأخذی دخی قابلیت تامه سی واردر نته که مقدمجه بیان اولندی
پس اشتداد فاز مجتمعه ده بعده محکمه ده مستعمل اولور که دیوان بری دیمك اولور خذ ماصفی التدوین تفعیل
وزننده دفترلری برآرایه کتیرمك معناسنه در یقال دوّن الدیوان اذا جمعه التدوّن تفعّل وزننده وجه کفاف
اوزره زنکین اولمق معناسنه در جمعیت معناسندن متصوردر یقال تدوّن الرجل اذا استغنی غنی تامّا الدهن
دالك فتحی وهانك سکونیله برآدمه منافقانه معامله ایلمك معناسنه مستعملدر حسب الصوره اظهار ملایمتدن
عبارتدر یقال دهن فلانا دهنا من الباب الاول اذا نافقه و برنسنه یی یاغلمق معناسنه در یقال دهن رأسه وغیره
دهنا ودهنة اذا بله ودهن بری اصلده جق مقدار یغموره اطلاق اولنور دالك ضمیله ده جائزدر جمعی دهاندر
کتاب وزننده ودکنکله اورمق معناسنه مستعملدر یقال دهن فلانا اذا ضربه بالعصا ویغمور یری اصلاتمق
معناسنه مستعملدر یقال دهن المطر الارض اذا بلها الدهن دالك ضمیله سوریله جك یاغه دینور اندن بر پارچه
دهنه دینور جمعی ادهان ودهان کلور کتاب وزننده وعربلر هو طیب الدهنة دیرلر طیب الرائحه معناسنه که
لازمی مراد اولور الادّهان تشدید داله افتعال وزننده یاغ سورنمك معناسنه در یقال ادّهن الرجل
اذا اطلی بالدهن المدهن میمك وهانك ضمیله یاغدانه و یاغ شیشه سنه دینور و بو شذوذ اوزره کلان اسم آلتدندر
مکحل ومسعط کبی ومدهن صوار کیلجك موضعه یاخود سیل صویی حفر ایلدیکی چقوره اطلاق اولنور یقال
ماوردت الا المدهن ای مستنقع الماء اوکل موضع حفره سیل ومنه حدیث طهفة النهدی نشف المدهن ویبس
الجعثن جوهری ومنه حدیث ازهری عنوانیله امام زهری یه اسناد ایلمکله تصحیف قبیح ارتکاب ایلدی شارح
دیرکه حدیث کرچه طهفه نکدر لکن زهری تخریج ایلمشدر الداهن والدهین امیر وزننده یاغ سورلمش
صقاله وصف اولور نسب اوزره وصف خاصدر یقال لحیة داهن ودهین ای مدهونة ودهین سودی آزناقه یه
اطلاق اولنور یقال ناقة دهین ای قلیلة اللبن المداهنة مفاعله وزننده برآدمه دروند اولان نسنه نك

خلافنی اظهار ایله معامله ایلمك معناسنه‌درکه منافقانه اظهار خلوص و محبت ایلمکدن عبارتدر یقال داهنه اذا اظهره خلاف ما اضمر والداهق وغش ایلمك معناسنه‌در یقال داهنه اذا غشه الادهان همزه‌نك کسریله بودخی مداهنه معناسنه‌در یقال ادهنه بمعنی داهنه وابقاء معناسنه‌درکه بقیه دندر تقول لاتدهن علیه ای لاتبق علیه و یقال ما ادهنت الاعلی نفسك ای ما ابقیت بوراده نونله انقاء نسخه‌لری غلطدر الدهناء حمراء وسکری وزنلرنده نجد اولکه سنده تمیم قبیله سنه مخصوص برموضع آدیدر و بصره‌ده دارالاماره‌نك اسمیدر و ینبع اوکده برموضع آدیدر نسبتنده دهنی ودهناوی دینور ومسحل نام کسنه‌نك قیزی اسمیدرکه مالك بن سعد بن زیدمناة اوغللرینك بریسیدر مزبوره عجاج نام شاعرك زوجه‌سیدر و برنوع قزل اوتك آدیدر بنودهن دال مضمومه ایله برجماعتدر معاویة بن عمار بن معاویة الدهنی نام محدث انلره منسوبدر بنوداهن صاحب وزننده برجماعتدر دهنه دالك کسریله ازدقبیله سندن بر بطندر حکیم بن سعد وخالد بن زیاد الدهنیان انلردندر الدهانة والدهان دالك کسریله ناقه‌نك سودی آز جداولمق معناسنه‌در یقال دهنت الناقة ودهنت دهانة ودهانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا کانت دهینا الدهان کتاب وزننده قرمزی سختیانه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی فکانت وردة کالدهان قیل هو الادیم الاحمر وقیل دردی الزیت ودهان طاینجق یره دینورکه ایاق قایوب کیدرکویا که یاغلنمش اولور یقال مکان دهان ای زلق المدهن معظم وزننده ظاهرحاللرنده غنا ونعمت و یسارنشانه‌سی اولان آدمه اطلاق اولنور یقال قوم مدهنون اذا کانت علیهم آثار النعم الدهن دالك کسریله قاتل سباع اولان شجره دینور آغو غاجی کبی مفردی دهنه‌در دهنی ضمتیله غبی وزننده سواد عراقده برموضعدر الدهدن دالك ضمیله اردن وزننده باطل و بیهوده معناسنه‌در دهدر کلمه‌سنده لغتدر الدهدن جعفر وزننده ناس وخلق معناسنه‌در یقال ما ادری هو من ای الناس والخلق الدهقان دالك کسری وضمیله حدت ونفوذ ایله تصرف اموربابنده قوی وتوانا آدمه دینور یقال هو دهقان ای قوی علی التصرف مع حدة و بازرکانه دینور یقال هو دهقان ای تاجر وعجم فلاحلرینك مصلحتکذارلری اولان کیخدا و بوی بکی وتیمارسپاهیسی وزعامت صاحبی واغا مقوله‌سی رئیسلرینه دینور یقال جائی دهقان ای زعیم فلاحی العجم و بو عربده شیخ قبیله منزلنده در عرب فلاحلرینك زعیملرینه اطلاق اولنمز وسنجاق بکنه دینور یقال هو دهقان ای رئیس الاقلیم جمعی دهاقنه ودهاقین کلور و بو معربدر یعنی دهخان فارسیدن معربدرکه کوی بکی دیمکدر بعده توسعله ذکر اولنان اشخاصده اطلاق اولندی شارح دیرکه عربلر بو اسمدن استنکاف ایدوب بونکله علوج وفرومایه مقوله‌سنه تسمیه وتعبیر ایلملریله کتب فقهیه‌ده قذف عدادندن اولدیغی کامبیندر و معضلر عندنده قذف دکلدر انتهی ودهقان مؤنثی دهقانه‌در الدهقنة دحرجه وزننده اسمدر دهقانلغه دینور ومصدر اولور برآدمی دهقان نصب ایلمك معناسنه یقال دهقنوه اذا جعلوه دهقانا التدهقن تدحرج وزننده دهقان اولمق معناسنه‌در یقال تدهقن الرجل اذا صار دهقانا لوی الدهقان لامك کسریله نجد اولکه سنده برموضعدر دهمن جعفر وزننده فرس قدیم طائفه‌سینك شاهلرینه علم مخصوص ایدی قیل یمن کبی نته‌که فرس حدیث پادشاهلرینه شاه اطلاق اولنور الدین عین وزننده والدینة دالك کسریله مدتلو ووعده‌لو بورجه دینور نته‌که وعده سزاولانه قرض دینور یقال علیه دین ودینة وهو ماله اجل وما لا اجل له فقرض ودین اولومه اطلاق اولنور یقال قضی دینه ای مات وحاضر اولمیان شیئه اطلاق اولنور دین لفظنك جمعی ادین ودیون کلور ودین مصدر اولور وعده‌لو یاخود وعده سز اودنج ویرمك واودنج المق معنالرینه تقول دنته ادینه دینا اذا اعطیته الی اجل او اقرضته و یقال دان فلان دینا اذا اخذ الدین وعوض وجزا ایلمك معناسنه‌در تقول دنته ادینه دینا اذا جازیته بونده دالك کسریله ده لغتدر الدائن والمدین مکیل وزننده والمدیون والمدان مجاب وزننده ودالی مشدد اولور اودنج آلمش بورجلویه یاخود بورجی چوق آدمه دینور یقال رجل دائن ومدین ومدیون ومدان ای علیه دین او کثیر شارح دیرکه دائن بورج ویرن آدمه ده دینور نته‌که فعللری ذکر اولندی الادانة اقامه وزننده اودنج بورج ویرمك معناسنه‌در تقول ادنته اذا اعطیته الی اجل او اقرضته و بورج آلمق معناسنه‌در یقال ادان الرجل اذا اخذ دینا الادیان تشدید دالله افتعال وزننده والاستدانة والتدین تفعل وزننده بورج ایدنمك معناسنه‌در یقال ادان الرجل واستدان وتدین اذا اخذ دینا المدیان مفتاح وزننده ناسه چوق چوق اودنج ویرن آدمه دینور یقال رجل مدیان اذا کان یقرض کثیرا و چوق چوق اودنج آلور اولان آدمه دینلکه

ضد اولور یقال رجل مدیان اذا کان یستقرض کثیرا وکذا یقال امرأة مدیان جمعلری مداین در المداینة مفاعله وزننده اودنجلشمك معناسنه‌در تقول داینته ای اقرضنی واقرضته الدین دالك کسریله جزاء وعوض معناسنه‌در ومنه یوم الدین ای یوم الجزاء واسلام معناسنه‌در تقول دنت دینا ای اسلمت ودأب وعادت معناسنه‌در ودائمی یاغان یغموره دینور وطاعت معناسنه‌در وذل وانقیاد معناسنه‌در وداء ومرض معناسنه‌در وحساب معناسنه‌در وقهر وغلبه واستعلاء معناسنه‌در وسلطان وملك معناسنه مصدردر یقال یدین امره ای یملکه وحکم وفرمان معناسنه‌در وسیرت وطریقت معناسنه‌در وتدبیر معناسنه‌در وتوحید معناسنه‌در وطلقا حق تعالی درکاهنه قوللق اداسنه وسیله ومدار اولان عبادتك اسمیدر وملت وشریعت معناسنه‌در وورع وتقوی معناسنه‌در ومعصیت معناسنه‌در واکراه معناسنه‌در ودائما مخصوص بریره یاغان یغموره دینور کویا که اورایه یاغمغی عادت ایلمشدر وحال معناسنه‌در یقال سأله عن دینه ای عن حاله وقضاء معناسنه‌در لکن حکم وقضاء برمعنایه اولمغله مؤلف تکرار ایلمشدر وخدمت معناسنه‌در تقول دنته ادینه ای خدمته واحسان معناسنه‌در یقال دنته ای احسنت الیه ومالك اولمق معناسنه‌در بودخی مکرردر تقول دنته ای ملکته ومنه المدینة للمصر وعزیز اولمق معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا عز وذلیل اولمق معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا ذل واطاعت ایلمك معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا اطاع وعصیان ایلمك معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا عصی و برنسنه‌یی معتاد ایلمك معناسنه‌در کرك خیر وکرك شر اولسون یقال دان الرجل اذا اعتاد خیرا او شرا و برآدمه مرض اصابت ایلمك معناسنه‌در یقال دان الرجل اذا اصابه الداء و برآدمی خوشلنمدیغی نسنه‌یه حمل وسوق ایلمك معناسنه‌در یقال دان فلانا اذا حمله علی ما یکره ورام وذلول قلمق معناسنه‌در یقال دانه اذا اذله وفی الحدیث کان صلی الله علیه وسلم علی دین قومه ای علی ما بقی فیهم من ارث ابراهیم واسمعیل علیهما السلام فی حجهم ومناکحهم وبیوعهم واسالیبهم واما التوحید فانهم کانوا قد بدلوه والنبی علیه السلام لم یکن الا علیه یعنی حدیث مرقومده واقع دیندن مراد شرك اولمیوب بلکه شریعت ابراهیم واسمعیلدن باقی قلان حج ونکاح وبیع وشرا وسائر بعض احکامدرکه زمان سعادته قدر عربلر خصوصا قریش طائفه‌سی اول مقوله احکاملره اعتنا واهتمام ایدرلر ایدی فخر عالم علیه السلام حضرتلرینه احکام مزبوره مجددا شریعت اولمق اوزره ابقا وتقریر اولندی وعربلر توحیدی کرچه شرکه تبدیل ایدوب لکن نبی اکرم حضرتلری فطرت ازلیه‌لری اوزره موحد ایدی شارح دیرکه بعضلر دین مذکوری عادت وشان معناسنه حمل ایلمکله مراد کرم وشجاعت مقوله‌سی اخلاق وعادات دیمك اولور الدینة دالك کسریله بودخی دائمی یاغان یاخود ملایم یاغان یغموره دینور المدین مکیل وزننده قوله اطلاق اولنور عبد معناسنه نته‌که جاریه‌یه مدینه دینور عمل وخدمت کندیلری ذلیل ایلدیکیچون ومدینه شهر و بلده‌یه دینور مصر معناسنه ملك معناسنه اولان دیندن مأخوذدر وتقول العرب انا ابن مدینتها ای عالم بها یعنی بن اول قصه‌یی کرکی کبی بیلورم بنم علی الکمال معلوممدر نته‌که انا ابن بجدتها دخی بو موقعده مستعملدر التدیین تفعیل وزننده برآدمی دین وملتنه حواله ایلمك معناسنه‌در یقال دینه اذا وکله الی دینه دایان یمنده برحصن آدیدر الادیان ادخار وزننده که افتعالدر برنسنه‌یی بورجه صاتون المق و بورجه صاتمق معنالرینه اولمغله ضد اولور یقال ادان المتاع اذا اشتراه بالدین او باعه بالدین وفی الحدیث عن عمر رضی الله عنه انه قال لاسیفع جهینة دان معرضا و یروی ادان وکلاهما بمعنی اشتری بالدین معرضا عن الاداء او معناه دان کل من اعترض له و بو حدیث عرض ماده‌سنده اشباع اولندی الدیان شداد وزننده قهار معناسنه‌در وهو من صفته تعالی وقاضی وحاکم معناسنه‌در وسایس وراعی معناسنه‌در وحاسب ومجازی معناسنه‌درکه برفردك عملی ضایع قلمیوب خیرا وشرا حساب ومجازات ایدر وهو من صفته تعالی

فصل الذال المعجمة

الذؤنون زنبور وزننده بر نبات آدیدر التذأنن تدحرج وزننده ذؤنون نباتی دیرمك معناسنه‌در یقال خرجوا یتذأننون ای یجنون الذؤنون الذبنة ذالك ضمیله صوسزلقدن دوداقلرك قوروب تپسرمسنه دینور ذبله لفظنده لغتدر یقال بشفتیه ذبنة ای ذبلة من العطش الاذعان اکرام وزننده خضوع وسرفرو قلمق معناسنه‌در یقال اذعن له اذا خضع واقرار ایلمك معناسنه‌در یقال اذعن بحقه اذا اقر واطاعتده سرعت وشتاب ایلمك معناسنه‌در یقال اذعن الرجل اذا اسرع فی الطاعة ورام ومنقاد اولمق معناسنه‌در یقال اذعن له اذا انقاد الذعن فتحتیله بودخی انقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال ذعن له ذعنا من الباب الرابع اذا انقاد المذعان باشی الده رام ومنقاد اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة مذعان ای منقادة سلسة الرأس وعربلرك رأیتهم مذعانین ای متابعین قوللرنده صواب اولان با موحده ایله اولمقدر نته‌که

ذعب ماده سنده بيان اولندى الذقن ذالك كسرى وقافك سكونيله يك پير فانى يه ديـنور يقال رجل ذقن
اى شيخ هم الذقن فتحتينله اغزك اشاغى طرفندن ايكى چكه كميكلرينك قاوشديغى يره دينور كه اكك تعبير اولنور
ذالك كسريله ده جائزدر و بومذكردر جمعى اذقان در ومنه المثل *مثقل استعان بذقنه* اصلى بودر كه يوكى آغر اولان
دوه اككنى يره قيوب اكا طيانمدقجه قالقمغه قادر اولمامغله كويا كه اككندن استعانه ايدر بومثل بركمسه كنديدن دون
اولان كمسه دن برخصوص ضمننده استعانه ايلدكده ايراد اولنور الذاقنة صاحبه وزننده ذقنك التنه دينور كه
صقاق تعبير اولنور على قول بوغز باشنه ياخود اوجنده اولان يومر يجه يه ياخود بيون چنبرنده ياخود كوبكدن
اشاغيجه قارن بوره سنه ياخود بوغز چقورنه ياخود قارنك اوست طرفنه دينور جمعى ذواقن در ومنه المثل
لألحقن حواقنك بذواقنك نته كه حقن ذيلنده ذكر اولندى الذقن ذالك فتحيله برآدمك قفاسنه شمار اورمق
ياخود اككنه اورمق معناسنه در يقال ذقنه ذقنا من الباب الاول اذا قفده اوضرب ذقنه وچكه يى برنسنه
اوزره طيامق معناسنه در يقال ذقن على يده اوعلى عصاه اذا وضع ذقنه عليها التذقين تفعيل وزننده بودخى
چكه يى برنسنه يه طيامق معناسنه در يقال ذقن على يده اوعلى عصاه بمعنى ذقن الذقون صبور وزننده يورركن
اككنى صارقيدر اولان ناقه يه دينور يقال ناقة ذقون اذا كانت ترخى ذقنها فى السير وكارى اكرى ديكلمش برطرفه
طوغرى يابيق اولان قوغه يه وصف اولور يقال دلو ذقون اذا خرزتها لجاءت شفتها مائلة الذقن فتحتينله
قوغه ذقون اولمق معناسنه در يقال ذقنت الدلو ذقنا من الباب الرابع اذا صارت ذقونا ذقان كتاب وزننده
برطاغك آديدر ذاقن صاحب وزننده حلب قضاسنده برقريه آديدر ذاقنه صاحبه وزننده برموضعدر
المذاقنة مفاعله وزننده برآدمى صقشدرمق معناسنه در يقال ذاقنه اذا ضايقه الذقناء حمراء وزننده اوزون
اككلو خاتونه دينور وفرجى اكرى اولانه دينور يقال امرأة ذقناء اى الطويلة الذقن وكذا المائلة الجهاز جمعى
ذقن در ذالك ضميله الاذقن احمر وزننده اوزون اككلو كشى يه دينور ذيمون ليمون وزننده بخارا شهرنه ايكى بچق
فرسخ مسافه ده برقريه آديدر فقهادن ابو محمد حكيم بن محمد الذيمونى اورادندر الذنين والذنان امير وغراب
وزنلرنده غليظ اولميان سموكه على قول بروندن صوكبى سيلان ايدن طورى سموكه دينور ياخود عامدر كرك برده
وثو بده وكرك سيلانده وكرك غليظ ورقيق اولسون ذنين دينور تقول امسح الذنين والذنان وهو رقيق المخاط
اوماسال من الانف رقيقا اوعام فيهما الذنن فتحتينله برشخصك برونى سموكلو اولمق معناسنه در يقال ذنن
الرجل ذننا من الباب الرابع اذا صار يسيل ذنانه وذنين وذنن سموك آقمق معناسنه در يقال ذن المخاط ذنينا وذننا
من الباب الثانى اذا سال وتقول العرب انه لبذن اى ضعيف هالك هرما اومرضا اوعشى مشية ضعيفة يعنى فلان
بك پيرلكدن ياخود مرضدن ناشى اولو محل رتبه سنده ضعيف وناتواندر ديجك برده ياخود ضعيف وآهسته
ومجالسز يورويشله يورر ديجك برده تفوه اولنور سيلان مخاطه تشبيهله در كذلك فلان حاجت ومطلوبنى
حصوله دك ايدنجه قدر اولبابده رفق وسهولتله سعى وتردد ايلدى ديجك برده مازال فلان يذن فى نلك الحاجة
حتى احجمها دينور التذنين تفعيل وزننده بودخى بروندن سموك آقمق معناسنه در يقال ذنن المخاط اذا سال
الاذن فتحتينله دائما برونك صويى آقان آدمه دينور يقال رجل اذن اذا كان يسيل منخراه الذناء حمراء وزننده
اذن لفظندن مؤنثدر ودائما حيضى سيلان اوزره اولان خاتونه دينور يقال امرأة ذناء اذا كانت لاينقطع حيضها
الذنانى حبارى وزننده خاصة دوه قسمنك سموكنه دينور زنانى كلمه سنده لغتدر ياخود صواب اولان ذالله
اولمقدر الذنابة ثمامه وزننده حاجت معناسنه در يقال به ذنانة اى حاجة وبرضعيف نسنه نك بقيه سنه دينور
يقال مافيه الاذنانة وهى بقية الشئ الضعيف التناذل ذلاذل وزننده ومرادفيدر كه لباسك يره يقين اتكلرى اوجلرينه
دينور المذانة تشديد نونله مفاعله وزننده برآدمى كنديدن برحاجت ايستمك ايچون آراشدرمق معناسنه در يقال
هو يذانه على حاجة اى يطلب اليه يسأله اياها الذان حال وزننده عيب معناسنه در يقال ما فيه ذان اى
عيب التذون تفعل وزننده حال ومال وثروت ويسار صاحبى اولمق معناسنه در يقال تذون الرجل اذا كان
ذاغنى ونعمة الذهن ذالك كسريله فهم وعقل معنالرينه در يقال هو من اهل الذهن اى الفهم والعقل وقوت
محافظه معناسنه در يقال به ذهن اى حفظ القلب وفطنت وذكا وسرعت انتقال معناسنه در فتحتينله ده
جائزدر يقال هو من اهل الاذهان اى الفطنة وقوت وزور وتوانايى معناسنه در يقال فى بدنه ذهن اى قوة وشحم
جمعلرى اذهان كلور ومصدر اولور عن ايله صله لنور برآدمك قلبنى اشغال له برنسنه يى اونتدرمق معناسنه در تقول
ذهننى عنه ذهنا اى انسانى والهانى الاذهان همزه نك كسريله والاستذهان ذهن معناسنه در تقول اذهننى

عنه واستذهننى بمعنى ذهننى المذاهنة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر فطانت وذكاده يارشمق
معناسنه در تقول ذاهننى فذهنته اى فاطننى ففطنته اجود منه دهنا ذهن ذالك ضميله ابن كعب دركه مذحج
قبيله سندن بربطن در ذهبن باى موحده ايله جعفر وزننده ابن قرضم دركه صحابه در الذين ذالك كسريله
عيب معناسنه در يقال مابه ذين اى عيب فصل الراء رأن رانك وهمزه نك ونون مشدده نك فتحيله
رعن معناسنه دركه حرف ترجى اولان لعل لفظنده لغتدر يقال رأنه ورعنه بمعنى لعله وبونضر بن شميل
روايتيدركه امام خليلدن نقل ايلمشدر الربون رانك فتحيله والاربان والاربون همزه لرك ضميله بيع وشرا
تقريرى ايچون بروجه پيشين ويريلان برمقدار اقچه يه دينور كه خلق پيع ويردم تعبير ايدرلر من بعد عقد منفسخ اولمز
عربون دخى بومعنايه در الاربان همزه نك كسريله برنسنه اشتراسنده ربون ويرمك معناسنه در يقال اربنه
اذا اعطيته ربونا المرتبن اسم فاعل بنيه سيله بريوكسك محل اوزره مرتفع اولان آدمه دينور ارتبان ارتفاع
معناسنه در الرتان رمان وزننده اجأنام جبل اركانندن برركن اسميدر ورتان كمى يى يوريدن آدمه دينور
يقال هو رتان السفينة وهو من يجريها مترجم ديركه بو بحر قلزم اصطلاحيدر كه بحر مزبورده شاب تعبير اولنان
حجر نابت اولمغله آنده كمى يورتمك بغايت دشوار اولديغندن اول طاشلرى وكمينك يولنى كركى كبى بيلن آدمه رتان
اطلاق ايدرلر هركمى يه بر رتان آلورلر دائما اول كمينك قيچنده اوتوروب درياده كوزه دوب طورر دومنجى آنك اشارتنه
تابع اولور يمينك وشمالك وعلى وجهك ديو اقتضاسنه كوره چاغرر دومنجى دخى مقتضاسى اوزره عمل ايدر
بو رئيسدن بشقه وجه مرقوم اوزره بركمسنه در نته كه مشهود مز اولمشدر ومؤلف بونى رتب ماده سنده رئيس
ملاحين ايله تفسير ايلمكله ترتيبه واصلاحدن مأخوذ اولديغنى تلميح ايلمشيدى بوراده دخى ذكرى ظاهر الخلافه
مبنى دركه ربون ماده سندن اولور زيرا مرقومى كميجى اجرت غاليه ايله استيجار ايدرلر الترتن تفعل وزننده
رتانلق ايلمك معناسنه در يقال ترتن الرجل اذا صار رتانا الرتانية رمانيه وزننده بنى كاب بن يربوع
جماعتنه مخصوص برصو آديدر ربان كتاب وزننده جرم قبيله سندن بر رجل آديدر عربده بوندن غيرى
راء مهمله ايله بركمسه بوقدر ماعداسى زاى معجمه ايله در رزين فتحتينله اسماندندر على بن رزين الطبرى كتاب الامثال
وسائر بعض مؤلفات صاحبيدر اربونه همزه نك ضميله مغربده بربلده در الرابن صاحب وزننده ران معناسنه در
موضع الرابن موضع الران ديمكدر نته كه رين ماده سنده ذكر اولنور ترانقين تاى فوقيه نك فتحيله بلاد عجمده
برقصبه اسميدر كه كرد رابالتنك قاعده سيدر الرتن رانك فتحى وتانك سكونيله خميره ايچ ياغى قاتمق معناسنه در
يقال رتن الشحم بالعجين رتنا من الباب الاول اذا خلطه به المرتنة مكنسه وزننده والمرتنة معظمه وزننده
خميرى ايچ ياغيله پورده صمونه دينور الراتين برنوع صمغ اسميدر كه باقر جيلر وقزانجيلر قاب لحملد كده قوللنورلر
چام اغاجنك صمغى اوله جقدر كه بنفسه منجمد اولوب لكن سيال اولور اكا زفت رطب درلر ياخود صلب وسخت
اولورا كارجنه ديدلر و باطبخله منعقد اولور يونانيده اكا فلقونيا وتركيده چام ساقزى ديرلر رتن فتحتينله ابن كربال
بن رتن البترندى ديدكلرى كمسه دركه اصحاب كرامدن دكلدر بلكه بركذاب شخصدر كه التيوز تاريخندن صكره
هندستانده ظهور ايدوب اصحابدن اولمق اوزره ادعا ايدوب وتصديق اولنمدى يعنى نيجه سبكمغزان دخى
تصديق ايلديلر ونيجه احاديث روايت ايلديكه مزبورك اصحاب اصحابندن مسموعمز اولدى مرقوم كويا كه اصحابدن
قالوب التيوزدن زياده معمر اولمشدر السنه هنديان بيغزانده حالا بابارتن هندى ديو متداول اولان شخص بواوله جقدر
وبتربدباى موحده مكسوره وتاء فوقيه سا كنه ايله هندستانده بربلده در بوراده بعض نسخه ده قبل لبس بصحابى
عنوانده مرسوم اولمغله اول رسمه نسخه لر غير معتبر در اصل نسخه صحيحه لرده قبل لفظى يوقدر كلام بخصوصه
مؤلفكدر و بوماده ده خيليجه استقراء اولندى خلاصه سى مؤلف شخص مزبورى منكردر صحيح اصابه فى السماء
الصحابه نام كتابه وبالجمله موضوعاته وكتب سائره يه مراجعت اولندى ميزان نام كتابده دجاجله دن اولمق اوزره
مثبوتدر سيوطى وشهاب وصغانى وسائر اعلام دخى بوبابده متفقلردر زيرا اخر صحابه ابو الطفيل رضى الله عنه
اولديغى جمله عندنده ثابتدر اول شخص دخى اصحابدن اولدى كتب سير واحاديثده البته مرسوم اولور ايدى
مطلب وجامى مرحومك نفحاتنده بطريق الحكايه نقل ايدوب واحتمالله تعبير ايله يالكرى احتجاجه بروجهله صالح اولميوب
وعلاء الدوله سمنانى يه اولطرفدن واصل اولان وديعه قرنا بعد قرن اولمق محتملدر كه تبابعه دن برينك مدينده
طرف رسالتپناهى يه بالتوصيه وديعه لر بنك وصولى كبى برمعنا اولور وطراز المجالس نام كتابده شهاب معمر موصلى نك
دخى انكار وتزييف ايلمشدر والحاصل رتن ماده سنده دوران ايدن احاديث خالص موضوعدر اصلا اعتماد اولنميه

وقيل نسخه سنه كوره ده بالجمله كلام مقول قائل اولمغله بنه مؤلف طرفندن ادعاء واقرار مسلوبدر مولانا جامى
حضرتلرى زعم عنوانيله كذلك كانه وصل عبارتيله وعلاء الدولة السمنانى هذا المشط من امشاطه عليه السلام
وصل الى هذا الضعيف من صاحبه عليه السلام وهذه الخرقة وصلت من ابى الرضارتن الى هذا الضعيف عبارتيله
رسم ايلمكله بو كلاملرده مزبورك قضيهٔ صحبتنه قطعى دلالت اولمديغى بديهيدر وصاحب قاموسك بعض مروياتى
استماعى تقبلى مستلزم دكلدر والحاصل صاحب قاموسه تصديق اسنادى محض افزادر خصوصا صاحب
شريعت عليه الصلوة والسلام حضرتلرى آخر سال انتقاللرنده بعد صلوة العشاء الاخيره اصحاب كرامه توجيه
خطابله بيوردقلرى اشبو ارأيتكم ليلتكم هذه فان على رأس مائة منها لايبقى احد من المؤمنين حديثى كذلك ما من
نفس منفوسة يأتى عليها مائة سنة وهى حية حديثى موجبنجه اول كوندن حسابله يوزسنه يه قدر قرن مرقومدن
بر متنفس قالميه جغى مقرردر وغرائبدندر كه شخص مزبورى كتابلرنده ثبت ايدنلر اسامىء مختلفه ايله رسم ايلمشلر
كيمى رتن بن كربال وكيمى ابو الرضا كنيه سى ورتن اسمى وكيمى رتن لقب وساهول بن جلديو بن مهاد اسمى وكيمى
رتن بن ماهوك بن خليد اسميله وكيمى راتونا وكيمى نونداد اسميله يازمشلر خلاصه كتب سير وتواريخ واحاديثك برنده
بونك اسم ورسمى يوقدر وقالديكى ظن غالبم بودركه مزبور اسم بى مسما اولوب بعض دشمن دين ومذهب مكر
ودسيسه سيدر هذا ما ظهر لنا فى هذا الباب وادى راتونا تاى مضمومه ايله مدينه ايله قبا بيننده بر واديدر الرثان
ثاى مثلثه ايله سحاب وزننده پيدر پى تقاطر ايدن يغمور قطراتنه دينور كه مابينلرى كاهجه ساكن ومنفصل اوله
يقال بمطر الرثان اى القطار المتتابعة من المطر بينهن سكون المرثنة معظمه وزننده والمرثونة رثان ياغمش
ارضه دينور يقال ارض مرثنة ومرثونة اذا اصابها رثان الترثن تفعل وزننده خاتون قرلجه كبى يوزينه زعفران
سورنمك معناسنه در يقال ترثنت المرأة اذا طلت وجهها بغمرة الارثعنان عين مهمله ايله اقشعرار وزننده يغمور
ارالق ويرميوب عموم اوزره متصل وفراوان ياغمق معناسنه در يقال ارثعن المطر اذا ثبت وجاد وصاچ اشاغى يه
صارقمق معناسنه در يقال ارثعن الشعر اذا تسدل وبركسه سلوكلنوب ضعف ورخاوت پيدا ايلمك معناسنه در
يقال ارثعن فلان اذا ضعف واسترخى الرجون قعود وزننده بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال رجن بالمكان
رجونا من الباب الاول اذا اقام ودابه اوه آلشمق معناسنه در يقال رجنت الابل وغيرها ورجنت رجونا
من الباب الاول والرابع والخامس اذا الفت يعنى البيوت وطوارى مرعايه صاليوريلميوب خانه ده حبس ايله كثر علف
يدرمك يا خود خانه ده اليقويوب علفله بسلمك معناسنه در يقال رجن دابته اذا حبسها واساء علفها او حبسها
فى المنزل على العلف وطوار كنديسى خانه ده بسلنور اولمق معناسنه در يقال رجنت الدابة رجونا من الباب الرابع
اذا حبست فى المنزل على العلف واوتانمق معناسنه در يقال رجن فلانا اذا استحيى منه الترجين تفعيل وزننده
بودخى طوارى مرعايه صاليميوب اوده بسلمك معناسنه در يقال رجن الدابة اذا حبسها فى المنزل على العلف الارتجان
افتعال وزننده بر آدمك ايشى شوريده ونامنتظم اولمق معناسنه در معناى آتيدندر يقال ارتجن امرهم اذا اختلط
وكره ياغى صيزدرلدقده صفوت بولميوب طوپ طوپ اوله رق فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال ارتجن الزبد اذا
طبخ فلم يصف وفسد وارتكم ومقيم اولمق معناسنه در يقال ارتجن بالمكان اذا اقام الرجين امير وزننده زهر
قاتله دينور يقال سقاه رجينا اى سما قاتلا الرجنة سفينه وزننده جماعت معناسنه در المرجونة قفه يه دينور كه
ايچنه نسنه قورلر تحريفله كوفه تعبير اولنان ظرفدر رجان شداد وزننده نجد اولكه سنده بر وادى آديدر وفارس
مملكتنده بر بلده آديدر اكا ارجان دخى ديرلر همزه وراء مشدده مفتوحتيله احمد بن الحسن واحمد بن ايوب وعبد الله
بن محمد بن شعيب وبرادرى احمد ارجانيون المحدثون اورادندر رجينة جهينه وزننده مغربده بر موضعدر الارجحنان
اقشعرار وزننده بر طرفه ميل ايدوب اغمق معناسنه در يقال ارجحن الشى اذا مال واوينايوب حركت ايلمك معناسنه در
يقال ارجحن الشىء اذا اهتز وبر نسنه بردن دوشمك معناسنه در يقال ارجحن الشىء اذا وقع بمرة وبردن سراب
اوينايوب قالقمق معناسنه در يقال ارجحن السراب اذا ارتفع المرجحن مطمئن وزننده آغر نسنه يه دينور
يقال جيش مرجحن اى ثقيل ويقال رحى مرجحنة اى ثقيلة الارجعنان ارجحنان وزننده وجميع معنالرنده
مرادفيدر رخان خاى معجمه ايله سحاب وزننده مرو قضاسنده بر قريه در حسن بن قاسم الرخانى المحدث اورايه
منسوبدر الاردن رانك ضميله لباس يكنك دبنه دينور كه قولتق طرفيدر جمعى اردان در يقال وسع الخياط ردن
ثوبه اى اصل كمه الردان همزه نك كسريله والترديين تفعيل وزننده لباسه ردن يابمق معناسنه در يقال اردن
القميص وردنه اذا جعل له ردنا المردن محسن وزننده قرا كوبه اطلاق اولنور يقال ليل مردن اى مظلم وبدر ايجه لو

متعفن نسنه يه دينور يقال عرق مردن اى منتن المردن منبر وزننده ايپلك اكيره جك ايكه دينور مغزل معناسنه
الردن فتحتينله بر نسنه بورشوب بوزلمك معناسنه در يقال ردن جلده ردنا من الباب الرابع اذا تقبض وتشنج ووردن
يكى طوغان ولد ايله چقان اش وصولك تعبير ايتدكلرى نسنه يه دينور واكيرلمش ايپلكه دينور وخز ديدكلرى قاشه
دينور كه صوفيونك بو كندن نسج اولنور الردن رانك فتحيله سلاح قعقعديسنه دينور تقول سمعت ردن السلاح
اى صوت وقعه بعضه على بعض وتوتدرمك معناسنه در يقال ردن النار ردنا من الباب الثانى اذا دخنه ومتاعى
برى برى اوزره استف ايلمك معناسنه در يقال ردن المتاع اذا نضده الرادن صاحب وزننده زعفرانه دينور
الاردن احمر وزننده خز ديدكلرى قاشدن بر جنس قاش آديدر الاردن همزه نك ودالك ضمه لرى ونونك تشديديله
امز غمغه دينور تقول اخذنى اردن ثقيل اى نعاس بوراده وتشديد الدال نسخه سى غلطدر واردن شام اولكه سنده
بر مملكت آديدر عبادة بن نسى وحكم بن عبد الله وسائر بعض اعلام اورادندر الرادنى صاحبى وزننده صارمتق
قرمزى نسنه يه دينور الماكبى يقال احمر رادنى اذا خالطت حمرته صفرة ردينى زبير وزننده بشر بن عمرو بن مرثدك
فرسى آديدر الرودنه دحرجه وزننده يك يوروب بيتاب اولمق معناسنه در يقال رودن الرجل اذا اعيا الارتدان
افتعال وزننده ايپلك اكيرمك ايچون ايك ايدنمك معناسنه در يقال ارتدنت المرأة اذا اتخذت مردنا المردون اكلنش
نسنه يه دينور يقال غزل مردون اى موصول ردينى زبيرى وزننده بر رجل اسميدر شارح ديركه رمح ردينى ردينه
نام بر خاتونه نسبت اولنور كه زوجيله رماح تقويم ايدر ايدى رذان ذال معجمه ايله سحاب وزننده ايرانده نسا نام
شهر قضاسنده بر قريه آديدر راذان بر موضعدر ابن راذان عبد الله بن محمد در كه قراء زمره سندندر وبو فرددر
يعنى بو كنيه ده غيرى يوقدر الروذنة رودنه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى الراذانات ذالك كسريله شهرك
رستاقلرينه دينور الرزن رانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله شول يوكسك يره دينور كه اوتوراقلى وچقورسى
اولمغله يغمور صوى اقيوب ايركيلور اوله جمعى رزون ورزان كلور كتاب وزننده الرزن رانك كسريله ناحيه وجانب
معناسنه در الرزنة رانك كسريله صوار كيلجك يره دينور جمعى رزان در جبال كبى الرزانة كرامه وزننده اغر
اولمق معناسنه در يقال رزن الشىء والرجل رزانة من الباب الخامس اذا وقر الرزين امير وزننده آغر نسنه يه
ووقار وتمكين صاحبى آدمه دينور موتى رزان در سحاب وزننده ورزين اسمادندر الرزن وزن وزننده بر نسنه نك
اغرلغى بيلمك ايچون ال ايله يوقرى قالدرمق معناسنه در كه الطارتيسى تعبير اولنور يقال رزنه رزنا من الباب الاول
اذا رفعه لينظر ما ثقله واقامت ايلمك معناسنه در يقال رزن بالمكان اذا اقام الارزن احمر وزننده بر شجر اسميدر كه
پك سخت وصلب اولور بو شجر آجى بادم اغاجى اوله جقدر وارزن ارمينيه اولكه سنده بر بلده آديدر كه ارزن الروم
ديمكله معروفدر حالا ارضروم ديدكلرى بلده در محدثيندن عبد الله بن حديد الارزنى اكا منسوبدر كذلك
ارمينيه ده بر شهر آخر اسميدر كه خلاط قربنده در وحالا خرابه در ودشت الارزن شيراز ايله كازرون بيننده بر عظيم
اوه نك اسميدر الروزنة جوهر وزننده پنجره يه دينور يقال فتح بالبيت روزنة اى كوة الترزن تفعل وزننده
اظهار وقار ايلمك معناسنه در يقال ترزن الرجل اذا توقر ارزنجان همزهٔ مفتوحه ايله روم اولكه سنده بر بلده
آديدر حالا ارضروم سمتنده معموردر ارزنان همزه نك فتحيله اصفهان قضاسنده بر قريه در الترازن تفاعل
وزننده ايكى نسنه برى برينه مقابل اولمق معناسنه در يقال الجبلان يترازنان اى يتناوحان المرازنة مفاعله وزننده
دوستلق ايلمك معناسنه در ومنه يقال هو مرازنه اى مخاله الرسن فتحتينله ايپه دينور حبل معناسنه وطوارك بورنى
اوزرينه كچوردكلرى يولاره دينور جمعى ارسان وارسن كلور احبل وزننده شارح ديركه فارسيده دخى رسن ايپه دينور
توافق قبيلندن اولمق اغلبدر وبعضلر تعريبنه ذاهب اولديلر الرسن رانك فتحيله طواره يولار قلمق معناسنه در
رسن الدابة رسنا من الباب الثانى والاول اذا جعل لها رسنا الارسان همزه نك كسريله رسن معناسنه در وبعضلر
ديديكه رسن دابه يى ايپله بغلمق وارسان يولار قلمق معناسنه در يقال ارسن الدابة اذا جعل لها رسنا ويقال رسن الدابة
اذا شدها برسن المرسن مجلس وزننده والمرسن مقعد وزننده بورنه اطلاق اولنور يقال ما احسن مرسنه ومرسنه
اى انفه رسن رانك فتحيله اساميدندر رسن بن عمرو طى قبيله سى رجالندندر ورسن بن عامر ازد قبيله سندندر
وحارث بن ابى رسن فتحتينله در الارسان همزه نك فتحيله درشت وصلب اولان ارضلره دينور الراسن ياسم
وزننده لفظ فارسيدر عربيده قنس ديدكلرى نباته دينور كه تركيده آندز ديدكلريدر نته كه قنس ماده سنده ذكر اولندى
رسنى جعفر وزننده حما ايله حمص بيننده بر بلده در محدثيندن عيسى بن سليم الرسنى اورادندر الراشن شين
معجمه ايله صاحب وزننده سفره ده كى طعامى سپورى اكل ايدر اولان اينهانه دينور يقال رجل راشن اى مقم بوراده

مقیم نسخه‌لری غلطدر وشاکردلره و یرلان شربتلك تعبیرایندکلری بخششه دینور که فارسیده شاکردانه دیرلر یقال اعطاه راشنا وهو مایرضخ لتلمیذ الصانع وطال قاوغه دینور کاسه‌لیس معناسنه یقال هوراشن لهم ای طفیلی وعبدالله بن محمد الراشنی الادیب حریرینك شاکردی ایدی الرشن رانك فتحیله والرشون قعود وزننده برکسه طفیلی اولمق معناسنه‌در یقال رشن فلان رشنا ورشونا من الباب الاول اذا تطفل وکلب باشنی قابه صوقوب یلامق معناسنه در یقال رشن الکلب فی الاناء اذا ادخل رأسه فیه ورشن نهروجدولدن صوآلاجق کد که دینور کذلك لیمانه دینور فتحتیله ده لغتدر رشین زبیر وزننده جرجانده برقریه در اعلامدن ادریس بن ابراهیم الرشینی الجرجانی آندندر الروشن جوهر وزننده پنجره‌یه دینور یقال فتح بالبیت روشنا ای کوة شارح دیرکه روزن وروشن فارسیدن معربلردر الرشون صبور وزننده خانه‌ده محبوس اولیوب دائما اوتلیوب کزن قیونلره دینور یقال غنم رشون ای رتاع الرصن رانك فتحی وصادك سکونیله برنسنه‌یی اکمال واتمام ایلمك معناسنه در یقال رصنه رصنا من الباب الاول اذا اکمله وسوکمك معناسنه در یقال رصنه بلسانه اذا شتمه الارصان همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی محکم واستوار ایلمك معناسنه در یقال ارصنه اذا احکمه الرصانة سلامه وزننده برنسنه محکم واستوار اولمق معناسنه در یقال رصن الشیء رصانة من الباب الخامس اذا استحکم الرصین امیر وزننده محکم واستوار اولان نسنه‌یه دینور یقال شیء رصین ای محکم و یاروهمد منك ایشنی کورمکه ساعی ومساعد اولان اهل مروئه دینور یقال هو رصین ای حفی بحاجة صاحبه ووجع ودرد والمی اولان آدمه دینور یقال هو رصین ای موجع متألم ورصینا الفرس آت قسمنك دیزلرنده اولان سکرلرك که پاچه سیله قوللری بیننده پرمق پرمق مرکبدر اوجلرینه دینور الترصین تفعیل وزننده برنسنه‌یی وجه تحقیق اوزره بیلمك معناسنه در یقال رصن الشیء معرفة اذا علمه وقال فی الاساس تقول رصن لی هذا الخبر ای حققه المرصون نعل کسلمش یاتمغا اورلمش عضوه دینور یقال ساعد مرصون ای موسوم المرصن منبر وزننده داغلغی‌یه دینور که انکله دوابه داغ وتمغا باصیلور ارصان همزه‌نك فتحیله بلحارث بن کعب یورنده برموضعدر المرضون ضاد معجمه ایله قالدرم طاشی کبی بری برینه بناشدریلوب صره صره دیزلمش بناء وسائر نسنه‌یه دینور یقال شیء مرضون ای شبه منضود من حجارة ونحوها یضم بعضها الی بعض فی بناء وغیره الرطانة سحابه وکتابه وزنلرنده عربی لساندن غیری لسانله تکلم ایلمك معناسنه در یقال رطن له رطانة من الباب الاول اذا تکلم بالعجمیة المراطنة مفاعله وزننده بودخی برآدمه عربیدن بشقه لسانله تکلم ایلمك معناسنه در یقال راطنه اذا کلمه بالعجمیة التراطن تفاعل وزننده عربیدن غیری لسانله سویلشمك معناسنه در یقال تراطنوا اذا تکلموا بالعجمیة الرطینا مصغر بنیه‌سی وطانك تشدیدی و بعضا تخفیفیله سوزه دینور یقال مارطیناك هذه ای ما کلامك نهایه‌ده کنایه ایله اولان و بعض کسه‌لر بیننده خاصة مصنوع اولان سوزه دخی اطلاق اولنور که سائرلر آنی فهم ایلمزلر الرطانة شدّاده وزننده والرطون صبور وزننده بری برینه یولداش اوله‌رق چوق اولوب وصاحبلری یانلرنده کثرت اوزره اولان دوه زه دینور برمحلدن متفرق دوه جیلر جمعیتله برسمته کیدرکن استصحاب ایلرنده اولان چوق دوه‌لر اوله جقدر الرعشن شین معجمه ایله جعفر وزننده قورقق جبان معناسنه در نونی زائددر وجست وچابك دوه قوشنه ودوه‌یه دینور مؤنثی رعشنه در ومرادقبیله سنه مخصوص برفرس آدیدر الرعشنة بنوابی بکر بن کلابدن شعبه اولان بنوعمر و بن قریظ جماعتی یورنده برصوآدیدر ملك حمیراولان رعشن اسمیله مسمادر الارعن احمر وزننده نه سویلدیکنی بیلمز بون وصالق وچولپه آدمه دینور مؤنثی رعناء در یقال رجل ارعن وامرأة رعناء ای الاهوج فی منطقه الاحمق المسترخی مؤلف بصائرده دیدیکه بوماده انف الجبل معناسنه اولان رعن لفظندن مأخوذدر که برطرفه میل وتعوجی اولور واشبو لاتقولوا راعنا آیت کریمه سنده که راعنا لفظندن نهی متضمندر یهود طائفه‌سی پیغمبرکزین علیه السلام حضرتلرینه احتقار ایچك یرده راعنا دیرلر ایدیکه مراعاتدن امردر خبیثلر تلوین خفی ایله الفی اخفا ایده‌رك رعناء دیرایدی که مرادلری ارعنك تأنیثیله حاشا ازدراء وتهکم ایدی حق جل وعلی حبیبی صیانة اول ملعونلرك مرادلرنی اعلامله زجرونهی ایلدی وراعن شول عسکره دینورکه طاغك بورنی کبی برسمته طوغری طاشقین فضله‌سی اوله یقال جیش ارعن ای له فضول الرعونة عمومه وزننده والرعن فتحتینله برآدم بون وصالق وچولپه اولمق معناسنه در یقال رعن الرجل ورعن ورعن رعونة ورعنا من الباب الاول والرابع والخامس اذا کان ارعن مارعنه فعل تعجبد رنجب چولپه واحمق آدمدر دیمکدر الرعن رانك فتحیله کونش دماغه تأثیر ایلمکله آدم سست اولوب بایلمق معناسنه در یقال رعنته الشمس رعنا من الباب الاول

اذا آلمت دماغه فاسترخی لذلك وغشی علیه ورعن طاغك ایلر یسندن برون کبی چقان سیوری یه دینور جمعی رعون ورعان کلور رانك کسریله واوزون اوزادی طاغه دینور وحجازده برموضع آدیدر و بحرینده برموضع آدیدر وطریق حجاج بصره‌ده حفرابی موسی قربنده برموضع آدیدر ذورعین زبیر وزننده حمیرملوکندن برینك لقبیدر ورعین ملك مزبورك بناکرده‌سی برحصن یاخود اول حصنك محلی اولان طاغك آدیدر و یمنده برناحیه اسمیدر الرعین امیر وزننده رعبل معناسنه درکه برمقدار جه آت سوریسنه دینور الرعون صبور وزننده سخت وشدید نسنه‌یه دینور یقال شیء رعون ای شدید وکیجه‌نك قرا کولغنه دینور یقال خرجوا فی رعون اللیل ای فی ظلمته و بریرده قرار ایلمز اولان کثیر الحرکه آدمه دینور یقال رجل رعون ای کثیر الحرکة رعنّ رانك وعینك ونون مشدده‌نك فتحیله حرف ترجی اولان لعلّ کلمه سندن لغتدر یقال رعنّ زیدا قائم ای لعلّ زیدا الرعناء حمراء وزننده ارعن کلمه‌سنك مونثیدر بون وکوشك وصالق خاتونه دینور یقال امرأة رعناء ای هوجاء فی منطقه حمقاء مسترخیة لسان شعراده محبوبه‌یی رعناء ایله توصیف استرخادن ناشی نهال تازه کبی تمایلی اعتباریله در ورعناء بصره شهرینك لقبیدر طاغك انفنه تشبیها زیرا جزیرة العربدن اوته‌یه یاخود عراقدن بروبه تقدم ایلمشدر وطائفه بردرلواوزم اسمیدر الرغن رانك فتحی وغینی معجمه‌نك سکونیله برسوزی دیکلیوب قبول ایلمك معناسنه‌درکه سوزاسلمك تعبیراولنور یقال رغن الیه رغنا من الباب الثالث اذا اصغی الیه قابلا وصفا وحضور ایله یوب ایچمك معناسنه در یقال فلان یرغن ای یأکل ویشرب فی نعمة وطمع ایلمك معناسنه در یقال رغن فیه اذا طمع الارغان همزه‌نك کسریله بودخی سوزاسلمك معناسنه در یقال ارغن الیه بمعنی رغن و برآدمی طمعه دوشورمك معناسنه در یقال ارغنه اذا اطمعه و رایشی قولایلمق معناسنه در یقال ارغن الامر اذا هوّنه الرغنة تمره وزننده یوریمسی آسان دوز وملایم یره دینور یقال ارض رغنة ای سهلة رغنّ رانك وغینك ونون مشدده‌نك فتحیله رعنّ کبی لعلّ لفظنده لغتدرکه حرف ترجیدر یقال رغنك تکرمنی ای لعلك مرغینان میمك فتحی وغینك کسریله ماوراء النهرده بربلده درصاحب الهدایه امام علی بن محمد المرغینانی اندندر الرفن رانك فتحی وفانك سکونیله بمورطه‌یه دینور بیض معناسنه شارح دیرکه بونسخه‌لر غلطدر صواب اولان نبض اولمقدر نون مفتوحه وباء ساکنه ایله الرفنّ خدبّ وزننده اوزون قویرقلی آته دینور یقال فرس رفنّ ای الطویل الذنب الرافنة پك طاشقین ناز وشیوه ایله خرامان اولان نکاره دینور یقال امرأة رافنة ای متبخترة فی بطر الرفان کتاب وزننده خرده قطره لو یغموره دینور یقال امطر السحاب رفانا ای رذاذا الرفانینة طمانینه وزننده پك خوش دیرلکه دینور یقال هوفی رفانینة ای فی غضارة العیش الارفینان اطمینان وزننده برکسه توحشله قاچوب کیتدکدنصکره سکونت وآرام بولمق معناسنه در یقال ارفأنّ الرجل اذا نفر ثم سکن وسست وضعیف اولمق معناسنه در یقال ارفأنّ الرجل اذا ضعف واسترخی و برآدمك او یکه سی صاوشمق معناسنه در یقال ارفأنّ غضبه اذا زال الرفهنة بلهنیه وزننده وسعت عیش ورفاه وحضور معناسنه در یقال هوفی رفهنیة ای سعة العیش ورفاغیة الرقون قافله صبور وزننده والرقان کتاب وزننده والارقان همزه مکسوره ایله قنه‌یه دینور حناء معناسنه وزعفرانه دینور الترقین تفعیل وزننده خاتون قنه یاقمق کذلك زعفران سورنمك معنالرینه در یقال ترقنت المرأة اذا اختضبت بالرقون ای الحناء والزعفران الارقان همزه‌نك کسریله صاچه وصقاله قنه یاقمق یاخود زعفران سورمك معناسنه در یقال ارقن لحیته اذا اخضبها بالرقون وطعامی یاغه قاندرمق معناسنه در یقال ارقن الطعام اذا اروّاه بالدسم وزعفران سورنمك معناسنه در یقال ارقن الرجل اذا تضمخ بالزعفران الترقین تفعیل وزننده بودخی صاچه یاصقاله قنه یاقمق وزعفران سورمك معناسنه در یقال رقن لحیته اذا اخضبها بالرقون ونقاش مقوله‌سی نسنه‌یه نشان قومق معناسنه در یقال رقنه بمعنی رقّمه وکتابتده سطرلری صیق صیق یازمق معناسنه در یقال رقن الکتاب اذا قارب بین سطوره و یازویه متین اولمق ایچون نقطه وحرکه وضع ایلمك معناسنه‌در یقال رقن الخطّ اذا نقطه واعجمه و یازویی کوزل ومزین یازمق معناسنه‌در یقال رقن الکتاب اذا حسنه وزینه وحساب دفترنده بعض محلی قاره‌لمق معناسنه درتاکه اول صحیفه مسوده اولوب مبیضه اولمدیغی معلوم اوله اسامی رسید ایلمك کبی نته که ترقیم دخی بومعنایه درحالا اقلامده قیدنی ترقین ایلمك تعبیری بومعنادندر و بوخضاب معناسندن مأخوذدر یقال رقّن موضعا فی الحساب اذا سوّده لئلا یتوهم انه بیض المرقون مرقوم وزننده ومرادفیدر یقال کتاب مرقون ای مرقوم الرقین امیر وزننده اقچه‌یه اطلاق اولنور تقول اعطانی رقینا کثیرا ای درهما الراقنة بشره‌سی رنکین ودلبر خاتونه دینور یقال امرأة راقنة ای الحسنة

اللون ودائماقنه باقنور اولان خاتونه دینور یقال امرأة راقنة ای مخضبة الرقن فتحتیله خاصه قرتال یمورطه سنه
دینور الارتقان افتعال وزننده زعفران سورنمك معناسنه در یقال ارتقن فلان اذا تضمخ بالزعفران الركون
قعود وزننده برنسنه یه صمیمی میل ایلمك معناسنه در یقال ركن الیه وركن ركونا من الباب الاول والرابع والثالث
اذا مال الیه وسكن شارح دیركه باب ثالث تداخل لغتین بابندندر یاخود شاذ در الركن رانك ضمیله برنسنه نك
پك قوی ومحكم اولان جانبنه وكوشه وضلعنه دینور یقال ظهره فی ركن وهو الجانب الاقوی و عامه ده بر موضع
آدیدر وامر عظیم معناسنه در ومدار قوت اولان نسنه یه اطلاق اولنور ملك ومال وعسكر ومتعلقات كبی یقال له
ركن شدید وهو ما یقوی به من ملك وجند وعز ومنعه وحشم وشوكته اطلاق اولنور یقال له ركن ای عز ومنعة
الركن رانك فتحیله والركین زبیر وزننده پك ایری فاره یه دینور التركن تفعل وزننده بر آدم قوت وشدت بولمق
معناسنه در یقال تركن الرجل اذا اشتد ووقار وتمكین پیدا ایلمك معناسنه در یقال تركن فلان اذا توقر المكن
منبر وزننده معروف قابه دینوركه لكن تعبیر اولنان قابدر تغاره دخی دینور الركین امیر وزننده هر جانبی عالی
وسر بلند اولان طاغه دینور یقال جبل ركین ای العالی الاركان ووقار وتمكین صاحبی آدمه دینور یقال رجل
ركین ای رزین الركانة سلامه وزننده والركانیة رفاهیه وزننده والركونة عمومه وزننده وقار وتمكین صاحبی
اولمق معناسنه در یقال ركن الرجل ركانة وركانیة وركونة من الباب الخامس اذا رزن ووقر الاركون اسلوب وزننده
ذیشان اولان بوی بكنه وكوی اغاسنه دینور ركانة ثمامه وزننده ابن عبد یزیددركه صحابیدر بغایت زورمند ایدی نبی
اكرم علیه السلام حضرتلری انكله مصارعه ایدوب ایكی دفعه غالب اولدیلر وركانة المصری الكندی كه بدری
نامعلومدر صحبتنده اختلاف اولندی ركان غراب وزننده وركین زبیر وزننده اسامیدندر الرمان زنار وزننده
فواكهدن ناره دینوركه معروفدر مفردی رمانه در اوچ نوع اولور طتلو واكشی ومز اولوركه طتلو ایله اكشی بیننده
اولور میخوش ولوفان تعبیر اولنور طتلوسی طبیعتی وسعالی ملین در واكشی نوعی علی العكس در ولوفان نوعی التهاب
معده یه ووجع فؤاده نافعدر ونارك الماكبی التی كونه طعمی وار در ورقت والطافتندن وسرعت انحلالندن فی ذاته بغایت
ممدوح میوه در شارح دیركه بعضلر نونك اصلیه اولمسنه ذاهب اولدی كه وزنی فعال اولور لكن مأخذنی بیان ایلمدیلر
واما م خلیل نونك زیاده سنه ذاهب اولدی كه رم ماده سندندر جمع معناسنه در وزنی فعلال در رمان السعالی
سبنك فتحیله آق خشخاشه دینور یاخود اندن بر قسمدر رمان الانهار هیوفار یقون دیدكلری دارونك نوع كبیرنه
دینور تركیده قلچ اوتی ویاره اوتی وقیون قران دیدكلری نباتدر كه هوفار یقون دخی دیرلر الرمانتان هجر قربنده
بر موضع آدیدر قصر الرمان واسط شهرنده بر موضعدر محدثیندن ابو هاشم یحیی بن دینار وعلی بن عیسی النحوی
وصدقه وحسن بن منصور وعبد الكریم بن محمد وطلحة بن عبد السلام ومحمد بن ابراهیم الرمانیون اورایه منسوبلردر
المرمنة مرحله وزننده نارلغه دینور رمان شداد وزننده ابن كعب دركه مذحج قبیله سندندر ورمان بن معاویه
سكون قبیله سندندر ورمان طی قبیله سی دیارنده بر طاغك آدیدر ارمینیه همزه نك كسری ویای اخیره نك
تخفیفی وقلیلا تشدیدیله روم اولكه سنده بر مملكت آدیدر یاخود درت اقلیمدن یعنی اولكه دن عبارتدر یاخود
بری برینه متصل درت مملكتدر كه هر برینه ارمینیه دیرلر نسبتنده ارمنی دینور همزه نك ومیمك فتحیله كه تغییر نسب
قبیلندندر كتب جغرافیا بیانلری اوزره ارمینیه جد قدیملری اولان ارمن بن لیطی بن یونانه منسوبلردر وارمن
ولایتی ایكی قسمدر صغری وكبری وارمینیه صغری آدنه ومرعش ایالتندن عبارتدر وكبری وان وقارص وارضروم
ایالتلرندن كنایتدر رومین رانك ضمیله ورامین حامیم وزننده اسامیدندر عبد الوهاب بن محمد بن رومین
شیخ ابو اسحق الشیرازی شیخیدر وحسن بن الحسین بن رامین فقهادندر الارمعنان اطمینان وزننده كوز یاشی
اقمق معناسنه در یقال ارمعن دمعه اذا سال الرنة رانك ونون مشدده نك فتحیله سسه دینور تقول سمعت له
رنة ای صوتا الرنین انین وزننده حیقرمق معناسنه در یقال رن الرجل رنینا من الباب الثانی اذا صاح و بر آدمك
سوزنه قولق طوتوب دیكلمك معناسنه در یقال رن الیه اذا اصغی ویای چكره مك معناسنه در یقال رنت القوس
اذا صوتت شارح دیركه معنای اخیر افعال بابندن اولمق اصوبدر الارنان همزه نك كسریله رنین ایله ایكی معناده
مرادفدر یقال ارن الرجل اذا صاح وارن الیه اذا اصغی الرنی رانك ضمی والفك قصریله ربی وزننده مطلقا
مخلوق قسمنه اطلاق اولنور تقول ما ادری هو من ای الرنی ای الخلق ورنی ماه جمادی الاخره نك اسم قدیمیدر
المرنة اسم فاعل عنوانیله والمرنان محراب وزننده یایه اطلاق اولنور الرنن فتحتینله بر جانور چكدر كه قبش
موسمنده صوایچره آوازایدر رنان غراب وزننده اصفهان قضاسنده بر قریه در احمد بن محمد بن احمد بن هالة المقری

اورادندر رنجان سلمان وزننده مغربده بر بلده در جیم بابنده دخی ذكر اولندی الرون عون وزننده ترلاده دوغم
باشنه دینور الرون رانك ضمیله قاتیلق شدت معناسنه در جمعی روون در یقال فیه رون ای شدة الرونة رای
مضمومه ایله برنسنه نك كوم اولان برینه دینور دریا انكینی كبی یقال رونة الشیء ای معظمه الاروناء همزه نك
وواوك فتحیله سسه دینور صوت معناسنه وشدید ودشوار اولان كونه دینور یقال یوم اروناء منعوتا ومضافا
ای صعب وسهولتلو وحضور وراحتلو كونه دینكله ضد اولور یقال یوم اروناء ای سهل ولیلة ارونانة فیهما راون
هاجر وزننده طخارستان مملكتنده بر بلده در المرون مقول وزننده مغلوب ومقهور معناسنه در یقال هو
مرون به ای مغلوب مقهور روین زبیر وزننده اسمادندر محمد بن روین شعبه دن تحدیث ایلدی راوان جازده
بر قریه یاخود بر وادی اسمیدر ریون دیدن وزننده ارباع قضای نیسابوردن بر بعك اسمیدر الرهن رانك
فتحی وهانك سكونیله بركسه دن استدانه یاخود استعاره اولنان نسنه نك برینه وضع اولنان شیئه دینوركه فارسیده
كرو وتركیده طوتو تعبیر اولنور و بو فی الاصل مصدر در جمعی رهان ورهون ورهن كلور ضمتینله ورهین كلور عبد
وعبید كبی تقول استدنت منه ووضعت كتابی رهنا وهو ما وضع عند الناس لینوب مناب ما اخذ منه ورهن مصدرا
مستعمل اولوركه اصلی اوزره در بر آدمك یانه برنسنه یی طوتو قومق معناسنه یقال رهنه الشیء ورهن عنده الشیء
رهنا من الباب الثالث اذا جعله رهنا وحبس ایلمك معناسنه در تقول رهنته لسانی ای حبسته ولا یقال ارهنته
بالهمزة كویا كه لسانی اول كسیه رهن ایلمشدر كه مراد آندن كف لسان ایتمكدر وثابت و پایدار اولمق معناسنه در
یقال رهن بالمكان اذا ثبت ودائم اولمق معناسنه در یقال رهن الشیء اذا دام ودائم قلمق معناسنه در یقال رهنه
اذا ادامه الارهان همزه نك كسریله بو دخی برنسنه یی بركسه یانه رهن قومق معناسنه در یقال ارهنه الشیء
اذا جعله رهنا عنده وضعیف وزبون قلمق معناسنه در یقال ارهنه اذا اضعفه و برنسنه نك بهاسنی پشین ویرمك
معناسنه در یقال ارهنه اذا اسلفه و بر متاعك بهاسنی آرتوروب آغر بهایه چقرمق معناسنه در یقال ارهن فی السلعة
اذا غالی بها ودائم قلمق معناسنه در یقال ارهن الطعام لهم وكذا الشراب والمال اذا ادامه وجنازه یی قبره قومق
معناسنه مستعملدر یقال ارهن المیت القبر اذا ضمنه ایاه و بر آدمه رهن قومق ایچون برنسنه ویرمك معناسنه در
یقال ارهن فلانا ثوبا اذا دفعه الیه لیرهنه ومباحثه ده اوكدل قومق معناسنه در یقال ارهن ولده به ای اخطرهم به
خطرا بوراده ولد واوك ضمیله در الارتهان افتعال وزننده بركسه دن برنسنه یی رهن طریقیله آلمق معناسنه در
یقال ارتهن الشیء منه اذا اخذه رهنا الرهین امیر وزننده والمرتهن اسم مفعول بنیه سیله برنسنه مقابلی
آلیقونیلان شیئه دینور المراهنة مقاتله وزننده والرهان قتال وزننده بركسه ایله بر ماده ضمننده بحث ایدوب
اوكدل قومق معناسنه در یقال راهنه مراهنة ورهانا اذا خاطره واوكدل ایله آت یارشمق معناسنه در یقال راهنه
علی الخیل اذا سابقه و یقال سبق یوم الرهان الراهن حاضر وآماده معناسنه در یقال هو راهن ای معد
وزبون ومهزول معناسنه در یقال صار راهنا ای مهزولا الرهون قعود وزننده مهزول اولمق معناسنه در
یقال رهن الرجل رهونا من الباب الثالث اذا صار راهنا الراهنة آت قسمنك كوبكی دائره سنك یوره سنه دینور
الراهون هندستانده بر طاغدركه مهبط آدم علیه السلام در سرندیب جزیره سنده در رهنان
سلمان وزننده بر موضعدر رهسان عثمان وزننده بر موضعدر رهنه غرفه وزننده كرمان قضاسنده
بر قریه در رهین امیر وزننده حارث بن علقمه نك لقبیدر ونضر بن الرهین اتباع تابعیندندر الرهن رانك
كسریله مالی كركی كبی كوروب كوزه دوب تیمار ورعایتنده اهتمام ایدن آدمه دینور یقال هو رهن ماله ای ازاؤه
رهینه سفینه وزننده بر موضعدر ورهین كلمه سنك مؤنثیدر مرهونه معناسنه جمعی رهاین در الارهون
اسلوب وزننده حائض قیزه دینور یقال جاریة ارهون ای حائض الرهدن رانك حركات ثلاثی ودالك فتحیله
سرچه یه شبیه بر قوشدر كه مكة مكرمه یه مخصوصدر رهدنه ورهدنه دخی دینور رطبه وزننده ورهدون دینور
زنبور وزننده جمعی رهادن كلور ورهدن قورقق آدمه واحمق آدمه اطلاق اولنور الرهدنة دحرجه وزننده
رایشده آغر دپروب كیجكمك معناسنه در یقال رهدن الرجل اذا ابطأ و یوریمكده بری اوته چوریوب او بالنمق
معناسنه در یقال رهدن فی المشی اذا استدار فیه و برنسنه یه طوتلمق معناسنه در یقال رهدن الرجل اذا احتبس
الرهدون دنبور وزننده رهدن دیدیكی قوشه دینور و یلانجی یه دینور یقال رجل رهدون ای كذاب الرین
زین وزننده برنسنه اوزره چوكوب كركی كبی پاصوب قابلیان كیر و پاسه دینور یقال غلب علیه الرین ای الطبع
والدنس ورین وریون قعود وزننده قلبی كاه وقسوت بصمق معناسنه مستعملدر یقال ران ذنبه علی قلبه یرین

ربناور بوناذاغلب علیه بومناسبتله مطلقا غالب اولمق معناسنده ده مستعملدر یقال رانك الشیٔ وران علیك
ای غلبك وکوکل بولانوب غثیان کلمك معناسنه در یقال رانت النفس اذا خبثت وغثت وخروج وخلاصی
قدرندن خارج بورطه وثقلته دوشمك معناسنه در یقال رین به علی المجهول اذا وقع فیما لایستطیع الخروج منه
الارانة اقامه وزننده قومك حیوانلری قیرلمق معناسنه در یقال اران القوم اذا هلکت ماشیتهم المربنون
میمك ضمیله حیوانلری قیرلمش قوم وجماعته دینور رایان جازده وزننده وهمدان قضاسنده برقریه واعلم
قضاسنده برقریه آدیدر الرینة تمره وزننده خمره اطلاق اولنور عقله غالب اولدیغیچون جمعی رینات کلور
الران حال وزننده جزمه کبی بر اباق قابیدر لکن بونك طبانی اولمز وجزمه دن اوزون اولور شارحك تحقیقنه کوره
فارسیدن مأخوذدرکه بوطلق و پوطور تعبیر ایتدکلریدرکه بالدره چکیلور وران اذربیجان اولکه سیله همسنور
برایالت آدیدر و بواران دیدکلرندن بشقه در ابو الفضل احمد بن الحسن وولید بن کثیر الرانیان اورایه منسوبلردر
رویان رانك ضمیله طبرستانده بربلده در بحر المذهب وسائر مؤلفات صاحبی امام ابو المحاسن عبد الواحد
بن اسمعیل الرویانی اکا منسوبدر وری شهرنده برمحله وحلب قضاسنده برقریه آدیدر تمجز بعونه تعالی

فصـــــــل الزای الزؤان زانك حرکات ثلاثیله قره موق تعبیر اولنان سیاهجه دانه درکه بغدایه قارشور
وبو بغدای آرتنبیدر دلوجه دن بشقه در الزنی زانك کسریله بوجو وفنو تعبیر اولنان اباقلری قصه وخرده
کریکه دینور برنوعنه ده ماصتی تعبیر ایدرلر الازأنی احمری وزننده والیزأنی یعملی وزننده یزنی کلمه سنده
لغتدرکه یزن دیدکلری محله منسوب مزراق دیمکدر یقال رمح ازأنی ویزأنی ای یزنی الزبن غبن وزننده اوته قاقق
دفع معناسنه در یقال زبنه زبنا من الباب الثانی اذا دفعه ویمشی هنوز اغاجنده ایکن مثلا براو لحك باخود
ایکی وزیاده اولجك یمش مقابلی صاتمق معناسنه در یقال زبن الثمر اذا باعه علی شجر بتمر کیلا وزبن شول خانه یه
دینورکه بیوت سائره دن آلارغه ده اوله کویاکه مدفوعدر یقال بیت زبن ای متنح عن البیوت الزبن زانك
کسریله کرکلو وحاجت معناسنه در یقال اخذ زبنه من المال ای حاجته الزبن فتحتینله شول برده دینورکه
اوطه نك باخود چادرك بحیی اوزره اوله جله دیدکلری سرا پرده زفاف کبی وناحیه معناسنه در یقال قعد فی زبن
ای فی ناحیه الزبن عتل وزننده شدید الدفع انسان وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر زبن ای شدید الدفع
الزبون صبور وزننده دائما سودنی صاغانی تپه ایله دفع ایدن ناقه یه دینور یقال ناقة زبون ای دفوع وحرب
زبون شول جنکه واوغراشه اطلاق اولنورکه بغایت وفرت وازدحام اوزره اولمغله عسکر بری برنی اوته دفع
ایدر اوله یقال حرب زبون اذا کانت یدفع بعض الجیش بعضا کثرة مترجم حقیر دیرکه اهل ادبك خطاب زبون
تعبیرلری بو معنادندرکه مطلقا خطاب شانندن اولان کسنه یه برصیغهٔ مخاطبه ایله خطابدن عبارتدرکه
میدانه خطاب ایلمك تعبیر اولنور صیغه خاص ومخاطب عامدر مثلا اشبو *فی عسکر حین تلقاه وفی حشم
مصراعنده واقع خطاب کبی کذلك لسانمزده یك ضعیف وناتوانه زبون تعبیری دخی بوندن مأخوذدرکویاکه مطلب
کمال ضعفندن ناشی رغبتدن مدفوع اولور انتهی وزبون شاشقین وغبی ونادان آدمه دینور وبوموَلددر یقال
رجل زبون ای غبی خریف وشول قویه دینورکه کارنده صوچکن کسنه نك طوره جق طاشی کیروجه اوله
الزبنة خرقه وزننده ناقه نك اباغنه اطلاق اولنور سود صغانی انکله دفع ایلدیکیچون یقال زبنته برِبنیها
ای برجلیها المزابنة مفاعله وزننده مدافعه معناسنه در یقال زابنه اذا دافعه واغاجنده اولان تازه خرمایی
برآدمه برمقدار خرمایه مقابل بیع ایلمك معناسنه در یقال نهی عن المزابنة وهی بیع الرطب فی رؤس النخل بالتمر
وبوندن نهی صادر اولدی زیرا غبن وجهالتی متضمن اولمغله مخاصمه ومدافعه یه مؤدی اولور وامام مالك
عندنده بیع مزابنه مطلقا کیلی یاعددی یاخود وزنی نامعلوم اولان نسنه یی اورانمدن شوقدر مکیل یاشوقدر
معدود یاموزون نسنه یه صاتمقدن عبارتدر مثلا کیلسز برکومه حنطه یی اون کیله حنطه یه صاتمق کبی یاخود
معلوم اولان نسنه یی بنه جنسندن مجهول اولان نسنه یه صاتمقدن عبارتدر مثلا اون کیل بغدایی برآدمك کیلی
نامعلوم برکومه بغداینه صاتمق کبی یاخود مجهولی ینه جنسندن اولان مجهوله صاتمقدن عبارتدر وعند البعض
مزابنه بیع مغابنه دن عبارتدرکه غبن جائز اولمیان جنسده بری برنی الداتمق وجهله اولان بازارلقدر جمله سنده
دفع معناسندن مأخوذدر الزابنة بعض دره لرده اولان شول تپه یه وپاره دینورکه دره نك اوکنه کلکله آقندن
رسمنه مندفع ومنحرف اولنور الزبنیة زانك کسریله هبریه وزننده انس وجن طائفه سنك متمردی اولانه دینور
یقال هوزبنیة ای متمرد من الجن والانس وباوز وشدید شخصه دینور وضابط وسرهنك مقوله سنه دینور

شرطی معناسنه حالا سکبان باشی و بوستانجی باشی وعسس باشی وتفکجی باشی وسائرلری کبی جمعی زبانیه کلور
علی قول مفردی زبنی در زانك کسری ویانك تشدیدیله زبانیهٔ ملائکه بومعنادندر اهل جهنمی جهنمه دفع
ایتدکلریچون الزبین سکین وزننده بك سرعتله بول وغائطی دفع ایدن کسنه یه دینور یاخود زوراکی صقوب
حبس ایدر اولان کسنه یه دینور یقال رجل زبین ای مدافع الاخبثین اوممسکهما علی کره الزبانیان تثنیه بنیه سیله که
زبانی مفردیدر جاری وزننده عقربك قویرغنده اولان چتاله دینورکه آنکله لدغ ایدر یقال ضربت العقرب
بزباناها وهی قرناها وزبانی منازل قمردن برمنزل اسمیدرکه عقرب صورتنك قویروغنده واقع ایکی پارلاق
کوکبدن عبارتدر قویرق اعتباریله مفرد اطلاق ایلدیلر الزبونة زانك فتحی وضمی وبانك تشدیدیله بیونه
اطلاق اولنور عنق معناسنه بنوزبینه سفینه وزننده برجماعتدر نسبتنده زبانی دینور تخفیفله غیرقیاس
اوزره زیرا قیاس اولان زبنی دیمکدر وابو الزبان الزبانی که سحاب وزننده در محدثدر وزبان بن مرة
ازد قبیله سی رجالندندر وزبان ابن امرء القیس در زبان شداد وزننده ابوعمرو بن العلاء المازنی النحوی
اللغوی لقبیدر وزبان بن قائد ومحمد بن زبان بن حبیب واحمد بن سلیمان بن زبان راویلردر الازبان انفعال
وزننده الارغه اولمق معناسنه در یقال ازبنوا اذا تنحوا الزبن کتف وزننده شدید الدفع شخصه دینور
زبران فتحاتله زبرماده سنده ذکر اولندی که برقریه در الزجنة تمره وزننده رسوزه دینور تقول
ماسمعت له زجنة ای کلمة ونبسة الزحن زانك فتحی وحای مهمله نك سکونیله کیجکمك معناسنه در
یقال زحن الرجل زحنا من الباب الثالث اذا ابطأ وبرکسه یی یرندن ایروب برطرفه ایلمك معناسنه در یقال
زحن فلانا عن المکان اذا ازاله الترحن تفعل وزننده بودخی اکلنوب کیجکمك معناسنه در یقال
ترحن الرجل اذا ابطأ وبرنسنه یی خوشلنمیه رق زوراکی ایشلمك معناسنه در یقال ترحن
الشراب وعلیه اذا تکاره علیه بلا شهوه الزحنة زحمه وزننده شدیداتسیه دینور تقول یوماهذا زحنة
ای حر شدید وبارخانه زبله وجملهٔ خدم وحشمله کاربانه دینور یقال جاءت زحنة عظیمة وهی القافلة بثقلها
وتباعها الزحنة غرفه وزننده دره نك بوغاز یرینه دینور وزحنة بن عبد الله شول کسنه در که مرج الرهط
وقعه سنده ضحاك بن قیسی قتل ایلدی الزحنة همزه وزننده بودورغونه دینور نته که مذکرنده زحن دینور
صرد وزننده الزبحنة زانك وحانك ونون مشدده نك فتحیله سفینه وزننده مصلحت کورمکده آغر
حرکت ایدوب اویالنور واظهار کسل ایدر اولان آدمه دینور یقال هو زبحنة ای متباطی عند حاجة تطلب الیه
زرّین زانك فتحی وراء مشدده نك کسریله محدثدیندن احمد الرملی لقبیدر وعبد الله بن زرّین الدونی ابو لقمه نك
شیخیدر واشبو زرّین کلمه سی فارسیدن معربدر التوندن دورلمش نسنه یه دینور زرّالتونه دینور وباء نسبت ونون
تأکید نسبت ایچوندر المزرئنة مطمئنه وزننده بارده معناسنه در یقال غداة مزرئنة ای باردة الزرجون
فتحتینله حلزون وزننده شرابه دینور خمر معناسنه واوزم اصمه سنه وتاکه دینور کرم معناسنه علی قول
چبوغنه دینور وبردرلو قرمزی بویه اسمیدرکه سلوکن دیدکلری بویه اوله جقدر مترجم حقیر دیرکه معرباته
بوزرکون فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدرکه التون رنکلی دیمکدر وغریبدرکه مؤلف زرج ماده سنده ثبت
وجوهری یی توهیم ایتمشیکن کندیلری دخی بوراده رسم ایلدی الزرجنة دحرجه وزننده شرکابری بریله
حصه لشوب چقشمق معناسنه در یقال زرجنوا اذا تخارجوا وبرآدمی الداذوب دك وفند ایلمك معناسنه در
یقال زرجنه اذا خبه وخدعه الزرفین زانك ضمی وکسریله قاپو حلقه سنه دینورکه قاپونك چرچوه سنه
قاقوب انکله قاپویی قبارلر واکا کلید کچوررلر وحالا انکله قاپودق ایدرلر علی قول عامدر یعنی مطلقا قاپو حلقه سنه
ورزمه وصندق وسپت مقوله سنك اول رسمه حلقه لرینه دینور وبومعربدر یعنی فارسیدن معربدرکه فارسیده
ضمله زرفین وزغرین دیرلر الزرفنة دحرجه وزننده محبوبه زلفنی حلقه حلقه ایلمك معناسنه در یقال
زرفت صدغیه اذا جعلهما کالزرفین الزطی عربی وزننده عبد الله بن محمد بن الفرج الزطی المکی المحدثدر
شارحك بیاننه کوره زطی برقریه در ابو زعنة حمزه وزننده عامر بن کعب یاخود عبد الله بن عمرو کنیه سیدر که
اصحاب بدردندر وشاعردر الزاغونی غین معجمه ایله علی بن عبید الله الزاغونی در که حنبلی المذهب محدثدر
وزاغون بغداد قضاسنده برقریه در ومحمد بن عبد العزیز زاغینی که جوینی وزننده در فقهادن احکام القضاة
نام کتابك مؤلفیدر الزفن دفن وزننده رقص ایلمك معناسنه در یقال زفن الغلام زفنا من الباب الثانی اذا رقص
الزفن زانك کسریله حواجه در یانك حرّ ورطوبتندن توقی ایچون سطوح بیوت اوزره یاپوب ایچنده آرام

ایلدکلری سایبان وتلوار وصلاح مقوله سنه دینور یقال رأیته یقعد فی زفن وهی ظلة یتخذونها فوق سطوحهم
تقیهم من حرّ البحر ونداه و بدو یلرك وقرو یلرك چیت تعبیر ایلدکلری نسنه یه دینور که خرما چبوقلرینی بری
برینه بناشدروب قنب ایله بری برینه بند ایلمکله حصیر طرزنده اولور خیمه نشینلر اکثری سکود وسائر اغاج
چبوقلرندن ایدرلر چادرك برطرفنه پرده کبی چوبروب اکسه سنی کیلار وخزینه ایدرلر الزفون زبون وزننده
وبرادفیدر که تپه کن ناقه یه دینور علی قول اغسق اولانه دینور که رقص معناسندن اولور یقال ناقة زفون
ای زبون اوعرجاء الزیزفون حیزبون وزننده رونده وچابك ناقه یه دینور یقال ناقة زیزفون ای سریعة
الزیفن حضجر وزننده والزیفنّ سیفنّ وزننده طویل وشدید آدمه دینور زیفن حیدر وزننده
وروفن جوهر وزننده اسامیدندر الزافنة صاحبه وزننده اغسق ناقه یه دینور یقال ناقة زافنة ای عرجاء
وزوجنی هروجهله جماعه اغناء واستیفا ایتدیرن خاتونه دینور یقال امرأة زافنة ای تکفی زوجها مؤنة الجماع
الزقن زانك فتحی وقافك سکونیله یوك کوترمك معناسنه در یقال زقن الحمل زقنا من الباب الاول اذا حمله الازقان
همزه نك کسریله برآدمه برنسنه یی یوکلتمکده اعانت ایلمك معناسنه در یقال ازقنه اذا اعانه علی الحمل الزکن
فتحتینله اکلیوب بیلمك معناسنه در یقال زکنه زکنا من الباب الرابع اذا علمه وفهمه وفراستله ظن وکمان ایلمك
معناسنه در یقال زکنه اذا تفرسه وظنه بعضلر دیدیکه زکن یقین وتحقیق منزله سنده اولان ظن صادقه دینور
وعند البعض طرف ظنه اطلاق اولنور که تمام ظن اولمیوب اندن برطرف و برکوشه جکدن عبارتدر که خیاللق
تعبیر اولنور فیقال زکنه ای ظنه یقینا اوهوطرف من الظن الازکان همزه نك کسریله بودخی اکلیوب بیلمك
معناسنه در یقال ازکنه اذا علمه وفهمه وا کلادوب بیلدرمك معناسنه در یقال ازکنه الشیء اذا اعلمه وافهمه
وظن وکمان ایلدیکی نسنه ده مصیب اولمق معناسنه در یقال ازکن الشیء اذا ظن فیه فاصاب الزکانة کرامه
وزننده والزکانیة رفاهیه وزننده معنای اخیردن اسملردر فراست صائبه وظن صادق معناسنه در
المزاکنة مفاعله وزننده مقاربه معناسنه در یقال هذا جبش یزاکن الفا ای یقاربه و یقال بنوفلان یزاکنون
بنی فلان ای یدانونهم ویشافنونهم الزکن صرد وزننده قوت حافظه صاحبی آدمه دینور که ایشتدیکنی حفظ
وضبط ایدر یقال هو زکن ای حافظ ضابط التزکین تفعیل وزننده درونده برکمسه حقنده قارشق شبهه
وظن وکمان ایلمك معناسنه در یقال زکن علیه اذا شبه ولبس وظن زاکان عربدن برقبیله در که قزوین
شهرنده ساکن اولورلر الزمن فتحتینله والزمان سحاب وزننده عصر ودهر معناسنه در که وقتك قلیل
وکثیرنه اطلاق اولنور اسملردر جمعی ازمان وازمنه وازمن کلور افلس کبی مصغرنده زمین دینور ومنه یقال
لقیته ذات الزمین یرید به تراخی الوقت یعنی چوقدن اکا برسهلجه وقتده بولشدم ایدی دیمکدر شارح دیرکه
مؤلفك واسمان قولی عطف تفسیردر وزمن زماندن مخففدر وبرسنه درت زماندن عبارتدر اول ربیع درکه
عرب اکا ربیع وسائر ناس خریف دیرلر که کوزفصلیدر پس عربلرك ربیعی کوزفصلی اولور شمسك میزان برجنه
حلولی وقتدن معتبردر ثانی شتاء موسمیدر که شمسك جدی برجنه حلولندن معتبردر ثالث صیف فصلیدر که
عندالناس ربیعدر شمسك رأس حمله حلولندن معتبردر رابع قیظدر که عندالناس صیف دینور شمسك رأس
سرطانه حلولندن معتبردر المزامنة مفاعله وزننده زمان قولیله معامله ایلمك معناسنه درکه مثلا برمدت
خدمته بارشمقدن عبارتدر یقال عامله مزامنة مثل شاهره مشاهرة الزمانة سلامه وزننده عشق ومحبت
معناسنه اسمدر ممتدّ اولدیغیچون اطلاق اولندی یقال به زمانة ای حبّ وآفت وعاهه معناسنه در شارحك
بیاننه کوره ذی روح قسمنه عارض اولان کوترملك آفتندن عبارتدر امتداد معناسنه ندر الزمن فتحتینله
والزمنة غرفه وزننده والزمانة سلامه وزننده ذکر اولنان آفته اوغرامق یعنی کوترم اولمق معناسنه در
یقال زمن الرجل زمنا وزمنة وزمانة من الباب الرابع اذا اصابته الزمانة الزمن کتف وزننده والزمین
امیر وزننده کوترم کمسه یه دینور جمعلری زمنون وزمنی کلور مرضی کبی الزمنة فتحاتله زمان معناسنه در
تقول ما لقیته مذ زمنة ای زمان الازمان همزه نك کسریله برنسنه اوزره زمان کچمك معناسنه در که کهنه
وقدیم اولمقدن عبارتدر یقال ازمن الشیء اذا اتی علیه الزمان زمّان زانك کسری ومیمك تشدیدیله فند الزمانی
دیدکلری شاعرك جدّی اسمیدر که برقبیله پدر یدر وفند مزبورك اسمی سهل بن شیبان بن ربیعة بن
زمّان بن مالك بن صعب بن علی بن بکر بن وائل در وجوهری زمّان بن تیم الله بن ثعلبه در دیمسی سهودر
وتابعیندن عبدالله بن معبد واسمعیل بن عباد ومحمد بن یحیی بن فیاض المحدثون الزمانیون آنلردندر زمانه سحابه

وزننده اسمادندر وثیر بن المنذر بن حیك بن زمانه واحد بن ابراهیم بن زمانه محدثلردر الزنّ زانك فتحی ونونك
تشدیدیله برآدمك کوده سنك سکیری قوریمق معناسنه در یقال زنّ عصبه زنّا من الباب الاول اذا یبس وبرآدمه
برنسنه ایله کمان ایلمك معناسنه در کرك خیر ایله وکرك شرّ ایله اولسون یقال زنّ فلانا بخیر اوشرّ اذا ظنه به الازنان
همزه نك کسریله بودخی برآدمه کمان ایلمك معناسنه در یقال ازنّه به اذا ظنه وبرآدمی برنسنه ایله متهم قلمق
معناسنه در تقول ازننته بکذا ای اتهمته به الزنن فتحتینله بك طاره جق یرده واقع آزجه صویه دینور علی قول
شول قیو واشمه مقوله سنه دینور که صویی وارمیدر یوقیدر معلوم اولمیه و بو مفرد وجمعه وصف اولور یقال ماء
ومیاه زنن ای قلیل ضیق اوظنون لایدری افیه ماء ام لا الزنّ زانك کسریله ماش دیدکلری غله یه یاخود چوداره
دینور دوسره معناسنه التزنین تفعیل وزننده دائما زنّ دیدکلری غله اکل ایلمك معناسنه در یقال زنّن الرجل
اذا دام اکل الزنّ زنین زبیر وزننده ابن کعبدر که بر بطندر ومحمود بن زنین برمعروف کمسه در الزنّة زانك کسریله
یغمور ایله صوار یلان بغدای مقابلی اولان بغدایه دینور که آقار صو ایله صوار یلان اولور یقال حنطة زنّة ای
خلاف العذی الزنانی قصر ایله زبانا وزننده دوه قسمنك برونلرندن سموك کبی آقان طوری صویه دینور الزنان
سحاب وزننده والزناء تخفیف ومدّ ایله قصه کوالکه یه دینور یقال ظلّ زنان وزناء ای قصیر الزنانیّ سحابی
وزننده کندی نفسندن غیری یه همّ وکفایتی اولمیان آدمه دینور که همان همتی کندی نفسنه منحصر اوله یقال
رجل زنانیّ ای یکفی نفسه لاغیر ابوزنّه زانك کسریله میمون دیدکلری جانورك کنیه سیدر زندنه زانك ودالك
فتحیله بخاری قضاسنده برقریه در محدثیندن محمد بن احمد بن غارم اورادندر یاخود زنده منسوبدر زندنه یه دکلدر
وزندینه اوراده برقریه در وابو حامد احمد بن موسی ومحمد بن سعید المحدثان ومحمد بن محمد که مقریء ماوراء النهردر
اورادندر الزون زانك ضمیله بته دینور صنم معناسنه ومطلقا مشرکلرك پرستش ایلدکلری نسنه یه دینور کونش
ونار وکاو وسائر نسنه لرکبی و بودور آدمه دینور زانك فتحیله ده لغتدر و بتخانه یه دینور یقال دخلوا فی الزون ای
بیت الاصنام الزون خدب وزننده بودور کشی یه دینور مؤنثی زونه در الزوان زانك حرکات ثلاثیله زوأن
معناسنه درکه ذکر اولندی الزونة زانك ضمیله زیب وزینت معناسنه در وعاقله ورشیده خاتونه دینور
الزان حال وزننده بیقمغه دینور یقال اخذه الزان ای البشم بوراده نونله تشم نسخه سی غلطدر زوین زبیر
وزننده اسمادندر هبة الله بن زوین فقیه اسکندرانیدر الزینة زانك کسریله والزیان کتاب وزننده بزه نوب
طونانحق نسنه یه دینور پیرایه معناسنه یقال اخذ زینته وزیانه وهی ما یتزیّن به وزینه بروادی اسمیدر وحسن
بن علی الحفار نام محدثك جدّی اسمیدر کذلك محمد بن حسین الاصفهانی نام محدثك جدّی اسمیدر یوم الزینة
بیرام کونیدر یاخود مصرده یوم کسر الخلیج اسمیدر نهر نیل اون التی ذراعه بالغ اولدقده وسط مصرده واقع خلیج
کسر اولنمغله اول کون بیرام کبی ناس دوزنوب قوشنوب اظهار سرور وصفا ایدرلر دارالزینه یمنده عدن قربنده
برموضعدر وزینة بنت النعمان تحدیث ایلمشدر الزین عین وزننده بزه که دینور جمعی ازیان در ومصدر اولور
بزه مك معناسنه یقال زانه یزینه زینا ضدّ شانه وزین بن شعیب المغافری محدثدر وحافظ ابو عبدالله بن واصل
بن عبدالشکور بن زین الزینی وپدری محدثلردر وسنقر الزینی محدث معروفدر که آنك اصحابندن روایتمز اولدی
الازانة اقامه وزننده والازیان اصلی اوزره والتزیین تفعیل وزننده بزه مك وطونانمق معناسنه در یقال
ازانه وازینه وزیّنه اذا جعله مزیّنا وازیان بزنمك وطونانمق معناسنه در یقال ازین الرجل بمعنی تزیّن التزین
تفعل وزننده والازدیان افتعال وزننده بزنمك معناسنه در یقال زیّنه فتزیّن وازدان و یقال ازّین بکسر الهمزة
وفتح الزای والیاء المشدّدتین بونك اصلی تزیّن ایدی تاء ساکن قیلنوب زایه ادغام واوّلنه همزه ادخال اولندی
الازینان احمیرار وزننده والازینان احمرار وزننده کرکی کبی دوزنوب قوشنمق معنالرینه در یقال ازیانّ الرجل
وازینّ مبالغة زیّان شدّاد وزننده اسمادندر منصور بن نجم بن زیّان محدثدر الزانة حاله وزننده تخمه وامتلاء
معناسنه در یقال اخذته الزانة ای التخمة الزیان سحاب وزننده خوب منظر اولان شیئه دینور یقال فم زیان
ای حسن الزاین صاحب وزننده دائما زیب وآرایشلو اولان محبوبه یه دینور صفات خاصه قبیلندندر یقال
امرأة زاین ای متزیّنة زینت ظاهره نسوان اوضاعندن اولمغله صفت مخصوصه قلنمشدر فصل السین
المهملة سبن فتحتینله بغداد ایالتنده برقصبه در ثیاب سبنیه اورایه منسوبدر واول برچشید سیاه جاردر که نسوان
قوللنورلر لیث لغوی ثیاب من کتان بیض عبارتیله تفسیر ایلمکله سهو ایلدی وابو برده دیدیکه ثیاب سبنیه دیدکلری
ثیاب قسیه درکه حریردن منسوج اولوب وآنده جابجا ترنج صورتلری منقوشدر ابو جعفر واحمد بن اسمعیل

السبنان محدثلردر الاسبان همزه نك كسريله داغما ثوب سبنى كيمك معناسنه در يقال اسبن الرجل اذادام
على لبس السبنيه سبنيه سبفنه وزننده وآنده لغتدر كاسيذكر الاسبان همزهٔ مفتوحه ايله نسوانك انجه ونازك
اولان باش اورتولرينه دينور سبن مفرديدر فتحتيله الاستن والاستان همزه زلك فتحيله چوريمش آغاج كوكلرينه
دينور مفردى استنه در واستن شول كوم وطوپ اغاجلغه دينور كه كيرودن بقان آدم اشخاص ناس طوره يورقياس
ايدرلر الاستان همزه نك كسريله سنهٔ جديده يه داخل اولمق معناسنه در يقال استن الرجل اذادخل فى السنة
وبواسنت ماده سندن مقلوبدر الاستانى همزهٔ مضمومه ايله بغداد قضاسنده درت قصادر برى اعلى العال برى
اعلى برى اوسط برى اسفل در هبة الله بن عبد الصمد الاستانى المحدث آنلرك برندندر السجن سبنك فتحى وجيمك
سكونيله حبس ايتمك معناسنه در يقال سجنه سجنا من الباب الاول اذاحبسه ودرونده غم واندوهى اظهار ايلميوب
كتم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سجن الهم اذالم يبثه السجن سبنك كسريله زندانه دينور يقال رأيته
فى السجن اى المحبس السجان شدّاد وزننده زندانجى يه دينور السجين امير وزننده محبوس آدمه دينور جمعى
سجناء كلور كرماء وزننده وسجنى كلور سكرى وزننده مؤنثى كذلك سجين در وسجينه ومسجونه در جمعى سجنى
كلور سكرى وزننده وسجائن كلور السجين سكين وزننده دائم اولان شيئه اطلاق اولنور يقال شئ سجين اى دائم
وسخت وشديد اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال ضرب سجين اى شديد وبرموضع اسميدر كه فجارك كتابى يعنى دفتر
اعمالى آنده موضوعدر وجهنمده بر وادى اسميدر اعاذنا الله منها وعند البعض ارض سابعه ده برحجر اسميدر
جمله سى سجن وحبس معناسندندر وسجين آشكاره معناسنه در يقال جاء سجينا اى علانية ودبنك يوره سنه چقور
قازلمش خرما اغاجنه دينور سلتين كبى التسجين تفعيل وزننده برنسنه يى كركى كبى يارمق معناسنه در يقال سجنه اذا
شققه وخرما اغاجنك دبنك چوره سنى چقورلو ايلمك معناسنه در يقال سجن النخل اذا جعلها سلتينا السحنة والسحناء
سينلرك فتحى وحارك سكونيله وفتحاتله بشرهٔ بدنك تروتازه لكنه وبرك سمن كبى ملايمتنه ونازكلكنه دينور يقال
انجبنى سحنة بشرته وسحناؤه اى لينه ونعمته وهيئت واسلوب معناسنه در كه تركىٔ قديمده قيلق تعبير اولنور
يقال هو حسن السحنة والسحناء اى الهيئة ورنك واون معناسنه در يقال ما احسن سحنته وسحناته اى لونه
المسحن مجلس وزننده منظرى خوش وبابوسى وهيئت وصورتى كوزل آته دينور يقال جاء الفرس مسحنا اى حسن
الحال مؤنثى مسحنه در التسحن تفعل وزننده برنسنه نك هيئت واسلوبنه دقت ايلمك معناسنه در يقال
تسحن المال اذا نظر الى سحنائه المساحنة مفاعله وزننده تسحن معناسنه در يقال ساحن المال بمعنى تسحنه
وملاقات معناسنه در يقال ساحنه اذا لاقاه وبركسه ايله حسن معاشرت وزندكانى ايلمك معناسنه در يقال ساحنه
اذا خالطه وعاشره بوجه حسن المسحنة مكنسه وزننده عطارلرك داروازه جك سماقى طاشلرينه دينور
صلابه معناسنه وطاش قيره جق كلنكه دينور السحن سبنك فتحيله اغاجى يومشتق ايچون ال ايله اوغمق معناسنه در
يقال سحن الخشبة سحنا من الباب الثالث اذا دلكها حتى تلين وطاش قيرمق معناسنه در يقال سحن الحجر
اذا كسره وسحن بك جمعيتلو كونه دينور يقال يوم سحن اى يوم جمع كثير السحن سبنك كسريله كنف
وحمايه وپناه معناسنه در يقال هو فى سحنه اى كنفه سحنه ثمره وزننده همدان قربنده برقريه در المساحن
ميمك فتحيله النون وكومش حجرلرينه دينور كه معدندن چقان جوهرلو فلزّ اندن عبارتدر شارح ديركه كرچه
نسخه لرده حجارة الذهب والفضة عباريله مرسوم اولوب لكن صواب اولان حجارة تدق بها حجارة الذهب
والفضة اولمقدر مفردى مسحنه در مكنسه وزننده ومساحن بوفقه بيلكى طاشلرينه دينور كه قلج وبچاق
دمورلرى بيلنور السخن سبنك ضمى وخاى معجمه نك سكونيله اتسى نسنه يه دينور يقال ماء سخن اى حار يس
سخن وصف اولور السخونة والسخنة والسخن سبنلرك ضميله والسخانة كرامه وزننده والسخن
فتحتيله برنسنه اسى وقيزغين اولمق معناسنه در يقال سخن الشئ وسخن وسخن سخونة وسخنة وسخنا وسخانة
وسخنا من الباب الاول والخامس والرابع اذا كان حارا الاسخان همزه نك كسريله برنسنه يى قيزدرمق
معناسنه در يقال اسخنه اذا حره واسخان عين اغلاغمقدن كنايه در يقال اسخن الله عينه وبعينه اى ابكاه
بوندن مراد حزن واندوهله دعادر زيرا حزن واندوهدن نبع ايدن كوز ياشى حارّ اولورنه كه سرور ودن نشئت ايدن
ياش بارد اولور آنكيچون سرور ايله دعاده اقرّ الله عينه ديرلر بيلرنده علاقه ملازمه در پس بركسه مسرور اولسه
قرير العين وغمناك اولسه سخين العين اطلاق اولنور التسخين تفعيل وزننده بودخى اسيتمق وقيزدرمق
معناسنه در يقال سخنه بمعنى اسخنه السخين امير وزننده والسخين سكين وزننده والمسخن

معظم

معظم وزننده والسخاخين سبنك ضميله فعاعيل وزننده كه بوندن غيرى يوقدر اصيمش نسنه يه دينور يقال
ماء سخين وسخين ومسخن وسخاخين اى حار ويقال هو سخين العين ضد قرير العين كما ذكر وضرب سخين
شول شديد ومولم ضربه اطلاق اولنور كه طوقنديغى يرى آتش كبى قيزغين ايدر يقال ضرب سخين اى مولم حار
الساخن صاحب وزننده والسخنان سلمان وزننده وفتحاتله جائزدر والسخن سبنك ضميله والسخنان
عثمان وزننده اسى كونه وصف اولور يقال يوم ساخن وسخنان وسخن وسخنان اى حار يقال ليلة ساخنة وسخنة
وسخنة وسخنانة اى حارة السخنة سبنك حركات ثلاثى وخانك سكونيله وفتحاتله والسخن سبنك فتحيله
والسخونة سبنك ضميله حمى ياخود قيزدرمه عارضه سنه دينور يقال تجد فى نفسك سخنة وسخنا وسخونة اى حمى
او حرا السخنة غرفه وزننده اسمدر قيزغنلغه دينور وسخنة العين حزن وغمدن كنايه در كه قرة العين مقابليدر
يقال هذه سخنة اعينه نقيض قرتها السخن فتحتيله والسخون قعود وزننده والسخنة غرفه وزننده
كوز سخين اولمق معناسنه در كه صاحبى غمكين اولمقدن كنايه در يقال سخنت عينه سخنا وسخونا وسخنة من الباب
الرابع نقيض قرت السخون صبور وزننده قيزدرلمش چوربايه دينور يقال مرق سخون اذا كان يسخن
السخينة سفينه وزننده بولماج تعبير اولنان طعامه دينور كه اوندن ياپيلور وسخينه قريش قبيله سنك لقبيدر
بولماجى چوق يشوردكلرندن نلشى وسائر عربلر آنلرى بوجهتدن تعييب ايدرلر ايدى المسخنة مكنسه وزننده
كشكول طرزنده اولان چوملكه دينور كه آنده طعام اصيدبلور التساخين تماثيل وزننده قزغانلره دينور مراجل
معناسنه وچزمه لره دينور خفاف معناسنه وطيلسان طرزنده بركونه باش اورتولرينه دينور كه سلفده علماء
وموابذه شال كبى باشلرينه بورنورلر ايدى وبونك مفردى يوقدر على قول مفردى تسخن وتسخان در السخاخين
سلاطين وزننده اكيجلرك بيل تعبير ايتدكلرى آلتلره دينور مفردى سخين در سكين وزننده جوهرينك توهمى كبى
امير وزننده دكلدر وقصابك بچاقلرينه دينور ياخود عام ومطلقدر وسخين سكين وزننده آتش كورككنك
ال ياپيشه جق صاپنه دينور سخينه جهينه وزننده عرض ايله تدمر بيننده بربلده در عامه سخنه ديرلر الاسخنة
همزه نك كسريله ابرده نك مقابليدر وابرده برعلتدر كه برودت ورطوبتدن انسانك جوفنه عارض اولور اسخنه حرارت
ويبوستدن عارض علتدر كه حما انواعندندر السدين امير وزننده ايچ ياغنه دينور شحم معناسنه وقاته دينور
ويوكه ويباغى يه دينور وپرده يه دينور السدان سحاب وزننده والسدن جبل وزننده بونلرده پرده يه دينور
يقال ارخى السدين والسدان والسدن اى الستر السدن سبنك فتحيله والسدانة سلامه وزننده كعبهٔ معظمه يه
ياخود بتخانه يه خدمت ايلمك معناسنه در يقال سدن الرجل سدنا وسدانة من الباب الاول اذا خدم الكعبة او بيت
الصنم وپرده دارلق وقاپوجيلق ايلمك معناسنه در يقال سدن الرجل اذا عمل الحجابة وسدن لباسى اشاغى
صاليورمك معناسنه در يقال سدن ثوبه سدنا من الباب الثانى والاول اذا ارسله السادن كعبهٔ معظمه نك ياخود
بتخانه نك خادمنه دينور جمعى سدنه در فتحاتله الساربان رانك سكونيله راوىٔ اشعار متنبى اولان على بن ايوب بن
حسن الشيعى القمى جدينك اسميدر ساربان لفظ فارسيدر دوه جى ديمكدر السرجين والسرقين سبنلرك
كسريله فشقيه دينور زبل معناسنه وبونلر سركين فارسى معربيدر كه سين مفتوحه ايله در السوسن جوهر
وزننده معروف چچك اسميدر برى وبستانى اولور بستانى نوعى ايكى قسمدر برى ابيض دركه آزاد اطلاق ايدرلر وديكرى
آسمانكون يعنى كوك اولور اكابرساديرلر استسقايه نافع ومواد غليظه يى ملطف در وآزاد ديدكلرى لطيف ودماغه عارض
اولان علل بارده يه نافع ودماغده مجتمع اولان رياح غليظه يى محلل در وكوكى جلاء ومحلل وبيراغى ضماد اتسى صو
ياقش عضوه وهوام وحشرات خاصة عقرب لسعنه مفيددر وسوسن كلمه سنك مفردى سوسنه در تركيده محربفله
صوصام تعبير ايدرلر زنبق بونك آق نوعيدر ومفردانده ايرسا كوك سوسنك كوكيله مفسردر كه خلق اكا نكشه كوكى
تعبير ايدرلر سنويه عمرويه وزننده اساميدندر ابو القاسم محسن بن محمد بن المحسن بن سنويه محدثدر سستان
دستان وزننده ايرانده ملوك بنى بويه نك نسبلرى رجالندندر الاسطوانة همزه نك وطانك ضميله بناء ديركنه واياغنه
دينور ساريه معناسنه وزنى افعواله در ياخود فعلوانه در وبواستون فارسى معربيدر ودابه قسمنك اياغنه
اطلاق اولنور وذكره اطلاق اولنور جمعى اساطين در ومنه اساطين مسطنة اى موطدة محكمة
الاسطوان افعوان وزننده اوزون بيونلو ياخود يوكسك ياپيلواركك دوه يه دينور يقال جمل اسطوان
اى الطويل العنق او المرتفع واسطوان روم اولكه سنده برسرحدك اسميدر شارحك بياننه كوره شام سرحدى
اولمه جقدر الساطن صاحب وزننده خبيث وبدكاره دينور يقال رجل ساطن اى خبيث الاسطان سحبان

وزننده سطل دیدکلری باقرقابه دینور نون لام بدلیدر یعنی اصلی اسطالدر واسطان ارمینیه دن خلاط قضاسنده
برقلعه ادیدر السعن سبنك فتحیله چرویش یاغنه دینور وصرف وخالص شرابه دینور ومنه یقال یوم سعن
مضافا ای شراب صرف السعن سبنك ضمتیله شول طلومه دینور که اورته سندن کسوب طوربه شکلنده ایدرلر
واکابنیذ اصلادرلر وکاهجه قوغه کبی انکله صوچکرلر وکاه اولورکه نسوان اکا یموق وایپلك مقوله سی اشیالرنی
وضع ایدرلر جمعی سعنه کلور قرده وزننده السعنة تمره وزننده مبارك وقوتلو یاخود اوغورسزه دینور یقال
هوسعنة ای میمونة ومشؤمة و بررجلك اسمیدر وناچیز نسنه یه دینور یقال ماله سعنة ولامعنة ای شیء ابن سعنه
شعراددر السعنة غرفه وزننده زفن معناسنه درکه سطوحلرده اتخاذ اولنان سایبانه دینور علی قول مطلقا
کولکه لکه دینور سایبان معناسنه صلاچ وخیمه وسائرلری کبی و بررجل آدیدر وقوغه نك اغزنه اوزاتدقلری اغاجه
دینور اکرایکی دانه اولورسه که صلیب شکلنده اولور عرقوتان دیرلر ودوه نك صارقق اولان اوست دوداغنه دینور
وزید بن سعنه بریهودی در شارح دیرکه اصحابدن اولمشدر الاسعان همزه نك کسریله کولکه لك ایدنمك
معناسنه در یقال اسعن الرجل اذا اتخذ مظلة السعانین سبنك فتحیله نصاری طائفه سنك بریصقلیه لریدرکه
فصح دیدکلری بیوك یصقلیه دن برهفته مقدم اولور خاچلریله صحرایه خروج ایدرلر شارح دیرکه سریانیدن
معربدر وشرط حضرت فاروقی اوزره ممنوعلردر المسعن معظم وزننده ایکی قطعه میشندن دوزلمش قوغه یه
دینور التسعن تفعل وزننده دوه یك تاولنمق معناسنه در یقال تسعن الجمل اذا امتلأ سمنا الاسغان غین
معجمه ایله اسباب وزننده کثرغداره دینور مفردی سغن در سبب وزننده یقال یتعیشون بالاسغان ای الاغذیة
الردیئة اسفراین همزه نك ویای تحتیه نك کسریله خراسان اولکه سنده بربلده آدیدر السفن دفن وزننده
برنسنه نك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال سفن الشیء سفنا من الباب الثانی اذاقشره سفینه بوندن
مأخوذ درویل بریوزنی صیرمق معناسنه در یقال سفنت الریح وسفنت سفنا من الباب الاول والرابع اذاهبت
علی وجه الارض السفینة دفینه وزننده کمی یه دینور صویك یوزنی قشر ایلمکله اطلاق اولندی فعیله بمعنی
فاعله در جمعی سفائن وسفن کلور ضمتینله وسفین کلور امیر وزننده السفان شداد وزننده کمی بابابه دینور
مرانقور تعبیر اولنور السفانة کتابه وزننده مرانقورلغه دینور السفن فتحتینله بك سرد دری یه دینور
کلر درسی کبی ونسنه یونوب یومشده جق طاشه یاخود مطلقا نسنه یونه جق آلته دینور کسرکبی وشول
دوریوکبی سرد بالق یاکلر وتمساح درسنه دینور که اوقلری یوندقدنصکره آنی سوروب ناهموار یرلرنی و یونوق
اثرلرنی کیدروب دوز ومصیقل ایدرلر المسفن منبر وزننده یودجی نسنه یوبجق آلته دینور کسرکبی السفون
صبور وزننده بریوزنی صیروب سوپورن یله دینور یقال ریح سفون اذا کان تقشر وجه الارض السافنة سفون
معناسنه در جمعی سوافن در السافین ارقه نك ایچ یوزنده براوزون طمردرکه بورك آصلدیغی طمر اکا متصلدر
السفانة شداده وزننده شهدانه انجویه دینور یقال بتلألو کالسفانة ای اللؤلؤة وحاتم طائی قزینك اسمیدر
سبقنه سبنك کسری وفاء ونون مشدده نك فتحیله مصردیارنه مخصوص برقوش آدیدر هرقنغی اغاجه قونسه
مجموع اوراقنی اکل ایدر وسیفنه محدثیندن ابراهیم بن حسین بن دیزیل الهمدانی قیدر قنغی محدثه تردد ایلسه
آنك محفوظ ومکتوبی اولان باجمله احادیثی اخذ وکتب ایلمکله ملقب اولدی سفان شداد وزننده نصیبین ایله
جزیرهٔ ابن عمر بیننده برناحیه آدیدر ونجب بن میمون الواسطی السفانی محدثدر سفین امیر وزننده مشرقده
برموضع آدیدر سفینه دفینه وزننده نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یاخود ام سلمه جنابلرینك
کوله سی لقبیدرکه اسمی مهران ایدی سفیان عثمان وزننده یاء بابنده مذکوردر الاسقان قافله اکرام وزننده
قلیجه کرکی کبی جلا ویرمك معناسنه در یقال اسقن الرجل اذاتمم جلاء سیفه الاسقان همزه نك فتحیله چلبسز
انجه بوکورلره دینور خواصر ضامره معناسنه السکون قعود وزننده قرار وآرام ایلمك معناسنه درکه ترکیده
دیکلمك تعبیر اولنورکه بعد الحرکه اولور یقال سکن المتحرك سکونا من الباب الاول اذاقرّ و برمحلده مستقر اولمق
معناسنه مستعملدر یقال سکن داره اذااستوطنه ومسکین اولمق معناسنه در یقال سکن الرجل اذاصار
مسکینا التسکین تفعیل وزننده متحرك نسنه یی اسم وساکن قلمق معناسنه در تقول سکنته اذاجعلته قارا
ودائما سکین دیدکلری جست ورونده حماره بنمك معناسنه در یقال سکن الرجل اذادام علی رکوب السکین
وآتشده فارغی طوغرلتمق معناسنه در یقال سکن الصعدة اذاقومها بالنار الاسکان همزه نك کسریله برآدمی
برمحلده ساکن وبرقرار قلمق معناسنه در یقال اسکنه الدار اذاجعله ساکنا فیها و برآدمی فقر وفاقه حرکتدن

آبفومق معناسنه در یقال اسکنه الفقرای قلل حرکته علی قول مسکین بوندن مأخوذدر کاسیذکر و برآدمی
مسکین قلمق معناسنه در یقال اسکنه الله ای جعله مسکینا وصکره دن مسکین اولمق معناسنه در یقال ماکان
مسکینا وانما اسکن السکن فتحتینله والسکنی بشری وزننده اسکاندن اسملردر تقول دربلی فلانا سکنا
وسکنی وسکن آتشه اطلاق اولنور ومدار سکون وآرام اولان نسنه یه دینور خانه واهل وعیال کبی یقال هو
سکن له وهو مایسکن الیه و بررجل آدیدر بعضا کافی اسکان اولنور وسکن رحمت و برکت معناسنه مستعملدر
یقال هو سکن لهم ای رحمة و برکة المسکن مقعد ومجلس وزنلرنده اسم مکاندر خانه ومنزله دینور یقال
هذا مسکنهم ای منزلهم ومسکن منزل وزننده کوفه ده برموضع آدیدر اسکن سبنك فتحی وکافك سکونیله
برخانه ده ساکن اولان اشخاصه دینورکه اسم جمعدر یاخود ساکنك جمعیدر یقال هم سکن الدار ای اهلها
المسکین میمك کسریله وفتحیله اصلا برنسنه یه مالك اولمیان فقیره دینور علی قول کفایت مقداری نسنه سی
اولمیانه دینور یقال رجل مسکین و بفتح میمه ای شیء له اوله مالا یکفیه او یقال من اسکنه الفقر اذاقلل حرکته
شارح دیرکه مسکین میمك کسریله در وبنی اسد لغتنده میم مفتوحدر و بوسکوندن مأخوذ در تعیش ضمننده ناسه
سکون واستیناسلری تصورنه مبنی در یاخود اسکان فقردن مأخوذدرکه تقلیل حرکه یعنی اعدام حرکه معناسنه در
ومسکین ایله فقیر بیننی فرق ایدرلر عند البعض مؤلفك اول تعریفی اوزره درکه فقیرك حالی مسکیندن احسن در
وعند الاصمعی علی العکس درانتهی ومسکین ذلیل ومقهور معناسنه در یقال هو مسکین ای ذلیل وضعیف
معناسنه در جمعی مساکین در ومسکینون در مؤنثی کذلك مسکین ومسکینه در جمعی مسکینات در مؤلف
فقر ماده سنده زیاده جه اشباع ایلمشدر التسکن تفعل وزننده والتمسکن تمنطق وزننده مسکین اولمق
معناسنه در یقال تسکن الرجل وتمسکن اذاصار مسکینا السکینة فرحه وزننده یونده باشك قرار
ایلدیکی یره دینورکه باشك کرسیبیدر وسکنه مسکن معناسنه در جمعی سکنات کلور مکنه ومکنات کبی
ومنه الحدیث انه علیه السلام قال یوم الفتح استقروا علی سکناتکم فقدانقطعت الهجرة ای علی مساکنکم
المسکنة مرحمه وزننده اسمدر مسکینلکه دینورکه فقر وذل وضعفدن عبارتدر المسکن محسن وزننده مسکنت
صاحبنه دینور یقال اصبحوا مسکنین ای ذوی مسکنة السکونة عمومه وزننده مسکین اولمق معناسنه در یقال
سکن الرجل وسکن سکونة من الباب الخامس والاول اذاصار مسکینا السکین والسکینة سبنك کسری وکافك
تشدیدیله معروفدرکه بچاغه دینور فارسیده کارد دینور مذبوحی حرکتدن اسکان ایلدیکیچون اطلاق اولنمشدر
سکین لفظی مذکر ومؤنث اولور السکان شداد وزننده والسکاکینی سبنك فتحیله بچاقجی یه دینور یقال
فلان سکان وسکاکینی ای صانع السکین شارح دیرکه سکاکین سکینك جمعیدر ابن سیده دیدیکه بونسبت
مولده در زیرا جمعه نسبت اولندقده قیاس اولان مفردینه رد اولنمقدر السکینة سفینه وزننده والسکینة سبنك
کسری وکافك تشدیدیله وقار وطمانینت وتمکین معناسنه در وقری بهما قوله تعالی وقال لهم نبیهم ان آیة
ملکه ان یأتیکم التابوت فیه سکینة من ربکم الایة ای فیه ماتسکنون به اذا اتاکم اوهی شیء کان له رأس کرأس
الهرمن زبرجد و یاقوت وجناحان یعنی بعضلر دیدیکه بورادہ سکینه دن مراد برنسنه درکه زبرجددن
و یاقوتدن بدقدرنله مصنوعدرکدی باشی کبی باشی وقنادلری وارایدی قچن صیحه ایلدکده اعدا اوزرینه فوز وظفر
بولمغه دلیل اولمغله اضطراب درونلری آرام وسکونته محول اولورایدی المسکینة میمك کسریله مدینهٔ منوره نك
اسمیدر شارح دیرکه ظاهرا رحمت و برکت معناسندندر الاستکان افتعال وزننده ذل وخضوع وتواضع قلمق
معناسنه در یقال استکان الرجل اذاخضع وذل و بومسکنتدن مأخوذ افتعالدر کافك فتحه سی اشباع اولنمشدر
مؤلف بونکله کون یاخود کین ماده سندن استفعالدر قولنی رد ایلمشدر السکین زبیر وزننده برجماعتدر وجست
ورونده حماره دینور یقال رأیته راکبا علی السکین ای الحمار الخفیف السریع بونك مؤنثی سکینه در وسکینه تسلیط
الهیله نمرودك انفنه کیروب آرزده ایدن سیوری سینکك اسمیدر و برصحابی آدیدر وحسین بن علی رضی الله عنهما
حضرتلرینك دخترلری اسمیدر طرهٔ سکینه اکا منسوبدر جبهه لرنده طره لری وار ایدی شارح دیرکه سکینه
جنابلرینك والده سی رباب بن امرء القیس ایدی کربلا وقعه سنده حاضره ایدی بعده مدینه یه کلوب حزن
واندوهله آنده وفات ایلدی ونیجه محدثه خاتونلرك اسمیدر سکینه سبنك فتحی وکاف مشدده نك کسریله اسمادندر
علی بن الحسین بن سکینه ومبارك بن احمد بن حسین بن سکینه ومبارك بن مبارك بن حسن بن حسین بن سکینه
محدثلردر ابوسکینه سفینه وزننده زیاذ بن مالکدرکه محدث وفرددر الساکن طائف قربنده برقریه یاخود

بر وادی اسمیدر واحمد بن محمد بن ساکن الزنجانی ومحمد بن عبدالله بن ساکن البیکندی محدثلردر سواکن مکهٔ
مکرمه قربنده بر کوزل جزیره اسمیدر جدهٔ ایله حبشه بیننده واقعدر الاسکان همزه نك فتحیله اقوات واغذیه
معناسنه مستعملدر مفردی سکن در فتحتینله ساکن وساکنه ومسکن مقعد وزننده ومسکن محسن وزننده
اسامیدندر مسکین بودخی اسمادندر مسکین الدارمی شاعر مجیددر ودرع بن یسکن که ینصر وزننده در تابعیدر
سکی سبنك فتحیله یاخود زبیر وزننده در صحبتنده اختلاف اولندی مؤلف عجیبدر که سکان السفینه دن ذهول
ایلمشدر که رمان وزننده در کمینك دومننه دینورکمی بی اضطرایدن ساکن ایلدیکیچون السلعنة دحرجه وزننده
شدتله یلمك معناسنه در یقال سلعن فی عدوه اذاعدا شدیدا السلاتین سبنك کسریله شول خرما آغاجنه دینورکه
صو واصل اولمامغله صوبی جذب ایچون دبنه چقورقازلمش اوله سمحون حلزون وزننده ابو القاسم احمد بن
عبدالودود بن علی بن سمحون الهلالی الاندلسی نام شاعرك پدرینك جدی اسمیدر سمحون حای مهمله ایله
صعفوق وزننده که وزن نادردر ابو بکر الاندلسی الادیب النحوی پدرینك اسمیدر السمانة سلامه وزننده والسمن
عنب وزننده سمورمك معناسنه در یقال سمن الرجل سمانة وسمنا من الباب الرابع اذا کثر لحمه وشحمه السامن
والسمین امیر وزننده سموز شخصه دینور سمینك جمعی سمان در سبنك کسریله وسامن صافی یاغی چوق آدمه
دینور یقال هم سامنون ای کثیر والسمن المسمن محسن وزننده خلقی ومادرزاد سموزه دینور یقال هوسامن
ای سمین خلقة الاسمان همزه نك کسریله خلقی سموز اولمق معناسنه در یقال اسمن الرجل اذاکان مسمنا وسموز
حیوانه مالك اولمق یاخود سموز حیوان اشترا ایلمك یاخود بر آدمه سموز حیوان بخش ایلمك معناسنه در یقال اسمن
الرجل اذاملك سمینا اواشتراه اووهبه و بر آدمك حیوانلری سمورمك معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا سمنت
ماشیته وطعامه یاغ قاتمق و یاغ ایله پشورمك معناسنه در یقال اسمن الطعام اذاعمله بالسمن و بر آدمك یاغی چوق
اولمق معناسنه در یقال اسمن القوم اذا کثر سمنهم التسمین تفعیل وزننده سمورتمك معناسنه در یقال سمنه اذا
صیره سمینا وطعامی یاغله طبخ ایلمك معناسنه در یقال سمن الطعام اذاعمله بالسمن وصوغوتمق معناسنه در یقال
سمنه اذابرّده المسمنة مکرمه وزننده خلقی سموز خاتونه دینور یقال امرأة مسمنة ای سمینة خلقة المسمنة معظمه
وزننده ادویه ایله صکره دن سمورمش خاتونه دینور یقال امرأة مسمنة ای سمینة بالادویة الاستسمان برکسه دن
کندیسنه یاغ بخش اولنمغی ایستمك معناسنه در یقال استسمن الرجل اذاطلب ان یوهب له السمن و بر آدمی
سموز بولمق معناسنه در یاخود سموز عدّ ایلمك معناسنه در یقال استسمن فلانا اذاوجده سمینا اوعدّه سمینا
المسمنة میلرك فتحیله سمورمکه باعث اولان نسنه یه دینور سموزلك اوتی کبی یقال طعام مسمنة ای یسمن السمینة
سفینه وزننده اصلاطاش ومولوز اثری اولمیان صافی طپراقلو یره اطلاق اولنور یقال ارض سمینة ای تربة لاحجر فیها
السمن سبنك فتحیله کره یاغندن حاصل اولان یاغه دینورکه صافی یاغ تعبیر اولنور سمومك جمله سنه مقاوم وقروح
خبیثه دن وسمخی منتی ومجموع اورامی منضج وطلاسی چهره دن کلف ونمش عارضه لرنی مزیلدر جمعی اسمن در
فلس وافلس وزننده وسمون وسمنان در سبنلرك ضمیله وسمن مصدر اولور طعامی صافی یاغله ترتیب ایلمك معناسنه
یقال سمن الطعام سمنا من الباب الاول اذاعمله بالسمن و بر آدمه صافی یاغ یدرمك معناسنه در یقال سمن القوم اذا
اطعمهم سمنا وفتیان بن احمد بن سمنیه ابن نقطه نك شیخیدر السمانی حباری وزننده برقوش آدیدر مفرد وجمعه
اطلاق اولنور یاخود مفردی سماناة در بو قوش ترکیده بلوه قوشی دیدکلریدرکه یك یاغلو اولور بلدرجینه
سلوی دیرلر واکا قتیل الرعد دخی دیرلر رعد آوازیله هلاك اولورلر اکثری سواحلده اولنور السمان شداد وزننده
بو یه لرك نقش وزینتی آچمق ایچون ورونق و یرمك ایچون سوربلان روغنلره دینورکه نقاشلر قوللنورلر السمنیة
سبنك ضمیله عرنیه وزننده هدستانده برطائفه درکه دهری وحلولی وتناسخ مذهبنده درلر شارح دیرکه سومنات
نام بلده یه منسوبلردر غیر قیاس اوزره السمنة غرفه وزننده بر نوع نباتدرکه نجوم صیف تربیه سیله نابت وهردم بهار اولور
بو نباتك فلفل کبی دانه لری اولورکه حب السمنه دیرلر عجملر نقل خواجه دیرلر وزکیده یبان شهدانه سی تعبیر اولنور نسوان
سمورمك ایچون اکل ایدرلر وسمنه مطلقا سمورمك ایچون تناول اولنان دارو یه دینور یقال تعالجت فلانة بالسمنة ای دواء
السمن و بر موضع ادیدر و بخاری قضاسنده بر قریه آدیدر فقهادن محمد بن علی بن عبدالملك آندندر وزبیر بن محمد العمری
المقری لقبیدر سمنان سلمان وزننده بر موضعدر سمنان سبنك کسریله بر بلده در سمنان ثعبان وزننده برطاغ دیدر سامان
اسماء اعجامدندر سامان بن عبدالله الملك السامانی محدثدر وری قضاسنده بر قریه در واصفهانده بر محله در محدثیندن احمد
بن علی الصحاف اورادندر الملوك السامانیة ایرانده سلفده برخاندان خلطنت ایدیلر سامان بن حیانام جدلرینه منسوبلردو

سمن سبنك ضمیله بر موضعدر سمینه جهینه وزننده بناج نام محلدن بصره یه کیدنلرك ابتدا قونا قلری
اولان موضعك اسمیدر الاسمان همزه نك فتحیله کهنه ازارلره دینور یقال جاؤا وعلیهم الاسمان ای الازر
الخلقان سامین همدان قضاسنده بر قریه آدیدر سمین سبنك کسریله بر بلده در سمین امیر وزننده
عبدالله بن عمرو بن ثعلبه نك لقبیدر چوق برادرلری واعمام واقربالری اولمغله ملقب اولدی السن سبنك
کسری ونونك تشدیدیله دیشه دینور ضرس معناسنه جمعی اسنان واسنه کلور واسن کلور ضمتینله شارح دیرکه
سن ایله ضرس مترادفدر وضرسی آزی دیشنده استعمال عرفیدر وسن لفظی مؤنثدر مصغری سنینه در وسن
یبان اکوزینه دینور ومدینه ده بر جبل آدیدر وری شهرنده بر موضع آدیدر ونهر دجله اوزره بر بلده در فقهادن
عبدالله بن علی السنی اورادندر ورها ایله آمد بیننده بر بلده در وسن القلم قلمك اوجنده یونیلان یرینه اطلاق اولنور
شقك ایکی طرفیدر یقال اطل سن قلمك وهو مکان البری منه واکل شدید معناسنه مستعملدر وقرن وهمتا
معناسنه مستعملدر دیشلرك بری برینه موافقتی تصورینه مبنی در یقال هوسنه ای قرنه وصرمساق دیشنه اطلاق
اولنور شارح دیرکه تای وحدت داخل اولوب واحدینه سنه دینور واوراق و بچق دیشلرینه اطلاق اولنور
ومقدار عمر معناسنه مستعملدرکه یاش تعبیر اولنور یقال کم سنك ای مقدار عمرك وسن کلمه سی کرك دیش وکرك
انسان وحیوانده عمر معناسنه اولسون مؤنثدر جمعی اسنان کلور مترجم دیرکه ابن اثیرك بیانه کوره عمر معناسنده
مدت اعتباریله در واکا سن اطلاقی طول وامتداد تصورینه یاخود حیوانك عمری سنیله معلوم اولدیغنه مبنی در
وسن بر آدمك یاشداشنه اطلاق اولنور یقال هوسنه ای لدته وتربه وارقه ده قبورغه کمکلرینك اوجلرینه اطلاق
اولنور وفی المثل ❊ وقع فلان فی سن رأسه ❊ ای عدد شعره من الخیر اوفی ماشاء واحتکم یعنی باشنك قیللری عددنجه
خیر ونعمته اوغرادی یاخود مرامنه نائل اولوب دلخواهی اوزره سراسر آنده تصرف ایلدی دیمکدر برده ایراد اولنور
شارح دیرکه بو مثل وجد فلان کلأ سنا وانبطأ سنا قولندن مأخوذدرکه کثرتدن کنایه در ووقع فی سی رأسه
عنوانده دخی مرویدر ذوالسن ابن وثن البجلی لقبیدر آرتق دیشی اولمغله ملقب اولدی وذوالسن ابن الصوان
بن عبد شمس لقبیدر الاسنان همزه نك کسریله پیر وسالخورده اولمق معناسنه در یقال اسن الرجل اذا کبرت
سنه وانسان وحیوانك دیشی بتمك معناسنه در یقال اسن الصبی اذانبتت سنه ودیشی بتورمك یعنی دیشلندرمك
معناسنه در یقال اسن الله سنه ای انبته وخاصة ناقه قسمنك سکز یاش دیشی بتمك معناسنه در یقال اسن سدیس
الناقة اذانبت الاستنان بودخی یاشلو پیر اولمق معناسنه در یقال استسن الرجل اذا کبرت سنه و بر یوله سلوك
ایلمك معناسنه در یقال استسن الطریقة اداسارها و یول ایسلك اولمق معناسنه در یقال استسنت الطریق
اذاصارت مستسنا الاسن همزه نك وسبنك فتحیله افعل تفضیلدر سا ؤدن یاشلو اولانه دینور یقال هو
اسن منه ای اکبر سنا السنین والسنینة سبنلرك فتحیله سن کبی بونلرده بر آدمك یاشداشنه دینور یقال هوسنه
وسنینه وسنینته ای لدته وتربه وسنین بیلنمش بچاق مقوله سنه دینور وطاش قازندقده دوکیلان اون کبی قازندی یه
دینور وبالجمله اوتی اوتلاتمش یره دینور یقال ارض سنین اذا اکل نباتها وسنینه اوزون اوزادی یوکسك قوم یغننه
دینور جمعی سنائن در و یله اطلاق اولنور ریح معناسنه السن سبنك فتحیله بچاق مقوله سنی بیلکی طاشنه
سوروب بیلمك معناسنه در یقال سن السکین سنا من الباب الاول اذا احده وصقله ومزراغه تمرن یکوردمك
معناسنه در یقال سن الرمح اذارکب فیه سنانه ودیشه مسواك سورمك معناسنه در یقال سن الاضراس اذاسوکها
وسرعتله طوار سورمك معناسنه در یقال سن الابل اذاساقها سریعا و برایشی ایضاح و بیان ایلمك معناسنه در
یقال سن الامر اذابینه وچامور دن سفسی دوزمك معناسنه در یقال سن الطین اذاعمله فخارا ومزراق تمرنیله
برکسیه دورتمك علی قول دیشلریله اصرمق یاخود برینك دیشلرنی قیرمق معناسنه در یقال سن فلانا اذاطعنه
بالسنان اوعضه بالاسنان اوکسر اسنانه و برشخصی یوزی اوزره قپایوب یقمق معناسنه در یقال سن الفحل
الناقة اذا کبها علی وجهها وطواری اوتلاغه صالیورمك علی قول طواری کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت
وتیمارینه اهتمامله کوده سنی مهره لنمش نسنه کبی مجلا وهموار قلمق معناسنه در یقال سن المال اذاارسله فی المرعی
اواحسن القیام علیها حتی کانه صقلها وتصویر ایلمك معناسنه در یقال سن الشیء اذاصوره وزره کیوب اتکلرنی
اشاغی صالیورمك معناسنه در یاخود کندی اوزرینه صودوکمك معناسنه در یقال سن علیه الدرع اوالماء اذاصبه
و بر یوله سلوك ایلمك معناسنه در یقال سن الطریقة اذاسارها وارضك بالجمله اوتلری اوتلانمق معناسنه درکه
برلری دیش دیش اولور یقال سنت الارض علی المجهول اذاصارت سنینا المسنون بودخی بیلنمش بچاق

مقواه‌سنه دینور واورزندن عمرل‌کچمش بیلمش نسنه‌یه دینور ومنه قوله تعالی من حمأ مسنون ای منتن پس معنای
لازمی مراد اولمش اولور ومسنون الوجه چلپسزجه دلبر اوله‌رق چکمه یوزلو آدمه دینور یاخود چهره‌سی
وبرونی نوعا صوبوجه اولانه دینور یقال رجل مسنون الوجه ای مملسه حسنه سهله اوفی وجهه وانفه طول
ومسنون مالك بن العجلان الانصاری قلیجنك اسمیدر التسنین تفعیل وزننده بودخی بچاق مقواه‌سنی بیلمك
معناسنه‌در یقال سنن السکین اذا احدّه وصقله وسوزه تاب وطراوت ورونق ویرمك معناسنه‌در یقال سنن
المنطق اذا حسنه وبرکسیه مزراق طوغرلتمق معناسنه‌در یقال سنن رمحه الیه اذا سدّده وطعامه اشتها ویرمك
معناسنه‌در تقول سننی هذا الشیء ای شهی الی الطعام المسن سینك کسری وسینك فتحیله کندیسیله یاخود
اوررنده نسنه بیلنور اولان شیئه دینور که بیلکو وکوسره تعبیر اولنور الاستنان افتعال وزننده مسواکلنمك
معناسنه‌در یقال استنّ الرجل اذا استاك وآت شوق وجنبشه کلوب اوینامق معناسنه‌در یقال استنّ الفرس
اذا قمص وبیابانده سراب اوینایوب ایلدرامق معناسنه‌در یقال استنّ السراب اذا اضطرب السنون صبور وزننده
دیشلری مسواکلیجك شیئه دینور شارح دیر که اصل دیشه سورلمکله علاج ایده‌جك شیئه دینور السنة سینك
فتحیله دیشی آیویه ودیشی پارسه دینور وسنه اسامیدندر سنة بن مسلم البطین وابو عثمان بن سنة محدّثلردر
وسنان بن سنة وعبد الرحمن بن سنة اصحابدندر السنة سینك کسریله ایکی آغزلی بالطه‌یه دینور السنة سینك ضمیله
یوزه دینور وجه معناسنه یاخود یوزك کورینن یرینه یاخود دائره‌سنه دینور یاخود صورت وچهره‌یه یاخود جبینان ایله
جبهه‌یه دینور وسیرت وطریقت معناسنه‌در یقال له سنة حسنة ای سیرة وطریقة وطبیعت وجبلت معناسنه‌در
یقال هو کریم السنة ای الطبیعة وسنة الله تعالی حکمه وامره ونهیه یعنی سنت الهی طریقهٔ حکم وامر ونهیدن
عبارتدر وقوله تعالی الا ان تأتیهم سنة الاولین ای معاینة العذاب زیرا عذاب الهی طریقهٔ مسلوکه‌لریدر وسنه
مدینه‌یه مخصوص برکونه خرما آدیدر السنن سینك حرکات ثلاثی ونونك فتحیله وضمتینله که درت لغتدر یولك
طوغریسنه دینور یقال الزم سنن الطریق وسنه‌ای نهجه وجهته وسنن فتحتینله سکردکن بری اوته صیچرایوب
اوینار اولان دوه‌یه دینور السنائن سینك فتحیله سنینه‌نك جمعیدر طریقهٔ واحده معناسنه‌در ومنه یقال جاءت
الریح سنائن ای علی طریقة واحدة بوراده مواقع اعتباریله جمع اولدی المسانّة تشدید نونله مفاعله وزننده
والسنان قتال وزننده بوغوردوه ناقه‌یی آشمغه چوکرتمك ایچون اغزیله قاوره‌یه‌رق اکسه‌سنه دوشوب قوغمق
معناسنه‌در یقال الفحل یسانّ الناقة مسانّة وسنانا ای یکدمها ویطردها حتی ینوخها لیسفدها المسنونة اونی
اونلانمش ارضه دینور سنین زبیر وزننده اسمادندر سنینة جهینه وزننده بنت مخنف اسمیدر که صحابیه‌در
وام سلمه جنابلرینك کوله‌سی اسمیدر المسانّ میمك فتحیله یاشلو قوجه دینور یقال ابل مسانّ ای کبار
السنسن زبرج وزننده صوسزلغه دینور عطش معناسنه وبکره‌نك وقیوچرخنك تکرلکلرنده اولان دیش
دیش کرتك یرلرینه دینور وارقه‌ده اکورغه کیکلرینك اوجلرینه دینور سنسنه دخی دینور وکوکسده قبورغه
کیکلرینك اوجلرینه دینور یاخود کوکسه کلان ایکو کیکلرینك اوجلرینه دینور سنسن هدهد وزننده
ابوسفیان بن علاء نام کسنه‌نك که عمرو بن علانك برادریدر لقبیدر وبر شاعر اسمیدر وحسین بن محمد نام شاعرك
جدّی اسمیدر السنان کتاب وزننده مزراق تمرننه دینور جمعی اسنه کلور وعربلر فلان آدمه مزراق قوللنمق
مسخردر مراد ایدوب نشانلدیغی یره تمرنی طعن وانفاذ ایدر دیجك یرده هو اطوع السنان دیرلر تطاوعه السنان
کیف شاء معناسنه وسنان سینکره دینور ذبان معناسنه ومنه ۞ ومابین عینیه ونیم سنان ۞ ای الذبان وسنان
اسمادندر سنان بن سنة که ذکر اولندی وسنان بن ابی سنان وابن طهیر وابن عبد الله وابن عمر وابن وبره
وابن سلمه وابن سمعله وابن تیم وابن ثعلبه وابن روح اصحابدندر وحصن سنان روم دیارنده برحصاردر
وابو العباس الاصم السنانی جدّی اولان سنانه منسوبدر واول محدثیندندر سنین زبیر وزننده ابو جمیله‌نك
اسمیدر که اصحابدندر وسنین بن واقد کذلك اصحابدندر اسنان عثمان وزننده هرات قضاسنده برقریه‌در
سنبنا سینك فتحیله کوفه قضاسنده برقریه آدیدر السنابن سینك فتحیله بنی وقاص یوردنده برصو آدیدر
المستسنّ اسم فاعل بنیه‌سیله والمستسنّ اسم مفعول بنیه‌سیله طریق مسلوکه دینور المسنّ مضطر
وزننده ارسلانه دینور ذو السنینة جهینه وزننده حبیب بن عتبة التغلبی لقبیدر اغزنده ارتق دیشی اولمغله
ملقب اولدی اسد السنة سینك ضمیله اسد بن موسینك محدثك لقبیدر السنیون سینك ضمیله محدثیندن
بر جماعتدر که احمد بن محمد بن اسحق ابن السنی که تصانیف کثیره صاحبیدر وعلاء بن عمرو ویحیی بن زکریا

السنی

السنی ومنهاج سؤالی احمد بن علی بن منصور وبونلردن بشقه نیجه ذواتدر التسانّ تشدید نونله تفاعل وزننده
بوغورلری بربرنی قاوره‌یوب یره لمك معناسنه‌در یقال تسانّت الفحول اذا تکادمت سنین امیر وزننده عوف
بن عبد دیارنده بربلده‌در التسون تفعّل وزننده قارن صولپوکلنمك معناسنه‌در یقال تسوّن بطنه اذا استرخی
سون زفر وزننده اسامیدندر فضل بن محمد بن سون محدثدر سوان غراب وزننده برموضعدر اسوان
همزه‌نك ضمی وفتحیله یاخود سمعانی فتحیله تقییدنده غلط ایلدی صعید مصرده برقریه آدیدر محدثیندن فقیر
بن موسی آندندر سونایا سینك ضمیله بغداد قضاسنده برقریه ایدی صکره بلاد عدادنه ادخال اولندی
الاسهان همزه‌نك فتحیله یومشق قوملقلره دینور یقال نزلوا بالاسهان ای الرمال اللینة السین کسریله
حروف صفیردن برحرف مهموسدر صاد حرفندن اطباق ایله وزای معجمه‌دن همس ایله فرق اولنور وکاهیجه بعض
کلمه اوزره زیاده قلنور وکندیدن تا حرفی بدل اولور الناس والنات والسکین والتکین کبی وسین برطاغك آدیدر
واصفهان قضاسنده برقریه‌در ابو منصور المحمدان بن زکریا وابن شکرویه السینیان ابن خرشید قوله نام
محدثدن سماع حدیث ایلدی وقوله قاف مضمومه ایله ابن خرشیدك لقبیدر ومحمد بن عبد الله بن سین محدثدر
یس که قرآن مبینده واقعدر یا انسان یاخود یا سید دیمکدر که اکتفا اولنمشدر سینا سینك کسری والفك
قصریله حکمای اسلامیه‌دن شیخ الفلاسفه ابو علی الحسین بن عبد الله‌ك جدّی اسمیدر سیناء مدایله برحجر
معروف اسمیدر سینان سینك کسریله مرو قضاسنده برقریه‌در ومحمد بن المغیرة نام محدثك جدّی اسمیدر
کذلك امام طبرانی اصحابندن علی بن محمد بن عبد الله‌ك جدی اسمیدر طور سینین وطور سینا سینلرك کسری
وفتحیله ومدّ ایله وطور سینی قصر ایله شام اولکه‌سنده برطاغك آدیدر سینینه ایکی نون واوج یا ایله برشجر
آدیدر جمعی سینین‌در شارح دیر که عند البعض طور لفظی بوکه مضافدر فصـــــل الشین المعجمة
الشأن شینك فتحی وهمزه‌نك سکونیله خطب وامر وحال معناسنه‌در جمعی شؤوندر وشئاندر کتاب وزننده
تقول ماشأنك ای امرك وحالك وخطبك شارح دیر که همزه الفه قلبیله شان السنه‌ده متداولدر وشأن کرزه باش
کلیجك مجرایه دینور که باشدن قاشه طوغری کلان طمردن عبارتدر جمعی اشؤن کلور افلس کبی وشؤون کلور یقال
فاض شأنه وهو مجری الدمع الی العین وبعض طاغلرده واقع شول طمره دینور که آنده نبع دیدکلری یای اغاجی نابت
اولور وباش کیکلرینك چاتیسنه دینور موصل قبائل الرأس معناسنه کتب تشریحده باش بش کمیکی محتویدر
وآنلره شؤون اطلاق اولنور دیو مشروحدر وبعض طاغك طبراغنده اولان شول طمره دینور که اورایه خرما اغاجی
غرس اولنور جمعی شؤون کلور وشأن مصدر اولور برآدمك حالی وشأنی بیلمك علی قول قایرمق معناسنه‌در یقال
ماشأن شأنه شأنا من الباب الثالث ای ماشعر به اولم یکترث له وقصد معناسنه‌در یقال شأن شأنه ای قصد
قصده وبرآدم دائما صنعتی اولمق اوزره کوزل ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال شأن شأنه اذا عمل ما یحسنه
وبرآدمك حال وکیفیتندن خبر طوتمق معناسنه‌در تقول لاشأننّ خبرهم ای لاخبرنّهم وبرکسه‌نك ایشنی تباه
ایلمك معناسنه‌در تقول لاشأننّ شأنهم ای لأفسدنّهم ای امرهم وشان صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال شأن
فلان بعدك ای صار له شأن الاشتئان افتعال وزننده قصد ایلمك معناسنه‌در یقال اشتأن فلانا اذا قصده
الشابن صاحب وزننده اتنه طولو وتروتازه کیدن تازه جوانه دینور یقال غلام شابن ای ناعم تارّ الشبن غبن وزننده
اوغلان شابن اولمق معناسنه‌در یقال شبن الغلام شبنا من الباب الاول اذا صار شابنا وقریب اولمق
معناسنه‌در یقال شبن الشیء اذا دنا شبانه سحابه وزننده بررجل آدیدر شبانه ثمامه وزننده اسمادندر
احمد بن الفضل بن شبانة الهمدانی الکاتب وعبد الرحمن بن محمد بن شبانه که فن حدیثده جزؤ صاحبیدر وعلی
بن عبد الملك بن شبانه محدثلردر ابن شبان شدّاد وزننده عبد العزیز بن محمد العطاردر که امام بخاریدن سماع
حدیث ایلمشدر وشبان که رمان وزننده‌در ابن جسر بن فرقددر یاخود اسمی جعفر وشبان لقبیدر ضعفادندر
واحمد بن الحسین البغدادی که شیوخدندر که شبان دیمکله عریفدر اشبونه همزه‌نك ضمیله مغربده بربلده‌در
الشبانی غرابی وزننده والاشبانی عثمانی وزننده چپل چهره‌لو آدمه دینور که چهره‌سی وصقالی قزل اولور
الشتن شینك فتحی وتانك سکونیله بز طوقومق معناسنه‌در یقال شتن الثوب شتنا من الباب الاول اذا نسجه
وحاکه الشاتن والشتون صبور وزننده جلاهه دینور وشتون ملایم اولان ثوبه دینور یقال ثوب شتون ای لین
اشتون همزهٔ مضمومه ایله اندلسده برحصن آدیدر وانطاکیه قربنده برموضعدر شثان سحاب وزننده
مکه‌ده کدا وکدا بینده برطاغك آدیدر اول قصر ایله ثانی مدّ ایله‌در نته که کدی ماده‌سنده مرسومدر شثن الکف

شبنك فتحيله شثن الكف معناسنه دركه غليظ الكف ديمكدر شثانه رمانه وزننده اسمادندر محمد بن ابى
المظفر بن شثانه محدث وفرددر شثنى جرزى وزننده مصرده برقريه در اشثيخن همزه نك وثانك كسرى وخاى
معجمه نك فتحيله سمرقند قضاسنده برقضا آديدر محدثيندن محمد بن احمد بن متّ الاشثيخنى اكا منسوبدر الشثن
شبنك وثاى مثلثه نك فتحيله والشثونة عمومه وزننده ال ايرى وقالين اولمق معناسنه در يقال شثنت كفه وشثنت
شثنا وشثونة من الباب الرابع والخامس اذا خشنت وغلظت ودوه تيكن اوتلامغله دوداقلرنده غلظت پيدا اولمق
معناسنه در يقال شثن البعير اذا غلظت مشافره من رعى الشوك الشثن شبنك فتحى وثانك سكونيله ايرى وقالين
عضوه دينور يقال هو شثن الاصابع اى غليظ الشجن فتحتينله همّ وحزن واندوهه دينور يقال به شجن اى همّ
وحزن وصوقشدرمه كبى بربرينه كيرشمش چتلق اغاج داللرينه دينور ومطلقا هر نسنه نك شعبه وشاخنه دينور
ومنه الحديث ذو شجون كاسيذكر وبنيه وتركيبى درنكاو اولان ناقه يه دينور وحاجت ومهمه يه دينور جمعلرى
شجون واشجان كلور ومنه الحديث ذو شجون اى فنون واغراض وبو شعبه معناسنه ندر كه ذكر اولندى بو مثلك
اصلى بودركه ضبه نام بركسه نك سعد وسعيد نام ايكى اوغلى وار ايدى بركون دوه لرنى آرامق قصديله هر برى برجانبه
عزيمت ايدوب بعد وقت سعد عودت ايدوب سعيد نابديد اولوب واصلا برسمتدن برخبرى ظهور ايلمامكله پدرى
نااميد اولدى برمدتدنصكره ضبه آخر قبيله دن حارث نام كسه ايله باديه ده كشت وكذار ايده رك برموضعه ورود
وبرمقدار آنده قعود ايدوب اثناى صحبتده حارث ديديكه فلان وقتده بن بوراده شو صورت وقيافتده برجوانى قتل
وسلاح وسلبنى استلاب ايلمشيدم حالا شو قلج آنكدر ديو درميان اولان قلجى ابراز ايلمكله ضبه اوصاف مسرودهدن
وقلجدن قتل ايلديكى اوغلى سعيد اولديغنى تيقن ايلدكده همان الحديث ذو شجون ديه رك تيغ مزبور ايله حارثى
قتل وقصاص ايلدى برقصه ايله قصهٔ اخرايه استدلال اولندقده ضرب اولنور الشجنة شبنك حركات ثلاثى
وجيمك سكونيله بودخى هر نسنه نك دال وبداغنه وفرع وشعبه سنه دينور يقال بينهما شجنة رحم اى شعبة رحم
الشجن رجم وزننده برآدمى برمهمّ وحاجت آليقومق معناسنه در يقال شجنته الحاجة شجنا من الباب الاول
اذا حبسته وشجن وشجون قعود وزننده برآدمى محزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شجن الامر فلانا شجنا
وشجونا اذا احزنه وشجن دره ايچره ياخود دره نك بوقريسنده اولان يوله دينور جمعى شجوندر الاشجان
همزه نك كسريله بودخى محزون ايلمك معناسنه در يقال اشجنه الامر اذا احزنه وآصمه جابجا صالقملو اولمق
معناسنه در يقال اشجن الكرم اذا صار ذا شجنة التشجن فتحتينله والشجون قعود وزننده محزون اولمق
معناسنه در يقال اشجنه فشجن هو وشجن شجنا وشجونا من الباب الرابع والخامس اذا حزن الشجنة شبنك
كسريله آصمه ده ونكاكده اولان جابجا اوزم صالقملرينه دينور وطاغده اولان چتلاغه دينور وبرموضع آديدر
وشجنة ابن عطارد بن عوف بن زيد مناة اسميدر التشجن تفعل وزننده برنسنه يى خاطره كتوروب ياد ايلمك
معناسنه در يقال تشجن الامر اذا تذكره واغاجلر بربرينه كيريشوب صارمشق چتلق اولمق معناسنه در يقال
تشجن الشجر اذا التف الشاجنة بودخى دره ايچره ياخود دره نك بوقريسنده اولان يوله دينور جمعى شواجن در
وشواجن ديار ضبه دن بربيوك دره نك اسميدر السحن شبنك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله طولدرمق معناسنه در
يقال شحن السفينة شحنا من الباب الثالث اذا ملأها وشكار سورر كبى برنسنه يى اكسه سندن سوروب كوترمك
معناسنه در يقال شحنه اذا طرده وشله وابعده وعسكر ايله شهرى طپطلو ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
شحن المدينة بالخيل اذا ملأها وتازى شكارى صيد ايليه رك اوزون اوزادى قوغمق معناسنه در يقال شحنت
الكلاب وشحنت شحنا من الباب الاول والرابع والثانى اذا ابعدت الطرد ولم تصد شيئا الاشحان همزه نك
كسريله بودخى طولدرمق معناسنه در يقال اشحن المدينة اذا ملأها واغلمغه حاضرلنوب ياغوق معناسنه در
يقال اشحن الصبى اذا تهيأ للبكاء وقلجى قنده صوقمق معناسنه در يقال اشحن السيف اذا اغمده وقلجى
قيندن صييرمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال اشحن السيف اذا سله وبركيسه اوق آتمغه ياغوق معناسنه در يقال
اشحن له بسهم اذا استعدّ له برميه الشحنة شبنك كسريله طواره بركون بركيجه يته جك قدر علفه دينور وشهرلرده
صوباشى تعبير اولنان ضابطه دينور كه طرف سلطاندن منصوب وشهرك ضبط وربطى خصوصنده كافى اولور
يقال هو شحنة البلد وهو من فيه الكفاية لضبط البلد من جهة السلطان ظاهرا طرد ودفع معناسندندر حالا
لسان عوامده شبنك فتحيله متداولدر وشحنه خصومت وعداوت معناسنه در وبرطوبله آته دينور الشحناء صحراء
وزننده بودخى خصومت وعداوت معناسنه در يقال بينهما شحنة وشحناء اى عداوة المشاحنة مفاعله وزننده

مباغضه

مباغضه معناسنه در يقال شاحنه اذا باغضه المشاحن اسم فاعل بنيه سيله بغض وعداوتى قوى اولان آدمه
دينور وشول مشاحن كه حديثده يعنى اشبو * يطلع الله ليلة النصف من شعبان فيغفر لجميع خلقه الا لمشرك
او مشاحن * حديثنده واقعدر مراد اهل بدعت وتارك جماعت ومفارق امت اولان كسه دركويا كه امت وجماعته
بغض وعداوت ايدر الشاحن صاحب وزننده مشحون معناسنه دركه طلوكى يه دينور فاعل بمعنى مفعولدر
كاتم كبى كه مكتوم معناسنه در يقال مركب شاحن اى مشحون الشحن فتحتينله حقد وكين بغلمق معناسنه در
يقال شحن عليه شحنا من الباب الرابع اذا حقد عليه المشحئن مشمعل وزننده دائما طارغين اولوب هر نسنه يه
طاريلور اولان آدمه دينور يقال رجل مشحئن اى متغضب الشخون خاى معجمه ايله جيحون وزننده شخ
معناسنه دركه پير وسالخورده آدمه دينور المشخئن مشحئن وزننده وآنده لغتدر كه ذكر اولندى الشدون
قعود وزننده آهو ياوريسى وقوزى واوغلاق وآت وصغر ياوريلرى قوتلنوب انالرندن مستغنى بشقه باشلرنه
اولمق معناسنه در يقال شدن الظبى وجميع ولد الظلف والخف والحافر شدونا من الباب الاول اذا قوى واستغنى
عن امه الاشدان همزه نك كسريله آهو وسائر حيوان ياوريسى كنديدن مستغنى اولوب بشقه باشنه اولمق
معناسنه در يقال اشدنت الظبية اذا شدن ولدها المشدن محسن وزننده ياوريسى قوتلنوب بشقه باشنه
اولمش آهو يه وسائر حيوانه دينور جمعى مشادن ومشادين كلور المشدونة يكى يتشمش قيزه دينور يقال جارية
مشدونة اى عاتق الشدنيات فتحاتله شول دوه لردركه يمنده شدن نام موضعه ياخود شدن نام بوغوره منسوبلردر
الشدن شبنك فتحيله برشجردركه ياسمينه شبيه چچكى اولور شذونه شبنك فتحى وذال معجمه نك ضميله اندلسده
بربلده در ابو عبد الله محمد بن خلصة النحوى آندندر الشاذكونة ذال معجمهٔ مفتوحه ايله بركونه بصمه نهالى
وپرده يه دينوركه يمنده معمول اولور ابو ايوب الحافظ الشاذكونى بيعنه منسوبدر زيرا پدرى آنكله تجارت ايدر ايدى
شارحك بيانه كوره شادكونه فارسى معربيدر الشرن شبنك فتحى ورانك سكونيله قياچتلامق معناسنه در يقال
شرنت الصخرة شرنا من الباب الرابع اذا انشق ويقال فى الصخرة شرن اى شق شرن فتحتينله طبرستانده
بربلده در الشوران شبنك ضميله قرطم اسميدركه اصبور تخميدر ياخود اصبورك كنديسنه دينور ومحمد بن
عبد الله الشاريان محدثدر الشزن شبنك وزاى معجمه نك فتحيله يالن اياق يوريمكدن ناشى پك يوريلوب فرومانده
اولمق معناسنه در يقال شزن الرجل شزنا من الباب الاول اذا اعيى شديدا من الحفا وشزن وشزونه عمومه
وزننده برنسنه قاتى وسرد وقالين اولمق معناسنه در يقال شزن الشئ شزنا وشزونة اذا اشتد وغلظ ويقال به شزن
وشزونة اى شدة وغلظة وشزن قاتى وپك وسرد يره دينور يقال نزلوا شزنا من الارض اى غلظا وچتين خويلو
چارز مزاجلو آدمه دينور يقال رجل شزن اى عسر الخلق وشدت ومضايقه اوزره اولان ديرلكه دينور
يقال هو فى شزن من العيش اى شظف وناحيه وجانب معناسنه در واراقلغه دينور يقال بينهما شزن اى بعد
وشوق ونشاطه كلوب جنبش پيدا ايلمك معناسنه در يقال شزن الرجل شزنا من الباب الرابع اذا نشط الشزن
ضمتينله بودخى جانب وناحيه معناسنه در وآشق تعبير اولنان كميكه دينوركه چوجقلر اويناريلر الشزن شبنك
فتحيله بودخى آشيغه دينور جوهرى بونلرك برنى ذكر ايدوب لكن تقييد ايلمامشدر التشزن تفعل وزننده
برنسنه شدت بولوب قابلنمق معناسنه در يقال تشزن الشئ اذا اشتد وخصومت ايچون ياغيرى برماده
ايچون برآدمك قرشوسنه خشونتله ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال تشزن له اذا انتصب له فى الخصومة
وغيرها وتشزن وتشزين برآدمى يره چالمق معناسنه در يقال تشزن صاحبه تشزنا وتشزينا اذا صرعه
شارح ديركه مصدر ثانى كه تفعيل وزننده در غير قياس اوزره در ونظيره قوله تعالى وتبتل اليه تبتيلا لكن
بو احتمالك قبيلندن اولمق اغلبدر وتشزن حيوانى بوغزلمق ايچون ياتورمق معناسنه در يقال تشزن الشاة
اذا اضجعها ليذبحها الشزنة نمره وزننده بخيله وناكس عورته دينور يقال امرأة شزنة اى بخيلة شستان شبنك
كسريله اسم اعجميدر على بن ابى سعيد بن شستان محدثدر ششانه كتابه وزننده اندلسده شهر بطليوس اعمالندن
برقضا اسميدر الشاصونة صاد مهمله ايله چينيدن وساقسيدن اولان قابه دينور مرطبانى وفغفور وازنيق
طبقلر كبى جمعى شواصين در شارح ديركه بوسقسونيه معربيدر وشاصونه بررجل آديدر الشطن فتحتينله
اوزون ايپه واورغانه دينور على قول عامدر كرك اوزون وكرك قصه اولسون جمعى اشطان كلور يقال بيده شطن
اى حبل طويل او عام الشطن شينك فتحيله ايپ ايله چكوب بغلمق معناسنه در يقال شطنه شطنا من الباب
الاول اذا شده بالشطن وبرآدمك نيت ومقصدينه مخالفت ايلمك معناسنه در يقال شطن صاحبه اذا خالفه

عن نيته ووجهه و برارضه داخل اولمق معناسنه دركرك مقيم اولسون وكرك مسافر اولسون يقال شطن الارض
اذا دخلها آتار اسخيا او واعلا الشطون صبور وزننده دي درين قيويه دينور على قول اشاغيسي طار
و يوقريسي بول اولوب ايكي طرفدن ايكي ايپ ايله چكيلور اولانته دينور يقال بئر شطون اى بعيدة الغور او التي
تنزع بحبلين من جانبيها وهي متسعة الاعلى ضيقة الاسفل وايراق نسنه يه دينور يقال غزوة ونية شطون اى بعيدة
الشاطن صاحب وزننده خبيث وبدكاره دينور يقال رجل شاطن اى خبيث الشيطان جيحان وزننده
معلومدر كه فارسيده ديو دينور مؤلفك بصائرده بياننه كوره شيطان ماده سنده ايكي قول وار دربرى بعد
معناسنه اولان شطوندن مأخوذدر بعيد عن الرحمه اولديغيچون اطلاق اولندى بو صورتده نوني
اصليه اولوب وزنى فيعال اولور قول ثانى شيط ماده سندن مأخوذدر كه احتراق معناسنه در ابليس قوت ناريه دن مخلوق
اولديغيچون اطلاق اولندى بو صورتده وزنى فعلان ونونى زائد اولور و برقول دخى واردر كه هلاك معناسنه اولان — مطلب
شيطدن مأخوذدر نته كه مؤلف ماده سنده اشعار ايلدى اسم اصليسى عزازيل ايدى وشيطان مطلقا آزغين
عتو وتمرد صاحبى شخصه دينور كرك انس وكرك جن اولسون وعند البعض شيطان بردابه يعنى برجانور اسميدر
وحيه يه دينور بركونه خفيفة الجسم حيه اوله جقدر و بردرلو داغ وتمغا اسميدر كه دوه قسمنك قالچه سى باشندن
ديكنه او يلغى اوزرندن سكيره قدر باصيلور وشيطان الطاق باب قافده ذكر اولندى وشيطان الفلا فاى مفتوحه
ايله چول شيطانى ديمكدر كه مراد صوسزلقدر يقال اخذه شيطان الفلا اى العطش الشيطنة دحرجه
وزننده والتشيطن تدحرج وزننده شيطانلق ايلمك معناسنه دركه شيطان عملى كبى عمل ايلمكدن عبارتدر
يقال شيطن الرجل وتشيطن اذا فعل فعل الشيطان المشيطنة مدحرجه وزننده شيطان ديدكلرى تمغاى
مذكوره دينور المشاطن اسم فاعل بنيه سيله قيودن قوغه يى ايپ ايله چكن آدمه دينور رؤس الشياطين برجنس
اوتك آديدر كه پك قبيح اولور شطنان فتحاتله بروادى اسميدر شطون شينك ضميله برموضع آديدر شعثن
ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ابورويح ذؤيب نام صحابينك پدرى اسميدر الشعن فتحتينله قورى اوتلقدن
طاغيلوب دوكيلان يپراغه دينور الاشعان همزه نك كسريله برآدمك خصومتله آلنده اولان صاچه يابشمق
معناسنه در يقال اشعن الرجل اذا ناصى عدوه المشعون پريشان وژوليده صاچه دينور يقال شعر مشعون
اى مشعث ومجنون لفظنه اتباع اولور يقال مجنون مشعون اى اتباع الاشعينان احميرار وزننده برآدمك
صاچى قارش مورش پريشان اولمق معناسنه در يقال اشعان شعره اذا تشعث المشعان محراب وزننده صاچى
طاغنق و پريشان آدمه دينور يقال رجل مشعان الرأس اى ثائره اشعثه الشغنة غين معجمه ايله غرفه وزننده
برآرقه يوكنه دينور كاره معناسنه وتازه چبوغه دينور جمعى شغن در صرد وزننده الشغرنة شغربه وزننده
ومراد فيدر كه كورشيجى خصمنى صرمه يه كتوروب يقمق معناسنه در يقال شغرنه بمعنى شغربه الشفن شين
فتحى وفانك سكونيله عاقل وزيرك واهل فطانت آدمه دينور يقال هو شفن اى كيس عاقل و برآدمك ميراثنى كوزه دن
يعنى وفاتيله ميراثنه منتظر اولان آدمه دينور يقال هو شفن له اى رقيب ميراثه وانتظار معناسنه در الشفن كتف
وزننده بو دخى عاقل وزيرك آدمه دينور الشفون قعود وزننده برآدمه كوزقويرغيله بقمق على قول اعراض
وجهيله بقمق ياخود كوزنى قالدروب متعجب كبى بقمق ياخود خوشلنميوب كراهت نظريله بقمق معناسنه در يقال
شفنه وشفنه شفونا من الباب الثالث والرابع اذا نظر اليه بمؤخر عينيه اونظر فى اعراض اودفع طرفه ناظرا اليه
كالمتعجب اوكاره الشافن والشفون صبور وزننده وجه مذكور اوزره نظر ايدن آدمه دينور الشفتنة
دحرجه وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال شفتن المرأة اذا جامعها الاشقان قافله اكرام وزننده برآدمك مالى
آزالمق معناسنه در يقال اشقن الرجل اذا اقل ماله وآز عطيه ويرمك معناسنه در يقال اشقن العطية اذا اقللها
الشقونة عمومه وزننده عطيه آز اولمق معناسنه در يقال اشقن العطية فشقنت شقونة من الباب الخامس اى قلت
الشقن شينك فتحيله والشقن كتف وزننده والشقين امير وزننده آزجه نسنه يه دينور يقال شئ شقن
وشقن وشقين اى قليل وعباس بن احمد بن محمد واسلم بن الفضل الشقانيان كه شداديان وزننده محدثلردر
مشكدانه ميمك ضميله عبد الله بن عامر نام محدثك لقبيدر طيب الرائحه اولمغله ملقب اولدى شلوبين فتحتينله
ياخود شلوبينه هايله مغربده بربلده در ابو على الشلوبينى النحوى اكا منسوبدر شمن فتحتينله ايرانده استراباد
قضاسنده برقريه در ابو على حسين بن جعفر الشمنى اورادندر شموت شينك وميم مشدده نك فتحيله اندلسده
بربلده در اشمونين همزه مضمومه وتثنيه صيغه سيله صعيد اوسط قضاسنده بربلده آديدر اشمون جريس

همزه

همزه مضمومه ومصغر بنيه سيله مصرده شطنوف نام قريه تحتنده برقريه آديدر الشن شينك فتحى ونونك
تشديديله طاغتمق معناسنه در يقال شن الماء على الشراب شنا من الباب الاول اذا فرقه ودشمن اوزره
هرطرفدن چاپل ايله اوشوتى ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال شن الغارة عليهم اذا صبها من كل وجه
وشن اسكى كوچك قربه يه دينور شنه دخى دينور هايله جمعى شنان كلور شينك كسريله وحفص
بن عمر بن مرة الشنى صحابيدر وعقبة بن خالد وعمر بن الوليد وصلت بن حبيب التابعى الشنيون محدثلردر
وشن بن افصى برجماعتك پدريدر ومنه المثل * وافق شن طبقة * مثل مزبور طبق ماده سنده بيان اولندى
واعور شنى نام شاعر اول جماعتدندر الاشنان همزه نك كسريله بو دخى طاغتمق معناسنه در يقال اشن الغارة
بمعنى شنها وقربه اسكيمك معناسنه در يقال اشنت القربة اذا اخلقت الشنين امير وزننده صوطملامق
معناسنه در يقال انقطع شنين الماء اى قطرانه واوزرينه صوقونمش سوده دينور كرك تازه وكرك طلومده اسكى
اولسون الشنانة ثمامه وزننده طامليان صويه دينور الشنان غراب وزننده صاچندى صويه دينور يقال
ماء شنان اى متفرق وصوغوق صويه دينور يقال ماء شنان اى بارد الشنة شينك فتحيله بو دخى كوچك اسكى
قربه يه دينور ووهب بن خالد الجاهلى لقبيدر ذو الشنه وهب بن خالد نام رهزن لقبيدر دائما رهزنلك ايدر ايدى
و يانده براسكى قربه طاشر ايدى الشنان سحاب وزننده شنأن كلمه سنده لغتدر كه بغض معناسنه در شنان
كتاب وزننده شام ترابنده بروادى آديدر الشنون صبور وزننده سموزه دينور يقال رجل شنون اى سمين وآرق
ومهزوله ديمكله ضد اولور يقال رجل شنون اى مهزول وآج وجائع معناسنه در ونه سموز ونه زبون اولان اركك
دوه يه دينور يقال جمل شنون اى بين المهزول والسمين التشان تشديد نونله تفاعل وزننده امتزاج ايلمك
معناسنه در يقال تشانا اذا امتزجا و درى بوزيلوب بورشمق معناسنه در يقال تشان الجلد اذا تشنج وقربه
اسكيمك معناسنه در يقال تشانت القربة اذا اخلقت التشنن تفعل وزننده بو دخى درى بوزيلوب بورشمق
معناسنه در يقال تشنن الجلد اذا تشنج وقربه اسكيمك معناسنه در يقال تشننت القربة اذا اخلقت الاستشنان
ارقليوب زبونلمق معناسنه در يقال استشن الرجل اذا هزل وسوده پك آرزومند اولمق معناسنه در يقال استشن
الى اللبن اذا عام وقربه اسكيمك معناسنه در يقال استشنت القربة اذا اخلقت شنبنه جهينه وزننده عقيل
قبيله سندن بر بطندر وسقلاب نام قارئ مصرى پدرينك اسميدر شنا شينك كسريله الا وزننده اهوازده
برموضع آديدر الشنشنة زبرجه وزننده برچينم اته دينور على قول برپاره اته دينور تقول اكلت شنشنة من اللحم
اى مضغة اى قطعة منه وطبيعت ودأب وعادت معناسنه در يقال فيه من ابيه شنشنة اى طبيعة وعادة قال الشارح
ومنه المثل * شنشنة اعرفها من اخزم * الشونة شينك فتحيله شاشقين وبون عورته دينور يقال امرأة شونة
اى حمقاء ولغت مصريه ده غله انبارنه دينور يقال بنى شونة اى مخزن غلة وغزا وجهاد ايچون دكزده طونانمش
كمى يه دينور كه طونانمه تعبير اولنور يقال جهزوا شونة كثيرة اى مراكبا معدة للجهاد فى البحر التشون تفعل
وزننده برآدمك عقلى خفيف اولمق معناسنه در يقال تشون الرجل اذا خف عقله الشون عون وزننده برآدمك
باشنده شأن ديديكى چاتى يى آچمق معناسنه دركه شارحك بيانى اوزره بعض آدمك دماغى اوزره بوجك تحدث
ايلمكله اولبابده حاذق كسه اولوركه سهولتله دماغك اوزرنى كه شأن ديدكلريدر آچوب اول بوجكى برتقريبله
اخراج ايدر يقال هو يشون الرؤس اى يفرج شئونها الشاهين جوارحدن بو اسمله معروف قوش اسميدر
شارحك بياننه كوره فارسيدر فى الاصل شاهلره مخصوص اولمغله آنلره نسبت اولنمشدر جمعنده شواهين وشياهين
دينور وشاهين ترازو قولنه دينور عمود الميزان معناسنه مترجم ديركه بو نده دخى فارسيدر نته كه ترازودلجكنه ده
دينور الشين زين وزننده ومخالفيدركه برنسنه يى لكه لبوب معيوب ايلمك معناسنه در يقال شانه يشينه شينا
ضد زانه الشين كسر شينله حروف مهموسه دن برحرفدر تنغيم وتفشيه صفتلرندن بهره دار يعنى تلفظده انتشارى
اولوب وقف حالنده جريان صوتى متضمندر ومخرجى شجر يعنى مفرج فدركه مخرج جيم جوارنده در التشيين
تفعيل وزننده شين حرفى يازمق معناسنه در يقال شين شينا حسنة اذا كتبها وشين اسماندر شاذ بن شن محدثدر
وادريس بن بسام الشينى برشاعر اندلسيدر المشاين ميمك فتحيله معايب ومقابح معناسنه در ظاهر اغرقياس
اوزره شين لفظنك جمعيدر حسن ومحاسن كبى شانه مصرده برقريه آديدر فصل الصاد الصبن غين
وزننده منع وصرف ايلمك معناسنه در يقال صبن الهدية عنا صبنا من الباب الثانى اذا كفها ومنعها وآشق ايله
قمار اويناد آشيقلرى ورد وطو يله او يناد زارلرى مرامى اوزره دوزلدوب آتمق معناسنه در تا كه دلخواهى اوزره

اوتوره يقال صبن القامر الكعبين اذا سوّاهما فى كفه فضرب بهما الصبناء حمراء وزننده ذكر اولنان وجه اوزره
قار اوينيان آدمك النه دينور كه مقامرينه غدر ايدوب غلبه ايلمك ايچون بر تقريبله برطرفه اكوب اماله ايليه الصابون
هارون وزننده معروفدر طبيعتى حارّ و يابس ومفرّح بدندر مترجم ديركه مصباحده صرف ومنع معناسنه اولان
صبن مذكوردن فاعول اولمق اوزره مرسومدركه مبالغه‌در زيرا بدندن اوساخى منع وازاله ايدر فارسيده اكا برهود
دينور الصابونى مصرده برقريه‌در ابن الصابونى ادباندر صبون جيحون وزننده برموضعدر الاصطبان
افتعال وززننده والانصبان انفعال وزننده برنسنه‌دن منصرف اولمق معناسنه‌در يقال اصطبن عنه وانصبن
اذا انصرف اصبهان اصفهان شهريدر صاد بانده ذكر اولندى الصوتى تاى فوقيه ايله علبط وزننده وتانك
فتحيله ده لغتدر و كلام عربده بونك نظيرى يوقدر بخيل وناكسه دينور الصحن لجن وزننده اورمق معناسنه‌در
يقال صحنه صحنا من الباب الثالث اذا ضربه وناس بينى اصلاح له خوشحال ايلمك معناسنه‌در يقال صحن بينهم
اذا اصلح وصحن ديدكلرى قاب ايله نسنه ويرمك معناسنه‌در يقال صحنه اذا اعطاه شيئا فى صحن وديلمك
معناسنه‌در يقال صحن الرجل اذا سئل وصحن آت وقاطر نعلنك جوفنه دينور كه كوچك طبق طرزنده اولور
وبيوك كاسه‌يه دينور حالا صحن اطلاق اولنان قاب بو معناده‌در تقول اكلنا من الصحن اى العس العظيم وخانه‌نك
اورته برينه دينور يقال قعد فى صحن الدار اى وسطها وزيل تعبير اولنان سازك برينه دينور ايكيسنه
صحنان دينور باقردن اولوب برى برينه چالارلر اكثرى وزراء مهترلرى نوبت ارالغنده ضرب ايدرلر الصحناة
والصحناءة قصر ومدّ ايله وصادلرك فتحيله وكسريله تركيده صلامورة ديدكلريدركه خرده بالقلرى طوزليوب كوبه
طولدررلر منفسخ اولنجه ترك ايدوب بعده چالقيوب وسوزوب استعمال ايدرلر طعامه مشهى ومعده‌يى مصلح در يقال
اطعمهم الصحناة والصحناءة وهى ادام يتخذ من السمك الصغار المصحنة مكنسه وزننده يصى چناق طرزنده
بركونه قابه دينور الصحنة غرفه وزننده حره ديدكلرى قاره طاشلق تپه‌لرده اولان دوزجه يره دينور الصحون
صبور وزننده تپه‌كن ناقه‌يه دينور يقال ناقة صحون اى رموح الصحناء حمراء وزننده قولغك
ايچ يوزينك دبنه دينوركه بصنمجه اولور الصيدن صيقل وزننده صرتلانه دينور وصيق طوقنمش كلمبه وكچه‌يه
دينور وپادشاهه دينور وتلكى‌يه دينور ثعلب معناسنه وبرنوع كوچك جانور اسميدر كه برآكنده كندى ايچون
يوميايوب وآنى نابديد ايدر الصيدنانى ياى مشدّده ايله بودخى تلكى‌يه وذكر اولنان جانوره دينور وچرچى‌يه
ومخفى‌يه دينور صيدلانى كبى الصعون اردبّ وزننده انجه بيونلو وكوچك باشلو دوه قوشنه دينور على قول
مطلقدر مؤنثى صعونه‌در الاصعان همزه‌نك كسريله برآدمك باشى كوچك وعقلى اكسك اولمق معناسنه‌در
يقال اصعن الرجل اذا اصغر رأسه ونقص عقله الاصعنان احمرار وزننده برنسنه انجه ولطيف ونازك اولمق
معناسنه‌در يقال اصعن الشيء اذا دق ولطف المصعنة محمرّه وزننده يوفقه ولطيف اولان قولغه دينور
يقال اذن مصعنة اى مؤللة الصغانة غين معجمه ايله سحابه وزننده چغانه فارسى معربيدر كه تركيده دخى
چغانه ديرلر معروف سازدر حالا بوديارلرده متروكدر صغانيان صادك فتحيله ماوراء النهرده بر بيوك ولايتدر
تصانيف كثيره صاحبى امام وحافظ اللغه حسن بن محمد بن حسن الصاغانى اورايه منسوبدر نسبتنده صغانى
وصاغانى دينور وصغانيان چغانيان معربيدر واسحق بن ابراهيم بن صبغون الصبغونى زاهد ومحدثدر الصفن
صادك فتحى وفانك سكونيله وفتحيله خايه‌نك قابنه دينوركه طوربه سيدر وطعام يه‌جك سفره‌يه دينور
واسرمش دوه‌نك اغزندن چقان قزل دغارجغه دينور شقشقه معناسنه الصفنة ثمره وزننده صفن ايله
ايكى معناى اخيرده مرادفدر وچوبان چانطه سنه دينور الصفن صادك ضميله وطهره شكلنده در بدن
دوزلمش ابريغه دينوركه انكله ابدست آلنور وچوبان چانطه سنه دينوركه دربدن دوزوب ايچنه زاد وادواتى وضع ايدر
التصافن تفاعل وزننده صويى حصه حصه بولشمك معناسنه‌در يقال تصافنوا الماء اذا اقتسموه بالحصص
الصفون قعود وزننده آت اوچ اياغى اوزره طوروب دردنجى طرنغى ديكمك معناسنه‌در يقال صفن
الفرس صفونا من الباب الثانى اذا قام على ثلاثة قوائم وطرف حافر الرابعة وبرآدم اياقلرنى برارايه كتوروب صف
ايلمك معناسنه‌در يقال صفن الرجل اذا صف قدميه وبرنسنه‌يى يره اورمق معناسنه‌در يقال صفن به الارض
اذا ضربه الصفن فتحتيله سنبله سى اولان اكينه دينور وشول بوه‌يه واينه دينوركه آرى مقوله سى حيوانلر
اوتلقلردن ويپراقلردن كنديلر ايچون باخود باور يلر ايچون اتخاذ ايدرلر التصفين تفعيل وزننده آرى مقوله سى
حيوان صفن ايدنمك معناسنه‌در يقال صفن الزنبور اذا اتخذ الصفن صفنه فتحاتله مدينه‌ده برموضعدر

صفينه جهينه وزننده بنوسليم ديارنده عاليه نام محلده بربلده آديدر الصافن صاحب وزننده مالك بن
حريم الهمدانى فرسنك اسميدر مؤلف صافن تعبير اولنان طمردن سكوت ايلدى واول بوطك ايچ يوزندن
كيدن طمردركه ايچ يوزده كى طوپوغك اورته سندن ظاهر اولور صفين سجين وزننده رقه قربنده
نهر فرات كنارنده برموضع اسميدركه آنده امام بالحق امير المؤمنين كرم الله وجهه ومعاويه بن ابى سفيان بيننده
وقعه عظيمه مشهوره واقع اولدى هجرتك اوتوزيدنجى سنه سنك ماه صفرى غره سنده وقوع بولمغله من بعد
ناس صفرده سفردن احتراز ايدر اولديلر مترجم ديركه مصباحك بيانه كوره اشبو صفين كلمه سى صف ماده سندن
فعلين دركه نونى زائده‌در ياخود صفون ماده سندن فعيل دركه نونى اصليه‌در پس بونده دخى امثالى كبى
ايكى كونه اعراب جارى اولور برى نونك ماقبلنده اولوب نون جمع سلامت كبى دائما مفتوح اولور صفين وصفون
دينور وبرى نون حرف اعراب اولور الصن صادك كسرى ونونك تشديديله دوه سدكنه دينور بول الابل
معناسنه شارح ديركه بونسخه‌لر غلطدر صواب اولان بول الوبر اولمقدركه آطه طوشاننك سدكى اولوردويه
خلط ايدرلر وصنّ بردعجوز كونلرندن اوّلكى كونك اسميدر وسپت طرزنده بركونه كلاتره دينوركه قپاقلى اولور
ايچنه اتمك قورلر الصنة صادك كسريله والصنان غراب وزننده قولتق رايحه سنه دينوركه بد ومنتن اولور
يقال ازال صنته وصنانه بالحمام اى ذفرابطه الاصنان همزه‌نك كسريله برآدمك قولتغى بدقوقمق معناسنه‌در
يقال اصن الرجل اذا صار ذا صنان وكبر ونخوتدن بورنى هوايه قالدرمق معناسنه‌در يقال اصن فلان اذا شمخ
بانفه تكبرا وبكه لنوب طارلمق معناسنه‌در يقال اصن عليه اذا غضب وناقه كبه اولمغله يوغوره استكبار ايلمك
معناسنه‌در يقال اصنت الناقة اذا حملت فاستكبرت على الفحل وصو متغير اولمق معناسنه‌در يقال اصن الماء
اذا تغير وبرنسنه اوزره اصرار ايلمك معناسنه‌در يقال اصن على الامر اذا اصر وقسراغك قارننده قولون
بيومكله اناسنك قارننه ايلشوب باشيله اكسه سنه طوغرى قافشدرمق معناسنه‌در يقال اصنت الفرس اذا نشب
ولدها فى بطنها فدفع برأسه فى خورانها الاصن اصم وزننده متغافل آدمه دينور يقال رجل اصن اى متغافل
الصنان شداد وزننده بهادر آدمه دينور يقال رجل صنان اى شجاع صنبن سكين وزننده كوفه‌ده
برموضع آديدر الصون عون وزننده والصيان والصيانة كتاب وكتابه وزنلرنده حفظ ونكاه ايلمك
معناسنه‌در يقال صانه يصونه صونا وصيانا وصيانة اذا حفظه وآتك اياغى طاشرقه‌دن ياخود نعلسز اولديغندن
طرنغى آزرده اولمغله طرنغك اوجيله بصمق معناسنه‌در يقال صان الفرس اذا قام على طرف حافره من وجى اوحفى
المصون مقول وزننده والمصوون اصلى اوزره اسم مفعولدر محفوظ معناسنه‌در پس بونده اعلال وعدم
اعلال جائزدر الاصطيان افتعال وزننده بودخى حفظ ايلمك معناسنه‌در يقال اصطانه اذا صانه الصوان
والصيان صادك حركات ثلاثه‌سيله جامه‌دانه دينوركه ايچنده ملبوسات حفظ اولنور اكثريده ياء كسره‌يه مجاورتله‌در
يقال جعل الثوب فى صوانه وصيانه وهو ما يصان فيه الصوانة شدّاده وزننده دبر ومقعده اطلاق اولنور
اكثرى ضرطه‌يى صقلديغيچون وبرنوع طاش اسميدركه قاتى ومحكم اولور جمعى صوّان در شارحك بيانه كوره
چاقمق طاشى اوله جقدر الصين صادك كسريله كوفه‌ده برموضع آديدر واسكندريه‌ده برموضع آديدر
وكسكر نام محلده ايكى موضع آديدر وشرق جهتنده برمملكت آديدر اوانى صينيه كه چينى طبقلر وطبانيلردر
اورايه منسوبدر شارحك بيانه كوره چين اولكه سيدركه صين آندن معربدر فغفور چينى معروفدر وحالا لفظ
فارسيله سينى تعبير ايتدكلرى تپسى‌يه تعريبله صينى ديدكلرى دخى اورايه نسبتله‌در المصوان محراب وزننده
ياى غلافنه دينور الصبنية صادك كسريله واسط عراق آلتنده بربلده آديدر الصونة تمره وزننده قوطويه
دينور يقال وضعه بالصونة اى العتيدة فصل الضاد المعجمة الضائن همزه‌نك كسريله ضعيف
وزبونه دينور يقال رجل ضائن اى ضعيف وسلوك قارنلى آدمه دينور يقال رجل ضائن اى مسترخى البطن
وطعامى قليل كوزل بدنلو آدمه دينور يقال هو ضائن اى الحسن الجسم القليل الطعم وآق ويصى قوملغه دينور
وقيون قسمنه دينور جمعى ضأن كلور ضادك فتحى وهمزه‌نك سكونيله ركب وراكب كبى وفتحتيله جائزدر همزه
ايچون وضئين كلور امير وزننده قاطن وقطين كبى مؤنثى ضائنه‌در جمعى ضوائن در مترجم ديركه مؤلفك بيانى
اخفش قولى اوزره‌دركه ضأن ضائنك جمعيدر معز وماعز كبى وسيبويه‌يه كوره ضأن ومعز اسم جنسلردر
الاضأن همزه‌نك كسريله برآدمك قيونى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اضأن الرجل اذا كثر ضأنه وقيونلرى
كچيلردن محجوب آيرمق معناسنه‌در تقول اضأن ضأنك اى اعزلها من المعز الضئنى ضادك كسريله يايق تعبير

ایدکلری بیوك طلومه دینورکه ایچنه بوغورد قیوب یاغی چقمق ایچون چالقارلر الضأنة تمره وزننده
سکیردن اولان برونده لغه دینورکه دوه نك برونه چکروب بولاری اکابند ایدرلر الضبن ضادك کسریله شول پك یره
دینورکه قازمقدن خلق عاجز اوله و بدنده قولتق ایله بوکورك ارالغنه دینور یقال احتمله فی ضبنه وهو
مابین الابط والکشح الضبن عین وزننده شول یوفقه صویه دینورکه اصلا آرتمز اوله کاسیذکر وضبن
مصدر اولور منع وصرف ایلمك معناسنه درکه مهمله ایله صبن لفظنده لغتدر یقال ضبن الهدیة ضبنا
من الباب الاول اذا کفها ومنعها و یوکی قوالتق ایله بوکورارالغنه چالوب کوترمك معناسنه در ومنه اول الحمل
الابط ثم الضبن ثم الحضن یعنی مراتب حملك اولی یوکی قولتغه چالوب کوترمکدر زیرا اول وهلهده حاملك
قوت ونشاطی برنده اولور بعده کبده رك فتور کلمکله اشاغیجه انوب صکره دخی اشاغی یه صیریلور
الضبن کتف وزننده والمضبون بونلرده اصلا آرتمز اولان یوفقه جه صویه دینور یقال ماء
ضبن وضبن ومضبون ای مشفوف لافضل فیه ومضبون کوترمه دینور یقال رجل مضبون ای زمن
الضبن فتحتینله اکسکلکه دینور یقال به ضبن ای وکس الضبنة ضادك حرکات ثلاثیله والضبنة
فرحه وزننده برآدمك اهل وعیالنه دینور و یولداشنه قطعا نفع ومددی اولمیان ایشه یرامز یولداشه دینورکه
آغرلقدن غیری منفعتی اولمیه یقال هو ضبنة وضبنة ای لاغناء فیه ولا کفایة من الرفقاء الاضبان همزه نك
کسریله کوترم قلمق معناسنه در یقال اضبنه الداء اذا ازمنه و برنسنه یی قولتقله بوکورارالغنه چالوب کوترمك
معناسنه در یقال اضبن الشیء اذا جعله فی ضبنه ومجلسده برآدمی یاننك آلتنه آلوب صقشدرمق معناسنه در
یقال اضبن فلانا اذا ضیق علیه یعنی بان جعله تحت جنبه ضبینه سفینه وزننده بربطن پدر پدر بنوضابن
و بنومضابن ایکی قبیله در الاضطبان افتعال وزننده بودخی برنسنه یی قولتقله بوکورارالغنه چالوب
کوتورمك معناسنه در یقال اضطبنه اذا جعله فی ضبنه الاضبان همزهٔ مفتوحه ایله یرتجی جانورلری چوق
اورمانلره ومحلاره دینور یقال زلوا فی الاضبان ای المسابع الکثیرة السباع و بونك مفردی ضبن در فتحتینله الضحن
فتحتینله برطاغك آدیدر ضحنان سکران وزننده مکه قربنده برطاغدر و بادیه ده بشقه برطاغك آدیدر الصحن
ضادك وحای مهمله نك فتحیله بربلده آدیدر و بوابن سیده دن منقولدر واستشهاد ایچون جوهرینك جمله ضحن
ماده سنده ایراد ایلدیکی بیتی انشاد ایلمکله احدهمانك قولی مصحفدر الضدن ضادك فتحی ودالك سکونیله
برنسنه یی اصلاح وتسهیل ایلمك معناسنه در یقال ضدنه ضدنا من الباب الثانی اذا اصلحه وسهله ضدنی سکری
وزننده برموضعدر ضدوان وضدیان سلمان وزنلرنده ایکی طاغلردر نونلری زائد اولمغله معتل بابنده اعاده
اولنور الضیزن زای معجمه ایله حیدر وزننده حافظ وامین ومعتمد علیه آدمه دینور یقال رجل ضیزن ای حافظ
ثقة وکشینك اولاد وعیالنه دینور یقال هم ضیزنه ای اولاده وعیاله کذلك شریکلرینه دینور وجلد وچالاك
ساقی یه دینور ومطر بازه دینور یقال هو ضیزن ای بندار خزان و بکره نك اورته سنده اولان اغاجله ساعد
دیدکلری اغاج ارالغنه استوار اولنان باقر پاره سنه دینور وشول ناخلف اوغلانه دینورکه پدرینك دیکر زوجه سی
بابنده پدرینه مزاحم ایلیه یعنی اناالغنه خیانتله قصد ایدر اوله یقال هو ضیزن ابیه اذا کان یزاحمه فی امرأته
وقیودن صوچکن آدمه مزاحم ایدن کسه یه دینور و برصنم آدیدر الضیزان بیطار وزننده اصلا قسراغه
اشمامش آته دینور الضرن صادك فتحی وزایك سکونیله برآدمك رضا وارادهسی اولمیه رق الندهاولان نسنه یی
چکوب آلمق معناسنه در یقال ضزنه ضزنا من الباب الاول والثانی اذا اخذ علی مافی یده دون ماریده بوراده
اخذ کلمه سی علی ایله صله لنمق استیلاء معناسنه یاخود مستولا تقدیرینه مبنی در التضازن تفاعل وزننده بری
برینك الرنده اولان نسنه یی آلمق بابنده طوتشوب اوغراشمق معناسنه در یقال تضازنا اذا تعاطیا فتغالبا
الضیطنة دحرجه وزننده والضیطان فتحاتله شیشمان آدم اموزلرینی وکوده سنی اوینادهرق یوریمك
معناسنه در یقال ضیطن الرجل ضیطنة وضیطانا اذا مشی فحرك منکبیه وجسده مع کثرة لحم الضیطن
والضیطان وصف مذکور اوزره اولان آدمه دینور الضغن ضادك کسری وغین معجمه نك سکونیله ناحیه
معناسنه در یقال قعد فی ضغن ای ناحیة وطاغ قولتغنه دینورکه قویتوسی اوله جقدر ابط الجبل معناسنه در
شارح ابط الجبل نسخه سنی تخطئه ایلمشدر ومیل وشوق وآرزو معناسنه در یقال به له ضغن ای میل وشوق
وحقد وکینه معناسنه در الضغینة سفینه وزننده بودخی حقد وکینه معناسنه در یقال فی صدره ضغن
وضغینة ای حقد الضغن فتحتینله درونده کین بغلمق معناسنه در یقال ضغن علیه ضغنا من الباب الرابع

اذا حقد ومیل ایلمك معناسنه در یقال ضغن الی الدنیا اذا مال التضاغن تفاعل وزننده والاضطغان
افتعال وزننده بری برینه درونلرنده کین طوتمق معناسنه در یقال تضاغنوا واضطغنوا اذا انطوو اعلی الاحقاد
واضطغان برنسنه یی قولتق آلتنه آلمق معناسنه در یقال اضطغنه اذا اخذه تحت حضنه الضاغن
صاحب وزننده شول آته دینورکه ضرب اولنمدقجه مقدورینی ابراز ایلمز اوله یقال فرس ضاغن اذا کان مایعطی
جریه الا بالضرب الضغنة فرحه وزننده اکری قارغی یه دینور یقال قناة ضغنة ای عوجاء الضغنی ضادك
فتحیله ارسلانه دینور الضفن دفن وزننده برجماعته همنشین اولمغه کلمك معناسنه در یقال ضفن الیهم
ضفنا من الباب الثانی اذا اتاهم یجلس الیهم وچمقرمق معناسنه در یقال ضفن بغائطه اذا رمی به وایش
بتورمك معناسنه در یقال ضفن بحاجته اذا قضی وجماع ایلمك معناسنه در یقال ضفن المرأة اذا جامعها
ودوه ایاغیله یری چارپمق معناسنه در یقال ضفن البعیر برجله اذا خبط وناقه اوزره یوغوری حمل واغرا ایلمك
معناسنه در یقال ضفن الشیء علی ناقته اذا حمله علیها و برآدمك قیچنه ایاغله اورمق معناسنه در یقال ضفن
فلانا اذا ضرب برجله علی عجزه و برنسنه یی یره اورمق معناسنه در یقال ضفن به الارض اذا ضرب بها وناقه یی
صاغمق ایچون ممه لرینی ال ایله برابر کتوروب طوپلمق معناسنه در یقال ضفن ضرع الناقة اذا ضمه للحلب
الاضطفان افتعال وزننده برکسه کندی ایاغیله اکسه سنی اورمق معناسنه در یقال اضطفن الرجل اذا ضرب
بقدمه مؤخر نفسه الضفن هجف وزننده والضفن طمر وزننده بودوره دینور وکمی ارسلانی کبی جثه سی
بیوك احمق ونادانه دینور التضافن تفاعل وزننده یاردملشمق معناسنه در یقال تضافنوا علیه اذا تعاونوا
الضیفن حیدر وزننده که طال قاوغه دینور فاء بابنده ذکر اولندی زیرا نونی زائده درکه ضیفك تابعی اولدیغنه
یاخود ضیفدن فضله اولدیغنه اشارتدر شارح دیرکه بعضلر معنای اولدن اخذ ایلمکله نونی اصلیه اولور الضمان
امان وزننده والضمن امن وزننده کفیل اولمق معناسنه در یقال ضمن الشیء وبالشیء ضمانا وضمنا من الباب
الرابع اذا کفله وکوترم اولمق معناسنه مستعملدر کفیل عهده یه ملازم اولدیغی کبی کوترم دخی مکاننه ملازم اولور
یقال ضمن الرجل اذا صار زمنا الضامن والضمین امیر وزننده کفیل اولان آدمه دینور ضامن ذو ضمان
معناسنه در یقال هو ضامنه وضمینه ای کفیله التضمین تفعیل وزننده برنسنه یی برکسه یه الزام ایله مدیون ایلمك
معناسنه در تقول ضمنته الشیء اذا غرمته شارح دیرکه اودتمك معناسی بونك لازمیدر و برنسنه یی برظرف ایچره
قومق معناسنه در یقال ضمن الشیء فی الوعاء اذا جعله فیه التضمن تفعل وزننده تضمینه مطاوعدرکه
تضمینی قبول ایلمك معناسنه در تقول ضمنته الشیء فتضمنه عنی ای غرمته فالتزمه و برنسنه یی حاوی ومشتمل اولمق
معناسنه در تقول فهمت ماتضمنه کتابك ای ما اشتمل علیه المضمن معظم وزننده اهل بدیع اصلاحنده شول شعره
اطلاق اولنورکه اکا غیرك شعرندن بربیت الحاق اولنمش اوله لکن مشهور دکل ایسه تنبیهی لازمدر لکن مصراع
واحد ایله تضمین جائزدر یقال شعر مضمن اذا ضمن به بیت من الاخر کذلك شول بیته اطلاق اولنورکه معنا
ومفهوم منك تمامی مابعدینه موقوف ومرهون اوله مترجم دیرکه عائشه باعونیه نك اشبو قطعهٔ دلار اسی کبی

کأنما الخال تحت القرط فی عنق … بدا لنا من محیاً جل من خلقا
نجم بدی فی عمود الصبح مستترا … تحت الثریا قبیل الشمس فاحترقا

ومضمن برآخر آواز دخی قوشلمیجه وقوف ممکن اولمیان آوازه یه اطلاق اولنور یقال صوت مضمن ای لا یستطاع
الوقوف علیه حتی یوصل بآخر الضمن ضادك کسریله برنسنه نك داخلنه اطلاق اولنور ومنه ضمن الکتاب
ای طیه الضمنة غرفه وزننده مرض وعلته اطلاق اولنور یقال به ضمنة ای مرض وکوترملکه دینور یقال به
ضمنة ای زمنة الضمن کتف وزننده عاشق وآشفته یه دینور یقال رجل ضمن ای عاشق وکوترمه دینور جمعی ضمنی
کلور مرضی کبی ومنه قول عبدالله بن عمرو بن العاص من اکتتب ضمنا بعثه الله ضمنا یوم القیامة ای من کتب نفسه
فی دیوان الضمنی والزمنی یعنی برآدم جهاده کیتمامك ایچون کندیسنی کوترم دفترینه قید ایتدرسه حق جل وعلا
آنی یوم قیامتده کوترم اوله رق بعث ایدر وضمن بدننده کسر ونقصان کبی علته مبتلا آدمه دینور یقال رجل ضمن
ای مبتلی فی جسده الضمن فتحتینله والضمان والضمانة سحاب وسحابه وزننده بونلرده اسملردر کوترملکه
دینور المضمون معلول معناسنه در ومنه یقال هو مضمون الیدای مجنونها و بابانك صلبنده اولان ذریته اطلاق
اولنور جمعی مضامین درننه که آنانك صدرنده اولان ذریتلره ملاقیح دینور قال الشارح وفیه الحدیث انه نهی عن
بیع المضامین وهی مافی اصلاب الفحول ومضمون بررجل اسمیدر الضامنة شهرلر وکویلر ایچره نابت اولان خرما

آغاجلرینه دینور علی قول حصارك ایچنده اولوب دائرا مادار حصار آنلری دیوار بستان کبی احاطه ایلمش اوله
بونده ضامنه مضمونه معناسنه‌در الضنّ فتحتینله دلیر و بهادره دینور یقال رجل ضنّ ای شجاع الضنین
امیر وزننده بخیل آدمه دینور الضنانة سلامه وزننده والضنّ ضادك کسریله بخل ایلمك معناسنه درکه
بوندن لسانمزده اسرگمك ایله تعبیر اولنور مثلا اهل علمك برآدمه کتاب ویرمسی کبی و برنفیس نسنه‌یی سائردن
دریغ ایدوب ویرمکه قیمامه یوب کندی آلیقومق کبی یقال ضنّ بالشیء ضنانة وضنا من الباب الرابع والثانی اذا
بخل به وضنّ ضادك کسریله برآدمه خاص اولان نسنه‌یه دینور کویا که آنی غیره فدا ایلمکه بخل ایدر مضنون
معناسنه‌در تقول هوضنی ای خاص بی الضنائن ضنینه‌نك جمعیدر که برکسیه مخصوص قلنمش نسنه‌یه
دینور ومنه ضنائن الله ای خواص خلقه مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال النبی علیه السلام انّ لله
ضنائن من خلقه یحییهم فی عافیة ویمیتهم فی عافیة المضنة میمك فتحی وضادك فتحیله وکسریله محلّ بخل ودریغ
اولان شیئه دینور یقال هذا علق مضنة ای نفیس یضنّ به ضنة ضادك کسریله عربدن بش قبیله آدیدر ضنة
بن سعد قضاعه‌ده وابن عبد عذره‌ده وابن الحلاف اسد بن خزیمه‌ده وابن العاص ازدده وابن عبدالله بنو نمیرده درکه
مراد قبائل مرقومه درونده خارجدن ملحق برقبیله‌در جوهرینك قبیله واحده‌یه تخصیصی قصوری متضمندر
المضون غالیه‌یه دینور که قلبه مسك تعبیر اولنان عطردر غالیه اسمی ابتدا حضرت معاویه وضع ایلدی المضونة
آب زمزمك اسمیدر الضنان شدّاد وزننده ابن المنان درکه شعرادندر الاضطنان افتعال وزننده بخیل اولمق
معناسنه‌در یقال اضطنّ الرجل اذا بخل الضون عون وزننده پنیرمایه سنه دینور انفحه معناسنه الضونة
تمره وزننده کوچك قیز جغزه دینور صبیة صغیره معناسنه و برآدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ضان
الرجل یضون ضونة اذا کثر ولده التضون تفعل وزننده بودخی برآدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال
تضوّن الرجل اذا کثر ولده الضانة حاله وزننده دوه‌نك برونه چکور دکلری برونه‌دغه دینور بره معناسنه الضبون
حیدر وزننده ارکك کدی‌یه دینور جمعی ضیاون در ضین ضادك کسریله یمنده شهر صنعاء ترابنده بر بیوك
طاغك آدیدر فصل الطاء الطبن طانك فتحی و بانك سکونیله وفتحیله ناسدن جمع کثیره دینور یقال جاء
طبن من الناس ای جمع کثیر وطبن طانك حرکات ثلاثیله وصرد وزننده برکونه لعب اسمیدر که فارسیده اکاسدره
دینور ترکیده طوقورجون دیدکلری اویوندر عربیده قرق دخی دینور وکرکس و برنجی جانور طوتمق ایچون
قپانه ودوزاغه قودقلری جیفه‌یه دینور الطبن طانك ضمیله طنبوره یاخود لاغوته‌یه دینور تقول رأیته یضرب
الطبن ای الطنبور او العود الطبنة غرفه وزننده طبن آوازنه دینور الطبنة طانك کسریله زیرکلکه دینور فطنه
معناسنه جمعی طبن در عنب وزننده یقال هو اهل الطبنة ای الفطنة الطبن فتحتینله والطبانة سلامه وزننده
والطبانیة کراهیه وزننده والطبونة عمومه وزننده فهم وادراك ایلمك معناسنه‌در یقال طبن له وطبن طبنا
وطبانة وطبانیة وطبونة من الباب الرابع والثانی اذا فطن له الطبن کتف وزننده والطابن صاحب وزننده
فطانتلو مدرك آدمه دینور الطبن غبن وزننده آتشی سویمسون دیو کومك معناسنه‌در یقال طبن النار طبنا
من الباب الثانی اذا دفنها لئلا تطفأ وناس معناسنه مستعملدر که مراد مجهول الحال کسه دیمکدر یقال ما ادری
ای الطبن هو ای ای الناس الطابون آتش کومدکلری یره دینور المطابنة مفاعله وزننده چقوری اشاغیلتمق
معناسنه‌در تقول طابن هذه الحفیرة ای طأمنها وطأطأها وموافقت معناسنه‌در یقال طابنه اذا وافقه الاطبنان
اطمینان وزننده ومرادفیدر که تمام قرارلشمق معناسنه‌در یقال اطبأنّ بالمکان اذا اطمأنّ طوبانیه طانك ضمیله
فلسطین سنجاغنده برقلعه‌در الطبن طانك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله طرب ونغمه وآهنکه دینور الطحن
طانك فتحی وحانك سکونیله تاوه‌ده نسنه قاورمق معناسنه‌در یقال طحن الشیء طحنا من الباب الاول اذا قلاه
المطحن معظم وزننده تاوه‌ده قاورلمش نسنه‌یه دینور الطاجن صاحب وزننده والطیجن حیدر وزننده
تاوه‌یه دینور ایکیسیده معرّبدر یعنی تابه فارسی معرّبیدر الطحن طانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله اون
اکوتمك معناسنه‌در یقال طحن البرّ طحنا من الباب الثالث اذا جعله دقیقا و یلان دکرمی قیورلمق معناسنه‌در
یقال طحنت الافعی اذا استدارت الطحین تفعیل وزننده بودخی اوکوتمك معناسنه‌در یقال طحن البرّ یعنی
طحنه المطحان محراب وزننده دکرمی قیورلوب کوچ اولان یلانه دینور الطحن طانك کسریله اونه دینور
دقیق معناسنه ومنه المثل * اسمع جعجعة ولا اری طحنا * یعنی دکرمنك کورلتیسنی اشیدیورم اماآونی کوره میورم
دیمکدر برنسنه‌یی ویرمکه وعد ایدوب ویرمین کسه حقنده ضرب اولنور الطحن صرد وزننده بودور آدمه

دینور و بربوجك آدیدر وابث عفر بن دیدکلری جانوره دینور که عفر ماده‌سنده بیان اولندی الطاحونة دکرمنه
دینور الطواحن آزی دیشلره اطلاق اولنور مفردی طاحنه درغریبدر که مؤلف سین بابنده ضرس لفظنی
سن ایله تفسیر ایدوب بوراده طواحنی اضراس ایله تفسیر ایلدی اصول سائره‌ده طواحنی ضواحکدن اوته آلتلو
اوستلو اون ایکی آزی دیشلر ایله مبیندر الطحون صبور وزننده اوجیوز مقدار قیونلره دینور و بك چوق
عسکره دینور یقال کتیبة طحون ای عظیمة وجنك وقتاله دینور وچوق دوه‌لره دینور بونلرك جمله‌سی اوغرادقلری
نسنه‌لری طحن ایلدیکیچون الطحانة شدّاده وزننده بودخی چوق دوه‌لره دینور الطاحن صاحب وزننده
خرمن دوکمك ایچون بری برینه چاتدقلری اوکوزلردن خرمن اورته‌سنده دائرا اولانه دینور الطحان شدّاد
وزننده دکرمنجی‌یه دینور اکر اشبو طحن ماده‌سندن مأخوذ اولورسه منصرف اولور که وزنی فعال اولور واکر
بسط معناسنه اولان طحّ ماده‌سندن اولورسه غیر منصرف اولور که وزنی فعلان اولور مترجم دیرکه اهل مغرب
اصطلاحنده بزونکه طحان اطلاق اولنور کویا که ایکی طاش بینی حبه اوزره جمع ایدر نته که آکا مسمار المقراض
دخی اطلاق اولنور که مقص پرچینی دیمکدر الطحانة کتابه وزننده دکرمنجیلك حرفتنه دینور یقال یدیر معیشة
عیاله بالطحانة ای بحرفة الطحن الطرن طانك ضمیله حریر لباسه وتفتکدن منسوج شالی وصوف مقوله‌سنه دینور
یقال جاء وعلیه طرن ای خزّ الطارونی ذکر اولنان لباسدن برجنسه اسمیدر الطرینة دحرجه وزننده مسلکدن
شوریده اولمق معناسنه‌در یقال طرین الشرب اذا اختلطوا من السکر بوراده شرب کلمه‌سی شین مفتوحه ایله شاربدن
اسم جمعدر الطرین درهم وزننده صویق چاوره دینور نته که غرین سیل صوبی کتوردیکی چاوره دینور
بو معنادندر که فلان بك او یکه لنوب خشم وغضب ایتدی دیجك یرده اتی بالطرین والغرین دیرلر طربانه طانك
ونونك کسریله مغربده بربلده آدیدر اطرون اسلوب وزننده فلسطین ایالتنده بربلده‌در طرون صبور وزننده
ارمینیه اولکه‌سنده برموضعدر طوربن طانك ضمیله ری قضاسنده برقریه آدیدر طرکونه طانك وراء مشدده‌نك
فتحی وکافك ضمیله اندلسده بربلده درومغربده برموضع آدیدر طبسانیة طانك فتحیله اشبیلیه ایالتنده بربلده
آدیدر طس حم کلمه‌سی کبی سور قرآنیه دندر جمعنده همان ذوات طس دینور طواسین دیمك جائز دکلدر
الطعن لعن وزننده دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال طعنه بالرمح طعنا من الباب الثالث والاول اذا ضربه
ووخزه وطعن وطعنان فتحاتله برکسه‌یی زباندرازلقله قدح وتعییب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طعن فیه
بالقول طعنا وطعنانا اذا قدحه وعابه و بریره کتمك معناسنه مستعملدر یقال طعن فی المفازة اذا ذهب وبتون کیجه
اکلنیوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال طعن اللیل اذا سار فیه کله وآتك دیزکنی اوزادوب کرکی کبی اشدرمك
معناسنه مستعملدر یقال طعن الفرس فی العنان اذا مدّه وتبسط فی السیر و برکسه مطعون اولمق معناسنه‌در یقال
طعن الرجل علی المجهول اذا اصابه الطاعون المطعون والطعین امیر وزننده مزراق مقوله‌سیله دورتلمش
کمسه‌یه دینور طعینك جمعی طعن کلور طانك ضمیله المطعان والمطعن محراب ومنبر وزنلرنده عدوّیه کثیر
الطعن اولان مزراق صاحبنه دینور جمعلری مطاعین ومطاعن کلور التطاعن تفاعل وزننده والطعان
کسرتینله ونونك تشدیدیله والاطّعان تشدید طا ایله افتعال وزننده واطعان قتال وزننده مزراق دورتشمك
معناسنه‌در یقال تطاعنوا فی الحرب تطاعنا وطعنانا واطّعنوا اطّعانا وطاعنوا طعانا اذا طعن بعضهم بعضا
الطاعون وباء علتنه دینور جمعی طواعین کلور مترجم دیرکه طاعون مبالغه‌در زیرا اکا وخز الجنّ اطلاق اولنور
بو حادثه اکثریا وباء زماننده ظهور ایدر قانونده وتذکره‌ده اسباب وادویه‌سی مفصلا مشروحدر مریضك
نفسندن احتراز ایتمك واجبه دندر و باذن الله تعالی ساریدر الطعثنة طانك وثای مثلثه‌نك فتحیله بدخوی
و بدمشرب عورته دینور یقال هی طعثنة ای السیئة الخلق وچوق قیونلره دینور یقال غنم طعثنة ای کثیره
الطفن طانك فتحی وفانك سکونیله اولمك معناسنه‌در یقال طفن الرجل طفنا من الباب الاول اذا مات وحبس ایلمك
معناسنه‌در یقال طفنه اذا حبسه الطفانیه علانیه وزننده شتم ودشنام کلماتندندر رجال ونسوانه تفوّه اولنور
کویا که قرین موت اوله سن دیو آزارلقدن کنایه‌در یقال علاه بالطفانیة ای بالشتم الطفانین طانك فتحیله یلان
سوزه دینور و بیهوده ولاطائل سوزه دینور یقال اتی بالطفانین ای الکذب وما لا خیر فیه من الکلام والیقوعه
دینور حبس معناسنه وتخلف ایلمکه دینور بونلرك جمله‌سنده اسمدر الاطفینان اطمینان وزننده ومرادفیدر که
قرارلشمق معناسنه‌در یقال اطفأنّ بالمکان اذا اطمأنّ و برکسه خوشخوی اولمق معناسنه‌در یقال اطفأنّ الرجل
اذا حسن خلقه الطمن امن وزننده صفت مشبهه‌در ساکن وآرمیده معناسنه‌در جمعی طمون‌در طانك ضمیله

يقال ازعج فصار طمنا اى ساكنا الطمئن مشمعل وزننده بودخی سکون وآرام اوزره اولان آدمه دینور مترجم دیرکه
نفس مطمئنه بو معنادندر که عین الیقین مرتبه سیدر بعده راضیه ومرضیه در ابتدا اماره در بعده ملهمه در که علم
الیقین مرتبه سیدر علماء ظاهرک غایت سلوکلری بو مرتبه در و بورؤیا مرتبه سیدر بوندنصکره جمیع اطوارده حل
مشکلاته قادر مرشد کاملک ارشادیله مطمئنه رتبه سنه ترقی اولور که راضیه ومرضیه آنک صفاتندندر و بوراده ظلمت
شك ووهم وخیال مضمحل اولور ویوك نهایتنده رجوع قهقری متصور دکلدر اذلاریب للراسخ ولارجوع
للواصل الاطمئنان اشمعلال وزننده ساکن وبرقرار اولمق معناسنه در یقال اطمأن بالمکان اذا اقر وسکن واطمینان
وطمأنینة طانك ضمیله رکسیه یاخود برنسنه یه اعتماد ویرب قلب ایدوب آنکله آرام وسکونت بولمق معناسنه مستعملدر
یقال اطمأن الى کذا اطمئنانا وطمأنینة اذاسکن الیه ووثق به فهو مطمئن وذاك مطمأن وتصغیره طمیئن شارح دیرکه
طمأنینه اسم ایکن مؤلف مصدر موضعنده استعمال ایلمدی یقال فیه طمأنینة ای سکون وقرار الطمأنة دحرجه وزننده
برنسنه یی قرارلشدروب اوتوراقلو ایلمك معناسنه در یقال طمأن ظهره بمعنى طأمنه ومنزعج ومضطرب ایکن ساکن
وآرمیده اولمق معناسنه در یقال طمأن من الامر اذاسکن مصباحده مرسومدر که اشبو اطمأن بابنده اصل اولان الفلة
اولقدر اجار واسوادکبی لکن ساکنیندن اجتنابله على غیر القیاس مهموز ایدیلر وعند البعض اصلی همزه مقدمه
ایله اولوب على غیر قیاس همزه یی میمدن تأخیر ایلدیلر بدلیل قولهم طأمن الرجل ظهره پس طمأنه طأمنه دن مقلوب
اولور وبعضا تسهیل همزه ایله طامن دخی دیرلر طمین سکین وزننده روم دیارنده بر بلده در الطن طانك فتحی ونونك
شدیله برنوع تازه خرما معیدر که قزل ویك طتلو اولور الطن طانك ضمیله انسانك وسائر حیوانك بدننه دینور جمعی
اطنان وطنان کلور طانك کسریله و یوکی بوکلند کدنصکره ایکی دنکی اراالغنه وضع اولنان برمقدارجه یوکه دینور که
فارسیده لفظه سربار تعبیر اولنور یقال وضع بین العدلین طنا ای علاوة وقامش دمه لرینه دینور مفردی طنه در
یقال اخذ طنا من القصب ای حزمة الطنین امیر وزننده سینك وزردیسنه ولکن مقوله سنك چکردیسنه
دینور یقال کلامه کطنین الذباب او الطست ای صوته ووزردمق وچکره مك معناسنه مصدر اولور یقال
طن الذباب والطست طنینا من الباب الاول اذا صوت قصیده طنانه بوندندر که هر محلده وهر دیارده شهرت
وآوازه صاحبیدر واولك معناسنه مستعملدر یقال طن الرجل اذا مات الطنطنة زلزله وزننده بودخی وزردمق
وچکره مك معناسنه در لکن مکرر اولمغله زیاده یی متضمن اولدیغی غیرسنیدر ویزویز اوتمك وچپك چپك
چکرمك تعبیر اولنور یقال طنطن الذباب والطست اذاصوت ویقال طنت الاذن وطنطنت وطنطنه طنبور
مقوله سی سازك وغیرینك طنقر دیسی حکایه اولور تقول سمعت طنطنة الطنبور وهی حکایة صوته التطنین
تفعیل وزننده طنین معناسنه در یقال طنن الذباب بمعنى طن الاطنان همزه نك کسریله چکرتمك معناسنه در
یقال اطن الطست اذاصوته وبرکیکی عضوی قطع ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا اورقده ابتدا چکردیسی
ظهور ایدر پس ملازمه علاقه سنه یاخود استعاره سبیلی اولور یقال اطن ساقه اذا قطعها الطنی طانك ضمیله
توننده آدمه دینور یقال رجل طنی ای جسیم الطنطان سلسال وزننده غوغا وفریاد معناسنه در یقال رجل
ذوطنطان ای ذوصخب طوانه ثمامه وزننده بر موضع آدیدر الطین طانك کسریله بالچقه دینور که معروفدر
فارسیده کاف مکسوره ایله کل دیرلر الطینة هاء ایله بالچقدن بر پارچه یه دینور یقال جعل علیه طینة الختم وهی
قطعة منه ودیباط قرینه بر بلده آدیدر وخلقت وجبلت وسرشت معناسنه مستعملدر یقال له طینة طیبة
ای خلقة وجبلة الطین زین وزننده بالچغه کوزل یوغورمق معناسنه در یقال طان الطابان یطون طینا
اذا احسن عمل الطین و بالچقله مکتوب مهرلمك معناسنه در که حالا اولکوبیله مهرلنور سلفده بالچقله مهرلنورایدی
یقال طان کتابه اذاختمه بالطین التطین تفعیل وزننده بالچقه یلامق معناسنه در یقال تطین الرجل
اذاتلطخ بالطین الطیانة کتابه وزننده چامورجیلق صنعتنه دینور یقال هوماهر فی طیانة ای صنعة الطین التطیین
تفعیل وزننده چامورصیوامق معناسنه در یقال طین السطح اذاطلاه بالطین المطین امیر وزننده چامور صیوانمش
طامه دینور بوراده دینور پس بو غیرقیاس اوزره اولور یقال طین السطح فهو طین لکن امهات سائرده ثلاثیدن دخی
مصوغ اولق اوزره مرسومدر الطان حال وزننده چامورلق یره دینور یقال مکان طان ای کثیرالطین
بونك اصلی طائن اولوب قلب وحذف اولنمشدر مطین محدث وزننده محمد بن عبدالله الحافظ
لقبیدر صباوتنده چاموره کلنه مولع اولمغله ملقب اولمشدر فلسطین کشامده برولایتدر طاء بابنده
ذکر اولندی مؤلف بوراده ایرادایله جوهری یه تعریض ایلمشدر فصـــــل الظاء المعجمة

ظران

ظران کتاب وزننده بر موضع آدیدر الظعن ظانك فتحی وعینك سکونیله وفتحیله رسمته کوچوب کتمك
معناسنه در یقال ظعن الرجل ظعنا من الباب الثالث اذا سار الاظعان همزه نك کسریله کوچورمك معناسنه در
یقال اظعنه اذا سیره الظعینة سفینه وزننده هودجه ومحفه یه دینور ایچنده نسوان اولسون کرك اولسون جمعی
ظعن در ظانك ضمیله وظعن در ضمتینله وظعاین واظعان در یقال شد الظعینة على الجمل ای الهودج
وظعینه محفه نشین اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال فی الهودج ظعینة ای امرأة مادامت فیه الاظعان تشدید
ظایله افتعال وزننده محفه یه بنمك معناسنه در تقول اظعنت الظعینة اذا رکبته الظعون صبور وزننده شول
دوه یه دینور که کوچ مقوله سی اعمال ایچون قوللنلوب ویوك یوکلنور اوله یقال له ظعون ای بعیر یعتمل ویحمل علیه
الظعان کتاب وزننده محفه بغلنه جق ایپه دینور مظعون اسماء درعثمان بن مظعون اصحاب کرامدن مدینه ده
اک اول وفات ایدن ذاتدر ذوالظعینة جهینه وزننده بر موضعدر ظاعنه ابن مر درکه بر قبیله پدریدر الظن
ظانك فتحی ونونك تشدیدیله اعتقاد غیر جازمك وجود وعدمی بیننده راجح اولان تردده دینورکه فارسیده کمان
وترکیده صانمه وسزمه تعبیر اولنور جمعی ظنون واظانین کلور تقول هو عندظنی کذا وهو التردد الراجح بین طرفی
الاعتقاد الغیر الجازم و بعضا علم ویقین موضعنده وضع واستعمال اولنور یقال ظنه ای علم شارح دیرکه
فی الاصل ظن مصدر در اسم اوله رق دخی مستعملدر یقال ظنه ظنا من الباب الاول مؤلف بصائرده دیدیکه
ظن مجرد اماره دن حاصل علمدن عبارتدر تقوی بولدقده علم ویقینه مؤدی اولور ویك ضعیف اولدقده توهم
حدنی تجاوز ایلمز وقوتی صورتنده یاخود قوی صورتیله متصور اولدقده تحقیقه دال اولان مثقله یاخود مخففه
ان کلمه سنه مقارنا استعمال اولنور وضعیف اولدقده شکه دال اولان ان مکسوره ایله استعمال اولنور انتهى الظنه
ظانك کسریله تهمت معناسنه در جمعی ظنن در عنب وزننده یقال فیه ظنة ای تهمة الظنین امیر وزننده
تهمت اولنان آدمه دینور یقال رجل ظنین ای متهم الاظنان همزه نك کسریله برآدمه تهمت ایلمك معناسنه در
یقال اظنه اذا اتهمه وبرآدمی عرضه تهمت قلمق معناسنه درکه کندیسنه کلان تهمته آنی قرشو طوتوب آنی تهمتلو
چقرمقدن عبارتدر تقول اظننته ای عرضته للتهمة الاظطنان تشدید طایله افتعال وزننده برآدمی تهمتلو قلمق
معناسنه در ومنه قول ابن سیرین لم یکن علی کرم الله وجهه یظن فی قتل عثمان رضی الله عنه بتشدید الظاء
وعلى زنة المجهول اصلی یظتن ایدی تاء طایه قلب اولندقدنصکره ظایه نقل وادغام اولندی بوراده یفتعل
من ظنن نسخه لری غلطدر صواب اولان من الظن اولمقدر التظنی تدنی وزننده ظن وکمان قوللمق
معناسنه در یقال لبس الامر بالتظنی وهو اعمال الظن بونك اصلی تظنن ایدی نون اخیره یا ایله قلب اولندی الظنون
صبور وزننده ضعیف وبیمجال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ظنون ای ضعیف وحیله ورأی وتدبیری قلیل
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ظنون ای القلیل الحیلة وشول خاتونه دینورکه شان وشرفی اولمغله هرکس
تزوجنه خواهشکر اوله یقال امرأة ظنون لها شرف تتزوج وشول قیوبه اطلاق اولنورکه صویی وارمیدر
یوقمیدر معلوم اولمیه یقال بئر ظنون ای لا یدری فیها ماء ام لا وصویی آزجه اولان قیویه اطلاق اولنور یقال بئر
ظنون ای القلیلة الماء وشول بورجه اطلاق اولنورکه آلان آدم اداایدرمی یوخسه ایتمزمی معلوم اولمیه یقال دین
ظنون اذاکان لایدری ایقضیه آخذه ام لا المظنة میمك فتحی وظانك کسریله اسم مکاندر برنسنه نك آنده اولمسی
ظن اولنان محله دینور یقال هو مظنة للخیر ای موضع یظن فیه وجوده مترجم دیرکه قیاس اولان ظانك فتحیله
اولمقدر ابن اثیرك قولی اوزره ظانك کسری آخرنده کی هاء ایچوندر بعضلر دیدیلر که بو مقوله اسم مکانه تاء الحاق
بقصد اراده سنه یاخود مبالغه یه محمولدر لکن بو نلر سماعیدر نته که شافیه شروحنده مشروحدر
فصـــــل العین المهملة العبن عینك فتحی وبانك سکونیله جسم خشن وغلیظ اولمق معناسنه در
یقال عبن جسمه عبنا من الباب الاول اذا غلظ وخشن العبن عینك ضمتیله اتلو جانلو یاقشقلو کوزل آدمه دینور
یقال رجل عبن ای سمین ملاح شارح دیرکه ظاهرا مفردی اعبن در العبن فتحتینله ونونك تشدیدیله والعبنی
الف مقصوره ایله اری وجثه لو اولان کرکس قوشنه وارکك دوه یه دینور نانك مؤنثنده عبناة وجمعنده عبنیات
دینور الاعبان همزه نك کسریله یوك جثه لو دوه ایدنمك معناسنه در یقال اعبن الرجل اذا اتخذ جملا عبنی
العبنة عرقه وزننده دوه قسمنده اولان قوت وزوره دینور کرك جمل وکرك ناقه اولسون العتن عینك وبانك
فوقیه نك ضمیله باوز وقوی وشدید آدمه دینور مفردی عتون وعاتن در یقال رجل عتون وعاتن ای شدید
العتن عینك فتحیله برآدمی عنف وزور ایله قاقیورمق معناسنه در یقال عتنه الى السجن عتنا من الباب الثانی

والاول اذا دفعه شديدا عنيفا الاعتان همزه نك كسريله بورجلويه يك شدت وتقاضا ايله رنجيده ايلمك معناسنه در
يقال اعتن على غريمه اذا آذاه وتشدد ده عتان كتاب وزننده خبير قرشوسنده برصو آديدر العتن عينك كسرى
وثاى مثلثه نك سكونيله برنوع يبراق اسميدر كه تازه ايكن مواشى قسمى رعى ايدرلر ودواب و واشى يه كركى كبى
تقيد وتيمار ايله اصلاح ايدن آدمه دينور يقال هو عتن مال اى مصلحه وسايسه وقيون بوكنه دينور عثهن معناسنه
العثن فتحتينله كوچك بته دينور صنم صغير معناسنه جمعى اعثاندر وتوته دينور يقال بالنار عثن اى دخان
العثان غراب وزننده بودخى توته دينور جمعى عواثن كلور غير قياس اوزره وتوزه دينور غبار معناسنه
وبرموضع آديدر العثن كتف وزننده توتون چالمغله طعمى بوزلمش طعامه دينور يقال طعام عثن اى فاسد لدخان
خالطه المعثون بودخى عثن معناسنه در يقال طعام معثون اى عثن العثن عينك فتحيله والعثان
والعثون عيلرك ضميله آتشك توتى توتمك معناسنه در يقال عثنت النار عثنا وعثونا من الباب الاول
اذا دخنت وطاغك تپه سنه طوغرى آغمق معناسنه مستعملدر يقال عثن فى الجبل اذا صعد التعثين تفعيل وزننده
بودخى آتشك توتى توتمك معناسنه در يقال عثنت النار بمعنى عثنت وناس بينه فتنه وشورش القاسيله افساد
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال عثن عليهم اذا اوقع بينهم التخليط واثار الفساد ولباسى بخور ايله تونسولمك
معناسنه در يقال عثن الثوب اذا بخره بالبخور العثن فتحتينله معطر اولمق معناسنه در يقال عثن الثوب عثنا
من الباب الرابع اذا عبق عثانه ثمامه وزننده جذيمه قبيله سى يوردنده برصو آديدر العثنون عصفور وزننده
صقاله دينور على قول صقال باشنه ياخود ذقنده وذقن آلتنده بتوب اشاغى يه طوغرى صارقانه دينور ياخود اوزنلغنه
دينور يقال اعجبنى عثنونه اى لحيته اوهو مافضل منها بعد العارضين اومانبت على الذقن وتحته سفلا اوهو طولها
ودوه نك چكه سى آلتنده صارقان اوزون قيللره دينور وعثنون الريح وعثنون المطر روزكارك و يغمورك اوللرينه
اطلاق اولنور ياخود مطلقا يغموره ياخود سماء وارض بيننده اولان يغموره اطلاق اولنور جمعى عثانين در
العواثن علابط وزننده يك تويلو ارسلانه دينور المعثن معظم وزننده قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل معثن
اى الضخم العثنون العجن عينك فتحى وجيمك سكونيله يوغورمق معناسنه در يقال عجنه عجنا من الباب
الاول والثانى اذا اعتمد عليه بجمع كفه يغمزه وبرآدمك عجانته اورمق معناسنه در يقال عجنه اذا ضرب
عجانه ودوه اللرينى يره اوره رق يوريمك معناسنه مستعملدر و بوسائر دابه لرده دخى اولور يقال عجنت الناقة
اذا ضربت الارض بيديها فى سيرها وقوجه آدم يرندن قالقاركن اللرينى يره طيامق معناسنه مستعملدر
يقال عجن فلانا اذا نهض معتمدا على الارض كبرا الاعتجان افتعال وزننده بودخى يوغورمق
معناسنه در يقال اعتجنه بمعنى عجنه المعجون والعجين امير وزننده يوغورلمش نسنه يه دينور خمير كبى
وعجين حبز و مخنث شخصه على قول رخاوتلو رجل ومرأه يه اطلاق اولنور عجينه دخى دينور جمعى عجن در
كتب وزننده العجينة سفينه وزننده بودخى مخنثه دينور يقال رجل عجين وعجينة اى مخنث واحمق وبيغز
آدمه دينور وجماعت معناسنه در ياخود جماعتدن چوق كمسه لره دينور ام عجينه قرتال قوشنك كنيه سيدر
ابو عجينه وابن ابى عجينه محدثلردر العجان شداد وزننده بودخى احمق آدمه دينور المتعجنة اسم فاعل
بنيه سيله جماعته دينور و يك سموز ناقه يه دينور العجناء حمراء وزننده سودى آز ناقه يه دينور و يك سموز ناقه يه
دينور على قول يك سموزلكندن ممه لرى صارقوب وامزكلرى برى برينه قاوشوب يوقرى چكلمش اوله وشول
ناقه يه دينور كه فرجنك ايچنده شيش اولمغله مانع لقاح اوله العجنة فرحه وزننده بودخى فرجنك ايچنده
شيش اولان ناقه يه دينور العجن فتحتينله ناقه عجنه اولمق معناسنه در يقال عجنت الناقة عجنا من الباب الرابع
اذا صارت عجنة العجان كتاب وزننده يونده دينور عنق معناسنه ودبره دينور است معناسنه واكثر النه دينور كه
صغاق تعبير اولنور وخايه دن دبره طوغرى ممدود اولان سكيره دينور العاجنة بر محلك وسطنه دينور يقال
قعد فى عاجنة المكان اى وسطه الاعجان همزه نك كسريله يك تاولو ناقه يه بنمك معناسنه در يقال اعجن الرجل
اذا ركب الناقة السمينة و برآدمك خايه دن دبره طوغرى ممدود اولان سكيرى شيشمك معناسنه در يقال اعجن
الرجل اذا ورم عجانه المتعجن اسم فاعل صيغه سيله والعجن كتف وزننده صمصق طقناز كوده لو تاولو
دوه يه دينور العاجن صاحب وزننده رحمنده اصلا ولد قرار ايتمز اولان ناقه يه دينور يقال ناقة عاجن اى لا يقر
الولد فى بطنها العجاهن علابط وزننده كرپى يه دينور قنفذ معناسنه ومجهول النسب آدمه دينور يقال هو
عجاهن اى لبس بصريح النسب وكوبكو صاغديجنه دينور كوبكو فاغانه يه كيردكده كه عجاهن اطلاق

اولنمز وكوبكو ايله كلين بيننده اولان ايلچى يه دينور موئثى عجاهنه در وخادم وخدمتكاره دينور وآشجى يه دينور
طباخ معناسنه جمعى عجاهنه درعينك فتحيله التعجهن تدحرج وزننده كلين ايله كوبكو ارالغنه ايلچى
وميانجى اولان كمسه زفافه قدر كلين طرفه تردد وملازمت ايلمك معناسنه در يقال تعجهن فلان اذا لزم العروس
حتى بنى عليها العجاهنة علابطه وزننده ماشطه قادينه دينور العدن عينك فتحى ودالك سكونيله والعدون
قعود وزننده بر يرده اقامت وتمكن ايلمك معناسنه در يقال عدن بالبلد عدنا وعدونا من الباب الثانى والاول اذا اقام به
ومنه جنات عدن اى جنات اقامة لمكان الخلود ودوه لر حمض ديدكلرى اوتدن خوشلنوب وكنديسنه كركى كبى
سيكوب يرامغله دائما آنى اوتلامق معناسنه در يقال عدنت الابل فى الحمض اى استمرته ونمت عليه وارضه
فهى عادن وترلايى كوبره لمك معناسنه در يقال عدن الارض عدنا من الباب الثانى اذا زبلها واغاجى بالته
مقوله سى نسنه اورمغله افساد و برباد ايلمك معناسنه در يقال عدن الشجرة اذا افسدها بالفاس ونحوها
وبردن طاش قوپرمق معناسنه در يقال عدن الحجر اذا قلعه العادن شول دوه لره دينور كه حمض ديدكلرى
شور اوتلق كنديسنه يرامغله خوشلنوب دائما آنى اوتلر اوله لر پس عادن وصف خاص كبى اولور التعدين
تفعيل وزننده بودخى ترلايى كوبره لمك معناسنه در يقال عدن الارض اذا زبلها وقازمه ايله بر قازمق معناسنه در
يقال عدن بالمعدن الارض اذا ضربها به وشارب طلوم كبى طبطلو اولمق معناسنه در يقال عدن الشارب اذا امتلأ
المعدن مجلس وزننده جوف ارضده حاصل اولان آلتون وكومش مقوله سى جواهر ارضيه نك منبت ومحلنه دينور كه
فارسيده كان دينور اهل معدن آنده دائما اقامت ايلديكيچون ياخود حق جل وعلا جواهرمز بوره بى آنده اثبات
وتمكين ايلديكيچون اطلاق اولندى وهر نسنه نك مكان اصلنه دينور ومنه يقال فلان فى معدن الخير والكرم اى مكان
اصله المعدن منبر وزننده بيوك قازمه يه دينور صاقور معناسنه عدان سحاب وزننده برموضع آديدر ودكز
يالبسنه دينور ساحل بحر معناسنه وارمق قيسنه دينور و يدى سنه مدته دينور يقال مكثوا عدانا اى سبع
سنين بين العرب يدى عدد كامل اولمغله هر خصوصده اكا اعتنا ايدرلر بوراده بر محلده ثلا يدى سنه اقامت اولندقده
اول محل كندوسنه منتسب اولمق اعتباريله در وآندن مدت وزمانه منشعب اولمشدر العدانة سحابه وزننده
جماعت معناسنه در جمعى عدانات در يقال جاءت عدانة من الناس اى جماعة وقوغه نك اشاغيسنه ديكيلن
درى پارچه سنه دينور جمعى عداين در العيدان عينك فتحيله دال بابنده ذكر اولندى عدبان سلمان وزننده
ابو معد در كه بر قبيله عظيمه پدر بدر العدينة سفينه وزننده بودخى قوغه نك اشاغيسنه ديكيلن درى پاره سنه
دينور بونكده جمعى عدائن در المعدن معظم وزننده اشاغيسنه عدينه ديكلمش قوغه يه دينور يقال غرب
معدن اذا اخرزبه العدينة المعدن محدث وزننده معدنك طاشنى طپراغنى سوكوب فلزات تفحص وطلب ايدن
آدمه دينور كه معدنجى تعبير اولنور معدن امينده اطلاقى ملحوظدر يقال هو معدن اى مخرج الصخر من المعدن
يبتغى فيه الذهب ونحوه العدودنى سفرجلى وزننده چابك ياخود باوز ياخود عدودن نام يغوره ياخود عدودن
نام ارضه منسوب دوه يه دينور عدن ابين بدن احد وزننده يمن دكزنده بر جزيره در امراى حميردن ابين نام كمسه
آنده اقامت ايلمكله مضاف اولمشدر عدن لاعه اكا قريب برقصبه در عدنه فتحاتله برده ناحيه سنده برموضعدر
وبر رجل آديدر عدنه غرفه وزننده ملل قربنده بر يلان آديدر عدان سحاب وزننده وعدينه جهينه وزننده
اسماء نسواندندر العيدنة دحرجه وزننده خرما اغاجى يك اوزون اولمق معناسنه در يقال عيدنت النخلة
اذا صارت عيدانة اى طويلة مؤلف عيدانه بى عود ماده سنده ثبت ايلمشيدى بوراده دخى ذكرى لفظنه نظر ايله
تصريفنه مبنى در العذانة ذال معجمه ايله سحابه وزننده دبر ومقعده دينور العرن فتحتينله والعرنة غرفه
وزننده والعران كتاب وزننده بچلغان ديدكلرى علته دينور كه دابه قسمنك اياقلرينك اكسه لرنده ظهور ايلمكله
تويلرى كيدوب چتلاقلر و يارهلر پيدا اولور على قول شول ناسوردر كه آت قسمنك بلكجه لرنده حادث اولور بو آت
قسمنك انجكنده اولان مهره اوله جقدر يقال فى رجل الفرس عرن وعرنة وعران وهو داء يأخذ فى آخر رجل الدابة
يذهب الشعر و يشقق فى ايديها وارجلها اوجسوء تحدث فى رسغ رجله العرن فتحتينله دابه بچلغان اولمق
معناسنه در يقال عرنت الدابة عرنا من الباب الرابع اذا اصابته عرنة العرنة فرحه وزننده والعرون صبور
وزننده بچلغان اولمش دابه يه دينور العران كتاب وزننده دوه نك بورننه كچورد كلرى بورندلغه دينور وعران مصدر
اولور برآدمك دار و وطنى بعيد اولمق معناسنه يقال عرنت الدار عرانا من الباب الرابع اذا بعدت و بعيد معناسنه
وصف المصدر اولور كاسيد كر و بكره وچرخ اوقه دينور و بعد معناسنه در يقال بينهما عران اى بعد وصرتلان

اننه دینور وقرن وهمتا معناسنه‌در یقال هولیس بعرانه ای قرنه وحرب وقتال معناسنه‌در یقال وقع بینهم عران
ای قتال بونده مفاعله بابندن مصدر اولمق دخی محتملدر واکسره دینور مسمار معناسنه العرن فرن وزننده
دوه‌نك بورنه بورنده رق بچورمك معناسنه در یقال عرن البعیر عرنا من البـاب الثانی والاول اذاوضع فی انفه
العران ودوه نك بورنی بورنده رقدن اغریمق معناسنه‌در یقال عرن البعیر علی المجهول اذاشکی انفه من العران
و برنسنه‌یی ادمان ومعتاد ایتمك معناسنه‌در یقال عرن علی الشیء عرنا من الباب الاول اذامرن واوقك تمرن کچه جك
برینه سکیز صارمق معناسنه‌در یقال عرن السهم اذارصفه العرین امیر وزننده ارسلان یتاغنه دینور یقال کالاسد
فی عرینه ای مأواه وصرتلان وقوردو یلان اینلرینه دینور عرینه دخی دینور جمعی عرن کلور کتب وزننده و یك
قوری میشه اغاجلغنه دینور که برذر بره اوله وچتلق اغاجلغه دینور واته دینور لحم معناسنه وعربدن بربطن
اسمیدر واوکیك قوشنك اوتمسنه دینور وخانه نك وشهرك یورسنه دینور یقال نزلوا فی عرین الدار
اوالبلد ای فنائه ویکنه دینور شوك معناسنه و برمعدن اسمیدر وجا نورك پاره پاره ایلدیکی لاشه‌یه دینور
وعز ومنعه معناسنه مستعملدر یقال لایصل احد الی عرینه ای عزه وکلر یواسنه دینور العارنة بودخی
دیار بعیده‌یه دینور یقال دیار عران وعارنة ای بعیدة العرنین عینك کسریله برونه دینور علی قول برون کمیکنك
یك اولان برینه دینور یقال هواشم العرنین ای الانف اوهوماصلب من عظمه ایکنجی‌یه کوره تمام انفده استعمالی
مجاز اولور وعرنین هرشیئك اول وابتداسنه دینور وقومك سید وشریف وذیشانلرینه اطلاق اولنور جمعلری
عرانین‌در یقال هوعرنین قومه ای سیدهم وشریفهم العرانیة علابطه وزننده سیل صوینك اوزون اوزادی
مدینه دینور ودریانك اورته‌سنه وانکین برینه دینور عرانیه عینك فتحیله ابن جشم درکه بلقین قبیله‌سی
رجالندندر و بلقین بنوالقین مخففیدر العرن فتحتینله اتك اله بیلاشمش زفرینه دینور وقاون وقارپوز رایحه‌سنه
دینور یوراده بعض نسخه‌ده طبیخ عنواننده مرسومدرکه سکین وزننده دربطیخ معناسنه‌در و بعضده امیر وزننده
مضبوطدر که منصفدن برنوعدر وکربچه وآلجی‌یه‌ده دینور پس بونلرك رایحه‌سنه اطلاق اولنور وعرن عینك
کسریله بومعنایه‌در وعرن تتونه دینور دخان معناسنه وبرشجر آدیدر که یبراغیله دری دباغت اولنور و پشمش
اته دینور العرن عینك کسریله بودخی قاون وقربوز رایحه‌سنه دینور العرن کتف وزننده شول کمسه‌یه
دینور که قاراوبنیانلرك یاننه ملازمت ایلیه قار قربانندن اکل ایدنجه‌قدر وعدی بن امیة الضبی یاخود عمیر بن
جبل البجلی فرسنك اسمیدر المعرن معظم وزننده تمرنی مسماراپله برچیلنمش مزراغه دینور یقال رمح معرن
اذاسمر سنانه بالعران عرینه جهینه وزننده برقبیله‌در عرنیون المرتدون آنلره منسو بلردر العرنة عینك کسریله
عرنام شجرك یرده اولان طمرلرینه دینورکه اطرافه مبسوط اولور علی قول طمخ دیدکلری شجرك خشبنه دینور
وکندیسیله برکورشجی مقاومته قادر اولیان پهلوانه دینور یقال هوعرنة ای صریع لایطاق المعرون عرن
دیدیکی خشب ایله دباغت اولنمش دری‌یه دینور عرنان عینك کسریله برطاغك آدیدر الاعران همزه‌نك
کسریله دائما اتیمك معناسنه‌در یقال اعرن الرجل اذادام علی اکل اللحم و برآدمك کوشکرینك بجاقلری
بچلغان کبی جابجا چتلامق معناسنه‌در یقال اعرن الرجل اذاتشققت سیقان فصلانه و برآدمك دوه لری بچیك
اولمق معناسنه‌در یقال اعرن الرجل اذاوقعت الحکة فی ابله عرانه ثمامه وزننده اسماندندر حیقان بن
عرنه‌درکه حضرت مصطفوی‌یه ورود ایلدی بطن عرنه همزه وزننده عرفاتده برموضعدر موقف حوزه‌سندن
دکلدر العارن ارسلانه دینور معرون وعرین زبیر وزننده وعران رمان وزننده اسامیدندر العربون
عصفور وزننده والعربون حلزون وزننده والعربان قربان وزننده عقد واحکام بیع ایچون و یریلان برمقدارجه
پیشین اقچه‌یه دینور عامه رکیده‌یی تعبیر اولنور که پیش مخففیدر یقال اعطی عربون السلعة وعربونها وعربانها
وهوماعقدبه البیع مؤلف بونی عرب ماده‌سنده دخی ثبت ایلدی ظاهرا نونك اصلی وزیاده‌سی مختلف فیهدر صاحب
نهایه نونك زیاده‌لکنه ذاهبدر عربون غیرك مداخله‌سنه مانع اولدیغیچون معامله‌ٔ معقوده‌یی اعراب واظهار
واصلاح ایلدیکنه مبنیدر دیدی واکار بون واربان دخی دینور عامه‌ده ربون دیرلر العربنة دحرجه وزننده مشتری
بایعه نسنه اشتراسنده عربون و یرمك معناسنه‌در یقال عربنه اذااعطاه العربون العرتن تای فوقیه ایله
جعفر وزننده والعرتن فتحاتله ونونك ضمیله‌ده که بونك اصلی عرنتن ایدی قرنفل وزننده یاخود حنظل وزننده
یاخود تانك حرکات ثلاثیله‌ده لغتدر والعرتون حلزون وزننده برشجر اسمیدرکه آنکله دباغت اولنور المعرتن
مزعفر وزننده عرتن اغاجیله دباغت اولنمش دری‌یه دینور یقال ادیم معرتن ای مدبوغ بالعرتن عرینات مصغر

صبغه

صیغه‌سیله برموضع آدیدر العرجون زنبور وزننده خرماسالقمنه دینور علی قول قوریوب اکیلدیکی حاله
مخصوصدر یاخود سالقمك دبنه دینور شارحك بیانی اوزره بوخرما اغاجنده طوردیغی یرده اکیلور وخرماسالقمی
قطع اولندقده اغاج باشنده قوریوب قالور یاخود صاپنه وچوبنه دینور ومنارنوعندن طوملان دیدکلری نباته شبیه
برنبات آدیدر جمعلری عراجین‌در العرجنة دحرجه وزننده حایك ثوبه عرجون صورتی نقش وتصویر ایلمك
معناسنه‌در یقال عرجن الثوب اذاصور فیه صور العراجین و برآدمه عرجون ایله اورمق معناسنه‌در یقال عرجن
فلانا اذاضربه بالعراجین و برنسنه‌یه قان یازعفران یاقنه سورمك معناسنه‌در یقال عرجنه اذاطلاه بالدم او بالزعفران
او بالخضاب العرهون زنبور وزننده منارنوعندن طوملان دیدکلری نباته دینورکه نصفی یورطه شکلنده
اولور جمعی عراهین‌در العراهن علابط وزننده ایری و بومری کوده‌لو دوه‌یه دینور الاعزان زای معجمه ایله
اکرام وزننده برنسنه‌یی بولشوب هرکس حصه‌سنی آلمق معناسنه‌در یقال اعزن فلانا اذاقاسمه فی النصیب
فاخذ کل نصیبه العسن عینك فتحی وسینك سکونیله برکسه‌نك صاچی خوب ودلکش و بدنی بیاض اوله‌رق
قامتی بلند اولمغه دینورکه وصف محاسندر یقال به عسن ای طول مع حسن الشعر والبیاض وعسن برموضع آدیدر
العسن عینك کسریله مثل ونظیر معناسنه‌در یقال ماله عسن ای مثل ونظیر وایح باغنه دینور بونده حرکات
ثلاثه لغتدر العسن عینك ضمیله سمزلکه دینور العسن ضمتینله وفتحتینله علف طواره یرامغه دینور وفتحتینله
مصدر اولور علف طواره یرامق معناسنه یقال عسن فی الدابة الکلأ عسنا من الباب الرابع اذانجع العسن کتف
وزننده آزجه علفله تاولنور اولان دابه‌یه دینور یقال دابة عسن ای شکور الاعسان همزه‌ٔ مفتوحه ایله آثار وعلایم
معناسنه‌در واعسان الابل دوه‌نك یصی کورك ککلرینه دینور واعسان الارض قطع اولنان اوطوك برنده
قلان او مجه‌لرینه وکتوکلرینه دینور التعسن تفعل وزننده برآدم پدرینه چکمك معناسنه‌در یقال تعسن
الغلام اباه اذاشبهه و برشیئك اثر وعلامتنی اراشدرمق معناسنه‌در یقال تعسن الشیء اذاطلب اثره و یر برمقدارجه
اوت بتورمك معناسنه‌در یقال تعسنت الارض اذاانبتت شیئا من النبات الاعسان همزه‌نك کسریله بودخی
یر برمقدارجه اوت بتورمك معناسنه‌در یقال اعسنت الارض بمعنی تعسنت التعسین تفعیل وزننده قوراقلق
حالت حیوانلرك کوده‌لرنی صندروب زبونلتمق معناسنه‌در بابی ازاله ایچوندر یقال عسن الجدب الابل اذاخفف
لحمها العوسن جوهر وزننده برطرفه وربجه اولان اوزون شیئه دینور یقال شیء عوسن ای طویل فیه جنأ
العبسان شبان وزننده برشیئك عهده‌سندن کلان زورمند آدمه دینور ومنه یقال ماهومن عبسانه ای من رجاله
الاستعسان دوه آزجه علف اکل ایدر اولمق معناسنه‌در یقال استعسن البعیر اذااکل قلیلا العشن عینك
فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله والتعشین تفعیل وزننده والاعتشان افتعال وزننده برآدم کندی قریحه‌سندن
برنسنه حقنده شویله‌در دیو تخمینله حکم ایلمك معناسنه در یقال عشن الرجل فیه عشنا من الباب الاول وعشن
واعتشن اذاقال برأیه وخمن واعتشان خرما اغاجنك کسلمش بداق دیبلرندن بشاق اراشدرمق معناسنه‌در یقال
اعتشن النخلة اذاتتبع کرابنها و برکسه اوزره بیوجه جدال ایچون کدی کبی آتلمق معناسنه‌در یقال اعتشن فلانا
اذاواثبه بغیرحق العشانة ثمامه وزننده خرما لقاطه‌سنه دینور وخرما بداغنك دبنه دینورکه بداق باشی
اوله جقدر عشان دخی دینور غراب وزننده ابوعشانه عرب کنیه‌لرندندر التعشن تفعل وزننده بودخی خرما
اغاجنك بداق دیبلرندن بشاق اراشدرمق معناسنه‌در یقال تعشن النخلة اذاتتبع کرابنها العشوزن
زای معجمه ایله سفرجل وزننده چتین وچیره‌شك وچپارز نسنه‌یه دینور یقال شیء عشوزن ای عسر ملتو وخوی
ومشربی شدید وتند آدمه دینور عشزن دخی دینور واو بدلی نونله یقال رجل عشوزن وعشزن ای شدید الخلق
وصلابتلو انسان وحیوانه دینور مؤنثی عشوزنه‌در جمعی عشازن وعشاوز کلور العشزنة دحرجه وزننده
بنازلق واونکولك ایلمك معناسنه‌در یقال عشزن فلان فی الامر اذاخالف الاعصان صاد مهمله ایله اکرام
وزننده برایش صرپ وکج ومج اولمق معناسنه‌درکه انحلالی دشوار اولور یقال اعصن الامر اذااعوج وعسر
العطن فتحتینله حوض یوره سنده اولان دوه یتاغنه دینورکه سائر محلده اولانه مراح ومأوی دینور یقال
اناخت الابل بالعطن وهو وطنها ومبرکها حول الحوض کذلك حوض یوره سنده قیون وکچی یتاغنه دینور جمعی
اعطان‌در ومنه تقول العرب ضربوا بعطن ای رووا ثم اقاموا علی الماء یعنی صو یه کرکی کبی کندیلری ودواتلری
قاندقد نصکره تکرار صو ایچمکه قیام وتوجه ایتدیلر شارح دیرکه کلام مزبور امثالدندر ناسك کثرت واتساعی
ضمننده ضرب اولنور کما فی النهایة فی حدیث الرؤیا ضرب الناس بعطن ضرب مثلا لاتساع الناس فی زمن عمر

رضی الله عنه ومافتح علیهم من الامصار وعربلر فلان خاندان وصاحب ثروت وسامان وسخی وکریم وصاحب
احساندر دیجك یرده فلان رحب العطن دیرلر که کنایه در یقال هو رحب العطن ای کثیر المال واسع الرحل رحب
الذراع وعطن مصدر اولور دری دباغتده علی حاله ترك اولنمغله چوریوب قوقمق معناسنه در علی قول تویی
یولنمق ایچون اوزرینه صو سپوب سپیده یاتورمغله یومشمق معناسنه در یقال عطن الجلد عطنا من الباب
الرابع اذا وضع فی الدباغ وترك فافسد وانتن او نضح علیه الماء فدفنه فاسترخی شعره لینتف المعطن مجلس وزننده
بودخی صوقرینده اولان دوه یتاغنه دینور جمعی معاطن کلور التعطین تفعیل وزننده عطن ایدنمك معناسنه در
یقال عطن الرجل للابل اذا اتخذ العطن ودوه صویه قاندقدنصکره صو یوره سنده چوکمك معناسنه در یقال
عطنت الابل اذا رویت ثم برکت ودری یی سپیده چوق یاتورمغله چوریدوب قوقمق یاخود تویلری یومشبوب
یولنمق ایچون اوزرینه صو سپوب یه کومك معناسنه در یقال عطن الجلد بمعنی عطنه عطنا کما سیذکر العطون
قعود وزننده بودخی دوه صویه قاندقدنصکره صو یوره سنده یاتمق معناسنه در یقال عطنت الابل عطونا
من الباب الاول والثانی اذا رویت ثم برکت وناقه صو ایچدکدنصکره اسکی یتاغنه کیتمك علی قول ابتدا ایچمامکله
عطنه رد ایدوب بر مقدار انتظاردنصکره دفعهٔ ثانیه ده صویه عرض اولنمق یاخود صویه قاندقدنصکره
چوکمك معناسنه در یقال عطنت الناقة عطونا وهو ان تراح بعد شربها اوردها الی العطن لینتظر بها لانها
لم تشرب اولا ثم یعرض علیها الماء ثانیا او هو ان تروی ثم تبرك العاطنة صویی ایچدکدنصکره صو یوره سنده
یتان ناقه یه دینور جمعی عواطن وعطون کلور عینك ضمیله الاعطان همزه نك کسریله برکسه دوه لری صویه
کلوب ایچمدکلر ایچون یاخود برکره ایچمکله تکرار ایچمك ایچون صو یك یوره سنده یاتروب آلیقومق معناسنه در
یقال اعطن الابل اذا احبسها عند الماء فبرکت بعد الورد وبر آدمك دوه لری صو یوره سنده اولان یتاغه یاتمق
معناسنه در یقال اعطن القوم اذا اعطنت ابلهم العطنة فتحاتله معنای اولدن اسمدر دوه صویه کلدکدنصکره
یتاغه یاتمغه دینور العطان رمان وزننده والعطون جلوس وزننده والعطنة فتحاتله معاطنه نازل اولان
جماعته دینور یقال قوم عطان وعطون وعطنة اذا نزلوا فی المعاطن الانعطان انفعال وزننده دری دباغتده
چوق یاتمغله چوریوب قوقمق معناسنه در یاخود تویی یولنمق ایچون اوزرینه صو سپوب سپیده یاتورلمغله
یومشمق معناسنه در یقال انعطن الجلد بمعنی عطن العطن عینك فتحیله تعطین الجلد معناسنه در که ذکر
اولندی یقال عطن الجلد عطنا من الباب الثانی والاول بمعنی عطنه المعطون والعطین امیر وزننده وصف
مذکور اوزره اولان دری یه دینور وعطین وعطینه وجودی بدرایحه اولان کمسه یه دینور یقال رجل عطین
وعطینة ای منتن العطان کتاب وزننده هنوز دباغت اولنمامش دری یه قوقسون دیو اکدکلری فشقی یه یاخود
طوزه دینور شهرلرده کرجلیوب یاخود طوزلرلر عاطه بحر یمنده براسکله آدیدر العفن دفن وزننده طاغه
ویاره آغمق معناسنه در یقال عفن فی الجبل عفنا من الباب الاول اذا صعد واتی آز یدوب قوقمق معناسنه در
یقال عفن اللحم اذا غیره العفن کتف وزننده والمعفون بوزیلوب قوقمش اته دینور وعفن چوریمش نسنه یه
دینور التعفین بودخی اتی آزیدوب قوقمق معناسنه در یقال عفن اللحم بمعنی عفنه العفن فتحتیله والعفونة
عمومه وزننده برنسنه رطوبتدن یاخود سائر عارضه دن بوزیلوب چوریمك معناسنه در یقال عفن الحبل عفنا
وعفونة من الباب الرابع اذا فسد فنتنت عند مسه التعفن تفعل وزننده عفونه معناسنه در یقال تعفن الحبل
بمعنی عفن عفان شداد وزننده بر رجل آدیدر و بو غیر منصرفدر زیرا عفن ماده سندن فعالدر ومنصرف اولور
اکر عفة ماده سندن فعلان اعتبار اولنور ایسه وعفان سنداولکه سنده برکورفز اسمیدر الاعفان همزه نك
کسریله بر آدمك سختیانی انباشنده ده چوریوب دلیك دلیك اولمق معناسنه در یقال اعفن الرجل اذا انثقب ادیمه
العفاهن علابط وزننده جلادت وحدتلو توانا ناقه یه دینور عفه قافله حمزه وزننده ارآن ابالنده برقلعه در
عقبون صهیون وزننده عرش اعظم تحتنده ریحدن بر بحر آدیدر آنده ریحدن مخلوق ملائکه کرام وار در که
اللرنده ریحدن مخلوق مزراقلر طوتوب دائما عرشه نظر ایدرلر وتسبیحلری سبحان ربنا الاعلی کلمهٔ شریفه سیدر
مترجم دیر که بو ماده یی وافر تتبع ایلدم لکن سائر محلده ظفریاب اولمدم ظاهرا ارتفاع معناسنه اولان عقو یاخود
عق ماده سندن اولمق کرکدر سبحان الله ومایعلم جنوده الا الله العقان عینك کسریله معتل بابنده مرسومدر
العکنة غرفه وزننده پك سموزلکدن قارن اتنده حاصل اولان بوره و بوکندی یه دینور جمعی عکن درصرد وزننده
یقال بطن ذوعکن وهی ماانطوی وتثنی من لحم سمنا التعکن تفعل وزننده پك سموزلکدن قارن اتلری بوکلنوب

بوکوم بوکوم اولمق معناسنه در یقال تعکن بطنه اذا صار ذا عکن العکناء حمراء وزننده والمعکنة معظمه
وزننده سموزلکدن قارنی اتلرنده بولر و بوکوملر پیدا اولمش قیزه دینور یقال جاریة عکناء ومعکنة اذا تعکن بطنها
وعکناء ممه لرینك امجکلری غلیظ اولان ناقه یه دینور العکنان عینك فتحی وکافك سکونیله وفتحیله چوق دوه لره
دینور العکان کتاب وزننده بیونه دینور عنق معناسنه العلن فتحتیله والعلانیه کراهیه وزننده برنسنه
ظاهر وآشکاره اولمق معناسنه در که سر واسرار مقابلیدر راغبك بیاننه کوره اکثری معانی ومعقولاتده مستعملدر
یقال علن الامر وعلن وعلن علنا وعلانیة من الباب الاول والثانی والخامس والرابع اذا ظهر الاعتلان افتعال
وزننده بودخی آشکاره اولمق وآشکاره یه چقمق معناسنه در یقال اعتلن الامر اذا ظهر الاعلان همزه نك کسریله
برایشی آشکاره قلمق معناسنه در که کیزلمك مقابلیدر تقول اعلنت الامر وبالامر اذا اظهرته وبرایشی آچقدن
ایشلمك معناسنه در یقال اعلن بالعداوة اذا جاهر التعلین تفعیل وزننده بودخی برایشی آشکاره قلمق معناسنه در
یقال علن الامر اذا اظهره العلان جدال وزننده والمعالنة مجادله وزننده بودخی برایشی آچغه چقردق وآچقدن
ایشلمك معناسنه در یقال عالن بالعداوة علانا ومعالنة اذا جاهر وبرنسنه یی برکمسه یه اعلان واظهار ایلمك معناسنه در
یقال عالنه الامر اذا اعلنه الیه العلنة همزه وزننده اصلا کتم سر ایلمز اولان آدمه دینور یقال فلان علنة
ای لایکتم سرا العلانیة کراهیه وزننده مصدر در که ذکر اولندی وشول آدمه دینور که دائما جمیع ایشی
پس پرده دن اولمیوب عیان وآشکاره اولور اوله جمعی علانین کلور یقال رجل علانیة ای ظاهر امره
واکا علانی دخی دینور سحابی وزننده جمعی علانیون کلور العلوان عینك ضمیله عنوان معناسنه در که
سرنامهٔ مکتوبدر اجمالا درون مکتوبه اظهار ایدر یقال علوان الکتاب کذا ای عنوانه علان کتاب وزننده
شهر صنعاء قربنده برحصار آدیدر علانه جبانه وزننده ذمار قربنده برحصار آدیدر العلجن جعفر وزننده
طقناز کوده لو ناقه یه دینور بونك نونی زائد اولمغله جیم بابنده ذکر اولندی العلجون عصفور وزننده یاوز ناقه یه
دینور یقال ناقة علجون ای شدیدة العمن عینك فتحی ومیمك سکونیله بر یرده اقامت ایلمك معناسنه در یقال
عمن بالمکان وعمن عمنا من الباب الثانی والرابع اذا اقام العمینة سفینه وزننده دوز ویلایم ارضه دینور یقال
ارض عمینة ای سهلة عمان غراب وزننده بر رجل آدیدر ویمن اولکه سنده بر بلده آدیدر منصرف وممنوع
اولور عمان شداد وزننده شام دیارنده بر بلده آدیدر که بلقاء ناحیه سنده در الاعمان همزه نك کسریله
والتعمین برکمسه عمان شهرینه قصد وتوجه ایلمك معناسنه در یاخود اکا داخل اولمق معناسنه در یقال اعمن
الرجل وعمن اذا توجه الی عمان اودخله واعمان دائمی بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اعمن الرجل اذا دام
علی المقام العمن ضمتیله بر یرده مقیم اولان کمسه لره دینور مفردی عمون در صبور کبی العمانیة غرابیه وزننده
بصره ده برجنس خرما آغاجیدر که باز وقیش باشندن چچکی اکسك اولیوب وهمیشه دالرینك کیمی چچکلی وکیمی تازه
اولمش خرما او اولور العن عینك فتحی ونونك تشدیدیله والعنن فتحتیله والعنون قعود وزننده بر آدمك
اوکنه آرقوری برایش ظهور ایلمك معناسنه در مثلا برایشه مشتغل ایکن ناکهانی برایش دخی آچلمق کبی یقال
عن له الشیء عنا وعننا وعنونا من الباب الثانی والاول اذا ظهر امامه واعترض وعنن فتحتیله معنای مزبوردن
اسم اولور وعن تشدید نونله برکمسه حقنده عنین اولمسیله حکم ولنمق یاخود سحر ایله بغلو اولمق معناسنه در یقال
عن فلان علی المجهول اذا حکم القاضی علیه بالعنانة او منع عن المرأة بالسحر بوندن اسم عنه در عینك ضمیله
ومکتوبه عنوان یازمق معناسنه در یقال عن الکتاب اذا کتب عنوانه وآتك اویانه دیزکین چکورمك معناسنه در
تقول عننت اللجام اذا جعلت له عنانا ودیزکینی چکمکله آتی آلیقومق معناسنه در تقول عننت الفرس اذا حبسته
بالعنان وسوکمك معناسنه در تقول عننت فلانا اذا سببته الاعتنان افتعال وزننده بودخی بر آدمك اوکنه ارقوری
برایش چقه کلمك معناسنه در که اوکنه کرلمك تعبیر اولنور یقال اعتن له الشیء اذا ظهر امامه واعترض و بر آدمك
حال وشانی وکار وکرداری بیانه چقمق معناسنه در و بو عنوان ماده سندندر یقال اعتن ماعندهم ای اعلم
بخبرهم العنان کتاب وزننده بودخی معنای اولدن اسمدر عنن کبی که برنسنه بر آدمك اوکنه ارقوریدن کرلمکه
دینور وآتك دیزکننه دینور جمعی اعنه در وعنن در ضمتیله آتك کم کبی اغزینه کیرمیوب ایکی طرفنده آرقوری
معترض اولدیغیچون یقال جعل اللجام عنانا وهو السیر الذی تمسك به الدابة وتقول العرب رجل طرف العنان
ای خفیف یعنی جست وچالاکدر بوراده طرف کتف وزننده که برکسه نك صحبتنده ثابت اولمیان آدمه دینور
وعنان مفاعله دن مصدر اولور معارضه معناسنه یقال عانه عنانا ومعانة اذا عارضه وشرکة العنان شول

شرکته اطلاق اولنور که ایکی آدم بر مخصوص مالده مشترك اولوب سائرماللرنده مشترك اولمیه لر کویا که اول مال
اوکلرینه ارقوری کلمکله اشترا وعقد شرکت ایلدیلر علی قول برکمسه برماله مشتری ایکن آنك اوکنه کریلوب بونده
بنی دخی شریك ایله دیمکله عقد اولنان شرکتدن عبارتدر و بوصورت مشتری مز بورمال مرقومه کسب استحقاق
ایلمزدن مقدم اولور و بعضلر دیدیکه شرکت عنان شرکتده برابر اولمقدن عبارتدر یعنی ایکی طرفك سرمایه سی
مساوی اولمقدر که اول میدانه نمقدار اقچه وضع ایلمش ایسه دیکری دخی اولقدر وضع ایلمك وجهیله معقود اولان
شرکت اولور و بو عنان فرسدن مأخوذ در زیرا دیز کسنك ایکی طاقی دخی بس برابر اولور یقال بینهما شرکة
عنان وهی ان یکون فی شیء خاص دون سائر مالهما اوهوان یعارض رجلا فی الشرا فیقول اشرکنی معك وذلك
قبل ان یستوجب العلق اوهوان یکونا سواء فی الشرکة ملا خسرو دررده سائردن احسن تعریف و بیان ایلمشدر
فلیراجع وعنان انسانك صرتنده بل طبرفنده اوزون طمره دینور ایکی طرفده اولانه عنانا المتن دینور و برموضع
و برخاتون اسمیدر العنون صبور وزننده دائما سائر دابه لردن ایلرووده کیدر اولان دابه یه دینور که پیشاهنك تعبیر فی
پیشنك تعبیر اولنور یقال دابة عنون ای متقدمة فی السیر المعن میمك کسریله مسن وزننده شول فضول
وکستاخه دینور که دائما بیهوده ووظیفه سندن خارج اقوال وافعاله کیریشوب اولور اولمز ایشلره تعرض
وتصدی ایدراوله مؤنثی معنه در یقال رجل معن اذا کان یدخل فیما لایعنیه ویعرض فی کل شیء وخطیب عربه
دینور که عربلرك خواجه لریدر یقال هو معن ای خطیب المعنون مجنون وزننده ومرادفیدر یقال رجل
معنون ای مجنون العنانی قصاری وزننده ومرادفیدر که غایت ومبلغ دیمکدر یقال عنانك ان تفعل کذا
ای قصارك و بواعتراض معناسندندر العنین امیر وزننده شول آدمه دینور که قوت ماسکه سی اولمامغله
ریح بطنی طوتمز اوله یقال رجل عنین ای لایقدر علی حبس ریح بطنه العنین سکین وزننده سست اندام
اولمغله جماعه قادر اولمیان آدمه دینور یاخود نسوانی یعنی جماعی قطعا اراده واشتها ایلمز اوله یقال رجل عنین
ای لایأتی النساء عجزا اولا یریدهن صاحب مصباحك بیاننه کوره مؤنثنده دخی اولور عنینه دینور هایله یقال
امرأة عنینة ای لاتشتهی الرجال وصاحب مغربك بیاننه کوره عنین کلمه سی عن الابل ماده سندندر که حظیره ده مطلب
حبس ایلمك معناسنه در یاخود اعتراض معناسندندر زیرا ادخال ایده میوب ایکی طرفه اعتراض ایدر مترجم دیرکه
عن الفرس باللجام ماده سندن اولمق معنای ثانی یه ده ملایم اولور وقالیکه فتهسالك عن امرأة دون اخری
قوللری معنای ثانی اوزره مخرجدر وکتب فقهیهده عنین تعمیم اولنمشدر که اتیان نسایه مطلقا مقتدر اولمیاندن
عبارتدر کرك ذکری قائم اولسون وکرك اولمسون وکرك ثیبه واصل اولوب بکره اولمسون وکرك بعض نسایه واصل
اولوب بعضه اولمسون وکرك مرضدن وضعفدن وکبر وشیخوختدن وکرك سحر وعقددن اولسون العنانة
سحابه وزننده والتعنین تفعیل وزننده والعنینة کسرتینله ونونك تخفیف وتشدیدیله والتعنینه تای مفتوحه ایله
اسملردر عنینلکه دینور وتعنین مصدر اولور برکمسه حقنده قاضی عنین اولمق اوزره حکم ایلمك معناسنه در علی قول
سحر ایله بغلو اولمق معناسندر یقال عنن الرجل عن امرأته علی المجهول اذا حکم القاضی علیه بالعنانة ومنع عنها
بالسحر ومکتوبه عنوان یازمق معناسنه در یقال عنن الکتاب وعناه اذا کتب عنوانه وآت او یانه دیزکین کچورمك
معناسنه در تقول عننت اللجام اذا جعلت له عنانا الاعنان همزه نك کسریله بو دخی برآدمه عنین اولمق اوزره
حکم ایلمك یاخود سحر ایله بغلو اولمق معناسنه در یقال اعن الرجل عن امرأته علی المجهول یعنی عن وآت
او یانه دیزکین کچورمك معناسنه در تقول اعننت اللجام اذا جعلت له عنانا ودیزکنی چکمکله آتی آلیقومق
معناسنه در تقول اعننت الفرس ای حبسته بالعنان العنة عینك ضمیله اسمدر مؤلفك سوقنه کوره عنن عن امرأته
وعن واعن بضمهن ای حکم القاضی علیه بذلك اومنع عن النساء بالسحر قولك معناسندن اسمدر لکن متبادری
تردید ثانیدن اولمقدر که بغلولق تعبیر اولنور ومغربك ومصباحك بیانلرینه کوره عنانه وعنینه کبی مطلق عنینلکدن
اسم اولوب ولغت مرزوله در ارجح اولان ذکر اولنانلردر وعنه غاجدن وچاپیدن اولان آغیله دینور کرك دوه
وکرك قیون آغیلی اولسون جمعی عنن در صرد وزننده وعنان کلور جبال وزننده وآتش اوزره تجره وتنور تندقلری
نسنه یه دینور ساح اباغی کبی وقدان القدر معناسنه شارح دیرکه وقدان واو مکسوره ایله دیکدان فارسی
معربیدر وعنه ایه دینور حبل معناسنه وعنده برولایت آدیدر و بر رجل اسمیدر وعنه برآدمك اوکنه آرقوری
چقوب کریلن شیئه دینور ومنه یقال اعطیته عن عنة ای خاصة من بین اصحابه یعنی فلانه یاران ورفقاسندن
مخصص اوله رق نسنه و یردم کویا که عطیه مز بوره یه شخص مرقوم بالکزجه معترض اولمشدر بو راده عین عنه

لفظی

لفظی مضافدر وعنه کلمه سی غیر منصرفدر و بعضا منصرف اولور پس اعطیته اتاه کائنا عین عنة سکبنده حال
اولور کذلك فلانی ارامقسزین بو ساعتده ناکهانی کوردم دیجك یرده رأیته عین عنة دیرلر رأیته اعتراضا
فی الساعة معناسنه وذاتی معلوم اولمیان برنسنه یه ناکهانی تعرض ایدوب صاتاشدم دیجك یرده اعننت بعنة
لاادری ماهی دیرلر تعرضت لشیء لااعرفه معناسنه العنان سحاب وزننده بلوده دینور یاخود صوبی
وارایکی یاغدر میان بلوده دینور مفردی عنانه در هواده اعتراضنه مبنی در یقال ظهرت فی السماء عنان ای سحاب
اوهی التی تمسك الماء وبنی عامر دیارنده بر وادی اسمیدر اوست طرفی بنو جعده نك واشاغی طرفی بنو قشیرك یوردلریدر
وابو عنان وحفص بن عنان تابعیلردر مؤلف عنانیه دیدکلری طائفه یهودك ذکرندن سکوت ایلدی و بو مصباح
منیرده مشروحدر الاعنان همزهٔ مفتوحه ایله اغاجلرك اوجلرینه دینور یقال اعنان الشجر ای اطرافها
واعنان الشیاطین شیطانلرك طباع واخلاقلرندن عبارتدر یقال فیهم اعنان الشیاطین ای اخلاقها مترجم دیرکه
نهایه ده بو عباره ایله مرسومدر وفی الحدیث سئل عن الابل فقال اعنان الشیاطین الاعنان النواحی کانه قال
انها لکثرة آفاتها کانها من نواحی الشیاطین فی اخلاقها وطبایعها پس نواحی معناسندن اولور واعنان السماء
نواحی وآفاق واطراف آسماندن عبارتدر یقال اعنان السماء ای نواحیها بونلرك جمعی عنن در فتحتینله
وعنان السماء عینك کسریله فلکه نظر ایتدکده ناظره ظاهر ومرئی اولان یرینه دینور یقال بلغ عنان السماء
وهو مابدالك منها اذا نظرتها وعنان الدار خانه نك برجانبنه دینور العنوان والعنیان عینلرك ضمیله وکسریله
مکتوب وکتابك سرنامه ودیباجه سنه دینور مکتوبه بو طرفدن عن واعتراض ایلدیکیچون اطلاق اولندی
اصلی عنان ایدی رمان وزننده نونلرك کثرتندن بریسی واوه و یایه منقلب اولدی بناء علیه تصریفی اصل وفرع
اوزره مصوغ اولور مؤلف بونلری عنو وعنی ماده لرنده دخی ذکر ایلمکله ظاهرا اقواله مبنی در وعنوان برنسنه نك
ظهورنه کند یسیله استدلال اولنان شیئه دینور ومنه یقال الظاهر عنوان الباطن ای یستدل بظاهر
حال المرء علی ظهور حال باطنه العنونة دحرجه وزننده کتابه عنوان یازمق معناسنه در یقال عنون الکتاب
اذا کتب عنوانه و یقال عنه وعناه بقلب النون یاء کما ذکر العنعنة زلزله وزننده تمیم قبیله سنك تکلمده همزه یی
عین حرفنه ابدال ایلملرندن عبارتدر مثلا ان یرنده عن دید کلری کبی یقال یعنعن تمیم ای یبدلون العین من الهمزة
مؤلف عنعنهٔ حدیثدن سکوت ایلمشدر و بو مولدکلدر زیرا عربدن مسموعدر العانّ تشدید نونله اوزون
طاغه دینور یقال جبل عانّ ای طویل عن عینك ضمیله برقبیله و برموضع اسملریدر العنان شدّاد
وزننده خیر ومنفعت خصوصنده بطائت اوزره اولان آدمه دینور یقال هو عنان عن الخیر ای بطیء منه
المعننة معظمه وزننده اندامی صیق ودیزنکلی خاتونه دینور یقال جاریة معننة الخلق ای مطویته
عن عینك فتحی ونونك سکونیله اوچ وجه اوزره استعمال اولنور وجه اول حرف جر اولور اون معنایه دلالت ایدر
١ مجاوزه ایچوندر نحو سافر عن البلد ای تجاوز عنه ٢ بدل معناسنه اولور کقوله تعالی لاتجزی نفس عن نفس
شیئا ای بدل نفس ٣ استعلاء ایچون اولور کقوله تعالی فانما یبخل عن نفسه ای علی نفسه ٤ تعلیل ایچون
اولور کقوله تعالی وما کان استغفار ابراهیم لابیه الا عن موعدة ای لموعدة ٥ بعد کلمه سنه مرادف اولور کقوله
تعالی عما قلیل لیصبحن نادمین ای بعد قلیل ٦ ظرفیت ایچون اولور کقول الشاعر * ولاتك عن حمل الرباعة
وانیا * ای ولاتك فی حمل الرباعة زیراونی ماده سی اشبو ولاتنیا فی ذکری آیتنده فی ایله صله لنمغله مصراع
مرقومده کی دخی اکا حمل اولنمشدر ٧ حرف جر اولان من معناسنه اولور نحو قوله تعالی وهو الذی
یقبل التوبة عن عباده ای من عباده ٨ باء جاره معناسنه اولور نحو قوله تعالی وما ینطق عن الهوی ای بالهوی
٩ استعانه ایچون اولور کقولك رمیت السهم عن القوس ای بها و بو معنا ابن مالك قولیدر ١٠ زائد اولور
محذوف اولان آخر عن کلمه سندن عوض ایچون ایراد اولنور کقول الشاعر * اتجزع ان نفس اتاها حمامها * فهلا
التی عن بین جنبیك تدفع * ای تدفع عن التی بین جنبیك عن کلمه سی اسم موصولك اولندن حذف اولنمغله ذیلنده
عن تعویضا زیاده اولندی وجه ثانی مصدریه اولور و بو عنعنهٔ تمیم اداسنده اولور که ذکر اولندی یعنی اوزره
ان موقعنده عن ایله تلفظ ایدرلر نحو اعجبنی عن تفعل بمعنی ان تفعل وجه ثالث اسم اولور جانب معناسنه
کقول الشاعر من عن یمینی مرة وامامی وکقوله علی عن یمینی مرت الطیر سنحا العون عینك فتحی وواوك
سکونیله ظهیر ومددکاره دینور مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی برابردر جمع مکسری اعوان کلور یقال هو وهی
وهم عونه واعوانه ای ظهیره و بو فی الاصل مصدردر وعون اعانه دن اسم اولور یاردم ومدد معناسنه ومصدر اولور

خاتون عوان اولمق معناسنه یقال عانت المرأة تعون عونا اذا صارت عوانا کما سیذکر العوین امیر وزننده اسم
جمعدر ظهیر ومددکار جماعته دینور الاستعانة یاردم طلب ایلمک معناسنه در تقول استعنته وبه اذا طلبت
منه العون وقاسیق قیلنی تراش ایلمک معناسنه در یقال استعان الرجل اذا حلق العانة الاعانة همزه نك کسریله
یاردم ایلمک معناسنه در تقول استعنته فاعانی المعانة میمك فتحیله والمعونة میمك فتحی وواوك ضمیله
مکرمه کبی والمعونة مقوله وزننده والمعون مفول وزننده عون کبی بو نلرده اسملردر یاردم ومدد معناسنه در
یقال ماعنده لنا عون ومعانة ومعونة ومعون ای اعانة شارح دیرکه عند الفراء معون معونه دن جمعدر
التعوین تفعیل وزننده بودخی یاردم ایلمك معناسنه در تقول عونتی بمعنی اعانی وخاتون عوان اولمق معناسنه در
یقال عونت المرأة اذا صارت عوانا وحمار دیشی یه چوق آشمق معناسنه در یقال عون الحمار اذا اکثر
بوکه لعانته ورآدمك حصه ونصیبنه دخول ایلمك معناسنه در که حصه سنه اورتق اولمقدن عبارتدر یقال
عون فلانا اذا دخل علیه فی نصیبه التعاون تفاعل وزننده والاعتوان افتعال وزننده یاردملشمق
معناسنه در یقال تعاونوا واعتونوا اذا اعان بعضهم بعضا اعتون کلمه سی تعاون معناسنه اولمغله واوی اعلال
اولنمدی المعاونة مقاتله وزننده والعوان قتال وزننده برکسیه یاردم ایلمك معناسنه در یقال عاونه
معاونة وعوانا ای اعانه المعوان محراب وزننده ناسه کوزل یاردم ایدن یاخود چوق یاردم ایدن آدمه دینور
یقال هو معوان ای الحسن المعونة اوکثیرها العوان سحاب وزننده شول جنکه دینورکه مقدم بردفعه
دخی اوغراش اولمش اوله که مراد دفعهٔ ثانیه اولان جنك وقتال در کویا که دفعهٔ اولی بکر اولور یقال وقعت
بینهم حرب عوان وهی من الحروب التی قوتل فیها مرة وشول صغر اینکنه وقسراغه دینورکه بطن بکردن صکره
طوغورمش اوله که مراد ابتدا طوغورمش اولا ندرکه اورته یاشلو اولور یقال بقرة وفرس عوان اذا کانت نتجت
بعد بطنها البکر وتحت زوجده اولان خاتونه دینورکه بودخی اورته یاشلو اولور جمعی عون کلور عینك ضمیله
قال الشارح ومنه المثل ❊لا تعلم العوان الخمر❊ یعنی اورته یاشلو خاتونه خمار بورنمکی تعلیم ایمه اول مستغنیه در وعوان
ساحل بحر یمنده بربلده آدیدر و یغمور یاغمش یره دینور العوانة سحابه وزننده بك اوزون خرما آغاجنه دینور
وکرپیدن کوچك برجانور آدیدر وقومسالرده اولان برقور بجغز اسمیدر وعرمه نام محلده برصو آدیدر العانة
قاسیق اشکه دینور اتان معناسنه وبیان اشکی سوریسنه دینور جمعی عون کلور عینك ضمیله وقاسیقده بتن
قیللره دینور یقال حلق العانة ای شعر الرکب شارح دیرکه قاسیغه ده اطلاق اولنور حتی بعضلر بونی حقیقت
عد ایتمشدر وعانه عونه تقدیرنده درکه واو مفتوحه ایله در وعانه نهر فرات اوزره برقصبه آدیدر حمر عانیه اکا نسبتلردر
وعانه برنیجه پرلاق کواکبه اطلاق اولنورکه سعودك اشاغی طرفنده واقعلردر ابوعون عینك مضمومه ایله
خرمانك وطوزك کنیه لریدر بئر معونه عینك ضمیله مدینه قربنده برقیو آدیدر عوائق علابط وزننده
برطاغك آدیدر المتعاونة اسم فاعل بنیه سیله دوتلمش عورته دینور یقال امرأة متعاونة ای طاعنة
فی السن عون صون وزننده عوانه سحابه وزننده عوین زبیر وزننده معین امیر وزننده معین
مبین وزننده اسامی رجالدندر العهنة عینك ضمی وهانك سکونیله تازه چبوغك اکیلوب بوکلمسنه علی قول
آیرلیه رق قیرلمسنه دینور و بو اسمدر العهن عهد وزننده تازه چبوق اکیلوب بوکلمك یاخود آیرلیه رق قیرلمق
معناسنه در یقال عهن القضیب عهنا من الباب الثانی اذا انثنی او انکسر بلا بینونة و بر یرده اقامت ایلمك معناسنه در یقال
عهن بالمکان عهنا من الباب الاول اذا اقام وخروج ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال عهن منه اذا خرج
و برایشده جد وجهد ایلمك معناسنه در یقال عهن فی العمل اذا جد وعهد معناسنه در یقال عهن الرجل
اذا عهد وتعجیل ایلمك معناسنه در یقال عهن له مراده اذا عجله له وخرمانك دالّلری قورمق معناسنه در یقال
عهنت السعف اذا یبست العهنة عینك کسریله برشجردرکه قرمزی چیچکلری اولور بادیه اشجارندندر وعهنه
عهن لفظندن اخص درکه قیون یوکنه علی قول الوان یوباغمش یوکه دینور پس عهنه آندن برقطعه یه اطلاق
اولنور جمعی عهوندر یقال بیده عهن ای صوف اومصبوغ الوانا وعهنه احنه لفظنده لغتدر که حقد وکینه یه
دینور یقال فی صدره عهنة ای احنة العاهن فقیر وکدایه دینور یقال رجل عاهن ای فقیر وقدیمی اولان ماله
دینور یقال له عاهن ای مال تالد وحاضر معناسنه در یقال شئ عاهن ای حاضر ومقیم وثابت معناسنه در
یقال هو بالمکان عاهن ای مقیم ثابت واوشکن وتنبل صالق سولپوك آدمه دینور یقال رجل عاهن ای مسترخ
کسلان وعواهن لفظندن مفرد اولورکه خرما یننسنه یقین یرلرده نابت خرما داللرینه دینور وناقه نك رحمنده

اولان طمرلره دینور وانسانك اعضاء کاسبه سنه دینور جوارح معناسنه ذکر اولنان شاخ معناسندندر وتقول العرب
رمی فلان الکلام علی عواهنه ای لم یبال اصاب ام اخطأ یعنی سوزی اصابت وخطاسندن مبالات ایتمیه رك تفوه
ایلدی وبو تعجیل یاخود حاضر معناسندن مأخوذدر تعهن تانك حرکات ثلاثی وهانك کسریله حجازده برموضع
آدیدر العیهون طیفور وزننده برخوشبو نبات آدیدر العهن عینك کسریله بوکه یاخود رنکارنك بویالو سنه
دینورکه ذکر اولندی ودواب ومواشی یی کوزل کوزه دوب تیمار وتقیدنه اهتمام ایدن آدمه دینور عهد معناسندندر
یقال هو عهن مال ای حسن القیام علیه عاهان ابن کعب درکه شاعردر العهان کتاب وزننده خرماسالقمك
دبنه دینور بنو عهینه جهینه وزننده سلفده برقبیله درکه حالا منقرضلردر العین عینك فتحیله وکسریله کوره
دینور فارسیده چشم دینور و بو مؤنثدر جمعی اعیان واعین وعیون کلور وجمع الجمعی اعینات کلور رأیته بعینی
ای بباصرتی مترجم دیرکه مقدمهٔ زمخشریده مشروح اولدیغی اوزره عین لفظی الفاظ مشترکه نك اشهری
ومعنا جهتندن اکثریدر ومدلولی اولان معنالرك بعضی موضوع له حقیقی و بعضی مجازیدر و باصره تأویلیله
مؤنثدر وراغبك بیاننه کوره معانیٔ سائره برمناسبتله مستعاردر مثلا اشرف اعضا اولدیغندن کندودن صاحب
فضل ومزیت نسنه لر استعاره اولنور وجزء اعظم اولدیغندن نفس وذات معناسنه استعمال اولنور وعین اهل
بلده دینور فتحتینله ده لغتدر یقال بلد قلیل العین ای اهله وخانه جماعتنه دینور یقال ما بالدار عین ای اهلها ومصدر
اولور کوز دکورمك معناسنه یقال عانه یعینه عینا اذا اصابه بعینه و بعض کوزده اولان اصابت خاصه سنه دینورکه
هرنیه نظر ایلسه اصابت ایدر یقال به عین ای اصابة فی عینه وانسانه دینور ومنه یقال ما بالدار عین ای احد
وحجازده هذیل قبیله سنه مخصوص بربلده آدیدر وجاسوسه دینور یقال بعث عینا ای جاسوسا و بو عورته فرج
ومرکوبه ظهر اطلاقی کبیدر وعین وعینان فتحاتله مصدر اولورلر صو آقمق معناسنه یقال عان الماء عینا وعینانا
اذا جری وعین شول یوفقه دری پارچه سنه دینورکه کما کره ور نبورك یوالغی اکا صاروب آتارلر وجماعت وکروه
معناسنه در فتحتینله ده جائزدر یقال جاءت عین من الناس ای جماعة وحاسهٔ بصره دینورکه کوزده اولان
کورمجلك قوتیدر قوای خمسهٔ ظاهره نك بریدر یقال هو قوی العین ای حاسة بصره قویة وحاضر وموجود
اولان شیئه دینور یقال هو عین ای حاضر وحقیقت قبله یه دینورکه نمازده اورایه توجه اولنور وحروف
هجادن برحرفدرکه حروف حلقیه دندر ومجهوره دندر لدی التلفظ اظهارنده اهتمام اولنمق مناسبدر لکن مؤدیٔ
استکراه اوله جق دکلو مبالغه اولنمامق لازمدر مترجم دیرکه دقایق ادبیه دندرکه حروف هجادن تنها یاخود کلمه نك
ابتداسنده یازیلان عین ایکی قسمدر برینه عین نعلی و برینه صادی دیرلر که بو صورتلرده در ع ا ع وعین بتراء
دیدکلری دخی صورت ثانیه درکه همزه شکلی اولور وعین برنسنه نك کزیده وافضلنه دینور یقال هذا عین المال
ای خیاره و بعض دریلرده اولان کوز کوز یوفقه دائره لره دینورکه دریده عیب عد اولنور وکوزجی یه و بکجی یه
دینور یقال هو عین ای دیدبان وسکه لو آلتونه دینور یقال عندی عین ای دینار وسکه سز آلتونه ده دینور
ذهب معناسنه و برنسنه نك ذات ونفس وحقیقتنه دینور یقال عین الشئ ای ذاته ونفسه مؤلف بونی تکرار
ایلمشدر وربا معناسنه درکه منهیات معامله دندر میل میزان معناسندندر و برقوم وقبیله نك سید وذیشانه
دینور یقال هو عین القوم ای سیدهم بو معنا از بر حکومتنده اولنلری کوروب کوزندیکیچون یاخود آنلره نسبت
کوز کبی اشرف اولدیغیچوندر وقبله طرفندن ظهور ایدن سحابه دینور علی قول عراق اولکه سنك قبله سی
طرفندن یاخود عراقك صاغ جانبندن ظهور ایدن سحابه مخصوصدر و بو جزیرة العرب قطرینه نسبتله در
ییلرنده سحاب مذکور عادتا ممطر اولور وعین کونشه علی قول شعاع و پرتوینه دینور دائما معاینه یاخود افضل
کواکب یاخود ذات النور اولدیغنه مبنی در تقول حجبت بصری عن الرؤیة عین ای شمس او شعاعها وبرقوش
آدیدر وحاضر ونقد اولان ماله دینور مال عتید معناسنه وعیب معناسنه در بودخی میل میزان یاخود عیب
جلد معناسندندر یقال ما به عین ای عیب وهذیل بلادنده برموضعدر وشام دیارنده جبل اللکام تحتنده برقریه
آدیدر ویمنده سنجان ولایتنده برقریه آدیدر و برقومك کبیرینه دینورکه ذکر اولندی وکونکلردن جریان ایدن
صویك مصبنه دینور مصلق وحوض کبی ونیجه کون متصل یاغان یغموره دینور واشمه وقیو مقوله سنك صولری
نبع ایلدیکی یره دینورکه قیو کوزی تعبیر اولنور یقال انقطعت عین الرکیة ای مفجر مائها و برکسنه نك نظرکاهنه
دینور بو تعبیر لسانمزده دخی زبانزده در کوزمدن آیرلمه دینور ومنه قوله تعالی فأتوا به علی اعین الناس ای بمنظرهم
وترازونك برکفه سنك برطرفه مائل لغنه دینور کویا که کوزك برطرفه طوغری اکریجه نظری یاخود اصابت عین

تأثیری تصوّر بنه مبنی در یقال فی هذا المیزان عین ای میل وناحیه معناسنه در وبدی دیناردن نصف دانق
مقداره دینور ونظر معناسنه در تقول عینی لك دائما ای نظری ودیز کوزنه دینور نقرة الرکبه معناسنه واعیان
کلمه سندن مفرد اولور که لاب وامّ قرنداشلردن بربنه دینور متعدّ دینه بنو الاعیان دینور نفیس وکزیده معناسنده در
اشبو اخوته معاینه دینور کما سیذکر یقال هم بنو الاعیان ای الاخوة من اب وامّ وپیکاره دینور که فارسیده چشمه
دینور ینبوع الماء معناسنه جمعی اعین وعیون کلور صدیق العین کوزقرشوسنده ایکن ریاء اظهار صداقت
ایدن بیوفا وهرجایی به اطلاق اولنور یقال هو صدیق عین ای مادمت تراه وعربلر نظرت البلاد بعین او بعینین
دیرلر بلادك اوتلری بتون ظاهر اولدقده معلوم اوله که منازلدن جبهه ساقط اولدقده عربلر نظرت الارض باحدی
عینیها دیرلر وصرفه ساقط اولدقده نظرت بعینیها جمیعا دیرلر که اول هنکامده تمام ربیع حکم ایدوب چایرلر کمال
اوزره نابت اولور کلام مزبور تعبیر مذکوره مبنی در کذلك عربلر برآدمه سن بنم یانمده محفوظ ومکرّمسن دیجك یرده
انت علی عینی دیرلر نته که بالکرجه مکرّمسن دیجك یرده انت علی رأسی دیرلر قال الراغب قوله تعالی ولتصنع
علی عینی ای بکلأنی وحفظی ویقال فلان بعینی ای احفظه واراعی ومنه یقال للراعی للشیء عین وشول کمسه که
همان کوزقرشوسنده ایکن ریاء قول کبی خدمت وعبودیت ایدر اوله اکا عبد عین اطلاق ایدرلر یقال هو عبد عین
ای کالعبد مادام تراه کذلك عربلر صنع ذلك علی عین وعلی عینین وعلی عمد عین وعمد عینین دیرلر اول ایشی
جدّ وبقینه مقارن عن قصد ایشلدی معناسنه وهاهو عرض عین دیرلر قریب معناسنه که ایشته اول کوزکك
اوکنده کرلمش طوریور دیمکدر کذلك هو منی عین عنة دیرلر معنای مزبورده وبو اضافتله در وعنه کلمه سنك
انصرافی وعدم انصرافیله نته که عن مادهسنده بیان اولندی ولقیته اوّل عین دیرلر یعنی اکا ك اوّل بولشدم
دیمکدر که ك اوّل آنی کوردم تعبیر اولنور ونعم الله بك عینا دیرلر انعمها معناسنه که سنك دیدار تابدار کله حق تعالی
کوزمزی روشن ایلیه دیمکدر نته که نعم مادهسنده بیان اولندی رأس عین یاخود رأس العین حرّان ایله نصیبین
بیننده بر بلدهدر نسبتنده رسعنی دینور جعفری وزننده مؤلف عیتاب نام بلدهنك که اسم اصلیسی عین درسکوت
ایلمشدر نسبتنده عینی دینور نته که شارح بخاری علامه عینی اورایه منسوبدر عین شمس مصرده برقریه آدیدر
عین صید صاد مفتوحه ایله وعین نمر وعین اتی حتی وزننده بر موضعلردر المعاینة مفاعله
وزننده بنو الاعیان وجهیله اولان قرنداشلق معناسنه در یقال بینهم معاینة ای اخوة من جهة
بنی الاعیان وبو معناده مصدر اولور وبرنسنه یی بی شائبهٔ شك وشبهه آشکاره جه کورمك
معناسنه در یقال عاینه معاینة اذا رأه عیانا المعیان محراب وزننده والعیون صبور وزننده
کوزی یك دکن آدمه دینور که بدنظر تعبیر اولنور یقال رجل معیان وعیون ای شدید الاصابة بالعین
وعیون لفظنك جمعی عین کلور عینك کسریله وعین کلور کتب وزننده ماعینه عانه یعینه صیغه سندن
فعل تعجبدر تعجب اول بدنظر کسهدر دیمکدر التعین تفعل وزننده برنسنه یه کوزدکورمك ایچون دیکه دیکه
نظر ایلمك معناسنه در یقال تعین الابل اذا استشرفها لیعینها شارح دیرکه مؤلف بو معنایی تکرار ایلمشدر زیرا ختام
ماده ده تعین الرجل اذا تشوّه وتأنّی لیصیب شیئا بعینه عبارتیله ده ذکر ایلمشدر که برنسنه یه کوزدکورمك ایچون
تحدیدا بدنظر ایلمك معناسنه در وبعض نسخه ده تشوّس وتأنّی عنوانیله مرسومدرکه کوزدکورمك ایچون دقت
وتأنّی ایله کوز قوبرغیله باقشدرمق دیمك اولور وبرکسه یی یاخود برنسنه یی یقین وتحقیق وجهیله کورمك
معناسنه در یقال تعین فلانا اذا رأه یقینا وبرکسه برنسنه بعینه لازم اولمق معناسنه درکه اکا تعین اولمق
تعبیر اولنور یقال تعین علیه الشیء اذا لزمه بعینه الاعتیان افتعال وزننده بودخی برنسنه یه کوزدکورمك ایچون
دیکه دیکه باقمق معناسنه در یقال اعتان الابل اذا استشرفها لیعینها وجاسوسلق ایلمك معناسنه در یقال
بعثنا عینا یعتاننا ویعتان لنا ای یأتینا بالخبر الاعانة همزهنك کسریله بودخی برنسنه یه کوزدکورمك ایچون
دقتله باقمق معناسنه در یقال اعان الابل بمعنی اعتانها العیان عینك کسریله مفاعله دن مصدر در برکسه یی
یا برنسنه یی شبهه سز آچقدن کورمك معناسنه در ومنه یقال لقیه عیانا ای معاینة لم یشك فی رؤیته اياه وعیان
اسم اولور چفتجی ادواتندن بر دمور آلته دینور که صبان اوقنك طوقی اوله جقدر جمعی اعینه وعین کلور ضمتیله
ابنا عیان ایکی قوشدر که اعراب آنلری زجر ایله تفأل وتطیر ایدرلر کویا که توقع ایتدکلری آنلرك حرکتلریله
مشاهده ایدرلر علی قول ایکی جزکیدن عبارتدر که عیافت اربابی آنلری بر یوزینه جزدقدنصکره ابنا عیان اسرعا
البیان دیرلر وقیچن قار اوبنیان کسه نك او یونی راست کلوب فائز اولسه جری ابنا عیان دیرلر کویا که فوز وطعامی

مشاهده

مشاهده ایدر العین فتحتیله والعینة عینك کسریله برآدم جاموس کوزلی وآهو کوزلی اولمق معناسنه درکه
کوزی دائره او وسیاهی عظیم اولمقدن عبارتدر یقال عین الرجل عینا وعینة من الباب الرابع اذا عظم سواد
عینه فی سعة الاعین احمر وزننده معنای مزبوردن وصفدر که جاموس کوزلو آدمه دینور عیناء مؤنثیدر واعین
بیان او کوزینك ارککنه دینور وبو بالغلبه اسم اولمغله توصیفله ثور اعین دیمك جائز دکلدر جمعلری عین در عینك
کسریله واعین اسماندندر عبدالله بن اعین محدثدر التعیین تفعیل وزننده عین حرفی یازمق معناسنه در یقال
عین العین اذا کتبها وبر متاعی عینه وجهیله یعنی ویرهسی یه آلمق یاخود صاتمق معناسنه در یقال عین الرجل
اذا اخذ بالعینة او اعطی بها کما سیذکر واغاج تازه لنوب چچکلری آچمق معناسنه در یقال عین الشجر اذا نضر
ونوّر وتاجر مالنی برآدمه عینه وجهیله صاتمق معناسنه درکه متاعنی اول آدمه اجل معلوم وعده سیله بربهایه
صاتوب بعده آندن متاع مزبوری فی الحال ناقص بهایه اشترا ایلمکدن عبارتدر که اول آدمی زیاده یه مدیون ایدر
یقال عین التاجر اذا باع سلعته بثمن الی اجل ثم اشتراها منه باقل من ذلك الثمن ومیانه ده جنك پیدا ایلمك
معناسنه درکه اظهار حرب ایتمش اولور یقال عین الحرب بیننا اذا ادارها وانجو دلمك معناسنه درکه انجویه کوز
ایتمش اولور یقال عین اللؤلؤة اذا ثقبها وبرآدمك مثالب ومعایبنی یوزینه قرشو سویلمك معناسنه در یقال عین فلانا
اذا اخبره بمساویه فی وجهه وقربه نك دیکش یرلری طوتیلوب صو ترشح ایلمسون ایچون ایچنه صوقومق معناسنه در
یقال عین القربة اذا صب فیها الماء لتنسدّ عیون الخرز بوراده تفعیل ازاله ایچوندر العین عینك کسریله بیان
اوکوزلرینه دینور مفردی اعین درکه ذکر اولندی عیون البقر عینك ضمیله بردرلو سیاه اوزم اسمیدر که یوارلق اولور
کذلك برنوع سیاه ارك اسمیدر بونلر لسانمزده دخی متداولندر المعین معظم وزننده شول قماشه دینور که آنده
جاموس کوزی کبی چارکوشه یه یقین خرده نقشلر اوله وکوزلرینك ارالغی سیاه اولان اکوزه دینور وبر معروف
ارکك اکوزك آدیدر العیانة کتابه وزننده جاسوسلق ایلمك معناسنه در تقول بعثنا عینا یعیننا عیانة ای یأتینا
بالخبر المعتان معتاد وزننده بدویلرك اوتلاقجیسنه دینور یقال هو معتان ای رائد القوم المعیون والمعین
مکیل وزننده بریوزنده آشکاره جریان ایدن صویه دینور یقال ماء معیون ومعین ای ظاهر جار علی وجه الارض
بونلر سابق الذکر عین وعینان ماده سندندرلر نته که میمی الاصل اولان معین دخی بو معنایه در العین کیس
وزننده یانك فتحیله ده جائزدر والمتعین اسم فاعل بنیه سیله صویی ترشح ایدن طلومه دینور علی قول یکیسنه
دینور یقال سقاء عین ومتعین اذا کان یسیل ماؤه او جدید العینة عینك کسریله برنسنه یی ویرهسی یه آلمغه
دینور که اسمدر یقال اخذه بالعینة ای بالسلف وبیع العینة قریبا تعیین ماده سنده بیان اولندیغی اوزره برمالی
برآدمه وعده سیله بربهایه صاتوب مجلس مزبورده بنه بایع اندن ناقص نقد بها ایله اشترا ایلمکدن عبارتدر مثلا
برآدمه بشیوز غروش اقتضا ایلمکله بازرکانه عرض مرام ایلدکده اولدخی مثلا درتیوز غروش قیمتلو متاعنی اوج
ماه وعده ایله مزبوره التیوز غروشه بیع وتسلیم ایلدکدنصکره در ساعت نقد اقچه ایله بشیوز غروشه آندن اشترا
ایلمك کبی شارح دیرکه بو معامله ربا اولمغله منهیدر وبو نقد حاضر معناسنه اولان یاخود ربا معناسنه اولان عیندن
مأخوذدر کتب فقهیه ده طرق سائره سی واحکامی مبسوطدر خصوصا تاتارخانیه ده حیلهٔ شرعیه لری
مشروحدر وبو مسئله ایچون رسالهٔ مخصوصه لر تألیف اولنمشدر وعینه مالك کزیده وافضلنه دینور یقال
اعطاه عینة المال ای خیاره وحرب وقتالك ماده سنه دینور واینك وقبون مقوله سنك کوزلرینك چوره سنه
دینور وثوب عینه مضاف اوله رق خوشمنظر قماشه دینور المعان مکان وزننده قوناغه دینور عادتا محل عین
اولدیغنه مبنی در یقال نزلوا معانا طیبا ای منزلا وحجاج شام ایچون برمخصوص قوناق آدیدر که حالا بیوك قریه در
عینون جیحون وزننده برقریه آدیدر عینونی دخی دیرلر عینین عینك کسری وفتحیله وتثنیه بنیه سیله احد طاغنك
اتصالنده برطاغك آدیدر احد وقعه سنده ابلیس لعین اکا چقوب الا ان محمدا قد قتل دیو ندا ایله شورشفکن مبانهٔ
اهل اسلام اولمشیدی وعینین عینك فتحیله بحرین قضاسنده برقریه آدیدر خلید عینین دیدکلری کمسه اکا
مضافدر عینان عینك فتحیله برموضع آدیدر عیان حیان وزننده بر بلده آدیدر عیانه کتابه وزننده برموضع
آدیدر العیون عینك ضمیله اندلسده بر بلده آدیدر وبحرینده برقریه اسمیدر اعین احمد وزننده عیانه ثمامه
وزننده یمنده ایکی حصار آدیدر المعینة میمك فتحیله برقریه آدیدر العیناء خضراء وزننده ومرادفیدر عین
جاموسه تشبیهله درز یراعربلر برشیك سوادی خضرت ایله تعبیر ایدرلر یقال ارض عیناء ای خضراء وبك بیر عمکله
برتماق در جه سنده اولان قربه یه دینور واهل عروض اصطلاحنده نافذه اولان قافیه یه دینورکه نفاذدن

مأخوذدر که اضمار ایچون هاء وصلك حركه سنه دینورننه که ماده سنده بیان اولندی یقال قافیة عیناء ای
نافذة وعیناء برقیو آدیدر وقصرایله عینی جبل شبرك قله سنه دینور لکن صواب اولان معجمه ایله اولمقدر ذوالعین
اصحابدن قتادة بن نعمان لقبیدر برغزوه ده کوزینه زخم اصابت ایلمکله کوزی طشره اوغرایوب یوزینه سیلان
ایلمشیدی صاحب المعجزات علیه افضل الصلوات حضرتلری ید مؤیدلریله یرینه رد ومسح ایلدکلرنده دیکر
کوزندن اصح وانور اولدی ذوالعینین معاویة بن مالك نام شاعر وفارسك لقبیدر ذوالعیینین مصغر تثنیه
بنیه سیله جاسوسه اطلاق اولنور ابوعینان نهار بن توسعه نام شاعرك جدی کنیه سیدر ابن معین مکیل
وزننده معن ماده سنده مذکوردر فصـــــل الغین المعجمة الغبن غینك فتحی وبانك سکونیله والغبن فتحتینله
برنسنه یی اونتمق یاخود غفلت ایلمك یاخود غلط ایلمك معناسنه در یقال غبن الشیء وفیه غبنا وغبنا من الباب الرابع
اذا نسیه او اغفله او غلط فیه وغبن فتحتینله وغبانه غباوه وزننده برادمك رأی واندیشه سی سست وضعیف
اولمق معناسنه در یقال غبن رأیه غبانة وغبنا اذا ضعف ورایه کلمه سی منصوبدر مترجم دیر که بوترکیب سفه نفسه
وبطر عیشه قبیلندندر یعنی فی الاصل سفهت نفسه وبطر عیشه وغبن رأیه اولوب وقتا که افعال مرقومه رجاله
تحویل واسناد اولنمغله مابعدلری منصوب اولدی زیرا افعال مابعدلرینه واقع اولدی پس تفعیل بابندن سفه نفسه
وغبن رأیه تقدیرنده اولدیلر وبو بصریون وکسائی قوللریدر وبونلرك عندنده منصوب مذکوری تقدیم جائزدر
نته که غلامه ضرب زید دیرلر وعند الفراء مثلا سفه نفسه ترکیبنده وقتا که فعل نفسدن صاحبنه تحویل اولنمغله
مابعدی مفسر مجراسنه جاری اولدی تاکه سفاهت آنده اولدیغنه دلالت ایلیه پس بونك حکمی سفه زید نفسا
دیمك ایدی زیرا مفسر نکره اولور لکن بو اضافتی اوزره ترك اولنوب نکره کبی منصوب اوله رق ترك اولندی نکره یه
تشبیها وبو صورتده تقدیمی جائز دکلدر وبعضلر غبن فی رأیه قولیله تاویل ایلدیلر وبعضلر نوادردن اوله رق
تمیزیته ذاهب اولدیلر وغبن فتحتینله ضعف ونسیان معنالرینه اسم اولور یقال به غبن ای ضعف ویقال
علیه الغبن ای النسیان الغبین امیر وزننده والمغبون رأی وفکر واندیشه سی سست وضعیف اولان آدمه
دینور الغبن غینك فتحیله وبانك سکونی وفتحیله برآدمی معامله ده آلداتمق معناسنه در یقال غبنه فی البیع
غبنا وغبنا من الباب الثانی اذا خدعه بعضلر دیدیکه سکونله غبن معامله ده خدعه یه وفتحتینله ضعف رأی
واندیشه یه مخصوصدر المغبون معامله ده آلداتمش آدمه دینور یقال غبن الرجل فی البیع علی المجهول فهو
مغبون ای مخدوع بو معناده غبینه سفینه وزننده اسمدر معامله ده الداتمغه دینور یقال لحقته فی تجارته غبینة
وغبن برنسنه یی اوجه بیلیوب حقیقت حالندن غافل اولمق معناسنه در یقال غبنوا خبر الناقة وغبنوا غبنا
من الباب الاول والرابع اذا لم یعلموا علمها واوزون جامه یی قیوروب قاصمق معناسنه در یقال غبن الثوب
اذا عطف التغابن تفاعل وزننده بری برنی آلداتمق معناسنه در یقال تغابنوا اذا غبن بعضهم بعضا
بو ملابسه ایله یوم قیامته یوم التغابن اطلاق اولندی کویا که اهل جنت رابح اولمغله خاسر اولان اهل جهنمه
غبن ایلمش اولورلر وبو ماده اشتراکه موضوع اولمغله اهل جهنم طرفی نه کیمه محمول اولور مؤلف بصائرده وجوه عدیده
دخی بیان ایلمشدر المغبن منزل وزننده بدنده اولان قصق یرینه دینور قولتق ایچی وقاسیق کبی جمعی مغابن در
غبن الثوب ماده سندندر الاغتبان افتعال وزننده برنسنه یی قولتق وقاسیق کبی قصق یرده کیزلمك معناسنه در
یقال اغتبن الشیء اذا اختبأه فی المغبن اغبن احمد وزننده اسمادندر مالك بن اغبن جهینه قبیله سندن برکسه در
الغابن صاحب وزننده کار وعملدن سست وفاتر آدمه دینور یقال هو غابن ای فاتر عن العمل الغدن فتحتینله
والغدنة غرفه وزننده والغدنة حزقه وزننده تازه لك وترلك وتاب وطراوت معناسنه در یقال به غدن
وغدنة وغدنة ای نعمة ولینة وغدن اویقویه دینور وامزغمغه دینور یقال علیه الغدن ای النوم وکذا النعاس
وکوشکلکه وسستلکه دینور تقول اخذنی غدن ای استرخاء وفترة وغدنه حزقه وزننده قواق التنده چکه نك
نهایت بولدیغی یرده اولان کیکلرده واقع یومر یجه انجکزه دینور المغدودن اغدیداندن اسم فاعل اولمق اوزره
برطرفه طوغری بومشقلغندن مائل اولمش تازه نهاله دینور یقال غصن مغدودن ای الناعم المثنی وترو تازه جوانه
دینور یقال شاب مغدودن ای ناعم مترجم دیر که صحاحده وسائرده اغدیدان صاچ اوزایوب کمالنی بولمق ونبات
زیاده سیله تاب وطراوت بولوب یم یشل اولمق معنالرینه ده مرسومدر الغدانی غرابی وزننده مغدودن
معناسنه در التغدن تفعل وزننده تازه نهال برطرفه اکیلوب بوکلمك معناسنه در یقال تغدن الغصن
اذا تمایل وتعطف الغدان کتاب وزننده شول چبوغه دینور که بر یره اوزادوب اوزرینه اثواب آصارلر غدانه

تمامه

تمامه وزننده وبنو غدن غینك ضمیله ایکی جماعت آدیدر الغدودنی سفرجلی وزننده جست وسریع
معناسنه در الغدفن سجحل وزننده غدفل کلمه سنده لغتدر که تام وسابغ نسنه یه دینور سائر معنالری ماده سنده
ذکر اولندی الغرین صریم وزننده والغرین حذیم وزننده طرین معناسنه در که صویق باچغه دینور
ومنه یقال اتی بالغرین والغرین اذا غضب وبونلك حمق معناسنه در وکپوکه دینور زبد معناسنه وسیل صوبی
کتوروب بریرده قلان چاموره دینور کرك یاش وکرك قوری اولسون الغرن فتحتینله برقوش علی قول طوشنجل
قوشنك اسمیدر یاخود کاشیه برقوشدر جمعی اغران کلور وعند البعض غرن یتکجه دینور غران غراب
وزننده برموضع آدیدر الغرن کتف وزننده ضعیف وزبونه دینور الغرن فتحتینله خمیر تکنه ایچره قوریوب
قالمق معناسنه در یقال غرن العجین علی القرو غرنا من الباب الرابع اذا یبس غزنة غینك فتحی وزای معجمه نك
سکونیله کابل جوارنده بربلده آدیدر که بالجمله بلادك اتزه واوسعیدر سلطان محمود غزنوینك پای تختی ایدی
غزنیان غینك ونونك فتحیله ماوراء النهرده برقریه آدیدر الغسن غینك فتحی وسینك سکونیله آغزده نسنه
چیکنمك معناسنه در یقال غسن الشیء غسنا من الباب الاول اذا مضغه الغسن غینك ضمیله ضعیف وزبونه
دینور الغسنة غرفه وزننده والغسناة قسطاط وزننده صاچ بلوکنه دینور جمعی غسن کلور صرد وزننده
یقال غسنة من الشعر وغسناة ای خصلة الغسان کتاب وزننده پوستکیدن یاپلمش قفتانه دینور که صبیان
اعراب کیرلر الغسان غراب وزننده نهایت قلب وغایت نفس معناسنه در تقول لقد علمت ان ذلك من غسان
قلبك ای اقصی قلبك وغایة نفسك الغسان شداد وزننده والغبسان کبسان وزننده جوانلق هنکامنك
حدت وقوتنی حالتنه دینور که صعب وثقیل ایشلرك مدار اقتداریدر بو علاقه ایله برآدمه سن اوایشك آدمیسی
دکلسن دیجك یرده ما انت من غسانه وغبسانه دیرلر لست من رجاله معناسنه وغسان برصو اسمیدر که اکا ازد قبیله سندن
برطائفه نازل اولمغله اول صویه نسبتله آنلره غسان اطلاق اولندی بنو جفنه دیدکلری آل ملوك آنلردندر
وبعضلر عندنده غسان مخصوص برقبیله نك اسمیدر الغسانی یای نسبتله یك کوزل ودلبر آدمه دینور طراوت
شبابه منسوبدر یقال هو غسانی ای جمیل جدا الاغسان همزه نك فتحیله انسانك اخلاق وسجیه لرینه
دینور یقال فلان علی اغسان من ابیه ای علی خلائق واسکی اثوابه دینور یقال ثیاب اغسان ای اخلاق
الغبسانة کبسانه وزننده تروتازه وناز کیدن محبوبه یه دینور یقال جاریة غبسانة ای ناعمة الغشن غینك
فتحی وشین معجمه نك سکونیله دکنکله یاخود قلجله اورمق معناسنه در یقال غشنه غشنا من الباب الثانی
اذا ضربه بالعصا او بالسیف الغشانة ثمامه وزننده خرما کسلدکدنصکره دالرك دیبلرنده قلان بشاغه
دینور التغشن تفعل وزننده صویك اوزرینه طوار قشقسی چوککله مردار لنمق معناسنه در یقال تغشن
الماء اذا رکبه البعر فی غدیر ونحوه الغصص غینك ضمی وصادك سکونیله اغاجك داله وشاخنه دینور
انجه سنه وقالیننه اطلاق اولنور کوچکنه غصنه دینور که مخصصدر جمعی غصون وغصنه کلور
عنبه وزننده واغصان کلور الغصن غینك فتحیله اغاجك دالنی برآدم کندویه طوغری چکمك معناسنه در
یقال غصن الغصن غصنا من الباب الثانی اذا مده الیه وبرنسنه یی اخذ ایلمك یاخود قطع ایلمك معناسنه در
یقال غصن الشیء اذا اخذه او قطعه وبرآدمی ایشندن منع وصرف ایلمك معناسنه در یقال غصن فلانا عن حاجته
اذا ثناه وکفه ذوالغصن بنو سلیم حره سنده بروادی اسمیدر ابو الغصن دجین بن ثابت بن دجین نام
کسه نك کنیه سیدر جحی نام کسه نك کنیه سی دکلدرننه که جوهری او یلجه وهم ایلمشدر وبعضلر کنیه سیدر دیدیلر
شارح دیر که بو صورتده جوهری یه اسناد وهم غرائبدندر مع ذلك جحی ماده سنده بو قوله مناقض ثبت ایلمشدر
وجحی عربلرك نصر الدین خواجه سیدر الاغصان همزه نك کسریله والتغصین تفعیل وزننده اوزوم
سالقمنك دانه لری بیومك معناسنه در یقال اغصن العنقود وغصن اذا کبر حبه الاغصن احمر وزننده قویرغنده
صفر اولان اکوزه دینور یقال ثور اغصن اذا کان فی ذنبه بیاض غصن غینك ضمیله وغصین زبیر وزننده
اسامی ناسدندر الغضن غینك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله برآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه در یقال
غضنه غضنا من الباب الثانی والاول اذا حبسه وعاقه وناقه ناتمام یاوری دوشورمك معناسنه در یقال غضنت
الناقة بولدها اذا القته لغیر تمام وغضن اثوابده ودری وزره مقوله سنده اولان بوکلمه وبوکندی یه دینور شکن
معناسنه فتحتینله ده جائزدر جمعی غضون کلور یقال غضن الثوب والدرع وغضونه وهو التثنی والتکسر وغضون الاذن
قولقده اولان بوکلمره وقیورملره دینور وغضن رنج وعناء وتعب معناسنه در تقول لقیت منه غضنا ای عناء

ونعبا التغضين تفعيل وزننده بودخی ناقه ناتمام باوری دوشورمك معناسنه در يقال غضنت الناقة بمعنی غضنت
الغضان كتاب وزننده معنای مزبوردن اسمدر ناقه نك ناتمام باوری دوشورمسنه دينور المغاضنة مفاعله وزننده
بركسيه اشارت ضمننده كوز قيمق معناسنه در يقال غاضن عينه اذا كاسرها وقال فی الاساس غاضن المرأة اذا غازلها
بمكاسرة العينين الاغضن احمر وزننده خلقی ومادرزاد اوله رق دائما كوزنی قيپان آدمه دينور كه قيپق كوزلو
تعبير اولنور ياخود بر آدمه عداوت يا كبر ونخوت جهتيله كوزنی چوق قيپان آدمه دينور يقال رجل اغضن ای كاسر
عينه خلقة او عداوة او كبرا الغلن غينك فتحی ولامك سكونيله اوغلانك دلوقنلولغی چاپك ظهور يله آزوقنده
بال وبال صاحبی اولمق معناسنه در يقال غلن الشباب غلنا من الباب الاول اذا غلا الغلوان ضمتيله يكتلك
وسائر نسنه نك اوائل هنكامنه دينور كه آتش كبی تند وتيزلكی وقتيدر يقال غلوان الشباب والامر ای غلوائه
الغمن غينك فتحی وميمك سكونيله دری يی يومشوب تويی يولنمق ايچون كرجليوب يره كومك معناسنه در
كذلك خرما قورغنی نضج بولمق ايچون طبراغه كومك يا بر نسنه ايله اورتوب باصرمق معناسنه در يقال غمن الجلد
او البسر غمنا من الباب الاول اذا غمه وبر آدمی ترلتمك ايچون اوزرنی اثوابله بوريمك معناسنه در يقال غمن فلانا
اذا القی عليه ثيابه ليعرق الغمين امير وزننده يره كومولمش دری يه وخرما قورغنه دينور الغمنة غرفه وزننده
اسفيداج اسميدر كه استوبچ ديدكلريدر وقزلجه يه دينور كه نسوان يوزلرينه سوروب رنكامیز ايدرلر الانغمان
انفعال وزننده پراكنده نهان ونابديد اولمق معناسنه در يقال غمن فی الارض علی المجهول فانغمن ای ادخل فيها
فتغيب بنو الغمنی بشری وزننده حيره مملكتنده بر جماعتدر الغنة غينك ضمی ونونك تشديديله ككزدن
كلان صوته دينور كه تكلمده كوچك دلدن بر و ككزه چكيلوب كلن صوتدن عبارتدر بعض كسه ده خلقی اولور
ومنه يقال النون اشد غنة وهو جريان الكلام فی اللهاة يعنی صوت من قبل الخياشيم مؤلفك تعريفی مسامحه يه مبنيدر
ويزيد بن الاعور طاشلرك آوازه سنده يعنی چينلمسنده دخی استعمال ايلدی مراد اشبو بيتنده استعمال ايلديكيدر
اذا علا صوانه ارنا ✻ يرمعها والجندل الاغنا ✻ مترجم دير كه غنه اهل تجويد عندنده صفات حروفدندر بعضلرك
حرفدن عدی مجازدر زيرا ادغام ايكی يه منقسمدر اولكيسی ادغام بلا غنه در كه تنوين ونون ساكنه لامه ورايه ادغام
اولندقده غنه سز قرأت اولنور من لدنه ومن رب رحيم كبی ايكنجيسی ادغام مع الغنه در كه تنوين ونون ساكنه ينمو
حرفلرندن برينه ادغام اولندقده غنه ايله قرأت اولنور لكن خلف ياء وواوده غنه ايلمز الغن غينك فتحيله ككزدن
سويلر اولمق معناسنه در يقال غن الرجل غنا من الباب الرابع اذا تكلم من قبل الخيشوم وبر محلك اغاجلری چوق
اولمق معناسنه در كه سبنك آوازه لرينك كثرتی مستلزمدر يقال غن الوادی اذا كثر شجره وخرما اغاجی يتشمك
معناسنه در يقال غن النخل اذا ادرك الاغن ككزدن سويليان آدمه دينور يقال رجل اغن ای يتكلم من خياشيمه
وحزين حزين رقتله ككزدن مطر اولان آهو يه دينور يقال ظبی اغن اذا كان يخرج صوته من خياشيمه وجوهرينك
طيره وصفله طير اغن عبارتی غلطدر مترجم دير كه ظاهرا طغيان قلم ناسخدر كه ظبی يرينه طير يازمشدر واغن نبوت
ادعا ايدن طليحه نك هوادارلرندن برشخص ايدی الاغنان همزه نك كسريله غن ايله ايكی معنای اخيرده
مرادفدر يقال اغن الوادی والنخل بمعنی غن وسبنك وزردامق معناسنه در يقال اغن الذباب اذا صوت وبر آدمك
شجرينك داللرينی يشرتمك يعنی نعمتنی وساز وسامان ودولتنی مطرا وفراوان ايلمك معناسنه مستعملدر زيرا الدر
مطرا اولنجه روزكار اسد كده غنه دن خالی اولمز يقال اغن الله غصنه ای جعله ناضرا وطلوم طولمق معناسنه
مستعملدر كه غنه يی موجبدر يقال اغن السقاء اذا امتلأ التغنين تفعيل وزننده بر آدمی ككزدن سويلرقيلمق
معناسنه در كه دماغنه ضرر اصابتندن نشئت ايدر يقال غننه اذا جعله اغن الغناء ضراء وزننده اغن لفظندن
مؤنثدر واهل وسكان وعمارت وبنيانی فراوان وشن وآبادان قريه يه اطلاق اولنور يقال قرية غناء ای جمة الاهل
والبنيان وجاری وچمنی وافر باغچه يه ومرغزاره دينور ياخود چايرلری واوتلقلری پك صيق وصارمشق اولمغله
يل اوغرادقده خشرديسی اوليوب صرليوب هارلدر كبی آوازايليه يقال روضة غناء ای الكثيرة العشب اوتمر
الريح فيها غير صافية الصوت لكثافة عشبها الغنان غراب وزننده سبنك وزرديسنه دينور يقال اقلقنی
غنان الذباب ای صوته التغون تفعل وزننده معاصی وآثامه اصرار وتهالك ايلمك معناسنه در يقال تغون الرجل
اذا اصر علی المعاصی وجنك وقتاله اقدام ايلمك معناسنه در يقال تغون فی الحرب اذا اقدم ظاهرا ثلاثيسی
مهجوردر الغين عين وزننده حروف هجادن بر حرفدر مجهوره دن وحروف مستعليه دندر مخرجی اعلای
حلقدر تلفظنده افراطه مؤدی غرغره واخفايه منتهی اولور وجهله تحقيق مخرجنده اهمال اولنمامق

مناسبدر بلكه بيان واظهارنده وخاء معجمه مقوله سی حرفدن تمييز وتخليصنده اهتمام ودقت اولنمق لازمدر
وحرف مذكور زائد وحرف سائره بدل واقع اولمز وغين مصدر اولور صوصه مق معناسنه تقول غنت اغين غينا
اذا عطشت وبك صوسزلقدن يوركی يانمق معناسنه در يقال غانت الابل ای غاست وغين بلوده دينور غيم معناسنه
واورتمك وقبلامق معناسنه در ومنه يقال غين علی قلبه علی المجهول غينا ای تغشته الشهوة او غطی عليه والبس
اوغشی عليه او احاطبه الرين وكوكل بولانوب غثيان كلمك معناسنه در يقال غانت نفسی ای غثت الغينة تمره
وزننده بر ارض اسميدر وصوسز يرده اولان اغاجلغه وقورولغه دينور اكر صولو يرده اولورسه غيضه دينور وشامده
ويمامه ده بر موضع آديدر الغينة غينك كسريله ياره دن اقان صاری صويه دينور كذلك ميتدن وجيفه دن اقان
صاری صويه دينور الغيناء حمراء وزننده يپراقلری فراوان اولان تاب وطراوتلو اغاجه دينور يقال شجرة غيناء
ای خضراء وبر قيو آديدر الغينی الف مقصوره ايله ثبير نام طاغك قله سنه دينور وثبير نامنده يدی طاغ اولمغله
غينی آنلرك بريسنك اسميدر الاغيان همزه نك كسريله اصلی اوزره بودخی اورتمك وقبلامق معناسنه در يقال
اغين علی قلبه علی بناء المفعول بمعنی غين قال الشارح ومنه الحديث انه ليغان علی قلبی حتی استغفر الله
فی اليوم سبعين مرة بوراده غين قلب شريفلری بعضا حسب البشريه امور دنيوی يه اشتغالدن كنايه در زيرا
قلب انورلری مدام استغراق اوزره اولور ايدی احيانا بعض مهم اولان امر دنيوی يه انصرافی پاسلنمق ايله
تعبير بيورديلر الاغانة اقامه وزننده بلود هوا يوزنی بتون بوريمك معناسنه در يقال اغان الغين السماء
ای البسها الغانة يای كبرينك اوجنده اولان حلقه يه دينور ومغربده بر بلده آديدر فرغانه فانك فتحيله
عجم بلادندن بر بلده در الغين غينك كسريله بر موضع آديدر هواسی وخيم اولمغله حماسی پك چوق اولور هركيم
اورايه وضع قدم ايلسه همان عارض اولمغله پك انيس وهمدم حقنده ✻ آنس من حمی الغين ✻ مثل اولمشدر الاغين
احمر وزننده اوزون نسنه يه دينور يقال شی اغين ای طويل ذوغان يمنده بر وادی آديدر فصل الفاء
الفتن فانك فتحی وتای فوقيه نك سكونيله فن وحال وكونه معناسنه در ومنه قولهم العيش فتنان ای لونان حلو
ومر يعنی انسانك ديرلكی ايكی كونه در كه رفاه وحلاوت وشدت ومرارت اوزره اولور وفتن مصدر اولور برنسنه يی آتشله
ياقمق معناسنه در ومنه قوله تعالی يوم هم علی النار يفتنون ای يحرقون بالنار وفتن وفتون قعود وزننده برنسنه
قلبه خوش وپسنديده كلمكله پك پسند وعجب ايلمك معناسنه در كه عشق ومحبته اكا كرفتارلغه مؤدی اولور
حسن دلبر كبی يقال فتنه فتنا وفتونا من الباب الثانی اذا اعجبه وفتن بر آدمی فتنه يه اوغراتمق معناسنه در يقال
فتنه اذا اوقعه فی الفتنة فهو مفتون وفتنه يه اوغرامق معناسنه لازم اولور يقال فتن الرجل اذا وقع فی الفتنة وفتون
بركمسه زن پرست اولمغله وصلتلری داعيه سنه دوشمك معناسنه در يقال فتن الرجل الی النساء فتونا وفتن
اليهن علی المجهول ای اراد الفجور بهن الفتنة فانك كسريله والمفتون مصدر اوله رق صنامق معناسنه در
يقال فتنه فتنة ومفتونا اذا اختبره ومنه قوله تعالی بأيكم المفتون ای الخبرة وفتنه بر خوش نسنه يی پسند
وعجب ايلمكه دينور كه اسمدر وآزغنلغه دينور ضلال وكمراهی معناسنه يقال وقع فی الفتنة ای الضلال وكناه
واثم معناسنه در وكفر معناسنه در ورسوايلغه دينور فضيحه معناسنه وعذاب معناسنه در وبوطه ده التونی
وكومشی ارتمك معناسنه در تا كه جيدی كمترندن مميز اوله يقال فتن الذهب والفضة فتنة اذا اذابه وبر آدمی
آزدرمق معناسنه در يقال فتنه اذا اضله ودليلكه دينور جنون معناسنه ومحنت وبليه يه دينور ومنه اعوذ بالله
من فتنة القبر ای محنته وبلائه ومال واولاده اطلاق اولنور لقوله تعالی انما اموالكم واولادكم فتنة لاية
وبين الناس واقع اولان اختلاف آراء وشورش وشقاق وغوغايه اطلاق اولنور يقال وقع بينهم الفتنة ای الاختلاف
فی الآراء المفتون مصدردر كه ذكر اولندی واسم مفعول اولور فتنه يه اوغرادلمش آدمه دينور يقال هو
مفتون ای اوقعوه فی الفتنة ومجنونه اطلاق اولنور يقال رجل مفتون ای مجنون الافتان همزه نك كسريله
بودخی برنسنه كوزه وكوكله عجيب كلمكله پسند ايدوب خوشلنمق معناسنه در يقال افتنه اذا اعجبه وبر آدمی
فتنه يه اوغراتمق معناسنه در يقال افتنه اذا اوقعه فی الفتنة وهو مفتن كمكرم التفتين تفعيل وزننده بودخی
فتنه يه دوشورمك معناسنه در يقال فتنه بمعنی افتنه الافتتان افتعال وزننده بر آدمی فتنه يه اوغراتمق وفتنه يه اوغرامق
معنالرينه متعدی ولازم اولور يقال افتتن فلانا اذا اوقعه فی الفتنة ويقال افتتن فلان اذا وقع فی الفتنة الفتين امير وزننده
قاره طاشلق طبراغی سياه ارضه دينور كويا كه محترق كبی اولور اذابه ذهب معناسندن مأخوذدر جمعی فتن در
كتب وزننده الفتان شداد وزننده والفاتن اوغری يه دينور يقال رجل فتان وفاتن ای لص وشيطانه دينور وفتان

قیومجی یه دینور اذابۀ ذهب ایلدیکیچون یقال هوفتّان ای صائغ الفتّانان تثنیه صیغه سیله درهم ودیناره
اطلاق اولنور ومنه الناس عبید الفتّانین ای الدرهم والدینار ومنکر ونکیره اطلاق اولنور الفین حیدر وزننده
دولکره دینور که نجّار معناسنه فاتون فرعونك اتمکجی باشیسی اولان کسنه درکه حضرت موسی علیه السلام
آنی قتل ایلدی عصا ایله ضرب وقتل ایلدیکی شخص اوله جقدر الفتّان عدنان وزننده که فنّ وحال معناسنه
اولان فتن لفظندن تثنیه در صباح واخشامه اطلاق اولنور تقول ابلانا کرّ الفتنین ای الغدوة والعشی الفتّان
کتّاب وزننده پالان اوزره اورتدکلری مشین پالان اوتوسنه دینور فاتی صاحب وزننده فتین زبیر وزننده
اسماء رجالدندر الفیجن جمله حیدر وزننده سذاب اسمیدرکه تحریفله سدف تعبیر اولنان چکدر الافیجان
همزه نك کسریله دائما فیجن یمك معناسنه در یقال افجن الرجل اذا دام علی اکل الفیجن الفدن فتحتیله
برکونه قرمزی بویه اسمیدر وکرجله صیوانمش کوشکه دینور تقول رایته بالفدن ای القصر المشید فدین زبیر
وزننده نهر خابور کنارنده برقریه در الفدّان شدّاد وزننده والفدان سحاب وزننده اکوزه دینور ثور
معناسنه علی قول چفت سورمك ایچون بویندرغه قوشلمش ایکی اکوزه بردن دینور یالکز بر یسنه فدّان دینمز
وعند البعض اول ایکی چفت اوکوزینك آلات وادواتنه دینور بویندرق وسائری کبی جمعی فدادین در شارح دیرکه
مخففك جمعی افدنه در وحالا اهل مصر لساننده فدّان دریتوز قصبه مقداری تارلایه اطلاق اولنور هر قصبه
التی ذراعله بر ذراعك ثلثانی مقداردن عبارتدر وکسیلری فدّان باشنه مقنن در الفدّادون حدّادون
وزننده دال ایله ذکر اولندی یاخود فدادین اصحابنه دینور فلاحون وحرّاثون اوله جقدر نته که جمال اصحابنه
جمّالون دینور پس نسب اوزره اولور التفدین تفعیل وزننده دوه یی ناولندرمق معناسنه درکه قصر مشید
شکلنده قلمق اولور یقال فدّن الابل اذا سمّنها وبنایی اوزاتمق یعنی اوزون یاپمق معناسنه در یقال فدّن البناء
اذا طوّله الفربیون فانك فتحی وبانك کسریله بر دارو اسمیدرکه ملطف وعرق نسا وبرد الکلی وقولنج عللرینه
نافع وحشرات صوقمسنه وکلب دیوانه جراحتنه مفید ورحمدن اسقاط جنین واسهال بلغم لزج خصوصنده
مؤثّردر بودارو فرفیون دیدکلری صمغ اوله جقدر الفرن فانك ضمیله اتمك پشوردکلری اوجاغه دینورکه لسانمزده
فرون تعبیر اولنور الفرنی کردیّ وزننده قالین اولوب دکرمی اولان اتمکه دینورکه طشره لرده تنور اتمکی تعبیر
اولنور علی قول صومون اتمکنه دینورکه اطرافی اورته سنه طوغری دیرنکلی اولوب پشدکدنصکره صافی یاغله
یاخود سود وشکر ایله تعبیه اولنورکه کوزل پوغچه اولور وفرنی قالین جثه لو آدمه دینور وبیوك کوپکه دینور یقال
کلب فرنیّ ای ضخم الفارنة اتمکجی یه دینورکه فرونده اتمك پشورر افرن احمد وزننده ویفرن یمنع
وزننده مغربده بر برطائفه سندن برقبیله آدیدر فرنه غرفه وزننده اسمادندر محمد بن ابراهیم بن فرنه محدثدر فرن
فانك فتحیله بودخی اسمادندر محمد بن فرن محدثدر فرّان شدّاد وزننده مغربده برواسع مملکت آدیدر وفرّان بن بلی
قضاعه قبیله سنك نسبی رجالندندر فاران مجازده برنیچه جبالدرکه توراتده مذکوردر محدثیندن بکر بن القاسم
الفارانی اکا منسوبدر مؤلفك توراتده مذکوردیکندن مراد اشبو منطوق شریفدر جاء الله من جبل سیناء واشرق
من جبل ساعین واستعلن من جبال فاران ومعه جماعة من جبال فاران بوراده جاء الله قولی جاء امر الله تقدیرنده درکه
موسی علیه السلامه آنده توراة انزالیله امر وشرعنك ورودندن عبارتدر وجبل ساعین رومده برطاغك آدیدر
آندن اشراقی عیسی علیه السلامه انجیل انزالندن کنایتدر وجبال فاران استعلانی فرقانی انزالندن وآنده حضرت
محمد علیه الصلوة والسلامك بعثتندن عبارتدر پس توراتده حضرت محمدك ظهور شرعندن کمال ظهوری مشعر
اولان استعلان ایله تعبیر وتبشیر اولندی افران همزه نك مفتوحه ایله نسف قضاسنده برقریه آدیدر فریانان
فانك کسریله مرو قضاسنده برقریه در فرین سکّین وزننده برموضعدر فرین زبیر وزننده شامده برقریه در
فران سحاب وزننده بنی سلیم یورننده برصودر الفرناة دحرجه وزننده برنسنه یی پاره لیوب ریزه ریزه
قیه ایلمك معناسنه در یقال فرناه اذا فرسه وقطعه الفرتنة دحرجه وزننده سوزی متصل ومنتظم سویلیوب
بلوك بلوك وقارشق سویلمك معناسنه در یقال فرتن الرجل اذا شقق کلامه فاهتمش فیه وآدیملری صیق صیق
آتارق یورمك معناسنه در یقال فرتن الرجل اذا تقارب مشیه الفرتنی فانك وتانك فتحی وقصر ایله صرتلان
انیکنه دینور وحرف تعریفدن مجرّد اوله رق روسبو عورته وجاریه قسمنه اطلاق اولنور وبرخاتون اسمیدر
ومرو الرود شهرنده برقصرك اسمیدر الفرجون برذون وزننده قشاغی یه دینورکه آنکله دابّه قاشیرلر محسه
معناسنه الفرجنة دحرجه وزننده قشاغی ایله دابّه یی قشاغلمق معناسنه در یقال فرجن الدابة اذا حسّها

بالفرجون

بالفرجون فرزان فای مکسوره ایله فرزین فارسی معرّبیدرکه شطرنج آلاتندن فرز تعبیر اولنان آتندر جمعی
فرازین در الفرسن زبرج وزننده دوه قسمنك طبانه دینورکه طوارك حافری منزلنده در فارسیده سول
دینور فتحتیله الفراسن علابط وزننده ارسلانه دینور المفرسن مزعفر وزننده اتلو بوزلو آدمه دینور یقال
رجل مفرسن الوجه ای کثیر لحمه الفراسیون فای مفتوحه ایله کراث جبلی اسمیدرکه بیان پراصه سیدر ترکیده
ایت سیکی تعبیر ایدرلر جلاء واخلاط غلیظه یی مذیب وبولی مدرّ وسدّه لری مفتح وکلب دیوانه اصردیغی یره
نافعدر الفرعون برذون وزننده تمساح دیدکلری جانوره دینور فارسیده نهنك دیرلر وحرف تعریفدن
مجرّد اوله رق ولید بن مصعب نام ملك مصرك لقبیدرکه حضرت موسی علیه السلام آنك موساسیدر وفرعون
خضر علیه السلامك پدری یاخود اوغلونك اسمیدر وبونی نقّاش وتاج القرّاء علیهما الرحمه کندی تفسیرلرنده
حکایت ایلدیلر وفرعون مطلقا مملکت مصرده پادشاه اولان کسنه نك لقبیدر قیصر روم وشاه ایران کبی هر پادشاه
مصره لقب ایدی وبعضلر دیدیکه فرعون عتوّ وطغیان صاحبی متمرّد ومتشدّد آدمه دینور وبونده ایکی لغت
دخی واردر بری زنبور وزننده وبری فانك ضمی وعینك فتحیله در شارحك بیاننه کوره فرعون لفظی قبطیه یاخود
عبریه در عرب اخذ ایلمشدر مترجم دیرکه فرعون لغت عبریه ده متعصب ومتکبر معناسنه در جمعی فراعنه در
التفرعن تدحرج وزننده فرعوندن متصرّفدر فراعنه اخلاقیله تخلق ایلمك معناسنه درکه تمرّد وتجبر وتکبر ایلکدر
فرعونلك ایلمك تعبیر اولنور یقال تفرعن الرجل اذا تخلق باخلاق الفراعنة الفرعنة دحرجه وزننده
غایة الغایه زیرکلك وآفت ذهن اولمغه دینور یقالبه فرعنة ای دهاء ونکر فرغانه فای مفتوحه ایله مغربده
بر بلده در شارح دیرکه مؤلف بونی غین ماده سنده عجمستانده بر بلده در وغانه مغربده بر بلده دیو ثبت ایلمشیدی
بوراده غلط قلم نساخدر فارفاان سازسامان وزننده اصفهان قضاسنده برقریه در محدثیندن برجماعت اکا
منسوبلردر فسکن زبرج وزننده اسعرد نام بلده قربنده برقریه آدیدر الفسن فانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله
مصرده برقریه آدیدر فشنه تمره وزننده بخارا قضاسنده برقریه در فاشان مرو قضاسنده برقریه در فبشون
جیحون وزننده برنهر اسمیدر افشین همزه نك مفتوحه ایله اسم اعجمیدر فطراسالیون فای مضمومه وسین
ویای تحتیه ایله یونانیده کرفس جبلی تخمنه دینور الفطنة فانك کسریله حذق معناسنه درکه مراد ذهنك
تعلق ایلدیکی نسنه یی ادراك خصوصنده جودت استعداددر یعنی ذهنی پاك وتیز اولمغله هر نه شیئه توجه ومباشرت
ایلسه جبلی وخلقی آنی فهم وادراك ایلمك وجهیله اولان اوزلق وحذق ومهارتدر تجربه وتکرار وجهیله اولان
حذق وفهم دکلدر پس غباوت مقابلی اولور یقال به فطنة ای حذق الفطن فانك حرکات ثلاثی وطانك
سکونیله والفطن فتحتیله والفطن ضمتیله والفطونة عمومه وزننده والفطانة کرامه وزننده والفطانیة
رفاهیه وزننده وجه مذکور اوزره برنسنه یی فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال فطن به والیه وله وفطن وفطن
فطنا مثلثة الفاء وفطنا وفطونة وفطانة وفطانیة من الباب الرابع والاول والخامس اذا حذق وفهم
شارح دیرکه باب خامسدن جبلی فطانتلو اولمق معناسنه در مؤلف مسامحه ایلمشدر الفاطن والفطین
امیر وزننده والفطون صبور وزننده والفطن کتف وزننده والفطن ندس وزننده والفطن عدل
وزننده وصفلردر سرعت دراك وانتقالی اولان زیرك وذهین آدمه دینور فطین کلمه سنك جمعی فطن کلور مؤنثنده
فطنه دینور فرحه وزننده المفاطنة مفاعله وزننده برآدمه تفهیم ایچون سوزی دونه دونه سویلمك معناسنه در یقال
فاطنه فی الکلام اذا راجعه التفطین آکلاتمق معناسنه در یقال فطنه الکلام اذا فهمه فعن فتحتیله یمنده
برقریه در بنی زبید حصنلرندندر التفکن تفعل وزننده تعجب معناسنه در یقال تفکن الرجل اذا تعجب وتفکر
معناسنه در یقال تفکن الرجل اذا تفکر وپشیمانلق ایلمك معناسنه در یقال تفکن علیه اذا تندم ونیل وظفری
ملحوظ ومظنون اولان نسنه نك فوتنه آجیوب یانمق معناسنه در یقال تفکن علی شیء ای تأسف وتلهف علی فوته
بعد ان ظنّ الظفر به الفکنة غرفه وزننده اسمدر پشیمانلغه دینور یقال اخذه الفکنة ای الندامة الفکن
فانك فتحیله یلان سوز اوزره عناد واصرار ایلمك معناسنه در یقال فکن فی الکذب فکنا من الباب الاول
اذا لجّ ومضی فلان وفلانة فانك ضمیله وحرف تعریفدن مجرّد اوله رق محدّث عنه اولان بنی آدمك اسمندن
کنایه لردر مذکردن فلان ومؤنثدن فلانه ایله کنایه اولنور یقال رأیت فلان اوفلانة کنایة عن اسمهما وحرف
تعریفله سائر حیوان وبهائمدن کنایه اولنور یقال رکبت الفلان وحلبت الفلانة شارح دیرکه فلان لفظی اعلامدن
کنایه در نته که هن کلمه سیله که هاء مفتوحه ایله در اجناسدن کذلك کم وکذا اعداددن وکیت وذیت احادیثدن کنایه

اولور انتهى و بعضا بر آدمى ندا ايلدكده يافل ديرلر بلاتنوين رفعله وتثنيه ده يافلان وجمعنده يافلون ديرلر ومفرد
مؤنثده يافلة وتثنيه سنده يافلتان وجمعنده يافلات ديرلر وسيبويه اشعاردن ماعدا محلده يافل ديوب يافلان ديمكى اراده دن
منع ورد ايلدى و بعضا مفرد مؤنثده يافلاة دخى ديرلر و يافل دخى ديرلر لامك نصبيله كه يافلة ديمكدر هاء حذف
اولندى شارح ديركه وجه مذكور اوزره يافل كلمه سى عند المبرد يافلاندن مرخم دكلدر بلكه على حدة كلمة
مخصوصه در وسيبويه ديديكه كذلك مرخم دكلدر بلكه باب ندا ده صيغهٔ مرتجله در و بعضا ندانك غيريده استعمال
اولنور و بنو اسد مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنثده لفظ واحد ايله استعمال ايدرلر و بنو اسددن ماعدا عربلر تثنيه وجمع
وند كيروتانيثله استعمال ايدرلر الفن فانك فتحى ونونك تشديديله حال وضرب وصنف ركونه معناسنه در بوندن درلو
وچشيد مقوله سيله تعبير اولنور جمعى افنان وفنون كلور وافنانك جمع الجمعى افانين در يقال فن منه اى حال وضرب منه
ومصدر اولور طرد ايلمك معناسنه در يقال فن الابل فنا من الباب الاول اذا طرده وبر آدمى معامله ده الدانمق معناسنه دركه
فند ايلمك تعبير اولنور يقال فن فلانا فى البيع اذا غبنه ومديونى دينى اوزاتمق معناسنه در يقال فن دينه اذا مطله
وزيب وعناء وزحمت معناسنه در تقول لقيت منه فنا اى عناء وتزيين ايلمك معناسنه در يقال فنه اذا زينه
الافنون اسلوب وزننده بودخى حال ونوع وكونه معناسنه در جمعى افانين در يقال اخذ فى افانين الكلام
اى ضرابه ويلانه دينور حيه معناسنه وصالق وسلپوك قوجه قارى يه دينور ومطلقا قوجه قارى يه دينور
و ورى بر بنه صارمشمش سيق دللره دينور يقال شجرة بها افنون كثير اى غصن ملتف وصاچه و پريشان سوزه
دينور يقال يتكلم افنونا كالجنون اى كلاما مثبجا وآت وناقه قسمنك قارشق وشوريده سكر تمسنه دينوركه كاه
يواش وكاه شدتلنوقارمه قارش اولور يقال يجرى الفرس والناقة افنونا اى جريا مختلطا وآفت وداهيه يه دينور
وافنون الشباب جوانلغك اول هنكامنه دينور وافنون السحاب بلودك اول نشئت وظهورندن عبارتدر وافنون
صريم بن معشر التغلبى نام شاعرك لقبيدر الافتنان افتعال وزننده كونا كون سوز سويلمكه بشلمق معناسنه در
يقال افتن الرجل اذا اخذ فى فنون من القول شارح ديركه تفنن دخى بو معنايه در يقال افتن فى الحديث وتفنن
التفنين تفعيل وزننده ناسى عرب وعجم وروم وارنبود كبى هر جنسدن جمع وترتيب ايلمك معناسنه در يقال فنن
الناس اذا جعلهم فنونا و برنسنه يه آخر نسنه لر قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال فنن الشئ بالشئ اذا خلطه
وتفنين قماشده كندى جنسندن اوليان يعنى ماده سنه مخالف درلو درلو چنبدلره دينوركه تمتين كبى اسمدر
يقال ثوب ذو تفنين اى طرائق ليست من جنسه ولباس قسمى برنكى اولميه رق اسكيمكه ياخود بعض يرى يوفقه
و بعض يرى قالين وصيق اولهرق طوقنمق وجهيله اولان اختلافه دينوركه بونده دخى اسمدر يقال ثوب به تفنين
اى بلى بلا تشقق اوهواختلاف نسجه برقة مكان وكثافة مكان الفنن فحتينله اغاجك تازه دالنه دينور
جمعى افنان وجمع الجمعى افانين در يقال شجرة كثيرة الفنن اى الغصن الفناء فانك فتحى ونونك تشديديله
والفنواء حمراء وزننده داللرى چوق اغاجه دينور يقال شجرة فناء وفنواء اى كثيرة الافنان و بونلر غير قياس
اوزره دركه نونلر مقلوبدر مؤلف بونى معتل بابنده دخى ذكر ايلمشدر الفينان كيسان وزننده اغاج داللرى كبى
كونا كون شعبه لرى وفر وعلرى اولان صاچه دينور يقال شعر فينان اى له افنان الفينانة هايله كور صاچلو
خاتونه دينور يقال امرأة فينانة اى كثيرة الشعر الفنين امير وزننده بركونه ورملو وجعد ركه دوه نك قولتغنده
تحدث ايدر واول دوه يه دخى فنين ديرلر ونجد ترابنده بر وادى ومرو قضاسنده برقريه آديدر المفنون فنين ديدكلرى
درده مبتلا دوه يه دينور الفنان شداد وزننده درلو درلو سكردن بيان اشكنه دينور المفن ميمك كسريله
مسن وزننده شول آدمه دينوركه دائما عجائب وغرائب اقوال وافعال پيدا ايدر اوله مؤنثى مفنه در يقال رجل
مفن اذا كان يأتى بالعجائب الفنة فانك فتحيله ساعت زمانى به دينوركه التمش دقيقه مدتدر وزمانك اوجنه
دينور وقت وآن معناسنه اولورت كه فينة دخى دينور شارح ديركه همزه ايله فيئة دخى بو معنايه در الفنة فانك
ضميله فراوان چاره دينور يقال مرعى فندفنة اى كلأ كثير المفنة معظمه وزننده بدخوى قوجه قارى به
دينور يقال تزوج فلان امرأة مفنة اى عجوزا سيئة الخلق وشول ناقه يه دينوركه عشراء ظن اولنمشيكن كشاف ايله
حال مثبين يعنى عشراء اولمديغى منكشف اوله و عشراء اون آيلق كبه وكشاف كتاب وزننده حامل ناقه يه بوغور
آشمغه دينور الفن فانك كسريله علم لفظنده مضاف اوله رق مستعمل اولور شول عالمه اطلاق اولنوركه
هر فنونه اتقان ومتانتله انتسابى اولوب وهر برنى كما ينبغى اخذ وضبط ايلمش اولمغله موقعلرنده اصول وقواعدى
اوزره كوزل قيام واجرا ايدر اوله يقال فلان فن علم اى حسن القيام به احمد بن ابى فنن كه فحتينله در

شعرادندر

شعرادندر وابو عثمان الفنبى كه سكينى وزننده در محدثدر الفنفنة طنطنه وزننده چوبان ياخود دوه صاحبى
اوشنديكندن وكاهللكندن تقيد ايلميوب دوه لرى صحرايه پراكنده و پريشان ايلمك معناسنه در يقال فنفن الرجل ابله
اذا فرقها كسلا وتوانيا الاستفنان آتى درلو درلو اشدروب يورتمك معناسنه در يقال استفن فرسه اذا حمله
على فنون من المشى الفيلكون حيزبون وزننده بردى اسميدركه حصير اوتى وقوغه لق ديدكلريدر وقار
اسميدركه قاره ساقز ديدكلريدر آتى صولر ايله پردن قينايوب چقر على قول زفت اسميدركه اركك صنوبر
اغاجندن سيلان ايدن رطوبتدر فندين فانك ضمى ودالك كسريله مرو قضاسنده برقريه در فقهادن محمد بن
سليمان الفنديني اورايه منسوبدر التفون تفعل وزننده برنسنه بركتلنوب كركى كبى نشو ونما بولمق معناسنه در
يقال تفون الشئ اذا صار ذا بركة وحسن نماء الفاوانيا نون مكسوره ايله عود الصليب اسميدركه شقايق
كوكيدر قبرلدفده داخلنده ايكى خط صليبى ظاهر اولور حار وملطف ومدر و برون قاتى قاطع ونقرس وصرع
عللرينه تعليق اولنسه دخى نافعدر الفين زين وزننده كلمك معناسنه در يقال فان الرجل يفين فينا اذا جاء
الفينان كيسان وزننده بنوضبه يه مخصوص برفرس آديدر وصاچى ياقشقلو اوزون اولان آدمه دينور
مؤنثى فينانه در نته كه فنن ماده سنده ذكر اولندى يقال رجل فينان اى الحسن الشعر الطويله شارح ديركه فنن
لفظندن اعتبار اولنورسه نكره ومعرفه حالتلرنده منصرف اولور واكر فينه دن كه وقت معناسنه در اخذ اولنور ايسه
فعلان بابنه الحاقله نكره حالتنده منصرف ومعرفه حالتنده غير منصرف اولور افيان همزهٔ مفتوحه ايله اسمادندر
عنث بن افيان معد بن عدنان قبيله سى رجالندندر الفينة فانك فتحيله ساعت زمانى يه دينور ووقت وهنكام
معناسنه در ومنه تقول لقيته الفينة بعد الفينة اى الحين بعد الحين وكاه اولوركه حرف تعريف محذوف اولور يقال
لقيته فينة بعد فينة الافيون همزهٔ مفتوحه ايله خشخاش مصرى اسودك منجمد اولمش لبنيدركه بو اسمله
متعارفدر بالجمله اورام حارّه يه وخاصة كوزده اولان ورم حاره نافع ومخدر وقليلى مفيد ومنوم وكثيرى سم قاتلدر
شارح ديركه ابيون فارسى معربيدر عند البعض يونانيدر پك او بوديجى ومسبت معناسنه در فصل القاف
القبون قعود وزننده برسمته كتمك معناسنه در يقال قبن الرجل قبونا من الباب الثانى اذا ذهب فى الارض
الاقبان همزه نك كسريله دشمندن منهزم اولمق ياخود برنسنه دن خوف واندیشه سى اولميوب امين اوله رق سرعتله
يلمك معناسنه در يقال اقبن الرجل اذا انهزم من العدو او اسرع فى عدوه آمنا القبين امير وزننده امور ومصالحنده
جست وچالاك ومقدام اولان آدمه دينور يقال رجل قبين اى منكمش فى اموره وچابك ورونده انسان وحيوانه دينور
يقال رجل قبين اى سريع المقبئن مطمئن وزننده كرپى كبى بوزبلوب بورشور اولان نسنه يه دينور القبان
شداد وزننده بيوك ترازو يه دينوركه لسانمزده قپان تعبير اولنور تخفيفله مترجم ديركه برهانك بياننه كوره كپان فارسى
معربيدر يقال وزنه بالقبان اى القسطاس ومنه المثل المولد ٭ الدنيا قبان ٭ نحن مع الرجحان ٭ وامين ومعتمد
عليه آدمه اطلاق اولنور يقال هو قبان اى امين وآذربيجان مملكتنده بربلده آديدر وعبد الله بن احمد نام
محدثك جدى لقبيدر حمار قبان باى موحده بابنده ذكر اولندى كه دوه جك واشك قوردى
ويراشجيكى ديدكلرى اوزون اياقلى بوجكدر قبين باى مشدده ايله وتصغير ايله عراقده برقريه آديدر القبنة
غرفه وزننده امور ومصالحده چالاكلكه دينور يقال به قبنة اى اسراع فى الحوائج قابون دمشق قضاسنده برقريه در
القتن قافك وتاى فوقيه نك فتحيله ال اياسى قدر يصى بالق آديدر القتين امير وزننده قينامش آق اپكه
دينوركه خاملغى كتمش اولور وعورته على قول كوزلنه دينور يقال تزوج قتينا اى امرأة وجيلة و بو وصف خاص
معزلنده در واركشى يه دينور على قول كوزه خوار ذليل كشى يه دينور بو معناده ضد اولور ومزراغه دينور واجه
مزراق يلمانه دينور وكنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه وپك آز اكل طعام ايدن آدمه دينور يقال رجل
قتين اى لا طعم له اعنى قليل الاكل قال الشارح وفى النهاية قال رجل يارسول الله تزوجت فلانة فقال بخ تزوجت بكرا
قتينا يقال امرأة قتين اذا كانت قليلة الطعم بضم الطاء ويحتمل ان يراد بذلك قلة الجماع پس مؤلفك رجله
تخصيصى بلا مخصص اولور ولا طعم له قولى پك قلتدن كنايه اولور القتانة كرامه وزننده برآدم قليل الطعام
اولمق معناسنه در يقال قتن الرجل قتانة من الباب الخامس اذا كان قتينا الاقتان همزه نك كسريله قتانه
معناسنه در يقال اقتن الرجل بمعنى قتن وكنه ديديكى بوجكى اولدرمك معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا قتل
القردان ووجود آرق ونحيف وزار اولمق معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا نحل جسمه المقتئن مطمئن وزننده
والمقتن معتل وزننده عمود كبى ديكلوب طوران نسنه يه دينور القاتن قاتم وزننده ومراد فيدركه بوزه مائل

قرامتق نسنه‌یه دینور یقال اسود قاتن ای قاتم القتون قعود وزننده مسكك رطوبتی چكیلوب قوبقوری اولمق
معناسنه‌در یقال قتن المسك قتونا من الباب الاول اذا یبس وزالت ندوته القتان سحاب یاخود غباب وزننده
توزه دینور غبار معناسنه القحزنة حای مهمله وزای معجمه ایله دحرجه وزننده بركسه‌یی دكنكله اوروب یقمق
معناسنه‌در یقال قحزنه اذا ضربه حتی وقع وقحزنه دكنكه دینور علی قول صوپه‌یه وطوپقه‌یه دینور جمعی
قحازن در یقال ضربه بالقحزنة ای العصا او الهراوة التقحزن تدحرج وزننده بركسه اوریلوب یقلمق
معناسنه‌در یقال قحزنه فتقحزن القحزنات قافك وزایك فتحه‌لریله منذر بن ماء السماء نام امیرك قلجلری اسمیدر
القدن قافك فتحی ودالك سكونیله یتشمك كفایت وحسب معناسنه‌در شارح دیركه مثلا قدنی دیرلر حسبی ویكفینی
معناسنه لكن بونده بعضلر قدن اسم واحدر یای متكلمه مضافدر و بعضا نونی حذف ایدوب قدی دیرلر
وعند البعض قدنی مركبدر نون وقایه‌در و بوكه كوره اسم فعل اولورکه مؤلف قد ماده‌سنده ذكر ایلدی قدونین
قافك فتحی ودالك ضمیله بلاد رومده برموضع اسمیدر الاقذان ذال معجمه ایله اكرام وزننده بركسه عیوب كثیره
پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال اقذن الرجل اذا اتی بعیوب كثیرة القرن قافك فتحی ورانك سكونیله بوینوزه دینور
روق معناسنه وانسانك باشنده حیوانك بوینوزبته‌جك یرینه دینوركه مراد باشك ایكی طرفلو تپه‌سیدر علی قول
باشك بوقریسنه دینور جمعی قرون در یقال ضرب علی قرن رأسه وهو موضع روق الحیوان من رأس الانسان
او الجانب الاعلی وذؤابه معناسنه‌در كه اركك قسمنك پرچیدر علی قول نسوان كیسوسنه دینور وصاچ بلوكنه
دینور خصله معناسنه وطاغ طوروسنه دینور جمعی قران در جبال وزننده وقرن الجراد چكركه‌نك باشنده اولان
ایكی توبك یرینه دینور ایكیسنه قرنان دینور ومحفه اورتوسنه دینور و بیابانك اوّلنه دینور تقول وصلنا الی قرن
الفلاة ای اوّلها وقرن الشمس كونشك ناحیه‌سنه دینوركه دائرهٔ قرصنك كناریدر علی قول اعلاسنه دینوركه
طلوع ابتداكده الك اوّل ظهور ایدن جزؤندن عبارتدر حاجب دخی اطلاق اولنور وعند البعض پرتو وشعاعنك
اوّلنه دینوركه ابتدا ظاهر ومستفیض اولور یقال طلع قرن الشمس ای ناحیتها او اعلاها او اوّل شعاعها
وقرن القوم اول قوم وجماعتك سید وسركرده‌سنه اطلاق اولنور یقال هو قرن قومه ای سیدهم وقرن الكلأ
چایرك ایوسنه یاخود صوكه قلانه یاخود هنوز پایمال اولمامش اوجنه وكوشه‌سنه دینور تقول رعیته من قرن الكلأ
ای خیره او آخره او انفه الذی لم یوطأ وآت قسمنك برباش سكرتمسنه دینور یقال عدا الفرس قرنا او قرنین ای طلقا
او طلقین ویغمورك بردن صاغانقلی یاغمسنه دینوركه بوره و بوغناق تعبیر اولنور و برآدمك یاشداشنه دینور
تقول هو قرنی ای لدتی ویقال هو علی قرنی ای علی سنی وعمری وزماندن قرق سنه مدته دینور علی قول اون سنه
یاخود یكرمی سنه یاخود اتوز یا التمش یاخود یتمش یاسكسان یاخود یوز یكرمی سنه‌یه دینور قول اوّل یعنی اخیردن
قول اوّل كه یوز سنه مدتدر اصح واصوبدر زیرا نبی اكرم علیه الصلوة والسلام حضرتلری برغلام حقنده عش
قرنا عبارتیله دعا ایلدیلر اول غلام یوز سنه معمر اولدی وقرن شول امت وجماعته دینوركه اول طبقه بالجمله
آخرته كیدوب آنلردن فرد واحد قالمامش اوله كه برقرن كچدی تعبیر اولنور یقال كان فی القرن الاول وهو كل امة
هلكت فلم یبق منها احد وزماندن وقت وهنكامه دینور یقال كان كذا فی قرن من القرون ای وقت من الزمان
واغاج قبوغندن بوكلمش ایپه دینور یقال ربطه بقرن ای بحبل مفتول من لحاء الشجر وقیون یوكندن بوریلوب
بوكلمش بربلوك یوكندی‌یه دینور وقوملغك اشاغی طرفنه دینور و بعض نسوانك فرجنده اولان كوچك آصلغه
دینوركه دبه اولان آدمك دبه‌لكی كبی خلقی برشیدر یقال بالمرأة قرن ای عفلة صغیرة مؤلفك صغیره ایله
وصفندن كبیر اولانه اطلاق اولنمدیغی مستباندر و بونك تفصیلی عفل ماده‌سنده مرور ایلدی وقرن كوچك طاغه
دینور علی قول سائر طاغلردن بشقه‌جه قطعه‌یه دینور جمعی قرون وقران كلور جبال وزننده وقلجك وتمرنك
اغزنه دینور یقال قرن السیف والنصل ای حدهما وبدندن بردن تربوشانمغه دینور ومنه یقال حلبنا الفرس
قرنا او قرنین ای عرقا او عرقین وزمان واحد اهلنه دینوركه برزمان آدملری اوله جقدركه مدت حسبیله متقارنلردر
یقال ذهب القرن الذی انت منهم وكنت غریبا وهو اهل زمان واحد وبر امت وجماعت انقضاسندن صكره
كلان امت وجماعته دینور یقال قرن بعد قرن ای امة بعد امة وشول میله دینوركه طاشدن قیونك اغزنه
یاتوب اوزرینه بكره‌نك وچرخك اوقنی وضع ایدرلر ایكی طرفلو اولمغله ایكیسنه قرنان دینور واول میللر اغاجدن
اولورسه دعامه دیرلر وكوزه برمیل یعنی بردفعه سرمه چكمه دینور تقول ما جعلت فی عینی قرنا من كحل ای میلا واحدا
و برگره معناسنه‌دركه فارسیده یكباره دینور تقول اتیته قرنا ای مرة واحدة وقرن عرفات اوزره

چكلمش برطاغك آدیدر ودوز وطاینجق یكرنك طاشه دینور سماقی كبی وحجاج نجدك میقاتی آدیدركه
طائف یاننده برقریه‌در علی قول آنده وادینك بكله وتمامه اسمیدر جوهری بونی فتحتیله رسمنده واویس
القرنی جنابلرنی اورایه نسبت ایلمسنده غلط ایلدی زیرا اویس القرنی قرن بن ردمان بن ناجیة بن مراد
نام كسبه منسوبدركه اجدادینك برپسدرینه فتحتیله‌در وتثنیه صیغه‌سیله قرنان قطب شمالی
یاننده جدّی نام كوكب حذاسنده ایكی كوكبه اطلاق اولنور وقرن مصدر اولور برنسنه‌یی برنسنه‌یه یناشدروب
یتشدرمك معناسنه‌در یقال قرنه به قرنا اذا شدّه الیه ووصله وایكی دوه‌یی برایپه دیزمك معناسنه‌دركه یوندرق كبی
ایكیسنك بوینه بغلیوب یناشدرمقدن عبارتدر یقال قرن البعیرین اذا جمعهما فی حبل وقرن ارض نجامه‌ده
برقریه آدیدر و بغداد قضاسنده قطربل ایله مزرفه بیننده برقریه آدیدر خالد بن زید نام محدّث اكا منسوبدر ومصرده
برقریه وافریقیه‌ده برطاغك اسملریدر وقرن باعر وقرن عشار وقرن الناعی وقرن بقل یمنده برر حصن اسملریدر
وقرن البوباة بانك فتحیله بروادی اسمیدركه سرات اولكه‌سندن بروجكیلوب كلور وقرن غزال برمعروف
صرب یوقشك آدیدر وقرن الذهاب برموضعدر وقرن الشیطان وقرنا الشیطان كه تثنیه صیغه‌سیله‌در
رأی وتسویلنه اتباع ایدن امته اطلاق اولنور یاخود قوّت وانتشارندن یاخود تسلط واستیلاسندن كنایه‌در
شارح دیركه مؤلف بونكله اشبو الشمس تطلع بین قرنی الشیطان حدیثنه تلمیح ایلمشدر بوراده قرندن مراد
باشنك تپه‌سنك برطرفیدركه ایكی طرفنه قرنان دینور شمسك طلوعی هنكامنده آلتنه كیروب شمسی اول حذاده
طوغمغله آفتاب پرست اولنلرك سجودی كندیسنه منقلب اولور یاخود قوتندن كنایه‌دركه كون طوغدیغی كبی
حركته كلوب ناسه تسلط ایدرلر زیرا كیجه لرده معامله قالمامغله اولقدر حركت وانتشارلری اولمز یاخود مراد
اولین وآخرین حزب وامتیدر و بونلرك مجموعی تمثیل جهتیله‌در ذوالقرنین تثنیه صیغه‌سیله اسكندر رومی
لقبیدر باعث تلقیبی بودركه مشار الیه مؤمن اولمغله قومنی ایمانه دعوت ایلدكده تمرد لرندن باشنك برقرنینه یعنی
بریانینه اوروب هلاك ایلدیلر بعده حق تعالی احیا ایدوب ینه مسفورلری ایمانه دعوت ایلدی بودفعه دخی باشنك
اول برقرنینه اوروب هلاك ایلدیلر حق جل وعلا ینه احیا ایلدی بو جهتدن ذوالقرنین ایله ملقب اولدی و بعضلر
دیدیلركه ارضك ایكی قرننه یعنی ایكی قطرندن عبارت اولان مغرب ومشرقه سیر وسفر ایدوب بالغ وواصل اولمغله
ملقب اولدی علی قول باشنك ایكی طرفنده اورلمش كیسولری اولمغله ذوالقرنین اطلاق اولندی مترجم حقیردیركه
اشبو اسكندر ماده‌سی راء مهمله باننده اسكندر ماده‌سنده وجه تحقیق اوزره بسط اولنمغله صحت وحقیقتی آنده
مرسوم ومبیندر وذوالقرنین امراء عربدن منذر بن ماء السماء لقبیدر آنكدخی باشنك ایكی طرفنده اورلمش صارقق
زلفلری اولمغله ملقب اولمشیدی كذلك علی بن ابی طالب كرم الله وجهه حضرتلرینك لقبیدر حقنده فخر انام
علیه الصلوة والسلام حضرتلری ان لك فی الجنة بیتا ویروی كنزا وانك لذو قرنیها بیورملریله ملقب اولمشدر
یعنی یاعلی سنك ایچون جنتده برسرای عظیم یاخود بركنز جسیم حاضر ومهیا اولوب وجنتك ایكی طرفك وملك
اعظمنك صاحبی اولدیغك جهتدن ذوالقرنین جمیع ارضی نه كونه سیر وسیاحت ایلدیسه سن دخی ملك
جنتك مجموعنده دلخواهك اوزره كشت وكذار ایلیه‌جكسین بوندن مراد جمله‌دن ازید واوفر حق تعالی
كندیلرینه ملك جنتی احسان ایلیه‌جكنی بیاندر و بعضلر دیدیكه ذوقرنی الامة نا و یلنده‌دركه الامة لفظی اضمار
اولنمشدر هر نقدر تقدم ذكری یوغیسه‌ده پس بو حتی توارت بالحجاب آیتی قبیلندن اولوركه شمس مراددر
پس معنا یاعلی سن بو امتك ذوالقرنینی سن مترجم دیركه بو معنانك تحتنده اسرار كثیرهٔ علیه مندرجدر انت
منی بمنزلة هارون من موسی سرینه اقربدر ماكل یعلم یقال وفیه قال النبی علیه السلام له كرم الله وجهه انا وانت
ابوا هذه الامة بناء علیه لسان حقیقتده حضرت مرتضایه آدم الاولیاء وهارون الاصفیاء وذوالقرنین الاتقیاء
اطلاق اولنور یاخود بوراده قرن منفرد اولان طاغ معناسنه اولمغله ذوجبلین دیمك اولوركه حسن وحسین
جنابلرندن كنایه‌دركه الی یوم القیام نسب وسببلرینك بقاء ودوامنه وشریعت مطهره‌نك آنلر ایله قیامنه
اشارتدر كما قال علیه السلام كل نسب وسبب ینقطع بالموت الا سببی ونسبی یاخود باشنك ایكی قرننده واقع اولان
یاره‌لره اشارتدركه برنی عمرو بن ودّ اوروب دیكرنی ابن ملجم لعین اورمغله زخمناك ایلدیلر واصح اقوال بودر
قرن الثمام بقله‌یه شبیه برنباتدر ذات القرنین مدینه قربنده ایكی طاغ ارالغنده برموضعدر القرین
امیر وزننده بودخی برآدمك یاشداشنه دینور یقال هو قرینه ای لدته وجفت اكوزی كبی بری برینه یناشدرلوب
قوشلمش دوه‌نك هر برینه دینور وبرآدمك وبرنسنه‌نك مقارننه دینور جمعی قرناء كلور كرماء كبی یقال هو قرینه

ای مقارنه و برآدمك همیشه یار ومصاحبی وهمدمی دینور یقال هو قرینه ای مصاحبه وهر بنی آدمه مقرون
اولان شیطانه دینور که اصلا آندن مفارقت ایلمز وزید الخیل الطائی قلجنك اسمیدر وقرین بن سهیل بن قرین
کندیسی و پدری محدثلردر وعلی بن قرین ضعیف الروایه در وقرین انسانك نفس ناطقه سنه اطلاق اولنور
کاسیذکر القرینان تثنیه صیغه سیله ابو بکر ایله طلحه یه اطلاق اولنور رضی الله عنهما زیرا طلحه نك برادری
عثمان ایکیسنی اخذ ایدوب برایپه بند ایلمشیدی القرنة غرفه وزننده قلجك وتمرنك اغزنه دینور و برنسنه نك
تومووب چقان اوجنه دینور مثلا قرنة الجبل طاغك طوما لوب چقان سیوری یسنه اطلاق اولنور وقرنة السهم
اوقك سیوری اوجنه دینور ظاهرا اجام قرنه سی بو معنادندر ورحمك باشنه یاخود کوشه سنه یاخود شعبه سنه
دینورکه ایکی شعبه سی اولور خایه کبی یاخود رحمك تومسك برینه دینور القرن قافك کسریله برآدمك شجاعتده
کفؤ وهمتاسی اولان کسنه یه دینور علی قول هر بابده کفؤ وهمتاسی اولانه دینور یقال هو قرنه ای کفؤه فی الشجاعة
اوعام القرن فتحتینله اوق قبورنه دینور جعبه معناسنه وقلجه دینور وسهم عربیه دینور نبل معناسنه وایکی
دوه بی عربه اکوزلری کبی بری برینه چاتدقلری ایپه دینور کذلك آخر دوه یه چاتلمش دوه یه دینور قرین کبی وسلب
تعبیر اولنان اغاج قبوغندن بوکلمش شول ایپه دینور که جفت اکوزینك بردن بیونلرینه کچروب بری برینه چاتارلر
بعده بیوندرق کچررلر حالا بو سمتلرده قایشدن ایدرلر که زیوله تعبیر اولنور وقرن اویس القرنی جنابلرینك جدی
اسمیدر که اکا منسوبدر نته که ذکر اولندی وقرن مصدر اولور برکسه چاتق قاشلی اولمق معناسنه در یقال قرن
الرجل قرنا من الباب الرابع اذا کان مقرون الحاجبین الاقرن احمر وزننده چاتق قاشلی کشی یه دینور یقال
رجل اقرن ای مقرون الحاجبین و بوینوزلو قوچه دینور القران کتاب وزننده بودخی جفت اکوزلرینك
بیونلرینه کچوردکلری زیوله یه دینور ومصدر اولور حج ایله عمره بی جمع ایلمك معناسنه که نیت واحده وتلبیة
واحده واحرام وسعی وطواف واحده ایله جمع ایلمکدن عبارتدر حج افراد مقابلیدر یقال قرن بین الحج والعمرة
قرانا من الباب الاول اذا جمع و یقال اقرن فی لغیة کاسیذکر وخرما قورغی ابسار ایله ارطاب بینی جمع ایلمك
معناسنه مستعملدر که برطرفی هنوز قورق و برطرفی اولمش اولور الاجه تعبیر اولنور واول خرمایه قارن دینور یقال
قرن البسر اذا جمع بین الابسار والارطاب وایکی خرمایی یشاشدروب برلقمه ایلمك معناسنه درکه برنیچه کسنه لر
حاضر اولدقلری حالده خرما کلنه مباشرت ایلسه لر بربر یمك لازمدر ایکیشر ایکیشر اکل ایلمك رفیقلری اذن
ویرمدکجه نهی در یقال قرن الرجل اذا جمع بین التمرتین فی الاکل وقران شول اوقلره دینورکه بری برینه مساوی
اولوب و براو قجینك ایشی اوله بونك مفردی قرین در وقران مفاعله دن مصدر اولور مقارنه معناسنه برآدمه
یار نسنه یه یار وهمدم ومصاحب اولمق معناسنه در یقال قارنه مقارنة وقرانا اذا صاحبه الاقران همزه نك
کسریله بودخی حج ایله عمره بی جمع ایلمك معناسنه در و بو لغت ردیه در افصح اولان ثلاثیدن قران اولمقدر که ذکر
اولندی یقال اقرن الحاج اذا جمع بین الحج والعمرة وایکی اوقی برابرلشدروب بردن آتمق معناسنه در یقال اقرن
الرجل اذا رمی بسهمین وکوزل یورویشلو ناقه یه بنمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا رکب ناقة حسنة المشی
وقرون دیدکلری ناقه بی صاغمق معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا حلب الناقة القرون و بوینوزلو قوچ
قربان ایلمك معناسنه در یقال اقرن فلان اذا ضحی بکبش اقرن و برنسنه یه کوج یتمك معناسنه در یقال
اقرن للامر اذا اطاقه وقوی علیه وضعیف وبیمجال اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اقرن عن الامر
اذا ضعف و یولدن صاپمق معناسنه در یقال اقرن عن الطریق اذا عدل و برآدمك مواشیسی فراوان اولوب
یاور ومعینی اولمامغله چفتلکی امورنی اداره دن عاجز اولمق معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا عجز عن امر ضیعته
یعنی من کثرة ماشیته ولامعین له و برکسه چفتلکی امورنی اداره یه مقتدر اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
اقرن فلان اذا اطاق امر ضیعته وخرمایی ایکیشر تناول ایلمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا جمع بین
رطبتین یعنی فی الاکل وطمرده قان چوغالمق معناسنه در یقال اقرن الدم فی العرق اذا کثر وچبان دشلمك
اوزره اولمق معناسنه در یقال اقرن الدمل اذا حان ان تفقؤه واوکنده کیدن آدمه طوقنمامق ایچون مزراغك باشنی
یوقری طوتمق معناسنه در یقال اقرن فلان اذا رفع رأس رمحه لئلا یصیب من امامه وترکش صاتمق معناسنه در
یقال اقرن الرجل اذا باع الجعبة وایپ صاتمق معناسنه در یقال اقرن اذا باع الحبل وایکی طوتساغی برایپه
دیزوب کوتورمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا جاء باسیرین فی حبل وهر کیجه هر کوزه برمیل سرمه چکمك
معناسنه در یقال اقرن فلان اذا اکتحل کل لیلة میلا و بلود متصل یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اقرنت

السماء اذا دامت فلم تقلع واولکر ارتفاع بولمق معناسنه در یقال اقرنت الثریا اذا ارتفعت القرانی جاری
وزننده بودخی قرین ومقارن معناسنه در یقال هو قرانه ای مقارنه القرینة سفینه وزننده عمان
نام محلده برمرغزار آدیدر ونفس ناطقه یه اطلاق اولنور کاسیذکر و برموضع اسمیدر القرون صبور وزننده
والقرونة هابله بونلرده نفس ناطقه در یقال اسمحت قرینته وقرینته وقرونه وقرونته ای نفسه وقرون تیز ترلیان
دابه یه دینور علی قول ایاقلرنی الری بصدیغی یره بصان دابه یه دینور یقال دابة قرون ای تعرق سریعا او یقع
حوافر رجلیه مواقع یدیه وشول ناقه یه دینورکه چوکدکده دیزلرنی بری برینه یناشدرر اوله وشول ناقه یه دینورکه
ایکی ایلرودن اولان ممه لری کیرودن اولان ممه لرینه پك قریب اوله وخرمایی ایکیشر ایکیشر یاخود ایکی لقمه بی بردن
قالدروب اکل ایدن کسنه یه دینور یقال رجل قرون ای جامع بین تمرتین او لقمتین فی الاکل الاستقران بودخی
برنسنه یه کوج یتمك معناسنه در یقال استقرن للامر اذا اطاقه وقوی علیه وطمرده قان چوغالمق معناسنه در
یقال استقرن الدم فی العرق اذا کثر القرنان قافك فتحیله وصفدر دیوث وقلتبانه دینورکه سائرلر آنك
قرینه سنده یعنی زوجه سنده قرین ومشارك اولورلر یاخود برایپه بغلنمش ایکی حیوانه یاخود ایکی بوینوزلو
اوکوزه تشبیهله در یقال رجل قرنان ای دیوث مشارك فی قرینته القارون وج اسمیدر که اکیر تعبیر اولنان
کوکدر ادویه دندر وقارون حرف تعریف یقدن مجرد اوله رق سلفده عتاة ومتمردیندن برکسه نك اسمیدر که
اعجمیدر السنه ده ضرب مثلدر مرسوم حضرت موسی علیه السلام قومندن واقرباسندن ایدی پك فقیر اولمغله
حضرت موسی دعاسیله ثروت وغنایه بالغ اولدقده عتو وطغیان ایلمکله حضرت موسی دعاسیله کندیسی ومال
واشیاسی منخسف اولدی القرینین امیرین وزننده نواحی عمامه ده ایکی طاغدر و بادیه شامده برموضعدر
ومرو الشاهجان قضاسنده برقریه در فقهاء شافعیه دن ابو المظفر محمد بن الحسن القرینینی اکا منسوبدر
ذو القرینین تابئله او یلغك ایچ یوزنده اولان سکیره دینور جمعنده ذوات القراین دینور القرنتان قافك ضمیله
یمن حذاسنده واقع ساحل بحر هندستانده برطاغك آدیدر قرین زبیر وزننده طائف قضاسنده برقریه در
واسمادندر قرین بن عمر وقرین بن ابراهیم یاخود ابن عامر بن سعد بن ابی وقاص وموسی بن جعفر بن قرین محدثلر در
قرون بقر قافك ضمیله بنی عامر دیارنده برموضعدر القران شداد وزننده شیشه یه دینور قاروره معناسنه
قران رمان وزننده یمامه ده برقریه آدیدر و بر رجل اسمیدر المقرنة معظمه وزننده بری برینه قریب خرده
طاغلره دینور مقرن محدث وزننده اسمادندر عبدالله وعبدالرحمن وعقیل ومعقل ونعمان وسوید وسنان
اولاد مقرن اصحابدندر که یدیسی دخی برادرلر در القرائن بری برینك یماجنده اولان خانه لره و یوردلره دینور
قرینه نك جمعیدر یقال دور قرائن اذا کانت یستقبل بعضها بعضا القرنوة قافك فتحی ونونك ضمیله هرنوه
دیدکلری نباته دینورکه قلنك تعبیر ایتدکلریدر یاخود بشقه برنبات آدیدر واشبو قرنوه وهرنوه کلمه لرینك
عرقوه وعنصوه وترقوه وثندوه کلمه لرندن غیری نظیرلری یوقدر القرنوی والمقرنی معظمی وزننده قرنوه
نباتیله مدبوغ اولان دری یه دینور یقال سقاء قرنوی ومقرنی ای مدبوغ بالقرنوة القرناء حمراء وزننده
شول یلانه دینورکه باشنده بوینوز طرزنده ایکی یومر یجه ات اولور واکثری اکرك قسمنده اولور بوینوزلو یلان
تعبیر اولنور یقال حیة قرناء ای لها کاللحمتین فی رأسها القیروان قافك وراك فتحیله سواری جماعتنه دینور
جماعت خیل معناسنه وکاربانه دینور قفل معناسنه وچوق وعظیم عسکره وآلایه دینور ومغربده بربلده آدیدر
شارح دیر که قیروان کاربان فارسی معربیدر اقرن همزه نك فتحی وراك ضمیله رومده برموضع آدیدر القرنباء
حمراء وزننده بو کرلجه یه دینور لو بیاء معناسنه المقرون اهل عروض اصطلاحنده اسباب شعردن
اوج حرکه بعده ساکن اولان جزؤه دینور متفاعلن جزؤندن متفا ومفاعلتن جزؤندن علتن کبی اهل عروض
اکا وتد مقرون اطلاق ایدرلر ایکی سببه یعنی برسبب ثقیل ایله برسبب خفیفه مقارن اولمشدر القرناء کرماء وزننده سور
قرآنیه دن شول سوره لره دینور که نمازك هر رکعتنده فاتحه یه ضم ایله قراءت اولنه القرانیا قافك فتحیله
برشجر جبلی اسمیدر که زیتونه شبیه یمشی اولور ترکیده قزلجق اغاجی دیدکلریدر که یمشنه قزلجق تعبیر اولنور
قابض ومجفف وجراحات بکاری مدمل وصغارنه مضاده در المقرن منبر وزننده جفت اکوزینه کچوردکلری
بیوندرغه دینور القرصعنة جردحله وزننده شو بکه ابراهیم اسمیدر که پیغمبر تیکنی دیرلر انواع عدیده سی واردر
برنوعنك ساقی اوزون ومنبسط وسوسن برکی لونده شبیه اولور سبنك طردی ایچون قبوره تعلیق ایدرلر و برقسمی
آق و یپراقلری کثیر وتیکنلری تیز و بعینه اوزون کنکره شبیه اولور قدس شریف ترابنده چوق اولور وجع

ظهری ایچون مجربدر آق نوعنه زکبده دوه الماسی تعبیر اولنور القرطمن جردحل وزننده بون واحمق آدمه
دینور القرطعة جردحله وزننده ناچیز شیئه دینور یقال ماعلیه قرطعة ای شیٔ الاقزان زای معجمه ایله
اکرام وزننده بر آدمك انجك کیکنی اوروب قیرمق معناسنه در یقال اقزن ساقه اذا کسرها قزوین قاف
مفتوحه وواو مکسوره ایله ایرانده بلاد جبلدن بر بلده آدیدر دیلم ایله همسنوردر قزوینك دینور قضاسنده برقریه
آدیدر الاقسان همزه نك کسریله پك چوق ایش ایشلکدن یاصوچکمدن ال ناسورلنمق معناسنه در یقال
اقسن الرجل اذا اصلبت یده علی العمل والسقی الاقسینان اطمینان وزننده والقسابنة طمانینه وزننده
اغاج قوریوب قصقی اولمق معناسنه در یقال اقسأن العود اقسینانا وقسابنة اذا اشتد وعسا بو راده قسابنه
اسم ایکن مصدر موقعنده استعمال اولنمشدر و بر آدم پك پیر اولمغله بدنی دکنك کبی قوبقوری اولمق معناسنه در
یقال اقسأن الرجل اذا کبر وعسا ودائما ایش اوزره اولمق معناسند در یقال اقسأن فی العمل اذا مضی و کیجه
پك قرا کو اولمق معناسنه در یقال اقسأن اللیل اذا اشتد ظلامه قوسینیا قافك ضمی ونونك کسری
و یانك تشدیدیله مصر ایله اسکندریه بیننده برقضا اسمیدر القسطینة زنجبیله وزننده ذکرك باشنه دینور
قسطنطینیه شهر اسلامبولدر قسط ماده سنده بیان اولندی القشوان شین معجمه ایله ثعبان وزننده
کوده سی اتسزجه اولان چلمسز آدمه دینور یقال رجل قشوان ای القلیل اللحم القشوینة جعفریه وزننده
دریسی یوفقه واغری طاره جق دوه لره دینور قشن قافك کسریله ساحل بحر یمنده برقریه آدیدر قاشان
ایرانده شهرقم قربنده بر بلده در صاحب اللباب سینك اهمالیله لغت اولدیغنی حکایه ایلدی القطون قعود
وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال قطن بالمکان قطونا من الباب الاول اذا اقام و بر آدمه خدمت ایلمك
معناسنه در یقال قطن فلانا اذا خدمه القاطن اسم فاعلدر بر یرده مقیم اولان کشی یه دینور جمعی قطان در
رمان وزننده وقاطنه در که اسم جمع اوله جقدر وقطین در غازب وغزیب کبی القطن قافك ضمیله والقطن
ضمتینله والقطن عتل وزننده معروفدر که پموغه دینور فارسیده پنبه دینور وبعضا اغاجی بیوکلنوب و یکرمی سنه
باقی قالور حجازده پموق اغاجی سکود اغاجی قدر مشهود مزاولمشدر یپراغنك مطبوخی ضماد وجع مفاصل حاره
وبارده یه نافع وچکردکی ملین ومسخن وجماعی مقوی وسعاله مفید در القطنة هایله قطندن اخص در بر پاره
پموغه دینور القطین یای تحتیه نك فتحیله مطلقا ساقی اولمیان نباته دینور قبق وقاون وخیار نکاکلری کبی
القطنیة هایله تازه قباغه دینور یقال اکلنا یقطینة ای قرعة رطبة القطنیة قافك ضمی وکسریله ثابه دینور
پموقدن اتخاذ اولند یغیچون وغلال وحبوباته دینور که نخل تعبیر اولنور علی قول بغدایدن واربه دن وقوری
اوزمدن وخرمادن ماعدایه اطلاق اولنور عدس وخلر وماش کبی یاخود مطلقا طبخ اولنان حبوباته دینور
وامام شافعی دیدیکه قطنیه عدس وخلر وبقله و بوکرجه ونخوددن عبارتدر جمعی قطانی کلور سحابی وزننده
و بعضلر عندنده قطانی صیفیه اولان سبزه وغلالدن عبارتدر قال الشارح ومنه الحدیث ان عمر رضی الله عنه
کان یأخذ من القطنیة عشرا وهی حبوب الارض اوماسوی الحنطة والشعیر والزبیب والتمر اوهی الحبوب التی
تطبخ الشافعی العدس والخلر والفول والدجر والحمص اوهی الخلف وخضر الصیف القطین امیر وزننده
بر آدمك جاریه لرینه وحشم احرارینه وحشم مملوکلرینه وخدم واتباع ومتعلقاتنه واو جماعتنه دینور مفرد وجمعی
مساویدر علی قول جمعی قطن درکتب وزننده یقال هو اوهم قطین فلان وهی الاماء والحشم الاحرار والحشم
الممالیك والخدم والاتباع واهل الدار القطان قافك کسریله هودج ومحفه اغاجلرینه دینور جمعی قطن در
کتب وزننده قطنه غرفه وزننده اعلامدن ابو العلاء ثابت بن کعبك اسمنه اضافتله لقبیدر که ثابت قطنه
دیرلر سمرقند وقعه سنده کوزی زخمدار اولمغله پموقله بند ایلدیکندن ملقب اولدی شارح ابو العلاء بن کعب بن ثابت
نسخه سنی تخطئه ایلمشدر و بو ترکیب بعینه ز یدبطه وقبس قفه قبیلندندر القیطون جیحون وزننده خزینه
اوطه سنه وکیلاره دینور یقال وضعه فی القیطون ای المخدع القطن فتحتینله بدن انسانده ایکی
قبناق چانینك ارالغنه دینور یقال ضربه علی القطن ای مابین الورکین وقوش قسمنك قو یرغنك دبنه
دینور و بتواسد بوردنده رطاغك آدیدر وقطن بل اکیلوب بو کلمك معناسنه در یقال قطن ظهره
قطنا من الباب الرابع اذا انحنی وقطن بن نسیر وابن ابراهیم وابن قبیصه وقطن بن کعب وقطن بن وهب محدثلردر
الاقطن احمر وزننده معنای مز بوردن وصفدر بای کبی اکیلوب دوتا اولمش آرقه یه دینور یقال ظهر اقطن ای منحن
القطنة قافك کسریله والقطنة فرحه وزننده اشکنبه یانده اولان شیردانه دینور که فارسیده هزارتو

وزکیده

وزکیده فرق بار تعبیر اولنور عامهٔ عرب اکا رمانه دیرلر القطانة سحابه وزننده تجره یه دینور
واق دکزده واقع صقلیه جزیره سنده که سجلیه آطه سیدر بر بلده آدیدر الاقطانتان همزهٔ مفتوحه ایله
بر موضعدر قطین زبیر وزننده یمنده سنجار مملکتنده برقصبه آدیدر قعین زبیر وزننده اسد قبیله سندن
بر بطن در القیعون جیحون وزننده بر نبات آدیدر القعن قافك فتحیله خمیر تکنه سنه دینور واشراف
کوفه دن حلاج بن علاج نام کسه نك جدی اسمیدر القعن فتحتینله بورنك قصه اولمق معناسنه در
و بورنده اولان پك قصه لغه دینور که اسم اولور یقال قعن انفه قعنا من الباب الثالث اذا قصر و یقال فی انفه قعن
ای قصر فاحش و بورن اوجی قالقق اولمغه دینکله ضد اولور قعان دخی بو معنایه در سحاب وزننده یقال فی انفه
قعن وقعان ای ارتفاع فی ارنبته و پاچه لر آچق وآیشیق اولمغه دینور یقال رجل به قعن ای انفحاج فی رجله
الاقعطنان اقشعرار وزننده بورعلقدن ناشی صوایوب خشلیه رق صواق کسلمك معناسنه در یقال اقعطن
الرجل اذا انقطع نفسه من بهر القفن دفن وزننده دکنکله یاقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال قفنه قفنا
من الباب الاول اذا ضربه بالعصا والسوط وجنك وقتال معناسنه در یقال وقع بینهم قفن ای قتال و بر آدمك
قفاسنه اورمق معناسنه در یقال قفنه اذا ضرب قفاه وقیونی اکسه سندن بوغزلمق معناسنه در یقال قفن الشاة
اذا ذبحها من قفاها وکلب قاب قجاق یلامق معناسنه در یقال قفن الکلب الاناء اذا ولغ القفون قعود وزننده
اولمك معناسنه در یقال قفن الرجل قفونا من الباب الثانی اذا مات الاقتفان افتعال وزننده بو دخی قیونی
اکسه سندن بوغزلمق معناسنه در یقال اقتفن الشاة بمعنی قفنها وقیونی بوغزندن بوغزلیوب باشنی کوده سندن
آیرمق معناسنه در یقال اقتفن الشاة اذا ذبحها من قبل وجهها فابان رأسها القفن فتحتینله وکاهیجه نونی مشدد
اولور قفا معناسنه در یقال ضرب قفنه وقفنه ای قفاه القفن خدب وزننده وجودی تصلق ناتراش آدمه
دینور یقال رجل قفن ای جاف التقفین تفعیل وزننده باشی کسوب بدندن آیرمق معناسنه در یقال قفن رأسه
اذا قطعه القفان شداد وزننده برنسنه نك هر احوالنه اطلاع ایچون آردنی واونه سنی کرکی کبی آلوب
اراشدرمغه اطلاق اولنور یقال هو علی قفانه ای جماعه واستقصاء عمله شارح دیر که مؤلف بونی قفف
ماده سنده دخی ذکر ایلمکله بوراده جماعتنه نسخه سی غلطدر و بو قفن ماده سندن مأخوذدر که قفا معناسنه در
بو جهتله برنسنه نك یار کسه نك اکسه سنه دوشوب احوال واوضاعنی استقصا ایدن آدمه دینور پس معنای مزبورده
استعمالی مبالغة اولور و بعضلر نونی زائده عد ایلدیلر نته که مؤلف اکا رعایتله ده فاء بابنده دخی ذکر ایلدی و بعضلر
قبان لفظندن معربدر دیدیلر زیرا فلان قفان علی فلان دیرلر یتحفظ امره و یحاسبه معناسنه انتهی وقفان قبانه
دینور که بیوك ترازودر وامین ومعتمد علیه آدمه اطلاق اولنور یقال هو قفان ای امین قلنه فتحاتله وتشدید نونله
اندلسده بر بلده آدیدر قلونیه قافك فتحی ولامك ضمیله روم دیارنده بر بلده آدیدر حالا قالونیه دیدکلری اوله جقدر
قالون لفظ رومیدر ابو وجید معناسنه در قراء زمره سندن امام نافعك راویسی اولان ابو موسی عیسی بن مینا
انکله ملقب اولمشدر القمین امین وزننده جست وچالاك معناسنه در یقال رجل قمین ای سریع وحمام
کلخنه دینور و برنسنه یه یراشق ومناسب ولایق اولان شیئه دینور قمن دخی دینور کتف وزننده یقال هو قمین له
وقمن ای جدیر وخلیق القمن جبل وزننده بو دخی لایق وجدیر معناسنه در و بو فی الاصل مصدر اولمغله
تثنیه وجمعلنمز و برنسنه نك راست جهت وطریقنه اطلاق اولنور تقول جئت بالحدیث علی قمنه ای علی سننه
و یقین وقریب معناسنه در القمانة قافك فتحیله کنه تعبیر اولنان بوجکك یکی طوغمش خرده سنه
دینور بعده حمنانه بعده قراد بعده حلمه دیرلر المقمئن مطمئن وزننده منقبض معناسنه در
یقال شیٔ مقمئن ای منقبض التقمن تفعل وزننده برکسه دن موافقت طلب ایلمك معناسنه در تقول تقمنت
موافقتك اذا توخیتها القمنة فرحه وزننده بد ومنتن قوقویه دینور یقال رائحة قمنة ای منتنة قمن عنب وزننده
مصرده برقریه آدیدر قمونیه قافك فتحیله افریقیه ده بر بلده در قیمون لیمون وزننده فلسطین قضاسنده
برحصن آدیدر القن قافك فتحی ونونك تشدیدیله اخبار تتبع ایلمك معناسنه در یقال هو یقن الاخبار قنا
من الباب الاول ای یتتبعها وکوز ایله او یکا بو یکا باقوب نسنه اراشدرمق معناسنه در یقال قن الشیٔ اذا تفقده
بالبصر ودکنکله اورمق معناسنه در یقال قنه بالعصا اذا ضربه بها القن قافك ضمیله کوچك طاغه دینور
وکوملك وسائر لباس یکنه دینور القن قافك کسریله کندی وابوینی مملوك اولان قوله دینور عبد وامه دن
تولد ایدن کوله کبی مفرد وجمعی برابردر علی قول جمعی اقنان واقنه در و بعضلر دیدیکه قن عبودتی خالص اولان

قوله دینور یعنی مدبر ومکاتب اولمیاندر علی قول مالکنک خانه سنده تولد ایدوب مالکی آنی عندندن اخراجه
قادر اولمیه مترجم دیرکه شبوقن ماده سی ذکری آتی قنة الجبل ماده سندن مأخوذ در کشبنک کویا که برقانی
اولادی وبرقانی ممالیکی درلکن ممالیک طشره قایدر نته که رقیق رقت وضعفدن مأخوذ در وبو فی الاصل
مصدر در مهجور التصر یفدر آنکچون مفرد وجمعی وتذکیر وتأنیثی مساویدر وعند البعض وصفیتی تصوریله
متصرف اولور وقن عبددن اخص در اشبو عبودیه ده برقاچ قسم واردر بری مطلقا عبدوامه اولمقدر وبری
عبدمملکه درکه تغلبا اخذ وسبی اولنان حر الاصل در وبری مقرف درکه پدری عبد ومادری آزاده اوله وبری
هجین درکه مادری امه وپدری آزاده اوله وبری اذرع درکه پدری عربی ومادری موالیدن اوله وبری فلنقس درکه
پدری موالیدن ومادری عربیدن اوله وبری مکرکس درکه والده سی سلسله سی جمله امه اوله وبری محبوس درکه
پدرینک والده سی ومادرینک والده سی امه اوله وبونلرک کیمنده مؤلف تردید ایله رسم ایلمشدر القنونة قافک
ضمیله والقنانة کنایه وزنده وجه مذکور اوزره قوللغه دینور یقال عبد قن وعبید قن بالاضافة وبالوصف
وهو عبد ملک وابواه اوهو الخالص العبودة بین القنونة والقنانة والذی ولد عندک ولاتستطیع اخراجه عنک
القنة قافک کسریله بوکلمش ایپک برقانته دینور علی قول لیفدن بوکلمش ایپه مخصوصدر وقنه بردار وی دوایی
اسمیدرکه فارسیده بیرزد دینور زکیده قاصنی دیدکلری صمغدر مدر وباجی محلل ومخرج ویورغنلق وکزاز
وصرع وصداع وسدد عارضه لرینه نافع وجوریمش دیش اغریسنه وقولاق اغریسنه واختناق رحم خصوصنه
مفید وسهام مسمومه نک وسموم سائره نک تریاقیدر ودخانی خانه دن طرد هوام وحشرات بابنده عجیب الاثردر
القنة قافک ضمیله کوچک طاغه دینور وطاغک قله سنه وتپه سنه دینور یقال الانوق تبیض فی قنة الجبل
ای قلته وشول قاره طاغه دینورکه تپه سی هوایه طوغری سیوریلوب اوزانمش اوله علی قول صربپ اولمیوب
وهر طرفی دوز وهموار اولان یاصتم طاغه دینور جمعی قنن کلور صرد وزننده وقنان کلور جبال وزننده وقنون
کلور وحومانة الدراج نام موضع قربنده بر موضع آدیدر الاقتنان افتعال وزننده دیکلوب طورمق معناسنه در یقال
اقتن الشیء اذا انتصب وقول ایدنمک معناسنه در یقال اقتن الرجل اذا اتخذ قنا وساکت واپسم اولمق معناسنه در
یقال اقتن الرجل اذا سکت الاقتنان اطمینان وزننده بودخی دیکلوب طورمق معناسنه در یقال اقتأن الشیء
اذا انتصب القنان غراب وزننده قولتق رایحه سنه دینور صنان معناسنه ولباس یکنه دینور القنوان
عنوان وزننده بودخی یکه دینور کم معناسنه یقال قنان القمیص وقنوانه ای کمه قنان سحاب وزننده
حضرت موسی وحضرت خضر علیهما السلام قصه سنده سفینه لرینی غصبا اخذ ایدر اولان پادشاهک اسمیدر
علی قول اسمی هدد بن بدد ایدی صرد وزننده وقنان اسد قبیله سی یوردنده برطاغک آدیدر ابوقنان برعابد
وزاهد کنیه سیدر القنین سکین وزننده طنبوره یه دینور وروم خلقنه مخصوص براعب اسمیدر آنکله مقامره
ایدرلر ابن القنی قافک ضمیله برمحدثدر القانون هر نسنه نک مقیاسنه دینورکه آنکله قیاس واندازه اولنور
جمعی قوانین کلور یقال قانونه کذا ای مقیاسه شارحک بیاننه کوره سریانیدر قاعدهٔ کلیه معناسی بوندن
ماخوذ در وقانون دمشق ایله بعلبک بیننده بر موضع آدیدر مترجم دیرکه برساز عجیبک دخی اسمیدر القناقن
علابط وزننده اجرای قنوات صنعتنده بصیر واستاذ اولان آدمه دینورکه اصطلاحمزده صویولجی تعبیر اولنور
جمعی قناقن در قافک ولانک فتحیله یقال هو قناقن ای البصیر بالماء فی حفر القنی الفنقن زبرج وزننده برکونه صدف
بحری اسمیدر وبرجنس اری بان صحانده دینور واستاد قولاغوزه دینور یقال هو قنقن ای دلیل هاد الاستقنان برآدم
سودلرنی یچمک ایچون قیونلریله وکچیلریله بر برده اقامت ایلمک معناسنه در یقال استقن الرجل اذا اقام مع غنمه یشرب
البانها واستقلال واستبداد معناسنه در یقال استقن بالامر اذا استقل القنن فتحتنیله یولک طوغر یلغنه
وجهت راستنه دینور یقال اخذ فی قنن الطریق ای سننه القنینة سکینه وزننده شراب وضع اولنان شیشه یه
دینور فارسیده مینا دینور یقال شرب بالقنینة وهی اناء زجاج للشراب بعض نسخه ده مایجعل فیه الشراب
عباره سیله مرسوم اولمغله اکا کوره مطلق اولور القنانة قافک کسری ونونک تشدیدیله سواد عراقده بر نهر اسمیدر
قنونی هیولی وزننده سراة اولکه سنده بروادی اسمیدر قنینة جهینة وزننده دمشق قضاسنده برقریه آدیدر
القنونة قافک فتحیله قیرق قابلره یامه اوره جق دمور یاخود باقر تشکه پاره سنه دینور التقون تفعل وزننده
برآدمه لسانله تعدی ایدوب دلازارلق ایلمک معناسنه در یقال تقون فلانا اذا تعدی علیه بلسان وبرآدمی کال
اوزره مدح وستایش ایلمک معناسنه در یقال تقون فلانا اذا مدحه مدحا تاما قونیه قافک ضمی ونونک کسری ویانک

مطلب

تخفیفیله

تخفیفیله روم اولکه سنده بربلدهٔ جلیله اسمیدرکه حالا اناطولیده قونیه دیدکلری شهر عظیمدر قیوان کیوان
وزننده یمنده خولان قبیله سنه مخصوص بربلده در قون عون وزننده قوین زبیر وزننده بر موضع آدیدر
القین عین وزننده دمورجی یه دینور جمعی اقیان وقیون کلور یقال هو قین ای حداد ومصدر اولور دمورجیلک
ایلمک معناسنه در یقال قان القین الحدید یقین قینا اذا سواه وپراکنده نسنه یی برکدرمک معناسنه در یقال قان الشیء
اذا لمه وقاب وقپاغی مرمت واصلاح ایلمک معناسنه در شارحک بیاننه کوره معنای اصلی بودر یقال قان الاناء
اذا اصلحه ویراتمق معناسنه در یقال قان الله فلانا علی کذا اذا خلقه وقین قول ه دینور بونک جمعی قیان کلور جبال
وزننده یقال له قین ای عبد شارحک بیاننه کوره مؤنثی قینه در ویمنده عثر نام بلده قرالرندن برقریه آدیدر بنات قین
برصو آدیدر بلقین بانک فتحیله بنو اسد قبیله سندن برجماعتدر اصلی بنو القین ایدی بلحارث وبلعنبر کبی نسبتنده
قینی دینور بلقینی جائز دکلدر بلقینه بانک ضمی وقافک کسریله مصرده برقریه در مؤلف بونی باء فصلنده دخی
ذکر ایلمشدر آنکچون بعض نسخه دن ساقطدر التقین تزین وزننده ومرادفیدر یقال تقینت المرأة اذا تزینت
القینة قافک فتحیله چنکی جاریه یه دینور علی قول اعمدر نته که ذکر اولندی یقال له قینة ای امة مغنیة اواعم ودبره
یاخود دبره یقین اولان اکورغه کیکنه یاخود ایکی اوماجه باشی بیننه یاخود اوراده اولان چقوره دینورکه بوچ تعبیر اولنور
وقینة الفرس آتک صغریسیله غراب دیدکلری عضوی بیننده اولان چقورجه یوه دینور وغراب صاغ وجه ایله
صول اوجه نک قاوشدیغی یردر وقینه ماشطه یه دینور یقال هی قینة ای ماشطة القینان قافک فتحیله چار پا قسمنک
ایاقلرنده بوقاغی کچه جک یرلرینه دینورکه بوقاغیلق تعبیر اولنور علی قول دوه قسمنه مخصوصدر وقینان ابن انوش
بن شیث بن آدم علیه السلام در وسرخس قضاسنده برقریه آدیدر قاین خاین وزننده ایرانده بربلده ادیدر وآدم
علیه السلام اوغللرندن برینک آدیدر القان حال وزننده برجنس شجر آدیدرکه آندن یای دوزرلر ترکیده قین
اغاجی دیدکلریدر ویمنده بربلده آدیدر قینیه قافک فتحیله دمشق قربنده باب صغیر قرشوسنده سلفده برقریه ایدی
حالا یری بساتین اولمشدر الاقتنان اطمینان وزننده نباتات تاب وطراوت ورونق بولمق معناسنه در
یقال اقتأن النبت اذا حسن وباغچه تمام چچکلر آچوب زیب وزینت بولمق معناسنه در یقال اقتأنت الروضة
اذا اخذت زخرفها التقیین تفعیل وزننده بزه مک وطونانمق معناسنه در یقال قین الجاریة اذا زینها
فصـــــل الکاف الکأن شأن وزننده شدت بولمق معناسنه در تقول کأنت کأنا من الباب الثالث ای
اشتددت الکبن غبن وزننده والکبون قعود وزننده بردوزه یه آهسته ملایمتله سکرتمک علی قول کدی
کدیسنی صالیویروب قصه قصه سکرتمک معناسنه در یقال کبن الفرس کبنا وکبونا من الباب الثانی اذا عدا
فی استرسال اوقصر فی عدوه وثوبک کنارنی ایچ طرفنه قیوروب پرواز دیکمک معناسنه در یقال کبن الثوب کبنا
من الباب الاول والثانی اذا ثناه الی داخل ثم خاطه وبرنسنه یی کف ومنع ایلمک معناسنه در یقال کبن هدیته
اذا کفها شارح دیرکه بوراده هدیه نسخه لری غلطدر صحیح اولان هدبه درکه ارمغانه دینور قال الازهری کل
کبن کف وکبن احسانی قوشولردن دریغ ایدوب اجانبه ایثار ایلمک معناسنه در یقال کبن فلان اذا صرف
معروفه عن جاره الی غیرهم وبرنسنه دن قچنلیوب عدول ایلمک معناسنه در یقال کبن عن الشیء اذا کع
وعدل وبرآدمک اوست وآلت اوک دیشلری آغزینک ایچنه طوغری کیروب یاتق اولمق معناسنه در یقال کبن
الرجل اذا دخلت ثنایاه من فوق واسفل غار الفم ویره سینوب یاپشمق معناسنه در یقال کبن الظبی اذا لطأ
بالارض وکبن الدلو قوغه نک ایچنه بوکیلوب دیکلمش پروازنه دینور وکبون سکون معناسنه در یقال کبن الشیء
کبونا اذا سکن الکبن والکبنة عتل وعتله وزنلرنده منقبض ترشرو بخیل وناکسه دینور علی قول بخیلدن نشئ
بانده اولانه یاخود کلان سائله نسنه ویرمامک ایچون باشنی یره دیکوب کوزنی یوقاری قالدرمز اولان ناکسه دینور
یقال رجل کبن وکبنة ای کز لئیم اولایرفع طرفه بخلا المکبونة شول آته دینورکه قوللری قصه وقارنی ککبش
وککلری انجه وخرده اوله مکبون دخی دینور جمعی مکابین در وابوه کن خاتونه دینور یقال امرأة مکبونة ای عجلة
الاکبنان اطمینان وزننده بوزیلوب یورتلمق معناسنه در یقال اکبأن الرجل اذا انقبض المکبون مکبونه دیدیکی
آته دینورکه ذکر اولندی وپرمقلری ایری آدمه دینور یقال رجل مکبون الاصابع ای شثنها وکبان دیدیکی علته
مبتلا دوه یه دینور یقال بعیر مکبون اذا اصابه الکبان الکبان غراب وزننده یمن اهالیسنه مخصوص بردرلو
طعامدرکه مصر بغداینندن ترتیب ایدرلر ودوه یه مخصوص برمرض آدیدر الکبنة غرفه وزننده برکونه لعب
اسمیدر الکبنة وجنه وزننده قوری اتمکه دینور الاکبان همزه نک کسریله کف لسان ایلمک معناسنه در یقال

اکن لسانه عنه اذا کفه   المکین   مکرم وزننده محکم ومتین شیئه دینور یقال رجل مکین الفقار ای محکمه   الکتن
کافك وتای فوقیه‌نك فتحیله اوچاقلرده و بعض محللرده اولان تتون بیلاشغنه واثرینه دینورکه ایس ومجسمه
قورم تعبیر اولنور یقال به کتن ای لطخ الدخان و بعض دودفده اولان مورلغه دینور یقال بشفته کتن ای سواد و برنسنه
زوجتلوو یلمشك اولمق معناسنه‌در یقال کتن الشیء کتنا من الباب الرابع اذا تلزج وخرما اغاجنك دیبلرنده اولان طپراغه
دینور وکیر و پاسه دینور یقال بثوبه کتن ای درن ووسخ و بو معنالرك مجموعنده مصدر اولور یقال کتن الدخان بالبیت
کتنا من الباب الرابع اذا لطخ به و یقال کتن ثوبه اذا درن ووسخ   الکتن   کافك کسریله   والکتن   کتف وزننده
چناغه دینور   الکتان   شداد وزننده معروفدرکه لسانمزده دخی کتان تعبیر اولنور آندن نسج اولنمش ثیاب حر
و برد و یبوستده معتدلدر بدنه یاپشمز وآنده کهله چوق توآدایلمز وکتان صو یوزنده اولان یوصونه دینور وصو
یوزنده اولان سبلنتی به وخار وخاشاکه علی قول کپوکه دینور   الکتان   رمان وزننده برکونه قزل بوجك اسمیدرکه
آری کبی صوقوجی اولور شارح دیرکه بعنده سبوری سینکه دینور ظاهرا قزل نوعیدر   کتانه   ثمامه وزننده
مدینه ده برناحیه آدیدر   الکتنة   کافك کسریله برجنس خوشبو شجر آدیدر   المکتئن   مطمئن وزننده وضدیدرکه
مضطرب و بیقرار اولان کمسیه ونسنه‌یه دینور   یقال شیء مکتئن ضد مطمئن   الاکتان   همزه‌نك کسریله
یاپشدرمق معناسنه‌در   یقال اکتنه به اذا الصقه به   الکتنة   ثای مثلثه ایله غرفه وزننده مرسین وسکود
چبوقلرندن اورلمش یصی طبق طرزنده سپده دینورکه اوزرینه کوناکون چیچکلر دیزرلر علی قول شول نوردجه‌یه
یعنی انجه قامشدن وتازه و یپراقلی چبوقلردن اورلمش قفس طرزنده سپده دینورکه ایچنه شکوفه وضع ایدرلر حالا
چچك جبلرك سپدی اوله جقدر و بو فی الاصل لسان نبطیده کتنا اولمغله تعریبله کتنه دیدیلر ونوردجه نورده‌ء
فارسی معربی درکه نوردن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش بوکلمش نسنه‌یه دینور   الکدن   فتحتینله کتن وزننده
ومرادفیدرکه دوداق مورارمق معناسنه‌در   یقال کدن مشفر الابل کدنا من الباب الرابع اذا کتن ای اسود من رعی
النبات و بغدایجق اوتنك بوقریلری اوتلنوب دیبلری قالمق معناسنه‌در   یقال کدن الصلیان اذا رعیت فروعه
و بقیت اصوله   الکدنة   کافك کسریله دوه اورکجنه دینور ووجودده اولان لحم وشحم وقوته دینور   یقال انه
لذو کدنة ای ذو شحم ولحم وقوة بوراده قوم نسخه‌لری غلط محض‌در   الکدن   کتف وزننده وجودی لحم وشحم
وقوت صاحبی آدمه دینور مؤنثی کدنه‌در   یقال رجل کدن وامرأة کدنة ای ذو لحم وشحم وقوة   المکدنة   مکرمه
وزننده تاولو ناقه‌یه دینور   یقال ناقة مکدنة ای ذات کدنة   الکدن   کافك فتحیله وکسریله خانه‌ده نسوان قسمی
پرده‌لنمك ایچون چکیلان زاره دینور   علی قول هودجده ومحفه‌ده نسوانك دوشندکلری بر ونهالی مقوله نسنه
دینور ونسوانه مخصوص محفه کبی برکونه مرکب آدیدر و پالانه دینور رحل معناسنه   وکوندن دوزلمش هاونه
دینورکه ایچنده نسنه دوکرلر اعراب ادواتندر جمعی کدون‌در   الکدانة   سحابه وزننده آت ودوه قسمنده اولان
همجنه معناسنه‌درکه بابا طرفی عربی یعنی صوی اولوب وآنا طرفی صوی اولمامقدن عبارتدر   یقال به کدانة ای
همجنة   الکودن   جوهر وزننده   والکودنی   یای نسبتله شول آته دینورکه باباسی عربی وآنلسی بوز آت اوله یقال
فرس کودن وکودنی ای همجین وفیل دیدکلری حیوانه دینور وقاتره دینور بغل معناسنه   وسمر بارکیرنه واشکنسر
کدآنه دینور یقال له کودن ای برذون   الکدن   کافك فتحیله بلهٔ ثوبی قوشاق کبی قوشانمق معناسنه‌در   یقال
کدن بثوبه کدنا من الباب الاول اذا انتطق به وشدبه   الکدن   فتحتینله حوضك وقیونك دیبلرنده قلان چاموره
دینور کدر معناسنه   الکدان   کتاب وزننده دوه‌نك باشنه بند ایتدکلری اپك فضله شعبه‌سنه دینورکه
آیدخی دوه‌نك باشنك برطرفنه چکوب بند ایلمکله دوه بی ضبط وامساك ایدرلر مؤلف ایجاز ایلمکله شارح
بو وجهله بیان ایلمشدر و بوراده ثای مثلثه ایله شعثه نسخه‌لری غلطدر   الکدیون   فرعون وزننده
زیتون یاغی طورطوسیله یوغرلمش انجه طپراغه دینورکه آنکله پاسلو زرهلرك پاسنی آچوب جلا ویررلر   الکران
کتاب وزننده سازقسمندن لاغونه‌یه دینور عود معناسنه علی قول زیل دیدکلرینه دینور صنج معناسنه   وباد یه ده
برموضع آدیدر   کران   غراب وزننده دارابجرد نام بلده قربنده بر بلده آدیدر   کران   شداد وزننده اصفهانده برمحله
آدیدر وتوراننده شهرثبت قرینده بر بلده آدیدر ومغربده برحصن آدیدر   کرین   کافك ضمی ورانك کسریله خراسانده
طبس ناحیه‌سنده برقریه‌در   کربون   عذیوط وزننده اسکندریه قربنده برقریه‌در   الکرینة   سفینه وزننده
چنکی عورته دینور جمعی کران‌در کافك کسریله   یقال امرأة کرینة ای مغنیة   الکرزن   جعفر وزبرج وزنلرده
والکرزین   بقطین وزننده بیوك بالطه‌یه دینور   کارزن   رانك سکونی وزانك فتحیله سمرقند قضاسنده برقریه‌در

محدثیندن

محدثیندن ابو جعفر محمد بن موسی بن رجا الکارزنی اکا منسوبدر   کارزین   کرز ماده‌سنده ذکر اولندی
الکرسنة   کافك وسینك فتحی ونونك تشدیدیله برنوع شجر اسمیدرکه صغیر اولور وغلاف ایچره ثمرلری اولور
مصدع ومسهل ودمی ظاهر جلده جاذب ودواب قسمنی مسمن وسعاله نافع وشرابله یوغورلمشی دیوانه کلب
اصردیغی و یلان صوقدیغی وانسان اصردیغی یره ضماد نافعدر بعض نسخه‌ده الکرسنة نبت وهو الکشنی
عبارتیله مرسومدر   ومفرداتده کرسنه ترکیده بورچق وفارسیده کشنه وکاودانه دیدکلری غله ایله مبین‌در
ومؤلفك عنقریب الکشنی الکرسنة تعبیری بونی مؤید در   الکرکدن   کافلرك ودال مشدده‌نك فتحیله وعامه
نونی مشدد ایدرلر برجنس جانور اسمیدرکه فیلی بوینوزنه آلوب کوترر بو جانور هندستانده اولور باشك وسطنده
قالین وسیوری بر بوینوزی اولور بعض هند بجارلرنده کورلمشدر   کرنه   زای معجمه ایله وزنه وزننده محدثیندن
محمد بن داود الرازی لقبیدر   الکشنی   بشری وزننده کرسنه اسمیدرکه فارسیده کسنه وترکیده بورچق دیدکلری
غله‌در   کشانیه   کافك ضمیله بر بلده آدیدر ظاهرا روم ایلیده کشان دیدکلریدر   اکشونیه   همزه‌نك فتحیله مغربده
بر بلده‌در   الکشخان   خای معجمه ایله سلمان وزننده برقومك رئیس وسرکارنه دینور یقال هو کشخان القوم ای رئیسهم
مؤلف کشخ ماده‌سنده بشقه معنا ایله ده ذکر ایلدی پس آنده نونی زائد اولور   الکشخنة   دحرجه وزننده برآدمه
کشخان دیمك معناسنه‌در یقال کشخنه اذا قال له یا کشخان   التکشیخ   تفعیل وزننده کشخنه معناسنه‌در یقال
کشخه بمعنی کشخنه   کسمیهنه   کافك ضمی وشینك سکونی ومیمك کسری وقلبلا فتحی وهاء مفتوحه ایله شهر
مرو قضاسنده برقصبه‌در ادبادن محمد بن مکی بن زراع ومحدثاتدن کریمه بنت احمد اکا منسوبلردر احادیث
شرحلرنده کشمیهنی متداولدر   الاکعان   همزه‌نك کسریله برآدمك جنبش ونشاطنه فتور کلمك معناسنه‌در یقال
اکعن الرجل اذا فتر نشاطه   ذوکنعان   ملوك یمنده برینك لقبیدر اون اندازه مقداری قامتی وارایدی غریبدرکه
مؤلف کنعانك اسم ابن نوح علیه السلام اولدیغنی که غرق اولمشدر کذلك اسم ولایت حضرت یعقوب علیه
السلام اولدیغنی اهمال ایلمشدر   کعانه   ثمامه وزننده برخاتون اسمیدر   الکفن   دفن وزننده اتمکی پشمك ایچون کوله
کومك معناسنه‌در یقال کفن الخبزة فی الملة کفنا من الباب الثانی اذا واراها بها   و یوك اکیرمك معناسنه‌در یقال
کفن الصوف اذا غزله   ومیته کفن صارمق معناسنه‌در   یقال کفن المیت اذا البسه الکفن   وکفن طوزسز طعامه
دینور   یقال طعام کفن ای لاملح فیه   التکفین   تفعیل وزننده بودخی میته کفن صارمق معناسنه‌در یقال کفن
المیت بمعنی کفنه   الکفن   فتحتینله میته صاریلان ثوبه دینور ستر ومواراة معناسندندر جمعی اکفان‌در   المکفن
محدث وزننده طوزی وسودی وسائر قاتغی اولمیان آدمه دینور   یقال هم مکفنون ای لیس لهم ملح ولا لبن ولا ادم
المکتفن   میمك ضمی وفانك فتحیله اسم مکاندر جماع هنکامنده چوکوب اوتوردیغك موقعه دینور   الاکتفان
افتعال وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در معنای اولدن مأخوذدر یقال اکتفن المرأة اذا نکحها   الکفنة   غرفه وزننده
طپراغی پاك ومنبت تارلایه دینورکه هرنه زرع اولنسه انبات ایدر اوله   الکفنة   ثمره وزننده برشجر آدیدر جوهری ضمله
تقیید ایلمکله غلط ایلدی   کلان   سحاب وزننده غطفان قبیله‌سی یوردنده برقوم سال آدیدر   کلین   کافك
کسریله ری ایالتنده برقصبه‌در فقهای شیعه‌دن محمد بن یعقوب الکلینی اکا منسوبدر   الکمون   قعود وزننده
یوصولنوب کیزلنمك معناسنه‌در   یقال کمن الرجل وکمن کمونا من الباب الاول والرابع اذا استخفی   و برآدمك کوزنده
کمنه دیدیکی عارضه ظهور ایلمك معناسنه‌در   یقال کمن الرجل کمونا من الباب الرابع   و یقال کمن علی المجهول اذا
اصابته کمنة   الاکمان   همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی کیزلمك معناسنه‌در   یقال اکمنه اذا اخفاه   الکمین   امیر
وزننده جنك هنکامنده یوصویه کیرلنمش عسکره دینور   یقال قوم کمین وهم الذین یکمنون فی الحرب قوم لفظنك
تذکیر وتأنیثی ماده‌سنده ذکر اولندی وکمین کلمه‌سی فتحتینله کمن لفظندن جمع اولمق دخی محتملدر قطن وقطین
کبی وفارسیده یوصویه کمین دینور عربیده دخی تجوزا ممکندر وسرلمیه رك برایشه داخل اولان آدمه دینور   یقال
هو فی ذلك الامر کمین وهو الدخل فی الامر لا یفطن له   الکمنة   غرفه وزننده کوزه عارض اولان طمانلغه دینور
علی قول قزل قزل بجیکه دینورکه کوز علتلرندندر   یقال اصابت عینه کمنة ای ظلمة فی البصر او جرب وحمرة فیها
الکمون   صبور وزننده شول ناقه‌یه دینورکه قوبرغنی اصلا قالدرمق حسبیله کبه‌لکنی بلوردوب بیلدرمز اوله
یقال ناقة کمون ای کتوم اللقاح لم تشل ذنبها اذا لقحت   الکمون   تنور وزننده معروف دانه اسمیدرکه تحریفله
کمون تعبیر ایتدکلریدر بول ولبنی مدر ومحرك جشا وهاضم وریاحی طارد وطوزایله مضوغی ابتلاع اغزدن
آقان سالیاری قاطعدر وکمون حلوانیسون دیدکلری دانه‌در وکمون حبشی چورك اوتنه شبیه دانه‌درکه ترکیده کفه

كبونى ديدكلريدر وكوّن ارمنى كراو يادركه قرمان كبونى ديدكلريدر وكوّن برّى كون اسود دركه كون كرمانى ديدكلريدر المكمن مقعد وزننده كيرلنه جك يره دينوركه پوصو تعبيراولنور دارة مكمن برموضع آديدر الاكتمان افتعال وزننده كيرلنمك معناسنه‌در يقال اكتمن الرجل اذا اختفى مكمن الجماء معيقل وزننده عقيق مدينه ده برموضعدر الكنّ كافك كسرى ونونك تشديديله برنسنه نك ايچنده ستر وحفظ اولنديغى وقايه ومحفظه يه كدلك برشيئك پرده‌لنوب كيرلنه جكى ستره يه دينور واوه واوطه يه اطلاق اولنور جمعى اكنان واكنه كلور اجله وزننده الكنّة والكنان كافلرك كسريله بونلرده برنسنه نك پرده‌لنوب كيرلنه جكى ستره يه دينور الكنّ كافك فتحيله والكنون قعود وزننده برنسنه‌يى ستر وپنهان ايلمك معناسنه‌در يقال كنه كنا وكونا من الباب الاول اذا ستره الاكنان همزه نك كسريله والتكنين تفعيل وزننده والاكتنان افتعال وزننده بونلرده ستر وپنهان ايلمك معناسنه‌در يقال اكنه وكننه واكنه اذا ستره واكتنان كيرلنوب صقلنمق معناسنه‌در يقال اكتن الرجل اذا استتر واغارمق معناسنه‌در يقال اكتن الشئ اذا ابيضّ ذكرى آتى كنه دندر الاستكنان بودخى كيرلنوب صقلنمق معناسنه‌در يقال استكنّ الرجل اذا استتر الكنّة كافك ضميله بعض خانه نك ديوارندن جناح طرزنده چقمه شهنشين مقوله‌سنه دينور على قول قاپو اوزرنده پايدقارى صچاغه وصوندرمه يه دينور ياخود قاپو اوزرنده پايدقلرى كولكه لكه دينور ياخود كيلاره دينور ياخود اوزرده رف ومصندره وشيروان مقوله‌سنه دينور جمعى كنان درجبال وزننده وعربدن برقبيله آديدر نسبتنده كنى وكنى دينور كافك كسرى وضميله جلّى وجلّى ديدكلرى كبى مضمومه تغيير نسبت قبيلندن اولور مترجم ديركه ائمهٔ نحاتدن ابن جنى كنى معرّبيدر الكنّة كافك فتحيله برآدمك اوغلنك زوجه‌سنه دينوركه كلين تعبير اولنور ياخود قرنداش خاتوننه دينور ينكه تعبير اولنور جمعى كنائن درستر بليغ ايله مستور اولدقلرينه مبنى در وكنه فارس اولكه‌سنده برموضع آديدر الكنّة كافك كسريله آقلغه دينور يقال به كنة اى بياض الكنانة كافك كسريله دربدن اولوب اصلا آغاجى اولميان اوق قبورنه دينور على قول برعكس اولانه دينور يقال نثر كنانته وهى جعبة من جلد لاخشب فيها اوبالعكس وكنانة بن خزيمه برقبيله پدريدر المستكنة اسم فاعل بنيه‌سيله درونده مضمر اولان حقد وكينه يه دينور الكانون والكانونة آتش اوجاغنه دينور بروتى ياخود آتشى ستر ايلديكنه مبنى در وكانون قلب شتاده ايكى شهر رومى اسميدركه كانون اول وكانون ثانى تعبير اولنور شارح ديركه عند البعض كانون لفظ سريانيدر قبش موسمنه دينور وعند البعض عربيدر ثقيل معناسندن مأخوذدر وكانون ثقيل وكرانجان آدمه دينور يقال رجل كانون اى ثقيل ناس كندوبى كورنجه ثقلتندن اختفا ايتدكلرينه مبنى در ياخود اوجاق علوى كبى چالديغى تصوّر يله در مكنونه زمزم قيوسنك اسميدر سلفده مدفون اولديغنه مبنى كنّ كاف مفتوحه ايله برطاغك آديدر وقطران ناحيه‌سنده برقريه اسميدر كنّ فتحتيله صنعاء يمن ترابنده برطاغك آديدر كبنه سفينه وزننده يمنده برقريه آديدر الكنكنة زلزله وزننده برنسنه دن قورقوب قاچمق معناسنه‌در يقال كنكن الرجل اذا هرب وتنبللكدن دائما اوده اوتورمق معناسنه‌در يقال كنكن الرجل اذا كسل وقعد فى البيت كنون صبور وزننده سمرقند شهرنده برمحله در الكون عون وزننده والكينونة صيروره وزننده كه ديمومه كبى تخفيفا واو يايه مبدلدركه وزنى فعلوله اولور ياخود اصلى كيونونه‌در فيعلوله وزننده واو يايه قلب وادغام وتخفيف اولنمشدر اولمق حدث معناسنه‌دركه برنسنه نك حدوث ووقوعندن عبارتدر فارسيده بودن مرادفيدر يقال كان الشئ يكون كونا وكينونة اذا حدث نحو بون اكاتامه اطلاق ايدرلركه وجد ووقع وثبت وحدث معناسنه‌در اكثرى احداثه داخل اولور لكنة ذواته ده داخل اولور وكان كلمه‌سى كه فعل ماضيدر اكر مجرد زمان ماضيدن عبارت اولورسه فعل ناقص اولمغله خبره محتاج اولور فاعلنى اسميت اوزره رفع ومفعولنى خبريت اوزره نصب ايدر وبونك مصدرى كون وكيان وكينونه‌در يقال كان زيد قائما اى وقع منه القيام فى الماضى وانقطع مترجم ديركه شيخ رضى بياننه كوره فعل ناقص اولان كان لفظى البته مصدر اولان كون مطلقه يعنى مطلقا حصوله وخبرى كون مخصوصه دلالت ايدر وافعال ناقصه بحثنده نفس كلماتى اولمغله مراجعت واستفاده اولنه واكر برنسنه نك وقوع وحدوثندن عبارت اولورسه خبره محتاج اولمز وسيبويه كان كلمه‌سنى فعل متعدى به تمثيل ايله كاهم كلامنى تجويز ايلدى كه كنا الهم معناسنه‌در وعربلر كنت الغزل ديرلر غزلته معناسنه بوراده كان غزل معناسنه‌درتنه كه شيخ رضى دخى ثبت ايتمشدر وبونده وسائرنده مجازدر وكان كلمه‌سى بعضا زائد اولور يقال نزل فلان على كان ختنه اى على ختنه وتكفل وتعهد معناسنه اولور يقال كان عليه كونا وكيانا اى تكفل به ويقال كنت الكوفة اى بالكوفة ويقال منازل اقفرت كان لم يكنها احد

اى لم يكن بها وبونلر حذف وايصال قبيلندندر وكان كلمه‌سى تامه اولور ثبت معناسنه ومنه كان الله ولا شئ معه

مطلب

وهرشيئك ثبوتى مقتضاسى اوزره اولمغله خداى متعالك ثبوتى ازليندن عبارتدر مترجم ديركه اهل تحقيق ديديلركه شان ربانيده كون ماضى ايله تعبير زماندن خالى اخبار محضدر زيرا حق جلّ وعلى زماندن منزّه‌در نته قوله تعالى وكان الله عليما حكيما پس بومقوله تعبيرات بطريق التجريد معناى ماضوى يى اسقاطله معناى اخبارى اثباته محمولدر وبونك نظيرى ومن آياته يريكم البرق آيتيدركه هيئتى اسقاطله حدثى اثباتدن عبارتدر تسمع بالمعيدى كلامى دخى بوقبيلدندر حتى سيبويه‌دن منقولدركه كان كلمه‌سى همان وجود وتحقيقه دلالت ايدر انتهى وكان كلمه‌سى حدث معناسنه اولورنته كه ذكر اولندى كقول الشاعر * اذا كان الشتاء فادفئونى * اى اذا حدث الشتاء وحضر معناسنه اولور كقوله تعالى وان كان ذو عسرة فنظرة الى ميسرة ووقع معناسنه اولور كقوله ماشاء الله كان ومالم يشأ لم يكن واقام معناسنه اولور كقول الشاعر * كانوا وكنا فاندرى على مهل * وصار معناسنه اولوركه فعل ناقص اولور كقوله تعالى وكان من الكافرين واستقبال معناسنه اولور يعنى مستقبلده استعمال اولنور كقوله تعالى ويخافون يوما كان شرّه مستطيرا ومضى منقطع معناسنه اولوركه تامه اولورنته كه ذكر اولندى كقوله تعالى وكان فى المدينة تسعة رهط الايه وحال معناسنه اولور كقوله تعالى كنتم خير امّة اخرجت للناس بونلرك جمله‌سى مجازدر وعربلر بغض وعداوت ايتدكلرى دشمنلرى حقنده لا كان ولا يكون ديرلر لاخلق ولا تحرك معناسنه كه مونتدن كنايه‌در الكائنة حادثه معناسنه‌در يقال كانت كائنة عظيمة اى حادثة التكوين تفعيل وزننده احداث معناسنه‌دركه اولدرمق تعبير اولنور يقال كوّنه اى احدثه ووار ايلمك معناسنه‌در يقال كوّن الله الاشياء اى اوجدها صفت تكوين بوندندر المكان والمكانة ميملرك فتحيله اسم مكانلردر محل كون وحصول معناسنه‌در جمعى امكنه واماكن كلور ومكانه پايه ومنزلت معناسنه مستعملدر مرتبه ومنزله وموقع كبى يقال رفيع المكانة اى المنزلة وضميرده منوى ومقصود اولان جهته اطلاق اولنور مكينه دخى بومعنايه‌در تقول مضيت مكانتى ومكينتى اى طيتى مؤلف لفظنه نظرايله مكانى مكن ماده‌سنده دخى ثبت ايلمشدر الكنتى كردى وزننده والكنتى نون زياده‌سيله والكونى عونى وزننده معمر وسالخورده آدمه اطلاق اولنور كويا كه كنت فى شبابى كذا اوفى زمان كذا وكان هوفيه كذا قوللرينه منسوبلردر يقال هو كنتى وكنتنى وكونى اى الكبير العمر الاكتيان افتعال وزننده كفيل اولمق معناسنه‌در يقال اكان عليه اذا تكفل به كيوان ايوان وزننده زحل

مطلب

يلدزينك اسميدر غيرمنصرفدر لفظ اعجميدر سمع الكيان جمع القيان وزننده عجم طائفه‌سنك بركتابلرى اسميدر مترجم حقير ديركه عبدالقادر بغدادى عليه الرحمه ديديكه كيان فرس قديم لساننده عناصر وطبايع معناسنه‌در وسمع الكيان سينك فتحى وكسريله مضاف اولەرق بركتاب اسميدركه ارسطونك تأليفيدر مبادئ علم طبيعى يى مشتملدر اجسام بينده مشترك اولان احوالك طبايعندن بحث ايدر وامام جواليقى ادب الكاتب نام كتابك خطبه‌سى شرحنده ديديكه سمع الكيان ارسطو مؤلفاتندن بركتابدر كيان سريانيده طبيعت معناسنه‌در وعند الحكماء طبيعت اجسامى مواضعنه صرف وتحريك ايدن معنادن عبارتدر مجسدى سمت اسفله ونارى سمت علوى يه تحريك ايدن معنا كبى وسمع شين معجمه ايله صبت معناسنه‌در كتاب مزبور مبادئ علم طبيعى اولمق حسبيله متعلمك علم مزبوردن اذعانا كوشرذى اولمغله تسميه ايلمشدر بعده تعريب ايدوب مهمله ايله سمع الكيان ديديلر الاستكانة استقامه وزننده خضوع وتواضع ايلمك معناسنه‌در يقال استكان له اذا خضع مؤلف بونى سكن ماده‌سنده افتعال اولمق اوزره رسم وبوراده كوندن استفعال عدّ ايلمشدر اختلافه مبنى در شارح ديركه بعضلر كين ماده‌سندن اولديغنه ذاهب اولمشدر كوندن اولديغى غريبدر مكر تكلف اولنه التكوّن تفعل وزننده دپرنمك معناسنه مستعملدر يقال تكوّن الشئ اذا تحرك الكهانة كافك فتحيله غايبدن خبر ويرمك معناسنه‌دركه فالجيلق ايلمك وبافيجيلق ايلمك تعبير اولنور يقال كهن له الرجل وكهن كهانة من الباب الاول والخامس اذا قضى له بالغيب التكهن تفعل وزننده والتكهين تفعيل وزننده كه تفعيل بابندن نادر اولەرق مصدردر بودخى كاهنلك ايلمك معناسنه‌در يقال تكهن الرجل تكهنا وتكهينا بمعنى كهن الكاهن فالجى يه وبافيجى يه دينور جمعى كهنه كلور فتحاتله وكهان كلور رمان وزننده وكاهن برآدمك امور وحوايجنى رؤيت واداره ايدن كمسنه‌يه دينور كتخدا كبى يقال هو كاهن له اى يقوم بامره فى حاجته ويسعى الكهانة كتابه وزننده كاهنلك حرفته دينور شارح ديركه سلفده عربلرده كاهنلر اولور ايدى شق وسطيح نام اشخاص كبى شياطين آسمانه عروجدن ممنوع اولمامغله بعض حوادث وخبرى فرشته‌لردن استراق ايدوب آنلره نقل ايلملريله اخبار ايدرلر ايدى بعده فخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى

ظهورلرنده ممنوع اولدیلر و بعضلر جن طائفه سندن خدّام ادّعا ایدرلر جن ایسه غیبی بیلمز لایعلم الغیب الا الله
المکاهنة مفاعله وزننده برکسیه مساعده واعانت ایلمك معناسنه در یقال کاهنه اذا حاباه الکاهنان ایکی قبیله در
الکین زین وزننده تواضع وخضوع ایلمك معناسنه در کین آیدن مأخوذدر یقال کان له یکین کینا اذا خضع وکین
نسوان فرجنك داخلنده اولان اته دینور علی قول چکردکك اطرافنده اولان پروزلر کبی پورتك پورتك خرده
برجکزره دینور یاخود لحم زائده دینور جمعی کیون کلور الاکتیان افتعال وزننده محزون اولمق معناسنه در یقال
اکتان الرجل اذا حزن الکینة تمره وزننده سدر اغاجنك یمشنه دینور که عربستان کراسی تعبیر اولنور وکفالت
معناسنه در الکینة کافك کسریله آدمی ذلیل وخاکسار ایدن شدّت ومحنته دینور یقال وقع فی کینة
ای شدة مذلة وحالت معناسنه در یقال بات فلان بکینة سوء ای بحالة سوء کأیّن کافك وهمزه نك فتحی
ویای مشدده نك کسریله وکائن کاعن وزننده لغتدر کم معناسنه در خبرده واستفهامده و بو کاف تشبیهله
منوّن اولان ای کلمه سندن مرکبدر اکابناء نون اوزره وقف اولنمسی جائزدر شارح دیرکه مصحف عثمانیده نونله
مرسومدر وکم کلمه سنه بش حالده موافق اولور که ابهام وتمییزه احتیاج ومبنی اولمق وصدر کلامده لازم اولمق
و بعضا افادهٔ تنکیر و بعضا استفهام حالتلریدر وحالت اخیره نادردر وابی بن کعب ابن مسعود حضرتلرینه کأیّن
تقرأ سورة الاحزاب آیة یعنی سورهٔ احزابی قاچ آیت عدّ ایدرسن دیو سؤال ایلدکده جوابنده ثلاثا وسبعین دیدی
وکم لفظنه بش امورده مخالف اولور اوّل کأیّن مرکبدر وکم قول صحیح اوزره بسیطدر ثانی کأیّن کلمه سنك ممیزی
اکثری من ایله مجرور اولور حتی ابن عصفور لزومیله حکم ایلدی ثالثا کأیّن لفظی عند الجمهور استفهامیه اولمز
رابعا مجرور اوله رق واقع اولمز بعضلر تجویز ایلدیلر کقولك بکأیّن تبیع هذا خامسا بونك خبری مفرد اوله رق
واقع اولمز المکتان مفتاب وزننده کفیل معناسنه در یقال هو مکتان له ای کفیل الاکانة اقامه وزننده
ذلیل وخاکسار ایلمك معناسنه در یقال اکانه الله اذا اخضعه وادخل علیه الذل فصـــل اللام اللبن
غبن وزننده چوق یمك معناسنه در یقال لبن الرجل لبنا من الباب الثانی اذا اکل کثیرا و پك اورمق معناسنه در
یقال لبنه اذا ضربه شدیدا و برآدمه سود ایچورمك معناسنه در یقال لبنه لبنا من الباب الثانی والاول اذا سقاه
اللبن لبن لامك ضمیله بر طاغ آدیدر لبن لامك کسریله طریق یمن اوزره حدود حرمدن برحدّ وسنورك
اسمیدر اللبن کتف وزننده کرپجه دینور چاموردن کسوب یاپو بیارلر واحدی لبنه در بونده لامك کسریله
ابل کبی وکسرتینله ده جائزدر وشول مجلسه دینور که آنده امور مهمه لر رؤیت اولنمش اوله قاضی محکمه سی کبی یقال
مجلس لبن ای تقضی فیه اللبانة وسودی پك سون آدمه دینور یقال هو لبن ای محب اللبن التلبین تفعیل وزننده
کرپج کسمك معناسنه در یقال لبن الرجل اذا اتخذ اللبن وتلبین تلبینه دیدیکی طعامه دینور کماسیذکر اللبون
صبور وزننده بودخی سودی پك سون آدمه دینور وسودی چوق اولان حیوانه دینور علی قول سودی مجتمع اولمق
ایچون صاغلمیوب ممه سنده ترك وابقا اولنمش حیوانه دینور و بعضلر دیدیکه لبون ولبونه مطلقا سودلو حیوانه
دینور کرك چوق وکرك آز اولسون جمعی لبان ولبن کلور لامك کسریله ولبن کلور لامك ضمیله ولبائن کلور یقال
ناقة لبون ای ذات لبن یعنی کثیر اوترك فی ضرعها او للبون واللبونة ذات اللبن غزیرة کانت او بکیة ابن لبون شول
ارکك دوه یاورسنه دینور که ایکی یاشنی طولدرمش اوله علی قول اوچنجی یه کیرمش اوله مؤنثی ابنة لبون در اناسی
غیری یاوری طوغورمغله ذات اللبن اولدیغنه مبنی در بنات لبون عرفط اغاجنك خرده لرینه دینور اللبنة
فرحه وزننده واللبینة سفینه وزننده والملبن محسن وزننده والملبنة محسنه وزننده بونلرده سودلو حیوانه
دینور یاخود سودی برکك ایچون صاغلمیوب ممه سنده ترك وابقا اولنمشه دینور الملبنة مرحله وزننده شول اوته
دینورکه اوتلیان حیوانك سودی فراوان اولور اوله یقال عشب ملبنة ای تغزر عنه البان الماشیة الملبون
شول آدمه دینورکه سودی پك چوق ایچمکله دماغنه تأثیر ایدوب سرخوش اوله بو کیفیت دوه سودنه مخصوصدر
وسود ایله پرورده آدمه دینور لبین دخی دینور امیر وزننده یقال فرس ملبون ولبین ای المغذّی باللبن الالبان همزه نك
کسریله برآدمك سودی چوق اولمق معناسنه در یقال البن القوم اذا کثر لبنهم فهم لابنون وحیوانك ممه سنه
سود کلمك معناسنه در یقال البنت الناقة اذا نزل اللبن فی ضرعها وتلبینه دیدیکی طعام ترتیب ایلمك معناسنه در
یقال البن الرجل اذا اتخذ التلبینة اللبن فتحتیله سوده دینور فارسیده شیر دیرلر ولبن الشجر اغاجلردن حاصل
اولان صویه اطلاق اولنور اللابن صاحب وزننده نسب اوزره سودی چوق کیمسه یه دینور یقال قوم لابنون
ای کثیر اللبن الاستلبان سود طلب ایلمك معناسنه در یقال استلبن القوم اذا طلبوا اللبن بنات لبن حیوانده

اولان شول بغرسقلره دینورکه سود آنلرده حادث اولور الملبن منبر وزننده سود سوزه جك سوزکی یه دینور وسود
صاغاجق قابه دینورکه کوللك تعبیر اولنور وکرپچ کسجك قالبه دینور علی قول کرپچ طاشیجق تسکره یه دینور
الملبنة مکنسه وزننده قاشیغه دینور ملعقه معناسنه التلبین والتلبینة تارك فتحیله بردرلو بولماج آشنه
دینورکه اون کپکی سود ایله و بال ایله آمیخته ایدوب ترتیب ایدرلر اللوابن حیوانك ممه لرینه اطلاق اولنور الالتبان
افتعال وزننده سود امك معناسنه در یقال التبن الرضیع اذا ارتضع اللبان کتاب وزننده امکه دینور رضاع
معناسنه ومنه یقال هو اخوه بلبان امه قال الشارح و یقال بلبن امه اللبان غراب وزننده کندر اسمیدرکه
کوئلك تعبیر اولنان صمغدر که ادویه دندر وچام اغاجنه دینور وشول حاجته دینورکه فقر واحتیاج جهتندن
اولمیوب مهمه ومصلحت جهتندن اوله بونده مفردی لبانه در یقال قضی فلان لبانته ای حاجته المهمة اللبان
سحاب وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه علی قول اورته سنه یاخود ایکی ممه نك اراغنه دینور یاخود آت وقاتر
مقوله سی بتون طرنقلی دابه نك خاصة کوکسنه دینور اللبن کتف وزننده واللبین امیر وزننده واللبنة
لامك کسریله لباسك قولتغنه دیکیلان پارچه یه دینورکه خشتك واکندرك تعبیر اولنور اللبنة غرفه وزننده
لقمه یه یاخود بیوکنه دینور البان همزهٔ مفتوحه ایله بر طاغك آدیدر وحجازده برقریه آدیدر وقدس ایله نابلس
بیننده برموضع آدیدر لبنان لامك ضمیله شامده بر طاغك آدیدر حالا قرقلر طاغی دیدکلریدرکه عبادتگاه اولیای
کرامدر اللبیان مصغر بنیه سیله برموضع آدیدر لبون صبور وزننده بربلده در لبنه غرفه وزننده
افریقیه ده برقریه در یلابن یای تحتیهٔ مفتوحه ایله حرهٔ بنی سلیم ایله جبال تهامه ایله بیننده بر وادی اسمیدر
یاخود اسمی یلبن در جعفر وزننده اطرافی اعتبار یله جمعلنمشدر لبنی بشری وزننده برخاتون اسمیدر
و برفرسك آدیدر وبرشجر اسمیدرکه عسل قوامنده بنفسه سیلان ایدر صمغی اولورکه عسل ماده سنده بیان
اولندیکه تحریفله عسلبند دیدکلری بخوردر اللبنانیة عثمانیه وزننده حاجت عظیمه یه دینور لبینی مصغر
بنیه سیله برخاتون آدیدر وابلیس ملعونك قیزی اسمیدر واقبس نام کسه نك قیزی اسمیدر وزفر بن خنبس بن الحذّاء
الکلبی فرسینك اسمیدر التلبن تفعل وزننده اکلنوب قالمق معناسنه در یقال تلبن الرجل اذا تمکث وتلدّن
ابولبین زبیر وزننده ذکرك کنیه سیدر صو یی سیلان ایلدیکی تصورینه مبنی در اللتّ تای فوقیه ایله کتف وزننده
طتلو نسنه یه دینور یقال هو لتّ ای حلو اللتّنة دجنه وزننده کرپی یه دینور قنفذ معناسنه ومنه یقال
متی لم تقض التلنة اخذتنا اللتّنة وتلنه حاجت معناسنه در اللجن لامك فتحی وجیمك سکونیله یلامق معناسنه در
یقال لجنه لجنا من الباب الاول اذا لحسه ودوه یه یدرمك ایچون اغاجك یپراقلرنی سلکوب اونه یاخود ارپه یه
قارشدرمق معناسنه در یقال لجن الورق اذا خبطه وخلطه بدقیق اوشعیر التلجین تفعیل وزننده بودخی
لجن ورق معناسنه در یقال لجن الورق بمعنی لجنه اللجن فتحتینله سلکوب اونه یاخود ارپه یه قارشدرلمش
یپراغه دینورکه دوه یه علف ایدرلر اللجن کتف وزننده کیرلو پاسلو نسنه یه دینور یقال شیء لجن
ای وسخ التلجن تفعل وزننده برنسنه یاپشوب اولمق معناسنه در یقال تلجن الشیء اذا تلزج و برآدمك
باشی یاقوب ایو جه پاك اولمامغله کیرلوجه قالمق معناسنه در یقال تلجن رأسه اذا غسله فلم ینقه اللجان
کتاب وزننده واللجون قعود وزننده دوه حرونلق ایلمك معناسنه در یقال لجن البعیر لجانا ولجونا
من الباب الاول اذا حرن واغر آغر کندو کاهل یوریمك معناسنه در یقال لجن فی المشی اذا ثقل
اللجون صبور وزننده حرون دوه یه دینور مذکر ومؤنثه وصف اولور یقال ناقة وجمل لجون ای حرون
اللجین زبیر وزننده کومشه دینور یقال عنده لجین ای فضة اللجین امیر وزننده دوه نك اغزی کپوکنه
دینور اللجنة تمره وزننده شول جماعته دینورکه برخصوص ضمننده مجتمع اولوب واکارضا داده اوله لر
اللحن فتحتینله برنسنه یه ایلشمك معناسنه در یقال لحن به لحنا من الباب الرابع اذا علق اللحن لامك فتحی
وحای مهمله نك سکونیله مصوغ وموضوع اولان صوته دینورکه خوانندهٔ آوازه سیدر ترکیده ازکی تعبیر اولنور
جمعی الحان ولحون کلور یقال قرأ بالحان ولحون وهی من الاصوات المصوغة الموضوعة ولحن لغت ولسان
معناسنه در یقال هذا لحن قریش ای لغتهم قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه تعلموا الفرائض والسنة
واللحن ای اللغة وقرائتده خطا ایلمك معناسنه در کرك اعرابنده وکرك سائرنده اولسون یقال لحن القاریء فی القراءة
لحنا من الباب الثالث اذا اخطأ ومخاطبدن ماعدا کیمسه فهم ایلمامك وجه اوزره رمز والغاز وابهامله سوز سویلمك
معناسنه در یقال لحن له اذا قال له قولا یفهمه عنه ویخفی علی غیره ومیل ایلمك معناسنه در یقال لحن الیه اذا مال

وفهم ايلمك معناسنه در يقال لحن قوله ولحنه لحنا من الباب الرابع والثالث اذا فهمه ولحن كلامك نحوا ومعنا ومفهومنه دينور تقول فهمت من لحن قوله اى فحواه ومعناه التلحين تفعيل وزننده نغمه واز كى ايله اجراى مقام ايدرك اوقومق معناسنه در يقال لحن فى قرأته اذا طرّب فيها و برآدمى خطايه نسبت ايلمك معناسنه دركه خطا ايتدى ديمكدن عبارتدر يقال لحنه اذا خطأه اللحن فتحتيله واللحون قعود وزننده واللحانة كراهيه وزننده بونلرده لحن كبى قرأتده خطا ايلمك معناسنه در يقال لحن فى القرأة لحنا كماذكر ولحنا ولحونا ولحانية اذا اخطأ اللاحن واللحان شدّاد وزننده واللحانة شدّاده وزننده قرأتده خطا ايدن آدمه دينور ولاحن كلامك مباد يسندن عواقبنى ادراك ايدر اولان زيرك وخرده بين آدمه دينور فهم معناسندر يقال هو لاحن اى عالم بعواقب الكلام اللحنة همزه وزننده دائما قرأتده خطا ايدن آدمه دينور وناسى چوق تخطئه وتلحين ايدن حرفگيره دينور يقال رجل لحنة اذا كان يلحن الناس اللحنة غرفه وزننده چوق تلحين وتخطئه اولنان آدمه دينور يقال رجل لحنة اذا كان يلحنه الناس الالحان همزه نك كسريله برآدمه برسوز تفهيم ايلمك معناسنه در يقال الحنه القول اذا افهمه اياه فلحنه اللحن فتحتيله بركسه برماده ضمننده سرد ايلديكى دليل وبرهانه ذركى كبى عارف ومتبصر ودانا اولمق معناسنه در يقال لحن الرجل لحنا من الباب الرابع اذا فطن لحجته وانتبه الملاحنة مفاعله وزننده برآدمه برنسنه يى اكلتمق معناسنه در يقال لاحنهم اى فاطنهم اللخن لامك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله سنت اولمامش چوجغك سنت دريسنك ايچ يوزنده اولان بياضه دينور كذلك حمار قسمنك ذكرنده اولان رص كبى صفرلغه دينور اللخنة ثمره وزننده كورلكيكنك اغاغيجه سنده اولان يومر يجه ايجكره دينور اللخن فتحتيله برنسنه بد قوقمق معناسنه در يقال لخن السقاء لخنا من الباب الرابع اذا انتن وجوز فاسد اولمق معناسنه در يقال لخنت الجوزة اذا فسدت وفرجك وقولتق ايچلرينك بد قوقمسنه دينور وچركين سوز سويلمك معناسنه مستعملدر يقال لخن الرجل اذا تكلم بقبيح ويقال ماهذا اللخن بفيك الطيب اى قبح الكلام الالخن احمر وزننده ختان اولمامش آدمه دينور مؤنثى لخناء در حمراء وزننده يقال رجل الخن وامة لخناء اى لم يختنا اللدن لامك فتحى ودالك سكونيله يومشق وملايم نسنه يه دينور مؤنثى لدنه در جمعى لدان كلور لامك كسريله ولدن كلور لامك ضميله يقال غصن لدن وقناة لدنة اى لين اللدانة لامك فتحيله واللدونة لامك ضميله برنسنه ذاتى يومشق اولمق معناسنه در يقال لدن الشئ لدانة ولدونة من الباب الخامس اذا كان لدنا التلدين تفعيل وزننده يومشتمق معناسنه در يقال لدنه اذا لينه لدن لامك فتحى ودالك ضمى ونونك سكون اوزره بناسيله عند كلمه سى كبى ظرف زمان وظرف مكان اولور و بونده اون برلغت دخى واردر لدن لامك فتحى ودالك سكونيله ولدن كتف وزننده ولدن لامك ضميله ولدن جبر وزننده ولد لامك فتحيله كم وزننده ولد لامك ضميله ولدا لامك فتحى وتنوينله ولدن ضمتينله ولد كذلك ضمتينله ولدى لامك فتحى والفك قصريله در ولدى كلمه سنك هل استفهاميه معناسنه ورودى دخى مسموع اولمشدر مؤلف كرچه لدن ايله لدى كلمه سنى برعد ايلدى لكن شيخ رضى فرق ايدوب ديديكه لدن كلمه سى زمان ومكانك اول وابتداسندن معتبردر انكچون اكثرى حرف جر اولان من كلمه سنه مقارن اولور ولدى كلمه سنده ابتدا معناسى لازم دكلدر وعند كلمه سى من حيث التصرف اعمدر ولدن كلمه سى مابعدنى اضافتله جر ايدر لكن غدوة كلمه سنى نصب ايدر اللدن ندس وزننده شول بغدايه دينوركه صوى اولمامغله اتمكى وطبخى ابو اولميه يقال طعام لدن اى غير جيد الخبز والطبخ اللدنة دجنه وزننده ولامك فتحيله لغتدر حاجت ومهم معناسنه در يقال لى عنده لدنة اى حاجة التلدّن تفعل وزننده اكلنوب قالمق معناسنه در يقال تلدّن الرجل اذا تمكث واو بالنوب كچكمك معناسنه در يقال تلدّن عليه اذا تلكأ التلذين تفعيل وزننده برنسنه يى اصلتمق معناسنه در يقال لذّنه توبه اذا نداه اللاذن ذال معجمه نك فتحيله لادن تعبير اولنان رطوبتدر صرمشق نوعندن قسوس ديدكلرى نبات اوزره تكون ايلمكله آنى اوتليان كچيلرك تويلرينه و بوينلرينه يابشور وآنلرى صيروب آورلر تويلرينه يابشنلرى افضلدر وطرنقلرينه يابشنلرى قوم وطپراقله آلوده اولمغله كثرا ولور طبيعتى مسخن وملين وسدّه لرى وطمرلرك اغزلرنى مفتح وبول ولبن وحيضى مدرّ ونزله وسعال ووجع اذنه نافعدر شارحك بيانه كوره لادن فارسى معربيدر اللزن لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله واللزن فتحتينله ناس ازدحام ايدوب صقشمق معناسنه در يقال لزن القوم ولزن لزنا ولزنا من الباب الاول والرابع اذا ازدحموا ولزن شكس وزننده غلبه لك وصقشمه يه دينور اللزن كتف وزننده والملزون بونلرده غلبه لك صقشمه يه دينور ومنه يقال مشرب لزن ولزن وملزون اى مزدحم عليه التلازن تفاعل وزننده بودخى

ازدحام ايدوب صقشمق معناسنه در يقال تلازنوا اذا ازدحموا اللزنة ثمره وزننده واللزنة فرجه وزننده واللزنة لامك كسريله جوع ياخود غم ومحنت سببيله تنك وتار اولان كيجه يه وصف اولور على قول يك صوغوق كيجه يه وصف اولور يقال ليلة لزنة ولزنة ولزنة اى ضيقة او باردة ولزنه ثمره وزننده قيتلق وقوراقلق سنه يه وصف اولور يقال سنة لزنة اى شديدة ضيقة وشدت ومحنة اطلاق اولنور جمعى لزن كلور لامك ضميله الالزن احمر وزننده پك شدتلو ومحنتلو زمانه وصف اولور يقال زمان الزن اى الشديد الكلب اللسان كتاب وزننده دله دينور مقول معناسنه فارسيده زبان ديرلر مذكر در مؤنث دخى اولور تأنيثى جارحه ياخود آلت قول اولديغى تصور يله در جمعى السنه كلور اشربه كبى والسن كلور افلس كبى ولسن كلور لامك ضمى وسينك سكونيله كه ضمتيندن مخففدر وقولهم فلان ينطق بلسان الله اى بحجته وكلامه ولسان لغت معناسنه مستعملدر يقال لكل قوم لسان اى لغة وكوندريلان خبره اطلاق اولنور تقول اتانى منه لسان اى رسالة ولسان القوم جمله طرفندن متكلم اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو لسان قومه اى المتكلم عنهم وظهر كوفه ده بر ارضك اسميدر ومنقر قبيله سندن برشاعر وفارس آديدر ولسان الميزان ترازو دلنه اطلاق اولنور يقال استوى لسان الميزان اى عذبته ولسان النار آتشك شعله سنك اوجنه دينوركه زبانه تعبير اولنور لسان الحمل سكيرالى يپراق تعبير اولنان نبات آديدركه كوكنى اغزده چينمك وجع اسنانه نافع ويپراغى قابض ومجفف وضمادى قروح خبيثه يه وداء الفيل علتنه ونار فارسى يه يعنى يانى قاره وشير پنجه عارضه لرينه ونمله وقورداشنى علتلرنه وسيلان دمك قطعى خصوصنده وكلب ديوانه اصيرديغى يره وآتش يانغنه وخنازير يعنى سراجه علتنه وكوجك دلده اولان اورامه وسائر علل وعوارضه مفيددر لسان الثور بو اسمله معروف نباتدر بالخاصه مفرحدر وملين وخلط صفراوى مخرج وخفقانه نافعدر لسان العصافير دردار اغاجنك يعنى قاره اغاج ديدكلرى شجرك ثمريدركه كيده قوش دلى ديرلر بلده اولان اوجاعده وخفقانه نافع ومثانه ده اولان طاشلرى مفتت ومخرجدر لكن مفرداتده لسان العصافير ديديكى ثمرك شجرى ديش بداق ديدكلرى اولمق اوزره مرسومدر كه شجر دردار دن بشقه ياخود اندن برنوعدر لسان الكلب برنباتدركه يحيى ابجه وجرثه ماثل اولور وكوكى آق وسچملر كبى برى برينه مشتبك شعبه لرى اولور يارهلرى مدمل وطحاله نافعدر بو نبات بين الاطباء بو اسمله معروفدر وفرنك طبيبلرى اكاسنا ولوزا تعبير ايدرلر لسان السبع ارسلان دلى ديدكلرى نباتدر مطبوخى مثانه ده وبوكركده اولان طاشلرى مفتت ومخرجدر الالسان همزه نك كسريله برآدمك سوزنى آخره ابلاغ ايلمك معناسنه در يقال السنه قوله اى ابلغه و برآدم ياورسى هلاك اولمش ناقه يه باقغله سود ويرمك ايچون كندى دوه سنك ياورسينى آخره عاريت ويرمك معناسنه در يقال السنه فصيلا اى اعاره اياه ليلقيه على ناقته فتدرّ عليه فيحلبها كويا كه كندى دوه سنك ياورسينك لسانى اعاره ايتمش اولور و برآدمه برخبرى ابلاغ ايچون ايلچى كوندرمك معناسنه در تقول السنى فلانا والسن لى فلانا كذا وكذا اى ابلغ لى اللسن لامك كسريله سوزه دينور كلام معناسنه ولغت معناسنه در يقال لكل قوم لسن اى لغة ولسان معناسنه در يقال فصيح اللسن اى اللسان اللسن فتحتينله فصيح اولمق معناسنه در يقال لسن الرجل لسنا من الباب الرابع اذا افصح اللسن كتف وزننده والالسن احمر وزننده فصيح اولان آدمه دينور ولسن اوجى لسان شكلنده سيورى اولان نسنه يه دينور طوطى بورنى مست وپاپوش كبى اللسن لامك فتحى وسينك سكونيله برآدمى ديللمك معناسنه دركه ذكر بالسوء ايلمكدن عبارتدر يقال لسنه لسنا من الباب الاول اذا اخذه بلسانه و بركيمسه يه مكالمه ومحاورده غالب اولمق معناسنه در يقال لسنه لسنا اذا غلبه فى الملاسنة اى المناطقة وعقربك ديلنى اغزه آلوب امك معناسنه در يقال لسن الجارية اذا تناول لسانها ترشفا وعقرب صوقمق معناسنه در يقال لسنته العقرب اذا لدغته و پاپوجك كوكسنى مخروطى ايدوب بورنى طوطى بورنى كبى ايجه وسيورى يابمق معناسنه دركه لسان شكلنده اولور يقال لسن النعل اذا خرط صدرها ودقق اعلاها الملسن معظم وزننده اوجى لسان شكلنده مخروطى اولان نسنه يه دينور طوطى بورنى مست و پاپوج كبى ومنه يقال نعل ملسنة اى جعل طرفها كطرف اللسان الملسون كذاب ودروغچى آدمه دينور كويا كه كندوسنده هر درلو لسان ويرلمش اولور يقال رجل ملسون اى كذاب التلسن تفعل وزننده دوه كوشكى آخرك ناقه سنديا قلمق معناسنه در يقال تلسن الفصيل اذا السنه صاحبه كماذكر وآتش شعله انوب زبانه پيدا ايلمك معناسنه در يقال تلسن الجمر اذا ارتفعت شعلته اللسان زنار وزننده براوت اديدر لسنونه لامك فتحيله برموضع اديدر الملسن منبر وزننده شول طاشه دينوركه صرتلان طوتمق ايچون بايد قلرى قولبه نك قپوسى اوزره صنعتله وضع ايدرلر وقولبه نك نهايتنه طعمه وضع اولنمغله صرطلان كيروب

ول طعمه‌يى الدقده قيان كبى اول طاش انوب قيوبى سد ايدر الملسنة اسم فاعل بنيه سيله خليه ديدكلرى ناقه‌يه
دينور وخليه شول ناقه دركه آخر ناقه ايله ولد واحد اوزره يا قلمش اوله بوراده حلبه نسخه لرى غلطدر الملسنة
معظمه وزننده لسان شكلنده مخروطى اولوب لطافتله بروفى سيور بچه اولان پابوجه دينور يقال نعل ملسنة
اى فيها طول ولطافة كهيئة اللسان واياغى انداملو موزون خاتونه دينور يقال امرأة ملسنة القدمين اى لطيفتها اللعن
لامك فتحى وعينك سكونيله طرد وابعاد ايلمك معناسنه‌در يقال لعنه لعنا من الباب الثالث اذا طرده وابعده شارح ديركه
خداى متعال طرفندن اولورسه دنياده خير وتوفيقدن قطع وآخرتده لطف ورحمتدن ابعاد مراد اولور وخلق
طرفندن اولورسه سب ونفرين موقعنده اولور انتهى وعربلر زمان جاهليتده ملوكه دعا ايلدكده ابيت اللعن ديرلر
ابيت كلمه سى مجهول ومخاطب ماضيدر يعنى جنابكدن لعن ونفرينى موجب حالات صادر اولمه ديمكدر اللعين
امير وزننده والملعون مطرود معناسنه‌در جمعى ملاعين كلور شارح ديركه بو وزندن واردا اسمايه تشبيهله وزن
مزبور اوزره جمعلنمشدر انتهى ولعين نسوانده وصف اولور اكر موصوف ذكر اولنورسه واكر ذكر اولنمزسه
لعينه دينور هايله يقال هى لعينة وامرأة لعين وشول كمسيه دينوركه هركس اكا لعن ونفرين ايدر اوله شيطان كبى
يقال رجل لعين اى يلعنه كل واحد وشيطانه اطلاق اولنور وصف غالبدر وممسوخ اولانه دينور اسرائيليه‌ده اولان
ممسوخلر كبى وسب وشتم اولنمش ادمه دينور يقال هو لعين اى مشتوم ومزرعه‌لرده جانور اوركتمك ايچون آدم صورتنده
ايدقلرى اوبوغه دينور فزاعه معناسنه وخزى وهلاكه اوغرامش ادمه دينور يقال رجل لعين اى مخزى مهلك
اللعان واللعانية واللعنة لاملرك فتحيله اسملردر نفرين معناسنه دركه مطر وديلدن عبارتدر اللعنة لامك
ضميله شول كمسيه دينوركه اكا هر كس لعن ونفرين ايدر اوله يقال هو لعنة اى يلعنه الناس اللعنة همزه وزننده
شول ادمه دينوركه ناسه چوق لعن ايدر اوله يقال رجل لعنة اى الكثير اللعن للناس الملعن معظم وزننده بو دخى
شول ادمه دينوركه اكا هر كس لعن ونفرين ايدر اوله التلاعن تفاعل وزننده سوكشمك معناسنه‌در يقال تلاعنا
اذا تشاتما وبريرينه لاابالبانه معامله ايلمك معناسنه دركه كرك قولا وكرك فعلا اولسون يقال تلاعنوا اذا تماجنوا ولعن
ايدشمك معناسنه‌در يقال تلاعنا اذا لعن كل واحد منهما على الآخر الالتعان افتعال وزننده بركمسه كندى نفسنه
بددعا ايلكله انصاف ايلك معناسنه دركه اكر جرم بندن صادر اولديسه اوزريمه لعنت اولسون ديو كندى نفسنه
بددعا ايلكدن عبارتدر يقال التعن الرجل اذا انصف فى الدعاء على نفسه وبو باب ملاعنه‌ده اولوركه مثلا
زوج التعان ايلدكده زوجه دخى التعان ايدر ولهذا يقال قد التعن الزوج ولم تلتعن المرأة وملاعنه
معناسنه‌در يقال التعنا اذا لاعنا الملاعنة مفاعله وزننده واللعان قتال وزننده بربرينه لعن ايلك
معناسنه‌در ومنه يقال لاعن فلان امرأة ملاعنة ولعانا وتلاعنا والتعنا اذا لعن بعض بعضا ويقال لاعن
الحكم بينهما اذا حكم شارحك بيانى اوزره اشبو لعان مباهله اوله جقدر كه بركمسه زوجه سى حقنده برآخر كمسه ايله
فجور ايلدى ديو قذف ايلسه حاكم انلر بيننده ملاعنه ايله حكم ايدر زيرا اثباتى درت شاهده محتاجدر الملاعن
ميمك فتحيله دفع طبيعى ايده جك موضعلره اطلاق اولنور مفردى ملعنه دركه لعن ونفرينه باعث اولان ماده‌يه
دينور قارعه طريق وظل شجر وجانب نهر كبى محللره تغوط ايلمك ناسك سب ولعننه مؤدى اولور التلعين
تعذيب معناسنه‌در يقال لعنه اى عذبه اللعين امير وزننده منقر قبيله سندن ابو الاكيدر مبارك بن زعبه نام شاعردر
اللغن لامك فتحى وغين معجمه نك سكونيله جوانلق حالتنك حدتى وهواسنه دينوركه دلوقانلولق تعبير اولنور
يقال فعله بلغن الشباب اى بشرته اللغن لامك ضميله قولغك ايچ يوزنده اولان كمركه دينور وحكه ايله
بيون بيننده اولان يومربچه‌يه دينور اللغنون لامك ضميله بو دخى حكه ايله بيون بيننده يومربچه‌يه دينور وكگزه
دينور خيشوم معناسنه اللغن لامك فتحيله برادمك تكلم ايلديكى اصل لغتدن تشقه لغت واسانه دينور يقال
جئت بلغن غيرك اذا انكرت ما تكلم به من اللغة لغن لعل وزننده وانده لغتدركه كلمهٔ ترجيدر يقال لغنك بمعنى
لعلك الالغنان اطميان وزننده اوتلر اوزايوب بربرينه صارمشمق معناسنه‌در يقال الغان النبت اذا التف
وطال اللغنوب ثاى مثلثه ايله زنبور وزننده كگزه دينور خيشوم معناسنه‌در جمعى لغانيندر على قول بو لغنون
مصحفيدر اللقن لامك فتحى وقافك سكونيله واللقنة تمره وزننده واللقانة واللقانية سحابه وكراهيه
وزنلرنده سرعت فهم معناسنه دركه برنسنه‌يى فى الحال فهم وادراك ايلمكدن عبارتدر كرك شفاها اولسون كرك كلامدن
وكرك مكتوبدن اولسون يقال لقنه لقنا ولقنة ولقانة ولقانية من الباب الرابع اذا فهمه سريعا ولقانة ولقانيه
اسم اولورلر يقال به لقانة ولقانية اى سرعة الفهم اللقن كتف وزننده سريع الفهم ادمه دينور الالقان

همزه‌نك

همزه‌نك كسريله كلامى عجله ايله تيز حفظ واز برايلمك معناسنه‌در يقال القن الكلام اذا حفظه بالعجلة التلقين
برسوزى برادمه سويلبوب اكلتمق معناسنه‌در يقال لقنه الكلام اذا فاله وفهمه يعنى اول كمسيه كلامى شوو جهله
القا ايلديكه اول كمسه انى فهم ايدوب ولسانه اجرا ايلدى بو معنادن اصطلاحمزده اغزينه دل ويرمك تعبير اولنور
اللقن لامك كسريله كتف وركن معناسنه‌در يقال هذا لقنه اى كتفه وركنه ملقن مقعد وزننده بر موضعدر
لقان غراب وزننده بر بلده‌در اللواقن لامك فتحيله قارنك اشاغى طرفنه دينور اسفل البطن معناسنه لقنه
لقمه وزننده اندلسده ايكى حصن آديدر برينه لقنة الكبرى وبرينه لقنة الصغرى ديرلر اللكن فتحتيله واللكنة
غرفه وزننده واللكونة واللكنونة لامك ضميله برآدمك لساننده عجمه اولمغله عربى فصاحت وطلاقتله
تمام ادا ايلمكدن عاجز اولمق معناسنه‌در لسانمزده بوندن پلتك اولمق و پلتكلك ايله تعبير اولنور كه لساننده عجمه‌دن
آغراق اولمغله حروفى اداده زحمتكش اولور يقال لكن الرجل لكنا ولكنة ولكونة ولكنونة من الباب الرابع اذا كان
لا يقيم العربية لعجمة لسانه الالكن احمر وزننده پلتك آدمه دينور لكان غراب وزننده بر موضع اديدر لكن
جبل وزننده ظرف معلوم اسميدركه تركيده كاف عجمى ايله لكن تعبير اولنان قابدر ابدست لكنى كبى لكن نون
مشدده ايله حروف مشبهة بالفعل اقسامندندر اسمنى نصب وخبرنى رفع ايدر واستدراك معناسنى متضمندر يعنى
مابعدنه برحكم اثبات ايدركه ماقبلنه مخالف اولور فلهذا كنديدن مقدم بركلام لازمدركه مابعدنه مناقض ياخود
مضاد اوله وبعضلر ديديكه بعضا استدراك ايچون وبعضا توكيد ايچون اولور وبعضلر ان كلمه سى كبى دائما توكيد
ايچون اولوب وتوكيده معناى استدراك قرين ومصاحب اولور وعند البصريين بسيطه‌در وامام فراء عندنده
لكن ان كلمه لرندن مركبدركه لكن مخففه وان مشدده‌در شارح ديركه عند الغير اصلى لاكان ايدى تخفيف ايچون
همزه‌نك حركه سى كافه بعد النقل همزه اجتماع ساكنين ايچون حذف اولنمشدر وكاه اولوركه اسمى حذف اولنور كقوله
فلوكنت ضبيا عرفت قرابتى * ولكن زنجى عظيم المشافر * ولكن كلمه سى كه نونك تخفيف وسكونيله درثقيله دن
مخففدر وبو حرف ابتدادر اصلا برنسنه‌ده عمل ايلمز اما اخفش ايله يونس عندلرنده عامل اولور واكر كنديدن صكره
جمله كلورسه حرف ابتدا اولوب مجرد استدراك معناسنى افاده ايدر بو صورتده عاطفه اولمز نحو قوله تعالى ولكن
كانوا هم الظالمين واكر كنديدن صكره مفرد ذكر اولنورسه عاطفه اولور وبو ايكى شرطله مشروطدر برى كنديدن
مقدم نفى ياخود نهى ذكر اولنمقدر نحو ما رأيت زيدا لكن عمروا وبريسى واوه مقارن اولمامقدر وبعض نحويون
ديديلركه مفرد ايله اولدقده البته واوه مقارنتى لازمدر لن لامك فتحى ونونك سكونيله حرف ناصبدر نفى استقباله
دلالت ايدر وبونك اصلى لا اولوب الفى نونه ابدال اولنمش ديكلدر اما فراء عندنده اويله‌در كذلك اصلى لاان اولوب
تخفيف ايچون همزه واجتماع ساكنين ايچون الف حذف اولنمش ديكلدر فاما خليل وكسائى عندلرنده اويله‌در
ولن كلمه سى نفيك توكيدنه وتأبيدنه دال ديكلدر لكن زمخشرى بونلره مخالفت ايلدى وايكى دعواسى دخى بلا دليلدر
زيرا اكر تأبيده دلالت ايلمش اولسه اشبو فلن اكلم اليوم انسيا كريمه سنده منفيسى اولان تكليم يوم ايله مقيد اولمز ايدى
واشبو ولن يتمنوه ابدا كريمه سنده ابد لفظى تكرار اولمق اقتضا ايدر ايدى اصل اولان ايسه عدم تكراردر ولن كلمه سى
دعا ايچون كلور كقوله * لن تزالوا كذلكم ثم لا * زلت لكم خلودا الجبال * قيل ومنه قوله تعالى قال رب بما انعمت على فلن
اكون ظهيرا للمجرمين وكاه اولوركه لن كلمه سنه قسم الفا اولنور يعنى قسمه جواب موقعنده ايراد اولنور كقول
ابى طالب * والله لن يصلوا اليك بجمعهم * حتى اوسد فى التراب دفينا * وبعضا داخل اولديغى فعلى جزم ايدر كقول
الشاعر * فلن يحل للعينين بعدك منظر * بونلرك تفصيلى مغنى اللبيبده مشروحدر اللون كون وزننده برنسنه‌يى
آخردن فصل وتمييز ايدن شيئه وحالته دينور يقال له لون كذا وهو ما فصل بين الشئ وبين غيره پس بو معناى
آيدن اعم اولور ونوع وصنف وجنس معناسنه اولور ومنه يقال اتى بالوان من الاحاديث اى انواع وجسده
مختص اولان هيئت وصفته دينوركه فارسيده بوندن رنك وتركيده توى ودرلو ايله تعبير اولنور سواد كبى يقال لونه
سواد او حمرة اى هيئته ووصفه ودقل ديدكلرى برجنس خرما اغاجنه دينور على قول جماعتنه دينور بونده مفردى
لونه‌در لامك ضميله ولينه‌در لامك كسريله كه اصلى لونه ايدى ولينه كلمه سى لين اوزره جمعلنور ولين لبان اوزره جمعلنور
ذئب وذئاب كبى المتلون تلوندن اسم فاعلدر رنكدن رنكه كيرن شيئه دينور بوقلمون كبى وخلق وطور واحد اوزره
ثابت اولميان ادمه اطلاق اولنور يقال رجل متلون اى لا يثبت على خلق اللان همزه مفتوحه ايله ارمينيه طرفنده
برمملكت وبرطائفه اسميدر حالا طاغستان تعبير اولنان مملكت اوله جقدر دارا الملكى قوبموق نام قصبه در بونده
الفى عينه تبديل ايله علان ديمك لحن عامه‌در وابو عبد الله اللانى معلم الامراء دربغودن روايت ايلدى الالوان

اسوداد وزننده رنكلنمك معناسنه در يقال الونّ الشئ بمعنى تلون اوبن زبير وزننده ولون كونو زننده محمد
بن سليمان نام حافظك لقبيدر اللهنة لامك ضمّيله سفردن كلان ادمك احباب واقربايه اهدا ايلديكى ارمغانه
دينور يقال اتى فلان بلهنة وهى مايهديه المسافر وقهوه آلتى تعبير اولنان مختصرجه طعامه دينور يقال اطعمنا
اللهنة اى اللمجة التلهين تفعيل وزننده والالهان همزه نك كسريله مسافر سفردن كلدكده ارمغان ويرمك
معناسنه در يقال لهنهم ولهن لهم تلهينا والهنهم الهانا اى اهدى لهم شيئا عند قدومه من سفره وتلهين برادمه
ماحضرى قهوه التى يدرمك معناسنه در يقال لهنهم ولهن لهم اذا اطعمهم اللهنة لهنك لامك فتحى وهانك
كسرى ونونك تشديديله بوكلمه دركه تاكيد ايچون استعمال اولنور بونك اصلى لانك ايدى همزه هايه ابدال اولندى
نته كه اياك كلمه سنده هياك ديرلر واداة تاكيد اولان لام وان كلمه سنك بينى جمع اولمسى انّ كلمه سنك همزه سى هايه
ابدال اولنمغله انّ لفظى زائل وكلمهٔ اخرى مشابه سنده اولديغنه مبنى در الهان عطشان وزننده يمنده
برايالت ادبدر ونواحى مدينه ده بنى قريظه يوردنده برموضع ادبدر اللين لامك كسريله واللبان لامك فتحيله
برنسنه يومشق اولمق معناسنه در يقال لان الشئ يلين لينا وليانا ضد خشن التلين تفعل وزننده يومشمق معناسنه در
يقال تلين الشئ ضد تخشن ويلتافلنمق معناسنه مستعملدر يقال تلين له اذا تملق له اللين سيد وزننده
واللين يانك تخفيفيله وصفدرميت وميت كبى يومشق نسنه يه دينور على قول مخفف مدح مقامنه مخصوصدر
جمعى لينون والينا كلور افعلاء وزننده وعربلر فلان ملايم مشرب وسهل العطف وتعصب وتمرد شائبه سندن
آزاده ديمك يرده فلان لين الجانب ديرلر وهين لين ديرلر تشديد وتخفيفله سهل وآسان وملايم ديمك يرده بونك
جمعى الينا كلور التليين تفعيل وزننده والالانة اقامه وزننده يومشتمق معناسنه در يقال لينه والانه
اذا صيره لينا الليان سحاب وزننده حضور وراحتله اولان يول ديرلكه دينور يقال هو فى ليان من العيش
اى رخاء الاستلانة برنسنه يى ملايم كورمك ياخود ملايم بولمق معناسنه در يقال استلان الشئ اذا رأه لينا اووجده
لينا الملينة مرحله وزننده يومشقلغه دينور اصل ملينه ملايملغه باعث اولان خصلت معناسنه در يقال انه
لذو ملينة اى لين الجانب الملاينة مفاعله وزننده والليان قتال وزننده بركمسيه ملايمتله معامله ايلمك
معناسنه در يقال لاينه ملاينة وليانا اذا لان له اللينة لامك فتحيله قولتق يصدغى طرزنده بركونه يصدغه
دينوركه يك يومشق اولور قوش تويندن اولان يوز يصديغى كبى لينه لامك كسريله مكهٔ مكرمه بولنده برصو
اسميدركه حضرت سليمان على نبينا وعليه السلام حفر ايلمشدر ابولينه لامك كسريله نضر بن مطرق
كنيه سيدركه كوفى وضعيف الحديث در الليى لام مكسوره ايله مرو قضاسنده برقريه در محمد بن نصر المحدث
اورادندر وموصل ايله نصيبين بيننده برقريه در وبلاد غربده برموضعدر مليانه ميم مكسوره ايله مغربده
بربلده در يا باب ليون صبور وزننده مصرده برقريه ياخود برمحله آديدر فصل الميم المأنة ميمك
فتحى وهمزه نك سكونيله بدنده كوبكك يوره سيله برابر جه كوبكه دينور يقال اصاب مأنته وهى السرة وماحولها
ويوكوره دينور ياخود كوبك ايله قاسيق بيننده اولان بوفقه در بنك ايچ يوزينه يا پشيق ياغه دينور جمعى مأنات
ومؤون كلور ميمك وهمزه نك ضميله شارح بومعنالرده حرف ترديد ايله اولان نسخه لرى رد ايلمشدر المأن
شأن وزننده برآدمك مأنه ديديكى عضوينه كورنه اورمق معناسنه در يقال مأنه مأنا من الباب الثالث اذا اصاب
مأنته وبرنسنه دن صقنمق معناسنه در يقال مأنه اذا اتقاه وحذره وبرآدمك زاد وزواده سنى درعهده ايدوب متحمل
اولمق معناسنه در يقال مأن القوم اذا احتمل مؤنتهم وكاه اولوركه بومهموز اولميه رق استعمال اولنور يقال مانهم
يمونهم كما سيأتى ومبالات ايلمك معناسنه در تقول ما مأنت مأنه اى لم اكترث له اولم اشعر به اوماتهيأت له ولا اخذت
عدته واهبته يعنى آنك طرفنى اصلا قارمدم ياخود هيچ امالهٔ شعور ايلمدم ياخود آنك ايچون حاضرلنوب اسباب
وادواته تشبث ايلمدم وبو مجاز در فى الاصل حال وشأنى التزام وامور لازمه سنى درعهده ايلمك معناسنه در
ومأن برنسنه يى رنج وامك چكوب طلب ايلمك معناسنه در تقول ما مأنت اى ماطلبته ولااطلت التعب فيه ومأن
جقنجلرك صبان اوقى ديدكلرى اغاجه دينوركه اوجنه صبان دموزنى كچيروب ترلابى نطس ايدرلر ومأن حال وشأن
معناسنه مستعملدر ومنه يقال امأن مأنك واشأن شأنك اى افعل ما تحسنه المؤنة معونه وزننده برآدمك
سدرمق ايده جك قوت وزادنه دينور يقال مؤنه قليلة اى قوته المئنة ميمك فتحى وهمزه نك كسرى ونونك
تشديديله كه حديث شده يعنى اشبو عن ابن مسعود رضى الله عنهما ان طول الصلوة وقصر الخطبة مئنة من فقه
الرجل حديثنده وارد اولمشدر علامت معناسنه در على قول انّ كلمه سندن كه تحقيق ايچوندر اخذ وتصرف

اولمشدر وزنى مفعله در نته كه معساة كلمه سى عسى ماده سندن مأخوذ ومتصرفدر پس هو مئنة لكذا تركيبى مخلقة
ومجدرة ان يقال فيه انه كذا تأويلنده اولور اصمعى ديديكه بونده حق اولان مئنه اولمقدر فعيله وزننده كه اين
ماده سندن اولور تسام محلى وموقعى ديمك اولور وابوزيد ديديكه بومئنه درتاى فوقيه ايله كه تأيات ماده سندن
مفعله در غلبه بالحجة معناسنه در وبعضلر ديديكه فعله وزننده دركه فاى مفتوحه ولام مشدده ايله در
مأنه بمأنه ماده سندن مأخوذدركه برآدمك مؤنتنه تحمل وقيام ايلمك معناسنه در مترجم ديركه اكثر اهل تحقيق
عندنده انّ كلمه سندن مأخوذ اسم مكاندر فى الحقيقه اول ايشك اهلى ومحلى ديمكدر قال فى الاساس فلان مئنة
للخير ومعساة من ان وعسى اى هو موضع لان يقال فيه انه لخير بالتشديد وعسى ان يفعل خيرا وعربلر جوامددن
واصواتدن اخذ وتصرف ايلدكلرى كبى حروفدن دخى ايدرلر المماءنة مفاعله وزننده برنسنه ضمننده كركى كبى
فكر وملاحظه ايلمك معناسنه در يقال ماءن فى الامر مماءنة اذا روأ التماءن تفاعل وزننده برنسنه چوقدنبرى
اولمق معناسنه در يقال تماءن الشئ اذا قدم التمئنة تكرمه وزننده حاضرلمق معناسنه در يقال مأن الشئ
تمئنة اذا هيأها وفكر واندیشه وملاحظه ايلمك معناسنه در يقال مأن فى الامر اذا فكر ونظر المماءنة مرحله
وزننده مخلقه معناسنه دركه محل لياقت ديمكدر يقال هو ممأنة لكذا اى مخلقة المتن ميمك فتحى وتاى فوقيه نك
سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال متن المرأة متنا من الباب الاول اذا نكحها ويمين ايلمك معناسنه در يقال
متن الرجل اذا حلف واورمق على قول پك اورمق معناسنه در يقال متنه اذا ضربه اوشديدا وبرسمته كتمك
معناسنه در يقال متن فلان اذا ذهب فى الارض وبرنسنه يى سوندروب اوزاتمق معناسنه در يقال متن الشئ اذا مدّه
ومتن طبراغى پك وبوكسكجه ارضه دينوركه صرت تعبير اولنور متنه دخى دينور يقال نزلوا فى متن من الارض
ومتنة وهى ماصلبت منها وارتفعت متن كتاب ومتن نهار مقوله سى بوندن مأخوذدر ومتن السهم اوقك يلكندن
وسطنه وارنجه قدر يرندن عبارتدر ومتن صلب وقوى وطيانقان آدمه دينور يقال رجل متن اى صلب ومتنا
الظهر تثنيه صيغه سيله ايكى طرفلو ارقه كميكلرنى قاپليان عضولردركه ارقه نك ايكى پچه سندن عبارتدر صرت
تعبير اولنور اموز باشلرندن قالچه باشلرينه وارنجه صاغلو صوللو صرتلردن عبارتدر بومعناده مذكر ومؤنث اولور
ومتن كذلك مصدر اولور قوچ قسمنى انه مك معناسنه يقال متن الكبش متنا من الباب الاول اذا شق صفنه واستخرج
بيضه بعروقهما وبرآدمك صرتنه اورمق معناسنه در يقال متن فلانا اذا ضرب متنه وبرآدمى بركون تمام كزدروب
يورتمك معناسنه در يقال متن به اذا سار به يومه اجمع المتانة سلامه وزننده برنسنه صلب ومحكم اولمق معناسنه در
يقال متن الشئ متانة من الباب الخامس اذا صلب قال فى النهاية ومنه فى اسماء الله تعالى المتين هو القوى الشديد
الذى لا يلحقه فى افعاله مشقة ولا كلفة ولا تعب الامتان همزه نك كسريله بودخى بركمسه نك صرتنه اورمق
معناسنه در يقال امتن فلانا اذا ضرب متنه المتون قعود وزننده اقامت ايلمك معناسنه در يقال متن بالمكان متونا
من الباب الاول اذا اقام التمتين تفعيل وزننده اسمدر چادر ايپنه دينور جمعى تماتين كلور فى الاصل تمتان كبى
مصدر اولوب كثرت استعمال الله اسم منزلنده اولمشدر واصلى اوزره مصدر استعمال اولنور چادر قورمق معناسنه
يقال متن الخيمة اذا ضرب اطنابها ومسابقه ايلديكى آدمه سن شو مقدار ايلرو جه دن قوشمغه آهنك ايله بن سكا
يورادن قوشوب يتشورم ديمك معناسنه در يقال متن لن سابقه اذا قال له تقدمنى الى موضع كذا ثم الحقك وقاره
چادرك شقه لرى ارالقلرينك ارقه سنه قيلدن اورلمش صرتلر تعبيه ايلمك معناسنه دركه آغرشق ايلمك
تعبير اولنور تاكه دركلرك اوجلرى اورالرى خرق ايلميه يقال متن البيت اذا جعل مابين طرائقه متنا من شعر
لئلا يخرقه اطراف الاعمدة ويايه كريش صارمق معناسنه در يقال متن القوس اذا شده بالعقب وطلومى
رب ايله محكم قلمق معناسنه در يقال متن السقاء اذا شده بالرب التمتان تمثال وزننده بودخى چادر ايپنه دينور
المماتنة مفاعله وزننده بوربجى اداده تأخير ايلمك معناسنه دركه اول بابده تصلب ايدر يقال ماتنه
حقه اذا ماطله واراغه سكرتمك بابنده يارشمق معناسنه دركه اول خصوصده متانت مباحثه سى ايدر يقال ماتنه
اذا باعده فى الغاية المثانة ثاى مثلثه ايله سحابه وزننده ايچروده بول طوردغى يره دينوركه قارسيده آبدان
وتركيده قاوق تعبير اولنور ونسوانك داخل فرجنده ولد كلجك بوله دينور يقال اشتكى مثانته وهى موضع البول
وموضع الولد بوراده نسخهٔ صحيحه بورسمه در وموضع ولددن مراد رحم دكلدر بلكه طريق رحمدركه فرج
داخلدن عبارتدر زيرا بعض اصول سائره نك بيانلرينه كوره مثانه ثنه دن مأخوذدركه قاسيق ايله كوبك
ميانه دينور ومثانه موضع مذكورده دراصلى مثنه ايدى تخفيفا نون الفه قلب اولندى وداخل فرجده ايكى

ثقبه وارد راعلاسى مثانه يه منتهى اولور كه آندن بول منصب اولور واسفلى رحمه مفضى اولور كه آندن دم خروج ايدر ومثانه يه بول كليتاندن كلور قالديكه مثانه نك اصلى مثنه اولوب نونى الفه قلب اولنمسى مطرده در نته كه امن كلمه سنك نون ثانيه سى الفه قلبله منا دينور لكن قاموس وصحاح وسائر كتب معتبره ده ميم بابنده ثبت اولنمغله ظاهر الفظى اعتبارنه مبنى در شارح ديركه رجالك مثانه سى معاء مستقيم فوقنده اولوب ونسوانك رحملرى فوقنده اولور ورحم معاء مستقيم فوقنده اولور المثن ميمك فتحيله برآدمك مثانه سنه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال مثنه مثنا من الباب الثانى والاول اذا اصاب مثانته و برآدمى برماده ايله رنج وزحمته براقمق معناسنه در يقال مثنه بالامر اذا غمّه به المثن فتحتينله بركسه سدكنى طوتمز اولمق معناسنه در يقال مثن الرجل مثنا من الباب الرابع اذا كان لا يستمسك بوله وخاتونك لحم زائدى اوزون اولمق معناسنه در يقال مثنت المرأة اذا بظرت الامثن احمر وزننده سدكنى طوتمز اولان آدمه دينور مثناء مؤنثيدر حمراء وزننده يقال رجل امثن وامرأة مثناء اى لا يستمسك بوله المثن كتف وزننده والممثون مثانه علتنه مبتلا آدمه دينور يقال رجل مثن وممثون اى يشتكى مثانته المجون جميله قعود وزننده برنسنه نك وصلب وغليظ اولمق معناسنه در يقال مجن الشئ مجونا من الباب الاول اذا صلب وغلظ ذكرى آتى ماجن بوندن مأخوذ در ومجون ومجانه امانه وزننده ومجن ميمك ضميله بركسه قلت حيادن ناشى قول وفعلنده بى باك ولاابالى اولمق معناسنه دركويا كه يك يوزلو اولمغله اصلا اوتانوب قايرمز اولور يقال مجن الرجل مجونا ومجانة ومجنا اذا كان لا يبالى قولا وفعلا الماجن قول وفعلنده بى باك ولاابالى اولان كسه يه دينور يقال رجل ماجن اى لا يبالى قولا وفعلا مفنى ماجن بو معنادندر الممجن معظم وزننده اوزون اوزادى چكلمش ايراق بوله دينور يقال طريق ممجن اى ممدود المجان شدّاد وزننده بدلسز وعوضسز اولان نسنه يه دينور كه مفت وباد هوا تعبير اولنور يقال اخذه مجانا اى بلا بدل وكثير وكافى وواسع نسنه يه يقال ماء مجان اى كثير كاف واسع المماجن ملازم وزننده شول ناقه يه دينور كه اكا چوق بوغورلر آشوب لكن دول طوتمز اوله المجن ميمك كسريله قلقانه دينور جنه دن مأخوذ اولمغله جنن ماده سنده ذكر اولندى مجانه ميمك فتحى ونونك تشديديله افريقيه ده بر بلده آديدر ماجشون جيمك ضمى وكسريله وشينك معجمه ايله بر محدّث عليدر كه ابو سلمه يوسف بن يعقوب در و بو ماه كون فارسى معربيدر كه آى چهرلو وآى رنكلو ديمكدر الماجشونية مدينه ده بر موضعدر المنجنون ميمك فتحيله والمنجين صود ولابنه دينور باغچه لرده كى دولاب كبى على قول بيوك بكره يه وچرخه دينور كه آنكله صو چكلور يقال دارت المنجنون والمنجنين اى الدولاب او المحالة يسنى عليها ودهر وزمانه اطلاق اولنور جمعى مناجين كلور زمخشرى مقدمة الادبده بونى خرمن عربه سيله و بعضلر قاكلى ديدكلرى عربه ايله بيان ايلديلر و بو ماده دخى منجنيق ماده سى كبى اختلافات اوزره دائردر واشبو منجنون ومنجنين كلمه لرينك وزنلرى وتعريب واصالتلرى وسائر حاللرى چار پردى مرحومك شافيه شرحنده مفصلا مشروحدر فليراجع المحن صحن وزننده اورمق معناسنه در يقال محنه محنا من الباب الثالث اذا ضربه وصنه مق معناسنه در يقال محنه اذا اختبره ولباسى اسكيدنجه قدر كيمك معناسنه مستعملدر يقال محن الثوب اذا لبسه حتى اخلقه و برآدمه برنسنه ويرمك معناسنه در يقال محنه شيئا اذا اعطاه وجماع ايلمك معناسنه در يقال محن جاريته اذا نكحها وقيونك ديبندن چامور وطپراق چقرمق معناسنه در يقال محن البئر اذا اخرج ترابها وطينها ودرى يى يومشتمق معناسنه در على قول صويمق معناسنه در يقال محن الاديم اذا لينه او قشره ومحن يومشق وملايم نسنه يه دينور يقال شئ محن اى لين و بركون تمامه بوله كتمك ياخود صباحدن اخشامه دك برايش اوزره اولمق معناسنه در يقال كان فى محن وهوان يأدب يوما اجمع فى المشى او غيره الامتحان افتعال وزننده صنه مق آزمودن معناسنه در يقال امتحن فلانا اذا اختبره و برنسنه نك حقيقتنه اطلاع ايچون دقت وامعان تأمل ايلمك معناسنه در يقال امتحن القوم اذا نظر فيه ودبّر وقوله تعالى اولئك الذين امتحن الله قلوبهم للتقوى الايه اى شرحها ووسعها شارح ديركه زمخشرى اساسده ديديكه محن الاديم ديرلر مدّه حتى وسّعه معناسنه يعنى مبشينى چكوب سوندرمكله اجزاسنى توسيع ايلدى معناسنه كه بو دخى مجازدر وآيت مرقومه بوندن مأخوذ در المحنة ميمك كسريله اسمدر صنامغه دينور آزمايش معناسنه پس بلاء كبى غم ورنج ومصيبته مجاز اولور التمحين تفعيل وزننده درى يى يومشتمق ياخود صويمق معناسنه در يقال محن الاديم اذا لينه او قشره المحونة معونه وزننده برنسنه نك نقصان بولهرق محو وزائل اولمسنه دينور محق ومحس معناسنه در شارح ديركه بو نحوتن ماده سندن اولمق اغلبدر المخن ميمك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله جماع

ايلمك معناسنه در يقال مخن المرأة مخنا من الباب الاول اذا جامعها وقيودن صو چكمك معناسنه در يقال مخن البئر اذا نزع الماء من البئر واغلمق معناسنه در يقال مخن الرجل اذا بكى و برنسنه نك قبوغنى صويمق معناسنه در يقال مخن العود اذا قشره ومخن طبيعتنده زهو وخفت اولان قصه جه آدمه دينور مؤنثى مخنه در يقال رجل مخن اذا كان الى القصر وفيه زهو وخفة واوزون آدمه دنمكله ضدّ اولور يقال رجل مخن اى طويل المخن هجف وزننده بو دخى اوزون آدمه دينور الممخن معظم وزننده شول يوله دينور كه چوق چكنمكله دوزلنوب سهولت بولمش اوله يقال طريق ممخن اذا وطئ حتى سهل ماخوان خانك ضميله مروقضاسنده بر قريه آديدر فقهادن محمد بن عبد الرزاق الماخوانى اكا منسوبدر المدون قعود وزننده مقيم اولمق معناسنه در يقال مدن بالمكان مدونا من الباب الاول اذا اقام و بو مهجور اولان افعالدندر كه بو معناده صيغه ونصر بنى متروكدر دع وذركبى مدينه بوندن مأخوذ در وشهره كلمك معناسنه در يقال مدن الرجل اذا اتى المدينة المدينة ميمك فتحى ودالك كسريله شهره دينور جمعى مدائن كلور ومدن كلور ميمك ضمى ودالك سكونيله ومدن كلور ضمتينله مترجم ديركه مؤلفك يبنى فى اصطمة ارض قولى قيد اتفاقيدر ياخود اكثره محمولدر وزمخشرى بلده يى كوچك شهره ومدينه يى بيوك شهره تخصيص ايلمشدر ومصباحده مسطور اولديغى اوزره ميمك اصالتنه كوره كه بر وجه مذكور اقامت معناسندن وزنى فعيله درجمعى اولان مدائن لفظنده كه وزنى فعائل درهمزه رسم اولنور واطاعت وملك معناسندن مأخوذ در ديلره كوره وزنى مفعله اولمغله مدائن مفاعل اولور همزه رسم اولنمز زيرا ياى تحتيه حركه جهتنده اصل اولمغله البته يايه ردّ اولنور معائش كلمه سى دخى بو قياس اوزره در ومدينه جاريه قسمنه اطلاق اولنور شارح ديركه مؤلف بونى دين ماده سنده ذكر ايلدى ومدينه اون الى شهر و بلده اسميدر اشهرى مدينة الرسول عليه الصلوة والسلام در اكا نسبتده مدنى دينور حنفى كبى ومدينة منصور ومدينه اصفهان كبى سائر مدينه لره نسبتده مدينى دينور كه بدوى مقابليدر على قول مطلقا شهرلره منسوب اولان اكر انسان اولورسه مدنى وقوش وسائر حيوان اولورسه مدينى ديرلر وعربلر هو ابن مدينتها ديرلر ابن بجدتها معناسنه كه اول قصه نك بو آدم كركى كبى داناو خبيريدر ديمكدر تقول انا ابن مدينتها اى ابن بجدتها التمدين تفعيل وزننده شهر بنياد ايلمك معناسنه در يقال مدّن المدائن اذا مصرها مدين جعفر وزننده شعيب عليه السلام حضرتلرينك ساكن اولدقلرى قصبه دركه بحر قلزم جوارنده در شارح ديركه مدين بن ابراهيم عليه السلام اسميله مسمادر المدائن ميمك فتحيله مدينه كسراى عجمدر كه بغداد قربنده در نوشروان بنا سيدر بيوك اولديغندن جمع صيغه سيله تسميه اولنمشدر حالا خرابه در ايوان كسرى آنده ايدى المدان سحاب وزننده بر صنم اسميدر المدين امير وزننده ارسلانه دينور الميدان ميد ماده سنده ذكر اولندى امّدن تدحرج وزننده متنعم اولمق معناسنه در يقال تمدّن الرجل اذا تنعم المرانة امانه وزننده والمرونة والمرون ميملرك ضميله برنسنه يككلكده يومشق اولمق معناسنه دركه بك نسنه يومشغرق اولمق تعبير اولنور قارغينك وندك التونك و برون اوجنك وملايم درينك و يوزك يومشقلغى كبى يقال مرن الشئ مرانة ومرونة ومرونا من الباب الاول اذا لان فى صلابة و يوزيك اولمق معناسنه مستعملدر كه اوتانمز وعارلنمز اولمقدن كنايه در يقال مرن وجهه على هذا الامر اذا صلب ومرون ومرانه برنسنه يه ادمان ايلمك معناسنه در يقال مرن على الشئ مرونا ومرانة اذا تعوّده التمرين تفعيل وزننده يك نسنه يى يومشتمق معناسنه در يقال مرّنه اذا لينه و يره اورمق معناسنه در يقال مرّن به الارض اذا ضرب بها و برآدمى برنسنه يه ادمان ايتدرمك معناسنه در يقال مرّن فلانا عليه اذا درّبه المارن يومشغرق اولان پك مزراغه دينور يقال رمح مارن اى صلب لين و برونه على قول برونك اوجنه ياخود يومشغنه دينور كه قصبه دن فضله اولاز بريدر يقال قطع مارنه اى انفه او طرفه او ما لان منه و يومشق مزراغه ده دينور بو اولكيدن بشقه در الممرّن معظم وزننده پك يوزلو آدمه دينور كه اوتانمز وعارلنمزدن كنايه در فارسيده شوخ دينور يقال انه لممرّن الوجه اى صلبه المرن رن وزننده دوه نك اياقلرى طاشر قغله طبانه يقين يرلرنى باغلمق معناسنه در يقال مرن بعيره مرنا اذا دهن اسفل قوائمه من حفائه و برآدمى يره اورمق معناسنه در يقال مرن به الارض اذا ضرب بها ومرن برجشيد ثياب آديدر بو راده ثبات نسخه سى غلطدر و يومشدلمش مبشينه وسختيانه دينور وكوركه دينور فراء معناسنه وجانب معناسنه در يقال هو فى مرن منه اى جانب وكسوه معناسنه در يقال جاء وما عليه مرن اى كسوة وو ركى يه دينور عطاء معناسنه ودشمندن قاچمق معناسنه در يقال مرن فلان عن عدوه مرنا اذا فر منه المرّان زنّار وزننده يومشغرق اولان پك ومتين مزراقلره دينور كه خيزران كبى اكيلوب بوكيلور مفردى مرّانه در يقال تطاعنوا بالمرّان اى الرماح

الصلبة اللدنة ومرّان برشجر آدیدر ترکیده بسان قزلجق اغاجی وجفت اغاجی دیدکلریدر وعمیر بن ذی مرّان
صحابه‌در وذهل بن مرّان بنی جعفی قبیله سندندر المرن کتف وزننده عادت وآیین معناسنه‌در یقال مازال
ذلك مرنه ای عادته وغریو وفریاد وغوغا وقتاله دینور یقال ماهذا المرن ای الصخب والقتال المرن فتحتیله
باغچه بکجیلرینك اغاج باشنده داللر اراغنده بایدقلری تخته دینور که اوزرنده نوم وآرام ایدرلر مرانه سحابه وزننده
بر موضعدر و بر ناقه اسمیدر التمرّن تفعل وزننده فضیلت وظرافت تصلق معناسنه‌در یقال تمرّن فلان
اذا تفضل وتظرف وبر نسنه‌یه همیشه ادمان ایدر اولمق معناسنه‌در یقال مرّنه فتمرّن ای دربه فتدرّب
امران الذراع همزه‌نك فتحیله قولده اولان سکیرلره دینور ابو مرینا چلیپا وزننده بر بالغه اطلاق اولنور
بولسانمزده مور ینه دیدکلری بالق اوله جقدر بنو مرینا اهل حیره‌دن برجماعتدر الممارنة مفاعله وزننده
والمران قتال وزننده ناقه ابتدا کبه کورینوب بعده بوش چقمق علی قول بوغورلر هرچند کندیسنه چوق
آشوب لکن اصلا کبه قالمامق یاخود تکرار اشمد قجه کبه قالمز اولمق معناسنه‌در یقال مارنت الناقة ممارنة
ومرانا اذا ظهر لهم انها لاقح ولم تکن اوالتی یکثر ضرابها ثم لاتلقح اوالتی لاتلقح بکرّ علیها الفحل الممارن ذکر
اولنان ناقه‌یه دینور مرّان شدّاد وزننده مکه قربنده بر قریه‌در مرین میمك ضمی وراء مشدده‌نك کسریله
مصرده بر قریه‌در مرین زبیر وزننده مرو قضاسنده بر قریه‌در التمارن تفاعل وزننده ناقه‌نك سودی
صوغشمق معناسنه‌در یقال تمارنت الناقة اذا انقطع لبنها المزن میمك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله والمزون
قعود وزننده بر طرفه باقیه‌رق همان برسمته طوغری اوق کبی سرعتله آلوب یوروبی ویرمك معناسنه‌در یقال مزن
الرجل مزنا ومزونا من الباب الاول اذا مضی مسرعا لوجهه وذهب و برآدمك چهره‌سی روشن اولمق معناسنه‌در
یقال مزن الرجل اذا اضاء وجهه وطولدرمق معناسنه‌در یقال مزن القربة اذا ملأها و برآدمی مدح وستایش
ایلمك معناسنه‌در یقال مزن فلانا اذا مدحه و برآدمی آخره تفضیل وترجیح ایلمك یاخود سلطان وامیر حضورنده
غائبده اولان برآدمی مدح وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال مزن فلانا اذا فضله اوقرّظه من ورائه عند ذی سلطان
ودشمندن قاچمق معناسنه‌در یقال هذا یوم مزن ای یوم فرار من العدوّ التمزّن تفعل وزننده بودخی برطرفه نظر
وعدول ایلمیه‌رك همان سرعتله طوغریجه کتمك معناسنه‌در یقال تمزّن الرجل اذا مضی مسرعا لوجهه وذهب
و بر نسنه‌یه ادمان ومداومت ایلمك معناسنه‌در یقال تمزّن علیه بمعنی تمرّن وسخاوت صاتمق معناسنه‌در یقال
تمزّن فلان اذا تسخّی وفضل وظرافت تصلمق معناسنه‌در یقال تمزّن فلان اذا تفضل وتظرّف وحوزه
قدرتندن زیاده ایله لاف وکذاف ایلمك معناسنه‌در یقال تمزّن الرجل اذا اظهر اکثر مما عنده التمزین تفعیل
وزننده طولدرمق معناسنه در یقال مزّن القربة اذا ملأها و برآدمی آخره تفضیل وترجیح ایلمك معناسنه‌در یقال
مزّنه اذا فضله ومدح وستایش ایلمك معناسنه‌در یقال مزّنه اذا مدحه المزن میمك ضمیله بلوده دینور علی قول
آق بلوده یاخود یغمورلی بلوده دینور آندن برقطعه‌یه مزنه دینور یقال فی السماء مزن ای سحاب اوابیضه اوذوالماء
ومزن برخاتون آدیدر وسمرقند قضاسنده بر قریه آدیدر وکاهجه مزنه دخی دیرلر ودیلم مملکتنده بر بلده آدیدر المزن
فتحتیله عادت وآیین معناسنه‌در یقال کان مزنه کذا ای عادته وطریقه واسلوب معناسنه‌در یقال مزنه کذا
ای حاله وبو مهمله ایله مرن کلمه‌سندن مصحف دکلدر المازن صاحب وزننده قرنجه یمورطه‌سنه دینور و بر قبیله‌نك
پدری اسمیدر و بر صو آدیدر المزنة غرفه وزننده بلودپاره‌سنه دینور که ذکر اولندی بو جهتله بلود اراغندن
حقوب کورینن هلاله ابن مزنه اطلاق اولنور ومزنه یغموره دینور مزون صبور وزننده ارض عمان اسمیدر
مزینه جهینه وزننده بر قبیله در نسبتنده مزنی دینور میمك ضمی وزایك فتحیله المسن میمك فتحی وسینك سکونیله
قامچی ایله اورمق معناسنه‌در علی قول شین معجمه ایله‌در المسن فتحتیله لاابالیانه اولمق معناسنه‌در یقال مسن
الرجل مسنا من الباب الرابع اذا مجن المیسون جیحون وزننده سروسهی کبی قدّی موزون وچهره‌سی دلبر
خوشلقا اوغلانه دینور ومیسون وماسن صاحب وزننده اسامیٔ ناسدندر المیسوسن میمك فتحیله بر نسنه‌در که
نسوان صاچلرنی غسل ایده جکلری شیئك ایچنه قاتوب قارشدررلر شارح دیرکه فی الاصل فارسی اوله‌رق می
ایله سوسن لفظندن مرکبدر که سوسن شرابی اوله جقدر کل صویی کبی باشلرنی یایقدقلری نسنه‌یه قارشدررلر خوشبو
اولدیغیچون مسنان میمك فتحیله قهستان قضاسنده بر قریه‌در مسکدانه میمك کسریله وشین معجمه ایله لفظ
فارسیدر مسك قابی ومسك قتوسی دیمکدر محدثیندن حافظ عبدالله بن عمر بن ابان بك خوشبوی وخوشخوی اولمغله
آنکله ملقب اولدی المشن میمك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله قامچی ایله اورمق مسن معناسنه‌در یقال مشنه مشنا

من الباب الثانی بمعنی مشنه ای ضربه بالسوط وطرملامق معناسنه‌در یقال مشن وجهه اذا خدشه وجماع ایلمك
معناسنه‌در یقال مشن المرأة اذا جامعها وخشونتلو نسنه ایله ال سیلمك معناسنه‌در یقال مشن یده اذا مسحها بالخشن و قلجله
چالوب ایچرویه ایشلمیوب همان دری بی صیرمق معناسنه‌در یقال مشن فلانا بالسیف اذا ضربه به ضربا فقشر جلده
وجزوی نسنه ال و یرمك معناسنه‌در که دری بی صیرمق معناسندن مأخوذدر کما سیذکر وممه‌ده اولان سودی هپ
صاغمق معناسنه‌در یقال مشن الناقة اذا حلب مافی ضرعها الامتشان افتعال وزننده بر نسنه‌دن برپاره کسوب ایروب
آلمق معناسنه‌در یقال امتشنه اذا اقتطعه وقاپمق معناسنه‌در یقال امتشنه اذا اختلسه وقلج صیرمق معناسنه‌در یقال
امتشن السیف اذا استله وممه‌ده اولان سودی هپ صاغمق معناسنه‌در یقال امتشن الناقة اذا حلب مافی ضرعها
ودسترس اولدیغی نسنه‌یی اخذ ایلمك معناسنه‌در تقول امتشن منه ماامتشن لك ای خذ ما وجدت کما ذکر
المشنة ثمره وزننده ککیش اولوب درینلکی اولمیان یاره‌یه دینور بر نسنه‌یه سورنمکله یاخود قلج صیرمقله پیدا
اولان بیوجك صیرق اوله جقدر یقال اصابته مشنة ای جرح له سعة ولاغورله التمشین تفعیل وزننده ناقه
سودنی زوراکی و یرمك معناسنه‌در یقال مشنت الناقة اذا درّت کارهة الموشان والمشان میمك ضمیله
والمشان کتّاب وزننده برجنس خرمادر که جمله سنك اطیبی در قال الشارح ومنه المثل ٭ بعلة الورشان تأکل رطب
المشان ٭ مشان سحاب وزننده بصره قضاسنده بر قریه‌در مشّان کتّاب وزننده بر طاغك آدیدر ومشان خبیث
وخونخوار قورده دینور وسلیطه و بدزبان عورته دینور یقال امرأة مشان ای سلیطة المعن میمك فتحی وعینك
سکونیله اوزون نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معن ای طویل وقصه نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معن ای قصیر وآزجه
نسنه‌یه دینور قلیل معناسنه وچوق نسنه‌یه دینور یقال شیٔ معن ای کثیر وناچیز نسنه‌یه دینور یقال اعطاه
معنا ای هینا یسیرا وحقی اقرار ایلمك معناسنه‌در یقال معن فلان بحقه معنا من الباب الاول اذا اقرّ وذل وحقارت
معناسنه‌در یقال ماهذا المعن ای الذل شارحك بیاننه کوره بورا ده والاقرار بالذل نسخه‌سی غلطدر وانکار
وجحود معناسنه‌در یقال معن بحقه اذا جحده وکفران نعم معناسنه‌در یقال هو یمعن للنعم ای یکفر ومعن سختیانه
دینور و یربوزنده ظاهر وآشکاره جریان ایدن صویه دینور یقال ماء معن ای ظاهر ومعن بن زائده کرمای عربدندر
جود وسخا ایله ضرب مثلدر حاتم کبی ومعن مطلقا کندوسیله انتفاع اولنان نسنه‌یه دینور ومصدر اولور آت پك
ایراق سکرتمك معناسنه یقال معن الفرس معنا من الباب الثالث اذا تباعد یعنی عادیا وصویی آقتمق معناسنه‌در
یقال معن الماء اذا اساله ونبات کرکی کبی صویه قانوب تاب وطراوتله یتشمك معناسنه‌در یقال معن النبت اذا روی
وبلغ الماعون عطیه واحسانه دینور یقال هو یمنع الماعون ای المعروف و یغموره دینور وصویه دینور ومطلقا
کندیسیله انتفاع اولنه جق شیئه دینور یاخود قومشودن واحبابدن عاریت آلنمق شاندن اولان شیئه دینور
خردوات خانه کبی که بالته وکسر وتنجره وقوغه وچناق وسفره مقوله‌سی نسنه‌لردن عبارتدر یقال هو یعین
فی ماعونه وهو کلّ ماانتفع به اوکلّ مایستعار من فاس وقدوم ونحوه وماعون طاعت وانقیاد معناسنه‌در یقال
یمنع ماعونه ای انقیاده وطاعته وزکاته دینور یقال اعطی ماعونه ای زکوته وطالبدن منع اولنان یعنی نفاستی
سببیله بر کمسنه‌یه و یرلمز اولان نسنه‌یه دینور یقال هو ماعون ای یمنع عن الطالب وطالبدن منع اولنمیان یعنی
مبتذل اولمغله کمسه‌دن دریغ اولنمز اولان شیئه دینمکله ضد اولور یقال هو ماعون ای لایمنع عن الطالب وماعون
حیوانك عهده اقتدارنده اولان یورویشه اطلاق اولنور یقال ضرب الناقة حتی اعطت ماعونها ای بذلت سیرها
الامعان همزه‌نك کسریله پك ایراق سکرتمك معناسنه‌در یقال امعن الفرس اذا تباعد و بر خصوصده حدّی متجاوز
اولمق اوزره مبالغه واجتهاد ایلمك معناسنه‌در یقال امعن فی الامر اذا ابعد امعان نظر بوندندر وکلر یوه‌سنك
اك اوته سنه وارمق معناسنه‌در که بولنمیوب ناپدید اولور یقال امعن الضبّ فی جحره اذا غاب فی اقصاه و برآدمك
مالی چوغلمق معناسنه‌در یقال امعن الرجل اذا کثر ماله ومالی آزالمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال امعن الرجل
اذا قلّ ماله و برآدمك حقنی آلوب کتمك معناسنه‌در یقال امعن بحقه ای ذهب به و برآدمك حقنی اقرار ایلمك
معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال امعن بحقه اذا اقرّ به وصو آقمق معناسنه‌در یقال امعن الماء اذا جری معین
امیر وزننده یمنده بر بلده‌در و یحیی نام امام وحافظك پدری اسمیدر الممعون شول مرعایه دینور که آنده آب
روان اوله یقال کلاء ممعون اذا جری فیه الماء المعان مکان وزننده یورده وقوناق یرینه دینور یقال تزاوا فی معان
لطیف ای مباءة ومنزل ومعان حجاج شام طریقنده بر موضع آدیدر حالا بر قریه‌درنه که عون ماده‌سنده دخی
ذکر اولندی معان غراب وزننده بر رجل آدیدر المعنان میمك ضمیله دره‌لرده اولان صو آقندیلرینه دینور

المکن میمك فتحی وکافك سکونیله والمکن کنف وزننده کلر وچکرکه مقولهسی جانورلرك یمورطهلرینه دینور
ومکن کافك سکونیله ذکراولنان جانور یمورطلمق معناسنهدر یقال مکنت الضبة اوالجرادة مکنا من الباب الرابع
اذاباضت المکون صبور وزننده یمورطهلی کلر وچکرکه مقولهسنه دینور الامکان همزهنك کسریله بودخی
کلر وچکرکه مقولهسی یمورطلمق معناسنهدر یقال امکنت الضبة اذاباضت فهی ممکن وبرآدمی برنسنهیه
قادرقلمق معناسنهدر تقول امکنته من الشیء ای اقدرته شارح دیرکه امکان برکسهیه برنسنه مقدور اولمق
معناسنهده استعمال اولنورکه ممکن اولمق تعبیراولنور ومنه یقال فلان لایمکنه النهوض ای لایقدر علیه الممکن
محسن وزننده یمورطهلو کلر مقولهسنه دینور وشول وادییه دینورکه آنده مکنان دیدیکی اوت بیتراوله المکنات
میمك فتحی وکافك کسری وضمیله مکنه ومکنه لفظلرندن جمعدرکه کلر وچکرکه مقولهسنك یمورطهسنه دینور
قوش یمورطهسنهده اطلاق اولنور ومنه الحدیث اقروا الطیر علی مکناتها بکسر الکاف وضمها ای بیضها المکانة
امانه وزننده والمکینة سفینه وزننده وقارورزانه معناسنهدرکه خفیف ولبوب لنکرلو اولمقدن عبارتدر تقول
امش علی مکانتك ومکینتك ای علی التؤدة والهینة ومکانه برآدم سلطان ووالی عندنده رتبه وحیثیت صاحبی اولمق
معناسنهدر واول رتبه وحیثیته دخی دینور یقال مکن فلان عندالسلطان مکانة من الباب الخامس اذاصار
ذامنزلة ویقال له عندالسلطان مکانة ای منزلة المکین امیر وزننده پادشاه ووالی یانندهرتبه ومنزلت صاحبی
آدمه دینور جمعی مکناء کلور قرناء وزننده مؤلف بونلری کون مادهسنده دخی ذکرایلمشدر اختلافه بناء التمکن
تفعل وزننده برآدم سلطان یانندهرتبه وپایه صاحبی اولمق معناسنهدر یقال تمکن الرجل اذاصار مکینا عند
السلطان وبرنسنهیه مقتدر اولمق معناسنهدر تقول امکنته من الشیء فتمکن ای قدرته فاقتدر مصاحك
یانهکوره بوندن اسم مکنهدر غرفه وزننده وقالدیکه وجوب وامتناع مقابلی اولان امکان بومعنادندر مکانهدن
دخی اولمق قابلدر الاسم المتمکن اسم فاعل بنیهسیله نحویون عندنده حرکات ثلاثی یعنی رفع ونصب وجر
حرکهلرینی قبول ایدن اسمه اطلاق اولنور زید کبی یقال جاءنی زید ورایت زیدا ومررت بزید اشبو اسم معربه متمکن
اطلاقی اسمیتده تمکنندن مبنی در المکان میمك فتحیله جای وموضع معناسنهدر جمعی امکنه واماکن کلورکه جمع الجمعی
اولهجقدر مؤلف بونی دخی کون مادهسنده ذکرایلدی المکنان میمك فتحیله برنوع نبات آدیدر مواشی مرعاسندندر
ابومکین امیر وزننده تابعیندن نوح بن ربیعهنك کنیهسیدر التمکین برآدمی برشیئه مقتدرقلمق معناسنهدر
الاستمکان برنسنهیه اقتدارپیدا ایلمك معناسنهدر تقول مکنته من الشیء فاستمکن ای اقدرته المن میمك فتحی ونونك
تشدیدیله والمنینی خلیق وزننده نعمت ویرمك معناسنهدر یقال من علیه منا ومنینی من الباب الاول اذا انعم وبرآدمه ایولك
ایلمك معناسنهدر یقال من علیه ای اصطنع عنده صنیعة ومن ومنه میمك کسریله برآدمه ایتدیکی ایولکی ولطف
واحسانی تعدید ایله باشنه قاقق معناسنهدرکه تحمیل منت وامتنان ایلمك تعبیر اولنور یقال من علیه منا ومنة اذاامتن
شارح دیرکه منه لفظی بومعنادن اسم دخی اولور احسانی باشه قاقمغه دینور ونعمت واحسانهده اطلاق اولنور ومن کسمك
معناسنهدر یقال من الشیء اذاقطعه وطواری یوروب یتاب ایلمك معناسنهدر یقال من الناقة اذاحسرها ویول
یورعسی آدمی یك اتعاب ایلمکله قوتی کیدروب ضعیف وبیمجال قلمق معناسنهدر یقال من السیر فلانا اذااضعفه
واعیاه وذهب بمنته ای بقوته وبرنسنهیی اکسلتمك معناسنهدر یقال من الشیء اذانقصه ومن مطلقا هوادن
نازل اولان شول طل ورطوبته دینورکه طاشلره واغاجلر اوزره نزل اولوب بال قوامنده منعقد وشیرین وصمغ
هیئتنده خشکین اولور شیرخشت وترنجبین کبی وبو بابده معروف اولان شجر بلوط اوزره نازل اولاندر معتدل
ورطوبتدن عارض اولان سعاله وصدره وآق جکره نافعدر معلوم اولهکه من دیدکاری رطوبت ترکیده قدرت
حلواسی دیدکلریدرکه برقاچ نوع اولور بریسی ترنجبیندرکه بیاض اولور وبونك شهدانه اولاننه من افرنجی دینورکه
اطباء استعمال ایدرلر وبعضا فرنکلر تریه ایله بیاض بنبرشکری طرزنده ایدرلر آنکچون من افرنجی دیرلر وبعضا
طبله کارلر قدرت حلواسی دیو یشله مائل اولانی صنارلر طشره ولایتلرده اکا کزبی تعبیر ایدرلر وبال صره
تعبیر اولنان نوعنه فارسیده شیرخشك ومعربنده شیرخشت دیرلر انتهی ومن شول آدمه دینورکه آنی برکسه ادغا
ایلیه شارح دیرکه بونسخهلر غلطدر صواب اولان والممن الذی لم یدعاب اولمقدر نته که محکمهده بورسمه
مرسومدر ومن میم اولانك ضمی وثانیهنك کسریلهدر پس صوبی ونسبی معلوم اولمیان آراق درلی یاخود لقطه
مقولهسی شخص اولورکه برکسه بونم ولدمدر دیو ادعا ایلمز وبو قطع معناسندندر ومن بردرلو کیل یاخود
میزان علی قول ایکی رطل مقداره دینورکه لسانمزده بطمان تعبیر اولنور نته که منادخی دینور قفا وزننده جمعی

جمعی امنان کلور ومنا لفظنك جمعی امناء کلور احشاء وزننده وبومعتلدر الامتنان افتعال وزننده برآدم
برکسهیه ایتدیکی احسانی ذکر وتعداد ایله باشنه قاقق معناسنهدر یقال امتن علیه اذاعدله مافعله من الصنایع
وبرآدمك عندنده بغایت فاخر ونفیس اولان نسنهسنه نائل اولمق معناسنهدر تقول امتنته اذابلغت ممنونه
الامنان همزهنك کسریله بودخی ضعیف وبیمجال قلمق معناسنهدر یقال امنه ای اضعفه وذهب بمنته ای قوته
التمنن تفعل وزننده امنان معناسنهدر یقال تمننه السیر اذااضعفه وذهب بقوته المنة میمك ضمیله زور وقوته
دینور یقال ابس لقلبه منة ای قوة منه میمك فتحیله اسماء نسواندندر المنون صبور وزننده دهر وزمانه
اطلاق اولنور قطع معناسندندر یقال دار علیهم المنون ای الدهر ریب المنون حوادث دهردن عبارتدر
واولومه اطلاق اولنور یقال منه المنون ای الموت وبرآدمه نسنه ویردکده یاخود برایولك ایلدکده امتنان ایدن
کمسهیه دینور منونه دخی دینور یقال رجل منون ومنونة ای الکثیر الامتنان ومنون شول خاتونه دینورکه مال وغناسی
ایچون تزوج اولنمغله هربار قوجهسنه امتناندن خالی اولمز کاسیذکر ومنونه اورجکه دینور المنانة شدادهوزننده
بودخی مالی ایچون تزوج اولنمش خاتونه دینورکه دائما زوجنه امتنان اوزره اولور یقال امرأة منون ومنانة اذاکانت
تزوجت لمالها فهی تمن علی زوجها قال الشارح ومنه الحدیث لاتتزوجن حنانة ولامنانة المنین امیر وزننده
توزه دینور غبار معناسنه وضعیف ایه دینور وضعیف وناتوان آدمه دینور یقال رجل منین ای ضعیف
وقوی وزورمند آدمه دیمکله ضد اولور یقال رجل منین ای قوی ومنین شام دیارنده جبل سنیر اعمالندن
برقریه آدیدر بوراده سنین نسخهلری غلطدر مترجم دیرکه شارح تاریخ عتبی اولان منینی اکا منسوبدر الممنون
بودخی ضعیف آدمه وقوی آدمه دینور وبرآدمك عندنده نهایتدرجهده فاخر ومعتبر اولان شیئه دینور ومحسوب
وموزون نسنهیه دینور ومقطوع معناسنهدر ومنه قوله تعالی فلهم اجر غیر ممنون ای غیر محسوب ولامقطوع
المننة عنبه وزننده اورجکه دینور ودیشی کرپییه دینور الممانة تشدید نونله مفاعله وزننده برکسهنك
ایشنی بیتورمکده تردد ایلمك معناسنهدر تقولماننته ای ترددت فی قضاء حاجته الممان میم اولانك ضمی وثانیهنك
کسریله لیل ونهاره اطلاق اولنور منین زبیر وزننده ومنان شداد وزننده اسامیدندر وابوعبدالله بن
منی که میمك فتحی ونون مشددهنك کسریله درلغویدر منبا زلیخا وزننده بررجلك لقبیدر المنان میمك فتحی
ونونك تشدیدیله عبادینه ابتدای امردن اعطا وانعام ایدن معطی حقیقی جل شانه حضرتلرینك اسماء حسناسندندر
من میمك فتحی ونونك سکونی اوزره بناسیله اسمدر الذی معناسنهدر والفاظ عمومدن اولمغله بعاد وطولده
متناهی کلام کثیردن مغنی در زیرا من یقم اقم معه دیدیکك حینده مقصودك افاده اولنمغله جمیع ناسك ذکرندن
کافی ووافی اولدی اکر بو یله دیمسك ان یقم زید او عمرو او بکر او خالد الی غیرذلك عبارتیله هرکسی تعداد ایدهرك
عاجز ودمبسته قاله جغك درکار وافادهء غرضه طریق بولمق متعذر اولورایدی زیرا تسلسل کبی الی غیرالنهایه
چکلمکله جزاء تکلمه وقت بولنمز ومن کلمهسی استفهام محض ایچون اولور وحکایه صورتنده تثنیه وجمعلنوب
منان ومنون دینور وذوی العقوله مخصوص اولمغله من عندك دیدیکك حینده من الناس قولندن مستغنی اولنور
وشرطیه اولور نحو قوله تعالی من یعمل سوء یجزبه الایه وموصوله اولور نته که ذکر اولندی ونکرهء موصوفه اولور
کقول بشیر الانصاری * فکفی بنا فضلا علی من غیرنا * حب النبی محمدا ایانا * ونکرهء تامه اولور نحو مررت بمن محسن
ای بانسان محسن من میمك کسریله حرف جردر غالبا اماکنده ابتداء غایت ایچون اولور وسائر معنالری اکا راجعدر
نحو قوله تعالی انه من سلیمان الایه بونده مکان منزلهء تنزیل اولندی ونحو قوله تعالی من المسجد الحرام ای ابتداء
اسرائه من المسجد الحرام وفی الحدیث فطرنا من الجمعة الی الجمعة بونده زمانده ابتداء غایت ایچوندر وتبعیض
ایچون اولور کقوله تعالی منهم من یکلم الله وبیان جنس ایچون اولور وبونده اکثری ما ومهما کلمهلرندن صکره واقع اولور
زیرا بونلر ابهام خصوصنده مفرط وموغلدر کقوله تعالی مایفتح الله للناس من رحمة فلاممسك لها وقوله تعالی مهما
تأتنا به من آیة وتعلیل ایچون اولور کقوله تعالی مما خطایاهم اغرقوا وبدل وعوض ایچون اولور کقوله تعالی
ارضیتم بالحیوة الدنیا من الاخره وکما فی القنوت لاینفع ذا الجد منك الجد ای لاینفع ذا الحظ حظه من الدنیا بدلك ای بدل
طاعتك او بدل حظك وغایت معناسنه اولور نحو قولك رأیته من ذلك الموضع زیرا بونده موضع مذکوری رؤیتهغایت
یعنی ابتداء وانتهاء رؤیته محل قلندی وتنصیص علی العموم معناسنه اولورکه زائده اولور نحو ماجاءنی من رجل
وتوکید عموم ایچون اولور بونده دخی زائدهدر نحو ماجاءنی من احد وفصل معناسنه اولور بوصورتده ایکی متضادك
ایکنجیسنه داخل اولور کقوله تعالی والله یعلم المفسد من المصلح وباء جارهیه مرادف اولور کقوله تعالی ینظرون

اليك من طرف خفى اى بطرف خفى وعن كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى فويل للقاسية قلوبهم من ذكر الله
اى عن ذكره وفى كلمه‌سنه مرادف ولور كقوله تعالى اروني ماذا خلقوا من الارض اى فى الارض وقوله تعالى
اذا نودى للصلوة من يوم الجمعة وعند كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى لن تغنى عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله
شيئا اى عند الله وعلى كلمه‌سنه مرادف اولور كقوله تعالى ونصرناه من القوم اى على القوم مترجم حقيردر كه مؤلف
بوراده اون‌درت معنا ذكر ايلدى كتب نحويه‌ده زياده مذكوردر ازجمله ربتما معناسنه اولور وصله اولور لام زائده
معناسنه ومذ معناسنه وباء قسم معناسنه اولور التموّن تفعل وزننده بركيسه اهل وعياله چوق نفقه ومؤنت
كورمك معناسنه‌در يقال تموّن الرجل اذا اكثر النفقة على عياله المون عون وزننده برآدمك مؤنتنى
رؤيت واداره ايلمك معناسنه‌در يقال مانه يمونه مونا اذا قام بكفايته وبونده مهموز دخى لغتدر نته كه ذكر اولندى
الممون مقول وزننده مؤنتى كورلمش آدمه دينور المهنة ميمك كسرى وفتحى وهانك سكونيله والمهنة فتحاتله
والمهنة كلمه وزننده عمل وصنعت وخدمتده اوزلغه وچيره‌دستلكه دينور يقال هو حسن المهنة والمهنة والمهنة
اى الحذق بالخدمة والعمل المهن رهن وزننده والمهنة ميمك فتحى وكسريله برآدمه خدمت ايلمك معناسنه‌در
يقال مهنه مهنا ومهنة من الباب الثالث اذا خدمه وبرآدمى ياحيوانى اوروب دوككله رنجيده ودردناك ايلمك
معناسنه‌در يقال مهنه اذا ضربه وجهده وناقه‌يى صودن عودتده صاغمق معناسنه‌در يقال مهن الابل اذا
حلبها عند الصدر ولباسى يربوزنده چكوب سوريمك معناسنه‌در يقال مهن الثوب اذا جذبه اى جرّه وجماع
ايلمك معناسنه‌در يقال مهن المرأة اذا جامعها الامتهان افتعال وزننده بركيسه‌يى يارنسنه‌يى خدمتده وايشده
قوللنوب مبتذل ايلمك معناسنه‌در وبو معناده لازم اولور يقال امتهنه اى استعمله للمهنة فامتهن هو المهين امير
وزننده خوار وحقير معناسنه‌در يقال رجل مهين اى حقير وضعيف وزبون معناسنه‌در يقال هو مهين اى
ضعيف وآزنسنه‌يه دينور يقال اعطاه شيئا مهينا اى قليلا ورأيى آزمش سوده دينور ورأى وفكر وتدبير
وتميزى آز چه سيكمغز آدمه دينور يقال رجل مهين اى قليل الرأى والتمييز ودولى طوتمز اولان اركك حيوانه
دينور جمعى مهناء كلور امراء وزننده المهانة سلامه وزننده معانئ مذكوره‌دن مصدردر يقال مهن مهانة
من الباب الخامس اذا كان مهينا الماهن صاحب وزننده كوله‌يه اطلاق اولنور عبد معناسنه وخدمتكاره دينور
يقال هو ماهنه اى عبده اوخادمه ميهنه ميمك كسريله خاوران ايالتنده برقصبه آديدر المين زين وزننده يلان
سويلمك معناسنه‌در يقال مان الرجل يمين مينا اذا كذب واكين اكمك ايچون تارلايى نطس ايلمك معناسنه‌در
يقال مان الارض اذا شقها للزراعة المائن والميون صبور وزننده والميان شدّاد وزننده يلانجى‌يه دينور كذاب
معناسنه الميناء ميمك كسريله صرچه قسمنك جوهرينه دينور جوهر الزجاج معناسنه مترجم ديركه مينا بينا
وزننده فارسيده شيشه‌يه وصرچه‌يه ولسانمزده مينه تعبير ايلديكمز لاجوردى صرچه‌يه دينلكله ظاهرا
فارسيدن معرّب ظن اولنور مينى ميمك كسرى وقصريله برموضع آديدر واسكله‌يه دينور مرسى معناسنه
ميانه كتابه وزننده آذربيجان اولكه‌سنده بربلده‌در نسبتده ميانجى دينور كه ميانج ميانه معربيدر المان حال
وزننده صبان دوريننده دينور سنه معناسنه ميثان ميمك كسريله هرات قضاسنده برقريه آديدر المتماين
اسم فاعل بنيه‌سيله يلانجى آدمه دينور بوملابسه ايله دوستلغى صدق وصميمى اوزره اولميوب مغشوش اولان
كمسه‌يه متماين الود اطلاق اولنور يقال رجل متماين الود اى مغشوش تم بحمده تعالى فصـــــــل النون
المتن معظم وزننده بعض دانه‌لرى اكل اولنمش اولان اوزم سالقمنه دينور يقال عنقود منين اى اكل بعض
ما عليه من العنب النتن نونك فتحى وتانك سكونيله بد قوقويه دينور يقال به نتن اى ضد فوح ونتن ونتانه سلامه
وزننده مصدرلردر برنسنه بد قوقمق معناسنه‌در جيفه كبى يقال نتن الشئ ونتن نتنا ونتانة من الباب الخامس
والثانى ضد فاح الانتان همزه‌نك كسريله بودخى بد قوقمق معناسنه‌در يقال انتن الشئ بمعنى نتن المنتن
محسن وزننده والمنتن ميمك وتانك كسريله كه ميمك ضمه‌سى تانك كسره‌سنه تابع اولمشدر والمنتن ميمك وتانك
ضمه‌سيله كه تا ميمه تابع اولمشدر والمنتين قنديل وزننده متعفن وبد بوى نسنه‌يه دينور الينتون يعفور
وزننده بربد رائحه نباته دينور تركيده درباس ديدكلرى صمغك شجريدر التنتين تفعيل وزننده برنسنه‌يى
قوقودوب بد رائحه قلمق معناسنه‌در يقال نتنه اذا جعله منتنا المناتين ميمك فتحيله منتن لفظندن جمعدر
بد رائحه‌لو نسنه‌لره دينور ومنه يقال قوم مناتين انتان همزه مفتوحه ايله طائف قربنده برموضعدر آنده
هوازن وثقيف قبيله‌لرى بيننده بروقعه اولمشدر نحن نونك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونى ونون اخيره‌نك

ضم اوزره بناسيله ضمير متكلم مع الغيردر بزديمكدر آنكله نفسلريندن مخبر اولان تثنيه وجمع اراده اولنور وعند
البعض ضمير متكلم وحده اولان انا كلمه‌سنك من غير لفظها جمعيدر اجتماع ساكنين محذورى ايچون آخرى تحريك
اولندى وحركات سائره‌يندن ضمه اختيار اولنديغنك وجهى بودركه چون ضمه جمعه دلالت ايدوب جمع مضمره
ايسه واو وميم دلالت ايدر فعلوا وانتم كبى واو ايسه ضمه‌نك جنسندندر پس مجانست ايچون ضمه ايله تحريك ايلديلر
نقنه نونك وقافك ونون مشدده‌نك فتحيله ابو جعفر احمدك كه اندلسده بر وجود جماعتدن علوتون دولتنك
وزيريدر پدرى اسميدر نوقان نونك ضميله طوس ايالتنده بربلده‌در محمد بن ابى على بن ابى نصر وابو المكارم فضل الله
بن الحافظ ابى سعيد وناصر بن اسمعيل ومحمد بن المنتصر وعلى بن ناصر بن محمد الفقهاء النوقانيون اكا منسوبلردر
النن نون اولانك فتحى وثانيه‌نك تشديديله ضعيف صاچلره دينور ومحمد بن عبد الله بن النن محدثيندن برذاتدركه
آنك مجازندن بزلر روايت حديث ايدرز النون حرف زياده‌دندر واشعارده نن عنوانيله تفوّه اولنمق ضرورته
مبنى جائزدر ونون يازو يازه‌جق دويده دينور دواة معناسنه وبالغه دينور حوت معناسنه جمعى نينان درنونك
كسريله وانوان درمترجم ديركه صحيح بخاريده مسطور اولان حديث طويل ذيلنده يهودينك الااخبرك بادام
مطلب
اهل الجنة قال بلى قال بالام ونون قولنده بالام عبرانيدر اوكوزه دينور ونوندن مراد بالقدر ونون قلجك اغزنه
اطلاق اولنور شفرة السيف معناسنه ذو النون يونس پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك لقب
شريفلريدر وعربدن برآدمك قلجى اسميدر كه بالق هيئتنده مصنوع ايدى ذو النونين تثنيه بنيه‌سيله معقل
بن خويلد نام كمسه‌نك قلجى اسميدر نونه نونك ضميله بنت اميه دركه ابو سفيان بن حربك عمه‌سى ايدى ونونه
كلمة صواب معناسنه‌در يقال قال نونة اى كلمة من الصواب وبربالغه دينور سمكه معناسنه كه نوندن مفرددر
وكوچك چوجغك ذقنده اولان چقورجغه دينور تقول سوّد نونة هذا الصبى لئلا تصيبه العين اى النقرة فى ذقنه
نائن صاحب وزننده اصفهان قربنده بربلده‌در احمد بن عبد الهادى وعلى بن احمد المحدثان النائنيان
اورادندرلر نينان نونك كسريله حجازده برموضعدر نينى نون مكسوره ايله تينى وزننده برنهر اسميدر نينوى نون
اولانك كسرى وثانيه‌نك فتحيله كوفه‌ده برموضع آديدر وموصل قضاسنده برقريه آديدركه يونس عليه السلامك
قريه‌سيدر تم بحمده تعالى فصـــــل الواو الوأن واوك فتحى وهمزه‌نك سكونيله يصى كوده‌لو آدمه دينور على قول
مطلقا انلو ويصى نسنه‌يه دينور مؤنثى وأنه‌در الوبة واوك فتحى وبانك سكونيله اذى ورنجش معناسنه‌در يقال
وقع فى الوبة اى الاذى وآجلغه دينور يقال اخذه الوبة اى الجوعة الوابن صاحب وزننده كس وكيسه
معناسنه مستعملدر يقال ما فى الدار وابن اى احد الوتنة واوك فتحى وتانك سكونيله مخالفت معناسنه‌در يقال
بينهما وتنة اى مخالفة الواتن صاحب وزننده يرنده ثابت ودائم اولان شيئه دينور يقال هو واتن فيه اى ثابت دائم
ويربوزنده دائمى جارى اولان صويه وصف اولور يقال ماء واتن اى معين دائم الوتين امير وزننده يورك
طمرنه دينور كه كسلدكده صاحبى هلاك اولور جمعى وتن كلور واوك ضميله واوتنه كلور اجوبه وزننده وبودوام
معناسنه‌ندر الوتن واوك فتحيله برآدمك يورك طمرنه اورمق معناسنه‌در يقال وتنه وتنا من الباب الثانى اذا اصاب
وتينه الوتون قعود وزننده والوتنة وعده وزننده برنسنه اصلا منقطع اولميوب دائمى اولمق معناسنه‌در
يقال وتن الماء وتونا ووتنة اذا دام ولم ينقطع الاستيتان حيوان سمورمك معناسنه‌در يقال استوتن المال
اذا سمن الاستيثان ثاى مثلثه ايله بودخى حيوان سمورمك معناسنه‌در يقال استوثن المال اذا سمن وبرنسنه
بقيه قالمق معناسنه‌در يقال استوثن الشئ اذا بقى وقوى اولمق معناسنه‌در يقال استوثن الشئ اذا قوى وبرنسنه‌يى
چوغالتمق معناسنه‌در يقال استوثن من المال اذا استكثر وخرما اغاجلرى اربلى اوفقلى ايكى بلوك اولمق
معناسنه‌در يقال استوثنت النخل اذا صارت فرقتين صغارا وكبارا ودوه‌لرك ياورىلرى كنديلرايله بيله‌جه
نشئت ايلمك معناسنه‌در يقال استوثنت الابل اذا نشأت اولادها معها الوثن فتحتينله بته دينور صنم
معناسنه جمعى وثن كلور ضمتينله واوثان كلور يقال كانه وثن من الاوثان اى صنم شارح ديركه
بعضلر بونى حجاره واحشاب مقوله سندن مصنوعه تخصيص ايدرلر الواثن واثن وزننده ومراد قيدركه ثابت
وپايدار اولان نسنه‌يه دينور يقال ماء واثن اى واتن صنم معناسى بوندن مأخوذدر الموثونة ذليله اولان عورته
دينور الايثان همزه‌نك كسريله برآدمه پك چوق عطيه ويرمك معناسنه‌در يقال اوثن زيد اذا اجزل عطيته
ومالى چوغالتمق معناسنه‌در يقال اوثن من المال اذا اكثر منه الوجن واوك فتحى وجيمك سكونيله آتمق
معناسنه‌در يقال وجن به وجنا من الباب الثانى اذا رمى به وبرنسنه‌يى يره اورمق معناسنه‌در يقال وجن به الارض

اذا ضربها به ودوكمك معناسنه درو جرمك يقال وجن القصار الثوب اذا دقه الوجين امير وزننده دره نك
وجانب قيسنه دينور يقال رأيته يقعد على وجين الوادى اى شطه وبار طرزنده طپراغى پك اولوب آنده يوريمسى
صرب وچتين اولميان يوكسكجه صرت يره دينور الوجناء حمراء وزننده متين وشديد ناقه يه دينور وجين
معناسندن مأخوذدر يقال ناقة وجناء اى شديدة الوجنة واوك حركات ثلاثيله والوجنة فتحاتله والاجنة همزه نك
حركات ثلاثى وجيمك سكونيله كه همزه واودن بدلدر انسانك يوزنده يومريجه اولان موضعه دينوركه يناق تعبير
اولنور فارسيده رخسار دينور الميجنة ميمك كسريله طوقمقه دينور مدقه معناسنه جمعى مواجن كلور
التوجن تفعل وزننده خضوع ومسكنت ايلمك معناسنه در يقال توجن الرجل اذا ذل وخضع الاوجن
اجد وزننده غليظ اولان طاعه دينور الموجونة شرمنده ونجله عورته دينور يقال امرأة موجونة اى نجلة
التوجين تفعيل وزننده دوكمك دق معناسنه در ومنه يقال مادرى اى من وجن الجلد هو اى اى الناس
اساسده زمخشرى ديديكه تقول العرب وجن الدباغ الجلد اى ضربه ودققه ليلين يعنى دباغ دريى يومشيق
ايچون دق ايلدى بو معنادندركه عربلر مادرى اى من وجن الجلد هو ديرلر اى الخلق هو معناسنه يعنى بو باب
كنايه دندركه تحقير موقعنده استعمال اولنور بن آنك نه كونه مخلوق اولديغنى بيلميورم ديجك يرده ايراد اولنور زيرا
دباغت حرفتى بغايت آلچق وكمتردر التوحن حاى مهمله ايله تفعل وزننده قارن بيومك معناسنه در يقال
توحن الرجل اذا عظم بطنه وذل وهلاك معناسنه در يقال توحن الرجل اذا ذل وهلك الوحنة تمره وزننده
صبر ايجق چاموره دينور الوحن فتحتينله بركسيه درونده كبرلنوب كين طوتمق معناسنه در يقال وحن عليه وحنا
من الباب الرابع اذا احن الوخة واوك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله فساد معناسنه در يقال به وخنة اى فساد التوخن
تفعل وزننده خيره ياخود شره قصد ايلمك معناسنه در يقال توخن الى خير او شر اذا قصد الودن واوك فتحى ودالك
سكونيله والودان كتاب وزننده برنسنه يى صو يه باصوب اصلتمق معناسنه در يقال ودن الشئ ودنا وودانا من الباب الثانى
اذا بله ونقعه وكلين اولان بانونك جهاز ومهماتى كوزلجه كورمك معناسنه در يقال ودن العروس اذا احسن
القيام عليها وودن برنسنه يى قصالتمق معناسنه در يقال ودن الشئ ودنا اذا قصره واورمق معناسنه در يقال
ودنه بالعصا اذا ضربه بها شارح ديركه اساسده ميدان لفظى بو معنادن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر وودن
خاتون خيره جوره چوجق طوغورمق معناسنه در يقال ودنت المرأة ودنا من الباب الرابع اذا ولدت ولدا ضاويا
الودين امير وزننده والمودون صو يه باصلوب اصلنمش نسنه يه دينور ومودون بيونى وكورك وكوكس كمكلرى
وقبورغه لرى وقوللرى قصه و بغر نيسى طار خلقتى ناقص آدمه دينور مؤنثى مودونه در يقال رجل مودون
اى القصير العنق والالواح واليدين الناقص الخلق الضيق المنكبين ومودونه قصه بيونلو كوچك جثه لو طقناز
طوپاج عورته دينوركه سپورنديجى كفه سى كبى بر معنا اولور يقال امرأة مودونة اى دحلة قصيرة العنق صغيرة الجثة
ومودون خيره جوره چوجغه دينور يقال ولد مودون اى ضاو التودين تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى صو يه
اصلتمق معناسنه در يقال ودنه اذا بله ونقعه وبرنسنه يى قصلتمق معناسنه در يقال ودن الشئ اذا قصره
الاتدان اتفاق وزننده بودخى برنسنه يى صو يه باصوب اصلتمق معناسنه در واصلنمق معناسنه اولمغله
متعدى ولازم اولور يقال اتدن الجلد فاتدن هو اى نقعه فانتقع الايدان همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى
قصلتمق معناسنه در يقال اودن الشئ اذا قصره وعورت خيره جوره ولد طوغورمق معناسنه در يقال
اودنت المرأة اذا ولدت ولدا ضاويا الاودن احمر وزننده تروتازه وملايم نسنه يه دينور يقال غصن اودن اى ناعم
واودن مرعش ايله فرات بيننده برقريه آديدر اودنه همزه نك فتحيله بخارى قضاسنده برقصبه در داود
بن محمد المحدث الاودنى اورادندر التودن تفعل وزننده درى يومشمق معناسنه در يقال تودن الجلد اذا لان
المودن مكرم وزننده خيره جوره ولده دينور التوذن ذال معجمه ايله تفعل وزننده صرف وتحويل معناسنه در
يقال توذنه اذا صرفه وبرنسنه يى عجيلمك معناسنه در يقال توذنه اذا اعجبه واذنان ذال مكسوره ايله
اصفهان قضاسنده برقريه در التورن تفعل وزننده چوق باغ سوروب دائما ناز ونعيم اوزره اولمق معناسنه در
يقال تورن فلان اى تدهن كثيرا وتنعم واران تبريز قضاسنده برقريه آديدر الورانية علانيه وزننده دره
دينور است معناسنه ورنه تمره وزننده سلفه ذى القعده آينك اسميدر الوزن واوك فتحى وزاى معجمه نك
سكونيله والزنة عده وزننده طارتمق معناسنه در يقال وزنه يزنه وزنا وزنة اذا راز ثقله وخفته ووزن
برنسنه يى طارتجق شيئه دينور مثقال معناسنه در جمعى اوزان كلور وبر آدمك قالدره ميه جغى

خرما

خرما كومه سنه دينوركه هجر ديارى دنكندن نصف يا ثلث دنك مقدارى اولور جمعى وزون
كلور ووزن بر يلدز اسميدركه سهيل يلدزندن مقدم طلوع ايلمكله خلق آنى سهيل يلدزى ظن ايدرلر
ووزن الجبل وزنة الجبل طاغك يماجنه اطلاق اولنور يقال نزلوا وزن الجبل وزنته اى حذائه ووزن شبيب بن
ديسم نام كسه نك فرسى اسميدر ووزن برنسنه يى اورانلمق خرص وتخمين معناسنه مستعملدر يقال وزن تمر النخلة
اذا خرصها وحزرها ووزن موزون ياخود وازن معناسنه دركه نسب اوزره در يقال درهم وزن اى موزون
او وازن وبرنسنه نك قرشوسنه اطلاق اولنور كما سيجئ واصطلاح ادبيه ده بحره موافق شعر نظم وتقطيع ايلمك
معناسنه در يقال وزن الشعر اذا قطعه ونظمه موافقا للميزان ووزن انسانك عقل ورشد وانديشه سنه اطلاق
اولنور ومنه يقال فلان راجح الوزن اى كامل العقل والراى الوزنة تمره وزننده رشد ودرايتى اولان بودر
عورته دينور موزونه دخى دينور يقال امرأة وزنة وموزونة اى عاقلة وزن سبعه بر رجالك لقبيدر الوزنة
واوك كسريله بناء نوعدر يقال انه لحسن الوزنة اى الوزن الميزان ميمك كسريله ترازويه دينوركه آلت وزندر
وعربلر كوندز اورتالنوب يار يلندى ديجك يرده استقام ميزان النهار ديرلر وميزان عدل وداد معناسنه مستعملدر
قال الشارح ومنه قوله تعالى الا تطغوا فى الميزان قيل اراد بالميزان العدل ومقدار معناسنه مستعملدر يقال
ميزانه كذا اى مقداره الموازنة مفاعله وزننده برنسنه يه برابر اولمق معناسنه در يقال وازنه اذا عادله وقرشو
قرشو يه اولمق معناسنه در يقال وازنه اذا قابله وحاذاه وبر آدمك صنيعه سنه مكافات ايلمك معناسنه در يقال وازن
فلانا اذا كافاه على فعاله الوزان والوزانة واوك كسريله وزن وزنه كبى برنسنه نك مماجى اولان شيئه دينور
يقال هو وزنه وزنته نصبا على الظرف و بوزانه و بوزانته اى قبالته الوزن واوك كسريله بودخى طارتلمش ياخود
طارتيسى تام اقچه يه دينور واو مفتوحه كبى يقال هذا درهم وزن او وزن اى موزون او وازن الاتزان اتفاق
وزننده طارتلمق معناسنه در يقال وزنت له الدراهم فاتزنت واقچه يى نقد آلمق معناسنه در يقال اتزن الدراهم
اذا انتقدها وشعر تقطيعه موافق موزون اولمق معناسنه در يقال وزن الشعر فاتزن وبرنسنه شئ آخر ايله برابر
وهمسنك اولمق معناسنه در يقال اتزن العدل اذا اعتدل بالاخر الاوزن سائردن قوى واكرلو اولان شيئه
دينور يقال هو اوزن من غيره اى اقوى وامكن وسائردن وجاهتلو اولان آدمه دينور يقال هو اوزن القوم
اى اوجههم الوزين امير وزننده اصيل وثابت معناسنه مستعملدر يقال هو وزين الرأى اى اصيله
واون كبى مطحون اولمش ابوجهل قربوزنه دينور التوازن تفاعل وزننده برابرلشمك معناسنه در يقال توازنا
اذا اتزنا اى تساويا الوزانة امانه وزننده بر آدمك راى وفكر وملاحظه سى قوى واصيل اولمق معناسنه در يقال
وزن الرجل وزانة من الباب الخامس اذا كان اصيل الراى موزن مخزن وزننده بر موضعدر التوزين تفعيل
وزننده برنسنه يه ربط قلب ايدوب ذهننده آنى قرار داده قلمق معناسنه در يقال وزن نفسه على كذا اى
وطنها عليه الايزان همزه نك كسريله توزين معناسنه در يقال اوزن نفسه على كذا بمعنى وزنها الوسن
واوك وسينك فتحيله والوسنة هايله والوسنة تمره وزننده والسنة عده وزننده او يقو آغرلغنه دينوركه
دماغه عارض اولور هنوز قلبه وكوزه عروض ايلمز لكن كوز آغرلشوب سوزلمكه باشلر فارسيده پينكى وركيده او يوقلمه
و پينكلمه واهل كيف اصطلاحنده شكر ايله تعبير اولنور على قول او يقونك اولنه دينوركه همان بين النوم
واليقظه حالتيدر وعند البعض امر غمغمه دينوركه قلبه وآندن بر مقدارجه كوزه عارض اولور پس او يقونك درت
مرتبه سى اولور واصح اولان قول اولدر و بو نوم حدندن خارجدر يقال اخذه الوسن والوسنة والوسنة والسنة
اى ثقله او اول النوم او النعاس و بو معناده مصدر اولورلر يقال وسن الرجل وسنا ووسنة ووسنة وسنة من الباب الرابع
اذا اخذه ثقلة النوم او اوله او النعاس ووسن مدت مديده اغزى آچلمامش قيونك بد وتيز رايحه سندن بايلمق
معناسنه در يقال وسن الرجل اذا غشى عليه من نتن البئر نته كه اسن دخى بو معنايه در وسنه غفلت معناسنه
مستعملدركه معناى لازميدر يقال هو فى سنة اى غفلة ووسن حاجت معناسنه مستعملدر جمعى اوسان كلور
تقول ماهو من همى ولا من وسنى اى من حاجتى ويقال قضت الابل اوسانها من الماء اى اوطارها وحاجاتها
الوسن كتف وزننده والوسنان عطشان وزننده والميسان ميزان وزننده چوق او يوقليوب پينكلر
اولان آدمه دينور مؤنثى وسنه در فرحه وزننده ووسنى درسكرى وزننده وميسان در يقال رجل وسن ووسنان
وميسان وامرأة وسنة ووسنى وميسان اذا كثر نعاسه بونلر اسم فاعللردر مبالغه ايچون دخى مستعمللردر پس كورنده
نعاس اولوب او يوقليان آدمه وداعما بو وصف اوزره اولان آدمه اطلاق اولنور الاستيسان او يوقلمق معناسنه در

يقال استوسن الرجل بمعنى وسن الايسان همزه نك كسريله اغزى آچلمدق قيونك بخارى آدمى بيخود ايلمك
معناسنه در يقال اوسنته البئر اذا جعلته مغشيا عليه ورؤيا كورمك معناسنه مستعملدر يقال رزق فلان مالم
يوسن به فى نومه يعنى فى رؤياه التوسن تفعل وزننده يوغورناقه يى او يقوده يقالبوب آشمق معناسنه در يقال
توسن الفحل الناقة اذا اتاها وهى نائمة وكذا الرجل المرأة الموسنة محسنه وزننده اغزى اچلمدق قيويه دينوركه
بخارى آدمى بيخود ايليه مبسان ميم مفتوحه ايله برموضع آديدر الوسنى عربى وزننده چوق اويوقليوب
يينكلر اولان آدمه دينور پرخوار كبى يقال رجل وسنى اى كثير النعاس الموسونة تنبل عورته دينور يقال
امرأة موسونة اى كسلى ميسانة الضحى ميمك كسريله دائما قوشلق وقتى اويور اولان خاتونه دينوركه حقلرنده
مدحه در زيرا كيجه چوق اويومبوب ايش كوردا ولمغله قوشلق اكمال ايدركذلك بعد الزوال اخشامه متعلق امور
وقتى اولمغله مقدم اويوب اول هنكامده اويومز خصوصا قيلوله يه ده مراعات ايدر يقال فلانة ميسانة الضحى
مدح فى حقهن الوشن واوك وشينن معجمه نك فتحيله يوكسكجه وتومسكجه ارضه دينور وكوده سى قالين دوه يه
دينور الاوشن احمر وزننده برآدمك خانكبسنه ودائما ملازمنه دينوركه هميشه اكاترددايدوب انكله همنشين
اولوب طعامنى بيله جه تناول ايدراوله طال قاوق اوله جقدر يقال هو اوشن لفلان اى يأتيه و يقعد معدو يأكل
طعامه الوشنان واوك حركات ثلاثيله اشنان لفظنده لغتدر كه چوغانه دينور التوشن تفعل وزننده
صو چكيلوب آزالمق معناسنه در يقال توشن الماء اذا قل الوصنة واوك فتحى وصادك سكونيله كوچك
بچاوره يه دينور يقال مسحه بالوصنة اى الخرقة الصغيرة الوضن واوك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله برشيئك
اجزاسنى بوكوب برى برينك اوزرينه قاتلمق ياخود برنسنه يى استف ايلمك معناسنه در يقال وضن الشئ وضنا من الباب
الثانى اذا ثنى بعضه على بعض وضاعفه اونضده وقولان طوقومق معناسنه در يقال وضن النسع اذا نسجه الموضون
والوضين اميروزننده برى برى اوزره بوكيلوب قاتلمش ياخود استف اولمش نسنه يه دينور ووضين ترشه دن ياخود
قيلدن طوقنمش يصى قولانه دينور على قول مبشبندن اولانه مخصوصدر جمعى وضن كلور واوك ضميله وعربلر
دابه يك آرقلوبز بوناولدى ديجك يرده قلق وضين الدابة ديرلر الموضونة اورلمش زرهه دينوردلى قول صيق
حلقه لو اولانه ياخود ايكيشر ايكيشر حلقه ايله نسج اولنمشنه ياخود جواهر ايله منسوج اولانه دينور يقال درع
موضونة اى منسوجة او المقاربة النسج او المنسوجة حلقتين حلقتين او بالجواهر التوضن تفعل وزننده تذلل معناسنه در
يقال توضن الرجل له اذا تذلل له الاتضان اتفاق وزننده برنسنه يه متصل اولمق معناسنه در يقال اتضن به
اذا اتصل به الميضانة ميمك كسريله كوفه تعبير اولنان قابه دينور يقال نقله بالميضانة اى القفة الميضنة مكنسه
وزننده جوال طرزنده برقابدر كه خرما يپراغندن منسوج اولور جمعى مواضين در الوطن فتحتيله وطانك سكونيله
انسانك اقامتكاهى اولان منزله دينوركه يورد تعبير اولنور يقال كل يحب وطنه اى منزل اقامته كذلك صغر وقيون
مقوله سنك آغيلنه وآخورينه اطلاق اولنور جمعى اوطان كلور الوطن واوك فتحى وطانك سكونيله يورده مقيم
اولمق معناسنه در يقال وطن بالوطن و بالمكان وطنا من الباب الثانى اذا اقام به الايطان همزه نك كسريله
وطن معناسنه در يقال اوطن به بمعنى وطن و بر يرى يورد ايدنمك معناسنه در يقال اوطنه اذا اتخذه وطنا التوطين
تفعيل وزننده بودخى بر يرى يورد ايدنمك معناسنه در يقال وطنه بمعنى اوطنه وتوطين النفس برنسنه يه صميمى
ربط قلب ايدوب آنى قرارداده قلمق معناسنه در يقال وطن نفسه عليه اذا امهدها التوطن تفعل وزننده
بريره وطن طوتمق معناسنه در بوعلاقه ايله توطن النفس برنسنه يه قلب ياتوب يرلشمك معناسنه در يقال توطنت
نفسه عليه اذا تمهدت الاستيطان بودخى بريره وطن ايدنمك معناسنه در يقال استوطن المكان اذا اتخذه وطنا
المواطن ميمك فتحيله موطن كلمه سنك جمعيدر كه وطن طوتيلان محله دينور ومواطن مكه موقف يرلرندن عبارتدر
يقال اذا اتيت مكة فوقفت فى تلك المواطن فادع لنا اى مواقفها ومواطن الحرب جنك محللرندن عبارتدر جنكاه
معناسنه يقال هذه مواطن الحرب اى مشاهدها الميطان ميزان وزننده برنسنه نك غايتنه دينور وشول يره دينوركه
قوشى آتلرى اورادن تعيين وارسال ايدرلر كويا كه آتلر ايچون توطن ايده جك مقامدر واول مسافه نك غايتنه كه
آتلرك سكرتمسى آنده منتهى اولور مبداء ومباء دينور واول ايكى موضعك ماينينه ميدان دينور تقول ارسل الخيل
من الميطان اى من حيث يوطن لترسل منه الخيل فى السباق المواطنة مفاعله وزننده موافقت معناسنه در
يقال واطنه على الامر اذا وافقه الوعنة واوك فتحى وعينك سكونيله بك يره دينور يقال ارض وعنة اى صلبة
وعند البعض اصلا نبات انبات ايتمز اولان آق و يورارضه دينور واكا وعن دخى دينور جمعى وعان در واوك

كسريله

كسريله ووعنه قرنجه يواسنك اثر ونشانه دينور وطاغلرك يوزنده اولان يول يول طمرلره دينوركه شجر نبع
انبات ايدن طمرلره شبيه اولور الوعن واوك فتحيله وعنه ايله معناى اولده مرادفدر وصغنه جق يره دينور ملجأ
معناسنه التوعن تفعل وزننده حيوان نهايت رتبه سموروب تاولنمق معناسنه در يقال توعنت الابل والغنم
اذا بلغت غاية السمن و برنسنه يى استيعاب ايلمك معناسنه در يقال توعن الشئ اذا استوعبه الوغنة واوك
فتحى وغين معجمه نك سكونيله ايچريسى كيكبش دستيه دينور التوغن تفعل وزننده جنكده اقدام ايلمك معناسنه در
يقال توغن فى الحرب اذا اقدم الوفنة واوك فتحى وفانك سكونيله آزلغه دينور يقال به وفنة اى قلة التوفن تفعل
وزننده آزالوب اكسلمك معناسنه در يقال توفن الشئ اذا انقص وقل التوقن قافله توقل وزننده ومرادفيدركه
ديك يوقرى طاغه آغمق معناسنه در يقال توقن الوعل فى الجبل اذا توقل الايقان همزه نك كسريله بوده دن
كوكرجن آولمق معناسنه در يقال اوقن الرجل اذا اصطاد الحمام من محاضنها الموقونة باكدامن پرهيزكار
ومخدره قيزه دينور يقال جارية موقونة اى مصونة مخدرة الوقنة غرفه وزننده طاغلرده اولان قوش دونكنه
دينور و يرده اولان چقوره دينور على قول بعض بايرلك صرتلرنده چقورطرزنده اولان انكبه يرلره دينور جمعى
وقنات كلور نته كه اقنه دخى بو معنايه در جمعى اقنات كلور شارح ديركه مبدله در الوكن واوك فتحيله والوكنة
واوك حركات ثلاثيله والوكنة ضمتينله والموكن والموكنة منزل ومنزله وزنلرنده قوش يوه سنه دينور
يقال الطائر فى وكنه ووكنته ووكنه وموكنه وموكنته اى فى عشه ووكن لفظنك جمعى اوكن ووكن كلور واوك ضميله
ووكون كلور ووكن مصدر اولور پك يورمك معناسنه يقال وكن الرجل وكنا من الباب الثانى اذا سار شديدا واوتورمق
معناسنه در يقال وكن الرجل اذا جلس وقوش يمورطه بصمق معناسنه در يقال وكن الطائر بيضه وعليه اذا حضنه
الواكنة يمورطه ده بشان قوشلره دينور يقال حمام واكنة اى حاضنة وواكنه برقلعه آديدر التوكن تفعل
وزننده يرلشمك معناسنه در يقال توكن الرجل اذا تمكن التولن تفعل وزننده ماتم ومصيبت دمنده فرياد وفغان
ايلمك معناسنه در يقال تولن الرجل اذا رفع صوته بالصياح عند المصائب التونن تفعل وزننده برآدمك
اولادى چوغالمق معناسنه در يقال تونن الرجل اذا كثر ولده الون واوك فتحى ونونك تشديديله زبونلق
ضعف معناسنه در وساز اقسامندن چارپاره يه دينوركه چنكيلر وكوچكلر پرمقلريله چلارلر يقال يرقص بالون
اى الصنج الذى يضرب بالاصابع وون قهستان ايالتنده برقريه آديدر حسين الفرضى الونى اكا منسوبدر
الوهن واوك فتحى وهانك سكونيله وفتحيله برآدم كار وعملده كوشك وسست وضعيف اولمق معناسنه در اسم اوله رق
دخى استعمال اولنور يقال وهن الرجل كوعد ووهن كورث ووهن ككرم وهنا اذا ضعف فى العمل ويقال فيه
وهن اى ضعف فى العمل وضعيف ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال وهنه اذا اضعفه ووهن كوده سى قالين
قصه آدمه دينور يقال رجل وهن اى قصير غليظ وكيجه يارسى مقدارنه ياخود كيجه يارسندن برساعت صكره جه
وقته دينورنته كه موهن دخى بو معنايه در مجلس وزننده يقال مضى وهن وموهن من الليل اى نحو من نصف الليل
او بعد ساعة منه ووهن وقت مزبوره كيرمك معناسنه در يقال وهن الرجل اذا دخل فى ساعة الوهن الايهان
همزه نك كسريله بودخى وقت مذكوره كيرمك معناسنه در يقال اوهن الرجل اذا دخل فى ساعة الوهن وبرآدمى
سست وضعيف قلمق معناسنه در يقال اوهنه اذا اضعفه التوهين تفعيل وزننده بودخى برآدمى سست وضعيف
قلمق معناسنه در يقال وهنه اذا اضعفه الواهن هانك كسريله والموهون سست وضعيف آدمه دينور
يقال رجل واهن وموهون وامرأة واهنة وموهونة اى ضعيف جمعى وهن كلور واوك ضميله الوهنانة واوك
فتحيله ايش ايشلمك بابنده تنبل اولان عورته دينور يقال امرأة وهنانة اى فيها فتور عند القيام الواهنة بركونه ريح
اسميدركه انسان پير اولدقده اموزلرنده ياخود بازولرنده ياخود اخدعين ديدكلرى طمرلرده حادث اولور ناسك
ريح طيار ديدكلرى ريحدر وقصه ايكويه دينوركه الك اشاغى ايكواوله جقدر على قول قفاده اولان اكورغه كمكنه
دينور وبازويه دينور وواهنة الفرس آتك كوكسنك اول ايكوسنه دينور الوهين امير وزننده شول كمسيه
دينوركه ارغادلر اوزره ناظر اولوب آنلرى ايشلمكه سوق واغرا ايدر اوله بناء امينى اوله جقدر الوين اين وزننده
سياه اوزمه دينور وينى سكرى وزننده برموضع آديدر فصل الهاء الهبون باى موحده ايله
صبور وزننده اورمجكه دينور يقال نسجت عليه الهبون اى العنكبوت الهتن نتن وزننده والهتون قعود
وزننده والهتنان فتحاتله والتهتان تذكار وزننده يغمور يردن دوكلمك معناسنه در على قول توهطل
ديدكلرى يغموردن زياده اولوركه بوره اولور ياخود متصل اولمق اوزره ضعيف ياغمق ياخود برساعت كسيلوب

صکره بنه‌باغق اوزره یاغمق معناسنه‌در یقال هتنت السماء هتنا وهتونا وهتنانا وتهتانا من الباب الثانی اذا انصبت اوهوفوق الهطل او الضعیف الدائم اومطر ساعة ثم یفتر ثم یعود التهاتن تفاعل وزننده هتن معناسنه‌در یقال تهاتنت السماء بمعنی هتنت الهاتن صاحب وزننده والهتون صبور وزننده وجه مذکور اوزره تقاطر ایدن سحابه دینور هتون لفظنک جمعی هتن کلور کتب وزننده وهاتنک جمعی هتن کلور رکع وزننده الهتمة دحرجه وزننده چوق سویلمک معناسنه‌در یقال هتمن الرجل اذا اکثر الکلام الهجنة غرفه وزننده کلامی معیوب ایدن عیب ومحذوره دینور یقال فی هذا الکلام هجنة وهی مایعیبه وعلمه هجنة علمک اضاعتندن عبارتدر یقال احفظ علمک عن الهجنة ای الاضاعة وهجنه مصدر اولور هجین اولمق معناسنه کاسیذکر الهجین امیر وزننده لئیم وفرومایه‌یه دینور یقال هو هجین ای لئیم وپدری عربی ووالده‌سی جاریه اولان علی قول پدری جهتی والده‌سی جهتندن خیر واصیل اولان آدمه دینور جمعی هجن کلور هانک ضمیله وهجناء کلور امراء وزننده وهجنان کلور بطنان وزننده ومهاجین ومهاجنه کلور شارحک بیانته کوره بونلر محاسن وملامح قبیلندندر مؤنثی هجینه‌در جمعی هجن کلور هانک ضمیله وهجائن کلور وهجان کلور هانک کسریله یقال هو هجین وهی هجینة ای عربی ولد من امة او من ابوه خیر من امه شارح دیرکه بوجنسه عربک هجین اطلاقی روم وصقالبه جنسنک بیاضلغنه قصد ایله‌در وهجین صوبی وجنسی کریم اولمیان یعنی اصطلاحمزده کحیل اولمیان آته وبارکیره دینور یقال فرس وبرذونة هجین ای غیر عتیق ونه سود ونه آغوز اولان میانه قویوسوده اطلاق اولنور یقال لبن هجین ای لاصریح ولالبأ الهجنة هانک ضمیله والهجانة امانه وزننده والهجونة عمومه وزننده هجین اولمق معناسنه‌در یقال هجن الرجل هجنة وهجانة وهجونة من الباب الخامس اذا کان هجینا الهجان کتاب وزننده کزیده شئه دینور ومنه قول علی کرم الله وجهه هذا جنای وهجانه فیه ای خیاره وخالصه وجنا اغاجدن دوشور یلانه‌بوه‌یه دینور وبوضرب امثالدندر تمامی * اذ کل جان یده الی فیه * قولیدر منشأی بودرکه جذیمة الابرش نام امیرک همشیره زاده‌سی عمرو هنوز طفل ایکن اراینده نیجه اطفال ایله منار دوشورمکه چقوب رفیقلری ایو منار بولدقلرنده اکل ایدوب عمرو طایسی ایچون جیننده حفظ ایدر ایدی بعد العود رفیقلری تهی دست وعمرو جیننده کنی چقروب کلام مزبوری ایراد ایدرک طایسنه عرض ایلدی وامام علی بونی غزوه‌نک برنده فیء مسلمیندن اصلا برنسنه‌یه وضع ید ایلمدیکنی بیان ضمننده ایراد ایلمشدر وهجان آق ویلولطیف جمل وناقه‌یه دینور که مایه تعبیر اولنور یقال جمل هجان ای ابیض وناقة هجان ای بیضاء وصوبی وجنسی پاک دوه‌یه دینور بونده مذکر ومؤنث ومفرد وجمعی برابردر یقال جمل هجان وناقة هجان وابل هجان ویقال هجائن ای کرام وحسیب وکریم الاصل آدمه دینور یقال رجل هجان ای حسیب وطپراغی پاک وصوی یره دینور یقال ارض هجان ای کریمة الهجانة کتابه وزننده اسمدر حسیب واصیل اولمقدر یقال هو هجان ای بین الهجانة الهاجن صاحب وزننده برچاقشده آتشی چقمز اولان چقماغه دینور یقال زند هاجن اذا کان لایوری بقدحة واحدة وقبل البلوغ اره وبرلمش صغیره‌یه دینور ووقتندن اول کبه قالمش کچی جنسنه دینورکه پیجه طوتمش اولور علی قول مطلقا پیجه طوتمش خرمانه دینور یقال عناق هاجن اذا کانت حملت قبل بلوغ السفاد اوهو کل ما حملت قبل بلوغها الهاجنة والمهجنة شول خرما اغاجنه دینورکه هنوز خرده وصغیر ایکن یمش طوتمش اوله الهجن هانک فتحیله معانیء مذکوره‌دن مصدردر یقال هجن الزند وغیره هجنا من الباب الثانی والاول المهجنة مسبحه وزننده والمهجنی مرحبا وزننده والمهجنی میمک فتحی وجیمک ضمی والفلرک قصر ومدیله بی خبر ومنفعت قوم وجماعته وصف اولور المهجنة معظمه وزننده شول ناقه‌یه دینورکه بغایت صویی پاک اولمغله صویی معلوم اولان کندی بلادی بوغورلرندن غیریه چکلمه یقال ناقة مهجنة ای ممنوعة الا من فحول بلادها لعتقها وهنوز یمش طوتمش تازه خرما اغاجنه دینور الاهجان همزه‌نک کسریله برآدمک صوی دوه‌لری چوق اولمق معناسنه‌در یقال اهجن الرجل اذا کثر هجانه ایله وبوغور بنت لبون اولان ناقه‌یه آشمغله که قاوب طوغورمق معناسنه‌در یقال اهجن الجمل الناقة اذا ضربها وهی بنت لبون فلقحت ونتجت واوغلانی وقیزی کوچک ایکن اولندرمک معناسنه‌در یقال اهجنوهم اذا زوجوهم صغارا التهجین تفعیل وزننده تقبیح معناسنه‌در یقال هجنه اذا قبحه الاستهجان برنسنه‌یی قبیح کورمک معناسنه‌در تقول انا استهجن فعلک ای استقبحه ویقال هذا مما یستهجن ذکره وفیه هجنة ای قبحة الاهتجان افتعال وزننده قیز صغیره ایکن ارهویرلوب وطی اولنمق معناسنه‌در یقال اهتجنت الجاریة علی المجهول اذا وطئت صغیرة الاهیجنة مصغر بنیه‌سیله شول اوغلانلره دینورکه هنوز صغار ایکن

کندی امثاللری صغائره تزویج اولنمش اوله یقال غلمة اهیجنة ای اهلهم زوجوهم صغارا الصغائر الهدون قعود وزننده دیکلمک وساکن واپسم اولمق معناسنه‌در یقال هدن الشیء هدونا من الباب الثانی اذا سکن الهدن عدن وزننده ساکن واپسم قلمق معناسنه‌در یقال هدنه هدنا اذا اسکنه وچوجغی آوتمق معناسنه‌در یقال هدن الصبی اذا ارضاه وبرنسنه‌یی یره کومک معناسنه‌در یقال هدن الشیء اذا دفنه وقتل ایلمک معناسنه‌در یقال هدن فلانا اذا قتله التهدین تفعیل وزننده بودخی چوجغی آوتمق معناسنه‌در یقال هدن الصبی اذا ارضاه وبرآدمی برپرده اویا الیوب اکلندرمک معناسنه‌در یقال هدنه اذا ثبطه وسکنه الهدنة تمره وزننده چسندی یغموره دینور یقال مطرت هدنة ای مطر ضعیف قلیل الهدنة غرفه وزننده اسمدر بارشغه دینور یقال وقعت بینهم هدنة ای صلح وراحت وسکون وآسایش معناسنه‌در کاسیذکر المهادنة مفاعله وزننده مصالحه معناسنه‌در یقال هادنه اذا صالحه المهدنة مرحله وزننده بودخی راحت وسکون وحضور معناسنه‌در یقال هو علی هدنة ای دعة وسکون التهادن تفاعل وزننده ایش بولنه کیروب راست ودرست اولمق معناسنه‌در یقال تهادن الامر اذا استقام الهیدان میدان وزننده قورقق آدمه دینور یقال رجل هیدان ای جبان وبخیل ونادان آدمه دینور الهدان کتاب وزننده احمق وثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال رجل هدان ای احمق ثقیل الهدن هانک کسریله جوزاق خصب معناسنه‌در وبحرین قضاسنده برموضع آدیدر الانهدان انفعال وزننده برکسه عزیمتندن فاتر اولمق معناسنه‌در یقال انهدن الرجل عن عزمه اذا فتر الاهدان همزه‌نک کسریله آتی پرواندرمق معناسنه‌در یقال اهدن الخیل اذا اضمرها المهدن محسن وزننده شول آته دینورکه عهده اقتدارنده اولان سکرتمک مایه‌سنی کتم ایدوب هنوز اظهار ایلمامش اوله یقال فرس مهدن اذا کان قد کتم جریا لم یظهره الهیرون زیتون وزننده برجنس خرما اسمیدر هارون اسم اعجمیدر یعنی برپیغمبرذیشان اسمیدرکه حضرت موسی‌نک لاتم برادریدر علیهما السلام شارح دیرکه عبرانیه‌ده هارون محب ودوست دیمکدر هاران ابن تارح درکه حضرت ابراهیمک برادری وحضرت لوطک پدریدر علیهما السلام الهرنوی هانک ونونک فتحی وقصریله یاخود هرنوه ترقوه وزننده یاخود هرنوی یای مشدده ایله برنوع نبات اسمیدر علی قول قرنوه‌درکه قرن ماده‌سنده ذکر اولندی یاخود فلیفله درکه بیردن اصغر دانه‌لردر وجع حلق وتلیین بطن ایچون نافعدر مفرداتده شجر عودک ثمریله وبعضنده فلمک ایله مبیندر الهرش شین معجمه ایله زبرج وزننده آوردلی ککبش آدمه دینور یقال رجل هرش ای الواسع الشدقین الهوزن زای معجمه ایله جوهر وزننده توزه دینور غبار معناسنه وبرقوش آدیدر وبرجماعتک پدری اسمیدر هوازن های مفتوحه ایله برقبیله آدیدر التهکن تفعل وزننده پشیمانلق ایلمک معناسنه‌در یقال تهکن علیه اذا تندم الهلیون برذون وزننده برنبات معلوم اسمیدر ترکیده قوش قونمز دیدکلری نباتدر حار ورطب وجماعی مقوی‌در هلیونه جهینه وزننده برخاتون اسمیدر الهیمنة بیطره وزننده برآدم دعا ایلدکدنصکره آمین دیمک معناسنه‌در یقال هیمن الرجل اذا امن ای قال آمین شارح دیرکه بونک اصلی امن تأمینا ایدی میم مشدده‌نک بریسی یایه منقلب وهمزه دخی هایه مبدل اولدی وهیمنه قوش قسمی یاوریسی اوزره قناد قاقوب پرواز لمق معناسنه‌در یقال هیمن الطائر علی فراخه اذا رفرف وبرنسنه اوزره حافظ ونکهبان اولمق معناسنه‌در یقال هیمن علی کذا اذا صار رقیبا علیه وحافظا المهیمن میم اولانک ضمی وثانیه‌نک کسری وفتحیله اسماء حسنادن براسم شریفدر مؤمن معناسنه که غیری خوف وخشیتدن امین وآزاده ایدیجی دیمکدر وبونک اصلی مأمن ایدی که همزتیله ایماندن اسم فاعلدر همزه ثانیه یایه قلب اولندقدنصکره همزه اولی هایه ابدال اولندی وبعضلر عندنده امین معناسنه‌درکه اصلی مؤتمن در ائتماندن مفیعل در وعلی قول مؤتمن معناسنه‌درکه معتمد وزننده یاخود شاهد معناسنه‌در شارح دیرکه هیمنة طائردن مأخوذدرکه مرجعی قیام علی الشیء معناسنه‌در بناء علیه بیضاوی الرقیب الحافظ لکل شیء عبارتیله تفسیر ایلمشدر الهمیان هانک کسریله اوچقوره دینورنکه معناسنه وقوشغه دینور منطقه معناسنه ودغارجغه دینورکه ایچنه زاد وزواده قیوب بله چلارلر جمعی همایین کلور یقال همیان المجر وهمایین المجر وهو کیس للنفقة یشد فی الوسط وهمیان بن قحافة السعدی شاعر مشهوردر وبونده هاء مضمومه ایله زبان زده‌در یاخود تثلیثی جائزدر همانیه هانک ضمیله بغداد قضاسنده برقریه آدیدر همینه جهینه وزننده بنت خلف درکه صحابیه‌در الهن هانک فتحی ونونک تشدیدیله والهنین انین وزننده اغلمق معناسنه‌در یقال هن الرجل هنا وهنینا من الباب الثانی اذا بکی وبرنسنه‌یه آرزو واشتیاقله رقت

ایدوب چکرتمك معناسنه در یقال هن الیه اذا حن الهانّه نون مشدده ایله والهنانة ثمامه وزننده کوزك
ایچنده سیاهنك التی یانده اولان یاغه دینور وکیکده قالمش ایلك بقیه سنه دینور ودوه قسمنك بدننده اولان سموزلك
وتاب وقوّت مایه سنه دینور الاهنان همزه نك کسریله دوه یی قوتلندروب تاولندرمق معناسنه در یقال
اهن الله الجمل ای صیره قویا المهنون قوتلنوب طاولنمش ارکك دوه یه دینور یقال اهنه الله فهو مهنون
وبو غیر قیاس اوزره در اجمه الله فهو محموم قبیلندر الهنة عنبه وزننده کربی دیدکلری جانوردن برنوع آدیدر
هونین هاء مضمومه ایله بر بلده آدیدر هنّ هانك فتحی ونون مشدده نك کسریله یمنده برقریه در الهن هانك فتحی
ونونك تخفیفیله نسوان فرجنه دینور و بونك اصلی عند البعض هنّ ایدی نونك تشدیدیله ومصغرنده هنین دینور
مؤلف بونی هنو ماده سنده دخی رسم ایلمشدر هاهنا هانك ضمی ونونك تخفیفیله وهاهنا هانك ضمی ونونك
تشدیدیله وهنا الفك حذفی ونونك تشدیدیله ظرف مکاندر یقال تنح هاهنا وهاهنا وهنا ای ابعد قلیلا
یعنی شور اجغه واردیمکدر هاء حرف تنبیهدر وبعضلر دیدیکه سودیکك آدمه هنا وهنا دینور هالرك ضمی
ونونلرك تخفیفیله که قربه اشارتدر شوراجغه کل دیمکدر وحظ ایتمد یکك کسیه هنا وهنا دینور هالرك فتحی
ونونلرك تشدیدیله که بعیده اشارتدر اوته یه واردیمکدر و بو معتل بابنده دخی مذکوردر الهنزمن نون وزای
معجمه ایله جردحل وزننده جماعت انسانی به دینور که برمحلده مجتمع وهمنشین اوله لر و بو فارسی هنجمن یاخود
انجمن معربیدر که مجمع ناس معناسنه در الهون هانك ضمیله والهوان سحاب وزننده والمهانة امانه
وزننده خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال هان الرجل یهون هونا وهوانا ومهانة اذا ذل وهون ومهانه خزی
وفضیحه وخاکساری معناسنه در یقال وقع فی الهون والمهانة ای الخزی وهون اسمادندر هون بن خزیمة بن
مدرکه برقبیله بدریدر وهون مطلقا خلق ومخلوق معناسنه مستعملدر تقول ما ادری ای الهون هو ای ای الخلق
الهون عون وزننده برنسنه سهل وآسان اولمق معناسنه در یقال هان علیه الامر یهون هونا اذا سهل ووقار
وتانی وسکینه معناسنه در ومنه تقول امش علی هونك ای علی رسلك وحقیر وکمقدر اولان نسنه یه دینور یقال شیء
هون ای حقیر الهین والهین میت ومیت وزنلرنده قولای وآسان نسنه یه دینور یقال امر هین وهین ای سهل
تانی اولدن مخففدر ووقار وسکونت وتانی اوزره اولان لنکرلو آدمه دینور بعضلر دیدیکه تشدید ایله هواندن
مأخوذدر که ذلت معناسنه در وتخفیفله لین وسکون معناسندندر یقال رجل هین وهین ای ساکن متئد او المشدد
من الهوان والمخفف من اللین و بونك اصلی سید کبی هیون ایدی الاهون اسهل وزننده یك سهل وآسان
نسنه یه دینور جمعی اهوناء کلور انصباء کبی یقال هو اهون علیه ای اسهل و بو اسم فاعلدر التهوین تفعیل
وزننده برنسنه یی سهل وآسان قلمق معناسنه در یقال هونه الله ای سهله وتخفیف معناسنه در یقال هوّنه
اذا خففه و برنسنه یی استحقار ایلمك معناسنه در یقال هوّن الشیء اذا اهانه الاهانة همزه نك کسریله
والاستهانة والتهاون تفاعل وزننده بونلرده برنسنه یی حقیر کورمك معناسنه در یقال اهان الشیء
واستهان به وتهاون به اذا استحقره الهونة هانك فتحی وضمیله تانی ووقار اوزره اولان آغر مشربلو خاتونه
دینور که هون مؤنثیدر یقال امرأة هونة ای متئدة الهینة هانك کسریله هون کبی معتدلانه وقار وسکوت
وآهسنکی معناسنه در اصلی هونه ایدی ومنه تقول امش علی هینتك وهونك ای علی رسلك الاهون احمد وزننده
بر رجل اسمیدر وسلفده یوم اثنین اسمیدر که دوشنبه کوننك آدیدر الهاون واوك فتحیله والهاون واوك ضمیله
والهاوون طاووس وزننده معروف ظرفدر که ایچنده فلفل مقوله سی نسنه دق وسحق اولنور لسانمزده دخی
هاون تعبیر اولنور شارحك بیاننه کوره فارسیدن معربدر لکن توافق لغتین اولمق اغلبدر واصلاری هاوون ایدی
فاعول وزننده المهاونة مفاعله وزننده رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در یقال هو یهاون نفسه
ای یرفق بها المهوئن مطمئن وزننده وهمزه نك فتحیله جائزدر مکان بعید معناسنه در علی قول او برقیه دینور
الاهوینان اطمینان وزننده صحراء وبیابان ککبش اوله رق اوتوراقلو الحق اولمق معناسنه در یقال اهوانّت
المفازة اذا اطمأنت فی سعة فصل الیاء التحتیه الیتن یانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله چوجق
طوغرکن ایاقلری اللرندن اوّل چقمغه دینور که ترس طوغمق تعبیر اولنور نته که همزه ایله ائن دخی بو معنایه در یقالی
خرج الولد یتنا وهو ان تخرج رجلا المولود قبل یدیه الایتان همزه نك کسریله والتیتین تفعیل وزننده خاتون
چوجغی ترس طوغورمق معناسنه در یقال ایتنت المرأة الولد ویتنه اذا ولدته یتنا الموتن محسن وزننده والموتنة
محسنه وزننده چوجغی ترس طوغورن خاتونه دینور المیتون ترس طوغمش ولده دینور و بوشاذ در قیاس اولان

مؤتن اولمقدر مکرم وزننده زیرا فعلی ایتاندر الیرون صبور وزننده فیل دیدکلری حیوانك دماغنه دینور که زهر
قاتلدر وداته قسمنك ترینه دینور وارکك حیوانك منیسنه دینور یزن یانك وزای معجمه نك فتحیله برو ادی اسمیدر
و بو علمیت ووزن فعل علتلریله غیر منصرفدر زیرا اصلی یزأن ایدی همزه ایله ومنه رمح یزأنی وحمیر قبیله سندن
بر بطن اسمیدر ابو الخیر مرثد التابعی وابو التقی هشام بن عبد الملك المحدث اکابر سو بلردر ذو یزن ملوك حمیردن
بر ملك لقبیدر یزن دیدکلری وادیء مذکوری حمایت ایلدیکیچون ملقب اولمشدر الیسن فتحتینله اسن
معناسنه در که آچلمدق قیونك بخارندن ورایحه سی تأثیرندن بیخود اولمقدن عبارتدر یقال یسن الرجل یسنا
من الباب الرابع بمعنی اسن یاسین اسمدر سین ماده سنده ذکر اولندی الیفن یانك وفانك فتحیله پك یاشلو پیر
وسالخورده آدمه دینور یقال رجل یفن ای شیخ کبیر ودرت یاشنه کرمش صغرطانه سنه دینور و برموضع آدیدر
وهر فنونه آکاه وماهر آدمه دینور جمعی یفن در یانك ضمیله یقال هو یفن ای متفنن الیفنة فتحاتله صغر اینکنه
علی قول کبه اولانه دینور الیقن یانك فتحی وقافك سکونیله وفتحیله برنسنه یی شبهه سز حقیقت وجهیله
بیلمك معناسنه در که کرچکدن بیلمك تعبیر اولنور یقال یقن فلان الامر یقنا و یقنا من الباب الرابع اذا علمه وتحققه
شارح دیر که مصباحك بیاننه کوره نظر واستدلالدن حاصل علم وادراکه اولمغله علم باری تعالی به اطلاق اولنمز
و بو معرفتك فوقنده اولمغله معرفة الیقین تعبیر اولنمز و یقن فتحتینله یقین معناسنه در ازاحة شك و کمالدن
عبارتدر مراد شك وتردد مقابلیدر یقال علمه یقنا ای لیس فیه شك الایقان همزه نك کسریله والتیقن تفعل
وزننده والاستیقان بونلرده برنسنه یی تحقیق وجهیله بی شبهه بیلمك معناسنه در یقال ایقنه وایقن به و یتقنه
واستیقنه واستیقن به اذا علمه وتحققه الیقن یانك فتحی وقافك حرکات ثلاثیله والیقنة فتحاتله شول آدمه دینور که
هر ایشتدیکی نسنه یی ایقان ایدر اوله المیقان محراب وزننده بودخی یقنه معناسنه در مؤنثی میقانه در شذوذ
اوزره یقال رجل یقن مثلثة القاف و یقنة ومیقان اذا کان لایسمع شیئا الا ایقنه الیقین یانك فتحیله برنسنه یی شك
وشبهه سز اعتقاد صحیحله بیلمیه دینور که علمك صفاتندندر فی الاصل مصدر یاخود اسم فاعلدر مبالغة وصف
واطلاق اولنمشدر یقال علمه یقینا وعلم یقین وعلم الیقین ای لیس فیه شك واولومه اطلاق اولنور وهاشم بن یقین
محدثدر یاقین قدس قضاسنده برقریه آدیدر الیقن نجل وزننده برنسنه یه پك دوشکون حریص اولان
آدمه دینور یقال رجل یقن به ای مولع به ذو یقن فتحتینله برصو آدیدر الیمن یانك ضمی ومیمك سکونیله
والمیمنة میسره وزننده برکت معناسنه در که قوتلو وفرخنده اولمقدن عبارتدر نحس وشؤم مقابلیدر یقال یمن
فلان علی قومه کعلم ویمن کعنی یعنی مجهولا ویمن کجعل ویمن ککرم یمنا ومیمنة اذا کان مبارکا المیمون والایمن
همزه نك ومیمك فتحیله والیامن صاحب وزننده والیمین امیر وزننده قوتلو وفرخنده نسنه یه دینور ایمن
لفظنك جمعی ایامن کلور ومیمونك جمعی میامین کلور التیمن تفعل وزننده برنسنه ایله تبرك ایلمك معناسنه در که
آنکله قوتلولنمق وآنی قوتلو عد واعتبار ایلمکدن عبارتدر یقال تیمن به اذا تبرك به واولمك معناسنه مستعملدر
قبرده صاغ جانبه یاتمق تصوّرینه مبنی در یقال تیمن فلان اذا مات ومیتی قبرده صاغ یاننه یاتورمق معناسنه در
یقال تیمن بالمیت اذا وضعه فی قبره علی جنبه الایمن و یمن مملکتنه نسبت ادعا ایلمك معناسنه در که بن یمنلویم دیمکدن
عبارتدر یقال تیمن الرجل اذا انتسب الی الیمن مترجم دیر که تیمن برایشه صاغ طرفیله وصاغ طرفدن باشلمق
معناسنه در ومنه الحدیث انه علیه السلام یحب التیمن فی جمیع امره ما استطاع کذا فی النهایة الاستیمان بودخی
برنسنه ایله تبرك ایلمك معناسنه در یقال استیمن به اذا تبرك به و برآدمه یمین و یرمك معناسنه در یقال استیمنه
اذا استحلفه ایمن الیمین اضمن الضمین وزننده زیاده سیله یمن و برکتلو وقوتلو معناسنه در فضل ومبالغه یی
متضمندر ومنه یقال قدم علی ایمن الیمین ای الیمن الیمین امیر وزننده صاغ اله دینور یسار مقابلیدر جمعی ایمن
کلور افلس وزننده وایمان کلور وایامن کلور که ایمندن جمع الجمعدر وایامین کلور که ایماندن جمع الجمعدر و یمین خیر
و برکت معناسنه مستعملدر زیرا عربلر خیر و برکتی یمینه نسبت ایدرلر یقال هو من اهل الیمین ای البرکة و یقال به
یمین ای برکة وزور وقوت معناسنه مستعملدر زیرا صاغ صولدن قوتلو اولور قال الشارح ومنه قوله تعالی فراغ
علیهم ضربا بالیمین ای بقوة وقوله تعالی کنتم تأتوننا عن الیمین ای تخدعوننا باقوی الاسباب اومعناه تأتوننا
من قبل الشهوة پس معنای اوله کوره قوتدن کنایه اولور وثانی یه کوره یمین طرفندن مأخوذ اولور زیرا صاغ جانب
جکر موضعی اولوب وجکر اراده وشهوت منبعی وموطنه سیدر نته که یورك صول طرفده اولوب وآنده اول کیفیت
شائبه سی اولمز و یمین آند وقسم معناسنه در و بو مؤنثدر جمعی ایمن کلور افلس وزننده وایمان کلور سلفده

هر بلر عهد وحلف خصوصنده صاغ الني رفيقنك صاغ النه ضرب ومسح ايلدكلرى علاقه سيله حلف وقسمه
يمين اطلاق اولندى اليمن يانك فتحى وميمك سكونيله صاغ جانبه كتمك معناسنه در حرف باء ايله متعدى
اولور يقال يمن به يمن ويامن بقلب الياء الفا يمنا من الباب الرابع اذا ذهب به ذات اليمين و برآدمك يا برنسنه نك
صاغ طرفندن كلمك معناسنه در يقال يمنه و يمنه يمنا من الباب الثالث والرابع اذا جاء عن يمينه مؤلف كتنعه
عنوانيله تقييد ايلمكله عادتى اوزره باب ثالثدن اولور كه شرطى مفقود در الميامنة مفاعله وزننده بودخى صاغ
طرفه كتمك معناسنه در يقال يامن الرجل اذا ذهب ذات اليمين ويقال يامن به اذا ذهب به ذات اليمين و يمن مملكتنه
كلمك معناسنه در يقال يامن الرجل اذا اتى اليمن التيمين تفعيل وزننده والتيامن تفاعل وزننده بونلرده صاغ طرفه
كتمك معناسنه در يقال يمن فلان وتيامن اذا ذهب ذات اليمين وتيمن تهنئه وتبريك معناسنه در يقال يمن عليه
اى برك اليمنه يانك فتحيله واليمن فتحتينله صاغ جانبه دينور يسره و يسار مقابليدر بونلرده تذكير جانب وتأنيث
ناحيه اعتباريله در يقال اخذ يمنة و يمنا اى ناحية يمين و يمن فتحتينله بلاد غوردن قبله مكرمه نك صاغ طرفنده اولان
مملكت معروفه اسميدر وهو يمنى و يمانى و يمان وقوم يمانية و يمانون مثل ثمانية وثمانون وامرأة يمانية شارح ديركه
عند البعض الف تثقيل يادن عوض اولمغله البته ياى مخففه ايله يمانى ديمك لازمدر و بونده حذف ياايله يمان دخى
دينور وعند البعض الف تأكيد نسبت ايچون داخل اولمغله بنه يا مثقلا باقى اولور و بونده قياس يمنى ديمكدر غير
قياس اوزره الفى يادن عوض ايلديلر بعضلر الفك قبل الياء دخولنى اعتباريله تثقيلى انكار ايلديلر و بعضلر بعد
النسبة دخولنى اعتبار ايلمكله حذفنى تجويز ايلديلر الايمان همزه نك كسريله يمن اولكسنه كلمك معناسنه در
يقال ايمن الرجل اذا اتى اليمن التيمنى تانك وميمك فتحى و يانك تشديديله يمن اولكه سنك افق واطرافنه اطلاق
اولنور شارح ديركه لسان العربده ياى نسبتسز مرسومدر ونسبتى تيمنى اولمق اوزره مرقومدر الايمن همزه نك
وميمك فتحيله ايشى صاغ اليله طوتان آدمه دينور يقال رجل ايمن اذا كان يصنع بيمناه و برموضع اسميدر ايمن الله
همزه نك فتحى وميمك ونونك ضميله وايم الله نونك حذفيله و بونلرده همزه لرك كسريله زبانزده در وايمن الله
همزه نك وميمك فتحيله و بعضا همزه نك كسريله وايم الله همزه نك وميمك كسريله و بعضلر بونلرك همزه لرى
همزه وصل اولديغنه ذاهب اولديلر وهيم الله هانك فتحى وميمك ضميله وام الله همزه نك فتحى وميمك حركات
ثلاثيله وام الله همزه نك كسرى وميمك ضمى وفتحيله ومن الله ميمك ضمى ونونك كسريله ومن الله ميمك
ونونك حركات ثلاثلريله وم الله ميمك حركات ثلاثيله وليم الله لامك فتحيله كه ابتدائيه در وليمن الله كذلك
لام مفتوحه ايله بونلرك مجموعى قسم موضعنه اسملردر ايمن الله قسمى تقديرنده در سائرلرى آندن مختصر ومخففدر
شارحك بياننه كوره ايمن كلمه سنك همزه سى عند البصريين وصلدر بركت معناسنه اولان يمندن مأخوذ در
وعند الكوفيين همزه قطعدر زيرا يمينك جمعيدر ايمن اذرح وزننده بر رجل اسميدر بنيا يمن اسرافيل وزننده
يوسف عليه السلامك برادرى اسميدر ابن يامين ديمك غلطدر وحذيفة بن اليمان اصحابدندر يمن يانك ضميله
و يمن فتحتينله و يامن صاحب وزننده و يامين اسماء رجالدندر و يمن يانك ضميله برصو آديدر الميمون بر نهر
اسميدر وذكره اطلاق اولنور وميمون بن خالد الحضرمى بركسه دركه بر شيكه اكا نسبت اولنور يمين زبير وزننده
برحصن آديدر اليمانية رفاهيه وزننده برنوع آرپه اسميدر كه سنبله سى قزل اولور الميمن معظم وزننده يك اوغورلو
خجسته آدمه دينور كه دائما يمن و بركت پيدا ايدر اوله يقال رجل ميمن اى يأتى باليمن والبركة الايمنة غرفه وزننده
برجشيد يمن قاشنك اسميدر يته يانك ونون مشدده نك فتحيله ابو عبد الرحمن الحمراوى اسميدر كه مصر
فتحنده حاضر اولمشدر مصرده حمام يته اكا مضافدر وعبد العزيز بن ابراهيم بن يته روايت حديث ايلدى
يون يانك وواوك فتحيله يمنده برقريه آديدر يوان سحاب وزننده اصفهان يانده برقريه در يونان
يانك ضميله بعلبك قضاسنده برقريه در و بردعه ايله بيلقان بيننده برقريه در اليونانيون سلفده برقوم وطائفه
ايدى كه حالا منقرض اولديلر شارحك بياننه كوره يونان بن يافث بن نوح عليه السلام نسلندن ايدى
يونانه زمين آنلره مضافدر يين يارك فتحيله ضاحك وضو يخك نام جبللر بيننده برصو يا بر وادى اسميدر

❁ بـــاب الهاء ❁ فصـــل الهمزة ❁

الابه همزه نك فتحى و بانك سكونيله وفتحيله برنسنه يى فهم وتعقل ايلمك على قول اونودلمشكى تذكر ايله درخاطر
ايلمك معناسنه در يقال ابه له وبه وابه له وبه ابها وابها من الباب الثالث والرابع اذا فطن اونسيه ثم تفطن له
ويقال هو لا يؤبه له اى لا يلتفت يعنى اول نسنه ناچيزلكندن ناشى التفات واحتفاله لايق دكلدر و بوملازمت

علاقه سيله مجازدر التأبيه تفعيل وزننده برنسنه يى برآدمه تنبيه وتفهيم ايلمك معناسنه در تقول ابهته اى
نبهته وفطنته و برآدمه برنسنه ايله بدكمان اولوب متهم قلمق معناسنه در يقول ابهته بكذا اى ازننته الابهة
سكره وزننده عظمت و بهجت ومهابت ووجاهت معناسنه در يقال ماعليه ابهة الملك اى عظمته و بهجته
وكبر ونخوت معناسنه در يقال هو ذو ابهة اى كبر ونخوة التأبه تفعل وزننده تكبر ايلمك معناسنه در يقال تأبه
الرجل اذا تكبر وعلو جناب سببيله برنسنه دن تنزه وتعظم ايلمك معناسنه در و بو عن حرفيله صله لنور يقال
تأبه عن كذا اذا تنزه وتعظم الابة فتحتينله وهانك تشديديله كه بوغوق سسلى آدمه دينور ابح معناسنه در موضع
ذكرى بهه ماده سيدر جوهرى وهمندن ناشى بوراده ايراد ايلدى شارح ديركه جوهرى بهه ماده سنده دخى
ذكر ايلمشدر بوراده ذكرى اختلاف قولنه مبنى در التأته تفعل وزننده تعته معناسنه دركه معتوه وفرتوت
اولمقدن عبارتدر فرتولنمك تعبير اولنور يقال تأته الشيخ اى تعته الاده فتحتينله برجماعتك ميانه لرنده اولان ماده
رأى واحد اوزره مجتمع وقرارداده اولمق حالتنه دينور الازهوة نون وزاى معجمه ايله قندأوه وزننده كبر وعجب
زخود بينلكه دينور يقال به ازهوة اى كبر وعجب شارح ديركه بوزهو ماده سندن اولمغله موضع ذكرى اوراد ر
الافه همزه نك فتحى وقافك سكونيله طاعت معناسنه در قاه لفظندن مقلوبدر الالاهة كتابه وزننده والالوهة
عمومه وزننده والالوهية عبوديه وزننده قوللق ايلمك عبادت معناسنه در يقال اله الرجل الاهة والوهة والوهية
من الباب الرابع اذا عبد عبادة ومنه لفظ الجلالة يعنى مستجمع جميع صفات اولان اسم جلاله بوماده دن مأخوذ دركه
اصلى اله ايدى منكرا فعال وزننده مألوه معناسنه دركه معبود ديمكدر كتاب مكتوب و بساط مبسوط معناسنه
اولديغى كبى ولفظة جلاله حقنده علماء كرامك يكرمى اقوال مختلفه لرى واردر واله وجه مذكور اوزره معبود
معناسنه اولمغله بت پرستلرك معبود اتخاذ ايلدكلرى اصنام باطله كندى عند واعتقادلرنده اله اولور والالاهة كتابه
وزننده اسم اولور الهانية كبى كه همزه نك ضميله در معبودلق معناسنه كه تكريلق تعبير اولنور يقال الصنم اله عند
متخذيه بين الالاهة والالهانية شارح ديركه حضرت واجب الوجود جل شانه ذات اجل واعلاسنده عقول
وافهام واوهام متحير اولديغى كبى ذات اعظمنه دال اولان اسم شريفنده دخى متحير اولديلر لكن اصح اقوال علم
وغير مشتق اولمسيدر مترجم حقير ديركه اللهم لفظنده بعض اهل تحقيق ديديلركه عند البصريين اصلى يا الله
اولوب كثرت استعمالدن ناشى حرف نداء حذف وآخرينه ايكى ميم تعويض وادغام اولندى ميمك تعويضنك وجهى
بودركه ميم حروف غنه دندر و ياء حرفى اسكان اولندقده ميم كبى مخرجى خيشومه قريب اولور زيرا ميمدن و يادن
خيشومده برصوت حاصل اولور كه اكا غنه ديرلر پس بينلرنده مناسبت اولمش اولور ومحذوف ياء ايله الف اولمغله
آنلردن ايكى ميم تعويض اولندى وتبركا باسمه تعالى ميم آخره الحاق اولندى ميم مشدده نك اوله
ادخالى متعذردر مكر تخفيف اوله اوصورتده ايسه محذور نفى لازم كلور وميم تعويضى يمندن حميرقبيله سى لغتنده
حرف تعريفدرنه كه طاب الهواء كيننده طاب امهواء ديرلركلمه نداء ايسه تعيينه بلكه مع القصد تعريفه دلالت ايدر
نته كه صاحب لباب تنصيص ايلمشدر پس بومناسبته مبنى ميم اختيار اولندى وتكرارى مؤدى اولد يغيچون ال
تعويض اولنمدى و بعض محققيندن منقولدركه اللهم لفظى مجتمع دعادر زيرا لفظة جلاله اسم جامع اولديغندن
بشقه ميم حرفى واو كبى اداة جمع در پس بوكلمه ايله دعا ايلمك جميع اسماء الهيه ايله دعا ايلمك اولور كذلك حساب
جمل كبير اوزره ميم لفظى يعنى زبر و بينات اعتباريله طقسان عدده دلالت ايدر وسطنده اولان يا ابجد حسابيله
اوندر وقرآنده مبين اسماء حسنى طقسان طقوزدركه بونجى اسم جامعدر بوجهتله بنه جمعيتى متحقق اولور ولفظة جلاله نك
تفصيل مباحثى بحر العلوم نام تفسيرده وتواهد سبوطيده واوئل بيضاويده مبسوطدر الالاهة كتابه وزننده
جزيره ده برموضع آديدر و يلانه دينور حيه معناسنه و بتلره دينور اصنام معناسنه و يكى آيه دينور هلال معناسنه
وكونشه اطلاق اولنور و بونده همزه نك حركات ثلاثيله زبانزده در الاليهة سفينه وزننده بودخى كونشه
اطلاق اولنور التأله تفعل وزننده قوللغه دورشمك معناسنه در يقال تأله الرجل اذا تعبد وتنسك التأليه
تفعيل وزننده برآدمه قوللق ايتدرمك معناسنه در يقال أله فلانا اذا عبده الاله فتحتينله حيران اولمق
معناسنه در يقال اله الرجل الها من الباب الرابع اذا تحير و برآدمك يا برنسنه نك حسرتنه ياخود محنته صبر
وتحمل ايلميوب بك جزع واضطراب ايلمك معناسنه در يقال اله على فلان اذا اشتد جزعه عليه وخوفدن
ناشى بركيمسه يه پناه كتوروب صغنمق معناسنه در يقال اله اليه اذا فزع اليه ولاذ الاله همزه نك فتحى ولامك
سكونيله برآدمه ياورلك ايدوب برحادثه دن تخليص وتأمين ايلمك معناسنه در يقال الهه الها من الباب الاول

مطلب

اذا اجاره وآمنه الامه فتحتیله اونتق معناسنه در یقال امه الشئ امها من الباب الرابع اذا نسیه
واقرار ایلمك معناسنه در یقال امه الرجل اذا اعترف الامه همزه نك فتحی ومیمك سكونیله عهد و پیمان ایلمك
معناسنه در یقال امه الیه امها من الباب الاول اذا عهد دوقیون قسمی امیهه دیدكاری علته اوغرامق معناسنه در یقال
امهت الغنم علی المجهول وامهت امها من الباب الرابع اذا اصابتها الامیهة الامیهة سفینه وزننده قیون قسمنه عارض
اولان جدری علتنه دینور كه كوده سنده سراپا سیوجه‌لر ظهور ایدر وامیهه امه كبی مصدر اولور قیون قسمی علت
مذكوره یه مبتلا اولمق معناسنه یقال امهت الغنم امها وامیهة اذا اصابتها الامیهة واول علته اوغرامش قیونه
دخی امیهه دینور المأموهة والمؤمّهة معظمه وزننده بونلرده امیهه معناسنه در المأموه عقل وادراكنه
خلل كلمش آدمه دینور یقال امه الرجل علی المجهول فهو مأموه ای لبس معه عقله الامّهة همزه مضمومه ایله
قبّره وزننده انایه دینور مادر معناسنه كه امّ دخی دینور علی قول امّهه ذوات عقولدن اولمیانه مخصوصدر جمعی
امّهات كلور مترجم دیر كه مصباحك بیاننه كوره امّ ماده سنده درت لغت مستقله واردر بری امّ در همزه نك ضمیله
مطلب
ثانی امّ در همزه نك كسریله ثالث امّه در رابع امّهه در پس امّات وامّهات مخصوص لغتلر اولمغله احدهما آخرك
اصلی دكلدر بو جهتله حذف وزیاده دعواسنه حاجت یوقدر التأمّه تفعل وزننده بر آدم برخاتونی اناق ایدنمك
معناسنه در یقال تأمّه امّا اذا اتخذها الانه همزه نك فتحی ونونك سكونیله والانوه قعود وزننده تقلمت
وتعبدن نشئ هارهار صولیمق معناسنه در یقال انه الرجل انها وانوها من الباب الثانی اذا انح وحسد ایلمك
معناسنه در یقال انه فلانا اذا حسده الانه عجل وزننده حاسد كسیه دینور یقال رجل انه ای حاسد اوه جبر
وحیث واین وزنلرنده وآه همزه نك مدی وهانك كسریله واوّه همزه نك فتحی وواو مشدده نك كسریله واوَ
همزه نك فتحی و بلاهاء واو مشدده نك كسریله كه هاء محذوفدر واوّه همزه نك وواو مشدده نك فتحی وهانك سكونیله
واووه طالوت وزننده وآه الفك مدی وهانك منوّنا كسریله وآو همزه نك مدی وواوك منوّنا و بلا تنوین
كسریله واوتاه همزه نك وواو مشدده نك فتحی وتاء زیاده سیله واویاه همزه نك مدی وواوك فتحی و یاء مشدده
زیاده سیله كه مجموعی اون اوچ لغتدر بر كلمه در كه شكایت وتوجع عندنده یعنی غم واندوهدن شكایت وقتنده كذلك
خسته اولدقده یاخود بر عضودر دنالك اولوب آغریدقده تفوّه اولنور اسانمزده آه ایله واوه ایله واوف ایله تعبیر اولنور
الاوه همزه نك فتحی وواوك سكونیله والتاویه تفعیل وزننده والتاوه تفعل وزننده آه ایلمك واوه دیمك معناسنه در
یقال آه الرجل یؤوه اوها واوّه وتاوّه اذا قال اوّه وهی كلمة یقال عند الشكایة والتوجع الاوّاه شدّاد وزننده علم
یقینی صاحبی آدمه اطلاق اولنور یاخود اجابت دعایه موقن اولانه یاخود كثیر الدعاء اولان متضرع آدمه یاخود قلبی
یوفقه صاحب رحم ورقت آدمه یاخود فقیه وعالم آدمه اطلاق اولنور یاخود مؤمن دیمكدر و بو لغت حبشه در
یقال رجل اوّاه ای موقن اوموقن الدعاء اجابته اوكثیر الدعاء اوالرحیم الرقیق اوالفقیه اوالمؤمن شارح دیر كه اوّاه
چوق آه ایدن كسیه دینور معانئ مزبوره ده مجازا مستعملدر ملازمه علاقه سیله الاهة حاله وزننده قیزامق
عارضه سنه دینور حصبه معناسنه كه چچك عارضه سنه ماهه دینور الآهة همزه نك وهاء مشدده نك فتحیله
محزونلغه دینور تحزّن معناسنه در الآه همزه نك فتحی وهانك تشدیدیله والآهة كذلك همزه وهاء مشدده ایله
درد یاخود غم وحزن سببیله آه واه ایلمك معناسنه در یقال اهّ الكئیب اهّا واهّة من الباب الاول اذا توجع فقال آه
اوهاه التأهه تفعیل وزننده والتأهه تفعل وزننده اهّه معناسنه در یقال اهّه الرجل وتاهّه بمعنی اهّ ایه
همزه نك وهانك كسر اوزره بناسیله وایه همزه نك كسری وهانك فتح اوزره بناسیله وایه همزه نك كسری
وهانك منوّنا كسریله اسم فعل امردر استزاده واستنطاق ایچوندر یعنی بر كمسه دن ایشلدیكی ایشك یاخود
سویلدیكی سوزك زیاده ایلمسنی طلب ایچوندر برازدخی ایشله و برازدخی سویله دیمكدر حالا برآدم بردلنشین سوز
سویلدكده مخاطبه خوش كلكله تمام اقبال ایدوب ایوها ایوها دیه رك استزاده ایدر زاینه ایوها قولمزایه محرفیدر
اشو ایه كلمه سی كه كسر وفتح اوزره مبنی درا كر مابعدینه موصول اولورسه منوّن اولوب ایه حدّثنا دینور ومتكلمه
خموش وساكت اول دیمك مراد اولورسه ایها دینور هانك نصبیله وایه دینور هانك فتحیله مترجم حقیردیر كه بو ماده
فی الاصل اصواتدندر مصدره انتقال ایلمشدر ایها وویها وواها كبی كه منصوبلردر وكیمی مصدردن اسم فعله
انتقال ایلمشدر ایه كبی تفصیلی شیخ رضی شرحنده مبسوطدر ایه همزه نك كسری وهانك سكونیله كلمهٔ زجردر
حسبك معناسنه یعنی تكلم ایدن كسیه بو قدر جه سوز یتشور فارغ وساكت اول دیمكله امردر التأییه تفعیل
وزننده برآدمه حیقروب ندا ایلمك معناسنه در كه بوكل دیو چاغرمقدن عبارتدر یقال ایه بالبعیر اذا صاح به وناداه

و برآدمه یا ایها الرجل یعنی ای كشی دیو خطاب یاخود ندا ایلمك معناسنه در یقال ایه بفلان اذا قال له یا ایها الرجل
ایهان همزه نك فتحیله ونونك فتحیله وكسریله جائزدر وایها نونك حذفیله وایهات تای فوقیه ایله هیهات
كلمه سنده لغتدر كه استبعاد ایچون اسم فعل ماضیدر پك ایراقلشدی قنده ونیره ده دیمكدر ایهك و یهك وزننده
ومرادفیدر كما سیذكر فصـــــل الباء البأه بانك فتحی وهمزه نك سكونیله برنسنه یی تیز فهم وادراك
ایلمك معناسنه در تقول ما بأهت له بأها من الباب الثالث ای ما فطنت بجبه جمیله زبیر وزننده اسمادندر
بجبه بن علی بن بجبه الطبری محدثدر البده بانك فتحی ودالك سكونیله برآدمی برایش ایله قرشولمق معناسنه در كه
اكا قرشو كتورمكدن عبارتدر یقال بدهه بامر بدها من الباب الثالث اذا استقبله به و برنسنه آنسزین اولمق
معناسنه در یقال بدهه امر اذا فجئه وبده وبداهه بانك فتحی وضمیله و بدیهه سفینه وزننده هرنسنه نك اول
وابتداسنه دینور یقال بده الشئ و بداهته و بدیهته ای اوله ویقال لك البدیهة ای لك ان تبدأ و برنسنه نك
آنسزین ظهور ایلمسنه دینور وفی صفته علیه السلام من رآه بدیهة هابه ای مفاجأة وفلان سلیم الطبع وتیز فهم
اولمغله همان ابتدای وهله ده رأیی مصیب اولور دیجك یرده هوذو بدیهة دیرلر وفلان حاضر جواب اولمغله من غیر
تفكر وبلا توقف همان جواب ویردی دیجك یرده اجاب علی البدیهة دیرلر ویقال هذا معلوم فی بدایه العقول
یعنی بو خصوص اعمال فكره محتاج دكلدر بونی هركس ابتدای امرده فهم وادراك ایدر بوراده بدایه بدیهه نك جمعیدر
وآنسزین ظهور ایلمك باعث اعجاب اولمق مناسبتیله بدیعه وعجیبه معناسنه ده استعمال اولنور ومنه یقال له بدایه
فی الكلام والشعر والجواب ای بدائع وعجایب فیه المبادهة مجادله وزننده والبداه جدال وزننده برآدمه ناكهانی
برایش پیدا وعارض اولمق معناسنه در یقال بادهه امر ای فاجأه و یقال بادهه بامر ای فاجأه به الابتداه
افتعال وزننده من غیر فكر ولا توقف حاضر جوابلق وجهیله شعر وخطبه مقوله سی تالیف وتكلم ایلمك
معناسنه در یقال ابتده الخطبة اذا ابتدأها وارتجلها التباده تفاعل وزننده بودخی علی الفور برنسنه
اظهار ایدشمك معناسنه در یقال هم یتبادهون الخطب ای یرتجلونها ابرقوه سقنقور وزننده بركوه فارسی معربیدر كه
ناحیة الجبل معناسنه در كه طاغ یورمسی دیمكدر بو نكله فارس اولكه سنده برشهر تسمیه اولندی ابو القاسم احمد بن
علی الوزیر الابرقوهی اكا منسوبدر مزبور آل بویه دن بهاء الدین نام شاهك وزیری ایدی وابرقوه نیسابوره
التی مرحله مسافه ده برقصبه آدیدر البرهة بانك فتحی وضمی ورانك سكونیله زمان طویل معناسنه در
علی قول اعمدر تقول اقمت عنده برهة من الدهر ای زمانا طویلا اواعم ابرهه همزه نك ورانك فتحیله ابن الحارث در كه
تبع یمن در یعنی ملوك یمندندر وابرهة بن الصباح قرآن مبینده مذكور اولان فیل صاحبیدر كه تخریب كعبه ایچون
قصد ایلمشیدی البرهرهه سفرجله وزننده بدنی سمن كبی آق اولان تازه خاتونه دینور یقال امرأة برهرهة
ای بیضاء شابة و بغایت زوناز كبدن محبوبه یه یاخود ترلكدن وزم وزا كتدن بدنی پالوده كبی دتر اولانه دینور یقال
امرأة برهرهة ای ناعمة اوالتی ترعد رطوبة وقال الشارح وفی حدیث المبعث فشق عن قلبه وجئ بطست برهرهة
فالمراد بالرهرهة الطست الواسع قریب القعر یعنی بونده بعضلر برهرهه لفظنك باء حرفنی كلمه دن ظن ایلمرایله
اشتباه ایتدیلر اول ایسه كلمه دن دكلدر البره فتحتیله وجودانلو جانلو اولمغه دینور یقال بهره ای ترارة برهوت
رهبوت وزننده و بانك ضمیله سبروت وزننده برقیو یاخود بروادی یاخود بربلده آدیدر شارح دیر كه حضرموت
اولكه سنده واقعدر اشهر اولان برقیودر كه مقر ارواح كفار اولدیغی مرویدر مؤلف بونی تای فوقیه بابنده دخی
ذكر ایلدی و بعضلر بونی رهو ماده سندن اخذ ایلمشدر البره بانك فتحی ورانك سكونیله برآدمك وجودی
علیل ومتغیر اولدقدنصكره بنه افاقت تامه بولوب تندرست اولمق معناسنه در یقال بره الرجل برها من الباب الرابع
اذا ثاب جسمه بعد علة و برآدمك تنی بیاض اولمق معناسنه در یقال بره الرجل اذا ابیض جسمه الابره احمر
وزننده بیاض كوده لو كشی یه دینور مؤنثی برهاء در حمراء وزننده الابراه همزه نك كسریله دلیل و برهان ایراد
واقامت ایلمك معناسنه در علی قول عجایب نسنه لر ایرادیله ناسه غالب اولمق معناسنه در یقال ابره الرجل اذا
اتی بالبرهان اواتی بالعجائب وغلب الناس شارح دیر كه زمخشرینك قولنه كوره برهان لفظنك نونی زائده در
مرأة بیضاء معناسنه اولان برهرهه ماده سندن مأخوذدر فعلنده ابره ابراها دینور تنه كه مؤلف دخی ایراد ایلدی برهن
برهنة تركیبی مولددر ومؤلف بونی نون ماده سنده دخی ثبت ایلدی البریه زبیر وزننده ابراهیم كلمه سنك مصغریدر كه
ترخیم اوزره در نهر بریه بصره ده برایرمق آدیدر البله فتحتیله والبلاهة سفاهه وزننده مطلقا غافل
علی قول شر وشور جهتندن غافل اولان یاخود خیر وشری ونیك و بدی تمیزه قدرتی اولمیان احمق آدمه

دینورکه ترکیده بون واغوز وساده دل وفارسیده کالیوه دینور یقال بله الرجل بلها و بلاهة من الباب الرابع فهو ابله
ای غافل اوعن الشر او احمق لا تمیز له ومنه تقول العرب عیش ابله وشباب ابله ای ناعم کان صاحبه غافل عن
الطوارق یعنی حوادث واکدار دن بی دغدغه وسالم عیش وشبابدر صاحبی اصلا اولسمته امالهٔ ذهن ایلمز ویقال
ابله میت الداء ای من شره میت یعنی خیره مجبول اولوب اصلا شر وشور ومضرتت سمتی خاطرنه خطور ایلمز کذلک
مذاق امور دنیویه یه قلیل الفطنه اولوب اخلاق وشمائلی خوب و پسندیده اولان کمسه حقنده ایراد اولنور
وسلامت صدری غالب آدمه دخی اطلاق اولنور که نه سویلسه لر تصدیق ایدوب وهر کسه حسن ظن اوزره
اولوب صفحهٔ درونی نقش خدعه وتلوینا تدن سیم صافی کبی ساده وسالم اولان حقنده دخی ایراد اولنور قال
الشارح وبه فسر الحدیث اکثر اهل الجنة البله البله فتحتینله والبلاهة سفاهه وزننده وجه مذکور
اوزره مصدرلردر برآدم ابله اولمق معناسنه در یقال بله الرجل بلها و بلاهة من الباب الرابع اذا کان ابله و برماده یه
دلیل وبرهان ایرادندن عاجز اولمق معناسنه در یقال بله الرجل اذا عی عن حجة التبله تفعل وزننده بودخی
ابله اولمق معناسنه در یقال تبله الرجل بمعنی بله وصورتا بلاهت کوسترمک معناسنه در یقال تبله فلان اذا
استعمل البله ویتك اراشدرمق معناسنه در یقال تبله الرجل اذا تطلب الضالة ویولی بیلمیان کمسه اربابندن
سؤال وتحری ایلیه رك یولسز کتمك معناسنه در یقال فلان یتبله اذا تعسف طریقا علی غیر هدایة ولامسئلة
التباله تفاعل وزننده بودخی صورتا ابلهلك کوسترمك معناسنه در یقال تباله الرجل اذا استعمل البله البلهاء
حمراء وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنور که قوت وتمکین وجلادتی اولمغله اصلا برنسنه دن قوجنوب اورکمز اوله
کویا که حاقتی اولمغله اولمقوله نسنه لری ادراك ایلمز اولور یقال ناقة بلهاء ای لاتتحاش من شی مکانة ورزانة و بلهاء
بمعروف ناقه اسمیدر وشول خاتونه اطلاق اولنور که صویی وقلبی پاك و پاکیزه اولمغله هرنه سو یلسلر اینانوب
الدانور اوله یقال امرأة بلهاء ای کریمة مزیرة غریرة مغفلة الابلاه همزه نك کسریله برآدمی ابله بولمق معناسنه در
یقال ابله فلانا اذا صادفه ابله بله کیف وزننده اسم فعل امردر دع واترك معناسنه یقال بله ما ضربت ای دعه
وکاهیجه مصدر منزلنده مستعمل اولور ترك معناسنه وکیف معناسنه اسم اولور واسم فعل اولدیغنه کوره مابعدی
منصوب اولور یقال بله زیدا ای اترکه ومصدر صورتنه کوره مابعدی اضافتله مجرور اولور یقال بله زید
ای الزم ترك زید وکیف کلمه سنه مرادف اولدقده مابعدی مرفوع اولور واولکی واوچنجی صورتلرده بله لفظك
فتحه سی بناء یعنی آخری فتح اوزره مبنی اولور وایکنجی صورتنده اعرابدر زیرا مصدردر وفی تفسیر سورة السجدة
من صحیح البخاری اعددت لعبادی الصالحین مالا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر ذخرا من بله
ما اطلعتم علیه الحدیث بونده معانیٔ ثلاثهٔ مذکوره دن خارج اوله رق من کلمه سیله معرب ومجرور واقع اولدی
وبعضلر بوراده غیر کلمه سیله تفسیر ایلدیلر وبو تفسیر بله کلمه سنی استثناء کلماتندن عد ایدنلرك قولنه موافقدر
واجل معناسنه کلور که حرف جوابدر شارح دیرکه نهایه ده بو حدیث من کلمه سندن مجردا مرقومدر دع واترك
معناسیله مفسردر مابلهك بافتحی ولامك سکونیله مابالك وماشانك معناسنه مستعملدر شارح بیاننه کوره
کیف معناسندندر تقول مابلهك ای مابالك البلهنیة بانك ضمی ولامك فتحی ونونك کسریله وسعت معاش
ورخاء ورفاه حال معناسنه درقال الشارح ومن سجعات الاساس لازلت ملقی بتهنیة مبقی فی بلهنیة ای الرخاء وسعة
العیش بنها بانك کسری والفك قصریله فسطاط مصره التی فرسخ مسافه ده برقریه در بغایت اعلا عسلی اولور
عسل بنها مشهوردر البوهة بانك ضمیله تولك چقرطغانه دینور بوه دخی دینور یقال جاء ویده بوهة وبوه
ای صقر سقط ریشه وخیره جوره اوله رق بغایت خفیف یل قوان آدمه دینور واحمق و بیغز کمسیه دینور
ودیشی بایقوشه دینور ودیویت ایجره قونیلان لیقه یه دینور که دیدلمش یوکدن اولور حالا لیفدن واپریشمدن ایدرلر
وهواده روزکار اوکنده اوجوب کزن قوش تویلرینه دینور البوه بانك ضمیله بودخی تولهمش چقره دینور
وارکك بایقوشه علی قول بیوك اولانه دینور وبایقوشه شبیه بشقه برقوش آدیدر البوه والبیه بارك فتحیله که
واوی و بائیدر برنسنه یه آکاه ومتنبه اولمق معناسنه در یقال باه للشیٔ یبوه ویباه بوها و بیها من الباب الاول
والرابع اذا تنبه له وبوه لعن ونفرین معناسنه در یقال علی ابلیس بوه الله ای لعنه وجماع ایلمك معناسنه در یقال
باه امرأة اذا جامعها وفهم وادراك ایلمك معناسنه در تقول ما بهت له بضم الباء وکسرها یعنی من الباب الاول
والثانی ای ما فطنت له الباه جاه وزننده اسمدر جماع معناسنه در یقال یستعمل المعجون للباه ای للجماع الباهة
خاله وزننده عرصه ومیدان معناسنه در باحه کبی الباهة زبون وآرق قیونه دینور اصلی باهه درو ابله

یقال شاة ماٰبهة ای مهزولة الّبه بانك فتحی وهانك تشدیدیله برآدمك پادشاه وامیر یانند ده قدر ومنصب
وپایه سی عالی وعظیم اولمق معناسنه در یقال به الرجل بها من الباب الاول اذا نبل وزاد فی جاهه عند السلطان
التبهبه تزلزل وزننده شرف وشان ورتبه وعنوان صاحبی اولمق معناسنه در یقال تبهبه القوم اذا تشرفوا وتعظموا
الابهٔ ابح وزننده ومرادفیدر که بوغوق سسلی آدمه دینور یقال رجل ابهّ ای ابح البهبی قدفدی وزننده
جسامتلو تنومند آدمه دینور البهباه بحباح وزننده ومرادفیدر که اسرمش دوه نك کوکره مسنه دینور ابهبهة
زلزله وزننده اسرمش دوه حیقره رق کوکره مك معناسنه در یقال بهبه الجمل اذا هدر رفیعا بهبه مکررا بارك فتحی
وهارك سکونیله برکلمه در که برنسنه یی استعظام حالنده تفوه اولنور علی قول بخ بخ معناسنه در که برنسنه یی پك بکنوب
پسند ایلدکده سویلنور که لسانمزده بای فارسیله په په دینور ومنه الحدیث بهبه انك لضخم شارح دیرکه موقعك
معنای ثانی یه مساعده سی بعیددر بویه زبیر وزننده وبانك ضمی وواوك سکونی وبانك فتحیله زبانزده در ملوك
عجمك پدرلرینك اسمیدر مراد آل بویه دیدکلری ملوکك جد اعلالری اوله جقدر البیه بانك فتحی وبانك سکونیله
برنسنه یه آکاه ومتفطن اولمق معناسنه در وبو واویه وبائیه درتنه که ذکر اولندی یقال باه له یباه بیها
من الباب الرابع اذا تنبه له ابن بابیه بانك کسریله یاخود ابن باباه محدثیندندر نجز بعونه تعالی فصــــل
التاء التجه تانك فتحی وجیمك سکونیله یونلمك اتجاه معناسنه در یقال تجه له تجها من الباب الاول لغة
فی تجه وبونده کویا که واوی اوتمغله لفظندن بنا قلدیلر موضعی وجه ماده سی اولمغله انشاالله تعالی اوراده
اعاده اولنور شارح دیرکه بواخذ واتخذ ماده سی قبیلندندر الترهة قبره وزننده والتره سکر وزننده باطل
وبیهوده معناسنه در یقال جاء بالترهة والتره ای الباطل وترهه جاده دن آیرلمش انجه وطار یوله دینور که
چغیر تعبیر اولنور یقال اخذ الترهة وهی الطریق الصغیرة المتشعبة من الجادة وآفت ودآهیه یه دینور وروزکاره
دینور ریح معناسنه وبلوده دینور سحاب معناسنه ودوزاوه یه دینور صحصح معناسنه وبرکوچك جانور اسمیدرکه
قومساللرده اولور جمعی ترهات وترار یه کلور تای مفتوحه ایله وبعضلر دیدیکه ترهات که ترهه نك جمعیدر
فی الاصل اوتسز صوسز قیر یابانلره دینوب بعده بیهوده واباطیل ایچون استعاره اولندی کذلك بیهوده وعبث
وهرزه کلماته اطلاق اولنور کلمات مجانین کبی یقال انی بالترهات ای الاباطیل والاقاویل الخالیة من الطائل التره تانك
فتحی ورانك سکونیله ترهاته اوغرامق معناسنه در یقال تره الرجل ترها من الباب الرابع اذا وقع فی الترهات التفه
تانك وفانك فتحیله والتفوه قعود وزننده برنسنه یك ناچیز اولمق معناسنه در یقال تفه الشیٔ تفها وتفوها من الباب
الرابع اذا قل وخس وتفوه برکمسه احمق و بیغز اولمق معناسنه در یقال تفه فلان اذا حمق وآریق وزبون اولمق
معناسنه در یقال تفه الرجل وتفه تفوها من الباب الاول والرابع اذا غث وفی حدیث عبدالله بن مسعود القرآن
لایتفه ولایتشان ای لایغث ولایخلق بوراده یتشان کلمه سی تشان کلمه سندن که اصلی تشانّ ایدی مستقبل اولمغله
معنای حدیث قرآن مبین مرور زمان ایله نه ضعیف وحقیر اولور ونه اسکی قربه کبی کهنه لنوب فرسوده اولور الی یوم
القیامة نسق واحد اوزره باقی اولور التفهة فرحه وزننده شول اطعمه یه دینور که آنلرده حلاوت وحموضت ومرارت
طعمی اولمیه که طاتسز تعبیر اولنور ولهذا بعضلر اتمکی واتی اطعمهٔ تفهه جمله سندن عد ایلدیلر مترجم حقیر دیرکه
شیخ قانونده بووجه اوزره بیان ایلدی که اطباء طعومی ایکی قسمه تقسیم ایلدیلر بری طعوم بسیطه در وبری مرکبه در
بسیطه طقوز نوعدر لکن لایق اولان تفه که طاتسز لقدر یعنی طعمدن عاری ولمقدر طعومده داخل اولمامقدر
صو یك طعمی اولمدیغی کبی اول غدانك دخی طعمی اولمز وطعم بالفعل وبالقوه اولورد مورده وباقرده بالقوه در
کرچه ظاهرا تفهه دندر لکن بعض اجزا ایله ذوب وتحلیل اولنسه طعمی حس اولنور پس عندالاطباء طعوم
سکز کونه در ١ حلاوت ٢ مرارت ٣ حرافت ٤ ملوحت ٥ حموضت ٦ عفوصت ٧ قبض ٨ دسومت در بوصورتده
مؤلفك بیانی اکتفاء قبیلندن اولور وتفهه نك مفردی تفه در کتف وزننده مصدری تفه در فتحتینله یقال
تفه الطعام تفها فهو تفه واطعمة تفهة ابن تافه صاحب وزننده محدثدر المتفهه مکرمه وزننده یواش رام
وذلول ناقه یه دینور یقال ناقة متفهة ای ذلول التفه تانك ضمیله ثبه وزننده قاره قولاق تعبیر اولنان جانوره
دینور فارسیده سیاهکوش دیرلر التله فتحتینله تلف اولمق معناسنه در یقال تله الشیٔ تلها من الباب الرابع
اذا تلف ووله وحیران اولمق معناسنه در یقال تله الرجل اذا حار واونتمق معناسنه در یقال تله کذا وتله عنه
ای انسیه الاتلاه همزه نك کسریله تلف ایلمك معناسنه در یقال اتلهه المراض اذا اتلفه المتلوه والتاله
صاحب وزننده تلفکرده یاخود حیران وآشفته دیمکدر ومنه یقال رجل متلوه العقل وتاله ای ذاهبه تاله نسب

اوزره‌در التمه فتحتینله والتماهة سفاهه وزننده طعام بوزیلوب قوقمق معناسنه در یقال تمه الطعام
تمها وتماهة من الباب الرابع اذا تغیر ریحه وطعمه المتماه محراب وزننده شول قیونه دینور که سودی صاغیلورکن
همان بد رایحه پیدا ایدر اوله یقال شاة متماه اذا کان یتغیر لبنها ریثما یحلب التهتهة زلزله وزننده لساننده
اولان پپه لکه دینور یقال بلسانه تهتهة ای لکنة وتکرار بتکرار باطل ویهوده نسنه لرده بولنمق معناسنه در
یقال تهته الرجل اذا ردد فی الباطل التهاتة دفاتر وزننده باطل ویهوده نسنه لره دینور یقال وقعوا
فی التهاتة ای الاباطیل تهته مکررا تانك ضمی وهالرك سکونیله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر
حالا لسانمزده تقبیح وتأسف موقعنده توه توه دیدیکمز بوندن مأخوذ در وبونکله کوپك قسمنی دخی یانلرینه
چاغررلر ولساننده پپه لك اولان آدمك سویلیشنی دخی حکایه اولنور التوه تانك فتحی وضمیله هلاك وبرباد
ونابود اولمق معناسنه در یقال تاه الرجل یتوه توها اذا هلك وذهب وکبر وتعظم معناسنه در یقال تاه الرجل
اذا تکبر وبرآدمك عقلی سراسیمه ومضطرب اولمق معناسنه در یقال تاه فلان اذا اضطرب عقله التتویه
تفعیل وزننده هلاك ایلمك معناسنه در یقال توهه اذا اهلکه التوه تانك ضمیله هالك معناسنه در جمعی اتواه
وتاویه درکه جمع الجمع در ماتوهه فعل تعجبدر ماتیهه معناسنه نه عجب کبر وتعظم صاحبیدر دیمکدر التیه
تانك کسریله کبر وصلف معناسنه در یقال تاه الرجل یتیه تیها اذا صلف وتکبر ویقال به تیه ای کبر وصلف
وتیه بیابانه دینور جمعی اتیاه کلور وجمع الجمعی اتاویه کلور یقال اخذوا فی تیه ای مفازة ویول آزمغه دینور یقال
وقعوا فی تیه ای ضلال وتیهاء ومتیهه معناسنه کلور کاسیذکر التابه صاحب وزننده والتیاه شداد وزننده
والتیهان سکران وزننده والتیهان تانك فتحی ویای مشدده نك کسریله مدمّغ ومتکبر کسیه دینور وتیاه وتیهان
سکران وزننده یول آزوب کمراه اولان آدمه دینور ماتیهه فعل تعجبدر ماتوهه معناسنه التیه تانك فتحی
وکسریله والتیهان فتحاتله یول آزمق معناسنه در یقال تاه الرجل یتیه تیها وتیهانا اذا ضل وبرنسنه یه
متصل بردوزه یه باقمق سببیله کوز یوریلوب طونقلمق معناسنه در یقال تاه بصره اذا تاف التیهاء حمراء وزننده
والمتیهة سفینه وزننده ومیمك ضمیله لغتدر والمتیهة مرحله وزننده والمتیه مقعد وزننده تیه کبی اوجی
بوجاغی ویولی ونشانی اولمیان بیابانه دینور که کا واقع اولنلر یول ازبولوب حیران وسرکردان اولورلر یقال
ارض تیه وتیهاء ومتیهة ومتیهة ومتیه ای مضلة التتییه تفعیل وزننده تضییع معناسنه در یقال تیهه اذا ضیعه
فصـــل الثاء المثلثة الثاهة حاله وزننده کوچك دله دینور لهاة معناسنه علی قول دیش اتنه دینور لثه
معناسنه الثهثهة زلزله وزننده قارایمك معناسنه در یقال ثهثه الثلج اذا ذاب فصـــل الجیم الجبهة
جیمك فتحی وبانك سکونیله انسانك یوزندن سجده حالنده یره کلان موضعه علی قول ایکی قاشك ارالغی رابرندن
یوقری ناصیه یه قدر اولان یره دینور ترکیده آلن وفارسیده پیشان دینور یقال جبهة ذات بهجة وهو موضع السجود
من الوجه اومستوی مابین الحاجبین الی الناصیة وجبهه برقوم وجماعتك سیدو بشاننه اطلاق اولنور وجه کبی
یقال هو جبهة قومه ای سیدهم ومنازل قمردن برمنزل اسمیدر بواسد صورتنك جبهه سیدر که درت کوکبدن
عبارتدر وجبهه آت نوعنه دینور قال الشارح ومنه الحدیث لیس فی الجبهة صدقة ای الخیل وبونك مفردی یوقدر
وشول آدمره اطلاق اولنور که حسبی خلقك دیت ودین کبی دائما تکالیف ومؤناتلرنی اداره وتمشیته مجبول اولملریله
آنلردن بری هرکیمه توجه ایلسه خائب وصفر الید اعاده وارسالرندن استحیا اولنه یقال هم جبهة ی ساعون فی حمال
ومغرم فلا یأتون احدا الا استحیی من ردهم ومذلت وخاکساری معناسنه مستعملدر یقال اتی منه جبهة ای مذلة
وبرصنم اسمیدر وآیه اطلاق اولنور قمر معناسنه الاجبه اشبه وزننده ارسلانه دینور وجبهه سی خوب ولطیف
اوله‌رق واسع اولان آدمه دینور علی قول یومری جبهه‌لو کسیه دینور مؤنثی جبهاء در یقال رجل اجبه وامرأة
جبهاء ای الواسع الجبهة الحسنها او الشاخصها الجبه فتحتینله اسمدر که کبش آلنلواق یاخود یومری آلنلولغه دینور
الجبه جیمك فتحیله برآدمك جبهه سنه اورمق معناسنه در یقال جبهه جبها من الباب الثالث اذا ضرب جبهته
وبرآدمی رد ایلمك یاخود برخوشلنمدیغی نسنه سویلمك یاخود ایشلمك معناسنه در یقال جبهه اذا رده اولقیه
بمکروه وعربلر فلان صویه واروب لکن صوچکمك یاخود صوآله جق آلات وادوات اولمامغله همان صویك
یوزنه باقوب اوتوردی دیمك یرده جبه فلان الماء دیرلر ورد الماء ولا آلة ستقی فلم یکن منه الا النظر الی وجه الماء معناسنه
کذلك یقولون جبه الشتاء القوم ای جاءهم ولم یتهیأ وله یعنی کندیلره قیش توجه ایدوب بصدی لکن اصلا لوازم
ومهماتندن برنسنه تدارك وتهیئه ایلمامشلر ایدی وبونلر مواجهه معنالرندن مأخوذلردر الجابه صاحب

وزننده برسمته کیدن آدمه یوزی یاخود جبهه سی قرشو کلان قوشه یاخود وحشی جانوره دینورکه عربلر آندن تشأم
وتطیر ایدرلر الجبه سکر وزننده جباء معناسنه درکه رمّان وزننده در قورقق آدمه دینور یقال رجل جبه ای جباء
الاجتباه افتعال وزننده صویی یا آخر نسنه یی بکنمیوب وخوشلنمدیغندن یکره‌نه‌رك ویچنه سیکمیه‌رك تناول
ایلمك معناسنه در یقال اجبه الماء وغیره اذا انکره ولم یستمرئه التجبیه تفعیل وزننده زانی وزانیه نك یوزلرنی
قاره‌لدقدنصکره بردوه یه یاخود اشکه آرقه ارقه یه اوله‌رق بندروب رسوای ایلمك معناسنه در وبونده قیاس اولان
یوز یوزه اولمقدر زیرا جبهه دن مأخوذدر ظاهرا بابی ازاله یه محمولدر یاخود تماشاجیلرك یوزلرینه مقابل اولدیغنه
مبنی در یقال فضحوهما بالتجبیه وهو ان یحمّ وجوه الزانیین ویحملا علی بعیر او حمار ویخالف بین وجوههما
وبرآدمی باش اشاغی ترس چویرمك معناسنه درکه اشکنجه وعقاب حالاتندندر یقال جبهه اذا نکس رأسه
ومحتملدرکه معنای اوّل بوندن مأخوذ اوله زیرا اول حالتده اولان کسه البته خجالتندن سرنکون اولور یاخود
اصابت مکروه معناسنه اولان جبهه دن مأخوذ اوله که جبهه جبها دیرلر اصابه بمکروه معناسنه‌نه که بیان اولندی
المجدوه برنسنه دن خوفله متحیر اولمش آدمه دینور تقول رأیته مجدوها ای مشدوها فزعا مصدری اولان جده شده
معناسنه در التجریه تفعیل وزننده برایشی اعلان ایلمك معناسنه در یقال جره الامر تجریها اذا اعلنه له
الجراهیة کراهیه وزننده ناسك غریو وهنکامه وفریادنه دینور یقال ماهذه الجراهیة ای الجلبة وجراهیة
الامور مواد وامورك خطب وعظامندن عبارتدر یقال تعهد جراهیة الامور ای عظامها وجراهیة الخیل
آت قسمنك کزیده لرینه اطلاق اولنور وجراهیه ظاهر وعلانیه معناسنه در یقال لقیه جراهیة ای ظاهرا بارزا
التجره تفعل وزننده برایش آچقلنمق معناسنه در یقال تجره الامر اذا انکشف الجرهة ثمره وزننده جانب
معناسنه در الجرهة فتحاتله فمع واحده ده اولان چتال خرما قورقلرینه دینور جره عنب وزننده فارس
اولکه سنده بربلده در الجلهة جیمك فتحیله دکرمی بیوك قبابه دینور وقوم وقبیله نك محله سنه ویوردیرلرینه دینور
ودره نك برجانبنه دینور یقال نزلوا فی جلهتی الوادی ای ناحیتیه وباشك اوکنده اولان قیللرك دوکیلوب برینك
آچق وطاز قالمسنه دینور یقال به جلهة ای انحسار الشعر عن مقدم الرأس الجله فتحتینله باشك اوکنده اولان
قیللر دوکیلوب بری آچق وطاز قالمق معناسنه در یقال جله الرجل جلها من الباب الرابع اذا انحسر شعره
من مقدم رأسه شارح دیرکه جله صلعك مقدمیدر جلح کبی الجله جیمك فتحی ولامك سکونیله خرده چقل
طاشلرنی برندن برطرف ایلمك معناسنه در یقال جله الحصی عن المکان جلها من الباب الثالث اذا نحاه وبرآدمی
برامر شدیددن ردّ ومنع ایلمك معناسنه در یقال جله فلانا اذا ردّه عن امر شدید وبرنسنه یی کشف
وابراز ایلمك معناسنه در یقال جله الشیء اذا کشفه وجبهه دن مندیلی چوزمیوب همان طولامیله قالدرمق
معناسنه در یقال جله العمامة اذا رفعها مع طیها عن جبینه الجلیهة سفینه وزننده چقللری ومولوزلری
آیرتلنوب برطرف اولمش یره دینور وسود ایله پرورده اولمش خرما خوراکنه دینورکه مسمن در المجلوه قاپوسز
وپرده‌سز اوه دینورکه آچقده اولور یقال بیت مجلوه ای لاباب فیه ولاستر الاجله احمر وزننده شول آدمه
دینورکه جبهه سی پك بیوك اولمغله قیل بتن یرلری پك کیروده آلارغه اوله یقال رجل اجله ای الضخم الجبهة المتأخر
منابت الشعر وبویوزسز اکوزه دینورکه کورك تعبیر اولنور الجنهی جیمك ضمیله عرنی وزننده خیزران
دیدکلری اغاجه دینورکه تحریفله هزاران تعبیر اولنور علی قول عسطوس اسمیدر که خیزرانه شبیه براغاجدر المجنه
معظم وزننده شجر مزبوردن دوزلمش نسنه یه دینور یقال طبق مجنه ای معمول بالجنهی الجاه والجاهة قدر
ومنزلت ومنصب معناسنه در یقال له جاه عظیم وجاهة ای قدر ومنزلة شارح دیرکه جاه وجه مقلوبیدر نته که مؤافقت
بوماده ده ووجه ماده سنده دخی تعبیراتدن منفهم اولور الجوه جیمك فتحیله برآدمی خوشلنمدیغی برنسنه ایله
قرشولمق معناسنه در یقال جاه فلانا بمکروه یجوهه جوها اذا جبهه به الجوه جیمك ضمیله والجیه جیمك فتحیله وجه
معناسنه در یقال نظر بجوه سوء وبجیه سوء ای بوجه سوء وبو وجه ماده سنده دخی مرسومدر بونلرده آندن مقلوبلردر
جاه جاه هالرك کسر اوزره بناسیله وتنوینله وسکونله مستعملدر کذلك جوه جوه جیملرك ضمی وکسر اوزره بنا ایله خاصة
ارکك دوه سورمکه مخصوص اصواتندندر ناقه ده تقوه اولنمز الجهجهة زلزله وزننده برتجی جانوری کندیدن منع ایچون
حیقرمق معناسنه در یقال جهجه الرجل بالسبع اذا صاح به لیکفه الجه جیمك فتحی وهانك تشدیدیله برآدمی
بدمعامله ایله ردّ ایلمك معناسنه در یقال جهه جها من الباب الاول اذا ردّه قبیحا المجهجه جیملرك فتحیله ارسلانه
دینور جهجاه جیمك فتحیله غفار قبیله سندن برکسنه درکه حضرت عثمان رضی الله عنه اوزره خروج ایدنلردن ایدی

حضرت عثمان خطبه قرائت ایدرایکن همان اوزرینه هجوم ایدوب ید مؤیدلرنده اولان عصای مصطفوی بی
اخذ ودیزینه طوتوب شکست ایلمشیدی لکن چوق کچمیوب دیزنده آکله مرضی ظهور ایلدی وجهجاه بوندن
بشقه برکسه‌در که عنقریب دنیایه مالك اولور و بونده فتحتینله جهه وهاسز جهجا عنوانلرنده دخی مرویدر
مجموعی صحیح مسلمده مثبوتدر مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر لاتذهب اللیالی حتی یملك رجل
یقال له اجهجاه فصـــل الحاء المهملة الحیه حانك فتحی و یانك سکونی وهانك کسریله قیون سوره‌جك
اصواتندندر حیه حانك فتحی وهانك سکونیله حمار سوره‌جك اصواتندندر فصـــل الدال الدبه فتحتینله
پك قومسال یره دینور التدبیه تفعیل وزننده ذکر اولنان قومساله اوغرامق معناسنه‌در یقال دبه الرجل
اذا وقع فی الدبه وطریق خبره ملازمت ایلمك معناسنه‌در یقال دبه الرجل اذا لزم الدبه الدبه صردوزننده
طریق خبره دینور دباهه سحابه وزننده سواد عراقده برقریه‌در الدجیه زبیروزننده آوجی کوملتبسنه دینور
التدجیه توجیه وزننده آوجی کوملتبسنده یاتمق معناسنه‌در یقال دجه الرجل اذا نام فی الدجیه الدره دالك
فتحی ورانك سکونیله برکسه اوزره آنسزین چقوب صالدرمق معناسنه‌در یقال دره علیهم درها من الباب الثالث
اذ هجم وطلع و برکسه‌دن برنسنه‌یی دفع ایدوب صاومق معناسنه‌در یقال دره عنهم ولهم اذا دفع شارحك بیانینه
کوره بوماده دری ماده‌سندن مبدله‌در الدارهات ناکهانی ظهور وهجوم ایدن حادثات کونیه‌یه اطلاق اولنور
یقال نزلت علیهم الدارهات ای هواجم الدهر المدره منبروزننده شول سید وذی‌شانه دینور که خصومت
ونشان حاللرنده یدا ولسانا قومنك مقدّم و پیشواسی اوله یقال هو مدره القوم وهو السید الشریف والمقدم
فی اللسان والید عند الخصومة التدره تانك ضمی ورانك فتحیله دفع ومدافعه معناسنه‌در یقال هو ذو تدره القوم
ای الدافع عنهم التدریه تفعیل وزننده زیاده اولمق معناسنه‌در یقال دره علی کذا اذا نیف و بیلنمك ایچون
تبدیل قیافت ایلمك معناسنه‌در یقال دره فلانا اذا تنکرله الدرهرهة سفرجله وزننده پك تابان یلدزه
دینور یقال کوکبة درهرهة ای وقادة الدافه فانك کسریله غریب آدمه دینور هادف کبی یقال هو دافه
هادف ای غریب الدکه دالك فتحی وکافك سکونیله خرمطه‌سی اولان کمسه اغزینك رایحه‌سی بیلنمك ایچون
استشمام ایدن آدمك یوزینه طوغری هوه دیمك معناسنه‌در یقال دکه فی وجهه دکها من الباب الثالث اذا نکهه
الدله دالك فتحی ولامك سکونیله وفتحیله والدلوه قعود وزننده غم وغصه وعشق مقوله‌سی عارضه‌دن کوکل
آشفته وعقل زائل و پریشان اولمق معناسنه‌در کندوبی آلدرمق تعبیر اولنور یقال دله فلان دلها ودلوها
من الباب الرابع اذا ذهب فؤاده من هم ونحوه التدلیه تفعیل وزننده غم وغصه یاخود عشق برآدمی بیهوش
ومدهوش ایلمك معناسنه‌در التدله تفعل وزننده تفعیلدن مطاوعدر یقال دلهه العشق فتدله ای ولهه
فتوله المدله معظم وزننده غم وغصه‌دن یاخود عشقدن کوکلی وعقلی آشفته وزائل اولمش آدمه دینور
علی قول سهوکسه دینور یقال رجل مدله ای الساهی القلب الذاهب العقل من عشق ونحوه اومن لایحفظ
مافعل اوفعل به الدله والدالهة لاملرك کسریله عقلی بوفقه سرسجه سبکمغز آدمه دینور یقال رجل
داله ودالهة ای الضعیف النفس بومدله محدث وزننده محدث وتابعیدر الدله فتحتینله حیران اولمق
معناسنه‌در علی قول غمدن یاعشقدن آشفته ومجنون اولمق معناسنه‌در یقال دله الرجل دلها من الباب الرابع
اذا تحیر اوجن عشقا وغما الدله دالك فتحی ولامك سکونیله برنسنه‌دن فارغ القلب اولمق معناسنه‌در یقال
دله عنه دلها من الباب الثالث اذا سلا ودله ضایع وهدر و باطل معناسنه‌در یقال ذهب دمه دلها ای هدرا
الدمه فتحتینله قوملق پك اسی اولمق معناسنه‌در یقال دمه الرمل دمها من الباب الرابع اذا اشتد حره ودهه
صبیان عربه مخصوص برلعب آدیدر الادمیاه اعشیاب وزننده اسیلکك شدتندن آدم قیناوق درجه‌سنه
کلمك معناسنه‌در یقال ادمومه الرجل ای کاد یغلی من شدة الحر و بایلق معناسنه‌در یقال ادمومه فلان اذا غشی
علیه الدهدهة زلزله وزننده یوارلمق معناسنه‌در یقال دهده الرجل الحجر اذا دحرجه شبه که معتل اوله‌رق که
هاء ثانیه یایه مقلوب اولور بومعنایه‌در ودهدهه برنسنه‌یی بریبرینك اوزرینه ترسنی چویروب قومق معناسنه‌در
یقال دهده الشیء اذا قلب بعضه علی بعض ودهده اسم اولور یوز عددندن زیاده جدوه‌لره دینور التدهده
تزلزل وزننده یوالنمق معناسنه‌در یقال دهده الحجر فتدهده ای دحرجه فتدحرج و بونده دخی هاء یایه قلبله
تدهدی دینور یقال دهدی الحجر فتدهدی الدهداه سلسال وزننده خلق خرده دومیه دینور جمعی دهاده
کلور الدهدهان دالك فتحیله والدهیدهان مصغر بنیه‌سیله بولرده یوز عدد دخی زیاده جدوه‌لره دینور

الاده فلاده دالرك فتحی وهالرك جریله برکلمه‌درکه بوماده شمدی اولمزسه من بعد اولمز دیمکدر و بوضروبدندر
یقولون الاده فلاده ای ان لم یکن هذا الامر الان فلا یکون بعد الان یعنی بو وقتده ال ویرن فرصتی غنیمت بیلمز ایسن
بونصکره ظفریاب اوله مزسن موقعنده ایراد اولنور مترجم دیرکه کتب امثالده بیان اولندیغی اوزره بوراده ده کلمه‌سی
لفظ فارسیدر دالك فتحی وکسریله لغتدر عطاء معناسنه‌در کذلك ضرب معناسنه ده کلوروالك فتحیله
امر معروف ونهی منکر معناسنه ده کلور عرب اخذ واستعمال ایلدیلر عطاء معناسنه اولدیغی صورتده بوآدمك
یا بو نسنه‌نك لایق ومستحق اولدیغی جزاسنی و یرمزسن بردخی بولوب و یره مزسن وضرب معناسنه اولدیغی
صورتده اکر بودفعه بونی ضرب ایلمزسن بردخی ایده مزسن وامر معروف معناسندن دخی بوکونه درواکلمه سنك مطلب
اصلی ان لا ایدی قالدیکه سیوطینك اشباه ونظائر نحویه‌سنده مرسومدرکه بوراده ده لفظی عربیدر زیرا دهی
کلمه‌سی که زکی وزننده درده هاء ماده‌سندن اسم فاعلدر یقال دهی دهیا فهو ده وداه ای فطن وترکیب مزبور
ان لم تکن دهیا فی هذه المادة اوالساعة فلا تکون ابدا یعنی بو خصوصده یاخود بوساعتده رشد وفطنتله داهیانه
حرکت ایلمز ایسك بردخی محال بوله مزسن وقیامته قدر دهاتدن معدود اوله مزسن دیمك اولور وده‌ی کلمه‌سنده
امثالده جاری اولان تخفیف جاری اولمش اولور ومثل مزبوری ابتدا تکلم ایدن سطیح نام کاهندر بعده موقعنه کوره
ایراد ایلدیلر وده‌ی کلمه‌سنك حقی منصوب اولمق ایکن یایی اسکان ایلدکلری امثال منظوم منزله‌سنه منزل اولدیغنه
مبنیدر والحاصل بوراده ده کلمه‌سی اسم فاعلدر ومعربدر مبنی دکلدر وتنوینی تنوین صرفدر تنوین تنکیر دکلدر
ومثاله الاخر مثلا ان یقول الانسان لصاحبه وقد امکنه الفرصة فی طلب الثار الاده فلاده ای ان لا تطلب ثارك الان
فلا تطلبه ابدا الدهدوه دالك ضمیله والدهدوة دالرك ضمی وواوك تشدیدیله والدهدیة دالك ضمی
وثانیه‌نك کسری و یانك تشدیدی وتخفیفیله بوق بوجکنك یوارلدیغی یوارلغه دینور التدوه تفعل وزننده بوزلق
معناسنه‌در یقال تدوه الشیء اذا تغیر و برامر عظیمه بیمحابا صالدرمق معناسنه‌در یقال تدوه الامر اذا اقتحم دوه
دالك فتحی وضمیله بهار وقتنده طوغمش دوه کوشکنی چاغره‌جق اصواتندندر داه داه هالرك کسری وسکونیله
ده ده دالرك ضمی وهالرك سکونیله ناقه‌یی یاوریسی یانینه چاغره‌جق صوتندر التدویه تفعیل وزننده یاوریسنك یانینه
کلمك ایچون ناقه‌یی داه داه یاخود ده ده‌یو چاغرمق معناسنه‌در یقال دوه بالناقة اذا دعاها فقال داه داه اوده ده لتجیء
الی ولدها فصـــل الذال المعجمة الذمه فتحتینله مهمله اولان دمه کلمه‌سنك جمیع معنالرنده مرادفدر
الذه ذالك فتحی وهانك تشدیدیله ذکاء قلب وشدت فطنت معناسنه‌در تقول عجبت من ذه ذهنه ای ذکاء
قلبه وشدة فطنته فصـــل الراء الرجه وجه وزننده برنسنه‌یی دیش ایله یاپشوب طوتمق معناسنه‌در
یقال رجه الشیء رجها من الباب الثانی اذا تثبت به باسنانه وصار صیلوب ارغمق معناسنه‌در یقال به رجه ای
زعزع الارجاه همزه‌نك کسریله برایشی وقتندن تأخیر ایلمك معناسنه‌در یقال ارجه الامر اذا اخره عن وقته
مترجم دیرکه بونك اصل وفصلنه واختلاف قرائتنه دائر بیضاوینك قالوا ارجه اخاه کریمه‌سی تفسیرنده تحقیق
اولنمغله مراجعت اولنه الردهة تمره وزننده بعض بایر وطاغ صرتلرنده وقیالرده اولان خلقی اویمه چقوره دینور
جمعی رده کلور هاسز ورداه کلور رانك کسریله ورده کلور سکر وزننده ورده خشونتلی سرد تپه کبی تومسکه
دینور جمعی رده کلور فتحتینله واطرافنده اولان خانه‌لردن بیوك اولان خانه‌یه دینور وصو ایچره اولان قیایه دینور
وقارصو ینه دینور وجابجا صالقم صچاق اولمش کهنه لباسه دینور یقال جاء وعلیه ردهة ای ثوب خلق مسلسل
و بشر بن ابی حازم نام کسنه‌نك مدفنی اولان یرك اسمیدر الرده رانك فتحی ودالك سکونیله برکسه‌یه طاش آتمق
معناسنه‌در یقال رده بحجر ردها من الباب الثالث اذا رماه به واوی بیوك یاپمق معناسنه‌در یقال رده البیت اذا
عظمه وکبره و برکسه سائرلره کرم وشجاعت مقوله‌سی اوصافله اولونوب عالی اولمق معناسنه‌در یقال رده
فلان اذا ساد القوم بشجاعة وکرم ونحوهما الرده نجل وزننده شول صلب ومتین لجوج ومتعصب آدمه دینورکه
برکسه بروجهله مغلوب اولمز اوله یقال رجل رده ای صلب متین لجوج لایغلب الرفاهه سفاهه وزننده
والرفاهیة کراهیه وزننده والرفهنیة بلهنیه وزننده وجه معاش وسعت وسهولت وحضور ولطافت اوزره
اولمغه دینور یقال هو فی رفاهة ورفاهیة ورفهنیة من العیش وهو رغد الخصب ولین العیش ورفاهه ورفاهیه
مصدر اولورلر یقال رفه عیشه رفاهة ورفاهیة من الباب الخامس اذا ارغد ولان واخصب الرفیه امیر وزننده
والرافه صاحب وزننده معاشی سهل وواسع اولان آدمه دینور ارفهان سکران وزننده والمترفه متعظم وزننده
نعمت ووسعت معیشته مظهر اولمغله دائما حضور وآسایش اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل رفهان ومترفه

اى مستريح متنعم الارفاه همزه‌نك كسريله برآدمى رفاه وراحته مظهر قلمق معناسنه‌در يقال ارفههم الله اى
جعلهم رفهاء ودوه‌لرى كنديلرينك ديلدكلرى وقتده صويه كتورمك معناسنه‌در تقول ارفهت الابل اى
اوردتها متى شاءت وبرآدمك ماشيه‌لرى خواهشكار اولدقلرى وقتده صويه كلور اولمق معناسنه‌در يقال ارفه
القوم اذا ارفهت ماشيتهم ودواب ومواشى صويه قريب محلده اكلنمك معناسنه‌در يقال ارفه المال اذا اقام
قريبا من الماء وبرآدم هركون صاچنه صقالنه دهن سورنمك معناسنه‌در يقال ارفه الرجل اذا ادهن كل يوم
ودائما نفيس اطعمه واشربه اكل وتناول ايدر اولمق معناسنه‌در يقال ارفه الرجل اذا دام على اكل النعيم وراحت
وحضور ايلمك معناسنه‌در يقال ارفه فلان اذا استراح الترفيه تفعيل وزننده بودخى برآدمى نظام حال ورفاه
وحضوره نائل قلمق معناسنه‌در يقال رفههم الله بمعنى ارفههم وبرآدم دوه‌لرى خواهشكر اولدقلرى حينده صويه
كتورمك معناسنه‌در ارفاه كبى تقول رفهت الابل بمعنى ارفهتها وبرآدمه برخصوصده مهل وبرمكله تنفيس
وتفريح ايلمك معناسنه‌در تقول رفه عنى اى نفس يعنى كنت فى ضيق فنفس عنى الرفه رانك فتحيله وكسريله
والرفوه قعود وزننده برآدمك ديرلكى نرم وسهل وواسع اولمق معناسنه‌در يقال رفه الرجل رفها ورفوها من الباب
الثالث اذا لان عيشه ودوه‌لر هركون ديلدكلرى وقتده صويه كلمك معناسنه‌در يقال رفهت الابل اذا وردت
الماء متى شاءت الروافه روايح وزننده هركون ايستدكلرى وقتده صويه كلور اولان دوه‌لره دينور مفردى
رافهه‌در الاسترفاه بودخى راحت وحضور اوزره اولمق معناسنه‌در يقال استرفه الرجل عندنا اى استراح
الرفه صرد وزننده صمانه دينور تبن معناسنه الرفه رانك كسريله خرده خرما اغاجلرينه دينور الرفهة فتحاتله
رأفت ومرحمت معناسنه‌در يقال به رفهة اى رأفة ومنه يقال هو رافه به اى راحم الرافهة مسافه‌سى قريب
اولمغله اثناى سفرده آهسته جه يوريلان كيجه‌يه وصف اولور يقال ليلة رافهة وليال روافه اى لينة السير بو تركيب
والليل اذا يسر كريمه‌سى قبيلندندر كه اسناد مجازيدر الرهرهة زلزله وزننده بشره‌نك وسائر نسنه‌نك رنكى
حسن رونق ولطافتله موج ولمعان ايلمك معناسنه‌در يقال فى لون بشرته رهرهة وهو حسن بصيص لون البشرة
ونحوه وجود وكرمدن ناشى مائده طعامى توسيع ايلمك معناسنه‌در يقال رهره فلان مائدته اذا وسعها كرما
الترهره تزلزل وزننده برآدمك بدنى ترلكدن وپرورش ونزاكتدن برك سمن كبى بياض اولمق معناسنه‌در يقال
ترهره جسمه اذا ابيض من النعمة وبيابانده سراب پيدرپى لمعان ايلمك معناسنه‌در يقال ترهره السراب اذا تتابع
لمعانه الرهراه رحراح وزننده والرهروه عصفور وزننده والرهره فدفد وزننده برك سمن كبى تر وتازه وبياض
اولان بدنه دينور يقال جسم رهراه ورهروه ورهره اى ناعم ابيض وره رانك فتحى وهانك تشديديله ورهره
ورهراه‌دخى چقور اولميان ياپوان لكنه دينور يقال طست رهرة ورهره ورهراه اى واسع قريب القعر الروه رانك فتحى
وواوك سكونيله والرواه غراب وزننده صو بر يورنده برى اوته او برى بو چالقنمق معناسنه‌در يقال راه الماء
روها ورواها اذا اضطرب على وجه الارض ويقال ما اعجب رواه الماء اى اضطرابه على وجه الارض الريه رانك
فتحى وياك سكونيله برى اوته اولطه چالمق معناسنه‌در يقال راه الرجل يريه ريها اذا جاء وذهب الترييه تفعل
وزننده باديه‌ده سراب برى اوته يلدرامق معناسنه‌در يقال تريه السراب اذا ترتع المرتبه محمد وزننده مرتع
معناسنه‌دركه برى اوته يلدرايان سرابه دينور فصــــــل الزاى المعجمة الزله زانك فتحى ولامك سكونيله
چچكلرك حسن ورونقند وتاب وطروانيه دينور يقال فى الريحان زله اطيف وهو نوره وحسنه وقبوآغزند
اولان بيوك طشه دينور كه صوچكن كسه آنك اوزرينه بصوب طورر وتحير معناسنه‌در يقال به زله اى تحير
الزله فتحتيله نفس ناطقه‌يه عارض اولان صقندى يه وغم وتاسه‌يه دينور تقول اخذنى زله وهو مايصل
الى النفس من غم وهم الزمه فتحتيله ذمه كلمه سنده لغتدر كه ذكر اولندى زاه جاه وزننده نيسابور قريه‌بنده برقريه‌در
الزهزاه سلسال وزننده حسن منظره وملاحت ولطافته مالك اولمبه رق ادا ورفتار اوزره اولان ياقشقسزه دينور
يقال هو زهزاه اى مختال فى غير مرأة فصــــــل السين المهملة السبه فتحتيله بك پيرلكدن ناشى مدركه مختل
اولمغله عقل وادراك زائل اولمق معناسنه‌در المسبوه والمسبه معظم وزننده بك پيرلكدن عقل وادركى زائل اولمش
فرتوت قوجه‌يه دينور يقال سبه الرجل على المجهول وسبه فهو مسبوه ومسبه اى ذاهب العقل من الهرم ومسبه
طلاقت لسان صاحبى سخنور آدمه دينور يقال رجل مسبه اى طليق اللسان السباهى يمانى وزننده بودخى پيرلكدن
عقل وشعورى زائل فرتوت قوجه‌يه دينور يقال شيخ سباه اى ذاهب العقل من الهرم وسباهيه معناسنه‌در
وسباه سحاب وزننده بك كراه آدمه دينور مضلل معناسنه السبه كتف وزننده والسباهى يمانى وزننده

والسباهية كراهيه وزننده متكبر كسيه دينور يقال رجل سبه وسباه وسباهية اى متكبر الاسباه غراب وزننده
سكته علتنه دينور كه انسانه عارض اولور يقال اصابه السباه اى السكتة بو علت اطبانك سبات ديدكلرى اوله جقدر
لكن كتب طبيه‌ده سبات ايله سكته‌يى فرق ايلمشلردر فليراجع السته سينك فتحى وتانك سكونيله وفتحيله
است معناسنه‌دركه دبره دينور جمعى استاه كلور شارح ديركه است لفظنك اصلى سته ايدى مصغرى ستيه‌در
وتقول العرب كان ذلك على است الدهر اى على وجهه يعنى از قديم زمان او يلجه اولوب كلكده در بوراده وجه
قدمدن كنايه‌دركه زمانك اكسه سندن يعنى اوته سندندر واو يله ديمكدر وقولهم يا ابن استها كناية عن احماص ابيه امه
يعنى برآدمك اناسنى پدرى دبرندن تصرف ايلدكندن كنايه‌دركه اداسب واقدار در وفلانى فقير وبينوا براقوب كلدم
ديجك يرده تركته باست الاض ديرلر وسنك ايچون عون وياور بوقدر ديجك يرده مالك است مع استك ديرلر مالك ظهر
تركيبى كبى وفلاندن قطعا خوشلنمديغم كربهه‌يه اوغرادم ديجك يرده لقيت منه است الكلبة ديرلر وبرجماعتك عجزندن
كنايه ايدوب انتم اضيق استا من ان تفعلوه ديرلر السه سينك فتحى وضمى وهانك تخفيفيله انسانك فيچنه دينور عجز
معناسنه كه فارسيده سرون دينور على قول حلقة دبره دينور مصباحك بيانه كوره بونك اصلى سه سته ايدى
تاء حذف اولندى وبعضا هابى حذف ايدوب ست ديرلر وبونلريد ودم اعرابيله معرب اولورلر وبعضلر عندنده وصل
حالنده تاء فوقيه ايله ووقف حالنده هاء ايله تلفظ اولور السته فتحتيله انسانك مقعدى كبكنه دينور الاسته
اجرو زننده والستاهى غرابى وزننده فيچى بيوك آدمه دينور استه كلمه سنك جمعى سته كلور كتب وزننده وستهان
كلور عثمان وزننده ولوطى‌يه اطلاق اولنور السته كتف وزننده والستهم زرقم وزننده بونلرده لوطى‌يه دينور
يقال رجل استه وستاهى وسته وستهم اى طالب الاست السته سينك فتحى وتانك سكونيله برآدمك اردنه دوشوب
كتمك معناسنه‌در يقال سته ستها من الباب الثالث اذا تبعه من خلفه وبرآدمك مقعدنه اورمق معناسنه‌در
يقال سته اذا ضرب استه السبهى حيدرى وزننده دائما ناسك الذكر وسنده كيدر اولان آدمه دينور يقال
هو سبهى اذا كان يمشى آخر القوم ابدا السفه فتحتيله والسفاه سحاب وزننده والسفاهة سحابه وزننده عقل
وادراك خفيف اولمق على قول نقيضيدر كه عقل وادراكدن بى بهره اولمقدن عبارتدر ياخود جهل ونادانى معناسنه‌در
يقال فيه سفه وسفاه وسفاهة اى خفة الحلم او نقيضه او الجهل وبونلر مصدر اولورلر سفيه اولمق
معناسنه يقال سفه الرجل سفها وسفاها وسفاهة من الباب الرابع فهو سفيه ويقال سفه نفسه ورأيه مثلثة يعنى
من الباب الرابع والاول والخامس اذا حمله على السفه او نسبه الى السفه او اهلكه يعنى فلان فلانى سفاهته اوغراتدى
ياخود سفاهته نسبت ايلدى شارح ديركه بوراده مؤلف مسامحه ايلمشدر زيرا مثال مزبور متعدى اولمغله باب خامسدن
وارد اولمز زيرا نفسه ورأيه مفعول وضميرلر شخص آخره راجعدر وثعلب ومبرد عندلرنده باب رابعدن متعدى وخامسدن
لازمدر وعربلرك سفه نفسه ورأيه قوللرى كه رشد امره وغبن رأيه وبطر عيشه والم بطنه كبى ضمير مثلا زيده راجعدر
اصلى سفهت نفس زيد ورشد امر زيد ايدى وقتا كه فعل تحويل اولنوب زيده صفت قلندى ايسه ما بعدلرى
منصوب اولدى فعل آنلرك اوزرينه واقع اولديغيچون زيرا بو صورتده تفعيل بابندن سفه نفسه حكمنده اولمشدر
وبو بصريون وكسائى مذهبيدر وبونلرك عندنده منصوب مذكورك تقدمى جائزدر وفراء ديديكه وقتا كه فعل
نفسدن صاحبنه تحويل اولندقده ما بعدى مفسر مجراسنه جارى اولدى تا كه سفاهت انده اولديغنه دلالت ايليه
وبونك حكمى سفه زيد نفسا ديمك ايدى زيرا مفسر نكره اولور لكن بو اضافتى ترك اولنوب نكره كبى منصوب ايله
ترك اولندى نكره‌يه تشبيها وعند الفراء بونك تقدمى جائز دكلدر زيرا مفسر تقديم اولنمز ووجه مذكور اوزره
باب خامسدن همان سفيه اولمق معناسنه اولوب وسفه نفسه ورأيه قوللرنده باب اول ورابعه منحصر اولمغله مؤلفك
تثليث عنوانى موقع مسامحه‌در لكن كشافك ومن يرغب عن ملة ابرهيم الا من سفه نفسه كريمه سنده خلاصه مقالنه كوره
سفه كلمه‌سى متعدى بدر استحقار واستخفاف معناسنه‌دركه ملت ابراهيميه‌دن عاقل اولان اعراض ايلمز بلكه نفسنه اهانت
وتحقير ايدن اعراض ايدر ديمكدر وبعضلر عندنده جهل معناسنى متضمن اولمغله انك كبى متعدى اولدى اص
سفه نفسه قولى عقلى خفيف اولديغندن نفسنى بلدى ديمك اولور وبعضلر عندنده لازمدر ونفسه قولى شذوذا اوزره
تميزدر زيرا معرفه درنكره اولمق اكثردر وعند البعض نزع خافض اوزره منصوبدر سفه فى نفسه تقديرنده واشبو سفه
وسفاهه ماده‌سى اصل بدنده اولان خفتدر كه دينور بعده نقصان عقل سببيله نفس انسانيده اولان خفتده استعمال
اولندى انتهى وسفه وسفاهت مزراق دوريلان زخمدن قان چابك ظهور ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سفهت
لطعنة اذا اسرع منها الدم وخفة ومشروبى چوق ايچوب لكن قانميوب او يلجه قالمق معناسنه مستعملدر يقال

سفه الشراب اذا اكثر منه فلم يروو بلمامك جهالت معناسنه مستعملدر نته كه اوّل مادّه ده ترديد ايله ذكر اولندى
و بو معناده انجق على ايله صله لنور كوياكه جهالتدن نلشى نسنه اوزره سفاهت ايتمش اولور ياخود سفاهت عقلى
سببيله اول نسنه اوزره جهالتله ركوب واستيلا ايتمش اولور يقال سفه علينا وسفه سفها وسفاهة من الباب الرابع
والخامس اذا جهل ومشروبى قراردن خارج ايچمك معناسنه مستعملدر يقال سفه الشراب سفها اذا اسرف فيه
و برنسنه ايله مشغول قلمق ياخود برنسنه يه اشتغال ايلمك معناسنه در تقول سفهت وسفهت سفها من الباب الرابع
والثالث اى شغلت اوتشغلت و برآدم كندى حصه سنى اونتمق معناسنه در تقول سفهت نصيبى اذا نسيته التسافه
تفاعل وزننده بو دخى بلمامك جهل معناسنه در يقال تسافه زيد اذا جهل السفيه امير وزننده وصفدر سبكمغز
وخفيف العقل آدمه دينور وجاهل ونادانه اطلاق اولنور جمعى سفهاء كلور وسفاه كلور سينك كسريله مؤنثى سفيهه در
جمعى سفيهات وسفايه كلور وسفه كلورركع وزننده وسفاه كلور سينك كسريله وسفيه ابو جه نسيج اولنمامش كوشك
بزه وصف اولور يقال ثوب سفيه اى لهله سخيف ويقال زمام سفيه اى مضطرب ويقال ناقة سفيهة الزمام اى
مضطربته التسفيه تفعيل وزننده برآدمى سفيه قلمق ياخود سفيهدر ديمك معناسنه در يقال سفه فلانا اذا جعله
سفيها ونسبه الى السفه التسفه تفعل وزننده برآدمى حيله وخدعه ايله الداىوب مالنى آلمق معناسنه در يقال تسفه
فلانا عن ماله اذا خدعه عنه ويل اغاجك داللرنى اكمك معناسنه مستعملدر يقال تسفهت الريح الغصون اذا امالتها
المسافهه مفاعله وزننده سوكشمك معناسنه در يقال سافهه اذا شاتمه ومنه المثل * سفيه لم يجد مسافها * وشراب
كوپنى يانه قويوب دمبدم آندن ايچمك معناسنه مستعملدر يقال سافه الدنّ اذا قاعده فشرب منه ساعة بعد
ساعة وشربده حدى تجاوز ايلمك معناسنه در يقال سافه الشرب اذا اسرف فيه وطوار سير شديد ايله متصل يولده
كتمك معناسنه مستعملدر يقال سافهت الناقة الطريق اذا لازمته بسير شديد السفه سينك فتحى وفانك سكونيله
برآدمه مسافهه بابنده غالب اولمق معناسنه در يقال سفه صاحبه سفها من الباب الاول اذا غلبه فى المسافهة و برآدمى
سفيه قلمق معناسنه در يقال سفهه سفها من الباب الرابع اذا جعله سفيها المسفهة مرحله وزننده چوق
صو ايچمكه مؤدى اولان طعامه دينور يقال طعام مسفهة اى يبعث على كثرة شرب الماء المسفه مكرم
وزننده صو ايله مملو اولان درميه دينور يقال وادمسفه اى مملوء السموه قعود وزننده سكر تمكده قطعا يورلمق
بيلميوب بردوزه يه بل كبى قوشوب كتمك معناسنه در يقال سمه الفرس سموها من الباب الثالث اذا جرى جريا لا يعرف
الاعياء ومدهوش ومتحير اولمق معناسنه دركه سمه اولمق تعبير اولنور ظاهر السا نمرده سمه بوندندر يقال سمه الرجل
اذا دهش السامه صاحب وزننده سكر تمكدن اصلا تعب وفتور كلمز اولان حيوانه دينور جمعى سمه كلور ركع
وزننده السمهى سينك ضمى وميم مشدده نك فتحى والفك قصريله هوايه دينوركه عناصردندر وكونشك شعاعنده
هواده ايلك ايلك تخيل اولنان نسنه يه دينور مخاط الشيطان معناسنه كه شيطان اوركجى تعبير اولنور وكذب ودروغ
معناسنه در و بيهوده و باطل نسنه يه دينور ومنه يقال ذهبت ابله السمهى اذا تفرقت فى كل وجه يعنى دوه لر تار مار
اولوب هر برى برطرفه كتدى السمهاء مصغر بنيه سيله بو دخى هوايه دينور السميهى مصغر بنيه سيله
وميمك تشديد وتخفيفيله والسميهاء كذلك تشديد وتخفيفله بونلرده كذب و بيهوده و باطله دينور السمه
سكر وزننده بو دخى كذب و باطل نسنه يه دينور وسمه سامه لفظندن جمع اولور صالمه اولمغله اطرافه پراكنده
اولان دوه لره دينور السمهة سكره وزننده صفره طرزنده نسنه دركه خرما يپراغندن نسيج اولنور تراكمه
لسانده تير تعبير اولنوركه طبله شكلنده اولور التسميه تفعيل وزننده دوه يى صالمه ومسيب قلمق معناسنه در
يقال سمه الابل اذا اهملها المسمه معظم وزننده عقل وشعورى زائل اولمش سمه كسيه دينور يقال رجل
مسمه العقل اى ذاهبه السنه سينك ونونك فتحيله بو دخى دينور عام معناسنه كه فارسيده سال ديرلر جمعى سنون
كلوركه جمع مذكر سالمدر وسنهات وسنوات كلور فتحاتله شارح ديركه بونده ايكى قول واردر بر قول هادر كه
اصلى سنهه در و برى واو يدركه اصلى سنوه در سنهات هائينك وسنوات واونك جمعيدر نته كه مؤلف معتل بابنده
دخى رسم ايلمشدر و بو مقوله غير عاقل جبرا لنقصان اللفظ جمع عاقل ايله جمعلنور وسورهٔ كهف تفسيرنده اكا متعلق
كلام نفيس اولمغله مراجعت اولنه وسنه قورا قلغه وقيتلغه اطلاق اولنور يعنى آنده غالب استعمالدر دابه فرسده
ومال دوه ده غالب اولديغى كبى بونكده جمعى سنين وسنوات كلور اعراب قحط وجدب اولان نسنه يى چوق ذكر
ايدوب بلكه عندلرنده تاريخ عد ايتملريله استعمال غالب اولمشدر يقال وقعوا فى سنة اى جدب وقورا قلغه اطلاق
اولنور يقال اقاموا فى سنة اى ارض مجدبة السنيه زبير وزننده سنه نك مصغريدر تعظيم ايچون مستعملدر

جمعى سنيات كلور ياى مشدده ايله يقال وقعوا فى السنيات البيض شارح ديركه بو جمع واوينك جمعيدر واو يايه
قلب اولنمشدر هائينك جمعى سنيهات كلوريك قيتلق وقوراق سنه لره اطلاق اولنور والسنيات البيض هى
سنوات اشتددن على اهل المدينة قحط يوسف كبى برقاچ سنه شديد قيتلق اولمشيدى المسانهة مفاعله وزننده
والسناه قتال وزننده يللق ايله معامله ايلمك معناسنه در خدمتكارى يللق پازاريله طوتمق كبى يقال سانهه
مسانهة وسناها اذا عامله بالسنة وكذا يقال ساناه مساناة ايكنجى واوى قولنه مبنيدر واغاج قسمى برسنه ميوه
و يروب برسنه و يرمز اولمق معناسنه در يقال سانهت النخلة اذا حملت سنة دون سنة السنهاء حمراء وزننده
برسنه ميوه طوتوب برسنه طوتمز اولان خرما اغاجنه دينور التسنه تفعل وزننده اتمك وسائر نسنه كوفلنوب
چوكلنمك معناسنه دركه اكثرى چوق طورمقدن اولور واصل برنسنه نك اوزرندن يل چكوب يللنمق معناسنه اولمغله
تغير وتكرجى مستلزمدر يقال تسنه الخبز وغيره اذا تكرج السنه كتف وزننده اوزرندن يللر چكمش نسنه يه
دينوركه يللنمش تعبير اولنور يقال طعام سنه اى اتت عليه السنون المتسنه اسم فاعل بنيه سيله كوفلنوب
چوكلنمش نسنه يه دينور يقال خبز متسنه اى متكرج سهنساه سينك كسرى وهانك ضميله وسهنساه
كسريله وايكيسنده دخى هاى اخيره نك ضميله وكسريله الآ صكره معناسنه در تقول افعل هذا سهنساه وسهنساه
اى آخر كل شىء سوهاى سينك ضميله ارض مصروده انجيم ناحيه سنده برقريه در فصل الشين المعجمة
الشبه شينك كسريله والشبه فتحتيله والشبيه امير وزننده مثل ونظير معناسنه در جمعلرى اشباه كلور
ومشابه كلور محاسن كبى غير قياس اوزره يقال ماله شبه وشبه وشبيه اى مثل المشابهة مفاعله وزننده والاشباه
همزه نك كسريله برنسنه يه بكزمك معناسنه در يقال شابهه واشبهه اذا ماثله وعربلر فلان ضعيف وعاجز اولدى
ديجك يرده اشبه فلان امه ديرلر عجز وضعف معناسنه التشابه تفاعل وزننده والاشتباه افتعال وزننده
برى برينه ملتبس اولمق درجه ده بكزه يشمك معناسنه در يقال تشابها واشتبها اى اشبه كل منهما الاخر حتى التبسا
التشبيه تفعيل وزننده بكزتمك معناسنه در يقال شبهه اياه و به اذا مثله وتلبيس وتخليط ايلمك معناسنه مستعملدر كه
بيلمز ايلمكدن عبارتدر يقال شبه عليه الامر اذا لبس عليه المشتبهة مختلفه وزننده والمشبهة معظمه
وزننده برى برينه ملتبس اولمغله مشكل اولان نسنه لره دينور يقال امور مشتبهة ومشبهة اى مشكلة يعنى
ملتبسة بعضها بعضا الشبهة غرفه وزننده التباس معناسنه در يقال امر فيه شبهة اى التباس ومثل
ومانند معناسنه در يقال به شبهة له اى مثل المتشابه متخالف وزننده محكم مقابليدر ومنه فى القرآن المحكم
والمتشابه مؤلف حكم ماده سنده سورهٔ محكمه بى وآيت محكمه يى بيان ايلمشدر و بصائرده خلاصهٔ بيانى
بودركه متشابه شول كلمه وكلام قرآنيدركه غيره مشابهتى سببيله تفسيرى مشكل اوله اولدخى يا لفظ حيثيتيله ياخود
معنا حيثيتيله اولور وعند الفقهاء متشابه ظاهرى مقصودى منبىء ومعلم اولميان كلمه وكلامدن عبارتدر و بونك
حقيقتى بودركه آيات قرآنيه برى برينه نسبتله اوچ صنفدر برى مطلقا محكمدر و برى مطلقا متشابه در و برى

من وجه محكم ومن وجه متشابه در ومتشابه دخى اوچ ضرب اوزره در برى من جهة اللفظ و برى من جهة المعنى و برى
من جهة اللفظ والمعنى در ومن جهة اللفظ اولان ايكى نوعدر برى الفاظ مفرده يه راجعدر يا غرابتى جهتندن اب
كلمه سى كبى يا مشاركت فى اللفظ جهتندن يد وعين كبى و برى جملهٔ كلام مركبه راجعدر بو دخى اوچ نوعدر برى
اختصار كلامدن ناشيدر نحو قوله تعالى الم والمص ونحو قوله تعالى وان خفتم الا تقسطوا فى اليتامى فانكحوا
ماطاب لكم من النساء و برى بسط كلامدن ناشيدر كقوله تعالى ليس كمثله شىء زيرا ليس مثله شىء دينلسه
مراد سامعه اظهر اولور و برى نظم وسوق كلامدن ناشيدر كقوله تعالى انزل على عبده الكتاب ولم يجعل له
عوجا قيما زيرا الكتاب قيما تقديرنده در ومن جهة المعنى اولان متشابه اوصاف الهيه واوصاف روز قيامتدر زيرا
صفات مرقومه نفوس انسانيه ده صورت پذير اولمز ومن جهة اللفظ والمعنى متشابه بش كونه در اوّل كميت جهتندندر
عموم وخصوص كبى ثانى كيفيت جهتيله در وجوب وندب كبى نحو قوله تعالى فانكحوا ماطاب لكم ثالث زمان
جهتيله در ناسخ ومنسوخ كبى رابع مكان نزول وسبب نزول كبى خامس برفعلك صحت وفسادنه مشروط اولان شرط
جهتيله در نمازك ونكاحك شروطى كبى انتهى الشبه والشبهان حركاتله وشينلرك كسريله ضارى باقره دينور
نحاس اصفر معناسنه كه تركيده پرنج تعبير ايتدكلريدر جمعى اشباه كلور الشباه سحاب وزننده تره يه شبيه بر نباتدر
الشبه والشبهان فتحاتله بر ييكنلو نبات آديدر قرمزى ولطيف چچكى وشهدانج طرزنده دانه لرى اولور حشرات
صوقان آدمه ترياق حكمنده در وسعاله ومثانه دن طاشلرى پاره ليوب اخراج ايلمكده وقبض خصوصنده بعد بلدر

الشبه ضمتبنله برشجر یاخود شجر ثمام اسمیدر یاخود ثمام اسمیدر که مارصمه تعبیر اولنان ریحاندر الشده شینك
فتحی ودالك سکونیله یارمق معناسنه در یقال شده رأسه شدها من الباب الثالث اذاشدخه ومدهوش قلمق معناسنه در
یقال شده فلانا اذا ادهشه ویقال شده الرجل علی المجهول اذادهش ومشغول قلنمق معناسنه در یقال شده فلان ای شغل
ومتحیر قلنمق معناسنه در یقال شده الرجل اذاحیر الاشداه همزه نك کسریله برآدمی مدهوش وحیران قلمق معناسنه در
یقال اشدهه ای ادهشه المشاده میمك فتحیله مشدهه نك جمعیدر که مشغله معناسنه در یقال هو فی مشاده
ای مشاغل الشده شینك فتحی ودالك سکونیله وفتحیله اسمدر دهشت وشغل معنالرینه در الانشداه انفعال
وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال انشده الرجل اذاتحیر الشداه غراب وزننده اسمدر حیرت معناسنه
الشره فتحتینله برآدم برنسنه یه پك دوشکون حریص اولمق معناسنه در یقال شره الرجل شرها من الباب
الرابع اذاغلب حرصه الشره کتف وزننده والشرهان سکران وزننده برنسنه یه حرصی غالب آدمه
دینور یقال هوشره علی الطعام وشرهان ای الغالب الحرص اهیا اشراهیا اوّلده همزه نك کسری وهانك
سکونیله وثانیده همزه نك وشینك فتحیله کلمهٔ یونانیه در اسماء حسنادندر الازلی الذی لم یزل معناسنه در یونانی اولمق
حسبیله کرچه بوکتاب آنك موضع ذکری دکلدر لکن ناس غلط ایدوب احبار یهود زعملری اوزره اهیادیرل همزه نك
فتحیله وشراهیادیرل همزه نك اسقاطیله الشفه شینك فتحی وفانك سکونیله برآدمی مشغول قلمق معناسنه در یقال
شفهه شفها من الباب الثالث اذاشغله وسؤالده ابرام ایلمکله مسئول عنه اولانك یاننده بولنانی بالجمله آلمق
معناسنه در یقال شفهه اذاالحّ علیه فی المسئلة حتی انفد ماعنده ومنه یقال کادالعیال یشفهون مالی ای یفنونه
بوراده بعض نسخه ده حرف تردید ایله رسم اولنمغله بوایکی معنا اختلافه مبنی اولور لکن شارح استقلال نسخه سنی
ترجیح ایتمشدر وشفه برآدمك دودغنه اورمق معناسنه در یقال شفهه اذاضرب شفته وطعامك اکل ایدنلری
چوق اولمق معناسنه در یقال شفه الطعام علی المجهول اذاکثرآکلوه وبرآدمك سائللری کثیر اولمق معناسنه در
یقال شفه زید اذا کثر سائلوه ویقال شفه المال اذاکثر طالبوه المشفوه شول کسه درکه ناسك کندیدن
جرّ وسؤالی چوق اولمغله مالکی قالمامش اوله وشول طعامه اطلاق اولنور که آنده تناول ایدن چوق اوله یقال
طعام مشفوه اذاکثرت علیه الایدی وقلیل اولان نسنه یه دینور یقال اموالنا مشفوهة ای قلیلة الشفه شینك
فتحی وکسری وفانك فتحیله انسانك دودغنه دینور اصلی شفهه درکه هاء اللاّم در تثنیه سنده شفتان وجمعنده
شفاه دینور شینك کسریله وشفوات کلور فتحاتله و بوشفه کلمه سنی معتل زعم ایدنلرك قولنه مبنیدر وعربلر رجل
خفیف الشفه دیرلر ملحف یعنی سؤالده ملحّ ومبرم کسه در دیمکدر کذلك قلیل السؤالدر دیجك یرده دخی مستعمل
اولمغله ضدّ اولور وکاه اولور که ذکر جمیل موقعنده استعمال ایدرلر یقال له فینا شفة حسنة ای ذکر جمیل
ویقال مااحسن شفة الناس علیك ای ثناؤهم بنت الشفه کلمه یه اطلاق اولنور تقول ماسمعت منه بنت شفة ای کلمة
الشفاهی غرابی وزننده بیوك دودقلی آدمه دینور یقال رجل شفاهی ای العظیم الشفة و بوتغییر نسب
قبیلندندر المشافهة مفاعله وزننده برکسه ایله دودق دودغه سو یلشمك معناسنه در یقال شافهه ای ادنی
شفته من شفته یعنی تکلم و برنسنه یه یاقلشمق معناسنه مستعملدر یقال شافه البلد والامر اذادنا الشافه صاحب
وزننده صوسزه دینور یقال هوشافه ای عطشان الحروف الشفهیة بفم حرفلریدرکه باء وفاء ومیم حرفلرندن
عبارتدرکه مخرجلری شفه در مؤلفك بفم کلمه سیله تفسیری لطافتی متضمندر الاشفی اعلی وزننده دودقلری
بری برینه قاوشمیوب آیرق اولان آدمه دینور یقال رجل اشفی ای لاتنضم شفتاه التشفیه قافله تفعیل وزننده
خرما قوروغی قیزارمغه باشلمق معناسنه در یقال شفه النخل بمعنی شقح بوراده شفحها نسخه سی غلطدر المشاکهة
مشابهه وزننده والشکاه شباه وزننده مرادفلریدرکه بکزمك معناسنه در یقال شاکهه مشاکهة وشکاها
اذاشابهه وشاکله وقاربه التشاکه تشابه وزننده مرادفیدرکه بری برینه بکزمك معناسنه در یقال تشاکها
اذاتشابها الاشکاه همزه نك فتحیله برنسنه مشکل اولمق معناسنه در یقال اشکه الامر اذااشکل اشنه قنفذ
وزننده اصفهان قربنده برقریه آدیدر الشوه والشوهة شینلرك فتحی وواولرك سکونیله یوز چرکین وبد اولمق
معناسنه در یقال شاه وجهه یشوه شوها وشوهة اذاقبح وبرآدمی بلکدوب قورقتمق معناسنه در یقال شاه
فلانا اذا افزعه وکوزدکورمك معناسنه در یقال شاه فلانا اذااصابه بالعین وحسد ایلمك معناسنه در یقال شاه
فلانا اذاحسده وبرنسنه یی کوکل یك خواهش وآرزو قلمق معناسنه در یقال شاهت نفسه الی کذا ای طمعت
الشوه فتحتینله برآدم بدچهره اولمق معناسنه در یقال شوه الرجل ووجهه شوها من الباب الرابع اذاقبح وبون

اوزون اولمق معناسنه در یقال شوهت عنقه اذاطالت وبیون قصه اولمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال شوهت
عنقه اذاقصرت الاشوه احمر وزننده وصفدر بدچهره کشی یه دینور وکبر وادا صاحبی شخصه دینور یقال
رجل اشوه ای مختال التشویه تفعیل وزننده چرکین یوزلو قلمق معناسنه در یقال شوّهه الله ای قبح وجهه
وکوزدکورمك معناسنه در تقول لاتشوّه علیّ ای لاتصبنی بعین الشوهاء حمراء وزننده بدچهره عورته
دینور یقال امرأة شوهاء ای قبیحة الوجه عابسة وکوزل یوزلو دلبرخاتونه دیمکله ضدّ اولور طول کردن اعتباریله در
یقال امرأة شوهاء ای جمیلة واغورسز بداختر عورته دینور یقال هی شوهاء ای مشؤومة وکریملو اوسنلکلو آته
دینور علی قول آوردلری وبورنی دالکلری پك ککیش اولانه دینور وبو اوصاف حمیده دندر واغزی کوچك
اولانه دیمکله ضدّ اولور وایکی فرس اسمیدر المشوّه معظم وزننده شکل وقیافتی چرکین تصلق وبداندام
آدمه دینور یقال رجل مشوّه ای القبیح الشکل الشایه صاحب وزننده والشاه جاه وزننده شایهدن مقلوب
ومختصردر تیز نظر آدمه دینور یقال رجل شایه البصر وشاه البصر ای حدیده الشاه جاه وزننده قیونه دینور مفرددر
مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور علی قول قیونه وکچی یه وآهو یه وصغره ودوه قوشنه وحمار وحشی یه شاملدر وعورته
اطلاق اولنور جمعی شاء کلور که همزه ایله در اصلی شاه ایدی وشیاه وشواه کلور شینلرك کسریله واشاوه کلور همزه نك
فتحیله وشوی وشیه کلور عنب وزنلرنده وشیه کلور سید وزننده شارح دیرکه بونك اصلی شاهه وآنك اصلی شوهه در
مصغری شویهه در عدد صورتنده مثلا ثلاث شیاه دینور عشره یه قدر وعشره یی تجاوز ایتدکده تا ایله تلفظ اولنور وقیون
کثیر اولدقده هذه شاة کثیرة دینور قصر عنق معناسندن مأخوذدر المشاهة مسافه وزننده قیونلو یره دینور علی قول
قیونی چوق یره دینور یقال ارض مشاهة ای ذات شاء او کثیرتها الشاویّ والشاهیّ قیونی اولان آدمه دینور یقال
رجل شاویّ وشاهیّ ای صاحب شاء التشوّه تفعّل وزننده قیون یاخود آهو یاخود حمار وحش صید ایلمك
معناسنه در یقال تشوّه شاة اذااصطادها وبیلنمامك ایچون تبدیل قیافت ایلمك معناسنه در یقال تشوّه له
اذاتنکر الشوهة شینك ضمیله ایراقلق بعد معناسنه در ابوشاه صحابهٔ کرامدندر وشاه الکرمانی اولیاء اللهدندر
منع وصرفی جائزدر ممنوعیتی علمیت وعجمه یه مبنی در ابوشاهین محدثدر الشبه شینك فتحی وبانك سکونیله
کوزدکورمك معناسنه در یقال شاهه یشبهه شبها اذاعانه الشبوه صبور وزننده بدنظر آدمه دینور که نیه نظر
ایلسه اصابت ایدر یقال هوشبوه من اشبه الناس ای عیون مترجم دیرکه بومقوله شخصی کوردکده همان یوزینه قرشو
اخفا ایله معوّذتین سوره سنی تلاوت ایدهلر فصــــل الصاد اصبهان شهر اصفهاندر اصص
ماده سنده ذکر اولندی الصته صادك فتحی وتانك سکونیله والتصتیه تفعیل وزننده تذلیل ایلمك معناسنه در
یقال صتهه صتها من الباب الثالث وصتهه تصتیها اذاذلّله صه صادك فتحی وهانك سکونیله وهانك منونا
کسریله متکلمه کلمهٔ زجردر یعنی تکلم ایدن آدمه زجر وآزار ایله صوص وخموش اول معناسنه در یقال تکلم فلان
فقلت صه وهی کلمة زجر للمتکلم ای اسکت مترجم دیرکه مه کبی صه دخی فی الاصل مصدره قائمه قائم صوت اولوب بعده
اسم فعل امر اولمشدر تنکیری مصدر اصلیتی اعتباریله در شیخ رضی اسماء افعال بابنده تحقیق انیق ایلمشدر الصهصهة
زلزله وزننده متکلمی صه صه دیوب صوصدرمق معناسنه در یقال صهصه بهم ای اسکتهم فقال لهم صه صه
فصــــل الضاد المعجمة الضه ضادك فتحی وهانك تشدیدیله برنسنه یه بکزه مك معناسنه در یقال ضهه
ضها من الباب الاول اذاشاکله وشابهه لغة فی ضاهاه فصــــل الطاء الطله صرد وزننده ناچیز
یوفقه بلود پاره سنه دینور یقال مافی السماء طله وهومارق من السحاب الطلهة غرفه وزننده مال بقیه سنه
دینور یقال بقیت طلهة من المال ای بقیة منه الطله طانك فتحیله دائما دیاربدیار رنج وتعب چکوب سیر
وسیاحت ایلمك معناسنه در یقال طله الرجل فی البلاد طلها من الباب الاول اذاذهب ودبّ دبیبا فی ذؤوب
الاطله اطلس وزننده برمقدار اوت بقیه سی قالمش یره دینور جمعی طُهٌ کلور طانك ضمیله یقال واد اطله ای اطلس
شارح اذابقی فیه شیء من الکلاء عنوانیله تفسیر ایدوب لکن مؤلف اطلس ایله که نباتدن مجرّد دیمکدر تفسیر
ایلمکله احاله باطله در دیو تعریض ایلمشدر الاطلاه همزه نك کسریله اطلاع وزننده ومرادفیدر یقال اطله
ای اطلع المطمه معظم وزننده اوزادلمش نسنه یه دینور یقال شیء مطمه ای مطوّل پس تطمیه تطویل
معناسنه اولور الطهطاه جهجاه وزننده کنج واوسته لکلی تاولو طوالغون آته دینور طه بل وزننده فعل
امردر اطمئنّ معناسنه که مطمئن اول دیمکدر علی قول لغت حبشه ده یا رجل معناسنه در وطانك وهانك
فتحه لرنی اشباعله قرأت ایدنه کوره حروف هجادن ایکی حرف اولور که بری طاء وبری هاء در مؤلف بونکله

طه سوره سنك اولنده اولان طه كلمه سنه اشارت ايلمشدر كه بعضلر بل وزننده قرأت ايلدی اكا كوره اصلی طاء
كلمه سيدر كه وطئ لفظندن امر حاضردر همزه هايه قلب اولنمشدر فخر عالم عليه السلام حضرتلری تهجد
نمازنده برایاق اوزره قائم اولمغله ایكی ایاقلرینی بردن بصوب اطمینان اوزره اولملری بابنده امر اولنمشدر یاخود طه
كلمه سی لغت حبشه ده یارجل دیمكدر طه سوره سی اولنده مفسرینك وجوه عدیده سی اولمغله مراجعت اولنه
الطهاطه طای اولانك فتحیله آتلرك كورلتیسنه واصوات وغریو وفریادنه دینور تقول دهشنا طهاطه الخیل
ای اصواتها فصـــل العین العته عینك فتحی وتانك سكونیله والعتاه عینلرك ضمیله برآدمك عقلنه
نقصان كلمك معناسنه دركه اكثری پك پیرلكدن اولور تركیده بونامق تعبیر اولنور علی قول عقل وشعوری مفقود وزائل
اولمق یاخود سمه ومدهوش اولمق معناسنه در یقال عته الرجل علی المجهول عتها وعتها وعتاها فهو معتوه ای نقص
عقله اوفقد اودهش وعلم تحصیلنه پك دوشكون اولمق معناسنه در یقال عته فی العلم اذا اولع به وحرص علیه وبرآدمك
كلامنی هركسه نقل وحكایه ایلمكله آنی آزرده قلمغه متهالك اولمق معناسنه در یقال عته فلان اذا اولع بایذائه
ومحاكاة كلامه المعتوه عقلنه عته كلمش آدمه دینور كه بونامش تعبیر اولنور فارسیده فرتوت دینور العتیه
امیر وزننده برآدمك سوزلرینی دائما هركسه نقل وحكایه ایله آزرده ایلمكه متوغل اولان آدمه دینور جمعی عتهاء
كلور امراء وزننده بوراده بعض نسخه ده اسم فاعل عاته عنواننده مرسومدر لابن كبی لكن مصباحده باب
رابعدن دخی مرسوم اولمغله عته نسخه سی اكابنی اولور العتاهة سحابه وزننده معنای مزبوردن اسمدر
التعته تفعل وزننده تجاهل وتغافل معناسنه در یقال تعته عنه اذا تجاهل وتغافل وتنظف وتنزه معناسنه در
یقال تعته عنه اذا تنظف ودلورمك معناسنه در یقال تعته الرجل اذا تجنن وحمق ورعونت ایلمك معناسنه در
یقال تعته فیه اذا ترعن ولباس ومأكل خصوصنده دقت ومبالغه ایلمك معناسنه در یقال یتعته فلان ای یبالغ
فی الملبس والمأكل المعته معظم وزننده اخلاق واطواری معتدل اولان عاقل آدمه دینور یقال رجل معته
ای عاقل معتدل الخلق واخلاق واوضاعی شوریده وپریشان اولان مجنونه دیمكله ضد اولور یقال رجل معته
ای مجنون مضطرب الخلق ابو العتاهیه كراهیه وزننده ابو اسحق اسمعیل بن القاسم بن سود نام شاعرك لقبیدر
جوهرینك وهمی كبی كنیه سی دكلدر شارح دیركه بوراده اب صاحب معناسنه در قالدیكه كنیه تعظیمه دال
اولمغله مؤلف رد ایلمشدر لكن جوهری ظاهری اعتبار ایتمشدر وعتاهیه ضلال الناس معناسنه دركه ناسك
پك ضال وكراهی دیمكدر واحمق معناسنه درعینك ضمیله ده جائزدر نته كه عتاهه دخی بومعنایه در سحابه
وزننده شارح دیركه بونلر فی الاصل مصدرلردر ضلال وحمق معناسنه وعتاهیه اسمادندر العنته قنفذ
وزننده والعنتهی قنفذی وزننده برخصوصده پك مبالغه واقدام ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل عنته
وعنتهی ای مبالغ فی الامر جدا التعجیه تفعیل وزننده ایكی نسنه یه كوز دكرمكله بری برندن آیرمق معناسنه در
یقال عجه بینهما تعجیها اذا عانهما ففرق بینهما التعجه تفعل وزننده تجاهل معناسنه در یقال تعجه عنه اذا تجاهل
وبرخصوص طولاشقلوب چاره‌لنمق معناسنه در یقال تعجه الامر اذا التوی العنجهی قنفذی وزننده
خودبین ومتكبر آدمه دینور العنجهیة قنفذیه وزننده جهل وحمق وكبر وعظمت معنالرینه در العنجهانیة
قنفذانیه وزننده وتخفیفله جائزدر عنجهیه معناسنه در یقال به عنجهیة وعنجهانیة ای جهل وحمق وكذا كبر
وعظمة العیده حیدر وزننده بدخو بلغه دینور یقال به عیده ای سوء خلق وبدخوی دوه یه وسائر حیوانه
دینور یقال بعیر عیده ای سیء الخلق وعزیز النفس اوله رق اندامی باقشقسز آدمه دینور العیدهة والعیدهیة
عینلری ودالرك فتحیله بونلرده بدخو بلغه دینور العیداه عینلرك فتحیله بودخی بدخوی دوه یه وسائر حیوانه
دینور العرهون زنبور وزننده بر نبات آدیدر جمعی عراهین در وبونون بابنده دخی ذكر اولندی العزه عینك
كسری وزای معجمه نك سكونیله والعزه كتف وزننده والعزهی عینك كسری والفك قصریله وادی التنكیر
تنوینیله والعزهاة مشكاة وزننده والعزهاء عینك كسری ومدیله والعزهی یای مشدده ایله والعزهو
قندأو وزننده والعزهوة قندأوة وزننده والعزهائی قنفذائی وزننده ساز وسوز وموسیقی ولهو ولعب والفت
نسوان مقوله سی حالاتدن متذوق اولمیان شخصه دینور كه بیدماغ وخشك طبع وبدمزاج اولمقدن نشئت ایدر
علی قول لئیم وفرومایه كسیه دینور یاخود یاران وهمدمنه بغض وكینه سنی كتم ایلمز اولان آدمه دینور جمعی عزاه
كلور عینك كسریله وعزهون كلور عینك كسریله بونلر یالكز عزه كلمه سنك جمعیدر العزهاة سعلاة وزننده
شول عورته دینور كه كرچه یاشی بولمش اولوب لكن هنوز عشقبازلق هواسنده اوله یقال امرأة عزهاة وهی مرأة

اسنت

اسنت ونفسها تنازعها الی الصبی العضاهة عینك كسریله پك اولو اغاجه دینور علی قول خمط دیدكلری برته
اغاجنه یاخود مطلقا تیكنلو اغاجه دینور بیشه اغاجی ومغیلان اغاجی كبی یاخود آنلرك اولو واوزون اولانه دینور
جمعی عضاه كلور وعضون كلور عینلرك كسریله وعضوات كلور عینك كسری وضادك فتحیله مترجم حقیر دیركه
بونك اصلی عضهه درشفه نك اصلی شفهه اولدیغی كبی هاء حذف اولندی وعند البعض آخری واودر عضوات
اكا مبنیدر وجمع سلامتی سنون كبی ذوالتاء اولان مفردینك محذوفنه جبر ایچوندر العضه عنب وزننده
والعضهة عنبه وزننده عضاهه معناسنه در وعضه كذب وبهتان وسحر وافسون معنالرینه در جمعی عضون
كلور نته كه متعل بابنده مذكوردر العضوی عربی وزننده والعضهی عنبی وزننده والعضاهی كتابی
وزننده ذكر اولنان شجر اوتلیان اركك دوه یه دینور یقال بعیر عضوی وعضهی وعضاهی وناقة
عاضهة وعاضه ای ترعی العضاهة بونلر اختلاف مذكوره مبنیدر العضهة فرحه وزننده والعضیهة سفینه
وزننده والمعضهة محسنه وزننده عضاهه سی چوق یره دینور یقال ارض عضهة وعضیهة ومعضهة
ای كثیرة العضاهة الاعضاه همزه نك كسریله یرك عضاهه سی چوق اولمق معناسنه در یقال اعضهت
الارض اذا صارت عضهة وبرآدمك دوه سی عضاهه اوتلمق معناسنه در یقال اعضه القوم اذا اكلت ابلهم العضاه
وافك وافترا ایلمك معناسنه در یقال اعضه فلان اذا جاء بالافك والبهتان العضه عینك فتحی وضادك
سكونی وفتحیله والعضیهة بدیهه وزننده والعضهة عینك كسریله یالان سویلمك معناسنه در یقال عضه
الرجل عضها وعضیهة وعضهة من الباب الثالث اذا كذب وسحر ایلمك معناسنه در یقال عضه الرجل اذا سحر
وقوغجیلق ایلمك معناسنه در یقال عضه فلان اذا نم ودوه شجر عضاهه اوتلامق معناسنه در یقال عضه
البعیر اذا اكل العضاه وبرآدمه بهتان ایلمك معناسنه در یقال عضه فلانا اذا بهته وقال فیه مالم یكن وشجر عضاه
كسمك معناسنه در یقال عضه العضاه اذا قطعها العضه فتحتینله افك وافترا ایلمك معناسنه در یقال
عضه الرجل عضها ودوه قسمی عضاهه اوتلامقدن دردناك اولمق من الباب الرابع اذا جاء بالافك والبهتان التعضیه
تفعیل وزننده بودخی شجر عضاه كسمك معناسنه در یقال عضه العضاه اذا قطعها العاضه والعاضهة
ضادلرك كسریله صوقدیغی آنده هلاك ایدن قتال یلانه وصف اولور یقال حیة عاضه وعاضهة اذا كانت تقتل
من ساعتها وعاضه جادویه دینور یقال هو عاضه ای ساحر العفوه فایله قعود وزننده نانك تجمع ایدوب
كثرتندن هربری قبلایوب طوتمق معناسنه در یقال عفه القوم عفوها من الباب الثالث اذا اطبقوا العفاهیة
علابطه وزننده ایری وضخم متلونسنه یه دینور العله فتحتینله ملالت واوغرامق معناسنه در یقال عله الرجل
علها من الباب الرابع اذا وقع فی الملامة ومخمورلق رنجیله بیحضور اولمق معناسنه دركه كیف آچیلدقدنصكره صداع
وثقلته دوشمكدن عبارتدر یقال عله الشارب اذا وقع فی اذی الخمار بوراده اذنی الحمار نسخه لری غلطدر
واحمق معناسنه در یقال عله الرجل اذا جاع وبرنسنه یه منهمك اولوب نازلق ایلمك معناسنه در یقال عله فلان
اذا انهمك ومدهوش ومتحیر اولمق معناسنه در یقال عله الرجل اذا تحیر ودهش وخوف وفزع واضطرابدن ناشی
بیقرار اولوب بری اوته اولطه چالمق معناسنه در یقال عله الرجل اذا جاء وذهب فزعا وخبیث النفس اولمق معناسنه دركه
مردانه وشیرمردا اولمامقدن عبارتدر یقال عله فلان اذا خبث نفسا وآت اوینانلو اوله رق شوقله جنبش ونشاطه كلمك
معناسنه در عله الفرس اذا نشط فی اللجام العلهان سكران وزننده ذكر اولنان عله صفتلریله متصف آدمه
وآته دینور ومؤنثنده علهی دینور سكری وزننده جمعی علاه كلور رجال وزننده وعلاهی كلور سكاری وزننده
وعلهیان اركك دوه قوشنه دینور العاله صاحب وزننده خفت طبعی اولان عورته دینور یقال امرأة عاله
ای طیاشة پس وصف خاص قبیلندن اولور ودیشی دوه قوشنه دینور بو ماده ده عاله مذكره وصف اولوب طیاشه
مبالغه یه دال اولمق ونعامه دن مفرد مراد اولمق دخی محتملدر العلهان فتحاتله ابو ملیك عبدالله بن ابی الحارث
فرسنك اسمیدر العلهاء حمراء وزننده زره قفتاننه دینوركه ایكی برك ارالغنه دوه یه یاغبسنی عوق كبی
قوب قباءمه طرزنده دیكدكدنصكره زره التندن كیرلر تاكه زره بدنی آزرده ایلمیه وبرفرس اسمیدر العمه فتحتینله
والعموه والعموهة عینلرك ضمیله والعمهان فتحاتله ضلال وطغیان وكراهیده متردد وسركشته اولمق
معناسنه در یقال عمه الرجل وعمه عمها وعموها وعموهة وعمهانا من الباب الثالث والرابع اذا كان مترددا
فی الضلال ومنازعه ومجادله ده یاخود سلوك ایده جكی طریق ومسلكك خصوصنده حیران وسرگردان اولمق
معناسنه درعلی قول دلیل وحجت بیلمامك معناسنه دركه دعواسنه اثبات دلیل وحجته مقتدر اولمیوب عاجز وفرومانده

اولمقدن عبارتدر يقال عمه الرجل وعمه اذا تحير في منازعة اوطريق اولا يعرف الحجة مترجم ديركه زمخشري
ديديكه عمه كرچه عمى كبيدر لكن عمى بصرو بصيرته عام وعمه بصيرته مخصوصدر وعمه فتحتينله صحرا وبيابان
نشانه سز وعلامتسز اولمق معناسنه دركه اندن سمت وكار بولمق مشكل اولور يقال عمهت الارض عمها من الباب
الرابع اذا صارت لا اعلام بها التعامه تفاعل وزننده عمه وعمه معناسنه در يقال تعامه الرجل بمعنى عمه العمه
كتف وزننده والعامه صاحب وزننده متحير ومتردد اولان آدمه دينور جمعى عمهون كلور وعامهك جمعى
عمه كلور ركع وزننده العمهاء حمراء وزننده شول ارضه دينور كه آنده يول وسمت بوله جق نشانه وعلامت اولميه
يقال ارض عمهاء اي لا اعلام بها العمهى والعميهى عينلرك ضمى وميملرك تشديدي والفلرك قصريله
نابود ونابديد لكه اطلاق اولنور ومنه يقال ذهبت ابله العمهى والعميهى اى لم يدر اين ذهبت التعميه تفعيل
وزننده برآدمه پس پرده دن كيزلوجه ظلم ايلمك معناسنه در تقول عمهت في ظلمه اى ظلمته بغير جلية العاهة حاله
وزننده آفت معناسنه در يقال اصابته العاهة اى الافة العووه قعود وزننده برنسنه يه آفت ايرشمك
معناسنه در يقال عاه المال يعيه عووها اذا اصابته العاهة مصباحده باب رابعدن مصوغدر المعوهة آفته
اوغرامش يره دينور يقال ارض معوهة اى ذات عاهة الاعاهة اقامه وزننده والتعويه تفعيل وزننده
برآدمك مواشيسنه ياخود مزروعنه آفت اوغرامق معناسنه در يقال اعاه القوم وعوهوا اذا اصابت ماشيتهم
اوزرعهم العاهة وتعويه بولجى كيجه آخرنده قونمق معناسنه در يقال عوهوا اذا عرسوا وبر يرده محتبس اولوب
قالمق معناسنه در يقال عوه فلان اذا احتبس في مكان ومركب صو پاسنى عوه عوه ديو چاغرمق معناسنه در
يقال عوه الجحش اذا دعاه بقوله عوه عوه العائهة نائبه وزننده حيقرمغه وچاغرمغه دينور صياح معناسنه
عاه عاه هالرك كسريله وعيه عيه عينلرك وهالرك كسريله كيدن دوه يى طوردرمق ايچون چاغره جق صوتدن
حكايه در العه عنك فتحى وهانك تشديديله مكابر وبيحيا آدمه دينور يقال رجل عه اى القليل الحياء المكابر
عهعه فدفد وزننده كيدن دوه يى آزار ايله طورديره جق صوتدن حكايه در العهعهه زلزله وزننده كيدن دوه يى
طوردرمق ايچون عهعه ديمك معناسنه در يقال عهعه بالابل اذا زجرها بقوله عه عه ليحتبس فصــــل
الفاء الفراهه كراهه وزننده والفراهية كراهيه وزننده حاذق وماهر اولمق معناسنه دركرك عمل وصنعتده
انسان اولسون وكرك يوريمكده واشكلكده سائر حيوان اولسون يقال فره فراهة وفراهية من الباب الخامس
اذا حذق الفروهة عمومه وزننده اسمدر اوزلق حذق معناسنه در الفاره صاحب وزننده اوز وحاذق آدمه دينور جمعى
فره كلور ركع وزننده وفرهه كلور سفره وزننده وفرهه كلور سكره وزننده شارحك بيانه كوره بو نوادردندر زيرا باب
خامسدندر الفارهة كوزل قيزه اطلاق اولنور يقال جارية فارهة اى مليحة وچنكى عورته دينور قينه معناسنه شارح
ديركه في الاصل وصف اولوب بعده غالب اولدى وشدتله اكل طعام ايدن عورته دينور يقال امرأة فارهة اى شديدة
الاكل الافراه همزه نك كسريله حيوان اشكين يورر دول طوغورر اولمق معناسنه در يقال افرهت الناقة اذا كانت
تنتج الفره وخدمتده وايشده كوجده جست وچيره قول وخدمتكار ايدنمك معناسنه در يقال افره فلان اذا اتخذ غلاما
فارها المفره محسن وزننده والمفرهة محسنه وزننده فاره دول طوغورر اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مفره
ومفرهة اذا كانت تنتج الفره التفريه تفعيل وزننده بودخى ناقه اشكين دول طوغورمق معناسنه در يقال
فرهت الناقة يعنى افرهت الفره فتحتينله افراط سرور ونشاطدن بوطور اولمق معناسنه در يقال فره الرجل
فرها من الباب الرابع اذا اشر وبطر الاستفراه صويى پاك جواد وفاره آتلر بسليوب يتشدرمك معناسنه در
يقال هو يستفره الافراس اى يستكرمها ابن فيره فانك كسرى وراء مشدده نك ضميله ابو القاسم الشاطبي در
رحمه الله واول قاسم بن فيره بن خلف بن احمد الشاطبي دركه قرائتده منظومه شاطبيه نك ناظميدر وفيره مغرب
لسانده حديد معناسنه دركه يكى يه دينور فراهه سحابه وزننده سيستان ايالتنده برقصبه آديدر الفطه
فانك وطاى مهمله نك فتحيله آدمك ارقه سى ككيش وميدانلو اولمق معناسنه در يقال في ظهره فطه اى سعة
ويقال فطه الرجل وظهره فطها الفقه فانك كسريله برنسنه يى ذهن وفطنتله كركى كبى آكلايوب بيلمك
معناسنه در بعده شرف وسيادتى ايچون علم دين وشريعتده علم غالب اولدى كه علم فقه ايله متعارف اولان
علم شريف اوله جقدر شارح ديركه مؤلفك سوقنه كوره اصول وفروع وتفسير وحديث داخلدر وبو بابده حنفيه ايله
شافعيه بينلرنده اختلاف واردر ومؤلف شافعيدر وابن اثيرك بيانه كوره مرتبه ثانيه ده علم فروع وفتوايه
مخصوصدر وفقه يالكزجه آكلمق فهم معناسنه در يقال فقه الشيء فقها من الباب الرابع اذا فهمه الفقاهة

كرامه وزننده والفقه فتحتينله فقيه اولمق يعنى علم شريعته عالم اولمق معناسنه در يقال فقه الرجل وفقه
فقاهة وفقها من الباب الخامس والرابع اذا كان فقيها ويقال للشاهد كيف فقاهتك لما اشهدناك ولا يقال
في غيره او يقال فيما ذكره الزمخشري الفقيه امير وزننده والفقه ندس وزننده باب مذكوردن وصفلردر
جمعى فقهاء كلور علماء وزننده مؤنثلرى فقيهه وفقهه در جمعى فقهاء وفقايه كلور فرائض وزننده وفقيه شول
آيغره وبوغوره اطلاق اولنور كه كبه اولان ايله كبه اوليوب كوسنك اولانى تميز ايلمكده حاذق اوله يقال فحل فقيه
اى طب بالضراب يعنى حاذق بذوات الضبع وذوات الحمل التفقه تفعل وزننده بودخى اكلمق معناسنه در يقال تفقه
كلامى اذا فهمه شارح ديركه تفقه تحصيل فقه ايلمك معناسنده ده كلور التفقيه تفعيل وزننده والافقاه
همزه نك كسريله اوكرتمك تعليم معناسنه در يقال فقهه الشيء وافقهه اذا علمه المفاقهة مفاعله وزننده باب
مغالبه ده مستعملدر بركسه ايله علم ودانش بابنده يارشمق معناسنه در يقال فاقهه ففقهه اى باحثه في العلم فغلبه
فيه المستفقهة اسم فاعل بنيه سيله شول خاتوندر كه نايحه نك كفته لرينه قرشو كندى دخى نظيره لر ايراد ايدر اوله
مزبوره نك كلامنى فهم ايلمكله جواب ايرادندن ناشى اطلاق اولندى يقال امرأة مستفقهة اذا كانت تجاوبها
الفاكهة كاف مكسوره ايله يمشه دينور ثمر معناسنه مراد ياش يمشدر هرنه اولورسه اولسون مطلقدر واشبو
فيهما فاكهة ونخل ورمان آيت كريمه سيله بالاستدلال خرما وعنب ورمانى اخراج ايدنلرك قولى باطل ومردوددر
وبو يحيى بن اللامع المعلم العجاب نام كتابمده مبسوطا بيان ايلدم يقال اكلوا الفاكهة وهى الثمر كله شارحك
بيانه كوره جمعى فواكه در وبو بابده حنفيه ايله شافعيه بينلرنده اختلاف واردر وفاكهه يك لطيف وموزون
خرما اغاجنه اطلاق اولنور يقال نخلة فاكهة اى معجبة وبر رجل اسميدر وحلوايه اطلاق اولنور تقول اكلنا
فاكهة اى حلواء الفاكهانى ياى نسبتله ياش يمش صاتيجيسنه دينور يقال هو فاكهانى اى بائع الفاكهة
بورادا الف ونون تعبير نسبت اداتيدر الفكه نجل وزننده دائما فاكهه اكل ايدر اولان آدمه دينور الفاكه
صاحب وزننده فاكهه صاحبنه دينور التفكيه تفعيل وزننده برآدمه فاكهه كتورمك معناسنه در يقال فكه
القوم اذا اتاهم بالفاكهة ولطيف وخوش آينده سوزلر سويلمك معناسنه در يقال فكه الاحباب بملح الكلام
اذا اطرفهم بها الفكيهة سفينه وزننده والفكاهة ثمامه وزننده لطيفه يه وخوش آينده كلامه دينور مزاح كبى
تقول ما كان ذلك منى الا فكيهة وفكاهة اى مزاحا وملاحة الفكه فتحتينله والفكاهة كرامه وزننده برآدم
خوشطبع وبشوش ولطيفه كوى اولمق معناسنه در يقال فكه الرجل فكها وفكاهة من الباب الرابع اذا كان فكها
وبرنسنه يى خوشنه كلوب پسند وتعجب قلمق معناسنه در يقال فكه منه اذا تعجب الفكه كتف وزننده
والفاكه صاحب وزننده خوش منش وكشاده طبع وخندان وبشوش آدمه دينور ياخود مزاح ولطيفه ايله خلقى دائما
خنده ناك ايدن مضحك وطرفه كوى آدمه دينور يقال رجل فكه وفاكه اى طيب النفس ضحوك او يحدث صحبه
فيضحكهم وفكه دائما ناسى فصل وغيبتله ذوقلنوب صفالنور اولان شخصه اطلاق اولنور يقال هو فكه باعراض
الناس اى يتلذذ باغتيابهم التفكه تفعل وزننده برنسنه دن يك خوشلنوب پسنديده كلمكله تعجب ايلمك معناسنه در
يقال تفكه منه اذا تعجب ويك نادم وپشيمان اولمق معناسنه در يقال تفكه الرجل اذا تندم وتمتع وانتفاع ايلمك
معناسنه در يقال تفكه به اذا تمتع وفاكهه يمك معناسنه در يقال تفكه الرجل اذا اكل الفاكهة وفاكهه دن
پرهيز ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور پس تجنب بابندن اولور تأثم كبى يقال تفكه فلان اذا تجنب عن الفاكهة
وقوله تعالى فظلتم تفكهون تهكم اى تجعلون فاكهتكم قولكم انا لمغرمون او تفكه هنا بمعنى القى الفاكهة عن نفسه
قاله ابن عطيه پس قول ثانى يه كوره تجنب بابندن اولور شارح ديركه بعضلر تندم ايله تفسير ايلديلر التفاكه
تفاعل وزننده مزاح ولطيفه ايدشمك معناسنه در يقال تفاكهوا اى تمازحوا المفاكهة مفاعله وزننده برآدمه
لاغ ومزاح ايلمك معناسنه در يقال فاكهه اذا مازحه الافكوهة اضحوكه وزننده اعجوبه معناسنه در يقال
اتى بافكوهة اى باعجوبة المفكه محسن وزننده والمفكهة محسنه وزننده سودى بوغورد كبى قبو اولان ناقه يه
دينور يقال ناقة مفكه ومفكهة اى خاثرة اللبن فاكهه صاحبه وزننده وفكيهة جهينه وزننده ايكى خاتون
آديدر ابو فكيهه اصحاب كرامدندر الفاه حال وزننده والفوه فانك ضميله والفيه فانك كسريله والفوهة
فاى مضمومه ايله كه اخص در والفم دم وزننده جمله سى برابردركه آغزه دينور فارسيده دهان ديرلر جمعلرى
افواه كلور وافمام كلور احوال واكمام وزنلرنده واشبو افمام لفظنك واحدى يعنى جوهر ماده لفظندن مفردى
يوقدر زيرا اصلى فوه ايدى فوز وزننده سنه لفظندن هاء حذف اولنديغى كبى بوندن دخى حذف اولنوب فوقالمغله

واو متحرك اوله رق طرفده واقع وماقبلی مفتوح اولدیغیچون الفه قلب اولنوب فاقالدی ومطرده درکه اسمك ماده سی
اخدهما تنوین اوله رق ایکی حرفدن عبارت اولمق صحیح دکلدر بناء علیه کندیسنه مشاکل وجلد اولان میمه
ابدال اولندی زیرا ایکیسیده شفهیه دن اولدیغندن بشقه میم حرفنده واوك امتدادنه شبیه ادا ایدرکن اغزه
طوغری بر بوشجه امتداد حالی ظاهر اولدیغندن واوه ملایم ومناسبدر وتثنیه سنده فمان وفموان وفمیان دخی
دیدیلر لکن ایکی صیغهٔ اخیره شاذلردر مترجم حقیردرکه اشبو فم ماده سی کتب نحویه ده برمادهٔ عظیمه در اسماء
سته بحثنده واقعه ده وخصوصا شیخ رضی شرحنده مفصلدر خلاصه سی بودرکه فوه کلمه سی که قوم وزننده در مطلب
آخرنده اولان هاء کندوده شدت صوت اولمیوب خفی اولدیغیچون حرف علت کبی حذف اولنمغله فوقالدی وواو
حرف اعراب اولدیغیچون تحریك اولنمغله البته الفه قلب اولنمق لازم کلدی بوصورتده عصا ورحا کلمه لری کبی اکا
دخی تنوین لاحق اولمق مقتضی اولور پس اجتماع ساکنین ایچون الفك حذفی ایجاب ایتمکله اسم معرب حرف
واحد اوزره قالور بناء علیه کندی کبی شفوی اولوب ومن غیر استثقال حرکاته متحمل حرف جلد اولان میمه
ابدالله فم دیدیلر لفظنه نظرا بعضلر جمعنده افمام دیدیلر لکن فی الحقیقه افمامك مفردی فوه درهایله افواه
کبی ومصغری فویهه در واشعاره ده تثنیه سنده فموان وفمیان کلمشدرکه نادردر ومؤلفك تلویثات ذکری فوه ماده سنده
احوال ثلاث اعتبارنه مبنی درزیرا اعرابی عین کلمه در وبوبابده شیخ رضی تحقیق وتفصیل ایلمکله مراجعتی
عائده بی متضمندر وسورهٔ رعدده فاه کلمه سنك صلهٔ ضمیری خصوصی مادهٔ مخصوصه درکه ان کثیر
صله ایتمشدر فلینظر الفوه فتحتیله برآدمك اغزی بیوك اولمق علی قول اوك دیشلری اوزون اوله رق
اغزی یایوان اولمغله دوداقدن طشره چقر اولمق معناسنه در یقال به فوه وهی سعة الفم او ان تخرج
الاسنان من الشفتین مع طولها الافوه احمر وزننده وصف مذکوراوزره اولان کشی یه دینور
مؤنثنده فوهاء دینور یقال فوه الرجل فوها من الباب الرابع فهو افوه وهی فوهاء وافوه ازد قبیله سندن برشاعردر
الفوهاء جراء وزننده افوهك مؤنثیدر وآغزی بول قبویه دینور یقال بئر فوهاء ای واسعة الفم وشول بکره یه
اطلاق اولنورکه دیش طرزنده اولان کرتك اوجلری اوزون وآره اقلری میدانلو اوله وآغزی یایوان مزراق یاره سنه
وصف اولور یقال محالة فوهاء وطعنة فوهاء ای واسعة التفویه تفعیل وزننده برآدمك آغزنی ککیش قلمق
معناسنه در یقال فوهه الله ای جعله افوه الفوه فوز وزننده سوزسویلمك معناسنه در یقال فاه بفوه فوها اذا
نطق التفوه تفعل وزننده بودخی سوزسویلمك معناسنه در یقال تفوه بکلمة اذا نطق وبرمکانك آغزنه کیرمك
معناسنه در مثلا دره نك اغزنه کیرمك کبی یقال تفوه المکان اذا دخل فی فوهته المفوه معظم وزننده والفیه
کیس وزننده سوز بیلور ناطقه پرداز فصیح ومتکلم آدمه دینور علی قول طویمق بیلمز اکول وشدید الاکل شخصه
دینور یقال رجل مفوه وفیه ای منطیق اونهم شدید الاکل ومفوه ذکری آتی افواه قاتمغله بك مطیب اولمش طیبه
دیمکله بوعلاقه ایله مطلقا مطیب نسنه یه وصف اولور ومنه یقال شراب مفوه ای مطیب وکذا یقال منطیق
مفوه ومنطق مفوه ای بلیغ طیب الاستفاهة والاستفاه برکسه مقدما قلیل الاکل یاخود قلیل الشرب ایکن
صکره کثرت اوزره اولمق علی قول صو یاخود شربت ایچمکله صوسزلغنی تسکین ایلمك معناسنه در یقال
استفاه الرجل استفاهة واستفاها اذا اشتد اکله اوشربه بعد قلة اوسکن عطشه بالشرب الافواه همزه نك
فتحیله فوه آتی جمعیدر طعامه لذت ایچون قاتدقلری فلفل وکمون مقوله سی نسنه لره دینور توابل معناسنه وطیب
قاتقیسنه دینورکه طیبه قاتمغله رایحه سنی خوش ایده جك نسنه لردن عبارتدر فارسیده طیب افزا دیرلر
یقال عنده افواه الطیب ای نوافجه والوان وکوناکون شکوفه لره اطلاق اولنور یقال جاء وبیده افواه النور ای
الوانه وضروبه ومطلقا هرشیئك انواع واصنافنه اطلاق اولنور یقال قد اصاب المال من افواه البقل ای اصنافه
وانواعه وافواه لفظنك مفردی فوه در فانك ضمیله سوق وزننده وجمع الجمعی افاویه کلور وافواه ذکر اولندیغی
اوزره آغز معناسنه اولان فوه لفظنك جمعیدرکه آغزلر دیمکدر بومناسبتله برنسنه نك اوائلنه اطلاق اولنورشه که
ارحل اواخرنه اطلاق اولنور ومنه یقال دخلوا فی افواه البلد ای اوائله وخرجوا من ارجله ای اواخره وعربلر
برآدم برخوش کلام یاخود بربرجسته شعرسویلسه دعا مقامنده لایفضض فوه دیرلر لایفض تغره دیمکدر حالبت
ومحلیت علاقه سیله یعنی دیشلری رخنه دار اولمسون دائما بویلجه درست سوزلر سویلسون دیمکدرکه مرجعی
طول عمرینه دعادر وتقول العرب مات لفیه ای لوجهه ویقال سقط لفیه ای لوجهه بونلرده لام علی معناسنه درکه
آغزی اوزره یعنی یوزی اوزره قپانوب دوشدی پس علاقه جزوئیت وکلیت اولور ویقال او وجدت الیه

فاکرش ای ادنی طریق یعنی اکا اشکنبه آغزی قدر بوجغزده بواورایسك همان توقف ایلیوب اقتحام ایله
دیمکدر وبومثل کرش ماده سنده دخی کذران ایلدی ویقال فاها لفیك ای جعل الله فم الداهیة بفمك بومثل
بد دعا موقعنده ایراد اولنور فاها ضمیری داهیه یه راجعدر منون دکلدر افعالی مضمر اولان مصادر مجراسنه اجرا
اولنمشدر مراد بلیه وداهیه دائما سکا قرین ومقابل اولسون دیمکدر ویقال سقی فلان ابله علی افواهها ای نزع لها
الماء وهی تشرب یعنی دوه لره مقدما حوضده صو احضار ایلیوب بقیه یی ایچمکه بشلدقلرنده قیودن صو چکمکه
مبادرت ایلدی که اولوقتده النده اولان قوغه یه وقابه اوشوتی ایدرلر ویقال جر فلان ابله علی افواهها ای ترکها
ترعی وتسیر یعنی دوه لری مسبب ایلمکله کندی باشلرینه کزوب اوتلر اولدیلر المفاهاة والمفاوهة مفاعله وزنلرنده
ضرب نطق ومقال بابنده مفاخره ومباحثه ایلمك معناسنه درکه مراد سوزده یارشمقدر یقال فاهاه مفاهاة
وفاوهه مفاوهة اذا ناطقه وفاخره صیغهٔ اولی مقلوبه در الفوهة قبره وزننده برکسنه حقنده سویلنن سوزه
اطلاق اولنور ومنه یقال ان رد الفوهة شدید ای القالة واهل اسلام بری برنی فصل وغیبتله کسوب بچوب
ناموسلرینه خلل ویرمکه اطلاق اولنور یقال لاینبغی للمسلمین الفوهة ای تقطیع بعضهم بعضا بالغیبة وشول
سوده دینورکه طعمی بوزیلوب لکن هنوز فی الجمله تازه سود حلاوتی قالمش اوله وبول وصوقاق ودره مقوله سنك
آغزلرینه اطلاق اولنور نته که فوهه دخی دینور فانك ضمیله یقال فوهة السکة والطریق والوادی وفوهتها ای
فمها وبرنسنه نك اولنه اطلاق اولنور جمعی فوهات وفوایه کلور التفاوه تفاعل وزننده سوبلشمك معناسنه در
یقال تفاوهوا اذا تکلموا الفیه سید وزننده که ذکر اولندی والمستفیه مستفید وزننده اکول وپرخور شخصه
دینور یقال رجل فیه ومستفیه ای اکول الفوه سکر وزننده برجنس انجه اوزون کوك اسمیدرکه آنکله نسنه لر
بویانور ترکیده قزل بویه وقزل کوك دیرلر بویاجیلر قوللنورلر کبد وطحال وعرق النسا وفالجه وبل آغریلرینه
نافع وبغایت مدر وسرکه ایله معجونی طلا برص علتنی مزیلدر المفوه والمفوی معظم وزنلرنده فوه ایله
بویانمش نسنه یه دینور یقال ثوب مفوه ومفوی ای صبغ به صیغهٔ ثانیه معتل قولنه مبنی درنته که معتل بابنده
دخی مرسومدر الفهة فانك وهای مشدده نك فتحیله والفهاهة کراهه وزننده والفهفهة زلزله وزننده
اسملردر عجزلکه وفرومانده لکه دینور یقال به فهة وفهاهة وفهفهة ای عی مترجم دیرکه فهه زله وسقطه
معناسنه ده استعمال اولنورکه عجزك لازمیدر تقول مارأیت منه فهة ای زلة وسقطة الفهه فتحتیله عاجز
وفرومانده اولمق معناسنه در یقال فهه الرجل فهها من الباب الرابع اذا عیی واوتمق معناسنه در یقال فهه
الشیء اذا نسیه الافهاه همزه نك کسریله والتفهیه تفعیل وزننده عاجز قلمق معناسنه در یقال افهه الله
وفهه ای جعله عییا الفه فانك فتحی وهانك تشدیدیله والفهه امر وزننده والفهفه فدفد وزننده عاجز
وکلیل وفرومانده یه دینور یقال هو فه وفهه وفهفه ای عی الفهفاه ثرثار وزننده دواب ومواشی یی کوزل تیمار
وتقید ورعایت ایدن آدمه دینور یقال هو فهفاه علی المال ای حسن القیام به فصل القاف القره فتحتیله
بدنه عارض اولان صارمتق کیرلولك عارضه سنه دینورکه دیشلره عارض اولان قلح طرزنده اولور صفرانك رقیق
بخاری بدنه یاپشمقدن نشئت ایدر یقال بجسده قره وهو کالقلح فی الاسنان ویقال قره الرجل قرها من الباب الرابع
اذا اصابه کالقلح فی الاسنان وکوده نك دریسی تمرکی عارضه سنك کثرتندن جابجا چیك یرلری کبی او یلوم اویلوم
اولمق معناسنه در یقال قره بدنه اذا تثقب جلده من کثرة القوباء وبدن شدت ضربدن ناشی بره لنوب
کوکرمك یاخود دریلری صیرلمق معناسنه در یقال قره بدنه اذا اسود اوتقشر من شدة الضرب الاقره احمر وزننده
معنای اولدن وصفدر بدننده دیش صاربلغی کبی عارضه ظهور ایلمش آدمه دینور قرهاء مؤنثیدر القله فتحتیله
قره وزننده وجمع معنالرنده مرادفیدر قلهی جمزی یاخود سکری وزننده مدینه یه قریب برموضع آدیدر قلهیا
فتحاتله ویای مشدده ایله مرحبا وبردیا وزننده واکا قلهی دخی دینور قافك ولام مشدده نك کسریله سعد بن ابی
وقاص رضی الله عنه حضرتلرینه مخصوص برلغم اسمیدر حضرت عثمان وقعه سنده برکسه یی کوروب واکا دائر
برکلام ایشتمامك ایچون انده اختفا وانزوا ایلدیلر قلهاة قافك فتحیله ساحل بحر عماننده بربلده در القهه
فتحتیله طعامه اشتها از اولمق معناسنه در یقال فیه الیوم قهه ای قلة شهوة الطعام القمه سکر وزننده برسمته
طوغری ذاهب اولان دوه زه علی قول باشلرینی یوقری طتوب یردن کیدن دوه لره دینور قامه مفردیدر صاحب وزننده
التقمه تفعل وزننده کندیکنی بیلممك وجه اوزره سرسری کزمك معناسنه در یقال خرج فلان یتقمه ای لایدری
این یتوجه القاه حال وزننده طاعت وفرمانبری معناسنه در یقال هو اهل قاه ای طاعة وجاه ومنزلت معناسنه در

يقال له عند فلان قاه اى جاه وطعام اكلنه دعوت اولندقده اجابتده سرعت وشتاب حالتنه دينور يقال له قاه اى سرعة
اجابة فى الاكل و بو ماده يائيه در يعنى اجوف يائيدر اصلى قيه ايدى ياء الفه منقلب اولمشدر وقاه وسعت ورفاه اوزره
اولان ديرلكه دينور يقال انه لفى عيش قاه اى رفيه الفاهى ياى مشدده ايله رفاه حال ومال ومنال صاحبى آدمه دينور
يقال هو قاهى اى مخصب القوهة قاف مضمومه ايله شول سوده دينوركه بر مقدارجه متغير اولوب لكن انده
هنوز تازه سود حلاوتى قالمش اوله شارح ديركه فا ايله فوهه دخى بو معنايه دركه ذكر اولندى القوهى كوهى وزننده
بر جنس بياض ثوب اسميدر قوهستانه منسوبدر قوهستان قاف مضمومه ايله نيسابور ايله هرات بيننده بر ولايت آديدر
قصبه سى قاين وطبس نام بلده لردر و بر موضع اسميدر وكرمان ايالتنده جيرفت قربنده بر بلده آديدر ثوب قوهى
اكا منسوبدر ياخود مطلقا ثوب مزبوره شبيه اولان ثوبه قوهى اطلاق اولنور هر نقدر انده نسج اولنمز ايسه ده
شارح ديركه بو كوهستان معربيدر وقهستان اندن مختصردر التقويه تفعيل وزننده بلند آواز ايله حيقرمق
معناسنه در يقال قوّه الرجل اذا صرخ وشكارى دوزاق سمتنه سوروب قوللامق معناسنه دركه سلبه رك ايدرلر
يقال قوّه الصائد الصيد اذا حاشه الى مكان التقاوه تفاعل وزننده ايكى كمسه برى برينه چاغره رق بيلشمك
معناسنه دركوياكه بينلرنده علامت اولان آواز ايله چاغرشوب بلشورلر يقال هما يتقاوهان اى يصرخان فيتعارفان
كانهما يصيحان بصوت هو امارة بينهما الاستقواه بركمسه دن برنسنه يى ايستمك معناسنه در يقال استقوهه اياه
اى سأله ذلك الايقاه همزه نك كسريله والاستيقاه اطاعت ايلمك معناسنه در يقال ايقه فلانا واستيقه اذا اطاعه
اشبو استيقه كلمه سى مقلوبدر ياء قاف اوزره تقديم اولنمشدر القهقهه زلزله وزننده ترجيع وتكرار ايله كولمك على
قول يك كولمك معناسنه دركه مراد قه قه ديو آواز ايله كولمكدر يقال قهقه الرجل اذا رجع فى ضحكه او اشتد ضحكه
و يك تلاش وشدتله يوريمك معناسنه در يقال قهقه فى السير بمعنى هقهق شارح ديركه بونده مقلوب اولمق محتملدر
القه قافك فتحى وهانك تشديديله قهقهه معناسنه دركه وجه مذكور اوزره كولمكدر على قول بر كره قه ديو كولمكدر
ترجيع وتكرار ايدرسه قهقهه دينور يقال قه الرجل بمعنى قهقه او يقال قه اذا قال فى ضحكه قه واذا كرّر قهقه
وقه قهقهه ايله كولمكك اسمى اولور يقال هو فى رة وقه اى فى سعة وضحك القهقاه ثرثار وزننده بغايت جد وشدت
اوزره يوريمن دوه يه دينور يقال قرب قهقاه اى جاد فصــــــــل الكاف الكده كافك فتحى ودالك
سكونيله بدنده طاش وسائر نسنه نك شدتله طوقنمسندن عارض اولان بره و ياره وصيرق مقوله سى اثره دينور جمعى
كدوه كلور كافك ضميله يقال به كده اى صك من حجر ونحوه اثرا شديدا و بو معناده مصدر اولور يقال كذ هه كدها
من الباب الثالث اذا صكه وقيرمق معناسنه در يقال كده الشئ اذا كسره وصاچى طراق ايله طرايوب يايمق
معناسنه در يقال كده شعره اذا فرقه بالمشط وغالب اولمق معناسنه در يقال كده عليه اذا غلبه و يرتجى جانوره
زجر وآزار ايله باغرمق معناسنده در يقال كده السباع اذا صاح بها للزجر و بو معناده اسم اولوركه اول صوته دينور
كافك ضميله ده لغتدر التكديه تفعيل وزننده كده معنا رينه در يقال كدّه بمعنى كده التكده تفعل وزننده
قيرلمق معناسنه در يقال سقط فتكدّه اى تكسر المكدوه مغموم واند وهناك معناسنه در يقال هو مكدوه
اى مغموم الكره كافك فتحى وضميله اباء ومشقت معناسنه دركه نفسه اباء وامتناع ايلديكى يعنى ايستميه رك
خوشلنميه رق خارجدن عارض اولان رنج ومشقتدن عبارتدركه زوراكى تعبير اولنور يقال قام على كره وكره اى على
اباء ومشقة وبعضلر عندنده كافك ضميله بركمسه كندى نفسنى جبر واكراهله خوشلنميه رق متحمل اولديغى نسنه يه
دينور وكافك فتحيله غيرك تكليف وجبريله متحمل اولديغى نسنه يه دينور شارح ديركه بعض امهاتده اباء ومشقتك
هر برى مخصوص معنا اولمق اوزره بيان اولنوب لكن اصولى ايكيسى بر معنا اولمقدر ومؤلفك بصائرده بياننه كوره
كره ايكى نوعدر بريسى من حيث الطبع خوشلانمامق و بريسى من حيث العقل ياخود من حيث الشرع خوشلانمامقدر
فلهذا شئ واحد خصوصنده انى اريده واكرهه ديمك صحيح اولور يعنى كوكلم آنى اراده وطلب ايدر لكن مثلا
من حيث العقل او من حيث الشرع اندن خوشلنميوب اباء وامتناع ايدرم ديمكدر وقوله تعالى كتب عليكم القتال وهو
كره لكم اى تكرهونه من حيث الطبع انتهى الكره كافك فتحى وضميله والكراهة كرامه وزننده والكراهية
كافك فتحيله والمكرهة مرحله وزننده ومكرمه وزننده لغتدر برنسنه طبعه ناخوش وناملايم اولمغله خوشلنميوب
ايكرنمك معناسنه در يقال كرهه كرها وكرها وكراهة وكراهية ومكرهة ومكرهة من الباب الرابع وكره كافك فتحيله
مكروه معناسنه دركاسيذ كروپاشى يك دوه يه دينور يقال جمل كره اى شديد وكراهه برنسنه صكردن كريه وناخوش
اولمق معناسنه در يقال ماكان كريها فكره كراهة من الباب الخامس التكره تفعل وزننده برنسنه يى كريه كوروب

ايكرنمك

ايكرنمك معناسنه در يقال تكره الشئ اذا كرهه وخوشلنمديغى كمسه چهره سنى اكوب طارغنلق كوستورمك معناسنه در
يقال تكرّهه اذا تسخطه و يقال فعله على تكرّه يعنى اول ايشى سوميه رك وخوشلنميه رق زوراكى ايشلدى
التكريه تفعيل وزننده برنسنه يى بركمسه يه سودرميوب كريه كوستورمك معناسنه در يقال كرّهه اليه اذا صيره
كريها الكره خجل وزننده والكريه امير وزننده مكروه معناسنه در يقال امر كره وكريه اى مكروه
وكريه ارسلانه اطلاق اولنور الكراهين كافك فتحيله كراهيه لفظنده لغتدر تقول اتيتك كراهين ان تغضب
يعنى طارلمغك عندنده ناخوش اولمغله طارلميه سن ديو سكا كلدم الكرهة فرحه وزننده يك يره دينور يقال
ارض كرهة اى غليظة صلبة الكريهة سفينه وزننده جنك وقتاله ياخود جنكده اولان شدته دينور يقال
شهدت الكريهة اى الحرب او الشدة فى الحرب ومصيبت ونازله يه اطلاق اولنور يقال نزلت عليهم كريهة اى نازلة
وشول جنحه و بادره يه دينوركه اندن نفسه اكراهلق حالتى عارض اولور يقال كريهته اى بادرته التى تكره منه
ذو الكريهة دمورى اعلا كسكين قلجه دينوركه قطعا برنسنه دن رو كردان اولميه تقول ضربته بذى الكريهة
اى بالسيف الصارم الذى لا ينبو عن شئ الكرهاء صحراء وزننده وكافك ضمى والفك قصريله لغتدر قفا
چقورينك اوست يانه دينور و باشله بيله جه يوزه دينور المكروهة شدت معناسنه مستعملدر يقال رجل
ذو مكروهة اى شدة التكاره تفاعل وزننده برنسنه دن خوشلنميوب ايكرنمك معناسنه در يقال فعله على تكاره
وتكارهها الاستكراه برايشى جبر واكراهله ايشلمك معناسنه در يقال استكرهت فلانة على المجهول اى غصبت
نفسها يعنى فلان خاتون مجبورة زنا اولندى و برنسنه يى كريه كورمك معناسنه در يقال استكره القافية بمعنى كرهها
الكرايه كرايم وزننده كريهه نك جمعيدر والمكاره مكروهك جمعيدر محن وشدائده اطلاق اولنور يقال دونه
كرايه الدهر ومكارهه اى شدائده الكافه صاحب وزننده سرعسكره دينور يقال هو كافه اى رئيس العسكر
الكمه فتحتينله انادن طوغمه كور اولمق على قول مطلقا كور اولمق معناسنه در يقال كمه الرجل كمها من الباب
الرابع اذا عمى او عام وشبكور اولمق معناسنه دركه كوندز كوروب كيجه كورمز اولمقدن عبارتدر يقال كمه الرجل
اذا صار اعشى وكوزه طمان چوكوب طمانلو اولمق معناسنه در يقال كمه بصره اذا اعترته ظلمة تطمس عليه وكونشك
شعاعى بخاردن سبسلنوب فرسز اولمق معناسنه مستعملدر يقال كمه النهار اذا اعترضت فى شمسه غبرة و برآدمك
لونى متغير اولمق معناسنه مستعملدر يقال كمه فلان اذا تغير لونه و برآدمك عقلى زائل اولمق معناسنه مستعملدر
يقال كمه فلان اذا زال عقله الكمه كافك ضميله بر جنس بالق آديدر الاكمه معظم وزننده انادن طوغمه كوزلرى
قپانق اولان آدمه دينوركه ممسوح العينين اولور يقال هو مكمه العينين اى لم تنفتح عيناه الكامه صاحب
وزننده شول آدمه دينوركه باشن آلوب كورلمه دن سرسرى كيده وقنده كتديكنى بيلميه يقال هو كامه اذا كان
ركب رأسه ولايدرى اين يتوجه المتكمه اسم فاعل بنيه سيله كامه معناسنه در يقال خرج كامها ومتكمها اى ركب
رأسه ولايدرى اين يتوجه الكمهى عمبهى وزننده ومرادفيدركه نابديد لكه دينور يقال ذهبت ابله كمهى
اى عمبهى الاكه احمر وزننده انادن كوزسز طوغان آدمه دينور وشول چارلغه واوتلاغه اطلاق اولنوركه
يك فراوان اولمغله نه طرفنه توجه اولنه جغى معلوم اولميه يقال كلأ اكه اى كثير لا يدرى اين يتوجه له لكثرته الكنه
كافك ضمى ونونك سكونيله برنسنه نك جوهر وحقيقتنه دينور يقال سله عن كنه الامر اى عن جوهره وحقيقته
و برنسنه نك قعر وغايت وانجامنه دينور يقال لا يعرف كنهه اى غايته و برشيئك قدر ومقدارنه دينور يقال فعل
فوق كنه استحقاقه اى قدر استحقاقه و برنسنه نك وقت وهنكامنه دينور تقول اتيته فى غير كنهه اى فى غير وقته
و برنسنه نك سمت ووجهنه دينور يقال هو فى كنهه اى فى وجهه الاكتناه افتعال وزننده والاكناه اكرام
وزننده برنسنه نك اصل وحقيقتنه ياخود غايتنه بالغ اولمق معناسنه در يقال اكتنه الشئ واكنهه اذا بلغ
كنهه الكنهان كنعان وزننده بر نباتدركه ورقى لون وحدتده ساقز اغاجى ورقنه شبيه اولور خاصه سندندركه
اولديغى محلدن عقرب قسمى مطرود اولور ورقنى اكل كبد وطحال ودماغى و بدنى مسخن در الكهة كافك
وهاء مشدده نك فتحيله كوده سى ايرى باشلو قوجمان ناقه يه دينور وقوجه قارى يه دينور و باشلو ناقه يه دينور
كرك آرق وكرك سموز اولسون الكهوه قعود وزننده يك قوجامق معناسنه در يقال كه الرجل كهوها من الباب
الثانى اذا هرم الكه كافك فتحى وهانك تشديديله برآدمك يوزنه نفسلنوب هوه ديمك معناسنه در يقال كه السكران
كها اذا استنكه فكه فى وجهك اى تنفس الكهكهة زلزله وزننده حرارت معناسنه در وكهكهة الاسد ارسلان
آوازنى حكايه در تقول سمعت كهكهة الاسد اى صوته واوشومش كمسه اصمق ايچون آوجنى هوهلمق معناسنه در

يقال كهكه المقرور في يده اذا تنفس فيها اذا خصرت وكهكهة البعير اسرمش دوه‌نك هديرى صوتندن حكايه‌در
واولكى معنالرده وبو معناده مصدر اولور الكهكاهة ثراره وزننده هر نسنه‌دن هيتلنوب اوركر اولان بى زهره
آدمه دينور يقال رجل كهكاهة اى متهيب وانلوجانلو سمور قيزه دينور يقال جارية كهكاهة اى سمينة الكوه
فتحتيله متحير اولمق معناسنه‌در يقال كوه الرجل كوها من الباب الرابع اذا تحير التكوه تفعل وزننده برآدمك
امور ومشاغلى كثرت ووسعتدن طاغنق اولمق معناسنه‌در كه هر طرفدن كنديسنى احاطه ايليه يقال تكوهت
عليه اموره اذا تفرقت واتسعت الكوه كافك فتحى وواوك سكونيله برآدمك اغزنى قوقلمق معناسنه‌در
تقول كهته اكوهه كوها اذا استنكهته الكيه سيد وزننده شول آدمه دينور كه خصوص ومصلحتنده مدار
اوله جق برحيله وطريق اوجنه دسترس اولميوب عاجز وقاصر اوله ياخود مدبر ومتصرف اولميه يقال رجل كيه
اى برم بحيلته لا تتوجه له اومن لا متصرف له الكيه كافك فتحيله كوه كبى برآدمك اغزنى قوقلمق معناسنه‌در تقول
كهته اكيهه كيها اذا استنكهته فصـــــل اللام اللتاه تاى فوقيه ايله سحاب وزننده بوغزده اولان كوچك
دله دينور لهاة معناسنه شارح ديركه مقلوب اولمق محتملدر اللطه لامك فتحى وطانك سكونيله ال اياسيله اورمق
معناسنه‌در يقال لطه فلا نا لطها من الباب الثانى اذا ضربه بباطن كفه اللهّ لامك فتحى وهانك تشديديله
صاچى برداخت ايله اندام ويروب خوشنما ايلمك معناسنه‌در يقال له الشعر لهاً من الباب الاول اذا رققه وحسنه
اللهلهة زلزله وزننده جلاه بزى كوشك وبازارى طوقومق معناسنه‌در يقال لهله الثوب اى هلهله التلهله
تزلزل وزننده چايرك آزجه‌سنى اراشدرمق معناسنه‌در يقال تلهله الكلأ اذا تتبع قليله اللهلهة قنفذه وزننده
شول واسع اوه‌يه دينور كه انده دائما سراب لمعان ايدر اوله تركيده ايلغملى اوه تعبير اولنور جمعى لهاله كلور تقول
قطعنا اللهلهة وهى الارض الواسعة التى يطرد فيها السراب اللوهة لامك فتحيله سراب ايلدرامسنه دينور
تقول اعجبنى لوهة السراب اى بريقه اللوه لوح وزننده واللوهان فتحاتله باديه‌ده سراب اوينايوب
ايلدرامق معناسنه‌در يقال لاه السراب يلوه لوها ولوها نا اذا اضطرب وبرق وپارلمق معناسنه‌در يقال
لاه الله الخلق اى خلقهم التلوه تفعل وزننده بودخى سراب اوينايوب ايلدرامق معناسنه‌در يقال تلوه السراب
اذا اضطرب وبرق اللووهة عمومه وزننده اسمدر سرابك اوينايوب ايلدرايشنه دينور اللاهة حاله
وزننده يلانه دينور حيه معناسنه بعضلر عندنده لات ديدكلرى صنمه لات ايله تسميه سى بوندندر كه اصلى
لاهه ايدى هاء حذف اولندى الليه لامك فتحيله تستر ايلمك معناسنه‌در يقال لاه الرجل يليه ليها اذا تستر
سيبويه عليه الرحمه لفظهٔ جلاله‌نك بو ماده‌دن اشتقاقنى تجويز ايلدى وبلند وعالى اولمق معناسنه‌در يقال لاه الشىء
اذا علا وارتفع كونشه صاحبه وزننده آلهه اطلاقى بو معناد‌ندر لاهوت هاى مضمومه ايله اكر كلام عربدن
ايسه فعلوت وزننده در رغبوت كبى ذكر اولنان لاه ماده‌سندن مأخوذدر مترجم ديركه طراز المذهب بيانته كوره
اشبو لاهوت لفظى عبرانيدر الله ديمكدر نته كه ناسوت انسان ديمكدر بعده عرب دخى اخذ وتكلم ايلديلر
وعند البعض بنه عبرانيدر خالق معناسنه‌در وناسوت مخلوق معناسنه‌در وبعضا لاهوت روحه وناسوت بدنه
اطلاق اولنور وبعضا لاهوت عالم علوى‌يه وناسوت عالم سفلى‌يه اطلاق اولنور ولاهوت سببه وناسوت مسببه
اطلاق اولنور وكدى شيخى اولان شمس الدين هنديدن نقلى اوزره لاهوت ايله بعضا مطلق لطائف وناسوت ايله
مطلق كثائف مراد اولور وبو تعبير اطلاقات مذكوره‌نك مجموعنه شاملدر اللات ذات وزننده ثقيف قبيله‌سنه
مخصوص برصنمك اسميدر نته كه لتت ماده‌سنده بيان اولندى فصـــــل الميم المته ميمك فتحى وتاى
فوقيه‌نك سكونيله قيودن قوغه ايله صو چكمك معناسنه‌در يقال مته الدلو متها من الباب الثالث اذا متحها
التماته تفاعل وزننده ايراقلشمق معناسنه‌در يقال تماتهوا اذا تباعدوا التمته تمدح وزننده ومرادفيدركه
اوكونمك معناسنه‌در يقال تمته الرجل اذا تمدح وبيهوده يره خلقدن كندى ايچون مدح وثنا طلب ايدر اولمق
معناسنه‌در يقال فلان يتمته اى يطلب الثناء بما ليس فيه ومجون ولاابالبلك اظهار ايلمك معناسنه‌در يقال تمته
الرجل اذا تمجن شارح ديركه تمجن نسخه‌لرى غلطدر صواب اولان تحمق عنوانده اولمقدر ومتحير اولمق
معناسنه‌در يقال تمته الرجل اذا تحير وبرنسنه‌ده افراط ومبالغه ايلمك معناسنه‌در يقال تمته فيه اذا بالغ وبطالت
وغوايته دوشمك معناسنه‌در يقال ماهذا التمته اى البطالة والغواية المته فتحتيله بودخى بطالت وغوايته
دوشمك معناسنه‌در يقال مته الرجل متها من الباب الرابع اذا عالج البطالة والغواية المده مدح وزننده
ومرادفيدركه اوكمك معناسنه‌در يقال مده فلانا مدها من الباب الثالث بمعنى مدحه التمده تمدح وزننده

ومراد

ومرادفيدر يقال تمده الرجل اذا تمدح الماده مادح وزننده ومرادفيدر جمعى مده كلور ركع وزننده المره
فتحتيله كوز سورمه سز قالمق على قول سرمه‌يى ترك ايلمكله كوز فاسد وتباه اولمق ياخود سرمه سزلكدن ايچك
چوره‌سى آغارمق معناسنه‌در يقال مرهت عينه مرها من الباب الرابع اذا خلت من الكحل اوفسدت لتركه
اوابيضت حماليقها الامره احمر وزننده كوزى وصف مذكور اوزره اولان كشى‌يه دينور مرهاء مؤنثيدر المرهة
غرفه وزننده شول آقلغه دينور كه اكا اصلا رنك آخر قارشمامش اوله قار وپنبه كبى يقال به مرهة اى بياض لا يخالطه
غيره ومنه سراب امره ويغمور صوينى ايركيلو راولان مصنعه وچقور مقوله‌سى يره دينور ومرهه بربطن پدرينك
اسميدر مراهه ثمامه وزننده برخاتون آديدر مريهه جهينه وزننده برقبيله والده‌سيدر المره محل وزننده
بوركى دردلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مره الفؤاد اى سقيمه الممارهة ممازحه وزننده ومرادفيدر كه ارشمك
ولاغ ولطيفه ايدشمك معناسنه‌در يقال مازهه اذا مازحه المزه مزح وزننده ومرادفيدر كه برآدمه لاغ ولطيفه
ايلمك معناسنه‌در يقال مزهه اذا مزحه المطه مطح وزننده برسته كتمك معناسنه‌در يقال مطه فى الارض
مطها من الباب الاول اذا ذهب فيها الممطه معظم وزننده ممدّه معناسنه‌در كه ممدح ديمكدر المقه ميمك
وقافك فتحيله كوكچل آقلغه دينور كه لون مذمومدر يقال به مقه اى بياض فى زرقة ومره معناسنه‌در كه سرمه‌سى
بوشلنمش كوز چوره‌سنك چركين آقلغى كبى آقلقدن عبارتدر الامقه احمر وزننده معناى مذكوردن وصفدر
مقهاء مؤنثيدر وايراق معناسنه‌در يقال مكان امقه اى بعيد وطپراغنده اصلا اوت وآغاج قسمى نابت اولميان
قيريه دينور يقال مكان امقه اى لا ينبت فيه نبت ولا شجر وشول آدمه دينور كه كوزينك كريكلرى بك آز اولمغله
كنارلرى وپوره‌لرى قزل قزل اوله يقال رجل امقه اى المحمر المآقى والجفون من قلة الاهداب الملبه مليح وزننده
ومرادفيدركه كوزل ديمكدر يقال غلام مليه اى مليح الاملاه همزه‌نك كسريله مبالغه وجهيله ايراد عذر ايلمك
معناسنه‌در تقول املهت اى اعذرت وبالغت الممتله اسم فاعل بنيه‌سيله زائل العقل آدمه دينور يقال رجل
ممتله العقل اى ذاهبه المهّ ميمك فتحى وهانك تشديديله دوزلرى رفق وسهولتله قوللنمق معناسنه‌در يقال مه
الابل مهاً من الباب الاول اذا رفق بها المهه فتحتيله يومشق وملايم اولمق معناسنه‌در يقال مهه الشىء مهها
من الباب الرابع اذا لان ورفق وتانى ايله يابجه يابجه يوروشه دينور وسهل ويسير اولان شيئه دينور مهاه
ومهاهه كبى كما سيذكر وامل ورجاء معناسنه‌در يقال ما فيه مهه اى رجاء ومهل معناسنه‌در يقال اخذ منه
مهها اى مهلا المهاه سحاب وزننده حسن ورونق وتاب وطراوت معناسنه‌در يقال به مهاه اى طراوة وحسن
وحسن ورونقلو زيبا نسنه‌يه دينور يقال شىء مهاه اى حسن ورفق وسهولتلو يوروشه دينور يقال سير
مهه ومهاه اى رفيق وامید ورجاء معناسنه‌در مهه كبى ومنه يقال لو كان فى الامر مهه ومهاه لطلبته ويسير
وآسان شيئه دينور مهاهه دخى دينور ومنه المثل ۞ كل شىء مهه ومهاه ومهاهة ما خلا النساء وذكرهن ۞ اى
يسير سهل بونك مفهومنده اوچ احتمال واردر ايكيسى نسوانك مديحه‌سنه وبريسى ذميمه‌سنه متعلقدر احتمال
اول بودركه مراد اولان آدمك يانده هر نسنه سهل وآسان اولمغله جمله‌سنه تحمل ايدر لكن حرمنه متعلق كلماته
جهتندن ناشى بروجهله هضم وتحمل ايلمك ممكن دكلدر ثانى مهه ومهاه كلمه‌لرى بوراده حقير وباطل وبيهوده
معناسنه مستعمل اولمغله هر نسنه‌نك ذكرى بيهوده‌در لكن نسوان قسمنى ذكر ايلمك موجب تلذذ وصفادر
ديمكدر بودخى سهل ويسير معناسندندر ثالث مهه ومهاه قصد ورشاد معناسنه محمول اولمغله كه حسن ورونق
معناسندن مأخوذدر هر شيئه تعرض وتصدى ايلمك رشد وفلاحدن معدود اولوب لكن نسوان ذكرينه تصدى
ايلمك مردانه بردر اوسر ادكلدر ديمكدر النساء كلمه‌سى استثنا اوزره منصوبدر والنساء وذكرهن قولى العجبنى زبد
وكرمه قبيلندندر المهمه والمهمهة ميمك فتحيله كنارلرى ايراق بريه وبيابانه دينور يقال قطعوا مهمها ومهمهة
اى مفازة بعيدة وشن وآبادان اولميان خالى وتنها ارضه دينور جمعلرى مهامه كلور مه ميمك فتحى وهانك سكونيله
اسم فعل امر در اكفف معناسنه‌در كه بونى اتمه وايلمه وبوندن فراغت قيل ديمكدر فارسيده مكن مرادفيدر
وبو زجر موقعنده سويلنور تأكيد اولندقده تكرار ايله مه مه ديرلر المهمهة زلزله وزننده برايشى ترك ايلمك ضمننده
برآدمه مه مه ديمك معناسنه‌در يقال مهمه فلانا اذا قال له مه مه اى اكفف ومطلقا منع معناسنه مستعملدر
يقال مهمهه عن السفر اذا منعه التمهمه تزلزل وزننده برنسنه‌دن واز كلوب فراغت قلمق معناسنه‌در يقال
تمهمه عنه اذا كف وارتدع الماء همزه ايله حال وزننده والماه جاه وزننده والماءة حاله وزننده كه واحديدر
صويه دينور آب معناسنه وماء كلمه‌سنك همزه‌سى هادن منقلبه‌در وبعض عربدن اسقنى ما عنوانده كه قصر ايله در

مسموع اولدی جمع قلتی امواه وجمع کثرتی میاه کلور ومصغرنده مویه دینور ومویهه دینور که ماءه مصغریدر
شارح دیرکه مصاحك بیاننه کوره ماء کلمه سنك اصلی موه ایدی واوالفه قلب اولندی ایکی حرف خفیف مجتمع اولمغله
هاء همزه یه ابدال اولندی الف مقدما اعلال اولندیغندن اول ابدال اولنمدی زیرا حرف واحد ایکی دفعه
اعلال اولنمز وجمعنده امواه دیدکلری کبی امواء دخی دیرلر همزه ایله ونسبتنده مائی وماوی دیرلر همزه بی واوه قلب ایله
الماویة تشدید یایله آینه یه اطلاق اولنور جمعی ماوی دریقال جاءت وبیده ماویة ای مرآة وبو فارسیده
زجاجه آبکینه دیدکلری کیدر مترجم صحاحك مرآة کلمه سنی عورت معناسنه حملی وتوجیهی غرائبدندر وماویه
برخاتون اسمیدر الموه موج وزننده والمیه میمك فتحی ویانك سکونیله والمووه فعود وزننده والماهة
والمهة میمك فتحیله قیو واشمه وایارمه مقوله سی برچوق صولو اولمق معناسنه دریقال ماهت الرکیة تماه وتموه
وتمیه موها ومیها وموؤها وماهة ومیهة من الباب الرابع والاول والثانی اذا کثر ماؤها وکمی یه صو کیرمکله صولنمق
معناسنه دریقال ماهت السفینة اذا دخلها الماء ومَوه قارشدرمق معناسنه دریقال ماه الشیء بالشیء یموه موها
اذا خلطه به وصوایچورمك معناسنه در تقول مهت الرجل بکسر المیم من الباب الرابع وبضمها من الاول ای سقیته الماء
المیهة کیسه وزننده صوبی چوق اشمه یه وقیو یه دینور یقال رکیة میهة ای کثیرة الماء الماهة حاله وزننده
میه معناسنه دروچیچك عارضه سنه دینور یقال ظهر ببدنه ماهة ای جدری الامیه والاموه افضل وزننده
افعل تفضیلدر صاردن صوبی اکثر اولان نسنه یه دینور یقال هذه الرکیة امیه وامو ممّا کانت اکثر ماء الاماهة
والامواه همزه نك کسریله قیو قزانکسه صو یه ایرشمك معناسنه دریقال حفر البئر فاماه وامواه ای بلغ الماء مؤلف
بونی ایکی دفعه تکرار ایتمشدر واماهه صوارمق معناسنه دریقال اماهوا دوابهم ای سقوها مؤلف بونیدخی تکرار
ایتمشدر وحوضه صو برکدرمك معناسنه دریقال اماهو حوضهم اذا جعوا فیه الماء وقلج وبچاق نامنلوسنی صوارمق
معناسنه دریقال اماه السکین اذا سقاه کما یقال امهی السکین وفرشدرمق معناسنه دریقال اماه الشیء
اذا خلطه وبلود چوق یغمور دوکك معناسنه دریقال اماهت السماء اذا سالت ماء کثیرا وارکك دیشینك رحمنه
القاء نطفه ایتمك معناسنه دریقال اماه الفحل اذا القی ماءه فی رحم الانثی ویرده صو ترشح ایتمکله صبرتدیلی اولمق
معناسنه دریقال اماهت الارض اذا نزّت ومرکب غلیظ اولمغله ترقیق ایچون حقه یه صوقومق معناسنه دریقال
اماه الدواة اذا صب فیها الماء التمویه تفعیل وزننده برصولو اولمق معناسنه دریقال موّه الموضع اذا صار ذا ماء
وبرنسنه یه چوق صوقومغله صولو ایتمك معناسنده دریقال موّه القدر اذا اکثر ماءها وبرکسیه سؤالنه مخالف
خبر اخبار ایتمك معناسنه مستعملدر یقال موّه الخبر علیه اذا اخبره بخلاف ما سأله وباقر ودمور مقوله سنی
بالدزلمق معناسنه دریقال موّه النحاس او الحدید اذا طلاه بفضة او ذهب ماه الفؤاد وماهی الفؤاد قورقق
آدمه اطلاق اولنور کویا که یورکی صوایچره اولمغله دائما لرزه ناك اولور علی قول بلید وکندذهن آدمه اطلاق اولنور
کویا که صو کبی قلبی نقش ادراکدن صافی وساده در بوراده ماهی لفظی مائة مقلو بیدر وماه مائه مختصریدر یقال
هو ماه الفؤاد وماهی الفؤاد ای جبان او بلید الموهة والموهة میملرك ضمیله تاب وروْنق ولطافت معناسنه در
یقال ما احسن موهة وجهه ومواهته ای ماؤه وروْنقه وحسن وجمال معناسنه در تقول اعجبنی موهته ومواهته
ای حسنه ومحبوبك چهرسنده اولان آب وتابه دینور یقال ما احسن موهة وجهه ومواهته ای حسنه وترقرق الماء
فی وجهه الماه حال وزننده برایالتك قصبه سنه دینور یقال ماه البلد ای قصبته الماهان تثنیه بنیه سیله
دینورایله نهاوند نام بلده لره اطلاق اولنور که بری ماه الکوفه وبری ماه البصره در معلوم اوله که ماه پهلوی لساننده
شهر وبلده یه دینور وقتا که حذیفه همدان ولایتنی فتح وتسخیر ایدوب اندن نهاوند شهرنه کلدی اول زمان نهاوندیك
مختصر شهر اولمغله عسکری احاطه ایلمدیکندن امر ایلدی کوفه عسکری شهر دینوره کیدوب واصره سپاهی
نهاوند ایچره قالدی چونکه شهره ماه اطلاق اولنمغله دینوره ماه کوفه ونهاونده ماه بصره دیدیلر بناء علیه
بین العرب دینور ونهاونده ماهان اطلاق اولنور وماه دینار ایکی بلده آدیدر وماهان بررجل اسمیدر ولفظ
مزبور عربی اولدیغی صورتده هوم یاخود هیم ماده لرندن مأخوذ اولور بو تقدیرجه لعفان اولور لامك عین
اوزره تقدیمیله یاخود وهم ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی لفعان اولور فانی عین اوزره تقدیمیله یاخود همی ماده سندن
مأخوذ اولمغله وزنی علفان اولور یاخود مه ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی عفلان اولور یاخود بهم ماده سندن
مأخوذ اولمغله وزنی لاعاف اولور یاخود مهین ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی عافال اولور یاخود منه ماده سندن
اولمغله فالاع اولور یاخود نمه ماده سندن اولمغله وزنی عالاف اولور وعند البعض وزنی فعلاندر المه میمك

فتحیله برنسنه یی بالدزلمق معناسنه دریقال ماه السیف یمیه میها اذا طلاه بماء الذهب واشمه وقیو مقوله سنك
صویی چوغلمق معناسنه دریقال ماهت الرکیة تمیه لغة فی ماهت تموه فصــــــــل النون النبه
نونك ضمیله فطنت وذکا معناسنه دریقال ماله نبه ای فطنة واویقودن اویانمغه دینور که اسمدر وبو معناده مصدر
اولور یقال نبه من نومه نبها من الباب الرابع اذا قام منه الانباه همزه نك کسریله اویقودن اویاندرمق معناسنه در
یقال انبه فلانا من النوم اذا اقامه منه وبرآدمك حاجتنی اونتمق معناسنه دریقال انبه حاجته اذا نسیها همزه سی سلب
ایچوندر التنبیه تفعیل وزننده بودخی اویاندرمق معناسنه دریقال نبهه من نومه ای اقامه وخامل وکمنام
کمسنه یی شان وشهرت ویرمکله عزیز ونامدار ایتمك معناسنه دریقال نبه باسمه ای نوه به التنبه تفعل وزننده
والانتباه افتعال وزننده مطاوعلردر اویانمق معناسنه دریقال انبهه ونبهه فتنبه وانتبه ای استیقظ المنبهة
مرحله وزننده برآدمی برشیئه آکاه ایلمکه باعث اولان نسنه یه دینور یقال هذا منبهة علی کذا ای مشعر به
وبرکسنه نك قدروشاننی اشعار ایله بین الناس منقبتی عالی قلمغه باعث اولان شیئه دینور یقال هو منبهة لفلان ای مشعر
لقدره ومعل له اوله کوره نبهدن وثانی یه کوره نباهتدن مفعله در النبه فتحتینله سرعتله فهم وادراك ایلمك
معناسنه دریقال ما نبه له نبها من الباب الرابع ای ما فطن بوندن اسم نبه در نونك ضمیله نبه که ذکر اولندی ونبه شول
بتکه وککرده یه دینور که علی الغفله بولنمش اوله یقال جاء وبیده نبه ای ضالة وجدت علی غفلة وحالا موجود نسنه یه
دینمکله ضد اولور ومشهور ومتعارف نسنه یه دینور یقال شیء نبه ای مشهور وشرف وشان صاحبی آدمه دینور
وبو معناده اسم جمع اولور یاخود فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی برابردر یقال رجل نبه وقوم نبه ای شریف
وشرفاء النبه نجل وزننده بودخی مشهور نسنه یه دینور النباهة کرامه وزننده شرف وشان وشهرت صاحبی
اولمق معناسنه دریقال نبه الرجل ونبه ونبه نباهة من الباب الاول والرابع والخامس اذا شرف واشبو تثلیث باب
ابن طریف روایتیدر النابه صاحب وزننده والنبیه امیر وزننده شریف ونامدار آدمه دینور که خامل مقابلیدر ونابه
عظیم وجلیل اولان شیئه دینور یقال امر نابه اعظیم المنبوه الاسم معروف الاسم دیمکدر یعنی نامدار اولان آدمه دینور
یقال رجل منبوه الاسم ای معروفه المنبهة شارحك تصحیحی اوزره مکرمه وزننده که انباهدن اسم مفعولدر
اونودلمش حاجته دینور پس بوراده کمحسنه نسخه سی غلطدر یقال حاجة منبهة ای منسیة النباه سحاب وزننده
بلند ورفیع نسنه یه دینور یقال بناء وعز نباه ای رفیع نبهان سلمان وزننده برجماعتك پدری اسمیدر نابه صاحب
وزننده ونبیه زبیر وزننده ومنبه محدث وزننده ونبیه امیر وزننده ومنبه محسن وزننده اسامی ناسدندر
النجه نجد وزننده برحاجت ضمننده برآدمه کلان کمسنه یی خوشلنمدیغی کریه وطوریه کلامله مقابله ایدوب
حاجتنی رد ایلمك علی قول یك چرکین وناسزا وجهله رد ایلمك معناسنه دریقال نجهه نجها من الباب الثالث
اذا استقبله بما یکره ورده عن حاجته اوهو اقبح الرد وبرکسنه اوزره ناکهانی چقه کلمك معناسنه دریقال نجه
علی القوم اذا اطلع وبرشهر وارضه واروب آندن خوشلنمیوب طبعنه نا ملایم کلمك معناسنه دریقال نجه بلد کذا
اذا دخله فکرهه التنجه تفعل وزننده نجه ایله معنای اولده مرادفدر یقال تنجه فلانا بمعنی نجهه نجه الطیر
وجه الخیر وزننده مصر ایله ارض تیه میاننده برموضع آدیدر النده نونك فتحی ودالك سکونیله دوه یی حیقره رق
آزار وطرد ایلمك معناسنه دریقال نده البعیر ندها من الباب الثالث اذا زجره وطرده بالصیاح وطوپلنمش دوه لری
سوروب کوترمك یاخود کندی طوبلیوب سورمك معناسنه دریقال نده الابل اذا ساقها مجتمعة او ساقها وجمعها
الندهة نونك فتحی وضمیله چوق دواب ومواشی یه دینور علی قول قیوندن یکرمی ودوه دن یوز مقدار واقعه
مقوله سندن بیك مقداره دینور الانتداه افتعال وزننده والاستنداه برایش بو انه کیروب طوغرلمق
معناسنه دریقال انتده الامر واستنده اذا اتلأب التنزه زای معجمه ایله تفعل وزننده ایراقلشمق معناسنه در
یقال تنزه عنه اذا تباعد وخلقك تنزه کلمه سنی باغ وباغچه وبساتینه تفرج ایچون چقمق معناسنده استعمال
ایتملری غلط قبیحدر شارح دیر که بو قولده مؤلف ابن السکیته تابع اولمشدر لکن خرجنا نتنزه عبارتی قساوت
شهردن تباعد ایچون باغ وسبزه زاره چقدق دیمکله تعبیر مرقوم غلطدن سالمدر النزهة غرفه وزننده اسمدر
ایراقلق بعد معناسنه در مؤلف بونی تکرار ایتمشدر النزه کتف وزننده والنزیه امیر وزننده شول مکانه دینور که
صو بتاغی مرج وچیل یرلردن وشنلك لازمه سی سینکلردن ودکز رطوبتندن وفساد هوا ووخامتدن بعید اوله که
بو مقوله یرلر وبائی مستوجب اولور موقئی نزهه ونزیهه در یقال مکان نزه ونزیه وارض نزهة ونزیهة ای بعید عن الریف
وعمق المیاه وذبان القری وومد البحر وفساد الهوی النزاهه کرامه وزننده والنزاهیة کراهیه وزننده

برمكان وارض نزه ونزيه اولمق معناسنه در يقال نزه المكان نزاهة ونزاهية من الباب الخامس اذا كان نزيها
وبركسه مطلقا كريه وناخوش نسنه لردن بعيد اولمق معناسنه در يقال نزه الرجل اذا تباعد عن كل مكروه
النزيه امير وزننده مكاره وناسزالردن بعيد وسالم اولان آدمه دينور كرك حسي وكرك معنوي اولسون
نزه الخلق نونك فتحي وزانك سكوني وكسريله ونازه النفس حشم نشين طائفه سندن شول عفيف ومتكرم
وطيب النفس آدمه دينوركه يالكز جه قونوب كوچوب نفسني ومتعلقاتني ومال ومواشيسني بيوت سائره يه
قارشدرمز اوله جمعي نزهاء كلور كرماء وزننده ونزهون كلور ونزاه كلور صاحب وصحاب كبي يقال رجل نزه الخلق
ونازه النفس اي عفيف متكرم يحل وحده ولايخالط البيوت بنفسه ولاماله النزه نجد وزننده والنزاهة كرامه
وزننده ذكر اولنان نزيه الخلق ونازه النفس معنالرندن اسملردر ونزه مصدر اولور دواب ومواشيي صواو يرلردن
بعيد ايلك معناسنه در تقول نزهت ابلي نزها اذا باعد بها عن المياه التنزيه تفعيل وزننده بركسه نفسني قبايحدن
بعيد وبرطرف ايلك معناسنه در يقال نزه نفسه عن القبيح اذا نحاها المنفوه منفور وزننده والنافه
صاحب وزننده قورقق وضعيف القلب آدمه دينور يقال رجل منفوه ونافه اي ضعيف الفؤاد جبان
النفوه قعود وزننده قورقق وبي زهره اولمق معناسنه در يقال ما كان نافها فنفه نفوها من الباب الثالث وسركش
يكن يواشيوب رام وذلول اولمق معناسنه در يقال نفه الجمل اذا ذل بعد صعوبة النفه نونك فتحي وفانك سكونيله
يوريلوب عاجز ودرمانده اولمق معناسنه در يقال نفهت نفسه نفها من الباب الرابع اذا اعيت وكلت الانفاه
همزه نك كسريله طواري يوروب يتاب ايلك معناسنه در يقال انفه ناقته اذا كلها واعياها وبركسيه آزجه مال ويرمك
معناسنه در يقال انفه له من ماله اي اقل له منه التنفيه تفعيل وزننده بودخي يوروب يتاب ايلك معناسنه در
يقال نفه ناقته يعني انفه الاستنفاه دكلنوب راحت اولمق معناسنه در يقال استنفه الرجل اذا استراح
النقه نونك وقافك فتحيله والنقوه قعود وزننده خسته لكدن يكيجه صحت بولوب لكن هنوز ضعيفجه وناتوانجه
اولمق معناسنه در على قول كلي افاقت بولمق معناسنه در يقال نقه المريض من مرضه ونقه نقها ونقوها
من الباب الرابع والثالث اذا صح وفيه ضعف اوافاق وفهم ايلك معناسنه در يقال نقه الحديث اذا فهمه الناقه
صاحب وزننده خسته لكدن هنوز افاقت بولمش آدمه دينوركه عروق واعصابنده هنوز سستلك اوله جمعي
نقه كلور ركع وزننده وفهيم وسريع الانتقال آدمه دينور النقه كتف وزننده بودخي فطن وفهيم آدمه دينور
الاستنقاه فهم ايلك معناسنه در يقال استنقه الحديث اذا فهمه الانتقاه افتعال وزننده بركلام وخبري
كركي كبي فهم ايلكله شفاي صدر حاصل قلمق معناسنه در تقول انتقهت من الحديث اي اشتفيت النكه
نونك فتحي وكافك سكونيله برآدم بركسه نك بروننه اغزي رايحه سني اشمام ايچون تنفس ايدوب هوه ديمك ياخود
نفسني آنك بروننه طوغري اخراج ايلك معناسنه در يقال نكه له وعليه نكها من الباب الثاني والثالث اذا تنفس
على انفه اواخرج نفسه الى انف آخر وكونشك حرارتي مشتد اولمق معناسنه در يقال نكهت الشمس اذا اشتد
حرها وبرآدمك اغزني قوقلمق معناسنه در يقال نكهه ونكه نكها من الباب الرابع والثالث اذا شم ريح فمه
الاستنكاه بودخي اغز قوقلمق معناسنه در يقال استنكهه اذا شم ريح فمه النكه سكر وزننده يك سور بلوب
درمانده اولمش دوه لره دينور يقال ابل نكه اي نفه النمه فتحتينله حيرته شبيه برحالتدركه مراد سمه اولمقدر يقال
نمه الرجل نمها من الباب الرابع وهو شبه الحيرة النهنهة زلزله وزننده زجر ومنع ايلك معناسنه در يقال نهنه فلانا
عن الامر اذا كفه وزجره وبونك اصلي نهنه ايدي هاء وسطاني نونه ابدال اولندي التنهنه تزلزل وزننده مطاوعدر
ممنوع اولديغي نسنه دن كيرو طورمق معناسنه در يقال نهنه فلانا فتنهنه اي كفه فكف النهنه فدفد وزننده يوفقه جه
طوقنمش بزه دينور يقال ثوب نهنه اي رقيق النسج النوه نوم وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال ناه الشيء ينوه نوها
اذا ارتفع وبايقوش باشني يوقري قالدروب اوتمك معناسنه در يقال ناهت الهامة اذا رفعت رأسها فصرخت
وبرنسنه دن كوكل كچوب اباوترك ايلك معناسنه در يقال ناهت نفسه عن الشيء تنوه وتناه نوها من الباب الاول
والرابع اذا انتهت وابت وتركت ونفس ناطقه قوي اولمق معناسنه در يقال ناهت نفسه اذا قويت وحيواني يارمجه
طويورمق معناسنه در يقال ناه البقل الدواب اذا نجدها وهو دون الشبع ونوه نونك فتحي وضميله انتهاء معناسنه دركه
اسمدر برنسنه دن نهي قبول ايله فراغتدن عبارتدر يقال ماله نوه منه اي انتهاء التنويه تفعيل وزننده برآدمي
بلند آواز ايله چاغرمق معناسنه در يقال نوهه ونوه به اذا دعاه يعني برفع الصوت وبرآدمي مدح وتعظيم ومناقبني
تشهير ايله بلند قدر ونامدار ايلك معناسنه در يقال نوه فلانا اذا رفعه يعني بالتعريف والتطبير النوهة تمره

وزننده وجبه كيدركه يكرمي درت ساعتده براويون طعام ايلكه دينور النواهة نواحه وزننده ومرادفيدركه
ميت آغلايجيسي اولان عورته دينور يقال هي نواهة اي نواحة النوه سكر وزننده نوح معناسنه دركه نايحك
جمعيدر نبه نبل وزننده سجستان ايله اسفراين بيننده بربلده در النابه صاحب وزننده بلند ورفيع اولان
شيئه دينور يقال شيء نابه اي مشرف رفيع النيه نونك فتحيله يوكسك اولمق معناسنه در يقال ناه الشيء يناه نيها
من الباب الرابع اذا ارتفع وبرنسنه عجيب اولمق معناسنه در يقال ناه الشيء اذا اعجب الناهة حاله وزننده
كه اصلي نائهه در بعد القلب همزه حذف اولنمشدر برنسنه دن فراغت ايدن نفس انسانيه يه دينور يقال نفس ناهة
عن الشيء اي منتهية فصــــــل الواو الوبه واوك فتحي وبانك سكونيله فهم وفطنت معناسنه در
يقال وبه له ووبه وبها من الباب الثالث والرابع اذا فطن وكبر ايلك معناسنه در يقال وبه له اذا تكبر وقايرمق معناسنه در
يقال هو لايوبه له وبه اي لايبالي به الايباه همزه نك كسريله بودخي فهم ودرك ايلك معناسنه در يقال اوبه له اذا فطن
الوجه واوك فتحي وجيمك سكونيله هرنسنه نك قرشوسنه كلان وقرشوسنده اولان شيئه دينور جمعي اوجه ووجوه
واجوه كلور همزه نك ضميله كه واودن مبدله در مؤلفك بصائرده بيانه كوره وجه لفظي يوزه موضوعدر فارسيده
روي دينور ظاهر بدنده ابتدا ناظرك قرشوسنه كلديكي علاقه سيله واعضاء سائره دن اشرف اولمق مناسبتيله بعده
انسانك مطلقا قرشوسنه كلان نسنه ده وهر شيئك اشرفنده ومبدأنده استعمال اولندي وبعضا وجه ايله ذات دخي
اراده اولنور وشارحك نسخه سنده الوجه م اي معروف ومستقبل كل شيء عنوانيله مرسومدركه وجه يوزه دينور
وهرنسنه نك قرشوسنده اولانه دينور ديمك اولور ووجه برنسنه نك نفس وذاتنه اطلاق اولنور يقال وجه الشيء
اي نفسه ووجه الدهر اول الدهر ديمكدر ووجه النجم ناظره طوغري ظاهر اولان سمتيدر ووجه الكلام سبيل
مقصود كلامدن عبارتدر تقول وجدت وجه كلامه اي السبيل المقصود منه ووجه القوم متعين وذيشانلرندن عبارتدر
جمعي وجوه كلور يقال هم وجوه القوم اي اعيانهم وساداتهم ووجه حرمت وجاه معناسنه در جاه وجه مقلوبيدر
وسمت وجهت معناسنه در وجهت لفظنك اصلي وجه ايدي وعد وعده كبي وجهت عند البعض اسم مكاندر
توجه اولنه جق سمت ومكانه دينور ومصدر اوله رق دخي استعمال اولنور ووجه آزجه صويه دينور بونده فتحتينله ده
لغتدر يقال وجدنا وجها من الماء اي قليلا ومصدر اولور يوزه اورمق معناسنه يقال وجهه وجها من الباب الثاني
اذا ضرب وجهه وبرآدمه وجاهت وشرافنده غالب اولمق معناسنه در تقول وجهته عند الناس اجهه اي صرت
اوجه منه الوجيه امير وزننده بودخي برقومك سيد وذيشانه دينور جمعي وجهاء كلور امراء وزننده يقال هو وجيه
القوم اي سيدهم ومطلقا جاه وقدر ومنزلت صاحبي آدمه دينور يقال هو وجيه اي ذوالجاه وبربونجق اديدركه
بين العرب معروفدر شارح ديركه حضور سلاطينه دخول ايدن كمسه لر اني يوزلرينه سوررلر نزد شاهيده وجاهتلو
اولمق ايچون ووجيه شول آت قولونه دينوركه طوغركن ايكي اللري برابرجه خروج ايلمش اوله ووجيه ايكي معروف
اتلرك اسميدر الوجيهة سفينه وزننده بودخي ذكر اولنان بونجغه دينور الجهة جيمك حركات ثلاثيله
مطلب
والوجهة واوك كسري وضميله جانب وسمت وناحيه معناسنه دركه توجه اولنور جمعي جهات كلور يقال توجه
جهة كذا ووجهة كذا اي الى جانب وناحية مترجم ديركه اشبو جهة ووجهة اسملردر اصللري وجه ايدي مصدر
اولان وعد كلمه سنه قياسله واوي حذف وتاء تعويض اولندي واسم اولمق حسبيله بعضا واوي دخي ابقا اولنور
لده وولده كبي اصلنه تنبيه ايچون لكن عوض ايله معوض عنه جمع اولمغله نابي وحدته حمل اولنور الموجوه موجود
وزننده ضرب في الوجه معناسندن اسم مفعولدر مضروب الوجه معناسنه در التوجيه تفعيل وزننده برآدمي
برسمته كوندرمك معناسنه در يقال وجهه في حاجة اذا ارسله وبرآدمي وجيه وذيشان قلمق معناسنه در يقال وجهه
الامير اذا شرف ويغمور يرك بالجمله اجزاء وجوانبنه برقوري برقومق وجهيله ياغمق معناسنه در يقال وجهت المطرة
الارض اذا صيرتها وجها واحدا كما يقال تركت المطرة الارض فردا واحدا وفدانلري شمال طرفنه مائل اوله رق ديكوب
بعده بادشمال انلري طوغرلتمق معناسنه مستعملدر يقال وجهت النخلة الشمال اذا غرسها فامالها قبل الشمال
فاقامتها الشمال وآت قولوني ايكي اللري بيله جه خروج ايده رك طوغمق معناسنه دركه اوقولونه وجيه دينوركه ذكر
اولندي وتوجيه القوام صدف كيدركه اويلقلري بري برينه يك قريب يعني صناني صيق اولوب طرنقلري ارالقلري
ميدانلو اوله رق بلكلري بوروق وملتوي اولمقدن عبارتدر على قول توجيه آتك اللرينك ايچ يوزلرنده عجاتيان ديدكلري
سكيرلري وطرنقلري بري برينه يقين اوله رق بلكلري طشره طرفه بوروق اولمقدن عبارتدركه اوكونه آته ايت اللي
تعبير اولنور وتوجيه عروضيون عرفنده قافيه مقيده ده واقع روي حرفندن مقدم اولان حرفه اطلاق اولنور عند

البعض حرف مز بوره یی مضموم یاخود مفتوح ایلمکه دینور مکسور اولدقده سناد اطلاق اولنور شارح دیرکه شروح
خرزجیه ده قول مؤلفه مخالف تعریف اولنمشدر وتوجیه برسمته یونلمك توجه معناسنه کلور یقال وجهت الیك
ای توجهت و برنسنه یی برسمته چویرمك معناسنه در ومنه المثل * وجه الحجر وجهة ما له * ای دبر الامر علی وجهه
یعنی طاشی جهتلرندن برجهته چویردیمکدر فی الاصل طاش ایله کارگیر بنا ایدن آدمه خطابدرکه طاشی النه الوب
برکره یرینه وضع ایدر لکن موافق کلمزاکا دیرلر که طاشی چویر اگر او یمزسه ینه چویر البته بر مناسب جهتنه مصادف
اولورسن یوشل برامره برجهتدن تدبیر ممکن اولمدیغی صورتده برغیری جهتدن تدبیر لازمدر دیمجك یرده ضرب اولنور
وکلام مرقومده جهة کلمه سی منصوبدر رفعله ده مرویدر نصبی ظرفیت اوزره در ورفعی فله وجهة تقدیرنده اولور
وما کلمه سی ابهامیه در الایجاه همزه نك کسریله بودخی بر آدمی شرف ووجاهت صاحبی قلمق معناسنه در یقال
اوجهه الامیر اذا شرفه و بر آدمی وجیه وشریف بولمق معناسنه در یقال اوجه فلانا اذا صادفه وجیها الوجاه
والتجاه واوك وتانك حرکات ثلاثیله برنسنه نك قرشوسنه ویماجنه دینور تقول قعدت وجاهك
وتجاهك ای تلقاءوجهك شارحك بیانی اوزره تاء واودن مبدله در الوجاه قتال وزننده والمواجهة
مقاتله وزننده یوز یوزه اولمق معناسنه در یقال لقیه وجاها وموا جهة ای قابل وجهه ویقال واجهه
اذا قابله بوجهه ووجاه برنسنه نك مقدارنه اطلاق اولنور یقال هم وجاه الف ای زهاؤه التواجه تفاعل
وزننده قرشو قرشویه اولمق معناسنه در یقال تواجها اذا تقابلا الموجه معظم وزننده جاه وحرمت
صاحبی آدمه دینور یقال هو موجه ای ذوالجاه وایکی یوزلو کلیم مقوله سنه دینور یقال کساء موجه ای
ذوالوجهین وکوکسنده وارقه سنده بوکریسی اولان قنبوره دینور یقال احدب موجه ای له حدبتان فی ظهره
وفی صدره الوجیهة سفینه وزننده بودخی ایکی یوزلو کلیم مقوله سنه دینور ووجید دیدکلری مهره یه دینور
نه که ذکر اولندی بنو وجیهه بربطن آدیدر التوجه تفعل وزننده برنسنه یه طوغری یونلمك معناسنه در
یقال توجه الیه اذا اقبل وعسکر بوزلمق معناسنه در یقال توجه الجیش اذا انهزم ویك پیر فانی اولمق
معناسنه در یقال توجه الشیخ اذا ولی وکبر الوجه ندس وزننده وجیه وشریف آدمه دینور یقال رجل وجه
ای وجیه الاتجاه همزه نك وتاء مشدده نك کسریله یونلمك معناسنه در تقول اتجهت الیك اتجه اتجاها بمعنی
توجهت بونك اصلی اوتجه ایدی ویقال بالثلاثی تجهت تجها الاویجه همزه نك ضمیله اوجه لفظندن مصغردر
یوزجکزاردیمکدر ومنه یقال نظروا الی تاویجه سوء الوده واوك فتحی ودالك سکونیله برآدمی رایندن رد
وصرف ایلمك معناسنه در یقال ودهه عن الامر ودها من الباب الثانی اذا صده الایداه همزه نك کسریله
دوه لره حیقرمق معناسنه در یقال اوده بالابل اذا صاح بها الودهاء حمراء وزننده بدنی سمن کبی آق اولوب
بغایت لطیف وخوشلقا محبوبه یه دینور یقال امرأة ودهاء ای الحسنة اللون فی بیاض الاستیداه دوه لر
طوپلنوب سورلمك معناسنه در یقال استیدهت الابل اذا اجتمعت وانساقت ودشمن مغلوب ومنقاد اولمق
معناسنه در یقال استیده الخصم اذا انقاد وغلب کما یقال استوده فیهما ای بایئه وواویه و برایش یولنه کیروب راست
ودرست اولمق معناسنه در یقال استیده الامر اذا ائتلاب وبرآدمی تخفیف واستحقار ایلمك معناسنه در یقال
استیده فلانا اذا استخفه الوره فتحتیله احمق اولمق معناسنه در یقال وره الرجل ورها من الباب الرابع اذا حمق
وروزکار چوق اسمك معناسنه در یقال ورهت الریح اذا کثر هبوبها وخاتون پك سموز وقوتلو اولمق معناسنه در
یقال ورهت المرأة ورها من الباب السادس اذا کثر شحمها الاوره احمر وزننده احمق آدمه دینور الورهاء حمراء
وزننده موثیدر وبغموری چوق بلوده دینور کاسبذکر ورابطه ونظامسزلوجه اسن یله دینور یقال ریح
ورهاء اذا کانت فی هبوبها عجرفة وبرقسراغك اسمیدر الورهة فرحه وزننده کوده سی سموز وقوتلو خاتونه
دینور وبغموری فراوان بلوده دینور ورهاء کبی یقال سحابة ورهة وورهاء ای کثیرة المطر الوارهة واسع سرای
وخانه واوه یه دینور یقال دار وارهة ای واسعة التوره تفعل وزننده برایشی عجمی کونه نامنظم ایشلمك
معناسنه در یقال توره فی عمله اذا لم یکن فیه حذق الورهرهة سفرجله وزننده شاشقین عورته دینور الواقه
قافله صاحب وزننده نصاری کلیساسنده ومناسترنده قیم اولان کسیه دینور یقال نصرانی واقه ای قیم البیعة
وبینلرنده حکم یعنی کتخدای امور اولان شخصه دینور الوقاهة کتابه وزننده کلیسا قیملکنه دینور الوقهیة
واوك وقافك فتحیله کلیسا قیملکی پایه سنه دینور الوقه رفه وزننده نصرانی کلیسا قیمی اولمق معناسنه در یقال
وقه النصرانی وقها من الباب الثالث اذا صار واقها الواقد قافله واقه وزننده والوقاه غراب وزننده بونلرده

کلیسا قیمنه دینور الوقاهیة سحابیه وزننده کلیسا قیملکنه دینور الوقه وقع وزننده طاعت معناسنه در تقول
وقهت له وقها من الباب السادس ای اطعت له الایقاه همزه نك کسریله والاستیقاه بونلرده اطاعت
معناسنه در تقول ایقهت له واستیقهت ای اطعت له الاتقاه اتخاذ وزننده برنسنه دن منتهی اولوب فراغت
کلمك معناسنه در یقال اتقه عنه اذا انتهی و برآدمك سوزنی اسلوب اطاعت وامتثال ایلمك معناسنه در یقال
اتقه له اذا اطاعه وسمع منه الوله فتحتینله حزن ووجد علی قول افراط حزن سببیله عقل کیدوب شیفته
وسرسم اولمق معناسنه در یقال وله الرجل ووله ولها من الباب السادس والرابع والثانی اذا حزن اوذهب عقله
حزنا ومتحیر اولمق معناسنه در یقال وله الرجل اذا تحیر وقورقمق معناسنه در یقال وله منه اذا خاف الولهان
سکران وزننده والواله والاله همزه ایله که واودن مبدله در صاحب وزنلرنده که نسب اوزره در وله کلمش کشی یه
دینور مؤنثلرنده ولهی دینور سکری وزننده ووالهه ووالهه دخی دینور وولهان برشیطان آدیدرکه بد آست آلان کسه یه
مسلط اولوب صویی اسراف ایلمکه اغرا ایدر تقول استعذ بالله من الولهان وهو شیطان یغری بکثرة صب الماء
فی الوضوء التوله تفعل وزننده والاتلاه اتخاذ وزننده وله وسرسم وحیران اولمق معناسنه در یقال توله
الرجل واتله بمعنی وله واتلاه برآدمك عقلنی زائل ایدوب شیفته وسراسیمه قلمق معناسنه در یقال اتلهه النبیذ ای
ذهب بعقله المیلاه میلاد وزننده شول خاتونه وسائر حیوانه دینورکه ولد مفقودنه بغایت حزن ووجد ایدر اوله
یقال امرأة میلاه ای شدیدة الحزن والجزع علی ولدها وشدید روزکاره دینورکه صرصر یقال ریح میلاه ای
شدیدة وشول ناقه یه دینورکه ارککی استصحاب وانس ایلمکله یانندن کیتدکده وجد وحنین ایدر اوله الایلاه
همزه نك کسریله واله وحیران قلمق معناسنه در یقال اوله المرأة الوجد والحزن اذا جعلها والهة الموله مکرم وزننده
اور مجکه دینور عنکبوت معناسنه وبیابانه صالنمش صویه دینور الموله معظم وزننده بودخی بیابانه صالیورلمش صویه
دینور یقال ماء موله ومولة ای مرسل فی الصحراء المیله منبر وزننده برّیه وبیابانه اطلاق اولنور یقال ولهوا فی المیله
ای الفلاة الولیهة سفینه وزننده برموضع آدیدر التوله ضمتینله ولام مشدده نك کسریله هلاك وتلف موقعنده
مستعملدر ومنه یقال وقع فی وادی توله ای فی الهلاك وبوتهلك وامثالی کبی فی الاصل فعل مستقبل اولوب بعده
موقعده مستعمل اولدی نته که محللرنده بالدفعات بیان اولندی الوهه فتحتینله پك اسی اولمق معناسنه در یقال وهه
النهار وهها من الباب الرابع اذا اشتد حره الوهیهة تمره وزننده مطلقا ناوه یه قبوب اریده جك نسنه یه دینور
یاغ کبی واهاله نصب وتنوینله وتنوینسز کلمه تعجبدر برنسنه نك خوبلغندن وخوشلغندن تعجب محلنده
استعمال اولنور فارسیده خوشا مرادفیدر یقال واهاله ما اطیبه یعنی نه عجب کوزل نسنه در و برنسنه یه تلهف وتاسف
مقامنده دخی استعمال اولنور که واه واه یازق دیمك اولور شارح دیرکه تنوینی صورتنده کویا که استطابة دیمکدر
مطلب
وعدم تنوینی صورتنده کویا که الاستطابة دیمکدر پس تنوین علم تنکیر وترکی علم تعریف اولور وبو مقوله کلمات فی الاصل
اسماء اصوات اولوب بعده مصدر مقامنه قائم اولور وکندی معنالری اوزره فعل تقدیر اولنور وکاه اولور که مصدره
نقل اولنموب صوت اوله رق مستعمل اولور اف وغاق وواه کبی الوهوهة زلزله وزننده کوپك قسمی یانق یانق
اولومق معناسنه در یقال وهوه الکلب اذا جزع فرتده وارکك اشك دیشیسنك چوره سنده شفقت جهتیله سسلمك
معناسنه در یقال وهوه العیر اذا صوت حول اتنه شفقة وخاتون وجد وحزن حالتنده حیقرمق معناسنه در
یقال وهوهت المرأة اذا صاحت فی الحزن ووهوهه آت قسمنك کشنمسی صوکنده بوغزنده تردد ایدن صوته دینورکه
هیهردی تعبیر اولنور الوهوه فدفد وزننده والوهواه ثرثار وزننده اوینساق وشوقلو شاطر آته دینور یقال فرس
وهوه ووهواه ای نشیط حدید الموهوهة اسم فاعل بنیه سیله بدنی طولغونلغندن دردرتر اولان عورته دینور
یقال امرأة موهوهة اذا کانت ترعد من الامتلاء الوه واوك فتحی وهانك تشدیدیله حزن ووجد معناسنه درکه
برنسنه یه آجیق موقعنده استعمال اولنور واه دیمك اولور واف کلمه سی کبی کلمهٔ تکرهٔ واستقذار اولورکه برنسنه یی
مردار سنوب استکراه ایلدکده سویلنور یقال وه من هذا وه مثل اف اف ویه واوك فتحی ویانك وهانك
سکونیله وهانك کسریله وویها نصب وتنوینله اغرا وتحریض مقامنده استعمال اولنور که اصواتندر نیز اول
ویانك اول دیمکدر مفرد وجمعه ومذکر ومؤنثه ایراد اولنور وکاه اولورکه ویه کلمه سی کلمهٔ اخرانك آخرینه
ترکیب اولنوب برآدمه تسمیه قلنور سیبویه ونفطویه کبی بونلرده جریان ایدن لغات سبب ماده سنده مرور ایلدی
لکن مؤلف اوراده اکا تصدی ایلمدی بونلرده ویه کلمه سی که اصواتندر بعد الترکیب اسم واحد قلندقده آخری
کسر اوزره مبنی قلندی غاق کبی اصواته شبیه اولدیغیچون وبو خمسة عشر ترکیبنه مخالفدر وحالت تنکیرده منون

قلنور وشول کسنه که هذا سیبویه ورأیت سیبویه دیو غیر منصرف اعرابی کبی معرب ایدرآنی تثنیه وجمع قیلوب
سیبویهان وسیبویهون دیر ومعرب قلیان تثنیه‌سنده ذواسیبویه وکلاهما سیبویه وجمعنده ذووسیبویه وکلهم سیبویه
دیدیلرتنه که مؤلف علیه الرحمه تحفة الابیه نام رساله‌سنده راهویه ماده‌سنده بو رسمه تحقیق ایلدی
فصـــــل الهاء الهوهة هانك ضمیله قورقق آدمه دینور یقال رجل هوهة ای جبان هه هه های
اولانك فتحی وثانیه نك سکونیله اصواتندر برنسنه‌یی برآدمك خاطرینه کتورمك ایچون سویلنور یقال هه ای تذکره
ووعید وتهدید محلنده استعمال اولنور هاه های ثانیه نك سکونیله بودخی کلمهٔ وعید وتهدیددر وضاحکك
ضحکندن حکایه اولنور یقال ضحك فلان فقال هاه هاه الهه های اولانك فتحی وثانیه نك تشدیدیله والهههة
سویلرکن لسان بلتکلوب طوتقون طوتقون سویلمك معناسنه‌در یقال هه الرجل هها وههههة اذا تنغ واحتبس
لسانه الهیه هانك فتحی ویانك سکونیله شول کسنه‌در که اوستی باشی کیرلو ومردار اولمغله سورنوب تلویث
ایلمسون دیو اوته دفع وابعاد اولنور اوله یقال هو هیه اذا کان ینحی لدنس ثیابه هیاه سحاب وزننده
شیاطین اسماسندندر هیهات هانك فتحیله وایهات هانی همزه‌یه ابدالله وهیهان وایهان تاء بدلی نونلرایله
وهایهات وهایهان الف زیاده‌سیله وآیهات وآیهان الف ممدوده لرایله و بونلرك هر برینك آخری مثلثا
مبنی ومعرب اوله رق وهیهاه هاء اوزره وقفله وایها تاسز وتنوینسز وایأت هالری همزه‌یه قلبله بونلرك
مجموعی اللی برلغت اولور هر بری بعد معناسنه‌در یعنی اسم فعل ماضیدر بك ایراق اولدی دیمکدر قالدیکه سکز
اوالکی لغتلری مثلثا مبنی اوله رق اوچه ضرب اولندقده یکرمی درت حاصل اولور کذلك معرب اوله رق اوچه
ضرب اولندقده یکرمی درت اولمغله مجموعی قرق سکز اولور اوج اخیر دخی ضم اولندقده اللی برلغت اولور
مترجم دیرکه شیخ رضی کاف خطابله هیهاك لغتنی زیاده ایلمشدر والحاصل کرچه اسم فعل ماضیدر لکن لسانمزده
بك دور ادور موقعنده ضرب اولنور هیه هیه مکررا هاء اول وثانیه نك کسریله برکلمه‌در که طرد اوانه جق نسنه
ایچون یعنی برناخوش نسنه‌یی برکسنه‌نك طرد وطرح ایلمسنی امر ایچون تفوه اولنور یقال هیه هیه ای اطرده کذلك
برسوزی دخی زیاده‌جه سویلمکی طلب ایچون استعمال اولنور شارحك بیاننه کوره اصلی ایه ایدی اکر کلام معهود
ایسه بغیر تنوین ایه وهیه دینور شومعهود سوزدن براز دخی سویله دیمکدر واکر غیر معهود ایسه منونا ایه وهیه
دینور واکر لا فردینی فراغت ایله دیمك مراد اولورسه نصبله هیها دینور فصــــل الباء یاه یاه هالرك سکونی وکسریله
وتنوینله جائزدر ویاهیاه های اولانك فتحیله برکلمه‌در که برآدمی یابرحیوانی ایراقدن یانه چاغردقده استعمال اولنور
اقبل معناسنه و بونلرده مفرد وجمع ومذکر ومؤنث برابردر زیرا اصواتندر و بعض لغتده تثنیه وجمعلنور تقول
للاثنین یاهیاهان وللجمع یاهیاهون وللمؤنث یاهیاه بفتح الاخر وللاثنتین یاهیاهتان وللجمع یاهیاهات اقبلن
البهبهة زلزله وزننده برکسنه‌یی یابرحیوانی یاه یاه دیو یانه چاغرمق معناسنه‌در یقال یهیه بالابل اذا قال لها یاه یاه
بالادن بوذکر اولنان مواد اصواتندر کیمی اصلی اوزره وکیمی اسم فعل اولمق اوزره مستعملدر تفصیللری کتب
نحویه‌ده مبسوطدر تجزت الهاء بعون الله ذی المنن والالاء وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه النبلاء الکرماء

* بـــــاب الواو والیاء * فصـــــل الهمزه *

الیاء الاباء والاباءة همزه‌لرك کسریله برنسنه‌یی کریه کوروب ایکرنمك معناسنه‌در یقال ابی الشیء یأباه ویأبیه
اباء واباءة من الباب الثالث والثانی اذا کرهه شارح دیرکه باب ثالث شذوده مبنیدر و باب ثانی قیاس اوزره‌در ومؤلف
کره ماده‌سنی اباء ایله تفسیر وامهات سائره‌ده بونلری فرق ایلدیلر اباء امتناع معناسنه مفسردر که کرهك لازمیدر
وراغبك بیاننه کوره اباء شدة امتناع معناسنه موضوع اولمغله امتناعدن اعم اولور الابیاء ایفاء وزننده برآدمی
برنسنه‌دن اباء ایتدرمك معناسنه‌در تقول آبیته اباء اذا جعلته یمتنع عنه ویقولون بحر لا یؤبی ای لا یجعلك تأباه
ای لا ینقطع یعنی بربحردرکه سنی کندیدن امتناع ایتدرمزکه مراد وفرتندن ناشی اصلا منقطع اولمز دیمکدر الابیة
سنیه وزننده شول دابه‌یه دینور که دائما صو یی قوقلیوب ایکرنمکله ایچمکدن امتناع ایدر اوله یقال دابة ابیة اذا کانت
تعاف الماء واحشام علف ایسمز اولان دابه‌یه دینور قال الشارح ومنه المثل * العاشیة تهیج الآبیة * یعنی احشام
علف تناول ایدن حیوان تناول ایتمیلری تشویق وتحریك ایلمکله انلرده تبعیت ایلمکه باشلر غیرك عملندن شوق
وحرکت کلوب کندی دخی اول عمله مبادرت ایدن کسنه حقنده ضرب اولنور وایه هرنقدر ضراب اولنسه که
قالمز اولان ناقه‌یه دینور المتأباة مرحله وزننده شول صویه دینور که اوصافی ناخوش اولمغله دوه‌لرك اباء
وامتناعلرینه باعث اوله یعنی اندن ایکرنوب ایچمیه‌لر یقال ماء مأباة اذا کان یأباه الابل الأباء همزه‌نك ضمیله

طعامدن دونسمکه دینور یقال اخذه اباء عن الطعام ای کراهة و بوعلت عدادنده اولمغله اسماء علل اوزاننده
موضوع اولمشدر الابی داعی وزننده ناخوش نسنه‌دن هرزمان اباء وامتناع ایدیجی آدمه دینور جمعی آبین واباة کلور
دعاة کبی وابی کلور همزه نك ضمی و بانك کسری و یانك تشدیدیله واباء کلور رمان وزننده وابی ارسلانه اطلاق
اولنور وآبی اللحم الغفاری اصحابدن برذاتدر اتقسمندن خوشلنموب اکل ایلمدیکندن ملقب اولمشیدی الابی
غنی وزننده ناخوش نسنه‌لردن بالطبع اباء وامتناع ایدر اولان آدمه دینور جمعی ابیون کلور یقال رجل ابی من قوم
ابیین ومحمد بن یعقوب بن ابی محدثدر الأبا همزه نك کسری والفك قصریله هنوز طعامدن طویمقسزین
چکلمك معناسنه‌در تقول ابیت من الطعام ابا من الباب الرابع اذا انتهیت عنه من غیر شبع الابیان فعلانله
طعامدن چوق ایکرنور اولان علی قول افعال دنیه وخسیسه‌دن بالطبع اباء وامتناع ایدر اولان عالیجناب آدمه
دینور یقال رجل ابیان ای یأبی الطعام اوالدنیة جمعی ابیان کلور همزه نك کسریله الابا همزه نك فتحی والفك
قصریله دوه یاوریسی سوددن یعنی دونسمك معناسنه‌در یقال ابی الفصیل ابا من الباب الرابع وابی
علی المجهول اذا سنق من اللبن واخذه اباء وکچی بیان چکبسنك بولنی قوقلمق سببیله خسته اولمق معناسنه‌در
یقال ابی العنز اذا شم بول الاروی فمرض شارح دیرکه بوخواصدندر بعضا قیون قسمنه ده عارض اولور
الابوء احمر وزننده بیان چکبسنك بولنی قوقلمق سببیله خسته اولان کچی‌یه دینور الاباء سحاب
وزننده بردیه یعنی حصیر دوزدکلری سازلغه دینور یاخود خاصة حلفاء اسمیدرکه قندره دیدکلری
سازلق مبشه سند دینورك صیق ویاپشقان اولمغله ایچنه سلوك ایدنلری منع واباایدر وقامشه دینور
قصب معناسنه مفردلری اباءه‌در و بومهموز اولمغله همزه بابنده ذکر اولندی ابی حی وزننده
ابن جعفر البجیرمی درکه ضعیف الروایه محدثدر ومدینه ده بنوقریضه یوردنده برقیو اسمیدر وکوفه ایله قصر بنی
مقاتل بیننده برنهرآدیدر ملوك نبطیه‌دن ابی بن الصامغان حفر ایتدردی کذلك بطیحهٔ واسطده برنهرك اسمیدر
الاباء شداد وزننده ابن ابی درکه محدثدر وابی مصغر بنیه‌سیله در الابیه همزه نك ضمی و باء مشدده نك
کسریله کبر وعظمت معناسنه‌در یقال به ابیة ای کبر وعظمة الابینة همزه نك کسریله طوارك سودی ممه ایچره
کیرو چکیلوب کتمکه دینور الوواء الابا همزه نك فتحی والفك قصریله اب لفظنده لغتدر که بابایه دینور
فارسیده پدر دیرلر واب لفظنك اصلی ابو ایدی حرکاتله واو حذف اولنمشدر جمعی آباء کلور همزه نك مدیله وابون
کلور شارح دیرکه راغبك بیاننه کوره مقصور اولان ابا لفظنك دخی اصلی ابو ایدی قفا کلمه‌سی که استعمال
ایلدیلر و صاحبك بیاننه کوره ابالغتنه کوره هذا اباه ورأیت اباه ومررت باباه دینور و بعض لغتده واو محذوفدن
تشدید عوض اولوب هو الاب دیرلر ولغت قلیله‌ده مطلقا نقص لازم اولمغله دم وید کبی استعمال اولنور فتقول
جاءنی ابه ورأیت ابه ومررت بابه ولغت مشهوره‌ده یانك غیری‌یه مضاف اولدقده حروفله معرب اولور فتقول هذا
ابوه ورأیت اباه ومررت بابیه مترجم دیرکه عربلرك لله ابوك قوللری که بالتعجب مدح موقعنده مستعملدر ابن اثیرك
بیاننه کوره ابوك لله خالصا سکنده درکه بیت الله وناقة الله کبی شرف وتعظیمی متضمندر سنك کبی نجیب ولد
اتیان ایلدیکیچون پدرك تشریف وتعظیمه احقدر دیمك اولور و بعضلر لله جزاء ایك سکیله تاویل ایلدیلر و ب
صاحب معناسنه استعمال اولنور کنیه‌لرده اولدیغی کبی الابوة ضمتیله واوك تشدیدیله برآدمك اولادی ظهور
ایلمکله بابا اولمق معناسنه‌در تقول ابوت وابیت ابوة من الباب الاول ای صرت ابا شارح دیرکه صیغهٔ ثانیه‌ده
یاء واودن مبدله‌در الاباوة همزه نك کسریله برطفله برکسنه بابالق اولمق معناسنه‌در تقول ابوته اباوة ای صرت له
ابا الابواء همزه نك کسریله اسمدر بابالق معناسنه‌در التأبی تجلی وزننده برآدمی بابا ایدنمك معناسنه‌در
یقال تأباه اذا اتخذه ابا یاابت ویاابت تانك کسری وفتحیله ویاابه رفع هاءایله یاابی دیمکدر تاء وهاء یای متکلمدن
عوضدر مترجم دیرکه شیخ رضی دیدیکه بوراده یانك خاصة تای فوقیه‌یه ابدالی تاء فوقیه بعض مواضعده تفخیمه
دال اولدیغنه مبنیدر علامه ونسابه کلمه‌لرنده اولدیغی کبی واب وام ایسه موقع تعظیم وتوقیردر وهاءایله یابه قولنده
ضمه وهاء سکته کبی وقف دخی جائزدر وتای فوقیه نك ضمیله ده جائزدر یاابته ویاابا ندبه موقعنده مستعملدر
لا اب لك همزه نك حذفیله که اصلی لا اب لك در ولا اباك ولا اباك لامسز ولا ابك ولا اب لك بونلرك مجموعی
لفظده خبر ومعناده لا محاله دعادر پدری اولوب واولمیان حقنده دخی تفوه اولنور پس مثل مجراسنده جاری
اولمشدر شارحك بیاننه کوره دعا و بد دعا اولور دعا اولدیغی صورتده حق تعالی سنی سائرك اعانتنه محتاج ایلمسون
دیمك اولور و بد دعا موقعنده امورکه معین وکافی اولور آدمك اولمیوب بیکس قاله سن دیمك اولور وذم معرضنده دخی

ابراد اولنور سنك كبي شخص انسان صلبندن كلمز بلكه بهايم صلبندن حاصل اولور ديمك اولور ياخود پدرك
نامعلومدر ولد حرامسن ديمك اولور ومدح ضمننده دخي ابراد اولنور سن بشردن خارج فرشته كبي آدمسن ياخود
امور كده معين وكافي يه محتاج دكلسن ديمك اولور وحث واغرا مقامنده استعمال اولنور كه كندي اموركده بالنفس
سعي واهتمام قيل سنك پدر كبي قوام امور وكفايت مصالحكه ساعي يار و ياورك يوقدر ديمك اولور وعربلر ابو المرأه
ديرلر زوج المرأه معناسني مراد ايدرلر كه تربيه معناسندن مجازا اولور شارح ديركه تكمله ده بعض لغتده اب زوج
معناسنه اولمق اوزره مرسوم اولمغله اكا كوره مجاز اولمز الابوّ ضمتيله والابوّة هاايله اسم مصدر اولورلر بابالق
معناسنه يعني تضايف اوزره استعمال اولنورلر ابوّه وبنوّه تعبير اولنور يقال بينهما ابوّة وبنوّة شارح ديركه
ابوّه عمومه وخؤوله كبي جمع اوله رق دخي مستعمل اولور بابي بانك كسريله پدرم سكا فدا اولسون ديمكدر باء حرف
جردر تفديه معناسنه در محذوفه متعلقدر ومحذوف عند البعض اسم اولمغله انت مفدي بابي تقديرنده در وعند
البعض فعل اولمغله فديتك بابي تقديرنده اولور كثرت استعمالدن تخفيف اولنمشدر و ياي الفه قلبله بابا دخي دينور
يار بلي كبي التأبية تربيه وزننده برآدمه بابي ديو تفديه پدر ايلمك معناسنه دركه محاورات عربندندر تقول ابيته
اي قلت له بابي الابواء همزه نك فتحيله ودّان قربنده برموضع آديدر ابوى جمزي وزننده وابوى سكري
وزننده بر موضع اسمليدر الواوى الاتو همزه نك فتحي وتانك سكونيله طوغري وهموار يوريمكه دينور يقال اتا
في السير يأتو اتوا اذا استقام فيه وسرعت معناسنه در يقال اتا الرجل اذا اسرع وطريقه واسلوب معناسنه در
يقال هو على اتو سديد اي طريقة سديدة واولومه دينور موت معناسنه و بلاء معناسنه در ومرض شديد معناسنه در
وشخص عظيم معناسنه در وويركي يه دينور عطاء معناسنه واتو واتاء كتاب وزننده اغاجك چچكي طومور جقلنوب
يمشي بلورمك على قول اغاجك صلاحيتي ظاهر اولمق ياخود چوق يمش طوتمق معناسنه در يقال اتت النخلة
والشجرة توا واتاء اذا اطلع ثمرها او بدا صلاحها او كثر حملها واتو كلمك مجيء معناسنه در بابيه ده لغتدر تقول
اتوته اي اتيته الاتاوة كتابه وزننده رشوت و برمك معناسنه در تقول اتوته اتاوة اذا رشوته واتاوه اسم اولور خراج
معناسنه كه ارض خراجيه دن آلنان مالدر يقال ادّى اتاوة ارضه اي خراجها ورشوت و برطيله دينور عند البعض
صو ضمننده و بريلان رشوته مخصصدر جمعي اتاوى كلور سكارى وزننده واتى كلور عروه وعرى كبي و بونادردر
الاتاء همزه نك كسريله اتو معناسنه دركه ذكر اولندي واسم اولور اغاج محصولنه دينور يقال كثر اتاء شجره وهو
ما يخرج من اكاله وبركتلو ب ربع ونشو ونما بولمق معناسنه در يقال انت الماشية اتاء اذا نمت الاتاوى
والاتي همزه لرك حركات ثلاثيله شول جدوله دينور كه بركسه آني نهردن آيروب كندي تارلا و باغچه سنه
كتورمش اوله وعند البعض سيل غريبه دينور كه قندن كلديكي نامعلوم اولوب على الغفله كلمش اوله وغريب
كسبه ده دينور البائي الاتي همزه نك فتحي وتانك سكونيله والاتيان والاتيانة همزه لرك كسريله والمأتاة
ميمك فتحيله والاتي همزه نك ضمي وكسري وتانك كسريله كلمك مجيء معناسنه در تقول اتيته اتيا واتيانا
واتيانة ومأتاة واتيا اذا جئته شارح ديركه اشبو اتى كلمه سي جاء كبي لازم ومتعدي اولور وقوله تعالى ولا يفلح
الساحر حيث اتى اي حيث كان ويقولون اتى الامر اي فعله و بونلر ملازمه ياخود سبب عادي علاقه سيله در
يقال اتى عليه الدهر اي اهلكه ويقال اتى فلان على المجهول اي اشرف عليه العدو يعني كنديسنه دشمني
غالب ومستولي اولدي الايتاء ايفاء وزننده سوق ايلمك معناسنه در يقال آتى اليه الشيء ايتاء اذا ساقه
وويرمك معناسنه در يقال آتى فلانا شيئا اذا اعطاه اياه وعوض ومكافات ايلمك معناسنه در يقال آتى فلانا
اذا جازاه الميتاء محراب وزننده بك ايشلك آچق شاه راهه دينور كه هركس سلوك ايدوب اصلا خالي قالمزاوله يقال
طريق ميتاء اي عامر واضح ونيجه يوللر قاوشوب جمع اولديغي محله دينور يقال صادفته في الميتاء اي مجمع الطريق
ويماح ومقابل معناسنه مستعملدر يقال في ميتائه اي تلقائه وداءما عوض ومكافات ايدر اولان آدمه دينور يقال
رجل ميتاء اي مجاز ودائم العطا آدمه دينور يقال هو ميتاء اي معطاء المأتي مرمي وزننده والمأتاة ميمك
فتحيله كه اسم مكانلردر برايشه تشبث ودخول ايده جك سمت وجهته اطلاق اولنور يقال اتى الامر من مأتيه
ومأتاته اي من جهته التي يؤتى منه الاتيّ غنيّ وزننده والاتاء سماء وزننده نهره دوشمش خار وخاشاك و برا ق
مقوله سنه دينور جمعي اتاء كلور واتي كلور همزه نك ضميله عتيّ وزننده واتيّ واتاوى سيل غريبه دينور
نسنه كه واو يه ده دخي ذكر اولندي الاتبة قنبه وزننده والاتبة همزه نك وتاي مشدده نك كسريله يارهنك
ماده سنه وهجرانته دينور يقال قطعت اتبة الجرح واتبته اي مادته وما يأتي منه الاستيتاء ناقه كوسيمك

معناسنه در يقال استأتت الناقة اذا ارادت الفحل وكيجيكوب اكلنان آدمك كلمسني طلب ايلمك معناسنه در
يقال استأتى زيد فلانا اذا استبطأه وسأله الاتيان التأتي تأبي وزننده برايشه حكيمانه سهولتله سمت موافقدن
تشبث ايلمك معناسنه در يقال تأتى للامر اذا ترفق واتى من جهته و برنسنه قيافت بولوب آماده اولمق معناسنه در
يقال تأتى الامر اذا تهيأ التأتية تأديه وزننده والتأتي ياء واحده ايله كه اصلي تأتي ايدي يائيله كه تفعيل
وزننده در برنسنه نك كلجك طريقني اصلاح وتسهيل قلمق معناسنه در تقول اتيت الماء تأتية وتأتيا اذا سهلت
سبيله اتيّ حتي وزننده وآنده لغتدر يعني تخفيفا ماء همزه يه مبدلدر يقال جاء الحجاج اتيّ المشاة اي حتى المشاة
الواو الاثو همزه نك فتحي وثاي مثلثه نك سكونيله والاثاوة كتابه وزننده برآدمي امير وسلطانه غمز وسعايت
ايلمك معناسنه در على قول مطلقا غماز لق ايلمك معناسنه در يقال اثوت به وعليه يا رجل اثوا واثاوة من الباب
الاول اي وشيت به عند سلطان او مطلقا الياء الاثي همزه نك فتحي وثانك سكونيله والاثاية كتابه وزننده
اثو واثاوه معناسنه دركه واويه و يائيه در تقول اثيت به وعليه اثيا واثاية بمعنى اثوت اثوا اثايه همزه نك حركات ثلاثيله
بين الحرمين برموضع آديدر كه انده مسجد نبوي واردر على قول عرج نام محل قربنده برقيو اسميدر كه اوزرنده
مسجد نبوي بنا اولنمشدر المؤاثي مرامي وزننده خصومت وجدلده بايندة قوي آدمه دينور يقال رجل مؤاث
اي مخاصم وشي وغمز معناسنه در المؤثي مرتشي وزننده شول اكول شخصه دينور كه چوق طعام اكل ايلمكله
چوق صوصيوب واصلا قانمز اوله الاثاء همزه نك كسريله طاشلره دينور حجاره معناسنه المأثية ميمك فتحي
ويانك تخفيفيله والمأثاة مأثاة وزننده غمز وسعايه معناسنه در يقال ما ترك فلان لمأثية والمأثاة اي السعاية
الباء اجاجا همزه لرك فتحيله ديشي قيون قسمني چاغره جق اصواتندر و بونك اصلي اجي اولمغله يائيه در
الواو الاخية خاء معجمه ايله ابيه وزننده وهمزه نك مديله و بعضا يانك تخفيفيله طوار بغليه جق طو يله ايپنه دينور كه
ديواره براغاج يعني قازق قاقوب ياخود يره قاقوب اكا براوزن ايپ بغليوب ايكي طرفني يره كومدكدنصكره براوجني
حلقه طرزنده قيلوب اكا دابه بندايدرلر جمعي اخايا كلور خطيه وخطايا كبي واواخي كلور واخيه بليه وزننده
چادر ايپنه دينور طنب معناسنه وحرمت وذمت معناسنه مستعملدر يقال له عنده اخية اي حرمة وذمة
و بونك اصلي آخويه در فاعوله وزننده التأخية تأديه وزننده دوابه طو يله ايپي يا پمق معناسنه در تقول اخيت
للدابة اذا عملت لها اخية الاخ همزه نك فتحي وخانك تخفيفيله والاخّ تشديد خا ايله كه واو محذوفه دن بدلدر
والاخا قصرايله كه قفا لفظي كبي مستعملدر والاخو دلو وزننده كه اصلي اوزره در والاخو همزه نك فتحي
وخانك ضميله قرنداشه دينور فارسيده برادر دينور و برآدمك يار وصديقنه اطلاق اولنور يقال هو اخوه اي صديقه
وصاحبه جمعلري اخون كلور وآخاء كلور آباء وزننده واخوان كلور همزه نك كسريله واخوان كلور همزه نك ضميله
واخوه كلور همزه نك كسريله واخوه كلور همزه نك ضميله واخوّه كلور ضمتيله وواوك تشديديله الاخت
همزه نك ضميله قز قرنداشه دينور بونده كي تاء تأنيث ايچون دكلدر واودن بدلدر علامت تانيث اولد يغيچون
تعويض اولندي وهمزه نك ضمي واو محذوفه دلالت ايلمك ايچون واخ كلمه سنك و بونك وامثالنك تحقيق
اعرابلري شروح كافيه ده خصوصا اشباه ونظائر سيوطيده مبسوطدر واشبو اخ ماده سي ذكر اولنان اخيه
ماده سندن مأخوذدر اختك جمعي اخوات كلور فتحاتله وعربلر تركنه باخ الخير ديرلر بشر معناسني مراد ايدرلر شر لفظني
لسانه آلمامق ايچوندر نته كه بزم اصطلاحمزده يوق ديجك برده خير تعبير اولنور و يقولون لا اخا لك بفلان اي ليس لك
باخ الاخوة ضمتيله وواوك تشديديله قرنداشلق معناسنه در تقول ما كنت اخا ولقد اخوت اخوة اي صرت اخا
الانبخاء ايفاء وزننده والتأخي تأبي وزننده بونلرده قرنداش اولمق معناسنه در تقول آخيت وتأخيت له
اي صرت له اخا وتأخي برنسنه نك لايق اولانني طلب وتحري ايلمك معناسنه در تقول تأخيت الشيء اذا تحريته
و برآدمي قرنداش ايدنمك ياخود قرنداش ديو چاغرمق معناسنه در تقول تأخيته اخا اي اتخذته او دعوته اخا
المواخاة مكافاة وزننده والاخاء والاخاوة همزه لرك كسريله والوخاء وشاح وزننده بركسه ايله قرنداشلق
ايلمك معناسنه در يقال آخاه مواخاة واخاء واخاوة ووخاء وقولهم واخاه لغة ضعيفة بمعنى تأخيته اخيان
مصغر بنيه سيله عليان وزننده بري برينه متصل ايكي طاغك اسميدر الواو الاداوة همزه نك كسريله مطهره يه
دينور كه معروف صوقابيدر جمعي اداوى كلور فتاوى وزننده يقال جاء وبيده اداوة اي مطهرة الادوّ ضمتيله
عتوّ وزننده يمش اولمق معناسنه در يقال ادت الثمرة تادو ادوا اذا اينعت ونضجت الادو همزه نك فتحيله
برآدمه فند ايدوب آلدانمق معناسنه در تقول ادوت له آدو ادوا اذا ختلته الاداة همزه نك فتحيله آلت معناسنه در

جنك ایچون سیف وکتابت ایچون قلم کبی که اوادانلق تعبیر اولنور و بونك اصلی ادوه ایدی جمعی ادوات کلور
فتحاتله یقال اخذ للحرب اداته ای آلته التادی تفاعل وزننده آلات اتخاذ ایدوب یراقلنمق معناسنه‌در یقال
تادی الرجل ای اخذ للدهر اداته الباء التأدیة تفعله وزننده برنسنه‌یی برینه طبشرمق معناسنه‌در یقال
اداه الی محله اذا اوصله الیه واوده مك معناسنه‌در یقال اداه ای قضاه الاداء سحاب وزننده اسمدر برنسنه‌یی
محلنه طبشرمغه واوده مکه دینور الادی الفك مدیله که افضل وزننده‌در غیره نسبتله اماتی دائما ادا ایدن
آدمه دینور یقال هو آدی للامانة من غیره شارح دیر که اشبو آدی کلمه‌سی که افعل تفضیلدر اسم مصدر اولان ادا
ماده‌سندن اولمغله غریبدر الادیّ همزه‌نك ضمی ودالك کسریله عتیّ وزننده سود بوغردچالنمغله قو یلوب
اویمق معناسنه‌در یقال ادی اللبن ادیا من الباب الثانی اذا خثر لیروب و برنسنه چوغالمق معناسنه‌در یقال ادی الشیء
اذا کثر وظلوم یابق اولوب یاغی چقرمق ایچون ایچنده سود چالقمغه قابل اولمق معناسنه‌در یقال ادی السقاء
اذا امکن لیمخض الایداء همزه‌نك کسریله برکسه‌دن جور وستم کورن آدمك خصوصنده تقویت واعانت
ایلك معناسنه‌در یقال آداه ایداء علی فلان ای اعداه واعانه وقوی اولمق معناسنه‌در یقال آدی الرجل
اذا قوی وسفر ایچون آماده اولمق معناسنه‌در یقال آدی الرجل للسفر اذا تهیأ وناس برمحلده کثرت بولوب خصب
وعمران اوزره اولمق معناسنه‌در یقال آدی القوم اذا کثر وا بالموضع واخصبوا ومال پك اوره‌یوب توره مکله صاحبنی
بصمق معناسنه‌در یقال آدی المال صاحبه اذا کثر علیه فغلبه الاستیداء استعداء وزننده ومرادفیدر که برکسه‌نك
ظلم وستمدن ناشی برآدمدن استعانه ایلك معناسنه‌در یقال استأدی علیه اذا استعدی و برآدمك مالنی مصادره
ایلك یعنی جریمه طریقیله آلمق معناسنه‌در یقال استأدی فلانا مالا اذا اصادره واخذه منه المؤدی مفتی وزننده
ایداء مذکوردن اسم فاعلدر قویّ وتوانا معناسنه‌در یقال هو مؤد علی هذا الامر ای قویّ الادیّ رضیّ وزننده
کوچك قابه وکوچك طلومه دینور علی قول اورته‌جه اولانه دینور وجست وچالاك وشیرمرد آدمه دینور یقال
رجل ادیّ ای خفیف مشمر وآزجه ماله دینور یقال مال ادیّ ای قلیل وککیش لباسه دینور که بدی دخی
دینور الاد بد وزننده وآنده لغتدر اصلی ادوایدی ومنه یقال قطع الله ادیه ای یدیه شارح دیر که همزه‌یایه
مبدلدر الادی همزه‌نك فتحی ودالك سکونیله برآدمه رنك ایدوب الداغمق معناسنه‌در ادوکبی
تقول ادیت له ادیا اذا ختلته پس واوده وبائیه‌در التادی تابیّ وزننده اوده‌مك معناسنه‌در تقول تادیت له من حقه
ای قضیته ادیّ همزهٔ مضمومه‌ایله سمیّ وزننده معاذ بن جبل رضی الله عنه حضرتنك جدّی اسمیدر ادیه
سمیه وزننده اسماندر عروة بن ادیه شاعردر ومالك بن اادی همزه‌نك فتحی ودال مشدده‌نك کسریله تابعیندندر
الباء الاذی ذال معجمه‌ایله صفا وزننده برمقدارجه آزرده اولمق معناسنه‌در که اینجنمك تعبیر اولنور یقال اذی
الرجل به اذی من الباب الرابع اذا وصل الیه المکروه الیسیر التاذی تابیّ وزننده بودخی اینجنمك معناسنه‌در
یقال تاذی به بمعنی اذی الاذیة بلیه وزننده والاذاة اداه وزننده اسملردر مکروه یسیره دینور که اینجنه ورنجش
وآزار تعبیر اولنور یقال وصل الیه منه اذیة واذاة ای مکروه یسیر الاذی غنیّ وزننده ویانك تخفیفله لغتدر
بمعنی مفعول اولور شدید التاذی اولان آدمه دینور هرنسنه‌دن وآزجه نسنه‌دن پك اینجنور اولان کسه‌دن
عبارتدر یقال هواذ ای شدید التاذی و بمعنی فاعل اولور خلقی پك رنجیده ایدر اولان کسه‌یه دینمکله ضدّ اولور
یقال رجل اذیّ ای شدید الایذاء الاذیّ همزه‌نك مدّی ویانك تشدیدیله طالغه‌یه اطلاق اولنور رکاب دریایه اذا
ورنجش ایلدیکندن ناشی پس آذی فاعل الاذی دیمك اولور یقال التطم آذیّ البحر ای موجه شارحك بیاننه کوره
فی الاصل فاعول وزننده آذوی ایدی بعده موجده علم اولدی تشدید وتخفیفله جمعی اواذی کلور واقعا راغب
دخی مفرداتده ومنه الاذیّ وهو الموج المؤذی لرکاب البحر عبارتیله اسم فاعل اولدیغنی تصریح ایلمشدر الاذی
صفا وزننده برآدمی اینجتمك معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره مؤلفك بوندن مرادی اذی لفظی متعدی دخی اولور
لکن بو معناده فعلی مهجوردر که عربلر بونده استعمال ایلمدیلر اکا بناء مؤلف دخی والاذی فعل الاذا عنواننده
ایراد ایدوب تصویغ وتمثیل ایلمامشدر عادتی اوزره ایجاز وابهام ایلمشدر پس متعدی اولان مذکور اذی کلمه‌سنی
افعال بابنده استعمال ایدوب لغت راحده اصل مصدرنی ترك ایلدیلرشه که بالاده امثالی مرور ایلدی واذی کبی اسم
مصدر اولان اذاة و بلیه وزننده اذیّه کلمه‌لرنی دخی افعالدن مصدر مقامنه اقامه ایلدیلر که اینجتمك ورنجیده ایتمك
معناسنه‌در یقال آذی صاحبه اذی واذاة واذیّة ولاتقل ایذاء پس بوراده اصح اولان نسخه والاذی بوزن
القفا فعل الاذا عنوانده اولمقدر که فعل فانك کسریله‌در یعنی فی الاصل باب اولدندر لکن وجه مذکور اوزره

تصرفی مهجوردر و بونك ذیلنده وآذی صاحبه اذی واذاة واذیّة عبارتیله اولمقدر بو نسخه‌دن ماعدا نسخه‌لره
قطعا التفات اولنمیه ومؤلف دخی بصائرده کانه اسم مصدر قیدیله تقیید ایلمکله عربلر ایذاء لفظنی اسم مصدر
موقعنده وذکر اولنان صیغه‌لری مصدر موقعنده ایراد ایلمشلر و بونك امثالی کثیردر اطاع طاعة وصلی صلوة کبی
الاذیة فرحه وزننده شول ناقه‌یه دینور که باعث اضطراب اوله‌جق وجع ومرضی یوغیکن خلقة بالطبع بریرده
آرام وقرار ایلیوب دائما حرکت واضطراب ایدر اوله مذکرنده اذی دینور کتف وزننده یقال ناقة اذیة و بعیر اذ
ای لاتقر فی مکان بلاوجع ولامرض بل خلقة الباء الارة عده وزننده اصلی اری اولمغله هاء یادن عوضدر آتشه
دینور یاخود آتش موضعنه دینور که اوجاق اوله‌جقدر یاخود آتشك شدتله اولان علو ینه دینور وبصدرمه‌یه دینور
یقال اطعمنا ارة ای قدیدا ومعتفر معناسنه‌در که دابه‌نك صرتنده اولان یاغر وجدا و یرینه دینور وعلاج ودوا
اولنه‌جق آغرقلی یره دینور معالج معناسنه وسرکه ایله قیناتلمش بصدرمیه دینور که زاد سفر ایدرلر جمعی ارون
کلور عزون کبی الاری جری وزننده تجره‌ده طبخ اولنان طعامك صوسز لقدن دیبی یانوب سیاه دری شکلنده
یاپشوب قالمق معناسنه‌در یقال ارت القدر اریا من الباب الثانی اذا لزق باسفلها شبه الجلدة السوداء من الاحتراق کما
یقال اریت القدر اریا من الباب الرابع وطوار کندی آخورلرینه ملازمت ایلك معناسنه‌در یقال ارت الدابة
مربطها اذا لزمته ویل اسوب چاریغله صو یی و یغموری سرپوب صاوروب دوکك معناسنه‌در یقال ارت
الریح الماء اذا اصبته واری بال یاپمق معناسنه‌در یقال ارت النحل اذا عملت العسل مترجم دیر که ترکیده آری یه
آری اطلاقی ظاهرا بو معناجه عربیدن مأخوذ کبی برمعنا ولمق ملایمدر که اسم فاعل اولور و برآدمه درونده کینه
وعداوت بغلمق معناسنه‌در تقول اری صدره علیّ ای اغتاظ ویقال اری صدره من الباب الرابع وطوارلری
برینه آلشمغله بردن چوقشوب برآخورده علف یمك معناسنه‌در یقال ارت الدابة الی الدابة اذا انضمت والفت
معها معلفا واحدا واری چوملك دبنه یاپشمش طعامه دینور که چوملك یانغی تعبیر اولنور تقول اطعمنا اریا وهو
مالزق باسفل القدر و باله دینور عسل معناسنه یاخود آری قسمنك چچکلردن آلوب جوفلرنده کتوروب قوانه وضع
ایلدکلری بال ماده‌سنه دینور یاخود کومج اطرافنه یاپشان بال بیلاشغنه دینور قال فی الاساس خبره کالاری
وشرّه کالشری ای کالعسل والحنظل واری السحابه بلودك یغمور دوکسنه دینور واری الریح روزکارك بلود
احداث وسوق ایلمسندن عبارتدر واری چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور که نبات واشجار اوزره دوشر
واکل اولنان طعام بیلاشغنه دینور التاری تحرّی وزننده بودخی آری بال یاپمق معناسنه‌در یقال تأرت النحل اذا
عملت العسل وتخلف ایلك معناسنه‌در یقال تأری عنه اذا تخلف و بریرده طوتیلوب اکلنوب قالمق معناسنه‌در
یقال تأری بالمکان اذا احتبس ولایق اولانی طلب وتحرّی ایلك معناسنه‌در یقال تأری الشیء اذا تحرّی الائتراء
افتعال وزننده بودخی آری بال یاپمق معناسنه‌در یقال ائترت النحل اذا عملت العسل و بریرده اکلنوب قالمق
معناسنه‌در یقال ائتری بالمکان اذا احتبس الایراء همزه‌نك کسریله طوارلری بری برینه آلشدروب برآخورده
امتزاج اوزره علف اکل ایدر قلمق معناسنه‌در تقول آریت الدابة ایراء اذا جعلتها تأری الآریّ عاریّ وزننده
و یانك تشدیدیله لغتدر آت طوله‌سنه دینور آخیه معناسنه اصلی آروی ایدی فاعول وزننده التأریة تأدیه
وزننده آتلره طوله دوزمك معناسنه‌در تقول آریت الدابة وللدابة اذا جعلت لها آریة و برنسنه‌یی ترکی کبی
یرلشدروب ثابت و پایدار قلمق معناسنه‌در تقول اریت الشیء اذا اثبته ومکنته وآتشی بویودوب کرکی کبی
یالکلندرمق یاخود آتشه اوجاق ترتیب ایلمك معناسنه‌در تقول اریت النار اذا اعظمتها ورفعتها او جعلت لها ارة
وتوریه معناسنه‌در که برنسنه‌دن آخر ایله کنایه ایلمکدن عبارتدر تقول اریت عن الامر ای وریت الواو الازو
همزه‌نك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله کولکه چکیلوب قصالمق معناسنه‌در یقال ازی الظل یأزوا زوا اذا قلص
الیاء الازی همزه‌نك فتحی وزانك سکونیله والاریّ همزهٔ مضمومه‌ایله عتیّ وزننده برنسنه برارایه کلوب
بری برینه منضم اولمق معناسنه‌در یقال ازی الیه یأزی ازیا وازیا اذا انضمّ و بری برینه بناشدروب منضم قلمق
معناسنه‌در یقال ازاه الیه اذا ضمه وازیّ عتیّ وزننده وازی جدی وزننده کولکه چکیلوب قصالمق معناسنه‌در
یقال ازی الظلّ ازیّا من الباب المزبور وازی ازیا من الباب الرابع اذا قلص وازی جدی وزننده برآدمی فندایله
فریفته ایلمك ایچون امنیتی اولان سمتدن کلمك معناسنه‌در یقال ازی له ازیا اذا اتاه من وجه مأمنه لیختله وبرآدمی
مشقت عظیمه‌یه اوغرادوب بیتاب ایلمك معناسنه‌در یقال ازاه ازیا اذا اجهده ومالی اکسلتمك معناسنه‌در یقال
ازی ماله اذا نقصه الایزاء همزه‌نك کسریله بودخی برآدمی مشقته اوغرادوب بیتاب ایلمك معناسنه‌در

يقال آزاه ابزاء اذا اجهده و برآدمك كنديسنه ايتديكی جميله واحسان مقابلنده آندن زياده مكافات ايلمك معناسنه دركه ازاء ماده سندندر يقال آزی علی صنيعه اذا افضل يعنی اضعف عليه وتفضل و بركسه دن هيتلوب خوف واندیشه ايلمك معناسنه در يقال آزی عن فلان اذا هابه و برنسنه به مقابل اولمق معناسنه در يقال آزی الشیء اذا حاذاه و بركسه ايله معارضه ومقاومت ايلمك معناسنه در يقال آزی فلانا اذا جاراه المأزو مفرّ وزننده كه ازی ماده سندن اسم مفعولدر پس غير قياس اوزره اولور والمؤزیّ مكرم وزننده كه ابزاء ماده سندندر مشقته كرفتار اولمغله بيتاب اولمش آدمه دينور الازی غازی وزننده پك اسی كونه دينور يقال يوم آزی شديد الحرّ التآزی تفاعل وزننده ناس بری برينه صيقيلوب چاتقين اولمق معناسنه در علی قول جلوس حالنه مخصوصدر كه صيقی و يناشق اوتورشمق معناسنه در يقال تآزی القوم اذا تدانوا اوخاصّ بالجلوس الازاء همزه نك كسريله عيش وزندكانی يه سبب اولان شيئه دينور ياخود معيشتك زياده ورفاه و وسعتنه سبب اولاننه دينور يقال بحال فی ازاء العيش ای فی سببه اوهو ماسبب من رغده وفضله وازاء الحرب جنكده مقيم وثابت اولان ردانه آدمه دينور يقال هو ازاء الحرب ای مقيمها وازاء المال دوابّ ومواشی قسمنی كركی كبی رعايت وتقيدنده اهتمامله وروب كوزه دن آدمه دينور يقال هو ازاء المال ای سايسها وقبوايله صويی چكوب دوكدكلری حوضك وقورنه نك يننده اولان قالدرمك مجموعنه دينور علی قول حوضك صويی اقامق ايچون اغزنه وضع اولنان طاش يا پوستكی يا پلاس مقوله سنه ياخود حوضه صودوكيلجك محله دينور وازاء برآدمك كفؤ وهمتاسنه دينور بونده مفرد وجمع مساويدر يقال هم ازاؤهم ای اقرانهم شارح ديركه اصل ازاء برنسنه نك مقاجنه ومقابلنه دينور معانیء سائره بوندن منشعبدر الموازاة مفاعله وزننده برآدمه مقاومه ومحارات ايلمك معناسنه در واوهمزه دن مبدلدر يقال وازاه اذا جاراه التآزی تأنّی وزننده برنسنه دن قيچلنوب دونمك معناسنه در يقال تآزی عنه اذا انكص واوق نشانه صاپلنوب لكن اشلميوب دتربه رك طورمق معناسنه در يقال تآزی القدح اذا اصاب الرمية فاهتزّ فيها وحوضه ازاء مذكور ياپمق معناسنه در يقال تآزی الحوض اذا جعل له ازاء التأزية تأديه وزننده بودخی حوضه ازاء قلمق معناسنه در يقال ازّی الحوض اذا جعل له ازء

الواو

الاسو همزه نك فتحی وسينك سكونيله والاسا بقاوزننده ياره يه علاج وتيمار ايلمك معناسنه در يقال اسی الجرح يأسوا اسوا واسی اذا داواه واس مابينی اصلاح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسی بين القوم اذا اصلحهم الاسوّ عدوّ وزننده والاساء اراء وزننده ياره يه علاج اولنه جق دوا و مرهمه دينور جمعی آسيه كلور عدوّ وعاديه كبی الاسی قاسی وزننده طبيب وجراحه دينور جمعی اساة كلور قاضی وقضاة كبی واساء كلور همزه نك كسريله ظباء كبی الاسی علی وزننده تيمار اولنان ياره يه دينور مأسوّ معناسنه كه فعيل بمعنی مفعولدر الاسوة همزه نك كسری وضميله پيشوا ومقتدی اولان آدمه دينور يقال هو اسوة القوم ای قدوتهم و برآدمك يار و غمكسارنه دينوركه دردوندن آنكله تسليت واستشفا بولور طبيب معنوی مقامنده در جمعی اسی كلور همزه نك كسری وضمی والفك قصريله التأسية تأديه وزننده غمناك اولان آدمی تسليله صبره ارشاد ايلمك معناسنه در التأسی تأنّی وزننده تأسيه نك مطاوعيدر يقال اساه فتأسی ای عزاه فتعزی الايتساء افتعال وزننده برآدمی كنديسنه مقتدا قيلوب اكا اويمق معناسنه در يقال ائتسی به اذا جعله اسوة الاسواء همزه كسريله برآدمی برآخره اسوه ومقتدا قلمق معناسنه در تقول اسويته به اذا جعلته له اسوة المواساة مفاعله وزننده برآدمه امداد ماليه ايله غمكسارلق ايلمك معناسنه در علی قول كفاف خصوصنه خاصدر يعنی برآدمك مالی انجق كنديسنه يتيشجك مقدار ايكن مضايقه ده اولان كسبه اول مالدن امداد ايلمكه مخصوصدر بوخسه كفافدن فضله اولان مالدن امداده مواساة اطلاق اولنمز يقال اساه بماله مواساة اذا اناله منه وجعله فيه اسوة اولا يكون ذلك الا من كفاف فان كان من فضله فليس بمواساة التآسی تفاعل وزننده بری برينه مواسات ايلمك معناسنه در يقال تآسی القوم اذا آسی بعضهم بعضا الاسی بقا وزننده حزن وتاسه معناسنه در يقال دفع اساه ای حزنه الاسوان سكران وزننده حزين وغمكينه دينور يقال هو اسوان ای حزين الاساوة همزه نك ضميله طبابته دينور يقال هو يعرف الاساوة ای الطب اسوان عثمان وزننده صعيد ايلنده بر بلده آديدر

الياء

الاسی همزه نك فتحی والفك قصريله محزون اولمق معناسنه در تقول اسيت عليه اسی من الباب الرابع اذا حزنت الاسی عاصی وزننده والاسيان اسوان وزننده محزون وغمناك آدمه دينور مؤنثلری آسيه واسيانه در جمعلری اسيانون واسيانات واسايا واسايون واسيات كلور همزه نك فتحی وسينك سكونی و يای مفتوحه ايله واسيه محكم واستوار اولان بنايه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال بناء اسية ای محكم وطباغه وديركه واقی تعبير اولنان ستونه دينور جمعی

رواسی در يقال بناء ثابتة الرواسی ای الدعائم والسواری وسنتجی خاتونه دينور يقال هی آسية ای خاتنة شارح ديركه بوواوی اولمق اغلبدر وآسيه بنت مزاحم فرعونك زوجه سيدركه حضرت موسی مربيه سيدر وآسيه اخت الحافظ الضياء المقدسی محدثه در الاسی همزه نك فتحی وسينك سكونيله برآدمه خاصه ات بقيه سی ابقومق معناسنه در تقول اسيت له من اللحم اسيا اذا ابقيت له خاصة الاسیّ غنی وزننده خانه يی كوچوردكده برنده قلان خرت ومرت مقوله سنه دينور

الياء

الاشی همزه نك فتحی وشين معجمه نك سكونيله يلان سوز پيدا ايلمك معناسنه در يقال اشی الكلام اشيا من الباب الثانی اذا اختلقه و مضطر وناچار اولمق معناسنه در يقال اشی اليه اشيا من الباب الرابع اذا اضطرّ اليه الاشاء همزه نك فتحی والفك مديله خرده خرما اغاجلرينه دينور علی قول عامدر مفردی اشاءه در مؤلف همزه يابنده جوهری يی توهيم ايلمشيدی اشاء كتاب وزننده برطاغك آديدر وادی اشیّ سمیّ وزننده مغربده برموضعدر وادی الاشائن همزه نك فتحيله برموضعدر اشی ناشی وزننده برموضعدر الاشی همزه نك فتحی وشينك سكونيله آت قسمنك جبهه سنده اولان بياضه دينور غرّه معناسنه اشاءه سحابه وزننده حضرموت ايلنده برطائفه آديدر الايشاء همزه نك كسريله بدنده قيرلمش كمكی اوكلتمق معناسنه در يقال اشی الدواء العظم اذا ابرأه آشی همزه نك مدی والفك قصريله داود پيغمبر علی نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلری اسميدر مؤلف بصائرده همزه مكسوره و يای تحتيه ساكنه ايله تقييد ايلمكله بوروايه مخالف اولور

الياء

الاصيه ناصيه وزننده عربلرك خرمادن ترتيب ايلدكلری بولماج آشنه دينور ومنفك اولميان داهيه يه دينور يقال داهية اصية ای لازمة وآصره معناسنه دركه چادرك اسفلنه بند ايلدكلری قصه ايپه دينور قازقلری اكابغلرلر ايصردخی ديرلر الاياصی قلب اوزره جمعيدر اياصر معناسنه در التأصية تأديه وزننده برنسنه صرپلنوب چتينلمك معناسنه در يقال اتّصی الامر علی المجهول تاصية اذا تعسّر الاصی همزه نك فتحی وصادك سكونيله دوه نك اوربجی قات قات باغ بغليوب سموزلكی بلورمك معناسنه در يقال اصی السنام اصيا من الباب الرابع اذا تظاهر شحمه ابن اصی عاصی وزننده برقوش كينه سيدر شارحك بيانه كوره چيلق قوشيدر

الواو

الاصو همزه نك فتحی وصادك سكونيله اوت چوغلوب بری برينه يناشوب صقالمق معناسنه در يقال اصی النبت يأصوا صوا اذا اتصل وكثر

الواو

الاضاة ضاد معجمه ايله حصاة وزننده سيل صويندن وسائردن كلوب اركيلان كولجكه دينور جمعی اضوات كلور فتحاتله واضيات كلور واوی يايه ابدالله واضا كلور قصريله واضاء كلور همزه نك كسريله واضوان كلور سنه وسنون كبی الاضاء كتاب وزننده قاون وقرپوز بستاننه دينور مبطخه معناسنه وخلاف هندی ديدكلری شجرك قورولغنه واو رمانه دينور ظاهرا اخلاف بلخی اوله جقدر

الياء

الاعاء وعاء وزننده وآنده لغتدركه نسنه قويجق قابه دينور

الياء

الاواغی غين معجمه ايله اوانی وزننده آغيه لفظندن جمعدركه باغيه وزننده درتلانك دونم باشلرنده و بستانك تخته باشلرنده صو صاليو يره جك يره وكدكه دينور

الياء

الافا عصا وزننده هواده بلود پارچه لرينه دينور نه رسمه اولورسه اولسون يعنی كرك بيوك وكوچك وكرك بوقفه وقالين اولسون مفردی افاة در عصاة كبی و يغموری بوشالمغله برسمته چكيلوب كيدن بلوده دخی دينور افیّ عنیّ وزننده برموضعدر آفی همزه نك مديله كه فعل ماضيدر اوفی معناسنه در يعنی اصلی اوفی ايدی كماسيذكر

الياء

الافی همزه نك فتحی وقافك سكونيله علت ومرضدن ناشی طعام وشراب ناخوش كلوب دتسمك معناسنه در يقال افی الرجل اقيا من الباب الثانی اذا اكره الطعام والشراب لعلة الاقاء وقاء وزننده وآنده لغتدركه اصلی وقاء ايدی برنسنه يی حفظ ايده جك ظرفه دينور

الياء

الاكی همزه نك فتحی وكافك سكونيله بركسه بورجلوسندن مطلوبنی شهود ايله قوی ومحكم قلمق معناسنه در يقال اكی الرجل اكيا من الباب الثانی اذا استوثق من غريمه بالشهود و بوهمزه يابنده دخی مرور ايلدی الاكاء وكاء وزننده وآنده لغتدركه اصلی وكاء ايدی قربه نك اغزی باغنه دينور

الواو

الالاء سحاب وزننده برجنس آجی شجردركه هردم بهاردر مفردی الاءه در والاء در جمعی كبی مؤلف بونی همزه يابنده دخی ذكر ايلدی كه سرح اغاجی ديدكلريدر المألوّ مرجوّ وزننده والمألیّ مرمیّ وزننده شجر مزبور ثمريله دباغت اولنمش دری يه دينور يقال سقاء مألوّ ومألیّ اذا دبغ بالالاء ای بثمره الالو همزه نك فتحی ولامك سكونيله والالوّ علوّ وزننده والالیّ عتیّ وزننده والالی صلا وزننده برخصوصده بطائت ايدوب سعی واهتمامده دريغ وتقصير ايلمك معناسنه در يقال الی يألو الوا والوّا واليا والی اذا اقصر وابطأ وكبر ودماغ ايلمك معناسنه در يقال الی الرجل اذا تكبر و برنسنه يه مقتدر اولمق معناسنه در تقول ماالوته ای مااستطعته والو والو علو وزننده

ترك ايلمك معناسنه در تقول ماالوت الشئ الوا والوا اى ماتركته والوعطيه و بخششه دينور الايتلاء افتعال
وزننده بودخى برخصوصده توانى وتقصير ايلمك معناسنه در يقال ائتلى فيه اذا قصر وابطأ و يمين ايلمك معناسنه در
يقال ايتلى الرجل اذا اقسم ومقتدر اولمق معناسنه در ومنه حديث منكر ونكير لادريت ولا ائتليت وروى
ولا اليت بوكه كوره اليت دريت كلمه سنه اتباع اولور وروى لادريت ولا اتليت اى لا اتلت ابلك بوكه كوره تلا ماده سندن
افعالدركه بددعا اولور دوه لرك اوره يوب دوللو دوشلو اولمسون ديمكدر الالية بليه وزننده اسمدر تقصير
ودريغ معناسنه وفعيله اولوركه مقصره خاتونه دينور بمعنى فاعله در ومنه المثل ❋ الاخطية فلا الية ❋ اى ان لم
احظ فلا ازال اطلب ذلك واجهد نفسى فيه و بوان لااكون حظية فلا اكون الية تقديرنده در يعنى الحالة هذه
بن قدر واعتبار صاحبى دكل ايسم قدر واعتبار بولمق طلبنده اصلا فتور وتقصير ايلميوب بولنجه يه دك سعى
وهمت ايدرم ديمكدر مترجم دير كه مستقصاده بيان اولنديغى اوزره حظيه زوجى يانندە قدر واعتبارى اولان خاتونه
دينور واليه مقصره يه دينور اصلى بودركه بركسنه برخاتون تزوج ايدوب واول خاتون كنديسنه لازم ولايق اولوب
وازواج يانـنده موجب قدر وحرمت اوله جق امور وخدماتده اصلا تهاون وتقصيراتى يوغيكن زوجى عندنده
بى عزت اولمغله بركون زوجنه كلام مزبورى ايراد ايلدى كه ان لاتك حظية عندك فانا الاالية تقديرنده در كان بورادە
تامه اولمغله ان لاتوجد عندك حظية سكنده اولور ومجمع الامثال صاحبى حظيه واليه كلمه لرنى نصبله ضبط
ايلمكله ان لااكن حظية عندك فلا اكن الية تقديرنده اولور خلقدن غرض ومطلوبه نائل اولمق ايچون مداراة
وحسن معامله ايلمك بابنده ضرب اولنور واليه آندو يمين معناسنه كلور الالوة همزه نك حركات ثلاثى ولامك
سكونيله والاليا همزه نك فتحى و يانك تشديديله كه اصلى اليه در بونلرده آند و يمين معناسنه در يقال عليه
الية فى كذا والوة واليا اى يمين الايلاء همزه نك كسريله يمين ايلمك معناسنه در يقال آلى ايلاء اذا اقسم
شارح دير كه بعده ايلاء عرف شرعده مانع جماع زوجه اولان يمينه مخصوص اولدى نته كه كيفيات واحكامى
كتب فقهيه ده مشروحدر وايلاء برمحل قيون وكچى قيغلغى اولمق معناسنه در يقال الى المكان اذا صار
ذابعر الغنم التالى تفعل وزننده بودخى يمين ايلمك معناسنه در يقال تالى الرجل اذا اقسم الالوة همزه نك
فتحيله غلوه وزننده ومرادفيدر كه اوق آتمى مسافه يه دينور يقال بينهما الوة اى غلوة ووسعت ورفاهيته دينور
شغه معناسنه وعود اغاجنه دينور كه تبخير وتبخر اولنور يقال استجمر بالالوة اى العود الذى يتبخر به الالوة
والالو ضمتيله وتشديد واويله والالية كسرتيله بونلرده عود اغاجنه دينور جمعلرى الاويه در اثافيه وزننده
الباء الالية همزه نك فتحى ولامك سكونيله انسان وحيوانك قيچنه وصغريسنه دينور عجيزه معناسنه دركه انسانك
قيچى وقپاغى وقيونك قويروغى وسائر حيوانك صغريسى اولور على قول محل مزبورده متراكب اولان شحم
ولحمدن عبارتدر جمعى الياب كلور والايا كلور يقال لها الية عظيمة اى عجيزة اوهى ماركب العجز من شحم اولحم
ولاتقل الية بكسر الهمزة ولالية بكسر اللام وتشديد الياء واليه برصو آديدر الالى همزه نك فتحى ولامك سكونيله
انسان وحيوانك قيچى وقويرغى بيوك اولمق معناسنه در يقال الى الكبش والمرأة اليا من الباب الرابع اذا عظمت
اليته الاليان عطشان وزننده وفتحاتله والالى عصا وزننده والالى عالى وزننده والالى همزه نك مدى
والفك قصريله كه افعل وزننده در بيوك قويرقلوقوجه دينور مؤنثى اليانه والياكلور عطشى وزننده كذلك رجل
وامرأة يه وصف اولور يقال كبش ورجل اليان والا وآل وآلى والجة وامرأة اليانة والياء اى عظيمة الالية جمعى
الى كلور همزه نك ضمى ولامك سكونيله ومؤنثك جمعى دخى الى در واليانه نك جمعى اليانات كلور والايا كلور وآلاء
كلور مديله و بومقصورا ولان الى كلمه سنك جمعيدر مؤلف تشويش ايلمشدر واليه باش برمغك دبنده بلكيجه يه
طوغرى اولان انجكزه دينوركه قويرغى مزلنده در و بالدر اتنه دينوركه بالدرده اولان بالق اتيدر حماة الساق
معناسنه واليه آجلغه دينور مجاعه معناسنه وايچ ياغى پارچه سنه دينور وباديه ده برصو آديدر الالية
همزه نك كسريله يكا معناسنه در يقال جاء من اليته اى من قبله وجانبه الالاء همزه نك مديله نعم معناسنه دركه
نعمتك جمعيدر مفردى الى در همزه نك كسريله ولامك سكونيله والى در همزه نك فتحى ولامك سكونيله والو در
دلو وزننده والى در رحى وزننده والى در همزه نك كسريله معا وزننده يقال كثيرة الالاء اى النعم الالى غنى
وزننده چوق يمين ايدن آدمه دينور يقال رجل الى اى الكثير الايمان اليه غرفه وزننده مغربده ايكى بلده
اسميدر اليانان همزه نك فتحى وتثنيه بنيه سيله خوب نام محلده ايكى بار آديدر آليه عاليه وزننده برموضع آديدر
الواو الامة فتحتيله مملوكه يه دينوركه فارسيده كنيزك ولسانمزده جاريه واصل تركيده قرنق تعبير اولنور

بقال

يقال له امة مليحة اى مملوكة وامه لفظنك اصلى اموة ايدى فتحاتله ياخود اموة ايدى ثمره وزننده جمعى اموات
كلور فتحاتله واماء كلور دماء وزننده وآمى كلور قاضى وزننده كه اصلى آمو ايدى افعل وزننده واموان كلور همزه نك
حركات ثلاثى وميمك سكونيله وامه بنت خالد وامه بنت خليفه وامه بنت الفارسى كه حضرت سلمان در وامه بنت
ابى الحكم صحابيه لردر التامى تابى وزننده برآدم جاريه ايدنمك معناسنه در يقال تامى فلان امة اذا اتخذها
الاستيماء بودخى جاريه ايدنمك معناسنه در يقال استامى الرجل اذا اتخذ امة التأمية تربيه وزننده اسير
ايلديكى ياخود بولديغى قيزى جاريه قلمق معناسنه در يقال امى الجارية اذا جعلها امة الاموة اخوه وزننده
قيز جاريه اولمق معناسنه در يقال امت الجارية كرمت وامية كسمعت واموت ككرمت اموة من الباب الثانى والرابع
والخامس اذا صارت امة الاماء كتاب وزننده كدى ماولمق معناسنه در يقال امت السنور تأمو اماء اذا صاحت
بنوامية همزه نك ضمى وميمك وياى مشدده نك فتحيله قريشدن برقبيله در اميه امه كلمه سنك مصغريدر نسبتنده
اموى دينور همزه نك ضمى وميمك فتحيله كه قياس اوزره در واموى دينور همزه نك وميمك فتحيله تخفيف ايچون
وامى دينور عقيلى ونميرى مجراسنه اجرا ايله و بعضلرك علقمة بن عبيد ومالك بن سبيع الامويان كه حركاتله در
اموه نام بلده يه منسوبلردر ديدكلرى كلام منظور فيهدر زيرا امه نام جدلرينه منسوبلردر اما همزه نك فتحى وميمك
تشديديله ميم بابنده ذكر اولندى اما همزه نك فتحى وميمك تخفيفيله بركلمه دركه مابعدنده وارد اولان كلامك ثبوت
وتحقيقنه دلالت ايدر يقال اما ان زيدا عاقل اى انه عاقل على الحقيقه خفى اولميه كه كتب نحويه ده مشروح
اولديغى اوزره اما كلمه سى الا كبى حرف استفتاحدر تنبيه ايچوندر كه مابعدنك تحقق وثبوتنى افاده ايدر لسانمزده
آكاه اول ديمكله تعبير اولنور واكثرى قسمه مقارن استعمال اولنور كقوله ❋ اما والذى ابكى واضحك والذى ❋ وكاه مطلب
اولور كه قبل القسم همزه سى هايه ياخود عينه ابدال اولنور هما وعما دينور و بعضا الفلرى حذف اولنوب هم وعم
دخى دينور كذلك اما كلمه سى حقا ياخود همزهٔ استفهامله احقا معناسنه اولور كه همزهٔ استفهام اقرارى
اولمغله راست وثابتدر وواقعدر ديمك اولور وعند البعض حقا معناسنه موضوعدر وعلى قول همزه ايله ماء لفظندن
مركبدر كه شئ معناسنه در وعرض ايچون استعمال اولنور نحو اما تعطف پس وجه مذكور اوزره الفك حذفيله
استعمالى سائغ اولمغله حريرينك دره ده هم فعلت وهم خرجت قولنى تغليط ايلمسى نابجادر نته كه شهاب
تصريح ايلمشدر ومنه ماوقع فى صحيح البخارى فى كتاب الحج هم هذا الحديث حديث مالك الواو الانو همزه نك
كسريله كيجه دن برساعته دينور يقال مضى انو من الليل اى ساعة الياء الانى همزه نك فتحى ونونك سكونيله
والانا زنا وزننده والاناء سحاب وزننده برنسنه نك وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال انى الشئ يأنى انيا
واناواناء اذا حان و برنسنه كمالنى بولوب يتشمك معناسنه در على قول نباتات قسمنك يتشمسنه مخصوصدر يقال
انى الشئ اذا ادرك اوخاص بالنبات وصونهايت درجه ده قزغين اولق معناسنه در يقال انى الحميم اذا انتهى حره
وانى تانى ايلمك معناسنه در يقال انى الرجل انيا من الباب الرابع بمعنى تانى وانى وهن معناسنه در كه كيجه دن
نصف مقدارى ساعتدر على قول مطلقا كيجه دن بروقت وساعته دينور انوكبى همزه نك كسريله ده لغتدر جمعى
آناء كلور مديله الانى غنى وزننده وقتى كلوب چاتمش نسنه يه دينور يقال هوانى اى حان وقته و كيجكوب
متأخر اولان شيئه دينور الاناء سحاب وزننده اسمدر برنسنه نك وقتى كلوب چاتمسنه و برنسنه نك كمالنى بولوب
يتشمسنه دينور همزه نك كسريله ده لغتدر ومنه بلغ هذا الشئ اناه واناه اى غايته اونضجه وادراكه الاناء كتاب
وزننده معروفدر كه قابه قاجاغه دينور صحن وطاس وتجره ولكن وكاسه كبى جمعى آنيه كلور زانيه وزننده
وجمع الجمعى اوانى كلور الانى زانى وزننده نهايت درجه ده قزغين اولان صويه دينور يقال حميم آن اى انتهى حره
وحليم ورفيق ومتانى آدمه دينور يقال رجل آن اى كثير الحلم الاناة قناة وزننده والانى على وزننده حلم ورفق
ووقار وتمكين معناسنه در يقال انه لذواناة واناى حلم ووقار واناة شول خاتونه دينور كه برايشه يرندن كسل وفتوراله
قالقر اوله يقال امرأة اناة اى فيها فتور عند القيام التانى تابى وزننده والاستيناء برايشده عجله وخفت
ايلميوب ثبات وتمكينله طوتمق معناسنه در وقت معناسنه اولان انى ماده سندن اولمغله كويا كه ايشك وقتى
ايرشمدكجه مباشرت ايلمز يقال تانى فى الامر واستأنى اذا تثبت فيه الانى همزه نك ضميله جفى وزننده والانى
رضى وزننده كيجكوب كيرولمك معناسنه در يقال انى الرجل انيا وانى انا من الباب الثانى والرابع اذا تاخر وابطأ
التأنية تربيه وزننده بودخى كيجكوب كيرولمك معناسنه در يقال انى الرجل تانية بمعنى انى الايناء همزه نك
كسريله برنسنه يى كيجكدروب تاخير ايلمك معناسنه در تقول آنيته ايناء اذا ابطأته واخرته الانا زنا وزننده

والآنی همزه نك كسری ونونك سكونیله بونلرده انی معناسنه درکه كیجه دن بروقت وساعته دینور الآنی الی
وزننده كوندزك مجموعنه دینور جمعی آناء كلور همزه نك مدیله وانی كلور همزه نك ضمی ونونك كسریله وانی كلور
همزه نك كسریله انا هنا وزننده یاخود حتی وزننده یاخود نون مشدده نك كسریله مدینه ده بنوقریظه یورنده
برقیو آدیدر وانا هنا وزننده حجاج مصر یولنده بروادی آدیدر الواو الأوة همزه نك ضمی وواوك تشدیدیله
آفت وداهیه یه دینور جمعی او وكلور صرد وزننده الیاء الاوی همزه نك ضمی وكسری وواوك كسری
ویانك تشدیدیله یورده قونوب ساكن اولمق معناسنه درتقول اویت منزلی والیه اویا من الباب الثانی ای نزلته
وسكنته وبو معناده متعدی اولورتقول اویته منزلی والیه ای انزلته التأویة تأدیه وزننده بودخی اوی معناسنه لازم
ومتعدی اولورتقول اویت منزلی والیه واویته منزلی والیه اذا انزلته التأوی تأنی وزننده بودخی یورده قونوب
آرام ایلمك معناسنه درتقول تاویت منزلی والیه بمعنی اویت وقوشلر برارایه ركمك معناسنه دریقال تأوت الطیر
اذا تجمعت الاتواء اتخاذ وزننده والایتواء اصلی اوزره بونلرده یورده قونوب ساكن اولمق معناسنه در
تقول اتویت منزلی وائتویت بمعنی اویت وایتواء برآدمه آجیوب رحم ورقت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
ائتوی له اذا رق له ورثی الایواء همزه نك كسریله برآدمی یورده قوندروب آرام ایتدرمك معناسنه درتقول آویته
منزلی اذا انزلته المأوی میمك وواوك فتحیله والمأوی واوك كسریله والمأواة مرماة وزننده یورده دینور
یقال هو مأوی المحاویج ومأویها ومأواتها ای مكانها التأوی تفاعل وزننده بودخی قوشلر برآرایه ركمك
معناسنه دریقال تأوت الطیر اذا تجمعت الاوی جثی وزننده بركش قوشلره دینور یقال طیر اوی ای متاویات
الاویة همزه نك فتحی وواوك سكونیله والایة همزه نك كسری ویانك تشدیدیله والمأویة منزله وزننده
والمأواة مرماة وزننده برآدمك حالنه آجیوب رحم ورقت ایلمك معناسنه دریقال اوی له اویة وایة ومأویة
ومأواة من الباب الثانی اذا رق له ورثی ابن آوی چقال تعبیر اولنان جانورك كنیه سیدر جمعی بنات آوی كلور
وبو افضل وزننده درو ابن عرس وابن لبون كبی جمعی تایله در اوه ساوه وزننده ری قربنده برشهر اسمیدر
آبه دخی دیرلر او همزه نك فتحیله حروف عاطفه دندر شك ایچون وتخییر ایچون وابهام ایچون وواوكبی مطلقا
جمع ایچون استعمال اولنور وتقسیم معناسنه دلالت ایدر وتقریب ایچون اولور كقولك مادری اسلم اوودع
فیه اشارة الی تقریب زمان اللقاء والی معناسنه كلور واباحت ایچون اولور واستثناء معناسنه كلور الا كبی بونك
مابعدنده مذكور اولان فعل مضارع مقدر ان ناصبه ایله منصوب اولور كقوله * وكنت اذا غمزت قناة قوم * كسرت
كعوبها اوتستقیما * ای الا ان تستقیم وشرطیه اولور كلور ان معناسنه نحو لاضربنه عاش او مات ای ان عاش
بعد الضرب وان مات وتبعیض معناسنه اولور كقوله تعالى وقالوا كونوا هودا اونصارى واضراب
ایچون اولور بل معناسنه كقوله تعالى اویزیدون ای بل یزیدون وحتی معناسنه قلنور نحو لاضربنك اوتقوم
ای حتی تقوم وان معناسنه اولور همزه نك فتحیله واو كلمه سی اسم قلندقده واوی مشدد كلنور یقال دع الاو جانبا
یعنی شو اولا قردیسنی برطرفه براق وبو كلام افعل كذا اوكذا اوكذا دیو احتمالله سویلین آدمه ایراد اولنور
اآ حروف هجادن برحرفدر مد وقصر اولنور مد ایله بعیده وقصر ایله قریبه ندا اولنور یقال آزید ای ازید
بونلرك تفصیلی حروف لینه بابنده در الیاء الاهی همزه نك فتحی وهانك سكونیله قهقهه ایله كولمك معناسنه در
یقال اهی الرجل اهیا من الباب الثانی اذا قهقه فی ضحكه الیاء الایة حاله وزننده علامت ونشان
معناسنه دریقال به آیة كذا ای علامته وبرنسنه نك شخص وقالبنه دینور تقول رایت آیة رجل ای شخصه
وبونك وزنی فعله در كه اصلی اویه ایدی یاخود فعله در فتحاتله یاخود فاعله دركه اصلی آییه ایدی لامی زائل اولدی
جمعی آیات وآی كلور هاسز وآیای كلور یایله وجمع الجمعی آیاء كلور وآیه عبرت معناسنه كلور بونك جمعی آی كلور
هاسز واماره معناسنه دركه برنسنه یه دلالت ایدوب یقین افاده ایدن شیء وحال وكیفیتدن عبارتدر یقال
عرفته من آیته ای من امارته وایة القرآن كتاب كریمدن متصل المعنی كلام شریفه اطلاق اولنور انقطاعنه قدر كه
جمله منزلنده اولور مؤلف بصائرده دیدیكه ایت قرآنیه حروف وكلامدن شول طائفه دركه افاده معنا ایله
منقطع ومنفرد اولنجه قدر متصل ومربوط اوله وایت فی الاصل علامت وعجب وجماعت وعبرت معنالرینه اولمغله
هر برندن اخذی صحیحدر انتهی وآیت كلمه سی افعاله مضاف اولان اسمادندر زیرا معناسی وقت معناسنه مقاربدر
مترجم حقیردیركه مغنی اللبیبده مرسوم اولدیغی اوزره جمله یه سكز كلمه مضاف واقع اولور بری اسماء زماندر
كرك ظروف وكرك اسماء اولسون وبری حیث كلمه سیدر وبری آیت كلمه سیدر كه علامت معناسنه در وبو فعلی

متصرف اولان جمله فعلیه یه جوازا مضاف اولور كرك مثبت وكرك ما ایله منفی اولسون كقوله * بآیة تقدمون
الخیل شعثا * وبو سیبویه قولیدر وابو الفتح همان مفرده اضافتنی حصر ایلدی نحو قوله تعالى ان آیة ملكه ان یأتیهم
التابوت وشعرمذكوری بآیة ما تقدمون ایله تأویل ایلدی الایاء همزه نك كسریله كونشك حسن ورونقنه
دینور حروف لینه ماده سنده مرسومدر التابی تفاعل وزننده والتابی تابی وزننده برآدمك بارنسنه نك
شخصنه قصد وتوجه قلمق معناسنه درتقول تاییته وتاییته اذا قصدت شخصه وتعمدته وتایی تابی وزننده
برمحلده مكث وتوقف ایلمك معناسنه دریقال تایی بالمكان اذا تلبث علیه ورفق وتانی ایلمك معناسنه دریقال
تایی فی الامر اذا تانی المأبی مأتی وزننده نباتاتی طواره برامز اولان یره دینور یقال موضع مأبی الكل ای وخیمه
ای همزه نك فتحی ویانك تشدیدیله حرف استفهامدر انكله ذوی العقولدن وغیریدن سؤال اولنور تركیده
اندننه وقنقی ایله فارسیده چه وكدام ایله تعبیر اولنور مثلا ای شیء فارسیده چه چیز است وتركیده نه نسنه دروای
رجل فارسیده كدام مرد وتركیده قنقی آدم وایهما شوایكی آدمدن قنقیسی وایهما شوایكی خاتوندن قنقیسی
دیمكدر وعربلرك ایش قوللری ای شیء مختصریدر وای كلمه سی مبنیدر وبعضا مخفف اولور كقوله * تنظرت نسرا
والسماكین ایهما * علی من الغیث استهلت مواطره * وكاه اولوركه اشبو ای كلمه سنه كاف داخل اولوب تكثیر عدده
نقل اولنور كم خبریه معناسنه وتنوینی نون شكلنده رسم اولنور وبونده بش لغت جاریدر ١ كائن كعین وزننده ٢ وكیئن
همزه بی یایه ایدالله ٣ كاین كاعن وزننده ٤ كای رمی وزننده ٥ كأی عم وزننده وتقول كاین رجلا لقیت یعنی مابعدی
تمیز یت اوزره منصوب اولور وتقول كاین من رجل لقیت یعنی من جارّه داخل اولور وای اسم اولور معرف باللام
اولان منادایه انكله توصل اولنور یعنی اسم مفرد مبهم اولمغله كندیسنه حرف تنبیه اولان هاء كلمه سنی اصا فتله
حرف ندا ایله منادی بیننه توسط اولنور یقال یا ایها الرجل بوراده الرجل كلمه سی صفتدر ومرفوعدر وكاه اولوركه
صفت مذكوره منصوب اولور یقال یا ایها الرجل اقبل ای كی وزننده ایكی وجه اوزره مستعملدر اول نداء
قریب ایچون اولور نحو ای زید اقبل ثانی تفسیر وعبارة ایچون اولور نحو عندی عسجد ای ذهب ای همزه نك
كسر ومدیله نعم معناسنه دركه حرف جوابدر ویمینه متصل اولور یقال ای والله وكاه اولوركه همزه سی
هایه ابدال اولنوب هی دیرلر ابن ایا ریا وزننده محدثیندندر ایا همزه نك فتحی ویانك تخفیفیله حروف
ندادندر هیا كلمه سی كبی انكله قریب وبعیده ندا اولنور فصــــــل الباء الواو البأو بانك فتحی
والفك مدی وقصریله برآدم بالاپروازلق ایدوب فخر ومباهات ایلمك معناسنه دریقال بأی الرجل یبأی
كسعی یسعی وبأی یبأو كدعا یدعو والاخیر قلیل بأوا وبأواء اذا فخر ویقال بأی نفسه ای رفعها وفخر بها ودابه
سكرتمكده یك جد وجهد ایلمكله سائرلرندن سابق وغالب وعالی اولمق معناسنه دریقال بأت الناقة اذا جهدت
فی عدوها وتسامت وتعالت الیاء الباى رمی وزننده بأ مذكورده لغتدر تقول بأیت ابأی بأیا بالغة فی البأو كله
الواو البتو بانك فتحی وتانك سكونیله بریرده مقیم اولمق معناسنه دریقال بتا بالمكان یبتو بتوا اذا اقام به الواو
البثا ثای مثلثه ایله عصا وزننده ارض سهله یه دینور مفردی بثاءه درعلی قول برموضع آدیدر البثی الی وزننده
كوله دینور رماد معناسنه مفردی بثه در بای مكسوره ایله وبونك اصلی بوثه ایدی واوحذف اولندی البثی تشدید
یایله علی وزننده ناسی دائما مدح وثنا ایدر اولان آدمه دینور وكثیر الحشم كسه یه دینور یقال هو بثی ای الكثیر المدح
للناس وكذا الكثیر الحشم البثو بتو وزننده ترلمك معناسنه دریقال بثا الرجل یبثو بثوا اذا عرق الیاء بجاوة
زغاوه وزننده زنكبار دن نوبه طائفه سنك ارض ومملكتنك اسمیدر انده اعلا ناقه لرظهور ایدرنوق بجاویات
اورایه منسوبدر جوهری برقبیله ایله تفسیر ایلمكله وهم ایلدی بجایه بانك كسریله مغربده بربلده آدیدر
بجیه سمیه وزننده برخاتوندركه شیبة الحجبی جنابلرندن روایت حدیث ایدوب وكندیدن ثابت الثمالی روایت ایلدی
الیاء الابحا حای مهمله ایله ابرأ وزننده انقطاع معناسنه در تقول ابحت علی دابتی ای انقطعت و البخو
بانك فتحی وخانك سكونیله كوشك وصالق نسنه یه دینور یقال شیء بخو ای رخو وكنز خرماره دینور مفردی
بخوه در ثمره كبی وبخو مصدر اولور اویكه وطارغنلق چوب ساكن اولمق معناسنه در یقال بخا غضبه یبخو
بخوا اذا سكن وفترتنه كه بوخ دخی بومعنایه در یقال باخ غضبه بوخا اذا سكن و البدو بانك فتحی ودالك سكونیله
والبدو علو وزننده والبداء سحاب وزننده والبداءة سحابه وزننده نسنه ظاهر اولمق معناسنه در یقال
بدی الامر یبدو بدوا وبدوا وبداء وبداءة اذا ظهر وبدو بانك فتحیله وبداء وبداءه برماده ضمننده برآدمك
ذهننده بررأی وملاحظه پیدا اولمق معناسنه در یقال بدا له فی الامر بدوا وبداء وبداءة ای نشأله فیه رأی

وبدو اسم اولور رأی واندیشه معناسنه جمعی بدوات کلور فتحاتله یقال هو ذو بدوات ای آراء وبدو بداوه
معناسنه در کاسید کر وصحرایه چقمق معناسنه در یقال بدا القوم بدوا اذا خرجوا الی البادیة بوراده قصرایله
بدا نسخه سی غلطدر وقضای حاجت ایلمک معناسنه مستعملدر زیرا خیمه نشین طائفه سی اولردن طشره
صحرایه چقرلر یقال بدا الرجل اذا نجی فظهر نجوه من دبره الابداء همزه نك كسریله برنسنه یی اظهار ایلمك
معناسنه در تقول ابدیته اذا اظهرته وقضای حاجت ایلمك معناسنه در یقال ابدی الرجل اذا نجی البداوة
سحابه وزننده برنسنه نك الك اول ظاهر و پیدا اولانه دینور یقال بداوة الشیء ای اول ما یبدو ومنه وبداوه صحرا
نشینلکه دینور تقول مالك والبداوة ای خلاف الحضر البادی ظاهر معناسنه در یقال بادی الرأی ای ظاهره
یعنی من غیر تعمق بادی بدیّ غنیّ وزننده وبادی بد وبادی بدا عصا وزننده اول کل شیء معناسنه در وبونك
اصلی مهموزدرته که همزه بابنده ذکر اولندی ویحیی بن ایوب بن بادی واحمد بن علی بن البادی ولاتقل البادا
محدثلردر البدو ندو وزننده والبادیة عادیه وزننده والباداة والبداوة بانك كسریله والبداوة سحابه
وزننده صحرایه دینورکه حضر مقابلیدر نسبتنده بداویّ دینور سخاویّ وزننده وبداوی دینور کتابیّ وزننده
ونادراوله رق بدویّ دینور عربیّ وزننده صحرانشین دیمکدر وبداوه وبداوه صحرانشینلکه دینور یقال هم اهل
البداوة والبداوة خلاف الحضارة التبدّی تفعل وزننده بادیه نشین اولمق معناسنه در یقال تبدّی الرجل
اذا اقام بالبادیة التبادی تفاعل وزننده اهل بادیه یه بکزنمك معناسنه در یقال تبادی الرجل اذا تشبه باهل
البادیة وبری برینه اظهار عداوت ایلمك معناسنه در یقال تبادوا بالعداوة اذا جاهروا بها البدی بانك ضمیله
هدی وزننده والبدیّ غزیّ وزننده بادی کلمه سنك جمعلریدرکه بادیه نشینلره دینور یقال قوم بدی وبدّی
ای بادون البدوة تمره وزننده دره نك برقیسنه دینور ایکیسنه بدوتان دینور یقال نزلوا بدوتی الوادی ای جانبیه
البدا عصا وزننده دبردن چقان نجاسته دینور وبدا الانسان آدمك بدننده اولان الك واوبناق یرینه دینور
مفصل معناسنه جمعی ابدا کلور همزه نك فتحیله البدی رضی وزننده ووادی البدی رضی وزننده وبدوه تمره
وزننده وبدا عصا وزننده ودارة بدوتین بر موضعدر المباداة معاداة وزننده آچقدن عداوت اظهار ایلمك
معناسنه در یقال بادی فلان بالعداوة اذا جاهر بها البداة قناة وزننده مناره دینور کماة معناسنه وبرکونه
طبراغه دینور البدا رضا وزننده برمنارلو اولمق معناسنه در یقال بدیت الارض بدی من الباب الرابع اذا صارت
ذات بداة ویر طبراقلو اولمق معناسنه در یقال بدیت الارض اذا صارت ذات بداة بادیه آسیه وزننده بنت
غیلان الثقفیه درکه صحابیه در علی قول نونله بادنه در الیاء البدی بانك فتحی ودالك سكونیله برشیئه بشلمق
معناسنه در تقول بدیت بالشیء بفتح الدال وبدیت به بكسرها ای ابتدأت الواو البذیّ ذال معجمه ایله رضیّ
وزننده فحش سوزلو بد زبان دلی زفیر کسه یه دینور مؤنثی بذیّه در یقال رجل بذیّ وامرأة بذیّة ای فاحش
البذا سحاب وزننده والبذاءة سحابه وزننده برکسه بدکوی وبدزبان اولمق معناسنه در یقال بذؤ الرجل بذاء
وبذاءة من الخامس اذا كان بذیا وبذاء سحاب وزننده فحش وقبیح سوزه دینور یقال جاء بالبذاء ای بالكلام القبیح
البذو بدو وزننده برآدمه بد وفحش سویلمك معناسنه در تقول بذوت علیهم بذوا من الباب الاول ای تكلمت
بالفحش الابذاء همزه نك كسریله بذو معناسنه در تقول ابذیت بمعنی بذوت بذوه تمره وزننده ابوسواحك
فرسی اسمیدر جوهری بونده واستشهاد ایلدیکی بیتده ایکیشر غلط ایلدی اولا ماده یی بذو عنواننده رسم
ایلدی که هاسزدر ثانیا ابوسراجه نسبت ایلدیکه ابوسواح در وبیتده واقع فان ظلمناك لفظنك کافنی فتحه ایله
ضبط ایلدیکه مکسوردر وفاظلم کلمه سنی یاسز ثبت ایلدی ابذی ارزی وزننده ابن عدی بن نجیب در وحسن
بن محمد بن باذی محدثدر بذیّه علیه وزننده ابن عیاض در الواو البرة بانك ضمیله ثبه وزننده خلخاله دینور جمعی
برات وبرین کلور بارك ضمیله وبری کلور بانك کسریله یقال جائت وفی رجلها برة ای خلخال ودوه نك برونه
یاخود برونك انه کچور یلان حلقه یه دینورکه برونسه‌لق تعبیر اولنور یقال جعل بانف الجمل برة وهی حلقة فی انفه
اوفی لحمة انفه وبونك اصلی بروه در عروه کبی البرو سرو وزننده برونسه‌لق دوزمك معناسنه در ومنه یقال برة
مبروّة ای معمولة وخلق ایلمك معناسنه در یقال براه الله یبروه بروا ای خلق ودوه نك برونه برونسه‌لق کچورمك
معناسنه در تقول بروت الابل اذا جعلت فی انفها برة واغاج وقلم مقوله سنی یونمق معناسنه در تقول بروت السهم
والعود والقلم اذا نحتها البرّاء شدّاد وزننده برونسه‌لق بیان استاذه دینور الابراء همزه نك كسریله بودخی
دوه نك برونه برونسه‌لق کچورمك معناسنه در تقول ابریت الناقة اذا جعلت فی انفها برة المبراة میمك ضمیله برونه

برونسه‌لق کچورلمش ناقه یه دینور الیاء البری برو وزننده بودخی آغاج یونمق معناسنه در یقال بری السهم یبری
بریا اذا نحته وزبون ومهزول قلمق معناسنه مستعملدر یقال براه السفر اذا هزله الابتراء افتعال وزننده بودخی آغاج یونمق
معناسنه در یقال ابتری السهم بمعنی براه الانبراء انفعال وزننده آغاج یونلمق معناسنه در یقال انبری السهم اذا انحت
وبرآدمك اوکنه آرقوری کلوب معترض اولمق معناسنه در یقال انبری له اذا اعترض البریّ رضیّ وزننده یونلمش
نسنه یه دینور علی قول هر بری حقی اوزره یونلمش نسنه یه دینور یقال سهم بریّ ای مبریّ اوکامل البری البرّاء شدّاد
وزننده اوق وآغاج یونجی یه دینور وبراء اعلامدن ابو العالیه نك وابو معشرك لقبلریدر البراة بانك فتحی ورانك تشدیدیله
والمبراة مسحاة وزننده یای یونجق بچاغه دینور شارح دیر که دور پویه اطلاقی بوجهتندر البراء غراب وزننده والبرایة
ثمامه وزننده یونیلان آغاج یونقه سنه وطلاشنه دینور نحاته معناسنه وبرایه دوه نك بدننده اولان شحم ولحمه علی قول
ضعف وفتور کلمیوب سیر وحرکتنده باقی اولان قوتنه اطلاق اولنور کویا که سفر یونقه سیدر یقال ناقة ذات
برایة ای ذات شحم ولحم او بقاء علی السیر البرا عصا وزننده طبراغه دینور الباریّ یای مشدده ایله که
حصیره دینور بورماده سنده مرسومدر بری عصا وزننده بر موضعدر التبری تانیّ وزننده تعرض ایلمك
معناسنه در تقول تبریت لمعروفه ای تعرضت المباراة مجاراة وزننده برآدمه معارضه ایلمك معناسنه در که
آنك ایشلدیکی کبی ایشلمکدن عبارتدر یقال باراه اذا عارضه وشریك ایله یاخود زوجه ایله صلحا مفارقت ایلمك
معناسنه در یقال باری امرأته اذا صالحها علی الفراق التباری تفاعل وزننده برخصوصده معارضه ایدشمك
معناسنه در یقال تباریا اذا تعارضا البریة بلیه وزننده که مخلوق معناسنه در همزه بابنده مرور ایلدی یعنی
اصلی بریئه در همزه ایله لکن مؤلف اوراده تصریح ایلمدی الابراء همزه نك كسریله برنسنه یه طبراق اصابت ایلمك
معناسنه در که مراد طبراقلو وطبراقله آلوده اولمقدر یقال ابری الشیء اذا اصابه البراء ای التراب وشکر قامشلغنه
اوغرامق معناسنه در یقال ابری الرجل اذا صادف قصب السکر ابن باری شعرادندر الواو البزو بانك فتحی
وزای معجمه نك سكونیله برنسنه نك عدل وهمتاسنه دینور یقال هو بزوه ای عدله ومصدر اولور برآدمه تغلبله
حواله وشرکیر اولمق معناسنه یقال بزی علیه یبزو بزوا اذا تطاول علیه وآشوب د دائمق معناسنه در یقال
بزی به اذا انس وبرآدمه خشمله حمله ایدوب اخذ وقهر ایلمك معناسنه در یقال بزی فلان الرجل اذا قهره وبطش به
وبرکسه ابزی اولمق معناسنه در کاسید کر یقال بزی الرجل اذا كان ابزی البازی بادی وزننده صقور
جنسندندر که ترکیده طغان تعبیر اولنان آلیجی قوشدر جمعی بوازی وبزاة کلور قضاة وزننده وابوز کلور
افلس وزننده وبؤوز کلور ضمتینله وبیزان کلور کویا که برابیز ماده سندندر که قهر واخذ وبطش معنالرندندر
ومؤلف زای معجمه ماده سنده باز عنواننده دخی رسم ایلدی که اجوف واوی اولور غریبدر که فارسیده دخی بازدرلر
الابزاء همزه نك كسریله بودخی برآدمی عنف وخشمله اخذ وقهر ایلمك معناسنه در یقال ابزی به اذا قهره
وبطش به وبرکسه صغریسنی طشره طومالتمق معناسنه درکه مراد یوررکن طومالده رق یورمکدر یقال ابزی
الرجل اذا رفع عجزه یعنی فی المشی وامزرمك معناسنه در یقال ابزت الصبیّ اذا ارضعته البزا عصا وزننده فتحه
قریب ارقه اکیلوب بوکری اولمغه یاخود ارقه نك اورته سی مقعد اوزره حواله اولمغه یاخود کوکس طشره چقوب
ارقه ایچرو کیرمکه یاخود صغری طشره یه طوغری طومالق اولمغه دینور البزو بدو وزننده برکسه وصف
مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال بزی الرجل وبزا بزوا من الباب الرابع والاول اذا كان به بزا ای انحناء الظهر
عند العجز او اشراف وسط الظهر علی الاست اوخروج الصدر ودخول الظهر اوان یتأخر العجز ویخرج الابزی
اعلی وزننده صفت مذکوره اوزره اولان کشی یه دینور مؤنثنده بزواء دینور التبازی تفاعل وزننده برکسه
صغریسنی یوقری طومالتمق معناسنه در یقال تبازی الرجل اذا رفع عجزه وآدیملری سیرك سیرك آته رق یورمك
معناسنه در یقال تبازی الرجل اذا وسع الخطو وعهده سنده اولمیان ایله اظهار تکثر ایدوب لاف وکذاف ایلمك
معناسنه در یقال تبازی فلان اذا تکثر بما لیس عنده بزوان سلمان وزننده بر رجل آدیدر وعباس بن بزوان
محدث معروفدر وفضیل بن بزوان زهاددندر حجاج قتل ایلدی البزواء صحراء وزننده بین الحرمین بر ارضك
آدیدر البزیّ ولیّ وزننده رضیع معناسنه در تقول هو بزیی ای رضیعی ابزی اعمی وزننده اسمادندر عبد الرحمن
بن ابزی تابعیدر وابراهیم بن باز محدثدر الیاء بسیان بای مضمومه ایله برطاغك آدیدر الواو البشو بانك فتحی
وشین معجمه نك سكونیله خوشخوی اولمق معناسنه در یقال بشا الرجل بشوا من الباب الاول اذا حسن خلقه
الواو البصو بانك فتحیله مد یونك مالکنی بالجمله استقصا ایدوب آلمق معناسنه در یقال بصا یبصوا بصو

اذا استقصی علی غریمه البصاء بانك كسریله خایه لری كركی كبی چقروب خادم ایلمك معناسنه در یقال خصاه
و بصاه بصاء اذا استقصی فی الخصاء و یقال خصاه الله وبصاه ولصاه و یقال هو خصی بصی البصوة تمره
وزننده كول اجره اولان قفلجم وقور مقوله سنه دینور یقال مافی الرماد بصوة ای شررة ولا جمرة و بر موضع آدیدر
الباء بضی ضاد معجمه ایله ربی وزننده وهدی وزننده بلاد بجیله ده بر قریه یاخود بر وادی اسمیدر الباء الباطیة
بادیه وزننده ناجود اسمیدر كه بیوك خمر كاسه سنه دینور حالا لسانمزده باطیه تعبیر اولنان قاب آندن مأخوذدر
فارسیده ساتكنی دیرلر وحكی سیبویه البطیة بالكسر ولا علم لی بموضعها الا ان یكون ابطیت لغة فی ابطأت بو عبارەینه
مؤلفك تشویشله اشكاللری جمله سندندر زیرا بر مقتضای سیاق ماقبلنه متصل ظن اولنور مع هذا اویله دكلدر
بلكه كلام مستأنفدر مرادی بودر كه سیبویه بطیه عنواننده بر كلمه حكایت ایلمشدر لكن معنای موضوعی معلوم
دكلدر انجق ابطیت كلمه سی ابطأت لفظنده لغت اولمسنه محمولدر دیمشدر یعنی بطیه بطأه لفظنده لغتدر و بونی
كرچه بعض امهاتده رد ایدرلر لكن سیبویه حكایت ایلدكلرى البته مسموعدر شارح دیر كه باطیه بادیهٔ فارسی معربیدر
الواو البظو ظای معجمه ایله علو وزننده بدنده ات قاتلنوب صیق وطقناز اولمق معناسنه در یقال بظا لحمه یبظو
بظوا اذا اكتنز وتراكب البظا بانك ضمیله بدنده قات قات یغیلان اته دینور و عربلرك حظیت المرأة و بظیت قوللری
اتباع وجهیله در الواو البعو بانك فتحیله جرم وجنایت ایلمك معناسنه در یقال بعا الرجل بعوا من الباب
الثالث والاول والثانی اذا اجنی واجرم باب ثانیدن اولدیغنه كوره واوی و یائی اولور وعاریت نسنه آلمق علی قول
شكار ایچون عاریت تازی آلمق یاخود مسابقه ایچون عاریت آت آلمق معناسنه در یقال بعا الشیء اذا اخذ عاریة
او استعار كلبا یصید به او فرسا یسابق علیه و برآدمه قارده غالب كلوب اوكدلنی آلمق معناسنه در یقال بعاه اذا قمره
واصاب منه وكوزد كورمك معناسنه در یقال بعاه بالعین اذا اصابه بها و برآدمه شر سورمك وشر كیرلك ایلمك
معناسنه در یقال بعا علیهم شرا ای ساقه الاستبعاء بعو ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استبعی الرجل عبعنی
بعا الابعاء همزه نك كسریله برآدمه آت اعاره ایلمك معناسنه در یقال ابعاه فرسا اذا اخبله الواو البغو
بانك فتحی وغین معجمه نك سكونیله بر شیئه نه كونه نسنه در دیو باقمق معناسنه در یقال بغا الشیء یبغو بغوا اذا نظر
الیه كیف هو و بغو عرفط وسلم دیدكلری مبشه اغاجلرینك چچكلرندن چقان نسنه یه دینور البغوة تمره وزننده
اغاجدن هنوز یاروب چقان آق طورمورجق چچكه دینور وخامجه میوه یه دینور یقال اجتنی البغوة ای الثمرة
قبل النضاج بغوان باء مفتوحه ایله نیسابور قضاسنده بر قریه آدیدر البغوی بانك وغینك فتحیله
امام حسین بن مسعود الفراء علیه الرحمه در كه بغشور نام بلده یه منسوبدر شدتكه ماده سنده ذكر اولندی
الیاء البغاء بانك ضمیله والبغا بانك ضمی والفك قصریله والبغیة بانك ضمیله والبغیة
بانك كسریله طلب ایلمك معناسنه در تقول بغیته ابغیه بغاء و بغا و بغیة و بغیة
اذا طلبته و یقال بغاه الشیء اذا طلبه له الابتغاء افتعال وزننده بودخی طلب ایلمك معناسنه در تقول ابتغیته
اذا طلبته التبغی تفعل وزننده والاستبغاء بونلرده طلب ایلمك معناسنه در تقول تبغیته واستبغیته اذا طلبته
واستبغاء بركسه دن كندی ایچون بر نسنه طلب ایلمسنی ایستمك معناسنه در یقال استبغی القوم فبغوه و بغوا له ای طلبوا له
البغیة رضیه وزننده والبغیة بانك كسری وضمیله حاجت ومطلوبه دینور تقول عنده بغیتی وبغیتی ای طلبتی
ورضیه وزننده جستجو اولنان نسنه و ككرده یه دینور تقول عند فلان بغیتی ای ضالتی المبغیة الابغاء همزه نك
كسریله بركسه ایچون بر نسنه طلب ایلمك یاخود مطلوبی خصوصنده اعانت ایلمك معناسنه در یقال ابغاه الشیء
اذا طلبه له او اعانه علیه الباغی طالب معناسنه در جمعی بغاة كلور قضاة كبی و بغیان كلور راعی ورعیان
كبی و باغی دولی طوتمز اولان اركك دوه یه دینور یقال جمل باغ اذا كان لا یلقح الانبغاء انفعال وزننده بر نسنه
قولایلنوب سهولت بولمق معناسنه در یقال انبغی الشیء اذا تیسر وتسهل ومنه یقال ماانبغی لك ان تفعل
وماانبغی وماینبغی لك ومایتبغی لك ای لایتیسر ولا یصح یعنی فعل مذكورسكا مطاوع اولمز ایكیجی مثاللر افتعالدندر
خلاصه سی سنك شانك آندن اعلا اولمغله ایده یم دیو قصد ایلسك بنده ایده مزسن بعده بو مناسبتله لیاقت معناسنده
استعمال اولندی كه ماینبغی مایلیق معناسنه اولدی مؤلف بصائرده دیدیكه ابتدا اشبو بغی ماده سی متحری اولان
نسنه ده تجاوز اقتصادی طلب ایلمكه موضوعدر كرك تجاوز ایلسون كرك ایلمسون پس بو تجاوز بعضا كمیت
اولان مقدارده و بعضا كیفیت اولان وصفده معتبر اولور فتقول بغیت الشیء اذا طلبت اكثر مایجب وكذلك ابتغیت
فجور معناسنه اولان بغی دخی تجاوزدن مأخوذدر و بغی ایكی كونه در محمود ومذموم اولور اكثر محلده

مطلب

مذمومدر

مذمومدر و ینبغی كلمه سنده بغی كلمه سنك مطاوعیدر مثلا ینبغی لك ان یكون كذا قوللرنده ایكی وجه اوزره
مستعملدر بری مسخر للفعل اولمقدر نحو النار ینبغی ان تحرق الثوب و بری استیهال معناسنه اولمقدر یقال فلان
ینبغی ان یعطی لكرمه پس لیاقت معناسنه استعمالی بوندندر واشبو وماعلمناه الشعر وماینبغی له الآیه كریمه سی
وجه اولدندر كه لایتسخر له الشعر ولایتسهل له معناسنه در زیرا لسان مصطفوی علیه السلام اصلا قرض
شعره جاری ومطاوع اولمزایدی ومصباحده مرسومدر كه ینبغی ان یكون كذا قولی یندب ندبا مؤكدا ان یحسن تركه
معناسنه در ماضیسنك استعمالی مهجوردر و بونی افعال غیر متصرفه دن عد ایلدیلر وكسائیدن محكیدر كه
عربدن ماینبغی لك ان یكون قولی مایستقیم یاخود مایحسن معناسنه مسموعیدر والحاصل ملازمه علاقه سیله
لیاقت معناسنه مستعملدر البغایة بانك ضمیله طلب وكسب معناسنه در یقال انه لذو بغایة ای كسوب
البغی بانك فتحی وغینك سكونیله عورت روسپی اولوب زنا ایلمك معناسنه در یقال بغی الامة بغیا اذا عهرت
فهی بغی و بغو و برآدمه تغلبله ظلم وستم ایلمك معناسنه در یقال بغی علیه اذا علاه وظلمه وحقدن عدولله
سركشلك ایلمك معناسنه در یقال بغی فلان اذا عدل عن الحق واستطال و یلان سویلمك معناسنه در یقال
بغی الرجل اذا كذب وایكی طرفه صالنه رق سرعتله یوریمك معناسنه در یقال بغی فی مشیته اذا اختال واسرع
و بر نسنه یه نته لكنی بیلمك ایچون باقمق معناسنه در یقال بغی الشیء اذا نظر الیه كیف هو و بر نسنه یه منتظر
اولوب كوزتمك معناسنه در یقال بغی الشیء اذا رقبه وانتظره و بلود شدتله یاغدرمق معناسنه در یقال بغت
السماء اذا اشتد مطرها و بغی چوق یغموره اطلاق اولنور یقال دفعنا بغی السماء خلفنا وهو المطر الكثیر المباغاة
والبغاء مفاعله وزننده بودخی عورت زنا ایلمك معناسنه در یقال باغت الامة مباغاة و بغاء اذا عهرت البغی
رضی وزننده والبغو عدو وزننده زناكار عورته دینور یقال المرأة بغی و بغو ای عاهرة شارح دیر كه اصللری
بغوی ایدی وعند الاخفش بغی فعیلدر وصیغهٔ اخیره غیر قیاس اوزره در و بغی مطلقا جاریه یه اطلاق اولنور
اصلی اعتباریله علی قول حرهٔ فاجره یه دینور شارح دیر كه امه یه بغی اطلاقی جاهلیتده بغی وزنایه مساعاتلرینه
مبنی در یقال جاءت بغی ای امة او حرة فاجرة الاستبغاء بركسه دن حصول مطلوب ضمننده استعانه ایلمك
معناسنه در یقال استبغی القوم فبغوه ای استعانهم علی طلبه فاعانوهم و بركسه ایچون بر نسنه طلبنده اولمق
معناسنه در یقال استبغی القوم له الشیء اذا طلبوه له الفئة الباغیة امام عادلك طاعتندن خروج ایدن طائفه دن
عبارتدر یقال هم فئة باغیة ای خارجة عن طاعة الامام العادل البغایا سرایا وزننده عسكرك چرقه جیلرینه
اطلاق اولنور كه عسكردن ایلروجه كیدرلر مفردی بغیه در یقال اقبلت البغایا ای الطلایع تكون قبل ورود الجیش
المبتغی اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور الواو البقاوة شقاوه وزننده بر نسنه یه بقمق معناسنه در یقال
بقاه بعینه یبقوه بقاوة اذا نظر الیه و بر نسنه یه منتظر اولمق معناسنه در تقول بقوته اذا انتظرته و بقو و بقاوه
حفظ ایلمك معناسنه مستعملدر تقول ابقه بقوتك مالك ای احفظه حفظك مالك یعنی مالكی كوزه دوب حفظ
ایلدیكك كبی آنیده حفظ ایله الیاء البقاء بانك فتحیله والبقی بانك فتحی وقافك سكونیله بر نسنه نك زمان وجودی
حالت اولی اوزره ممتد ومستمر اولمق معناسنه در یقال بقی الشیء بقاء و بقی بقیا من الباب الرابع والثانی ضد فنی
و بقی بانك فتحی وقافك سكونیله بر نسنه یه كوزدیكوب مترقب اولمق علی قول بر نسنه یه باقمق معناسنه در یقال
بقاه بقیا اذا رصده او نظر الیه بو معناده واویه و یائیه در الابقاء همزه نك كسریله والتبقیة تكمله وزننده
والتبقی تفعل وزننده بر نسنه یی باقی قلمق معناسنه در یقال ابقاه و بقاه وتبقاه اذا جعله باقیا وابقاء مبانه بی افساد
خصوصنده افراط ومبالغه ایلیوب صلاحدن بقیه قومق معناسنه مستعملدر تقول ابقیت بیننا ای لم ابالغ
فی افساده الاستبقاء ابقاء معناسنه در یقال استبقاه بمعنی ابقاه واسیر ومجرمی قتل ایلیوب دیری ترك ایلمك
معناسنه در كه جانی آلیقومقدن عبارتدر یقال استبقاه اذا استحیاه یعنی عفا عنه فلم یقتله و بر نسنه نك
بر مقدارنی آرتروب كیرو یه آلیقومق معناسنه در یقال استبقی من الشیء اذا ترك بعضه البقوی تقوی وزننده
والبقوی والبقیا بشری وزنلرنده والبقیة بلیه وزننده اسملردر بر نسنه دن كیرو قالمش شیئه دینور تقول ماتی
علیه بقوی و بقوی و بقیا و بقیة وقوله تعالی بقیة الله خیر ای طاعة الله او انتظار ثوابه او الحالة الباقیة لكم
من الخیر اوماابقی لكم من الحلال پس تفسیر اوله كوره عند الله ابقا اولنان طاعات وعبادات دیمك اولور وثانی یه كوره
انتظار معناسندن اولور وقوله تعالی والو بقیة ینهون ای ابقاء او فهم تفسیر اوله كوره مصدر یاخود اسم مصدر
اولور ثانی یه كوره اسم اولور وفهم ورأی وعقل خصائل باقیه دندر و بقیه فساد طاری اولان مبانه نك ناسده باقی

صلاحه دينور وبقيه بن الوليد محدّث ضعيفدر وبقيه وبقـاء ايكى رجل اسملريدر الباقية اسم فاعل مؤنثدر
وكاه اولوركه مصدر موضعنه وضع اولنور واقيه كبى شارح ديركه مؤلفـك تعبيرنه كوره اصل مصدر دكلدر
ومنه قوله تعالى فهل ترى لهم من باقيه اى بقـاء وقيل من جماعة باقية الباقيات الصالحات يعنى والباقيات
الصالحات خير عند ربك ثوابا كريمه سنده مراد مطلقا اعمال صالحه دركه اجر وثوابى عندالله تعالى
باقيدر وبعضلر سبحان الله والحمدلله ولااله الاالله والله اكبر كلماتيله وبعضلر بش وقت نمازايله تفسير ايلديلر
المبقيات اسم فاعل بنيه سيله شول آتلردركه سائر آتلرك سكرتملرى منقطع اولوب نهايته واردقده هنوز بونلرك
سكرتمك مايه سندن بقيه لرى قاله يقال ركبوا المبقيات وهى الخيـل التى يبقى جريها بعد انقطاع جرى الخيل
بقىّ تقىّ وزننده ابن مخلددركه حافظ اندلسدر البـاء البكاء بانك ضمى والفك مديله والبكا قصرايله آغلمق
معناسـنه در يقال بكى الرجل يبكى بكاء وبكا اذا اسال الدمع من عينه حزنا ويقـال بكاه بكاء اى بكى عليه ورثاه
شارح ديركه بعضلر ممدوده بى صوته ومقصوره يى سيلان دمعه تخصيص ايلديلر وبكا آهنك وتغنى ايلمك معناسـنه
اولمغله ضدّ اولور يقال بكى الرجل اذا غنى الباكى شاكى وزننده اسم فاعلدر جمعى بكاة كلور قضاة كبى وبكى
كلور بانك ضمى وكافك كسريله كه اصلى بكوى ايدى ساجد وسجود كبى التبكاء تانك فتحى وكسريله مصدردر
آغلمق على قول چوق آغلمق معناسـنه يقال بكى تبكاء بمعنى بكاء او كثيرا الابكاء همزه نك كسريله آغلتمق
معناسـنه در يقال ابكاه اذا فعل به مايوجب بكاءه التبكية تأويه وزننده بركسه يى ميت اوزره آغلمغه قندرمق
معناسـنه در يقال بكاه على الميت اذا هيجه للبكاء عليه وميت اوزره مرثيه ايله آغلمق معناسـنه در يقال بكاه اى
بكى عليه ورثاه كما يقال بكاه وبكى عليه بكاء البكا عصا وزننده برنبات آديدر بكاة مفرديدر نته كه همزه بابنده
دخى ذكر اولنـدى البكىّ رضىّ وزننده كثير البكاء آدمه دينور يقال رجل بكىّ اى كثير البكاء التبـاكى تفاعل
وزننده كوجله مصنع بكا ايدراولمق معناسـنه در يقال تباكى الواعظ اذا تكلف البكاء البكاء كتان وزننده مكه ده
برطاغك آديدر باكويه عجمده بربلده آديدر در بنـد اعمالندندر البـاء البلى بانك كسرى والفك قصريله
والبلاء بانك فتحى والفك مديله اسكيمك معناسـنه در يقال بلى الثوب بلا وبلاء من الباب الرابع اذا خلق الابلاء
همـزه نك كسريله اسكتمك معناسـنه در يقال ابلى الثوب اذا اخلقه التبلية تاديه وزننده بودخى اسكتمك
معناسـنه در يقال بلى الثوب اذا اخلقه البلى والبلو بانك كسريله اسكى نسـنه يه دينور بومناسبتله بلى الاسفار
وبلوالاسفار شول آدمه اطلاق اولنوركه آنى محن ومشاق اسفار وتجارب دهر دوّار بيريدوب فرسوده قلمش اوله
يقال فلان بلى اسفار وبلوها اى بلاه الهم والسفر والتجارب ودائما شرّ وشورايله اوغراشمغله شرّ ايشلرده قوى
وتوانا كسـبه بلى الشرّ وبلو الشرّ اطلاق اولنور يقال هو بلى شرّ وبلوه اى قوى عليه مبتلى به ودواب ومواشى
قسمنى كركى كبى رعايت وتيمارنده مقيم اولانه بلى المال وبلو المال اطلاق اولنور جمعى ابلاء كلور يقـال هو بلى وبلو
من ابلاء المال اى قيم عليه ذو بلى حتى وزننده وذو بلا الاوزننده وذو بلىّ رضىّ وزننده وذو بلى كسرتيله
وذو بليان فتحاتله وذو بليان كسرتيله وياءنك تشديديله بعيد ونابود ونابديد اوله جق محلده مستعملدر يقال
هو بذى بلى وبذى بلا وبلى وبلى وبليان وبليان اذا بعدعنك حتى لاتعرف موضعه مؤلف بونى بلل ماده سـنده
دخى ذكر ايلدى ذهاب معناسـنه اولان بل ماده سـندن ماخوذدر ياخود بعدك عليدر بوراده بلا ماده سندن اولور
البـلية غنيه وزننده شول ناقه دركه جاهليتده مرد اولان صاحبنك قبرى يانده بغلبوب آب وعلفتى ويرمكله
اجلقدن هلاك اولورايدى كويا كه قيامتده صاحبى آنك اوزرنده حشر اولور زعم ايدرلرايدى البلى جرى وزننده
ناقه بليه اولمق معناسـنه در يقال بليت الناقة على المجهول بليا اذا جعلت بلية بلىّ رضىّ وزنـنده برمعروف
قبيله آديدر نسبتنده بلوى دينور فتحتينله علوى كبى بليـانه بانك فتحيله مغربده بربلده آديدر الواو الابتلاء
افتعال وزننده برنسـنه نك حالنى بيلمك ايچون صنه يوب امتحان ايلمك معناسـنه در تقول ابتليته اذا اختبرته مؤلفك
بصائرده بيـاننه كوره واويه اولان بلو ماده سى دخى اسكيمك معناسـنه موضوعدر واختبار معناسى كويا كه كثرت
اختبار ايله اول نسـنه يى اسكيتمش اولور وغم ومصيبته بلاء اطلاقى وجودى كويا كه اسكيدوب بيريدر اولمق
مطلب تصورايله در وتكليف واحكامك بلاء ايله تسميه سى اوچ وجهه مبنى در برى باالجمله تكاليف البته ابدانه محنت
ومشقت اولمغله كويا كه وجودلرى فرسوده ايدر ثانى تكاليف اختبار اندر ثالث حق تعالى حضرتلرينك عبادى
اختبارى كاه مسـارايله اولور شكر ايلملرى مصلحتيچون وكاه مضارايله اولور صبر ايلملريچون بوجهله محنت
ومحنت بلاء اولمش اولور زيرا محنت صبرى ومنحت شكرى مقتضيدر وصبرك حقوقنه قيام ايلمك شكرك حقوقنه

قيام ايلمكدن ايسردر پس منحت اعظم بلائين اولمشدر ولهذا قال عمر رضى الله عنه بلينا بالضراء فصبرنا وبلينا
بالسراء فلم نصبر وقال على كرم الله وجهه من وسع عليه دنياه فلم يعلم انه قد مكر به فهو مخدوع عن عقله وقال
تعـالى ولنبلونكم بالشرّ والخير فتنة وقالديكه اختبار معناسـنه اولان بلو وابتلاء ايكى كونه اولنور برى معلومك
اولميـان حال وكيفيتنى ادراك ووقوف ايچون امتحان اولنور وبرى جودت ورداءتنى خارجه اخـراج ايچون اولور
وكاهيجه ايكيسـنه ده مبنى اولور پس ابتلاى الهى شق ثانى يه مبنيدر وابتلاء استخبار معناسـنه مستعملدر تقول
ابتليت الرجل اذا استخبرته واختيار وانتخاب معناسـنه در تقول ابتليته اى اخترته بوراده اختـبرته نسخه لرى
غلطدر ومنه حديث حذيفة لتبتلنّ لها اماما اى لتختارنّ لها اماما كما فى النهاية وبرنسـنه يى بيلمك ضمننده
بركسه دن يمين طلب ايلمك معناسـنه در يقال ابتلاه اذا استحلفه واستعرفه الابلاء همزه نك كسريله اخبار ايلمك
معناسـنه در تقول ابليته فابلانى اى استخبرته فاخبرنى وبرآدمه عذر بليغ ومقنع ايراد ايلمك معناسـنه در يقال
ابلاه عذرا اى اداه اليه فقبله وبرآدمه يمين ويرمك معناسـنه در يقال ابلاه اذا احلفه ويمين ايلمك معناسـنه اولمغله
متعدى ولازم اولور يقـال ابلى الرجل اذا حلف البلو بانك فتحيله والبلاء سحاب وزننده بودخى امتحان ايلمك
معناسـنه در تقول بلوته ابلوه بلوا وبلاء اذا امتحنته البلوى دعوى وزننده والبـلية غنيه وزننده والبلوة
بانك كسريله اسملردر مادهٔ امتحان اولان تكليف ومحنته دينور البلاء سحاب وزننده مصدردركه ذكر اولندى
واسم اولور غم واندوهه اطلاق اولنور كويا كه جسمى اسكيدوب فرسوده ايدر اولديغيچون يقال اصابه بلاء اى غم
وتكليف شرعى يه اطلاق اولنور ابدانه محنت ومشقت اولديغيچون ياخود اختبار الهى اولديغيچون وبلاء الهى منحت
ومحنت جهتلريله اولورنته كه ذكر اولندى بلاء قطام وزننده بلاء ومحنتك اسميدر يقال نزالت بلاء على الكفار اى البلاء
البالة والبال والبلاء بانك كسريله والمبالاة مساواة وزننده قايرمق معناسـنه در تقول ما باليته بالة وبالا وبلاء ومبالاة
اى ما اكترث ويقال لم ابال بكسر اللام ولم ابل بضم الهمزة وفتح الباء وجزم اللام ولم ابل بكسر اللام صيغةً اولاده يا الكر
باءاسقاط اولنوب لام حالى اوزره قالدى وثانيه ده اجتماع ساكنين ايچون الف حذف اولندى زيرا آخرندن ياساقط اولمغله
لام آخر حروف منزلنه تنزيل اولنوب نون يكن حكمنده اولدى شارح ديركه باله وبال كلمه لرى باب مذكوردن غير
قياس اوزره مصدرلردر ياخود اسم مصدرلردر باله نك اصلى بالية در عافاه عافيه كبى وبال كلمه سى باله دن مرخمدر
الابلاء همزه نك فتحيله برموضع آديدر بلى بانك فتحى والفك قصريله جواب استفهامدر نفى وجحد ايچون معقود در
مخاطبه ايراد اولنان قولى يعنى سؤالى ايجاب ايدر زيرا مفادى ترك نفى در فاذا قيل ماقام زيد وقلت فى الجواب بلى فمعناه
اثبات القيام واذا قيل ليس كان كذا وقلت بلى فمعناه التقرير والاثبات ولا تكون الا بعد نفى الابليلاء اعشيشاب
وزنـنده اوت اوزايوب دوه اوتلامغه قابل وقادر اولمق معناسنه در يقـال ابلولى العشب اذا طال وتمكنت له الابل
ذوبلى ربى وزننده لام ماده سنده بيـان اولندى اليـاء البنى بانك فتحى ونونك سكونيله والبناء بانك كسريله
والبنيان بانك ضميله والبنية بانك كسريله والبناية كتابه وزننده ياپو ياپمق معناسـنه در يقـال بنى البيت بنيا
وبناء وبنيانا وبنية وبناية من الباب الثانى نقيض هدم وبنـاء ياپلمش ياپويه دينور جمعى ابنيه وجمع الجمعى ابنيات
كلور يقـال بنى بنـاء حسنا اى مبنيا وبناء الكلمه نحويون عندنده بنـاء كلمه نك آخرى لا لعامل سكون وحركه دن
ضرب واحد يعنى حالت واحده اوزره لازم وثابت اولمقدن عبـارتدر مقابلنه اعراب اطلاق اولنور وبنـاء برآدمه
ايولك واحسان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بنى الرجل اذا اصطنعه وزوجه ايله زفاف ايلمك معنـاسنه مستعملدر
يقال بنى على اهله وباهله اذا زفها شـارح ديركه عادت عرب بودركه داماد عروسه داخل اوله جغى كيجه جبـانلك
طرزنده برسراپرده قوريلوب آنك ايچنده دخول ايدر بومناسبتـله زفافدن وجماعدن كنايه ايدرلر وبنـاء وجودى
سمـوردوب قوتلندرمك معناسـنه مستعملدر يقـال بنى الطعام بدنه اى سمنه ولحمه انبته وبانك بغرى كريشه يك يقين
متصل درجه سنده اولمق معناسـنه در يقال بنت القوس على وترهـا اذا الصقت الابتناء افتعال وزننده بودخى
ياپو ياپمق معناسـنه در يقال ابتناه بمعنى بنـاه وزوجه ايله زفاف ايلمك معناسـنه در يقال ابتنى على اهله اذا زفها
التبنية تأديه وزنـنده بودخى بناء ياپمق معناسند در يقال بنـاه بمعنى بناه البنية بانك كسرى وضميله ياپلمش
ياپويه دينور جمعى بنى كلور بانك كسرى والفـك قصريله وبنى كلور بانك ضمى والفك قصريله البنـاية كتابه
وزنـنده مصدردركه ذكر اولندى ومصدر واسم اوله رق مجد وشرف معنـاسـنه مستعملدر يقال له بنـاية
اى شرف الابناء همزه نك كسريله برآدمه بنـاء وعمارت ويرمك ياخود خانه ياپجق نسـنه ويرمك معناسـنه در
طاش وكراسـته كبى تقول ابنيته اذا اعطيته بنـاء او ماينبى به دارا البانى اسم فاعلدر ومحمد بن اسحق البـانى

قالوندن استماع قرأت ایلدی البانیة شول بایه دینور که بغری کریشسنه یك یقین اوله بانات دخی دینور که باء الفه
مقلوبدر و باناة شول تیرانداز دینور که اوقی اتارکن یایك کریشی اوزره اکیلوب آور یلور اوله یقال رجل باناة
ای منحن علی الوتر اذا رمی البنیة غنیه وزننده کعبهٔ معظمه یه اطلاق اولنور مجد وشرفندن ناشی که بنایه دن
مأخوذدر المبناة میمك فتحی وکسریله مبشبندن اولان صفره کبی سرکی یه دینور مقعد وسجاده وصفره مقوله سنه
شاملدر نطع معناسنه و پرده یه دینور ستر معناسنه وهکبه یه دینور عیبه معناسنه البوانی بواقی وزننده
کوکس قبورغه لرینه دینور وناقه نك ایاقلرینه اطلاق اولنور ومنه یقال القت بوانیه ای اقام وثبت بناة اللحم
بانك فتحی وتای مربوطه ایله کوده سی انلو سموز قیزه دینور یقال جاریة بناة اللحم ای مبنیة بوراده تای طویله ایله
بنات نسخه لری غلطدر زیرا بناة لفظ مفرده در مبنیة معناسنه بنی علی وزننده مصرده بر بلده آدیدر تبنی
مستقبل مؤنث مجهول صیغه سیله شامده بر موضع آدیدر الابن همزه نك کسریله ولده دینور که مراد اوغلدر
اصلی بنی یاخود بنو ایدی فتحتینله یاء وواو حذف اولندی جمعی ابناء کلور اسباب وزننده مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره ابن کلمه سی بناء ماده سندندر زیرا ابن پدرك بنا ایلدیکی عمارتدر فلهذا بر نسنه جهتندن حاصل اولان
شیئه یاخود تربیه سیله یاخود تفقد یا کثرت خدمتی یاخود آنك امرنده کثرت قیامی اولسه بالاضافه ابن اطلاق — مطلب
اولنور مثلا ابن الحرب وابن السبیل کبی ومصاحده مرسومدر که ابن کلمه سنك اصلی بنو ایدی فتحتینله یاخود بنو
ایدی بانك کسریله و بو قول تغییر جهتندن اقلّ وایسردر مؤنثده ابنه وفی لغة بنت دینور وکسائی قولی اوزره بنت
لفظنك صورت کتابتنه اتباعا تاء اوزره وقف اولنور واول اصلنده هاءدر زیرا کلمه معنای تأنیثی متضمندر ودرّه ده
مرقومدر که بنت واخت کلمه لرینك تالری اصلیه در وصل ووقف حالتلرنده ثابت اولور علی الحقیقه تانیث ایچون
دکلدر زیرا تای تأنیثك ماقبلی الف اولمدیغی صورتده دائما مفتوح اولور فاطمه وشجره کبی ومؤلف بوراده قریبا
ذکر ایدر البنوة ابوة وزننده اسمدر اوغلق معناسنه در یقال بینهما ابوة وبنوة یعنی بیلرنده بابالق واوغلق
واردر بانی بانك ضمی ونونك فتحی وبای مشدده نك کسریله وفتحیله لغتلردر یا ابت ویا ابت کبی و بو ابن
کلمه سنك مصغریدر یای متکلمه مضافدر اصلی بنبو یاخود بنیی ایدی وابناء کلمه سی که ابن لفظنك جمعیدر
مطلق اوله رق سلفده برطائفه یه اطلاق اولنور ایدیکه اصللری عجمدن اولوب یمن مملکتنده ساکن اولدیلر نوشروان
آنلری طرفندن والئ یمن اولان سیف ذی یزن امدادنه کوندروب اوراده اقامت وکیده رك تأهل وتوطن ایلدیلر
نسبتلرنده ابناوی دینور ومفردنه ردّ ایله بنوی دینور عربی وزننده وابن کلمه سنه هاء الحاق ایدوب ابنة دیرلر که
مؤنث اولور قیزه دینور دختر معناسنه واما بنت کلمه سی ابن کلمه سی اوزره مبنی دکلدر بلکه علی حدة صفتدر
ابتدا الحاق ایچون آخر بنیه یای تحتیه کتوریلوب بعده تایه ابدال اولندی نسبتنده بنتی دینور و بنوی دخی دینور
فتحتینله الابنم همزه نك کسریله اصلی ابن در میم زائده در وابن کبی همزه سی وصلیه در ومنه قوله حسان رضی الله
عنه ❊ ولدنا بنی العنقاء وابنی محرق ❊ فاکرم بنا خالا واکرم بنا ابنما ❊ ای ابنا مترجم حقیردر که حریری درّه ده
بو رسمه تحریر ایلمشلردر که بعضلر ابن کلمه سنك همزه سنی هر محلده حذف ایلمریله غلط ایدرلر زیرا همزهٔ مرقومه نك
حذفی همان بین العلمین صفت وقوعنه منحصردر کرك اسم وکرك کنیه ولقب اولسون زیرا صفتك موصوفه شدت
اتصالندن ناشی جزء اعتباریله کلمهٔ واحده منزلنده اولمشدر بناء علیه ماقبلنده واقع اسمدن تنوینی حذف ایدوب
مثلا رامهرمز و بعلبك دیرلر پس موطن مزبوردن ماعدا محلده همزه نك اثباتی لازمدر که اول بش محلدن
عبارتدر اوّل ابن کلمه سی ضمیره متصل اولمقدر کقولك هذا زید ابنك ثانی پدر بنسك غیره مضاف اولمقدر کقولك
المعتضد بالله ابن اخی المعتمد بالله ثالث اب اعلایه منسوب اولمقدر کقولك ابو الحسن ابن المهدی بالله رابع خبر — مطلب
واقع اولمقدر نحو ان کعبا ابن لویّ خامس استفهامده واقع اولمقدر نحو هل تمیم ابن مرّ و شارحی شهابك
بیاننه کوره بعضلر کنیه ولقب موقعلرنده حذف ایلمزلر مکرکه اشتهاری آنلر ایله اوله و بعضلر سطرك اوکنده
واقع اولورسه ده حذف ایلمزلر لکن بو مرجوحدر انتهی التبنی تانی وزننده بناء ماده سندندر بیت مبنی
یاپوسنده اولمق معناسنه در ومنه حدیث بادیة بنت غیلان اذا جلست تبنت ای صارت کالبیت المبنی
یعنی وجودی سموز وفلانه سی کبیر اولمغله باجه لری کروب اوتوردقده قبه چادری یاپوسنده اولور و تبنی
بر آدمی اوغول ایدنمك معناسنه در یقال تبناه اذا اتخذه ابنا البنات بانك فتحیله بنت لفظندن جمعدر
قیزلر دیمکدر و بنات اطفالك یاپوب اوینادقلری صورتلره دینور که قوقله و بیبك تعبیر ایدرلر
بنیات الطریق مصغر بنیه سیله ترهات معناسنه در که جاده دن منشعب خرده یوللردن عبارتدر قال الشارح

ومنه

ومنه المثل ❊ دع عنك بنیات الطریق ❊ ای علیك بمعظم الامر ودع الروغات الواو البو بانك فتحی وواوك
تشدیدیله دوه کوشکنه دینور که مراد هنوز سود امن یاوریسیدر وصمان ایله یاخود قتیق ایله طولمش دوه یاوریسی
صورتنه دینور که ناقه نك یاوریسی هلاك اولدقده اناسی سودی ویرمز اولمغله اول یاوریك دریسنی یوزوب صمانله
یاقتیق ایله طولدروب بعینه یاوری صورتنده پیشارلر اناسی یاوریسنی ظن ایدوب اکا یاقلمغله سودنی ادرار ایدر و بوّ
کوله دینور رماد معناسنه و بون واحمق آدمه دینور بوی دخی دینور مؤنثی بوّه در البی طی وزننده بر آدمك
اینشه او بکیمك معناسنه در یقال بوی ببوی بیا اذا حاکی غیره فی فعله البوباة بای موحده ایله مرماة وزننده بیابانه
دینور مفازه معناسنه و بر موضع آدیدر ابواء کبی بوی سمی وزننده و بویان بانك ضمیله اسامیٔ ناسدندر
بوی ماضی صیغه سیله رمی وزننده بجیله یوردنده بر وادی آدیدر بای حال وزننده اسمادندر بای بن جعفر بن
بای فقیه ومحدّثدر بویه فوفل وزننده محدثیندن برجماعت اسمیدر بریسی عمرو بن بویه در الواو البهو بانك
فتحی وهانك سکونیله اولرك اوکنده اولان بشقه چه اوه دینور شهرخانه لرنده سلاملق اوطه سی اولور یقال قعدوا
فی البهو وهو البیت المقدم امام البیوت وسرداب کبی یرآلتنده اتخاذ اولنان ککبش اکوز یتاغنه دینور جمعی ابهاء
کلور و بهوّ کلور ضمتینله وواوك تشدیدیله و بهی کلور عتیّ وزننده اصللری بهوی ایدی ومیدانلو ککبش ارضه
دینور ومطلقا واسع نسنه یه دینور و بدنده کوکسك ایچنه علی قول ممه لر ایله بوغز چقوری بینك طولانی ارالغنه دینور
ومطلقا حامله یعنی کبه نك قارنده بین الورکین ولدیتاغنه دینور جمعی ابهاء کلور وابهی کلور افعل وزننده که
اصلی ابهو ایدی و بهی کلور بانك ضمی وهانك کسریله و بهی کلور بانك کسریله مؤلف ومقیل الولد بین الورکین
من الحامل عبارتیله ثبت ایلدکه بو رحم اولمیوب رحمك اوکی یعنی فرج ایله رحم مابینی اولور مهمل دیدکلری کبی
و برمقتضای ماده محل مزبور رحمك سلاملق اوطه سی اولور لکن اوراده مقیل ولد اولمسی تاملا یمدر ایچق مقیل
قبلوله دن اولمغله مکث جزوی تصوریله مبنی اوله فلینظر الباهی ساهی وزننده خالی ومعطل اولان خانه یه
دینور یقال بیت باه ای خال معطل الابهاء همزه نك کسریله اوی خالی ومعطل قلمق معناسنه در البهی نهی
وزننده اوخالی ومعطل اولمق معناسنه در یقال ابهی البیت ابهاء فبهی بهیا من الباب الرابع ای اخلاه وعطله
فخلی وتعطل البهی غنی وزننده محدثیندر عروه دن روایت ایلدی البهاء بانك فتحیله کوزل اولمق
معناسنه در یقال بهو الغلام و بهی و بها بهاء من الباب الخامس والرابع والثانی والثالث اذا حسن واسم اوله رق
مستعملدر تقول قد ملأ عینی بهاؤه ای حسنه وسود کپوکك ایشلامسنه دینور یقال ما الطف بهاء رغوة اللبن
ای و بیصه المباهاة مساواة وزننده حسن و بهاء خصوصنده مفاخره ایدوب یارشمق معناسنه در تقول
باهیته مباهاة فبهوته ای غلبته بالحسن الابهاء همزه نك کسریله قابی بوشالتمق معناسنه در یقال ابهی الاناء
اذا فرغه و آتلری چاپولدن فارغ ومعطل قلمق معناسنه مستعملدر یقال ابهی الخیل اذا عطلها عن الغزو
وکوزل یوزلو اولمق معناسنه در یقال ابهی الرجل اذا حسن وجهه التبهیة تادیه وزننده اوی ککبش یاپمق معناسنه در
یقال بهی البیت اذا وسعه وعمله الباهیة اغزی ککبش قیویه دینور یقال بئر باهیة ای واسعة الفم التباهی
تفاعل وزننده تفاخر معناسنه در یقال تباهوا اذا تفاخروا بهیه سمیه وزننده تابعیه در روایت حدیث
یلدی البی عی وزننده وابن بی وابن بیان شداد وزننده خسیس ودنی وکم مایه شخصه دینور یقال هو
بی وابن بی وابن بیان ای خسیس و بونلر معنای آتیدندر هی بن بی آدم علیه السلام اولادندن ایدی وقتا که
سائر اولادلری ربع مسکوندن بر طرفه متفرق اولدقلرنده اول دخی بر جانبه عازم اولوب الکن نابدید اولمغله من بعد نام
ونشانی محسوس اولمدی شارح دیر که بو مناسبتله عربلر کنام و بیقدر اولان کسه ده استعمال ایلدیلر
و یوسف بن هلال بن بیه که میه وزننده در محدثدر بیاك الله بانك فتحی و یانك تشدیدیله که تفعیلدن ماضی ودعادر
اضحکك الله معناسنه در که حق تعالی دائما سنی خندان وشادان قلسون دیمکدر یاخود قربك یاخود جاء بك
معناسنه در که حق تعالی دائما سنی مطلوبکه قاوشدرسن دیمکدر یاخود بوأك معناسنه در که سنی منازل رفیعه یه
یاخود مأوای جنته اسکان ایلسون دیمکدر حیاك لفظنه ازدواج ایچون واوی یایه وهمزه سی الفه قلب اولنمشدر
وعند البعض حیاك لفظنه اتباعدر زیرا عربلر مزدوجا حیاك الله و بیاك دیرلر و بو قول موجه دکلدر وحیاك لفظی
تحیتدندر سلّم الله علیك معناسنه در قال الشارح وفی النهایة فی حدیث آدم علیه السلام انه استحرم بعد قتل ابنه مائة
سنة فلم یضحك حتی جاءه جبریل علیه السلام فقال حیاك الله و بیاك قیل هو اتباع لحیاك وقیل معناه اضحکك وقیل
عجل لك ما تحب وقیل اعتمدك بالملك وقیل تعمدك بالتحیة وقیل اصله بوأك مهموزا فخفف وقلب ای اسکنك

منزلا فی الجنة وهياك له قالديكه مؤلف اتباع قولنی واوك وجودينه مبنی تزييف ايلدی لكن اتباعك حرف واو ايله
ورودی جائزدر پس بيا كلمه سی معنايه دال اولديغی صورتده تبيئه‌دن اولور وزمخشری مقدمه‌ده حياك الله وبياك
قولنی خدای تراحيات دهاد وبركات دهاد عباريله تفسير ايلمكله حق تعالی سكا حيات وبركات ويرسون ديمك
اولور ومحمد بن عبد الجبار بن بيا شيخ سلفی دروابن بای محدثدر التبيی تفعيل وزننده برنسنه‌يی بيان وايضاح
ايلمك تبيين معناسنه‌در تقول بيبت الشیء اذا بينته وبرنسنه‌يه قصد ايلمك معناسنه‌در تقول بيبت الشیء اذا تعمدته
فصـــــل التاء الفوقية التأی سعی وزننده سبق وتقدم ايلمك معناسنه‌در يقال تأی فلا ناتأيا
من الباب الثالث اذا سبقه الواو التبو تانك فتحی وبانك سكونيله دشمنه غزا وچاپول ايدوب غنيمته نائل اولمق
معناسنه‌در يقال تبا الرجل يتبو تبوا اذا غزا وغنم الواو تنوا الفسيلة تای اولانك فتحی وثانيه‌نك سكونيله والف
تثنيه ايله خرما فدانلرينك تپه‌سنده ايكی طرفلو ذوابه‌لره يعنی زلف طرزنده خرده داللره دينور بورادة تنوا القلنسوه
نسخه‌لری غلطدر الياء التی ثای مثلثه ايله ظبی وزننده مقل ديدكلری يمشدن مرتب سويقه دينور وخرمانك
قبوغنه دينور ثناة دخی دينور حصاة وزننده الياء التاحی حای مهمله ايله ساهی وزننده بغچوانه دينور خادم البستان
معناسنه الياء التری تانك فتحی وراننك سكونيله برايشی بردن طوتميوب شيئا بعد شیء طوتمق معناسنه‌در يقال تری
فيه تريا من الباب الثالث اذا تراخی الاتراء همزه‌نك كسريله آرالرنی آچه‌رق اعمال متابعه ايشلمك معناسنه‌در
يقال اتری الرجل اذا عمل اعمالا متواترة بين كل عملين فترة الواو المتاساة مواساة وزننده برآدمی استخفافله
آزرده ايلمك معناسنه‌در يقال تاساه اذا آذاه واستخف به الواو التطو خطو وزننده ظلم وجور ايلمك
معناسنه‌در يقال تطاه يتطوه تطوا اذا ظلمه وجار عليه الياء التعی سعی وزننده سكرتمك معناسنه‌در
يقال تعی الرجل تعيا من الباب الثالث اذا عدا الواو التغی تانك فتحی وغين معجمه‌نك سكونيله
قيز كولمسنی ستر ايله پصدرمغه اقدام ايدوب لكن ضبط ايده ميوب تغ تغ ديه‌رك كولمك معناسنه‌در
يقال تغت الجارية الضحك تغوا من الباب الثالث اذا ارادت ان تخفيه ويغالبها التغی الی وزننده ضحك
عالی معناسنه‌در التفه صرد وزننده تفف ماده سنده بيان اولندی الواو التلو سمو وزننده بركسيه
اويوب آردنجه كتمك معناسنه‌در تقول تلوته تلوا اذا تبعته ويقال تليته كرميته شارحك بيانته كوره بولاد ريت
ولا تليت كلامنده ازدواجه محمولدر وترك ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور تقول تلوته وتلوت عنه ای تركته وبرآدمی
مخذول ايلمك معناسنه‌در تقول تلوته وتلوت عنه اذا خذلته التليه تأديه وزننده بو دخی بركسيه تابع اولمق
معناسنه‌در تقول تليته اذا تبعته وفريضه دنصكره نافله قلمق معناسنه مستعملدر كه فريضه‌يه نافله‌يی اتباع
ايلمش اولور يقال تلی صلاته ای اتبع المكتوبة تطوعا وبركسنه نذرنی ادا ايلمك معناسنه‌در يقال تلی الرجل اذا قضی
نذره وحياتدن آخر رمق معناسنه‌در يقال تلی الرجل اذا صار باخر رمق من عمره التلاوة كتابه وزننده
قرآن كريم اوقومق علی قول اعم درهر كلامی اوقومق معناسنده‌در تبعيت معناسنه‌در تقول تلوت القرآن اوكل
كلام تلاوة اذا قرأته التتالی تفاعل وزننده نسنه پيدرپی اولمق معناسنه‌در يقال تتالت الامور اذا تلی
بعض بعضا الاتلاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يی آخره تابع قلمق معناسنه‌در تقول اتليته اياه اذا اتبعته
وبركسيه برنسنه‌يی احاله وتفويض ايلمك معناسنه‌در تقول اتليته عليه اذا احلته وبرآدمه عهد وامان ويرمك
معناسنه‌در تقول اتليته ذمة ای اعطيته اياها مؤلف بونی تكرار ايلمشدر ومديون ذمتنده مطلوبدن برمقدارنی
ابقومق معناسنه‌در تقول اتليت حق عنده اذا ابقيت منه بقية وبرآدمه سهم جوار ويرمك معناسنه‌در تقول
اتليته سهما ای اعطيته ليستجير به عربك عادتی بودركه بركسنه برينك جوارو امانده اولوب براخر سمته عزم ايلدكده
اندن معلم واسمی مرسوم اوق استصحاب ايدرجوارنده اولديغنه نشان اولمغله اثناء راهده تعرضدن امين اولور
واتلاء ناقه‌نك ولدی اردنه دوشمك معناسنه‌در يقال اتلت الناقة اذا تلاها ولدها الاستتلاء بركسنه‌يی برنسنه‌يه
تابع اولمق ايچون چاغروب ايستمك معناسنه‌در يقال استتلاه الشیء اذا دعاه الی تلوه التلو عدو وزننده
دائما غيره اتباع ايدن آدمه دينور يقال رجل تلو ای لايزال متبعا التلو تانك كسريله برنسنه‌نك اوبونيسنه دينور
يقال هو تلوه اذا كان يتلوه وبلند ورفيع نسنه‌يه دينور يقال انه تلو القدر ای رفيعه وشول دوه ياوريسنه دينوركه
سوددن كسيلوب كركی كبی بيودكدنصكره بنه اناسنك اردنه دوشوب كزر اوله جمعی اتلاء كلور واشك وقاطر
صوياسنه دينور يقال رأيته يجر تلوا ای ولد الحمار او البغل مؤنثی تلوه در وتلو اجفار حدنی كچمش اوغلاغه
دينوركه تركيده چپش تعبير اولنور وكوز اوا تلندن مقدم طوغمش قيونه دينوركه طوقلی تعبير اولنور التلو تانك

فتحيله

فتحيله قاطر صوياسی المق معناسنه‌در يقال تلا الرجل تلوا اذا اشتری تلوا ای ولد البغل التلی غنی وزننده
چوق يمين ايدن آدمه دينور يقال رجل تلی ای كثير الايمان ومالی چوق ثروتلو آدمه دينور يقال رجل تلی ای الكثير
المال التلية بقيه وزننده ومراد فيدركرك دين وكرك سائر نسنه اولسون التلاوة ثمامه وزننده بو دخی بقيه
معناسنه‌در يقال فيه تلية وتلاوة ای بقية التلاء سحاب وزننده عهد وذمت وامان معناسنه‌در يقال
اعطاه تلاء ای ذمة وجوار اوشول اوقه دينوركه عادت عرب اوزره برآدمه امان ويروب زير حمايته الان كسنه‌نك
انده اسمی مرسوم اوله تا كه اول آدم بريره كتدكده اول اوقی استصحاب ايدوب كوسترمكله تعرضدن مأمون اوله
بينلرنده اكا سهم الجوار تعبير ايدرلر التلی رضا وزننده برنسنه‌دن برمقدار بقيه قالمق معناسنه‌در يقال تلی
من الشهر كذا تلا من الباب الرابع اذا بقی الثلی تجلی وزننده برنسنه‌نك اردنه دوشوب كركی كبی اراشدرمق
معناسنه‌در يقال تتلاه اذا تتبعه التوالی تالی وتاليه‌نك جمعيدر برنسنه‌نك كيروسنه ودينه اطلاق اولنور
وتوالی الخيل اتلرك صغر بلرينه يا خود قويرقلريله اردايا قلرينه اطلاق اولنور وتوالی الظعن حشم نشين كوچلرينك
اردلرنده كلنلره اطلاق اولنور تلوی فعول وزننده كه تشديد واو ايله دربرطرزه كوچك سفينه اسميدر
شارحك بيانته كوره بيوك كيلرك اكسه‌لرنده اولان صندل اوله‌جقدر التليان ترهات وزننده برصوبك آديدر
المتالی صمك فتحيله بهاركلد كجه طوغورمز اولان ناقه‌لره دينور ظاهرا مفردی متلاء در يقال ابلهم متال ای لم
تنتج حتی صافت وی التناوة والتناية كتابه وزننده اهل علم اولان كسنه مذاكره ومدارسه‌يی ترك واهمال
ايلمكه دينور قال الشارح كان حميد بن هلال من العلماء فاضربه التناوة ای ترك المذاكرة وهجران المدارسة
الواو التهو سهو وزننده غافل اولمق معناسنه‌در يقال تها الرجل يتهو تهوا اذا غفل التهواء تانك كسريله
كيجه‌دن بر بلوكه دينور يقال مضی تهواء من الليل ای طائفة منه تهيه سعيه وزننده اسم نبت الجون دركه
روايت حديث ايلدی الوو التو تانك فتحی وواوك تشديديله فرد ويكا معناسنه‌دركه تك ديمكدر يقال هو
تو ای فرد وبرقات ايپه دينور جمعی اتواء كلور ومنه يقال كان الحبل توا فصار زوا وبيك نفر سواری يه اطلاق اولنور
يقال وجه الامير من خيله بتوای بالف ودنيا وآخرت شغلندن فارغ وتهی بيكار وتبهكاره دينور يقال رجل توای
فارغ عن شغل الدارين وديكيلوب طوران بناء وعمارته دينور وبولده قطعا توقف ايلميوب بريره دوس طوغری
اوق كبی كلان آدمه دينور اگر نوعا اركيلوب سكنته ايدرسه اطلاق اولنمز يقال جاء فلان توا ای قاصدا لايعرجه
شیء التوة هايله ساعت زمانی معناسنه‌در يقال مضت توة من النهار ای ساعة الواو التوی هو وزننده
هلاك اولمق معناسنه‌در يقال توی المال توی من الباب الرابع اذا هلك الاتواء همزه‌نك كسريله هلاك
ايلمك معناسنه‌در يقال اتواه الله ای اهلكه التوی غنی وزننده هلاك وتلف اولمش نسنه‌يه دينور وبر محلده
مقيم اولان آدمه دينور التوا رضا وزننده بركونه تمغادركه دوه‌نك قالچه‌سنه وبوينه صليب شكلنده باصيلور
توی سمی وزننده همدان اعمالندن بر موضعدر احمد وعبد الله ابنا الحسين التوييان المحدثان اورانكدر وتی
وتاء حرفلری حروف لينه بايننده مرسومدر التاية طايه وزننده وجميع معنالرنده مراد فيدر كما سيذكر
فصـــــل الثاء المثلثة الثأی سعی وزننده والثأی ثری وزننده برنسنه‌يی افساد ايلمك
معناسنه‌در يقال ثأی الشیء وثأه ثأيا وثأی من الباب الثالث اذا افسده وجرح وقتل وضرب مقوله‌سيله خاصة
فساده ويرمك معناسنه‌در يقال ثأی بينهم ای افسده بالجرح والقتل ونحوه وبو معنالرده اسم اولور يقال
هو رأب الثأی والثأی ای يصلح الفساد ويقال عظم الثأی بينهم ای جراحات وقتل وضرب وقربه ومطهره
مقوله‌سنك ديكشنی سوكمك علی قول ديكركن بيرزی قالين قولنوب ديكيجك ترشه‌يی ياخود ايپی انجه ايلمك
معناسنه‌دركه بدجه ديكش اولور يقال ثأی الاديم وثأه اذا خرم خرزه او هو ان يغلظ اشفاه ويدق السير
وضعف وركاكت معنالرينه‌در يقال به ثأی وثأی ای ضعف وركاكة وثأی ثری وهو اوزننده ياره اثرينه ونشانه‌نه دينور
الاثاء همزه‌نك كسريله جرح وقتل ايلمك معناسنه‌در يقال اثأی فيهم اذا قتل وجرح الثأوة ثمره وزننده يك
ياشلو ديشی قيونه دينور وآرق وزبون قيونه دينور وچوق نسنه‌دن قالمش آزجه بقيه‌يه دينور يقال عنده ثأوة
ای بقية قليلة من كثير الياء الثنية تأديه وزننده بركدرمك معناسنه‌در يقال ثی الشیء اذا جمعه وبرنسنه‌يه
مداومت ايلمك معناسنه‌در يقال ثی علی الامر اذا دام عليه وحال حياتده اولان آدمه مدح وثنا ايلمك معناسنه‌در
يقال ثی علی زيد اذا مدحه واثنی عليه وبرنسنه‌يی اصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال ثی الشیء اذا اصلحه وآرتمق
معناسنه‌در يقال ثی الشیء اذا زاده واتمام واكمال ايلمك معناسنه‌در يقال ثی الشیء اذا اتمه وتعظيم معناسنه‌در

يقال ثباه اذا عظمه وبركسه پدرينك سيرت وطريقنى التزام ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى فلان سيرة ابيه اذا سار بسيرته وبرآدم كندى حال ضرورت واحتياجندن شكايت ايلمك معناسنه‌در يقال لايزال يثبى فلان اى يشكو من حاله واحتياجه وبركسه‌نك ظلمندن والى وحاكمه استعدا واستغاثه ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى على فلان اذا استعدى عليه وشرّى جمع ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى الشرّ اذا جمعه وخيرى جمع ايلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال ثبى الخير اذا جمعه الثبة ثانك ضمى وبانك تخفيفله حوضك وسطنه دينور وجماعت معناسنه‌در على قول بربلوك سواريلره دينور جمعى ثبات وثبون كلور ثانك ضميله يقال نفروا الى العدوّ ثبات وثبين اى جماعات اوهى العصبة من الفرسان شارحك بياننه كوره اصلى ثبى ايدى الأثبية اثفيه وزننده بودخى جماعت معناسنه‌در يقال عنده اثبية من الخيل اى جماعة وعمرو بن ثبىّ كه سمىّ وزننده‌در اصحابدندر الياء الثنى ثاى فوقيه ايله ثرى وزننده ياخود ظبى وزننده خرمانك قبوغنه ياخود كتربنه ودوكندبسنه وطلاشنه دينور وصمان قرنتيلرينه وطلاش وخاشاكنه دينور وغراره وجواله باصوب طولدرلقلرى صمان قرنتيلرينه وسائر خار وخاشاك مقوله‌سنه دينوركه بوكلك التنه بسط ايدرلر الواو الثجو ثانك فتحى وجيمك سكونيله طنبوب ساكت اولمق معناسنه‌در يقال ثجا زيد يثجو ثجوا اذا سكت ومتاعى هركسه تفريق ايلمك معناسنه‌در يقال ثجا متاعه اذا ثلثله وفرّقه الاثجاء همزه‌نك كسريله اسكات ايلمك معناسنه‌در يقال اثجاه اذا اسكته الواو الثدواء صحراء وزننده برموضع آديدر الياء الثدى ثانك فتحى وكسرى ودالك سكونيله والثدى ثرى وزننده خاصة نسوان قسمنك ممه‌سنه دينور على قول اعم دركه ار وعورتك ممه‌سنه شاملدر وبومذكر ومؤنث اولور جمعى اثدى كلور همزه‌نك فتحى ودالك كسريله وثدى كلور ثانك ضمى ودالك كسريله حلى وزننده اصلى ثدوى ايدى ذو الثديه مصغر بنيه سيله سميه وزننده امير المؤمنين امام على المرتضى كرم الله وجهه اوزره خروج ايدن خارجيلرك رئيس وكبيرى اولان حرقوص بن زهير نام شخصك لقبيدر على قول ذو اليديه در باى تحتيه ايله شارح دير كه الى پك قصه اولوب قولى اوليوب همان ممه باشى كبى بلكيجه دن عبارت اولمغله ذو الثديه ايله ملقب اولمشدر وذو الثديه فرسان قريشدن عمرو بن ودك لقبيدركه خندق وقعه‌سنده صدمهٔ تيغ حيدر كرّار ايله غلطيده حفرهٔ بوار اولدى الثدياء حمراء وزننده بيوك ممه‌لى خاتونه دينور يقال امرأة ثدياء اى عظيمة الثدى الثدى هوا وزننده اصلانمق معناسنه‌در يقال ثدى الشىء ثدى من الباب الرابع اذا ابتلّ الثدو بدو وزننده اصلانمق معناسنه‌در يقال ثداه يثدوه ثدوا اذا بلّه الثديه سميه وزننده شول طوربه‌يه دينوركه سواريلر آتك ايجنه اوق ادوتى اولان سكير وپلك مقوله‌سى وضع وتركى به بند ايدرلر الثنديه تأديه وزننده غدا اندرمك معناسنه‌در يقال ثدّاه اذا غذّاه الواو الثروة ثانك فتحى وراك سكونيله چوقلغه دينور كرك ناس وكرك مال جهتيله اولسون يقال انه لذو ثروة اى كثرة من الناس او المال وقرايله ثريّانك التقاء واجتماعى اولان كيجه‌يه دينور يقال هذه ليلة ثروة اى يلتقى القمر والثريا فيها المثراة مرماة وزننده مالك تكثر وتوفرينه باعث اولان شيئه دينور يقال هذه امرأة للمال اى مكثرة له الثراء بهاء وزننده ناس ياخود مال زياده اولوب چوغلمق معناسنه‌در يقال ثرا القوم او المال يثرو ثراء اذا كثر ونمى وبر آدمك سائره نسبت مالى اكثر اولمق معناسنه‌در يقال ثرا بنو فلان بنى فلان اذا كانوا اكثر منهم مالا الثرى هوى وزننده برآدمك مالى چوق اولمق معناسنه‌در يقال ثرى الرجل ثرى من الباب الرابع اذا كثر ماله الاثراء همزه‌نك كسريله بودخى مالى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرى فلان اذا كثر ماله الثرىّ غنىّ وزننده چوق ماله دينور يقال مال ثرىّ اى كثير وثرى واثرى اى احوى وزننده مالى چوق آدمه دينور يقال رجل ثرىّ واثرى اى كثير المال الثروان سكران وزننده چوق وفراوان نسنه‌يه دينور يقال شىء ثروان اى غزير كثير وثروان بررجل آديدر الثروى سكرى وزننده زنكين خاتونه دينور يقال امرأة ثروى اى متموّلة الثريا ثانك ضميله ثروى لفظندن مصغردركه اصلى ثريوا در وثريا النجم اسميدركه فارسيده پروين وتركيده اولكر ديدكارى طوب كواكبدن عبارتدر منازل قمردندر محلى ضيق اولوب كواكبى كثير اولديغندن اطلاق اولندى پس تصغيرى محلى اعتباريله اولور والنجم معرّفا آنك علم غالبيدر يقال طلعت الثريا اى النجم شارح ديركه يكرمى درت كوكب اولمق اوزره مرويدر وثريا مكه‌ده برقيو اسميدر وثريا بن احمد الالهانى محدثدر وثريا بغدادده معتضد خليفه بنا كرده‌سى ابنيه‌دن عبارت بر عمارت آديدر ومحارب قبيله‌سى يوردلرنده برا زصولرك آديدر الياء الثرى ثانك فتحى والفك قصريله نم وندى معناسنه‌در ونمناك طپراغه دينور على قول شول طپراغه دينوركه اصلندقده ساقرلنوب يابشقان چامور اولميه وخير وحسنه معناسنه‌در يقال هو ذو ثرى اى ذو خير وارضه دينور تثنيه‌سنده ثريان وثروان دينور فتحاتله

جمعى اثراء كلور وثرى مصدر اولور بركركى كبى قورويوب پكشدكدنصكره اصلنوب يومشمق معناسنه‌در يقال ثريت الارض ثرى من الباب الرابع اذا نديت ولانت بعد الجدوبة واليبس الثرية غنيه وزننده والثرياء حمراء وزننده وصف مذكور اوزره اولان ارضه دينور وثرياء اصلندقده ساقرلنوب يابشقان چامور اولميان طپراغه دينور ثرى كبى الاثراء همزه‌نك كسريله يرك نمناك طپراغى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرت الارض اذا كثر ثراها التثريه تأديه وزننده طپراغى اصلتمق معناسنه‌در يقال ثرّى التربة اذا بلها ويوغورد كشنه صودوكوب ازمك معناسنه‌در يقال ثرّى الاقط اذا صبّ عليه الماء ثم لتّه ويرى صوله‌مق معناسنه‌در يقال ثرّى المكان اذا رشّه وبرآدم اللرنى يردن قالدرميوب يره يابشوب طورمق معناسنه‌در يقال ثرّى فلان اذا الزم يديه الثرى الثريان فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه‌دركه ذكر اولندى بومعناده‌دركه يغمور قعر زمينه تأثير ايدوب نمناك طپراغه بالغ اولدى ديجك يرده التقى الثريان ديرلر خصب ورخاء موقعنده وبين الرجلين سرعت اتفاق معرضنده ايراد اولنور وبر اعرابى عريان بدنى اورده ساده بركورك تلبس ايلمكله التقى الثريان ديدى كه قاسيغى قيللريله كوركك تويلرينك برى برينه قاوشديغندن كنايه ايلدى ابوثريه سميه ياخود غنيه وزنلرنده اصحابدن سبرة بن معبد الجهنى كنيه‌سيدر الواو الثطو ثانك فتحى وطانك سكونيله آديم آتمق معناسنه‌در يقال ثطا الرجل يثطو ثطوا اذا خطا وچقرمق معناسنه‌در يقال ثطا بسلحه اذا رمى به الثطاة حصاة وزننده بربوجك آديدر الثطى ثانك فتحى والفك قصريله پك احمقلغه دينور يقال به ثطى اى افراط الحمق الثطى غنىّ وزننده پك احمق آدمه دينور يقال رجل ثطى اى بين الثطى الثطى ثانك ضمى وقصر ايله اورمجكلره دينور عناكب معناسنه الاثطاء افتعال وزننده كوشيوب سست ومسترخى اولمق معناسنه‌در يقال اثطى الرجل اذا استرخى الياء الثاعى ساعى وزننده دائما اهل عرضلره قذف واتهام ايدن شخصه دينور ثعى مصدر بدر يقال رجل ثاع اى قاذف الواو الثعو ثانك فتحيله برجنس خرما آديدر على قول ايرى اولانه ياخود يومشمش قوروغنه دينوركه اولمغه يوزطوتمش اولور معوكلمه سنده لغتدر الياء الثغية ثانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله قبيله‌يه مستولى اولان جوع وفقر حالتنه دينور يقال اصاب الحى ثغية اى جوع وافتقار الواو الثغا ثانك ضمى والفك قصريله قيون وكچى وآهو مقوله‌سنك وضع وولادت هنكامنده آوازه‌لرينه دينور وبعض قيون قسمنك دوداغنده اولان بريغه دينور وثغاء مصدر اولور قيون وكچى مقوله‌سى مله‌مك معناسنه يقال ثغت الشاة يثغو ثغاء اذا صوّتت الثاغية قيونه دينور ومنه ماله ثاغية ولا راغية اى شاة ولا ناقة الاثغاء همزه‌نك كسريله برآدمه قيون ويرمك معناسنه‌در تقول اتيته فما اثغى اى ما اعطى شاة وقيونى ياكچى بى ملتمك معناسنه‌در يقال اثغى شاته اذا حملها على الثغاء الواو الاثفية همزه‌نك ضمى وكسرى وفانك كسرى وپانك تشديديله اوجاق طاشنه دينوركه اوچ دانه سنى برى برينه چاتوب اوزرلرينه تنجره وضع ايدرلر وبونى صحرالرده ايدرلر حالا شهرلرده دموردن اولوركه ساج اياغى تعبير اولنور اول طاشك هر برينه واول دمورك هر اياغنه اثفيه دينور اصل صاج اياغنه منصب دينور مجازا اثفيه ده اطلاق اولنور جمعى اثافىّ واثافى كلور همزه‌لرك فتحى وپانك تشديد وتخفيفيله وعربلرك رماه الله بثالثة الاثافى قوللرنده ثالثه‌دن مراد طاغ وقيا اولوب آنلر ايله داهيه‌دن كنايه ايلملريله رماه الله بداهية ديمكدر زيرا ايكى طاش چاتوب تنجره‌نك برطرفنى بر يوكسك يره ياخود برقيا كوشه‌سنه وضع ايدرلر استحكام ايچون واكا ثالثة الاثافى تعبير ايدرلر التأثيف تفعيل وزننده والايثاف همزه‌نك كسريله والاثفاء اجرأ وزننده والتثفية تربيه وزننده تنجره‌يى اوجاق طاشلرى ياخود ساج اياغى اوزره قومق معناسنه‌در يقال اثف القدر وآثفها واثفاها وثفّاها اذا جعلها على الاثافى مؤلف ايكى اولكى صيغه‌لرى استطرادا ذكر ايلمشدر زيرا فاء بابنده بو ماده‌لرى بيان ايلديلر واثفاء بركسه اوچ خاتون آلوب اوجاق طاشى ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اثفى الرجل اذا تزوج بثلاث نسوة المؤثفاة ميمك ضميله اوجاق طاشلرى اوزره بندرلمش تنجره‌يه دينور الاثفيه همزه‌نك كسريله جماعت انسانيه دينور الثفو والثفى ثانك فتحى وفانك سكونيله بركسيه تابع اولمق معناسنه‌در يقال ثفاه يثفوه ويثفيه ثفوا وثفيا اذا تبعه وثنى طرد ايلمك معناسنه‌در تقول ثفيت القوم اذا طردتهم التثفى تشفى وزننده برآدمى كم مايه‌لك وبدكهرلك جبلتى مأثر ومكارمدن قاصر ايلمك معناسنه‌در يقال تثفى فلانا عرق سوء اذا قصر به عن المكارم المثفاة ميمك كسريله بركونه تمغادركه ساج اياغى شكلنده اولور واوچ ارى وفات ايلمش عورته دينور يقال امرأة مثفاة اذا كانت قد دفنت ثلاثة ازواج وچوق ارى وفات ايلمش عورته دخى دينور المثفى ميمك كسريله مثفاة لفظنك مذكريدر اثيفيه بلهنيه وزننده يمامه‌ده برقريه‌در ذو اثيفيه عقيق مدينه‌ده برموضعدر الواو الثقوة ثانك ضمى وقافك سكونيله اوشكوره

تعبیراولنان قابه دینور سکرجه معناسنه جمعی ثقوات کلور خطوات وزننده الثنی ثانك فتحی ونونك سكونیله
برنسنه یی قاتنه قیوروب بوكمك معناسنه در یقال ثنی الشیء یثنی ثنیا من الباب الثانی اذاردّ بعضه علی بعض
وایكنجی اولمق معناسنه در تقول هذا واحد فاثنه ای كن ثانیه وتقول العرب هو لایثنی ولایثلث ای كبیر لایقدر
ان ینهض لافی مرة ولافی مرتین ولافی الثالثة یعنی پك ملحم وتنومند اولمغله اوتوردیغی یردن بر وایكی واوج كره
دپرنشله ایاغه قالقمغه قادر اولمز الثنی تأبی وزننده والانثناء انفعال وزننده والاثنیناء اعشیشاب وزننده
والاتناء همزه نك وثاء مشدده نك كسریله كه اصلی ائتناء ایدی افتعال وزننده تاء مهموسه لكده ثایه مناسب
اولمغله ثایه قلب وادغام اولندی مجموعی برنسنه قاتنه اكیلوب بوكلمك معناسنه در یقال تنی الشیء واثنی واثنونی
واثنی اذا انعطف الاثناء همزه نك فتحیله ثنی لفظنك كه ثای مكسوره ایله در جمعیدر برنسنه نك قاتنه دینور یقال
اثناء الشیء ای قواه وطاقاته وثنی الحبه یلانك قیورلوب چورکلمسنه دینور یاخود قیورمنه وبوكومنه دینور وثنی
الوادی دره نك بورغاجنه دینور جمعی اثناء كلور یقال اخذوا فی ثنی الوادی ای فی منعطفه وثنی الناقة ایكنجی
قارنده طوغوردیغی ولده دینور كذلك اول ناقه یه ده ثنی دینور وبرقوم وجماعتك اصل سید وسركارندن دونجه
اولان سوز صاحبنه دینور كتخدا كبی یقال هو ثنی القوم ای بعد السید وثنی اللیل كیجه نك برساعتنه یاخود
مطلق وقتنه اطلاق اولنور یقال مضی ثنی من اللیل ای ساعة اووقت المثانی معانی وزننده مثناة كلمه سنك
جمعیدر كه ثنی كبی برنسنه نك قاتنه دینور یقال مثانی الشیء ای قواه وطاقاته ومثانی قرآن كریمك مجموعنه اطلاق
اولنور آیت رحمت آیت عذابه مقترن اولدیغیچون یاخود مرة بعد مرة تثنیه وتكرار اولنان آیته دینور رحمن سوره سنده
اولان آیت مكرره كبی یاخود مراد سورۀ فاتحه در نمازك ركعتلرنده تكرار اولندیغیچون یاخود سورۀ بقره دن
سورۀ براءه یه وارنجه سوره لردن عبارتدر یاخود مطلقا طولدن وایكیوز آیتدن آز اولوب سورۀ مفصله دن زیاده
اولان سوره در یاخود سورۀ حج ونمل وقصص وعنكبوت ونور وانفال ومریم وروم ویس وفرقان وحجر ورعد
وسباء وملائكه وابراهیم وص ومحمد ولقمان وغرف وزخرف ومؤمن وسجده واحقاف وجاثیه ودخان واحزاب
سوره لرندن عبارتدر ومثانی العود طنبورلرك ولاغوته نك ایكنجی تللرینه دینور مفردی مثنی در لكن مشهور اولان
ایكی تللی طنبوره دینور بلغاری ورضوه كبی ومثانی الوادی دره نك بوكلم وبورغاج یرلرینه دینور ومثانی الدابه
طوارك دیرسكلریله دیزلرندن عبارتدر بوكلدكلری سببیله الثانیة شول قیونه دینور كه من غیر علة یونتی اكوب
بوكر اوله یقال شاة ثانیة ای بینة الثنی عنقها لغیر علة الاثنان همزه نك كسریله واحدك ایكنجی قاتیدر كه ایكی
تعبیر اولنور مؤنثی ثنتان در واثنان كلمه سنك اصلی ثنی ایدر ثانك كسریله زیرا جمعیده اثناء دینور ابن وابناء كبی
التثنیة تربیه وزننده برنسنه یی ایكی قلمق معناسنه در یقال ثناه ای جعله اثنین مترجم حقیر دیر كه فن صرفده تثنیه بوندن
مأخوذدر بو مناسبتله اشبو نقبسۀ ادبیه قید اولندی معلوم اوله كه شعراء عرب اشعارلرنده اكثر تثنیه وتیره سیله خطاب
ایدرلر * قفا نبك من ذكری حبیب ومنزل * وقان تزجرانی یا ابن عفان ازجر * مصرعلرنده اولدیغی كبی بعضلر
اكثر مصاحب ایكی اولمق وجهیله توجیه ایدرلر لكن سمع قبوله احری اولان بودر كه بو محللرده مراد تثنیۀ افعال مع وحدة
الفاعل در ظاهرده فاعله منقولدر یعنی مراد تكرار بنددر مع وحدة المنادی كه تثنیه منادایه نقل اولنمشدر تأكید
وكمال اعتناء فائده سنه مبنی در پس قفا نبك قولی سن طور سن طور بن بكا ایده یم بن دیمكدر كه بو تجوز صیغۀ مع الغیر
اولان نبك كلمه سنده دخی جاریدر وسائر نون جماعتله مؤدی اولان محللرده بو نكته یه دقت اولنه ثنا ثانك فتحیله
ابن احمددر كه محدثدر مثنی معنا وزننده وثناء غراب وزننده اثنین اثنین وثنتین ثنتین معنالرینه در یعنی اثنین اثنین
وثنتین ثنتین كلمه لرندن معدوللردر ایكیشر ایكیشر دیمكدر یقال جاؤا مثنی وجاءت ثناء ای اثنین اثنین وثنتین ثنتین
الاثنان همزه نك كسریله والثنی الی وزننده هفته كونلرندن بازار ایرتسی كوننك اسمیدر جمعی اثناء واثانین
كلور وبعض اشعارده بغیر لام یوم اثنین عنوانده وارد اولمشدر شارح دیر كه مؤلفك الاثنان عنوانده ایرادی حالت
رفع اولدیغنه بناء در یوخسه زبانزد اولان یوم الاثنین وكثرت استعمالله اثنین در الاثنوی همزه نك كسریله
دائما یالكزجه بازار ایرتسی كونی صائم اولان آدمه دینور یقال هو اثنوی ای یصوم الاثنین دائما وحده الثنی الی
وزننده رایشی ایكی دفعه اشلمكه دینور ومنه الحدیث لاثنی فی الصدقة ای لاتؤخذ مرتین فی عام اولاتؤخذ
ناقتان مكان واحدة اولارجوع فیها وثنی رئیس وسركاردن برمرتبه دون اولان صاحب كلام قومه دینور وبوكدن
وقبلدن ایكی قات بوكلمش ایپه دینور مثنی الایادی معنی المبادی وزننده برآدمه احسانی بر یاخود زیاده
اوله رق اعاده وتكرار ایلمكه دینور علی قول شول حصه لره دینور كه قمار ایچون دیع اولان دوه دن فضله كلدكده

كرما

كرمادن بری انی اشترا وقاردن خارج اولنلری اطعام ایدر المثناة میمك فتحی وكسریله یوك وقیل مقوله سندن
بوكلمش ایپه دینور وكتاب اللهك غیری كتابدن استكتاب واستنساخ اولنمش كلامه دینور كویا كه كتاب اللهدن استكتاب
اولنان مبدأ وبو مثناة اعتبار اولنور وعند البعض شول دوزمجه كتابه دینور كه موسی علی نبینا وعلیه السلام دنصكره
احبار بنی اسرائیل بینلرنده عندلرندن وضع وترتیب ایدوب دلخواهلری اوزره دیلدكلری نسنه یی تحلیل وتحریم
ایلدیلر علی قول غناء وطرب ونغمه یه اطلاق اولنور یاخود فارسیده دوبیتی دیدكلری شعردن عبارتدر كه حالا مثنوی
تعبیر اولنور قال الشارح ومنه حدیث ابن عمر رضی الله عنه ومن اشراط الساعة ان یقرأ فیما بینهم بالمثناة لیس احد
یغیرها الثنایة والثناء هالرك كسریله بوئلرده بوكدن وقیلدن بوكلمش ایپه دینور الثنیان بنیان وزننده بودخی
ایكنجی مرتبه ده اولان سوز صاحبنه دینور جمعی ثنیه در ثای مكسوره ایله ورأی وعقل وتدبیردن عاری آدمه دینور
ورأی فاسده دینور الثنی هدی وزننده بودخی ایكنجی رئیسه دینور الثنیة بلیه وزننده یوقشه دینور علی
قول یوقشده اولان یوله یاخود طاغه یاخود طاغده اولان یوله یاخود طاغه صعود ایده جك یوله دینور تركیده بلاك
تعبیر اولنور كاف عجمی ایله یقال سلكوا ثنیة ای عقبة اوطریقها اوالجبل اوالطریقة فیه اوالیه شارح دیر كه مقتضای
ماده اوزره اكری بوكری اولان یوقش اولمقدر وثنیه شول ذواته اطلاق اولنور كه حق جل وعلا انلری صعقه دن
استثنا ایلمشدر مؤلفك مرادی حدیث آتیدر روی عن كعب انه قال الشهداء ثنیة الله فی الخلق كانه تأوّل قوله تعالی
ونفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا ما شاء الله فالذین استثناهم الله من الصعق الشهداء
لانهم عند ربهم احیاء یرزقون كذا فی النهایة وثنیه استثناء معناسنه در یقال حلف یمینا لیس فیها ثنیة ای استثناء
ودرت اولك دیشلرك هر برینه دینور كه ایكیسی اشاغیده وایكیسی یوقریده اولور جمعی ثنایا كلور وشول ناقه یه دینور كه
ایكنجی یاشنه وارمش اوله مذكرنده ثنی دینور غنی وزننده ودرت یاشنه كیرمش قسراغه دینور وكذلك مؤنثی ثنی در
واوج یاشنه كیرمش قیون وكچی وصغره دینور حیوانات مذكوره سن تمیز بورده ثنیه لرنی القا ایلدیكیچون اطلاق اولنور
وخرمالق بازارندن استثناء اولنمش خرما اغاجنه دینور مراد برخرمالق بیع وایجار اولندقده ایچندن كندی نفسیچون
افراز اولنان اغاجدر الثنیا والثنوی بشری وزنلرنده والثنیة غرفه وزننده مذبوح اولان دوه نك باشنه
وایاقلرینه اطلاق اولنور ذابح انلری كندی نفسیچون استثنا ایدر اولدیغنه مبنی وثنیا اسم اولور استثنا اولنان
شیئه دینور المثناة معلاة وزننده برموضعدر مثنی معنی وزننده بررجل آدیدر الاثناء همزه نك كسریله
دوه ثنی اولمق معناسنه در كه التی یاشنه وارمقدن عبارتدر یقال اثنی البعیر اذا صار ثنیا وبرآدمی وصف ایلمك معناسنه در
مدحله یاخود ذم ایله یاخود مدحه خاصدر كاسیذكر یقال اثنی علیه اذا وصفه بمدح اوذم اوخاص بالمدح الثناء
ثانك فتحیله والتثنیة تأدیه وزننده اسملردر برآدمی مدح یاخود ذم جهتیله وصف ایلمكه دینور علی قول مدح
جهتنه خاص در یقال طیره بالثناء والثنیة ای الوصف بمدح اوذم اوخاص بالمدح بوراده تثنیه اسم در ومصدر اوله رق
استعمال اولنور یقال ثنی علیه بمعنی اثنی الثناء كتاب وزننده فناء معناسنه در كه خانه نك حولوسنه ویوره سنه
دینور ودوه نك دیزی باغنه دینور وبو ابن سیده دن منقولدر مترجم دیر كه صاحب صباحك بیاننه كوره ثنیا بشری وزننده
وثنوی فتحتیله وقصر ایله استثناء لفظندن اسملردر واستثناء عطف الحبل معناسندن استفعالدر عن حرفیله در
وصرف معناسنه استعمال اولنور پس نحویون بو معنادن اخذ ایلمشلردر كه عاملی مستثنادن صرف وتحویلدن عبارتدر
وبعض عبارده مثنویه تعبیری وارد اولمغله استثناء معناسنه در الواو الثهو سهو وزننده احمق اولمق معناسنه در
یقال ثها الرجل یثهو ثهوا اذا حمق المثاهاة مباهاة وزننده مقاوله معناسنه در یقال ثاهاه اذا قاوله الیاء
الثواء یانك فتحیله والثوی غنی وزننده بریره چوق زمان مكث واقامت ایلمك علی قول قونمق معناسنه در
یقال ثوی المكان وبالمكان یثوی ثواء وثویا اذا اطال الاقامة به اونزل وقبره قونمق معناسنه در یقال ثوی المیت علی
المجهول اذا قبر الاثواء همزه نك كسریله ثواء معناسنه در یقال اثوی المكان بمعنی ثوی به وبرآدمی بریرده مقیم ایلمك
معناسنه در تقول اثویته فیه اذا الزمته الثواء فیه وبرآدمی مهمان ایدنمك معناسنه در تقول اثویته اذا اضفته التثویة
تسویه وزننده بودخی برآدمی بریرده مقیم قلمق معناسنه در تقول ثویته اذا الزمته الثواء واولمك معناسنه مستعملدر
یقال ثوی فلان اذا مات المثوی مأوی وزننده منزل معناسنه در جمعی مثاوی در یقال نزلوا مثوی
مباركا ای منزلا ابو المثوی قوناق صاحبنه دینور رب المنزل معناسنه ومهمانه دینور ضیف معناسنه
الثوی غنی وزننده مهمان ایچون تهیئه وترتیب اولنان اوه واوطه یه دینور یقال انزلوه ثویا ای بیتا مهیأ للضیف
ومهمانه دینور یقال هو ثویه ای ضیفه واسیر وگرفتاره دینور وحرمین شریفینك برنده مجاور اولان آدمه

دینور الثوية غنيه وزننده برموضع آدیدر وکشینک خاتوننه دینور یقال هذه ثوية فلان ای مرأته وثویه وثایه
بوللرده نشان ایچون منصوب اولان شول میله دینور که قاعد کمسه‌نک قدی مقداری بجه اوله وثایه اوبه‌دن بعید اولان
دوه یتاغنه دینور یاخود اوبه‌نک یوره‌سنده اولانه دینور الثوة کوه وزننده بودخی قاعد آدمک قدی مقدارنده
اولان میله دینور وخرت مرت خانه اسبابنه دینور جمعی ثوی کلور هدی وزننده وبعضلر دیدیکه ثوه وثوی جمعی
وزننده یومق طرزنده شول بجاوره یوالغنه دینور که اوزرنده یایق یاید قلری قازغنک اوزینه قورلر تا که طلوم دلنوب
برتیمه‌و بعضلر عندنده ثوه طبراغی قالین هوبک یره دینور که بعضا اوزینه طاشدن ایوق نصب ایدرلر یول بیلنمکه
علامت اولمق ایچون وبعضلر دیدیکه ثوه شول پلاس وبجاور مقوله سنه دینور که یایق ایتدکلری طلومی
یردن حفظ ایچون آلتنه قورلر الثاوة ثایه معناسنه‌در که اوبه‌دن بعید یاخود اوبه‌نک چوره‌سنده اولان دوه یتاغنه
دینور ثاءه حاله وزننده برموضعدر الثاء حروف هجادندر الثاوية ثاء حرفنده اولان قافیه‌در یقال قافیة
ثاویة ای علی حرف الثاء الباء الثبة ثبه وزننده قیون یتاغنه دینور آغیل ومانده کبی فصـــــل الجیم
الباء الجأی قصر ایله جوی وزننده والجئة ثبه وزننده والجؤوة جعوه وزننده آت ودوه الوانندن برکونه
لوندر که قیرمزی‌یه مائل بوزلقدر علی قول بولانق اشقرلقدر که دمور پاسی لوننده اولور یقال جئی الفرس
وجأی جأی وجئة وجؤوة من الباب الرابع والثالث وهو غبرة فی حمرة او کدرة فی صدءة الاجئواء ارعواء وزننده
بودخی آت ودوه‌لون مذکور اوزره اولمق معناسنه‌در یقال اجئوی الفرس بمعنی جئی الاجوی احوی وزننده
صفتدر لون مذکور اوزره اولان آته دینور مؤنثنده جأوی دینور سکری وزننده الجؤوة جعوه وزننده طبراغی
قرامتق ارض غلیظه‌یه دینور الواو الجأی جیمک فتحی وهمزه‌نک سکونیله لباسی دیکوب اصلاح ایلمک
معناسنه‌در یقال جأی الثوب جأوا من الباب الثالث اذا خاطه واصلحه ودوایی حفظ ایلمک معناسنه‌در یقال
جأی الغنم اذا حفظها وبرنسنه‌یی اورتوب بورتمک معناسنه‌در یقال جأی الشیء اذا غطاه وکتم وستر ایلمک
معناسنه‌در یقال جأی الشیء اذا کتمه وستره وآلیقومق معناسنه‌در یقال جأه اذا حبسه ومنه یقال احمق
لایجأی مرغه ای لایحبس لعابه یعنی اغزینک سالیاسنی طوتمیوب دائما آقیدر وبوضرب وبدندر کتم رازایلین کمسه
حقنده ضرب اولنور ومنع ایلمک معناسنه‌در یقال جأه اذا منعه شارحک بیاننه کوره مسح نسخه‌سی غلطدر
وبرتق یماسق معناسنه‌در یقال جأی السقاء اذا رقعه الجأوة کتابه وزننده اچنه تنجره وضع اولنان ظرفه
دینور یاخود اوزرینه تنجره قونیلان نسنه‌یه دینور کرک دریدن وکرک سائردن اولسون الجأء کتاب وزننده والجواء
والجاءة جیملرک کسریله بونلرده جأوه معناسنه‌در المجئی مرمی وزننده شول طلومه دینور که بعض یری
ازیلوب یاخود برتلمش اولمغله ایچ یوزندن وطشره سندن قرشولقلی یامه اورلمش اوله یقال سقاء مجئی اذا کان
قدقوبل بین رقعتین من وجهیه جؤه تبه وزننده یمنده برقریه آدیدر جؤبه سمیه وزننده بررجل اسمیدر
الجأوة فروه وزننده قیتلغه دینور یقال اصابتهم جأوة ای قحط ی و الجبایة والجباوة کتابه وزنلرنده
متفرق نسنه‌یی دیروب برکدرمک معناسنه‌در یقال جبی الخراج یجبی کرمی یرمی وجبی یجبو کدعا یدعو جبایة وجباوة
من الباب الثانی والاول اذا جمعه بوراده کسعی یسعی نسخه‌سی غلطدر الجبا جیمک حرکات ثلاثی والفک
قصریله والجبی جیمک فتحیله نامی کذلک حوضه صویی اورادن بورادن کتوروب برکدرمک معناسنه‌در
یقال جبی القوم ومنهم وجبی الماء فی الحوض جبا مثلثة وجبیا اذا جمعه مؤلفک سوقنه کوره جبایه وجباوه خراج
ووظایف مقوله سنده مستعملدر الجبی عصا وزننده قیوقازیلجق مکانه دینور وقیونک کنارنه دینور ودوه‌لری
سقی ایدن کمسه قیویه برکون مقدم کلوب دوه‌لر ایچون حوضه برکدردیکی صویه دینور که ایرتسی کون دوه‌لری
کتوروب سقی ایدر یقال اسق ابلی من جبا حوضک بوراده مؤلف مسامحه ایلمشدر الجابیة بیوک حوضه دینور
یقال جفنة کالجابیة وهی الحوض الضخم وجماعت معناسنه‌در ودمشق قضاسنده برقریه آدیدر باب الجابیة
دمشق دروازه‌لرندن بریسیدر که قریه مرقومه سمتنه کشاده‌در الجابی چکرکه‌یه اطلاق اولنور اوقاف جابیلری
حکرکه‌دن مضردر الجبایا عطایا وزننده شول اشمه‌لره دینور که قازلدقدنصکره ایچنه باغ چبوقلری نصب
اولنه الاجتباء افتعال وزننده اورلمه یلمک معناسنه‌در یقال اجتباه اذا اختاره التجبیة تادیه وزننده برکمسه
اللرنی رکوع هیئتنده دیزلرینه قومق علی قول سجود هیئتنده یره قومق یاخود یوزی اوزره یره قپانمق معناسنه‌در
یقال جبی الرجل اذا وضع یدیه علی رکبتیه او علی الارض او انکب علی وجهه ورکوع ایدن آدمک هیئتی اوزره ایاغه
قالقمق معناسنه‌در که اللرنی دیزلرینه قیوب اکیله‌رک قالقمقدر نیراحالت مزبوره‌ده اعضاسنی جمع ایتمش اولور

قال

قال الشارح وفی حدیث عبدالله بن مسعود انه ذکر القیامة قال ویجبون تجبیة رجل واحد قیاما لرب العالمین وهی
ان یقوم قیام الراکع الاجباء همزه‌نک کسریله دوه صاحبی زکات آلمغه مباشر اولان کمسه‌دن دوه‌لرنی قاچروب
نابدید ایلمک معناسنه‌در یقال اجبی ابله اذا غابها عن المصدق واکینک صلاحی ظاهر اولمزدن مقدم صاتمق
معناسنه‌در یقال اجبی زرعه اذا باعه قبل بدو صلاحه الواو الجبوة جیمک کسریله والجبا جیمک کسری والفک
قصریله والجباوة والجبایة کتابه وزننده والجبا عصا وزننده بونلرده دیروب برکدرمک معناسنه‌در واویه
ویائیه‌در یقال جبا المال یجبو کدعا یدعو وجبا یجبی کرمی یرمی جبوة وجبا وجباوة وجبایة وجبا من الباب الاول
والثانی اذا جمعه شارح دیر که بوراده کسعی یسعی نسخه‌لری غلطدر یاخود اصلی مهموز دیبین قوله مبنی‌درکه
باب ثالثدن اولور الجابوة والجبوة والجباة والجبا جیملرک کسریله والجباوة سحابه وزننده حوضده برکدرلمش
دیرنتی صویه دینور الجبا عصا وزننده حوضه دینور علی قول قیو کنارنده صوچکن آدمک طوره‌جغی موقعه
دینور وقیونک یوره‌سنه وچوره‌سنه دینور جمعی اجباء کلور ومحمد بن ابراهیم الجابی محدثدر وعلی بن الجابی الخطیب
مقریء ومتاخرینندندر الواو الجثوة جیمک فتحی وثای مثلثه‌نک سکونیله برآرایه برکلمش طاشلغه دینور وجسد
وبدنه دینـور وبرآتش کوزینه دینور یقال اخذ جثوة من النار ای جذوة وبرنسنه‌نک اورته‌سنه دینور یقال جثوته
ای وسطه جمعلری جثی کلور جیمک ضمی وکسریله جثی الحرم جیمک ضمی وکسریله که جثوة مذکوره‌نک جمعیدر
حرم شریف حدودنده تعیین سنور ایچون برکدروب یغدقلری طاشلغه دینور یاخود شول دیکلمش تاره دینور که
جاهلیتده آنلر اوزره قربان ذبح اولنور ایدی بوراده جوهری وهم ایلدی یعنی حجاره جمرالله بیان ایلدی الجثو
علو وزننده والجثی عتی وزننده دیز اوزره اوتورمق معناسنه‌در که دیز چوکمک تعبیر اولنور علی قول
ایاق برمقلرینک اوجلری اوزره طورمق معناسنه‌در یقال جثا الرجل یجثو ویجثی جثوا وجثیا من الباب الاول
والثانی اذا جلس علی رکبتیه او قام علی اطراف اصابعه پس بو واویه ویائیه اولور الاجثاء همزه‌نک کسریله
برآدمی دیز چوکرتمک معناسنه‌در یقال اجثاه غیره اذا اقعده جثوا الجاثی اسم فاعلدر جمعی جثی کلور
جیمک ضمی وکسریله که مصدر بنیه‌سنده‌در اصلی جثوی ایدی جلوس کبی المجاثاة مباهاة وزننده برکمسه ایله دیز دیزه
ویروب اوتورمق معناسنه‌در تقول جاثیت رکبتی الی رکبته التجاثی تفاعل وزننده بری برینه مقابل دیز چوکوب
اوتورشمق معناسنه‌در یقال تجاثوا علی الرکب اذا تقاعدوا جثیا الجثاء سحاب وغراب وزنلرنده شخص وقالبه دینور
تقول رایت جثاءه وجثاءه ای شخصه وعوض وجزاء معناسنه‌در یقال هذا جثاؤه ای جزاؤه وبرنسنه‌نک مقدارنه
دینور یقال هو جثاء الف ای زهاؤه جثی سمی وزننده برطاغک آدیدر الجثو والجثی سرو ورمی وزنلرنده برکدرمک
معناسنه‌در تقول جثوت الابل جثوا وجثیتها جثیا اذا جمعتها الواو الجحو جیمک فتحی وحای مهمله‌نک سکونیله
برنسنه‌یی دبندن بودامق معناسنه‌در یقال جحاه یجحوه جحوا اذا استأصله وبریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال
جحا بالمکان اذا اقام به ویوریمک معناسنه‌در یقال جحا الرجل اذا مشی وآدیم آتمق معناسنه‌در یقال جحا الرجل اذا خطا
الاجتحاء افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی دبندن بودامق معناسنه‌در یقال اجتحاه اذا استأصله جحوان سلمان وزننده
بررجل آدیدر جحی جیمک ضمیله هدی وزننده ابو الغصن دجین بن ثابت لقبیدر جوهری وهمندن ناشی اسمی
اولمق اوزره رسم ایلدی ومؤلف دجن وغصن ماده‌لرنده غریب ذکر ایلمشدر مترجم دیر که حقیر دیر که اشبو جحی
عربک فی المثل نصر الدین خواجه‌لر یدر ساده دل برذاتدر کتب ادبیه‌ده فتی وافر داستانی مسطوردر ازجمله
برتلاده برکون بری اوته برنسنه جستجو ایدرکن برکمسه سببندن سؤال ایلدکده کچن هفته بوتلایه برمقدار اقچه
دفن ایلمشیدم حالا بولمیورم دیدی اول کمسه آیا برنشان ایلمدمکی دیدکده بلی اول کون اوزرنده برسیاه سحاب
قطعه‌سی اولمغله آنی نشان ایتمشیدم دیو جواب ایلدی الجحوة خطوه وزننده ومراد فیدر که بناء مره‌در واسم
اولور که برآدیمه دینور وبوزه دینور وجه معناسنه الجاحی الی اوزچیره دست آدمه دینور یقال رجل جاح ای
مثاقف وتعدیل ارکان اوزره کوزل نماز قیلان آدمه دینور یقال هو جاح ای الحسن الصلوة الوو الجخو جیمک
فتحی وخای معجمه‌نک سکونیله کوده‌نک دریسی ککیش اولمق علی قول سولپوک وصارقق اولمق معناسنه‌در یقال
ببدنه جخو ای سعة الجلد واسترخاء و اویلقلر چلیمسز انسزجه اولمق معناسنه‌در یقال بفخذیه جخوای قلة
لحم وجخو دستی وبردق مقوله‌سنی یوزی قویی چویرمک معناسنه‌در تقول جخوت الکوز جخوا اذا کببته الاجخی
احوی وزننده کوده‌سنده جخو اولان کشی‌یه دینور موثی جخواء در التجخیة تادیه وزننده مصلی سجده‌ده
قوللرنی آچوب قارنی یردن میدانلو ایلمک معناسنه‌در یقال جخی المصلی اذا خوی فی سجوده یعنی مد ضبعیه وتجافی

عن الارض ومیل ایلمك معناسنه در یقال جخی اللیل اذامال و ییرالکدن بل بوکلك معناسنه در یقال جخی
الشیخ اذانحنی ومنه الحدیث کالکوز مجخیا یعنی فی وصف القلوب ای قلب مائل منحن شبه القلب الذی لایعی
خیرا بالکوز المائل المنحنی الذی لایثبت فیه شیء بوراده جوهری وهمندن ناشی ومنه قول حذیفة عنوانده ایراد
ایلدی لکن نهایه ده دخی حذیفه یه مسنددرکه راوی حذیفه اولور التجخی تفعل وزننده که اصلی تجخوایدی
بخوردان اوزره اکیلوب بخورلنمق معناسنه در یقال تجخی علی المجمرة اذاتبخر ودستی مقوله سی یوزی قویی
دورلمك معناسنه در یقال تجخی الکوز اذاانکب الواو الجدا عصاوزننده والجدوی نحوی وزننده
هر یری احاطه ایدن یغموره دینور علی قول منتهاسی معلوم اولمیانه دینور یقال وقع الجدا والجدوی ای المطر
العام اوالذی لایعرف اقصاه وعطیه و بخششه دینور یقال قل جداه وجدواه ای عطیته وجدوی کلمه سنك
تثنیه سنده جدوان دینور وجدیان دینورکه نادر در فتحاتله الجدو جیمك فتحیله بخشش ویرمك معناسنه در
یقال جدی علیه یجدو جدوا اذااعطاه الجدوی و برآدمدن برحاجت ایستمك معناسنه در یقال جداه
اذاسأله حاجة الاجداء همزه نك کسریله بودخی عطیه و یرمك معناسنه در یقال اجداه ای اعطاه
عطیة الجادی والمجتدی طالب عطیه یه دینور یقال رجل جاد ومجتدای طالب الجدوی الاجتداء افتعال
وزننده برآدمدن حاجت ایستمك معناسنه در یقال اجتداه اذاسأله حاجة جدا الدهر عصاوزننده مطرعام
معناسندن مأخوذ شمول واستیعاب معناسنه مستعملدر ومنه یقال لاافعل ذلك جدا الدهر ای آخره یعنی ابدا
وخیرواسع معناسنه مستعملدر یقال به خیر جدا ای واسع الیاء الجدی جیمك فتحی ودالك سکونیله ارکك
اوغلاغه دینور جمعی اجدی کلور وجداء وجدیان کلور جیملرك کسریله شارح دیرکه مؤنثی عناق در وجدی
برکوکب آدیدرکه قطب شمالی یوره سنده بنات نعش ایله بیله جه دوران ایدر شارح دیرکه اکامنجملر جدی دیرلر
مصغر بنیه سیله برج جدی ایله فرق ایچون وجدی دلو برجنه متصل اولان برجك آدیدر و بین العرب بومتعارف
دکلدر الجدیة رمیه وزننده والجدیة تمره وزننده ایرم دیدکاری ایچی طلوچکه لیجه نسنه درکه آت ایرینك
وداته سمرینك آلتنه قورلر جمعی جدیات کلور بلبات وزننده بونی کرچه ترکی لغتلرده ایرم واکره دیه رك بیان ایدرلر
لکن بوعرب وترکمانه مخصوصدر فارسیده کفچك دینور وجدیه رمیه وزننده اوزون اوزادی اقان قانه دینور وناحیه
معناسنه درومسك قطعه سنه دینور وانسان چهره سنك رنکنه دینور جدیه سمیه وزننده برطاغك آدیدر
الجادی والجادیا زعفرانه دینور وجادی خمر وباده یه دینور الاجداء همزه نك کسریله یاره دن قان اقق
معناسنه در یقال اجدی الجرح اذاسال الجدی جیمك فتحیله برکسه دن بخشش طلب ایلمك معناسنه در یقال
جدیته جدیا ای طلبت جدواه الجدایة جیمك فتحی وکسریله آهو یاور یسنه دینور غزاله معناسنه جدی
سمی وزننده ابن احطب درکه حیی بن احطبك برادریدر وجدی بن بحتر شعرادندر الجداء غراب وزننده
برعددی عدد آخره ضربدن حاصل اولان مبلغ حسابه دینور مثلا اوچی اوچه ضربدن حاصل اولان طقوزکبی
یقال ثلاثة فی ثلاثة جداء ذلك تسعة الواو الجذو جیمك فتحی وذال معجمه نك سکونیله والجذو سمو وزننده
ایاق اوزره ثابت اولوب طورمق معناسنه در یقال جذاالرجل یجذو جذوا وجذوا اذاثبت قائما ودیزچوکوب
اوتورمق علی قول ایاق پرمقلرینك اوجلری اوزره بصوب طورمق معناسنه در یقال جذاالرجل اذاجثا اوقام
علی اطراف اصابعه وطواره کنه وصاقرغه یاپشوب قالمق معناسنه در یقال جذاالقراد فی جنب البعیر اذالصق به
ولزمه و اورکج پك یاغلو اولمق معناسنه در یقال جذاالسنام اذاحمل الشحم الاجذاء همزه نك کسریله
بودخی ایاق اوزره میل کبی ثابت اولوب طورمق معناسنه در یقال اجذی الرجل اذاثبت قائما و برکسه کوزنی
اوکنه دیکوب باقه رق طورمق معناسنه در یقال اجذی طرفه اذانصبه ورمی به امامه ودوه کوشکنك اورکجی
پك یاغلو اولمق معناسنه در یقال اجذی الفصیل اذاحمل فی سنامه شحما الجواذی جیمك فتحیله شول دوه لره
دینورکه منبسط یورییوب طرنقلری اوجنه بصه رق دیکنه یورر اوله لر مفردی جاذی وجاذیه در الجذوة جیمك
حرکات ثلاثیله بیوك آتشدن آلنان آتش پاره سنه دینور قبسه معناسنه وآتش کوزنه دینور وجذمه معناسنه درکه
آتشلو کوسکو اوله جقدر بعد الالتهاب قلان آتشلو اوطون خرده سندن عبارتدر جمعی جذی کلور جیمك ضمی
وکسری والفك قصریله و جذاء کلور جبال وزننده یقال اتی بجذوة ای قبسة من النار والجمرة والجذمة
الجذاة حصاة وزننده ایری اغاج اوموجه سنه وکتوکنه دینور جمعی جذاء کلور جبال وزننده وبرموضع
آدیدر الجاذی قولاجی قصه آدمه دینور یقال رجل جاذ ای قصیر الباع الجذاع محراب وزننده

مطراق تعبیر اولنان دست چوبه درکه اعراب طائفه سی انکله لعب ایدوب ولدی الحاجه سلاح ایدرلر وقوش
منقارینه دینور التجذوذی اجذیذاء ماده سندن اسم فاعلدر منزلدن یاخود یولده بارخانه دن اصلا مفارقت
ایلمیوب دائما وراده طوران آدمه دینور یقال هومجذوذ اذاکان یلازم المنزل والرحل الیاء الجذی جیمك
فتحیله والاجذاء همزه نك کسریله منع ایلمك معناسنه در تقول جذیته عنه واجذیته اذامنعته الجذیة
جیمك کسریله اغاج اوموجه سنه دینور الجذی جیمك کسریله برنسنه نك کوکنه واصلنه دینور التجاذی
تفاعل وزننده صیرلمق معناسنه در یقال تجاذی السیف اذاانسل التجذی تفعل وزننده ارکك کوکرجین
دیشیسنك اطرافنده اویه رك وقویرغی یره سوره رك طولانوب دونمك معناسنه در یقال الحمام یتجذی بالحمامة
ای یمسح الارض بذنبه اذاهدر الواو الجرو جیمك حرکات ثلاثی ورانك سکونیله هرنسنه نك کوچکنه دینور
حتی حنظل و بطیخ مقوله سنك دخی کوچکنه دینور جمعی اجری کلور همزه نك فتحی ورانك کسریله وجراء کلور
جیمك کسریله یقال جروالحنظل والبطیخ ونحوه وکل شیء للصغیرمنه وجرو کذلك مثلثة کلب وارسلان انیکلرینه
دینور جمعی اجری واجریه واجراء وجراء کلور و بعض اغاجك ونباتك شاخلری اوجلرنده اولان تخم کیسه سنه
دینور بقله غلافی طرزنده اولور وهنوز یتشمش میوه یه دینور ودوه نك اورکنه عارض اولان ورمه کذلك بوغزنده
ظهور ایدن ورمه دینور وعبیدالله بن محمد النحوی جدینك اسمیدر المجری والمجریة اسم فاعل بنیه لریله یاوریلی
کوپکه دینور یقال کلبة مجرومجریة ای ذات جرو الجروة جیمك کسریله قصه و بودور ناقه یه دینور وایکی
قسراغك آدیدر بنوجروه بربطن در جرو جیمك کسریله وجری سمی وزننده وجریه سمیه وزننده
اسامیدندر الیاء الجری جیمك فتحی ورانك سکونیله والجریان فتحاتله والجریة جیمك کسریله آقمق
معناسنه در یقال جری الماء ونحوه یجری جریا وجریانا وجریة اذاسال مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جری ماده سی
سرعتله مرور وکذران ایلمکه موضوعدر معانیء سائره آندن مأخوذدر وجری وجراء جیمك کسریله آت وسائر دابه
سکرتمك معناسنه در یقال جری الفرس ونحوه جریا وجراء الاجراء همزه نك کسریله صویی آقتمق معناسنه در
یقال اجری الماء اذااساله وآتی سکرتدرمك معناسنه در یقال اجری الفرس اجراء و برخصوص ضمننده وکیل
کوندرمك معناسنه در یقال اجری الرجل اذاارسل وکیلا ونبات اوجلرنده تخم کیسه لری ظهور ایدوب تحملمق
معناسنه در یقال اجرت البقلة اذاصارت لهااجراء المجاراة مباهاة وزننده والجراء جدال وزننده برکسه ایله
یوریمك وسکرتمك باینده یارشمق معناسنه در یقال جاراه مجاراة وجراء اذاجری معه الاجریا همزه نك کسریله
جری وجریان معناسنه اسمدر بعض نسخه ده اجری عنوانده مرسومدرکه همزه مکسوره ویای مشدده ایله در
بودخی صحیحدر الجاریة کونشه اطلاق اولنور سیروجریاندن ناشی وسفینه یه اطلاق اولنورکه صفت غالبه در
وهربار حضرت پروردکارك عزشانه عبادینه ادرار وانعام ایلدیکی رزق و نعمته اطلاق اولنور وتازه وکنج عورته
دینور جمعلری جواری درشارح دیرکه تاره قیزه جاریه اطلاقی خدمت وعمله جست وجریانلرینه مبنی در بعده
مطلقا کنیزکده استعمال اولندی الجرایة والجراء والجرا قصرایله والجرائیة جیملرك فتحیله والجراء
جیمك کسریله نسوانده جاریه لکه دینور المجری مأوی وزننده اهل عروض اصطلاحنده روی حرفنك
حرکه سنه اطلاق اولنور اعراب وبناء حرکاتنك محل جریانی اولدیغیچون المجاری میمك فتحیله عندالنحویین
کلمه لرك اواخرینه اطلاق اولنور المجری میمك ضمی ورانك فتحیله افعال بابندن مصدر میمی در المجری میمك
ورانك فتحیله ثلاثیدن مصدر میمی در ومنه ماقوله تعالی بسم الله مجراها الایة بالضم والفتح جاریه اسامی
رجالندر جاریة بن قدامه ویزید بن جاریه صحابیین رجالندندر الاجریا همزه نك ورانك کسری و یانك تشدیدی
والفك قصری و بعضا مدیله والجریاء سمعار وزننده والاجریة همزه نك ورانك کسریله آدمك دائما عزم
وسلوك وجریان ایلدیکی سمت وجهته دینور یقال جری علی اجریاه واجریائه وجریاه واجریته ای علی الوجه الذی
یأخذفیه و یجری علیه وخلق وسجیه وطبیعت معناسنه در یقال اجریاه وجریاه واجریته کذا ای خلقه وطبیعته
الجری غنی وزننده وکیل معناسنه در مؤکلك مجراسنه جاریدر مفرد وجمعی ومذکر ومؤنثی برابردر وایلچی یه
اطلاق اولنور یقال هوجری ای رسول واجیر ومزدوره اطلاق اولنور وکفیل وضامن معناسنه در یقال هو
جری له ای ضامن الجرایة جیمك فتحی وکسریله وکاله معناسنه در یقال ارسله بالجرایة ای بالوکالة التجریة
تأدیه وزننده وکیل یوللمق معناسنه در یقال جری فلان فلانا ای ارسله وکیلا الجری ذمی وزننده برجنس
معروف بالق آدیدر ترکیده یلان بالغی دیدکاریدر مارماهی معناسنه صلور دخی دینور الجریة ذمیه وزننده

قورسغه دینور حوصله معناسنه که مجرای طعامدر من جرّاك جیمك کسری والفك سكونی وقصر ومدّی ورانك
تخفیف وتشدیدیله من اجلك معناسنه مستعملدر که سندن اوتوری وسنكچون ایله تعبیر اولنور فارسیده از برای تو
مراد قیلدر تقول فعلته من جراك و ن جرّاك ومن جرائك ای من اجلك بونك تخفیفی جریان ماده سندندر
وتشدیدی جرّ ماده سندندر شنه که ماده سنده بیان اولندی وحبیبه بنت ابی مجرّاه که میمك ضمی وفتحیله در
صحابیه در یاخود زای معجمه وهمزه ایله در الباء الجزاء زای معجمه ایله وفاء وزننده والجازیة مكافاة علی الشیء
معناسنه اسملردر که برنسنه یه مقابل عوضدن عبارتدر یقال هذا جزاء مافعلت وجازیته ای مكافاته وجزاء
مصدر اولور مكافات ایلمك معناسنه یقال جزاه به وعلیه یجزی جزاء اذا كافاه وكافی اولمق معناسنه در یقال جزی
الشیء اذا كفی واوده مك معناسنه در یقال جزی عنه اذا اقضی المجازاة مكافاة وزننده والجزاء جدال وزننده
بودخی برکسبه عوض ومكافات ایلمك معناسنه در یقال جازاه مجازاة وجزاء اذا كافاه التجازی تفاعل وزننده
بورجلو به ثقلت ایدوب دینی طلب ایلمك معناسنه درکه تقاضا ایلمك تعبیر اولنور یقال تجازی دینه و بدینه اذا تقاضاه
الاجتزاء افتعال وزننده برکسه دن عوض وجزاء طلب ایلمك معناسنه در یقال اجتزاه اذا طلب منه الجزاء
الاجزاء همزه نك کسریله برنسنه آخرك مقامنه کفایتندن قاصر اولمق وجهله قائم اولمق معناسنه در یقال
اجزی کذا عن کذا ای قام مقامه ولم یكفه وفلان اكا فلان كسه نك غنا وكفایتنی و یردی یعنی اكا تمام وجهله
بدل اولدی موقعنده اجزی عنه مجزی فلان ومجزاته دیرلر و بو مهموزده لغتدر نته که همزه ده ذکر اولندی واجزاء
بچاغه صاپ پچورمك معناسنه در یقال اجزی السكین بمعنی اجزأه یعنی بودخی مهموزده لغتدر الجزیة
جیمك کسریله خراج ارضه دینور که ارض خراجیه دن آلنان ماله دینور یقال ادی جزیة ارضه ای خراجه وذمّی
طائفه سندن آلنان باش خرجنه دینور جمعی جزا کلور جیمك کسری وزایك فتحیله وجزی کلور جیمك کسری وزایك
سكونیله وجزاء کلور جبال کبی شارحك بیاننه کوره جزا ماده سندندر لكن معربانده جزیه کزیت فارسی معربی
اولمق اوزره مشروحدر جزی جیمك کسریله وجزیّ سمیّ وزننده وجزیّ علیّ وزننده اسامیدندر
الجازی برفرس اسمیدر ومحمد بن علی بن محمد بن جازیة الآخری محدّثیندندر وآخری همزه نك مدّی وخانك ضمیله
دهستان قضاسنده آخره نام قریه یه منسوبدر الواوی الجسوّ علوّ وزننده برنسنه پك وقصقی اولمق
معناسنه در طاش کبی یقال جسا الشیء یجسو جسوّا اذا صلب المجاساة معاداة وزننده ومرادفیدر یقال
جاساه اذا عاداه الواوی الجشو جیمك فتحی وشین معجمه نك سكونیله خفیف یایه دینور که کاده تعبیر اولنور جشیء
کلمه سنده که مهموزدر لغتدر جمعی جشوات کلور فتحاتله الواوی الجعو جیمك فتحیله ال ایله برکدر یاوب کومه
اولمش قتی وسپورندی ومولوز مقوله سنه دینور الجعة هبه وزننده آرپه بوزه سنه وارپه نبیذنه دینور که ارپه
صویی تعبیر ایتدکاری مسكردر یقال شرب الجعة ای نبیذ الشعیر الجاعبة بون وساده دل عورته دینور یقال امرأة
جاعبة ای حمقاء الواوی الجفاء وفا وزننده برکسه یا برنسنه برنده طورمیوب برطرفه ایرلمق معناسنه در یقال
جفا الشیء یجفو جفاء اذا لم یلزم مكانه و برنسنه آغر کلمك معناسنه در یقال جفا علیه کذا اذا ثقل وجفو وجفاء
وجفا قصر ایله برکسه یی اعراض یاخود طرد یاخود غیری وجهله آزرده ایلمك معناسنه در یقال جفاه جفوا
وجفاء وجفا وهو نقیض الصلة الجفوة جیمك فتحی وکسریله اسمدر جفاء وآزاره دینور یقال فیه جفوة
ای جفاء واکر مجفوّ ایسه یعنی کندیسنه جفا اولنمش ایسه به جفوة دینور وجفو وجفاء برکسه مالنه ملازمت
ایلمیوب اهمال ایلمك معناسنه در یقال جفا ماله اذا لم یلازمه وآتك ایرنی اوزرندن قالدرمق معناسنه در یقال
جفا السرج عن فرسه اذا رفعه التجافی تفاعل وزننده بودخی برنسنه یا برکسه محلنده طورمیوب برطرفه
آیرلمق معناسنه در یقال تجافی الشیء اذا لم یلزم مكانه الاجتفاء افتعال وزننده برنسنه یی برندن آیرمق معناسنه در
تقول اجتفیته اذا ازلته عن مكانه الاجفاء همزه نك کسریله بودخی آتك ایرنی صرتندن قالدرمق معناسنه در
یقال اجفی السرج عن فرسه اذا رفعه وطواری اتعاب ایدوب اوتلامغه مانع اولمق معناسنه در یقال اجفی الماشیة
اذا اتعبها ولم یدع تأكل الجافی قبا وقالین نسنه یه دینور یقال شیء جاف ای غلیظ وتصلق ووجودی قبا
و باقشقسز آدمه جافی الخلقه اطلاق اولنور وغلیظ الطبع نادان ودرشت کسه یه جافی الخلق اطلاق اولنور یقال
رجل جافی الخلقة والخلق ای کزّ غلیظ الاستجفاء برنسنه یی قبا سنوب غلیظ عدّ ایلمك معناسنه در یقال
استجفی الفراش وغیره اذا عدّه جافیا الیائی الجفی جیمك فتحی وفانك سكونیله یره یقمق معناسنه در تقول جفیته
اجفیه اذا صرعته الجفایة ثمامه وزننده بوش کمی یه دینور المجفی مرمیّ وزننده جفا اولنمش آزرده کسه

دینور که واویه و یائیه اولور یقال رجل مجفیّ ای مجفوّ الواوی الجلو جیمك فتحی ولامك سكونیله والجلاء صلاء
وزننده برکسه وطنندن وخانماننندن آواره اولمق معناسنه در یقال جلا القوم عن الموضع ومن الموضع یجلو اجلوا
وجلاء اذا تفرّقوا و بو معناده متعدّی اولور یقال جلاه الجدب اذا طرده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جلو ماده سی
کشف ظاهر معناسنه در یقال جلا النحل جلاء اذا دخن علیها للاشتیار العسل الاجلاء همزه نك کسریله
بودخی خانماندن دور وآواره اولمق معناسنه در یقال اجلی القوم عن الموضع اذا تفرّقوا بعضلر دیدیکه برکسه
خوفدن ناشی ترك دیار ایتدیسه ثلاثی صیغه سیله جلا الرجل دیرلر وقیتلقدن وقورقلقدن ناشی ایسه اجلی دینور
واجلاء متعدی اولور برکسه یی خانماندن آواره قلمق معناسنه یقال اجلاه عن موضعه اذا فرّقه وسرعتله
یوریمك وسکرتمك معناسنه در یقال اجلی یعدو ای اسرع شارحك بیانی اوزره باء موحده ایله بعد واسرع
نسخه لری غلطدر لكن مقتضای ماده بعید اولمق معناسی دخی بعید دکلدر الاجتلاء افتعال وزننده بودخی
برآدمی خانماندن آواره قلمق معناسنه در یقال اجتلا عن موضعه اذا فرّقه وکلینی تلیله پولیله تزیین ایدوب دامادة
عرض ایلمك معناسنه در یقال اجتلی العروس علی بعلها اذا عرضها علیه مجلوّة و برنسنه یه نظر ایلمك
معناسنه در یقال اجتلاه اذا نظر الیه الجلو جیمك فتحی ولامك سكونیله والجلاء جیمك کسریله قلج وآینه
مقوله سنك پاسنی آچوب مصیقل ایلمك معناسنه در یقال جلا السیف والمرأة جلوا وجلاء اذا صقلهما و برآدمك
غم وقساوتی ازاله قلمق معناسنه مستعملدر یقال جلا الهمّ عنه اذا اذهبه و برنسنه یی کشف وعیان قلمق
معناسنه در یقال جلا فلانا الامر وجلا عنه اذا کشفه واکندن لباسنی چقروب برانق معناسنه در یقال جلا
بثوبه اذا رمی به وعالی اولمق معناسنه در یقال جلا الشیء اذا علا وجلوه جیمك حرکات ثلاثیله وجلاء کتاب وزننده
کلینی تللی پوللی زینتله آراسته ایدوب دامادة عرض ایلمك معناسنه در یقال جلا العروس علی بعلها جلوة مثلثة
وجلاء اذا عرضها علیه مجلوّة وزفاف هنكامنده کلینه یوز کورملكی و یرمك معناسنه در یقال جلا العروس
زوجها وصیفة اوغیرها اذا اعطاها ایاها فی ذلك الوقت ای العرض والزفاف الجلوة جیمك کسریله دامادك
عروسه و یردیکی یوز کورملكنه دینور التجلیة تأدیه وزننده برنسنه یی کشف وعیان ایلمك معناسنه در یقال
جلی فلانا الامر اذا کشفه عنه وکلینه کیردکده یوز کورملكی و یرمك معناسنه در یقال جلی العروس زوجها
وصیفة اوغیرها اذا اعطاها ایاها فی الزفاف و برنسنه یه شاهین شكاره نظر ایدر کبی نظر صالمق معناسنه در یقال
جلی ببصره اذا رمی به وتجلیه وتجلی تشدیدیله طغان کندی باشنی قالدروب شكاره باقمق معناسنه درکه بو حالت
شكاره آلشدقده اولور یقال جلی البازی تجلیة وتجلیا اذا رفع رأسه ثمّ نظر الانجلاء انفعال وزننده والتجلی
تفعل وزننده برنسنه آچلوب روشن وعیان اولمق معناسنه در یقال انجلی الامر وتجلی اذا انكشف الجلاء سماء
وزننده روشن و بدیهی نسنه یه دینور یقال شیء جلاء ای جلیّ و بیاض نهاره اطلاق اولنور تقول اقمت عنده
جلاء یومی ای بیاضه الجلاء کتاب وزننده سرمه یه دینور کحل معناسنه علی قول برکونه مخصوص سرمه نك
آدیدر یقال اكتحل بالجلاء ای بالكحل اوهو کحل خاصّ و برآدمك سبب تعین وتوقیری اولان لقب لطیفه
اطلاق اولنور یقال ما جلاؤه ای بماذ ایخاطب من القاب الحسنة الجلا عصا وزننده باشك اوکنده
قیل اولمیوب طاز اولمق علی قول باشك نصف مقداری طاز اولمق معناسنه در عند البعض بو صلع حالتندن
دون او لمقدر یقال جلی الرجل جلا من الباب الرابع وهو انحسار مقدّم الشعر اونصف الرأس اوهو دون
الصلع الاجلی اعلی وزننده باشی جلا وصفیله موصوف اولان آدمه دینور و باشنده اصلا قیل اثری
اولمیه رق طاز اوله رق خوب چهره وخوشلقا آدمه دینور یقال رجل اجلی ای الحسن الوجه الانزع الجلواء
حمراء وزننده اجلی لفظندن مؤنثدر وکنکش ومیدانلو اولان جبهه یه اطلاق اولنور یقال جبهة جلواء ای واسعة
وآچقلق آیاز هوایه وصف اولور یقال سماء جلواء ای مصحیة ابن جلا عصا وزننده وابن اجلی اعلی وزننده
شرف جهتیله عیاری معلوم وامر وحال وشانی واضح وروشن آدمه اطلاق اولنور تقول انا ابن جلا وابن اجلی ای
الواضح الامر وابن جلا بر رجل معروفدر شارح درکه علی طریق الحكایه فعل ماضیدر یاخود انا ابن الذی یقال له جلا
الامور وکشفها سبكنده در ومنه قول سحیم * انا ابن جلا وطلاع الثنایا * متی اضع العمامة تعرفونی * اجلی اعلی
وزننده بر موضعدر جلوی سكری وزننده برقریه در و برنیچه قصر اقلرك اسمیدر الجلیّ غنی وزننده واضح وروشن
معناسنه در یقال امر جلیّ ای واضح من اجلاك همزه نك فتحی وکسریله من اجلك معناسنه درکه سندن اوتوری
دیمكدر الجالیة اهل ذمت طائفه سنه اطلاق اولنور زیرا حضرت عمر رضی الله عنه انلری جزیرة العربدن طرد

واجلا ایلدیلر بعده مطلقا ذ تیانده استعمال اولندی الاجلیلاء اعشیشاب وزننده بر بلده دن بلده ٔ اخرایه
خروج وعزم ایلمك معناسنه در یقال اجلولی الرجل اذا خرج من بلد الی بلد جلوان سلمان زننده اسامیدندر
محمد بن جلوان وجلوان بن سمره محدثلردر جیمك کسریله ده زبانزده در ابن الجلا جیمك فتحی ولامك تشدیدی
وقصریله کبار صوفیه دن برذات شریفدر الیائی الجلی جیمك کسریله عذی وزننده خانه ایچنه یالکز طامدن
اولان اجه یه دینور اکثری کوی اولرنده اولور الجلی جیمك فتحی ولامك سکونیله برنسنه یه جلا ویرمك معناسنه در
تقول جلیت الفضة جلیا ای جلوتها یائیه وواویه در التجلیة تأدیه وزننده اظهار ایلمك معناسنه در یقال ان الله
یجلی الساعة ای یظهرها التجلی تفعل وزننده یوکسکه چقمق معناسنه در یقال تجلی مکان کذا اذا علاه و برنسنه یه
یوقری وحواله اولان سمتدن باقمق معناسنه در یقال تجلی الشیء اذا نظر الیه مشرفا انجلی مصلی وزننده یارشه
قوشیلان قوشی اتلرینك جمله سندن ایلرو کلان اته دینور ساژردن اقدم کندی کدیسنی اظهار ایلدیکیچون الواوی
الجماء جیمك فتحی ومیمك تخفیفیله سحاب وزننده والجماءة سحابه وزننده وجیملرك ضمیله برنسنه نك شخص وجسم وقالبنه
دینور شارح دیرکه مؤلف کرچه بو ماده نك واویه ویائیه لکنه اشارت ایلمدی لکن ابن سیده واویه لکنی ترجیح ایلدی
الجما جیمك فتحی وضمی والفك قصریله طوماخ یومری یه دینور وعورتك ممه سنه عارض اولان شیشه دینور ویر یوزنده
سوه لوب طوران طاشه دینور و برنسنه نك مقدارنه دینور وهر شیئك صرتنه وارقه سنه دینور وجا الجنین وغیره
قارنده یاوریك وسائر نسنه نك طوپلنوب یری اوته قلمدانوب اوینا مسندن عبارتدر و بدنه عارض اولان شیشه وقبارغه
وعقده یه دینور التجمی تجلی وزننده ناس برارایه کلوب درطوب برکك معناسنه در یقال تجمی القوم اذا اجتمع
بعضهم الی بعض الیائی الجنایة کنایه وزننده برکسه حقنده صوچ ایتمك معناسنه در نفسنه واعضاسنه
وماله ضرر وزیان ایلمك کبی یقال جنی الذنب علیه یجنیه جنایة اذا جره علیه و بو معنای اتیدن مأخوذدر الجنی
جیمك فتحی ونونك سکونیله اغاجدن میوه دیرمك معناسنه در یقال جنی الثمرة جنیا اذا تناولها من شجرتها الجانی
صوچلو آدمه دینور واغاجدن میوه دیرن کمسیه دینور جمعی جناة کلور قضاة کبی وجناء کلوررمان کبی واجناء کلور
و بو نادردر و یقال جنی الثمرة له وجناه ایاها الجنی عصا وزننده والجناة حصاة وزننده دیوشوریلن
میوه یه دینور وجنی التونه اطلاق اولنور معدندن دیوشورلدیکیچون وقاطر یو مجغنه اطلاق اولنور ودع معناسنه
وتازه خرمایه دینور و باله دینور عسل معناسنه جمعی اجناء کلور الاجتناء افتعال وزننده والتجنی تفعل وزننده
بونلرده اغاجدن میوه دیرمك معناسنه در یقال اجتنی الثمرة وتجناها اذا تناولها من شجرتها وتقول اجتنیا ماء
المطر ای وردناه وتجنی برآدمه صوچ آتمق معناسنه در یقال تجنی علیه اذا ادعی ذنبا لم یفعله الاجناء همزه نك کسریله
اغاجك میوه سی یتشمك معناسنه در یقال اجنی الشجر اذا ادرك و برك جارو یرالماسی مقوله دوشور یلجك نسنه لری
یتشوب چوغالمق معناسنه در یقال اجنت الارض اذا کثر جناها البجنی غنی وزننده هنوز تازه دوشورلمش
میوه یه دینور یقال ثمر جنی ای جنی من ساعة الجنیة غنیه وزننده صوقبونی یوکنددن منسوج شاله ورداه یه دینور یقال
جاء وفی کتفه جنیة ای رداء من خز واحمد بن عیسی بن جنیه محدثدر یجنی تسعی وزننده بر بلده آدیدر یجنی
مجهول بنیه سیله یجنی الوهبانیه ایله معروفه محدثه ومعمره درو بعضلرك عقعه طائفه یجنی اطلا فی لحن وخطادر صواب
اولان دجنی اولمقدر داللة نته که دجن ماده سنده ذکر اولندی الجوانی جوانب معناسنه در یقال جاؤا
من جوانیهم ای جوانبهم مترجم دیرکه بو ثعالب وثعالی قبیلندن اولمق ملحوظدر الواوی الجنواء حمراء وزننده
جنأ معناسنه درکه بو ینوزلری دیبلرندن کنمش قیونه دینور الاجنی احوی وزننده اموزلری کوکسنه دوشمش آدمه
دینور یقال اجنی ای بین الجناء لغة فی المهموز الواوی الجو جیمك فتحی و واوك تشدیدیله هواء معناسنه درکه
ارض ایله سماء ارالغندن عبارتدر یقال یطیر الریش فی الجو ای الهواء والجق واوبرق یره دینور جوه دخی دیرلر جمعی
جواء کلور جبال کبی واوك واوطه نك ایچریسنه دینورکه بوش اولور جوانی دخی دینور رانی کبی یقال جو البیت
وجوانیه ای داخله وجو فی الاصل بما ماولکه سنه دینورو بشقه اون اوج موضع آدیدر الجوجاة جیمك فتحیله دوه
قسمنی چاغرمقدن حکایه در اصلی جوجوه ایدی الجوة قبه وزننده طلو مداور یلان یا مه یه دینور وقالیحه اولان
ارض قطعه سنه دینور وطاغلرده ویك یرلرده اولان او بمه ودلیك مقوله سنه دینورو حمرته شبیه رنکه دینورکه دمور پاسنك
لونی کبی اولور ترکیده قوکور تعبیر اولنور التجویه تأدیه وزننده طلو مه یا مه اورمق معناسنه در یقال جوی السقاء
اذا رقعه بالجوة الیائی الجوی هوی وزننده درونده پنهان اولان عشق ومحبته دینور یقال به جوی ای هوی
باطن وحزن واندوهه دینور یقال اصابه جوی ای حزن ومتن و بدرایحه صویه دینور یقال ماء جوی ای منتن

و بو وصف بالمصدردر ووجد وعشقك شدتنه وقلبك حرقتنه دینوروسل مرضنه دینور که ورم تعبیر اولنور واوزون
اوزادی او کلمز خسته لکه دینورو برمرض اسمیدر که انسانك صدرنه عارض اولور هضم طعامه کلی مانع اولور معده
اغریسی کبی وجوی بو معنالرده مصدر اولور یقال جوی الرجل من الباب الرابع اذا اصابه الجوی و جوی ذکر اولنان
عارضه لردن برینه اوغرامش آدمه دینور مبالغة وصف بالمصدردر کما سیذکر و برنسنه دن یکرنمك معناسنه در یقال
جویه جوی اذا کرهه و بریرك هواسی مزاجنه ناخوش اولمغله اندن دلکیرا ولمق معناسنه یقال جویت نفسه من البلد
وعنه اذا لم یوافقها الجوی غنی وزننده جوی عارضه لردن برینه اوغرامش آدمه دینور یقال رجل جوی وجوی اذا
اصابه الجوی والاخیر وصف بالمصدر الاجتواء افتعال وزننده بودخی برنسنه دن خوشلنموب ایکرنمك معناسنه در
یقال اجتواه اذا کرهه الجویة فرحه وزننده والجویة غنیه وزننده هواسی ناخوش وخیم ومزاجه ناموافق ارضه
دینور یقال ارض جویة وجویة ای غیر موافقة الجواء کتاب وزننده ناقه نك فرجنی دیکمکه دینور که صوبی پاك
اولانی دیکرلر و بطن ارضه دینورو واسع دره یه دینورو صمان نام محلده برموضع ادیدر وحمی ضریه ده برصوبك اسمیدر
وشول جانطه یه دینور که چورب طرزنده اولوب چوبانلر اکا یه جکلرنی قورلر وعمامه ده برموضع وعبس دیارنده
بروادی آدیدر وتنجره اوتوراغنه دینور اکثری بچاوره بی حلقه ایدوب تنجره بی آنك اوزرینه وضع ایدرلر الجواة
والجیاء والجیاءة والجیاوة جیملرك کسریله بونلرده تنجره اوتوراغنه دینور المجاواة مباهاة وزننده دوه بی صویه
چاغرمق معناسنه در یقال جاوی بالابل اذا دعاها بالماء جاوه کتابه وزننده بر بطن در الجونی غنی وزننده
ضیق صدر علتنه اوغرامغله اسانی آغر لشمش آدمه دینور الجوی جیمك فتحی وواوك کسری و یانك تخفیفیله
منتن و بدرایحه صویه دینور الجیة جیمك کسری و یانك تشدیدیله متغیر اولمش صویه دینور وصو مجتمع اولان
موضعه یاخود صوبی منتن اولان اشمه یه دینور الاجواء همزه نك کسریله چوملکی ظرفنه تعلیق ایلمك معناسنه در
تقول اجویت القدر اذا علقتها علی وطأتها الواوی الجهوة جیم مفتوحه ایله آچق دبره دینور جهواء دخی دینور
حمراء وسکری وزنلرنده مترجم دیرکه اساسده مرسومدرکه تکی یه دیمشلرکه یاعنز قد اقبل القر یعنی موسم برد
وشتاء کلیور محافظه ٔ وجودك ایچون نه عده ٔ اعداد ایلدك تکی بونی ایشتدکده یاویلی مالی سلاح الاست
جهوی والذنب الوی فاین المأوی یعنی قویرغم اکری وکوتم آچق صغنه جق بر نیره در وجهوه تپه یه دینور اکه
معناسنه و یك قوجه دوه یه دینور فحمه معناسنه الاجهاء همزه نك کسریله هوا آچلوب آیاز لنمق معناسنه در
یقال اجهت السماء اذا انکشفت واصحت و یول آچق وواضح اولمق معناسنه در یقال اجهت الطرق اذا وضحت
وخاتون چوجغه قالمامغله زوجنی اولاددن محروم ایلمك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذدر یقال اجهت فلانة
علی زوجها اذا لم تحبل و بخل ایلمك معناسنه در یقال اجهی فلان علینا ای بخل الجهی جیمك کسری والفك
قصریله خانه خراب اولمق معناسنه در یقال جهی البیت جها من الباب الرابع اذا خرب الجاهی خراب
خانه یه دینور وآشکاره معناسنه در تقول اتیته جاهیا ای علانیة المجهی میمك ضمی وهانك کسریله وسعتی آچق
آلاچغه ودریم اوینه دینور یقال خباء مجه ای بلاستر علیه الاجهی احوی وزننده باشی طاس کونی کل آدمه
دینور یقال رجل اجهی ای اصلع التجهیة تأدیه وزننده یاره یی بوللتمق معناسنه در یقال جهی الشجة اذا
وسعها المجاهاة مباهاة وزننده مفاخره معناسنه در یقال جاهاه اذا فاخره الیائی الجبا والجباوة والجبة
جیملرك کسریله جوی ماده سنده ذکر اولندیلر جی جیمك کسری و یانك تشدیدیله بر وادی اسمیدر جی جیمك
فتحیله سلفده اصفهان شهرینك لقبیدر یاخود اصفهان قضاسنده برقریه آدیدر جوهری شاعرك اشبو
دراهم زائفات ضربجیات قولنده غلط فاحش ایدوب دیدیکه ضرب جیات ضرب اصبهان دیمکدر زیرا جی
اصفهانك لقبیدر اجزاء اعتباریله جمعلنمشدر پس صواب اولان ضربجیات اولمقدر که ضربجی انقطنك
جمعیدر قالب وردیء اقجه یه دینور نته که جیم ماده سنده بیان اولندی المجاباة مباهاة وزننده مقابله معناسنه در
یقال جاباه اذا قابله و بو مهموزده لغتدر فصـــل الحاء المهملة الواوی الحبو سمو وزننده یکیقین اولمق
معناسنه در یقال حبا الشیء یحبو حبوا اذا دنا و بدنده کرکك کمکلری اوزایوب ایکی طرفلوری برینه یقلشمق
معناسنه در یقال حبت الشراسیف اذا طالت فدنات وایکو کمکلری ارقه یه یاپشمق معناسنه در یقال حبت
الاضلاع الی الصلب اذا اتصلت وصو آقندیلری بر برینه چاتقین اولمق معناسنه در یقال حبا المسیل اذا دنا
بعضه من بعض و برکسنه یلان کبی المری وقارنی اوزره سورینه رك یورمك معناسنه در یقال حبا الرجل اذا
مشی علی یدیه و بطنه الحبو سهو وزننده معصوم کوکسنی قالدروب دیبی اوزره سورینه رك یورمك معناسنه در

لطیفه

يقال حبا الصبي حبوا اذا مشى على استه واشرف بصدره وكبى آقوب كتمك معناسنه‌در يقال حبت السفينة
اذا جرت و برنسنه‌يى حمايت ايدوب قوريمق معناسنه‌در يقال حبا ما حوله اذا حماه ومنعه ودواب ومواشى
كمال ضعف وهزالندن ناشى يرندن قالداميوب طورغون اولمق معناسنه‌در يقال حبا المال اذا رزم فلم يتحرك هزالا
و بركسه‌نك برنسنه آرقوريدن اوكنه كلمك معناسنه‌در يقال حبا الشيء له اذا اعترض و برآدمه عوض وامتنانسز
عطيه ويرمك معناسنه‌در على قول عامدر يقال حبا فلانا اذا اعطاه بلا جزاء ومنّ اوعامّ و برنسنه ويرميوب
محروم ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال حبا فلانا اذا منعه التحبية تأديه وزننده بودخى بركسه‌يى بارنسنه‌يى
قوريمق معناسنه‌در يقال حبّاه اذا حماه ومنعه الحابى والحبى غنىّ وزننده برنسنه‌نك بركسه‌نك آرقوريدن
اوكنه كلوب معترض اولان شيئه دينور وحابى اموزلرى قالقق وچقق اولمغله بيونك ايكى طرفنه سمرقاشى كبى
حواله اولان آدمه دينور يقال رجل حاب اى المرتفع المنكبين الى العنق و براوزرندن چاووب قابدقدنصكره نشانه
اصابت ايدن اوقه دينور يقال سهم حاب اى يزحف الى الهدف و برنبات آديدر الحباء كتاب وزننده والحبوة
حانك حركات ثلاثيله اسملردر عوض وامتنانسز اولان ويركى‌يه دينور الحابية شول قومساله دينوركه حابى
ديدكلرى نبات آنده نابت اوله الاحتباء افتعال وزننده برآدم توبنه صاروب بورنمك على قول دلبند وكمر
مقوله‌سيله صرتى و بالدرلرنى صاروب طوپلامق معناسنه‌دركه درويشان اصطلاحنده كمنده كيرمك تعبير اولنور
يقال احتبى بالثوب اذا اشتمل به اوجمع بين ظهره وساقيه بعمامة ونحوها الحبوة حانك فتحى وضميله والحبية
حانك كسريله والحباء حا كسرى وضميله احتباء لفظندن اسملردر هيئت مزبوره اوزره اوتورشه دينور المحاباة
مباهاة وزننده والحباء جدال وزننده بركسه‌يه ميل وتوجه ايدوب بالاختصاص مساعده ونصرت ايلمك
معناسنه‌در يقال حاباه محاباة وحباء اذا نصره واختصه ومال اليه شارح ديركه محاباة فى البيع كه مسامحه ومساهله
معناسنه مستعملدر بوندن مأخوذدر ولسانمزده بى محابا شويله ايتدم تعبيرى محاباة محرّفيدركه مسامحه معناسنه‌در
الحبىّ غنىّ وزننده وحانك ضميله شول سحابه دينوركه هنوز يوقرى چقميوب افقدن ارقورى ارض اوزره
حواله اوله على قول برى برى اوزره قاتلنمش اولانه دينور يقال سقاكم الحبىّ وهو السحاب المشرف من الافق
على الارض اوالذى بعضه فوق بعض الاحباء همزه‌نك كسريله اوق طوغرى نشانه وارميوب بروجه‌يه دوشمك
معناسنه‌در يقال رمى فاحبى اذا وقع سهمه دون الغرض الحبة شبه وزننده اوزم دانه‌سنه دينور جمعى حبى كلور هدى
وزننده الواوى الحتو حانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله پك سكرتمك معناسنه‌در يقال حتا الرجل يحتو حتوا اذا عدا اشد العدا
وكليم مقوله‌سنك اطرافنده اولان صچاقى صكره‌دن پاشدروب محكم ديكمك معناسنه‌در تقول حتوت هدب الكساء
اذا كففته ملزقا به اليائى الحتى غنىّ وزننده مقل قاويدنه دينور ومقل ديدكلرى يمشه ياخود كتز ينه ياخود قوريمشنه
دينور وزنبيل اورجك اسبابه ياخود هنوز زنبيل اولميان حصيرنه دينور وخرمانك پرده يازنبيلده قلان قبوق
ودوكندى مقوله‌سى خاشاكنه دينور وسپورندى‌يه دينور وآرى كومجنده قلان بال سرقبوق وخشير مقوله‌سنه دينور
الحاتى كثير الشرب آدمه دينور يقال رجل حات اى كثير الشرب الحتى رمى وزننده برنسنه‌يى محكم ديكمك معناسنه‌در
تقول حتيته اذا خطته واحكمته و بوكك معناسنه‌در تقول حتيت الحبل اذا فتلته الاحتاء همزه‌نك كسريله
حتى معنالرينه‌در تقول احتيته بمعنى حتيته المحتات ميمك ضميله دير تكلو ومحكم نسنه‌يه دينور ومنه يقال
فرس محتات الخلق اى موثقه الواوى الحثو والحثى حانك فتحى وثانك سكونيله طپراق سرپمك معناسنه‌در
يقال حثى التراب عليه يحثوه ويحثيه حثوا وحثيا اذا رماه ولازم اولور يقال حثى التراب عليه فحثا التراب نفسه يحثو
ويحثى حثوا وحثيا وحثى بركسه‌نك كندى النه قالدروب آلديغى نسنه‌يه دينوركه مراد براوج نسنه اوله جقدر
غرفه كبى شارح ديركه جمعى حثيات كلور فتحاتله ومنه فى حديث الغسل كان يحثى على رأسه ثلاث حثيات
اى ثلاث غرف وحثو برآدمه برناچيز نسنه ويرمك معناسنه‌در تقول حثوت له اذا اعطيته يسيرا الحثى ثرى وزننده
صاچلمش طپراقلره دينور وخرمانك پرده يازنبيلده قلان قبوق مقوله‌سى خشيلرينه دينور مفردى حثاة‌در
حصاة كبى وصمانه على قول خرده‌لرينه ياخود اوفنيلرينه ياخود خاصة دانه‌دن آيرلشنه دينوركه تازه‌سى
اوله جقدر الحثواء حمراء وزننده طپراقلو يره دينور يقال ارض حثواء اى كثيرة التراب الحاثياء نافقاء وزننده
ومراد فيدركه زلا صچانك يوه‌سنه ياخود يوه‌سنك اغزينه اياغيله چقروب يغديغى طپراغه دينور الاحثاء
همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى طپراق كبى خرده خشخاش ايلمك معناسنه‌در يقال احثت الخيل البلاد اذا دقتها ويقال
اماثتها احاثة الواوى الحجى الى وزننده عقل وهوش معناسنه‌در وفهم وفطنت معناسنه‌در يقال هو

من اهل الرأى والحجى اى العقل والفطنة ومقدار معناسنه‌در جمعى احجاء كلور الحجى عصا وزننده ناحيه
معناسنه‌در جمعى احجاء كلور ويغمور قطره‌لرندن صويك يوزنده پيدا اولان قبارجقلره دينور مفردى حجاة‌در
حصاة كبى ومجوس طائفه‌سنك زمزمه‌لرينه دينوركه ماده‌سنده بيان اولندى ومصدر اولور برنسنه‌يه اصلا
منفك اولمامق وجه اوزره دوشكون حريص اولمق معناسنه‌در يقال حجى به حجى من الباب الرابع اذا اولع به ولزمه
وسكرتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال حجى الرجل اذا عدا لكن ضدّيتى منظور فيه‌در و حجى وصف اولور
جدير وروا معناسنه كاسيذكر الحجاء كتاب وزننده بودخى مجوس زمزمه‌سنه دينور ومفاعله‌دن مصدر اولور
كاسيذكر التحجى تفعل وزننده مجوس طائفه‌سى زمزمه ايلمك معناسنه‌در يقال تحجى المجوسىّ اذا زمزم
وبريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال تحجى بالمكان اذا اقام به المحجية محسنه وزننده معناسى لفظنه مخالف
اولان كلمه‌يه دينور يقال كلمة محجية اى مخالفة المعنى للفظ الاحجية همزه‌نك ضمى وجيمك كسرى و يانك تشديديله
والاحجوة واو مشدده ايله بودخى محجيه معناسنه‌در فارسيده لغز وچيستان وتركيده بيلمجه و ياكلمتاج تعبير اولنور
يقال القى اليه احجية واحجوة اى مخالفة المعنى للفظ فعجز عنها مقامات حريريه‌ده مخصوص مقامه‌در المحاجاة
مباهاة وزننده والحجاء جدال وزننده لغز سويلشمك معناسنه‌در باب مغالبه‌ده مستعملدر احجيه سويلشمكده
ذهن وفطانتده يارشمق اولور تقول حاجيته محاجاة وحجاء فحجوته اى فاطنته فغلبته الحجوى فحوى وزننده
والحجيا مصغر بنيه‌سيله اسملردر الحجو حانك فتحى وجيمك سكونيله اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال حجا بالمكان
حجوا اذا اقام و برنسنه‌يى اسركيوب ضنت ايلمك معناسنه‌در يقال حجا بالشيء اذا ضنّ به و يلكنى يى سوروب ايلتمك
معناسنه‌در يقال حجت الريح السفينة اذا ساقتها وحفظ راز ايلمك معناسنه‌در احجيه بوندن مأخوذدر يقال
حجا السرّ اذا حفظه و يغور بوكورمكله ناقه آنك آوازنى ايشتدكده يلوب اكا منصرف اولمق معناسنه‌در يقال
حجا الفحل الشول اذا هدر فعرفت هديره فانصرفت اليه وطورمق معناسنه‌در يقال حجا الرجل اذا وقف ومنع
ايلمك معناسنه‌در يقال حجاه اذا منعه و برنسنه‌يى تيقن ايليه‌رك ظن ايله شويله‌در ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال
حجا الامر اذا ظنه فادّعاه ظانا ولم يستيقنه وجزاء ومكافات ايلمك معناسنه‌در يقال حجا القوم اذا جزاهم الحجى
غنىّ وزننده والحجى فتى وزننده برنسنه‌يه ياراشق ولايق وروا اولان شيئه دينور يقال هو حجى به وحج بالتخفيف
اصله حجى وحجى اى جدير به المحجاة ميمك فتحيله برشيئك يا قشغنه باعث اولان نسنه‌يه دينور يقال انه لمحجاة
اى مجدرة مااحجاه واحج به همزه‌نك فتحى وجيمك كسريله فعل تعجبلردر عجب ونه عجب لايق و ياراشقلودر
ديمكدر المحجى مفتى وزننده بخيل آدمه دينور يقال انه لمحج اى شحيح ابو حجيه سميه وزننده اجلح بن
عبدالله بن حجيه‌نك كنيه‌سيدركه محدثدر وحجيه بن عدى تابعيدر الحجاء قتال وزننده معارك ومقاتله معناسنه‌در
يقال حاجاه حجاء اذا عاركه احجاء همزه مفتوحه ايله برموضعدر الواوى الحدو حانك فتحى ودالك سكونيله
والحداء غراب وزننده والحداء كتاب وزننده دوه‌يى زجر ايله سورمك معناسنه‌در يقال حدا الابل وبها
حدوا وحداء وحداء اذا زجرها وساقها شارح ديركه بو ماده دوه‌يى نغمه وترانه ايله تشويق ايده‌رك سورمكه
مخصوص‌در مترجم ديركه واقعا جميع امهاتده بورسمه مرسومدر بوصورتده مؤلفك اذا زجرها قولى اولى راء مهمله
وآخرى زاى معجمه اولوركه تقديم معجمه ايله تحريف نساخدن اولور ياخود زجر صوت معناسنه اولور ومعناى
مذكورده حد الفظنك اصلى ومنشأى‌دى ماده‌سنده مرسومدر وحدو تابع اولمق معناسنه‌در يقال حدا الليل النهار
اى تبعه الاحتداء افتعال وزننده بودخى تابع اولمق معناسنه‌در يقال احتداه اذا تبعه التحادى تفاعل
وزننده دوه‌لر بربرنى سوروب كوتورمك معناسنه‌در يقال تحادت الابل اذا ساق بعضها بعضا الحادى والحدّاء
كتان وزننده نغمه ايله دوه سوريجيسنه دينور الاحدية والاحدوة احجيه واحجوه وزنلرنده بر كونه دوه سورمكه
دينور يقال بينهم احدية واحدوة اى نوع من الحداء زمخشرى حدا كلمه‌سنى تغنى ايله سورمكه تخصيص ايلمكله
احديه واحدوه‌يى اغنيه وترانه ايله بيان ايلدى الحوادى هوادى وزننده اياقلره اطلاق اولنور اللره تالى وتابع
اولدقلريچون الحدواء صحراء وزننده پويراز يلنه دينور سوق سحاب ايلديكيچون و برموضع اسميدر حدودى
شرورى وزننده برموضع آديدر مترجم ديركه حادى عشر لفظنده حادى كلمه‌سنك اصلى واحد اولوب رفع التباس
ايچون واو آخره نقل و يايه قلب وعينى دخى تقديم اولنمغله وزنى عالف اولدى اليائى الحدى عصا وزننده بركسه
يرندن اصلا ايرلميوب دائما آنده اولمق معناسنه‌در يقال حدى بالمكان حدى من الباب الرابع اذا لزمه فلم يبرح
ومنه يقال لا افعله حدى الدهر اى ابدا حدىّ سمىّ وزننده بررجل اسميدر الاحداء همزه‌نك كسريله

برنسنه‌یی عن قصد ایلمك معناسنه‌در یقال احدی الشیء اذا تعمده التحدی تفعل وزننده احداء معناسنه‌در یقال تحداه اذا تعمده و برکسنه ایله تغلب بابنده معارضه ومنازعه ایلمك معناسنه‌در یقال تحدّی فلانا اذا نازعه وباراه الحدیّا مصغر بنیه‌سیله اسمدر مغالبه اوزره معارضه ونزاعه دینور یقال مایحدی حدیّاه ای منازعته ومباراته وحدیّا الناس واحد الناس دیمکدر زیرا اکثری بین القوم حادی برشخص اولور وحد یا معارض ومنازعه اطلاق اولنور ومنه یقال انا حدیّاك ابرزلی وحدك یعنی سنك معارضك بنم میدانمه یالکزجه خروج ایله که باش باشه اوغراشه‌لم الواوی الحذو حانك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله والحذاء کتاب وزننده اباق قابنك برنکنی آخرتکنه اولچوب اندازه‌سنه کسمك معناسنه‌در یقال حذا النعل بالنعل یحذو حذوا وحذاء اذا قدّرها وقطعها و برنسنه‌یی برنسنه‌یه اویدرمق معناسنه‌در که اول بچیمده واول کسیمده قلمقدن عبارتدر یقال حذا النعل بالنعل والقذة بالقذة اذا قدّرهما علیهما و برآدمه اباق قابی کیدرمك معناسنه‌در یقال حذا الرجل نعلا اذا البسه ایاها و برآدمك بعینه ایشی کبی ایشلمك معناسنه‌در یقال حذا حذو زید اذا فعل فعله وطپراق صاچمق معناسنه‌در یقال حذا التراب فی وجوههم اذا حثاه وسرکه وشراب کبی حدّتلو نسنه دلی اصروب اچمك معناسنه‌در یقال حذا الشراب لسانه اذا قرصه و برآدمه نسنه ویرمك معناسنه‌در یقال حذا زیدا اذا اعطاه وحذو یماج وقرشو معناسنه‌در کما سیذکر الاحذاء همزه‌نك کسریله بودخی اباق قابی کیدرمك معناسنه‌در یقال احذاه النعل اذا البسه ایاها الحذوة حانك کسریله عطیه وجائزه‌یه دینور تقول هذه حذوته ای عطیته وات پارچه‌سنه دینور یقال بیده حذوة من اللحم ای قطعة منه ویماج ومقابل معناسنه‌در کما سیذکر المحاذاة مباهاة وزننده برآدمك قرشوسنه کچوب اکا مقابل اولمق معناسنه‌در یقال حاذاه ای آزاه الحذاء کتاب وزننده بودخی قرشو ومقابل معناسنه‌در یقال هو حذاءك وحذوك وحذتك ومحاذاك وتقول داری حذوة داره وحذتها وحذوها مرفوعا ومنصوبا ای ازاؤها الاحتذاء افتعال وزننده برکسنه‌نك اورنکنه موافق ایش ایشلمك معناسنه‌در که ایشلدیکی ایش آنك ایشنه اویمقدن عبارتدر یقال احتذی مثاله اذا اقتدی به الیائی الحذیة غنیه وزننده مکه قربنده برهضبه آدیدر الحذیّا مصغر بنیه‌سیله مژدکانی و بربلان شیئه دینور و منه المثل * اخذه بین الحذیّا والخلسة * ای بین الهبة والاستلاب یعنی آنی فلاندن هدیه ایله اختطاف بیننده اخذایلدی که کوکللو کوکلسز یاری رضاء و یاری زور بازاریله آلدی دیمکدر وحذیّا مال غنایمدن اولان حصه وقسمته دینور وقرشو ومقابل معناسنه‌در یقال هو حذیّاك ای بازآنك الحذی عذی وزننده برشجر آدیدر الحذایة ثمامه وزننده والحذیا حانك ضمیله والحذیّة غنیه وزننده بونلرده مال غنیمتدن اولان قسمت وحصه‌یه دینور الاحذاء همزه‌نك کسریله برآدمه مال غنیمتدن حصه ویرمك معناسنه‌در یقال احذی فلانا اذا اعطاه حذیة من الغنیمة الحذی حانك فتحیله سرکه وشراب وبیات سود مقوله‌سی حدّتلو نسنه دلی اصروب آجشدرمق معناسنه‌در پس واوی و یائی اولور یقال حذی اللبن وغیره لسانه یحذیه حذیا اذا قرصه ودرینك برتغی جوغلتمق معناسنه‌در یقال حذی الاهاب اذا خرقه فاکثر وکسمك معناسنه‌در یقال حذی یده اذا قطعها و برآدمی لسانه کوروب دیلمك معناسنه‌در یقال حذی فلانا بلسانه اذا وقع فیه المحذاء محراب وزننده دائما ناسی هدف تیرزبان ایدوب دیلمك عادتی اولان کسنه‌یه دینور یقال رجل محذاء اذا کان یحذی الناس الحذیة حانك کسریله طولانی کسلمش نسنه‌یه دینور علی قول کسیلن کوچك پارچه‌یه دینور و برنسنه‌نك یانده اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور کویاکه ایکی پارچه منزلنده اولور ومنه یقال جاء احذیتین ای کل منهما الی جنب الاخر مؤلف حذیه‌نك معنای آتیسندن سکوت ایلدی قال فی النهایة وفی الحدیث ان الهدهد ذهب الی خازن البحر فاستعار منه الحذیة فجاء بها فالقاها علی الزجاجة ففلقها وقیل هی الماس لکن الماس بحردن ظهور ایلمز الحذاء کتاب وزننده اوزم کسمی وقتنه دینور قطاف معناسنه الحیذوان حانك فتحی وذالك ضمیله ورشان اسمیدر که مؤلفه کوره قری جنسندن ساق حر دیدکلری قوشدر التحاذی تفاعل وزننده برنسنه‌یی بولشمك معناسنه‌در یقال تحاذی القوم فیما بینهم الماء اذا اقتسموا الواوی الحزوة حانك کسریله غیظ وغضب یاخود وجعدن ناشی بوغزده وصدرده وباشده عارض اولان یانقلغه وآجشقلغه دینور تقول عرض لی حزوة وهی حرقة فی الحلق والصدر والرأس من الغیظ والوجع وخردلك طعمنده اولان یاقجیلغه واصر یجیلغه دینور که لسانه ملاقی اولدقده اجزاسنی بری برندن تفریقله اصروب یاقمقدن عبارتدر که حراوه دخی بو معنایه‌در کتابه وزننده یقال فیه حزوة وهی حرافة فی طعم الخردل واتی وتیز بد رایحه‌یه دینور یقال ماهذه الحزوة ای الرایحة الکریهة معحدة بو الحاریة جاریه وزننده شول اکرك یلانه

دینورکه پك چوق یشامغله جثه‌سی اکسیلوب همان باشی وصولومسی وزهری قالمش اوله یقال رماه الله بالحاریة وهی الافعی التی کبرت ونقص جسمها ولم یبق الا رأسها ونفسها وسمها الحرا والحراة حانك فتحیله ناحیه معناسنه‌در وقوش سسنه دینور علی قول عامدر وآهو یتاغنه دینور وقوش یمورطلیه جق یره دینور که فوللق تعبیر اولنور جمعی احراء کلور وحراة آتشك یالکلمسنه وطوتشمسنه دینور یقال حراة النار ای التهابها وحرا لایق وخلیق معناسنه‌در ومنه قولهم بالحرا ان یکون ذاك وانه لحرا بکذا ای خلیق و بونك تثنیه وجمعی کلمز زیرا فی الاصل مصدردر الحرّی غنیّ وزننده بودخی روا ولایق معناسنه‌در یقال انه لحرّی بکذا وحرّ مخففا ای خلیق الحری والمحراة میلرك فتحیله برنسنه‌نك یاقشغی اوزره ایشلمسنه محل لیاقت اولان آدمه دینور یقال انه لمحری ان یفعل ولمحراة ای مخلقة و بو مجله ومجبنه قبیلندن دخی اولور احر به وما احراه فعل تعجبلردر تعجب وعجب اکالایقدر دیمکدر یقال احر به وما احراه به ای ما اجدره التحری تفعل وزننده برنسنه‌یه صمیمی قصد وعزم ایلمك معناسنه‌در یقال تحراه اذا تعمده واستعماله الیق وجسبان اولان نسنه‌یی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال تحرّی الرجل اذا طلب ماهو احری بالاستعمال و برمکانده تمکن ایلمك معناسنه‌در یقال تحرّی بالمکان اذا تمکث به الحری جری وزننده اکسلمك معناسنه‌در یقال حری الشیء یحری حریا اذا نقص الاحراء همزه‌نك کسریله اکسلتمك معناسنه‌در یقال احراه الزمان اذا انقصه حراء کتاب وزننده وحری علی وزننده و بوقاضی عیاضدن منقولدر مکه‌ده برطاغك آدیدر که آنده اولان غارده مفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری قبل البعثه تنهاجه طاعت وعبادت ایدرلرایدی واشبو حراء کلمه‌سی مذکر ومؤنث ومنصرف وغیر منصرف اولور الواوی حزوی زای معجمه ایله قصوی وزننده وحزواء حمراء وزننده وحزاء سحاب وزننده وحزوری شروری وزننده برموضع اسملریدر المحزوزی احزیزاء ماده‌سندن اسم فاعل اوله رق میل کبی دیکیلوب طوران علی قول بری اوته او بریتابوب مضطرب اولان یاخود منکسر اولان شیئه دینور یقال شیء محزوز ای منتصب اوقلق اومنکسر الحزو حانك فتحیله قوشی بردن اوچورمغله تفأل وتکهن ایلمك معناسنه‌در یقال حزا الاعرابی یحزو حزوا اذا زجر وتکهن التحزو تفعل وزننده حزو معناسنه‌در یقال تحزّی بمعنی حزا الیائی الحزی رمی وزننده حزو معناسنه‌در یقال حزی یحزی حزیا لغة فی حزا حزوا التحزی تفعل وزننده حزی معناسنه‌در یقال تحزّی بمعنی حزی التحزیة تادیه وزننده آغاجده اولان خرمالری تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال حزّی النخل تحزیة اذا خرصها وقوشی بردن قالدرمغله فال طوتمق معناسنه‌در یقال حزّی الطیر اذا زجرها وساقها وسراب برنسنه‌نك شخصنی قالقمق معناسنه‌در که اول هیئتده تخیل اولنور یقال حزّی السراب الشخص اذا رفعه الحزا عصا وسماء وزنلرنده برنبات آدیدر مفردی حزاة وحزاءه‌در جوهری غلط ایدوب خای معجمه ایله ثبت ایلدی بو نبات رِی و بستانی اولور بریسنه‌یی بان کرفسی و بیانی دره اوتی دیرلر بستانیسنه دلوجه کشنیز دیرلر فارسیده دیناروبه وآهو دوستك دیدکلری بودر الاحزاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌دن هیبتلمك معناسنه‌در یقال احزی منه اذا هاب و برمتاعك بهاسنی مشتری‌یه کوجلتمك معناسنه‌در که زیاده‌یه چقرمغله دشوار ایلمکدن عبارتدر یقال احزی علیه فی السلعة اذا اعسر و برنسنه‌یه کسب شعور ایلمك معناسنه‌در یقال احزی به اذا علم به ومشرف ومرتفع اولمق معناسنه‌در یقال احزی الشیء اذا اشرف وارتفع حزاء کتان وزننده برموضعدر الواوی الحسو حانك فتحی وسینك سکونیله قوش قسمی صو ایچمك معناسنه‌در یقال حسا الطائر الماء یحسو حسوا ولا تقل شرب یعنی قوشك صو ایچمسنده حسو استعمال اولنور شرب ماده‌سی استعمال اولنمز زیرا حسو ازجه ازجه ایچمکه مخصوص وصدر بو معنادندرکه حسو الطیر قصیر وقلیل نسنه‌دن کنایه اولنور یقال یوم کحسو الطیر ای قصیر وحسودر یجله ایچمك معناسنه‌در یقال حسا زید المرق اذا شربه شیئا بعد شیء وحسوا یجیله جك شوربا مقوله‌سنه دینورکه تدریجله ایچیلور کما سیذکر التحسی تفعل وزننده والاحتساء افتعال وزننده بونلرده شوربا مقوله‌سی ایچمك معناسنه‌در یقال تحسی المرق واحتساه بمعنی حساه الاحساء همزه‌نك کسریله والتحسیة تادیه وزننده برآدمه شوربا مقوله‌سی ایچورمك معناسنه‌در تقول احسیته المرق وحسیته اذا اشربته الحسیة غنیه وزننده والحسا عصا وزننده والحسو دلو وزننده که ذکر اولندی والحسوّ عدوّ وزننده اسملردر ایچیلجك شوربا مقوله‌سنه دینور وحسوّ عدوّ وزننده شوربا مقوله‌سنی چوق ایچن آدمه دینور یقال رجل حسوّ ای الکثیر التحسی الحسوة غرفه وزننده برایچیم ایچیلجك نسنه‌یه دینور جمعی احسیه واحسوه وجمع الجمعی احاسی کلور تقول سقانا حسوة ای الشیء القلیل من الحسا وحسوه نباءٔ مرّه اولور لکن حانك فتحیله افصحدر الیائی الحسی حانك فتحی وکسری وسینك

سكونيله والحسى الى وزننده صوابر كيلجك دوزجه وملا يمجه يره دينور على قول شول غليظ يره دينور كه اوستى قوملق اولديغندن يغمور صويني چكمبوب امساك ايله بركدرمكله انده اشمه ارقاز يلوب قوغه ايله صو بندن الندقده ينه يرينه اطرافندن ترشحله جمع اولور اوله جمعى احساء وحساء كلور حانك كسريله كه اشمه يرلرى ديمك اولور هديه اشمه سى كبى الاحتساء افتعال وزننده والتحسية تاديه وزننده اشمه قازمق معناسنه در يقال احتسى حسى اذا احتفره واحتساء بر آدمك مافى الضميرنى يوقلمق معناسنه مستعملدر يقال احتسى مافى نفسه اذا اختبره الحسا عصا وزننده بو دخى بر آدمك مافى الضميرنى يوقلمق معناسنه در يقال حسى مافى نفسه حسا من الباب الرابع اذا اختبره الحساء كتاب وزننده بر موضعدر احساء همزه نك فتحيله برقاچ موضعلردر احساء بنى سعد هجر حذاسنده بر بلده دركه احساء القرامطه در ياخود اندن بشقه واحساء حرشاف بحرين ساحلنده بر بلده در واحساء بنى وهب فرعا ايله واقصه بيننده طقوز بيوك قيو آديدر واحساء قبيله غنى يوردنده برصو آديدر و يمامه ده برصو آديده وجديله يوردنده برصو آديدر المحساة محراب وزننده دولابله صو چكن اكوزه دينور الواوى الحشو حانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله خلق خرده دوه لره دينور يقال اعطاه من حشو الابل اى صغارها ومقتضاى حالدن زائد سوزلره دينور كه كلام اثنارينه تخليل ايدرلر مفهوم و مآلدن خارج نسنه ومثلا ديدكلرى كبى يقال كثير الحشو فى كلامه اى فضل كلامه و آدمك نفس وذاتنه اطلاق اولنور يقال حشو الرجل اى نفسه و مصدر اولور يصدق و مندر مقوله سنى قيتق و يموق مقوله سيله طولدرمق معناسنه يقال حشا الوسادة حشوا اذا ملأها و يصدق ومندر مقوله سنك ايچنه طولدردقلرى نسنه يه دينور قتبق و يموق كبى و بر آدمك اعضاء داخليه سنه طوقنمق معناسنه در يقال حشاه حشوا اذا اصاب حشاه الحاشية بو دخى خرده دوه لره دينور الحشية غنيه وزننده ايچى ينبه ايله ياخود يوك ايله طولمش فراشه دينور يقال طرح له حشية وهى الفراش المحشو وقوانق يصديغنه دينور بعضلر ديديكه شول بوز يصديغى طرزنده كوچك يصديغه دينور كه عرب نسوانلرى سمز كورينمك ديو بدنه و بوكورلرينه ياخود بيوك كورنسون ديو صغريسنه استوار ايدرلر المحشى منبر وزننده بودخى اول يصديغه دينور الاحتشاء افتعال وزننده خاتون ذكر اولنان يصديغى كوترمك معناسنه در يقال احتشت المرأة الحشية اذا لبستها و بر نسنه كرلى كبى طولمق معناسنه در يقال احتشى الشئ اذا امتلأ وحايض حيض بزى طوتمق معناسنه در يقال احتشت المستحاضة اذا احتشت نفسها بالمفارم المحاشاة مباهاة وزننده بر آدمه خرده دوه ويرمك معناسنه در يقال اتاه فاحاشه ولا حاشاه اى ما اعطاه جليلة ولا حاشية الحشا عصا وزننده اعضاء داخله دينور بغرسق و بوكرك وجكر كبى جمعى احشاء كلور يقال اخرج القصاب حشا الشاة اى ما فى بطنها المحشى مقعد وزننده قارنده طعام واره جق موضعه دينور مراد حيوانده اشكنبه نك ايچى وانسانده بغرسق اوله جقدر كه تفل موضعلريدر الحشوة حانك ضمى وكسريله يرده ايشه يرامبان چالى وچرپى وخاروخاشاك مقوله سنه دينور يقال ما اكثر حشوة ارضه اى حشوها ودغلها الحشاة حصاة وزننده طبراغى سياه منفعتسز ارضه دينور يقال ارض حشاة اى سوداء لاخير فيها البائى الحشى عصا وزننده قارنده حجاب كبددن ماعدا اجزاء جوفيه يه دينور كه جكر و بوكرك واشكنبه وسائريدر على قول بان طرفنك نهايتنده اولان آرد ايكولر ايله كه اوكسوز ايكو تعبير اولنور بوج ماينده اولان صهمانه دينور مراد بوش بوكور ايله بوج ماينده اولنلردر ياخود ظاهر بطنه دينور وحضن وحصاره دينور بعض نسخه ده حضن عنواننده اولمغله قوجاق اولور لكن شارحك نسخه سنده خصر اولمغله بل ديمك اولور و بورلمق ياخود علت سبيله هارهار خشلبوب صولومغه دينور يقال حشى الرجل حشا من الباب الرابع اذا اخذه الربو وطلومده سودقار نمغلوب درى كبى طلومك ايچ بوزينه يابشمغله كنديسى بدرايحه بغليوب طلومى وايچنه قونان سودى قوقتمق معناسنه در يقال حشى السقاء اذا صار له من اللبن كالجلد من باطن فلصق به فلا يعدم ان ينتن فيروح وحشا بر نسنه نك يوره سنه وكنف وناحيه سنه دينور تقول انا فى حشاه اى فى كنفه وناحيته و مدينه قربنده بر موضع آديدر الحشى غنى وزننده والحشيان سكران وزننده هارهار خشلبوب صولويان كشى يه دينور مؤنثى حشيه وحشياء در يقال هو حش وحشيان وهى حشية وحشيا اذا اخذه الربو وحشى غنى وزننده كوكى جوريوب تباه اولمش ياخود قورويمش اوتلغه دينور الحاشية بر نسنه نك كنارنه و پروازنه دينور يقال حاشية الثوب وغيره اى جانبه و بر آدمك اهل و متعلقاتنه اطلاق اولنور يقال هو من حاشيته اى من اهله وخاصته و بر نسنه نك يوره سنه وكنف وظل وحمايه سنه اطلاق اولنور يقال هؤلاء حاشيته بالنصب اى فى ناحيته وظله المحاشاة مباهاة وزننده بر نسنه يى ميانه دن اخراج واستثنا ايلمك معناسنه در يقال حاشا منهم فلانا اذا استثناه منهم و بوكار و پرواز

معناسنه

معناسنه اولان حاشيه ماده سندندر كويا كه انى حاشيه عد ايلمشدر التحشى تفعل وزننده محاشاة معناسنه در يقال تحشاه بمعنى حاشاه و بر آدمى بر نسنه دن تبرئه ضمننده حاشا فلان ديمك معناسنه در يقال تحشى الرجل اذا قال حاشا فلان وشرم وحيا جهتيله بر نسنه دن يا بر كسه دن استنكاف ايلمك معناسنه در يقال تحشى من فلان اذا اذمم حاشا الفك قصريله حتى كلمه سى كبى مابعدنى مجرور ايدر يعنى حروف جاره دندر استثناء ايچوندر وحاشاك وحاشالك بمعنى واحدو عربلر حاشالله و يائك حذفيله حاشالله قوللرى معاذالله معناسنه دركه تبرئه ضمننده ايراد اولنور يقال حاشالله وحاش لله اى معاذالله شارح ديركه مغنى اللبيبده حاشا كلمه سى اوچ وجه اوزره مستعمل اولديغى مرسومدر الحاشيتان ابن المخاض ايله ابن اللبون مراد اولنور ابن مخاض بر ياشنده وابن لبون ايكى ياشنده اولان دوه در يو الحصا عصا وزننده اوفه جق طاشلره دينور كه چقل تعبير اولنور مفردى حصاة در جمعى حصيات كلور فتحاتله وحصى كلور حانك ضمى وكسرى وصادك كسريله وحصا صابى يه دينور عدد معناسنه در على قول عدد كثيره دينور تقول لم ارمنهم اكثر حصا اى عددا اوهو الكثير وحصا مصدر اولور بر نسنه ده اثر قلق معناسنه يقال حصى الشئ حصا من الباب الرابع اذا اثر فيه و يرك چاقللى چوق اولمق معناسنه در يقال حصيت الارض اذا كثر حصاها الحصى رمى وزننده بر آدمى چاقل ايله اورمق معناسنه در تقول حصبته حصيا اذا ضربته بالحصاة المحصاة مرماة وزننده چاقللو يره دينور يقال ارض محصاة اى كثيرة الحصى الاحصاء همزه نك كسريله بر نسنه يى صايمق معناسنه در ياخود از بر ايلمك ياخود فهم وادراك ايلمك معناسنه دركه مراد بو ايكى معناده دخى استعمال اولنور يقال احصى الشئ اذا عده او حفظه او عقله الحصاة حانك فتحيله مثانه ده طاش پيدا اولمغه دينور كه علتدر بول مشتد و متحجر اولديغندن ناشيدر يقال حصى الرجل على المجهول فهو محصى كتب طبيه ده مرسومدركه كاهيجه انسانك بوكركلرنده وقاوقنده طاش وقوم تحدث ايدر سبب ماديسى ماده غليظه در وسبب فاعلى بر حرارت غريبه دركه ماده نك رقيقنى افنا ايدوب غليظى متحجر اولديغى حالده باقى قالور وحصاة رأى ورشد ودرايت معناسنه در يقال فلان ذو حصاة اى رأى الحصى غنى وزننده عقل ورشدى وافر آدمه دينور يقال هو حصى اى وافر العقل الحصو حانك فتحيله قارن صانجيسنه دينور يقال اضطرب من الحصو اى المغص فى البطن ومنع ايلمك معناسنه در يقال حصاه حصوا اذا منعه التحصية تأديه وزننده بر نسنه يى حفظ ووقايه ايلمك معناسنه در يقال حصاه اذا وقاه التحصى تفعل وزننده صاقنمق معناسنه در يقال تحصى الرجل اذا توقى الحصوان فتحاتله يمنده بر موضعدر الواوى الحضو حانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله آتش قراردقدنصكره اوچروب ايشمق معناسنه در يقال حضا النار حضوا اذا حرك جمرها بعدما همد المحضاء محراب وزننده والمحضاة مكنسه وزننده آتش اوچره جك كوسكو يه دينور يقال سعر النار بالمحضاء والمحضأة اى حركها بعود تحرك به النار المحضى منبر وزننده برداغه دينور كو زمعناسنه الواوى الحطو خطو وزننده بر نسنه يى صارصوب ارغلامق معناسنه در يقال حطاه حطوا اذا حركه مزعزعا الحطا قفا وزننده ايرى كهله يه دينور الحطواء حمراء وزننده قزل تو يلو قيونه دينور الاحطبطاء اعشيشاب وزننده شيشوب قبارمق معناسنه در يقال احطوطى الشئ اذا انتفخ الواوى الحظوة حانك ضمى وكسرى وظاى معجمه نك سكونيله والحظة عده وزننده قدر ومكانت واعتبار معناسنه در يقال ماله حظوة عنده اى مكانة ورزق وقسمت جهتندن اولان حظ و بهره يه دينور جمعى حظى كلور حانك كسرى والفك قصريله وحظاء كلور مد ايله وحظوه وحظه مصدر اولورلر بر كمسه يانند عزتلو حرمتلو اولمق معناسنه يقال حظى كل من الزوجين عند صاحبه حظوة وحظة من الباب الرابع اذا صار ذا مكانة الاحتظاء افتعال وزننده حظوه معناسنه در يقال احتظى بمعنى حظى الحظية غنيه وزننده زوجى يانند وقع وقدر وحرمتى اولان خاتونه دينور ومنه المثل * الا حظية فلا اليه * نته كه الى ماده سنده بيان اولندى الحظوة حانك فتحى وضميله شول كوچك اوقه دينور كه اطفال انكله مشق وملاعبه ايدرلر واغاج كوكلرندن سو روب چقان تازه وملايم فلبزه دينور جمعى حظاء كلور حانك كسريله وحظوات كلور فتحاتله الحظيات مصغر بنيه سيله حظيه نك جمعيدر كه حظوه نك مصغريدر ذكر اولنان كوچك اوقه دينور ومنه المثل * احدى حظيات لقمان * يعنى لقمان بن عاد حظياتندن بريدر بو مثل شرتله معروف اولان كمسه دن احيانا بر ابولك صادر اولدقده ضرب اولنور الحظيا مصغر بنيه سيله يابجه يابجه يوروبشه دينور يقال يمشى الحظيا وهو مشى رويد الحظو حانك فتحيله يابجه يابجه رفق وتأنيله يورمك معناسنه در يقال حظا الرجل حظوا اذا مشى الحظيا وهو

مشی روید الیائی حظی سمی وزننده بر رجل آدیدر الحظی علی وزننده کهله‌ره دینور مفردی
حظاة‌در الحظی الی وزننده حظو بهره معناسنه‌در حظو کبی جمعی احظی وجمع الجمعی احاظی کلور
الواوی الحفا جفا وزننده یالین یوریمکدن انسانک ودوه وسائر دوابک ایاقلری آشنوب فرسوده اولمق معناسنه‌در
علی قول یالین اباق یوریمک معناسنه‌در یقال حفی الرجل والابل حفا من الباب الرابع اذا رقت قدمه من کثرة المشی
اوهو المشی بلاخف ولانعل الحفی غنی وزننده والحافی اسم فاعللردر برآدمه مبالغه وجه اوزره نوازش
واکرام ایدوب واکا اظهار بشر وسرور ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل حفی وحاف ای یبالغ فی الاکرام
و یظهر السرور والفرح وحقنده همت ایلمک ایچون برآدمک حالنی پک سؤال واستقصا ایدر اولان آدمه دینور
وحفی علی استقصاء وجهیله تعلم وتحصیل ایدن عالمه دینور یقال هو عالم حفی اذا کان قد تعلم باستقصاء و سؤالده
الحاح وابرام ایدن کمسنه‌یه دینور جمعی حفواء کلور حنفاء وزننده یقال رجل حفی ای ملح فی سؤاله الحفوة حانک
ضمی وکسریله والحفیة والحفایة حانک کسریله اسملردر یالین یوریمکدن اباق بریوب آشنمغه یاخود اباغک یالینلغنه
دینور الاحتفاء افتعال وزننده یالین اباق یوریمک معناسنه‌در یقال احتفى الرجل اذا مشى حافیا واوتی یردن
چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال احتفى البقل اذا اقتلعه من الارض و بو مهموزده لغتدر و برآدمک اکرام
وتلطیفنده اظهار بشر وسرور ایده‌رک مبالغه ایلمک معناسنه‌در یقال احتفى به اذا بالغ فی اکرامه واظهر السرور
والفرح و برآدمک حالندن لطف جهتیله پک سؤال ایلمک معناسنه‌در یقال احتفى به اذا اکثر السؤال عن حاله الحفاوة
حانک فتحی وکسریله والحفایة حانک کسریله والتحفایة تانک کسریله برآدمه اظهار بشر وسرور ایده‌رک پک
چوق نوازش واکرام ایلمک ومهربانلق ایتمک معناسنه‌در یقال حفی به حفاوة وحفایة وتحفایة من الباب الرابع
اذا بالغ فی اکرامه واظهر السرور والفرح و برآدمک لطف جهتیله حالندن چوق صورشدرمق معناسنه‌در
یقال حفی به اذا اکثر السؤال عن حاله الحفو عفو وزننده اکرام ایلمک معناسنه‌در یقال حفا الله به حفوا اذا اکرمه
وبرنسنه و یرمک معناسنه‌در یقال حفاه یدفلانا اذا اعطاه و و یرمیوب محروم ایلمک معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال حفا فلانا اذا منعه و بیغی افراط وجه اوزره قرقمق معناسنه‌در یقال حفا شاربه اذا بالغ فی اخذه الاحفاء
همزه‌نک کسریله بودخی بیغی دبنه وارنجه قرقمق معناسنه‌در یقال احفى شاربه اذا بالغ فی اخذه ودونه دونه سؤال
ایلمک معناسنه‌در یقال احفى السؤال اذا ردده و برآدمه برخصوصده لادن کبی یاپشوب نهایت مرتبه‌ده الحاح
وابرام ایلمک معناسنه‌در یقال احفى فلان زیدا اذا الح علیه وبرح به فی الالحاح و برآدمی برخبر طویمق خصوصنه
حمل وحواله قلمق معناسنه‌در تقول احفیته ای حملته علی ان یبحث عن الخبر و برآدمی خوارلمق معناسنه‌در تقول
احفیته اذا ازریته المحافاة مکافاة وزننده کلامده منازعه ایلمک معناسنه‌در یقال حافاه اذا نازعه فی الکلام
الحفاوة حانک فتحیله الحاح وابرام ایلمک معناسنه‌در ومنه المثل ❊ أربة لاحفاوة ❊ یعنی مرام عرض حاجتدر
یوخسه ابرام والحاح دکلدر الاستحفاء استخبار معناسنه‌در یقال استحفاه اذا استخبره حفاء کساء وزننده
برطاغک آدیدر الحافی قاضی وحاکمه اطلاق اولنور یقال هو حاف ای قاض التحافی تفاعل وزننده خصم ایله والی
وقاضی حضورنده مرافعه ایلمک معناسنه‌در تقول تحافینا الی السلطان ای ترافعنا التحفی تفعل وزننده برآدمی اغفال ایله
غفلتنی اغتنام ایلمک معناسنه‌در یقال تحفاه اذا اهتبله وچالشمق معناسنه‌در یقال تحفى فی الامر اذا اجتهد الحفیا حانک
فتحی والفک مدی وقصریله و یانک تقدیمیله زبازده درمدینه‌ده بر موضع آدیدر الواوی الحقو حانک فتحی وقافک سکونیله
بلنده بوکوره دینور یقال اصاب حقوه وحقوته ای کشحه وفوطه‌یه دینور ازار معناسنه علی قول فوطه بغلیجق
یره دینور که بل اوله جقدر بونده حانک کسریله ده وحقوه ده لغتدر جمعی احق کلور قافک کسریله واحقاء کلور
وحقی کلور حانک ضمی وقافک کسریله وحقاء کلور جبال کبی وحقو مصدر اولور برآدمک بوکورنه یاخود بلنه
اورمق معناسنه‌در یقال حقاه حقوا اذا اصاب حقوه وحقو سیل صویی چقه‌مز اولان غلیظ ومرتفع یره
دینور که بل و یلان تعبیر اولنور جمعی حقاء کلور حانک کسریله وحقو السهم اوقک یلاک کچه جک یرندن عبارتدر
یقال سهم دقیق الحقو وهو موضع الریش وحقو الثنیة یوقشده اولان بولک ایکی بوکوزیدر که ایکی جانبی اوله جقدر
یقال اخذوا من حقوی الثنیة ای جانبیها الحقی شقی وزننده بوکورنه اورلمش آدمه دینور الحقا عصا وزننده
بوکور آغریمق معناسنه‌در یقال حقی الرجل علی المجهول حقا فهو محقو ومحقی ای شکی حقوه وات یمکدن قارن
آغریمق معناسنه‌در که کبی اتی یمکدن قارنده وجع وسلاح عارض اولمقدر یقال حقی الرجل علی المجهول فهو
محقو ومحقی اذا اصابه الحقوة الحقوة حقو کبی فوطه‌یه یاخود بله دینور وات یمکدن قارنه عارض اولان آغری‌یه

دینور یقال اصابه الحقوة ای الوجع فی البطن من اکل اللحم وبر علت آدیدر که دوه قسمنه عارض اولور آق جکرده
پیدا اولمغله دوه‌نک جوفنده صانجی پیدا اولوب کویا که احشاسی کسیلوب طوغرنور الحفا حانک کسریله بودخی
ات یمکدن قارنده حادث اولان وجعه دینور که یورک بورندیسی عارض اولور و بر موضع آدیدر وحقو کبی ازاره یاخود بله
دینور الواوی الحکایة کتابه وزننده برسوزی وخبری نقل وروایت ایلمک معناسنه‌در تقول حکوت الحدیث
احکوه حکایة اذا نقلته و بو مشابهت معناسندن مأخوذ در اصلی حکاوه در که واو یدر الیائی الحکایة کتابه
وزننده یائیدر ذکر اولنان واوی معناسنه‌در تقول حکیت الحدیث احکیه حکایة اذا نقلته و برنسنه‌یه بکزه‌مک
معناسنه‌در تقول حکیت فلانا اذا شابهته و برکمسنه‌یه فعلا یاخود قولا تقلید ایلمک معناسنه‌در تقول حکیت
فلانا اذا فعلت مثل فعله اوقلت مثل قوله سواء و برکمسنه‌دن برکلام نقل ایلمک معناسنه‌در تقول حکیت عنه
الکلام اذا نقلته بونکله معنای اولک فرقی واردر ودوکمی چکوب محکم ایلمک معناسنه‌در تقول حکیت العقدة
اذا شددتها المحاکاة مباهاة وزننده بودخی بکزه‌مک معناسنه‌در تقول حاکیته اذا شابهته و برکمسه‌یه تقلید ایلمک
معناسنه‌در تقول حاکیته اذا فعلت مثل فعله اوقوله سواء الاحکاء همزه‌نک کسریله بودخی دوکمی چکوب
بکشدرمک معناسنه‌در تقول احکیت العقدة اذا شددتها وغالب اولمق معناسنه‌در یقال احکی علیهم اذا بر
الحکی غنی وزننده قوغجی عورته دینور یقال امرأة حکی ای نمامة نسوان خصائصندن اولمغله حکی عنواننده
مستعملدر الاحتکاء افتعال وزننده برنسنه قو یلشوب متین واستوار اولمق معناسنه‌در تقول احتکی امری
ای استحکم الواوی الحلو حانک ضمی ولامک سکونیله طتلو نسنه‌یه دینور که آجی مقابلیدر فارسیده شیرین
دینور یقال هو حلو ای لیس بمر وحلو الرجال خوشطبع وشیرین سخن وخفیف الروح اولمغله هر کسک عندنده
معتبر ومحبوب اولوب الفتندن فاکهه کبی استلذاذ اولنور اوله جمعی حلوون کلور مؤنثی حلوه‌در جمعی حلوات کلور
یقال رجل حلو وامرأة حلوة ای یستخف و یستحلی الحلاوة عداوه وزننده والحلو حانک فتحیله والحلوان
حانک ضمیله طتلو وشیرین اولمق معناسنه‌در یقال حلی الشیء وحلا وحلو حلاوة وحلوا وحلوانا من الباب الرابع
والاول والخامس اذا کان حلوا و برنسنه‌یی طتلو عد ایلمک معناسنه‌در یقال حلی الشیء حلاوة من الباب الرابع
اذا عده حلوا و برنسنه کوزه وکوکله خوش کلمک معناسنه‌در تقول حلی الشیء بعینی وقلبی وحلا حلاوة وحلوانا
من الباب الرابع والاول اذا اعجبک بعضلر دیدیکه باب اولدن بخده یعنی برنسنه آغزه طتلو کلمکده و باب رابعدن
عینده کوزه طتلو وخوش کورنمکده مستعملدر فیقال حلا فی الفم وحلی فی العین و برکسه‌دن خیر ومنفعته نائل
اولمق معناسنه مستعملدر یقال حلی منه بخیر وحلا منه من البابین المزبورین اذا اصاب منه خیرا وحلو حانک
فتحیله برنسنه‌یی طتلو وشیرین ایلمک معناسنه‌در یقال حلا الشیء یحلوه حلوا اذا جعله حلوا و برآدمه برنسنه و یرمک
معناسنه‌در یقال حلا الشیء اذا اعطاه ایاه وحلو وحلوان حانک ضمیله برکسه قزینی یاقزقرنداشنی مهر مسمی ایله
حین تزویجده مهر مزبوردن برمقدار نسنه کندیسنه عائد اولمق اوزره تزویج ایلمک معناسنه‌در که بو وضع وبو مهری
کندیسی اخذ ایلمک بین العرب ذمیمه‌در یقال حلا فلان فلانا حلوا وحلوانا اذا زوجه ابنته اواخته بمهر مسمی
علی ان یجعل له من المهر شیئا مسمی شارح دیرکه تمام مهری کندی آلمقده دخی مستعملدر وحلوان اسم اولور دلال
اجرتنه وفالجی وکاهن اجرتنه دینور وخاتونک مهرینه یاخود شیرینلک وبدیلک تعبیر اولنان عطیه‌یه دینور که
داماد طرفندن و یریلور ورشوت کونه و یریلان نسنه‌یه دینور وعوض وجزاء معناسنه‌در ومنه تقول
لاحلونک حلوانک ای لاجزینک جزاءک الاحلیلاء اعشیشاب وزننده برنسنه طتلو اولمق معناسنه‌در یقال
احلولی الشیء اذا حلی و برنسنه‌یی طتلو عد ایلمک معناسنه‌در یقال احلولاه یعنی استحلاه شارح دیرکه افعیعال
بابنده بوندن واعروری کلمه‌سندن غیری متعدی کلمامشدر الاستحلاء بودخی برنسنه‌یی شیرین عد ایلمک
معناسنه‌در یقال استحلاه اذا عده حلوا التحلی تفعل وزننده استحلاء معناسنه‌در یقال تحلاه اذا عده حلوا
الحلی غنی وزننده خوش وشیرین سوزه دینور یقال قول حلی ای یحلولی فی الفم التحلیة تأدیه وزننده
برنسنه‌یی طتلو ایلمک معناسنه‌در یقال حلاه تحلیة اذا جعله حلوا وکاه اولور که حلأت السویق دیرلر مهموز
اوله رق و بوغیر قیاسیدر الحلو عدو وزننده بودخی خوشطبع وحلو الالفه آدمه دینور یقال رجل حلو ای
حلو حلوه غرفه وزننده برقسراغک آدیدر الحلواء حانک فتحی والفک مدی وقصریله معروفدر که حلوا ایله
یعنی شکر وعسل مقوله‌سی طتلو ایله مرتب اولان طعامه دینور رشیدیه ومأمونیه کبی وطتلو وشیرین فاکهه‌یه
دینور الحلوة عدوه وزننده والحلیة غنیه وزننده منظره‌سی پک خوش وشیرین ودلنشین ناقه‌یه وصف اولور

يقال ناقة حلوة وحلية اى تامة الحلاوة الاحلاء همزه نك كسريله طتلو سوز سويلمك معناسنه مستعملدر
ومنه يقال فلان مايمر وما يحلى اى ما يتكلم بمر ولا حلو وطتلو خوش ايش ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال مايمر
وما يحلى اى لا يفعل مرا ولا حلوا واكر بركره طتلو اولمق حالتنى كه تلون مقتضاسيدر آندن نفى ايلمكه
قصد ايدرسن مايمر وما يحلو ديرسن ثلاثى صيغه سيله واحلاء برنسنه يى شيرين بولمق ياخود شيرين قلمق معناسنه در يقال
احليته اذا وجدته او جعلته حلوا الحلاوة سحابه وثمامه وزنلرنده والحلاءة همزه ايله والحلواء صحراء وزننده
والحلاواء حانك فتحيله والحلاواء حانك ضميله قفانك اورته سنه دينور جمعى حلاوى كلور صحارى وزننده الحلو
حانك كسريله جلا هلرك كوچك طراغنه دينوركه مرادفه اوله جقدر الحلاوة سحابه وزننده شول ارضه دينوركه
آنده ذكور بقل وسبزوات نابت اوله الحلاوى قصارى وزننده برنوع خرده شجر اسميدر وبرتيكنلو اوتك آديدر جمعى
حلاوى كلور مفردى كبى وحلاويات كلور حانك ضمى وواوك فتحيله المحالاة مباهاة وزننده بركسه ايله مطايبه وملاطفه
ايلمك معناسنه در يقال حاليته اذا طايبته حلوان عثمان وزننده ايكى بلده آديدر وايكى قريه اسميدر وحلوان بن عمران بن
الحاف بن قضاعه بركسه دركه ذريتندن نيجه صحابهٔ كرام وجوده كلديلر وبو بانىٔ حلوان عراقدرز يرا حلوانك برى
شامده وبرى عراقده در الحلاة حانك كسريله مدينه قربنده برطاغك آديدر حلوه غرفه وزننده حجازده برقيو اسميدر
الحلا قفا وزننده شول دواء ودارويه دينوركه لدى الاستعمال صوايله اصلتمق يا صوايله ايچمك شانندن اوله الحلاء
شداد وزننده ابو الحسين الحلاء على بن عبيد الله بن وصيف در رؤساى طائفهٔ اماميه دندر وشمس الائمه عبد العزيز
بن احمد الحلوانى كه امام مشرق وقدوهٔ حنفيه در وحلوانى سلمانى وزننده در نسبتى حلاويه درونون بدلى همزه ايله
الحلوائى دخى جائزدر وابو المعالى عبد الله بن احمد الحلوانى فقهاء شافعيه دندر مترجم حقيردير كه شهاب شرح دره ده
بونى تخطئه ايدوب ديديكه اكر حلاوه يه نسبت اولنسه لامحاله حلاوى ديمك لازمدر پس حلوانى حلواء لفظنه
منسوبدر البائى الحلى حانك فتحى ولامك سكونيله زيب وزينته دينوركه دوز كون تعبير اولنور كرك التون وكمش
كبى معدنياتدن دوزلمش اولسون وكرك الماس وياقوت مقوله سى جوهر اولسون جمعى حلى كلور حانك ضميله دلى كبى
بعضلر ديديكه حلى كلمه سى جمعدر مفردى حليه در تمر وتمره كبى وحلى مصدر اولور خاتون دوز كونه مالك اولمق ياخود
دوزنمك وبزنمك ياخود دوز كونلو اولمق معناسنه در يقال حليت المرأة حليا من الباب الرابع اذا استفادت حليا
اولبسته او صارت ذات حلى وقولهم حلى فى عينى قبل من الحلى يعنى اشبو حلى ماده سندندر حلاوتدن دكلدر الحلية
حانك كسريله بودخى دوز كونه و پيرايه يه دينور حلى معناسنه جمعى حلى كلور حانك كسرى والفك قصريله وحلى
كلور حانك ضميله وحلى السيف وحلاة السيف كه حارك ضميله در بونلدر كه قليجك بالچا غنده ونيامنده اولان
زيب وزينتلردن عبارتدر وحليه خلقت وصورت وصفت معنالرينه مستعملدر يقال هو كريم الحلية اى الخلقة وتقول
عرفته من حليته اى صورته وصفته الحالى والحالية زيب وارايشلو خاتونه دينور يقال امرأة حال وحالية
اى ذات زينة التحلية تاديه وزننده خاتونى طوناتمق معناسنه در على قول خاتونه دوز كون ايدنمك ياخود انى
اوصاف جميله ايله وصف وثنا قلمق معناسنه در يقال حلى المرأة اذا البسها حليا او اتخذه لها او وصفها ونعتها حلبه
ثمره وزننده اوج موضع اسميدر احلياء همزه مكسوره ايله بر موضع آديدر الحلى غنى وزننده نصى ديديكلرى
اوت قوربسنك اغارمشنه دينور مفردى حليه در الحليا حميا وزننده برنبات آديدر وبرطعام اعراب آديدر
الواوى الحمو دلو وزننده خاتونك زوجنك پدر ينه دينوركه قاين آتا تعبير اولنور ومطلقا زوج طرفندن اولان خصمه
وقربه دينور زوجك پدرى وبرادرى كبى مؤنثنده حماة دينور وبونده درت لغت دخى واردر حمو ابو كبى وحما قفا كبى
وحم اب كبى وحمء همزه ايله يقال حمو المرأة وحموها وحماها وحمها وحمؤها اى ابو زوجها ومن كان من قبله والانثى حماة
بوراده انثى قاين انا وكورمجه كبى وحمو الرجل كشينك زوجه سنك پدر يدركه قاين اتاسيدر ياخود زوجه سنك برادرينه
ياخود عموجه سنه دينور يقال حمو الرجل اى ابو امرأته او اخوها او عمها وبعضلر ديديكه احماء زوجه طرفندن اولان
قربه مختص درنته كه اختان زوج طرفندن اولانه مخصوصدر مؤلف همزه ماده سنده دخى ذكر ايلدى شارح ديركه
اشبو حمو ماده سى حمايه دن ياخود حرارت معناسندن مأخوذدر شفقت قلبيه لرى تصوريله وحمو حر وكرميت
معناسنه در يقال اشتد حمو الشمس اى حرها الحماة حصاة وزننده بالدرده اولان بالق اتنه دينوركه بالدر آتى تعبير
اولنور جمعى حموات كلور فتحاتله اليائى الحمى حانك فتحى وميمك سكونيله والحماية كتاب وزننده والمحمية
منزله وزننده برنسنه دن موذياتى منع ايله حفظ ايلمك معناسنه دركه قورمق تعبير اولنور يقال حمى الشىء يحميه حميا وحماية
ومحمية اذا منعه ودفع عنه وحمى وحميه غنيه وزننده وحمايه كتابه وزننده وحموه ثمره وزننده اونلاغى قوروب قورى

قلمق معناسنه در يقال حمى الحمى حميا وحمية وحماية وحموة اذا منعه وخسته يه مضر نسنه لردن پرهيز ايتدرمك
معناسنه در يقال حمى المريض ما يضره اذا منعه اياه بونده ايكى مفعوله متعديدر الحمى رضى وزننده قورنمش نسنه يه
دينور قورى تعبير اولنور يقال كلأ حمى اى محمى الاحتماء افتعال وزننده خسته مضر نسنه لردن پرهيز ايلمك معناسنه در
يقال حمى المريض فاحتمى التحمى تفعل وزننده قورنمق معناسنه در يقال تحمى من ذلك اذا امتنع الحمى
غنى وزننده مضر نسنه لردن پرهيز ايتدرلمش خسته يه دينور يقال مريض حمى اى ممنوع مما يضره ومطلقا قورنمش
نسنه يه دينور واصلا بركسنه نك ظلم وشتمنى واوضاع بارده سنى محتمل اولميان ابى النفس آدمه دينور يقال رجل حمى
اى لا يحتمل الضيم الحمى الى وزننده وكساء وزننده والحمية حانك كسريله برنسنه دن حمايت اولنان شيئه
دينور قورى كبى الحامية اصحاب ورفقاسنى حمايت ايدر اولان آدمه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال رجل حامية اى
يحمى اصحابه وحاميه جماعته وصف اولور نفسلرنى حمايه ايلدكلرى ايچون وتقول العرب هو على حامية القوم اى آخر
من يحميهم فى مضيهم يعنى منهزم اولان عسكرك اكسه سندن استيلا ايدن دوشمندن حمايه ايدنلرك آخر يدر على اثر
حامية القوم تقديرنده در ويقال مضيت على حاميتى اى على وجهى كوياكه طوغرى مقصدينك جهتى كنديسنى
جهات غيرسيه دن حمايه ايلمك تصورينه مبنيدر وحاميه ساج اياغنه اطلاق اولنور حرارت اعتباريله وقويينك
ايچنى اوره جك طاشلره اطلاق اولنور حمايه دن مأخوذدر جمعى حوامى كلور وحوامى آت وقاطر طرنقلرينك صاغ
وصول يانلرينه اطلاق اولنور الاحماء همزه نك كسريله بر مكانى سائردن قوروب قورى ايلمك على قول قورى
اوله رق بولمق معناسنه در يقال احمى المكان اذا جعله حمى لا يقرب او وجده حمى وبرنسنه يى قيزغين ايلمك
معناسنه در يقال احمى الله النار اى جعلها حامية وبرنسنه يى اتشده قيزدرمق معناسنه در يقال احمى المسمار اذا
اسخنه الحمية غنيه وزننده والمحمية منزله وزننده غيرت وناموسدن ناشى برنسنه دن عار واستنكاف ايلمك
معناسنه در يقال حمى من الشىء حمية ومحمية من الباب الرابع اذا انف منه الحمى حانك فتحى وميمك سكونيله
والحمى عتى وزننده والحمو سمو وزننده پك قيزغين اولمق معناسنه در يقال حميت الشمس حميا وحميا وحموا
اذا اشتد حرها وحمى وحمو سمو وزننده برنسنه اتشده قيزمق معناسنه در يقال حمى المسمار حميا وحموا اذا سخن
الحمى رضا وزننده حرارتدن ترلمك معناسنه در يقال حمى الفرس اذا سخن وعرق الحمة ثبه وزننده اغويه
دينور سم معناسنه على قول آرى ويلان وعقرب مقوله سنك ايكنه لرينه وصوقه جق نسنه لرينه دينور جمعى حمات
وحمى كلور حارك ضميله وپك صووغه دينور تقول اخذتنا حمة البرد اى شدته وابو حمة محمد بن يوسف الزبيدى محدث
مشهور در حمة العقرب برقليجك لقبيدر الحميا ثريا وزننده خشم وغضبك اولنه وهيجانه دينوركه شدتى حاليدر
تقول لا تكلمه فى حميا غضبه اى فى شدته واوله وحميا الكأس خمرك سورت وشدتنه ياخود اسكارى ياخود تمام باشه
ودماغه استيلا ايلديكى حالته دينوركه كنديسنى الدرديغى كيفيتدر يقال فرعته حميا الكأس اى سورتها وشدتها
او اسكارها او اخذها بالرأس وهر نسنه نك شدتنه اطلاق اولنور وحميا الشباب جوانلق چاغنك اوائلنه وجنبش
ونشاطى هنكامنه دينوركه تمام مست سرانداز كبى شدت وحدتى كيفيتندن عبارتدر يقال هو فى حميا الشباب اى اوله
ونشاطه الحامى شول بوغوره دينوركه ناقه يه چوق چكلمكله على قول صلبندن اون بطن ولد كلمكله ركوب
واستعمالدن آزاده اولوب ووارديغى مياه ومراعيدن اصلا ممنوع اولميه بو جهتله كوياكه ظهرنى حمايه ايدر يقال
فحل حام اذا كان قد ضرب الضراب المعدود او نتجت من صلبه عشرة ابطن ثم حام حمى ظهره فيترك فلا ينتفع
منه بشىء ولا يمنع من ماء ولا مرعى حامى الحميا ثريا وزننده شول آدمه دينوركه كندى حوزه سنى
وبوره سنى وجوار وجانبنى حمايه ايدر اوله يقال هو حامى الحميا اى يحمى حوزته وما وليه الاحمياء اعشيشاب وزننده
برنسنه ليل وسحاب كبى قرارمق معناسنه در يقال احمومى الشىء اذا اسود كالليل والسحاب المحاماة مباهاة
وزننده والحماء كساء وزننده بركسنه يه نكهبانلق ايدوب موذياتدن حفظ وحمايه ايلمك معناسنه در تقول حاميت
عنه محاماة وحماء اذا منعت عنه ومهمانى ايچون تجمعله لوازم واكرامنه مبالات واهتمام قلمق معناسنه در تقول
حاميت على ضيفى اذا احتفلت له حميان فتحاتله برطاغك آديدر حماة حصاة وزننده شام ديارنده بربلده
آديدر كه حمص شهرنه قريبدر الحامى والمحمى اسم مفعول بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور حماوالله اماوالله
معناسنه در التحامى تفاعل وزننده صقنمق معناسنه در يقال تحاماه الناس اى توقوه واجتنبوه ابو حميه غنيه
وزننده محمد بن احمد الحافظ دركه محدثدر الواوى الحنزقو حانك كسرى ونونك سكونيله جردحل وزننده
والحنزقوة جردحله وزننده بودوره دينور يقال رجل حنزقو وحنزقوة اى قصير الواوى الحنو حانك فتحى

ونونك سكونيله برنسنه يى اكوب ايكى قات ايلمك معناسنه در يقال حناه يحنوه حنوا اذا عطفه و بورمق معناسنه در
يقال حنا يده اذا لواها و باى دوزمك معناسنه مستعملدر يقال حنا الحنية اذا صنعها التحنية تأديه وزننده
بودخى ايكى بوكوب اكمك معناسنه در يقال حنى الشئ اذا عطفه الانحناء انفعال وزننده والتحنى تفعل وزننده
ايكى قات اكلمك معناسنه در يقال حناه فانحنى وتحنى اى انعطف الحنية غنيه وزننده يايه اطلاق اولنور جمعى حنى در
غنى وزننده وحنايا كلور الحنو علو وزننده بركسيه شفقت ومهربانلق ايلمك معناسنه در يقال حنت المرأة على
ولدها حنوا اذا عطفت الاحناء همزه نك كسريله بودخى حنو معناسنه در يقال اجنت المرأة بمعنى حنت الحانية
اركگه يك قيرمش قيونه دينور و بلاعلة بيوتى بوكر اولان قيونه دينور وحانوت ودكان معناسنه در المحنية
مجمده وزننده والمحنوة نونك ضميله والمحناة مسعاة وزننده دره نك بورغاج وطولامبه سنه دينور يقال محنية الوادى
ومحنوته ومحناته اى منعرجه واكرى بوكرى يره دينور ودوه در يسندن دوزلمش سود كولكنه دينور يقال سقانا اللبن بالمحنية
اى بالعلبة التى تتخذ من جلود الابل بونك طريقى بودر كه دوه نك برمقدار در يسنى طور به طرزنده بوكوب ايچنه قوم
طولدردقدنصكره برمحله آصارلر قوروب چناق طرزنده علبه اولور الحنو حانك كسريله وفتحيله بدننده اكرى
اولان عضوه دينور قاش كيكى وچكه وايكو كمكلرى كبى وسائر نسنه دن اولان شبئه دينور دخى اكرى بوكرى بايرو قوملق
كبى وهر اكرى اغاجه دينور ابرقلطاغى كبى جمعى احناء وحنى كلور كسرتينله وحنى كلور حانك ضميله الحنوان تثنيه
بنيه سيله تسكره تعبير اولنان آلته دينور كه ماده سى ايكى اكرى اغاجدر اوزرلرينه شبيكه استوار ايدوب انكله جبح
بغداى نقل ايدرلر الاحناء همزه نك فتحيله حنو لفظنك جمعيدر اكرى بوكرى اولان نسنه لره دينور واحناء الامور
چپره شك وچپارز اموردن عبارتدر يقال هو يصلح احناء الامور اى متشابهها الحوانى ايكو كمكلرينك جمله سندن
اطول اولنلرينه دينور كه هر طرفده ايكيشر دانه اولور الحنابة حمايه وزننده اسمدر ايكى قات اكريلكه دينور يقال به
حنابة اى انحناء الحنواء حمراء وزننده بوكرى ناقه يه دينور يقال ناقة حنواء اى حدباء الحانوت والحانية
والحاناة دكانه دينور الحانية تشديد يايله خمره ياخود خمارونه يعنى ميخانه جيلره دينور اول حانه يه ثانى حانيه يه
نسبتدر مؤلف بونلرى موضع ذكرى بور ادر ديه رك حنت ماده سنده رسم ايلمشيدى الحنوة تمره وزننده
برنبات آديدر كه سهل يرلرده نابت اولور على قول آذريون برّى در وفسلكنه دينور و برفرس آديدر الحنيان
غنيان وزننده ايكى وادى يه اطلاق اولنور حنو قراقر صنو علابط وزننده برموضع آديدر اليائى الحنايه كتابه
وزننده بورمق معناسنه در يقال حنى يده يحنيها حنايه اذا لواها و برنسنه يى اكوب ايكى قات ايلمك معناسنه در
يقال حنى العود والظهر اذا عطفهما واغاجك قبوغنى صويمق معناسنه در يقال حنى العود اذا قشره التحنية
تأديه وزننده بودخى اكوب ايكى قات ايلمك معناسنه در يقال حنى العود اذا عطفه الحنى حانك كسريله
سماوه ده برموضعدر حنى سمى وزننده مكه قربنده برموضعدر وجابر نام شاعرك پدرى اسميدر حانى جانى
وزننده ديار بكر ايالتنده بربلده در اعلامدن عبد الصمد بن عبد الرحمن الحانى اكا منسوبدر وغير قياس اوزره
نسبتده حنوى دخى دينور حنى وزننده الواوى الحوة حانك ضمى وواوك تشديديله الواندن خضرته مائل
اولان سواد على قول سواده مائل اولان حمرتدر كه قرامتق قرمزيدر آت قسمنده طورى تعبير اولنور يقال به حوة
اى سواد الى الخضرة او حمرة الى السواد وحوة الوادى دره نك برجانبنه اطلاق اولنور يقال قعد حوة الوادى
اى جانبها الحوى صفا وزننده برنسنه حوه مذكوره لونده اولمق معناسنه در يقال حوى الشئ حوى من الباب
الرابع اذا كان به حوة الاحويواء احميرار وزننده بودخى حوه رنكنده اولمق معناسنه در يقال احواوى
احويواء ويقال احووى يحووى احوواء ويقال احووّى يحووّى احوّواء بتشديد الواو اذا كان به حوة صيغه
ثانيه احمرار بابندندر وثالثه احميرار بابندندر واحويواء واحوّواء تشديد ايله يرسبز واتله يم يشل اولمق معناسنه در
يقال احواوت الارض واحووت اذا اخضرت الاحوى احرى وزننده لون مرقوم اوزره اولمق يعنى يشله مائل
سياه ياخود قرامتق قرمزى اولمق معناسنه در وسياه نسنه يه دينور يقال شئ احوى اى اسود وپك قوى يشل
نباته دينور كه شدتندن سياهه مائل اوله يقال نبات احوى اى ضارب الى السواد لشدة خضرته وقتيبة
بن ضرارك فرسى اسميدر الحواء شدّاد وزننده قرامتق قرمزى دوداغه وصف اولور يقال شفة حوّاء اى حمراء
الى السواد و برقاج قسراقلرك آديدر وحواء زوج آدم عليهما السلام اسميدر كه جملهٔ افراد انسانيتك ام محترمه سيدر
مترجم دير كه پس قصر ايله حوّى غلط اولور و حوّاء ذكر اولنان لون حوّه دن مأخوذ اولمش اولور آدم لفظى ادمه دن
مأخوذ ديدكلرى كبى و بعضلر جانب معناسنه اولان حوّه دن مأخوذ ديديلر حضرت آدمك برجانبندن كه مراد ضلع

ايسربدر مخلوق اولديغنه مبنى در و بعضلر حىّ ماده سندندر ديديلر ومعلوم اوله كه مقصود اولان تناسل ازدواجه — مطلب
وازدواج محبته دائردر هر كسك كندى اجزاسنه ميل ومحبتى اجنبى يه اولاندن آرتقدر اكر حوّا آدمدن اخذ اولنمسيدى
رجالدن نسبه ميل وازدواج بولنميوب عرق تناسل منقطع اولور ايدى واكرى ايكو كميكندن وصولدن خلق اولنديغنك
اثرلرى ظاهردر حو حانك ضميله چكى قسمنه مخصوص زجر وآزار كلمه سندندر الحوحاة حانك فتحيله چكيلره حو
ديو حيقرمق معناسنه در يقال حوحى بالمعزى حوحاة اذا زجر وقال حو الحوّاءة رمّانه وزننده يره يابشق اولان
نباته دينور ودائما خانه سنه ملازم اولوب طشره چقمز آدمه دينور يقال رجل حوّاءة اى لازم فى بيته الحوّ
حانك فتحى وواوك تشديديله ظاهر وآشكاره نسنه يه دينور ومنه يقال فلان لا يعرف الحوّ من اللوّ اى البين من الخفى
كما يقال لا يعرف الحى من اللى كما سيذكر الحى حانك فتحى وياك تشديديله والحواية سحابه وزننده
برنسنه يى جمع واحراز ايلمك معناسنه در يقال حواه يحويه حيا وحواية اذا جمعه واحرزه الاحتواء افتعال
وزننده حوايه معناسنه در يقال احتواه واحتوى عليه اذا جمعه واحرزه التحوى تفعل وزننده برنسنه
دوشور يلوب قيورلمق وچور كلمك معناسنه در يلان كبى يقال تحوت الحية اذا تلوت و بوز يلوب بورشمق
معناسنه در يقال تحوى الشئ اذا انقبض الحية حانك فتحيله يلانه دينور فارسيده ماردير لر بعضلر عندنده ذكر
اولنان قيورلمق وچور كلمك معناسندندر وعند البعض حيات ماده سندندر كه طول حياتندن ناشى اطلاق اولندى
الحوى غنى وزننده برنسنه يه بعد الاستحقاق مالك اولان آدمه دينور وحوض صغيره دينور الحوية غنيه وزننده
برنسنه نك يلان قيورمى كبى قيور يلوب چور كلمسنه دينور كه معناى مصدرى ياخود اسمدر و بطنده قيورم وطولاشق
اولان بغرسغه دينور دواره ولفايف و بنات اللبن كبى كه معاء مستقيم و معاء صائم مقابليدر جمعى حوايا كلور
يقال شحمت حوايا الجزور جمع حوية وهو ما تحوى من الامعاء وشول كليمه و پلاسه دينور كه حلقه كبى ايدوب
ايچنى طولدردقدنصكره دوه نك اوركجنه حب چوره اورترلر و بركوچك قوش آديدر الحاوية والحاوياء بونلرده
حويه كبى ذكر اولنان بغرسغه دينور التحوية تأديه وزننده برنسنه يى بوزمك معناسنه در يقال حوّاه اذا قبضه الحواة
حصاة وزننده والحواء هواء وزننده سسه دينور صوت معناسنه الحاء حروف هجادن برحرفدر حروف لينه
ماده سنده مذكوردر حبوه تمره وزننده بررجل اسميدر حوى ماده سندن مقلوبدر الحواء كتاب وزننده
والمحوى معلى وزننده باديه نشينلرده برى برينه متقارب طوپ اولره دينور كه اوبه تعبير اولنور يقال قعدوا فى الحواء
والمحوى وهى جماعة البيوت المتدانية حوتى سمىّ وزننده اساميدندر نوح بن عمرو بن حوتى محدثدر بقيه نام
محدث ضعيفدن روايت ايلدى اليائى الحى حانك كسرى وياك تشديديله والحيوان فتحاتله والحياة
حانك فتحيله والحيوة واوك سكونيله يعنى يانك فتحيله كه واو الف بدليدر لام فعل دكلدر اهل يمن صلاة وزكاة وحياة
مقوله سنده واو ايله رسم ايدرلر مصحف امامده دخى واو ايله مرسومدر همان اوچ محلده الفله مرسومدر بونلرك
مجموعيده ديريلكه دينور كه موت مقابليدر يقال به حىّ وحيوان وحياة وحيوة اى نقيض الموت شارح دير كه
حيوان كلمه سنك اصلى حييان ايدى ياء ثانيه واوه ابدال اولندى و بو حياتدن ابلغدر زيرا فعلان بناسى لوازم حياتدن — مطلب
اولان حركت واضطرابى متضمندر وحيوان مبالغة ذو حياتده استعمال اولنور كه جانلو ديمكدر لكن بونده يايى
اسكان ايدرلر الفه قلب اولنمق تحاشيسنه مبنى و بونلر مصدر اوله رق دخى استعمال اولنورلر اصل مصدرى حياء درة
وفاء كبى يقال حى يحيى حياء من الباب الرابع ويقال حىّ يحىّ بالادغام ويقال يحيى بالفك نقيض مات وحيا
طيب وحلال رزقه اطلاق اولنور لكن بونده طيبه ايله اتصاف لازمدر يقال وفقه الله حياة طيبة اى رزقا حلالا
وعند البعض حياة طيبه دن مراد جنتدر الحىّ حانك فتحى وياك تشديديله حياتدن وصفدر ديرى يه دينور زنده
معناسنه جمعى احياء كلور يقال هو حىّ اى ضد الميت ونسوان قسمنك فرجنه اطلاق اولنور وآچق وايشلك
يوله اطلاق اولنور يقال طريق حىّ اى بين ويقال حىّ الطريق حيا اذا استبان الحايى حيات بولنجى ديمكدر كه
حدثه دلالت ايدر ومنه يقال ضرب ضربة لبس بحاى منها اى لبس يحيى يعنى فلان بركونه ضرب اوردبكه اول
ضربه دن حيات بولوب ديرى قالمسى متصور دكلدر و بو عربلرك لا تاكل كذا فانك مارض قوللرى كبيدر كه تمرض
معناسنه استقباليدر يعنى اول نسنه يى اكل ايلمه كه آندن خسته اولورسن ديمكدر الاحياء همزه نك كسريله
ديرلتمك وديرى قلمق معناسنه در يقال احياه اى جعله حيا و يرى تازه ومطر اچارلو چنلو بولمق معناسنه در
يقال احيينا الارض اى وجدناها حية وناقه نك ولدى حياتده اولمق معناسنه در يقال احيت الناقة اذا حيى
ولدها وقومك مواشيلرى زنده اولمق ياخود حاللرى حسن ونظام اوزره اولمق ياخود شن وآباد اولمق وصولو يره

داخل اولمق معناسنه در يقال احيى القوم اذا حييت ماشيتهم او حسنت حالها او صاروا في الخصب الاستحياء
برآدمى قتل ايتمبوب ديرى قومق معناسنه در يقال استحياه اى استبقاه يعنى تركه حيا قيل ومنه قوله تعالى ان الله
لايستحيى ان يضرب مثلا اى لايستبقى وبركسه دن اوتنمق معناسنه در يقال استحيى منه بيائين واستحى منه
بياء واحدة واستحاه بمعنى حي حياء لغت اولى اهل حجازك وثانيسه تميمك لغتيدر پس حرف جرايله وحرف
جرسز دخى تعديه ايدر الحية حى كلمه سنك مؤنثيدر خصب ورخا اوزره اولان اوتلو صولوشن وآباد ارضه اطلاق
اولنور يقال ارض حية اى مخصبة غضة النبات وحيه يلانه دينور فارسيده مار ديرلر مترجم ديركه موت طبيعيسى
اولمامغله اطلاق اولندى ياخود حوى ماده سندندر نته كه ذكر اولندى و بونك مذكرنده حى ديمز التباس ايچون
جمعى حيات وحيوات كلور فتحاتله وفلان خبيث وداهى وآفتدر ديجك يرده فلان حية الوادى او الارض او البلد
او الحماط ديرلر كه او كلمه سى تنويع ايچوندر وحية الوادى ارسلانه اطلاق اولنور وحيه قطب شمالى جنبنده فرقدان
ايله بنات نعش ميانده نيچه كوكبك يعنى كواكب عديده دن مخيل صورتك اسميدركه بعينه يلان صورتيدر
و بوحية الهواء اطلاق ايتدكلرى اوله جقدر الحيوان فتحاتله جنس الحى يعنى ديرى جانلو اولان مخلوقاتك
جنسيدركه جميع انواعنه شاملدر جسم نامى وحساس ومتحرك بالارادة دن عبارتدر اصلى حييان ايدى كه مصدردر
ياء ثانيه واوه قلب اولندى شارح ديركه يانك اسكانيله حيوان تلفظى حسب القاعده يانك الفه ابدالندن تحفظه
مبنى در اشبو حيوان وجولان كلمه لرينك حركه لفظلرى مسمالرينك حركتلرينه تنبيهى اشعار ايچوندر خلاصه
حيوان لفظى في الاصل اسم ياخود مصدر اولوب بعده جنس مذكورده غالب اولدى المحاباة مباهاة وزننده
چوجغه غدا ويرمك معناسنه در يقال حايا الصبى اذا غذاه الحى حانك فتحيله ديرى يه دينوركه ذكر اولندى
و بطون عربدن بر بطنه اطلاق اولنوركه قبيله دن قليل اولان جماعتدر جمعى احياء كلور بنوحى حانك فتحيله
وبنوحى حانك كسريله عربدن ايكى بطن در وحى حق وثابت معناسنه مستعملدر نته كه لى باطل معناسنه در
ومنه المثل * هو لايعرف الحى من اللى * كما يقال الحو من اللو * اى الحق من الباطل او لايعرف الحوية من اللوية
اى ما يحوى من الامعاء من فتل الحبل يعنى بغصلر يونى واو يدر ديديلر نته كه ذكر اولندى وحى برقبيله اسميدر
نسبتنده حيوى دينور وحيى دينور حركاتله الحيا حانك فتحى والفك قصريله خصب ورفاه ورخا معناسنه در
يقال ارض بها حيا اى خصب و يغموره دينور يقال وقع في الارض الحيا اى المطر بونده مد ايله ده لغتدر وبرخاتون
اسميدر الحياء حانك فتحى والفك مديله توبه ورجوع معناسنه در يقال حيى منه حياء من الباب الرابع اذا تاب
واوتانمق شرم معناسنه در يقال حيى منه اذا احتشم مترجم حقيرديركه زمخشرى ومطرزى ديديلركه حياء
واستحياء ماده سى حياتدن مأخوذدر يقال حيى الرجل كما يقال نسى وحشى وحياء لوم وتعييب وذم اولنه جق
اوضاعدن احترازسببيله حيات انسانه عارض اولان تغير وانكساردن عبارتدر وكما يقال نسى وحشى قولى يعنى
نسى الرجل ديرلر نساطمرى آغريسه وحشى الرجل ديرلر حشا يعنى اجزاء جوفيه سى آغريسه ديمك اولمغله حيى
كلمه سى دخى حالت مزبوره دن ناشى وضع حياتى متغير اولدى ديمكدركه اندن اوتانمق ايله تعبير اولنور وسيد شريف
ديديكه حياء ايكى نوع اولور نفسانى كه حضرت خدا آنى نفوسده خلق وابداع ايلمشدر يعنى فطرى اولور عند الناس مطلب
كشف عورتدن حياء كبى وايمانى اولوركه مؤمن اولان كسنه نك خوفا من الله تعالى معاصيدن امتناع ايلمسندن
عبارتدر انتهى وحياء خفت وظلف صاحبى يعنى دوه قسمنك وچتال طرنقلو حيوانك ويرتيجى جانورلرك فرجنه دينور
و بونده قليلا الفى قصر اولنور جمعى احياء واحيه كلور وحى كلور حانك فتحى وكسريله الاستحياء بودخى اوتانمق
معناسنه در يقال استحيى منه واستحى منه واستحاه بمعنى و بوثلاثيدن ابلغدر الحيى غنى وزننده الطبع اوتانجى
برده وحياء صاحبى آدمه دينور يقال انه حيى اى ذو حياء التحية تقيه وزننده سلام معناسنه دركه برآدمه سلام
عليكم ديمكدن عبارتدر يقال حياه تحية اى سلم سلاما مؤلف بصائرده ديديكه في الاصل تحيه برآدمه حياك الله ديو دعا
ايلمك معناسنه دركه عمرك الله واحياك ديمكدر بعده ماده تحيه اولان سلام مقوله سى دعاده استعمال اولندى بوجهتدن
جمعنده تحيات وتحايا دينور وتحيه بقاء وملك معنالرينه كذلك برآدمه بقا ايله وملك ايله دعا ايلمك معنالرينه استعمال اولنور
ومنه التحية لله اى البقاء او الملك پس بو راده اسم موقعنده در ويقال حياك الله تحية اى ابقاك او ملكك وتحيه
برنسنه يه بك يقلشمق معناسنه مستعملدر كويا كه اكا سلام ويردكبى اولور يقال حيا الخمسين اذا دنا منه مترجم ديركه
تحيه نك نسبتنده تحوى دينور اجتماع يا آت ايچون يانك برى واوه قلب اولنوب وكلمه رميه ماده سنه اجرا اولندى
المحيا ميمك ضميله حيا وزننده يوزك مجموعنه دينوركه طلعت تعبير اولنور على قول يوزك اصل ماده سنده دينور

يقال فلان طلق المحيا وهى جماعة الوجه او حره الحيوت تنور وزننده اركك يلانه دينور الحواء كتان وزننده
والحاوى يلان طوتيجى يه دينور يقال رجل حواء وحاو اى يجمع الحيات محياة ميم مفتوحه ايله بر موضعدر
حيه حانك فتحيله وحيوان كيوان وزننده وحييه غنيه وزننده وحبويه شبويه وزننده وحيون تنور
وزننده اسامى رجالدندر ابو تحيا تانك كسريله اصحابدندر نبى اكرم عليه السلام حضرتلرى دجالك كوزنى
آنك كوزينه بكزه ديرلر ايدى وابو تحيا تابعيندن ايكى ذاتلردر ومعاوية بن ابى تحيا تابعيدر وحماد بن تحيى مجهول
مخاطب بنيه سيله محدثدر ومحمد بن محمد بن تحيا كه محيا وزننده درفقهادندر تحيه تقيه وزننده اسماء نسواندندر
تحية الراسبيه وتحية بنت سليمان محدثه لردر ويعقوب بن اسحق بن تحيه يزيد بن هاروندن روايت حديث ايلدى
ذو الحياة برقلج آديدر المحاياة مفاعله وزننده آتشى اوفليوب اوياندرمق معناسنه در تقول حاييت النار اذا
احييتها حى حانك وياء مشدده نك فتحى اوزره بناسيله اسم فعل امردر هلم واقبل معناسنه كه تيز برى كل ديمكدر
فارسيده فراز آى مرادفيدر يقال حى على الصلاة اى هلم واقبل اليها واشبو حى كلمه سنى حرف تحضيض اولان
هلا وهل ايله ده تركيب ايدوب حى هلا على كذا والى كذا ديرلر وحى هلا دخى ديرلر تنوينله وحيهل دخى ديرلر خمسة
عشركبى وحيهل ديرلر صه ومه وزننده كه يانك ولامك سكونلريله در وحيهل ديرلر يانك فتحى وهانك سكونيله بونلرده
حى كلمه سى وجه مذكور اوزره اعجل واسرع معناسنه وهلا صله معناسنه دركه وصلدن امردر آنى تيز يتشدر
ديمك اولور ياخود حى كلمه سى هلم يعنى كل وهلا كلمه سى حثيثا معناسنه اولمغله كوره يم سنى تيز وچابك كل ديمك اولوركه
حث واغرابى متضمندر ياخود هلا اسرع معناسنه اولمغله تيز كل ديمك اولور ياخود هلا اسكن معناسنه اولمغله
اسرع عند ذكره واسكن حتى ينقضى سبكنده اولو وحى هلا بفلان ديرلر تنوينله عليك به وادعه معناسنه
واكر تنوينله حيهلا دينورسه كويا كه حثا ديمش اولوركه منكردر واكر بلاتنوين حيهلا دينورسه الحث ديمش اولوركه
معرفدر بونده تنوينى نكره لكه وتركنى معرفه لكه علم ايلديلر كذلك بو قبيلدن اولان جميع مبنياتده حال بو يلجه دركه
آنده تنكير اعتقاد اولنورسه تنوين وتعريف اعتقاد اولنورسه ترك اولنور وحثا قولى احث حثا تقديرنده در والحث
قولى الزم الحث تأويلنده در التحايى تانك فتحى ويانك كسريله منازل قمردن هنعه نك حذاسنده اوچ كوكبه
اطلاق اولنور تحياة مفرديدر مؤلف هنعه ماده سنده بونلرى منزل عد ايلمشيدى ذو الحيه حانك فتحيله برپادشاه
لقبيدركه بيك سنه پادشاهلق ايلمشيدى الاحياء همزه نك فتحيله بر صويك اسميدر تسيير نبوى عليه السلام ايله
عبيدة بن الحارث اورايه غزا ايلدى ومصره قريب بر موضعدر بنو خزرجه مضافدر حيويه عمرويه وزننده
اسمادندر ابو عمر محمد بن العباس بن زكريا بن حيويه محدثدر وامام الحرمين عبد الملك بن عبد الله بن يوسف بن
حيويه الجوينى علامه معروفدر حييه سميه وزننده عمرو بن شعيب بن عبد الله بن عمرو بن العاصك والده سيدر
ومعمر بن ابى حييه محدثدر وصالح بن حيوان وحيوان بن خالد محدثلردر على قول ايكيسيده جيم ايله در وسعد الله
بن نصر الحيوانى كه فتحاتله در واوغلو محمد و برادرزاده سى عبد الحق محدثلردر مترجم حقير ديركه مؤلف اسم اولان
مطلب يحيى ماده سندن بوراده سكوت ايلدى لكن بصائرده ديديكه يحيى كلمه سى يفعل وزننده اسمدر قبل الوجود ابن
زكريا عليهما السلام تسميه اولندى وحيات ماده سندن مأخوذدر شيخوخت والدين زماننده تولد ايدوب
اكثرى اولمقوله مولود معمر اولمديغندن والدينه اطمئنان قلب ايچون حق جل وعلا آنكله تسميه ايلدى وفى ذاته
حيات جسمانى وروحانى يى حائز ذات شريف ايدى واسؤلة الحكم نام كتابده بو رسمه مرسومدركه يوم قيامنده يحيى
عليه السلام الندن بر بچاق ظهور وحضرت جبريل كبش املح صورتنده متمثل اولان موتى ياتروب بالكزجه
حضرت يحيى ذبح ايده جكدر بو سر الهى يه مبنى نشئت اولاده يحيا ايله تسميه اولندى وكنديده سر قوت حيات
دخى ظاهر اولمشيدى زيرا بعد شهادته دملرى سنين وفيره غليان اوزره اولوب تا كه بخت نصر كلوب مذبحلرنده
نيمش بيك يهود قتل ايتمدكجه سكون بولمدى وغليان دم قوت حياتدن ناشى اولديغى مسلمدر فصل الخاء
المعجمة الواوى الخبو خانك فتحى وبانك سكونيله والخبو سمو وزننده آتش سونمك معناسنه در يقال خبت
النار تخبو خبوا وخبوا اذا اسكنت وطفئت ويقال خبت الحرب والحدة والغضب اذا اسكنت الاخباء همزه نك
كسريله آتشى سوندرمك معناسنه در تقول اخبأت النار اذا اطفأتها اليائى الخباء كساء وزننده دوه توينندن
ياقيون يوكندن اولان ايدن ياخود قيلدن اولان او وچادره دينوركه باديه نشين طائفه سنه مخصوصدر خركاه
معناسنه تركيده قاره او وآلاچق وچكه دن اولورسه دريم اوى تعبير اولنور يقال هو من اهل الخباء وهو من الابنية
يكون من وبر او صوف او شعر وسنبله ده دانه نك غلافنه دينور ومستدير الشكل برنيچه طوب كواكبه اطلاق اولنور

بو كواكب سعد الاخبیه دیدكلری بر دركه منازل قمردندر درت كوكبدن عبارتدر اوچی خباء شكلنده در وخباء باغ
برداعنه اطلاق اولنور كه بعینه خباء شكلنده اولور عربلره مخصوصدر الاخباء همزه نك كسریله والتخبی تفعل
وزننده والتخبیة تفعله وزننده آلاچق ایشلمك معناسنه در تقول اخبیت خباء وتخبیته وخبیته اذا عملته والاچق
قورمق معناسنه در تقول اخبیت خباء وتخبیته وخبیته اذا نصبته الاستخباء آلاچق قوروب ایچنه كیرمك
معناسنه در تقول استخبیت الخباء اذا نصبته ودخلته خبی غنی وزننده كوفه ایله شام بیننده بر موضع آدیدر وذی قار
قربنده بر موضع آدیدر و بادیه ده مروت نام وادی ایله جراد نام صوینك ملتقاسنده ایكی خبراء یعنی شجر سدر
انبات ایدر اوه سیمیدر الواوی الختو خانك فتحی وتاء فوقیه نك سكونیله حزن وغمدن یاخوفدن یاخسته لكدن
ناشی ملول ومنكسر اولوب ضعف ومسكنت اظهار ایلمك معناسنه در یقال ختا الرجل یختو ختوا اذا انكسر من
حزن وفزع اومرض فخشع وثوبك صچاغنی و پوسكلنی بوكمك معناسنه در یقال ختا الثوب اذا فتل هدبه و بر
آدمی رایندن كیرو طوردرمق معناسنه در یقال ختا فلانا اذا كفه عن الامر الاختتاء افتعال وزننده ختو ایله
معنای اولده مرادفدر یقال اختتی الرجل بمعنی ختا المختو معفو وزننده صچاغی و پوسكلی بوكلمش ثوبه دینور
یقال ثوب مختو ای المفتول الهدب الاختاء همزه نك كسریله متاعی رایج اولمامغله بردن صاتموب جسته جسته
صاتمق معناسنه در یقال اختی متاعه اذا باعه كسرا ثوبا ثوبا المختتی اختتاء ماده سندن اسم فاعلدر ناقص
نسنه یه دینور البائی الختیة طوشجل قوشنه دینور الاختتاء افتعال وزننده خوفدن ناشی بكز كچمك
معناسنه در یقال اختتی الرجل اذا تغیر لونه من مخافة سلطان ونحوه الواوی الخثوة خانك فتحی وثاء مثلثه نك
سكونیله سلپوك وصارقق اولان بطنك اسفلنه دینور الخثواء حمراء وزننده بطندن آشاغیسی سلپوك وصارقق
اولان خاتونه دینور و بورجال حقنده وصف اولمز یقال امرأة خثواء اذا كان اسفل بطنها مسترخیا البائی الخثی
خانك فتحی وثانك سكونیله صغر یاخود فیل قسمی تزكلك معناسنه در یقال خثی البقر او الفیل یخثی خثیا اذا رمی بذی
بطنه الخثی خانك كسریله صغر وفیل تزكنه دینور جمعی اخثاء وخثی كلور كسرتینله و یانك تشدیدیله وخثی كلور
خانك ضمی وثانك كسریله الاخثاء همزه نك كسریله تزك یاقق معناسنه در یقال اخثی الرجل اذا اوقد الاخثاء
المخثاء میمك كسریله بال صاغان آدمك طوربه سنه دینور الواوی الخجوجی خانك وجیملرك فتحی والفك قصریله
ومدیله آیاقلری اوزون آدمه دینور علی قول بویی اوزون وجثه سی وكیكلری ایری فیل هیئت آدمه دینور وكاه
اولوركه بو قیافتله جبان و بی زهره اولور یعنی طول قامت وضخامت قیافت لازمهٔ شجاعت دكلدر الخجوجاة
متصل اسن یله دینور یقال ریح خجوجاة ای دائمة الهبوب البائی الخجی خانك فتحی والفك قصریله اوتانمق
معناسنه در یقال خجی الرجل خجی من الباب الرابع اذا استحیی الاخجاء همزه نك كسریله چوق جماع ایلمك معناسنه در
یقال اخجی الرجل اذا جامع كثیرا الاخجی احوی وزننده شول عورته دینور كه فرجی پك صولو وفاسد وواسع
وغور وقعری بعید اوله یقال امرأة اخجی ای الكثیرة الماء الفاسدة القعور البعیدة المسبار وآپشق آدمه دینور
یقال رجل اخجی ای افحج الخجاة حصاة وزننده مرداره دینور وآلچق وكثر كمسه یه دینور جمعی خجی
كلور یقال ماهو الا خجاة من الخجی ای قذر لئیم الخجواء حمراء وزننده فرجی واسع عورته دینور الخجی خانك
فتحی وجیمك سكونیله اباقله طپراغی توز یدرق یوریمك معناسنه در یقال خجا رجله اذا انسف بها التراب فی مشیه
البائی الخدی خانك فتحی ودالك سكونیله والخدیان فتحاتله دابه آدیملرنی سیرك وككبش اتارق سرعتله
یوریمك معناسنه در علی قول بودوه ایله آته مخصوص بر كونه یوریمكدن عبارتدر وعند البعض حمارك مربوط
اولدیغی اوزون طوله واورك ایپ ایله یاتوب آغندیغی برك ارالغنده قوشوب یلمسنه موضوعدر یقال خدی البعیر
والفرس یخدی خدیا وخدیانا اذا اسرع وزج بقوائمه اوهو ضرب من سیرهما اوهو عدو الحمار مابین آریه ومتمرغه
الخدا عصا وزننده طوارقشقیلریله جه چقان قورتجغزه دینور خداء مد ایله بر موضع آدیدر الاخداء
همزه نك كسریله آزجه آزجه یوریمك معناسنه در یقال اخدی الرجل اذا مشی قلیلا قلیلا الواوی الخذو
خانك فتحی وذال معجمه نك سكونیله برنسنه صالقی وسلپوك اولمق معناسنه در یقال خذا الشیء یخذو خذوا اذا استرخی
و بدنك ای صمصق طقناز اولمق معناسنه در یقال خذا لحمه اذا اكتنز الخذواء حمراء وزننده والخذاویة
علابطه وزننده صالقی ودوشوك اوله رق ایشتمسی خفیف اولان قولغه دینور یقال اذن خذواء وخذاویة
ای بینة الخذا خفیفة السمع بوراده خذا عصا وزننده اسمدر صالقلغه دینور وخذواء قولغی دوشوك وصالق
دیشی اشكه دینور یقال اتان خذواء ای مسترخیة الاذن وایكی قسراغك اسمیدر الخذوات فتحاتله بر موضع

آدیدر

آدیدر البائی الخذی عصا وزننده قولق دیبندن صالقی اولمغله یوزه طوغری دوشوك اولمق معناسنه در بو حالت
انسانده وآتده واشكده دخی اولور خلقة یاخود بر حادثه سببیله اولور خلقة قولغی اول كونه اولان آته كوكچ قولقلو
تعبیر اولنور یقال خذیت اذنه خذا من الباب الرابع اذا استرخت من اصلها وانكسرت مقبلة علی الوجه
الخذی سمی وزننده حمار القابندندر وعبدالله بن خذیان كه عثمان وزننده در مورخیندندر الواوی الخروة
عروه وزننده خرت لفظنده لغتدر كه بالته نك صاپ گچوره جك دلیكنه دینور جمعی خرات كلور شارح دیر كه
تكمله ده واوسز الخرة عنوانده مرسومدر جمع صیغه سنده ده بوملایمدر زیرا اصلی خرو اولور الخراتان خانك
فتحیله ایكی كوكبه اطلاق اولنور هر برینه خراة دیرلر بو كوكبلر اسد صورتنك یغرینسنده واقعدر الواوی الخزو
خانك فتحی وزای معجمه نك سكونیله بر آدمه غالب اولمغله زیر حكمنه آلوب قهر وضبط ایلمك معناسنه در یقال
خزاه یخزوه خزوا اذا ساسه وقهره ومالك اولمق معناسنه در یقال خزاه اذا ملكه و بر آدمی هوا وهوسندن
طوردروب گچوردمك معناسنه در یقال خزا فلانا اذا كفه عن هواه وعجمی دابه یه باش اوكرتمك معناسنه در یقال
خزا الدابة اذا راضها وعداوت ایلمك معناسنه در یقال خزا فلانا اذا عاداه وسود ایمسون دیو دوه كوشكنك
دلنی یارمق معناسنه در یقال خزا الفصیل اذا شق لسانه البائی الخزی خانك كسریله والخزا عصا
وزننده بر كسه بر بلیه ورسوایغله اوغرامغله بین الناس خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال خزی الرجل خزیا
وخزا من الباب الرابع اذا وقع فی بلیة وشهرة فذل بذلك الاخزواء ارعواء وزننده بودخی خزی معناسنه در یقال
اخزوی الرجل بمعنی خزی الاخزاء همزه نك كسریله رسوای ایلمك معناسنه در یقال اخزاه الله ای افضحه
ومن كلام العرب لمن اتی بمستحسن ماله اخزاه الله ور بما حذف فو اماله فیقال اخزاه الله بوراده ما كلمه سی تعجب
ایچوندر وكلام مذكور قاتله الله وتربت یداه قوللری كبی معناسی ملحوظ اولمیان دعادر و یقال كلام مخزی ای یستحسن
فیقال لصاحبه اخزاه الله عربلرك بورسمه تعبیرلری یعنی مثلا قاتله الله ما اشجعه واخزاه الله ما اشعره كلاملری
فلان شجاعتده وشعرده شول مبلغه بالغدر كه حاسدلری آنك حقنده وجه مذكور اوزره بد دعا ایلمكه مجبور اولورلر
الخزیة خانك فتحی وكسریله یقال اصابته خزیة ای بلیة الخزایة كرامه وزننده والخزی عصا وزننده
اوتانمق معناسنه در یقال خزی الرجل منه خزایة وخزی من الباب الرابع اذا استحیی منه الخزیان سكران وزننده
وصفدر شرمنده وحیادار آدمه دینور مؤنثی خزیاء وجمعی خزایا كلور المخازاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر بر كمسه ایله بربرینه اهانت وتفضیح ایلمكه دورشوب یارشمق معناسنه در تقول خازانی فلان فخزیته
ای كنت اشد خزیا منه وجوهری بوراده الخزاء نبت عنوانیله ذكر ایلمكله غلط ایلدی زیرا اول حای مهمله ایله دركه
ذكر اولندی الواوی الخسا عصا وزننده عدددن فرد معناسنه دركه تك تعبیر اولنور جمعی اخاسی كلور
غیر قیاس اوزره یقال خسا اوزكا ای فردا وزوجا شارح دیر كه اشبو خسا وزكا لفظلری عند الاكثر منصرفلردر
وعند ابن الانباری منصرف ایدنلر نكره ایدوب ومنصرف ایتمیلر مثنی وثلاث منزلنده اعتبار ایدرلر المخاساة
مباهاة وزننده جوز ایله تكمی چفتمی اوینامق معناسنه دركه چوجقلر اوینارلر یقال خاساه اذا لاعبه بالجوز فردا
اوزوجا الاخساء همزه نك كسریله والتخسیة تفعله وزننده مخاساة معناسنه در البائی الخسی غنی
وزننده قیون یوكندن طوقنمش كلیم وكچه والاچق مقوله سنه دینور التخاسی تفاعل وزننده خرده جاقل
طاشلری آتشمق معناسنه در یقال تخاسوا اذا تراموا بالحصی الواوی الخشو حشو وزننده ایشه یرامیان كثر خرمایه
دینور وخشو مصدر اولور اغاج كثر خرما طوتمق معناسنه یقال خشت النخلة تخشو خشوا اذا اثمرت الخشو
ای الحشف الخشا عصا وزننده صوغوق چالمغله سمسیاه اولمش اكینه دینور البائی الخشی خانك فتحی
وكسری وشینك سكونیله والخشیة والخشاة خارك فتحیله والمخشاة مرماة وزننده والمخشیة مرحله وزننده
والخشیان فتحاتله والتخشی تفعل وزننده قورقمق معناسنه در یقال خشیه خشیا وخشیة وخشاة ومخشاة
ومخشیة وخشیانا من الباب الرابع وتخشاه اذا خافه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بو ماده تعظیمه ممتزج خوف معناسنه
موضوعدر ناسك پادشاه ووالی واب مقوله سندن خوفی كبی واكثری قورقدیغی نسنه یه عن علم واقع اولور الخاشی
والخشی غنی وزننده والخشیان سكران وزننده اسم فاعللردر یقال رجل خاش وخش وخشیان مؤنثنده
خشیاء دینور جمعلری خشایا كلور التخشیة تأدیه وزننده قورقتمق معناسنه در یقال خشاه اذا خوفه
المخاشاة باب مغالبه ده مستعملدر خوف بابنده یارشمق معناسنه در تقول خاشانی فخشیته ای كنت اشد
خشیة منه الاخشی احری وزننده اسم تفضیلدر بك مخوف یره دینور و بو غیر قیاس اوزره در احب كلمه سی

كبى يقال هذا المكان اخشى اى اخوف الخشى غنى وزننده قورى اوته دينور الخشاء سماء وزننده يك
ويوره دينور كه اصلا نباتى اولميه البائى الخصى والخصية خانك ضمى وكسرى وصادك سكونيله اعضاء
تناسلدندر كه خايه وطشق تعبير اولنور تثنيه لرنده خصيان وخصيتان دينور جمعى خصى كلور مديه ومدى كبى
الخصاء خانك كسريله خايه لرى چقرمق معناسنه دركه انسانده خادم ايلك وحيوانده انه مك تعبير اولنور
يقال خصاه يخصيه خصاء اذا سل خصيته الخصى غنى وزننده والمخصى مرمى وزننده خايه لرى چقارلمش
دينور كه انسانده خادم وآتده اكديج وخروسده امليق تعبير اولنور خصى كلمه سنك جمعى خصيان وخصيه كلور
خانك كسريله مترجم حقيردركه ابن سينا قانونده جالينوسدن نقل ايلمشدركه خصى بش كونه اولور خصيه سى
وقضيبى معا قطع اولنور ياخود يالكز خصيه سى ياخود يالكز قضيبى قطع اولنور ياخود فخذى شق اولنوب
قضيبى اول شقه ادخال اولنوب اوزرى ديكيلور وبول ايچون كره طشره ده قالور ياخود برمنوال محرر كو بكى مطلب
التنده قضيبى ستر اولنور پس بو وجهك ايكى اولكى صورتلرنده نسلى منقطع اولور انتهى وخصى غنى وزننده اصطلاح
شعراده شول شعر وقصيده يه دينور كه انده تغزل وتشبب واقع اولميه يقال شعر خصى اى لم يتغزل فيه وبر موضع
وايكى فرس اسميدر الخصى خانك فتحى وصادك كسرى ويانك تخفيفيله خايه لرى اغريان آدمه دينور يقال رجل
خص اى المشتكى خصاه الخصية غرفه وزننده قولقده اولديغى حالده كوبه يه اطلاق اولنور ابن خصيه خانك
كسريله محدثدر الاخصاء همزه نك كسريله طالب همان فن واحد تعلم ايلمك معناسنه دريقال اخصى
الطالب اذا تعلم علما واحدا الواوى الخضا ضاد معجمه ايله عصا وزننده باش نسنه پاره لنوب خردخشخاش اولمق
معناسنه در يقال خضا الشىء يخضو خضوا اذا انفتت وانفضخ وهو رطب الواوى الخطو خانك فتحى وطانك
سكونيله آديم اتمق معناسنه در يقال خطا الرجل يخطو خطوا اذا مشى مؤلف لازميله تفسير ايلدى الاختطاء
افتعال وزننده خطو معناسنه در يقال اختطى الرجل و يقال اختاط وهذه مقلوبة من اختطى بمعنى خطا
وبرنسنه يى آتلايوب كچمك معناسنه در التخطى تفعل وزننده بودخى برنسنه يى آتلايوب كچمك معناسنه در
يقال تخطى الناس واختطاهم اى ركبهم وجاوزهم يعنى ناسى بصوب آتليه رق كچدى نته كه جامعلرده اول صف
مقتونلرى ايدرلر و يقال تخطى رقاب الناس الخطوة خانك ضمى وفتحيله ادمه دينور جمعى خطا كلور خانك ضمى
والفك قصريله وخطوات كلور ضمتينله يقال هو فسيح الخطوة وهى مابين القدمين وخطوه خانك فتحيله بناء مره
اولور برآديم اتمق معناسنه در جمعى خطوات كلور فتحاتله الواوى الحظو ظاى معجمه ايله سمو وزننده بدنك اتى
صمصق طقناز اولمق معناسنه در يقال خظا لحمه يخظو خظوا اذا اكتنز ومتعدى اولور وجودى ايرى وتنومند قلمق
معناسنه يقال خظاه الله اى اضخمه واعظمه الاخظاء همزه نك كسريله بودخى خظو معناسنه در يقال
اخظاه الله بمعنى خظاه الخظوان فتحاتله كوده سنك اتى چوق وصيق اولوب برى برى اوزره قاتلنوب قتمرلنمش
آدمه دينور اليائى الخظى عصا وزننده بودخى كوده نك اتى صمصق طقناز اولمق معناسنه در يقال خظى
لحمه خظا من الباب الرابع اذا اكتنز الخظى خانك فتحى وظانك كسريله كوده سنك اتى صمصق طقنار كشى يه
دينور مؤنثى خظيه در يقال فرس خظ بظ وامرأة خظية بظية بوراده بظى كلمه لرى تأكيددر الاخظاء همزه نك
كسريله سمورمك معناسنه در يقال اخظى الرجل اذا سمن وسمورتمك معناسنه در يقال اخظاه اذا سمنه الواوى
الخفو عفو وزننده والخفو سمو وزننده شمشك پارلدامق معناسنه در يقال خفا البرق يخفو خفوا وخفوا اذا لمع
وظاهر اولمق معناسنه در يقال خفا الشىء اذا ظهر الخفوة خانك كسريله خفيه معناسنه دركه كيزلولكه دينور
يقال يأكله خفوة اى خفية اليائى الخفى خانك فتحى وفانك سكونيله والخفى خانك ضمى وفانك كسريله
برنسنه يى ظاهر وعيان ايلمك معناسنه در يقال خفاه يخفيه خفيا وخفيا اذا اظهره وبرنسنه يى طشره چقرمق
معناسنه در يقال خفاه اذا استخرجه وكيزلمك معناسنه در يقال خفاه اذا ستره وكتمه پس اضداددن اولور
الاختفاء افتعال وزننده بودخى برنسنه يى ظاهر واشكاره ايلمك معناسنه در يقال اختفاه اذا اظهره وپنهان اولمق
معناسنه در يقال اختفى منه اذا استتر وتوارى واختفاء دم بلنميه رك برآدمى قتل ايلمكدن عبارتدر يقال اختفى دم
فلان اذا قتله من غيران يعلم به الخفاء وفاء وزننده برنسنه كيزلو اولمق معناسنه در يقال خفى عليه الامر خفاء
من الباب الرابع اذا لم يظهر وتقول العرب برح الخفاء اى وضح الامر يعنى ايش اشكاره يه چقدى بوراده خفاء مخفى
معناسنه اولمغله صار المكتوم فى براح اى ظاهر من الارض سبكنده اولور كه كيزلو ايش اچغه چقدى ديمك اولور

ياخود

ياخود برح زال معناسنه وخفاء كندى معناسنه اولمغله زال الخفاء سبكنده اولور الخافى والخفى غنى وزننده
خفا ماده سندن اسم فاعلدر كيزلو ونهان شيئه دينور يقال شىء خاف وخفى اذا لم يظهر الاخفاء همزه نك كسريله
كيزلمك معناسنه در يقال اخفاه اذا ستره وكتمه وكيزلنمك معناسنه در يقال اخفى زيد اذا استتر الخافية دائما
اعمال واوضاعى مستور ومكتوم اولان آدمه دينور كه قاراوزكروب ايزى بللو اولمز يقال هو خافية اى ضد العلانية
وكيزلو نسنه يه وسر نهانه دينورهاء مبالغه ايچوندر نته كه خافى وخفاء دخى دينو عصا وزننده يقال شىء خافية وخاف
وخفا اى خفى وخافى وخافية وخافياء مد ايله جن و پرى يه دينور جمعى خوافى كلور وخافيه جن طائفه سى قرار كاهى
اولان يره دينور پريكاه معناسنه يقال ارض خافية اذا كانت بها جن الخفية خانك ضمى وكسريله كيزلوب صقلنمق
معناسنه در تقول خفيت له خفية من الباب الرابع اذا اختفيت الخفوة خانك كسريله كيزلولكه دينور ومنه يقال
يأكله خفية اى يسرقه الاستخفاء كيزلنوب صقلنمق معناسنه در يقال استخفى الرجل اذا استتر وتوارى
النون الخفيه صرفيون اصطلاحنده نون خفيفه يه اطلاق اولنور كه ثقيله مقابليدر الاخفية اخبيه وزننده
خفاء كلمه سندن كه خانك كسريله در جمعدر اغاج چچكنك قبجوغنه دينور يقال ظهرت اخفية النور اى اكمته واخفية
الكرا كوزلره اطلاق اولنور كه اويقو كساءلريدر الخوافى خانك فتحيله قوشك شول يلكلرينه دينور كه قادلرنى
قصوب بومدقده كيزلنوب كورنميه لر على قول مناكب ديدكلرى يلكلردن صكره اولان درت يلكلره دينور ياخود
اوكده اولان يدى يلكلردن صكره كى يدى يلكلردن عبارتدر الخفاء كساء وزننده ومرادفيدر كه كليمه دينور بعض
نسنه لرك اوزرينه اورتلكله مااختفى ستر ايلديكيچون جمعى اخفيه درنته كه ذكر اولندى الخفية غنيه وزننده دبى
يقين قيويه واشمه يه دينور يقال حفر خفية اى ركية واغاجلرى صيق چتلق وحاتقين اورمانه دينورو برآدمده جن
طوقنمق اثرينه دينور حالقلق وسر سملك حالتلرى كبى يقال به خفية اى لمم الخفيان تثنيه بنيه سيله برآدمك اوازيله
يرده اولان ايزينه اطلاق اولنور ومنه قولهم اذا حسن من المرأة خفياها حسن سائرها يعنى صوتها واثر وطئها الارض
معلومدركه صوتك حسن ولطافتى اهل ادب وحيا اولمسنه وايزك حسن ولطافتى سهولت وتر آكتله يورمسنه دلالت
ايدر المختفى اسم فاعل بنيه سيله كفن صويجى يه دينور استخراج معناسندندر يقال اخذوا مختفيا اى نباشا اليائى
الاخفاء قافله اخفاء وزننده فرجى يول عورتله جماع ايلمك معناسنه در يقال اخفى الرجل اذا جامع واسعة من النساء
الواوى الخلو سمو وزننده والخلاء وفاء وزننده بوش وتهى اولمق معناسنه در يقال خلا المكان يخلو خلوا وخلاء
اذا فرغ وشلكسز تنها وخالى يره اوغرامق معناسنه در يقال خلا الرجل اذا وقع فى موضع خال لا يزاحم فيه وحاضر
اطعمه نك مجموعندن اكل ايلميوب بعضنه قصر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال خلا على بعض الطعام اذا اقتصر عليه
وخلو مكان وفات ايلمكدن كنايه اولور يقال خلا مكان فلان اى مات وخلو وخلاء برنسنه زمان ماضيده صاوشوب
كچمك معناسنه مستعملدر يقال خلا الشىء اذا مضى وعن ومن حرفلريله برنسنه دن تبرى ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال خلا عن الامر ومنه اذا تبرأ وبرنسنه يى بوشليوب صالبو يرمك معناسنه در يقال خلا عن الشىء اذا ارسله
وباء حرفيله برآدمى مسخره لغه آلمق معناسنه در يقال خلا به اذا سخر منه وخلو خالى لفظندن جمع اولور ساجد
وسجود كبى يقال جاؤنى خلو زيد اى خلو هم منه يعنى خالين عنه الاخلاء همزه نك كسريله بودخى بوش وتهى
اولمق معناسنه در يقال اخلى المكان بمعنى خلا وبريرى خالى قلمق ياخود خالى بولمق معناسنه در يقال اخلى
المكان اذا جعله خاليا ووجده خاليا وبركسه ايله خلوت ايلمك معناسنه در يقال اخلاه واخلا به بمعنى خلا به خاوه
وشلكسز تنها يرده اولمق معناسنه در يقال اخلى الرجل اذا وقع فى موضع خال لا يزاحم فيه وبرآدمى بركسه ايله
خلوتده بولمق معناسنه در يقال اخلاه معه اى وجدهما خلوين الاستخلاء بودخى خالى اولمق معناسنه در
يقال استخلى المكان اذا فرغ وبركسه دن خلوت طلب ايلمك معناسنه در يقال استخلى الملك وبه فاخلاه وبه
وخلوت اولمق معناسنه در يقال استخلى بالملك بمعنى خلا به الخلو خانك فتحيله والخلاء بلاء وزننده والخلوة
سلوه وزننده بركسه ايله يالكز قالمق معناسنه دركه خلوت ايلمك تعبير اولنور يقال استخلى الملك فخلا به واليه ومعه
خلوا وخلاء وخلوة اى سأله ان يجتمع به فى خلوة ففعل الخلاء صلاء وزننده مصدردركه ذكر اولندى وشلكسز
خالى يره دينور يقال مكان خلاء اى مافيه احد ومنه المثل * خلاؤك اقنى لحيائك * اى منزلك اذا خلوت فيه الزم
لحيائك بوراده اقنى كلمه سى الزم معناسنه در وحاصل معناسى كندى منزلنده منزوى اولديغكده ناسك شر كر به
اوضاعى وسائر كونه معاملاتى سببيله عارض اولان غضبدن ناشى موجب شرم وحيا اوله جق رنج وعارضه دن
سالم اولورسن ديمكدر اختلاط ناسك مذموميتى معرضنده ايراد اولنور وخلاء برىء معناسنه مستعملدر يقال

هو خلاء عنه ای برئ وممشابه اطلاق اولنور یقال مافی داره خلاء ای متوضأ و بوش یره دینور که اصلا آنده برنسنه
اولمیه الخلو خانك كسریله خالی وتنها معناسنه در تقول وجدتها خلوین ای خالیین وفارغ و بی قید وغائله آدمه
دینور مؤنثی خلوه در خلو دخی دینور هاسز جمعی اخلاء كلور الخلیّ غنیّ وزننده بودخی فارغ و بی هم وغائله
آدمه دینور جمعی خلیون واخلیاء كلور یقال هو خلیّ ای فارغ وارکن آدمه اطلاق اولنور یقال هو خلیّ
ای لازوجة له وآری قوانسه دینور خلیه کبی الخالی بوش وتهی معناسنه درواركن آدمه دینور وآری قوانه
دینور وارسز عورته دینور جمعی اخلاء كلور التخلیة تأدیه وزننده والتخلی تفعل وزننده والمخالاة مبالاة
وزننده برنسنه یی ترك وفراغت قلمق معناسنه درکه بوشلامق تعبیر اولنور یقال خلی الامر وعن الامر وتخلی
منه وعنه وخالاه اذا ترکه الخلیة غنیه وزننده بودخی آری قوانه دینور یاخود چاموردن دوزلمش راقود شکلنده نسنه یه
دینور که ترکیده بنك تعبیر اولنور آنده دخی آری قسمی ابو ایدر یاخود اغاجدن اویمه اولانه دینور یاخود خزمه
دیدکلری شجرك اوچ طرفنه دینور که بعینه راقود شکلنده وایچی اوزسز قاووق اولمغله آنده آریلر یوه ایدوب بال یاپارلر
بونلرك مجموعی قوان اوله جقدر وخلیه همان سودنی صاغمق ایچون استعمالدن تخلیه اولنمش ناقه یه دینور یاخود سائرك
کوشکنه یاقلمش ناقه یه دینور یاخود ولدندن مهجور اولمغله سائرك ولدنه یاقیلوب لکن امزرمیه رك سودی صاغیلان
ناقه یه دینور یاخود شول ناقه یه دینور که یاوری طوغوروب کندیسی بك صوبی پاك اولمغله سودی فراوان اولدیغندن
آلندن ولدی آلنوب سائر ناقه یه نقل وکندیسی همان صاغمال اوله رق ترك واخلا اولنه یاخود شول ناقه یه دینور که ایکی
یاخود اوچ ناقه ایله ولد واحده یاقیلوب اول سببله سودی ادرار ایدوب لکن ولدی آنلرك یالکز بریسی امزره کله
صاحبخانه دیگرلرنی صاغمق ایچون تفرغ ایده لر وایاغنك یاغی بوشاندر یلوب صالیورلمش ناقه یه دینور و بیوك
کمی یه دینور که قلیون تعبیر اولنور علی قول ملاحلرك صنعی اولمیه رق برأسه یوریین کمی یه دینور یاخود آردنده
یدك صندلی اولان کمی یه دینور وخلیه طلاق مرأه دن کنایه اولور یعنی الفاظ کنائیه دندر زوج زوجه سنه انت
خلیة دیوب وانکله طلاقه نیت ایلسه مطلقه اولور خلا عدا وزننده حروف استثنادندر یقال جاء نی القوم
خلا زیدا شارح دیرکه عند البعض حرف جردر وعند البعض مصدر مضافدر وبعضلر فعل تصویر ایلمکله
مابعدی منصوب اولور الخلاوة خانك فتحیله تجیب قبیله سندن بر بطن درکه پدرلری خلاوه نام کمسه ایدی
ومنه المثل * انا منه فالج بن خلاوة * ای خلاء بری‌ء اصلی بو درکه انبس نام کمسه اسیرلری قتل ایدرکن مرء بور فالجه سنده
انبسه معاونت قیلدنه طوره یورسن دیدکلرنده انا بری‌ء من ذلك دیو اظهار تبری ایلمکله من بعد بن اول ماده دن
بری‌ء وبعیدم دیجك یرده انا منه فالج بن خلاوة مثل اولدی محمد بندن مالك بن عبد الله بن سیف الخلاوی اول
بطندندر الیائی الخلا عصا وزننده تازه اوتلره دینور خلاة مفردیدر علی قول یرندن بچیلوب یاخود قوپارلمش
تازه اوته دینور جمعی اخلاء كلور المخلاة مصباح وزننده ایچنه بچلمش اوتلق وضع اولنان ظرفه دینور که
طوربه تعبیر اولنور آلت منزلنه تنزیل اولنمشدر الاخلاء همزه نك كسریله خدای متعال تازه اوت بتورمك معناسنه در
یقال اخلی الله الماشیة اذا انبت لها الخلا و یر تازه اوتلو اولمق معناسنه در یقال اخلت الارض اذا كثر خلاها الخلی
رمی وزننده تازه اوت بچمك یاخود چكوب قوپرمق معناسنه در یقال خلا فلان الخلا خلیا اذا اجزه او نزعه و یقال
خلا الماشیة اذا اجز لها خلا وآتك آغزنه كم اورمق معناسنه مستعملدر یقال خلا الفرس اذا القی فی فیه اللجام
وآتك آغزندن كمی چقرمق معناسنه در یقال خلا اللجام عن فیه اذا نزعه وتنجره نك آلتنه اوطون صوقمق یاخود
تنجره ایچره ات قومق معناسنه در یقال خلا القدر اذا القی تحتها حطبا اوطرح فیها لحما وطواره یم ایچون طوربه یه
اربه قومق معناسنه در یقال خلا الشعیر فی المخلاة اذا جعله فیها الاختلاء افتعال وزننده بودخی تازه اوت بچمك
یاخود قوپرمق معناسنه در یقال اختلی الخلا اذا اجزه او نزعه المختلی ممتلی وزننده ارسلانه دینور المخالاة
مبالاة وزننده برکسه ایله کورش طوتمق علی قول دك وفند ایله آلدانمق معناسنه در یقال خالاه اذا صارعه او خادعه
الاخلیلاء اعشیشاب وزننده دائما سود ایچر اولمق معناسنه در یقال اخلولی الرجل اذا دام علی شرب اللبن
الواوی الخمو خانك فتحی ومیمك سکونیله سودیوغرد کبی قاتیلنمق معناسنه در یقال خما اللبن یخمو خموا اذا اشتد
الواوی الخموة خانك فتحیله نجاسته دینور عذره معناسنه وسازلقدن یاپلمش آلاچق وهوغ دیدکلری اعراب
اولرینك یاجدارینه وفرجدارینه دینور الخنو خانك فتحی ونونك سکونیله فاحش سوز سویلمك معناسنه در یقال
خنا الرجل یخنو خنوا اذا افحش یعنی فی منطقه الیائی الخنا عصا وزننده بودخی هرزه وفاحش سوز سویلمك
معناسنه در یقال خنی الرجل خنا من الباب الرابع اذا افحش وخنا آفات ونوائب معناسنه در مفردی

خناة در یقال اصابته خنا الدهر ای آفاته الاخناء همزه نك كسریله بودخی فاحش سوز سویلمك معناسنه در
یقال اخنی الرجل اذا افحش وعلی ابله اهلاك معناسنه در یقال اخنی علیهم اذا اهلكهم و چکرکه یمورطلیوب
کومك معناسنه در یقال اخنی الجراد اذا كثر بیضه و اوتلاغك چایرلری چوغالمق معناسنه در یقال
اخنی المرعی اذا كثر نباته و برنسنه اوزرندن زمان مدید چکمك معناسنه در یقال اخنی الدهر علیه
اذا طال الخنی خانك فتحی ونونك سکونیله کسمك معناسنه در تقول خنبت الجذع خنیا من الباب الثانی اذا قطعته
خنیه خانك كسریله قسطنطینیه نواحیسنده بر موضعدر الواوی الخوّ خانك فتحی وواوك تشدیدیله آجلغه
دینور جوع معناسنه تقول اخذنی الخوّ ای الجوع وبجدده برقوم تپه سنك آدیدر وواسع دره یه دینور یقال
واد خوّ ای واسع ویوم خوّ بین العرب معروفدر که اوراده بنو اسد بنی یربوع اوزره هجوم وشبخون ایلدیلر الخوّة
خانك ضمیله ارض خالیه یه دینور الیائی الخواء هواء وزننده خانه چوكوب خراب اولمق معناسنه در یقال
خوت الدار تخوی خواء اذا تهدّمت وخواء خوایه معناسنه در کما سیذکر وایکی نسنه ارالغنده اولان بوشلغه
دینور ایکی طاغ وایکی دیوار ارالغی کبی یقال بینهما خواء ای هواء وخواء وخوی عصا وزننده پیدرپی آج قالمق
معناسنه درکه معده بوش قالور یقال خوی الرجل یخوی خوی وخواء اذا تتابع علیه الجوع وخاتون طوغورمغله
قارنی بوش قالمق معناسنه در یقال خوت المرأة تخوی خواء من الباب الثانی ویقال خویت خواء من الباب
الرابع اذا ولدت فخلت بطنها الخوّ خانك فتحی وواوك تشدیدیله بودخی خانه یقلمق معناسنه در یقال خوّت
الدار بتشدید الواو یعنی من الواوی خوّا اذا تهدّمت وخوّ باله دینور عسل معناسنه خانك ضمیله ده لغتدر ومطره
دال اولان کوکب امطار ایلمیه رك نوء وسقوط ایلمك معناسنه در زیراعربلر مطری نوء کواکبه اسناد ایدرلر یقال
خوّت النجوم خوّا ای امحلت فلم تمطر الخیا عصا وزننده والخوی غنیّ وزننده والخواء هواء وزننده والخوایة
سحابه وزننده خانه اهل وسکانندن خالی قلمق معناسنه در یقال خویت الدار خیا وخویا وخواء وخوایة
من الباب الرابع اذا خلت من اهلها وخیا یغموره دال اولان کوکب امطار ایلمیه رك نوء وسقوط ایلمکله قوراقلق
پیدا ایلمك معناسنه در یقال خوت النجوم خیا من الباب الثانی اذا امحلت فلم تمطر الخاویة شینلکسریره دینور
یقال ارض خاویة ای خالیة من اهلها الخوا عصا وهواء وزنلرنده آدمك جوفی طعامدن خالی قالمق معناسنه در
یقال خوی الرجل یخوی خوا وخواء اذا خلا جوفه من الطعام وخوا برون قانه دینور رعاف معناسنه و پیدرپی
آج قالمق معناسنه درکه ذکر اولندی وچاقمقدن آتش چقمیوب کور اولمق معناسنه در یقال خوی الزند اذا لم یور
وثابت و پایدار اولان شیئه دینور وایکی طاغ ارالغنده اولان بوش ودرین یره دینور و یومشق طپراقلو یره دینور
الاخواء همزه نك كسریله چقماق آتشسز اولمق معناسنه در یقال اخوی الزند اذا لم یور ومطره دال اولان
کوکب یغمورسز نوء وسقوط ایلمك معناسنه در یقال اخوت النجوم اذا امحلت فلم تمطر و بر آدمك جمله وارنی آلمق
معناسنه در یقال اخوی ماعنده فلان اذا اخذ كل شیء منه وآجقمق معناسنه در یقال اخوی الرجل اذا جاع
وطوارپك سموروب تاولنمق معناسنه در یقال اخوی المال اذا بلغ غایة السمن الخوی هوی وزننده والخوایة
سحابه وزننده برنسنه یی قاپمق معناسنه در یقال خوی الشیء خوی وخوایة اذا اختطفه وخاتون طوغورمغله
قارنی بوش قالمق معناسنه در یقال خوت المرأة اذا ولدت فخلا بطنها كذلك حین ولادتده برنسنه اكل ایلمامكله
معده سی بوش قالمق معناسنه در یقال خوت المرأة اذا لم تأكل عند الولادة فخلا بطنها الخویة غنیه وزننده
طوغوران خاتونه پدردکلری لوغسه طعامنه دینور التخویة تأدیه وزننده لوغسه طعامی یاپمق معناسنه در
یقال خوّی المرأة وخوّی لها اذا عمل لها خویة ومصلی سجده حالتنده قارنی یردن میدآنلو وبازولرنی یانلرندن
آچق وآیرق ایلمك معناسنه مستعمل شرعیدر نته که نسوان بونك عکسنی ایدرلر که احتفاز دینور یقال خوّی
المصلی فی سجوده اذا تجافی وفرج مابین عضدیه وجنبیه وطوارپك سموروب تاولنمق معناسنه در یقال خوّی
المال اذا بلغ غایة السمن وبادیه نشینلر بر علت مخصوصه یه کرفتار اولان خاتون ایچون تنور کبی بر چقور قازوب
ایچنه آتش یاقدقدنصکره اول خاتونی آنده اوتورتمق معناسنه در اعراب تیمارندندر ریح وفالج ونقرس
مقوله سی علتلره بورسمه علاج ایدرلر تقول خوّیت المرأة اذا حفرت حفیرة فاوقدت فیها ثم اقعدتها فیها لداء بها
الخواة حصاة وزننده دواب وانعامك ممرلریله قبل طرفنك ارالقلری آیرلدیغی یره دینورکه بوش بوکورسیمی
اوله جقدر والفك مدیله جائزدر الخوایة سحابه وزننده مزراق واوق تمرنلرینك قوانلرینه دینور یقال خوا
السنان ای جنته وخوایة الرجل آدمك جوفنك ککبش اولان یرندن عبارتدر وخوایة الخیل آت قسمنك سکردرکن

قارندن ظهور ایدن چاغلدی به وهارلدی به اطلاق اولنور خوابه تمامه وزنده ری قضاسنده بر موضع آدیدر یوم خوی حانك فتحی وضمی والفك قصریله ایام وقایع عربدن یوم معروفدر الاختواء افتعال وزنده بر آدم یری کندیسنه مقاطعه ایدنمك معناسنه‌در یقال اختوى البلد اذا اقتطعها وطوارك اللریله آیاقلری بیننه یعنی بوکوربنه دور تشدرمك معناسنه‌در یقال اختوى الفرس اذا طعن فی خوائه وبیهوش اولمق معناسنه‌در یقال اختوى فلان اذا ذهب عقله وبر آدمك بالجمله وآرنی آلمق معناسنه‌در یقال اختوى ماعند فلان اذا اخذ کل شیء منه وجانور قسمی اوغلاق وبوزاغی مقوله سنی اوغورلین قاپوب اکل ایلمك معناسنه‌در یقال اختوى السبع ولد البقرة اذا استرقه واکله الخیّ حانك فتحی ویانك تشدیدیله بر نسنه‌یه قصد وآهنك ایلمك معناسنه‌در یقال خواه بخویه خیا اذا قصده خوی سمیّ وزنده اذربیجان اولکه‌سنده بر بلده‌در بو بلده حالا خای مصمومه ایله خوی دیدکلریدر محدثیندن محمد بن عبدالله واحمد بن الخلیل که قاضی دمشق ایدی وابو قاضیء دمشق شهاب الدین محمد وطبیب معاذ بن عبدان الخوییون اورآدندر خیوان کیوان وزنده محدثیندن بر جماعت اسملریدر وخالد بن علقمة الخیوانی امام ثوری شیخیدر

فصــــــل الدال الواوی

الدأو دالك فتحی وهمزه‌نك سکونیله قورد شکارایده جکی صیدایچون مکر وخدعه ایله تلکولك ایلمك معناسنه‌در یقال دأى الذئب للصید دأوا وهو شبه الختل والمراوغة البائی الدأی رأی وزنده والدأی عنیّ وزنده والدءیّ کسریدنله یغرنیده وارقه‌ده اولان اکورغه کمکلر بنه دینور علی قول کوکس قبورغه سنده اولان غراضیفه یعنی کرتلك دیدکلری یومشق کمکلره دینور یاخود کوکس ایله بانلرك قاوشدیغی یرلرده اولان ایکو کمکلر بنه دینور بعضلر عندنده دأیات که دأی لفظندن جمعدر کورکده اولان التی عدد قبورغه‌یه دینور که هر طرفده اوچردانه اولور ودأی سعی وزنده مصدر اولور فند ودك وحیله ایلمك معناسنه تقول دأیت للشیء دأیا من الباب الثالث اذا ختلت ابن دأیه ثمره وزنده وهمزه‌نك الفه قلبیله قرغدنك کنیه سیدر وبو حیله معناسندندر یاخود دابه‌نك دأی دیدکلری عضو مذکوری یاغر اولدقده اورایه مسلط اولدیغنه مبنی‌در شادح دیرکه همزه سی الفه قلبله ابن دابه دخی دیرلر البائی الدبی فتحی والفك قصریله یابجه یابجه یوریمکه دینور یقال یمشی الدبا ای الروید وخرده چکرکه‌یه دینور وعربلره مخصوص بر یازار اسمیدر که پنارلرندندر المدبیة محسنه وزنده خرده چکرکه سی وقرنجه سی چوق یره دینور یقال ارض مدبیة ای کثیرة الدبی المدبیة مرمیه وزننده والمدبوّة مدعوه وزنده شول یردر که آنك نباتی خرده چکرکه لریمش اوله یقال ارض مدبیة ومدبوّة اذا صارت قد اکلت الدبی نبتها الادباء همزه‌نك کسریله عرفج نام شجردن خرده چکرکه شکلنده نسنه بلورمك معناسنه‌در که یمشی برنده‌در یقال ادبی العرفج اذا اخرج منه مثل الدبا دبی سمی وزنده دهناء نام محلده بر موضعدر چکرکه بتاغیدر دبی دبیّ اوّلده دالك فتحی والفك قصریله وثانی سمیّ وزنده ودبی دبیین ثانیده تثنیه بنیه‌سیله کلمهٔ مرکبه‌در وفرت وکثرت موقعنده استعمال اولنورز یرا دبی چکرکه‌یه دینور ودبی موضع مزبورك اسمیدر که چکرکه بتاغیدر وتثنیه تکراری متضمندر کویا که موضع مزبورك چکرکه لری عدد نجه کثیر دیمکدر ومنه یقال جاء بدبی دبی وبدبی دبیین ای بمال کثیر بونده جوهری غلط ایدوب بی دبی عنوانده ثبت ایلدی ابودبیه سمیه وزنده بر شاعردر الدباء رمان وزنده قباغه دینور باء موحده بابنده ذکر اولندی جوهری وهمندن بوراده ذکر ایلدی التدبیة تأدیه وزنده کار ایشلمك معناسنه‌در یقال دباه اذا صنعه

الواوی الدجو دالك فتحی وجیمك سکونیله والدجوّ علوّ وزنده قرا کواولمق معناسنه‌در یقال دجا اللیل دجوا ودجوا اذا اظلم وکیجنك تویلری دیدیلوب آچلمامق اوزره یوی بربنه ایلشوب قات قات بکجه لنمك معناسنه مستعملدر یقال دجا شعر الماعز اذا البس بعضه بعضا ولم ینتفش وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دجا فلان اذا جامع ولباس طاروقصه اولمیوب بول واوزون ووافی اولمق معناسنه مستعملدر کویا که بتون بدنی قابلامغله ظلمت کبی ستر ایلمش اولور یقال دجا الثوب اذا سبغ الادجاء همزه‌نك کسریله والتدجی تفعل وزنده والادجیجاء اعشیشاب وزنده بونلر دخی قرا کواولمق معناسنه‌در یقال ادجی اللیل وتدجی وادجوجی اذا اظلم الداجیة مظلم کیجه‌یه دینور یقال لیلة داجیة ای مظلمة ووافیه وکامله معناسنه مستعملدر یقال نعمة داجیة ای سابغة الدیاجی دالك فتحیله کیجه‌لرك زیاده ظلمتلرینه دینور کویا که دیجاة کلمه سنك جمعیدر الدجواء حمراء وزنده تویلری اوزون وفراوان کچی‌یه دینور که مجسم سیاه کورینور یقال عنز دجواء ای سابغة الشعر الدجة ثبه وزنده لقمه طوتان اوچ پرمغه دینور که حالا لقمه طوتراوله وقفتانك دوکمه سنه دینور که یقاده ویکده اولور جمعی دجاة کلور ودجی کلور دالك ضمی والفك قصریله المداجاة مباهاة

وزنده مدارا ایلمك معناسنه‌در کویا که مدارا سببیله درونده اولان کینه وعداوتی ستر ایدر یقال داجاه اذا داراه وبر آدمی بین الشدة والرخاء منع ایلمك معناسنه‌در یقال داجاه اذا منعه بین الشدة والرخاء البائی الدجیه غرفه وزنده آوجی کومل تبسنه دینور یقال یقعد الصائد فی دجیته ای قترته ودجیة القوس شول ایکی پرمق قدر قایشه دینور که یای اصه جق تصمه‌نك اوجنه کچر یلورودجیه قرا کولغه دینور ظلمت معناسنه جمعی دجی کلور دالك ضمی والفك قصریله الدجی غنیّ وزنده قرا کو کیجه‌یه دینور یقال لیل دجیّ ای داج المداجاة مباهاة وزنده درونده اولان عداوتی ستر ایلمك معناسنه‌در یقال داجاه اذا ساتره بالعداوة

الواوی الدحو دالك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله بر نسنه‌یی دوشیوب یایمق معناسنه‌در یقال دحا الله الارض یدحوها ویدحاها دحوا من الباب الاول والثالث اذا بسطها وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دحا المرأة اذا جامعها وقارنی یوب اشاغی‌یه طوغری صارقق معناسنه‌در یقال دحا البطن اذا عظم واسترسل الی اسفل الادحواء ارعواء وزنده بر نسنه یایلوب دوشمك معناسنه‌در یقال ادحوی الشیء اذا انبسط الادحی همزه‌نك فتحی وکسریله والادحیة اضحیه وزنده والادحوّة همزه‌نك وحانك ضمیله قومسالده دوه‌قوشنك یمورطه چقاردیغی یره دینور البائی الدحی وحی وزنده بو دخی بر نسنه‌یی دوشیوب یایمق معناسنه‌در یقال وحیت الشیء ادحاه دحیا من الباب الثالث ای بسطته ودوه سورمك معناسنه‌در یقال دحیت الابل اذا سقتها الادحیّ همزه‌نك ضمی وکسریله ادحوّه معناسنه‌درکه دوه‌قوشی یوه سنه دینور ومنازل قمردن بر منزل آدیدر منزل مزبور حالا بلده ایله متعارف اولان منزلدر دحیّ سمیّ وزنده عربدن بر بطن آدیدر دحیّ غنیّ وزنده بر موضع آدیدر الدحیة دالك کسریله سر عسکره دینور یقال هو دحیة الجند ای رئیسهم ودحیة بن خلیفة الکلبی صحابه‌در طلحه وزنده دخی زبازده‌در الدحیة دالك فتحیله دیشی میمونه دینورود حیه ابن معاویة بن بکر بن هوازندر المدحاة مسحاة وزنده شول عربه طرزنده تخته‌دن دوزلمش بر نسنه‌یه دینور که اکا کوچك چوچقلری یانوروب یوریدرلر اوکنه کلان طپراغی وچقللری کوریوب صبراره رق یوریوب کیدر بوچوجق عربه سی اوله جقدر التدحی تفعل وزنده دوشنوب یایلمق معناسنه‌در یقال تدحی الشیء اذا تبسط البائی الدخا خامجه ایله عصا وزنده قرا کولغه دینور ظلمت معناسنه الدخیاء حمراء وزنده قرا کو کیجه‌یه دینور یقال لیلة دخیاء ای ظلماء

الواوی الددا قفاوزنده لهو ولعب معناسنه‌در نته که ددوددن دخی بو معنایه‌در یقال هو فی الددا والددو والددن ای اللهو واللعب الواوی الدرون دالك فتحیله صرتلانك دیشی قوردن اوریسنه دینور البائی الدری والدریة دالك فتحی وکسریله والدریان دالك کسریله والدریان فتحاتله والدرایة کتابه وزنده والدریّ حلیّ وزنده بیلمك معناسنه‌در علی قول حیله ایله برتقریب بیلمك معناسنه‌در تقول دریته وبه ادری دریا ودریة ودریانا ودریانا ودرایة ودریا اذا علمته او بضرب من الحیلة شارح دیرکه درایت ایله خدای متعال وصفلنمز ودری فندودوباره ایله الداتمق معناسنه‌در یقال دری الصید دریا اذا ختله ومدری ایله باش قاشیمق معناسنه‌در یقال دری رأسه اذا حکه بالمدری الادراء همزه‌نك کسریله بیلدرمك معناسنه‌در یقال ادراه به اذا اعلمه التدری تفعل وزنده والادّراء دال مشدده ایله افتعال وزنده مکر وفریبله الداتمق معناسنه‌در یقال تدرّی الصید وادّراه اذا ختله وخاتون صاچنی طرایوب صالیورمك معناسنه‌در یقال ادّرت المرأة وتدرّت اذا سرحت شعرها المدری میمك کسریله طراغه دینور مشط معناسنه شارح دیرکه امهات سائره‌ده مدری شول دموردن دوزلمش پنجه شکلنده کوچك پرمقلی قاشیغه دینور که انکله عورتلر باشلرنی قاشیوب صاچلرنی دوزلدرلر انتهی ومدری طو پلووصانجق تعبیر اولنان دمور وآلتون ایکنه‌یه دینور که خاتونلر انکله صاچلرنی دوزلدرلر فارسیده سرخاره دینور حالا اسمو عمزه کوره اسلامبول خانملری مجوهر ایکنه تعبیر ایتدکلریدر ومدری بوینوزه دینور قرن معناسنه جمعی مداری کلور مجاری کبی ومداری کلور میمك وراءنك فتحیله المدراة میمك کسریله والمدریة منزله وزنده مدری معناسنه‌در المدریة غنیه وزنده جندیلرك مشق وتعلیم طعن ایچون مزراغی اتوب دلیکندن کچور دکلری حلقه‌یه دینور مؤلف همزه بابنده دخی ذکر ایلدی مدری مجری وزنده بجیله قبیله سنه مخصوص بر قریه آدیدر

الواوی الدسوة دالك فتحی وسینك سکونیله بر نسنه نشو ونما بولمیوب موزه وبودور اولمق معناسنه‌در یقال دسا الشیء یدسو دسوة نقیض زکا یز کوو کبر لنمك معناسنه‌در یقال دسا الرجل اذا استخفی الداسی معنای اولدن اسم فاعلدر نشو ونما بولمیوب موزه وبودور قالمش نسنه‌یه دینور یقال هو داس لازاك البائی الدسی دالك فتحی وسینك سکونیله دسوه معناسنه‌در یقال دسی یدسی دسیا ضد زکا التدسیة تأدیه وزنده بر آدمی اغوا وافساد ایله کمراه ایلمك معناسنه‌در یقال دسّاه اذا اغواه وافسده مؤلف دسّ ماده‌سنده دخی ذکر ایلدی

واوراده و بصائرده بیانه کوره اصلی دسس اولوب سین ثانیه یایه مقلوب اولمق اغلبدر وتدسیه کیزلو خبر کوترمك
معناسنه دریقال دسّی عنه حدیثا اذا احتمله الواوی دستوی دالك وتانك وواوك فتحیله عجمده برمعروف قصبه آدیدر
الواوی الدشو دالك فتحی وشین معجمه نك سكونیله جنکه طالمق معناسنه دریقال دشافلان یدشو دشوا اذا غاص
فی الحرب الواوی الدعاء دالك ضمیله رغبت الی الله تعالی معناسنه درکه نیاز وابتهال له حق تعالی
درکاهندن خیر ورحمت رجاسندن عبارتدر الدعوی فتوی وزننده دعاء معناسنه درتقول دعوت الله ادعوه
دعاء ودعوی ای رغبت الیه یعنی ابتهلت الیه بالسؤال ورغبت فیما عنده من الخیر مؤلف بصائرده دیدیکه اشبو
دعاء ودعوی ماده سی اصل نداء یعنی برآدمی چاغرمق معناسنه موضوعدر لکن نداء اکثری حرف ندایه مقرون
اولور منادانك اسمك انضمامنه حاجت اولمیه رق ودعاء همه حال مدعوك اسمنه مصحوب اولور یا احمد کبی وبعضا
احدهما آخرك مقامنه قائم اولور ودعاء الی الله تعالی نیاز وسؤاله درکاه الهیدن خیر واحسانی رجا ایلمکدن مطلب
عبارتدر و بعضا تسمیهٔ اسم معناسنه استعمال اولنور ودعاء لامله صله لنورسه خیر وعلی ایله صله لنورسه
شر ومضرت یعنی بددعاء اولور انتهی وتقول العرب دعاه الله بمکروه ای انزله به بوراده معنای لازمی مراد در
ودعاء برکسه یی برنسنه یه سوق ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دعاه الی الامر اذا ساقه و برآدمی براسمله تسمیه ایلمك
معناسنه دریقال دعوته زیدا وبزید ای سمیته به وحیوانك ممه سنده داعیه یعنی سود بقیه سی البقومق معناسنه در
یقال دعا فی الضرع اذا ابقی الداعیة فیه ودعوی اسم اولور کما سیذکر الدعاءة دالك فتحی وعینك تشدیدیله
سبابه پرمغنه اطلاق اولنور یقال یشیر بدعاءته ای بسبابته الدعوة دالك فتحیله اسمدر چاغرمغه دینور
ومنه تقول هو منی دعوة الرجل ای قدر ما بینی وبینه ذاك بوراده دعوة لفظی ظرفیت اوزره منصوب اولمغله فلان ایله
مابینمز برآدمك چاغروب سسی یتشه جك مسافه مقدارنجه دیمك اولور ورفعله اولنجه مضاف تقدیر اولنور و یقال
لهم الدعوة علی غیرهم ای یبدأ بهم فی الدعاء یعنی آنلر دعوت اولنمقده سائرلره تقدیم اولنوب کندیلردن بدء اولنور
پس بوراده ملازمه یاخود اطلاق وتقیید علاقه سیله دعوت تقدیم معناسنده استعمال اولندی ودعوت ادّعا
ماده سندن اسم اولور کما سیذکر وعهد و پیمان معناسنه مستعملدر یقال بینهما دعوة ای حلف وخاصهٔ برآدمی
طعام وضیافته چاغرمق معناسنه در دالك ضمیله ده لغتدر مدعاة دخی بو معنایه درتقول دعوته دعوة ومدعاة
اذا طلبته لیأکل عندك وضیافت معناسنده مستعملدر تقول کنا فی دعوة فلان ومدعاته ای فی طعامه التداعی
تفاعل وزننده ناس برکك معناسنه دربری برلرنی دعوتك لازمیدر یقال تداعی القوم علیه اذا اجتمعوا وهر طرفدن
دشمنلر قصد وتوجه ایلمك معناسنه دریقال تداعی العدو اذا اقبل و بنانك اجزاسی سوکیلوب یقلمغه بشلمق
معناسنه درکویا که خراب اولمق ایچون بری برنی دعوت ایدرلر یقال تداعت الحیطان اذا انقاضت الداعی
اسم فاعلدر دعوت ایدیجی یه و برآدمی برنسنه یه سوق وتشویق ایدیجی یه دینور ومنه ان النبی علیه الصلوة والسلام
داعی الله کما قال تعالی وداعیا الی الله باذنه الآیة ای الی توحیده وما یقرب منه وداعی مؤذنه اطلاق اولنور الداعیة
جنك هنکامنده آتلرك بانك وفریادلرینه اطلاق اولنور وداعیة اللبن ممه ده ابقا اولنان سود بقیه سنه دینور کویا که
کیر وسنده اولان سودی دعوت وجذب ایدر الادّعاء دال مشدده ایله افتعال وزننده برنسنه حقنده بندر دیو
زعم ایلمك معناسنه درکرك حق وکرك باطل اولسون اصطلاحمزده دعوی ایلمك تعبیر اولنور یقال ادّعی فلان
کذا ای زعم انه له حقا او باطلا الدعوة والدعاوة دالك فتحیله ادّعاء معناسندن اسملردر دالك کسریله ده
لغتلردر برنسنه حقنده بندر دیو زعم ایلمکه دینور واول زعم ایلدیکی مطلبه دعوی اطلاق اولنور فتوی کبی
الفی تأنیث ایچوندر زیرا اصلی دعوه ایدی یقال بینهما دعوی باطلة و یقال دعوی باطل نظرا الی لفظه شارح دیرکه
جمعی دعاوی در واوك فتحیله فتاوی کبی وسیبویه واوك کسرنی ترجیح ایلدی الدعوة دالك کسریله نسب
خصوصنده ادّعا ایلمکه مخصوصدر یعنی فلان بنم پدرمدر یاخود اوغلمدر دیو ادّعا ایلمکه خاصدر تقول دعوته
بابن زید دعوة و بو معناده اسم اوله رق استعمال اولنور یقال بینهما دعوة ای ادّعاء فی النسب الدعی غنی وزننده
اوغلغه دینور یقال هو دعی لك اذا کنت قد تبنیته ونسب جهتنده متهم اولان آدمه دینور یقال هو دعی ای متهم
فی نسبه الادعاء همزه نك کسریله برآدمی پدر ینك غیری یه منسوب قلمق معناسنه درکه بو فلانك اوغلیدرکلدر
بنم یا فلانك اوغلیدر دیمك کبی یقال ادعاه اذا اصیره یدعی الی غیر ابیه الادعیة اضحیه وزننده ولادعوة
ادحوه وزننده ما به التداعی اولان شیئه دینور مثلا لغز واحجیه کبی که بری برنی آنی بیلمکه دعوت ایدرلر یقال بینهم
ادعیة وادعوة وهی ما یتداعون به المداعاة مباهاة وزننده بیلمجه ولغز سویلشمك معناسنه دریقال داعاه اذا احاجاه

وبنایی هر طرفدن هدم ایلمك معناسنه در تقول داعینا الحائط ای هدمناه دواعی الدهر زمانك صروف
وتقلباتنه اطلاق اولنور بر بادلغه داعیه اولدیغیچون یقال اصابتهم دواعی الدهر ای صروفه الدعوی ترکی
وزننده شخص وکسه معناسنه مستعملدر یقال بالمکان دعوی ای احد و یود عوت معناسندندر لیس فیه
من تدعوه یعنی آنده برچاغروب جواب ویره جك کسه یوقدر سکنده در ونفی مقامنه مخصوصدر الاندعاء
انفعال وزننده دعوته اجابت ایلمك معناسنه دریقال اندعی لدعوته اذا اجاب الیائی دعیت ادعی دعاء لغة
فی دعوت ادعو دعاء یعنی دعاء ماده سی واویه ویائیه در الواوی الدغوة دالك فتحی وغین معجمه نك سكونیله کوتو
خویه دینور جمعی دغوات کلور یقال به دغوة ای خلق ردیء الیائی الدغیة دغوه وزننده ومرادفیدر
جمعی دغیات کلور دغه ثبه وزننده عجل قبیله سندن برخاتونك آدیدر حمقله ضرب مثل اولوب احمق من دغة
دیرلر اصلی دغی یاخود دغو ایدی هاء حرف علتدن عوض اولدی مستقصاده مرسومدرکه مزبوره نك اسمی
ماریه در دغه لقبیدر قصه سندن بریسی بودرکه کبه اولمغله وقت ولادتی حلول ایلدیکی کون اوبه دن چقوب بری اوته
کزینور ایکن وضع بوریسی حادث اولمغله ادراك ایده میوب اسهال طبیعی ملاحظه سیله برچقوره نزول ووضع ولد
ایلدی آنی دخی درك ایده میوب غائط ظنیله ضرته سنه کلوب یاهنتاه هل یفتح الجعر فاه یعنی غائط اغزنی
اچارمی دیو سؤال ایلدکده ضرته سی تفطن ایدوب واروب ولدی اخذ ایلدی الواوی الدفو عفو
وزننده مجروحی اکلندرمیوب علی الفور قتل ایدوب خلاصلمق معناسنه در تقول دفوت الجریح دفوا
ای اجهزت علیه مترجم صحاح زیغ ایلمشدر الادفاء همزه نك کسریله دفو معناسنه در تقول ادفیت الجریح
یعنی دفوت وایصندرمق معناسنه درتقول ادفیته لغة فی ادفأته بالهمزة وکیکك بوینوزی اکسه سنه طوغری
یك اوزایوب کوتنه قدر وارمق معناسنه دریقال اوفی الظبی اذا طال قرناه حتی کادان یبلغا استه الادفی
احری وزننده بلی اکلمش دوتاقد آدمه دینور یقال رجل ادفی ای منحن الدفواء حمراء وزننده برونی اکری
طوشنجل قوشنه دینور یقال عقاب دفواء ای معوجة المنقار واوزون بوینلو ناقه یه دینور یقال ناقة دفواء
ای الطویلة العنق التدافی تفاعل وزننده تدارك معناسنه دریقال تدافاه اذا تدارکه وتداول معناسنه دریقال
تدافوه ای تداولوه ودوه قسمی آدیملرنی سیرك آتارق یوریمك معناسنه در یقال تدافی البعیر اذا سار سیرا
متجافیا الاستدفاء ایصنمق معناسنه در تقول استدفیت به لغة فی استدفأت بالهمزة ادفو همزه نك ضمیله
اسکندریه قربنده برقریه آدیدر وصعید مصرده اسوان ایله اسنی بیننده ر بلده اسمیدر اعلامدن محمد بن
علی النحوی اورادندر قرق جلدده برتفسیر شریف تألیف ایلمشدر الیائی الدقا قافله عصا وزننده دوه یاوریسی
سودی چوق امکله ایچ ریسی بوزیلوب بورکی سورمك معناسنه در یقال دقی الفصیل دقا من الباب الرابع
اذا اکثر من اللبن ففسد بطنه فسلح الدقی کتف وزننده وصف مذکور اوزره اولان دوه یاوریسنه دینور مؤنثی
دقیه در فرحه وزننده الدقوان سکران وزننده دقی معناسنه در مؤنثی دقوی در سکری کبی الواوی الدلو
دالك فتحی ولامك سکونیله معلومدرکه قوغه یه دینور و بو مؤنثدر بعضا مذکر اولور جمعی ادل ودلاء کلور کتاب وزننده
ودلی کلور دالك ضمی ولامك کسریله ودلی کلور کسرتیله ودلی کلور قصر ایله علی وزننده ودلو فلکده بربرجك
آدیدرکه کوا کبدن دلو صورتی مشتملدر ودوه یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدرکه دلو صورتنده اولور وآفت
وداهیه یه اطلاق اولنور ودلو مصدر اولور قیویه قوغه صارقتمق معناسنه تقول دلوت الدلو دلوا اذا ارسلتها
فی البئر وقیودن قوغه یی چکمك معناسنه در یقال دلا الدلو اذا جبذها لیخرجها ودوه یی سهولتله آهسته جه
یورتمك معناسنه در تقول دلوت الناقة اذا سیرتها رویدا و برآدمه رفق وملایمتله معامله ایلمك معناسنه در
تقول دلوت فلانا اذا رفقت به الدلاة حصاة وزننده کوچك قوغه یه دینور الادلاء همزه نك کسریله قیویه
قوغه صارقتمق معناسنه در تقول ادلیت اذا ارسلت الدلو الی البئر وحیوان تبول ایچون یاخود ضراب ایچون
آلتنی صالندرمق معناسنه مستعملدر یقال ادلی الفرس وغیره اذا اخرج جردانه لیبول او یضرب و برآدمك
حقنده بد وناسزا سوز سویلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلی فلان فی فلان اذا قال قبیحا وتوسل معناسنه
مستعملدر یقال ادلی برحمه ای توسل بقرابته و برماده ضمننده دلیل وحجت احضار ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال ادلی بحجته ای احضرها یعنی احضار حجته مدعاسنه واصل اولدی و برآدمه رشوت کونه مال دفع واعطا
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلی الیه بمال اذا دفعه ومنه قوله تعالی وتدلوا بها الی الحکام ای تدفعونها الیهم
رشوة الدالیة طوار دوندردیکی بیوك دولابه دینور منجنون معناسنه وصو دوندردیکی بیوك دولابه دخی دینور

ناعوره معناسنه ودالیه برنسنه درکه خرما یپراغندن اتخاذ اولنوب براوزون صریغك اوجنه بند واستوار ایدرلر
مؤلف ایجاز مخل اوزره تعبیر ایلمشدر بوندن مراد طولمبه اوله جقدر که اعراب طائفه سی خرما یپراغندن یاخته دن
اتخاذ ایدرلر حالا بورالرده باقردن وتنکه دن اتخاذ ایدرلر ودالیه قوغه ایله یاخود طواز دولاب ایله سق اولنان ترلایه
دینور فاعله بمعنی مفعوله در یقال ارض دالیة ای تسقی بدلو او منجنون الدوالی عوالی وزننده برنوع سیاه اوزمدر که
بك سیاه اولنوب قرامتق اولور مؤلف دول ماده سنده بونی عنب طائفی ایله بیان ایلمدی وشول خرما قورغنه
دینور که آغاجندن کسوب بر یره آصلمش اولمغله بمدت طوره رق اولدقده اکل ایدرلر التدلل تفعل وزننده تدلل
معناسنه درکه نازلنمق وانبساط کوسترمکدن عبارتدر یقال تدلل علیه اذا ادلّ وصالنوب صارقمق معناسنه در
یقال تدلی من الشجر اذا تعلق المدالاة مباهاة وزننده برآدمه رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در تقول
دالیته اذا رفقت به البائی الدلا عصا وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال دلی الرجل دلا من الباب الرابع اذا تحیر
التدلی تفعل وزننده قریب اولمق معناسنه در یقال تدلی به اذا قرب وتواضع ایلمك معناسنه در یقال تدلی له
اذا تواضع المدالاة مبالاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در تقول دالیته اذا داریته پس واوی ویائی اولور بوراده
واو ایله داوته نسخه سی غلطدر البائی الدم دالك فتحی ومیمك تخفیفیله معلومدر که قانه دینور فارسیده خون دیرلر
صلی دمی ایدی فتحتیله وتثنیه سنده دمان واصلی اوزره دمیان دخی دینور جمعی دماء کلور دالك کسریله ودمی
کلورغنی وزننده شارح دیرکه عند البعض اصلی دمی ایدی میمك سکونیله وعند البعض واویدر وبعضا آخرنی
میمه قلب وادغامله دمّ دخی دیرلر الدمة فتحتیله تخصیص ایچوندر برپارچه قانه دینور علی قول دم لفظنده لغتدر یقال
دم ودمة ودم کدی یه دینور سنور معناسنه دم الغزلان برنوع نبات آدیدر دم الاخوین ایکی قرداش قانی دیدکلری
دارو در فارسیده خون سیاوشان دیرلر الدمی عصا وزننده قانه مق معناسنه در یقال دمی الجرح دمی
من الباب الرابع اذا خرج منه دم الادماء همزه نك کسریله والتدمیة تفعله وزننده قاناتمق معناسنه در تقول
ادمیت الجرح ودمّیته اذا اخرجت منه الدم وتدمیه برآدمه تسهیل طریق ایلمك معناسنه مستعملدر تقول دمّیت له
اذا سهلت له سبیلا وطرقته وتقریب ایلمك معناسنه در تقول دمّیت له کذا اذا قربت له وظاهر اولمق معناسنه در
تقول دمّیت له اذا ظهرت ویقال خذ ما دمی لك ای ما ظهر الدامی قانیان عضوه دینور نسبت اوزره در بوجهتله
فقیر وبینوا آدمه دامی الشفة اطلاق اولنور شدت غم وکدرندن کویا که دوداغی چتلیوب خون آلود صورتنده اولور
یقال هو دامی الشفة ای فقیر بنات دم برنبات معروف آدیدر الدمیة غرفه وزننده مرمردن تراشیده صورته
دینور علی قول عام در یقال هو کالدمیة وهی الصورة المنقشة من الرخام او عام وبته دینور صنم معناسنه جمعی
دمی کلور دالك ضمی والفك قصریله المدمّی معظم وزننده قان بیلاشمش اوقه دینور یقال سهم مدمّی اذا کان
علیه حمرة الدم وآت وسائر نسنه نك پك قزل اولاننه اطلاق اولنور یقال فرس مدمّی ای شدید الحمرة وکذا غیره
المستدمی اسم فاعل بنیه سیله غریمندن مطلوبنی سهولتله استخراج ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
مستدم اذا کان یستخرج من غریمه دینه بالرفق وبرونی قانامغله باشنی یره اکمش آدمه دینور الدامیة شول باش
یاریغنه دینور که قان ظهور ایدوب اکن سیلان ایلمیه یقال شجة دامیة اذا کانت تدمی ولا تسیل الدامیاء مدایله
خیر وبرکت معناسنه در یقال ترکهم فی الدامیاء ای فی الخیر والبرکة الواوی الدنو علو وزننده والدناوة
سحابه وزننده یقین اولمق معناسنه در یقال دنا الیه ومنه وله یدنو دنوا ودناوة اذا قرب الادناء همزه نك کسریله
بودخی قریب اولمق معناسنه در یقال ادنی منه اذا قرب وبقین قلمق معناسنه در یقال ادناه اذا قربه ومضایقه
اوزره کچنمك معناسنه در یقال ادنی الرجل اذا عاش عیشا ضیقا التدنیة تأدیه وزننده یقین قلمق معناسنه در
یقال دناه اذا قربه وبرنسنه نك صغیر وکبیرنی تتبع ایلمك معناسنه در یقال دنّی فی الامور اذا تتبع صغیرها وکبیرها
الاستدناء برآدمك قریب اولمسنی ایستمك معناسنه در یقال استدناه اذا طلب منه الدنو الدناوة دالك فتحیله
مصدردر که ذکر اولندی وخصملق معناسنه مستعملدر یقال بینهما دناوة ای قرابة وقربی الدنیا دالك ضمیله آخرت
مقابلیدر که بوجهانه دینور وبعضا آخرینه تنوین الحاق اولنور جمعی دنی کلور صغر وصغری وکبر وکبری کبی
شارح دیرکه دنیا کلمه سی ادنی کلمه سنك مؤنثیدر بو عالمه دنیا اطلاقی آخرته نسبتله اقرب اولدیغنه مبنیدر وتأنیثی
مخلوقات اعتباریله در واوی الاصل اولوب واوی یایه منقلب اولمشدر حرف تعریفی ازاله اولنوب منکر اولدقده
آخرینه تنوین الحاق اولنور فیقال ماله دنیا ولا آخرة ودرة الغواصده مشروحدر که دنیا کلمه سنه تنوین ادخالیله
هذه دنیا متعبة دیمك اوهامدندر زیرا دنیا کلمه سی واول وزننده اولان کلمه لر کرك معرفه وکرك نکره حالتلرنده قطعا

مطلب

منصرف ومنوّن اولمق صحیح دکلدر زیرا دنیا کلمه سنده الف مقصوره تأنیث ایچوندر قالدیکه الفله مؤنث اولان
کلمه کرك معرفه وکرك نکره حالتلرنده ممنوع عن الصرف اولوب لکن هاء ایله مؤنث اولان منصرف اولدیغنك
باعثی بودرکه الف ایله مؤنث اولان کلمه الفه موضوع اولدیغندن ناشی اقوی اولوب هاء تأنیث ایسه کلمه یه صکره دن
عارض اولمغله اضعف اولدیغندن الف تأنیث علتین مقامنه قائم اولدی انتهی ویقال هو ابن عمی او ابن خالتی او ابن
عمتی او ابن خالتی او ابن اخی او ابن اختی دنیة ودنیا بکسر الدال فیهما منوّنتین ودنیا بضم الدال غیر منونة ای لحا یعنی
فلان بنم بی واسطه متصل وملاصق فلانزاده مدر شارح دیرکه داللرك کسریله دنیه ودنی اسملردر قرابه
معناسنه در ودنیا کلمه سی که دالك ضمیله در حالیت اوزره منصوبلردر یاء مناسبتیله دالی مکسور دخی اولور زیرا
بینلرنده کی نون خفیه در وبونلر فی الاصل مصدرلردر مناسبی دانیا سیکنده در وابن اعرابی دیدیکه بوراده دنیا
کلمه سی منصرفدر وبوماده دن غیری الف تأنیثی اولان کلمه نك انصرافی معلومم دکلدر المداناة مباهاة وزننده
اباغه بوقاغوبی صقشدرمق معناسنه مستعملدر تقول دانیت القید اذا ضیقته المدنیة محسنه وزننده والمدنی
محسن وزننده طوغورمسی پك یقین حیوانه دینور یقال ناقة مدنیة ومدن اذا دنی نتاجها الدنی غنی وزننده
ساقط وضعیف اولوب اصلا ایشه یرامیان آدمه دینور یقال رجل دنیّ ای ساقط ضعیف شارحك بیاننه کوره
مهموزده لغتدر الدنا عصا وزننده والدنایة سحابه وزننده برکسه دنی وبی مایه اولق معناسنه در یقال
ما کان دنیا ولقد دنی دنا ودنایة من الباب الرابع اذا صار دنیا ودنا عصا وزننده برموضع آدیدر الادنیان ایکی
معروف دره یه اطلاق اولنور الادنی احری وزننده اقرب معناسنه در ومنه تقول لقیته ادنی دنیّ وادنی دنا ای اول
شیء یعنی جمله دن اقدم ابتداء وهله ده اکا بولشدم بوراده دنیّ جنیّ وزننده ودنا عصا وزننده در قریب وقرب
معنالرینه در التدنّی تفعل وزننده برنسنه یه آزجه آزجه واروب یقلشمق معناسنه در یقال تدنّی الیه اذا دنا
قلیلا قلیلا التدانی تفاعل وزننده بری برینه یقلشمق معناسنه در یقال تدانوا اذا دنا بعضهم من بعض دانیه
جانیه وزننده مغربده بربلده در انده نیجه علماء ظهور ایلدی ابو عمرو المقری الدانی انلردندر الیائی الدواء دالك
حرکات ثلاثی والفك مدیله علاج ودرمان ایچون اولان نسنه یه دینور یقال داواه بالدواء مثلثة وهی ماداوی به
الدوا عصا وزننده خسته اولمق معناسنه در یقال دوی الرجل دوا من الباب الرابع اذا مرض وخسته یه اطلاق
اولنور وصف بالمصدردر الدویّ کتف وزننده خسته یه دینور یقال رجل دو ویقال دوی علی المصدر
وصیغه ثانیه ده مفرد وجمع وتذکیر وتأنیث برابر اولور ودوی احمق آدمه اطلاق اولنور واصلا یرندن ایرلمز اولان
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل دوای لازم مکانه الدویة غنیة وزننده دالك ضمیله ده جائزدر هواسی مزاجه
اویمیان وخامتلو یره دینور یقال ارض دویة ای غیر موافقة الدواة حصاة وزننده یازو یازه جق آلت معروفدرکه
دیویت تعبیر اولنور جمعی دوی کلور نوات ونوی کبی ودویّ کلورغنی وزننده مترجم حقیر دیرکه شهاب درّه
شرحنده دیدیکه دیویت ایشلین آدمه دواتی دیمك لحندر اصوب اولان دووی دیمکدر زیرا تأنیث نسبت حالنده
حذف اولنور نته که فاطمه یه نسبتده فاطمی ومکه یه نسبتده مکی دینور زیرا اسم مسماسندن منسوبه نقل اولندقده
صفات عدادینه ملتحق اولمغله مذکر ومؤنث اولمق صحیح اولور پس مؤنث اولان منسوبده ایکی علامت تأنیث
جمع اولمق کراهتنه وتاء تأنیثك حشو کلمه اولمق هجنتنه مبنی تاء مزبوره یی حذف ایدرلر انتهی ودواة ابو جهل
قرپوزینك واوزمك وقاونك وقرپوزك قبوغنه دینور ذال معجمه ده لغتدر الدوایة ثمامه وکتابه وزنلرنده هریسه
وچورباوات صوبی وسود مقوله سنه روزکار طوقندقده یوزنده بمورطه زاری کبی بوقفه جه پیدا اولان یوزینه
وقیمغنه دینور ودوایة الاسنان دیشلرك یوزنده حادث اولان پشلکه دینور طرامه کبی الداوی یوزنده ذکر
اولنان بوقفه چه قیمق حاصل اولان سود وچوربا مقوله سنه دینور یقال لبن داو ای ذو دوایة التدویة تأدیه
وزننده سود وچوربا مقوله سنك یوزی دوایه طوتمق معناسنه در یقال دوّی اللبن اذا رکبته الدوایة وبرآدمه
دوایه ویرمك معناسنه در تقول دوّیته اذا اعطیته الدوایة کذلك صویك یوزنده دوایه کبی بل صاورندیسی پیدا
اولمق معناسنه در یقال دوّی الماء اذا علاه مما تسفیه الریح واسرمش دوه کوکره یوب کورلده مك معناسنه در
یقال دوّی الفحل اذا سمع لهدیره دوی الادّواء تشدید الله افتعال وزننده سود یوزنی آلوب اکل ایلمك معناسنه در
تقول دوّیته الدوایة فادّواها ای اخذها فاکلها المداوی والمدوّی مقوّی وزننده چوق طعامه دینور یقال
طعام داو ومدوّ ای کثیر ومدوّی کورلدیلی بلوده دینور یقال سحاب مدوّ ای مرعد واورتیلی مستور ایشه دینور یقال
امر مدوّ ای مغطی الدویّ غنیّ وزننده والدویّ عتیّ وزننده والدوویّ فتحتیله ناس وکس وکسه

مطلب

معناسنه مستعملدر قشلدی یه یاخود دوّه یعنی صحرایه منسوبدر یقال مابالدار دویّ ودویّ ودووی ای احد
ودوی غنی وزننده اسن بلاق قشلدیسنه دینور کذلك آری قسمنك وقوشلرك كورلدیسنه وقشلدیسنه دینور
یقال للریح والنحل والطائر دویّ ای حفیف المداواة مباهاة وزننده خسته یه علاج وتیمار ایلمك معناسنه در
تقول داویت المریض اذا عالجته وخسته یه خدمت ایدوب دردنی چكمك معناسنه در تقول داویت المریض
اذا عانیته الادواء همزه نك كسریله بر آدمی خسته قلمق معناسنه در تقول ادویته اذا امرضته و یقال هو
یدوی ویداوی ای یمرض ویعالج وخسته یه همدم اولمق معناسنه در یقال ادوی فلان اذا صحب مریضا الواوی
الدوّ جوّ وزننده والدوّیة یای نسبتله كه نفسنه منسوبدر والداویة واو اولی الفه مقلوبدر بونده یانك
تخفیفیله ده جائزدر بریه و بیابانه دینور یقال خرجوا الی الدوّ والدوّیة والداویة ای الفلاة ودوّ بر بلده آدیدر
التدویة تفعله وزننده بیابانه كتمك معناسنه در یقال دوّی الرجل اذا اخذ فی الدوّ الدوّة هایله بر موضعدر
الدوداة دالك فتحیله ایپ صالنجغك كوده یه تأثیرایدن یرینه واثرینه دینور البائی الدهی دالك فتحی وهانك
سكونیله والدهاء بهاء وزننده غایة الغایه زیركلك وجودت رأی وحسن فكر ودقت تدبیر معناسنه در یقال به
دهی ودهاء ای نكر وجودة رأی وارب ودهی ودهاء ودهاءه مصدرا ولورلر بركسه یك زیرك وجودت رأی وحسن
فكر وتدبیر صاحبی اولمق معناسنه كه جن فكرلو اولمق تعبیر اولنور یقال دهی الرجل دهیا ودهاء ودهاءة من الباب الرابع
اذا كان داهیا ودهی بر آدمی داهیه لكه نسبت ایلمك علی قول نقیصه عزو واسناد یله عیبلمك یاخود بر داهیه یه
اوغراتمق معناسنه در یقال دهاه دهیا اذا نسبه الی الدهاء اوعابه وتنقصه اواصابه بداهیة الداهی والدهی
كتف وزننده والداهیة هاء مبالغة ایچوندر جن فكرلو آفت ذهن آدمه دینور جمعی دهاة كلور قضاة كبی ودهون
كلور بو دهی كلمه سنك جمعیدر اصلی دهیون ایدی التدهی تفعل وزننده جن فكرلو آدم كبی ایش ایشلمك معناسنه در
یقال تدهی فلان اذا فعل فعل الدهاة التدهیة تأدیه وزننده بودخی دهی معناسنه در یقال دهی فلانا بمعنی
دهاه الداهیة پك زیرك جن فكرلو آدمه دینور كه ذكر اولندی وداهیه امر عظیمه اطلاق اولنور حادثه ونازلهٔ
عظیمه كبی كه آفت تعبیر اولنور یقال اصابته داهیة ای امر عظیم الدهی غنیّ وزننده عاقل ومتبصر آدمه
دینور جمعی ادهیه ودهواء كلور كرماء وزننده یقال رجل دهیّ وده ای عاقل المداهی اسم فاعل بنیه سیله
ارسلانه دینور الواوی الدهواء حمراء وزننده والدهویة دالك ضمیله تأكید ایچون داهیه لفظنه صفت
اولورلر كه دهیاء دخی وصف اولور یقال داهیة دهواء ودهویة ای شدیدة جدا یوم دهو زهو وزننده ایام
عربدن بر یوم معروفدر البائی دیدی دالرك فتحی و یالرك سكونیله نغمات له دوه سورمك اصل ومنشأی اولان
كلمه در فی الاصل غنا ونغمات له دوه سورمك یوغیدی وقتا كه بر اعرابی غلامنك التی اصروب زخمدار ایلمكله غلام
مز بوردی دی یعنی یایدی یایدی دیه رك فریاد وفغانله كتدكده ایلرو ده اولان دوه لر غلامك آوازمذكورنی ایشتمكله
شوقلنوب دلخواه اوزره اشوب یوریمكه بشلدیلر اعرابی بو حالی كوردكده غلامه نوازش واكساء ایدوب دائما دوه لرك
اكسه سنده بو كونه آوازه یه مداومت التمسی ضمننده توصیه ایلدی من بعد دوه لری اول رسمه صوتله وكیده رك
نغماتله سوق ایدر اولدیلر بر اوده قسمی آوازه ونغماتدن پك محظوظ ومنشوق اولورلر فصـــل الذال المعجمة
الذأو ذالك فتحی وهمزه نك سكونیله دوه یی پك سوروب قوغه رق كوترمك معناسنه در یقال ذأی الابل ذأوا
من الباب الثالث اذا طردها وساقها وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذأی المرأة اذا نكحها واوت صولمق معناسنه در
یقال ذأی البقل اذا ذوی الذأوة تمره وزننده آریق وزبون قیونه دینور یقال شاة ذأوة ای مهزولة البائی
ذبیان ذالك ضمی وكسریله بر قبیله در نابغه ایله ملقب زیاد بن معاویه نام شاعر اكا منسوبدر شارح دیر كه ذبیان
دومنك كوده سنده قلان توی بقیه سنه دینور الواوی الذحو حای مهمله ایله دحو وزننده دوه یی پك شدتله
سورمك علی قول اوكنه قاتوب قوغه رق كوترمك معناسنه در یقال ذحا الابل یذحاها ویذحوها ذحوا
من الباب الثالث والاول اذا ساقها عنیفا اوطردها وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذحا المرأة اذا جامعها وتیز تیز یوریمك
معناسنه در یقال ذحا الرجل اذا اسرع البائی الذحی وحی وزننده یاغی یی طوقمقله چرپمك معناسنه در یقال
ذحی الصوف یذحیه ذحیا اذا طرقه بالمطرقة وآچقده اولان آدمه یل طوقنمق معناسنه در یقال ذحتهم الریح
ای اصابتهم ولیس لهم منها ستر المذحاة مرماة وزننده اغاج قسمندن عاری اولان ارضه دینور یقال ارض مذحاة
ای لاشجر بها الواوی الذرو ذالك فتحی ورانك سكونیله یل برنسنه یی توز یدوب ایلتمك معناسنه در یقال
ذرت الریح الشیء تذروه ذروا اذا اطارته واذهبته و بو معناده لازم اولور توزمق معناسنه یقال ذرا الشیء اذا طار

فی الهواء وصاورمق معناسنه در یقال ذرا الحنطة اذا نقاها فی الریح وقیرمق معناسنه در یقال ذرا الشیء اذا كسره
وسرعتله كتمك معناسنه در یقال ذرا الظبی اذا اسرع وآغزدن دیشلر دوشوب دوكلمك معناسنه در یقال ذرا
فوه ای اسنانه اذا سقط الاذراء همزه نك كسریله والتذریة تأدیه وزننده بودخی یل برنسنه یی توزتمق معناسنه در
یقال اذرته الریح وذرته اذا اطارته واذهبته وتذریه بر آدمی مدح وثنا ایلمك معناسنه مستعملدر كه اصطلاحمزده
اوچورمق تعبیر اولنور تقول ذریته اذا مدحته ومعدن ترابنده آلتون آراشدرمق معناسنه مستعملدر تقول ذریت
تراب المعدن اذا طلبت ذهبه التذری تفعل وزننده صاورلمق معناسنه در یقال ذرا الحنطة فتذرت و برنسنه نك
یوقریسنه چقمق معناسنه در تقول تذریت الذروة اذا علوتها الذراوة ثمامه وزننده قورومش اوتلق اوفندیسنك
توزندیسنه دینور كه یل اوكنده توزوب صاورلور یقال مواعیده كذراوة النبت وهی ما رفت من یابسه
فطارت به الریح وصاورلور كن یره دوكیلن غله دوكندیسنه دینور ومطلقا صاروزكار توزیدوب اوچوردیغی
توزندی یه واوچورندی یه دینور الذری هدی وزننده بودخی توزندی یه واوچورندی یه دینور الذروة
ذالك ضمی وكسریله برنسنه نك یوقریسنه دینور یقال هو فی ذروة الشرف ای اعلاه المذروان میمك كسریله
آدمك ایكی قیناغنك اوجلرینه دینور مفردی یوقدر علی قول مذری مفردیدر ومذروان الرأس باشك ایكی
طرفنه اطلاق اولنور ومذروان القوس یایك یوقری واشاغی باشلرندن كیریش اوجلری كچوره جك یرلره دینور كه
ایكی اوجلری اوله جقدر ومنه یقال جاء فلان ینفض مذرویه ای باغیا متهددا یعنی بغی وتعدی قصدیله تهدید
ایلیه رك كلدی و بو معنای اولدن ومعنای اخیردن محتملدر الاستذراء یكی كوسنمك معناسنه در یقال
استذرت المعزی اذا اشتهت الفحل الذرة ثبه وزننده معروف غله اسمیدر كه مصر بغدایی دیدكلریدر اصلی
ذرو ایدی هاء واودن عوضدر ابو الذری سعی وزننده خالد بن عبد الرحمن الافریقی كنیه سیدر وعلی بن
ذری الحضرمیّ وانعم بن ذری الشعبانی محدثلردر بئر ذروان سحبان وزننده مدینه ده بر قیو آدیدر علی قول
ذواروان دیرلر یاخود ذروان در فتحاتله البائی الذاغیة غین معجمه ایله شاشقین وچولپه نادان عورته دینور
یقال امرأة ذاغیة ای مضاغة رعناء الواوی الاذفی قافله احری وزننده قولقلری و برونی صالق وسلیوك آته
دینور مؤنثی ذفواء در یقال فرس اذفی ای ارخو الاذن والانف الواوی الذكوّ علوّ وزننده والذكا عصا
وزننده والذكاء بهاء وزننده و بو زمخشریدن منقولدر آتش پك علولنمك معناسنه در یقال ذكت النار تذكو
ذكوّا وذكا وذكاء اذا اشتد لهبها الاستذكاء ذكو معناسنه در یقال استذكت النار بمعنی ذكت الاذكاء همزه نك
كسریله آتشی یاقوب علولندرمك معناسنه در یقال اذكی النار اذا اوقدها التذكیة تفعله وزننده اذكاء
معناسنه در یقال ذكی النار بمعنی اذكاها و بوغزلمق معناسنه در یقال ذكی الذبیحة اذا ذبحها و پیر وسالخورده
اولمق معناسنه در عادتا تجاربله صاحب ذكاء اولدقلری تصوربنه مبنی در یقال ذكی الرجل اذا اسن وبدن الذكیة
غنیه وزننده علولنمش مشتعل آدمه دینور الذكوة والذكیة تمره وزنلرنده آتش طوتشدیره جق طوزغه
دینور یقال ذكی النار بالذكوة والذكیة وهی ما ذكاها به وشعله لو آتش كوزنه دینور الذكا عصا وزننده بودخی
شعله لو پرلاق آتش كوزینه دینور وذكاوذكاء هایله بوغزلمق معناسنه در یقال ذكا لذبیحة ذكا وذكاة اذا ذبحه
الذكاء وفاء وزننده بركسه تیز فهم وزیرك اولمق معناسنه در یقال ذكی الرجل وذكی وذكو ذكاء
من الباب الرابع والثالث والخامس اذا كان سریع الفطنة وذكاء سن وسال وعمر معناسنه در یقال
بلغت الدابة الذكاء اذا اسنت الذكیّ غنی وزننده ذكاء وذهن وفطنت صاحبی آدمه دینور و بوغزلنمش
قربانه دینور ذكاء غراب وزننده كونش اسماسندندر و بو معرفه درلا ینصرفدر حرف تعریف داخل اولمز
یقال طلعت ذكاء ای الشمس ابن ذكاء صباح وقتنك كنیه سیدر یقال ظهر ابن ذكاء ای الصبح المذكی
میمك فتحیله شول آتلره دینور كه قروحنی یعنی دیشلری كاله واردیغی هنكامی بریاخود ایكی یاش كچمش اوله لر
مذكی مفردیدر مخلف وزننده یقال خیل مذاكی اذا اتت علیها بعد قروحها سنة اوسنتان الذكی غنی وزننده
والذاكی والذكیة غنیه وزننده اك تیز رایحه لو مسكه وصف اولور یقال مسك ذكیّ وذاك وذكیة ای ساطع
ریحه شارح دیر كه مسك وعنبر كلمه لرینك تذكیر وتأنیثلری جائزدر ظاهرا تأنیثلری شمامه اعتباریله در المذكیة
محسنه وزننده مرة بعد اخری یاغدیران بلوده دینور یقال سحابة مذكیة اذا امطرت مرة بعد آخری الذكاوین
ذالك فتحی وواوك كسریله ذكوانه كلمه سنك جمعیدر كوچك سرح آغاجلرینه دینور ظاهرا پك متوقد اولدیغیچون
ابن ذكوان سلمان وزننده ائمه قرأتدن ابن عامرك راویسیدر ذكوه تمره وزننده بادیه ده بر ارسلان یتاغی یرلك

آيدر البائى الاذبلاء اعشباب وزننده بريره كيرلوجه كتمك معناسنه‌در يقال اذلولى الرجل اذا انطلق
فى استخفاء ورام وسفاد اولمق معناسنه‌در يقال اذلولى الرجل اذا ذل وانقاد وشكستهٔ خاطر اولمق معناسنه‌در
يقال اذلولى فلان اذ انكسر قلبه وآلت تناسل فرسرجه قالقمق معناسنه‌در ترياكى آلتى كبى يقال اذلولى الذكر
اذا قام مسترخيا الذولى سفرجل وزننده ذليل ورام اولمش آدمه دينور يقال رجل ذلولى اى مذلول التذلى
تفعل وزننده تواضع ايلمك معناسنه‌در يقال تذلى له اذا تواضع الذلى سعى وزننده آغاجدن ميوه ديرمك
معناسنه‌در يقال ذلى الرطب ذليا من الباب الثالث اذا جناه الاذلاء همزه‌نك كسريله بركسه ايله بيله جه آغاجدن
ميوه ديرمك معناسنه‌در يقال دلى الرطب فاذلى معه شارح فاذلى نسخه‌سنى تغليط و بونسخه‌يى تصويب ايلمشدر
البائى الذماء وفاء وزننده ديرنمك وقلداقمق معناسنه‌در يقال ذمى الشئ ذماء من الباب الرابع اذا تحرك وذماء
اولو بجل وجودده فلان بقيهٔ روحه ياخود قوت قلبه دينور يقال مابقى منه الاذماء اى بقية النفس اوقوة القلب
و بدنده همان بقيهٔ روح ياخود قوت قلب قالمق معناسنه مصدر اولور يقال ذمى المذبوح ذماء من الباب الثانى
اذا بقى منه الذماء الذمى والمدماة مرماة وزننده زخمدار اولمش صيده دينور الذميان فتحاتله سرعتله يوريمك
معناسنه‌در يقال ذمى الرجل ذميانا من الباب الثانى اذا اسرع الذمى رمى وزننده بر آدمى برنسنه‌نك رايحه‌سى
آزرده قلمق معناسنه‌در يقال ذمته رايحته ذميا اى آذته الاستذماء بر آدمك وارنى آراشدروب آلمق معناسنه‌در
تقول استذميت ما عنده اذا تتبعته واخذته الاذماء همزه‌نك كسريله اورديغى نسنه‌يى بقيهٔ جانله ترك ايلمك
معناسنه‌در يقال اذماه اذا اوقذه وتركه برمقه الذمى عصا وزننده رايحهٔ منكره‌يه دينور الواوى الذهو لهو
وزننده كبر ايلمك معناسنه‌در يقال ذها الرجل يذهو ذهوا اذا تكبر البائى الذوى غنى وزننده اوت صولمق
معناسنه‌در يقال ذوى البقل وذوى ذويا من الباب الثانى وازابع اذا ذبل الاذواء همزه‌نك كسريله اوتى
صولدرمق معناسنه‌در يقال اذواه الحر اذا ذبله الذواة حصاة وزننده بغداى واوزم وقاون وقرپوز
مقوله‌سنك قبوغنه دينور الذوى الى وزننده خرده وجوره قبوغلره دينور ذاتك ذالك وزننده و آنده لغتدركه
اسم اشارتدر يقال ذاتك الرجل اى ذلك وبونك تفصيلى اشاغيده مبسوطدر فصل الراء البائى الرؤية
رانك ضمى وهمزه‌نك سكونيله كوز ايله كورمكه كذلك قلبله كورمكه يعنى عقل ايله مشاهده رتبه‌سنده بيلمكه
دينوركه اسمدر اوّلكيدن بصر ايله ثانيدن بصيرت ايله تعبير اولنور يقال شهدله عن رؤية وهى النظر بالعين
وبالقلب شارحك بيانه كوره جمعى رؤى كلور مديه ومدى كبى مؤلفك اطلاقنه كوره مشترك اولور لكن عينده
حقيقت وقلبده مجازدر ورؤيه ورأى رانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله وراءه راعه وزننده ورأيه ضربه وزننده
ورئيان رانك كسريله مصدرلردر كورمك وبيلمك معناسنه‌در تقول رأيته رؤية ورأيا وراءة ورأية ورئيانا
من الباب الثالث اذا نظرته بالعين وبالقلب مؤلفك بصائرده بيانه كوره رؤيت شئ مرئى يى ادراكدن عبارتدر
واول قواى نفسيه حسبيله برقاچ كونه اولور اولا حاسهٔ بصريه وآنك مجراسنه جارى اولانله اولور رأيت زيدا كبى
وقل اعملوا فسيرى الله عملكم الآية كريمه‌سى كبى زيرا حق تعالى‌يه حاسه اسنادى صحيح دكلدر ثانيا وهم وتخيل ايله
ادراك اولنور نحو ارأى ان زيدا منطلق ثالثا تفكر ايله ادراك اولنور كقوله تعالى انى ارى مالا ترون الآيه رابعا عقل ايله
ادراك اولنور وعلى ذلك قوله تعالى ما كذب الفؤاد ما رأى الآيه ورؤيت بصريه مراد اولورسه مفعول واحده
تعديه ايدر نحو رأى زيدا وعلم معناسى اراده اولنورسه مفعولينه تعديه ايدر نحو رأيت زيدا عالما انتهى وفى الحديث
ارأيتك وارأيتكما وارأيتكم وهى كلمة تقول العرب بمعنى اخبرنى واخبرانى واخبرونى وكذلك الم تر الى كذا كلمة تقال
عند التعجب يعنى ارأيت كلمه‌سى كلام عربده اخبرنى معناسنه استعمال اولنور ذهنك لفظ مزبوردن معناى
مرقومه انتقالى رؤيت اخبارك سبب اقواسى اولديغنه مبنى اولمغله اطلاق سبب واراده‌ٔ مسبب وجهيله رؤيت
اطلاق واخبار اراده اولندى وهمزهٔ استفهام كه طلب فهم ايچون موضوعدر آنكله امر بالاخبار مراد اولندى
طلبه دلالتده مشترك اولدقلرى ايچون پس ارأيت كلمه‌سندن ذكر السبب واراده المسبب وجهيله مطلب
مجاز مرسل اولور وطلب فهمه موضوع اولان اداة اطلاق اولنوب طلبه موضوع اولان صيغهٔ امر اراده اولنمشدر
صيغهٔ مزبوره اداة مرقومه‌يه تشبيها خلاصه‌سى ارأيت كلمه‌سى مجاز مرسله مبنى استعاره اولور وتاء دائما مفتوح اولور
وكافك اعرابدن محلى يوقدر مجرد خطاب ايچوندر احوال مخاطبه دلالت ايلمكله تثنيه وجمعده وتذكير وتأنيثده
متغير اولور والم تر قوللرى تعجب معناسنده مثل مجراسنه اجرا اولندى برقصه‌يى كوروب وكورمين واشيدوب
وايشتمين كسه‌يه خطاب اولور وبو بالتعجب تقريرى مفيددر زيرا استفهام انكار وقوعى ايچون اولوب نفى نفى

اثبات اولمغله نفى اولان رؤيتى تقرير ايدر وبوندن تعجب متولد اولور بو جهتله معنيين مجازيين بينى جمع لازم كلمز
هرنقدر مؤلفه كوره جائز ايسه ده واشبو رأى ماده‌سى الى ايله صله لندقده اعتباره مؤدى نظر معناسنى مقتضى اولور
ديدكلرى وجه مذكور اوزره تعجب معناسنه اشارتدر الارتئاء افتعال وزننده بودخى كورمك معناسنه‌در تقول
ارتأيته بمعنى رأيته وبر ماده ضمننده رأى وتدبير ايلمك ايچون فكر وملاحظه ايلمك معناسنه‌در يقال ارتأينا فى الامر
اى نظرناه الاستراء استفعال وزننده بودخى كورمك معناسنه‌در تقول استرأيته بمعنى رأيته وبر آدمك
ديدارنى يعنى كورمسنى استدعا ايلمك معناسنه‌در يقال استرأه اذا استدعى رؤيته وبر كسه‌دن بالاستشاره
رأى طلب ايلمك معناسنه‌در تقول استرأيته اذا استشرته الرئة نيه وزننده كورمكه دينور اسمدر تقول
الحمد لله على ريتك اى رؤيتك شارحك بيانه كوره بونك اصلى رؤيه ايدى همزه ابدال صحيحله واوه ابدال وبعده
يايه قلب وادغام اولنوب يايه مجاورت سببيله راء مكسور اولدى الرءآء شدّاد وزننده كثير الرؤيه اولان
يعنى كوره كن بينا آدمه دينور يقال هو رءآء اى كثير الرؤية الرؤى رانك ضمى همزه‌نك كسريله صلى
وزننده والرآء غراب وزننده والمرآه مرماة وزننده انساننده نظر تعلق ايده جك يره دينور منظر معناسنه على
قول رؤى ورؤآء حسن منظر معناسنه اولوب ومرآة على الاطلاق منظر معناسنه‌در يقال هو حسن الرؤى
والرؤآء والمرآة اى المنظر او الاولى حسن النظر والثالث على الاطلاق الترئية تفعله وزننده اسمدر بهجت
وبها وحسن منظر معناسنه‌در وترئيه مصدر اولور رياء ايلمك معناسنه تقول رأيته ترئية اى رائيته رئاء
وبر آدمه بقمق ايچون آينه عرض ايلمك على قول اكا آينه طوتمق معناسنه‌در تقول رأيته اذا عرضت المرآة عليه
اوجلستها له لينظر فيها الاراءة والاراء همزه‌لرك كسريله كوسترمك معناسنه‌در تقول اريته اياه اراءة واراء
اى جعلته ينظر فيه اشبو ارى كلمه‌سى فى الاصل ارأى ايدى يانك ماقبلى مفتوح اولمغله الفه قلب اولنوب ارائى
اولدقده نصكره همزه‌سى تليين وحركه‌سى رايه نقل اولنوب اجتماع ساكنين اولمغله همزه حذف اولندى وتقول
العرب ارى الله بفلان اى ارى الناس به العذاب والهلاك يعنى حق تعالى فلانى بليه وعقوبته كرفتار ايدوب ناسه
عذاب وهلاك عبرتلرنى انكله كوستورسون كه انك مبتلا اولديغى عقوباتى ناسه مدار اعتبار ايتسون ديمكدر وبو مثللدر
المرآة مباها وزننده والرئاء قتال وزننده بركسه ناسه كندى متصف ومتخلق اولديغى فعل وكردارينك خلافنى
كوسترمك معناسنه‌دركه ريا ايلمك وكوستورش ايلمك تعبير اولنور تقول رائيته مرأاة ورئاء اى اريته على خلاف
ما انا عليه وبر آدمى قرشوسنه چكوب كورمك معناسنه‌در تقول رائيته اى قابلته فرأيته وبر كسه ايله مشاوره ايلمك
معناسنه‌در تقول رائيته اذا شاورته المرآة مسحاة وزننده آينه‌يه دينور شارح ديركه اصلى مرآيه ايدى مفعله وزننده
اسم آلت واسم مكان دخى اولور جمعى مرآى كلور جوارى وغواشى كبى ومرايا كلمسى قياسدن خارجدر لكن
درّه شرحنده شهاب سماعا وقياسا ورودنى تصريح ايلمشدر الترائى تفاعل وزننده آينه‌يه بقمق معناسنه‌در
تقول ترأيت فى المرآة اى نظرت فيها وبر برنى كورمك وكورشمك معناسنه‌در يقال تراأوا اذا رأى بعضهم بعضا ومنه
الحديث انا برئ من كل مسلم مع مشرك قيل لم يا رسول الله قال لا ترائى ناراهما اى لا يتجاور المسلم والمشرك بل يتباعد
عنه منزله بحيث لو اوقد نارا ما رآها يعنى مطلقا اهل اسلامك مشركينله مجاورت ومقاربتلرندن نهى متضمندر يعنى
انشلرى بربرنى كوره جك قدر مسافه‌ده تقرب ايلميوب بلكه انلردن تباعد ايلسونلر زيرا مشركين عهدوا ماندن
مبرالردر واهل اسلامك دلالتى طرف رحمانه وانلرك دلالتى جانب شيطانه اولور پس ترائى بوراده تعاين وتقابل معناسنه
اولمش اولور وترأى اصلده تترأى ايدى تالرك برى تخفيفا حذف اولندى شارح ديركه ابو الهيثم عليه الرحمه لا يتسم المسلم
بسمة المشرك ولا يتشبه به عبارتيله تفسير ايلدى يعنى مسلم اولان كسه مشركلرك اشكاللريله متشكل واخلاقلريله متخلق
اولمسون انتهى وترائى بر ماده ضمننده فكر واند يشه وملاحظه ايلمك معناسنه‌در تقول ترأينا فى الامر اى نظرناه
وخرما قورغنده رنكلر كورنمك معناسنه‌دركه بكلشمكله صارى وقرمزى رنكلر ظاهر اولور يقال ترأى النخل
اذا ظهرت الوان بسره وكورنمك ايچون بر آدمك اوكنه ارقرى كلمك معناسنه‌در يقال ترأى لى اى تصدى لاراه
الترأى تفعل وزننده آينه‌يه بقمق معناسنه‌در تقول ترأيت فى المرآة اذا نظرت فيها وبر كسه‌يه كورنمك ايچون تعرض
ايلمك معناسنه‌در يقال ترأى لى اى تصدى لاراه الرؤيا رانك ضمى وهمزه‌نك سكونيله دوشه دينوركه اويقو
ايچره كورلور جمعى رؤى كلور هدى وزننده تقول رأيت رؤيا حسنة وهى ما رأيته فى منامك شارح ديركه وزنى
فعلى در الفى تأنيثه اولمغله غير منصرفدر وتأنيثى صورت اعتباريله‌در ياخود اصلى رؤيه ايدى ور ؤيا رؤى معناسنه‌در
كاسيذكر مترجم حقير ديركه رؤيا ماده‌سنه بو مقامده اهل تحقيق مقاله‌سنك خلاصه‌سى قيد و بيان اولنمق مناسب

کورلدی معلوم اوله که نفس ناطقه حین نوم ابدانیده حواس خمس ظاهره یه اشتغالندن منقطع و برمقدار فراغ
وکسب راحت ایتدکده مناسبت اصلیه‌سی سبیله عالم ملکوته که عالم شهادتده ماکان ومایکون بالجمله صور معانی ایله اول
عالمده بلکه جمیع مبادی عالیه و ملکیه سماویه ده علی طریق الازدحام موجود و منقوش اولوب شیئاً فشیئاً علی حسب
التقدیر والاراده بو عالمده جلوه‌گر ظهور اولور تعلق واتصال ایتدکده عقل فعال یعنی روح القدسدن تلقف معنوی روحانیله
مرتسمات و منتقشات مذکوره دن بعض نقوش و مرسوماتله منتقش اولوب نساج المعانی وحائک الصور اولان قوت
متخیله دائماً نسج معانی وحیاکت صور شانندن اولمغله اول معانی ونقوشی کندویه مناسب بر رقالبه افراغ ایدراندن
اول صور وقوالب افق متخیله دن حس مشترکه منحدر اوانده مشاهد ومحسوس اولوراندن خزانهٔ صور محسوسات مطلب
اولان قوت خیالیه ده محفوظ و مستقر اولور رؤیای صادقه بوندن عبارتدر پس متخیله نك معنایه الباس ایلدیکی
صورتك ملبوسنه شدت مناسبتی اولور ایسه اول رؤیا تعبیره محتاج اولمز اگر ضعف متخیله سبیله مناسبت بعید اولور ایسه
تعبیره محتاج اولور زیرا انتقالات وقهقری وغیرها متوقف اولور وگاه اولور که صلاح وصفوت باطن سبیله رائی اهلی
واولادی اولدیغی بلده یه بلکه مصالح ناس احوالنه اطلاعه اهتمام ایدرسه اکا اندن بعض اشیاء لائح اولور واولیاء اللهه
حین مراقبه ده حاصل اولان تلقف اخبار علویه و کشف اسرار ملکوتیه اشبو کیفیت اوزره افاضه اولنور اما بعض
اسباب بدنیه و بواعث طبیعیه وعلل واخلاط امزجه ایله تخیلات منامیه اضغاث احلام اولوب تعبیر وتأویله کلمز
اولور واغلب واکثر منامات اضغاث احلام مقوله سندندر وکیفیت مذکوره اوزره رؤیای صادقه یك عزیزدر
وقال النبی علیه الصلوة والسلام رؤیا المسلم جزء من ست واربعین جزء من النبوة الرأی غنی وزننده ورانك کسریله
لغندرجنی یه و پری یه دینور که حسن صورتله انسانه ظاهر اولمغله آدم اکا عاشق وآشفته اولور علی قول رانك کسریله
پری طائفه سنك دلبرلرینه دینور ورأی بیوك یلانه اطلاق اولنور و بیع ایچون نشر و بسط اولنمش ثوبه وقماشه اطلاق
اولنور که مشتریلر رؤیت ایدرلر المرآی مرعا وزننده کوریلجك یره دینور که اسم مکاندر نته که مسمع سس ایشیدیلجك
یره دینور تقول هو منی مرأی ومسمع بالرفع والنصب ای بحیث اراه واسمعه یعنی فلان بکا بیدار کوریلجك وسسی
ایشیدیلجك یرده درشارح دیرکه عند سیبویه بوظروف مخصوصه دندر غیر مخصوصه مجراسنه اجرا اولنمشدر الرئاء
کتاب وزننده برنسنه نك کورنشنك و کوستورشنك مقدارنه دینور یقال هم رئاء الف ای زهاؤه فی رأی العین
الرؤی والرؤیا رانك ضمی وفتحیله مرئی معناسنه اسم اولمرله شخص معناسنه مستعملدر ومنه یقال جاء حین
جن رؤی ورؤیا ای حین اختلط الظلام فلم یتراءوا الرأی رانك فتحیله اعتقاد معناسنه اسمدر جمعی اراء کلور
همزه نك مدیله واراء کلور که اولدن مقلوبدر وارآی کلور ارعی وزننده ورتی ورتی کلور رانك کسری وفتحیله ورئی
کلوغنی وزننده تقول هو رأیی کذا ای فی اعتقادی المرأة مسعاة وزننده برنسنه یی باقشدران آدمه و برنسنه نك
باقشغنه باعث اولانه دینور یقال هو مرأة بکذا ای مخلقة الارأی احری وزننده بك لایق وروا معناسنه در
تقول انا ارأی ان افعل ذلك ای اخلق الرئة عده وزننده جانلو قسمنك نفس وریح وهواء موضعنه دینور که
آق جکردر فارسیده شش ترکیده او یکن دیرلر جمعی رئات ورئون کلور شارحك بیاننه کوره اصلی رئی ایدی الرأی
سعی وزننده برآدمك آق جکرنه اوردق یا طوقنمق معناسنه در یقال رأه رأیا اذا اصاب رئته و یره سنجق دیکمك
معناسنه در یقال رأی الرایة اذا رکزها فی الارض وچقماغی چاقق معناسنه درکه لازم ومطاوع اولور یقال رأی
الزند فرأی هوای اوقده فوقد الارءاء اکرام وزننده سنجق دیکمك معناسنه در یقال ارأی الرایة اذا رکزها
فی الارض و برکسه عقل وتدبیر صاحبی اولمق معناسنه در یقال ارأی زید اذا صار ذا عقل و برکسه نك چهره
وقیافتده اثر حماقت ظاهر اولمق معناسنه در یقال ارأی الرجل اذا تبینت الحماقة فی وجهه بو جهتله اضداددن
اولور وآیینه یه بقمق معناسنه در یقال ارأی زید اذا نظر فی المرآة و برنسنه یه کرپکلرینی چوق قیپه رق نظر ایلمك معناسنه
در یقال ارأی الرجل اذا حرك جفنیه عند النظر و برکسه نك پری طائفه سندن مألوف ومحبوبی اولمق معناسنه در یقال
ارأی فلان اذا صارله رئی من الجن وریاء وسمعه قصدیله عمل ایلمك معناسنه درکه مرائیلق ایلمك تعبیر اولنور یقال
ارأی الواعظ اذا عمل ریاء وسمعه و برآدمك آق جکری اغریمق معناسنه در یقال ارأی الرجل اذا اشتکی رئته و بعض
فقهانك رأینه تابع اولمق معناسنه مستعملدر یقال ارأی فلان اذا تبع رأی بعض الفقهاء و چوق رؤیا کورر اولمق
معناسنه در یقال ارأی الرجل اذا کثر رؤاه ودوه نك برونی بوغزینه طوغری کمیجه دوشوك اولمق معناسنه در یقال
ارأی البعیر اذا انکب خطمه علی حلقه وحافر وسبع جنسلرندن ماعدا حیوانك ممه لرنده کبه لك علامتی ظاهر
اولمق معناسنه درکه ممه لری یوب یوب سودلنمکه بشلر یقال ارأت الحامل من غیر الحافر والسبع اذا ورّی فی ضرعها

الجمل واستبین المرءی میمك ضمیله مضی وزننده برونی اوزون اولوب اشاغی بوغزینه طوغری کمی شکلله دوشوك
اولان دوه‌کلمسنه وصف اولور یقال رأس مرءی ای طویل الخطم فیه تصویب المرئی والمرئیة اسم فاعل بنیه‌لریله
ممه‌لرنده اثر حمل ظاهر اولمش حیوانه دینور حافر ایله سبع جنسلرندن ماعدا لاترما ولم ترما واوترما فی الاصل
مضارع مخاطبلردر و ما کلمه‌لری لغودر اداة استثناء اولان لاسیما معناسنه مستعملدر که خصوصا دیمکدر یقال انه
لخبیث لاترما ولم ترما واوترما ای لاسیما صیغهٔ اخیره ده اولفظی احدا مرین ایچون اولمغله نفی معناسنده مستعملدر
ذوالرأی عباس بن عبد المطلب وحباب بن منذر الانصاری لقبلریدر ربیعة الرأی امام مالکك شیخیدر
هلال الرأی اعیان حنفیه دندر اصحاب الرأی اصحاب قیاسدرکه برماده‌یه متعلق حدیث واثره
ظفریاب اولمیجق رأی وقیاسله حکم ایلدیلر سرّ من رأی که قصبهٔ معروفه درسرماده سنده بیان اولندی
الواوی الربو علو وزننده والرباء کتاب وزننده برنسنه نما بولوب آرتمق معناسنه در یقال
ربا الشیء یربو ربوا ورباء اذا زاد ونما و یوکسك یره چقمق معناسنه در یقال ربا الرابیة اذا علاها و برنسنه
شیشوب قبارمق معناسنه در یقال ربا السویق اذا صب علیه الماء فانتفخ الارباء همزه نك کسریله برنسنه یی
نما ایلدروب آرتیرمق معناسنه در تقول اربیته اذا نمیته وزدته الربو رانك فتحیله بورغلقدن یاعلتدن ناشی
هارهار صولیوب خشلمغه وخشلدی یه دینور ومصدر اولور بورغلقدن یاقورقودن شیشوب شدتله هارهار
صولیوب خشلمق معناسنه در یقال ربا الفرس ربوا اذا انتفخ من عدو اوفزع واخذه الربو ای الانبهار وربو
یوکسك تپه یه دینور کاسیذکر وربو وربوّ علو وزننده بسلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در تقول ربوت
فی حجره ربوا وربوّا ای نشأت الربا رانك کسری والفك قصریله عینه معناسنه درکه معامله ده اولان قدر
مشروعدن متجاوز فضل وزیاده یه دینور اقچه ربحی کبی تثنیه سنده ربوان وربیان دخی دینور رانك کسریله
تخفیفا واو یایه قلب اولندی المربی اسم فاعل بنیه سیله رباخوار آدمه دینور الربوة والرباوة رانك حرکات
ثلاثیله والرابیة والرباة حصاة وزننده ربو کبی یوکسك تپه یه دینور یقال ربا ربوا وربوة ورباوة ورابیة ورباة
ای ما ارتفع من الارض ورابیه شدیده وزائده معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی فاخذهم اخذة رابیة
ای شدیدة زائدة الرباء سحاب وزننده والربیّ عنی وزننده بودخی بسلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در
تقول ربیت فی حجره رباء وربیا من الباب الرابع اذا نشأت التربیة تأدیه وزننده بسلمك معناسنه در تقول
ربیته اذا غذوته و بورغون وطوتقون حیوانی صولوقلندرمق معناسنه درکه بابی ازاله ایچوندر ربوی یعنی صولومه
عارضه سنی ازاله ایدر تقول ربیت عن خناقه اذا نفسته التربی تفعل وزننده بودخی بسلمك معناسنه در یقال
تربیته بمعنی ربیته المربی معظم وزننده رب ایله پرورده اولمش نسنه یه دینور مربب دخی بو معنایه در یقال
زنجبیل مربی ومربب ای معمول بالرب الرباء سماء وزننده جمیله ولطف ومنت معناسنه در یقال لفلان
علی فلان رباء ای طول ومنة وفضل الاربیة اثفیه وزننده اویلغك کوکنه دینور که قالچه باشی اوله جقدر
یاخود اویلغك یوقریسیله اسفل بطنك ارالغنه دینور که تومسکجه لحمه دن عبارتدر ایکی طرفلو اولور ایکیسنه
اربیتان دینور و برآدمك آل واقرباسنه دینور اهل بیتی وابن عمی کبی یقال جاء فی اربیته وهی اهل بیته و بنو عمه
الربوة رانك کسریله والربة ثبه وزننده اون بیك اقچه یه اطلاق اولنور یقال عنده ربوة وربة ای عشرة
آلاف درهم الربو رانك فتحیله جماعت معناسنه مستعملدر جمعی ارباء کلور الربیة رانك ضمیله زبیه
وزننده حشرات ارضدن برجانوردر وکدی یه دینور سنور معناسنه الاربیان همزه نك کسریله برجنس
بالق آدیدر بیاض قوریجغزه شبیه اولور بونی مفرداتده استقوزایله و بعضلرینکه وکرویت دیدکلریله بیان ایلدیلر المراباة
مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در تقول رابیته اذا داریته الربی هدی وزننده برموضع آدیدر الواوی الرتو
رانك فتحی وتاء فوقیه نك سکونیله برنسنه یی محکم بغلمق معناسنه در یقال رتاه یرتوه رتوا اذا شده و کوشتمك
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال رتاه ای ارخاه وقلبه قوت و برمك معناسنه در یقال رتا القلب اذا قواه وقیودن
قوغه یی آهسته جه چکمك معناسنه در یقال رتا الدلو اذا جذبها رفیقا ورتو ورتوّ علو وزننده باشله اشارت
ایلمك معناسنه در یقال رتا برأسه رتوا ورتوّا اذا اشار ورتو برنسنه یی برنسنه یه بناشدرمق معناسنه در یقال
رتاه الیه اذا ضمه وآدیملمق وآدیم آتمق معناسنه در یقال رتا الرجل اذا خطا و برآدمك قولی ازیلوب خرد اولمق
معناسنه در یقال رتی فی ذرعه علی المجهول ای فتّ فی عضده الرتوة خطوه وزننده ومرادفیدر که آدیمه دینور
تقول دنوت منه رتوة ای خطوة و یوکسك بایر وتپه مقوله سنه دینور وزماندن ادنی ساعته دینور که دقیقه

اوله جقدر تقول قعدت عنده رتوة اى سويعة من الزمان ودعوت وضيافت معناسنه در وقطره يه دينور يقال
سقاني رتوة من المال اى قطرة واوق آتمى مسافه يه ياخود برميل قدر على قول كوز ايرمى مسافه يه دينور يقال بينهم
رتوة اى رمية سهم اونحو ميل اومدى البصر الراتى علومده متبحر وفاضل اولان عالم ربانى يه دينور شد واحكام
معناسندندر يقال هو راتٍ اى عالم ربانى متبحر الواوى الرتو رانك فتحى وتاى مثلثه‌نك سكونيله رثيه معناسنه دركه
اكثى سود اوزره تازه سود صاغلمغله اولان بوغرده دينور ومصدر اولور مينه مرثيه ايلمك يعنى محاسننى تعداد ايده رك
آجيوب اغلمق معناسنه در تقول رثوت الميت بمعنى رثأته پس مهموزده لغت اولورنه كه يائيده ده دخى اغلمدر
ورقصه يى ولاقردى يى ازبر ايلمك على قول ذكر ايلمك معناسنه در تقول رثوت الحديث اذا حفظته اوذكرته
اليائى الرثية ثمره وزننده مفاصلده والرده واياقلرده حادث اولان درد ووجعه دينور على قول اياقلرده اولان شيشه
وورمه دينور ياخود پيرلكدن ياخود درد وعلتدن ناشى حركت وانبعاثه مانع اولان عارضه يه دينور يقال به رثية
اى وجع المفاصل واليدين والرجلين اوورم فى القوائم اوضعف الالتفات من كبر اووجع وضعف وزبونى معناسنه در
يقال به رثية اى ضعف وحمق معناسنه در الرثية غنيه وزننده بودخى ضعف وحمق معنالرينه در الرثا عصا
وزننده معانىء مذكوره دن مصدرلردر يقال رثى الرجل رثا من الباب الرابع اذا كانت به رثية الرثى سعى وزننده
والرثاء والرثاية كتاب وكتابه وزنلرنده والمرثاة مرماة وزننده والمرثية مرزله وزننده ميتك محاسنى تعداد
ايده رك آجيوب اغلمق معناسنه در تقول رثيت الميت رثيا ورثاء ورثاية ومرثاة ومرثية من الباب الثانى اى بكيته
وعددت محاسنه كما تقول رثوته رثوا كذلك ميت حقنده مرثيه نظم ايلمك معناسنه در تقول رثيت الميت اذا نظمت
فيه شعرا ورثى برآدمه آجيوب رحم ورقت ايلمك معناسنه در يقال رثى له اذا رحمه ورق له ورثايه كتابه وزننده
ركسه دن برلاقردى وبرخبر ذكر ايلمك معناسنه در تقول رثيت حديثا عنه رثاية اذا ذكرته عنه واز برلمك
معناسنه در تقول رثيت حديثا اذا حفظته الترثية تاديه وزننده والترثى تفعل وزننده بونلرده ميتك محاسنى
ذكر وتعداد ايده رك بكا ايلمك معناسنه در تقول رثيت الميت وترثيته بمعنى رثيته الرثاءة والرثاية شداده وزنلرنده
ميت اوزره نوحه ايديجى قارى يه دينور كه آغيجى تعبير اولنور عربستانده توره سندندر يقال امرأة رثاءة ورثاية
اى نواحة الواوى الرجاء وفاء وزننده والرجو رانك فتحيله والرجاة والمرجاة ميمك فتحيله والرجاوة
سحابه وزننده والرجاءة همزه ايله اومق وامید ايلمك معناسنه در يقال رجاه يرجوه رجاء ورجوا ورجاة
ومرجاة ورجاوة ورجاءة ضد يأس الترجى تفعل وزننده والارتجاء افتعال وزننده والترجية تفعله
وزننده بونلرده اومق معناسنه در يقال ترجاه وارتجاه ورجاه بمعنى رجاه وارتجاء خوف معناسنه
مستعملدر يقال ارتجاه اذا خافه شارح دير كه ثلاثى اولان رجاء ماده سى دخى خوف معناسنه مستعمل اولور
تلازم علاقه سيله وبونلردن اسم رجاء در مدّ ايله الرجا عصا وزننده ناحيه وجانب معناسنه در على قول
قيونك خاصة برناحيه سنه دينور مدّ ايله ده لغتدر تثنيه سى رجوان وجمعى ارجاء كلور ومنه المثل * رمى به الرجوان
اى استهين به كانه رمى به يعنى فلان خوار ومهان اولسون كويا كه قيودن قوغه چقركن ايكى طرفه
چارپلدیغی كبى اولدخى اويلجه ذل ومحنت واستهانته دوچار اولسون ديمكدر بوراده استهزاء نسخه سى
غلطدر ورجا سرخس قضاسنده برقريه آديدر ووجره نام محلده برموضع آديدر ورجا مصدر اولور تكلم ايدن كمسه
كلامدن منقطع اولمق معناسنه در يقال رجى الرجل رجا من الباب الرابع اذا انقطع من الكلام وسويلركن حصر
اولمق معناسنه در يقال رجى عليه على المجهول اذا ارتج عليه الارجاء همزه نك كسريله قيويه كاريايمق
معناسنه در يقال ارجى البئر اذا جعل لها رجا وصياد شكاردن خائب اولمق معناسنه در يقال ارجى الصيد
اذا لم يصب منه شيئا وتأخير ايلمك معناسنه در يقال ارجى الامر اذا اخره مهموزده لغتدر وكبه حيوانك طوغورمسى
يك كلوب چاتمق معناسنه در يقال ارجأت الحامل اذا دنت ان يخرج ولدها الارجوان عنفوان وزننده
قرمزى نسنه يه دينور يقال قطيفة ارجوان اى احمر ويقال احمر ارجوانى اى قانى بونده تأكيد ومبالغه ايچون
نفسنه نسبت اولندى وقرمزى ثوبه دينور يقال جاء وعليه ارجوان اى ثوب احمر وقرمزى بويه يه دينور
وقرمز بلغه دينور حمرت معناسنه ونشاستج اسميدر كه لطايف الوان حمرتدندر آندن اشاغيسى بهرمان دركه
قنه بوياسيدر صارى يه مائل آچيق قرمزى اوله جقدر بوراده نشاستج بغداى اوزندن معمول نشاسته معربى
دكلدر بلكه بنه معربدر لكن الواندن عادة عربك نشاء تعبير ايتدكلرى لون مزبوردر كه لسانمزده پنبه وكلنبه مطلب
تعبير اولنان خوشنما قرمز بلقدر شارح دير كه ارجوان ارغوان فارسى معربيدر المرجية محسنه وزننده

باب همزه ده ذكر اولندى كه فرقه معروفه در على رتبه ده نيتدن واعتقاددن تأخير ايلديلر واذا اضفت الرجل به
قلت هو مرجٍ ومرجى واذا نسبت قلت هو مرجى ومرجائى پس معتل ومهموز اولور ومرجيه ومرجى وضع حملى يك
قريب اولان حامله دينور الارجية انفيه وزننده تأخير اولنان نسنه يه دينور رجاء كتان وزننده بنى غنى
جماعتندن برصحابيه بصريه در ابن سيرين آندن تقديم ثلاثة من الولد مثليله اولان حديث شريفى روايت ايلدى
وحديث مذكور مسندده مقيددر الواوى الرحى حاى مهمله ايله عصا وزننده دكرمنه دينور آسيا معناسنه
وبو مؤنثدر تثنيه سى رحوان دركه ايكى حجردر ويائيه دخى اولمغله رحيان دينور فتحاتله جمعى ارحى كلور همزه نك
فتحى وحانك كسريله وارحاء كلور وارحى كلور همزه نك ضميله ورحى كلور رانك ضمى وكسريله
وارحيه كلور كه نادردر كويا كه جمع الجمعدر الرحو رانك فتحيله دكرمن يايمق على قول دكرمن دوندرمك
معناسنه در تقول رحوت الرحى رحوا اذا عملتها اوادرتها ويلان قيورلوب دكرمن طاشى هيئتنده چوركلمك
معناسنه در يقال رحيت الحية اذا استدارت الترحى تفعل وزننده بودخى يلان چوركلمك معناسنه در يقال
ترحت الحية بمعنى رحت اليائى الرحى عصا وزننده دكرمنه دينور واويه ويائيه در جمعلرى وتثنيه لرى آنفا
ذكر اولندى ورحى الحرب معظم ومزدحم اولان جنكاهه اطلاق اولنور نته كه مرحى الحرب دخى اطلاق اولنور
زيرا دوران حرب اوراده اولور واولكى مبالغه يه محمولدر ورحى كوكسه اطلاق اولنور ودوه نك كوكسنده اولان دكرمى
مهره يه اطلاق اولنور وشول اطرافندن يوكسك سد وسكى طرزنده ارضه دينور كه برميل مقدارى دائره سى اولوب
ودكرمى ومدور اوله يقال نزلوا فى رحى من الارض وهى قطعة من النجفة مشرفة تعظم نحو ميل ورحى القوم برقوم
وجماعتك مدار امورى اولان سيد واعيانلرينه اطلاق اولنور وبرآدمك جماعت عيال ومتعلقاتنه اطلاق اولنور
وآزى ديشه اطلاق اولنور يقال طحنه بارحائه اى باضراسه وسائردن مستغنى ومستقل اولان قبيله يه اطلاق اولنور
يقال هؤلاء رحى اى قبيلة مستقلة واسفناخ ديدكلرى سبزه يه دينور ودوه وفيل قسمنك طبانلرينه اطلاق اولنور
وازد حاملودوه سور يسنه دينور جمعلرى ارحاء كلور وبرفرسك اسميدر ويمامه ايله بصره بيننده برطاغك آديدر
وسجستانده برموضع آديدر فحولدن محمد بن احمد بن ابراهيم اورادندر ورحى بطان بانك كسريله باديه ده برارضك آديدر
رحى البطريق بغداده برموضعدر رحى جابر بلاد عربده برموضعدر رحى عماره كوفه ده برموضعدر
رحى المثل بثقه برموضعدر واحمد بن العباس الرحى محدثدر الرحى رانك فتحى وحانك سكونيله رحو معناسنه دركه
دكرمن دوزمك ياخود دكرمن دوندرمك معناسنه در تقول رحيت الرحى اذا عملتها اوادرتها وبونادردر ويلان
قيورلوب چوركلمك معناسنه در يقال رحيت الحية اذا استدارت المرتحى محدث وزننده دكرمن دوزيجى يه
ودكرمنجى يه دينور ابورحى سمى وزننده احمد بن خنبش كنيه سيدر كه محدثدر رحبه سميه وزننده
جحفه قربنده برقيو آديدر الارحاء همزه نك فتحيله واسط قضاسنده برقريه در على بن ابى الكرم المحدث الارحائى
اورادندر الواوى الرخو رانك حركات ثلاثى وخانك سكونيله سست وسلپوك وكوشك نسنه يه دينور مؤنثى
رخوه در يقال شىء رخو اى هش الرخاء والرخاوة رانك فتحيله والرخوة رانك كسريله برنسنه كوشك
وسلپوك اولمق معناسنه در يقال رخو الشىء ورخى به رخاء ورخاوة ورخوة من الباب الخامس والرابع اذا كان
هشا ورخاء برآدمك معاشى وسعت اوزره اولمق معناسنه در يقال رخو الرجل ورخا ورخى رخاء من الباب الخامس
والاول والثالث اذا اوسع عيشه ويقال هو فى رخاء من العيش اى فى سعة الاسترخاء بودخى برنسنه صالق
وسلپوك اولمق معناسنه در يقال استرخى الشىء بمعنى رخى الارخاء همزه نك كسريله برنسنه يى كوشك ايمق
وكوشتمك معناسنه در يقال ارخى الرباط اذا جعله رخوا وارخاء عمامه خوف واندیشه وخلجاندن امين ومطمئن
القلب اولمقدن كنايه در زيرا شدت هنكامنده عمامه ارخا اولنمز يقال ارخى فلان عمامته اذا امن واطمأنّ ومرعاده آت
هرطرفده دلخواه اوزره اوتلامق ايچون طوبله سنى اوزاتمق معناسنه مستعملدر يقال ارخى الفرس وللفرس
اذا طوله من حبله وبوباش ايپنى ودیزكنى كوشدوب اوزاتمقده دخى استعمال اولنور كه ارخاء عنان ايلمك تعبير اولنور
وبرده يى اشاغى صاليورمك معناسنه در يقال ارخى الستر اذا اسدله وطوار يك يك يلمك على قول تقريب ديدكلرى
نعلمقدن زياده جه يلمك معناسنه دركه لنك ايلمك تعبير اولنور يقال ارخى الفرس اذا عدا شديدا اوفوق التقريب
وطوارى ارخاء ايله يلدرمك معناسنه در يقال ارخى دابته اذا سار بها بالارخاء وناقه نك فالحه اتلرى صالق اولمق
معناسنه در يقال ارخت الناقة اذا استرخى صلاها المراخاة مباهاة وزننده برنسنه يى كوشتمك معناسنه در
يقال راخاه اذا جعله رخوا وخاتونك طوغورمسى يقلشمق معناسنه در يقال راخت المرأة اذا حان ولادها وبرنسنه دن

مباعدت ایلمك معناسنه در یقال راخاه اذاباعده الرخوة رانك کسری وضمیله اسمدر سستلکه وکوشکلکه
دینور یقال فیه رخوة ای استرخاء الحروف الرخوة اهل تصریف عرفنده لم یرعونا حرفلرندن که سکز حرفدر
ماعدا حروفه اطلاق اولنور یقال فیه حرف من الحروف الرخوة وهی سوی لم یرعونا شارح دیرکه مؤلفك بیاننه
کوره اشبو سکز حرفدن ماعدایه حروف رخوه دینورکه حروف شدیده مقابلی اوله جقدر لکن بو راده سبق قلم
واقع اولمشدر زیرا محلنده مبین درکه حروف یا شدیده یا رخوه اولور یاخود ایکیسنك بیننده اولور که اکا حروف
بینه دیرلر مؤلفك ذکر ایتدیکی حروف لینه درحتی محکمده حروف رخوه اون اوج حرف اولمق اوزره مرسومدرکه
ثای مثلثه وحاء وخاء وذال معجمه وزای معجمه وظای معجمه وصاد وضاد وغین معجمه وفاء وسین وشین وهاء حرفلرندن
عبارتدر واقعا شافیه ده وتجوید کتابلرنده شارحه موافق مثبت و بووجه اوزره مشروحدرکه حروف شدیده
شول حرفلردرکه وقف واسکان اولندقده مخرجده منقبض اولوب صوتك جریانی منحصر اوله واول سکز
حرفدن عبارتدرکه اجدك قطبت کلمه لری حاویدر مثلا جیم اوزره الف مکسوره ادخال اولنوب اج دینسه صوت
جاری اولمیوب منحصر اولور وحروف رخوه بونك مقابلیدر و بونلرك بیننده برازحروف واردرکه انلره حروف لینه   مطلب
اطلاق اولنور بین الجری والانحصار اولور و بونلری لم یرعونا کلمه سی جامعدر بو صورتده مؤلفك بیاننده طغیان
قلم واقعدر الرخاء رانك ضمیله ملایم اسن یله دینور یقال ریح رخاء ای لینة الهبوب الراخی والرخی غنی
وزننده دیرلکی وسعت ورفاه اوزره اولان خوشحال آدمه دینور یقال رجل راخ ورخی ای واسع العیش التراخی
تفاعل وزننده کیرو چکلمك معناسنه در یقال تراخی عنه اذاتقاعس وکیجکمك معناسنه در یقال تراخی السماء
اذا ابطأ المطر المرخاء محراب وزننده ارخاء دیدکلری ذکر اولنان یلمك ایله یلوب سکردر اولان آته دینور
مرخیه محسنه وزننده شعرادن جامع بن مالك بن شداد لقبیدر الارخیة اثفیه وزننده صالیور یلمش نسنه یه
دینور پرده کبی الواو الردو عدو وزننده برآدمه طاش آتمق معناسنه در یقال رداه بحجر یردوه ردوا اذا رماه به
وردی لفظنده لغتدر کاسیذکر الیائی الردی سعی وزننده والردیان فحاتله آت قسمی بری طرنغیله
تپوب چاله رق اشکین وآتنلو یوریمك علی قول یورغه یوریمك معناسنه در یقال ردی الفرس ردیا وردیانا اذا رجم
الارض بحوافرها وهو بین العدو والمشی وقرغه سکه رك یوریمك معناسنه در یقال ردی الغراب اذا حجل وانسان
برایاغله سکمك معناسنه در یقال ردت الجاریة اذا رفعت رجلا ومشت علی اخری تلعب وقیرمق معناسنه در
یقال ردی الشیء اذا کسره وآرتمق معناسنه در یقال ردت غنمه اذا زادت و برآدمه یان باشی کلوب طوقنمق
وچارپمق معناسنه در یقال ردی فلانا اذا صدمه و برآدمه طاش آتمق معناسنه در یقال رداه بحجر اذا رماه به
وکیمك معناسنه در یقال ردی فلان اذا ذهب واشاغی دوشمك معناسنه در یقال ردی فی البئر اذا سقط الارداء
همزه نك کسریله آتی اشکین یاخود یورغه یوریتمك معناسنه در تقول اردیت الفرس اذا مشیت به ردیانا وارتمق
معناسنه در یقال اردت غنمه اذا زادت واشاغی یه دوشورمك معناسنه در یقال ارداه اذا اسقطه وهلاك ایلمك
معناسنه در یقال ارداه ای اهلکه المردی منبر وزننده برکسیه آتیلان طاشه دینور آلت مهلکه دنده در یاخود
آلت اهلاك اولدیغی تصوریله در التردی تفعل وزننده اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال تردی فی البئر
اذا سقط فیها وخاتون وشاح طاقنمق معناسنه در یقال تردت الجاریة اذا توشحت وشال وردا اورتمك معناسنه در
یقال تردت الجاریة اذا لبست الرداء الTردیة تأدیه وزننده اشاغی یه دوشورمك معناسنه در یقال رداه فی البئر
اذا اسقطه فیها الردی عصا وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال ردی فلان ردی من الباب الرابع اذا هلك
الرداء رانك کسریله ملحفة معروفه درکه باشه و بلدن یوقری یه بورینه جك چار وشال وفوطه مقوله سنه دینور
ازار مقابلیدرکه بلدن اشاغی یه طوتنه جق فوطه مقوله سندن و پشتمالدن عبارتدر رداءه دخی دینور هایله یقال
جاء وعلیه الرداء والرداءة ای نقیض الازار وقلجه و بایه اطلاق اولنور وعقل ومدرکه یه اطلاق اولنور وجهل ونادانی
معناسنه مستعملدر ساتر اولدیغیچون یقال به رداء ای جهل ومطلقا آدمه زین ورونق ایراث ایدن نسنه یه اطلاق
اولنور علم وعقل وسخا کبی کذلك آدمه شین ونقیصه ویرن نسنه یه اطلاق اولنور جهل وحمق وبخل کبی بو جهتله
اضداددن اولور و بو وجه اطلاق اولنور رقبه یه لازم اولدیغیچون یقال خلص من الرداء ای الدین ووشاح
دیدکلری زینت نسوانه دینور ومعنای اولدندرکه فلان کثیر المعروف وواسع الاحسان دردیجك یرده هو غمر الرداء
دیرلر زیرا رداء واسع سائری دخی احاطه ایدوب زیر حمایته اخذ ایدر وفلان قلیل العیال وخفیف الدین دیجك یرده
هو خفیف الرداء دیرلر زیرا عیال ایله دین رقبه ده ملتزملردر الارتداء افتعال وزننده بو دخی ردا اتمك معناسنه در

یقال ارتدت المرأة بمعنی لبست المراداة مباهاة وزننده برکسه دن برنسنه طلب ایلمك معناسنه در یقال راداه
اذا راوده ومدارا ایلمك معناسنه در یقال راداه ای داراه وطاش آتمق معناسنه در یقال رادی عن القوم ای رمی
عنهم بالحجارة الردی کتف وزننده هلاك اولان آدمه دینور مؤنثی ردیه در فرحه وزننده المردی میمك
ضمی و یانك تشدیدیله شول اوزون صریغه دینورکه ملاحلر کمی یی وقایغی صیغ یردن وکناردن آنکله دفع ایدرلر
کوندراغاجی تعبیر اولنور جمعی مرادی کلور میمك فتحی ودالك کسریله یقال دفع السفینة بالمردی وهی خشبة
تدفع بها السفینة الرادی ارسلانه دینور الرداة کتابه وزننده والمرداة میمك کسریله بونلرده ردا
معناسنه درکه بلدن یوقری اورتونجك چار مقوله سیدر المرادی مبادی وزننده که مرداة کلمه سنك جمعیدر
ازر معناسنه درکه ازارك جمعیدر مؤلف بو راده تشویش ایلمشدر ومرادی دوه نك وفیلك ایاقلرینه اطلاق اولنور
اردات حصاة وزننده قیایه دینور صخره معناسنه جمعی ردی کلور حصی وزننده الواوی الرذی
ذال معجمه ایله غنی وزننده شول آدمه دینورکه مرض وعلت آنی بصوب مغلوب وناتوان ایلمش اوله یقال رجل
رذی اذا اثقله المرض ومطلقا ضعیف وزبون انسان وحیوانه دینور مؤنثی رذیه در جمعی رذایا ورذاة کلور قضاة
وزننده الرذاوة سخاوه وزننده ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال رذی الرجل رذاوة من الباب الرابع
اذا صار رذیا الارذاء همزه نك کسریله ضعیف وزبون قلمق معناسنه در تقول ارذیته اذا جعلته رذیا و برآدمك
آتلری یادوه لری ضعیف اولمق معناسنه در یقال ارذی فلان اذا صارت خیله وابله رذایا و برآدمه ضعیف وزبون
حیوانلر ویرمك معناسنه در یقال ارذی فلانا اذا اعطاه رذیة و برکسه دابه سنی سفرده زبون ومهزول ایلمکله
همپالردن کیرو قومق معناسنه در یقال ارذی ناقته ای خلفها وهزلها راذان اصفهانده برموضع آدیدر
اصلی روذان ایدی واو الفه مقلوبدر الواو رزا علی وزننده امام جامع اصفهان اولان ابو الخیر محمد بن احمدك
جدی اسمیدر الیائی الرزی رانك فتحی وزانك سکونیله برآدمك بر واحسانی قبول ایلمك معناسنه در یقال
رزی فلانا رزیا اذا قبل برّه الارزاء همزه نك کسریله برکسیه ارقه ویروب صغنمق معناسنه در یقال ارزی الیه
اذا استند والتجأ الواو الرسو حسو وزننده والرسوّ علوّ وزننده ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال رسا الشیء
یرسو رسوا ورسوّا اذا ثبت وکمی دمور اوسنده طورمق معناسنه در یقال رست السفینة اذا وقفت علی الانجر
و برنسنه یه نیت ایلمك معناسنه در یقال رسا الصوم اذا نواه ورسو حسو وزننده برخبرك ولاقردینك اوجنی ذکر ایلمك
معناسنه در یقال رساله رسوا من الحدیث اذا ذکر طرفا منه و برآدمه اسناد ایله اندن برحدیث وخبر نقل وروایت
ایلمك معناسنه در یقال رساعنه حدیثا اذا رفعه وحدث به عنه وچکیلجك ناقه لر پراکنده اولمغله ارقه لرندن بوغور
حیقروب جمله سنی طوردرمق ورام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال رسا الفحل بشوله اذا تفرقت عنه فهدر بها فراعت
الیه وسکنت الارساء همزه نك کسریله بو دخی برنسنه ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال ارسی الشیء اذا ثبت
وکمی یی دمور اوزره طوردرمق معناسنه در تقول ارسیت السفینة اذا وقفتها علی الانجر المرساة محراب وزننده کمی
دمورینه دینور که دریایه آتوب آنکله کمی یی طوردررلر انجر معناسنه که لنکر معربیدر الرسوة ثمره وزننده دستینج
معناسنه درکه نسوانك انجودن و بونجقدن دیزوب قوللرینه بلازك طرزنده کچوردکلری قول باغنه دینور المرسی مکرم
وزننده که افعال بابندن مصدر میمی درکمی یی طوردرمق معناسنه درنته که مجری دخی آنك کبی مصدردر آقتمق معناسنه
درومنه قوله تعالی بسم الله مجریها ومرسیها بضم المیمین وقد تفتح میماهما من جرت ورست یعنی میملری مفتوح
قرأت اولندقده ثلاثیدن مصدر اولورلر آقق وطورمق معنالرینه وقرئ مجریها ومرسیها نعتالله تعالی یعنی اسم
فاعل بنیه سیله ده قرأت اولنملریله بو صورتده حق تعالی یه صفت اولورلر اجرا وارساء ایدیجی معنالرینه وقوله تعالی
یسئلونك عن الساعة ایان مرسیها ای متی وقوعها یعنی ثبوتها المراسی میمك فتحیله مرساة کلمه سنك جمعیدرکه
اکی دمورینه دینور ومنه یقال القت السحاب مراسیها ای استقرت وجادت یعنی بلود هوا یوزنده کرکی کبی چوکوب
طباق وشمول اوزره یاغدرمغه بشلدی المراساة مباهاة وزننده برکسه ایله صوده یوزشمك معناسنه در یقال راساه
اذا سابحه الرسیّ غنیّ وزننده چادرك وآلاچغك وسطنده ثابت اولان دیرکه دینورکه آنك اوزرینه قوربلور
وخیرده یاخود شرده ثابت ومقیم اولان آدمه دینور یقال هو رسیّ فی الخیر او الشرّ ای ثابت مرسیه محسنه
وزننده مغربده بر بلده در الراسیة شول قرغایه دینورکه بیوکلکندن ناشی برندن قلدامیوب ثابت و برقرار اوله یقال
قدر راسیة ای لاتبرح مکانها لعظمها الواوی الرشوة رانك حرکات ثلاثی وشین معجمه نك سکونیله جعل
معناسنه درکه برآدمه عملی مقابلنده و یریلان اجرته وایاق ترینه دینور جمعی رشی کلور رانك ضمی والفك قصریله

ورشی کلور رانك کسری والفك قصریله شارح دیرکه بورادہ جعل مخصص عرفیدرکه حاکمه یاغیری یه کندی
مقصودینه ایصال ضمننده ویریلان برطیلدن عبارتدر حبل معناسنه اولان رشا مادہ سندن مأخوذدر یقال
اعطاه الرشوة ای الجعل الرشو رانك فتحیله برآدمه رشوت ویرمك معناسنه در یقال رشاه یرشوه رشوا
اذا اعطاه الرشوة الارتشاء افتعال وزننده رشوت آلمق معناسنه در یقال رشاه فارتشی ای اخذ الرشوة الاسترشاء
رشوت ایستمك معناسنه در یقال استرشی الحاکم اذا طلب الرشوة ودوه یاوریسی بویتی اوزادوب اناسندن امزك
ایستمك معناسنه در یقال استرشی الفصیل اذا طلب الرضاع الارشاء همزه نك کسریله دوه یاوریسی اناسنه
اوزادوب امزرتمك معناسنه در تقول ارشیت الفصیل اذا ارضعته وکیدرکن توقف ایدن دوه یاوریسنك یاخود
دوه نك صغریسنی قاشیه رق ارشه ارشه دیه رك یورتمك معناسنه در اکارشی دینور کاسیذ کر و برآدمك دم ودیتنده
شریك اولمق معناسنه در یقال ارشی القوم فی دمه اذا اشرکوا و برآدمه سلاح چکمك معناسنه در مزراق
طوغرلتمق کبی یقال ارشوا بسلاحهم فیه اذا اشرعوه فیه وابو جهل قرپوزینك فلیزلری ایپ کبی اوزامق
معناسنه در یقال ارشی الحنظل اذا امتدت اغصانه وقوغه یه ایپ بغلمق معناسنه در یقال ارشی الدلو
اذا جعل لها رشاء المراشاة مباهاة وزننده مساعده ومسامحه معناسنه در یقال راشاه اذا حاباه و برآدمه شرتنی
دفع ایچون بر از مال ویرمك معناسنه در یقال راشاه اذا صانعه الترشی تفعل وزننده ملایمت ایلمك معناسنه در
یقال ترشاه اذا لاینه الرشاء کساء وزننده والترشاء تانك کسریله ایپه دینور حبل معناسنه جمعی ارشیه کلور
ومنازل قمردن برمنزل آدیدر وارشیة الیقطین وارشیة الحنظل قباق وابو جهل قرپوزی تکاکلرندہ انجه ایپ کبی
سوروب اوزانان فلیزلره اطلاق اولنور الرشاة حصاة وزننده براوتك آدیدر جمعی رشی کلور حصی وزننده
الرشی غنی وزننده شول دوه کوشکنه یاخود دوه یه دینور که کیدرکن توقف ایلمکله چوبان اکا همزه لرك ضمیله ارشه
ارشه یاخود همزه لرك فتحیله ارشه ارشه دیو حیقره رق یانه واروب الیله صغریسنی قاشید قده سکردوب
کیدر اوله بوراده ارشه کلمه لری امر حاضر اولمغله کویا که ثمه ام یاخود امز ر دیمکله تأنیسی متضمن اولمغین کلام
مزبوره آلشمشلر المسترشی اسم فاعل بنیه سیله رشوت طالبنه دینور ومنه یقال انك لمسترش لفلان مطیع له تابع
لمسرته الواو الرصو رانك فتحی وصادك سکونیله برنسنه یی محکم واستوار ایلمك معناسنه در یقال رصاه یرصوه
رصوا اذا احکمه واتقنه الارصاء همزه نك کسریله برکسه یرندن اصلا منفك اولمیوب دائما اوراده برقرار اولمق
معناسنه در یقال ارصی بالمکان اذا لزمه لایبرح الواو الرضا رانك کسری وضمی والفك قصریله والرضوان
رانك کسری وضمیله والمرضاة مرماة وزننده خشنود اولمق معناسنه در یقال رضی عنه وعلیه رضا ورضوانا
ومرضاة من الباب الرابع ضد سخط شارح دیرکه مصباحده بنفسه متعدی اوله رق رضیت الشیء وباء حرفیله
اخترته لفظیله مفسر اولوب وعن وعلی ایله تعدیه سی لغت حجاز اولمق اوزره مرسومدر وعلی ایله تعدیه سی اقبال
معناسنی متضمن اولوب یاخود نقیضی اولان سخط اوزره محمولدر و بو ماده واوی ایکن یایه قلب اولنمشدر انتهی
ورضا برنسنه یی پسند واختیار ایلمك معناسنه در بونده بنفسه وباء حرفیله استعمال اولنور تقول رضیته به
ورضیت به اذا اخترته ورضا مرضی معناسنه کلور که مبالغة وصف اولور یقال رجل رضا ای مرضی الراضی
اسم فاعلدر جمعی رضاة در قضاة کبی الرضی غنی وزننده بودخی اسم فاعلدر خشنود دیمکدر جمعی ارضیاء
ورضاة کلور ورضون کلور اصلی رضیون ایدی یقال هو راض من رضاة ورضی من ارضیاء ورضاة ورض من رضین
ورضی ضامن وکفیله اطلاق اولنور ودوست ومحب معناسنه اولور وتابعه دن شنبه نام محدثه نك پدری اسمیدر وعلی
بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی المرتضانك لقبیدر کذلك جعفر بن دبوقا المقری لقبیدر الارضاء همزه نك کسریله
راضی قلمق معناسنه در و برآدمه راضی وخشنود اولہ جق نسنه ویرمك معناسنه در یقال ارضاه اذا اعطاه
ما یرضیه الاسترضاء والترضی تفعل وزننده برآدمك رضاسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال استرضاه
وترضاه اذا طلب رضاه واسترضاء برکسه دن کندو یی راضی ایلمکی طلب ایلمك معناسنه در یقال استرضاه اذا طلب
ان یرضیه المرضو مدعو وزننده که اصلی اوزره در والمرضی مرعی وزننده پسندیده ومختار اولان شیئه
دینور الارتضاء افتعال وزننده بودخی پسند واختیار ایلمك معناسنه در یقال ارتضاه لصحبته وخدمته
اذا اختاره ورآه اهلا التراضی تفاعل وزننده بری برندن راضی اولمق معناسنه در یقال تراضوا اذا رضی
بعض عن بعض ویقال تراضیاه اذا وقع به التراضی الرضوة رانك کسریله اسمدر خشنودلغه دینور تقول مافعلته
الا عن رضوة فلان ای عن رضاه الرضاء قتال وزننده مفاعله دن مصدردر یقال راضاه مراضاة ورضاء

وقصر

وقصریله ثلاثیدن مصدردرکه ذکر اولندی وجنس یاخود نوع اراده سنه مبنی تثنیه اولنوب رضوان ورضیان
دینور الراضیة اسم فاعلدر موصوف اعتباریله مؤنثدر مرضیه معناسنه مستعملدر کما فی قوله تعالی فی عیشة
راضیه ای مرضیة وقالوا رضیت معیشة علی المجهول فهی راضیة ولا یقال رضیت علی المعلوم المراضاة مباهاة
وزننده باب مغالبه ده استعمال اولنور خشنود ایلمکده یارشمق معناسنه در تقول راضانی فرضوته ای غلبته
فی الرضا رضی رانك ضمیله سدی وزننده ابن زاهر المرادی در وعبد رضی الخولانی مظهر صحبت حضرت
نبوی اولدی ورضی جاهلیه ده ربیعه قبیله سنه مخصوص بتخانه آدیدر رضوی سکری وزننده
بر فرس آدیدر ومدینه ده برطاغك اسمیدر و بربلده آدیدر رضوان رانك کسریله برطاغك آدیدر وخزینه دار
جنتك اسمیدر الواو الرطو خطو وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال رطا المرأة رطوا اذا جامعها
الیائی الرطی رطو وزننده ومرادفیدر یقال رطی المرأة رطیا من الباب الرابع اذا جامعها الارطی همزه مفتوحه
ایله که برشجر آدیدر رطء ماده سنده بیان اولندی الراطیة والرواطی ایکی موضعدر الواو الرعو والرعوة
رانك حرکات ثلاثیله والرعوی رانك فتحی وضمی والفك قصریله والرعیا رانك ضمیله اسملردر جهالتدن
حسن وجهله رجوع ایدوب کیرو چکلمکه دینور یقال فلان حسن الرعو والرعوة مثلثة والرعوی والرعیا ای النزوع
عن الجهل وحسن الرجوع عنه شارح دیرکه رعو ورعوه مصدر ورعوی ورعیا اسملردر یقال رعا یرعو رعوا ورعوة
وهو حسن الرعوی والرعیا الارعواء همزه نك کسریله جهالتدن حسن وجهله رجوع ایدوب کیرو چکلمك
معناسنه در یقال ارعوی الرجل عن الجهل ای رجع وکف شارح دیرکه ارعوی کلمه سی فی الاصل ارعو وایدی
افعلل وزننده که احمرار بابندندر بعد الاعلال افعول اولدی وباب مزبوردن ورودی نادر در و بونده ادغام
اولنمدیغی اعلال ادغام اوزره مقدم اولدیغنه مبنی درز یرا اعلال اواخر کلمه نك وادغام اواسطك عارضه سیدر
واواخر محل تغییر اولمغله اعلالی اولی واسبق در پس واو ثانیه خامسه ده واقع اولدیغندن یایه قلب اولنوب ارعوی
اولدی نته که اقتوی دخی بو بلجه در الیائی الرعی رانك کسریله حیوان اوتلایجق چایره دینور جمعی ارعاء کلور
یقال اخرج المواشی الی الرعی ای الکلاء الرعی رانك فتحیله والرعایة کتابه وزننده والمرعی مرمی وزننده
اوتلامق معناسنه مصدرلردر یقال رعت الماشیة الرعی رعیا ورعایة ومرعی اذا اسرحتها ومتعدی اولور اوتارمق
معناسنه یقال رعی الماشیة اذا اسرحها وکواکبه نظر ایده رك غروبنه منتظر اولمق معناسنه مستعملدر یقال
رعی النجوم اذا راقبها وانتظر مغیبها وحفظ ونکاه ایلمك معناسنه در یقال رعی امره اذا حفظه المرعی میمك
فتحیله مصدر میمیدرکه ذکر اولندی واوتلایجق اوته دینور یقال رعت الماشیة المرعی ای الرعی واسم مکان اولور
چایرلغه واوتلاغه دینور چراکاه معناسنه نته که مرعاة دخی دینور الراعی طوار اوتاریجی یه دینور که چوبان تعبیر
اولنور و برقوم و برشهر وولایت اوزره والی اولان آدمه اطلاق اولنور که تحت ایالتنده اولنلرك حفظ ورعایتی ذمت
همتنه منوط اولور جمعی رعاة کلور قضاة کبی ورعیان کلور رانك ضمیله ورعاء کلور رانك ضمی وکسریله یقال هو
راعیهم ای والی امورهم وراعی برشاعرك لقبیدر الرعیة غنیه وزننده اوتلیان ماشیه یه دینور یقال له رعیة ای ماشیة
راعیة ومرعیه ومحفوظه معناسنه در ووالی زیردستنده اولان عامه ناسه دینور قال الشارح ومنه الحدیث * کلکم راع
وکلکم مسؤل عن رعیته * الرعیة تانك حرکات ثلاثی ویانك تشدیدی و بعضا تخفیفیله والترعایة تانك کسریله
والتراعیة تانك ضمی وکسری و یانك تخفیفیله والترعی تانك کسریله دوه لری خوش وکوزل رعی ایدن یاخود کندینك
وآباء واجدادینك کار و پیشه سی چوبانلق اولان چوبانه دینور یقال رجل ترعیة وترعایة وترعی اذا کان تجید
رعیة الابل او صناعته وصناعة آبائه رعایة الابل الرعاوی سکاری وزننده ورانك ضمیله ده شول دوه لردر که اوه نك
چوره سنده اوتلیوب بعید سمتلره کتمز اولهلر المراعاة مباهاة وزننده برآدمی برکسه احسان ایده رك کوزه دوب حفظ
ونکاه ایلمك معناسنه در که حسنه حرمت ورعایت ایلمك تعبیر اولنور تقول راعیته اذا لاحظته محسنا الیه ومنه مراعاة
الحقوق و برایشك عاقبتی نیه منجر اولور دیو کوزتمك معناسنه در تقول راعیت الامر اذا نظرت الی م یصیر بوراده
م کلمه سی ما مخففیدر وحیوانلر بری بریله برابرجه اوتارمق معناسنه در یقال راعی الحمار الحمر اذا رعی معها وکواکبه
نظر ایده رك غروبنه منتظر اولمق معناسنه در یقال راعی النجوم اذا راقبها وانتظر مغیبها و برنسنه یی حفظ ونکاه
ایلمك معناسنه در یقال راعی امره اذا حفظه و یرده اوتلاق چوق اولمق معناسنه در یقال راعت الارض
اذا کثر فیها المرعی و برآدمك سوزنه قولاق طوتمق معناسنه در تقول راعنی سمعك ای استمع مقالتی
الرعیا والرعوی رانك ضمی وفتحیله اسملردر حفظ ونکاه معناسنه الاسترعاء برکسه دن برنسنه یی

مطلب

حفظ وحمايه ايلمكى استمك معناسنه در يقال استرعاه اياه اذا استحفظه الارتعاء افتعال وزننده والترعى تفعل وزننده اوتلامق معناسنه در يقال ارتعت الماشية وترعت بمعنى رعت الارعاء همزه نك كسريله اوتارمق معناسنه در يقال ارعى الماشية بمعنى رعاها وبرآدمه بر يرى اوتلاق تعيين ايلمك معناسنه در يقال ارعاه المكان اذا جعله له مرعى وبر يرك مرعاسى چوق اولمق معناسنه در يقال ارعت الارض اذا كثر رعيها وبرآدمك سوزنه قولاق طوتمق معناسنه در مراعاة كبى تقول ارعنى سمعك اى استمع مقالتى وبرآدمه عفو ومرحمت ايلمك معناسنه در تقول ارعيت عليه اى ابقيت عليه وترحمته الرعية رانك كسريله اسمدر اوتلامغه دينور وشول ترلايه دينور كه ايچنده جابجا بومرى طاشلر اولمغله صاپان يوريمسنه مانع اوله وسحيم قبيله سندن بر صحابى اسميدر ياخود سميه وزننده در الرعايا برايا وزننده والرعاوية رانك فتحى وياءنك تشديديله مرعاده اوتليان مواشى يه دينور هر كيمك اولورسه اولسون الارعاوية همزه نك فتحيله مرعاده اوتليان شول مواشى يه دينور كه خاصة سلطان و والى وحاكمك اوله راعى البستان وراعية الاتن ايكى جنس چكركه لردر راعية الخيل برقوشدر الارعوة همزه نك وعينك ضميله بيوند رغه دينور راعية الشيب وراعى الشيب پيرلك حالتنك اوائلنه اطلاق اولنور الواوى الرغاء غين معجمه ايله ثغاء وزننده دوه وصرتلان ودوه قوشى بوكورمك وباغرمق معناسنه در نته كه ثغاء غنم وظباء مقوله سنه مخصوصدر يقال رغا البعير والضبع والنعام يرغو رغاء اذا صوتت فضيحت وفرياد ايله اغلمق معناسنه مستعملدر يقال رغا الصبى اذا بكى اشد البكاء الرغو عدو وزننده چوق باغروب بوكوريجى ناقه يه دينور كه باغرغان تعبير اولنور يقال ناقة رغوّ اى كثيرة الرغاء الارغاء همزه نك كسريله دوه يى باغرتمق معناسنه در تقول ارغيت الناقة اذا حملتها على الرغاء وسود كپوكلنمك معناسنه در يقال ارغى اللبن اذا صارت له رغوة كذلك تبوّل ايدن آدمك بولى كپوكلنمك معناسنه در يقال ارغى البائل اذا صارت لبوله رغوة وبرآدمه ناقه وبرمك معناسنه در تقول اتيته فما اثغى وما ارغى اى لم يعط شاة ولا ناقة التراغى تفاعل وزننده هر طرفدن باغرشمق معناسنه در يقال تراغوا اذا رغا واحد ههنا وواحد ههنا الرغوة رانك حركات ثلاثيله والرغاوة والرغاية رالرك ضميله وكسريله سودك يوزنه كلان كپوكه دينور الارتغاء افتعال وزننده سودك كپوكنى الوب ايچمك معناسنه در يقال ارتغى الرغوة اذا اخذها واحتساها الرغو رانك فتحيله سود كپوكلنمك معناسنه در يقال رغا اللبن يرغو رغوا اذا صارت له رغوة المراغى ميمك فتحيله سودلرى پك كپوكلو اولان ناقه لره دينور يقال ابل مراغى اذا كانت لالبانها رغوة كثيرة وبو مرغيه نك جمعيدر محسنه وزننده المرغاة مسحاة وزننده شول قاشيق مقوله سنه دينور كه آنكله سودك يوزندن كپوك وقيمق اخذ اولنه الترغية تفعله وزننده سودى كپوكلندرمك معناسنه در بو مناسبتله برآدمى طارلتمق معناسنه مستعملدر يقال رغّاه اذا اغضبه الرغّاء شدّاد وزننده برقوش آديدر الرغوة تمره وزننده قيايه دينور صخره معناسنه الرغو رانك ضميله برفرس اسميدر المرغى محدّث وزننده معنا و مفهومى خوشجه ظاهر و متبين اولميان پروزلى كلامه اطلاق اولنور يقال كلام مرغ اذا لم يفصح معناه رغوان سلمان وزننده مجاشع بن دارمك لقبيدر فصاحتندن ناشى ملقب اولدى زيرا جهارت صوت وفصاحتله تكلم ايدر ايدى نجرة الرغاء باءنك فتحيله طائف ترانده ليه نام واديده برموضع آديدر آنده مسجد حضرت نبوى اولمغله حالا زيارتگاه ومتبركدر الواوى الرفو عفو وزننده يرتق ثوبى يماوب اوكارمق معناسنه در يقال رفا الثوب يرفو رفوا اذا اصلحه وبرآدمى خوفدن امين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال رفا فلانا اذا سكنه من الرعب الرفاء كساء وزننده امتزاج واتفاق معناسنه در ومنه قولهم فى الدعاء للمتزوج بالرفاء والبنين اى بالالتحام والاتفاق يعنى برى بريكزايله دائما امتزاج ومعاشرت اوزره دوللودوشلو اوله سز الترفية تفعله وزننده متزوجه بالرفاء والبنين ديو دعا ايلمك معناسنه در تقول رفيته اى قلت له بالرفاء والبنين رفىّ مصغر بنيه سيله اسمادندر حيى بن رفىّ بر معروف كسه ايدى الارفى احوى وزننده قولقلرى صالق ودوشوك اوله رق بيوك اولان كشى يه دينور مؤنثى رفواء در يقال رجل ارفى اى العظيم الاذنين فى استرخاء الارقىّ تركى وزننده كيك سودنه على قول خالص وخوش سوده دينور الواوى الرقو والرقوة رانك فتحى وقافك سكونيله شول قومسال قطعه سنه دينور كه دعص ديد كلرى اوزون ودكرمى قومسال قطعه سندن زياده جه اوله الترقوة تانك فتحى وقافك ضميله كوكسك يوقرى بسنده بوغزك اوكنده اولان كميكه دينور كه صولوغك ترقى ايده جكى موقعدر تركيده بيون حلقه سى و بيون چنبرى تعبير اولنور فارسيده چنبر گردن دينور اليائى الرقى رانك فتحى وقافك سكونيله والرقىّ عتىّ وزننده

يوقرى چقمق معناسنه در يقال رقى اليه رقيا ورقيا من الباب الرابع اذا اصعد وافسون ايلمك معناسنه در يقال رقاه رقيا ورقيا من الباب الثانى اذا نفث فى عوذته الارتقاء افتعال وزننده والترقى تفعل وزننده يوقرى چقمق معناسنه در يقال ارتقى الجبل وترقاه اذا اصعد شارح دير كه بو ماده بنفسه والى ايله وفى ايله استعمال اولنور المرقاة ميمك فتحيله وكسريله نردبانه دينور يقال ترقى اليه بالمرقاة اى الدرجة شارح دير كه موضع رقى اعتباريله ميمى مفتوح وآلت اعتباريله مكسور اولور الترقية تفعله وزننده يوقرى يه چقرمق معناسنه در ومنه يقال رقى عليه كلاما اذا رفعه الرقية غرفه وزننده افسونه دينور جمعى رقى كلور مدى ومديه كبى يقال هو نافع الرقية اى العوذة ورقيه مصدر اولور رقى ورقى كبى افسون ايلمك معناسنه يقال رقاه رقيا ورقيا ورقية اذا نفث فى عوذته الرقاء شداد وزننده افسونجى يه دينور مرقيا الانف ميمك وقافك فتحى وتثنيه بنيه سيله بورنك ايكى كنارينه اطلاق اولنور رقيه سميه وزننده اسماء نسوانندر جمعى رقيات در وعبيدالله بن قيس الرقيات كه شاعر مشهوردر اكا اضافتى اتفاقى رقيه نام ازواج عديده تزوج ايلديكنه مبنى در ياخود رقيه نام جدّات متعدده سى ياخود اول اسمده نيچه معشوقه لرى اولديغيچوندر بوراده جوهرى وهم ايلمشدر يعنى عبيدالله كلمه سنى مكبر ارسم ايلمشدر ورقيه بنت النبىّ عليه الصلوة والسلام دركه حضرت عثمان تزوج ايلدى وايكى صحابيه اسميدر رقىّ سمىّ وزننده برموضع آديدر وعبدالله بن شفى بن رقىّ اصحابدندر الواوى الركوة رانك حركات ثلاثيله كوچك قايغه دينور زورق صغير معناسنه شارح دير كه امهات سائره ده كوندن وسختياندن دوزلمش كوچك صوقابيله مفسردر كه تركيده قلاز ومطهره ديد كلرى اوله جقدر وركوه عواصرك يعنى اوزم صقه جق منكنه نك وطاشلرك آلتلرينه وضع اولنان رقعه يه وتكنه يه دينور ومنه المثل * صارت القوس ركوة * مثل مزبور دولت ادباره يوز طوتوب احوال منقلب اولدقده ضرب اولنور وركوه نسوانك فرجنه اطلاق اولنور جمعى ركاء كلور رانك كسريله وركوات كلور فتحاتله الركية غنيه وزننده قيويه دينور بئر معناسنه جمعى ركىّ كلور عتىّ وزننده وركايا كلور الركو ركو وزننده يرى قازمق معناسنه در يقال ركا الارض ركوا اذا حفرها واصلاح ايلمك معناسنه در يقال ركا الامر اذا اصلحه وبركسه حقنده بدسويلموب قدح وفصل ايلمك معناسنه در يقال ركا عليه اذا اثنى عليه قبيحا وتأخير ايلمك معناسنه در يقال ركا الشئ اذا اخره ومقيم اولمق معناسنه در يقال ركا بالمكان اذا اقام وبرنسنه يى چكوب محكم بغلمق معناسنه در يقال ركاه اذا شده وطواره قراردن زياده يوك يوكلتمك معناسنه در يقال ركا البعير اذا اضاعفه الاركاء همزه نك كسريله بودخى بركسه حقنده بدسويلمك معناسنه در يقال اركا عليه اذا اثنى قبيحا وتأخير ايلمك معناسنه در يقال اركى الامر اذا اخره وصغنمق معناسنه در يقال اركى اليه اذا لجأ وبرآدمه اسناد مالم يفعل ايله افترا ايلمك معناسنه در يقال اركى عليه الذنب اذا ورّكه وعسكر تهيئه ايلمك معناسنه در يقال اركى لهم جندا اذا هيأهم المركو مدعو وزننده حوض كبيره دينور وبوكسك ديوارلو كوچك حوضه دينور المراكى والمرتكى اسم فاعل بنيه لريله دائم وثابت اولان نسنه يه دينور يقال شئ راكٍ ومرتكٍ اى دائم وثابت ومرتكى اعتماد ايديجى معناسنه در كه ارتكاء اعتماد معناسنه در تقول انا مرتك عليه اى معول بصيغة اسم الفاعل المرتكى اسم مفعول بنيه سيله معتمد ومعول معناسنه در يقال ماله مرتكى الاعليك اى معتمد المراكية ميمك ضميله حمض ديد كلرى دوه مرعاسندن برشجردر جمعى مراكى كلور الركاء شداد وزننده بروادى اسميدر اليائى الركىّ غنى وزننده ضعيف وزبون معناسنه در يقال رجل ركىّ اى ضعيف الاركى احرى وزننده افعل تفضيلدر پك ضعيف نسنه يه دينور يقال هذا الامر اركى من ذلك اى اهون واضعف اليائى الرمى رانك فتحى وميمك سكونيله والرماية كتابه وزننده آتمق معناسنه در يقال رماه وبه يرميه رميا ورماية اذا القاه ويقال رمى السهم عن القوس وعلى القوس ولا يقال رمى بالقوس زيرا باء رمى اولنه جق نسنه يه داخل اولور پس الدن يايى رمى ايدرسه اول وقتده رمى بالقوس دينور ورمى برنسنه اوزره زياده اولمق معناسنه مستعملدر كويا كه اول نسنه يى آتوب كچمش اولور يقال رمى على الخمسين اذا زاد ويقال له عليه رمى اى فضل وزيادة ونصرت ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه اوبه نصرتله اعدايى رمى ايدر يقال رمى الله له اى نصره وقولهم رمى الله فى يده وانفه وغير ذلك دعاء عليه يعنى كلام مذكور بد دعادر حق تعالى آنك اله يا برونه ياخود سائر عضونه علت القا ايلسون ديمكدر الارماء همزه نك كسريله آتمق معناسنه در مؤلف بونى تكرار ايلمشدر يقال ارماه بمعنى رماه وزياده اولمق معناسنه در يقال ارمى على الخمسين اى زاد واخراج عن الارض معناسنه مستعملدر يقال ارمت به البلاد اى اخرجته الارتماء افتعال وزننده آتلمق

معاسنه در يقال رماه فارتمى ومشاركت ايچون اولور آتشمق معناسنه تقول ارتمينا اى ترامينا المراماة
مباهاة وزننده والرماء قتال وزننده والترماء تانك فتحيله آتشمق معناسنه در تقول رامينه مراماة ورماء
الترامى تفاعل وزننده بودخى آتشمق معناسنه در تقول ترامينا يعنى رامينا وتراخى معناسنه مستعملدر يقال
ترامى الامر اى تراخى و برايش برحالته وارمق معناسنه مستعملدر كويا كه تقديرآنى اول حالته رمى ايلمشدر
يقال ترامى امره الى الظفر او الخذلان اى صاراليه و بلود برى برينه منضم اولوب صقشمق معناسنه مستعملدر
يقال ترامى السحاب اذا انضم بعضه الى بعض واخراج عن الارض معناسنه مستعملدر يقال ترامت به البلاد
اى اخرجته المرماة مسحاة وزننده كوچك وضعيف اوقه علي قول تعليم اوقنه دينور وچتال طرنقلى
حيوانك طرنغنه دينور ظلف معناسنه وقيون قسمنك طرنقلرى ارالغنده اولان خرده مهره كبى نسنه يه دينور
بونده ميمك فتحيله ده لغتدر الرمىّ غنىّ وزننده كوچك بلود پاره لرينه دينور على قول يغمورينك قطره لرى
ايرى وطلو دانه لر كبى شديد الوقع اولان بلوده دينور جمعى ارماء كلور وارميه كلور ورمايا كلور ارميا
همزه نك وميمك كسريله بر پيغمبر ذيشان اسميدر على نبينا وعليه السلام بنى اسرائيل پيغمبرلرندن ايدى
بعض مورخين بيانلرينه كوره يوزسنه اماته اولنوب بعده احيا اولنسان مشاراليه حضرتلريدر الرماء
سماء وزننده زياده معناسنه در يقال فيه رماء اى ربا الرميا عميا وزننده آتشمق مراماة معناسنه در
شارح ديركه ابن اثير بونى خصيصى كبى مصدردر مبالغه ايچوندر ديو بيان ايلمشدر الرمى الى وزننده اطفالك
اندقلرى طاشك كيدركن سسنه دينوركه فكلدى تعبير اولنور المرتمى اسم فاعل بنيه سيله دشمن طرفنه
ارسال اولنسان جاسوسه وايچه قراغوله دينور يقال هو مرتم لنا اى طليعة الرمة ثبه وزننده بر دره اسميدر رمىّ
سمىّ وزننده بر موضعدر رميان رانك وميم مشدده نك كسريله بر موضعدر الواوى الرنوّ دنوّ وزننده والرنا
عصا وزننده اصلا كوز قيميه رق بر نسنه يه كوزديكوب خيلى زمان بقمق معناسنه در يقال رناه واليه برنو رنوّا ورنا
اذا ادام النظر اليه بسكون الطرف وقلب و بصر مشغول وهوى وهوس غالب اوله رق لهو ولعب ايلمك معناسنه در
يقال رنا الرجل اذا الهى مع شغل قلب وغلبة هوى و بر نسنه دن طربناك اولمق معناسنه در يقال رنا الرجل اذا طرب
الرنا عصا وزننده مصدردر كه ذكر اولندى وشول خوب ودلبر نسنه يه دينوركه خو بلغندن ناشى اكا هر كس
كوزديكوب نظر ايدر اوله يقال شئ رنا وهو ما يرنى اليه لحسنه الرناء رانك ضميله صوت وآوازه يه دينور وطرب
وسرور وتغنى معنالرينه در الارناء همزه نك كسريله برخوش دلكش نسنه برآدمى متعجب ايلكله كنديسنه
چوق بقدرمغه مجبور ايلمك معناسنه در يقال ارناه الحسن اى اعجبه وحمله على الرنوّ الترنية تفعله وزننده
ارناء معناسنه در يقال رناه الحسن يعنى ارناه و برآدمى طربناك ايلمك معناسنه در يقال رناه اذا طربه وتغنى ونغمات
ايلمك معناسنه در يقال رنى الرجل اذا غنىّ وحنين ايدوب اوزلمك معناسنه در يقال رنى اليه اذا حن الرنوّ عدوّ
وزننده برنسنه دن يك خوشلنمغله اكا بقوب طوران آدمه دينور ومنه يقال هو رنو فلانة اى يرنو الى حديثها
و يعجب به ترنى كبرى وزننده زانيه عورته علم اولمشدر ومنه يقال يا ابن ترنى اى ابن الزانية شارح ديركه بودنو
ماده سندن مؤنث مضارع مجهول اولوب بعده زانيه ده غالب اولدى زيرا منظورهٔ زنپاركان در وترنى برقوسال
آديدر تانك فتحيله ده زبانزده در الرنوناة رانك ونونك فتحيله باده كشانك مخصوص اولان پيالهٔ عشرتلرينه
دينوركه دائما انكله نوش ايدرلر جمعى رنونيات كلور يقال يشرب بالرنوناة وهى الكاس الدائمة على الشرب
بورادهٔ شرب شينك فتحيله درشارب جمعيدر المراناة مباهاة وزننده مدارا قلمق معناسنه در يقال راناه اذا داراه
الرنوة شهوه وزننده ارغاجه دينوركه ارش مقابليدر لحمه معناسنه جمعى رنوات كلور فتحاتله الترنى تفعل وزننده
برآدم محبوبنه دائمى بقوب طورمق معناسنه در يقال ترنى الرجل اذا ادام النظر الى محبوبه اليائى الرّى رانك
كسرى و يانك تشديديله والرّى رانك فتحيله والروا رضا وزننده ايچوب قانمق معناسنه در يقال روى من الماء
واللبن ريا وريا وروا من الباب الرابع اذا شرب وشبع واغاج صويه قانوب تاب وطراوتلنمك معناسنه در يقال روى الشجر
اذا تنعم التروى تفعل وزننده بودخى قانمق معناسنه در يقال تروى الرجل والشجر من الماء يعنى روى
وحديث وكلام نقل ايلمك معناسنه در يقال تروّى الحديث اذا نقله وتفكر ايلمك معناسنه در يقال تروى الرجل
اذا تفكر ومفاصل اعضاء صويه قانمش فدان كبى اعتدال وجهيله قالينلشوب قوند وقوى اولمق معناسنه در
يقال تروت مفاصله اذا اعتدلت وغلظت الارتواء افتعال وزننده بودخى قانمق ومفاصل اعضاء اعتدالله
تاب وقوت بولوب قالينلشمق معناسنه در وايپ بوكلمك معناسنه در يقال روى الحبل فارتوى اى فتله فانفتل

الرّى رانك كسريله مصدر اولديغى كبى اسم دخى اولور قانمغه دينور الارواء همزه نك كسريله قاندرمق
معناسنه در تقول اروانى اى جعلنى ريانا و برآدمه حديث وشعر مقوله سى روايت ايتدرمك معناسنه در يقال ارويته
الشعر اى حملته على روايته الريّان شدّاد وزننده صويه قانمش سيراب معناسنه صفتدر مؤنثى ريا در قصريله
جمعى رواء كلور رانك كسريله وجبل الريان طئ قبيله سى بلادنده بر طاغدر آندن همیشه صو سيلان ايلمكله
اطلاق اولندى و بوندن بشقه بلادمذكوره ده برسياه وعظيم طاغك آديدر وريان نسا قضاسنده بر قريه آديدر
محدثيندن محمد بن احمد بن ابى عون اورادندر بونى يانك تخفيفيله ضبط ايدنلر غلط ايلديلر ومدينه ده بر قلعه آديدر
وحمى ضريه ده بر دره آديدر وديار بنى عامرده بر طاغك آديدر و يمامه ده برقريه و بغدادده بر محله آديدر اعلامدن
ابن النل ديمكله معروف هبة الله بن الحسين وعبد الله بن معالى اورادندر ومعدن بنى سليم قربنده بر موضعدر
وريان الراسبىّ وريان بن مسلم وحجاج بن ريان وعمر بن يوسف بن ريان محدثلردر وريان ايله مسما اولنلرك اكثرى
مذكورلردن ماعدا معمّر قلردر الروىّ غنىّ وزننده والروى الى وزننده والرواء سماء وزننده قاندريجى
چوق صويه دينور يقال ماء روىّ وروى ورواء اى كثير مرو الراوية زاويه وزننده صو طاشيدقلرى طلومه
اطلاق اولنور معناى ثانيدن مستعاردر يقال عنده راوية من الماء وهى المزادة فيها الماء ودولابه قوشدقلرى
وارقه سنده صو طاشيدقلرى دوه وقاتر وحمار مقوله سنه دينوركه سقاطوارى اوله جقدر يقال له راوية يستقى
عليها وهو بعير او بغل او حمار يستقى عليه بونده هاء دابه اعتباريله در ياخود نقليه در وراويه همیشه حديث ياشعر
روايت ايدن آدمه دينور بوروايتدرهاء مبالغه ايچوندر يقال هو راوية فلان اى يروى الحديث او الشعر منه
الرواية كتابه وزننده حديث ياخود شعر حمل ونقل ايلمك معناسنه در يقال روى الحديث يرويه رواية اذا حمله
ونقله وايپ بوكمك معناسنه در يقال روى الحبل اذا فتله و برآدمه صو كتورمك معناسنه در يقال روى على اهله
ولهم اذا اتاهم بالماء ودوه راكبى دوشمسون ديو سمره بغلمق معناسنه در يقال روى على الرجل اذا شده على البعير
لئلا يسقط وناس ايچون قيودن صو چكمك معناسنه در يقال روى القوم اذا استقى لهم الترويه تفعله وزننده
برآدمه حديث ياشعر ياقصه روايت ايتدرمك معناسنه در تقول رويته الشعر اذا حملته على روايته و بر نسنه ده
كركى كبى دوشونمك معناسنه در تقول رويت فى الامر اذا نظرت وفكرت الروية غنيه وزننده اسمدر
فكر واندیشه يه دينور يقال هو سديد الروية اى الفكر يوم التروية تفعله وزننده ثامن ذى الحجه دركه عرفه
كوننده مقدم اولان كوندر حجاج اول كون منايه عزيمت ايدوب انده صو اولمامغله كنديلرى ودابه لرى كركى كبى
صويه قاندردقلر ايچون اطلاق اولندى ياخود حضرت ابراهيم على نبينا وعليه التسليم رؤياى ذبحى اول كيجه
كورمكله يوم مزبورده رؤياى مرقومه يى تروى وتفكر ايلدى فرداسى رحمانى اولديغنى بيلوب يوم عاشرده امر ذبحه
مباشرت ايلدى مؤلف زاكنله يوم عرفه نك دخى وجه تسميه سنه تلميح ايلمشدر الروىّ غنىّ وزننده اهل عروض
اصطلاحنده قافيه حرفنه دينوركه قافيه نك مبناسى اولان حرفدن عبارتدر مثلا قصيدهٔ لاميه ياخود رائيه كبى كه
روى لام ياخود راء حرفيدر تفكر معناسندن ياخود رواء ايله ربط ايلمك معناسندن مأخوذدر وروى شول سحابه
دينوركه قطره لرى طلودانه لر كبى ايرى اوله وقاندريجى ايحمكه دينور يقال شربة رويا اى شربا تامّا الراوى
آت اوزره كركى كبى طوران راكبه دينور كويا كه رواء ايله مربوطدر يقال هو راو اى يقوم على الخيل الريّا
رانك فتحى ويانك تشديديله ريان مؤنثيدر كه ذكر اولندى وخوش رايحه يه دينور يقال له ريا اى ريح طيبة
كويا كه طيبدن قانمش اولور و بو صفت غالبه در الاروية همزه نك ضمى وكسرى وواوك كسرى و يانك
تشديديله طاغ كچيسنك كه جيران تعبير اولنور ديشيسنه دينور جمع قلتى اراوى كلور افاعيل وزننده
يقال ثلاث اراوى الى العشر وجمع كثرتى اروى كلور افعل وزننده و بونلر غير قياس اوزره در زيرا
قياس برعكس اولمقدر على قول اروى اسم جمعدر المروى مقعد وزننده باديه ده بر موضع آديدر
الرواء سماء وزننده بئر زمزم اسميدر الرواء كساء وزننده شول ايپه وشريده دينوركه انكله دوه نك اوزرينه
يوك چكوب بند ايدرلر جمعى ارويه كلور المروى منبر وزننده رواء معناسنه در جمعى مروى كلور يقال شد الحمل
على البعير بالرواء والمروى وهو الحبل يشد به المتاع عليه الروّ رانك فتحى وواوك تشديديله اوجوزلغه وآباد انلغه
دينور يقال بالبلد روّ اى خصب اروى احرى وزننده مرو قضاسنده بر قريه در نسبتده اروواوى دينور غير قياس
اوزره وطريق مكه ده بر صويك آديدر كه حاجر قربنده در رواوه ثمامه وزننده مدينه قربنده بر موضعدر الرويثة
سميه وزننده بر صويك آديدر المروّى معظم وزننده بر موضعدر اليائى الرّئ رانك فتحيله ابرانده بلدهٔ

معروفه در نسبنده رازی دینور مترجم حقیردر که برهان قاطع ترجمه مژده بونك وجهی مشروحدر الرّتی رانك
کسریله خوب چهره یه ودلبر منظره وقیافته دینور یقال له رتی ای منظر حسن الرایة سنجاغه دینور جمعی
رایات ورای کلور یقال قدموا الرایة ای العلم مؤلف وسائرلری بونی اشبو حسن منظر معناسندن اخذ ایلدیلر
لکن راغب مفرداتده الرایة العلامة المنصوبة للرؤیة عبارتیله بیان ایلمکله رؤیت ماده سندن اعتبار ایلمشدر
ایکیسیده موجهدر ورایة قلاده یه دینور که کردانلقدر علی قول قاچقن قول بوینته کچوریلان دمور طوقه دینور
وهذیل قبیله سنه مخصوص بر بلده آدیدر ودمشق قضاسنده بر بلده آدیدر الاراء همزه نك کسریله سنجاق
دیکمك معناسنه در تقول ارأیت الرایة اذا رکزتها رتا ورتة رالرك فتحیله ایکی موضعلردر دارتا راء بابنده
ذکر اولندی الواوی الرهو سهو وزننده پاچه لری آیرمق معناسنه درکه آیشی اجق تعبیر اولنور یقال رها
بین رجلیه رهوا اذا فتح وسهولتله آهسته جه یوریمك معناسنه در یقال رها الرجل اذا سار سهلا و یوکسك یره
دینور یارکبی یقال مکان رهو ای مرتفع والحق بره دینمکله ضد اولور نته که رهوه دخی بو معناره در ارض اعتباریله
ورهو فرجی واسع عورته دینور وطورنا قوشنه دینور وجماعت انسانیه دینور وقوش قنادلرنی آچوب یاعمق
معناسنه در یقال رها الطائر جناحیه اذا نشره وسکون بولمق معناسنه در یقال رها البحر اذا سکن الرهواء
حمراء وزننده والرهاء سماء وزننده بونلرده فرجی کنکبش عورته دینور رهوکبی یقال امرأة رهو ورهواء ورهاء
ای الواسعة الهن ورهاء واسع ومیدانلو یره دینور یقال موضع رهاء ای واسع ومدحج قبیله سندن برجماعت
آدیدر مالك بن مراره وزید بن شجرة الصحابیان ومحدثیندن عمیرة بن عبدالمؤمن الرهاویون انلردندر الارهاء
همزه نك کسریله فرجی بول عورت تزوج ایلمك معناسنه در یقال ارهی الرجل اذا تزوج واسعة ودائما طورنا
اتیمك معناسنه در یقال ارهی الرجل اذا دام علی اکل الکرکی ووسعتلو یره اوغرامق معناسنه در یقال ارهی
فلان اذا صادف موضعا رهاء و برآدمه دائما مأکولات ومشروبات و یرمك معناسنه در یقال ارهی لهم الطعام
والشراب اذا ادامه ورفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در تقول اره علی نفسك ای ارفق بها وتقول ما رهیت
الا علی نفسك ای ما رفقت الراهیة بال آریسنه دینور طیرانده سکونته بناء التراهی تفاعل وزننده بری برینه
وداع ایلمك معناسنه در یقال تراهیا اذا توادعا المراهاة مباهاة وزننده مقاربه معناسنه در یقال راهاه
اذا قاربه و برآدمی بونسمك معناسنه در یقال راهاه اذا حامقه المرهاة محراب وزننده جست وچالاك قسراغه
دینور جمعی مراهی کلور یقال فرس مرهاة ای سریعة رهواء صهباء وزننده بر موضعدر رها هدی
وزننده بر بلده آدیدر فرات قربنده رقه ایالتنك قاعده سیدر اعلامدن زید بن ابی انیسه و یزید بن سنان وحافظ
عبدالقادر الرهاویون اورادندر الراهی رفاه وحضور اوزره اولان دیرلکه دینور یقال عیش راه ای رافه الرهیة
غنیه وزننده بردرلو طعامدر تازه بغدای سنبله سنی الده اوغوب فریك ایلدکدنصکره دوکوب سود ایله طبخ ایدرلر
سودلو فریك لاپه سی اولور الارتهاء افتعال وزننده اختلاط معناسنه در یقال ارتهوا اذا اختلطوا ورهیه
دیدکلری طعام مزبوری یاعمق معناسنه در یقال ارتهوا اذا اتخذوا الرهیة فصل الزای المعجمه
الزأی زانك فتحی وهمزه نك سکونیله تکبرلك ایلمك معناسنه در یقال زأی الرجل زأیا من الباب الثالث
اذا تکبر الازآء اکرام وزننده قارن طعامله طولوب آغرلنمغله صاحبی حرکتدن آلیقومق معناسنه در یقال
ازأه بطنه اذا امتلأ فلم یتحرك البائی الزبی زانك فتحیله برنسنه یی یوکلنمك معناسنه در یقال زباه یزبیه زبیا
اذا حمله وسوروب کوتورمك معناسنه در یقال زباه اذا ساقه و برآدمه برشر وکریهه ایرشدرمك معناسنه در
یقال زباه بشر ای دهاه الازدباء فی الاصل افتعال وزننده بودخی برنسنه یی یوکلنوب کتورمك معناسنه در
یقال ازدباه اذا حمله وسوروب ایلتمك معناسنه در یقال ازدباه اذا ساقه التزبیة تأدیه وزننده بودخی سوروب ایلتمك
معناسنه در یقال زبّاه اذا ساقه وصو باصمیان یوکسك تپه لره قورتمق ایچون ات صرمك معناسنه در یقال زبی اللحم
اذا نشره فی الزبیة وارسلان صید ایتمك ایچون زبیه قازمق معناسنه در یقال زبی الزبیة اذا حفرها التزبی
تفعل وزننده بودخی زبیه قازمق معناسنه در یقال تزبی الزبیة اذا حفرها الزبیة غرفه وزننده شول یوکسك
تپه یه دینور که اکا سیل صویی چقوب باصمز اوله یقال قعد فی زبیة ای رابیة لا یعلوها ماء جمعی زبی کلور هدی
وزننده وارسلان صیدایده جك چقوره دینور یوکسك یرلرده قازلدیغیچون قال الشارح ومنه المثل * بلغ السیل الزبی
ای اشتد الامر الازبی ترکی وزننده سرعت ونشاط معناسنه در و برکونه بورو بشه دینور وامر عظیم معناسنه در
کذلك شر عظیم معناسنه در جمعی ازابی کلور الزابیان فراتك اشاغی طرفنده ایکی نهرلردر زابان دخی دینور

بونهر

بونهرلر موصل ایله تکریت بیننده درکه زاب صویی تعبیر ایدرلر بری زاب صغیر و بری کبیردر التزابی تفاعل
وزننده کرینه رك آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال هو یتزابی ای یمشی فی تمدد و بطء وکبرلنمك معناسنه در
یقال تزابی الرجل اذا تکبر زبیه تمره وزننده بر وادی آدیدر زبیبا زانك و بای اولانك کسریله ابو طاهر السلفی
شیخی محمد بن علی بن ابی طالبك پدرینك جدی اسمیدر الواوی الزجو زانك فتحی وجیمك سکونیله برنسنه یی
اوته دفع ایده رك سوروب کوتورمك معناسنه در یقال زجاه زجوا اذا ساقه ودفعه وزجو وزجو علو وزننده وزجاء
سحاب وزننده برایش یولنه کیروب راست وآسان اولمق معناسنه در یقال زجا الامر زجوا وزجوا وزجاء اذا تیسر
واستقام وزجاء جبایت خراج سهل وآسانلق بولمق معناسنه در یقال زجا الخراج زجاء اذا تیسر جبایته و برآدمك
کولمسی کسلمك معناسنه در یقال زجا فلان اذا انقطع ضحکه التزجیة تأدیه وزننده والازجاء همزه نك
کسریله بونلرده دفع ایده رك سوروب ایلتمك معناسنه در یقال زجاه وازجاه بمعنی زجاه المزجاة میمك ضمیله
مزجی لفظنك مؤنثیدر که شیء قلیل معناسنه در یاخود تام الصلاح اولمیان نسنه یه دینور که بین الجید والردئ
اوله جقدر یقال بضاعة مزجاة ای قلیلة او لم یتم صلاحها شارح دیرکه فی الاصل دفع وسوق یسیر اولان نسنه یه
کذلك خسنتدن ناشی عرض اولنان آدملرك قبول ایلمیوب دفع ایلدکلری نسنه یه دینور الزجاء سحاب
وزننده مصدردرکه ذکر اولندی و برایشده نافذ اولمق معناسنه در یقال زجا فی الامر زجاء اذا انفذ و یقال هو
ازجی منه بهذا الامر ای اشد نفاذا فیه منه الزواجی یمنده مهجم ناحیه سنده بر قریه در البائی زخی خای
معجمه ایله سمی وزننده عنبر قبیله سندن بر صحابیدرکه فرط بن عبد مناف نسلندندر فخر عالم علیه السلام حضرتلری
آنك باشنی صیغیوب حقنده خیر و برکتله دعا ایلدیلر الواوی المزداة مرماة وزننده چوجقلرك جوز او یونده
جوز آتدقلری چقوره دینور الزدو زانك فتحیله چوجقلر چقوره جوز آتمه او یونی او ینامق معناسنه در یقال
زدا الصبی الجوز و به زدوا اذا لعب ورمی به فی المزداة الزدو علو وزننده برنسنه یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه در
یقال زدا یده الی الشیء اذا مدها الیه الازداء همزه نك کسریله برکمسنه یه ایولك واحسان ایلمك معناسنه در یقال ازدی
فلان اذا اصنع معروفا واحمد بن مزدی که مکرم وزننده در محدثدر واکامسدی دخی دیرلر البائی الزری زانك
فتحیله والزرایة کتابه وزننده والمزریة محمده وزننده والزربان زانك ضمیله برآدمه عیب وعتاب ایلمك
معناسنه در یقال زری علیه زریا وزرایة ومزریة وزریانا اذا عابه وعاتبه الازراء همزه نك کسریله بودخی برآدمه
عیب وعتاب ایلمك معناسنه در لکن بو قلیل الاستعمالدر یقال ازری علیه بمعنی زری علیه و برآدمی برعیب
ونقیصه اسنادیله آلوده ایلمك یاخود بین الناس مشتبه الحال ایلمك ایچون اکا رماده صوقشدرمق معناسنه در مثلا
سوء ظنی یاخود التباس واشتباهی مستلزم برایشه بیلاشدرمق کبی یقال ازری باخیه اذا ادخل علیه عیبا او امرا یرید
ان یلبس علیه به و برایشده تهاون وتقصیر قلمق معناسنه در یقال ازری بالامر اذا تهاون المزراء محراب وزننده
دائما ناسی تعییب ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل مزراء اذا کان یزری یعنی یعیب علی الناس الزرتی غنی وزننده
نه بیوك ونه کوچك طلومه دینور یقال سقاء زرتی ای بین الصغیر والکبیر المزدری والمستزری اسم
فاعل بنیه سیله دائما ناسی خوارلیوب احتقار ایدن آدمه دینور یقال هو مزدر ومستزر ای محتقر ومزدری
ارسلانه اطلاق اولنور الواوی ززا زای معجمه ایله عصا وزننده محدثیندن محمد بن محمود بن ابراهیم بن نبا
الفارقانی جدینك جدی اسمیدر کذلك محدثیندن ابو الخیرك پدری اسمیدر الواوی الزعو زانك فتحیله عدل
وداد ایلمك معناسنه در یقال زعا الوالی زعوا اذا عدل واقسط الواوی الزغو زعو وزننده چوجق اغلمق
معناسنه در یقال زغا الصبی زغوا اذا بکی الزاغیة ارلر اوزره کورلیوب دوشن فاجره قاری یه دینور یقال امرأة
زاغیة ای هلوك الزغا هدی وزننده قاره عربلرك بدنلری رائحه سنه دینور زغاوه ثمامه وزننده زنکی عربلردن
برجنس آدیدر زغوان سلمان وزننده بر طاغك آدیدر البائی الزفی زانك فتحیله والزفیان فتحاتله یل سحابی
سوروب کوتورمك معناسنه در یقال زفت الریح السحاب زفیا وزفیانا اذا طردته واستخفته و یای چکره یوب
طنقرده مق معناسنه در یقال زفت القوس اذا صوتت وسراب شخص متخیلی قالقمق معناسنه در یقال زفی
السراب الآل اذا رفعه الازفاء همزه نك کسریله برنسنه یی محلندن محل آخره نقل ایلمك معناسنه در یقال
ازفاه اذا نقله من مکان الی آخر الزفیان فتحاتله بودور عورته دینور وایکی شاعرك لقبیدر واوقی یك سرعتله
چقان یایه دینور المزفی مرمی وزننده قورقودلمش آدمه دینور مفزع معناسنه در المتزفی مزوی وزننده
مزفی معناسنه در الواوی الزفو زانك فتحی وقافك سکونیله والزقاء زانك ضمیله بیقوش اوتمك معناسنه در

یقال زقا الصدا یزقو زقوا وزقاء اذا صاح   الیائی   الزقی   زانك فتحیله زقو معناسنه در یقال زقی الصدا زقیا اذا صاح   الزقیة   تمره وزننده حیقرمغه وفریاده دینور یقال زقی زقیة ای صیحة   الزقیة   غرفه وزننده اقچه وساٸر نسنه کومه سنه دینور یقال عنده زقیة من الدراهم ای کومة   الزواقی   زانك فتحیله خروسلره دینور مفردی زاقیه در ومنه یقال هو اثقل من الزواقی زیرا کیجه‌لر انجمن اولوب مسامره یه مستغرق ایکن خروس اوتد کده صباح یقینلغنه دال اولمغله صحبتی قطع وهرکس خانه لرینه پراکنده اولمغین آنی ثقلت عد ایدرلر   زقوقی نحویجی وزننده فارس ایله کرمان بیننده برموضع آدیدر   زقا   عصا وزننده برصو آدیدر   الواوی   الزکاء   زانك فتحیله والزکو   علو وزننده نشو ونما بولمق معناسنه در یقال زکی الشیء یزکو زکاء وزکوا اذا نمی و برکسه اهل صلاح اولمق معناسنه در یقال زکی الرجل اذا اصلح ومتنعم اولمق معناسنه در یقال زکا فلان اذا تنعم   الازکاء   همزه نك کسریله بودخی نما بولمق معناسنه در یقال ازکی الزرع اذا نمی ونما بولدرمق معناسنه در یقال ازکاه الله تعالی ای انماه   التزکیة   تفعله وزننده بودخی نما بولدرمق معناسنه در یقال زکاه الله تعالی بمعنی ازکاه   الزکی غنی وزننده زکاء ماده سندن وصفدر جمعی ازکیاء کلور   الزکوة   حصاة وزننده هر نسنه نك خالص و پاکیزه سنه دینور صفوه معناسنه در وکشینك کندی مالندن اخراج وانفاق ایلدیکی مقدار معینه اطلاق شرعیدر که مالنی تطهیر ایچون افراز ایدر یقال اعطی زکاة ماله وهی ما اخرجه منه لیطهره به شارح دیر که زکاة لفظنك اصلی فعله در صدقه وزننده طهارت ونماء وبرکت معنالرینه اولوب بعده مال مرقومده استعمال اولندی   الزکا   عصا وزننده عددن چفت معناسنه در که تك مقابلیدر یقال اخسا ام زکا ای فرد ام شفع   الیائی   الزکا   زانك فتحی والفك قصریله بودخی برنسنه نما بولوب آرتمق معناسنه در یقال زکی المال زکا من الباب الرابع اذا نمی وزاد وصوصه مق معناسنه در یقال زکی الرجل اذا عطش   الترکی   تفعل وزننده بودخی نما بولمق معناسنه در یقال تزکی المال اذا نمی وزاد   زکیه   غنیه وزننده بصره ایله واسط بیننده برقریه آدیدر   الیائی   الزلیة   جنیه وزننده زیلو معربیدر که ترکیده زیلی دیدکلری قالین شطرنجی کلیمه دینور بر یوزی صچاقلی اولور حالا احرام دیدکلری اول نوعدندر جمعی زلالی کلور   الواوی   الزنو   علو وزننده طارلمق معناسنه در یقال زنا الموضع یزنو زنوا اذا ضاق و بو مهموزده لغتدر   الترنیة   تادیه وزننده طارالتمق معناسنه در یقال زنی علیه اذا ضیق   الزنی   غنی وزننده طار نسنه یه دینور یقال وعاء زنی ای ضیق   الیائی   الزنا   زانك کسری والفك قصریله   والزناء   مد ایله حرام فرج تصرف ایلمك معناسنه در یقال زنی الرجل زنا وزناء اذا فجر   المزاناة   مباهاة وزننده   والزناء   قتال وزننده بونلرده زنا ایلمك معناسنه در یقال زانا الفاجر مزاناة وزناء بمعنی زنی و برآدمی زانیدر دیمك معناسنه در یقال زناه فلان تزنیة اذا نسبه الی الزنا   الزنیة   زانك فتحی وکسریله زناء معناسنه اسمدر یقال هو ابن زنیة ای ابن زنا   بنو زنیه   زانك کسریله عربدن برجماعتدر   وزنیه زانك فتحی وکسریله برآدمك انکصکره متولد اولان ولدینه دینور یقال هو ولد زنیة ای آخر ولده   الزوانی   یمامه ده اوچ قاره طاشلق تپه نك آدیدر   الواوی   الزی   زانك فتحی و یانك تشدیدیله   والزوی   عتی وزننده برنسنه یی برندن ایروب آلارغه ایلمك معناسنه در یقال زواه زیا وزویا اذا نحاه وکتم راز ایلمك معناسنه در یقال زوا سره عنه اذا طواه و برنسنه یی دوروب دوشورمك معناسنه در یقال زوا الشیء اذا جمعه وقبضه   الانزواء   انفعال وزننده برنسنه برندن برطرف اولمق معناسنه در یقال زواه فانزوی ای نحاه فانتحی وزاویه نشین اولمق معناسنه در یقال انزوی الرجل اذا صار فی الزاویة   الزاویة   یانك تخفیفیله کوشه یه دینور جمعی زوایا کلور یقال قعد فی زاویة البیت ای رکنه و بصره ده برقریه آدیدر آنده حجاج ایله عبدالرحمن بن الاشعث بیننده بروقعه اولدی وواسط قضاسنده برقریه آدیدر ومدینه قربنده برموضع آدیدر که آنده انس بن مالك حضرتلرینك قصری واردر واندلس اولکه سنده برموضع آدیدر وموصل قضاسنده برقریه آدیدر   الزوزاة   زانك فتحیله ارقه یی دیکوب طوغری طوتدیغی حالده آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال زوزی المال زوزاة اذا نصب ظهره وقارب الخطو وطرد ایلمك معناسنه در یقال زوزی بفلان اذا طرده   الزوزیة   علبطه وزننده که بیوك جوملکه دینور مهموز اولمغله همزه بابنده ذکر اولندی جوهری وهمندن ناشی بوراده ثبت ایلمشدر   الزای   حروف هجادندر مد اولندقده بعد الالف همزه ایله رسم اولنور جوهری بونده وهم ایلدی یعنی مد وقصر صورتلرنده همان یا ایله رسم اولنوردیدی و بونده بش لغت واردر زای که یا ایله‌در زاء که همزه ایله‌در زی طی وزننده‌در زی تخفیف یا ایله کی وزننده‌در زأ تنوینله در جمعی ازواء وازیاء وازوی وازی کلور که افعل وزننده در   الزو   بو وزننده قرینان معناسنه در که

بری برینه قوشلمش ایکی نسنه دن عبارتدر چفته تعبیر اولنور ومطلقا زوج یعنی چفت معناسنه در نته که تو فرد معناسنه در یقال جاء زوا ای زوجا کما یقال جاء توا ای فردا ومتوکل خلیفه یاپدردیغی برکونه سفینه اسمی ایدی که چفته یور رایدی جوهرینك وهمی کبی عراقده برطاغك آدی دکلدر وجوهری یی بحترینك اشبو * ولا جبلا کالزو یوقف تارة * وینقاد اتاقدته بزمام * بیتی تغریر ایلدی   زواوه   ثمامه وزننده مغربده بربلده در   الزویة   سمیه وزننده عبس قبیله سی بلادنده برموضع آدیدر   الازواء   همزه نك کسریله برکسه یاننده برآدم ایله چفته کلمك معناسنه در یقال ازوی الرجل اذا جاء ومعه آخر   الیائی   الزی   زانك کسری و یانك تشدیدیله هیئت وقیافت معناسنه در جمعی ازیاء کلور تقول رأیته بزی حسن ای هیئة   التزیی   تفعل وزننده برقیافته قیافتلنمك معناسنه در یقال تزیا الرجل اذا تهیأ   التزییة   تربیه وزننده قیافتلندرمك معناسنه در تقول زیته ای هیئته   الواوی   الزهو   زانك فتحی وهانك سکونیله کوزل منظره یه وخوب ودلبر چهره یه دینور تقول رایت غلاماله زهو ای منظر حسن و بو وصف بالمصدردر وتاب وطراوتلو نباته دینور یقال نبات زهو ای ناضر ونباتك چچکنه دینور   وزهو   وزهو علو وزننده وزهاء عطاء وزننده چچکلر جواهر کبی رونق بولوب تاب وطراوتلنمك معناسنه در یقال زها نور النبت یزهو زهوا وزهوا وزهاء اذا زهر واشرق وزهو باطل و بیهوده یه دینور یقال هو زهو ای باطل و یلان سویلمك معناسنه در یقال زها زهوا اذا کذب واستخفاف معناسنه در یقال زهاه اذا استخفه وشیملو نباتی یل بری اوته اونیاتمق معناسنه در یقال زهت الریح النبات اذا هزته غب الندی والاجه لنمش خرماقورغنه دینور نته که زهو دخی دینور زانك ضمیله یقال اذا ظهرت الحمرة والصفرة فی النخل فقد ظهر فیه الزهو ای البسر الملون وکبر و پندار وفخر وتعظم معناسنه در یقال زهی الرجل علی المجهول بکذا یزهی به زهوا اذا تاه وتکبر وزها یزهو کدعا یدعو علی المعلوم قلیلة و یقال زهاه الکبر اذا جعله معجبا بنفسه واغاج اوزامق معناسنه در یقال زها النخل اذا طال وخرماقورغی صاری وقرمزی الاجه لنمق معناسنه در یقال زها البسر اذا تلون واوغلان بیو یوب بال وبال صاحبی اولمق معناسنه در یقال زها الغلام اذا شب وحیوانك ولادتی یقلشمغله ممه سی بیومك معناسنه در یقال زهت الشاة اذا اضرعت ودوه صولند قدنصکره برکون یا ایکی کون متصل یوریمك معناسنه در یقال زهت الابل اذا سارت بعد الورد لیلة او لیلتین و بو معناده متعدی اولور تقول زهوت الابل اذا سرت به زهوا ودوه کذلك صولندقدنصکره اوتلاق طلبنه کیتمك معناسنه در یقال زهت الابل اذا مرت فی طلب المرعی بعد ان شربت وچراغی شعله لندرمك معناسنه در یقال زها السراج اذا اضاءه وقلیجی پارلداتمق معناسنه در یقال زها بالسیف اذا لمع به ودکنکله اورمق معناسنه در یقال زهاه بالعصا اذا ضربه بها وتقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال زهاه بمائة رطل اذا خرزه   الازهاء   همزه نك کسریله بودخی استخفاف معناسنه در یقال ازهاه اذا استخفه وکبر وفخر وتعظم ایلمك معناسنه در یقال ازهی الرجل اذا تاه وتکبر   واغاج اوزامق معناسنه در یقال ازهی النخل اذا طال وخرماقورغی الاجه لنمق معناسنه در یقال ازهی البسر اذا تلون   الترهیة   تادیه وزننده بودخی خرماقورغی الاجه لنمق معناسنه در یقال ازهی البسر اذا تلون   الزهاء   زانك ضمیله مقدار معناسنه در یقال زهاء مائة ای قدرها وخرزها   الزها   هدی وزننده زینت ورونق وغمایشی خوب وتابدار نسنه لره دینور ومنه یقال زها الدنیا ای زینتها وایناقها   الازهو   قندأو وزننده خودبین ومدمغ ومتکبر شخصه دینور یقال رجل ازهو ای متکبر   زهها   هدی وزننده برموضعدر   زهوه   ثمره وزننده احمد بن بدرك معتقه سیدر که راویة حدیثدر

فصل السین   الواوی   السأو   سینك فتحی وهمزه نك سکونیله یورده دینور وطن معناسنه در و برنسنه یه قصد وشوق پك زیاده وقوی اولمق معناسنه در ومنه یقال انه لذو سأو ای بعید الهم ونیت وطیت معناسنه در که برنسنه یه اراده وعزم ایلمکدن عبارتدر یقال ساه سأوا من الباب الثالث اذا نواه بوراده ظای معجمه ونوله الظنة نسخه لری غلطدر صوابی الطیة ولمقدر   وسأ وسوء معناسنه در مقلوبدر یقال ساءه سأوا کرماه رمیا ای ساءه سوء ابوراده ساءه ساءة نسخه لری غلطدر وسأو سکرتمك معناسنه در یقال سأی الرجل اذا عدا وسأو وسأی برنی چکوب سوندرمکله یرتمق معناسنه در یقال سأی الثوب سأوا وسأیا اذا مده فانشق ومبانة ناسی افساد ایلمك معناسنه در یقال سأی بینهم اذا افسد   السئة   سینك حرکات ثلاثیله سیه لفظنده لغتدر که یانك کوشه سنه دینور وبو ابن مالکدن منقولدر   الاسآء   اکرام وزننده یایه کوشه دوزمك معناسنه در تقول اسأیت القوس اذا عملت لها سأة   الیائی   السبی   سینك فتحی و یانك سکونیله   والسباء   سینك کسریله اسیر ایلمك معناسنه در یقال سبی العدو سبیا وسباء اذا اسره وصاتمق ایچون بر شهردن شهر آخره خمر ایلتمك معناسنه در یقال سبی الخمر اذا حملها من بلد الی بلد

جرهری بونك مصدرینی بالکز سباء عنواننه قصر ایلمکله وهم ایلدی و بر آدمی وطنندن ابعاد ایدوب غربته
دوشورمك معناسنه در یقال سبی الله فلانا ای غربه وابعده وقبو قاروب صویه ایرشمك معناسنه در یقال
سبی الماء اذا حفر حتی ادرکه وسبی اسیر اولان آدمه دینور که وصف بالمصدردر جمعی سبی کلور غنی وزننده یقال
جاؤا بسبی کثیر ای مایسبی وسبی نسوان طائفه سنه اطلاق اولنور اسم فاعل معناسنه زیرا افئده رجالی اسیر وبند ایدرلر
واسم مفعول معناسنه اولورز یرا کندیلری اسیر واستملاك اولنورلر وبوا کثره مبنیدر بو معنا اعتبار یله رجاله اطلاق اولنمز
وسبی الحیه یلان قاوینه دینور که صویلمش دری یسیدر مسبی معناسنه در الاسنباء افتعال وزننده بودخی اسیر ایلمك
معناسنه در یقال استباه اذا اسره السبی غنی وزننده اسیر اولان آدمه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور
جمعی سبایا کلور یقال غلام وجاریة سبی ای مأسور و بر یردن آخر یره سیل صویی کوتردیکی چالی چرپی وخار
وخاشاك مقوله سنه دینور وسبی الحیه یلان قاوینه دینور السبیة غنیة وزننده بر بلده دن بر بلده یه صاتمق ایچون
کوترلمش باده یه دینور السابیاء مد ایله بکی طوغان ولد ایله بله جه چقان دری یه دینور که اش تعبیر اولنور
علی قول یوزنده قابلوچقان یوفقه دری یه دینور که فی الحال آنی صویوب المزلر سه چوجق دمبسته اولوب هلاك اولور
ومال کثیره دینور که مراد مواشی قسمیدر وحیوانك دوللرینه دینور نتاج ایچون اتخاذ اولنان دوه لره دینور و ترلا صحانك
ایندن چقروب یغدیغی طپراغه دینور ودوللری چوق قیون وکچی سوریلرینه دینور الاسابی همزه نك فتحیله
آقانك اوزون اوزون طریقه لرینه دینور مفردی اسباءه در همزه نك کسریله سبیه غنیه وزننده دهناء نام محلده
بر قومسال آدیدر وسبیه غواصك دریادن اخراج ایلدیکی انجویه دینور سبیه سبنك کسریله دمنه وزننده وتمره
وزننده رمله قضاسنده بر قریه آدیدر محدثیندن ابو القاسم عبد الرحمن بن محمد وابو طالب السیبان آندندر
السباء سما وزننده وعصا وزننده بودخی سیلندی اغاج وچالی چرپی مقوله سنه دینور وسبا عنده بر جماعت آدیدر
مؤلف باب همزه ده جبل وزننده تقیید ایلدی ومنه المثل *ذهبوا ایدی سبا* وایادی سبا* ای متفرقین یعنی تارمار
اولوب هر بری بر طرفه پراکنده اولدیلر باب همزه ده تفصیل اولنمشدر شارح دیر که ایدی سبا وایادی سبا کلمه لری
مرکبدر معدی کرب کبی دائما حال واقع اولدیغندن نکره اولمغله منصرفدر وایدی وایادیدن مراد نفسلریدر
نته که وجه ایله ده نفس مراد اولور یاخود بو راده ید طریق معناسنه در یقال اخذ فلان ید بحر ای طریق بحر
و بو طریقدن لسانمزده بینه مجاز اوله رق قول ایله تعبیر اولنور که اول قولدن کندی دینور پس اهل سبا پراکنده
اولوب هر بری بر قوله کتمکله تفرقوا ایدی سبا قولی تفرقوا آخذین طرقا مختلفة سکنده اولور وعند البعض
یددن مراد نعمتدر زیرا تفرقلری سیله نعمت وساما نلری دخی تارمار اولدی یاخود ید فرقه دن کنایه در پس تفرقوا
تفرق فرق سبا دیمك اولور و بعضلر دیدیکه عن اصل قبیلهٔ سباید واحده یعنی جمله سی یکدل یکجهت اولوب
وقتا که متفرق اولدقده ایادی مختلفه اولدیلر التسابی تفاعل وزننده ایکی عسکر بری برنی سبی واسیر ایلمك
معناسنه در یقال تسابوا اذا سبی بعضهم بعضا الواوی السنا عصا وزننده بزك ارشنه دینور که ارغاج
مقابلیدر ریدی لفظنده لغتدر ومعروف واحسان معناسنه در یقال نال منه السنا ای المعروف الاسی ترکی
وزننده بودخی بزك ارشنه دینور وارشلنمش بزه دینور توب مسدی معناسنه الاسناء همزه نك کسریله بزی
ارشلمك معناسنه در یقال اسدی الثوب اذا اسداه السنو سهو وزننده سرعتله کتمك معناسنه در یقال
سنا الرجل یسنو سنوا اذا اسرع المساناة مباهاة وزننده برکسه ایله شقلقه دیدکلری اویون اوینامق معناسنه در
یقال ساناه اذا لاعب معه الشقلقة وشقلقه بر آدمك اکسه سندن کلوب مقعدینه ثمه اورمغه دینور الاستناء ناقه
کوسنیدکندن سست اندام اولمق معناسنه در یقال استانت الناقة اذا استرخت من الضبعة الواوی السجو
علو وزننده بر نسنه قرارنی بولمغله طوروب دیکمك معناسنه در یقال سجا البحر یسجو سجوا اذا سکن ودام
ومنه البحر الساجی والطرف الساجی ای الساکن وناقه اوزون اوزادی ناله وحنین ایلمك معناسنه در یقال
سجت الناقة اذا امدت حنینها الاسجاء همزه نك کسریله ناقه نك سودی فراوان اولمق معناسنه در یقال
اسجت الناقة اذا غزر لبنها المساجاة مباهاة وزننده مس ایلمك معناسنه در یقال ساجاه اذا مسه ویقال اتانا
بالطعام فساجیناه یعنی بزه طعام کتوردی لکن اکا المزی طوقندرمدق و بر نسنه یه دورشمك معناسنه در یقال
ساجاه اذا عالجه السجواء حمراء وزننده کوزلری فاتر اولان خاتونه دینور یقال امرأة سجواء الطرف ای ساجیته
وصاغیلورکن تلاش ایلیوب سکون وآرام اوزره اولان ناقه یه دینور یقال ناقة سجواء اذا حلبت سکنت التسجیة
تأدیه وزننده میتك اوزرینی ثوبله اورتوب بوریمك معناسنه در یقال سجی المیت اذا غطاه شارح دیر که تسجیه

سجا اللیل ماده سندندرته که خلق معناسنه اولان سجید دخی سکوندن مأخوذدر که نفس انسانیده ثابت وساکن
اولان ملکه دن عبارتدر مؤلف بونی اهمال ایلدی بو السحی وحی وزننده بریوزندن چپا ایله یاخق صیره مق
معناسنه در یقال سحا الطین یسحیه و یسحوه و یسحاه سحیا من الباب الثانی والاول والثالث اذا قشره وجرفه
ومکتوبی سحاءه ایله بغلمق معناسنه در یقال سحا الکتاب اذا شده بسحاءة واوجاقدن آتش قورنی کورکله کوریمك
معناسنه در یقال سحا الجمر اذا جرفه وتراش ایلمك معناسنه در یقال سحا الشعر اذا حلقه المسحاة میمك کسریله
بالحق صیره جق آلته دینور که چپا تعبیر اولنور السحاء کتان وزننده چپادوزیجی یه دینور السحایة کتابه
وزننده چپا جیلغه دینور و بر نسنه نك صیرندیسنه دینور وسحایة القرطاس وسحاوه وسحاءه کاغدك یوزندن
صیردقلری یوفقه ترشه کبی صیرندی یه دینور که انکله مکتوبی بند ایدرلر جمعی اسحیه کلور وسحایه ام الرأس اسمیدر که
بیت الدماغ در قحف سطحی منزلنده در ودرت کبکی واردر که جدران اربعه سیدر و بر کبك دخی واردر که اساس
منزلنده در واکا سحاءه دخی دینور همزه ایله وسحایه سحاب قطعه سنه دینور الساحیة اوغراغی یرلری
صیروب کوترراولان سیل صوینه دینور وشدید الوقع اولان یغموره دینور یقال مطرة ساحیة ای الشدیدة الوقع
التسحیة تأدیه وزننده کاغد ترشه سیله مکتوبی بغلمق معناسنه در یقال سحی الکتاب اذا شده بالسحایة
الاستحاء افتعال وزننده تراش ایلمك معناسنه در یقال استحی الشعر اذا حلقه السحاة حصاة وزننده
ناحیه معناسنه در و بر تیکنلو اغاجك آدیدر و پراسه قوشنه دینور جمعی سحا کلور وسحاة ساحة دار معناسنه در
شارح دیر که مقلوبدر الاسحاء همزه نك کسریله بر آدمك یاننده مکتوب بغلیه جق کاغد ترشه لری چوق
اولمق معناسنه در یقال اسحی الرجل اذا کثر عنده الاسحیة الاسحوان عنفوان وزننده اوزون بویلو خوب
ودلبر آدمه دینور وکثیر الاکل کسه یه دینور یقال رجل اسحوان ای جمیل طویل وکذا کثیر الاکل سحاء کساء
وزننده بر جنس تیکنلو اوتك آدیدر که بال آریسنك اندن آلوب یاپدیغی بال پك لذیذ اولور الاسحیة اضحیه
وزننده ات تکه لرینك بوزلرنده اولان قبوق کبی یوفقه زاره دینور البائی السخی خای معجمه ایله غنی
وزننده جوانمرد آدمه دینور جمعی اسخیاء وسخواء کلور کرماء وزننده مؤنثی سخیه در جمعی سخیات وسخایا
کلور یقال رجل سخی ای جواد وسخی کثرت تعبدن اباغی آغسق دوه یه اطلاق اولنور کما سیذکر السخا عطاء
وزننده والسخا عصا وزننده والسخوة سموه وزننده والسخو علو وزننده جوانمردلك ایلمك
وجوانمرد اولمق معناسنه در یقال سخی الرجل وسخا وسخو وسخی سخاء وسخا وسخوة وسخوا من الباب الثالث
والاول والخامس والرابع ویقال سخا بکذا ای جاد التسخی تفعل وزننده کوجله زوراکی اظهار سخاء ایلمك
معناسنه در یقال تسخی الرجل اذا تکلف السخاء السخو والسخی سینلرك فتحیله تجره آلتنه آتش
ایشلیه جك یردوزلتمك معناسنه در که کوسکی ایله کوللرنی یا اوزرنده اولان اوطونلری ایکی طرفه چکوب یول کبی
آچقدن عبارتدر تا که وسعتلنوب آتش میدانه چقمغله تجره یه تأثیر ایلیه یقال سخا النار وسخی سخوا وسخیا
من الباب الاول والثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر ویقال سخا القدر اذا جعل للنار تحتها مذهبا وساکن
وابسم اولمق معناسنه در یقال سخا فلان اذا سکن من حرکته السخاءة سحابه وزننده بر کونه نبات مأکول
آدیدر جمعی سخاء در السخا عصا وزننده دوه شدت تعبدن آغسیوب یاتی حکرك بوزر اولمق معناسنه در که
یکه مك تعبیر اولنور یقال سخی البعیر سخا من الباب الرابع اذا اصابه ظلع فهو سخ علی النقص وسخی کغنی
السخاویة سحابیه وزننده ملایم طپراقلو یره دینور علی قول ککبش یره دینور جمعی سخاوی کلور هاسز
السخواء حمراء وزننده سخاویه معناسنه در جمعی سخاوی کلور صحاری وصحاری وزنلرنده سخا
عصا وزننده مصر اولکه سنده بر ایالت آدیدر ابو الحسن علی بن محمد السخاوی المقری المشهور آندندر واکا
اعلام عدیده منسوبلردر البائی السدا عصا وزننده ثوبك ارشنه دینور که ارغاج مقابلیدر یقال هذا الثوب
سداه حریر وهو ماعدا منه وکیجه لرده نبات اوزره دوشن شبنمه دینور و یشل خرما قوروغنه دینور بونده مد ایله ده
لغتدر و بال کومجنه دینور واحسان ومعروف معناسنه در یقال نال سداه ای معروفه وصالمه کیدن مسیب
ومهمل دوه یه دینور بونده سینك ضمیله اکثردر یقال ابل سدی وسدی ای مهمله ایکیسنده دخی مفرد وجمعی
برابردر الاسدی ترکی وزننده وهمزه نك فتحیله ده بودخی ثوبك ارشنه دینور تار معناسنه وارشلنمش بزه دینور
السداة حصاة وزننده بودخی ارشه دینور الاسداء همزه نك کسریله جلاه بزه ارش یاپمق معناسنه در
یقال اسدی الثوب اذا اقام سداه ودوه یی وسائری مسیب ومهمل ایلمك معناسنه در یقال اسداه اذا اهمله

ومیانه‌لرنی اصلاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسدی بینهما اذا اصلح واحسان ایلمك معناسنه‌در
یقال اسدی الیه اذا احسن وخرماسالقملرینك چوپلری صالقیلمق معناسنه‌در یقال اسدی النخل اذا اسدی
بسره السادی مهمل ومسبب دوه‌یه دینور وسادس معناسنه‌در که التنجی دیمکدر سین یایه مبدلدر التسدیه
تأدیه وزننده بودخی ثوبه ارش یاپمق معناسنه‌در یقال سدّی الثوب اذا اقام سداه واحسان ایلمك معناسنه‌در
یقال سدّی الید اذا احسن التسدّی تفعل وزننده بودخی ثوبه ارش یاپمق معناسنه‌در یقال تسدّی الثوب
بمعنی سدّاه السدو سینك فتحیله برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه‌در یقال سدا بیده نحو الشیٔ یسدو
سدوا اذا مدّها وچوجقلر چقوره جوز آتمه اویونی اوینامق معناسنه‌در یقال سدا الصبی بالجوز اذا لعب وبو
زای معجمه ایله زدو ماده‌سنده لغتدر ودوه یورركن آدیملرنی سیرك سیرك آتمق معناسنه‌در یقال سدت الناقة اذا
اتسع خطوها الاستداء افتعال وزننده برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه‌در یقال استدی بیده
نحو الشیٔ اذا مدّها وچوجقلر چقوره جوز آتمه اویونی اوینامق معناسنه‌در یقال استدی الصبی بالجوز اذا
لعب به وترلمك معناسنه‌در یقال استدی الفرس اذا عرق السوادی یورركن آدیملرنی سیرك سیرك آتان ناقه‌لره
دینور التسدّی تفعل وزننده برنسنه‌نك اوستنه چقمق معناسنه‌در یقال تسدّاه اذا رکبه وعلاه وبرکسه‌یه
تابع اولمق معناسنه‌در یقال تسدّاه اذا تبعه السدی عصا وزننده خرما قوروغنك قبجوقلری یاخود سالقملرینك
چوپلری صالق اولمق معناسنه‌در یقال سدی البسر سدی من الباب الرابع اذا استرخت ثغاریقه السدی
سینك فتحی ودالك کسریله قبجوغی یاخود سالقملرینك چوپلری صالق اولان خرما قوروغنه دینور سدّی حتی
وزننده زبید قربنده برموضعدر السدیا حیا وزننده زبید قربنده بربلده‌در نسبتنده سدوتی دینور حرکاتله
غیرقیاس اوزره آندن اعلانار چقمغله رمّان سدوتی معروفدر البائی السری سینك ضمیله هدی وزننده عامة
لیلده یوله کتمکه دینور که اسمدر کرك اوّل واوسط وکرك آخرنده اولسون وبومؤنثدر مذکر دخی اولور تقول
اعجبتنی واعجبنی سراه ای سیره عامة اللیل شارح دیرکه اشبو سری وهدی وزننده مصدرنادردر زیرا بوجمع
بنیه‌سیدر حتی بنواسد بونلری جمع قیاسیله مؤنث استعمال ایلدیلر انتهی وسری ومسری میمك فتحیله وسریة
سینك فتحی وضمی وراك سکونیله وسرایة کتابه وزننده مصدرلردر کیجه یوله کتمك معناسنه‌در یقال سری
الرجل یسری سری ومسری وسریة وسریة وسرایة اذا سار عامة اللیل وباء حرفیله متعدی اولور یقال
سری به اذا اسراه وآغاج کوکسنك طمرلری یرآلتنه سوروب کتمك معناسنه‌در یقال سری عرق الشجر اذا دبّ
تحت الارض وطوارك آقه‌سنه متاع آتمق معناسنه‌در یقال سری متاعه اذا القاه علی ظهر دابته الاسراء
همزه‌نك کسریله بودخی کیجه یوریمك ویوله کتمك معناسنه‌در یقال اسری الرجل بمعنی سری وبومعناده
متعدی اولور وباء حرفیله ده متعدی اولور یقال اسراه واسری به اذا سیره باللیل وقوله تعالی سبحان الذی اسری
بعبده لیلا الآیة تأکید اومعناه سیره یعنی وجه مذکور اوزره کیجه وقتی یوریتمك معناسنه اولمغله لیلا کلمه‌سی تأکید
ایچون اولور که تجوّزدن مناصدر یاخود تجریده محمول اولمغله مطلقا تسییر معناسنه اولوب لیلا کلمه‌سی بیان
وقت ایچون ایراد اولنمش اولور مؤلف بصائرده دیدیکه بعضلر بونی سراة ماده‌سندن تصریف ایلدیلر وسراة
ارض واسعه‌یه دینور ایمدی اسری بعبده قولی ذهب به فی سراة الارض تأویلنده اولور وزمخشری تنوینی تقلیله
حمل ایلمکله بعض لیلده اسرا اولندیغی تلمیح ایچون ایراد اولندیغنه ذاهب اولدی وسرا سراة نام بلاده وارمق
معناسنه‌در یقال اسری الرجل اذا صار الی السراة الاستراء افتعال وزننده بودخی کیجه کتمك معناسنه‌در
یقال استری بمعنی سری السرّاء شدّاد وزننده اکثری کیجه کیدن آدمه دینور یقال رجل سرّاء ای الکثیر السری
الساریة کیجه ایله کلان سحابه دینور جمعی سواری کلور ودیرکه دینور اسطوانه معناسنه‌در که جامعلرده
ودیوانخانه‌لرده اولان ایاقلردن وچادرلرده وسائرده دیکیلی اولان دیرکلردن عبارتدر رفعت معناسنه‌در وطبرستان
ایالتنده بربلده آدیدر بند ار بن قلیل الزاهد السروی اکا منسوبدر وساریة بن زنیم شول ذاتدر که حضرت فاروق
رضی الله عنه طرفندن عجم اوزره سرعسکر اولمغله نهاوند صحراسنده محاربه‌یه مشتغل ایکن لشکر عجمدن برفرقه
اوغورلنوب برجانبده حواله اولان طاغك آرقه‌سنده درکمین اولدیلر تاکه عسکر اسلام جنکه مستغرق ایکن
ناکهانی وارلردن هجومله پریشانلق ایراث ایلیه‌لر اول هنکامده حضرت فاروق مدینه‌ده مسجد شریفده
منبر اوزره جمعه خطبه‌سی قرأت ایدرلرایدی اراثت ربّانیه‌له حالت مزبوره آیینه کبی نظرکاهنده متمثل اولدقده
همان اثنای خطبه‌ده یاساریة الجبل الجبل دیونداو اغراء ایلمکله اسماع الهیله ساریه ندای فاروقی استماع وطاغ

طرفنه التفات ایتدکده کیفیت مزبوره‌یه مطلع اولوب درحال تدارکنه قیامله مکرلرندن سالم اولدیلر وومی الیه
ساریه بغایت دونده وچالاك ایدی وساریة بن عمر والحنفی حنیفه قبیله‌سندندر خالد بن ولید رضی الله عنه
اصحابندندر وساریة بن مسلمة بن عبید الحنفی کذلك حضرت خالد اصحابندندر السریة غنیه وزننده
دشمن اوزره تسییر اولنان شول عسکره دینور که اقلی بش نفر واکثری اوجیوز یاخود درتیوز اوله مترجم دیرکه فعیله
بمعنی فاعله درکیجه وقتنده راهی اولدقلر ایچون اطلاق اولنور که اصطلاحمزده چته تعبیر اولنور یاخود سریه
کزیده وخلاصه معناسنه‌در خیل مذکور البته کزیده ومنتخب اولور وسریه کوچك ومدوّر اولان تمرنه دینور
التسریة تأدیه وزننده عسکردن سریه افراز وترتیب ایدوب اعدا اوزره شبخون ایچون یوللامق معناسنه‌در
یقال سرّی قائد الجیش اذا جرّد السریة السریّ غنیّ وزننده خرمالغه جاری اولان جدوله دینور جمعی
اسریه وسربان کلور سینك ضمیله وسریّ الزاهد السقطی صالح معروفدر وسریّ نامنده اعلامدن برجماعت
کلمشدر سریّ سمیّ وزننده بودخی اسمادندر غنم بن سری خزرج نسبی رجالندندر طلحة بن البراء الصحابی
آنك نسلندندر وبنوحنیفه‌ده دخی سریّ اسمنده برآدم کلمشدر سراء سماء وزننده برشجر آدیدر مفردی سراءة در
السراة حصاة وزننده هرنسنه‌نك یوقریسنه دینور تقول علوت سراته ای اعلاه ومنه سراة النهار والجبل
ای اعلاه وسراة قبائل عدیده‌یه مضاف اوله‌رق برموضع آدیدر سراة بجیله وسراة زهران وسراة عنز وسراة
الحجر وسراة بنی القرن وسراة بنی شبابه وسراة المغافر که نیجه قراء وجبالی محتویدر وسراة الکراع که بودخی
قرای متعدده‌یه مشتملدر وسراة بنی سیف وسراة خثلان وسراة الهان وسراة المصانع وسراة فدم که ضمتیله در
وسراة هنوم وسراة الطائف که بونك غور واسفل طرفی مکه ونجد وعالی طرفی دیار هوازن درجمله‌سی برموضعدر
سریا سینك کسریله بصره‌ده برقریه‌در سریاقوس سین مکسوره وقاف مضمومه ایله مصرده برقریه‌در السریة
سمیه وزننده شامده برقریه‌در الساری برموضعدر وارسلانه اطلاق اولنور المساری والمسرّی اسم فاعل
وزنلرنده بونلرده ارسلانه دینور الواوی السرو سینك فتحی وراك سکونیله بواسمله معروف شجر اسمیدر مؤلف
عرعری بونکله تفسیر ایلمشیدی وسرو طاغك قالین ویوموری بریله دره‌نك مابینی اولان یاره دینور که طاغك بوکری
اوله جقدر ونبات ایچره اولور برکونه قور تجغزه دینور وحمیر قبیله‌سنك قرارکاهلری اولان یوردك آدیدر وبرنیجه
مواضع اسمیدر که آنفا سراة عنوانیله ذکر اولندی وسرو اسمادندر محمد بن سرو احادیث موضوعه وضع ایدر برشخص
ایدی وسرو مصدر اولور چکرکه یمورطلمق معناسنه یقال سرت الجرادة تسرو سروا اذا باضت وبومهموزده
لغتدر وبرنسنه‌یی برآدم کندی اوزرندن برطرف ایدوب آتمق معناسنه‌در لباسنی اکنندن چقروب آتمق کبی
یقال سرا الثوب عنه اذا القاه وبرکسه شرف واصالتله مرؤتمند اولمق معناسنه‌در وبونده اسم دخی اولور
کما سیذکر السراوة سماحه وزننده والسرو سینك فتحیله والسرا عصا وزننده والسراء عطاء وزننده
برآدم شرف اصالتله مرؤتمند اولمق معناسنه‌در یقال سرو الرجل وسرا وسری سراوة وسروا وسرا وسراء
من الباب الخامس والاول والرابع اذا کان ذا مروّة فی شرف السریّ غنیّ وزننده شرف واصالتله مرؤتمند آدمه
دینور جمعی اسریاء وسرواء کلور کرماء کبی وسری کلور هدی کبی آندن اسم جمع سراة لفظیدر سینك فتحیله
بونك جمعی سروات کلور فتحاتله مؤنثی سریة در جمعی سریات وسرایا کلور الاسراء همزه‌نك کسریله
والتسریة تأدیه وزننده بونلرده برنسنه‌یی برآدم کندی اوزرندن برطرف ایدوب آتمق معناسنه‌در یقال اسری
الثوب عنه وسرّاه اذا القاه عنه وتسریه غم وغصه‌یی برطرف ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سرّی عنه الهم
علی المجهول اذا انکشف الانسراء انفعال وزننده بودخی غم وغصه برطرف اولمق معناسنه‌در یقال انسری
عنه الهمّ اذا انکشف التسرّی تفعل وزننده کوجله زوراکی مروتمندلك ایلمك علی قول اوطه‌لق جاریه ایدنمك
معناسنه‌در یقال تسرّی الرجل اذا تکلف السرو او اخذ سریة مؤلف بونی سرر ماده‌سنده بیان ایلمشدر که
سریه سینك ضمیله اوطه‌لق جاریه‌یه دینور سر لفظنه منسوبدر که جماعدن کنایه‌در تغییر نسب قبیلندندر
وتسرّی بوندن تفعلدر اصلی تسرر ایدی راء ثالثه یایه ابدال اولندی السروة سینك حرکات ثلاثیله قصه
وخرده اوقه دینور علی قول تمرنی یصی واوزون اولانه دینور یقال رماه بالسروة مثلثة ای بالسهم الصغیر
القصیر اوهو عریض النصل وطویله السراة حصاة وزننده صرته وارقه‌یه دینور ظهر معناسنه جمعی
سروات در فتحاتله وسراة النهار ارتفاع بولدیغی وقتدن عبارتدر که قوشلق زمانیدر تقول جئته سراة النهار
ای ارتفاعه وسراة الطریق یولك صرتندن عبارتدر یقال اخذوا سراة الطریق ای متنه السرو سینك کسریله

دمياط قريه‌ده بر بلده‌در و بلخ قصاسنده برقريه‌در سروان سلمان وزننده سجستان قصاسنده برقريه‌در
الاسراء افتعال وزننده اختيار ايلمك معناسنه‌در تقول استربتهم اى اخترتهم و برنسنه‌نك كزيده ومختارنى اخذ
ايلمك معناسنه‌در يقال استرى الموت الحى اى اختار سراتهم اسرايل همزه‌نك كسرى و ياى تحتيه ايله
واسرائيل همزه ايله واسرابين واسرئين نون ايله اسمدر يعنى اسم عجمه‌دركه يعقوب عليه السلامك لقبيدر
على قول اسميدر شارح ديركه بو لفظ عبرانيدر صفوة الله ياخود عبد الله ديمكدر حضرت يعقوبك اسمى ياخود
لقبيدر و بونده اسرال دخى لغتدر ميكال كبى الواوى المساساة مباهاة وزننده برآدمه توبيخ وتعيير وسرزنش
ايلمك معناسنه‌در يقال ساساه اذا عيره و ويخه الواوى السطو والسطوة سينلرك فتحيله بركسه اوزره
صچرايوب حمله ايلمك على قول خشم وشدتله قاوره يوب اخذ وقهر ايلمك معناسنه‌در يقال سطا عليه وبه
يسطو سطوا وسطوة اذا صال اوقهره بالبطش وصو چوغالوب طاشمق معناسنه مستعملدر يقال سطا الماء
اذا كثر وزخر وطعام طاتمق ويمك معناسنه مستعملدر ال اوزتمق تصوريله يقال سطا الطعام اذا ذاقه وآت
آدیملرنى سيرك وميدانلو آته‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال سطا الفرس اذا ابعد الخطو وناقه‌يه صويسز بوغور
آسمغله اول منى بى اخراج ايچون النى ناقه‌نك فرجنه ادخال ايلمك معناسنه‌در يقال سطا الراعى على الناقة اذا ادخل
يده فى رحمها ليخرج ما فيها من ماء الفحل وآت ديزكينى اسلموب كندى باشنه كتمك معناسنه‌در يقال سطا الفرس
اذا ركب رأسه المساطاة مباهاة وزننده بركسه‌يه تشديد ايلمك معناسنه‌در يقال ساطاه اذا شدد عليه
الساطى آديملرنى سيرك وميدانلو آتان آته دينور يقال فرس ساط اى البعيد الخطو وسكردركن قويرغنى علم كبى
يوقرى ديكن آته دينور يقال فرس ساط اذا كان يرفع ذنبه فى حضره وغلبهٔ شهوتدن وحرصندن ناشى برناقه
سور يسندن اول برسورى‌يه عزم وهجوم ايدن بوغوره دينور واوزون نسنه‌يه دينور الياتى السعى دعى وزننده
قصد ايلمك معناسنه‌در يقال سعى اليه سعيا من الباب الثالث اذا قصد مؤلفك بصائرده بيانه كوره سعى مشى
سريع معناسنه موضوعدر معانىٔ سائره آندن متفرعدر وايش ايشلمك معناسنه‌در يقال سعى فلان اذا عمل
و يوريمك معناسنه‌در يقال سعى الرجل اذا مشى و يلمك معناسنه‌در يقال سعى الرجل اذا عدا و برآدمى غمز ايدوب
قوغلمق معناسنه‌در يقال سعى به اذا نم به شارح ديركه بونده سعايه متعارفدر وكسب ايلمك معناسنه‌در يقال
سعى على عياله اذا كسب لهم وجاريه روسبولغه يلمك معناسنه‌در يقال سعت الامة اذا بغت شارح ديركه بومعنا
خصائصدندر حره‌ده استعمال اولنمز السعاية كتابه وزننده زكات وميرى تحصيلنه مباشر اولمق معناسنه‌در
يقال سعى المصدق سعاية اذا باشر عمل الصدقات وسعايه استسعا اولنان عبدك مكلف اولديغى كسبه ومبلغه
دينور شارح ديركه بو فى الاصل مصدردر عبد رقبه‌سنى تخليص ايچون كسب ايلمك معناسنه‌در المساعاة مباهاة
وزننده جاريه بى زنا ايچون طلب وتكليف ايلمك معناسنه‌در يقال ساعى الامة اذا طلبها للبغاء الاسعاء
همزه‌نك كسريله برآدمى اهل كسب ايلمك معناسنه‌در يقال اسعاه اذا جعله يسعى اى يكسب و برآدمك حاجتنى روا
قلمق معناسنه‌در همزه‌سى ازاله ايچوندر يقال اسعوا به اذا طلبوه المسعاة ميمك فتحيله انواع مجد وشرفه
مقارن مكرمت ومعلاة وفضل ومزيته دينور جمعى مساعى كلور يقال هو اهل المسعاة اى المكرمة والمعلاة فى انواع
المجد جوهرى فى الكرم يرنده فى الكلام عنوانيله ثبت ايلمكله غلط ايلدى شارح ديركه نسخ مصححهٔ صحاحده بالجمله
فى الكرم عنوانيله مثبتدر الاستسعاء برآدم رقبه‌سنك بعضى معتق اولان قولنى تخليص تمام رقبه ايلمك ايچون مكاتب
كبى كسب وكار ايلمسنى طلب وتكليف قلمق معناسنه‌در يقال استسعى العبد اذا كلفه من العمل ما يؤدى به عن نفسه
اذا اعتق بعضه ليعتق به ما بقى بونده اسم سعايه درنته‌كه ذكر اولندى سعيا يحيا وزننده ابن امصادركه انبياء
بنى اسرائيلدن بر پيغمبردر عيسى عليه السلامك ورودو بعثتلرنى تبشير ايلمشدر شين معجمه ايله ده لغتدر شارح ديركه
معجمه ايله اعرفدر و برموضع آديدر السعوة سينك كسريله والسعواء سينك فتحى وضميله ساعت معناسنه‌دركه
وقت وزماندن برجزؤدر يقال سعوة من الليل وسعواء اى ساعة وسعوه بى پرده و بى حيا وسليطه و بدزبان
عورته دينور السعوة ثمره وزننده مومه دينور شمعه معناسنه و بررجل آديدر الساعى برخصوصه والى
ومباشر ياخود برقوم وجماعت اوزره والى اولان آدمه دينور يقال هو ساع على امر او على قوم اى وال ويهود
ونصارانك سركرده‌لرينه وقوجه باشلرينه و جماعت باشلرينه دينور يقال هو ساعى اليهود او النصارى
اى رئيسهم السعاة سينك فتحيله تصرف وتقلب معناسنه‌در يقال ما يجدى فيه سعاته اى تصرفه وتقلبه
سعيه ثمره وزننده ديشى كچينك عليدر صاغلمغه چاغرلدقده سعى ايلديكيچون السعاوى غرابى وزننده

سهر وسفره صبور ومتحمل آدمه دينور يقال رجل سعاوى اى صبور على السهر والسفر اليائى الساغبة
لاغبه وزننده لذيذ وخوشكوار مشروبه دينور يقال شربة ساغبة اى لذيذة شارح ديركه سايغه دن مقلوبدر
اليائى السفى سينك فتحى وفانك سكونيله يل طپراق صاورمق ياخود توز يدوب كوترمك معناسنه‌در يقال
سفت الريح التراب تسفيه سفيا اذا ذرته او حملته الاسفاء همزه‌نك كسريله سفى معناسنه‌در يقال اسفت الريح
التراب بمعنى سفته واوك قلچقلرى دوكلمك معناسنه‌در يقال اسفت البهمى اذا اسقطت سفاها بونك بابى ازاله
ايچوندر واكين سنبله سنك اوجلرى سرتلنوب قلچقلنمق معناسنه‌در يقال اسفى الزرع اذا اخشن اطراف سنبله وطپراق
طاشيمق معناسنه‌در يقال اسفى فلان اذا نقل التراب واياغى چاپك وروندة قاطر ايدنمك معناسنه‌در يقال اسفى الرجل
اذا اتخذ بغلة سفواء وطوار زبونلمق معناسنه‌در يقال اسفت الناقة اذا هزلت و برآدمه خفيفلك وشنقه‌لك ايتدرمك
معناسنه‌در يقال اسفى فلانا اذا حمله على الطيش والخفة و برآدمه كوتيلك ايلمك معناسنه‌در يقال اسفى به اذا اساء به
وسفيه اولمق معناسنه‌در يقال اسفى الرجل اذا سفه السافى والسفى غنى وزننده صاور يلان طپراغه دينور
وسفى سفيه آدمه دينور السافياء مد ايله توزه دينور غبار معناسنه على قول طپراغى توز يدوب كوترن يله
دينور السفا عصا وزننده آتك آلنده اولان پرچمى از اولمق معناسنه‌در يقال سفى الفرس سفا من الباب الرابع
اذا خفت ناصيته وسفا طپراغه دينور وز بونلغه وآريقلغه دينور يقال به سفا اى هزال واوجلرى تيكنلو
اولان شجره دينور سفاة مفرديدر وسفا ركسه سفيه اولمق معناسنه‌در يقال سفى الرجل سفا من الباب الرابع
اذا سفه وال چتلامق معناسنه‌در يقال سفيت يده اذا تشققت الاسفى احمر وزننده آلننك پرچمى آزجه اولان
آته دينور يقال فرس اسفى اى خفيف الناصية السفواء حمراء وزننده جست وروندة قاطره دينور يقال
بغلة سفواء اى سريعة السفاء سماء وزننده ناقه‌نك سودى كسلمكه دينور السفاء كساء وزننده دواء
معناسنه‌در يقال به سفاؤه اى دواؤه سفيان سينك حركات ثلاثيله اسامىٔ رجالدندر سفيان سينك كسرى
ياخود فتحيله هراة قضاسنده برقريه‌در فقهادن احمد بن محمد بن اسمعيل بن الصباح السفيانى اكا منسوبدر
سفوان فتحاته بصره‌ده برموضعدر المساقاة مباهاة وزننده برى برينه سفيهانه وضع ومعامله ايلمك معناسنه‌در
يقال سافاه اذا سافهه وخسته‌يه مداواة ايلمك معناسنه‌در يقال سافاه اذا داواه المسفى اسم فاعل بنيه‌سيله
قوغجى‌يه اطلاق اولنور يقال رجل مسف اى نمام سفوى جمزى وزننده برموضعدر الاستفاء افتعال وزننده
يوز دوندرمك معناسنه‌در يقال استفى وجهه اذا اصطرفه اليائى السقى سينك فتحى وقافك سكونيله والتسقية
تأديه وزننده والاسقاء همزه‌نك كسريله صوارمق وصو ايچورمك معناسنه‌در يقال سقاه سقيا وسقاه
تسقية واسقاه اسقاء يعنى بعضلر بونلرى فرق ايدوب ديديلركه سقى وتسقيه صو ايچورمكه واسقاء صويه دلالت
ايلمكه مخصوصدر تقول سقاه سقيا وسقاه تسقية وهما بالشفة واسقاه اسقاء اذا دله على الماء و بعضلر ديديكه
اسقاء صوارمق معناسنه‌در تقول اسق ماشيته وارضه اى سقا هما وعند البعض سقى واسقا بركسه‌يه تناول ايچون
صو تعيين ايلمك معناسنه‌در يقال سقاه واسقاه اذا جعل له ماء و يقال سقاه الله الغيث اى انزله له و يقال سقى
زيد عمرا اى اغتابه يعنى عمروى فصل وغيبت ايلدى بو تعبيرلرم اصطلاحزده دخى زبانزده‌در و يقال
اسقاه الله الغيث واسقى زيد عمرا و يقال سقى قلبه عداوة على المجهول اى اشرب وتسقيه برآدمه سقاك الله ياخود
سقيا لك ديو دعا ايلمك معناسنه‌دركه استنزال رحمتدر يقال سقاه اى قال له سقاك الله او سقيا لك و يقال فيه
اسقاه واسقاء برآدمه صو طلومى و برمك ياخود طلوم ياپمق ايچون درى و برمك معناسنه‌در يقال اسقاه اذا وهب له
سقاء معمولا او اهابا ليتخذه سقاء الساقى صواريجى‌يه دينور جمعى سقى كلور غنى وزننده وسقاء كلور
رمان وزننده السقاء كتان وزننده مبالغه‌در جمعى سقاؤن‌در مؤنثى سقاءه‌در همزه ايله وسقايه دريايله السقى
سعى وزننده دمشق ترابنده برموضعدر السقى سينك كسريله كنديسيله سقى اولنان صويه دينور
مؤلف بصائرده صودن اولان حصه ايله تفسير ايلمكله مرجعلرى بردر تقول كم سقى ارضك وهو ما يسقى به وصو ايله
صواريلان اكينه دينور مسقوى كبى يقال زرعه سقى اى مسقى ومادهٔ علت استسقا اولان صويه دينور كه
مستسقى اولانك بطننده مجتمع اولور بونده سينك فتحيله ده لغتدر و يكى طوغان ولدك باشنده يله حقان بوفقه
درى‌يه دينوركه ايچنده صارى صو اولور انى شق وطرح ايدرلر و بو صوك تعبير ايتدكلريدر المسقوى ميمك
فتحيله بو دخى آقار صو ايله صواريلان اكينه دينوركويا كه مسقى لفظنه منسوبدر يقال زرع مسقوى اى مسقى
الاستسقاء برآدمك قارننده سقى ديدكلرى ذكر اولنان صو ركلكله مستسقى اولمق معناسنه‌در يقال استسقى الرجل

اذا اجتمع فی بطنه السقی کتب طبیه ده مشروحدر که استسقاء علتی مادهٔ بارده دن اولور انواعی اوچدر بری زقی
وبری طبلی و بریسی لحمیدر واستسقاء برآدمدن ایچه جك صو ایستمك معناسنه در یقال استسقی منه اذا طلب
سقیا ای مایشرب وعمل ایله قوصمق معناسنه در یقال استسقی الرجل اذا تقیأ الاستقاء افتعال وزننده
بودخی برآدمدن ایچه جك صو ایستمك معناسنه در یقال استقی منه بمعنی استسقی وعمل وتکلفله قوصمق
معناسنه در یقال استقی الرجل اذا تقیأ وسمورمك معناسنه در یقال استقی الرجل اذا سمن السقایة
سینك کسری وضمیله والمسقاة میمك فتحی وکسریله صو ایچه جك موضعه دینور صواد وچشمه وحوض کبی
وسقایه صو ایچه جك قابه دینور مشربه معناسنه السقاء کساء وزننده طلومه دینور که طوفلی قیون دریسندن
دوزیلور اکا صو وسود قورلر جمعی اسقیه واسقیات واساقی کلور السقیا بشری وزننده اسمدر صوارمغه
دینور السقی غنی وزننده یغمورینك قطره لری ایری اولان بلوده دینور جمعی اسقیه کلور وحصیر اوتی
وقوغه لق دیدکلری سازلغه دینور بردی معناسنه وخرما اغاجنه اطلاق اولنور الساقیة نهر صغیره دینور که
زلاو باغچه صواردقلری جدولدر السقیاء سینك ضمیله یمنده بر بلده در ومدینه ایله وادی الصفراء بیننده
برموضعدر سقیه سمیه وزننده سلفده مکه ده برقیو آدیدر التسقی تفعل وزننده دوه حوذان دیدکلری
اوتك تازه سنی اوتلامغله سمورمك معناسنه در یقال تسقت الابل الحوذان اذا اکلته رطبا فسمنت علیه وصولنوب
کرکی کبی ایچنه سیمکله ایوجه قانمق معناسنه در یقال تسقی الشیء اذا قبل السقی وتروی الواوی المساکاة
مباهاة وزننده برکسیه مطالبه ضمننده تقاضا وتضییق ایلمك معناسنه در یقال ساکاه اذا ضیق علیه فی المطالبة
الواوی السلو سینك فتحی ولامك سکونیله والسلو علو وزننده والسلوان سینك ضمیله والسلی
عتی وزننده برنسنه یی اونودوب آندن قلبی فارغ وآزاده اولمق معناسنه در یقال سلاه وسلاعنه وسلیه سلوا وسلوا
وسلوانا وسلیا من الباب الاول والرابع اذا نسیه یعنی وفرغ وذهل عن ذکره مؤلفك بصائرده بیاننه کوره سلو ماده سی
برنسنه نك محبتی کوکلدن زائل اولمق معناسنه موضوعدر پس اونوتمق معنای لازمی اولور الاسلاء همزه نك
کسریله برآدمه برنسنه یی اونوتدروب آندن آزاده دل ایلمك معناسنه در یقال اسلاه عنه اذا جعله متسلیا عنه وبرنجی
جانورلردن مأمون اولمق معناسنه در یقال اسلی القوم اذا امنوا السبع التسلی تفعل وزننده اسلاء لفظندن
مطاوعدر متسلی اولمق معناسنه در مثلا غمناك اولان آدمه بعض نصح یا تبشیر کونه تلطیف وتطییب ایلمکله
مطمئن القلب اولمق کبی یقال اسلاه عنه فتسلی السلوة سینك فتحی وضمیله اسمدر برنسنه دن آزاده لکه
وفراغت خاطره دینور السلوانة سینك ضمیله باله دینور عسل معناسنه ونسوان عربك تسخیر ایچون قوللندقلری
بونجغه دینور بونده سینك فتحیله ده لغتدر وشول بونجغه ده دینور که آنی قوم ایچره دفن ایدوب صباحلندقده
چقاروب صوایله ازدکدنصکره عاشقه ایچورمکله درد عشقدن متسلی اولورلر السلوی باوی وزننده
بودخی اله دینور عسل معناسنه وبرقوش آدیدر سلواة مفردیدر مترجم دیرکه بوقوش ترکیده بلوه دیدکلری
قوشدر که بلدرجینه شبیه اولور بنی اسرائیله سوق وترزیق اولنان بوقوشلردر پك وحشی اولورلر نته که بو قطعه ده
تلمیح اولنمشدر * من آل اسرائیل علقته * قابلنی بالصد والتیه * قد انزل السلوی علی قلبه * وانزل المن
علی فیه * وسلوی مطلقا قلبی فارغ ومتسلی ایدن شیئه دینور السلوان سینك ضمیله سلوانه
دیدکلری ذکر اولنان بونجغه دینور بعضلر دیدیکه سلوان متسلی اولمق ایچون ایچیلان صویه دینور یاخود
شول طپراغه دینورکه میتك قبرندن آلنوب صوایله قارشدردقدنصکره عاشقه ایچورلر آنك خاصه سیله
اول بیچاره نك کوکلنده اولان عشق زائل اولور یاخود شول دوایه دینور که غمکین اولان آدمه ایچورلدکده تفریح
ایدر اوله وسلوان سلیم قبیله سی یورنده روادی اسمیدر وقدس شریفده برچشمه آدیدر که بك عجیبه در کونده همان
بر یا ایکی کره جریان ایدر ناس انکله تبرك ایدرلر مسلیه محسنه وزننده بربطن پدرینك اسمیدر ومسلیة بن هزان
اصحابیدندر السلی سمی وزننده ولامك کسریله ده بادیه ده روادی آدیدر الاستلاء افتعال وزننده طوار سمورمك
معناسنه در یقال استلت الشاة اذا سمنت اليائی السلا عصا وزننده شول یوفقه دری یه دینور که بطن مادرده
ولد آنده تولد ایدر واکثری بیله جه چقار اکر طوغدیغی انده یوزندن صیروب انتزاع ایسه ولد هلاك اولور انسانده
ومواشیده اولانه اطلاق اولنور ترکیده اش وصولك تعبیر ایدرلر جمعی اسلاء کلور ومنه المثل * وقعوا فی سلا جمل
ای ام صعب یعنی برمشکل حاله دوچار اولدقده ضرب اولنور زیرا ارکك دوه ده اول دری اولمز وکذا یقال انقطع
السلا فی البطن کما یقال بلغ السکین العظم یعنی بودخی مثلدر برایش نهایت درجه ده دشوار اولدقده ایراد اولنور

وسلا

وسلا ثغر بده بر بلده آدیدر نسبتنده سلاوی دینور وسلا مصدر اولور رحمده ذکر اولنان دری پاره لنمق معناسنه در
یقال سلیت الشاة سلا من الباب الرابع اذا انقطع سلاها السلیا سکری وزننده قارننده سلا دیدیکی دری پاره لنمش
قیونه دینور التسلیة تأدیه وزننده خاتونك یاحیوانك طوغوردقدنصکره صولك تعبیر اولنان مذکور دری یی چکوب
چقرمق معناسنه در یقال سلی المرأة اوالشاة اذا نزع سلاها الاستلاء افتعال وزننده عورت یاحیوان
طوغوردقدنصکره صوکنی طشره طرح ایلمك معناسنه در یقال استلت الناقة اذا طرحت سلاها الواوی السمو
علو وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال سما الشیء یسمو سموا اذا ارتفع وباء حرفیله متعدی اولور یوکسلتمك معناسنه یقال
سما به ای اعلاه ویقال سما لی الشیء ای رفع من بعد فاستبنته یعنی ایراقدن فلان نسنه بکا رفع واشخاص اولنمغله آنی
کرکی کبی ادراك ایلدم وسمو شکاره چقمق معناسنه در یقال سما القوم اذا خرجوا للصید الاسماء همزه نك کسریله
یوکسلتمك معناسنه در یقال اسماه اذا اعلاه واسم وضع ایلمك معناسنه در یقال اسماه ایاه واسمی به اذا جعله
اسماله السماة قضاة وزننده شکاره چقان صیادلره دینور صفت غالبه در سامی مفردیدر السماوة سینك
فتحیله ارکك دیشی اوزره آشمق معناسنه در یقال سما الفحل سماوة اذا تطاول علی شوله وسماوة البیت اوك چارداغنه
وشروانه دینور و برنسنه نك شخص وقالبنه دینور تقول رأیت سماوته ای شخصه وسماوه کوفه ایله شام بیننده
برموضعدر وبو عواصمدن دکلدر جوهری عواصمدن دیمکله وهم ایلدی شارح دیرکه برسماوه دخی واردر که
عواصمدندر السماء سینك فتحیله معهوددر که کوکه دینور فارسیده آسمان درلر مؤنثدر ومذکر اولور شارح دیرکه
نخل وشجر وسماء وارض کبی اسم جنس وسم جنس مجراسنه جاری اولان کلمه لرکه واحد وجمعه اطلاق اولنور
تذکیر وتأنیثلری جائزدر وسماء هرنسنه نك سقفنه اطلاق اولنور تقول اصلح سماء بیتك ای سقفه کذلك رواق بیته
اطلاق اولنور و برفرس آدیدر رواقك صرتنه اطلاق اولنور یقال فرس رفیع السماء ای الظهر و بلوده اطلاق اولنور
یقال امطرت السماء ای السحاب ویغموره علی قول جید وشاملنه اطلاق اولنور جمعی اسمیه وسموات وسمی کلور
عتی وزننده وسما کلور سینك کسری ولفك قصریله ماء السماء ملوك عراقدن بنوماء السماء دیدکلری
جماعتك والده لری اسمیدر که نعمانك والده سی اوله جقدر مزبوره نك بوندن غیری اسمی یوقدر بعضلر ماویه اسمی
وماء السماء لقبیدر دیمکله مؤلف سلب ایلدی بغایت دلبر وصافی منظر اولمغله اطلاق ایلمشلر ایدی المسماة
میمك کسریله چوربه دینور که ایاغه کیلور الاستماء افتعال وزننده صیاد ایاغنه چورب کیمك علی قول
آهو صیدینه چقمقله حرارضدن ایاغنی وقایه ایچون برآدمدن چورب استعاره ایلمك معناسنه در یقال استمی الصائد
اذا لبس المسماة اواستعارها الصید الظباء فی الحر وآهو صیدینك هنکامی اولیان سهیل یلدزی طلوعی وقتنده
آهو صیدینه چقمق معناسنه در یقال استمی الصائد الظباء اذا طلبها فی غیرانها عند مطلع سهیل وبرادمك
زیارتنه قصد وتوجه ایلمك علی قول برکسه دن خیر نشانه لری تفرس ایلمك معناسنه در تقول استمیته اذا اعتمدته
باز یارة اوتوسمت فیه الخیر الاسم همزه نك کسری وضمیله والسم والسما سینلرك حرکات ثلاثی والفك قصریله که
مجموعی سکز لغتدر برنسنه نك علامت ونشانه دینور علو معناسندن مأخوذدر یقال اسمه کذا وسمه وسماه ای علامته
وجوهر وعرضدن هرنسنه نك ازاسنه موضوع اولان لفظه دینور بکدیکردن فصل وتمییز ایچون فارسیده نام وترکیده
آد تعبیر اولنور جمعی اسماء واسماوات وجمع الجمعی اسامی کلور یانك اثباتی ونقصیله شارح دیرکه بونلرك اصللری
سمو ایدی که علو معناسنه در مؤلفك علامتله تفسیری بنه علو معناسندن مأخوذدر و بصریون وکوفیون بینلرنده
اولان اختلاف معلومدر التسمیة تأدیه وزننده برشیئه اسم وضع ایلمك معناسنه در یقال سماه فلانا وسمی به
اذا جعله اسماله السمو سینك فتحیله بودخی آدقومق معناسنه در یقال سماه اباه وسمی به یسمو سموا بمعنی سماه
والاول یعنی سماه بالتخفیف عن ثعلب لم یحکه غیره السمی غنی وزننده همنام معناسنه در که اداش تعبیر اولنور
یقال هوسمیك وهومن اسمه اسمك ومانند ونظیره اطلاق اولنور یقال هوسمیه ای نظیره التسمی تفعل وزننده
براد ایله آدلنمق معناسنه در یقال سماه بکذا فتسمی به و برکسیه یاخود برقبیله یه منتسب اولمق معناسنه در یقال
تسمی بالقوم والیهم اذا انتسب بهم المساماة مباهاة وزننده علو شان جهتیله مفاخره ایلمك معناسنه در یقال
ساماه اذا فاخره ویارشمق معناسنه در یقال ساماه اذا باراه التسامی تفاعل وزننده بری برلریله یارشمق معناسنه در
یقال تساموا اذا تباروا السما هدی وزننده برآدمك خیر وجمیله جهتیله اولان نام واوازه وشهرتنه دینور یقال
شاع سماه ای صوته فی الخیر سمیه سینك ضمیله برجبل آدیدر وعمار بن یاسر حضرتلرینك والده لری اسمیدر
رضی الله عنهما اليائی سمی سینك ضمیله بروادی یاخود بر بلده آدیدر ابن جنی دیدیکه کلام عربده بوندن غیری

سمی لفظنك استعمالی معلوم دکلدر البیانی السنا عصا وزننده شمشکك آیدینلغنه و پارلدیسنه دینور تقول
رایت سنا البرق ای ضوءه و برجنس نبات اسمیدر که صفراء وسوداء و بلغمی مسهلدر سناء دخی دینور مدایله بو نبات
سناء مکی دیدکلری نباتدر که مسهل معروفدر و برنوعی دخی واردر که روم دیارنده نابت اولمغله سناء رومی دیرلر
وسنا برحسید حر بس آدیدر و مجد اوکه سنده بر وادی آدیدر وسنا بنت اسماء بن الصلت کرچه امهات المؤمنین
رشته سنه کشیده اولوب لکن قبل الدخول وفات ایلدی السناء عطاء وزننده بو کسلمك معناسنه در یقال سنی الشیء
سناء من الباب الرابع ذا صار ذا سناء و یقال به سناء ای رفعة ابدمر السنائی برشاعر محسن در متأخریندندر و بو فرس
شاعرلرندن سنائی دیدکلری شاعرك غیریدر واحمد بن ابی بکر السنوی خرکاله محدثندر و بو عصوی وزننده در
الاسناء همزه نك کسریله بوقری قالدرمق و بو کسلمك معناسنه در یقال اسناه اذا رفعه و شمشکك شعاعی خانه دن
ایچری یه کیرمك یاخود بر اوزره دوشمك یاخود سحاب ایچره یوریوب و بنامق معناسنه در یقال اسنی البرق اذا دخل
سناه البیت او وقع علی الارض او طار فی السحاب و برسنه بر یرده مکث ایلمك معناسنه در یقال اسنی القوم اذا لبثوا سنة
یعنی فی موضع السنیة تأدیه وزننده برنسنه یی قولایلیوب فتح ایلمك معناسنه در یقال سناه اذا سهله و فتحه
المساناة مباهاة وزننده برکسه ایله مدارا و حسن زندکانی ایلمکله خشنود ایلمك معناسنه در یقال ساناه اذا ارضاه وداراه
وحسن معاشرته التسنی تفعل وزننده بوزلمق معناسنه در یقال تسنی الشیء اذا تغیر شارح دیرکه بعضلر بو معناده اصلی
تسنن اولمغه ذاهبدر که نون ثانیه یایه قلب اولنمشدر و تسنی برکسه امورنده سهولت بولمق معناسنه در که سهولتله
حصولپذیر اولمقدن عبارتدر یقال تسنی زید اذا تسهل فی اموره و بوکسکه چقمق معناسنه در یقال تسنی الرجل
اذا رقی رقیة و بر آدمی کوچله خشنود ایلمك معناسنه در یقال تسنی فلانا اذا ترضاه و ارکك دیشی یه آشمق معناسنه در
یقال تسنی البعیر الناقة اذا تسداها لیضربها المسناة میمك ضمی و نونك تشدیدیله صو بندینه دینور که سد
تعبیر اولنور یقال عقد و امسناة للماء ای عرما ترفع معناسندن مأخوذدر السانیة ادواتیله برابر اوله رق بیوك
قوغه یه دینور و صو چکمك ایچون دولابه قوشیلان ناقه یه دینور السنو سینك فتحیله والسناوة سماحه وزننده
دولابه قوشیلان ناقه ترلا صوارمق معناسنه در یقال سنت السانیة تسنو سنوا و سناوة اذا سقت الارض
و آتشك شعله سی بو کسلمك معناسنه در یقال سنت النار اذا علی ضوءها و شمشك چاقمق معناسنه در یقال
سنا البرق اذا اضاء و قیودن صو چکمك معناسنه در یقال القوم یسنون لانفسهم اذا استقوا و آچمق معناسنه در یقال
سنوت الباب ای فتحته المسنوة والمسنیة میملرك فتحیله سانیه ایله سقی اولنان ارضه دینور ثانیده واو یایه مقلوبدر السنایة
کنایه وزننده برنسنه نك کوتریسنه دینور یقال اخذه بسنایته ای کله السنة سینك و نونك فتحیله یله دینور که
فارسیده سال دیرلر یقال مضت سنة ای عام شارح دیر که مؤلف بونی هاء بابنده دخی ذکر ایلدی زیرا بعضلر هائی
و بعضلر یائی و بعضلر واوی اولمسنه ذاهبلردر هائی اولدیغنه کوره اصلی سنهه درکه جبهه وزننده در هاء
حذف اولنمشدر زیرا عربلر سنهت النخلة دیرلر خرما اغاجی اسکیوب اوزرندن زمان مرور ایلسه و یائی اولدیغنه کوره
سانیه ماده سندن مأخوذ اولور که دولابه قیوجوره سنده دونه رك صو چکن ناقه یه دینور یل دخی دائر اولمغله
اطلاق اولندی یاخود رفعت معناسندن مأخوذ در مخلوق اوزره دائر اولندیغنه مبنی در و واوی اولدیغنه کوره
عنقریب مذکوردر الاسنات اکرام وزننده ناس قیتلغه اوغرامق معناسنه در زیرا قیتلغه سنه اطلاق اولنور
یقال استنوا اذا اصابتهم الجدوبة فرق ایچون واو تایه منقلب اولدی السنی سینك فتحی و تونك سکونیله سنو کبی
آچمق معناسنه در تقول سنیت الباب سنیا اذا فتحته پس واوی و یائی اولور السنایا سینك فتحی وقصریله
شریف و رفیع الشان آدمه دینور و بو مفرددر یقال رجل سنایا ای شریف اسنا همزهٔ مکسوره ایله که صعیدده
بر بلده در نون بابنده ذکر اولندی الواوی السنة فتحتیله یله دینور عام معناسنه جمعی سنون کلور سینك
کسریله و سنوات کلور فتحاتله و سنهات کلور هاایله سنه که آنفا ماً خذلری بیان اولندی و سنه قوراقلغه و قیتلغه
اطلاق اولنور یقال اصابتهم سنة ای قحط و جدب و قوراق یره دینور ارض مجدبه معناسنه جمعی سنون کلور
الاسنات اکرام وزننده قیتلغه و قوراقلغه دوشمك معناسنه در یقال استنوا اذا اصابتهم الجدوبة المساناة
مباهاة وزننده والسناء قتال وزننده یللق ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال ساناه مساناة و سناء اذا استأجره
للسنة السنواء حمراء وزننده شدتلو و محنتلو سنه یه وصف اولور یقال سنة سنواء ای شدیدة السنا عصا
وزننده بر نباتدر سنه که بائیده ذکر اولندی الواوی السواء سینك فتحی والفك مدیله اسمدر عدل و داد معناسنه در
قال الشارح و منه قوله تعالی فانبذ الیهم علی سواء ای عدل من الحکم و وسط معناسنه در یقال مکان سواء

ای وسط بین الحدین و غیر معناسنه در یقال جاؤا سواء فلان ای غیره و هر طرفی برابر دوز و مستوی معناسنه در
یقال مکان سواء ای مستو و ثوب سواء ای مستو عرضه و طوله شارح دیرکه سواء کلمه سی فی الاصل مصدردر بعده وصف
و ظرف اوله رق استعمال اولندی و سواء الجبل طاغك ذروه سنه اطلاق اولنور یقال قعد فی سواء الجبل ای ذروته و سواء
النهار کوندزك تمام نصفی زمانندن عبارتدر تقول لقیته سواء النهار ای منتصفه و بر موضع آدیدر و یمنده صبرنام
طاغك باشنده بر پلانقه آدیدر و سواء بن الحارث و سواء بن خالد صحابیلردر و سواء مثل و مانند معناسنه در جمعی
اسواء کلور و سواسیه و سواسی و سواسوه کلور سینلر اولیلرك فتحی و ثانیه لرك کسریله شارح دیرکه بونلر نوادردندر
و بعضلر بونلرك اسم جمع اولملرینه ذاهب اولدیلر انتهی و کاه اولور که سواء کلمه سی ایکی نسنه نك وجودنی اقتضاء
و طلب ایدر بینلرنده استواء حالتنی تحقیق و بیان ایچون و منه یقال سواء زید و عمرو ای ذو سواء بورادهٔ سواء کلمه سی
ذو سواء ایله مأول اوله رق مقدم خبردر نته که عدل زید و عمرو دیرلر ذو عدل معناسنه و بو اعتبار سواء و عدل
کلمه لرینك مصدریتلرینه مبنی در زیرا مصدرك مابعدنده فاعل مرفوعی ذکر اولنمز مکر وجه مذکور اوزره حذف
و اضمار ایله موصوفیت اوزره جاری اوله و تقول مررت برجل سواء والعدم کما سیذکر لیلة السواء آیك اون دردنجی
یاخود اون اوچنجی کیجه سنه اطلاق اولنور زیرا آی اول کیجه لرده مستوی اولور السوی سینك کسری و ضمی
والفك قصریله بونلرده سواء کبی عدل و وسط و غیر معنالرینه در و برابر و مستوی معناسنه در سواء کبی و منه یقال
مررت برجل سواء کما ذکر و سواء بکسر السین والمد و سوی بالکسر و سوی بالضم والعدم ای مستو وجوده و عدمه
شارح دیرکه بونلر مصدریت اوزره منصوبلردر استواء هو و عدمه سبکنده در وصفیت اولمق اوزره مرفوع
اولورلر که مستوی یا و یلنده اولورلر انتهی و قوله تعالی لا نخلفه نحن و لا انت مکانا سوی الایه قرئ بالکسر والضم
ای معلما و تقدیره ذا معلم یعنی میعاد مزجمله یه معلوم اوله جق علامتله معلم اولان بر مکان اولسون که آنده بزم
ساحرلرمز ایله جمع اوله سز شارح دیرکه کویا که جمله بیننده مستوی اولمش اولور و راغب مستو طرفاه عبارتیله
تفسیر ایلدی و کشاف منصفا بیننا و بینك عبارتیله بیان ایلدیکه ایکی طرفك مسافه سنه نصف و وسط اولان
مکان اولور که طرفینه بعد و قرب جهتیله متفاوت اولمیه الاستواء افتعال وزننده ایکی نسنه بری برینه مماثل
اولمق معناسنه درکه کمیتده یا کیفیتده برابر اولمقدن عبارتدر یقال استویا اذا تماثلا و اعتدال معناسنه درکه
بر طرفده تفاوت اولمیوب مستقیم اولمقدن عبارتدر یقال استوی الشیء اذا اعتدل و بر آدمك جوانلغی کماله وارمق
معناسنه درکه تمام یکیت اولمقدن عبارتدر یاخود قرق یاشنه واروب قرارنی بولمق معناسنه در یقال استوی
الرجل اذا بلغ اشده او اربعین سنة و قوله تعالی ثم استوی الی السماء ای صعد او عمد الیها او قصد او اقبل علیها
او استولی یعنی الی کلمه سیله صله لنورسه معانیٔ مذکوره یه دلالت ایدر ایمدی معنای شریف بودرکه حق جل و علی
ارضی خلق ایلدکدنصکره امر عالیسی تسویهٔ سماء خصوصنه صعود ایلدی یاخود ارادهٔ علیه سی آنك تسویه
و تدبیرینه تعلق ایلدی یاخود ارالقده سائر تکوین تخلل ایلمیوب طوغری آنك تسویه و تنظیمنه قصد و مباشرت
ایلدی یاخود آنك تسویه سنه توجه ایلدی یاخود اکا مستولی و متصرف اولدی مؤلف بصائرده دیدیکه استواء
ماده سی الی ایله صله لنورسه برنسنه یه بالذات یاخود بالتدبیر منتهی اولمق معناسنی اقتضا ایدر آیت مرقومه شق
ثانیدندر و کشافك بیاننه کوره مجاز بمرتبتین اوزره مرتب استعاره اولور و ثم کلمه سی تراخی فی الرتبه معناسنه در انتهی
و تقول العرب استوت به الارض ای هلك فیها بوراده باء علی یاخود مع معناسنه در بونك مآلی اصطلاحمزده خاك له
یکسان اولدی تعبیرنه اقربدر التساوی تفاعل وزننده بودخی بری برینه مماثل اولمق معناسنه درکه بس
برابر اولمق تعبیر اولنور یقال تساویا اذا تماثلا التسویة تفعله وزننده ایکی نسنه یی بری برینه برابر ایلمك
معناسنه در تقول سویته به و سویت بینهما اذا عدلت و برنسنه یی دوز و هموار ایلمك معناسنه درکه
دوزلتمك تعبیر اولنور و منه یقال سویت علیه الارض علی المجهول اذا هلك فیها و برشیئی طوغرلتمق معناسنه در
یقال سواه اذا جعله سویا المساواة مباهاة وزننده برنسنه یی برنسنه یه برابرلشدرمك معناسنه در
تقول ساویته به و ساویت بینهما یعنی سویت و برنسنه برنسنه یه کمیتده یا کیفیتده معادل اولمق
معناسنه در یقال هو لا یساوی شیئا ای لا یعادله بو معنادن اصطلاحمزده شو برشیء دکز ایله تعبیر اولنور
مثلا هذا لا یساوی درهما دیرلر شونك قیمتی براقچه یه معادل اولمزکه براقچه یی دکمز دیمکدر و قولهم لا یسوی کیرضی
قلیل یعنی لغت قلیله ده ثلاثی اوله رق باب رابعدن دخی بو معناده وارد اولدی الاسواء همزه نك کسریله بودخی
برشیئی آخره معادل ایلمك معناسنه در تقول اسویته بمعنی سویته به و برنسنه یی دوز و طوغری قلمق و طوغرلتمق

معناسنه‌در یقال اسواه اذا جعله سویا و برکسه خلق و طبیعتده پدرینه چکمك معناسنه‌در یقال اسوی فلان اذا کان خلقه
وخلق والده سواء وحدثمك معناسنه مستعملدر یقال اسوی الرجل اذا احدث و خوار و ذلیل اولمق معناسنه‌در یقال
اسوی الرجل اذا اخری و ذکری تماما فرجه صوقمق معناسنه‌در یقال اسوی فی المرأة اذا اوعب شارح دیر که بو اوج معنا
مهموز اولان سوءه‌دن متصرفدر و برنسنه‌یی غفلت سببیله ترك و اسقاط ایلمك معناسنه‌در یقال اسوی حرفا من القرآن
ای اسقط و ترك و اغفل السواآن سینك فتحیله سواء کلمه‌سنك تثنیه‌سیدر جمعی اسواء کلور ایکیسی بس برابرلردر
دیمکدر یقال هما سواآن ای مثلان السی سینك کسریله بودخی مثل و مساوی معناسنه‌در تثنیه‌سی سیان در یقال
ماهو بسی لك ای مثلا و همسیان ای مثلان جمعی اسواء کلور و یقال لبست المرأة لك بسی و ماهن لك باسواء ای بمثل
ولا امثال بونك اصلی سوی ایدی واو یایه ابدال اولندی وسی دوز و هرطرفی برابر نسنه‌یه دینور یقال مکان سی ای مستو
یعنی طرفاها فی المسافة و دوز اوه‌یه اطلاق اولنور فلاة معناسنه و برموضع آدیدر وتقول العرب وقع فی سی رأسه
وفی سواء رأسه بفتح السین فی الاخیر و کسرها ای حکمه من الخیر اوفی قدر مایضربه رأسه اوفی عدد شعره مؤلف
بومثلی سن ماده‌سنده وقع فی سن رأسه ای عدد شعره من الخیر اوفیما شاء واحتکم عبارتیله‌ده ذکر ایلمشیدی شارح دیر که
مستقصاده ایکی وجهله محرردرفی سن رأسه عبارتنه کوره کثیر و واسع معناسنه مستعمل اولان سن لفظندن مصوغدر
لانهم یقولون وجد فلان کلأ سنا ای کثیرا واسعا وفی سی رأسه و سواء رأسه عبارتنه کوره برابر و مماثل معناسندن
مسوقدر خلاصه‌سی باشی برابرنجه نعمت و رفاه شامله‌یه مالك و آنده دلخواهی اوزره متصرف اولدی دیمکدر
یاخود یردن باشی بوری یه‌جك قدر نعمت واسعه‌یه نائل اولدی دیمکدر که سرتاپا نعمته مستغرق اولدی تعبیر اولنور
یاخود باشنك قیللری عددینه مساوی نعمته فائز اولدی دیمکدر که کثرتدن کنایه‌در لاسیما سینك کسری و یای
مشدده‌نك نصبیله که جاءنی القوم لاسیما زید قولنده واقعدر لامثل زید کیدر ما کلمه‌سی لغو و زائددر و مابعدنده‌کی
زید لفظنك رفعی جائزدر دع ما زید قولنده‌کی کبی وکاه اولور که یایی تخفیف ایدوب لاسیما ادیرلر ولاسی لما فلان
ولاسیك ما فلان ولاسیة فلان ولاسیك اذا فعلت ذاك ولاسی لمن فعل ذلك دخی دیرلر شارح دیر که لا کلمه‌سی نفی
جنس ایچوندر سی کلمه‌سی اسمیدر و بو ترکیب استثناء موقعنده مستعملدر یعنی مابعدنی ماقبلنه ترجیح ایچون مسوق
اولمغله مساواتدن تفضیله اخراج اولنمش کبی اولور آندن لسانمزده خصوصا ایله تعبیر اولنور مثلا تستحب الصدقة
فی شهر رمضان لاسیما فی العشر الاواخر دیدکده اعطاء صدقه‌نك عشر اواخرده استحبابی آکد و افضل اولدیغی مطلب
متبین اولور پس ماقبلنه مساواتدن مخرج اولور بو تقدیرجه حرف تفسیر استعمال اولنمز و مابعدنده کلان اسمك
اعرابنده جر و مطلقا رفع و نکره اولورسه نصب حالاتی جائزدر جر حالتنده ما کلمه‌سی زائد اعتبار اولنوب سی
کلمه‌سی مابعدینه مضاف قلنور نته که ایما الاجلین قول شریفنده ما زائده‌در و رفع حالتنده ما موصوله یاخود
موصوفه اعتبار و اسم مزبوره برمبتداء تقدیر اولنور مثلا لاسیما یوم ترکیبی لامثل الذی هو یوم یاخود لامثل شیء هو
یوم تقدیرنده اولور و نصب حالتنده تمیزیت اوزره منصوبدر سائر تراکیب مسروده بوندن استنباط اولنور و تفصیلی
مغنی اللبیبده مشروحدر السوی غنی وزننده دوز و طوغری نسنه‌یه دینور و طرفینی مساوی مکانه دینور
سی کبی یقال مکان سوی وسی ای مستو یعنی طرفاه فی المسافة التسوی تفعل وزننده دوزلنمك و برابرلنمك
معنالرینه‌در ومنه یقال تسوت به الارض ای هلك کما یقال استوت به الارض باء حرفی علی یاخود مع معناسنه‌در
السویة غنیه وزننده برابرلك استواء موقعنده مستعملدر یقال هم علی سویة ای استواء بوراده سویه مقدر
موصوفه وصفدر خصلة وقسمة وهیئت کبی برمناسب موصوف مقدردر و سویه بارکیر سمرینه شبیه برنسنه‌در که
اکا جواری و فقراء مقوله‌سی راکب اولور علی قول ثمام اوتنك قبقلریله طوقلمش مندره دینور که دابه‌نك صرتنه
پالان کبی وضع ایدوب اوزرینه بنرلر ابوسویه صحابیدر و عبید بن سویة بن ابی سویة الانصاری که انصاردن
برینك معتقیدر و عبدالملك بن ابی سویه سهل بن خلیفه و حماد بن شاکر بن سویه که امام بخاریدن صحیح بخاری
راویسیدر محدثلردر سبویه عمرویه وزننده اسامیدندر محمد بن علی بن محمد بن سبویه المؤدب و علی بن احمد
بن محمد بن سبویه محدثلردر السویة سمیه وزننده برخاتون آدیدر السوی عصا وزننده طوغری و قصد
معناسنه‌در تقول قصدت سواه ای قصدت قصده السایة تسویه ماده‌سندن فعله‌در که اصلی سویه ایدی
طوغرلمش و دوزلنمش یوله دینور و برآدمی فریفته و مفتون ایلمك ایچون تسویه و تنظیم اولنمش سوزه اطلاق اولنور
تقول ضرب لی سایة ای هبأ لی کلمة و سایه مکه قضاسنده برقریه یاخود بین الحرمین بروادی اسمیدر ساوه عجمده
برشهر معروفدر السوی هدی وزننده سواء کلمه‌سندن فعلی‌در حبلی وزننده و منه قوله تعالی من اصحاب

الصراط السوی وهو فعلی من السواء و علی تلیین السوء ی والابدال قول اوله کوره سوء ی کلمه‌سندن که سیئه
معناسنه‌در مخفف اولور الواوی السهو لهو وزننده والسهو علو وزننده برآدمك قلبی بشقه‌یه کیتمکله
برخصوصی غفلت ایدوب اونتمق معناسنه‌در یقال سها فی الامر یسهو سهوا وسهوا اذا نسیه و غفل عنه و ذهب
قلبه الی غیره شارح دیر که سهو فی حرفیله صله‌لنورسه عن غیر علم ترك و عن ایله صله‌لنورسه عن علم ترك معناسنه‌در
وتقول العرب حملت المرأة سهوا ای حبلت علی حیض کویا که آنده وصف غالب اولمشدر و سهو سکون و ملایمت
معناسنه‌در ومنه تقول افعله سهوا رهوا ای عفوا بلا تقاض و یقال مال لایسهی ولاینهی ای لاتبلغ غایته یعنی
کثرت و وفرتندن نهایتنه بالغ اولنمز درجه‌سنده‌در و بو سکون و آرام معناسندن ماخوذدر و سهو سهل و ملایم آدمه
وایشه دینور یقال رجل سهو و امر سهو ای سهل و خوشکوار صویه اطلاق اولنور یقال ماء سهو ای زلال و یواش
و ملایم ارکك دوه‌یه دینور مؤنثی سهوه‌در یقال جمل سهو و ناقة سهوة ای وطیء السهاوة سماحه وزننده
دوه رام و ملایم و خوب روش اولمق معناسنه‌در یقال سهو البعیر سهاوة من الباب الخامس اذا کان سهوا السهوة
سینك فتحیله سهوك مؤنثیدر که ذکر اولندی و کباده تعبیر اولنان ملایم یایه دینور یقال قوس سهوة ای مواتیة و قبایه
دینور صخره معناسنه و صفه و ایوانه علی قول ایکی اوطه ارالغنده اولان کیلاره یاخزینه اوطه‌سنه دینور یاخود رف
و مصندره و شرپوان مقوله‌سنه دینور که اکا بعض حوائج وضع اولنور یاخود کوچك خزینه اوطه‌سی شکلنده
اوطه‌یه دینور یاخود درت یا اوچ اغاجلردن چاتمه تخته پوشه دینور که اوزرینه امتعهٔ بیت مقوله‌سی نسنه‌لر وضع
اولنور و کندوج اسمیدر که طشره دیوارلرده صرپون و پتك تعبیر ایتدکلری بیوك ظرفدر فیجی و مابخنه طرزنده
اولور تخته انباره دخی دینور و اوطه‌نك باجه‌سنه و پنجره‌سنه دینور و عروسك جهاز اوینه یاخود اول شکلده
اولان اوه دینور و حولوی خانه اوکنه چکیلان سترهیه دینور جمعلری سهاء کلور سینك کسریله و برزمینده
بربلده آدیدر و برموضع آدیدر الساهی والسهوان سکران وزننده اسم فاعللردر سهو ایدیجی آدمه دینور
تأنید ایلمغدر که اونوتغان کسه دیمکدر و سهوان و سهی سینك کسریله و ضمیله و سهی سمی وزننده برموضع آدیدر
سهیه سمیه وزننده اسمادندر ارطاة بن سهیه فارس و شاعردر الاسهاء همزه‌نك فتحیله الوان معناسنه‌در که
کوناکون دیمکدر مفردی بوقدر الاسهاء همزه‌نك کسریله سهوه دیدکلری ذکر اولنان اوطه یاپمق معناسنه‌در
یقال سهی الرجل اذا بنی السهوة السهواء صحراء وزننده برقصراغك آدیدر و کیجه‌دن برساعته دینور یقال
مضت سهواء من اللیل ای ساعة المساهاة مباهاة وزننده الفت و معاشرتده بك استقصا ایلیوب مسامحه
و ملایمتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال ساهاه فی العشرة ای ترك الاستقصاء یعنی خالقه و ساهله السهاء
سینك ضمیله بنات نعش صغری ایچره برکوکب خفی اسمیدر نته که قود ماده‌سنده بیان اولندی الیائی السبة
سینك کسری و بای مخففه‌نك فتحیله یایك ایکی باشلرنده اولان اکری یره دینور که کوشهٔ کمان تعبیر اولنور جمعی
سیات کلور شارح دیر که بونك آخرنده اولان هاء واودن عوضدر عجبدر که مؤلف بونی یائی علامتیله معلم ایلدی
لاسیما سوی ماده‌سنده ذکر اولندی زیرا واویدر مؤلف بونکله جوهری‌یه حرف انداز تعریض اولمشدر
فصـــــــل الشین المعجمة الواوی الشأو شینك فتحی و همزه‌نك سکونیله سبق و تقدم ایلمك معناسنه‌در
تقول شأوت القوم شأوا اذا سبقتهم و امد و غایت معناسنه‌در یقال بعید الشأو ای الامد والغایة و ناقه‌نك
بولارینه دینور و قیغنه دینور بعر الناقه معناسنه و قازیلان قیودن طپراق چکوب چقرمق معناسنه‌در یقال
شأوت من البئر شأوا اذا نزعت منها التراب و قیودن چقان طپراغه‌ده اطلاق اولنور یقال نزع من البئر شأوا و کثیرا
ای ترابا و زنبیله دینور یقال نقل التراب بالشأو ای الزنبیل المشأة مسحاة وزننده بودخی زنبیله دینور قیودن آنکله
طپراق اخراج اولندیغیچون التشائی تفاعل وزننده ایرافلشمق معناسنه‌در یقال تشاءی ما بینهما اذا تباعد
و تارمار اولمق معناسنه‌در یقال تشاءی القوم اذا تفرقوا المشاءاة مباهاة وزننده برکسه ایله مسابقه ایلمك علی قول
سبق ایلمك معناسنه‌در که واحد ایچون اولور یقال شاءاه ای سابقه او سبقه الاشتئاء افتعال وزننده استماع
معناسنه‌در یقال اشتأی الرجل اذا استمع و سبق ایلمك معناسنه‌در یقال اشتأه اذا سبقه الواوی الشبو
شینك فتحی و بانك سکونیله یوکسك اولمق معناسنه‌در یقال شبا الشیء شبوا اذا علا و بکز بوزلدقدنصکره
یرینه کلوب روشن اولمق معناسنه‌در یقال شبا وجهه اذا اضاء بعد تغیر و آت شاخلنمق معناسنه‌در یقال
شبا الفرس اذا قام علی رجلیه و آتش یاقمق معناسنه‌در یقال شبا النار اذا اوقدها الشباة حصاة وزننده
هنوز طوغمش عقربه دینور علی قول صاری عقربه دینور یقال کانه شباة وهی العقرب ساعة تولد او عقرب

صفراء ودبزكه كربلوراولان كسكين آته دينور وشاخلنوراولان آته دينور وعقربك نشترينه دينوركه آنكله چلار وهرشيئك كسكين اوجنه وكارينه دينور يقال كأنه شباة السنان اى حدّه وشباة النعل آياق قابنك بورنلرينك اوجنه دينور جمعى شبا كلور حصا كبى وشبوات كلور فتحاتله الاشباء همزه‌نك كسريله ويرمك معناسنه‌در يقال اشباه اذا اعطاه وبركسه‌يى اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه‌در يقال اشباه اذا اشبله اى اشفق وبرآدمك رشيد وعاقل اوغلو اولمق معناسنه‌در يقال اشبى الرجل اذا ولدله ولدكيس ودفع ايلمك معناسنه‌در يقال اشباه اذا دفعه وبرآدمى برقيويه ياخود بركريهه‌يه القا ايلمك معناسنه‌در يقال اشبى فلانا اذا القاه فى بئر اومكروه وبرآدمه اعزاز وتكريم ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اشبى فلانا اذا اكرمه واعزّه وآغاج بويلنوب تاب وطراوتله دالرى كور وبريرينه صارمشق اولمق معناسنه‌در يقال اشبى الشجر اذا اطال والتف نعمة وبر آدمك اولادى كنديسنه چكوب بكزه‌مك معناسنه‌در يقال اشبى زيدا اولاده اذا اشبهوه المشبى اسم مفعول بنيه‌سيله والمشبى اسم فاعل بنيه‌سيله رشيد وزيرك ولد صاحبى آدمه دينور يقال رجل مشبى ومشب اذا ولدله ولدكيس الشبا عصا وزننده بوصونه دينور طلحب معناسنه ومدينه‌ده بر وادى آديدر شبوه تمره وزننده عقربك ايكنه‌سنه دينور معرفه وغير منصرفدر وحرف تعريف دخى داخل اولور وبرقبيله پدرينك آديدر وباديه‌ده برموضع ويمنده برحصار آديدر ومأرب ايله حضرموت بيننده بر بلده آديدركه لحج نام بلده‌يه قريبدر الواوى الشتاء كساء وزننده والشتاة فصول اربعه‌دن قيش فصلنه دينور وشتاء كلمه‌سى شتوه لفظنك جمعيدر كلبه وكلاب كبى على قول ايكيسى دخى مفرددر جمعلرى شتىّ كلور عتىّ وزننده واشتيه كلور ابنيه وزننده وشتاء طلوبه دينوركه كوكدن ياغار وقيتلغه وقوراقلغه دينور المشتاء والمشتاة ميملرك فتحيله اسم مكانلردر قيش اوطه‌سنه وقيشلاغه دينور شارح ديركه بونلر اسم زمان ومصدر ميمى دخى اولور الشتوى شينك فتحى وتانك سكونيله والشتوى فتحتيله اسم منسوبلردر يقال مكان شتوى وشتوى اى منسوب الى الشتاء وشتوى فتحتيله خاصة قيش يغمورينه دينوركه شتىّ دخى دينور غنىّ وزننده يقال كثر الشتوى والشتىّ اى مطر الشتاء الشتو شينك فتحيله بريرده قيشلامق معناسنه‌در يقال شتا بالبلد يشتو شتوا اذا اقام به شتاء وخاصة قيش ايامنده قوراقلغه اوغرامق معناسنه‌در يقال شتا القوم اذا اجدبوا فى الشتاء وقيش بك صوغوق اولمق معناسنه‌در يقال شتا الشتاء اذا برد التشتية تأديه وزننده والتشتى تفعل وزننده بونلرده بريرده قيشلمق معناسنه‌در يقال شتى بالبلد وتشتى اذا اقام به شتاء الاشتاء اعطاء وزننده بودخى قيش موسمنده قوراقلغه دوشمك معناسنه‌در يقال اشتى القوم اذا اجدبوا فى الشتاء وقيشه كيرمك معناسنه‌در يقال اشتى القوم اذا دخلوا فى الشتاء الشاتى قيشلو كونه دينور يقال يوم شات وغداة شاتية اى ذو شتاء المشاتاة مباهاة وزننده قيش ايامى قوليله معامله ايلمك معناسنه‌در يقال شاتاه اذا عامله شتاء الشتا عصا وزننده سرد وخشونتلو يره دينور ودره‌نك كوكسنه دينور الواوى الشتا ثاى مثلثه ايله حصا وزننده شتاء كبى دره‌نك كوكسنه دينور وبوشتا مصحفى دكلدر يقال نزلوا شتا الوادى وشتاه اى صدره الواوى الشجو شينك فتحى وجيمك سكونيله برآدمى غمناك ايلمك معناسنه‌در يقال شجاه شجوا اذا حزنه وطربناك ونشاطمند ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال شجاه اذا طربه وناس ارالغنه شقاق واختلاف دوشورمك معناسنه‌در يقال شجى بينهم اذا شجر وشجو حاجت ومهمه‌يه دينور يقال له شجو اى حاجة الاشجاء همزه‌نك كسريله بودخى برآدمى محزون ايلمك ومنشرح وطربناك ايلمك معنالرينه‌در يقال اشجاه اذا حزنه ويقال اشجاه اذا طربه وبرآدمى مغلوب ومقهور ايلمك معناسنه‌در يقال اشجاه اذا قهره وغلبه وبرآدمى برغم واندوهه اوغراتمق معناسنه‌در يقال اشجاه اذا اوقعه فى حزن الشجا عصا وزننده بوغزه طوران كميك مقوله‌سنه دينور يقال نشب فى حلقه شجا وهو ما اعترض فيه من عظم ونحوه وشجا مصدر اولور برآدمك بوغزينه برنسنه طورمق معناسنه‌در يقال شجى به شجى من الباب الرابع اذا اعترض فى حلقه شجى وبرآدمك بورجلوسى صاويلوب كتمك معناسنه‌در يقال شجى به الغريم عنه اذا ذهب الشجى غنىّ وزننده مشغول ومهموم آدمه دينور بعض اشعارده تشديدايله وارد اولدى يقال رجل شجىّ وشج اى مشغول الشجواء حمراء وزننده سلوكى صعب وكوچ صحرايه دينور يقال مفازة شجواء اى صعبة الشجوجى سفرجل وزننده ومدايله لغتدر پك اوزون آدمه على قول كيكلرى ايرى اوله‌رق اوزون آدمه دينور ياخود اوزون اياقلويه ياخود بلدن يوقريسى اوزون واياقلرى قصه اولانه دينور وايرى وتنومند آته دينور وصقصغان قوشنه دينور مؤنثى شجوجاة در وشجوجى وشجوجاة دائمى اسن يله دينور شجا عصا وزننده وشجوه تمره وزننده ايكى وادى آديدر

التشاجي تفاعل وزننده خاتون زوجنه اظهار حزن وملالتله تمنع ايلمك معناسنه‌در يقال تشاجت المرأة على زوجها اذا تمنعت وتحازنت الشاجى ابن سعد العشيرة‌در وشاجى ابن النمر الحضرمى جاهليدر شجى غنى وزننده وشجيه غنيه وزننده ايكى موضعلردر الواوى الشحو محو وزننده اغز آچمق معناسنه‌در يقال شحا الرجل شحوا اذا فتح فاه واغز آچلمق معناسنه‌در يقال شحا فوه اذا انفتح الاشحاء همزه‌نك كسريله بودخى اغز آچمق معناسنه‌در يقال اشحى الرجل اذا فتح الشحوة خطوه وزننده ومرادفيدركه آديمه دينور يقال بعيد الشحوة اى الخطوة التشحى تفعل وزننده برآدمه زبان درازلقله آلاينده وبرمك معناسنه‌در يقال تشحى عليه اذا ابسط لسانه فيه الشواحى اغزلرنى آچان آته وصف اولور يقال خيل شواح اى فاتحات افواهها مفردى شاحيه‌در الشحا عصا وزننده كنكيش نسنه‌يه دينور يقال شئ شحا اى واسع وبرصويك آديدر الشحواء حمراء وزننده واسع قيويه دينور يقال بئر شحواء اى واسعة اليائى الشحى شينك فتحى وحانك سكونيله شحو كلمه‌سنده لغتدر يقال شحى فمه شحا من الباب الرابع لغة فى شحا شحوا الواوى الشخا خاى معجمه ايله عصا وزننده چوراق يره دينور سبخه معناسنه الواوى الشدو عدو وزننده دوه سورمك معناسنه‌در يقال شدا الابل شدوا اذا ساقها ونغماتله شعر اوقومق ياخود ايرلمق معناسنه‌در يقال شدا الشعر اذا غنى به اوترنم وموسقيده بربيت يا ايكى بيت اوقومق معناسنه‌در تقسيم وموال ومغنى كبى يقال شدا الرجل اذا غنى بيتا او بيتين بالغناء وادب ودانشدن حصه‌مند اولمق معناسنه مستعملدر يقال شدا فلان اذا اخذ طرفا من الادب وبرنسنه جانبنه قصد وتوجه قلمق معناسنه‌در يقال شدا اشدوه اى نحا نحوه وبرنسنه‌يى برنسنه‌يه بكزتمك معناسنه‌در يقال شدا فلانا فلانا اذا شبهه اياه وشدو چوق نسنه‌دن برمقداره دينور يقال اخذ شدوا من المال اى قليلا منه الشادى شدو لفظندن اسم فاعلدر الشدا عصا وزننده وجودده قلان قوّت بقيه‌سنه وحصه‌سنه دينور وهر نسنه‌نك كسكين اولان كارينه واوجنه دينور واسلكه دينور يقال يوما شدا شديد اى حرّ وايوزلغه دينور يقال اخذه الشدى اى الجرب الاشداء همزه‌نك كسريله موسقيده ماهر اصول آشنا خواننده اولمق معناسنه‌در يقال اشدى فلان اذا صار ناغما مجيدا شدوان سلمان وزننده برموضعدر الواوى الشذو شينك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله مسكه دينور على قول رايحه‌سنه ياخود لونه دينور ومصدر اولور برآدمى رنجيده ايلمك معناسنه‌در يقال شذاه يشذوه شذوا اى اذاه ومسك سورنمك معناسنه‌در يقال شذا الرجل اذا تطيب بالمسك الشذا عصا وزننده برشجر اسميدركه آندن مسواك اتخاذ اولنور وايوزلغه دينور يقال اخذه الشذا اى الجرب وطوزه دينور ملح معناسنه ورايحه‌نك پك ايتيلكنه وتيزلكنه دينور شارح ديركه تيز رايحه‌ده دخى استعمال اولنور وبركونه سفينه اسميدر وايت سينكنه دينور ذباب الكلب معناسنه على قول مطلقا سينكه دينور ورنج واذى معناسنه‌در تقول لقيت منه الشذى اى الاذى وشذا بصره قضاسنده برقريه آديدر احمد بن نصر الشذائى المقرئ وابو الطيب محمد بن احمد الشذائى الكاتب اورادندر وشذا اغاج پاره‌لرينه دينور يقال شذا العود اى كسره شارح ديركه شذاة مفرديدر الشذاة حصاة وزننده بدنده قلان قوّت بقيه‌سنه دينور واسكى ويبرك نسنه‌يه دينور بعض نسخه‌ده السيئ الخلق عنوانده اولمغله بدخوى آدم ديمك اولور الاشذاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى برطرف ايدوب الارغه قيلق معناسنه‌در يقال اشذاه عنه اذا نحاه واقصاه التشذية تأديه وزننده برنسنه‌يى تحصيل شعور ايدوب آخره افهام ايلمك معناسنه‌در يقال شذّى بالخبر اذا اعلم به فافهمه شاذى اسمادندر يوسف بن ايوب بن شاذى سلطان صلاح الدين اسميدركه كنديلرى واقاربى محدث اولمغله تحديث ايلديلر مشار اليه پادشاه مملكت مصر ايدى غزا وجهاد ايله مشهور صلحاء امتدن ومحدثيندن ايدى رحمة الله تعالى عليه ومحمد بن شاذى بخارى محدثدر اليائى الشراء شينك كسرى والفك مديله وقصريله برنسنه‌يى صاتون آلمق معناسنه‌در يقال شراه يشريه شراء وشرى اذا ملكه بالبيع وصاتمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال شراه اذا باعه وبرنسنه‌يى سرمك معناسنه‌در يقال شرى اللحم والثوب والاقط اذا شرّرها وبركسه‌يى هزل وسخريه ايلمك على قول خوار ايدوب تذليل وارغام ايلمك معناسنه‌در يقال شرى فلانا اذا سخر به اوارغمه وشراء نفس عسكرك اوكنه چكوب آنلرك طرفندن مقاتله ايلمك ياخود قومى طرفندن سلطانه ياخود واليه واروب آنلرك امور ومصلحتلرنى عرض وتنظيم ايلمكدن عبارتدر يقال شرى بنفسه عن القوم اذا تقدم بين ايديهم فقاتل عنهم اوالى السلطان فتكلم عنهم وشرار آدمى قورداشنى ديدكلرى كبجيكه اوغرامق معناسنه‌در يقال شرى الله فلانا اذا اصابه بعلة الشرى الاشتراء افتعال وزننده بودخى صاتون آلمق وصاتمق معنالرينه‌در يقال اشتراه اذا ملكه بالبيع ويقال اشتراه اذا باعه ومطلقا برنسنه‌يى

ترك ايدوب برآخر نسنه يه تمسك ايلمك معناسنه مستعملدر ثمنى ترك ايدوب ومثمنه رغبت وتمسك ايدن مشترى كبى
وبو باء مقابله ايله استعمال اولنور ومنه قوله تعالى اولئك الذين اشتروا الضلالة بالهدى الايه اى تركوا الهدى
وتمسكوا بالضلالة يعنى بالقوه ايدىٔ استحصال ايتدكلرى هداىٔ ترك ايدوب ضلالتى اختيار ايلديلر الشرى عصا
وزننده قورداشنى ديدكلرى كيچيك زحمتنه دينور انسانده اكثرى دفعةً حادث اولور برمرضدر خرده خرده
وقزل قزل سوزشلى بثره لردر وردى كيچه لر زياده ومشتد اولور سببى اتى بخاردركه بدنده دفعةً ثوران ايدر
يقال اصابه الشرى اى بثور صغار حمر حكاك كئ مكربة وشرى مصدر اولور ناس بيننده شرّ وفتنه شراره اتمك
معناسنه در يقال شرى الشرّ بينهم شرى اذا استطار قورداشنى اولمق معناسندن ماخوذدر وشمشك چاقمق
معناسنه در يقال شرى البرق اذا لمع وخشمه كلمك معناسنه در يقال شرى الرجل اذا غضب واونكولك
وينازلق ايلمك معناسنه در يقال شرى الرجل اذا لجّ وقورداشنى يه اوغرامق معناسنه در يقال شرى جلده
اذا خرج عليه الشرى وآت اشوب يوريمكده فتورسز مبالغه واقدام ايلمك معناسنه در يقال شرى الفرس
اى سيره اذا بالغ فيه المشاراة مباهاة وزننده والشراء قتال وزننده مبايعه معناسنه در يقال شاراه مشاراة
وشراء اذا بايعه ومجادله معناسنه در يقال هو يشاريه اى يجادله بونك اصلى يشارره ايدى راى ثانيه يايه منقلب
اولدى الشروى جدوى وزننده مثل ومانند معناسنه در يقال ماله شروى اى مثل الاشراء همزه نك
كسريله بودخى شمشك پارلدامق معناسنه در يقال اشرى البرق اذا لمع وطولدرمق معناسنه در يقال اشرى
الحوض اذا ملأه وبرنسنه يى برطرفه اكمك معناسنه در يقال اشراه اذا اماله واغاج يمشنك طمورجقلرى
آچوب يارلمق معناسنه در يقال اشرى الحمل اذا انفلقت عقيقته وناس بيننه شورش القا سيله برى برينه دوشورمك
معناسنه در يقال اشرى بينهم اذا اغرى الاستشراء بودخى ينازلق واونكولك ايلمك معناسنه در يقال
استشرى الرجل اذا لجّ وبرماده عظيم اولمق معناسنه در يقال استشرت الامور اذا تفاقمت وعظمت الشراة
عصاة وزننده خوارج طائفه سنه اطلاق اولنور لجّ وعناد معناسنه اولان شرى ماده سندن مأخوذدر زيرا لجّ
وتعنتلرندن ناشى خروج ايلديلر بوخسه شرينا انفسنا فى الطاعة ماده سندن مأخوذ دكلدر جوهرى اوله ديمكله
وهم ايلدى شارى مفردىدر شارح ديركه جوهرى بو قولنده ائمهٔ كثيره يه اقتدا ايلمشدر حتى ابن اثير ديديكه آنلره شراة
اطلاقى دنيا مقابلى آخرت اشترا ايلدك ديو زعملرينه مبنى درانتهى الشرى شينك فتحى وراءنك كسر ومديله قورداشنى يه
اوغرامش آدمه دينور يقال رجل شراى اصابه الشرا الشرىّ غنىّ وزننده شول آته دينوركه اشوب يوريمسنده
قطعا فاتر اولميوب اقدام ومبالغه اوزره اوله يقال فرس شرىّ اذا كان يبالغ فى سيره الشرى شينك فتحيله
ابو جهل قرپوزينه دينور على قول تكا كنه دينور وچكردكدن يتشمش خرما اغاجنه دينور الشرى على
وزننده والشراة حصاة وزننده مالك يعنى مواشى قسمنك رذال وكمترينه دينور يقال اخذ الشرى
والشراة من المال اى رذاله ومالك كزيده ونفيسنه ديمكله ضد اولور يقال بقى عنده الشرى والشراة
اى خيار المال جوهرى بونى شينك فتحى وراءنك سكونيله ضبط ايلمكله وهم ايلدى وشرى طاغه دينور ويوله
دينور طريق معناسنه وسلمى نام طاغده بر بولك آديدركه ارسلانى پك چوقدر ونجدده طيّ قبيله سى يوردنده
برطاغك آديدر وتهامه ده برطاغ اسميدركه يرتجى جانورلرى كثيردر وكبكب ايله نعمان بيننده بروادى اسميدركه
عرفاته برمرحله در وشرى ومدّ ايله شراء ناحيه معناسنه در جمعى اشراء كلور ذو الشرى عصا وزننده دوس
قبيله سنه مخصوص برصنم آديدر الشريان شينك فتحى وكسريله برشجر آديدركه اندن ياى دوزيلور
وشريان شرايين لفظندن مفرد اولوركه بدنده اولان نبض طمرلرينه دينور عروق نابضه معناسنه در
بين الاطباء عروق ضوارب تعبير اولنور يقال انقطعت شراينه وهى العروق النابضة مترجم ديركه كتب
تشريحده مشروح اولديغى اوزره شرايين بدنده نابض ومتحرك اولان طمرلردركه سواكن واورده مقابليدر
اصلى يونانيده متحرك بالحياة معناسنه اولان اورطا تعبير ايتدكلرى برقالين طمردركه يسار قلب جهتندن نابتدر
ايكى قسم اولور برقسمى بدنك نصف اعلاسنه وبرقسمى نصف اسفلنه متوجه وشعبهٔ كثيره ايله منشعب اولور
الشريةُ غنيه وزننده طريقه واسلوب معناسنه در يقال هو على شرية حسنة اى طريقة وسرشت وطبيعت
معناسنه در يقال كريم الشرية اى الطبيعة وداىٔما قبر طوغور اولان خاتونه دينور يقال امرأة شرية اذا كانت
بلدن الاناث المشترى اسم فاعل بنيه سيله برقوش آديدر وسياره دن بركوكب معروف اسميدركه فلك سادسده
مركوزدر فارسيده برجيس ديرلر بهاء وسعادتى كوياكه كندى ايچون اشتراء واختيار ايلمشدر الاشتراء

اعشباب وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال اشرورى الرجل اذا اضطرب الشراء سماء وزننده
برطاغك آديدر شراء قطام وزننده برموضع آديدر الشروان فتحاتله كه تثنيه در ايكى طاغه
اطلاق اولنور الشراة حصاة وزننده دمشق ايله مدينه بيننده برموضع آديدر على بن مسلم واحمد بن محمود
الشرويان المحدثان اورايه منسوبدر شريان سلمان وزننده بروادى اسميدر التشرّى تفعل وزننده پراكنده
اولمق معناسنه در يقال تشرّى الشئ اذا انفرق الشرو شينك فتحى وكسريله باله دينور عسل معناسنه
الواوى الشزو شينك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله مرتفع اولمق معناسنه در يقال شزا الشئ شزوا اذا ارتفع
الواوى الشصوّ علوّ وزننده كوز بلرمك معناسنه در يقال شصا بصره شصوّا اذا شخص وبلود يوكسلمك
معناسنه در يقال شصا السحاب اذا ارتفع وقربه كركى كبى طولمغله بجاقلرى يوقرى قالقمق معناسنه در يقال
شصت القربة اذا امتلأت ماء فارتفعت قوائمها الاشصاء همزه نك كسريله كوزى بلرتمك معناسنه در يقال
اشصى بصره اذا اشخصه الشاصلىّ باقلىّ وزننده لام بابنده ذكر اولندى جوهرى وهمنه مبنى بوراده ثبت
ايلدى الشصو حشو وزننده قاتيلق شدت معناسنه در يقال به شصواى شدة اليائى الشصىّ شينك
ضميله صلى وزننده ميت شيشوب اللرى واياقلرى يوقرى ديكلمك معناسنه در يقال شصى الميت وشصا
شصيا من الباب الرابع والاول اذا ارتفعت يداه ورجلاه اليائى شطاة حصاة وزننده مصرده برقريه آديدر
جوهرى وهمندن ناشى هاسز رسم ايلدى شارح ديركه محكمده هاسز مرسومدر الشطىّ غنىّ وزننده تره لادن
اولك تعبير اولنان قطعه يه دينوردره معناسنه جمعى شطيان كلور شينك كسريله الانشطاء انفعال وزننده
منشعب اولمق معناسنه در يقال انشطى منه الشئ اذا انشعب التشطية تفعله وزننده قربانك دريسنى
يوزوب اتنى طاغتمق معناسنه در تقول شطينا الجزور اى سلخناها وفرقنا لحمها وتنقيص ايلمك معناسنه در يقال
تقول شطينا الطعام اى زرأناه الشطىّ شينك ضميله شصىّ وزننده ومراديدركه ميتك اللرى واياقلرى
يوقرى ديكلمك معناسنه در يقال شطى الميت شطيا من الباب الرابع بمعنى شصى الواوى الشطو خطو
وزننده جانب وناحيه معناسنه در يقال قعد شطوا لوادى اى جانبه وناحيته اليائى الشظا ظاى معجمه ايله
عصا وزننده بدنده دېزه ياپشق على قول قوله ياپشق ياخود انجكه ياپشق اولان انجه رك كمكه دينور ياخود
انجكده اولان خرده سكيرلره دينور وشظا القوم برقومك اتباعندن وعهد وامانله صكره دن دخيل ولاحق
اولنلرندن عبارتدر يقال هم شظا القوم اى اتباعهم والدخلاء عليهم وتره لاده آقدرمه اوزره اولان تكرار
آقدرمه يه دينور تا نهايتنه وارنجه كه بردونم سوردكدن صكره اوزرينه تكرار بردونم نطسدن عبارتدر ومصدر
اولور بدنده سكير چتلامق معناسنه در يقال شظى عصبه شظا من الباب الرابع اذا انشق وشظا برطاغك آديدر
وشظا ديدكلرى ذكر اولنان كميك چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال شظى الفرس شظى من الباب المزبور
اذا فلق شظاه التشظى تفعل وزننده سكير چتلايوب تصمه تصمه اولمق معناسنه در يقال تشظى العصب
اذا انشق واغاج پاره لنوب قيمق قيمق اولمق معناسنه در يقال تشظى العود اذا تطاير شظايا الشظية غنيه وزننده
پايه دينور قوس معناسنه وانجك كيكنه دينور ومطلقا برنسنه دن قوپمش پاره يه دينور واغاج قيمغى كبى جمعى
شظايا وشظىّ كلور غنىّ وزننده وطاغدن قوپوب آيريلان پارچه يه دينور يقال سقطت شظية من الجبل اى فندرة
الشنظية شينك وظانك كسريله بودخى طاغدن آيريلان پارچه يه دينور الاشظاء همزه نك كسريله برآدمك
شظا ديدكلرى ذكر اولنان كميكنه اورمق معناسنه در يقال اشظاه اذا اصاب شظاه وادى الشظا
عصا وزننده برمعروف دره آديدر التشظية تفعله وزننده طاغتمق معناسنه در يقال شظاه اذا فرقه
شظىّ غنىّ وزننده برموضع آديدر الشظى صلىّ وزننده ميت شيشوب اللرى واياقلرى يوقرى ديكلمك
معناسنه در يقال شظى الميت شظيا من الباب الرابع بمعنى شصى الشنظاة شينك فتحيله طاغك كنكره
شكلنده اولان تپه سنه دينور الواوى الاشعاء همزه نك كسريله برنسنه يه اهتمام ايلمك معناسنه در يقال
اشعى به اذا اهتم وشبخون عسكرينى كه چاپول تعبير اولنور دشمن اوزره هر طرفدن حواله ايلمك معناسنه در يقال
اشعى القوم الغارة اذا اشعلوها يعنى بثوها وفرقوها الشعواء حمراء وزننده دشمن اوزره هر طرفدن حواله
اولوب هجوم ايدن چاپوله دينور يقال غارة شعواء اى متفرقة ودالرى هر طرفه طاغنق اغاجه دينور يقال شجرة
شعواء اى منتشرة الاغصان وبرناقه اسميدر الشاعى اراق نسنه يه دينور يقال مكان شاع اى بعيد ومقسوم
ومحدود اولميان حصه يه دينور يقال نصب شاع اى شايع الشواعى شاعيه نك جمعيدركه پراكنده يه دينور

يقال جاءت الخيل شواعى اى متفرقة الشعو شينك فتحيله قبل اور پرمك معناسنه در يقال شعا شعره شعوا
اذا انتفش الشعى هدى وزننده طاغنق صاچ بلوكلرينه دينور مفردى شعوه‌در الشعوانة شينك فتحيله
پريشان صاچدن قولغه طوغرى صارقان بلوكنه دينور و برخاتون آديدر شعيا بحياوزننده سعى ماده سنده
ذكراولندى كه برپيغمبر عاليشان آديدر شعيه حمزه وزننده ياخود سميه وزننده بنت حبيب ياخود بنت حبس دركه
رواة حديث سلسله سندندر وسميه وزننده بنت الجلندى دركه پدرندن اولدخى انس حضرتلرندن روايت حديث
ايلديلر الواوى الشغا غين معجمه ايله عصا وزننده ديشلرك اختلافنه دينوركه كيمى اوزون وكيمى قصه وكيمى
ايچرويه باتيق وكيمى طشره يه چقق اولمسندن عبارتدر يقال فى اسنانه شغا وهواختلاف نبتتها بالطول
والقصر والدخول والخروج وشغا وشغو علو وزننده مصدر اولور ديشلر نظامسز اولمق معناسنه
يقال شغت سنه وشغيت شغوا وشغا من الباب الاول والرابع اذا اختلف نبتتها وشغا اسم اولور طمله طمله ايشه مكه
دينور تقطير بول معناسنه نته كه شغيه دخى بومعنايه در تمره وزننده الشغياء والشغواء حمراء وزننده
نظامسز اولان ديشلره دينور يقال سن شغياء وشغواء اى مختلفة النبتة وشغواء طوشنجل قوشنه دينور اوست
منقارى آلتندن اوزون اولديغيچون التشغية تفعله وزننده طمله طمله وآزجه آزجه ايشمك معناسنه در وكاهى
بوعلتدن ناشى اولور يقال شغى الرجل اذابال تقطيرا الاشغاء همزه نك كسريله برخصوصده ناسه مخالفت ايلمك
معناسنه در يقال اشغوابه اذا خالفوا الناس فى امره الياىٔ الشفاء كساء وزننده دواء وعلاج معناسنه در
تسميه بالمصدردر جمعى اشفيه وجمع الجمعى اشافى كلور يقال فيه شفاء اى دواء مؤلفك بصائرده بيانه كوره
بوماده شين مفتوحه ايله كنار معناسنه اولان شفا ماده سندن مأخوذدركه عافيت وسلامت كنارينه وارمق معناسنه
اولوب بعده عافيتده مستعمل اولدى وشفاء خسته‌يى صاغلتمق معناسنه در يقال شفاه الله من مرضه يشفيه
شفاء اى برأه شارح ديركه خسته صاغلمق معناسنده كلور يقال شفى المريض على المجهول اذابرأ وشفاء خسته
ايچون عافيت ايستمك معناسنه در يقال شفاه اذا طلب له الشفاء وكونش باتمق معناسنه در يقال شفت الشمس اذا غربت
وشفاء اسامى ناسدندر الاشفاء همزه نك كسريله بودخى خسته ايچون شفا ايستمك معناسنه در يقال اشفاه اذا طلب له
الشفاء وبرنسنه يه يك قريب اولمق معناسنه در كنار معناسنه اولان شفا لفظندن اولمغله كويا كه اول نسنه نك
كنارينه چاتوب آكا حواله اولور يقال اشفى عليه اذا اشرف وخسته‌يه شفاء ويره جك نسنه ويرمك معناسنه در يقال
اشفى الشئ المريض اذا اعطاه يستشفى به الشفا عصا وزننده بودخى كونش باتمق معناسنه در يقال شفيت
الشمس شفا من الباب الرابع اذا غربت وشفاشئ قليله دينور يقال مابقى منه الاشفا اى قليل وهلالك
عند الغروب خيال كبى بقيه سنه دينور وهرشيئك اوجنه وكنارينه دينور يقال مابقى من الشئ الاشفا اى حرف
الاشتفاء افتعال وزننده شفا بولمق معناسنه در يقال اشتفى بكذا اذا نال به الشفاء التشفى تفعل وزننده بودخى
شفا بولمق معناسنه در يقال تشفى بكذا بمعنى اشتفى وغيظى اولان كسه‌دن اخذ انتقام ايلمكله يوركى صوغومق
معناسنه مستعملدر يقال تشفى من غيظه اذابرئ منه الاشفياء همزه نك فتحيله برتپه‌نك اسميدر الاشفى
همزه نك كسرى والفك قصريله نسنه دله جك التدر دينور يقال ثقبه بالاشفى اى المثقب وپاپوشجيلر الاتندن بير تعبير
اولنان آلته دينور وبومذكردر مؤنث دخى اولور يقال خرزه بالاشفى اى السراد الواوى الشفو عفو وزننده
كونش غروبه يقلشوب صالنمق معناسنه در يقال شفت الشمس تشفو شفوا اذا قاربت الغروب ويكى آى طوغمق
معناسنه در يقال شفا الهلال اذا طلع وبرنسنه ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال شفا الشخص اذا ظهر
وهيثم بن شف كه عم وزننده در يعنى ابن شفى دركه عمى وزننده در محدثدر بونى بعض محدثين رضا وبعضى سمى
وزننده رسم وضبط ايلملريله لحن ايلديلر وشفى بن مانع كه سمى وزننده بودخى محدثدر الشفه فتحيله دوداغه دينور
بونك نقصانى واو ياخود هاء در يعنى اصلى شفو ياخود شفهه درنته كه هاء بابنده ذكر اولندى الواوى الشقا قافله
عصا وزننده ووفاء وزننده شدت وعسرت معناسنه در يقال هو فى شقا وشقاء اى شدة وعسرة مؤلفك بصائرده
بيانه كوره شقا سعادت مقابليدركه بدبختلك ديمكدر شدت وعسرت ومحنت معناى لازميدر الشقاوة سماحه
وزننده والشقا عصا وزننده والشقاء بقاء وزننده والشقوة شينك فتحى وكسريله بدبخت اولمق
معناسنه در يقال شقى الرجل شقاوة وشقا وشقاء وشقوة من الباب الرابع ضد سعد وبومعناده متعدى اولور
يقال شقاه الله تعالى الاشقاء همزه نك كسريله بودخى مدبر وبدبخت ايلمك معناسنه در يقال اشقاه الله ضد اسعده
وصاچ وصقال طرامق معناسنه در يقال اشقى الرجل اذا سرح بالمشقا المشقا ميمك كسريله طراغه دينور مشط

معناسنه مهموزده لغتدر المشاقاة مباهاة وزننده بركسه ايله جنك مقوله‌سى شدتلو ايشه دورشمك معناسنه در يقال
شاقاه اذا عالجه فى الحرب ونحوها وباب مغالبده استعمال اولنور كه برتعب ومحنتلو ايشه دورشوب زحمتنه تحمل ايلمك
بابنده يارشمق معناسنه در يقال شاقاه اى غالبه فى الشقاء فشقاه يشقوه اى غلبه الساقى هوايه طوغرى اوزون اولوب ديك
بوقرى يالم اولان طاغه دينوركه صعودى قابل اولميه جمعى شواقى كلور الواوى الشكوى شينك فتحى والفك
قصريله وتنوينله ده جائزدر والشكاة شينك كسريله والشكاوة شينك فتحيله والشكية غنيه وزننده والشكاية
حكايه وزننده بركسه ضعف حالنى اخبار ايلمك معناسنه در يقال شكا امره الى الله يشكو شكوى وشكاة وشكاوة
وشكيه وشكاية اذا اخبره بضعف حاله ويقال شكا فلانا عنه اذا اخبره بسوء فعله به مؤلفك بصائرده بيانه كوره
بوماده نك اصلى ذكرى آتى شكوه ديدكلرى صوقابنك اغزنى آچمق معناسنه اولمغله اظهار بث وحزن واخبار
ضعف وحال معناسنده مستعاردر التشكى تفعل وزننده بودخى شكايت ايلمك معناسنه در يقال تشكى اليه بمعنى
شكا وپايق ايلمك ايچون شكوه ديدكلرى طلوم ايدنمك معناسنه در يقال تشكت المراة اذا اتخذت الشكوة لمخض اللبن
الاشتكاء افتعال وزننده تشكى معنارينه در التشاكى تفاعل وزننده بربرينه حاللرندن شكايت ايلمك معناسنه در
يقال تشاكوا اذا شكى بعضهم الى بعض الشكو شينك فتحيله والشكوى حلوى وزننده والشكواء مدايله
والشكاة حصاة وزننده والشكاء عطا وزننده خسته لكه دينور مرض معناسنه وشكو وشكاة وشكوى
مصدر اولور برادمى مرض دردناك ايلمك معناسنه يقال شكاه المرض شكوا وشكاة وشكوى الشكى غنى وزننده
شكايت اولنان درد ومرض وعارضه يه دينور يقال شكية كذا اى مشكوه ودردناك اولانه دينور يقال هو شكى
اى موجع وبرمقدار خسته وبيزار اولانه دينور يقال هو شكى اذا كان مرض اقل مرض واهونه الشاكى بودخى
اهونجه بيزار اولانه دينور وارسلانه دينور وشاكى السلاح آلات واسلحه‌سى حدتلو وشوكتلو آدمه دينوركه كسكين
يراقلو تعبير اولنور مؤلف بونى شرك ماده سنده ذكر ايلمشدركه مقلوبدر الاشكاء همزه نك كسريله برادمى برنسنه‌دن
شكايت ايدر بولمق معناسنه در يقال اشكى فلانا اذا وجده شاكيا وبرادمك شكايت ايلديكى كسه‌دن اول آدمك
خشنود اوله جق نسنه‌سنى اخذ ايلمك معناسنه در مال مغصوبنى وداد وانتقامنى المق كبى يقال اشكى فلانا من فلان
اذا اخذ له منه مارضيه وبرآدمك رنج وشكايتنى زياده قلمق معناسنه در يقال اشكى فلانا اذا زاده اذى وشكاية
وبرآدمك شكايتنى ازاله قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اشكى فلانا اذا ازال شكايته واتهام معناسنه مستعملدر
يقال هو يشكى بكذا على المجهول اى يتهم به الشكوة خطوه وزننده تويسز ميشيندن ياخود كوندن اولان طلومه
دينوركه صو وسود قورلر جمعى شكوات كلور فتحاتله وشكاء كلور شينك كسريله التشكية تأديه وزننده پايق ايلمك
ايچون شكوه ايدنمك معناسنه در يقال شكت النساء اذا اتخذت الشكوة لمخض اللبن وبركسه‌نك ماده شكايتى اولان
كيفيتدن فراغتله تطييب وخوشدل ايلمك معناسنه در يقال شكى شاكيه اذا كف عنه وطيب نفسه الشكو خطو
وزننده كوچك بشه لوارككه دومه دينور وبربطن پدرينك آديدر المشكاة مصباح وزننده ايچنه چراغ وضع ايلمك
ايچون ديوارده اولان ديبسز باجه‌يه وحجره‌يه دينور يقال كأنه مصباح فى مشكاة وهى كوة غير نافذة الشكى
شينك ضمى وكافك تشديديله لجام عسره دينور شكك ماده سنده ذكر اولندى جوهرينك بوراده ذكرى وهمدن
ناشيدر شكى حتى وزننده ارمينيه‌ده برقريه‌در اندن اعلا لجاملر وپوستلر حقار الياىٔ الشكى شينك فتحى
وكافك سكونيله شكو ماده سنده لغتدر يقال شكيت اليه بمعنى شكوت الشكية رميه وزننده بقيه معناسنه در يقال
بقيت منه شكية اى بقية الواوى الشلو شينك كسريله عضو معناسنه در يقال قطع شلوا منه اى عضوا
وبرنسنه‌نك جسد وكالبدينه دينور وشول دريسى يوزلمش مذبوحه دينوركه اتنك برمقدارى اكل اولنوب بقيه‌سى
قالمش اوله جمعى اشلاء كلور الشلا عصا وزننده بودخى برنسنه‌نك جسدينه دينور الاشلاء همزه نك كسريله
بانه كتورمك ايچون دابه‌يه يم طوربه‌سى كوسترمك معناسنه در يقال اشلى دابته اذا اراها المخلاة لتأتيه وصاغمق
ايچون حيوانى چاغرمق معناسنه در يقال اشلى الناقة اذا دعاها للحلب الاستشلاء طارلمق معناسنه در
يقال استشلى الرجل اذا غضب وكنديسنى برمضايقه‌دن ياهلاكدن تخليص ايچون برآدمى يانه چاغرمق معناسنه در
يقال استشلى غيره اذا دعاه لينجيه من ضيق اوهلاك وقورتمق معناسنه در يقال استشلاه اذا استنقذه الاشتلاء
افتعال وزننده بودخى برمضايقه‌دن استخلاص ايچون برآدمى چاغرمق معناسنه در يقال اشتلاه اذا دعاه لينجيه
من ضيق اوهلاك المشلى معظم وزننده وجودى چلمسز آدمه دينور يقال رجل مشلى اى قضيف الشلو
شينك فتحى ولامك سكونيله سير ايلمك معناسنه در يقال شلا الرجل شلوا اذا سار وبرنسنه‌يى يوقرى قالدرمق

معناسنه در يقال شلا شيئا اذا رفعه الشلية بقيه وزننده ات پارچه سنه دينور يقال اطعمه شلية من اللحم
اى قدرة زمان بقيه سنه دينور يقال سلية من المال اى بقية الاشلاء همزه نك فتحيله شلو كلمه سنك جمعيدر كه
عضو معناسنه در واشلاء اللجام آت اويانك باشلق ودزكين قايشلرينه دينور يقال قام باشلاء اللجام اى سيوره
على قول شول كلره دينور كه زمان وافردنبرو قوللنمغله دمورى آشنوب يوفقلنمش اوله الواوى الشمو علو
وزننده برآدمك امروشانى عالى اولمق معناسنه در يقال شما الرجل يشمو شموا اذا علا امره الشما عصا وزننده
شمع معناسنه در كه مومه دينور اليائى شايا قصريله كوفه ده برناحيه آديدر الشوانى باب همزه ده ذكر
اولندى الواوى شوه شينك فتحى ونونك ضمى وواوك تشديديله شنوءه لفظنده لغتدركه برقبيله آديدر نسبتنده
شنوى دينور عربى وزننده المشو مدعو وزننده والمشنى مرمى وزننده مشنوء معناسنه دركه مبغوض ديمكدر
نته كه باب همزه ده ذكر اولندى اليائى الشى شينك فتحى ويانك تشديديله اتى كباب وبريان ايلمك معناسنه در يقال
شوى اللحم يشويه شيا اذا جعله شواء وصوبى اصمق معناسنه در يقال شوى الماء اذا اسخنه الاشتواء افتعال
وزننده والانشواء انفعال وزننده ات بريان اولمق معناسنه در يقال شوى اللحم فاشتوى وانشوى الشواء
شينك كسرى وضميله والشوى غنى وزننده كبابه وبريانه دينور التشويه تفعله وزننده برآدمه كبابلق
وبريانلق ات ويرمك معناسنه در يقال شواهم اذا اعطاهم لحما يشوون منه وبرآدمك اوله جق يرى اولميان
عضوينه اورمق معناسنه در يقال شواه اذا اصاب شواه لامقتله وبرآدمه بريان يدرمك معناسنه در يقال شواهم
اذا اطعمهم الشواء الاشواء همزه نك كسريله بودخى برآدمه كبابلق وبريانلق ات ويرمك معناسنه در يقال
اشواهم اذا اعطاهم لحما يشوون منه وتازه بغداى سنبله سى فريك اولوب اوتمكه كلك معناسنه در يقال اشوى
القمح اذا افرك وصلح ان يشوى واوله جق اولميان عضوه اورمق معناسنه در يقال شراه اذا اصاب شواه لامقتله
وكل اولنان طعامدن بقيه آليقومق معناسنه در يقال اشوى الرجل اذا ابقى من عشائه بقية ومالك كثرتنى كسب
وادخار ايلمك معناسنه در يقال اشوى الرجل اذا اقتنى رذال المال وبرآدمه بريان يدرمك معناسنه در يقال
اشواهم اذا اطعمهم شواء وخرما اغاجلرى صراروب قورمغه يوزطوتمق معناسنه در يقال اشوى السعف اذا اصفر
لليبوس الشوية ثمامه وزننده كبابلق وبريانلق كسلمش اته دينور الشوى عصا وزننده ناچيز نسنه يه دينور
يقال هو شوى اى هين حقير ومالك كوتيسنه ركزينه دينور والمره واياقلره واطراف بدنه دينور وباشك كاسه سنه
دينور يقال اصاب شواه اى خف رأسه وبدنده مقتل اولميان عضوه دينور كه اورلدقده صاحبى هلاك اولمز اولان
عضودن عبارتدر يقال اصاب شواه وهو ما كان غير مقتل المشوى مبيك ضميله مهدى وزننده شول رميه يه
دينور كه كنديسنه آتيلان طاش طوقنميوب خطا ايلمش اوله الشواية شينك حركات ثلاثيله هلاك اولمش قومك ياخود
مالك بقيه سنه دينور جمعى شوايا كلور وشواية الابل وشواية الغنم دوه نك وقيونك كوتو وكمتر اولانه دينور وشواية الخبز
اتمكك قرصنه دينور الشوية غنيه وزننده بودخى هلاك اولمش قومك ياما لك بقيه سنه دينور الشوى غنى
وزننده والشية عده وزننده قيونه دينور شاه معناسنه الشاوى قيون صاحبنه دينور الشاوية قورمش
داله دينور يقال سعفة شاوية اى يابسة الشبى والشوى غنى وزنلرنده عبى وعوى كلملرينه اتباع اولورلر كه يك
عاجزديمك اولور يقال هو عبى شبى وعوى شوى ويقال ما اعياه وما اشياه وما اشواه فى التعجب ويقال جاء
بالعى والشى كل ذلك اتباع الشاة عورته اطلاق اولنور وفلكده برقاچ خرده كواكبه دينور كه قرحه ايله جدى
بيننده واقعلردر وبيان وكوزيك اركنه دينور الشى شينك فتحيله برموضعدر الشيان شينك فتحى وبانك
تشديديله ايكى قرداش قانى ديدكلرى داروبه دينور ودوراندېش آدمه دينور يقال رجل شيان اى بعيد النظر
الشوشاء شينك فتحيله رونده وچابك ناقه يه دينور بو الشهوة شينك فتحيله برنسنه يى سووب اكا ميل ورغبت
ايلمك معناسنه در يقال شهيه وشهاه شهوة من الباب الرابع والاول اذا احبه ورغب فيه الاشتهاء افتعال
وزننده والتشهى تفعل وزننده بونلرده شهوه معناسنه در يقال اشتهاه وتشهاه بمعنى شهيه وتشهى بركسه دن
برنسنه يى پيدر پى آرزو وطلب ايلمك معناسنه در يقال تشهى على فلان كذا اذا اقترح شهوة بعد شهوة الشهى
غنى وزننده والشهوان عطشان وزننده والشهوانى ياى نسبتله شديد الشهوه آدمه دينور مؤنثى شهوى در
سكرى كبى جمعى شهاوى كلور سكارى وزننده الاشهاء همزه نك كسريله برآدمه آرزو ايتديكنى ويرمك
معناسنه در يقال اشهاه اذا اعطاه ما يشتهيه وبرنسنه يه كوز دكورمك معناسنه در يقال اشهاه اذا صابه بعين
شاهى البصر حديد النظر آدمه دينور يقال رجل شاهى البصر اى حديده موسى شهوات برشاعر معروفدر

المشاهاة مباهاة وزننده برنسنه يه بكزه مك معناسنه در يقال شاهاه اذا شابهه اليائى شياء كساء وزننده بخارا
قضاسنده برقريه در ابو نعيم عبد الصمد بن على الشيائى كه فقهادندر اورادندر بونده قياس اولان شيوى اولمقدر
شارح ديركه مقصور اوليدى قياس او يلجه ايدى والله اعلم فصـــل الصاد اليائى الصئى صادك حركات
ثلاثى ويانك تشديديله قوش ياوريسى وفاره وحبه وهره ويربوع مقوله سى جانور سسلنمك واوتمك معناسنه در
يقال صأى الفرخ صئيا من الباب الثالث اذا صاح ومنه يقال جاء بما صأى وصمت اى بالمال الناطق والصامت
الاصآء اعطاء وزننده ذكر اولنان جانور مقوله سنى سسلندرمك معناسنه در تقول اصأيته اذا صوته الصأة
حصاة وزننده والصاءة ساعه وزننده ولد طوغدقده صوك تعبير اولنان دغار جقده اولان مردار صويه دينور
الواوى الصبوة حبوه وزننده دلى قانلولغه دينور كه اول هنكامده باشده اولان هوا وهوس وجاهلاق ولهو ولعب
ومسلك شيوه سندن عبارتدر يقال به صبوة اى جهلة الفتوة الصبو صادك فتحى وبانك سكونيله والصبو علو
وزننده والصبا رضا وزننده والصباء عطاء وزننده دلوقانلولق هوا وهوسنه ميل ايلمك معناسنه در يقال صبا
الرجل يصبو صبوا وصبوا وصبا وصباء اذا مال الى جهلة الفتوة الصبى غنى وزننده هنوز سوددن كسلمامش
اوغلانه دينور يقال معه صبى وهو من لم يفطم بعد وكوزك ببكنه اطلاق اولنور وقولق بومشغنك آلتى ياننده اولان
كيكه دينور وقلجك اغزنه دينور على قول اغزينك اورتاسنده سوه لن تومسكه دينور واياغك اوجنه دينور يقال به
وجع فى صبى قدمه اى راس قدمه وچكه كمكلرينك اوجلرينه دينور جمعى اصبيه كلور واصبى كلور وصبوه كلور
صادك كسريله وصبيه كلور صادك فتحى وبانك سكونيله وصبيه كلور صادك كسريله وصبوان وصبيان كلور
صادلرك كسرى وضميله الصباء سخاء وزننده برآدم چوجقلق ايلمك معناسنه در يقال صبى الرجل صباء من الباب
الرابع اذا فعل فعل الصبى وعاشق وآشفته اولمق معناسنه در يقال صبى الى المرأة اذا حن اليها الصبوة صادك
فتحيله والصبوة ضمله والصبو علو وزننده بونلرده عاشق وآشفته اولمق معناسنه در يقال صبا الى المرأة تصبو
صبوة وصبوة وصبوا من الباب الاول اذا حن اليها وخرما اغاجى بعيد اولان اركك خرما اغاجنه طوغرى ميل وتوجه
ايلمك معناسنه مستعملدر كه ديشى خرما اغاجنه مخصوصدر يقال صبت النخلة اذا مالت الى الفحال البعيد منها
وصبو علو وزننده اوتليان حيوان باشنى يك اكوب اوتلاديغى چايره طيامق معناسنه در يقال صبت الراعية صبوا
اى امالت رأسها فوضعته فى المرعى وصبايلى اسمك معناسنه دركه سيذكر الاصباء همزه نك كسريله محبوبه
بانو زن وست چلبى يه عشقبازلق ايلمكله آنى كنديسنه مائل وهوادار ايلمك معناسنه در يقال اصبت المرأة فلانا
اذا شاقته ودعته الى الصبا فحن اليها وصبايلنه كيرمك معناسنه در يقال اصبى القوم اذا دخلوا فى الصباء التصبى
تفعل وزننده اصباء ايله معناى اولده مرادفدر يقال تصبته المرأة بمعنى اصبته وخاتونى وعده وفريبله كنديسنه
مفتون قلمق معناسنه در يقال تصباها اذا خدعها وفتنها التصابى تفاعل وزننده تصبى ايله معناى ثانيده
مرادفدر يقال تصاباها بمعنى تصباها المصاباة مباهاة وزننده مزراغى ساپمق ايچون اشاغى يه طوغرى اكمك
معناسنه در يقال صابا رمحه اذا اماله للطعن وبركسه انشاد ايلديكى شعرك بيتنى كج وناموزون اوقومق معناسنه در
يقال صابا البيت اى انشده فلم يقمه وكلامى اسلوب ومساقندن خارج كج ومج سوق ايلمك معناسنه در يقال صابا
الكلام اذا لم يجره على وجهه ومطلقا برنسنه يى برطرفه مائل قلمق معناسنه در يقال صابا البانى بناءه اذا اماله
ودوه صو ايچركن دوداغنى دويرمك معناسنه در يقال صابا البعير مشافره اذا قلبها عند الشرب وقلجى قيننه ترس
صوقمق معناسنه در يقال صابا السيف اذا اغمده مقلوبا الصبا صادك فتحى والفك قصريله روزكار اقسامندن
شول روزكاره دينور كه مطلع ثريا ايله بنات نعش بيندن هبوب ايدر اوله تثنيه سنده صبوان وصبيان ديرلر فتحاتله
وتثنيه سى مرتين اعتباريله در جمعى صبوات كلور فتحاتله واصباء كلور يقال هبت الصبا وهى ريح مهبها من مطلع
الثريا الى بنات نعش شارح ديركه قبله يه مائل ومستقبل اولديغيچون اطلاق اولندى وارياح اربعه نك تفصيللرى
بو قريده بالدفعات تحرير اولندى وصبا وصبو علو وزننده صبايلى اسمك معناسنه در يقال صبت الصبا تصبوا
صبا وصبوا اذا هبت وصبايلى طوقنمق معناسنه در يقال صبى القوم على المجهول اذا اصابتهم الصبا المصابية
اسم فاعل بنيه سيله داهيه يه دينور يقال اصابته مصابية اى داهية المصبية محسنه وزننده والمصبى محسن
وزننده چوجقلو خاتونه دينور يقال امرأة مصبية ومصب اى ذات صبى الصابية شول اكرى يله دينور كه
صبا ايله شمال كرته سنك بيننده اولان كرته دن هبوب ايليه يقال هبت صابية وهى النكباء تجرى بين الصبا والشمال
صبى سمى وزننده ابن معبد دركه تابعيدر وصبى بن اشعث اتباع تابعيندندر ام صبيه سميه وزننده صحابيه

چهنیه ذراسمی خوله‌در الواوی الصتو صادك فتحی وتانك سكونیله قالقیه رق وآتیله رق یوریمك معناسنه در
یقال صتا الرجل یصتو صتوا اذامشی مشیا فیه وثب الواوی الصحو محو وزننده كوك یوزندن بولود كتمك
معناسنه‌در كه هوا آیاز اولمق تعبیر اولنور یقال صحت السماء صحوا اذاذهب الغیم عنها وسرخوش آیلمق معناسنه در
یقال صحا السكران اذاذهب سكره ولهو وهوا وباطلی ترك ایلمك معناسنه دركه كندیسنه كلمك تعبیر اولنور یقال
صحا فلان اذاترك الصبا وصحوا آیاز معناسنه كلور كه وصف بالمصدردر یقال یوم صحو وسماء صحو الصحا عصا
وزننده كون وهوا آیاز اولمق معناسنه در یقال صحی الیوم والسماء صحا من الباب الرابع اذاصار صحوا وسرخوش
وعاشق آیلمق معناسنه در یقال صحی السكران والمشتاق اذاافاق الاصحاء همزه‌نك كسریله صحا معناسنه در
یقال اصحی الیوم والسماء والسكران اذاكان صحوا المصحاة مسحاة وزننده صو ایچه جك اناء معروف آدیدر
بعضلر طاس ایله و بعضلر جام ایله بیان ایلدیلر الواوی الصخو خای معجمه ایله صحو وزننده آتش قورنی
قارشدروب آچق معناسنه در یقال صخا النار صخوا اذافتح عینها الصخا عصا وزننده كیرلنمك معناسنه در
یقال صخی الثوب صخا من الباب الرابع اذااتسخ ودرن الصخاة حصاة وزننده اسمدر كیر و پاسه دینور یقال به
صخاة ای درن وبراونك آدیدر الصخی كتف وزننده وصفدر كیرلو نسنه‌یه دینور یقال ثوب صخ ای درن البائی
الصدی عصا وزننده بدنی لطیف خوش اندام آدمه دینور یقال رجل صدی ای اللطیف الجسد ومیت اولان جسد
آدمی‌یه دینور و باشك ایچنده اولان حشو واجزاسنه دینور و بینی‌یه دینور دماغ معناسنه و برقوش آدیدر كه كیجه‌لر اوتوب
واورادن اورایه صیچرایوب اوچار وزعم جاهلیه اوزره برقوشك دخی اسمیدر كه مقتولك قبرده اعضاسی چوریدكده
باشندن خروج وظهور ایدر بوقوش بایقوش اوله جقدر كما سیذكر وصدی برنسنه‌یه تصدی وتعرض ایدن
آدمك فعلنه دینور كه اسم اولور تعرض معناسنه تقول منعت صداه ای تعرضه ودواب ومواشی قسمنك مصالحنه وتیمار
ورعایتی خصوصنه عارف وآكاه اولان آدمه دینور یقال هو صدی ای عالم بمصلحة المال وصوسزلغه دینور
وصوصمق معناسنه در یقال صدی الرجل صدی من الباب الرابع اذاعطش وصدا چاغرلدقده طاغ وكنبد
مقوله سندن منعكس اولان آوازه دینور كه یانقو تعبیر اولنور تقول سمعت صدی وهو ما یرده الجبل علی المصوت ومنه
یقال اصم الله صداه ای اهلكه زیرا آوازی منقطع اولمغله صدا دخی منعكس اولمز وصدی اركك بایقوشه دینور
یقال طار صدی ای ذكر البوم و برجنس اوزون وسیاه بالق آدیدر الصدی كتف وزننده والصادی
والصدیان سكران وزننده وصفلردر صوسزه دینور مؤنثی صدیاء وصادیه در یقال رجل صد وصاد وصدیان
ای عطشان الصوادی صادیه‌نك جمعیدر واوزون خرما اغاجلرینه دینور التصدیة تفعله وزننده ال قاقق
تصفیق معناسنه‌در یاخود صد كلمه سندن كه اعراض معناسنه‌در تفعله‌در كه دال ثانیه یایه مقلوب اولور یقال صدی
بیدیه تصدیة اذاصفق اوهو تفعلة من الصد مؤلف بونكله وما كان صلوتهم عندالبیت الامكاء وتصدیه الایة
كریمه‌سنه تلمیح ایلمشدر بوراده تصدیه ال قاقق معناسنه دریاخود صد ماده سندن تفعله درز یرا آنلر
اسلامدن صد واعراض ایدرلر المصاداة مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در یقال صاداه اذاداجاه وداراه
واورتمك معناسنه در یقال صاداه اذاساتره ومعارضه ایلمك معناسنه در یقال صاداه اذاعارضه الصدو عدو
وزننده ال قاقق معناسنه در یقال صدا بیدیه صدوا اذاصفق التصدی تفعل وزننده تعرض ایلمك معناسنه در
كویا كه صدای جبل كبی مقابله ایدر یقال تصدی له اذاتعرض الاصداء همزه‌نك كسریله اولمك معناسنه در
همزه‌سی سلبیه اولمغله كویا كه صداسنی ازاله ایلمش اولور یقال اصدی فلان اذامات وطاغ وقبه مقوله‌سی یانقولنمق
معناسنه‌در یقال اصدی الجبل اذااجاب بالصدا صدیان سلمان وزننده برموضعدر صدی سمی وزننده برصوبك
وبرفرسك اسملریدر وصدی بن عجلان اصحابدندر الصدی صادك ضمی یانك تخفیفیله ابوموسی الاشعری
رضی الله عنه قلیجنك آدیدر البائی الصری جری وزننده كسمك معناسنه‌در یقال صراه یصریه صریا اذاقطعه
ودفع ایلمك معناسنه‌در یقال صراه اذادفعه ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال صراه اذامنعه وصاقلمق معناسنه‌در
یقال صراه اذاحفظه و برآدمك ایشنی تماما بتورمك كفایه معناسنه‌در یقال صراه اذاكفاه ووقایه وصیانت ایلمك
معناسنه‌در یقال صراه اذاوقاه وجماعدن امتناعله نطفه‌یی صلبنده آلیقومق معناسنه‌در یقال صری ماءه
اذاحبسه فی ظهره بامتناعه من النكاح وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال صری القوم اذاتقدمهم وتاخر ایلمك
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صری عنهم اذاتاخر وبوكسك اولمق معناسنه‌در یقال صری الشیء اذاعلا
واشاغی والچق اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صری الشیء اذا سفل وبرنسنه‌یی ایكی قات اكمك

معناسنه‌در یقال صراه اذاعطفه و برآدمی برمهلكه‌دن قورتمق معناسنه‌در یقال صری انسانا اذا انجاه
من هلكة ومحبوس قالمق معناسنه‌در یقال صری فلان فی ید فلان اذابقی محبوسا وفصل خصومت ایلمك معناسنه‌در
یقال صری بینهم اذافصل الصرا عصا وزننده چوق طورمغله دادی بوزلمش سوده دینور وصف بالمصدردر
تقول سقانا صری وهو اللبن المتغیر وبرنسنه‌نك بقیه‌سنه دینور الصریاء حمراء وزننده ممه‌سنده سود یغلمش ناقه‌یه
دینور جمعی صرایا كلور غیر قیاس اوزره یقال ناقة صریاء ای محفلة الصرایة سحابه وزننده ابوجهل قرپوزینه
دینور و ابوجهل قرپوزینك صواری بركدیكی یره دینور جمعی صراء كلور صادك كسریله الصاری كمی ملاحنه
دینور كه لوند اوله جقدر جمعی صراء كلورر تمان كبی وصراری وجمع الجمعی صراریون كلور وكمی اورته سنده
معترض اولان خشبه‌یه دینور شارح دیركه ابن اثیر كمینك سرن دیدكلری دیركیله بیان ایلدی الصراة حصاة وزننده
عراقده برنهر آدیدر وممه‌سنده سود یغلمش حیوانه دینور الصری غنی وزننده پدرینك زوجه سنه جرأت واقدام
ایدر اولان ناخلف حرامزاده‌یه دینور قطع معناسنه‌در یقال هو صری ای مقدم علی امرأة ابیه الصری ربی
وزننده والمصراة معراة وزننده ممه‌سنده سودی یغلمش قیونه دینور یقال اتی بالصری والمصراة ای الشاة المحفلة
و بوعن قصد برقاچ كون صاغمامغله سودی یغلمش اولاندر الاصراء همزه‌نك كسریله صراة دیدكلری حیوان
مذكوری صاغمق معناسنه‌در یقال اصری الرجل اذاباع الصراة الصاربة شول قیویه دینور كه صویی مدت
مدیده دینیر وقالمغله بوزلمش اوله یقال بئر صاریة ای البعیدة العهد بالماء الاجنة الصری علی وزننده ولی وزننده
ویرده چوقدن اریكلوب قالمش صویه دینور یقال ماء صری وصری اذاطال مكثه الواوی الصرو صادك
فتحیله بادق معناسنه‌در یقال صرا الیه صروا اذانظر الصروة صادك كسریله خرده نبات نوعندن برنباتدر
الواوی الصعو صادك فتحی وعینك سكونیله سرچه جنسندن بركوچك قوشك آدیدر تركیده قویرق صلان
و بوندقوشی دیدكلریدر مؤنثی صعوه‌در جمعی صعوات كلور فتحاتله وصعاء كلور صادك كسریله وصعوه‌ده هاء وحدته
دخی حمل اولنور وصعو مصدر اولور برنسنه اوفق وكوچك اولمق معناسنه‌در یقال صعا الشیء صعوا من الباب
الثالث اذادق وصغر الصعوة تمره وزننده خرده باشلو ناقه‌یه دینور یقال ناقة صعوة ای صغیرة الرأس وابن ابی
الصعوه محدثدر الواوی الصغو صادك فتحی وغین معجمه‌نك سكونیله میل ایلمك معناسنه‌در یقال صغا الیه
یصغو وصغی یصغی صغوا من الباب الاول والثالث اذامال وكونش غروبه دورلمك معناسنه مستعملدر
یقال صغت الشمس اذامالت للغروب الصغا عصا وزننده والصغی عتی وزننده بو دخی میل ایلمك معناسنه‌در
علی قول برآدمك طمساغیله دوداقلرینك بریسی بریكا آكیلمك معناسنه‌در یقال صغی الرجل صغا وصغیا من الباب
الرابع اذامال اومال حنكه واحدی شفتیه ویقال صغاه معك ای میله معك الاصغی احوی وزننده طمساغیله
دوداغنك بریسی بریكا اكری اولان آدمه دینور الصغواء حمراء وزننده والصغوة صادك فتحیله والصغوة
صادك كسریله غروبه میل ایلمش كونشه دینور الصاغیة حسب الحاجه بركسه طرفنه میل وتوجه ایله وارد
اولان جماعته دینور یقال هم صاغیتك ای الذین یمیلون الیك فی حاجتهم الاصغاء همزه‌نك كسریله سوزدیكلمك
معناسنه‌در كه برآدمك سوزینه اماله كوش ایدر یقال اصغی الی حدیثه اذا استمع و برآدمك سوزنی ایشتمك ایچون
قولاق طوتمق معناسنه‌در یقال اصغی الیه اذامال بسمعه و برنسنه‌یی بریكا اكمك معناسنه‌در یقال اصغی الاناء
اذااماله واكسلتمك معناسنه‌در یقال اصغی الشیء اذانقصه وناقه سوز دیكلر شكلنده باشنی پالانه طوغری اكمك
معناسنه‌در یقال اصغت الناقة اذا امالت برأسها الی الرحل كالمستمع شیئا الصغو صادك كسریله كیجه‌نك
وچومچه‌نك جوفنه دینور وصغو البئر قویینك جانب وناحیه سندن عبارتدر وصغو الدلو قوغه‌نك كنارنده اولان
قیورمه و بو كلمه اطلاق اولنور الاصاغی بربلده آدیدر البائی الصغا عصا وزننده والصغی عتی وزننده
واو یه‌ده لغتدر یقال صغی الیه صغا وصغیا من الباب الرابع اذامال واستمع الواوی الصفو عفو وزننده
والصفاء وفاء وزننده والصفو علو وزننده برنسنه بولانق اولمیوب طوری اولمق معناسنه‌در یقال صفا الماء
یصفو صفوا وصفاء وصفو انقبض كدر وهوا بولزی آیاز اولمق معناسنه مستعملدر یقال صفا الجو اذالم تك فیه لطخة
غیم وناقه‌نك سودی فراوان اولمق معناسنه در یقال صفت الناقة صفوا و یقال صفوت الناقة صفاوة من الباب
الخامس اذاصارت غزیرة اللبن الصفوة صادك حركات ثلاثیله والصفو هاسز برنسنه‌نك پاكیزه
وخالصنه دینور یقال اخذ صفوة الشیء وصفوه ای ماصفا منه الصافی والصفوان سكران وزننده خالص
و پاكیزه نسنه‌یه دینور و بلودسز و بخار وكدرسز سرین وخالص آیاز كونه وصف اولور یقال یوم صاف

وصفوان اى بارد بلاغيم وكدز الاستصفاء برنسه نك خالص وكزيده سنى اخذو اختيار ايلمك معناسنه در يقال
استصفاه اذا اخذ صفوه واختاره ورنسه يى پاكيزه وخالص عد ايلمك معناسنه در يقال استصفاه اذا عده صفيا
ورآدمك جمله مالنى اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال استصفى ماله اذا اخذ كله الاصطفاء افتعال وزننده
بودخى برنسه نك كزيده وپاكيزه سنى اخذ واختيار ايلمك معناسنه در يقال اصطفاه اذا اخذ صفوه
واختاره المصافاة مباهاة وزننده بركمسه ايله خالص دوستلق ايلمك معناسنه در يقال صافاه
اذا صدقه الاخاء الاصفاء همزه نك كسريله مصافاة معناسنه در يقال صفاه بمعنى صافاه وبرنسه دن
خالى اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصفى من المال والادب اذا خلا ونسوان كثرت مجامعتله رجلك
نطفه صلبيه سنى بتورمك معناسنه مستعملدر يقال اصفى الرجل اذا انفدت النساء ماء صلبه وبرآدمى برخصوصه
اختيار ايلمك معناسنه در يقال اصفى فلانا بكذا اذا آثره به وشاعرك قوت قريحه سى تمام اولوب شعر سويليه مز
اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصفى الشاعر اذا صار لم يقل شعرا وطاوق يمورطه دن كسلمك معناسنه مستعملدر
يقال اصفت الدجاجة اذا انقطع بيضها الصفى غنى وزننده خالص وصافى دوسته دينور يقال هو صفيه
اى حبيبه المصافى وسر عسكرك مال غنيمتدن قبل القسمه كندى نفسيچون اختيار وتخصيص ايلديكى ماله دينور
يقال اخذ الرئيس صفيه من المغنم وهو ما اختاره لنفسه قبل القسمة وهر شيئك خالص وكزيده سنه دينور
وسودى چوق ناقه يه دينور جمعى صفايا كلور وميوه سى چوق خرما اغاجنه دينور يقال نخل صفى ونخلة صفية
اى الكثير الحمل المصفى معظم وزننده اسماد ندر محمد بن المصفى ثقاتدندر الصفاة حصاة وزننده اصلا نسنه
ابات ايلمز اولان ايرى وپاك دوزطاشه دينور جمعى صفوات كلور فتحاتله وصفا كلور حصا وزننده وجمع الجمع
اصفاء كلور وصفى كلور صادك ضمى وفانك كسريله وصفى كلور صادك كسريله الصفواء حمراء وزننده
والصفوانة صادك فتحيله بونلرده يوزى دوزايرى پاك طاشه دينور جمعى صفوان كلور هاسز وفتحاتله جائزدر
الصفا عصا وزننده مشاعر مكه مكرمه دندر كه ابو قبيس جبلنه متصل برجبل صغيردر آنك صرتنده بر بيوجك
خانه بنا واستقرار ايلمشيدم وبحرين ترابنده برنهرك آديدر المصفاة مسحاة وزننده سوزكى يه دينور تقول
صفيت الشراب بالمصفاة اى بالراووق صفيه سميه وزننده ايام بردك ابتدا كوننه دينور وايكنجى كوننه صفوان
ديرلر اول كونلرده هوا آياز اولديغيچون وصفيه برصويك آديدر صفايه ثمامه وزننده برموضع آديدر صفوى
جمزى وزننده برموضع آديدر الواوى الصكو صادك فتحى وكافك سكونيله برنسنه دن ايرلمايوب اوزره ملازم
وملاصق اولمق معناسنه در يقال صكاه يصكوه صكوا اذا لزمه اليائى الصلى صادك فتحى ولامك سكونيله
اتى بريان ايلمك معناسنه در على قول برنسه يى احراق ايچون آتشه آتمق معناسنه در يقال صلى اللحم يصليه
صليا اذا شواه او يقال صلى الشئ اذا القاه فى النار للاحراق وبرنسه يى آتشده اصمق معناسنه در يقال صلى يده
بالنار اذا اسخنها وبرآدمه مدارا ايلمك ياخود رنك وفند وخدعه ايلمك معناسنه در يقال صلى فلانا اذا داراه اوختله
وخدعه وبرنسه يى آتشه صوقوب انده مكث ايتدرمك معناسنه در يقال صلاه النار اذا ادخله اياها واثواه فيها
الاصلاء همزه نك كسريله برنسه يى ياقمق ايچون آتشه القا ايلمك معناسنه در يقال اصلاه اذا القاه فى النار
للاحراق وبرنسه يى آتشه ادخال ايدوب آنده مكث ايتدرمك معناسنه در يقال اصلاه النار اذا ادخله اياها
واثواه فيها التصلية تفعله وزننده بودخى برنسه يى ياقمق ايچون آتشه القا ايلمك معناسنه در يقال صلاه
اذا القاه فى النار للاحراق ودكنك مقوله سى نسنه يى آتشله يومشدوب طوغرلتمق معناسنه در يقال صلى عصاه
على النار اذا لوحه الصلى غنى وزننده والصلى كسرتيله والصلا صادك فتحى وكسرى والفك قصريله
آتشك شدت حرتندن كوينوب آزرده وزحمتكش اولمق معناسنه در يقال صلى النار صليا وصليا وصلا وصلا
من الباب الرابع اذا قاسى حرها التصلى تفعل وزننده صلى معناسنه در يقال تصلى النار بمعنى صلى ودكنك
مقوله سنى آتشله يومشدوب طوغرلتمق معناسنه در يقال تصلى عصاه على النار اذا لوحه الصلاء كساء
وزننده برنانه دينور تقول اطعمنا الصلاء اى الشواء وآتش طوترغنه دينور وقود معناسنه على قول آتشه دينور
الصلا على وزننده بودخى طوترغه ياخود آتشه دينور الاصطلاء افتعال وزننده آتشده ايصنمق
معناسنه در يقال اصطلى بالنار اذا استدفى المصلاة ميمك فتحيله صليان ديديكى نبات چوق اولان يره دينور
وصليان لام بابنده ذكر اولندى الصلاية سحابه وزننده وهمزه ايله صلاءه دخى لغتدر جهديه دينور وبر رجل
آديدر وعطارلرك دسته سنك وسماق تعبير ايتدكلرى طاشه دينوركه اوزرنده طيب ازرلر جمعى صلى وصلى كلور

صادك ضمى وكسرى ولامك كسريله الواوى الصلا عصا وزننده انسانك صرتنك وسطنه دينور على قول
چارپا قسمنك وسط ظهرينه دينور ياخود چارپانك اويلقلرندن اشاغى به منحدر اولان يره دينوركه يانجق تعبير اولنور
ياخود دبريله قويرغى ارالغنه دينوركه قوسقون يرى اوله جقدر ياخود قويرغك صاغ وصول طرفلرندن هر برينه
دينور ايكى طرفنه صلوان دينوركه تثنيه در جمعى صلوات كلور فتحاتله واصلاء كلور الصلو صادك فتحيله
برآدمك ياخود چارپا قسمنك صلا ديدكلرى موضع مزبورينه اورمق ياطوقنمق معناسنه در تقول صلوته صلوا
اذا اصبت صلاه الاصلاء همزه نك كسريله قسراغك طوغورمسى يقلشمغله صلا ديديكى موضعى
صالقيلنمق معناسنه در يقال اصلت الفرس اذا استرخت صلاها لقرب نتاجها الصلا عصا وزننده اصلاء
معناسنه در يقال صليت الفرس صلا من الباب الرابع بمعنى اصلت الصلاة زكاة وزننده دعاء معناسنه در
مطلب ورحمت واستغفار معنالرينه در شارحك بياننه كوره دعاء معناسنده حقيقتدر وبو اسمدر مصدر تفعيل موقعنده
استعمال اولنور يقال صلى صلوة اذا دعا ورحمت واستغفار معنالرنده مجازلزوميدر كه حق تعالايه مسند اولورسه
رحمت وملائكه يه مسند اولورسه استغفار معناسى اراده اولنور مؤلف شافعى اولمغله اشتراكه ذاهبدر انتهى وطرف
الهيدن رسول حقنده صادر اولورسه حسن الثناء على الرسول معناسى مراد اولنور وركوع وسجودى مشتمل اولان
عبادت مخصوصه يه دينوركه نماز تعبير اولنور دعايى مشتمل اولديغيچون تسميه اولندى وبونده دخى اسمدر
موضع مصدره وضع اولنور يقال صلى صلوة ولا يقال صلى تصلية شارح ديركه صلوة على النبى موقعنده
تصليه مستعملدر نماز معناسنده التباس محذوريچون مستعمل دكلدر ومغرب صاحبى ديديكه صلاة نماز معناسنده
مطلب حقيقتدر صلا ماده سندندركه آنك يانجغنه دينور مصلى ركوع وسجود حاللرنده اورالرنى تحريك ايلديكى
تصوريله در وعند البعض مصلى ديدكلرى ايكنجى قوشى آتنه تشبيه اولنمشدركه باشى اوكده كى آتك صلالرنده
اولور ودعاء معناسنده استعمالى اعظم اجزاء صلاة اولديغنه مبنى در وراغبك بياننه كوره تصليه دن مأخوذدركه
بناسى ازاله ايچوندر ازالۀ توقد نار معناسنه در كويا كه مصلى كندى نفسندن نماز ايله ازالۀ حرق نار ايدر كتب
تفاسيرده وجوه عديده دخى مشروحدر خصوصا سورۀ بقره ده كشاف اشباع ايلمشدر ولامك تخفيفى وبعده
واورسمى شافيه شروحنده مشروحدر التصلية تفعله وزننده قوشى آتلرينك بريسى الك ايلروده كلان آتك
اردنده كلمك معناسنه دركه باشى كويا كه آنك صلا ديدكلرى موضعنه كلور يقال صلى الفرس تصلية اذا تلا
السابق پس ايكنجى كلان قوشى آتنه مصلى اطلاق اولنور وآيغراشك ديشى اشكلرى اوكنه قاتوب قووه رق
بوله صوقمق معناسنه در يقال صلى الحمار اتنه اذا طردها وقحمها الطريق بوراده وقحمها الطريق تركيبى
تتميمدر الصلوات صلاة لفظندن جمعدركه نمازه دينور ويهود كنيسه لرينه دينوركه هاوره تعبير اولنور بونكده
مفردى صلوة در موضع عبادت عبادتله مسما اولمشدر بونك اصلى صلوتا ايدى كه عبرانيدر صادك فتحى ولامك ضميله
شارح ديركه اصل صلوثا ايدى كه ثاى مثلثه ايله در موضع نماز ديمكدر بو جهتله صلاة آندن معربدر ياخود مترادف
اولور اليائى الصميان فتحاتله صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال صمى الرجل يصمى صميا نا اذا تقلت ووثب
بوراده تقلب نسخه لرى كه قاف وباى موحده ايله درغلطدر وسرعتله كتمك معناسنه در يقال صمى الرجل
اذا اسرع وصميان صادق الحمله آدمه دينوركه دشمن اوزره تهورايله ارسلان كبى بى پروا حمله ايدن بهادردن
عبارتدر وصف بالمصدردر يقال رجل صميان اى الصادق الحملة وبرنسنه يه برآدمى حمل وسوق ايلمك معناسنه در
تقول ما اصماك عليه اى ما حملك عليه الاصماء همزه نك كسريله بودخى سرعتله كتمك معناسنه در يقال اصمى الرجل
اذا اسرع وصيدى اوروب قلدانمه رق همان اولديغى يرده اولدرمك معناسنه در يقال اصمى الصيد اذا رماه فقتله
مكانه وآت قسمى ذبركنى قاوره يوب اسلبه رك كندى باشنه زوراكى كتمك معناسنه در يقال اصمى الفرس على لجامه
اذا عض ومضى الصمى صادك فتحى وميمك سكونيله صيد اوريلوب همان اولديغى يرده اولمك معناسنه در يقال
صمى الصيد يصمى صميا اذا مات مكانه وبرآدمه برماده عارض اولمق معناسنه در يقال صمى الامر فلانا اذا حل به
الانصماء انفعال وزننده دوكلمك معناسنه در يقال انصمى عليه اذا انصب الواوى الصنو صادك فتحى ونونك سكونيله
ايكى طاغ ارالغنده اولان چتلق اغاجلره دينور عود خبس معناسنه على قول ايكى طاغ ارالغنده جارى اولان
آزجه صويه دينور ياخود ايكى طاغ ارالغنده اولان قيايه دينور جمعى صنو كلور ضمتيله نحو ونحو كبى
الصنو صادك كسريله ديوارى اورلماش معطل ايشلمز قيويه دينور وبنو ثعلبه يوردنده براسكى قيونك آديدر
وبرآدمك اوز قرنداشنه دينور يقال هو صنوه اى اخوه الشقيق وبرآدمك اوغلنه دينور يقال هو صنوه اى ابنه

وعوجه‌سنه دینور جمعی اصناء کلور وصنوان کلور صادك کسریله مؤنثی صنوه در وخرما اغاجنك برکوکدن چقان
ایکی یااوچ بازیاده فداتلرینك هرجناتنه دینور صادك ضمیله ده لغتدر علی قول مطلقا شجرده اعم در ایکی چناتنه
صنوان وصنیان دینور صادك حرکات ثلاثیله شارح دیرکه جمعنده دخی صنوان دینور فرقی اعراب بالحرکه ایله
متحقق اولور انتهی وصنوان شول ایکی قبویه دینورکه بری برینه یك یقین اوله علی قول ایکیسنك صویی برکوزدن
نبع ایدر اوله یقال رکیتان صنوان ای متجاورتان اونبعان من عین واحد الصانی خدمته مداوم آدمه دینور
یقال هوصانیه ای ملازم لخدمته الصناء کساء وزننده وقصر ایله جائزدر کوله دینور رماد معناسنه التصنی
تفعل وزننده والاصناء اکرام وزننده کمال حرص وشرهدن اوجاقده تنجره دبنه اوتوروب آشجی ایله بیله‌جه
کباب وبریان ایده رك کوله بیلنمك معناسنه در یقال تصنی الرجل واصنی اذاقعد عندالقدر شرها یکبب ویشوی
حتی یصیبه الصناء الصنیء سمیء وزننده شول کوچك اشمه یه دینورکه ناچیز اولدیغندن اکا کمسه میل وورود
ایلمیه یقال بالارض صنیء ای حسی صغیر لایرده احد الصنابة کتابه وزننده کوتری وهپ معناسنه در یقال اخذه
بصنابته ای بجمیعه الواوی الصوة صادك ضمی وواوك تشدیدیله برنجی جانور جماعتنه دینور و یوللرده
علامت ونشان ایچون وضع ونصب اولنان طاشدن نشانه یه دینور یقال بالطریق صوة ای حجر یکون علامة
بالطریق وروزکارك قارشق اسدیکی یره دینور و یقوش سسنه دینور تقول سمعت صوة الصدی ای صوته وغلیظ
ومرتفع اولان یاره دینور جمعلری صوی کلور هدی وزننده وجمع الجمعی اصواء کلور ذات الصوی هدی وزننده
برموضع آدیدر الصو صادك فتحیله بوش وخالی نسنه یه دینور یقال شیء صو ای فارغ الصوی هدی وزننده
برنسنه‌نك تروتازه لکنه وآب وتاب ورونقنه دینور یقال اخذه بصواه ای بطرائته البائی الصاوی واوك
کسریله قوری نسنه‌یه دینور یقال شیء صاو ای یابس الصوی عنیء وزننده قوریمق معناسنه در یقال
صوت النخلة صویا اذایبست الصوا عصا وزننده صوی معناسنه در یقال صویت النخلة صوی بمعنی صوت
وقوی وتوانا اولمق معناسنه در یقال صوی الرجل اذاقوی الصاویة والصویة غنیه وزننده قوریمش
خرما اغاجنه دینور الاصواء همزه‌نك کسریله والتصویة تأدیه وزننده بونلرده قوریمق معناسنه در یقال
صوت النخلة وصوت اذایبست وتصویه حیوان سموروب طاولنسون دیو سودنی صاغمیوب او بلجه ترك ایلمك
کذلك بوغور دیشی یه آشمق خصوصنده شوقلو وقواملو بولنمق ایچون استعمالدن و باغلیوب حبس ایلمکدن
معاف ایلمك معناسنه در یقال صوی الناقة اذالم یحلبها للسمن وکذا یقال صوی الفحل اذالم یحمل علیه ولم یعقد
فیه حبل لیکون انشط واقوی للضراب الواوی الصهوة فهوه وزننده آت قسمنك صرتنك ایکی یاننه دینورکه
تکلتینك قادلری آنلرك اوزرینه کلوب قپانور علی قول فارسك اوتوره‌جق یرینه دینورکه تمام ارقه‌سی اولور یقال
استوی علی صهوة الفرس وهی ما اسهل من ناحیتی سراة الفرس اومقعد الفارس منه ودوه اورکجنك کیرو یاننه
دینورکه اورایه رکوب اولنور جمعی صهوات کلور فتحاتله وصهاء کلور صادك کسریله وتپه‌نك اوستنده اولان
قله‌یه وبرجه دینور وشول اوتوراقلی الحق یره دینورکه کراه اولان دوه‌لر اورایه قصد وایوا ایدرلر وطاغلرده اولان
مغاره وکسمه لك مقوله سنه دینورکه آنده یغمور صولری ایرکیلور جمعی صهاء کلور صادك کسریله الاصهاء
همزه‌نك کسریله اعراب طائفه‌سی خسته چوجغی صاقی یاغله یاغلیوب کونشده قرشو اوتورتمق معناسنه در
یقال اصهی الصبی اذاد هنه بالسمن ووضعه فی الشمس من مرض یصیبه وآتك صهوه‌سی آغریمق معناسنه در
یقال اصهی الفرس اذا اشتکی صهوته المصاهاة مباهاة وزننده آتك یادوه‌نك صهوه‌سنه بنمك معناسنه در
یقال صاها الفرس اوالبعیر اذارکب صهوته الصهی نهی وزننده برآدمك مالی چوغلمق معناسنه در یقال
صهی الرجل صهیا من الباب الثالث اذا کثرماله وبرآدم یاره لنوب یاره‌سی صولنمق معناسنه در یقال صهی الرجل
اذااصابه جرح فندی الصها عصا وزننده بودخی یاره صولنمق معناسنه در یقال صهی الرجل صها بمعنی صهی
صهیا صهیون بزدون وزننده بیت المقدس اسمیدر یاخود اوراده برموضع آدیدر علی قول روم دیارنده برموضعدر
کتب جغرافیاده بیت مقدس ترابنده حضرت داود علیه السلام مدفنی اولان موضعله مرسومدر ودروازه صهیون
اول سمته مقابلدر صهی سمیء وزننده نمر بن تواب نام کسه‌نك فرسی اسمیدر فصل الضاد المعجمة
البائی الضأی ضادك فتحی وهمزه‌نك سکونیله وجود خیره وجوره اولمق معناسنه در یقال ضأی الرجل
ضأیا من الباب الثالث اذادق جسمه الواوی الضبو ضادك فتحی وبانك سکونیله برنسنه‌یی آتش پك چالوب
کوبندرمك معناسنه در یقال ضبته النار تضبو ضبوا اذاغیرته وشوته وصغمق معناسنه در یقال ضبا الیه اذالجأ

المضباة میمك ضمیله که اسم مفعولدر کولده پشمش اتمکه دینور خبزالمله معناسنه الضابی کوله دینور رماد
معناسنه الاضباء همزه‌نك کسریله امساك معناسنه در یقال اضباه اذاامسکه و یوقری قالدرمق معناسنه در
یقال اضبی الشیء اذارفعه و برکسه خیره وجوره اولمق معناسنه در یقال اضبی الغلام اذااضوی و برنسنه‌یه ظفریاب
اولمق ایچون اوزرینه حواله ومشرف اولمق معناسنه در یقال اضبی علیه اذااشرف لیظفربه وسفرده تجارتدن
مأمول اولان ربح وفائده‌دن خائب ومحروم اولمق معناسنه در یقال اضبی بهم السفراذا اخلفهم فیمار جوامن ربح
الواوی الضحو والضحوة ضادك فتحی وحاءك سکونیله والضحیة عشیه وزننده ارتفاع نهار معناسنه در
بعده حلول وظرفیت علاقه‌سیله اولوقته اطلاق اولندی که کنج قوشلق تعبیر اولنور شمسك هنوز افقدن قالقوب
بکیجه یایلدیغی وقتدرکه صلوة اشراق هنکامیدر آندنصکره ضحی اطلاق اولنور ضادك ضمی والفك قصریله که
قبا قوشلق تعبیر اولنور وآندنصکره ضحاء اطلاق اولنور ضادك فتحی والفك مدیله که نصف نهاره قریب وقتدن
عبارتدر اصطلاحمزده قوجه قوشلق تعبیر اولنور وضحی لفظی که ضادك ضمی والفك مدیله در مؤنث ومذکر
اولور ومصغرنده ضحی دینور هاسز تقول جئته ضحوا وضحوة وضحیة ای ارتفاع النهار یعنی وقته وتقول جئته
ضحی ای فویق الضحو وتقول جئته ضحاء اذا کرب انتصاف النهار شارح دیرکه بونلر فی الاصل وجه مذکور مطلب
اوزره ارتفاع نهارك اسمی اولوب بعده وقتلرنده استعمال اولندیلر بروز وظهور معناسندن مأخوذدر وضحی
لفظنك بعضلر فی الاصل ضحوه لفظندن جمع اولوب بعده مفرد کبی مستعمل اولمسنه ذاهب اولدیلر
اکا مبنی مؤنثدر دیدیلر و بعضلر عن اصل مفرد اولمسنه ذاهب اولمغله مذکردر دیدیلر پس مصغرنده هاء
ادخال ایلمدیلر ومؤنثلکنه ذاهب اولنلر استعمالنه نظرا یاخود ضحوه‌نك مصغرینه التباس حذرندن
بنه مصغرنده هاء ادخال ایلمدیلر واشبو ضحوه وضحیه وضحی ماده‌لری همین ظرفیت اوزره استعمال اولنورلر
واکرایچنده بولندیغك بومك ضحوه‌سی مراد اولورسه تنوین ادخال اولنمز مثلا لقیته ضحوة وضحی دینور واکر
غیرمعین نهارك ضحوه‌سی مراد اولورسه منصرف اولور انتهی وضحوه ضحی موقعنده دخی استعمال اولنور تقول
اتیتك ضحوة ای ضحی شارح دیرکه بو ابن بری روایتیدر وضحی ضادك ضمی والفك قصریله کونشه اطلاق
اولنور یقال ارتفعت الضحی ای الشمس ووضوح وبیان معناسنه مستعملدر یقال ما لکلامه ضحی ای بیان
الاضحاء همزه‌نك کسریله قوشلق وقتنه وارمق معناسنه در یقال اضحی الرجل اذاصار فی الضحی واظهار
ایلمك معناسنه در یقال اضحی الشیء اذا اظهره وقوشلق وقتنده ایش ایشلمك معناسنه در یقال اضحی یفعل
کذا ای صار فاعله فی الضحی المضاحاة مباهاة وزننده برآدمه یاریحله قوشلق وقتنده کلمك معناسنه در یقال
ضاحاه اذا اتاه فی الضحی التضحی تفعل وزننده قوشلق طعام ایلمك معناسنه در یقال تضحی الرجل اذا
اکل فی الضحی التضحیة تفعله وزننده برآدمه قوشلق طعام یدرمك معناسنه در تقول ضحیته اذا اطعمته
فی الضحوة وقوشلق وقتی قربان کسمك معناسنه در تقول ضحیت بالشاة اذاذبحتها فی الضحی وقوشلق وقتی
حیوان اوتارمق معناسنه در تقول ضحیت الغنم اذارعیتها فی الضحی الاضحیة همزه‌نك ضمی وکسری و یانك
تشدیدیله والضحیة غنیه وزننده قوشلق وقتی ذبح اولنان قیونه دینور اضحیه‌نك جمعی اضاحی وضحیه‌نك
جمعی ضحایا کلور الاضحاة ارطاة وزننده بودخی اضحیه معناسنه در جمعی اضحی کلور ارطی کبی قربان بیرامی
کوننه یوم اضحی اطلاقی بو معنایه مبنیدر زیرا اکثری قوشلق وقتنده ذبح قرابین ایدرلر شارح دیرکه بعده توسعله
یوم مذکورك وقت مطلقنده ذبح اولنانه اطلاق اولنور واضحیه‌نك وزنی افعوله در الضاحیة قوشلق وقتی
صوایچن ماشیه‌یه اطلاق اولنور وضاحیة البصره بطن ماده‌سنده ذکر اولندی وضاحیه بارزه وظاهره
معناسنه در جمعی ضواحی کلور بومعنادندرکه انسانك کوکلری واموزلری کبی کونشه کلن یرلرینه ضواحی اطلاق
اولنور یقال شکت ضواحیه ای مابرز منه للشمس کالکتفین والمنکبین وضواحی الحوض نواحیه حوضدن عبارتدر
وضواحی الروم اقلیم رومك ایچروسنده وقولتقلرنده اولمیوب ظاهر وبارز اولان بلادندن عبارتدر وضواحی
سموات وافلاکه اطلاق اولنور وضاحیه آشکاره معناسنه در یقال فعله ضاحیة ای علانیة الضحو صحو وزننده
والضحو علو وزننده والضحی غنی وزننده کونشه چقمق معناسنه در یقال ضحا الرجل یضحو ضحوا
وضحوا وضحیا اذابرز للشمس وضحو صحو وزننده وضحی عنی برنسنه‌یه کونش طوقنمق وکونش طوقنور اولمق
معناسنه در یقال ضحا الشیء وضحی ضحوا وضحیا من الباب الثالث والرابع اذااصابته الشمس وضحو علو
وزننده برنسنه بللو وآشکاره اولمق معناسنه در یقال ضحا الطریق ضحوا اذابدا وظهر وضحوالظل دوتدن

كنايه در زيرا آدمك كوالكه سى شمس اولدقده محو اولور يقال ضحا ظله اذا مات المضحاة ميمك فتحيله كونى وچوغاج
تعبير اولنان يره دينور كه دائما كونشلك اولور يقال ارض مضحاة اى لاتكاد تغيب عنها الشمس الضحياء حمراء
وزننده والاضحيانة والاضحية همزه لرك كسريله روشن وتابان كيجه يه وصف اولور يقال ليلة ضحياء واضحيانة
واضحية اى مضيئة ويقال يوم اضحيان اى مضئ بورادە ضحياة نسخه لرى غلطدر وضحياء برقسراغك
آديدر ودمورى قيرآته اطلاق اولنور مذكرنده اضحى دينور يقال حصان اضحى اى اشهب وفرس ضحياء اى
شهباء وضحياء شول خاتونه دينوركه قاسقلرنده اصلا قيل بتميوب كومش كبى ساده اوله يقال مرأة ضحياء اذا كانت
لاتنبت شعر عانتها وعمرو بن عامرك قسراغى آديدر القلة الضحيانة كونشه قرشو كونى قله يه اطلاق اولنور يقال
قلة ضحيانة اى بارزة للشمس قله دن مراد طاغك الك تپه سيدر الضاحى بردره وبرقوملق اسمليدر الضحيان
سلمان وزننده حضرموتدن مكه يولنده برموضع آديدر ومدينه ده احيحة بن الجلاح نام كمسنه يه مخصوص برقله نك
آديدر الضحى غنى وزننده يمنده برموضعدر الضحيان سكران وزننده دائما قوشلق وقتى طعام ايدن آدمه
دينور مؤنثى ضحيانه در يقال رجل ضحيان اذا كان يأكل فى الضحى المتضحى والمستضحى والمضطحى
اسم فاعل بنيه لريله قوشلق وقتنه داخل اولان آدمه دينور الاضحيان همزه نك كسريله اقحوانه شبيه
برنبات آديدر البائى الضاخية خاى معجمه ايله داهيه معناسنه در يقال اصابته ضاخية اى داهية البائى
الضدى عصا وزننده طارلمق معناسنه در يقال ضدى عليه ضدى من الباب الرابع اذا غضب الضوادى
بد وقبيح سوزلره دينور ياخود آونج سوزلره دينوركه نفس الامرده تحقيقى اولميوب همان برآدمى آويدوب اشغال
ايچون مزاجه مطابق سويلنان سوزردن عبارتدر مفردى ضاديه در يقال اتى بالضوادى اى الكلام القبيح اوما
يتعلل به ولايحقق له فعل الاضداء همزه نك كسريله برقابى طاشنجه قدر طولدرمق معناسنه در يقال
اضدى الاناء اذا ملأه فارعه المضاداة مباهاة وزننده برآدمه ضد اولوب دشمنلك ايلمك مضادّه معناسنه در
يقال ضاداه اى ضادّه ويقال انه لصاحب ضدى اى ضدّ الواوى ضدوان فتحاتله ايكى طاغك آديدر
البائى الضرى عصا وزننده والضراوة عداوه وزننده والضرى رمى وزننده والضراءة سحابه وزننده
دداغمق معناسنه در يقال ضرى به ضرى وضراوة وضريا وضراوة من الباب الرابع اذا لهج به وتازى قسمى
آوه اوكره نوب باولمق معناسنه در يقال ضرى الكلب بالصيد ضرى وضراء بالكسر والفتح اذا تعوّد به
التضرية تفعله وزننده برآدمى برنسنه يه آلشدروب دداندرمق معناسنه در يقال ضرّاه به اذا الهجه به وعوّده
وتضرية الغرارة خرارك جوانب واقطارنى بوككدن عبارتدر يقال ضرّى الغرارة اذا فتل قطرها الاضراء
همزه نك كسريله بودخى برنسنه يه آلشدروب دداندرمق معناسنه در يقال اضراه به بمعنى ضرّاه وذكرى آتى
ضرتى ديدكلرى نبيذ ايچمك معناسنه در يقال اضرى الرجل اذا شرب الضرتى الضرتى غنى وزننده
قانى طورميان طمره دينور يقال عرق ضرتى اى لايكاد ينقطع دمه وآوه باوليوب اوكرنمش تازى اتيكنه دينور
وبردرلو نبيذ اسميدر كه خرمانك قزارمش وصرارمش قورقلرنى اصلدوب بعده صوينى سدر بمشنك اوزرينه
دوكوب بريره برمدت حفظ وابقا ايلدكدنصكره چقاروب استعمال ايدرلر الضرو علو وزننده طمردن
لاينقطع قان ظهور ايلمك معناسنه در يقال ضرا العرق يضرو ضروّا اذا بدا منه الدم يعنى لايكاد ينقطع الضرو
ضادك كسريله بودخى آوه باوليوب دداغمش تازى اتيكنه دينور يقال جرو ضرو اى ضار بالصيد وشجر كمكام
اسميدر جوهرى آنك صمغيله تفسير ايلمكله غلط ايلدى شجر مزبور شجر يمانيدر كه حصى لبان ديدكلرى بخور
آنك صمغيدر وساقرزاق آغاجنك يمشنه دينوركه چتلنك تعبير اولنور بونده ضادك فتحيله ده لغتدر ونعوذ
بالله تعالى مرض جذام يلا شغنه دينور يقال به ضرو من الجذام اى لطخ منه الضارى قانى طورميان طمره دينور وآوه
باوليوب دداغمش تازى يه دينور وشول طلومه دينوركه ايچنه خيلى مدتدن برو ياغ قونه رق اسكيكله قونان ياغك دادى
خوش وكوزل اولور اوله يقال سقاء ضار بالسمن اذا كان يعتق فيه ويجود طعمه الضرى رمى وزننده سيلان ايلمك
معناسنه در يقال ضرى الشئ ضريا اذا سال الضراء وفاء وزننده كيزلنمكه دينور يقال انه ليمشى الضراء اى
بالاستخفاء ودره ده اولان چتلق وصيق آغاج قورواغنه دينور على قول شول دوزاوه يه دينوركه آنده برمقدار آغاجلق
اولوب واوراده يرنجى جانورلر ابوايدرلراوله ضرية غنيه وزننده بصره ايله مكه بيننده برقريه آديدر الاضر براء
جوهرى بوراده ذكر ايلمكله غلط ايلدى صواب اولان ظاى معجمه ايله اولمقدر الواوى الضعو ضادك فتحى
وعين مهمله نك سكونيله كيزلنوب صقلنمق معناسنه در يقال ضعا الرجل ضعوا اذا اختبأ واستتر الضعة

فتحتيله باديه ده برشجر آديدر نسبتنده ضعوتى دينور فتحتيله الواوى الضغو ضادك فتحى وغين معجمه نك سكونيله
تذلل وخضوع وسرفرو قلمق معناسنه در يقال ضغا اليه ضغوا اذا استخذى وقارا ويونده خيانت ايلمك
معناسنه در يقال ضغا المقام اذا خان وضغو وضغاء غراب وزننده كدى وطاوشان وتلكى مقوله سى چاغرمق
معناسنه در يقال ضغا السنوّر ونحوه ضغوا وضغاء اذا صاح الاضغاء همزه نك كسريله كدى مقوله سى حيوانى
چاغرتمق معناسنه در يقال اضغاه اذا حمله على الضغاء الواوى الضفو عفو وزننده برنسنه وافى وكامل اولمق
معناسنه در يقال ضفا الثوب ضفوا اذا اسبغ وفراوان اولمق معناسنه در يقال ضفا الشئ اذا كثر وحوض لبريز
اولمق معناسنه در يقال ضفا الحوض اذا فاض من امتلائه الضافى وافى وواسع اولان نسنه در يقال ثوب
ضاف اى سابغ الضفا عصا وزننده جانب معناسنه در ضفوان تثنيه سيدر فتحاتله يقال قعد فى ضفاه اى
فى جانبه الضفوة تمر وزننده وسعت ورفاه اوزره اولان دير لكه دينور يقال هو فى ضفوة من العيش اى بلهنية
البائى الضلى رمى وزننده هلاك اولمق معناسنه در يقال ضلى الرجل ضليا من الباب الثانى اذا هلك التضلى
تفعل وزننده اهل ضلالتى اختيار ايدوب انلره قرين وهمدم اولمق معناسنه در يقال تضلى فلان اذا لزم الضلال
واختارهم شارح ديركه اصلى تضلل ايدى البائى الضمى رمى وزننده ظلم ايلمك معناسنه در يقال ضماه ضميا
من الباب الثانى اذا ظلمه شارح ديركه كويا كه ضيم مقلوبيدر البائى الضناء وفاء وزننده والضنا عصا وزننده
خاتونك اولادى چوق اولمق معناسنه در يقال ضنت المرأة ضناء وضنا من الباب الثانى ويقال ضنيت ضنا من الرابع
اذا كثر ولدها وبرآدمك برنسنه سى نما وبركتلنوب آرتمق معناسنه در يقال ضنا نصيبه اذا تريع وزاد الواوى
الضنو ضادك فتحى وكسريله ولد معناسنه در يقال له ضنو كثير اى ولد الضنا عصا وزننده بركسه بركونه
شديد ومشتبه ومزمن درد ومرضه اوغرايوب خسته اولمق معناسنه دركه هرچند افاقت بولدى ظن اولنسه
ينه نكس ايدوب على حاله دردناك اوله يقال ضنى الرجل ضنا من الباب الرابع اذا مرض مرضا مخامرا كلما ظن برؤ
نكس الضنى حرى وزننده والضنى ياى مخففه ايله حرى وزننده وجه مذكور اوزره اولان خسته يه دينور
يقال هو ضنى وضن الاضناء همزه نك كسريله برآدمى ذكر اولنان خسته لك بصمق معناسنه در يقال اضناه
المرض اذا اثقله المضاناة مباهاة وزننده رنج وزحمت چكمك معناسنه در يقال ضاناه اذا عاناه ابوضنى سمى
وزننده سعيد بن ضنى نام محدثك كنيه سيدر البائى الضوى هوى وزننده بركسه خلقة باهزالا انجه وچلسره
خيره وآريق اولمق معناسنه دركه چوپدن چلبى تعبير اولنور يقال ضوى الرجل ضوى من الباب الرابع اذا دق
عظمه وقل جسمه خلقة اوهزالا الضاوى تشديد يايله خيره وچلسر آدمه دينور مؤنثى ضاويه در بونك اصلى
فاعول ايدى يقال غلام ضاوى وجارية ضاوية اى دقيق لعظم قليل الجسم الاضواء همزه نك كسريله انجه
وآرق اولمق معناسنه در يقال اضوى الرجل اذا دق وبرآدمى يادابه يى ضعيف وزبون قلمق معناسنه در يقال
اضواه اذا اضعفه وخاتون خيره وجوره ولد طوغورمق معناسنه در يقال اضوت المرأة اذا ولدت ضاويا وبرآدمك
حقنى اكسلتمك معناسنه مستعملدر يقال اضوى حقه اذا انقصه اياه وبرايشى محكم ايلميوب كوشك وواهى طوتمق
وواهى قلمق معناسنه در يقال اضوى الامر اذا لم يحكمه الضىّ تشديد يايله عىّ وزننده والضوى غنى وزننده
بركسه به صغنوب اكا منضم وملتحق اولمق معناسنه در يقال ضوى اليه ضيا وضويا من الباب الثانى اذا انضم
اليه ولجأ وبريره كيجه وقتنده كلمك معناسنه در يقال ضوى الرجل اذا اتى ليلا وخبر صورمق معناسنه در يقال
ضوى الى خبره اذا سأل الضاوى كيجه وقتنده كلان آدمه دينور يقال جاء ضاو اى طارق وبرفرس آديدر
الضواة حصاة وزننده قواق يومشغنك آلتنده ظهور ايدن اور تعبير ايتدكلرى يومرى يه دينور برديدكلرى
يومريدن بيوجك اولور وشول خرده خرده سيور بجه سبولجه لره دينوركه طوغوران نافه نك هنوز ولد چقمزدن
مقدم مجرى فرجنده ظهور ايدر الواوى الضوة ضادك وواو مشدده نك فتحيله والضوضاة غربو وفرياده
وجعلق يه دينور تقول سمعت ضوة القوم وضوضاتهم اى جلبتهم الضواضى علابط وزننده ايرى ويومرى
نسنه يه دينور الضويضبة مصغر بنيه سيله والضواضية علابطه وزننده داهيه يه دينور وضويضبه
اسرمش دوه يه دينور الواوى الضهوة قهوه وزننده صوبركه سنه دينور جمعى اضهاء كلور تقول نزلنا عند
الضهوة اى بركة الماء الضهواء حمراء وزننده هنوز ممه لرى قالقوب بلورمامش قيزه دينور يقال جارية ضهواء
اى لم تنهد البائى الضهياء ضادك فتحى والفك مدى وقصريله اصلا حائض وحامل اولمز اولان خاتونه دينور
على قول حائض اولوب لكن حامل اولميه كه قسير تعبير اولنور ياخود ممه لرى بلورمز اولانه دينوركه اركك

ممه سی کبی اوله   یقال امرأة ضهباء وضهی ای لاتحیض ولاتحمل اوتحیض ولاتحمل ولاینبت ثدیاها شارح دیرکه
ارککه مضاهاتندن ناشی تصرف اولنمشدر وضهیاء اصلانبات بتورمز اولان یوره دینور یقال ارض ضهیاء ای
لاتنبت ومغیلان کبی بر نوع مبشه آغاجنك اسمیدر الضها عصا وزننده خاتون ضهیاء اولق معناسنه‌در یقال
ضهیت المرأة ضها من الباب الرابع اذا کانت ضهیاء الاضهاء همزه نك کسریله دوه یی ضهیاء دیدکلری ذکر اولنان
آغاجلنده اوتارمق معناسنه‌در یقال اضهی الرجل اذا رعی ابله فی الضهیاء وضهیاء خاتون آلمق معناسنه‌در یقال
اضهی الرجل اذا تزوج بضهیاء المضاهاة مباهاة وزننده برنسنه یه شبیه ومشاکل اولمق معناسنه‌در یقال
ضاهاه اذا شاکله الضهی غنی وزننده شبیه ومانند معناسنه‌در یقال هو ضهیك ای شبهك فصـــــل

الطاء الواوی الطأة طعاة وحصاة وزننده قاره بالجغه دینور حمئه معناسنه الطووتی والطووتی طانك
ضمیله طوعی وزننده والطاوتی والطأوتی جهنی وزننده احد وکسه معناسنه در یقال ماباالدار طوءتی
وطووتی وطاوتی وطأوتی ای احد مؤلف بونی همزه بابنده رسم وذهاب معناسندن اشعار ایلمشیدی الیائی
الطبی طانك فتحی و بانك سکونیله برآدمی برنسنه دن صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در تقول طبیته عنه طبیا
اذاصرفته ودعوت ایلمك معناسنه‌در تقول طبیته الیه اذادعوته ویدکلمك معناسنه‌در تقول طبیته اذاقدته
الاطباء همزه نك کسریله بودخی دعوت ایلمك معناسنه‌در تقول اطبیته الیه اذادعوته الطبی طانك کسری
وضمی و بانك سکونیله خف وظلف وحافر صاحبی حیوانلرك و یرتجی جانورلرك ممه لرینك امزکلرینه دینورکه
سود مثانه سیدر جمعی اطباء کلور ومنه المثل ٭ جاوز الحزام الطبیین ٭ یعنی قولان صیر یلوب اینه رك ایکی
ممه لری بیله تجاوز ایلدی ناقه حد ووسعندن خارج یوریوب فرومانده اولمغله قارنی ایچرو چکوب وقولان صیریلوب
اینه رك ممه لرنی تجاوز ایلمش اولور برماده مشکل ومشتد اولوب اولبابده رنج ومحنت حدی تجاوز ایلدکده
ضرب اولنور اطبا عصا وزننده طوارك ممه سی صارقوب سلپوکلمك معناسنه‌در یقال طبیت الناقة طبا من الباب الرابع
اذا استرخی طبیها الطبیة فرحه وزننده والطبواء حمراء وزننده ممه لری صالق وسلپوك حیوانه دینور ذو الطبیین
طانك ضمیله که تثنیه‌در وثیل بن عمر ونام شاعرك لقبیدر الطبی غنی وزننده شول ممه یه دینورکه سهولتله صاغیلوب
چوق سود ویرر اوله یقال خلف طبی ای مجیب الواوی الطبو حبو وزننده دعوت ایلمك معناسنه‌در یقال طباه
یطبوه طبوا اذا دعاه الاطباء همزه نك وطای مشدده نك کسریله که افتعال وزننده بودخی دعوت ایلمك معناسنه‌در
یقال اطباه اذا دعاه و برکسه ایله دوستلق ایدوب اول تقربیله قتل ایلمك معناسنه‌در یقال ظبی القوم فلانا اذا ختلوه
وقتلوه الواوی الطنو طانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله کتمك معناسنه‌در یقال طنا الرجل طنوا من الباب
الاول اذا ذهب الواوی الطثو طانك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله چلیك چوماق اوینامق معناسنه‌در یقال
طثا الصبی طثوا اذا لعب بالقلة الطثی طانك ضمی والفك قصریله خرده خرده اغاج پاره لرینه دینور چلیك کبی
مفردی طثیه‌در غرفه وزننده الواوی الطحو دحو وزننده دوشیوب یایمق معناسنه‌در یقال طحاه یطحاه طحوا
من الباب الثالث اذا بسطه ودوشنوب یایلمق معناسنه لازم اولور یقال طحا الشیء اذا انبسط ویان اوزره اوزانوب
یاتمق معناسنه‌در یقال طحا الرجل اذا اضطجع و برره کتمك معناسنه‌در یقال طحا ریدا اذا ذهب فی الارض
و بو معناده باء حرفیله متعدی اولور یقال طحا به قلبه ای ذهب به فی کل شیء یعنی خاطره قلبی انی بر برده قرار کیر
ایلیوب اورادن اورایه نقل ومضطرب ایلدی وطحو بعید اولمق معناسنه‌در یقال طحا الرجل طحوا من الباب
الاول اذا بعد وهلاك اولمق معناسنه‌در یقال طحا الرجل اذا هلك و برآدمی یوزی اوزره یقمق معناسنه‌در یقال
طحا فلان اذا القی انسانا علی وجهه الطحا عصا وزننده دوشکلی دوز یره دینور ارض منبسطه معناسنه وطحا
قصر ایله ومد ایله مصر اولکه سنده درت قریه آدیدر شارح دیرکه امام طحاوی اورادندر الطاحی جمع عظیم
معناسنه‌در و یوکسك نسنه یه دینور یقال سحاب طاح ای مرتفع و یریوزینه یایلمش نسنه یه دینور یقال شیء طاح
ای منبسط وکثرتندن ناشی هرنسنه یی طولدیران شیئه دینور یقال جیش طاح اذا ملأ کل شیء الطاحیة
والطحیة والطحوة میملرك فتحیله یوك و یابوان سایبانه دینور یقال مظلة طاحیة ومطحیة ومطحوة
ای عظیمة المطحیة محدثه وزننده شول سبه یه دینورکه ساقی اولماغله یر یوزینه منبسط اوله قریوز وقباق کبی
یقال بقلة مطحیة ای نابتة علی وجه الارض الطحیة تمره وزننده برمقدار بلود پارچه جه سنه دینور یقال مافی السماء
طحیة من سحاب ای قطعة منه الیائی الطخیة خای معجمه ایله طحیه وزننده ومرادفیدرکه برمقدارجه بلود
پاره سنه دینور یقال مافی السماء طخیة من السحاب ای قطعة الطخاء سماء وزننده یوکسك بلوده دینور

یقال سحاب طخاء ای مرتفع وقلبه عارض اولان صقندی یه وتاسه یه دینور یقال بقلبی طخاء ای کرب الطخیا
حمراء وزننده قرا کو کیجه یه دینور یقال لیله طخیاء ای مظلمة ومأل ومفهومی فهم اولنمیان مشتبه سوزلره دینوره
یقال کلمات طخیاء ای لاتفهم الطاخی پك قرا ویه دینور یقال ظلام طاخ ای شدید الطخیة طانك فتحیله
احمق آدمه دینور جمعی طخیون‌در وقرا کولغه دینور ظلمت معناسنه و بونده طانك حرکات ثلاثیله لغتدر طاخیه
داهیه وزننده حضرت سلیمان علیه السلام ایله تکلم ایدن قرنجه نك آدیدر شارح دیرکه نهایه‌ده عیجلوف اسمیله
مرسومدر ومؤلف فاء بابنده کذلك عیجلوف اولمق اوزره ثبت ایلدی الطخی سمی وزننده خروسه دینور
دیك معناسنه الواوی الطخوة تمره وزننده بوفقه بلود پاره سنه دینور یقال بدت فی السماء طخیة ای سحابة
رقیقة الووی الطادیة عادیه وزننده ثابت وقدیم اولان نسنه یه دینور یقال عادة طادیة ای ثابتة قدیمة الواوی
الطرو علو وزننده بر بعیدیردن ناکهانی چقه کلمك معناسنه‌در یقال طرا علیهم طروا اذا اتی من مکان بعید شارح
دیرکه مهموزده لغتدر الطرا عصا وزننده ماده سی جبلت ارضدن اولمیان نسنه یه دینورکه طبراق وقوم وطاش
جنسندن اولمیان نسنه‌دن عبارتدر و بحد وحساب اولان اصناف مخلوقاته دینور یقال هم اکثر من الطرا وهی
مالایحصی عدده من صنوف الخلق الطری غنی وزننده تروتازه شیئه دینور یقال شیء طری ای غض الطراوة
حلاوه وزننده والطراءة همزه ایله والطراء وفاء وزننده والطراة حصاة وزننده برنسنه تروتازه اولمق معناسنه‌در
یقال طرو الغصن وطری طراوة وطراءة وطراء وطراة من الباب الخامس والرابع اذا صار طریا التطریة تفعله
وزننده برنسنه یی تروتازه قلمق معناسنه‌در یقال طراه اذا جعله طریا وعطر وطیب مقوله سنه بعض خوشبو نسنه قاتوب
قوامه کتورمك معناسنه‌در یقال طری الطیب اذا فتقه باخلاط وخلطه وکذا الطعام اذا خلطه بالافاویه الاطراء
همزه نك کسریله برآدمه حسن مدح وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال اطراه اذا احسن الثناء علیه الاطریة همزه نك
ورانك کسریله رشته چورباسنه دینورکه بودیارده شعیریه محرف شهریه چورباسی تعبیر ایدرلر تقول اطعمنا اطریة
وهو طعام کالخیوط من الدقیق الاطرباء اعشیشاب وزننده کثرت اکلدن تخمه وامتلا اولوب قارن شیشمك
معناسنه‌در یقال اطروری الرجل اذا اتخم وانتفخ بطنه الاطروان عنفوان وزننده جوانلق هنکامنك اوائل چاغنه
دینور تمام داوقانلواق سرخوشلغندن عبارتدر یقال فعله فی اطروان شبابه ای اوله وغلوائه الیائی الطرا طانك
فتحی والفك قصریله بو نلك علی قول مرور ایلمك معناسنه‌در یقال طری الیه طری من الباب الرابع اذا اقبل اومر
الطریة غنیه وزننده بمند برقریه آدیدر الیائی الطسا عصا وزننده یاغلو طعامی چوق یمکدن معده بوزیلوب
امتلاء اولمق معناسنه‌در یقال طسی الرجل طسا من الباب الرابع اذا غلب الدسم علی قلبه فاتخم الواوی الطسو
حسو وزننده طسا معناسنه‌در یقال طسا الرجل یطسو طسوا یعنی اطسی الواوی الطاعیة ساعیه وزننده
جکری مرضلو خاتونه دینور یقال امرأة طاعیه ای العلیلة الکبد الیائی الطغی طانك فتحی وغین معجمه نك
سکونیله والطغیان طانك ضمی وکسریله برنسنه حد ومقدارنی تجاوز ایلمك معناسنه‌درکه آزمق وازغون
اولمق تعبیر اولنور یقال طغی الشیء طغیا وطغیانا من الباب الرابع اذا جاوز القدر و پك یوکسلمك معناسنه مستعملدر
یقال طغی السحاب اذا ارتفع وکافر کفرنده پك ازغونلق ایلمك معناسنه‌در فرعون ونمرود کبی یقال طغی الکافر
اذا غلا فی الکفر وظلم ومعاصیده افراط ایلمك معناسنه‌در یقال طغی الرجل اذا اسرف فی المعاصی والظلم وصو
چوغالوب طاشقین اولمق معناسنه‌در یقال طغی الماء اذا ارتفع ومزاجده قان غلبه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
طغی به الدم اذا تبیغ وصغیر قسمی بوکورمك معناسنه‌در یقال طغت البقرة اذا صاحت طغا طانك فتحیله
بیان اکوزینك علمیدر الطغا طانك ضمیله سسه دینور صوت معناسنه الطغیة تمره وزننده هرنسنه‌دن
نبذه ومقداره دینور یقال طغیة منه ای نبذة منه وطاغك صرپ برینه دینور و یالچین قیایه دینور الطاغیة
جبار وعنیدکسه یه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال هو طاغیة ای جبار واحمق اولوب متکبر اولان شخصه دینور
یقال رجل طاغیة ای احمق متکبر وصاعقه یه اطلاق اولنور یقال نزلت الطاغیة ای الصاعقة وسلفده روم قراللرینه
اطلاق اولنور ایدی کثرت طغیانلرندن ناشی الواوی الطغوی بشری وزننده لکن شارحك بیانته کوره علو
وزننده‌در والطغوان طانك ضمیله بودخی حد واندازه یی تجاوز ایدوب افراطه کتمك معناسنه‌در یائیده لغتدر
یقال طغا یطغو طغوی وطغوانا من الباب الاول بمعنی طغی یطغی الطغوی طانك فتحی والفك قصریله معنای
مذکوردن اسمدر آزغونلغه دینور ومنه قوله تعالی کذبت ثمود بطغواها الطاغوت جالوت وزننده که قرآن
مبینده واقعدر مرادلات وعزی دیدکلری صنملردر وزعمنجه غیبدن خبر و یرن کاهنه وشیطانه

وهر ضلالت وغوایت رئیسنه وصنمره ومطلقا معبود باطله ومردهٔ اهل کتابه اطلاق اولنور مفرد
وجمعی مساویدر جمعی طواغیت کلور وطواغی کلور فی الاصل تاء زائد اولدیغیچون و بو طغوت ماده سندن فلعوت در
فانك ولامك فتحیله صلی طغیوت ایدی فعلوت وزننده یانك بقاسنی محافظه ایچون عین اوزره تقدیم اولندقدنصکره
یانك تحرکنه مبنی الفه قلب اولنمغله که وزنی فلعوت اولدی و بعضلر دیدیکه یؤمنون بالجبت والطاغوت الایة
کریمه سنده جبتدن مراد حیی بن اخطب وطاغوتدن مراد کعب بن اشرف نام یهودیلردر الاطغاء همزه نك
کسریله بر آدمی طاغی قلمق معناسنه در یقال طغاه اذا جعله طاغیا الطغوة ثمره وزننده مکان مرتفعه دینور
تقول رأیته فی طغوة ای مکان مرتفع الواوی الطفو عفو وزننده والطفو علو وزننده برنسنه یا صو
صوینك یوزینه چقمق معناسنه در یقال طفا الشیء فوق الماء طفوا وطفوا اذا علا واغاج اوزره یپراق بلورمك
معناسنه مستعملدر یقال طفت الخوصة فوق الشجر اذا ظهرت وحیوان تپه نك اوزرینه چقمق معناسنه
مستعملدر یقال طفا الثور اذا علا الاکم وآهونك سکرتمك معناسنه مستعملدر یقال طفا الظبی اذا اشتد عدوه
واولمك معناسنه مستعملدر یقال طفا فلان اذا مات و برایشه کیرمك معناسنه در یقال طفا فی الامر اذا دخل
فیه الطفاوة ثمامة وزننده کونشك وآیك عیللرینه دینور یقال طفاوة القمرین ای دارتهما و تنجره ایچره صوینك
یوزینه چقان کپوکه وکفنه دینور وقیس عیلان قبیله سندن برجماعتك آدیدر مترجم حقیردر که راسب قبیله سیله
طفاوه قبیله سی بر آدمك کندیلره نسبتی خصوصنده هیئقه یه اختصام ایلدکلریله هبنقه بو آدمی دریایه القا ایده لم لطیفـــــه
اکر دینه باتوب کیدرسه راسب قبیله سندندر واکر یوزینه چقرسه طفاوه دندردیو حکومت عدل اظهار
ایلمشدر الطفوة ثمره وزننده بك بچه ونه دینور الطافی برفرس آدیدر الطفیة غرفه وزننده مقل اغاجنك
یپراغنه دینور و برکونه حیه یه دینور که پك خبث وقتال اولور ارقه سنده مقل یپراغی طرزنده ایکی جزکیسی اولور
الواوی الطفو طانك فتحی وقافك سکونیله تیز تیز یورمك معناسنه در یقال طفا الرجل طفوا اذا مشی سریعا
الواوی الطلاوة طانك حرکات ثلاثیله حسن و بهجت وقبول معناسنه در که برنسنه نك حسن ورونق
و بهجتندن ناشی مقبول ومحبوب القلوب اولسندن عبارتدر یقال ما علی وجهه حلاوة وفی کلامه طلاوة ای حسن
وبهجة وقبول وجادوغه دینور سحر معناسنه وسودك وقائك یوزلرنده ظهور ایدن یوفقه جه زاره دینور و بعد
الطعام آغزده قلان طعام بقیه سنه دینور و بر عارضه دن یاخود خسته لکدن ناشی اغزده پیدا اولان غلظ
سالباره دینورکه یلاشق کبی اغزك ایچنه یاپشق اولور ترکیده یار تعبیر اولنور و کیچکمك معناسنه در یقال طلا
الرجل طلاوة اذا ابطأ الطلا عصا وزننده والطلوان طانك ضمیله وفتحاتله لغتدر بونلرده آغزده حادث
اولان غلیظ سالباره دینور وطلا هنوز طوغمش آهو یاورسنه دینور یقال رایت ظبیا وعنده طلا ای ولده ساعة
یولد ومطلقا کوچك نسنه یه دینور جمعی اطلاء وطلاء کلور طانك کسریله وطلی کلور عتی وزننده وطلیان کلور
طانك ضمیله وکسریله الطلواء غلواء وزننده انتظار معناسنه در تقول ماهذا الطلواء ای الانتظار و کیچکمك
ابطاء معناسنه در الطلو طانك کسریله لطیف الجسم اولان قانصه یعنی صیاده دینور که هر یره وهر دلیکه
کیروب وصیده قرالتیسی خیال کبی اولور وقورده دینور ذئب معناسنه الطلو طانك فتحیله بودخی کوچك اولان
شیئه دینور کرك حیواندن وکرك سائر نسنه دن اولسون الطلوة غرفه وزننده صباح وقتك آیدنلغنه دینور
یقال بدت طلوة الصبح ای بیاضه الطلوة طانك کسریله وحشی جانورلرك یاورسنه دینور الیائی الطلی
طانك فتحی ولامك سکونیله برشیئه برنسنه یی صوایوب سورمك معناسنه در یقال طلی البعیر الهناء یطلیه وبه
طلیا اذا لطخه به وقوزی مقوله سنك ایاغی بغلمق معناسنه درکه کوکنمك تعبیر اولنور تقول طلیت الطلی
اذا ربطته وحبسته التطلیة تفعله وزننده بودخی برشیئه برنسنه صوامق معناسنه در یقال طلی البعیر الهناء
اذا لطخه به وخسته یی کوروب کوزدوب خدمت وتیمار ایلمك معناسنه در یقال طلی فلانا اذا مرضه وبر آدمه
سوکمك معناسنه مستعملدر یقال طلاه اذا شتمه وموسیقی اوقومق معناسنه مستعملدرکه قلوبه طرب ونشاط
طلا ایدر یقال طلی فلان اذا غنی الاطلاء همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده برنسنه یی سورنمك
معناسنه در طیب ودواء سورنمك کبی یقال اطلی به اذا طلاه علیه التطلی تفعل وزننده اطلاء معناسنه در
یقال تطلی به یعنی اطلی ودخی لهو وطرب وهوا یه دوشمك معناسنه در یقال تطلی فلان اذا لزم اللهو والطرب
الطلیاء حمراء وزننده قطران سورلمش ناقه یه دینور یقال ناقة طلیاء ای مطلیة واو یوز ناقه یه اطلاق اولنور
قطران سورلمك شانندن اولدیغنه مبنی یقال ناقة طلیاء ای جرباء ونسوانك حیض بزلرینه دینور یقال هو

اقذر من الطلیاء ای خرقة العارك الطلاء کساء وزننده سوریلجك قطرانه دینور یقال طلی البعیر بالطلاء
ای الهناء ومطلقا سوره جك وسورینه جك نسنه یه دینور صیواو بالدز وعطر کبی وخمره و باده یه اطلاق اولنور
التون بالدزینه تشبیهله یقال سقاه الطلاء ای الخمر ومنصف تعبیر اولنان اوزم شیره سنك قو یولمشنه دینور که مثلث
تعبیر ایتدکلری اولور ومنصف نصفی قالنجه قاینادلمش اولان شیره در شارح دیرکه بعضلر بونی فارسیدن معرب
اولان میفختج ایله بیان ایلدیلرکه ترکیده ناردنك دیدکلری اوله جقدر علی کلا التقدیرین حلالدر وخمره اطلاقی
مجدندر انتهی وطلاء سوکمکه دینور شتم معناسنه وقوزینك ایاغی باغنه دینورکه کوکن تعبیر اولنور الطلاء طانك
ضمیله قان اوزره انجماد زار کبی پیدا اولان قبوغه دینور الطلاء طانك ضمی ولامك تشدیدیله مکاء وزننده قانه
دینور دم معناسنه الطلا عصا وزننده شخص وقالب معناسنه در تقول رأیت طلاه ای شخصه وقطران
سورلمش دوه یه دینور وشدید المرض خسته آدمه دینور وظلف وخف صاحبی حیوانك یاورسنه دینور جمعی
اطلاء کلور تثنیه سی طلیان در فتحاتله وهوا وهوس معناسنه در یقال قضی طلاه ای هواه الطلا رضا وزننده
لذت معناسنه در یقال مافیه طلا ای لذة الطلا طانك ضمیله طلیه لفظندن که غرفه وزننده در یاخود
طلاة لفظندن که طانك ضمیله در جمعدر بیونه دینور عنق معناسنه علی قول بیونك کوکنه دینور یقال ضربوا
طلاهم ای عنقهم او اصولها المطلی منبر وزننده برموضع آدیدر المطلی مهنی وزننده آغر خسته یه دینور
یقال مریض مطلی ای مدنف وخلاصی مأمول اولمیان محبوسه دینور یقال محبوس مطلی ای لا یرجی خلاصه
الطلی رتبی وزننده برایچم سوده دینور الاطلاء همزه نك کسریله هوا وهوسه میل ایلمك معناسنه در ومنه
الحدیث ما اطلی نبی قط ای ما مال الی هواه شارح دیرکه بو میل عنق معناسندن مأخوذدر واولومجل کمسه نك
بیونی اکیلوب دوشمك معناسنه در یقال اطلی الرجل اذا مالت عنقه للموت الطلیا طانك فتحی ولامك کسری
و یانك تشدیدیله او بوزلغه دینور یقال اخذه الطلیا ای الجرب وتمرکی یه شبیه برکونه قرحه اسمیدر مفردات
طبیه نك بیانلرینه کوره بدنه یایلم اولان تمرکی اوله جقدر الطالی یوصونلو صویه دینور یقال منهل
طال ای مطحلب و قراکوکیجه یه دینور یقال لیل طال ای مظلم المطلا میمك کسری والفك
قصری ومدیله طاره جق سیل صویی یولنه دینور علی قول غضا دیدکلری اشجار انبات ایدن دوز
ویومشق ارضه دینور المطالی میمك فتحیله وحشی جانورلرك یاوریلرینی بسلدکلری مواضعه دینور
مطلاء مفردیدر میمك کسریله الطلی غنی وزننده کوچك قوزی یه واوغلاغه دینور
جمعی طلیان کلور طانك ضمیله الیائی الطمی طانك فتحی ومیمك سکونیله صو چوغالوب یوقری قالقمق
معناسنه در یقال طمی الماء طمیا من الباب الثانی اذا علا ونبات بویلنوب اوزامق معناسنه در یقال طمی
النبت اذا طال و برآدمك همتی عالی اولمق معناسنه مستعملدر یقال طمت همته اذا علت ونهر یاخود بحر طلوب
طاشقین اولمق معناسنه در یقال طمی البحر اذا امتلأ الواوی الطمو علو وزننده بائیده لغتدر یقال
طما یطمو طموا لغة فی طمی یطمی فی الکل طمویه عمویه وزننده مصرده ایکی قریه در طمیه غنیه وزننده
بادیه ده برطاغ آدیدر ونیل مصر ساحلنده برموضع آدیدر الیائی الطنی طانك فتحی والفك قصریله تهمت
معناسنه در یقال رماه بالطنی ای التهمة وصوغومش اوجاق کولنه دینور وخسته لکه دینور مرض معناسنه
وصو یوزنده اولان یوصونه دینور وشجر صاتون المق یاخود خاصة خرما اغاجنده اولان خرمایی صاتمق
معناسنه در یقال طنی فلان طنا من الباب الرابع اذا شری الشجر او هو بیع ثمر النخل خاصة وزنا وفجور ایلمك
معناسنه در یقال طنی الی المرأة اذا فجر بها وزنا وفجورده مستمر اولمق معناسنه در یقال طنی فی فجوره اذا مضی
وصوسزلقدن یا علتدن طلاق واو یکن صول طرفدن پهلویه یاپشمق معناسنه در یقال طنی زید اذا لزق طحاله
ورئته بالاضلاع من الجانب الایسر بوراده جانب ایسر قیدی بیان منزلنده در وطنا وصف بالمصدر اولور
صوسزلقدن یا علتدن طلاغی واو یکنی پهلوسنه یاپشمش آدمه دینور وذکری آتی اطناء حیه ماده سندن اسم اولور
الطنا رضا وزننده عقرب صوقسندن افاقت بولمق معناسنه در یقال طنی اللدیغ من لدغ العقرب طنا
من الباب الرابع اذا عوفی الطنی طانك کسری ونونك سکونیله حسی وزننده فجور وزنا معناسنه در یقال
هو من اهل الطنی ای الفجور و بادیه ده برمعروف صو آدیدر الطنو طانك ضمیله بودخی فجور وزنا معناسنه در
الاطناء همزه نك کسریله زنا وفجورده مستمر اولوب کتمك معناسنه در یقال اطنی الرجل اذا مضی فی الفجور
وصوسزلقدن یاخود علتدن طلاق وآق جکر پهلویه یاپشمق معناسنه در یقال اطنی زید اذا لزق طحاله ورئته

بالاصلاع من الجانب الايسر واغاج صاتمق ياخود اغاجده اولان خرمالری صاتمق معناسنه در تقول اطنبت الشجر اوثمر النخل اذا بعتهما واغاجی یاخود خرمالری صاتون المق معناسنه اولمغله ضد اولور تقول اطنبت الشجر اوثمر النخل اذا اشتریتهما وبرکسه نك اولیه جك عضو ینه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول اطنبت فلانا اذا اصبته فی غیر المقتل وتهمته وسوء ظنه میل ایلك معناسنه در یقال اطنی زید اذا مال الی التهمة والریبة وبتاغه آغوب کسل وفتوردن اویومق معناسنه در یقال اطنی الرجل اذا مال الی الطنوفنام کسلا وحیه صوقدیغی آدمی علی الفور هلاك ایلیوب ابقا ایلمك معناسنه در ومنه قولهم حیة لا تطنی ای لا تبقی لدیغها شارح دیرکه مؤلف بو ماده لری همزه بابنده دخی ذکر ایلدی طأبقیه روحه دیمکله آندن مأخوذدر یاخود اولیه جك یره اورمق یاخود طلاقی پهلویه یاپشدرمق معناسندن اولور که صوقدیغی کسه نك طلاغی پهلویه یاپشدرمغه میدان ویرمزدیمك اولور وابن اعرابی دیدیکه اطناه المرض دیرلر علت برآدمی هلاك ایلیوب بقیه قوت ابقا ایلسه پس بوندن اخذی اظهردر الطنی عمی وزننده وصفدر صوسزلقدن یاعلتدن طلاغی وآق جکری پهلوسنه یاپشمش آدمه دینورکه طنا دخی دینور که وصف بالمصدردر یقال رجل طن وطنا ای اللازق طحاله وریته باضلاعه التطنیة تفعله وزننده طلاغی واویکنی پهلوسنه یاپشمش آدمه معالجه وتدبیر ایلمك معناسنه در یقال طنی الطنی یطنیة اذا عالجه من طناه ودوه نك بوکوردن طرفه یاتی داغلمق معناسنه در یقال طنی البعیر اذا کواه فی جنبه الطناة زناة وزننده ومرادفیدرکه زانی وفاجرلره دینور طانی مفردیدر یقال هم طناة ای زناة الطنو طانك کسریله دوشکه دینور بساط معناسنه الیائی الطی طانك فتحی ویانك تشدیدیله برنسنه یی دورمك معناسنه در یقال طوی الصحیفة طیا من الباب الثانی نقیض نشرها بونك اصلی طوی ایدی وبرلاقردی یی یاخبری کتم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طوی الحدیث اذا کتمه وطی کشح برآدمدن کلی اعراض ومفارقت ایلمکدن کنایه در تقول طوی کشحه عنی ای اعرض عنی مهاجرا وجماعتك یاننه اوتورمق یاخود آنلره کلمك یاخود آنلری کچوب کتمك معناسنه مستعملدر کو یا که آنلری دورمش اولور یقال طوی القوم اذا جلس عندهم اواتاهم اوجازهم کذلك طی کشح علی الامر برایشی اخفاء واضمار ایلمکدن کنایه اولور یقال طوی کشحه علی امر اذا اخفاه وطی بلاد ومسافه قطع وکذرانندن کنایه در یقال طوی البلاد اذا قطعها وطی البعد تقریبدن کنایه در یقال طوی الله البعد لنا ای قربه وطی عن قصد آج طورمق معناسنه در یقال طوی الرجل اذا تعمد الجوع الاطواء همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده والانطواء انفعال وزننده دورلمك معناسنه در یقال طوی الصحیفة فاطوت وانطوت الطیة طانك کسریله نیه وزننده بناء نوعدر برکونه دورمك ودورلمك معناسنه درکه آندن ترکیده دوروش ایله ودورلش ایله تعبیر اولنور یقال انه لحسن الطیة وضمیر ونیت معناسنه درکه سر ومقصد اوزره مطوی اولور یقال له طیة بعیدة ای ضمیر ونیة الاطواء همزه نك فتحیله ناقه نك اورکجنده اولان اوزون اوزون یاغدن بوکوملره ویپوره دینورکه سموزلکدن پیدا اولور وعمامه ده برقریه آدیدر المطاوی میمك فتحیله مطوی کلمه سنك که مقعد وزننده در جمعیدر قیوروملره وبوکوملره دینور یقال مطاوی الحیة والامعاء والشحم والبطن والثوب ای اطواءها طوی طانك ضمی وکسری والفك قصریله وتنوینله جائزدر شام اولکه سنده بروادی اسمیدر شارح دیرکه انك بالواد المقدس طوی کریمه سی انکله مفسردر انصرافی وادی اعتباریله وعدم انصرافی بقعه اعتباریله در یاخود طاوی لفظندن معدولدر ذوطوی طانك حرکات ثلاثیله والفك قصریله وتنوینله ده جائزدرمکه قربنده برموضع آدیدر حالا زاهر ایله متعارفدر الطوی غنی وزننده ذوطوی نام بقعه مذکوره ده برقیو آدیدر وطوی بربوغچه یه دینور یقال اتانا بطوی ای بحزمة من البز وکیجه دن برساعته دینور یقال مضی طوی من اللیل ای ساعة الطویة غنیه وزننده ضمیر قلبه ونیته اطلاق اولنور یقال له طویة شاسعة ای ضمیر ونیة بعیدة وقیویه اطلاق اولنور دیواری طاشله اورلدیکیجون الطایة طامه دینور سطح معناسنه وخرماسره جك یره دینور وقوم سالده اولان بیوك قیایه دینور الطیان ریان وزننده ایك آج آدمه دینور یقال رجل طیان ای لم یأکل شیئا الطوی هوی وزننده آجقمق معناسنه در یقال طوی الرجل طوی من الباب الرابع اذا جاع الطاوی والطوی عمی وزننده معنای مذکوردن اسم فاعللردر آج آدمه دینور یقال هو طاو وطوای جایع مؤنثلری طیا کلور سکری وزننده وطاویه کلور الاطواء همزه نك کسریله بو دخی آج اولمق معناسنه در یقال اطوی الرجل اذا جاع الطوا عصا وزننده صو طلومنه اطلاق اولنور سقاء معناسنه الواوی الطهو سهو وزننده والطهو علو وزننده والطهی عنی وزننده والطهایة سماحه وزننده اتی اوجه پشورمکه یاخود قاورمغه وبریان ایلمکه صواشوب دورشمك معناسنه در یقال

طها اللحم یطهوه ویطهاه طهوا وطهوا وطهیا وطهایة من الباب الاول والثالث اذا عالجه بالطبخ اوالشی وطهو ایشه دینور کار وعمل معناسنه تقول کان طهوی کذا ای عملی وبوفی الاصل مصدردر وبرسمته کتمك معناسنه در یقال طها الرجل طهوا اذا ذهب فی الارض الطاهی آشجی یه دینور وکبابجی یه وبریانجی یه دینور واتمکجی یه دینور ومطلقا طبخ طعام ایله اوغراشیجی کسه یه دینور پاچه جی وبورکجی وسائرکبی جمعی طهاة کلور قضاة کبی وطهی کلور عنی وزننده الطهاوة طفاوه وزننده سودك وقانك یوزلرنده پیدا اولان یوفقه جه زاره دینور طهیة سمیه وزننده برقبیله آدیدر نسبتنده طهوی دینور طانك ضمی وفتحی وهانك سکونیله وکاه اولورکه ایکی صورتده دخی هانی مفتوح اولور الطهاء طخاء وزننده ومرادفیدرکه یوکسك سحابه دینور الطهی هدی وزننده کاهه دینور ذنب معناسنه یقال ماطهاه ای ذنبه وجرمه وپشمش طعامه دینور تقول اتانا بالطهی ای بالطبیخ الطهی علی وزننده صمان خرده لرینه دینور الطهیان فتحاتله طاغك قله سنه دینور وبرطاغك آدیدر وبراده معناسنه درکه اکه لنن نسنه نك دوکیلان خرده لرینه دینور اکنتی تعبیر اولنور شارح دیرکه بوبراده در جبانه وزننده که صویی صوغوده جق قابه دینور قارلق کبی الاطهاء همزه نك کسریله برکسه کار وصنعتنده اوز واستاد اولمق معناسنه در یقال اطهی الرجل اذا حذق فی صناعته الطهیاء صحراء وزننده ناس معناسنه در تقول ما ادری ای الطهیاء هو ای ای الناس ظاهرا جماعتله مأولدر فصـــــل الظای المعجمة الواوی الظبة ظانك ضمیله ثبه وزننده قلجك وخنجرك آغزینه وتمرنك اوجنه دینورکه اوراله قطع واعمال اولنور چالم یری تعبیر اولنور جمعی اظبی کلور همزه نك فتحی وبانك کسریله وظبات کلور ظانك ضمیله وظبون کلور ظانك ضمی وکسریله وظبی کلور هدی وزننده یقال ضربه بظبة السیف اوالسنان ای حده الیائی الظبی ظانك فتحی وبانك سکونیله کیك تعبیر اولنان حیوانه دینور جمعی اظبی کلور همزه نك فتحی وبا کسریله وظبیات کلور فتحاتله وظباء کلور ظانك کسریله وظبی کلور عنی وزننده وظبی بروادی اسمیدر وبعض عربه مخصوص تمغا ونشان اسمیدر وبررجلك وموضعك اسملریدر مترجم دیرکه بین العرب «به داء ظبی» مثلدر فلانك اصلا دردی یوقدر دیجك یرده ضرب اولنور زیرا آهو قسمنك مرض موتدن غیری مرضی اولمز کذلك دشمنك محنتنه متعلق کلام ایشیدلدکده لا بظبی دیرلر اکا اصابت ایدن حادثه کندوسنه لازم ومؤثر اولسون دیمکدر لاکان بمثل الظبی فی سلامته منه تقدیرنده در حاصلی شماتت موقعنده ضرب اولنور الظبیة ها ایله دیشی کیکه دینور وشاة وبقره یه دخی اطلاق اولنور ونسوان فرجنه دینور شارح دیرکه مؤلف بوراده خبط ایلدی زیرا محکمده وفرج المرأة والشاة والبقرة عنوانیله ذکر اولنمشدرکه شاة وبقره لفظلری مرأة اوزره معطوف اولمرله عورتك وقیونك وابنکك فرجلرینه دخی دینور دیمکدر وبونلری ابن اعرابی نقل وامام فراء بی رد ایلدی زیرا فراء بالکرکلبك فرجنه تخصیص ایلمشیدی نته که جوهری تصریح ایلدی وبو معنا ذکری آتی دغارجق معناسندن مستعاردر انتهی وظبیه دغارجغه دینور علی قول کوچکنه دینور یقال وضعه فی ظبیة ای جراب اوالصغیر منه ودره نك بوغاج وبوکلم یرینه دینور وظبیه بربلید وکند ذهن کسه نك آدیدر واوج رأس قسراغك آدیدر وایکی صویك وایکی موضعك اسملریدر الظبأء علاء وزننده ومرج الظباء کساء وزننده وعرق الظبیة غرفه وزننده وظبی رتبی وزننده وظبی دلی وزننده برموضعلردر الیائی الظاری اصریجی نسنه یه دینور یقال هو ظار ای عاض الظری جری وزننده اقق معناسنه در یقال ظری الماء ظریا من الباب الثانی اذا جری وبك اسهاله اوغرامق معناسنه در یقال ظری بطنه اذا لم یتمالك لینا الظری عصا وزننده زیرك ودانا اولمق معناسنه در یقال ظری الرجل ظرا من الباب الرابع اذا کاس ای صار کیسا الظروری سفرجل وزننده زیرك وفهیم آدمه دینور یقال رجل ظروری ای کیس الاظرواء اعشیشاب وزننده برآدمك قارنی شیشمك یاخود پك امتلا اولمق یاخود پك یاغلو یمکله معده سی فاسد اولمق معناسنه در یقال اظروری الرجل اذا انتفخ بطنه اوصار ذا بطنة اوغلب علی قلبه الدسم الیائی الظاعیة ساعیه وزننده دایه وحاضنه یه دینورکه طایه قادین اوله جقدر یقال هی ظاعیة له ای دایة وحاضنة الیائی التظلی تفعل وزننده دائما سایه وآسایشده اولمق معناسنه در یقال تظلی الرجل اذا لزم الظلال والدعة شارحك بیاننه کوره اصلی تظلل ایدی الیائی الظمیاء حمراء وزننده سیاه تویلو ناقه یه دینور یقال ناقة ظمیاء ای سوداء وتیسرمش دوداغه دینورکه قانی چکلمکله سلوکلنوب قرامتق اوله کرك خلقی وکرك عارضی اولسون یقال شفة ظمیاء ای ذابلة فی سمرة وقپاقلری یوفقه جه اولان کوزه دینور یقال عین ظمیاء ای رقیقة الجفن وچلیمسز بالدره دینور یقال ساق ظمیاء ای قلیلة اللحم وقانی آزجه ورونقسز اولان دیش اتنه دینور یقال

لئه ظمياء اى القليلة الدم المظمى مرمى وزننده يغمور صويله صق اولنان اكينه دينور يقال زرع مظمى اذا
كان سقته السماء الواوى التظنى تفعل وزننده ظن وكمان ايلمك معناسنه در يقال تظنى الرجل كذا اذا ظن
شارحك بيانه كوره اصلى تظنن ايدى اى تى الاظواء اغواء وزننده احمق اولمق معناسنه در يقال اظوى
الرجل اذا حمق اليائى الظاء حروف هجادن بر حرفدر كه لسان عربه مخصوصدر الظية ظانك كسرى
ويانك تخفيفيله هـ وزنجه لايوب اجزاسى طاغلمغه باشلامش لاشه دينور الظيان رتان وزننده والظى ظانك
فتحيله باله دينور تقول كانت ظيانا وظيا اى عسلا وظيان بيان ياسمينه دينور كه لبلابه شبيه وبرى برينه طولاشق
وچچكى بغايت خوشبو اولور وبشقه بر نبات دخى اسميدر كه يبراغيله درى دباغت ايدرلر المظين والمظبا
مهيا وزننده والمظوى مقوى وزننده ظيان ديدكلرى نبات مزبور يبراغيله دباغت اولنمش درى يه دينور يقال
اديم مظين ومظبا ومظوى اى دبغ بالظيان اشبو ظيان كلمه سنده الف ونون زائددر صيغه اولى لفظى اوزره در
واصلى اجوف واويدر المظبة والمظواة ميملرك فتحيله ظيان نام نباتى چوق بردينور يقال ارض مظياة
ومظواة اى الكثيرة الظيان فصـــل العين المهملة الواوى العبو عينك فتحى وبانك سكونيله چهره
روشن وتابدار اولمق معناسنه در يقال عبا الرجل يعبو عبوا اذا اضاء وجهه ومتاعى يرلو يرنده يصامق معناسنه در
يقال عبا المتاع اذا هيأه فى مواضعه العابية قمرچهره دلبر قيزه دينور يقال جارية عابية اى حسناء اليائى العباية
والعباءة سماحه وزنلرنده تركيده آبا تعبير اولنان ايبدن منسوج قبا كسوه يه دينور روستائى مقوله سى كيوب
ودوشنورلر جمعى عباء در مفرده دخى اطلاق اولنور يقال جاء وعليه عباية وعباءة وهى ضرب من الاكسية
وعبايه برقسر اعك آديدر وتصلمق ويا قسقسر قبا وغليظ وثقيل كسبه اطلاق اولنور يقال هو عباء اى
جاف ثقيل بو معناده قصرى افصحدر مؤلف بنه ايجاز واخلال ايلمشدر وعباية بن رفاعة تابعيدر عبيه سميه
وزننده برصويك وبرخاتونك اسميدر التعبية تأديه وزننده عسكرى يرلو يرنده يصامق معناسنه در يقال عبى
الجيش اذا هيأه فى مواضعه العبى غنى وزننده قربان پاينه دينور يقال اعطى عبيك من الجزور اى نصيبك
التعابى تفاعل وزننده بركسه بر قومه وديگر كسه بر آخر قومه ميل ايدوب يصانمق معناسنه دركه ايكى طائفه ضيافت
طعامى ترتيب ايدوب هر برى مزبورلردن بريسى ايچون اطعام ايلمريله مزبورلر دخى كندى طرفدارلرى جانبنه
ميل والتحاق ايلمرندن عبارتدر بو حالت عادات عربدندر يقال وقع بينهم التعابى وهو ان يميل رجل مع قوم
والاخر مع آخرين وذلك اذا اصنعوا طعاما فتخير احد الفريقين لهذا والاخر لاخر الواوى العتو علو وزننده
والعتى عينك ضمى وتانك كسريله والعتى كسرتينله حدى متجاوز سركشلكله تكبر ايلمك معناسنه در يقال عتا
الرجل عتوا وعتيا من الباب الاول اذا استكبر وجاوز الحد وعتى عينك ضمى وفتحيله پك قوجامق معناسنه
مستعملدر يقال عتا الشيخ عتيا اذا كبر وولى العاتى والعتى غنى وزننده حدى متجاوز علو واستكبار ايدن
آدمه دينور عاتى لفظنك جمعى عتى كلور عينك ضمى وتانك كسريله اصلى عتوو ايدى عتى حتى وزننده وآنده
لغتدر شارحك بيانه كوره هذيل وثقيف لغتلريدركه عن محلنده حتى ديرلر اليائى العتى عصا وزننده
عتو لفظنده لغتدر تقول عتيت يافلان عتيا من الباب الرابع بمعنى عتوت التعتى تفعل وزننده عتو معناسنه در
تقول تعتيت بمعنى عتيت عتى سمى وزننده ابن ضمره دركه تابعيدر الاعتاء همزه نك فتحيله مفسد وفتنه كار
كسه لره دينور يقال هم اعتاء اى دعارون عتى مفرديدر غنى وزننده الواوى العثوة ثاى مثلثه ايله تمره وزننده
امور باشنه قدر نازل اولان اوزون صاچه دينور جمعى عثى كلور ربوه وربى كبى العثى عينك ضمى وثانك كسريله
والعثى كسرتينله والعثيان فتحاتله والعثو سمو وزننده فساد ايتمك وفساد اوزره اولمق معناسنه در يقال عثى
الرجل وعثى وعثا عثيا وعثيا وعثيانا وعثوا من الباب الثانى والثالث والرابع والاول اذا افسد الاعثى احوى
وزننده قرامتق رنكه دينور يقال لونه اعثى اى ضارب الى السواد وقرامتق آدمه دينور يقال رجل اعثى اى يضرب
لونه الى السواد واحمق آدمه دينور وبدنى قيللو آدمه دينور يقال رجل اعثى اى الكثير الشعر واركك صرتلانه دينور
العثواء حمراء وزننده ديشى صرتلانه دينور العثى عينك ضمى والفك قصريله عثوه نك جمعيدركه غرفه
وزننده در فى الاصل توبلره وقيلره دينور بعده هنوز قبايوب چقان خرده اوتلرده استعمال اولندى ومنه يقال
شاب عثى الارض اذا هاج نبتها الواوى العجوة عينك فتحى وجيمك سكونيله والده والدينك رضاعنى وقتلرندن
تأخير ايلمك معناسنه دركه مدت فصالدن زياده امزرمكدن عبارتدر شارحك بيانه كوره بو اسمدر پس مؤلفك
العجوة والمعاجاة قولى مسامحه اولور يقال ارضعته عجوة وهى ان تؤخر الام رضاع الولد عن مواقيته العجو عجو

وزننده معناى مذكوردن مصدردر يقال عجت الام الولد يعجوه عجوا اذا اخرت رضاعه عن مواقيته ودوه بوكورمك
معناسنه در يقال عجا البعير اذا رغا وآغز آچمق معناسنه در يقال عجا فاه اذا فتحه وبركسه يوزنى كوزنى اكوب
بورترمق معناسنه در تعبس ايلمك تعبير اولنور يقال عجا وجهه اذا زواه واماله ودوه بدخوى اولمق وسركشلمك
معناسنه در يقال عجا البعير اذا شرس خلقه المعاجاة مناجاة وزننده بو دخى والده ولدك رضاعنى وقتلرندن تأخير
ايلمك معناسنه در يقال عاجته امه بمعنى عجته العجى عينك ضميله صلى وزننده رضاعى وقتندن تأخير اولنمش
معصومه دينور مؤنثى عجيه در جمعى عجايا كلور عينك ضمى وفتحيله العجى غنى وزننده اناسز قالمش دوه
ياورسنه كذلك اناسز قالمش معصومه دينور التعجية تفعله وزننده بو دخى تعبس ايلمك معناسنه در يقال عجى
وجهه اذا زواه واماله العجاوة والعجاية ثمامه وزنلرنده والعجوة تمره وزننده حجازده تمر محشى يه دينوركه
خشف ديدكلرى فنا وكتر اولان خرمادن عبارتدر ومدينه ده بر جنس خرما اسميدر شارحك بيانه كوره پك اعلا اولور
بصره ده اولان شهريز كبى لسانمزده اكا بالحق خرما تعبير اولنور العجى هدى وزننده شول ياس دربلره دينوركه
ضرورت تامه وقتنده بدويلر انى طبخ واكل ايدرلر مفردى عجيه در غرفه وزننده العجوة غرفه وزننده آناسز
قلان معصومه بدل اوله رق تغديه ايچون ايچوردكلرى سوده دينور العجاوة عينك ضمى وكسريله عجوه معناسنه در
اليائى العجاية ثمامه وزننده حيوان قسمنك قوللرنده بيلكنه متصل يرلرنده واقع شول طوب سكيره دينوركه آنده
بوزلك قاشى طرزنده اكلر ومهره لر اولور على قول مطلقا قوللرنده واياقلرنده اولان سكيره دينور ياخود آت وصغير
قسمنك قوللرينك ايج يوزلرنده اولان انجك سكيرينه دينور جمعى عجى كلور هدى وزننده وعجى كلور عنى وزننده
وعجايا كلور الواوى العدو عينك فتحى ودالك سكونيله والعدوان فتحاتله والتعداء تذكار وزننده والعدا
عصا وزننده سكرتمك معناسنه در يقال عدا الرجل يعدو عدوا وعدوانا وتعداء وعدا اذا احضر العدوان
فتحاتله كه وصف بالمصدردر والعداء شداد وزننده پك سكردجى يه دينوركه بوكرك تعبير اولنور يقال فرس
عدوان وعداء اى شديد العدو وخاصة قورد قسمنه وصف اولور يقال ذئب عدوان اى عاد مؤلفك بصائرده
بيانه كوره اشبو عدو ماده سى تجاوز ومنافات التيام معناسنه موضوعدر كاه اولوركه حالت مذكوره قلبا اعتبار
اولنوركه آندن عداوت ومعادات ايله تعبير اولنور وبعضا مشى ايله اعتبار اولنوركه آندن عدو ايله يعنى سكرتمك ايله
تعبير اولنور وكاه اولوركه اخلال بالعداله ايله اعتبار اولنوركه آندن عدوان ايله يعنى ظلم ايله تعبير اولنور وكاهجه مقر
ومكان ايله اعتبار اولنوركه آندن عدواء ايله يعنى اوتوراقلى اولميوب ناملايم اولمغله تعبير اولنور الحاصل معانئ سائره
آندن متفرعدر التعادى تفاعل وزننده سكرتمك خصوصنده يارشمق معناسنه در يقال تعادوا اذا تباروا
فى العدو وتعادى تعداء كلمه سندن جمع اولوركه امكنهٔ غير متساويه يعنى دوز واوتوراقلى اولميوب چاقرچقور
اولان يره دينوركه آنلرده راحتله اوتورلميه قال الشارح ومنه الحديث وفى المسجد جراثيم وتعاد اى امكنة مختلفة
غير مستوية وتعادى مصدر اولور بر محل دوز واوتوراقلو اولميوب ناهموار اولمق معناسنه در يقال تعادى المكان
اذا تفاوت ولم يستو واراقلشمق معناسنه در يقال تعادى الرجل اذا تباعد وناس بيننده فساد واختلاف تحدث
ايلمك معناسنه در يقال تعادى ما بينهم اذا اختلف وبرى برينه دشمنلك ايلمك معناسنه يقال تعادى القوم
اذا عادى بعضهم بعضا الاعداء همزه نك كسريله سكرتدرمك معناسنه در يقال اعداه غيره اذا حمله على الحضر
وبر آدمه ظلم ايلمك معناسنه در يقال اعدى عليه اذا ظلمه وسرايت ايتدرمك معناسنه در يقال اعدى الامر
اذا جاوز غيره اليه ومظلومه ومغلوبه امداد ونصرت ايلمك معناسنه در يقال اعدى زيدا على فلان اذا نصره واعانه
وقواه العداء كساء وزننده وسماء وزننده بر باش سكرتمكه دينور يقال عدا عداء اى طلقا واحدا وعداء كساء
وزننده شول بوفقه طبق طرزنده طاشه دينوركه قپاق كبى آنكله نسنه قپايوب اورترلر العدى غنى وزننده برقومدن
شول جماعته دينوركه دائما حرب وقتاله سكرديشوب هجوم ايدرلر قومك برى هاى آدملرى اوله جقدر على قول
پيادگاندن دشمن اوزره الك اول حمله وهجوم ايدن كسه لره دينور شارحك بيانه كوره بو عادى كلمه سندن اسم جمعدر
غازى وغزى كبى يقال هم عدى القوم اى يعدون لقتال اوهو من يحمل من الرجالة وعدى بر قبيله اسميدر نسبتنده
عدوى دينور حنفى وزننده وعدتى دينور حنيفى كبى العادية عدى ايله ايكى معناى اولورده مرادفدر على قول
عدى پيادگانه وعاديه سواريلره مخصوصدر وعاديه ايراقلغه دينور يقال بينهما عادية اى بعد وبر آدمى بر نسنه دن
صرف ايدن مشغله يه دينور جمعى عوادى كلور يقال صرفته عن كذا عواد اى صوارف ودائما حمض ديدكلرى
شور اوت اوتليان دوه لره دينور العدو بدو وزننده والعدو غلو وزننده والعداء عطا وزننده والعدوان

عينك ضمى وكسريله والعدوى بشرى وزننده برآدمه ظلم ايلمك معناسنه در يقال عدا عليه عدوا وعدوّا
وعداء وعدوانا وعدوى اذا ظلمه وعداء عطاء وزننده وعدوان عينك ضمى وفتحيله نسنه اوغورلمق معناسنه در
يقال عدا اللص على القماش عداء وعدوانا وعدوانا اذا سرقه وعدو بدوو زننده وعدوان عينك ضميله برآدمى
برنسنه دن صرف ايدوب چويرمك وچكورمك معناسنه در يقال عداه عن الامر عدوا وعدوانا اذا صرفه وشغله
وبركسه اوزره صيچرايوب آتلمق معناسنه در يقال عدا عليه اذا وثب وبرايشى ترك ايدوب آندن كچمك معناسنه در
يقال عدا الامر وعنه اذا جاوزه وتركه التعدّى تفعل وزننده بركسيه ظلم ايلمك معناسنه در يقال تعدّى عليه اذا ظلمه
وبرنسنه يى ترك ايدوب اندن كچمك معناسنه در يقال تعداه اذا جاوزه وتركه وبركسه خمردن مغنى واكا بدل اولمق
اوزره ايچه جك سود بولمق معناسنه در يقال تعدى القوم اذا وجدوا لبنا فاغناهم عن الخمر ظاهر اسودك اغناسى
اعرابيلره همان ايچه جك اولمقده ريا خود دوه سودينك اسكارينه مبنى در كذلك طوارلره علف اشتراسندن مغنى
اولنلاعه ظفرياب اولمق معناسنه در يقال تعدوا اذا وجدوا مرعى فاغناهم عن شراء العلف وتزويج اولنان
خاتونك مهرنى اخذ ايلمك معناسنه در يقال تعدّى مهر فلانة اذا اخذه الاعتداء افتعال وزننده بودخى ظلم
ايلمك معناسنه در يقال اعتدى عليه اذا ظلمه المعدوّ والمعدىّ مرمى وزننده كه على ايله مستعمللردر ثانيده
خفت ايچون واو يايه مقلوب بدر كنديسنه ظلم اولنمش مظلومه دينور يقال هو معدوّ عليه ومعدىّ عليه اى ظلم
العدوى جدوى وزننده فساد معناسنه در يقال به عدوى اى فساد وسارى اولان اويوزلق مقوله سى علته
دينور يقال لاتقربه منه فان به عدوى وهو مايعدى من جرب اوغيره واويوزلق مقوله سى علتك آخره سرايتنه دينور كه
اسمدر قال الشارح ومنه الحديث لاعدوى ولاصفر وهو مجاورة الجرب وغيره من صاحبه الى غيره التعدية تفعله
وزننده برآدمى برنسنه دن آخره صرف ايدوب چويرمك معناسنه در يقال عدّاه عن الامر اذا صرفه وشغله
وبرنسنه يى غيره صاوشدرمق معناسنه در يقال عدّاه اذا اجازه وانفذه فى غيره العداء سماء وزننده ايراقلغه
دينور يقال بينهما عداء اى بعد وبرنسنه يه هرجهتله موافق ومنقاد اولان شيئه دينور كماسيذكر العدواء غلواء
وزننده بودخى ايراقلق معناسنه در يقال فرقهم عدواء الدار اى بعدها وبرآدمى برنسنه دن ردّ وصرف ايدن شغل
ومانعه دينور وطپراغى پك وقورى ارضه دينور يقال ارض عدواء اى يابسة صلبة وشول مركوبه دينور كه
ارقه سنده طاقى ناهموار اولمغله راكبى راحت واطمينان اوزره اوتوره ميه العدى الى وزننده متباعدون معناسنه در
مفردى عدوّ در فعول وزننده يقال هم العدى اى المتباعدون وغرباء واجانبه دينور ودشمنلره دينور اعداء كبى بوراده
كافله كالاعداء نسخه لرى غلطدر صواب اولان والاعداء اولمقدر شارح ديركه بوندن غيرى نعوتده فعل وزننده
جمع يوقدر وعدى مفرد اوله رق ناحيه معناسنه در عينك فتحيله ده لغتدر جمعى اعداء كلور وبرنسنه يه طولا
وعرضا موافق اولان شيئه دينور كماسيذكر ودره نك قيسنه دينور يقال قعد عدى الوادى اى شاطئه وسربو بناء
مقوله سنده ايكى تخته ارالغنه صوقلدر يلان تخته يه دينور وشول يوفقه طبق شكلنده طاشلره دينور كه قپاق كبى
برنسنه اوزره قپايوب اورترلر مفردى عدوة در جرو وزننده العدوة غرفه وزننده ايراق مكانه دينور يقال هو
فى عدوة اى مكان متباعد وعدوه عينك حركات ثلاثيله دره نك قيسنه دينور يقال عدوة الوادى مثلثة اى شاطئه
الاستعداء بركسه دن برمظلوم استغاثه واستمداد ايلمك معناسنه در يقال استعداه اذا استغاثه واستنصره
المعاداة مباهاة وزننده والعداء قتال وزننده برسكرديمده ايكى شكارى پيدرپى صيد ايلمك معناسنه در يقال
عادى بين الصيدين معاداة وعداء اذا والى وتابع فى طلق واحد وبركسيه دشمنلك ايلمك معناسنه در يقال عاداه
اى خاصمه وصاچدن ياصقالدن برازينى آلمق ياخود يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال عادى شعره اذا اخذ منه
اورفعه العدو عينك كسريله والعدوة عينك كسرى وضميله برنسنه نك طولا وعرضا موافقنه دينور
يقال هذه الدار عداء تلك الدار بالفتح وعداها بالكسر والقصر كماذكر وعدوها وعدوتها اى طوارها وعدوه
عينك كسرى وضميله مكان مرتفعه دينور جمعى عداء كلور عينك كسريله وعديات كلور فتحاتله العدوّ عينك
فتحيله دشمنه دينور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر وبعضا تثنيه وجمع وهاء ايله مؤنث اولور جمعى اعداء
وجمع الجمعى اعادى كلور شارح ديركه بونك حالى ضدّى اولان صديق ماده سنه مقيس درتنه كه محلنده بيان اولندى
يقال هو وهم وهى عدوّ ويقال هى عدوّة العدى عينك ضمى وكسرى والفك قصريله عدوّ لفظندن
اسم جمعدر يقال هو عدوّ مضدّ صديقه ويقال هى وهما وهم عدوّ ويقال هى عدوّة وهما عدوّان وعدوّتان
وهم اعداء ويقال هم عداه وعداه وهو اسم الجمع العداوة حلاوه وزننده معاداتدن اسمدر دشمنلكه دينور

يقال بينهما عداوة اى خصومة العادى دشمنه دينور جمعى عداة كلور قضاة وزننده وارسلانه اطلاق اولنور
العدى عصا وزننده برآدمى سوميوب بغض ايلمك معناسنه در تقول عديت له عدى من الباب الرابع اذا ابغضته
العوادى عاديه نك جمعيدر حمض ديدكلرى شوراوت اوتليان دوه لره دينور يقال ابل عادية وعواد اذا كانت
ترعى الحمض بنوعدا الى وزننده برجماعتدر نسبتنده عداوى دينور كه شاذدر عدوان سلمان وزننده برقبيله در
بنوعدّاء شدّاد وزننده برقبيله در معدى كرب ميمك فتحى ودالك كسرى وبعضا فتحيله اسمادندر باء بابنده
دخى ذكر اولندى عدا عينك فتحى والفك قصرى وآخرك بناسيله برفعلدر كه انكله استثناء اولنور ماء حرفيله
وآندن مجردا استعمال اولنور تقول جاءنى القوم ماعدا زيدا ويقال عدا زيدا شارح ديركه عدا كلمه سنك مابعدى
كنديسيله منصوب اولوب فاعلى تحتنده مضمر اولور واتفاق نحويين اوزره ايكى وجهله استعمال اولنور اولا مطلب
حرف جر اولوب مستثناى جر ايدر ثانيا فعل متعدّى اولوب مستثناى نصب ايدر وماء كلمه سى على قول زائده وعلى رأى
مصدريه در العدويّة عربيه وزننده موسم بهار چكدكدنصكره صيف هنكامنده نابت اولان نباتاته دينور
وقرق كونلك قوزيلره دينور على قول بوبنده معجمه ايله در ومصرقربنده برقريه آديدر عديّة سميه وزننده برخاتونك
وبرقبيله نك وبربابك اسميدر عدوه تمره وزننده برموضعدر العاديان تثنيه بنيه سيله تخته نك ايكى يوزينه
دينور عادى مفرديدر العوادى ايرى اغاجلرك ديبلرينه غرس اولنمش اوزم تكاكنه دينور مفردى عاديه در
وعاديه مكلم الذئب اهبان رضى الله عنه حضرتلرينك والده سى اسميدر العدّاء شدّاد وزننده ابن خالددر كه
صحابيدر الواوى العذو عينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله بريرك هواسى خوش ومزاجه موافق اولمق معناسنه در
يقال عذا البلد يعذو عذوا اذا طاب هواءه العذاة حصاة وزننده والعذية فرحه وزننده انهار وبحوردن ومرجلردن
وچوراقلردن ووخامتى موجب حالات سائره دن بعيد اولوب هواسى پك صاغ وطپراغى خوش وپاكيزه ارضه دينور
عذاة لفظنك جمعى عذوات كلور يقال ارض عذاة وعذية اى طيبة بعيدة من الماء والوخم العذاوة طراوه وزننده
والعذى عصا وزننده برمحل پك عذاة اولمق معناسنه در يقال عذوت الارض عذاوة وعذيت عذى من الباب
الخامس والرابع اذا كانت احسن العذاة اليائى العذى عينك كسرى وفتحيله شول اكينه دينور كه آنى همان يغمور
سقى ايدر اوله يقال زرع عذى اى لايسقيه الاّ المطر وبرموضع آديدر وچوراق واكشى اوت اوليان يره دينور الاستعذاء
برمكانك هواسى خوش ولطيف ومزاجه موافق اولمغله بركسه اندن خوشلنمق معناسنه در تقول استعذيت المكان
اى وافقنى واستطبته العوادى والعاذية والعذويّة عربيه وزننده شول دوه لره دينور كه شوراوتلرى اوليان
مرعاده اوتلر اوله يقال ابل عواذ وعاذية وعذويّة اذا كانت فى مرعى لاحمض فيه الواوى العرو عينك فتحى
وراءنك سكونيله برآدمه بركسه جرّ ومأمول ضمننده كابوس كبى كلوب بصمق معناسنه در يقال عراه يعروه عروا اذا غشيه
طالبا معروفه وبرنسنه يى صاندقدنصكره اكا تأسفله ملول وغمكين اولمق معناسنه در اول نسنه نك نفاستى حسبيله
قلبى اكا متعلق اولديغندن ناشى اولور عروءة آيه دن مأخوذ در يقال عرى فلان الى الشئ على المجهول اذا باعه
ثم استوحش اليه واسمه علتك ابتدا دترمسى ظهورنده اوشوتمك معناسنه در يقال عرى الرجل على المجهول
اذا اصابته العرواء كماسيذكر الاعتراء افعال وزننده عرو ايله معناى اولده مرادفدر يقال اعتراه اذا غشيه طالبا
معروفه الاعراء همزه نك كسريله بركسه يار وهمدمنى ترك واهمال ايلمك معناسنه دركويا كه عراء ديدكلرى
مكان خاليده تنها براقوب كتمش اولور يقال اعروا صاحبهم اذا تركوه العرواء غلواء وزننده اسمه علتك ابتدا
دترمسى ظهورنده عارض اولان اوشوتمك حالتنه دينور كه مقدمه سيدر يقال اخذته العرواء اى قرّة الحمى ومسها
فى اوّل رعدتها ويقال عرى الرجل على المجهول فهو معروّ اذا اصابته العرواء وعرواء الاسد ارسلانك حس
وحركتنه اطلاق اولنور وكونشك صراروب طولنمغه يوز طوتديغى زمانله كيجه نك ماييننه دينور كه اول هنكامده
پوراز يلى كبى سرين روزكار اسر اوله ومنه يقال اهلك والعرواء وهى مابين اصفرار الشمس الى الليل اذا هاجت ريح
عريّة العروة غرفه وزننده قوغه وبردق مقوله سنك قولپنه دينور تقول استمسك بعروة الدلو والكوز
اى مقبضها وعروة الثوب لباسك ايليكنه دينور كه دكمه كچريلور وعروة الفرج نسوان فرجنك طشره يوزندن
ايكى طرفلو شول انجه رك اوزونجه اتلرك هر برينه دينور كه جناح كبى ايكى جانبده ثقبه دن اشاغى يه طوغرى
اوزانمش اولور ظاهر الرزكلى ابريغك قولپلرى مثابه سنده در وعروه مغيلان كبى ايرى مبشه اغاجى بلوكنه كذلك
شوراوتلوق بلوكنه دينور كه قوراق يللرده رعى اولنور مواشينك غلقه سيدر وعروه ارسلانه دينور وشول چتاق
واورمان اغاجلغه دينور كه ايچنده دوه لر قشليوب وآندن اكل وتعيش ايده لر روشناء اباسنده يپراقلرى خزان اوليان

هردم تازه اغاجه دینور یقال فی ارض کذا عروة ای شجر لایسقط ورقه فی الشتاء شارحك بیاننه كوره بونكله صبور
كمسه دن كنایه ایدرلر وعروه نفیس وفاخر ماله اطلاق اولنور فرس كریم كبی یقال لفلان عروة من المال ای النفیس
وشهرك یوره لرینه وحوالیسنه دینور تقول رعینا عروة البلد ای حوالیه ابو عروه مكه قضاسنده برقریه ده
ور آدمك كنیه سیدركه بغایت شدید الصوت نعره زن ایدی ارسلانه حیقردقده درساعت ارسلانك زهره سی
چاك اولوب هلاك اولور ایدی خلق اول ارسلانك قارنی یاروب فی الواقع یوركی یرندن قوپمش بولورلر ایدی وفیه قال
النابغة الجعدی * زجرابی عروة السباع اذا * اشفق ان یختلطن بالغنم * ازجر زجرابی عروة تقدیرنده در العری
عینك ضمی وكسری ورانك سكونیله بودخی اثوابده اولان ایلیكه دینور و برنسنه نك قولینه دینور المعرّی معظم
وزننده ایكی جانبنده عروه سی اولان فرجه دینور العریة غنیه وزننده صوغوق وسردیله دینور یقال ریح عریّة
وعریّ ای باردة یورادة تذكیری شمال اعتباریله در العرو عینك كسریله ناحیه وجانب معناسنه در وبرایشی
وقیله طوتوب اهتمام ایلمزاولان آدمه دینور جمعی اعراء كلور یقال هو عرو ای لایهتمّ بالامر عروی سكری
وزننده برموضع وبررجل وبرپاصم طاغك آدیدر عروان سلمان وزننده بررجل وبرموضع اسملریدر ابن عروان
برطاغه اطلاق اولنور التعریة تفعله وزننده برنسنه یه قولپ طاقوق وقولپ یاپوق معناسنه در یقال عری
المزادة اذا اتخذ لها عروة الاعروان عنفوان وزننده برنبات آدیدر البائی العری عینك ضمیله جبلاق قالغه
دینور اسمدر لبس مقابلیدر فارسیده برهنكی دینور یقال مااحسن عریها ولبسها وعری وعریه مصدر اولور
صویونوب جبلاق اولمق معناسنه یقال عری الرجل من ثیابه عریا وعریة من الباب الرابع نقیض لبس
وعری جبلاق آته دینور یقال فرس عری ای بلاسرج التعرّی تفعل وزننده بودخی صویونوب جبلاق اولمق
معناسنه در یقال تعرّی من ثیابه بمعنی عری الاعراء همزه نك كسریله برآدمی صویمق معناسنه در یقال
اعراه الثوب ومن الثوب ضد البسه ومیدان كبی ستره سز آچق صحرا وعرصه ده كتمك معناسنه در كذلك آنده آرام
واقامت ایلمك معناسنه در یقال اعری الرجل اذا سار فی العراء ویقال اعری الرجل اذا اقام فی العراء واغاجك
برسنه لك خرماسنی محتاجه بغشلق معناسنه دركه اول سنه اغاج آنده عاریت اولور یقال اعراه النخلة اذا وهبه
ثمرة عامها التعریة تفعله وزننده بودخی صویوب جبلا نمق معناسنه در یقال عرّاه بمعنی اعراه العریان
عینك ضمیله والعاری جبلاق كسه یه دینور برهنه معناسنه عریان لفظنك جمعنده عریانون ومؤنثنده عریانه
دینور وعاری لفظنك جمعنده عراة ومؤنثنده عاریه دینور وعریان اباقلری اوزونجه اوسته لكلی چمرك آته اطلاق
اولنور یقال فرس عریان ای منلص طویل و بررجل اسمیدر ومدینه ده برقله آدیدر وسهل ومنقاد اولان قوم
یغنه یاخود اصلا نبات انبات ایتمز اولانه دینور النذیر العریان خثعم قبیله سندن برآدمك لقبیدر شارح دیركه
ذوالخلصه وقعه سنده عوف بن عامر آنی صویوب الارنی قطع واول قبافتله قومنه اعاده ایلدی من بعد مطلقا
برامر هولناك ظهورندن تنبیه وتخویف ایدن كسه ده مثل اولدی وعند البعض برقومك جاسوس ودیدبانی دائما
بریوكسك محلده آرام وجوانب اربعه یه حواله نظر ایدوب برطرفدن اعدانك ظهورنی كوردكده همان صویونوب
ثوبیله كندی قومنه لماع واشارت ایلمكله تنبیه وانذار ایدر اولدیغندن اكا نذیر عریان اطلاق اولنوب كیده رك
مطلقا منذر بلیغده استعمال اولندی العریة عینك ضمی وكسریله والمعرّی والمعرّاة میملرك ضمی ورالرك
تشدیدیله بناء نوعلردر صویقلق وصویونش حالترینه دینور یقال جاریة حسنة العریة والمعرّی والمعرّاة
ای المجرّد شارح دیركه نسخه لرده كرچه معری ومعراة واقعدر كه مرمی ومرماة وزنلرنده در لكن محكمده وسائرده
تفعیلدن اولمق اوزره مرسومدر المعاری میمك فتحیله انسانده دائما آچق ومرئی اولان اعضایه اطلاق اولنور وجه
ویدین ورجلین كبی معری مفردیدر میمك فتحیله یقال مااحسن معاری هذه المرأة وهی حیث یری كالوجه
والیدین والرجلین واصلا نبات انبات ایلمز اولان مواضعه اطلاق اولنور ودوشكلره اطلاق اولنور الاعریراء
اعشیشاب وزننده بریره یالكزجه تك وتنها كتمك معناسنه در یقال اعروری الرجل اذا سار فی الارض وحده وبرامر
قبیح ارتكاب ایلمك معناسنه در یقال اعروری امرا قبیحا اذا اتاه ای ركبه وجبلاق آته بنمك معناسنه در یقال
اعروری فرسا اذا ركبه عریانا شارح دیركه افعیعال بابندن متعدی اوله رق بونكله احلیلاء ماده سندن
غیری یوقدر المعرّی معظم وزننده نحویون اصطلاحنده عامل لفظیدن مجرد اولان اسمه اطلاق اولنور
مبتدا كبی واهل عروض عرفنده شول شعره اطلاق اولنور كه ترفیل واذاله واسباغ عاملرندن سالم اوله
العراء سماء وزننده میدان كبی قطعا ستره سی اولمیان آچق عرصه وفضایه دینور تقول رأیته فی العراء

ای الفضاء لایستتر فیه بشیء جمعی اعراء كلور فارسیده اكا هامون دیرلر العری عصا وزننده ناحیه
معناسنه در وسرای میدانه وخانه نك بناسندن خالی اولان حولوسنه و یوره سنه دینور جناب معناسنه در
العراة حصاة وزننده بودخی عری معناسنه در وشدت برد معناسنه در یقال اخذته العراة ای شدة البرد
العریة غنیه وزننده یپراقدن ومیوه دن مجرد جبلاق خرما اغاجنه دینور یقال نخلة عریّة ای معراة
ومیوه سی اكل اولنمغله خالی قالمش اغاجه دینور یقال نخلة عریّة اذا كانت اكل ماعلیها وبركسه خرمالغنی بیع
وایجار ایدركن عقد وپازاردن طشره قویوب افراز واستثنا ایلدیكی اغاجه ده دینور یقال بقیت له عریّة وهی
ماعزل عن المساومة عند بیع النخل وزنبیله دینور مكتل معناسنه وریح بارده یه دینور عری دخی دینور یقال
ریح عریّة وعریّ ای بارده الاستعراء اغاجدن تازه خرمادیوشوروب یمك معناسنه در یقال استعری الناس
اذا اكلوا الرطب المعاراة مباهاة وزننده جبلاق آته بنمك معناسنه در تقول نحن نعاری ای نركب الخیل اعراء
العری جری وزننده عطیه واحسان جرّ و مأمولیله برآدمه كلمك معناسنه در عروكبی تقول عریته عریا
اذا غشیته كعروته عروا الووا العزة عده وزننده جمهور وكروه ناسه دینور جمعی عزون كلور عینك كسریله
یقال جائت عزة من الناس ای عصبة ورایت حوله عزین ای جماعات شارح دیركه اصلی عزو ایدی واو حذف
اولنوب هاء عوض اولدی نسبت معناسندن مأخوذ درمفرد نده اولان حذف نقیصه سنی جبر ایچون جمع عاقل ایله
جمعلندی العزو عینك فتحی وزایك سكونیله برآدمی بركسه یه یاقبیله یه نسبت ایلمك معناسنه در یقال عزاه
الی ابیه عزوا اذا نسبه الیه وبركسه كندیسی برینه نسبتلمك معناسنه در یقال عزا الرجل الی فلان ولفلان
اذا انتسب الیه صدقا اوكذبا الاعتزاء افتعال وزننده والتعزی تفعل وزننده بونلرده بركسه یاقبیله یه
نسبتلمك معناسنه در یقال اعتزی الیه وله وتعزّی اذا انتسب له صدقا اوكذبا العزوة والعزیة عینلرك
كسریله بناء نوعلردر بركسیه یاقبیله یه نسبتلمك حالندن وهیئتندن عبارتدر یقال انه لحسن العزوة والعزیة
ای الانتساب عزوی جدوی وزننده وتعزی تای مفتوحه ایله ایكی كلمه دركه استعطاف محلنده ایراد اولنور
عزومذ كوردن مأخوذ اولمغله كویا كه بن سنكم وسكا منتسبم لطف واحسان ایله دیمك اولور شارح دیركه بونلر
اهل شحر تعبیراتندندر مثلا سائرك نحن لعمری لقد كان كذا وكذا دیدكلری یرده انلر عزوی وتعزی لقد كان كذا وكذا
دیدلر اكا كوره تلطف ونوازش مقامنده اولور عزویت عفریت وزننده برموضع آدیدر بنو عزوان سلمان
وزننده جن طائفه سندن برجماعتدر البائی العزاء سماء وزننده والتعزوة تانك فتحی وزایك ضمیله
اسملردر صبر وشكیب معناسنه دركه بربلا وقوعنده جزع وفزع وشكایت ایلیوب فرج ومكافاته انتظار ایله تحمل
ایدوب قاتلنمقدن عبارتدر علی قول مطلق اولمیوب حسن صبر وتحمل مقبول معناسنه در یقال به عزاء وتعزوة
ای صبر اوحسن الصبر وعزاء صبر وتحمل ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال عزی فلان عزی من الباب الرابع اذا صبر
علی ما نابه العزی كتف وزننده صبور ومتحمل آدمه دینور یقال هو عزی ای صبور التعزیة تفعله وزننده
برآدمی مصیبت وقوعنده صبر وتحمله ترغیب واغرا ایلمك معناسنه در یقال عزّاه اذا صبره وقال فی المصباح تقول
عزّیته ای قلت له احسن الله عزاءك ای رزقك الله الصبر الحسن التعازی تفاعل وزننده بری برنی صبرایتدرمك
معناسنه در یقال تعازوا ای عزّی بعضهم بعضا العزی عینك فتحیله برآدمی برینه نسبت ایلمك معناسنه در
عزو كبی پس واوی ویائی اولور یقال عزاه الیه یعزیه عزیا بمعنی عزاه عزوا الاعتزاء افتعال وزننده خلال
جنك وقتالده برقوم وقبیله یه انتسابنی ادعا ایلمك معناسنه دركه یالفلان ویالبنی فلان دیو منتسب اولدیغی قومه فریاد
ایلمكدن عبارتدر یقال كان له اعتزاء ای ادعاء وشعار فی الحرب یعزی یرضی وزننده كلمه تلطف ونوازشدر لعمری
موقعنده ایراد اولنور یقال یعزی ماكان كذا كقولك لعمرك ماكان كذا انته كه انفا تعزی عنوانیله ده ذكر اولندی
شارحك بیاننه كوره بنو مهره تعبیراتندندر وبونلر حشویات كلامدندر الواوی العسو عینك فتحی وسینك
سكونیله والعسوّ علوّ وزننده والعسیّ عتیّ وزننده والعساء سماء وزننده والعسا عصا وزننده
پك قوجالمق معناسنه در یقال عسا الشیخ یعسو عسوا وعسوّ او عسیا وعساء من الباب الاول ویقال عسی عسا
من الباب الرابع اذا كبر وعساء وعسوّ علوّ وزننده اوت قارتلنوب قوپقوری اولمق معناسنه در یقال عسا
النبت عساء وعسوّا اذا غلظ ویبس وكیجه پك قرا كولق چوكمك معناسنه در یقال عسا اللیل اذا اشتدت ظلمته
العسو عینك فتحی وسینك سكونیله مومه دینور شمع معناسنه ابو العسا عصا وزننده بررجل در البائی عسی عدی
وزننده مطلقا فعلدر یاخود مطلقا حرفدر امر محبوبده ترجی وامر مكروهده حذر واشفاق معنالرینه دلالت ایدر

معنيين مذكورين اشبو عسى ان تكرهوا شيئا فهو خير لكم وعسى ان تحبوا شيئا فهو شر لكم كريمه سنده مجتمع
اولديلر وعسى كلمه سى شك و يقين معنالرينه استعمال اولنور وكاهيجه كاد كلمه سنه مشابه استعمال اولنوب مابعدنده
اولان فعل بلا ان ذكر اولنور تقول عسى زيد ينطلق وعسى بارى تعالى طرفندن ايجاب ايچوندر واشبو * عسى
الغوير ابؤسا * مثلنده كان كلمه سى منزلنه در كه ابؤسا لفظى خبر موضعنه وضع اولندى الحاصل عسى كلمه سى افعال
مقاربه دندر اوله كه وشايد كه ومكر كه واولور وكركدر معنالرينه كلور كه هر برى وجه مذكور اوزره محلنده مرعيدر
ممكن الحصول اولان ماده ده ز بازده در طمع وحذرى مشتمل ورجا و يقينه دال اولوب لكن ليت معناسنه تمنى ايچون
استعمالى نادردر وقرآن كريمده من طرف البارى اولورسه يقين وجوبى ايچوندر ايجق عسى ربه ان طلقكن ان يبدله
ازواجا كريمه سنده شذوذ اوزره در وتفصيلاتى مغنى اللبيبده مشروحه در وقوله تعالى فهل عسيتم الاية اى هل
انتم قريب من الفرار كشافك بيانه كوره جبن وفرارلرى درجهٔ تحققده متوقع اولمغله هل ايله متوقع من بوردن
استفهام اولوب واستفهامده تثبت وتقريرى متضمندر العسا عصا وزننده اوت قوريوب قاتيلمق معناسنه در
يقال عسى النبات عسا من الباب الرابع بمعنى عسا عسوا العاسى خرما اغاجنه دينور وجوهرى بوراده عسا كلمه سنى
خرما قورغيله بيان ايلمكله غلط ايلدى صواب اولان غين معجمه ايله در المعسية محسنه وزننده شول ناقه در كه
سودى اولوب اولمديغى مشكوك اوله يقال ناقة معسية اذا كانت تشك ابها لبن ام لا المعساة مرماة وزننده برارورو
وجسبان معناسنه در مذكر ومؤنث ومفرد وجمعى برابردر يقال انه لمعساة بكذا اى مخلقة به اعس به همزه نك
فتحى وسينك كسريله فعل تعجبدر ا خلق به معناسنه در كه عجب براشقلو ورواوجسباندر ديمكدر يقال اعس به
اى اخلق به العسى غنى وزننده والعسى كتف وزننده برنسنه يه بشجى شبيه دينور يقال هو عسى به
وعس اى خليق ويقال بالعسى ان تفعل اى بالحرى المعساء مكسال وزننده بلوغه تقرب ايلمش قيزه دينور
يقال جارية معساء اى مراهقة الواو العشا عصا وزننده والعشاوة عداوه وزننده كيجه ده وكوندزده
كورطومانلو اولمغه دينور كه باصره سى ضعيف وقاصر اولمغله منظره سى قرانتق اولور على قول كورلكه دينور يقال
فى عينه عشا وعشاوة اى سوء البصر بالليل والنهار او العمى وعشا مصدر اولور برادمك كوزى طومانلو ياخود كور
اولمق معناسنه در يقال عشى الرجل عشا من الباب الرابع وعشا يعشو عشوا من الاول اذا ساء بصره او عمى شارح ديركه
امهات سائره ده اشبو عشاء ماده سنى كوندوز كوروب كيجه كورمامك ايله بيان ايدرلر كه شبكورلق وطاوق قراكوسى
تعبير اولنور اعشى كتف وزننده والاعشى احمر وزننده وصفلردر عشاء علتنه مبتلا آدمه دينور مؤنثى
عشواء در يقال رجل عش منقوصا واعشى ورجلان اعشيان وامرأة عشواء وعشواوان واعشى ايله جاهليتده
واسلامده شعراى عديده ملقب اولدى ازجمله اعشى باهله كه اسمى عامردر جاهليدر واعشى بنى نهشل كه اسمى
اسود بن يعفردر واعشى همدان كه اسمى عبد الرحمن در واعشى بنى ابى ربيعه واعشى طرود واعشى بنى
الحرماز و بنى اسد وعكل كه اسمى كهمس در واعشى بن معروف كه اسمى خيثمه در و بنى عقيل و بنى مالك و بنى
عوف كه اسمى ضابئ ايدى و بنى ضوره كه اسمى عبد الله در و بنى جلان كه اسمى سلمه در و بنى قيس كه ابو بصيردر
والاعشى التغلبى كه اسمى نعمان ايدى و بونلردن ماعدا نيجه اعشى ايله ملقبلر واردر جمعى عشى كلور حمر وزننده
التعشيه تفعله وزننده كيجه آتش ياقوب اشغيله قوش آولمق معناسنه در زيرا ايشقدن قوش قسمنك كوزلرى
خيره لنور يقال عشى الطير اذا اوقد لها نارا لتعشى فتصاد و برآدمه اخشام طعامى يدرمك معناسنه در يقال
عشاه اذا اطعمه العشاء و كيجه وقتنده حيوان اوتارمق معناسنه در يقال عشى الابل اذا رعاها ليلا و برايشى
تأنى ورفق وملايمتله طوتمق معناسنه در يقال عشى عنه اذا رفق به شارح ديركه نته كه ضحى عنه تضحيه دخى
بو معنايه در تضحية الابل وتعشية الابل عن الورد ماده سندن مأخوذدر زيرا دوه لرى صباح واخشام صويه
كتوروب كوتررايكن آهسته آهسته رعى ايده رك كوتررلر ايله من بعد تضحيه وتعشيه مطلق رفق وسهولت
معامله سنده مستعمل اولدى حتى * ضحرو يدا وعش رويدا * امثالرى دخى بوندن مأخوذدر ترفق فى الامر ولا تعجل
معناسنه در التعاشى تفاعل وزننده تجاهل معناسنه مستعملدر يقال تعاشى عنه اذا تجاهل العشواء حمراء
وزننده اعشى مؤنثيدر كه ذكر اوندى وشول ناقه يه دينور كه اوكنده اولان نسنه لرى كورمكله كورلمه دن اللريله
اورانه بورايه نصوب چاه رق يوررا وله ومنه المثل * خبطه خبط عشواء * اى ركبه على غير بصرة وقراكويه
دينور ظلمت معناسنه تقول لقيته فى عشواء العتمة اى فى ظلمها و برجنس خرمانك ياخود آغاجك آديدر العشو
حشو وزننده والعشو علو وزننده ايراقدن كورديكى آتشه ياچراغه استضاءه قصديله توجه ايلمك معناسنه در

يقال عشا النار واليها يعشو عشوا وعشوا اى رأها ليلا من بعيد فقصدها مستضيئا وعشو وعشى عينلرك فتحى
وشينلرك سكونيله برآدمه اخشام يمكى يدرمك معناسنه در يقال عشاه يعشوه عشوا و يعشيه عشيا اذا اطعمه
العشاء وعشو حيوانى كيجه اوتارمق معناسنه در يقال عشا الابل عشوا اذا رعاها ليلا وكوزى طومانلو آدمك
طوتديغى كبى طوتمق واول كونه عمل وحركت ايتمك معناسنه در يقال عشا الرجل اذا فعل فعل الاعشى الاعتشاء
افتعال وزننده بودخى كيجه وقتى ايراقدن كورينن آتشه استضائه ايچون قصد وتوجه ايلمك معناسنه در يقال
اعتشى النار و بالنار اذا رأها ليلا من بعيد فقصدها مستضيئا وعشاء وقتنده كيتمك معناسنه در يقال اعتشى
الرجل اذا سار وقت العشاء العشوة عينك ضمى وكسريله كيجه وقتى ايراقدن كورينن آتشه دينور كه استضائه
ايچون اكا قصد وتوجه اولنه وبيان و بصيرتسز وهدايتسز كوركبى كورلمه دن برامر ملتبسه صتاشمغه دينور بونده
عينك حركات ثلاثيله لغتدر يقال ركب فلان عشوة اى باشراعرا على غير بيان العشوة عينك فتحيله قراكولغه
دينور ظلمت معناسنه على قول كيجه نك اولندن ربعنه دك اولان زمانه دينور العشاء كساء وزننده كيجه
قراكولغنك اولنه دينور كه صولر قرارديغى وقتدر على قول اخشام نمازندن يتسو وقتنه قدر زمانه دينور ياخود
زوال شمسدن ارته طلوع فجر ماينده اولان زماندن عبارتدر تقول جئته عشاء اى اول الظلام او من المغرب الى
العتمة او من زوال الشمس الى طلوع الفجر العشى والعشية غنى وغنيه وزنلرنده آخر نهاره دينور جمعلرى عشايا
وعشيات كلور يقال رعى الابل عشيا وعشية اى آخر النهار و بلوده دينور سحاب معناسنه العشيشة جهينه
وزننده والعشيشان والعشيان عينلرك ضميله والعشيشيه جويريه وزننده والعشيشات والعشيشيات كه
جمله سى مصغر بنيه سيله در عشيشه وعشيشيه عشيه كلمه سنك خلاف قياس اوزره مصغرلريدر وصيغ اخيره
جمعلريدر ياء وسطى شينه مقلوبه در ونونله عشيان مغيربان كلمه سنه نظيردر تقول لقيته عشيشة وعشيشانا
وعشيانا وعشيشية وعشيشات وعشيشيات العشى عينك كسريله والعشاء سماء وزننده اخشام طعامنه
دينور جمعى اعشيه وعشى كلور عنى وزننده يقال اكل العشى والعشاء اى طعام العشى صلاتا العشى تثنيه
بنيه سيله زكاتا الغنى وزننده او يله ايله ايكندى نمازندن عبارتدر العشاءان عينك كسريله اخشام ايله يتسو
وقتلرندن عبارتدر التعشى تفعل وزننده اخشام طعامى يمك معناسنه در يقال تعشى الرجل اذا اكل العشاء العشيان
سكران وزننده والمتعشى دائما اخشام وقتى طعام اكل ايدن آدمه دينور الاعشاء همزه نك كسريله برآدمه
اخشام طعامى يدرمك معناسنه در يقال اعشاه اذا اطعمه العشاء وويرمك معناسنه مستعملدر يقال اعشاه اذا
اعطاه العواشى حواشى وزننده دائما كيجه وقتنده اوتليان دوه وقيون مقوله لرينه دينور مفردى عاشيه در
العشى غنى وزننده شول دوه در كه اخشام علفنى چابك بتوروب اوزون اوزادى اكل ايدر اوله مؤنثى عشيه در
العشا عصا وزننده ظلم ايلمك معناسنه در يقال عشى عليه عشا من الباب الرابع اذا ظلمه ومواشى كيجه اوتلامق
معناسنه در يقال عشيت الابل اذا تعشت العاشية كيجه وقتى اوتليان ماشيه يه دينور كه ذكر اولندى العشوان
عينك ضميله برجنس خرمانك ياخود اغاجنك آديدر عشواء كبى الاستعشاء برآدمى حيران بولمق معناسنه در
يقال استعشاه اذا وجده حائرا وآتش ياچراغ ومشعل شعله سيله كوزاوكنى كوروب يوله كتمك معناسنه در يقال
استعشى نارا اذا اهتدى بها العشو عينك كسريله شول چناغه دينور كه قيون وكچى مقوله سنك اوتلاقدن
دونشلرنده ياخود صكره جه اكا صاغوب ايچرلر الواوى العصا عينك فتحى والفك قصريله دكنكه دينور مؤنث
سماعيدر جمعى اعصى كلور همزه نك فتحى وصادك كسريله واعصاء كلور وعصى كلور عتى وزننده وعصى كلور
كسرتينله وعربلر القاء عصا ايله مسافرك يرينه واروب آرام واقامت ايلمسندن ياخود قازقلرى يرلو يرينه قاقوب
چادرنى قورمسقدن كنايه ايدرلر يقولون القى عصاه اى بلغ موضعه واقام او اثبت اوتاده ثم خيم كذلك لين العصا ايله برآدمك
شديد ومتهور اولميوب ملايم طبع وسهل العطف وحسن السياسة اولمسندن كنايه ايدرلر يقال هو لين العصا
اى رفيق حسن السياسة وفلان چوبان يافلان دوه جى رعى وسوقنده عنف وشدتله طوتميوب حيوانى آزجه
وخفيفجه ضرب وملايمتله معامله ايدر ديجك يرده هو ضعيف العصا ديرلر وشق عصا ايله جماعت مسلمينه
مخالفت مراد ايدرلر يقال هو قد شق عصا المسلمين اى خالف جماعتهم وفلان كمسه لر دائما خلق دكنكله
دوكرلر ديجك يرده هم عبيد العصا ديرلر وعصا مصدر اولور اله دكنك آلمق معناسنه يقال عصى الرجل
عصا من الباب الرابع اذا اخذ العصا وقلجى دكنك كبى آلمق ياخود دكنكله اورور كبى قلجله اورمق معناسنه در يقال
عصى بسيفه اذا اخذه اخذ العصا او ضرب به ضربها ويقال عصا بسيفه يعصو عصا بمعناه او تقول عصوت

بالسيف وعصبت بالعصا وعكسه او كلاهما فى كليهما هر حالده بائى نكلدر الفى واودن مقلوبدر وعصا السانه اطلاق ولنور
وانجق كيكه اطلاق اولنور كه قلم ودودك تعبير اولنور وعصانجه فرسلرك اسميدر وجماعت اسلامه اطلاق اولنور
نته كه ذكر الندى ونسوانك باشلرنى اورتدكلرى اورتويه دينور وجذيمة الابرش نام كمسه نك قسراغى اسميدر
اناسنك آدى عصيه ايدى سميه وزننده ومنه المثل * ان العصا من العصية * اى بعض الامر من بعض العصو
عينك فتحى وصادك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال عصاه يعصوه عصوا اذا ضربه بالعصا وياره يى
صاروب بغلمق معناسنه در تقول عصوت الجرح اذا شددته وناسى بر خيره ياخود شره دائرماده ضمننده بركدرمك
معناسنه در تقول عصوت القوم اذا جمعتهم على خير او شر الاعتصاء افتعال وزننده اغاجدن عصا كسمك
معناسنه در يقال اعتصى الشجرة اذا قطع منها عصا المعاصاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده مستعملدر
دكنكله اورشمق معناسنه در تقول عاصانى فعصوته اى ضاربنى بالعصا فغلبته التعصية تفعله وزننده برآدمه
عصا ويرمكله عصالندرمك معناسنه در يقال عصاه العصا اذا اعطاه اياها الاعصاء همزه نك كسريله باغ
آصمه سى چبوقلر ويرمك معناسنه در يقال عصى الكرم اذا خرج عيدانه ولم يثمر العاصى كسلدكده قانى طورمز اولال
طمره دينور شارح دير كه بو ماده ونهر آنى عصيان ماده سنه متعلق اولمغله مؤلف تخلل ايلمشدر وعاصى نهر حماة
لقبيدر كه حالا عاصى صوبى ديمكله متعارفدر اسمى ميماس در ومقلوبدر كه جميع انهار قبله طرفنه جارى ونهر مزبور
شمال طرفنه جارى اولوب وبر محلده دولابسز سقى اراضى ايلمديكندن كويا كه عصيان ايدر اولمغله عاصى ايله
ملقب اولدى العصوة عينك ضمى وفتحى وصادك ضميله والعنصية زبرجه وزننده صاچ بلوكه دينور نته كه
عنص ماده سنده بيان اولندى البائى العصيان عينك كسريله والعصى عينك فتحى وصادك سكونيله
والمعصية منزله وزننده بر كمسه امره انقياد ايلموب اطاعتسز اولمق معناسنه دركه عاصى اولمق تعبير اولنور يقال
عصاه يعصيه عصيانا وعصيا ومعصية اذا خرج عن طاعته وخالف امره المعاصاة مباهاة وزننده عصيان
معناسنه در يقال عاصاه بمعنى عصاه العاصى والعصى غنى وزننده امره مخالفت ايديجى نافرمان كمسه يه دينور
الاعتصاء افتعال وزننده ميوه چكردكى بكشمك معناسنه در يقال اعتصت النواة اذا اشتدت ابن ابى عاصيه
اشاعردر التعصى تفعل وزننده برايش كوچلمك معناسنه دركويا كه عصيان ايدر يقال تعصى الامر اذا اعتاص
عصبه سميه وزننده بر بطن در الواوى العضو عينك ضمى وكسرى وضاد معجمه نك سكونيله بدندن بر جزؤه
و بر پاره يه دينور كه كيكله بيله جه لحم وافردن عبارتدر فارسيده اندام دينور جمعى اعضاء كلور يقال قطع عضوا
من بدنه وهو كل لحم وافر بعظمه التعضية تفعله وزننده بر نسنه يى پاره لمق معناسنه در يقال عضى الشاة اذا
جزأها و بر نسنه يى بلوك بلوك طاغتمق معناسنه در يقال عضى القوم اذا فرقه العضو عينك فتحى وضادك
سكونيله تعضيه معنارينه در يقال عضا الشاة يعضوها عضوا اذا جزأها ويقال عضا الشئ اذا فرقه العضة
غدوه وزننده تفريق اولنان نسنه دن بر بلوكه دينور فرقه معناسنه و بر پاره يه دينور قطعه معناسنه و يلانه دينور
كذب معناسنه جمعى عضون كلور عزون كبى يقال جعلوه عضين اى مفرقة وعضون عضه لفظندن
جمع اولور كه ها ايله در جادولغه دينور نته كه هاء ماده سنده ذكر اولندى العضو سمو وزننده بر كمسه ملبوسات
ومأكولاتده خوشحال اولوب ساز وسامان صاحبى اولمق معناسنه در كه اجزاى رفاهى تام اولمقدن عبارتدر
العاضى عضو مذكور ايله متصف اولان آدمه دينور يقال رجل عاض اى بين العضو اى كاس طعم مكتف الواوى
العطو خطو وزننده بر نسنه يه ال صونوب آلمق معناسنه در يقال عطا الشئ واليه يعطو عطوا اذا تناوله
وميوه كبى يوقريده اولان نسنه يه طوغرى باشى واللرى قالدروب اوزاتمق معناسنه در يقال عطا اليه رأسه ويديه
اذا رفعه العطو عينك حركات ثلاثى وطانك سكونيله والعطو عدو وزننده دائما آغاجك داللرندن ويپراقلرندن
قوپروب يمك ايچون يوتى سوندروب اوزانور اولان آهويه وصف اولور يقال ظبى عطو مثلثة وعطو اذا كان
يتطاول الشجر ليتناول منه العطا عصا وزننده وبعضا ممدود اولور بخشش معناسنه دركه ويركى تعبير اولنور
يقال هو اهل العطا والعطاء اى نول السمح و بخشش طريقيله ويريلان ويركى يه دينور جمعى اعطيه وجمع الجمعى
اعطيات كلور يقال كثير العطا وهو ما يعطى العطية غنيه وزننده بودخى ويريلان ويركى يه دينور المعطاء
محراب وزننده ويركيسى چوق آدمه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور جمعى معاطى كلور ميمك فتحى وياك تخفيفيله
ومعاطى كلور يانك تشديديله يقال رجل وامرأة معطاء اى كثير العطاء الاستعطاء برآدمدن عطيه ايستمك
معناسنه در يقال استعطى الرجل اذا سأل العطا التعطى تفعل وزننده استعطاء معناسنه در يقال تعطاه اذا

سأله

سأله العطاء وبرايشه صتاشوب اكا شروع ايلمك معناسنه در يقال تعطى الامر اذا ركبه وايومك معناسنه در
يقال تعطى الرجل اذا انجل الاعطاء همزه نك كسريله ويرمك معناسنه در يقال اعطاه شيئا اذا ناوله اياه
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال اعطى فلانا اذا انقاد شارح دير كه بونده رأس ايله ويد ايله استعمال اولنور يقال
اعطى رأسه اويده اذا انقاد المعاطاة مباهاة وزننده والعطاء قتال وزننده ويرمك معناسنه در يقال عاطاه
معاطاة وعطاء بمعنى اعطاه ومعاطاة الصبى اوغلان بشقه جه كسب وكار ايله قرانج ايدوب پدر وما دركبى
اقرباسنك مؤنتلرنى رؤيت واداى خدمت ايلمسندن عبارتدر نته كه تعطيه دخى بو معناده مستعملدر ومنه
تقول يعاطينى الصبى ويعطينى اى يصفنى ويخدمنى التعاطى تفاعل وزننده بر نسنه يه ال صونوب آلمق
معناسنه در يقال تعاطاه اذا تناوله وخاصة حق ولايق اولميان نسنه يه ال اوزاتمق معناسنه در يقال فلان
يتعاطى اى يتناول ما لا يحق و بر نسنه يى آلمق خصوصنده هر برى ال صونوب نزاع ايدشمك معناسنه در يقال
يتعاطون الكاس اى يتنازعون فى اخذها و بر نسنه يى آلمق ايچون اياغك پرمقلرى اوزره قالقوب اكا طوغرى اللرى
اوزاتمق معناسنه در ومنه قوله تعالى فتعاطى فعقر اى قام على اطراف اصابع الرجلين ثم رفع يديه فضربها وبرايشه
صتاشوب مشتغل اولمق معناسنه در تعطى كبى على قول تعاطى رفعنده يعنى بين الناس موجب عز ورفعت
اوله جق حالتله اوغراشمغه وتعطى مذموم وقبيح ماده ايله اوغراشمغه مخصوصدر يقال فلان يتعاطى الامر
اى يركبه ويخوض فيه كالتعطى او التعاطى فى الرفعة والتعطى فى القبيح وتعاطى الصبى اوغلان
بشقه جه كسب وكار ايله قرانج ايدوب پدر وما دركبى اقرباسنك مؤنتلرنى رؤيت ودلخواهلرنى كنديلره ايصال
واعطا ايلمك معناسنه در بعض نسخه ده بو معنا معاطاة وبعضده تعاطى ايله مرسومدر يقال الصبى يتعاطى
اهله اى يعمل لهم ويناولهم ما ارادوا وتعاطى باب مغالبه ده استعمال اولنور ويركى بابنده يارشمق معناسنه
تقول تعاطيناه فعطوته اى غلبته فى المعاطاة التعطية تأديه وزننده معاطاة كبى خدمت ايلمك معناسنه مستعملدر
يقول هو يعاطينى ويعطينى اى يصفنى ويخدمنى وايو درمك معناسنه در تقول عطيته اذا عجلته العطوى سكرى
وزننده كباده كبى قوللنمسى سهل اولان ملايم يايه دينور يقال قوس عطوى اى سهلة عطاء وعطيه اسمادندر
الواوى العظو عينك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله برآدمى بر محنته كرفتار ايلمكله مغموم وبدحال ايلمك معناسنه در
يقال عظاه يعظوه عظوا اذا ساءه وبرآدمى على الغفله تسميم ايلمك معناسنه در يقال عظاه اذا اغتاله فسقاه
سما وبرآدمى خيردن صرف ايلمك معناسنه در يقال عظاه اذا صرفه عن الخير وبرآدمى غيبت ايلمك ياخود
حقنده زباندرازلقله ناسزاد يلمك معناسنه در يقال عظاه اذا اغتابه اوتناوله بلسانه اليائى العنظوان عنفوان
وزننده بركونه اوتلقدر كه بك آجى اولور بونى آجى چوغان ايله بيان ايلمشدر العظا عطا وزننده دوه عنظوان
اوتلامغله قارنى شيشمك معناسنه در يقال عظى الجمل عظا من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه من اكل العنظوان
العظاية سحابه وزننده سام ابرص ديدكلرى كرتنكله يه شبيه بر جانوردر جمعى عظاء كلور مد ايله بو جانور
كرتنكله نوعندن يلانه آغوور ديدكلريدر العظى كتف وزننده والعظيان عطشان وزننده شول دوه دركه
عنظوان اوتلامغله قارنى شيشمش اوله الواى العفو عينك فتحى وفانك سكونيله محو وطمس معناسنه در قال
المؤلف العفو عفو الله عز وجل عن خلقه والصفح وترك عقوبة المستحق يعنى عفو كامل واعظم انجق عفو الهيدر كه
عقوبته مستحق اولان جانى وعاصى ومذنب قوللرينك محض فضل وكرميله كناهلرنى محو وعقابنى ترك وتجاوز
ايلمكدن عبارتدر يقال عفا الله عنه يعفو عفوا وعفا له ذنبه وعن ذنبه اى صفح ولم يعاقبه شارح دير كه
عفو ماده سى عند الراغب بر نسنه نك اخذ وتناولنه قصد ايلمك معناسنه موضوعدر يقال عفاه اذا قصده
متناولا ما عنده ويقال عفت الريح الدار اى قصدتها متناولة آثارها ويقال عفا النبت والشعر اذا قصد تناول
الزيادة وتقول عفوت عنك كانك قصدت ازالة ذنبه صارفا عنه فالمعفو متروك فى الحقيقة وعن متعلق بمضمر وعند
ابن الاثير عفو ماده سى محو وطمس معناسنه موضوعدر على كلا التقديرين معانى سائره آنلردن متفرعدر ومطلوب
اهم انجق عفو وصفح ربانى اولمغله مؤلف تقديم واداء ايله قصر ايلدى انتهى وعفو بر نسنه نك اثر ووجودنى بالكليه
ازاله ونابود ايلمك معناسنه در يقال عفت الريح الدار اذا درستها ومحتها وانمحا معناسنه دركه ميم مشدده ايله افتعالدر
محو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال عفا الاثر اذا امحى واضمحل وعفو يك حلال وطيب اولان ماله اطلاق اولنور
كويا كه مشتبهى ترك ومحو اولنمشدر و بو وصف بالمصدردر تقول هذا من عفو مالى اى احله واطيبه و بر نسنه نك
يك ايوسنه وكزيده وانفسنه دينور يقال اعطاه عفو المال اى خياره واجوده وفضل واحسان ومعروف معناسنه در

وعفو الماء شاربه دن يعنى نهر ومنهل مقوله سی كارنده صو ایچن جماعتدن آرتوب قلان صو فضله سنه دینور یقال
سقاه من عفو الماء ای مافضل من الشاربة وعفو البلاد شول ارضدن عبارتدركه آنده بركسه نك ملكیت جهتیله
اثر وعلاقه سی اولمیوب خدای اوله یقال اقطع له عفوا من الارض وهی مالااثر لاحد فیها ابلك وعفو اشك صوپه سنه دینور
ولد حماره معناسنه بونده عینك حركات ثلاثیله جائزدر جمعی عفوه كلور عنبه وزننده وعفاء كلور عینك كسریله وعفو
كذلك مصدر اولور دواب ومواشی اوتی یقین یردن اوتلامق معناسنه در یقال عفت الابل المرعی اذا تناولته قریبا یقینده
كثیر اولدیغندن ایراغی ترك ایلمشدر ودوه نك تویلری چوغالوب اوزامغله صغری طرفنی بورتمك معناسنه در یقال
عفا شعر البعیر اذا اكثر وطال فغطی دبره وصویی بولاندروب مكدر ایدن نسنه قارشدرمیوب طوری وصافی اولمق
معناسنه در یقال عفا الماء اذا لم یطأه مایكدره وزائد وفاضل اولمق معناسنه در یقال عفا علیه فی العلم ای زاد
واوت فراوان اولمغله یرك یوزنی بوریوب اورتمك معناسنه در یقال عفت الارض اذا اغطاها النبات وقیونك یوكی
چوغالمغله قبرقمق معناسنه در یقال عفا الصوف اذا جزه وبركسه یه طلب وسؤال ایچون كسریله و بریلان شیئه
دینور تقول اعطیته عفوا ای بغیر مسئلة العفا عصا وزننده بركسه نك تملك جهتیله اثر ومدخلی اولمیان یره
دینور وششك صوپه سنه دینور جحش كبی العفوة ثمره وزننده دیته دینور خونبها معناسنه اولیای مقتولدن
آنكله كویا كه عفو حاصل اولور یقال اعطی له عفوة ای دیة وعفوة القدر عینك حركات ثلاثیله تنجره نك قیناركن
یوزینه كلان كفنه وكپوكنه دینور العفو عدو وزننده كثیر العفو دیمكدر یقال رجل عفو عن الذنب ای عاف
الاعفاء همزه نك كسریله برآدمی برخصوصدن بری ومعاف ایلمك معناسنه در یقال اعفاه عن الامر اذا برأه
ودوه نك توینی قرقیوب چوغلتمغله چاق صاغر یسنی بوریوب اورتدرمك معناسنه در تقول اعفیت شعر الجمل
اذا كثرته فطال وغطی دبره ونفقه دن زائد اولان مالی محتاجلره بذل وانفاق ایلمك معناسنه در یقال اعفی الرجل
اذا انفق العفو من ماله ای الفضلة وبرنسنه یی چوغلتمق معناسنه در یقال اعفی اللحیة اذا وفرها وبرآدمی صحت
وعافیته قلمق معناسنه در یقال اعفاه بمعنی عافاه كما سیذكر التعفیة تفعله وزننده بودخی دوه نك توینی قرقمامغله
اوزایوب وچوغالوب صغریسنی بوریمك معناسنه در یقال عفی الجمل بمعنی اعفاه وتعفیة الخیال برفومك بالجمله
هلاك وانقراضندن عبارتدر یقال عفی علیهم الخبال ای ماتوا عربلر عفی علی اثره دیرلر ایزنی ترابله محو ونابدید
ایتدی معناسنه دركه بونده علی ایله استعمال ایدر و بوراده خبال سحاب وزننده هلاك وجن وجنون معنالرینه
محتملدر العفاء سماء وزننده محو وهلاك اولمق معناسنه در یقال عفا اثره عفاء اذا هلك العفی برنسنه یی
طلب وجستجو ایدن آدمه دینور كرك احسان وكرك مرعی اولسون یقال هو عافیه ای رائده وصوپه كلان آدمه دینور
یقال عفا الماء اذا ورد علیه فهو عاف وصاحبی یاخود صقالی اوزون آدمه دینور یقال رجل عاف ای الطویل
الشعر وعاریت آلان چوملك دبنده چوملك صاحبنه رد وایثار اولنان چورباوات صوپی بقیه سنه دینور یقال
رده عافی القدر وهو مایرد فیها من مرقة اذا استعیرت وسهمانه دینور یقال هو عافیه ای ضیفه ومطلقا فضل وكرم
یاخود رزق ومؤنث طالبنه دینور یقال جاء عافیا ای طالب فضل اورزق المعتفی مختفی وزننده بودخی فضل وكرم
یاخود رزق ومؤنث طالبنه دینور العفاء سماء وزننده طیراغه دینور وكوزك سیاهنه عارض اولان آقلغه دینور كه
علندر وعفاء وعفو سمو وزننده خراب ومضمحل اولمق معناسنه در یقال عفت الدار عفاء وعفوا اذا درست وعفاء
بعموره دینور التعفی تفعل وزننده بودخی خراب ویباب ومضمحل اولمق معناسنه در یقال تعفی الشیء اذا درس
العفاء كساء وزننده دوه قوشنده اولان چوق تویلره دینور و بدنده اوزون وفراوان قیللره دینور وسحاب یوزنده
اثواب پروزی شكلنده مرئی اولان نسنه لره دینور ابو العفاء حمارك كنیه سیدر الاستعفاء برآدم كندیسنه
تكلیف وسپارش اولنان خصوص وخدمتدن معاف اولمغی ایستمك معناسنه در یقال استعفاه منه اذا طلب العفو
منه عن تكلیفه ودوه قسمی قوری اوتلغی دوداغیله اوكور تلیه رك اوتلامق معناسنه در یقال استعفت الابل الیبس
اذا اخذته بمشافرها مستصفیة الاعتفاء افتعال وزننده استعفا ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اعتفت الابل
الیبس بمعنی استعفته العفاوة عینك حركات ثلاثیله چوملك قیناركن یوزینه كلان كفه وكپوكه دینور العافیة
كوده سی اتلو وسموز ناقه یه دینور جمعی عافیات كلور یقال ناقة عافیة اللحم ای كثیرته وعافیه اسم اولور صحت
وسلامته دینور وثلاثیدن مصدر اولوب مفاعله بابنده استعمال اولنور معافات وعفاء كبی كه قتال وزننده دركما سیذكر
المعفی محدث وزننده شول كسنه دركه برآدم ایله یار وهمدم ورفیق اولوب قطعا آنك معروف واحسانه تعرض
وجر ومنفعت قیدینه تصدی ایلیه یقال هو معف له ای یصحبه ولا یتعرض لمعروفه العافیة وافیه وزننده فی الاصل

اسمدر حق تعالی قوللرندن امراض و بلایایی دفع وحفظ ایلمكله حاصل اولان صحت وسلامته دینور یقال جعله الله
فی عافیة ای صحة وسلامة وعافیه مفاعله دن مصدر ثالث اوله رق شذوذ اوزره مستعمل اولور یعنی مصدر موقعنده
استعمال اولنور شارح دیركه عند البعض عافیه ناشئه كبی مصدر ثلاثیدر المعافاة مكافاة وزننده والعفاء
قتال وزننده والعافیة نادر اوله رق حق جل وعلا قولنه علل و بلایادن صحت وسلامت ویرمك معناسنه در
یقال عافاه الله من المكروه معافاة وعفاء وعافیة ای وهب له العافیة من العلل والبلایا وحق جل سبحانه برقولنی
ناسدن وناسی اول قولندن عافیته قلمق معناسنه دركه ناسك كندودن اذا وثقلت وتسلطنی وكندینك ناسه
احتیاج وتعرض ومراجعتنی صرفله اول قولنی آسوده وآزاده ایلمكدن عبارتدر یقال عافاه الله ای جعله من الناس
والناس منه فی عافیة الواوی العقوة عینك فتحیله برشجر آدیدر وعقوه خانه نك ومحله نك یوره سنه وچوره سنه
دینور جمعی عقاء كلور عینك كسریله تقول رأیته یدور فی عقوة الدار او المحلة ای ماحولها العقاة حصاة
وزننده عقوه معناسنه در العقو عفو وزننده قیو قازوب برطرفندن صو چقرمق معناسنه در یقال
عقا الرجل عقوا اذا حفر البئر فانبط من جانبها و یوقری آغوب یوكسلمك معناسنه در یقال عقا العلم اذا علا
وارتفع و برنسنه دن خوشلنمیوب ایكرنمك معناسنه در یقال عقا الامر یعقوو یعقی من الباب الاول والثانی اذا كرهه
الاعتقاء افتعال وزننده بودخی قیو قازوب برطرفندن صو چقرمق معناسنه در یقال اعتقی الرجل بمعنی عقا
المعقی محدث وزننده بریوكسك نسنه اوزرنده جولان ایدن شخصه دینور عقاب كبی كه یوكسك طاغلرك
حواله سنده چور ینوب دوران ایدر الیائی العقی عینك كسریله هنوز تولد ایدن چوجغك قارندن چقان
فضله یه دینور جمعی اعقاء كلور العقی عینك فتحی وقافك سكونیله هنوز تولد ایدن چوجغك فضله سنی
اخراج ایلیه جك نسنه ایچورمك معناسنه در عربلر بال ایچوررلر یقال عقاه یعقیه عقیا اذا سقاه التعقیة تفعله
وزننده عقی معناسنه در یقال عقاه بمعنی عقاه وهوایه طوغری اوق آتمق معناسنه در یقال عقی بسهمه
اذا رمی به فی الهواء وقوش هوا لنوب یوكسلمك معناسنه در یقال عقی الطائر اذا ارتفع فی طیرانه و بریردن
كتورلمك معناسنه دركه كلان كمسیه ازدراء موقعنده ایراد اولنور معنای اولدن مأخوذدر یقال من این
عقیت علی المجهول ای اتیت العقیان عینك كسریله شول جنس التونه دینوركه یردن نبات كبی نابت اولور
فارسیده زررسته دیرلر یقال بنو فلان عقیان الذهب وهو ذهب ینبت الاعقاء همزه نك كسریله برنسنه آجی
یاخود پك آجی اولمق معناسنه در یقال اعقی الشیء اذا صار مرا او اشتدت مرارته و برنسنه یی آجیلغندن ناشی
اغزدن چیقروب آتمق معناسنه در یقال اعقی الشیء اذا ازاله من فیه الاعتقاء افتعال وزننده تعقیه ایله
معنای اخیرده مرادفدر تقول من این اعتقیت علی المجهول ای اتیت الواوی العكوة عروه وثمره وزنلرنده
كوچك چوجغك ذقنده اولان چقورجغه دینورنونه معناسنه واورته یه دینور یقال عكوة الدار ای وسطها
ودلك دبنه وكوكنه دینور واصل اللسان معناسنه وقویرق صوقنه دینور یقال فرس شدید العكوة ای اصل الذنب
وسكیردن یابلمش طوره یه وطوماغه دینوركه سكیری اوزونلغنه یاروب هرطرفنی اوروب طوره ایدرلر و بدنده حجزه
غلیظه یه یعنی اوچقور كلان بوغونره دینوركه مراد قولنق آلتیدر تركیده سیدلك تعبیر اولنور وهرشیئك كوم
وغلیظ اولان یرینه دینور جمعی عكا كلور عینك ضمی والفك قصریله وعكاء كلور كساء وزننده عكوه ثمره
وزننده برشاعر تمی اسمیدر العكو عفو وزننده آتك قویرغنی قویرق صوقنه طوغری قیوروب دوكمك معناسنه در
یقال عكا ذنب الفرس عكوا اذا عطفه الی العكوة وعقده وطونك وشلوارك اوچقورلغنی قالین و بیوك ایلمك
معناسنه در یقال عكا بازاره اذا اعظم حجزته وغلظها ودوه سموروب تنومند اولمق معناسنه در یقال عكت الابل
اذا غلظت وسمنت ودبردن فضله بك برمقداری چیقوب و برمقداری چیقمیوب قالمق معناسنه در یقال عكا بجزئه
اذا اخرج بعض و بقی بعض وتتون هوایه آغمق معناسنه در یقال عكا الدخان اذا تصعد و بوغور ناقه یی كبه قلمق
معناسنه در یقال عكا الفحل الناقة اذا القحها و برآدمه مهر باغلمق ایلمك معناسنه در یقال عكا علی قومه اذا عطف
واسیری یا مجرمی بنده چكمك معناسنه در یقال عكا فلانا فی الحدید اذا قیده وشده المعكاء محراب وزننده
سموز دوه لره دینور یاخود شول چوق دوه لره دینوركه كثرت وازدحامدن باشلری بری برینك قویرق صوقلرینه
كیرشمش اوله یقال ابل معكاء ای سمینة او كثیرة رأس ذا عند عكوة ذا الاعكی اعلی وزننده ایكی یانلری
بوغون وقویرق صوقی پك وقاتی اولان دوه یه دینور العكواء حمراء وزننده قویرغی آق وسائر یرلری سیاه اولان
دیشی قیونه دینور و بودیشی قیونه مخصوصدر یقال شاة عكواء ای بیضاء الذنب وسائرها اسود التعكیة تفعله

وزننده قلجك قبضه سنه ياخود مزراغك تمرنى يانه باش سكيرصارمق معناسنه در يقال عكى على سيفه ورمحه
اذاشد عليهما علباء رطبا العكى غنى وزننده طلوم ايچره اويمش قويوسوده دينوركه يوغورد اوله جقدر
البائى العكى عينك فتحى وكافك سكونيله طونك پاشلوارك اوچقورلغنى قالين ايلمك معناسنه در يقال عكى
بازاره عكيا اذا اغلظ بمقعده واولمك معناسنه در يقال عكى زيد اذا مات التعكية تفعله وزننده والاعكاء
همزه نك كسريله بو لرده اوچقورلغى قالين ايلمك معناسنه در يقال عكى بازاره واعكى اذا اغلظ بمعقده واعكاء
برآدمى بنده چكمك معناسنه در يقال اعكاه اذا اوثقه فى الحديد العكا عينك ضمى والفك قصريله عكوه نك
جمعيدر كه غرفه وزننده در مؤلف معناسندن سكوت ايلمكله شارح ديركه بوا كيرلوب هنوز يومق اولمامش ايپلك
كلته سنه دينور العاكى مينه دينور وعكوه ديدكلرى ذكراولنان ايپلك صاتيجى يه دينور وسويق مقل اكلنه
دوشكون آدمه دينور العكى غنى وزننده مقل ديدكلرى يمشك قاودينه دينور الواوى العلو عينك حركات
ثلاثى ولامك سكونيله والعلاوة تمامه وزننده والعالية برنسنه نك يوقريسنه دينورتپه باشى كبى يقال علوالشئ
مثلثة وعلاوته وعاليته اى ارفعه وعاليه مزراغك وقارغينك يوقريسنه كه اوست طرفيدر على قول اوجنه
ياخود تمرن طرفدن نصفنه دينور يقال ماعالية القناة كسافلتها اى اعلاها اورأسها اونصفها الذى
يلى السنان وعاليه نجداولكه سنك مافوقيله ارض تهامه يه وماوراء مكه يه وارنجه قدر مشتمل اولديغى ارضه
دينوركه ارض حجاز اولور وظاهر مدينه ده نيچه قريه لره اطلاق اولنور مجموعنه عوالى دينور نسبتنده عالى
ديرلر وغير قياس اوزره علوى دينور عينك ضميله العلو سمو وزننده برنسنه يوكسك و بلند اولمق
معناسنه در يقال علاالشئ يعلوعلوا اذا ارتفع و يقال علا النهار اذا ارتفع و برشيئك يوقريسنه چقمق
معناسنه در يقال علاه وبه اذا صعده ودابه يه بنمك معناسنه در يقال علا الدابة اذا ركبها وقدر وشان وشرف
صاحبى اولمق معناسنه در يقال علا فى المكارم اذا شرف وباء حرفيله يوكسلتمك و يوكسك ايلمك معناسنه
اولور يقال علابه اذا جعله عاليا العلى غنى وزننده اسم فاعلدر يوكسك و بلند نسنه يه دينور وشديد
وقوى آدمه اطلاق اولنور بو معنا اعتباريله بعض كسه لر تسميه اولندى على المرتضى كبى كرم الله وجهه
العلاء عطاء وزننده بودخى يوكسك و بلند اولمق معناسنه در يقال على الشئ علاء من الباب الرابع اذا ارتفع
وشرف وشان جهتيله بلندمرتبه اولمق معناسنه در يقال على فى المكارم اذا شرف التعلى تفعل وزننده بودخى
يوكسك اولمق معناسنه در يقال تعلى الشئ بمعنى علا وتدريجله يوكسلمك معناسنه در يقال تعلى الرجل اذا علا
فى مهلة وخاتون نفاسدن ياخود مرضدن سلامت بولمق معناسنه مستعملدركه قالقمق تعبير اولنور يقال تعلت
المرأة من نفاسها اومن مرضها اذا سلمت الاستعلاء برنسنه نك يوقريسنه اغمق معناسنه در يقال استعلاه
اذا صعده و يوكسلمك معناسنه در يقال استعلى النهار اذا ارتفع الاعلاء اعشيشاب وزننده بودخى برشيئك
يوقريسنه چقمق معناسنه در يقال اعلولاه اذا صعده الاعلاء همزه نك كسريله بودخى برنسنه نك يوقريسنه
چقمق معناسنه در يقال اعلاه اذا صعده و برنسنه يى يوكسلتمك معناسنه در يقال اعلاه اذا جعله عاليا وعن حرفيله
برنسنه دن نزول ايلمك معناسنه اولور يقال اعلى عن الدابة اذا نزل عنها وعاليه ديدكلرى ارض مذكوره يه كلمك
معناسنه در يقال اعلى الرجل اذا اتى العالية التعلية تفعله وزننده بودخى برنسنه نك يوقريسنه چقمق
معناسنه در يقال علاه اذا صعده و برنسنه يى يوكسلتمك معناسنه در يقال علاه اذا جعله عاليا وعن حرفيله
برنسنه يى يوقريدن اندرمك معناسنه در يقال على المتاع عن الدابة اذا انزله ومكتوبه سرنامه يازمق معناسنه در
يقال على الكتاب اذا عنونه كما يقال علونه علونة وعلوانا المعالاة مبالاة وزننده بودخى برنسنه نك يوقريسنه
چقمق معناسنه در يقال عالاه وبه اذا صعده وعاليه ديدكلرى ارض مذكوره يه كلمك معناسنه در يقال عالى الرجل
اذا اتى العالية و بر خبرى فاش ايلمك معناسنه در يقال عالوا نعيه اذا اظهروه وعلى حرفيله برنسنه يى برينه
يوكلتمك معناسنه اولور تقول عاله على بالامر اى احمله على الحروف المستعلية اهل تجويد عرفنده يدى حرفدن
عبارتدركه صاد مهمله وغين معجمه وقاف وضاد معجمه وخاى معجمه وطاء وظاء حرفلريدر مجموعنى صفق
ضغطظ كلمه لرى جامعه در بونلرك كينده لسان يوقرى طمغا غه استعلاء كينده ادا ايدركن صوت علو جهتندن
خروج ايلمكله مستعليه اطلاق اولندى العلاء سماء وزننده مصدردركه ذكر اولندى واسم اولور يوكسكلكه
دينور يقال فيه علاء اى رفعة و بررجل آديدر ومدينه ده برموضع اسميدر سكة العلاء بخارا شهرنده برصوقاقدر
الاعتلاء افتعال وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال اعتلى النهار اذا ارتفع العالى باب اولدن اسم فاعلدر

يوكسك نسنه يه دينور وعربلر شرف وشان صاحبى آدمه عالى الكعب اطلاق ايدرلر يقولون رجل عالى الكعب
اى شريف شارح ديركه كعب قارغينك بوغومنه دينوركه ماده سندن عالى اولور بو وجهله كنايه ايدرلر ياخود كعب
رجلندركه مراد ايا قدر امتياز وتفوق جهتيله اهل صدر اولور المعلاة مرماة وزننده كسب شرف معناسنه در
شارح ديركه بو معناده مصدر ميمى واسم اولور واسم مكان اولور ومجبنه ومبخله كبى باعث معناسنه اولور جمعى
معالى كلور ومنه معالى الامور اى مكسب الشرف ومعلاة مكه مكرمه نك مقبره مى اسميدركه حجون نام محلده واقعدر
مكه نك اوست طرفنده در بونده معلاة اسم مكاندر ويمامه ده برقريه آديدر وبدر قربنده برموضع اسميدر العلية
والعلى عينلرك كسريله اجله واشراف ناسه دينور على كلمه سنك جمعلريدركه غنى وزننده يقال هم علية الناس
وعليه اى جلتهم العلاوة كتابه وزننده باشك يوقريسنه دينور على قول بيونك يوقريسنه دينور يقال ضرب
علاوته اى اعلى رأسه اوعنقه ودابه يه تحمول اولان ايكى دنككك ارالغنه زائد اوله رق وضع اولنان نسنه يه دينور فارسى
ادا ايله سربار تعبير اولنور يقال لاتضع العلاوة بين العدلين وهى ماوضع بين العدلين ومطلقا برنسنه اوزره زياده
قلنان شيئه دينور يقال اعطاه الف دينارا ودينار علاوة و برقسراغك اديدر العلياء صحراء وزننده كوكه
اطلاق اولنور سماء معناسنه شارحك بياننه كوره اسمدر صفت دكلدر وطاغك تپه سنه دينور ومكان عالى يه دينور
يقال رأيته يقعد فى العلياء اى المكان العالى ومطلقا برنسنه دن عالى اولان شيئه دينور وفعلة عاليه معناسنه دركه
شرفور فعلى متضمن عملدن عبارتدر شارح ابن اثيردن نقل ايدركه حضرت عباسك نعت شريف نبويده نظم
وانشاد ايلديكى اشبو * حتى احتوى بيتك المهيمن من * خندف علياء تحتها النطق * بيتنده واقع علياء كلمه سى مكان
مرتفع معناسنه در اعلى كلمه سنك مؤنثى دكلدر زيرا منكرا ايراد اولنمشدر فعلاء افعل ايسه البته معرف اولمق لازمدر
انتهى عليا مضر عينك ضمى والفك قصريله قبيله مضرك اعلاسنه اطلاق اولنوركه عند البعض قريش
قبيله سيدر ماعداسنه سفلى مضر تعبير اولنور وعليا لفظى على كلمه سنك مؤنثيدر جمعى على كلور كبرى وكبر كبى
العليان عينك كسريله ايرى وتنومند انسان وحيوانه دينور واوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه وكالاومتاعه
دينور و يوكسك ناقه يه دينور وآواز بلنده دينور يقال له عليان اى صوت جهير واركك صرتلانه دينور العليان
عينك ولام مشدده نك كسريله بودخى يوكسك ناقه يه وآواز بلنده دينور العلوان عينك ضميله مكتوبك سرنامه سنه
وديباجه سنه دينور يقال كتب علوان الكتاب اى عنوانه العلاية سحابه وزننده برموضع آديدر و يوكسك
محله دينور العلى ظبى وزننده بودخى يوكسك محله دينور العلاة حصاة وزننده دمورجيلرك اورس تعبير
ايتدكلرى دموره دينور سندان معناسنه واوزرنده كش ياپدقلرى يصى طاشه دينور يوغردى اوزرينه سروب
قوريدوب كش ياپارلر وكولك طرزنده بركونه قابه دينور كديره قويوب اطرافنى صغيرتزكلر يله بسليوب اكا سود
صاغارلر و يوكسك ناقه يه دينور و برقسراغك و برطاغك اسملريدر عليون عينك ولام مشدده نك كسريله
على كلمه سنك جمعيدركه عينك ولام مشدده نك كسرى وياءك تشديديله در سماء سابعه ده برموضع اسميدركه
ارواح مؤمنين اورايه صعود ايدرلر مؤلف بصائرده بو معنايى بياندنصكره ديمشدركه عليون على قول اشرف
مواضع جنانك اسميدرنته كه سجين اشر مواضع نيرانك اسميدر وعند البعض اهل وسكاننك اسميدر و بوعربيه
اقربدر زيرا جمع مزبورنا طقينه مخصوصدر وعلى انك مفرديدر بطيخ كبى وابن اثيرك بياننه كوره سماء
سابعه نك ياخود حفظه ملائكه سنك ديوانلرى اسميدركه اعمال صالحين اورايه رفع اولنور ياخود اعلاى امكنه
واشرف مراتب ديمكدركه مراد دار آخرتده درگاه رضايه اقرب اولان درجاتدر وعليون كلمه سى حروف وحركاتله معرب
اولور قنسرين كبى وعند البعض وجه مذكور اوزره جمعدر ياخود مفردى يوقدر ياخود مفرد در جمعى يوقدر يعلى
يرضى وزننده كه فعل مستقبلدر اسمادندر يعلى بن اميه صحابيدر معلى معظم وزننده اسمادندر معلى بن اسد
صحابيدر يعلى ياءك كسرى والفك قصريله برخاتون اسميدر وعبيد بن يعلى تابعيدر العلو عينك فتحى
ولامك سكونيله قهر وغلبه معناسنه در يقال اخذه علوا اى عنوة التعالى تفاعل وزننده يوكسلمك
معناسنه در يقال تعالى الرجل اذا ارتفع بونك امر حاضرنده تعال ديرسن لامك فتحيله اعل معناسنه ومفرد مطلب
مؤنثنده تعالى وجمعنده تعالين ديرسن مترجم ديركه فى الاصل تعال كلمه سى تعالى ماده سندن امر اولمغله آنكله اسفلده مطلب
اولان آدمك يوقرى چقمسى ضمننده ندا اولنور ايدى كه آنكله يوقرى كل تعبير اولنور بعده كثرت استعمالله مطلقا هلم
يعنى كل معناسنده استعمال ايلديلر كرك مدعو اولان كمسنه اعلاده وكرك اسفلده اولسون وكرك برابرده اولسون
پس معناى خاصى عامده استعمال ايلديلر وكاه جمع مذكر سالمده مجانست واوملاحظه سيله لامى مضموم اولور

وبه قرأالحسن البصرى قل يااهل الكتاب تعالوا ومؤنثنده يايه مجانستله مسكوراولور انتهى العل عينك فتحى
ولامك كسرى وضميله اسمدر فوق معناسنه علالفظندن مقصوردر تقول اتيته من عل بكسر اللام وضمها
اى من فوق وكاه اولوركه الفله من علا دخى ديرلر من عال دخى بومعنايه در تقول اتيته من عل ومن علا ومن عال
اى من فوق شارح ديركه كسره تخفيفا حالى اوزره ابقايه وضمه غايات الحاقه مبنى در تفصيلى مغنى اللبيبده مذكوردر
العلية عينك ضمى وكسرى ولام مكسوره نك وياتك تشديديله چارطاق تعبيراولنان يوكسك اوطه يه دينور
جمعى علالى كلور تقول قعدنا فى العلية اى الغرفة المعلى معظم وزننده قاراوقلرينك يدنجيسنك اسميدر واسعر
نام كسه نك فرسى اسميدر جوهرى محدّث وزننده تقييد ايلمكله وهم ايلدى المعلى محدّث وزننده شول آدمه
دينوركه دائماسودى حيوانك صاغ طرفندن كلوب صاغار اوله وبرفرسك آديدر يعيلى مصغر بنيه سيله بررجل
آديدر المعتلى ممتلى وزننده ارسلانه دينور علىّ سمىّ وزننده اساميدندر على بن رباح محدثدر علبان
سلمان وزننده وعليان مصغر بنيه سيله محدثلردر و ابراهيم بن علبه كه سميه وزننده در محدثدر العلى هدى
وزننده وادى القرى ناحيه سنده بر باده آديدر وديار غطفانده بر موضعدر وديار كلابده برنيجه قبو آديدر
كورة العلاتين عينك فتحى وتثنيه بنيه سيله حمص ايالتنده بر قضا آديدر العلواء حمراء وزننده قصهٔ عاليه
معناسنه در تقول سمعنا منه علواء اى قصة عالية وبرخاتون وايكى قسراق اسملريدر العلى كسرتينله وياتك
تشديديله يوكسكلكه دينور يقال به علىّ اى علو الباتى العلى عينك فتحى ولامك سكونيله والعلىّ عىّ وزننده
بوقرى يه آغمق معناسنه در يقال على السطح يعليه عليا وعليا اذا اصعده على عينك فتحى والفك قصريله
حرفدر يعنى حروف جاره دندر سيبويهدن اسميتى مروبدر طقوز معنايه دلالت ايدر ١ حسى ومعنوى استعلاء
وتفرق ايچون اولوركه غالبا مجرورينه استعلايه دلالت ايدر نحوقوله تعالى وعليها وعلى الفلك تحملون وبعضا
مجرورينك مقابلنه مستعلى اولور نحوقوله تعالى اواجد على النار هدى اى على المكان الذى هو قريب
من النار هادبا يدلنى على الطريق واستعلاء معنوى ايچون اولور نحو عليه دين ٢ مصاحبت ايچون كلور مع كلمه سى
كبى نحوقوله تعالى وآتى المال على حبه اى مع حبه ٣ مجاوزه ايچوندر عن كبى كقول الشاعر * اذا رضيت على
بنو قشير * لعمر الله اعجبنى رضاها * اى رضيت عنى ٤ تعليل ايچوندر لام كبى نحوقوله تعالى ولتكبروا الله
على ماهداكم يعنى لهدايته اياكم ٥ ظرفيت ايچوندر نحوقوله تعالى ودخل المدينة على حين غفلة اى فى حين
غفلة ٦ حرف جراولان من معناسنه در نحوقوله تعالى واذا كالوا على الناس اى من الناس ٧ باء جاره معناسنه در
نحوقوله تعالى حقيق على ان لااقول على الله الا الحق اى بان لااقول وبوقراءت مخصوصه ده در ٨ زائده اولوب
محذوف اولان على كلمه سندن عوض اولور كقول الشاعر * ان الكريم وابيك يعتمل * ان لم يجد يوما على من يتكل
اى من يتكل عليه فحذف عليه وزاد على قبل الموصول عوضا ٩ استدراك ايچوندر كه لكن معناسنه اولور نحو
قولهم فلان جهنمى على انه لاييأس من رحمة الله وعلى كلمه سى اسم اولور فوق معناسنه دركه فوق مصغريدر
يوقريجه ديمك اولور كقول الشاعر * غدت من عليه بعدما تم ظمؤها * عليك اسم فعل امردر لزم معناسنه دركه
ملازمت ومداومت ايله ديمكدر تقول عليك زيدا اى الزمه وعليك الامر وبالامر يعنى شوايش اوزره اول وشوايشه
ملازمت واهتمام ايله مترجم ديركه شيخ رضى بيانته كوره اصلى وجب عليك ايدى مثلا عليك زيدا قولى فى الاصل
وجب عليك اخذ زيد ايدى سرعت ايچون اختصار ايلديلر اليك وامامك ودونك قوللرى دخى بونك كبيدر الباتى
العمى عصا وزننده برآدمك صكره دن كوزلرى بتون كور ونابينا اولمق معناسنه در يقال عمى الرجل عمى من الباب
الرابع اذا ذهب بصره كله شارح ديركه ايكى كوزك كور اولمسنه خاصدر بر كوزده استعمال اولنمز وكوزده دخى
وصف اولور يقال عميت عيناه انتهى وعمى قلب كور اولمق معناسنه ده مستعملدركه مراد جهل وبلادت وقساوتدر
يقال عمى الرجل اذا ذهب بصر قلبه وبو معناده افعال بابندن وارد اولمزنته كه معناى اولده وارد اولور كما سيذكر
وعمى قدّ وقامته دينور واوزونلغه دينور يقال ما احسن عماه اى قامته اوطوله وتوزه دينور غبار معناسنه الاعماء
همزه نك وميمك كسريله بو دخى كور اولمق معناسنه در يقال اعماى يعماى اعمياء بمعنى عمى شارحك بيانته كوره
بوافعيلال بابندندر احيرار كبى اصلى اعمايى ايدى ادهام صيغه سنه احتذاء قصديله لفظ صحيح مخرجنه اخراج
اولنوب ياى ثانيه الفه قلب اولنمغله اعمايا اعمياء اولدى كرچه اعمايا كلمه سنده دندانه ياء اولى مرسوم اولمبوب لكن
تلفظده مثبت اولور ومصدرنده ياى اولايى اسقاط ايلديلر اشهيباب كلمه سنده اشهباب ديدكلرى كبى وبعضا يايى
مشدد ده ايدوب اعماىّ يعماىّ دخى ديرلر ادهامّ يدهامّ كبى وبو احيرار بابندن دخى اولوركه اعماى يعماى دينور اصلى

اعمىّ ايدى شذوذ اوزره ياء اولى الفه قلب اولندى طايه وغايه كلمه لرى كبى وافعيلال مراد اولندقده يالرادغام اولنوب
اعماىّ دينور التعمى تفعل وزننده بو دخى كور اولمق معناسنه در يقال تعمى الرجل بمعنى عمى الاعمى
احمر وزننده والعمى كتف وزننده بصر سز كور آدمه و بصيرتسز يعنى قلب كوزى كور آدمه دينوركه مراد
جاهل ونادان در اعمى لفظنك جمعى عمى وعميان كلور عينلرك ضمى وميملرك سكونيله وعماة كلور رماة وزننده
بوكوياكه عامى كلمه سنك جمعيدر مؤنثى عمياء در حمراء وزننده وعميه در فرحه وزننده كه عمى مؤنثيدر التعمية
تفعله وزننده كور ايلمك معناسنه در يقال عماه اى صيره اعمى وبرنسنه يى كيزلمك ستر واخفاء معناسنه مستعملدر
يقال عمى معنى البيت اذا اخفاه اشعارده معما بوندن مأخوذدر ما اعماه فعل تعجبدر عماى بصيرتدن مصوغدر
نه عجب كوردل بى بصيرت جاهل ونادانلر ديمكدر تعجب كوردل اولمسنه مصروفدر زيرا عين ظاهريده ازدياد
عما متصور دكلدر التعامى تفاعل وزننده تصنعله كورلك كوسترمك معناسنه در يقال تعامى الرجل اذا اظهر العمى
العماء سماء وزننده والعماية سحابه وزننده والعمية غنيه وسميه وزنلرنده غوايت ولجاج معناسنه در يقال
فلان فى عماء وعماية وعمية وعمية اى فى غواية ولجاج العمية عينك كسرى وضمى وميمك وياتك تشديدلريله كبر
وتعظم ياخود ضلال وكراهى معناسنه در وبو عمى لفظندن فعيله در يقال ماهذه العمية اى الكبر او الضلال
العميا رميا وزننده فى الاصل مصدردر رميا وخصيصا كبى كور اولمق وبرنسنه مستور ومشتبه اولمق معنالرينه در
بعده اسم موقعنده استعمال اولندى ومنه يقال قتل فلان عميا اى لم يدرمن قتله قال الشارح وفى النهاية العميا فعيلا
من العمى كالرميا من الرمى والخصيصا من التخصص وهى مصادر ومنه حديث من قتل فى عميا فى رمى يكون
بينهم فهو خطأ والمعنى ان يوجد بينهم قتيل يعمى امره ولايتبين قاتله فحكمه حكم قتل الخطأ يجب فيه الدية پس
بوراده قتل عميا قارشقلقده اوق اصابتيله مقتول اولمقدر الاعماء همزه نك فتحيله جاهل ونادانلره دينور اعمى
كلمه سنك جمعيدر يقال هم اعماء اى جهال شارح ديركه مؤلفك سباقى ايكى وجهله غلطى مشتملدر اولا محكمده
منصوص اولديغى اوزره اعماء مجاهل معناسنه دركه ميمك فتحيله در مجهول ونامعلوم نسنه لردن عبارتدر ثانيا
مفردى اعمى دكلدر بلكه عمى كلمه سيدر كتف وزننده كه بمعنى مفعولدر انتهى واعماء شول اراضى يه اطلاق
اولنوركه آنده قطعا آبادانلق وشنلك وعمارت اثرى اوليه يقال رمى بهم فى الاعماء وهى اغفال الارض التى لاعمارة بها
واوزون بولوآدملره دينور المعامى ميمك فتحيله بو دخى اثر عماردن خالى اولان بور اراضى يه دينور شارحك بيانته كوره
غيرقياس اوزره عمى كلمه سندن جمعدر قياس اولان معميه اولمق ايدى العامية مبالغة اعماء كلمه سنى تأكيد ايچون
ايراد اولنور كرك جهال وكرك سائر معانى يه اولسون يقال اعماء عامية مبالغة اى متناهية فيه وعاميه سودى يك آز
اولان خاتونه دينوركه مراد ممه سى كور اولان خاتوندر يقال امرأة عامية اى بكاءة صكة عمىّ صادك وكافك
مشدده نك فتحيله وعمى سمىّ وزننده و بعض اشعارده عينك ضمى وميمك سكونيله وارد اولدى وصكه اعمى عنوانيله ده
وارد اولمشدر نصف نهارك پك اسيلكى وقتك اسميدركه كونشك اسيسى وجودى آتش علوى كبى چالوب ياقديغى
وقتدن عبارتدر ياخود عمى اولوقتده اولان بعينه اسيلكك اسميدر صكه كلمه سى چالوب چارپمق معناسنه در وعمى
اعمى لفظندن مرخما مصغردر تعظيم ايچوندر كونشك حرّى كوزده فرقومبوب كوز باققدن قالديغى تصوريله
اولوقته ياخود اسيلكنه اطلاق اولندى وعند البعض عمى جاهليه ده عدوان قبيله سندن بركسه آديدركه فقيه
اولمغله اثناى حجده حجاجه مناسك حجه متعلق افتا ايدر ايدى برسنه على العاده قافله ايله كلور ايكن مكه يه ايكى
مرحله مسافه ده برقوناغه نزول ايلديلر واول كون اتفاقى هوانك اسى ايدى رفقاسنه توجه ايدوب هر كيمكه يارين
بوساعته قدر اداى عمره ايلمبوب محرم اولديغى حالده قالورسه سنه آتيه يه دك اداى عمره ايده مبوب اولجه حرام
اوله رق قالور ديدكده اهل قافله بالجمله صحرا ايوب اول آتشناك وقتده مكه جانبنه عزم وشتاب ايلديلر اول ايكى
مرحله يى جدّ تام ايله قطع ايدوب زمان يسيرده مكه يه واصل اولديلر وعند البعض عمى عمالقه دن برامير آديدر وقت
هاجره ده برقوم اوزره چاپول ايدوب جمله سنى استيصال ايلمكله وقت مزبور اكا مضاف ومنسوب اولدى وجهينه
دخى اضافت ادنا مناسبت ايچوندر وصكه لفظى همبشه ظرفيت اوزره منصوبدر تقول لقيته اواتانا زيد صكه
عمىّ اى فى اشد الهاجرة حرا العماء سماء وزننده يوكسك سحابه دينور ياخود صيق وقالين وكثيف اولانته
ياخود ممطر اولانته ياخود يوفقه ياسياه يابياض ياخود افراغ مطر ايلمش خالى سحابه دينور يقال فى السماء عماء
وهو السحاب المرتفع او الكثيف او الممطر او الرقيق او الاسود او الابيض او الذى هراق ماءه العمى عينك فتحى
وميمك سكونيله آقمق معناسنه در يقال عمى الماء عميا من الباب الثانى اذا سال وطالغه خار وخاشاكى طشره

آتمق معناسنه در يقال عمى الموج اذارمى بالقذر ودوه اسريوب اغزينك كپوكنى تپه سنه طوغرى ياخود
نيره يه اولورسه آتوب صاچمق معناسنه در يقال عمى البعير بلغامه اذاهدرفرمى على هامته اواتاكان الاعتماء
افتعال وزننده برنسنه يى اختيار ايلمك معناسنه در يقال اعتماه اذااختاره وقصد ايلمك معناسنه در يقال اعتماه
اذاقصده العمية عينك كسريله اختيار معناسنه اولان اعتماء ماده سندن اسمدر اختيار معناسنه در الاعميان
تثنيه بنيه سيله سيل وحريق ياخود سيل وليل ياخود سيل ايله اسرمش دوه يه اطلاق اولنور ومنه اعوذ بالله
من الاعميين اى السيل والحريق اوالسيل والليل اوالسيل والجمل الهائج العمى ربى وزننده اولو مجل آدملره
اطلاق اولنور كويا كه عامى لفظندن جمعدر كه اولوب وديرى قاله جغى مشتبه در يقال تركاهم عمى اى اشرفوا
على الموت عمايه سحابه وزننده برطاغك آديدر جرير شعرنده تثنيه صيغه سيله ايراد ايلمسدر كه اتصالنده اولان
جبل آخره تغليب ايتمشدر عما عينك فتحى وميمك تخفيفيله اما معناسنه دركه حرف استفتاحدر يقال عماوالله
كان كذالغة فى اما الاعماء همزه نك كسريله برآدمى اعمى بولمق معناسنه در يقال اعماه اذاوجده اعمى الواوى
العمو عينك فتحى وميمك سكونيله ضلال معناسنه در يقال هو فى عمواى ضلال وذلت وخضوع معناسنه در
جمعى اعماء كلور الواوى العنو علو وزننده والعناء عطاء وزننده اسير اولمق معناسنه در تقول عنوت فيهم
عنواوعناء اى صرت اسيرافيهم ويقال عنيت فيهم عنا من الباب الرابع اى صرت اسيرافيهم وتذلل وخضوع
وسرفرو قلمق معناسنه در تقول عنوت له اذاخضعت وبرنسنه يى آچقه چقروب آشكاره قلمق معناسنه در
تقول عنوت الشئ اذاابديته وباء حرفيله اخراج معناسنه اولور تقول عنوت به اذااخرجته وارض نبات بتورمك
معناسنه در يقال عنت الارض بالنبات اذااظهرته وكلب برنسنه يى كلوب قوقلمق معناسنه در يقال عنا الكلب
للشئ اذااتاه فشمه وقربه نك ديكش ارالقلرى سيرك اولمغله صوينى طشره صيزدرمق معناسنه مستعملدر يقال
عنت القربة بماء كثيراى لم تحفظه فظهر وبرآدمه بعض امور وحوادث حادث اولمق معناسنه در يقال عنت به
الاموراذانزلت وبرنسنه برآدمى رنج وزحمته اوغراتمق معناسنه در يقال عنا الامر عليه اذاشق العنا عصا
وزننده بودخى اسيرلكه دوشمك معناسنه در تقول عنيت فيهم عنا من الباب الرابع اذاصرت فيهم اسيرا الاعناء
همزه نك كسريله برآدمى ذلول وفرمانبر ايلمك معناسنه در تقول اعنيته اذااخضعته وبرنبات اظهار ايلمك معناسنه در
يقال اعنت الارض النبات اذااظهرته العنوة خطوه وزننده اسمدر اسيرلكه دينور وخوارلغه وفرمانبرلكه دينور
وقهرواستيلاء معناسنه در يقال فتحت هذه البلدة عنوة اى قهرا ومحبت ومودت معناسنه كلكله ضد اولور تقول
بقلبى له عنوة اى مودة العوانى نسوانه اطلاق اولنور زيرا طائفهٔ نسوان طرف رجالدن ظلم وجفا كوروب
بركسه دن مظهر داد ونصرت اولمزلر شارح ديركه ابن اثيرك بيانه كوره تحت ايدئ رجالده اسير ومقهور اولدقلرينه
مبنى مترجم ديركه وجهين مذكورين صدور اسلامه نسبتله در يوخسه زمانه نسوانى خصوصا استنبول جادولرينك
بيچاره رجاله استيلالرى قلمه كلور عنا اولمديغى هويدادر التعنية تأديه وزننده حبس ايلمك معناسنه در يقال
عناه اذاحبسه وتعنيه اسم اولور دوه قيغيله آغشته اولمش بولندن مركب علاجه دينوركه كركى كبى مزج ايدوب
كونشده عقد ايلدكدنصكره اويوز وچبك اولمش دوه يه طلا ايدرلر وتعنيه بومعناده مصدر اولور اويوز وچبك
اولمش دوه يه علاج مزبورى سورمك معناسنه در يقال عنا البعير اذاطلاه بالتعنية العنية غنيه وزننده بودخى
تعنيه كبى ذكر اولنان علاجه دينور الاعناء همزه نك فتحيله جوانب ونواحى معناسنه در يقال اعناء السماء
اى نواحيها وكذا اعناء البلاد وقبائل مختلفه دن مجتمع جماعته دينور مفردلرى عنودر عينك كسريله العانى اسير
وكرفتاره دينور يقال هو عان اى اسير ودم سائله دينور العنوان عينك ضميله مكتوبك نشان وعلامتنه دينوركه
مراد سرنامه ودبياجه سيدر المعناة معظاة وزننده عنوان معناسنه در العنونة عنعنه وزننده مكتوبه
عنوان يازمق معناسنه در تقول عنونته اذاوسمته شارح ديركه مؤلف بونلرى نون بابندن وجوهيله بيان ايلمشدر
اليائى العناية كنايه وزننده والعناية سحابه وزننده والعنى عتى وزننده برآدمه برزحمتلو نسنه مهم اولمق
معناسنه در يقال عناه الامر يعنيه ويعنوه عناية وعناية وعنيا اذااهمه وبرامر مهمه اوغرايوب اكا مشغول اولمق
معناسنه در يقال عنى فلان على المجهول عناية ويقال عنى بحاجة عنا من الباب الرابع اذااهمته واشتغل بها وباب
رابعدن ورودى قليلدر الاعتناء افتعال وزننده برزحمتلو ايشه اهتمام ايلمك معناسنه در يقال اعتنى بالامر اذااهتم به
العنى كتف وزننده برايشه اوغرامقله رنج وتعب چكن آدمه دينور العنى عينك فتحى ونونك سكونيله برآدمه
برتعبلو ايش پيدا اولمق معناسنه در يقال عنى الامر له يعنى عنيا اذاحدث ونزل وطعام وشراب خوشكوار

اولمغله

اولمغله مزاجه موافق اولوب سيمك معناسنه در يقال عنى فيه الاكل اذانجع وبراوت بتورمك معناسنه در
يقال عنت الارض بالنبات اذااظهرته وعنى وعنايه اراده وقصد ايلمك معناسنه در يقال عنى بالقول كذا عنيا
وعناية اذااراد العنا عصا وزننده بودخى طعام وشراب خوشكوار اولمغله مزاجه يرامق معناسنه در يقال
عنى فيه الاكل عنا من الباب الرابع اذانجع واسيرلكه كرفتار اولمق معناسنه در يقال عنى الرجل اذانشب
فى الاسار المعنى مأوى وزننده والمعنى مرمى وزننده والمعناة مرماة وزننده والمعنية مرميه وزننده
كلمه وكلامك مدلولنه دينوركه متضمن اولدقلرى امر مقصوددر قصد واراده معناسندندر خلاصه سى ازاسنه
الفاظ وضع اولنان صورت ذهنيه دن عبارتدر مفهوم اندن اعمدر العناء عطاء وزننده رنج وزحمت چكمك
معناسنه در يقال عنى الرجل عناء من الباب الرابع اذانصب التعنى تفعل وزننده بودخى رنج وزحمت چكمك
معناسنه در يقال تعنى الرجل اذانصب وبرتعب ورنجه محل اولمايشك زحمتنى ارتكاب ايدوب اوزرينه المق معناسنه در
يقال تعنى العنية اذاتجشمها الاعناء همزه نك كسريله والتعنية تأديه وزننده برآدمى زحمته اوغراتمق
معناسنه در يقال اعناه وعناه اذاانصبه وكتابه عنوان يازمق معناسنه در يقال اعنى الكتاب وعناه اذاعنونه
ويقال عنه بالنون العنية ثمره وزننده اسمدر رنج ومشقت معناسنه در يقال به عنية اى عناء العانى والمعنى
محدث وزننده عناء كلمه سنى مبالغة تأكيد اولورلر پك زحمت ومشقت ديمك اولور يقال عناء عان ومعن مبالغة
المعاناة مباهاة وزننده مشاجره ومنازعه معناسنه در يقال عاناه اذاشاجره وبرنسنه نك رنج وزحمتنى چكمك
معناسنه در يقال عاناه اى قاساه ومال اوزره دائما تقيد ونظارتله رعايت وتيمارنده اهتمام ايلمك معناسنه در يقال
هم مايعانون مالهم اى مايقومون عليها المعنى معظم وزننده برفرس اسميدر الواوى العى عينك فتحى وياءنك
تشديديله كه اصلى عوى ايدى والعواء عينك ضمى والفك مديله والعوة عينك فتحى وواوك تشديديله
والعوية غنيه وزننده كلب وقورد مقوله سى اغزنى برطرفه چويروب اورمك على قول صوتنى آچقلمه رق اوزاتمق
معناسنه دركه اولومق تعبير اولنور يقال عوى الكلب يعوى عيا وعواء وعوة وعوية من الباب الثانى اذالوى
خطمه وصوت اومد صوته ولم يفصح وبرنسنه يى برطرفه بورروب بوكمك معناسنه در يقال عوى الشئ اذاعطفه
وبركسه مثلا اوتوز ياش كبى تمامى قوت كرته سنه كلوب بازولرى كركى كبى قوى اولمغله اخرك پنجه سنى بورمق معناسنه
مستعملدر يقال عوى الرجل اذابلغ ثلثين سنة فقويت يده فعوى يدغيره وبرنسنه يى ايكى قات اكمك معناسنه در
يقال عوى البرة والقوس اذاعطفها وعن حرفيله رد وصرف معناسنه مستعمل اولور يقال عوى عن الرجل
اذاكذب ورد يعنى فلان حقنده غيبت ايدن كمسه يى تكذيب ايدوب اول تهمتى فلان اوزرندن رد ايلدى وبرجماعتى
فتنه وغوغايه چاغرمق معناسنه مستعملدر يقال عوى القوم الى الفتنة اذادعاهم الاعتواء افتعال وزننده
بودخى كلب اورمك ياخود اولومق معناسنه در يقال اعتوى الكلب بمعنى عوى وبرنسنه يى بوروب بوكمك
معناسنه در يقال اعتوى الشئ اذاعطفه التعوية تأديه وزننده بودخى برنسنه يى ايكى قات اكمك معناسنه در
يقال عوى البرة والقوس اذاعطفها الانعواء انفعال وزننده برنسنه ايكى قات اكلمك معناسنه در يقال عوى القوس
فانعوت العواء شد اوزننده وقصرايله كلبه دينور ودبره ومقعده اطلاق اولنور ومنازل قمردن برمنزلك اديدر
بش ياخود درت كوكبدن عبارتدركه كتابت الف صورتنده واقع اولمشلردر واكاورك الاسددخى ديرلر بوصورت
صور شماليه دندر برالنى آسمانه طوغرى اوزادوب برآدمى چاغررشكلنده بركسه صورتى اوله جقدر كواكب مزبوره طرف
اسفلنده مركوزدر شارح ديركه اساسك بيانه كوره منزل مزبور برودت هواموسمنك عقبنده طلوع ايلمكله كويا كه
بردى طردوتبعيد ايدرك اكسه سندن چاغروب كيدر اولديغى باعث تسميه در انكيچون طاردة البرددخى ديرلر وعواء
قوجه ناقه يه دينور العوة عينك ضمى وفتحيله بودخى است ومقعده دينور الاستعواء دادخواه اولمق
معناسنه در يقال استعواهم اذااستغاثهم المعاوية ميمك ضميله اركك قيزمش قانجق كلبه دينور يقال عوت المعاوية
اى الكلبة المستحرمة وتلكى انيكنه دينور وحرف تعريفسز اساميدندر معاوية بن ابى سفيان صحابيدر ومعاويه نك
مصغرنده معيوه ومعيه دينور ياءنك تشديديله ومعيية دينور ياء ثلاث ايله ابو معاويه پارس ديدكلرى جانورك
كنيه سيدر معويه ميمك فتحيله منزله وزننده ابن امرء القيس بن ثعلبه دركه قضاعه دن بربطن پدريدر عا
قصرايله وعو عينك فتحى وواوك سكونيله وعاى سكون ياايله قيون سوره جك صوتدن حكايه در المعاعاة
مباهاة وزننده الفاظ مذكوره ايله قيون سورمك معناسنه در يقال عاعى الراعى اذازجر الضئين فقال عاوعى اوعاى
شارح ديركه بوعين ماده سنه متعلقدر العوعاة والعيعاة والعيعاء دحرجه وزنلرنده بونلرده معاعاة معناسنه در

يقال عوعى يعوى عوعاة وعيعى يعيعى عيعاة وعيعاء بمعنى عاعى معاعاة المعاواة مباهاة وزننده بركسنه حيقرمق
معناسنه در يقال عاواهم اذا صايحهم عوة عينك فتحيله بر رجل آديدر اعواء همزه نك فتحيله وعوى سمى
وزننده ايكى موضعلردر التعاوى تفاعل وزننده ناس هر طرفدن كلوب بركمك معناسنه در يقال تعاووا عليه اذا اجتمعوا
الواوى العهو عينك كسريله اشك صوپه سنه دينور جحش معناسنه وجنسى پالاك واندامى معتدل ياقشقلو ياوز
وقوتلو دوه يه دينور الاعهاء همزه نك كسريله برادمك مالنه آفت ايرشمك معناسنه در يقال اعهى الرجل
اذا وقعت فى ماله العاهة اليائى العى عينك فتحى وياءنك تشديديله والعياء عطاء وزننده بركسنه مراد ايلديكى
برايشك بولنى بيله ميوب وبوله ميوب آشوب قالمق ياخود مباشرت ايلديكى ايشه كمال ومتانت ويره ميوب عاجز
ودرمانده اولمق معناسنه در يقال عى الرجل بالادغام وفكه عيا وعياء من الباب الرابع اذا لم يهتد لوجه مراده
او عجز منه ولم يطق احكامه وجهل معناسنه مستعملدر تقول عيته اذا جهلته العيان ريان وزننده والعياياء
عينك فتحيله والعى طى وزننده والعيى فعيل وزننده وجه مذكور اوزره برنسنه دن عاجز ودرمانده آدمه
دينور وعى وعيى كلمه لرينك جمعلرنده اعياء واعيا دينور التعايى تفاعل وزننده والاستعياء والتعيى
تفعل وزننده عى وعياء معناسنه در يقال تعايا الرجل واستعيى وتعيى بمعنى عيى العى عينك كسريله تكلمدن
عجز ايله حصر اولمق معناسنه در يقال عيى فى المنطق عيا من الباب الرابع اذا حصر الاعياء همزه نك كسريله
يوريلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال اعيى الماشى اذا كل ويوروب درمانده قلمق معناسنه در يقال اعيى
السير البعير اذا كله وعاجز ايلمك معناسنه در يقال اعياه الداء اذا عجزه المعايا والمعانى ميملرك فتحيله معيى كلمه سنك
جمعلريدر كه يورغون ودرمانده لر ديمكدر يقال ابل معايا ومعاى اى معيية العياء سحاب وزننده والعياياء عينك فتحيله
شول بوغوره دينور كه ناقه يه چكلدكده كاركذارلق مصلحتنى بيلميوب عجميلك ايليه ياخود اصلا ناقه يه چكلمامش اوله
كذلك بنى آدمده دخى استعمال اولنور يقال فحل عياء وعياياء اذا كان لا يهتدى للضراب اوالذى لم يضرب قط وكذا
الرجل جمعلرى اعياء كلور عيايا كلمه سنك جمعى حذف زائد اوزره مبنى در وعياء سحاب وزننده علاج پذير اولميان مرضه
دينور يقال داء عياء اى لا يبرأ منه وبو وصف بالمصدردر المعاياة مباهاة وزننده والتعيية تفعله وزننده تعميه
ولغز كبى فهم واستخراجندن عاجز اوله جق كلام ايراد ايلمك معناسنه در يقال عايا الرجل وعيى اذا اتى بكلام لا يهتدى له
الاعيية اثفيه وزننده لغز ومعما كبى فهم واستخراجندن عاجز اوله جق كلامه دينور بنو عياء سماء وزننده
جرم قبيله سندن برجماعتدر عيعايه عينك فتحيله عدوان قبيله سندن برجماعتدر المعيى معظم وزننده
بر موضعدر عيايه سحابه وزننده برجماعتدر العى طى وزننده ابن عدنان دركه معد نام كمسه نك
برادرى ايدى فصـــــل الغين المعجمة اليائى الغية غينك فتحى وياءنك سكونيله آزجه يغموره دينور
على قول بردن صاغنا نقلى ياغان يغموره دينور تقول اخذتنا غية اى مطرة غير كثيرة او الدفعة الشديدة ومتابعا
دوكيلان چوق صويه دينور ومتابعا اوريلان قامچى يه دينور بونلرك مجموعنده اسمدر واسم مصدر دخى اولور
وغية التراب طپراغك هوايه توزوب چقان توزينه دينور وغيه نابديد لكه دينور غيبت معناسنه در يقال جاؤ
على غية الشمس اى غيبتها الغبا عصا وزننده بودخى هوايه آغوب چقان توزه دينور الغيباء حمراء وزننده
صرمشق چتلق اغاجلره دينور يقال شجرة غيباء اى ملتفة ويقال غصن اغيى التغيية تأديه وزننده اورتمك
معناسنه در يقال غباه اذا ستره وباشدن صاچك مجموعنى كسمك معناسنه در يقال غبى الشعر اذا قصره واستأصله
الواوى الغبا عصا وزننده والغباوة عداوه وزننده بركسنه كند ذهن وبليد اولمغله فهم وفطنتدن قاصر
اولمق معناسنه در يقال غبى الرجل الشئ وعنه غبا وغباوة من الباب الرابع اذا لم يفطن له وبرنسنه مستور ومخفى
اولمق معناسنه در يقال غبى الشئ منه اذا خفى الغبى غنى وزننده ذهنى آغر بلادتلو آدمه دينور كه زكى
وزيرك مقابليدر الغبوة خطوه وزننده والغبوة فتوه وزننده والغبى صلى وزننده غفلت معناسنه در
يقال فيه غبوة وغبوة وغبى اى غفلة الغباء سماء وزننده كيزلوجه ارضه دينور اليائى الغابية ثاى فوقيه ايله
غابيه وزننده بون واوغوز خاتونه دينور يقال امرأة غابية اى بلهاء الواوى الغثاء ثاى مثلثه ايله غراب وزننده
والغثاء زنار وزننده صو يوزنده اولان وسيل صوبى كتورديكى خار وخاشاكه وكپوكه وسيل صو بنه قارشمش يپراق
مقوله سنه دينور قال فى الاساس يقال فلان ماله غثاء وغثاء وعمله هباء وسعيه جفاء الغثو حشو وزننده برده غثاء
چوغالمق معناسنه در يقال غثا الوادى يغثو غثوا اذا كثر فيه الغثاء اليائى الغثى غثو وزننده ومرادفيدر يقال
غثى الوادى يغثى غثيا بمعنى غثا غثوا وسيل صوبى مرعايى بوزوب برى برينه قاتمغله حلاوتنى كيدرمك معناسنه در

يقال غثى السيل المرتع اذا جمع بعضه الى بعض واذهب حلاوته وخلط كلام ايلمك معناسنه در يقال غثى الكلام
غثيا من الباب الثانى والرابع اذا خلطه ودواب وسوائمى ياخود ناسى برى برينه قاتوب هرج ومرج ايلمك معناسنه در
يقال غثى المال او الناس اذا خبطهم وضرب فيهم وغثى وغثيان فتحاتله كوكل بولانمق معناسنه در كه قى
مقدمه سيدر يقال غثت النفس غثيا وغثيانا اذا خبثت وهوا يوزى بولانوب بولوتلنمق معناسنه در يقال
غثت السماء بالسحاب اذا غيمت الاغثاء همزه نك كسريله بودخى سيل صوبى مرعايى بوزوب برى برينه قاتمق
معناسنه در يقال اغثى السيل المرتع بمعنى غثى الغثا عصا وزننده يريوزنده نبات چوغلمق معناسنه در يقال
غثيت الارض بالنبات غثا من الباب الرابع اذا كثر فيها الاغثى اقصى وزننده ارسلانه دينور الواوى الغدوة
غينك ضمى ودالك سكونيله صباحك اول وقتنه دينور بكره معناسنه فارسيده بامداد وتركيده اركن
تعبير اولنور على قول صلوة فجر ايله طلوع شمس بيننده اولان وقته دينور تقول اتيته غدوة اى بكرة اومابين
صلوة الفجر وطلوع الشمس شارح ديركه غدوه وبكره كلمه لريله اكر انجده اولديغى كونك صباحى مراد اولور ايسه
منون اولمز واكر نكره مراد اولور ايسه منون اولورلر وغدوه لفظنك جمعى غدى كلور مديه ومدى كبى الغداة
حصاة وزننده والغدية غنيه وزننده بونلرده غدوه معناسنه در غداة كلمه سنك جمعى غدوات كلور فتحاتله
وغديه نك جمعى غديات كلور وغدايا كلور وغدو كلور ضمتينله وواوك تشديديله وعند البعض غدايا غديه نك جمعى
دكلدر بلكه عشايا كلمه سنه مزاوجه وجهيله استعمال اولنور پس قائل مزبور غداة كلمه سندن جمع اولديغنه ذاهب
اولمشدر الغدو سمو وزننده والغدوة غرفه وزننده بريره صباح وقتى كلمك وصباح وقتى كتمك وبرايشه صباح
وقتى مباشرت ايلمك معناسنه در يقال غدا عليه غدوا وغدوة اذا بكر عليه شارح ديركه بعده توسعه اولنوب وقتدن
تجريد ايله راح كبى افعال ناقصه يه ملحق اولمشدر صار معناسنه مستعملدر الاغتداء افتعال وزننده غدو
معناسنه در يقال اغتدى عليه بمعنى غدا عليه المغاداة مفاعله وزننده بركمسنه يه اركندن وارمق وبرايشى
اركندن ايشلمك معناسنه در يقال غاداه وغادى الامر اذا باكره الغد غينك فتحى ودالك تخفيفيله ايرته كونه دينور كه
يارين دخى تعبير اولنور فارسيده فردا دينور وبونك اصلى غدو ايدى بلا عوض واو حذف اولندى نسبتنده غدى
وغدوى دينور اثبات واو ايله الغادية صباح وقتنده پيدا اولان بلوده ياخود يغموره دينور الغداء سماء وزننده
صباح طعامنك اسميدر جمعى اغديه در تقول اطعمنا غداء اى طعام الغدوة التغدى تفعل وزننده صباح
طعامى يمك معناسنه در يقال تغدى الرجل اذا اكل الغداء الغدا عصا وزننده تغدى معناسنه در يقال
غدى الرجل غدا من الباب الرابع بمعنى تغدى التغدية تأديه وزننده صباح طعامى يدرمك معناسنه در تقول
غديته اذا اطعمته الغداء الغديان سكران وزننده دائما اركن طعام اكل ايدن آدمه دينور مؤنثى غدياء در
ابو الغاديه يسار بن سبع دركه صحابيدر الغادى ارسلانه اطلاق اولنور الغداء شداد وزننده ابن كعب دركه
اعيان عربدندر المغدى ميمك ودالك فتحيله اسم مكاندر مؤنثى مغداة در شول يره دينور كه قوم اندن صباح وقتنده
رحلت ايده لر كذلك وقت مرقومده رحلت اولنان يره دينور نته كه مراح ومراحه بونك مقابليدر بو مناسبتله مطلقا
منشأ ومصيرده استعمال اولنديلر بعده بر ولدك پدرينه مشابهت كامله سنده استعمال ايلديلر زيرا پدر اولادك اصل
ومنشأى ونسب واخلاق وشمائلده بالنسبه مرجع ومصيريدر بو جهتله مجاز بمرتبتين اولور ومنه يقال ما ترك فلان
من ابيه مغدى ومغداة ولا مراحا ومراحة اى شبها يعنى كويا كه جمله سنى اخذ واستيفا ايلمشدر الغدوى عربى
وزننده كبه حيوان قارننده اولان ياورى يه دينور على قول قيون قسمنه مخصوصدر ياخود فحلك طوندرديغى دوله
مقابل بيع اولنان دوه يه وسائر حيوانه دينور ياخود قوچك طوندرديغى دوله مقابل بيع اولنان قيونه دينور
مؤلفك بما يباع اوان ينتاع قوللرى مسامحه اوزره در ولفظ مزبور كلمهٔ نسبت اولمغله كويا كه آنلر فرد ايه منسوبلردر
الواوى الغذى ذال معجمه ايله غنى وزننده والغذوى عربى وزننده غدوى معناسنه در بو صورتده غذايه
منسوب اولور وغذى تازه قوزو يه دينور جمعى غذاء كلور غينك كسريله الغذاء كساء وزننده ما كولات
ومشروبات بدنك نماء وقوامنه مدار اولان شيئه دينور يقال اعطاه غذاءه وهو ما به نماء الجسم وقوامه الغذو
عزو وزننده بركسنه يه غذاء ويرمك معناسنه در يقال غذاه يغذوه غذوا اذا اعطاه الغذاء واركك دوه افشاتى كسه رك
ايشه مك معناسنه مستعملدر يقال غذا الجمل بوله وببوله اذا قطع ودوه نك افشانى كسيله كسيله كلمك معناسنه در
يقال غذا بول الجمل اذا انقطع وآقمق معناسنه در يقال غذا الشئ ى سال وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال غذا الرجل
اذا اسرع وطمردن قان روان اولمق معناسنه در يقال غذا العرق اذا سال دما التغذية تفعله وزننده بودخى غذا الندرمك

معناسنه در بقال غذّاه بمعنى غذاه و بسلمك معناسنه مستعملدر بقال غذاه اذا ربّاه ودوه كسه‌رك ايشه‌دك معناسنه در
بقال غذّى الجمل بوله اذا قطعه وطمردن قان آقق معناسنه در بقال غذّى العرق اذا سال دما الاغتذاء افتعال
وزننده والتغذى تفعل وزننده غدالنمك معناسنه در بقال غذّاه فاغتذى وتغذى الغذا عصا وزننده
اركك دوه‌نك بوانه ديور الغذوان فتحاتله شوقلو وجنبشلو اوبناق بوكركه ديور و بدزبان وفاحش ودلازار
آدمه ديور مؤنثى غذونه‌در و بصره ايله مدينه بيننده برصويك آديدر الاستغذاء برآدمى يره چالوب خاكسار ايلمك
معناسنه‌در بقال استغذاه اذا صرعه فشدّ صرعه الغاذية بدنده برطمرك آديدر الغاذى غدالندريجى
وبسلجى معنالرينه‌در بومناسبتله دواب ومواشى‌يى كوزل بسليوب رعايت وتيمار ايدنده حاذق آدمه اطلاق اولنور بقال
هو غارى مالى مصلحه وسائسه اليائى الغذى غذو وزننده ومرادفيدر تقول غذيته غذيا من الباب الثانى
بمعنى غذوته جوهرى يائيدن دخى كلديكنى بيلمامكله انكار ايلدى الواوى الغرو غينك فتحى ورانك سكونيله
برنسنه‌يه بوس بتون محكمجه يابشوب قبلامق معناسنه در بقال غرا السمن قلبه يغرو غروا اذا لزق به
وغطاه و برنسنه‌يى توتقالله يابشدرمق معناسنه در بقال غرى الجلد به اذا الصقه بالغراء وغرو عجب معناسنه دركه
عجبدرمنه كه غروى دخى بومعنايه در دعوى وزننده بقال لاغرو من كذا ولاغروى اى لا عجب الغرا عصا
وزننده والغراء كساء وزننده برنسنه‌دركه كنديسيله برنسنه طلا اولنور ياخود آخر نسنه‌يه يابشدريلور بعضلر
ديديكه برنسنه‌دركه بالغك قارنندن ظهور ايدر آنكله نسنه يابشدريلور بونلر تركيده طوتقال ديدكلريدركه ايكى
درلو اولور بردرلوسى غرا الجلود ديدكلريدركه حيوانك جلدنى مهرّا اولنجه تكرار تكرار طبخ وتصفيه دنصكره
انعقاد مرتبه‌سنه كلنجه برى برينه ضربله حاصل اولان طوتقالدر و بريسى غرا السمك ديدكلريدركه بالق
طوتقالى ديرلر خنزير البحر ديدكلرى اوزون بورنلو بالغك وامثالنك جوفنده اولور منجمد طوبتدر وغرا عصا
وزننده كوجك بوزاغى‌يه ديور ومطلقا تازه ولده ديور وآريق ومهزول انسانه وحيوانه ديور غراة دخى ديور
جمعى اغراء كلور وغرا كوزللكه ديور بقال به غرا اى حسن الغراء كساء وزننده طوتقاله ديوركه ذكر اولندى
ودابه‌سى اولميان آدمه ديور بقال رجل غراء اى لادابة له المغروة مقروة وزننده والمغرية مرمية وزننده
طوتقالله يابشدرلمش يايه ديور بقال قوس مغروة ومغرية اى ملصقة بالغراء الغرا عصا وزننده والغراء سما
وزننده برنسنه‌يه بك حرصله دوشكون اولمق معناسنه در بقال غرى به غرا وغراء من الباب الرابع اذا اولع ومايه
وماده اولان آبازمه و پكار مقوله سنك صويى صوغومق معناسنه در بقال غرى العدّ اذا برد ماؤه بوراده عدّ
عينك كسريله در الاغراء همزه‌نك كسريله بودخى برنسنه‌يه دوشكون اولمق معناسنه در بقال اغرى به
على المجهول اذا اولع و برآدمى برنسنه‌يه ترغيب وتحريصله قندرمق معناسنه در بقال اغرى فلانا به اذا اولعه وناس
اراسنه فتنه واختلال القاسيله برى برينه قشقرتمق معناسنه در بقال اغرى بينهم العداوة اى القاها كانه الزقها بهم
الغروى دعوى وزننده اسمدر برنسنه‌يه دوشكونلكه ديور التغرية تفعله وزننده بودخى برنسنه‌يه بك حرصله
دوشكون اولمق معناسنه در بقال غرّى به على المجهول اى اولع وصوامق معناسنه در بقال غرّاه به اذا طلاه
الغرى غنىّ وزننده كوزله ديور بقال رجل وشئ غرىّ اى حسن ورسم وطرح وبناسى خوب ولطيف بنا
وعمارته ديور الغريان تثنيه‌سيله كوفه‌ده ايكى بناء مشهوردر مادهٔ مرقومه‌دن مأخوذدر المغاراة مباهاة
وزننده والغراء قتال وزننده ايكى نسنه بيننه فاصله ويرميوب برى برينه اولاشدرمق وبناشدرمق معناسنه در
بقال غارى بين الشيئين اذا والى وبركسه ايله اونكوللك ايدوب لج وجدال ايلمك معناسنه در بقال غارى فلانا
اذا لاجه الغراوى رغامى وزننده كپوكه ديور رغوه معناسنه جمعى رغاوى دررانك فتحيله غرية غنية وزننده
برموضع آديدر غرية سمية وزننده غنى قبيله‌سى يوردنده برصو آديدر غرىّ سمىّ وزننده اجأ نام جبل قربنده
برصو آديدر الواوى الغزو غينك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله برنسنه‌يى اراده وطلب ايلمك معناسنه در بقال
غزاه يغزوه غزوا اذا اراده وطلبه وقصد ايلمك معناسنه در بقال غزاه اذا قصده وتقول غزوى كذا اى قصدى
ودشمنله جنك وقتال ايلمكه كتمك معناسنه در بقال غزا العدو اذا سار الى قتالهم وانتهابهم الغزوان فتحاتله
والغزاوة عداوه وزننده بونلرده دشمن اوزره جنك وقتال ايلمكه كتمك معناسنه در بقال غزا العدو غزوا
وغزوانا وغزاوة اذا سار الى قتالهم وانتهابهم الغازى غزو ايدن آدمه ديور جمعى غزّى كلور غينك ضمى وزاى
مشدده‌نك فتحيله وغزىّ كلور دلىّ وزننده الغزىّ غنىّ وزننده اسم جمعدر الاغتزاء افتعال وزننده بودخى
قصد ايلمك معناسنه در بقال اغتزاه اذا قصده و برآدمى سائر همدم واصحابلرى بيننده اختيار واختصاص

معناسنه در بقال اغتزى بفلان اذا اختص به من بين اصحابه الاغزاء همزه‌نك كسريله برآدمى غزايه حمل
ايلمك معناسنه دركه غزا ايتدرمكدن عبارتدر بقال اغزاه اذا حمله على الغزو ومديون ذمتنده اولان دين ومطلوبى
تعجيل ايليوب تأخير وامهال ايلمك معناسنه در بقال اغزاه اذا امهله واخر ماله عليه من الدين وناقه‌نك دول طوتمسى
چيارزلنمق معناسنه در بقال اغزت الناقة اذا عسر لقاحها وخاتونك ارى غزايه كتمك معناسنه در بقال اغزت
المرأة اذا غزا بعلها التغزية تفعله وزننده بودخى برآدمى غزا ايتدرمك معناسنه در بقال غزاه اذا حمله
على الغزو المغزى مجرا وزننده اسم مكاندر مقصد ومرام معناسنه در بقال مغزى الكلام اى مقصده المغازى
ميمك فتحيله غزاة قسمنك مناقب وداستانلرينه ديور سير وشهنامه كبى ومنه كتاب المغازى اى مناقب الغزاة
شارح ديركه بونك مفردى يوقدر ياخود مغزى ياخود مغزاة كلمه‌لريدر المغزية محسنه وزننده كبه ناقه‌يه ديوركه
مدت حملندن برسنه اوزره برآى كچمش اوله كه اون اوچ آيه بالغ اولور بقال ناقة مغزية اى زادت على السنة
شهرا فى الحمل غزوان سلمان وزننده هرات شهرنده برمحله آديدر وطائفده برجبل آديدر و بررجل اسميدر غازيه
وغزية غنيه وزننده وغزيه سميه وزننده وغزىّ سمىّ وزننده اساميدندر ابن غزو دلو وزننده محدثدر
وربيعة بن الغازى تابعيدر الواوى الغسوّ علوّ وزننده كيجه قرا كو اولمق معناسنه در بقال غسا الليل يغسو
غسوا اذا اظلم الاغساء همزه‌نك كسريله غسو معناسنه در بقال اغسى الليل بمعنى غسى الغساة حصاه
وزننده خرمانك هنوز قورغنه ديوركه اوچنجى مرتبه‌سيدر بلح معناسنه جمعى غسا كلور وغسيات كلور فتحاتله
الغسوة ثمره وزننده سدر اغاجنك يمشنه ديور نبقه معناسنه دركه عربستان خرماسى ديدكلريدر الغسا
عصا وزننده بودخى كيجه قرا كو اولمق معناسنه در بقال غسى الليل غسا من الباب الرابع اذا اظلم الاغساء
همزه‌نك كسريله كيجه‌نك ظلمتى قبلايوب بوريمك معناسنه در بقال اغساه الليل اذا البسه ظلامه الواوى
الغشى غينك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله والغشيان فتحاتله بيخود اولمق معناسنه دركه بايلمق تعبير اولنور
بقال غشى عليه غشيا وغشيانا على بناء المجهول اذا اغمى و بوستر وغطاء معناسندن مأخوذدر شارح ديركه
اكثر لغويين غشى ايله اغماء بيننى فرق ايدرلر و اقعا كتب طبيه‌ده دخى بو وجهله مشروحدركه غشى
برحالتدركه قلبك ضعفدن وروح حيوانينك داخله حركتى ياخود مختنق اولمسى حسبيله بالكليه قلبه اجتماعندن
ناشى قلب تنفس ايده مديكندن حس وحركتك معطل اولمسيدر ياخود روح قليل ورقيق اولمغله معدن روح
مطلب اولان قلبده موجود اولان روحدن فضله اولمامغله سائر اعضايه توزيع اولمديغندن حس وحركت معطل اولور
ياخود سببى برودتك شدتى وياحرارتك حدتى اولور اكا بايغنلق تعبير اولنور واغماء بطون دماغ بارد وغليظ بلغم ايله
ممتلى اولديغندن روحك مجرالرنده روحك نفوذنى مانع سدّهٔ كامله سببيله اعضانك حس وحركتدن قالوب
معطل اولمسندن عبارتدر بوكه اوغونمق تعبير اولنور المغشى عليه مرمىّ وزننده بايلمش آدمه ديوركه بايغين
تعبير اولنور الغشية خطوه وزننده اسمدر بايغنلغه ديور الغشوة والغشاوة غينك حركات ثلاثيله
والغاشية والغشية غرفه وزننده والغشاية ثمامه وزننده والغشاية كتابه وزننده اورتويه ديور بقال
على بصره وقلبه غشوة وغشاوة مثلثتين وغاشية وغشية وغشاية وغشاية اى غطاء الغواشى غاشيه‌نك
جمعيدر كما سيذكر التغشية تفعله وزننده اورتمك معناسنه در بقال غشى الله على بصره اى غطاه الاغشاء
همزه‌نك كسريله تغشيه معناسنه در بقال اغشى الله على بصره اى غطاه وتغشيه واغشاء برنسنه‌يى شئ
آخر ايله بوريمك معناسنه در تقول اغشيته واياه وغشيته اذا اغطيته مثال اوّللرده مجاز و بونلرده حقيقتدر
الغشاوة عداوه وزننده برنسنه برشيئى بوريمك معناسنه در بقال غشيه الامر غشاوة من الباب الرابع اذا غطاه
التغشى تفعل وزننده بودخى بوريمك معناسنه در بقال تغشاه الامر اذا تغطاه الغاشية برنسنه‌يى اورتوب
بورين شيئه ديور تأنيثى موصوف اعتباريله ياخود مبالغه‌يه محمولدر جمعى غواشى كلور ومنه قوله تعالى ومن
فوقهم غواش اى اغماء اى اغطية آت قسمنك اكرى اورتوسنه كه فارسيده زين پوش ديرلر غاشيه ديدكلرى
بومعنادندر وغاشيه قيامته اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى هل اتاك حديث الغاشية اى القيامة ونار جهنمه
اطلاق اولنور و يوركى احاطه ايدن انجه زاره ديوركه انخلاعنده صاحبى هلاك اولور قبض القلب معناسنه در
فارسيده پوشش دل ديرلر وقلچ قيننك اغزندن اشاغيده ديلك تعبير اولنان برينه قدر صاريلان صغرى
دريسنه ديور على قول قبضه‌سنه صاريلان قالين درى‌يه ديور و انسان وحيوانك جوفنده عارض اولان
ايچ مرضنه ديور وكابوس كبى آدمه مستولى اولان جرّارله وسائلره اطلاق اولنور بقال غشيت عليه الغاشية

اى السؤال وجعيله زيارته كلان يارانه اطلاق اولنور ودوه يالانتك آرد قاشنده اولان دموره دينور الغشاء كساء
وزننده اورتو يه و پرده يه دينور ومنه غشاء القلب والسرج والسيف وغيره اى ما تغشاه الغشواء حمراء وزننده
برمعروف قسراغك آديدر وشول كچى يه دينور كه سائر بدنى بتون سياه اولوب يوزى قبلابى بياض اوله الاغشى
غشواء لفظنك مذكريدر وصف مذكور اوزره اولان اركك آته ده وصف اولور الغشو جشو وزننده سدر
آغاجنك بمشنه دينور نبق معناسنه وغشو مصدر اولور بركسيه همان چيقه كلك معناسنه يقال غشاه يغشوه
غشوا اذا اتاه الغشيان فتحاتله قامجيله يادكنكله پيدر پى ضرب ايلمك معناسنه در يقال غشيه بالسوط
غشيانا من الباب الرابع اذا ضربه وبركسيه چيقه كلك معناسنه در يقال غشى فلانا اذا اتاه وجماع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال غشى فلانة اذا جامعها الاستغشاء اورتنوب بورنمك معناسنه در يقال استغشى ثوبه وبثوبه
اذا تغطى به كيلا يسمع ولا يرى بوراده كيلا يسمع قولى تميم در غشى سمى وزننده برموضعدر اليائى الغضاة ضاد
معجمه ايله حصاة وزننده برشجر معروف آديدر جمعى غضا كلور ومنه ذئب غضا بو شجر باديه اشجارندندر فارسيده
تاغ وتركيده داغدغان وسكسك آغاجى ديرلر بغايت متين اولور آتشى نيجه كون سو نيوب طورر بين العرب نار
الغضا متعارفدر واول آغاجلقده توره يوب ابو ايدن قورد قسمى بغايت خبيث ومغتال اولمغله * ذئب غضا واخبث
من ذئب الغضا * مثل اعرابندر وعربلر بعض حيوانى بعض امكنه ومراعى يه مضاف ايدرلر زيرا امكنه واغديه نك
طباعلرنده تأثيرلرى اولديغندن كويا كه آنكله نشأت ايلمشلردر وغضا بنى كلابه مخصوص برارضك آديدر ونجد
اولكه سنده بر وادى آديدر واورمانه دينور اهل الغضا اهل نجددر زيرا شجر غضا آنده چوق اولور ذئاب الغضا
بنوكعب بن مالك بن حنظله جماعتيدركه پك خبيث وبدكار اولور الغضياء حمراء وزننده شجر غضا
چوق اولان يره دينور يقال ارض غضياء اى كثيرة الغضا وغضياء مد وقصر ايله شجر غضا اورمانه وقور بلغته دينور
الغاضى شجر غضا اوتلايجى دوه يه دينور يقال بعير غاض اذا كان يأكل الغضا ويقال ابل غاضية وغواض
وغاضى دبرنكلو وجعيتى منتظم تام ووافر شيئه دينور يقال شئ غاض اى حسن الغضو جام وافر ونظام حال
وجعيت وسامان وثروت صاحبى آدمه دينور يقال رجل غاض اى حسن الغضو كاس طاعم مكفى الغضى
كتف وزننده شول دوه دركه شجر غضا اوتلامغله قارن آغريسنه اوغرامش اوله يقال بعير غض اذا اشتكى بطنه
من اكل الغضا ويقال ابل غضبة وغضايا الغضا عصا وزننده دوه شجر غضا اوتلامقدن قارن آغريسنه
اوغرامق معناسنه در يقال غضبت الابل غضا من الباب الرابع اذا اشتكى بطنها من اكل الغضا غضبا سلمى
وزننده بوزعدد دوه نك علميدر غير منصرفدر غضبان سكران وزننده برموضعدر الغاضية مظلمه معناسنه در
يقال ليلة غاضية اى مظلمة ومضيئه معناسنه اولمغله ضد اولور يقال ليلة غاضية اى مضيئة ونار عظيمه يه
اطلاق اولنور يقال نار غاضية اى عظيمة التغاضى تفاعل وزننده تغافل معناسنه در يقال تغاضى عنه اذا
تغافل شارح ديركه اصلى تغاضض دخى اولور الاغضاء همزه نك كسريله كوز قپاقلرنى قيمق معناسنه در يقال
اغضى الرجل اذا ادنى الجفون وبرنسنه حقنده طنيوب اسم اولمق معناسنه در يقال اغضى على الشئ اذا سكت
وكيجه قرا كومق ياخود ظلمتله هر شيئى قپلايوب بورمك معناسنه در يقال اغضى الليل اذا اظلم اوالبس ظلامه
كل شئ وبرنسنه يى كورمزدن كلمك ياخود كورديكى كبى كورمزلك صورتيله اوته يه باقيو يرمك معناسنه دركه
مسامحه ايلمكدن عبارتدر يقال اغضى عنه طرفه اذا سدّه اوصدّه الغضو غينك فتحى وضادك سكونيله بودخى
كيجه قرا كومق ياخود ظلمتله هر شيئى قپلامق معناسنه در يقال غضا الليل يغضو غضوا اذا اظلم اوالبس ظلامه
كل شئ الغضيانة سكرانه وزننده جنسى پك اصيل دوه بلوكنه دينور الغضوّ سموّ وزننده برنسنه دبرنكلو
ومنتظم ووافر ووافى اولمق معناسنه در يقال غضا الشئ يغضو غضوّا اذا كان جاما وافرا اليائى الغطى غينك
فتحى وضمى وطانك سكونيله يكتلك حالنى درجه كماله واروب تمام يكيت اولمق معناسنه در يقال غطى الشباب غطيا
من الباب الثانى اذا امتلا وبورنمكده تمام دوشنوب بردوزه يه اشوب كتمك معناسنه در يقال غطت الناقة اذا ذهبت
فى سيرها وكيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال غطى الليل اذا اظلم وآغاجك داللرى اوزانوب يريوزينه دوشمك
معناسنه در يقال غطت الشجرة اذا طالت اغصانها وانبسطت على الارض وكيجه ظلمتيله برنسنه يى قپلايوب بورمك
معناسنه در يقال غطى الليل فلانا اى البسه ظلمته وبرنسنه نك اوزرنى اورتو ايله اورتمك يا قپاقله قپامق معناسنه در يقال
غطى الشئ وعليه اذا ستره وعلاه الاغطاء همزه نك كسريله بودخى آغاجك داللرى اوزانوب يريوزينه دوشمك
معناسنده در يقال اغطت الشجرة اذا طالت اغصانها وانبسطت على الارض وبرنسنه نك اوزرنى اورتمك معناسنه در

يقال اغطى الشئ وعليه اذا ستره وعلاه التغطية تفعله وزننده كيجه ظلمتله برنسنه يى قپلامق معناسنه در يقال غطى
الليل فلانا اذا البسه ظلمته وبرشيئك اوزرنى پوشيده ايله اورتمك معناسنه در يقال غطاه اذا ستره وعلاه
الاغتطاء افتعال وزننده اورتنمك معناسنه در يقال اغتطى به اذا تغطى الواوى الغطو خطو وزننده والغطوّ
سموّ وزننده كيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال غطا الليل غطوا وغطوّا اذا اظلم وبحر ونهر مقوله سنك صويى
چوغالوب قالقيمق معناسنه در يقال غطا الماء اذا ارتفع واورتمك معناسنه دركه واوى ويائيدر يقال غطاه اذا
واراه وستره الغطاء كساء وزننده اورتويه دينور يقال ماله وطاء وغطاء اى ما يغطى به الغطاية كتابه وزننده
عرب نسوانك كوملك اوزرندن كيدكلرى زيبون مقوله سنه دينوركه آنكله تغطى ايدرلر الاغطاء همزه نك
كسريله باغ آصمه سنه صو يورمك معناسنه در يقال اغطى الكرم اذا جرى فيه الماء الغطوان فتحاتله برآدمك
اتباع واعوان ومتعلقاتى مقوله سى جمع كثرته دينور يقال انه لذو غطوان اى ذو منعة وكثرة الواوى الغفو
والغفوة والغفية غينلرك فتحى وفالرك سكونلريله تومسك ومرتفع يره دينوركه اورايى صو بصمز زبيه معناسنه
الغفو عفو وزننده والغفوّ سموّ وزننده اويومق ياخود اويوقلمق معناسنه در يقال غفا الرجل غفوا وغفوّا اذا
نام اونعس وبرنسنه صويك دبنه باتميوب يوزينه چقمق معناسنه در يقال غفا الشئ اذا طفا على الماء الاغفاء
همزه نك كسريله بودخى اويومق ياخود امز غنمق معناسنه در يقال اغفى الرجل اذا نام اونعس اليائى الغفا عصا
وزننده بغداى ايچندن آيرلنوب آتيله جق بيگانه نسنه يه دينور قره موق ودلوجه وصمان كبى الغفى غينك
فتحى وفانك سكونيله بغداى ايچندن غفا ديدكلرى بيگانه لرى آيرلنوب اوكورتمك معناسنه در يقال غفى الطعام
غفيا من الباب الثانى اذا نقاه من الغفا الاغفاء همزه نك كسريله غفى معناسنده يقال اغفى الطعام بمعنى غفاه
وبغداى كپكلى اولمق معناسنه در يقال اغفى الطعام اذا كثرت نخالته وخرمنده صمان اوزره ياتوب اويومق
معناسنه در يقال اغفى الرجل اذا نام على الغفا اى التبن فى بيدره الغفاء غثاء وزننده ومرادفيدركه
سيلندى يه دينور وتوز كبى خرما قورغنه عارض اولور برآفت اسميدركه قورغى كويمز اولور وبغداى ايچره اولان
ويرنده قلان صمان وكسمك خرده لرينه والندى وچاقندى مقوله سنه دينور كذلك دوه لر ايچندن آيرلنوب
سچيلان كمترلرينه دينور الانغفاء انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال انغفى الشئ اذا انكسر الغفاءة ثمامه
وزننده كوزك سياهنه عارض اولان آقلغه دينور يقال اصابت عينه غفاءة اى بياض على حدقتها الغفية غفله
وزننده امزغنمق معناسنه در يقال غفى الرجل غفية من الباب الرابع اذا نعس وزبيه معناسنه دركه صو بصمز اولان
تپه سى يره دينور الواوى الغلاء سماء وزننده نرخ زياده بهايه چقمق معناسنه در يقال غلا السعر يغلو غلاء
ضد رخص مؤلفك بصائرده بياننه كوره غلو وغلا ماده سى برنسنه حدّى صاوشمق معناسنه موضوعدر
مصدرى نرخده اولورسه غلاء وقدر ومنزلت مقوله سنده اولورسه غلو ورمى سهامده غلوّ كلور سموّ وزننده
ومعانئ سائره آندن متفرعدر انتهى وغلاء اوقى پك ايراق كيدن تيرانداز ه دينور يقال رجل غلاء اى بعيد الغلوّ بالسهم
الغالى والغلىّ غنىّ وزننده پهالو نسنه يه دينور نسب اوزره درلر تقول بعته بالغالى والغلىّ اى بالغلاء يعنى
بالسعر الغالى الاغلاء همزه نك كسريله نرخى زياده بهايه چقرمق معناسنه در يقال اغلى الله السعر اى جعله غاليا
واوتلقلرك بويلنوب يرينه صارمشمق معناسنه در يقال اغلى النبت اذا التف وعظم ونباتك داللرى قوتلنوب
اوزامق ايچون يپراقلرينى صيروب تخفيف ايلمك معناسنه در يقال اغلى الكرم اذا خففه من ورقه المغالاة مباهاة
وزننده صاتلق نسنه يى حدّندن زياده بها ايله بازار ايلمك معناسنه در يقال غالاه وبه اذا ساومه فابعط واوقى
پك ايراغه آتمق ايچون اللرنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال غالى السهم وبه مغالاة وغلاء اذا رفع يديه لاقصى
الغاية الغلوّ سموّ وزننده برنسنه حدّى تجاوز ايلمك معناسنه در يقال غلا فى الامر يغلو غلوّا اذا جاوز حدّه
وغلو غينك فتحيله وغلوّ سموّ وزننده اوقى ايراغه آتمق ايچون اللرنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال غلا بالسهم
غلوا وغلوّا اذا رفع يديه لاقصى الغاية وغلوّ سموّ وزننده اوق حدّ ومقداردن ازيد ايراغه كتمك معناسنه در
يقال غلا السهم اذا ارتفع فى ذهابه وجاوز المدى واوتلرك بويلنوب برينه صارمشمق معناسنه در يقال غلا
النبت اذا التف وعظم الغلوة ثمره وزننده اوق آتمى مسافه يه دينور جمعى غلوات كلور فتحاتله وغلاء كلور
غينك كسريله ومنه المثل * جرى المذكيات غلاء * بوراده مذكيات مذكيه نك جمعيدركه بش ياشنى كچمش
آتلره دينور يعنى سنّ مذكوره ده اولان آتلر ميدانلو اولور جذع كبى ميدانى طار اولمز بو مثل ميدان فضيلتده اقرانته
فائق اولان كسنه موقعنده ايراد اولنور المغلا منبر وزننده ايراغه كيدن اوقه دينوركه منزل اوقى تعبير ايتدكلريدر

الغلواء نفساء وزننده ولامك سكونيله ده لغتدر حدّى صاوشمغه دينور تقول خفض من غلوائك اى من غلوك
ودلو قانلولغك سرعتله كلوت باصمش اوائل هنكامنه دينور يقال فعل ذلك في غلواء شبابه اى فى اوله وسرعته
الغلوان غينك ضميله غلواء معناسنه‌در يقال غلوان الشباب اى غلواؤه الغالى سموزاته دينور يقال لحم غال
اى سمين غلاء سماء وزننده خرده بالغه دينور جمعى اغلية كلور الغلوى سكرى وزننده غاليه‌يه دينوركه
طيب معروفدر كاسيذكر وجوهرى برفرسك اسمى اولمق اوزره ده ثبت ايلمكله غلط ايلدى زيرا اول مهمله ايله
علوى در شارح بركه جوهرى دخى مهمله ايله محلنده رسم ايلمشدر التغالى تفاعل وزننده نبات بوى بلوب
اورامق معناسنه‌در يقال تغالى النبت اذا ارتفع وطوار قسمى زبونليوب اتى كيتمك معناسنه‌در يقال تغالى لحم
الناقة اذا ذهب واوتلر اوزايوب برى برينه صرمشمق معناسنه‌در يقال تغالى النبت اذا التف وعظم الاغليلاء
اعشيشاب وزننده بودخى اوتلر اوزايوب برى برينه صرمشمق معناسنه‌در يقال اغلولى النبت بمعنى تغالى الاغتلاء
افتعال وزننده سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال اغتلى البعير اذا اسرع اليائى الغلى غينك فتحى ولامك
سكونيله والغليان فتحاتله قينامق معناسنه‌در يقال غلت القدر غليا وغليانا من الباب الثانى اذا جاشت
الاغلاء همزه‌نك كسريله والتغلية تفعله وزننده قيناتمق معناسنه‌در يقال اغلى القدر وغلاها
اذا جاش بها وتغلية برآدمه ايراقدن اشارتله سلام ويرمك معناسنه‌در يقال غلاه اذا سلمه من بعد
واشاربه الغالية طيب معروف آديدر تركيده تحريفله قليه مسك ديرلر مركبات قديمه دندر ابتدا آنى
ايجاد ايدن جالينوس در اصل ماده سى مسك وعنبر وبان ياغى وعسلبند وخوشبو مقطر صولردر قيمتلو اولمسى
وجه تسميه‌در التغلى تفعل وزننده غاليه سورنمك معناسنه‌در يقال تغلى الرجل اذا تخلق بالغالية الغلانية
علانيه وزننده برنسنه‌ده حدّى تجاوز ايلمكه دينور نونى زائده‌در تغالى معناسنه‌در يقال باعه غلانية اى بالتغالى
الواوى الغمو غينك فتحى وميمك سكونيله سقف بيتى چامور وتخته وآغاج مقوله‌سيله اورتمك معناسنه‌در يقال
غما البيت يغمو غموا اذا غطاه بالطين والخشب اليائى الغمى غمو وزننده اوغونمق معناسنه‌در يقال غمى
على المريض على المجهول اى غشى عليه ثم افاق الاغماء همزه‌نك كسريله غمى معناسنه‌در يقال اغمى على المريض
على المجهول بمعنى غمى عليه وبتون كون هوا قبلايى بلوتلو اولمق معناسنه‌در تقول اغمى يومنا على المجهول ايضا
اذا دام غيمه واخشام هلالك اوكنه بلود كلمكله كورنمز اولمق معناسنه‌در يقال اغميت ليلتنا على المجهول اى غم هلالها
الغما قفا وزننده اوغونمش آدمه دينور يقال رجل غما اى مغمى عليه بونك مفرد وجمعى وتثنيه سى مساويدر
ياخود تثنيه سنده غميان دينور فتحاتله وجمعنده اغماء دينور وغما وغماء كساء وزننده خانه‌نك تاوانته دينور ياخود
طام اوزره اورتدكلرى طپراق وتخته وطوغله مقوله‌سنه دينور بونك تثنيه‌سنده غميان وغموان وجمعنده اغميه
وغماء دينور وغما آتى تزلتمك ايچون صرتنه چكدكلرى چول وپلاس مقوله‌سنه دينور وغما هواده بلود اولمغله
هلال مستور اولمغه دينور كاسيذكر الغمى غينك فتحى وميمك سكونيله سقف خانه‌يى اورتمك معناسنه‌در
تقول غميت البيت غما من الباب الثانى اذا غطيته وهوا بلوتلى اولمغله هلال كورنمز اولمق معناسنه‌در ومنه يقال
فى السماء غمى وغما اذا غم عليهم الهلال وبونلر غم ماده سندن دكلدر برأسه لغتلردر غما غينك فتحيله اما
لفظنده لغتدركه حرف استفتاحدر يقال غما والله اى اما والله الغاماياء قاصعاء وزننده نزلا فاره سى يوه لرندن
برينك اسميدر الواوى الغنوة غرفه وزننده زنكينلكه دينوركه غيره محتاج اولمامقدن عبارتدر تقول لى
عنه غنوة اى غنى اليائى الغنا غينك كسرى والفك قصريله بركسه تاهل ايلمك معناسنه‌در معناى آتيه دندر
زيرا اول سببله نامحرمدن اكتفا اولنور يقال غنى الرجل غنا من الباب الرابع اذا تزوج وزنكين اولمق معناسنه‌در
وبونده غين مفتوح اولدقده الفى ممدود اولور يقال غنى فلان غنا وغناء ضد فقر وكفايت واكتفاء معناسنه‌در
كاسيذكر وخاتون غانيه اولمق معناسنه‌در يقال غنيت المرأة اذا صارت غانية وبرمحلده مقيم اولمق معناسنه‌دركه
محال سائره‌دن مستغنى اولور يقال غنى بالمكان اذا اقام به ودرلك سورمك معناسنه‌در يقال غنى فلان اذا عاش
وملاقى اولمق معناسنه‌در يقال غنى به اذا لقى وبرآدمك دوستلغنده على الدوام طورمق معناسنه‌در تقول
غنيت لك منى بالمودة اى بقيت واولمق كون معناسنه مستعملدركه مجاز مرسل تبعى اولور تقول غنيت دارنا تهامة
اى كانت فيها الاستغناء والاغتناء افتعال وزننده بونلرده زنكين اولمق معناسنه‌در يقال استغنى الرجل
واغتنى بمعنى غنى واستغناء زنكينلك ايستمك معناسنه‌در يقال استغنى الله تعالى اى سأله ان يغنيه التغانى
تفاعل وزننده بودخى زنكين اولمق معناسنه‌در يقال تغانى زيد بمعنى غنى وبرى برندن مستغنى وبى نياز اولمق

معنا

معناسنه‌در يقال تغانى القوم اذا استغنى بعضهم عن بعض التغنى تفعل وزننده بودخى زنكين اولمق معناسنه‌در
يقال تغنى الرجل بمعنى غنى وايرلامق معناسنه‌در يقال تغنى بالشعر اذا صوّت به وشاعر قصيده‌سنده دلبر ايله
تغزل ايلمك معناسنه‌در يقال تغنى بالمرأة اذا تغزل بها وشاعر برآدمى شعر ايله مدح ياخود هجو ايلمك معناسنه‌در
يقال تغنى بزيد اذا مدحه او هجاه التغنية تفعله وزننده برآدمى زنكين قلمق معناسنه‌در يقال غناه الله تعالى
اى جعله غنيا وايرلامق معناسنه‌در يقال غناه الشعر وبه اذا تغنى به وشاعر شعرنده دلبر ايله تغزل ايلمك معناسنه‌در
يقال غنى الشاعر بالمرأة اذا تغزل بها وشعرده برآدمى مدح ياخود هجو ايلمك معناسنه‌در يقال غنى بزيد اذا مدحه
او هجاه وقوش لطيف ودلنشين آواز ايله اوتمك معناسنه‌در يقال غنى الحمام اذا صوّت الاغناء همزه‌نك كسريله
زنكين ايلمك معناسنه‌در يقال اغناه الله تعالى اى جعله غنيا وبرنسنه‌يه كفايت ايدوب يرنى طوتمق معناسنه
مستعملدر كاسيذكر الغنية غينك ضمى وكسريله والغنوة كه واويدر والغنيان غينلرك ضميله زنكينلكه
دينوركه اسملردر يقال له غنية وغنوة وغنيان اى غنى وغنيه وغنيان غينلرك ضميله كفايت معناسنه‌دركه بى نياز
اولمقدن عبارتدر كاسيذكر المغنى مرمى وزننده بودخى كفايت معناسنه‌در يقال ماله عنه غنى ولامغنى ولاغنية
ولاغنيان اى ماله بد يعنى فلانك آندن كفايت واستغناسى يوقدر بهمه حال اكا محتاج وناچاردر ومغنى اسم مكان اولور
شول منزله دينوركه آنده اهل وسكانى اقامت ايلدكدنصكره كوچوب كتمشلر اوله على قول عامدر يعنى مطلقا منزل
معناسنه‌در يقال خلا مغناهم وهو المنزل الذى غنى به اهله ثم ظعنوا عنه او عام ومغنى مثنه معناسنه‌در كاسيذكر
الغنى وفى وزننده والغانى زنكين آدمه دينور يقال رجل غنى وغان اى ذو الوفر وغنى غطفان قبيله‌سندن
برجماعتدر الغانية شول خاتونه دينوركه ناس كنديسنى طلب ورغبت ايدوب كنديسى كمسه‌يه طالبه وخواهشكر
اولميه على قول پك دلبر وحسندار اولمغله رونق حسن وجماليله زيب وزينتدن احتيا جسز اوله ياخود ابوينى
خانه‌سنده اقامت ايدوب سائر محله نقل وتبعيدى واقع اولميه ياخود شول تازه محبوبه‌يه دينوركه عفيفه وپاكدامن اوله
كرك ذات الزوج اولسون كرك اولمسون جمعى غوانى كلور يقال امرأة غانية اى التى تطلب ولا تطلب او الغنية بحسنها
عن الزينة او التى غنيت ببيت ابويها ولم يقع عليها سباء او الشابة العفيفة ذات زوج ام لا الغناء سحاب وزننده
والمغنى والمغناة ميملرك فتحى وضميله كفايت معناسنه‌دركه برنسنه‌نك يرنى طوتمقدن عبارتدر يقال اغنى عنه
غناء فلان ومغناه ومغناته اى ناب عنه واجزأ مجزأه ويقال مافيه غناء ذلك اى اقامته والاضطلاع به يعنى بونده
آنك يرنى طوتمق حالتى وانكله حاصل اولان تقوّى يوقدر الغنيان غينك ضميله برنسنه سببيله سائردن مستغنى
واحتياجسز اولمق معناسنه‌در يقال غنيت المرأة بزوجها غنيانا من الباب الرابع اذا استغنت به الغناء كسا
وزننده طربناك اوله جق آوازه دينوركه خواننده آوازى اوله جقدر تركيده ايرتعبير اولنور فارسيده سرود دينور
تقول سمعت غناءه اى صوته المطرب الغناء سماء وزننده برقوملق آديدر الاغنية اثفيه وزننده وياءنك تخفيفيله
لغتدر خواننده‌نك تغنى ايلديكى بركونه نغمه وآهنكه دينور مثلا شرقى وتقسيم وقوشمه ومغنى كبى يقال بينهم
اغنية اى نوع من الغناء وبونده همزه‌نك كسريله ده جائزدر الاغناء همزه‌نك فتحيله كلينلرك جهازلرينه دينور
يقال نقلوا اغناء العروس اى املاكها الغنا عصا وزننده مغنى كبى مثنه معناسنه‌دركه برنسنه‌نك موضع
كفايتندن عبارتدر يقال مكان كذا غنا من فلان ومغنى منه اى مثنة منه غنيه وغنى سميه وسمى وزنلرنده
اسامیدندر الواوى الغى غينك فتحى وياءنك تشديديله آزغون وكمراه اولمق معناسنه‌در يقال غوى الرجل غيا
من الباب الثانى اذا ضل ومتعدى اولور يقال غواه غيره اذا اضله وغى جهنمده بردره‌نك ياخود برنهرك اسميدر
اعاذنا الله من ذلك قال الشارح ومنه قوله تعالى فسوف يلقون غيا وهو واد فى جهنم او نهر الغواية سحابه
وزننده بودخى آزغون وكمراه اولمق معناسنه‌در يقال غوى الرجل غواية من الباب الرابع اذا ضل بونده كتابه
وزننده جائزدكلدر الغاوى والغوى غنى وزننده والغيان ريان وزننده وصفلردر آزغون وكمراه آدمه دينور
وقوله تعالى والشعراء يتبعهم الغاوون اى الشياطين او من ضل من الناس او الذين يحبون الشاعر اذا هجا قوما او يحبوه
لمدحه اياهم بما ليس فيهم وغاوى كوچك باشه اطلاق اولنور كويا كه اعتدالدن صاپمشدر يقال رأس غاو
اى صغير وچكر كه‌يه اطلاق اولنور الاغواء همزه‌نك كسريله والتغوية تفعله وزننده برآدمى آزدروب آزغون
قلمق معناسنه‌در يقال اغواه وغوّاه اذا اضله وتغويه سودى چالوب يوغرد ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول غويت اللبن اذا صيرته رائبا المغوّاة ميمك ضمى وواوك تشديديله آزه جق يره دينور مضله معناسنه
جمعى مغوّيات كلور يقال وقعوا فى مغويات اى مضلات المغواة مهواة وزننده مغوّات معناسنه‌در يقال ارض

مغواة ای مضلة الاغوية اثفيه وزننده مهلكه معناسنه در يقال وقع فى اغوية ای مهلكة وارسلان صيدی
ايچون قازلش چقوره دينور زبيه معناسنه التغاوی برى برينه معاونتله بركسه اوزرينه اوشوتی ايدوب قتل
ايلمك معناسنه در على قول شورادن بورادن چوقشوب اوزرينه اوشوتی ايلمك معناسنه در هرنقدر قتل ايلمزلر ايسه ده
يقال تغاووا عليه اذا تعاونوا عليه فقتلوه او جاؤا من ههنا وههنا وان لم يقتلوه الغوى عصا وزننده دوه ياوريسى
سوددن تخمه اولمق ياخود ممه امكدن ممنوع اولمغله پك آرقلنوب اولو مجل اولمق معناسنه در يقال غوى الفصيل
وغوى غوى من الباب الرابع والثانى اذا بشم من اللبن او منع الرضاع فهزل وكاد يهلك الغوى كتف وزننده
معناى مزبوردن اسم فاعلدر الغية غينك فتحى وكسريله زنيه معناسنه دركه رشده مقابليدر حرامزاده
ديمكدر يقال ولد غية ای زنية غوى غنى وزننده وغويه غنيه وزننده وغويه سميه وزننده اسمادندر
بنوغيان حيان وزننده برجماعت ايدى كه دركاه حضرت مصطفوی يه وافد اكلديلر كنيه لرنى رسول انام عليه
السلام حضرتلرى تبديل ايدوب بنو رشدان اطلاق ايلديلر الغوغاء غينك فتحيله چكركه يه دينور واجناس
مختلفه دن ناس كثيره دينور مؤلف بونى غين ماده سنده ثبت ايلمشدر الغاغة بودخى اجناس مختلفه دن مجتمع
ناس كثيره دينور و برنبات آديدر غاوه برطاغك آديدر الغوى عصا وزننده والغوى غنى وزننده والمغوى
محسن وزننده يالكزجه نك وتنها آدمه دينور تقول بت غوى وغويا ومغويا ای مخليا مغويه معصيه وزننده اجرم
بن باهش لقيدر ابو مغويه محسنه وزننده اصحابدن عبد العزى كنيه سيدركه بعد الاسلام رسول انام عليه السلام
عبد الرحمن ايله تسميه بيورديلر الغاوية طلوصوطلومنه دينور راويه معناسنه الانغواء انفعال وزننده هوا
وهوسه اويوب ضلالته دوشمك معناسنه در يقال انغوى الرجل اذا انهوى ومال اليائى الغياية سحابه وزننده
پرتو شمسك آيدينلغنه وضياسنه دينور نفس پرتودكلدر وقيونك دبنه دينور يقال وقع فى غياية البئر ای قعرها
واسان اوزره مطلقا كولكه ايدن نسنه يه دينور سحاب وسايبان كبى و عمامه ده برموضع آديدر المغاياة مباهاة
وزننده برنسنه اوزره كولكه صالمق معناسنه در يقال غايا القوم فوق رأسه بالسيف ای اظلوا به الغاية نهايت
وانجام معناسنه در يقال بلغ الغاية ای المدى وسنجاغه دينور رايه معناسنه جمعى غاى در التغيية تفعله
وزننده والاغياء همزه نك كسريله سنجاق ديكمك معناسنه در تقول غييت الغاية واغييتها اذا نصبتها
واغياء هوا وزننده بلود سايبان كبى طورمق معناسنه در يقال اغيى السحاب اذا اقام فصـــل الفاء
الواوى الفأو فانك فتحى وهمزه نك سكونيله برنسنه يى اوروب يارمق معناسنه در نته كه فأى دخى بو معنايه دركه
واوى ويائى اولور يقال فأى رأس فلان فأوا وفأيا من الباب الثالث اذا ضربه وشقه وفأو ايكى طاغ آرالغنده
اولان آرالغه دينور وايكى قاره طاشلق نيه آرالغنده اولان دوزجه وملايم يره دينور ودكرميجه قوملق قطعه سنه
دينور وطاغ آرالقلرنده حولوكبى محاط اولان دوز واوتوراقلى پاكيزه دينور وصعيد ايلنده برقريه آديدر وفأو كيجه يه
دينور واخشامه دينور ودوج ناحيه سنده برموضع آديدر ودره نك شول صيق طاره جق برينه دينوركه اورته سى
يابوانلق اوله زكيده او بوز تعبير اولنور ومهره تخته سى كبى پك دوز و يالم يره دينور الافاء همزه نك كسريله فأو
ديديكى موضع مزبوره اوغرامق معناسنه در على قول باشى موضحه اوله رق يارلمق معناسنه در يقال افأى
الرجل اذا وقع فى الفأو او شج موضحة الانفاء انفعال وزننده آچلمق معناسنه در يقال انفأى الشىء اذا انفتح
وايكى نسنه نك آرالغى آريلوب آچلمق معناسنه در يقال انفأى ما بينهما اذا انفرج و برنسنه چتلامق و يارلمق
معناسنه در يقال انفأى الشىء اذا انصدع الفئة عده وزننده جماعت وكروه معناسنه در جمعى فئات
وفئون كلور مؤلف همزه بابنده دخى ثبت ايلمشدر آنده رجوع معناسندندر و بونده شق معناسندندر الفأوى
سكرى وزننده ذكرباشنده قبشه معناسنه الفأنية شول يوكسك يره دينوركه صحرا كبى دوبدوز اوله
اليائى الفتاء سماء وزننده دلوقانلو يكيت اولمق معناسنه در يقال فتى الغلام فتاء من الباب الرابع اذا شب شبابا
الفتا عصا وزننده دلوقانلو جوانه دينور يقال هو فتى ای شاب وسخى وكريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور تثنيه سنده
فتيان وفتوان دينور جمعى فتيان وفتوة كلور فانك كسريله وفتو كلور ضمتينله وفتى كلور عصى وزننده مؤنثنده
فتاة دينور جمعى فتيات كلور فتحاتله الفتى غنى وزننده هر حيوانك كنجنه دينور مؤنثى فتيه وجمعى فتاء كلور
كساء وزننده يقال ثور فتى ای شاب التفتية تفعله وزننده براوغلانى چوجقلق اوضاعندن منع ايله يكيتلك
كرته سنده معامله ايلمك واكا من بعد يكيت اولدك مثلا سكا من بعد چوجقلق وضعى عيبدركبى سوزديمك
معناسنه در تقول فتيت البنت اذا منعت من اللعب مع الصبيان التفتى تفعل وزننده تفتيه دن مطاوعدر يقال

فتيت

فتيت البنت فتفتت الفتيان فتحاتله كه فتا لفظندن تثنيه در ليل ونهاره اطلاق اولنور تقول ما افعله ما كر الفتيان
ای الليل والنهار الافتاء همزه نك كسريله برآدمه برمشكل خصوصى بيان واظهار ايلمك معناسنه در يقال
افتاه فى الامر اذا ابانه له مفتى افنديلك افتاسى بو معنادندر الفتيا والفتوى فانك ضمى وفتحيله اسملردر سائلك
مشكلى حل وبيان ضمننده اولان سؤالنك جوابنه دينور بعده فقيهك مسئله جوابنده غالب اولدى يقال هو
من اهل الفتيا والفتوى وهو ما افتى به الفقيه شارحك بيانى اوزره بونلرفتى ماده سندندركه شاب قوى معناسنه در
زيرا فتوى برحادثه نك جوابندن ياخود برحكمى احداثدن ياخود برمشكلى حل وبيان وتقويتدن عبارتدر
وفتوى لفظنك جمعى فتاوى كلور واوك كسريله وواوك فتحيله ده جائزدر الفتيان فانك كسريله بجيله دن
برقبيله در ربيعة الفتيانى كه اصحاب مرتضويدندر آنلردندر الفتوة ابوة وزننده كرم ومروت وجوانمردى
معناسنه در يقال هو من اهل الفتوة ای الكرم مؤلف بصائرده بونى حق اوزره بسط ايلمشدر رحمه الله التفتى
تفعل وزننده والتفاتى تفاعل وزننده برآدم فتوت صاحبى اولمق معناسنه در يقال تفتى الرجل وتفاتى اذا كان
اهل الفتوة المفاتاة مباهاة وزننده فتوت بابنده يارشمق معناسنه درباب مغالبه دندر تقول فاتونى ففتوتهم
ای غلبتهم فى الفتوة الفتى سمى وزننده اهل عشيرتك پياله سنه دينور المفتى محسن وزننده هشام بن هبيره يه
مخصوص براوچك آديدر الفتة عده وزننده بيوك صو دستبسنه دينور جره معناسنه جمعى فتون كلور فانك
كسريله الواوى الافثاء ثاى مثلثه ايله افتعاء وزننده يوريلوب قالمق معناسنه در يقال عدا الرجل حتى
افثى ای اعيى الواوى الفجوة فانك فتحى وجيمك سكونيله ايكى نسنه نك آرالغى برينه دينوركه آچق اولور يقال
بينهما فجوة ای فرجة وككبش وميدانلو يره دينور تقول بينى وبينه فجوة ای ارض متسعة واوحولوسنه دينور يقال
فجوة الدار ای ساحتها ودابه قسمنك صاغ طرنغيله صول طرنغنك آرالغنه دينور كرك طوررکن وكرك يرده
ايزنده اولسون جمعى فجوات كلور فتحاتله وفجاء كلور كساء وزننده الفجواء حمراء وزننده بودخى ميدانلو
ككبش ارضه دينور وكريشى بغرندن آچق وميدانلو يايه دينور يقال قوس فجواء ای البعيد وترها عن كبدها
وافجى كلمه سندن مؤنث اولور الفجو زجو وزننده برنسنه يى آچمق معناسنه در يقال فجا بابه يفجو فجوا اذا فتحه
و يايك كيريشنى بغرندن آچق وميدانلو قلمق معناسنه در يقال فجا قوسه اذا رفع وترها عن كبدها الانفجاء
انفعال وزننده آچلمق معناسنه در يقال فجا بابه فانفجى ای انفتح الفجا عصا وزننده يايك كريشى بغرندن ميدانلو
اولمق معناسنه در يقال فجيت القوس فجا من الباب الرابع اذا بعد وترها عن كبدها وبرآدمك او يلقلرينك
يادبزلرينك يابالدرلرينك آرالقلرى ميدانلو وآچق اولمق معناسنه در يقال فجى الرجل اذا تباعد ما بين فخذيه
اوركبتيه اوساقيه وعند البعض دوه نك آرد سكيرلرى برى برندن ميدانلو اولمق معناسنه در يقال فجى البعير
اذا تباعد ما بين عرقوبيه وناقه پك بيوك قارنلو اولمق معناسنه در يقال فجيت الناقة اذا عظم بطنها الافجى
احمر وزننده وصف مذكور اوزره اولان آدمه ودوه يه دينور مؤنثى فجواء در التفجية تفعله وزننده مستور نسنه يى
كشف وعيان ايلمك معناسنه در يقال فجاه اذا كشفه و برنسنه يى آلارغه ايلمك معناسنه در يقال فجاه عنه
اذا نحاه الافجاء همزه نك كسريله اهل وعيالى طرفنه نفقه خصوصنى توسيع ايلمك معناسنه در يقال افجى
زيد اذا وسع النفقة على عياله الواوى الفحا حاى مهمله ايله عصا وزننده وفانك كسريله ده لغتدر بزر
معناسنه دركه حوايج ديكدر طعامك طبخنه مباشرتده لذيذ وخوشبو اولمق ايچون تجره يه قونيلان بيبرودارچين
وقرنفل امثالى نسنه لردن عبارتدر فارسيده افرازديك ديرلر على قول آنلرك يابس اولاننه مخصوصدر جمعى
افحاء كلور تقول اكثر افحاء قدرك ای ابازيرها اوهى اليابسة منها الفحواء صحراء وزننده فحا معناسنه در وفحواء
فحوى الكلام معناسنه دركه سيذكر التفحية تفعله وزننده تجره يه حوايجى چوقجه قودق معناسنه در يقال
فحى القدر اذا اكثر ابازيرها و بركلامه برمعناى مفهومه ذاهب وراجع اولمق معناسنه در يقال فحى بكلامه الى كذا
اذا ذهب الفحوة تمره وزننده كوج بالنه دينوركه برقطعه سيدر تقول اكلنا فحوة ای شهدة الفحوى دعوى
وزننده والفحواء صحراء وزننده والفحواء غلواء وزننده بركلامك ذهن ذاهب اوله جق معنا ومذهبنه دينوركه
سياق وسباقندن ياقرائن سائره دن فهم وانتقال اولنه جق مدلول ومألندن عبارتدر تقول عرفت ذلك من فحوى
كلامه وفحوائه وفحوائه ای من معناه ومذهبه الفحية جريه وزننده والفحية ركيه وزننده طورى چوربايه دينور ياخود
اعم در اليائى الفداء فانك كسريله والفدى فانك كسرى وفتحى والفك قصريله بدل و يروب اسير وكرفتار
مقوله سنى قورتارمق معناسنه دركه يكيدن اشترا ايلمك منزلنده در يقال فداه يفديه فداء وفدى اذا اعطى شيئا

فانقذه الافتداء افتعال وزننده والمفاداة مباهاة وزننده فداء معناسنه‌در يقال افتدى به وفاداه بمعنى فداه
الفداء كساء وزننده والفدى على وزننده والفدى الى وزننده والفدية فتيه وزننده شول بدلدركه آنكله
اسير ياخود برآدمك برماده‌دن كندى نفسى تخليص اولنمق ايچون اعطا اولنه وكفارت فديه‌سى معروفدر وعربلر
فديه لفظى هديه كلمه‌سنه تزويج وارداف ايدرلر يقولون خذ على هديتك وفديتك اى قيمتك فيه يعنى
طريقت قديمك وبولنديغك حال اوزره اول ديمكدر التفدية تفعله وزننده برآدمه سكا نفسم فدا اولسون ديمك
معناسنه‌در يقال فدّاه اذا قال له جعلت فداك الافداء همزه‌نك كسريله اسير طرفندن عرض اولنان فديه‌يى
قبول ايلمك معناسنه‌در يقال افداه الاسير اذا قبل منه فديته وچوجغى الده آويدوب اويناتمق معناسنه‌در زيرا
فدى لك ابى وامى ديه‌رك اويناتدرلر يقال افدى فلان اذا رقص صبيه وخرمايه انبار ياپمق ياخود صاتمق
معناسنه‌در يقال افدى فلان اذا جعل لتمره انبارا او باع التمر وبرآدم تنومند اولمق معناسنه‌در يقال افدى
الرجل اذا عظم بدنه كويا كه انبار كبى اولمش اولور الفداء سماء وزننده برشيئك قاليلغنه وحجمنه دينور يقال
فدؤه غليظ اى حجمه وغلال انبارينه دينور على قول غله ياخود كومه‌سنه دينور التفادى تفاعل وزننده
بركسه‌دن صاقنوب قورنمق معناسنه‌در يقال تفادى عنه اذا تحامى الواوى الفروة فانك فتحى ورانك سكونيله
لبس معروفه دينور كه تركيده كورك وفارسيده پوستين ديرلر سمور وتلكى پوستلرندن اولور وخاصة باشك
دريسنه دينور يقال سلخ فروة رأسه اى جلدته واصلا نبات اثرى اولميان فيريه دينور وغنا وثروت وسامان
معناسنه مستعملدر يقال انه لذو فروة اى ثروة وغنا قال الشارح وفى النهاية فى حديث على كرم الله وجهه
قال اللهم انى قد مللتهم وملونى وسئمتهم وسئمونى فسلط عليهم فتى ثقيف الذيال المنان يلبس فروتها ويأكل
خضرتها اى يتمتع بنعمتها لبسا واكلا يقال فلان ذو فروة وثروة بمعنى والضمير للدنيا واراد بالفتى الثقفى الحجاج
بن يوسف وانه ولد فى السنة التى دعا فيها على رضى الله عنه بهذه الدعوة شارح ديركه بو وجهله حجاجك اهل
عراق وحجازه استيلاسى تسلط من الله اولمشدر وفروه بر رجل آديدر وبريرده مجتمع بربلوك قورى اوتلغه دينور
وكوچك بكلى جبه‌يه دينور كه مراد حشم نشينلرك كبه تعبير ايلدكلرى لباسلريدر دوه يوكدن ياپارلر كذلك دوه
يوكدن ياپلمش يارم اين كلمبه دينور انيدخى چوبان مقوله‌سى اوسته كينورلر ودليجى طوبره‌سنه دينور وباشه
كيان كسونه وتاجه دينور ونسوانك باش اورتولرينه دينور ذوالفروة دليجى‌يه اطلاق اولنور ذوالفروين تثنيه
صيغه‌سيله شامده برطاغدر ساق الفروين تجدده برطاغدر المفرّاة ميمك ضمى ورانك تشديديله كورك قبلانمش
جبه‌يه دينور يقال جبة مفرّاة اى عليها فروة الافتراء افتعال وزننده ارقه‌يه كورك كيمك معناسنه‌در يقال
افترى فروا اذا لبسه ذوالفرية سميه وزننده برفارس وبرشاعر كنيه‌لريدر فروان مران وزننده بررجل آديدر
فارياثان مرو قضاسنده برقريه‌در محمد بن تميم واحمد بن حكيم المحدثان اورادندر فراوه سحابه وزننده
خراسانده بربلده‌در اليائى الفرى جرى وزننده برنسنه‌يى يارمق معناسنه‌در كرك فاسد وكرك صالح اولسون
يعنى كرك افساد وكرك اصلاح ايچون اولسون يقال فراه يفريه فريا اذا شقه فاسدا او صالحا ويلان سوز پيدا ايلمك
معناسنه‌در يقال فرى الكذب اذا اختلقه وقربه وطلوم مقوله‌سى نسنه‌يى كسوب بچوب يكيدن دوزمك معناسنه‌در يقال
فرى المزادة اذا خلقها وصنعها وقطع مسافه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فرى الارض اذا سارها وقطعها التفرية
تفعله وزننده والافراء همزه‌نك بونلرده يارمق معناسنه‌در يقال فرّاه وافراه اذا شقه فاسدا او صالحا وافراء برنسنه‌يى
اوكارمق ياخود اوكارمسيله امر ايلمك معناسنه‌در يقال افراه اذا اصلحه او امر باصلاحه وبرآدمه لوم وتوبيخ ايلمك
معناسنه‌در يقال افرى فلانا اذا لامه الافتراء افتعال وزننده يلان سوز پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال افترى الكذب اذا
اختلقه الفرا عصا وزننده حيران ومدهوش اولمق معناسنه‌در يقال فرى الرجل فرى اذا تحير ودهش الفرية مريه وزننده
افتراء معناسندن اسمدر كذب واسناد مالم يكن معناسنه‌در ومنه يقال هذه فرية بلا مرية الفرية تمره وزننده غوغا
وشماطه‌يه وجغلتى‌يه دينور تقول ماهذه الفرية اى الجلبة الفرى غنى وزننده يكيدن دوزبلوب اختراع اولنمش نسنه‌يه
دينور على قول امر عظيمه دينور يقال امر فرى اى مختلق مصنوع او عظيم وپك پسنديده وعجيب نسنه‌يه دينور
ومنه يقال هو يفرى الفرى اى يأتى بالعجب فى عمله وككبش قوغه‌يه دينور فريه دخى دينور يقال دلو فرى وفرية
اى واسعة وهنوز صاغلمش سوده دينور يقال لبن فرى اى حليب ساعة يحلب التفرى تفعل وزننده يارلمق
معناسنه‌در يقال تفرى الشئ اذا انشق وبردن صوقيناوب چقمق معناسنه‌در يقال تفرت العين اذا انبجست
فريه سميه وزننده ابن ماطل دركه تابعيدر الواوى الفسو حسو وزننده والفساء غراب وزننده صوتسز

آهسته‌جه يللنمك معناسنه‌در يقال فسا الرجل يفسو فسوا وفساء اذا اخرج ريحا بلا صوت الفساء كتان
وزننده والفسو عدو وزننده چوق يللنيجى آدمه دينور الفاسياء والفاسية اوصورغان بوجكنه دينور
خنفساء معناسنه فسوات الضباع فتحاتله برجنس منتار در بغايت بدبوى اولور الفسو فانك فتحيله
عبد القيس قبيله‌سندن برجماعتك لقبيدركه * اخبث صفقة من شيخ مهر * مثلك منشأيدر اصلى بودركه جماعت
مزبوره لقب مرقومدن پك عار ايدر اولملريله ايچلرندن زيد بن سلامه بركون يمن قماشلرندن بردحبره نام قماشدن
النه ايكى طاقه آلوب سوق عكاظ ديدكلرى پنارده قيام وعلى ملأ الناس بو قماشلرى آلوب بردن بولقبى رفع ايدن
كيمدر ديو ندا ايلدكده مهو قبيله‌سندن عبدالله بن بيدرة بن مهو اول قماشلرى اخذ وتلبس ايلدكدنصكره
وصف مسفور ايله كندى متصف اولمق ايچون اول جمع كثير ميانده ضرطه چكه‌رك جولان ايلدى فسا
عصا وزننده فارس اولكه‌سنده بربلده‌در ابو على النحوى الفسوى آندندر وفساساريه ديدكلرى ثياب دخى
اكا منسوبدر وبو نسبت غير قياسى اوزره‌در ابن فسوه ثمره وزننده برشاعردر الفسا عصا وزننده
مهموزده لغتدركه ماده‌سنده بيان اولندى الواوى الفشو حشو وزننده والفشوّ علو وزننده والفشى
صلى وزننده راز وخبر خلق ايچره يايلوب شايع اولمق معناسنه‌در يقال فشا خبره وعرفه وفضله فشوا وفشوّا وفشيا
اذا انتشر الافشاء همزه‌نك كسريله راز وخبر مقوله‌سنى شايع ايلمك معناسنه‌در يقال افشى الخبر اذا نشره
وبرآدمك فواشى وسوائمى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال افشى زيد اذا كثرت فواشيه الفواشى حواشى وزننده
پراكنده ومنتشر دواب ومواشى‌يه دينور كه يابانده اوتليان قيون وكچى ودوه مقوله‌سندن عبارتدر مفردى فاشيه‌در
التفشى تفعل وزننده برنسنه چوغالوب يايلمق معناسنه‌در يقال تفشاهم المرض وبهم اى كثر فيهم ويارانك
ايچى بوللمق معناسنه‌در يقال تفشت القرحة اذا اتسعت الفشاء سماء وزننده دواب ومواشى چوق دول
دوش پيدا ايدوب كثير وفراوان اولمق معناسنه‌در يقال فشى المال فشاء اذا تناسل وكثر الفشيان فانك
فتحى وشينك سكونيله انسانه عارض اولان غشيه حالتنه دينور كه فارسيده تاسا ولسانمزده تاسه دينور قلبه عارض اولان
اندوه وغمدن عبارتدر اليائى الفصى فانك فتحى وصادك سكونيله برنسنه‌يى برنسنه‌دن آيرمق معناسنه‌در
يقال فصا الشئ من الشئ يفصيه فصيا اذا فصله الفصية فصله وزننده حرارت وبرودت زمانلرى بيننده
اولان ارالغه اطلاق ولنور برمعتدلانه سكته اولور روز قاسمدنصكره‌جه اولان اعتدال كبى يقال قد ادركت الفصية
وهى سكتة ما بين الحر والبرد ويقال يوم فصية وليلة فصية بالنعت وبالاضافة الافصاء همزه‌نك كسريله
برحالتدن قورتيلوب چقمق معناسنه‌در يقال افصى الرجل اذا تخلص من خير او شر وقيش وياز موسملرى صاوشمق
ياخود سكونت بولمقله اعتداله وارمق معناسنه‌در يقال افصى عنا الشتاء او الحر اذا ذهبا او سقطا ويغمور
كچوب هوا آچلمق معناسنه‌در يقال افصى المطر اذا اقلع وصيادك دوزاغنه شكار ايلشميوب خالى قالمق معناسنه‌در
يقال افصى الصائد اذا لم ينشب بحبالته صيد التفصى تفعل وزننده برنسنه‌دن آريلوب قورتلمق معناسنه‌در يقال
تفصى الرجل منه اذا تخلص الفصية رميه وزننده والفصية غنيه وزننده تفصى معناسندن اسملردر
برنسنه‌دن صيرلوب قورتلمغه دينور التفصية تفعله وزننده برنسنه‌دن برآدمى آيروب قورترمق معناسنه‌در تقول
فصيته عنه اذا خلصته الانفصاء انفعال وزننده تفصيه‌نك مطاوعيدر تقول فصيته عنه فانفصى افصى
اعلى وزننده برجماعت آديدر بنو فصيه سميه وزننده بربطندر الفصا عصا وزننده قورى اوزم دانه‌لرينه
دينور مفردى فصاة‌در الواوى الفضاء قضاء وزننده والفضوّ علو وزننده بركسكبش اولمق معناسنه‌در يقال
فضا المكان يفضو فضاء وفضوّا اذا اتسع واقچه‌يى كيسه‌لنوب ميدانده قومق معناسنه‌در يقال فضى دراهمه
اذا لم يجعلها فى صرة الفضا فصا وزننده ومرادفيدركه قورى اوزم دانه‌لرينه دينور وبريرينه قاتيلوب قارشمش
نسنه‌يه دينور بال وطحين وموز وزبيب كبى وتركيده يالكزجه اولان اوقه دينور يقال سهم فضا اى واحد
ومنه تقول بقيت فضا اى وحدى الفضاء سماء وزننده ساحه وميدانه دينور وككبش آچق صحرايه دينور
ومدينه‌ده برموضع آديدر الفضاء كساء وزننده يريوزنده جارى اولان صويه دينور يقال بالارض فضاء اى الماء
يجرى على الارض الافضاء همزه‌نك كسريله جماع ايدركن ارالقده اولان زارى خرق ايلمكله خاتونك ايكى دليكنى
بر ايلمك معناسنه‌در توسيعله برنسنه‌يى فضا كبى ايلمك معناسندن مأخوذدر يقال افضى المرأة اذا جعل مسلكيها
واحدا وخاتونله جماع ايلمك ياخود آنكله خلوت ايلمك معناسنه‌در كرك جماع ايلسون وكرك ايلمسون يقال افضى
الى المرأة اذا جامعها او خلا بها جامع ام لا وسجود حالتنده الى آيه‌سنى يره مس ايلمك معناسنه مستعملدر يقال افضى

الساجدیده الى الارض ذا مسها راحته فی سجوده المفضاة میمك ضمیله ایكی دلیكی بر اولمش خاتونه دینور یقال
امرأة مفضاة ای جعل مسلكها واحدا فضا عصا وزننده اسمادندر محمد وخالد ابنا فضا ایكیسیده معبر ایدی
الواوی الفطو خطو وزننده دابه یی عنف وشدتله سورمك معناسنه در یقال فطا الدابة فطوا اذا ساقها
شدیدا الیائی الافظاء ظای معجمه ایله اعطاء وزننده بدخوی اولمق معناسنه در یقال افظی الرجل اذا ساء خلقه
الفظا عصا وزننده بطن مادرده یاوری یاتغنه دینور رحم معناسنه الیائی الافعاء همزه نك فتحیله روایح
طیبه یه دینور افاعی اسرمش دوه كبی اغزی كپوربجی خشمناك آدمه دینور یقال رجل فاع ای غضبان مزبد
الفاعیة نمامه اسمیدر كه مارصمه تعبیر اولنان چچكه دینور وقنه چچكنه دینور الافعی اعلی وزننده یوكلاب
یورنده بر یصتم طاغك آدیدر و بر جنس خبیث حیه آدیدر تركیده انكرك دیدكلری بدر و بو وصف واسم اولور
وصفیته كوره غیر منصرف واسم اعتبار اولندقده منصرف اولور اروی وارطی كبی جمعی افاعی كلور الافعو
همزه نك وعینك فتحیله افعی معناسنه در المفعاة مرماة وزننده انكرك یلانی كثیر اولان یره دینور یقال ارض
مفعاة ای كثیرة الافعی المفعاة میمك ضمی وعینك تشدیدیله دوه یه مخصوص بر كونه تمغا اسمیدر كه افعی شكلنده
اولور المفعی معظم وزننده مفعاة دیدیكی تمغا باصلمش اركك دوه یه دینور یقال جمل مفعی ای وسم بالمفعاة التفعی
تفعل وزننده بركسه افعی كبی موذی وخبیث اولمق معناسنه در یقال تفعی الرجل اذا صار كالافعی افاعیه علابطه
وزننده مناده برده آدیدر الافاعی همزه نك فتحیله افعی لفظنك جمعیدر وحالبی دیدیكی نبات كوكنك
برآلته منشعب اولان طمرلرینه دینور بوزاده من الحالبین نسخه لری غلطدر الواوی الفغا غین معجمه
ایله عصا وزننده غفا كلمه سیله كه غینك تقدیمیله در جمله معناده مرادفدر كه ذكر اولندی و كوبكه دینور علبه معناسنه
وآغاجدن دوزلمش قوطویه دینور وخاغه وقواطه یه دینور واغز بر طرفه اكربجه اولمغه واول كونه اكریلكه
دینور یقال فی فه فغا ای میل الفاغیة قنه چچكنه دینور على قول قنه نباتنك چیوغی یره مقلوبا غرس
اولندقده اصل قنه چچكندن الطف وخوشنظر بر كونه چچك و یرمكله فاغیه اول چچكه دینور الافغاء همزه نك
كسریله قنه نباتی چچك و یرمك معناسنه در یقال افغی نبات الحناء اذا خرجت فاغیته و بركسه دائما فاسد اولمش
خرما قورغی یمك معناسنه در یقال افغی الرجل اذا دام على اكل الفغا وخرما اغاجی فاسد ومتغیر اولمق معناسنه در
یقال افغت النخلة اذا فسدت و برآدم زنكین ایكن فقیر اولمق معناسنه در یقال افغی الرجل اذا افتقر بعد غنی
وكوزل ایكن چركین اولمق معناسنه در یقال افغی فلان اذا سمج بعد حسن ومطیع ایكن عاصی وسركش اولمق
معناسنه در یقال افغی الرجل اذا عصی بعد طاعة و برآدمی طارلتمق معناسنه در یقال افغاه اذا اغضبه
الفغواء فحواء وزننده اسمادندر علقمة بن الفغواء یاخود ابن ابی الفغواء در كه صحابیدر الفغو لغو وزننده
برنسنه فاش وشایع اولمق معناسنه در یقال فغا الشیء فغوا اذا فشی و اكین قوریمق معناسنه در یقال فغا الزرع اذا یبس
الواوی الفقو فانك فتحی وقافك سكونیله برآدمك ایزینه اویوب كیتمك وایزینی سورمك معناسنه در تقول فقوت اثره
فقوا یعنی قفوت شارحك بیاننه كوره مقلوبدر وفقو بر موضع آدیدر الفقا عصا وزننده بر صویك آدیدر
الفقوة غرفه وزننده اوقك كزینه دینور جمعی فقی كلور مدیه ومدی كبی یقال كسر فقوة السهم ای فوقه الیائی
الفقی فقو وزننده یمامه ده بر وادی اسمیدر فقی سمی وزننده یمامه ده بنو العنبر جماعتنه مخصوص بحچه
چفتلك وخرمالق آدیدر الواوی الفلو فانك فتحی ولامك سكونیله والفلاء عطاء وزننده جوجغی یاخود سائر
یاوری یی ممه دن چكوب آیرمق على قول ممه دن كسمك معناسنه در یقال فلا الصبی والمهر یفلوه فلوا وفلاء اذا عزله
عن الرضاع اوفطمه وقلجله چالمق معناسنه در یقال فلاه بالسیف اذا ضربه به وسیر وسفر ایلمك معناسنه در یقال
فلا زید اذا سافر و بعد الجهاله عاقل وهشیار اولمق معناسنه در یقال فلا الرجل اذا عقل بعد جهل الافلاء
همزه نك كسریله فلو ایله معنای اولده مرادفدر یقال افلی الصبی والمهر بمعنی فلاه واسنسز شنلكسز یابانه
وارمق یاخود اورایه داخل اولمق معناسنه در یقال افلی زید اذا صار الى الفلاة اودخلها وخاتونك جوجغی
یاآتك قولونی سوددن كسلمك كرته سنه كلمك معناسنه در یقال افلت المرأة اوالفرس اذا بلغ ولدها ان یفطم الافتلاء
افتعال وزننده بودخی فلو ایله معنای اولده مرادفدر یقال افتلی الصبی اذا فطمه ومواشی یه بر یرك نباتنی اوتارمق
معناسنه در یقال یفتلون المكان ای یرعونه الفلو فانك كسریله والفلو عدو وزننده والفلو سمو وزننده ممه دن
كسلمش اشك صوبه سنه وآت قولونه دینور على قول بر یاشنه وارمش اولانه دینور جمعی افلاء كلور وفلاوی كلور
سكاری وزننده الفلاة حصاة وزننده شنلكسز یابانه دینور كه چول تعبیر اولنور على قول اصلا صوی

اولمیان یابانه دینور یاخود شول یابانه دینور كه بر اوجندن بر اوجنه اقلی دوه قسمی دردنجی كون واشك وقیون وكچی
قسمی یدنجی كون بالغ اولور اوله یاخود كه كبش صحرایه دینور كه اوه تعبیر اولنور جمعی فلا كلور حصا كبی وفلوات
كلور فتحاتله وفلی كلور صلی وزننده وفلی كلور كسرتیله وجمع الجمعی افلاء كلور یقال اخذوا الفلاة ای القفر
او المفازة لاماء فیها اواقلها اللابل ربع وللحمیر والغنم غب او الصحراء الواسعة مؤلفك بوراده ربع قولی رانك
كسریله در كه دوه دوردنجی كون وارمقدر وغب قولی دخی غینك كسریله در كه یدنجی كون وارمقدن عبارتدر فلا
عصا وزننده طوسده بر موضع آدیدر الیائی الفلی فانك فتحی ولامك سكونیله قلجله چالمق معناسنه در یقال فلاه
بالسیف یفلیه فلیا بمعنی فلاه یفلوه فلوا و برآدمك باشنی بتملك معناسنه در یقال فلی رأسه اذا بحثه عن القمل
و بر كلامی تدبر وملاحظه ایله معنا ومفادنی استخراج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال فلی الشعر اذا تدبره واستخرج
معانیه و برآدمك عقل ورشد وعرفانی یوقلیوب میزانه آلمق معناسنه در یقال فلی فلانا فی عقله اذا رازه التفلیة
تفعله وزننده بودخی باش بتملك معناسنه در یقال فلی رأسه بمعنی فلاه الفلایة كتابه وزننده اسمدر باش بتملكه
دینور الاستفلاء والتفالی تفاعل وزننده بركسه كندی باشنی بتلمك ایستمك معناسنه در یقال استفلی الرجل
رأسه وتفالی اذا اشتهی ان یفلی رأسه الفلا عصا وزننده كسلمك معناسنه در یقال فلی الشیء فلا من الباب الرابع
اذا انقطع فلی حتی وزننده بر طاغ آدیدر فالیة الافاعی شرة وشور وفتنه نك اوائلنه اطلاق اولنور اصلی
بو در كه بر جنس خنفساء واردر كه آلاجه و بنكلی اولور دائما عقربلر ایله و یلانلر ایله الفت ایدوب بر یرده اولورلر عربلر
اكا فالیة الافاعی دیرلر زیرا بولیكدن چقدقده اكسه سندن یلان یاخود عقرب ظهورینی اشعار ایدر بو جهتله شر وشور
وفتنه نك اوائلنه اطلاق ایلدیلر بحث عن القمل معناسندندر الیائی فامیه یاخود افامیه كه علابطه وزننده در
شام اولكه سنده بر بلده وواسط قضاسنده بر قریه در الیائی الفناء سناء وزننده برنسنه یوق اولمق معناسنه در
یقال فنی الشیء وفنی فناء من الباب الرابع والثالث اذا عدم شارح دیر كه عدم ایله تفسیری تفسیر بالاعم در زیرا فناء
بقاء مقابلیدر وفناء پك قوجالمق معناسنه مستعملدر یقال فنی فلان اذا هرم الافناء همزه نك كسریله برنسنه یی
یوق ایلمك معناسنه در یقال افناه اذا اعدمه الفانی پك قوجه وسالخورده پیره دینور یقال شیخ فان ای كبیر
التفانی تفاعل وزننده بری برینی افناء ایلمك معناسنه در یقال تفانوا اذا افنی بعضهم بعضا الفناء كساء وزننده
خانه نك اوكنده اولان آچق حولو یه و یوره یه دینور حدود اوراده توكندیكیچون اطلاق اولندی واوكندن
مراد هر طرفندن اولان اوكیدر كه یوره تعبیر اولنور یقال فناء الدار لصاحبها وهی ما اتسع من امامها جمعی افنیه
وفنی كلور صلی وزننده المفاناة مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در یقال فاناه اذا داراه المفناة مرماة وزننده
نازل اولانلرك مزاجلرینه موافق اولان خصب ورخا وخوش هوا ارضه دینور یقال ارض مفناة ای موافقة لنازلیها
الافانی افاعی وزننده بر جنس نباتدر مفردی افانیه در ثمانیه وزننده مترجم دیر كه مؤلف افناء لفظندن كه همزه
مفتوحه ایله در ذهول ایلدی ابن اثیرك بیاننه كوره مفردی فنودر فانك كسریله و بو عند البعض فناء دار ماده سندندر
وافناء كمنام وخامل و بی نشان آدملره دینور یقال هو من افناء الناس اذا لم یعلم الواوی الفناة حصاة وزننده
صغره دینور بقره معناسنه جمعی فنوات كلور فتحاتله وعنب الثعلب آدیدر كه ایت اوزمی دیدكلری نباتدر جمعی
فنا كلور حصا كبی وجذیمه یه مخصوص بر صو آدیدر الافنی اعلی وزننده اوزون صاچه دینور یقال
شعر افنی ای فینان الفنواء حمراء وزننده صاچی كور واوزون خاتونه دینور یقال امرأة فنواء ای اثیثة
الشعر و كبش كولكه لو آغاجه دینور یقال شجرة فنواء ای واسعة الظل و بونده قیاس اولان فناء اولمقدر
شداد وزننده زیرا ماده سی نونیه در فنا عصا وزننده نجده بر طاغدر الواوی الفوة فانك ضمی و واوك
تشدیدیله قوة وزننده قزل بویه و بو یاجیلر كوكی تعبیر اولنان كوك اسمیدر كه بویاجیلر قوللنورلر وادویه دندر رحمدن
جنینلری مسقط وحیض و بولی مدر ومفتح وجلاء و بشره یی تمركی و برص و بهق مقوله سی عارضه دن منقی ومطهردر
ومصر دیارنده بر بلده آدیدر المفوی معظم وزننده فوة ایله بویانمش ثوبه دینور یقال ثوب مفوی ای صبغ بالفوة
المفواة میمك ضمی و واوك تشدیدیله فوة منبتی اولان یره دینور یقال ارض مفواة ای كثیرة الفوة الفو فانك ضمی
و واوك سكونیله بردار واسمیدر كه ادویه دندر مدر و ذات الجنب وداء الثعلب علتلرینه نافعدر بونی مفرداتده بیان
سنبلی دیدكلریله بیان ایدرلر فاو صعید ایلنده بر قریه در كه قاف ایله قاو دیدكلری قریه حذاسنده در وطائفده
بر ناحیه آدیدر الواوی الفهو سهو وزننده ومرادفیدر كه غفلت سببیله خطا ایلمكدر تقول فهوت عنه فهوا
من الباب الاول اذا سهوت الافهاء همزه نك كسریله بركسه ضعیف الرأی وسخیف العقل اولمق معناسنه در

يقال افهى الرجل اذا قال رأيه الباثى في فانك كسر ومدّيله حروف جارّه دندر ظرفيت معناسنه مستعمل اولور
كرك زمانى اولسون نحو قوله تعالى في ايام معدودات الاية وكرك مكانى اولسون نحو قوله تعالى وانتم عاكفون
في المساجد ومصاحبت ايچون اولور نحو قوله تعالى ادخلوا في امم وتعليل ايچون اولور نحو قوله تعالى فيما افضتم
فيه اى لاجل ما افضتم واستعلاء ايچون اولور نحو قوله تعالى ولاصلبنكم في جذوع النخل اى عليها وباء
جارّه يه مرادف اولور نحو قوله تعالى يذرأكم فيه اى به والى حرفنه مرادف اولور نحو قوله تعالى فردّوا ايديهم
في افواههم اى اليها ومن جارّه يه مرادف اولور نحو قوله تعالى في تسع آيات اى من تسع آيات ومع معناسنه اولور
نحو قوله تعالى وجعل القمر فيهن نورا اى معهن ومقايسه ايچون اولور كه مفصول سابقله فاصل لاحق بيننه دخول ايدر
نحو قوله تعالى وما متاع الحياة الدنيا في الاخرة الا قليل وتأكيد ايچون اولور كه بغير تعويض زائددر نحو قوله تعالى
اركبوا فيها وتعويض ايچون اولور كه محذوف اولان في كلمه سندن عوض اوله رق زائددر كقولك ضربت فيمن رغبت
اى ضربت من رغبت فيه يافيّا لاسيما وزننده كه في كلمه سى ياى متكلمه داخلدر مقام تعجبده مستعملدر شارح ديركه
يافي مالي وياشيّ مالي وياهيّ مالي ديرلر مهموز وغير مهموز اوله رق ياعجبا مالي تاويلنده درلر ما كلمه سى تعجب ايچوندر
تعجب ايتدن بكانه حاصل اوله جقدر ديمكدر وجمله سى رفع موضعنده در بعضلر ما احسن هذا ايله تاويل ايلديلر
وابو عبيد شيء فائته تأسف وتلهف معرضنده استعمال اولنورلر ديدى كه ايواه تعجبا بكا نولور اوله ديمك اولور ومؤلف
مهموزه ده دخى ذكر ايلدى وبونلرده يا حرف ندادر فايا منيج ايالتنده بر قصبا آديدر محدثيندن رافع بن عبدالله
الفايابى اورايه منسوبدر فصل القاف الباثى القأى قافك فتحى وهمزه نك سكونيله مديون دايننه
ذمتنده اولان حق ومطلوبنى اقرار ايلمك معناسنه در يقال قأى الرجل قأيا من الباب الثالث اذا اقرّ لخصمه
بحق الواوى القبو حبو وزننده برنسنه يى پرمقله بركدرمك معناسنه در يقال قباه يقبوه قبوا اذا جمعه باصابعه
وبنايى يوكسك يابمق معناسنه در يقال قبا البناء اذا رفعه وخاصة ثابت زعفران ديروب ديوشورمك معناسنه در
يقال قبا الزعفران اذا جناه القبا عصا وزننده بر نبات آديدر وقبا برنسنه يى اكوب مقوّس قلمق معناسنه در
يقال قبا الشيء قبا اذا قوّسه القبوة غرفه وزننده ايكى دوداغك بريرينه قاوشمسنه دينور القباء سماء وزننده
قفتان وقپامه تعبير اولنان لباسه دينور قبوه ماده سندندر جمعى اقبيه در التقبية تربيه وزننده متاع مقوله سنى
برلو برينه يصامق معناسنه در يقال قبى المتاع اذا عباه وبر آدمك مصلحتى خصوصنده حق اوزره طوتميوب جور وتعدى
ايلمك معناسنه در يقال قبّى عليه اذا عدا عليه في امره وبر دن باقماشدن قفتان بچمك معناسنه در يقال قبى الثوب
اذا جعل منه قباء الاقتباء افتعال وزننده بو دخى متاعى برلو برينه يصامق معناسنه در يقال اقتبى المتاع اذا عباه
التقبي تفعل وزننده قفتان كيمك معناسنه در يقال تقبى الرجل القباء اذا لبسه وبر آدمه اكسه طرفندن كلمك
معناسنه در يقال تقبى زيدا اذا اتاه من قفاه وبرنسنه قبه كبى چوره سى قاوشق يوكسك اولمق معناسنه در يقال
تقبى الشيء اذا صار كالقبة القابية دائما منبتندن اصبور ديروب د يوشور يجى عورته دينور يقال امرأة قابية
اذا كانت تلقط العصفر وجمعه القاباء لئيم وناكس وفرومايه يه دينور بنو قاباء شرب خمر ايچون انجمن اولمش
عياش يارانه اطلاق اولنور يقال هم بنو قاباء اى المجتمعون لشرب الخمر قباء قافك ضمى والفك مدّى وقصريله
مدينه يه قريب بر موضع اسميدر كه مسجد قباء انده مؤسسدر مدينه يه ايكى ميل مسافه ده جنوب طرفنده واقعدر وقباء
لفظى مؤنثدر مذكر دخى اولور مكان اعتباريله ومكه ايله بصره بيننده دخى بر موضع آديدر وقصريله قبا فرغانه ده بر بلده
آديدر الانقباء انفعال وزننده كيزلنمك معناسنه در يقال انقبى عنا فلان اذا استخفى القبى قافك كسريله والقباء
كساء وزننده قاب معناسنه دركه يايك بغريله كوشه سى ارالغى اولان مقداردن عبارتدر يقال بينهما قبي قوسين
وقباء قوسين اى قاب قوسين المقبى مرمى وزننده كثرت لحم وشحمدن شيشمش قبارمش انسان وحيوانه دينور
القباية سحابه وزننده چول يابانه دينور مفازه معناسنه الواوى القتو قافك فتحى وتانك سكونيله والقتا قافك
حركات ثلاثيله والفك قصريله والمقتا ميمك فتحى والفك قصريله ملوك وكباره كوزل خدمت ايلمك معناسنه در
يقال قتا الملوك يقتو قتوا وقتا مثلثة ومقتى اذا احسن الخدمة لهم القتوة خطوه وزننده قوغجيلغه دينور نميمه
معناسنه المقتوون ميمك فتحيله والمقاتوة والمقاتية ميملرك فتحيله خدمتكارلره دينور مفردلرى مقتوى
ومقتا كلمه لريدر ياخود مقتوين در ميمك فتحى وواوك كسرى وبعضا فتحيله وايكى صورتده دخى صيغه اخيره غير
منصرفدر مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر وعلى قول ميمى اصليه در مقت ماده سندن مأخوذدر كه خدمت
معناسنه در شارح ديركه مقت ماده سنده مؤلف خدمت معناسنه كلديكنى ذكر ايلمدى الاقتواء ارعواء وزننده

يادمى خدمتكار ايدنمك معناسنه در يقال اقتواه اذا استخدمه وبوشاذدر زيرا افعلال بابى البته لازمدر متعدى
دكلدر اصلى اقتوو ايدى الواوى القثو قافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله برنسنه يى بركدرمك معناسنه در يقال قثا
المال يقثوه قثوا اذا جمعه وخبار ياخود آجور يمك معناسنه در يقال قثا الرجل اذا اكل القثد او الكربزة الاقتثاء
افتعال وزننده بو دخى بركدرمك معناسنه در يقال اقتثى المال اذا جمعه القثوى سكرى وزننده اسمدر بركمكه دينور
القثا عصا وزننده خيار ولهنه مقوله سى سبلونسنه يمك معناسنه در يقال قثا الرجل قثا اذا اكل ما له صوت
تحت الاضراس اليائى القثى قثو وزننده ومرادفيدر يقال قثى يقثى قثيا لغة في قثا يقثو قثوا الواوى الاقحوان
همزه نك وحاى مهمله نك ضميله والقحوان همزه سز عثمان وزننده بابونج اسميدر كه پاپاديه در جمعى اقاحى كلور
ياى مشدده ايله واقاحى كلور يانك تخفيفيله المقحو مدعو وزننده والمقحى مرمى وزننده پاپاديه قونمش تركيب
ودوايه دينور يقال دواء مقحو ومقحى اذا كان فيه الاقحوان الاقحوانة همزه نك ضميله مكه قربنده بر موضع آديدر
وشامده بر موضع آديدر وبصره ايله نباج ارالغنده بر موضعدر الاقاحى اقحواندن جمعدركه ذكر اولندى بو مناسبتله
برنسنه نك هنوز نمايان اولان آثار واوائلنه ودلائلنه اطلاق اولنور كويا كه پاپاديه كبى علامتلرى بلورمش اولور ومنه
تقول رايت اقاحى امره اى تباشيره القحو محو وزننده برنسنه يى تماما صيروب آلمق معناسنه در يقال
قحا المال قحوا اذا اخذه يعنى اجتفه الاقتحاء افتعال وزننده قحو معناسنه در يقال اقتحاه بمعنى قحاه
المقحاة مسحاة وزننده جاپا ديدكلرى آلته دينور يقال قحاه بالمقحاة اى بالمجرفة يو التقحية خاى معجمه ايله
تفعله وزننده قبيح وجهله فخ ديو آغزدن بلغم توكورمك معناسنه دركه آخردق تعبير اولنور يقال قخى الرجل
اذا تنخع تنخعا قبيحا اليائى القدوة قافك حركات ثلاثى ودالك سكونيله والقدة عده وزننده اردنجه اويوب
كيده جك نسنه يه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون اسوه كبى تقول لى بك قدوة مثلثة وقدة وانت لى قدوة
وقدة وهو ما تسننت به واقتديت به فارسيده اكا پيشرو وپيشوا ديرلر الاقتداء افتعال وزننده بر آدمه اويمق
معناسنه در يقال اقتدى به اذا استن به التقدى تفعل وزننده دابه اصلا يولك طوغريسندن صاپميوب راكبى
طوغريسنه كوتوروب كتمك معناسنه در يقال تقدت به دابته اذا لزمت به سنن الطريق ودابه نك راكبى دخى وجه
مذكور اوزره كتمك معناسنه در يقال تقدى الراكب على الدابة اذا لزم سنن الطريق القدى غنى وزننده
والقدى عمى وزننده دادى وقوقوسى خوش ولطيف اولان طعامه دينور يقال طعام قدى وقد اى طيب الطعم
والريح القدى عصا وزننده والقداوة عداوه وزننده طعام لذتلو وخوش قوقولى اولمق معناسنه در
يقال قدى الطعام قدى وقداوة من الباب الرابع اذا صار قديا القدو عدو وزننده قداوه معناسنه در يقال قدا
الطعام يقدو قدوا بمعنى قدى وقريب اولمق معناسنه در يقال قدا الرجل اذا قرب وسفردن كلمك معناسنه در
يقال قدا فلان اذا قدم من السفر ما اقداه فعل تعجبدر نه كوزل لذتلو ورايحه سى خوش طعام ديمكدر يقال
ما اقدى طعام فلان اى ما اطيبه الاقداء همزه نك كسريله پير فانى اولوب موت هنكامنه يقلشمق معناسنه در
يقال اقدى الرجل اذا اسن وبلغ الموت وبر آدم خير ومبرّات جهتنده ودين ومذهبده مستقيم اولمق معناسنه در
يقال اقدى فلان اى استقام في الخير وفي طريق الدين ومسك مقوله سى عطرك رايحه سى يايلمق معناسنه در
يقال اقدى المسك اذا فاحت رايحته وسفردن كلمك معناسنه در يقال اقدى فلان اذا قدم من السفر القدو
قافك كسريله شول كوكه دينور كه آندن نيجه طمرلر وفروع وشعبه لر سوروب يايلمش اوله يقال له قدو وهو الاصل
الذى يتشعب منه الفروع القدوى دعوى وزننده اسمدر طوغريلغه دينور يقال به قدوى اى استقامة اليائى
القادية شول قوم وجماعته دينور كه باديه ده قوراقلق اولمغله بالجمله كوچلر يله سوروب آبادانلغه كلورلر القدى
قافك فتحيله هدى وزننده قاديه ديدكلرى جماعت مذكوره بر محله كلمك معناسنه در يقال قدت قادية تقدى قديا
اى جاء قوم قد اقحموا من البادية القديان فتحاتله سرعتله يورمك معناسنه در يقال قدى الفرس قديانا
اذا اسرع القدة عده وزننده بر جنس حيه آديدر جمعى قدات كلور قافك كسريله القدية قافك كسريله
هديه وزننده ومرادفيدر كه بر آدمك سالك اولديغى سيرت واسلوبه وبولنديغى وضع وحالته دينور تقول خذ
في قديتك وهديتك اى فيما كنت فيه بوراده غيه وزننده اولان نسخه لر غلطدر القدا قافك كسرى والفك
قصريله مقدار معناسنه در يقال قدار مح اى قيده المقاداة مباهاة وزننده بركسه يه معارضه ايدوب يارشمق
معناسنه در يقال لا يقاديه احد اى لا يباريه المتقدى متصدّى وزننده ارسلانه دينور وصالنى صالنى يوردا اولان
آدمه دينور متبختر معناسنه در القنداوة قافك كسريله قدأماده سنده كه مهموزدر ذكر اولندى اليائى

القذى ذال معجمه ايله عصا وزننده انسانك كوزينه ومشروباته دوشن خار وخاشاكه وچرك مقوله سنه دينور يقال
وقع فى عينه وفى الشراب قذى وهو مايقع فى العين وفى الشراب من الوسخ ونحوه وناقه وقيون مقوله سى
حيواندن طوغورمزدن اول وصكره جه ظهور ايدن قان وچركاب مقوله سنه دينور وقذيان معناسنه مصدر
اولور كاسيذكر القذى الى وزننده اون كبى يك خرده طپراغه دينور جمعى اقذاء كلور وقذى كلور صلى وزننده
القذى عصا وزننده والقذيان فتحاتله برآدمك كوزينه چور چوب مقوله سى دوشمك معناسنه در يقال قذيت
عينه قذى وقذيانا من الباب الرابع اذا وقع فيها القذى وقذى وقذيان وقذى رمى وزننده وقذى عنى وزننده كوزه مسند
اولور كه كوز كدى يجنه دوشن چرك وچپاق مقوله سنى چاليه رق طشره آتمق معناسنه در يقال قذت عينه
قديا وقديانا وقذيا وقذى من الباب الثانى اذا قذفت بالغمص والرمص وعربلر فلان ذل وظلم وحقارتى هضم
ايدوب مدافعه ومجادله ايلميوب ساكت واپسم اولورديجك يرده هو يغضى على القذى ديرلر اصل معناسى كوزينه
دوشن چور چوب ايچنده اوله رق كوزنى قپايوب يومرديمكدر القذية غنيه وزننده والقذية قافك كسريله
والمقذية مرميه وزننده خار وخاشاك دوشمش كوزه دينور التقذية تفعله وزننده والاقذاء همزه نك كسريله
كوزه خار وخاشاك آتمق معناسنه در يقال قذى عينه واقذى عينه اذا القى فيها القذى وكوزدن خار وخاشاك
چقرمق معناسنه در يقال قذى عينه واقذى اذا اخرج القذى منها معناى ثانيه يه كوره تنزيلرى سلب ايچوندر
ومؤلفك او اخرجه قولنده اولفظى تنويع ايچوندر بو جهتله ضد اولور القاذية جماعت ناس معناسنه در كه
مراد قوراقلق سببيله بالجمله آبادانلغه ورود ايدن جماعتدر قاديه كبى القذى رمى وزننده قوراقلق سببيله قوم
وجماعت آبادانلغه كلمك معناسنه در يقال قذت قاذية قذيا اذا اقدمت جماعة وقزغين ديشى حيوان اركك طلبنده
حرارت شهوتندن ناشى رحمندن مذى طرزنده بياض نسنه اخراج ايلمك معناسنه در يقال قذت الشاة اذا القت
بياضا من رحمها حين تريد الفحل وبو نسنه اركك حيواندن ظهور ايدرسه تمذى وديشيدن ظهور ايدرسه تقذى
اطلاق اولنور كه مذى منزلنده در المقاذاة مباهاة وزننده مجازات معناسنه در يقال قاذاه اذا جازاه الاقتذاء
افتعال وزننده قوش قسمى كوزلرنى پيدرپى آچوب قپامق معناسنه در يقال الطير يقتذى اى ينظر ثم يغمض
اليائى القرية قافك فتحى وكسرى ورانك سكونيله مصر جامعه دينور نسبتنده قربى دينور ياايله وقروى دينور
كروى وزنلرنده در جمعى قرى كلور قافك ضمى والفك قصريله وبو جمع شواذ صيغه سندندر ونسبتى دخى
نوادردندر مؤلفك بصائرده بيانته كوره قريه ناسك اجتماع ايلدكلرى موضعدن عبارتدر بو جهتله شهردن
وكويدن اعم اولور لكن عرفا كويده استعمالى شايعدر واول مجتمع اولان ناسه ده اطلاق اولنور حالبت ومحليت
اعتباريله وابن جنى ديديكه واسئل القرية التى كنا فيها الاية كريمه سى اتساع وتشبيه وتوكيد حالاتى متضمندر
اما اتساعك تحقيقى سؤال لفظنك فى الحقيقه مسؤل عنه اولمغه صلاحيتى اولميان شيئه القا اولنديغنه مبنى در وتشبيه
مسؤليته صلاحى اولميان نسنه صلاحيتى اولانه تشبيه اولنمشدر كه كثرت مجاورت سببيله حالت مرقومه نك وجودنى
ادعايه مبنى در وتوكيد حالتى تصحيح خبرك نهايت درجه سنى ايذان واشعاره مبنى در زيرا بو برماده در كه اهل جوابك مطلب
باندن فضله عادتا منكا ولبان جمادات دخى مسؤلك صحتنى بيان واجابت ايدرديمك اولور القريتين تثنيه بنيه سيله
ايكى قريه ديمكدر واشبو على رجل من القريتين عظيم آيت كريمه سنده مراد مكه ايله طائف در مكه تغليب
اولنمشدر واكثرى لفظ مرقوم ياايله قريتين عنوانده متلفظدر يعنى الفاه قريتان عنوانده كه حالت رفعيدر
قلبلدر وقريه مكه ايله بصره بيننده بنباج قربنده بركويك آديدر وحمص قضاسنده بركوى آديدر وعمامه ده
بر ضعدر قرية النمل قرنجه يواسنه اطلاق اولنور قرية الانصار مدينه منوره در الاقراء همزه نك
كسريله دائما قريه ده اولمق معناسنه در يقال اقرى الرجل اذا لزم القرية وبركسه دن ضيافت
طلب ايلمك معناسنه در كه اول كمسنه يى قارى يعنى مضيف قلمش اولور يقال اقرى الرجل اذا طلب ضيافة
القارى قريه ده ساكن آدمه دينور يقال هو قارى اى ساكن القرية القارية والقاراة حاضره جامعه
معناسنه در كه جماعت صفتدر نته كه باديه دخى بويله در وقاريه مزراغك اسفل طرفنه على قول يلمانه اولان
بوقرى طرفنه دينور كه اوره جق اوجى اولور وقلجك اغزنه دينور يقال ضربه بقارية السيف اى بحده القرى
جرى وزننده والقرى عصا وزننده بركدرمك معناسنه در ذكر اولنان قريه بو معنادندر يقال قرى الماء
فى الحوض قريا وقرى من الباب الثانى اذا جمعه وكويش كتورن حيوان كويشنى آوردينه بركدروب يغمق معناسنه در
يقال قرى البعير وكل ما اجتر اذا جمع جرته فى شدقه ودوه نك ديشلرى آغريمغله آوردى شيشمك معناسنه در يقال

قرت الناقة اذا ورم شدقاها من وجع الاسنان و بلاد وقصباتى تتبع ايده رك كزمك معناسنه در يقال قرى البلاد
اذا تتبعها يخرج من ارض الى ارض واوقومق معناسنه دركه مهموزده لغتدر تقول قريت الصحيفة لغة فى قرأتها
فهى مقرية القرا رضا وزننده والقراء سحاب وزننده برآدمى مهمان ايدوب ضيافت ايلمك معناسنه در يقال
قرى الضيف قرى وقراء من الباب الثانى اذا اضافه الاقتراء افتعال وزننده بودخى برآدمى مهمان ايدينوب ضيافت
ايلمك معناسنه در يقال اقترى الضيف اذا اضافه و بلاد وقصباتى تتبع ايده رك كزمك معناسنه در يقال اقترى
البلاد اذا تتبعها يخرج من ارض الى ارض وبركسه دن ضيافت ايستمك معناسنه در يقال اقترى الرجل اذا طلب
ضيافة الاستقراء بودخى بلاد وقصباتى تتبع ايده رك كزمك معناسنه در يقال استقرى البلاد اذا تتبعها يخرج
من ارض الى ارض شارح ديركه بعده مطلق تتبع معناسنده استعمال اولندى واستقراء ضيافت ايستمك معناسنه در
يقال استقرى زيدا اذا طلب ضيافة المقرى والمقراة مجرى ومجراة وزنلرنده صو بركديكى يره دينور حوض و بركه
وصهريج كبى القرى غنى وزننده يوكسكدن اولان صواقنديسنه دينور على قول يوكسكدن باغچه يه آقوب
دوكلديكى يره دينور جمعى اقريه كلور وقربان كلور قافك ضميله وهنوز يايقده يايلمامش قويوسوده دينور
قرى الجبل بروادى آديدر القريان تثنيه بنيه سيله بر موضع اسميدر المقرى منبر وزننده والمقراء معطاء وزننده
خاندان ومهماندوست آدمه دينور مؤنثلرى مقراة ومقراء كلور كه مذكرى كبيدر ومقراة مسافره طعام وضع ايدوب
ضيافت ايده جك بيوك چناغه وقواطه يه دينور تقول اطعمنا بالمقراة وهى قصعة يقرى بها ومقراة لفظنك جمعى
مقارى كلور ومقارى تجره لره اطلاق اولنور يقال اخرج الطعام بالمقارى اى القدور القرية غنيه وزننده
عصابه دينور وقرنجه يواسنه دينور قريه كبى وشول دير كلره واغاجلره دينور كه كرتكلرى اولمغله اوادرتدكارنده سقفه
اوزاندقدنصكره آنلرك اوزرندن سقف اغاجلرنى اوزادوب اوجلرنى اول كرتكلره وضع واستوار ايدرلر وكيده سرن
دير كك تپه سنده اولان آرقورى اغاجه دينور كه باپافنقو تعبير اولنور قابه ديدكارى يلكن آندن آصلور و بعضلر
عندنده محفه نك اوسنده اولان اغاجه دينور قرية سميه وزننده بغداده اوج موضعك آديدر المقرية مرميه
وزننده قرأت اولنان صحيفه يه دينور مقروءه معناسنه القارية يانك تشديديله برقوش آديدر كه عربلر آنى
كوردكده يغمور ظهوريله استبشار ايدرلر كويا كه يغمور طرفندن ايلچى ياخود مقدمه سيدر جمعى قوارى كلور
بونى يشل صغرجق قوشيله بيان ايدرلر كه آرى قوشى وچكركه قوشى دخى ديرلر فارسيده سارسبز ديرلر الواوى
القرو قافك فتحى ورانك سكونيله برنسنه يه طوغرى قصد ايلمك معناسنه در يقال قراليه قروا من الباب الاول
اذا قصده و برنسنه نك آردينه دوشوب آراشدرمق معناسنه در يقال قرا الامر اذا تتبعه ودورتمك معناسنه در
يقال قراه بالرمح اذا طعنه به وقرو نهر طرزنده اوزون حوضه دينور كه آنده دوه لر صولنور وشول اوزون اوزادى ارضه
دينور كه يوريمكله قطعى قابل اولمز درجه ده اوله جمعى قرى كلور علو وزننده تقول وقعنا فى قرو اى ارض لا تكاد
تقطع وقرو اسلوب وطريقت معناسنه مستعملدر كه ذكر اولنان معنالردن مأخوذدر ومنه تقول تركتهم قروا
واحدا اى على طريقة واحدة وشيره مقوله سى نسنه صقه جق منكنه اولوغنه واوله سنه دينور كه شيره اوردن
جريان ايدر انديق بوغزى كبى وخرما كتوكندن دوزلمش تكنه و باطيه وفيچى طرزنده قابه دينور كه نبيذ ايچون
ايچنه خرما واوزم باصيلور على قول اول كتوكدن دوزلمش لكن وطاس وبرداق مقوله سى مشربه يه دينور كه آنكله
شرب اولنور وكوچك كاسه يه ياخود مطلقا كوچك قابه دينور وكلب بلاغنه دينور ميلغه معناسنه بونده قافك
حركات ثلاثيله ده لغتدر جمعلرى اقراء واقرى واقروه وقرى كلور صلى وزننده ويل ياصو ياخود يغرسقلر انمكله
دره سى قوغه كبى بيوك اولمش خايه يه دينور كه دبه تعبير اولنور قروه دخى دينور هاايله مؤلفك وجوهرينك بوراده
تعريفلرى مسامحه اوزره در القروانى قافك فتحى ورانك سكونيله خايه سى دبه اولان آدمه دينور قرى قافك
ضميله فعلى وزننده باديه ده برصو آديدر القرا عصا وزننده والقروان قافك فتحيله ارقه يه دينور ظهر معناسنه
وقراقاغه دينور كه سبز واندندر قرع معناسنه القرواء صحراء وزننده اوزون اوركلو ناقه يه دينور يقال ناقة قرواء
اى طويلة السنام وبونك مذكرى يوقدر جمل اقرى دينمز وقرواء توره وداب وعادت معناسنه در يقال على قرواء
حسنة اى على عادة حسنة ودبر ومقعده دينور القرورى حجوجى وزننده طريق كوفه ده بر موضعدر الاقراء
همزه نك كسريله برآدمك ارقه سى اغريمق معناسنه در يقال اقرى الرجل اذا اشتكى قراه اى ظهره وضيافت ايستمك
معناسنه در يقال اقرى الرجل اذا طلب القرى اى الضيافة شارح ديركه بونده واوى وياتى مشوش اولمشدر ودائما آنك
صرتى چوللو طوردرمق معناسنه در يقال اقرى الجل على الفرس اذا الزمه المقرى سكرى وزننده دمشق

قضاسنده برقریه در مقری حبلی وزننده نوبه مملکتنده بر بلده در مقریه محمیه وزننده یمنده برحصن آدیدر
المقاری میمك فتحیله بوکسك تپه لرك باشلرینه دینور مقری مفردیدر سکری وزننده القیروان قافك وراءنك
فتحیله قافله وکاربانه دینور و بوکاروان فارسی معربیدر ومغربده بر بلده آدیدر المقروة مدعوه وزننده شول
دیشی قیونه دینورکه کندی ممه سنی امسون دیو باشنه اغاجدن دوزلمه باشلق کچورلمش اوله یقال شاة مقروة
اذاجعل رأسها فی خشبة لئلا ترضع نفسها المقروری اسم فاعل بنیه سیله اوزون ارقه لو حیوانه دینور
القروة فروه وزننده دبه اولان خایه یه دینورکه ذکراولندی وباشك تپه سنك اوجنه دینور یقال ضرب
قروة رأسه ای طرفه الاستقراء بدنده چبان ماده لنوب یعنی چرکلنوب ایرینلنمك معناسنه در یقال
استقری الدمل اذاصارت فیه المدة الواوی القزو قافك فتحی وزای معجمه نك سکونیله مکروه ومردار
نسنه لردن وآلوده لکدن صاقنوب نظافت اوزره اولمق معناسنه در یقال به قزو ای تقززو دکنك
اوجیله یری دورتشدرمك معناسنه درکه اکثری براندیشه وملاحظه ضمننده ایدرلر یقال قزا بعصاه الارض
نقزو قزوا اذانکتها بها وقزه دیدکلری اویون اوینامق معناسنه در یقال قزا الرجل اذالعب بالقزة
الاقزاء همزه نك کسریله بین الناس استواء واستقامتله معروف ایکن برعیب ونقیصه ایله آلوده اولمق
معناسنه در یقال اقزی فلان اذاتلطخ بعیب بعد استواء القزة ثبه وزننده یلانه دینور حیه
معناسنه علی قول برجنس یلانه دینورکه قوروقسز واکری بوکری اولور جمعی قزاة کلور قضاة وزننده
وبین العرب برلعب آدیدر البائی القزی قافك کسریله لقب معناسنه در یقال بئس القزی هذا ای اللقب
التقزیة تفعله وزننده برکسنه یی یره چالوب اولدرمك معناسنه در یقال قزاه اذاصرعه وقتله الواوی القسو
والقسوة قافلرك فتحی وسینلرك سکونیله والقساوة عداوه وزننده والقساء قضاء وزننده برنسنه طاش کبی
پك وقاتی اولمق معناسنه در یقال قسا قلبه یقسو قسوا وقسوة وقساوة وقساء اذاصلب وغلظ والجه قلب
وزیوف اولمق معناسنه مستعملدر یقال قسا الدرهم اذازاف القسی غنی وزننده طاش کبی پك وقاتی اولان
نسنه یه دینور وزیوف اقچه یه دینور جمعی قسیان کلور صبیان کبی واسیدن یاصوغوقدن یاخود قحط
مقوله سی حالاتدن ناشی سخت وشدید زمانه وصف اولور یقال یوم وقرب وعام قسی ای شدید من حر اوبرد اوقحط
ونحوه وقسی بن منبه ابوقبیله اولان ثقیفك برآدیدر ذوقسی یمدن بصره یولنك آدیدر المقساة مرماة وزننده
قسوت قلبه باعث اولان نسنه یه دینور یقال الذنب مقساة للقلب ای یقسیه المقاساة مباهاة وزننده برنسنه نك
شدت وزحمتنی چکمك معناسنه در یقال قاساه اذاکابده قسا عصا وزننده مصرده برقریه در وتمیم قبیله سی
یورننده برقاره تپه آدیدر بونده مد ایله ده زبانزده در قساء غراب وزننده برطاغك آدیدر الاقساء همزه نك
کسریله برنسنه یی پکلندروب قاتیلندرمق معناسنه در یقال اقساه اذاصلبه وغلظه وقساء دیدیکی طاغده
ساکن اولمق معناسنه در یقال اقسی الرجل اذاسکن قساء قساء کساء وزننده برموضعدر الاقسیان احمران
وزننده برنبات آدیدر و بررجل علمیدر قسیان علیان وزننده بروادی یاخود برصحرا آدیدر قسیان عثمان
وزننده عقیقده برموضع آدیدر الواوی القشو حشو وزننده اغاجك پراغنی وقبوغنی صیروب صویمق
معناسنه در یقال قشا العود یقشو قشوا اذاقشره وخرطه و برنسنه یی سیلمك معناسنه در یقال قشا الوجه
اذامسحه وبلانك قاونی صویمق معناسنه در یقال قشا الحیة اذانزع عنها لباسها وحیه لفظی مذکر ومؤنث اولور
التقشیة تفعله وزننده بودخی یلانی قاولتمق معناسنه در یقال قشی الحیة اذانزع لباسها عنها و برآدمی ایشندن
چویرمك معناسنه در یقال قشاه عن حاجته اذارده المقشی معظم وزننده والمقشو مدعو وزننده قبوغی
صویلمش نسنه یه دینور یقال عدس مقشی ومقشو ای مقشر القشوة خطوه وزننده شول سپده وکفه یه
دینورکه خرما یپراغندن اوریلوب نسوان آنك ایچنه عطریات وایبلك وبوق مقوله سی ادواتلرنی وضع وحفظ
ایدرلر جمعی قشوات کلور فتحاتله وقشاء کلور کساء وزننده القشاء غراب وزننده توکرکه دینور بزاق معناسنه
الاقشاء همزه نك کسریله زنکین ایکن فقیر اولمق معناسنه در یقال اقشی الرجل اذاافتقر بعدغنی القاشی کثیر
وکوتی پوله ومنفوره دینور القشی غنی وزننده کچمز قلب اقچه یه دینور یقال درهم قشی ای قسی القشاوة
تمامه وزننده بریوزنده اوزون اوزادی چکلمش سنور وسد وبند مقوله سنه دینور ویجدده برصو آدیدر القشوان
سکران وزننده چوره وخرده آدمه دینور مؤنثی قشوانه در یقال رجل قشوان ای دقیق الواوی القصو قصد
وزننده والقصو علو وزننده والقصا عصا وزننده والقصاء سخاء وزننده بعید اولمق معناسنه در یقال

قصا عنه یقصو قصوا وقصوا وقصی وقصاء اذابعد ویقال قصی عنه قصا من الباب الرابع القصی غنی
وزننده والقاصی بعید اولان شیئه دینور جمعلری اقصاء کلور نصیر وانصار وشاهد واشهاد کبی القصوی
والقصیا بشری وزنلرنده غایة بعیده یه دینور مذکری اقصی در یقال مکان اقصی وغایة قصوی وقصیا ای
بعیدة شارحك بیانه کوره قصوی اهل عالیه وقصیا اهل نجد لغتیدر وقصوی الوادی دره نك اوجنه دینورکه نهایتیدر
الاقصاء همزه نك کسریله بعید ایلمك معناسنه در یقال اقصاه اذاابعده وکریم ونفیس ناقه لرا کتساب واتخاذ
ایلمك معناسنه در یقال اقصی الرجل اذااقتنی القصیة وعسکرك چوره سنی و یوره سنی کوروب کوزه دوب
محافظه ایلمك معناسنه در یقال اقصی فلان اذاحفظ قصا العسکر المقاصاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر مباعده بابنده یارشمق معناسنه در تقول قصانی فقصوته ای باعدنی فغلبته القصا عصا وزننده
وسماء وزننده خانه نك یورسنه وحوالوسنه دینور یقال نزل فی قصا الدار وقصائه ای فنائه ونسب بعید
معناسنه در یقال هو منه بالقصا ای بعید النسب وناحیه معناسنه در یقال هو فی قصاه ای فی ناحیته ومنه
تقول حطنی القصا ای تباعد عنی یعنی بندن آلارغه اول بوراده حط کلمه سی حیاطه دن امردر و یقال حاطهم
القصا اذاکان فی ناحیتهم وقصا ناقه نك وقیونك قولقلری اوجلرنده اولان جزئیجه کسکلکه دینور القصو
قصد وزننده ناقه نك یاخود قیونك قولقلری اوجنی جزئیجه کسمك معناسنه در یقال قصا الناقة والشاة قصوا
من الباب الاول اذاقطع طرف اذنها قلیلا التقصیة تفعله وزننده قصو معناسنه در یقال قصی الناقة والشاة
بمعنی قصاها وطرنق کسمك معناسنه در یقال قصی الاظفار اذاقصها القصواء حمراء وزننده والمقصوة
مدعوة وزننده والمقصاة میمك ضمیله قولقلرینك اوجلری برمقدارجه کسلمش ناقه یه یاخود قیونه دینور الاقصی
اعلی وزننده والمقصو مدعو وزننده والمقصی معظم وزننده قصواء ومقصوة ومقصاة لفظلرندن مذکرلردر
یقال جمل وکبش اقصی ومقصو ومقصی القصیة غنیه وزننده استعمالدن معاف اولمش جنسی پاك نفیس
وکریم ناقه یه دینورکه صاحبی استعماله قیه مز یقال ناقة قصیة ای کریمة نجیبة مبعدة عن الاستعمال وحوق
قوللنلوب اورسلنمش ناقه یه دینمکله ضد اولور یقال ناقة قصیة ای رذلة جمعی قصایا کلور القاصیة ناحیة
معناسنه در یقال هو فی قاصیة البلد ای ناحیته وپك قوجه دیشی قیونه دینور یقال نعجة قاصیة ای هرمة
الاستقصاء والتقصی تفعل وزننده برنسنه نك نهایتنه بالغ اولمق معناسنه در یقال استقصی فی المسئلة وتقصی
اذابلغ الغایة شارح دیرکه بونك سبنی طب ایچونده کلمکله برشیئك اونه سنی آراشدرمق وآراشدره رق اونه سنه
بالغ اولمق معناسنه در قصی سمی وزننده ابن کلاب درکه عمود نسب حضرت مصطفوی علیه السلام
جمله سندن جد خامسلریدر اسمی زید یاخود مجمع درکه محدث وزننده در نسبتنده قصوی دینور یالك برنی
حذف و برنی الفه قلب ایتدنصکره واوه قلب ایلدیلر وقصی یمنده برصرب عقبه آدیدر القصوه ثمره وزننده
دوه قسمنك قولغنك اوجنه یاصیلان تمغایه دینور قصوان عثمان وزننده وسلمان وزننده برموضع آدیدر مترجم دیرکه
مؤلف اسم ناقة حضرت رسول الله علیه الصلوة والسلام اولان قصوی ماده سندن ذهول ایلدی و بوعند
البعض بشری وزننده وعند البعض حمراء وزننده در البائی القضاء سخاء وعصا وزنلرنده
حکم معناسنه درکه اسمدر یقال طلب قضائه وقضاه ای حکمه شارحك بیانه کوره جمعی اقضیه در واصل
قضاء قطع وفصل معناسنه اولوب معانیء سائره آندن متفرعدر انتهی القضی قافك فتحی وضادك سکونیله
والقضاء سخاء وزننده والقضیة عطیه وزننده مصدرلردر حکم ایلمك معناسنه در یقال قضی علیه یقضی قضیا
وقضاء وقضیة من الباب الثانی اذاحکم علیه وقضیه اسم اولور حکومت معناسنه جمعی قضایادر فعالی وزننده که
مقصوردر و بونك اصلی فعائل در قلب مکانله فعالی اولمشدر وقضاء صنع وکار معناسنه مستعملدر یقال قضی
الشیء اذاصنعه و برنسنه یی برآدمه لازم قلمق حتم وایجاب معناسنه در یقال قضاه علیه اذاحتمه علیه واوجبه
و بیان ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی من قبل ان یقضی الیك وحیه ای یبین الیك وموت معناسنه مستعملدر
یقال قضی الرجل اذامات کویا که امردنیاسنی فصل وقطع ایلدی وکذا یقال قضی نحبه اذامات بوراده نحب
نذر معناسنه اخذ اولنورسه عهده سنده نذرکبی لازم اولان مونی ادا ایلدی دیمك اولور وعلی ایله صله لنورسه
قتل معناسنه اولور یقال ضربه فقضی علیه اذاقتله کویا که انك ایشنی فصل وقطع ایدوب فارغ اولمش اولور
و برمأموله دلخواه اوزره نائل اولوب آنی کماله یتشدرمك معناسنه در یقال قضی وطره اذااتمه و بلغه وعهد و یمانی
متضمن وصیت ایلمك معناسنه در یقال قضی علیه عهدا اذااوصاه وانفاذ عهد ایلمك معناسنه در یقال قضی

عليه عهدا اذا انفذه و برامر و خبری محلنه ایرشدرمك معناسنه‌در يقال قضى اليه اذا انهاه ومنه قوله تعالى
وقضينا اليه ذلك الامر اى انهيناه اليه وابلغناه ذلك واوده مك اداء معناسنه‌در يقال قضى غريمه دينه اذا اداه
شارح ديركه اداء معناسنده عند البعض حقيقت وعند البعض مجازدر لكن راغبك بيانه كوره مجازدر و بنده راغب
ديديكه قضاء ماده‌سی فصل الامر معناسنه موضوعدر كه برنسنه‌يی فصل وقطع ايلمكدن عبارتدر كرك قولا وكرك
فعلا اولسون و بونلرك هر برى الهى وبشرى اولور وقالديكه قضاء وقدر بحثنده قضاء قدردن اخصدر زيرا
قدر تقدير وقضاء تفصيل وقطع ايلمكدر و بعضلر ديديكه قدر كيل ايچون تهيئه واعداد اولنان نسنه‌دن وقضاء
آنی اولچمكدن عبارتدر بو جهتدن شامده طاعون اولديغی حضرت عمر رضى الله عنه ايشندكده كيره‌ميوب سمت
آخره منصرف اولمغله ابو عبيده رضى الله عنه *اتفر من القضاء* ديدكده حضرت عمر *افر من قضاء الله تعالى
الى قدره* ديدى كه قدر مادام قضاء صورتنى بولمدقجه دفع الهى مرجودر خلاصه‌سی قدر ديوان دولت عليه‌ده
دفتر اجمال وقضاء آنك توزيع و تقسيمی منزلنده اولور وابن اثير ديديكه قضاء وقدر متلازملردر احدهما آخردن
منفك اولمز زيرا قدر اساس وقضاء بناء منزلنده‌در و بو بحثك تفصيلی كتب كلاميه‌ده‌در القاضية اولومه اطلاق
اولنور يقال انت عليه القاضية اى الموت بوراده تانيث منيه اعتباريله‌در امر حياتی قاطع وفاصل اولديغيچون
اطلاق اولنور ياخود لازم معناسنه محمولدر وقاضيه ديت وفريضهٔ زكات خصوصلرنده جائزه ور يجه اولان
دوه‌يه دينور يقال ابل قاضية اى جائزة فى الدية وفريضة الصدقة القضى غنى وزننده بو دخی اولومه
اطلاق اولنور مقضى معناسنه‌در وسريع القضاء اولان آدمه دينور كرك بورج وكرك حكومت خصوصنده اولسون
يقال رجل قضى اى سريع القضاء يكون فى الدين والحكومة التقضية تفعله وزننده والقضاء كذاب وزننده
بو دخی برنسنه‌يه مأمولی اوزره نائل اولوب اتمام واكمال ايلمك معناسنه‌در يقال قضى وطره اذا اتمه و بلغه و برآدمی
قاضی نصب ايلمك معناسنه‌در يقال قضاه السلطان اذا جعله قاضيا الاستقضاء بركسه كندی ماده‌سنه
برآدمك حكم و فصل ايلمسنی طلب ايلمك معناسنه‌در يقال استقضى فلانا اذا طلب اليه ان يقضيه بوراده طلب مراجعت
معناسنی متضمندر و بركسه قاضی تعيين اولنمق معناسنه‌در يقال استقضى فلان على بناء المفعول اى صير قاضيا
التقاضى تفاعل وزننده بركسه مديونندن حقنی قبض ايلمك معناسنه‌در يقال تقاضاه الدين اذا قبضه منه
لكن امهات سائره‌ده تقاضى طلب دين معناسنه مرسومدر كه تقاضا ايتمك تعبير اولنور يقال تقاضيته دينی اى طلبته
القضاة قافك ضميله شول بوفقه زاره دينور كه حين ولادتده معصومك يوزنده قابلو ظهور ايدر القضة عده وزننده
برجنس نباتدر جمعی قضى كلور قافك كسری والفك قصريله وقضات كلور التقضى تفعل وزننده برنسنه‌نك
اوته‌سی كسيلوب بتمك معناسنه‌در يقال تقضى الشئ اذا فنى وانصرم وقوش هوادن سوزيلوب اينمك معناسنه‌در
يقال تقضى البازى اذا انقض شارحك بيانه كوره بو معناده اصلی تقضض ايدی الانقضاء انفعال وزننده
بو دخی برنسنه‌نك آردی كسيلوب يوق اولمق معناسنه‌در يقال انقضى الشئ اذا فنى وانصرم القاضى حاكم
افنديه قضاة جمعيدر كه اصلی قضيه‌در وقاتل معناسنه مستعملدر كه مقتوللك ايشنی بتورر يقال سم قاض
اى قاتل قاتلك قاضی يه ملايمنی موقعنده‌در القضاء شداد وزننده متين ومحكم زرهه دينور القضا عصا
وزننده قورى اوزم چكردكنه دينور عجم معناسنه قضاء سماء وزننده اسامیدندر اليائى القطا عصا وزننده
بركونه مرض ايدركه انسان وحيوانك صغرى طرفلرنده ظهور ايدر التقطى تفعل وزننده قوغه‌يك طولمغله
قبودن يابجه چكيلوب چقمق معناسنه‌در تقطت الدلو اذا خرجت من البئر قليلا قليلا لملئها القطيات
فتحاتله قطوات لفظنده لغتدركه قطاة لفظندن جمعدر قطيات سميات وزننده بروادی ايدر قطيه غنبه
وزننده مصر يولنده برقريه آديدر قطيا ايله معروفدر كه تخفيفيله والفله‌در انقطيا قافك فتحی و يانك تشديديله
كنار صينة اسميدركه نارجيل اغاجنك ايقندن بوكلش ايپه دينور بونكله برآدم مسمی اولورسه يا بی مخفف اولور
الواوى القطو خطو وزننده آغر وآهسته يورمك معناسنه‌در يقال قطا الرجل يقطو قطوا اذا ثقل مشيه
و بغرتلق قوشی قطا قطا ديو اوتمك معناسنه‌در يقال قطت القطاة اذا صوتت وحدها قطا قطا بوراده وحدها
قولی قيد وقوعيدر وآدملری صيق صيق اتارق يورمك معناسنه‌در يقال قطا الماشى اذا قارب فى مشيه الاقطيطاء
بو دخی آدملری صيق صيق آتارق يورمك معناسنه‌در يقال اقطوطى الرجل اذا قارب فى مشيه القطوان
سلمان وزننده وفتحاتله والقطوطى عجوبی وزننده آدملری صيق صيق اتارق يورر اولان شخصه دينور
وقطوطى برموضع آديدر بونك وزنی فعوعل ياخود فعلعل در واياقلری اوزون اولوب ادملری صيق صيق اتارق

يوربين آدمه‌ده دينور القطاة حصاة وزننده بدنده صغری يه دينور و بو خلرك ارالغنه على قول دابه‌نك ارديه
دينور كه راكبك اكسه‌سنه بنن آدمك اوتورديغی يردن عبارتدر و بغرتلق قوشنه دينور جمعی قطا كلور وقطوات
كلور حركاتله التقطى تبطى وزننده ومرادفيدركه اوبالنوب كيجكمك معناسنه‌در يقال تقطى الرجل اذا تبطى
وبرآدمه فندورنك ايدوب الداتمق معناسنه‌در يقال تقطى لاصحابه اذا ختلهم و بركسه‌دن يوزدوندروب اعراض
ايلمك معناسنه‌در يقال تقطى بوجهه عنه اذا صدف وطوارك آرديه بنمك معناسنه‌در يقال تقطى الفرس اذا ركب
قطاتها قطيه سميه وزننده مروان بن الحكم الاموى زوجه‌سنك آديدر روض القطا برموضعدر قطوان
حركاتله كوفه‌ده برموضعدر اكسيهٔ قطوانيه اورايه منسوبدر القطا عصا وزننده قيون قسمنه مخصوص برمرض
آديدر القطية فرحه وزننده قطا علتنه اوغرامش قيونه دينور يقال شاة قطية اذا كان بها قطا الواوى القعو
قافك فتحی وعينك سكونيله بكره‌يه دينوركه محريفله مقاره ديدكلری قبوچرخيدر على قول اغاج مقوله‌سندن اولانه
دينور ياخود دموردن اولان بكره اوقنه دينوركه تكرلك اكا چوريلوب اوزرنده دوران ايدر القعوان تثنيه
بنيه‌سيله شول ايكی طرفلو تخته‌يه دينوركه بكره‌نك ايكی جانبنده قابلو اولوب بكره انلرك ارالقلرنده اولور على قول
شول ايكی دموره دينوركه تكرلك انلرك ارالغنده دوران ايدر قعو كلمه‌سنك جمعی قعى كلور صلى وزننده القعو
جعو وزننده والقعو علو وزننده اركك ديشی‌يه كركمك معناسنه‌در كرك جماع ايلسون وكرك ايلمسون يقال
قعا الفحل الناقة قعوا وقعوا اذا ارسل نفسه عليها ضرب ام لا وقوش چفتلشمك معناسنه‌در يقال قعا الطائر اذا سفد
قعو المجيزتين قيناقلری چلمسز ياخود غليظ ياخود بومرى اولان آدمه دينور يقال رجل قعو المجيزتين اى ارسح
او غليظهما او ناتئهما غير منبسطهما الاقتعاء افتعال وزننده بو دخی اركك ديشی‌يه كركمك معناسنه‌در يقال اقتعى
الفحل الناقة بمعنى قعاها القعواء حمراء وزننده اوفق وجوره عورته دينور ياخود انجه بجاقلو اولانه دينور
الاقعاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يه صويكنوب طبانه‌رق اوتورمق معناسنه‌در يقال اقعى فى جلوسه اذا تساند
الى ماوراه وكلب انجكلرتی ديكوب دينی يره قويوب اوتورمق معناسنه‌دركه چوكمك تعبير اولنور يقال اقعى الكلب
اذا جلس على استه وراكب آتی اوكجه‌سی اوزره چويروب دوندرمك معناسنه‌در يقال اقعى فرسه
اذا ارده القهقرى و برآدمك برونی قعا صفتيله متصف اولمق معناسنه‌در كه آتيدكر يقال اقعى
انفه اذا كان به قعا القعا عصا وزننده برونك بو مشغی قصبه‌يه طوغری حواله اولمق
معناسنه‌دركه اوراسی قالقق اولوب قصبه قصه وباصيق اولمغله اوزرينه دور بلوب طيانمش كبی اولور يقال
قعى الرجل قعا من الباب الرابع اذا اشرفت ارنبة انفه ثم اقعت نحو القصبة الاقعى اعلى وزننده برونی وصف
مذكور اوزره اولان كشی‌يه دينور قعواء مؤنثيدر الواوى القفا فا ايله عصا وزننده بيونك آرديه دينوركه اكسه تعبير
اولنور فارسيده خبره دينور و بو مؤنث ومذكر اولور و بعضا ممدود اولور جمعی اقفى واقفيه واقفاء كلور وقفى
كلور صلى وزننده وقفى كلوركه برتبنله وقفين كلور قافك ضميله وتقول العرب لا افعله قفا الدهر اى طوله يعنى ابد
الدهر يعنى زمانك اكسه‌سنی آنجه قدر آنی اتمم ديمكدر و يقال رد فلان قفا وعلى قفاه اى هرم يعنى پيرفانی
اولوب عدم طرفنه توجه ايلدی القافية قفا معناسنه‌در يقال ضرب على قافيته اى على قفاه وقافيه اهل عروض
عندنده بيتك آخر كلمه‌سنه على قول بيتك آخرنده اولان حرف ساكندن مقدم مجه اولان ساكنه وارنجه
حروفله اول اوّلكی ساكندن مقدّم اولان حرف متحركك حركه‌سنه اطلاق اولنور وعند البعض قصيده‌نك
مبنی عليهاسی اولان حرفه اطلاق اولنور قول اوّل اخفش مذهبيدر وقول ثانی خليل مذهبيدر مثلا *عفت الديار
محلها فمقامها* مصراعنده مقامها كلمه‌سنده اولان قافك فتحه‌سندن آخری اولان الفه وارنجه كه الف دخی داخلدر
عند الخليل قافيه بودر مؤلفك آخر حرف قولی من آخر حرف سكنده در و يليه كلمه‌سنك فاعل ضميری آخر حرف
ساكنه ومفعول ضميری اوّل ساكنه راجعدر وقول ثالث قطرب مذهبيدر وخليله كوره قافيه بر كلمه يا ايكی ياخود
بركلمه‌نك بعضی ياخود بركلمه ايله كلمهٔ اخرانك بعضی دخی اولور القفو عفو وزننده والقفوّ علو وزننده برآدمك
ارديه دوشوب كتمك معناسنه‌در تقول قفوته اقفوه قفوا وقفوّا اذا اتبعته و برآدمك قفاسنه اورمق معناسنه‌در
تقول قفوته اذا ضربت قفاه و برآدمه آچقدن فجور وناسزا اسناد ايله سب وقذف ايلمك معناسنه مستعملدركه شتم
وتعريضله اردنه دشمكدن عبارتدر تقول قفوته اى قذفته بالفجور صريحا وارميته بامر قبيح و برآدمی برخصوصده
سائرندن مختص وممتاز ايلمك معناسنه‌دركه آغرلمق تعبير اولنور تقول قفوت فلانا بامر اذا آثرته به وقفو اثر برآدمی
محو ومضمحل ايلمكدن كنايه اولور يقال قفا الله اثره اى عفاه التقفى تفعل وزننده بو دخی برآدمی اردنه

دوشوب كتمك معناسنه در تقول تقفيته اذا تبعته و برآدمك دكنكله اكسه سنه و بوينى كوكنه اورشدرمق
معناسنه در يقال تقفاه بالعصا اذا ضرب قفاه بها و برآدمه پك اكرام وتلطف ايلمك معناسنه در يقال
تقفى به اذا احتفى الاقتفاء افتعال وزننده بودخى برآدمك اردينه دوشوب كتمك معناسنه دركه پيرولك ايلمك تعبير
اولنور تقول اقتفيته اذا تبعته و برآدمى برخصوصله آغرلمق معناسنه در تقول اقتفيته بامر اذا اثرته و برنسنه يى
كندى نفسنه مخصوص ايدنمك معناسنه در يقال اقتفى به اذا اختص يعنى خص نفسه به واختيار ايلمك معناسنه در
يقال اقتفى الشئ اذا اختاره شارحك بيانه كوره بوندن اسم قفوه در قافك كسريله صفوه ومختار معناسنه در
تقول هو قفوتى اى صفوتى وخيرتى القفوه قافك كسريله والقفى عنى وزننده اسملردر آچقدن برآدمه اسناد
تهمتله سوككه و بد سويلمكه دينور وقفوه كناهه دينور ذنب معناسنه ياخود برآدمى ديلمكه دينور كرك واقع و كرك غير
واقع اولسون يقال بئس القفوه اى الذنب اوهوان تقول للانسان مافيه ومالبس فيه الاقفاء همزه نك كسريله
بودخى برآدمى برخصوصله ممتاز ايدوب آغرلمق معناسنه در تقول اقفيته بامر اذا اثرته به و برآدمى آخر اوزره تفضيل
وترجيح ايلمك معناسنه در يقال اقفاه عليه اذا افضله و برنسنه يى آخره تخصيص ايلمك معناسنه در يقال
اقفاه به اذا خصه ومهمانه اكرام اولنه جق طعام اكل ايلمك معناسنه در يقال اقفى الضيف اوالرجل اذا اكل القفى
الاستقفاء بودخى برآدمك دكنكله اكسه سنه اورشدرمق معناسنه در يقال استقفاه بالعصا اذا ضرب قفاه بها
القفية غنيه وزننده والمقفية مرميه وزننده اكسه سندن ذبح اولنمش قيونه دينور يقال شاة قفية ومقفية
اى ذبحت من قفاها وقفيه سائر اوزره باعث فضل وتفوق اولان مرتبت وفضيلته دينور يقال له قفية اى مزية
على الغير و برآدمك اردنده باقى قلان خلفنه وقفادارينه دينور قفى كبى كما سيذكر التقفية تفعله وزننده
ركسه يى برآدمك آردنجه يوللامق معناسنه دركه اكا قفادار ايلمك تعبير اولنور تقول قفيته زيدا و بزيد اذا اتبعته
اياه القفى عنى وزننده بودخى برآدمك خلفنه وقفادارينه دينور يقال هو قفيهم وقفيتهم اى الخلف منهم
وبك رحم وشفقتلو مكرم ومهربان آمه دينور تقول اناقفى به اى حفى ومهمان مكرمه دينور يقال هو قفى اى ضيف
مكرم ومهمانه اكرام اولنه جق طعامه دينور يقال هيأ للضيف قفيا وهو ما يكرم الضيف به من الطعام واخوان
واحبابدن بركزيده ومختار اولان ناره دينور ياخود متهم ومعيوب اولانه ديمكله ضد اولور يقال هو قفى اى خيرة
من الاخوان اومتهم منهم القفاوه حفاوه وزننده ومراد فيدركه اسمدر مهر بانلغه دينور التقافى تفاعل وزننده
برآدمه بهتان ايلمك معناسنه در يقال تقافاه اذا بهته القفا عصا وزننده ياخود قفا آدم برطاغك آديدر القفو
عفو وزننده ره وضعدر و يغمور ياغاركن توزان توزندى يه دينور القفية غرفه وزننده صيادك تپه لرده قازديغى
چقوره دينوركه سباع اكا دوشمكله صيد اولنور عويف القوافى مصغر بنيه سيله برشاعردر اسمى عويف اولوب
اشبو* سأكذب من قد كان يزعم اننى* اذا قلت قولا لا اجيد القوافيا* بيتى سبب اضافتى اولدى الواوى القلو
قافك كسرى ولامك سكونيله يينى نسنه يه دينور يقال شئ قلو اى خفيف وكنج اشكه دينور يقال ركب قلوا
اى حمار افتيا القلوة قافك كسريله شول دابه يه دينوركه يك اشكين ورونده اولمغله يولده راكبنى دائما رفقايه
تقديم ايدر اوله يقال بركب فلان قلوة اى دابة تتقدم بصاحبها القلة ثبه وزننده والقلى رضا وزننده
والمقلى منبر وزننده چوجقلرك چليك چوماق اوينادقلرى اغاجلره دينور قله چليك ومقلى چوماقدر قله لفظنك
جمعى قلات وقلون كلور قافلرك ضميله وقلون كلور قافك كسريله شارحدر كه كرچه نسخه لرده والقلى عنوانده در
لكن صواب اولان والمقلى والمقلاء اولمقدر منبر ومحراب وزنلرنده القلو دلو وزننده چوجقلر چليك چوماق
اوينامق معناسنه در يقال قلا القلة و بالقلة اذا رمى بها ودوه يى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال
قلا الابل اذا ساقها شديدا وتاوه ده ات قاورمق معناسنه در يقال قلا اللحم اذا انضجه فى المقلى القلى رضا
وزننده والقلاء عطاء وزننده برآدمه بغض ايلمك معناسنه در يقال قلا زيد ابقلوه قلا وقلاء اذا ابغضه
و بو باب ثانيدن دخى كلور كما سيذكر الاقليلاء برمحل آخره كوچمك معناسنه در يقال اقلولى الرجل اذا رحل
وتاوه يه دوشمش بالق كبى مضطرب و بيقرار اولمق معناسنه در يقال اقلولى الرجل اذا اقلق وتجافى عن محله
و برايشده صيغنوب جست وچابك سرعت واقدام ايلمك معناسنه در يقال اقلولى الرجل اذا انكمش وطاغك
الك تپه سنه چقوب يوكسلمك معناسنه در يقال اقلولى الجبل اذا صعد اعلاه فاشرف وقوش اغاجك الك باشنه
قونمق معناسنه در يقال اقلولى الطائر اذا وقع اعلا الشجر الفلولى خجوبجى وزننده پك يوكسك اوچان
قوشه دينور اليائى القلا رضا وزننده والقلاء عطاء وزننده والمقلية محمده وزننده برنسنه دن هركز

خوشلنميوب وسومديكندن بغض وتنفر ايدوب ترك ايلمك معناسنه در يقال قلاه يقليه وقليه يقلاه قلا وقلاء
ومقلية من الباب الثانى والرابع اذا ابغضه وكرهه غاية الكراهة فتركه و بغضلرعندنده باب ثانيدن ترك وهجر ايلمك
معناسنه مخصوصدر فيقال قلاه يقليه اذا هجره وقليه يقلاه اذا ابغضه مترجم ديركه اشبو وجدت الناس اخبر
تقله حديثنده ابن اثير ديديكه تقله كلمه سى كه مستقبل مخاطبدر ايكى بابدن دخى ممكندر واخبر كلمه سى امردر تقله مطلب
جزاسيدر وكرچه لفظا امردر لكن معنا خبردر وهاء تقله سكته در مفهومى ناسك ايچ يوزنى اراشديروب
بطانه لرندن خبردار اولان كمسه البته ناسه بغض ايدوب ترك ايدر يعنى سلام ويره جك آدم بوله مز پس ناسك ايچ
يوزنى اراشدرميوب همان الصورة بالصورة معامله ايلمك لازمدرتنه كه تجسس نص قرآنله دخى منهيدر و بو مقتضا يفاتدندر
زيرا انكدخى ايچ يوزينه باقلسه نه درلو قباشى ظهور ايدر وقلا وقلاء تاوه ده نسنه قاورمق معناسنه در
يقال قلاه اذا انضجه فى المقلى قاورمه يه قليه ديدكلرى بو معنادندر وقلا وقلاء برآدمك باشنه اورمق معناسنه در
يقال قلا فلانا اذا ضرب رأسه المقلى منبر وزننده تاوه يه دينور القلاء شداد وزننده تاوه جى يه دينور
وقاورمه جى يه دينور القلاءة شداده وزننده تاوه دوزيلان كارخانه يه دينور القلى قافك كسرى ولامك سكونيله
والقلى الى وزننده والقلو صنو وزننده اشنان اخضر ورمث ومرام مقوله سى اكشيجه وشورا وتلرك محرقندن
دوزيلور برنسنه دركه تركيده قليه طاشى ديرلر صابونك جزؤ اعظميدر صوده حل ايدوب تصفيه دنصكره
آتشده عقد ايتدكلرى طوزه ملح القلى ديرلر قالى قلا قافك فتحيله برموضع آديدر كاتب چلبى مرحومك جهان نمانام
كتابنده ارض روم شهرينك نام قديمى اولمق اوزره مرسومدر وشارحك بيانته كوره فى الاصل ايكى اسمدر نسبتنده
قالى دينور القلا قافك ضمى والفك قصريله طاغلرك الك تپه لرينه دينور مفردى قله در ثبه وزننده وانسانك
دخى تپه لرينه دينور مقلاء القبض ميمك كسريله بركلب معلم اسمدر اليائى المقاماة مباهاة وزننده موافقت
معناسنه در تقول مايقامينى الشئ اى ما يوافقنى و بو ابو عبيده دن مرويدر الواوى القنوة قافك كسرى
وضميله قزانجه دينور اسمدر يقال طيب القنوة اى الكسبة و برآدمك تجارت ايچون اولميوب خاصة نفسيچون اتخاذ
ايلديكى ثابت ماله وسرمايه يه دينور يقال غنمه قنوة اى خالصة له ثابتة عليه القنو قافك فتحى ونونك سكونيله
والقنوان قافك ضميله والقنو علو وزننده كسب ايلمك معناسنه در تقول قنوته قنوا وقنوانا وقنوا اذا كسبته
وهمان صاغلق ايچون قيون وكچى ايدنمك معناسنه در يقال قنا العنز اذا اتخذها للحلب الاقتناء افتعال وزننده
امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در تقول اقتنيته اذا كسبته ودائما حياء اوزره اولمق معناسنه در يقال
اقتنى الحياء اذا لزمه القنى غنى وزننده شول حيوانه دينوركه تجارت ايچون اولميوب همان دوللرنى آلمق ايچون
ياخود صاغلق ايچون اتخاذ اولنمش اوله يقال عنده قنى من الغنم اى ما يتخذ منها لولد اولبن القنو حنو وزننده
بودخى حيا وحجابه مداوم اولمق معناسنه در يقال قنى الحياء وقنا قنوا من الباب الرابع والثانى اذا لزمه الاقناء
همزه نك كسريله بودخى حيايه ملازم اولمق معناسنه در يقال اقنى الحياء اذا لزمه وهو ادن يغمور ديكوب بلود
آچلمق معناسنه در يقال اقنت السماء اذا اقلع مطرها التقنية تفعله وزننده بودخى حيايه ملازم اولمق معناسنه در
يقال قنى الحياء اذا لزمه القنا عصا وزننده برونك بوقريسى بوكسكجه واورته سى نوعا فالق واوجى كه بومشغيدر
او يغون وطلوجه اولمق معناسنه دركه طوغان برونلو اولمق وقوج برونلو اولمق وچكمه برونلو اولمق تعبير اولنور
اورته سنده اولان قالقفلق سمركبى اولوب ياقشقلو ونازكانه اولور و بو آت قسمنده عيب وصقر و بازى قسمنده
مدبحه در على قول اورته سى فى الجمله تومسكجه اوله رق دليكلرى نوعا طارجه اولمقدن عبارتدر يقال فى انفه قنى
وهو ارتفاع اعلاه واحديداب وسطه وسبوغ طرفه اوتوسط القصبة وضيق المنخرين الاقنى احمر وزننده
وصفدر طوغان برونلو آدمه دينور مؤنثى قنواء در يقال رجل اقنى وامرأة قنواء اى بانفه قنى القناة حصاة وزننده
قارغى يه دينور رمح معناسنه جمعى قنوات كلور حركاتله وقنا كلور حصا كبى وقنى كلورصلى وزننده وقنيات كلور
حركاتله وطوغرى دكنكه دينور ياخود اكرى دخى اولورسه اطلاق اولنور ويرده صواجرا ايده جك كاريزه وكنكه
دينور جمعى قنى كلور صلى وزننده القناء شداد وزننده والمقنى محسن وزننده قارغى صاحبنه دينور وقناء
ومقنى كه محدث وزننده در صو يولجى يه دينوركه صو علمندن خبير اولور ومنه يقال الهدهد قناء الارض ومقنيها
اى عالم بمواضع الماء منها القنو قافك كسرى وضميله والقناء كساء وسماء وزنلرنده خرما سالقمنه دينور جمعى
اقناء كلور وقنيان وقنوان كلور قافلرك حركات ثلاثيله يقال معه قنو وقناء من التمر اى كباسة المقناة مرماة
وزننده والمقنوة مكرمه وزننده دائما كونشلك اولان يره دينوركه كونى تعبير اولنور مضحاة معناسنه در شارح ديركه

صحاحده ولسان العربده ضدّ المضحاة ایله مفسّر ومهموز وغیر مهموز اوله رق ثبت اولمغله ظاهرا بوراده سقطه
ناسخ واقعدر اکا کوره قوبتی یره دیمك اولور ومؤلف همزه بابنده دخی قوبتی برایله بیان ایلمشدر وذکری آتی قناء
واقناء ماده لری دخی بونی مؤیّد اولور التقنّی تفعل وزننده برکسه نفقه ومعاشنده تصرّف واکتفا ایلمکله
برمقدارجه آرتروب ادّخار ایلمك معناسنه‌در یقال تقنّی الرجل اذا اکتفی بنفقته ففضلت فضلة فادّخرها قنوّه
فتوّه وزننده روم دیارنده بر بلده آدیدر قناء غراب وزننده برصو آدیدر قنی الی وزننده صعید ایلنده بر بلده در
قنی علی وزننده یمنده برموضعدر قنی عمی وزننده ساحل بحر هندده مبفع قربنده برقریه در القنو قافك فتحی
ونونك سکونیله برآتمق معناسنه‌در یقال قناه الله قنوا ای خلقه القنوّ علوّ وزننده سیاهلغه دینور یقال به
قنوّ ای سواد القنی کنف وزننده رایحه سی آزمش مشکه وطلومه دینور یقال سقاء قنٍ ای متغیر الریح قنوان
حرکاتله ایکی طاغلردر القناء سماء وزننده والاقناءة همزه مفتوحه ایله دیوارك کولکه دوشن جانبنه دینورکه
قوبتی طرفیدر تقول رایته یقعد فی قناء الحایط واقنائته ای جانبه الذی یفیء علیه الفیء الیائی القنیة قافك
کسری وضمیله قزانجه دینور جمعی قنی کلور قافك کسری وضمی والفك قصریله یقال هذه قنیته ای ما
اکتسبه القنی قافك فتحی ونونك سکونیله والقنیان قافك کسری وضمیله کسب وکار ایدوب مال قزانمق
معناسنه‌در یقال قنی المال قنیا وقنیانا من الباب الثانی اذا اکتسبه القنا رضا وزننده ومرادفیدر یقال قنی عنه
قنا من الباب الرابع اذا ارضی التقنیة تفعله وزننده والاقناء همزه‌نك کسریله راضی وخشنود ایلمك معناسنه‌در
یقال قناه الله واقناه ای ارضاه واقناء صید صیادك تواکنه کلمك معناسنه‌در یقال اقناه الصید واقنی له اذا امکنه
المقاناة مباهاة وزننده برنسنه‌یی آخره قاتمق معناسنه‌در یقال قاناه اذا خلطه وبرنسنه‌یه اویمق معناسنه‌در
یقال قاناه اذا وافقه القانی بك قرمزی‌یه دینور و بونده صواب اولان همزه ایله اولمقدر جوهری وهمدن ناشی
بوراده ذکر ایلدی شارح دیرکه جوهری مهموزده دخی ذکر ایلدی و بوراده اعاده سی اختلافه مبنیدر الواوی
القوّة قافك ضمی وواوك تشدیدیله زور معناسنه‌درکه ضعف مقابلیدر جمعی قوی کلور قافك ضمی وکسری
والفك قصریله القوایة کتابه وزننده قوّة معناسنه‌در یقال به قوّة وقوایة ضدّ الضعف وبونلر
مصدر اولورلر کوجلو وزورلو وتوانا اولمق معناسنه یقال قوی الرجل قوّة وقوایة من الباب
الرابع ضدّ ضعف القوی غنیّ وزننده کوجلو زورمند آدمه وحیوانه دینور التقوّی تفعّل وزننده
والاقتواء افتعال وزننده قوتلنمك معناسنه‌در یقال تقوّی الرجل واقتوی اذا قوی واقتواء برنسنه‌یی کندی
نفسنه مخصوص ایدنمك معناسنه‌در یقال اقتواه اذا اختصه لنفسه وخشم وعتاب ایلمك معناسنه‌در یقال
اقتوی علیه اذا عاتب التقویة تفعله وزننده قوتلندرمك معناسنه‌در یقال قوّاه الله ای جعله قویّا وبرنسنه ایله متهم
قلمق معناسنه‌در یقال هو یقوّی بذلك علی المجهول ای یرمی به المقوی محسن وزننده زورمند وتوانا آته دینور
یقال فرس مقو ای قوی ودابه سی توانا وزورمند اولان آدمه دینور یقال فلان قویّ مقو ای قویّ فی نفسه ودابته
القوی قافك ضمیله هدی وزننده که قوه نك جمعیدر عقل وهوشه اطلاق اولنورکه قوّت قلبیه‌دن عبارتدر
یقال له قوة سدیدة ای عقل شارح دیرکه اهل حکمتك قوای ظاهره و باطنه تعبیراتی بوندن مأخوذدر
وقوه قاتلمش ایپ وایپلك مقوله سنك قاتنه دینور تقول زد قوة فی قوة الحبل ای طاقا القوی عمی وزننده
قاتلری مختلف اولان ایپه دینور یقال حبل قو ای مختلف القوی الاقواء همزه‌نك کسریله زنکین اولمق
معناسنه درکه قوّت مالیه پیدا ایلمکدن عبارتدر یقال اقوی الرجل اذا استغنی وفقیر اولمق معناسنه اولمغله
ضد اولور یقال اقوی زید اذا افتقر مترجم دیرکه بونده بابی ازاله یه حمل اولنور لکن راغبك بیاننه کوره ذکری
آتی قیّ وقواء ماده سندندرکه قیر یره قونمق معناسنه‌در بوندن افتقار تصور اولنمشدر نته که اتراب وارمال
دخی بومیزانده‌در واقواء ایپ مقوله سنی قاتمق معناسنه‌در یقال اقوی الحبل اذا جعل بعضه اغلظ من بعض
واهل عروض اصطلاحنده اقواء شاعر شعرینك قافیه لرینك حرکه لرنی بری برینه مخالف ایلمکدن عبارتدرکه
بربیتك اعرابی مرفوع وآخرك مجرور ایلمکله اولور واما نصبله اقواء قلیلدر یقال اقوی الشاعر الشعر
اذا خالف قوافیه برفع بیت وجرّ آخر واوتدن وصودن خالی اولان قیر یره قونمق معناسنه‌در یقال اقوی الرجل
اذا نزل فی القواء وخانه شنلکدن خالی اولمق معناسنه‌در یقال اقوت الدار اذا خلت التقاوی تفاعل وزننده
بین الشرکاء برمالی مزایده ایدوب نهایت بهاسنه یتشدرمك معناسنه‌در یقال تقاووه بینهم اذا تزایدوه وکیجه
آج یاتمق معناسنه‌در یقال تقاوی الرجل اذا بات علی القوی القوی هوی وزننده آجلغه دینور جوع

معناسنه‌در القیّ قافك کسریله اوتسز صوسز قیر یره دینور القواء کساء وزننده والقوایة سحابه وزننده
قیّ معناسنه‌در القوی هوی وزننده خانه خالی اولمق معناسنه‌در یقال قویت الدار قوی من الباب
الرابع اذا خلت وبك آجقمق معناسنه‌در یقال قوی الرجل اذا جاع شدیدا و یغمور محتبس اولمق معناسنه‌در
یقال قوی المطر اذا احتبس قوه کوّه وزننده بر رجل آدیدر القواء سماء وزننده آجلغه دینور یقال بات
القواء ای جایعا المقاواة مباهاة وزننده برکسه ایله زور وقوّت بابنده یارشمق معناسنه‌در باب مغالبه‌دندر
تقول قاویته فقویته ای غلبته فی القوی و برآدمه برنسنه ویرمك معناسنه‌درکه قوّت مالیه‌یه مظهر ایلر یقال
قاواه اذا اعطاه القاوی اخذ ایدیجی‌یه دینور یقال هو قاو ای آخذ القاویة یمورطه‌یه دینور
و یغمورسز سنه‌یه وصف اولور یقال سنة قاویة ای قلیلة المطر وبرچمنزار آدیدر القوی سمی وزننده
قاویه دیدکلری چمنزاره قریب بروادی آدیدر و یمورطه‌دن چیقان پلیجه دینور قاوه صعید ایلنده برقریه‌در
القیقاء قافك کسریله تلتله کبی برکونه مشربه آدیدر وارض غلیظه‌یه دینور القوقاة قافك فتحیله والقیقاء
قافك کسریله جیقرمق معناسنه‌در یقال قوقی الرجل قوقاة وقیقاء اذا صاح الیائی القهی هوا وزننده
برنسنه‌دن یکرنمك معناسنه‌در یقال قهی من الطعام قهی من الباب الرابع اذا اجتواه الاقهاء همزه‌نك
کسریله قهی معناسنه‌در یقال اقهی من الطعام اذا اجتواه القاهی خصب ونعمت کثیره ایله قونوب کوچن
آدمه دینور وحدید الفؤاد جست وچالاك آدمه دینور الواوی القهوة شهوه وزننده باده‌یه دینور یقال
شرب القهوة ای الخمر مترجم دیرکه شاربنك طعامدن اشتهاسنی قاطع اولدیغیچون اطلاق اولندی وحالا
متعارف اولان مشروبه قهوه اطلاقی اهل کیف تسمیه سیدر بوملابسه ایله صوفیلر بوندن تنزّه ایتمك لازمدر
برصوفی وار ایدی یدنجی جدّی قاضی اولمش برطالبك یدندن صو ایچمز ایدی بونك اجدادنده قاضی وار ایدی
دیو تنزّه ایدر ایدی وانکارك ابتدا نشأتی فرنکستاندن ایدی دیو اصلا انکار ایمز ایدی وصول الیه سلام لطیفه
ومرحبا ایدنه انفعال ایدوب اجابت ایلمز ایدی زیرا صول ال جای عورت مخصوصندن اولمغله بی کمال تحقیر
ایدردی ایدی وقهوه کرکی کبی طوقلغه دینور یقال به قهوة ای شبعة محکمة وخالص سوده دینور ورایحه
معناسنه‌در یقال له قهوة طیبة ای رایحة القهة عده وزننده بو دخی خالص سوده دینور القهون سلمان
وزننده ایری بوینوزلو قوجه قیون قوچنه دینور الاقهاء همزه‌نك کسریله دائما قهوه یعنی خمر ایچر اولمق
معناسنه‌در یقال اقهی الرجل اذا دام علی شرب القهوة وسلطان ووالی‌یه اطاعت ایلمك معناسنه‌در یقال
اقهی الرجل اذا اطاع السلطان الواوی قیوان کیوان وزننده یمنده برموضعدرکه بلاد حولانده‌در
فصـــــل الکاف الیائی الکأی سعی وزننده برآدمی بدسوز ایله رنجیده ایلمك معناسنه‌در یقال کأی
فلانا کأیا من الباب الثالث اذا وجهه بالکلام الاکاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌دن خوشلنموب ایکرنمك
معناسنه‌در یقال اکأی عنه اذا کرهه الواوی الکبو حبو وزننده والکبوّ سموّ وزننده سورچوب یوز
اوزره یره قپانمق معناسنه‌در یقال کبا الرجل یکبو کبوا وکبوّا اذا انکب علی وجهه وچقماقدن آتش چقمیوب
آتشسز اولمق معناسنه مستعملدر یقال کبا الزند اذا لم یور واوجاقده آتش قوری یغلوب تومك معناسنه‌در
یقال کبا الجمر اذا ارتفع وآت قسمی صولودیغی یا صولغانلغی بلورنموب ایچر یسندن آلمق معناسنه‌در یقال
کبا الفرس اذا کتم الربو و برنسنه‌یی باش اشاغی چویروب ایچنده اولانی دوکمك معناسنه‌در یقال کبا الکوز
اذا صب ما فیه ونبات صولمق معناسنه مستعملدر یقال کبا النبت اذا ذوی وهوایه توز آغمق معناسنه‌در یقال
کبا الغبار اذا اعلا الاکباء همزه‌نك کسریله بو دخی چقماقدن آتش چقمیوب آتشسز اولمق معناسنه‌در یقال
اکبی الزند اذا لم یور وچهره‌یی بوزمق معناسنه‌در یقال اکبی وجهه اذا غیّره الکبوة خطوه وزننده اسمدر
سورچوب یوز اوزره قپانمغه دینور ومنه *لکل جواد کبوة* ای انکباب وکبو ماده سنك سائر معنالرندن دخی اسمدر
و برنسنه‌یه توز چوکدیکندن آنك توزلولغنه دینور یقال به کبوة ای غبرة و برآدمدن برناخوش وضع وحالت
کورلدیکندن یاخود ایشدلدیکندن ناشی ایرکیلوب طورمغه دینور تقول سألته فما کانت له کبوة ای وقفة الکبا
الی وزننده سوروندیلکه دینورکه کومه اولور کناسه معناسنه‌در تثنیه سنده کبوان دینور کافك کسری وبانك
فتحیله جمعی اکباء کلور قال الشارح وفی النهایة کان قبر عثمان بن مظعون عند کبا بنی عمرو بن عوف ای کناستهم بوراده
بابله کباسه نسخه لری غلطدر وقال فی الاساس کبوت البیت اذا کنسته الکبة ثبه وزننده بو دخی سوروندی
کومه سنه دینور جمعی کبون کلور اصلی کبوه در غرفه وزننده الکباء کساء وزننده عود اغاجنه دینورکه تبخیر

اولنور یاخود آندن برنوعدر جمعی کبی کلور مدی وزننده الکباء غراب وزننده والکابی یوکسك ومرتفع
نسنه یه دینور ومنه یقال هوکابی الرماد ای عظیم، یعنی اوجاغنده کوللری خرمن کبی عظیم ومرتفعدر که خاندان
ومکرم ومضیاف دیمکدن کنایه در وهیثم بن کابی محدثدر الکباء سماء زننده یردن صیزوب چقان صیزنتی یه
دینور ومهتابدن هر یره یایلوب شامل اولان پرتو وشعاعه دینور الکبوة غرفه وزننده بخوردانه دینور مجمره
معناسنه التکبی تفعل وزننده والاکتباء افتعال وزننده تبخر ایچون بخوردان اوزره یقالری آچوب قپامق
معناسنه در یقال تکبی علی المجمرة واکتبی اذا اکب علیها بثوبه التکبیة تفعله وزننده آتش قورلرینی کول ایله
اورتوب باصرمق معناسنه در یقال کبی النار اذا القی علیها رمادا الواوی الکتو کتم وزننده آدملری صیق
صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال کتا الرجل کتوا اذا قارب الخطو الاکتاء همزه نك کسریله دوشمن
اوزره غالب اولمق معناسنه در یقال اکتی الرجل اذا علا علی عدوه الیائی الاکتیتاء احلیلاء وزننده
برکسه نك عصبه کلوب پرخشم وغیظ اولمق معناسنه در یقال اکتوتی الرجل اذا امتلأ غیظا ولسان
پیه یی اولمق معناسنه در یقال اکتوتی زید اذا تتعتع وافراط اوزره کندی نفسنی وصف ومدح ایدوب
اوکمك معناسنه در یقال اکتوتی الرجل اذا بالغ فی صفة نفسه الواوی الکثو کافك ضمی وثای مثلثه نك سکونیله
طپراق یغندیسنه دینور و برمقدارجه سوده دینور و بغرتلق قوشنه دینور کثوه غرفه وزننده برموضع آدیدر
الکثا عصا وزننده والکثاة حصاة وزننده ایهقان اسمیدر که صوتره سی وصو کردمه سی دیدکلری نباتدر
جمعی کثی کلور کافك ضمی والفك قصریله علی قول ایکده اغاجنه شبیه برجنس اغاجك آدیدر کثه ثبه وزننده
بر دایالنك قاعدة الملکی اولان شهرك آدیدر اصلی کثوه در الیائی الکحی محو وزننده فاسد وتباه اولمق معناسنه در
یقال کحی الشیء کحیا من الباب الثانی اذا فسد بوراده همزه ایله افسد نسخه سی غلطدر الیائی الکدیة کافك
ضمیله والکادیة دهر وزمانك شدت ومحنته دینور یقال اصابته الکدیة والکادیة ای شدة الدهر وکدیه
بك وقاتی اولان ارضه دینور وبك صلابتلو بیوك یاپچین قیایه دینور ومتحجر یاخغه دینور که طاش ایله حجر بیننده
میانه اوله کریچ کبی وآزجه آزجه برکدر یلوب کومه لنمش غله وطپراق کومه سنه دینور یقال قعد علی کدیة
من الطعام او التراب ای ما جمع منها بوراده اوشراب نسخه سی غلطدر الکدایة ثمامه وزننده والکداة
حصاة وزننده بونلرده آزجه آزجه برکش غله وطپراق کومه سنه دینور الاکداء همزه نك کسریله برحفر ایدن
کسه نك وقاتی یره وارمق معناسنه در یقال حفر الحافر فاکدی ای صادف الکدیة ای الارض الغلیظة ونسنه
ایستدیکی کسه نك بدعطاسنی ارض مذکوره کبی پك وخیرسز بولمق معناسنه مستعملدر یقال سأله فاکدی
ای وجده مثل الکدیة و برنسنه یی ویرمیوب بخل ایلمك علی قول خیر واحسانی پك آزجه اولمق یاخود برآدمه عطانی
تقلیل ایلمك معناسنه در که بوراده تقلیل قطعدن کنایه در یقال اکدی الرجل اذ بخل او قل خیره او قلل عطائه
ومعدنده جوهره دائر نسنه تکون ایلیوب خالی اولمق معناسنه در یقال اکدی المعدن اذا لم یتکون به جوهر الکدی
غنی وزننده والکدی عمی وزننده قوقوسز مسکه دینور یقال مسك کدی وکدای لارائحة له المکدیة محسنه
وزننده آصلق خاتونه دینور یقال امرأة مکدیة ای رتقاء الکدی جدی وزننده بودخی بخل ایلمك معناسنه در
یقال کدی الرجل کدیا من الباب الثانی اذا بخل و برآدمی عزیمتندن مشغول ایدوب آلیقومق معناسنه در یقال کداه
کدیا من الباب الثانی اذا حبسه وشغله وطرملق معناسنه در یقال کدی وجهه اذا خدشه وکدو وکدو علو وزننده
براوتی کیجکدرمك معناسنه در یقال کدت الارض کدوا وکدوا اذا ابطأ نباتها واکینك بتشی کتر و بدحال اولمق
معناسنه در یقال کدا الزرع اذا ساءت نبتة الکدی کافك ضمی والفك قصریله کدیه نك جمعیدر که ارض
صلبه یه دینور بومعناده در که کلر قسمنه ضباب الکدی اطلاق اولنور اللریله پك یرلری حفر ایدر اولدیغیچون الکداء
کساء وزننده برآدمدن احسانی قطع ومنع ایلمك معناسنه در یقال کدا خیره عنه کداء اذا منعه وقطعه کداء
سماء وزننده جبل عرفات اسمیدر واعلای مکه ده برجبل آدیدر که سید الانام علیه السلام حضرتلری یوم فتحده مکه یه
اورادن داخل اولدیلر کدی سمی وزننده اسفل مکه ده برجبل آدیدر رسول اکرم علیه السلام حضرتلری عودتده
اورادن خروج ایلدیلر وعرفات قربنده دخی برجبل آدیدر کدی قری وزننده مکه نك مسفله سنده طریق یمن
اوزره برجبل آدیدر کدی منقوص اوله رق فتا وزننده طائف یولنده اولان بوقشك آدیدر متاخرون بونلرك
تعیینلری خصوصنده بورسمه تفصیلده غلط ایدوب اوتوزدن زیاده اقواله اختلاف ایلدیلر الکدی عصا
وزننده خرما اصلاندلمش سوده دینور که تسمین بدن ایچون قیز جغزلر ایچرلر وکدی مصدر اولور برآدمك بوغزینه

نسنه طیقانمغله دمبسته اولمق معناسنه یقال کدی بالعظم کدی من الباب الرابع اذا غص ودوه کوشکی صاعلمش
سود ایچمکله ایچریسی بوزلمق معناسنه در یقال کدی الفصیل اذا شرب اللبن ففسد جوفه الواوی کذا
کافك فتحی والفك قصریله برکلمه در که آنکله شیء دن یعنی نسنه دن کنایه اولنور کرك عدد ومقدار وکرك افعال
واقوال اولسون کاف تشبیهله اسم اشارت اولان ذا کلمه سندن مرکبدر ترکیده آندن شویلجه و بویلجه ایله تعبیر اولنور
الکاذی برنوع دهن آدیدر و برجنس خوشبوی نبات آدیدر مفرداتده بو کونه مرسومدر که کاذی بلادیمنده
نابت برجنس شجردر خرما آغاجنه شبیه وکچی بوینوزی چکرد که مشابه غلاف ایچره ثمری اولور وچچکی خرما چچکی
طرزنده و بغایت خوش رایحه اولور مقطر صویی اولور که مکه دن حجاج صو یینی کتوررلر کادی صویی معروفدر و یاغی
چقاررلر که دهن الکاذی دیرلر وکاذی قرمزی نسنه یه دینور الیائی الکری عصا وزننده امز غنمق
معناسنه در یقال کری الرجل کری من الباب الرابع اذا نعس شارح دیر که نومده دخی استعمال اولنور الکری
عمی وزننده والکریان سکران وزننده والکری غنی وزننده امز غنوب او یقویه وارمش آدمه دینور
اولك مؤنثی کریه در الکری جری وزننده پك سکرتمك معناسنه در یقال کری الرجل کریا من الباب الثانی
اذا عدا شدیدا و یکیدن نهر قازمق معناسنه در یقال کری النهر اذا استحدث حفره ودوه سکردرکن اباقلرنی
ایچرویه طوغری دوپروب دوندرمك معناسنه در یقال کرت الناقة برجلیها اذا قلبتهما فی العدو الاکراء
همزه نك کسریله آرتمق معناسنه در یقال اکری الشیء اذا زاد واکسلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اکری
الشیء اذا انقص وعبادت ربانی ایچون کیجه او یومیوب او یانق طورمق معناسنه در بنلسی ازاله ایچوندر یقال اکری
الرجل اذا اسهر فی طاعة الله تعالی و برنسنه یی تاخیر ایلمك معناسنه در یقال اکری العشاء اذا اخره و برنسنه یی
اوزاتمق واوزون اوزادی سوردرمك معناسنه در یقال اکری الحدیث اذا اطاله وداته وخانه مقوله سنی کرایه و یرمك
معناسنه در تقول اکرانی دابته ای آجرنی الکری غنی وزننده برنسنه یی کرایه و یرن آدمه دینور یقال
هو کری ای مکار فعیل بمعنی مفعلدر ومرعا نوعندن بر نبات آدیدر مفردی کریه در وچوق شیئه دینور یقال شیء
کری ای کثیر الکرویا فتحتینله وقصر ایله ومد ایله تخم معروف اسمیدر که فارسیده زیره رومی وترکیده قرمان
کمونی دیدکلریدر کمونی اطول اولور و بو فعولل وزننده در الکروة والکراء کافك کسریله مستأجرك
و یردیکی اجرته و بدل ایجاره دینور شارح دیر که کراء مفاعله دن مأخوذدر المکاراة مباهاة وزننده والکراء
قتال وزننده خانه ودکان وداته مقوله سنی کرایه و یرمك معناسنه در یقال کاراه مکاراة وکراء اذا آجره الاکتراء
افتعال وزننده نسنه یی کرا ایله طوتمق معناسنه در یقال کاراه فاکتراه الکروة والکرو کافلرك فتحی
وضمیله اسملردر کرا جیلغه دینور المکاری مجادل وزننده خانه وداته مقوله سنی دائما کرایه و یرن آدمه دینور
جمعی مکارون کلور اصلی مکار یون ایدی شارحك بیاننه کوره بوراده وجمع المکاری اکریاء ومکارون نسخه لری
غلطدر صواب اولان اکریاء کری لفظنك جمعیدر که ذکر اولندی الکرو سرو وزننده یر قازمق معناسنه در
یقال کرا الارض یکرو کروا اذا حفرها وقیونك دیوارلرنی آغاجلردن چاتوب طاش کبی اورمك معناسنه در یقال
کرا البئر اذا طواها بالشجر و برنسنه یی بالدفعات تکرار واعاده ایلمك معناسنه در یقال کرا الامر اذا اعاده مرارا
وتیز تیز یوریمك معناسنه در یقال کرت الدابة اذا اسرعت وطوپ اوینامق معناسنه در یقال کرا بالکرة
اذا لعب بها و یقال کری یکری کریا من الباب الثانی الکرا عصا وزننده برآدمك آیشی آیرق اولمق معناسنه در
یاخود بالدرلری انجه وقوللری ایری اولمق معناسنه در یقال کری الرجل کرا من الباب الرابع اذا فحج اوهی دقة
الساقین وضخم الذراعین الکروان سلمان وزننده طوس قضاسنده برقریه آدیدر وککلك قوشنك ارککنه
دینور رجل وقبج معناسنه در مؤنثی کروانه در جمعی کراوین وکروان کلور کافك کسریله وارککنه کرا دخی
دینور عصا وزننده ومنه المثل * اطرق کرا اطرق کرا * ان النعامة فی القری * بغاثکم فی ارضنا * استنسرا استنسرا
بو مثل برآدمی نرم وخوش آمد سوزلر ایله منافع ارائت ایده رك اغفال ایله مقصود اولان غائله یه دوشورمك موقعنده
ضرب اولنور لکن امهات سائره ده کرا وکروان طوی قوشی نوعندن چاغرغان طوی دیدکلریله مبیندر کروان
قوشی دخی دیرلر الکری غنی وزننده مکاری معناسنه در که کراجی کسه در الکرة ثبه وزننده بو لغه دینور
چوکان طوپی کبی جمعی کرین وکرین کلور کافك ضمی وکسریله وکری کلور کافك ضمی والفك قصریله وکرات
کلور کافك ضمیله شارح دیر که کره نك جمعنده عامه نك اکره دیدکلری غلطدر کراء سماء وزننده برموضع
آدیدر که طائف یولنده اولان صرپ عقبه اکا مضاف اولور التکری تفعل وزننده او یومق معناسنه در یقال

نكرى الرجل اذانام البائى الكزى كافك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله لطف وكرم مأمول ايدن آدمه فضل
واحسان ايلمك معناسنه در يقال كزى فلان كزيا من الباب الثانى اذا افضل على معتفيه بورادە قاف ايله معتقيه
نسخه لرى غلطدر الواوى الكسوة غرفه وزننده دمشق قضاسنده برقريه آديدر وكسوه ارقه يه كيلجك كبسى به
دينور كافك كسريله ده لغتدر جمعى كسى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكساء كلور كافك كسريله يقال له
كسوة اى ثوب الكسا عصا وزننده لباس كيمك معناسنه در يقال كسى الرجل كسا من الباب الرابع اذالبس
الكسوة الاكتساء افتعال وزننده بودخى لباس كيمك معناسنه در يقال اكتسى فلان بمعنى كسى الكسو
حسو وزننده برآدمه لباس كيدرمك معناسنه در يقال كساه الثوب كسوا اذا البسه اياه الكاسى كسونلو آدمه
دينور نسب اوزره در يقال رجل كاس اى ذو كسوة مترجم دير كه زمخشرى اساسده اشبو باب رابعدن كاسى اسم فاعل
اولمق اوزره تنصيص ايلمشدر نته كه حالى كلمه سى دخى باب رابعدندر يقال حلى فهو حال پس نسب اوزره اولميوب
وسائر تاويله ده حاجت يوقدر و بوماده شافيه ده وچارپردى شرحنده مشروحدر الكساء كافك كسريله
معلومدر كه كليمه دينور كه كسوه يتدر جمعى اكسيه در الكساء سماء وزننده مجد وشرف ورفعت معناسنه مستعملدر
يقال به كساء اى مجد وشرف ورفعة الاكسى اعلى وزننده افعل تفضيلدر غيردن اكثر وازيد كسوه كبر اولان ياخود
كسوه ويراولان آدمه دينور يقال هو اكسى منه اى اكثر اكتساء منه او اكثر منه عطاء للكسوة المكاساة
مباهاة وزننده مفاخره معناسنه در ظاهرا كسوت خصوصنده اولمقدر يقال كاساه اذا فاخره الكسى كافك
ضمى وسينك سكونيله هر نسنه نك كيروسنه خصوصا بدنده صغرينك كيروسنه دينور جمعى اكساء كلور يقال ضربه
كسى عجزه اى مؤخره ومنه يقال ركب اكساءه اى سقط على قفاه يعنى قفاسى اوزره دوشدى كويا كه كندى دبنه بنمش
اولور شارح دير كه همزه ده دخى مرسوم اولمغله لغتدر وآنده همزه سز مثبتدر بوراده جمع عنوانى مبالغه يه محمولدر
كويا كه هر اعضاسى يره كلمش اولور الواوى الكشو حشو وزننده برنسنه يى ديش ايله اصيروب قوپرمق معناسنه در
تقول كشوته كشوا اذا عضضته فانتزعته بفيك اليائى الكشية غرفه وزننده كلر ديدكلرى جانورك قارننده اولان
باغه دينور كه ايكى يانلرنده اوزون اوزادى اولور على قول قويرغنك دبنه وكوكسنه دينور يقال اكل كشية الضب
وهى شحمة بطنه او اصل ذنبه ومنه المثل * اطعم اخاك كشية الضب * بو مثل برآدمى بركسه ايله مواسات ومعاشرته
اغراء وتشويق ايلمك موقعنده ايراد اولنور و بعضلر عندنده هزل واستهزاء محلنده ضرب اولنور قول اول معناى
اوله كوره در زيراكراولنان باغ عند الاعراب معتبردر وثانى معناى ثانى يه كوره در نته كه اطعم اخاك من عقنقل الضب
دخى ديرلر اليائى الكصى كافك فتحى وصادك سكونيله بركسه عاليقدر ايكن دون و يقدر اولمق معناسنه در
يقال كصى الرجل يكصى كصيا اذا اخس بعد رفعة الواوى الكظو ظاى معجمه ايله حظو وزننده بدنك اتى
صمصقى طقناز اولمق معناسنه در يقال كظا لحمه كظوا اذا اشتد و يقال خظا بظا كظا اتباع للصلب المكتنز
الكاظبة قوپقورى قاتى ارضه دينور يقال ارض كاظبة اى يابسة التكظى تفعل وزننده بدن سمور مكله لحم
وشحمى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال تكظى لحمه سمنا اذا ارتفع الواوى الكعو كافك فتحى وعينك
سكونيله بركسه قورقق و يوركسز اولمق معناسنه در يقال كعا الرجل كعوا اذا جبن الاكعاء همزه نك فتحيله
قورقق آدملره دينور مفردى كاعى در وكاعى دائما دشمندن منهزم اولان ثبات وشهامتسز بى جوهر آدمه دينور
اليائى الكاغى غين معجمه ايله كاعى معناسنه در اليائى الكفاية كتابه وزننده برنسنه يى بركمسنه يه
يتشدرمك ويتشور ايلمك معناسنه دركه آنكله غيردن مستغنى ايلمكدن عبارتدر فارسيده بسيده كردن دينور يقال
كفاه مؤنته يكفيه كفاية اذا اجعلها كافية له و برنسنه برآدمه يتشور اولمق معناسنه دركه سائره احتياجى قالمز اولور
تقول كفاك الشئ اذا حصل به الاستغناء عن غيره پس فعل مزبور ايكى مفعوله متعدى اولدقده جعل معناسنى
تضمنيله مهمنى يتشدردى معناسنه اولور و برمفعوله متعدى اولدقده اكا كفايت ووفا ايلدى يعنى يتزو يتشور اولدى
معناسنه اولور وقوله تعالى وكفى بالله وكيلا يعنى كارساز اولان حضرت خداى متعال كافيدر يعنى ايش
بتورمكه يتشور غيردن استمداده حاجت يوقدر الاكتفاء افتعال وزننده بركسه برنسنه يى كنديسنه كفايت
ايدر قيلمق معناسنه دركه آنكله قناعت ايدوب سائردن مستغنى اولمقدن عبارتدر تقول اكتفيت به اى جعلته كافيالى
الاستكفاء برآدمدن برنسنه ايله قناعت ايدوب كچمك طلب ايلمك معناسنه در تقول استكفيته الشئ فكفانيه
الكافى والكفى غنى وزننده نسنه ايله كفايت ايدیجى آدمه و برآدمك مؤنته ومهمنه كفايت ايدیجى آدمه
دينور يقال رجل كاف وكفى مثل سالم وسليم و يقال هذا رجل كافيك من رجل اى كفاك به ومثل ناهيك من رجل

وجازيك يعنى بو برآدمدر كه سكا سائردن كفايت ايدر سنك بالكز جه مهمكى يتوروب غيره محتاج ايلمز رجل كاف
يكفيك من رجل آخر سبكنده در الكفى كافك حركات ثلاثى وفانك سكونيله كفايت ايدن شيئه دينور يقال
هو كفيك من رجل اى حسبك و بونك مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر الكفية غرفه وزننده كجه جك
و يه جك قوت وتوشه وغدايه دينور جمعى كفى كلور مديه ومدى كبى تقول قنعت بالكفية اى القوت التكفى تفعل
وزننده نبات بويلنوب اوزامق معناسنه در يقال تكفى النبات اذا طال الكفى غنى وزننده بعموره اطلاق اولنور
بيع الكفاية عند الفقهاء مال مشترا بهاسنى مديون آخر ذمتنده اولان طلوبه تقاص وحواله ايلمكدن عبارتدر
مثلا بنم زيد ذمتنده بش غروشم اولوب عمرودن بش غروشلق برنسنه اشترا ايلسم نقدو ير ميوب زيد ذمتنده
اولان بش غروشمه تقاص وحواله ايلمك كبى يقال جرى بينهما بيع الكفاية وهو ان يكون ثلالى على رجل خمسة دراهم
واشترى منك شيئا بخمسة فاقول خذها منه الواوى الكنو كافك ضميله والكفى هدى وزننده كفو كلمه سنده
لغتدر كه مثل ومانند معناسنه در اليائى الكليتان كافك ضميله كه تثنيه در مفردى كليه وكلوه در غرفه وزننده
جوف حيوانده احشاء تعبير اولنان اجزاى باطنه دن بوكرك ديدكلرى عضوه دينور ايكى طرفلو بوكورلره
قريب ارقه كميكنه ياپشق ايكى دانه لحمه در اچ اغندن ايكى دانه انجه ظرف ايچره صارلمش اولور واول ظرفلره بوكرك
ياغى تعبير اولنور جمعى كليات وكلى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكلية القوس يايك ايكى طرفلو كوشه لرينك
ارقه طرفندن بغرينك ماينه دينور كه قبضه نك ايكى طرفلو انجه رك يريدر على قول اصمق ايچون باغ بندايده جك
يريده دينور ياخود قبضه دن اوچ قارش برو يه قدر يرينه دينور وكلية السحاب بلودك اشاغى طرفنه دينور كه انكر ينه
طوغرى يريدر وكلية المزادة طلومك ودغارجغك قواپى التنه ديكلمش تيرپزشكلنده دكر ميجه كون پارچه سنه دينور
الكلى كافك فتحى ولامك سكونيله برآدمك بوكرى اوستنه اورمق ياطوقنمق معناسنه دركه بوكركنى رنجيده ايدر
تقول كليته كليا من الباب الثانى اذا اصبت كليته الكلى عصا وزننده برآدمك بوكركى اغريمق معناسنه در
تقول كليته كليا فكلى كلا من الباب الرابع اذا المت كليته الاكتلاء افتعال وزننده بودخى برادمك بوكركى اغريمق
معناسنه در يقال اكتلى الرجل اذا المت كليته الكلى كافك ضمى والفك قصريله كليه نك جمعيدر كه ذكر اولندى
ومنه يقال غنم حمراء الكلى اى مهازيل زيرا حيوانك بوكركلرينك قزل اولمسى ارق اولمسندن كنايه در زيرا سموز
اولدقده قرامتق مور اولور وكذا يقال لقيته بشحم كلاه اى بجد ثانه ونشاطه زيرا تازه لك وطراوت هنكامنده
بوكركلر چرب وسموز وياغلو اولور وكلا الوادى دره نك اطراف وجوانبنه اطلاق اولنور كليه سميه وزننده برموضع آيدر
التكلية تفعله وزننده برادم پنهان اوله جق موضعى اولان محله كلمك معناسنه در يقال كلى الرجل اذا اتى مكانا فاختبأ
مستتر كليان عليان وزننده برموضعدر الواوى كلا كافك كسرى ولامك تخفيفيله بركلمه دركه تثنيه يه دلالت
ايلمك ايچون موضوعدر وقطعا اضافتدن منقطع اولمز دائما مضاف اولور مؤنثنده كلتا دينور كه اولدخى حكم مزبور
اوزره در يقال جاءنى كلا الرجلين وكلتا المرأتين وتقول جاءنى الرجلان كلاهما وامرأتان كلتاهما يعنى ايكيسى بيله كلديلر
پس ايكى عددى مؤكد اولورنته كه كل كلمه سى جمعى مؤكد اولور مترجم دير كه مصباحده مشروح اولديغى اوزره كلا
كلمه سنك لفظى مفرد ومعناسى تثنيه در ودائما تثنيه يه مضاف اولور يقال قام كلا الرجلين ومضمره مضاف اولسه الفى يايه
منقلب اولور تقول رايت كليهما وعودت ضميرده افصح اولان ضمير مفرد اولمقدر نحو كلاهما قام وقوله تعالى كلتا الجنتين آتت
اكلها والمعنى كل واحدة منهما آتت اكلها وضميرى تثنيه اوله رق ايراد ايلمك دخى جائزدر تقول كلاهما قاما بو صورتده مطلب
الفى لام كلمه اولمغله اسم متمكن اولديغندن منون اولور نته كه مقصور اولنلر منون اولورلر معا وعصا كلمه لرى كبى
الفى واودن عوضدر وعند البعض اسم منقوصدر الفى تثنيه ايچوندر بدل واو دكلدر بو صورتده منون اولمز وكلتا كلمه سى
مؤنث ايچوندر تاسى زائده والفى لام كلمه اولمغله فعيل وزننده در بو جهتله منون اولور وعلى قول تاء لام كلمه اولان واودن
بدل والفى تانيث ايچون اولمغله فعلى وزننده در بو صورتده منون اولمز الحاصل لفظين مزبورين بوكرك اسمى اولان
كلوه دن مأخوذدر چونكه آنده البته ايكيشر اولمغله اكا بنى تثنيه يه موضوع اولدى تنصيص وتاكيدى افاده ايدرلر
كلوه كافك كسريله زنكبارده بربلده آيدر اليائى الكمى كافك فتحى وميمك سكونيله برنسنه يى طيموب كتم
وستر ايلمك معناسنه در يقال كمى شهادته كميا من الباب الثانى اذا كتمها شارحك بيانه كوره خصا نصدن
دكلدر وجبه جوشن ومغفر ايله وجودى بوريوب كيزلمك معناسنه در يقال كمى نفسه اذا سترها بالدرع
والبيضة الاكماء همزه نك كسريله بودخى كمى معناسنه در يقال اكمى شهادته اذا كتمها وعسكرك بهادرنى
قتل ايلمك معناسنه در يقال اكمى فلان اذا قتل كمى العسكر وعيون ناسدن برادم منزلنى ستر ايلمك معناسنه در يقال

اكمى الرجل اذا استر منزله من العيون و برايشه صيمى عزم وقصد ايلمك معناسنه در يقال اكمى على الامر
اذا عزم عليه الكمى غنى وزننده دلير و بهادره دينور ياخود كيملى سلاحپوش آدمه دينور جمعى كماة كلور
قضاة وزننده واكماء كلور يقال هوكمى اى شجاع اولابس السلاح المتكمى اسم فاعل بنيه سيله بودخى كيملى
سلاحپوشه دينور التكمى تفعل وزننده عسكرك دلاورلرى مقتول اولمق معناسنه در يقال تكمى الجيش
على المجهول اذا قتل كميهم و برنسنه يى كوروب كوزتمك معناسنه مستعملدر يقال تكمى الشىء اذا تعهده وستر
ايلمك معناسنه در يقال ... مطلب
ايلمك معناسنه در يقال كماه اذا ستره الكيمياء سيمياء وزننده معلومدر مؤلف بونى ميم بابنده دخى ذكر ايلدى
پس مقتضاى سوق عربى اولوب ستر معناسنه اولان كم ماده سندن ياخود كمى ماده سندن اولمقدر لكن درة الانوار نام
كتابده عبرانيدن معرب ومركب اولمق اوزره مرسومدر اصلى كيم ويا ه ايدى كيم ملك معناسنه دركه كتف وزننده در و ياه
اسماء ربانيدندر معناسى يا ملك بالله ديمكدر صنعت مزبوره يى اعمالده مالك الملك جل شانه حضرتلرينك اعانه وافاضه
قدسيه سنه محتاج اولمغله دائما تعبير مذكور ايله استفاضه اولنديغندن كيده رك مزج ايله انده علم غالب اولدى
ورسالهٔ مولدده يونانى اولوب حيله وحذق معناسنه اولمق اوزره مشروحدر وعند البعض خيمياء يونانيدن معربدر
برء الساعة معناسنه در الواوى الكموى سكرى وزننده پك روشن ونورانى مهتاب كيجه يه دينور يقال ليلة كموى
اى قمراء مضيئة اليائى الكناية كتابه وزننده برآخر نسنه يه استدلال اولنه جق بر كلام سويلمك معناسنه در
رفث وغائط كبى كه رفث فحش معناسنه اولمغله جماعه وغائط چقور يره ديمكله فضلهٔ طبيعى يه اطلاق اولنور على قول
كنايه بر نسنه يى تكلم ايدوب غيرى نسنه يى اراده ايلمك معناسنه در ياخود بر لفظله تكلم ايلمك معناسنه دركه آنى حقيقت
ومجاز طرفلرى متجاذب اوله يعنى حقيقتى ومجازنى اراده ممكن اوله مثلا طويل النجاد قولنده فى الحقيقه قلجى
باغنك اوزونلغى مراد اولمق كذلك بوينك اوزونلغى مراد اولمق ممكندر يقال كنى به عن كذا يكنى ويكنو كناية
اذا تكلم بما يستدل به عليه اوهو ان تتكلم بشىء وانت تريد غيره او بلفظ يجاذبه جانبا حقيقة ومجاز الكنية كافك
كسرى وضميله برآدمه اب وام وابن وبنت كلمه لرينك برنى مضاف ايده رك تسميه ايلمك معناسنه دركه انكله اسمندن توريه
ايلمش اولور يقال كنى زيدا اباعمرو وبابى عمرو كنية وكنية اى سماه به وكنيه وكنوه كلمه لرى ده كافلرك ضمى وكسريله در
اسملردر اب وام وابن وبنت ايله مصدر اولان اسمه دينور يقال ابو عمرو كنيته وكنيته الاكناء همزه نك كسريله
والتكنية تفعله وزننده بونلرده برآدمه كنيه وضع ايلمك معناسنه در يقال اكناه ابا فلان وبابى فلان وكناه ابا فلان وبابى
فلان بمعنى كناه الكنى غنى وزننده بر كيسه ايله كنيه ده موافق اولانه دينوركه همكنيه تعبير اولنور يقال هو كنيه اى كنيته
كنيته تكنى مضارع مؤنث مجهول صيغه سيله بر خاتون آديدر اليائى الكى كافك فتحى و يانك تشديديله داغلمق
مقوله سيله داغلمق وداغ بصمق معناسنه در يقال كواه يكويه كيا اذا احرق جلده بحديدة ونحوها المكواة محراب وزننده
داغ بصه جق داغلغى يه دينور الكية كافك فتحيله داغ اور يلانره دينور الكاوياء بر كونه داغ وتمغا بصه جق
آلته دينور معلوم اوله كه حالا بعض عوارض ايچون بدنده آچدقلرى يارى يه كى اطلاقى تشبيه جهتيله در الاكتواء افتعال
وزننده داغلنمق معناسنه در يقال اكتوى الرجل اذا استعمل الكى فى بدنه و بيهوده لاف وكذاف ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال اكتوى فلان اذا تمدح بما ليس فيه الاستكواء بركيسه دن كنديسنى داغلمق ايستمك معناسنه در يقال
استكواه اذا طلب منه الكى الكواء شداد وزننده خبيث وبدزبان ودائما ناسه سوكوب صوار راولان هرزه
كاره دينور كه لسانيله خلقك جكرينه داغ اورر يقال رجل كواء اى خبيث شتام ابو الكواء كتان وزننده
عرب كنيه لرندندر المكاواة مكافاة وزننده سوكشمك معناسنه در يقال كاواه اذا شاتمه الواوى
الكوة كافك فتحى وضمى و واوك تشديديله والكو هاسز خانه نك ديوارنده اولان باجه يه ودليكه دينور
وعند البعض بيوكنه كو دينور هاسز وكوچكنه كوه دينور جمعى كوى كلور مديه ومدى كبى وكواء كلور غراب وزننده
يقال وضع فى الحائط كوة وكوا اى خرقا شارح ديركه كوه بو صورتده آيدينلق ايچون اولان باجه ايله حجره دن
اعم اولور التكوى تفعل وزننده كوه كبى طار جق بره كيرمكله طورطوب بوزيلوب قصلمق معناسنه در يقال
تكوى الرجل اذا دخل مكانا ضيقا فتقبض فيه وفراش ايچره خاتونك قولتغنه صوقلوب جسدينك حرارتيله
اصنمق معناسنه در يقال تكوى بامرأته اذا تدفا واصطلى بحر جسدها كوتى سمى وزننده بر كوكب آديدر
كاوان بصره دكزنده بر آطه آديدر اليائى الكهاة والكهاء كافلرك فتحيله پك طاوالوسموز ناقه يه دينور على قول
باشنى بولمق كرته سنده وارمش ايرى وقوجا ناقه يه ياخود عجملرينك امركلرينك دريلرى ككبش اولانه دينور
الاكهى احمر وزننده چهره سنده كلف ديدكلرى قره جه لكه لرى اولان آدمه دينور يقال رجل اكهى اى

الاكلف الوجه واغزى قوقان آدمه دينوركه علندر يقال رجل اكهى اى البخر ويكباره اولوب اصلا ياريغى
وچتلاغى اولميان طاشه دينور وضعيف ويوركسز قورقق آدمه دينور يقال رجل اكهى اى ضعيف جبان
الكهى كافك ضميله هدى وزننده بركسه اكهى اولمق معناسنه در يقال كهى الرجل كهى من الباب الرابع اذا
كان اكهى الاكهاء همزه نك فتحيله عظيم القدر آدملره دينور المكاهاة مكافاة وزننده مفاخره معناسنه در
يقال كاهاه اذا فاخره الاكتهاء افتعال وزننده برنسنه يى برآدمه مشافهة صورمق معناسنه در تقول اكتهيك
بمسئلة اى اشافهك الاكهاء همزه نك كسريله برنسنه دن يقوب اوصانمق معناسنه در يقال اكهى عن
الطعام اذا امتنع عنه وصوغوق كونده پرمقلرك اوجلرنى آغزيله هاوليوب اصتمق معناسنه در يقال اكهى الرجل
اذا سخن اطراف اصابعه بنفس فصل اللام اليائى اللأى لامك فتحى وهمزه نك سكونيله كيجكوب
قالمق معناسنه در يقال لأى الرجل لأيا من الباب الثالث اذا ابطأ واحتبس وشدت ومحنت معناسنه در اللأى
لعا وزننده واللأواء صحراء وزننده بونلرده شدت ومحنت معناسنه در يقال تركته فى لأى ولئا ولأواء اى
فى شدة ولئا لعا وزننده يبان اكوزينه دينور ياخود اهلى اولان صغره دينور جمعى الثاء كلور العاع وزننده مؤنثنده
لئاة دينور يقال عنده لئا اى الثور الوحشى اوالبقرة ولأى لعى وزننده قلقانه دينور ترس معناسنه ومدينه ده
بر موضع آديدر واوراده بر بشقه موضعك دخى آديدر و بر رجل آديدر مصغرنده لؤى دينور ومنه لؤى بن غالب
بن فهر الالأء اكرام وزننده شدت ومحنته اوغرامق معناسنه در يقال الأى الرجل اذا وقع فى اللأواء الالتئاء
افتعال وزننده مفلس اولمق معناسنه در يقال التأى الرجل اذا افلس واو يالنوب كيجكمك معناسنه در يقال
التأى الرجل اذا ابطأ التلبية تفعله وزننده كه حج اثناسنده لبيك ديمك معناسنه در لبب ماده سنده ذكر اولندى
اليائى اللبى لامك فتحى ويانك سكونيله طعامى چوق يمك معناسنه در يقال لبى من الطعام لبيا من الباب الرابع
اذا اكثر منه اللباية ثمامه وزننده شجراطى اسميدركه ساقزلق اغاجيدر لبى مصغر بنيه سيله ابن لبا دركه
على وزننده در ولابى بن بور صحابيلردر لبى حتى وزننده ولامك حركات ثلاثيله بر موضعدر الواوى اللبوة عدوة
وزننده ابن عبد القيس دركه بر قبيله پدريدر وكاهجه همزه ايله مذكور اولور لبوان سلمان وزننده بر طاغك اديدر
اللبوة عنوة وزننده واللبوة لامك كسريله واللبوة سمره وزننده واللباة فتاة وزننده واللبة فتحاتله واللب
لامك فتحيله كه ايكبسيده مخففدر ديشى ارسلانه دينور مؤلف بونلرى همزه بابنده دخى ايراد ايلدى شارح ديركه لبوه
كلمه سنده كى هاء تاكيد تأنيث ايچوندر ناقه ونعجه ده اولديغى كبى زيرا بونلرك لفظلرندن مذكر يوقدر كه هاء تذكير
وتأنيثى فارق اوله اليائى التى همزه نك ولام مشدده نك فتحيله واللاتى لامك اشباعيله واللت تانك كسريله كه
مخففدر واللت تانك سكونيله كه درت لغت اولمشدر اسم موصول اولان الذى كلمه سنك صيغه سنك غيريدن
مؤنثلريدر پس التى اول خاتون كه واللتان اول ايكى خاتون كه ديمك اولور اللاتى تانك كسر ومديله واللات
تانك كسريله كه مخففدر واللواتى بايله واللوات تانك كسريله واللائى همزه ايله واللاى همزه سز بايله واللاء
ياسز همزه ايله واللوا تاسز وهمزه سز و ياسز واللاءات لامك والفك مديله كه مجموعى سكز لغتدر التى كلمه سنك
جمعلريدر وتثنيه سنده اللتان دينور نون مخففه نك كسريله واللتان دينور نون مشدده ايله واللتا دينور نونسز ومصغرنده
اللتيا دينور لامك وتانك فتحى و يانك تشديديله واللتيا دينور لامك ضمى وتانك فتحيله واللتيان واللتى كلمه لرى
داهيه اسماسندندر يقال وقع فلان فى اللتيا والتى اى فى الداهية مترجم حقيردركه حريرى درره ده اللتيا كلمه سنك
ضمى تلحين وتغليط ايلمشدر زيرا ضمهٔ تصغير مبهماتدن خارج اولوب قياس مستمكنات اوزره جارى اولديغندن
بشقه آخرينه زياده قلنان ياء اولنك ضمه سندن عوضدر پس الذى والتى كلمه لرينك مصغرلرنده اللذيا واللتيا
دينور لاملرك فتحى و يالرك تشديديله وكتاب مذكور شرحنده شهاب ديديكه تسهيلده مشروحدركه عربلرك
بعد اللتيا والتى قوللرى بعد الخطة الصغيرة والكبيرة سبكنده دركويا كه آنى احاطه دن عباره قاصر اولمغله صله سى
حذف اولندى وعند البعض اللتيا خطهٔ كبيره دن والتى صغيره دن عبارتدر تصغيرى تغظيم ايچوندر ومجمع الامثالده
مرسومدركه كلام مزبور ايله عربلر كمال شدت ومحنتدن كنايه ايدرلر و بومناسبتله داهيه ده علم غالب اولدى نهايت
التى غايته بالغ اولميان واللتيا متناهيه اولان داهيه دن عبارتدر والحاصل بعد الخطة التى بلغت النهاية سبكنده در
اليائى اللثى ثاى مثلثه ايله لعى وزننده برنسنه دركه باديه اشجارندن سمره اغاجندن ساقط اولوركه مراد آندن
صمغ كبى سيلان ايدر برنسنه در منجمد اولدقده اكاصعرور ديرلر و پكشمامش سيلان ايدن صويق ساقزه دينور
واثى مصدر اولور سمره آغاجندن شىء مذكور وساقزلق آغاجندن صويق ساقز ظهور ايلمك معناسنه يقال لثت مطلب

الشجرة لثا من الباب الرابع اذا خرج منها اللثى واغاجه دوشمكله باشارمق معناسنه در يقال لثيت الشجرة اذا
نديت ولثى هوادن دوشن جه تعبير ايدكلرى رطوبته دينور ياخود آنك كبى خفيفجه رطوبته دينور وصويه ياخود
قانه بصمغله اياق قابى نمناك اولمق معناسنه در يقال لثى خفه لثا اذا ندى من الوطء فى ماء اودم وبرنسنه يه سود
زفرى بيلاشمق معناسنه در يقال لثيت يده اذا زجت من دسم اللبن وآزجه صوايچمك معناسنه در يقال لثى
الرجل اذا شرب الماء قليلا وتنجره نك بيلاشغى كركى كبى يلامق معناسنه در يقال لثى القدر اذا لحسها شديدا
اللثبة فرحه وزننده لثى ديديكى رطوبتى سيلان ايدن سمره آغاجنه دينور ولثبه ولثياء حمراء وزننده شول
خاتونه دينوركه دائما فرجى وسائر بدنى ترلوب باشارر اوله كه ذميمه در يقال امرأة لثبة ولثياء اذا كانت يعرق
قبلها وجسدها الالثاء همزه نك كسريله بودخى سمره آغاجندن لثى ديديكى نسنه ظهور ايلمك معناسنه در
يقال الثت السمرة بمعنى لثيت وبر آدمه لثى ديديكى نسنه يدرمك معناسنه در يقال الثاه اذا اطعمه اللثى الالتثاء افتعال
وزننده سمره آغاجندن لثى ديديكى نسنه دربوب ديوشورمك معناسنه در التلثى تفعل وزننده التثاء معناسنه در
تقول خرجنا نلتثى وتلثى اى نأخذ اللثى اللثى غنى وزننده لثى اكلنه دوشكون آدمه دينور اللثاة لامك فتحيله لهاة
معناسنه دركه بوغزده كوچك دل تعبير اولنان ات پاره سنه دينور وبر شجر آديدر اللثة عده وزننده لثاة
معناسنه در شارح ديركه مؤلف ديش اتنه اطلاق اولنان لثه دن سكوت ايلمشدر واول يائيدر اصلى لثى ايدى
الواوى الالتحاء افتعال وزننده بر آدم اجنبى قومه نسبت ادعا ايلمك معناسنه در يقال التحى الى غير قومه
اى ادعى الواوى اللحو محو وزننده بر آدمه سوكمك معناسنه در يقال لحاه يلحوه لحوا اذا شتمه واغاجك
قبوغنى صويمق معناسنه در يقال لحا الشجرة اذا قشرها الالتحاء افتعال وزننده بودخى اغاجك قبوغنى
صويمق معناسنه در يقال التحى الشجرة بمعنى لحاها اليائى اللحية لامك كسريله صقاله دينوركه حليهٔ چهرهٔ
انسانيدر جمعى لحى كلور لامك كسرى والفك قصريله ولحى كلور لامك ضميله ذروه وذرى كبى ونسبتنده لحوى
دينور لامك كسرى وحانك فتحيله ومنه قولهم من طالت لحيته قصرت قطنته وهى شعر الخدين والذقن مترجم
ديركه بو لحاء معناسندن كه قبوغه دينور مأخوذدر زيرا چهره نك قبوغى منزلنده در الالحى احمر وزننده واللحيانى
لامك كسريله اوزون صقاللو ياخود قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل الحى ولحيانى اى طويل اللحية او عظيمها
اللحى لامك فتحى وحانك سكونيله چكه كميكنه دينوركه صقال بتن موضعدر تثنيه سى لحيان در وجمع قلتى الحى
كلور همزه نك فتحى وحانك كسريله وجمع كثرتى لحى كلور لامك ضمى وحانك كسريله يقال هما لحيان وثلاثة
الح والكثير لحى اللحيان لامك كسريله وشل معناسنه دركه يردن وقيادن ترشح ايدن صو صزنديسنه دينور
وسيل صوبى ياردیغى خندقه وياره دينور وقباصقاللو آدمه دينور لحيانى كبى وبر قبيله پدرينك اسميدر اللحاء
كساء وزننده اغاجك قبوغنه دينور يقال لحاء الشجر اى قشره اللحى وحى وزننده اغاجك قبوغنى صويمق
معناسنه در تقول لحيت الشجر لحيا من الباب الثالث اذا قشرته وبر آدمه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول لحيت فلانا اذا لمته ولعن ونفرين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لحاه الله فلانا اى قبحه ولعنه الملحى
مرمى وزننده لوم وتوبيخ اولنمش آدمه دينور الملاحاة مباهاة وزننده واللحاء جدال وزننده منازعه
ومجادله ايلمك معناسنه در يقال لاحاه ملاحاة ولحاء اذا نازعه الالحاء همزه نك كسريله بر آدم لوم وتعييرى موجب
بر وضع وحركت ايلمك معناسنه در يقال الحى فلان اذا اتى ما يلحى عليه اى يلام واغاجك قبوغى صويلمق وقتى
كلوب چاتمق معناسنه در يقال الحى العود اى آن له ان يقشر لحى هدى وزننده وغراب وزننده مدينه ده
بر وادى اسميدر لحيان عثمان وزننده ايكى وادى اسميدر لحيان سلمان وزننده امير حيره اولان نعمان بن منذرك
حيره ده بر قصر معلاسى اسميدر ذو لحيان اسعد بن عوفك لقبيدر ذو اللحية ايكى كسه نك لقبيدر لحية التيس
تكه صقالى ديدكلرى نباتدر اليائى اللخى خاى معجمه ايله عصا وزننده پك چوق هرزه وبيهوده سوز سويلمك
معناسنه در يقال لخى الرجل لخى من الباب الرابع اذا كثر كلامه فى الباطل ولخى برونه دار ودوكجك آلته دينور هونى
كبى على قول هونى طرزنده مخصوص بر آلتدركه بر خستك در ياجانور بنك دريسندن دوزوب انكله برونه انفيه كبى
دار وچكرلر سماء وزننده دخى لغتدر الملخى منبر وزننده بودخى لخى ديديكى آلته دينور الالخى احمر وزننده
هرزه كوى مالا يعنى سويليجى بكشاق آدمه دينور مؤنثى لخواء در ودوزلو ينك بريسى آخرندن بيوك اولان دوه يه دينور
بونكده مؤنثى لخواء در ولخواء فرجى واسع خاتونه دينور يقال امرأة لخواء اى الواسعة الجهاز واوست برونى التندن
وزون اولان طوشنجل قوشنه دينور اللخى رمى وزننده بر آدمه مال ويرمك معناسنه در تقول لخيته لخيا

من الباب الثانى اى اعطيته مالى وبر آدمك برونه انفيه كبى دار وچكديرمك ياخود اغزينه اغزاوتى دوكمك معناسنه در
تقول لخيته اى سعطته او اوجرته الدواء الالخاء همزه نك كسريله لخى معنا زينه در تقول الخيته بمعنى لخيته الالتخاء
افتعال وزننده دوه نك كوكسى دز يسندن صر يملق چقرمق معناسنه در يقال التخى صدر البعير اذا اقدمه سيرا وصوده
اصلنمش اتمك يمك معناسنه در التخى الصبى اذا اكل خبزا مبلولا الملاخاة مباهاة وزننده واللخاء قتال وزننده
بركسه ايله صميمى دوستلشمق معناسنه در يقال لاخاه ملاخاة ولخاء اذا صادقه ومعاهده ايدوب آندلشمق معناسنه در
يقال لاخاه اذا حالفه وبر آدمك دلخواهى اوزره معامله ايله مدارا وموافقت ايلمك معناسنه در يقال لاخاه اذا صانعه
وبر آدمى برنسنه اوزره قشقرتمق معناسنه در يقال لاخاه عليه اذا حرشه وبر آدمى غمز وسعايت ايلمك معناسنه اولمغله
معناى اول ايله ضد اولور يقال لاخى به اذا وشى اللخى عمى وزننده الخى كبى بر ديزى اخرندن بيوك اولان دوه يه
دينور يقال بعير لخ والخى اذا كانت احدى ركبتيه اعظم من الاخرى اللخاء غداء وزننده اسمدر صوده اصلنمش
اتمكه دينور الواوى اللخو لامك فتحى وخانك سكونيله لخى كبى برونه دار وچكدرمك معناسنه در تقول لخوته
لخوا اذا سعطته لخوه طلحه وزننده ابن جشم بن مالك دركه معروفدر اليائى لدى عصا وزننده لدن
كلمه سنده لغتدركه ماده سنده بيان اولندى اللدة عده وزننده ياشداشه دينور جمعى لدات كلور يقال هو لدته
اى تربه وبو معتل اولمغله محل ذكرى بو مقامدر جوهرى ولد ماده سنده ذكر ايلمكله وهم ايلدى شارح ديركه مؤلف
دخى ولد ماده سنده ذكر ايلدى الالداء همزه نك كسريله بر آدمك ياشداشلرى چوق اولمق معناسنه در يقال
الدى الرجل اذا كثرت لداته اليائى الذى لامك فتحى وذال معجمه نك كسريله اسم موصولدر كنديسيله معارفى
جمله لر ايله صفتلمغه توصل اولنمق ايچون مصوغ وموضوعدر صله سز تمام اولمز وبونده بش لغت دخى واردر
اللذ ذالك كسريله كه مخففدر واللذ ذالك سكونيله واللذى يای مشدده نك ضمى وكسريله ولذى
محذوف اللام ومخفف الياء اوله رق كه بش ومجموعى التى لغتدر تثنيه سنده اللذان دينور واللذا دينور نونك
اسقاطيله كه مفردنده ذالك سكونيله اولانكدر جمعى الذين كلور احوال ثلاثه ده واللذى كلور مفردى كبى مترجم
حقير ديركه كتب نحويه ده مبين اولديغى اوزره الذى كلمه سى كه اسم موصولدر معرفه يى جمله ايله توصيف ايلمكه
وصلت اولمق ايچون موضوعدر زيرا جمله فى ذاتها نكره اولمغله معرفه يه صفت وقوعى صحيح اولمز پس موصولك
دخوليله كسب تعريف ايلدكده توصيفى صحيح اولور مؤنثنده التى دينوركه ذكر اولندى مثلا جاءنى الذى قلته
وكيى شول سنك سويلديكك آدم بكا كلدى ديمكدر وبونده وجه مذكور اوزره التى كونه لغت واركثرت تداولندن مطلب
ناشى وصله سيله مستطال اولمق حسبيله تخفيف وبلكه تخفيفى خصوصنده مبالغه اولنوب ياسى وحركه سى ولامى
بيله قصر اولندى بلكه بالكر الف ولامله ده اكتفا اولنور اسم فاعلده واسم مفعولده اولديغى كبى وعند اهل
التحقيق الذين كلمه سى الذى لفظندن جمع مصحح دكلدر زيرا الذى كلمه سى مفرد وجماعته متناول معناى جنسى يه
دال اولمغله الذين كلمه سنك مفردى دكلدر بلكه الذى ذو زياده دريعنى فقط عدد وكثرت ضمننده تحقق
حيثيتيله جنسه دلالتى اراده اولندقده آخرينه نون زياده ايدرلر بو صورتده فرد ياخود فردان اراده سنه
صلاحيتى قالمز بلكه كنديسيله جماعت مراد اولمغه متعين اولور كويا كه لام استغراقله محلى جنس منزلنده
اولور وبنى عقيل لغتنده حالت رفعده واو ايله الذون دينور انتهى اللذا عصا وزننده بريرده دائمى
مقيم اولمق معناسنه در يقال لذى بالمكان لذا من الباب الرابع اذا اسدك الواوى اللسو حسو وزننده
طعامى كستاخانه پك پك يمك معناسنه در يقال لسا الرجل يلسو لسوا اذا اكل اكلا شديدا الواوى اللشو
حشو وزننده بركسه عاليقدر ايكن ذليل وكقدر اولمق معناسنه در يقال لشا فلان لشوا اذا خس بعد رفعة
اللشى غنى وزننده صاغمال حيوانى چوق آدمه دينور يقال رجل لشى اى كثير الحلب الواوى اللصو لامك فتحى
وصادك سكونيله مظنهٔ تهمت اولان آدمه يناشمق معناسنه در يقال لصاه واليه لصوا اذا انضم اليه لريبة وبر خاتونه
اسناد تهمت فجور ايلمك معناسنه در يقال لصا المرأة اذا قذفها اليائى اللصى لصو وزننده ومرادفيدر يقال لصى
اليه ولصى لصيا من الباب الثانى والرابع اذا انضم اليه لريبة اللصى غنى وزننده خصى لفظنه اتباع اولور يقال
خصى بصى لصى اتباع الواوى اللضو لامك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله قولاغوزلقده اوزلق ايلمك معناسنه در
يقال لضا الرجل لضوا اذا حذق الدلالة اليائى اللطاة حصاة وزننده ارض معناسنه در وموضع معناسنه در
وجبهه يه على قول وسطنه دينور وبر آدمك قربنده اولان اوغر يلره دينور الملطاة مصباح وزننده سمحاق ديدكارى
باش ياريغنه دينوركه جراحتله كميك بيننده بر يوفقه جه زار قالمش اوله الملطية محسنه وزننده ملطاة معناسنه در

اللطى لامك فتحى وطانك سكونيله يره يا پشوب قالمق معناسنه در يقال لطى الرجل لطيا من الباب الثالث اذا لزق
بالارض اللطا عصاوزننده برادمى ثقلتله بصدرمق معناسنه در تقول لطينى فلان لطا من الباب الرابع
اى ثقلنى و برآدمه برنسنه ضمننده كمان ايلمك معناسنه در تقول لطيته بذلك اى ظننت عنده ذلك التلطى تفعل
وزننده دشمنك غفلتله فرصتنى كوزتمك ياخود عند الاعداء برجهتله مطالبه سى اولمغله برمقدارماللرنى اخذ ايله سبق
ايلمك معناسنه در يقال تلطى على العدو اذا انتظر غرتهم او كان له عندهم طلبته فاخذ من مالهم شيئا فسبق به
الواوى اللطو خطووزننده برعارضه سببيله بربيوك قيايه ياخود برمغاره يه صغنمق معناسنه در يقال لطا الرجل
يلطو لطوا اذا التجأ الى صخرة او غار اليائى اللظى ظاى معجمه ايله فتى وزننده آتشه ياخود يالكنه و علوينه دينور
يقال ما اشد اللظى اى النار او لهيبها ولظى جهنم اسماسندندر و معرفه در پس علميت و تأنيثله غير منصرفدر
ومصدر اولور آتش علولنمك معناسنه در يقال لظيت النار لظى من الباب الرابع اذا تلهبت الالتظا والتلظى
بونلرده لظى معناسنه در يقال التظت النار وتلظت بمعنى لظيت التلظية تفعله وزننده آتشى علولندرمك
معناسنه در يقال لظى النار اذا الهبها ذولظى برموضعدر الواوى اللعو لامك فتحى وعينك سكونيله بدخوى
آدمه دينور يقال رجل لعو اى السيئ الخلق و چولپه و همچ كسبه دينور يقال هو لعو اى فسل و پك حريص و عبد
النفس آدمه دينور مؤنثى لعوه در وجمعى لعاء كلور لامك كسريله اللعا عصاوزننده بودخى پك شره وحرصى
اولان آج كوزلو آدمه دينور اللعوة تمره وزننده ممه باشلرينك چوره لرنده اولان سياه چورتى يه دينور غرفه وزننده
دخى لغتدر ديشى كلبه دينور اللعاة حصاة وزننده بودخى ديشى كلبه دينور ذولعوه تمره وزننده ملوك حميردن كه
اذواء تعبير اولنور برملك لقبيدر و شقه برآدمك لقبيدر اللاعى سهلجه نسنه دن بلككلوب قورقان يوركسز آدمه
دينور يقال رجل لاع اى يفزع ادنى شيء التلعى تفعل وزننده بال مقوله سى نسنه قوامه كلمك معناسنه در يقال
تلعى العسل اذا انعقد و بركسه اول بهارده ظهور ايدن اوتلق ديروب ديوشورمك معناسنه در يقال تلعى اللعاع
اذا خرج يأخذه الالعاء همزه نك فتحيله پرمق ككلر بنه دينور سلاميات معناسنه اللاعية سودلكن انواعندن
صارى سودلكن و بالق سودلكنى ديدكلرى نباته دينور كه طاغ طورولرنده نابت اولور صارى چچكلرى اولوب
شاخلرى سود ايله مملو اولور محنى صوبه القا ايلدكده اكل ايدن بالقلر بخود اولوب صويك يوزينه چقرلر و ورق
مدقوقنى شرب زياده سيله مسهلدر و سودى مقيى كذلك بلغم و صفرايى اسهالده يبعد يلدر مترجم ديركه مؤلف
كرچه لعالك تركيبنى عين ماده سنده ذكر ايلدى لكن اصل و فصلنى بيان ايلمدى تركيب مزبورى عربلر برادمك
ايافى سورچسه اكا دعا مقامنده ايراد ايدرلر كه بربرك رنجيده اولميه رق درست قالقه سن ديمكدر نته كه لعالك دخى ديرلركه مطلب
اكتفا اولنمشدر ظاهر العالك تركيبنك اصلى لعالك ايدى كه لعالك تنعش صحيحا و سالما تركيبندن مختصردر شيخ
رضى زياده جه تفصيل ايلمشدر فليراجع الواوى اللغة لامك ضمى وغين معجمه نك فتحيله شول اصواتدن
عبارتدركه آنلر ايله هرقوم و طائفه يعنى هر صنف انسانى غرض و مراملرندن تعبير ايدرلر عربى و فارسى و تركى كبى
جمعى لغات و لغون كلور لاملرك ضميله يقال لغة العرب افصح اللغات وهى اصوات يعبر بها كل قوم عن اغراضهم
مؤلفك جمع بنيه سيله تعريفى انواع و اصناف اعتبارينه مبنى در و بو تكلم و تلفظ معناسندن مأخوذدر اصل فعل
وزننده در كه لغو ايدى ثبه كلمه سى كبى هاء واودن عوضدر شارح ديركه اصل لغو قوش جولديسنه موضوعدر بعده
مفهومسز بيهوده كلامده استعمال اولندى صكره توسعله مطلق كلامده مستعمل اولدى هرقومك كندى
لسانلرى اوزره اولان كلامه لغه اطلاقى معناى موضوعندن ياخود ذكر اولنان معناى مجازندن مأخوذدر اللغو
لامك فتحى وعينك سكونيله تكلم ايلمك معناسنه در يقال لغا الرجل يلغو لغوا اذا تكلم و نوميد اولمق معناسنه در يقال
لغا الرجل اذا خاب و تربدى ياغه كركى كبى قاندروب طويورمق معناسنه در يقال لغا ثريدته اذا روّاها بالدسم و لغو
معتدبه اولميان هرزه و بيهوده نسنه يه دينور افعال و اقوالدن اعم در لغى ولغوى كبى كاسيد كر و بيع و شرا مقوله سى
معامله ده معتد بها اولمامغله مهمل و ساقط اولان قيونه دينور و قوله تعالى لا يؤاخذكم الله باللغو فى ايمانكم الاية
اى لا يؤاخذكم بالاثم فى الحلف اذا كفرتم يعنى كفارتى و يريلان يمينك و بالى ساقط اولمغله دفتر حقوقه قيد اولنموب
هدر و ساقط اولديغندن حق جل و علا اول حالتى مؤاخذه و عقاب ايلمز لكن مؤلف بصائرده بو معنايى صيغه
تمريض ايله ذكر ايدوب و يمين لغوى عقد قلب تعلق ايلمدرك يعنى اثناى كلامده من غير فكر و لا روية سبق لسان
ايدن يمين ايله تعريف ايلدى خلال كلامده لا والله و بلى والله ديدكلرى كبى و جوهرى لغو كلمه سنى كلب اورمك
معناسيله ده تفسير و بربيتله استشهاد ايلكله بو تعبيرى باطلدر بيت مرقومده واقع كلاب لفظندن مراد ابن ربيعة

بن عامردر بوخصه كلبك جمعى دكلدر و بيت مرقوم بودر * وقلنا للدليل اقم اليهم * فلا تلغى لغيرهم كلاب * الالغاء
همزه نك كسريله برآدمى خائب و نوميد قلمق معناسنه در يقال الغاه اذا خيبه پس ابطال ايلمك معناسى بوندن
مأخوذ اولور اللغى فتى وزننده لغو كبى بيهوده و بمعنى سقط و لاطائل نسنه يه دينور لغوى دخى دينور كاسيد كر
و مصدر اولور خطا ايلمك معناسنه كما سيجيئ و برنسنه يه پك دوشكون حريص اولمق معناسنه در يقال لغى به لغا
من الباب الرابع اذا لهج به و صوبى پك چوق ايچوب هنوز قانميوب صوسز جه قالمق معناسنه در يقال لغى بالماء
اذا اكثر منه و هو لا يروى مع ذلك اللغوى سكرى وزننده بودخى بيهوده و ساقط و بمعنى نسنه يه دينور يقال تكلم
باللغو واللغى واللغوى او اشتغل به اى بالسقط و ما لا يعتد به من كلام و نحوه و لغوى بغرتلق قوشلرينك فرياد
و شماطه لرينه دينور تقول سمعت لغوى القطا اى لغطها اللغا عصا وزننده واللاغية والملغاة مرماة وزننده
خطا ايلمك معناسنه در يقال لغى فى قوله و لغى لغا و لاغية و ملغاة من الباب الثالث والاول والرابع اذا اخطأ
ولاغيه فاحش سوز دينور يقال كلمة لاغية اى فاحشة الاستلغاء لغت استماع ايلمك معناسنه در تقول استلغ
العرب اى استمع لغاتهم من غير مسئلة پس سينى طلب ايچون اولمز الواوى اللفاء فا ايله سماء وزننده طپراغه دينور
و ير يوزنده اولان مولوز و ايشه يرامز دوكنتى و قرنتى مقوله سنه دينور و مطلقا ناچيز نسنه يه دينور ضايع ايدن آجيز
و بولانلرسو نمز بيوفا احباب زمانه كبى و منه يقال رضى مع الوفاء باللفاء وهو التراب والقماش على وجه الارض و كل
خسيس يسير حقير مؤلف بونى باب همزه ده دخى بكت ايلدى الالفاء همزه نك كسريله بولمق معناسنه در يقال
الفاه اذا وجده التلافى تفاعل وزننده قصورى ياخود فوت اولنان نسنده نى صكره دن تدارك ايلمك معناسنه در
يقال تلافاه اذا تداركه اليائى اللقاء قافله كتاب وزننده واللقائة واللقاية كتابه وزنلرنده واللقى كسريله
واللقيان واللقيانة لاملرك كسريله واللقى صلى وزننده واللقيان لامك ضميله واللقية غرفه وزننده
واللقى لامك ضميله هدى وزننده واللقاءة سماحة وزننده برآدمه قرشوراست كلوب قاوشوب كورمك معناسنه دركه
بولشمق تعبير اولنور يقال لقيه لقاء و لقاءة و لقاية و لقيا و لقيانا و لقيانة و لقيا و لقيانا و لقية و لقى و لقاءة من الباب
الرابع اذا رأه و شارحك مفردات راغبده بيانته كوره مقابلة الشيئ و مصادفته معناسنه موضوع اولمغله برنسنه يه
قرشوراست كلوب كورمك معناسنه در و بعضا بومفهوم ايكى يه تحليل اولنور كه يالكز قرشو راست كلمك
معناسنه اولور و يالكز كورمك معناسنه اولور بوراده مؤلف شق ثانى ايله تفسير ايلدى التلقى تفعل وزننده
والالتقاء افتعال وزننده بونلرده برنسنه يه قرشو تصادف ايدوب كورمك معناسنه در يقال تلقاه والتقاه بمعنى
لقيه والتقاء مشاركت ايچون اولور تقول التقينا اى لاقينا و تلقى برنسنه بى قرشو يه آلمق و قرشولمق معناسنه
اولمغله قبول ايلمك معناسنده استعمال اولنور و منه يقال تلقت المرأة اذا علقت التلقاء تانك كسريله اسمدر
كورشمكه و بولشمغه دينوركه فارسيده ديدار دينور و بونك تبيان لفظندن غيرى نظيرى يوقدر شارح ديركه
مؤلفك كلامى مشوشدر زيرا تبيان كلمه سى مصدردر و تلقاء كندى بيانته كوره اسمدر انتهى و تلقاء توسعله ظرف
مكان اولور جهت لقاء و مقابله معناسنه و بو جهتله ظرفيت اوزره منصوب اولور يقال توجه تلقاء النار و تلقاء
فلان اى حذائه التلاقى تفاعل وزننده بربرينه قرشو كلوب كورشمك و بولشمق معناسنه در تقول تلاقينا
بمعنى التقينا يوم التلاقى قيامت كوندن عبارتدر اسلاف و احلاف و اهل ارض و سماء بربرينه ملاقى اولورلر
اللقى غنى وزننده قرشو راست كلنوب كورشلمش كسبه دينوركه هر برينه نسبتله لقى دينور و ايكيسنه لقيان دينور
يقال هو لقيه اى ملتقاه و هما لقيان و لقى شقى لفظنه اتباع اولور يقال شقى لقى اتباع اللقى فتى وزننده والملقى
مكرم وزننده والملقى معظم وزننده والملقى مرمى وزننده واللقاء شدا وزننده بونلرك جمله سى خيرده و شرده
مستعملدر لكن شهرده استعماللرى اكثردر يعنى بونلر خيره ياخود دائما شره قاوشوب و كنديسنه دائما شر
و كريهه تصادف ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل لقى و ملقى و ملقى و ملقى و لقاء فى الخير والشر وهو اكثر
وفى الاساس فلان ملقى اى ممتحن لا يزال يلقاه مكروه الملاقاة مباهاة وزننده واللقاء قتال وزننده برآدمه
قاوشوب بولشمق معناسنه در يقال لاقاه ملاقاة و لقاء اذا قابله وصادفه الالاقى همزه نك مفتوحه ايله شدائد و محن
معناسنه در يقال لقى منه الالاقى اى الشدائد مفردى القيه در اثفيه وزننده الملاقى ميمك فتحيله رحمك اغزنده
اولان شعبه لره دينور ملقى و ملقاة مفرديدر ميملرك فتحيله شعبه لر ديديكى ظاهرا فوهات عروق اولان نقره لر
اوله جقدر الملتقى اسم فاعل صيغه سيله رحمى نطفه يى قبولله كبه قلان خاتونه دينور الالقاء همزه نك كسريله
برنسنه يى نظر كاهه براقمق معناسنه اولوب بعده مطلقا براقمقده مستعمل اولدى يقال القاه الى الارض اذا طرحه

التلقية تفعله وزننده القاء معناسنه در يقال لقاه الشيء بمعنى القاه اليه ومنه قوله تعالى وانك لتلقى القرآن من لدن حكيم حميد اى يلقى اليك وحيا من الله تعالى اللقى فتى وزننده حقارت وذلتندن اعتبار اولنميوب طرح واسقاط ولنسان نسنه يه دينور جمعى القاء كلور اللقاة حصاة وزننده يولك وسطنه اطلاق اولنور يقال القاه فى لقاة الطريق اى وسطه الالقية همزه نك ضميله اغنيه وزننده محاجات ايچون ميدانه القا اولنان كلامه دينور كه بيلمجه ولغز تعبير اولنور فارسيده چيستان دينور يقال القى اليهم القية وهى ما القى من الاحاجى الملقى مسعى وزننده طاغلرده جيران قسمنك مقام ومأوا رينه دينور الاستلقاء ارقه اوزره ياتوب اويومق معناسنه دركه هر نسنه يوزينه قرشو كلور يقال استلقى على قفاه اذا نام مؤلف بونى سلق ماده سنده افتعلاء وزننده اولمق اوزره رسم ايلمشيدى الواوى اللقوة ثمره وزننده انسانك يوزينه عارض اولور برعلت آديدر يعنى يوزى واغزى اكيلور جسمانى وروحانى علاجلر ايله طوغريلور ريحك مدخلى عناصر سائره يه غلبه ايلدكده قسمت عادله ده عدم تساوى ايله حادث اولور الملقو مدعو وزننده لقوه علتنه اوغرامش آدمه دينور يقال لقى الرجل على المجهول فهو ملقو اى اصابته اللقوة اللقوة لامك فتحى وكسريله شول خاتونه وناقه يه دينوركه نطفه يى قبول واستمساكله تيز كبه قالور واوله وديشى طوشنجل قوشنه ياخود چابك وچالاك اولانه دينور جمعى لقاء كلور لامك كسريله والقاء كلور ذواللقوة بزغدانه دن عقاب نام كسنه لقبيدر اللقو لامك فتحى وقافك سكونيله برآدمى لقوه علتنه اوغراتمق معناسنه در تقول لقوته لقوا اى اجريت عليه اللقوة اليائى اللكا عصا وزننده برنسنه يه پك دوشكون حريص اولمق معناسنه در على قول برنسنه يه مداوم اولمق معناسنه در يقال لكى به لكا من الباب الرابع اذا اولع به ولزمه اللاكى لائك معناسنه دركه لوكدن مأخوذدر چيمك معناسنه در شارحك بيانه كوره مقلوبدر الواوى اللمو لامك فتحى وميمك سكونيله برنسنه نك مجموعنى بردن صيروب آلمق معناسنه در يقال لما الشئ يلمو لموا اذا اخذه اجمع اللمة لامك ضميله اوچدن اون نفره وارنجه جماعت انسانيه دينور وبرآدمك باشداشنه دينور يقال هو لمته اى تربه وشكله واسوه ومقتدا معناسنه در يقال هو لمته اى اسوته اليائى اللمى لامك حركات ثلاثى والفك قصريله دوداقده اولان اسمرلكه دينوركه عند العرب مدحدر يقال بشفته لمى اى السمرة اللما عصا وزننده واللمى صلى وزننده برآدم اسمر دوداقلى اولمق معناسنه در يقال لمى الغلام لما ولماً لميا من الباب الرابع والثانى اذا اسودت شفته الالمى احمر وزننده اسمر دوداقلى آدمه دينور لمياء مؤنثيدر وقارغيسى متين ومحكم وقبوغى پك سمر تلوم زراغه دينور يقال رمح المى اى شديد سمرة الليط صلب وقويو كولكه يه وصف اولور قرانق اولديغيچون يقال ظل المى اى كثيف وقويو كولكه لى اغاجه وصف اولور يقال شجر المى اى كثيف الظل وانجو كبى اغزى يارى وديشلرى آب وتاب ايله رونقلو اولان محبوبه اطلاق اولنور يقال غلام المى اى البارد الريق الالتماء افتعال وزننده لون متغير اولمق معناسنه در يقال التمى لونه على المجهول اى التمع التلمى تفعل وزننده تلمؤ ماده سنده كه مهموزدر لغتدر برنسنه يى قبلايوب بورمك معناسنه در يقال تلميت به الارض اذا اشتملت الالماء همزه نك كسريله برنسنه يى اوغرى چالوب كوتورمك معناسنه در بودخى مهموزده لغتدر يقال الما عليه اللص اى ذهب به خفية اليائى اللى لامك فتحى ويانك تشديديله واللوى عنى وزننده ايپ مقوله سنى بوروب بوكك معناسنه در يقال لوى الحبل ليا ولويا من الباب الثانى اذا فتله وثناه واوغلان يكرمى ياشنه وارمق معناسنه در كويا كه كمال قوته وارمغله سائر قوللرنى بوكراولور يقال لوى الغلام اذا بلغ عشرين وبرايشده سرعت واقدام ايليوب تكاسل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لوى عن الامر اذا تثاقل ولى وليان بيان وزننده بركسه دن برلافردى يى يابرخبرى بيلدرمك ايچون بوكوب قيورمغله كتم واخفا ايلمك معناسنه مستعملدر تقول لوى عنى امره ليا وليانا اى طواه ولى برنسنه يه پك ميل واقبال ايلمك ياخود منتظر اولمق معناسنه در يقال لوى عليه اذا عطف او انتظر وباشى برطرفه طوغرى چويروب اماله قلمق معناسنه در يقال لوى برأسه اذا امال به ودوه قويرغنى برى اوته صالوب اويناتمق معناسنه در يقال لوت الناقة بذنبها اذا حركت وبرآدمى سائر اوزره ترجيح واختيار ايلمك معناسنه در يقال لوى فلانا على فلان اذا آثره الالتواء افتعال وزننده ايپ مقوله سى نسنه بوريلوب بوكلمك معناسنه در يقال لوى الحبل فالتوى وبرايشده اغردبروب تكاسل ايلمك معناسنه در يقال التوى عن الامر اذا تثاقل وبرنسنه اكرى بوكرى اولمق معناسنه در يقال التوى الرمل اذا اعوج وبرطرفه اكيلوب مائل اولمق معناسنه در يقال التوى الشئ اذا انعطف التلوى تفعل وزننده التوا معناسنه در يقال تلوى الشئ بمعنى التوى وشمشك طوغريلمغه چاقيوب بورغاجنه چاقمق معناسنه مستعملدر يقال تلوى البرق فى السحاب

اذا

اذا اضطرب على غير جهة اللية لامك وياى مشدده نك فتحيله لى ماده سندن بناء مره در بركره بورمق وبوكمك معناسنه در جمعى لوى كلور رضا وزننده الالواء همزه نك كسريله بودخى باشى برطرفه چويروب اكمك معناسنه در يقال الوى برأسه اذا امال ودوه قويرغنى برى اوته صالوب اويناتمق معناسنه در يقال الوت الناقة بذنبها اذا حركت ولوى ديديكى ذكرى اتى قوملغه وارمق معناسنه در تقول الوينا اى صرنا الى لوى الرمل وبركسه نك تارلاده اولانا اكينك دانه لرى از طوتمغله خفيف اولمق معناسنه مستعملدر يقال الوى الرجل اذا اخف زرعه وبيراق شقه سى ديكمك معناسنه در يقال الوى فلان اذا خاط لواء الامير وچوق تمنى ايدر اولمق معناسنه در بونده اوكلمه سندن متصرفدركه تمنى ايچوندر يقال الوى زيد اذا اكثر التمنى ولوى ديديكلر طعام يمك معناسنه در يقال الوى الرجل اذا اكل اللوية وال ايله ياثوبله اشارت ايلمك معناسنه در يقال الوى بثوبه اذا اشار واوت صولمق معناسنه در يقال الوى البقل اذا ذوى وبرادمك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال الوى بحقه اذا جحده اياه وبرنسنه يى الوب ايلتمك معناسنه در يقال الوى به اى ذهب به وسائره تغلبله برنسنه يى كندى نفسنه تخصيص واثيار ايلمك معناسنه در يقال الوى بما فى الاناء اذا استاثر به وغلب على غيره وبرنسنه يى قاپوب نابديد ايلمك معناسنه در يقال الوى به العقاب اذا طارت به وهلاك ايلمك معناسنه در يقال الوى بهم الدهر وبرآدمك كلامنى مقصودى اولميان سمته چويرمك معناسنه مستعملدر يقال الوى بكلامه اذا خالف به عن جهته ورفع لواء ايلمك معناسنه در يقال الوى اللواء اذا رفعه وبرك اوتلغى قوريمق ياصولمق معناسنه در يقال الوى النبت اذا اصار لويا اللوى عصا وزننده برنسنه اكرى اولمق معناسنه در يقال لوى القدح لوى من الباب الرابع اذا اعوج واوت قوريمق ياخود صولمق معناسنه در يقال لوى النبت اذا اصار لويا ومعده آغريمق معناسنه دركه امتلادن بوروتى ايله تحدث ايدر يقال لوى الرجل اذا وجعت معدته لوى اى وجع وارقه بوكرى اولمق معناسنه در يقال لوى ظهره اذا اعوج ولوى اللاتى معناسنه دركه اسم موصول مؤنث اولان التى كلمه سنك جمعيدر شارح ديديكه اصلى اللواتى ايدى تاء وياء اسقاط اولندقدنصكره يا ايله رسم اولندى اللوى عمى وزننده اكرى نسنه يه دينور يقال قدح لو ورمل لواى معوج ومعده آغريسنه اوغرامش آدمه دينور وصرتى بوكرى اولان انه دينور اللوى الى وزننده بوكرى وبورغاج قوملغه دينور ياخود توكنوب اوته سى منقطع اولانه دينور جمعى الواء والويه كلور اللواء كساء وزننده حيه قيوريلوب چوركلمك معناسنه در يقال لوت الحية لواء اذا انطوت والواء مفاعله دن مصدر اولور يلانلر برى اوزره صاريلوب قيورلمق معناسنه يقال لاوت الحية الحية لواء اذا التوت عليها ولواء بيراغه دينور علم معناسنه لواى دخى لغتدر جمعى الويه وجمع الجمع الويات كلور شارحك بيانه كوره لواء سر عسكر بيراغنه دينوركه علم وسنجاق اوله جقدر ورايه سائر بيراغه دينور ولواء اشبو لوى ماده سندندركه شقه سى صاريلوب دوريلور ورايه رؤيت ماده سندندر واحدهما آخرده استعمال اولنور وعلم ايكسينه ده شاملدر زيرا علامتدر وفى المثل * بعثوا بالسواء واللواء * اى بعثوا يستغيثون احشام واعراب طائفه سى بردشمن استيلاسنده قبائل سائره يه سياه بيراقلر ارسال ايله استغاثه واستمداد ايدرلر الالوى احمر وزننده اكرى نسنه يه دينور جمعى لى كلور لامك ضميله بونده يايه مجاورتله قياس اولان لام مكسور اولمقدر يقال قرن الوى اى معوج وبعيد ومجهول اولان يوله اطلاق اولنور يقال طريق الوى اى بعيد مجهول وشديد الخصومه مجادل چپارز ايلشكن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل الوى اى الشديد الخصومة الجدل وناسدن كناره كير اولوب دائما تنها ومنفرد آدمه دينور مؤنثى لياء در يقال رجل الوى اى منفرد معتزل والوى برشجر آديدر اللى طى وزننده واللى والليان لامك كسريله بورجى ادا ايليوب عوق وتاخير ايلمك معناسنه در يقال لواه دينه وبدينه ليا وليا وليانا اذا مطله وبرآدمك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال لواه بحقه اذا جحده اياه اللوى غنى وزننده قورى اوتلغه على قول تازه ايله قورى بيننده اولانه دينوركه صولمغه يوز طوتمش اولور اللوى سمى وزننده بودخى الوى ديديكى شجر مرقومه دينور اللوية غنيه وزننده برادمك كيزليوب صقلديغى شيئه دينور جمعى لوايا كلور اللواء شداد وزننده برقوشك اسميدر اللاوياء برنبات اديدر رودا غلغى به دينوركه انكله داغ وتمغا باصيلور اللوى لامك ضمى والفك قصريله باطل وبيهوده اولان اقوال وافعاله دينور يقال جاء باللوى اى الاباطيل اللاؤن لامك مدى وهمزه نك ضميله واللاؤو نونك حذفيله الذين معناسنه دركه اسم موصول جمعيدر يعنى الذين كلمه سنك من غير لفظها جمعيدر حالت رفعى واو ايله ونصب وجرى يا ايله در اللوة لامك وواو مشدده نك فتحيله چركينلكه وبدچهره لكه دينور يقال به لوة اى شوهة اللوة لامك ضميله واللية لامك كسريله عود اغاجنه دينوركه تبخير اولنور الليا شداد وزننده صودن بعيد اولان ارضه دينور يقال ارض لياء اى بعيدة عن الماء جوهرى بونى يانك تخفيفى والفك قصريله قيد ايلمكله غلط ايلدى

لوبه سمیه وزننده مکه یه قریب بستان ابن عامر سمتنده برموضع آدیدر لیه لامك کسریله حجازده ثقیف
قبیله سی یوردنده بر وادی ادیدر علی قول طائف ترانده برطاغدر که اوست طرفی ثقیف یوردی واسفلی نضر
بن معاویه یوردی داخلندر ولیه قرابات معناسنه در که برآدمك یقین خصملرینه واقربالرینه دینور که بری برینه
صارلمش اولور الالواء همزه نك فتحیله لوی کلمه سنك جمعیدر که بورمه و بورغاج نسنه یه دینور ومنه الواء الوادی
ای احناؤه والواء البلاد اراضی و بلادك نواحی واطرافندن عبارتدر اللوایة لامك کسریله شول دکنکه دینور یوك
دنکنك اغزینه چکیلوب تحمیل اولندقده ایپلری اکا طاقوب صارارلر التلاوی تفاعل وزننده ناس برنسنه
اوزره چوقشوب برکمك معناسنه در یقال تلاووا علیه اذا اجتمعوا اللولاة دحرجه وزننده برنسنه دن
بوزچویروب قاچمق معناسنه در تقول لولیت مدبرا ای ولیت اللات حال وزننده ثقیف قبیله سنك صنمی
اسمیدر و بونك اصلی فعله در فتحاتله شطف ومیلان معناسنه در مشرکون اکا مائل ایدیلرو بوابو علی فارسی
روایتیدر و بوماده لاه ولت ماده لرنده دخی ذکر اولندی زج لاوه زانك ضمیله ضریه ناحیه سنده برموضع ادیدر الوای
اللهو سهو وزننده اویون او ینامق معناسنه در یقال لهازید یلهو لهوا اذا لعب شارح دیرکه اصل لهو انسانی مهم
ومایعنیدن صرف ایدن نسنه ایله مشغول اولمق معناسنه در که لعب اندن اخص در ولهو ولهو عتو وزننده
برنسنه دن پك خوشلنمغله اکا مفتون اولوب دائما آنکله آوینوب قالمق معناسنه در یقال لهت المرأة بحدیث
الرجل لهوا ولهوا اذا انست به واعجبها الالتهاء افتعال وزننده بودخی برنسنه ایله اوینامق معناسنه در یقال
التهی الرجل یعنی لها الالهاء همزه نك کسریله برآدمی لعب مقوله سی بیهوده نسنه اشغال ایلمك معناسنه در
یقال الهاه اللعب اذا اشغله مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برنسنه بی عجزدن ناشی ترك ایلمك معناسنه در و بعضلر
عندنده ساز ونغمات وآهنك استماعنه مشغول اولمق معناسنه در یقال الهی الشیء اذا ترکه عجزا او یقال الهی
الرجل اذا اشتغل بسماع الغناء الملاهی مناهی وزننده لهو ولعب آلاتنه دینور سازنده و بازنده طاقمی کبی یقال
عنده الملاهی ای آلات اللهو شارحك بیاننه کوره مفردی ملهی وملهاة در التلاهی تفاعل وزننده آلات لهو ایله
اوغراشوب واوینامق معناسنه در یقال تلاهی بالملاهی اذا اشتغل بها وتلاعب الالهوة والالهیة الفوة واثفیه
وزننده والتلهیة تکرمه وزننده اویونجغه دینور یقال بینهم الهوة والهیة ای ما یتلاهی به اللهوة شهوه
وزننده واللهو هاسر کندیسیله ملهو ومشغول اولنان عورته دینور اکبر مالایعنیدندر اللهوة غرفه وثمره
وزنلرنده دکرمن چکرکن اوکتمك ایچون بوغزینه قوییلان غله یه دینور و بخششه دینور علی قول افضل واجزل
اولانه دینور لهیه دخی دینور یایله یقال اعطاه لهوة ولهیة ای عطیة وافضلها واجزلها و برآوج طلوسی ماله
دینور یاخود خاصة بیك دانه آلتونه واقچه یه دینور تقول اعطانی لهوة ای حفنة من المال والفامن الدنانیر والدراهم
لاغیر اللهی عصا وزننده برنسنه یی مفتونلق درجه سنده سومك معناسنه در یقال لهی به لها من الباب
الرابع اذا احبه و برنسنه دن بتون بتون چکمك معناسنه در یقال لهی عنه اذا سلا وغفل وترك ذکره اللهی
غنی وزننده واللهیان لحیان وزننده بودخی برنسنه دن بتون بتون چکمك وفراغت ایلمك معناسنه در یقال
لها عنه یلهو لهیا ولهیانا بمعنی لهی عنه التلهی تفعل وزننده بودخی برنسنه دن ظاهری و باطنی چکمك
معناسنه در یقال تلهی عنه بمعنی لهی عنه اللهاة حصاة وزننده بوغزده کوچك دل تعبیر اولنان ات پارچه سنه
دینور علی قول سقف فمدن لسانك توکندیکی یردن که اسانك دیبدر بوركك نهایتنه وارنجه محلدن عبارتدر جمعی
لهوات ولهیات کلور فتحاتله ولهی ولهی کلور لامك ضمی وکسری و یانك تشدیدیله ولهاء کلور سحاب وزننده
ولهاء کلور کتاب وزننده یقال اشتکت لهاته وهی اللحمة المشرفة علی الحلق اوهی ما بین منقطع اصل اللسان
الی منقطع القلب من اعلی الفم مترجم دیرکه متنبی شاعرك شبو * لولا مفارقة الاحباب ما وجدت * لها المنایا الی ارواحنا
سبلا * بیتی احاجیدن عد ایلمشلردر یعنی لها کلمه سنده عقد مقاله ایلمشلر کیمی هسانی ضمیراعتبار ومرجعنده
توقف ایدوب وکیمی ارواحه ارجاع ایلدیلر که ما وجدت المنیة الی ارواحنا سبلا لها سبکنده اعتبار ایلدیلر وکیمی مطلب
لهاة لفظنك جمعی اولان لها عنوانده تفوه ایلدیلر که کوچك دله دیرلر بو صله خاطره کلمك توجه دکلدر لکن
بونلرك اقربی لهی عنوانیله اولمقدر که لاهی لفظنك جمعیدر ساقی سقاة وقاضی قضاة وماشی مشاة کبی ولاهی
لاعب معناسنه در امواج ورباح ومنایا مقوله سنه حرکت ومزاوله اراده سیله لعب ولهو اطلاقی جادهٔ اهل
بیاندر یقال تلاعبت بنا الامواج وتلاعبت الریاح وتلاعبت المنایا بینهم و بعض نسخه ده مصراع مزبور ید المنایا
الی ارواحنا عباره سیله مرسومدر اللهواء صحراء وزننده برموضعدر لهوه طلحه وزننده برخاتون آدیدر

اللهاء زهاء وزننده ومرادفیدر که مقدار معناسنه در یقال لهاء مائة ای زهاؤها الملاهاة مباهاة وزننده
برنسنه یه یقلشمق معناسنه در یقال لاهاه اذا قاربه ومنازعه معناسنه در یقال لاهاه اذا نازعه و برنسنه یه
واروب چاتمق معناسنه در یقال لاهاه اذا داناه ومعصوم مه دن کسلمك وقتنه کلمك معناسنه در یقال لاهی
الغلام الفطام اذا دنا منه اللاهون لاهی کلمه سنك جمعیدر که اشبو سألت ربی ان لایعذب اللاهین من ذریة
البشر فاعطانیهم حدیثنده واقعدر مراد برجحه وکاهی عن قصد ایشلمیوب بلکه نسیان یاخود سهو وغفلت
یاخود خطاء طریقیله ایشلیلردر یاخود اصلا کسب ذنوب ایلمامش اطفال زمره سیدر حق تعالی آنلری تعذیب
ایلمامك بابنده رجای مصطفوی یه مساعده ووعد ایلدیلر لهیا لامك فتحیله باب دمشق شامده برموضع اسمیدر
البائی اللباء کساء وزننده نخود مقدارنده برنسنه اسمیدر که پك بیاض اولور آنکله سیمین محبوبه لر صقلنورشارحك
بیاننه کوره حجازه مخصوصدر همزه بابنده دخی ذکر اولندی ولباء برجنس باق اسمیدرکه دریسندن اعلا قلقان
دوزیلور وصودن بعید اولان ارضه دینور اللباء شداد وزننده بودخی صودن بعید اولان ارضه دینور جوهری
مقصورا ثبت ایلمکله وهم ایلدی لیه لامك کسریله که بروادی اسمیدر لوی ماده سنده بیان اولندی الیا
همزه نك کسریله که بیت مقدسك اسمیدر ایل ماده سنده ذکر اولندی فصـــــل المیم الواوی المأو
میمك فتحی وهمزه نك سکونیله طلوم وقوغه وسائر دری مقوله سنی توسیع ایچون چکوب سوندرمك معناسنه در
تقول مأوت السقاء والدلو مأوا من الباب الاول اذا مددته لیتسع التمأی تفعل وزننده مأو ماده سندن مطاوعدر
تقول مأوت السقاء فتمأی ای اتسع و بین الناس شر وشور وفتنه یایلمق معناسنه در یقال تمأی الشر بینهم اذا
فشا المأوة تمره وزننده آچیق واورق ارضه دینور جمعی مأ کلور المواء غراب وزننده کدی ماولمق معناسنه در
یقال مأی السنور یموء مواء اذا صاح المأواء لأواء وزننده شدت ومحنت معناسنه در یقال اصابته المأواء ای
الشدة ذو المأوین تثنیه بنیه سیله برموضع آدیدر الیائی المأی مأی وزننده برنسنه خصوصنده پك تعمق
ومبالغه واستقصا ایلمك معناسنه در یقال مأی فیه مأیا من الباب الثالث اذا بالغ وتعمق وآغاج چچکلنمك یاخود
یپراقلنمق معناسنه در یقال مأی الشجر اذا اطلع او اورق وناس بیننه القای فساد ایلمك معناسنه در یقال مأی
بینهم اذا افسد و برکسه برجماعتی کندیسیله کامل یوز نفره ابلاغ ایلمك معناسنه در که یوزنجیسی اولور یقال
مأی القوم اذا تممهم بنفسه مائة الممئیون مرمیون وزننده برآدمك زیاده سیله تمام یوز نفر اولمش جماعته دینور
التمأی تفعل وزننده طلوم ودری مقوله سی چکیلوب سوندرلمکله بولانمق معناسنه در واویه ده لغتدر یقال
تمأی السقاء اذا توسع وامتد الماءة ماعه وزننده قوبحی عورته دینور یقال امرأة ماءة ای نمامة بونده قیاس اولان
مأة اولمقدر معاة وزننده پس مقلوب اولور المائة میمك کسری وهمزه نك فتحیله یوز عددك اسمیدر فارسیده
صد مرادفیدر فی ذاته اسم ایکن کلمهٔ اخرایه صفت واقع اولور تقول مررت برجل مائة ابله و بونده مائه لفظی
مجرور در لکن وصف بالجمله اولمغله قیاس اولان مرفوع اولمقدر ومائه لفظنك جمعی مأت کلور ومئون کلور که
جمع مذکر سالم صورتنده در ومئ کلور میمك کسریله معی وزننده شارح دیرکه سیبویه جمع اخیری انکار
ایلدی زیرا مفردی اجحافله بنات حرفین اوزره کلمه جمعلنمز انتهی واکر عدد ایکیوز اولورسه مائتین دینور
واوچیوز ایسه ثلاثمائة دینور که ادنای عددی مفرده مضاف ایدرلر مفرد مزبور معنای جمعیته دال اولدیغیچون
و بو شاذدر وقیاس اوزره ثلاثمأت وثلاث مئین دخی دینور لکن قول اول اکثردر ومائه لفظنك نسبتنده مئوی دینور
میمك کسری وهمزه نك فتحیله شارح دیرکه مائه لفظی مأیت الجلد ای مددته معناسندن مأخوذدر زیرا یوز عدد
امتداد ایله آحاد وعشراتدن متوسع ومزداد اولور ومرکبات عددیه ده همیشه اول اولان عدد اکثر اولان عدد اوزره تقدیم
اولنور احد عشر وتسعة عشر وسبعة عشر وعشرون کبی واون بردن یوقری اون طقوزه وارنجه عددین بیننده ملحوظ مطلب
اولان واو عاطفه ساقط اولور بعده یوزه وارنجه واو ملفوظ اولور آندن صکره اوچیوزدن طقوز یوزه دك اقل اکثر اوزره
تقدیم اولنور زیرا آنلرده اقل اکثرك مقدارنی بیان ایچوندر مثلا ثلثمائة لفظنده اولان ثلاث قاچیوز اولدیغنی تعیین ایدر
وثلاثمائه دن تسعمائه یه وارنجه ممیزی شذوذ اوزره مفرد اولور احد عشره یه وثلاث عشره یه تشبیهله زیرا تسعة عشره
وارنجه آنلرك ممیزلری مفرد اولور و بونده قیاس اولان ممیزی جمع اولمق ایدی زیرا ثلاثه نك عشره یه وارنجه ممیزی
جمع صیغه سیله اولور ثلاثة رجال کبی وعصام علیه الرحمه دیدیکه مطلقا عدد کم مقوله سندن اولمغله اعراض
جمله سندندر بعده الفاظ عدد ایله معدود اندن تعبیر غالب اولمغله آنلره اسماء مشتقه معناسی اولان معنای وصف
طاری اولدی مثلا ثلاثة رجال ترکیبی معدودة بهذا العدد سبکنده درنهایت معنای وصفیتك غلبه سی سببیله

غالبا موصوفلرینه تابع اولیه رق استعمال ولنور الاماء همزه نك كسریله برنسنه یوز عدد اولمق
معناسنه در یقال مأی القوم اذا صار وامائه و برنسنه یی یوز عدده ابلاغ ایلمك معناسنه در تقول امأیت القوم
اذا تممتهم مائة الممئون معطون وزننده یوز نفره بالغ اولمش جماعته دینور اصلی ممأوون ایدی المماءاة
مماشاة وزننده یوز عدد اوزره معامله ایلمك معناسنه در یقال شارطه مماءاة ای علی مأة كما یقال شارطه مؤالفة
ای علی الف الواو المتو میمك فتحی وتانك سكونیله پك سرعتله یوریمك معناسنه در تقول متوت فی الارض
متوالغة فی مطوت و برنسنه یی چكوب سوندرمك معناسنه در تقول متوت الحبل اذا مددته التمتی تفعل وزننده
یایی اوزانوب كرنمكله چكمك معناسنه در یقال تمتی فی نزع القوس اذا مدّ الصلب الامتاء همزه نك كسریله
بدوچركین یوریمك معناسنه در كه مراد قوللرنی آچوب كرینه رك یوریمكدر یقال امتی الرجل اذا مشی مشیة قبیحة
و برآدمك رزق ومعاشی كثیر وممتد اولمق معناسنه در یقال امتی الرجل اذا امتدّ رزقه وكثر ابن ماتی محمد بندن
علی بن عبد الرحمن كنیه سیدر متی میمك فتحی والفك قصریله حروف لینه ده مذكوردر الیائی المتی متو وزننده
وآنده لغتدر كه ذكر اولندی تقول متیته متیا من الباب الثانی لغة فی متوته الواوی المحو صحو وزننده برنسنه نك
رنی ازاله ایلمك معناسنه در كه بتون بتون نابدید ایلمكدن عبارتدر یقال محاه یمحوه و یمحاه محوا من الباب الاول
والثالث اذا اذهب اثره و بو معناده لازم اولور یقال محا الشیء اذا ذهب اثره ومحو قمرك یوزنده مرئی اولان سیاهلق
صورتنه اطلاق ولنور كه اثر محو ومسحة جبریل علیه السلام در الامحاء همزه نك ومیم مشدده نك كسریله كه
اصلی انمحاء ایدی انفعال وزننده والامتحاء افتعال وزننده برنسنه محو ونابود اولمق معناسنه در وصیغه اخیره
قلیل الاستعمالدر یقال انمحی الشیء وامتحی اذا ذهب اثره المحوة تمره وزننده یغموره اطلاق اولنور كه قحط
ویبوستی ازاله ومحو ایدر یقال اصابت الارض محوة ای مطرة تمحو الجدب وعار وناموسه دینور وساعت زمانیه به
طلاق اولنور ومحوة لامسز معرفه اوله رق ریح دبور اسمیدر كه باطلی یلیدر یقال هبت محوة ای الدبور شارح دیركه
اساسده ریح شمال ایله مفسردر زیرا سحابی محو وازاله ایدر ومحوه بر موضع آدیدر الماحی اسماء حضرت
نبویه دندر علیه السلام زیرا حضرت باری عز شانه ذات رسالت آیاتلریله آثار كفر وضلالتی جهاندن محو ونابدید
ایلمشدر وسیله محو اولدقلری باعث تسمیه در الممحاة محراب وزننده شول مجاوره و برمقوله سنه دینور كه آنكله
منی واكا شبیه نسنه لر محو اولنور كه سیلكی مجاوره سی تعبیر اولنور الیائی المحی محو وزننده وآنده لغتدر
یقال محاه یمحیه محیا من الباب المزبور لغة فی محاه الممحی مرمی وزننده والممحو مدعو وزننده اسم
مفعولدر محو ونابود اولمش نسنه یه دینور الیائی التمخی خای معجمه ایله تفعل وزننده برنسنه دن اجتناب ایدوب
تبری ایلمك معناسنه در تقول تمخیت منه ای تبرأت وتحرجت وعذر و بهانه ایراد ایلمك معناسنه در تقول تمخیت
الیه ای اعتذرت وكیكدن ایلك صوروب چقرمق معناسنه در تقول تمخیت العظم ای تمخخته شارحك بیاننه كوره
اصلی تمخخ ایدی خای اخیره یایه قلب اولندی الامخاء همزه نك كسریله بودخی اعتذار ایلمك معناسنه در تقول
امخیت الیه ای اعتذرت مخا عصا وزننده ساحل بحر یمنده بر قصبه آدیدر حالا بندر مخا دیدكلری بلده در كه
تجار موقعیدر التمخیة تفعله وزننده برآدمی برماده دن بری و بعید ایلمك معناسنه در تقول مخیته عن الامر
اذا اقصیته عنه الیائی المدی فتی وزننده والمدیة غرفه وزننده والمیداء میمك كسریله غایت وانجام
معناسنه در یقال بلغ مدی الحیاة ومدیتها ومیدائها ای غایتها وتقول هو منی مدی البصر ای منتهاه بوندن
لسانمزده كوزاریمی ایله تعبیر اولنور ولا تقل مدّ البصر شارح دیر كه مؤلف مدمادّه سنده مدّ البصر ایله تعبیر ایلمكله
بوراده نهی اكا مناقضدر لكن جوازی لغت مرجوحه اولمق گركدر ومدی ماده سی مسافه معناسنه موضوع
اولوب بعده غایتده مستعمل اولدی ومدی صو بوزنده اولان بوصونه دینور عرمض معناسنه المدیة میمك
حركات ثلاثیله بچاغه دینور شفره معناسنه جمعی مدی كلور میمك كسری وضمی والفك قصریله ویایك یغربنه
دینور یقال مدیة القوس ای كبدها الامدی احمر وزننده پك ایراق وپك میدا لمونسنه یه دینور بو مناسبتله
عزت وقدر ورفعتده غایت درجه ده اولان آدمه اطلاق اولنور یقال فلان امدی العرب ای ابعدهم غایة فی العز
المدیّ غنی وزننده اطرافنه طاش نصب اولنمامش حوضه دینور وحوض اباغندن آقوب اركیلان مردار
ونابالك صویه دینور وشول كوچك آرقه وجدوله دینور كه اكاسمتنده اولان قودن فضله صو آقار اوله المدی
میمك ضمیله هدی وزننده شام ومصر دیارلرینه مخصوص بركونه اولچك آدیدر و بومد دیدكلری اولچك
غیریدر جمعی امداء كلور شارحك بیاننه كوره اون بش مكوك آلور براولچكدر الامداء همزه نك كسریله

برآدم باشنی بولوب قوجالمق معناسنه در یقال امدی الرجل اذا اسنّ وسودی چوق ایچمك معناسنه در یقال
امدی الرجل اذا اكثر من شرب اللبن و برآدمه برنسنه ضمننده مهلت و یروب میدانی اوزاتمق معناسنه در تقول
امدیته ای املیت له المماداة مباهاة وزننده بودخی مهلت و یرمك معناسنه در تقول مادیته ای املیت له مدایه
سحابه وزننده برموضع آدیدر ابن مدی فتی وزننده بروادی یه اطلاق اولنور المیداء میمك كسریله غایت
معناسنه دركه ذكر اولندی و برنسنه نك بماجنه وقرشوسنه دینور تقول میداء داری میداء داره ای حذاؤه
الیائی المذی میمك فتحی وذال معجمه نك سكونیله والمذی غنیّ وزننده والمذی عمی وزننده رجالدن نساایله
ملاعبه وتقبیل اثناسنده ظهور ایدن قوبوجه صو جغرزه دینور تقول خرج منی المذی والمذیّ والمذی وهو ما یخرج
منك عند الملاعبة والتقبیل ومذی میمك فتحی وذالك سكونیله حوض لوله سندن آقان صویه دینور المذیة غنیه
وزننده برشاعرك والده سی لقبیدر كه شاعرمز بورانكله تعبیر وازدراء اولنور ایدی ومذیه آیینه یه دینور مذیه دخی
دینور تمره وزننده جمعی مذیات كلور ومذاء كلور میمك كسریله یقال نظر فی المذیة والمذیة ای المرآة الامذاء
امضاء وزننده بركمسه عیالی طرفنه پزونكلك ایلمك معناسنه در یقال امذی الرجل اذا قاد علی اهله
وشرابه چوق صوقاتمقله طوری و بوفقه ایلمك معناسنه در یقال امذی شرابه اذا زاد فی مزجه وآتی اوتلاغه
صالیورمك معناسنه در یقال امذی الفرس اذا ارسله یرعی وآتك دیركنی كوشدوب اوزرینه آتمق معناسنه در
تقول امذ بعنان فرسك ای اتركه المذی میمك فتحی وذالك سكونیله والتمذیة تفعله وزننده
بونلرده آتی مرعایه صالیورمك معناسنه در یقال مذی الفرس یمذیه مذیا ومذاه تمذیة اذا ارسله یرعی
المذاء كساء وزننده رجال ونسایی بربره كتوروب بری بریله ملاعبه ایتدرمك معناسنه دركه اول سببله طرفین
شهوتنه كلوب مذیلری ظهور ایدر یاخود پزونكلك ایلمك معناسنه در و بو مفاعله دن مصدر در مماذاة دخی بو معنایه در
یقال ماذی فلان مذاء ومماذاة اذا جمع الرجال والنساء وتركهم یلاعب بعضهم بعضا وهو الدیاثة بوراده كسماء
نسخه سی غلطدر الماذی یاله دینور عسل معناسنه ومطلقا دموردن اولان سلاحه دینور یقال جاء وعلیه ماذیّ
ای سلاح من حدید الماذیة خوشكوار اولان یعنی ایچملی خمره دینور یقال خمر ماذیة ای سهلة وملایم زرهه دینور كه
مرد اولیه یاخود بیاض اولانه دینور الماذیانات ذالك كسری وفتحیله صو مجرالرینه دینور مفردی ماذیانه در
علی قول صو آقندیلرینك ایكی طرفلو قیلرنده بتمش چاره وچمنه دینور یاخود باغچه صوارد قلری دولابلرك یوره زنده
نابت اولانه دینور الواوی المرو میمك فتحی ورانك سكونیله برجنس آق و براق چقماق طاشنه دینور كه
فرنك طاشی دیدكلریدر اكثری تفك چقماقلرینه اویدررلر علی قول بغایت پك ومتین طاشه دینور مفردی مروه در
یقال ارض بها مرو وهی حجارة بیض براقة توری النار او اصلب الحجارة ومرو برشجر آدیدر مفرداتده مروانواع
ریاحینه اطلاق اولنور اسم جنس منزلنده اولمق اوزره مرسومدر مطلق ذكر اولندقده مرماحور مراد اولور كه
قوجه یارپوزی دیدكلریدر ومرو فارس اولكه سنده بربلده آدیدر نسبتنده مرویّ دینور ومروی دینور عربی
وزننده ومروزیّ دینور زای معجمه زیاده سیله كه غیر قیاس اوزره در شارح دیركه انسان قسمیله سائر نسنه نك بیننی
فرق ایچون ارتكاب ایلدیلر انسانك نسبتنده مروزی دینور زایله وثوب مقوله سی اشیاء نسبتنده مروی دینور
المروة تمره وزننده مكه مكرمه ده برجبل آدیدر كه صفا دیدكلری جبلك برادریدر مرو دیدكلری طاشله مسماددر مروان
سلمان وزننده بررحل آدیدر المروراة نجوجاة وزننده قیر وچبلاق ارضه دینور جمعی مروری ومروریات كلور
ومراری كلور ومروراة مخصوص برارضك اسمیدر المری جری وزننده سود و یرمك ایچون ناقه نك ممه سنی صغمق
معناسنه در یقال مری الناقة مریا من الباب الثانی اذا مسح ضرعها لتدرّ و برنسنه یی خارجه چقرمق
معناسنه در یقال مری الشیء اذا استخرجه و برآدمك حقنی انكار ایلمك معناسنه در یقال مری حقه اذا جحده
واورمق معناسنه در یقال مری فلانا مائة سوط اذا ضربه وآت قسمنك برالی یابرآیاغی قیریق یاخود آغسق
شكلنده یری سورشدرمك معناسنه دركه مراد اوچ اباغی اوزره طوروب بریله یری قازوب سورشدرمكدر اكثری
یم وصو وقتنده ایدرلر یقال مری الفرس اذا جعل یمسح الارض و یجرها بیده اورجله من كسر او ظلع الامراء
همزه نك كسریله ممه سی صغانان ناقه سود ادرار ایلمك معناسنه در یقال مری الناقة فامرت ای درّ لبنها المریة
میمك ضمی وكسریله ناقه نك ممه سی صغانمغله ادرار ایلدیكی سوده دینور تقول اخذت مریة الناقة ای ما حلب
منها بالمری ومریه میمك كسری وضمیله شكّ وشبهه معناسنه در یقال هذه فریة بلا مریة ای بلاشكّ وجدل
ونزاع معناسنه در یقال ما فیه مریة ای جدل الامتراء افتعال وزننده بودخی برنسنه یی بربدن چقرمق

معناسنه‌در يقال امتراه اذا استخرجه وبرنسنه‌ده شك وتردد ايلمك معناسنه‌در يقال امترى فيه اذا شك
المرى غنى وزننده بك سودلو ناقه‌يه دينور على قول شول ناقه‌يه دينور كه ياورى يسر قالمغله سودى ممه‌سنى صغمقله
كلور اوله يقال ناقة مرى اى غزيرة اللبن اولا ولدلها فهى تدر بالمرى على يد الحالب الممرى محسن وزننده شول
ناقه‌يه دينوركه يوغورك مبنى بالجمله رجنه جذب وجمع ايدوب طشره صالبور مزاوله و بولنده راست ودرست
اولان ايشه دينور يقال امر ممراى مستقيم المماراة مباهاة وزننده والمراء جدال وزننده مجادله ومنازعه
ايلمك معناسنه‌در يقال ماراه مماراة ومراء اذا جادله التمارى تفاعل وزننده شك وتردد ايلمك معناسنه‌در
يقال تمارى فيه اذا شك المارية ياى مشدده ايله تو يلرى دوبدوز وهموار بغرتلق قوشنه دينور وبدنى صيم
صافى كبى آق و براق اولان محبوبه‌يه دينور يقال امرأة مارية اى بيضاء براقة المارى تو يلرى آق ودوبدوز بالم
بوزاغى‌يه دينور ديشيسنه ماريه دينور وقملى كوچك كلبه وجاجيه دينور وقبودن صوچكن آدمك بلنه طوتنديغى
قملى پشتماله دينور و بغرتلق قوشنك آوجيسنه دينور و پوچ طرفنه قدر اسكيوب يپريمش ثوبه دينور الممرية محسنه
وزننده والمارية صاحبه وزننده آق ودوز تو يلو بوزاغيسى اولان اينكه دينور ظاهر لسان عوامده ديشى قبونه
ماريه تعبيرى بوندندر وماريه بنت ارقم ياخود بنت ظالم برخاتوندركه * خذه ولو بقرطى مارية * مثلنك منشأيدر
اصلى بودركه ماريهٔ مرقومه ملوك كنده اولادندن اولمغله قولغنه طاقنديغى كوپه لرده ايكيوز دينار ياخود قرق
بيك التون قيمتلو برجوهر نفيس ياخود كوكرجين يمورطه سى قدر ايكى شهدانه انجو وارايدى كه مثلى مرئى
دكل ايدى نفسنه اشارايله اول كوپه لرى كعبهٔ معظمه‌يه اهدا ايلمكله خازن خزانهٔ كعبه دخى آلوب بيت شريف
ايچره تعليق ايلدى من بعد برنسنه‌يه ترغيب وعلى اى حال احراز واستحصالى خصوصنه اغرا وتشويق ضمننده
كلام مزبور مثل اولدى بقرطى ماريه تركيبنده باء حرفى مقابله معناسنه اولمغله سن آنى اخذ وتحصيل ايله اكر
مقابلنده ماريه‌نك كوپه لرينى دخى و يرمك اقتضا ايدرسه ده ديمكدر المرية غنية وزننده اندلس ديارنده بربلده در
وبنه ديار مزبوره ده برموضع آديدر وواسط ايله بصره ارا سنده برقريه آديدر المرايا ميمك فتحيله حيوانده سود
طمرلرينه دينوركه ممه‌يه سودانلردن كلور مرى مفرديدر غنى وزننده التمرى تفعل وزننده برنمك وطوتمق
معناسنه‌در يقال تمرى به اذا ترنى الواوى المزية زاى معجمه ايله غنيه وزننده فضيلت معناسنه‌دركه
سائراوزره تحقق ايدن مايهٔ رجحاندر خلاصه سى بعض آدمك مختص وممتاز اولديغى نعمت غير متعديه‌در علم
وسماحت وشجاعت كبى يقال له على فلان مزية اى فضيلة شارح ديركه بوندن فعل ثلاثى منصرف دكلدر
المازية مزيه معناسنه‌در اليائى المزى ميمك فتحى وزايك سكونيله كبر ايلمك معناسنه‌در يقال مزى الرجل
يمزى مزيا اذا تكبر المزاة قضاة وزننده جبابره‌يه دينور مازى مفرديدر يقال اكثر القضاة مزاة اى جبابرة
المزى غنى وزننده ظريف وشوخ مشرب نازك آدمه دينور يقال رجل مزى اى ظريف التمزية تفعله وزننده
مدح ايلمك معناسنه‌در يقال مزاه اذا مدحه المازى والمتمازى ناسدن كاركسوب آلارغه و برطرف اولان
آدمه دينور تقول قعد فلان عنى مازيا ومتمازيا اى مخالفا بعيدا الواوى المسو حسو وزننده صوبى يالك حيوانه
بيكانه اركك آشمغله صاحبى فرجنه الينى صوقوب رحمندن منى يى چقروب پاكلمك معناسنه‌در تقول مسوت
على الناقة مسوا اذا ادخلت يدك فى حيائها فنقيته واشك خيرچيلق ايلمك معناسنه‌در يقال مسا الحمار اذا حرن
المساء سماء وزننده اخشام وقتنه دينوركه ظهردن صلاة مغربه قدر وقتدن عبارتدر تقول اتيته مساء وهو ضد
الصباح وتقول اتيته مساء امس كما سيذكر ويقال اتى صباح مساء وصباح مساء بالاضافة يعنى مركب اوله رق
اتى صباح مساء ديرلركه واو عاطفه‌يى متضمندر صباحا ومساء معناسنه‌دركه اكا بن هر صباح وهر اخشام كلدم ديمكدر
و بو وقعوا فى حيص بيص و يوم يوم قبيلندندر واضافتله صباح مساء دخى جائزدر مترجم حقيرديركه حريرى دره‌ده
ديديكه بعضلر زيد يأتينا صباح مساء ديرلر اضافتسز و بونلرك بينلرنى فرق ايلمزلر (مطلب)
حال بوكه بينلرنده فرق واردر زيرا قول اوله كوره يأتينا فى صباح مساء سبكنده اولمغله اخشامك صباحنده
يعنى همان صباح دمنده كلور ديمك اولور وثانى‌يه كوره يأتى فى الصباح والمساء سبكنده اولمغله هر صباح وهر
اخشام كلور ديمكدر بونك اصلى يأتينا صباحا ومساء ايدى واو عاطفه حذف اولنوب بعد التركيب احد عشر
كبى فتح اوزره مبنى اولدى انتهى وعربلر بركسه‌دن تطير وتشأم ايلدكده اول كسه‌يه قرشو مساؤالله لامساؤك
ديرلر مساء كلمه‌لرينك رفع ونصبلريله لنا مساؤالله ونرجو مساءالله تقديرنده‌در زيرا عربلر اخشامله شر وويل
وكدردن كنايه ايدرلر نته كه صباحله خير وسروردن كنايه ايدرلر الامساء همزه‌نك كسريله اخشاملق واخشامه

قالمق معناسنه‌در يقال امسى زيد ضد اصبح الممسى مكرم وزننده امساء بابندن مصدر ميميدر يقال امسى
امساء وممسى ضد اصبح المسى ميمك كسرى وضميله امساء ماده‌سندن اسمدر اخشاملغه دينور نته كه صبح
اصباحدن اسمدر الامسية اثفيه وزننده اخشام چاندبغى وقته دينور اصبوحه مقابليدر ومنه يقال اتيته
مساء امس ومسيه وامسيته اى امس عند المساء المسيانات ميمك ضميله مسيان كلمه‌سنك جمعيدركه مساء
مصغريدر يقال جاء مسيانات اى مغير بانات وبو دائما ظرف اوله‌رق مستعمل اولور التمسية تفعله وزننده برآدمه
كيف امسيت يعنى بو اخشامه يادك نه حالده ايدك ياخود مساك الله بالخير يعنى حق تعالى اخشامكى خير ايلسون
ديمك معناسنه‌در تقول مسيته اى قلت له كيف امسيت او مساك الله بالخير الامتساء افتعال وزننده برنسنه‌نك
جمله سنى بردن صيروب آلمق معناسنه‌در يقال امتسى ما عنده اذا اخذ كله اليائى المسى ميمك فتحى وسينك
سكونيله مسو لفظنده لغتدركه ناقه‌نك ياقسراغك رحمنى بيكانه منيدن پاكلمك معناسنه‌در يقال مسى الناقة
والفرس مسيا من الباب الثانى اذا نقى رحمها وهوانك اسيلكى طوارى زبونلتمق معناسنه‌در يقال مسى الحر
المال اذا هزله وپاچه پاچه يوريوب كتمك معناسنه‌در يقال مسى السير اذا رفق به و برنسنه‌يى ال ايله صغمق
معناسنه‌در يقال مسى الشئ اذا مسحه بيده و برنسنه‌يى صيروب چقرمق معناسنه‌در قيندن قلچ صيرمق كبى
يقال مساه اذا استله الماسى شول متمرد آدمه دينوركه برفردك نصح و پندينه التفات واصغا ايلمز اوله
يقال رجل ماس اذا كان لا يلتفت الى موعظة احد الامتساء افتعال وزننده صوصمق معناسنه‌در يقال
امتسى الرجل اذا عطش التمسى تفعل وزننده والتماسى تفاعل وزننده برنسنه بندبند كسيلوب پارچه
پارچه اولمق معناسنه‌در يقال تمسى الشئ وتماسى اذا انقطع وتماسى دواهى معناسنه‌در مفردى يوقدر يقال اصابتهم
التماسى اى الدواهى مسينا خصيصا وزننده برقسطنطينه‌ده بربلده آديدر شارح ديركه قسطنطنيه ايله
ادرنه بيننده‌دركه روم ايلى طرفنده اولور لكن مشهور اولان مسينه كه تخفيفله‌در بحر سفيد اقصاسنده
برجزيره‌در جائزدركه سافده بو اسمده اوراده دخى برشهر اولمش اوله اليائى المشى ميمك فتحى وشين معجمه‌نك
سكونيله يوريمك معناسنه‌در يقال مشى الرجل يمشى مشيا اذا مر و برآدمك ماشيه‌سى چوغلمق معناسنه‌در
يقال مشى فلان اذا كثرت ماشيته وطوغرى يول بولمق وطوغرى يوله كتمك معناسنه‌در يقال مشى الرجل
اذا اهتدى ومنه قوله تعالى نورا تمشون به اى تهتدون به المشية ميمك كسريله اسمدر يوريمكه و يورويشه
دينور و بنا نوع اولور يقال مشى مشية حسنة التمشية تفعله وزننده بودخى يوريمك معناسنه‌در يقال
مشى الرجل اذا مر الامشاء همزه‌نك كسريله برآدمك ماشيه‌سى چوق اولمق معناسنه‌در يقال امشى زيد
اذا كثرت ماشيته كذلك برآدمك ماشيه‌لرينك دوللرى دوشلرى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال امشى القوم
اذا كثرت اولاد ماشيتهم التمشاء تانك كسريله ثلاثيدن مصدر دريوريمك معناسنه يقال مشى زيد مشيا
وتمشاء اذا مر المشاء شداد وزننده قوغمجى‌يه اطلاق اولنور يقال مشاء اى نمام المشاة ميمك ضميله ماشى
كلمه‌سنك جمعيدر غماز وساعى‌يه دينور يقال هم مشاة اى وشاة الماشية دوه وقيون وكچى قسمنه اطلاق
اولنور جمعى مواشى كلور يقال له ماشية كثيرة وهى الابل والغنم وماشيه اولادى كثير اولان خاتونه وسائر
حيوانه دينور يقال امرأة ماشية اى كثيرة الولد المشاء سخاء وزننده برخاتونك ياحيوانك اولادى كثير
اولمق معناسنه‌در يقال مشت المرأة مشاء اذا كثرت اولادها الامتشاء افتعال وزننده برآدمك ماشيه‌سى
كثير الاولاد اولمق معناسنه‌در يقال امتشى القوم اذا امشى الواوى المشو حشو وزننده والمشو عدو
وزننده والمشى غنى وزننده والمشاء سماء وزننده مسهل دارويه دينور راوند وسنامكى كبى يقال شرب
مشوا ومشوا ومشيا ومشاء اى دواء مسهلا الاستمشاء مسهل دوا استعمال ايلمك معناسنه‌در يقال استمشى
الرجل اذا شرب المشى الامشاء همزه‌نك كسريله مسهل دار و يوركى سوردرمك معناسنه‌در يقال امشاه الدواء
اذا اطلق بطنه بيت خلايه ممشا اطلاقى بوندندر ومسهل ايچمش آدمك يوركى سورمك معناسنه‌در يقال امشى الرجل
اذا ارتجى دواؤه المشا عصا وزننده سبزواندن ها و يجه دينور على قول اكا شبيه برنباتدر الواوى المصواء
صحراء وزننده دبر ومقعده دينور واو يلقلرى انسز وچلمسز عورته دينور يقال امرأة مصواء اى لالحم
على فخذيها المصابة ثمامه وزننده كوچك شيشه‌يه دينور قارورهٔ صغيره معناسنه اليائى المضى ضاد
معجمه ايله عتى وزننده والمضو سمو وزننده كچوب كتمك معناسنه‌دركه فارسيده كذشتن مراديدر زمانك
كچوب كتمسى كبى يقال مضى الشئ يمضى مضيا ومضوا اذا خلا ومضاء سخاء وزننده ومضو سمو وزننده

برنسنه‌نك اوته‌سنه كچمك معناسنه‌دركه اوته ايشلمك تعبير اولنور يقال مضى فى الامر مضاء ومضوا اذا نفذ فيه
ومضو سبيل اولمكدن كنايه در يقال مضى فلان سبيله اذا مات ومضاء اوريلان نسنه‌يه قلج ايشليوب كسمك
معناسنه‌در يقال مضى السيف فى الضريبة مضاء اذا قطع وايشلتمك انفاذ معناسنه‌در تقول مضيت على
يعنى اذا اجزته الممضوّ عليه انفاذ ايله قرار داده اولمش نسنه ديتور يقال امر ممضوّ عليه اى نفذ الامضاء
همزه‌نك كسريله بودخى ايشلدوب اوته كچورمك معناسنه‌در يقال امضاه اذا انفذه وبرنسنه‌يى اتمام واجرا قلمق
معناسنه مستعملدر تقول امضيت يعنى اذا اجزته توقيع يرنده امضاى صكوك ومكاتب بوندندر ومرسوم اولانده
امضاء اطلاقى ممضى معناسيله مأولدر الممضواء علواء وزننده ايلرو كچمكه ديتور تقدم معناسنه در
ابو المضاء سماء وزننده آت قسمنك كنيه‌سيدر والمضاء الفايشى تابعيندندر الماضى قلجه وارسلانه اطلاق
اولنور الواوى المطو خطو وزننده يك جد وجهد ايدوب سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال مطا الرجل
مطوا اذا جدّ فى السير واسرع وصالقمدن خرما قوپروب يمك معناسنه‌در يقال مطا الرجل اذا اكل الرطب
من الكباسة ودوست صميمى ايله يار وهمدم اولمق معناسنه‌در يقال مطا زيد اذا صاحب صديقا وكوزلرى
آچمق معناسنه‌در يقال مطا الرجل اذا فتح عينيه وبرنسنه‌يى چكوب اوزاتمق وكرمك معناسنه‌در ايپى چكوب
كرمك كبى ومنه يقال مطا بالقوم اذا مدّ بهم فى السير وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال مطا المرأة اذا نكحها
التمطى تفعل وزننده كرنمك وسونوب اوزانمق معناسنه‌در ومنه يقال تمطى النهار وغيره اذا امتدّ وطال
المطواء علواء وزننده اسمدر كرنمكه وسونوب اوزانمغه ديتور المطا عصا وزننده كرنمك معناسنه‌در
يقال مطى الرجل مطا من الباب الرابع بمعنى تمطى ومطا ارقه‌يه ديتور ظهر معناسنه جمعى امطاء كلور يقال
ركب مطا دابة اى ظهرها وخرما سالقمنه ديتور المطية غنيه وزننده كرينه‌رك وسونوب اوزانه‌رق يوريين
دابه مركوبه‌يه ديتور جمعى مطايا كلور ومطى كلورهاسز شارح ديركه بعده مطلقا ركوب اولنه‌جق دابه‌ده
استعمال اولندى الامتطاء افتعال وزننده بردابه‌يى مطيه ايدنمك معناسنه‌در يقال امتطى الدابة اذا جعلها
مطية الامطاء همزه‌نك كسريله امتطاء معناسنه‌در يقال امطى الدابة بمعنى امتطاها المطو ميمك فتحى
وكسريله اكين دمدى بغليجق خرما جريدينه ديتور كه اورته سندن ايكى ديلوب انكله دمدى بندايدرلر وخرما
سالقمنه ديتور جمعى مطاء كلور ميمك كسريله وامطاء كلور ومطى كلورغنى وزننده كه شارحك بيانته كوره اسم
جمعدر الاطى تركى وزننده بركونه صمغ در كول اسميدر واوزون بويلو موزون آدمه ديتور المطوة ثمره
وزننده ساعت ووقت معناسنه‌در يقال مضت من الليل مطوة اى ساعة المطو ميمك كسريله مثل ونظير
معناسنه‌در ويارو همدم يار وهمدمنه ديتور يقال هو مطوه اى صاحبه ومصر بغداينك سنبله سنه ديتور
الواوى المعو ميمك فتحى وعينك سكونيله اولمش تازه خرمايه ديتور على قول اولمق رتبه‌سنه وارمشنه ديتور
تقول اطعمنا المعو اى الرطب اوالبسر عمه الارطاب ودوه‌نك آلت دوداغنده اولان بريغه وشكافه ديتور المعاء
غراب وزننده كدى‌نك ماولمق اسنه‌در يقال معا السنور يمعو معاء اذا صوّت التمعى تفعل وزننده برنسنه
سونوب اوزانمق معناسنه‌در يقال تمعى السقاء اذا تمدد وبين الناس شرّ وشور وفتنه يايلمق معناسنه‌در يقال
تمعى الشر اذا فشا اليائى المعى ميمك فتحى والفك قصريله والمعى رضا وزننده اعفاج بطندن بغرسغه ديتور
فارسيده روده ديتور بعضا مؤنث اولور جمعى امعاء كلور وتقول العرب هم مثل المعى والكرش اى اخصبوا
اوحسنت حالهم يعنى خصب ورخاده اولوب حسن حال ونظام ورفاه صاحبلريدر ديمكدر زيرا بغرسق واشكنبه
مادامكه درون بطنده اولديجه تروتازه ومطرّا واحداث دهردن امين اولورلر ومعا الى وزننده شول انكبه صو
آقديسنه ديتوركه بناء دستكى كبى يوكسك اقدى‌يه متصل اوله يعنى اراقلرى ديوار منابه سنده اوله زيرا اول كونه
آقديلر بغرسقلر صورتنده اولور دره اياقلرنده وصف مذكور اوزره اولان آقنديلره امعاء الوادى اطلاق ايدرلركه
اولوق اولوق آقنديلردن عبارتدر وعند البعض ايكى قطعه يك وقاتى برلر ارالغنده اولان يومشق يره ديتور
معى الفار برجنس كتز خرمايه ديتور الماعى يومشق وسهل وملايم طعامه ديتور الماعية پاره پاره وديرم ديرمه
اولمق شاندن اولان نسنه‌يه ديتور مدمد معناسنده هاء تانيث موصوف ياخود مبالغه ايچوندر معى سمى
وزننده رموضعدر الواوى المغاء غين معجمه ايله غراب وزننده كدى ماولمق معناسنه‌در يقال مغا السنور
يمغو مغاء اذا صاح اليائى المغى ميمك فتحى وغينك سكونيله كونده وبشبنده اولان بومشقلغه وكوشكلكه ديتور
وهزل باجد وتحقيق وجهيله بركسنه‌يى متصف اولمديغى محامد ايله وصف ايلمكه ديتور تقول ماهذا المغى

وهو ان يقول فيه ماليس فيه اما هازلا اوجادّا اوسوز سويلمك معناسنه‌در تقول مغيت مغيا من الباب الثالث اى نغيت
التمغى تفعل وزننده مبشين وسختيان مقوله‌سى كوشوب يومشمق معناسنه‌در يقال تمغى الاديم اذا استرخى
الماغية دائما ناسه سوء ظن اوزره اولان افراجى آدمه ديتور يقال رجل ماغية اى مريبة الواوى المقو ميمك فتحى
وقافك سكونيله دوه‌ياوريسى اناسنى شدتله امك معناسنه‌در يقال مقا الفصيل امه مقوا اذا رضعها شديدا وبرنسنه‌نك
كيرو پاسنى آچوب جلا ويرمك معناسنه‌در يقال مقا السيف والسن ونحوه اذا جلاه ومقو ومقوه ومقاوه كه ميمك
ضميله‌در برنسنه‌يى صقنوب صيانت ايلمك معناسنه‌در تقول امقه مقوك ومقوتك ومقاوتك مالك اى صنه صيانتك
مالك شارحك بيانته كوره مقاوه اسم مصدردر اليائى المقى مقو وزننده وآنده لغتدر تقول مقيت اسنانى مقيا لغة
فى مقوت وتقول امقه مقيك مالك اى صنه صيانتك مالك المقبة ثمره وزننده كوزك پيكارينه ديتور ماق معناسنه
الواوى المكو ميمك فتحى وكافك سكونيله والمكاء غراب وزننده دودقله اصلق چالمق معناسنه‌در على قول
پرمقلرى حلقه كبى مشبك ايلمكله بورى طرزنده ايدوب اوفورمكله اوتدرمك معناسنه‌دركه اكثرى چوبان وقوشجى
مقوله‌سى ايدرلر اكادخى اصلق وصصلق تعبير اولنور يقال مكا الرجل مكوا ومكاء اذا صفر بفيه اوشبك باصابعه
ونفخ فيها اوضرطه‌لمق معناسنه مستعملدر وبو مكشوف ومفتوح اولان مقعدك ياخود دابه قسمنك ضرطه‌سنه
مخصوصدر يقال مكت استه اذا نفخت ولايكون الا وهى مكشوفة مفتوحة اوخاصة بالدابة ومكوتلكى وطاوشان
مقوله‌سى وحوشك اينه ديتور المكوة ميمك كسريله است ومقعده ديتور المكا عصا وزننده بودخى
تلكى وطاوشان مقوله‌سى وحوشك اينه ديتور وجبل نعمان اوزره مشرف برجبل آديدر المكاء زنار وزننده
چوبان آلدانقجى ديدكلرى قوشه ديتوركه دائما صفير ايدر جمعى مكاكى كلور ميمك فتحه‌سيله التمكى تفعل
وزننده ترليوب اصلنمق معناسنه‌در يقال تمكى الفرس اذا ابتل بالعرق وآت ديرليله كوزنى قاشيمق معناسنه‌در
يقال تمكى الفرس اذا حك عينه بركبتيه المكا عصا وزننده ال كثرت عملدن ناسورلنمق معناسنه‌در يقال مكيت
يده مكا من الباب الرابع اذا مجلت من العمل ميكائيل ميمك كسريله ارزاق اوزره مؤكل اولان فرشته‌نك اسميدر
عليه السلام وبونده ميكال ولام بدلى نونله ميكائين دخى لغتدر شارحك بيانته كوره عبد الله ديمكدر وميكائيل
برجل آديدر مكوه ثمره وزننده بحر عمانده برجبل آديدر الواوى الملو ميمك فتحى ولامك سكونيله شدتله
يوريمك ياخود يلمك معناسنه‌در يقال ملا البعير ملوا اذا سار شديدا اوعدا التملية تفعله وزننده برآدمى
برنسنه ايله متمتع ايدوب مدت مديده انكله بيله جه كچندرمك معناسنه‌در تقول ملاك الله حبيبك اى متعك به واعاشك
معه طويلا وحق تعالى برآدمى طول عمر ايله بهره‌مند وبرخوردار ايلمك معناسنه‌در يقال ملاه الله عمره اى اطاله
ومتعه به الملى غنى وزننده عيش وحيات معناسنه‌در التملى تفعل وزننده طول عمر ايله بهره‌مند وبرخوردار
اولمق معناسنه‌در يقال تملى فلان عمره وملبد اى استمتع منه الاملاء همزه‌نك كسريله بودخى حق تعالى
برقولنى طول عمر وعافيتله بهره‌مند وبرخوردار قلمق معناسنه‌در يقال املاه الله عمره اى اطاله ومتعه به ومدتى
امهال له اوزاتمق معناسنه‌در تقول امليت له فى غيه اذا اطلت ودوه‌نك اياغى باغنى اوزادوب ميدانلو قلمق معناسنه‌در
تقول امليت البعير اذا اوسعت له فى قيده واملال معناسنه‌دركه برآدم تقرير وبرآخر كسنه يازمقدن ياخود نسخه‌يه نظر
ايدوب عن ظهر القلب يازمقدن عبارتدر تقول امليت الكتاب اى امللته وامهال وتأخير ايلمك معناسنه‌در يقال
املى الله للظالم اى امهله الملاوة والملوة ميملرك حركات ثلاثى واخيره ثمره وزننده زماندن برمدته ديتور تقول
اقمت عنده ملاوة من الدهر وملوة اى برهة الملى غنى وزننده زماندن مدت مديده‌يه ديتور يقال اقام به مليا
من الدهر اى هويا ونهاردن ساعت طويله‌يه ديتور يقال مضى ملى من النهار اى ساعة طويلة الملا عصا
وزننده صحراء معناسنه‌در الملوان فتحاتله كه تثنيه‌در ليل ونهاره على قول ليل ونهارك ايكى طرفنه اطلاق اولنوركه
اول وآخرلرندن عبارتدر مفردى ملادر عصا وزننده صحرا معناسنه‌در تقول لاافعله ما اختلف الملوان اى الليل
والنهار اوطرفاهما الاستملاء برآدمك املا ايلمسنى ايستمك معناسنه‌در يقال استملاه اذا ساله الاملاء الملاة
قناة وزننده شول چول بيابانه ديتوركه بغايت اسى اولوب جابجا سراب لمعان ايدر اوله جمعى ملا كلور حصا كبى
اليائى المنى ميمك فتحى ونونك سكونيله تقدير ايلمك معناسنه‌در يقال مناه الله منيا من الباب الثانى اى قدّره
شارح ديركه بوماده تقدير معناسنه موضوعدر معانى سائره بر رشعبه ايله اندن متفرعدر انتهى وبرنسنه ايله
مبتلا قلمق معناسنه‌در يقال مناه الله به اذا ابتلاه به ويوقلبوب صنه‌مق معناسنه‌در يقال مناه اذا اختبره وبرنسنه‌يه
مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال منى بكذا على المجهول اى ابتلى به مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وبرنسنه‌يه موفق

اولمق معناسنه در یقال منی لكذا علی المجهول ای وفق له و انزال منی ایلمك معناسنه در یقال منا الرجل اذا انزل المنیّ
المنا عصا وزننده والمنیة عنیه وزننده اولومه دینور كه اجل مقدوردر جمعی منایا كلور ومنا قدر الهی یه
دینور تقول اناراض بمنا الله ای بقدره وقصد و آرزو معناسنه در كه ایستك وخواهش تعبیر اولنور یقال له منا
ای قصد المنیّ غنیّ وزننده والمنی الی وزننده والمنیة رمیه وزننده مادۂ تولید اولان صویه دینور اركك
ودیشینك صویندن اعم در آندن حیوان تقدیر وتصویر اولنور ومنی لفظنك جمعی منی كلور فعل وزننده برید
وبردكی الامناء همزه نك كسریله منی انزال ایلمك معناسنه در یقال امنی الرجل اذا انزل المنیّ ومكه ده منا
دیدكلری محله كلمك معناسنه در علی قول منایه قونمق معناسنه در یقال امنی الحاجّ اذا اتی منا او نزلها وناقه
ممنیه اولمق معناسنه در یقال امنت الناقة اذا صارت ممنیة التمنیة تفعله وزننده بودخی انزال منی ایلمك
معناسنه در یقال منی الرجل اذا انزل المنیّ و برآدمی برنسنه یه اوغرامق معناسنه در یقال مناه ایاه و به ای جعل له
امنیته الاستمناء برآدم كندیدن منی خروجنی ایستمك معناسنه در تجلق كبی یقال استمنی الرجل اذا طلب خروج
المنیّ وناقه ممنیه میدر دكلمیدر یوقلیوب دنه مك معناسنه در تقول استمنیت الناقة ای اختبرتها ممنیة هی ام لا منی
الی وزننده مكه قضاسنده برقریه آدیدر غیر منصرف ومنصرف اولور محل مزبورده دماء ذبایح امناء وارافه
اولندیغی باعث تسمیه در وابن عباس رضی الله عنهما حضرتلرندن مرویدر كه محل مزبورده جبریل امین آدم
علیهما السلام حضرتلرندن مفارقت ایلیه جكلری هنكامده حضرت آدمه تمنّ یعنی دركاه الهیدن برامنیه تمنی
ونیاز ایله دیدكده حضرت آدم دخی جنتی تمنی ایدرم دیمكله امنیه وتمنی ماده سندن منا ایله مسمّا اولدی شارح دیر كه
ظاهرا كلمۂ مزبوره لسان عربی ایله واقع اولمشدر ومنا نجد اولكه سنده برموضع آخر اسمیدر وضریه قربنده
برصو آدیدر الامتناء افتعال وزننده منا نام محلّ مزبوره وارمق یاخود اوراده قونمق معناسنه در یقال امتنی
الحاجّ اذا اتی منی او نزلها التمنی تفعل وزننده برنسنه یی دیلمك واو تمنی معناسنه در كه تقدیر معناسندن مأخوذدر
آرزو ایلدیكی نسنه یی نفس ومخیله ده تقدیر وتصویر ایدن عبارتدر یقال تمنی الشیء اذا اراده و یلان سویلمك
معناسنه مستعملدر یقال تمنی الرجل اذا كذب واوقومق معناسنه مستعملدر یقال تمنی الكتاب اذا قرأه و یلاندن
دوزمه لاقردی چقرمق معناسنه در یقال تمنی الحدیث اذا اخترعه وافتعله المنیة میمك ضمی وكسریله والامنیة
انفیه وزننده اومولان وتمنی اولنان آرزو ومقصوده دینور ومنیه كذلك میمك ضمیله وكسریله ومنوه غرفه وزننده
ناقه نك چكلدكدنصكره حامل اولوب اولمدیغی ظاهر اولنجه قدر ممتد اولان ایامه اطلاق اولنور مثلا كنج بوغود
مقدّم كبه اولمامش كنج ناقه یه اشدیغی كوندن اون كونه وارنجه قدر ایامدن عبارتدر ومنیة الثنی یعنی التی یاشنه
كیرن بوغورك منیه سی اون بش كونه قدر در بومدتلر انقضاسنده ناقه نك حملی وعدم حملی متبین اولور المُمنی
محسن وزننده والممنیة محسنه وزننده هنوز ذكر اولنان منیه ایچره اولان ناقه یه دینور كه حملی وعدم حملی متبین
دكلدر المماناة مباهاة وزننده مجازاة معناسنه در علی قول برنسنه یی برآدمه لازم قلمق الزام وایجاب معناسنه در
یقال ماناه اذا جازاه اوالزمه و كیجكدرمك معناسنه در یقال ماناه اذا ماطله ومدارا قلمق معناسنه در یقال ماناه
اذا داراه وراكبك اكسه سنه تمك معناسنه در یقال ماناه اذا عاقبه فی الركوب تمنی تجلی وزننده بین الحرمین
بربلده آدیدر الواوی المنا عصا وزننده والمناة حصاة وزننده بركونه اولچك علی قول بركونه طارتی اسمیدر كه
زكیده بطمان تعبیر اولنور تثنیه سنده منوان ومنیان دینور فتحاتله یاء خفت ایچون متعاقب اولمشدر جمعی امناء
كلور وامنی كلور همزه نك فتحی ونونك كسریله ومنیّ كلور عتیّ وزننده ومنیّ كلور كسرتینله شارح دیر كه مؤلف
بونی من ماده سنده دخی ذكر وتفصیل ایلدی المنو حنو وزننده منی كبی برآدمی برنسنه ایله مبتلا قلمق
معناسنه در یقال مناه یمنوه منوا اذا ابتلاه و یوقلیوب دنه مك معناسنه در یقال مناه اذا اختبره المنوة فتوه
وزننده آرزو وامنیه معناسنه در المنا عصا وزننده برنسنه نك مقابلنه وتمام قرشوسنه دینور تقول داری
مناداره ای حذاها مناة قناة وزننده حجازده برموضع آدیدر و برصنم اسمیدر مدّ ایله ده زبانزده در الممناة مرماة
وزننده طبراغی سیاه ارضه دینور الممانی میمك ضمیله دیوث وقلتبانه دینور یقال هو ممان ای دیوث
مانی الموسوس اشعار رقیقه صاحبی برشاعر لقبیدر ومانی برزندیق آدیدر اكا اقتدا ایدن بی مذهبلره مانویّ اطلاق
اولنور شارح دیر كه شرق جانبنده ظهور ایلمشدر فاعل خیر نور وفاعل شر ظلام اولمسنه ذاهب ایدی نته كه
متنبی اشبو بیتنده اشارت ایلمشدر * وكم لظلام اللیل عندی من ید * تخبر ان المانویة تكذب * التمانی تفاعل وزننده
برمق حسابیله توزیع وتقسیم ایلمك معناسنه در یقال تمانی القوم اذا تماملوا بالمخارجة الواوی الموماة والموماة

میلرك

میلرك فتحیله بیابانه دینور فلاة معناسنه در جمعی موامی كلور الموّ میمك ضمّ ومدّیله بركونه دوایی داردر كه
وجع مفاصله وكبده شربا وطلاء نافعدر وعسر بول ومثانه ورحم اوجاعنه وصانجو ونفخ ریح عارضه لرینه
مفیددر بودار وسنبل جبلی وسنبل الاسد یدكلری كوكدر وعند البعض بیان هاو یجیدر الواوی المهو سهو
وزننده تازه خرمایه دینور رطب معناسنه وانجویه دینور لؤلؤ معناسنه و برجنس آق چاقل طاشنه دینور
مفرداتك بیاننه كوره روم دیارندن وصعید نواحیسندن ظهور ایدر الماس كبی آق وشفاف اولور فرنك طاشی
تعبیر ایدرلر بعض بچاق قبضه سی وظروف یپارلر و بو حجر سلوانك غیریدر ومهو طلویه دینور كه كوكدن یاغار
برد معناسنه و یوفقه جه نازك قلجه دینور علی قول جوهرلو تابدار اولانه دینور وعبد القیس قبیله سندن برجماعتك
پدری آدیدر وطوروجه اولان سوده دینور ومهو مصدر اولور پك اورمق معناسنه در یقال مهاه مهوا اذا ضربه شدیدا
الامهاء همزه نك كسریله باغ وسود وشربت مقوله سنه چوق صو قاتمغله پك طوری قلمق معناسنه در یقال امهی السمن
والشراب اذا اكثر ماءه ودمور آلتی صواروب كسكینلتمك معناسنه در یقال امهی الحدیدة اذا احدّها وسقاها الماء
وطوارك اباغی كوستكنی یا ایپنی اوزاتمق معناسنه در یقال امهی الفرس اذا طوّل رسنه المهاوة حلاوه وزننده یاغ
یا سود مقوله سی چوق صوقاتمغله پك طوری اولمق معناسنه در یقال مهو السمن مهاوة من الباب الخامس اذا صار مهوا
فهو مهو كما ذكر المهی نهی وزننده اسمدر اتك كوستكنی اوزاتمغه دینور ومهی مصدر اولور یالدزلمق معناسنه در
یقال مهی الشیء یمهاه ویمهیه مهیا من الباب الثالث والثانی اذا موّهه بونلرده حرف حلق ایچون یاء معاقب
اولمشدر المهاة حصاة وزننده كونشه دینور یقال طلعت المهاة ای الشمس و بیان صغرینه دینور كه قولان
تعبیر اولنور كاو كوهی معناسنه و بلوره دینور كه صرچه جنسندندر جمعی مها كلور حصا وزننده ومهوات
ومهیات كلور فتحتله المهاة میمك ضمیله اركك حیوانك نطفه سنه دینور جمعی مهی كلور میمك ضمیله هدی وزننده
الممهاء محراب وزننده سودی طوری و یوفقه اولان ناقه یه دینور یقال ناقة ممهاء ای رقیقة اللبن المهاء سخاء
وزننده بعض اوقده اولان اكر یلكه دینور كه طوغری اولمیوب برطرفه قاچق اولمیسدر یقال فی القدح مهاء ای اود
البائی المهی نهی وزننده بچاغك اغزنی یوفقلدوب كسكینلتمك معناسنه در یقال مهی الشفرة مهیا
من الباب الثانی اذا رققها الامهاء همزه نك كسریله والامتهاء افتعال وزننده مهی معناسنه در یقال
امهی الشفرة وامتهاها بمعنی مهاها الممهی منبر وزننده عبس قبیله سی یوردنده برصوادیدر الاستمهاء جنكده
دشمنك طابورنی خرق وهزم ایلمك معناسنه در ومنه هم یستمهون فی البهم ای یخرقون الصفوف فی الحروب
فلا یقدر علیهم شارح دیر كه مؤلف بو ماده ده پك ایجاز ایلمشدر لسان العربده ذكر اولندیغی اوزره استمهاء آت قسمنك
عهده اقتدارنده اولان سكرتمكی استخراج ایلمك معناسنه در یقال استمهی الفرس اذا استخرج ما عنده من الجری پس
مؤلفك اكتفا ایلدیكی كلام كه عدیّ بن الرقاع نام شاعرك اشبو * هم یستجیبون للداعی ویكرمهم * حدّ الخمیس
ویستمهون فی البهم * بیتندن مقتصردر یعنی مشار الیه اولان جماعت بغایت بهادر و دلاور اولملریله جنكلرده
دشمنك طابورلرنی خرق وهزم ایدوب وكسه انلرك اخذ وقتللرینه قادر اولمزلر پس معنای مزبورلردن مأخوذلردر
وبهم بانك ضمیله عسكره دینور البائی میه ومیّ میملرك فتحی و یالرك تشدیدلریله اسماء نسواندندر میّا میمك
فتحی و یانك تشدیدیله بنت ادّ بن اود نام خاتوندر كه فارقین دیدكلری بلده نك بانیه سیدر اسمی مضاف اولوب
میافارقین ایله مشتهر اولمشدر

فصل النون

البائی النأی رأی وزننده برنسنه دن بعید اولمق
معناسنه در یقال نأیته وعنه نأیا من الباب الثالث ای بعدت والاچق یاخود چادر اطرافنه مانع سیل اولمق ایچون
خرق قازمق معناسنه در یقال نأی النؤی للخیمة اذا عمله لها ووجه مذكور اوزره چادر اطرافنده قازلمش خرقه
دخی نأی دینور كما سیذكر الانآء اكرام وزننده بعید ایلمك معناسنه در تقول انأیته عنه اذا ابعدته وچادر چوره سنه
خرق قازمق معناسنه در یقال انأی الخیمة اذا عمل لها نؤیا وتقول انأیت النؤی اذا عملته الانتاء افتعال وزننده
بعید اولمق معناسنه در تقول انتأیته فانتأی ای ابعدته فبعد وچادر چوره سنه خرق ایلمك معناسنه در تقول انتأیت
النؤی اذا عملته التناءی تفاعل وزننده ایراقلشمق معناسنه در یقال تناءوا عنه اذا تباعدوا المنتأی منتهی
وزننده موضع بعیده دینور النأی نونك فتحی وهمزه نك سكونیله والنؤی نونك ضمیله والنئی نونك كسریله
والنوی هدی وزننده شول خرقه دینور كه الاچق وچادر ایچلرینه صو كیرممك ایچون اطرافنه قازلمش اوله جمعی انآء
كلور آبار وزننده وانآی كلور همزه نك فتحی ونونك سكونیله ونؤی كلور صلی وزننده ونئی كلور كسرتینله بونلر مجموعنك
جمعیدر الواوی النأو نأی وزننده وانده لغتدر كه بعید اولمق معناسنه در تقول نأوت عنه نأوا والغة فی نأیت

الواوى النبو علو وزننده والنبوة خطوه وزننده والنبی عتی وزننده کوز بر نسنه‌دن یاتمق وچونکلمك
معناسنه‌در که بر فورقنج یاخود مردار وکریه اولدیغندن یاصره نفوذ ومستقر اولمیوب یاتمقدن عبارتدرنته که دشمن
یوزینه باقق حالتنده اولور یقال نبا بصره نبوا ونبیا ونبوة اذا تجافی قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث الاحنف
قدمنا علی عمر مع وفد فنبت عیناه عنهم ووقعت علی ای تجافا فی نظره ولم ینظر الیهم وقلج اور یلان نسنه‌یه ایشلمیوب
کیرو صیچرامق وکیرو دونمك معناسنه در یقال نبا السیف عن الضریبة اذا کل وارتد عنها ولم یمض وبر کیسه
یار نسنه‌نك چرکین وبد صورت اولمغله کوز آندن منصرف اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبت صورته ای قبحت
فلم تقبلها العین وبر یرك هواسی مزاجه اویمز اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبا منزله به اذا لم یوافقه وبرادمك یتاغی
اویغون اولمامغله آرام وراحت ایده میوب بری اوته مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبا جنبه
عن الفراش اذا لم یطمئن علیه واوق نشانه‌یه واره مز اولمق معناسنه‌در یقال نبا السهم عن الهدف اذا قصر
النابیة شول یایه دینور که کریشندن میدانلو اوله یقال قوس نابیة اذا نبت عن وترها النبی غنی وزننده یوله دینور یقال
اخذ نبیا سدیدا ای طریقا النبیة غنیه وزننده خرما یپراغندن اورلمش سفره‌یه دینور وبو فارسیدر معربنده
نفبه دینور فایله نته که نفف ماده سنده ذکر اولندی ترکیده ا کاتپیر تعبیر اولنور طبله طرزنده اولور النباوة
سحابه وزننده والنبوة تمره وزننده والنبی غنی وزننده یوکسك ارضه دینور ونباوه طائفده برموضع ادیدر
شارح دیر که بونلر همزه بابنده دخی ذکر اولندی النباوة کتابه وزننده اسمدر یوکسکلکه دینور نابی اسمادندر
نابی بن ظبیان محدثدر واصحابدن عقبة بن عامرك جدی وثعلبة بن عنمة بن عدی نام صحابه‌نك جدی والدی اسملریدر
نبی سمی وزننده ابن هرمز الباهلی درکه تابعیدر ذو النبوان فتحاتله ودیعة بن مرثد نام کسه‌نك لقبیدر
النبوان فتحاتله برصویك ادیدر الانباء همزه‌نك کسریله خبر وبرمك معناسنه‌در مهموزده لغتدر تقول انبیته
لغة فی انبأته وابو البیان نبا بن محمد بن محفوظ که عصا وزننده درطریق بیانیون سلاکنك شیخیدر الواوی
النتو تای فوقیه ایله علو وزننده عضو بدن شیشوب قبارمق معناسنه در یقال نتا عضوه نتوا اذا ورم اصل برنسنه
توموب طوملق معناسنه دربدنده هنوز چقمغه بشلیان چبانك توموب طوملسی کبی نته که مهموزده لغتدر
النوناة فتحاتله بو دور آدمه دینور جمعی نواتی کلور الناتی شیشوب قبارمش عضوه دینور یقال عضو ناتئ
ای ورم الانتاء همزه‌نك کسریله کیرو لنمك معناسنه‌در یقال انتی الرجل اذا تاخر وبرآدمك اوروب بروتنی ازمکله
شیشوب قبارتمق معناسنه‌در یقال اتی فلان اذا کسر انف انسان فورمه ویقال اتنه وبرادمه شکل وشمائلده
وخلق ومشربده اویغون اولمق معناسنه در یقال اتی فلانا اذا وافق شکله وخلقه التنتی تفعل وزننده سرعتله
پرتاوایدوب آتلمق معناسنه در یقال تنتی علیه اذا نزی الاستتناء چبان کرکی کبی چرکله طلوب قالقوب
طوملق معناسنه‌در یقال استنتی الدمل اذا استقرن الیائی النواتی نونك فتحیله نوتی کلمه سنك جمعیدر که
کمی طائفه سنه وخدمتجی نفرینه دینور که لوند تعبیر اولنور ملاحون معناسنه درمؤلف بونی نوت ماده سنده
دخی ذکر ایلدی الواوی النثو نونك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله برلاقردی بی هرکسه سویلیوب فاش وشایع
قلمق معناسنه درکه دلله داستان ایلمك تعبیر اولنور یقال نثا الحدیث ینثونثوا اذا احدث به واشاعه
وبر نسنه‌یی طاغدوب یایمق معناسنه در یقال نثا الشیء اذا فرقه واذاعه الثنا عصا
وزننده برادمك یاد واخبار اولنان وصف حالنه اطلاق اولنور کرك کوزل وکرك قبیح اولسون
یقال هو حسن الثنا وهو ما اخبرت عن الرجل من حسن او سیء النثی غنی وزننده قیودن صو چکرکن ایدن
صاچیلان صو صاچدیسنه دینور التناثی تفاعل وزننده رازکیدار بینلرنده برآدمی یا برنسنه‌یی ذکر وباد
ایدشمك معناسنه‌در یقال تناثوه ای تذاکروه الیائی النثی نثو وزننده وآنده لغتدر که ذکر اولندی تقول نثیت
الحدیث نثیا من الباب الثانی لغة فی نثوت الانثاء همزه‌نك کسریله برآدمی فصل وغیبت ایلمك معناسنه‌در یقال
انثی زیدا اذا اغتابه وبرنسنه‌دن عار وجنابله استنکاف ایلمك معناسنه‌در یقال انثی عن الشیء اذا انف منه الواوی
النجو نونك فتحی وجیمك سکونیله والنجاء والنجاة والنجایة نونلرك فتحیله قورتلمق معناسنه در یقال
نجا منه ینجو نجوا ونجاء ونجاة ونجایة اذا خلص منه مترجم دیر که راغبك بیانته کوره بو ماده انفصال من الشیء معناسنه
موضوعدر ونجو اغاجی کسمك معناسنه‌در یقال نجا الشجرة نجوا اذا قطعها ونجو ونجا عصا وزننده دری بی
یوزمك معناسنه‌در یقال نجا الجلد نجوا ونجا اذا کشطه ونجو ونجا یوزلمش دری‌یه دینور یقال عنده نجو ونجا
ای جلد منجو ونجو حدثلمك معناسنه‌در یقال نجا الصبی اذا احدث ونجو مطلقا بطندن خروج ایدن شیئه

دینور کرك نجس وکرك ریح اولسون ونجوی معناسنه کلور کا سیذکر وبغموری دوکلمکله بوش قالمش سحابه دینور
وبرآدمه یاخود برنسنه‌یه کوزدکورمك ایچون بدنظر ایلمك معناسنه‌در یقال نجا الفلان اذا انشوه له لیصیبه بالعین
وبطندن حدث چقمق معناسنه‌در یقال نجا الحدث اذا اخرج التنجیة تفعله وزننده قورتلق معناسنه‌در یقال
نجی منه اذا خلص وقورتمق معناسنه در یقال نجاه الله ای خلصه الاستنجاء بو دخی قورتلمق معناسنه‌در یقال
استنجی منه اذا خلص واغاج کسمك معناسنه‌در یقال استنجی الشجرة اذا قطعها وبر کیسه برآدمدن کندی حاجت
ومقصودنی استحصال ایلمك معناسنه در یقال استنجی منه حاجته ای تخلصها وقضای حاجتدن صکره موضع
طهارتی صو ایله ایقمق یاخود طاشله سیلمك معناسنه در یقال استنجی الرجل اذا اغتسل بالماء من النجو
او تمسح بالحجر مترجم دیر که مصباحك بیانته کوره بو معنا قطع شجره معناسنه اولان استنجاء ماده سندن یاخود التقاط
رطب معناسندن مأخوذدر وراغب تحری ازالة النجو وطلب نجوة لالقاء الاذی عبارهلریله تفسیر ایلمکله اوله کوره
اعتاب واستعتاب قبیلدن اولور یعنی مزید فیهی طلب ایچون اولور اعتاب کلمه سنك همزه سی سلب ایچون اولدیغی
کبی بونك مزیدی اولان انجاء کلمه سنك دخی سلب ایچون اولمغله استنجاء ازالة نجو طلب ایلمك معناسنه اولور
وتردید ثانی‌یه کوره تستر ایچون نجوه یعنی یوکسکجه بر ارامق معناسنه اولوب بعده معنای مذکورده متعارف اولمش
اولور نته که تغوط ابتدا غائط یعنی چقور جه یر ارامق معناسنه‌در لکن وجه اول اوجهدر وجوه سائره مجاز اولمغله
استخلاص معناسندن مأخوذ دیمك آنلردن اقربدر انتهی واستنجاء تازه خرمایه ایرشمك یاخود تازه خرما یمك
معناسنه‌در یقال استنجی القوم اذا اصابوا الرطب او اکلوه ومطلقا آغاجدن یمش دیرمك معناسنه در یقال
استنجی الجناء اذا اجتناه الانجاء همزه‌نك کسریله قورتمق معناسنه‌در یقال انجاه الله منه ای خلصه
واغاج کسمك معناسنه در یقال انجی الشجرة اذا قطعها ودری صویمق معناسنه‌در یقال انجی الجلد اذا کشطه
وبلود یاغدردقدن صکره کلدیکی سمته دونوب کیتمك معناسنه‌در یقال انجت السحابة اذا ولت ای ادبرت بعد
ما امطرت وآغاجك میوه سنك دیرمه زمانی حلول ایلمك معناسنه‌در یقال انجت النخلة اذا اجنت وبرنسنه‌یی کشف
واظهار ایلمك معناسنه‌در یقال انجی الشیء اذا کشفه الانتجاء افتعال وزننده برآدمدن برکیسه حاجتنی استحصال
ایلمك معناسنه‌در یقال انتجی منه حاجته اذا تخلصها وبرآدمی سرداش ایلمکله تخصیص واختیار ایلمك
معناسنه‌در یقال انتجاه اذا اخصه بمناجاته ومرتفع یره اوتورمق معناسنه‌در یقال انتجی الرجل اذا قعد علی نجوة
وفسلدشمك معناسنه‌درکه مشارکت ایچوندر یقال انتجی القوم اذا تساروا النجا عصا وزننده والنجوة
تمره وزننده والمنجا مرمی وزننده توسك ویوکسك یره دینور کویا که سیل صویندن نجاته باعثدر یقال نزلوا وراء
النجا والنجوة والمنجا ای ما ارتفع من الارض ونجا دکنکه دینور عصا معناسنه ودکنك دوزه جك صیریق
مقوله‌سی اغاجه دینور الناجیة والنجیة غنیه وزننده پك چابك ورونده ناقه‌یه دینور یقال ناقة ناجیة ونجیة
ای سریعة وبو که ارکك دوه صفتلنمز وعند البعض صفتلنور یقال بعیر ناج ونجی ای سریع النجو نجم وزننده
والنجوی دعوی وزننده برآدمه سر اسوز سویلمك معناسنه‌درکه فسلدهمك تعبیر اولنور یقال نجاه نجوا ونجوی
اذا ساره وبرآدمك اغزنی قوقلمق معناسنه‌در یقال نجاه اذا نکهه ونجوی اسم اولور نجا کبی فسلدی‌یه دینور یقال
بینهم نجا ونجوی ای تسار وفسلدی ایدن کسه‌لره دینور که وصف بالمصدر اولور یقال هم نجوی المسار ون شارح
دیر که مفرد وجمعه اطلاق اولنور المناجاة مباهاة وزننده والنجاء جدال وزننده برکسه‌یه فسلدهمك
معناسنه‌در یقال ناجاه مناجاة ونجاء اذا ساره شارح دیر که نیاز درکاه الهی‌یه مناجات اطلاقی اخفاء جهتیله
اولدیغنه مبنی‌در التناجی تفاعل وزننده فسلدشمك معناسنه‌در یقال تناجی القوم اذا تساروا النجی
غنی وزننده فسلدی‌یه دینور وبرآدمله فسلدی ایدنه دینور که سرداش وهمراز اوله جقدر جمعی انجیه کلور یقال
هو نجیه ای یساره نجی هدی وزننده ساحل بحر زنکبارده بربلده آدیدر النجاءك النجاءك نونلرك فتحی
والفلرك مدیله وقصریله اسرع اسرع معناسنه‌درکه امر حاضرلردر چابك اول چابك اول دیمکدر وبو اغراء
بابندندر فعلی وجوبا محذوفدر الزم النجاء سبکسنده‌در تخصیص خطاب ایچون کاف لاحق اولدی ذلك وهنالك
کافلری کبی اعرابدن محلی یوقدر خلاصه سی چابك اول قورتلمغه باق دیمکدر قورتلمغك ملزومی اولان سرعت
معناسنه استعمال اولنمشدر یقال النجاءك النجاءك بالمد والقصر ای اسرع اسرع النجاة حصاة وزننده
قورتلق معناسنه‌درکه ذکر اولندی وحرص معناسنه‌در یقال به نجاة ای حرص وحسد معناسنه در
ظاهرا بونلر قدره معناسندن مأخوذدر ونجاة متاره دینور کاه معناسنه التنجی تفعل وزننده مر تفجه

براراشدرمق معناسنه‌در يقال نجى الرجل اذا التمس نجوه من الارض و برآدمه یا برنسنه‌یه کوزدکورمك ایچون
یدنظر ایلمك معناسنه‌در یقال نجى لفلان اذا تشوّه له ليصيبه بالعين النجاوة سحابه وزننده وسعتلو ميدانلو
ارضه دینور تقول بيننا نجاوة من الارض اى سعة النجواء علواء وزننده که جوهری غلط ایدوب کرغك معناسیله
تفسیر ایلمشدر صواب اولان حای مهمله ایله اولمقدر ينجى يرضى وزننده برموضع آدیدر المنجى مرمى وزننده
برفلجك اسمیدر و بررجل آدیدر ناجيه بنواسدیوردنده برصو آدیدر و بصره‌ده برموضع آدیدر نجى سمى
وزننده بررجل آدیدر النجوة حرف تعريفله تمره وزننده بحرين قضاسنده برقریه آدیدر ونجوه حرف تعريفسز
بررجل آدیدر الناجى ابو المتوكل على بن داود وابو الصديق بكر بن عمر وراوى حسن بصرى اولان ابو عبيده
وریحان بن سعيد نام محدثلرك لقبلريدر وعلى بن نجا الواعظ الحنبلى که اعلامدندر ابن نجيه دیمکله معروفدر که سميه
وزننده دد نجيه عنبه وزننده ابن ثواب الاصفهانى درکه محدثدر الواوى النحو محو وزننده يوله دینور يقال
احذ نحوا اى طريقا و جهت معناسنه‌در يقال هو على نحوه اى جهته جمعى انحاء و نحو كلور عتل وزننده و قصد معناسنه
كلور بو معناده ظرف و اسم اولور تقول نحوت نحوه اى قصدت قصده و تقول نحوى اليه اى قصدى ومنه نحو العربية
يعنى علم نحو طلاق ولنان فن معهود اشبو قصد معناسندندر زيرا انكله كلام عربيك سمت ومنهاجى ادراك اولنور بونك
جمعى دخى كلور عتل وزننده و نحيه كلور دلیه وزننده و قصد و عزم ایلمك معناسنه مصدر اولور يقال نحاه ينحوه و ينحاه نحوا
من الباب الاول والثالث اذا قصده و برکسه بريانى اوزره ميل ايدوب آغمق ياخود اوق آتان کمسه یایی چکرکن رسمته
طوغرى اکلوب آورلمق معناسنه‌در يقال نحا الرجل اذا مال على احد شقيه او انحنى فى قوسه و برنسنه‌يى برطرفه صرف
ايلمك معناسنه‌در يقال نحاه اذا اصرفه و برنسنه‌يه كوز دوندروب باقمق معناسنه‌در يقال نحا اليه بصره ينحاه و ينحوه
اذا رده الانتحاء افتعال وزننده بو دخى برسمته و برنسنه‌يه قصد و عزيمت ايلمك معناسنه‌در يقال انتحاه اذا قصده
و برنسنه‌یه سويكنوب طيانمق معناسنه‌در يقال انتحى له اذا اعتمد ودوه قسمى كدرز كين آت كبى صول طرفه
طوغرى يمانوب جوكه رك يوريمك معناسنه‌در يقال انتحى البعير اذا اعتمد فى سيره على ايسره انتحى نسبت
اوزره اسم فاعلدر علم نحوه منتسب اولان آدمه دینور جمعى نحاة كلور قضاة وزننده يقال رجل ناح من قوم نحاة
اى نحوى الانحاء همزه‌نك كسريله برکسه‌يه يا برنسنه‌يه قصد و توجه قلمق معناسنه‌در يقال انحى عليه
ضربا اذا اقبل و برنسنه‌دن صرف بصر قلمق معناسنه‌در يقال انحى بصره عنه اذا عدله ودوه يوررکن صول
طرفنه طوغرى يمانه‌رق وسويكنه‌رك يوريمك معناسنه‌در يقال انحى البعير اذا اعتمد فى سيره على ايسره
النحواء غلواء وزننده درّه دوب كرنمكه دينوركه ايسته مقدمه سيدر يقال اخذته النحواء اى الرعدة والتمطى
بنو نحو ازد قبيله‌سندن برجماعتدر الباقى النحى نونك كسريله طلومه دينور زق معناسنه على قول خاصة
ياغ طلومنه دينور نته كه نحى دخى دينور وحى وزننده و نحاء دخى دينور فتا وزننده يقال جعله فى نحى وفى نحى
وفى نحاء اى فى زق او هو ما كان للسمن خاصة مترجم ديركه مؤلف * اشغل من ذات النحيين * مثلندن ذهول ايلدى
اصلى بودركه تيم الله بن ثعلبه قبيله‌سندن برخاتون زمان جاهليتده ايكى طلوم ايله بر بازارك الارغه محلنده ياغ بيع
ايدر ايدى خوات بن جبير الانصارى ياغ آلمق صورتيله يانه كلوب چاشيلرينه باقمق ايچون طلومك برينك اغزنى
چوزدردى آنك چاشنيسنى كوردكدنصكره ديكر طلومه دخى اغزنى چوزدروب كوياكه آنكده چاشنيسنه
باقدى خاتون ياغ آقسون ديو ايكى اليله ايكى طلومك اغزنى طوتدقده همان خوات خاتونك اكسه سنه چوب
ايكسيده طوتمز اولمغله بنقه داد وستده مباشرت ايلدى خاتون دفع صدده دواوله ياغ كيدرنه ياپسون
بالضروره بو بازارلغه قائل اولدى من بعد بغايت مشغول اولان كمسه حقنده * اشغل من ذات النحيين * مثل اولدى
بعد زمان خوات اسلامه كلكله سرور انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى مادۀ مزبوره ضمننده خوات ايله
ملاطفه بيورورلر ايدى و نحى نونك كسريله طبراق دستيه دينوركه يانق ايدوب ايچنده سود يايلور و برنوع تازه
خرما اسميدر وانلو تمرلو اوقه دينور جمعلرى انحاء كلور و نحى كلور عتى وزننده و نحاء كلور نونك كسريله
النحى وحى وزننده يايقده يايى جقمق ايچون سودى چالقوب يايقمق معناسنه‌در يقال نحى اللبن ينحيه و ينحاه
نحيا من الباب الثانى والثالث اذا مخضه و برنسنه‌يى برندن الارغه قلمق معناسنه‌در يقال نحى الشى‌ء اذا ازاله
و برنسنه جانبنه امالۀ نظر ايلمك معناسنه‌در يقال نحى بصره اليه اذا صرفه التنحية تفعله وزننده بو دخى
برنسنه‌يى برندن آيروب الارغه قلمق معناسنه‌در يقال نحاه اذا ازاله التنحى تفعل وزننده الارغه اولمق معناسنه‌در
يقال تنحاه فتنحى اى ازاله فزال الناحية والناحاة جانب معناسنه‌در كه قرارگاهدن الارغه جه اولان سمتدن

عبارتدر يقال قعد فى ناحيته وناحاته اى جانبه النحى غنى وزننده الارغه كيدن دوه‌لره دينور يقال ابل نحى
اى متنحية المنحاة مرماة وزننده بوغاج صو آقدیسنه دينور ودولاب طوارينك يولنه دينوركه صو چكركن
اورادن تردد ايدر اهل المنحاة نسب جهتيله برى برينه بعيد اولان جماعته اطلاق اولنور المنحاة ميمك ضميله
ايرى و بيوك يايه دينور يقال قوس منحاة اى ضخمة و بيوك اوركلو دوه‌لره دينور الانحاء همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى
بركسه جانبنه اماله و توجيه ايلمك معناسنه‌در ومنه يقال انحى له السلاح اذا ضربه به الانتحاء افتعال وزننده
برايشه چالشوب چبالمق معناسنه‌در يقال انتحى فى الامر اذا جد و برنسنه‌يه سويكنوب طيانمق معناسنه‌در
يقال انتحى فى الشى‌ء اذا اعتمد عليه النحية غنيه وزننده قصد معناسنه اولان نحودن فعيله بمعنى مفعوله دركه
هرنسنه‌نك قصد ايده جكى شئه ديمكدر ومنه يقال هو نحية القوارع اى الشدائد تنتحيه يعنى فلان شدائد و محن
روزكارك تختۀ تعليم كبى مقصدى و توجهكاهيدر اصلا كنديدن دور ومنفك اولمز الواوى النخوة خاى معجمه ايله
خطوه وزننده بركسه بيوكلنوب خود بينلك و تعظم و افتخار ايلمك معناسنه‌در يقال نخا الرجل ينخو نخوة و يقال
نخى الرجل على المجهول اذا افتخر و تعظم و برآدمى مدح ايلمك معناسنه‌در يقال نخا فلانا اذا مدحه الانتخاء
افتعال وزننده بو دخى تعظم و افتخار ايلمك معناسنه‌در يقال انتخى الرجل اذا افتخر و تعظم الانخاء همزه‌نك
كسريله برآدمك كبر و نخوتى زياده اولمق معناسنه‌در يقال انخى الرجل اذا زادت نخوته يو الندو حدو وزننده
ناس برآرايه كلوب بركمك معناسنه‌در يقال ندا القوم يندو ندوا اذا اجتمعوا و برنسنه طاغلمق معناسنه‌در يقال
ندا الشى‌ء اذا تفرق وناس مجلس مشورت كبى جمعيتكاهه حاضر اولمق معناسنه‌در يقال ندا القوم اذا حضروا
الندى ودوه قسمى اكشى اوتلاقدن طتلو اوتلاغه چقمق معناسنه‌در يقال ندت الابل اذا خرجت من الحمض
الى الخلة و برنسنه‌يه بكزه‌نوب خلق و خلق جهتيله اكا چكمك معناسنه مستعملدر يقال ناقة تندو الى نوق كرام
اى تنزع الانتداء افتعال وزننده والتنادى تفاعل وزننده بو دخى ناس برآرايه كلوب بركمك معناسنه‌در
يقال انتدى القوم وتنادوا اذا اجتمعوا و تنادى برى برينه چاغرمق معناسنه‌دركه نداء ماده‌سندندر يقال تنادوا
اذا نادى بعضهم بعضا و مجلس قوروب عقد انجمن ايلمك معناسنه‌در يقال تنادى القوم اذا تجالسوا فى النادى
التندية تفعله وزننده دوه‌لرى اكشى اوتلاقدن طتلو اوتلاغه چقرمق معناسنه‌در تقول نديت الابل اذا اخرجتها
من الحمض الى الخلة و عند البعض دوه‌لرى صويه كتوروب برمقدار ايچدكدنصكره براز اوتاروب بعده ينه صويه كوترمك
معناسنه‌در يقال ندى الابل اذا اوردها فشربت قليلا ثم ردها الى الماء و برنسنه‌يى نمناك ايلمك
معناسنه‌در تقول نديت الشى‌ء اذا بللته المندى مكرم وزننده آت ودوه قسمك وجه مذكور اوزره ايكى
صوارمق يينده اوتاردقلرى اوتلاغه دينور تقول هذا مندى خيلنا اى موضع تنديتها النوادى اوركك دوه‌لره
دينور يقال ابل نوادى اى شاردة ونوادى النوى خرما چكردكلرنى دوه‌يه علف ايچون قيروب ازدكلرنده صچرايان
صچرانديلرينه دينور الندوة تمره وزننده عقد مجلس ايدن جماعته دينور وندوه ناسك كوندز مجتمع اولدقلرى
مجلس و انجمنه دينور على قول ناس مجتمع اولدقلرى حالده اطلاق اولنور قالقوب طاغلدقلرنده اطلاق اولنمز
فته كه ندى ونادى دخى بو معنايه دركه سيذكر دار الندوة مكه‌ده برخانه معلومدر يعنى قصى بنا ايلديكى خانه دركه
قريش آنده دائما مجتمع اولوب مشاوره ايدرلر ايدى المناداة مباهاة وزننده بركسه ايله انجمن اولوب همنشين
اولمق معناسنه‌در و عند البعض مفاخره معناسنه‌در يقال ناداه اذا جالسه او فاخره و بركسه رازنى اظهار
ايلمك معناسنه‌در يقال نادى بسره اى اظهره و يول بللوروب آچغه چقمق معناسنه مستعملدر يقال نادى له
الطريق اذا ظهر و برنسنه‌يى كوروب بيلمك معناسنه‌در يقال نادى الشى‌ء اذا رآه وعلمه و برآدمى چاغرمق
معناسنه‌در تقول ناديته وبه اى صحت به الندى غنى وزننده والنادى والندوة تمره وزننده والمندى
ملتقا وزننده ناسك كوندز بركدكلرى مجلس و انجمنه دينور على قول مجتمع اولدقلرى حالده اطلاق اولنور تفرقلرنده
اطلاق اولنمز تقول حضرنا نديهم وناديهم وندوتهم ومنتداهم اى مجلسهم نهارا وهو المجلس ماداموا مجتمعين
فيه وتقول العرب مايندوهم النادى اى مايسعهم يعنى جماعت بك چوق اولمغله مجلس آنلرى احاطه ايلمز التندى
تفعل وزننده برآدم جوانمردلك ايدوب بركمسنه‌يه احسان و انعام ايلمك معناسنه‌در معناى آتيدن مأخوذدر
يقال تندى الرجل اذا تسخى وافضل الانداء اكرام وزننده تندى معناسنه‌در يقال اندى فلان
بمعنى تندى و برنسنه‌يى نمناك ايلمك معناسنه‌در تقول انديته اذا جعلته نديا و بركسه كثير العطاء اولمق
ياخود خوش آواز اولمق معناسنه‌در يقال اندى الرجل اذا كثر عطاؤه او حسن صوته الندى عصا وزننده

برده اولان باش طبراغه دینور ثری معناسنه وات باغنه دینور شحم معناسنه و یغموره دینور و یاشلغه دینور
یقال به ندی ای بلل وچایره دینور کلأ معناسنه و بخور کبی خوشبو نسنه یه دینور که انکله تطیب
اولنور وغایت ومدی معناسنه در جمعی اندیه وانداء کلور النّدیّ غنیّ وزننده اصلاق نسنه یه دینور
بو مناسبتله سخیّ وکریم آدمه ندیّ الکف اطلاق اولنور یقال هو ندیّ الکف ای سخیّ و بلند آواز اولوب سسی
مسافهٔ بعیده یه بالغ اولان آدمه ندیّ الصوت اطلاق اولنور یقال هو ندیّ الصوت ای بعیده المندیة محسنه
وزننده شول سوزه اطلاق اولنور که مخاطب اولان آدمك شرم وحیادن آلنی ترلر اوله یقال کلمة مندیة ای یندی بها
الجبین النّداء نونك ضمی وکسریله سسه دینور صوت معناسنه النّدی فتا وزننده سس ایراق کتمك
معناسنه در یقال ندی الصوت ندی من الباب الرابع اذابعد النّادیة صودن بعید اولان خرمالغه دینور
یقال نخل نادیة ای بعیدة عن الماء النّدءتان تمرتان وزننده ندءه کلمه سنك تثنیه سیدر آت قسمنك یان باشلرینك
ایچ طرفلرینه قریب اولان یرلرینه دینور المندیات محسنات وزننده آدمی رسوا و مفتضح ایدن اقوال وافعاله
اطلاق اولنور که شرمنده لکدن جبهه یی ترلدر اوله یقال افعال اواقوال مندیات ای مخزیات النّدی عصا وزننده
برنسنه یاشاروب نمناك اولمق معناسنه در یقال ندی الشیء ندی من الباب الرابع اذابلّ النّدیّ عمی وزننده
اصلا نمش نمناك شیئه دینور النّوادی حوادث روزکاره اطلاق اولنور یقال اصابتهم النوادی ای الحوادث
النّادیات برنسنه نك اوائلنه اطلاق اولنور یقال بدت نادیاته ای اوائله الواوی النّزوة مروه وزننده
برجنس آق و یوفقه طاش اسمیدر که بعضا اندن چقماق دوزیلور الواوی النّزو نونك فتحی وزای معجمه نك
سکونیله والنّزاء غراب وزننده والنّزوّ علوّ وزننده والنّزوان فتحاتله صچرامق واطلامق معناسنه در
یقال نزا علیه ینزو نزوا ونزاء ونزوّا ونزوانا اذاوثب علیه وکوکل برنسنه یه چکمك معناسنه مستعملدر یقال نزا به
قلبه اذاطمح واشك قسمی حشار یلقدن بری اوته شاطر کبی قالقمق معناسنه مستعملدر یقال نزت الحمر اذاوثبت
من المراح ای مرحت فوثبت ونجره ده طعام قینامق معناسنه مستعملدر یقال نزا الطعام اذاغلا التّنزیة
تفعله وزننده صچرامق وآشمق معناسنه در یقال نزّی علیه بمعنی نزا وتنزیه وتنزّی هاسز متعدی اولور
صچراتمق وآشورمق معناسنه یقال نزّاه تنزیة وتنزیا اذاوثب به الانزاء همزه نك کسریله بودخی صچراتمق
وآشورمق معناسنه در یقال انزاه بمعنی نزّاه النّزوان فتحاتله صچرامق معناسنه در که ذکر اولندی و برنسنه
شیء آخردن صیرلوب فورتلمق معناسنه در یقال نزا عنه نزوانا اذاتفلت بوراده قاف وبا ایله تقلب نسخه سی غلطدر
وحدت وسورت معناسنه در یقال به نزوان ای سورة النّزیّ غنیّ وزننده والنّزاء شداد وزننده
والمتنزّی متنزّه وزننده شرّ وشور وفتنه خصوصنه جسور وشیر مرد وجست وچالاك اولان آدمه اطلاق اولنور
یقال انه لنزیّ الی الشرّ ونزّاء ومتنزّ ای سوّار الیه النّازیة تیزلك حدت معناسنه در یقال فی طبعه نازیة ای حدة
وهفوه و بادره یه اطلاق اولنور یقال صدرت منه نازیة ای بادرة ودبی چقور چناغه وکاسه یه دینور و بین الحرمین
صفراء نام محل قربنده بر پیکار آدیدر النّزیّة غنیه وزننده بودخی دبی چقور چناغه وکاسه یه دینور یقال
قصعة نازیة ونزیة ای قعیرة النّزاء سماء وزننده والنّزاء کساء وزننده ارکك حیوان دیشی یه آشمق
معناسنه در یقال نزا الفحل علی الناقة نزاء ونزاء اذاسفد التّنزّی تفعل وزننده برنسنه یه سرعتله صچرایوب
آتلمق معناسنه در یقال تنزّی علیه اذاتوثب وتسرّع النّزو حذو وزننده جراحتدن قان پك چوق آقغله یخود
اولمق معناسنه در یقال نزی الرجل علی المجهول نزوا ای نزف شارح دیر که بوراده قاف ایله نزق نسخه سی
غلطدر ومنه فی النهایة وفی حدیث ابی عامر الاشعری انه رمی بسهم فی رکبته فنزی منه فمات یقال
اصابه جرح فنزی منه فمات وذلك اذااصابته جراحة فجری دمه ولم ینقطع النّزوة تمره وزننده قصه و بودور
نسنه یه دینور ونزوه عمان ترابنده بر طاغك آدیدر النّزیة غنیه وزننده سحابه دینور الواوی النّسوة نونك
کسری وضمی وسینك سکونیله والنّساء والنّسوان والنّسون نونلرك کسریله مرأه کلمه سنك من غیر لفظها
جمعلریدر نسبتنده نسوی دینور نونك کسری وسینك سکونیله النّسوة خطوه وزننده برایش ایشلین کسنه
ایشی ترك ایلمك معناسنه در یقال نساعمله ینسوه نسوة اذاترکه ونسوه برایجم سوده دینور تقول سقانی نسوة
من اللبن ای جرعة منه مترجم دیرکه نسوه ماده سی بوندن مأخوذ اولمق اغلب ملحوظدر زیرا عرب قسمی بالطبع
زند وست اولوب وعندلرنده سود الطف اغذیه بلکه غذای مخصوص اولدیغی معلومدر بوملابسه تصوریله اخذ
واطلاق ایلمری قریبدر نسا عصا وزننده فارس اولکه سنده بر بلده آدیدر و سرخس قضاسنده برقریه آدیدر

وکرمان

وکرمان وهمدان قضالرنده بر قریه آدیدر ونسا بوط طمرینه دینور که طوغه قدرممتد اولور هر قالچه ده بردانه اولور
تثنیه سنده نسوان ونسیان دینور فتحاتله امام زجاج علیه الرحمه دیدیکه بونده عرق النسا دیمك جائز دکلدر زیرا
شیء کندی نفسنه مضاف اولمز شارح دیر که عامك خاصه اضافتنه حمل ایله جائزدر یوم الاحد وشجر الاراك
دیدکلری کبی یاخود مسمانك اسمنه اضافتی یاخود اختلاف حسبیله شیئك کندی نفسنه اضافتی قبیلندن اولور
الیائی النّسی والنّسیان والنّسایة والنّساوة نونلرك کسریله والنّسوة خطوه وزننده اونتمق معناسنه در یقال
نسیه نسیا ونسیانا ونسایة ونساوة من الباب الرابع ضدّ حفظه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره نسیان ماده سی برادم
کندینه استیداع اولنان نسنه نك ضبطنی ترك ایلمکدن عبارتدر اولدخی اول آدمك ضعف قلبندن یعنی
حافظه سی ضعیف اولدیغندن یاخود غفلتندن نشأت ایدر یاخود عن قصد قلبندن ذکری ساقط اولور حقنده
ذمّ الهی مترتب اولان قسم اخیردر الانساء همزه نك کسریله اونتدرمق معناسنه در یقال انساه ایاه
النّسی نونك کسریله وفتحیله اونودیلوب فراموش اولنمش نسنه یه دینور یقال هونسیه ای مانسی ونسوانك
بیانه آتدقلری حیض بجاوره سنه دینور یقال القاه کالنسی وهوماتلقاه المرأة من خرق اعتلالها النّسیّ غنیّ
وزننده بین القوم معدود ومعتبر اولمیان آدمه دینور یقال هونسیّ ای لایعدّ فی القوم وقوّت حافظه سی
اولمامغله کثیر النسیان اولان آدمه دینور که اونوتغان تعبیر اولنور النّسیان سکران وزننده بودخی اونوتغان
آدمه دینور یقال رجل نسیّ ونسیان ای کثیر النسیان النّسی نونك فتحی وسینك سکونیله برآدمك نسا دیدکلری
ذکر اولنان بوط طمرینه اورمق معناسنه در یقال نسیه نسیا من الباب الرابع اذاضرب نساه النّسا عصا وزننده
برآدمك بوط طمری اغریمق معناسنه در یقال نسی الرجل نسا من الباب الرابع اذاشکانساه الانسی احوی وزننده
بوط طمری آغرد اولان کشی یه دینور نسیاء مؤنثیدر حمراء وزننده الانسیّ همزه نك فتحی وسینك کسریله
ساق سفلاده یعنی انجکك اشاغیسنده بر طمر آدیدر بوطمر عامه نك عرق الاتی دیدکلری طمر اوله جقدر الیائی
النّشوة نونك حرکات ثلاثی وشین معجمه نك سکونیله خوشبو نسنه قوقلمق معناسنه در علی قول اعمدر یقال نشی ریحا
طیبة اوعام نشوة مثلثة من الباب الرابع اذاشمها و برخبری ایوجه طویوب حقیقتنه واقف اولمق معناسنه مستعملدر
یقال نشی الخبر اذاعلمه وسرخوش اولمق معناسنه در یقال نشی من الشراب اذاسکر و برنسنه یی بره بعد اخری معاودت
وتکرار قلمق معناسنه در که مراد اعتیاد ایلمکدر یقال نشی بالشیء اذاعاوده مرة بعد اخری ومواشی مغیلان کبی ایری
مبشه اغاجلرینك نشوه لرندن اوتلامقله خسته اولمق معناسنه در یقال نشی المال اذا اخذه داء من نشوة الغضا
الاستنشاء بودخی خوش رایحه قوقلمق یاخود مطلقا رایحه قوقلمق معناسنه در یقال استنشی ریحا طیبة
اوعام اذاشمها الانتشاء افتعال وزننده والتّنشّی تفعل وزننده استنشاء معناسنه در یقال انتشی وتنشّی بمعنی
استنشی ومست وسرخوش المق معناسنه در یقال انتشی الرجل وتنشّی اذاسکر النّشوة تمره وزننده مغیلان کبی
ایری مبشه اغاجلرندن الك اوّل چیچك طرزنده ظهور ایدر برنسنه یه دینور ورایحه یه دینور یقال اخذ نشوته
ای رایحته وسرخوشلغه دینور یقال به نشوة ای سکرة و برسنه لك اغاج قاونی دیدکلری میوه یه دینور یقال اترجة
نشوة ای اسنتها الانشاء همزه نك کسریله مواشی مغیلان کبی ایری مبشه اغاجنك نشوه سنی بولمق معناسنه در یقال
انشی البعیر اذاوجد نشوة الغضاة النّشیة غنیه وزننده رایحه یه دینور النّشوان والنّشیان سکران وزنلرنده
سرخوشه دینور یقال رجل نشوان ونشیان ای سکران ورخبرك ابتدا ظهورنده جستجو ایدر اولان آدمه دینور
یقال هونشیان بالاخبار ای یتخبر الاخبار اوّل ورودها النّشوة نونك کسریله خبرطویمغه دینور النّشا
عصا وبعضا سماء وزنلرنده نشاستج اسمیدر که ترکیده نشاسته تعبیر ایتدکلریدر بغدایك اوزندن یاپیلور اشبو نشا
کلمه سنك اصلی نشاستج ایدی که نشاسته فارسی معربیدر تخفیفا شطر کلمه حذف اولندی محدثیندن محمد بن حبیب
النّشائی نشا عملنه منسوبدر نشوی سکری وزننده اذربیجان اولکه سنده بر بلده درکا نخجوان ونخشوان ونغشوان
دیمك جائز دکلدر بو بلده حالا شروان طرفنده نخجوان دیدکلری اوله جقدر النّشاة حصاة وزننده نشوه سی
اولان مبشه اغاجنه یاخود رایحه لو اولان اغاجه دینور جمعی نشا کلور حصا کبی الواوی النّاصیة والنّاصاة
باشك اوك طرفنده قیل بتدیکی یرك نهایت بولدیغی محله دینور که آلین تعبیر اولنور قصاص الشعر معناسنه در مؤلفه
کوره قصاص الشعر باشك اوکندن واکسه سندن قیل بتمسی نهایت بولان موضعدر شهرته مبنی اوك طرفی
متبادردر وشارحك بیاننه کوره اوراده اولان پرچه وکاکله ناصیه اطلاقی مجازدر حالبت ومحلیت علاقه سنه
مبنیدر النّصو نونك فتحی وصادك سکونیله برادمك النده اولان پرچه یاپشوب قاوره مق یاخود پرچنی چکمك

معناسنه‌در يقال نصاه نصوا اذا قبض ناصيته ومدبها و بيابان بيابانه متصل اولمق معناسنه‌در يقال نصت
المفازة بالمفازة اذا اتصلت وبدندن لباسى صويوب چقرمق معناسنه‌در يقال انصا الثوب اذا كشفه ونصو
صانجويه شبيه وجع دينور كه جوف انسانى به عارض اولور الانصاء همزه‌نك كسريله بودخى برآدمك آلنى قاوره‌يوب
چكمك معناسنه‌در يقال انصاه اذا قبض بناصيته المناصاة مباهاة وزننده والنصاء جدال وزننده
بري برينك الالرى برچى قاوره‌يوب چكشدرمك معناسنه‌در تقول ناصيته مناصاة ونصاء اى نصوته ونصانى
المنصى منتى وزننده بري برينه متصل اولان ايكى دره‌نك اوست طرفنه دينور كه بري برينه قاوشدقلرى محلدر
و بر موضع آديدر الناصية مرعانك ايلرى و يوقرى طرفنده اوتليان دوه‌لره دينور يقال ابل ناصية اى ارتفعت
فى المرعى نصا كساء وزننده بر وضعدر النواصى ناصيه‌نك جمعيدر كه آلنه دينور بومناسبتله اشراف ناسه اطلاق
اولنور نته كه اذناب اسافل ناسه اطلاق اولنور يقال هم نواصى القوم اى اشرافهم اليائى النصية غنية وزننده
ناسك كزيده و خيارينه دينور جمعى نصى وانصاء وانا صى كلور الانصاء همزه‌نك كسريله بريرده نصى ديدكلرى
اوت چوق اولمق معناسنه‌در يقال انصت الارض اذا كثر نصيها شارح ديركه نصى كلمه‌سنك تعريبى نسخه‌لردن
ساقط اولمشدر ونصى غنى وزننده افضل مرعادر تازه‌سنه نصى وصليان واغاردقده طريفه و بوغونلنوب
قارتلدقده حلى دينور تركيده بغداى اوتى واشك كنكرى ودبحك اوتى تعبير اولنور الانتصاء افتعال وزننده
اورنديلك اختيار معناسنه‌در يقال انتصاه اذا اختاره وطاغ ياخود ارض اوزون اوزادى يوكسك اولمق معناسنه‌در
يقال انتصى الجبل والارض اذا طالا وارتفعا التنصى تفعل وزننده برنسنه‌يه ياپشمق معناسنه‌در يقال تنصى الشئ به
اذا اتصل و بر قومك اشرافزاده‌سنى تزوج ايلمك معناسنه‌در يقال تنصى بنى فلان اذا تزوج فى نواصيهم الواوى النضو
نونك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله ارقه‌دن لباس صويوب چيلاقمق معناسنه‌در يقال نضاه من ثوبه نضوا اذا جرده
وسائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه آتلرك ايچندن كندى نفسنى تجريد ايدر يقال نضا الفرس
اذا سبق غيره وقيندن قلجى صيرمق معناسنه‌در يقال نضا السيف اذا سله وقطع مسافه ايلمك معناسنه‌در يقال نضا
البلاد اذا قطعها ونضوو نضوّ علو وزننده الده واياقده و باشده وصقالده اولان خضابك رنكى زائل اولمق معناسنه‌در
على قول باش ايله صقالده اولان خضابه مخصوصدر يقال نضا الخضاب نضوا ونضوّا اذا ذهب لونه يكون فى اليد
والرجل والرأس واللحية او يخصهما و بدنده اولان ورم ساكن اولمق معناسنه‌در يقال نضا البدن اذا سكن ورمه وصو
نشف ايلمك معناسنه‌در يقال نضا الماء اذا نشف الانتضاء افتعال وزننده بودخى قيندن قلج صيرمق معناسنه‌در يقال
انتضى السيف اذا سله ولباسى اسكيتمك معناسنه‌در يقال انتضى الثوب اذا ابلاه النضو نونك كسريله آت
او يانك باشلقسز يالكزجه كينه دينور واريق ومهزول اولان حيوانه دينور يقال ركب نضوا اى مهزولا من الابل
وغيرها مؤنثى نضوه‌در جمعى انضاء كلور وانجه اوقه دينور قدح رقيق معناسنه وچوق قوللنلوب آشلغله
كهنه وفاسد اولمش اوقه دينور وكهنه لباسه دينور انضى غنى وزننده آريق ومهزول حيوانه دينور يقال
بعير نضى اى مهزول وتمرنسز يلكسز اوقه دينور ومزراعك ال ايله طوتجق يرندن يوقرى يسنه دينور ياخود بيونك
باشدن طرفه يوقريسنه دينور ياخود كيكنه ياخود چكنى ايا قولاق ارالغنه دينور ونضى الكاهل يغرنيده اولان اوكورغه
كيكلرينه دينور وانسانك آلت تناسلنه دينور الانضاء همزه‌نك كسريله دابه‌يى مهزول ايلمك معناسنه‌در
يقال انضى بعيره اذا هزله و برآدمه مهزول حيوان و يرمك معناسنه‌در يقال انضاه اذا اعطاه مهزولا ولباسى
اسكيتمك معناسنه‌در يقال انضى الثوب اذا ابلاه اليائى النضى نضو وزننده قيندن قلج صيرمق معناسنه‌در يقال
نضيت الثوب نضيا لغة فى نضوته ولباسى اسكيتمك معناسنه‌در تقول نضيت الثوب اذا ابليته الانضاء
همزه‌نك كسريله والانتضاء افتعال وزننده بونلرده لباسى اسكيتمك معناسنه‌در تقول انضيت الثوب وانتضيته
اذا ابليته المنضى منتى وزننده بر موضع آديدر الواوى النطو خطو وزننده برنسنه‌يى چكوب سوندرمك
معناسنه‌در يقال نطا الحبل ينطو نطوا اذا مده و بعيد اولمق معناسنه‌در يقال نطا المنزل اذا بعد و برنسنه‌يى
طمنوب ابسم اولمق معناسنه‌در يقال نطا عنه اذا سكت ونسيج اوانه جقريه ايلكى ارش ايلمك معناسنه‌در يقال
نطا الغزل اذا اسداه النطاة حصاة وزننده خرما قورغنك دبنده اولان قيچوغه دينور ياخود خرما ساقمنه دينور
جمعى انطاء كلور ونطاة خيبر اياتنه دينور على قول آنده برچشمه‌نك ياخود برقلعه‌نك آديدر ياخود خاصة خيبرك
حماّ عارضه‌سنه دينور الانطاء اعطاء وزننده ومرادفيدركه ويرمك معناسنه‌در يقال انطاه
اى اعطاه التناطى تفاعل وزننده بري برنى سبق ايچون سكردشمك معناسنه‌در يقال تناطى القوم

اذا تسابقوا و بركسه ايله برنسنه ضمننده دورشوب اوغراشمق وصواشمق معناسنه‌در يقال تناطى فلانا
اذا مارسه و بري بريله سوزده كشاكش اوزره اولمق معناسنه‌در يقال تناطى الكلام اذا تعاطاه وتجاذبه
المناطاة مباهاة وزننده بري بريله نزاع وتطاول ايلمك معناسنه‌در يقال ناطاه اذا نازعه وطاوله وايكى خاتون
اوتوروب ثوبه ارش ايلمك ايچون بري برينه ايلك يومغى آتمق معناسنه‌در تقول رايت مناطاتهما وهى ان تجلس
المرأتان فترمى كل واحدة الى صاحبها كبة غزل حتى تسدى الثوب واشبو مناطاة برنسيج ايدركن اولور الواوى
النعو نونك فتحى وعينك سكونيله اوست دوداغك برون التنده اولان دكرمى يوه دينور ودوه قسمنك اوست
درداغنده اولان يريغه دينور وآت قسمنك طرنغنك كير وسنده اولان قيناغك باريغنه كذلك طرنغنك
كيروسنده اولان باريغه دينور وتازه خرمايه دينور نعوه تمره وزننده بر موضعدر النعاء دعاء وزننده كدى
ماولمق معناسنه‌در يقال نعا السنور نعاء اذا صات نعوان سلمان وزننده بر وادى اسميدر اليائى النعى سعى
وزننده والنعى غنى وزننده والنعيان غفران وزننده برآدمك وفات ايلديكنى خبر و يرمك معناسنه‌در يقال
نعاه له ينعيه نعيا ونعيا ونعيانا اذا اخبره بموته و برآدمك ذنوب وقبايحنى اظهار واشاعه ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال هو ينعى على زيد ذنوبه اى يظهرها و يشهرها النعى غنى وزننده موت خبرنى اعلام ايدن آدمه دينور
عربده مخصوص ناعى اولور يقال هو نعى اى ناع ونعى بمعنى مفعول اولور موتى خبرى اعلام اولنمش آدمه دينور
يقال هو نعى اى منعى الاستنعاء دوه سائرلرى صاوشمق ياخود اوركوب كير و دونمك ياخود سكرده‌رك راكبنى
ياصاحبنى آلوب قاچمق ياخود دوه‌لر پراكنده وتارمار اولمق معناسنه‌در يقال استنعت الناقة اذا تقدمت او تراجعت
نافرة او عدت بصاحبها او تفرقت وانتشرت وقيون قسمنك اوكنه كچوب آردنجه كلسون ديو چاغرمق معناسنه‌در
يقال استنعى الرجل الغنم اذا دعاها لتتبعه التناعى تفاعل وزننده ناس جنكده بري برنى اغراء وتشديد ايچون بري
برينه مقتوللرينك خبرنى بيلدرشمك معناسنه‌در يقال تناعى القوم اذا تنعوا قتلاهم ليحرض بعضهم بعضا المنعى
والمنعاة ميملرك فتحيله موت خبرينه دينور نعاء قطام وزننده اسم فعل امردر نعى ايله يعنى فلانك موتى خبرنى
هركسه اعلام واظهار ايله ديمكدر تقول نعاء فلانا اى انعه واظهر خبر موته شارح ديركه عرب مراسمندندركه
برذيشان كسنه وفات ايلدكده بري سوار اولوب بين القبائل و بين القوم نعى واعلان ايده‌رك دوراندر اليائى النغى
غين معجمه ايله بغى وزننده فهم اولنه‌جق سوز سويلمك معناسنه‌در يقال نغى اليه ينغى نغيا اذا تكلم بكلام يفهم
الانغاء اصغاء وزننده نغى معناسنه‌در يقال انغى الرجل بمعنى نغى النغية نغمه وزننده ومرادفيدركه برخوش
آينده ولطيف سوزه دينور تقول سمعت نغية اى نغمته وتازه ايشيديلن خبره دينور هنوز صحت وحقيقتى ثبات وتمكين
بولمقسزين تقول سمعت نغية وهى اول الخبر قبل ان يستثبته المناغاة مباهاة وزننده برنسنه‌يه يك يقلشوب چاتمق
معناسنه‌در يقال ناغاه اذا داناه و بارشمق معناسنه‌در يقال ناغاه اذا باراه ومحبوبه ايله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه‌در يقال
ناغى المرأة اذا غازلها نغيا بحيا وزننده انبار قضاسنده برقريه آديدر وواسط ايله بصره بيننده برقريه آديدر الواوى
النغوة نغيه وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى النغو نغى وزننده وآنده لغتدر تقول نغوت لغة فى نغيت
اليائى النفى نونك فتحى وفانك سكونيله برنسنه‌يى يرندن آيرمق معناسنه‌در يقال نفاه ينفيه نفيا اذا نحاه و يقال نفاه
ينفوه نفوا وهذا مروى عن ابى حيان ونفى لازم اولور يرندن آيرلمق معناسنه يقال نفاه فنفى متعدّ ولازم وسيل
صويى سيلنتى يى كوتروب ايلتمك معناسنه مستعملدر يقال نفى السيل الغثاء اذا حمله وانكار ايلمك معناسنه‌در
يقال نفى الشئ اذا جحده ونفى ونفيان فتحاتله يل طپراق توزتمق معناسنه‌در يقال نفت الريح التراب نفيا ونفيانا اذا
اطارته واوكورتلك ايچون اقچه‌يى ال ايله صاورمق معناسنه‌در يقال نفى الدراهم اذا اثارها للانتقاء و بلود يغمور
فشقرتمق معناسنه‌در يقال نفت السحابة ماءها اذا مجته الانتفاء افتعال وزننده برنسنه يرندن آير يلوب آلارغه
اولمق معناسنه‌در يقال انتفى منه اذا تنحى النفى غنى وزننده نفى اولنمش منفى معناسنه‌در عربلرك ابن نفى
اطلاق ايلملرى بوندندركه پدرى براوغلدن بيزار اولمغله بو بنم اوغلم دكلدر ديو جحد وسلب ايلديكى اوغلانه
اطلاق اولنور يقال هو ابن نفى اى نفاه ابوه ونفى چولمك قينار كن طشره آتديغى كفه وكپوكه دينور يقال نفى
القدر اى ماجفأت به عند الغليان ونفى الماء سرپلان صويك سرپنديسنه دينور يقال هذا نفى الماء اى ما
تطاير منه عن الرشاء ونفى الحوافر دابه يورركن اياغى آلتندن قاپوب كيدن طاش وملوز مقوله‌سنه دينور ونفى
خرما يپراغندن اورلمش قلقانه دينور ونفى الريح اشجار ديبلرينه روزكارك صاوروب يغديغى طپراغه دينور
وعسكر عظيم ايچندن كنار كسوب كيروانك يادكاره دينور ونفى وعيد معناسنه مستعملدر تقول اتانا نفيكم اى

وعبدكم النقبان فتحاتله بودخی اشجار دیبلرینه روزكارك صاوروب سوردیكی طپراغه دینور النقابه نونك فتحی
وضمیله والنقاة حصاة وزننده والنقوة تمره وزننده والنقبة غنبه وزننده والنقاء سماء وزننده والنقاوة
تمامه وزننده برنسنه نك كیرویه قلان كتریته وكوسنه دینور خرمن ارضیه سی كبی ونقیه تمره وزننده ونقیه
غنیه وزننده خرما پیراغندن اورلمش سفره به دینوركه اوزرینه كش یایمق ایچون بوغردسر یلور الواوی النقو
نقی وزننده وانده لغتدر وبو ارتشاف نام كتابدن منقولدركه ابو حیان قولیدر یقال نقاه ینقوه نقوا لغة فی نقاه ینقیه
نقیا الواوی النقاوة والنقاء والنقاءة نونلرك فتحیله والنقاوة والنقایة نونلرك ضمیله برنسنه پاك وپاكیزه
اولمق معناسنه در یقال نقی الشیء نقاوة ونقاء ونقاءة ونقاوة ونقایة من الباب الرابع اذا انظفت النقی غنی وزننده
پاك وپاكیزه نسنه یه دینور جمعی نقاء كلور نونك كسریله ونقواء كلور نقباء وزننده وبو نادردر یقال هو نقی ای
نظیف الانقاء همزه نك كسریله برنسنه یی پاك وپاكیزه قلمق معناسنه در یقال انقاه ای نظفه وحیوان ایلك
یاغلیوب سمورمك معناسنه در یقال انقت الابل اذا اسمنت وغله كركی كبی اوزلنوب قالنلشمق معناسنه در یقال
انقی البر اذا اسمن التنقی تفعل وزننده والانتقاء افتعال وزننده برنسنه یی اوردیلمك معناسنه در یقال تنقاه
وانتقاه اذا اختاره النقوة والنقاوة والنقاة نونلرك فتحیله والنقایة والنقاوة نونلرك ضمیله اسم اولورلر
برنسنه نك كزیده ومختارینه اطلاق اولنورلر ونقاوه لفظنك كه نونك ضمیله در جمعی نقی كلور هدی وزننده
ونقاء كلور مد ایله ونقایه كلمه سنك كه بنه نونك ضمیله در جمعی نقایا كلور نونك فتحیله ونقاء كلور نونك ضمیله
ومد ایله یقال هو نقوته ونقاوته ونقاته ونقایته ونقاوته ای خیاره ونقاوة الطعام ونقایة الطعام نونلرك
فتحی وضمیله در بغدایی آیرلیوب پاك ایدركن بیانه آتدقلری دلوجه وچاودار وسائر فضلات مقوله سی نسنه دن
عبارتدر النقاء عصا وزننده صرتی اوركج كبی بوكری اولان یومشق قوم یغننه دینور تثنیه سنده نقوان
ونقیان دینور فتحاتله جمعی انقاء ونقی كلور صلی وزننده بنات النقا برجانور چكدر قوم ساللرده اولور
واكا شحمة النقا دخی دیرلر النقو حقو وزننده والنقا عصا وزننده قول كمیكنه دینور علی
قول مطلقا ایلكلی كمیكه دینور جمعی انقاء كلور النقی نونك كسریله ایلیكه دینور مخ معناسنه
یقال اخرج نقیه ای مخه الانقی احوی وزننده وجودنده ایلكلی كمیكلری انجه اولان آدمه دینور نقواء مؤنثیدر
یقال رجل انقی وامرأة نقواء ای دقیقا القصب النقة ثقه وزننده واكا مزاوجة ذكر اولنور یقال ثقة نقة
اتباع النقاوة ثمامه وزننده بركونه نباتدركه صابون كبی آنكله اثواب غسل اولنور جمعی نقاوی كلور نونك ضمیله
الباقی النقیة تمره وزننده برسوزه دینور یقال ماقاه بنقیة ای بكلمة النقی غنی وزننده خاص اوندن یاپلمش
بیاض اتمكه دینور حواری معناسنه المنقی معظم وزننده یوله دینور طریق معناسنه ومدینه ایله جبل احد
بیننده برموضع آدیدر نقیا نونك كسریله انبارده برقریه آدیدر یحیی بن معین الحافظ النقیاوی اورادندر یانقیا
نونك كسریله كوفه قضاسنده برقریه در النقاء لقاء وزننده ومراد فیدركه بو لشمق معناسنه در تقول
نقیته نقاء ای لقیته لقاء الباقی النكایة كتابه وزننده اعدایی قیروب یكورمك معناسنه در یقال نكی العدو
وفیه نكایة من الباب الثانی اذا قتل وجرح وخام چبانك باشنی قوپروب دشمك معناسنه در یقال نكی القرحة
اذا نكأها وتقول العرب هنئت ولاتنك ای لانكیت ولاجعلت منكیا وبو تركیب دعادر ولاتنك كلمه سی مجهولدر
ناقص اولمغله آخری منقوصدر همیشه اعداء اوزره غالب ومظفر اولوب اصلا منكوب ومخذول اولمیه سن دیمكدر
ومنكی كلمه سی نكایه دن مرمی وزننده در الواوی النمو علو وزننده برنسنه بركتلنوب آرتمق معناسنه در یقال نما
الشیء ینمو نموا اذا زاد واله وصقاله یاقیلان خضابك رنكی قویولنمق معناسنه در یقال نما الخضاب اذا ازداد حمرة
وسوادا الیائی النمی رمی وزننده والنمی عنی وزننده والنماء سخاء وزننده والنمیة عطیه وزننده نمو
كلمه سنده لغتدر یقال نمی الشیء ینمی نمیا ونمیا ونماء ونمیة اذا زاد وطورغی چوغالمغله آتشی یك علولندرمك معناسنه
مستعملدر یقال نمی النار اذا رفعها واشبع وقودها وسمورمك معناسنه در یقال نمی الرجل اذا اسمن ونهر
وبحرك صویی قباروب قالقمق معناسنه در یقال نمی الماء اذا طما وبر آدمه بر كلام وخبر رفع واسناد اولنمق
معناسنه در یقال نمی الیه الحدیث اذا ارتفع الیه وبو معناده متعدی اولور تقول نمیت الحدیث الیه اذا رفعته وعزوته
الانماء همزه نك كسریله بودخی برنسنه ارتمق معناسنه در یقال انمی الشیء اذا زاد وآرتدرمق معناسنه در یقال
انماه اذا زاده وبر سوزی نمیمه وجهیله اشاعه وابلاغ ایلمك معناسنه در یقال انمی الحدیث اذا اشاعه علی وجه
النمیمة وشكاری كورمیه رك اولدرمك معناسنه دركه ضرب ایدن كیسه نك اوكندن فرار ونظر كاهندن غائب

اولدقد نصكره اولمكدن عبارتدر یقال انمی الصید اذا رماه فاصابه ثم ذهب عنه فمات التنمیة تفعله وزننده بودخی
برنسنه بركتلنوب ارتمق معناسنه در یقال نمی الشیء اذا زاد وبر خبر وكلامی بر آدمه عزو واسناد ایلمك معناسنه در
تقول نمیت الیه الحدیث اذا رفعته الیه وعزوته الانتماء افتعال وزننده بر آدم بركیسه یه كندیسنی نسبت ایلمك انتساب
معناسنه دركه نسبتلنمك تعبیر اولنور یقال انتمی الیه اذا انتسب وقوش بر محلدن قالقوب آخر محله قونمق معناسنه در
یقال انتمی البازی اذا ارتفع من موضعه الی آخر التنمی تفعل وزننده بودخی قوش برندن قالقوب بشقه یره
قونمق معناسنه در یقال تنمی البازی بمعنی انتمی النامیة قوت نماء صاحبیدركه آرتوب بیومك شانندن اولان
نسنه لردر مراد مخلوقدر الهیدر قال الشارح ومنه الحدیث لاتمثلوا بنامیة الله ای الخلق ونامیة الكرم آصمه نك
صالقملو اولان چبوغنه اطلاق اولنور ونامیه برمعروف صویك آدیدر الانمی تركی وزننده ایچی صماناله
طولدرلمش غلاف مقوله سنه دینور بصدق ودوه هاوبدی وسائری كبی بوراده خبشه وحسبه نسخه لری غلطدر
صواب اولان حشیه دركه حشودن مأخوذدر النماة حصاة وزننده اوفق قرنجه یه دینور جمعی نمی كلور حصا
وزننده النامیان ایكی شاعره اطلاق اولنور بری مصیصه لو وبری غزه لودر النمیة غنیه وزننده ایپلك
اكیرن كیسه نك چقرقدن صیردیغی بری برینه مقابل ایكی ایپلك قلمیدركه اوزرلرینه ایپلك صارلمغله یومق اولورلر
النمی عتی وزننده نم ماده سنده ذكر اولندی كه لغت رومیه ده فلس معناسنه دركه پوله ومنقوره دینور الیائی
ننا عصا وزننده ابو بكر محمد بن محمود الاصفهانی نام فقیه ومحدثك پدری اسمیدر الیائی النیة نونك كسری
و یانك تشدیدی وتخفیفیله برنسنه یه قصد وعزم ایلمك معناسنه دركه اكا باشرته عقد قلب ایلمكدن عبارتدر
یقال نوی الشیء ینویه نیة ونیة اذا قصده و برنسنه یی ضایع ایلمیوب حفظ وصیانت ایلمك معناسنه مستعملدر
لزوم علاقه سیله یقال نوی الله فلانا ای حفظه ونیه عزم وتوجه اولنان سمت ومرامه دینوركرك سفر وكرك عمل
وحاجت مقوله سی اولسون یقال نوی نیة ای قصد الوجه الذی یذهب فیه وایراق اولمق بعد معناسنه در
كاسیذكر الانتواء افتعال وزننده بودخی برنسنه یه عزم وقصد ایلمك معناسنه در یقال انتواه اذا قصده
التنوی تفعل وزننده انتوا معناسنه در یقال تنواه اذا قصده النوی عصا وزننده بودخی عزم وقصد
اولنان سمت وجهت ومرامه دینور یقال نوی نوی بعیدة ای جهة یذهب فیها وایراق اولمق معناسنه در نیه كبی
یقال نوی عنه نیة ونوی اذا بعد ونوی خانه وسرایه اطلاق اولنور و برمكاندن مكان آخره نقل وتحول ایلمك
معناسنه در یقال نوی من مكان الی آخر اذا تحول ونواة لفظندن جمع اولوركه چكرده دینور جمع الجمعی انواء
كلور ونوی كلور عتی وزننده ونوی كلور كسرتینله ونوی قبرلزی ختان ایدن سنجییه دینور وشام دیارنده برقریه
آدیدر شیخ الاسلام ابو زكریا یحیی النووی قدس الله روحه اورادندر وسمرقند قضاسنده برقریه آدیدر ونوی
مصدر اولور چكردك آتمق معناسنه یقال نوی الرجل نوی اذا القی النواة الانواء همزه نك كسریله ایراقلشمق
معناسنه در یاخود كثیر الاسفار اولمق معناسنه در یقال انوی الرجل اذا تباعد او كثرت اسفاره وبر آدمك ایشنی
بتورمك معناسنه در یقال انوی حاجته اذا اقضاها وخرما قورغی وسائر میوه چكردك بغلمق معناسنه در یقال
انوت البسرة اذا عقدت نواها وچكردك آتمق معناسنه در یقال انوی الرجل اذا القی النواة وناقه یی طاولندرمق
معناسنه در یقال انوی الناقة السمن اذا جعلها ناوبة التنویة تفعله وزننده بودخی بر آدمك ایشنی بتورمك
معناسنه در یقال نوی حاجته اذا اقضاها ومیوه قسمی چكردك بغلمق معناسنه در یقال نوت البسرة اذا عقدت
نواها وچكردك آتمق معناسنه در یقال نوی الرجل اذا القی النواة النواة حصاة وزننده چكردكه دینوركه
ذكر اولندی واعداددن یكرمی علی قول اون عدده دینور یقال اخذ منه نواة ای عشرین او عشرة وبر اوقیه
التونه دینور علی قول درت دانه مسكوك التونه دینور یاخود بش درهم وزننده یاخود اوچ درهم وزننده یاخود اوچ
بچق درهم وزننده اولانه دینور یقال تزوجها علی نواة من ذهب ای علی اوقیة من ذهب اوهی اربعة دنانیر اومازنته
خمسة دراهم او ثلاثة دراهم او ثلاثة ونصف شارح دیركه بو معنا چكردك معناسندن مأخوذدر ونهایه ده بش درهم
قیمتنده اولان التونه ده مفسردر بنونوی فتا وزننده برقبیله در ناو حال وزننده برقلعه آدیدر النی نونك فتحیله
ایچ یاغنه دینور شحم معناسنه نیان ریان وزننده برموضعدر النوویة قریبه وزننده دائما خرما چكردكی اكل ایدن
دوه لره دینور یقال ابل نوویة ای تأكل النوی الاستنواء بودخی چكردك آتمق معناسنه در یقال استنوی الرجل اذا القی
النوی النی طی وزننده والنوایة نونك فتحی وكسریله ناقه سمورمك معناسنه در یقال نوت الناقة تنوی نیا ونوایة
اذا اسمنت الناویة والناوی سموز وطاولی ناقه یه دینور وصف خاصدر جمعی نواء كلور نونك كسریله النی

نونك كسريله معناى مزبوردن اسمدر ناقه نك سموزلكنه دينور يقال بالناقة نِیٌ اى سمن ى النهى نونك
فتحى وهانك سكونيله برآدمى برنسنه دن منع ويساق ايلمك معناسنه در كه امر مقابليدر يقال نهاه عنه ينهاه
نهيا من الباب الثالث ضدّ امره الانتهاء افتعال وزننده مطاوعدر كه يساغى اسلوب كير وطورمق
معناسنه در يقال نهاه عنه فانتهى و برنسنه غايته وارمق معناسنه در كه تجاوز ايليوب اوراده طورمقدن عبارتدر
يقال انتهى الشئ اذابلغ نهايته و برآدمه برخبر يتشمك معناسنه در يقال اليك انهى المثل فانتهى اى بلغ التناهى
تفاعل وزننده بودخى يساغى قبوله كيروطورمق معناسنه در يقال نهاه فتناهى و برنسنه نهايت بولمق معناسنه در
يقال تناهى الشئ اذابلغ نهايته النهوّ عدوّ وزننده منكراتدن دائما ناسى زجر ومنع ايدن آدمه دينور يقال هو
نهوّ عن المنكر امور بالمعروف النهية غرفه وزننده اسمدر برنسنه دن كيروطوردرمغه دينور كه يساق تعبير اولنور
و برنسنه نك غايت وانجامنه دينور يقال بلغ الشئ نهيته اى غايته وآخره و يره قاقيلان قازغنك باشنده اولان
كرتكه دينور كه اكا ايپ چكيلور وعقل ومدركه يه دينور صاحبنى قبايحدن نهى ايلديكيچون جمعى نهى كلور
مديه ومدى كبى ونهى هدى كبى مفرد اولور يقال هو ذوالنهية والنهى وهم اولوالنهى اى العقل والعقول
النهاية والنهاء نونلرك كسريله بونلرده برشيئك غايت وآخرينه دينور يقال بلغ نهيته ونهايته ونهاءه اى غايته
وآخره ونهايه بسرك دوه نك بروننه كچورد كلرى اغاجك اوجنه دينور وشول تخته يه دينور كه قرشولقلى
دوزوب اوزرنده دابه يه يوك تحميل اولنور ايكى طرفنده اولان حاملتان وعاضدتان دخى ديرلر ونهاء يك كوچك يغمور
كوچكنه دينور ونهاء النهار كوندزك كمال ارتفاعندن عبارتدر كه مراد نصف نهاره قريبدر ونهاء الماء صويك
كركى كبى قباروب قالقمسندن عبارتدر ونهاء صرچه يه دينور زجاج معناسنه على قول صرچه دن دوزامش شيشه
و برداق مقوله سنه دينور بونده قصر ايله ده لغتدر مفردى نهاءه درهايله و برنوع آق طاش اسميدر كه مرمردن بومشق
اولور وباديه ده بردولى نبات آديدر و برجنس بونجق آديدر التنهية تفعله وزننده برنسنه نهايته ايرمك معناسنه در يقال
نهى الشئ اذابلغ نهايته و برآدمه برسوزى و برخبرى يتشدرمك معناسنه در يقال نهى اليه الخبر اذابلغه وتنهيه
اسم اولوردره نك صويى منتهى اولديغى يره دينور الانهاء همزه نك كسريله برآدمه برسوزى وخبرى يتشدرمك
معناسنه در تقول اليك انهى المثل ونهى كاذكراى بلغه و يقال انتهى اليه المثل ونهى وانتهى مجهولين ونهى كسعى
قليله يعنى بوماده دن سوز يتشمك معناسنه مجهول استعمال اولنور لكن معلوم اوله رق ورودى لغت نادره در وانهاء
صوكولنه كلمك معناسنه در يقال انهى الرجل اذا اتى نهيا اى غديرا و برنسنه يى برينه ابلاغ ايلمك معناسنه در يقال
نهى الشئ اذابلغه النهى نونك كسرى وفتحى وهانك سكونيله صوكولنه دينور غدير معناسنه ياخود كوله
شبيه يره دينور كه انده صوايركيلور جمعى انهى كلور همزه نك فتحى وهانك كسريله وانهاء كلور ونهى كلور صلى
وزننده ونهاء كلور كساء وزننده التنهاء تانك فتحيله دره نك صويى منتهى اولديغى يره دينور تنهيه كبى النهبة
نونك كسريله والنهبة غنبه وزننده نهايت درجه ده سموز وطاولى ناقه يه دينور يقال ناقة نهبة ونهبة اذابلغت
غاية السمن المنهاة مرماة وزننده عاقل آدمه دينور نفسنى وسائرى قبايحدن نهى ومنعه باعث اولديغيچون
يقال رجل منهاة اى عاقل النهاوة حلاوه وزننده بركسنه عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در يقال نهوالرجل
نهاوة من الباب الخامس اذا كان منهاة النهى غنىّ وزننده عاقل آدمه دينور جمعى انهياء كلور النهى عمى
وزننده بودخى يك عاقل آدمه دينور جمعى نهون كلور عمون وزننده كه اعلال اولنمشدر يقال هو نهىّ من قوم
انهياء ونه من نهين ويقال نه بالكسر على الاتباع اى متناهى العقل هذا نهيك من رجل وناهيك من رجل
ونهاك من رجل مجموعى حسبك معناسنه در تقول نهيك من رجل وناهيك منه ونهاك منه اى حسبك يعنى فلان
برغايتدر كه سكا هر وجهله كافى ووافى اولمغله سنى سائره طلب ومراجعتدن لسان حال الله نهى ومنع ايدر مثال اول
مبالغة وصف بالمصدردر شارح ديركه مثال اولده مفرد وجمع ومذكر ومؤنث مساويدر ومثال ثانى كه اسم فاعلدر
وثالث كه فعل ماضى در انلرده مرعيدر وثانى حاليت اوزره منصوبدر نهاة حصاة وزننده برفرس آديدر نهيه
سميه وزننده اسد بن عبد العزى نام كسه نك ام ولدى اسميدر كه حضرت خديجه نك جده سيدر كذلك
عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينك ام ولدى اسميدر النهى فتاوزننده ترك حاجت ايلمك معناسنه در
كويا كه كندى نفسى جهتندن نهى اولنمشدر يقال طلب حاجته حتى نهى عنها نهيا من الباب الرابع و يقال انهى
عنها اى تركها ظفر بها اولم يظفر نهيا نونك كسريله ونهيا فتحاتله برصو آديدر النهاء نونك ضميله زهاء
وزننده ومرادفيدر كه مقدار معناسنه در يقال نهاء مأة اى زهاؤها دير نهيا نونك كسريله مصرده برقريه در

نهى هدى وزننده بحرين قضاسنده برقريه در التنهاة تانك كسريله طپراق وچاموره مقوله سندن يايمه صو
بندينه دينور كه آنكله سمت آخره صرف اولنور فصــــل الواو الياثى الوأى رأى وزننده وعد ايلمك
معناسنه در يقال وأى الشئ وأيا من الباب الثانى اذا وعده و برنسنه يى درعهده ايلمك معناسنه در يقال وأه
اذا ضمنه ووأى ناسدن عدد كثيره دينور ووهم وظن معناسنه در تقول فى وأبى كذا اى فى وهمى وظنى الوءى
فتاوزننده ياوزوجست وچالاك دابه يه دينور و يبان اشكنه دينور وءاة مؤنثيدر فتاة كبى الوئية غنيه وزننده
انجويه دينور دره معناسنه و ككنش تجره يه وچناغه دينور وأبه دخى دينور تمره وزننده يقال قدر وقصعة وئية
ووأية اى واسعة و بيوك چواله دينور و بيوك قارنلو ناقه يه دينور وامور بيتى كوزل اداره وحفظ ايدن كاركذار قادينه
دينور يقال امرأة وئية اى حافظة لبيتها الاتاء اتكاء وزننده برآدمك وعدنى قبول ايلمك معناسنه در يقال
اتأى الرجل اذا اتعد الاستيئاء برآدمدن وعده ايستمك معناسنه در يقال استوءاه اى استوعده التواءى
تفاعل وزننده بركمك معناسنه در يقال تواءى القوم اذا اجتمعوا اليائى الوثى واوك فتحى وثانك سكونيله
كوجكاره دينور جيئات معناسنه مفردى وثيه در اليائى الوثى ثاى مثلثه ايله حسى وزننده وثأ معناسنه در كه
مفاصلده اولان وجعه دينور تركيده صزى تعبير اولنور يقال فى مفاصله وثى اى وثأ الموثية مرميه وزننده برعضو
ومفصلنده صزى پيدا اولمش آدمه دينور يقال وثيت يده على المجهول فهى موثية اى موثوءة بها وثى الوثى
واوك ضميله هدى وزننده وثى لفظندن جمعدر صزيلر ديمكدر الايثاء همزه نك كسريله برآدمك مركوبى اولان
حيوان ياخود كمى صنوب برباد اولمق معناسنه در يقال اوثى الرجل اذا انكسر به مركبه من حيوان اوسفينة
الميثاءة ميمك كسريله دمور چومغه وكرزه دينور يقال ضربه بالميثاءة اى بالمرزبة اليائى الوجى عصا وزننده
اياق ياطرنق بالين يور يمكدن ياخود طاشلق سرديرده يوريمكدن آشوب فرسوده اولمق ياخود آتدن اشدّ
اولان حالته اوغرامق معناسنه در كه طاشرقدن يلرى صوبلوب آتلرى پاره پاره اولمقدن عبارتدر
يقال وجى الماشى وجا من الباب الرابع اذا حفى اواشدّ منه و يقال اصابه الوجى الوجى عمى وزننده
والوجى غنى وزننده اياغى طاشرقله آشنوب يپريمش آدمه دينور مؤنثى وجياء در حمراء كبى
التوجى تفعل وزننده بودخى اياق آشنوب يپريمك معناسنه در يقال توجى الفرس بمعنى وجى الايجاء همزه نك
كسريله اغى طاشرقدوب آشندرمق معناسنه در تقول اوجيته اى جعلته وجيا وويرمك معناسنه در يقال
اوجاه اذا اعطاه و بخل ايلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال اوجى الرجل على اذا بخل واوجيه صائمق
معناسنه در يقال اوجى فلان اذا باع الاوجية وصياد آو بولميوب خائب دونمك معناسنه در يقال اوجى الصائد
اذا اخفق وآتك طرنقلرى يك كورلوب كند اولمغله باصديغى يره تأثير ايليوب قازمقدن قالمق معناسنه در يقال
اوجى الحافر اذا انتهى الى صلابة ولم يتبسط و برنسنه دن فارغ اولوب كيرو چكلمك معناسنه در يقال اوجى عن كذا
اذا اضرب وانتزع و برآدمى ايشه يرامز خير ومنفعتسز بولمق معناسنه در تقول سألناه فاوجيناه اى وجدناه
وجيا الوجى واوك فتحى وجيمك سكونيله بودخى بركسه يى خير ومنفعتسز بولمق معناسنه در تقول سألناه
فوجيناه وجيا من الباب الثانى اى وجدناه وجيا وانه مك خصى معناسنه در تقول وجيته اذا خصيته الاوجية
اوديه وزننده وجاء لفظندن كه كساء وزننده در جمعدر كوچك آرقه يوكلرينه دينور عكوم صغار معناسنه
الوجىّ غنىّ وزننده خير ومنفعتسز جمادات قبيلندن اولان كسبه دينور يقال رجل وجىّ اى لا خير عنده ميجى
عيسى وزننده نعمان بن مقرن الصحابى جدينك اسميدر اليائى الوحى واوك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
اشارت ايلمك معناسنه در يقال وحى اليه يحى وحيا اذا اشار مؤلفك بصائرده بياننه كوره اشارت سريعه معناسنه
موضوعدر ومعناى مرقوم على وجه الرمز والتعريض كلامله وتركيبدن مجرّد صوتيله و بعض جوارحله بالاشاره
حاصل اولور وكتابه ده صورت بولور بو جهتله بونلرك هر برنده استعمال اولنور و بصائرده بوندن بشقه نفايس
دخى اولمغله راغب اولنلر مراجعت ايدرلر انتهى ووحى يازو يازمق معناسنه در تقول وحيت الكتاب اذا كتبته
و يازلمش نامه وكتابه اطلاق اولنور وايلجى كوندرمك معناسنه در يقال وحى اليه اذا ارسل اليه رسولا والهام
معناسنه در يقال وحى الله فى قلبه كذا اى الهمه وكيزلوجه سوز سويلمك معناسنه در يقال وحى اليه اذا كلمه
خفيا ومطلقا برآخر آدمه القا اولنان كلامه دينور وصوت وآوازه دينور كرك انسانك وكرك سائرك اولسون جمعى
وحىّ كلور حلى وزننده ووحى سرعت ايلمك معناسنه در يقال وحى الرجل وحيا اذا اسرع الوحا عصا وزننده
والوحاة حصاة وزننده بونلرده صوت وآوازه دينور ووحا برقومك سسيد وديشانه دينور يقال هو وحا القوم اى

سيدهم وآتشه دينور وفرشته يه دينور ملك معناسنه وعجله واسراع معناسنه در بونده مدّ ايله ده لغتدر
ومنه قولهم الوحا الوحا اى العجلة والاسراع و بو فعل مضمر ايله اغراء اوزره منصوبدر ويقال وحى يحى وحا
ووحاء اذا اسرع الايحاء همزه نك كسريله برآدمه بركسنه يى يابرنسنه يى كوندرمك معناسنه در يقال اوحى اليه
اذا بعثه والهام معناسنه در يقال اوحى الله اليه اى الهمه وقلبه خوف واندیشه دوشوب خوفناك اولمق
معناسنه در يقال اوحت نفسه اى وقع فيها خوف التوحّى تفعل وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال
توحّى الرجل اذا اسرع الوحىّ غنىّ وزننده تيز وسرعتلو چابك معناسنه در يقال شئ وحىّ اى عجل مسرع
الاستيحاء برآدمى بريره كوندرمك ايچون چاغروب آنى تحريك وتشويق ايلمك معناسنه در يقال استوحاه اذا
حرّكه ودعاه ليرسله و برنسنه نك فهم وادراكنى طلب ايلمك معناسنه در يقال استوحاه اذا استفهمه التوحيه
تفعله وزننده بركسنه يه تعجيل ايلمك معناسنه در يقال وحّاه اذا عجله الباَئى الوخى واوك فتحى وخاى معجمه نك
سكونيله قصد ايلمك معناسنه در يقال وخاه يخيه وخيا اذا قصده ومعتمد يوله دينور كه هر كس قصد ايدر يقال
اخذ وخيا اى طريقا معتمدا وقاصد معناسنه در كه قصد واعتدالى اولان يوله دينور جمعى وخى كلور عتىّ وزننده
ووخى كلور كسريله ووخى معتدل يورمك معناسنه در يقال وخى الرجل يخى وخيا اذا سار قصدا التوخية
تفعل وزننده برآدمى برايشه توجيه وتعيين ايلمك معناسنه در يقال وخّاه للامر اذا وجهه له و برنسنه يى تحرّى
قلمق معناسنه در يقال وخّى رضاه اذا تحرّى الاستيخاء استخبار معناسنه در يقال استوخى القوم اذا استخبرهم
التوخّى تفعل وزننده تحرّى قلمق معناسنه در يقال توخّى رضاه اذا تحرّاه اليائى الدية دالك كسرى و يانك
تخفيفيله مقتول ايچون ويريلان خونبهايه دينور كه قان بهاسيدر جمعى ديات كلور يقال اَدّى دية القتيل اى حقه
شارحك بيانه كوره فى الاصل مصدردر اصلى ودى ايدى آخرنده كى هاء واو محذوفه دن عوضدر الودى
وعد وزننده والدية عده وزننده مقتول ايچون وارثنه قان بهاسى ويرمك معناسنه در يقال ودى القتيل يديه
وديا ودية اذا اعطى ديته وبرايشى يقلشدرمق معناسنه در يقال ودى الامر اذا قرّبه و بوغورقشانمق ايچون
باديشى يه آتمق ايچون آلتنى صارقتمق معناسنه در يقال ودى البعير اذا ادلى ايبول اوليضرب وودى بعد البول
ذكردن چقان قويوجه زوجنلو صوجغزه دينور ودىّ دخى دينور غنىّ وزننده كما سيذكر يقال الودى لايوجب
الغسل وهو ما يخرج بعد البول ومصدر اولور برآدمدن ودى كلمك معناسنه يقال ودى الرجل وديا اذا اخرج منه
الودى الوادى طاغلر وتپه لر و بايرلر ارالقلرنده اولان آچق وآيرق يره دينور كه دره تعبير اولنور جمعى اوداء
واودية واوداة واودايه كلور شارح ديركه ودى ماده سندندر كه سيلان معناسنه در ماء مذكوردن مأخوذدر
الايداء همزه نك كسريله هلاك اولمق معناسنه در يقال اودى الرجل اذا هلك وبرآدمى اعدام ونابديد ايلمك
معناسنه در يقال اودى به الموت اذا ذهب به و بركسه سلاح ويراغه مستغرق اولمق معناسنه در يقال اودى
الرجل اذا تكفّر بالسلاح و برآدمك ذكرندن بعد البول ودى كلمك معناسنه در يقال اودى الرجل بمعنى ودى
الاستيداء برآدمك حقنى اقرار ايلمك معناسنه در تقول استودى بحقى اى اقرّبه الودى فتى وزننده هلاك
معناسنه در يقال اصابه الودى اى الهلاك الودىّ غنىّ وزننده كوچك كوچك خرما فدانلرينه دينور مفردى
وديّه در و بعد البول ذكردن چقان لزوجتلو صوجغزه دينورنه كه ودى ودخى دينور كه ذكر اولندى التودية
تفعله وزننده ذكردن ودى چقمق معناسنه در يقال ودّى الرجل اذا اخرج منه الودى وتودية اسم اولور شول اغاج
پاره سنه دينور كه سودى آقسون ديو ناقه نك ممه سنى آنكله صاروب بند ايدرلر جمعى توادى كلور و بودور
كشى يه دينور يقال رجل تودية اى قصير المودى محسن وزننده ارسلانه دينور اليائى الوذى واوك فتحى وذال
معجمه نك سكونيله طرملمق معناسنه در يقال وذى وجهه يذيه وذيا اذا خدشه الوذية تمره وزننده آغرى يه
وصيزى يه دينور يقال اخذته وذية اى وجع ومرض وآزجه صويه دينور وعيب ونقيصه يه دينور يقال مافيه وذية
اى عيب الوذاة حصاة وزننده متأذى وريجيده اولنه جق نسنه يه دينور يقال اصابته وذاة اى ما يتأذى به اليائى
الورى واوك فتحى وراك سكونيله انسان وحيوانك ورمدن يا مرضدن ناشى جوفنده حادث اولان ارينه وچركه دينور
ياخود شول شديد ياره يه دينور كه ايچروده حادث اولوب قان وارين قوصمغه مؤدّى اوله يقال فى جوفه ورى
اى قيح فى الجوف اوقرح شديد يقاء منه القيح وورى مصدر اولور آدمك ايچ يسنى ياره دن حادث اولان
ارين برباد ايلمك معناسنه در يقال ورى القيح جوفه يريه وريا اذا افسده و برآدمك آق جكرينه اورمق معناسنه در
يقال ورى فلان فلانا اذا اصاب رئته وورى وريه عده وزننده آتش يانوب علولنمك معناسنه در يقال ورت النار

وربا وريه اذا اتقدت ودوه سموروب ياغ وايليك بغلمق معناسنه در يقال ورت الابل اذا سمنت فكثر شحمها ونقيها
وورى وورى عتىّ وزننده وريه عده وزننده چقماقدن آتش چقمق معناسنه در يقال ورى الزند وورى وريا وورتيا
ورية من الباب الثانى والرابع اذا خرجت ناره وكوده نك ايليكى صمصيق طولغون اولمق معناسنه در يقال ورى
المخ وريا من الباب الرابع اذا اكتنز الايراء همزه نك كسريله دوه يى سموزلك ياغلندروب ايلكلندرمك معناسنه در
يقال اورا الابل السمن اذا اكثر شحمها ونقيها وچقماقدن آتش چقرتمق معناسنه در تقول اوريت الزند
اذا اخرجت ناره الوارية آق جكره عارض اولان علته دينور ويوريه لفظندن مأخوذدر كلدر زيرا رئه سمور العين در
يقال اصابته وارية اى داء فى رئته الوارى والورىّ غنىّ وزننده سموز وطولغون ايچ ياغنه دينور ووارى آتشلو
چقماغه دينور يقال زند وار اى تخرج منه النار وتيز رايحه لو پك اعلا مسكه دينور يقال مسك وار اى رفيع جدا
التورية تفعله وزننده چقماقدن آتش چيقردمق معناسنه در تقول وريت الزند اذا اخرجت ناره و برنسنه يى اورتوب
كيزلمك معناسنه در يقال ورّى الشئ اذا اخفاه و برلاقردى يى و برخبرى اظهار وتصريح ايلميوب پرده خفاده
قومق معناسنه در يقال ورّى الخبر اذا جعله وراءه و برنسنه يى مراد ايدوب ظاهر دغيرى اظهار ايلمك معناسنه در
مثلا برلفظ ذكر ايلسه كه ايكى معنايه دلالتى اولوب برى قريب و برى بعيد اوله قرينه خفيه يه اعتماداً معناى بعيد مراد
ايلمك كبى يقال ورّى عن كذا اى اراده واظهر غيره و برادمه نصرت ايدوب طرفنه متوجه اولان حوادث
ومظالم مقوله سى حالاتى اندن دفع ايلمك معناسنه در يقال ورّى عنه اذا انصره ودفعه بوراده باى موحده ايله ابصره
نسخه لرى غلطدر الاستيراء چقماقدن آتش چقرمق معناسنه در يقال استوريت الزند بمعنى اوريت الورية
تمره وزننده والرية عده وزننده قاوه وسائر آتش طوترغنه دينور پچاوره و چوق واوطون خرده لرى كبى تقول هل
عندك ورية وريه اى ما تورى به من خرقة او حطبة التوراة تانك فتحيله معناى مزبوردن تفعله در كتب اربعه دن موسى
عليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتاب اسميدر توريه زند ماده سندن مأخوذ اسمدر سبب ضياء ونور اولديغيچون
اطلاق اولندى مترجم ديركه اكثر علماء عبرانيدن معرب اولمسنه ذاهبلردر نور وضياء معناسنه در وكوفيون عربى اولوب
وزنى تفعله اولديغنه ذاهبلردر ورى زند ماده سندندر تخفيف ايچون رانك كسره سى فتحه يه تبديل والفه قلب اولندى
و بصريون عندنده وزنى فوعله در وتأنيثى موماة كلمه سنه نظير اولديغنه مبنى درحالا يهودلر سفر توراديرلر تانك
ضميله بو وجهله عبرانى الاصل اولمق غالبدر المواراة مباهاة وزننده بودخى برنسنه يى اورتوب كيزلمك معناسنه در
يقال واراه اذا اخفاه التوارى تفاعل وزننده كيزلنمك معناسنه در يقال توارى الرجل اذا استتر التريّة غنيه
وزننده حائض خاتونك تطهر ايچون اغتسال ايلديكى وقتده كورديكى بولانقجه صويه دينور كه صفرتدن وكدرتدن
اقل وخفى اولور يقال قالت رايت ترية وهى ما تراه الحائض عند الاغتسال وهو الشئ الخفى اليسير اقل من الصفرة
والكدرة الورى فتى وزننده خلق ومخلوق معناسنه در تقول مادرى اىّ الورى هو اى اىّ الخلق مؤلفك
بصائرده بيانه كوره ستر واخفاء معناسنه در كه وجه ارضى ستر ايلدكلرى علاقه سيله در بو وجهله نحمش
وكلمك خلقه اطلاق اولنيوب برعصر وقرنده اولانه اطلاق اولنور وراء واوك حركات ثلاثيله مبنى اوله رق والوراء
معرفه اوله رق ظروفدندر اكسه جهته واوك جهته اطلاق اولنمغله اضداد دندر يقال هو وراءك اى خلفك
اوقدامك على قول اضداددن دكلدر زيرا ايكيسى برمعنايه در يعنى فى الاصل وراء مصدر اولوب ستر معناسنه اولمغله
بردفعه ساتريت مراد اولوب فاعله مضاف اولورا كسه معناسنه اولور مثلا زيد وراء بكر مثالنده بكر ساتر اولمغله زيد بكرك
اكسه سنده اولور كذلك بكر وراء زيد مثالنده زيد مستور اولمغله بكر زيدك اوكنده اولور بو وجهله امرنسبى
اولديغندن اضداددن معدود دكلدر پس فى الحقيقه سندن متوارى اولان جهت اولور ووراء برادمك ولد ولدينه
اطلاق اولنور ولداولادك آردنده اولمغله اطلاق اولندى يقال هو ابنه من الوراء اى ولد ولده الواوى الوزى واوك
فتحى وزايك سكونيله برنسنه طوپلنمق معناسنه در يقال وزى الشئ وزيا اذا اجتمع الايزاء همزه نك كسريله
ارقه يى برنسنه يه طيامق معناسنه در يقال اوزى ظهره اذا اسنده وخانه ديوارينك چوره سنى چامورلمق معناسنه در
يقال اوزى لداره اذا جعل حول حيطانها الطين الاستيزاء برنسنه يه ارقه ويرمك معناسنه در يقال استوزى
فى الجبل اذا اسند فيه الوزى فتى وزننده ياوز وطاش دوكن جلاد اشكه دينور وكوده سى صمصيق طقناز وطوپاج
بودوره دينور المستوزى اسم فاعل بنيه سيله منتصب كبى ديم ديك نسنه يه وشخصه دينور يقال شئ مستوز اى منتصب
وخودراى آدمه دينور كه هميشه كندى رأيله عامل اولوب اخرك رأى وتدبيرينه مراجعت ايلمز اوله يقال رجل مستوز
اى مستبد برأيه اليائى الايساء همزه نك كسريله تراش ايلمك معناسنه در يقال اوسى رأسه اذا حلقه وكسمك

معناسنه‌در یقال اوساه اذا قطعه الموسی میمك ضمی والفك قصریله استره‌یه دینورکه انکله باش تراش اولنور
یقال اوسی رأسه بالموسی وهو ما یحلق به بونك وزنی امام فرّاء قولنجه فعلی در شارح دیرکه امام فرایه کوره میمی اصلیه
اولوب ومؤنث اولور تفصیلی موس ماده‌سنده مزور ایلدی وموسی بنی ربیعه یوردنده برحفر اسمیدر وموسی القونس
جنکده باشه کیلان توغلغه‌نك کناریته دینورکه استره کبی کسکین اولور بندر موسی بحر هندا سکله‌سنده برموضعدر
المواساة مباهاة وزننده مرادمه یاروغمکسارلك ایلمك معناسنه‌در یقال واساه لغة فی آساه وهی لغة ردیئة الاستیساء
بارادمدن یاراق وغمکسارلق ایسمك معناسنه‌در تقول استوسیته اذا قلت له واسنی والصواب ان یقال استأسیته
واسیته الیائی الوشی واوك فتحی وشینك سکونیله بز وقماش مقوله‌سنك نقشنه والاجه‌سنه دینور هر نه رنکدن
اولورسه اولسون تقول اعجبنی وشی هذا الثوب ای نقشه شارحك بیاننه کوره الاجه ثوبه دخی دینور ووشی السیف
قلیجك صو بنده اولان جوهرینه دینور یقال ما احسن وشی السیف ای فرنده ووشی وشیه عده وزننده مصدر اولورلر
ثوب وقماش مقوله‌سنی آلاجه ایلمك معناسنه‌درکه کوزل نقش ونکار ایله نقشلیوب مزین وخوشمنظر ایلمکدن عبارتدر
یقال وشی الثوب یشیه وشیا وشیة حسنة من الباب الثانی اذا نمنمه ونقشه وحسنه وسوزه دوزمه یلانلر یاقشدرمق
معناسنه مستعملدر یقال وشی الکلام اذا کذب فیه ووشی ووشایه کتابه وزننده غمز وسعایت ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال وشی به الی السلطان وشیا ووشایة اذا نمّ علیه وسعی به وبراده‌ك نسل وذریتی چوغالمق معناسنه
مستعملدرکه زینت دنیایه باعثدر یقال وشی بنو فلان اذا کثروا ووشی ذهبتی اولان فلز معدنه اطلاق اولنور یقال
جربه وشی ای من معدن فیه ذهب وشیه عده وزننده برنسنه‌نك لوننه دینورکه مراد اصل لوننه قارشق لونی
اوله جقدرکه الاجه تعبیر اولنور یقال ما احسن شیة هذا الفرس ای لونه یعنی زائدا علیه قال الشارح ومنه قوله تعالی
لاشیة فیها ای لبس فیها لون یخالف سائر لونها ویقولون اللیل طویل ولا اش شیته ای لا اسهره للفکر
وتدبیر ما اریدان ادبره یعنی کرچه کیجه اوزوندر لکن بنم آنده رأی وتدبیرم مقصود اولاز ماده ایچون اعمال فکر
واشغال ذهن واندیشه ایلمك ضمننده اویقودن قالوب تعب سهری تحمل وارتکاب ایلم شارحك بیاننه کوره
لا آش کلمه‌سی همزه‌نك مدیله اولدیغنه کوره افعال یاخود مفاعله بابندن نفس متکلم مستقبل ومنقوص اللام در
نقش ایلمك یاخود نقشنی جقرمق معناسنه‌در وقصرینه کوره ثلاثیدن اولورکه نقش ایلمك معناسنه‌درکه
ایکسیده کیجه ایچره دمبدم تفکر وملاحظه ایلمك دیمکدر کویا که اویقوسزلقده اعمال فکر ایله کیجه‌یی آلاجه‌لیوب
نقش ایدوب ونقشنی ایشلر اولور وقالدیکه مفاعله‌دن اولدیغنه کوره اصلی واشاه اولوب واساه کبی واو همزه‌یه
مبدل اولور ومؤلفك ولا نعرف صیغة اش ولا وجه تصریفها قولنده اش کلمه‌سی همزهٔ مکسوره وشین مفتوحه ایله
کویا که امر بنیه‌سنده‌در نه صیغه‌سنك وجهی ونه معنای مثله الیامی معلوم دکلدر وبعضلر کلام مزبوری دعا
موقعنه حمل ایلکله حق تعالی اول ماده ایچون بنی کیجه‌لر اویقوسزلق زحمتنه کرفتار ایلمیه دیمك اولور الاشی
همزه‌نك ضمیله صلی وزننده آت قسمنك آلننده اولان غره‌یه دینورکه صباح الخیر تعبیر اولنور یقال فرس به اشی
ای فی جبهته غرة کذلك آتك ایاغنده سکیل تعبیر اولنان بیاضه دینور یقال فرس حسن الاشی ای التحجیل
بونك اصلی وشی ایدی التوشی تفعل وزننده صاچ وصقال جابجا قیرسز پکله آلاجه لنمق معناسنه‌در یقال
توشی فیه الشیب اذا ظهر کالشیة الایشاء همزه‌نك کسریله یرك ابتدا نباتلری جابجا نقوش کبی ظهور ایلمك
معناسنه‌در یقال اوشت الارض اذا اخرج اول نبتها وخرما اغاجنك قورقلری اولوب تازه خرمالری کورنمکه بشلمق
معناسنه‌در یقال اوشت النخلة اذا رؤی اول رطبها وبر آدمك مالی چوغلمق معناسنه‌در یقال اوشی الرجل اذا کثر
ماله وبر کلامك یا برشیئك معنا ومفهومنی استخراج ایلمك معناسنه‌در یقال اوشی الرجل اذا استخرج معنی کلام
او شعر ومعدنده برمقدارجه التون بولنمق معناسنه‌در یقال اوشی المعدن اذا وجد فیه یسیر من ذهب وبرنسنه‌یی
یابجه یابجه سهولتله چکوب چقرمق معناسنه‌در یقال اوشی الشیء اذا استخرجه برفق وآتی بك قوشدرمغله وسعنده
اولان بو کرکلك مایه‌سنی ظاهره چقرمق معناسنه‌در یقال اوشی فرسه اذا اخرج ما عنده من الجری وبرنسنه‌یی
بیلمك معناسنه‌در یقال اوشی الشیء اذا علمه ومیدانده اولان نسنه‌دن برمقدارینی اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال
اوشی فی الدراهم اذا اخذ منها وعلاج ودوا خسته‌یی صاغلتمق معناسنه‌در یقال اوشی الدواء المریض اذا برأه
الوشاء سماء وزننده کثرت مال معناسنه اولان ایشاء ماده‌سندن اسمدر چوق ماله ومالك چوقلغنه دینور
الاستیشاء بودخی آتی بك سکرتمکله عهده‌سنده اولان بو کرکلك مایه‌سنی ظاهره چقرمق معناسنه‌در یقال
استوشی الفرس بمعنی اوشاه وبر آدمی برمحله ارسال ایچون چاغروب تحریك واغرا قلمق معناسنه‌در یقال استوشاه

اذا دعاه وحرکه لیرسله الوشاة قضاة وزننده واشی لفظندن جمعدر ضرب بجانه ده آلتون ضرب ایدنلره دینورکه
سکه‌زن تعبیر اولنور یقال هم وشاة ای الضرّابون للذهب وواشی کثیر الولاد آدمه دینور مؤنثی واشیه‌در وجلاهه
دینور حائك معناسنه الایتشاء افتعال وزننده بدنده قیریق کمیك اوکلمق معناسنه‌در یقال ایتشی العظم
اذا برأ من کسر کان به الیائی الوصی واوك فتحی وصادك سکونیله برکسه عالیقدر ایکن پست پایه اولمق
معناسنه‌در یقال وصی الرجل یصی وصیا من الباب الثانی اذا خس بعد رفعة وخفیف الطبع ایکن آغرلنوب
وقار وتمکین صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال وصی الرجل اذا رزن بعد خفة وبرنسنه شیء آخره متصل اولمق
معناسنه‌در یقال وصی الشیء به اذا اتصل به وبرنسنه‌یی شیء آخره وصل ایلمك معناسنه‌در یقال وصی الشیء به
اذا وصله به ووصی ووصی صلی وزننده ووصاء ووصاءه واوك فتحیله یرك اوتلری بریرینه بتشك اولمق
معناسنه‌در یقال وصیت الارض وصیا ووصیا ووصاء ووصاءة اذا اتصل نباتها الایصاء همزه‌نك کسریله
والتوصیة تفعله وزننده برنسنه‌نك ایشلمسنی برآدمه سپارشله درعهده ایتدرمك معناسنه‌در یقال اوصاه
ووصّاه ای عهد الیه شارح دیرکه ایصاء وتوصیة شرعی بوندن مأخوذدر اتصال معناسندن متفرعدر
مؤلف قصر وایجاز ایلمشدر زیرا عهد لفظی ماده‌سنده وصیة ایله وبوراده وصیه‌یی عهد ایله تفسیر ایلدی اصل
ایصاء لغتده برکسه کندی غیبتنده بر آخر آدمدن برایشك ایشلمسنی طلب ایلمکه دینور وشرعده بعد وفاته
ایشلمسنی طلبدن عبارتدر وا شبو ایصاء ماده‌سی لام ایله مستعمل اولور مثلا اوصی فلان لفلان بکذا دیرلر ملکه له
بعد موته معناسنه‌درکه فلان ایچون شو مالی وصی نصب ایلدیکی کسیه وصیت ایلدی دیمکدر والی ایله مستعمل
اولور مثلا اوصی فلان الی فلان جعله وصیا له یتصرف فی ماله واطفاله بعد موته معناسنه‌که فلانی مطلقا مالنه
وصی نصب ایلدی دیمکدر الوصاة حصاة وزننده والوصایة واوك فتحی وکسریله والوصیة غنیه
وزننده اسملردر برنسنه‌نك ایشلمسنی برآدمه برکسه‌نك ایلدیکی سپارشه واصمریجه دینور تقول قبل وصاتی ووصایتی
ووصیتی کذلك وصیه میمك وصیت ایلدیکی ماله دینور یقال هذا وصیته ای الموصی به ووصاة ووصیه بوغچه
مقوله‌سنی صاروب بغلدقلری خرما الریفه دینور وصاة لفظنك جمعی وصا کلور حصا کبی ووصیه‌نك جمعی
وصی کلور الوصی غنی وزننده نسنه وصیت ایدن آدمه دینور یقال هو وصی له ای الموصی وکندیسنه نسنه
وصیت اولنمش آدمه دینور یقال قبل الوصی وصایته ای الموصی بوك مؤنثنده دخی وصی دینورکه اسمیتی مراد
اولور وکیل کبی جمعی اوصیاء کلور علی قول تثنیه وجمعی کلمز الایصاء وصی نصب ایلمك ونسنه وصیت
ایلمك معناسنه‌درکه ذکر اولندی وقوله تعالی یوصیکم الله فی اولادکم ای یفرض علیکم زیرا خدای متعال
طرفندن وصیت امر وایجابدر شارح دیرکه وصیه ماده‌سی وجه مشروح اوزره اصمرلمق معناسنه‌در ومجازا مطلب
استعطاف وامر معنالرینه استعمال اولنور شارع طرفندن وارد اولدقده البته امر وایجاب معناسنه اولور
نته‌که معنای طلبی متضمن اولان جمیع اخبار صیغه‌لری امر معناسنه‌در مثلا لقد فاز من اتقی ورحم الله من شغله
عیبه عن عیوب الناس حدیثلری کبی التواصی تفاعل وزننده بر برینه وصیت ایلمك معناسنه‌در یقال تواصوا
اذا وصی بعضهم بعضا وقوله تعالی اتواصوا به الایة ای اوصی به اولهم آخرهم بوراده الف استفهامیه‌در توبیخ
وتقریعی متضمندر یوصی یاءك وواوك وصاد مشدده‌نك فتحی والفك قصریله برقوش آدیدر بعضلر عندنده
آنماجه قوشیدر الیائی الوعی رعی وزننده برنسنه‌یی صاقلمق وسوزی ازبرلمك معناسنه‌درکه قلبده صاقلمقدن
عبارتدر یقال وعی الشیء والکلام وعیا من الباب الثانی اذا حفظه وبرکدرمك معناسنه‌در یقال وعاه اذا جمعه وبدنده
صیق کمیك اکریجه اوکلوب بتشمك معناسنه‌در یقال وعی العظم اذا برأ علی عثم ووعی جراحتدن اقان ارینه وصاری
صویه دینور یقال سال منه الوعی ای القیح والمدة وغریو وفریاده وجغلتی‌یه دینور علی قول کلاب قسمنك
شماطه‌لرینه مخصوصدر وخلو وافتراق معناسنه‌درکه نفیه مخصوص اولمغله ضروری ونا چاردیمك اولور تقول مالی
عنه وعی ای بدّ وقدرت وتماسك معناسنه‌در یقال لا وعی لك عن ذلك ای لا تماسك دونه الوعی فتا وزننده بودخی
شماطه‌یه وغریو وغوغایه دینور الایعاء همزه‌نك کسریله بودخی حفظ ایلمك معناسنه‌در یقال اوعاه اذا حفظه
وبرکدرمك معناسنه‌در یقال اوعاه اذا جمعه وانفاق خصوصنده بخل وتضییق ایلمك معناسنه مستعملدر
فی الاصل برنسنه‌یی برقاب ایچره قویوب صاقلمق معناسنه اولمغله معنای مزبور آندن مأخوذدر یقال اوعاه واوعی
علیه اذا قتر علیه ومنه الحدیث لا توعی فیوعی الله علیك یعنی قال النبی علیه السلام لا اسماء لا توعی فیوعی الله

علیك ای لاتجمعی وتشحی بالنفقة فیشح علیك ویجازی بتضییق رزقك وایعاء برکسه نك بروتی استیصال وجهیله
کسمك معناسنه در یقال اوعی جدعه اذا اوعبه الاستیعاء بودخی رونی استیصال وجهیله کسمك معناسنه در
یقال استوعی جدعه اذا استوعبه الوعا عصا وزننده شماطه به وغریو وفریاده دینور و یاوز وشدید آته دینور
یقال فرس وعای شدید الوعاء واوك کسری وضمیله والأعاء واودن مبدل همزه ایله قابه دینور حفظ وجمع
معناسندندر جمعی اوعیه کلور یقال جعله فی الوعاء والأعاء ای الظرف الواعیة غریو وفریاده دینور وخسه
جوهرینك وهمی کبی صارخه معناسنه دکلدر قال فی الاساس ارتفعت الواعیة ای الصراخ والصوت وتقول
سمعت واعیة القوم ای اصواتهم الواعی حافظ ووالی ومراعی معناسنه در یقال هو واعی الیتیم ای والیه
الموعی مرمی وزننده بوریلوب بوکلمکدن محفوظ قوی وزورمند اولان بیلکجه یه وصف اولور یقال هو موعی
الرسغ ای موثقه الیائی الوغا فتا وزننده والوغی رمی وزننده ناسك شماطه سنه وغریو وفریادینه دینور
تقول سمعت وغا القوم ووغیهم ای صوتهم وجلبتهم الوغبة تمره وزننده برمقدارجه نسنه یه دینور یقال وغبة
من خبر ای نبذ منه الیائی الوفاء سخاء وزننده عهدو پیمانی نقض ایلمیوب محافظه ایلمك معناسنه در یقال
وفی بالعهد یفی وفاء ضد غدر و برنسنه اوزون اولمق معناسنه در یقال وفی الشیء اذا طال ومنه یقال مات فلان
وتت بوفاء ای بطول عمر الوفی واوك ضمیله صلی وزننده برنسنه فراوان وتام ووافر اولمق معناسنه در یقال
وفی الشیء وفیا اذا تم وکثر ودرهم مثقاله معادل اولمق معناسنه درکه تمام وزننده برابر کلمکدن عبارتدر یقال
وفی الدرهم المثقال اذا عدله الایفاء همزه نك کسریله بودخی عهده غدر ایتمیوب محافظه ومراعات ایلمك
معناسنه در یقال اوفی بالعهد بمعنی وفی و برنسنه نك اوزرینه آشمق معناسنه در یقال اوفی علیه اذا اشرف
و برنسنه یی بالتمام ویرمك معناسنه در یقال اوفی فلانا حقه اذا اعطاه وافیا و برآدمه یا برمحله کلمك معناسنه در
کویا که کلمك وعدینه وفا ایدر تقول اوفیت القوم اذا اتیتهم الوفی غنی وزننده والوافی تام وفراوان نسنه یه
دینور یقال مال ودرهم وکیل وفی ووافی ای کثیر تام التوفیة تفعله وزننده بودخی برنسنه یی بالتمام ویرمك
معناسنه در یقال وفاه حقه اذا اعطاه وافیا الموافاة مباهاة وزننده توفیه معناسنه در یقال وافاه حقه
بمعنی وفاه وحج ایلمك معناسنه در کویا که حسب الوعد میعاده کلمش اولور تقول وافیت العام اذا حججت و برآدمه
یا برمکانه کلمك معناسنه در تقول وافیت القوم اذا اتیتهم الاستیفاء والتوفی تفعل وزننده برنسنه یی بالتمام
آلمق معناسنه در یقال وفی فلانا حقه فاستوفاه وتوفاه ای اخذه وافیا وتوفی حق تعالی مخلوقك روحنی قبض
ایلمك معناسنه مستعملدر که مخلوقی کلا اخذ وقبض ایلمکدن یعنی روحك ظاهرا باطنا یاخود ظاهرا لا باطنا
ابداندن تعلق وتصرفنی قطع ایدوب جانب اطلاقه قبض واسترجاع ایلمکدن عبارتدر شق اول موت وثانی
نوم اوله جقدر یقال توفاه الله ای قبض روحه الوفاة حصاة وزننده اسمدر اولمکه دینور یقال ادرکته
الوفاة ای الموت الموفیة محسنه وزننده برقریه آدیدر الموفیة محدثه وزننده مدینهٔ منوره نك اسمیدر الوفاء
سماء وزننده برموضعدر المیفا منبر وزننده تنور قپاغنه دینور وکرپیج طبخ ایلدکلری کرپیجخانه یه دینور واطرافندن
بوکسك حواله یره دینور میفاة دخی دینور هاله وفی دخی دینور رمی وزننده اوفی احمد وزننده اسماندندر اوفی
بن مطر وعبدالله بن ابی اوفی صحابیلردر التوافی تفاعل وزننده ناس بالجمله برارایه کلوب تمام اولمق معناسنه در
یقال توافی القوم اذا تتاموا الوافی اوزاندن بردرهمله دورت دانق وزنه اطلاق اولنور یقال هو علی زنة الوافی
وهو درهم واربعة دوانیق الیائی الوقی واوك فتحی وقافك سکونیله والوقایة کتابه وزننده والواقیة لاغیه
وزننده برنسنه یی صاقنمق حفظ وصیانت معناسنه در یقال وقاه یقیه وقیا ووقایة وواقیة اذا صانه وتقول
العرب ق علی ظلعك ای الزمه واربع علیه او اصلح اولا امرك فتقول قد وقیت وقیا ووقیا یعنی عربلر ق علی ظلعك
دیرلر که وقایه دن امر حاضردر ایاغك اغسقلغنه باقوب عهده کدن خارج حرکاتدن نفسکی صیانت قیل دیمکدرکه
مراد کندی عیبکی صاقن بین الناس معیوبلغله مشتهر اولمه دیمکدر یاخود ابتدا سن کندی مصلحتکی حفظ
واصلاح ایدوب بعده غیرك اموری غائله سنه مشغول اوله سن دیمکدر بو مثلك اشباع اوزره تفصیلی ظلع ورق
ماده لرنده مرور ایلمشدی ووقی ووقی عنی وزننده برایشی اصلاح ایلمك معناسنه در تقول وقیت الامر وقیا
ووقیا اذا اصلحته ووقی طوار یالین یورمکدن ایاغی طاشرقمق معناسنه در یقال وقی الفرس من الحفا وقیا
بمعنی وجی کما یقال وفی من الحفا وقا من الباب الرابع التوقیة تفعله وزننده بودخی برنسنه یی صاقنمق معناسنه در
یقال وقاه بمعنی وقاه و برنسنه یی کوروب کوزتمك معناسنه در یقال وقاه اذا کلأه وحفظه الوقاء واوك فتحی

وکسریله والوقایة واوك حرکات ثلاثیله شول شیئه دینورکه آنکله برنسنه صاقلنور یقال هذا وقاء له ووقایة
وهو ما یوقی به الاتقاء افتعال وزننده برنسنه دن صاقنمق معناسنه در تقول اتقیته اذا حذرته بونك اصلی
اوتقیت ایدی التقی هدی وزننده والتقیة غنیه وزننده والتقاء کساء وزننده بونلرده صاقنمق معناسنه در
تقول تقیته اتقیة تقی وتقیه و تقاء اذا حذرته شارحك بیانه کوره بونلرکه اصلی واودر تا، واودن بدلدر
وعند البعض مصادر مزبوره افتعال موهومدندر شافیه ده بو بحث مبسوطدر التقوی دعوی وزننده اسمدر
صاقنمغه دینور یقال هو اهل التقوی ای الحذر بونك اصلی تقیا ایدی اسم ایله صفت بیننی فرق ایچون یایی واوه قلب
ایلدیلر حریا وصدیا کلمه لری کبی که بونلر صفت اولملریله یاء واوه قلب اولنمدی وشارحك بیانه کوره تاء واودن
مبدلدر وقوله تعالی هو اهل التقوی ای اهل ان یتقی عقابه التقی غنی وزننده تقوا صاحبی آدمه دینور جمعی
اتقیاء وتقواء کلور شرفاء وزننده نادر اوله رق الاوقیة همزه نك ضمی وقافك کسری و یانك تشدیدیله
والوقیة همزه نك حذفیله اوزاندن یدی مثقال وزننده وقرق درهم اولان وزنه دخی دینور جمعی اواقی
واواق کلور یانك تشدیدیله وتخفیفیله ووقایا کلور بقایا وزننده یقال وزنه اکثر من اوقیة ووقیة وهی
سبعة مثاقیل وکذا اربعون درهما شارح دیرکه بونك وزنی افعوله در اضحوکه کبی و مؤلف اشبو
اوزان خصوصنی مکك ماده سنده تفصیل ایلدی الواقی صاقنوب صیانت ایدیجی یه دینور ومنه یقال
سرج واق ای بین الوفاء یعنی تکلتوسی دوزاو لمغله آتك صرتنی باصمقدن حفظ وصیانت ایدیجی ایردر
وواقی کرکز تعبیر اولنان قوشه دینور صرد معناسنه الوقی غنی وزننده بودخی سرج واقی یه دینور ابن وقاء
سماء وزننده وکساء وزننده بر رجلدر الموقی معظم وزننده دلیر و بهادره اطلاق اولنور یقال رجل موقی ای شجاع
وقاء سماء وزننده ابن ایاس درکه محدثدر التقی سمی وزننده برموضع ادیدر ابو التقی هدی وزننده سبط
السلفی نام شیخ کبیرك راو یلری محمد بن الحسن وعبدالرحمن عیسی بن تقی نام ذاتلرك کنیه لریدر تقیة الارمنازیة
برشاعرهٔ بدیعة النظم در وتقیة بنت احمد وتقیه بنت اموسان ایکی محدثه لردر الیائی الوکاء کساء وزننده قربه
وطلوم مقوله سنك اغزلرنی بغلیه جق باغه دینور یقال شد القربة بالوکاء ای بالرباط الوکی واوك فتحی وکافك
سکونیله قربه مقوله سنك اغزنی بغلمق معناسنه در یقال وکی القربة یکیه وکیا اذا شدها بالوکاء الایکاء
همزه نك کسریله وکی معناسنه در یقال اوکی القربة وعلی القربة بمعنی وکاها وبخل وامساك ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال سئل فاوکی ای بخل الاستیکاء حیوان سمروب کوده سی باغله طلوم کبی طولمق معناسنه در
یقال استوکت الناقة اذا امتلأت شحما و بطن منقبض اولمق معناسنه در یقال استوکی البطن اذا کان لایخرج
منه النجو وقربه وطلوم مقوله سی طولمق معناسنه در یقال استوکی السقاء اذا امتلأ الیائی الولی واوك فتحی
ولامك سکونیله برنسنه یه یك یقین اولمق معناسنه در یقال ولیه یلیه ولیا من الباب السادس وولاه یلیه
من الثانی اذا دنا منه وقرب وتقول کل مما یلیك ای مما یقاربك وولی برشیئه قریب اولان نسنه یه دینورکه وصف
بالمصدر در تقول داره ولی داری ای قریبة منها و بریغمورك عقبنده یاغان یغموره دینور یقال سقط الولی ای المطر
بعد المطر شارحك بیانه کوره بهار یغمورندنصکره جه اولان یغمور اوله جقدر وولی بو معناده مصدر اولور یقال
ولیت الارض علی المجهول اذا مطرت بالولی الولی غنی وزننده اسمدر بر یغمور عقبنده یاغان یغموره دینور وولی برادمك
دوستنه ویار و صدیقنه دینور یقال هو ولیه ای محبه وصدیقه ومعین ونصیر معناسنه در یقال هو ولیه ای نصیره
مؤلفك بصائرده بیانه کوره اشبو ولی ماده سی ایکی یاخود زیاده نسنه نك بینلرینه اجنبی تخلل ایلمیه رك متعاقبا مطلب
حصوللرینه موضوعدر واستعاره وجهیله حصول مذکور من حیث المکان ومن حیث النسبة ومن حیث الدین
ومن حیث الصداقة ومن حیث النصرة ومن حیث الاعتقاد قربینده استعمال اولنور الولایة واوك کسریله
والولایة واوك فتحیله برنسنه یه قدرب جهتیله برأسه ضابط ومتصرف اولمق معناسنه درکه خداوندکار اولمق
تعبیر اولنور یقال ولی الشیء وعلیه ولایة وولایة من الباب السادس اذا ملك امره وعند البعض واوك فتحیله مصدردر
ذکر اولنان ولی ماده لرندن که دوست وصدیق اولمق و برآدمه معین ونصیر اولمق معناسنه در وواوك کسریله خطه
معناسنه درکه والینك تحت تولیتنده اولان ارض معینه دن عبارتدر اصطلاحمزده دخی ولایت وایالت تعبیر اولنور
کذلك بکلك وحاکملك و پادشاهلق معنالرینه در فیقال ولیه ولایة بالفتح اذا احبه وولیه وعلیه اذا نصره ویقال
تحت یده ولایة بالکسر ای خطة وولی البلد اذا کان امیرا او سلطانا فهو والی البلد ویقال القوم علی ولایة واحدة
بالفتح والکسر ای ید واحدة یعنی بری برینه عون ونصرتله یکجهتلردر شارح دیرکه سیبویه دیدیکه ولایه فتحله

مصدردر امیر ووالی اولمق معناسنه وکسرایله اسمدر بکلك وحاکملك و پادشاهلق معناسنه اماره ونقابه کبی الایلاء همزه نك کسریله برادمی برایشه والی ومتصرف قلمق معناسنه در تقول اولیته الامر اذا جعلته والیا علیه و برادمی بریتیمه وصی نصب ایلمك معناسنه در یقال اولاه علی الیتیم اذا اوصی علیه التولیة تفعله وزننده بودخی برادمی برایشه والی ومتصرف قلمق معناسنه در تقول ولیته الامر بمعنی اولیته وتازه خرما قور بمغه یوز طوتمق معناسنه درکه معنای آتیدن ماخوذدر یقال ولی الرطب اذا اخذ فی الهیج و برنسنه یه آکسه چویرمك معناسنه در یقال ولّی هار با اذا ادبر و برنسنه دن اعراض ایدوب یوز دوندرمك علی قول اندن الارغه اولوب ایراقلشمق معناسنه در یقال ولّی الشیء وعنه اذا اعرض اونأی وتولیة فی البیع عقد اوّل ایله وثمن اوّل ایله مالك اولدیغی متاعی من غیر زیادة آخره نقل وتوجیه و بیع ایلمکدن عبارتدر یقال باعه تولیة وهو نقل ماملکه بالعقد الاول و بالثمن الاول من غیر زیادة الولاء واوك فتحیله ملك ومالکیت معناسنه در یقال هوصاحبه ولاء ای ملکا و یقینلق معناسنه در یقال بینهما ولاء ای قرابة شارح دیرکه ولاء عتق بونلردن مأخوذدر المولی میمك فتحی والفك قصریله مالك معناسنه در یقال هو مولاه ای مالکه وقوله دینور عبد معناسنه جاریه یه مولاة دینور وقول ازاد ایدن ادمه دینور معتق معناسنه وازاد اولمش قوله دینور معتق معناسنه و برادمك یار وهمدم صاحبنه دینور و برکسه نك یقین خصمنه دینور عمزاده وطایی زاده کبی وقومشویه دینور جار معناسنه و برادمك همعهدینه وحلیف ومعاهدینه دینور فرائضده مولی الموالاة بوندندر و برادمك اوغلنه دینور یقال هذا مولاه ای ابنه وعموجه سنه دینور ومهمان وزیلنه دینور وشریك واورتاغه دینور و برادمك قز قرنداشی اوغلنه دینور که یکان تعبیر اولنور و برادمك ولیسنه دینور که امورنده ولایتی اولان کسه دن عبارتدر ولی نکاح وولی یتیم کبی و برادمك مربیسنه دینور یقال هو مولاه ای ربّه ومعین و ناصر معناسنه در وانعام ایدن ادمه دینور منعم معناسنه وانعام اولنمش ادمه دینور منعم علیه معناسنه و برادمك دوستنه ومحبنه دینور و برکسه نك تابعنه دینور یقال هذا مولاه ای تابعه ودامادة دینور صهر معناسنه وسید وذیشان ادمه دینور یقال هو مولاهم ای سیدهم ومولی لفظنك جمعی موالی کلور و بوقرب معناسنه اولان ولی ماده سندن مفعل در المولویة اولویه وزننده مولالنمك معناسنه درکه موالی زمره سنه مشابهتدن عبارتدر نهمعنایه اعتبا اولنورسه اولسون یقال فیه مولویة ای یشبه الموالی التمولی تسلق وزننده موالی یه یعنی سادات وکباره تشبه وتقلید ایلمك معناسنه در یقال هو یتمولی تمولیا ای یتشبه بالموالی ای السادة التولی تفعل وزننده برادمی دوست ایدنمك معناسنه در یقال تولاه اذا اتخذه ولیا و برایشی درعهده ایلمك معناسنه در یقال تولی الامر اذا تقلده و برادم آکسه چویروب کتمك معناسنه در یقال تولی هار با اذا ادبر الولاة حصاة وزننده والولیة غنیه وزننده والتولی تفعل وزننده والولاء سخا وزننده والولایة واوك فتحی وکسریله جمله سی یقینلق قرابه معناسنه در یقال انه لبین الولاة والولیة والتولی والولاء والولایة ای القرابة وولیه وصف اولور قریبه معناسنه یقال دار ولیة ای قریبة الموالاة مباهاة وزننده والولاء جدال وزننده ایکی نسنه بی بری بری اردنجه قلمق معناسنه در یقال والی بین الامرین موالاة وولاء اذا تابع وسور بدن بعضلری بعضندن ایروب الارغه قلمق معناسنه در یقال والی غنمه اذا عزل بعضها عن بعض ومیزها التوالی تفاعل وزننده بری بری اردنجه اولمق معناسنه در یقال توالی علیه شهران اذا تتابع وتازه خرما قور بمغه بشلمق معناسنه در یقال توالی الرطب اذا اخذ فی الهیج الولیة غنیه وزننده ایرك و بالانك تکلتوسنه دینور که دابه نك صرتنده کلور علی قول تکلتو التنه بایلان پلاسه دینور ونسوانك احتیاطا مهمان ایچون حفظ ایلدیکی زاد وطعامه دینور جمعی ولایا کلور الاستیلاء مبدانك نهایتنه بالغ اولمق معناسنه در یقال استولی علی الامد اذا بلغ الغایة شارح دیرکه اقتدار وتغلب معناسی بوندندر اولی لك همزه نك فتحیله برتعبیردرکه آنکله وعید وتهدید قصد اولنور یقال اولی لك ای قاربك مایهلك و یقال اولی له واولی لی کذلك یعنی اکا داهیهٔ مهلکه مقارب یعنی نازل وواقع اولسون دیمکدرکه دعائیه دریاخود حکایه اولور پس قرب معناسندن اولان ایلاء کلمه سندن ماضی اولوب فاعلی محذوف اولور شارحك بیانی اوزره بومحاورات عربدندر بعضلر اولی کلمه سنی احری واجدر معناسنه حمل ایله اولی لك العقاب اوالهلاك ایله تأویل ایلدیلرکه عقاب یاخود هلاك سکا اهر وجهله الیقدر دیمك اولور و بعضلر اصلی اولاك الله مانکرهه اولمغله لام زائده در حق تعالی سکا خوشلمدیغك حالتی ایقاع ایلسون دیمك اولور وعند البعض اولی کلمه سی و یل کلمه سندن مقلوب افعل درنه که دون لفظندن ادنی مقلوب افعل در وعلی قول آال بوءل ماده سندن فعلی اولمغله عقباك النار یعنی عاقبت واره جغك جهنم اولسون دیمك اولور انتهی واولی بك لایق وسزا معناسنه کلور که اقرب معناسندن مستعاردر یقال هو اولی بکذا ای احری جمعی اولی کلور همزه نك

فتحی ولامك کسریله واوالی کلور اعالی کبی واولون کلور اعلون کبی وتثنیه سنده اولیان دینور ومؤنثنده ولیادینور واولك ضمیله وتثنیه سنده ولییان دینور وجمعنده ولی دینور واوك ضمی والفك قصریله وولییات دینور کبریات وزننده الیائی الونی عصا وزننده رنج وامکدن اولان یورغنلغه دینور یقال به ونای تعب وستلك وکوشکلك فترت معناسنه اولمغله ضد اولور وناء دخی اغتدر مد ایله یقال به ونی ووناء ای فترة الونی رمی وزننده والونی صلی وزننده والوناء کساء وزننده والونیة واوك کسریله والونا قنا وزننده کوشك وسست وبی تاب اولمق معناسنه در یقال ونی الرجل ینی ونیا وونیا ووناء وونیة وونا من الباب الثانی اذافتر وضعف وناس برآدمی ترك واهمال ایلمك معناسنه در یقال وناه القوم اذا ترکوه وتوبك بکنی صغه مق معناسنه در یقال ونی الکم اذا شمره الاینا همزه نك کسریله برآدمی بارحیوانی سست و بی درمان ایلمك معناسنه در یقال اوناه اذا اضعفه التوانی تفاعل وزننده برایشده تقصیر وتکاسل وفتور ایلمك معناسنه در یقال توانی فی حاجته اذا قصر الوانیة سست وعمل مانده ناقه یه دینور یقال ناقة وانیة ای فاترة طلیح الوناة والاناة همزه ایله قناة وزننده والانیة غنیه وزننده آغر طبیعتلو عورته دینور که قیام وقعود ومشی آغر وکیج اولور یقال امرأة وناة واناة وانیة ای حلیمة بطیئة القیام والقعود والمشی المینا میمك کسری والفك قصری ومد ایله اسکله یه دینور مرفأ معناسنه وصرچه نك جوهرینه واصل ومادّه سنه دینور فارسیده کوهر آبکینه دیرلر الونیة غنیه وزننده والوناة حصاة وزننده انجو یه دینور علی قول انجو دیزیسنه دینور وونیة حواله دینور و برموضع آدیدر التونیة تفعله وزننده برکسه برایشده جدّ واهتمام ایلیوب تقصیر وفتور ایله ایشلمك معناسنه در یقال ونی الرجل اذا لم یجد فی العمل الواو حروف هجادن برحرفدر ثلاثیه دندر و بونده وودخی دینور ثنائی اوله رق وواو لفظی که مصادر واو و یاء وواودن مرکبدر وواوك اقسامی حروف لینه ده ذکر اولنور انشاءالله تعالی مترجم دیرکه عندالاخفش اصلی اوج واودن عبارتدر الیائی الوهی نهی وزننده برنسنه ده اولان یرتغه دینور جمعی وهی کلور صلی وزننده واوهیه کلور یقال فی الثوب وهی ای شق ومصدر اولور برنسنه یرتیوب یرتلمق معناسنه در یقال وهی الثوب ووهی وهیا من الباب الثانی والسادس اذا تخرق وانشق و برنسنه نك باغی کوشمك معناسنه در یقال وهی السقاء اذا استرخی رباطه و بلوتك یغموری شدتله صولوسکن یاغمق معناسنه درکویا که بلود طلوم کبی یرتیلوب صوبی بوشانمش اولور یقال وهی السحاب اذا انبثق شدیدا و برآدم بوتون واحمق اولمق معناسنه در یقال وهی الرجل اذا حمق و برکسه صالق دوشکون وضعیف اولمق معناسنه در یقال وهی الرجل اذا سقط الوهیة غنیه وزننده بردانه انجو یه دینور یقال رایت وهیة کبیرة ای درة وایری وتنومند اولان قربانلق دوه یه دینور الاوهیة رومیه وزننده ایکی طاغ ارالغنده اولان فرجه یه دینور وطاغك تپه سندن دینده اولان دره یه کلنجه یوره یه و یالمه دینور وی واوك فتحی و یانك سکونیله کلمهٔ تعجبدر عجب وزهی دیمکدر وکاف خطاب لاحق اولوب ویك دخی دینور یقال ویك لزید ووی له ای عجبا وکاه اولور که وی کلمه سی مخفف ومشدد اولان کان کلمه سنه که حروف مشبهه دندر داخل اولور ووی کلمه سیله و یل معناسندن کنایه اولنور یعنی و یل معناسنه ده مستعمل اولور واشبو ویکان الله یبسط الرزق لمن یشاء آیتنده سیبویه دیدیکه وی کلمه سی کان کلمه سندن مفصول اوله رق رسم اولنور وعند البعض الم تر معناسنه درکه سن کورمدکمی دیمکدر بنه مرجعی تعجبدر و بعضلر و یلك معناسنه در یعنی اصلی و یلك ان ایدی علی قول اعلم معناسنه درکه امر حاضردر ووی کلمه سیله و یل وهلا کدن کنایه اولنور مترجم دیرکه بوماده بی دخی شیخ رضی اسم فعل بابنده شرح وتفصیل ایلمشدر فصل الهاء الواوی الهبوة هانك فتحی وبانك سکونیله توزلولق غبره معناسنه در الهباء سماء وزننده توزه دینور علی قول تتون کبی هوایه آغان توزه دینور یقال صار هباء ای غبارا وهو مایشبه الدخان وهوایه آغوب و بریوزینه طاغلمش خرده طپراغه دینور مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بوشعاع شمسله اوایچنده مرئی اولان خرده خرده توز اوله جقدرکه باجه یه و پنجره یه طوغری چکیلور عامه اکا ذره تعبیر ایدرلر وهباء قلیل العقل آدملره اطلاق اولنور واحدی هباءه در جمعی اهباء کلور الهبو سمو وزننده هوایه توز آغمق معناسنه در یقال هبا الغبار یهبو هبوا اذا سطع وقاچمق معناسنه در یقال هبا الرجل اذا فر واولمك معناسنه در یقال هبا الرجل اذا مات الاهباء همزه نك کسریله توز توزمق معناسنه در یقال اهبی الفرس اذا اثار الهباء الهابی مزار طپراغنه دینور التهبی تفعل وزننده توز توزمق معناسنه در ومنه یقال جاء تهبی ای ینفض یدیه یعنی اللرنی سلکه رك کلدی که توزه رق کلدی دیمکدر الهبی هانك ضمیله ردی وزننده توزه بورنمش یعنی توز وطمان ایله قاپلانوب ناپدید اولمش کواکبه دینور یقال نجوم هبی ای هابیة

قد استترت بالهباء بوك مفردی هابی در المنهبی اسم فاعل بنیه سیله ضعف بصره مبتلا آدمه دینور یقال
رجل منهب ای ضعیف البصر الهبو هانك فتحی و بانك سكونیله برجاعتدر الهباءة سحابه وزننده قبیلهٔ
غطفان یورندیه بارض آدیدر وآنده بروقعه اولمشدر هبی هانك فتحی و بانك كسریله آت قسمنه مخصوص زجر
وآزار كلماتندركه اسمك ضمننده سویلنور الهبی فتحتیله وتشدید یایله كوچك معصومه دینور مؤنثی هبیه در
الهبایة ثمامه وزننده اغاج قبوغنه دینور الیائی هات تانك كسری اوزره بنا سیله فعل امردر ویر معناسنه تقول
هات یارجل ای اعط شارح دیركه بونك امر حاضردن ماعدا صیغه سنی عربلر استعمال ایلمیوب اماته ایلدیلر
انجق حیره اهالیسی استعمال ایلدیلر وتقول هاتا وهاتوا وهاتی المهاتاة مباهات وزننده معاطاة معناسنه در
بر آدمه برنسنه ویرمك معناسنه در یقال هاتاه ای عاطاه وتقول ماهاتیك ای ماانا بمعطیك الهتی هانك فتحی
وتانك سكونیله كیجه دن بروقته دینور یقال مضی هتی من اللیل ای هتء الواوی الهتو هانك فتحی و تانك
سكونیله برنسنه یی یاقله بصوب قیرمق معناسنه در تقول هتوت الشیء اهتوه ای كسرته وطئا برجلی المهاتاة
مباهاة وزننده بر آدمه نسنه ویرمك معناسنه در یقال هاتاه مهاتاة اذا اعطاه و بونك نصریی معاطاة ماده سنك
نصریی كیبدر الیائی الهثیان هانك وثای مثلثه نك فتحیله طپراق صاچمق حثو معناسنه در شارحك بیانی اوزره
شین معجمه ایله حشو نسخه لری غلطدر یقال هثی التراب یهثیه هثیانا اذا احثاه الواوی الهجو هانك فتحی
وجیمك سكونیله والهجاء كساء وزننده بر آدمی شعر ایله ذم وشتم ایلمك معناسنه در یقال هجاه الشاعر یهجوه
هجوا وهجاء اذا شتمه بالشعر و بو تعدید حروف تهجیدن مأخوذ در المهاجاة مباهاة وزننده شاعرلر بری برنی
هجو وقدح ایلمك معناسنه در تقول هاجیته مهاجاة ای هجوته وهجانی الاهجیه اثفیه وزننده والاهجوة
اهجوة وزننده مادۀ هجو اولان نسنه دركه عامه هجویه تعبیر ایدرلر هجو ضمننده نظم اولنان قطعه وقصیده كبی
یقال بینهم اهجیة واهجوة یتهاجون بها الهجاء كساء وزننده بر لفظی حروفیله تقطیع ایلمك معناسنه دركه
حروفنی الف باء وجیم ودال دیو تعداد ایلمكدن عبارتدر تقول هجیت حروف اللفظ هجاء اذا قطعتها وعددتها
وتقول تعلم هجاء الحروف ای تعدیدها وهجاء شكل وقیافت معناسنه در یقال هذا علی هجاء هذا ای علی شكله
التهجیة تفعله وزننده والتهجی تفعل وزننده بونلرده هجاء حروف معناسنه در تقول هجیت الحروف
وتهجیتها اذا عددتها الهجاوة عداوة وزننده كون یك اسی اولمق معناسنه در تقول هجو یومنا هجاوة من الباب
الخامس اذا اشتد حره الهجاة حصاة وزننده قور بغه یه دینور ضفدع معناسنه الاهجاء همزه نك
كسریله برشعری هجویه بولمق معناسنه در تقول اهجیت الشعر اذا وجدته هجاء المهتجون مهتدون وزننده
اهتجاء كلمه سندن جمع اسم فاعلدر مهاجون معناسنه دركه بری برنی هجو ایله مشتغل اولان شاعرلردر یقال
هم المهتجون ای المهاجون الیائی الهجی هانك فتحی وجیمك سكونیله برنسنه قپالو اولمیوب آچق اولمق
معناسنه در یقال هجی البیت هجیا من الباب الرابع اذا انكشف وكوز باتمق معناسنه در یقال هجیت عین
البعیر اذا غارت الیائی الهدی هانك ضمی والفك قصریله طوغری یوله كتمكه دینور رشاد معناسنه وطوغری
یوله دلالت ایلمكه دینوركه اسمدر و بو مؤنثدر ومذكر اولور یقال هو علی الهدی ای علی الرشاد ویقال سل الله
الهدی ای الدلالة علی الرشاد وهدی كوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه وهدی وهدی هانك فتحی ودالك
سكونیله وهدایه هانك كسریله وهدیه فدیه وزننده مطلوبه ایصال ایلمك شاننده اولان طریقه دلالت وارشاد
ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال هداه یهدیه هدی وهدیا وهدایة وهدیة اذا ارشده و بو معناده لازم اولور كه
هدایت بولمق وهدایتلنمك معناسنه اولور یقال هداه فهدی ای اهتدی واشبو ماده ارائت طریق معناسنی
ملاحظه ایله بالنفس مفعول ثانی یه متعدی اولور یقال هداه الله الطریق واشارت طریق ملاحظه سیله الی
حرفیله متعدی اولور یقال هداه الیه وتلویح طریق ملاحظه سیله لام ایله متعدی اولور یقال هداه له التهدی
تفعل وزننده والاهتداء افتعال وزننده دلالت وارشادی قبول ایله هدایتلنوب طوغری یوله كتمك معناسنه دركه
مطاوعلردر یقال هداه فتهدی واهتدی ومطاوع اولمیه رق استعمال اولنور كه بنفسه طوغری یول بولمق
وطوغری یوله كتمك معناسنه اولور یقال هو لایهدی الطریق ثلاثیا ولایهتدی ولایهدی بفتح الیاء والهاء
وكسر الدال المشددة ولایهدی بفتح الیاء وكسرها مع كسر الهاء والدال المشددة ای لایكون مهتدیا بوراده
یهدی كلمه سی كه یانك وهانك فتحی ودال مشدده ایله دراصلی یهتدی ایدی تاء داله ادغام اولنوب تانك فتحه سیله
هاء مفتوح اولدی ایكنجی یه كوره التقاء ساكنین ایچون هاء مكسور اولدی واوچنجی یه كوره هانك كسره سنه

اتباعا یاء مكسور اولدی قال الشارح ومنه قوله تعالی افمن یهدی الی الحق احق ان یتبع امن لایهدی الا ان
یهدی الآیة ای ام الذی لایهتدی الا ان یهدی من قولهم هدی بنفسه ای اهتدی واهتداء كلینی كویكی اوینه
كوندروب كیردك ایلمك معناسنه در یقال اهتدی العروس الی بعلها ای زفها الیه وساره تقدم ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اهتدی الفرس الخیل اذا صار فی اوائلها الهدو عدو وزننده والهادی طوغری یول
كوستوریجی دلیل ومرشده دینور یقال رجل هدو وهاد ای یرشد المهیدیة مصغر بنیه سیله بر آدمك بولندیغی
حال وشان وسیرتنه دینور بونك مكبری یوقدر یقال هو علی مهیدیته ای علی حاله یعنی التی كان علیها الهدیا
مصغر بنیه سیله برشیئك مثل وماننده اطلاق اولنور یقال لك عندی هدیاها ای مثلها ضمیر قصد به راجعدر
الهدیة هانك حركات ثلاثی ودالك سكونیله برایشك راست ودرست اوله جق سمت وجهتنه اطلاق اولنور
یقال نظر فلان هدیة امره مثلثة ای جهته الهدی، والهدیة هانك فتحی وكسری ودالك سكونیله بر آدمك
سیرت ومسلك وطریقتنه دینور راه وروش معناسنه یقال هدی هدی فلان وهدیته ای سار طریقته وسیرته
الهادی هدایت ایدیجی كه ذكر اولندی وسائردن ایلری ومتقدم اولانه اطلاق اولنور یقال هو هاد ای متقدم
وبونه اطلاق اولنور اعضاء سائره دن متقدم اولدیغیچون جمعی هوادی كلور وهوادی اللیل كیجه نك اوائلنه
اطلاق اولنور یقال ینام فی هوادی اللیل ای اوائله وهوادی الابل دوه سوریسنك اوكلرنده اولوب ابتدا ظهور
ایدن دوه لردن عبارتدر وهادی اوق ومزراق تمرنه دینور یقال اصابه هادی السهم ای نصله وخرنسه
قوشبلانا كوزلرك الئ ایچنده دوران ایدن اكوزه دینور كه راكس دخی دیرلر وارسلانه دینور الهدیة غنیه
وزننده ارمغانه دینور اكثری حاجات اوكلرنده تقدیم اولندیغیچون یاخود الفت ومحبته ارشاد ایچون یاخود مهدی له
یانه صاحبندن مقدم واردیغیچون اوله جمعی هدایا وهداوی كلور بونده واوك كسریله ده لغتدر وهداوی كلور
واوك كسریله یقال ارسل هدیة وهی ما اتحف به الاهداء همزه نك كسریله والتهدیة تفعله وزننده بر آدمه ارمغان
كوندرمك معناسنه در یقال اهدی له الهدیة اذا اتحفها واهداء كلینی داماد طرفنه كوندروب كیردك ایلمك
معناسنه در یقال اهدی العروس الی بعلها اذا زفها الیه وتهدیه طاغتق معناسنه در یقال هدی الشیء اذا فرقه
المهدی منبر وزننده ایچنده هدیه ارسال اولنان ظرفه دینور طبق وقطو كبی وكثیرة الاهداء اولان خاتونه دینور
شارح دیركه بونده صواب اولان مد ایله اولمقدر الهداء كساء وزننده عارفانه طریقیله طعام ایلمك معناسنه دركه
هر بری بردرلو كتوروب مجتمعا صفا ایلمكدن عبارتدر یقال هادی الرجلان هداء اذا جاء احدهما بطعام والآخر
بطعام فاكلا معا وهداء ثلاثیدن مصدر اولور كلینی كوییكویه بولمق معناسنه یقال هدی العروس الی بعلها
هداء اذا زفها الیه وهداء عقلی ضعیف بلادتلو نادان كمسه یه دینور یقال رجل هداء ای ضعیف
بلید الهدی غنی وزننده طوتساغه دینور اسیر معناسنه وكلینه دینور هدیه دخی دینور هایله عروس
معناسنه وحرم شریفه سوق اولنان قربانه دینور واكا هدی دخی دینور هانك فتحی ودالك سكونیله یقال
اهدی الی الحرم هدیا وهدیا وهو ما اهدی الی مكة مؤلف بوراده كالهدی فیهما عنوانیله رسم ایلمكله شارح دیركه
تثنیه ضمیرینك وجهی معلوم دكلدر غالبا عباره ده سقطه واقعدر زیرا امهات سائره ده الهدی ماهدی الی مكة
والرجل ذو الحرمة كالهدی فیهما عبارتیله مثبت اولمغله بوراده دخی عنوان مرقومله ایكن اقلام نساخدن ساقط
اولمشدر پس هدی غنی وزننده هدی دالك سكونیله عز وحرمت ووقع وحشمت صاحبی آدمه ده دینور الهادیة
عصایه اطلاق اولنور یقال توكأ علی الهادیة ای العصا وصوا یچره توموب چقمش قیایه دینور الهداة اداة وزننده
ومراد فیدركه ال آلتیدر براق و پوصات وآوادنلق تعبیر اولنور هاء همزه دن مبدلدر المهدیة مرتبه وزننده
مغربده بربلده آدیدر هدیه غنیه وزننده وهدیه سمیه وزننده اسامی نسواندندر التهادی تفاعل وزننده
ایكی طرفه تمایل ایله صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال تهادت المرأة اذا تمایلت فی مشیتها مترجم دیركه تهادی
هدیه لشمك معناسنه ده كلور ومنه الحدیث تهادوا وتحابوا یعنی بری بریكزه هدیه اهدا ایده سز كه محبتكزه وسیله اولور
المهاداة مباهاة وزننده ایكی جانبه یوجه اوره رق یوریمك معناسنه در یقال جاء یهادی بین اثنین ای یتمایل
الیائی الهذی هانك فتحی وذال معجمه نك سكونیله والهذیان فتحاتله هرزه و یاوه ونامعقول سوز سویلمك
معناسنه در یقال هذی الرجل هذیا وهذیانا من الباب الثانی اذا تكلم بغیر معقول لمرض اوغیره الهذاء
غراب وزننده هرزه و یاوه و پریشان سوزه دینور یقال هذا اهذاء من القول ای كلام غیر معقول الهذاء والهذاءة
هانك فتحی وذالك تشدیدیله هرزه سویلیجی پریشان گفتار آدمه دینور یقال رجل هذاء وهذاءة ای كثیر الهذیان

الاهذاء همزه نك كسريله اتى مهرا اولنجه پشورمك معناسنه در يقال اهذيت اللحم اذا انضجته حتى لاتماسك
الواوى الهذو عزو وزننده برنسنه يى قلجله برچالمده كسمك معناسنه در تقول هذوته بالسيف هذوا اذا هذذته به
بوراده هذوت السيف نسخه سى غلطدر وهذو هذى لفظنده لغتدركه صاچمه صپان سوز سويلمك معناسنه در
تقول هذوت فى الكلام هذوا لغة فى هذيت الواوى الهراوة هانك كسريله ايكى قسراغك آدیدر وعصايه
وچوبدسته ديـنور جمعى هراوى كلور هانك وواوك فتحيله وهرتى كلور عتى وزننده وهرتى كلور كسرتيله
يقال ضربه بالهراوة اى العصا الهرو سرو وزننده والتهرى تفعل وزننده عصا ايله اورمق
معناسنه در يقال هراه يهروه هروا وتهراه اذا ضربه بالهراوة اليائى الهرى جرى وزننده هرو لفظنده
لغتدركه عصا ايله اورمق معناسنه در يقال هراه يهريه هريا اذا ضربه بالهراوة الهرى هانك ضمى وراءنك
سكونيله ميرى غلالى يغيلان بيوك انباره دينور جمعى اهراء كلور يقال نقل الطعام الى الهرى وهو بيت كبير
يجمع فيه طعام السلطان هراة حصاة وزننده خراسان ايالتنده بر بلده آديدر وفارس اولكه سنده بر قريه
آديدر نسبتنده هروى ديـنور عربى وزننده التهرية تفعله وزننده هراة شهرنده نسج اولنمش ثوب ايدنمك
ياخود ثوبى صارى يه بوياموق معناسنه در زيرا انده اعلا صارى بويه اولمغله اكثرى اثوابى صارى ايدرلر يقال
هرتى ثوبه اذا اتخذه هرويا اوصفره الهراء شداد وزننده ثوب هروى صاتيجى يه دينور ومنه معاذ الهراء
لبيعه الثياب الهروية المهاراة مباراة وزننده برآدمك صقالنه كولوب طنز وتمسخر ايلمك معناسنه در يقال
هاراه اذا طانزه بوراده ناظره نسخه سى غلطدر الهراء كساء وزننده خرما فدانئه دينور فسيل معناسنه
الواوى الهزو عزو وزننده كزمك معناسنه در يقال هزا الرجل يهزو هزوا اذا سار ابو هزوان النطى
كه سحبان وزننده امراء امويه دن هشام بن عبد الملك حواشيسندن بركسه در الواوى الاهساء همزه نك فتحيله
دنك وحيران اولمش كمسه لره دينور مفردى مسموع دكلدر يقال هم اهساء اى المتحيرون الواوى المهاشاة
شين معجمه ايله مباهاة وزننده بركسه ايله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه در يقال هاشاه اذا مازحه الواوى الهصو
هانك فتحى وصادك سكونيله قوجه مق معناسنه در يقال هصا الرجل يهصو هصوا اذا اسن وكبر الاهصاء
همزه نك فتحيله تند وقوى وشديد اولان آدملره دينور يقال هم الاهصاء اى الاشداء المهاصاة مباهاة وزننده
برآدمك بلنى قيروب خرد ايلمك معناسنه در يقال هاصاه اذا كسر صلبه الواوى المهاضاة ضاد
معجمه ايله مباهاة وزننده برآدمى بونسنوب هزل واستخفاف ايلمك معناسنه در يقال هاضاه اذا استحمقه
واستخف به الاهضاء همزه نك فتحيله جماعات انسانى يه دينور الهضاة هانك كسريله زلف وذوابه معناسنه در
وقانجق جماره دينور الواوى الهطو خطو وزننده آتمق معناسنه در يقال هطابه يهطو هطوا
اذا رمى به الهطى هدى وزننده كورش طوتشمق صراع معناسنه در ياخود شدتله اورشمق معناسنه در يقال
وقع بينهما الهطى اى الصراع اوالضراب الشديد اليائى الهاغية غين معجمه ايله لاغية وزننده بون
وكوشك خاتونه دينور يقال امرأة هاغية اى رعناء الواوى الهفو عفو وزننده والهفوة خطوة وزننده
والهفوان هذيان وزننده سرعتله كتمك معناسنه در يقال هفا الرجل يهفو هفوا وهفوة وهفوانا اذا اسرع
وقوش قناد قاقوب اوچمق معناسنه در يقال هفا الطائر بجناحيه اذا خفق وبرآدمك اياغى قايوب سورچمك
معناسنه در يقال هفا الرجل اذا زل وآجقمق معناسنه در يقال هفا زيد اذا جاع وهفو وهفوة سمو وزننده بوك
پارهسى هوايه آغوب توزمق معناسنه در يقال هفت الصوفة هفوا وهفوا اذا ذهب ويل يوك پارهسنى هواده برى اوته
اويناتمق معناسنه در يقال هفت الريح بالصوفة اذا حركتها وذهبت بها وكوكل متعلق اولديغى نسنه نك
اردنجه كتمك معناسنه در يقال هفا الفؤاد اذا ذهب فى اثر الشئ وسو ثوب طربناك اولمق معناسنه در يقال
هفا الرجل اذا طرب الهفا عصا وزننده بركره ياغوب بركره ديكوب اراليق وير ن يغموره دينور يقال عطاؤه
كالهفا وهو مطر يمطر ثم يكف الهفو هانك فتحى وفانك سكونيله جست وخفيف آدمه دينور الهوافى قوافى
وزننده آزمش دوه لره دينور يقال هذا من هوافى الابل اى ضوالها مفردى هافيه در الهفاة هانك فتحيله يغمور
دانه سنه دينور مطره معناسنه بوخسه جوهرينك وهمى كبى نظره معناسنه دكلدر وهمه دن يعنى متصل
ياغان يغموردن برمقداره دينور الاهفاء همزه نك فتحيله بون واحمق آدملره دينور يقال هم اهفاء اى حمق
ظاهرا مفردى مستعمل دكلدر المهافاة مباهاة وزننده برآدمى بركسه كندى هوا وهوسنه ميل ايتدرمك
معناسنه در يقال هافاه اذا مايله الى هواه اليائى شارحك بيانه كوره بوراده واو نسخه لرى غلطدر الهقى

هانك فتحى وقافك سكونيله هرزه وهذيان سويلمك معناسنه در يقال هقى الرجل يهقى هقيا اذا هذى وبرآدمى ذم وقدح
ايدوب ديلمك معناسنه در يقال هقى فلانا اذا تناوله بالقبيح وكوكل مفتون اولديغى نسنه نك اكسنده كتمك
معناسنه در يقال هقى فؤاده اذا اهفا الاهقاء همزه نك كسريله افساد ايلمك معناسنه در يقال اهقاه اذا افسده
الواوى الاهكاء همزه نك فتحيله آشفته وحيران آدملره دينور يقال هم اهكاء اى المتحيرون المهاكاة مباهاة
وزننده برآدمك عقلنى استصغار ايدوب ابله واحمق برينه قومق معناسنه در يقال هاكاه اذا استصغر عقله الواوى
المهالاة مباهاة وزننده برآدمى قورقنج نسنه ايله بلكلدوب قورقتمق معناسنه در يقال هالاه اذا فازعه و بو هاول
ماده سندن مقلوبدر هلا هانك فتحى والفك قصريله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار حكايتندر اونه والارغه
ديمكدر ذو هليان هانك ولام مشدده نك كسريله ذو بليان وزننده ومرادفيدركه نابديدلك واديسنه اطلاق اولنور
يقال ذهب بذى بليان وبذى هليان اى حيث لايدرى وبونلر غير منصرفلردر وبعضا منصرف اولورلر واشبو هليان مهلاة
ماده سندندركه حاصلى قورقنج يره كتمكله نابديد اولدى ديمكدر وبونلر مبالغه يى متضمن تراكيب مخصوصه در نته كه
بليان ماده سنده تفصيل اولندى اليائى الهمى هانك فتحى وميمك سكونيله والهمى صلى وزننده والهميان فتحاتله
اقمق معناسنه در يقال همى الماء والدمع هميا وهميا وهميانا من الباب الثانى اذا سال وكوز ياشى صار صار
دوكمك معناسنه در يقال همت العين اذا صبت دمعها وحيوانلر اوتلامغه بردن قوشوب كتمك معناسنه در يقال
همت الماشية اذا ندت للرعى وهمى دوشمك معناسنه در يقال همى الشئ اذا سقط الهوامى هانك فتحيله آزوب پراكنده
اولمش دوه لره دينور يقال هو من هوامى الابل اى ضوالها الهميان هانك كسريله سراويل باغنه دينور كه اوجقور
تعبير اولنور واقچه كيسه سنه دينور يقال جعل الدراهم فى الهميان اى وعائها وهميان بر شاعر اديدر وبونده
حركات ثلاثه زبازده در شارح ديركه هميان فارسيده دغار جغه دينور ازهرى بونك دخيل اولمسنه ذاهب اولدى
وعند البعض معربدر هميان غشيان وزننده بر موضع اديدر هما هانك فتحيله اما لفظنده لغتدركه كلمه استفتاحدر
تقول هما والله اى اما الواوى الهمو هانك فتحى وميمك سكونيله همى لفظنده لغتدر اقمق معناسنه در يقال هما
الدمع يهمو همو الغة فى همى الواوى الهنو هانك كسريله وقت وزمان معناسنه در يقال مضى هنواى وقت
وبرقبيله پدرينك اسميدر الهن هانك فتحى ونونك تخفيفيله اخ وزننده شئ معناسنه در يعنى انكله اسمى
ذكر ايلمديكك هر اسم جنسدن كنايه اولنور بوندن عامه تركيده نسنه محرفى اولان نسته ايله تعبير اولنور كه تاى
فوقيه در يقال هذا هنك اى شيئك شارح ديركه اكثرى تصريحى مستهجن ياخود غير مناسب اولان محلده ايراد
اولنور وبونك اصلى هنوايدى اخ واخوكبى ويقال فى النداء للرجل ياهن اقبل اى يارجل اقبل وياهنان اقبلا
وياهنون اقبلوا وللمرأة ياهنة اقبلى ويقال ياهنت اقبلى على زنة انت طويله وبواخت وبنت كلمه لرى كبى اولور
جمعنده هنات وهنوات دينور فتحاتله وجاء فى الحديث هنية مصغرة هنة اصلها هنوة اى شئ يسير ويروى
هنيهة بابدال الياء هاء يعنى جاء فى الحديث عن ابى هريرة رضى الله عنه قال كان النبى عليه السلام يسكت بين التكبير
والقراءة اسكاتة قال احسبه هنية وكذا فى الحديث انه اقام هنية اى قليلا من الزمان وهو تصغير هنة ويقال هنيهة
پس مصغرى يك ازجه نسنه دن كنايه اولنور وهن كلمه سنك تثنيه سنده هنان وهنوان دينور ونسوانه مضاف اولورسه
فرجى مراد اولور يقال هن المرأة اى فرجها شارح ديركه نسوانه مخصوص دكلدر بلكه رجال ونسوانك موضع
عورتلرنده استعمال اولنور الهناة قناة وزننده داهيه يه اطلاق اولنور جمعى هنوات كلور فتحاتله اليائى هنيت
متكلم ماضى اوله رق فعلت معناسندن كنايه اولور كه بن ايتدم وبن ايشلدم ديمكدر وبو هن كلمه سندن متصرفدر
الواوى الهوة قوة وزننده چقور وانكبه يره دينور ياخودبك درين اولان چقور يره دينور يقال سقط فى الهوة
اى ما انهبط من الارض اوالوهدة الغامضة منها الهواءة رمانه وزننده هوة معناسنه در الهو هانك فتحى وواوك
تشديديله جانب معناسنه در يقال قعد فى هوة اى جانبه وباجه يه دينور كوة معناسنه اليائى الهواء سماء وزننده برايله كوك
اراسنه دينور جو معناسنه شارح ديركه عند التحقيق عناصر اربعه اقسامندندركه كره ناردن اشاغى وماء وترابدن
يوقرى جرم بسيط وحار ورطب وشفاف ولطيف ومتحركدر انتهى وهواء برنسنه ايله مملو ومشغول اولميوب مطلقا
فارغ وخالى اولان يره اطلاق اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالى وافئدتهم هواء اى لاعقول لهم وقورقق جبان آدمه
اطلاق اولنور قلبى جرأتدن خالى اولديغيچون المهواة مرماة وزننده والهوة كوة وزننده والاهوية اثفيه وزننده
والهاوية بونلرده هواء معناسنه دركه ارض وسماء بيندن عبارتدر الهوى هانك فتحى والفك قصريله برنسنه يه
مفتونلغه دينور عشق معناسنه در اسمدر وبوخيرده وشرده مستعمل اولور يقال اخذه هوى سئ وهوى حسن

ای عشق ونفسك اراده وآرزوسنه دینور كه مرادشهوانه آرزودر بونلرصاحبنی ورطه‌یه دوشوردیكندن اطلاق اولندی
یقال لاتتبع هوی النفس ای ارادتها شارحك بیاننه كوره جمعی اهواء كلور وهوی نفسك اراده وارز وایلدیكی
نسنه‌یه دینور یقال هوهواه ای مهویه وهوی برنسنه‌یه محبت ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال هو به هوی
من الباب الرابع اذا احبه الهوی هانك ضمیله غنیّ وزننده مزراق تمرننك ضربه سندن اولان یاره نك لاله كبی
اغزی اچلمق معناسنه در یقال هوت الطعنة تهوی هویا اذافتحت فاها وشاهین وعقاب مقوله سی قوش
یوقریدن اشاغی یه برنسنه اوزره صاعقه كبی سوزیلوب انمك معناسنه در یقال هوت العقاب اذا انقضت علی صید
اوغیره وبرنسنه یوقریدن اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال هوی الشیء اذاسقط وبرنسنه‌یی المق ایچون
ال صونمق وال اوزاتمق معناسنه در تقول هوت یدی له ای امتدت وارتفعت ویل اسمك معناسنه در یقال هوت
الریح اذاهبت واولمك معناسنه در یقال هوی فلان ای مات الاهواء همزه نك كسریله بودخی یوقریدن اشاغی یه
دوشمك معناسنه در یقال اهوی الشیء اذاسقط وبرنسنه یه ال صونمق معناسنه در تقول اهوت یدی له اذا امتدت
وارتفعت شارح دیر كه بو معناده هوی واهواء باء ایله متعدی اولورلر كه برنسنه یه ال صونمق معناسنه اولور الانهواء
انفعال وزننده بودخی یوقریدن اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال انهوی الشیء اذاسقط من علو الی سفل
الهویّ غنیّ وعتیّ وزنلرنده والهویان هذیان وزننده بونلرده یوقریدن اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال
هوی الشیء هویا وهویا وهویانا اذاسقط من علو الی سفل وعندالبعض هوی غنیّ وزننده یوقری آغوب چقمق
معناسنه در وهوی عتیّ وزننده اینشه وانكبه یه انمك معناسنه در فیقال هوی الرجل هویا اذاصعد وارتفع
وهوی الرجل هویا اذاانحدر الهوة كوّه وزننده یوقری یه آغوب چقمق معناسنه در یقال هوی الرجل الجبل
هوة اذاصعده وارتفع الهوی عمی وزننده محبت معناسنه اولان هوی ماده سندن اسم فاعلدر محب ودوست
معناسنه در یقال هوله هوای محب الاستهواء شیطان برادمك عقل وشعورنی چالمق یاخود سركشته وحیران
قلمق یاخود هوا وهوسنی كند یسنه خوش كوستورمك معناسنه در ومنه قوله تعالی كالذی استهوته الشیاطین
فی الارض الایة اذهبت بهواه وعقله اواستهامته وحیرته اوزینت له هواه الهاوی چكركه یه اطلاق اولنور هاویة
حرف تعریفسز والهاویة حرف تعریفله جهنم اسماسندندر اعاذنا الله منها شارح دیر كه سقوط معناسندن
مأخوذدر حرف تعریفدن تجردی علم اولدیغنه مبنی وحرف تعریفله لمح وصفی متضمن اولدیغندن ناشیدر ومنه قوله
تعالی فامه هاویة ای جهنم الهویّ غنیّ وزننده وعتیّ وزننده والتهواء تای مفتوحه ایله كیجه دن برساعته
دینور یقال مضی هویّ من اللیل وهویّ وتهواء ای ساعة اهوی احری وزننده وسوقة اهوی ودارة اهوی
بر موضعدر الواو الهاء حروف مهموسه دن برحرفدركه اولور كه حرف آخره یعنی یای تحتیه یه وهمزه یه
والفه ابدال اولنور وبر كلمه نك اولنه واخرینه زیاده قلنور الهوهاة هانك فتحی وضمیله بون واحمق ادمه دینور وشول
قیویه دینور كه پك ككبش اولمغله ایچنه نزول ایده جك كسنه ایچون اصلا ال باصه حق واباق ایلشدیره جك یری اولمیه یقال
بئر هوهاة ای لامتعلق لها ولاموضع رجل نازلها لبعد جالیها الهویة غنیه وزننده دبی پك درین چقوره وقیویه دینور
الهویّ غنیّ وزننده قولاق كورلتیسنه دینور یقال سمع لاذنه هویا ای دویا وقولاق كورلده مك معناسنه
مصدر اولور یقال هوت اذنه هویا اذا دوی هیّ هانك فتحی ویای مشدده نك كسریله اوزره بناسیله اسم فعل امردر
اسرع فیماانت معناسنه كه مشتغل اولدیغك ایشده چابك اول دیمكدر ورویدك وهالك كلمه‌لری كبی اكا دخی كاف
خطاب لاحق اولور تقول هیك یارجل ای اسرع فیماانت شارح دیر كه تثنیه وجمعنده هیا وهیوا دینور الهیان
هانك فتحی ویانك تشدیدیله امروحال وشان معناسنه در یقال ماهیانه ای ماامره شارح دیر كه بو تعبیر ماء استفهامیه ایله
بو عنوانده عربدن مسموعدر وهیان مجهول كسنه دن كنایه اولور كاسیذكر المهاواة مباهاة وزننده برادمه مدارا ایلمك
معناسنه در یقال هاواه اذاداراه وبهمز فیقال هاوءه الهواء كساء وزننده برنسنه یه اقبال وتوجه ایلمك
معناسنه در نته كه لواء برنسنه یه اكسه ویروب یوزدوندرمك ادبار معناسنه در وبونلر مزدوجا استعمال اولنور
بركره رفق وملایمت كوستوروب وبردفعه شدتله معامله ایلمك موقعنده مخصوصدر مثلا برادم برنسنه‌یی انكار یاخود
تعصب ایلدكده كاه سهولت وملایمت وكاه تشدید وتضییق ایلمك كبی یقال عامله بالهواء واللواء وهوان یقبل بالشیء
ویدبرای یلاینه مرة ویشاده اخری هی هانك كسری ویانك تخفیفی وتشدیدیله ضمیردر مفرد مؤنثدن كنایه در نته كه
هو مفرد مذكردن كنایه در یقال هی هند وكاه اولو كه آخرنده اولان یاء حذف اولنور یقال حناه فعلت ذلك ای حتی هی
فعلت ومنه قول الشاعر * دیار سعدی اذه من هوا كا * ای اذهی هیّ بن بیّ هانك ویانك فتحی ویارك تشدیدیله وهیان

بن بیان كذلك تشدیدایله مجهول الذات والنسب اولان كسنه دن كنایه اولنور یقال هوهیّ بن بیّ وهیان بن بیان
ای لایعرف هو ولاابوه بعضلر دیدیكه هیّ حضرت آدم علیه السلام اولادندن ایدی لكن نسلی منقطع ومنقرض
اولدی بعده مطلقا مجهول شخصدن كنایه ایلدیلر وتأكیدا بیّ كلمه سنده مضاف ایلدیلر وهیان وبیان
دخی انلردن مبالغه‌در خلاصه بی نام ونشان شخصدن انلرایله كنایه ایلدیلر مؤلف بونی بیّ ماده سنده دخی
ذكر ایلدی هیء هانك ویای مشدده نك فتحیله مهموزه ده لغتدر كه كلمهٔ تعجبدر ماء استفهامیه یه مقرونا استعمال
اولنور تقول یاهیّ مالی ویاهیء مالی ای یاعجبا مالی وعربلر فیّ وشیء كلمه‌لرنی دخی بونك كبی محل تعجبده استعمال ایدرلر
وهر برنی برمعنادن تصور ایدرلر وبونده ما كلمه سی ابتداء اوزره مرفوع وخبری مابعدنده اولان ظرفدر هیاهیا
هانك فتحی ویانك تشدیدیله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار حكایاتندندر چابك اشوب یوریمسی ضمننده تفوه اولنور
شارحك بیاننه كوره مكررا اوغیرمكررا ایراد اولنور فصــــل الباء الید یانك فتحی ودالك تخفیفیله
اعضاء بدنیه دن اله دینور كف معناسنه كه فارسیده دست دینور بیلكجه دن برو پرمقلرایله ال ایاسندن مركب اولان
عضو معهوددر بعضلر پرمقلرك اوجلرندن اموز باشنه وارنجه مقدار ایله تحدید ایلدیلر یقال ضربه بیده ای بالكف
اوهی من اطراف الاصابع الی الكتف وید لفظنك اصلی یدی ایدی دالك سكونی وآخرده یای مخففه ایله بعده
یاء تخفیفا حذف اولندی وجمعی ایدی كلور همزه نك فتحی ودالك كسریله ویدیّ كلور یانك ضمی ودالك كسری
ویانك تشدیدیله كه فعول وزننده اولور وجمع الجمعی ایادی كلور افاعی وزننده ویدلفظنده یدیّ كه فتیّ وزننده‌در
ویده كه هاایله‌در ویدّ كه دال مشدده ایله‌در لغتدر وفتیّ وزننده یدی لغتنه كوره تثنیه سنده یدیان دینور لغت اوله كوره
یدان دینور شارح دیر كه یدلفظنی پرمقلرك اوجلرندن اموز باشنه وارنجه مقدار ایله تحدید ایلمك قطع ید سارق
ماده سنه مخالف اولور لكن بونده حقیقت اولورسه معنای اولده مجاز اولور زیرا جنایت سرقت كف ایله صورت
مطلب — بولور حتی ابدست خصوصنده غسل یددخی معنای اوله متعلقدر خوارج طائفه سی قول ثانی یی اعتبار ایلمكله
منكبدن قطع ایدرلر انتهی وید جاه وقدر وشان معناسنه مستعملدر یقال له عندالناس یدای جاه ووقار وتمكین
ورزانت معناسنه مستعملدر تقول شاهدت فیه یدا ای وقارا وبرنسنه یه مستحق اولانی اندن منع وتحریم معناسنه
مستعملدر ومظلوم اوزرندن ظلم وستمی دفع معناسنده مستعملدر یقال هوصاحب الید ای یمنع الظلم وبوله اطلاق
اولنور یقال اخذبهم ید البحر ای طریقه وبلاد یمنه اطلاق اولنور كویا كه جزیرهٔ عربك یدی منزلنده‌در وزور
وقوت معناسنه مستعملدر یقال به ید عظیمة ای قوة قال الشارح ویقال أدیته ایدا اذاقوی وقدرت معناسنه
مستعملدر تقول الامر بیدالله ای بقدرته وسلطان وولایه معناسنه‌در تقول مالك علیه ید ای سلطان وولایة
وملك معناسنه‌در كه میمك كسریله‌در یقال هذه الدار فی یده ای فی ملكه وجماعته اطلاق اولنور یقال القوم
ید واحدة ای جماعة واكل معناسنه مستعملدر آلت اولدیغیچون یقال هو اشدید ای اكلا وپشیمانلغه دینور
عادتا نادم اولان النی اصروب یاخود تاسفله تقلیب یاضرب وتصفیق ایلدیكی تصورینه مبنی‌در یقال اخذته
علیه ید ای ندم ومدد وغیاث معناسنه مستعملدر یقال نحا بیده ای بغیاثه وانقیاد واستسلام معناسنه‌در
شارح دیر كه بوراده استلام نسخه سی غلطدر وقال قالوا فی حدیث اعطوا الجزیة عن ید ای عن انقیاد واستسلام ومنه
حدیث عثمان رضی الله عنه هذه یدی لعمار ای انا مستسلم له منقاد لكن استلام معناسی دخی صحیحدر كه حجر اسوده
ال سورمك ومس ایلمك معناسنه‌در زیرا فعل مزبوریدك فعلیدركما فی النهایة وفی الحدیث الحجر الاسود یمین الله
فی الارض قال هذا كلام تمثیل وتخییل واصله ان الملك اذا صافح رجلا قبل الرجل یده فكان الحجر الاسود لله عزوجل
بمنزلة الیمین للملك حیث یستلم ویلثم ومنه الحدیث الاخر وكلتا یدیه یمین ای ان یدیه تبارك وتعالی بصفة الكمال
لانقص فی واحدة منهما لان الشمال تنقص عن الیمین وكلما جاء فی القران والحدیث من اضافة الید والیمین وغیر ذلك
من اسماء الجوارح الی الله تعالی فانما هو علی سبیل الاستعارة والمجاز وذلّ وحقارت معناسنه‌در ومنه قوله تعالی
حتی یعطوا الجزیة عن ید ای عن ذلّ ونعمت معناسنه مستعملدر یقال انه لذو ید ای نعمة وبرادمه برینك ایلدیكی
احسان ومكرمه وجمیله یه اطلاق اولنور تقول لفلان عندی ید ای احسان اصطنعه علیّ اشبو نعمت واحسان
معنالرنده جمعی یدی كلور یای اولانك حركات ثلاثی ودالك كسریله وایدی كلور همزه نك فتحی ودالك كسریله
شارح دیر كه بعضلر ایدی كلمه سنی جارحه نك وایادی یی نعمت واحسانك جمعنه تخصیص ایلدیلر ظاهرا استعمال
قبیلندندر انتهی وتقول العرب اعطاه عن ظهر ید ای فضلا لا ببیع ومكافاة وقرض یعنی اول نسنه یی غرض
وعوضسز حسبی اوله رق ویردی دیمكدر ویقال ابتعت الغنم بیدین ای بثمنین مختلفین یعنی اول قیونلری بن ایكی كونه

اقجه ايله اشترا ايلدم ديمكدر و يقال بين يدى الساعة اى قدامها زيرا نسنه نك قدامى متوجهك يمين وشمالى بينه مسامت اولمغله بجهت قدامى بين يدين ايله استعاره ايلديلر شارح ديركه مكاندن زمانى دخى استعاره ايدرلر ونسبتله زمان ماضى و مستقبل اعتبار اولنور انتهى ويقال لقيته اول ذات يدين اى اول شئ يعنى اكا هر نسنه دن اول ملاقى اولدم ويقال سقط فى يديه واسقط فى يديه على بناء المجهول اى ندم زيرا ياده اشعار تاسف وندامتدر ويقال هذا الشئ فى يدى اى فى ملكى نته كه ذكر اولندى ويقال لايدان لك بهذا اى لاقوة لك زيرا مقاومت ومداومت يدلر ايله اولمغله عجزدن كويا كه معدومة اليدان اولمشدر و يد لفظنك نسبتده يدى و يدوى دخى دينور ايكنجى اصلى اوزره دركه ياء واوه مبدلهدر ياخود فتا وزننده اولان لغته مبنى در ويد القوس ياك كوشه سنه اطلاق اولنور و يد الفاس بالته نك صاپيدر ويد الرحى دكرمن صاپيدر كه دكرمن الى تعبير اولنور ويد الطائر قوشك قنادندن عبارتدر و يد الريح روزكارك كمال قوت واستيلا سندن عبارتدر يقال قويت يد الريح اى سلطانها و يد الدهر زمانك مدت وامتدادندن عبارتدركه تأبيددن كنايه در تقول لاافعله يد الدهر اى مدة يعنى ابدا بوراده يد ظرفيت اوزره منصوبدر البدى بانك فتحى ودالك سكونيله والبدى عصا وزننده برآدمك نعمت واحسانه مظهر اولمق معناسنه در يقال بدى الرجل منه على المجهول و يدى كرضى يديا و يدى من الباب الرابع اذا اولى برآو برآدمك الى قوريوب طوتمز اولمق معناسنه در يقال يدى فلان من يده اذا ذهبت يده ويبست و يدى ثدى وزننده برآدمك الله طوقنمق ياخود اورمق معناسنه در تقول يديته يديا من الباب الثانى اذا اصبت يده و برآدمه جميله واحسان ايلمك معناسنه در تقول يديته اى اتخذت عنده يدا الابداء همزه نك كسريله بو دخى برادمه جميله واحسان قلمق معناسنه در تقول ايديت عنده اى اتخذت عنده يدا وهذا اكثر يعنى بو معناده مزيد استعمالى ثلاثيدن اكثردر المودى محسن وزننده برآدمه جميله واحسان ايدن كمسنه دينورنته كه اسم مفعولنده مودى اليه دينور يقال هو مود لفلان اى منعم ومحسن وذاك مودى اليه المبدى مرمى وزننده اللرى دوزاغه ايلشوب قالمش آهويه دينور يقال ظبى مبدى اى وقعت يده فى الحبالة وللى كسلمش آدمه دينور يقال رجل ميدى اى مقطوع اليد المباداة مباهاة وزننده برآدمه يدا بيد عوض ومكافاة ايلمك معناسنه در يقال باداه اذا جازاه يدا بيد و برنسنه بى يدا بيد ويرمك معناسنه در يقال اعطاه مباداة اى يدا بيد البدية غنيه وزننده دائما ايشده كوجده اولان عمارت وپيشه كر خاتونه دينوركه ايلك اكيرر وبز طوقيوب سائر كونه صنايع ايشلر يقال امرأة يدية اى صناعة مذكرنده يدى دينور يقال رجل يدى اى صناع و يدى بولثوبه دينورادى دخى دينور همزه ايله يقال ثوب ودى وادى اى واسع مايدى فعل تعجبدر نه عجب ايشجيمن والندن هر ايش كلور پيشه كرديمكدر يقال مايدى فلانة اى ماصنعها ذو اليديه سميه وزننده حرقوص بن زهير نام شخصك لقبيدركه رئيس خوارج ايدى بعضلر بونى ثاى مثلثه ايله ذوالثديه عنوانيله قيد ايلديلرنته كه ثدى ماده سنده مرور ايلدى ومسفورنهروان وقعه سنده قتل اولندى ذواليدين خرباق السلمى لقبيدركه اصحابدندر ايشى ايكى اليله ايشلر ايدى وذواليدين نفيل بن حبيب اول كمسه دركه فيل قصه سنده حبشه طائفه سنى مكه يه ايصال ايچون دليل اولمشيدى اليداء دعاء وزننده ال آغريسنه دينور يقال اصابه اليداء اى وجع اليد البائى بهيا يانك فتحى وهانك سكونيله چوبان كلماتندندر كه دوه قسمنى سوردكن زجر ايدرلر البائى بوتى سمى وزننده برآدمك اسمى اولمق ظن اولنور واهل ساوه دن بوئيون ديدكلرى جماعت اكا منسوبلردر نصر بن احمد اليوئى كه حافظ ابو طاهر السلفى اندن بعض اناشيد كتب ايلدى انلردندر هذا آخر الياء من الاوقيانوس البسيط فى ترجمة القاموس المحيط والحمد لله الذى بنعمته تتم الصالحات وصلى الله على سيدنا محمد وعلى آله واصحابه واتباعه ما اتصلت الحروف الى النهايات

❊ باب الالف اللينة ❊

أ ا مقصوره وموقوفه اولهرق حروف هجادندر وممدود اولور يعنى اسم قلنديغى صورتده مد اولنور مؤلف بصائرده ديديكه الف فعل وزننده بر كلمه در الفتدن مأخوذدر زيرا حروفك جمله سيله الفت ايدر و ا لفظى اسمدر الف مسماسيدر والف حروف هوائيه دركه جوفدن ظاهر اولور ومخرجى عين مخرجنه قريبدر والف حقيقى الف ساكنه در لا و ما كلمه لرنده اولديغى كبى واكا لينه دينور ومتحرك اولدقده اكا همزه دينور وكاه اولوركه توسعا الفه همزه اطلاق اولنور انتهى آ مد ايله حروف ندادر آنكله منادى بعيد ندا اولنور تقول آ زيد اقبل ومعلوم اوله كه الف حرف اصول ثلاثه اوزره اولوب ماعداسى آنلرك فروع وتوابعيدر اصولدن بوره نك برى الف اصليه دركه جوهر كلمه دندر اخذ كلمه سنك الفى كبى ثانى الف قطعيه در اب وابل واحد واحسن كلمه لرينك الفلرى كبى ثالث الف

وصليه در استخرج واستوفى وابن وابنة كلمه لرينك الفلرى كبى بو ذكر اولنانلر اصوللردر وذكر اولنه جق الفات بونلرك توابعيدركه بو كتابده اون التى كونه الفدن عبارتدر ١ الف فاصله در و بو ايكى كونه در برى واو جمعده نصكره خط وكتابده رسم اولنور واو جمع ايله مابعدنده اولان كلمه نك بيننى فصل ايچون بو الف رسم اولنمه واو رقومه مابعدنه متصل قياس اولنور شكروا وكفروا كلمه لرنده رسم اولنديغى كبى ٢ علامات اناث اولان نونله ونون ثقيله بينلرنى فصل ايچون زياده قلنور افعلنان كلمه سنده اولديغى كبى ٣ الف عباره دركه متكلم كلمه نفسنده تعبير ايدر واكا الف عماد دخى اطلاق اولنور انا استغفر الله وانا افعل كذا قوللرنده كى الف كبى ٤ الف مجهوله در فاعل وفاعول كلمه لرنده كى الف كبى و بو شول الفدركه اسم وفعلده اشباع فتحه ايچون زياده اولنور ٥ الف عوضدركه تنوينه مبدل اولور رأيت زيدا قولنده كى الف كبى ٦ الف صله دركه آنكله فواصل آيات وقوافى ابياتك فتحه سنده وصل اولنور بيان فتحه ايچون ومنه قوله تعالى وتظنون بالله الظنونا والف صله ايله الف وصلك فرقى بودركه الف صله اواخر اسمايه جلب والحاق اولنور والف وصل اسماء وافعال اوائلنه زياده قلنور ٧ الف نون خفيفه دركقوله تعالى لنسفعا بالناصية ٨ الف جمعدر نحو مساجد وجبال ٩ الف تفضيل وتقصيردركه افعل تفضيل الفيدر نحو هو اكرم منك واجهل منك ١٠ الف ندادركقولك ازيد اى يازيد و بو نداء قريب ايچوندر ١١ الف ندبه در نحو وازيداه ١٢ الف تانيثدر حمراء و بيضاء كلمه لرينك الفلرى كبى كه الف ممدوده در وسكرى وحبلى كلمه لرينك الفلرى كبى كه الف مقصوره در ١٣ الف تعايى دركه عى ماده سنده ندر مثلا برآدم ان عمر منطلق ديمك مراد ايدوب ان عمر ديدكده حصر اولوب كيروسنى اداية مقتدر اولمديغله اوراده ان عمرا ان عمرا ديو راى مدايده رك توقف ايلدكده ايشته اول الحاق ومد ايلديكى الفه الف تعايى تعبير اولنور كويا كه انكله بقيه كلامك انفتاحنى استمداد ايدر ١٤ الفات مداتدر كلكل وخاتم ودانق كلمه لرنده كالكال وخاتام وداناق ديدكلرى كبى ١٥ الف محوله دركه واودن و يادن منقلب اولان الفدر نحو باع وقال ١٦ الف تثنيه در نحو يجلسان ويذهبان وزيدان مؤلف ابتداى ماده ده الف قطع والف وصلى اسمادن ايراد ليمامكله ذيل ماده ده ايراد ايدوب ديرلر كه جمع صيغه سنده الف قطع الوان وازواج كلمه لرينك الفلرى كبيدر واوائل اسماده الف وصل اشبوابن وابنم وابنة واثنين واثنتين وامرء وامرأة واسم واست وايمن وايم كلمه لرينك همزه لرى كبيدر ومؤلف بصائرده الف فرق وجه اوزره ثبت وفرد ايلمشدر اذا همزه نك كسرى والفك قصريله مفاجاة ايچون اولوركه سن برايش اوزره ايكن ناكهانى و بغتة برشئك حصول وظهورنى افاده ايدر بو صورتده جمله اسميه يه مخصوص اولور وشرط معناسنى متضمن اولمامغله جواب ايرادينه محتاج اولمز وكلامك صدر وابتداسنده واقع اولمز زيرا آنى ايتاندن غرض ماقبلنك وجودندنصكره مابعدينك على سبيل المفاجاة حصولنه دلالت ايلمكدر واشبو اذاى مفاجاة زمان حاله دلالت ايدر شرطيه كبى استقباله دلالت ايلمز نحو خرجت فاذا الاسد بالباب وكقوله تعالى فاذا هى حية تسعى و بو عند الاخفش حرفدر وعند المبرد ظرف مكاندر وعند الزجاج ظرف زماندر كه زمان مستقبله دلالت ايدر ومفاجاة ايچون اولميان اذا كلمه سى غالبا ظرف زمان مستقبل اولوب شرط معناسنى متضمن اولور بو صورتده جملهٔ فعليه يه داخل اولور وفعل مزبور اكثرى ماضى وبعضا مضارع واقع اولور وكاه اولوركه ظرف زمان ماضى واقع اولور ومنه قوله تعالى واذا رأوا تجارة اولهوا انفضوا اليها الاية وكاه اولوركه ظرف زمان حال اولور و بو بعد القسم واقع اولدقده اولور كقوله تعالى والليل اذا يغشى وكقوله تعالى والنجم اذا هوى واذا كلمه سنك ناصبى خصوصنده ايكى مذهب واردر برى ناصبى فعل شرطدر ثانى جواب واقع اولان فعل ياخود شبه فعلدر اذ همزه نك كسرى وذالك سكونيله زمان ماضى ايچوندر وكاه هيجه مفاجاة ايچون كلور اكر بينا و بينما كلمه لرندنصكره واقع اولور ايسه تقول بينا و بينما انا كذا اذ جاء زيد يعنى بن شو ايشه مشغول اولديغم اثناده ناكهانى زيد چيقه كلدى الى همزه نك كسرى والفك قصريله حروف جاره دندر انتهاء غايت ايچوندر وغايت زمانيه اولور كقوله تعالى ثم اتموا الصيام الى الليل ومكانيه اولور كقوله تعالى من المسجد الحرام الى المسجد الاقصى ومعيت ايچون يعنى مع معناسنه اولور و بو برنسنه بى شئ آخره ضم ايلديكك حالده اولوركه ديلره متعلق معنا اعتباريله وشئ آخر كرك جنسندن اولسون كرك اولمسون كقوله تعالى من انصارى الى الله اى مع الله وكقولهم الذود الى الذود ابل اى اذا اجتمع القليل مع القليل كثير وتبيين معناسنه كلوركه مجرورينك فاعليتنى يعنى الى كلمه سنك متعلقى اولان حدثه بحسب المعنى فاعل اولديغى مقدمنده ذكر اولنان فعل تعجب ياخود اسم تفضيلدن محبت ياخود بغض

وعداوت معناسنی افاده ایلدکده نکره مبین اولور کقوله تعالی رب السجن احب الی الایه بوراده الی کلمه سی
کندی مجروری اولان نفس متکلمک که مراد یوسف علیه السلام در اسم تفضیل اولان احب کلمه سنک مدلولی
اولان محبت حدثنه فاعل اولدیغنی بیان واشعار ایلمشدر ولام جارّه یه مرادف اولور کما فی حدیث الدعاء والامر
الیك ای لك وفی معناسنه اولور نحو قوله تعالی لیجمعنکم الی یوم القیامة ای فی یوم القیامة وابتداء غایت ایچون
اولور من کبی کقول ابن احمر * تقول وقد عالیت بالکور فوقها * ایسقی فلا یروی الی ابن احمرا * ای فلا یروی منی
بو بیتده کور لفظی کافك ضمیله پالانه دینور ویسقی کلمه سی مضارع مجهولدر ویروی واوك فتحیله فعل مضارع
معلومدر وابن احمر فاعلیدر وفوقها ضمیری ناقه یه راجعدر مضمونی بودر که ناقه مز بوره بن پالانی اوزرینه وضع
یدرکن لسان حالله ابن احمر بکا نمکدن عجبا هر کز واصا نمزمی اوله دیو شکایت ایلدی سقی وارواء حالتی استعاره
امثلیه یی متضمندر رکوب وملال کیفیتلرینه تشبیه اولنمشدر والی کلمه سی عند معناسنه اولور کقول الشاعر * ام
لا سبیل الی الشباب وذکره * اشهی الیّ من الرحیق السلسل * ای اشهی عندی وتأکید ایچون اولور که زائد اولور
کقوله تعالی واجعل افئدة من الناس تهوی الیهم بفتح الواو ای تهواهم وبو امام فراءك قولیدر الیك اسم فعل
امردر آلارغه وبرطرف اول سائر آدملر ایله اوغراشمه سنك غیری کمسه ده ایشك اولمسون معناسنه در تقول الیك
عنی ای امسك وکف وتقول الیك کذا ای خذه واذا قالوا اذهب الیك فانّ معناه اشتغل بنفسك یعنی یوری سن
کندی امورکه باق کندی احوالکه مشغول اول زید وعمروك احوالی سکا نه لازمدر الا همزه نك فتحی ولامك
تخفیفی والفك قصریله حرف استفتاحدر که آنکله کلامه بدؤ وآغاز اولنور یعنی ابتداء کلامده مخاطبی ایقاظ
وکرك تقریرینه شروع اولنه جق کلامك جلالتنی وسزای اصغا اولدیغنی اشعار ایچون اوّل نقله تصدیر ایلدکلری
اداتندر که بعضا فعل اولور اعلم کبی واسم اولور ذلك کبی وحرف اولور الا کبی والا کلمه سی بش وجه اوزره
استعمال اولنور ١ تنبیه ایچون اولور که آکاه وخبردار اول غافل اولمه دیمکدر نحو قوله تعالی الا انهم هم السفهاء
وبو صورتده تحقیق وتقریر کلامی مفید اولور زیرا فی الاصل همزهٔ استفهام ایله لاء نافیه دن مرکب اولور همزهٔ
استفهام ایسه نفیه داخل اولدقده تحقیق واثباتی مفید اولور نحو الیس ذلك بقادر ای هو قادر ثانی توبیخ وتقریع
وانکار ایچون اولور کقول الشاعر * الا ارعواء لمن ولت شبیبته * وآذنت بمشیب بعده هرم * ثالث استفهام عن النفی
اولور کقول الشاعر * الا اصطبار لسلمی ام به جلد * اذا الاقی الذی لاقاه امثالی * ثالث عرض ایچون اولور رابع حث
وتحضیض ایچون اولور کرچه ایکیسیده برنسنه نك طلبنه دلالت ایدر لکن عرضك مفهومی رفق وملایمتله
طلب ایلمکی متضمندر کار واجله دن وخشونت فهم اولنان کسه دن برنسنه نك طلبی کبی ومنه قوله تعالی الا تحبون
ان یغفر الله لکم وتحضیض حث واغراء وترغیبله طلب ایلمکی متضمندر مثلا الا تضرب زیدا قولی کبی که
نه طوره یورسن زیدی دوکمزمیسن معناسنه در که مرجعی زیدی دوکمسنی طلبدر الو ضمتیله برجمعدر که لفظندن
مفردی یوقدر علی قول اسم جمعدر مفردی ذو کلمه سیدر که صاحب معناسنه در اولات همزه نك ضمی
وآخرینك اعرابیله جمع مؤنثیدر مفردی ذات کلمه سیدر مثلا اولوا الالباب دیرلر ذوی العقول اولان رجال واولات
الاحمال دینور حمل صاحبه لری یعنی کبه خاتونلردر دیمکدر الی همزه نك ضمیله هدی وزننده در ومدّ ایله جائزدر
برجمعدر که لفظندن مفردی یوقدر علی قول مفرد مذکری ذا کلمه سیدر ومفرد مؤنثی ذه کلمه سیدر آنلر
معناسنه در که فارسیده آنان مرادفیدر وکاه اولور که اولنه حرف تنبیه داخل اولوب هؤلاء دیرلر که ایشته
آنلر دیمك اولور وآخرینه کاف خطاب لاحق اولوب اولئك دیرلر واولاك دیرلر مدّ وقصر ایله واولالك دیرلر لام
توشیطیله هنالك وذلك کبی والاك دیرلر همزه نك ضمی ولامك تشدیدیله کما قال الراجز * مابین الاك الی الاکا
واماعر بلرك ذهبت العرب الالی قوللرنده الی کلمه سی اول کلمه سندن مقلوبدر که اولی لفظنك جمعیدر اخری
واخر کبی الا همزه نك کسری ولامك تشدیدیله حرف استثنادر مدخولنی متعدد سابقدن اخراج وافراز ایدر
فارسیده مکر مرادفیدر نحو قوله تعالی فشربوا منه الا قلیلا وبو کلام موجبه مثالدر وبونده مابعدینك نصبی
الا ایله در ونفیده نصکره واقع اولور نحو قوله تعالی مافعلوه الا قلیل منهم وبونك مابعدی ماقبلندن بدل بعض من الکل
جهتیله بدلیت اوزره مرفوعدر وکاه اولور که الا کلمه سی غیر کلمه سی منزلنده استعمال اولنور که مابعدی ماقبلنه ذاتا
یاخود صفة مغایر اولور بو صورتده الامع مابعدها بر جمع منکره یاخود شبه جمع منکره صفت واقع اولور یعنی
بویله اولدیغی صورتده غیر معناسنه اولور والحاصل الا کلمه سنده اصل اولان استثناء معناسیدر وغیر کلمه سنده
اصل اولان اعرابده ماقبلنه تابع صفت اولمقدر الا کلمه سی جمع منکر غیر محصوره تابع اوله رق ذکر اولنوب ومعناسی

استثناء

استثناء ممتنع اولورسه غیر کلمه سی اوزره حمل ایله الا یی تالیها جمع مذکوره صفت ایدرلر نحو قوله تعالی لو کان فیهما
آلهة الا الله لفسدتا الایة تقدیره لو کان فیهما آلهة غیر الله پس بوراده الا الله کلمه سی آلهه لفظنه صفت واقع
اولمشدر زیرا بوراده استثناء معناسی ممتنعدر آلهه ده داخل دکلدر که اخراج اولنه وکاه اولور که شبه جمع منکره
یعنی تعریف لفظی ایله معرف اولان جمعه یاخود جمع معناسنه اولان نکره یه صفت اولور کقول الشاعر * انیخت
فالقت بلدة فوق بلدة * قلیل بها الاصوات الا بغامها * بوراده الابغامها قولی اصوات کلمه سنه صفت واقع اولمشدر
زیرا الاصوات لفظنك تعریفی تعریف جنس اولمغله نکره حکمنده در وکاه اولور که الا کلمه سی عاطفه اولوب واو منزلنده
اولور کقوله تعالی لئلا یکون للناس علیکم حجة الا الذین ظلموا وقوله تعالی لا یخاف لدیّ المرسلون الا من ظلم ای ولا
الذین ظلموا ولا من ظلم والا کاه اولور که زائد اولور کقول الشاعر * حراجیج ماتنفك الا مناخة * علی الخسف او نرمی بها
بلدة قفرا * الا همزه نك فتحی ولامك تشدیدیله حرف تحضیضدر که آنکله برنسنه یه حث واغرا اولنور وبو جمله
فعلیهٔ خبریه یه مخصوصدر زیرا تحضیض امر متجدّدی طلبدن عبارت اولوب تجدّد ایسه فعلك شاننددن اولوب اسمك
شانندن دکلدر کذلك خبریه ایله خارجدن متحصل اولان شیء طلب اولنوب انشانك خارجی وواقعی اولمامغله خبریه یه
مختص اولدی پس اشبو الا مررت بریاض الجنة قولی مجلس ذکره وارمدکمی نیچون وارمدك وارسك یك مناسب اولور
وارمغه سعی ایله دیمکدر انّی نونله حتی وزننده من این معناسنه در که نیردن وقندن دیمکدر فارسیده از کجا مرادفیدر
ومنه قوله تعالی انی لك هذا ای من این لك ومتی مراد فی اولور که قچن ونه زمان دیمکدر تقول انی یکون هذا
ای متی یکون وکیف معناسنه کلور که نه کونه ونیجه دیمکدر کقوله تعالی انی یحیی هذه الله بعد موتها ای کیف
یحیی واشبو انی کلمه سی کندیسیله مجاز اولان ظروف اقسامندن اولور یعنی شرطیه وجزائیه تعبیر اولنان جملهٔ
فعلیه لره داخل اولوب شرطیه یی سبب وجزائیه یی مسبب ایدر تقول انی تأتنی آتك وانا کلمه سی که مرکبدر نون
بابنده ذکر اولندی ایا همزه نك فتحی ویانك تخفیفیله حرف ندادر آنکله بعید ندا اولنور جوهرینك وهم
ایلدیکی کبی قریبه مخصوص دکلدر وکاه اولور که همزه سی هایه ابدال اولنوب هیا دینور ایا همزه نك کسری
ویانك تشدیدیله اسم مبهمدر که جمیع مضمرات متصلهٔ منصوبه یه لاحق اولور ضمیر مخاطبه متصل اولورسه سکا
وضمیر غائبه متصل اولورسه اکا وضمیر متکلمه متصل اولورسه بکا وبزه دیمك اولور تقول ایاك وایاه وایای وایانا
وکاه اولور که همزه سی هایه ابدال اولنوب هیاك وبیاك وهیاه دینور وبعضا واوه تبدیل اولنوب وبالئه دیرلر امام
خلیل ایتدیکه ایا کلمه سی اسم مضمردر کافه یعنی مابعدینه مضافدر واخفش دیدیکه ایا کلمه سی اسم مفرد ومضمردر
آخری متغیر اولورنه که مضمراتك اواخری متغیر اولور مضمرینك یعنی خطاب وتکلم وغائب ضمیرلرینك اختلاف
اعدادلرینه بناء وایاکه همزه نك کسری ویانك تحفیفی وقصر ایله در کذلك ایاء که همزه نك فتحی والفك مدّیله در
وایاة که همزه نك فتحی وکسریله در کونشك نور وضیاء وحسن ورونقنه دینور کذلك نباتك قسمك حسن
ولطافتنه وتاب ورونقنه دینور تقول اعجبنی ایا الشمس واباؤها وایاتها وایا النبات وایاته ای نورها وحسنها
ایایا همزه نك فتحیله ویایا همزه سز ویایه دوه قسمنی اشدروب سوره مکه مخصوص زجر حکایاتندندر
وبوندن فعل تصریف ایدرلر یقال ایا بالابل ویهیه بها ای قال لها ایایا ویایا ویایه مضارعنده همزه هایه
مبدلدر الباء مدّ ایله حروف جارّه دندر معانی عدیده یه دلالت ایدر ١ الصاق ایچون اولور که مفعول به اولان
کلمه یه ایصالدن عبارتدر والصاق حقیقی اولور نحو امسکت بزید بوراده امساك فعلی حقیقة وجود زیده واصل
اولمشدر ومجازی اولور نحو مررت بزید بونده مرور بالحقیقه زیده واصل اولمیوب بلکه زیدك مکاننه اقرب مکانه
واصل اولور شارح دیر که معنای الصاق باء جارّه نك معنای اصلیسیدر معانی سائره کویا که آندن متفرعدر
زیرا سائر معنالرك هر برنده شمهٔ الصاق موجوددر بناء علیه سیبو یه اکا اقتصار ایلمشدر ٢ تعدیه ایچون اولور که
فعل لازمی تصییر معناسنی تضمینله متعدی قلمقدن عبارتدر کقوله تعالی ذهب الله بنورهم ای صیّر الله نورهم
ذاهبا ٣ استعانه ایچون اولور نحو کتبت بالقلم ونجرت بالقدوم وبسملهٔ شریفه نك اولنده اولان باء دخی بو معناددر
٤ سببیه ایچوندر کقوله تعالی وکلا اخذنا بذنبه ای بسبب ذنبه وکقوله تعالی انکم ظلمتم انفسکم باتخاذکم العجل
ای بسبب اتخاذکم ٥ مصاحبت ایچوندر وبونك ایکی مصححی واردر بری باء یرینه مع کلمه سنك قیامی ملایم اولمقدر
کقوله تعالی اهبط بسلام ای معه وبری باء ایله مدخولنك حال ایله ماوّل اولمسی صحیح اولمقدر کقوله تعالی
وقد دخلوا بالکفر ای کافرین ٦ ظرفیت ایچون اولور یعنی فی معناسنه اولور کرك ظرف مکانی اولسون کقوله
تعالی ولقد نصرکم الله ببدر ای فی بدر وکرك زمانی اولسون نحو ونجیناهم بسحر ونحو بایکم المفتون ای

فی ابکم الفتنة ٧ بدل معناسنه اولور و بونك مصححی مقامنه بدل لفظی اقامتك صحیح اولمسیدر کقول الشاعر
فلیت لی بهم قوما اذا رکبوا * شنوا الاغارة فرسانا ورکبانا * ای بدلا بهم ٨ مقابله ایچون اولور که باء عوض دخی دیرلر
نحو شریته بالف ونحو کافأته بضعف احسانه ٩ مجاوزه ایچون اولور عن کبی وعند البعض بو معنا موقع
سؤاله مخصوصدر کقوله تعالی فاسئل به خبیرا ای عنه وعلی قول سؤاله مخصوص دکلدر نحو قوله تعالی
ویوم تشقق السماء بالغمام ای عن الغمام وکقوله تعالی ماغرك بربك الکریم ای ماخدعك عن ربك والایمان به
١٠ استعلاء ایچون اولور علی کبی کقوله تعالی ومنهم من ان تأمنه بقنطار ای علی قنطار ١١ تبعیض ایچوندر
من کبی کقوله تعالی عینا یشرب بها عباد الله ای منها وکقوله تعالی وامسحوا برؤسکم ای بعض رؤسکم
١٢ قسم ایچون اولور نحو اقسم بالله ١٣ غایت معناسنه اولور نحو احسن بی ای الیّ ١٤ مجرد تأکید ایچون اولور که
باء زائده دیدکلریدر و بونك کاهی زیاده سی واجب اولور نحو احسن بزید ای احسن زید ای صار ذا حسن یعنی
بو فعل تعجبدر اصلی احسن زید ایدی که زید کوزل اولدی دیمکدر بعده صیغهٔ خبر طلب وانشایه تغییر اولنمغله
اصلاحا للفظ باء زیاده قلندی وکاه اولور که زیاده سی غالب اولور و بو کبی فعلك فاعلنه زیاده قلنور کقوله تعالی
وکفی بالله شهیدا وکاه اولور که زیاده سی ضرورت شعره مبنی اولور کقول الشاعر * الم یأتیك والانباء تنمی * بما لاقت
لبون بنی زیاد * ومعلوم اوله که باء حرفی شفویدر ودائما مکسور تلفظ اولنور و بعضلر عندنده اسم ظاهره متصل
اولدقده مفتوح اولور نحو مررت بزید التاء حروف هجادندر نسبتنده تاوی وتیوی دینور عربی وزننده یقال
قصیدة تاویة وتیویة ای رویها التاء التتییة تفعله وزننده تاء حرفی یازمق معناسنه در تقول تییت تاء حسنة
اذا کتبتها معلوم اوله که تاء مفرده درت کونه در اول اوائل اسماده متحرك اولور ثانی اواخر اسماده متحرك اولور
ثالث اواخر افعالده متحرك اولور رابع اواخر افعالده ساکن اولور قسم اول حروف جاره دندر قسم معناسنه
دلالت ایدر که تای قسمیه تعبیر اولنور و بو تعجب موقعنه واسم جلاله مخصوصدر نحو تالله لافعلن وکاه اولور که
تربی وترب الکعبة وتالرحمن دخی دیرلر که سائر اسماء حسنایه ده داخل اولور وقسم ثانی حرف خطابدر انت وانت
کلمه لری کبی وقسم ثالث که اواخر افعالده متحرك اولاندر متکلم وخطاب وغائب ضمیری اولان تاء در فعلت وفعلت
وفعلت کبی وقسم رابع علامت تأنیث ایچون یعنی مسند الیهك مؤنث اولدیغنه علامت ایچون وضع اولنان تاء در
قامت کلمه سنده کی تاء کبی وکاه اولور که تاء مذکوره ثم ورب کلمه لرینه ده الحاق اولنوب ثمت وربت دخی دیرلر
واکثری بونلرده مفتوح اولور وتاء لفظی کاه اولور که اسم اولوب کندیسیله مؤنثه اشارت اولنور ذا ایله مذکره
اشارت اولندیغی کبی ته تانك کسری وهانك سکونیله بو دخی اسم اشارت مؤنثدر شو خاتون دیمکدر نته که ذه
ذالك کسریله مذکره اشارتدر تثنیه سنده تان دینور نونك کسریله وجمعنده الاء دینور نته که بیان اولندی
ومصغرنده تیا دینور تانك فتحی و یانك تشدیدیله شو خاتونجغز دیمکدر وکاه اولور که کاف خطاب الحاقیله
تیاك دیرلر ولام توسطیله تیالك دیرلر وذکر اولنان تاء کلمه سنه هاء تنبیه الحاقیله هاتا دخی دینور ایشته شو خاتون
دیمکدر وترکیبده خطاب موقعنده ایراد اولنورسه کاف ایله تیك وتاك وتلك دینور تانك کسریله وتانك فتحیله
تلك لغت ردیه در وتثنیه ده تالك دیرلر لام مکسوره ایله وتانك دیرلر نون مکسورهٔ مخففه ایله وتانّك دیرلر نون مشدده ایله
وبالجمله تذکیر وتأنیثنده وافراد وتثنیه وجمعده کاف خطاب مخاطب اولان کسنه یه تابعدر وکافك ماقبلی
مشار الیهه تابعدر وکاه اولور که تیك وتاك کلمه لرینه هاء تنبیه داخل اولوب هاتاك وهاتیك دیرلر الحاء مهمله
اوله رق حروف هجادندر الفك قصری ومدّی جائزدر وحاء کلمه سی مدّ ایله مذحج قبیله سندن بر جماعت
اسمیدر وامام خلیل قولی اوزره بدزبان وسلیطه خاتونه دینور و بر رجل آدیدر که مدینه ده بئر حاء دیدکلری
قیو اکا منسوبدر و بعضا بونده الفی قصر ایدرلر و بعضلر دیدیکه بونده صواب اولان بئرحی اولمقدر فیعلی
وزننده نته که برح ماده سنده بیان اولندی حاء الفك مدّی و بعضا قصریله وهمزه نك کسری اوزره بناسیله
دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار حکایتندر وقیجن کبی قسمی یاتلرینه چاغرسه لر حیث بالمعز حیحاء وحیحاة دیرلر
وقیونلری تکه چاغردیجق یرده حاء بضأنك دیرلر که مفاعله بابندن امر حاضردر وعربلر یوز یاشنه بالغ اولمش
کسنه حقنده لاحاء ولاساء دیرلر لا محسن ولا مسیء معناسنه که من بعد الندن ایولك وکتلك کلمز دیمکدر یاخود لا رجل
ولا امرأة معناسی مراد ایدرلر یاخود قیونلری حاء کلمه سیله وحماری سأ کلمه سیله زجر ایلمکه قادر دکلدر معناسنی
قصد ایدرلر شارح دیرکه معنای اولر دخی بوندن ماخوذ کنایه لردر نته که همزه بابنده حاء وساء ماده لرنده
معنالری ذکر اولندی خاء اعجام ایله همزه بابنده مرور ایلدی ذا اعجام ایله وقصر ایله اسم اشارتدر مشاری

مفرد مذکره در یقال ذا وذاك وکاهی لام توسیط اولنوب ذلك دیرلر تأکیدی متضمندر و بعضا لام بدلی همزه
زیاده قلنوب ذائك دیرلر وذاك لفظنك مصغرنده ذیاك دینور یانك تشدیدیله شونجغز دیمکدر وذلك کلمه سنك
مصغرنده ذیالك دیرلر وکاهی ذا کلمه سنه هاء تنبیه داخل اولوب هذا دیرلر ایشته شو دیمك اولور ذی ذالك
کسر ومدیله وذه هاء موقوفه ایله مفرد مؤنثه اشارتدر تقول ذی امة الله وذه امة الله وهاء مذکوره تأنیث ایچون
دکلدر یادن مبدله در ذو ذالك ضم ومدیله صاحب معناسنه در آنکله اسماء اجناس وصفنه توصل اولنور اسم
جنسه مضاف اولوب آنی نکره یه صفت قیلرنته که الذی ایله وصف معارفه توصل اولنور جمعی ذوون کلور
مؤنثنده ذات دینور تثنیه سنده ذواتان وجمعنده ذوات دینور وقوله تعالی واصلحوا ذات بینکم ای حقیقة وصلکم
او ذات البین الحال التی بها یجتمع المسلمون شارح دیرکه ذات ماده سی برنسنه نك عین وحقیقتنده ونفس وخاصه سنده
بالاستعاره استعمال ایدرلر و بو راده احوالك بینه ملابسه وملازمه سی علاقه سیله ذات البین ایله تعبیر اولندی
نته که مضمرات قلبیه یی ذات الصدور ایله تعبیر ایدرلر وعربلر اسقنی ذا انائك دیرلر مافی الاناء من الشراب معناسنه که
قابده اولان شربتی مراد ایدرلر وهذا ذو زید دیرلر هذا صاحب هذا الاسم معناسنی اراده ایدرلر و یقال جاء من ذی نفسه
ومن ذات نفسه ای طبعا یعنی بالطوع والاختیار کلدی وذو کلمه سی طی لغتنده الذی معناسنه اسم موصول اولور
جمله ایله وصف معارفه وسیلهٔ وصلت اولور پس ناقص اولمغله لفظنده اعراب ظاهر اولمز الذی کلمه سی کبی
وافراد و تثنیه وجمع وتذکیر وتأنیثی مساوی اولور تقول اتانی ذو قال کذا ای الذی قال وتقول العرب لا افعل ذلك بذی
تسلم وبذی تسلمان وبذی تسلمون والمعنی لا وسلامتك اولا والذی یسلمك ایکی وجهده دخی باء قسم ایچوندر اولده
بالذی فیه سلامتك وثانیده بالذی یسلمك سبکنده در شارح دیرکه نته که اذهب بذی تسلم دخی دیرلر بونده باء ظرفیت
ایچون وذی زمن محذوفك صفتیدر یاخود باء مصاحبت ایچوندر اذهب بالشان الذی یقال لك تسلم سبکنده در
یاخود صاحب معناسنه اولمغله موصوف نکره اولور اذهب فی وقت صاحب سلامة دیمك اولور الفاء فاء مفرده
حرف مهمله در یعنی حروف عامله دن دکلدر وعند البعض عامله دندر بنفسها فعل مضارعی نصب ایدر نحو
ماتأتینا فتحدثنا و بعضلر عندنده جاره دندر مدخولنی جر ایدر نحو قوله * فمثلك حبلی قد طرقت ومرضع * بجر مثلك
شارح دیرکه اهمالی جمهور مذهبیدر مثال اولده ان ناصبه وثانیده رب اضمار ایدرلر وفاء کلمه سی عاطفه اولور که
معطوفله معطوف علیه بیننده ترتیبی افاده ایدر و بو ایکی نوع اوزره در بری ترتیب معنویدر قام زید فعمرو کبی و بری
ترتیب ذکری در که معطوف بحسب اللفظ معطوف علیهدن صکره واقع اولور واشبو ترتیب ذکری مجملی مفصل اوزره
عطف ایلمك محلنده تحقق ایدر نحو قوله تعالی فازلهما الشیطان عنها فاخرجهما مما کانا فیه الایه بو مثالده
عنها ضمیری جنته راجع اولدیغنه مبنی در واکر شجره یه راجع اولورسه قسم اولدن اولور وفاء تعقیب ایچون اولور که
مابعدی من غیر مهلة ولا تراخ ماقبلندن صکره واقع اولور یعنی جملهٔ ثانیه نك مضمونی جملهٔ اولی عقبنده اولدیغنی
افاده ایدر و بو مقامك مقتضاسنه کوره اولور مثلا تزوج فولد له ولد قولنده تزوجله ولادت بیننده مدت حمل اولمغله بحسب
العاده متعاقبدر هر نقدیر مدت مذکوره متطاوله ایسه ده وثم معناسنه اولور که مع التراخی جمع مطلقه دلالت ایدر
کقوله تعالی ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام لحما الایة
بو راده فاء کلمه لری ثم معناسنه در زیرا معطوفلر معطوف علیهلردن متراخیدر وواو عاطفه معناسنه کلور که من غیر
ترتیب جمع مطلق افاده ایدر کقول امرء القیس * بسقط اللوی بین الدخول فحومل * ای بین مواضع الدخول وحومل
وسببیه ایچون اولور که ماقبلنك مابعدینه سبب اولدیغنی افاده ایدر و بو عاطفه ده غالبدر کرك جمله اولسون کقوله تعالی
فوکزه موسی فقضی علیه یاخود صفت اولسون نحو قوله تعالی لاکلون من شجر من زقوم فمالئون منها
البطون فشاربون علیه من الحمیم شارح دیرکه فاء فصیحه بوندن متفرعدر که مقدر اولان معطوف علیه معطوفه
سبب اولور وفاء تعلیلیه بوندن بشقه در که اول لام تعلیلیه معناسنه در وفاء رابطهٔ جواب اولور یعنی جوابی
شرطنه ربط وتعلیق ایدر و بو بریجه موقعده اولور بری جواب جملهٔ اسمیه واقع اولدقده اولور نحو قوله تعالی
وان یمسسك بخیر فهو علی کل شیء قدیر ونحو قوله تعالی ان تعذبهم فانهم عبادك وان تغفر لهم فانك انت
العزیز الحکیم ثانی جواب کاهجه جملهٔ اسمیه یه شبیه جملهٔ فعلیه اولور یعنی متصرف اولمیوب افعال مقاربه
وافعال مدح وذم کبی جامد اولان فعل واقع اولور نحو قوله تعالی ان ترن انا اقل منك مالا وولدا فعسی ربی ان یؤتینی
وقوله تعالی ان تبدوا الصدقات فنعما هی یاخود فعل انشائی اولور امر ونهی کبی نحو قوله تعالی ان کنتم تحبون الله
فاتبعونی یاخود فعل لفظا ومعنا ماضی اولور اولدخی حقیقی اولور نحو قوله تعالی ان یسرق فقد سرق اخ له

من قبل بالمجازی اولور نحو قوله تعالی ومن جاء بالسیئة فكبت وجوههم فی النار بورادہ كبتْ فعلی تحقق وقوعنه بناء ماضی منزلنه تنزیل اولنمغله ماضی ایله تعبیر اولندی وكاهیجه فاء ضرورت شعر سببیله كلمه‌دن حذف اولنور كقول الشاعر من یفعل الحسنات الله یشكرها ای فالله وعند البعض یعنی عند المبرّد مطلقا یعنی سعه‌ده وضرورتده حذفی جائز دكلدر ومصراع مرقومده روایت صحیحه من یفعل الخیر فالرحمن یشكره عنوانیله‌در علی قول یعنی عند الاخفش فانك كلامدن حذفی لغت فصیحه‌در ومنه قوله تعالی ان ترك خیرا الوصیة للوالدین والاقربین ای فالوصیة ومنه ایضا حدیث اللقطة فان جاء صاحبها والا استمتع بها ای فاستمتع بها كذا كافك فتحی والفك قصریله اسم مبهمدر انكله برنسنه‌دن كنایه اولنور شویلجه وبونك كبی دیمكدر فی الاصل كاف تشبیهله اسم اشارتدن مركبدر وكاهیجه كم كلمه‌سنك مقامنده عددن كنایه اولور بو صورتده مابعدی تمیزیت اوزره منصوب اولور مثلا اعطانی اربعین درهما یرنده كذا درهما دیرلر بكا شوقدر اقچه ویردی دیمكدر حریری دره‌ده بورسمه سرد ایلمشدر كه عربلر كذا كلمه‌سیله برنسنه‌نك عددندن ومقدارندن كنایه ایدرلر مثلا فلان شاعر شوقدر بیت سویلدی دیه‌جك یرده قال فلان من الشعر كذا وكذا دیرلر وامیر شومقدار نفر قول آلدی دیه‌جك یرده اشتری الامیر كذا وكذا عبدا دیرلر قالدیكه بو كاف تشبیهله اسم اشارتدن مركبدر بعده كافدن تشبیه وذادن اشارت معنالری منخلع اولمشدر زیرا بونكله نه برشیئه اشارت ونه تشبیه قصد اولنور بلكه عدد ومقداردن كنایه اولنور پس كاف زائده لازمه منزلنه تنزیل اولنمشدر ولزوم جهتندن ذا ایله ممتزج اولمغله كلمهٔ واحده حكمنده اولدقلرندن حبذا لفظنه موافق اولوب علامت تأنیث الحاقی جائز كورلمدی پس عندی كذا وكذا عبدا وجاریةً دینور كذه جاریة دیمك جائز دكلدر بونك متفرعاتندندر كه استعمالات عربیه‌ده دربت ودرایتی اولان ادیب بلاعطف لفلان علیّ كذا كذا درهما دیسه اكا اون بر درهم لازم كلور زیرا احدی عشر اقل اعداد مركبه‌در واكر عطفله له علیّ كذا وكذا درهما دیسه یكرمی درهم دینی اولدیغنی اقرار ایلمش اولور زیرا احد وعشرون اقل مراتب عدد معطوفدر زیرا شیءٔ مبهمی مقرّ اولان كسه اوزره اقرارك اقل محتملی لازم كلور نته كه له علیّ دراهم دیسه اوچ درهم لازم كلور كه اقل محتمل جمعدر كلاّ حتیّ وزننده مابعدینه صله اولور یعنی اوزرینه وقف صحیح اولمیوب مابعدینه وصل اولنور وردع وزجر معناسنه اولور كه اویله دكل دیمكدر وكلمهٔ تحقیق اولور كه حقا معناسنه اولور وعربلر محاوره‌ده كاف خطاب الحاقیله كلاك والله وبلاك والله دیرلر كلا والله وبلی والله دیمكدر ابن فارس اشبو كلا كلمه‌سنك تحقیقنده مستقل بر كتاب تصنیف ایلدی لا الفك قصریله نافیه اولور یعنی حرف نفی اولور كه جواب محلنده وغیری محل انكارده ایراد اولنور یوقدر ودكلدر معنالرینه‌در فارسیده نه لفظیله ادا اولنور واشبو لاء نافیه بش وجه اوزره استعمال اولنور ١ عامل اولوب مكسورة الهمزه اولان انّ كلمه‌سنك عملی كبی اسمنی نصب وخبرنی رفع ایدر نحو لا صاحب جود ممقوت ٢ لیس كلمه‌سنك عملی كبی عمل ایدر كه اسمنی رفع وخبرنی نصب ایدر نحو لا رجل فی الدار ولا كلمه‌سی همان نكره‌لرده عمل ایدر كقول الشاعر من صدّ عن نیرانها * فانا ابن قیس لا براح * قوله لا براح منصوب مثل لا ریب ویجوز رفعه فتكون بمنزلة لیس ٣ عاطفه اولور وبونك اوچ شرطی واردر بری لادن مقدّم مثبت واقع اولمقدر كه معطوف علیه اوزره ثابت اولان حكمی معطوفدن نفی ایدر پس حكم معطوف علیه اوزره واقع اولور مثل جاءنی زید لا عمرو یاخود كندیدن مقدّم صیغهٔ امر واقع اولمقدر مثل اضرب زیدا لا عمرا ثانی متعاطفلری متغایر اولمقدر پس جاءنی رجل لا زید تركیبی جائز دكلدر زیرا زیده اسم رجل صادق اولوب عطف ایسه تغایر اقتضا ایلمكله عطف مزبور صحیح اولمز ثالث كه مؤلف آندن سكوت ایلمشدر بشقه برحرف عطفه مقارن اولمامقدر مثلا جاءنی زید لا بل عمرو قولنده عاطف بل كلمه‌سیدر لا كلمه‌سی مقدّمنی ردّ ونفی متضمندر ولا كلمه‌سی حرف تصدیق اولان نعم كلمه‌سنه مناقض جواب اولور بو صورتده كندیدن صكره واقع اولان جمله‌لر اكثری حذف اولنور مثلا اجاءك زید قولیله زید سكا كلدیمی دیو سؤال ایلسه‌لر جوابنده لا دیرسن كه لا جاء سكنده در یوق كلدی دیمكدر وكاه اولور كه لاء نافیه جارّ ایله مجرور بیننه تخلل واعتراض ایدر یقال جئت بلا زاد وغضبت من لا شیءٔ ٤ برفعلك تركنی طلب ایچون موضوعدر كه لاء ناهیه اطلاق ایدرلر وبو خاصة فعل مضارعه داخل اولوب معناسنك استقبالنی وآخر حرفنك جزمنی اقتضا ایدر نحو قوله تعالی لا تتخذوا عدوّی وعدوّكم اولیاء ٥ زائد اولور نحو قوله تعالی مامنعك اذ رأیتهم ضلوا ان لا تتبعنی ای ان تتبعنی وقوله تعالی مامنعك ان لا تسجد ای ان تسجد وقوله تعالی لئلا یعلم اهل الكتاب ای لیعلموا لو لامك فتحی وواوك سكونیله برحرفدر كه ماضیه داخل اولوب ولی ایلدیكی كلمه‌نك كه شرط ومقدّم اطلاق اولنور امتناع مفهومنی وآنك تالیسنك كه جزاء وتالی تعبیر اولنور استلزامنی اقتضا ایدر سیبویه دیدیكه لو كلمه‌سی غیرك یعنی

مطلب

اولك وقوعندن ناشی زمان استقبالده قریبا واقع اوله‌جق نسنه‌نك كه ثانی تعبیر اولنور وقوعنه دلالت ایدر ومتأخرینك لو كلمه‌سی حرف امتناعدر یعنی غیرك امتناعندن ناشی شیئك امتناعنه دلالت ایدر دیملری خلفدر یعنی تحقیقه مخالفتی وبلا دلیل دعوایی متضمندر وبالجمله لو كلمه‌سی بش وجه اوزره مستعملدر اوّل اوجانی اكرمته مثللو تراكیبده استعمال اولنانلردر وبو اوچ احوالی مفیددر ١ شرطیه یعنی كندیدن صكره واقع اولان جمله‌نین بینده سببیت ومسببیت خصوصنك عقد وانعقادینه دلالت ایدر كه جملهٔ اولانك وقوعی ثانیه‌نك تحققنه سبب وبادی قیلر ٢ شرطیه‌یی زمان ماضیه ربط وتقیید ایدر یعنی زمان ماضیده شرط ایچون اولور ٣ امتناع ایچون یعنی مطلقا مقدّمك امتناعندن ناشی تالینك امتناعنه دلالت ایدر تفصیلی كتب نحویه‌ده مبسوطدر ما الف مقصوره ایله ایكی وجه اوزره مستعملدر بری اسمیه ثانی حرفیه اولور واسمیه اوچ قسمدر ١ معرفه اولور بودخی ایكی كونه‌در بری ناقصه‌در كه الّذی معناسنه‌در وبو ماء موصوله دیدكلری بدر صله ایله اتمامه محتاجدر كقوله تعالی ماعندكم ینفد وماعندالله باق ثانی تامه‌در بودخی ایكی نوعدر بری عامه‌در كه معرّف الشیءٔ كلمه‌سیله مقدّردر وبو كندیسی اسم تقدّم ایلمیان موقعده تحقق ایدر كقوله تعالی ان تبدوا الصدقات فنعمّا هی ای فنعم الشیءٔ هی وبو فی الاصل فنعم الشیءٔ ابداؤها ایدی ثانی خاصه‌در كه كندیدن مقدّم اسم ذكر اولنوب وكندیسی اول اسمك لفظندن تقدیر اولنور نحو غسلته غسلا نعمّا ای نعم الغسل ٢ معنای حرفدن مجرد نكره اولور بودخی ایكی نوعدر بری ناقصه‌در كه ماء موصوفه دیدكلری بدر صفته محتاجدر منكر شیءٔ كلمه‌سیله تقدیر وتأویل اولنور نحو مررت بما معجب لك ای بشیءٔ معجب لك ثانی تامه‌در بودخی اوچ بابده واقع اولور ١ تعجب بابنده اولور نحو ما احسن زیدا ای شیءٔ احسن زیدا ٢ نعم وبئس بابیدر كه افعال مدح وذمّ بابیدر نحو غسلته غسلا نعمّا ای نعم شیئا پس بورادہ ماء كلمه‌سی تمیزیت اوزره منصوبدر ٣ مبالغه ایچون اولور مثلا برآدمك برفعلی ازجمله یازوبی پك چوق یازدیغنی اخبار ایلمك مراد ایلدكده ان زیدا ممّا ان یكتب دیرلر كویا كه زید كتابت فعلندن خلق اولنمشدر دیمكدر ماء كلمه‌سی بورادہ شیءٔ معناسنه‌در وان همزهٔ مفتوحه ونون ساكنه ایله‌در مع صلتها بدلیت اوزره محلا مجروردر قسم ثالث معنای حرفی متضمن نكره اولور بودخی ایكی نوعدر ١ استفهامیه‌در كه ای شیءٔ معناسنه‌در نه‌در دیمكدر نحو قوله تعالی ماهی وقوله تعالی مالونها وقوله تعالی وماتلك بیمینك واشبو ماء استفهامیه برحرف جرّ ایله مجرور واقع اولدقده الفی حذف اولنوب الفه دلالت ایچون میمی فتحه اوزره ابقا اولنمق واجبه‌دندر نحو فیم والام وعلام ای فیما والی ما وعلاما وكاه اولوركه ضرورت شعر ایچون فتحه الفه تابع اولوب حذف اولنمغله میم ساكنا تلفظ اولنور نحو قوله * یا ابا الاسود لم خلفتنی * بسكون المیم واسم اشارت اولان ذا ایله متركب اولدقده الفی حذف اولنمق جائز دكلدر نحو لماذا جئت ماذا برنیچه وجه اوزره مستعملدر ١ ماء استفهامیه اولوب وذا اسم اشارت اولمقدر نحو ماذا التوانی وماذا الوقوف ای ایّ شیءٔ هذا التوانی وهذا الوقوف ٢ ماء بنه استفهامیه اولوب ذا كلمه‌سی موصوله اولمقدر كه الّذی معناسنه اولور كقول لبید * الا تسألان المرء ماذا یحاول * انحب فیقضی ام ضلال وباطل * بورادہ ماء مبتدا وذا موصول ویحاول صله‌سیدر ٣ ماذا كلمه‌سی علی التركیب استفهام اولمقدر كقولك لماذا جئت ٤ ماذا كلمه‌سنك مجموعی اسم جنس اولمقدر شیءٔ معناسنه یاخود موصول اولمقدر الّذی معناسنه كقوله دعی ماذا علمت سأتقیه * ولكن بالمغیب خبرینی ٥ ماء كلمه‌سی زائد اولوب وذا كلمه‌سی اسم اشارت اولمقدر نحو قوله * انورا سرع ماذا یافروق * بورادہ سرع كلمه‌سی فرع وزننده‌در سرع لفظندن كه رانك ضمیله ماضیدر مخففدر یقال سرع ذا خروجا ٦ ماء كلمه‌سی استفهامیه وذا زائد اولمقدر نحو ماذا صنعت ای ایّ شیءٔ صنعت ومطلقا ماء كلمه‌سی كاهیجه شرطیه اولور اكر معناسنه بودخی ایكی نوعدر بری غیر زمانیه‌در كقوله تعالی ما تفعلوا من خیر یعلمه الله وقوله تعالی ماننسخ من آیة اوننسها ثانی زمانیه اولور نحو قوله تعالی فما استقاموا لكم فاستقیموا لهم ای مدّة استقامتهم لكم وحرفیه اولان ماء ایچون دخی وجوه عدیده واردر ١ نافیه اولمقدر اكر جملهٔ اسمیه‌یه داخل اولورسه حجازیون وتهامیون ونجدیون عندلرنده لیس كلمه‌سنك عملی كبی عمل ایدر ما ایله مدخولی بیننه ان كلمه‌سی توسط ایلمامك واسمنه خبری تقدّم ایلمامك كبی شروطله مشروطدر نحو قوله تعالی ماهذا بشرا وقوله تعالی ماهنّ امهاتهم وماء كلمه‌سنك لا كلمه‌سنه تشبیها نكره ایله تركبی یعنی نكره‌یه دخولی نادردر كقوله * وما بأس لو ردّت علینا تحیة * قلیل علی من یعرف الحق عابها * وكاهیجه الاّی استثنائیه معناسنه مستعمل اولور كقولهم كل شیءٔ مهه ما النساء وذكرهنّ بورادہ النساء كلمه‌سی استثنائیت اوزره منصوبدر یعنی نسوانله الفت ومحادثه‌دن ماعدا هر برشیءٔ خوش وطبعه ملایم وانسبدر وماء كلمه‌سی مصدریه اولور بودخی ایكی نوعدر غیر زمانی اولور نحو قوله

تعالى عزيز عليه ما عنتم وقوله تعالى ودوا ما عنتم وقوله تعالى فذوقوا بما نسيتم لقاء يومكم هذا وزمانيه اولور
نحو قوله تعالى مادمت حيا اى مدة دوامى حيا وقوله تعالى فاتقوا الله ما استطعتم اى مدة استطاعتكم
وكافه ـ زائد اولور بودخى ايكى نوعدر برى ماء كافه دركه متصل اولديغى عاملى عملدن منع ايدر اوچ نوع
اوزره در ١ رفع عملندن كف ومنع ايدر وبو همان اوچ فعله متصل اولور برى قل فعليدر و برى كثر و برى طال
فعللريدر يقال قلما وكثرما وطالما ٢ نصب ورفع عملندن منع ايدر و بو حروف مشبهه يه متصل اولان ماء در
نحو قوله تعالى انما الله اله واحد وقوله تعالى كانما يساقون الى الموت ٣ جر عملندن منع ايدر و بو حروف
جاره يه وظروفه متصل اولان ماء در حروف جاره دن مراد اشبو درت حرفدر ١ رب كلمه سيدر كقوله * ربما
اوفيت فى علم * ترفعن ثوبى شمالات * اى ربما صعدت فى جبل والشمالات جمع شمال ٢ كاف دركقوله * كما سيف
عمرو لم تخنه مضاربه ٣ باء حرفيدر كقوله * فلئن صرت لاتحير جوابا * لبما قد ترى وانت خطيب * ٤ من حرفيدر
كقوله * وانا لمما نضرب الكبش ضربة * وماء كلمه سنك متصل اولديغى ظروف بعد كلمه سيدر كقوله * اعلاقة
ام الوليد بعدما * افنان رأسك كالثغام المخلس * و بين كلمه سيدر كقوله * بينما نحن بالاراك معا * اذ اتى راكب
على جمله * مؤلف حيث واذ كلمه لرينه متصل اولاندن سكوت ايلدى نوع ثانى ماء غير كافه در بودخى ايكى نوعدر
برى فعلدن عوض اولور و بو ايكى موضعده اولور اما انت منطلقا انطلقت معنى قولنده اولور كه اصلى انطلقت
لان كنت منطلقا ايدى و برى افعل هذا اما لا قولنده اولور كه ان كنت لا تفعل غيره سكنده در ثانى غير عوض
اولاندر و بو رافعه دنصكره واقع اولور نحو شتان ما زيد وعمرو وكقول الشاعر * لو بابانين جاء يخطبها * رمل ما انف
خاطب بدم * ونصب ورفع ايله عامل اولاندنصكره واقع اولور نحو ليتما زيدا قائم وجازمدنصكره واقع اولور نحو قوله
تعالى واما ينزغنك وقوله تعالى اياما تدعو وجر ايله عامل اولاندنصكره اولور كرك حرف جر اولسون
كقوله تعالى فبما رحمة من الله وكرك اسم اولسون كقوله تعالى ايما الاجلين قضيت وكاه اولور كه ماء ذوى العقوله
مخصوص اولان من موضعنده استعمال اولنور كقوله تعالى ولا تنكحوا ما نكح آباؤكم التقدير من نكح وماء كلمه سنك نسبتنده
مووية وماوية دينور وابله يقال قصيدة مووية وماوية اى آخرها ماء مهما ميمك فتحيله كلم مجازاتدندر هر قچن
معناسنه در ومهما كلمه سى بسيطه در اكفف معناسنه اولان مه ايله ما كلمه سندن مركب دكلدر كذلك اصلى ما
اولوب ماء زائده ضم اولندقدنصكره الفى هاء يه قلب اولنمش دكلدر و بو ايكى قول بعضلرك زعملريدر واشبو مهما كلمه سى
اوچ معنايى مستعملدر ١ شرط معناسنى متضمن اوله رق زمانك غيرى ما لا يعقلده يعنى ذوى العقولك غيريده استعمال
اولنور كقوله تعالى مهما تأتنا به من آية ٢ شرط زمانى اولور بو صورتده فعل شرطه ظرف واقع اولور كقول الشاعر
وانك مهما تعط بطنك سؤله * وفرجك نالا منتهى الذم اجمعا * ٣ استفهام ايچون اولور كقوله * مهمالى الليلة مهماليه
اودى بنعلى وسرباليه * متى ميمك فتحى وقليلا ضمى والفك قصريله ظرف غير متمكندر آنكله برامرك زماندن
سؤال اولنور قچن ونه زمان ديمكدر كقوله تعالى متى نصر الله اى فى اى زمان ومجازات ايچون اولور تقول متى تأتى
آتك و بعضا من جاره معناسنه اولور نحو اخرجها متى كمه اى من كمه واسم شرط اولور كقوله * متى اضع العمامة
تعرفونى * ووسط معناسنه اولور بونده همان ميمك فتحيله در تقول وضعته متى كمى اى فى وسطه وا الفك
قصريله ايكى كونه مستعملدر برى حرف اولور يعنى باب ندبه يه مخصوص حرف ندا اولور كه مصيبت وماتم وقتنده
مندوب اولان اسمه ادخال اولنور مثلا وفات ايلمش زيده تحسر مقامنده وازيداه ديرلر وعند البعض منادى حقيقيده
استعمال اولنور تقول وازيد ثانى اسم اولور اعجب معناسنه كه تعجبدن امر حاضردر كقول الشاعر * وابابى انت
وفوك الاشنب * كانما ذر عليه الزرنب * الواو معلوم اوله كه واو مفرده برنيچه قسمدر برى حرف عطف اولور جمع
مطلق معناسنه كه ترتيبى مصاحبى اوزره عطفله بينلرنى بالترتيب وبلا ترتيب جمع ايچون مستعملدر كقوله تعالى
فانجيناه واصحاب السفينة وسابق اوزره عطفله ده جمع ايدر كقوله تعالى ولقد ارسلنا نوحا وابراهيم ولاحق اوزره ده
عطف ايدر كقوله تعالى وكذلك يوحى اليك والى الذين من قبلك ومثلا قام زيد وعمرو تركيبنده معانى ثلاثه مذكوره
محتملدر ومعانى مذكوره دن متعاطفينك معيت اوزره اولملرينه دلالتى راجح وترتيبه دلالتى كثيردر و بالعكس اولمق
قليل ونادر در ومتعاطفين بيننده تقارب ياخود تراخى اولمقده جائزدر كقوله تعالى انا رادوه اليك وجاعلوه
من المرسلين وكاه اولور كه جمع مطلق معناسنى افاده دن خارج اولور و بو وجوه عديده يى مشتملدر برى او معناسنه
اولمقده اولور و بو اوچ وجه اوزره در ١ او كلمه سنك مدلولى اولان تقسيم معناسنه اولمقدر نحو الكلمة اسم وفعل
وحرف ٢ اباحت معناسنه دلالت ايلمكدر كه بودخى او كلمه سنك مدلولاتندندر نحو جالس الحسن وابن سيرين

اى احديهما ٣ تخيير معناسنه اولمقدر كقوله * وقالوا نأت فاخترلها الصبر والبكا * وجه ثانى باء جاره معناسنه
اولمقدر نحو انت اعلم ومالك اى بمالك و بعت الشاة شاة ودرهما اى بدرهم وجه ثالث لام تعليل معناسنه اولمقدر
كقوله تعالى ياليتنا نرد ولا نكذب اى لئلا نكذب و بو معنا تكملة العين مؤلفى خارزنجى قوليدر رابع استيناف ايچون
اولور كه مدخولى ماقبلندن منقطع اولور كقولهم لا تأكل السمك وتشرب اللبن فيمن رفع تشرب يعنى تشرب
لفظنك رفعى صورتنده اكل سمكدن نهى اولوب شرب لبنى اباحه يه دال اولور كه ولك شرب اللبن سكنده اولور
ونصب صورتنده معنا اوزره معطوف اولمغله اكل سمك وشرب لبندن بالمعيه نهى متضمن اولور خامس مفعول معه
واويدر كه اكا داخل اولوب منصوب ايدر نحو سرت والنيل اى مع النيل سادس واو قسمدر و بو آنجق اسم ظاهره
داخل اولور وهمان محذوفه تعلق ايدر كقوله تعالى والقرآن العظيم واكر واو مزبوره دنصكره صورت قسمده
بر واو دخى وارد اولورسه اول واو اخرى عطف ايچون اولور واكر بو بلجه اولمسه هر برى على حدة جوابه محتاج
اولمق لازم كلور كقوله تعالى والتين والزيتون سابع رب معناسنه اولان واودر و بو انجق اسم منكره داخل اولور
نحو وبلدة ليس لها انيس اى رب بلدة ثامن واو زائده در كقوله تعالى حتى اذا جاؤها وفتحت ابوابها تاسع
واو ثمانيه در يقولون ستة سبعة وثمانية ومنه قوله تعالى سبعة وثامنهم كلبهم عربلر بيننده سبعه عدد كامل
اولمغله سكزنجى يه شروعده كويا كه استيناف ايدرلر مترجم دير كه عدد سبعك كامل اولمسنك وجهى بودر كه عدد
سبع من حيث العدد جامع معانيدر زيرا عدد يا زوج و يا فرد و يا زوج مع الفرد اولور سبع عددنده اشبو معانى مجتمعدر
زيرا زوج اول كه ايكيدر وزوج ثانى كه دردر وزوج ثالث آلتيدر كذلك فرد اول بردر وثانى اوچدر وثالث بشدر
پس فرد اول كه بردر زوج ثالث ايله كه آلتيدر مجتمع اولدقده يدى اولور كذلك فرد ثانى كه اوچدر زوج ثانى ايله كه
دردر جمع اولندقده يدى اولور كذلك زوج اول كه ايكيدر فرد ثالث ايله كه بشدر جمع اولندقده يدى اولور وسبع مطلب
بر عدددر كه وترى شفعدر كه واحد وثلاث وخمس وسبع دينور وشفعى وتردر كه اثنان واربعه وستة دينور وجه
مذكور اوزره اجزاى وتر اجزاى شفعله جمع اولندقده يدى حاصل اولور وعربلر بو جهتله سكزنجى يه نقل
ايلدكده واو ادخال ايدرلر واكا واو ثمانيه تعبير اولنور ومنه قوله تعالى التائبون العابدون الحامدون السائحون
الراكعون الساجدون الآمرون بالمعروف والناهون عن المنكر الآيه عاشر جمع مذكر ضميرى اولان واودر نحو
الرجال قاموا و بو واو عند الجمهور اسم وعند الاخفش والمازنى حرفدر حادى عشر جمع مذكر علامتى اولان
واودر و بو طى لغتنده ياخود بلحارث لغتنده مخصوصدر ومنه الحديث يتعاقبون فيكم ملائكة
بالليل وملائكة بالنهار ثانى عشر واو انكاريه در مثلا بر آدم قام الرجل ديدكده مخاطبك لسان انكار ايله
الرجلوه قولى كبى بونده اولان هاء وقفيه در رجلك قيامنى انكار ايله لامى ضمه سى اوزره مد ايدوب واو ايله
تصوير ايلمشدر ثالث عشر ماقبلى مضموم اولان همزه استفهامدن مبدله واودر نحو كه قنبل نام راوى اشبو
واليه النشور و وامنتم كذلك قال فرعون وامنتم آيتلرنى او بلجه قرائت ايلدى كه اصللرى همزه استفهاميه
ايدى رابع عشر واو تذكيردر مثلا يقوم زيد ديمكى قصد ايدن كمسنه يقوم كلمه سنى سويليوب لكن زيدى
اونتدقده تذكره امداد ايچون يقوم كلمه سنى قطع ايلميوب زيدى در خاطر ايلمك ايچون يقومو ديو مد ايلمسى كبى
خامس عشر واو قوافى دركه قافيه لره الحاق اولنور واوصله دخى ديرلر كقول الشاعر * قف بالديار التى لم يعفها
القدمو * اصلى القدم ايدى ميمك ضمه سى مد اولنوب واوه وصل اولنمغله وزن تام اولدى سادس عشر واو اشباعدر
بر وقوع كلمه سنك واوى كبى كه اصلى برقع ايدى سابع عشر اسم منادايى مد ايله حاصل اولان واودر مثلا
يا قرط ديوند ايدن كمسه امداد صوت ايچون قافك ضمه سنى مد ايدوب يا قورط ديمسى كبى ثامن عشر واو محوله دركه
يادن مبدله اولان واودر مثلا طوبى كلمه سنك واوى كبى كه اصلى طيبى ايدى تاسع عشر واوات ابنيه در جورب
وتورب وجدول كلمه لرنده اولان واو كبى عشرون واو وقتيه دركه مفهومده واو حاليه يه متقاربدر كقولك اعمل
وانت صحيح اى فى وقت صحتك الحادى والعشرون واو نسبتدر مثلا اخ كلمه سنك نسبتنده اخوى ديدكلرى كبى
الثانى والعشرون عمرو كلمه سنك آخرنه الحاق اولنان واودر كه رفع وجر حالتلرنده عمر ايله عمرو كلمه سنى مفرقدر
وحالت نصبده التباسدن مأمون اولمغله الحاق اولنمز وعمرو كلمه سى عمردن اثقل اولمغله اكا تخصيص اولندى
تقول جاءنى عمرو ورأيت عمرا ومررت بعمرو الثالث والعشرون واو فارقه دركه حرفين مشتبهين فى الرسم بينى
فرق ايچون داخل اولور مثلا اولئك واولى كلمه لرنده همزه ايله لام بينلرينه واو ادخال ايدرلر اليك والى كلمه لرينه مشتبه
اولماسق ايچون الرابع والعشرون صورت خطده مركز همزه اولان واودر كه مضمومينه علامتدر تلفظ اولنمز

نحو هذه نساؤك وشاؤك كذلك واومز بور متلفظ اولور حمراوان وسوداوان كبى الخامس والعشرون واونداه
وواوندبه در واز بدواعر بتاه كبى السادس والعشرون واوحاليه دركقولك بيته والشمس طالعة اى فى حال
طلوعها السابع والعشرون واوصرفدر و بوشول واودركه اولنده معطوف حقنده اعاده نى صحيح ومستقيم
اولميان حادثه بى مشتمل كلام اوزره بر كلامى عطف ايچون ايراد ايدرلر پس ماقبلده واقع اولان حادثه مابعدنده
روا اولمديغندن نائى منصرف اولمغله واوصرف ايله تعبير ايلديلر كقوله *لا تنه عن خلق وتأتى مثله* عار عليك
اذا فعلت عظيم* يعنى سن كندك متخلق اولديغك خلق ناسزادن سائرى نهى ومنع ايلمه زيرا بويله ايلمك سكا
عار وعيب عظيمدر پس بوراده اول كلامده واقع حادثه دن مراد نهى عن الخلق حاليدر اگر تأتى مثله قولى لا تنه
فعلى اوزره عطف اولنسه لا كلمه سى اكا دخى تصدر ايلمك لازم اولمغله معناى مراده مخالف اولور بو جهتله
صورتا عطف ومعنا جهتيله صرف اولندى بوراده فانه لا يجوز اعادة وتأتى مثله على نته نسخه لرى غلطدر اصح
اولان لا يجوز اعادة لا على وتأتى مثله عبارتيله اولمقدر الهاء حروف معجمه دن يعنى حروف هجادن بر حرفدر
دش وجه اوزره مستعملدر اول ضمير غائب اولوب نصب وجر موضعلرنده استعمال اولنور كقوله تعالى قال له
صاحبه وهو يحاوره ثانى حرف غيبت اولور يعنى مجرد غائب معناسنه دال اولور اياه كلمه سنده كى هاء كبى پس
ضمير بالكز ايا لفظى اولور ثالث هاء سكته دركه كلمه نك آخرنده اولان حركه يى ياخود حرفى بيان ايچون آخرينه
الحاق اولنور ماهيه وهاهاه كلمه لرنده اولان هاء كبى و بونده اصل اولان اوزرينه توقف اولنمقدر وبعضا على نية
لوقف وصل اولنور رابع همزهٔ استفهامدن مبدله اولان هاء دركقوله * واتى صواحبها فقلن هذا الذى
مع المودة غيرنا وجفانا* اصله اذا الذى خامس هاء تانيثدركه كرد تاء تعبير ايدركلريدر وقف حالنده رحمه كلمه سنك
هاسى كبى ها قصر ايله كلمهٔ تنبيهدر انكله سياق كلامه آگاه اولوب نصب ذهن ايلمك ضمننده مخاطبه
تنبيه وتأكيد اولنور وكاه اولوركه اسم اشارت اولان ذا وذى كلمه لرينه داخل اولور هذا وهذه وهاذاك وهاذيك كبى
على قول ذا بعيد وهذا قريب اولان مشار اليهه مخصوصدر پس ذا اورجل وهذا اينته شو رجل ديمك اولور
وها لفظى مفرد مؤنثدن كنايه اولور رأيتها كبى كه رايت مرأة سبكنده در و بو ضمير مؤنث اولان هاء دكلدر
وهاء كلمه سى دوه قسمنه مخصوص زجر حكايه سيدركه انكله دوه يى سوروب كوتررلر كذلك دوه يى چاغره جق
اصواتندر وكلمهٔ تلبيه واجابت اولور مثلا بر آدمى چاغرديغكده جوابنده هادركه ايشته وارده ديمك اولور واسم فعل
امر اولور خذ معناسنه كه آل وطوت ديمكدر بونده مد ايله ده لغتدر وايكيسنده كاف خطاب ايله ده مستعمل اولورلر
مثلا هاك وهاءك ديرلر سن آل معناسنه وممدوده ده كافدن مستغنى اولمق جائزدر بوصورتده همزه سى كافك
تصريفلرى كبى تصريف اولنور مثلا هاء يارجل ديرلر همزه نك فتحيله وهاء يا امرأة ديرلر همزه نك كسريله وهاؤما
يارجلان ويا امرأتان وهاؤن يانسوة وهاؤم يارجال ديرلر ومنه قوله تعالى هاؤم اقرؤا كتابيه وجه ثانى ضمير
مؤنث اولوب محلا مجرور ومحلا منصوب اوله رق استعمال اولنور نحو فالهمها فجورها وتقواها اولده مفعوليت
اوزره منصوب وثانى وثنده اضافتله مجرورلردر ثالث تنبيه ايچون اولور بو صورتده درت كلمه يه داخل اولور
١ بعده مختص اولميان اسم اشارته داخل اولور هذا كبى ٢ اسم اشارتله مخبر عنه اولان ضمير مرفوعه داخل
اولور نحو ها انتم اولاء ٣ ندا موقعنده وصلت اولان اى كلمه سنه داخل اولور يا ايها الرجل كبى بو مقامده
هانك دخولى واجبدر منادانك مقصود بالندا اولديغنى تنبيه ايچون و بنى اسد لغتنده هاء مزبوره نك الفى حذف
اولنوب هانى اى كلمه سنك ضمه سنه اتباعا مضموم اولمق جائزدر ومنه قرأة ابن عامر ايه الثقلان بضم الهاء
فى الوصل ٤ قسم موقعنده اسم جلاله داخل اولور تقول ها الله بقطع الهمزة ووصلهما وكلاهما مع اثبات
الفها وحذفها هو هانك ضميله صعيد ايلنده بر بلده آديدر هيوه هانك فتحى وبانك ضميله يمنده بر حصار
آديدر هلا هانك فتحى ولامك تخفيفيله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر بر حاتدن زجر ومنع
ضمننده تفوه اولنور هلا تشديد لامله تحضيض وترغيب واغراء معناسنه مستعملدر هل ايله لادن مركبدر
مثلا هلا مررت برياض الجنة ديرلر كه مجلس ذكره وارمدكى نيچون وارمدك نه طورورسن وارسك انسبدر ديمكدر
التهلى تفعل وزننده سرعت ايلمك معناسنه دركه كلمهٔ مذكوره دن متصرفدر يقال تهلى الفرس اذا اسرع هنا
هانك ضمى ونونك تخفيفيله وههنا هاء زياده سيله ظروف مكانيه دندر بونلر ايله قريب اراده اولنور مثلا اجلس
هنا وههنا ديرلر كه شورايه واشته شورايه اوتور ديمكدر هنا وههنا وهناك وهاهناك هانك فتحى ونونلرك
تشديديله بعيده اشارتلردر لسانمزده اوراايله تعبير اولنور وعربلر دخى وسنه هاهنا وهنا ديرلر كه هانك ضميله در

ادن وتقرب معناسنه كه بكا بك يقين كل ديمكدر وشومد بكى آد مه هاهنا وهنا ديرلر كه هانك فتحى ونونلرك تشديدلريله
تبع بعيدا معناسنه دركه بندن دور اول معناسنه كويا كه اسم فعل موقعنده استعمال ايدرلر وهنا هانك ضمى
والفك قصريله معرفت لهو ولعب معناسنه در وهنا بر موضعك آديدر وكاه اولوركه عربلر من هنى ديرلر هانك
فتحى ونونك كسرى ويانك سكونيله من هنا ديجك يرده وكاه اولوركه اناوانت كلمه لرينك همزه لرنى هايه ابدال
هنا وهنت ديرلر الهنا عصا وزننده فرومايه ومجهول اولان نسبه دينور هناه هانك فتحيله
خاصهٔ ندا موقعنده فلان معناسنه استعمال اولنوركه الفاظ كنايه دندر يقال ياهناه و بو هنو ماده سندن
مأخوذدر هيا هانك فتحيله حرف ندادر اصلى ايا ايدى همزه يايه ابدال اولندى الياء
حروف هجادر وحروف مهموسه دندر وشديده ايله رخوه بيننده متوسطدركه نه قوتلو ونه ضعيفدر
وحروف منفتحه دندر واول صنط ضظ حرفلرندن ماعدا حروفدن عبارتدر وحروف منخفضه دندر واول قاف
وغين وضاد وخاء معجمات وصاد وطاء مهملتين وظاى معجمه دن ماعدا حرفدن عبارتدر ومصمته دندركه مر بنفل
حروفندن ماعدا سيدر شارح ديركه بوراده من المهموسة عبارتى قلم ناسخدن سهودر زيرا حروف مهموسه همس
ماده سنده ذكر اولنديغى اوزره حثه شخص فسكت حرفلريدر و بصائرده ياء شجريه دن اولمق اوزره مرسومدر
ومعلوم اوله كه اشبو ياء حرفى اوچ وجه اوزره استعمال اولنور ١ ضمير مؤنث اولور نحو تقومين للمخاطبة ونحو قومى
للامر ٢ حرف انكار اولور مثلا بركمسه رايت زيدا ديدكده لسان انكار ايله ازيدنيه قولنده اولديغى كبى ٣ حرف
تذكار اولور نحو قدى و بو بعينه واو ماده سنده واوك انكار ايچون وتذكر ايچون كلديكى كبيدر و يا كلمه سى كه الفله در
حرف ندادر منادای بعيد ندا اولنور كرك حقيقى وكرك حكمى اولسون وكاه اولوركه آنكله منادای قريب ندا اولنور
تأكيد ايچون ومنه قول الداعى يا الله يارب وعند البعض قريب وبعيد بيننده وعلى قول قريب و بعيد ومتوسط
بينلرنده مشتركدر واشبو يا كلمه سى سائر حروف ندادن اكثر مستعملدر بناء عليه حرف ندا محذوف اولان موقعده
آندن غيرى تقدير اولنمز كقوله تعالى يوسف اعرض عن هذا اى يا يوسف واسم جلال واسم مستغاث وايها وايتها
كلمه لرى همان آنكله ندا اولنور كذلك مندوب انكله ندا اولنوب ياخود وا ايله ندا اولنور وخفى اولميه كه يا كلمه سى
مثلا فعل كبى مضاف اولميان كلمه يى ولى ايلدكده يعنى اكا داخل اولدقده كذلك ندا ايچون اولوب منادى محذوف
اولور كقوله تعالى الا يا اسجدوا فى قراءة اى الا يا قوم وكقول الشاعر * الا يا اسقيانى قبل غارة سنجال * كذلك ولى
ايلديكى حرف اولورسه ده محذوف اولور كقوله تعالى يا ليتنى كنت معهم ومنه الحديث يارب كاسية فى الدنيا عارية
يوم القيامة كذلك جملهٔ اسميه اولورسه محذوف اولور كقوله * يا لعنة الله والاقوام كلهم * والصالحين على سمعان
من جار * بونلرك مجموعنده منادى محذوفدر على قول مجرد تنبيه ايچون اولور تا كه جمله يى بكلها حذفله اجحاف
كلمه لازم كلميه و بعضلر ديديكه اگر يا كلمه سنى دعا ياخود صيغهٔ امر ولى ايدرسه ندا ايچون اولوب بونلردن غيرى
اولورسه تنبيه ايچون اولور وياء حرفى القاب عديده يى مشتملدر از جمله ياء تأنيثدر اضربى كلمه سنده اولديغى كبى
واسماء وصفاتده حبلى وعطشى وذكرى وسيمى كلمه لرنده اولديغى كبى و ياء تثنيه و ياء جمعدر وقوافى يه لاحق اولان
ياء صله در واوصله كبى وواودن محول اولان يادر ميزان كبى كه اصلى موزان ايدى و ياء استنكاردر مثلا بر آدم
مررت بالحسن ديدكده مستنكر اولان كمسه نك الحسنيه قولنده اولان كبى و ياء تعايى دركه مراد ايلديكى كلامى
استحضاردن عاجز اولمغله استحضار ايچون كلديكى كلمه نك آخرنى مد ايله حاصل اولان يادر مثلا مررت بالحسن
ديوب اخى زيد ديمكى استحضار ايلمدكده در خاطر ايلمكه وسيله اولمق ايچون بالحسنى ديو مد ايدر و ياء مد المنادى در
مثلا بشر كلمه سنى نداده يا بشرى ديو مد ايلدكلرى يادر واينبه ده فاصل اولان ياء در ياء صيقل و ياء بيطار كبى وصورت
خطده مركز همزه اولان ياء دركه همزه نك مكسوريتنى افاده ايچون رسم اولنور كذلك تلفظده همزه بدلى تلفظ
اولنان يادر قائم وسايل كبى و ياء تصغيردر نحو عمير فى عمر ولام فعل كلمه دن مبدله اولان ياء در خامس وسادس كلمه لرنده خامى
وسادى ديدكلرى كبى و ثعالب لفظنده ثعالى ديدكلرى كبى و ياء ساكنه دركه جزم موضعنده على حالها ترك وابقا اولنور
كقوله * الم يأتيك والانباء تنمى * بما لاقت لبون بنى زياد * وبريسى اجابت شاننده اولميان شيئى ندا ايلدكده اكا تصدير
اولنان ياء ندادر يعنى ذوى العقله تشبيها غير عاقل اوزره تصدير اولنور كقوله تعالى يا حسرة على العباد وقوله تعالى
يا ويلتا ءالد وانا عجوز وبريسى ياء جزم مرسلدر كقولك اقض الامر و بونك ماقبلى مكسور اولوب كسره كنديسنه
قائم مقام اولمغله حذف اولنور وبريسى ياء جزم منبسطدر كقولك رايت عبدى الله و بونده ياء ساقط اولمز
زيرا بنه قائم مقام اوله جق كسره يوقدر التيئية تفعله وزننده ياء حرفنى يازمق معناسنه در تقول ييت ياء اى كتبتها

قال مترجمه العبد القليل العليل الكليل الآثم الغريق فى لجة المعاصى والمآثم ابو الكمال السيد احمد عاصم
عصمه الله تعالى فى حرزه الدائم لحمدا ثم حمدا ثم حمدا لمن تيسيره بالختم ابدى هذا هو المرفاء لسفينة القلم
الجارية على البحر الخضم العيلم واليم الهيقم الغطمطم الذى تخلو عن ادراك ساحله خلايا الأوهام فكأنه
عنصر الماء البعيد الغور عن بلد العقول والافهام الا وهو الاوقيانوس البسيط فى ترجمة القاموس المحيط
والقابوس الوسيط وقد اتفق التوقف والاستواء على ميناء فرضة الانتهاء بشرطة التوفيق من مجرى
الرياح على وفق الاشتهاء فى اليوم الرابع عشر وهو يوم الاحد من ذى القعدة الشريفة المنخرطة فى سلك
شهور سنة خمس وعشرين ومأتين والف من هجرة من كما يرى من قدامه يرى من خلف وهى موافقة
لحساب كتبخانهٔ علوم ١٢٢٥ ودقيقة هذا التاريخ غير ستير على اصحاب الفهوم اللهم انفع بفوائده
جميع المسلمين ومتع من عوائده كافة الطالبين واجعله ذخرا لآخرتى ولنسبة نبيك النبيه وسيلتى واعف
عنى ما صدر منى من زلتى وصن وجهى يوم الحسرة عن ذلتى وهو يوم يندب فيه ويستغاث بندبة فيا خجلتا
يا كربتا يا ندامتا على سوء اعمالى وهجنة حالتى واغفر لى ولوالدى ولجملة اصولى وفروعى وقرابتى واحبتى
واساتذتى ومشيختى ولجميع امة محمد عليه الصلوة والسلام بحرمة من به ختم صحف الرسالة
وهو فاتحة الانبياء العظام وصلى الله عليه وعلى آله واصحابه وخلفائه واتباعه
واحبائه واشياعه وعلمائه وانصاره واوليائه وعلى قاطبة الانبياء
والمرسلين والملائكة اجمعين ماجرت جوارى الاقلام
فى عيالم عوالم العلوم موشيات المعالم
ومنشآت الاعلام

مم

م

تاريخ

ترجمهٔ القاموس لما كملت مسكية الختم على خير الختوم ارخت للاسم وللاتمام قدتم الاوقيانوس بحر العلوم

١٢٢٥

لله در العاصم الحبر الذى ذاعت فضائله لدى الافاق
فاق الانام سيادة وزهادة وعلى سناء مكارم الاخلاق
هو ترجم القاموس كشفا واضحا من بحر علم ذاخر دفاق
حتى مأى فيه وحل رموزها بتعمق خال عن الاغلاق
لايبتغى الجبلاء من تصنيفه الا رضاء القادر الخلاق
والله ينفد عند شخص ما اقتنا اما لدى الرحمن فهو الباقى
لازال فى اوج السعادة صاعدا وحسوده فى الخسف والاملاق

كتبه عثمان بن سليمان پناه
غفر لهما الاله

لحمدا ثم حمدا ثم حمدا اشبو جلد ثالث اوقيانوسك دخى طبع وتمثيلى عون وياورئ حضرت رب جليل ايله
آثار عنايت ١٢٤٣ ياخود اثر عنايات ١٢٣٣ حسابنه موافق اشبو بيك ايكيوز اوتوز اوچ سنه سنك محرم
الحرامى اواخرنده رسيدهٔ سرحد تكميل اولدى حق الانصاف اشبو جلد ثلاثه يى مشتمل ترجمهٔ فضائل
اتصاف كان امكانده نظيرى ناپيدا بر كوهر يكتا يعنى بر عالمبها الماسپارهٔ مثلث الزوايا اولديغى
جوهريان عندنده روشنادر جزاه الله تعالى مترجمه بخير الجزاء وچونكه حالا سرير آراى سلطنت عظمى
واريكه پيراى خلافت كبرى سايهٔ حضرت اله پادشاه عالمپناه مشيد دعايم دين ودولت ممهد قواعد ملك
وملت خلاصهٔ خاندان شوكت بنيان عثمانى نقاوهٔ دودمان حشمت اقتران خاقانى ابر مدرار عاطفت واحسان
بحر زخار مرحمت بيكران محب العلماء مربى الفضلاء قدردان واهالى پرور حيثيت شناس ومكارم كستر
الا وهو السلطان الاعظم والخاقان المعظم سلطان البرين والبحرين مطهر الحرمين المحترمين السلطان
ابن السلطان الغازى محمود خان خلد الله ملكه ودولته وايد وشيد مجده وسلطنته افندمز حضرتلرينك
ارادهٔ معالى افادهٔ شاهانه لرى موجبنجه نفعا للطلاب اشبو كتاب كمياب بو بندهٔ مذنب السيد عبد الرحيم محب
قوللرينك سعى ومباشرتيله طبع وتمثيل وتاريخ مرسومده پذيراى حسن تكميل اولوب طرف اشرف ملوكانه دن
اندرون وبيرونده كائن هر كتبخانه يه حسبة لله الملك المعين برر نسخه سنى وقف وتمكين بر له طلبهٔ علومى
ممنون ومنشرح البال بيوروب بعده مترجم خطيله منسوخ اولوب دستور طبع وتمثيل اولان نسخه يى
دخى سجل ومضبطه شيوه سيله پدر جنت مقرلرينك اثر معتبرلرى اولان حميديه كتبخانه سنه وضع
وتعيين بر له اكمال قاعدهٔ عون وافضال بيورملريله استفاده ايدن طلاب كرام اول پادشاه
اسلام وشهنشاه انام ادام الله عمره واقباله الى يوم القيام افندمز
حضرتلرينك جانب جلى المناقب همايونلرينه ومصنف قاموس
ومؤلف اوقيانوس حضراتنه خير دعا ايدوب اشبو
بو بندهٔ خدمت طبع اولان دردمندك دخى
وقوعيافته اولان قصور وكسورنى
عفو وسمح واغضا ايلملرى
مسئول ومتمادر

مم